

1793: 1

Anno 1793 Sommer-Ting

den 23de April for Schoneviig Skibreede, sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen, af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz, Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren, Skibredets Lænsmand Peder Eliassen \Yttre/ Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Aatte Laugrettes Mænd, Navnligen:

Alle Nu af Dommeren i Eedtagne nye Laugrettes mænd

1. Tørres Nielsen Tarraldsøen 4. Torger Jacobsen Melkevigen 7. Johannes Johannessen Sioe
2. Niels Halvorsen Udager 5. Gudmund Larsen Nedre Sandvig 8. Niels Andersen Tvedt
3. Lars Olsen Sæbøe 6. Anfin Tørressen Wiig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger

1. Kongl: Allern: Forordning om Afgift af Arv, som tilfalder andre, end Egtefælle, Livs Arvinger, Fader, Moder, og dem som med hende Arve dat: 12 Septemb: 1792.

2. om Forholds Regler, der bør iagttages ved Execution af Dom/m/e, hvorefter Sigtelses eller Benægtelses Eed er paalagt dat:t 14 Septemb: 1792.

3. Placat om Creditorers Indkaldelse ved Skifter i uformuende Sterboer, m: v: dateret 26de Oct: 1792.

4. Forordning om Vej Arbejdet i Bergens Stift d: 16 Nov: 1792.

5. som fastsætter Skibsfolks Fortrins Ret, for Hyre, og den Orden, i hvilken en Skipper tilkommer Udlæg i Redernes Concur Boe, for udlagte Penge, eller trukne Vexler, til Skibets nødvendige Udgifter paa Rejsen dateret 28de Dec: 1792.

6. Placat om Accisens Oppebørsel ved Toldstederne, d: 28 Dec: 1792.

7. Forordning om de Regler som bør iagttages ved Ansøgnings og Klagers Forfattelse, og Straf for Vinkelskrivere, og dem der forlede Almuen eller andre eenfoldige Folk til falske Klager og løgnagtige Angivelser m: v: dat: 28 Dec: 1792.

8. Placat om, af hvilke Underbruge i Norge, Consumption m: v: efter Forordningen af 22 Dec: 1761, 1 Postes 1 art: hvorefter bliver at udrede. dateret 23 Janv: 1793.

9. Rescr: til Stiftamt: og Biskoppene af 9 Marti 1792 og Fundtaz for Lazaret eller Syge Huus i Bergen, og

10. Stiftets Skrivelse 8 Dec: 1792, hvorved sam/m/e communiceres, og i sær deraf, at for de fra Landet indkommende Syge skal betales ugentlig 24 skl: for Huus, Klæders brug, Lys og Varme m: v: som anføres blant Patienternes Forplegnings og Helbredelses Omkostninger.

11. 1 Dec: 1792 efter Cancelliets Tilmeldelse 17de f: M: hvorved efterlyses een fra Hannover undviigt Christoph Friderich Dokke, som er undviigt med Herskabelige Penge.

12. 8de Dec: 1792 efter Cancelliets Tilmeldelse 24de d: M: om Convention med Markgreven af Baden paa gjensidig Ophævelse af Afgift eller Afdrag som Tiende Penge af Midlers Forflyttelse.

13. 2 Feb: 1793 efter Rente kam/m/erets Skrivelse af 19de f: M:, at de 10 Aar ere forløbne i hvilke den Nordenfjeldske Vej Kasse skulde tildømmes visse Mulcter, hvilke altsaa herefter tilfalder den Kongl: Kasse.

14. 16 Feb: 1793 efter Rentekammerets Skrivelse af 23de f: M: om Consumptionens Beregning af Underbrugene efter Placat 23 Janv: 1793.

15. 13 April 1793 efter Cancelliets Skr: af 9de f: M:, at Bøder af Justitz Sager ej i Stilhed maae betales, men Sagen dømmes og behandles i Protocollen.

16. d: d: hvorved efterlyses Tyv Mogens Aagesen fra Christiania Tugthuus undviigt. see viidere Fol: 14a.

1793: 1b

Formynder Ting blev holdet, og Børne Midlerne befunden i behørig Rigtighed hos Formynderne efter Ober Formynder Bogen, samt de der anførte, og til Arvenes Udslettelse, ved Retten expederede og udstødte samt saaledes tinglyste Afkalde, ligesom forhen skeet er, levert vedkommende, da alle Arve Midlerne ere hos Formynderne, og ingen i Oberformynderiet, nemlig, de af myndige Arvinger, og mindreaarige med Curatorer udstødte, leveret til Formynderne, som have udbetalt Arvene og dens Renter, og de efter Rescript af 31te Janv: 1781 udstødte, nemlig de af Foreldre udstødte, levert til Formynderne, og de af Formynderne udstødte, levert til Forældrene eller nærmeste fødte Værger, for Skifte brevene paa Arve Tompterne dermed at belægge.

Optagen Sag fra forrige Protocol fol: 401a. Lars Sæverejde contra Niels Yttre Næss om Handel.

Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Lars Larsen Sævereide har her til Retten lovlig ladet indkalde Niels Svendsen Yttre Næss, angaaende 9 rd: som Sidstmeldte skulde være Citanten skyldig paa en Handel, derom at høre Vidner m: v: og lide Dom til Samme med Omkostninger at betale. Sagen er ikke ved alt det Passerte beviist saa Samme ikke uden ved Eed kan være at afgjøre. Vel synes det at være under Tvivl, efter de førte Vidner, og især Indstevntes egen Tilførsel ved Stevningens Incamination, at Parterne have været i Handel sammen; Og efter 5te Vidnes Forklaring at Indstevnte skulde være Citanten Penge skyldig; Men da hverken dette Vidnes Forklaring om Indstevntes Snak saa længe før Sagen blev indstevnet til det som en Uvedkommende, og uden formelig Tilspørsel fra Citanten, eller af ham udsendte; ej heller det øvrige Passerte, kan virke Formodning nok til Eed: Saa kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Niels Svendsen Yttre Næss bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeles fri at være.

Bestalling for Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss publiceret

No: 2. C: 7. 2 Rdr: Friderich von Hauch Deres Kongl: Majestæts bestalter Kammerherre, Stiftsbefalingsmand over Bergens Stift, samt Amtmand over Søndre Bergenhuus Amt. Gjør vitterligt: At som den forhen beskikkede Lænsmand for Schonevigs Skibr: i Sundhorlehns Fogderie Peder Christophersen Gielmervigen ved Døden er afgangent og til samme Embede igjen at forestaae af Hr: Foged Koren er foreslaaet Peder Eliassen Næss, der skal have de i saa Fald fornødne Egenskaber, saa vorder ham og herved i saa Maade, til Lænsmand for bemeldte Skibreede beskikket. Thi skal bemeldte Peder Eliassen Næss udi dette Embede holde sig Hands Majestæts allernaadigste Lov og Forordninger, samt andre ham vedkommende Befalinger allerunderdanigst efterretlig, hans Kongelige Majestæts høje Interesse troeligen og flittigen beopagte med hørsom Lydelighed, Flittighed og

Nidkjærhed, efterkomme hvad ham af hans foresatte Øvrighed samt Kongelig Majestæts Foged og Sorenskriver maatte anbefales, som og gjøre vedbørlig Reede og Rigtighed for hvis Kongelige Skatter og Contributioner ham kan blive betroet at oppebære. Han maae ikke af dette Lænsmands Embede søge at tilvende sig nogen ulovlig Fordeel, men derimod af yderste Magt og Formue søge strax og i Begyndelsen at dempe og hindre ald Ulempe og Fortræd som blant Almuen kunde rejse sig, og saadant hans foresatte Øvrighed tilkjendegive. Endelig bør han og i alle andre Maader sig i sit Lænsmands Embede saaleedes skikke og forholde som hand agter at tilsvare og vil bekjendt være ifølge hans aflagte Eed. Hvorimod samtlige Schonevigs Skibreedes Almue herved anbefales at beviise hannem ald tilbørlig Hørighed og Lydighed udi hands Embeds Forretninger, ligesom og Kongelig Majestæts Foged anmodes at maintainere forbemeldte Peder Eliassen Næss udi Lænsmands Embedet samt aarlig og i rette Tiid lade ham nyde og bekomme hvad dette Kongelige Skattebrev og andre Anordninger, saa og det Høj kongelige Reskript af 14de Martii 1762. igjentaaget den 23de Februarii 1763 allernaadigst tillægger Lænsmanden for samme Tjeneste, og ellers tilsee at hannem ingen Fornærmelse udi bemelte Embede tilføyes, saafremt de Skyldige ej vil vente efter Sagens Beskaffenhed at vorde tiltalt og straffet. Til Bekræftelse under min Haand og Segl. Bergen 8de September 1792. F: Hauch (L:S:)

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 401a. Johannes Mortvedt contra Johannes Løvigen. Citanten mødte og anmeldte Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 401b. Johannes Sæverejde contra Ole Waagen. Citanten fremlagde Rettens seneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Det forelagte Vidne Brithe Christens Datter \gl: 45 Aar/ Enke efter Erik Eriksen Brekkevig mødte og vedtog lovlig Varsel og Forelæggelse. Citanten begjærde hende eedtaget at gjøre sin Forklaring. Dommeren forelæste hende Eedens \Forklaring/ af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sand-

1793: 2

heds Udsigende, derpaa hun aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede som 2det Vidne: At 14 Dage omtrent før sidst Michaeli \1791/ kom Ole Olsen Waagen hjem til Waagen med 2 smaae Bukkeiid, men Vidnet kjendte dem ikke, og veed ikke hvem de tilhørte, mærket var de ikke rigtig det venstre Øre stuvet, og ikke rigtig Svaalemærke, samme kom han da fra Etne med fra Schiold sagde han selv, og taledes ej meere derom, uden kort efter samme Dag, at skulde de ikke være hands, vilde han angre paa, at han drog paa dem. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere. Indstevnte mødte og ej han, ikke heller Citanten havde videre, hende at tilspørge; thi blev hun fra Retten med begge Parters Consence dimitteret.

Citanten fremstillede det forhen afhørte 1ste Vidne til yderligere Forklaring under forhen aflagte Eed; thi blev Vidnet Ole Hansen Næss \gl: 36 Aar/ forelæst sin forrige Forklaring af Protocollen, derpaa /: da Gotschalch Halvorsen Schold mødte til Vedermaale for Processens Skyld /: videre forklarede: At Indstevnte Ole O: Waagen sam/m/e Tiid sagde: At Gotschalch Schjolds Dreng Aschel Halvorsen /: denne mødte og vedtog Varsel for Processens Skyld /: da Mærket som Svaalemærke ej var ret kjendelig, sagde det var liigt det kunde være Johannes Sæverejdes, og Gotschalch Schjold havde sagt, at Ole Olsen Waagen kunde tage dem med, de hørde dog til et Sted der borte hos Sidstmeldte. dertil Ole Ols: Waagen siger til Vidnet, at have svaret: Vidste han det var Citantens, vilde han ikke drage paa dem. og Ole Waagen sagde videre, at have mødt en anden Mand paa Vejen, og sagt: Vidste jeg det var \som de siger/ Johannes Sæverejdes, vilde jeg ej drage paa dem. Dimitteret.

For 2det Vidne betalt 8 skl: skr: Otte Skl: :/

Citanten fremstillede ustevnte Vidner Aschel Halvorsen \gl: 23 Aar/ tjener Gotschalch Schjold og Jon Knudsen Berge Huusmand som han begjærde at gjøre deres Forklaring. Imidlertid begjærde 1ste og 2det Vidne tilspurgt: hvad de 2 Kiide kunde være værd? Rs: Kunde ej vide det, de vare smaae og lidet værd.

De sidst fremstillede Vidner blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de bleve separerede, og fremstod som

3de Vidne Aschel Halvorsen som aflagde Eed og forklarede: At noget omtrent 3 Uger før Michaelii 1791, kom Ole Olsen Waagen til Schjold og spurgde efter Kiid, og efter mange fleere, som var afhæntet, Andre tilhørende, gik disse 2 efter, og da Mærket ej var vis kjendelig nok, tænkedes han først, at ej vilde tage dem, men Vidnets Hosbonde Gotschalk Schjold sagde, at Ole Waagen kunde tage dem med, de hørde vel til der borte over Fjorden, og Gotschalch Schjold spurgde Vidnet, om det kjendte Mærket, dertil svarede: er det Svalemærke, veed jeg ingens det kan være uden Johannes Sæverejdes, derpaa Ole Olsen Waagen sagde i det han tog Kiidene med sig, at vidste han, det ej var hans, vilde han ikke tage dem med. Har ej Forstand paa hvad de kunne være værd, som vel var lidet. Dimitteret som forrige.

Fremstod 4de Vidne Jon Knudsen Berge \gl: 36 Aar/ som aflagde Eed og forklarede: At Som/m/eren 1791 i Slaatten 4 Uger før Mich:, da de kom utilladt paa Vidnets Bejte, med fleere Smaler tog Vidnet dem og førte dem et Sted først, og lod Citanten derom faae Underretning, da Citanten havde bedet Vidnet give Agt derpaa, og!! (om?) de havde Citantens Mærke Svalemærke i venstre Øre, men siden har Vidnet ikke seet dem, og endskjønt efter hvad han af adskillige har hørt, de havde sam/m/e Couleur som de omtvistede, veed han dog ikke, om dette var de samme der blev hæntet fra Schjold, eller ikke, og har ej seet dem siden samme eeneste gang. De kunde den Tiid være værd 3 á 4 mrk: hver. Dimitteret men først forklarde de vare af Couleur, et blaat og et sort toumet!!

1ste Vidne har ej seet dem. 2det Vidne forklarede, det var samme Couleur. 3de Vidne, erindrer ej Couleuren rettere, men er ei vis derpaa.

For de 2 sidste Vidner betalt 8 skl: skr: Aatte Skl:

Ole Olsen Waagen fremstod og anmeldte, at da Citanten ikke kan beviise at disse Kiid ere ham tilhørende, saa har Contra Citanten ved dette Søgemaal funden sig fornærmet og derfor \.....?/ contra indstevnet Johannes Olsen Nedre Sæverejde til at beviise at det var hands Kiid som Contra Citanten havde taget imod, og paahøre Contra Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til frifindelse for Hoved Søgemaallet, til Erstatning at betale Contra Citanten, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidner Niels Svendsen Yttre Næss og Lars Larsen Skafter afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes mundtl: at have stevnet med lovlig Varsel til dette Tiid og Ting som tilført er, og talede ved ham selv.

Videre anmeldte Contra Citanten at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde som Vidner i Sagen Gotschalch Halvorsen Schjold og hands Dreng Aschel Halvorsen og Thor Nielsen, under Falsmaals Straf at møde, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidnerne Johannes Torkelsen Wiiche og Sæbjørn Arnesen Wiicke afhjemlede under Eed med oprakte Fingre

1793: 2b

Saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og Vidnerne møder.

De forhen afhørte Hoved Citantens 4 Vidner mødte, og vedtog Varsel til Vedermæle, saaviit og om de sidste Vidner maatte vidne imod deres Forklaring.

Hoved Citanten \gl: 50 Aar/ og de indstevnte Contra Vidner, mødte og vedtog lovlig Varsel.

Contra Citanten \gl: 28 Aar/ begjærde sine Vidner eedelig afhørt at gjøre deres Forklaring.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra Vidne Gotschalch Halvorsen Schjold S:E: i Etne gl: 58 Aar, vært til Alters sidst Mich: som aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 3de Hoved Citantens Vidne Aschel Halvorsen. De 2 Kiid kunde da være værd 2 mrk: omtrent hver med Tillæg at de kunde han tage med, de hørde vist ikke til i Etne hvor Vidnet boer, men vel der borte, hvor

Contra Cit: er. Dimitteret erindrer ej Couleuren rettere end af de forrige Vidner er forklaret. Fremstod 2det Contra Vidne Aschel Halvorsen som under forhen aflagde Eed forklarede: At var i Høst sidst til Guds bord, og om Sagen vedblev sin forrige Forklaring, og vidste ej videre. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 3de Contra \Vidne/ Thor Nielsen gl: 27 Aar sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 3de Hoved Citantens Vidne, og om Couleuren som sam/m/e Vidne. Dimitteret.

For 3 Vidner betalt 20 s: skr: En mrk: fiire Skl:

Contra Citanten begjærde sit TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Contra Citanten paastod Dom til Frifindelse for Citantens Søgemaal, saa og for sam/m/e som ubeføjet, Reparation, og Omkostninger erstattet med 10 rd:

Hoved Citanten begjærde Opsættelse til fleere Vidner.

Opsættelsen bevilges. /: derfor bet: 6 s: skr: Sex Skl: :/

Sagen beroer til Høste Tinget 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 402a. Torkel Sioe contra Torger Closteret.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebr: 7 Nov: 1792 efter Myndtl: Siri Abrahams Datter Hvidevold. | Jordegods Udlægget
.... begyndt 5 Juni og sluttet 10 Dec: 1792 efter Lænsmand | i Skjøde bogen
Peder Christophersen Gielmervigen. | ekstraheret

Christopher Pedersen Gielmervigs Enkes Skde til Peder Christophersens Enke og Børn paa Gjelmervig Saug dateret 14 Juni 1792.

Johannes Johannessen Nedre Tofte No: 8 H: C: gds: Obl: til Niels Johansen Arnevig 40 rd:, og Myndtl: Inger Niels Datter 40 rd:, i alt 80 rd:, 3 pr:C:t Rente. Pant 1 pr: i Nedre Tofte No: 8 1 L: 1 Hd: dateret 26 April 1792.

Siur Larsens Skde til Lars Siursen paa Schrome No: 30 2 pd: 12 mrk: Sm; for 100 rd: dateret 6 April 1793.

Niels Jonsens Arvingers Skde til Knud Knudsen paa Grasdal No: 11 H: C: gds: indløst for 122 rd: 4 mrk: 10 2/3 s: 17 mrk: S: og arvet 1 mrk: S:, i alt ¼ Løb Smør dateret 30te Oct: 1792.

Knud Knudsen Grasdal No: 11 Odels Løsnings Contract til Axel Nielsen om sam/m/e gaardepart 18 mrk: S: dateret 30te Oct: 1792.

Østen Larsen Mortvedts \Hustrues/ Arv:s Skde til Johannes Østensen paa Mortvedt No: 79 1 pd: 12 mrk: S: ¼ Hd:, deraf indløst for 177 rd: 4 mrk: 1 pd: 17 mrk: S:, selv arvet Resten dat: 6 Nov: 1792.

Afkalde publicerte

ForM: Bog fol: 166, 170, 172 og 183. Aadne Steensens for Arve 1778 Maj 21 63 rd: 2 mrk: 12 ¼ s: 1789 Juni 24de 24 rd: 1 mrk: 12 s: 1791 Marti 8 31 rd: 1 mrk: 1 1/3 s: og 1789 Juni 3 46 rd: 8 s: dat: 23 Apr: 1793.

Myndtl: Ole Abrahamsen Hvidevolds {Formynders} \Moders/ af dato 7 Nov: 1792 for 8 rd: 5 mrk: 3 4/15 s: efter Skfte sam/m/e Dato.

.... Abraham Abrahamsens Moders af dto: D: for lige Arv, sam/m/e Skifte.

.... Tørres Halvorsens Fader af Dato 9 April 1793 for 15 rd: 1 mrk: 10 s: efter Skifte samme Dato.

.... Wiking Halvorsens Faders sam/m/e Dato, Arv og Skifte.

.... Hans Halvorsens Faders sam/m/e Dato og Skifte, og lige Arv.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 24 April 1793 continuerede dette Ting.

Opsat Justitz Sag fra forrige Protocoll fol: 403b. Fogden som Actor contra Christian Tvedt, Ole Wiicke og Thor Øfstebøe.

Actor i Rettelagde Præste Attest om de paagjældendes Alder saal: samt Rettens Forelæggelse til de udeblevne Vidner som blev oplæst saal:

1793: 3

Stevne Vidnerne Skaffer Lars Larsen Næss og Skoleholder Niels Svendsen Lechnæs afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig for alle deri benævnte at have forkyndet og talt ved enhver selv, saa og indstevnet som nye Vidne Mari Peders Datter Siøhuus, samt under Falsmaals Straf, saa og indstevnet Paagjælderne Christian Tvedt \talt ved ham selv/ Ole Wiicke og Thor Øfstebøe sam/m/e Vidne at paahøre.

Af Paagjælderne mødte Ole Wiicke og Thor Øfstebøe og vedtog lovlig Varsel. Christian Tvedt blev paaraabt tree Gange, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de blev separerede, og fremstod som

7de Vidne Guro Johannes Datter Peder Olsen Tejglands SelvEjers Hustrue gl: 46 Aar, sidst til Guds bord sidste Høst, som aflagde Eed og forklarede: At veed intet før hun saae at Christian Tvedt beskjenket og vreed tog en Lysestage med brændende Lys i, og slog løs af Haanden, veed ej hvem meent, saae ej heller hvem traf, men da saae Vidnet derefter Ole Larsen Wiicke blodig i Ansigtet, som han ej var før, under højre Øje, saa Blodet randt af ham, hørde intet af Ole Larsen eller nogen i sær, som længere borte i Stuen, derefter Vidnet saae Ole Larsen siddende i Bænken, havde Christian Tvedt som stod for ham i Axlerne, hvorefter Christian Tvedt af adskillige blev, uden noget Ondt at tilføje ham, ført ud af Stuen, derefter kom ind igjen, afklæd til bare Skjorten, derefter passerte som 1ste Vidne har forklaret. til sidst da Christian Tvedt var kommen op igjen, var hand blodig i Næsen, som Vidnet syntes, eller igjennem Munden, og meget drukken, og derefter laae i Sængen. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 8de Vidne Kari Ols Datter, Johannes Johannessen Siøhuus Hustrue, Bonde Folk, gl: 55 Aar, vært sidst til Alters Michaeli f: A:, aflagde Eed og forklarede: som næst forrige Vidne, med Tillæg at da Ole Larsen sad i Bænken og Christian Tvedt stod hos, havde Christian Tvedt sine Hænder i Ole Larsens Haar, i Vreede, saae ej videre formedelst de mange Folk, videre som forrige Vidne til Christian Tvedt kom afklæd ind i Stuen, men Vidnet var fra den Tiid ude, og saae ikke meere. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 9de Vidne Aarent Olsen Lejl: p: Siøhuus, gl: 48 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: At veed af intet, førend i det at Vidnet kom ind i Stuen omvundne Tiid, Vidnet blev vaer Ole Larsen siddende i Bænken, blødende under højre Øje saa Blodet randt af ham, imidlertid var Christian Tvedt ude af Stuen, og kom ind afklæd igjen, fuld og vreed, men da fik Vidnets Hustrue ondt, saa Vidnet maatte see efter hende som besvime, og hjelpe hende til rette, desaarsag ej veed hvad videre passeret eller kunde see derefter, men kun hørte at Christian Tvedt gjorde Tumult med Andre, derefter da Christian Tvedt var bleven adskildt og Tumulten stilledes, saa Vidnet ham laae over Ovnens som et halv død Menneske, veed ej enten af Drukkenskab eller Slag, men hands Næse blødede, og da han blev afvasket, saaes intet Saar paa ham, og veed ej hvorledes han havde faaet det. Dmitteret som forrige.

Fremstod 10de Vidne Mari Peders Datter, Hustrue til Næstforrige Vidne, gl: 43 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: At saaes intet før at Ole Larsen Wiicke og Christian Tvedt stode ved Bordet, og havde hinanden i Haaret, og da var Ole Larsen blodig i Ansigtet, saa Blodet randt under det højre Øje, og Christian Tvedt beskjenket og begge vreed, derefter Christian Tvedt blev ført ud af Stuen med godhed, for Freds Skyld, da derefter Christian Tvedt kom ind igjen i Stuen afklæd, og da saaes han saa vreed ud, at Vidnet fik ondt, og desaarsag ej sandsede noget, eller kan forklare hvad passerte, før Tumulten var stillet, da Vidnet vaskede Christian Tvedt Blodet af Ansigtet, som kom af Næsen, og ej syntes Saar, og Christian Tvedt saaes ilde ud, som Vidnet troer var af Drukkenskab, og Vidnet fulgte Christian Tvedt til Sængs og lagde ham need, da han strax sov. Dmitteret.

Fremstod 11te Vidne Barbro Peders Datter Hustrue til Bonden Lars Larsen Flesche, gl: 55 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: At var ude af Stuen, og saaes intet, før kom ind, og saaes Christian Tvedt og Thor Øfstebøe ligge paa gulvet, og Thor Øfstebøe laae oven paa, og slog Christian Tvedt med Næven paa Ryggen, og holdt Christian Tvedt i Haaret, begge vreed, saaes ej at Christian da tog igjen, derefter Andre skilde dem ad, og Andre vaskede Blodet af Christian Tvedt, som kom af Næsen, og ej syntes eller saaes Saar, og Christian Tvedt saaes ilde ud, men veed ej enten af Drukkenskab eller Slag. Veed ej meere. Dmitteret.

Actor som ej har kunnet opspørge flere Vidner, begjærde det passerte som Tingsvidne sluttet, og sig paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Actor derefter paastod Dom efter de førte Vidners givne Oplysning, og Sagen derefter paadømt til Bøders Udredelse efter Loven, og Actionens

1793: 3b

Omkostninger at betale, og deriblant Stevnings Penge 4 rd: 1 mrk:

Ole Larsen Wiicke og Thor (.....?)sen Øfstebøe declarerede at veed ej flere Vidner i Sagen, og paastod sig aldeles uskyldige, og kun Christian Tvedt aleene at være den der har begaaet Forbrydelsen, indlod Sagen til Doms til deres Frifindelse.

Da Christian Larsen Tvedt ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til næste Ret at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Hr: Actor behager at tage beskrevet, og lovlig at lade forkynde samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Nye Tingsvidne Eeds Sag

Lars Larsen Sæverejde mødte /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: /: skr: En Rd: tree mrk: og fiire Skl: /: og anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde Niels Svendsen Yttre Næss til at høre Citantens Bekræftelses Eed aflagt efter imellem dem afsagt Dom 23 April

1792, som han fremlagde, og deraf begjærde Doms Slutningen her indført, som blev oplæst og lyder saaledes.

Niels Svendsen Yttre Næss mødte og tilstod lovlig Varsel /: betalte Tilsvarenspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og nægtede at være noget til Citanten skyldig.

Citanten paastod sin Bekræftelses Eed imodtaget.

Dommeren oplæste for Lars Larsen Sæverejde Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning at vogte sig for Meen Eed.

Lars Larsen Sæverejde derefter med corporlig Eed efter Loven, Saa sandt hjælpe sig Gud og hans hellige Ord, og med oprakte Fingre, bekræftede sit Søgemaal, og aflagde sin Bekræftelses Eed: At de i denne i Rettelagde \oplæste/ Dom imellem Parterne den 23de April 1792 omdømte 10 rd: skr: Tii Rigsdaler, ikke fra Niels Svendsen Yttre Næss er Comparenten \mig/ Lars Larsen Sæverejde betalt. Saa Sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord.

Niels Svendsen Yttre Næss anhørte Eeden.

Citanten begjærde det paaserte som TingsVidne \sig/ sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget, og derefter begjærde sig Dom/m/en udlaant \som skeede/ om sam/m/e muligt snart kan blive betalt. I mangel deraf Dom/m/en igjen skal blive i Retten leveret til denne TingsVidne Acts Vedhæftelse.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 441. Torger Johannessen Wiisekjær No: 51 Obl: til Ole Pedersen Rullestad 60 rd:, Pant tillige i Wiisekjær Saug dat: 16 Sept: 1788 af Creditor qvitteret 22 Apr: 1793.

Resten af No: 3 f: 35. Kittel Jversen Øfre Sandvig Obl: til Erik Pedersen Aakre i alt 230 rd:, d: 15 Oct: 1776, af Creditor qvitteret 6 Apr: 1793 for Resten 180 rd:

Resten af No: 5 p: 268. Lars Larsen Echemoe No: 41 Obl: til Ole og Tørres Pedersen Rullestad i alt 350 rd:, dat: 1 Maj 178? (1780?/86?), af Creditorerne qvitteret 10 Apr: 1793 for Resten 150 rd:

No: 5 p: 504. Samson Johannessen Leithe under Lechnæs No: 77 Obl: til Mad: Tornebye 400 rd:, dat: 12 April 1790, qvitteret af Creditrice 26 Marti 1793.

Resten af No: 5 p: 169. Johannes Larsen Indre Bouge No: 29 H: C: gds: Obl: til Peder Sch(a.?)næs med flere i alt 200 rd:, dt: 1 Apr: 1785. qvitteret for Resten 50 rd: af Samson Poulsen Bouge den 1 Feb: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Østensen Mortvedt No: 79 Vilkors Contract til Østen Larsen Mortvedt, d: 13 Nov: 1792.

Kittel Iversens Arv:s Skde til Torkel Olsen paa Øfre Sandvig No: 88, i alt 1 L: S: 1 g:skd: deraf indløst 2 pd: 9 mrk: S: 1 g:skd: for 305 rd: 1 mrk: 8 s: resten arvet ved h/an/ds Hustr:, d: 2 Apr: 1793.

Torkel Olsen Øfre Sandvigen No: 88, Odels Løsnings Contract, til Kittel Iversens børn dat: 23 April 1793.

Bygsel Sedler med Reversaler tinglyst og qvitteringsbøger anviist

Torkel Olsen Øfre Sandvig No: 88 til Johannes Andersen paa uskatlagt Plads Haaverhoug paa 12 Aar. Conditioner: Aarl: Afgift 2 rd:, 1 gjeldbbæstes Vinterfor, 3 Dages Arbeide. Selv at eje Huusene. Ej hugge mere end fornøden Brænde, garVeed, og Korn Stør dat: 24 Apr: 1793. til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Johannes Olsen Løvigen No: 84 til Aadne Larsen Sandven paa uskatlagt Plads Wigen. Conditioner: HusM/an/den selv bebygge og eje Husene. Afgift Aarl: de 2 første Aar 2 rd:, siden Aarl: 3 rd:, maae ej hugge til Brænde andet end Brage, dog at maae benytte sig af den \paa/ Pladset staaende Skov frit efter gotfindende. I de 2 første Aar maa bruge Agerflekken

paa Hjem/m/ebøen Oskeflekken. Ei meere have i Hagen om Som/m/eren end 2 Kjør og 12 Smaler, og Smalene skal Husbonden lade gjæte. Husmanden skal arbejde hos Husbonden for betaling. Han skal have fri Maling uden Betaling, imod at arbejde paa Melderstedet uden Betaling, naar det mangler noget. dat: 6 Apr: 1793. bet: til Manufactur Huset 8 skl:

1793: 4

Pantebogen til Inddragelse

Torkel Olsens Obl: til Lars Hactorsen Matretvedt 190 rd., Myndtl: Iver Kittelsen 28 rd: 5 mrk: 7 s: Baar Kittelsen 28 rd: 5 mrk: 7 s: Gotschalk Kittelsen 28 rd: 5 mrk: 7 s: og Christopher Kittelsen 28 rd: 5 mrk: 7 s; i alt 305 rd: 3 mrk: 12 s: Rente til Lars Matretvedt 3 pr:C: og de øvrige 4 proC:t, 1 pr: i Øfre Sandvig No: 88 1 Løb Sm: 1 G:skd: dat: 24 Apr: 1793.

Jørgen Monsen Obl: til Torbjørn Larsen Lande 150 rd.; 4 p:C: Rente, Pant 1 pr: i Sioe No: 4 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dat: 24 April 1793.

Samson Johannessen Leithe Obl: til Peder Eliassen Yttre Næss 250 rd.; Rente 4 pr:C: Pant 1 pr: i Lechnæs No: 77 1 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 25 Marti 1793.

Lars Larsen Echemoe junior Skde til Ole Olsen paa halve Echemoe sit brug der No: 41 1 pd: 1 $\frac{1}{2}$ mrk: Sm: for 210 rd.; dat: 24 Apr: 1793.

Ole Olsen Obl: til Ole Pedersen Rullestad paa 70 rd.; Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i i forbem:te, dat: 24 Apr: 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 25 April 1793 continuerede dette Ting.

Bygsel Seddel med Reversal publiceret og qvitteringsbog anviist

Samson Johannessen Lechnæs No: 77 til Torger Nielsen paa Anpart i Pladset Wiigen uskatlagt, Conditioner: 1. Aarl: svare til Johannes Samsonsens 5 Souv Smalers Vinter Foster, og til Ejeren 3 Dages Arbejde, men efter Joh: Sams:s Død til Ejeren Enke, og 3 Dages Arbejde. Ej hugge meere end efter Anpart af Pladset til Brænde og garveed. Skal arbejde hos Ejeren for Betaling. Hage om Sommeren kun 1 Koe, og hver andet Aar en Koe og 1 Kalv. Huusene tilhører Husm/an/den. dat: 23 Apr: 1793. til Manufact: Huset bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Lars Larssen Weelen og Halvor Tørressen Waldre og befunden til 1792 Aars Udgang 208 rd: 3 mrk: 7 s: og af første Termin 1793 531 rd: 1 mrk: 5 s: I alt Summa 739 rd: 4 mrk: 12 s:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Etne Skibreedes Sommerting den 27de April 1793. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Henrich Ottesen Schieldahl, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnligen: Alle Nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Johannes Ingebretsen Romsøe 4. Jon Tjæransen Wiig 7. Thomas Gundersen Lunde
2. Ole Hactorsen Brekke 5. Lars Christophersen Svinevig 8. Ole Torgersen Wache
3. Baar Johannessen Dørem 6. Peder Larsen Arnevig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schoneviig Skibreede folio 1a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibreede, Justitz-Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 372b. Halvor Øjen contra Hans og Rasmus Frethe. Contra Citanterne anmeldte at have i Continuation af forrige contra Indstevning, indstevnet Hoved Citanten Halvor Tørressen Øjen, at paahøre Contra Vidner, stevnte og ustevnte, ang: de de i denne Sag før omstevnte Fjeldbejte, eller at udviise Sin Ejendom adskildt fra de Frethe Mænds, at see Documenter i Rettelagt, og høre, som de vil paastaae, Forbuddet underkjendt, samt lide Dom til Contra Citanternes Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, saa og til Erstatning for den Tiid Contra Citanterne af Hoved Citanten er hindret fra at benytte sig af deres Ejendom, og for de Aar Hoved Citanten har brugt sam/m/e Contra Citanterne uvidende, videre til at Hoved Citanten herefter holder sig fra at benytte eller bruge Samme, endelig denne Processes Omkostninger at erstatte, med videre efter forrige Contra Stevning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Peder Knudsen Østreim, Torkel Halvorsen Winnie, Peter Christian Althan Støele, og Osmund Christiansen Støele. For Processens Skyld er indstevnet, de som alle forbem:te, alle med mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid, at møde, de forhen i Sagen af Hoved Citanten førte Vidner, disses Vidnesbyrd som nu til i Dag til Vidner ere indstevnte, eller ustevnet møde, at paahøre: neml: Lars Jensen Færevig, Torbjørn Gundersen Sandvig, Lars Siursen Udbioe, Jon Jonsen Winnie, Sæbjørn Arnesen Wiicke, Lars Halvorsen Entvedt, Aad Siursen Lille Dahle, Siur Nielsen Norem, Rosemund Sæbjørns Datter.

1793: 4b

Stevne Vidnerne fremstod og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes mundtl: med lovlig Varsel til dette Ting og Tiid at have indkaldet: Lænsman/d Henrich Ottesen Schjeldal og Skafter Halvor Tollevsen Gjærdesøen, afhjemlet at have stevnet Hoved Citanten Halvor Tørressen Øjen, og som Vidner under Falsmaals Straf til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, Peder Knudsen Østreim, Torkel Halvorsen Winnie, Peter Christian Althan Støele, og Osmund Christiansen Støele, samt af Hoved Citantens forhen førte Vidner til disse at paahøre, Rosemund Sæbjørns Datter, Aad Siursen Lille Dahle og Siur Nielsen Norem, alle med lovlig Varsel og talte ved de alle selv undtagen Siur Norem, men aflagde Forkyndelsen for hands Fader Niels Nielsen Sæt(re?) hvor h/an/ds Tilholdsted er, i hands Fraværelse.

Stevne Vidner Tørres Torbjørnsen tjener paa Frethe og Jver Knudsen Frethe der tjenende, afhjemlede ligeledes at have stevnet med 4 Ugers Varsel, efterskrevne af Schonevigs Skibrede, Lars Halvorsen Entvedt, Sæbjørn Arnesen Wiick, Lars Jensen Færevig og af Fjeldberg Skibrede Torbjørn Gundersen Sandvig og Lars Siursen Udbioe, alle at paahøre Contra Citanternes Vidner, saa og endvidere i samme Henseende, Contra Vidnerne at paahøre, har Tørres Torbjørnsen Frethe, og nu fremstillende Ølve Tørresen Øfre/ Grindem, indstevnet til dette Ting og Tiid med 2 Maaneders Varsel Jon Jonsen Winnie tjener paa Mehoug paa Schudesnæs i Stavanger Laugdømme, og talt ved enhver selv, undtagen Jon

Jonsen Winnie, men aflagde Forkyndelsen henseende ham paa h/an/ds Tilholds Sted paa Mehoug for Husfaderen T(.....?) Diderichsen Klokke.

Contra Citanterne end videre fremstillede som ustevnte Vidner Rasmus Erichsen Fjøsne og Johannes Olsen Løvigen, Gunder Johannessen Frethe, og Christi Hans Datter paa Wettestøe.

Hoved Citanten gl: 53 Aar mødte og vedtog lovlig Varsel.

Af Hoved Citantens forhen førte Vidner mødte ingen.

Contra Citanterne Hans Christensen Frethe gl: 48 Aar, og Rasmus Nielsen Frethe 27 Aar, begjærde Vidnerne fremkaldet til Eedelig at gjøre deres Forklaring, af hvilke mødte Peder Knudsen Østreim, Peter Christian Althan Støele, Osmund Christiansen Støele, Rasmus Erichsen Fjøsne, Johannes Olsen Løvigen, Gunder Johannessen Frethe og Christi Hans Datter, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede og fremstod som

Contra Vidner 1st Peder Knudsen Østreim Vil Kors Mand gl: 70 Aar, vært sidst til Alters gaars Dato, ej Slægt til nogen af Parterne, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At kjender ej de omtvistede Bejter saa at h/an/d har \ej/ vært der, har ej tjent paa de gaarder, men har {lejet} havt Hæste med Tilladelse i Bejte paa Blomstøelen \(..?)d 20 Aar siden/ som han førte fra Røldals Marked, og de har Vidnet sluppet løs borten for, eller paa hiin Side Blomstøelen, og før de kom til Blomstøelen, og dertil har de bedet om Tilladelse hos Øjens Ejer, og de bad og Mændene paa Frethe derom, men betalede intet, da skjønt Betaling blev buden, ingen af dem det vilde have. Veed ej ellers hvor Hæstene gik, og naar de blev hæntet om Høsten, var de funden der, de skulde være, og somme Tider andre Steder. Veed ej nøjere Situationen, end at paa Frethe kan ej sees hvad Creaturer, eller om nogen gaaer i de omtvistede Bejter. Paa Walmoe har ej boet Folk over Mands Minde. Veed ej hvem der ejer hver af disse Bejter. Dimitteret med begge Parters Minde som de forrige.

Fremstod 2det Contra Vidne Peter Christian Althan Vil Kors Mand paa Støele, gl: 64 Aar, sidst til Alters i gaar, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At kjender vel de omtvistede Bejter, men veed ej hvem nogen af dem tilhører, kommende et par Gange fra Røldals Market, erindrer ej hvor længe siden, og der i Selskab med den eene forrige Mand paa Frethe afg: Christen Hansen, har denne tilbuden Vidnet, at Vidnet skulde bede den Anden Mand paa Frethe, saa skulde Christen Hansen lade Vidnets Hæste bringe i Bejte paa Hille. Vidnet bad den anden Mand paa Frethe Niels Rasmussen som nu er død, og han gav Tilladelse. Vidnet spurgte sidstmelde om skulde bede nogen Anden, dertil han svarede Nej; thi Bejtet tilhørte Frethe betalde intet derfor. Dimitt:t.

Fremstod 3de Contra Vidne Osmund Christiansen Støele SelvEjer, gl: 34 Aar, sidst til Alters \denne Vaar/ ej Slægt til nogen af Parterne eller besvogret videre, end at Hans Frethes Kone er Vidnets Sødskende barn, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven \og forklarede/: At kjender Beiterne saavidt, at Blomstøelen ligger norden for Elven, og Hille og de andre omtvistede sønden for Elven, veed ej hvem tilhører, uden dette, at have hørt af Andre adskillige i de sidste 20 Aar, Vidnet har rejst til Røldals Market, at Blomstøelen hører

1793: 5

Øjen til, og Hille og Drivene eller til Drivene, fleere Navne kjender Vidnet ikke, skulde tilhøre Frethe, fra Frethe kan ej sees til Hille og Drivene som imod $\frac{1}{4}$ Miil derfra, og paa Walmoe har ej boet Folk saa længe Vidnet kan erindre. \Viidere/ At naar Vidnet er kommen fra Røldal Market med Hæste, har han bedet Manden paa Øjen om at sætte dem i Bejte i Blomstøelen, som han har tilladt uden Betaling, har ej bedet Andre eller om Bejte andre Steder. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Contra Vidne Rasmus Erichsen SelvEjer paa Fiøsne gl: 51 Aar sidst til Alters i gaar, er Sødskende Barn til Rasmus Nielsen Frethe, og Næstsødskende Barn til Hans Christensen Frethe, aflagde Eed og forklarede: At kjender Blomstøelen norden for Elven at tilhøre Øjen, og sønden for Elven Hille og Røssedalen, kjender ej flere Navne, og disse at tilhøre Frethe, alt hørt af Andre, adskillige, og af Vidnets Fader. Om Walmoes Beboelse og fra Frethe kan ej sees til Bejterne, som de forrige Contra Vidner. Vidnets Fader har boet over en Miil fra disse Bejter, og er død for omtrent 8 Aar siden. For omtrent 20 Aar siden, havde Vidnets Fader 4 Øger paa Bejte paa Hille og Røssedalen, og derom bad han Tilladelse hos de begge Frethe Mænd, uden Betaling, men paa Øjen, bad de ej derom. Han havde flere gange, neml: Vidnets Fader, Øger paa de Steder der omkring i Bejte, men veed ej oftere, hvem han bad derom. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Contra Vidne Johannes Olsen Løvigen S:E: gl: 60 Aar, sidst til Alters sidste Søndag, er Næstsødskende barn til Hans Frethe, aflagde Eed og forklarede: At kjender Blomstøelen norden for Elven tilhørende Øjen, og sønden for Elven Hille, veed ej flere Navne, skal tilhøre Frethe Mænd, som Vidnet har hørt af Andre, men ej har Vidnet tjent paa nogen af de gaarde, og Vidnet har for 34 Aar siden, i nogle Aar, havt Øger i Bejte i Hille, som Vidnet har bedet om Tilladelse til, hos begge Frethe Mænd, og betalt for. Men paa Øjen har ej bedet, aleene han spurgte Manden paa Øjen, Hoved Citantens Fader, om han havde noget derimod, eller det var ham til Hinder, dertil han sagde Nej, og paastod hverken Tak eller Betaling derfor. Naar Vidnet hændte dem og Høsten, fandt han dem i Hille, og i Hille er endnu Tegn til, der har staaet Sætre huus tilhørt Walmoe, som ligger under {Hille} Frethe, og har lagt under Frethe i mange Aar. Naar Vidnet foer til eller fra Hille, var Vejen aldrig over Blomstøelen. For 8 Aar siden havde Vidnet købt 50 Smaler, paa Hille Bejte, af en ustevnet Mand \som havde Tilhold paa Øjen/ men denne nævnede ej med hvis Tilladelse denne havde dem der. Fra Frethe kan ej sees til Hille, og Walmoe har ej vært beboet i Mands Minde. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Gunder Johannessen Frethe Husmand under Contra Citanterne gl: 49 Aar sidst til Alters afvigte Høst, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, aflagde Eed og forklarede: At har vel vært paa Frethe 30 Aar men ej været i Bejterne meere end een gang, som ligger omtrent ½ Miil fra Frethe og Walmoe ¼ Miil fra Bejterne. Walmoe har ej vært beboet i Mands Minde. Fra Frethe kan ej sees til Bejterne. Walmoe har i mange Aar vært ejt af Frethe Mænd. Veed ej hvem ejer Bejterne, enten Blomstøelen eller Hille, og de andre, videre end har hørt af Øje Opsiddere, at Øjen ejer Blomstøelen, og af denne Halvor Øjen hørde Vidnet, det Aar førend denne Sag blev begyndt: \Halvor Øjen siger/ at have hørt, at Hille skulde tilhøre Frethe som ejer Walmoe hvorunder Hille skulde ligge, og at hand havde sagt til {....} \sine Gjætere/ de havde ej nødig at fare meget paa Hille. Naar Vidnet har vært paa Walmoe at slaee, har han kunnet see Smalen paa Bejtet i \et Skaar i Kanten af/ Hille. Dette har de flere Frethe Folk og seet, og kan see derfra hver Aar. Erindrer endnu, at det var til Hoved Citanten Halvor Øjens egne gjætere, Halvor Øjen sagde at have sagt, de havde ej nødig at fare meget paa Hille.

Fremstod 7de Vidne Christi Hans Datter, Hustrue til Niels Erichsen Wettestøe, gl: 60 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, hendes Mand er Morbroder til Hans Frethe aflagde Eed og forklarede: At veed ej videre, end hendes første Mand afg: Haldor Rasmussen Lille Dahle som var Farbroder til Rasmus Frethe, sagde, at hand var fød og opdragen til han var 30 Aar, paa Frethe, og Hille hørde under Walmoe med sine Bejter, og Walmoe ejes af Frethe Mænd i mange Aar. Hendes første Mand døde for 5 Aar siden. Dimitteret.

Det 8de Vidne Torkel Halvorsen Winnie Vilkors Mand paa h/an/ds Vegne eller i h/an/ds Sted fremstod Samuel Jonsen S:E: p: Rame gl: 50 Aar, vært sidst til Alters afvigte Høst, ej Slægt til nogen af Parterne, og Tollev Erichsen S:E: p: Rame, gl: 37 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej beslægtet nogen af Parterne, som blev forelæst Eedens Forklaring af

Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed og forklarede: At Torkel Halvorsen Winnie er over 70 Aar gl., syg og sengeliggende og ej kan komme enten til Ting eller Aastæd, er Farbroder til Hans Frethes \Kone/ og Morbroder til Halvor Øjen, var til Alters afvigte Høst, og da han ej kunde komme til Tinget, saa have Comparenterne indfunden sig hos ham og i overværelse af Contra Citanterne Hoved Citanten var og tilkaldet at

1793: 5b

møde, hvorom Comparenterne talede ved ham selv, men han svarede, at han vilde ej møde, det kunde være det samme, forelæste ham Eedens \Forklaring/ af Lovbogen, og imodtog hans Corporlige Eed med oprakte Fingre: Saa sandt hjælpe sig Gud og hans hellige Ord, efter Formaning til Sandheds Udsigende; at vidne sin Sandhed i denne Sag, hvorpaa han forklarede: /: her indføres deres skriftl: Vidnesbyrd :/ Dimitteret.

For 8 Vidner betalt 5 mrk: skr: Fem Mrk:

Contra Citanterne derefter fremlagde Kongl: allern: Skde af 16 Sept: 1757 som blev oplæst saa lydende: hvilket, udgivet til deres Fædre, beviiser at de saavel som Contra Citanterne selv, der have ejet og ejer, boet og boer paa Frethe, ejer tillige Walmoe, og have brugt samme under Frethe, følgelig ejer alt hvad Walmoe tilligger, hvoriblant er de omtvistede Bejter.

Hoved Citanten fremlagde Kongl: allern: Skde paa Øjen af 16 Sept: 1758 til h/an/ds Fader som blev oplæst saal: Hoved Citanten begjærde Opsættelse til fleere Vidner.

Contra Citanterne reserverede alt lovligt.

Opsættelsen bevilges. Derfor betalt 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Høste Tinget 1793.

Opsat Leyermaals Sag fra forrige Protocol fol: 373a. Fogden contra Mari Tollevs Datter. Actor anmeldte, at Indstevnte har betalt sine Bøder efter Aftingning, og frafaldt Sagen, thi blev den nu for Retten ophævet.

Ny Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte at have /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree mrk: fiire Skl: :/ til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Gurine Sophie Grøn boende i Etne, at see Documenter i Rettelagt og efter Paastand lide Dom, til at betale efter Opsigelse, til Hr: Citanten skyldig værende efter Obl: af 18 Sept: 1790, Capital 198 rd:, med Rente fra 18 Sept: 1791, samt Opsigelses og Sagens Omkostninger skadesløs. Hr: Citanten i Rettelagde den omstevnte Obligation af 18 Sept: 1790, som blev oplæst saal. saa og lovlig forkyndt Opsigelse af 15 Sept: 1792, som med sin Forkyndelses Paaskrift blev oplæst og lyder saal: hvorefter paastod Dom til Capitalens Betaling 198 rd:, med Rente fra 18 Sept: 1791 til Betaling skeer, og alle Sagens Omkostninger i alt med 4 rd:, saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Gurine Sophie Grøn mødte med Laugværge Lænsman/d Henrich Ottessen Schjeldal og tilstod, saal: lovlig Stevning, Søgemaal og Gjældens Rigtighed baade Capital, Renter og Omkostninger, alt som tilført og oplæst er, og havde intet derimod at erindre samt indlod Sagen nu til Dom, med yderligere Declaration, at renuncerer aldeles baade paa Appel og Hjemtings \ Dom/m/e / eller Indførsels Forretningens Indstevning til Laugtinget til Ejendoms Doms Erholdelse, ja end og begjærde for at undgaae Vidtløftighed, at Hr: Fogden, saasart Dom \nu her/ er afsagt, og uden nogen Executions eller Indførsels eller Nams Forretning, vil foranstalte Pantet, og hvad hun ejer til offentlig Auction til hans Betaling, saaledes hun indlod Sagen til Doms.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da indstevnte Gurine Sophie Grøn intet har havt imod Søgemaallet; Saa k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Gurine Sophie Grøn bør til Panthaveren V: og V: Hr: Foged Koren indfri og betale sin til ham udgivne Pant Obligation af 18 Sept: 1790 her i Rettelagt, med Capital 198 rd: skriver Et Hundrede Otte og Halvfembsindstyve Rigsdaler, med Rente 4 proC:t resterende fra 18 Sept: 1791 til Aarsdagen 1792 7 rd: 5 mrk: 8 s:, og videre Rente til Betaling skeer, samt denne Sags Omkostninger 4 rd:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd efter Loven, og hendes i Retten gjorde frivillige Declaration. Udstædt

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 683. Ole Siursen Yttre Haaland No: 21, Obl: til Hans Christensen Frethe 99 rd: dat: 18 Sept: 1792 af Creditor qvitteret 27 April 1793.

No: 5 p: 589. Baar Jensen Tesdal No: 48 Obl: til Ole Flaaden og Johannes Gravelsæter paa 200 rd:, dat: 30 April 1791 af Creditor qvitteret 27 April 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 12 Juni 1792 efter Bjørn Pedersen Wee Jordegods Udlægget i Skiøde bogen extraheret.

Rasmus Erichsen Fjøsne Lysing i Kuld og Kjøen for h/an/ds Slegfred Datter, Pigen Ingri Rasmus Datter, dateret 27 Nov: 1792.

Mons Knudsen Fiøsnes Obl: til Anders Iversen Øje(lee?)d paa 24 rd:, Rente 4 proC: 1 pr: i Huus og Løsøre dat: 3 April 1793.

Lars Olsen Tesdal Obl: til Ole Jærrandsen Flaaden 99 rd: Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 2 pd: 21 mrk: S:, 2 Spand Korn dateret 27 April 1793.

1793: 6

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til førstkd: Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 29 April 1793 continuerede dette Ting.

Optagen Justitz Hoer Sag fra forrige Protocol fol: 373a. Fogden contra Gurine Sophie Grøn. Actor fremlagde Attest om Forbryderindens Alder, fra Sogne Præsten saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Af Velædle og Velviise Hr: Foged Koren som Actor, er paa Justitiens og sit Embeds Vegne her til Retten lovlig indkaldet ægtegipt Qvinde Gurine Sophie Grøn, gift med Christian Jensen Konrak, for i sit Egteskab begangen Hoer, med en foregiven Person, som ingen kjender, at lide Dom til yderste Formues Forbrydelse, Bøders Udreedelse, corporlig Straf og Actionens Omkostningers Betaling. Factum er beviist med Sognepræstens Attest, og ellers om Hendes forrige Forhold indhæntet almindelig Oplysning. Indstevnte er ey mødt i Sagen eller ladet møde med nogen Indsigelse. I Retten er fremlagt behørig holden Undersøgnings Forretning, som viiser at Indstevnte intet eyer til yderste Formue af at beregne. Actor har paastaaet Dom ved tilførte Irettesættelse. Udi Sagen kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Gurine Sophie Grøn for begaaet Hoer i sit Egteskab, bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 25 a: og Fr: 6te Decembr: 1743 a: 22 bøde dobbelte Lejermaals Bøder 24 Lod Sølv er 12 rd: til Hds: Majestæts Kasse, som til Districtets Foged erlægges /: til yderste Formue er intet eyende :/ og end viidere efter Fr: 8 Juni 1767 hensættes 8 Dage paa Vand og Brød i Stedet for

Skriftemaal, og selv betale sin Underholdning og Varetægt. Denne Actions Omkostninger betaler Gurine Sophie Grøn med Rettens Gebyr af Incamination, Opsættelse, Laugdag og Actens Bekræftning 2 rd: 12 s: skriver To Rd:r og tolv skl: foruden Actens viidere Bekostninger om bliver over 4 Ark. For Undersøgnings Forretningen efter tilførte Regninger i alt 9 rd:, Stevningspenge 5 mrk: og Stemplet papiir 1 rd: 2 mrk: 8 s:, alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstedt NB: Bøder

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 373b. Peder Østreim contra Erich Næsse.

Citanten i Rettelagde Rettens Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte tilstod lovlig Stevning og Laugdag, betalte Tilsvarens penge 20 s: skr: En mrk: fire Skl:, og tilstod at være skyldig til Citanten 7 rd:, som omstevnt er, paa ommeldte Koe kjøb for 2 Aar siden; men efter at Indstevnte havde bortgivet Koen $\frac{3}{4}$ Aar derefter, til en Mand som solgte den \8 Maaneder derefter/ til atter en Anden, og denne siger at Koen var Spedalsk, men ej beviiste det, og derfor har Indstevnte ej betalt den.

Citanten er overbeviist om, at da han solgte Koen var den frisk, og om den er bleven Spedalsk siden, enten $\frac{3}{4}$ Aar, kortere eller længere efter, er det Citanten uvedkommende, og bliver Indstevnte Regres at søge hos hvem han har givet den til, og denne igjen hos den han har solgt den til som ubeviist foregiver, den at skulde være Spedalsk. Citanten derfor paastod Dom nu at faae betalt af Indstevnte de paastevnte 7 rd:, med Omkostninger 2 rd: 2 mrk: og saaledes indlod Sagen under Dom.

Indstevnte Erich Næsse paastod sig frifunden og Citanten henviist til den som sidst har kjøbt Koen og foregivet den syg, og indlader Sagen til Dom.

Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte har tilstaaet gjælden de paastevnte 7 rd:, og denne faaer søge sin Regress hos hvem han har givet, og denne siden solgt Koen til, som en Sag imellem dem, Citanten uvedk:de, da ej er beviist at Koen var syg, da Citanten solgte den, ej heller det er paastaaet; Saa k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Erich Haldorsen Nærnæss (= Næsse) bør til Citanten Peder Knudsen Østreim betale de omstevnte og tilstaaede 7 rd: tilligemed denne Sags Omkostninger To Rd: To Mark inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 403. Otte Jonsen \Øfre/ Grindem No: 42 Obl: til Provst Hertzberg 260 rd:, dat: 10 August 1787, transporteret til Major Dahl 13 Marti 1791 af denne qvitteret 27 April 1792.

Pantebogen til Inddragelse

Otte Jonsen Obl: til Jf: Malene Fleische Koren paa 350 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Øfre Grindem No: 42 efter Aftag 1 pd: 21 mrk: Sm: dat: 26 April 1792.

Ole Siursens Obligation til Erich Haldorsen Nærnæss 399 rd:, Rente 3 proC:t: o Pant 1 pr: i Yttre Haaland No: 21 efter Aftag 1 pd: 8 mrk: Sm:, 1 td: Korn dat: 27 April 1793.

Opsat Justitz Sag fra fol: 374a. Fogden contra Niels Halvorsen.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Attest om Paagjælders Alder saal: samt Rettens seneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Indstevnte Niels Halvorsen mødte, tilstod Stevning og Laugdags lovlige Forkyndelse /: betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/ og benægtede aldeles Søgemaalet, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Halvor Tollefsen Skaffer afhjemlede Rettens Forelæggelses lovlige Forkyndelse for de forelagte Vidner og talte ved Halvor Gundegjær selv, de øvrige møder.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Af disse mødte Niels Bruntzen og Mikkel Frantzen som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede.

Klageren Elias Eliassen mødte.

Fremstod som 3de Vidne Niels Bruntzen Huusmand ved Gjærde Søen, gl: 60 Aar, sidst til Alters denne Vaar,

1793: 6b

Aflagde Eed og forklarede: At omstevnte Tiid var Vidnet i sit eget Huus, noget fra Indstevnte, saa ej saa eller hørde noget af det passerte, men efter det var skeet, kom Ingeborg Hans Datter til Vidnet i dettes Huus, sagde, at være slaget, erindrer ej, om sagde, af hvem, eller naar, og viisde Vidnet sin venstre Arm, som Vidnet uden Agtsomhed saa hen til, og saa den, som han syntes truden eller hoven, oven for Albuen ved Axelen, men saa ej nøjere paa den, saa ej veed, om enten var blaa eller strimet. Som hverken Klageren, Actor eller Indstevnte havde Vidnet, videre at tilspørge, saa blev ham, som declarerede, intet videre at vide, eller Parter/ havde at tilspørge, med alle Parter Consence dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Mikkel Frantzen Huusmand ved Gjærdesøen, gl: 33 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At var omstevnte Tiid hos det forrige Vidne, og hverken saa eller hørde det passerte, men Ingeborg Hans Datter kom i forrige Vidnes Huus, og sagde til disse begge Vidner, at Niels Halvorsen i Dag havde slaget hende, og viisde sin venstre Arm, som Vidnet ikke nøjere saa paa eller saa anderledes end forrige Vidne har forklaret, og hvorhos hun sagde, at hun havde faaet ligesaa meget paa et andet ubejligt Sted. Tree Dage derefter viisde hun atter dette Vidne sin Arm, som da havde blaa Strimer tversover 3 eller 4, men Vidnet veed ej viidere hvoraf. Dimitteret som forrige.

Da Vidnet Halvor Erichsen Gundegjær ikke efter tree ganges Udraab mødte Nu indfandt sig og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som

5te Vidne bem:te Halvor Erichsen Gundegjær S:E., gl: 63 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: At omvundne Tiid var Vidnet i Niels Halvorsens Huus et Ærende, da Ingeborg Hans Datter kom der, og passerte som 1ste Vidne har forklaret, indtil Indstevnte kastede Ingeborg Hans Datter ud, da Vidnet gik, og vilde ej være der desaaarsag, og da han var gaaet et lidet Støkke, nogle Skrit, hørde han bag sig, et Smel, og saa tilbage, og saa de begge, og da havde Indstevnte noget i Haanden som en Lork, eller et Spadeskaft, men Vidnet saa ikke, at Indstevnte enten spændte eller slog hende paa nogen Maade. Strax efter, var Vidnet gaaet ind hos 4de Vidne, der Ingeborg Hans Datter kom ind, og sagde at Indstevnte havde slaget hende, og viisde sin venstre Arm, og Vidnet saa derpaa en blaa Flek saa stor omtrent som en stor Slet Daler, kan ej sige eller rettere ikke huske, om Armen var truden, eller strimet. Dimitteret som de forrige.

Elias Eliassen paa sin Hustrues Vegne declarerede ej at vide flere Vidner, og havde intet videre i Sagen at erindre, overladende til Actor at proseqvere Sagen til Indladelse til Doms.

Actor som ingen flere Vidner i Sagen har kunnet opspørge, begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Actor derefter paastod Dom til næste Ret, og derved Indstevnte tildømt at erlægge Lovens Bøder samt betale denne Actions Omkostninger, og deriblandt Stevningspenge 1 rd: 4 mrk:

Paagjælderer Niels Halvorsen begjærde Sagen opsat til næste Ret til Contra Vidners Førelse.
/: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges. Sagen beroer til Høste Tinget 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 374a. Svend Fittie og Ole Fittie contra Rasmus Erichsen Fjøsne.

Begge Parter blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Jens Undals Enkes Skjøde til Lars Friderich Undal paa halve Ejds Annex Kirke for 32 rd: 3 mrk: med Gods, hvoraf noget skal ligge i Etne Skibrede d: 2 Nov: 1792.

Ny Sag

Elias Christophersen S:E: p: Løvereide fremstod, anmeldte sig gl: 45 Aar /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: Toe Rd: fiire Skl: :/ og at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde S:E: Torbjørn Abrahamsen Liusnæs for at have opbrændt noget Citanten tilhørende i Skoven hvor Citanten har Rettighed at hugge, hegne og opsætte KulVeed, dernæst høre ustevnte og stevnte Vidner, og lide Dom til Erstatning, og Bøders Udredelse, samt Processens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaals Straf Torbjørn Jacobsen Hougen Huusmand under Liusnæs, og h/an/ds Hustrue Mari Abrahams Datter, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Halvor Tollevsen Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er og taledede ved de alle Selv, undtagen Torbjørn Hougen, men hands Hustrue anhørte Forkyndelsen.

Indstevnte Torbjørn Abrahamsen Liusnæs gl: 29 Aar mødte, vedtog Varsel /: betalt Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/

1793: 7

og androg, at da Citanten havde hugget over Skiftesgjærdet i Indstevntes Ejendoms Skov, saa holdt han sig berettiget at benytte sig af det til KulVeed huggede, og selv brændte det til Kul, og tog hjem til sig \blev ½ tønde/ hvori Indstevnte formeener ikke at have forseet sig, og derfor paastod sig befriet for {...} Citantens Tiltale, reserverende sig sin lovlige Ret.

Citanten begjærde sine Vidner paaraabt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Citanten fremstillede ustevnte Vidner, Endre Ingebrethsen Huusmand under Løvereide, Citanten tilhørende, Ole Larsen Huusm/an/d sam/m/ested, og Ole Torgersen tjener Citanten, som han begjærde eedelig afhørt at gjøre deres Forklaring. Disse blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter separeret og fremstod som

1ste Vidne Endre Ingebrethsen gl: 50 Aar, var sidst til Guds bord afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: At var kaldet af h/an/ds Hosbonde, at følge ham, tilligemed Ole Larsen som nu fremstod som 2det Vidne gl: 33 Aar, var sidst til Guds bord afvigte Høst, aflagde Eed efter Loven med oprakte Fingre, og de begge som Beskikkelses Vidner forklarede: At de fulgde Citanten til Liusnæs en gang kort før Michaelii afvigte Aar, der kommende Citanten tilspurgde Indstevnte, paa hvad Maade denne havde opbrændt Citantens Veed som stod under Trygle kleven? Dertil Indstevnte svarede: Er det Din Veed som Din Dreng huggede, ja den har jeg brændt op; og da Citanten svarede; Om jeg hugger der een gang til, vil Du og brænde

den op, da Indstevnte sagde: ja det Du hugger der, brænder jeg op, og kører Du den derfra, tager jeg den. Det 1ste Vidne endnu forklarede: At veed ej hvem det hører til ved Trygle kleven, men det ligger inden for Skiftesgjærdet \til Liusnæs/ imellem Parternes Gaarders Skove; og eengang har Vidnet efter h/an/ds Hosbonde Citantens Ordre hugget der Markeskov og stuert Ask. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev de med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ole Torgersen gl: 28 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed og forklarede: At forrige Aar 5 Uger før Michaeli, huggede Vidnet efter h/an/ds Hosbond Citantens Ordre, i Skoven i Trygle Kleven, 2 Læs Older Veed til Kul Veed, da Indstevnte kom og spurde om Vidnet huggede der, og Vidnet sagde Ja \og det/ efter Ordre, dertil Indstevnte sagde: At Vidnet skulde hilse Hosbonden, at hugger Citanten der, saa kuller jeg det dvs: brænder det til Kul. Veed ej hvem Stedet tilhører, men Stedet i Skoven ligger paa Liusnæs Siden af Skiftes gjærdet, har i de 4 á 5 Aar Vidnet har tjent der, ej hugget der undtagen hver Aar hugget GjærdeVeed til benævnte Skiftes gjærde, som Citanten holder det Sted. Dimitteret som forrige.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl:

Citanten begjærde de udeblevne Vidner forelagt og Sagen opsat. Betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fore Skl:

Da Vidnerne Torbjørn Jacobsen Hougen og Hustr: Mari Abrahams Datter ikke efter tree ganges Paaraab mødte; saa blev de forelagt under Falsmaals Straf at møde til Høstetinget 1793, deres Edelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Høste tinget 1793.

Ny Sag

Elias Christophersen SelvEjer paa Løvereide, meldende sig 45 Aar gl:, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde S:E: Torbjørn Abrahamsen Liusnæs, for at have fløttet deres Gaarders mellemværende Haae gjærde og Skiftes gjærde adskillige Steder ind paa Løvereides Ejendom, derom at høre Vidner stevnte vordende og lide Dom til Gjerdenes Fløttelse paa rette gamle Steder, samt Sagens Omkostninger at erstatte.

Indstevnte Torbjørn Abrahamsen \gl: 29 Aar/ mødte og tilstod lovlig Varsel /: betalte Tilvarspege 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/ men nægtede at have fløttet Gjærder undtagen et Sted paa Bøen, som var ikke over omtrent en Favn i Længde, og omtrent en Alens Brede, aleene for at gjøre en Krog lige og i Udmarken eet Sted af et par Favners Længde og langt mindre Brede, aleene for at gjøre Gjærdet lige som ellers skulde gaaet over en Ur, og dertil havde Indstevnte Citantens Tilladelse, hvorimod om disse 2 Steder er fløttet ind paa Løvereide, Indstevnte har andre Steder fløttet ligesaameget ind paa sig af sam/m/e Aarsager, Løvereide til Fordeel, saa Indstevnte synes dette ikke var at føre Sag om, eller mindste Bekostning værd, og skjønnes disse Fløttelser ulovlig, er Indstevnte villig at forandre Gjærdene.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner Endre Ingebretsen Huusmand paa Løvereide, og Ole Larsen Huusm/an/d sam/m/ested, begge under Citanten, og reservede fleere ustevnte og stevnte Vidner, og bad disse at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte tog ogsaa til Vedermaale til at høre ustevnte Vidner, skjønt han ikke er stevnet \dertil/, men dog er villig at føje Citanten der i denne Sag, for at viise Ulyst til al Slags Trættekjerhed.

Vidnerne blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende,

derpaa de fremstod som Beskikkelses Vidner

1ste Vidne Endre Ingebretsen gl: 50 Aar sidst til Alters afvigte Høst, og Ole Larsen som 2det Vidne gl: 33 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, som begge aflagde Eed og forklarede: At de fulgde Citanten, en Dag kort før Michaeli afvigte Aar til Liusnæs, hvor Citanten der tilspurgde Torbjørn Abrahamsen, om han ikke vilde fløtte \Haa/ Gjærdet tilbage, dertil Indstevnte svarede: Nej han meente den skal staae, derpaa de gik hen og blev viist Gjærdestøkket i Haaegjærdet, omtrent 1 ½ Favn i Længde, gav ej Agt paa Breden efter forrige Gar Moe, som viisdes, og det var Steen gjærde det ny, som Citanten viisde dem, derved var Gjærdet blevet liigere, og en Krog eller Sving undgaaet, hvorpaa neppe kunde blive meer end en Vondel Høe. 2de Vidne har kun vært kjendt der eet Aar, og 1ste Vidne 12 Aar. Dette gjærde er fløttet for et eller toe Aar siden, men 2de Vidne veed intet derom. Før de gik til gjærdet, bad Citanten Indstevnte at følge med did, men gjorde det ikke, men raabte efter dem, gaae op paa Stækinge med, som Vidnerne nu sagde, var et stk: Skiftesgjærde i Hagen. Bemelte stk: Haae gjærde veed de ej hvem har fløttet. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, blev de med begge Parters Consence dimitteret.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To mrk:

Citanten begjærde Opsættelse til næste Ret til fleere Vidners Forhør stevnte eller ustevnte. Indstevnte havde intet derimod eller imod Opsættelse.

Opsættelsen bevilges. Derfor betalt 12 s: skriver Tolv Skilling.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Ny Justitz Hoer Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren som Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Halvor Tollevsen Huusmand under Scheldal \ægte/gift med Barbro Ingebrets Datter som endnu lever, for begaaet Hoer i sit Ægteskab, og som første gang enten Hoer eller Lejermaal, med ugift Qvinde confirmeret, Kirstine Christophers Datter, derom at see Documenter i Rettelagt og derfor lide Dom til yderste Formues og Bøders Udredelse, samt Sagens Omkostninger at betale, samt ellers Corporlig Straf. Actor derefter, da Indstevnte møder, og naar han har vedtaget Varsel, begjærde Sagen opsat til at erholde Præste attest, samt faae afholdet Indersøgnings Forretning, og tillige faae indstevnt Qvinden for Processens Skyld, som af Stevne mændene er forsømt.

Indstevnte Halvor Tollevsen mødte, og vedtog lovlig Varsel, men nægtede aldeles /betalt Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ at have nogen Tiid havt legemlig Omgang med Kirstine Christophers Datter, saa \han/ umuelig kan være hendes Barnefader, og det saa meget mindre, da hun efter Rygte skal være kommen i Barsel seng 6 Uger før Vorfrue Misse dette Aar, og Barnet altsaa skulde være avlet i Maj Maaned forrige Aar, sidst i Maaneden, men \hand/ var ikke i Etne, omtrent 6 Uger før St: Hans Dag, og hvor hun den Tiid var, veed {Vid} Comparenten ikke, da han i den Tiid ikke saae hende eller talede ved hende, og ikke heller veed hvor hun var, og mindes ikke han har seet hende i Etne fra Marti til Oct: 1792 hun var da i Tilfælde ved Gjærdesøen, men ellers skal være et omstrippende Menneske og betler, og veed ikke enten er klog eller ej, enten confirmeret eller ej herpaa alt Comparenten anbyder sin Benægtelses Eed coporlig for Retten aflagt, og paastaaer Frifindelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Nye Sag

Velædle og Velbyrdige Hr: Lieut: v: Weltzien mødte /: betalte Incamination 4 mrk: 10 s: skr: fire Mrk: tii Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Dreng Ole Gundersen tjener paa Winnie for skyldig værende Penge, 1 rd: 5 mrk: 2 s:, at lide Dom til samme med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Skafter Halvor Tollevsen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte efter tree Ganges Paaraab ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Høstetinget 1793, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til H: T: 1793.

1793: 8

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 2. Sergeant Jacob Weltziens Obligation med Pant i Kambe No: 9 til Ole Erichsen Sundstabøevogen og Endre Erichsen Næsse paa 250 rd:, d: 6 Maj 1783, qvitteret af Creditorerne d: 17 Nov: 1792.

Pantebogen til Inddragelse

Arvingerne efter Lieut: Jacob Welstziens Frue deres Skde til Hr: Lieut: Weltzien paa Kambe No: 9 i alt 2 Løber Sm:, 1 td: Korn, d: 17 Sept: 1791.

Lieut: Jacob Weltziens Obl: til Capt: Joachim v: Weltzien paa 200 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Kambø 2 Løb S:, 1 td: Korn d: 29 April 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Elias Christophersen Løvereide \No: 5 H: C:/ til Endre Ingebretsen \Lives Tiid/ paa uskatlagt Plads Slottetræ og Kalvetræ Cond: 1. Aarl: Afgift 6 Ugers Arbejde i Slotten, og heele Vaarvinden, og aparte 3 Dage 1 om Som/m/eren og 2 om Høsten, og om ej svares da der i Stedet Aarl: 5 rd:, ellers alt bem:te uden Betaling. 2. Holde Pladsets gjærder i Stand. 3. Ej hugge u-udviist. 4. Kun have i Hagen 6 Fæe Creaturer, og saa mange Smaler Pladset kand vinterføde, og have fri gjætle. Huusene er Huusmandens d: 29 Apr: 1793. til Manufact: Huset bet: 8 s:

Ditto No: 5 Halsnø Cl: gds: til Ole Larsen paa uskatlagt Plads Nonshoug og en Slaatte i Kiøsneshøden, p: Livs tiid Cond:r 1. Arbejde i stedet for Afgift uden Betaling 6 Uger i Slaatten og heele Vaarvinden, og derforuden 4 Dage, to om Vaaren og to om Som/m/eren, og i Mangel af alt in Natura, Aarl: 5 rd:. 2de og øvrige ligesom oven d: 29 April 1793, til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Pastor Hegelunds til Ingebreth Nielsen paa Ousnæs \No: 63 Livs tiid/ 1 Løb 1 Hd:, før brugt af Niels Tjæransen d: 20 Apr: 1793. til Manufactur Huset bet: 1 mrk:

Thor Haldorsen Wee No: 64 til Tørres Hansen paa uskatlagt Plads Aarvig paa {Livs Tiid Cond:r} 11 Aar Condit:r 1. I fald Thor Haldorsen Hustr: udi Bøen ej dertil skulde trænge, og holde Pladsets Huse i Stand. 2. Aarl: Afgift 3 rd: 3 mrk:, og tree Dages Arbejde. 3. Intet hugge i Skoven. 4. Holde Skiftes gjærde (v?/m?)ed Udstøen i Stand, dog Gaarden Wees Beboere skaffer Materialier. dat: 23 Apr: 1793. M:f: H: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Niels Tjærrandsen Ousnæs og Halvor Tollevs: Schjeldal og befunden til 1792 Aars Udgang 113 rd: 1 mrk: 4 s: og af første Termin 1793 418 rd: 4 mrk: 2 s: I alt Summa 531 rd: 5 mrk: 6 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Fjeldberg Skibreedes Sommerting den 30te April 1793. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Tollev Steensen Aalund, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Ingebretsen Romsøe 4. Jon Tjæransen Wiig 7. Thomas Gundersen Lunde
2. Ole Hactorsen Brekke 5. Lars Christophersen Svinevig 8. Ole Torgersen Wache
3. Baar Johannesen Dørem 6. Peder Larsen Arnevig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: folio 1a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreede, Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Optagen Justitz Sag fra forrige Protocoll f: 375b. Fogden contra Tollev og Lars Svalland. Actor i Rettelagde Attest om Paagjeldernes Alder saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Efter Klage af Niels Nielssen Svalland har Velædle og Velviise Hr: Foged Koren som Actor paa Justitiens Vegne, her til Retten til Høstetinget 1791 lovlig ladet indkalde Tollev Olssen Svalland, og Søn Lars Tollevsen for forøvet Vold og Overfald paa Klageren, med Jordskuf, Haardrag og Klæders Sønderrivelse, derom at lide Dom til Bøder og Actionens Omkostninger at betale. Det paaklagede er ikke beviist eller viidere deraf med de førte Vidner bragt til Formodning end saaviidt angaaende Klagerens Brystdugs Sønderrivelse, af Lars Tollevsen Svalland, af 1ste og 3die Vidners Udsigende kan uddrages, hvorefter Sidstmeldte vel ej kan frikjendes, men ej heller dømmes til Straf uden han sig det ikke med Eed tør fralægge, derimod er ey saa megen Formodning imod Tollev Olssen Svalland, som udfordres til at paalægges ham Eed, lige saa lidet i det øvrige paaklagede imod Lars Tollevsen Svalland; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Tollev Olssen Svalland bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være. Men Lars Tollevsen Svalland om han ikke efter Fr: 14 Sept: 1792 imod denne Dom gjør Indsigelse inden tree Maaneder efter Dommens lovlige Forkyndelse, bør til næste Ting efter bem:te Tree Maaneders Forløb, og om efter Fr: 5te Novbr: 1723 Samme ej appelleres; efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting aflægge sin corporlige Benægtelses Eed, at han ikke omvundne Tiid Sommeren 1790. imellem Vaarvinden og Høeslaatten har sønderrevet Niels Nielsen Svallands Brystdug, og derefter for Actors Tiltale i denne Sag aldeles fri at være; Men i Mangel af enten Indstevning til bemeldte Tiid, eller da

Benægtelses Eeds Aflæggelse, bør Lars Tollefsen Svalland bøde til Hds: Majestæts Kasse for Klæders Sønderrivelse efter Lovens 6 Bogs, 7 Cap: 8 art: 3de Sex Lod Sølv er 9 rd: som til Districtets Foged erlægges, og betale denne Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Incamination, Vidners Førelse, Forelæggelser og Opsættelser 3 rd: 1 mrk: 4 s: skriver Tree Rdr:, En Mrk: og Fiire skl:, foruden Acternes mulige vidtløftigere Beskrivelse om hver bliver over 4 Ark og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 1 rd: 4 mrk: 8 s: og Stemplet papiir i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet 1 rd: 1 mrk: 14 s: alt inden 15 Dage efter at Dommen som meldt er lovlig forkyndt, og den til Indstevning og Eeds Aflæggelse foreskrevne Tiid er expireret, under Executions Tvang og Adfærd efter Loven, I øvrigt han for Actors Tiltale frifindes. Extr: sendt Fogden NB: Bøder

Pantbogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 617. Peder Larsen Arnevig No: 60 Obl: til Hactor og Erich Aakre i alt 198 rd:, dat:t 20de Sept: 1791, deraf bet:t til Afdrag til Hactor Aakre 50 rd:, d: 20 Sept: 1792.

No: 5 p: 485. Halvor Svendsen Arnevig No: 60 Obl: til Peder Er: Aakre p: 295 rd:, d: 22 Sept: 1789 af Creditor qvitteret for 60 rd:, 12 Feb: 1793, og 9 April 1793 for Resten 235 rd:

No: 5 p: 51. Niels Bjørnsen Indbioe No: 23 H: C: gds: Obl: til Ole Olsen Indbioe og Ole Biørnsen Steensland i alt 150 rd:, d: 23 Sept: 1783, qvitteret af den sidste selv, og af den førstes Arvinger den 26 April 1793.

No: 5 pag: 10. Kolben Simonsen Nordre Berge No: 32 Obl: til Even Gudmundsen Mæland paa 350 rd:, dat: 8 Maj 1783, qvitteret af h/an/ds Enke og Arvinger den 27 Dec: 1783.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 22 Juni 1791 efter Daniel Steffensen Hustvedts Hustr: | Jordegods Udlæggene i
.... 29de Oct: 1792 efter Harrald Johannessen Udbioe. | Skjøde bogen extraheret
Jon Knudsen Skjøde til Tollef Alvalsen paa Indre Hamre No: 3, 2 Løber Smør, 9 Spd: Korn
for 800 rd:, dat: 28 Dec: 1792.

Christopher Nielsen Sundnæs Arvingers Skfte Contract hvorefter Sundnæs No: 64 1 Løb S: 1 Hud skal tilhøre Niels Christophersen dat: 21 Sept: 1792.

Samson Torbjørnsen Aasbøe No: 44 Vilkors Contract til Fader Torbjørn Jonsen og Hustr: dateret 21 Sept: 1792.

Knud Gundersen Waches Arvingers Skde til h/an/ds Enke Herborg Johannes Datter paa Wache No: 35 i alt 2 L: S: 1 Hd:, deraf indløst 1 L: 2 pd: 16 ½ mrk: S:, ½ Hd: for 347 rd: 3 mrk: 12 s:, arvet resten, d: 24 Apr: 1792.

Afkalde publiceret

ForM: Bog fol: 188. Tosten Endresen Weastads for 83 rd: 9 2/5 s: efter Skfte 2 Martii 1778, dat: 30te April 1793.

Myndtling Hans Andersens Moders for 6 rd: 1 mrk: 5 s:, af dato 19 Juni 1792 efter Skfte d: d: paa Græsvigen efter Anders Hansen.

.... Christen Iversens Moders for 10 rd: 2 mrk: 12 2/9 s: d: 25 Juni 1792 efter Skfte paa Dahle af samme Dato.

.... Abalone Ivers Dt:s Formynders for 10 rd: 2 mrk: 6 1/9 s: dto: Dato samme Skifte.

.... Siri Ivers Datters Moders lige Arv dto: Dato samme Skifte.

.... Eli Ivers Datters Moders lige Arv ditto Dato samme Skifte.

.... Mari Johannes Datters Moders for 10 rd: 2 mrk: 13 2/3 s: dat: 14 Feb: 1792 efter Skifte paa Døreim samme Dato.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Maj 1793 continuerede dette Ting

og blev publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Endre Siursens Obligation til Anders Tørressen Kolbenshoug paa 120 rd., Rente 4 proC:t
Pant 1 pr: i Søre Berge No: 31 ½ L: S: ½ Hd: dat: 30 April 1793.

Arvingerne efter Niels Stensen Opheim Skde til Iver Nielsen paa Opheim No: 1 H: C: gds:
i alt 2 pd: 15 mrk: Sm:, deraf indløst for 100 rd:, 2 pd: 2 mrk: S:, Resten selv arvet dat: 2 Juli
1792.

Ommund Asbjørnsen Obl: til Ole Erichsen Sundstabøevogen paa 360 rd., Rente 4 proC:to,
Pant 1 pr: i Øfre Axdal No: 35 H: C: gds: efter Aftag 1 Løb Sm: ½ Hd: dat:t 30 April 1793.

Rasmus Siursen Huustvedt Obl: til Myndtl: Lisbeth Daniels Datter \Huustvedt/ paa 200 rd:
Rente 3 ½ p:C: Pant 1 pr: i Hustvedt No: 5 H: C: gds: efter Aftag 1 Løb S:, 6 Spd: Korn,
dat: 30 April 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 465. Baar Johannessen Dørem No: 7 H: C: gds: Obl: til Provstinde Kahrs paa
300 rd: dat: 14 Janv: 1789, af Creditrice qvitteret 17 Dec: 1792.

Afdrag No: 5 p: 135. Ole Larsen Hixdal No: 2 H: C: gds: Obl: til Lars Knudsen Hixdal
paa i alt 224 rd: 1 mrk: 8 skl: uden Renter, før udslettet 70 rd:, nu 22 Sept: 1792 betalt til
Afdrag 94 rd: 1 mrk: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Baar Johannessens Obligation til Myndtl: Anne Daniels Datter Hustvedt 200 rd., Rente 3 ½
proC:t Pant 1 pr: i Døreim No: 7 H: C: gds: efter Aftag 1 Løb 1 pd: 7 ½ mrk: S: dat: 1 Maj
1793.

1793: 9

Pengemangels Lysning publiceret

Daniel Steffensen Huustvedts 2 Døttre Paa Hustvedt No: 5 H: C: gds: efter Aftag 1 Løb
Sm: 6 Spd: Korn, som nu ejes af Rasmus Siursen efter Skde 14 Sept: 1792 dateret 1 Maj
1793.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Ldskyldbog anviist

Anders Tørressen Kolbenshoug og børn til Tørres Andersen paa Espeland No: 28, 1 Løb
Sm:, 6 Spd: Korn før brugt af Tollef Gabrielsen, med Espelands Saug, paa 6 Aar, dat: 1 Maj
1793, til M:f: Huset bet: 1 mrk:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden,
Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ommund Asbjørnsen Øvre Axdahl og Lars Knudsen
Ixdahl, og befunden til 1792 Aars Udgang 110 rd: 5 mrk: 2 s: og af første Termin 1793, 510
rd: 4 mrk: 7 s: I alt Summa 621 rd: 3 mrk: 9 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for
dette Skibreede ophævet.

Føyens Skibreedes Sommerting den 3die Maj 1793. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Elling Andersen Tvedt	4. Peder Halvorsen Rommetvedt	7. Mathias Erichsen Walvatne
2. Roar Larsen Lunde	5. Johannes Tostensen Norhuglen	8. Baar Størksen Haugland
3. Halvor Halvorsen Dyviig	6. Ole Bergessen Børtvedt	

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schoneviig Skibbreede folio 1a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Schibbreede Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen her tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 8 Febr: 1792 efter Anders Poulsen Indre Hovland.	Jordegds:
.... 23 Janv: 1793 efter Berge Olsen Hetlesæter.	Udlægget i
.... 25de ditto efter Baar Størksen Hauglands Hustr:	Skjøde Bogen
.... 8 Februari 1793 efter Stener Endresen Berøen.	extraheret

Optagen Sag fra forrige Protocoll fol: 377a. Fogden contra Kari Jens Datter.

Actor tilspurgde Laugrettet om de er vidende hendes Alder, dertil de svarede: hun er vist over 40 Aar.

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Som Actor og paa Justitiens Vegne har Hr: Foged Koren her til Retten lovlig ladet indkalde ugiwt Qvinde Kari Jens Dr: for anden Gang begaaet Lejermaal paa Orninggaard S: S:E: Gds: at lide Dom til corporlig Straf, og de forbrudte Lejermaals Bøders og Actionens Omkostningers Betaling. Factum er beviist med Præstens Attest. Indstevnte er ej mødt, eller har ladet noget fremføre til sit Forsvar. Actor har paastaaet med gjorte Tilførsel Dom efter Indstevningen; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Kari Jens Dr: for bemelte begangne Lejermaal, bør efter Lovens 6 Bogs, 13 Capit: 1 a: bøde til Hands Majestæts Kasse som til Districtets Foged erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd., samt efter Fr: 8de Junii 1767, i Stedet for Skriftemaal hensættes paa Vand og Brød 8 Dager og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Incamination og Opsættelse 5 mrk., skriver Fem Mrk., foruden Actens Bekræftning om Samme udstædes, Stevningspenge 4 mrk. 8 s: samt i fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven, til Stemplet papiir 1 rd., alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden NB: Bøder.

Optagen Justitz Hoer Sag fra forrige Protocol folio 377a. Fogden contra Hans Folgerøen.

Actor tilspurgde Laugrettet om de er vidende hands Alder, dertil de svarede: Hand skal være fød langt norden for Bergen, i Sundfiord, været her boende omtrent 6 Aar, saa han maae være ved 30 til 40 Aar efter Anseende.

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Paa Justitiens Vegne og som Actor, har Hr: Foged Koren her til Retten lovlig ladet indkalde Hans Olssen Folgerøen for i sit Egteskab begangne Hoer paa Øfre-Følgerøen S: S:E: gds: med ugift Qvinde Grisselle Anders Dr: begge at lide Dom, hver efter sin Forseelse, hand til yderste Formues Forbrydelse, og begge til corporlig Straf, Bøders Udreedelse og Actionens Omkostninger at betale. Factum er beviist med Sognepræstens Attest og Hoer begængerens Tilstaaelse. I Retten er framlagt behørig holden Undersøgnings Forretning hos Hans Olssen Folgerøen, hvorefter hands beholdne Boe beløber 21 rd: 3 mrk: 14 s: Actor har frafaldet Sagen imod Qvinden, men over Hans Olssen Folgerøen paastaaet Dom efter tilførte Irettesættelse; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Hans Olsen Folgerøen for begaaet Hoer i sit Egteskab, bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 25 a: og Fr: 6 Decbr: 1743 a. 22 bøde dobbelte Lejermaals Bøder 48 Lod Sølv er 24 rd:, til Hands Majestæts Kasse, saa og til samme Kasse have forbrudt sin yderste Formue med 2 rd: 1 mrk:, som alt til Districtets Foged erlægges, og end viidere efter Fr: 8 Junii 1767. hensættes 8 Dage paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal, og selv betale sin Underholdning og varetægt. Denne Actions Omkostninger betaler Hans Olsen Folgerøen med Rettens Gebyr af Incamination, Opsættelse og Actens Bekræftning 1 rd: 5 mrk: 4 s: skriver En Rd: Fem Mrk: og Fiire skl: foruden Actens videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark; For Undersøgnings Forretningen efter tilførte Regninger i alt 11 rd: 1 mrk: 8 s: Stevningspenge 1 rd: 5 mrk: og Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstæd NB: Bøder.

Opsat Sag fra fol: 376b. forrige Protocol. Peder Kyvigen contra Endeel

1793: 9b

Storøens Almue.

Citanten mødte og fremlagde: a. I Stedet for forhen (P..?)der No: 4 fremlagde og tilbage erholdte Restance Liste, een ny af Dato 3 Maj 1793, underskreven af Hr: Capitain Johan Koren Dahl, og attesteret efter Matriculen af Hr: Fogden Koren som blev oplæst saal:, derhos anmeldende, at de fleere indstevnte og ej deri anførte, haver betalt til Citanten, saa Sagen henseende dem frafaldes, undtagen Jens Olsen Watne, over hvem han og nødes at paastaae Dom til Betaling for Aaret 1790, efter forhen i Rettelagte Matriculs Extract samt Tilførsel \og Tilstaaelse/ i Protocollen, og herved fremlæggende Attest fra Klokkeren, og Capellanen i Kaldet af 5 April 1793, som blev oplæst saal: b. Fremlagde i Stedet for forhen anviste No: 5, en Attest fra Notarius Capituli om Capituls Taxterne i de Aaringer hvorfor Tienden rester, som blev oplæst saal: Endelig fremlagde No: 6. Skjøde fra afg: Jens Jsach Holck til Foged Christian Lerke Dahl /: denne halve Deel er det som Citanten har kjøbt af Mad: Sunde /: og Hr: Capitain Johan Koren Dahl, hvis halve Deel Citanten af ham har i Forpagtning, paa den heele Storøens og annecterede Sogners Konge Korn Tiende, dat: 9 Janv: 1766 som blev oplæst og er saal: Citanten derefter paastod Dom over Jens Olsen Watne og de paa den i Dag i Rettelagte Restance anførte resterende for de specificerte Aaringer som de rester for, til deres Restance at betale tilligemed denne Sags Omkostninger i alt iberegnet de vidtløftige Stevningspenge 20 rd:, saaledes paastod Dom og indlod Sagen til Paadømme.

De indstevnte og Laugdagede blev paaraabt, men efter 3 ganges Paaberaab ingen mødte eller møde lod.

Citanten begjærde Dom til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Høste Tinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Ingebreth Svendsen Berøens Skde til Endre Jacobsen paa Kallevog No: 12 H: C: gds: ½ Løb Sm: ½ Hd: for 250 rd:, dat: 7 Nov: 1792. Niels Johansen Arnevig som Laugværge for Zara Ingebreths Datter Enke efter Svend Halvorsen Arnevig, protesterede imod Skjødets Tinglysning, da hun vil løse Godset igjen, som hun have arvet efter sin Moder Aase Heljes Datter Enke efter Jacob Andersen Kallevog der har kjøbt Godset før han med Aase Heljes Datter blev gift, og er død for nogle Aar siden, uden Børn eller Livs Arvinger, efter hvis Død Aase Heljes Datter for nu omtrent et par Aar siden indløste Godset, som Zara Ingebret: Datter den 3 Maj 1792 derefter skjødede til Ingebreth Svendsen Berøen. For Protesten betalt 1 rd: skr: En Rigsdaler. Retten kunde ikke nægte Skjødets Tinglysning, men enhver sin Ret forbeholdes.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 376b. Salomon Aarschou contra Torkel Øchland. Citanten mødte ved sin Tjener Samuel Olsen og i Rettelagde Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal:

Torkel Brynildsen Øchland mødte /: betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og otte Skl: :/ og tilstod Stevning og Laugdag saavel som gjælden saavidt de 20 rd: 2 mrk: angaaer, men de 6 rd: veed Indstevnte ikke at være skyldig, og maa vide hvorfor, saaledes indlod Sagen uden Dom.

Citanten paastaar Dom med Omkostninger 9 rd:

Indstevnte paastaar sig fri for Omkostninger, da han aldrig er krævt mindre end 26 rd: 2 mrk:, og ej er saa meget skyldig; men tilstaar, at har ej heller anbuden de 20 rd: 2 mrk: til Betaling, saaledes indlader Sagen Dom.

Begge Parter paastod Dom; Thi blev udi Sagen afsagt følgende

Dom

Torkel Brynildsen Øchland har tilstaaet at være Citanten Salomon Knudsen Aarschou skyldig 20 rd: 2 mrk:; Thi k: og d: f: Ret og herved afsiges: At Torkel Brynildsen Øchland bør til Citanten Salomon Knudsen Aarschou betale de tilstaaede til ham skyldig værende 20 rd: 2 mrk: med Omkostninger 4 Rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 377a. Helje Lillebøe contra Erich og Mathias Walvatne. Citanten mødte ikke eller møde lod; Thi lod Retten Sagen beroe til næste Ret. Sagen beroer til H: T: 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 378a. Helje Bielland contra Lønsm/an/d Eldøen om Skjældsord.

Citanten i Rettelagde Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod Laugdagens Forkyndelse.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte /: betalte Tilsvars Penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og begjærde Sagen opsat til samme at begjære med Contra Stevning.

Citanten protesterede imod Opsættelsen.

Opsættelsen bevilges. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til H: T: 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 378a. Helje Bjelland contra Lønsm/an/d Eldøen om Slag og Skæggetag.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: og begjærde Sagen opsat til at begegne samme med Contra Stevning.

Citanten protesterede imod Opsættelse.

Opsættelsen bevilges. Derfor betalt 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til H: T: 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 378a. Helje Bjelland contra Jens Horneland.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte /: betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/ og som ikke vidende

1793: 10

Sig skyldig i Noget, maatte begjære Sagen opsat til den at begegne med Contra Stevning.

Citanten protesterede imod Opsættelse.

Opsættelsen bevilges. Derfor betalt 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høste Tinget 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 378a. Helje Bjelland contra Rejnert Horneland.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte /: betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/ og begjærde Sagen opsat til den at begegne med Contrastevning.

Citanten protesterede imod Opsættelse.

Opsættelsen bevilges. /: Derfor betalt 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Tørres Jonsen Nordre Bjellands Enkes Skde til Jon Tørressen paa 2/3 Deel af sit Brug 2/3 L: S:, 2/3 Hd: for 200 rd:, dat: 3 Maj 1793.

Afkalde

ForM: Bog fol: 139 208. Sten Rasmussen Tvedts for 77 rd: og Hjem/m/egifte 40 rd: efter Skfte 11 Nov: 1784 og 23 rd: 1 mrk: 8 s: efter Skfte 9 Feb: 1789 dat: 3 Maj 1793.

.... dto: dto: Kari Rarmus Datters Mands for Arve ved dto: Skifte det første 39 rd: 3 mrk: og Hjem/m/egifte 40 rd: og det sidste 11 rd: 3 mrk: 12 s: d: 3 Maj 1793.

.... fol: 201. Brønne Jacobs Datters Mands for 10 rd: 2 mrk: efter Skfte 1 Nov: 1775, dat: 3 Maj 1793.

Bygsel Seddel med Reversal publiceret og Landskyldbog anviist

Provst Hertzbergs til Ole Jørgensen paa Notteland ½ L: S:, ¼ Hd: før brugt af Ole Salomonsen Notteland dat: 10 April 1793. til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 378a. Johannes Tvedt contra Mathias Walvatne.

Citanten blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Mathias Walvatne begjærde Sagen opsat til næste Ret. Betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til H: T: 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 379a. Stener Berøen contra Rasmus Saxejde.

Citantens Sønne paa egne og Enkens Vegne, da Citanten ved Døden er afgangen, begjærde Sagen opsat til næste Ting til den paa Sterboets Vegne at forfølge.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

For Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 379a. Lars Stue contra Anfin Aadland.

Lars Stue mødte, declarerede Sagen forliigt, og frafaldt Sagen. \Indstevnte mødte ikke/

Dom/m/eren henseende Hds: Maj:ts heraf hængende Bøder fandt sig pligtig at communicere Fogden Udskrift af det passerte til formodentlig Sagens Forfølgning paa Justitiens Vegne, derefter Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 347. Erich, Niels og Johannes Lønnings Afkald og deres tilligemed Lars Siursen Tjongs Caution for fraværende Lars Thomassen Lønnings Arv 68 rd: 4 mrk: 12 3/5 s:, d: 12 Maj 1787 siden Arvingen har indfunden sig og erholdt Arven; Men da Renten ej tillige af de forbemeldte er betalt; saa er derfor taget Regress reserveret, saaledes udslettet efter Lars Thomassens Afkald dateret Kiøbenhavn, 4 Dec: 1792.

No: 3 f: 323. Sæbjørn Nielsen Totland No: 59 Obl: til Reinert Reinertsen Schimmeland paa 59 rd:, d: 25 Nov: 1780, qvitteret af Creditor 22 Sept: 1792.

No: 5 p: 557. Aadne Johannessen Lønnings Obl: til Endre Jacobsen Westvig paa 40 rd:, dat: 24 Sept: 1790, af Creditor qvitteret 14 Oct: 1792.

No: 5 p: 415. Resten af Siovat Torfinsen Gillie No: 121 Obl: til Ole Kn: Rydland 98 rd: i alt dt: 14 Maj 1788, af Creditor qvitteret for Resten 40 rd:, 1 Maj 1793.

No: 5 p: 663. Erich Erichsen Lønning No: 9 H: C: gds: Obl: til Johannes Jørgensen Andal 131 rd: 1 mrk: 8 s:, d: 9 Maj 1791 af Creditor qvitteret 2 Maj 1793.

No: 5 p: 615. Ommund Asbjørnsen Øfre Axdal i Fieldberg Skbr: No: 35 H: C: gds: Obl: til Bispinde Hagerup 240 rd:, dat: 1 Dec: 1790, af Creditrice qvitteret 1 Maj 1793.

Ny Sag

Tørres Johnsen \Nord/ Biellands Enke SelvEjer, paa hendes Vegne som hendes Laugværge Lænsman/d Jens Jensen Eldøen fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte hun at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel og Kald ladet indkalde Huusman/d under sam/m/e gaard paa Pladset Skotteberg \Mathias Mathiassen/ til at fravige det af ham uden Bygselseddel aleene paa uvisse Aar beboede Plads, efter Udsigelse, derom at høre Vidner, og lide Dom, tillige til Sagens Omkostninger at betale.

Mathias Mathiassen Skotteberg mødte /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: to Mrk: otte Skl: :/ og tilstod baade at være lovlig stevnt, saa og at være før Juul sidst lovlig udsagt fra Ejersken ved 2 Mand til at fravige Pladset denne Vaar, og røddig gjøre Samme: Men da han ej har vært forbuden at røre noget, saa har han vunden og saaet Pladset, denne Vaar, og agter det og at høste, og derfor ej er fløttet eller agter at fløtte før Vaar 1794, da han skal fløtte uden Dom eller Bekostning. Ellers begjærde Opsættelse til næst Ret. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til H: T: 1793.

1793: 10b

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p. 413. Erich Jacobsen Metlie i Betlehem Obl: til Frue Juul 450 rd:, d: 13 Maj 1788
qvitteret, {... Dato,} udslettet 3 Maj 1793 qvitteret betalt 22 Sept: 1792.

No: 5 p: 414. Ditto Obl: til Agent Fasmer 199 rd:, d: 13 Maj 1788, af Creditor qvitteret
30te Oct: 1792.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4 Maj 1793 continuerede dette Ting.

Ny Justitz Leyermaals Sag.

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren som Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel
ladet til dette Ting og Tiid indkalde uconfirmeret Dreng Roar Halvorsen Dyvigen og
confirmeret ugift Qvinde Kari Niels Datter Øfre Eschelands for med hinanden førend Barne
Faderens Confirmation begaaet Lejermaal, hver af dem første gang, paa Øfre Eschelands S:
S:E: gds: \begge/ derom at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand og i Rettesættelse at
lide Dom til Corporlig Straf, Bøders Udredelse og Actionens Omkostninger at betale.

Actor begjærde Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halstensens
Huusmand under Langelands \paaraabt/ til Stevnemaalets Afhjemling, deraf aleene mødte den
sidste Anders Halsteensen som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes
lovlig at have stevnet som tilført er, tilligemed Lænsmanden som ej i Dag har været udi
Retten eller paa Tingstedet, og talt ved de begge selv.

Proc: Gorm mødte i Retten og fremlagde sig fra Stiftet tillagte Ordre af 30 Marti 1793 til at
indtræde som Defensor i Sagen, i hvis Følge han vedtog lovlig Varsel til Vederfølge, og
forbeholdt sig de Skyldiges Forsvar, men paa Kari Niels Datters Vegne begjærde Sagen at
beroe til næste Ret, da hun vil ansøge allernaadigst Befrielse for den corporlige Straf, og ellers
er villig ved hvad Hjælp hun kan faae, at see at betale Bøderne.

Kari Niels Datter Eschelands mødte og tilstod Forseelsen i alle Deeles /: betalte Tilsvarende
2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/ og androg at Roar Halvorsen Dyvigen begjærte at ligge
hos hende, og vilde ægte hende, som var Anledning til Forbrydelsen, ellers henholdt sig til
sin Defensors Forsvar, uden videre at svare, aleene tilstod lovlig at være stevnet.

Roar Halvorsen Dyvigen mødte, /: betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/
og tilstod at være lovlig stevnet \samt Forseelsen/ men beklagede sin Ungdom og
Uforstandighed, og da der var kun en Seng i en Kove, hvor Husbonden sagde, de skulle ligge,
saa lagde han sig der, uden videre Begjæring til hende om sligt, men aldrig har han lovet
hende Egteskab, eller begjært nogen Omgang med hende, men hun lokkede ham dertil paa
alle de Maade hun vidste, og forførte ham til den skeete Forbrydelse, har ej meere at sige til
sit Forsvar, men overlod sit videre Forsvar til h/an/ds Defensor.

Defensor forbeholdt sig nærmere Forsvar for ham til næste Ting.

Actor forbeholdt sig til den Tiid at fremlægge Præste Attest og gjøre sin i Rettesættelse.

De skyldige betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 210. Guro Lars Datters Mands for 40 rd: Hjem/m/egifte efter Skfte 21 Juli
1787 dat: 30 Sept: 1792.

.... fol: 211. Østen Halvorsen Grovs for 41 rd: 4 mrk: 10 s: efter Skfte 27 Nov:
1788, dat: 4 Maj 1793.

.... fol: 207. Lars Thomassen Lønnings efter Skfte 30 Marti 1784 for 68 rd: 4 mrk: 12 3/5 s.; dat: K:havn d: 4 Dec: 1792, belagt ved Arve Legitimations TingsVidne og seenere qvittering fra Søs Capt: Mejer i Bergen for Arvens Modtagelse.

Peder Andersen Norhuglen Skde til Bertel Pedersen paa Norhuglen No: 24 H: C: gds: ½ L: S.; ½ Hd: for 54 rd: dat: 3 Maj 1793.

Sæbjørn Nielsen Totland {Obl:} til Niels Sæbjørnsen udgivne Skde paa Totland No: 59 22 ½ mrk: S.; 5/16 Hd: for 69 rd: dat: 3 Maj 1793.

Proc: Gorms Obl: til Foged Koren 310 rd.; uden Renter saalænge h/an/d lever derefter 4 p:C: Pant 3 pr: i Højland No: 33 2 ½ L: S: 2 Hd:er og Leervigen No: 34 1 pd: Sm.; d: 6 Feb: 1793.

Bertel Pedersen Norhuglen No: 24 H: C: gds: Vk: Contr: til Faderen Peder Andersen Norhuglen dat: 3 Maj 1793.

Siovat Torfinsen Obl: til Aadne Olsen Sortland paa 60 rd.; Rente 4 pr:C.; Pant 1 pr: i Gillie No: 121 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 3 Maj 1793.

Stener Berøens Arv:s Skde til Endre Stensen \Schimmeland/ paa Stokvig No: 99 7 mrk: Sm.; 7 mrk: Fisk dat: 3 Maj 1793.

Ny Sag

Christopher Jørgensen S:E: p: Sætrevigen gl: 42 Aar fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtlig Varsel, ladet indkalde Erich Mathiasen S:E: p: Walvatne, for Beskyldninger, derom at høre stevnte Vidner, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers

1793: 11

Erstatning.

Som Vidner i Sagen til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse indstevnet under Falsmaals Straf, Jon Johansen Stokken, og Johannes Haagensen Wiichenæs.

Stevne Vidner Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langeland Huusmand, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres eedelige Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Jon Johannessen Stokken S:E: gl: 50 Aar, sidst til Alters afvigte Paaske, aflagde Eed og forklarede: At sidst Høst ved Michaeli, i Dyvigen i et Barselgilde var begge Parter, og det andet Vidne. der Parterne vare drukne, og Christopher Sætrevigen taledes noget Spøg til Indstevnte, da Erich Mathiasen Walvatne sagde til Citanten i Vreede, Du er en Tyv, Salt har Du stjælen. Dette skeede [om] Aftenen. Morgenen derefter igjentog Indstevnte \i Vreede/ samme Ord, med Tillæg: At vilde have sine Sække igjen. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere og da \ej/ Citanten havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Johannes Haagensen Wiichenæs S:E: gl: 25 Aar, var sidst til Alters seeneste Skjærtorsdag, aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, med Forskjæl: At Morgenen derefter hørde Vidnet ej andet af Indstevnte, tale til Citanten, end: At vilde have sine Sække igjen. Dimitteret som forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Derefter da Indstevnte ikke mødte, begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte efter tree Ganges Udraab ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Høstetinget 1793 første Dag sam/m/e for dette Skibrede holdes at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskrevet og lovlig at lade forkynde samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

For Opsættelse bet: 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: og fire Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Johannessen Nedre Spidsøens Hustr:s Arv:s Skde til Johannes Johannessen Nedre Spidsøens Sterboe paa 13 ½ mrk: S: i Spidsøen Nedre No: 52 for 64 rd: 5 mrk: 13 s: d: 20 Sept: 1792.

Nye Sag

Proc: Gorm /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: mødte for Retten, og gav tilkjende, det Salomon Samsonsens Øfre Escheland ved skriftl: Stevnemaal af 10 Apr: 1793 havde til dette Ting Tiid og Sted, ladet indkalde Reinert Andersen Agdesteen til at anhøre Vidner om de ærerørige og grove Beskyldninger som han haver paalagt ham, derefter at anhøre Paastand og Irættesættelse til at lide Dom efter Loven, samt at betale Processens Omkostninger skadesløs, hvorpaa Comparenten fremlagde Stevnemaalet i Retten som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ Huusmand afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig for alle Indbem:te at have forkyndet for enhvers Boepæl, og taledede ved enhver selv.

Rejnert Andersen Agdesten \S:E: gam/m/el 44 Aar/ mødte og tilstod lovlig Varsel /: betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: /: og forbeholdt sig alt lovligt, og nægtede ikke at have udsagt Beskyldningene, men forbeholder sig at forklare sine Ord og beviise sin Ret.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Vidnerne blev paaraabt som alle mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Lars Torbjørnsen Hysingstad Leil:, gl: 33 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag sidst, saaledes besvoret til Citanten at han har Vidnets Farsøster til Ægte, aflagde Eed og forklarede: At omstevnte Tiid og Sted var begge Parter og alle Vidnerne med fleere, der ingen Andledning mærkedes af Citanten, da Indstevnte \anden Dagen/ sagde til Citanten: At Citanten havde været paa Agdesteen, og taget et gimmer Lam, og ført til sit Huus paa Escheland, og der kom to Mænd fra en anden unævnt gaard, og tog et Lam hos Salomon Escheland, som var nye mærket, og blodig i Øret, men Vidnet veed ej enten det var det sam/m/e, eller et andet men aldrig hørde Vidnet, Indstevnte kaldte Citanten Smaletyv, men vel kaldte han Citanten siden om Aftenen Tyv, men ej videre. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Erich Hansen Sæverehagen Lejl: som H(uu?)smand under Thyse, aflagde Eed og forklarede: At være gl: 44 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, ej Slægt eller besvoret til nogen af Parterne, og vidnede: At omstevnte Tiid og Sted vare begge Parter og alle Vidnerne med fleere,

der ingen Anledning mærkedes given af Citanten, da Indstevnte Anden Dagen sagde til Citanten: Du er en Tyv. Dette skeede da Vidnet kom og satte sig til Bords, saa Vidnet ej veed hvad forud er passeret, og siden hørde ej videre. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Johannes Pedersen Lunde Lejl: gl: 40 Aar, sidst til Alters afvigte Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne, uden saaledes til Citanten, at denne har til ægte Vidnets Morsøster, aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 2det Vidne med Forskjæl: At i det Vidnet kom ind, sagde Citanten til Indstevnte: Kalder Du mig Tyv, og Indstevnte sagde: Ja, jeg siger Tyv opigjen. Veed ej meere. Dimitteret.

/: For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/

Indstevnte begjærde Sagen opsat til sig at forsvare.

Proc: Gorm reservede fleere Vidners Førelse om behøves.

For Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Ny Sag.

Jens Olsen Watne S:E: gl: 45 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Erich Mathiassen Walvatne S:E: for imod Citanten udsagde ulovlige Beskyldninger, derom at høre stevnte Vidner, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til Tings Vidnes Erhvervelse i Sagen med lige Varsel Peder Anfinsen Tvedt og Ole Madsen Watne.

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ Huusmand afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved enhver selv.

Indstevnte blev paaraabt 3 gange, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Peder Anfinsen Tvedt S:E: gl: 44 Aar, sidst til Alters for 6 Uger siden, ej Slægt til nogen af Parterne, aflagde Eed og forklarede: At her paa Leervigen afvigte Høste ting ved Michaelii, i Skjænkestuen, var begge Parter, Vidnerne og mange fleere forsamlede, der begge Parter sad og gav hinanden Skuffen og Gloser som Vidnet ej erindrer, men hørde intet ærerørigt Ord, før Erich Mathiassen Walvatne sagde til Citanten, veed ej enten i Vreede eller Spot: Du sagde selv ved et Brøllups Bord paa Dahle, at Du ej er Fader til dit eget Barn /: Citanten er og har mange Aar været givt :/ Men førend disse Orde sagde Indstevnte til Citanten: Hvad slags Barsel vil Du vel gjøre nu. Dimitteret etc:

Fremstod 2det Vidne Ole Madsen tjener Citanten gl: 25 Aar, var sidst til Alters 8 Dage efter sidste Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne, aflagde Eed og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som forrige.

/: For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mrk: :/

Citanten begjærde det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten da Indstevnte ikke mødte, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: skr: to mrk: fire Skl: :/

Da Indstevnte efter tree ganges Paaraab ikke mødte eller møde lod, saa blev ham given Rettens Laugdag til Høstetinget 1793, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten

paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Ny Justitz Sag

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte, at da Halsten Andersen Huusmand i Myren under Orninggaard, for ham har andraget, at være overfalden og slagen af Friderich Christophersen Huusm/an/d sam/m/e steds, \og Hustrue Anne Aanens Datter/ som han har overgivet til Justitiens Paatale; saa har Hr: Fogden som Actor til dette Ting og Tiid ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Friderich Christophersen \og Hustrue/ herom at høre \2/ Vidner \1/ stevnte og derfor lide Dom til Bøder og Straf, samt Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og til et formelig TingsVidne i Sagen indstevnet til sam/m/e Ting og Tiid Jon Ingemonsen Houge og Kone Kari Gudmunds Datter, Lars Aanensen Myren og Tollev Tollevsen Aas, alle under Lovens Falsmaal.

Halsteen Andersen som Klager er og indstevnet, sin Klage at tilsvare.

Alle forbemelte \og benævnte/ mødte og tilstod hver for sig at være lovlig stevnet.

Indstevnte Friderich Christophersen mødte, /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: /: gl: 53 Aar, nægtede aldeeles, at have overfaldet eller slaget Klageren, det sam/m/e Comparentens Hustrue \5? (50?) Aar gammel/ som og mødte, aldeeles benægtede, og begge forbeholdt sig alt lovligt.

Actor begjærde Vidnerne

1793: 12

paaraabte at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, og fremstod som

1ste Vidne Jon Ingemonsen Huusm/an/d paa Hougen under Orninggaard, gl: 50 Aar, sidst til Alters i Fasten sidst, ej Slægt til nogen af Parterne, og forklarede: At nogle Uger efter Juul sidst, kom Vidnet ind paa Leervigen, hvor var Halsten Andersen, som var blodig i Øjnebrynene, derpaa de fulgte ad til Vidnet Lars Aanensen, der han begjærde at blive besigtet af dem tillige med Vidnet Tollev Aas som blev tilkaldet, da de fandt ham saaret og blodig i Øjnebrynene, og en Kugle op i Hovedet, som han sagde var tilføjet af Friderich Christophersen og Hustrue der havde slaget ham, Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters og Klagerens Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Kari Gudmunds Datter Hustru til næst forrige, gl: 52 Aar, sidst til Alters i Fasten sidst, ej Slægt til nogen af Parterne, og forklarede: At nogle Uger efter Juul sidst, en Eftermiddag, saae Vidnet fra sine Huuse, at uden for Indstevnte Friderich Christophersens Dør noget derfra, laae Halsten Andersen paa Jorden, og Friderich Christophersens Hustrue Anne Aanens Datter slog ham med et Veedstøkke eller Skie, nogle Slag over Axlerne og i Hovedet, i Vreede. Oprindelsen veed Vidnet ikke. Vidnet saae ej Friderich Christophersen, derefter Anne Aanens Datter gik ind i sin Dør, lukkede den, og lod Halsten ligge paa Marken eller Jorden uden for under aaben Himmel. Vidnet forblev i sit Huus ved sin Stue paal(a?)gt Kaage Jld, og torde ej gaee der hen did. Veed ej meere. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Lars Aanensen Huusm/an/d i Myren, gl: 37 Aar, sidst til Alters, sidst Søndag, og 4de Vidne Tollev Tollevsen Aas Huusm/an/d under Orninggaard, gl: 55 Aar, sidst til Alters Søndag efter Paaske, begge ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne og

forklarede: At veed ej viidere end først Besigtelsen hos Vidnet Lars Aanensen som befandtes, og hvorom Halsten Andersen sagde, det befundne ham at være tilføjet, saaledes som 1ste Vidne har forklaret. Dernæst Dagen efter gik de med Halsten Andersen efter h/an/ds Begjæring Beskikkelses viis hos Friderich Christophersen og Hustrue Anne Aanens Dt: da Halsten Andersen spurgde de Indstevnte, om de vilde vedstaae det de havde gjort: Dertil Frider: Christophersen intet svarede: men viisde Halsten Andersen paa sig Frid: Christophersen, at have faaet Slag i Hovedet, lidt blodig, men uden videre Forklaring. Men Anne Aanens Dt:, sagde: At hendes Mand havde slaget Halsten i Hovedet med en Træskoe, og hun havde slaget ham med en Veed skie, og han tog ham i Brystet, nævnede ej Navn til sidstmeldte Han eller Ham. Vidnerne veed ej meere. Dmitteret som de forrige.

Actor vidste ej fleere Vidner.

Klageren \gl: 50 Aar/ erklærede at veed ej fleere Vidner, og har ej meere at erindre, men overlader Sagens videre Forfølgning til Hr: Fogden paa Justitiens Vegne, saaledes for sin Deel indlader Sagen til Dom.

Actor begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Derefter Actor forbeholdt sig sin Paastand og i Rettesættelse til næste Ret.

De Indstevnte nægtede, at have lagt Haand paa Halsteen Andersen, uden til Nødværge at forsvare sig, da Halsten Andersen kom i deres Huus, og overfaldt dem og drog Friderich Christophersen efter Haaret, og slog Comparenten under sig, og slog ham med Veed skiie, og traadde paa ham, og forhen sam/m/e Dag havde Halsten Andersen slaget Anne Aanens Datter i Marken med et Øxeskaft over Armen, men herom har de ingen Vidner, saa de maae lade Sagen gaae til Doms fra deres Side uden videre at svare.

Pantebogen til Inddragelse

Østen Nielsens Arv:s Skde til Samuel Jonsen paa Øfre Spidsøen No: 2 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: for 162 rd:, dat: 4 Maj 1793.

Samuel Jonsen Øfre Spidsøen No: 2 Odels Løsnings Contr: om forbem:te Brug d: 4 Maj 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkd: Mandag da Morgen er Søndag.

Tredie Dagen den 6te Maj 1793. continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Salomon Knudsen Aarschous Skde til Erich Pedersen paa Siøvold No: 136 ½ L: ½ Hd: for 200 rd: dateret 4 Maj 1793.

Ditto Skjøde til Endre Larsen paa Siøvold No: 136 ½ L: S: ½ Hd: for 200 rd: dateret 4 Maj 1793.

Ole Johannessen Brekke Skde til Jacob Christensen paa Nedre Næsse No: 132 18 mrk: S: (? H?)d, med Bygsel, og 9 mrk: Smør uden Bygsel, for Kjøbe Summa 200 rd:, dateret 4de Maj Anno 1793.

1793: 12b

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld qvitt:gs Bøger anviste

Ole Absalonsen Deggernæs til Lars Hansen paa 1 pd: 3 mrk: S: ¼ Hd: i Deggernæs No: 43 før brugt af Ejeren som S:E:, dt: 4 Maj 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Jens og Rejnert Horneland til Johannes Monsen paa Grindevig No: 40 12 mrk: Sm:, før brugt af Mons Olsen Cond: 1. at optage Garnene i h/an/ds Fiskevog naar Ejeren vil kaste. 2de at tage Ejeren paa sin Baad naar h/an/d farer til Kirke i øvrigt sædvanligt d: 3 Maj 1793. til M:f: H: bet: 8 skl:

Rasmus Engelsen til Lars Nielsen paa No: 111 18 ½ mrk: S: i Waage dt: 5 Feb: 1793. til Manuf: H: bet: 8 s: for brugt af Jakob Olsen.

Thomas Johannessen Lønning til Elling Aslachsen paa Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: ¼ Hd: før brugt af Erich Er: Lønnings Enke paa 12 Aar d: 4 Maj 1793. til M:f: H: bet: 8 s:

Capitain Tausan til Berge Nielsen Huuse paa Laxe Voger Schaatning, Schagen og Blegen de 2/3 Parter, Aarl: Afgift efter Accordt, og levere til Michael Ollrich i Hidschen ald den Lax og Tart som fanges, mens den er fersk for gangbar Priis; om fanges Brygde eller Haakjerling, da deraf 4de parten til Ejeren dat: 12 Feb: 1793. til M:f: H: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Erich Erichsen Lønnings \Enkes/ Skde til Hans Sørensen paa ½ brug i Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: ¼ Hd: for 170 rd:, dat: 4 Maj 1793.

Hans Sørensen Lønning No: 9 H: C: gds: Vk: Contract til sam/m/e Erich Erichsens Enke dt: 4 Maj 93.

Ditto(s) Obl: til Johannes Jørgensen Andal p: 160 rd:, Rente 4 pr:C:t, Pant 1 pr: i Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: ¼ Hd: d: 6 Maj 1793.

Erich Erichsen Lønnings \Enkes/ Skde til Thomas Johannessen paa Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 170 rd: d: 4 Maj 1793.

Thomas Johannessen Lønnings No: 9 H: C: gds: Vk: Ctr: til Erich Erichsen Lønnings Enke, dat: 4 Maj 1793.

Ditto(s) Obligation til Torbjørn Larsen Lande paa 99 rd:, Rente 4 pr:C:t, Pant 1 pr: i Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: d: 4 Maj 1793.

Johannes Nielsen Hage Skde til Salomon Larsen paa Hage No: 30 H: C: gds: 1/3 Part ¼ L: ¼ Hd: for 50 rd: dat: 4 Maj 1793.

Erich Pedersen Obl: til Endre Erichsen Øfre Næsse paa 100 rd:, Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Siøvold No: 136 ½ L: S: ½ Hd: dat: 4 Maj 1793.

Endre Larsens Obl: til Endre Erichsen Øfre Næsse paa 100 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Siøvold No: 136 ½ Løb S: ½ Hd: dat: 4 Maj 1793.

Pantebogen til udslettelse

No: 2 p: 320. Salomon Samsonsens Øfre Eschelands Obl: til Mad: Smith 60 rd: d: 2 Janv: 1766, af Sl: Provst Kahrs paategnet udlagt i Skfte efter hende til Jomfr: Maren Smith, og af hendes ForMynder Lieutenant W: Dahl qvitteret 2 Janv: 1793, derefter af Provst Hertzberg paategnet til Udslættelse.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitt: Bog anviist

Helje Jensen Lillebøe og Gunder Steffensen Kanelønning til Ole Gabrielsen paa Plads Træet uskatlagt Afgift Aarl: 3 rd: og Arbejde 2 Dage Vaaren, og 2 Dage {Høsten} Slaatten. Ej hugge i Skoven uden Brændeveed, det eene Aar i den enes Skov, og det andet Aar i den Andens. Huusene ejer Huusmanden d: 6 Maj 1793. til M:f: Huset bet: 8 skl:

Torbjørn Larsen Lande til Iver Torbjørnsen paa Sørhuglen før brugt af Iver Gram No: 3 2 L: 2 Hd: paa 4 Aar dat: 6 Maj 1793. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Ingbreth Svendsen Berøen No: 60, og Stener Endresen ibd: Skoveskifte Contract dat: 26 Sept: 1792.

Afkalde

Reinert Olsen Deggernæs for 46 rd: 2 mrk: 8 2/3 s: efter Skfte 5 Juli A: 1785. ForM: bog fol: 209 Afkaldet dateret 6 Maj 1793.

ForM: bog fol: 214. Brithe Thors Datters Mands for Arv og Hjem/m/egifte 39 rd: 12 s: efter Skfte 3 Aug: 1792 dat: 6 Maj 1793.

.... fol: 214. Myndtl: Ole Knudsen Tømmervigs Formynders for 6 rd: 5 mrk: 12 3/4 s: efter Skfte 7 Feb: 1793 d: 4 Maj 1793.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Rasmussen Tvedte og Erich Mathiassen Walvatne, og befunden til 1792 Aars Udgang 341 rd: 2 mrk: 15 s: og af første Termin 1793 646 rd: 11 s: I alt Summa 987 rd: 3 mrk: 10 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreedde ophævet.

Fjære Skibreeddes Sommerting den 7de Maj 1793. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannessen

1793: 13

Øfre Echeland, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig.

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Johannes Aanensen Sør Emberland 4. Peder Christensen Øchland 7. Halvor Jonsen Færaas

2. Jacob Olsen Mølstervognæss 5. Aslach Aslachsen Tvedteschou 8. Tosten Gertsen Kind

3. Knud Larsen Nedre: Dommesnæs 6. Johannes Heljesen Haavig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: folio 1a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedde Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Børnemidlers Forsegling

Lars Olsen Brattestøe SelvEjer som Formynder for Gunder Knudsen \der har/ arvet efter Skifte 15 April 1780 paa Østvig efter Knud Guldbrandsen, omtrent 22 rd: Anbød og udbød iblandt Almuen samme 22 rd:, til Imodtagelse paa Rente og Pant; hvilket blev iblandt Almuen udraabt; Men da ingen dem vilde modtage; saa begjærde han dem forseglet; thi blev de af Dommeren forseglet og ham tilbageleveret 22 rd: For Tinglysningen betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Børnemidlers Forsegling

Simon Olsen SelvEjer paa Owe som Formynder for Anne Ols Datter, der har arvet ved Skifte den 20 Juni 1792 paa Framnæs efter Olsen Olsen den ældre omtrent 25 rd:, anbød og

udbød iblandt Almuen samme 25 rd.; til Laans imod Rente og Pant, hvilket blev iblandt Almuen udraabt; Men da ingen dem vilde modtage; saa begjærde han dem forsegle; thi blev de af Dommeren forsegle, og Comparenten leveret tilbage. For Tinglysningen betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: begyndt 25 Juni 1791 og sluttet 15 Nov: 1792 efter Niels	Jordegods
Salomonsen Ulveragers Hustrue.	Udlæggene er i
.... 22 Juni 1792 efter Hans Johansen Hovde.	Skjødebogen
.... 27 Feb: 1793 efter Tjæran Siursen Strømøen.	ekstraheret

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 381a. Anders Gjørde contra Tosten Drange.

Contra Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Hoved Citanten Anders Samuelsen Gjørde mødte og tilstod Laugdagens lovlige Forkyndelse, og paastod Dom efter forrige Irettesættelse.

Contra Citanten Tosten Olsen Drange mødte og tilligemed sin Fader fremlagde skriftl: Indlæg af 9 Marti sidst, som blev oplæst saal: og paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Anders Samuelsen Gjørde har her til Retten til Sommertinget 1791. lovlig ladet indkalde Tosten Olsen Drange, for at have af Citanten modtaget 38 rd: at levere til Knud Evensen Tvedt, men som denne kun har faaet deraf 28 rd.; da at lide Dom til de øvrige 10 rd: at tilsvare og betale med Processens Omkostninger. Indstevnte har nægtet for Retten at have imodtaget meere end 28 rd: som var ved St: Hans Dag 1789 samt exciperet imod Søgemaale, som han, da ey 18 Aar gammel, men hvorom intet siden er beviist, hvorefter han har contra stevnet i Sagen. Af Hoved Citantens førte 3 Vidner, har det første, Selvejer Anders Andersen Trengereide den ældre, vundet at de leverede Penge var 38 rd: 2det Vidne, saae vel Indstevnte blev af Citanten leveret Penge, men veed ey hvormange, eller til hvem. 3die Vidne, Søn til 1ste Vidne, forklarer: At saae 38 rd; optalt af Citanten, paa Gaarden Trengereide, som han sagde, at ville levere til Tosten Olsen der laae der i Havnen med Jægt, til at frembringe til bemelte Mand paa Tvedt. Contra Citanten har ved Contra Vidner, hvoriblandt det ham meest medholdige er hands egen Farbroder, søgt at svække 1ste Hoved Citantens Vidnes Gyldighed som besvogret og interesseret med Citanten i den Handel; hvilket intenderte dog ikke af Contra Citanten er beviist viidere end Svogerskabet, men det øvrige kun bragt til en Slags Formodning; og da overalt ikke er meere i Sagen oplyst end Formodning paa begge Siider; Saa kan samme ikke uden ved Eed afgjøres efter Lovens 1ste Bogs 14 Cap: 6te og 7de art:r; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Tosten Olsen Drange, om han ikke efter Fr: 14 Sept: 1792. inden 3 Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse, herimod gjør Indsigelse, bør efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting, til Anders Samuelsen Gjørde, Tosten Olsens Benægtelses Eed at anhøre, eller sin egen Bekræftelses Eed at aflægge, til næste Ting, efter samme 3 Maaneders Forløb, om Sagen ey efter Fr: 5 Novbr: 1723. appelleres, aflægge sin corporlige Benægtelses Eed, at han ikke har omvundene Tiid imodtaget af Anders Samuelssen Gjørde til Knud Evensen Tvedt at levere, meere end 28 rd: skriver Aatte og Tyve Rd:r, og da efter saadan aflagte Eed for Hoved Citantens Tiltale fri at være. Men i Mangel af enten saadan Indstevning eller Benægtelses Eeds Aflæggelse, maae Anders Samuelsen Gjørde enten da eller efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting, som bør skee næste Ting derefter, aflægge sin corporlige Bekræftelses Eed at han omvundene Tiid har leveret til Tosten Olssen Drange til Knud Evensen Tvedt at frembringe 38 rd; skriver Aatte og Tredeve Rigsdaler; og bør derefter Tosten Olssen Drange betale til Anders Samuelsen Gjørde de paastevnte 10 rd: skriver Tii

Rigsdaler tilligemed Hoved Citantens Indstevnings og Eeds Aflæggelses TingsVidnes
Bekostning, alt i Følge Lovens 1ste Bogs, 14 Cap: 6 og 7 art:r inden 15 dage efter Sigtelses
Eed er aflagt under Nam og Executions Tvang efter Loven. I øvrigt Hoved Citanten for
Contra Citantens Prætensioner frifindes og Processens Omkostninger ophæves paa begge
Sider. Udstædt

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 381a. Jens Horneland og Jens Eldøen, contra Sveens
Sogns Almue.

Citanten Lænsmand Jens Jensen Eldøen mødte og begjærde Sagen op-

1793: 13b

sat til næste Ret.

Indstevnte Sveens Sogns Almue blev paaraabt, men ingen mødte med noget at svare i Sagen.
Opsættelsen bevilges. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/
Sagen beroer til Høste Tinget 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8 Maj 1793 continuerede dette Ting.

Biergnings Vrag

Johannes Johannessen \den (...?)/ S:E: p: Lochne, Johannes Olsen Lejl: p: Kjærnegelen, og
Halvor Andersen Lejl: p: Kiærnegelen fremstod og anmeldte at de, da de vare ude midt i
Bømmelfjorden inden for Land, at fiske, en Dag først i Septembr: forrige Aar, fandt de der
flydende inde i Fjorden 1 ½ Miil fra Havet, en afbrækket Mast, og en St(ang) og Raae, med
Saling, og Segl paa Raaen som et Mers Sejl, med Sta(ng,)Vanter og Bl(okker) samt noget
lidet Touværk, som de flaadede til Lands, og siden ved 5 Mands andre Folkes Hjelp fik det
opbjerget, og bragt i Huus, og fik fraslaget Jernet, som tilligemed Sejlet, Vanter, Blokker,
Touge er her nu bragt til Tingstedet, men Træeværket, Raaen, Stang og Saling, er beliggende
ved Lochne. Med forbem:te arbejdede de, at ogsaa faae det ud og ind for at tørres, og bringe
hid, i alt 4 Dage, derfor de paastaaer forlods sig betalt Arbejds penge samt for Huuseleje
betalt, alt i alt 4 rd: 3 mrk: Derefter det blev anmeldt for Fogden som lod sam/m/e vurdere
ved Lænsmanden og 2de Mænd Johannes Lochne SelvEjer den ældre og Lars Baarsen S:E:
paa Lochne, hvorover Lænsmanden fremlagde sin Optegning saal: For sam/m/e Forretning
med Rejser, Lænsman/den og Vurderingsmændene med Skyds for førstmeldte for 1 Miil
tilkom/m/er 1 rd: 1 mrk: \Derefter Bjergerne paastod den 3de Deel af Beløbet som Bjergere
og Findere sig tildømt/

Hr: Foged Koren paastod Rettens Dom til Vragets Auction, og af det beholdne Beløb Hds:
M:s Casse de 2/3 Deelee tildømt, efter at bem:te Bekostninger af det heele Beløb er betalt med
5 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Og Auctionens Omkostninger, samt Rettens Gebyr som Hr: Fogden begjærde her tilført af
Dommeren, neml: Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: Forseglingens penge 1 mrk: 4 s:, Auctions
Forretningen med Forseglingens p: \2 mrk:/ i alt 2 rd: - 0 mrk: - 8 s:

Er 7 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Herforuden Auctions og Incassations Salario, af det højeste Bud som gjøres, der ej kan vides
før Tilslag er skeet, hvorefter det bliver at beregne. Saaledes indlod Sagen under Dom; Thi
blev derudi afsagt følgende

Dom

Da dette Vrag er funden indenskjærs, og vil komme til Deeling imellem Hds: Maj:ts Kasse og Finderne og Bjergerne, hvilken Deeling ej beqvemmelig kan skee, uden at Vraget ved Auction bliver bortsolgt, og da først deraf udreedet af heele Beløbet, de ovenmelte paagangne Omkostninger, som vil Forlods {deraf udreedes af heele Beløbet} fragaae; Saa kjendes og døm/m/es for Ret og herved afsiges: At forbemelte Vrag bør ved offentlig Auction bortsælges, paa Condition at Kjøberne foruden højeste Bud betaler de foran specificerte Omkostninger 7 rd: 4 mrk: 8 s: foruden Auctions og Incassations Salario af de højeste Bud hvorpaa Tilslag skeer, hvorefter det beholdne Auctions Beløb, fri for alle Omkostninger, bør efter Lovens p: 674 a. 5, tilfalde Hans Maj:ts Kasse de to tredie Deelee, og Finderne og Bjergerne Een Tredie Deel. Udstædt

Auctionen

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren, i Følge Rettens ergangne Dom angaaende efterskrevne Vrag, af Dags Dato saal: begjærde Auctionen foretagen nu iblandt den forsamlede Ting Almue, paa de der ommeldte specificerte Vrag efter Specificationen og Vurderingen, hvorefter fremlagt, til Bortsælgelse til Højstbydende paa følgende Canditioner 1. Vraget bortsælges som det forefindes. 2de Kjøberne betaler uden Afgang i højeste Bud, de allerede paagangne Omkostninger 7 rd: 4 mrk: 8 s: efter Repartition, og derforuden Auctions og Incassations Salario af højeste Bud, alt uden Afgang i Buddet, hvorpaa Tilslag skeer. 3de Omkostningerne og højeste Bud betales strax til Fogden ved Tilslag, og derefter bliver Vraget paa Kjøbernes Risiko, og af dem annammes uden Ansvar fra Tilslaget, for Bjergerne eller Auctions Reqvirenten. Paa disse Conditioner som for den forsamlede Almue blev oplæst, blev Vraget opdraabt efter fremlagt Specification, og bortsolgt som sam/m/e \er/ vedtaget, efter Bud og Overbud, til Højstbydende for højeste Bud fri beholden Kjøbe Summa; Omkostningerne aparte at betale, og lyder Specificationen med vedtegnat Auction saaledes. Saaledes Auctionen sluttet. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

1793: 14

Afkalde

Myndtling Anne Evens Dt:s Moders for 15 rd: 4 mrk: 1 ¼ s: efter Skfte 25 Feb: 1793.

Afkaldet dt: Dato 25 Feb: 1793.

.... Malene Evens Datters Moders for lige Arv sam/m/e Skifte ditto Dato.

ForM: Bog fol: 189. Peder Albretsens for 22 rd: 4 mrk: 5 1/3 s: efter Skfte 7 Sept: 1781 og 2 rd: 2 mrk: 9 s: efter Skfte af 22 Nov: 1785 dateret 7 Maj 1793.

.... fol: 220. Johannes Johannessen Todsvolds for 68 rd: 5 mrk: 6 s: efter Skifte 12 Nov: 1783 dateret 7 Maj 1793.

.... fol: 223. Myndtl: Guro Ols Datters Formynders for 6 rd: 3 ½ s: efter Skfte 28 Juni 1790 dateret 28 Sept: 1791.

.... fol: 224. Myndtl: Colben Larsen Espenæs Formynders for 9 rd: 4 mrk: 12 s: efter Skfte 21de Juni 1792 dateret 7 Maj 1793.

(Andre dokument igjen)

Steen Erichsens Hustrues Creditors Skde til Steen Erichsen paa Wiiche No: 21 ½ L: S:, 2 Spd: Korn hvoraf indløst for 91 rd: 12 s: 1 pd: 10 ½ mrk: S: 2 Spd: Korn, resten selv arvet dt:t 7 Maj 1793.

Svend Phillipsen Skde til Jacob Svendsen, paa sit halve Brug i Øchland No: 90 ½ L: S:, ½ Hd: for 150 rd:, dat: 7 Maj 1793.

Halvor Jonsen Færaas No: 76 Obl: til Ole Jonsen (Jensen) Drange 140 rd: Rente 4 pr:C:t, Pant 1 pr: i Færaas No: 76 ¼ L:, 4 ½ Spd: Korn dat: 7 Maj 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 601. Halvor Jonsen Færaas No: 76 Obl: til Haagen Tollevsen Færaas paa 90 rd: dat: 11 Maj 1791 qvitteret 22 Sept: 1792.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitteringsbøger anviist

Svend Phillipsen Øchlands til Siovat Jacobsen paa uskatlagt Plads indengjærdes Øchlandsplads p: Livs tiid Aarl: Afgift 4 rd:, 3 Dages Arbejde, Huusene tilhører Huusmanden, d: 7 Maj 1793. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Provst Hertzberg til Niels Aamundsen paa Plads Aastoe under Eltervog, Aarl: Afgift 2 rd:, dat: 15 Sept: 1792. til M:f: H: bet: 8 skl:

Ditto til Knud Johannessen paa Nedre Lier No: 29 18 mrk: S:, ½ Hd:, 1 ½ Spd: Korn, før brugt af Johannes Tronsen, d: 21 Feb: 1793. M:f: Huset bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Anbjørn Mikkelsens Skde til Iver Jonsen paa Ulvebne No: 4 H: C: gds: 1 L: 1 Hd: for 200 rd:, dat: 7 Maj 1793.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Størchsen Hope og Steen Erichssen Wiiche, og befunden til 1792 Aars Udgang 45 rd: 1 mrk: 8 s: og af første Termin 1793 432 rd: 8 s: I alt S:ma 477 rd: 2 mrk:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Waags Skibreedes Sommerting den 10de Maij 1793 sat og holdet paa Bekkerviigs Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged V: og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Ole Knudsen Rydland, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Endre Jørgensen Hejemarken 4. Ole Olsen Sætrevig 7. Abraham Samsonsen Kolbensviig

2. Hans Olsen Kleppe 5. Mons Salomonsen Houchenæs 8. Salomon Johannessen Tidslevold

3. Isach Johannessen Rabben 6. Mons Johannessen Wevog

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: folio 1a. og end viidere.

17. Kongl: allernaadigst Forordning om Fængslernes bedre Indretning og Fangenes Underholdning m: v: dat: 5te April 1793.

18. som bestemmer, hvormeget for Eftertiden skal erlægges, i Underholdnings-Penge for Gjælds-Arrestanter, samt fastsætter, at disse Underholdnings Penge, og det, der gives til Fangevogterne, ey igjen af den Skyldige skal erstattes. dateret 12te April 1793.

19. Stiftets Skrivelse 4de Maj 1793. om Convention med Hertugen til Sachsen, Weimar og Eisenach paa gjensidig Ophævelse af Avgift eller Afdrag som Tiende Penge af Midlers Forflyttelse.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreede Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Nye Tingsvidne Sag.

Hr: Heinrich Christi Kræmmer i Qvalvogen mødte /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree mrk: og fiire Skill: :/ og fremlagde skriftl: Kald sedel (seddel) af Dato 22 April 1793 til et Tingsvidnes Erholdelse, hvilken Kald seddel blev oplæst og er saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Salomon Johansen Tidslevold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig for alle Indbemelte at have forkyndet, og talt ved enhver selv, undtagen efterskrevne, men Forkyndelsen for dem, aflagt som følger: Jørgen Olsen ej hjemme, men forkyndt for h/an/ds Tilholds sted i Westre Bagholmen i Paahør af Nicolay Petersen, Ole Andersen Stangeland ej hjem/m/e, men forkyndt i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue. Af de til Vidnernes Paahør indstevnte, mødte Sr: Erpecom,

1793: 14b

Mons, Anders, Svend og Hans Waage.

Paa Citantens Vegne dernæst Proc: Hr: Lytkien mødte og indleverede skriftl: Qvæstioner af Dags Dato saal.

De indstevnte Vidner blev paaraabt hvoraf mødte Johannes Rasmussen Piirholm Huusmand, Erich Larsen S:E: p: Aarland, Jacob Olsen S:E: p: Aarland, Ole Jacobsen Huusm/an/d p: Aarland, Ole Rasmussen Lejl: paa Saatendal, Christopher Jansen Lejl: p: Walhammer, Johannes Larsen Lejl: paa Walhammer, og end videre fremstillede Citanten ustevnte godvillig mødende Vidner Samson Rasmussen S:E: paa Braatetvedt, Thomas Nielsen S:E: p: Høvischeland, Ole Larsen Hmd: paa Næsse, Torbjørn Larsen S:E: p: Fladerager, Mikkell Pedersen Fladerager S:E:, Niels Aadnesen Wiigenæs S:E:, Clemens Torbjørnsen Houchefær Lejl:, Ole Olsen Klevene Huusmand, Peder Asbjørnsen Hovland Hmd:, Johannes Jensen Tornæs S:E:, Knud Jonsen Rønholm Lejl:, Ole Olsen Holand S:E:, som alle blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.

De indstevnte Nedre Waage Opsiddere /: bet: Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: og otte Skl: :/ mødte og fremlagde skriftlig Tilsvær af 8de d: M: som blev oplæst saal:

Derefter fremstod 1ste Vidne Johannes Rasmussen Piirholmen gl: 36 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Slægt til nogen af Parterne, svarede til de fremlagte qvæstioner, til 1ste paa Piirholmen i Østevolds Sogn, det øvrige besvaret. 2det I Møgster Annex i Sunds Præstegjæld i Qvalvogens Handels District. 3die Har kun været paa Baad der for at købe Fisk. 4de Ja i alle Dee. 5te, 6te, 7de frafaldes til dette Vidne. 8de \Ja/ I alt, undtagen ej for Skibe. 9de Ja vel rømmes kan der mange, og det er sædvanligt der kommer mange paa Jægter og Baade. 10de Ja 5 Jægter, da Vidnet var der, Bekkervigs eller Sr: Hynnemørs, Brandesunds, {Færøesunds,} Winnesvogs, Færøesunds, og en Otteærings Baad, som Kjøbere, men ingen andre omspurgte Steder laae da Jægter. 11te forbiegaaes til dette Vidne. 12te Ja. 13de Nej. 14de Nej. 15de, 16de, 17de, 18de, 19de og 20de forbiegaaes til dette Vidne. 21de refererede til 19de ? Nej det kan Vidnet ikke tænke. 22de Rs: Ja saaviidt veed, og selv har rejst. 23de ? Nej intet meere nødvendigt og nødtørftigen. 24de ? Rs: I

Fittie Sogn i Storøens Præstegjeld. Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev, og da ej videre blev tilspurgt dimitteret.

2de Vidne Erich Larsen Søre Aarland, gl: 42 Aar, sidst til Gudsbord for 5 Uger siden, ej Slægt eller besvogret til Citanten eller de indstevnte, svarede til 1ste ? Boer paa Aarland i Møgster Sogn, alder før besvaret. 2de ? som 1ste Vidne. 3de Ja, hver Dag i Fisket lagt der paa Baad, for at sælge, men ej for at købe. 4de ? Ja i alle Deelee. 5te ? Nej ingen anden steds, men Stolmevogen den første. 6te ? Ja. 7de Ja I alt som omspurgt. 8de som 1ste Vidne. 9de Ja mange, og deriblant af Jægter vel veed 30, i øvrigt som 1ste Vidne. 10de ? Ja, Jægter, Amelns, Hynnemørs fra Bekkervigen, Brandesund, Næshavn, Færøesund, Westre Bagholmen, mindes ej fleere, og en Otteæring fra Østre Bagholmen, alle som Kjøbere, det øvrige omspurgte har ej givet Agt paa. 11te Ja, saa mange Huusene kand rumme, og der vare Mange. 12te Ja som omspurgt. 13de Nej. 14de ? Nej. 15de Ja som omspurgt, og der det første Landbierge. 16de ? Nej aldrig. 17de Ja som omspurgt. 18de ? ¼ Miil. 19de forbiegaaes. 20de ? Ja Øll, Brød og Tobak er der nødvendig at holdes som omspurgt. 21de ? som 1ste Vidne. 22de ? Ja som omspurgt, adskillige Steder hvor Vidnet har været. 23de ? Nej. og 24de som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Jacob Olsen sidst til Alters for 8 Dage siden, ej Slægt til Citanten eller de Indstevnte, svarede til 1ste Paa Søre Aarland, gl: over 60 Aar. 2det som 1ste Vidne. 3de som 2de Vidne. 4de som 1ste Vidne. 5te som 2de Vidne. 6te Ja. 7de som 2de Vidne. 8de som 1ste Vidne. 9de som 1ste Vidne. 10de som 1ste Vidne. 11te Ja. 12te ? Ja. 13de Nej. 14de Nej. 15de som 2de Vidne. 16de ? Nej aldrig. 17de ? Ja. 18de ? ¼ Miil. 19de Ja, al den Tiid Vidnet har vært til som fød og opdragen paa Aarland der tet ved. 20de ? som 2de Vidne. 21de ? Nej. 22de ? som 2de Vidne. 23de ? Nej. 24de som 1ste Vidne. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Ole Jacobsen Aarland, sidst til Alters sidst Søndag 8te Dage, ej Slægt til Nogen af de forbem:te, svarede til Qvæstionerne. 1ste ? Boer paa Søre Aarland, gl: 31 Aar. 2det som 1ste Vidne. 3de som 2de Vidne. 4de Ja i alle Deelee. 5te som 2det Vidne. 6te Ja. 7de som 2det Vidne. 8de som 1ste Vidne. 9de som 2det Vidne. 10de som 1ste Vidne, samt Westre Bagholms Jægt. 11te Ja som 2de Vidne. 12te som 2de Vidne. 13de Nej i ingen af de omspurgte Poster. 14de Nej. 15de som 2det Vidne. 16de Nej aldrig. 17de ? Ja. 18de ? ¼ Miil. 19de forbiegaaes. 20de som 2det Vidne. 21de ? Nej det kan Vidnet ikke vide. 22de som 1ste Vidne. 23de ? som 1ste Vidne. 24de som de forrige Vidner. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Ole Rasmussen, sidst til Alters for 7 Uger siden, ej beslægtet eller besvogret til nogen af forbem:te, svarede

1793: 15

til 1ste Boer paa Saatendal, gl: 67 Aar, fød paa Sæbjørn Øen. 2de ? som 1ste Vidne. 3de som 2de Vidne. 4de ? Ja i alle Deelee. 5te som 2de Vidne. 6te Ja. 7de ? Ja i alt som omspurgt. 8de ? som 1ste Vidne. 9de ? som 2de Vidne. 10de ? som 2de Vidne, og ingen Andre de omspurgte Steder laae da Jægter. 11te Ja, omtrent 20 á 30 Mand kan Huusene rumme, og var der større Huuse, blev der fleere. 12te Ja. 13de Nej. 14de \Nej/. 15de som 2det Vidne. 16de ? Nej. 17de ? Ja. 18de ? ¼ Miil. 19de frafaldes. 20de Ja gandske nødvendigt. 21de ? Nej, det kan Vidnet ikke sige. 22de ? Ja, adskillige Steder hvor Vidnet har vært i Fiskeriets Tider. 23de ? Nej. 24de ? som de forrige Vidner. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Christopher Jansen, sidst til Alters for 8te Dage siden, ej Slægt eller besvogret til Nogen af forbem:te, svarede til 1ste Boer paa Walhammer, gl: 33 Aar. 2det som 1ste Vidne. 3de Har vært der at sælge paa Baad, sin Fisk, har og været der \baade/ paa

Jægt og Baade for at købe. 4de Ja i alle Deelee. 5te som 2det Vidne. 6te Ja. 7de som 2de Vidne. 8de som 1ste Vidne, og smaa Skibe større end Jægter, og dobbelt saa store, har og lagt der. 9de ? som 2det Vidne og sædvanligt komme der Mange paa Jægter og Baade. 10de som 2de Vidne, og ingen andensteds som omspurgt er, laae der Jægter uden en i Qvalvog. 11te Ja. 12te Ja, da der altiit ere Kjøbere, og da mange bliver fordrevne andre Steder fra. 13de ? Nej. 14de Nej. 15de som 2det Vidne. 16de Nej aldrig. 17de ? Ja 1/8 Miil nærmere. 18de ¼ Miil. 19de ? Har hørt det, men som da saa ung, ikke seet det. 20de ? Ja fuldkom/m/en. 21de ? Det kan Vidnet ikke tænke, og var kun ønskeligt, altiit at faae i Stolmevogen i Fiske Tiider. 22de ? Ja som Vidnet har hørt. 23de ? som 1ste Vidne. 24de som de forrige Vidner. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Johannes Larsen, sidst til Alters i gaar, ej Slægt til nogen af Parterne, svarede til 1ste Boer paa Walhammer, gl: 50 Aar, og videre af Hr: Lytkjen allene begjært tilspurgt 8de svarede: som 6te Vidne. 9de Ja en stor Deel, og \det/ er sædvanligt, at Mange som omspurgt, ligger der. 13de Nej, ikke som Vidnet veed. 19de Ja baade hørt og seet det. 20de ? Ja meget nødvendigt. 21de ? Nej ikke som Vidnet veed. 22de Ja som omspurgt, adskillige Steder hvor Vidnet har vært. 23de Nej. 24de Forbiegaaes som nok beviist, og hvorefter frafaldes.

Fremstod 8de Vidne Niels Aadnesen Wiichenæs, sidst til Gudsbord i gaar, ej Slægt eller besvogret til nogen af de Forbem:te, svarede til 1ste ? Boer paa Wiichenæs paa Storøen, gl: 39 Aar?!! 2de som 1ste Vidne. 3de Har ej lagt der at sælge, men lagt der paa Jægt at købe for Ameln i Bergen i 4 Aar efter hin anden. 4de Ja. 5te, 6, 7. forbiegaaes. 8de ? som 1ste Vidne. 9de som 1ste Vidne. 10de Der var som 2de Vidne har forklaret, i Stolmevogen, og andre Steder af de omspurgte saae Vidnet ingen, da h/an/d dog foer der omkring. 11te forbiegaaes. 12te Ja. 13de Nej, ikke som Vidnet kan sige. 14de Nej ikke saa viidt Vidnet veed. 15de ? Ja som omspurgt, og det det første Landbjerge. 16de Nej. 17de, 18, 19de, 20de forbiegaaes. 21de forbiegaaes. 22de svarede som 2de Vidne. 23de forbiegaaes. Dimitteret.

Fremstod 9de Vidne Samson Rasmussen, sidst til Alters afvigte Søndag, ej Slægt til nogen af Forbemeldte, forklarede: til 1ste Boer paa Lille Braatetvedt i Opdals Skibr:, gl: 45 Aar. 2de som 1ste Vidne. 3de Har lagt der og solgt Fisk. 4de Ja i alle Deelee. 5te som 2de Vidne. 6te Ja der kan ikke bedre være. 7de som 2det Vidne. 8de forbiegaaes. 9de som 1ste Vidne. 10de ? Erindrer de sam/m/e som 2de Vidne har forklaret, andre Steder som omspurgt laae ingen. 11te Ja, som 5te Vidne, og vel kan rum/m/es 40 til 50, og \hos/ nær omkring liggende Bønder, søge fleere Huus Lye. 12te ? Ja der var fuldt af Fiskere til at sælge de Tiider Vidnet har vært der. 13de forbiegaaes. 14de ? Nej slet ikke. 15de ? som 2det Vidne. 16, 17, 18 og 19de forbiegaaes. 20de ? Ja meget nødvendigt der at holdes Øll, Brød og Tobak. 21de ? Nej, kan ej sige det at være nogen privilegeret Mand til Fornærmelse. 22de Ja som omspurgt, mange Steder Vidnet har vært. 23de Nej. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Ole Larsen sidst til Alters afvigte Langfredag, ej Slægt til Nogen af Forbem:te, svarde: til 1ste Boer paa Næsse i Opdals Skibr:, gl: 72 Aar. 2det som 1ste Vidne. 3de som 9de Vidne. 4de ? Ja i alle Deelee. 5te som 2de Vidne. 6te Ja. 7de Ja i alt som omspurgt. 8de som 1ste Vidne. 9de som 1ste Vidne. 10de forbiegaaes. 11te Ja. 12te Ja. 13de Nej ingen af Deelene. 14de Nej. 15de ? som 2det Vidne. 16de Nej. 17de Ja. 18de ? ¼ Miil. 19de ? frafaldes. 20de som 9de Vidne. 21de Nej ikke som Vidnet kan vide. 22de ? Ja, adskjællige Steder hvor Vidnet har vært. 23de Nej. Dimitteret.

Proc: Lytkjen i Anledning af de frembragte Beviisligheder ved den aflagde Vidne Forklaring, agtede, for ikke at opholde Retten, blot i henseende til de øvrige uafhørte Vidner, at begjære fremsat 20de, 21de, 22de og 23de Qvæstioner allerheldst enhver kan forudsee, at

Besvarelsen til de øvrige Spørsmåale vilde blive de samme som allerede af de expederede Vidner er given.

Fremstod 11te Vidne Mikkel Pedersen Fladerager, sidst til Alters afvigte Torsdag, gl: 43, ej Slægt til Nogen af de forbem:te, svarede: til 20de ? Ja som 9de Vidne, og dette Vidne har

1793: 15b

lagt i Stolmevogen i 5 Aar paa Fiske. 21de Nej. 22de ? Jo som 2de Vidne. 23de Nej. Dimitteret.

Fremstod 12te Vidne Johannes Jensen Tornæs, gl: over 50 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, ej Slægt eller besvogret nogen af Forbem:te, svarede til 20de ? Vidnet har nogle Aar logeret i Stolmevogen paa Fiske, i øvrigt som 9de Vidne. 21de Nej det kan Vidnet ikke viide. 22de som 2de Vidne. 23de Nej. Dimitteret.

Fremstod 13de Vidne Peder Asbjørnsen Hovland, gl: over 44 Aar, sidst til Gudsbord for 5 Uger siden, ej Slægt til nogen af Forbem:te, svarede til 20de Har nogle Aar logeret i Fisket i Stolmevogen, og før mange gange i Fisket vært der, i øvrigt som 9de Vidne. 21de ? Nej. 22de som 2det Vidne. 23de Nej. Dimitteret.

Fremstod 14de Vidne Ole Olsen Klevene Huusm/an/d under Høvischeland, gl: 52 Aar, sidst til Alters forrige Søndag, ej Slægt til nogen af Forbem:te, svarede til 20de Har i mange Aar lagt i Stolmevogen paa Fiske, i øvrigt som 9de Vidne. 21de Nej. 22de som 2det Vidne. 23de Nej. Dimitteret.

Proc: Lytkjen frafaldt de øvrige Vidner {afhørte}, af sam/m/e Aarsage som han nyelig før havde indskrænket Spørsmålene til en Deel af Vidnerne, neml: den reene Overeenstemmelse som Forklaringene indbefatter, og da et treedobbelt Antal Vidner, imod de afhørte eller i Forhold til dette Antal ikke vilde virke eller kan medføre større Afbeviisning end den som allerede ligger her i Protocollen.

For 14 Vidner betalt 1 rd: 2 mrk: skr: Een Rd: to mrk:

Proc: Lytkjen forbeholdt i øvrigt Citantens Ret og videre Demonstration til det Sted hvor Brugen skal skee af nærværende TingsVidne, og nu begjærde det passerte sluttet og i lovlig Form beskreven meddeelt, næst at fremlægge til yderligere (.....?)ation for Stevningens Indbefattende, en Extract af Sundhorlehns Fogderies Protocoller og Documenter som blev oplæst saal: samt en skriftlig Declaration dateret 30te f: M: fra Stadt Hauptmand Amelns Kjøbs Svend i Winnæsvogen \Sr:/ Jacob Krogh som blev oplæst saal: TingsVidnet blev bevilget beskreven meddeelt. Saaledes sluttet. Udstædt

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 382a. Peter Baade contra Poul Kolbenshavn.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod; Thi

Eragtes

Siden Citanten \nu/ har ladet tree Ting gaae forbi, og intet fremmet i Sagen, og ingen Paastand deri er gjort; saa afviises Sagen til nye Paastand.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 13 Aug: 1792 efter Knud Larsen Rydlands Hustr:	Jordegods Udlæggene i
.... 11 Dec: 1792 efter Tarrald Knudsen Tvedt.	Skjøde Bogen
.... 18 Dec: 1792 efter Christopher Nielsen Hatlevigs Hustr:	extraheret

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld bog anviist

Bendt Olrich Hynnemørs til Mad: Erpecom paa Fagerbakke før brugt af Anders Eliassen, 2 pd: 6 mrk: Fisk d: 29 Nov: 1792. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Ny Sag.

Hactor Olsen Lejlænding paa Bøe fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fiire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde \Bonden/ Thore Larsen {Huusmand(?) } \boende/ paa Bakke \gl: over 50 Aar/ for Citanten tilføjet Slag og Overfald, derom at høre Vidner som stevnte ere, og derfor efter Paastand at lide Dom til Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Anders Knudsen Bakkesund S:E., Ole Olsen Birkeland Lejl:, Jon Olsen Str: Bøe Lejl:, Hans Torbjørnsen Nedre Dalland, Lejl:, og Ole Larsen Øfre Dalland Lejl: deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Wincentz Arnesen Hougland og Niels Guttormsen Hovland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Indstevnte Thore Larsen Bakke blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne blev paaraabt, hvoraf mødte Ole Olsen Birkeland og Jon Olsen Store Bøe, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed og bleve separerede, hvornæst fremstod som

1ste Vidne Ole Olsen Birkeland gl: 24 Aar, sidst til Alters afvigte Skjærtorsdag, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, og forklarede: At denne Vinter i Torskefisket, var begge Parter forsamlet i Stuen paa Bakkesund, der begge Vidner og mange fleere vare, da ej veed nogen Aarsag eller Oprindelse, til, at Thore Larsen Bakke i Vrede, slog med Knytte Næve, Hactor Bøe under Øret saa Hat og Hue fløj af ham, derpaa Hactor Bøe som ej slog igjen, holdt Thore Bakke over begge sine Hænder, for ej at skulde igjentage denne Handling, men Thore Bakke, fik sine Hænder løse, og atter slog Citanten ligeledes under Øret med knyt

1793: 16

Næve, derpaa de skilde sig selv fra hin anden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitt:

Fremstod 2det Vidne Jon Olsen Storebøe gl: 43 Aar, sidst til Alters ved Juul sidst, ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som forrige.

Citanten frafaldt fleere Vidner som Sagen noksom er beviist.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To mrk:

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten da Indstevnte ikke mødte, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag. Betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl:

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; saa blev ham given Rettens Laugdag til Høstetinget 1793 at møde og svare til Sagen, første Dag Retten for dette Skibrede holdes; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskrevet og lovlig at lade Forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Høstinget 1793.

Nye Sag

Hactor Olsen Lejl: paa Bøe fremstod /: betalt Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel, ladet til dette Ting og Tiid indkalde \Bonden/ Thore Larsen boende paa Bakke af over 50 Aars Alder, for ærerørige Beskyldninger, udsagte imod Citanten, derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom, til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Anders Knudsen S:E: p:
Bakkesund, Hans Torbjørnsen Lejl: paa Nedre Dalland, og Ole Larsen Lejl: p: Øfre
Dalland, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidnerne Wincentz Arnesen Hougland og Niels Guttormsen Hovland afhjemlede
under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er og talt
ved de alle selv.

Indstevnte Thore Larsen Bakke blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, som skeede, men da de ej mødte; Saa begjærde han
Sagen opsat med Forelæggelse og Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte, Vidnerne ej heller; Saa blev Sagvolderen given Rettens Laugdag,
og Vidnerne forelagte under Falsmaals Straf etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag
/: Betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 Skl: i alt To mrk: fire Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Nye Justitz Sag

Velædle og Velv: Hr: Foged Koren som Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og
Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ung Karl Baar Tostensen Ejde for utilladelig
Handel med Bukker og Smaler, derom at høre Vidner, godvillig mødende, og derfor lide Dom
efter Anordningerne, samt Actionens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Salomon Johansen Tidslevold
afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført
er, og talt ved ham selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor fremstillede ustevnt Vidne Niels Olsen Mehamer, som han begjærde at gjøre sin
Forklaring, og blev ham forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa
lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa h/an/d som 1ste Vidne aflagde Eed og
forklarede: At være Selv Ejer gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Slægt til Indstevnte,
Veed at Indstevnte har kjøbt og solgt, baade Bukker og Smaler, har hørt h/an/d har handlet 3 á
4 Aar, veed ej med hvor mange Støkker, eller deres Priis, og saae afvigte Høst at han købte
nogle Vædre den Tiid, ellers har hørt af ham selv sidste Nye Aar, at han havde 9 á 10 Bukker
at sælge som han havde kjøbt. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev,
declarerede ej at vide meere og da Actor ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d
dimitteret.

Da Indstevnte ikke mødte, eller møde lod; og Actor vilde indstevne fleere Vidner; Saa blev
ham given Rettens Laugdag til næste Ret at møde og svare til Sagen etc: afskediget med
Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 11te Maj 1793 continuerede dette Ting,

og først publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Siri Niels Datters Faders Niels Olsen Rønholms d: 6 Aug: 1792 for 7 rd: 6 s: efter
Skfte s/amme Dato.

.... Magrethe Niels Dtr:s Faders Dto: Niels Olsens for lige Arv. dto: Skfte og dato.

.... Kari Tarralds Datters Moders Tarrald Tvedts Enkes dat: 11 Dec: 1792 for 19 rd: 4
mrk: 2 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Kari Tarralds Dt:s dto: Moders. d: sam/m/e Dato. lige Arv, dto: Skfte.
Formynder Bog fol: 100-101-107. Christi Salomons Dt:s Mands for Arve, 5 Jul: 1769 117
rd: 5 mrk: 1 s: 22 Maj 1771 38 rd: 5 mrk: 31 Marti 1783 50 rd: 2 mrk: 7 s: dateret 10 Maj
1793.

1793: 16b

Afkalde

Formynder Bog fol: 110. Hans Tostensen Ejdes for 44 rd: 1 mrk: 3 s: efter Skfte 19de Juli
1787 dat: 10 Maj 1793.

.... fol: 232. Bjørn Andersen Hovlands for 91 rd: 2 mrk: 8 s: efter Skfte 28
Feb: 1790 dat: 10 Maj 1793.

.... fol: 233. Knud Olsen Rydlands for 33 rd: 3 mrk: 4 s: efter Skfte 13 Aug:
1792 d: 10 Maj 1793.

.... dto: fol: Myndtl: Niels Christopher:s Fader Christopher Hatlevigs ...(?)
dat: 10 Maj 1793 for 15 rd: 1 mrk: 14 s:, efter Skfte 18 Dec: 1792.

.... Johannes Christophersens dto: Fader, Skfte, Arv, Dato.
.... Aagothe Tarralds Dt:s Formynders for 7 rd: 3 mrk: 15 s:
efter Skfte 18 Dec: 1792 d: 10 Maj 1793.

.... Torrilda Tarralds Dt:s dto: ForM:, Arv, Skfte, Dato.
(Andre dokument)

Jacob Andersens Skde til Ole Andersen paa Sandvig No: 7 ½ L: ½ Hd:, for 237 rd: dat: 6
Maj 1793.

Anders Pedersen Lundemansværks Arv:s Skde til Niels Johannessen paa Sandvig No: 7 i alt
½ L: S: ½ Hd: deraf indløst for 149 rd: 3 mrk: 12 s: efter Skftebrev, resten betalt i Arve
Penge dat: 6 Maj 1793.

Jon Jacobsen Færresund til Berge Jonsen Næshavn paa Gjæstgiver Stedet Færøesundet for
500 rd:, dat:t 5te Oct: 1790.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 388a. Anders Fagerbakke contra Lars og Knud Møgster.
Proc: Lytkien mødte for Contra Citanterne og fremlagde Rettens seneste Forelæggelse som
blev oplæst saal: dernæst declarerede, at hand frafaldt Forklaring af de forelagte Vidner,
hvorimod han fremlagde som et Supplementum til den paa sidste Høsteting fremlagte Attest
fra Fogden Koren, end en attest af Dags Dato af Fogdens Cassa Bog udskreven, og
underskreven af Fogdens Fuldmægtig Sr: Grung som i Fogdens Forfald \i Dag/ paa h/an/ds
Vegne nu var ved Tinget, sam/m/e blev oplæst, og er saal: Pr: Lytkjen fremlagde videre sin
skriftl: Deduction i Sagen for Contra Citanterne dat:t 10 hujus, og tilføjede samme dette: At
Aarsagen hvorfor han ikke har vildet opholde sig over de fleere og øvrige fra Anders
Fagerbakkes Side førte mislige og urigtige Vidne Forklaringer, er denne: At disse aldeles
ruineres ved de fremlagde Bygselbreve, der beviiser at Contra Citanterne ere paa Livs Tiid og
uden nogen Indskrænkelse tilfæstet deres Brug i Møgster, og at paa den Tiid Bygselbrevene
bleve udstædte, har ingen anden Beslutning imellem Jorddrotten og Lejlænderne været,
med de som derudi staar: Fremdeles tilføjede han: At Contra Citanterne endog ere villige
om det behøves som det ikke gjør, og blev lovligt, som det ej heller bliver, med Eed at
bekræfte, at de ingensinde haver gjort Anders Fagerbakke saadant Løfte om Gaardens
Fravigelse og Indrøm/m/else som han urigtig her under Sagen har imputeret dem, og paa
ingen Maade antagelig beviist. Indlægget blev oplæst og lyder saal:

Proc: Kahrs for Anders Eliassen Fagerbakke der med Tollmodighed havde anhørt alt dette
modbydelige Snak som Indlægget fra h/an/ds Vederpartes Side er opfyldt med, benægtede de
urigtige Forklaringer, som findes anført betræffende de afhørte Vidners Provemaale, hvorom

Protocollen kan beviise det Modsatte: Han fremlagde derfor en verificeret Copie af Hr: Bendt Olrich Hynnemørs udstædte Bygsel Seddel d:t 29 Nov: 1792 til Madame Inger Malene Salig Jørgen von Erpecoms paa det Brug Anders Eliassen Fagerbakke har beboet forhen, men formedelst Contraparternes forhen ommeldte Løfte have frasagt sig; hvilken Bygsel seddel der i gaar lovlig er tinglyst han anviiste in Originali med Begjæring om Rettens Paategning at sam/m/e her i Sagen er anviist, og en ligelydende Copie indleveret. Retten conferede Copien med Originalen, og leverede den Sidste paategnet tilbage, samt tog til Acten Copien saal: I øvrigt maatte Comparenten udbede sig Sagens Anstand til næste Ret, for at indkomme med sin Replique paa det som maatte findes svarværdigt af det i Dag indkomne Indlæg.

Proc: Lytkjen svarde kortelig: At den fremlagde Bygselseddel er en blot Continuatn af den skadelige og ulovlige Hensigt som Hynnemør fælleds med Hoved Citanten har brugt imod Contra Citanterne. Comparenten vilde troe, at Konst støkket ikke bedre kunde blive fingeret og i værksat af Hr: Hynnemør end naar han til Stif datteren lod udgive et saadant ulovligt, og Contra Citanterne aldeles uvedkommende Skrift; enhver veed at Mad: Erpecom fra den Tiid hun blev Enke, har opholdt sig hos Faderen Hr: Hynnemør paa Bekkervigen, og er

1793: 17

der endnu, med sin Famillie, uden at have rejst til Fagerbakke eller at have befattet sig dermed. Overalt har Comparenten ved sin Deduction formeentlig fuldkommelig oplyst, at deslige urigtige Handlinger ikke kan præjudicere 3die Mand eller Møgster Mændene i deres lovlige Retigheder, og til dette refererede Comparenten sig, ubekymret om, hvor modbydeligt eller ikke, det maatte falde Citanten i sær da det ikke er skrevet til ham men til Retten.

Proc. Kahrs ansaae det uværdigt, at svare nogen paa den Præsumption som Modpartiet yttre i denne sin Replique, og at de uforskyldte Beskyldninger som ere nedlagte imod Jorddrotten af Fagerbakke ere usandfærdige, viiser Hr: Foged Korens Fuldmægtig Grungs Paategning paa den anviiste Originale Bygsel seddel, altsaa troede hand at Modpartiet kun havde liden Ære af at søge en Mand taurteret, der er denne Sag gandske uvedkommende. Han vedblev sin Paastand om Sagens Anstand til næste Ret paa de foranførte Grunde, til hvilken Tiid han forsikrede Modpartiet, at betage dem al Tvivl om Rigtigheden af Hoved Citantens Stevning saafremt de ellers vil imodtage Rigtighed og fornuftige Overbeviisninger og saaledes protesterede han imod al Overiilelse.

Proc: Lytkjen sagde at han vilde vente paa disse rigtige Overbeviisninger, men han ønskede meget at de tillige bliver lovlige, Hr: Hynnemør er af Hoved Citanten selv indmældet i denne Sag, snart som Vidne, snart som Part, og hans Fordeel verserer under det heele ubeføjede Anlæg. Betragtes ellers enhver Omstændighed samlet og sammenlagt, hvor Hr: Hynnemør er tilstæde under Sagen eller i Acten, vil det blive fatteligt at hvad man har de(bi)teret henseende til han ikke bliver blotte Præsumptioner, men virkelige Sanheder, for Resten vedblev h/an/d sit forrige.

Opsættelsen bevilges /: betalt 24 s: skr: En mrk: otte Skl: :/

Sagen beroer til H: T: 1793.

Fredlysninger publicerte

For Ages Ejer imod Skovhugst og Lyngrivning i h/an/ds Skov og Mark, d: 10 Maj 1793.

For Windenæss imod lige Fornærmelse dart: 10 Maj 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocoll fol: 386b. Christi contra Hynnemør.

Begge Parter mødte for Retten, og declarerede, at denne Sag pro et contra var mindelig afgjort imellem dem, og at de skriftlig havde forfattet og underskrevet paa begge Sider derom deres

trofne Forliig og Foreening, hvilken nu in Duplo forfattet, blev Originaliter anviist i Retten, og hver af Parterne begjærde Sit Exemplar af Dom/m/eren med Anviisnings Paategning tilbageleveret, og altsaa begge Parter frafaldt Sagen.

Dom/m/eren paategnede foreviiste Forliigs Documenter som anviist, og leverede hver dito gjenpart in Originali, derefter udleverede af Retten de i Sagen i Rettelagde en Act og 2de Originali Kongelige Bevillinger, hver Part sit tilhørende, hvor efter Sagen for Retten blev ophævet.

Pantebogen til Inddragelse Afkald

ForM: bog fol: 233. Absalon Absalonsens for 6 rd: 2 mrk: 1 ½ s: efter Skfte 5 Dec: 1792 dat: 11 Maj 1793.

(Andre dokument)

Niels Larsen Wiigs Arv:s Skde til Lars Nielsen paa Wiig No: 12 ½ L: S: ¼ Hd:, deraf indløst for 102 rd: 2 mrk: 6 2/5 s: 29 2/5 mrk: S: ¼ Hd:, resten selv arvet d:t 1ste Oct: 1791.

Simon Jacobsen Sør Engevigs Enkes Skde til Poul Olsen paa Sør Engevig No: 2 1 pd: Sm: ½ G:skd for 75 rd: 10 ½ s: d: 23 April 1792.

Salomon Knudsen Aarschou Skde til Ole Gregoriussen paa No: 4 Nordre Engevig 1 L: S: for 280 rd:, dat: 11 Maj 1793.

Ditto Skde til Asbjørn Siursen paa Nordre {Engevig} \Rønholm/ No: 9 H: C: gds:, ½ L: S: ½ Hd: for 200 rd:, dateret 11 Maj 1793.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 24. Peder Pedersen Iversøen No: 36, Obl: til Ingebreth Ølversøen i alt 86 rd:, d: 19 Maj 1783 betalt til Afdrag d: 10 Maj 1793 50 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Berje Olsen Børtvedt Skde til Sten Berjesen paa sit halve i Hovland No: 7 H: C: gds: ½ L: S: ¼ Hd: for 85 rd:, dat:t 10 Maj 1793.

Ole Knuds: Rydland den ældre Skde til Knud Olsen paa halve sit Brug i Rydland No: 17 1 pd: S: 1/3 Hd: for 54 rd: dateret 11 Maj 1793.

Knud Larsen Rydlands Hustr:s Arv:s Skde til LænsM/an/d Ole Knudsen paa Rydland No: 17 1 L:, 1 Hd:, 1 g:skd hvoraf indløst for 104 rd: 4 mrk:, 25 1/3 mrk: S:, ½ Hd: og 1 G:skd, arvet selv 10 2/3 mrk: S: og før ejet ½ L: S:, ½ Hd: d: 11 Feb: 1793.

LænsM/an/d Ole Knudsen Rydland den yngre, paa Rydland No: 17 Vil Kors Contract til Knud Larsen Rydland dat:t 11 Maj 1793.

Daniel Katle og Niels Nielsen Havstad (Hovstad) Skde til Thomas Olsen paa Odels Ret til Dahlen No: 22 15 mrk: S: for 10 rd: dateret 10 Maj 1793.

Knud Andersen Bakkesunds Enkes Skde til Knud Knudsen paa Møgster No: 68 36 s: Penge for 200 rd: dateret 11 Maj 1793.

Ole Nielsen Kalvenæs Hustr:s Arv:s Skde til Ole Nielsen paa Kalvenæs No: 50 deri 15 mrk: S: d: 27 Sept: 92.

Asbjørn Siursen Obl: til Lars Nielsen Westvig 100 rd: og Jens Knudsen Fittie 100 rd: i alt 200 rd: Rente 4 p:C: Pant 1 pr: i Nordre Rønholm No: 9 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: dat: 11 Maj 1793:

1793: 17b

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds Bøger anviiste

Salomon Aarschous til Niels Olsen paa uskatlagt Plads Træsvigen Livs Tiid, Aarl Afgift 9 Mrk:, holde i Stand Huusene som er Lade og Flor dat: 11 Maj 1793. til Manuf: H: bet: 8 s:

Christopher Chr: Krohns til Niels Nielsen Hofstad p: Livs tiid paa halve Schomsnæs Laxe Vog skal levere Lax og Tart til Agent Hans Krohn, Landskyld hver fjerde Fisk af alle Slags der fanges derimod for det øvrige faae betalt for hver fuld Lax 24 Skl: og for hver Tart 4 skl: Fortryder hand, da forbrydes Bøxel Retten og hele det Aars Fiske d: 24 Janv: 1793. til M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Poul Olsen Søre Engevig No: 2 Vk: Ctr: til Simon Jacobsens Enke d:t 11 Maj 1793.

Ole Gregoriussen Obl: til Poul Christophersen Lille Næsse paa 200 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Nordre Engevig No: 4, 1 Løb Smør d:t 11 Maj 1793.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Larssen Walhammer og Asbiørn Siursen Nord: Rønholm og befunden til 1792 Aars Udgang 7 rd: 3 mrk: 2 s: og af første Termin 1793 359 rd: 4 mrk: 7 s: I alt Summa 367 rd: 1 mrk: 9 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Opdals Skibreedes Sommerting den 13de Maj 1793. sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Johannes Madssen Stoere Godøen, \meldtes syg/ samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig: Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Ole Olsen Dalland 4. Jon Tollefsen Lien 7. Axel Johannessen Øfre Lunde
2. Halvor Larsen Brekke 5. Rasmus Rasmussen Nedre Lunde 8. Christopher Hansen Nedre Holland, kommer næste Ret at gjøre Eed, for ham er Iver Poulsen Nordbust.
3. Helje Tollefsen Malkenæs 6. Christopher Larsen Brekke

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibreede folio 1a. og for Waags Skibreede folio 14a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibr: Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Optagen Justitz Sag fra forrige Protocoll fol: 392a Fogden contra Jon Halsteensen Waage. Actor fremlagde Sogne Præstens attest om den Skyldiges Alder saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte ej er overbeviist, at have solgt noget af det omvundne Kiøbte, som ej kan ansees at være meere end til egen Huusholdning; Saa kan ej siges at han har øvet nogen Handel; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Indstevnte bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Optagen Justitz Sag fra forrige Protocoll fol: 392d. Fogden contra Hans Hermansen Nedre Humlevig.

Actor fremlagde Sognepræstens Attest om den Skyldiges Alder saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren har paa Justitiens Vegne som Actor her til Retten ladet indkalde Hans Hermansen Nedre Humlevig Tjenestedræng, for forøvet ulovlig Handel. Hvilket med Indstevntes Tilstaaelse og de førte Vidner er beviist og tillige tilstaaet. Vahrenes Værdie, i mindste anslaaet til 26 rd: 5 mrk:; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Hans Hermansen Nedre Humlevig efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5, for saadan ulovlig Handel bør have Vahrenes Værdie 26 rd: 5 mrk: til Fogden som Actor om ingen anden Angiver, eller om Nogen er, da \til/ Denne, forbrudt, og bøde til Tysnæss Sogns Fattige Een Rd:r, samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr med Incamination og Vidners Førelse 2 rd: 2 mrk: 4 s: foruden Acternes Bekræftning om Samme bliver udstædte, samt Stemplet papiir, om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven 4 mrk: 8 s: saa og Stevningspenge 4 mrk: 8 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Act udstædt NB: Bøder Extr: sendt Fogden

Optagen Justitz Sag fra forrige Protocol fol: 392b. Fogden contra Haagen Wermundsen St: Gjersvig.

Actor fremlagde Sognepræstens Attest om den Skyldiges Alder saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Da Vidnernes Udsigende stemmer over eens med Indstevntes Foregivende, at Denne ej har kjøbt uden de ommeldte faae Bukker, som hans Fader hos hvem han tjener, har slagtet; tilligemed Sønnen, hvilket sidste vel ej anderleedes kan forstaaes, end at Sønnen som Tjener, har hjulpet i Arbejdet; men ej er beviist nogen af dem at være solgt, og Tallet ikke kan ansees større end til en Bondehuusholdning; Saa kan ej sees heri at være øvet nogen egentlig Handel; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Indstevnte bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være.

Optagen Justitz Sag fra forrige Protocol folio 393a. Fogden contra Johannes Halsteensøn Tysnæss.

Actor fremlagde Sognepræstens Attest om den Skyldiges Alder saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Af de førte Vidner er beviist at af de af Indstevnte indkøbte Bukker har Indstevnte selv solgt afvigte Vaar 8te stkr: Priisen for Støkket ansættes efter eet af Vidnernes

1793: 18

Udsigende til 1 rd: Han har da handlet med 8 Bukker, og om fleere er ey tilstrækkelig Beviis. At disse som han foregiver skulde være for hands Fader, har han ikke beviist. Da han saaleedes har drevet ulovlig Handel: Saa kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Johannes Halsteensen Tysnæss efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5. for saadan ulovlig Handel bør have ovenmelte Værdi 8 rd: til Fogden som Actor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Tysnæss Sogns Fattige 3 rd:, samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr med Incamination og Vidners Førelse 2 rd: 3 mrk: 4 s:, foruden Acternes Bekræftning om Samme bliver udstædte, Stevningspenge 1 rd:, samt om

Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 4 mrk: 8 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Act udstædt NB: Bøder Extr: sendt Fogden

Optagen Justitz Sag fra forrige Protocol fol: 393b, Fogden contra Thor Siurssen Tysnæss. Actor fremlagde Sognepræstens Attest om den Skyldiges Alder saal:

Derefter blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Som Actor har Hr: Foged Koren paa Justitiens Vegne her til Retten lovlig ladet indkalde Thor Siursen tjener paa Tysnæss, for forøvet ulovlig Handel. Det paastevnte er beviist med Indstevntes egen Tilstaaelse om Handel med 11 Bukker, som ansættes efter uddragen mindste Priis til 11 rd: 5 mrk: 4 s:; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Thor Siursen Tysnæss efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 5, for saadan ulovlig Handel, bør have ovenmelte Værdi 11 rd: 84 s: til Fogden som Actor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Tysnæss Fattige 3 rd:, samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr med Incamination og Vidners Førelse 2 rd: 1 mrk: 4 s:, foruden Acternes Bekræftning om Samme bliver udstædt, Stevningspenge 2 mrk: 8 s: samt om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Papiir 4 mrk: 8 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Act udstædt NB: Bøder Extr: sendt Fogden

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 27 Julii 1792 efter Ørian Nielsen Teigland.	Jordegds:
.... 2 Aug: 1792 efter Lars Olsen Øfre Dalland.	Udlæggene
.... 14 Nov: 1792 efter Hactor Erichsen Klette.	i
.... 16 ditto efter Axel Madsen Myrdal.	Skjøde bogen
.... 30 Janv: 1793 efter Jacob Olsen Landes Hustrue.	behørig extraheret

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 389b. Ørje Smidevold contra Nedre Flygensfærs Opsiddere.

Citanten fremstillede forhen afhørte 3de Vidne Anne Hans Datter gl: 18 Aar, som anmeldte nu at have vært til Confirmation og Søndag før Juul sidst til Guds bord, hvem Citanten begjærde at eedfæste sin forrige Forklaring og aflagde Vidnesbyrd; Thi blev hun forelagt atter Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til {Sandheds Udsigende} at vogte sig for Meen Eed/, derpaa blev forelæst af Protocollen hendes aflagde Vidnesbyrd, det hun vedblev med det Tillæg, at da Flygensfær Mænd gik til Smidevold, og de skjændte paa Citantens Hustrue, kom Citanten hjem i det samme, derpaa bekræftede sit Vidnesbyrd med Lovens Eed og oprakte Fingre, Saa sandt hjælpe sig Gud og hans hellige Ord. De Flygensfær Mænd mødte for Retten. Da ingen af Parterne havde Vidnet nu videre at tilspørge, blev Vidnet dimitteret.

/: For dette Vidne bet: 8 s: skr: Aatte Skl: :/

Citanten fremstillede endnu et ustevnt Vidne Even Larsen S:E: paa Aase som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som 4de Vidne, aflagde Eed og forklarede: At være gl: 52 Aar, sidst til Alters afvigte Vaar, ej Slægt til nogen af Parterne, samt at denne Som/m/er 2 Aar siden lejede Ørian Smidevold 3 Melke Kjør i Bejte hos Vidnet, fordi sagde Citanten han havde ikke Bejte selv, da han ej havde Roe med sit Bejte i Svine Marken, for Nedre Flygensfær Mænd drev h/an/ds Creaturer af Svine marken. Dimitteret.

/: For dette Vidne betalt 8 s: skr: Otte Skl: :/

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom efter Indstevningen, og Omkostningerne erstattet med 10 rd.; Saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte alle SelvEjere paa Nedre Flygensfær mødte, Christen Mortensen, Siur Bergesen, Niels Eliassen og Berje Bottelsen /: betalte veder Incamination 48 skl: skr: Tre Mrk: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ørie Olsen \Lejl:/ Smidevold, at høre Contra Vidner, og lide Dom saavel ang:de omvundne Skiftes gjærde og Sam/m/es vedligeholdelse, samt at Svinemarken ikke tilhører Smidevold, men \Contra/ Citanterne, saa og til Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, samt Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Elling Larsen Lejl: paa Nedre Houchefær, Knud Larsen Lejl: ibd.; Ingebret Ingebretsen S:E: p: Øfre Gjøvog, Johannes Pedersen Øfre Flygensfær S:E:, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge. Til disse Vidner at paahøre, er indstevnet de forhen i Sagen førte Vidner Ole Svendsen Houchefær, som møder og vedtog Varsel, Torbjørn Svendsen, men h/an/d er ved Døden afg: Anne Hans Datter og Even Aase mødte og vedtog Varsel til Vedermæle ved disse Contra Vidners Førelse.

Stevne Vidnerne Jan Willumsen Store Godøen og Anders Samsonsens Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, undtagen Ingebret Øfre Gjøvog, men han møder, saaledes contra stevnet Hoved Citanten og Contra Vidnerne. Saa og stevnet til disse at paahøre Ole Svensen Houchefær \men/ Torbjørn Svendsen er ved Døden afgang.

Ørie Smidevold som Hoved Citant mødte og vedtog Varsel.

Contra

1793: 18b

Citanterne begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra Vidne Elling Larsen Nedre Houchefær gl: 67 Aar, sidst til Guds bord, Paaske sidst, ej Slægt til nogen af Parterne, og forklarede: At imellem Nedre Flygensfær og Smidevold er ej andet Skiftes gjærde end et lidet Steg eller Støkke 2 Favne, for det øvrige skifter Elven imellem dem, dette er i Udmarken, der ligger Svine Marken norden for Elven, og Smidevold ogsaa Norden for den, og Nedre Flygensfær omtrent Wæsten for Smidevold. Paa den vestre Side af dette lidet gjærde er Nedre Flygensfær Udmrk:, og Smidevold paa østre Side. Dette Skiftesgjærde holder Nedre Flygensfær. Svinemarken grændser til Nedre Flygensfær Udmark i Nord, i Øst til Smidevold Bøe og Udmark det som kaldes Smidevolds næsset, i Vest Øfre Flygensfær, i Syd Øfre Flygensfær. Bemelte(?) Elve(en?) gaar imellem Svine Marken og Smidevold. Svinemarken har hørt ligge til Smidevold, men veed ej andet end har hørt det; Har dog ej hørt, at forrige Smidevolds Beboere har brugt det, og Vidnet var ung den Tiid. Der er kun et Sted hedder Svine marken. Dimitteret med begge Parters Consence.

Fremstod 2det Vidne Knud Larsen Nedre Houchefær, gl: 60 Aar, sidste gang til Alters for 14 Dage siden, forklarede: ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, Videre: At kjender Svinemarken ligge som 1ste Hoved Partens Vidne har forklaret. Der er kun een Mark af det Navn. Der er ingen gjærde ved Svine Marken uden forbem:te lidet Støkke, resten skifter Elven, der er Svine marken vesten for, der østen for Elven og gjerdet er Nedre Flygensfær Udmark. Dette støkke gjærde holder Nedre Flygensfær. Nedre Flygensfær har altid efter

hvad Vidnet har hørt, {lagt til Nedre Flygensfær} ejet Svine marken og veed ej at Smidevold før har brugt den. Dimitteret.

Fremstod 3de Contra Vidne Ingebret Ingebretsen Øfre Gjøvog, gl: 50 Aar, sidste gang til Alters 14 Dage efter Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne uden Næstsødskende Barn med Berge Flygensfær, forklarede som forrige Vidne, med Tillæg, at efter hvad han har hørt af sine Forfædre paa Nedre Flygensfær hvor han er opdraget, har Svine Marken altid hørt til Nedre Flygensfær, og forrige Beboere paa Smidevold har ej brugt Svine Marken saaviit Vidnet veed. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Johannes Pedersen Øfre Flygensfær gl: 43 Aar, sidste gang til Guds bord 8te Dage før Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede som 2de Contra Vidne, med Tillæg: At Vidnets Bedstefader Johannes Øriesen har boet paa Smidevold i de ældste Tiider, og Vidnet var 14 Aar da han døde, og Vidnet erindrer, at sam/m/e Johannes som var ved 70 Aar da h/an/d døde, sagde, at han var før paa Smidevold, og h/an/ds Fader boede der, og Svine Marken tilhørte Nedre Flygensfær, og Smidevold havde da ej videre Udmark, end den øvrige dens Udmark 2 {has...?} \Hage/ støkker, eet østen for, og eet vesten for Smidevold. Dimitteret.

For 4 Vidner bet: 3 mrk: skr: Tree mrk:

Contra Citanterne begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og dem sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Contra Citanterne paastod Dom efter deres contra Indstevning, og Omkostningerne erstattet med 20 rd:

Begge Parter indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Høste Tinget 1793.

Opsat Sag fra fol: 390a. forrige Protocol Ørie Smidevold contra Berje og Siur Nedre Flygensfær.

De indstevnte Berje Bottelsen saavelsom Christen Mortensen, Siur Bergessen og Niels Eliassen S:E: paa Nedre Flygensfær mødte /: betalte Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: En Rd: tree mrk: tolv Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig contra mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ørie Olsen \Lejl:/ Smidevold til at høre Vidner som stevnte ere, ang:de den paastevnte Kjørsle Vej at være den samme gamle Vej som altid har været deres Søe Vej over Smidevold Bøe, brugt altid af Nedre Flygensfær, saa og ang:de at Hoved Citanten har opbyggt et Steen huus over Vejen, og derved formeenet Dem samme, derefter lide Dom til Huuset at bortflotte, og Vejen at røddig gjøre, samt Mulct at erlægge, og til Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, samt og endelig Sagens Omkostninger dem at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge, Elling Larsen Nedre Houchefær Lejl:, Knud Larsen Lejl: p: nedre Houchefær, Ingebret Ingebretsen S:E: Øfre Gjøvog og Johannes Pedersen S:E: p: Øfre Flygensfær.

Stevne Vidnerne Anders Samsonsens Waage og Jone (Jan) Willumsen St: Godøen afhjemlede under Lovens Eed saaledes lovlig at have stevnet som tilført er.

Hoved Citanten saavelsom alle Vidnerne mødte og vedtog lovlig Varsel, men Hoved Citanten protesterede mod disse

1793: 19

Vidners Førelse siden de forhen i Sagen førte Vidner ej er stevnet til disse at paahøre, derom paastod Eragtning.

Contra Citanterne declarerede ej at agte at føre Vidner imod 3de og 4de Vidnes Udsigende men kun til deels imod 1ste og 2de, af disse fremstiller de Ole Svendsen. Ole Svendsen mødte og vedtog lovlig Varsel til disse Vidner at paahøre. Det andet Vidne Torbjørn

Svendsen er død afvigte Vinter. Altsaa Contra Citanterne paastod Rettens Fremme og Sagens Fremgang. /: For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten eragtede: Efter saadanne Omstændigheder, og da Ole Svendsen tager til Vederfølge, kan ej nægtes, de indstevnte Vinder at afhøres.

Vidnerne bleve paaraabte som alle mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende. Contra Citanterne begjærde de at gjøre deres eedelige Forklaring; thi aflagde de Eed med oprakte Fingre efter Loven, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra Vidne Elling Larsen Nedre Houchevær gl: 67 Aar, sidste gang til Guds bord Paaske sidst, ej Slægt til nogen af Parterne, og forklarede: At der er kun een Vej over Smidevolds Bøe, og erindrer intet om den, uden dette, at for omtrent 50 Aar siden da Smidevold var bebyggt, af en hedde Erich, da brugte Nedre Flygensvær den Vej, om Vinteren, men i de ældre Tiider da en hedde Ole boede der, havde Nedre Flygensvær ej den Vej, som Vidnet har hørt af sin Fader; Nu efter sidste Opbyggelse for omtrent 12 Aar siden, som og da Jorden laae øde, har Nedre Flygensvær brugt denne Vej. Nedre Flygensvær har ingen anden Vej til Søen. For 3 å 4 Aar siden har Hoved Citanten bygt et Steenhuus til Smalehuus tvers over Vejen, saa de ikke kan kjøre der uden at gjøre Krog om Huuset, som dog Grunden er steenet, kan være til Skade for Læsset og Hesten. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedbrev og declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Knud Larsen Nedre Houchevær, gl: 60 Aar, sidste gang til Alters for 14 Dage siden, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, forklarede: Ord til andet som 1ste Contra Vidne. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Contra Vidne Ingebret Ingebretsen Øfre Gjøvog, gl: 50 Aar, sidste Gang til Alters 14 Dage efter Paaske dette Aar, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, uden Næstsødskende barn med Berge Flygensvær, forklarede: Ord til andet som de forrige Vidner for den Tiid dette Vidne kan erindre. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Johannes Pedersen Øfre Flygensvær gl: 43 Aar, sidste Gang til Guds bord 8te Dage før dette Aars Paaske, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, og forklarede: Ord til andet som 3de Vidne. Dimitteret.

For 4 Vidner bet: 3 mrk: Skr: Tree Mrk:

Contra Citanterne begjærde det passerte som TingsVidne sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Contra Citanterne derefter paastod Dom efter Indstevningen, og til Contra Citanternes frie og ubehindrede Benyttelse af omstevnte Vej, saa og til Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, og Sagens Omkostninger Contra Citanterne erstattet med 20 rd:

Hoved Citanten paastod Dom efter forrige Irettesættelse.

Begge Parter indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Høste Tinget 1793.

Ny Sag.

Christen Mortensen, Siur Bergessen, Niels Eliassen og Berge Botteslen alle S:E: paa Nedre Flygensvær, fremstod /: bet: Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lejl: Ørie Olsen Smidevold gl: 34 Aar for at have beskyldt Citanterne, at de have hidset og jaget h/an/ds Creaturer af hands Hage, derom at høre Vidner som stevnte, og lide Dom til Beskyldningenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Johannes Pedersen S:E: p: Øfre Flygensvær og Ingebret Ingebretsen Øfre Gjøvog S:E:

Alle indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Indstevnte /: betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og benægtede at have gjort Citanterne nogen Beskyldning, og at han har sagsøgt dem i andre Sager for deres Fornærmelse imod Indstevnte, bliver ingen Beskyldning som Beskyldning, men sam/m/e Sagens Udfald vil viise hvem der har klaget med rette og dertil havt Aarsag. Overalt bliver saadant ingen Beskyldning som Beskyldning, og er urimeligt, derfor at anlægge nye Sag, hvorfor Indstevnte i denne Sag vil fo(....?) Citanterne tildømt, at erstatte ham sine Tilsvarende og flere foraarsagede Bekostninger, og de selv at erlægge Mulct som Trættekjære temere litiganter.

Citanterne begjærde Vidnerne paaraabt, at høre deres Forklaring; thi blev de fremkaldet og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maa-

1793: 19b

de til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Johannes Pedersen Øfre Flygensfær, gl: 43 Aar, sidste gang til Guds bord 8te Dage før Paaske dette Aar, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne {....} og forklarede: At Fjor Sommer hørde Vidnet at et Vidne for Retten, vandt i Sag indstevnt af Ørie Smidevold, at Nedre Flygensfær Mændene kom til hende et Sted som dette Vidne veed ligger ½ f(ierdings?) Vej fra, og inde i Nedre Flygensfær Ejendom, kaldet Søre sanden, og der tog Smidevolds Bæster fra hende, og jog hjem efter til Smidevold. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med Parternes Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Ingebret Ingebretsen Øfre Gjøvog gl: 50 Aar, sidste gang var til Guds bord 14 Dage før Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne uden næstsødskende Barn til Berge Flygensfær, forklarede: At intet har hørt eller seet af det omstevnte, men veed at Søre sanden ligger midt i Nedre Flygensfær Ejendom. Dimitteret som forrige.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To mrk:

Citanterne begjærde TingsVidnet sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanteren begjærde Opsættelse til flere Vidner.

Indstevnte har intet derimod.

Opsættelsen bet: 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 390b. Lmd: Godøen contra Brithe Johans Datter.

Citanteren \fremsendte/ i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse og Laugdag som er saal:

Brithe Johans Datters Fader Johannes Endresen Øfre Bruntvedt mødte paa hendes Vegne, angav hendes Alder 26 Aar, og tilstod lovlig Stevnings og Laugdags Forkyndelse.

Stevne Vidner Rasmus Rasmussen Nedre Lunde og Jan Willumsen Godøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbemt:te at have forkyndet, og møder de alle undtagen Hans Iversen Nordbust, for hvem Forelæggelsen dog ogsaa er lovlig forkyndt paa h/an/ds Tilholds sted i h/an/ds Fraværelse for h/an/ds Fader Iver Poulsen Nordbust.

Af Vidnerne mødte Torbjørn Larsen Lejl: paa Borgen, Svend Iversen S:E: p: Holme og Siur Jacobsen tjener p: Wærmedal, som begjærte(s) i Lænsmandens Forfald af h/an/ds Tjener og Lænsmands Dreng Jan Willumsen at gjøre deres eedelige Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorefter fremstod som

2de Vidne Torbjørn Larsen Borgen gl: 47 Aar, sidst til Alters ved sidste Paaske, ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne med Forskjæl, at var der ej det sidste han med alle rejsede af Tjenesten, men veed, at hun som 1ste Vidne har forklaret, gik bort og blev borte af Tjenesten. Videre: En Aften befalde Lænsmand/an/den hende at hente Halm til en Seng, men hun gik ikke. Dimitteret med begge Parter Consence.

Fremstod 3de Vidne Svend Jversen Holme gl: 37 Aar, sidste Gang til Guds bord 14 Dage efter Paaske seeneste, ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede: At veed ej videre, end den sidste Aften som forrige Vidne omforklarede, at Lænsmand/an/den befalde hende at hente Halm, men gik ej ud før længe efter, kom ind igjen uden Halm og satte sig, og paa nærmere Ordre hverken svarde eller gjorde det. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Siur Jacobsen Wærmedal gl: 32 Aar sidste gang til Guds bord 5 Uger efter denne Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne forklarede: At han vel i Vaaren 1792 et par gange og 2 Dage hver Gang været i Arbejde hos Citanten og seet Indstevnte der, men de Dage det før omvundne skal være passeret, var Vidnet der ikke; veed ellers intet om hendes Opførsel der, uden een Morgen hun sagde at vilde rejse men blev dog ej af. Veed ej videre. Dimitteret som de forrige.

For 3 Vidner bet: 2 mrk: skr: Toe Mark.

Da Vidnet Hans Jversen Norbust ikke mødte, saa begjærde Citanten ham mulcteret, og atter forelagt, og derefter Sagen udsat /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten atter forelagte Hans Jversen Nordbust under u-udeblivelig Falsmaals Straf at møde til Høstetinget 1793, etc: afskediget med Forelæggelse.

Som Natten paatrengte beroer denne Sag til i Morgen.

Pantebogen til Inddragelse

Elling Engelsen Haarnesnæss Arv:s Skde til Engel Ellingsen paa ½ L: S: ½ Hd: i Haar-

1793: 20

nenæss No: 143 dat: 6 Maj 1793.

Siur Jacobsen Anderslands Hustr:s Arv:s Skde til Siur Jacobsen paa Andersland No: 48 1 pd: S: 1/3 Hd: dat: 12 Maj 1792.

Anden Dagen den 14 Maj 1793 continuerede dette Ting og

Nest forestaaende Sag.

Paa Brithe Johans Datters Vegne mødte hendes Fader Johannes Endresen Øfre Bruntvedt /: betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: 4 s: :/ og fremlagde skriftl: contra Kald seddel af Dato 27 April sidst, som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Anders Andersen Reisem og Hans Hansen S:E: den yngre Rolseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for Hoved Citanten at have forkyndet, dog kun den anden Deel af Stevnemaalet paa et Ark slet Papiir skreven, men den første Deel af Stevningen, skreven paa nu tilhæftet Stemplet Papiir, hvor nævnes om Vidnernes Førelse, havde de ej med, altsaa ej forkyndt ham.

Hoved Citantens Dreng og Lænsmands Dreng Jan Willumsen/ i h/an/ds Hosbonds Svagheds Forfald protesterede imod Vidners Førelse efter saadan Indstevning, da det deraf ham forkyndte ikke er skrevet paa Stemplet Papiir, og deri er ej nævnt et Ord om at høre Vidner, og det som om Vidners Førelse er nævnt paa det siden tilhæftede Stemplede Papiir er ham hverken forkyndt, \ej/ heller indeholder samme det som det burde indeholde, neml: at høre

Vidner; altsaa paastod Stevnemaaleet afviist. /: For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/
derefter paastod Eragtning.

Contra Citanten paastod sine Vidner ført som dertil er stevnet, ved mundtl: Varsel af de sam/m/e Stevne Vidner.

Bem:te Stevne Vidner end videre forklarede: At de vel have mundtl: stevnt 4 Vidner, efter Contra Citantens Forlangende, men hverken havde de andet at forkynde Lænsmanden, end det paa slet Papiir skreven, ej heller har de mundtl: stevnet ham til at høre Vidner, som dertil de ej var begjært.

Retten eragtede: Da Hoved Citanten ikke efter foranførte er stevnet til at høre Vidner; Saa kan ingen Vidner føres eller tillades efter denne Indstevning.

Contra Citanten reserverede alt lovligt, og begjærde Sagen opsat til ny Paategning til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges. Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 390a. Sergeant Holte contra Herborg Ols Datter.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse og Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Anders Samsonsen Waage og Jan Willumsen Store Godøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, og de mødte begge.

Indstevnte Herborg Ols Datter mødte og reserverede alt lovligt, benægtede at være skyldig i det sagsøgte.

Vidnet Brithe Axels Datter mødte, og da Citanten begjærde hun at gjøre sin Forklaring, saa blev hun forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed, og fremstod som 3de Vidne, er gl: 40 Aar, sidste gang til Guds bord 14 Dage efter denne Paaske, er Søster til Citantens Hustrue, og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret.

/: For dette Vidne bet: 8 s: skr: Aatte Skill: :/

Citanten begjærde TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom efter Indstevningen, og Omkostninger 8 rd: erstattet.

Herborg Ols Datter \gl: 33 Aar/ mødte med sin Broder Søn Ole Larsen Øfre Dalland paa hendes Fader og Forsvar Ole Olsen Øfre Dalland som formedelst Alder og Svaghed ej kan møde, h/an/ds Vegne. /: betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid contra indkalde Sergeant Andreas Holte til at høre stevnte Vidner, og lide Dom denne Sag ang:de til Frifindelse for h/an/ds Tiltale, og Omkostninger med videre efter Loven medhørende, for hun var nød til formedelst slet Medfart at forlade Tjenesten, at udrede, bøde og betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Inger Torgers Datter Enke efter Ingebret Nielsen Heje, Johannes Hansen Lejl: p: Gjelland, og Pige Lucie Lars Datter, deres Edelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Anders Samsonsen Waage og Jan Willumsen Store Godøen, samt Rasmus Rasmussen Nedre Lunde afhjemlede under Lovens Eed, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, de 2 første, alle undtagen Johannes Gjelland som er stevnt af de 2 sidstmeldte, og talte ved de alle selv.

Hoved Citanten mødte og protesterede imod Vidners Førelse efter dette Stevnemaal, da de af ham førte Vidner ej er stevnet til disse at paahøre, derom paastod Rettens Eragtning /: bet: for Eragtning 12 s: \skr: Tolv Skl: :/

Contra Citantinden paastod sin Sags Frem/m/e, da hun saavelsom hendes Forsvar derom var ukyndig.

Retten eragtede: Da de forhen i Sagen førte Vidner ej er stevnet imod Contra Vidnerne, til disse at paahøre; Saa kan ingen Contra Vidner tillades efter denne Indstevning at føres.

Contra Citantinden begjærde Tiid til nye Indstevning, og Sagen til den Ende opsat. /: bet:
Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/
Opsættelsen bevilges. Sagen beroer til Høste Tinget 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld Bøger anviist

St: Jørgens Hospitals Godes Forpagter Ars(...?) til Clemen Torbjørnsen paa Houchefær {1
pd: 3 mrk:} før brugt af Torbjørn Svendsen, d: 10 Janv: 1793. til Manuf: Huset betalt 8
Skilling 1 pd: 3 mrk: Smør 3/8 Hud.

Ditto til Hans Torbjørnsen paa Houchefær 1 pd: 3 mrk: Sm:, 3/8 Hud før brugt af Torbjørn
Svendsen, dateret 10 Janv: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

1793: 20b

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag No: 8 p: 296. Hans Ols: Øfr: Hope No: 30 Obl: til Johannes Sundvor og
Sverke Johannessen i alt 500 rd:, dat: 22 Maj 1786 derpaa til Afdrag bet: 50 rd: d: 4 Maj
1793 som er Resten af Johannes Sundvors Capital deri.

Resten No: 5 p: 294. Anders Andersen Reisem No: 50 Obl: til Knud Siursen Fatland p:
180 rd: dat: 22 Maj 1786 qvitteret af Creditor den 12 Apr: 1793 for Resten 80 rd:

No: 8 p: 452. Hactor Erichsen Klette No: 130 Obl: til Siur Solem 170 rd:, d: 8de Oct:
178? (1788?) qvitteret af Creditor den 13 Nov: 1792.

No: 3 f: 120. om Christen Mortensen Nedre Flygensfær No: 20 Obl: til Christopher Olsen
Heje paa 40 rd:, d: 2de Oct: 1778, av Creditor qvitteret 22 Sept: 1792.

No: 5 p: 359. Capt: Ravn p: Wærnøen No: 79, Obl: til Hr: Johan Leganger paa 500 rd:
dateret 4 Maj 1787 af Creditor qvitteret 5te Oct: 1792.

No: 5 p: 449. Ditto Obl: til Hr: Johan Leganger paa 99 rd: d:
24 Juni 1788 qvitteret af Creditor 5te Oct: 1792.

Opsat Justitz Sag fra forrige Protocol fol: 391a. Fogden contra Jacob Øriansen Thoe.

Actor fremlagde Sogne Præstens Attest om den Skyldiges Alder saal: samt Rettens seneste
Forelæggelse som blev oplæst saal:

Paagjelder den saavelson Vidnerne mødte, og tilstod lovlig Forkyndelse.

Actor begjærde Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring under Lovens Eed. Vidnerne
blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til
Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve
separerede, og fremstod som

3de Vidne Anders Siursen Opdal S:E:, gl: 66 Aar, sidste gang var til Guds bord denne Vaar
før Paaske, ej Slægt til Indstevnte, forklarede: At paa 4de Aar siden, tjente Indstevnte hos
Vidnet, og da var h/an/d om \Vaaren/ udsendt af Vidnet at købe 3 Kjør til Vidnet, som var
Vidnets Kjøb og for Vidnets Regning, deraf Indstevnte, som hverken deri købte eller solgte
for sig selv, eller deraf havde anden Fordeel, end at hand bad at Vidnet vilde overlade ham at
beholde \og handle med ... at sælge/ den eene Koe for samme Penge som han havde købt den
for, for og til Vidnet, denne og een til som Indstevnte havde faaet af sin Fader, købde
Vidnet Høsten derefter af Indstevnte, paa hvilke begge Indstevnte havde en Fordeel 3 rd:,
efter det som den eene havde kostet, hvis Priis Vidnet ej erindrer, og efter hvad han selv
sagde, at den af h/an/ds Fader bekomne Koe kom han paa. Forrige Aar, købde Indstevnte en
Stud paa Drange for 6 rd: 4 mrk: 8 s:, om Vaaren, men veed ej hvor den blev af. Sidste Høst
købde Indstevnte af en anden Mand paa Opdal, 2 Creaturer, som h/an/d førde til Byen at
sælge, købt for 11 rd: 3 mrk:, og da var Jacob Thoe hos sin Fader, som er Gaardmand paa 1

½ L. S:, og foruden Indstevnte har 2 Sønner hjemme. Forrige Aar købde og solgde han Bukker, men veed ej at gjøre Forklaring derom. Ligeledes har han nyelig solgt Bukker, veed ej hvor mange. Dmitteret som forrige.

Indstevnte fremstod og refererede sig til sit forrige, og som vanfør ej kan tjene hos nogen Mand, derfor ej har andet at leve af, end hvad lidet han kan handle og have lidet af.

Fremstod 4de Vidne Anders Andersen S:E: p: Reiseim gl: 40 Aar, var sidst til Guds Bord for 14 Dage siden, ej Slægt til Indstevnte, forklarede: At for 2 Aar siden indstevnte tjente hos Lænsmanden, købde han en Stud, og havde paa Foster hos Faderen paa Thoe fra Høst til Vaar, og derefter i Hagen til Høsten, h/an/d solgde den, veed ej Priisen. Vaaren derfor!! købde han en Koe eller Qvie, veed ej Priisen, den h/an/d solgde. Angaaende de 2 Bæst som Indstevnte havde købt hos en anden ustevnt Mand paa Opdal, forklarede som 3de Vidne, men veed ej Fordeelen derpaa. Veed og at Indstevnte har interesseret med ustevnt Mand i Handel, og Indstevnte købte en Koe paa Støele i det Fællig. Bukker har Indstevnte og efter Sigende købt og solgt i Fjor og i Aar. Forrige Høst rejsde Indstevnte til Bergen med 10 Creaturer til at sælge /: dette og 3de Vidne fremstod og sagde havde saaledes hørt /: Begge forklarede: At Indstevnte har 3 á 4 Aar rejst til Bergen med Creaturer at sælge. Endnu forklarede 4de Vidne, at Indstevnte havde købt en Koe paa Landerøen. Begge forklarede: At Indstevnte er hos sin Fader, løs og ledig, og har hverken Jord eller Huus. Dmitteret.

Indstevnte tilstod vel, at have købt paa ommeldte Steder de omvundne Creaturer, men erindrer ej Priiserne, eller hvad Fordeel deraf er falden. Han og rejste til Bergen med adskilligt sligt at sælge, men alt har vært fra hans Fader, hans Penge, hans Kjøb og Salg, hans Fordeel, dette og hans Fader Ørie Jacobsen Thoe kan bevidne, som h/an/d dertil ved Contra Stevning til næste Ret vil indkalde, dertil begjærde Opsættelse /: For Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høste tinget 1793.

1793: 21

Pantebogen til Inddragelse

Auctions Skde fra Bergenske Regimentes Skifte Ret og Kongl: befalde Commissario fra Sl: Major Ravens Sterboe paa Wærnøen 1 Løb Smør No: 79, eller ½ L: ½ Hd: til Enkefrue Majorinde Ravn for 602 rd: 3 mrk: dat: 30 April 1793.

Frue Majorinde Ravens Skde til Søren Aschelsen paa Wærnøen No: 79 ½ L: S: ½ Hd: for 599 rd: dateret 3 Maj 1793 undtagen Vaanhuuset med Tompt som hendes Ejendom, hende forbeholden.

Søren Aschelsen Obl: til Erich Aakre 130 rd:, Hactor Aakre 100 rd: og Niels Pedersen Næss 100 rd: i alt 330 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Wærnøen No: 79 ½ L: S: ½ Hd: d: 14 Maj 1793.

Opsat Justitz Sag fra forrige Protocol fol: 391b. Fogden contra Jacob Klette.

Fogden fremlagde Sogne Præstens attest om Indstevntes Alder saal: samt Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet Niels Engelsen Schiolde mødte, hvem Actor begjærde at gjøre sin eedelige Forklaring. Vidnet blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende.

Indstevnte Jacob Klette mødte.

Fremstod som 6te Vidne Niels Engelsen Lejl: p: Schiolde, gl: 43 Aar, sidst til Guds bord den 12te April sidst, ej Slægt til Indstevnte, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og forklarede: At veed Indstevnte for et par Aar siden købte en Hest, og solgte, og Indstevnte

var den Tiid ledig Karl, hverken i Tjeneste eller boesat; veed ej Priisen. Forgangen Aar kjøbde og Indstevnte en anden Hest og et Fæes Creatur efter Sigende, veed ej om havde Creaturet endnu, men Hesten har hand som siges at behøve til eget Gaars brug, nu hand har kjøbt og boer paa Klette, hvor han forrige Aar tjende og styrede Jorden for h/an/ds Broders Enke i hendes Enkestand. Veed ej flere Handler, ej Priisene, og ej heller om det er kjøbt for contante Penge eller taget i Gjæld. Indstevnte har selv ej fortalt Vidnet om sin Handel. Dimitteret som de forrige.

Actor anmeldte at have med lovlig Continuations Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jacob Erichsen Klette, at paahøre flere Vidner som stevnte ere, og lide Dom efter forrige Indstevning, samt som Vidner i Sagen stevnet under Falsmaals Straf Hans Knudsen S:E: p: Hollekim, Ole Larsen {S:E:} Tjeneste Dreng paa Soleim, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Rasmus Rasmussen Nedre Lunde og Jan Willumsen St: Godøen samt Anders Samsonsens Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved enhver selv, og er saaledes Indstevningen forkyndt af de 2 første for Paagjelderens, og af de 2 sidste for Vidnerne.

Jacob Erichsen Klette mødte, og forbeholdt sig alt lovligt.

Actor begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring, hvilke mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve, efter først at have aflagt deres Eed med oprakte Fingre efter Loven, separerede, og fremstod som

7de Vidne Hans Knudsen Hollekim gl: 50 Aar, var sidste gang til Guds bord strax efter dette Aars Paaske, ej Indstevnte beslægtet eller besvogret, og forklarede: At sidste Høst 2 Aar siden, kjøbde Indstevnte af Vidnet, en Koe, den han ej endnu har solgt, men har sagt {Citanten} Vidnet, at vil have til sin Boesætning paa tilkjøbt Jord, for 6 rd: 4 mrk: 8 s: (for Kua?) Vidnet veed ej meere, og har intet hørt af Indstevnte selv om h/an/ds Handel. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 8de Vidne Ole Larsen Soleim, gl: 19 Aar, sidst til Alters afvigte Søndag, ej Slægt eller besvogret med Indstevnte, forklarede: At for nu et Aar siden, kjøbte Indstevnte af Vidnet 2 Bukker begge for 9 Mrk:, som Vidnet ej veed, om han har solgt eller ikke. Indstevnte har intet fortalt Vidnet om sin Handel. Om en kjøbt Koe af forrige Vidne, forklarede at vide det forholder sig som næst forrige Vidne har forklaret. Dimitteret.

Actor som ikke vidste flere Vidner, maatte begjære det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Actor derefter paastod Dom efter Indstevningen, til Forbrydelse af Vahrenes Værdi, Bøders Udredelse og Omkostninger at betale, deriblandt Stevningspenge 1 rd:; Saaledes indlod Sagen til Dom til næste Ret.

Indstevnte Jacob Erichsen Klette refererede sig til sit Forrige, og veed sig ej skyldig til Forseelsen i noget af det lidet omvundne han skulde have kjøbt eller solgt som dog ikke lovgyldig beviist, og om han for til en Bonde til en Skat i Trang laante Penge, maatte tage i Betaling et (...?)nde af Smaler, Bukker eller Sligt kan dette ej lægges ham til Forbrydelse, da det var Synd han skulde miste sit, som ellers maatte skee, da intet i rede Penge var at faae. Nægter ikke at have kjøbt en Hest for 5 rd:, og solgt den for 7 rd. Den anden Hest, og 3 store Creaturer som han har maattet tage for gjæld, har han ikke havt Tanke til at sælge, men at have til Besætning paa en Jord som han nu er kommen til at boe paa, og havde Haab om at faae, da h/an/d tog imod disse bem:te, som h/an/d formoder, han ej kan blive straffskyldig for, da ingen kand dyrke en Jord uden Creaturer, og disse er vanskelig at faae naar man snart vil have dem, Jordens Dyrkning kan ikke heller længe være saadanne, foruden. Saaledes paastod Dom næste Ret til aldeles Frifindelse.

Optages til Doms til Høste tinget 1793.

1793: 21b

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 27 Julii 1792 efter Niels Hansen Øfre Humlevig hvoraf Jordegds: Udlægget i Skdebogen er extraheret.

Axel Madsen Myrdals Arvingers Skjøde til Jan Nielsen paa Myrdal No: 98 9 mrk: S: $\frac{1}{2}$ G:skd for 100 rd: 12 s: dat: 13 Maj 1793.

Hans Siursen Tejglands Skjøde til Ole Knudsen paa Øfre Humlevig No: 97 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 45 rd: dateret 13 Maj 1793.

Afkalde

Myndtl: Erich Hactorsens Moders Hactor Klettes Enkes af 14 Nov: 1792 for 13 rd: 1 $\frac{5}{7}$ s: efter Skfte af samme Dato.

.... Hans Hactorsens Formynders for lige Arv ved samme Skfte ditto Dato.

.... Brithe Hactors Datters Moders Hactor Klettes Enke af sam/m/e Dato for Arv 6 rd: 3 mrk: $\frac{6}{7}$ s: efter dto: Skfte.

.... Ragnele Sæbjørns Datters Moders Sæbjørn Wees Enkes af 30 Janv: 1793 for Arv 14 rd: 3 mrk: 5 s: efter Skfte af s/amme Dato.

.... Gjertrud Sæbjørns Datters dto: Moders, lige Arv, sam/m/e Dato og Skfte.

.... Hactor Hactorsens Moders Hactor Klettes Enkes af 14 Nov: 1792 for 13 rd: 1 $\frac{5}{7}$ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 116. 212. Ole Larsen Sschaars for 21 rd: 1 mrk: efter Skifte 28 Sept: 1775 og efter Skifte 26 Juli 1790 98 rd: 3 mrk: 5 s: dat: 13 Maj 1793.

.... fol: 117. Jens Hansen Eplands for 32 rd: 3 mrk: 5 $\frac{2}{3}$ s: efter Skfte 8 Apr: 1778, dateret 13 Maj 1793.

.... fol: 119. Engel Ellingsen Haarnenæs for 48 rd: 5 mrk: 4 s: efter Skifte 31 Aug: 1782 dateret 13 Maj 1793.

.... fol: 124. Anne Axels Datters Mands for 123 rd: 5 mrk: 15 s: efter Skifte 16 Nov: 1792 dateret 13 Maj 1793.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitt:b: foreviist

Hans Olsen Øfre Hope til Ole Jsachsen paa uskatlagt Plads Hopsundet p: Livs Tiid, Cond: at fravige, om Ejeren eller Børn skulde selv trænge til det, holde Pladsets Huuse i Stand, Afgift 3 rd: og 3 Dages Arbejde. Skulde Husmanden blive dreven, skal han beholde sit Stue huus paa Pladset, og deri boe uden Afgift saalænge h/an/d vil, og boer deri d: 13 Maj 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Lars Olsen Øfre Dallands Arv:s Skde til Ole Larsen paa Øfre Dalland No: 85 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, for 60 rd: dateret 4de Oct: 1792.

Hactor Erichsen Klettes Arv:s Skde til Jacob Erichsen paa Klette No: 130 i alt 1 L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: deraf indløst for 293 rd:, 2 pd: 21 $\frac{9}{10}$ mrk: S:, $\frac{1}{2}$ Hd:, resten selv udlagt d: 7 Feb: 1793.

Jacob Erichsen Klette No: 130 Vk: Ctr: til Hactor Erichsens Enke d: 7 Feb: 1793.

Jacob Erichsens Obl: til Niels Engelsen Schiolde paa 199 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Klette No: 130 1 Løb S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 7 Feb: 1793.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Mikkil Pedersen Fladerager og Anders Eliassen Fagerbakke og befunden til

1792 Aars Udgang 362 rd: 5 mrk: 9 s: og af første Termin 1793 655 rd:r 3 mrk: 3 s: I alt S:ma 1018 rd: 2 mrk: 12 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Ous Skibreedes Sommerting den 22de Maij 1793. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Hans Engelsen Øvre Echeland, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Lars Andersen Frøland 4. Mons Johannessen Sæle 7. Halvor Andersen Sør Holmefjord
2. Hans Hansen Lundervig 5. Lars Nielsen Jelle 8. Mons Torbjørnsen Højsæter
3. Ole Johannessen Helleland 6. Niels Nielsen Waage

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: folio 1a. og for Waags Skibreede folio 14a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreede Justitz Protocollen her folio 1 b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Optagen Sag fra forrige Protocol folio 395a. Erich Kaldestad contra Thomas Aadland. Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Erich Siursen Kaldestad har her til Retten lovlig ladet indkalde Thomas Olsen Aadland at betale 9 rd: 1 s: som Indstevnte skulde være skyldig til afg: Ommund Herlousen Yttre Flage, og paa Citanten som Arving i Dennes Boe er udlagt, at lide Dom til Samme med Omkostninger at betale. Citanten har beviist sin Adgang til Fordringen med i Retten anviiste Skiftebreve; Men hvor i Gjælden ikke er anført anderleedes end uvis, grundet paa Breve fra Thomas Olsen Aadland og hvilke Breve af 4de Janv: 1790 og 19de ditto er fremlagt, men det første beviiser ingen Gjæld, og det sidste melder, at Ommund Flage da afdød, havde faaet sine Penge Sommeren 1789. Pengene sees at have sin Oprindelse af et Interressentskab i en Broes Opbyggelse, og da Thomas Aadland melder 4de Janv: 1790, at han ey havde faaet Pengene derfor fra Vedkommende,

1793: 22

saa synes det vel modsigende at han den 19de Janv: s: A: da han hører Ommund Flage er død, melder Pengene at være betalt Ommund Flage Sommeren før, og Forskud af Thomas Aadland til Ommund Flage er ey egentlig ommeldt. Derimod i et Ommund Flages Brev 12te Decbr: 1789 til Thomas Aadland, af Denne i Rette lagt, hvor tales om Pengene som ey bekommet, er det merkeligt nok at Ommund Flage deri siger to Steder: Ehers Penge, hvoraf skulde gjøres troeligt, han havde faaet Sit, af Indstevnte forskudt. Thomas Olsen Aadland, som har nægtet Kravet som allereede betalt har ellers efter Contra Stevning ført Vidner og dermed fuldkommen beviist denne Fordrings Afbetaling til Ommund Flage i levende Live. Da Hoved Citanten har ey beviist, at Contra Citanten er de paastevnte Penge skyldig, og har anlagt Sag for en saa uvis og som uvis angiven Gjæld, og Contra Citanten har beviist, Samme

at være betalt; Saa kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Contra Citanten Thomas Olsen Aadland bør for Hoved Citanten Erich Siursen Kaldestads Tiltale i denne Sag fri at være, og Erich Siursen Kaldestad bør betale til Contra Citanten Thomas Olsen Aadland i denne Sags forarsagede Omkostninger 6 Rd:r, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udst: til Contra Cit:

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 394b. Knud Svendsdalen contra Peder Svendsdalen. Begge Parter blev paaraabt; Men da ingen af dem mødte, eller møde lod; Saa

Eragtes

Da Citanten har ladet tree Ting gaae forbi, uden noget at fremme i Sagen; saa afviises Samme til ny Paastevning. Det i Rettelagte Vilkors brev blev Lænsmanden leveret, Cit: at tilstille.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 394b. Hesselman contra Hans Sævild. Begge Parter blev paaraabt; men ingen af dem mødte eller møde lod. Thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1793.

Opsat Justitz Sag fra forrige Protocol fol: 395a. Fogden som Actor contra Ole Andersen Sør Holmefjord.

Indstevnte Ole Andersen Sør Holmefjord mødte, og anbød sine efter Actors Paastand formeentl: forbrudte Bøder for Haargreeb 9 Rd:r, skjönt hand imod de førte Vidner kunde have adskillige Indsigelser, og aldeles intet Andet, er i mindste maade passeret, mindre end ikke til Skin eller Tegn deraf beviist, saa og at betale Actionens Omkostninger efter Reglementet, og da han saaledes gjørlig retter for sig, paastaaer han efter Lovens pag: 60 a. 11 ingen Dom eller Lovmaal at overgaae.

Klageren Peder Haldorsen Tvedt mødte ikke.

Fogden som Actor, da ingen fleere Bøder af Sagen kan flyde, end de Anbudne for Haargreeb, og da han ej har kunnet gjøre Paastand paa fleere, kunde altsaa ikke nægte, samme at imodtage, men imodtog de bem:te 9 rd: af Indstevnte, for Hds: M:s Casse at beregne til Indtægt, samt frafaldt saaledes Sagen.

Indstevnte dernæst betalte Actionens Omkostninger, Rettens Gebyr og \desforuden/ Stevnings Penge efter Reglementet og Indstevningen, Incamination 2 rd: 4 s: og for 3 Vidner 2 mrk: 8 s: i alt To Rd: to mrk: 12 s: skr: 2 rd: 2 mrk: 12 s:

Thi blev Sagen for Retten ophævet.

NB: Bøder

NB: Mit er betalt

Ny Sag

Sr: Georg Wedeler i Bergen fremsendte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mrk: fiire Skilling, og Stevne Vidner Wincentz Evensen Wafet og Hans Hansen Øfre Echeland, som anmeldte, at de efter Citantens Begjæring haver med lovlig mundtl: Kald og Varsel {ladet} til dette Ting og Tiid indkaldet Hans Knudsen Sævild SelvEjer, for til Citanten skyldig værende 18 rd: 2 mrk: 12 s:, at derom see Documenter i Rettelagt, og derfor lide Dom, til Samme med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev Paaraabt tree Gange men da han ikke mødte eller møde lod; saa blev ham given Rettens Laugdag til Høstetinget 1793 at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde, samt til Tægte Dag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Høstetinget 1793. bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 skl: i alt To Mark fire Skilling.

Beroer som meldt til Høstetinget 1793.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebr: 22 Aug: 1792 efter Hans Engelsen Nordre Holmefjord. | Jordegods Udlæggene i
.... 20 Aug: 1792 efter Engel Hansen Udschaats Hustrue. | Skde Bogen extraheret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 545. Hans Knudsen Yttre Tøsse No: 66, og Pant i \Nye/ Saugen, Obl: til Hr: Andreas Severin Hejberg 350 rd:, dat: 1 Juni 1790 af Creditor qvitteret 10 Maj 1793.

No: 5 p: 546. Ditto med Pant i Ældste {Yttre} Tøsse Saug paa Houchenæs Grund No: 61 Obl: til Johannes Bessesen Grønsdal paa 36 rd:, d: 1 Juni 1790, af Creditor qvitteret 15 April 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld bøger anviist

Provst Fritzners til Niels Hansen paa Hjelle No: 16 ½ Løb 9 mrk: S:, ¾ Hd: før brugt af Hans Nielsen, dat: 22de Oct: 1792. til Manuf: H: bet: 1 mrk: Vilkor til forriges Enke Aarl: 2 td:r Havre, Foster 1 Koe 2 Smale og 2 Gedder, og hun at beholde Stuen som ej tilhører Jorden.

1793: 22b

Pastor Hr: Sandberg til Johannes Andersen paa Hage No: 64 ¼ L: S:, ¼ Hud, før brugt af Anders Andersen, svare ham Vilkor Aarl: 4 td:r Korn, 2 Kjørs og 4 Smalers Foster. Om Landskylden 2 Aar resterer, og Jorden ved Lejlendingens Forsøm/m/else tager Skade, da er Bygsel brevet forbrudt d: 13 Maj 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Biskop Irgens til Axel Axelsen paa Lien No: 71 12 mrk: S: ½ G:skd før brugt af Peder Pedersen som med Hustrue nyder fri Huusværelse, 2 td:r Korn og 2 Kjørs Foster, og det halve naar een af dem dør dat: 20 Nov: 1792. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23de Maj 1793 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 132. Hans Hansen Jelles for 20 rd: 1 mrk: 7 ½ s: efter Skifte 28 Juni 1790, dateret 22 Maj 1793.

(Andre dokument)

Albreth Mehn i Holsund Obl: til Hr: Foged Koren paa 198 rd:, Rente 4 proC:t og Pant 1 pr: i Vaanhuus p: Holsund paa Gougstad Grund No: 33, og specificeret Løsøre, til Værdi Løsørene 98 rd:, d: 9de Oct: 1792.

Hans Knudsen Yttre Tøsse Skde til Lars Hansen paa Yttre Tøsse No: 66 22 ½ mrk: S: ¼ Hd: for 360 rd:, dateret 22 Maj 1793.

Dto: Hans Knudsen Yttre Tøsse No: 66 Skde til Lars Hansen paa 1/3 Part i ældste Yttre Tøsse Saug \uden Grund/ for 36 rd:, paa Houchenæs No: 61 Grund d: 22 Maj 1793.

Dto: Hans Knudsen yttre Tøsse Skde til Knud Hansen Yttre Tøsse paa halve Yttre Tøsse Saug den Nye, paa Yttre Tøsse No: 66 for 50 rd:, med Grund, d: 22 Maj 1793.

Lars Hansen Yttre Tøsse No: 60 Vilcors Contract til Hans Knudsen yttre Tøsse og Hustrue Siri Lars Datter dat:t 22 Maj 1793.

Knud Hansen yttre Tøsse No: 66 Vil Kors Contract til Samme forbemeldte, dateret 22 Maj 1793.

Lars Hansen Yttre Tøsse Obl: til Andreas Severin Hejberg paa 330 rd.; Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Yttre Tøsse No: 66 22 ½ mrk: S; ¼ Hd: dateret 22 Maj 1793.

Ditto Obl: til Johannes Bessessen Grønsdal paa 36 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i 1/3 Part i ældste Yttre Tøsse Saug paa No: 61 Houchenæs Grund dateret 22 Maj 1793.

Skifte Instrument efter Johannes Engelsen Frøeland, om Frøeland No: 86 2 pd: Sm.; 1/6 Hd: ansat for 150 rd.; som alt arvet af Joh: Engelsens Enke Christi Johannes Datter d: 22 Maj 1793.

Rasmus Monsen Nedre Bouge Skiøde til Mons Rasmussen paa Nedre Bouge No: 32 16 ½ mrk: S: 2/3 G:skd for 60 rd.; d: 22 Maj 1793.

Mons Rasmussen Nedre Bouge No: 32, Vil Kors Contract til Rasmus Monsen og Hustrue Synneve Ols Dt: d: 22 Maj 1793.

Steen Steensen Aadlands Obl: til Erich Hansen Dahle paa 100 rd.; Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Aadland No: 42 ½ L: S; ½ Hd: d: 23 Maj 1793.

Axel Axelsen Liens Skde til Knud Hansen Sævild paa Sævild No: 75 ¼ L: S: ¼ G:skd for 200 rd.; dat: 23 Maj 1793.

Knud Hansens Obl: til Lars Steffensen Berge paa 180 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Sævild No: 75 ¼ L: S; ¼ G:skd d: 23 Maj 1793.

Johannes Knudsen Obl: til Claus Nielsen Holdhuus p: 220 rd.; Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Gjærde No: 62 1 pd: Sm: d:t 23 Maj 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld Bøger anviist

Hans Andersen Hatvig til Mons Rasmussen paa Fuuse Kirkes gaard Nedre Bouge No: 32 1 pd: Sm: 6 skl: Penge, før brugt af Rasmus Monsen, dateret 22 Maj 1793. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Niels Olsen Nordbøe No: 52 til Peder Andersen paa uskatlagt Plads Feeten, Aarl: Afgift 2 rd: og 3 Dages Arbeide, ej hugge andet end Brage og Skad, ej have fleere Creaturer i Hagen, end kan vinterføde af Pladset, Huusene tilhører Huusmanden d: 23 Maj 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Engel Samuelsen Nedre-Qværnæsse og Knud Hansen Yttre-Tøsse og befunden til 1792 Aars Udgang 42 rd: 1 mrk: 10 s: og af første Termin 1793 204 rd: 2 mrk: 14 s: I alt Summa 246 rd: 4 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandvig Skibreedes Sommerting den 24de Maj 1793, sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Engel Hanssen Giøen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig: a. Nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1793: 23

1. Sverke Sverkesen Lygre 4. Johannes Hansen Schogseide b. gamle Laugrettesmænd

2. Ole Olsen Revne 5. Engel Engelsen Haavig
Echelands

7. Berge Berjesen Nedre

3. Hans Haldorsen Opsal 6. Engel Sverkesen Hiernæs

8. Engel Hansen Øfre Echeland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: fol: 1a. og for Waags Skibr: fol: 14a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibr: Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 396b. Engel Brathuus contra Jacob Gjøn om 100 rd: Citanten i Rettelagde til Oplysning og tilligemed det førte Vidne, fuldkom/m/en Beviis i Sagen, en Regning paa deres Mellemværende udateret, men skreven paa 1795 Aars Stempl: Papir som blev oplæst saal: Derefter Citanten paastod Dom til de paastevnte 100 rd:s Betaling til sig af Indstevnte Jacob Engelsen Gjøn tilligemed Sagens Omkostninger efter nu i Rettelagt udateret Regning 21 rd: 1 mrk: 4 s:, foruden Dommens Udstædelse; Saaledes indlod Sagen Dom.

For Retten fremstod Jacob Engelsen Gjøn tilligemed paa hans Vegne h/an/ds Broder Engel Engelsen Moe \: bet: Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :// som paastod at den i Rettelagte Regning som af Jacob Gjøn hverken er skrevet eller underskrevet, af Retten som ugyldig afviist, da Samme ikke kan give noget Beviis i Sagen, derefter han i Rettelagde sit skriftl: Indlæg dat: 22 Maj 1793 som blev oplæst og lyder saal:

Citanten i Rettelagde et Skrivelse fra Jacob Gjøn til sig af 4 Martii 1792 som blev oplæst saal:

Indstevnte benægtede hele Søgemaallet, og udfandt intet andet af det i Rettelagte brev end at Indstevnte har Penge tilgode hos Citanten, og saaledes indlod Sagen til Dom.

\Citanten paastod Dom./

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Af det førte Vidne er ikke beviist nogen Interessentskab i Handel, men uagtet slig Interessentskab vel sees af de i Rettelagte Breve og Indstevntes Indlæg, saa er dog af Citanten ikke imindste Maade beviist sit Søgemaal, ej heller Indstevntes Benægtelse afbeviist eller i nogen Maade oplysende eller demonstrerende imodsaagt. Citantens Regning ikke heller oplyser noget, men meere gjør samme med Søgemaallet uovereenstemmende Balance, det Sidste uefterreteligt; Thi k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Indstevnte Jacob Engelsen Gjøn bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeles fri at være. Udstædt til Begge

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 397a. Engel Brathuus contra Jacob Gjøn om Jordskuf. Citanten paastod Dom.

Indstevnte Jacob Engelsen Gjøn tilligemed paa hans Vegne h/an/ds Broder Engel Engelsen Moe mødte og i Rettelagde skriftl: Indlæg /: betalte Tilsv:sp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ af 22de d: M: som blev oplæst saal: derefter paastod Dom til Frifindelse.

Citanten paastod Dom.

Begge Parter paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Engel Torjussen Brathuus har her til Retten lovlig ladet indkalde Jacob Engelsen Gjøn for 2de forøvet Jordskuf paa Citanten, derom at høre Vidner, og lide Dom til Bøders Udreedelse og Omkostningers Erstatning. Da ved 2de Vidner er beviist, at Indstevnte har forøvet

Jordskuf paa Citanten; Saa kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Jacob Engelsen Gjøen for Jordskuf bør bøde efter Lovens 6 B: 7 C: 8 a: 3de Sex Lod Sølv er 9 rd.; deraf efter Lovens 1 Bog 22 C: 4 a: de 2/3 Parter til Kongen med 6 rd.; som til Districtets Foged betales, og den 1/3 Part til Sagsøgeren Engel Torjussen Brathuus med 3 rd.; tilligemed til Sidstmeldte at betale denne Sags Omkostninger med 5 rd.; Alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

NB: Bøder Udstædt til Cit:

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 397b. Engel Brathuus contra Jacob Gjøen om Undsigelse. Citanten paastod Dom.

Indstevnte Jacob Engelsen Gjøen /: betalte Tilsv:penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: ./ mødte og fremstod tillige med paa h/an/ds Vegne, h/an/ds Broder Engel Engelsen Moe, og fremlagde skriftl: Indlæg af 22de d: M: som blev oplæst saal: og paastod Dom til Frifindelse, m: v: efter Indlægget.

Citanten paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende
Dom

Da ikke saadan Trudsel som Lovens 1 Bog 21 Cap: 1 a: omtaler, og ingen Trudsel eller Undsigelser er Indstevnte overbeviist; Saa kjendes og dømmes for Rett, og herved afsiges: At Jacob Engelsen Gjøen i denne Sag bør for Citantens Tiltale, fri at være.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 398a. Engel Brathuus contra Lænsman/d Gjøen. Citanten paastod Dom.

For Retten fremstod Engel Engelsen Gjøen som Indstevntes Søn, og boende paa Moe i Etne Prestegjæld Lejl: Clostergods, og gav tilkjende, at han møder for sin Fader Lænsman/d Engel Hansen Gjøen, og udi allerhøjeste Forundring maatte erfare, hvorledes den trættekjære og uroelige Engel Brathuus ikke kunde lade sig nøje med alle de 3 Processer han har anlagt imod Comparentens Broder, uden endog maatte angribe h/an/ds gamle Fader, med Trætte og Process, der al sin Tiid har henlevet uden Ondskab, et roeligt og stille Levnet, han bad derfor ydmygst den respective Ret vilde see h/an/ds gl: Fader frelst og reddet fra dette ondskabs Menneske, og i Rettelagde sin Faders skriftl: Indlæg af 23de d: M:, som blev oplæst saal: og paastod Dom.

Citanten derimod Contra Citanten(s) urimelige Indvending, saa Vidner baade har og skal føre(s?), at han har talt mig saadanne Ord til, som Vidnerne skal forklare og har vundet, og Jacob og Engel begjærer h/an/d af Laugrettet, at han!! (de?) maae vidne

1793: 23b

paa sin Fader. Citanten, da h/an/d intet Svar fik af Laugrettet, begjærde Dommerens Eragtning /: betalt for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: ./ og derved benævnte Indstevntes Sønner paalagt at vidne i denne Sag paa deres Fader.

Indstevnte protesterede imod flere Vidners Førelse, eller nu noget Vidne at føres paa Ord efter saa lang Tids Forløb, mindst at Børn i slig Sag skulde vidne paa deres egen Fader. Dernæst paastod, da Engel Brathuus nu for Retten kaldte Comparenten en Torsdags Bytling (Bytting), at han da derfor blev mulcteret.

Retten eragtede: Det kan imod Lovens pag: 129 a: 23 ikke tillades Vidner at føres paa omstevnte Ord som er udsagt for over Aar siden; for hvilke Vidne\s byrd/ hverken de eller Vederparten over alt \nu/ ikke er stevnet.

Comparenten paastod Eragtning /: bet derfor 12 s: skr: Tolv Skilling ./ om sin Paastand, om Engel Brathuus mulcteret.

Engel Brathuus forklarede sine Ord: At sagde om sig Selv at være Torsdags Bytting, altsaa fortjenede ej Mulct.

Retten eragtede: Retten efter Lovens p: 59 a: 14 og p: 116 a: 4 forbeholdt Comparenten sin Ret ved andet Søgemaal, da derom nu ej noget her kand ventileres.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derefter igjennemgaaet med Laugrettet som tiltagne Meddoms mænd \alle ubeslægtede og ubesvoglede/ samt efter Overvejende derudi af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Engel Torjussen Brathuus har her til Retten lovlig ladet indkalde Lænsmand Engel Hansen Gjøen for imod Citanten udsagde Ærerørige Ord at lide Dom, m: v: Kun med eet Vidne er beviist Lænsmanden at have skjældet Citanten: Du er en Skjelm og Du er en Kjeltring; Altsaa Sagen ej lovgyldig beviist. Fleere Vidner kunne vel været at formode, som og 2 andre ere indstevnte men begge vare Indstevntes Sønner værende hos deres Fader, deraf den eene under Sagen er død, og mærkeligt: den Anden ikke mødte i det Aar da h/an/ds Vidnesbyrd maatte føres. Endnu et fjerde Vidne ej ført formedelst forsømt Formalitet ved Stevningens Forkyndelse. Neppe er eet Vidnes Udsigende nok til at virke Eed. Sagen i sig selv henseende Straffen er for Odieus til deri at paalægge Eed; Men i henseende Omkostningerne, kan ikke stiltiende forbigaaes at anmærke, at Citanten er saa meget ved det Oplyste fornærmet, det han ikke kunde lade Sagen \u/paalt, og ubilligt var det, At han ved egne Udgifter, uvilkorlig skulde købe sin ej ved Vidner eller Dom krænkede Æres Conservation; Thi k: og d: af Dom/m/eren og Meddoms Mænd for Ret og herved afsiges: At Ordene, være beviist eller ubeviist, udsagte, skal være døde og magtesløse, og ikke komme Citanten til Forklejnelse paa Ære, gode Navn og Rygte, og Indstevnte for Straf fri at være; Men henseende Omkostningerne bør Lænsmand Engel Hansen Gjøen, enten(?) om ikke efter Fr: 14 Sept: 1792 inden tree Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse, herimod skeer Indsigelse, efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting til næste Ting, efter sam/m/e 3 Maaneders Forløb, om Sagen ej efter Fr: 5 Nov: 1723 appelleres, aflægge sin corporlige Benægtelses Eed, at han ikke omstevnte Tiid har udsagt de omvundne Ord, og da for Processens Omkostninger fri at være; eller i Mangel af enten Indstevning eller Eeds Aflæggelse som meldt, betale til Citanten Engel Torjussen Brathuus i denne Sags Omkostninger 6 rd: 3 mrk:, inden 15 Dage efter at Dommen som før er meldt, er lovlig forkyndt, og den til Indstevning og Eeds Aflæggelse foreskrevne Tiid er expireret, under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til Cit:

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 396a. Sergeant Røe contra Niels Schjelbricht.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af den mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Høste Tinget 1793.

Opsat Leyermaals Sag fra forrige Protocol fol: 396b. Fogden som Actor contra Synneve Lars Datter.

Actor declarerede at Indstevnte har efter Aftingning betalt sine Lejermaals Bøder, og derfor frafaldt Sagen. Thi blev Sagen for Retten ophævet.

Ny Justitz Leyermaals Sag.

Velædle og Velv: Hr: Foged Koren som Actor anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Ingeborg Jans Datter \tjener p: Brathuus/ for nu tredie gang med forskjellige Mands Personer begangne Lejermaal, samt

Barnefaderen til dette Lejermaal Drengen \ugift/ Anders Pedersen Samdal \afskediget Soldat/ opholdende sig paa Brathuus S: S:E: gds:, hvor dette \sidste/ Lejermaal er begaaet,

1793: 24

begge at see Documenter i Rettelagt og lide Dom til corporlig Straf, Bøders Udredelse og Omkostningers Betaling.

Stevne Vidnerne Lænsmand Engel Hansen Gjøen og Johannes Hansen Schogsejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de begge selv.

De indstevnte blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor maatte begjære Sagen opsat med Laugdag, og ellers for imidlertid at erhverve Prestes Attest \samt fremlægge Attest om Barnefaderen henseende det Militaire/ og om Defensor for den Skyldige \Ingeb: Jans Datter at faae/ af Amtet beskikket.

Retten gav de Indstevnte lovlig Laugdag til Høste tinget 1793 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Actor behager at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde samt til Tægte dag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til H: T: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: sluttet 12 Apr: 1792 efter Steen Samsonsens Lygre Jordegds: Udlægget i Skde bogen extraheret.

Afkald

ForM: bog fol: 135. Johannes Hansen Schogsejdes for 70 rd: 5 mrk: 4 s: efter Skifte 17 Sept: 1776 dateret 24 Maj 1793.

.... fol: 139. Haldor Haldorsen Lejglands for 33 rd: 5 mrk: 14 s: og Hjem/m/egifte 30 rd:, i alt 63 rd: 5 mrk: 14 s: dateret 10de Oct: 1792.

.... fol: 140. Marithe Engels Datters Mands for 181 rd: 3 mrk: 5 1/7 s: efter Skifte 1? (12?/17?) 1792, d: 24 Maj 93.

(Andre dokument igjen)

Lasse Hansen Øfstestad Skde paa Berland No: 77 ½ L: ½ Hd: for 160 rd:, dateret 24 Maj 1793 til Knud Lassessen Berland.

David Bremers Skjøde til Lieutn: Knud Nygaard paa Engevig No: 27 1 pd: S: 1 G:skd for 600 rd: dateret 22 Maj 1793.

Ditto Bremers og Lieutn: Nygaards Contract, om adskilligt at nyde for Sælgeren, fremdeeles af Engevig dateret 22 Maj 1793.

Lieutn: Nygaards Obligation til Major Hans de Knagenhjelm Børn Hans de Knagenhjelm 298 rd:, Frøken Anne Christine Afike de Knagenhjelm 100 rd:, og Frøken Else de Knagenhjelm 100 rd:, i alt 498 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Engevigen No: 27 1 pd: Sm: 1 G:skd d:t 22 Maj 1793.

Pantebogen til Udslettelse

Resten No: 5 pag: 457. af Berje Halvorsen Tvedte No: 82 Obl: til Knud Nærness og Hans St: Linge i alt 200 rd:, d: 27de Maj 1788, deraf Resten som er Knud Nærnesses Andeel betalt og for qvitteret af ham for 100 rd: den 28 Dec: 1792.

Pantebogen til Inddragelse

Mikkel Jansen Tvedt No: 36 og 37 Vilkors Contract til Fader Jan Mikkelsen og Stifmoder Marithe Ols Datter dat: 24 Maj 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 25 Maj 1793 continuerede Tinget,

og blev publiceret

Bygselseddel med Reversal, og Landskyld bog anviist

Madame Krugers til Ole Steensen paa Myhr under Houe No: 10, Strandvigs Kirkes Gods 9 mrk: Sm: ½ G:skd, før brugt af Steen Steensen, d:t 16 Maj 1793. til Manuf: Huset bet:t 8 s:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Laugrettet, Lænsmanden, Almuen og de 2de Mænd Engel Torjulssen Brathuus og Ole Bergessen Sundfiord, og befunden til 1792 Aars Udgang 12 rd: 3 mrk: og af første Termin 1793 381 rd: 2 mrk: 6 s: I alt Summa 393 rd: 5 mrk: 6 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarms Skibreedes Sommerting den 27de Maj 1793. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Verviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Svale Heljessen Øfre-Waage, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a. Nu af Dommeren i Eed tage unge Laugrettesmænd.

1. Hactor Larsen Øfsthuis,	gør Eed næste Ting. For ham Lars Hactorsen Øfsthuis	4. Iver {Hansen} \Henrichs:/ Dybsland	7. Erich Aadsen Bakke
2. Samson Heljesen Traae	5. Rasmus Erichsen Tvedtenæs	b. gl: Laugrettes Mand	
3. Ellev Brynnildsen Houge	6. Arne Ommundsen Yttre Ohme	8. Baar Siursen Yttre Ohme	

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: fol: 1a. og for Waags Skibr: fol: 14a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreede Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Laugrettesmands Mulct for Udeblivelse.

Lænsmand Svale Heljesen Øfre Waage fremlagde Rettens Opnævnelse ved Høstetinget 1792 til de som skulde sidde Laugret for dette Aar, og anmeldte at deriblandt er Hans Torbjørnsen Øfre Brue \S:E:/ ikke mødt, som dog er hjem/m/e, og ikke, da h/an/d er Landsoldat tjent 10 Aar, {og ikke} skal til Exercice førend om 10 á 11 Dage, men i Aar som forrige Aar, da han og blev tilsagt, har nægtet at møde fordi hand er Soldat: Men ellers er tilsagt til dette Ting, og {ellers} ej har meldet noget Forfald.

Dommeren, da Landsoldater efter Rescriptet 17 Julii 1783 skal sidde Laugret uagtet de er Soldater, naar de bruger Jord; og Hans Torbjørnsen Øfre Brue er Selv Ejer og bruger Jord, maatte tilfinde Hans Torbjørnsen Øfre Brue for sin Udeblivelse at bøde til Kongen efter p: 88 a: 3 Tree Lod Sølv er 1 rd: 3 mrk:, samt betale Baar Siursen Yttre Ohme som er lejet i h/an/ds Sted for ? mrk: og 2 Skilling dem Lænsman/den imodtager og ham leverer.
NB: Mulct

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 398a. Erich Brue contra Hans Brue.
Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; Saa

Eragtes

Da Citanten har ladet tree Ting gaae forbie, og intet fremmet i Sagen; Saa afviises Samme til ny Paastevning.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 398b. Baar Ohme contra Torger Lille Fosse om Gjæld.
Citanten i rette lagde Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag, betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl:; og benægtede, at være Citanten for 2 Fæe Bæster som Indstevnte havde købt Fjor Vaar af ham, derpaa mere skyldig end 13 rd:; mindre 1 Ort, da han skulde give 16 rd: \mindre en Ort/ for dem, og gav paa Haanden 3 rd:; Og disse 12 rd: 4 mrk: 8 s: har Indstevnte buden Citanten betalt sidste Højtiid, og altsaa paastod sig frifunden for Dom og Lovmaal, da han er villig endnu at betale dem, og før i Vaar var han dem atter tilbuden, og havde dem i Haanden, men kastede dem igjen, dette var 11 rd: 4 mrk: 8 s:; og 4 rd: havde han faaet før, deraf den eene Rd:; var leveret som Haandpenge paa en Øg, som Comparenten vilde købe, men ej beholdt.

Baar Ohme paastod at skulde havt 16 rd: 4 mrk: 12 s: for de 2de til Indstevnte solgte Fæesbæster, hvorpaa har faaet paa Haanden 3 rd:; altsaa har til gode 13 rd: 4 mrk: 12 s: At være disse Penge eller noget af dem, tilbuden, eller havt i Hænder, er aldeles usandt. Ligesaa angaaende den omtalte Øg, da fik han 1 rd: af de bem:te 3 rd:; derpaa til Haandpenge, som han beholdt til Afdrag paa Fæesbæsterne, da Indstevnte gik fra Købet paa Øget, men den/n/e Eene Rd:; er indraget i forbem:te 3 rd: Og paastod nu Dom efter det passerte, og Omkostninger erstattet med 6 rd: 4 mrk:; da Indstevnte ikke har tilbuden eller været villig efter Paafordring at betale enten lidt eller meget deraf.

Indstevnte indlod Sagen til Dom.

Begge Parter begjærde Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende Dom!!

Dom

Da Indstevnte ikke har tilstaaet at være Citanten meere skyldig end 12 rd: 4 mrk: 8 s:; og Citanten ej har beviist sit Søgemaals højere Summa, saa kan og ikke meere ham tildømmes. Og da \vel/ Indstevnte ikke har beviist, at have buden Citanten Betaling alt eller Noget deraf; men Citanten har og ikke beviist, Indstevnte at være alt det skyldigt som han er stevnet for, hvorfor Citanten ej kan tildømmes skadesløse Omkostninger; Saa k: og d: f: Ret og herved afsiges: Torger Larsen Lille Fosse bør til Citanten Baar Øriansen Indre Ohme betale bemelte tilstaaede 12 rd: 4 mrk: 8 s: samt i denne Sags Omkostninger 5 rd: 4 mrk:; inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 399a. Baar Ohme contra Torger Lille Fosse om Slagsmaal.

Citanten i Rettelagde Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte, tilstod lovlig Stevning og Laugdag /: betalte Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: aatte Skl: /: og nægtede at skulde have slaget eller overfaldet Citanten, eller er i mindste Maade skyldig i dette Søgemaal, da saadan ufornuftig Gjerning ej kunde begaaes af Indstevnte som er nu 30 Aar og derover.

Citanten begjærde de forhen indstevnte og nu mødende Vidner Iver Bergessen Lejl: p: Indre Ohme, og Osmund Samsonsens Lejlænding paa Lammedalen, paaraabt at gjøre deres

Eedelige Forklaring. Begge mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede og fremstod som

2det Vidne Iver Bergessen gl: 34 Aar, sidst til Guds bord Skjærtorsdag sidst, ej beslægtet eller besvogret til Parterne, aflagde Eed og forklarede: At omvundne Tiid var Vidnet paa Gaarden uden for Huuset, omvundne Sted, der og begge Parterne vare, og da Citanten forlangte tilgodehavende Penge hos Indstevnte svarede denne: Ja nu skal Du faae baade Renter og Hovedstoel, og i det samme skød Indstevnte Citanten over Ende, saa denne faldt i Knæe, og Citanten tog i Indstevnte med Hænderne efter at Citanten havde rejst sig op, men gjorde ej noget, derpaa Indstevnte i Vreede lagde Citanten need paa Marken, og Citanten raabte Vold, da 1ste Vidne og 3de Vidne kom til, og skilde dem ad, da Citanten var blodig i Ansigtet, men Vidnet veed ej hvorledes det var bleven, men det var ikke efter at Citanten første Gang var skudet over Ende, saae ej Indstevnte slog Citanten, men sidste Gang Citanten laae paa Jorden, laae Indstevnte ovenpaa Cit., og trakke denne i Haaret i Vreede, og Cit: tog Indstevnte igjen til at forsvare sig, i Haaret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Osmund Samsonsens Lammedalen aflagde Eed og forklarede: At være gl: 27 Aar, sidste gang til Guds bord Skjærtorsdag seenest, ej Parterne beslægtet eller besvogret, ellers i alt som 1ste Vidne, med Forskjæl at saae ej Torger Larsen havde Citanten i Haaret, saa som 1ste Vidne

1793: 25

var kom/m/en først, og havde faaet fat i Torger Larsen til at skille dem ad, men saae Torger Larsen laae med begge Knærne over Citanten, og Citanten skreeg, og Indstevnte var vreed, men Vidnet saae ej at Indstevnte slog Citanten, derefter da de vare skilde ad, var Citanten blodig over Ansigtet, og h/an/ds Skjorte var blodig need paa Brystet, og kom Blodet af Næse og Mund, siden saae Vidnet, at Citanten havde 2 á 3 smaae blodige Ar i Ansigtet som nyelig tilført, men dette sidste saae Vidnet ej før efter to á tree Dage, dog havde han ej de Saar før Slagsmaalet. Dimitteret som de Forrige.

For disse 2 Vidner betalt 1 mrk: 8 s: skr: En mrk: otte skl: :/

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom over Indstevnte til Bøders Udredelse og Omkostninger med 6 rd: 4 mrk: erstattet, saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte benægtede alt omvundne, da Citanten var den der angreb Indstevnte først, og i det han trak ham ud af Døren, faldt Citanten selv ned paa Jorden, derpaa Cit: anden gang greb Indstevnte i Haaret, og de faldt over Ende, saa Indstevnte er uskyldig, og derfor til dette at beviise, begjærde Sagen opsat til næste Ret. {betalte} Imidlertid betænkte sig, og indlod Sagen til Doms og paastod Frifindelse.

Citanten henfaldt sig til sine førte Vidner, og imodsaagde aldeles alt Indstevntes Fremførte som ubeviist og ubevisligt, og begjærde Dom.

Begge Parter indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Med de førte Vidner er ikke andet beviist end Haargreb, og om det øvrige omvundne synes ikke at være Formodning nok til derom at paalægge Eed, thi hvad Slagene angaaer, da er derom kun eet Vidnes Udsigende, og henseende Jordskuf ej heller; da endskjønt 2 Vidner har seet Citanten ligge paa Jorden, da de kom til, har dog ingen af dem kunnet sige hvorledes det

var skeet, enten ved Fald eller Indstevntes Overmagt; Thi k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Torger Larsen Lille Fosse for paa Citanten forøvet Haargreeb bør efter Lovens 6 B: 7 C: 8 a: bøde 3de Sex Lod Sølv er 9 rd.; deraf efter Lovens 1 B: 22 C: 4 a: tilfalde Hds: Maj:ts Kasse de 2/3 Deeel som til Districtets Foged erlægges med 6 rd.; og Sagsøgeren Baar Øriansen Indre Ohme den 1/3 Deel 3 rd.; saa og erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 6 rd: 4 mrk.; og i øvrigt for Citantens Tiltale i denne Sag frifindes. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder Udstædt

Opsat Sag fra forrige Protocol fol: 399a. Anders Neerhuus contra Samson Neerhuus. Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den for Retten ophævet.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 18de Oct: 1792 efter Kittel Olsen Braathun. | Jordegods Udlægget
.... 22de ditto efter Anders Larsen Nedre Waage. | i Skde bogen
.... 26de Ditto efter Siur Siursen Aases Hustrue. | extraheret

Afkalde

ForM: bog fol: 140. Myndtl: Torkel Torkelsens Formynders for 5 rd: 3 mrk: 13 s: efter Skfte 12 April 1792, dateret 27 Maj 1793.

.... Dto: fol: Myndtl: Christi Torkels Datters Formynders for 2 rd: 4 mrk: 14 ½ s: do: Skfte og dato.

.... Dto: fol: Myndtl: Isach Isachsens Formynders for 2 rd: 1 mrk: 6 s: efter Skifte 25 Aug: 1792 dateret 27 Maj 1793.

.... Dto: fol: Myndtling Siur Isachsens Formynders for lige Arv, dto: Skfte og Dato.

.... fol: 152. Anders Johansens for 23 rd: 4 mrk: efter Skfte 24de Oct: 1787 d: 27 Maj 1793.

.... fol: 153 og 154. Niels Johannessen St: Linges for 107 rd: 4 mrk: efter Skfte 12 Juni 1790 og efter Skfte 3 Dec: 1790 Arv 49 rd: 4 mrk: 9 s: og Hjem/m/egifte 25 rd.; i alt 182 rd: 2 mrk: 9 s: d: 27 Maj 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 429. Haaver Larsen St: Fosse No: 42 Obl: til Peder Larsen Hallerager p: 100 rd.; d: 31 Maj 1788, qvitteret af Creditor 14 Maj 1793.

Resten af No: 3 f: 7. Otte Gjesman i Gjermundshavn Obl: til Ingemon Netteland i alt 199 rd.; d: 10 Maj 1776 deraf nu d: 30te Oct: 1792 betalt Resten 50 rd:

Ny Sag

Anders Hansen opholdende sig paa Miaanes Plads under Furhovde fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: ./ og anmeldte at have med lovlig mundtlig Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde h/an/ds Broder Zacharias Hansen S:E: paa Furhovde, for at have overfaldet Citanten med Hug og Slag i vild Mark, derom at høre Vidner som stevnet ere, og lide Dom til Bøder og Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge Jens Erichsen tjener paa Tvedt og Ommund Arnessen opholdende sig paa Furhovde.

Stevne Vidner Poul Christiansen Dybsland og Peder Henrichsen Traae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, og de møder.

Zacharias Hansen Furhovde gl: 35 Aar mødte, /: betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: :/ og forbeholdt sig alt lovligt, nægtede alt ubeviisligt.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds Udsigende derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede hvorefter fremstod som

1ste Vidne Jens Erichsen Tvedt gl: 19 Aar sidst til Guds bord for 3 Uger siden, er Broder Søn

1793: 25b

til Indstevntes Hustrue forklarede: At en Dag Løverdag før Paaske i Aar, var Vidnet med Indstevnte i Marken paa Arbejde, og da de stod dermed i Indstevntes egen Skov, hørde de Andre huggede der ikke langt fra, da Indstevnte sagde: jeg vil gaae og see hvem der hugger, og Vidnet efter Forlangende fulgte med, der kommende stod Citanten og huggede Tøndebaand, og Vidnet veed at Citanten hverken ejer noget i Furhovde eller nærmeste Gaard ved Skiftet hvor de var, neml: Mundem, eller tjener paa nogen af de gaarde, da sagde Indstevnte til Citanten: Synes Du ikke det er stygt, at Du farer saaledes ad, var det ej bedre Du rejsde til Folk og tjende /: Citanten holder til som Løsgjænger hos sin Moder en \Vilkors Huus/ Enke paa Miaanes Plads :/ dertil Citanten sagde: jeg giver om Dig Du forbandede, og nævnede et Skjelds ord som da ej er stevnt for, kan nu ej nævnes, Da svarede Indstevnte: jeg har aldrig staaet. Citanten derefter beskyldte Indstevnte /: Beskyldningen som ej stevnet for, tilføres ikke :/ og sagde: at han var Mand for de begge, og gik {Vidnet og} Indstevnte i Møde med Øxen, da sprang Indstevnte og tog over hans Hænder og satte ham paa Marken, og ristede ham efter begge Axlerne, og tog ham i Haaret, og sagde: jeg havde Aarsag at slaae Dig for saadant Arbejde, men jeg vil ikke, da ej skeede meere, men strax saae, at Cit: blødde i Munden, som han ej blødde det første Vidnet saa ham, men Vidnet kan ej sige at Indstevnte slog Citanten. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede, ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ommund Arnessen Furhovde, gl: 70 Aar, sidst til Guds bord for 3 Uger siden, ej beslægtet eller besvogret til nogen af Parterne, og forklarede: At omvundne Tiid, var Vidnet i Arbejde med det 1ste Vidne og Indstevnte i omvundne Indstevntes egen Skov, og hørde huggede noget derfra, kunde ej høre om det var i Sam/m/e eller i Mundems der nær tilgrænsende Skov, da Indstevnte og 1ste Vidne gik fra dette Vidne hen efter Lyden af Hugget, og dette Vidne blev ved sit Arbejde, og saae ej hvad passerte, hørde ej Skriig, men kun højmalet vreedagtig Snak, saae ej Citanten, og da Indstevnte og 1ste Vidne kom til dette Vidne igjen, taledes de ej om noget hvad Passerte, eller hvem der huggede, eller nævnede Citantens Navn, har ej heller siden hørt derom. I øvrigt om Citantens Tilholds Sted, samt intet ejende eller tjenende enten i eller paa Furhovde eller Mundem, forklarede som 1ste Vidne. Dimitteret som forrige Vidne.

/: For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark :/

Citanten begjærte Opsættelse til flere Vidners Førelse.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

For Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til H: T: 1793.

Ny Sag \No: 1./

Anders Hansen opholdende sig paa Miaanes Plads under Furhovde fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde h/an/ds Broder Zacharias Hansen S:E: p:

Furhovde h/an/ds Hustrue Synneve Baars Datter, for imod Citanten udsagde Beskyldninger, derom at høre Vidner, og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Ommund Arnesen Furhovde opholdende sig paa Furhovde, og Boel Torbjørns Datter tjener Indstevnte.

Stevne Vidner Poul Christiansen Dybsland og Peder Henrichsen Traae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv.

Zacharias Hansen S:E: paa Furhovde mødte paa hands Hustrues \gl: 54 Aar hendes/ Vegne som hendes Mand og Forsvar, /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Skl: :/ og benægtede aldeles h/an/ds Broders ugrundede Søgemaal, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldet til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og at gjøre deres Forklaring. De mødte begge, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ommund Arnesen Furhovde gl: 70 Aar, sidst til Guds bord for 3 Uger siden, ej nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, og forklarede: At nogle Dage efter Juul sidst, kom Citanten i Indstevntes Huus, og øvede intet uskikkelig i Ord eller Gjærning, og da uden Anledning sagde Synneve Baars Datter i Vrede til Citanten, at han vilde skyde hendes Mand ihjel

1793: 26

og havde lagt efter at gjøre den Gjærning. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Boel Torbjørns Datter gl: 23 Aar, var sidste gang til Guds bord gaa!! (paa?/gaar?/i gaar?) 14 Dage, er Søster Datter til Indstevnte, forklarede; At i Vinter i Fasten en Dag Citantens Moder kom til Indstevnte, og bad om Mad, sagde Indstevnte: I skal faae Mad til selv at spise her, men ej at bære hjem til Anders Hansen, som jeg ej kan taale at see, af Frygt for det at han gaaer og skyder, i det sam/m/e gik Vidnet, og hørde ej meere, og veed ej om fleere var i Stuen, saasom det var mørkt. Dimitteret.

For 2 Vidner betalt To mrk: skr: 2 mrk:

Citanten begjærde Opsættelse til fleere \Vidner/ til næste Ret.

Indstevnte reserverede alt lovligt.

/: For Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1793.

Fredlysning publiceret af Dato 27 Maj 1793 for Dysvig Opsiddere Peder Andersen og Lars Pedersen, imod Skovhugst, Græsslaat, og Gedders Bejtning som og af andre Creaturer, i deres Udmark, samt imod Baandhugst og Hugst i Løv Skoven, og imod at drage Veed til Søes over deres Græs bejter m: v:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 28de Maj 1793 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Myndtling Lisbeth Siurs Datters Faders Siur Aases Afkald af 27de Oct: 1792 for 3 rd: 2 mrk: 3 5/7 s: efter Skifte af samme Dato.

Ole Torbjørnsen Grønnings Obligation til Peder Johannessen Berge 100 rd:, og Johannes Pedersen Berge 98 rd:, i alt 198 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Grønning No: 33 ½ L: S: ½ Hd:, dateret 16de Oct: 1792.

Fredlysning publiceret af 28 Maj 1793 for Hombs Ejer og Beboer imod ulovlig Slaatte og Veedhugst samt Løng Skur i Hombs Udmark, og et Støkke kaldet Tejgen som ligger til Skiftes, med Døsviig efter beskreven Tejgens Strækning.

Pantebogen til Inddragelse

Iver Johannessen Øjerhavns Skde til Mikkel Asbjørnsen Øje p: 6 mrk: S: i Fluedal No: 90 for 6 rd: dat: 28de Oct: 1792.

Gotschalch Knudsen Aarsan No: 63 Vil Kors Contr: til Knud Pedersens Enke Ragnele Peders Datter dateret 27 Maj 1793.

Hans Hansen Skde til Anders Johannessen paa halve sit Brug i nedre Brue No: 36 1 L: S: for 66 rd: dateret 27 Maj 1793.

Jens Andersen Svinland Vil Kors Contr: af Svinland No: 88 til Anders Samsonsens Enke Anne Jons Datter dateret 27 Maj 1793.

Lieut: Mejdell og Frues Arvingers Skde til Svale Heljesen Øfre Waage paa 97/2304 Part i Strandebarm Konge Korn og Smaaetiende dat: 17 Oct: 1792.

Hans Andersen Øfre Waages Arv:s Skde til Anders Hansen paa Øfre Waage No: 85 2 ½ pd: Sm: 1 Hud, deraf indløst for 337 rd: 3 mrk: 1 pd: 21 mrk: S: 1 Hd:, selv arvet 15 mrk: S: dat: 16de Oct: 1790.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitt: Bog anviist

Samson Olsen Neerhuus No: 72 til Anders Andersen paa uskatlagt Plads Hougen med Øgevigen og udviiste Slaatte i Udmarken, undtagen Højslaatten fra Svarthammeren til Tellevigen paa Livs Tiid, Aarl: Afgift de 20 første Aar 1 rd: siden kun ½ rd: Kun hugge paa benævnte Steder Miølstøe etc: Older og andre Steder Linde, I Hagen kun Bejte til 1 Koe, 12 Gedder, 4 Bukker og 6 Kiid, Skal arbejde hos Hosbonden for Betaling, Huusene ejer Huusmanden, dat: 28 Maj 1793. til Manufactur Huset bet: 8 Skl:

Pantebogen til Inddragelse

Siur Andersen Østefjord Skde til Gitle Hansen Gougswiig paa Wiigen No: 22 1 1/3 pd: S: ¼ Hud for 180 rd:, dateret 28 Maj 1793.

Anders Hansen Waage No: 85 Vk: Ctr: til h/an/ds Moder Anne Dorothea Mejdell dtr: 28 Maj 1793.

Ditto Obl: til Svale Heljesen Øfre Waage 150 rd:, Gerhard Hansen 62 rd: 3 mrk:, og Willum Hansen 62 rd: 3 mrk:, i alt 275 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øfre Waage No: 85 2 ½ pd: S: 1 Hd:, d: 28 Maj 1793.

Knud Knudsen Nærnæs Skde til Siur Siursen Aase paa Aase No: 26 1 L: S: 1 Hd: for 324 rd: dateret 28 Maj 1793.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Ldskyld bog anviist

Biskop Irgens til Ole Larsen paa 2 pd: 6 ½ mrk: Sm: i Yttre Ohme No: 25, før brugt af Mikkel Olsen dat: 10 Dec: 1792. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

fra Myndtling Siur Siursens Fader Siur Aase af 27 Oct: 1792 for Arv 6 rd: 4 mrk: 7 3/7 s: efter Skfte af samme Dato.

.... Marithe Siurs Dt:s Fader Siur Aase af s: D: for 3 rd: 2 mrk: 3 5/7 s: dto: Skfte og Dato.

.... Elene Siurs Dt:s Fader Siur Aase ditto Dato, Skfte og Summa.
(Andre dokument)

Siur Siursen Obl: til Aad Knudsen Nærnes paa 399 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Aase No: 26 1 L: S: 1 Hud dateret 28 Maj 1793.

1793: 26b

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Erich Pedersen Aakre og Hactor Pedersen Aakre og befunden til 1792 Aars Udgang 25 rd: 4 mrk: 15 s: og af første termin 1793 326 rd: 4 mrk: 15 s: I alt Summa 352 rd: 3 mrk: 14 s:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Qvindherrets Skibreedes Sommerting den 29de Majj 1793 sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: Ulrich W: Koren, Skibreedets Lænsmand Abel Iversen Helvigen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 8te opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a. Nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Jens Jensen Schaale	4. Peter Gundersen Møklebust	7. Ole Olsen Hougeland
2. Gabriel\ Olsen Scharvethun	b. gl: Laugrettesmænd	8. Johannes Olsen St: Møklebust
3. Johannes Johannessen Schaale	5. Iver Abelsen Helvigen	
	6. Hans Olsen St: Omviig	

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: folio 1a. og for Waags Skibreede folio 14a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreede Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra forrige Prot: fol: 400a. Halvor St: Fuusch contra Jens Johannessen St: Fuusch. Citanten anmeldte at da Indstevnte om dette Jordebrug har rejst Aasteds Sag som ved første Instance er paadømt som Odels Sag, hvilken Dom Citanten har appelleret til Laugtinget; saa faaer denne Sag beroe til i den forbemeldte Odels Sag er falden Laugtings Dom: imidlertiid Citanten begjærde sig af Retten udlaant i Rettelagde 2de Originale Skjøder, for i Laugtings Retten at produceres, saaledes begjærde Sagen opsat til næste Ret. /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten udleverede Citanten de her i Rettelagde 2de Originale Skjøder begge af Dato 16 Juni 1786, og lod Sagen, da Indstevnte ej mødte eller møde lod, beroe til H: T: 1793.

Fattig Tingsvidne.

Skibredets Lænsmand Abel Iversen \Helvig/ fremstod, og efter foreviist Skrivelse til Sig fra Sogne Præsten i Qvinherrets Præstegjæld, V:, Velærværdige og højlærde Hr: Hertzberg paa Præstegjældets Fattig Kasses Vegne, androg, at der i Præstegjældet er et Qvinde Menneske ved Navn Mette Anders Datter paa Onerim i H(...?)dnæs, som er omtrent 19 Aar gl: er aldeles vanvittig, og yderlig fattig, samt saa aldeles berøvet sin Fornugts Brug, at hun ofte gaaer omkring gandske nøgen, og saaledes har været fra sin første Barndom, hvis Forældre ere fattige Huusfolk som lever af Betlerie, og hvem ingen Slægt eller Venner har, som i det allermindste kand komme i noget dette elændige Menneske til Livs Ophold til Hjelp, og ligesaa lidet med hende kan have noget Tilsyn, da Forældrene ikke kan for Ulykkes Skyld, som hun kunde tilføje sig ved enten at gaae paa Søn eller fælde ud fra Fjeld, lade hende af Sigte, men enten maae være hos Hende eller for en kort Tiid holde hende indelukket, saa hun maae nødvendig falde Præste gjældets Fattig Kasse til Byrde; og da ingen vil modtage hende, for mindre end 20 rd: Aarlig; men Præstegjældets Fattig Kasse er allerede bebyrdet med tree Saadanne, saa Sogne Præsten paa sam/m/e Kasses Vegne seer sig nødsaget at udvirke den fornødne Hjelp for dette Menneske af Almuen i heele Fogderiet; Thi var Comparenten herom TingsVidne begjærende.

Dommeren Oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar, om alt saaledes eller hvorledes anderledes sig forholder? Samtlige dertil svarede: At de meget vel er bekjendt saavel dette Menneskes Elændighed som hendes Forældres yderlige Fattigdom, saavel som hendes slægt- og venneløse Tilstand, saa og Præstegjældets Fattig Kasses Utilstrækkelighed til de bem:te 3 Saadannes Underholdning hvormed Samme forhen er bebyrdet, og end viidere, at neppe nogen kan eller vil imodtage, et saadant Menneske for ringere end 20 rd: Aarlig; saa alt andragne, forholder sig saaledes i Sandhed som andraget er.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende, som bevilges. Udstædt

Ny \TingsVidne/ Sag

Brynild Olsen Møcklebust fremsendte Incamination \1 rd:/ 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: \tree Mark/ fire Skl: samt Stevne Vidner Hans Olsen Store Omvigen og Ole Pedersen Tvedt som afhjemlede at have med lovlig mundtl: Varsel {ladet} til dette Ting og Tiid for Brynild Ols: Møcklebust og efter h/an/ds Forlangende indkaldet Peder Heljesen S:E: p: Løvfald 30 Aar gl:, for at have tillagt Citanten ubeviislige Beskyldninger derom at høre stevnte Vidner, til TingsVidnes Erhvervelse.

Som Vidner i Sagen indstevnet

1793: 27

...(?) endnu fremstillende 2de StevneVidner Johannes Olsen Møcklebust og Ole Olsen Hougeland, som haver indstevnet til Vidner i Sagen Jon Gertsen Kjerland og Johannes Svendsen Øfre Døsseland, under Falsmaals Straf, deres eedelige Vidnesbyrd at aflægge, og talede ved Jon Kierland selv men Johannes Døsseland var ej hjemme, men forkyndt i h/an/ds Huus for h/an/ds Fader. ved Peder Heljesen Løvfald talde StevneVidnerne selv.

Peder Heljesen Løvfald blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Retten lod paaraabe Vidnerne, men de ej heller mødte.

Betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl:

Retten gav Indstevnte Laugdag og forelag(de) Vidnerne under Falsmaals Straf til næste Ret etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Madame Sl: Jens Undahls Enkes Skde til Lars Friderich Undahl paa halve Ejds Kirke, for 32 rd: 3 mrk:, dat: 2 Nov: 1792, indført i Pantebogen for Schonev: Skib:s Høste Ting 1792.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyldbøger anviist

Hr: Pastor Brun i Bergen til Peter Gundersen paa No: 31 Møklebust ½ L: 8 mrk: S:, før brugt af Tørres Johansens Enke, d:t 26de Oct: 1792. til Manuf: H: bet: 2 mrk:

Lector Arentz til Johannes Svendsen paa Døsseland No: 35 1 L: S:, før brugt af Svend Johannessen svare til Helge Torbjørnsen omforenede Græsning og Sædeland dateret 15 Nov: 1792. betalt til Manuf: H: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse

No: 3(?) fol: 234b. Anders Samsonsens Bjelland No: 49 Obl: til Major Niels Dahl 298 rd: dat: 15 Feb: 1779 af Creditor qvitteret 13 Feb: 1793.

No: 5 p: 704. Clemen Clemensen Roalstvedt No: 7 Obl: til Johannes Tørressen Haavigen p: 98 rd:, dat: 17de Oct: 1792 qvitteret af Creditor 29 Maj 1793.

No: 5 p: 454. Mikkell Jansen Tvedt No: 36 Strandv: Skib: Obl: til Engel Sørtvedts Enke 228 rd: dat: 28 Maj 1788 qvitteret 21 Sept: 1792.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Olssen Store Dahle og Erich Thomasen Liustvedt og befunden til 1792 Aars Udgang 180 rd: 2 mrk: 9 s: og af første Termin 1793 320 rd: 2 mrk: 7 s: I alt Summa 500 rd: 5 mrk:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet, og dette Aars Sommertinge sluttet.

Extra-Rett Huusebesigtelse

Anno 1793 Onsdagen den 26de Junii Morgen er Extra Ret sat paa Gaarden Gjerdal No: 27 S: S:E: gds: i Ous Skibr: og S: S:Sk: af mig, i Overværelse af efterskrevne ved Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte Sex eedsvorne upartiske og til Parterne ubeslægtede Laugrettes- Besigtelses- og Taxations-Mænd nemlig: 1. Johannes Rasmussen L:l: p: Hegland. 2. Jan Johannesen S:E: p: Midhuus. 3. Hans Hansen L:l: p: Hegland. 4. Bagge Baggesen L:l: p: Lussand. 5. Lars Larsen L:l: p: Walde og 6. Wintzens Evensen L:l: p: Wafet. For efter Forlangende af Bondemanden Samson Olsen Gjerdal som nu værende Ejer af een Andeel i G: Gjerdal af Ldskld med Bygsel og Herl: 22 ½ mrk: Smør 3/8 Huud at foretage og behandle en lovlig Syns- og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jorder i sig selv som og dens tilhørende Skov i hvad Stand og Værdie samme nu befindes ihenseende til Ejendommens intenderende Forbedring og i Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels Prætendent da Sammes Erstatning med alt deraf dependerende alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771 dens 8de Articul.

Derefter Reqvirenten Samson Olssen Gjerdal fremlagde det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 28de Decembr: 1792. som med Laugtings Rettens Publications Paategning og Lænsmand Hans Engelsen Øvre-Echelands Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende blev oplæst og lyder saaleedes, og hvilket Stevnemaal Reqvirenten anmeldte tillige at have ladet lovlig forkynde for de umyndige Odels Prætendenter Anders Torbjørnsen, Torbjørn Torbjørnsen, Jon Torbjørnsen, Niels Torbjørnsen, Kari Torbjørns Dr: og Maddelle Torbjørns Dr: deres Fader Torbjørn Torbjørnsen Haavigen som havde beboet denne Anpart i Gjerdahl over 17 Aar.

Stevnevidnerne Lænsmand Hans Engelsen Øfre-Echeland og Hans Hansen ibdm: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaleedes lovlig med over 6 Ugers Varsel at have stevnet og forkyndt den i Rettelagte Stevning som tilført er, og talt med Torbiørn Torbiørnsen Haavigen selv paa sine umyndige Børns Vegne i hands Huus, Boepæl og Tilholdssted.

Den indstevnte Torbiørn Torbiørnsen Haavigen paa sine umyndige Børns Vegne blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Reqvirenten Samson Olsen Gjemdal til Inddragelse i denne Forretning fremlagde det ham under 26de April 1792. paa Gaardeparten i Gjemdal meddeelte Skjødebrev som blev oplæst saal: Derefter han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqquisition og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende, begiærede Forretningens Fremme, under hvilken han forbeholdt sig at opgive og beviise i hvad Stand han denne Ejendom i Gaarden Gjemdal modtog.

Retten med det samtlige Laugret i Følge Reqvirentens Forlangende og i Følgeskab med Ham, overensstemmende med meerbemelte allerhøist bemeldte Forordning, derefter paa det nøjeste eftersaae alle paa denne Gaardepart befindende Huusebygninger, som Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøjeste og rigtigste efter Sammes nu befindende Værdie at vurdere samt paaskiønne Jordens og Skovens beskaaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikrede paa det nøjeste at efterkomme.

Og blev da følgende befundne og af alle Vedk:de paaviiste Huusebygninger af samtlige Laugrettes og Besigtelsesmændene i den Stand de for nærværende Tiid er anseet og taxeret af Værdie som følger.

1. Røgstuen af gammelt forraadnet Tømmer uden Nov(s) $6\frac{3}{4}$ Alen lang $7\frac{1}{2}$ Alen breed tilligemed paa Westre Side af gl: forfalden Tømmer tilbygget Kammer uden Novs $6\frac{3}{4}$ Alen lang og 2 Alen breed, alt med gl: Nævrtag i den Stand samme nu befindes taxeret for

4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. Een liden gl: af forraadnet Tøm/mer staaende Melkeboe $4\frac{3}{4}$ Alen lang og $4\frac{1}{4}$ Alen breed uden Novs med gammelt forfalden Nævrtag i den Stand samme nu befindes taxeret for

2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

3. Sægeboden uden Novs $8\frac{3}{4}$ Alen lang og ligesaa breed af gammelt forraadnet Tømmer, uden Loft med gl: forfalden Nævrtag hvorudi Reqvirenten ejer den halvedeel neml: Westre lang Side og Nordre Bryst hvilken halvepart i den Stand samme nu befindes taxeret for

5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4. Een Flor af gl: Tømmer uden Novs 10 Alen lang og 8 Alen breed med gl: forfalden Nævrtag taxeret Reqvirentens tilhørende halvepart nemlig Søndre Side og Nordre Brystet tilligemed halvedeel af Lemmen i den Stand samme nu befindes efter dens Værdie

2 rd: - 3 mrk: - 0 s:

5. Reqvirentens tilhørende $\frac{1}{4}$ Part i Høeladen som er paa den Søndre Side og Nordre Brystet, hvilken $\frac{1}{4}$ part er $12\frac{1}{2}$ Alen lang og $6\frac{1}{2}$ Alen breed af gl: forfalden Standerværk med Bordklædning og lidet Nævrtag taxeret i den Stand samme nu befindes for

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

6. Ildhuuset 6 Alen lang og 5 Alen breed af gammelt forfalden Standerværk og Nævrtag, hvorudi Reqvirenten ejer den halvedeel som i den Stand samme nu befindes blev taxeret for

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

7. Smalhuuset aldeeles nedraadnet uden Novs $7\frac{1}{4}$ Alen lang og $4\frac{1}{2}$ Alen breed med gammelt Nævrtag taxeret i den Stand samme nu befindes for

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

8. Eet Qværne Huus 3 Alen lang og 3 Alen breed uden Novs af gl: Tømmer med gl: Nævrtag tilligemed en gl: Qværn og Reedskab hvorudi Reqvirenten er tilhørende den halvedeel nemlig Søndre Side og Nordre Bryst som blev taxeret i den Stand samme nu befindes for

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Fleere Huusebygninger var ikke paa denne Gaard efter Reqvirentens Opgivende. Foran beskrevne denne Gaardeparts tilhørende Huusebygninger blev derpaa sammenregnet og efter Taxation befunden at beløbe til den S:ma 18 rd: - 4 mrk: - 0 s:
skrives Atten Rd:r og Fiire Mark.

Jordens indhægnede Ager og Engebøe blev taget i nøjeste Øyesyn nemlig:

Agrene blev først efterseet og befandtes i følgende Stand 1. Ha(h?)lsageren 2 Tønders Udsæd mangler en Hoelveite, 100 Læs (Mul, deler av linja uleseleg ... 2.ageren) tilligemed 6 omliggende Agerflekker alt til 1 ½ Tøndes Udsæd

1793: 27b

mangler 50 Læs Muld og megen Giødning paa den Vestre Ende. 3. Kirkeflekket 1/8 Tøndes Udsæd mangler 3 Læs Muld og Gjødning. 4. Skarflekket 1/8 Tøndes Udsæd mangler 60 Læs Muld og Gjødning. Fleere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardepartens Engebøe blev af Retten med Laugrettet efterseet og befandtes meget steenet, meget mager og en stor vaad Myhr med lidet Græs paa som behøver mange store Vejter og megen Bekostning til Sammes Udtappelse.

Gaardens tilhørende Skov, blev ligeledes efterseet og befandtes intet andet, end alleene Brændeveed af Older og lidet Birk, men ingen Næverskov, og af Furre alleene til Spærrer og Oplængere dog lange og besværlige Veje til samme, men slet ingen Skov til at opbygge eller vedligeholde nogen Huuse med.

Saavidt passeret fremstod Reqvirenten Samson Olsen Gjemdal og begiærede Forretningen tilført, at paa denne Ejendom paa alle forommelte dyrkede Agre ej har været i gode Aaringer avlet meere end 12 Tønder Havre, fostret paa denne Gaardepart 6 Kjør og 8 Faar. Laugrettet svarede dertil: At de troer Reqvirentens Opgivende er nøyagtig og sandfærdig. Reqvirenten deklarerede end videre, at da hands Tanker var om mueligt at bringe den/n/e Gaard i en bedre Stand saa har hans herover giorte Tilførsel, kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning af den, der som Odelsmand skulle vilde fratvinge ham Gaarden, og reserverede sig derhos Gotgiørelse for alle til Gaardens Forbedring saavel paa Bygning som ved Rydning anvendte Bekostninger og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger efter nærmere giørende Beregning og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning.

Og da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre eller Protocolen at tilføre; saa blev forinden sammes Slutning anført dens Bekostning saaledes neml:

Dommerens Skyds til Stedet 6 Miil beregnet for 5 Miil, 3 Mand og Baad á 2 mrk: pr: Miil	1 rd: - 4 mrk: - 0 s:
Diæt paa Henreisen 5 Miil á 1 mrk:	0 rd: - 5 mrk: - 0 s:
Een Dags Forretning	3 rd: - 0 mrk: - 0
Incamination og Beskrivelse med Res: om Forretningen ved Udstædelsen skulde blive paa meere end 4 Ark	1 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Skyds og Diæt, Retour	2 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Stemplet papiir til Forretningens Udstædelse	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
De 6 Laugrettesmænd hver for En heel Dags Forretning á 24 s:	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24 Febr: 1708 og 11 Junii 1788. beregnet Reqvirenten betalte med

11 rd: - 1 mrk: - 12 s:

skrives Elleve Rigsdaler, Een Mark og Tolv skilling.

Herhos Reqvirenten bemelte Samson Olsen Gjemdal tilkjendegav end videre at have udbetalt, for det til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal, med Berammelse, Stemplet papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Sammes Læsning ved

Laugtinget og Forkyndelse for bekjendte Odelsbaarne, item til Fogden for Laugrettets
Opnævnelse og til Lænsmanden for Sammes Tilsigelse i alt

7 rd: - 3 mrk: - 4 s:

Og endelig paastod han sig gotgiort sin Tiid, for Rettens Underholdning ved denne Forretning
i mindste har kostet

13 rd: - 3 mrk: - 0 s: 21 rd: - 0 mrk: - 4 s:

Summa 32 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Da til Slutning af den gandske Ret blev

Afsagt

Hvad foranførte Huusebesigtelse og Jorden saavel Engebøen som Ageren af Reqvirenten
Samson Olsen Gjemdal bliver forbedret og i sin Tiid høiere taxeret, gives efter
allerhøistbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14 Januarii 1771. Samson Olsen
Gjemdal og hands Arvinger Regress for saavel som for denne Forretnings Bekostninger Toe
og Trediver Rd:r og To mrk: og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe at faae
erstattet af hvem som til Odelsløsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig
Omgang prætenderes. Reqvirenten begiærede det passerte sig in Forma beskreven meddeelt
som blev bevilget.

Aastæds Ret paa Birkeland

Anno 1793 Mandagen den 8de Julii Morgen tidlig, er Aasteds Ret sat paa Gaarden Birkeland
i Føjens Skibrede, efter Requisition af sam/m/es Ejer Hans Madsen Birkeland, og efter det
ham allernaad: meddelte Beneficium Paupertatis af 17 Aug: 1792 som blev fremlagt og
oplæst saal: til efterskrevne Sags Behandling imellem ham og Jens og Reinert Horneland, i
overværelse af efterskrevne, af Districtets Foged opnævnte eedsvorne, \upartiske/ samt
Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, og nu af Skibredets Lænsmand Jens Jensen Eldøen
fremstillede Laugrettes \og Meddoms/ mænd, navnlig:

1. Helje Nielsen Tvedt S:E: 2. Lars Endresen Indre Haavig S:E: 3. Valentin Pedersen
Yttre Røgsund S:E: 4. Niels Olsen Mehammer S:E: 5. Peder Haldorsen Kyvig S:E: 6.
Torbjørn Samsonsens Førland Lej: 7. Lars Tallachsen Langeland S:E: 8. Niels Olsen
Højland Lejl:

Procurator Hr: Niels Larsen Gorm som befalet Procurator for Reqvirenten og Citanten Hans
Madsen Birkeland, mødte, og fremlagde Amtets sig til denne Sags Udfør(sel) tillagte ordre af
22 Janv: 1793 som blev oplæst saal: Proc: Gorm mødte for Retten og gav tilkjende, at Hans
Madsen Birkeland, Selv Ejer, havde til denne Tiid og Sted efter det højKongl: allernaad: ham
forundt Beneficium Paupertatis af 17 Aug: 1792, ladet ved skriftlig Stevnemaal, dateret
Birkeland den 12 April 1793. indkalde Jens Olsen og Reinert Jensen Selv Ejere paa
Horneland, at møde for denne Aasteds Rett, den at anhøre, 1st de ved Aasteds Sagen paa
Birkeland i Aaret 1782 og 1783, værede (værende) Laugret, deres eedelige og sandfærdige
Forklaring, hvorledes Skov Skifterne imellem Birkeland og Horneland, da blev fastsat, og
sam/m/e Tiid af den respective Dom/m/er Velbaarne Hr: Cancellie Raad Schiøtz ved Dom
blev confirmeret derefter at anhøre Paastand at der nu bliver stevnet!! (steenet?) og reenet
efter samme Forretning fastsatte og navngivne Steder og Merker, ligeledes at anhøre Paastand
og modtage Dom, at jeg nyder min Andeel i Indgjærdet efter mit Jordskjæl, til mine
Creaturers Bejte, Sommer og Vinter, derefter at

1793: 28

anhøre Vidner om de Træer, som Contra Parterne haver selv, samt Videre hugget og bortkjørt
af Birkelands Ejendom, deres Eedelige og sandfærdige Forklaring, da at anhøre Citantens og

Fuldmægtigs Paastand og Irettesættelse over Jens og Reinert Horneland, til at blive dømt og tilfunden at betale Skadegjæld efter Loven, men og at betale Bøder efter Samme, samt at betale denne Processes Omkostninger skadesløs, alt efter Stevnemaalets Indhold som Citanten Hans Madsen Birkeland nærværende i Retten ved Proc: Gorm fremlagde som blev oplæst {saal:} \og med paategnet Beram/m/else lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Stevnemaal lovlig for alle Indbemt:te at have forkyndet, hvorefter de Indstevnte og alle møder, undtagen Helje Jensen Lillebøe og Lars Olsen Hetlesæter, og Forkyndelsen for disse er skeet: for førstmeldte selv, men han er nu syg og sengeliggende, og i den sidstmeldtes Fraværelse i h/an/ds Huus for h/an/ds Kone (....?)m da h/an/ds Forlovede, og i Paahør af hans Huusfolk, og er Forkyndelsen skeet for omtrent 7 Uger siden, desuagtet holder sidstmeldte i Dag sit Brøllup.

Alle Indstevnte mødte, undtagen disse 2 sidstmeldte.

Citanten anmeldte at af det i Aaret 1783 den 20 Aug: i Retten i Aasteds Sag her paa Gaarden værende Laug Ret, er bortdød Torbjørn Torb: Bjelland og Ole Larsen Mehammer. Ole Olsen Hetlesæter \nu Hope/ er af Contra Citanterne indstevnet, og møder tilligemed de øvrige Fem. Rasmus Rasmussen Tvedt frafaldes, siden han ej var Laugrettes Mand i Sagen da den, de(n) 20 Aug: 1783 blev behandlet med Befaring, og afgjort ved Forliig og Dom, altsaa ej derom kan gjøre nogen Paaviisning, eller Forklaring.

Proc: Gorm fremlagde i Retten Hans Madsen Birkelands original Mageskifte Skjøde tilligemed Copie af Samme, hvoraf sees, at han er Ejer af Gaarden Birkeland, og var begjærende, at original Mageskiftet maatte blive ham tilbageleveret. Originalen og Copien blev oplæst og confereret, derefter Originalen med Anviisnings Paategning \blev/ tilbageleveret, og ellers dateret 26de Sept: 1785, efter Copien lyder saaledes: Proc: Gorm fremlagde til denne Acts Følge den før ommeldte Aasteds Doms Act paa denne Gaard Birkeland, begyndt 6 Aug: 1782 og sluttet 20 Aug: 1783 \til Norm og Regel som (Lo..?) i denne Sag/

For de Indstevnte Jens og Reinert Horneland mødte Procurator \Velædle og Velviise/ Hr: Raadmand Olsen fra Bergen /: betalt Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og producerede disses udtagne Contra Stevning af 27 Maj h: A:, hvorefter h/an/d forbeholdt Contra Citanternes Tarv, at fremme saasnart man saavidt avancerede ved Sagen, at Prosecutionen efter Contra Stevning kan foretages. Jhenseende den i Rette førte Hoved Stevning maatte Comparenten erindre, at Jens Olsen og Reinert Jensen Horneland aldeles intet har eller kan have imod at Grændseskjællene imellem Citanternes Ejendom Horneland og Birkeland, bliver fremdeles saaledes som den i dag af Hoved Citanten fremlagde Dom af 20 Aug: 1783 med deri inddragne Forliig bestemmer; Men naar Hoved Cit: vil meene, at Contra Citanterne skulde have gaaet uden for denne Strækning og ind paa Birkelands Ejendom, med Hugst eller noget deslige, da forholder samme sig aldeles urigtig, men snarere at Hoved Cit: har gaaet ind paa Contra Citanternes Grændser med Hugst og deslige. Ikke mindre ugrundet er Hoved Citantens Paastand om Deelagtighed udi det i Stevningen ommeldte Indgjærde; Jens Olsen Horneland har for meere end 30 Aar siden, eene indhegnet bem:te Gjærde, og om han een og anden Gang kan have tilladt sin Søn Helje Jensen, forrige Birkelands Ejer, medens denne boede paa Birkeland som i det højeste kun var 5 å 6 Aar, nu og da at have eet eller fleere Creaturer i bem:te Gjærde, kan deraf formedelst ikke udtrages eller derives nogen Ret for nu værende Ejere (Ejer) af Birkeland til derudi at have Creaturer, og allermindst hjemler det fremlagte Mageskifte brev, Hoved Citanten \noget/ saadant. Det øvrige som kunde være fornøden i Sagen at erindre, forbeholdt Comparenten \sig/ til en anden Tiid. Kun dette maatte han foreløbigt erindre: At han fornemmer, det Hoved Citanten har indstevnet blant Vidnerne, Børn af Rejnert Jensen Horneland til Provemaal over deres egen

Fader, der i en Sag af Natur som denne, for(.....?) ikke finder Lovens Medhold, og hvorfor Comparenten forbeholder sig Exception om

1793: 28b

Hoved Citanten skulde vilde fremstille disse. Contra Stevningen blev oplæst og lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ afhjemlede Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig for alle indbem:te \at have forkyndet/, som og alle møder, saa og nu var mødt Lars Olsen Hetlesæter, men undtagen Helje Jensen Lillebøe som er syg og sengeliggende, saa Hans Stensen Hysingstad ligeledes syg /: Rasmus Rasmussen Tvedt fremstod. R/aa/dmand Olsen og frafaldt af Aarsag som af Hoved Citanten er anmeldt /: men for disse er Stevningen lovlig forkyndt {...} for den første i h/an/ds Huus {i h/an/ds Fraværelse i Paahør} og af ham selv paategnet, og for den sidste selv i h/an/ds Huus.

Alle contra Indstevnte mødte, og vedtog lovlig Varsel saavel efter Contra Stevningen, som og de efter Hoved Stevningen \indstevnte Vidner/ vedtog Varsel \til Vederståle/ henseende Contra Citantens Vidner \dem at paahøre/ saavdt disse kunde være imod Hoved Citantens, alleene ikke mødte, Helje Lillebøe og Hans Hysingstad.

Proc: Gorm maatte fornemme, af Hr: Raadmand Olsens Tilførte paa Contra Citanternes Side, at Hans Madsen ikke skulde have nogen Ret eller Deel til at have sine Creaturer i Indgjærdet efter advenant af Jordskylden som Birkeland staar for, da dog det i Rettelagte Mageskifte tydelig siger og melder, at Hans Madsen skal nyde Birkeland med den Deel og Ret som hans Formand Helje Jensen haver brugt og nydt, saavel inden som uden gjærdes med alt med Rette bør at følge Gaarden Birkeland; thi paastod Comparenten ved endelig Dom, at Hans Madsen bliver tildømt at nyde sin Andeel i det omtvistede Indgjærde paa Hornelands {Bøe og} Mark, grænsende til Birkelands før omdømte Østre Skoge Skifte og Bøe gjærde.

V: og V: R/aa/dm/an/d Olsen for Contra Citanterne replicerede kortelig paa Hr: Gorms sidst tilførte, at det fremlagde Mageskifte kun bestemmer for Birkelands Beboere det som med Rette bør tilligge Birkeland, og hvad dette Tilliggende er, viiser det \ved/ Dommen af 20 Aug: 1783 confirmerte Forliig, hvor Grændserne saavel for Bøen som Skoven imellem Birkeland og Horneland nøje ere bestemte uden at dette Forliig og denne Dom i mindste Maade nævner et Ord om nogen Andeel i det omtvistede Indgjærde, Bemeldte Indgjærde er desuden oprøddet og indhegnet i Hornelands Udmark og kun for den eene Side støder til Birkelands Bøe, hvilket Situationen udviiser, og følgelig gives ikke mindste Skin af nogen Grund for Birkelands Ejer til at tilegne sig nogen Ret udi Samme: Ligesaalidet som Birkeland nogensinde subtitula donnius {at} translotiva har øvet nogen Rettighed til Fæbejtte derudi; vedblev saaledes sit forrige, og haabede Hoved Citantens Paastand i den Deel tilsidesat.

Proc: Gorm vedblev sin tilførte Paastand, og formeente efter al Billighed, Natur og FolkeRet, at Hans Madsen bør at nyde sin Andeel i dette Indgjærde efter sin Jordskyld, og i det øvrige ville derpaa ervarte denne respective Rettes endelige Dom og Kjendelse.

Dom/m/eren {tilsprugte} i Følge Rescriptet 9 Nov: 1781 tilsprugte begge Parter om de er fornøjede med, at Sagen, uden Afridsnings Cort efter Rettens Befaring, og Sagens Beviisligheder, paadømmes? Dertil de begge svarede: at ingen af dem, agter at bekoste noget Situations Cort, men begjærde Sagen, uden noget saadant, behandlet og paadømt.

Begge Parter ved deres Procuratorer declarerede, at være gandske eenige, om Skifterne og Strækningerne efter Forliiget 20de Aug: 1783, alle, undtagen følgende 3 Mærker og Strækninger, som de alleene, og ingen flere begjærde af Retten med Vidnerne befarede, og bestemte, da de endnu ere udstente!! (usteente?), og om da findes efter nærmere

Bestem/m/else, nogen af Parterne at have fornærmet den anden, forbeholdende om Anke og Paastand.

Bemeldte 3 Mærker og Strækninger ere: 1ste i det første Skove Støkke hvor Dom/m/en og Forliiget af 1783 melder: Derfra i N: T: O: følges Hatlands Bøegjærde til Leedet, et lidet Støkke hvor skal i en Steen blive huggen Kors. Denne Steen begjæres bestemt, og nu sat deri af Retten X, eller om er før, det fornyet. Paa sidstmeldte Hatlands Leed i O: omtrent en grad Nordlig, Vinter Vejen over Myren. Denne Vinter

1793: 29

Vej hvoraf formeenes være 2de, begjæres bestemt hvilken enten den Nordlige eller Sydlige. 2det I det andet Skove Støkke, hvor Dommen 1783 eller Forliiget melder: a. Derfra i Nord til Deggernæs Korset, derfra viidere i Nord med Skiftet imellem Deggernæs og nu Birkeland til en Klev. Denne Klev begjæres anviist, og deri hugget nu Kors, eller om noget før er, da fornyet. {3de} b. Hvor Forliiget 1783 melder: Derfra i en smal Dal i omtrent S: O: til Søen. Denne Strækning omtrent, anmodes bestemt vist efter Compass Strækningen S: O:, og enhvers Ret forbeholden om befantes, den eene, den anden at have fornærmet. At dette ikke var forhen nogen bestemt accuratesse efter Compass, forklarede Jens og Reinert Horneland Aarsagen hos dem selv at være: at i forrige Sag, forlangte \de ikke/ eller rettere frabad de og Helje Jensen \da Birkeland nu Lillebøe/ sig Compassets Brug, og forliigte sig, efter som de syntes Vinden efter Compasset \og deres Gisning at falde tænkende, at naar Korser og Mærker siden blev satte, var det nok, og da dette er skeet ved de øvrige Strækninger som nu ej forlanges befaret, saa er derom ej nu at ventilere. Men da bleve de ej gandske eenige, om de Mærker som nu begjæres bestemte.

Begge Parter begjærde de bemelte Strækninger af Retten og Vidnerne befarede, og de sidste at gjøre deres Forklaring.

Vidnerne bleve \efter Parternes Begjæring til at gjøre Forklaring/ fremkaldte som alle mødte efter begge Parters Stevninger \til Provemaal og hver deres Vidnesbyrd at paahøre, om Samme bliver hin Anden imod/ og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, og mødte de alle undtagen Helje Jensen Nedre Lillebøe, og Hans Steensen Hysingstad, og bleve de mødende formanede \paa lovbealet Maade/ til Sandheds Udsigende, samt paalagt derefter, naar deres Forklaring er aflagt \tillige/ at gjøre Anviisning \paa Stederne/ og sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring \om/ og Paaviisning har beEediget efter Loven.

Contra Citanterne fremstillede som godvillig mødende Vidner Aadne Hansen Hatland og Eli Hans Dt: Hatland, som ligeledes blev forelæst Eedens Forklaring, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende Med videre given Rettens Ordre som forbemeldt.

Retten efter Parternes Begjæring foretog sig \først/ at befare de forbem:te 3 Strækninger tilligemed Laugrettet, Parterne og alle Vidnerne; hvorefter begge Parter forbeholdt sig Ventilation om Indgjærdet. Ved Befaringen befandtes, at den Steen med Kul og Næver under hvor Kjørsle Vejen slutter, ved Hatlands Bøegjærde, var ej sat, men blev nu nedsat \hvor begge Parter derom vare eenige/ Derfra i N: T: O: med Hatlands Bøegjærde til Leedet et lidet Støkke der omtrent Østen for 5 á 6 Alen fra, fantes i Berg et Kors noget udslidt dette forklarede, af forrige Sags Laug Ret, Ole Olsen Hetlesæter nu Hope, Berje Olsen Børtvedt, Friderich Baltzersen Watne og Lars Hansen Nysæter nu Øchland /: de øvrige vare bortgaaet :/ samt Helje Jensen Nedre Lillebøe som nu indfandt sig, og blev forklaret Eedens Betydning med videre ligesom de øvrige Vidner, saa og Lænsmanden Jens Jensen Eldøen, Broder til Reinert Horneland, samt Lænsmanden i Fjære Skibrede Mathias Johansen Øfre Echeland som var tilstæde ved Forliiget 1783, tilligemed endnu ustevnet Vidne Jens Jacobsen Skaffer \: denne blev Eedens Forklaring med videre, betydet ligesom Helje Lillebøe :// og anviiste at var det rette Sted hvorfra Skiftet skulde gaae der blev nu Korset fornyet. Derfra Compasset

viiser Østlig hen, en Vej deals over Myr\er/ til Birkelands Bøe Leed. /: Her viisede Hans Madsen Birkeland en anden Vej, først i N: O: T: N: omtrent 30 Skrit, og siden ongefær Østlig, i alt 69 Skriit, til en Steen som var ej større end een Mand veltede den op, hvori var et næsten ukjendelig Kors, hvilket Kors Gjermund Ommundsen Eldøen erklærede, at var der ej, omtrent i Faste-Tiden 1792, efter at den omtvistede Hugst vare gjort, men denne Steen og denne Vej kjendte ikke forbemelte \og ingen af dem/ foer den omforliigte Vinter Vej. Denne førstmeldte Vej anviisede bemelte \forrige/ Laug Ret og Vidner, at være den rette Vinter Vej, hvorom Forliiget handler af 1783, som er af de to den sydligste, hvor Sonden for Birkeland egen(?), og Horneland norden for, og blev af {.....} \Johannes Monsen/ Grindeviig og Aadne Hatland bevidnet, at være altid kaldet Vinter Vejen, men den af Hans Birkeland anviiste, kaldet Myre Vejen, og hvilken Myre Vej laae langt længere nord, og visse Steder omtrent 100 Skrit fra og norden for den rette Vinter Vej, hvilken Vinter Vej neml: den sydligste, \som/ alle forbemelte som vare ved Forliiget 1783, anviiste at være den rette, hvorom Forliiget handler, og var den, som da til Skiel og Skifte blev opgaaet, blev nu bemærket Vesten fra, Øster hen, først

1793: 29b

i et Berg \og videre som følger/ i en Myr Mærkesteen med Kul, Nævere og Vidne nok en Mærke Steen med Vidne og Kul og Næver her blev anviist norden for tet ved paa Hornelands Ejendom hugget 3 Furrer, hvoraf Stuene stod efter, som Reinert Horneland anmeldte var hugget af Hans Birkeland, men bortført af Contra Citanterne derefter et X i en jordfast Steen derfra X i et fast Berg nok X i et fast Berg en Mærkesteen med Vidne, Kul og Næver X i et fast Berg derpaa ved Birkelands Bøeleed omtrent norden for Birkelands Huusene, blev \efter at Parterne derom sagde sig eenige/ nedsat Merke Steen med Vidne, Kul og Næver.

Derefter da Retten var hjem kommen, og de andre 2 Laug Rettes Mænd \fra 1783/ kom tilstæde, nemlig Lars Olsen Hage nu Hetlesæter og Helje Olsen Bjelland, blev de af begge Parter tilspurgt om denne bemærkede Vinter Vej; hvortil de svarede: At den i Dag bemærkede Vinter Vej gik de rigtig nok ved forrige Aasteds Sag og Forliig, men Forliiget blev sluttet hjem/m/e i Stuen \p: Birkeland/ efter at de havde gaaet Vejen, saa de ikke kan sige, at den Vej blev af dem anseet for Skjæl og Skifte, eller Vinter Vej.

Procurator Gorm paastod at den bemærkede Vej er aldeles ikke \er!!/ nogen Vinter Vej, men den nordlige som gaaer over Myren, er den rette efter den forrige Dom.

Raadmand Olsen bad tilført, at saavel Situationen som Compasset og alle Vidnerne tydeligviis seer, at den Vej som Retten \i Dag/ har opgaaet, og med Korser og Mærkesteene betegnet, er den rette Vej som Forliiget af 20 Aug: 1783 anviiser og omtaler samt Dommen af sam/m/e Dato bekræfter.

Alle forbemelte Vidner om den nu opgaaede Vej vedblev deres Forklaring, \og/ om den nordlige Vej endskjønst er meere myret, er dog den i Dag opgaaede den rette Vinter Vej, som ogsaa gaaer over Myrer, og er den som Forliiget af 1783 med de Ord, Vinter Vejen over Myren til Birkelands Bøeleed, omhandler, og ikke gik de da den nordlige Vej, eller den blev taget i Betragtning.

Proc: Gorm begjærte tilspurgt: Om der ikke lige Vesten for den nordlige Vej er Aabning i Hatlands Bøegjærde til Vinter Kjørsel? Rs: I Dag var ingen Aabning, men har vært bestandig staaende Brage gjærde, indtil paa et par Aar, Huusmanden paa Hatland har til sin Kjørsel, nedlagt gjærdet om Vinteren.

Raadmand Olsen begjærde Hoved Citanter at paaviise Stuene af de Furrer, som han har paaanket, at være hugget af Contra Citanterne. Hoved Citanter svarede: At de hugne Furrer,

er sønden for den nordlige Vinter Vej, og altsaa paa Birkelands Ejendom, men norden for den i Dag opgaaede Vinter Vej som han protesterer imod, og ikke antager.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 9de Julii 1793 continuerede denne Sag,

og blev da først af alle forbem:te befaret den nordlige, og af Hoved Citanten i Gaar anviiste Vinter Vej, som saaledes befandtes: Fra Korset tet ved Hatlands Leedet til hvor, har været nedlagt Hatlands gjærdet i N: N: O: 47 Skrit derfra i O: $\frac{1}{2}$ Compas Streg Nordlig 28 Skrit, hidtil haard græsbund, og ingen Vej Spor, til den lille Steen som i gaar af Hans Madsen blev anviist, med et lidet Korse ridse i der fra haard Vej græsbund i O: 30 Skrit derfra i O: T: S: over Myr 100 Skrit, derfra i S: S: O:, over Myr 100 Skrit derfra i S: T: O: 134 Skrit, deels Myr deels haard Steen Vej ligesom den i gaar bemærkede Vej, til sidstmeldte i gaar befarne Vej som derfra gaar imellem S: O: og S: S: O: 214 Skrit til Birkelands Bøe Leed. Imellem denne nu opgaaede nordlige Vej, og den i gaar bemærkede sydlige {Vej} Vej, fantes \og af Cit: anviist/ hugget 20 Tøm/m/er Stuer, vurderet á 24 s: og 11 Bielke Stuer á 6 s:, saaledes af denne Sags Laugret vurderet. Denne nordlige Vej er vel paa 200 Skrit meere myret, og saa langt aleene Myr, og hvor over Rødderne af Træer og Stuer kunde sees Kjørsel Spor, men det øvrige \det nærmest ved Hatlands gjærdet nedslagne/ er ligesom den i gaar, deels myret deels Steen og Sandvej p: 134 Skrit, og saaledes er den sydlige heel igjennem den sydlige Vej ligger ikke langt fra, og {sam/m/e} \nogle/ Steder følger med een, endnu sydligere haardere Vej; som skal være Som/m/er Vej, og alle Vejene kand

1793: 30

kjøres. Da nu efter Betragtning af Myren, den nordlige synes en rimeligere Vinter Vej end den sydlige, men derimod kan den forrige Doms Compas Viisning, umulig passe til den nordlige Vej, som gaaer i saa mange Bugter efter saa langt forskjellige Compas Streger; thi endskjønt den sydlige, gaaer i smaa Bugter, holder den dog mere Compas Stregen efter Dom/m/en 1783 i Ost, en grad nordlig; Saa blev tilkaldet, alle de i gaar ved den sydlige Vinter Vej anhørte Vidner efter deres Anviisning som declarerede eenstemmig, at i hvormeget den i Dag opgaaede nordligere Vej kan være ligere Vinter Vej end den i gaar opgaaede og bemærkede Vinter Vej, saa vedbliver de dog eenstemmig, at den i gaar opgaaede og bemærkede Vinter Vej, er den Vinter Vej som er Skjæl og Skifte efter Forliiget og Dom/m/en 1783, her i Rettelagt \og kjender ingen anden derfor eller 1783 anviist/

Den 2dre Citanternes begge Parters Anke Post eller Strækning blev befaret, der begge Parter vare eenige, uden andres Anviisning, at sætte Kors i Klev eller fast Berg som de selv anviisede, var efter gisning N: for Deggernæs Korset 65 Skrit derfra derfra begge Parter i fuldkom/m/en Foreening, og uden Compas \og endeel af Contra Citanterne efter(givet?) efter gisning omtrent i O: S: O: gik Skiftet over Jordbærbraattet, i det i forrige Dom benævnte Braatte, hvor allerede befantes et Kors i en Furre, og 2 Skrit derfra et Kors i fast Berg. Imellem Kleven og begge disse 2 sidstmeldte Kors, blev i lige Linie ongefær, af begge Parter, og de fuldkommen foreente, sat Mærke som følger: 30 Skrit fra Kleven X i fast Berg 66 Skrit derfra X i fast Berg derfra 101 Skrit \i/ fast Berg X derfra 113 Skrit X i fast Berg derfra 67 Skrit nedsat Mærkesteen med Vidner, Kul og Næver derfra 70 Skrit til de bem:te 2 nær samlede Korser i Berg og Furre.

Til sidst blev befaret den 3de begge Parters Anke Postes Strækning. Der befantes at Linien S: O: efter Forliiget og Dommen 1783 ingenlunde kunde kom/m/e til et allerede af Parterne hugget Kors ved Søen, men vilde meeget langt derfra, ind paa Hornelands Lejemaal langt fra Dalen; thi blev begge Parter foreente imellem sig selv, uden andres Anviisning, og uden Compas, at bemærke Skiftet efter Gisning, saaviit paa det accurateste, i S: S: W: saaledes.

Fra Braatet \hvor de 2 Korser staar/ til høieste Skar, igjennem dybeste Dal 146 Skrit, der nedsat Mærkesteen med Vidne, Kul og Næver, derfra til det gamle Kors i en stor jordfast Steen 134 Skrit derfra til Søes i sam/m/e lige Linie 50 Skrit.

Angaaende hvad Hugst paa disse 2 sidste Strækninger, nemlig ved den 2den, er skeet, frafaldt begge Parter, ald Anke, og Tiltale til hinanden.

Procurator Gorm begjærde Vidnerne fremkaldet til at beviise den Hugster som i Dag er tilført, at være skeet imellem den i Dag opgaaede nordlige, og den i gaar bemærkede sydlige Vinter Vej, til Erstatning derfor, til Hoved Citanten, da h/an/d paastaar den nordlige Vinter Vej at blive den rette og gyldige.

Hr: R/aa/d M/an/d Olsen for Contra Citanterne sagde at Vidner herom ere uforholdne, da Contra Citanterne selv tilstaar at de have hugget adskillige af disse Træer, ligesom han formodede at Hoved Citanten heller ikke vil fragaae jo at have hugget endeel af disse, nemlig de 3 Stuer som staar strax norden for den igaar bemærkede Skiftes Vinter Vej, altsaa paa Hornelands Ejendom, hvilke Hans Madsen vel huggede, men Contra Citanterne bortførde.

Begge Parter fremstod, og erklærede at veed ej, hvor mange af de imellem begge Vinter Vejer, fældede Furrer, hver har hugget, da de der have hugget begge, de yngste eller sidste i Fjor Vinter fældede Træer.

Proc: Gorm, da Hugsten tilstaaes men ingen veed Tallet, som vel ej heller ved Vidnerne kan oplyses, frafaldt Vidner herom, men paastod Skadegjæld efter de forhen i Dag vurderede 17 Tøm/m/er Furrer og 11 Bielke Furrer, og de ej(?) gaars Dato bemærkede.

Raadmand Olsen tilstod vel disse i alt 31 Træes Hugst \og Bortførelse/ af Contra Citanterne, men paastaar de at være fældede paa sidstmeldtes egen Ejendom efter den rette i gaar opgaaede Vinter Vej.

Proc: Gorm begjærde Helje Jensen Nedre Lillebøe tilspurgt: hvilken af de 2 Vinter Veje, enten den sydlige eller den nordlige, han har fulgt og rettet sig efter i Hugsten, siden Forliiget og Dom/m/en 1783? Rs: Han fulgte den i gaar bemærkede Vinter Vej, nemlig den sydlige, og ingen anden, og intet har han siden ejet der norden for, Birkeland tilhørende, og sam/m/e Vej har Vidnet viist Hoved Citanten, til Skifte, da hand mageskiftede Birkeland til ham, i Overværelse af Lars Pedersen Stue og nu afdøde Tollev Tørressen Øchland.

Proc: Gorm begjærde Lars Pedersen tilspurgt: Hvilken Vinter Vej der da blev viist af Helje Lillebøe til

1793: 30b

Hans Madsen, at være ret Skifte?

Raadmand Olsen troede at denne ærede Ret, havde observeret, hvorledes Lars Pedersen Stue baade i gaar og i Dag havde opført sig for Retten og under Befaringen, med megen Grovhed, Tummel og Partiskhed for Hoved Citanten Hans Madsen, i hvis Jord Lars Stue skal have Penge, og med Animosité (Animositet = uvilje, forbitrelse, nag) imod Contra Citanterne, ja har bestandig modsagt baade Vidner og Laugrett, ligesom Comparenten troer, at denne højstærede Rett, nu kand skjønne, at Lars Pedersen Stue er beskjenket. Han maatte derfor ikke aleene exipere imod ham som Vidne, men end og ærbødigt begjære hands Opførsel, inden Protocollen marqveret til Undgjeldelse i sin Tiid, saa meget meere som det er øjensynligt af hands Opførsel i sær i Dag, at han og ingen Anden er den, der ophidser Hans Madsen til Ueenighed og alle de Invectiver (= skjellsord) og Urimeligheder som han i denne Sag udlader sig med. Ligesom Contra Citanten og frafaldt noget Vidnesbyrd af ham.

Dom/m/eren tilspurgde Laugrettet: hvorledes de nu anseer Lars Pedersen Stue, ihenseende til at være beskjenket eller drukken, eller ej. Laugrettet kan ikke nægte han har lidt i Hovedet, men de kan ej ansee ham for drukken Mand.

Proc: Gorm paastod h/an/ds Svar.

Vidnet svarede: Var ej med i omspurgede Tilfælde, men siden efter at Hans Madsen havde boet paa Birkeland et eller 2 Aar, var Vidnet {og afg: Tollev} og nu ustevnt Mand paa Birkeland, forsamlede med Helje Lillebøe og Hans Birkeland, om Mageskiftet, da Helje Lillebøe sagde, at Hans Madsen skulde faae alle Birkeland vedkommende Documenter; om Skove Skifter, passerde intet, siden nu for 5 á 6 Aar siden, var Vidnet og Helje Olsen Bielland, samt afdøde Torbjørn Bjelland, forsamlede med Helje Lillebøe og Hans Madsen paa Birkeland, og der tilkaldet, for at oversee Skoveskifterne, da og var med Lænsmand Eldøen og Reinert Horneland, og Reinert Horneland gik ud, og viisede Vinter Vejen, og viisede da den sydlige som i gaar blev opgaaet og bemærket, og sagde det skulde være Skifte, dertil Hans Madsen sagde aldrig et Ord, og da de kom til det Sted hvor i Dag er forklaret begge Vinter Vejene nærmest Birkeland, at gaae sam/m/e(n?), da gik Reinert Horneland den sydlige Vej frem, som til at være Skifte, da Helje Lillebøe sagde at vidste ikke anden Vinter Vej end over Myren. Helje Lillebøe fremstod og forklarede: At sagde, eller ikke mindes sligt, men hverken da, før, eller nu, har h/an/d viist eller vidste, andet Skifte, end den i gaar bemærkede søndre Vej. Lars Stue declarerede ej at vide meere, og vedblev sin Forklaring ham forelæst, samt ingen af Parterne, havde ham videre at tilspørge, blev h/an/d til nærmere Eedfæstelse dimitteret. Endnu erindrede, at da blev hugget Kors i Berget ved Hatlands Leedet, og fleere blev ej hugget eller mærket ved Vinter Vejen, fordi Hans Madsen sagde at vilde have efter Dom/m/en 1783.

Fremstod Vidnet Helje Olsen Bjelland, og forklarede: At sidst omvundne Tiid var Vidnet med, men eengang, veed ej naar, var tilligemed Friderich Watne, og fleere som ej mindes, Vidnet hen paa Birkeland, for at hugge Korser, og da var Reinert Horneland tilstede, og Hans Birkeland, men kom ej dertil, fordi de paa Horneland vare ej forlig(t?)e, og de skildes af. Ofte har ej været her. Dimitteret som forrige

Fremstod Vidnet Lænsmand Jens Jensen Eldøen, forklarede at var ej med den af Lars Stue omvundne Tiid, men, omtrent 5 á 6 Aar siden, var Vidnet her, og Helje Lillebøe, Lars Stue og Hans Birkeland, og Reinert Horneland, for at hugge Korser, da de Korser som er befunden, ved denne Forretning, før hugne, bleve gjorde, med Reinert Hornelands og Hans Birkelands Forening, og da ved Vinter Vejen blev hugget Kors ved Hatlands Leedet i Berget som d[er]paa blev fornyet, men ej flere paa Vinter Vejen, da efter Dom/m/en 1783 ingen fleere skulde sættes, uden Mærker steen ved Birkelands Leedet, som da ej kunde skee, fordi Jorden var frossen. Da alle gik den sydlige Vinter Vej, og viisede den til at være Skifte, som Hans Madsen

1793: 31

ikke udlod sig imod. Dimitteret som forrige.

Fremstod Vidnet Friderich Baltzersen Watne forklarede ord til andet, som Helje Olsen Bjelland nylig har forklaret. Dimitteret som forrige.

Begge Parter declarerede ingen flere Vidner i Sagen at have at føre, uden angaaende omstevnte Indgjærde, derom Proc: Gorm paastod Hans Madsen Birkeland tildømt sin Andeel efter Jordskylden og Adkomstbrevet.

Hr: R/aa/dM/an/d Olsen for Contra Citanterne bad fremstillet de 2de godvillig mødende Vidner Eli Hans Datter Hatland og hendes Søn Aadne Hanssen Hatland, samt det indstevnte Vidne Helje Jensen Nedre Lillebøe, og dem tilspurgt: 1. Om de have boet paa Birkeland forinden Hans Madsen kom der, i hvad qvalité og hvorlænge? 2. Om i den Tiid ej allerede var oprøddet og indhegnet det Indgjærde som ligger østen for Birkelands Bøe, men sønden og vesten for Hornelands Bøe, dog i Hornelands Udmark, og om ej veed at Jens Olsen Horneland har indhegnet samme? 3. Om Vidnerne i sin Beboelses Tiid paa Birkeland havde Ret til at have Creaturer derudi, eller om de ikke meget meere maatte begjære Tilladelse af Jens Olsen

Horneland, naar de der udi vilde indlade et Creatur eller en Kalv til Græsning? Vidnerne bleve fremkaldede for først Eli Hans Datter Hatland, og forklarede samt svarede til 1ste Boede med hendes Mand afg: Hans Aadnesen som Lejlænding paa Birkeland i 17 Aar, og er omtrent en Snees Aar {før} \siden/ hun {som Enke} fløttede derfra med hendes Mand. 2det Indgjærdet er som omspurgt, indhegnet af Jens Olsen Horneland, og blev indhegnet og oprøddet imedens Vidnet boede paa Birkeland, nu for omtrent 30 Aar siden. 3de De havde ingen Ret til at have Kreaturer deri, og om de vilde have noget, maatte bede om Tilladelse til, og bad de nogle Gange, om at faae en Kalv ind, men aldrig om voxne Bæster og bad de da Jens Horneland derom. Vidnet blev hendes Svar forelæst som hun vedblev, og da ingen af Parterne havde dette Vidne viidere at tilspørge, blev det med begge Parters Consence \til nærmere Eedfæstelse/ dimitteret.

Fremstod Aadne Hansen Huusmand paa Hatland og svarede til 1ste Har ej boet der, men er fød og opdragen der til sit 18de Aar, og vært hos sine Forældre, forrige Vidne og hendes Mand. 2det Kan ikke mindes Indgjærdets Indhegning og Oprødning, da han var borte og tjente, men det var indgjærdet imedens h/an/ds Forældre boede paaa Birkeland, og er indgjærdet af Jens Olsen Horneland og af ham oprøddet, samt er beliggende som omspurgt. 3de Som forrige Vidne. Dimitteret som forrige.

Fremstod Helje Jensen Nedre Lillebøe. Proc: Gorm matte tage sig den Frihed at erindre Dommeren, at dette Vidne Helje Jensen Nedre Lillebøe er en Søn af Jens Olsen Horneland, og derfor i følge Loven ikke kan vidne mod sin Fader, men dog tillod Comparenten, at Vidnet maatte forklare i den Tiid han havde været Ejer og Beboer af Birkeland, om han ikke havde Ret efter Gaarden Birkelands Skyld at have sine Creaturer i dette Indgjærde. Vidnet svarede til Contra Citantens 1ste Qv: Har boet der før Hans Madsen kom der 1786, nogle Aar som Lejlænding, og til sidst som Selvejer, i alt 11 Aar. 2det Det var oprøddet og indhegnet af Jens Olsen Horneland længe før Vidnet kom til Birkeland at boe, og er sam/m/e beliggende som omspurgt. 3de Vidnet hverken som Lejlænding eller Selv Ejer, havde Ret til at have noget Creatur i Indgjærdet, men med Tilladelse, og ikke ellers, naar han bad Jens Olsen derom, fik han sine Creaturer, nemlig Melkekjør og undertiiden en Kalv, derind. Dimitteret som de forrige.

Da begge Parter declarerede, ej at have fleere Vidner at føre, og hvilke ikke ere afhørte, frafalder de, ej heller har de de afhørte Vidner videre at tilspørge; Saa vare de begjærende, Vidnerne i Eed tagne og dimitterede.

Retten forinden before bem:te Indlukke, med Vidnerne, som anviiste sam/m/e, og befandtes det, at ligge imellem Hornelands Bøe østen for, og Birkelands Bøe Vesten for, og i nordre Ende med gjærde fra øst

1793: 31b

til Vest, fra det eene Bøe gjærde til det andet, gjærdet fra Hornelands Udmark, og saaledes indgjærdet strækker sig i sør til Søen, og længere vest forbi Birkeland til Grindevig Bøe gjærde, og er \Skov/ til Deels en Høe Slaatte.

Vidnerne bleve fremkaldede til Eedfæstelse først Hoved Citantens Vidner Berje Olsen Børtvedt gl: 63 Aar \S:E:/, sidst til Guds bord 14 Dage efter sidst Paaske, ej videre beslægtet eller besvogret end h/an/ds Søn for 2 Aar siden gift med Reinert Hornelands Datter.

Friderich Baltzersen Watne S:E: gl: 60 Aar, sidst til Guds bord sidst i Fasten. | Ej Slægt Lars Hansen Nysæter nu Øchland Lejl: gl: 55 Aar sidst til Alters Skjærtorsdag. | eller Lars Olsen Hage nu Hetlesæter S:E: 37 Aar gl:, sidst til Guds bord i Fasten. | besvogret til Helje Olsen Bielland S:E: gl: 50 Aar, sidst til Guds bord afvigte Vaar. | nogen af Parterne.

Dernæst Contra Citanternes Vidner

Ole Olsen Hetlesæter nu Hope S:E: gl: 70 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, ej Slægt.
Helje Jensen Nedre Lillebøe S:E: gl: 47 Aar, sidst til Alters før Himmelfarts Dag, Søn af
Jens Horneland og Broder til Reinert Horneland.

Lænsmand Jens Jensen Eldøen gl: 43 Aar, SelvE:, sidst til Alters før afvigte Paaske, Broder
til næstforrige.

Lænsmand Mathias Johannesen Øfre Echeland S:E: gl: 43 Aar, sidst til Alters ved afvigte
Paaske, Sødskendebarn til Hans Madsen Birkeland.

Jens Jacobsen Skaffer gl: 76 Aar, sidst til G/u/ds bord 14 Dage efter Paaske. | ubeslægtet
Johannes Monsen Grindevig H:M/an/d gl: 31 Aar, sidst til G/u/ds bord Pintse sidst. | og
Aadne Hansen Hatland H:M/an/d gl: 50 Aar, sidst til Alters Paaske tider. | ubesvogret
Lars Pedersen Stue gl: 51 Aar S:E:, sidst til Alters afvigte Vaar. Stiffader til Citanens
Hustrue.

Eli Hans Dt: Hatland gl: 70 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag. | ej Slægt
{Aadne Hansen Hatland H:M/an/d gl: 50 Aar} /: før anført :/ | eller
Gjermund Ommundsen Eldøen Lejl: gl: 60 Aar, sidst til Alters sam/m/e Tiid. | besvogret
{Derefter} Hvilke samtl: aflagde Lovens Eed med oprakte Fingre, at have vidnet deres
Sandhed efter hvad de veed, har seet og hørt, og intet veed meere, rettere eller sandere for
Gud, end det de haver \paaviist/ og vidnet. Derefter de aldeles fra Retten med begge Parter
Samtøkke bleve dimitterede.

Proc: Gorm af de 2de førte Vidner angaaende det omtvistede Indgjærde, maatte han
forestille Retten, at tage i Betragtning, at Sam/m/e haver været Bygse Folk, som have beboet
Birkeland, og Ejeren Jens Olsen Horneland der havde Magt og Myndighed til at tillade
sam/m/e Lejlændinger at have Creaturer paa Indgjærdet, faae eller mange, som han selv
syntes og vilde tillade, ligeledes har Sønnen Helje Jensen nu nedre Lillebøe var paa gaarden
Birkeland, som Bygslemand og SelvEjer, kundet tillade sin Søn at have Creaturer paa
Indgjærdet, som ogsaa i Dag har forklaret. Alt dette havde Jens Olsen Magt og Myndighed til
i den Tiid, men da gaarden er bleven Skiftet og uddeelt at Birkeland haver en Andeel i
Hornelands gaards fulde Skyld, saa paastod Comparenten paa Hans Madsen Birkelands
Vegne at han i L'advenant i Jordskylden, bør at have sin Ret til at have Creaturer paa
Indgjærdet allerheldst, da han maae gjærde og holde Gar omtrent imod halve Pladset.
Ligeledes vedblev Comparenten at h/an/ds gjorde Declaration i Gaar i denne Forretning anført,
angaaende den omtvistede Vej over Myren, efter Forretningen af 1783, og paastod at Vejen
som i Gaar er fastsat, ikke kan kaldes eller bør kaldes Vinter Vej over Myren, men meener, at
Retten efter den i Dag igjentagne nøjere Besigtelse, bliver fra Hatlands Leedet over Myren
som kan kaldes den rette Vinter Vej som viiser og sees tydelig, thi paastod han at Retten
kjendte sam/m/e for at være billig. Ligeledes paastod Comparenten at {det} omtvistede
hugne 31 Træer bør af Contra parterne betales efter den derpaa af Retten satte Taxation,
derforuden paastod Comparenten, at Contra parterne bliver tilfunden og dømt at betale denne
Processes Omkostninger i mindste med 30 rd:, foruden hvad som Retten, selv til-

1793: 32

døm/m/er for sig, Laugrettet, Stevnings penge, Proc: Salarium, alt efter Rettens Kjendelse, saa
og at betale Dommens Indløsning, I øvrigt indlod han Sagen fra sin Side til Rettens endelige
Dom og Kjendelse, dog med Reservation i Fald Contra Parternes Fuldmægtig tilfører noget
som han fandt fornødent under lovlig Reservation at besvare.

Proc: Hr: R/aa/dm/an/d Olsen betalte paa Contra Citanernes vegne for de afhørte Vidner 1
rd: 1 mrk: 12 s: skr: En Rd: En mrk: tolv Skl:

R/aa/dm/an/d Olsen for Contra Citanterne maatte kortelig replicere, at Hr: Gorms
Anmærkning over Indgjærdet, kunde Comparenten for en Deel ej forstaae, og for en Deel

langt fra udlade sig de Slutninger, som Hr: Gorm, af sam/m/e vil derivere; thi han Jens Olsen Horneland som er første Oprødder og Indhegner af dette Indgjærde øvet som Hr: Gorm selv tilstaaer, et fuldkom/m/en Dominium eminens over bem:te Indgjærde, ved selv aleene, i den Tiid at bruge det og kun og da tillade Lejlændingerne paa Birkeland, ja endog sin egen Søn som Selvejer, at have undertiden nogle faae Creaturer deri, saa maae han ufeilbar den Tiid have været bemelte Indgjærdes eene Ejer. Det er siden ikke beviist, hverken ved noget Skjøde, ved Vidner, eller paa andre Maader, at Jens Olsen har overdraget noget af denne sin Rettighed eller Ejendom til Nogen; thi ikke taler det fremlagte Mageskiftebrev derom, og heller ikke har Hoved Citanten boet saa længe paa Birkeland at han kunde have hævdet Ret til den Andeel som han nu paastaaer. Bemelte Hans Madsen kan følgelig ikke have større Rettighed end den Helje Jensen Lillebøe havde, og da denne Helje Jensen selv har prøvet ingen Rettighed at have havt, men kun Bejte med Tilladelse af sin Fader; saa vil Hoved Citantens Paastand i den Deel formodentlig gandske bortfalde. Hr: Gorms anden Paastand henseende Grændseskjællet imellem Parternes Ejendomme fra Hatlands gjærdets Leed til Birkelands Leedet østen efter, at skulde gaae i en krum Linie, vil formodentlig ligesaa lidet kun/n/e blive antagelig, da baade den gamle Dom, Situationen og alle Omstændigheder samt Vidnernes Provemaale, viiser, at den Udsteening som ved Befaringen af Retten, blev iværksat, vil blive den følgeværdigste, og med videre Vidtløftighed vilde Comparenten ej opholde Retten, men fremlagde sin skriftl: Paastand af Dags Dato, som blev oplæst og lyder saaledes: og dermed indlod Sagen Dom.

Proc: Gorm vedblev sit tilførte, og paastod at nyde sin Andeel i Indgjærdet efter Birkelands Jordeskyld som han formeente at Retten aldrig vilde eller kunde fradøm/m/e ham, da han er forbunden at holde gjærdegar imod sam/m/e Indgjærde for hands Bøe; thi paastod Comparenten at han ved endelig Dom nyder sin Andeel i Samme. Pr: Gorm vedblev sin gjorte Protestation imod den nu afsatte saa kaldede Vinter Vej som han formeente, efter Rettens Skjønnende og Dømmende ikke kan blive anseet for at være Vinter Vej, men vel en almindelig Som/m/er og Gange Vej, og paastod efter hans forhen Tilførte, at Vinter Vejen bliver over Myren, saasom den i Rettelagte tydelige Forretning tydelig viiser, hvorpaa han ervartede denne respective Rettes endelige Dom og Kjendelse.

Raadmand Olsen svarede kortelig, at om Hans Madsen holder gjærdet vedlige for saavidt hans Bøe strækker sig, imod det omtvistede Indgjærde, saa har denne Vedligeholdelse til Hensigt at frede h/an/ds Bøe, noget som paaligger enhver, og kan derfor ikke give ham Rettighed til Indgjærdet; thi naar dette skulde skee, da kunde han med sam/m/e Grund paastaae Ret til en Andeel i al den Udmark være sig Hornelands eller Andres som paa andre Kanter grændser til hands Bøe gar, og paa denne Maade var det ingen Sag at udviide sin Ejendom. I øvrigt vedblev Comparenten sin Paastand, og indlod Sagen som forbemeldt til Dom.

Hr: Gorm vedblev sin Paastand og forlangede Dom.

Sagen blev til Doms optagen, med Laugrettesmændene som Meddoms Mænd i gennemgaaet, og derpaa af den gandske Ret afsagt følgende

1793: 32b

Dom

Udi Sagen er alt andet forbigaaet, upaaanket af begge Parter, og alleene begiært ventileret og paadømt, følgende 4re poster: 1. Om Skiftet efter rette Vinter Vej fra Hatlands Leed, til Bierkelands Bøe Leed. 2. Om Skiftet ved Kleven norden for Deggernæss Korset. 3. Om Skiftet i en smal Dal fra Braattet til Søn. 4. Om Andeel for Bierkelands Ejer i Hornelands Indgjærde. Hvad angaaer den 1ste post, da siden Dom/m/en og Forliiget af 20de Augustii 1783, er af begge Parter antaget til Norm og Grund Regel i Sagen; Saa kan efter Befaringen,

sam/m/e Dom, Vidnernes Udsigende, og ald derom erhvervede Oplysning, endog uagtet de af Vidnerne som ere beslægtede, deres Forklaring, og uagtet, den manglende Oplysning af de 2de af Laugrettesmændene ved Sagen 1783, dog ikke andet ansees for den rette Vinter Vej til Skiæl og Skifte, end den Sydlige, af Retten første Rettes Dag opgaade og med Mærkesteener og Korser bemærkede. Deraf følger, at Hoved Citantens Paastand om Erstatning for hugne Furrer, bortfalder, siden den/n/e Hugst befindes udenfor Bierkelands, og paa Hornelands Ejendom. 2den og 3die Poster, er ved Rettens Befaring i Dag af Parterne ved Forening imellem dem Selv, bestemt, saa ej viidere derom bliver at døm/m/e, end de nedsatte Mærker og hugne Korser ved Dom/m/en at confirmeres. 4de Post: Da dette Jndgiærde er undtaget fra Bierkeland uden nogen deri forbeholden Andeel, for Sidstbemelte Gaard, fra Jndgiærdets første Oprydning og Jndhægning uimodsagt for \over/ 30 Aar siden, og alleene tilhørt Horneland, og ligger i Hornelands Udmark, samt er fragiærdet Bierkelands Ejendom, og Bierkelands forrige Brugere og Ejere ingen Rett deri har havt; Saa kan Hoved Citanten deri ej heller tildøm/m/es nogen Rett; Thi kjendes og dømmes af Dom/m/eren og Meddoms Mænd for Rett og herved Afsiges: 1st Det rette Skove Skifte fra Hatlands Leed til Bierkelands Bøe Leed, skal være imellem Parternes Gaarder, efter den i Gaar ved Mærkesteene og Korser bemærkede syndre Vinter Vej. De Skifter efter 2den og 3die Poster confirmeres efter Parternes i Dag gjorde Forening og nedsatte Mærkesteene og hugne Korser. 4de Det omstevnte Hornelands Jndgiærde, skal tilhøre Horneland alleene, og Bierkeland derfra være aldeeles udelukket; Alt til Regel for nærværende og efterkom/m/ende Hornelands og Bierkelands Ejere. \I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale./ Den/n/e Sags Omkostninger ophæves paa begge Siider. Udstædt til Hoved Cit:

Aastæds Sag paa Walvatne contra Nedre Lillebøe

Anno 1793 Onsdagen den 10 Juli Formiddag, er Aastæds Ret sat paa Gaarden Walvatne i Føjens Skibrede hos SelvEjerne Erich Mathiassen og Mathias Erichsen efter deres Requisition, til efterskrevne Skov- og Markeskjels Sags Behandling imellem dem og SelvEjer Helje Jensen Nedre Lillebøe, i overværelse af efterskrevne af Districtets Foged V: og V: Hr: U: W: Koren til denne Sag opnævnte eedsvorne, og ellers upartiske, ubeslægtede og ubesvogrede Laugrettes Mænd, som af Skibredets Lænsmand Jens Jensen Eldøen for Retten blev fremstillet, navnlig:

1. Lars Endresen Indre Haavigen S:E: 2. Valentin Pedersen Yttre Røgsund S:E: 3. Peder Haldorsen Kyvigen S:E: 4. Niels Olsen Meham/m/er S:E: 5. Johannes Gudm: Lundemansv: S:E: 6. Niels Olsen Højland Lejl: 7. Lars Torb: Hysingstad Lejl: 8. Torbjørn Samsonsens Lejl: paa Førland

Proc: Gorm mødte for Retten, /: betalt Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og gav tilkjende det Erich Mathiassen og Mathias Erichsen SelvEjere og Beboere paa Gaarden Walvatne, havde til denne Tiid og Sted ved skriftl: Stevnemaal dateret Walvatne den 15 April 1783 ladet indkalde Helje Jensen Nedre Lillebøe S:E:, at anhøre stevnte og ustevnte Vidner, deres eedelige og sandfærdige Forklaring, om de gamle Kan og Mærker, imellem begge Parters Skov og Ejendomme, dernæst at anhøre Paastand og i Rettesættelse, til at blive steenet og reenet imellem deres Skov og Ejendomme, medens Retten er paa Aastedet, ligeledes at anhøre Paastand af Citanterne eller Fuldmægtig, og i Rettesættelse over Indstevnte til at lide Dom og betale Skadegjæld efter Loven, for det Tøm/m/er Indstevnte have hugget i Citanternes ældgamle Skov og Ejendom, saa og at blive dømt og tilfunden at betale Bøder efter Loven for {.....} \Sin/ ulovlige Adfærd og Omgang, at gjøre Indgreeb og bemægtige sig Citanternes ældgamle og fra Arrilds Tiid tilhørende Ejendom, samt at blive dømt og tilfunden, at betale Citanterne denne paaførte og paatvungne Processes Omkostninger

skadesløs i alle Maader, saavel for denne Ret, Arresten og Sagens Bekostning for Hjemtinget
m: v:/ alt efter Stevnemaalets Indhold, som blev fremlagt, oplæst og lyder saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ
afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e Stevnemaal lovlig for alle
indbem:te at have forkyndet, og møder de alle selv, undtagen Helje Jensen Nedre Lillebøe,
men de forkyndte Stevningen for ham i h/an/ds Huus, og talte ved ham selv.

Alle indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel, undtagen Helje Jensen Nedre Lillebøe, men
for ham møder h/an/ds Broder Reinert Jensen S:E: p: Horneland, og \V: V:/ Raadmand og
Procurator Olsen fra Bergen som fremstod /: bet: contra Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire
Skl: :/ og sagde at Hoved Citanternes Stevning formentl: ikke vil befindes rigtig, henseende
de deri opregnede og paastaaede Mær-

1793: 33

ker, hvilket Comparenten nærmere under Proceduren haabede at kunne legitimere, imidlertid
fremlagde hand Helje Jensen Nedre Lillebøes udtagne Contra Stevning af 27 Maj h: a: som
blev oplæst og lyder saaledes: denne h/an/d bad afhjemlet og ville fornemme om de
contrastevnte saavelsom Vidnerne maatte møde, og hvorefter h/an/d forbeholdt Contra
Citantens Ret i alle Tilfelde.

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halstensen Langelandstræ
afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e Stevning lovlig for alle indbem:te
at have forkyndet, som de og alle møder, undtagen Lars Halvorsen Dahle men Stevningen for
ham er forkyndt i h/an/ds Huus for Sønnen Halvor Larsen, da h/an/ds Fader som altid er syg
og sengeliggende imod 90 Aar, sov og ej kunde faae vækket.

Alle Contra indstevnte mødede, vedtog lovlig Varsel, som og begge Parter vedtog lovlig
Varsel for hinanden, og begge Parter Vidner tog til Vedermæle, at paahøre hinandens
Vidnesbyrd.

Proc: Gorm fremstillede endnu 3de godvillig mødende Vidner Mathias Berntsen Sætre, Jens
Hansen Øfre Øchland og Lars Aadnesen Myren \samt Helje Olsen Bielland/ som mødte og
tillige tog til Vedermæle henseende at paahøre Contra Citantens Vidner.

Dom/m/eren tilspurgde i Følge Rescriptet af 9 Nov: 1781 begge Parter, om de ere fornøjede
med, at Sagen uden afridsnings Cort behandles og paadøm/m/es efter Sagens Beviisligheder
og Rettens Befaring? Begge Parter dertil svarede: At ingen af dem vil bekoste Situations
Cort, men begjærer Sagen uden saadant, efter Vidner og Beviiser, samt Rettens Befaring,
paadømt.

Proc: Gorm fremlagde i Retten Erich Mathiassen Walvatnes og Mathias Erichsen Walvatnes
Skjøde af 2 Nov: 1748 og 29 Sept: 1788, som begge blev oplæste, og lyder saaledes: for at
beviise i Retten at de ere Ejere af heele gaarden Walvatne, begge 1 Løb Sm:, ½ Hud, og den
øvrige halve Part i Gaarden ligeledes 1 L: S: ½ Hd:, tilhører Vidnet Anders Jørgensen, hvis
Anpart i Skoven er fraskiftet hinanden. Pr: Gorm videre i Rettelagde Extract af Matriculen
for Gaardene Walvatne og Nedre Lillebøe som blev oplæst saal: End videre i Rettelagde
Proc: Gorm Udtog af Justits Protocollen paa sit behørig Stempl: Papiir af det i Sagen ved dens
Begyndelse ved Tinget den 2 Maj og 24 Sept: 1792 passerte, hvoraf dette nu foretagende,
efter Rettens der givne Eragtning er en Continuation, hvilket Udtog indeholder saavel den i
Sagen passerte Arrest som og sam/m/es Paastevning til dens Confirmation hvilket sidste
Hoved Citanterne endnu herved paastaaer ved denne Ret. Sam/m/e Udtog blev oplæst og
lyder saaledes:

Begge Parter begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne, de indstevnte
mødende, saavelsom de ustevnte godvillig mødende, blev paaraabt som alle fremstillede sig,
og vedtog som før er meldt alle lovlig Varsel, tillige i saaviit baade at paahøre hinandens

Vidnesbyrd, saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunne blive hinanden imod, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, saa og paalagte, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ikke fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beediget efter Loven, imidlertid de blev separerede, og fremstod Hoved Citantens (-ernes)

1ste Vidne Hans Madsen S:E: p: Birkeland, gl: 54 Aar, sidst til Alters Søndag efter seneste Pintse, beslægtet saaledes, at Erich Math: Walvatne er Vidnets Morbroder, forklarede: Raadmand Olsen imidlertid fandt sig beføjet, at excipere imod Hans Madsen Birkeland som Vidne i denne Sag, da hand er Hoved Citanterne saa nær beslægtet, ligesaa maatte Comparenten excipere imod Anders Jørgensen Walvatne, der boer og har Deel i sam/m/e gaard som Hoved Citanterne for hvem han skal vidne, og skulde med disse 2de imod Formodning af den høj respective Ret admitteres til Vidnesbyrds Aflæg, haabede og troede Comparenten at deres Udsagn ved Dom/m/en ej vilde komme i Betragtning til nogen Rettesnor. Proc: Gorm formeente at Contra Citanternes (Citantens) Fuldmægtiges her gjorde Protest, og Paastand at Hans Madsen ikke skulde blive antagen til at aflægge sin eedelige og sandfærdige Forklaring \ikke reflecteres/ allerheldst da h/an/d er den som har beboet gaarden Nedre Lillebøe, er fød der, og i ald den Tiid hans Fader levede, var paa gaarden, saa maae dog være Skifte og Kan bekjendt; thi indlod han til Rettens Kjendelse og Eragtning, om han ikke skulde blive antagen til at aflægge sit Vidnesbyrd. Ligeledes maatte Comparenten melde: At Anders Jørgensen Walvatne er stevnet som Vidne, ej aleene for at viise hvorviit Skjæl og Merker i Skoven gaaer, imellem begge Partere og Beboere paa Walvatne, men og at paasee, at han ej bliver forurettet i sin rette og tilhørende Ejendom, af Citanterne som hans Skov er fraskiftet aldeles fra deres, og hand ikke har Felleds Skov med Hoved Citanterne. R/aa/d m/an/d Olsen refererde sig til sit Forrige saa meget mere, som Anders Jørgensen Walvatne og skal være beslægtet til Hoved Citanterne. Han troede derfor, at h/an/ds Exception er grundet i Lovens 1 B: 13 C: 17 a:, og protesterede som forbemeldt imod disse Personers Vidnesbyrd samt mod nogen Reflexion paa deres Vidnesbyrd i Fald de mod Formodning skulde blive antagne. Proc: Gorm refererde sig til sit Forrige og forhaabede h/an/ds gjorde Paastand billigt, da Anders Jørgensen er fød paa Walvatne, og bedst veed Skifterne, desuden er Anders Walvatne og Contra Citanteren besvogret saaledes, at de ere gifte med hver sin Søster og Hans Birke-

1793: 33b

land er lige nær slægtet til begge Parter og end nærmere til Contra Citanteren, da hand er Sødskende Barn til dennes Hustrue. /: For Eragtning som 2 poster bet: 24 s: skr: En mrk: otte Skl: ./ Retten kunde ikke nægte at antage de ommeldte 2 Personers Vidnesbyrd, ladede det ankomme paa endelig Dom, om de ej kand reflecteres. Vidnet forklarede end videre at være beslægtet med Contra Citanteren saaledes at han er Sødskende barn til Helje Lillebøes Hustr., og saaledes begge Parter lige nær beslægtede, eller besvogrede, men kan ingen af dem arve, da alle Parterne have Børn. Skiftet som Parterne disputerer om, gaar fra Krageteig Klubben \midt omtrent over den eller lidt W: for Midten paa den/ omtrent. S: S: O: til et lidet Vand kaldet Kjønne, alt i een Linie først fra Krageteig Klubben \i Vandet/ over den Klev kaldet Lille Dalen, derifra i \højeste/ Krageteig Aasen derifra i et lidet Braat eller to Steene stoer Sten flade, og saa ender det i Kjønne, fra denne Strækning ejer Walvatne S: W: omtrent, og Lillebøe N: O:, har vel hørt at Anders Walvatne og Hoved Citanterne er hinanden fraskiftet, men veed ei deres Skifter imellem dem, dog saa meget veed Vidnet, at Anders Walvatnes Skov ikke skifter til bemelte Strækning med Lillebøe, men til Lillebøe skifter Hoved Citanterne, og S: W: for dem, er Anders Walvatnes Skov, saa Hoved Citanterne

alleene grændser til forbem:te Skifte imellem Nedre Lillebøe og Hoved Citanterne. Dette veed Vidnet deraf, at h/an/d er fød paa Lillebøe, og har været der al sin Tiid baade i sin Ungdom og selv ejet og boet der til for 7 Aar siden, og har baade Vidnet og h/an/ds Fader holdt sig disse Skifter efterretl: i Hugst, ald sin Tiid, saa og de paa Hoved Citanternes Brug i Walvatne. Skiftesgjærde er der ej, eller har været. Bemeldte Kjon hedder egentlig Mordkjønnen. Det af Contra Citanten anførte Dybedals Kors er langt norden for Krage Tejgs Klubben, og paa den nordre side det store Vand, tvers derover, og er et Mærke imellem Dahle og \Øfre og Nedre/ Lillebøe langt fra Walvatne Skiftene, og den Korsede Furre kjendte Vidnet ikke, og nogen Saadan er ej paa Nedre Lillebøe \eller Walvatne/ Lejemaal eller Skifter. Vidnets Farfader har boet paa Contra Citantens Nedre Lillebøe til h/an/ds Død i sit 76 Aar, og efter ham har Vidnet hørt sam/m/e omvundne Skifter. Raadmand Olsen begjærde Vidnet tilspurgt: Om veed, om Skifterne er Helje Lillebøe lovlig og beviislig anviist, da han blev Ejer af Lillebøe? Rd: Ja Vidnet som selv har solgt Gaarden til ham, har selv viist ham dem, med 2 Mands Vidner, {deraf den} som begge ere døde, Lars Larsen Øfre Lillebøe og Halvor Larsen Nedre Lillebøe. Vidnet reed over Kragetejg for nogle Uge siden, og saae da paa Walvatne Ejendom, et eller to Kugle Skud fra Skiftet, ligge nedfældet, en fuldkom/m/en Furre, med Helje Lillebøe sit Navn paa. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, saa blev han med begge Parters Consence til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Kari Mads Datter Hustru til Jacob Mikkelsen Ejde S:E, gl: 57 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Søster til 1ste Vidne alsaaligesom han Parterne beslægtet, forklarede: som 1ste Vidne om Skiftet, med Tillæg af et Mærke, en gam/m/el Eeg i Krageteig Aasen /: dette fremstod 1ste Vidne og forklarede ligeledes :/ og Forskjæl, at veed ej Anders Walvatnes Skifte, eller har hørt at det skulde gaa til bem:te Skifter, ej heller veed om Anders Walvatne {s} er fraskiftet Hoved Citanterne. Dette \forklarede/ [og] veed Vidnet af, at være fød og opdragen paa \N:/ Lillebøe, og været der til for noget over 20 Aar siden, og har hørt Skifterne af sin Fader, og selv baade hugget og kjørt efter sam/m/e Skifter, og har hørt det fortælle efter hendes Farfader som boede paa Nedre Lillebøe, og der døde, og har ej hørt andet end at baade hendes Fader og Walvatne Opsiddere har holdt sig bem:te Skifter efterretlig. Skiftes gjærde er der ej eller har været. Contra Citantens angivne Mærker veed Vidnet intet om, og ej har hørt Slige paa Lillebøe \eller Walvatne/ Lejemaal. Paa Contra Citantens Spørmaal vidste intet at forklare. Dimitteret til nærmere Eedfæstelse som forrige.

Fremstod Hoved Citantens (-ernes) 3de Vidne Anders Jørgensen S:E paa Walvatne, gl: 54 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Sødskendebarn til Mathias Walvatne og Erich Walvatnes afdøde første Hustrue, var Søster til Vidnets Fader, og Sødskende barn til Contra Citantens Hustrue, og sidstmelte er halvSøster til Vidnets Hustrue, forklarede: At Vidnets Skov er aldeeles fraskiftet Hoved Citanternes Skov, og Vidnet har sin Skov, langt fra Skiftet med (mod?) Nedre Lillebøe, saa at Hoved Citanternes Skov ligger imellem Vidnets og Nedre Lillebøes Skov. Skiftet imellem Nedre Lillebøe og Hoved Citanternes Skov, forklarede dette ligesom 1ste og 2de Vidne, med Tillæg, at Skiftet gaar imellem eller ved 2 Birker paa højeste Kragetejg Aasen /: dette mindes de 2 forrige Vidner intet om :/ Dette veed Vidnet deraf, at det er fød og opdraget her paa \Wal/Vatne og har hørt bem:te Skifter af h/an/ds Fader, som boede her paa Walvatne over 30 Aar, og døde gl: 75 Aar, for 4 Aar siden. Om Dybedals Korset forklarede som 1ste Vidne om dens Beliggende, men at den er i Skiftet imellem Dahle og Nedre Lillebøe, denne Sag uvedkommende. Om Korse Furren veed intet. Paa Contra Qvæstionen svarede: At har hørt af mange, at 1ste Vidne har viist Contra Citanten Skifterne.

Om den omstevnte Hugst i Walvatne Skov forklarede: At den Dag Helje Nedre Lillebøe huggede bem:te /: har hørt 14 :/ Furrer, kom Vidnet dertil, tilligemed Hoved Citanteren, og saae Helje Lillebøe med sine Folk huggede samme \og havde med nu afdøde Halvor Lillebøe/ og dette var paa Hoved Citanternes Ejendom, nær ved bemelte Skifter et Hagle Skud eller saa omtrent fra omvundne Skifter i Kragetejg sønden paa Aasen. /: Dette og 2de Vidne endnu tillagde efter Hoved Citanternes Spørsmål at omvundne Kjøen hedder MordKjønne :/ Dimitteret til Eedfæstelse som forrige.

Fremstod Hoved Citanternes 4de Vidne Barbara Gjermunds Datter Lillebøe Enke efter Halvor Larsen da S:E: p: Nedre Lillebøe, og før der gift med Mads Hansen Fader til 1ste Vidne, gl: over 60 Aar, sidst til Guds bord denne Paaske, ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede: At har vel ej gaaet i Marken, men har hørt af hendes første Mand, at Skiftet imellem Nedre Lillebøe og Erich og Mathias Walvatnes Brug gik fra Kragetejgs Klubben \i Vandet/ over højeste Kragetejgs Aasen i en gl: Eeg, og midtes til Mordkjønne, fra midt Kragetejgs Klubben, der Lillebøe ejer paa Lillebøe Siden, og Hoved Citanterne paa Walvatne paa den anden Side. Vidnet veed saa meget meere det omvundne, som hun har boet paa Nedre Lillebøe med hendes første Mand 40 Aar, og med den sidste som døde fjor Som/m/er, 7 Aar. Videre om det omvundne veed Vidnet ikke. Paa Contra Qvæstionen vidste intet at forklare. Endnu forklarede, at da de omtrettede Furrer af Helje Lillebøe blev hugne, var hendes sidste og nu afdøde Mand Halvor Larsen med at følge ham, og han sagde de vare hugne paa Hoved Citanternes Ejendom. Dimitteret til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod Hoved Citanternes 5te Vidne Lars Pedersen S:E: p: Stue gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er \halv/Broder til Contra Citanternes Hustrue forklarede: At veed at Anders Jørgensen Walvatnes Skov er fraskiftet Hoved Citanternes, og at disses Skov ligger imellem Anders Jørgensens, og Contra Citanternes, saa at begge Parters Skover skifter sam/m/en, og Skiftet er for over 20 Aar siden viist Vidnet af Erich Mathiasen Walvatne og 1ste Vidnes Fader Mads Hansen da S:E: paa Nedre Lillebøe, at gaae, erindrer ej rettere førend han kommer paa Stedet, end midt fra og over Kragetejgs Klubben i Vandet, meere (er?) i S: O: i lige Linie som 1ste Vidne har forklaret, men veed ej om accurat over højeste Kragetejgs Aasen, før kom/m/e paa Stedet, i en \gl:/ Eeg paa Aasens S: O: Side, og midtes til Mordkjønne, da sagde Mads Hansen, at Skiftet gik i de to store Flade Steene, men Erich Walvatne, vilde have Skiftet østen for Steenene, hvor og laae en Garmoe, som Erich Walv: sagde, at Mads Lillebøe havde opsat, og var med Steenene, og Mads Lillebøe sagde: Enten jeg har opsat den eller ej, saa er Skiftet der, og det midters til Mordkjønne, og saa kaldet Mordkjønne Botnen. Der blev ej sat Skifte Stene. Der var ingen Skiftes gjærde. Begge vare forenede fra Vandet til imod Steenene, men der vilde Erich Walvatne gaae ind paa Lillebøe som Vidnet syntes vilde blive en liden Krog eller Afbigelse fra lige Linie, der gik de begge fra hinanden, uden Afgjørelse om det lidet Støkke, et Hagle Skud langt fra Steenene til Kjønne. Engang før har Vidnet været med de sam/m/e Mænd, og opgaaet de sam/m/e Skifter, men Udfaldet var det sam/m/e, som nu er forklaret. Om Contra Citanternes opgivne Mærker forklarede som 3de Vidne. Om de Furrer som er gjort Arrest paa, veed ej meere, end saae 14 Furrer \Vinter først i 1792/ ligge over hinanden nedfældet, veed ej af hvem, undtagen hand har hørt, at skulle være skeet af Helje Lillebøes Folk, og det var paa Hoved Citanternes Ejendom, et lidet Støkke fra Skiftet, lidet fra Kjønne Botnen. Paa Contraqvæstionen veed intet at forklare. Dimitteret til nærmere Eedfæstelse som de forrige.

Fremstod Hoved Citanternes 6te Vidne Gregorius Hansen Huusm/an/d p: Leervigen gl: 54 Aar, sidst til Alters den/n/e Vaar, ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede: At veed slet intet om Skjæl og Skifte imellem Parterne, eller videre end at for omtrent 15 á 16 Aar siden, var Vidnet med Mads Hansen da S:E: p: Lillebøe, Fader til 1ste Vidne, for at hugge et Rende træ til Sidstmeldtes Stue, dertil de huggede 2 Træer og gik de da fra Lillebøe over Mordkjønne, og i Mordkjøn tet imod Enden, da de der kom, sagde Vidnet: her er gode

Træer nok, saa vi ej har nødig at leede længere, hvorpaa Mads Lillebøe sagde: Dette er Erich Walvatnes Ejendom. Veed ej videre, end har hørt af hans Fader som boede paa Aalland, og er død, at Skiftet imellem Erich Walvatne og Nedre Lillebøe, gik fra Vandet i Kragetejgs Klubben, hvor skal have været et Kors, men \Vidnet/ har hørt siden, at Bjerget er udfaldet med Korset, til Mord {.....} kjønne Enden. Veed ej videre. Paa Contra Citantens qvæstion veed intet at forklare. Dimitteret til Eedfæstelse som de forrige.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 11 Julii 1793, continuerede denne Sag i alle forbemeldes Nærværelse, og var tillige mødt Contra Citanten

1793: 34b

Helje Jensen Nedre Lillebøe, da

Fremstod Hoved Citantens 7de Vidne Mathias Berntsen S:E: p: Sætre, gl: 42 Aar sidst til Alters ved Paaske tider dette Aar, er Sødskende barn til Mathias Walvatne, og ligesaa til Helje Lillebøes Kone, hvilke begge have Børn, saa Vidnet ej kan arve dem. Forklarede: At veed ikke Skifterne imellem Parterne videre end hvad h/an/ds Fader som boede og døde for omtrent 6 Aar siden, gl: 67 Aar, paa Sætre, en Miil herfra, \havde sagt ham/, saa er ham sagt aleene følgende: Skiftet i Skoven imellem Nedre Lillebøe og Walvatne, sagde h/an/ds Fader til Vidnet engang for omtrent imod 20 Aar siden, da de gik sam/m/e fra Walvatne til Hysingstad, og da de kom ved Kragetejgen, sagde og viisede Faderen Vidnet, og pegede til Kragetejg Klubben og sagde: Der skal staae en Kors til Skifte mærke imellem Walvatne og Lillebøe, men viisede ej fleere, ej heller sagde fleere Mærker, og ligger Klubben ud i Vandet, som et lidet Næs, hvilket han sagde han vidste deraf, at han havde tjent baade paa Walvatne hos Erich Mathiassen saa og paa Nedre Lillebøe hos Mads Hansen. Efter det Skifte skulde Walvatne eje paa S: W: og Lillebøe paa N: O: Side. De af Contra Citanten opgivne Mærker veed Vidnet intet om. Veed slet intet videre, enten om Hugsten eller Skifterne. Paa Contra Citantens Spørsmål veed intet at forklare. Dimitteret til nærmere Eedfæstelse som de forrige.

Fremstod Hoved Citantens (-ernes) 8de Vidne Jens Hansen S:E: p: Øfr: Øchland gl: 35 Aar, sidst til Alters efter Paaske i Aar, ej beslægtet videre end Næstsødskende barn med Mathias Walvatne, og ligesaa med Contra Citantens Hustrue, og med ham selv i 3de og 4de Leed, forklarede: At have i 1 ½ Aar for 20 Aar omtrent siden, tjent paa Nedre Lillebøe hos Hans Madsen, hvoraf han veed følgende Skifter imellem Lillebøe og Hoved Citanterne, thi Anders Walvatnes Skov ligger langt længere borte fra eftermeldende Skifter, neml: af Hans Madsen viist, som baade Hans Lillebøe og Hoved Citanterne rettede sig efter: fra Krageteigs Klubben i Kanten af Vandet, lidt meere Westlig end midt over Klubben, til en Eeg i Krageteigs Aasen, og over højeste Kragetejg Aasen, derfra i Mordkjønnen \alt i S: S: O:/ med en liden Garmoe ved Kjøn/n/en, men østen for Garmoen, som 7 á 8 alen, Ellers ingen Skiftes gjærde. De af Contra Citanten opgivne Mærker veed intet om \og de var ej ved Parternes Skiftmærker i denne Sag/ Ej heller om den nu omtrettede Hugster. Dimitteret til Eedfæstelse som forrige.

Fremstod Hoved Citanternes 9de Vidne Lars Aadnesen Huusm/an/d i Myren under Orninggaard, gl: 37 Aar sidst til Alters efter Paaske d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed ej viidere end følgende, og det deraf at han har tjent paa Nedre Lillebøe i 5 Aar, for 12 á 14 Aar siden hos Mads Hansen som boede tilligemed Hans Madsen da paa Lillebøe, da Mads Hansen viisede Vidnet Skifterne imellem Nedre Lillebøe og Hoved Citanterne, thi Anders Walvatnes Skov ligger længere borte, ej veed de Skifter som eftermeldes, og hvilke Opsidderne paa begge Parters Brug rettede sig efter, neml: som forrige

Vidne har forklaret, med videre Tillæg: fra Eegen i nogle Birke 2 á 3 og Morkjønne, alt i S: S: O: ved en Garmoe, men han \Mads Hansen/ sagde, at Erich Walvatne ej vilde han skulde naae i Garmoen. Ellers ingen Skiftes gjærde eller Tegn af. De af Contra Citanten opgivne Mærker veed intet om, og de ere ej i eller veed Parternes Skifter i denne Sag. Ej heller om omstevnte Hugster \eller Contra Cit:s Spørsmaal/ Dimitteret til Eedfæstelse som forrige.

Fremstod Hoved Cit:s 10de Vidne Helje Olsen S:E: p: Bjelland, gl: 50 Aar, sidst til Alters ved Paaske d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Veed intet om Skifterne, eller videre i Sagen \efter begge Parters Spørsmaal/ end var med ved i Rettelagde Arrest Forretning, hvorom Vidnet sin Tiid før har aflagt sin Eed og Forklaring, og da tilstod Helje Nedre Lillebøe at have hugget de arresterede 14 Furrer, hvis Stuer Vidnet ved Befaringen skal anviise, og vil befindes Wester for Morkjønne et eller to Kugle Skud. Helje Jensen Nedre Lillebø tilstod selv for Retten, at have hugget omvundne 14 Furrer paa omvundne Sted, men meente det var paa sit eget.

Proc: Gorm anmeldte at vilde ej opholde Retten med fleere Vidner om Hugsten, da sam/m/e af Contra Citanten selv er tilstaaet.

R/aa/dm/an/d Olsen begjærde endnu fremkaldet Hoved Citantens (-ernes) 4de Vidne Barbara Gjermunds Datter som endnu forklarede: At have hørt af sin første Mand Mads Hansen, at han havde hørt af gamle nu {afdøde} sengeliggende Lars Dahle, at \Nedre/ Lillebøe og Walvatne Skiftet skulde gaae efter Dybedals Berget. Veed ej videre. Dimitteret.

Hoved Cit: havde ej flere Vidner, og de afhørte blev fremkaldet, de følgende at paahøre.

Fremstod Contra Citantens Vidner, hvoraf R/aa/dmand Olsen frafaldt Lars Dahle, siden han formedelst Alderdom ej kan komme paa Stedet, og mødte

som Contra Citantens 1ste og Sagens 11te Vidne Halvor Larsen S:E: paa Dahle, gl: 59 Aar, sidst til Alters ved Paaske tiid d: A:, er Sødskendebarn til Contra Citantens Hustrue forklarede: At veed ej selv Skifterne paa den omtvistede Strækning imellem Parterne, men har hørt af h/an/ds nu 88 Aar gl: Fader Lars Halvorsen Dahle, at Skiftet imellem Nedre Lillebøe og Hoved Citanterne, skulde gaae efter Dybedals

1793: 35

Berget paa den anden Side Vandet, over Krageteigs Klubben i Kanten af Vandet paa denne Side /: Dybedal er imellem Dahle og Nedre Lillebøe, deres Mærke paa den Side :/ over Krageteigs Aasen til Morkjøn i S: S: O: efter Gisning. Veed ej videre paa begge Parters Qvæstioner. Dimitteret som forrige.

Fremstod Contra Citantens 2de og Sagens 12te Vidne Daniel Larsen Huusmand p: Rutle under Øfr: Lillebøe, gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Broder til forrige Vidne, og altsaa og ligesaa beslægtet, forklarede Skifterne efter h/an/ds Faders Sigende, men veed dem ej selv, at gaae imellem Parterne efter Dybedals Berget paa den anden Side Vandet, og over Krageteig Klubben paa denne Side Vandet. Veed ej længere. Dybedal er beliggende henseende Skifte som næst forrige Vidne har forklaret. Vidste ej videre paa begge Parters qvæstioner.

Dimitteret som forrige.

Begge Parter declarerede ej at have fleere Vidner.

For forbem:te afhørte, og efter begge Parters under Forklaringen hver Vidne tilbragte qvæstioner blev betalt, af Hoved Citanten (-erne) for 10 Vidner, 1 Rd:, og af Contra Citanten 3 mrk:, i alt En Rd: Tre mrk:, og af Contra Citanten for 2 Vidner 2 mrk:, samt af Hoved Citanten (-erne) 1 Mrk: i alt Tre Mark.

Efter saaviit passeret, begjærde begge Parter, Rettens Befaring; thi blev sam/m/e foretaget i Overværelse af Parterne og deres Fuldmægtiger samt Laugrettet og Vidnerne og befandtes da Dybedalen paa den ande Side af et Vand, omtrent 2 Rifle Skud tvers over, at ligge i N: ½

N: T:(?) O: fra Kragetejgs Klubben, hvilken denne \Klubb/ var som et lidet Næs og Berg i Kanten af Vandet /: Dybedal er gandske uden for Walvatne Ejendom, og ligger til Dahle, altsaa denne Sag uvedkommende :/ der ikke fandtes noget gam/m/elt Kors; paa sam/m/e Klub højeste, viisede Vidnerne alle, at Skiftet i denne Sag skal begynde, derfra anviisede Vidnerne fra 28te Skrit fra Vandet \S: ½ S: T: W:/ en Haug S: ½ S: T: W:, derfra 108 Skrit, derfra til en Klev 50 Skrit S: ½ S: T: W: derfra til en Haug nede i Lille Dalen 66 Skrit S: ½ S: T: W: derfra til højeste Kragetejgs Aasen tet ved 2 Birker 117 Skrit i S: ½ S: T: W: derfra til en stor gl: Eeg 54 Skrit i S: T: O: derfra til 3 Birker 105 Skrit i S: T: O: derfra til en liden Eeg 78 Skrit i S: T: O: Hertil alle Vidnerne eenige. Fra denne lille Eeg viisede Lars Stue, Lars Myren, Jens Øchland, Gregorius Leervigen, {Kari Mads Datter, Barbara Gjermunds Dt:,} alle som Vidner, Skiftet i lige Linie i S: S: O: til Morkjønnens \næsten W: Ende/ 98 Skrit. Men Hans Birkeland og Anders Walvatne, viisede Skiftet fra den lille Eeg til 2 flade Steene i S: T: W: 30 Skrit, fra Steenene viisede Hans Birkeland til Morkjønnen lige Linie til sam/m/e bemelte Punct. Fra Stenen (Steenene) til forbem:te Linie er paa Tvers 11 Skrit. Paa denne Difference vare ikke meere, værd at ansee for Træer, end 2 á 3 Furrer. Fra Steenene viisede Anders Walvatne Skiftet til og med Garmoen i Kjønnen, der 7 Skrit meere Westlig. Men Kari Mads Datter og Barbara Gjermunds Datter viisede Skiftet fra den lille Eeg i lige Linie til Garmoen og i Kjønnen. De øvrige Vidner vidste intet viidere at anviise end Kragetejgs Klubben. Paa den Distance imellem de 3 Birker og den lille Eeg, Westen for Linien, viisede Helje Bjelland og Lars Stue Stuerne af de paastevnte 14 Furrer, som Helje Lillebøe, uimodsagt af de paa h/an/ds Vegne medfulgte R/aa/dmand Olsen og Reinert Horneland, da han selv formedelst Svaghed ej var med, har hugget, den nærmeste 45 Skrit, og den længste 72 Skrit W: for Linien, altsaa tydelig paa Hoved Citanternes Ejendom. Paa al denne Strækning er Hoved Citanternes Ejendom W: eller S: W: for Skiftet, og Contra Citantens N: eller N: O: for Skiftet.

Da begge Parter og deres Fuldmægtiger declarerede, intet videre at have Vidnerne at tilspørge, eller Paa- eller Anviisning af dem at begjære; men indlod til Retten paa dette passerte at tage deres Eed; Saa blev de af Retten fremkaldte til Eedfæstelse, og alle mødte, samt aflagde Lovens Eed corporlig med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og viist de rette dem bekjendte Skifter og Kan, efter hvad de veed, har seet og hørt, og intet veed meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist; derefter de aldeles med begge Parters Consence blev dimitteret.

Raadmand Olsen fremlagde til Actens Inddragelse Contra Citantens Adkomst brev paa Nedre Lillebøe af Dato 26 Sept: 1785 som blev oplæst saal:

Proc: Gorm paa Hoved Citanternes Vegne, begjærde af Retten steenet og reenet de Skifter som ved Befaringen er opgaaet, og i sær tilkjendt dem heele Strækningen saavel fra Kragetejgs Klubben til den Lille Eeg, men end og lige derfra i S: S: O: til Mordkjønnens nordre Side af Westre dens Ende, samt Arresten confirmeret; Men Paastand om Skadegjæld og Bøder for det hugne Tøm/m/er frafaldes, derimod paastod han Contra Parten bliver tilfunden og dømt at betale til Hoved Citanterne denne dem paaførte og paatvungne Process \Omkostninger/ saavel ved Arrest som Sags Anlæggelse ved Hjemtinget denne Aasteds Forretnings Bekostninger, som alt han ansatte intet allermindste til 60 rd:, og formodede at Contra Citanten deraf kunde see at h/an/ds Principaler ikke vare begjærlige; indlod derfor Sagen til Dom dog med Reservation, om Contra Partens Fuldmægtig Hr: Raadmand Olsen fremkom med noget som han fandt fornødent at besvare.

Hr: Raadmand Olsen for Contra Citanten Helje Jensen Nedre Lillebøe maatte allerærbødigst forestille følgende: 1st Denne respective Ret har under Befaringen selv fornummet, at Coursen fra Kragetejgs Klubben til Morkjønnen gaaer i adskillige Compas-Strøg, neml: fra Kragetejgs Klubben til Lille Dalen i S: T: W: derfra til højeste Aasen S: S: W: hvorefter

begynder Strækningen at dreje S: T: O: og S: S: O: til Morkjønen, følgelig udgør en stump Vinkel, da dog som det lader af Vidnernes Forklaring skulde blive en lige Linie.

1793: 35b

2de Har Retten ligeledes erfaret, at endog Vidnerne have været til deels ueenige om de opgivne Mærker, sær ved Steenene og ved Morkjønnen. 3de Er Retten ikke mindre overbevist, at der aldrig har mellem Parterne, vært nogen ordentl: Udsteening og mindre nogen Rettens Befaring paa Aastedet førend nu, ja ikke mindste Tegn til enten Kors eller Mærke steene paa de omtvistede Steder. 4de Er det ikke mindre klart, at naar Coursen havde continueret efter Compasset, saaledes som den gaaer fra Kragetejgs Klubben til højeste Aasen nemlig i S: S: W: saa maatte Linien fra Kragetejgs Aasen i sam/m/e Strækning nødvendig falde paa Trætte haugs Noven, som ligger sønden for Morkjønnen, og denne Linie altsaa nødvendig at maatte blive Grændsen for Lillebøes Skov strækning mod Westen. Denne Cours taget i Betragtning viiser (.)g ... (?) at Helje Jensen N: Lillebøe har handlet bona fide ved at hugge de omstevnte 14 Furrer efterdi denne Hugst er skeet meere end 22 Skrit østen for den sidstmeldte Linie, hvorover saa meget mindre kan paastaaes enten Skadegjæld eller Arrest Omkostninger for Samme, da det er skeet paa hans egen Ejendom. Ligesaa lidet troede Comparenten at Modpartiet, kunde fordre Process Omkostninger for denne Aasteds Sag som Helje Jensen N: Lillebøe har efter det forbem:te meere Grund til at paastaae sig Strækningen tilkjendt efter en S: S: W: Linie fra Kragetejgs Klubben til Trætte haugs Noven som Modpartiet at paastaae sam/m/e at skulde gaae i Morkjønnen, og det ikke engang i den Vestligste Ende. Comparenten kunde altsaa ej andet end allerærbødigst paastaae, at Linien imellem Walvatne og Lillebøe paa den vestlige Kant maatte blive bestemt at gaae fra Kragetejgs Klubben i S: S: W: til titbem:te Trætte haugs Nov, samt Stederne derimellem af Retten udsteenet og med Korser bemærkede, ligesom han og paastod sin Committent tilkjendt af Erich og Math: Walvatne i denne Sags Omkostninger 20 rd:, og under denne Paastand ærbødigst indlod Sagen Dom.

Proc: Gorm refererede sig til den i Dag af Retten gjorte Befaring imellem begge Parters Ejendomme, og paastod at sam/m/e ved endelig Dom bliver confirmeret, da alle Vidner enstemmig have forklaret og med Eed bekræftet, at Skiftet tager sin Begyndelse i Kragetejgs Klubben, og gaaer igjennem højeste Kragetejgs Aasen, og derfra til Morkjøn/n/e Botnen; thi hvad Trætte haugen er angaaende, da haver Contra parten aldrig beviist, eller kan beviise med Vidner at Lillebøe Manden herom havt Skifte og Deeling i og til Sam/m/e, men den tilhører Tvedte, Langeland og Walvatne; og altsaa kan Hr: Olsens tilførte ikke blive anseet i denne Sag. Comparenten vedblev sin gjorde Paastand om h/an/ds Tilførte Processens Omkostninger som Contraparten have paaført Hoved Citanterne, at blive tildømt med 60 rd: efter h/an/ds billige gjorde Paastand, og paastod Dom.

Hr: R/aa/dmand Olsen vedblev sit Forrige som overeenstemmende ikke allene med Billigheds Lov men og med Situationen som paa mange Siider viiser, at den lige Linie Comparenten har paastaaet, fra Kragetejgs Klubben til Trætte haugs Noven, vil som den reeneste der ingen Bøjninger eller Vinkler har paa sig, blive for Parterne den efterretligste, da Forskjællene imellem denne og den af Hr: Gorm paastaaede, bliver gandske ubetydelig, i en saa vidtløftig Mark som den omtvistede, hvilken h/an/d altsaa ærbødigst bad ved Dom confirmeret.

Begge Parter paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen.

Som Natten paafaldt beroer Sagen til i Morgen.

Tredie Dagen den 12 Julii 1793 Morgen tidlig blev Sagen atter foretaget i overværelse af Parterne og deres Fuldmægter, samt Laugrettet, og blev da først beregnet denne \Aasteds/ Sags Omkostninger som følger

Dommeren for tree Dages Forretnings efter Reglementet af 11 Juni 1788

6 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Lænsmanden for h/an/ds Umage med Laugrettes Mændene at tilsige, dennem at fremstille, og ved Forretningen som forlangt at møde, for 4 Dage á 3 mrk: 2 rd: - 0 mrk: . 0 s: bet:

Laugrettes Mændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage hver daglig 24 s:, er for hver af de 3de 4 mrk: 8 s: Men for 5 af dem som haver over en Miil til deres Huus hver 2 mrk: daglig er for hver 1 rd: i alt 7 rd: - 1 mrk: - 8 s: bet:

1793: 36

Tilsammen som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet beløber

15 rd: - 1 mrk: - 8 skl:

skrives Femten Rd: En mrk: otte Skl: som nu af Hoved Citanterne blev betalt hver sit, og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hver som samme forlanger.

Derefter blev Sagen igjennemgaaet og overvejet af Dommeren med Laugrettes og Meddoms Mændene, og derudi af den ganske Ret afsagt følgende

Dom

Efter at herved af Retten bliver erkiendt, alle Vidnerne gyldige imod Contra Citantens Exceptioner, baade henseende Nogle som beslægtede, da Slægtskabet er omtrent lige til begge Parter, og begge Parter have Børn, saa de ej af disse Vidner kan arves, desuden ingen af dem ere saa nær beslægtede eller besvogrede, som den allegerede Lovs articul ommelder, saa og henseende Anders Jørgensen Walvatne fordi han boer paa sam/m/e Gaard som Hoved Citanterne; da tilstrækkelig er beviist, at hans Skov er fraskiftet Hoved Citanternes Skov, og ingen steds grændser til Contra Citantens Skovs Strækning; bliver herved Skiftet imellem Parternes Skove paa anviiste, omtvistede, omstevnte og omprocederede Strækning, fastsat og bestemt efter tildeels alle Vidnernes eenstemmige Udsigende og Anviisning ved Befaringen, til deels hvor nogle faae Dissenterer, efter de fleestes og som gyldigst anseetes, at skal gaae fra og til eftermeldende Steder, efter herefter anførende nu gjorde Mærker med Kors i Stene og Berg, og nedsatte Mærkesteene med Vidne-Steene, Kul og Næver, hver Slags anbragt efter Grundens Passelighed /: og da ej kan tages i Betragtning Hr: Raadmand Olsens Stump Vinkel og ret Linjes Bereigning, som ej anvendelig paa de af Vidnerne eenstem/m/ig omvundne og paaviiste navngivne Steder /: som følger: Fra Vandet kaldet Stoere Vandet i S: ½ S: T: W: 8 Skridt blev hugget Kors i fast Bierg, derfra 20 Skridt i sam/m/e Linje S: ½ S: T: W: i høyeste Krageteigs Klub, nedsat Mærkesteen, derfra i en Houg i øverste Ende paa Krageteigs Klubben 108 Skrit i S: ½ S: T: W: blev i et Skarvberg hugget Kors, derfra til en Klev 50 Skrit i S: ½ S: T: W:, Toe Korser tet ved hinanden, i Skarvbierg, derfra til en Houg, nede i Lille Dahlen 66 Skrit S: ½ S: T: W: nedsat Mærkesteen, derfra til høyeste Krageteigs Aasen 117 Skrit tet ved toe Birker i S: ½ S: T: W: sat Mærkesteen, derfra til en stoer gam/m/el Eeg 54 Skrit i S: T: O: sat i Eegen to Korser, et paa W: og et paa Ø: Side, derfra til Tree Birker 105 Skridt i S: T: O: nedsat Mærkesteen, derfra til en liden Eeg 78 Skrit i S: T: O: nedsat Mærkesteen, derfra til Morkjønnen nær ved dens Westre Ende 98 Skrit i S: S: O: \lige Linie/ nedsat Mærkesteen. Da nu Befaringen tydelig viiser, at de af Contra Citanten selv tilstaaede hugne 14 Furre Træer ere fældede paa Hoved Citanternes Ejendom, saa langt fra Skiftet, at ingen af de anbragte eller andre /: og ligesaa lidet og den, at før ingen Aastæds Rett har været paa Stedet, da Strækningen ellers \med Vidner/ fra ældgammel Tiid er lovlig beviist /: Undskyldninger for!! (fra?) Contra Citanten henseende den/n/e Hugst kan rimelig

antages, Saa er han derfor pligtig Skadegjeld og Landnam efter Lovens pagina 169 articul 17, men da Vurderingen ej er skeet efter sam/m/e articuls bydende, og begge Deelee efter Lovens pag: 1013 articul 29 tilkom/m/er Hoved Citanterne; og disse have frafalden Paastand derpaa; Saa bliver intet derfor dem at tildøm/m/e. Den i Rettelagde Arrest er altsaa beføyet som forrettet, og ligesaa lovlig forfulgt; Thi kiendes og dømmes af Dom/m/eren og Meddoms Mænd for Rett, og herved afsiges: At Arresten som lovlig effectueret og forfulgt, confirmeres; og Skove Skiftet skal herefter gaae imellem begge Parter paa i Gaar opgaaede Strækning, efter foranførte nu hugne Korser og nedsatte Mærkesteene, og være Regel og Norm for begge Parters Brugs nu havende og efterkom/m/ende Ejere for Eftertiiden, samt Contra Citanten bør betale til Hoved Citanterne den/n/e med Arrest og ved Bøygde Tinget begyndte, og nu ved Aasteds Rett besluttede Processes Omkostninger, skadesløs med Trendesindstyre Rigsdaler. Hoved Citanterne friefindes for Contra Citantens Tiltale i den/n/e Sag. Det tildømte betales inden 15ten Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til begge

Aastæds Sag paa Walvatne contra Tvedt

Anno 1793 Fredagen den 12te Julii Formiddag, er Aasteds Ret sat paa gaarden Walvatne i Føjens Skibrede hos Selv Ejere Erich Mathiassen og Mathias Erichsen efter deres Requisition, til efterskrevne Skov og Markeskjæls Sags Behandling imellem dem og Selv ejere Rasmus Rasmussen og Johannes Rasmussen S:E: paa Tvedt, i Overværelse af efterskrevne af Districtets Foged Hr: Koren opnævnte, eedsvorne, upartiske, og ellers ubeslægtede og ubesvogrede, samt af Skibredets Lænsmand Jens Jensen Eldøen nu for Retten fremstillede Laugrettesmænd, navnlig:

1. Lars Endresen Jndre Haavigen S:E: 2. Valentin Pedersen S:E: p: Yttre Røgsund. 3. Peder Haldorsen S:E: p: Kyvigen. 4. Niels Olsen S:E: p: Mehamer. 5. Johan/n/es Gudmundsen S:E: p: Lundemansværk. 6. Niels Olsen Lejl: p: Højland. 7. Lars Torbjørnsen Lejl: p: Hysingstad. 8. Torbjørn Samsonsens Lejl: p: Førland.

Paa Citanterne Erich Mathiassen og Mathias Erichsen Walvatne deres Vegne mødte Proc: Gorm for Retten, og gav tilkjende, at havde til denne Tiid og Sted ladet ved skriftl: Stevnemaal datert 15 Apr: 1793, indkalde Rasmus Rasmussen og Johannes Rasmussen S:E: og beboere paa Gaarden Tvedte, for at anhøre Vidner, om de gamle Kan og Mærker imellem begge Parters Ejendomme Paa Strækningen fra Morkiønnen til Trætte haugs Noven, derefter at der bliver steenet og reenet imellem Parternes Ejendomme, medens Retten er paa Aastedet, ligeledes at anhøre Paastand til Doms Lidelse, at den gjorde Arrest paa de af dem i Febr: Maaned 1792, paa Citanternes Ejendom borttagne og bortkjørte lange Træer og Saugtøm/m/er \.....?/ ligeledes at paahøre Paastand til Doms, at erstatte Citanterne, den Skade og Tab de haver lidt ved det borttagne Tømmer til deres i Savogen staaende Bordsaugs Reparation. End videre at anhøre Paastand at blive dømt at betale Skadegjæld efter Loven, og at betale Bøder for deres ulovlige Omgangsmaade med at borttage Tøm/m/eret i Citanternes Ejendom, som de selv havde hugget, samt at

1793: 36b

Anhøre Paastand til Doms Lidelse, at blive tilfunden at betale dem denne paatvungne og paaførte Processes Omkostninger skadesløs i alle maader, alt efter Stevnemaalets Indhold som blev fremlagt og læst, og lyder \med paategnet Berammelse/ saaledes:

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbemelte at have forkyndet, og hvorefter alle møder, undtagen Rasmus Rasmussen Tvedte, og af Vidnerne Lars

Pedersen Stue, men Forkyndelsen henseende disse er aflagt for Rasmus Rasmussen i h/an/ds Huus i eget Paahør, og i Lars Pedersen Stues Fraværelse, i h/an/ds Huus for h/an/ds Tjeneste Pige, men siden talt ved ham selv, og hørt ham tilstaae det at være ham sagt af h/an/ds Pige.

/: Hoved Citanen betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/

For de indstevnte Rasmus Rasmussen og Johannes Rasmussen Tvedte mødte Velædle og Velviise Hr: Raadmand Procurator Olsen fra Bergen som ærbødigt forestillede: at bemeldte Indstevnte ikke tr[ø]jer eller har vidst andet end at de 9 Træer og 15 Stokker som i Hoved Citanens Stevning anmeldes, ere fældede paa deres nemlig Tvedte Grund, og derfor benægter Hoved Citanernes Stevning som urigtig, baade i denne Henseende, som og i henseende til de deri opgivne Mærker, hvilke Comparentens Committanter formeener at skal gaae saaledes som de i deres udtagne Contra Stevning haver anført eller at begynde circa 100 Skrit vestenfor Morkjønn Botnen og gaaer derfra i S: T: W: eller S: S: W: til Trættehaugs Naaven i en lige Linie. Henseende Hoved Citanernes Stevning var in specie dette at erindre: at deri ere navngiven en Hans Rasmuss: og Steen Rasmussen som ikke ere stevnte, og endskjøndt Comparenten kunde have føje til, at bem:te Stevning paastaae afviist, formedelst denne Mangel, agter han dog ikke Umagen værd at opholde sig herved, da han var forvisset om, at den højrespective Ret hverken ville tillade Vidner at føres, om disse ustevnte Personer, deres Navne nevnes, eller noget i Sagen forhandles dem til Præjudice imod Loven. Den foran paaberaabte Contra Stevning /: bet: Contra Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: 4 skl: :/ fremlagde Comparenten derhos og bad at den maatte blive afhjemlet henseende dem som ikke møder samt forbeholdt sine Contra Vidners Ret og Indsigelse ved Vidne Føringen om dertil fra Hoved Citanernes Side maatte gives beføjet Adgang. Stevningen blev oplæst og lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Lænsman/d Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig for alle ind(bemel?)te (indstevnte?) at have forkyndet, og møder alle, undtagen Lars Pedersen Stue, men Stevningen er forkyndt for ham selv i h/an/ds eget Huus og Paahør.

Begge Parter mødte og vedtog lovlig Varsel, fra hinanden, og i Rasmus Rasmussen Tvedtes {lovlige} \anmeldte/ Forfald mødte h/an/ds Søn Johannes Rasmussen Tvedte paa h/an/ds egne Vegne tilligemed, D: D: og Procurator Olsen.

De indstevnte Vidner mødte, undtagen Lars Pedersen Stue, og vedtog lovlig Varsel, tillige i saaviidt, baade at paahøre hinandens Vidnesbyrd, saa og i fald deres Vidnesbyrd kunde blive hinanden imod. \Saa mødte og ..? for Proc: (Processens) Skyld indstevnte./

Dommeren tilspurgte begge Parter efter Rescr: af 9 Nov: 1781. om de ere fornøiede med, at Sagen uden afridsnings Cort, aleene efter Sagens Beviislighed og Rettens Befaring, behandles og paadømmes? Begge Parter declarerede: at ingen af dem vil bekoste Situations Cort, men er fornøjet med at Sagen uden det, behandles og paadøm/m/es efter dens Beviisligheder, og Rettens Befaring.

Proc: Gorm fremlagde i Retten Erich Mathiassen Walvatnes, og Mathias Erichsen Walvatnes Skiøde af 2 Nov: 1748 og 29 Sept: 1788 for at beviise i Retten at de er Ejere af halve Gaarden Walvatne, begge 1 Løb Smør ½ Hud, og den øvrige halve Part i Gaarden ejes og beboes af Anders Jørgensen Walvatne, som er indstevnet som Vidne, ligeledes 1 Løb S:, ½ Hd:, hvis Anpart i Skoven er fraskiftet Hoved Citanernes, og ej grændser til Tvedte nogensteds uden som en Punct i Trætte haugs Noven, men h/an/ds Skifte Strækning bliver denne Sag imellem Parterne uvedk:de. Samme Skiøder blev begge oplæst og lyder saaledes: Proc: Gorm videre i Rettelagde Extract af Matriculen, ang:de begge Parters gaarder, som blev oplæst saal: Videre Proc: Gorm i Rettelagde Udtog af Justitz Protocollen af det i Sagen ved dens Begyndelse ved Tinget d: 2 Maj og 24 Sept: 1792, passerte, hvoraf dette er en Continuation efter Rettens der givne Eragtning, hvilket Udtog indeholder saavel den i Sagen

passerte Arrest, som og dens Paastevning til Sam/m/es Confirmation, hvilket sidste Hoved Citanterne endnu paastaaer her ved denne Ret. Sam/m/e Udtog blev oplæst og lyder saal:

Raadm/an/d Olsen paa Contra Citanternes Vegne fremlagde et Skjøde af 23de Juni 1759, og et Dto: af 11 Maj 1789, der begge beviiser Contra Citanternes Ejendoms Ret i Gaarden Tvedt, dem han lod i Retten beroe, og haabede at erholde tilbage med Acten, naar den en gang i sin Tiid er udstædt sam/m/e Skjøde blev oplæst og lyder begge saal:

Begge Parter refererde sig til deres Indstevning, og begjærde alle de mødende Vidner fremkaldt, at gjøre

1793: 37

deres Forklaring.

Vidnerne alle de mødende efter begge Parters Indstevning fremstod, og blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, saa og paalagt, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven, imidlertid de bleve separerede, og fremstod Hoved Citantens

1ste Vidne Lars Jonsen S:E: paa Øfre Wahlen, gl: 58 Aar, sidst til Alters denne Vaar før Paaske, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: ang:de den opgivne Mærking til Skjæl og Skifte i denne Sag og at Anders Jørgensen Walvatne, er fraskiftet Hoved Citanterne som h/an/ds Skov ej gaaer til Tvedte Skifte, uden {et lidet Støkke} som en Spids af en Vinkel eller som en Punct i Trættehaugs Noven, hvor Hoved Citanternes Skifte der begynder, men følger ikke siden, med Tvedt til Skifte, men Hoved Citanternes Skifte, følger med Tvedts Skifte fra Trættehaugs Naaven til Morkjønne, saaledes at Hoved Citanterne ejer paa W: og Tvedte paa Ø: Side af Linien, og gaaer Parternes Skifte, fra Trætte haugs Noven(s) Westre Ende i Nord til Morkjønne næsten W: Ende, fra bemelte Naav, over en \lang/ Myr i lige Linie, omtrent N: til Morkjønne næsten W: Ende, imellem 2 smaae Hauge, omtrent 20 á 30 Skrit \fra Morkjønne/ men heele Strækningen \gaar i/ lige Linie. Der er ingen Skifte Stene eller Kan eller Mærker. Dette veed Vidnet af, at h/an/d er fød paa Tvedt, og var der til h/an/d var 28 Aar, og har hørt og var viist disse Skifte af h/an/ds Fader afdøde Jon Larsen \som/ boede 30 Aar paa sam/m/e Tvedt, død for 6 Aar, og før han blev der bonde tjente han der 6 Aar, og sagde h/an/d var viist sam/m/e Skifter da han kom der, og al den Tiid Vidnet veed, har Hoved Citanternes Brugs Opsiddere og Tvedt Opsiddere, holdt sig disse Skifter efterretlig, og blev Vidnet sin Tiid sagt at ej maatte hugge Vestligere. Møa!! (Mor) Kjønne veed Vidnet intet om, men troer den ligger imellem Walvatne og Horneland, og bliver Tvedt og Walvatne, saaledes saaviit Vidnet veed uvedkom/m/ende; men i Parternes Skifte eller nær ved ligger den ikke. Dybedal kjender Vidnet ikke, og er ej i Parternes Marker, og veed ej den har vært taget eller agtet til Sigte for deres Strækning. Veed ej om, da h/an/ds Fader kom fra Jorden, han da viisede Rasmus Rasmussen Tvedt som kom til Jorden, Skifterne, saasom han tjente andre Steder. Vidnet blev sin saaledes paa begge Parters tilbragte Spørmaal givne Forklaring forelæst, som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod Hoved Citantens 2de Vidne Haldor Jonsen Lejl: paa Højland, gl: 48 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, Broder til næstforrige Vidne, fød paa Tvedt og der opdraget til h/an/d var 15 Aar, da fölgde med sin Fader derfra, og forklarede om Skifterne efter som hands Fader havde sagt og viist ham, ligesom 1ste Vidne, med Forskjæl, at h/an/ds Fader sagde ej, ham var viist Skifterne eller ikke, eller af hvem, men h/an/ds Fader sagde til Vidnet at maatte ej komme der forbi. I øvrigt som 1ste Vidne. Møa!! Kiønne ligger langt inde i {Walvatnes Mark} Langelands Mark, men ikke ved Parternes omtvistede

Strækning. Om Dybedal som 1ste Vidne. Om Skifternes Anviisning til Rasmus Rasmussen af h/an/ds Fader, veed intet. Vidnet's Fader/ har aldrig hugget vesten for bem:te Linie, som Vidnet kan vide. Dimitteret som forrige.

Fremstod Hoved Citantens 3de Vidne Anders Jørgensen Walvatne gl: 54 Aar; sidst til Alters denne Vaar, er Sødskende barn til Mathias Walvatne, men er Contra Citanten hverken beslægtet eller besvogret, forklarede: At er fød og opdraget her paa Walvatne, og har hørt Skifterne imellem Parterne paa denne Strækning, af h/an/ds Fader som boede her paa Walvatne over 30 Aar, og døde for 4 Aar siden, 75 Aar gl:, saaledes, baade om Parternes og sit eget Skifte \hvilket sidste Vidnet der(...?) selv veed og bevidner/ som de forrige Vidner har forklaret, dog er ej gandske vis paa, om Skiftet gaaer imellem de omvundne 2 smaae Hauge eller ved Siden W: for dem. Veed ej om Parterne har holdt sig, eller deres Formænd, Strækningen nøje efterretlig, eller ikke, og har intet hørt derom. Møa!! Kjønnen ligger langt derfra og kom/m/er ej derved, men ligger imod Langeland, ved Skifte imellem denne \sidstmeldte/ Gaard og Hoved Citanterne. Har aldrig hørt at Dybedal har vært taget til Sigte for her omtvistede Skifte, og er ej i Parternes Marker. Om Skifterne blev Rasmus Tvedte viist da h/an/d kom der, veed intet. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod Hoved Citantens 4de Vidne Hans Madsen S:E: p: Birkeland gl: 54 Aar, sidst til Alters Søndag efter sidst Pintse Højtid, er Sødskende Barn til Mathias Walvatne, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede om omvundne Skifter, at veed ej om Anders Walvatnes Skifte, men om Skifte imellem Walvatne og Tvedt, veed ej videre, end at gl: Jon Tvedt, Lejl: da boede paa Tvedt, nu død, \har/ for over 30 Aar siden, ofte hugget ved Morkjønnen, sønden for den, næsten imod W: Ende, men ej W: for de 2 smaae Hauge, altsaa heller ikke Vesten for Morkjønnen, veed ej videre, hvor Skiftet gaaer sønden efter. Møa!! (Mor) Kjønnen ligger imod Horneland, og kan ej kom/m/e herved. Dybedal er og langt herfra imellem Lillebøe og Dahle, Parterne uvedkom/m/ende. Dimitteret som de forrige.

Fremstod Hoved Citantens

1793: 37b

5te Vidne Lars Tallachsen S:E: p: Langeland gl: 60 Aar, {sidst til Alters}, sidst til Alters Skjærtorsdag dette Aar, h/an/ds Datter er gift med Erich Walvatne, ellers ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede om Skiftene som 1ste og 2det Vidne baade om Hoved Citanternes og Anders Walvatnes Skifte. Dette Skifte har begge Parter Brugs Opsiddere altid holdt sig efterretlig, og ingen af dem hugget der forbie. Dette veed Vidnet af, at er fød og altid vært paa Naboe gaarden Langeland, og har hørt Skiftet af sin Fader som boede paa Langeland og der døde for 30 Aar siden, da 63 Aar. Møa!! Kjønnen ligger i Skifte imellem Walvatne, Langeland og Horneland, og langt fra dette Skifte. Dybedal veed intet om, men er ej i dette Skifte eller nær der ved. Om Skifternes Anviisning til Rasmus Tvedt veed intet videre, end at Rasmus Tvedt har sagt til Vidnet, at være viist Skifterne af Mænd som nu ere døde. Dimitteret.

Hoved Citanten frafaldt Lars Pedersen Stue, men fremstillede ustevnt

6te Vidne Helje Olsen S:E: p: Bjelland, gl: 50 Aar, sidst til Alters ved Paaske d: A: ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At omtrent 3 Aar siden, gik Vidnet med Erich Walvatne og Mathias Walvatne, samt Rasmus Rasmussen Tvedt, da viisede de Vidnet ved at passere den lange Myr, at Skiftet imellem dem gik i Morkjønnen, og de taledes om Trætte haug, men viisede Vidnet det ikke. Veed ej videre om Skifterne. Og da Vidnet tilligemed Lænsman/den var paa Arresten over det omstevnte Tøm/m/er, {be}saade de Stuerne, og de var derved hvor Vidnet som meldt havde gaaet med Erich Walv: og Rasm: Tvedt, og de var efter de af Vidnet omvundne Skifter, paa Hoved Citanternes Lejemaal og Ejendom, og da de kom hjem paa Tvedt at forkynde Arresten, for Rasmus og Johannes Tvedt, tilstod de, at de havde

taget og bortkjørt, over paa omtrent Tvedte Mark \saa o.et sk....?/ de nedfældede 9 Træer og 15 Stokker, som de sagde Hoved Citanterne havde hugget. Dimitteret som forrige.

Fremstod Hoved Citantens ustevnt 7de Vidne Lænsmand Jens Jensen Eldøen, som saavel som og forrige blev forelæst Eedens Forklaring, og givet Formaning og Ordre som de forrige, forklarede: gl: 43 Aar, sidst til Alters før Paaske sidst, er Sødskende Barn til Math: Walvatnes Hustr., kjender ej Skifterne, men da Vidnet forkyndte Arresten, eller en anden Dag, i en anden Anledning, han passerte tilligemed Helje Bjelland og Haldor Højland, fra Morkjønne, og vilde gaae forbi Trættehaugen, da viisede Haldor Højland ved søndre Ende paa omvundne Myr, nordere for Trætte haugs Noven, at længere W: maatte h/an/d ikke kom/m/e at hugge da han var paa Tvedt hos h/an/ds Fader, dette sagde han ved en liden Haug som han pegede til. Den Dag de forkyndte Arresten laae de 9 Træer og 15 Stokker ej ved deres Stuer, men paa et Sted østen for, den nærmeste ikke stort over et Hagle skud fra nærmeste Stuer og nogle længere ved et par Kugleskud, og der de laae, sagde Mathias Walvatne som medfulgte, var paa Tvedts Ejendom, og da de kom til Tvedt og forkyndte Arresten paa de 9 Træer og 15 Stokker, som Arrest Klagen eller Ordren indeholdt var hugget af Hoved Citanterne paa deres Ejendom, og bortført af Contra Citanterne paa sidstmeldtes Ejendom, sagde Rasmus og Johannes Tvedt, vist den første, men om den Sidste var tilstæde, mindes ikke intet derimod. Contra Cit: tilspurgde dette Vidne: 1. Om han efter Forlangende af Tvedte Mændene begav sig tilligemed Gjermund Ommundsen Eldøen og Niels Højland, til Mat: og Erich Walvatne omtrent ved Kyndelmisse Tider 1792, og advarede dem at de ikke maatte bortkjøre de 9 Træer og 15 Stokker, hvilke da nyelig var hugget af Mændene paa Walvatne? og 2. Om Aarsagen til dette Forbud fra Tvedte Mændenes Side, var at de formeente, at bem:te 9 Træer og 15 Stokker var hugne paa Tvedts Ejendoms grund? 3die Om dette skeede faae Dage efter at bem:te Træer var nedhuggede af Erich og Math: Walvatne medens bem:te Træer endnu laae ved Stuerne? Rs: til 1ste Ja i alle Deelee. 2det Ja som omspurgt, og Johannes Tvedt var med og saae ved Stuerne. Og da bemærkede Vidnet, at Stuerne var i N: Ende W: for den Myr h/an/d en anden gang gik som før omvunden med Haldor Højland. 3die Da laae Træerne ved Stuerne, vare nyelig hugne, men veed ej hvor mange eller faae Dage siden, men ved Arresten, kjendte Vidnet, de vare de sam/m/e Træer, som da laae østen for som forbemeldt. Dimitteret som de forrige.

Da Hoved Citanten declarerede ej at have fleere Vidner i Sagen, saa begjærte Contra Citanten sine, og endnu ej afhørte Vidner fremkaldede.

De afhørte Vidner mødte til Vedermæle for Processens Skyld disse at anhøre, og fremstod

Contra Citantens 1ste og Sagens 8de Vidne Gjermund Ommundsen Eldøen Lejl: gl: 60 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag dette Aar, ej Par-

1793: 38

terne beslægtet eller besvogret, svarede til Contra Citantens qvæstioner til næstforrige Vidne, saasom til 1ste som 1ste Vidne. til 2det Aarsagen sagde Tvedte Mænd var, at de gjorde dette Forbud, til der blev et Skifte, da de ikke viste Skiftet saa nøje, og da var Vidnet ved Træerne som laae ved Stuerne, i en Haug Westen eller N: W: for en lang smal Myr saa godt som N: Ende paa Myren. 3. Da laae Træerne ved Stuerne, vare nyelig hugne, men veed ikke hvor mange eller faae Dage før. Dimitteret som forrige.

R/aa/dm/an/d Olsen frafaldt Vidnet Niels Olsen Højland \og Lars Stue/ og anmeldte, ej at have fleere Vidner at føre.

Da begge Parter saaledes declarerede, ej at have fleere Vidner at føre; saa blev betalt for de afhørte Vidner, som alle tilbragt Spørmaal og Contra qvæstioner af begge Parter, hver Vidne under sin Forklaring \for Hoved Cit:s Vidner/ af Hoved Cit: for 7 Vidner 4 mrk: 8 s: og af Contra Cit: 2 mrk: 4 s: i alt 1 rd: 12 s:, og \for Contra Citantens Vidner/ af Contra Citanten

for 2 Vidner 2 mrk.;, samt af Hoved Cit: 4 s: i alt 2 mrk: 4 s: gjør 1 rd: 3 mrk: skr: Een Rd: tree Mark.

Efter saaviit passeret, begjærde begge Parter Rettens Befaring; thi blev sam/m/e foretaget af Dom/m/eren med Laugrettet, Parterne og deres Fuldmægtiger samt Vidnerne: Og da under Befaringen Natten paafaldt; Saa beroer sam/m/es Fuldførelse og Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 13 Juli 1793, continuerede Sagen, og først udi alle forbem:tes Nærværelse og Overværelse, Befaringen, hvorved befandtes: At ingen Dybedal eller Stene derved, eller Furre korser eller Møa Kjøen er ved disse Skifte, eller samme vedkommende, eller nogen af Contra Citanernes opgivne Mærke, men i Trættehaugs \Noven/ dens W: Ende, i et \raaden/ Berg hvor 2 {store} Furrer staaer tet sam/m/en, der begynder Skiftet imellem begge Parter, og hvor fra Skiftet gaar \over Længden af en smal Myr/ til Morkjønnen i N: O: T: N:, der Østen for er Tvedte Ejendom, og W: for {W:} er Hoved Citanernes, der samme Sted støder til med en Spids som af en Vinkel, Anders Walvatnes Skifte, men viger strax fra, og følger ikke med Parternes Skifte. Om denne første Stand Punct, og Compas Stregen N: O: T: N: til Morkjønnen, ere eenige af Vidnerne Lars Jonsen Wahlen, Haldor Jonsen Højland, {Hans Madsen Birkeland}, Lars Tallachsen Langeland, Anders Jørgensen Walvatne, men denne Sidste som er eenig med de øvrige om Stand Puncten, afvigede fra de andre Vidner, om Compas Stregen og anviiste den at gaar i N: T: O: omtrent. Alle fulgte da begge Compas Stregerne til Morkjønnen, der kommen, ender Skiftet i Morkjønnens \næsten/ Westre Ende i en liden grøn Plet som et Bække-Siig, hvor man tog Stand Punct, om hvilken Punct vare eenige alle forbem:te og Hans Madsen Birkeland og Helje Olsen Bielland, men undtagen Anders Jørgensen Walvatne, som viisede efter sin først fra Trætte haugs Nov angivne Linie, \den/ at ende i 2 store flade Steene, W: for Morkjønnen op i en Bakke i N: T: W:, derhen fra de øvrige Vidners Stand Punct er 138 Skrit, og ved at gaar derhen i lige Linie, har man Morkjønn Enden omtrent 12 á 16 Skrit paa {venstre} \højre/ Haand fra sig, omtrent østen hen. Men tvers oven fra de øvrige Vidners anviiste Stand Punct til lige tvers over paa Anders Walvatnes anviiste Linie er 50 Skrit. Skoven paa denne Difference ved Morkjønnen ender i Vinkelen, thi over Myren er ingen Skov deri Strækning, og ved Trættehaug, intet, blev anseet af Værdi 1 ½ Rd: Efter saadan Anviisning og befindende, kunde Anders Walvatnes angivne Linie ikke reflecteres paa. Begge Linierne gaar fra Trætte haug til Morkjønnen over en lang smal Myr. Den omstevnte Hugst befandtes Stuerne af, efter Anviisning paa Strækningens nordre Ende, omtrent \.....?/ 200 Skrit fra Morkjønen S: omtrent derfra, og der lige for Hugsteren, blev taget Skrit maal {som} tvers over Vinkelen, imellem begge de angivne Linier, hvor imellem var 20 Skrit. Den nærmeste Stue, ved nærmeste Linie, af Hugsteren er ind paa Walvatne Ejendom 24 Skrit, og hvilken Linie er endda den ej reflecterte \af/ And: Jørg: Walvatne opgivne; men 44 Skrit fra den antagne, de øvrige Vidners angivne Linie, og fra denne antagne Linie, til længst fra værende Stue er 76 Skrit. Altsaa efter hvilken af Linierne, der kunne blive gjældende, har dog Contra Citanterne {hugget paa W:} bemægtiget sig de fældte Træer, og disse fældede paa Walvatne Ejendom \og alle W: for Myren/. Af Træerne fantes at ligge paa Walvatne Ejendom, dog ingen af dem ved Stuerne, W: for Anders Walvatnes Linie 2 Sex Alen og 2 fire Alens Stokker, imellem Linierne 2 l(ange?) T(ræe?), 2 Sex Al: og 4 fire Alen Stokker og østen for den antagne Linie, altsaa i alfald paa Tvedt Ejendom 8 lange Træe og 5 Sex Al: Stokker. Om de fra Stuerne bortførte, tilstod Johannes Rasmussen Tvedt, at han havde taget de Tvedt nærmest liggende. De nu overalt liggende Træer og Stokker fandtes ubeskadigede, og ej forringede. Ved Morkjønnen \og Trætte haugs Noven/ fantes ingen gamle Mærker. Efter alt dette udfindes ej rettere, efter Vidnernes Forklaring, end at Skiftet bør gaa i lige Linie fra det raadne Berg ved de 2 {store} Furrer i Trætte haugs Novens W: Ende i N: O: T: N: til den ommeldte grønne Plet i Morkjønnens næsten Westre Ende søndre Side. De omvundne to Hauger fantes den antagne Linie, at gaar i

den østligste Haugs østlige Kant, hvor noget W: for, dog førend man kommer til Anders Walvatnes Linie, ligger den anden Haug, men begge Haugene sønden for Morkjønne omtrent 20 Skrit nu, men da der er Stene i Vandet, saa kan Vandet sættes højere og da komme nærmere Haugene, men aldrig kan skjønnes at komme nærmere den nærmeste, end omtrent 10 Skrit. I den Westligste Haug W: Side gaar en Fæe Vej.

Da begge Parter og deres Fuldmægtiger declarede, at intet videre at have Vidnerne at tilspørge, eller at begjære af dem an- eller paaviist, men begjærede det paaserte Edfæstet; Saa blev alle Vidnerne fremkaldede og forelæst Befaringen

1793: 38b

\af Protocollen/ den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed corporlig med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og viist, de rette dem bekjendt Skifter, efter hvad de veed, have seet og hørt, og vide intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist; Derefter de aldeles med begge Parter Consence, fra Retten blev dimitteret.

Proc: Gorm paastod: 1mo Da Retten har befaret Marken imellem begge Parter Ejendomme; Saa var han begjærende, at Steeningen og Reeningen, maatte skee efter de fleeste Vidners Anviisning, og ved Dom blive bekræftet. 2do Da denne respective Ret, selv have seet, og erfaret, at de 9 lange Træer, og 15 Stokker som Hoved Citanterne selv haver hugget, men af Contra Citanterne selv og deres Folk, ere bortførte fra Stuerne, hvoraf endeel befindes paa Walvatne Ejendom, og endeel paa Contra Citanternes Ejendom; thi paastod Han, at Contra Citanterne, bliver tilfunden og dømt, at betale Skadegjæld efter Loven. 3to Frafaldt Comparenten de paastevnte Bøder, men indstillede til Rettens Skjøn eller Dømmende, om Contra Citanterne ikke bør at mulcteres hver for sig med 2 rd: til Sognets Fattige for deres overmodige Foretagende. 4to Paastod Comparenten, at den gjorde Arrest maatte nu ved Dom blive confirmeret og Stadfæstet. 5to Da Citanterne formedelst borttagne og bortførte lange Træer og Stokker, ikke have kunnet faae deres i Savogen staaende Saug, repareret, da sam/m/e Træer og Stokker dertil vare hugne, hvorudover de have maat liidt stor Skade og Tab i deres Nærings Vej og Brug; saa paastod Comparenten at Contra Citanterne bliver tilfunden og dømt for denne Citanternes paaførte Tab at betale til dem i det mindste 20 rd: 6to Paastod Comparenten at Contra parterne bliver tilfunden og dømt at betale til Hoved Citanterne for denne dem paaførte og paatvungne Process saavel for Arresten, Hjemtings Omkostninger og videre, samt for denne Aasteds Forretnings Bekostning i det mindste 60 rd: og derpaa indlod Sagen til Doms, med Reservation, af hvad Indsigelser kunde anlediges af forventende Hr: Raadmand Olsens Paastand.

Hr: Raadmand Olsen for Contra Citanterne maatte kortelig forestille: At naar man betragter Situationen, og Vidnernes sær Anders Jørgensen Walvatnes Provemaal som ældste Vidne og kjendt paa gaarden, da troer Comparenten, det at være U(n?)ægteligt, at jo Linien som skal skjælnes imellem Walvatne og Tvedte Skov Ejendomme burde at gaae fra Steenene der ligger lidet W: for Morkjønne, og i et lige Strøg uden Bøjning følge til den westre Ende af Trættehaugs Noven. Dersom denne Linie følges efter rigtig Compas Streg, da troer Comparenten at de fleeste af de omvundne Træe Stuer /: ikke at tale om det afhugne Tømmer og Stokker :/ vil befindes østen for denne Linie og paa Tvedtes Ejendom. Denne højst respective Ret er bedst bekjendt, at ingen Mærker har forhen vært sat imellem de omtvistende Parter Ejendomme paa den Side, ja ikke en gang rigtig kjendt, hverken af Parter eller Vidner, sin heele \ud/Strækning, følgelig kan ingen Fornærmelse siges at være skeet, og er det skeet er det culpa lata og ikke Delictum, følgelig heller ikke Brødeskyldig, da Tvedte Mændene har handlet bona fide hvilket deres Forbud til Walvatne Mændene, om ej at bortkjøre det hugne Tømmer, beviiser. Endskjønt nu at Tvedte Mændene har bortkjørt efter deres egen Tilstaaelse dette Tømmer som var hugget af Mændene paa Walvatne, og skulde vært ført ind paa Tvedtes

Ejendom, saa befunder dog den højrespective Ret selv, at største, Deelen deraf endnu ligger paa Walvatnes Ejendom NB: efter den formeentlig urigtige Linie som Mændene paa Walvatne vil have sig tillagt; og da bem:te Mænd eller Hoved Citanterne paastevner at Tømmeret skulde ligge paa Tvedt Ejendom, saa beviiser dette, efterdi Samme nu fantes paa Walvatne Ejendom, at deres Stevning enten er urigtig, eller og at de viiselig har indseet, at Linien burde gaae fra de af Comparenten ommeldte 2de Steene, og til Trætte haug Noven, Træerne ere ubeskadigede, og Walvatne Mændene altsaa derved ingen Skade tilføjet, hvorfor Skadegjæld, Bøder og alt det overdrevne som Hoved Citanterne har paastaaet, forhaabentl: maae og bør bortfalde. Comparenten indlod derfor allerærbødigt Sagen Dom, med lige ærbødigt Paastand, Imo at Grændse Linien imellem Walvatne og Tvedte bliver draget fra de titmeldte 2de Steene og til Trættehaugs Novens westre Ende i et lige Compas Strøg, og 2do At Contra Citanterne frifindes for Hoved Citanternes Tiltale, i alle Deel og 3tio At Contra

1793: 39

Citanterne bliver tillagt af Hoved Citanterne udi denne Sags Omkostninger 30 rd:

Proc: Gorm referede sig til den af Retten for rigtigst befunden Strækning og Linie, at samme bliver saaledes dømt og stadfæstet, i øvrigt vedblev Comparenten sin gjorde Paastand, saavel for Skadegjæld, som Erstatning for Hoved Citanternes Tab, saasom Saugen ikke blev repareret, som og angaaende Processens Omkostninger der ere gandske billige, og kan ikke tilstrække til Hoved Citanternes Udlagde Penge, og indlod med Ærbødighed Sagen til Doms.

Hr: R/aad/m/an/d Olsen igjentog sit forrige, og ligeledes afvartede Rettens lovmedholdig Dom følgelig h/an/ds nedlagde Paastand.

Sagen begjærte begge Parter uden videre Procedure nu paadømt.

Efter saaviit passeret blev Sagen til Doms optagen, og for først at anføre denne Aastæds Sags og Forretnings Bekostning

Dommeren for Toe Dages Forretning efter Reglement 11 Juni 1788 5 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet: Lænsmanden for hans Umage med Laugrettes Mændene at tilsige, dennem at fremstille, og ved Forretningen som forlangt at møde, for 4 Dage á 3 mrk: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet: Laugrettes Mændene for deres Umage og Nærværelse i to D/a/ge hver dgl: 24 s: er for hver af de tre ½ rd: Men for Fem af dem som have over en Miil til deres Hjem hver 2 mrk: dgl: er 4 mrk: for hver, i alt 4 rd: - 5 mrk: - 0 s: bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet beløber

11 rd: - 5 mrk: - 0 s:

skriver Elleve Rigsdaler Fem Mark som nu af Hoved Citanterne blev betalt hver sit og hvorforuden Actens Udstædelse betales af hvem som Samme forlanger.

Derefter blev Sagen \af Dommeren/ med Laugrettes og Meddoms Mændene igjennemgaaet og overvejet, og derudi af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Skifterne imellem Parternes Skove paa omstevnte, ventilerede, anviiste og omtvistede Strækning, kan ej fastsættes rettere efter alle Vidnernes /: eet eeneste undtagen /: eenstemmige Udsigende og Anviisning ved Befaringen, end at skal gaae fra det raadne Bierg ved to Furrer i Trætte houg Novens Vestre Ende i N: O: T: N: over een smal Myr, efter dens Længde, til en liden grøn Plet i Morkjønnens næsten westre Endes søndre Siide, i lige Linje, hvor Østen for er Tvedtes Ejendom, og Westen for, Hoved Citanternes, efter herefter anførende nu gjorde Mærker med Kors i Træer og Bierg og nedsatte Mærkesteene, med Vidnesteene, Kul og Næver, hver Slags anbragt efter Stedernes Lejlighed som følger: Fra det raadne Bierg i Trættehougens bemelte Nov, hvor blev hugget Kors i Bierget, og i de to ommelte hosstaaende Furrer, i hver, to Kors, paa hver Træes Nordre og Søndre Side derfra

78 Skrit i en Furre to Kors, derfra 56 Skridt i en Furre to Kors, derfra 46 Skrit nedsat Mærkesteen i Enden af Myren, derfra 145 Skrit i Myren, nedsat Mærkesteen, derfra 144 Skrift i sam/m/e Myr nedsat Mærkesteen, derfra 88 Skrit til Enden af Myren, nedsat Mærkesteen, derfra 70 Skrit i en Houg i et Skarv Bierg, paa Hougens Østre Side, hugget Kors, derfra 74 Skrit til den grønne Plet, ved Morkiønnen hvor Skiftet ender, nedsat Mærkesteen, fra Mærkesteenen til Kiøn/n/en er i sam/m/e Compass Streg 12 Skrit. Da nu Befaringen viiser, at de i Arrest Forretningen anmeldte Lange Træer og Tøm/m/er Stokker, som Contra Citanterne tilstaaer, og det omvundne af Dem gjorde Forbud beviiser, at de har villet, og have, bemægtiget sig, ere hugne paa Walvatnes Ejendom, og ingenlunde efter Contra Citanternes Fuldmægtiges Formeening, om endog den af det enkelte Vidne Anders Jørgensen Walvatne anviiste Linje, havde blevet \ret/ Skiæl, paa Tvedts Ejendom, eller kunde komme derpaa, efter sam/m/e Linje, hvis Compass Streg er accurat paa saa faae grader nær, at Forskiællen ej ville falde den Meening i Faveur, det og Skrit Maalet beviiser; thi er Tver Maalet, af Vinkelen ved Morkiønnen 50 Skrit, og ved Stuerne omtrent 1/3 Part nordlig paa heele Linjen 20 Skrit, og nærmeste Stue er ved Anders Jørgensens Linje 24 Skrit W: fra Sam/m/e; saa bliver det umueligt, at den/n/e af Contra Citanterne paastaaede giældende Linje, kunde trække Stuerne ind i Tvedts Ejendom; Altsaa have Contra Citanterne, uimodsigelig, og uden at kun/n/e undskyldte sig, med forhen manglende Mærker, da Strækningen er med alle Vidner beviist, heri Fornærmet Hoved Citanterne, og derfor pligtige Landnam, efter Lovens pagina 169 articul 17, dog da Vurderingen ej er skeet efter sam/m/e articuls Bydende, og Landnam efter Lovens pag: 1013. art: 29 tilkom/m/er Hoved Citanterne; Men da disse i deres Paastand have frafalden Bøder; og de paastaaede Mulcter til de Fattige, have ej Lovs Medhold; saa bortfalder sam/m/e; og ligesaa bortfalder Skadegiæld, da Træerne og Stokkerne hvilke ere ubeskadigede, endnu ligger saa nær Stuerne, som Befaringen viiser, og Nærings Spilde i Anleedning af Saugens Reparation er ubeviist. Den i Rettelagde Arrest, er altsaa beføyet, forrettet, og ligesaa lovlig forfulgt. Thi kiendes og døm/m/es, af Dom/m/eren og Meddomsmænd for Rett og herved afsiges: At Arresten som lovlig effectueret og forfulgt, confirmeres, og Skove Skiftet skal herefter paa omventilerede Strækning gaae imellem begge Parter paa den under den/n/e Sag efter de fleeste Vidners Anviisning med foran beskrevne Korser og nedsatte Mærkesteene fastsatte Linje, til bestandig Regel og Rettesnor for begge Parter Brugs nu havende og efterkom/m/ende Ejere for Eftertiiden. Det tit om/m/elte Tøm/m/er og lange Træer, skal tilhøre Hoved Citanterne, og Contra Citanterne bør føre det deraf som ligger paa Tvedts Ejendom, til Stuerne paa Walvatnes Ejendom, under 8 skil: Mulct til Storøns Sogns Skole Kasse for hver Dags meere end 15 Dages Forhaling efter Dom/m/ens Forkyndelse. Contra Citanterne betaler til Hoved Citanterne udi den/n/e Processes Omkostninger Halvtrediesindstyre Rigsdaler. I øvrigt begge Parter Friefindelse for hinandens Tiltale. Det til Betaling idømte udreedes inden 15ten Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Mulct Udstød til Begge

1793: 39b

Aasteds Rett paa Stue contra Kanelønning

Anno 1793 Mandagen den 15de Julii Morgen tidlig, er Aastæds Ret sat paa Gaarden Stue i Føjens Skibrede til efterskrevne Sags Behandling efter Requisition af SelvEjeren paa samme Gaard Lars Pedersen Stue, og i overværelse af efterskrevne Districtets Foged Hr: Koren opnævnte eedsvorne upartiske \Parter[ne]/ ubeslægtede og ubesvoglede, samt nu af Skibredets Lænsmand Jens Jensen Eldøen i Retten fremførte og fremstillede Laugrettes Mænd, navnlig:

1. Peder Haldorsen S:E: p: Kyvigen. 2. Niels Olsen S:E: p: Mehamer. 3. Niels Olsen Lejl: p: Højland. 4. Helje Olsen Bielland S:E: 5. Johannes Thom: S:E: Nedr: Rommetvedt. 6. Jon Ols: St: Branvigen S:E: 7. Lars Hans: Lejl: Øfr: Øchland. 8. Bertel Pedersen Nordhuglen S:E:

Citanten Lars Pedersen Stue fremstod for Retten /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og i Rettelagde sit udstyrde skriftl: Stevnemaal i denne Sag af Dato 2 Maj 1793 som med paategnet Berammelse lyder saaledes:

Stevne-Vidner Torkel Brynildsen S:E: paa Nedre Øchland og Samson Olsen Stuetræ Huusmand, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme Stevning lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og talt ved de alle selv, undtagen Halvor Larsen og Hans Larsen Dahle, men forkyndt Stevningen henseende dem, i deres Huus i Paahør af Halvor Dahles Hustrue, og Hans Dahles Datter som har været til Confirmation og Guds bord Navnl: Anne Hans Dt:

Citanten derefter i Rettelagde sit Skjøde paa Gaarden Stue No: 30 S: S:E: gds: i bem:te Skibrede af Landskyld $\frac{1}{2}$ Løb Smør 1 Hd:, dateret 29 Janv: 1780 som blev oplæst saal: samt Extract af Matriculen som viiser Landskylden som ovenmeldt, og at Kaneteig eller Kanelønning No: 29 S: S:E: gds: ligeledes skylder i Landskyld $\frac{1}{2}$ Løb Sm: 1 Hud, hvilke Extract blev oplæst og lyder saaledes:

Alle i Stævningen benævnte mødte, undtagen Sr: Gorm, men for ham mødte Gregorius Hansen Huusmand under Leervig, til at viise hands Skiftemøde, samt til at viise sit Skiftemøde ligeledes Mikkel Lønning, men Helje Lillebøe er ej mødt. De mødte vedtog lovlig Varsel.

For Contra Parten den indstevnte Gunder Steffensen Kanelønning mødte V: og V: Hr: Raadmand og Procurator Olsen fra Bergen /: betalt Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og benægter den fra Hoved Citanten Lars P: Stues Side i Retteførte Hoved Stevning af 2 Maj d: A: hvorved Lars Stue intenderer intet videre, end at skille den eenfoldige og fattige Gunder Steffensen Kanelønning ved sin halve Bøe, hvilket Comparenten, nærmere forbeholdt at opklare, ligesom det vil viise sig, at hans Hensigt er, ingen Anden end denne. Comparenten producerede for Gunder Kanelønning Contra Stevning af 25de f: M: paategnet Berammelse til i Dag, og bem:te Stevning viiser hvorledes Linien imellem de tvistende Parters Ejendomme fra umindelige Tider har gaaet og forhaabentl: endnu bør gaae. I øvrigt vilde Comparenten fornemme om alle de Contra Indstevnte møder, og bad at Stevningen maatte blive afhjemlet, om mod Formodning nogen ikke skulde møde. Stevningen blev oplæst og lyder saal:

Stevne Vidnerne Lars Torbjørnsen Hysingstad og Niels Samsonsens Hysingstad afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme Contra Stevning for alle indbem:te at have forkyndet, og hvorefter de møder alle, undtagen Sr: Niels Gorm og Helje Nedre Lillebøe, men Stevningen henseende de Sidstmeldte, er forkyndt for Sr: Gorm og Helje Lillebøe selv.

Alle contra Indstevnte mødte undtagen Sr: Gorm, men for ham mødte hans Huusmand og Tjener Gregorius Hansen Huusmand under Sr: Gorm under Gaarden Højland, men Helje Lillebøe mødte ikke.

Contra Citanten fremstillede her ustevnt godvillig mødende Vidner Guri Gunders Datter Enke efter Steffen Larsen Kanelønning, og Moder til Contra Citanten men ejer intet nu Kanelønning, og der er Vilkors Kone, og kan ej arve sin Søn som har 4 Børn, og paa Aastedet ved det ene neml: det nordre Ende Skifte ved Kløvsteenens vil fremstille en 88 Aar gl: Mand Lars Halvorsen forhen S:E: nu Vilkors Mand paa Dahle, som formedelst Alder og Svaghed ej kan kom/m/e længere.

Dommeren tilspurgde begge Parter i allerund: Følge Rescr: af 9 Nov: 1781, om de ere fornøjede med, at Sagen, uden afridsnings Cort, aleene efter deres Beviisligheder og Rettens

Befaring paadømmes? Dertil de svarede begge at ingen af den, nu, vil bekoste Situations Cort, men begjærde Sagen uden Samme, behandlet og paadømt som meldt.

Hr: Raadmand Olsen producerede dernæst Gunder Steffensen Kanelønnings Skiøde paa h/an/ds ejende Jord, neml: eet af 27 Feb: 1778, og et dto: af 3 Maj 1792 som begge blev

1793: 40

oplæst og lyder saaledes.

Begge Parter \som/ mødte og vedtog lovlig Varsel fra hin anden, refererede sig til deres Indstevninger, og begjærde deres Vidner fremkaldte, at gjøre deres Forklaring. Vidnerne, de Indstevnte, og anmeldt ustevnt mødende, blev paaraabt, og alle mødte, for begge Parter, og vedtog alle lovlig Varsel, tillige i saaviit baade at paahøre hin andens Vidnesbyrd, saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunde blive hinanden imod, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og nøjagtig Paaviisning, saa og paalagt, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven, imidlertid de bleve separerte og fremstod

Hoved Citantens 1ste Vidne Johannes Nielsen S:E: p: Hage, gl: 52 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, og 2de Vidne Peder Anfinzen Tvedt S:E: gl: 45 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, som begge med Contra Citantens Samtøkke under eet blev afhørt, da de ej skal vide meere, end hvad de begge paa eens og sam/m/e Tider have vært i Beskikkelse med Parterne og ellers hørt deres Ventilationer hvilke begge \Vidner/ paa begge Parters tilbragte Spørmaale forklarede: At for omtrent 8 Aar siden, var de af Lars Stue tilkaldte og fulgte ham i Marken imellem begge Parter, da og var med Contra Citanten og h/an/ds nu afdøde Fader, da de begge eenige viisde Vidnerne /: veed ej om de om Skifterne vare forenede /: Skifter fra Landaas /: {syntes} i lige Linie ingenlunde /: men i en krum Strækning i Skoven og Udmarken imellem Bøen og Kløvsteenene N: eller N: W: for Bøen, men fra Landaas til Bøen S: eller S: O: for Bøen, til det Sted hvor da var Haae gar imellem Parterne, gik Linien nogenlunde lige, som de syntes, men hverken havde de Compass med, eller drog Snor eller tog Linie med Stænger oprejste, derefter gik over imellem begge Parters sam/m/engrændsende Bøer, følgende Haae gjærdet, hvor det var, og hvor ingen var da Moen deraf, omtrent lige Linie som forbemeldt, da fra Bøe gjærdet, hvor Haae gjærdet og Moe deraf slap paa N: eller N: W: Side, gik de til Kløv steenen, der som meldt ingen lige Linie, men en Krumming bøjede deres Gang til N: til den Side Stue ligger, og endtes i Kløv steenen. Erindrer ingen Navne imellem begge Ende Skiftene. Mindes ikke hvad deres Samtale den Gang var, enten om Skifter at berigtige eller fastsætte, eller gjærder at opsætte; /: thi i Udmarken og Skoven vare ingen Skiftes gjærde /: eller hvad Andet. Derefter anden og sidste Gang for nu 2 Aar siden, Vaaren Paasketider 1791, vare de af Lars Stue tilkaldte og fulgte de med Lars Stue til Kanelønning, til Gunder Steffensen, h/an/ds Fader saae de ikke, da de alle fulgdes ad i Marken, og begyndte at gaae fra Bøernes N: W: Side, fra anviisde Haae gar som skifter Bøen imellem begge Parter, et Støkke i sam/m/e Krumming som første Gang, saa meget som omtrent 1/3 Part af heele den Strækning paa den Side Bøen, til en Haug tet paa den opgangne Side af en Myr, dens østre Ende, da Lars Stue paastod og begjærte af Gunder Kanelønning dette opgaaede Støkke gjærdet med Skiftes gjærde, dette for det første, for Creaturerne som fra Kanelønning gik ind paa ham, og det Støkke gjærde vilde hand at Kanelønning skulde opsætte, da Gunder Kanelønning sagde, at vilde heller gjærde end have Process, som Lars Stue truede med, med de ord, at hvis h/an/d ikke fik det saa, maatte han have et andet Raad. Meere passerede ej den Tiid. Begge Parter erklærde for Retten, at dette gjærde er ikke gjort. Vidnerne declarerede ej at vide mere,

og blev deres Forklaring forelæst den de vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, bleve de med begge Parter Consence til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Da Hoved Citanten declarerede ej at have flere Vidner, saa betalte h/an/d for de 2 Vidner To Mark, og Contra Citanten Een Mark, i alt Tree Mark, hvorefter paaraabtes de øvrige af Contra Citantens indstevnte, og anmeldte 2 Vidner, da og de afhørte Hoved Citantens Vidner, mødte til Vedermæle for Processens Skyld disse at paahøre, og fremstod da

Contra Citantens 1ste og Sagens 3de Vidne Halvor Larsen Selv Ejer paa Dahle, gl: 59 Aar, sidst til Alters Chr: Himmelfarts Dag, er Sødskendebarn til Lars Stue, og ligesaa til Contra Citantens Fader, forklarede: At for 40 Aar siden, hørde Vidnet, af adskillige gamle Folk, som havde været med, da at rette Skifterne, imellem Parternes Formænd paa Jordene, men uden nogen Rettes Dom eller Direction, efter hvilken Forretning Skifterne skulde være forandret, at de fra den Tiid skulde gaae, fra Landaasen i lige Linie til Kløv steenen, alt lige Linie i eet baade over Bøen og Skoven og Udmarken, men hørde ej nævne enten Compassets Streeg, eller Snor eller opreiste Stager, kun efter Gisning som de syntes; Hvorledes Skifterne vare, før de 40 Aar, veed Vidnet ikke. For omtrent 8 Aar siden var Vidnet med 1ste og 2det Vidne, at opgaae Skiftet, da vel synte efter h/an/ds Tøkke det gik lige fra Landaasen over W: Ende af Lang Myren, til Bøegjærdet der Haae gjærdet skifter imellem begge Parter, men uden Compas, Snor og uden Stænger, derfra over Bøerne følgende Haae gjærdet, syntes efter Tøkke og Gisning, at være i sam/m/e lige Linie fra Landaasen, derfra fra Børnes N: W: Side, fra Haaegjærdets N: W: eller N: Ende, i før omvundne Krumming som bøjer til N: til den Side Stue ligger, hvilken Krumming Vidnet fandt meere til Krog end han havde formodet efter det h/an/d for nu 40 Aar siden havde hørt, derpaa endte de Skifte Gangen i

1793: 40b

Kløv steenen. De gik den gang for 8 Aar siden, for at see Skiftet over til et Forliig, da blev sluttet Forliig imellem da levende Gunder Kanelønnings Fader som nu er død, og Gunder Kanelønning selv paa den eene, og Lars Stue paa den anden Side, at de skulde gjærde hver sit Støkke, Stue sit og Kanelønning sit, fra Bøe gjærdet til Kløv steenen, hvilket Lars Stue paastod for Creatureernes Skyld, efter samme Krumming som havde været af gam/m/el Tiid, og blev de forenet, at Kanelønning skulde gjærde fra Bøe gjærdet, og Stue til Kløv stenen, og Skiællet imellem hvers gjærde part skulde være ovenfor, eller N: eller N: W: for en Myr ved et Sted kaldet Eegh(ove?) Ung(erne?). For nu 20 Aar siden havde Vidnets Fader Lars Halvorsen Dahle sagt til Vidnet, at Peder Stue nu død for over 30 imod 40 Aar siden, havde sagt, en gang da de gik en Vej der ligger imellem fra Kløvestens Aasen til Stue, og (...?)d omtrent halv Vej paa Krummingen imellem Kløv stenen og Bøen, der sagde Peder Stue om 2 Vindfælder der laae, at den østlige skulde høre Stue til, og den Westlige Kanelønning, de laae saa godt som tet sammen, saa der skulde Skiftet gaae imellem. Dimitteret som forrige.

Fremstod Contra Citantens 2de Sagens 4de Vidne Hans Larsen S:E: p: Dahle gl: 57 Aar, sidst til Guds bord denne Vaar, beslægtet som h/an/ds Broder forrige Vidne, forklarede: Om det for 40 Aar siden passerte, efter Rygte, af Folk som forrige Vidne. Før den Tiid veed intet om Skifterne. Af h/an/ds Fader har han ej hørt andet, end at enden i Kløv steenen er Kan imellem begge Parter, og om Vindfælderne som forrige Vidne. Det omvundne for 8 Aar siden, var Vidnet ej med, og veed intet derom. Viidere veed ikke. Dog forinden h/an/ds Dimission begjærde Raadmand Olsen ham tilspurgt, om han veed noget om 2 korsede Furrer i Skiftet imellem Parterne. Rs: Nej. Dimitteret som forrige.

Igjen fremstod forrige \Vidne/ og paa Spørmaal om 2 korsede Furrer forklarede: At har for \8/ Aar siden, seet 2 Furrer paa deres Stuer, øxet flad til at viise Mærker, kaldet Blok Furrer, de stod paa N: W: Side af Bøe gjærdet, ikke langt derfra, noget fra hinanden, veed ej enten Hagle Skud eller Kugle Skud. Flere ere der til Mærker det øvrige Skifte til Kløv steenen.

Fremstod Contra Citantens 3de Sagens 5te Vidne Jan Jansen Baarevigen Lejl., gl: 47 Aar, sidst til Guds bord den/n/e Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At kan mindes over 30 Aar, er fød paa Kanelønning, har hørt af nu afd: Steffen Kanelønning Skiftet imellem Parterne, som Vidnet siden har kjendt \da han/ var paa Kanelønning til sit 25de Aar, og hvilket Skifte Steffen Kanelønning viisede Vidnet, at skulde rette sig derefter i Hugsten, og ikke hugge forbi Blok Furrene, har og ikke hørt andet, end at Stue Beboere har og rettet sig derefter samme. Skiftet er endnu som da, som Vidnet ikke andet veed, og da gik det fra Landaas Steenen \i Hældet/ i vestre Ende paa Lang Myren og til Haae gjærdes enden paa Bøegjærdet, alt i omtrent lige Linie efter nogle Blokfurrer, derpaa i N: N: W: lige over Bøen med Haae gjærdet som er endnu, i samme Linie alt N: N: W: fra Landaasen. Fra Bøegjærdets N: W: Side ... (?) Haae gjærdets Ende der, {til} i sam/m/e N: N: W: til Eeg Ho(ve?) Ung(ene?), alt efter Blok Furrer, derfra i West, igjennem Nonkjønne Hoven, til Kløv steenen, alt efter Blokfurrer, men ingen Skiftesgjærde er i Udmarken. Har ellers hørt af Daniel Stue, tredie Mand før Hoved Cit:, hans Datter Brithe død for 16 Aar siden, at Skiftet skulde gaae længere Nord ved Kløv Steenen i en Vinkel, og i Vinkelen skulde staae en Steen, den Peder Stue overfor 50 Aar nu siden, ved en Markegang, tog op, og slængde bort, og slog hende fordærvet, fordi hun vilde sige Sandhed, og viise Skifterne, og sønden for Børne \fra Haae gjærdet/ et Støkke derfra, sagde hun skulde ogsaa staae en Steen, tet ved en Vej kaldet Svensvold Vejen, ved en Eeg, og \gaaer/ fra Haae gjærdet \over Lang Myren/ forbi ved sidstmeldte, {over Langemyren} i Landaas Steenen. Dimitteret som forrige.

Ingebreth Robbestad frafaldt Contra Citanten.

Fremstod Contra Citantens 4de og Sagens 6te Vidne Guri Gunders Datter gl: 70 Aar, sidst til Alters denne Vaar, som før meldt Moder til Gunder \Kanelønning/, ej Slægt til H: Cit:, forklarede: At er fød paa Kanelønning, og har altid der vært, har for over 50 Aar siden hørt af hendes Fader død for over 6 Aar siden, at have hørt af Sæbjørn Stue anden Mand forud(?) (førend?) H: C:, at Skiftet gaaer fra Kløv stenen over Rustene, der østen for er Stue, og Westen for Kanelønning, under Rusten, i en liden Haug

1793: 41

ved en Vej, ved Eegh(ove?) Ung(erne?), i Vinkel, da til Haae gjærds Enden i lige Linie, derefter følger Haae gjærdet over Bøen, som gaaer endnu som Haae gjærdet altid har gaaet, fra Haae gjærdets sydlige Ende, over Langemyrens \W:/ Ende, til Svensvolds Vejen i lige Linie til Landaas Steenen. Skifterne er de sam/m/e endnu som den Tiid med den Forskjæl, at Vinkelen for faae Aar siden, er af Lars Stue begyndt at ville træ(kke?) (træffe?) ind paa Kanelønning. Dimitteret som forrige.

Efter saaviit passeret, begjærde begge Parter Rettens Befaring; thi blev samme foretaget af Dommeren, med Laugrettet, Parterne og Contra Citantens Fuldmægtig samt Vidnerne; Og da under Befaringen Natten paafaldt, saa beroer Sammes Fuldførelse samt Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 16 Julii 1793 continuerede Sagen, og først udi alle Forbemeltes Nærværelse og Overværelse, Befaringen, hvorved befandtes: Den af Vidnerne alle eenstemmig, saa mange som have vidnet om de sidste 40 Aar, anviisede Strækning, hvorom de paa Stederne bleve ved Paaviisningen gandske overeenstemmende, at gaae fra Landaasen hvor befandtes en gl: Mærkesteen som er Mærke imellem Parterne og fleere i Vinkler paastødende Gaarders Skove, neml: Lønning og Højland, hvis Ejere den førstes Selv, og den Sidste ved Gregorius Hansen Leervigen, der mødte, og eenstemmig med Parter og Vidner i denne Sag viisede Samme, i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: N: (?) {og N: T: W: $\frac{3}{4}$ N:} til Bøe gjærdet om begge Parters Bøe og deres Haaegjærdes Sydlige Ende, \og/ over Bøen fulgte den gl: Haae gar Moe i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N:, og $\frac{3}{4}$ Nordlig N: T: O: N: $\frac{1}{2}$ N: T: O:, og N: T: O: $\frac{1}{2}$ N: N: O: til

Haaegjærdet(s) N: Ende, derfra N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: T: W: N: N: W:, N: W: T: N: N: W: T: W: $\frac{1}{2}$ W: N: W: W: N: W: W: T: N: $\frac{1}{2}$ W: til Kløv steenen \alt med gl: Blok Furre, men ingen Skifte gjærde/

Den af Contra Citanten til Vidne paaberaabte Lars Halvorsen Dahle \mødte ikke/ og Hr: Raadmand Olsen frafaldt h/an/ds Vidnesbyrd og Paaviisning, samt for 4 Contra Vidner betalt 3 mrk:, og for Sam/m/e af Hoved Citanten blev betalt 1 mrk: 8 s: i alt fire Mark og otte Skl:

Her forenede begge Parter sig og forliigede sig om de opgaede Skifter, og begjærede samme efter deres Compass Stræger og givne Anviisninger samt befindende Blok Furrer og Birker, fastsatte ved Korser i Stene eller Berg, og Mærkestene, alt paa de Steder som Parterne selv, aldeles {...} eenige samt Vidnerne vilde anviise. Paa hvilken Begjæring Retten var følgagtig, og fastsatte til ret Skjæl og Skifte imellem Parternes Udmark, Skov og Bøe, den opgaede Strækning hvor Stue ejer Østen for, og Kanelønning Vesten for, med efterskrevne Mærker, Kors i Stener eller Berg \eller Træer/ eller Mærkesteene, med Vidnesteene, Kul og Næver, efter hver Steds passeligste Belejlighed, alt hver Mærke efter begge Parters forenede Anviisning som følger: I Landaasen (Land Aasen) blev den gamle Mærkesteen i alle bem:te tilstødende Ejeres Nærværelse, optaget og fornyet med Kul, Næver og 2 Vidne Steene derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 70 Skrit til en jordfast Steen, 2 Skrit førend man kom til en blokket Furre i den Steen hugget X derfra i N: 44 Skrit til en blokket Furre hvori hugget 2 Kors, paa S: og N: Side derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 74 Skrit til en anden blokket Furre, der hugget paa sam/m/e Sider 2 X derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 94 Skrit til en liden Haug, hvor nedsat Mærkesteen derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 24 Skrit til en blokket Furre, der hugget 2 X Her og paa alle Træer herefter Korsene paa S: og N: Side derfra over W: Ende af Langemyren i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 104 Skrit der nedsat Mærkesteen derfra N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 124 Skrit i en Jordfast Steen hugget X, og paa Stenens søndre Side tet ved Samme fandtes en \gammel/ Mærkesteen som blev fornyet med Kul og Næver derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: i en liden Kjøen midt i Bøegjærdet, til Kjønen 104 Skrit, hvor tværs over for begynder Haae gjærdets Søndre Ende over Børne, der norden for Kjønnen, Katte Kjønnen kaldet, i garmoen blev sat Mærkesteen 12 Skrit norden fra Kjønnen, og Kjønnen blev anseet for 20 Skrit over derfra videre over Bøen med Haae gjærde Moen i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 63 Skrit hvor blev nedsat Mærkesteen derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 56 Skrit til en \blokket/ Birk, der hugget 2 Korser derfra i N: T: W: $\frac{3}{4}$ N: 38 Skrit hvor i en jordfast Steen blev hugget X derfra i N: T: W: $\frac{3}{4}$ N: 48 Skrit til en blokket Birk, der hugget 2 X derfra i N: 44 Skrit til en stor Blokket Birk, der hugget 2 X derfra i N: T: O: 80 Skrit til en stor Birk hugget 2 Kors derfra i N: $\frac{1}{2}$ N: T: O: 116 Skrit, hvor blev nedsat Mærkesteen derfra i N: T: O: $\frac{1}{2}$ N: N: O: 58 Skrit til nordre Bøegjærdet, med Haae gjærdets \nordre/ Ende, der blev hugget i et fast Berg inden for Xet i Bøe gjærdet X derfra i Udmarken og Skoven i N: N: W: $\frac{1}{2}$ N: T: W: 74 Skrit til en stor blokket Furre, der hugget 2 Kors derfra samme Compass Streg 34 Skrit til en Stue af Furre, der anmeldte Vidnerne Halvor Dahle, og Jan Baarevigen skulde før have staaet en blokket Mærke Furre derfra N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 22 Skrit til et fast Berg, der hugget X derfra 18 Skrit \samme Compas Streg/ til en Furre Stue, hvor sam/m/e Vidner anmeldte, at have staaet en blokket Mærke Furre derfra i N: T: W: $\frac{1}{2}$ N: 92 Skrit til en Furre Stue, hvor alle Vidner udsagde, skulde have staaet en \blokket/ Mærkefurre, der sønden for tet ved, nedsat Mærkesteen derfra i

1793: 41b

N: N: W: $\frac{1}{2}$ N: T: W: 53 Skrit, til en liden blokket Furre hvori hugget 2 X derfra over Kloppe myren i N: N: W: $\frac{1}{2}$ N: T: W: 92 Skrit i en blokket Frue, der hugget 2 X. Paa denne Fures østre Side fantes et Kors, som begge Parter forkastede ald Slags Reflection paa derfra i N: N: W: 80 Skrit til en blokket Furre der hugget 2 X derfra i N: W: T: N: 72 Skrit til en blokket Furre \deri/ 2 Kors derfra N: W: 32 Skrit i Hougen Vesten for Eegh(ove?)

Ung(erne?) der i en blokket Furre nu hugget 2 Kors, og paa Furrens østre Side nedsat Mærkesteen derfra i N: W: T: W: ½ N: W: 20 Skrit til en blokket Furre 2 Kors derfra i W: N: W: 80 Skrit til østre Non Kjønne Hoven i et fast Berg hugget X derfra i W: T: N: ½ W: N: W: 104 Skrit i vestre Ende af østre Non kjønne Houg i en blokket Furre hugget 2 X derfra i W: T: N: ½ W: N: W: 92 Skrit til østre Ende af vestre Non kjønne Houg i et fast Berg hugget X derfra i W: T: N: ½ W: N: W: 54 Skrit til en blokket Furre 2 X derfra W: T: N: ½ W: N: W: 54 Skrit til en stor blokket Birk deri hugget 2 X derfra i sam/m/e Streg 110 Skrit til \Vestre/ Kløvsteen, hvori paa den S: O: Side blev hugget X. Der mødte og tilstod Rigtigheden alle MedEjere, begge Parterne, og paagrændsende Ejere \for/ Dahle, \men for/ Nedre Lillebøe, mødte ingen og da intet X eller Mærke før var, anviisede de alle Stedet eenstemmig hvor nu blev hugget X som meldt.

Da begge Parter declarerede, intet videre, Vidnerne at have at tilspørge, eller af dem at forlange an- eller paaviist, men begjære deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse; Saa blev alle Vidnerne fremkaldede og forelæst Befaringen, af Protocollen, den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed, corporlig med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og viist de rette dem bekjendte Skifter, efter hvad de veed, have seet og hørt, og veed intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeles med begge Parters Consence fra Retten blev dimitterede.

V: og V: Hr: Raadmand Olsen derefter begjærede, at den Linie som Hoved Citanten Lars Stue har paastevnet at skulle gaae fra Lanaasens Steen uden nogen Krumming eller Bøjning, i lige Linie til Kløv steenen, maatte blive bemærket og opgaaet som noget der i Fald sam/m/e skulde følges, vilde bort tage ikke alleene den største Deel af Gunder Steffensen Kanelønnings Bøe, men end og hands gaards Huuse, eet eeneste neml: Smeden (Smiden?) undtagen, hvilket alt vilde efter saadan Strækning komme til at ligge paa Hoved Citanten Lars Stues Grund.

Retten foretog sig det forlangte, og fandt den lige Linie fra Kløv steenen til Landaas Stenen, at gaae i S: S: O: hvilken Linie Dommeren med Laugrettet forfulgte, igjennem Skoven og Udmarken N: for Børne, over Kanelønnings Bøe til sam/m/e Bøes S: Side, og fandt da denne Linie, inden for Bøegjærdet det nordre Bøegjærde, at være efter Compas Streg i O: N: O: i ret Vinkel og Tvermaal til den nu fastsatte Skjæl Linie, og den gamle Haae gjærde Moe 290 Skrit, og inden for Bøegjærdet det søndre Bøegjærde, sam/m/e Compas Streg, Vinkel og Tvermaal til den fastsatte og omforliigte Skjæl Linie, og gamle Haae gjærde Moe 161 Skrit og vilde derefter, Huusene paa Kanelønning, Smeden undtagen, komme ind paa Stues Ejendom, da denne Linie gaaer tet i Noven af det vestre Huus. Hr: R/aa/dm/an/d Olsen maatte endnu begjære tilført, hvorledes Retten har befunden Skoven paa Kanelønnings Ejendom. Rs: Den heele Skov saaviit fra den opgaade Strækning blev paaviist til Skjællene paa de andre Sider mod andre Naboer, og kunde sees fra denne Strækning, vare tynd, og ikke til andet, end Spærre og Brændeveed.

Hoved Citanten fremstod og forestillede, at han nu som meldt, gandske er forliigt og foreenet med Contra Citanten om Skjæl og Skifte, og har ved sin Stevning aldrig meent, at vilde vente meere, end ham nu er tildeelt, hverken af Kanelønning Skov eller Udmark, mindre af Kanelønnings Bøe, saa Stevningen er ganske misforstaaet, men han har kun paastaaet, og endnu paastaaer at Contra parten bliver tildømt at opsætte Skifte gjærde med ham, baade inden gjærdes og uden gjærdes, hver halv deelen, og da saadant ikke efter forhen bevidnede Forliig og Forening, er af Contra Citanten iverksat; saa har Hoved Citanten været nødsaget

1793: 42

til denne Sag, og tillige af Aarsag, at faae steenet og reenet Skifterne; Thi frafalder Hoved Citanten al anden, og af ham aldrig intenderet Paastand, og aleene nu paastaaer, at

Kanelønning bliver tildømt at opsætte og holde halv Skiftes gjærde i Udmarken paa begge Sider af Bøen, samt halv Haaegjærde over Bøen \alt/ efter de omforliigte, og det for 8 Aar siden omforenede, og for 2 Aar siden atter omforliigte, og i Dag med Mærker fastsatte Skjæl og Skifter, og er \han/ fornøjet med det Maal og Gjærde skifte der forhen har været imellem dem i Haae gjærdet, hvorefter Kanelønning har havt den nordre halve Part, og Stue den søndre halve Part at holde. I Udmarken baade paa nordre og søndre Side, hver Side deelt i to Deelee, er Hoved Citanten fornøjet, at derom kastes Lod efter Loven. Saaledes næst at paastaae denne sig nødtvungne og kostbare Processes Omkostninger erstattet skadesløs med 50 rd:, indlod Sagen til Dom.

For Contra Citanten, Hr: Raadmand Olsen fremstod og maatte ærbødigt forestille at Lars Stues Stevning røber tydelig, det han intet mindre har havt i Sigte, end at sk..g..d..(?) Steffen se: (så som/dvs) Kanelønning ved en god Deel baade af sin Udmark og af sin Bøe, og denne Hensigt, skulde ikke falde vanskelig at beviise, om Man vilde føre Vidner over Lars Stues Udladelser til adskillige Personer, efter den Tiid han har udstyret sin Stevning; At Lars Stue under Befaringen, har som han kalder det forligt sig, er ikke skeet ved h/an/ds gode Villie, men da han saae Vidnernes Standhaftighed i at forklare de rette Strækninger, og Urimeligheden i sin Paastand, samt kunne deraf med nogenlunde Vished slutte, at enten han gav sit Minde eller ikke, vilde Grændse Linien komme til at gaae efter Vidnernes Forklaring og de gamle Mærker saa har han først da givet sit Minde til det som skeet er. Nogen nye Aasteds Ret behøvedes ikke, i Fald Lars Stue havde villet holde sig de gamle Mærker efterretlig, og altsaa viiser og dette hans Hensigt, at ville have havt andre Mærker, med mindre h/an/d holder Aasteds Ret for Tidsfordriv eller Spøg, som maaskee nok ham, men ikke Gunder Kanelønning kan gjøre. At sætte Haaegjærde imellem Børne, har Gunder Kanelønning aldrig vært uvillig til, men har haft sin paa den nordre Side men(?) Lars Stue derimod ingen har sat(?), men at opsætte gjærdesgar over heele Udmarken og Skoven som maaskee af Træer, da der ingen Steen findes, vil ikke aleene blive for Gunder Kanelønning, som en notorisk fattig Mand, meget bekostelig, men og medtage største Deelen af den liden Skov som han har tilbage; Dog vil han endogsaa i Udmarken gjærde saaviidt h/an/ds Evne og Lejlighed tilstrækker. Da det for Resten er klart, at Lars Stues Hoved Stevning og mest h/an/ds Trudslar og Udladelser uden for Stevningens Indhold har sat Gunder Steffensen Kanelønning i den Nødvendighed at see sig om Forsvar og tage Contrastevning, saa kunde Comparenten ej andet end ærbødigt paastaae: 1mo At Gunder Kanelønning bliver frifunden for Lars Stues Tiltale i Eet og Alt. 2do At det saakaldte Forliig, og de opgaade Strækninger, Mærker og Skjælstene imellem Parternes Ejendomme, bliver ved Dom confirmeret, og 3tio At Lars Stue bliver tilfunden at betale til Gunder Kanelønning i denne ham paatvungne Processes Omkostninger 40 rd: og under denne Paastand indlades Sagen til Dom.

Hoved Citanten refererde sig til sit forrige, og ligeledes paastod de fastsatte Mærker ved Dom confirmeret, men til hvilke om forliigte Mærker, han ingenlunde nu har givet noget i nogen Slags Maade tvungen Samtøkke, da det gaaer efter de samme Mærker som de for 8 Aar siden, og atter om sam/m/e, og om gjærders opsættelse for 2 Aar siden, ere forliigte om, begge Parter; Men fornemmelig maae tages i Betragtning, at Comparenten har vildet opsætte gjærde i Udmarken, som og Haae gjærde, men det første har Contra Citanten uagtet sit Løfte ved Foreningen for 2 Aar siden, aldrig begyndt paa, og det Sidste er ikke som foregivet i Stand paa Contra Citantens Part, som og Retten selv har seet ved Befaringen, at meget af det var nedfalden, og i meere end eet i to Aar forsømt. Skiftes gjærde i Udmarken er Hoved Citanten saa meget meere magtpaaliggende som h/an/ds Mark bliver opædt af Kanelønnings Creaturer. Paastaaer altsaa endnu som før, Dom efter gjorde Irettesættelse, og Frifindelse for al Contra Citantens Tiltale, samt sig frikjendt for de Beskyldninger som Hr: R/aa/dm/an/d

Olsen har tillagt ham om Trudslar og Udladelser, som han aldrig har tænkt, mindre sagt, og allermindst kan ham overbeviises.

Hr: Raadmand Olsen refererde sig til sit forrige og paastod Dom.

1793: 42b

Da begge Parter paastod Dom; Saa blev for først beregnet denne \Aasteds/ Sags Omkostninger

Dommeren for to Dages Forretning efter Reglementet af 11 Juni 1788

Diætpenge som 3 Miil fra sit Hjem, for de 2 Miil tour og retour 5 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:
0 rd: - 4 mrk: - 0 s: bet:

Lænsmanden for h/an/ds Umage, med Laugrettet at tilsige, og Laugrettes Mændene at fremstille, for 4 Dage á 3 mrk: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Laugrettesmændene for deres Umage og Nærværelse i to Dage hver daglig 24 s: er for 5 af dem for hver 3 mrk: {8 s:}, og for 3 af dem \over en Miil fra deres Hjem/ hver daglig 2 mrk: er 4 mrk: i alt 4 rd: - 3 mrk: - 0 s: bet:

Tilsammen som efter Reglementet af 11 Juni 1788

beregnet beløber

12 rd: - 1 mrk: - 0 s:

Skriver Tolv Rigsdaler og En Mark, som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit. Og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hvem som Samme forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen og af Dom/m/eren med Laugrettes og Meddoms Mændene igjennemgaaet og overvejet, og derudi af den gandske Rett afsagt følgende Dom

Da Parterne selv have foreenet sig om de nu opsatte Skiæl og Mærker, imellem deres Bøer og sam/m/engrændsende Udmarker, saa behøves Sam/m/e ej her at igientage. Henseende Gjærde over Bøen til Haaegiærde imellem dem, er det af Contra Citanten uimodsagt, at Contra Citanten deraf har den halve Part, nemlig den Nordre Ende deraf at holde, og Hoved Citanten den anden halve Part, nemlig den Søndre, at opsætte og vedligeholde, men ingen af dem ere i Stand. Skiftes giærde i Udmarken er og Hoved Citanten berettiget at paastaae efter Lovens pag: 469. articul 19., og da Hoved Citanten paaberaaber et Forlig for 2 Aar siden angaaende Udmarken paa den Nordre Side af Bøen, som ej af Contra Citanten er opfyldt, saa er derimod at erindre, at Hoved Citanten ej heller har begyndt paa den Part af Skiftes giærdet, som han derefter skulle giærde, ej heller har forelagt Contra Parten efter allegerede Lovs articul. Betreffende denne Aasteds Sags Bekostninger, der som alle deslige, ere for een Almues Mand, af ringe Formue trykkende, da bliver at betragte Hoved Citantens urimelige Paastand i hands Stevning, hvor efter Skiftet skulde gaae i lige Linje imellem begge Endeskitterne, hvis Urimelighed sees af Befaringen, og ere tvertimod alle Vidnernes Anviisning; derimod hans Lov medholdige Paastand, om Skiftes giærders opsættelse og Istandholdelse, og tillige paa den Anden Side Hoved Citantens egen Forsøm/m/else i Sidstmelte, men begge Parters Fordeel, til Trætte at forebygge, at have deres Ejendoms grændser, ved Rettens Skiæl Mærker fastsatte, og ved opsættende giærde at kom/m/e ud af Fælledskab. Efter saadan/n/e den/n/e Sags Omstændigheder kiendes, af Dom/m/eren og Meddoms Mænd for Rett og herved afsiges: Det i Dag ved anførte Mærker af Retten bestemte Skiæl og Skifte imellem Parternes Ejendom/m/e, Stues p: Østre Side, og Kannelønning paa Vestre Side, bliver saavit Sam/m/e er et Forlig herved confirmeret, og ellers fastsat, til bestandig Regel og Rettensnor, for begge Parters Brugs nu værende og efterkom/m/ende Ejere. Haaegiærde imellem begge Børne skal herefter inden næste Aars 3die Maii, efter Lovens pag: 467. articul 17. opsættes og siden efter Loven holdes, som forhen, hver det halve, nemlig af Kannelønning den Nordre Ende, og af Stue den søndre Ende. Ligeledes skal Skiftesgiærde i Udmarken, af begge Parter inden

sam/m/e Tiid, efter foregaaende herefter meldende Opmaaling opsættes, og siden efter Loven holdes, begge under Tiltale efter Loven, og desuden 8 Skillings Bøder til Storøens Sogns Skole Kasse for hver Dags paa klagende Ophold i denne Doms Opfyldelse henseende første Giærdes Opsættelse. Giærderne i Udmarken, paa hver Side af Bøen, skal det paaligge Hoved Citanten ved Lehnsmanden og 2de af Fogden opnævnte Mænd; ved en skriftlig Forretning, og i tilkaldet Contra Citantens Nærværelse at lade opmaale \efter de nu satte Mærker/ og med den/n/e Forretning, Dom/m/en at belægge, og deele Maalet paa den ene Udmark Norden for Bøen, i to lige Deelee, og midt i Maalet sætte Mærke med Steen eller Kors i Berg, og ligeleedes paa den søndre Side af Bøen, derefter \efter/ en for Retten efter Lovens pag: 469. articul 19. skeete Lodkastning, skal Stue opsætte og holde af Skiftes giærdet Norden for Bøen den Søndre halve Part, og Kannelønning den Nordre halve Part, og af Skiftes giærdet sønder for Bøen, Stue den Nordre halve Part, og Kannelønning den Søndre halve Part. I øvrigt Contra Citantens friefindes for Hoved Citantens Tiltale. I den/n/e Processes Omkostninger betaler Hoved Citanten Lars Pedersen Stue til Contra Citanten Gunder Steffensen Kannelønning 35 rd: skriver Fem og Trediver Rigsdaler, inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til Contra Cit:

Extra-Rett Huusebesigtelse

Anno 1793 Tiirsdagen den 13de Augustii Morgen, er Extra-Rett sat paa Gaarden Tesdal No: 48 S: S:E: gds: i Etne Skibreede og S: S:Sk: af mig i Overværelse af efterskrevne ved Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte Sex eedsvorne upartiske og til Parterne ubeslægtede Laugrettes-

1793: 43

Besigtelses- og Taxations-Mænd nemlig: 1. Lars Jonsen Halleland. 2. Morten Gundersen Tesdal. 3. Svejnung Gundersen ibidem. 4. Jon Jonsen ibidem. 5. Tjærrand Ingebrethsen Øchland. 6. Johannes Zachariassen Lille Dahle.

For efter Forlangende af Bondemanden Lars Olsen Tesdal som nu værende Ejer af en Andeel i Gaarden Tesdal, af Landskl: med Bygsel og Herl: 2 pd: 21 mrk:r Sm: 2 Spd: Korn, at foretage og behandle en lovlig Syns- og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jorden i sig selv som og dens tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdie samme nu befindes, i henseende til Ejendommens intenderende Forbedring og i Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels Prætendent, da sammes Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771 dens 8de Articul.

Derefter Reqvirenten Lars Olsen Tesdal fremlagde det til denne Forretning udstyrede \skriftlige/ Rettens Stevnemaal af 29de April 1793. som med Laugtings Rettens \Publications/ Paategning og Lænsmanden Henrich Ottesen Schieldals Paategning, om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saaleedes: og hvilket Stevnemaal Han anmeldte tillige at have ladet lovlig forkynde for vedkommende Odelsberettigedes Fader Baar Jenssen Tesdal, som har beboet denne Gaardepart i Tesdal i 15 Aar, i hands Huus, Boepæl og Tilholds Sted.

Baar Jenssen Tesdal som Fader og Formynder for de umyndige Odelsberettigede Jens Baarsen, Torchel Baarsen, Johannes Baarsen, Kari Baars Dr: og Mari Baars Dr: fremstod, og paa forbemelte Odelsbaarnes Vegne vedtog lovlig Varsel til denne Forretning.

Reqvirenten Lars Olsen Tesdal til Inddragelse i denne Forretning fremlagde det ham under 17de Septembr: 1792. paa Gaardeparten i Tesdal meddeelte Skjødebrev, som blev oplæst saalydende: Derefter han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqvisition, og sin

dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme, under hvilken Han forbeholdt sig, at opgive og beviise i hvad Stand han denne Ejendom i Gaarden Tesdal modtog efter de nu i Dag anmelte Odelsbaarnes Fader Baar Jenssen Tesdal.

Retten med det samtlige Laugret, i Følge Reqvirentens Forlangende, og i Følgeskab med ham og de umyndige Odelsbaarnes Fader og Formynder Baar Jenssen Tesdal, overensstemmende med meerbemelte allerhøyst bemelte Forordning, derefter paa det nøyeste eftersaae alle paa denne Gaardepart befindende Huuse bygninger, som Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste efter Sammes nu befindende Værdie at vurdere, samt paaskjønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikkrede paa det nøyeste at efterkomme; og blev da følgende befunden og af alle Vedkommende paaviste Huuse bygninger af samtlige Laugrettes- og Besigtelses-Mændene i den Stand de for nærværende Tiid, er, anseet og taxeret af Værdie som følger:

1. Røgstuen af gammelt Tømmer, Uden Novs $8 \frac{1}{2}$ Alen lang, og $7 \frac{1}{2}$ Alen breed, tilligemed en tilbygget Kaave, staaer til Sengeboden med Westre Brøst, 2 Alen lang og $2 \frac{1}{4}$ Alen breed, med gl: Nævertag, i den Stand samme nu befindes taxeret for 13 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. Eet lidet gl: nedraadnet Stadbur, tømret, lang uden Novs $6 \frac{1}{8}$ Al: og $5 \frac{1}{4}$ Alen breed, med gl: Nævertag taxeret i den Stand samme nu befindes for 1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

3. En liden Sengebod af gammelt forraadnet Tømmer, uden Noves lang $6 \frac{1}{4}$ Al:., breed 7 Alen, med gammelt forfalden Nævertag, i høyeste Værd taxeret for 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4. En Floer af gl: forraadnet Tømmer, uden Noves lang 8 Alen og breed 8 Alen, med gl: Nævertag, indrettet til 10 Baaser og en Kalvegar; taxeret i nu befindende Stand for 5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

5. Een gl: Veedskud, Stavværk, staaende i Nordre Brøstet paa bemelte Floer, med gl: forfalden Nævertag, lang 3 Alen og breed 5 Alen, taxeret i høyeste Værd for 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

6. Een gl: Hævdskud, Stavværk, staaende i Søre Brøstet paa Floeren, med gl: Nævertag, lang 5 Al: og breed 5 Alen, i nu befindende Stand taxeret 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

7. Een gl: Lade af Stavværk, lang 14 Al:., breed 10 Al:., med gammelt Nævertag, taxeret i den nu befindende Stand for 13 rd: - 0 mrk: - 0 s:

8. Et lidet gammelt Ildhuus, Stavværk, staaende i Westre Brøstet p: Sengeboden, uden Noves lang $4 \frac{1}{2}$ Al:., breed 6 Alen, med gl: Nævertag, taxeret i høyeste Værd for 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

9. Et gl: Smalhuus, tømret, med en liden Sval, lang uden Noves $4 \frac{1}{4}$ Alen, og breed $4 \frac{1}{4}$ Alen, med gl: Nævertag, taxeret i høyeste Værd for 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

10. Et gl: Smiiehuus, tømret, med gl: Nævertag, lang uden Noves 3 Alen, og breed 4 Alen, taxeret i høyeste Værd for 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Fleere Huuse bygninger ere ikke paa denne Gaardepart efter Reqvirentens samt de Odels baarnes Fader Baar Jenssen Tesdals Opgivende. Foran beskrevne, denne Gaardepart tilhørende Huuse bygninger, blev derpaa sammenregnet og efter Taxation befunden at beløbe til den Summa 40 rd: - 3 mrk: - 0 s:

skriver Fyrgetyve Rigsdaler og Tree Mark.

Jordens indhægnede Ager og Engebøe blev taget i nøyeste Øyesyn, nemlig:

Agrene blev først efterseet og befandtes i følgende Stand: 1. Ageren Storerabben kaldet, af 1 Tøndes Udsæd, mangler megen Mulds Paakjørsel og Gjødning. 2. Fjoringen $1 \frac{1}{4}$ Tøndes Udsæd, mangler Mulds Paakjørsel og Gjødning. 3. Lille-Rabben $\frac{1}{2}$ Tøndes Udsæd, mangler intet, undtagen Gjødning. 4. Piilageren $\frac{1}{4}$ Tøndes Udsæd, mangler en aaben Vejte og Gjødning. 5. Ø(?)seflekken $\frac{1}{8}$ Tøndes Udsæd, mangler megen Gjødning. 6. Kringle flekken $\frac{1}{4}$ Tøndes Udsæd, mangler en aaben Vejte og 12 Læs Muld. 7. Skogsageren af

Udsæd 1 ½ Skjeppe, tilligemed 6 smaae Agerflekke, alle af Udsæd ½ Tønde, mangler Mulds Paakjørsel og Gjødning. Fleere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardepartens Engebøe blev af Retten og Laugrettet efterseet, og befandtes i Almindelighed god, dog til deels mager.

Gaardens tilhørende Skov blev ligeledes efterseet, og befandtes samme at være neppe tilstrækkelig til Brændeveed og Garveed, men slet intet til Huusenes Reparation, og af Næverskov ikke det allermindste, hverken til Huusenes Reparation ej heller til at sælge.

Saaviit passeret fremstod Reqvirenten Lars Olsen Tesdal og begjærede Forretningen tilført, at paa denne Ejendom, paa alle førmelte dyrkede Agre, ej har været i gode Aaringer avlet meere end 2? (24?) Tønder Havre, fostret paa denne Gaardepart 9 Qvægs Bæster, hvoriblant 4 \Melke/ Kjør, 2 Hæste og 18 Faar og Gjeder. Laugrettet svarede dertil: At de troer Reqvirentens Opgivende er nøyagtig og sandfærdig. Dette Baar Jenssen Tesdal tilstod at være rigtig. Reqvirenten deklarerede end viidere, at da hands Tanker var om mueligt, at bringe denne Gaardepart i en bedre Stand, saa har hans herover gjorde Tilførsel, kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning, af den, der, som Odelsmand skulde ville fratvinge ham Gaarden og reserverede sig derhos Gotgjørelse for alle til Gaardens Forbedring saavel paa Bygninger som ved Rødning anvendte Bekostninger og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger

1793: 43b

efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning.

Og da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre eller Protocollen at tilføre; saa blev forinden Sammes Slutning anført dens Bekostninger saaleedes nemlig:

Dommerens Skyds til Stedet 2 Miile, beregnet for 1 Miil, 3 Mand og Baad

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Diæt paa Henrejsen 1 Miil

0 rd: - 1 mrk: - 0 s:

En Dags Forretning

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Incamination og Beskrivelse med Reservation om Forretningen ved Udstædelsen skulde blive paa meere end 4 Ark

1 rd: - 3 mrk: - 4 s:

Skyds og Diæt Retour

0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Stemplet papiir til Forretningens Udstædelse

0 rd: - 1 mrk: - 8 s:

De Sex Laugrettesmænd hver for en heel Dags Forretning á 24 skilling

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Februarii 1708 og 11te

Junii 1788 beregnet, Reqvirenten betalte med

7 rd: - 1 mrk: - 12 s:

skriver Syv Rigsdaler, Een Mark og Tolv Skilling.

Herhos Reqvirenten bemelte Lars Olsen Tesdal tilkjendegav, end viidere, at have udbetalt for det til denne Forretnings Foretagelse, udtagne Rettens Stevnemaal med Berammelse, Stemplet papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Sammes Læsning ved Laugtinget, og Forkyndelse for bekjendte Odelsbaarne; item til Fogden for Laugrettets Opnævnelse, og til Lænsmanden for Sammes Tilsigelse, i alt

7 rd: - 0 mrk: - 12 s:

Og endelig paastod Han sig godtgjort sin Tiid for Rettens Underholdning ved denne

Forretning, der i mindste har kostet

8 rd: - 0 mrk: - 0 s: 15 rd: - 0 mrk: - 12 s:

Summa 22 rd: - 2 mrk: - 8 s:

Da til Slutning af den gandske Rett blev

Afsagt.

Hvad foranførte Huusebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Agrene af Reqvirenten Lars Olsen Tesdal bliver forbedret og i sin Tiid høyere taxeret, gives efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Lars Olsen Tesdal og hands Arvinger Regress for, saavel som for denne Forretnings Bekostninger Toe og Tyve Rd:r, To Mark, og Aatte Skilling, og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe, at faae erstattet, af hvem som til Odels Løsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes. Reqvirenten begjærede det passerte sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget. S: Schiøtz Udstædt

Extra-Rett Besigtelse paa Kallestadbakken

Anno 1793. Onsdagen den 14de Augustii Morgen, er Extra-Rett sat paa Gaarden Kallestadbakken i Etne Skibreede, af mig i Overværelse af efterskrevne ved Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren opnævnte Sex eedsvorne, upartiske og Opsidderen ubeslægtede og ubesvoglede, Laugrettes- Besigtelses- og Taxations-Mænd, navnlig: 1. Gotschalk Halvorsen Schiold. 2. Sjur Johannessen Rame. 3. Christopher Aslachsen Øvre-Grindejm. 4. Elias Christophersen Løverejde. 5. Zacharias Thorsen Nedre-Næsse. 6. Svend Christensen Engelschiær

til Besigtelse og Taxation over samme Gaard i allerunderdanigst Følge Kongelig allernaadigst Reskript af 21de September 1792. som blev oplæst saalydende: og Amtets Ordre af 23de Februarii 1793: saal: hvilken Gaard som bruges af Lejlænding Lænsmand Henrich Ottessen Schioldal, er efter fra Fogden erholden Extract af Matriculen under No: 16, af Skatteskyld før Aftag 1 Løb Smør og Landskl: 1 Løb Smør, hvilken Extract lyder saaledes: men efter nærmere i Følge Amtets Ordre fra Fogden givne Efterretning i p: m: af 29de Febr: 1793. saal: skylder efter Aftag i Skatt 2 pd: Smør og Landskl: 1 pd: 21 Mrk: Smør.

Opsidderen Lejlænding Lænsmand Henrich Ottessen Schioldal fremstod og vedtog sig bekjendtgjort saavel denne Forretnings Foretagelse som og Tiden som er bekjendtgjort til Auctionen over denne Gaard, og fremlagde til Actens Inddragelse sin derpaa ihænde havende Bygselseddel af 26de Julii 1790 som blev oplæst saal: og paastod at siden han med Jorden at bebygge, istandsætte og forbedre har for sig meget byrdefuld og bekostelig opfyldt det ham deri paalagte, at da og ham, og een af hands Børn efter ham, holdes det ham i denne Bygsel Contract saavel som og allernaadigst i den i Rettelagte Kongelige allernaadigste Befalings 2den post belovede, hvilken ovenmeldte Bebyggelse m: v: har kostet ham, som han begjærede først Forretningen tilført og besigtet, da Samme tillige til Befalingens Opfyldelse, og hvilket han om han imod denne allernaadigste Befalings Bydende skulde trænges fra Jorden, maatte paastaae og allerunderdanigst herved bede sig erstattet skadesløs.

Retten med Laugrettet eftersaae de paa Jorden befindende Bygninger og først paalagde Opsidderen at anviise de af dem som var paa Jorden før han den imodtog i Bygsel: hvorefter han anviisede:

a. De som var paa Jorden før han den imodtog: Et Sommerhuus som nu af Laugrettet befandtes i middelmaadig Stand, lang 6 ½ Alen, breed 7 Alen, Stavværk, Nævertag, bordklæd med Huun i Søre Brøst, og halve W: Side, paa det øvrige behøves ingen Bordklædning, dette anmeldte Opsidderen, som Laugrettet erklærede var dem bekjendt, at være opsatt paa Ødetompt af forrige Opsidder Baar Ingebrethsen, med hvilken denne Opsidder da de mageskiftede deres Gaarde tilbyttede sig, imod et paa hands forhen ejende Gaard ham tilhørende \Hus/, som Opsidderen anmeldte haver kostet ham 5 rd: - 0 mrk: - 0 s: Laugrettet skjønnede samme at være rigtig. Huuset blev anseet værd som det staar i Kjøb og Salg 5 rd: - 0 mrk: - 0 s: men om skulde fløttes vilde kun være værd 4 rd: - 0 mrk: - 0 s: derpaa er ingen Mangel til Aabod.

b. Huuse af Opsidderen anmeldt af ham nybyggede, med flere Forbedringer paa Jorden, det og Laugrettet erklærede var dem bekendt, baade af denne Opsidder, siden han fik Jorden opbygget af nye, men vel bemærket ved dette og alle efterskrevne Huuse at Gaarden ej har Skov, hvoraf noget dertil til det allerringeste kunde tages, som ej heller er at faae i Etne, men han har maattet kjøbt og ført fra andre nærmeste Sauge 1 Miil til Etnes Lænding og siden meget bekosteligt til Lands ½ Miil til Stedet, saa og at ingen saadanne Huuse før var paa Jorden.

1. Een Røgstue med Uddør som nu af Laugrettet befandtes i god Stand, lang uden Noves 6 Alen, breed 6 Alen, Tømmerbygning, Uddøren lang med Huusets Breede, breed 2 Alen, tømret Bygning, Nævertag, bordklædt med bord i østre Brøst, Westre Brøst behøver ingen Bordklædning,

1793: 44

som skjules af Ildhuuset, ej heller N: Side, tilligemed en tømret Kaave, i god Stand, lang uden Novs 2 ½ Alen og ligesaa breed, med Nævertag, anmeldt af Opsidderen kostet ham

26 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae. Huuset blev ansat værd som det staaer i Kjøb og Salg 18 rd:r, men om skulde fløttes vilde kun være værd 14 rd:r. Derpaa befandtes at mangle Aabod til dets Istandsættelse 1 Tylt 12 Fods Huun til Bordklædning paa S: Side vil koste med Førsel til Stedet 3 mrk: Arbejds løn 1 mrk: gjør 4 mrk:

2. Eet Ildhuus, som nu af Laugrettet befandtes i god Stand, lang uden Noves 7 Alen, breed 6 ½ Alen, Tømmerbygning, Nævertag, bordklædt med Huun i W: Brøst, østre Brøst behøver ingen Bordklædning som skjules af det andet Huus, ej heller i N: Side, tilligemed en liden tilbygget Sval, Stavværk, lang 2 Alen, breed 6 ½ Alen, bordklædt med Huun, anmeldt af Opsidderen kostet ham

18 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae. Huuset blev ansat værd som det staaer i Kjøb og Salg 15 rd: men om skulde fløttes vilde kun være værd 10 rd:r. Derpaa befandtes at mangle Aabod til dets Istandsættelse 2 Tylter 8 Fods Bord til Bordklædning paa S: Side og halve Nordre, vil koste med Førsel til Stedet per Tylt 3 mrk: er 1 rd:r Arbejds løn 1 mrk: tils: 1 rd: 1 mrk:

3. En Lade, som nu af Laugrettet befandtes i god Stand, lang 17 Alen, breed 11 Alen, Stavværk, Nævertag, bordklæd med Bord paa alle Sider, anmeldt af Opsidderen kostet ham

40 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae. Huuset blev ansat værd som det staaer i Kjøb og Salg 34 rd:, men om skulde flyttes, vilde kun være værd 28 rd: derpaa er ingen Mangel til Aabod.

4. En Floer indrettet til 8 Baaser, som nu af Laugrettet befandtes i middelmaadig Stand, lang uden Novs 6 Alen, breed 6 Alen, Tømmerbygning, behøver intet Tag eller Bordklædning, siden den staaer indbygget i Laden, anmeldt af Opsidderen kostet ham

5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae. Huuset blev ansat værd som det staaer i Kjøb og Salg 3 rd:r 3 mrk: men om skulde fløttes, vilde kun være værd 3 rd:r derpaa er ingen Mangel til Aabod.

5. Eet Smalhuus som nu af Laugrettet befandtes i middelmaadig Stand, lang uden Novs 4 ½ Alen, breed 6 Alen, Tømmerbygning 3 Sider, staaer i Floeren med den Fjerde, med Nævertag, anmeldt af Opsidderen kostet ham

4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae. Huuset blev anseet værd som det staaer i Kjøb og Salg 2 rd:r 3 mrk: men om skulde flyttes vilde kun være værd 1 rd: 3 mrk: derpaa befandtes at mangle Aabod til dets Istandsættelse 2 Tylter 8 Fods Huun til

Bordkl: paa Ø: og W: Sider, vil koste med Førstel til Stedet per Tylt 1 mrk: er 2 mrk:
Arbejdsløn 1 mrk: gjør 3 mrk:

6. En Skud som nu af Laugrettet befandtes i god Stand, lang 4 Alen, breed 6 Alen, Stavværk, Tag af Bord og Huun, bordklæd med Huun paa de 3 Siider, den Fjerde staaer til Smalhuuset, anmeldt af Opsidderen kostet ham 2 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Laugrettet skjønnede, at den Summa vel dertil kunde medgaae. Huuset blev anseet værd som det staaer i Kjøb og Salg 1 rd:r 3 mrk: men om skulde flyttes vilde kun være værd 1 rd:r derpaa er ingen Mangel til Aabod.

7. Opsidderen anmelte at have indtaget Udmarken som er fælleds med Schieldal og lagt til Kallestad Bøe 3 Tejger Høeslaatte som han anmelte har kostet med Indgjærning og Forbedring ved Rødning 4 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Laugrettet skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae, og er bekjendt, at dette er foretaget og bekostet af Henrich Ottessen Schieldal. Retten anmærker at herom maae Schieldals Ret reserveres, i Tilfælde af Indsigelser, siden det er indtaget fra Udmarken som er fælleds med en anden Gaard nemlig bemelte Schieldal.

8. Agre anviiste Opsidderen at have været før hands Tiid. Øfre-Øfstebøe Ageren af Udsæd 2 Tønder Havre, i god Stand. Nedre-Øfstebøe Ageren af Udsæd 1 ½ T:de Havre, i god Stand, men Opsidderen anmelte at begge disse var i slet Stand da hand modtog Jorden, og har forbedret dem med en stor Deel Hævds Paakjørsel, og det at have kostet ham 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet var det angivne ikke bekjendt, men skjønnede at den Summa vel dertil kunde medgaae. Laugrettet anmelte, at var bekjendt, ingen fleere Agre før denne Opsidders Tiid at have været paa Jorden. Viidere anviiste Opsidderen og Laugrettet meldte var dem bekjendt sig saaleedes at forholde:

En Ager kaldet Nylænde Ageren af Udsæd 3/8 Tønde Havre, i god Stand, som Opsidderen anmeldte at have opbrødt, og paakjørt Muld og Hævd og det at have kostet ham 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at omtrent 1 rd:r 3 mrk: vel dertil kunde medgaae.

9. Engebøen blev efterseet, var i Almindelig i god Stand, men Opsidderen anmelte, derpaa at have forbedret som Laugrettet erklærede var dem bekjendt, at være rigtig, ved at anlægge endeel aabne Vejter, Hævds Paakjørsel og Steens Opbrydning, og det \alt/ have kostet ham 5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettet skjønnede at omtrent 4 rd:r vel dertil kunde medgaae.

10. Gjerderne som ere Bøegjerder, fandtes i forsvarlig Stand.

11. Skiftesgjærder i Udmarken, er ingen, som fælleds med Schieldal paa Westre og Noreim paa Østre Side.

12. Skoven blev efterseet, og fantes at bestaae aleene af Older og endeel forraadnet Birk, i almindelig Stand og er kun til Brændsel og Garveed, men slet ingen Furre eller Næverskov. Her bad Opsidderen tilført og taget i Betragtning, at tilforn har \været/ neppe fremkommelig formedelst Bakker og forraadnede Rødder samt store Steene i Skoven \til/ at faae udarbejdet den fornødne Brændeveed til Gaarden, men han har oprøddet en Vej, saa man nu gandske uden Besvær kan fremkomme; hvilket han anmelte har kostet ham til Samme at faae i Stand sat 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Retten med Laugrettet besaae samme og befandt det som anmeldt samt skjønnede at denne Summa vel dertil kunde medgaae og Laugrettet er bekjendt at dette er foretaget og bekostet af Henrich Ottesen Schieldal.

Opsidderen var begjærende foranførte hans Bekostninger opsummerede, og beløber til Summa

117 rd: - 3 mrk: - 0 s:

skriver Eet Hundrede og Sytten Rigsdaler og Tree Mark. hvorom han igjentog sin forhen nedlagte Paastand. Denne Gaard med sine Bygninger som intet tilligger enten af Fiskerie eller andre Herligheder, og som saaledes paa det nøyeste beskrevne, blev af Laugrettet vurderet, efter dens Beskaffenhed til Bortsælgelse saaleedes som den Kongelige allernaadigste Befaling i Anleedning af derom Existerende Bygsel Contract, bestemmer til Summa 100 rd:r skriver Eet Hundrede Rigsdaler. Da intet viidere fr(a) (.....?)s Side ved Forretningen at erindre, saa blev den herved sluttet og til endebragt. S: Schiøtz

1793: 44b

Aastæds Sag Fittie contra Fjøsne i Etne

Anno 1793 Onsdagen den 28de Augusti Morgen tidlig er Aastæds Ret sat paa Gaarden Fittie i Etne Skibrede i Sundhorlehn, efter Requisition af sammes Ejere Svend Erichsen og Ole Olsen, til efterskrevne Sags Behandling imellem dem og deres Naboe Rasmus Erichsen Fjøsne, af Dommeren, i overværelse af efterskrevne af Hr: Foged Koren opnævnte, eedsvorne upartiske, og Parterne ubeslægtede og ubesvoglede samt nu af Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal i Retten fremstillede Laugrettes- og Meddoms Mænd, navnlig
1. Baar Ingebretsen Echeland S:E: 2. Tjærrand Ingebretsen Øchland S:E: 3. Osmund Halvorsen S:E: p: Ryg. 4. Christopher Aslachsen S:E: p: Øfr: Grindem. 5. Thor Larsen S:E: p: Østrem. 6. Siur Olsen S:E: p: Østrem. 7. Johannes Erichs: Lejl: p: Steene. 8. Haldor Torbjørnsen S:E: p: Sande.

Citanterne Svend Erichsen og Ole Olsen begge S:E: paa Fittie, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: og fire Skl: :/ og i Rettelagde deres udstyrede skriftl: Kaldseddel af 23 Julii sidst, som med Berammelses og Forkyndelses Paategning blev oplæst, og lyder saaledes:

Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Halvor Tollevsen Gjærdesøen, afhjemlede under Lovens Eed saaledes lovlig at have forkyndt Indstevningen for deri benævnte Contra Part Rasmus Erichsen Fjøsne og deri benævnte Vidner som alle møder undtagen Erich Tjæransen Silde og Peder Pedersen Stangeland, for hvilke Stevningen er forkyndt saaledes, for {Erich} Peder Pedersen Stangeland i h/an/ds Fraværelse, og da h/an/ds Huus fantes tillukket, forkyndt for h/an/ds Naboe Baar Hansen Hamre \for Vidnets Huus/ men Erich Silde er ej stevnt.

Citanterne derefter i Rette lagde Skjøde saasom Ole Olsen paa halve Fittie Landskyld 1 ½ Løb Sm:, 1 Hud, dateret 24 April 1786, som blev oplæst og lyder saaledes. Svend Erichsen anmeldte, at ikke haver nu sine Adkomster ved Haanden, som ere Skftebr: 1 Marti 1764, Skde 17 Junii 1769, Skiftebr: 28 Julii 1770 og Skjøde 20 Maj 1771, det første Skiftebrev efter h/an/ds Farfader Johannes Erichsen Fittie, og det sidste efter h/an/ds Farmoder sidstmeldtes Enke Ingeborg Gundersdatter, hvorefter bem:te Adkomster han har boet og styret Fittie 27 Aar og deri bleven ejende ved forbem:te Adkomster, ved hver en Fjerde Part, og derefter ejet heele Gaarden Fittie i alt 3 Løber Sm: og 2 Huder indtil han i Aaret 1786 deraf solgte det halve til Ole Olsen \de bem:te?? efter ?: ?: sedler/ Citanterne derefter i Rettelagde Extract af Matriculen som blev oplæst saal: derefter Svend Erichsen anviisende sin Skatte qvitterings Bog, hvormed han vil beviise, at have svaret Qværne Skat fra 1786 da gaarden blev deelt, for sin halve Part 2 skl:, altsaa Ole Olsen svarer derimod ligeledes Aarl: 2 skl:, hvilken Bog han begjærede paategnet sig tilbageleveret, som skeede.

De indstevnte og mødende mødte og vedtog lovlig Varsel.

Contra Parten Rasmus Erichsen Fjøsne fremstod /: betalt Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have contra stevnet i denne Sag, og fremlagde sin contra skriftl: Kald seddel som blev oplæst, og er af dato 5te denne M:, og saal:

Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottesen Schjeldal og Erich Jochumsen Wae, afhjemlede under Lovens Eed, sam/m/e lovlig for alle indbemt:te at have forkyndet, som alle møder, undtagen Erich Tjæransen Silde, men Forkyndelsen henseende ham aflagt, i h/an/ds Fraværelse, for h/an/ds Hustrue i h/an/ds Huus p: Silde, samt Peder Pedersen Stangeland, men Forkyndelsen henseende ham aflagt, i h/an/ds Fraværelse i Paahør af h/an/ds Naboe Helje Siursen Kaatebøe, for Vidnets Huus som var tillukket.

Hoved Citanterne mødte og vedtog lovlig Varsel, ligesaa de øvrige mødende efter Contra Stevningen.

Contra Citanten fremlagde sine Adkomst Skder \eet/ af 17 Nov: 1772 paa 1 Løb S: 1 Hud, som blev oplæst saal: samt \eet/ af 18de ditto paa 1 Løb 1 Hud, saal: hvorefter hand ejer 2 Løb 2 Hd: i Landskyld, nok fremlagde Bygsel seddel af 3 Sept: 1772 paa Rectoratet i Bergen dets gods 1 Løb Smør 1 Hud, som blev oplæst saal: hvorefter han bruger i alt 3 Løb Sm:, 3 Huder og saaledes heele Fjøsne.

Hoved Citanterne fremlagde til Beviis og Oplysning i Sagen, en Dom imellem Fittie og Fjøsne af Dato 30 Aug: 1721, hvis Slutning \de/ begjærte her indført, og blev oplæst saal: derefter de var Sam/m/e begjærende tilbage med denne forventende Act.

Dommeren tilspurgde begge Parter i allerund: Følge Rescr: af 9 Nov: 1781 om de ere fornøjede med, at Sagen, uden Afridsnings Cort aleene efter dens Beviisligheder og Rettens Befaring paadøm/m/et. Dertil Hoved Citanterne saavelsom Contra Citanten svarede: At ingen af dem nu vil bekoste Situations Cort, men begjærde Sagen som meldt, uden Samme behandlet og paadømt.

Hoved Citanterne

1793: 45

endnu fremlagde til Beviis i Sagen en fra Laugtinget erholdet verificeret Udskrift af een der afsagt Laugtings Dom den 6 Juni 1760, som de formeener aldeeles confirmerer den forhen i Rettelagde Dom af 1721, og hvilken Laugtings Doms Slutning blev oplæst og lyder saaledes.

Contra Citanten saavelsom Hoved Citanterne begjærde Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring og at svare paa under Forklaringen tilbringende begge Parters Spørsmåale. j øvrigt begge Parter vedtog lovlig Varsel fra hinanden, og refererede sig til deres Indstevninger, samt fremstillede ustevnte Vidne Erich Tjæransen Silde Huusmand som mødende for Hoved Citanterne og Contra Citanten fremstillede ustevnte Vidner Siur Jacobsen Aasen, Arne Scharvhauge og Ole Nordhuus, samt Ragnele Jens Datter.

Alle mødende Vidner saavel stevnte som ustevnte for begge Parter, blev paaraabt, og mødte, og vedtog alle lovlig Varsel \og tog til Vedermåle/ tillige i saaviidt baade at paahøre hinandens Vidnesbyrd, saa og i fald deres Vidnesbyrd kunde blive hinanden imod, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende og nøjagtig Paaviisning, saa og paalagt, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre nøjagtig An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ej fra Retten at absentere førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven; imidlertid de bleve separerede, og fremstod

Hoved Citanternes 1ste Vidne Erich Tjæransen Huusmand paa Silde \her nær ved/ gl: 30 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, vært sidst til Gudsbord afvigte Vaar, forklarede: \og paa Parternes Spørsmåale svarede:/ At har hørt at Contra Citanten har taget Qværne Vandet fra Hoved Citanterne, men har ej beseet det, har ej seet nogen fra Fjøsne jage Fittie Creaturer, men en Som/m/er for 3 Aar siden, var Vidnet i deres \med adskillige fleere gaarder/ fælleds Fjeld, og taleda da med Fjøsne Gjøttle Pige, i det sam/m/e Fittie Smalen kom op i Fjeldet, da hun sagde, at nu skulde hun efter sin Hosbonds Befaling hen at jage Fittie Smalen længere øst fra Skaarene kaldet Fittie Skaarene, ligger i Fjeldet \som er uskiftet fælleds

imellem Ejerne/ tet oven for Skiftes gjærdets Ende, i det aabne Fælleds Fjeld \hvor ej er Skiftes gjærde/ men Vidnet gik derfra, og saae ej derefter. Kjender ingen anden Skjæl og Skifte imellem Parterne end Skiftes gjærdet, som han har kjendt derfor over 20 Aar, veed ej hvorledes sam/m/es Vedligeholdelse er deelt imellem Parterne, eller hvorledes holdt, ej heller veed om Mærker eller Mærke steene, viidere end har hørt, at Skiftet gaaer fra Søen i Udmark paa begge Sider, omtrent N: eller saa ongefær, til Ulveskaaren i Fjeldet højt oppe langt borte midt paa Fjeldet, og synes at være midt for Fittie Hjem/m/e hage. Veed ej at Fittie har ladet jage Fjøsne Creaturer. Om begge Parters Hugsten hinanden for nær, veed intet. Fittie ejer østen for Skiftes gjærdet, og Fjøsne westen for. Begge Parter declarerede, at om deres gjærdeskifter ej behøvedes fleere Spørsmåale, da Fjøsne skal holde gjærdet fra Søen af, fra højeste Braate ved Søen, til en Sællie i øverste Kanten af Paars myren, og derfra til Tver gjærdet (dvs:?) Fjeld gjærdet, holder Fittie gjærdet Fra Fittie Stølen paa Fjeldet nord til Ulveskaaren k(unne?) være nogle Kugle Skud, og Fittie Stølen ligger østen for Skiftesgjærdets Linie. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede, ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det med begge Parters Consence til nærmere \[paa-] og anviisning og/ Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod Hoved Citantens 2de Vidne Johannes Torkelsen tjener Contra Citanten, gl: 22 Aar, var sidst til Alters denne Sommer, saaviit Slægt til Contra Citantens Hustrue, at hun er Faster til Vidnet, men ej videre, forklarede: At være fød paa Fjøsne, kan mindes i en Tiid af 12 Aar, veed intet andet Skiel og Skifte end Skiftes gjærdet som \gaar omtrent fra sør til Nord, og/ har hørt har saa været i Mands Minde, men har ej seet Mærke eller Skifte Steenen (Stenene), østen for Skifte gjærdet ejer Fittie, og Fjøsne westen for, af gjærdet holder Fjøsne den nederste eller søndre Ende op til en Sellie i Paarsmyren, derfra holder Fittie det til Fjeld gjærdet som kom/m/er tvers for Skifte gjærdet, hvor oven for er Fjeldet, som er til Fælleds for adskillige fleere gaarde, og i Fjeldet er ingen Skifte eller Skiftes gjærde. Skiftes gjærdet har Fjøsne holdt i brav Stand, men Fittie Anpart er der Braatte paa, og har saa været fleere Aar, og altid Fjøsne Part i bedst Stand. I Fjeldet gaaer alle Ejeres Creaturer Horn om Horn. Fittie Stølen hvor de samle, melke og støele, ligger midt N: for Skiftes gjærds Enden, veed ej om Fittie Skaarene, men Skaarene som han har hørt kaldet Fjøsne Skaarene, af Folkene paa Fjøsne, veed ellers ej hvem ejer dem, ligger østen for Skiftes gjærds Linien, og UlveSkaaren, veed ej vist hvor er, men skal være ved Fittie Stølen norden for. Om Hund jagen eller Skratlen efter Parternes Creaturer, af den eene mod den anden, derom har intet seet, eller hørt, andet end har hørt som Bøjgde Snak. Rasmus Fjøsne har hugget som Vidnet veed, Birk og Older under Skaarene dvs: Fjøsne Skaarene, i Fjeldet, som Vidnet har kjørt, veed ej hvor meget. Qværne Vandet som kom/m/er af en Elv, der før af Naturen har deelt sig i to Armer, men mindst til Fittie, og rette Vej til Fjøsne, har Fjøsneemanden stemmet til sig \forhen/ naar han vilde have Vandet, og Fittie stevnet til sig, naar han vilde have det, og veed ej at nogen af Parterne har bedet den anden om Vandet, men Fjor Sommer, har Contra Citanten paa Fjøsne, leedet alt Vandet til sig, saa intet render til Fittie, og nu kan det ej stemmes til Fittie, da Rasmus Fjøsne har mineret bort et flad Fjeld som Vandet løb over til Fjøsne før, saa alt Vandet nu falder til Fjøsne, der hvor der er bortmineret, baade Fjeld og fleere store Stene, saa

1793: 45b

Nu slet intet deraf kan rinde i det Løb som løber til Fittie. Har hørt at da Johannes Fjøsne levede, som nu død for 24 á 26 Aar siden, bad Fittie Opsidder, ham om Vandet, naar de vilde have det. Dimitteret til nærmere Paaviisning som forrige.

Fremstod Hoved Citantens 3de Vidne Jon Halvorsen tjener Halvor Hagen, gl: 27 Aar, været sidst til Alters denne Sommer, ej Slægt til nogen af Parterne, forklarede og under Forklaringen paa begge Parters Spørsmåale svarede: At være fød paa Fittie, men er ej kjendt

paa Parternes gaarde, da han meeste Tiiden har tjent længere borte, saa intet veed om Skjel, Skifte eller Part i Fjeldet, ej heller veed om Qværne Vandet videre, end undertiden har Vidnet seet det rinde til Fittie, og undertiden til Fjøsne. Veed intet videre om det paastevnte, uden Fjor Sommer, saae Vidnet en Buk jages af en Hund nede ved Søen paa Fittie Lejemaal, og blev jaget paa Søen 3 gange, og var det Fittie Hunden som jagdede den, veed ej om der var Folk ved den, og Bukken var Rasmus Fjøsnes, derpaa en Pige fra {Fittie} Fjøsne kom og reddede Bukken, som var uskad. Dimitteret som forrige.

Fremstod Hoved Citantens 4de Vidne Jens Nielsen Huusmand i Hollen under Fittie, gl: over 70 Aar, var sidst til Gudsbord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede og paa begge Parters under Forklaringen tilbragte Spørsmåale svarede: At er fød her i Nærheden, har over 30 Aar boet her, og i den Tiid forklarede om Skiftes gjærdet og Skjæl og Skifte efter Samme som 2de Vidne, og Skiftes gjærdet, hver sin Part efter forrige Vidnes Forklaring, og Parternes egen Tilstaaelse, har altid været holdt i lige god Stand, begge Parters, som almindelig. Om Fjeldet forklarede som 2de Vidne, men ej andet Navn paa Skaarene, end Skaarene, men beliggende som 2de Vidne har forklaret, veed ej hvor Ulve Skaarene er, men skal være norden for Fittie Stølen, hvilken sidste ligger østen for Skiftes gjærdets Linie, og Fjøsne Stølen vesten for /: Dette sidste forklarede 1ste og 2de Vidne ligeledes at forholde sig, men Fjøsne Stølen nærmere Linien end Fittie Stølen :/ Om Hugsten af nogen af Parterne paa den andens Lejemaal veed intet. Elven og Qværne Vandet har det været med, over de sidste 30 Aar, som 2de Vidne har forklaret, uden at saaviit Vidnet veed, nogen af Parterne har bedet den anden om Vandet, ej heller har hørt i forrige Tider, at nogen af dem har gjort saadan Begjæring til hinanden, af de som da boede paa disse gaarder. Om at Rasmus Fjøsne forrige Sommer har minet alt Vandet til sig, har vel hørt det fortælle, men ej været ved Elven og seet det siden den Tiid. Om Hund jaging eller Skratlem efter hinandens Creaturer veed intet. Videre om Hugsten erindrer aleene dette, at Rasmus Fjøsne har hugget paa Fittie Lejemaal Older til den Gjørdepart som Rasmus Fjøsne skal selv vedligeholde, veed ej hvormeget, men til Steg(?), undertiden, men ej alt behøvende. Det sam/m/e har Fittie Opsiddere øvet iligemaade paa Fjøsne Lejemaal til Fittie Anpart gjærde, og dette har varet i 30 Aar. Dimitteret til nærmere Paaviisning som de forrige.

Fremstod Hoved Citantens 5te Vidne Osmund Erichsen Huusmand paa Sanden under Flaaten, gl: 45 Aar, var sidst til Guds Bord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og ligesom de forrige Vidner, dels efter tilbragte Spørsmåale forklarede: At er fød paa Støele her nær ved, har tjent paa Fittie i 6 Aar til for omtrent 18 Aar siden, og siden været Huusmand under Fittie i 12 Aar, forklarede om Skifte og Skiftes gjærde ligesom 2de Vidne, med Tillæg, at det har saa været over de sidste 20 Aar, og saa længe før som Vidnet derom har hørt. Om Gjørde parterne som 2de Vidne, og om istandholdelsen som samme 2de Vidne. Om Fjeldet som ejes af flere gaarde fælleds uskiftet, og der ingen Skifte eller Skiftes gjærde, forklarede ligeledes der som 2de Vidne. Om Fjøsne og Fittie Støelene i Fjeldet forklarede som 4de Vidne samt 1ste og 2de Vidne. Om Skaarene og Ulveskaaren forklarede som 4de Vidne. Om Hundejaging eller Skratlen efter hin andens Creaturer veed intet. Vidnet har altid været med, naar Skifte gjærdet hver Aar er sat i Stand, og da har ingen af Parterne, dertil hugget paa den Andens. Veed ej om videre Hugst hinanden til Fornærmelse. Om Elven og Qværne Vandet {forklarede} henseende sin Tiid Vidnet har været kjendt her over 24 Aar, forklarede som 4de Vidne i alle Deelee. Dimitteret til nærmere Paaviisning som de forrige.

Fremstod Hoved Citantens 6te Vidne Brønnele Johannes Datter ugift tjener paa Axland, gl: 20 Aar, sidst til Alters 3 Uger efter Paaske sidst, ej beslægtet eller besvogret

til nogen af Parterne, forklarede: At tjenede paa Fjøsne et Aar til Vaar sidst 2 Aar siden, dog /: Erich Silde fremstod og forklarede at det var dette Vidne han har omvundet som Fjøsne Gjøttle Pige /: eengang som Erich Silde det 1ste Vidne har forklaret, Fittie Smalen kom oven for Fjeld gjærdet, og var kom/m/en i det aabne Fjeld, jog Vidnet dem bort med Hund, længere øst i Fjeldet, fra Fittie Skaarene \fra Nibba øst i Skaarene/ hjem/m/e for Fittie Støelen, længere øst hen i Fjeldet, men ingen af Smalene kom til Skade. Dette var hun strengelig befale af Rasmus Fjøsne, at skulde gjøre saa ofte noget af Fittie levende Creaturer kom i Fittie Skaarene, det og Vidnet har efterkommet, men ikke oftere med Hund, end den ene gang. Dimitteret som de forrige. Men endnu forklarede: At sam/m/e Dag aften efter, saae Vidnet eet af sam/m/e Smaler vare kommen i Skaarfæst, veed ej om var Lam hos, og længe derefter saae Vidnet 2 Lam laae døde der neden for Skaarfæstet, men saae ej Souven død. Dimitteret.

Fremstod Hoved Citantens 7de Vidne Mons Knudsen Huusmand under Fjøsne gl: 38 Aar, været sidst til Alters denne Sommer, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At har boet 3 paa 4de Aar her, før var hen gandske fremet, saa intet kan forklare om Skjæl og Skifte videre end Skiftes gjærdet, og begge Parters Anpart i Sam/m/es Vedligeholdelse, ligesom de forrige Vidner, og at Fjøsne gjærde har alletider været bedst i Stand, men Fittie gjærde var sidste Løverdag 5 Braatter paa, veed intet om de forrige Aar. I Fjeldet er intet kjendt, og veed intet derom at forklare. Ej heller om Hugsten enten til gjærde eller andre Maader. Angaaende Elven og Qværne Vandet forklarede: At de første 2 Aar Vidnet var her, tog Rasmus Fjøsne ofte Vandet til sig, og stemmede det i Fittie Renden eller en Bæk af Elven, saa det løb alt til Fjøsne, og i Fjor Sommer \noget før St: Hans Dag/ var Vidnet efter Rasmus Fjøsne som h/an/ds Hosbonds Ordre, tilligemed Vidnet Peder Pedersen og bortminede i Elven som løber til Fjøsne, 2 smaae og 1 stor Steen, hvoraf de 2 mindste dog var saa store, at da hver af dem var sprængt i 2 Parter behøvedes dog 4 Mand til at vælte hver Part, men fast Berg minede de ikke, hvorved Vandet faldt alt til Fjorne, saa intet af Vandet kan løbe i Fittie Renden, eller kan stemmes derhen, førend saa store Steene væltes deri igjen, men ikke kand der saa let stemmes som før. Før de minede, var en stor Steen som kløvede Vandet saa det randt baade i Fittie Renden og i Fjøsne Elven, \d/og meeste til Fjøsne, og samme Tider naar der vare lidet Vand i Elven, randt intet i Fittie Renden, som og intet randt deri, da de begyndte at arbejde, saasom Elven var næsten tør, af {Elv} de Steene de minede, væltede de 2 á 3 store Støkker hen i Fittie Elven eller Renten, men resten blev i Fjøsne Elven og paa Fjøsne Lejemaal. Heele Elven som den nu løber, løber alt paa Fjøsne Lejemaal, og kom/m/er fra højeste fælleds Fjeld fra et Vand der, kaldet Fjøsne Vandet. Om det meer omstevnte veed intet at forklare. Dimitteret til nærmere Paaviisning som de forrige.

Rasmus Fjøsne tilstod dette Vidnes Udsigende, Elven angaaende, som Peder Pedersens Vidnesbyrd siden han ej er mødt, ikke behøves derom.

Hoved Citanterne altsaa frafaldt Vidnet Peder Pedersen, og \declarerede at/ har ej flere Vidner i Sagen at føre.

betalt for 7 Vidner 4 mrk: 8 s: og Contra Citanten 2 mrk: 4 s: i alt En Rd: tolv Skl:

De afhørte Hoved Citantens Vidner mødte efter Paaraab \til Vedermæle for Processens Skyld/ Contra Citantens Vidner at paahøre.

Contra Cit: begjærede de øvrige af Contra Citanten indstevnte og anmeldte mødende \ei afhørte/ Vidner? og afhørte.

Fremstod \da?/ Contra Citantens 1ste og Sagens 8de Vidne Lars Jansen Huusmand under Fittie gl: 57 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: paa tilbragte Spørsmåale, alleene om Hugsten og Qværne Vandet, angaaende det første: At til Gjærdeveed til Skiftes gjærdet, har hver af Parterne ofte hugget paa den andens Grund, og dette saaledes i 18 Aar, men anden Hugst veed Vidnet ej at Fittie har foretaget paa Fjøsne Lejemaal. Angaaende Elven, da har den sit Udspring fra Fjøsne Vandet i Fælleds Fjeld som \neml: Fjeldet/ er til Fælleds for Parternes og flere gaarder, og løber paa Fjøsne

Lejemaal, der har det af sig selv deelt sig i 2 Arme formedelst en stor Steen som deelede og adskillede {det} \Vandet/, da een Arm blev paa Fjøsne Lejemaal, \og/ havde det meeste Vand, og den havde ofte Vand, naar intet var i den Arm til Fittie og en anden Arm løb videre ind over Fittie Lejemaal, og need ved Fittie, og ved hver Arm havde hver gaard en Qværn hjem/m/e ved deres Huuse, deraf undertiden var Vand nok til begge Qværners Brug paa en og sam/m/e Tiid, men undertiden ikke, og da stemmede

1793: 46b

Naar behøvedes, den eene Gaards Ejer, Vandet til sig fra den anden, uden at bede hinanden derom, og saaledes har det vært som Vidnet veed, i 18 Aar som Vidnet har boet her, og ligesaaledes har hørt det har været længe før i Mands Minde, indtil afvigte Sommer da Rasmus Fjøsne tog alt Vandet til sig, saa siden kom/m/e slet intet deraf i Fittie Elven, og kan nu ej stemmes derhen som før, formedelst at Rasmus Fjøsne har minet store Steene bort paa den Side til sig, saa alt Vandet falder fra Dybaalen i Elven der ovenfra hvor den før deelede sig, i Fjøsne Elven i saadan Dybde, at intet kan komme i Fittie Elven, hvor og er henkastet af Rasmus Fjøsne nogle store af de minerede Steene. Nu viidere: At Fjor Vinter, huggede Rasmus Fjøsnes Huusmand, veed ej om med Rasmus Fjøsnes Tilladelse, nogle Older, veed ej hvor mange, paa Fittie Lejemaal oven \under/ Hvide berget oppe \under/ højeste Braatte ved Søen. Dimitteret til nærmere Paaviisning \og Eedfæstelse/ som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 2de og Sagens 9de Vidne Isach Torgersen tjener paa Kambe, gl: 30 Aar var sidst til Alters afvigte Som/m/er, ej nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede til begge Parters Spørsmåle blot om Hugsten og Qværne Vandet, angaaende det første: At for 6 Aar siden huggede Vidnet, da h/an/d tjenede Svend Erichsen Fittie, og efter h/an/ds Ordre, paa {Fjøsne} Muldbakken sam/m/e Sted som forrige Vidne har forklaret Rasmus Fjøsnes Huusmand at have hugget, JagteVeed af Birk og Eeg, veed ej hvor meget, som Svend Fittie førde bort til Bergen at sælge, dette var forrige Vidne med at hugge, men dette Vidne veed ej hvis Lejemaal det var, enten Fjøsne eller Fitties. Forrige Vidne fremstod, og sagde: At erindrer det slet ikke, at var med at hugge dette, men var med at hjælpe Veeden deraf til Søes, men veed ej paa hvis Lejemaal det laae huggen. 9de Vidne videre forklarede om Elven og Qværne Vandet, at veed ej videre, end at begge Parter har stemmet Vandet til sig, fra den Anden, naar de have behøvet det, uden at bede hinanden derom, og saaledes har det været i nogle Aar, veed ej hvor mange. Dimitteret til nærmere Paaviisning som de Forrige.

Fremstod Contra Citantens 3de og Sagens 10de Vidne Lars Larsen Holmesej Huusmand under Axdal, gl: 34 Aar, var sidst til Guds bord denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: paa Spørsmåle aleene om Qværne Vandet: at har ej været kjendt ved Parternes gaarde førend for omtrent 19 eller 20 Aar siden, han kom til Fittie at tjene, og i den Tiid har det været med Elven ord til andet som 8de Vidne har forklaret, indtil den Forandring Rasmus Fjøsne gjorde i Elven i Fjor, som Vidnet har hørt fortælle men ej seet det. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod Contra Citantens 4de og Sagens 11te Vidne Lars Larsen Fjøsne Dreng tjener Contra Citanten, gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Sommer, ej Slægt eller Svoger til nogen af Parterne, og veed ej videre til det omstevnte paa begge Parters tilbragte Spørsmåle at forklare, end at tjenede \to/ forrige Aar hos Svend Fittie, og da Høsten 1791 og Vinteren, nogle gang sendte Svend Fittie Vidnet op, at stemme Vandet fra Fjøsne til Fittie, naar de paa Fittie behøvede det, uden at bede om Tilladelse dertil hos Rasmus Fjøsne, hvilket Vidnet efterkom og stemmede Vandet i Elven der hvor det deelte sig, {og} \ved/ at stemme for det i Fjøsne Elven, eller den Arm af Elven som løber til Fjøsne. Paa Fittie har de vel et rindende

Vand hvorved de kan male naar det er overmaade Regn vejr som et Uvejr, men ellers ikke, og langt fra, er det ikke nok til deres Brug. Dimitteret som de forrige til nærmere Paaviisning.

Fremstod Contra Citantens 5te og Sagens 12te Vidne Halvor Halvorsen Hagen Huusmand under Fjøsne, gl: 62 Aar var sidst til Guds bord denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, {forklarede} efter Parternes tilbragte Spørsmaale forklarede: At har været her under Fittie fød og opdragen og kan mindes fra han var 24 Aar, da h/an/d kom i Tjeneste hos forrige Fitties Ejer Johannes Erichsen, og forklarede om Elven og Qværne Vandet i alt ord til andet som 8de Vidne, med Forskjæl: At i bemelte gamle Johannes Erichsen Fittie som er død for omtrent 30 Aar siden \ h/an/ds Tiid / da bad han om Tilladelse hos da værende Fjøsne Beboer Johannes Larsen om at tage Vandet, op-

1793: 47

stemme det til sig, naar h/an/d det behøvede, dog erindrer ikke, om h/an/d hver gang bad derom, men siden h/an/d døde, veed Vidnet ikke, om de senere Fittie Opsiddere har derom gjort Begjæring paa Fjøsne saaledes har det vært til Rasmus Fjøsne i Fjor har gjort omvundne Forandring i Elven som Vidnet har hørt fortælle, men ej seet det. Contra Citanten begjærde Vidnet tilspurgt, om Vandet ikke var kom/m/en til Fittie for en Saugs Skyld som i forrige Tider har vært paa Fittie, men i Mands Minde har ej vært til, og ikke til Qværne Vand? Rs: Derom veed Vidnet intet at forklare, videre end har hørt sige, her har vært Saug. Endnu paa Tilspørgsel forklarede: At selv blev han ej sendt af gl: Johannes Fittie til Fjøsne at bede om Vandet, men Vidnet hørde, at h/an/d befalede anden sin Tjener at gaae det Ærinde. Dimitteret til nærmere Paaviisning som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 6te og Sagens 13de Vidne Anders Johansen Huusmand paa Bakken under Mæland gl: 33 Aar, var sidst til Alters denne Sommer, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede paa begge Parters tilbragte Spørsmaale og forklarede: At oven for Fjeldgjærdet, da Vidnet tjenede paa Fjøsne et Aar for 16 Aar siden, gik Fjøsne og Fittie Creaturer paa Fjeldet, tilligemed andre i Fjeldet Ejeres Creaturer om hinanden Horn mod Horn, og at der i Fjeldet er hverken Skifte eller Skiftes gjærde, {hverken} Fjøsne Støel var da Huus paa, men ej Huus paa Fittie Støel, og Fittie Støel er østen for Linien af Skiftes gjærdet i Hjem/m/e marken, og Fjøsne Støel vesten for sam/m/e Linie. Skaarene kaldes efter de Støler de ligger ved Fjøsne Skaarer og Fittie Skaarer. Ulve Skaaren kjender Vidnet ikke. Angaaende Elven erindrer intet at forklare. Veed ej videre om det omstevnte. Dimitteret som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 7de og Sagens 14de Vidne Johannes Larsen Wejen Huusmand under Ousvog gl: 30 Aar, var sidst til Guds bord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og paa tilbragte Spørsmaale forklarede: Angaaende Elven og Qværne Vandet, at for omtrent 8 á 9 Aar siden, kom han at tjene paa Fjøsne, siden tjenede paa Fittie, og atter igjen paa Fjøsne, i den Tiid har kjendt Elven som omtvistet og Qværne Vandet, og forklarede om sam/m/es Beskaffenhed ligesom 8de Vidne, med Tillæg, at i den Tiid Vidnet tjenede paa disse gaarde, stemmede den eene af gaardens Opsiddere Vandet til sig fra den anden, naar det behøvedes, uden at bede hinanden om Tilladelse dertil, og Vidnet har selv været sendt op, at stemme Vandet til Fjøsne, da h/an/d tjenede der, og til Fittie da han tjenede der. har hørt af Vidnet Siur Aasen, at i gam/m/el Tiid for over 30 Aar siden, har da levende Johannes Fittie bedet om Tilladelse, paa Fjøsne at tage Vandet. Vidnet synes at den Rende fra Elven \som gaaer til Fittie/ er gjort med Gravning, men veed det ej vissere. Dimitteret som de forrige til nærmere Anviisning.

Fremstod Contra Citantens 8de og Sagens 15de Vidne Marthe Tjærans Datter Enke efter Torkel Johannesen Fjøsne, gl: 54 Aar, var sidst til Alters denne Som/m/er, Slægt som Næstsødsken Barn baade til Rasmus Fjøsne(s?)(?) og til Svend Fittie, og svarede paa

Parternes Spørsmåale samt forklarede: At have tjent paa Fittie for 27 Aar siden, og da var det med Elven og Qværne Vandet af sam/m/e Beskaffenhed, som 8de og 12te Vidne har forklaret, med Forskjæl: At Vidnet blev af Johannes Fitties Enke som da styrede en Deel af Fittie, sendt til Fjøsne at bede om Tilladelse at tage Vandet, naar de det behøvede paa Fittie. Dimitteret som de forrige til nærme Paaviisning. Vidnet endnu forklarede: At boede \hun ejede og/ paa Fjøsne 5 Aar og kom derfra for over 20 Aar siden, men kan ej sige, at hun i den Tiid blev bedet fra Fittie om Vandet af Elven.

Fremstod Contra Citantens 9de og Sagens 16de Vidne Siur Jacobsen Aasen Huusmand under Mæland, gl: 55 Aar, var sidst til Guds bord denne Som/m/er, ej Slægt til nogen af Parterne eller dem besvogret, forklarede paa tilbragte Spørsmåale: Angaaende Qværne Vandet, at kan ej sige, om den Rende til Fittie er gravet, eller har gjort sig selv. Vidnet har tjent paa Fittie for 32 eller 33 Aar siden hos da levende Johannes Fittie, da Johannes Fittie naar h/an/d behøvede Qværne Vandet, bad om tilladelse dertil paa Fjøsne undertiden, og undertiden tog det uden at spørge derom. Dimitteret til Paaviisning som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 10de og Sagens 17de Vidne Anne Lars Datter Enke efter Hans Nielsen, Huuskone under Fjøsne, gl: 60 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Slægt eller besvogret nogen af Parterne, forklarede: At engang forrige Som/m/er, i det sam/m/e at Fjøsne Qværn gik, kastede den Meel og Korn fra sig, og spildte i Qværne huset, som maae kom/m/e af, at Vandet

1793: 47b

formindskede. Dimitteret som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 11te og Sagens 18de Vidne Ole Jonsen S:E: p: Nordhuus gl: 25 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, som paa Parternes tilbragte Spørsmåale forklarede: At tjente paa Fjøsne i 2 ½ Aar, for 1 ½ Aar siden, da engang, Rasmus Fjøsne behøvede Qværne Vand, blev Vidnet sendt op, at stem/m/e det til Fjøsne, fra Fittie, og nogle Gange naar Vidnet passede paa Fjøsne Qværnen, kastede Qværnen Korn og Meel over sig, til Spilde, det Vidnet sluttede kom af at Fittie Folkene havde stemmet Vandet til sig. Dimitteret som de forrige.

Contra Citanten frafaldt Hans Jonsen Gjærdesøen og Ragnele Jens (Jons?) Datter men fremstillede ustevnt

12te og Sagens 19. Vidne Brithe Lars Datter tjener Contra Citanten, gl: 25 Aar var sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At en Som/m/er for 2 á 3 Aar siden, da Vidnet var oppe ved Elven, da gik Fjøsne Qværn, da kom Svend Fittie op til Elven, og tog Vandet til sig, og stem/m/ede det fra Fjøsne. Om før omvundne Buk forklarede: At Vidnet var den som hjalp Bukken af Vandet, som Fittie Hunden jagede i Søen, men saa ingen Folk hidse Hunden, og det var paa Fittie Lejemaal, og Bukken hørde Rasmus Fjøsne til. Dimitteret som forrige.

Contra Citanten declarerede ej at have fleere Vidner, og betalte for 11 Vidner 1 rd: 8 s: og Hoved Citanten for Contra qvæstioner 3 mrk: 4 s: i alt Een Rd: tre Mrk: tolv Skl:

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 29 Augusti 1793 continuerede denne Sag, i alle forbemelte Nærværelse, da efter saaviidt var passeret, begge Parter begjærede Rettens Befaring \og derved Mærkene efter den gl: Dom confereret, og fleere satte om behøves ..?? til Tydelighed/ thi blev Samme foretaget af Dommeren, med Laugrettet og Vidnerne, samt begge Parter, og derved befunden: I Strandbredden ved Søen fantes intet forrige Mærke eller Kors; thi blev \efter formeldte/ der hugget Kors i en stor Jordfast Sten, hvorfra anbragt Compass viiser N: t: W: efter Dommen af 1721 op til det gamle Skifte gjærde oven for Hvideberget, dette gjærdes

søndre Ende. Lidet W: for dette Kors ligger i Søen et Skjær, som af og til er overflødet. Østen for Strækningen er overalt Fitties Ejendom, og Fjøsne Vesten for. Her blev omspurgt den Hugster som af 8de Vidne er omvunden, men Vidnet mødte ikke og paaviiste, og 15de Vidne som og derom blev tilspurgt, vidste ikke at kunne det paaviise, endelig blev de tilkaldet, og skjønnede ej rettere, da, end at var hugget paa Fjøsne Lejemaal, og begge Parter frafaldt derom viidere Anke. Den af 9de Vidne omvundne Hugster af Isach Torgersen, blev og befalet paaviist, og efter Paaviisning var sam/m/e paa Fittie Lejemaal. Derpaa vi alle forføjede os op paa Hvideberget, der i en Hassel paa Bergets yderste Kant begyndte Skiftes gjærdet, og gaar i N: T: W:, der fantes intet Mærke før, men 8 Skrit norden for Hasselen, et Skrit W: for gjærdet blev nedsat Mærkesteen med 2 Vidne Steene, Kul og Næver, derpaa fulgde gjærdet, som her og til Enden ved Fjeldet holder Compas Stregen efter Dom/m/en 1721 N: T: W:, skjønt med nogle smaae Slangeformige Bøjninger til begge Sider, som begge Parter declarerede intet at have at anke paa, og vare eenige om \heele/ Skiftes gjærdets Rigtighed som Skjæl og Skifte. Et lidet stække der norden for sidstmelte Mærke Steen var et Leed, som Svend Fittie sagde var lidt meere N: end det Leed som Dom/m/en 1721 ommelder. Fra Leedet følger Skiftet gjærdet og i gjærdet til sønderste Ende af Paars myren, der fantes Ø: for Skiftes gjærdet en Mærkesteen forhen nedsat med Vidner, som blev optaget, og da den manglede Kul og Næver, dermed forsynet og igjen nedsat. De fleere Mærkesteene som efter Dom/m/en 1721 skulde været paa den nu opgaaede Strækning fantes ikke, men begge Parter vare eenige om Skiftet efter Skiftes gjærdet. Derfra gaar Skiftet med gjærdet over Paars Myren N: T: W: der i Gjærdet N: paa Paarsmyren fantes den omvundne Søllie som skifter gjærde strækningerne imellem Parterne til vedligeholdelse, saaledes at Fjøsne vedligeholder den søndre Ende hertil, og Fittie den nordre Ende herfra til Fjeld tver gjærdet. Der paa østre Side af Søllien tet ved blev nedsat til Tegn og Mærke for gjærde Skiftet, hvorom begge Parter ere eenige, en Mærke sten med 2 Vidner Kul og Næver. Dette allerede opgaaede Gjærde, som vare Fjøsnes Anpart, fantes i forsvarlig Stand, som andre vedligeholdte gjærder i Bøjgden. Der fra fulgde gjærdet som begge Parter vare eenige om til Skiftet N: T: W: til gjærdets Ende {i N.?.}, men kunde ikke finde de gamle Mærker efter Dom/m/en 1721, da Retten i Skifte gjærdes Enden, i en stor jordfast Steen huggede Kors. Her møder Fjeld gjærdet som gaar paa Tvers Ø: og W: Heele Strækningen dertil, er Udmark paa begge Sider fra Søen til Fjeldet. Denne N: Ende af Skiftes gjærdet som tilhører Fittie at vedligeholde, fantes i ringere Stand og mange Braatte paa. Fra det sidste

1793: 48

Sted ved Skifte gjærdets N: Ende i Tver-Fjeld gjærdet som er holdt som gjærde paa begge Sider saalangt herfra kunde sees, viiser Compasen til Ulve skaaren som er Højden af Fjeldet omtrent $\frac{1}{4}$ Miil og derover fra Skiftes gjærdets Ende i N: T: W: Derpaa vi gik samme Compass Streg N: T: W: hen ad Fjeldet, over Braken, og fleere Hauge som vidstes ej Navne paa, og da man kom under Ulve Skaaren som \af/ Vidnerne Lars Holmesej, Erich Silde, Johannes Fjøsnetræ og Brønille Johans Datter blev anviist, saa og Parterne derom eenige, laae Fittie Støelen Ø: for omtrent 3 Kugleskud derfra, der ingen Støele Huuse, og Fjøsne Støelen laae W: for Skiftes gjærdets Ende, 4 á 5 Kugleskud, der ej heller Huuse. De omvundne Skaarer, laae O: for Skiftes gjærdes Ende, noget Nordlig, og ere de samme som af nogle er kaldet, Skaarene, andre Fjøsne Skaarene, og nogle Fittie Skaarene. I Fjeldet blev anmeldt, at være Ejere, Gaardene Fjøsne, Fittie, Silde, Kambe, Støele og fleere i Etne, samt endeel af Schonevigs Skibrede. Nibba laae østen for Skifte Linien Paa Fjeldet saa langt kunde sees, var ingen Skov uden under Ulve Skaaren, der var en liden Birkeskov, meget Ud hugget, mange Stuer, og nogle Birke Stranger 2 á 3 Læs, hvilke med mere Hoved Citanterne sagde var hugget af Rasmus Fjøsne, men denne benægtede det, og ingen af

Vidnerne kunde derom gjøre Forklaring. Længere W: under Ulveskaaren fantes noget nedfældet Birk til en Favne Veed, som Svend Fittie sagde var hugget af Rasmus Fjøsne, det Rasmus Fjøsne tilstod, og Retten ansaae at da det ej var meere, kunde det ej være at anke paa, som hugget i Fælleds Skov, Imidlertid Laugrettet ansaae det af Værdie paa Stedet 24 skl: I de Skaarer der som før er meldt gives flere Navne, forklarede 6te Vidne det var, hvor 1ste Vidne det h/an/d selv tilstod talede med Hende, og hun Hundjog Fittie Smalen efter Contra Citantens Ordre, men denne nægtede det at have befalet. Contra Citanten anviisde den i h/an/ds Contra Stevning paaankede af Hoved Citanterne brugte Støels Vej; Men samme befantes at gaae lige fra Fittie Hjem/m/e Hage over Fjeldgjærdet for Fittie Lejemaal, og lige i det fælleds Fjeld, igjennem et Leed som var omtrent 3 á 4 Favner Østen fra Skiftesgjærdets N: Ende.

Retten og alle medfølgende, forføjede sig til omtvistede Elv, og fandt sam/m/e havde sit Udspring fra et Vand i Fjeldet, ligger W: for Skiftesgjærds Linien, 1/8 Miil borte i Fjeldet fra Skiftes gjærdets Ende, og rinder af Fjeldet ind paa Fjøsne Udmark, der inden for Fjøsne Fjeldgjærde et lidet Støkke, blev befunden, der hvor den deeler sig, at den har havt 2 Arme, den eene paa Fjøsne Udmark hjem til Fjøsne Bøe, den anden ogsaa over Fjøsne Udmark hen igjennem det tit ommeldte Skiftes gjærde, ind over Fittie Udmark og need til Fittie Bøe. I Renden til Fittie som er mindre end Renden har vært til Fjøsne endog før der blev minet i den Sidste, efter Vidnernes Paaviisning, fantes 3 store og mange smaae minede Steene henført, hvoraf de 3 største vare saa store, at de ikke kunde væltes med Hænder uden af 6 Mand hver, som stopper Renden saa at intet Vand kan kom/m/e i Fittie Renden, men maatte løbe over Marken, om ej var minet i Fjøsne Renden, saa Vandet der falder nu af sig selv. Her hvor Elven har deelt sig er en grøn Spids af Marken som skjær op i Elven og deeler den, men der fantes ingen Steene oven paa Jorden, at deele den. Nu da det har regnet i nogle Uger, var dog ikke saa meget Vand i Elven, at der jo ofte andre Tider, kan være dobbelt saa meget, nemlig: oven for \der/ hvor {.../} er deele og nu mineret. I Fjøsne Renden eller dens Arm af Elven som render til Fjøsne, der fantes minet Steen bort, og saaes endnu Navre Hullene i de efterliggende store Steene, derved falder Vandet af Elvens Dyb Aale i Renden til Fjøsne altsam/m/en. Denne Mining er foretaget der hvor Vandet skulde deele sig, og før deelte sig. Det kan let sees, at havde denne Mining ikke skeet, kunde Vandet ved Spidsen af Marken eller H(olmen?) imellem begge Løbene, stemmes til hvilken Side man vilde, som nu er umuligt at kan skee til Fittie /: til Fjørne falder nu alt Vandet af sig selv /: saalænge ej det bortminede bliver opfyldt igjen. Rasmus Fjøsne tilspurgde Laugrettet, om ej kan see, at Renden til Fittie er bleven gjort med gravning. Laugrettet har aldrig hørt naar Fittie Renden fra Elven er bleven til, som skeet for umindelige Tider siden, og kan være bleven til baade ved graving, og ved at bryde sig selv, men synes ikke urimeligt, den engang kan være gravet, efterdi det meeste Vand, efter Vidnernes Forklaring baade i Protocollen og nu, har rendt til Fjøsne, og der paa nederste Side af Fittie Renden, sees nu saadanne Steene, som synes at være lagt der. Af de minede Steene laae nogle Støkker endnu i Fjøsne Renden, men ingen paa Marken her omkring.

Laugrettet skjønnede: At det var muligt, at faae de henførte Steene af Fittie Elven, og Fjøsne Elven opfyldt saaledes som den var

1793: 48b

I en Tiid af 3 á 4 Dage.

Laugrettet blev af Dommeren paalagt efter Hoved Citanternes Begjæring, at paaskjønne hvad Qværne spille kan anslaaes til, Hoved Citanterne til Erstatning, Aarlig, til de igjen faaer deres Qværne Vand som før? Laugrettet skjønnede at saadant kunde billig ansættes til for Aaret i alt, 4 rd:, for begge Hoved Citanterne.

Endnu blive at erindre: At ligesom der ved Befaringen fantes Huller og Braater paa Fittie gjærde part, saa saaes og nu at Fittie Creaturer en stor Deel, gik og bejtede paa Fjøsne Udmærk og Hjem/m/e hage.

\Saaledes Befaringen fuldført, og/ Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Tredie Dagen den 30 Augusti Morgen tidlig, continuerede denne Sag i alle forbemelte Nærværelse,

da begge Parter declarerede, ej at have videre, Vidnerne at tilspørge, eller af dem at forlange An- eller paaviist, men begjærde deres Udsigende og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter dimitteret. Thi blev alle Vidnerne fremkaldte, og dem forelæst Befaringen af Protocollen, den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed, corporlig med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og anviist alt omspurgt saa rigtig og ret, baade Skjæl og Skifte og andre Ting, som de veed, have seet og hørt, og at de vide intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeles med begge Parter Consence fra Retten blev dimitterte.

Hoved Citanterne derefter indlod Sagen til Doms med Paastand, at Contra Citanten bliver tildømt at erstatte Hoved Citanterne \Aarl: 6 rd:/ Qværne Spilde for bort tage Qværne Vand, indtil samme bliver sat i den Stand det var før som paastaaes ham tildømt strax at iværksætte, og istandsætte, samt \ved Dom sat Regel for Vandets Brug og/ ellers at betale de i den Anledning forbrudte Lovens Bøder. At entholde sig fra at jage Hoved Citanternes Creaturer enten i Hjem/m/e Hagen eller Fjeldet, enten \med/ Folk, Hund eller Skratle, og ej nogen Tiid om Aaret fare til Fjelds før Hoved Citanterne eller need igjen, og betale Bøder for sligt hidtil forøvede, samt \næst i øvrigt at frafalde de øvrige Anke Poster om Hugst etc:/ betale Hoved Citanterne i denne nødtvungne denne foraarsagede Aasteds Sags Bekostning 50 rd: saaledes indlod Sagen til Dom.

Contra Citanten ligeledes indlod Sagen til Dom, og frafaldt Anke og Paastand, ang: de omstevnte Støels Vej \og Skov Hugst/ derimod paastod og gjorde Irettesættelse, at blive frifunden for Hoved Citanternes Tiltale i alle Maader, og de at blive tildømt, at bøde for deres Skiftes gjærders forsømte Istandholdelse, samt at erstatte Contra Citanten for hvad Skade ham derved har lidt, 4 rd:, saa og Hoved Citanterne fradømt ald Ret til Qværne Vand, eller noget Vand af omtvistede Elv, men Contra Citantens dermed gjorde Forandring ved Magt kjendt; og de dømt at entholde sig fra at jage Contra Citantens Smaler, samt ikke aleene, at holde deres Creaturer fra Contra Citantens Hjem/m/e hage, men end og fra hands Fjeldmark, saa og at erstatte Contra Citanten denne Sags Omkostninger med 60 rd: og de videre tildømt at holde deres gjærder i Stand, saaledes indlod Sagen til Dom.

Hoved Citanterne refererede sig til sit forrige og paastod Skjæl og Skifte efter i Rettelagte Dom af 1721, og samme ved Magt kjendt, som ikke aleene usvækket, men og derfor i Laugtings Aasteds Ret ved Dom af 6 Juni 1760, derfor erkjendt.

Begge Parter refererede sig til deres Paastand, og derefter begjærede Dom, da de i øvrigt frafaldt alle fleere paastevnte, og paaankede Poster og forventede Dom.

Da begge Parter nu have indladt Sagen til Dom, Saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger:

Dommeren for 3 Dages Forretning efter Reglementet af 11 Juni 1788

	6 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:
Diætpenge som 2 Miil fra sit Hjem, for een Miil tour og retour	0 rd: - 2 mrk: - 0 s: bet:
Lænsmanden for hans Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrets Mændene at fremstille, samt som forlanget ved Forretningen at møde for 4 Dage á 3 mrk:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:
Laugrettesmændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage hver dglig 24 skl: er	6 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet,
beløber

14 rd: - 2 mrk: - 0 s:

skriver Fjorten Rigsdaler to Mark, som nu af Hoved Citanterne blev betalt hver sit, og
hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hvem Samme forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen, og af Dommeren med Laugrettes Mændene
igjennemgaaet og overvejet, og derudi af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Efter deels Parternes Declaration ved deres Paastand og deels manglende lovgyldig Beviis,
henfalder uden viidere Ventilation, det paastevnte og paaankede betreffende forøvet
Creaturernes Jagning og Hugsteren samt Fittie Støels Vey. Om Skiæl og Skifter samt
Fjeldbeiternes

1793: 49

Strækning, er ey stevnet, saa samme forbliver ved den i Rette lagte Dom af 30te Augustii
1721. og de efter Samme til desto meere Tydelighed ved denne Forretning hugne fleere
Korser og satte Mærkesteene, som og Dommen \er/ ellers usvækket, i al dens Indhold, saaavel
i den Henseende, som henseende Craturernes Drivt til og fra Fjeldet om Sommeren, der skiønt
paastevnet dog intet af Parterne er ventileret om under Sagen viidere end det berørte i
Paastanden, men intet beviist, og ellers efter Lovens 3 Bogs, 12 Capituls 12 artl:
desangaaende bliver at forholde, og ved Ting Sag at paatale, naar noget derimod forbrydes,
hvorom eenhvers Ret i Fremtiden forbeholdes. Og hvad Creaturernes Jagning i Fjeldet
angaaer for Eftertiden, da siden bemelte Dom indeholder den derom fornødne Bestemmelse,
udgaaer og den Post af Paastanden uden videre Paadømmelse i denne Sag. Om af Contra
Citanten paastevnte Qværne Vandets Borttagelse af Hoved Citanterne om Aftenen, er og intet
beviist, og Paastand derom under Irettesættelsen forbigaaet. Der bliver da allene, at overveje
og paadømme efterskrevne Poster 1st Om Skiftes gjærdets Istandsættelse og Sammes
Forsømmelse hidtil. 2det Om begge Parters Ret til Qværne Vand af omtvistede Elv, og den
deri gjorte Forandring af Rasmus Fjøsne til Qværnespilde for Hoved Citanterne samt
Erstatning derfor og Forhold dermed herefter. Hvad det første angaaer: Da er det ved
Befaringen befunden, overeensstemmende med Vidnernes Udsigende, at den Deel af Gjærdet
som efter begge Parters Declaration under Sagen, tilkommer Fittie at holde, er forfalden og
mange Huller og Braatter paa, og derimod Fjøsnes Gjærdepart i forsvarlig Stand, saa er og
seet ved Befaringen, Fitties Creaturer gaae at bejte i Fjøsne Udmark, hvorfor Contra Citanten,
har sin Ret forbeholden, som ey nu paastevnet, eller desaarsag Skaden nu kunde taxeres.
Hvad det andet angaaer, da er vel beviist med eendeel Vidner, at for over 20 Aar siden, har
Beboeren paa Fittie anmodet Beboeren paa Fjøsne om Tilladelse at stemme Vandet til Fittie
naar det behøvedes, men derimod er beviist, at i meere end de sidste 20 Aar som Hævds Tiid,
har begge Parters Gaarders Beboere, brugt Vandet hinanden uadspurgt, og naar ey har været
nok til begge, da den som det behøvede, stemmet det til sig, samt at Elven over i Mands
Minde har løben til begge Gaarder i to Arme, skiønt det meeste til Fjøsne, men Rasmus
Erichsen Fjøsne Sommeren 1792 gjort den Forandring i Elven, at alt Vandet nu løber til
Fjøsne, og intet deraf til Fittie, og hvilket Rasmus Erichsen Fjøsnes Foretagende, denne Ret
finder at stride imod Lovens 5 Bogs, 11 Cap.: 7 og 8 artl.: dog synes ikke de højere Bøder
efter den sidste articul her at være anvendelig, da her ikke er spildt nogen Møllendam, men kun
et Flom Vand. Efter saadanne Omstændigheder kjendes af Dommeren og Meddoms Mænd
for Ret og herved afsiges: 1st At Svend Erichsen og Ole Olsen Fittie bør strax i Stand sætte
og siden vedligeholde i lovlig Stand, deres Anpart af Skiftes gjærdet imellem Fittie og Fjøsne,
under Tiltale til Skades Erstatning efter Loven. 2det Rasmus Erichsen Fjøsne bør strax i
Stand sætte og opfylde den Arm af Elven, som løber til Fjøsne saaledes som den var førend

han i Sommer 1792. minede de der værende store Steene, til den Stand, som den før var \og ligeleedes bortrødde de i Fittie Elve Renden henførte Steene/ hvorefter Elven skal have og beholde sin af Alders Tiid havte fri Løb ubehindret til Fittie og Fjøsne; Men naar den ey er tilstrækkelig til begge Gaarders Qværnebrug, da maae alternativ første Gang herefter Fjøsne, som ellers har havt største Deel af Vandet saalænge Fjøsne Beboer det til eget Brug behøver, dernæst Fittie saalænge Fittie Beboere det til eget Brug behøver, stemme Vandet til sig fra den Anden, men ey førend denne Gaards Beboer som har sin Qværn i Gang har afmalet alt sit da til at male færdig havende Korn, hvilken saasart han det har afmalet skal derom advare Beboeren paa den anden Gaard, og naar denne intet selv har at male, kan den som har Qværnen i Brug, male for andre, hvis ikke, maae den anden tage Vandet, og stemme det til sig, enten til eget eller Andres Brug hvem han vil. Hvilken Gaards Fjøsne eller Fittie Beboere som naar Elven nogen Tiid \har/ ikke havt Vand nok, og har faaet malet paa den Gaards Qværn forrige Gang der var Vand, har ved første Flom derefter Ret til alt Vandet saalænge den Gaards Beboere det til dens eller deres eget Huusholdnings Brug behøver. Og betaler Rasmus Erichsen Fjøsne efter Lovens 5te Bogs, 11 Cap: 8de art: til Hoved Citanterne 3 Lod Sølv er Een Rd:r og Tree Mrk:, og efter foregaaende 7 articul til Erstatning Fiire Rigsdaler Aarlig fra St: Hans Dag 1792. til den Tiid Elven er sat i forrige Stand, samt end viidere i denne Aastæds Sags Omkostninger 30 rd: skriver Tredive Rigsdaler. I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale. Elven i Stand sættes inden Femten Dage fra Dato, da Rasmus Erichssen Fjøsne nu paahører Dommen, under 8 skl:s Mulct til Etnes Skolekasse, for hver Dags paaklagende Ophold i Dettets Opfyldelse, og det øvrige efterkommes og betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. S: Schiøtz Udstød til Begge

Høste Ting 1793

den 16de Septembr: for Etne Skibrede, sat og holdet paa Gjærde Tingsted af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts virkelig Cancellie Raad, i overværelse af Districtets Foged V: og V: Hr: Ulr: Wilh: Koren, Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte aatte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle Nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Even Johannessen Tesdal 4. Lambreth Hansen Rivaas 7. Erich Henrichsen Schjeldal
2. Halvor Rasmussen Øfre Næss 5. Lars Olsen Tesdal 8. Erich Erichsen Winnie
3. Jon Halvorsen Tesdal 6. Erich Zachariassen Kaldem

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, nemlig:

1793: 49b

1. Sportul Reglementet af 11 Junii 1788.
2. Forordning om Fængslernes bedre Indretning og de Fangnes Underholdning, dat: 5 April 1793.
3. Kongl: allern: Forordning, om hvad for Gjælds Arrestanter skal erlægges i Underholdnings Penge, samt at Samme, og det der gives til Fangevogterne, ey igjen af den Skyldige skal erstattes dat: 12 April 1793.
4. om Credit Oplagenes Udvidelse, dat: 31 Majj 1793.

5. som nøjere bestemmer Grændserne imellem de civile Auctions- og Skifte Forvalteres Jurisdictioner indbyrdes, d: 21 Juni 1793.
6. som forbyder, i private Sager, at exeqvere nogen underordnet Rets Dom, hvorved den dømte er funden skyldig til offentl: Arbejde, forinden denne har erklæret, om han forlanger Sagen indstevnet til højere Ret. dat: 5 Julii 1793.
7. at der, i Højeste Ret, skal holdes overordentlige Sessioner i de sidste Dage af Julii og Augusti Maaneder, for at afgjøre de dertil indstevnte Delinquent- og Politie Sager d: 5 Julii 1793.
8. at enhver Dommer, naar Retten hæves, skal underskrive Protocollen, det som deri er bleven forhandlet og indført d: d:
9. Forordning, hvorviidt en Procurator bør være enten pligtig eller berettiget til at aflægge Vidnesbyrd i de Sager, hvor enten hans Raadførsel eller Sagførelse har været brugt d: 19 Julii 1793.
10. Det Danske Cancellies Skrivelse af 31 Aug: sidst, fra Stiftet communiceret 14de d: M: om gevorbene Soldaters Værneting i Politie Sager, naar de opholder sig paa Landet, at skal være den civile Jurisdiction, men Execution efter sam/m/es Dom/m/e, naar skeer, skal først tilmeldes Regimentet.
11. Stiftes ordre om Smaae Tolderne 23 s: p: Løb d: 31 Aug: 1793.

See videre fol: 61 fol: 66a

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Ober Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Niels Erichsen Wettestøe og Tosten Pedersen Ousvog og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 5b. Halvor Øjen contra Hans og Rasmus Frethe.

Hoved Citanten fremstod og anmeldte, at have med lovlig Continuations mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Contra Citanterne Hans og Rasmus Frethe til fleere Vidner i Sagen at paahøre, og til nøjere Examination, neml: Lars Halvorsen Entvedt, Lars Larsen Sæverejde, Rasmus Rasmussen Øfre Næss, Torbjørn Knudsen Lond, Torbjørn Gundersen Sandvig, Bjørn Andersen Øjen og Christen Gudmundsen Tveten, hvilke ere indstevnte under Falsmaals Straf til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse samt Contra Parterne at lide Dom efter forrige Indstevning. Til disse Vidner at paahøre, er indstevnet for Processens Skyld og til Vedermæle Contra Citanternes afhørte Vidner, Peder Knudsen Østrem, \Peter/ Christian Althan paa Støele, Osmund Althan ibd:, Torkel Winnie, Rasmus Fjøsne, Johannes Løvigen, Christi Wettestøe og Gunder Johannessen Frethe.

Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Erich Jochumsen Wae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, undtagen Torbjørn Gundersen Sandvigen, som ej af dem er stevnet de øvrige have de stevnet og talt ved enhver sely, undtagen Gunder Johannessen Frethe, men aflagde Forkyndelsen i hans Huus for h/an/ds Hustrue i hans Fraværelse.

Hoved Citanten fremlagde Udskrift af Matriculen ang:de Walmoe som blev oplæst saal: {Hoved} \Contra/ Citanterne mødte og vedtog lovlig Varsel, samt fremlagde Udskrift af Matriculen ang:de Øjen saal:

Hoved Citanterne!! (Citanten) begjærde de indstevnte Vidner fremkaldede, alle at gjøre deres Forklaring, og først de ej før førte og afhørte Lars Larsen Sæverejde Lejl:, Rasmus Rasmussen Øfre Næss Lejl:, Torbjørn Knudsen Lond Huusm/an/d under Østrem, Biørn

Andersen Huusmand under Øjen, og Christen Gudmundsen Tveten Lejl:, og blev de mødende forelæst Eedens Forklaring

1793: 50

af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstod som

Hoved Citantens 10de Vidne Lars Larsen Sæverejde, gl: 30 Aar, sidst til Alters ved St: Hans Tid sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret /: Ingen af de for Processens Skyld indstevnte mødte :/ aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Frethe ligger i West for det omtvistede, Walmoe østen for Frethe $\frac{1}{4}$ Miil, Øjen østen for Walmoe derfra $\frac{1}{16}$ Mil, østen for Øjen er de omtvistede Fjeldbejte, paa begge Sider af en Elv som kom/m/er østen fra over en Miil fra Øjen, fra sam/m/e vilde Fjeld, hvor de omtvistede Bejter ligger ufraskiftet udi, og løber Elven i ret fra højeste Fjeld til oven østen for Øjen, der deeler den sig, i to, og gaar paa begge Sider af Øjen, men N: for Øjen samler sig, og gaaer N: om Walmoe og Frethe, østen for hvor Elven deeler sig som meldt, der ligger Fjeldbejtet {N: for} Blomstøelen N: for bem:te store Elv, og denne store Elv løber som i en Dal, og Sønden for sam/m/e Elv der ligger Hille Fjeldbejte og de øvrige omtvistede. alt ufraskiftet, og uden Skiftegjærde imellem, eller Kan eller Mærke imellem disse benævnte Fjeldbejter, og det øvrige Almindings Fjeld, som strækker sig sønden for Frethe, Walmoe og Øjen paa imod $\frac{1}{2}$ Miil imod en Fjeld Ryg, hvor S: eller S: O: for, er Sauv Sogen, 2 Miil over Fjeldet fra Øjen til nærmeste gaarde i Sauv Sogen, imellem sam/m/e Fjeld Ryg og Parternes gaarde, er Winnie og Heggelev Fjeld bejter i S: W:, Frethe Fjeld bejte eller Fjeld ligger omtrent S: og S: O: for Parternes gaarde, og Frethe Fjeldet kaldet \der/ Dahle Fjeldet, grændser \ufraskiftet/ til Hille, Røssedalen, Drivene, Vieren, Nye Stue og Ulve Baasen. Elven den forbemelte \mellem Blomstøel og Hille/ kan ej frede for Creaturene, at de jo kan gaae derover, undtagen sielden, den kan være sær stor, saa Creaturene overalt sønden for den og norden for den \og over den/ kan gaae Horn om Horn, og gaaer Blomstøelen og Hille Bejterne op i Ost i det almindelige Fjeld, som gaaer 3 Miil i Øst. Norden for Elven \og Blomstøelen/ er ligeledes ufraskiftet \det øvrige/ almindeligte Fjeld i N: O: og N: \som/ hører til Aakre Fjorden i Schonevigs Skibr:, til gaardene, Tejgland, Hetleflaate, Markhuus. Der er intet Skifte, Kan eller gjærde imellem Blomstøelen, og Hille med de øvrige. Ej heller andre Steder \Nord eller Sør/ i bem:te Fjeld, som er et Almindelig eller \Fælleds/ Almindings Fjeld. Frethe som ejer Walmoe har sit Støels Huus i Frethe Fjeldet, der hvor kaldes Hovde Støelen S: for Frethe. om Walmoe {har St(...?)} har havt Støel \Huus/ før, veed ikke, ej heller veed noget Tegn der til \men nu har ...rte et/. Øjen har sit Støels Huus paa Blomstøelen. Veed ej hvem af Parterne ejer Hille, uden Øjen som og ejer Blomstøelen, men veed intet rigtigt herom. Har hørt af Helje Rasmussen Sæverejde som døde i Vaar, gl: 80 Aar, at i h/an/ds Barndom brugte Frethe ikke Hille. De omtvistede Gaarde have ingen Skiftes gjærde imellem deres Udmarker og Fjeldbejter. Vidnet vedblev sine paa begge Parters under Afhørelsen anbragte Subqvæstioner og Erindringer gjorde Forklaring, og vidste ej videre altsaa efter h/an/ds Forklaring oplæst, med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod Hoved Citantens 11te Vidne Rasmus Rasmussen Øfre Næss, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og paa begge Parters under Afhørelsen anbragte subqvæstioner og Erindringer, forklarede: Om Fjeldets Situation, og deri ingen Skifte eller gjærder, m: v: som 10de Vidne, samt at er fød paa Frethe, gl: 67 Aar, sidst til Alters denne St: Hans Tiid d: A:, og var paa Frethe til sit Alders 29 Aar, og i den Tiid brugte Frethe ej Hille, men saae det ej, og hørde kun at Øjen bejtede paa begge Sider af Elven. \Har hørt at Øjen før Vidnet blev fød, har havt Støele Huus $\frac{1}{4}$ Miil Nord W: f: Blom Støelen/ Hvorledes det har vært siden, veed

ikke. Vidnets Hustrue er Moster til Hoved Citanten, og Sødskende barn til Hans Frethes Moder, er Vidnet selv. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod Hoved Citantens 12te Vidne Torbjørn Knudsen Land, aflagde Eed, og paa begge Parter under Afhørelsen anbragte subqvæstioner og Erindringer forklarede: At er gl: 70 Aar, var sidst til Guds bord denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret forklarede om Fjeldet, og alt derom, som 10de, samt endviidere: At i h/an/ds Barndom, stoelede Øjen paa gamle Støelen, Norden for Øjen ½ fj: Miil, derfra de flyttede {de} deres Huus til Blomstøelen. Øjen bejtede da og til Vidnet var voxen til Dreng i baade Blomstøelen og O:(?) for Elven. Da bejtede og en anden gaard Rafdal, baade S: og N: for Elven, veed ej at Rafdal bad andre derom end Øjens Ejere, og betalde 8 s: derfor. Veed ej hvorledes siden den Tiid er forholdet, uden har hørt det har vært ligedan siden. Da Øjens Opsidder bejtede i Blomstøelen, havde h/an/d der baade Øger og Fæe bæster og Smalen, baade Nord og Sør for Elven. Fra Frethe eller Walmoe kan ej sees det levende som bejter i Hille. Dimitteret som de forrige.

Fremstod Hoved Citantens 13de Vidne Bjørn Andersen, aflagde Eed, og paa begge Parter under Forklaringen anbragte qvæstioner og Erindringer forklarede: At være gl: 33 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret \uden h/an/ds Hustrue er Sødskende barn til Hoved Citanten/ var sidst \St:/ Hans Tiid til Guds bord,

1793: 50b

forklarede om Fjeldet med viidere som 10de Vidne, med Tillæg: At Frethe Støels Huus paa Hovde Støelen er der hvor det har vært saa længe Vidnet erindrer. Veed intet Tegn til forhen værende Støels Huus til Walmoe. Øjens Støels Huus er i Blomstøelen, og har været der saa længe Vidnet mindes. Walmoe har nu intet Støels Huus. Har hørt at Øjen har havt i gamle Dage Støels Huus Norden for Øjen, ½ fj: Miil derfra, N: W: for Blomstøelen. Veed ikke hvorfor fløttet derfra. I de sidste 15 Aar kan Vidnet mindes: I den Tiid har Øjen og hvem Øjen har lejet til, bejtet paa Blomstøelen, og paa Hille og de andre benævnte Steder, baade N: og S: for Elven. Frethe har ej været der uden en Som/m/er for 3 á 4 Aar siden, da de bejtede i Hille, men fik ej Lov at være der da der skeede lovlig Forbud, efter Frethe Mænds Sigende. Paa Walmoe kan sees hvad der gaar paa Bejte i Hille, naar det kommer frem paa Haugene. For 4 á 5 Aar siden stod Vidnet og Rasmus Frethe et Sted i Frethe Udmark, og saae Fæe bejtede i Hille, og Øjens gjætle gut hos, og de snakkede sam/m/en derom. Har hørt, veed ej af hvem, at Hille skulde tilhøre Frethe. Dimitteret som de forrige.

For 4 Vidner betalt af Hoved Citanten 2 mrk:, og af Contra Citanten 1 mrk:, i alt Tree Mark.

Hoved Citanten frafaldt Torbjørn Sandvig og Christen Tvedten, men vil fremstille til næste Ting Lars Halvorsen Entvedt af Schonevig Skibrede, altsaa uden Forelæggelse, derefter begjærde Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Contra Citanten protesterede imod Opsættelsen.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 6b. Svend og Ole Fittie contra Rasmus Fjøsne.

Svend Fittie frafaldt Sagen som paadømt ved Aastæds Sag; thi blev Samme for Retten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 17 Sept: 1793 continuerede dette Ting.

Opsat Justitz Sag fra fol: 6b. Fogden contra Niels Halvorsen.

Actor paastod Dom.

Niels Halvorsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Thi lod Retten Sagen beroe til næste Ret.

Lænsmanden og Skafferen paa Tilspørsel svarede at Niels Halvorsen ikke har ladet stevne til dette Ting hverken til Vidner eller i anden Maade i denne Sag.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 7b. Hr: Lieut: Weltzien contra Ole Gundersen.

Citanten mødte og i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Erich Jochumsen Wae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet og talt ved den laugdagede selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten paastod Dom efter Indstevningen, og saaledes indlod Sagen til Dom, samt at faae Omkostningerne erstattet med 5 rd:

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 7a. Elias Løverejde contra Torbjørn Liusnæs \om Kulved/

Citanten fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

De forelagte Vidner saavel som Contraparten mødte.

Citanten begjærde Vidnerne at gjøre deres Forklaring som og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel i Continuation af forrige, ladet til dette Ting og Tiid indkaldte Torbjørn Abrahamsen Liusnæs at høre fleere efterskrevne stevnte, samt ustevnte Vidner, de stevnte ere Jacob Jonsen Kaldem Lejl:, Johannes Aasmundsen tjener p: Aasbøe og Lars Halvorsen Entvedt Huusmand, som er indkaldet under Falsmaals Straf, deres Eedelige Vidnesbyrd at udsige, og Indstevnte at lide Dom efter Hoved Stevningen.

De indstevnte alle mødte undtagen Lars Entvedt, men han er uden for dette, og i Schaanevig Skibrede, saa Hoved Citanten vil fremstille ham ulaugdaget og uforelagt til næste Ting.

Citanten begjærde disse Vidner at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte mødte og vedtog Varsel, men forbeholdt sig alt lovligt, og benægtede at Citanten har nogen Ret at hugge Kulveed eller andet paa Indstevntes Ejendom, undtagen Garveed som de begge hugger paa hinandens og egne Ejendomme, paa begge Sider hvor deres gjærdeparter falder; Men dette omstevnte var ophugget til Kulveed, og var hugget paa Indstevntes Ejendom, og paa hands gaards Liusnæs Side af det imellem begge Parter Ejendommens værende Skiftes gjærde.

Vidnerne bleve fremkaldte, alle mødende, den Indstevnte begjærde til-

1793: 51

lige at gjøre Forklaring om h/an/ds gjørende qvæstioner og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet paa Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, samt fremstod som

4de Vidne Torbjørn Jacobsen Hougen Huusmand under Liusnæs, forklarede paa begge Parter Erindringer, at være gl: 60 Aar, var sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, har i de sidste 28 Aar kjendt Parternes Skjæl og Skifte der er Skiftes gjærde baade for Hugst og Bejte i Udmarken imellem Parterne, veed ej at Løverejde har havt Lov, at hugge Kulveed paa Liusnæs Ejendom paa Liusnæs Side af Skiftes gjærdet, eller at de nogen Tiid have hugget der, undtagen een gang for over 20 Aar siden, den forrige Ejer af Løverejde, huggede i Liusnæs Mark, langt op i Marken hvor til ej kunde sees fra

Liusnæs, veed ej om tilladt, paaanket eller ikke. Om paastevnte Hugst har Vidnet vel hørt, at Citanten har hugget Kulveed paa Liusnæs Ejendom paa Liusnæs Side af Skiftes gjærdet, men har ej seet det. Erindrer ej bedre end at forrige Liusnæs Ejere saavelsom Vidnet saae ommeldte for over 20 Aar siden, af Løverejdes forrige Ejer selv og h/an/ds Dreng huggede Kulveed, ved Hugsteren, men Liusnæs Manden taledet intet derom som Vidnet hørde. Veed ej at har vært nogen slig Hugst siden af Citanten p: Liusnæs Ejendom før det omstevnte. Vidnet veed ikke andet, og har aldrig hørt andet, end at Liusnæs ejer eene sin Skov og Mark lige til Skiftes gjærdet, saa intet paa Liusnæs Side deraf er til Fælleds. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, og med begge Parters Consence dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Mari Abrahams Dt: Hustrue til næstforrige Vidne, og om Sagen sig paa begge Parters tilbragte Spørsmåale forklarede: At være gl: ved 60 Aar, var sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, for det øvrige forklarede som forrige Vidne med Forskjæl, at veed intet om den for 20 Aar siden, skeete Hugst, Vidnet har hørt fra det var et Barn og siden altid, at Liusnæs ejer eene paa sin Side af Skiftes gjærdet lige til gjærdet, baade Skov og Mark, og ingen anden der til Fælleds. Veed ej at Citanten har hugget Skov eller stuvet Ask paa Trygle Kleven paa Indstevntes Ejendom, men har seet 2 á 3 Asker bortkom/m/e, og hørt Indstevnte fortrødt derpaa. Om dette sidste forklarede forrige Vidne ligeledes, og at Indstevnte har anket derpaa. Dimitteret som de forrige.

Citanten tilstod sidstmelte 2 á 3 Askers Hugst, som h/an/d befalede sin Huusmand at hugge i Fælleds Mark, paa Liusnæs Side af Skiftes gjærdet.

Indstevnte herom forbeholdt sig Tiltale, da han før (for?) vel har savnet 3 Asker, men vidste ej før nu under Sagen, hvem der har hugget dem, som og er skeet i Indstevntes Ejendom, hvor Citanten aldrig skal kunne beviise noget som Fælleds eller i nogen Maade \aldrig/ at være noget tilhørende, eller Løverejde at eje eller have Ret at hugge.

Fremstod 6te Vidne Jacob Jansen (Jonsen) Kaldem som forklarede om Sagen og ellers efter begge Parters tilbragte Spørsmåale uden for Protocollen under Afhørelsen: At er gl: 70 Aar, var sidst Søndag til Guds bord, ej Parterne beslægtet eller besvogret, veed ej om Skjæl og Skifter anderledes nu, end for 40 Aar siden, da Vidnet tjente paa Løverejde, da Vidnet siden ej har været i Parternes Marker eller ved deres Skiftes gjærde. I den Tiid Vidnet tjenede som meldt, var der Skiftes gjærde paa Løverejde Siden af Trygle Kleven, og Liusnæs ejede paa Liusnæs Siden af Skiftes gjærdet, baade Skov og Mark, men i de 2 Aar huggede Løverejde Ejer Kulveed paa Liusnæs Ejendom under Trygle Kleven, som Vidnet veed at Liusnæs er Ejer der vidst, da han og huggede der sam/m/e Tiid, og saae det, veed ej enten med Ret eller Tilladelse, herunder(?) ej nogen Anke derpaa; hvorledes siden den Tiid er forholdet, veed Vidnet ej. Om den omstevnte Hugster veed intet. Andet huggede ej Løverejde der, uden sjelden om Vinteren, naar Iisen andre Steder i Marken, hindrede at fremkom/m/e, at Løverejde da som en Hændelse, huggede udi Trygle Kleven, og kørte hjem til Løverejde, et Læs eller to, men meget sjelden. Veed ej om med eller uden Tilladelse af Liusnæs Manden, eller at han blev bedet derom. Fra Liusnæs kunde ej sees til de Steder. Vidnet blev som de forrige dimitteret.

Indstevnte benægtede dette Vidnes Udsigende, og ligeledes benægter den Ret som Citanten vil tiltrænge sig, og \paastaaer/ at Citanten beviiser saadan Ret som han nu uden grund vil indtrænge sig i, og han ingenlunde har.

Fremstod 7de Vidne Johannes Osmundsen tjener paa Aasbøe, som om Sagen, og ellers efter begge Parters uden for Protocollen under Afhørelsen tilbragte Spørsmåale forklarede: At være gl: 48 Aar, var sidst til Guds bord St: Hans Tiid d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, har tjent 8 Aar paa Liusnæs til for 25 Aar siden han fløttede derfra, og da var Skiftes gjærdet, og hver af Parternes Ejendom paa sin Side til Skiftes gjærdet, ligesom 6te Vidne har forklaret, men i den Tiid Vidnet tjente der, huggede Løverejdes Ejer Kulveed, just

ej hver Aar, men nogle Aar, Kulveed paa Liusnæs Ejendom under Trygle Kleven, som Liusnæs Ejer saae og vidste,

1793: 51b

Veed ej enten med Ret eller Tilladelse, hørde ej heller nogen Anke derpaa; hvorledes siden er forholdet, veed Vidnet ikke. Andet hugget Løvereide Opsidder da ej paa Liusnæs som Vidnet veed. Men fra Liusnæs kan ej sees, hvad der paa det Sted i Marken foretages. Dmitteret som de forrige.

Citanten begjærde Sagen opsat til det udeblevne Vidne Lars Halvorsen Entvedts afhørelse ved næste Ting /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

For 4 Vidner betalt af Citanten 2 mrk:, og af Indstevnte 1 mrk: i alt Tree Mark.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 7b. Elias Løvereide contra Torbjørn Liusnæs, om Gjærde.

Citanten anmeldte at have med lovlig Continuations mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Torbjørn Abrahamsen Liusnæs at lide Dom efter forrige Indstevning, og paahøre fleere Vidner som stevnte ere, neml: Lensm/an/d Henrich Ottessen Schjeldal, Samuel Jonsen S:E: paa Rame og Siur Johansen Lejl: p: Rame, som under Lovens Falsmaal er stevnt til Eedelig Vidnesbyrd at aflægge.

Alle Indstevnte Vederpart og Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel.

Indstevnte endnu mødte som før, erklærede at er villig, at fløtte de gjærder som paaankes, imod at da ogsaa fløttes tilbage, de ej af Citanten omtalte, som ogsaa ere Citanten til Fordeel, og det end større, end de omstevnte, og ere de ikke fløttede af Indstevnte for sin Fordeels Skyld, men for at spare sin Umage ved at faae en lige Gar i Stedet for en kroget.

Citanten begjærde sine Vidner afhørt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte alle, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed, og da Citanten begjærde at de under eet maatte afhøres, siden deres Vidnesbyrd aleene angaaer een af dem forettet Besigtelse; saa fremstod som

3de, 4de og 5te Vidne, og forklarede: At var ej Slægt til nogen af Parterne, vært sidst til Alters denne Vaar og Som/m/er, af Alder den yngste 44 Aar, derefter de samtl: Lensm/an/d Henrich O: Schjeldal, Samuel Jonsen og Siur Johannessen Rame forklarede: At var den Som/m/er 14 Dage før St: Hans Dag tilkaldet af Citanten at besee de af Indstevnte fløttede gjærder, som og skeede i Indstevntes Nærværelse og efter hans Tilstevnelse og befandtes Et Støkke Haa gjærde paa 8 Alens Længde, fløttet fra \den/ gl: Moe paa Een Alens Bredde af Indstevnte ind paa Citanten, Steen gjærde, i meere lige Linie, end den gl: Garmoe. Et Støkke Haae gjærde paa 14 Alens Længde, paa 3 Alens Brede paa det breedeste, fløttet af Indstevnte ind paa Citanten, Steen gjærde, i meere lige Linie, end efter den gl: Garmoe. Nok eet Støkke Haae gjærde paa 5 Alens Længde, paa 2 Alens Brede paa det breedeste, i øvrigt som de forrige. Paa Løvereide Siden af det alt, er Bøe, og paa Liusnæs Side, noget Bøe og resten Udmark. De kunde ikke skjønne, at meere Høe derpaa kunde avles Aarlig, end tør Høe, et par Vondler av Penge Værdi 8 Skilling.

Indstevnte begjærde da at de skulde besee et Støkke Gjærde et andet Sted, hvor han havde gjærdet Citanten til Fordeel, men de gjorde det ikke, da Citanten sagde, at agtede det ikke, da han ikke havde kaldet Mændene for at besee meere. Eet andet lidet Støkke viisde Indstevnte, som Citanten havde fløttet gjærdet, Haae gjærde ind paa Indstevntes Bøe, men de besaae det ikke saa nøje, at de kan gjøre Forklaring derom end at Citanten ikke modsagde det. Dmitteret som de forrige.

For 3 Vidner betalt af Citanten 1 mrk: 8 s:, og af Indstevnte for uden Afhørelsen tilbragte Spørsmåle 12 s: i alt 2 mrk: 4 s: skr: To Mrk: fire Skl:

Citanten paastod Dom efter Indstevningen og Omkostninger erstattet med 8 rd:, og saaledes begjærde Dom ved Tinget uden Aasteds Sag og Meddoms Mænd.

Indstevnte begjærde Opsættelse til Forsvar eller Contra Vidners Førelse /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges, og Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Nye Sag

Webjørn Qveta fremsendte Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Erich Jochumsen Wae som leverede Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fiire Skl: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel efter Citantens Ordre og for ham indkaldet til dette Ting og Tiid Bjørn Andersen Huusmand under Øjen, for at have modtaget 10 rd:, af Citanten til at levere Rasmus Rasmussen Øfrenæss, som denne ej har erholdet, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og lide Dom til samme 10 rd: med Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Halle Ovestad, Johannes Steene og

1793: 52

Johannes Lille Dahle, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne de forbemeldte afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og de møder, undtagen Johannes Lille Dahle, men de taledede ved ham selv.

Biørn Andersen Øjen mødte /: betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skilling :/ og tilstod lovlig Varsel \anmelte sig 33 Aar/ men nægtede aldeles at have imodtaget enten 10 rd: eller noget lidet eller meget af Citanten eller af nogen fra ham paa h/an/ds Vegne, til enten at levere til Andre, eller i nogen anden Henseende, og derfor paastod sig baade befriet for Søgemaal, og ellers om Sagen fremdrives, da aldeles frifunden for Citantens Tiltale.

Siden Citanten ikke mødte eller nogen paa hands Vegne, saa intet videre i Sagen nu kunde proceqveres; Saa beroer Sagen til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til S: T: 1794.

Ny Sag

Thor Larsen S:E: paa Østrem /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ fremstod og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde hands Grander, S:E: Siur Olsen Østrem, og S:E: Anders Pedersen Østrem for at de ulovlig opkaster Citantens Bøegjærde, og kjører over Citantens Bøe paa usædvanlige Tider, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til sig derfra at entholde, og betale Processens Omkostning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Niels Tjæransen Huusmand ved Gjærdesøen, Ole Pedersen tjener Siur Østrem, Niels Jensen Huusmand under Hovland, Jochum Jochunsen Wae Lejl:, Knud Andersen Lejl: paa Wae, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Skaffer Halvor Tollevsen Kallestadbakken afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og møder de alle {selv}.

Indstevnte mødte, betalte Tilsvares Penge begge 5 mrk: skr: Fem Mark, og erklærede, at den Vej som de have kjørt over Citantens Bøe utiltalt i 8 á 9 Aar, paa Længde 13 Favner, til nødvendig Brug med deres Underbune om Som/m/eren, vil de gjerne holde sig fra, og vil

jsteden betale om dermed er gjort Skade, enten med Penge, eller, og imod at de beholder samme Kjørsel, giver ham lige saa megen Jord igjen, enten Bøe eller deres bedste Ager; Altsaa da de gjørlig vil rette for sig, paastaaer de efter Lovens pag: 60 a: 11. Sagen afviist, og dem ingen Lovmaal at overgaae. Anmeldte deres Alder Siur Østrem 52 Aar, og Anders Østrem 39 Aar.

Citanten anmeldte sig gl: 52 Aar,

Citanten paastod sine Vidner ført, og de afhørt at gjøre deres Forklaring.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

Iste Vidne Niels Tjæransen Gjørdesøen og forklarede: At være gl: 59 Aar, sidst til Guds bord denne Som/m/er, er Sødskende barn til Cit:n, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret: At boede som R/aa/dsmand paa Siur Østrems Brug 3 Aar, og fløttede derfra for 12 Aar siden, da brugtes ikke andre Veje fra Udmarken, end een eeneste gl: Vej, som ligger igjennem Helletræ braattet under Haugen vesten derfor, Haugen kaldes Helletræ Haugen, fra Høsten til Gjærdene blev opsat om Vaaren, baade til Underbune og anden Fornødenhed, men fra Vaaren til Høsten kørte de ej der med Underbune eller Andet. Men anden Vej er ej at komme fra Udmarken til gaarden. Til sam/m/e Brug er en anden Vej længere ned længere Sør, som brugtes om Vinteren i Snee og Frost Føre \til Veed og Som/m/eren til Høe, og altid (...r.?)ærne Vej/. Som/m/erens Underbune kørte de fra Lien over Støelen igjennem Geilen. De 2 først ommeldte Veje gaaer til Deels over Citantens Bøe. Den Vej over Helletræ Braattet er det Citanten anker paa. Vidnet {blev} veed ingen anden Vej end igjennem Helletræ braattet fra det Sted hvor den meste Underbune falder i Skoven. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide mere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre, end allerede af begge skeet er, at tilspørge, blev han med begge Parters Consence dimitteret.

Citanten tilstod der er ingen anden Vej fra det Sted i Marken hvor den meeste Underbune voxer, end igjennem Helletræ braattet, men den Vej falder jnden for Bøegjærdet, langt over Citantens Bøe ham til Skade. Derfor tilbyder h/an/d, at de kan og maae kjøre sam/m/e med Underbune til 14 Dage for St: Hans Dag, men fra den Tiid, behøver græsset at fredes til at voxer til Høe, da ald Kjørselen gaaer over græs Vold, og ingen slagen Vej er.

Fremstod 2det Vidne Ole Pedersen gl: 26 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret og om Sagen samt anlediget af Parternes tilbragte Spørsmåle uden Examinationen forklarede: At han tiende Indstevnte Siur Østrem 7 Aar, kjendte ej Vejen før. Vejen fra gaarden er i N: O: igjennem Helletræ braattet som saa l(æn?)ge den(?) gaaer over Bøen, gaaer meest over Citantens Bøe, og dette er

1793: 52b

denne Vej Citanten anker paa, den Vej gaaer her hvor den meeste Underbune voxer i Udmarken, denne Vej gaaer inden gjærdes over græsvold, denne har Siur Østrem kjørt i Vidnets Tid, med Underbune, undtagen 8 eller 14 Dage før St: Hans Tiid og \til Høet var slagen/ som de ej har kjørt der. En anden Vej længre sør gaaer i øst omtrent kaldet Agster Vej, og er Siur Østrem(s) qværne Vej, gaaer til et Træd, der kjørt Høe og Løv, om Som/m/eren, og Veed om Vinteren i Frost og Snee Føre, og gaaer deels over Citantens, deels over de andres Bøe. Den tredie Vej er i N: W: igjennem en Geil over Støelen, har vært brugt til Rægster, og til Underbune om Sommeren, naar de ej har havt Underbune nok hjemme. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 3de Vidne Niels Jensen Hovland, gl: 32 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og under Examinationen ligesom de forrige, forklarede: At kjendte ej Østrem og Vejene før, hand for 9 Aar siden kom i Tjeneste paa Indstevnte

Anders Østrem's brug, der tjente 4 Aar, og forklarede i alt som forrige Vidne. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Jochum Jochumsen Wae gl: 70 Aar, var sidst til Alters denne Vaars Bededag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, paa sam/m/e Maade examineret og tilspurgt som de Forrige og forklarede: At den første Vej har Vidnet seet, alle paa Østrem har kjørt Vaar og Høst \Veed og Underbune/ men veed ej hvor langt paa Som/m/eren, og saaledes har vært i 45 Aar, men denne Vej har Citanten forandret for nogle Aar siden, saa den ej falder saa langt over Citantens egen Bøe, og gaaer snarere igjennem et nyt Braad i Udmarken, men ikke {lagt} \langt/ fra den gamle Vej, og kom/m/er de begge, sam/m/en igjen, den ene Ende paa Bøen, og den anden Ende i Udmarken. /: Dette forklarede 2de og 3de Vidne ligeledes, og denne forandrede Vej som de vil kalde den Nye, er det der ankes paa :/ De\t øvrige om denne Vej og om de/ andre 2 Veje forholder sig med som 2de og 3de Vidner have forklaret. Dimitteret som forrige.

Fremstod 5te Vidne Knud Andersen Wae gl: 57 Aar, var sidst til Alters Bededags Tider sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, har vært kjendt paa Østrem 30 Aar, og forklarede om Vejene i alt som 4de Vidne.

Begge de sidste Vidner forklarede videre: At forrige Høst vare de begge, efter Citantens Begjæring 3 gange beskikkelse viis hos Indstevnte, at forbyde dem at kjøre den nye Vej over Helletræ længere end til 14 Dage for St: Hans Tid, det de udrettede, og de Indstevnte dertil svarede: At de behøvede den til 8 Dage før St: Hans Dag, da de for de 8 Dage /: thi 14 Dage før at ophøre der at kjøre, var Citanten uden Erstatning fornøjet :/ vilde give ham saa god Bøe eller Ager igjen. Det Svar de bragte Citanten, som da sagde at vilde ej have Kjørsel eller Braat aaben længere end 14 Dage for St: Hans Dag, og ej vilde have Leed, der, men gjærdet strax opgjort, som ellers kunde blevet ham til større Skade; Men de 2 Indstevnte vedblev det Sam/m/e som før, og naar de havde Kjørsel der til 8 Dage før St: Hans Dag, saa vilde de gjøre gjærdet op igjen. Dimitteret som de Forrige.

Citanten reserverede fleere Vidner, og begjærde Sagen opsat til næste Ret betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling.

For 5 Vidner betalt af Cit: 3 mrk. 8 s: og af Contra Parterne for Contra qvæstion 1 mrk: 12 s: i alt Fem mrk: fire Skl:

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Nye Sag

Samuel Jansen Rame \S:E:/, Siur Johannessen ibd: Lejl:, Tollev Rasmussen S:E: ibd:, Jan Siursen S:E: ibd:, Hans Hallesen Ramsvig S:E: og Tosten Aadsen S:E: p: Aasbøe, alle af Alder, den yngste 38 Aar, fremstod betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:, og anmeldte, at de som Ejere af Mule fjeldet, har vært nødsaget med lovlig mundtl: Kald og Varsel, at lade til dette Ting og Tiid indkalde Rasmus Erichsen S:E: p: Fjøsne, fordi han uden deres Tilladelse har i sam/m/e Fjeld hvor han intet ejer, bygget Støels Huus, og bejtet sine Creaturer og Smaler i bem:te deres Fjeldbejte, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom, igjen at fløtte derfra og sig derfra herefter at holde!! (entholde), samt at betale for den Tiid han har været der, og

1793: 53

betale Processens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen er indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Halvor Jonsen Tesdal Vil Kors M/a/nd, Thor Iversen Øfre Grindem S:E:, Niels Nielsen Sæta Huusm/an/d, Siri Torkels Datter tjener Tollev Rame, Eli Osmuns Datter

tjener Tosten Aasbøe, Ragnele Tollevs Datter Sande Enke efter Torbjørn Haldorsen, nu Vilkors Kone.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Halvor Tollevsen Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv.

Citanterne begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring, og deraf mødte de alle undtagen Niels Sæta, og Ragnele Tollevs Datter som er sængeliggende, men for hende er Lænsmand/an/den Schjeldal og Halvor Skaffer samt Johannes Aasmundsen Aasbøe tjener Tosten Aasbøe, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de alle aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, da fremstod som

1ste Vidne Halvor Jonsen Tesdal som forklarede: At være gl: 70 Aar, til Guds bord sidste gang St: Hans Tiid d: A: ej Parterne beslægtet eller besvogret, veed at Citanterne \aleene med Sande og Ekreim/ ejer Mule fjeldet, det Vidnet ikke andet veed fra sin Barndom, og intet deri tilhører Fjøsne som ligger omtrent over 2 Miile fra Fjeldet, og Fjøsne har sit eget Fjeld tet ved sin gaard, ligesaa langt fra Mule Fjeldet, og \der/ ligger mange gaarde og Fjelde imellem Fjøsne og Mule Fjeldet. Veed og at Rasmus Fjøsne, har, som Vidnet har hørt men ej seet, bygget Støels Huus for 8 á 9 Aar siden i Mule Fjeldet, veed ej nogen Tilladelse dertil, og i lige lang Tiid havt sine Creaturer og Smaler, der om Som/m/eren i Fjeldbejte, veed ej hvor mange hvert Aar, altsaa ej derpaa kan sætte Taxt. Rasmus Fjøsne skal have bygt der hvor kaldes Fiske Dalen der veed Vidnet var intet Huus i sin Ungdom, for 60 Aar siden, og ej Huus der, da Vidnet sidst var i Fjeldet for 10 Aar siden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge blev h/an/d dimittet.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke, og har ej vært ved Tinget de sidste 5 á 6 Timer, ej heller møde lod.

Fremstod 2de Vidne Thor Jversen Øfre Grindem, gl: 63 Aar, vært sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At have vært Mule Fjeldet bekjendt fra sit 12te Aar, nu i 50 Aar, og om den Tiid forklarede, som i øvrigt i alt ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 3de Vidne Siri Torkels Datter Rame gl: 24 Aar, var sidst til Guds bord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: som de forrige Vidner, med Forskjæl, at har ej kjendt Fjeldet længere end de 2 sidste Aar, veed ej naar Rasmus Fjøsne bygde sit der nu havende Støels Huus, eller om med eller uden Tilladelse, men de 2 Aar hun har lagt i Fjeldet med Rame Creaturer, har Rasmus Fjøsne allerede før Vidnet kom op om Som/m/eren, havt sine Creaturer og Smaler og Buddeje der, og de have bejtet der heele Sommeren, veed ej hvor mange. Dimitteret som de {t} Forrige.

Fremstod 4de Vidne Eli Osmunds Datter gl: 16 Aar, var sidst til Alters denne Som/m/er, forklarede: At veed ej videre end at hun denne Som/m/er har lagt i Mule Fjeldet med Aasbøe Creaturer, da Rasmus Fjøsnes Creaturer og Smaler og Buddeje var der før Vidnet kom op, veed ej hvor mange, og de bejtete der heele Som/m/eren, og blev der efter at Vidnet var rejst need med hendes Creaturer, hands Creaturer og Buddeje holdt sig i \og ved/ et Støels Huus \der/ som Vidnet har hørt han har der, men Vidnet har ej vært der. Dimitteret.

5te Vidne Ragnele Tollevs Datter mødte ikke, men for hende fremstod Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal, Halvor Tollevsen Skaffer, og Johannes Osmundsen Aasbøe alle af Alder, den yngste 48 Aar, og forklarede, at de have vært til Alters denne Vaar og Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, at de for omtrent 17 Dage siden, efter Begjæring af Citanterne, i nogle af deres Medfølge var hos dette Vidne, og Rasmus Fjøsne tilkaldet, men sagde at vilde ej møde, da Vidnet var sengeliggende, som hun saa meget er, at hun, tillige formedelst Alderdom, ej kunde kom/m/e til Tinge, og sagde sig 85 Aar gl:, da Eedens

Forklaring af Lovbogen blev hende forelæst med Formaning til Sandheds Udsigende, derpaa hun aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: /: her indføres efter deres Seddel :/

1793: 53b

Dimitteret som de forrige.

For 5 Vidner betalt 3 mrk: 8 s: skr: Tree Mrk: Otte Skilling.

Citanterne begjærde Vidnet Niels Nielsen Sæta forelagt og Rasmus Fjøsne laugdaget bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: og fire Skil:

Da Vidnet Niels Nielsen Sæta, og Indstevnte Rasmus Erichsen Fjøsne ej mødte, eller den sidste møde lod; Saa bliver Vidnet forelagt under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1794 sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge, og Rasmus Erichsen Fjøsne givet Rettens Laugdag til sam/m/e Tid at møde og svare til Sagen.

Sam/m/e Forelæggelse og Laugdag Citanterne paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Opsat Justits Hoer Sag fra fol: 7b. Fogden contra Halvor Tollevsen.

Actor i Rettelagde Attester fra Sogne Presten Hr: Hegelund og Hr: Brun som blev oplæst saal: Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Qvinden Krstine!! (Kirstine/Kristine) Christophers Datter, at see Documenter i Rettelagt og lide Dom til sine Bøders Udredelse, \Corporl: Straf/ og Omkostninger at betale hvilken Indstevning og blev forkyndt for Halvor Tollevsen Skaffer.

Indstevnte mødte og tilstod Varsel samt angav sin Alder 41 Aar, refererede sig til forrige, og anbed Benægtelses Eed, og protesterede imod Undersøgnings Forretning, samt paastod Frifindelse og saaledes uden videre at svare i Sagen indlod Sam/m/e til Dom.

Stevne Vidnerne Lænsmand H: O: Schjeldal og Erich Jochumsen Wae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet Qvinden som tilført er, og talte ved hende selv.

Hun blev paaraabt, men da hun ikke mødte eller møde lod; Saa blev hende given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 3 f: 318b. Siur Halvorsen Haaime Obl: til Christen Hansen Frethe paa 30 rd: dat: 18 Nov: 1780, af Arvingerne qvitteret d: 16 Sept: 1793 for 13 rd: 2 mrk: og 27 Maj forhen for 16 rd: 4 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Osmund Halvorsen Gundegjærs Obl: til Haldor Haldorsen Øfsteboe paa 298 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Gundegjær No: 10 H: C: gds: efter Aftag 1 pd: Smør dat: 6 Janv: 1792.

Hr: Foget Korens Transport 15 Aug: 1793 til Mons Larsen Tejgendalsvigen paa Gurine Grøns Obl: til ham 18 Sept: 1790 v: P: b: No: 5 p: 553.

Hans Halvorsen Obl: til Lieut: Voigt paa 50 rd:, Rente 4 proC:t, 2 pr: i Tesdal No 48 1 L: 1 Hd: d: 3 Juni 1793.

Ole Tjæransen Birkenæs Skde til Job Olsen paa Birkenæs No: 1 1 Løb 1 Hd: for 396 rd: d: 16 Sept: 1793.

Ingebreth Nielsen Ousnæss Vilc: Contr: til Niels Tjæransen Ousnæs dat: 29 April 1793.

Job Olsen Birkenæs \No: 1/ Vilc: Contr: til Ole Tjæransen Birkenæs og Hustr: dat: 16 Sept: 1793.

Afkalde fol: 168, 169, 171. Siri Hans Datters Mands for 70 rd: 9 ¼ s: efter Skfte 22 Nov: 1784 33 rd: 2 mrk: 5 1/12 s: efter Skfte 3 Apr: 1789, og 20 rd: 5 mrk: 8 ½ s: efter Skfte 24 Juni 1790 d: 16 Sept: 1793.

.... fol: 175. Johanne Lars Datters Mands for 20 rd: 2 mrk: 8 s: efter Skfte 4 Sept: 1774 d: 16 Sept: 1793.

.... fol: 178. Ole Olsen Gjærdes for 264 rd: 5 mrk: 4 s: efter Skfte 30 Juni 1783 dat: 16 Sept: 1793.

.... fol: 178 og 179. Anne Osmunds Datters Mands for 39 rd: 1 mrk: 1 ½ s: efter Skfte 17 Dec: 1782 23 rd: 4 mrk: 1? (16ten?) s: Skfte 18 dto:, og 106 rd: 3 mrk: 1 1/6 s: efter Skfte 17 Julii 1784 Afkaldet dat: 16 Sept: 1793.

.... fol: 181, 182. Erich Erichsen Winnies for 47 rd: 1 mrk: 3 s: efter Skfte 7 Janv: 1786,

1793: 54

62 rd: 5 mrk: ½ s: efter Skfte 5 Feb: 1788 d: 16 Sept: 1793.

.... fol: 241. Myndtling Niels Jonsens Formynders for 1 rd: 5 mrk: 6 s: efter Skfte 6te Nov: 1792 d: 16 Sept: 1793.

.... fol: 241. Guro Halvors Datters Formynders for 4 rd: 4 mrk: efter Skfte 12 Aug: 1793 dat: 16 Sept: 1793.

.... Christi Lars Datters Formynders af Dato 8 Apr: 1793 for 4 rd: 1 mrk: 2/7 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... fol: 181. Siur Olsen Gjærdes for 37 rd: 3 mrk: 5 1/3 s: efter Skfte 19 Juni 1786 d: 17 Sept: 1793.

.... fol: 241. Myndtling Hans Nielsens Formynders for Arv 2 rd: 1 mrk: 2 s: efter Skfte 15 Marti 1793 d: 17 Sept: 1793.

.... fol: 241. Myndtling Waljer Jalvors Dt:s Formynders for 4 rd: 4 mrk: efter Skfte 12 Aug: 1793 d: 17 Sept: d: A:

Laugrettes Mænd til at betjene Retten 1794 opnævnt af nyegifte 1. Peder Jensen Axdal. 2. Ingebreth Nielsen Ousnæs og 3. Job Olsen Birkenæs, hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

Som ingen efter tree Ganges Udraab, indfandt sig, med videre at gaee i Rette saa blev Tinget for dette Skibrede sluttet. S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibreedes Høsteting den 19de September 1793. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Tollef Steensen Aalund, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Ingebretsen Romsøe
2. Ole Hactorsen Brekke
3. Baar Johannessen Dørem
4. Jon Tjæransen Wiig
5. Lars Christophersen Svinevig
6. Peder Larsen Arneviig
7. Thomas Gundersen Lunde
8. Ole Torgersen Wache

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibreede Folio 49b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibreedes Sommering 1793, Justitz Protocollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Halvor Larssen Rosenberg og Lars Tollefsen Svalland og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebrev 5 Martii 1793 erfter Jacob (....?)sen Opheims Hustrue.	Jordegods Udlægget i
.... 8de Ditto efter Ole Larsen Stangelands Hustrue.	Skjødebogen vedbørlig extraheret.

Saug Angivelser

Efterskrevne mødte og angav at have skaaret fra Høstetinget 1792 til Høstetinget 1793 som efterfølger, og beEedigede enhver efter Samvittighed og bedste Vidende, saadanne deres Angivelser, men kunne umulig forklare fra hvilke Skove, og hvormeget fra hver, Tømmeret er kommen, da undertiden nogle kom/m/er til Saugerne lang Vej fra, og ofte med nogle faae Stokker, veed og ej rettere, end at Bøjgde Bord bliver brugte i Bøjgden til Sammes Fornødenhed, nemlig

Wache Saug Ejeren Rasmus Pedersen Wache angav 7 Hundrede enkelte Bord.

Fatlands Saug Saugmester Niels Olsen Fatland angav 6 Hundrede dobbelte, og 33 ½ Hundrede enkelte Bord.

Arneviig Saug Ejeren Peder Larsen Arnevig angav ½ Hundrede dobbelte, og 3 Hundrede enkelte Bord.

Aarviig Saug Saugmester Joseph Torbjørnsen Aarwiigen angav 13 Hundrede dobbelte og 22 Hundrede enkelte Bord.

Tindelands Saug Ejeren Knud Kolbensen Tindeland angav 4 ½ Hund: dobbelte, og 12 ½ Hundrede enkelte Bord.

Sandvig Saug Ejeren Torbjørn Gundersen Sandvig angav 21 Hundrede enkelte Bord.
Fiære Skibrede

Øfre Wiig Saug Ejeren Torbjørn Tronsen Øfre Wiig angav 1 ¼ Hundrede dobbelte Bord, og 5 Hundrede enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse

Afkald fol: 188, 193. Brithe Niels Datters Mands for 21 rd: 2 mrk: 7/20 s: efter Skfte 7 Marti 1778, og 2? rd: 5 mrk: 3 1/7 s: efter Skfte 5 Marti 1793 dateret 19 Sept: 1793.

1793: 54b

Afkalde fol: 223. Myndtl: Zara Tjærans Datters Formynders for 2 rd: 2 mrk: 13 1/3 s: efter Skfte 16 April 1791 dateret 30 April 1793.

.... fol: 263. Myndtl: Malene Erichs Datters Formynders for 8 rd: 1 mrk: 1/3 s: efter Skfte 19 Juli 1793 dat: 19 Sept: 1793.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 340. Lars Torbjørnsen Lien No: 40 Obl: til Ommund Nervigen paa 90 rd:, d: 8 Maj 1787, deraf betalt 1 Maj 1793 40 rd:

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 412. Knud Torgersen Store Nærem No: 18, Obl: til Torger Møchlebust og Ole Lionæs i alt 290 rd., d: 5 Maj 1788, deraf betalt den 1 Juli 1793 til Torger Møchlebust 100 rd:

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 616. Rasmus Pedersen Wache No: 35 Obl: til Ommund og Torbjørn Neervig i alt 350 rd., d: 19 Sept: 1791 deraf betalt til Ommund Neerwiig 50 rd: den 1 Maj 1793.

No: 5 p: 444. Torbjørn Tollachsen Fodsel No: 29 H: C: gds: Obl: til Goute Wiigevig 80 rd., d: 24 Sept: 1788 af Creditor qvitteret 11 Sept: 1793.

No: 5 p: 21. Christen Normansen Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: Obl: til Goute Wiigevig 99 rd., d: 15 Maj 1783 af Creditor qvitteret 19 Sept: 1793.

No: 5 p: 292. Dto: Christen Norm: Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: Obl: til Goute Wigevig paa 100 rd., d: 15 Maj 1786 af Creditor qvitteret 19 Sept: 1793.

Ny Sag

Ommund Asbjørnsen Øfr: Axdal SelvEjer 32 Aar gl:, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Knud Jonsen Asch SelvEjer for ulovlig Overtrædelse at han lader sine Creaturer i hands Udmark og Hjem/m/ehage samt \Bøe og/ Indgjærde kaldet Axdals Næsset, bejte, sig til stor Skade, derom at høre indstevnte Vidner, som ligeledes er indkaldet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, Halvor Simonsen Sæbøe S:E:, Mikkel Geertsen Blochhuus Lejl:(?), Peder Poulsen Nordhus S:E:, Siri Ivers Dt: tjener Indstevnte, samt derfor lide Dom, til at holde sine Creaturer derfra og betale Sagens Omkostninger.

Stevne Vidnerne Halvor Larsen Berget og Ole Hactorsen Brekke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved enhver selv.

Indstevnte Knud Jonsen Asche mødte, anmeldte sig 40 Aar gl:, betalte Tilsvare: 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: og otte Skl:, og benægtede aldeles, at aldrig med hans Villie, er h/an/ds Kreaturer kommen paa Citantens Bøe, og ej er det skeet imod hans Villie, uden dette Aar eengang efter Vaarvinden, at de kom paa hans Bøe, og dette skal {skal} aldrig skee meere. I Citantens Udmark i Almindelighed kom/m/er Indstevntes Creaturer aldrig, men i et lidet Støkke deraf kaldet Axdals Næsset men hedder Asche Næsset, har Asche altid havt Ret at have sine Souv Smaler, fra {Vaaren frem} Høsten de er klippet til Vaaren de er ruet sidst i Maj, og den Ret agter Indstevnte fremdeedes at øve og beholde, som nu har været øvet og brugt i 30 Aar, uden enten at have bedet om Forlov dertil, eller betalt noget derfor, men brugt som en gammel Ret, der nu i de sidste Tider er fuldkommen Hævd paa.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldet til at gjøre deres Forklaring. Deraf mødte Halvor Simonsen Sæbøe, Mikkel Geertsen Blochhuus, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter at de vare separerede fremstod som

1ste Vidne Halvor Simonsen Sæbøe gl: 63 Aar, var sidst til Gudsbord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen efter Indstevningen samt paa begge Parter under Afhørelsen tilbragte Subqvæstioner og Erindringer, forklarede: Har ej seet Indstevntes Smaler eller andre Kreaturer paa Citantens Bøe nogen Tid, ej heller i h/an/ds Hjem/m/ehage, som h/an/d boer noget derfra, og af samme Aarsag heller ikke seet dem i Næsset, som Vidnet ikke veed eller har hørt andet Navn paa, end Axdals Næsset, som er et Støkke af Axdals Udmark, og støder paa N: Side til Asche Udmark, men er fragjærdet Asche Udmark, {ligesom og den}

Ellers veed ikke videre om Sagen end følgende: Vidnet købde 1754 Asche af da værende Foget Kam/m/er R/aa/d Hejberg forlængst afdød, og da h/an/d betalte Pengene, sagde Sælgeren at ønskede, der hand kunde skaffe Vidnet nogen Hage dertil, thi der var liden Hage, da Vidnet bad ham, om det ikke var mueligt, at skaffe til Asche nogen meere Hage, Men Sl: Kammer Raad Hejberg sagde dertil: Det var ham ej mueligt, at skaffe meere Hage, end det som var indgjærdet, og da var som nu Asche Udmark gjærdet fra Axdals næsset, og Asche Udmark er indgjærdet rundt om, da som nu; og den Tiid havde Asche ingen Ret enten til Smalen eller andet i Axdals Næsset, thi naar Asche Opsidder vilde have noget der ind, maatte de bede Øfre Axdals Opsidder derom, og betale derfor. Vidnet boede 2 Aar der paa Asche, og ejede det fleere Aar, brugt af en Lejlænding, og veed ej rettere, end at {saavel} i denne Lejlændings Tiid, maatte Lejlændingen, ligesom og Vidnet gjorde, de 2 Aar han styrede Asche, baade bede om, og betale for hos Øfre Axdals Opsidder, naar de vilde have noget af Asche Creature i Næsset, som Asche behøvede om Vinteren for Smaler. Hvorledes det har vært siden Vidnet solgte Asche, veed Vidnet ikke. Da Vidnet købde Asche spurgde han de forrige Folk og Beboere paa Asche, om Asche ikke havde Ret i Axdals næsset; og de svarede: Nej aldeles ikke, og havde ej havt den Tiid de havde boet der, over 20 Aar. Der er intet hedder Asche næsset, uden et stække i Asche Bøe langt fra Axdal næsset, og ikke dermed kan forvexles eller confunderes. Da Vidnet købde Asche, var Asche(s) forrige Opsidders Hustrue, en Datter af Øfre Axdals Opsidder som var Lejlænding, ligesom og Asche Opsidder. Øfre Axdal var da Kongens Halsnøe Closters gods. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet meere at tilspørge, blev han med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Mikkel Geertsen Blochhuus gl: 70 Aar, var sidst til Gudsbord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, om Sagen og paa qvæstioner ligesom 1ste Vidnes Examination forklarede: At har denne Som/m/er i Slaatten seet af Indstevntes Smaler, paa Citantens Bøe, 3 á 4 stk:r, veed ej hvor længe de gik der, men saae dem kun een Dag. Har og seet Smaler i Axdals almindelige Udmark denne Som/m/er, men kan ej sige, enten det var Axdals eller Asches. Men i Axdal næsset, som Vidnet har kjendt over 40 Aar, og ikke veed andet Navn paa end Axdals næsset, og Asche næsset som ligger i Asche Bøe langt herfra, kan ikke hermed forvexles, og hvilket Axdals Næss er et Stække af Axdals Udmark, og støder paa N: Side til Asche Udmark, men er fragjærdet Samme; har Vidnet seet Smaler hver Vinter i de 40 Aar han der har været kjendt, da han er nær derved boende, som har vært Asche Smaler, kan ej sige hvor mange. Veed ej enten de har gaaet der med Ret, eller med Tilladelse, enten for Betaling eller ej. Axdals næsset hører Axdal til, og har i den Tiid Vidnet som meldt han har vært kjendt, altid vært fragjærdet Asche Udmark. Det første Vidne her blev kjendt, ejede 1ste Vidne Asche, og Øfre Axdal var Kongens Halsnøe Closters gods, og paa begge var der den Tiid Lejlændinger. Faae Aar efter fik begge gaarde andre Ejere som boede selv, hver paa Sit. Om Lejlændingens Hustrue paa Asche, at var Datter af Lejlændingen paa Øfre Axdal, forklarede som 1ste Vidne. De første Selv Ejere paa begge gaarde vare ej hin anden beslægtede, ej heller Seenere. For 3 á 4 Aar siden, sagde Øfre Axdals forrige, nu afdøde Ejer, til Vidnet, at have givet Lov til Asche Beboer, at lade sine Smale gaae i Axdals næsset, for Betaling, fra Høsten de var sluppet, til Vaaren de var ruet sidst i Maj. Dimitteret som første Vidne.

For to Vidner betalt af Citanten 2 mrk:, og af Vederparten 1 mrk:, i alt Tree Mark.

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse til de udeblevne Vidner.

Da Vidnerne Peder Poulsen Nordhuus og Siri Ivers Datter, ikke mødte efter Paaraab; Saa blev de forelagt under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1794, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige og aflægge, hvilken Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, og til Tægtedag for Retten afhjemle.

Betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skilling.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Torbjørn Tollachsen Fodsels Skde til Tyri Tollachs Datter Moe gift med Engel Engelsen
Moe paa Fodsel No: 29 H: C: gds: ½ L: 1 B:skd: for 105 rd: dat: 19 Sept: 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1793: 55b

Anden Dagen den 20 Sept: 1793 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Peder Larsen S:E: p: Wiig anmeldte sig af Alder 53 Aar, Samson Olsen S:E: p: {\Ned:/} Sæbøe, Halvor Simonsen S:E: p: Sæbøe, Tjæran Tollachsen Sør-Øfrebøe S:E:, Jon Tjæransen S:E: p: Wiig, Lars Torkelsen S:E: p: Wiig, Lyder Iversen S:E: paa Dahle, Simon Ingebretsen S:E: paa Øfsthuus, paa egne og øvrige /: de mødende af Alder den yngste 26 Aar /: MedEjere i Fjeldet og Fjeldbejtet paa Borgondøen /: hvilket Fjeld er liggende paa Højden af Øen, imellem Sammes Ejeres paa samme Øe omliggende gaarde, og hvilke øvrige MedEjere ere: Geert Anders Wiig S:E:, Johannes Jespersen S:E: p: \Nord-Øfrebøe, Tosten Iversen S:E: p: Nord-Øfrebøe, Mathias Mathiasen Sør-Øfrebøe, Elias Asbjørnsen S:E: p: Søre Øfrebøe, Peder Samson[sen] S:E: p: Sæbøe, Tosten Bergessen Lejl: paa Sæbøe, Rosendals gods, Knud Rasmussen Lejl: p: Sæbøe dto: gods, Ommund Asbjørnsen S:E: p: Øfre Axdal /: deres Vegne fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Knud Jonsen S:E: p: Asch paa Borgondøen, fordi h/an/d uden Tilladelse lader bejtte i deres bem:te Fjeld, hvor han intet ejer i, med sine Smaler, og Fæe bæster, og lader hans Smaler, som ugjærdet, /: Ejernes Smaler er og ugjærdet, men de er vandt til Fjeldet og bliver der /: og som kjøbt fra andre Øer, og andre, altsaa ej bliver i Fjeldet, men gaaer ned paa Citanernes Hjem/m/e hage og Bøe, vel og driver h/an/d {ikke} sine Smaler, naar h/an/d vil have dem til Fjelds, \ey/ op i Fjeldet som de andre, men slipper dem ikke før de kom/m/er højest i Nuden, derfra de gaaer over alle de andres Hjem/m/ehager og Bøer; derom at høre Vidner som stevnte ere og hvilke ligeledes under Falsmaals Straf er indkaldet til dette Ting og Tiid at møde til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, neml: Anne Jørgens Datter Enke \efter/ {til} Christopher Nielsen S:E: p: Sundnæs, Lars Christophersen Svinevigen S:E:, Niels Christophersen tjener paa Sundnæs hos 1ste Vidne, samt derefter lide Dom til at holde sig fra bem:te Fjeld, og at erstatte denne Sags Omkostninger.

Alle indstevnte Vederpart og Vidner, mødte og tilstod at være lovlig stevnet.

Indstevnte Knud Jonsen Asch mødte, anmeldte sig 40 Aar, /: betalte Tilsv: Penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: /: og anmeldte at har ej i de 2 Aar h/an/d har boet paa Asche havt uden et Fæe bæst i Fjeldet, og det fik h/an/d Tilladelse til af Ommund Axdal, og betalte ham derfor, nok et Bæst med Johannes Øfrebøes Tilladelse, og har ej tilegnet sig nogen Ret i Fjeldet for Fæebæster, da h/an/ds Fader, som før (før) ham har boet paa Asche 28 Aar, ej heller har anderledes derom forholdt sig; men hans Smaler, som hand forrige Aar havde kun 14, og i Aar 21, eller hvor mange h/an/d kan føde paa gaarden, paastaar han, ligesom h/an/ds Fader før ham, at have Ret til at have om Som/m/eren i Fjeldet paa Borgondøen hvor han boer, frit og uden Betaling, ligesom h/an/ds Fader før ham har havt over Hævds Tiid, og med den samme Ret, som h/an/ds Fader og Aschs forrige Ejer, har brugt denne Frihed.

Citanterne benægtede Indstevntes Tilførte, og skal beviise anderleedes ved de indstevnte Vidner, som de begjærde fremkaldet til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse ved at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte endnu erindrede, at da han har Ret i Fjeldet, og de andre som der sætter deres Smaler, ej gjætter de, er h/an/d ej heller pligtig der at gjætte, og er h/an/ds Smaler kom/m/en paa Andres Bøe eller Hjem/m/e mark, er det vel deres egen Skyld, at de ej holder deres gjærder rundt om Fjeldet i bedre Stand, men ellers, er han ikke heller derom advaret, da han ellers strax havde drevet dem derfra.

Vidnerne blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter at de vare separerede fremstod som

1ste Vidne Anne Jørgens Datter, gl: 68 Aar, var sidst til Gudsbord denne Vaar, hendes Datter er gift med Ommund Axdal \som Bo...?/ videre ej nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen efter Indstevningen, samt paa begge Parternes under Vidne Forhøret tilbragte qvæstioner uden for Protocollen, og gjorde Erindringer, forklarede: At boer nu paa Sundnæs paa Halsnøen en anden Øe, ej langt derfra, der har boet 5 Aar, til og før den Tiid boede hun med hendes afdøde Mand paa Øfre Axdal paa Borgundøen 30 Aar, veed at Citanterne ejer Fjeldet paa Borgundøen, som er saaledes situeret og Hjem/m/e markerne alle fragjærdede ligesom før er tilført i Sagen, veed og at Asch intet ejer i Fjeldet, ej heller har havt Ret til at have enten Fæe eller Smaler i Fjeldet, men den Tiid Vidnet boede paa Axdal, da nogle Aar eet eller To, nogle Aar ingen, Fæebæste, var fra Asch i

1793: 56

Fjeldet, men det bad Manden paa Asch som Indstevntes Fader, om Tilladelse til, og betalte derfor med Arbejde; Og Asche Smaler var vel undertiden, veed ej om hvert Aar, i Fjeldet, veed ej om alle de Manden paa Asche havde, hvortil hendes Mand gav paa h/an/ds Begjæring Tilladelse, for Betaling i Arbejde, fra {.....} \Vaaren/ til sidst i Maj de var ruet, og Asche Manden skulde da lade dem gjætte i Skaarene i Fjeldet saalænge, hvilke Skaarer, kaldet Saatte Skaarene, ligger baade i Fjeldet oven for Fjeld gjærdet, og neden for i Øfre Axdals Mark, har vel hørt de var i Fjeldet Sommeren, men hendes Mand vilde ej dertil give Tilladelse for ej at opvække Fortrydelse, veed ej hvem eller om nogen gav Tilladelse dertil eller ikke, eller om for Betaling eller uden Betaling. Asche Udmark er omgjærdet rundt om, men grændser ej til Fjeldet, den grændser i N: til Søen, i O: til Øfre Axdals Bøe, i S: til Nedre Axdals Bøe, i W: til Søen. Nogle Aar førde Manden paa Asche sine Smaler, bort af Landet Borgundøe om Som/m/eren, til Sommersbejte paa andre Øer eller andre gaarde. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som hun vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev hun med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Lars Christophersen Svinevigen gl: 34 Aar, var sidst til Gudsbord denne Vaar, Søn af næstforrige Vidne og Broder til Ommund Axdals Hustrue, ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, om Sagen og paa qvæstioner ligesom ved 1ste Vidnes Examination, forklarede: Er fød paa Øfre Axdal, og været der til for 4 Aar siden, da han kom her der hvor han nu boer paa Halsnøen, i den Tiid Vidnet kan mindes over 20 Aar, veed ej at Asch enten ejer i Fjeldet, eller har nogen Slags Ret dertil, og naar de paa Asch ligesom 1ste Vidne har udsagt havde Fæebæste i Fjeldet, bad Indstevntes Fader da boende paa Asch, Vidnets Fader da boende paa Øfre Axdal om Tilladelse dertil, og derfor betalte med Arbejde; Asche Smalen var \alle/ hvert Aar, der i Bejtet paa den Aarsens Tiid som 1ste Vidne har forklaret, efter Asche Mandens Begjæring med Vidnets Faders Tilladelse, for Betaling i Arbejde, men om Som/m/eren, de første Aarringer Vidnet kan mindes, førde Asche Manden sine Smaler alle, fra Borgundøen hen paa andre Øer til Som/m/er Bejte; derimod de sidste

Aaringer Vidnet var hjem/m/e gik Asche Smalen i Fjeldet paa Borgondøen overalt i Fjeldet, undtagen hvad de selvstyret, ugjættet gik ned i Udmarken, veed ej enten med eller uden Tilladelse at de gik i Fjeldet, eller om med Ret eller ej, ej heller om for Betaling eller ikke, men naar Vidnets Fader af Fortrydelse over, at Asche Smalene gik i Fjeldet og kom i Hagen, taledes til {Vidnets} \Indstevntes/ Fader da ejende og boende paa Asche, svarede de \Folk p: Asche/ at have Tilladelse dertil, stundom sagde de: af Sæbøe Mænd, og stundom: af Wiigs Mændene. I øvrigt som 1ste Vidne. Dimitteret som 1ste Vidne.

1ste Vidne fremstod \erindrede/ og endnu forklarede: At hendes Mands Fader som boede paa Øfre Axdal før hun og hendes Mand, sagde \nogle gange, det Vidnet hørde/ at da en Lejlænding paa Asche for nu 60 Aar siden bygslede Asche af da værende Ejer Sl: Kam/m/er R/aa/d Hejberg, bad samme Lejlænding, Sl: Kam/m/er Raaden om at faae noget af Axdals Hage til Asche, dertil Hr: Kam/m/er R/aa/d Hejberg sagde: Ikke et Fods maal, jeg ejer Asche, og Kongen ejer Øfre Axdal.

Fremstod 3de Vidne Niels Christophersen, gl: 23 Aar, var sidst til Guds bord denne Vaar, Broder til 2det Vidne, ej videre veed han, Parterne beslægtet eller besvogret, er kom/m/en fra Øfre Axdal til Sundnæs for 5 Aar siden, kan mindes fra h/an/ds omtrent 10de Aars Alder, og angaaende Sagen fra den Tiid til Nu, forklarede Ord til Andet som 2det Vidne. Dimitteret.

/: For 3 Vidner betalt af Citanten 2 mrk: 8 s: og af Vederpartem 1 mrk: 4 s: i alt Tree mrk: tolv Skl: :/

Indstevnte benægtede Vidnernes Udsigende, og protesterede imod deres Gyldighed, som saa nær beslægtet, alle med Omund Øfre Axdals Hustrue, og forbeholder sig alt lovligt.

Citanterne begjærde Sagen opsat til flere Vidners Førelse /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Bygselsedler med Reversaler tinglyst og qvitterings Bøger anviist

Torger Siursen Sundnæs til Østen Larsen paa indengjærdes uskatlagt Plads Sundnæs plads, Cond: 1. selv bebygge Pladset og eje Huusene. 2. Aarl: Afgift 2 rd: og 3 Dages Arbejde. 3. Ej hugge andet til Brænde end Furre og Brage. 4. Pladsets gjærde at holde i Stand og dertil hugge i gaardens Skov. 5te Intet meere i Hagen, end Pladset kan vinterfore. dat: 19 Sept: 1793. Manuf: Huset bet: 8 Skl:

Engel Engelsen Moe til Torbjørn Tollachsen paa Fodsel No: 29 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: 1 B:skd:, før brugt af Torb: Tollachs: som Ejer d: 19 Sept: 1793. til Manuf: H: 1 mrk:

Myndtl: Harrald Harraldsen Udbioes Formynder til Hans Hansen paa Udbioe No: 43 $\frac{3}{4}$ L: 1 Hd: før brugt af Harrald Johannessen som Ejer d: 20 Sept: 1793 paa 6 Aar tilligemed Hustrue Kari Jørgens Dt:, men om Hans Hansen dør inden 3 Aar, beholder Kari Jørgens Dt: Bruget til Myndtl: bliver myndig, eller hun igjen givt. til Manuf: Huset bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Hans Andersen Kiike Skde til Jørgen Hansen paa Kiike No: 63 det halve $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: $\frac{1}{2}$ G:skd: for 150 rd: dat: 19 Sept: 1793.

1793: 56b

Hans Andersen Skde til Anders Hansen paa Kiike No: 63 $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd:, $\frac{1}{2}$ G:skd: for 150 rd: dateret 19 Sept: 1793.

Hans Hansen Udbioe Skde til Harrald Harraldsen paa Udbioe No: 43 $\frac{1}{4}$ L: S: 1 Hd:, for 114 rd: 72 s:, selv ejer Kjøberen $\frac{1}{2}$ L:, i alt $\frac{3}{4}$ L: S: 1 Hd: d: 19 Sept: 1793.

Continuation af Saug Angivelser

Espeland Saug Saugmester Alv Thorsen Hetland angav $\frac{3}{4}$ Hundrede dobbelte, og 8 $\frac{1}{2}$ Hundrede enkelte Bord.

Øfre Houge Saug Ejeren Knud Andersen Øfre Houge angav at intet dette Aar er skaaret.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1794 opnævnt af Nygifte: 1. Mons Siursen Echaas. 2. Ole Hansen Søre Berge. 3. Samson Torbjørnsen Aasbøe. 4. Niels Christophersen Sundnæs. 5. Iver Nielsen Opheim. 6. Tørres Andersen Espeland. 7. Hans Hansen Udbioe. 8. Jørgen Hansen Kiike hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

Pantebogen til Inddragelse

Niels Olsen Qvamens Obl: til Major Dahl 50 rd.; Rente 4 proC:t, Pant 2de Prioritet i Qvamen No: 70 $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: $\frac{1}{2}$ (1/2?) Vog Korn/ d: 20 Sept: 1793.

Lyder Iversen Dahle No: 33 Vilc: Contr: til Iver Dahles Enke, d: 20 Sept: 1793.

Bygsel Seddel med Reversal publiceret og Landskyld Bog anviist

Pastor Hr: Bruns til Lars Stensen paa Lille Nærem No: 26 2 $\frac{1}{2}$ L: S: før brugt af Steens Enke, dt: 13 Sept: 1793. Manuf: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Lars Tollevsen Svalland No: 26 H: C: gds:, Vikors Contract til Tollev Olsen dateret 20 Sept: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 554. Daniel Iversen Indbioe No: 23 H: C: gds: Obl: til Ole Stensland og Niels Udbioe i alt 140 rd:, d: 11 Maj 1790, betalt {af} Niels Siursens Anpart den 1 Maj 1793 70 rd:

Resten af No: 5 p: 8. Knud Svendsen Nedre Houge No: 39 Obl: til Harraald Udbioe i alt 48 rd: d: 8 Maj 1783, er betalt den 9 Juli 1793 med 24 rd: qvitteret af Creditors Enkes nu værende Mand Hans Hansen Udbioe.

No: 5 p: 339. Christopher Eliassen Frønsdal No: 12 H: C: gds: Obl: til Krigs Commissair Dahl 400 rd:, d: 20 Feb: 1786, af Creditor qvitteret 22 Juli 1793 efter vedhæftet Opsigelse paa rette Sort Stempl: Papiir.

No: 5 p: 465. Hans Siursen Hougland No: 12 Obl: til Provstinde Kahrs paa 350 rd: d: 3 Janv: 1789, af Creditor qvitteret 1 Maj 1793.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 21 Sept: 1793 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Jacob Opheims Hustrues Arvingers Skjøde til Iver Nielsen paa Opheim No: 1 H: C: gds: 1 pd: $\frac{1}{2}$ mrk: S: 11/12 Hd: for 182 rd: 4 mrk: 1 $\frac{1}{2}$ s: selv arvet for 17 rd: 2 mrk: 13 $\frac{1}{2}$ s: 2 $\frac{1}{2}$ mrk: S: 1/12 Hd: i alt 1 pd: 3 mrk: S: 1 Hud dat: 20 Sept: 1793.

Even Ingemansen Nord Stumoe No: 17 Obl: til Mons Larsen Tejgandal p: 98 rd:, Rente 4 pr:C: Pant 1 pr: i specificeret Løsøre d: 20 Sept: 1793.

Som ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Føyens Skibreedes Høsteting den 23de Septembr: 1793. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Jens Jensen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig.

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Tarrald Hansen Sæle 4. Anbjørn Nielsen Worland 7. Rasmus Sørensen Ejde
2. Mathias Sæbjørnsen Indre Hovland 5. Ingebret Ommundsen Worland 8. Berge Nielsen Huuse
3. Mathias Stenersen Wespestad 6. Jørgen Larsen Tjong

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibreede Folio 49b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibreedes Sommerting 1793, Justitz Protocollen her Folio 1b., og Overformynder Protocollen er tilført.

1793: 57

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Mads: Birkeland og Lars Pedersen Stue og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Optagen Sag fra Fol: 9b. Peder Kyvigen contra Eedeel Tiende ydere.
Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Peder Haldorsen Kyvigen som oppebær Storøens Sogns Konge \Korn/ og Smaaetiende, deraf den halve som Ejer, og den halve som Forpagter af og for vedkommende Ejer, hvorunder ham solgt og overdragen de udestaaende Restancer, førend han deraf blev Ejer og Forpagter, har indkaldet eendeel dermed resterende, af disse han til sidst ikkun har paastaaet Dom over de paa Restance Listen dateret og i Rettelagt 3 Maj 1793. anførte, samt Jens Olsen Watne, til Restancens samt Omkostningers Betaling. Restancen er ej modsagt, og ellers legitimeret saaledes som Actor viiser. Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges; At de med denne Tiende indstevnte resterende, bør betale til Citanten deres Restancer til for Aaret 1790. inclusive, nemlig:

Børtvedt	Thor Hansen	0 rd: - 1 mrk: - 10 ½ s:
	Berge Olsen	0 rd: - 1 mrk: - 10 ½ s:
Hetlesæter	Berge Olsen	0 rd: - 4 mrk: - 8 2/3 s:
Hage	Lars Olsen	0 rd: - 2 mrk: - 11 5/6 s:
Hyssingstad	Lars Torbjørnsen	0 rd: - 4 mrk: - 1 2/3 s:
	Mathias Johannesen	0 rd: - 2 mrk: - 5/6 s:
Isdahl	Lars Larssen	2 rd: - 2 mrk: - 9 1/3 s:
Dahle	Halvor Larsen	1 rd: - 5 mrk: - 14 2/3 s:
Øvre Lillebøe	Lars Larsen	2 rd: - 0 mrk: - 4 2/3 s:
	Johannes Johannesen	2 rd: - 2 mrk: - 7 2/3 s:

Lønning	Mikkel Pedersen	0 rd: - 4 mrk: - 5 1/3 s:
Walvatne	Anders Jørgensen	0 rd: - 4 mrk: - 1 s:
	Erik Mathiassen	0 rd: - 2 mrk: - 1/2 s:
Nyesæter	Mathias Jørgensen	0 rd: - 2 mrk: - 2 2/3 s:
Watne	Jens Olsen	1 rd: - 2 mrk: - 3 1/4 s:

samt i denne Sags Omkostninger hver for sig 1 rd: 2 mrk: og \foruden den sædvanlige Smaaetiende/ i alt 20 rd: inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt

Opsat Justitz Sag fra fol: 12a. Fogden contra Friderich Christophersen og Hustr: Actor paastod Dom over Indstevnte til Bøders Udredelse efter Loven, og Omkostninger at betale hvoriblandt Stevningspenge 1 rd: 3 mrk: 8 s: saaledes indlod Sagen til Dom, og fremlagde Præste Attest om Paagjælders Alder saal:

Siden Indstevnte efter Paaraab ikke mødte eller møde lod, og de allerede forrige Rettes Dag have indladt Sagen til Dom; Saa blev Sam/m/e til Doms optagen, og derudi afsagt følgende Dom

Det er beviist med egen Tilstaaelse for tvende Vidner at Friderich Christophersens Huusmand Huustrue Anne Aanens Dr: har slaget Klageren Halsteen Anderssen med en Veedskie; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Friderich Christophersen Huusmand under Orninggaard som selv da ham intet er lovgyldig overbeviist, frifindes for Actors Tiltale, hands Huustrue Anne Aanens Dr: bør for forøvet Stavshug bøde til Hands Majestets Kasse og til Districtets Foged erlægges efter Lovens 6te Bogs 7 Cap: 8de art: 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:, og betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr, Incamination, Vidners Forhør og Opsættelse 1 rd: 2 mrk: skriver Een Rd:r to Mark, foruden Acternes Bekræftning om Samme bliver udstædt, samt Stemplet papiir om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven 4 mrk: 14 s: saa og Stevningspenge 1 rd: 3 mrk: 8 s: alt inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder

Opsat Sag fra fol: 9b. Helje Lillebøe contra Erich og Mathias Walvatne. Begge Parter blev paaraabt; Men da ingen af dem mødte eller møde lod; Saa

Eragtes

Da Citanten har ladet 3 Ting gaae forbie, uden noget at fremme i Sagen; Saa afviises Sam/m/e til nye Paastevning.

Opsat Sag fra fol: 9b. Helje Bjelland contra Lænsmand/an/d Eldøen om Skjælds ord. Citanten paastod Dom.

Indstevnte Lænsmand Jens Jensen Eldøen mødte, og androg aldeles ikke at have skjældet eller udsagt det paastevnte af Hoved Citanten foregivne, tvertimod er Contra Citanten udskjældet af Hoved Citanten som kunde let og rimeligt anlediget Contra Citanten at have talt med fast Føje Hoved Citanten for nær, som dog ej skeet er, derom alt, saavel at Hoved Citanten har sagt Contra Citanten for ubeviist, som at Hoved Citanten har fornærmet Contra Citanten samme Tiid med ubeqvems Ord, har Contra Citanten ved lovlig \contra/ mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hoved Citanten Helje Olsen Bielland, desangaaende at høre Vidner som stevnte ere, og derefter lide Dom til Frifindelse for Contra Citanten, for Hoved Citantens Tiltale, og Hoved Citanten dømt at betale Bøder og Sagens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Falsmaals Straf Brithe Gabriels Dr:, Hustru til Otte Anfinnsen Aadland, Marithe Tollevs Datter Hustru til Søren Knudsen Øchland, begge

Mændene S:E, Sara Baars Datter Hustru til Peder Anfinnsen Tvedt S:E, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Til Vedermaale og for Processens Skyld er indstevnet med lige Varsel til dette Ting og Tiid, de forhen i Sagen af Hoved Citanten førte Vidner Jon Tørressen Nordre Bjelland, Peder Andersen Lundemansværk, Baar Størksen Hougeland, Ole Olsen Præsthoug, Peder Anfinnsen Tvedt og Ole Torbjørnsen Bjelland.

/: betalt Contra Incamination betalt 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rigsdaler Tree Mark og Tolv Skilling :/

Stevne Vidnerne Lars Nielsen Hejen og Anders Hal-

1793: 57b

steensen Langelandstræ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, undtagen Peder Anfinnsen Tvedt, og Ole Olsen Præsthoug, men aflagt Forkyndelsen i deres Huus, i deres Fraværelse, i Paahør af hver af deres Hustruer.

Hoved Citanten mødte og vedtog lovlig Varsel, men anmeldte, at da det passerte, er forefalden i Februari \Maaned/ 1792 som sees af de førte og afhørte Vidners Forklaring, og altsaa over Aar og 7 Maaneder siden; Saa forhaabede og paastod han Stevningen og Vidnerne afviist, da Vidner ej maae føres om Ord efter Aar og Dag: derom paastod Eragtning. /: betalt 12 s: :/

Contra Citanten anmeldte at det han vil føre Vidner om, er vel \Ord som er/ passeret samme Tiid i Feb: M: 1792, men da Sagen endnu staaer aaben og ej er paadømt; Saa formeener han, at Contra Vidners Afhørelse nu, ikke længere siden, ikke er indbegreben at kan forst(aaes?) under hvad almindelig Forbud, Loven derimod maatte dictere. Altsaa paastod sine indstevnte Contra Vidner afhørt.

Retten Eragtede: Da Contra Citanten tilstaaer at de Vidner han agter at føre, ere om Ord, udsagte i Februari Maaned 1792, altsaa nu langt over Aar siden; Saa kan Retten ej imod Lovens 1 Bogs 13 C: 23 a: tillade Sam/m/e at føres.

Hoved Citanten benægtede aldeles at have talt det mindste fornærmelige Ord imod Contra Citanten, og paastod Dom.

Contra Citanten forbeholdt sig PaaAnke over den ergangne Eragtning og begjærde Sagen opsat til Forsvar paa anden Maade ved Sam/m/e at deducere og demonstrere, til næste Ret.

Opsættelsen bevilges. Sagens Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til S: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 9b. Helje Olsen Bielland \om Slag/ contra Lænsmand Eldøen. Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte og begjærede Sagen opsat til næste Ret. /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten protesterede imod Udsættelse, da Sagen saa længe har henstaaet, og Indstevnte intet deri fremført, tvertimod uagtet h/an/d sidste Gang erholdt Opsættelse til at begegne Sagen med Contra Stevning, er dog slet intet sligt eller det mindste til dette Ting iverksat.

Indstevnte paastod Opsættelse.

Retten bevilgede Opsættelse til næste Ret, dog kun for denne gang og paa Condition, at til næste Ret, enten i Rette føre Contra Stevning eller hvad Indstevnte derudi \har/ at fremføre. I mangel deraf Sagen da til Doms lovlig optagen.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 10a. Helje Bielland contra Jens Horneland.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte etc: ligesom forrige Sag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 10a. Helje Bjelland contra Reinert Horneland.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte etc: som næst forrige Sag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 10a. Johannes Tvedt contra Mathias Walvatne.

Citanten mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte begjærde Opsættelse til agtende Contra Stevning hvorfra h/an/d hidtil har vært forhindret. /: For Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Da Citanten ikke mødte; Saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/er tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 10a. Stener Berøen contra Rasmus Saxejde.

Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/er tinget 1794.

Opsat \en Justitz/ Sag fra fol: 10a. Lars Stue contra Anfin Aadland.

V: og V: Hr: Foged Koren paa Justitiens Vegne, og til at indsende Hans Maj:t af Sagen hængende Bøder; efter sig fra Retten tilstillede Udskrift af det passerte, anmeldte at have, da Lars Stue havde forladt Sagen, seet sig nødsaget at lade med \Continuations/ mundtl: lovlig Varsel, til dette Ting og Tiid indkalde Anfin Ottessen Aalland, om det paastevnte passerte, at høre fleere Vidner, og derfor lide Dom til Hds: Maj:ts Bøders Udredelse, og Actionens Omkostningers Betaling.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til endelig Vidnesbyrds Aflæggelse Peder Anfinsen S:E: p: Tvedt, h/an/ds Hustrue Zara Baars Datter. For Processens Skyld er indstevnet Lars Pedersen Stue,

Stevne Vidnerne Lars Nielsen Hejen og Anders Halsteensen Langelandstræ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv.

Lars Stue mødte og tilstod lovlig Stevning.

Indstevnte Anfin Ottessen Aalland mødte /: betalt Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Skl: :/ og benægtede at være skyldig i det Paastevnte, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Actor tilspurgte Lars Stue om

1793: 58

veed fleere Vidner i Sagen, da dem at navngive? Rs: Veed ingen fleere Vidner i Sagen, \og/ da hand for sin Deel er forliigt med Indstevnte, saa har han intet videre i Sagen at svare.

Vidnet blev paaraabt, men da det ikke mødte, saa begjærde Actor Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne.

Da Vidnet Peder Anfinsen Tvedts Hustrue Zara Baars Datter ikke mødte efter Paaraab; Saa blev hun forelagt under Falsmaals Straf etc: til næste Ting, etc: afskediget med Forelæggelse. Indstevnte blev beordret da og at møde.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Actor i Rettelagde Præste Attest om Indstevntes Alder som blev oplæst saal:

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Ny Sag

Jens Olsen S:[E:] p: Horneland gl: 78 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: Fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde S:E: Hans Madsen Birkeland, for imod Citanten udsagde ulovlige Skjelds ord, derom at høre Vidner som stevnte ere, og derfor lide Dom, til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen er indstevnet under Lovens Falsmaal Mons Jacobsen tjener Citanten, og Sophie Rognels Dt: ligeledes tjener Citanten, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandstræ afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved enhver selv.

Indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldede at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, og hvorpaa de aflagde deres Eed med oprakte Fingre efter Loven, samt efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Mons Jacobsen gl: 22 Aar, var sidst til Alters ved Paaske sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At St: Hans Dag sidst var dette og det andet Vidne med Citanten efter h/an/ds ordre, hos Indstevnte Hans Madsen Birkeland \i den/n/es Huus/ for at paahøre hvad passerte, da Citanten krævede Indstevnte for en Vog Kjød, derpaa Hans Birkeland blev vreed, og sagde, at var det ej skyldig, samt at Citanten var en Bedrager, han havde bedraget Folk baade nær ved, og langt fra, og Citanten havde stjaalet fra ham hver Dag, i heele Skove skiftet imellem deres gaarde. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten havde ej Vidnet videre at tilspørge, blev han med Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Sophie Rognels Datter, 20 Aar gl:, var sidst til Guds bord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret som forrige Vidne.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Derefter Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Citanten da Indstevnte ikke mødte, begjærde Sagen opsat med Laugdag /: betalte Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Da indstevnte ikke efter Paaraab mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1794 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som: Tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 19 Dec: 1792 efter Christopher Madsen Øfr: Folgerøens Hustr: |

.... 14 Feb: 1793 efter Daniel Pedersen Stokwiig. |

Afkald

Myndtling Tosten Hansen Worlands {Formynders} \Moders/ for 7 rd: 3 mrk: efter Skfte 20de Julii 1793 Afkaldet s: Dato.

.... Tron Hansens {Formynders} \Moders/ af d: d: for 7 rd: 3 mrk:, sam/m/e Skfte.

.... Hans Hansens {Formynders} \Moders/ af d: d: for 7 rd: 3 mrk: sam/m/e Skfte.

ForM: Bog fol: 213. Myndtl: Susanne Ols Dt:s Formynders for 4 rd: 3 mrk: 4 ¼ s: efter Skfte 9 Marti 1792 af 23 Sept: 1793.

.... Anne Ols Dt:s Form:s lige Arv, sam/m/e Skfte, og Dato.

.... fol: 214. Myndtl: Rasmus Knudsens Formynders for 6 rd: 5 mrk: 12 $\frac{3}{4}$ s: efter Skfte 7 Feb: 1793 dateret 23 Sept: 1793.

Brand Opbyggelses Tings Vidne

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren begjærde tilført, at at!! han til Bilag ved sit allerunderdanigste Regenskab, maae udbede sig af Retten, at Skibredets Lænsmand og tilstædeværende Almue, maae blive tilspurgt til at give et paalideligt Svar hvorledes Bonden Holger Jansen Lejlænding paa Tejgland i Føjens Skib:, har igjen opbyggt de Huuse som ved ulykkelig Ildsvaade Natten til 17 Maj 1789 afbrændte, hvilken Anledning ham efter foregaaende TingsVidne og Ansøgning udi de følgende Aar, er gotgjort i Skatterne efter allern: Bevilling, paa det Fogden deraf kunde erfare, om han i Følge den Kongl: allern: Befaling af 16de Oct: 1776 havde sat Skorsteen i hans ny opbygte Stue, hvorom h/an/d var sig et formeligt TingsVidne begjærende, for derefter at observere hvad

1793: 58b

Ham som Foged paalægges.

Dommeren tilspurgde Lænsmanden, Laugrettet og Almuen efter Hr: Fogdens Tilførsel, hvortil de samtl: svarede: At bem:te Holger Jansen Lejlænding paa Tejgland No: 54 var det dem bekjendt at have forsvarlig af nyt opbyggt lige Huuse som de Afbrændte, og i fuldkom/m/en god Stand færdig opført Som/m/eren 1792, og ingen Røg Stue opbyggt, men en forsvarlig Stue med Vinduer og \Jern/ Kakkellovn, samt Kjøkken med Skorsteen, og Vinduerne i Stuen fuldkom/m/en store, alt døgig og i behøvende Stand, hvilke Huuse han nu beboer og har beboet siden de bleve færdige.

Hr: Fogden begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig beskrevet meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 10a. Tørres Jonsens Enke paa Nord Bjelland, Johanne Sørensen Datter gl: 68 Aar, mødte med Laugværge, og paastod Dom at Mathias Mathiassen fraviger Pladset til Vaar 1794, og betale Sagens Omkostninger 4 rd:, saaledes indlod Sagen til Dom.

Mathias Mathiassen refererede sig til sit forrige, at vil som tilført fravige Pladset til næste Vaar rette Fløttetiid, og haabede altsaa at være befriet for Dom og Omkostninger, saaledes indlod Sagen til Rettens Slutning.

Citantinden paastod Dom efter Indstevningen, og sine Omkostninger erstattet, som ere fleere end hun har paastaaet.

Sagen blev til Doms optagen til i Morgen.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Agdesteen Saug Ejeren Rejnert Andersen Agdesteen angav 1 $\frac{1}{2}$ Hundrede dobbelte Bord og 3 Hundrede enkelte Bord.

Højlands Saug Saugmester Gregorius Hansen Leerwig angav 3 Hundr: dobbelte, og 11 $\frac{1}{2}$ Hundrede enkelte Bord.

Walvatne Saug Ejeren Mathias Jørgensen Nyesæter angav 6 Hundr: dobbelte og 12 Hundrede enkelte Bord.

Aadlands Saug Ejeren Otte Anfinen Aadland angav 9 Hundr: dobbelte Bord, og 20 Hundrede enkelte Bord.

Berøens Saug Ejeren Ingebreth Svendsen Berøen angav 1 $\frac{1}{2}$ Hundrede dobbelte Bord, og 12 Hundrede enkelte Bord.

Deggernæs Saug Ejeren Ole Absalonsen Deggernæs angav 6 $\frac{1}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 24 Sept: 1793 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra i gaar, ovenstaaende denne Side Tørres Bjellands Enke contra Mathias Skotteberg.

Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Indstevnte Mathias Mathiassen Skotteberg har vedtaget at fraviige det omstevnte Plads til Vaar 1794; men paastaaet sig fri for Omkostninger, siden h/an/d erklærer at vil fraviige Pladset uden Dom; Men da saadan Erklæring først er gjort, efter at Sagen var ført i Rette, og Omkostningerne medgaaede; Saa k: og d: f: Ret og herved afsiges: At Mathias Mathiassen bør til Vaar 1794, fraviige, røddig gjøre og til Citantinden som Ejer overlevere dette paastevnte Plads Skotteberg, samt derfra have bortført, hvad ham der tilhører, inden de Tiider og under Sammes Forbrydelse, som Lovens p: 517 a: 14, foreskriver og byder, og Huuse, om han Saadan, der ejer, have afbrudt og afført uden gaards inden 3 Maj 1794, eller de ved Rettens Foranstaltning paa Mathias Mathiassens Bekostning, afbrydes, og om Sam/m/e ej strax af Mathias Mathiassen bortføres, forholdes dermed efter allegerede Lovens Articul. Udi denne Sags Omkostninger betaler Mathias Mathiassen Skotteberg til Citantinden 3 rd: inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som bør skee saa betiids, at det øvrige til foreskrevne Tider kan efterkommes, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven og denne Doms Forskrift. Udstædt

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 10b. Fogden contra Roar Dyvigen, og Kari Escheland. Actor i Rettelagde Præste attest af 31 Dec: 1792 som blev oplæst saal: Actor paastod Dom efter Sagens Beskaffenhed og Indstevningen, samt til Actionens Omkostninger at betale, og deriblandt Stevningspenge 5 mrk:, saaledes paastod Dom.

Defensor begjærde Opsættelse til næste Ret, da er gjort Ansøgning for Barne Moderen om Kongl: Benaadning, det samme agter ogsaa Barnefaderen at iverksætte.

Opsættelsen bevilges. /: derfor bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til S: T: 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Peder Gundersen Grøtles Arv:s Skjøde til Hans Pedersen paa Grøtle No: 97 i alt 18 mrk: S: deraf de 16 mrk: indløst for 53 rd: 2 mrk: dat: 23 Sept: 1793.

Sl: Hr: Paludans Enkes og Børns Skiøde til Foged Koren paa Kaarevigen No: 42 2 pd: S: for 1000 rd:, dateret 8 Marti 1793.

Ditto Stervboes Skfte Forvalter Provst Hertzberg og Arvingers Skde til Pastor!! ... (?) Erich Olsen paa Ty(sso?) (Prestegarden?) 76 (16?) mrk: S: ¾ Hd: for 60 rd: No: 16 dat: 24 Aug: 1793.

1793: 59

Opsat Sag fra fol: 11a. Christopher Sætrevig contra Erich Walvatne.

Citanten fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Paa indstevnte Erich Mathiassen Walvatnes Vegne mødte Proc: Gorm, og anmeldte at Parterne vare forliigte, saaledes at Erich Walvatne lader hermed erklære, at han intet uanstændigt veed om Citanten, og intet andet veed om ham end det som er ærligt og godt, og

er noget talt som ej vides, er det skeet i Overjilelse og muelig af for ofte at var skjænket, samt anbød i Omkostninger 2 rd: /: betalt Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark 8 skl: :/

Citanten declarerede, at var ej forliigte, men er ikke uvillig at antage Erklæringen, og forlige Sagen naar han faaer sine Omkostninger betalt med 5 rd:

Proc: Gorm siden Citanten ikke vil antage det gjorte Forliigs Tilbud, tilbage kaldte samme Tilbud, og til at begegne Sagen med Contra Stevning, begjærde Sagen opsat til næste Ret /: betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten gjorde Irettesættelse til Doms, at Ordene bliver mortificerte, og Indstevnte dømt at betale Bøder samt Sagens Omkostninger under Reservation af Paastand om fleere medgaaende, erstattet til denne Tiid med 10 rd: saaledes indlod Sagen til Dom.

Proc: Gorm paastod Opsættelse.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 11b. Salomon Escheland contra Rejnert Agdesteen.

Indstevnte mødte, og tilbød Forliig saaledes: At hvad han kan have talt, er skeet i Ubesindighed og mueligt at have nydt for meget drikke, hvilket han tilbage kalder og erklærer at veed ej andet om Citanten end det som er ærligt og godt, og vil betale Citanten for sine Omkostninger 3 rd:

Citanten imodtog Forliigs Tilbudet, og ej paatvivlede at faae de bem:te 3 rd: betalt, forliigte Sagen, hvorpaa begge Parter toges i Haand, samt den frafaldt; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 11b. Jens Watne contra Erich Walvatne.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Paa Indstevnte Erich Mathiassen Walvatnes Vegne mødte Proc: Gorm /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Skl: :/ tilstod Stevning og Laugdag, og begjærde Sagen opsat til næste Rett til at udstyre Contra Stevning.

Citanten protesterede imod Opsættelsen, og paastod Dom efter Indstevningen, samt Omkostninger erstattet med 10 rd:

Procurator Gorm paastod Opsættelse; /: derfor betalt 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Nye Justitz Leyermaals Sag

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift confirmeret qvinde Synneve Niels Datter Olfurren, for {første} \Anden/ gang begaaet Lejermaal med ugift confirmeret Dreng Ingebreth Jonsen Godden, begge hinanden ubeslægtet, derom at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand og lide Dom til Corporlig Straf, Bøders Udredelse og Omkostningers Betaling. Lejermaalet er begaaet paa Remmerejde S: S:E: gods i Waags Skibrede. Drengen Ingebret Jonsen Godden er indstevnet for Processens Skyld.

Stevne Vidner Jens Olsen Envær og Ole Olsen Envær afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de begge selv.

Barnefaderen Ingebreth Jonsen Godden blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Synneve Niels Datter mødte og tilstod Varsel, samt Forseelsen men beklagde /: betalt Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ at hun blev bedragen, ved det, at Ingebreth Jonsen lovede hende Egteskab, som blev Anledning til det som skeet er, der ellers ikke havde skeet, men nu ej vil holde sit Løfte, da h/an/ds Fader ej dertil vil give sin Tilladelse, men om h/an/d det vilde, er Ingebret Jonsen endnu dertil villig. Hun angav sin Alder at være

44 Aar. Hun havde ellers intet til at betale Bøderne med, som yderlig fattig, men vilde gjøre sig Umage at faae laant 3 rd: til næste Ting at betale, og begjærde Sagen derefter opsat. /: Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Actor meldte at vilde lade Bøderne være aftinget til de belovede 3 rd:, imod at Sam/m/e blev betalt inden Som/m/er tinget 1794. derefter lod Sagen beroe.

Sagen udsættes til Som/m/er tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Pedersen Siggervogs Skde til Christopher Madsen Folgerøen paa Øfre Folgerøe Holmen No: 74 6 mrk: Sm: for 55 rd: dateret 23 Sept: 1793.

Ny Sag

Lars Nielsen Fladeragers Enke Selvejerske Guri Siurs Datter lod ved sin Søn Siur Larsen gl: 29 Aar, tjenende hos hende /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ mødte og anmeldte, at have ladet til dette Ting og Tiid indkalde Peder Anfinsen Tvedte S:E:, i Anledning at han for Citantinden har

1793: 59b

paataget sig at forfærdige et Saugblad til Fladerager Saug \hende tilhørende/ af hendes eget Jern, hvilket han vel har forfærdiget, men som udelig og uforsvarlig, at det gik sønder første Dag det blev brugt, hvorfor hun vil paastaae at han skal betale Hende 7 rd: for hendes Omkostninger formedelst samme Saugblads Udelighed, og 20 rd: for 20 Dage som Saugen stod stille desaaarsag, derom at høre stevnte og ustevnte Vidner, og lide Dom til ovenmeldte ved Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Torbjørn Samsonsens Lejl: p: Førland, Lars Torbjørnsen Nedre Eschelands S:E:, Thor Johannessen S:E: p: Nedre Rommetvedt, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Anders Halsteensen Langelandsstræ, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen Lars Eschelands og Thor Rommetvedt, som ej vare hjemme, men forkyndte Stevningen i Deres Huus i Paahør af deres Hustruer.

Peder Anfinsen Tvedt \gl: 44 Aar/ /: betalt Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Otte Skl: :/ og tillige paa h/and's Vegne mødte Proc: Gorm og vedtog Stevnemaal med Reservation, at naar Vidnerne bliver ført, ej allene at have Frihed til at formere Contra Qvæstioner til Vidnerne, men og i lige maade var begjærende denne respective Dom/m/er vilde behage at observere hvor længe siden at Saugbladet var slaaen, og om de indstevnte Vidner kan og bør ansees og antages efter Loven som nu er over 2 Aar siden.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring, af hvilke mødte Torbjørn Forland og Lars Eschelands som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, der efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Torbjørn Samsonsens Forland /: Proc: Gorm protesterede imod Vidners Førelse paa dette som er passeret for over Aar og Dag siden, og tog sig reserveret sin Ret ikke aleene til Citanten, men end og til Dom/m/eren, paastod Vidnerne afviist, og derom Rettens Eragtning. /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Retten eragtede: Da saadanne Vidner ikke er forbuden i Loven at føres; saa kan de heller ikke nægtes i denne Sag at vorde afhørte. Vidnet fremstod, anmeldte sig gl: 61 Aar, var sidst til Guds bord dette Aars Skjærtorsdag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At for 2 Aar siden ved Pintse tider kom den nærværende Citantindes Søn Siur Larsen Fladerager rejsende til en Huuse bygning paa

Agdesteen grund hvor Peder Anfinnsen Tvedt stod og arbejdede paa, og der nærvær/en/de Vidnet og de øvrige indstevnte Vidner, da Siur Larsen havde en Stang Stangjern med sig, men han \Peder Tvedt/ sagde det var smalt, der maatte 3 Stænger til sam/m/e til Brenden af et Saug blad, dette Jern Siur Larsen begjærde af Indstevnte at arbejde til et Saug blad til Fladerager Saug, til h/an/ds Moder Citantinden som tilhører sam/m/e Saug, da Indstevnte paatog sig at ville gjøre Saugbladet, og gik strax fra Arbejdet paa Huuse bygningen for at gaae hjem til Sit at gjøre Saugbladet. De øvrige der nærværende vilde ej slippe ham fra forehavede Arbejde, men hand forlod det strax for at gaae hjem at gjøre Saugbladet. De sagde iblandt andet, til ham som for Spøg: Du kan ej gjøre Saugbladet. Han svarede: \Jo/ jeg er Karl til at gjøre det; jeg sy(tt?)er ikke for det, derpaa gik han og tog Jernet med sig, og Siur Larsen Fladerager rejsede tilbage h(iem?). Hørde ikke, som Vidnet kan erindre, nogen Accord imellem dem derom. Vidnet besaae ej Jernet nøje, som var nyt Jern, en flad Stang, men desuden forstod sig ej paa dets bonité! Erindrer ikke om Peder Tvedt sagde andet om Jernet, end at det var smalt. Hørde ikke at Peder Tvedt lovede at risqvære Saugbladet eller svare dertil; men begge Parter gik fra Vidnet hen til Siur Larsens Baad, og var der en kort Tiid. Hvad de der talde sam/m/en, hørde Vidnet ikke, som var et lidet Støkke fra Vidnerne. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han

1793: 60

Vedblev, declarerede ej at vide mere, og da Parterne efter fra begge Vidnet tilbragte Spørsmåle, ej havde videre at tilspørge, blev Vidnet med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Lars Torbjørnsen Nedre Escheland, gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne med Forskjæl, at dette Vidne saae ej saa nøje paa Jernet, at han gjorde sig Tanke om, at undersøge dets bonité, som han dog ellers forstaaer sig \paa/, da han er Smed, men Peder Tvedt sagde om Jernet, at han meente h/an/d vilde tage det for godt, men var smalt. Vidnet hørde dem vel tale om Arbejds Lønnen, men hørde ej alt hvad de taledes sammen, som ej opholdende sig hos dem for at høre derpaa, og erindrer ej nogen Accord. Dimitteret som forrige efter Examination som forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: af Hoved Citanten og 1 mrk: af Contra Parten i alt Tree Mark.

Citanten begjærde Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne, betalte Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt 2 mrk: 4 s: skr: To Mrk: fire Skl:

Da Vidnet Thor Johannessen Nedre Rommetvedt ikke efter Paaraab mødte; Saa blev ham forelagt under Lovens Falsmaal til næste Ret etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Sommer tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Jan Torkelsen Wiiches \Hustrues/ Arv:s Skde til Jan Torkelsen paa {Wiiche} No: 59 i alt ½ L: ½ Hd: i ...(?) Totland for 207 rd:, dat: 26 Sept: 1792.

Jan Torkelsen Wiiches Obl: til Tosten Gullichsen Alsvog paa 98 rd: Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Totland No: 59 ½ Løb S: ½ Hd: dat: 26 Sept: 1792.

Continuation af Saug Angivelser

Orninggaard Saug Saugmester Lars Steffensen Orninggaard, angav 8 Hundrede dobbelte og 10 Hundrede enkelte Bord.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 25de Septemb: 1793 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Madsen Obl: til Hans Siggervog 37 rd:, og Mathias Jørgensen Nysæter 37 rd: i alt 74 rd:, Rente 3 ½ proC:t Pant 1 pr: i Øfre Folgerøen No: 73 12 mrk: S: 16 s: Penge d: 23 Sept: 1793.

Afkalde

ForM: Bog fol: 84. Berthe Hans Datters Mands for 8 rd: \13 s:/ og Gave 16 rd:, efter Skfte 3 Juli 1767 dateret 24 Sept: 1793.

.... fol: 212. Anne Lars Datters Mands for 23 rd: 8 ½ s: efter Skfte 4de Oct: 1790 dateret 24 Sept: 1793.

.... fol: 213. Brithe Johans Datters Mands for 32 rd: 4 mrk: 1 ½ s: efter Skifte 14 Juli 1791 dat: 24 Sept: 1793.

.... fol: 213. Myndtling Niels Haldorsens Formynders for 13 rd: 4 mrk: 12 s: efter Skfte 6 Feb: 1792 dat: 24 Sept: 1793.

.... dto: fol: Myndtl: Ole Olsens Formynders for 9 rd: 10 ½ s: efter Skfte 9 Marti 1792 dat:t 24 Sept: 1793.

.... fol: 214. Myndtling Marthe Anders Datters Formynders for 1 rd: 4 mrk: 13 s: efter Skfte \4de Juli 1792 dtr:/ 24 Sept: 1793.

.... dto: fol: Jakob Nielsens Formynders for 1 rd: 3 mrk: 5 s: efter Skfte 19 Dec: 1792 d: 24 Sept: 1793.

.... dto: fol: Simon Johannessens Formynders for 1 rd: 3 mrk: 12 s: efter Skfte 19 Dec: 1792 dat: 24 Sept: 1793.

.... ditto fol: Jens Johannessens Formynders for 1 rd: 3 mrk: 12 s: efter Skfte 19 Dec: 1792 dateret 24 Sept: 1793.

.... fol: 263. Christen Erichsens Formynders for 16 rd: 2 mrk: 1 s: efter Skfte 19 Juli 1793 dateret 24 Sept: 1793.

Myndtling Ingeborg Peders Datter Stokvigs Moders af 15 Feb: 1793 for 2 rd: 6 s: efter Skfte af samme Dato.

.... Aase Peders Datter ibd:s {Moders} \Formynders/ af s: Dato for 2 rd: 6 s: efter dto: Skfte

.... Mari Peders Datters Formynders af s: Dato lige Arv dto: Skifte.

.... Guro Rasmus Datter Egøens Moders af 24 Aug: 1793 for 7 rd: 5 mrk: ½ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Marithe Rasmus Datter Egøens Moders af dto: Dato lige Arv dto: Skifte.

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1794 opnævnt af Nygifte:

til Sommer Tinget: 1. Knud Rognalsen Qværenæsset. 2. Ole Thorsen Hidschen. 3. Jørgen Simonsen Søre Mæland. 4. Halvor Olsen Habbestad. 5. Niels Torbjørnsen Øreviig. 6. Hans Jansen Stensvog. 7. Erich Jørgensen Tverborwiig.. 8. Christen Christensen Fylkesnæs.

Og til Høsttinget: 1. Philippus Erichsen Fylkesnæs. 2. Siovat Torfinsen Gillie. 3. Peder Jacobsen Særsteen. 4. Søren Nielsen Nøchling. 5. Jacob Nielsen Erritsland. 6. Gullich Siursen Hallerager. 7. Ole Gundersen Hallerager. 8. Mons Jochumsen Hallerager. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

1793: 60b

Pantebogen til Inddragelse

Jens Halvorsens Skde til Knud Nielsen paa Nedre Næss No: 132 27 mrk: Sm: $\frac{1}{4}$ Hd: for 245 rd: dateret 23 Sept: 1793.

Knud Nielsens Obl: til Jens Halvorsen Øfre Næss paa 200 rd:, Rente 2 $\frac{1}{2}$ proC:t 1 pr: i forbemelte dat: 23 Sept: 1793.

Jens Halvorsen Øfre Næss Skde til Jacob Carlsen paa halve Brug i Øfre Næss No: 17 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 220 rd:, dateret 24 Sept: 1793.

Jacob Carlsen Obl: til Jens Halvorsen Øfre Næss paa 170 rd:, Rente 2 $\frac{1}{2}$ proC:t 1 pr: i forbemelte dateret 24 Sept: 1793.

Jacob Carlsen Sortlands Skde til Salomon Olsen Habbestad paa Sortland No: 130 6 mrk: S: 1 Hd: for 86 rd:, dateret 25 Sept: 1793.

Formynder Tingets Continuation

Da ved holdte Formynder Ting efter

NB: Udraab adskillige gang, alle tree Tingdager, og uagtet Bud fra Retten ved sidste Som/m/erting og begge Tingene 1792, ikke mødte, Formynder Ole Larsen Staveland; Saa bliver han herved multeret efter Rescriptet af 9 Dec: 1773 at betale til Bremnæs Sogns Fattig Kasse 48 Skilling. NB: Mulct

Pantebogen til Inddragelse

Lars Endresen Indre Haavig Skde til Jacob Larsen paa $\frac{1}{2}$ Brug i Indre Haavig {med Steensland} No: 81 1 pd: 6 mrk: S: $\frac{1}{3}$ Hd: for 125 rd:, dat: 25 Sept: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag af No: 3 fol: 44. Svend Phillipsen Øchlands Obl: i alt 140 rd: til Johannes Fylkesnæs, dat: 26 Nov: 1776 deraf betalt den 4 Juli 1793 40 rd: qvitteret af h/an/ds Søn og eneste Arving Erik Johansen Mæling.

No: 5 p: 621. Anders Poulsen Indre Hovland No: 5 H: C: [gds:] Obl: til Niels Rasmussen Hillestvedt paa 49 rd: dat: 24 Sept: 1791 qvitteret 21 Sept: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Stener Berøens Arvingers Skde til Mathias Stenersen paa Wespestad No: 10 H: C: gds: i alt 27 mrk: S: eller $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd:, deraf indløst for 100 rd: 5 mrk: 8 s: 24 $\frac{5}{7}$ mrk: S: resten arvet, d: 25 Sept: 1793.

Dto: Skde til Niels Christensen Søre Sælle paa Nøchling No: 102 4 $\frac{1}{2}$ mrk: S: for 9 rd: dt: 25 Sept: 1793.

Halvor Toressen Øfre Spidsøen Skde til Jørgen Gertsen paa Øfre Spidsøen No: 2 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: for 200 rd:, dt: 25 Sept: 1793.

Helje Nielsen Tvedte Skde til Jacob Andersen paa Tvedte No: 11 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 400 rd: dat: 24 Sept: 1793.

Skftebr: 8 Juli 1793 efter Peder Andersen Lundemansværks Hustrue, i Skdebogen henseende Jorde godset extraheret.

Peder Andersen Lundemansværks Hustr:s Arv:s Skde til Peder Andersen paa Lundemansværk No: 19 i alt 1 L: 1 Hd:, deraf indløst det halve for 97 rd: 1 mrk: 14 s: og selv arvet det halve dat: 24 Sept: 1793.

Anders Ommundsen Indre Hovland No: 5 H: C: gds: Vilkors Contract til Poul Andersen Hovlands Enke d: 25 Sept: 1793.

Anders Ommundsen Indre Hovland No: 5 H: C: gds: Løsnings Contract til Anders Poulsens Børn dat: 25 Sept: 1793.

Beboelses-Contract

Jacob Andersen og Helje Nielsen Tvedtes Contr: om Beboelse af det Halve af Jacob Andersens Ejendom i Tvedt No: 11 1 pd: 3 mrk: S: ¼ Hd: d: 24 Sept: 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret samt qvitterings Bøger anviist

Ole og Rejnert Deggernæs til Knud Olsen paa Tømmervig plads Condit: 1. selv bygge og eje Huusene. 2. Aarl: Afgift 2 rd: 2 mrk:, og 2 Dages Arbejde. 3. Ej hugge andet end Lyng og Brage. 4. at arbejde for Ejeren for Betaling. d: 24 Sept: 1793. til Manuf: H: bet: 8 s:

Rasmus Engelsen Gloppen til Svend Svendsen paa Plads Risvig d: 10 Apr: 1793. M:f: H: 8 skl:

Berøens Ejere til Knud Knudsen paa Strømøen No: 67 1 pd: Sm: paa 12 Aar \og/ i Fald ingen af Ejerne da dertil skulde trænge længere d: 3 Maj 1792. M:f: H: 8 skl: før brugt af Gotsch: Johan/n/essen.

Jon Tørressen Nordre Bjelland til Johannes Johannessen paa Plads Træet Cond:r 1. Selv bygge og eje Huusene. 2. Aarl: Afgift 3 rd: og 3 Dages Arbejde. 3. Ej hugge andet end Brage og smaae Fures qvister dat: 25 Sept: 1793. M:f: H: 8 skl:

Ole Torsdagsøen til Torbjørn Truelsen paa ½ Løshammer No: 18 H: C: gds: 1 pd: S: 5/16 Hd: før brugt af Truels Salamonsen d: 25 Sept: 1793. M:f: H: 8 skl:

Schaalevigs Ejere til Anders Olsen paa Schaalevig No: 22 H: C: gds: 9 mrk: S: før brugt af Lars Ingebretsen dat: 25 Sept: 1793. M:f: H: 8 skl:

Dto: til Jacob Pedersen paa Plads Podlen, paa Livetid i Fald ingen af Ejerne selv skulde trænge Aarl: Afgift 2 rd: og 3 Dages Arbejde dat: 25 Sept: 1793. M:f: H: 8 skl:

Salamon Olsen Habbestad til Ole Tostensen paa Plads Christopher pladset kaldet, Aarl: Afgift 1 rd: Huusmanden ejer Huusene dat: 4 Maj 1793. M:f: Huset 8 skl:

1793: 61

Som ingen efter 3 Gangers Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Fjære Skibreedes Høsteting den 26de Septembr: 1793. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannesen Øfre-Echeland, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Peder Christensen Øchland 4. Jacob Olsen Mølstrevognæss 7. Knud Larsen Nedre Dommersnæs
2. Aslach Aslachsen Tveteschou 5. Johannes Aanensen ...(?) Emberland 8. Tosten Gertsen Kind
3. Halvor Jonsen Færaas 6. Johannes Heljesen Haavig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og Høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: folio 49b. og end viidere see ogsaa fol: 66a.

12. Kongl: allernaadigst Forordning som befaler, at der, til alle Skyds- eller Skifte-Steder i Norge skal indrettes Dagbøger, i hvilke enhver rejsende bør antegne, om han har fundet sig beføjet til Klage over Ophold, eller anden utilbørlig Behandling, m: v: dt: 9de Augustii 1793.

13. som befaler, at naar Skifter forrettes ved Samfrænder, eller andre overordentlige Skifteforvaltere, skulle disse, saasnart Boet tages under Behandling, anmelde saadant for den almindelige Skifteret i Tilfælde af, at der ere umyndige Arvinger m: v: dt: 23de Aug: 1793.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her Folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Thor Gudmundsen Hovde og Steffen Clemensen Rødmyr og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 13b. Jens Horneland og Jens Eldøen contra Sveens Sogns Almue. Lænsmand Jens Jensen Eldøen paa egne og Faders Vegne mødte, og paastod Dom, at nyde Tiende som af gam/m/el Tiid altiid er ydet 4 bismerpund eller 96 Marker for Vogen, og blive Erstattet denne Sags Omkostninger med 60 rd.; saaledes indlod Sagen Dom.

Af Sveens Sogns Almue mødte paa egne og de øvriges Vegne Thor Gudmundsen Hovde, Gunder Hansen Løngholmen og Steffen Clementsen Rødmyr med fleere ved Tinget nærværende, og indlod Sagen til Dom efter forrige Tilførte til Frifindelse for Citanternes Søgemaal.

Begge Parter indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Af denne Sags tvende Qvæstioner, er den første: Om Tienden skal ydes med 96 Marker eller 72 Marker for Vogen, eller om Tiende Vog er forskjællig og større end anden Vog? Forordningen 1ste Maj 1683. afskaffer in Præmissis gammel Maal og Vægt, og forordner nyt, og a: 10, byder at Bismere skal /: følgelig for Eftertiden :/ stemples og de og ingen anden Vægt bruges. Forordningen 2den Martii 1695. befaler al gammel Maal og Vægt sønderslaget, og forbyder det meere at bruges. Forordningen 10 Janv: 1698. om det nye Maal og Vægt som Cap: 111 a: 8 og 9 forbyder gammelt Maal og Vægts Brug eller andet end det Nye fastsætter i 1ste Cap: 5 art: at 12 Pund skal gjøre et Bismerpund, og tree Bismerpund En Vog, Videre at et Pund er To Marker. Den anden Qvæstion er: hvor Tiende skal leveres? Den bestemmelse som Danske Lov 2 Bogs 23 Cap: 5 art: herom har, at Tienden skal føres En Miil, og hvilken Miil efter Rescript 25de Julii 1766 skal regnes at begynde fra Kirken i Sognet /: at Præstekaldene i Danmark, ofte ligesom Præstegjældene i Norge, bestaar af fleere Sogner og have fleere Kirker er bekjendt :/ haves ikke i Norske Lov. Derimod byder Norske Lov 2 B: 21 Cap: 64 a: at Tiendeboden skal for Kirkens Penge vedligeholdes NB: baade Boden og Kirken staaer i Singulari. Forordningen 11 Martii 1664. byder at Bøndene skal fremføre og levere Tienderne paa de anbefalede Steder. Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: De Tiendeydende i Sveens Sogn som skal yde Kongekorn Tiende efter Vægt, er ikke pligtig at yde meere end 72 skriver To og Halvfjerdsindstyve Marker for Vogen eller Tree Bismerpund, ej heller at føre den længere end enten til Tiendeboden i Sognet eller om ingen er, da \til/ Sveens Kirke. Processens Omkostninger frafalder. Udstædt til Cit: og til Vederparten

Biergnings Vrag

Johannes Simonsen og Daniel Clementsen S:E: paa Nordre Mølstre mødte, og anmeldte at da de den 8 Julii sidst, hørde tale om der drev Vrag i Fjorden, roede de ud, og da fandt i Bømmel Fjorden en Miil fra Havet, 12 Sækker med Blade Tobak, og noget løst Tobak flydende, paa Sækkene havde vel vært Mærke, men var udslidt og nu ukjendelige, dette de

bjergede til Lands, og \som gjennemvaadt/ oplaste i deres Huuse, og hængte op, og tørrede, og derefter blev det af {Lænsmanden} dem vejjet, og befunden 20 ½ Vog, og nu har bragt det her til Tinget. For deres Umage hermed, det at tørre og tilsee, samt paapasse, og nu føre til Tingstedet, paastod de sig forlods, iberegnet den Rejse til Fogden det at anmelde 5 rd: 3 mrk:

Tobakken blev nu for Retten vurderet af Laugrettet som søeslaget og bedærvet pr: Vog 3 Mrk:

Comparenterne paastod sig den halve Part af det Bjergede tildømt.

Hr: Fogden paastod Rettens Dom til Vragets Auction, og af det beholdne Beløb Hds: Maj:ts Kasse de 2/3 Deelee tildømt, efter at bem:te Bekostninger af det heele Beløb er betalt med

5 rd: - 3 mrk: - 0 s:

og Auctions Omkostninger samt Rettens gebyr som Hr: Fogden begjærde her tilført af Dommeren, neml: Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: Forseglingsspenge 1 mrk: 4 s: Auctions Forretningen med Forseglingsspenge 2 mrk:, i alt bet: 2 rd: - 0 mrk: - 8 s:

Er 7 rd: - 3 mrk: - 8 s:

Herforuden Auctions- og Incassations Salario, af det højeste Bud, som gjøres, der ej kan vides, før Tilslag er skeet, hvorefter det bliver at beregne. Saaledes indlod Sagen under

1793: 61b

Dom; Thi blev derudi afsagt følgende

Dom

Da bemelte Tobak er funden af Comparenterne som Bjergere, og inden Skjærs, samt vil komme til Deeling imellem Hds: Maj:ts Kasse og Finderne, hvilken Deeling ej beqvæmmelig kan skee uden at Vraget ved Auction bliver bortsolgt, og da først deraf udredet, af hele Beløbet, de ovenmeldte paagangne Omkostninger som vil forlods fragaae; Saa kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At forbemelte 20 ½ Vog bedærvet Tobak bør ved offentlig Auction bortsælges paa Condition, at Kjøberen foruden højeste Bud, betaler de foran specificerede Omkostninger 7 rd: 3 mrk: 8 s: foruden Auctions- og Incassations Salario, af de højeste Bud hvorpaa Tilslag skeer, hvorefter det beholdne Auctions Beløb, fri for alle Omkostninger, bør efter Lovens p: 674 a: 5 tilfalde Hans Maj:ts Kasse de 2/3 Parter, og Bjergerne og Finderne 1/3 Part. Udstædt

Biergnings Vrag

Andreas Christian Rolf gjæstgiver i Løngholmen, Steffen Clementsen Rødmyr S:E:, Gunder Hansen Løngholmen Lejl:, Clement Olsen Huusm/an/d paa Løngholmen, etc: som forrige 24 Sækker 34 Voger 2 pd: 10 rd: og Pakhuus Leje 1 rd: 3 mrk: samt Baade Leje 3 mrk: i alt 12 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Forretningen bet: 2 rd: - 0 mrk: - 8 s:

14 rd: - 0 mrk: - 8 s:

etc: som forrige

Dom

Som forrige mutatis mutandis

Udstædt

Auctionen

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren, i Følge Rettens ergangne \2de/ Domme af Dags Dato saal: begjærde Auctionen foretagen nu iblandt den forsamlede Ting Almue, paa det deri ommeldte bedærvede \Vrag/ Tobak, til Bortsælgelse til højstbydende paa følgende Conditioner: 1. Vraget bortsælges som det forefindes, i Partier 3 Voger i hver Parti. 2de

Kjøberne betaler uden Afgang i højeste Bud, de allerede paagangne Omkostninger 21 rd: 4 mrk:, reparteret paa Partierne, og derforuden Auctions- og Incassations Salario, af højeste Bud, alt uden Afgang i Buddet hvorpaa Tilslag skeer. 3de Omkostningerne og højeste Bud betales strax til Fogden ved Tilslag, og derefter Vraget bliver for Kjøbernes Risico, og af dem annam/m/es uden Ansvar fra Tilslaget, for Bjergerne eller Auctions Reqvirenten. Paa disse Conditioner som for den forsamlede Almue blev oplæst, blev bem:te Tobak opraaft og bortsolgt efter Bud og Overbud, til Højstbydende for højeste Bud, fri beholden Kjøbe Summa, Omkostningerne aparte at betale som følger

opraabt for Solgt for

/: Her indføres efter Catalogen :/

Summa Auctionens Beløb 11 rd: 3 mrk: 12 s: skriver Elleve Rd: tree Mrk: og Tolv Skl:
Saaledes Auctionen sluttet. Udstædt

Nye Tingsvidne Sag

Tosten Olsen Drange gl: 22 Aar sidst til Alters denne Vaar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree mrk: fire Skl: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Anders Samuelsen Gjærde at høre Comparentens Benægtelses Eed i Følge her inden Retten i Sag imellem dem, afsagt Dom 7 Maj 1793, hvoraf han i Rettelagde Udskrift Doms Slutning saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Johannes Mathiassen ibd:, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved Indstevntes Hustrue i h/an/ds Huus i h/an/ds Fraværelse og saaledes forkyndte Indstevningen for Hende.

Indstevnte Anders Samuelsen Gjærde blev paaraabt tree gange, men ikke mødte eller møde lod.

Tosten Olsen Drange anmeldte at hverken er skeet Indsigelse imod bemelte ergangne Dom, ej heller er Samme appelleret; altsaa erbød nu sin Benægtelses Eed til Dommens Opfyldelse, thi blev ham forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til at vogte sig for Meen Eed, hvorpaa \han/ corporlig med oprakte Fingre efter Loven, for Retten aflagde i Følge Dom/m/en sin Eed saaledes: At han ikke har imodtaget Penge af Anders Samuelsen Gjærde til Knud Evensen Tvedt at levere, uden den eeneste gang, hvorom Processen rejsede sig, hvori den i Rettelagte Dom er afsagt, og den Tiid ikke har imodtaget meere af D(..?) ha(...?) til bem:te Knud Evensen Tvedt at levere end 28 rd: skriver Aatte og Tyve Rigsdaler Saa sandt hjælpe sig Gud og hans hellige Ord.

Comparenten begjærde det passerte sluttet som TingsVidne og sig sin Tiid paa nærmere Begiæring beskreven

1793: 62

meddeelt som blev bevilget.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 27de Sept: 1793 continuerede dette Ting.

Ny Justitz Hoer Sag

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte at have som Actor og paa Justitiens Vegne her til Retten har lovlig ladet indkalde med mundtl: Varsel, Gitle Isachsen Ejleraas der tjenende og sig opholdende, ellers ægte gift Mand, i Ægteskab med Brithe, for i sit Ægteskab begaaet Hoer første gang, med ugift Confirmeret, ham ubeslægtet Qvinde Assilline Rasmus

Datter Landenæs, da tjenende i Stouve i Ryfylke, derom at see Documenter i Rettelagt, og derfor lide Dom til yderste Formues Forbrydelse, \corporlig Straf/, Bøders Udredelse, og Actions Omkostningers Betaling.

Stevne Vidner Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Johannes Mathiassen Echeland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre efter Loven, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt Stevningen paa h/an/ds Tilholdssted Ejleraas, i h/an/ds Fraværelse, i Paahør af Huusfaderen Ole Aslachsen Ejleraas.

Indstevnte Gitle Isachsen Ejleraas blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde sig tilhendekomne Sogne Præsten Hr: Sverdrups attest som blev oplæst saal: derefter han maatte begjære Sagen opsat med Laugdag. Imidlertiid han til næste Ting vilde besørge nærmere Præste attest, og om Qvinden bliver at opspørge som nu ej vides hvor er, da hende at indstevne for Processens Skyld.

Da Gitle Isachsen Ejleraas ikke mødte eller møde lod: Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er Tinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Brand Opbyggelses Tings Vidne

V: og V: Hr: Foged Koren udbad sig af Retten, til sit allerunderdanigste Regnskabs Bilag, At Lænsmanden og Almuen maae blive tilspurgt, til at give nøjagtig Underretning, hvorledes Bonden Niclas Nielsen SelvE: p: Krogschaat No: 13 forhen H: C: gds: i Fjære Skibrede, har igjen opbyggt de Huuse som ved ulykkelig Ildsvaade Natten til den 4 Janv: 1789 afbrændte, i hvilken Anleedning han efter foregaaende TingsVidne og Ansøgning, har nydt den allernaadigst bevilgede Gotgjørelse i Skatterne, og i sær om han i Følge den Kongl: allern: Befaling af 16de Oct: 1776, har sat Skorsteen i h/an/ds ny opbygte Stue, hvorom h/an/d var TingsVidne begjærende, for derefter at i agttage det derom gaaede Befalede.

Dommeren herom tilspurgde Lænsmanden, Laugrettet og Almuen, som dertil Samtlige svarede: At bem:te Niclas Nielsen, har, som er dem fuldkommen bekjendt, forsvarlig af ny opbyggt lige Huuse som de afbrændte, og i fuldkom/m/en god Stand færdig opført Sommeren 1793, og ingen Røgstue opbyggt, men en forsvarlig Stue med Vinduer, fuldkommen store, Jern Kakkelovn, samt Kjøkken med Skorsteen, alt døgtig og i behørig Stand, hvilke Huuse han nu beboer, og har beboet siden de blev færdige.

Hr: Foged Koren begjærde det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 527. Steen Erichsen Wiiche No: 21 Obl: til Hans Størksen Hope p: 90 rd: d: 18de Maj 1790, af Creditor qvitteret 8 Maj 1793.

No: 5 p: 319. Hans Hansen Indre Biordal No: 45 Obl: til Provstinde Christi p: 199 rd:, dt: 28 Sept: 1786 af Creditrice qvitteret 8 Maj 1793.

No: 5 p: 380. Ingebreth Aslachsen Hovde No: 85 Obl: til Erich Ellingsen Afløbet paa 80 rd: dat: 28 Sept: 1787 qvitteret af Creditor 7 Maj 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Christen Normansen Nedre Dommersnæss Arv:s Skde til Norman Christensen paa Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: 1 Løb Sm: 1 Hd:, deraf indløst for 245 rd: 2 mrk:, 69 1/7 mrk: S: 1 Hud, selv der udlagt 2 6/7 mrk: S: dateret 28 Sept: 1792.

Skftebr: 24 Oct: 1792 efter Lars Størksen Haaversholm. | Jorde gods Udlægget i Skjøde
.... 25 Feb: 1793 efter Ewen Heljesen Westviig. | bogen extraheret
Afkalde

Formynder Bog fol: 216. Siselle Gregorius Datters Mands for 37 rd: 2 mrk: 4 s: efter Skifte 28 Marti 1773, og 2 rd: 4 mrk: 8 s: efter Skifte 2 Marti 1774 d: 26 Sept: 1793.

.... fol: 223. Poul Poulsens for 6 rd: 2 mrk: 2 s: efter Skfte 9 Janv: 1789 dateret Kiøbenhavn d: 23 Dec: 1790.

Myndtling Brithe Ols Datter Hysingstads Moders, af 2 Juli 1793 for 2 rd: 4 mrk: 12 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Giertrud Ols Datters Moders lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Nedre Wiig Saug Ejer Johannes Larsen Nedre Wiig angav $\frac{3}{4}$ Hundrede dobbelte Bord og 12 Hundrede enkelte Bord.

Ervesvog Saug SaugEjer Johannes Henrichsen Ervesvog angav 1 Hundrede dobbelte

1793: 62b

Bord, og 8 $\frac{1}{2}$ Hundrede enkelte Bord.

Lindaas Saug Saugmester Hans Halvorsen Hope angav 4 $\frac{3}{4}$ Hundrede dobbelte Bord, og 8 $\frac{1}{2}$ Hundrede enkelte Bord.

Drange Saug Ejeren Ole Jensen Drange angav 16 Hundrede dobbelte og 12 $\frac{3}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse

Simon Johannessen Søre Waage Gavebrev til Johannes Simonsen paa 3 Vætter Korn i Nordre Mølstre og 3 Merker i Mølstrevog næsset og halvparten i Laxebruget, og i 2de Obligationer 80 rd:, dateret 23 Maj 1793 de 3 Vætter er 2 pd: 6 mrk: S:

Gunder Torbjørnsen Birkeland No: 40 V:k: Ctr: til Anders Larsens Enke d: 26 Sept: 1793.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1794, opnævnt af Nygifte: 1. Ole Nielsen Bjelland. 2. Ole Simonsen Owe. 3. Johannes Larsen Nedre Wiig. 4. Erich Gundersen Birkeland. 5. Peter Christensen Tvedt. 6. Ole Steensen Traavog. 7. Jon Gundersen Ulverager. 8. Jone Nielsen Berge. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, til dem derefter at tilsige i Følge Reglementet.

Pantebogen til Inddragelse

Steen Erichsen Wiiche Obl: til Ditlev Møller paa 90 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Wiiche No: 21 $\frac{1}{2}$ L: S: 2 Spd: Korn dat: 26 Sept: 1793.

Johannes Olsen Rindens Skde til Elling Albretsen paa Rinden No: 24 H: C: gds: 18 mrk: S: 1 G:skd: for 120 rd: dat: 27 Sept: 1793.

Mons Larsens Obl: til Torbjørn Johannessen Flatnæs paa 80 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Qvalvog No: 64 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dat: 27 Sept: 1793.

Norman Christensen Nedre Dommersnæs \No: 2 H: C: gds:/ Vil Kors Contract til Christen Normansens Enke d: 25 Sept: 1793.

Dto: Norman Christensen Nedre Dommersnæs Obl: til Gouthe Haldorsen Wiigevig paa 250 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: 1 Løb S:, 1 Hd:, d: 26 Sept: 1793.

Bygselsedler med Reversaler og anvist Qvitterings Bøger

Provst Hertzbergs til Gabriel Olsen paa No: 83 Eltervog $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, før brugt af Ole Gabrielsen d: 21 Sept: 1793. Manufact: Huset 8 skl: og at underholde gl: Gabriel Olsen og Hustrue.

Dto: til Tollach Rasmussen paa nye opryddende Plads i Aase Udmark, fra Mossenæsset til Eichaaswigen, paa søndre og Vestre Side af Bækken, skal nyde Rydnings Ret, og være 3 Aar fri for Afgift, og siden svare Beneficiarii Aarl: 3 Mrk.; selv bygge og eje Huusene, og meere og meere oprydde og forbedre Pladset d: 21 Sept: 1793. Manuf: Huset bet: 8 skl:

Dto: til Christian Halvorsen paa nye opryddende Plads i Nordschou Udmark, indgjærdet paa østlig Side af Nordschous Bøegjærde, forbi næst oven for liggende Houg, og need til {Vadet ..} Vandet ved Vadet og Broen. Conditioner ligesom forestaaende dat: 21 Sept: 1793. til Manuf: Huuset bet: 8 skl:

Som ingen efter tree Gangers Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede sluttet. S: Schiøtz

Waags Skibreedes Høsteting den 30te Septembr: 1793. sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Ole Knudsen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Salomon Johansen Tidslevold 4. Mons Johansen Weevog 7. Abraham Samsonsen Kolbensvig
2. Hans Olsen Kleppe 5. Mons Salomonsen Houchenæs 8. Endre Jørgensen Hejemarken
3. Ole Olsen Sætrevig 6. Isach Jonsen Rabben

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibreede Fol: 49b. og for Fjære Skibr: Fol: 61a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Larsen Walham/m/er og Wintzians Arnesen Hougland og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 17a. Anders Fagerbakke contra Lars og Knud Møgster. Proc: Kahrs et(?) Lytkjen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

1793: 63

Citanten Anders Eliassen Fagerbakke mødte og paastod Dom.

Contra Citanterne Lars og Knud Møgster, blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten paatrængede Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Anders Eliassen Fagerbakke som Ejer af en Part i Gaarden Møgster af Landskyld 72 skl: Penge, har her til Retten lovlig ladet indkalde derpaa hver for Halvedeelen opsiddende Lejlændinger Lars Vincentsen og Knud Monsen efter h/an/ds afdøde Faders Bygselsedler, at lide Dom til samme Brug at fraviige og røddiggjøre til Vaar 1792, at blive Mulcteret, og at erstatte Sagens Omkostninger. Citanten har med i Rettelagt Skiøde og Skiftebrev beviist at være Odelsmand og træder i hands afdøde Faders Sted, saa Fr: 18de Octobr: 1780. ikke

bliver ham hinderlig i hands Søgemaal. Det er ved Vidner beviist, at omtrent 4 Aar før Sagens Anhængiggjørelse, havde Lejlændingerne begjært, og var af Citanten bevilget at saae Jorden et Aar, og om det andet at tales med, og naar Citanten vilde have sin Jord, vilde han nærmere, sige dem, og de lovede ham fri for Trætte mod sig. Denne Udsigelse ansees frafalden, siden han saalænge efter har utiltalt ladet dem sidde med Jorden. Hvad ellers er beviist, at Lejlændingerne da lovede at Citanten skulde faae sin Jord uden Kiv og Trætte, naar han vilde have den, kan ej forstaaes anderleedes, end: med – naar hand vilde have den - NB: til eget brug /: dette skal efter Lovens pag: 481. sandes med Eed, men indeholdes ikke i det Eeds Tilbud, som er gjort Høstetinget 1792 :/ og dette har ej Sted førend han er boeslid, og efter nærmere Udsigelse paa Grund af ovenanførte. Paa samme og ingen anden Maade maae og for(e?)staaes, det Løfte eller den Aftale Citanten har søgt at beviise passeret for 8 á 10 Aar siden. Seenere Opsigelse 1789 Høsten og før Juul 1790. til at fløtte Vaar 1792 og forhen til Vaar 1791, er lovlig beviist, men derpaa fulgte andet Svar, hvorved de henholdt sig til Lov og Dom. Saaleedes er Citantens Aasædes Ret, og Lejlændingernes Udsigelse beviist. Nu staaer alleene tilbage efter Lovens 3 Bogs 13 Cap: 1 a: om Citanten er Boeslidsmand? Med tree, nemlig 4de, 5te og 6te Vidner er beviist: At Citanten Høst'en/ 1791. boer og bruger Fagerbakke som Lejlænding, hvilket Vidnesbyrd ikke kan svækkes med Fagerbakkes Ejers det 6te Vidnes øvrige Forklaring som ikke oplyser andet end en Handling in co(...i?)endo imellem Vidnet og hands Lejlænding Citanten; thi naar Fagerbakke Opsigelse skulde gjælde mod 3die Mand, de Indstevnte; da burde dette være skeet med Vidner og vel og beviist med Fagerbakkes Bortbygsling til en Anden, Denne af 6te Vidne omvundne Opsigelse, er det passeret for 3 Aar siden, og har ingen Følge havt, da Vidnet selv tilstaaer at Citanten boer endnu paa Fagerbakke, som endnu ikke er bortbygslat, og boer der til Fardag NB: hvilken? Der er een hver Aar, og ret Fardag efter en Opsigelse er den som følger næste Aar, saa denne Opsigelse kan og ikke anderleedes ansees end frafalden, ligesom før her er meldet, om Møgster Opsigelse ligesaa længe siden. Altsaa er Citanten ej boeslidsmand. Vel har Citanten Sommertinget 1792. beviist sig boeslids, ved at beviise sig udsagt før Juul 1791. af hands Ejer Hr: Hynnemør fra sit Lejlændings Brug i Fagerbakke, og ved at Sommertinget 1793. i Rette lægge en Bygselseddel af Hr: Hynnemør udstædt paa Fagerbakke til dennes Stifdatter Mad:me Erpecom; men da dette hører til et nyt Anlæg, som burde været geledet med nye Udsigelse og Udsigelses Paastevning, som ej skeet er; saa forandrer dette ikke Sagens foran beskrevne nu havende Beskaffenhed, til at komme i Betragtning i denne Sag efter dens Anlæg, Connetion og Procedure, saa meget mindre, da med Contra Vidnerne og i Rettelagt Fogdens Attest er beviist at Citanten Høstetinget 1792. endnu bruger Fagerbakke og stod i Oppebørsels Mandtallet for Fagerbakke og deraf at have svaret Skat Høstetinget bemelte 1792 for samme heele Aar. Efter saadanne Omstændigheder kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At begge Parter bør for hinandens Tiltale i denne Sag, efter denne Sagens Procedure, fri at være. Omkostningerne ophæves paa begge Sider.

Citanten begjærde sig udleveret til afbetjening det i Rettelagte Skjøde af 4de Oct: 1783 og Skiftebr: af 7de Oct: 1782, som han igjen i Retten vil indlevere, naar han begjærer Acten beskreven. Udstædt til Hoved Cit:

Opsat Sag fra fol: 15b. Hactor Bøe contra Thore Bakke.
Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte Thore Larsen Bakke mødte, og anmeldte Sagen forliigt, samt anbød Hds: M:ts Bøder for Nævehug som det eeneste der er passeret, og det eeneste er beviist eller kan beviises 2/3 Parter af 3de 6 Lod Sølv [er] 6 rd:

Fogden imodtog sam/m/e 6 rd:, for Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtegt.

Indstevnte som gjørlig har rettet for sig, paastod ingen Dom at overgaae, men Sagen ophævet.

Retten kan ikke ophæve Sagen før Citanten møder.

Indstevnte begjærde Opsættelse til næste Ting til at faae Citanten at møde bet: Ops: 6 s: skr: Sex Skl:

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 16a. Hactor Bøe contra Thore Bakke om Skjældsord.

Begge Parter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 16a. Fogden contra Baar Tostensen Ejde.

Actor i Rettelagde vedkom/m/ende Præste attest som blev oplæst saal: Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Baar Tostensen Ejde mødte og tilstod Stevning og Laugdag.

Actor derefter anmeldte at have med lovlig mundtl: Continuations Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkaldet bem:te Baar Tostensen Ejde fleere indstevnte Vidner at paahøre, og lide Dom efter Indstevningen.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Lars Nielsen S:E: p: Westvig og Biørn Ingebretsen Lejl: paa Rønholm, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Alle forbem:te Paagjældere og Vidner mødte og tilstod, at være lovlig stevnet.

Indstevnte mødte, /: betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: otte Skl: /: anmeldte sig gl: 30 Aar, og tilstod at det er mange Aar siden han begyndte, at handle, og siden har handlet jevnlig, med Smaler og Bukker, men har kun vært lidet, og erindrer det ikke, men i det sidste Aar omtrent erindrer, at have kjøbt kun 5 Bukke kied paa et Aar gam/m/el og gav for hver 7 mrk:, og har kun solgt een af dem, men de andre vil og sælge. Har forrige Aar kjøbt og solgt 11 Smale bæster, erindrer ej hvad han enten købde eller solgte dem for, men tænker

1793: 63b

de kan ansættes for 1 rd: Støkket. Har ej handlet meere som kan erindre.

Actor begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte formeente ej at have forseet sig med denne liden Handel, og udbad sig Frikjendelse.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende derefter de bleve separerede, og fremstod som

2det Vidne Lars Nielsen Westvig som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At være gl: 61 Aar, var sidst til Gudsbord for 14 Dage siden, ej Indstevnte beslægtet eller besvogret, og veed at forrige Aar, købde Indstevnte i Interressentskab med en Anden, i alt for begge omtrent 20 stk: Smale Bæster, som de solgte igjen, og tænker de halve kom paa Indstevntes Part. Vidnet forklarede videre/: Vaaren før, købde Indstevnte til omtrent 16 Bukker i Interressentskab med en Anden, Veed ej Priiserne paa alt dette.

Bukkene er ej solgt, de vilde solgt dem sidste Vaar, men kunde ej blive skadesløs. Vidnet skjønner Priisen da de bleve kjøbt, hver Buk 7 á 8 mrk:, og hver Smale 6 á 7 mrk: /:

Indstevnte tilstod at de 11 Smaler, var de der kom paa hans Part i det Interressentskab, og Bukke har han paa sin Part kjøbt til Handel som han nu erindrer eengang til 8 Støkker, og de i Dag før af ham forklarede 5 stk:, i alt 13 Støkker /: Vidnet erindrer at Indstevnte købde for et Aar siden af Vidnet een Koe for 6 rd: Erindrer ej videre, om Indstevnte forhen førte Handel. Indstevnte tilstod den købte Koe, som han ej før erindrede. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence dimmitteret.

Fremstod 3de Vidne Bjørn Ingebrethsen Lejl: paa Rønholm, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, er gl: 56 Aar, ej Indstevnte beslægtet eller besvogret, \sidst til Alters denne Som/m/er/ forklarede: At Indstevnte har vel længe handlet, meget lidet eller intet til paa 3 á 4 Aar da han har handlet meere, og Vidnet veed, at Indstevnte i Lag med en Anden som ligesom denne er ledig og løs og uden Tjeneste /: dette ogsaa forrige Vidne ligeledes forklarede /: havde kjøbt til Handel en Snes Bukker, forrige Aar. 2 Kjør har Indstevnte og kjøbt og solgt, neml: een foruden den forrige Vidne har forklart. Dette Aar har Indstevnte kjøbt til Handel 5 Bukker. Smale Bæsterne har Vidnet hørt af den som var i Lag med Indstevnte, var 26, som skal være de Samme som forrige Vidne har forklaret om. Vidnet dimitteret /: endnu erindrede at Indstevnte havde kjøbt en Øg og solgt til en Anden: veed ej Priisene paa noget af alt, uden at et Bukke best kan ansees for 7 mrk:, og et Smale Bæst for 7 mrk: /: som de forrige. Indstevnte tilstod vel det omvundne, men benægter den eene Koe at være kjøbt, neml: den ene af de af 3de Vidne omvundne, men kun byttet med een Indstevnte havde arvet. Og Øgen kjøbte han for en anden Mand i Commission, og kjøbde den for 11 rd:, og skal ikke have meere igjen, af den h/an/d kjøbde den for.

Actor som ej har kunnet opspørge flere Vidner, begjærde det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget, Actor derefter paastod Dom til Forbrydelse af det omhandlede Værdi, Mulct at erlægge og Actionens Omkostninger, deriblant Stevningsp: 2 rd: 8 s: at betale, saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte haabede ikke at have forset sig, og derfor paastod Frifindelse. Saaledes indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Som Actor har Fogden paa Justitiens Vegne ladet indkalde for ulovlig Handel Baar Tostensen Ejde. Det af Indstevnte tilstaaede \Handel/ beløber til Værdi efter Vidners Skjøn 32 rd: 1 mrk:; Thi k: og d: f: R: og herved afsiges: At Baar Tostensen Ejde efter Fr: 9 Aug: 1754 a: 5, for saadan ulovlig Handel bør have {forbrudt} ovenmelte Værdi 32 rd: 1 mrk:, til Fogden som Actor, om ingen Anden Angiver er, men ellers til denne, forbrudt, og bøde til Fittie Sogns Fattige 3 rd:, samt betale denne Actions Omkostninger, med Rettens gebyr af Incamination, Opsættelse, Laugdag, Vidne Forhør., og Bekræftnings Penge, i alt 3 rd: 1 mrk: 8 s: skr: Tree Rd: En mrk: otte Skl:, Stevningspenge 2 rd: 8 s: samt om Dom/m/en til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Papiir 1 rd: 1 mrk: 3 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Stevningspenge bet: Rettens gebyr bet: (Confis?)cation og Bøder

Ny Sag

Lars Aarentsen Lejl: paa Kleppe gl: 53 Aar fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og

1793: 64

Tiid indkalde Knud Halvorsen Hille, for at da han ejer, og over 20 Aar har ejet, en Anpart i gaarden Kleppe efter Skjøde, han det vil sælge til en som hverken er Knud Halvorsen Hille eller Hustrue eller Citanten som er Broder til Knud Hilles Hustrue, beslægtet \overalt?) Citanten den vil løse/ derom at høre Vidner, samt lide Dom, og derved tilpligtes ikke at sælge det fra sig \uden til Citanten/ samt at betale Sagens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, Anders Knudsen S:E: paa Bakkesund, og Mons Jonsen Kleppe S:E:, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Wincentz Arentsen Hovland og Niels Guttormsen Hovland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og de møder alle.

Indstevnte Knud Hille blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Vidnerne blev paaraabt, og som begjært at gjøre deres Forklaring, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve fremstillede som Beskikkelses Vidner, og de bem:te

Anders Knudsen Bakkesund gl: 39 Aar, sidst til Gudsbord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og Mons Jonsen Kleppe gl: 69 Aar, ej heller beslægtet videre end Sødskende barn til Citanten og ligesaa til Indstevntes Hustrue, sidst til Guds bord for 8 Dage siden, forklarede: At for omtrent 3 Uger siden, var de efter Citantens Begjæring med ham til Knud Halvorsen Hille, der de kom i Indstevntes Huus, Citanten tilbød Indstevnte Penge for sin Part i Kleppe, og sagde, jeg har Penge med mig, men jeg veed om jeg byder dem saa tager Du ikke imod dem i Dag dertil Knud Halvorsen Hille sagde: Nej men, tager jeg ikke imod dem. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedblev, declarerede ej at vide meere, om det da passerte, og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge, blev de med Consence dimitteret.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To mrk:

Citanten begjærde Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt 2 mrk: 4 s: skr: To mrk: fire Skl: :/

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1794 at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 18 Juni 1792 efter Ole Nielsen Kalvenæss Hustrue. | Jordegods Udlægget i

.... 29 Juni 1793 efter Jacob Thomassen Westvigs Hustr: | Skde bogen extraheret

Skde fra Mons Jonsen Kleppe til Anders Knudsen Bakkesund paa 3 mrk: Fisk i Kleppe No: 73 for 4 rd: dat: 11 Maj 1793.

Pantebogen til Udlettelse

NB: Til Afdrag af No: 3 f: 331a. Jacob Thomassen Westvig No: 10 H: C: gds: til Lars Nielsen Westvig paa i alt 80 rd:, d: 1 Maj 1781 deraf bet: til Afdrag 25 Juni 1793 20 rd:

Ny Sag

Peder Pedersen Ulvig S:E: p: Iversøen fremstod anmeldte sig gl: 51 Aar /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde skriftlig Kaldseddel af 26de Augusti sidst, som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Salomon Johansen Tidslevold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle Indstevnte at have forkyndet, og talte ved de alle selv.

Peder Pedersen Ulvig den ældre tilligemed sin Søn Peder Pedersen den yngre \gl: 21 Aar/ og Form: \nemlig/ paa den yngre Søn Knud Pedersen gl: 18 Aar, h/an/ds Vegne, mødte og begjærde til Sagens Fremme, Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte Gert Henriksen S:E: paa Bredvigen blev paaraabt tree gange, men mødte ikke eller møde lod.

Vidnerne mødte Rasmus Heljesen Huusmand i Siglen, og Søn Rasmus Rasmussen ibd:, og Lars Mikkelsen Huusmand ibd:, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med

Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de blev i Eedtagne, og aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, samt efter de bleve separerede, fremstod som

1ste Vidne Rasmus Heljesen Siglen gl: 61 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtede eller besvogrede, forklarede: At denne Vaar i Torske fisket i Marti Maanet roede Vidnet og sin Søn paa een Baad, og Vidnet Lars Mikkelsen med begge Citantens Sønne paa en anden Baad, og Gert Henr: Brevigen var paa Vidnets Baad, da de roede langs Landet og Unge Peder Ulvig sagde, at i Dag havde det vært got Fiskerie, da Indstevnte Gert sagde: Vi fik og Torsk endskiønt vi fik ingen Sild i Nat, og da begge Citantens Sønne ej hørde h/an/ds Ord, spurgde de op igjen hvad h/an/d sagde, og da h/an/d ej vilde svare, spurgde de hvad han var vred for, om han meente, de havde fundet(?) hans Garn i Nat, dertil han sagde; jeg seer(?) de er t(..?)let, den onde(?) veed, enten af de eller af andre, de gjorde saa, da de skar af Snørerne mine i Iversøen i Fjor, men de sagde, det skeede ej i deres Huus, og Gert Brevig sagde, ej at mene deres Huus, men de var afskaare i en anden Mand paa Iversøen h/an/ds Søebod. Han nævnede ingen ved Navn, og sagde kun: De men der var

1793: 64b

Ingen andre der tilstæde end de i Stevningen nævnte. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede, ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Som Natten paafaldt, beroer denne Sag, og Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Octobr: 1793 continuerede dette Ting og denne Sag,

da fremstod 2de Vidne Rasmus Rasmussen opholder sig paa Siglen, gl: 20 Aar, sidst til Guds Bord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret som første.

Fremstod 3de Vidne Lars Mikkelsen Huusm/an/d i Siglen, gl: 20 Aar, sidst til Gudsbord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til Andet som de forrige Vidner. med Tillæg: At Gert Henrichsen Bredvigen engang strax derefter, sagde til Vidnet ved Søn: At de Iversøe Gutter havde skaaren hans Snører af, men nævnede ingen ved Navn; og Vidnet veed der er kun de 2 Citantens Sønner paa Iversøen, og een til, men som tjener en anden Mand paa Iversøen. Dimitteret som de forrige.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl:

Citanten declarerede ej at have fleere Vidne, og begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa næmere Begjæring beskrevet meddeelt. Citanten derefter, da Indstevnte ikke er mødt, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte Gert Henrichsen Bredvigen efter 3 ganges Paaraab atter i Dag fra Retten, ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Citanterne paalægges at tage beskrevet og lovlig at lade forkynde samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Tarrald Knudsen Tvedts Arvingers Skde til Ole Tarraldsen paa Tvedt No: 5 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: deraf indløst 3/8 L: 3/8 Hd: for 81 rd:, og Kjøberen selv ved sam/m/e Skfte udlagt resten dat: 11 Maj 1793.

Kongl: allern: Bevilling for Jens Olsen Sahl paa Gjæstgiveri i Færesund dat: 2 Feb: 1793.

Ingemor Mortensens Hustrues Arvingers Skde til Morten Ingemorsen paa No: 2 Schomsnæss H: C: gds: ¾ L: S: ¾ Hd:, deraf indløst 1 pd: 20 mrk: S:, ¾ Hd: for 46 rd:, og Kjøberen selv arvet resten dat: 2de Oct: 1792.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Hr: Foged Koren anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet med lovlig mundtl: Varsel indkalde Endre Andersen Færesund, og Ingeborg Christophers Datter, begge ugifte, confirmerte, ubeslægtede, for med hinanden som første gang for hver begaaet Lejermaal paa Færesund under Nedre Levog S: S:E: gds:, derom at see Documenter \i Rettelagt/, høre Paastand og lide Dom til Lejermaals Bøders Betaling, corporlig Straf og Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidner Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Salomon Johansen Tidslevold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved enhver selv, og henseende BarneFaderen forkyndte de Stevningen paa h/an/ds Tjeneste og tilholds Sted Færesund i h/an/ds Fraværelse, i Paahør af h/an/ds Hosbonde.

De indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod;

Actor begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev dem given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 at møde og svare til Sagen. etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Spedalsk Tings Vidne

Lænsmanden for dette Skibrede Ole Knudsen Rydland fremstod og anmeldte, at her i Skibredet er paa Gaarden Møgster, et Qvinde menneske Mari Niels Datter gl: 10 Aar, befængt med den Spedalske Syge som er bleven kjendelig for omtrent et Aar siden, og har tiltaget, saa Huusets Folk frygter for at omgaaes og hjælpe hende, for Smittes Skyld; saa det bliver nødvendig, at faae hende indtaget i Hospitalet i Bergen. Og da hun er fattig, og intet har arvet, og hendes Moder og Stiffader ere yderlig fattige Folk, har og ingen Slægt eller Venner som enten kunne have hende hos sig, eller komme til Hjelp, med Noget at betale for hendes Indlemmelse i Hospitalet; Saa var Lænsmanden herom til fornøden afbetjening TingsVidne begjærende.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar, om det Andragne sig saaledes eller hvorledes Anderledes i Sandhed forholder? Laugrettet og Almuen dertil svarede: At de kjender bem:te Mari Niels Datter, og at det Andragne sig saaledes alt i Sandhed forholder som tilført er.

Lænsmanden var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

1793: 65

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1794, opnævnt af Nygifte: 1. Niels Arnesen Stangeland. 2. Lars Olsen Stenevig. 3. Christopher Olsen Saatendal. 4. Ole Endresen Stokke. 5. Mikkell Larsen Ejde. 6. Niels Larsen Tvedten. 7. Mons Salomonsen Stenevig og 8. Hans Endresen Steenevig hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter at tilsige efter Reglementet.

Saug Angivelser ligesom for Fjeldberg Skibrede

Rydland Saug Ejeren Ole Knudsen Rydland angav 2 Hundrede enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 60. Brithe Endres Datters Mands for 35 rd: 1 mrk: 14 s: efter Skfte 9 Sept: 1763. dat: 10 Maj 1793.

.... 107, 108, 108. Ole Olsen Store Wiigs for 20 rd: 9 s: efter Skfte 6 Nov:
1782, 4 Apr: 1783 24 rd: 3 mrk: 7 ½ s: og 23 Juli 1784 22 rd: 7 1/3 s: d: 30 Sept: 1793.

.... 110. Hans Andersens for 22 rd: 3 mrk: 3 s: efter Skfte 3 Oct: 1785 d: 30
Sept: 1793.

.... 111. Mikkel Andersens for Arv og Hjem/m/egifte 43 rd: 5 mrk: 4 s: efter
Skfte af 27 Feb: 1789 dat: 30 Sept: 1793.

.... 232. Asbjørn Nielsens for 28 rd: 3 mrk: 14 2/3 s: efter Skfte 18 Juni 1792,
d: 1 Oct: 1793.

.... dto: fol: Myndtl: Anne Niels Datters Formynders for 14 rd: 1 mrk: 15 1/3 s:
do: Skfte do: Dato.

.... Brithe Ols Dt:s Form:s for 3 rd: 2 s: efter Skfte 1 Oct:
1790 d: 30 Sept: 93.

.... Inger Ols Dt:s Formynders lige Arv sam/m/e Skfte og
Dato.

.... Mikkel Jensen Klepsvigs for 8 rd: efter Skfte 21 Juni
1792 dto: Dato.

.... Myndtl: Anne Niels Dt: Weivogs Faders af 5 Aug: 1793 efter
Skfte af sam/m/e Dato 4 rd: 5 mrk: 15 2/3 s:

.... Helga Osmunds Datters Moders af 8de ditto efter Skfte
af sam/m/e Dato paa Stangeland.

.... Ingebreth Knudsen Rønholms Faders af 7 dto: efter
Skfte sam/m/e Dato 3 rd: 3 mrk: 14 ¾ s:

.... Jon Knudsens Faders lige Arv Sam/m/e Skfte og Dato.
.... Niels Knudsens lige Arv samme Skfte og Datum.
.... Brithe Knuds Datters Faders for 1 rd: 4 mrk: 15 3/8 s:
sam/m/e Skfte og Datum.

.... Ragnele Knuds Datters Faders lige Arv, samme Skfte og
Datum.

.... Marithe Jacobs Dt: Westvigs Faders for i alt 13 rd: 1
mrk: 9 2/3 s: efter Skfte 29 Juni 1793.

.... Johanne Jacobs Dt:s Faders af 29 Juni 1793 lige Arv
sam/m/e Skfte.

.... Kari Erichs Dt: Øchlands Faders for 8 rd: 5 mrk: 10 5/6
s: af 20 Aug: 1793 efter Skfte d: d:

.... Giertrud Erichs Datters Faders, sam/m/e Dato Skfte og
Sum/m/a.

.... Hans Erichsens Faders for 17 rd: 5 mrk: 5 2/3 s:
sam/m/e Skfte og Dato.

.... Elling Eliassen Østevolds Faders for 11 rd: 2 mrk: 9 ½ s:
efter Skfte og Afk: d:t 17 Aug 1793.

.... Marithe Johannes Datter Sør Aarlands \Moders/ af 6
Aug: 1793 efter Skfte sam/m/e Dato for 12 rd: 3 mrk: 1 9/16 s:

.... Siri Johannes Datters lige Arv sam/m/e Dato og Skifte.
ForM: B: f: 232. Ingeborg Johannes Datters Mands for 26 rd: 17 s: efter Skfte 16 Marti
1791 dat: 1ste Oct: 1793.
(Andre dokument)

Ole Aronsen Tidslevolds Skde til Salomon Olsen paa ½ Tidslevold h/an/ds Brug ¼ L: ¼
Hd: No: 33 for 80 rd: dat: 30 Sept: 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviiste

Mikkel Johannessen Tofte til Hans Johannessen paa Torrang No: 77 ¼ L: ¼ Hd:, før brugt af Elias Elefsen, d: 30 Sept: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Salomon Knudsen Aarschous til Elling Nielsen paa ¼ L: ¼ Hd: i Aarschou No: 9 før brugt af Sal: Aarsch: selv som Ejer d: 30 Sept: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Skifte Contract imellem Hans Andersen Nordre Aarlands Arv:r om Nordre Aarland No: 61 2 pd: 6 mrk: Fisk 6 skl: Penge, at tilhøre Peder Hansen for 80 rd:, d: 1ste Oct: 1793.

Ole Thomassens Skde til Ole Olsen paa Torsdagsøen No: 27 12 mrk: S: for 100 rd:, d: 1ste Oct: 1793.

Thomas Olsen Dahlens Skde til Dto: paa Odels Retten til forbem:te for 20 rd:, dateret 1ste Oct: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 449. Knud Andersen Bakkesunds Enkes Obl: til Knud Larsen Rydland paa 150 rd: Pant i Møgster No: 68 d: 4 Oct: 1788, qvitteret 11 Maj 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Abraham Olsen Tosche til Jacob Rasmussen paa Siglem (Siglen?/Siglens?) Plads og Øer, til hans Hustrue og Fader Rasmus Heljesen, Aarl: Afgift 3 rd:, og holde Huusene i Stand, og naar Siglenæsse og Buchholmen bliver ledig, skal de og have dem for sam/m/e Bøxel, imod Aarl: Afgift af det første 1 rd:, og af det sidste 3 mrk: dat: 18 Sept: 1793. M:f: H: 8 skl:

Henrich Kramer til Størk Hansen paa Lundøen No: 69 24 s: Penge før brugt af Kasten Larsen, d: 22 Apr: 1793. Manuf: H: 8 s:

Mad: Paludans til Mons Larsen paa Aarbøe ¼ L: ¼ Hd:, før brugt af Lars Monsen d: 9 Juli 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

1793: 65b

Endre og Tarrald Nedre Levogs No: 5 til Knud Endressen paa uskatlagt Plads Schaaren. Cond:t:r 1. selv bebygge Pladset og eje Huusene, neml: H/uus/m/an/den. 2. Aarl Afgift 3 Rd: og 4 Arbejds Dage. 3. Ej hugge til andet end Brændeveed dat: 1ste Oct: 1793. til M:f: Huuset bet: 8 skl:

Enkefattighuusets Forstander i Bergen til Knud Jansen paa Rønholm ¼ L: ¼ Hd:, før brugt af Moderen dat: 4 Dec: 1792. til Manuf: Huset bet: 8 Skl:

Dto: til Ditto paa ½ L: ½ Hd: i bem:te Rønholm, før øde d: 12 Sept: 1793. M:f: H: 16 s:

Bendt Olrich Hynnemør til Niels Aamundsen paa Sætre 6 mrk: Sm: før brugt af Aamund Sætres Enke, tillige Sætre holmen bem:te Enke bliver som tilform hos ham, og nyder af Jordens Brug at byde Ejeren og levere ham for gangbar Priis hvad Lejl: avler af Land og Vand og ej til Andre. dat:t 1ste Oct: 1793. M:f: H: 8 skl:

Dto: til Baar Baarsen p: Kalvenæss 1 pd: 3 mrk: Fisk, før brugt af Aamund Johansen. Cond:r at den forrige Bruger med Kone og Børn saalænge han lever, skal bruge det halve med Kalvetræet at levere hvad han avler af Land og Vand, som forrige Bygselsæddel her ovenstaaende dat: 1 Oct: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Henrich Christi paa Provstinde Christies Vegne til Erich Olsen paa Stangeland 1 pd: 21 mrk: Fisk før brugt af Niels Larsen. Cond:r at byde hvad h/an/d avler af Land og Vand etc: som forestaaende og ej maae tage Nogen til Huuse, ej tage Fæes Creaturer fra andre.

Afgiften af Mølle Vandet og Pladserne forbeholdes Ejeren dat: 24 Sept: 1793. M:f: H: 8 skl:

Dto: paa Dto:s Vegne til Lars Albretsen paa {Nøsthiller} Hævrøen 22 ½ mrk: Fisk, og 1/6 Deel i Fugleøen 2 mrk: Penge før brugt af Ole Ottessen. Condit:r som forestaaende, samt

at bruge Laxe Vaagen imod Lands Lod, og for sædvanlig Priis levere Christi den der fangede Lax og Tart, og anden Fisk ej tillade noget!! (nogen) Noget i Marken eller Øerne at bruge d: 10 Oct: 1791. M:f: Huset 8 skl:

Semi: Fridericiani Forstander i Berg: til Johannes Hansen paa Nøsthiller ¼ L: S: før brugt af Mons Jonsens Enke d: 31 Mai 1793. til M:f: Huset betalt 8 skl:

Pantebogen til Udslettelse publiceret

NB: til Afdrag af No: 3 f: 331b. Ole Engelsen Houchenæss No: 84 Obl: til Iver Nielsen Houchenæs paa i alt 150 rd: d: 1 Maj 1781 derpaa bet: Mons Iversen Houchenøs paa h/an/ds Part udlagt i Skfte efter Creditors Hustr: bet:t 11 Maj 1793 38 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Ole Hansen Birkelands Skde til Ole Engelsen paa Odels Ret til ½ L: S: ½ Hd: \3 skl: Penge/ i Houchenæs No: 84 for 34 Rd: d: 1ste Oct: 1793.

Salomon Jacobsen Windenæs Skde til Jacob Salomonssen paa Windenæss No: 89 1 pd: 6 mrk: S:, 5/12 Hd: for 100 rd:, dateret 1ste Oct: 1793.

Ole Nielsen Kalvenæssets Hustrues Arv:s Skde til Niels Olsen paa Kalvenæss No: 50 1 pd: 6 mrk: Fisk for 45 rd: dat: 1ste Oct: 1793.

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede sluttet. S: Schiøtz

Opdals Skibreedes Høsteting den 3die Octobr: 1793, sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle Af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd: Christopher Hansen Helland

1. Ole Olsen Høvischeland	4. Niels Andersen Gripne	7. Ole Hansen Erritzvær
2. Ole Andersen Landerøen	5. Tosten Gundersen Lien	8. Johannes Hansen Mevatn
3. Christopher Johanness: Møchlestad	6. Niels Thomassen Høvischeland	

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 49b. og for Fjære Skibr: fol: 61a. see fol: 66a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Madssen Fladerager og Morten Hansen Ned: Helleland og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Optagen Sag fra fol: 18b. Ørje Smidevold contra Nedre Flygensfær Opsiddere om Bejttet. Da udi denne Sag blev

Eragtet

Da Sagen angaaer Ejendom og Græsning som ikke uden paa Aastædet kan behandles og paadømmes efter Lovens pag: 85. a: 1. og 123. a: 9. samt pag: 138. Cap: XVI; Saa bliver den dertil henviist, paa lovlig Maade at tilstevnes og anlægges. Udstædt

Optagen Sag fra fol: 19a. Ørje Smidevold om Kjørsel, contra Berge og Siur Nedre Flygensfær.

Da udi denne Sag blev

Eragtet

Siden denne Sag efter Lovens 1 Bogs 16 Cap: ikke kan afgjøres og paadømmes førend Syn eller Besigtelse paa Aastædet er foregaaet; Saa bliver den dertil henviist, at vorde paa ordentlig Maade anlagt og tilstevnet.

Udstædt

Optagen Justitz-Sag fra fol: 21a. Fogden contra Jacob Klette, og Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Efter to eenstemmige Vidners Udsigende og Indstevntes egen Tilstaaelse, er kun i denne Sag Beviis paa, at han har kjøbt og solgt een Hæst for 10 rd.; een dto: for 7 rd.; og Høsten 1792, for 2 Aar siden, da han var løs og ledig og hverken i Tjeneste eller boesat, vide 6te Vidnes Forklaring, og

1793: 66

egen Tilstaaelse een Koe efter 7de og 8de Vidners Forklaring for 6 rd: 4 mrk: 8 s: i alt 23 rd: 4 mrk: 8 s: Det øvrige meget omvundene handlede, er ikke lovgyldig Beviis nok paa Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Jacob Erichsen Klette efter Fr: 9 Aug: 1754. a: 5 for saadan ulovlig Handel bør have Vahrenes Værdi 23 rd: 4 mrk: 8 s: til Fogden som Actor om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Onerims Sogns Fattige 5 rd: samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr med Incamination, Vidners Førelse, Opsættelse og Forelæggelse 3 rd: 1 mrk: 8 s: skriver Tree Rd:r Een Mark og Aatte skl: foruden Acternes videre Beskrivelse om hver bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevnings Penge 1 rd:, samt om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet da Stempl: Papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder.

Publicationer

No: 14. Kongl: allern: Forordning, at Land Dragoner og Land Soldater i Norge maae gifte sig, uden at søge Tilladelse enten af Regimentet eller Sessionen dateret 30 Augusti 1793.

Opsat Sag fra fol: 20a. Lænsmand Godøen contra Brithe Johans Dt:

Hoved Citanten anmeldte at ikke have ladet Forelæggelsen forkynde siden Brithe Johans Datter i disse Dage skal holde Brøllup, og hand desaarsag ej vilde foraarsage hende den Ubehagelighed at varsle hende til Tinge. begjærde derfor Opsættelse til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv skil: ./

Contra Citantinden og Fader blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 20a. Sergeant Holte contra Herborg Ols Datter.

Hoved Citanten i Rettelagde Præste Attest om Contra Citantindens Alder som blev oplæst saal: og paastod Dom.

Contra Citantinden blev paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hendes Vegne; Og da Jacob Olsen Lande anmeldte for Retten at hun var syg og sengeliggende, og hendes Fader

ligeledes samt Ole Larsen Øfre Dalland ej hjemme; Saa lod Retten Sagen beroe til S: T: 1794 paa udtrykkelig Condition, at Contra Citantinden da fremkom/m/er med hvad hun agter at fremføre, da Sagen ellers til Doms bliver optagen.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 20b. Fogden contra Jacob Øriansen Thoe.

Actor som ikke kunde opspørge flere Vidner i Sagen, begjærde det passerte som TingsVidne sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Derefter Actor paastod Dom efter Indstevningen, til Confiscation, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning samt deriblandt Stevningspenge 1 rd: 4 mrk: Saaledes indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Indstevnte mødte, og da han har ikke kundet afstedkomme, at contra stevne til dette Ting; Saa maatte han til den Ende begjære Sagen opsat til næste Rett /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skill: :/

Actor havde intet imod Opsættelsen, dog paastod at Samme ikke uden for denne Gang bevilges.

Retten berettigede Opsættelsen til næste Ret, dog med den udtrykkelige Clausul, at Indstevnte da fremkommer \med/ og lader falde i Rette, Contra Stevning til Anhængiggjørelse, i Mangel deraf Sagen da til Doms bliver optagen.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 19b. Christen Mortensen Nedre Flygensfær m: f: contra Ørie Smidevold. Citanterne paastod Dom efter Indstevningen og deriblandt Omkostninger erstattet med 10 rd:

Indstevnte indlod Sagen til Dom til Frifindelse og henholdt sig til sit forrige.

Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Da Citanterne ej haver overbeviist Indstevnte at have talt eller udsagt noget om dem som kan kaldes Fornærmeligt; Saa k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Indstevnte bør for Citanternes Tiltale i denne Sag fri at være.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 19 Juni 1793 efter Christopher Larsen Nedre Gjørstad. | Jordegods Udlægget i

.... 25 Juni 1793 efter Mikkil Mikkels: Færevogs Hustr: | Skjøde bogen extraheret

Ole Wermundsens Skde til Thore Olsen paa Øfre Gjøvog No: 24 21 mrk: S: 3/10 Hd: 3/10

Faar for 50 rd: dateret 3de Oct: 1793.

Afkalde

ForM: Bog f: 124. Anne Marie Axels Datters Mands for 123 rd: 5 mrk: 15 s: efter Skfte 16 Nov: 1792.

.... dto: fol: Myndtl: Kari Hans Dt:s Formynders for 3 rd: 11 ¼ s: efter Skfte 26 Nov: 1791 dat: 3 Oct: 1793.

.... do: fol: Brithe Jacobs Dt:s Formynders for 6 rd: 1 mrk: 6 ½ s: efter do: Skifte dat: 3de Oct: 1793.

Myndtl: Anne Wermunds Dt:s Moders for 10 rd: 5 s: efter Skfte 20 Junii 1793 Afkald sam/m/e Dato.

.... Hans Wermundsens Moders for 10 rd: 10 s: sam/m/e Skfte og Dato.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4de Oct: 1793 continuerede dette Ting.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviiste

Johan Leganger til Haagen Wermundsen paa No: 92 Store Gjersvig ½ L: ½ Hd:, før brugt

1793: 66b

af Wermund Ingebretsen, ej maae indtage Huusmænd eller Inderster, Lands Lod Ejeren forbeholden d: 28 Sept: 1793. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Ole og Ingeb(ret?) L(.....?) til Isach Torbjørnsen paa ½ L: ½ Hd: No: 33 Nedre Houchefær før brugt af Elling Larsen dt: 3 Oct: 1793. Manuf: [H:] 1 mrk.

Storøens Præste Enkes til Ole Olsen paa Jellefald ½ Løb S: No: 43 før brugt af Ole Christophersen dat: 18 Sept: 1793. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Ditto til Isach Olsen paa Jellefald No: 43 ½ Løb Sm: før brugt af Ole Christophersen dat: 18 Sept: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Capellan Angels i Bergen til Hans Torbjørnsen paa Nedre Dalland No: 84 32 mrk: S: før brugt af Ingeborg Isachs Dt: d: 20 Dec: 1785. M:f: H:

Ny Justitz Sag

V: og V: Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Dreng Niels Nielsen Øchland for forøvet ulovlig Handel, derom at høre Vidner som stevnte ere, see Documenter i Rette lagt, og lide Dom til det Handlede Værdies Confiscation, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Poul Nielsen S:E: p: Øchland, Jan Nielsen Myrdal S:E:, Niels Andersen Gripne S:E:, Ole Rasmussen tjener p: Lunde, Rasmus Rasmussen S:E: p: Lunde.

Stevne Vidner Lorentz Lorentzen Nedre Humlevig og Lars Jonsen Grimsland, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv, undtagen Niels Gripne, men han møder.

Indstevnte Niels Nielsen Øchland blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod, uden ved sin Fader Niels Jansen Øchland som betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl:, og erklærede at Indstevnte har intet handlet for sig selv, men hvad hand har handlet er for Comparenten som h/an/ds Fader og Hosbonde, hos hvem han er i Brød, og tjener som Dreng, da Comparenten ingen anden Dreng har, og som SelvEjer styrer 27 mrk: Smør, og er saa svagelig, at kan ej selv rejse nogen sted, men den Indstevnte maae rejse for ham.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Af Vidnerne mødte Poul Øchland, Jan Myrdal, og Niels Gripne som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og blev separerede.

Fremstod som 1ste Vidne Poul Øchland, gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Broder til Indstevnte, forklarede: At har ej seet eller veed om meere end 3 Bukker som Indstevnte købte denne Vaar til at sælge, og er slagtet og solgt, veed ej hvad han gav for dem, og han solgte dem til sin Fader, og fik Penge af ham for dem, nemlig hans Fader leverede ham Penge til at købe dem for veed ej hvor mange Penge, og Vidnet mærkede dem med Faderens Mærke, saa Indstevnte ej har købt dem for sig selv, men for sin Fader Niels Jansen Øchland, hos hvem han er i Brød og Tjeneste, og hvem ingen anden Dreng har til sit Jordebrug, Veed ej om meere Handel af Indstevnte. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, med Tillæg at Vidnet Ole Rasmussen Lunde var i Interessentskab med Indstevnte i Handelen, declarerede ej at vide meere og da Actor ham ej videre havde at tilspørge, blev han dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Jan Nielsen Myrdal gl: 26 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, Broder til Indstevnte, forklarede: At er langt ½ Miil fra Øchland, veed intet om Indstevntes Handel, har hørt at h/an/ds Fader har sagt, at Indstevnte har handlet for sig, veed ej videre,

uden at han er i Brød og Tjeneste hos sin fader, hvorom forklarede som 1ste Vidne.
Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Niels Andersen Gripne gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Sommer, ej Slægt eller besvogret til Indstevnte. Forklarde at har seet Indstevnte drev nogle Bukke, veed ej hvor mange, fra Fjeldet, som havde Faderens Mærke, men veed ej videre hvad det var, har hørt at h/an/d har købt og solgt men hvor meget, eller for hvem, veed Vidnet ikke. Indstevnte er i sin Faders Brød og Tjeneste, hvorom forklarede som 1ste Vidne. Dimitteret.
Da Vidnerne

1793: 67

Ole Rasmussen og Rasmus Rasmussen Lunde ikke mødte; Saa blev de forelagt under Falsmaals Straf at møde til næste Ting etc: Da og Paagjelderen Niels Nielsen Øchland ej mødte; Saa blev ham given Rettens Laugdag til næste Ret etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til Sommertinget 1794.

Ny Sag

For Retten fremstod /: bet: Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree mrk: fire Skl: :/ Poul Nielsen S:E: p: Øchland gl: 33 Aar tilligemed Jan Nielsen Øchland gl: 26 Aar, paa egne og den første som Laugverge for h/an/ds Sviger Moder Axel Madsen Myrdals Enke Borgille Ols Datters \vegne tillige/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde LænsMand Johannes Madsen Store Godøen, ang:de til den skyldige efter Revers af 5 Juli 1789 til afg: Axel Madsen Myrdal udgivet, og til Citanterne som Arvinger efter ham udlagde 110 rd: derom at see Documenter i Rettelagt, og derfor lide Dom til samme med Omkostninger skadesløs at betale.

Stevne Vidnerne Hans Andersen Waage og Anders Samsonsens Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og i h/an/ds Fraværelse aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Moder og Tjeneste Piger. Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanterne begge SelvEjere i Rettelagde forbem:te Revers til Beviis i Sagen som blev oplæst og lyder saal: samt skriftl: Indlæg af 1ste denne Maanet som blev oplæst saal: Forbeholdende sig til næste Ret at anviise Skifte Brevet til Beviis om Pengenes Udlæg ved Skifte efter Creditor, samt da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, begjærde Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk: 4 s: :/

Da Indstevnte ej mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: Afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Alsager Saug Ejeren Johannes Samuelsen Onerim angav 36 ¼ Hundrede enkelte Bord.

Hofland Saug Saugmester Niels Christensen Hofland angav 8 ¾ Hundrede enk: Bord.

Fladerager Saug Ejeren Knud Steensen Fladerager [angav] 6 Hundr: dobbelte Bord og 7 Hundrede enkelte Bord.

Hope Saug Ejeren Ole Olsen Hope angav 11 Hundrede enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse

Gunder Willumsen Waages for Ole Jacobsen Skde til Jacob Olsen paa Lande No: 83, i alt ½ Løb ½ Hd: dateret 3de Oct: 1793.

Mads Johannessen Flakke Skde til Jens Johannessen paa Flakke No: 14 H: C: gds: 1 L: S: ½ Hd: for 90 rd: dat: 3 Oct: 1793.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1794, opnævnt af Nygifte:

til Sommertinget: 1. Elling Olsen Søre Gjøvog. 2. Anders Gundersen Hetlelie. 3. Lars Guldbrandsen Wattendal. 4. Ingebreth Guldbrandsen Wattendal. 5. Hans Olsen Øfre Waage. 6. Ommund Jonsen Hegland. 7. Siur Nielsen Nedre Flygensfær. 8. Endre Hansen Epland

og til Høstetinget: 1. Hans Hansen Rolseim. 2. Ole Olsen Søre Holme (Holma). 3. Anders Nielsen Langeland. 4. Jacob Johannessen St: Brattetvedt. 5. Niels Clementsen Malkenæs. 6. Siur Olsen Mehammer. 7. Knud Knudsen Løchhammer og 8. Christopher Nielsen Sørejde

hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 5te Oct: 1793 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Torbjørn Hansen Nedre Dallands Arv:s Skde til Hans Torbjørnsen paa Nedre Dalland No: 84 4 35/96 mrk: Sm: 7/16 Hud dateret 3de Oct: 1793.

Niels Jansen Nedre Bruntvedts Arvingers Skiøde til Ingebreth Olsen paa Nedre Bruntvedt No: 27 i alt ½ L: S: ½ Hd: for 150 rd: 4 mrk: 8 s: dt: 6te Oct: 1792.

Afkalde

Myndtling Anne Ingebreths Datter Lille Hejes Moders af 22 Junii 1793 for 10 rd: 5 mrk: ½ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Brithe Ingebreths Dtr: Lille Hejes Moders sam/m/e Dato, Skfte, lige Arv.

ForM: b: f: 124. Myndtl: Aase Salomons Datters Formynders for 13 rd: 2 s: efter Skfte paa Wolden 24 Julii 1792 d: 4de Oct: 1793.

.... f: 190. Serine Hans Datter Fatlands Mands for 66 rd: 1 mrk: 2 s: efter Skfte 24 April 1782 d: 4 Oct: 1793.

.... f: 124. Myndtling Marithe Jacobs Dt:s Formynders for 3 rd: 4 mrk: 4 s: efter Skifte 23 Nov: 1792 dateret 5te Oct: 1793.

1793: 67b

(Andre dokument igjen)

Jacob Erichsen Klette No: 130 Løsnings Contract til Hactor Erichsens Børn, om samme gaard dt: 14 Maj 1793.

Ole Olsen Kaaste Odels Skde til Jens Johansen til Flakke No: 14 H: C: gds: 1 L: S: ½ Hd: dt:t 4de Oct: 1793 for 30 rd:

Siur Andersen Skde til Haagen Salomonsen paa Solem No: 128 1 pd: 3 mrk: S: for 40 rd: 3 mrk: dat: 14 Maj 1793.

Dto: Contract om Odels Løsning til 18 mrk: S: 1 Hd: i bem:te Solem No: 128 til Haagen Salomonsen dt: 14 Maj 1793.

Mikkel Størksen Opdals Skde til Herman Øriesen paa Opdal No: 42 halve Bruget ½ L: S: ½ Hd: for 265 rd: dateret 13 April 1793.

Svend Olsen Obl: til Tosten Hansen Schorpen paa 180 rd: Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Nordre Holme No: 73 ½ L: ½ Hd: dat: 5te Oct: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 473. Christopher Johannessen Møchlestad No: 51 Obl: til Krigs Commissair Dahl i alt 150 rd: 19 Maj 1789 deraf betalt d: 7 Maj 1793 40 rd: 3 mrk: 1 s:

No: 5 p: 494. Salomon Johansen Mæland No: 125 Obl: til Lænsmand Mads Godøen 50 rd:, d: 9 Oct: 1782, af Arvingen Ole Madsen qvitteret 11 Maj 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Jacob Siursen Næsse til Torbjørn Nielsen paa Klubben No: 61 12 mrk: S: før brugt af Niels Mortensen dat: 4 Oct: 1793. Manuf: H: bet: 8 Skl:

Daniel Bugge til Anders Jacobsen paa Hovdenæsss No: 7 ¼ L: S: ¼ Hd:, før brugt af Jacob Andersen d: 5 Oct: 1793. til Manufactur Huset bet: 8 Skl:

Pantebogen til Inddragelse

Svend Halvorsens Obl: til Siur Andersen Østefjord paa 100 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Gripne No: 111 27 mrk: S: ½ Hd: dateret 5te Oct: 1793.

Herman Øriansen Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 250 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Opdal No: 42 ½ L: S: ½ Hd: dat: 5te Oct: 1793.

Ingbreth Olsens Obl: til Elling Olsen Søre Gjøvog paa 80 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Nedre Bruntvedt No: 27 ½ Løb S: ½ Hd: d: 5 Oct: 1793.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet og sluttet. S: Schiøtz

Ous Skibreedes Høsteting den 7de Octobr: 1793 sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Hans Engelsen Øvre-Echelund, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Olsen Helleland
2. Hans Hansen Lundervigen
3. Lars Nielsen Gjelle
4. Halvor Anders: Sør Holmefjord
5. Niels Nielsen Waage
6. Mons Torbjørnsen Højsæter
7. Lars Andersen Frøland
8. Johannes Johannessen Røttingen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 49b. og for Fjære Skibr: fol: 61a. samt for Opdals Skibr: fol: 66a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Thomassen Nordwiig og Niels Olssen Storim (Storum) og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Octobr: 1793 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 246. Hans Engelsen Nordre Holmefjord No: 46 Obl: til Lars Helland, paa 200 rd: dateret 7de Oct: 1785 qvitteret 25 Sept: 1793.

No: 5 p: 426. Knud Hansen Yttre Tøsse No: 66 Obl: til Jan Leganger 150 rd: dat: 26de Maj 1788 af Creditor qvitteret 7de Oct: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Engelsen Frølands Enkes Skde til Engel Samuelsen Nedre Qværnæs paa Frøland No: 86 for 174 rd:, dat: 23 Maj 1793 Ldskyld 2 pd: S: 1/6 Hud.

Hans Engelsen Nordre Holmefjords Arv:s Skde til Engel Hansen paa Nordre Holmefjord No: 46 1 pd: Sm: 7/12 Hd:, med Overbygssel til 12 mrk: S: 1/6 Hd: beneficeret og Kirkegds: for 280 rd: 1 mrk: 14 s: dat: 23 Maj 1793.

Opsat Sag fra fol: 22a. Hesselman contra Hans Sævild.

Begge Parter blev paaraabt; Men da han ikke mødte, eller møde lod, hverken Citanten eller Vederparten; og Citanten har ladet tree Ting gaae forbi, uden noget at fremme i Sagen;

1793: 68

Saa Eragtes

Sagen afviises til nye Paastevning.

Opsat Sag fra fol: 22a. Wedeler contra Hans Sævild.

Citanten fremsendte med Stevne Vidner Wincentz Evensen Wafet og Peder Jonsen Sævild, Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet, og talte ved den Laugdagede selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Da Citanten ej heller mødte eller møde lod /: fremsendte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/er tinget 1794.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Tøsse eller Houchenæs Saug SaugEjer Knud {Hansen Yttre} Pedersen Langeland angav ¼ Hundr: dobbelte og 3 ½ Hundrede enkelte Bord.

Yttre Tøsse Saug SaugEjer Knud Hansen Yttre Tøsse angav 33 Hundrede enkelte Bord.

Laugrettes Mænd til at betjene Retten 1794, opnævnt af Nygifte: 1. Hans Henrichsen Kuen. 2. Mons Hansen Nedre Bouge. 3. Jon Knudsen Svensdal. 4. U: Steen Stensen Aadland. 5. Johannes Olsen Gougstad. 6. Isach Nielsen Soelberg. 7. Gitle Olsen Goupholm. 8. Baar Johannessen Tvedt hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre til dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Knud Hansens Obl: til Ole Olsen Bakke paa 196 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Yttre Tøsse No: 66 22 ½ mrk: S: ¼ Hd: dt: 8de Oct: 1793 saa og Pant i Saugen ½ Part.

Engel Jensen Obl: til Engel Larsen Femsteenevigen paa 168 rd:, Rente 2 proC:t, og Pant 1ste Prioritet i Gjemdal No: 27 ½ L: 9 mrk: S: ¾ Hd: dateret 8de Octobr: 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Hr: Biskop Irgens til Ole Olsen paa Indre Hougland No: 9 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: før brugt af Lars Olsen, Condition at ægte Lars Olsens Datter, og give denne Lars Olsen Livs Ophold p: gaarden dat: 17 Sept: 1793. bet:t til Manufactur Huset 8 Skl: Fløtning betales kun med 3 mrk:

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

Formynder Bog fol: 131. Mons Nielsen Qvittingens for 32 rd: 4 mrk: 13 s: og Hjem/m/egifte 16 rd: 3 mrk:, i alt 49 rd: 1 mrk: 13 s: efter Skfte 18de Juli 1789 d: 8de Oct: 1793.

.... fol: 132. Myndtling Christi Niels Dt: Soelbergs Formynders for Arv 1 rd: 2 mrk: 11 s: og Hjem/m/egifte 11 rd: 3 mrk: i alt 12 rd: 5 mrk: 11 s: efter Skfte 25 Juni 1790 d: 8de Oct: 1793.

.... fol: 229. Myndtl: Ole Jensen Aadlands Formynders for 1 rd: 4 mrk: 5 s: efter Skifte 13 Aug: 1793 dat: 8de Oct: 1793.

.... dto: fol: Myndtl: Siri Ols Dt:s Formynders for Arv 1 rd: 4 mrk: 5 s: og Hjem/m/egifte 16 rd:, i alt 17 rd: 4 mrk: 5 s: efter Skfte 13 Aug: 1793 d: 8de Oct: 1793.

.... dto: fol: Myndtl: Marithe Jacobs Dt:s Formynders for 10 rd: 1 mrk: 15 s: efter Skifte 14 Aug: 1793 dt: 8de Oct: 1793.

Myndtl: Kari Mikkels Dt: Opsals Formynders af 1ste Juli 1793 for 7 rd: 4 mrk: 10 $\frac{1}{3}$ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Madelle Mikkels Dt:s Formynders af do: Dato, lige Arv, sam/m/e Skfte.

.... Mette Niels Datters Formynders af do: Dato Arv 1 rd: 5 mrk: 10 $\frac{5}{8}$ s: sam/m/e Skfte.

.... Ingeborg Niels Datters Formynders af do: Dato lige Arv sam/m/e Skfte.

.... Marithe Niels Datters Formynders af do: Dato lige Arv, sam/m/e Skfte.

.... Brithe Jacobs Datters Ferstads Moders af 4 Julii 1793 for Arv og Hjem/m/egifte 17 rd: 9 $\frac{2}{5}$ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

(Andre dokument)

Engel Andersen Øfre Dalen No: 31 Vilkors Contract til Anders Olsen og Hustr: dateret 8de Oct: 1793.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 608. Axel Axelsen Sævild No: 75 Obl: til Jfr: Malene Koren paa 150 rd: dat: 9de Oct: 1790, transporteret 10 Janv: 1793 til Mad: Blyt, og af hende qvitteret 24 Juni 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Hr: Johan Leganger til Ole Johannessen paa Røttingen No: 6 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, og 6 mrk: S: Rosend: gds: før brugt af Halvor Svendsen d: 2de Oct: 1793. M:f: 1 mrk:

Ditto til Johannes Christophersen paa Røttingen No: 6 18 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd: og 3 mrk: S: Rosendals gd: før brugt af Christopher Pedersen, dat: 2de Oct: 1793. M:f: H: 8 s:

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

1793: 68b

Strandvig Skibreedes Høsteting den 9de Octobr: 1793. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Engel Hansen Gjøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Ole Jonsen Nedre Echeland 4. Engel Sverkesen Hjertnæs 7. Engel Engelsen Haavig
2. Johannes Hansen Schogseide 5. Ole Monsen Gougstad 8. Sverke Sverkesen Lygre
3. Ole Olsen Revne 6. Hans Haldorsen Opsal

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: Fol: 49b. og for Fjære Skibr: Fol: 61a. samt Opdals Skibr: Fol: 66a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd: Jon Olssen Foor og Ole Bergessen Sundfiord, og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 23b. Sergeant Røe contra Niels Schielbricht.

Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1794.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 24a. Fogden contra Ingeborg Jans Datter og Anders Samdahl.

Actor, siden BarneFaderen er \under No: 35/ Land Værge \og altsaa/ frafaldt Sagen henseende ham, og siden for Qvinden er gjort allene underdanigst Ansøgning om allernaadigst Benaadning, har des Aarsag ikke ladet Laugdagen forkynde, ej heller er bleven forsynet med Præste attest; Altsaa lod Sagen beroe til næste Ret; da om Sagen proseqveres, tillige skal blive forinden fra Amtet ansøgt Defensor.

De indstevnte blev paaraabt tree Gange, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 456. Hr: Rasmus Tonnings Obl: til Berje Berjessen Echeland paa 190 rd.; d: 30 Maj 1788 qvitteret 30 Maj 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 27 Juni 1793 efter Jan Sundfiords Enke. i Skdebogen extraheret.

Afkalde

ForM: B: f: 134, 137. Hans Jansen Boelstads for 75 rd: 2 mrk: 6 s: efter Skfte 21 Dec: 1774 og 47 rd: 5 mrk: 1 s: efter Skfte 1 Julii 1783 dt: 9de Oct: 1793.

.... f: 145. Mette Halvors Datter Furhovdes Mands for 36 rd: 4 mrk: 8 s: efter Skfte 21 Sept: 1772 d: 27 Maj 1793.

Ny Sag

Ole Mortensen S:E: p: Tomre fremstod, anmeldte sig af Alder 50 Aar /: betalte

Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og tilkjendegav at have med lovlig mundtlig

Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde hans Naboe Ole Mikkelsen S:E: p:

samme Gaard Tomre, i anledning af, at Sidstmelte har slaget Citantens Søn Hans Olsen, der er

kun af Alder 12 Aar, og forfulgt ham et langt Støkke Vej med Hug og Slag over Bøen, derom at høre stevnte Vidner Magdele Kaares Datter Hustrue til Huusm/an/d Hans Mikkelsen Tomretræ, og Eli Anders Datter tjener hos Anders Brynildsen Tomre, og derfor lide Dom til Straf og Bøders Udredelse, samt Omkostningers skadesløse Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet forbemeldte, under Falsmaals Straf med lige Varsel til sam/m/e Tiid og Ting, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge i Sagen.

Stevne Vidner Lænsn/an/d Engel Hansen Gjøen og Johannes Hansen Schogsejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talde ved de alle Selv, undtagen Eli Anders Datter som ej var hjem/m/e, men forkyndte Stevningen paa hendes Tjeneste og Tilholds Sted for hendes Fader Anders Brynildsen Tomre, hos hvem hun tjener, og i h/an/ds Paahør.

Indstevnte saavel Vederpart som Vidner blev paaraabt fra Retten tree gange, men ingen af dem mødte, ej heller Sagvolderen møde lod; Thi maatte Citanten begjære Sagen op-

1793: 69

sat med Forelæggelse og Laugdag /: betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Da indstevnte Vidner ikke mødte; Saa blev de forelagt under Falsmaals Straf til næste Ting at møde til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse: Ligeledes da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til sam/m/e Tid etc: afskediget med Laugdag og Forelæggelse.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Koldals Saug i Ous Ejeren Hans Andersen Hatvigen angav 16 Hundrede enkelte Bord.

Hatletvedt Saug Ejeren Torbjørn Øriansen Hatletvedt angav 27 Hundrede enkelte Bord.

Lygre Saug Ejeren Hans Steensen Lygre angav 2 $\frac{3}{4}$ Hundrede dobbelte, og 12 $\frac{1}{2}$ Hundrede enkelte Bord.

Henanger Saug Ejeren Johannes Olsen Henanger angav 18 Hundrede enkelte Bord.

Femanger Saug Ejeren Torbjørn Hansen Nordtvedt angav 15 Hundrede dobbelte, og 20 Hundrede enkelte Bord.

Sundfjord Saug Ejeren Ole Bergesen Sundfjord angav 12 Hundrede dobbelte, og 32 Hundrede enkelte Bord.

Biøndals Saug Ejeren Størk Andersen Dragejde angav 4 Hundrede enkelte Bord.

Balleseim Saug Ejeren Hans Hansen St: Balleseim angav 1 $\frac{1}{2}$ Hundrede dobbelte og 11 Hundrede enkelte Bord.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 10de Octobr: 1793 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Steen Samsonsens Lygres Arvingers Skjøde til Hans Steensen paa Lygre No: 43, i alt 1 pd: 18 mrk: S: 1 Hd:, deraf indløst for 252 rd: 14 s: 18 $\frac{1}{2}$ mrk: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, resten selv arvet og før ejet d: 19 Maj 1792.

Ditto Arvingers Skde til Hans Steensen Lygre paa Lygre Saug deraf indløst de 5/6 Parter for 50 rd: og selv arvet Resten dat: 19 Maj 1792.

Continuation af Saug Angivelser

Schielbricht Saug Ejeren Niels Nielsen Schielbricht angav 5 ½ Hundrede enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse

Jan Jonsen Sundfiords og Enkes Arvingers Skjøde til Ole Bergessen paa Sundfjord No: 44
12 mrk: S: 1/6 Hd: for 83 rd: 1 mrk: 8 s: dat:t 10de Oct: 1793.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 11te Oct: 1793 continuerede dette Ting

og publiceret

Laugrettesmænd opnævnet og leveret Lænsmanden Seddel p(....?)

Bygselsedler med Reversaler og Landskylds qvitt:s Bøger anviist

Johannes Ommundsen Ejde til Ole Jansen paa uskatlagt Plads Hadle med Bandestøkket i Wiigen paa Livstiid. Cond:r 1. Hugge maae han i Viigen saa meget han selv vil. 2. Skal holde Pladsets Huuse i Stand. 3. I stedet for Afgift skal aarlig vinter føde 2 Gjælds Nød, og gjøre 3 Dages Arbejde. 4. Maae ej hugge Birk og Eeg. dat: 9de Oct: 1793. til Manuf: Huset bet: 8 Skl:

Johan Legangers til Wincentz Knudsen paa ¼ L: ¼ Hd: i Windenæs, før brugt af Knud Wincentzens Enke, som skal nyde aarl: 3 tønder Havre, 2 Kjørs og 4 Faars Foster Lands Lodden Ejeren forbeholden dt: 1 Oct: 1793. Manuf: H: 8 skl:

Ous Capellan Hr: Tonnings til Lasse Johansen paa Øfstad, 2/3 L:, 2/3 Hd:, før brugt af Johannes Lassessen, som med Hustrue nyder Vilkor 4 td: Korn og 4 Kjørs Foster d: 8de Oct: 1793. til Manuf: H: bet: 1 Mrk:

Torjuls Engelsen Brathuus til Johannes Samsonsens paa uskatlagt Plads Kleven under Berje No: 79 paa Livstiid og Conditioner: 1. At holde Huusene i Stand. 2. Aarlig Afgift 2 rd: 3de Maae hugge Brændeveed til Fornødenhed, og bejte sine Creaturer i Hage støkket i Holmerne, lige til Kløvsteen. d: 10de Oct: 1793. M:f: H: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Olsen Henangers Skde til Haldor Johannessen paa ¾ Parter af Bruget i Henanger med Hjortedal No: 22 og 23 ¾ L: S: 9/16 Hd: for 240 rd: dat: 9de Oct: 1793.

Engel Jonsen Revne No: 29 Vilkors Contract til Jon Engelsen Revnes Enke Gunvor Lars Datter, dateret 10de Oct: 1793.

Johannes Olsen Henangers Skde til Haldor Johannessen Henanger paa

1793: 69b

¼ Part i Henanger Saug for 10 rd:, dateret 9de Oct: 1793.

Engel Torbjørnsen Store Wiigs Obl: til Mikkil Nielsen Nordwiig paa 96 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i St: Wiig No: 9 ½ L: S: ½ Hd: dat:t 10de Oct: 1793.

Anders Johannessen Ejde No: 93. Vilkors Contract til Anne Johannes Datter, Johannes Andersens Enke dateret 10de Oct: 1793.

Niels Ingebrethsen Echelands Skde til Ole Bergessen Sundfjord paa 1/3 Part i Sundfjord Saug for 13 rd: 2 mrk: dateret 10de Oct: 1793.

Mikkil Jansen Tvedt No: 36 Vilkors Contract til Hans Hansen Tvedt og Hustrue dat: 10de Oct: 1793.

Hans Steensen Lygre Obl: til Ingebreth Hansen Øfre Tofte p: 199 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lygre No: 43. 21 mrk: S: ½ Hd: dt: 19 Maj 1792.

Torbjørn Eliassen Store Wiigs Arv:s Skde til Engel Torbjørnsen paa No: 9 Storewiig (Store Wiig) i alt ½ L: S:, ½ Hd:, hvoraf indløst for 92 rd: 1 pd: 4 mrk: S: ½ Hd:, og selv arvet Resten dt: 10de Oct: 1793.

Hans Steensen Lygre Obl: til Jacob Hansen Ulvenæs paa 199 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lygre No: 43 21 mrk: S: ½ Hd: d: 19 Maj 1792.

Afkald

ForM: B: fol: 138. Elias Torbjørnsen Str: Wiigs for 20 rd: 5 mrk: 14 s: efter Skfte af 27 Junii 1786 d: 10de Oct: 1793.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre, at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede sluttet. S: Schiøtz

Strandebarms Skibreedes Høsteting den 14de October 1793. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Svale Heljesen Øvre-Waage, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a. af Dom/m/eren nu i Eed tagne ung Laugrættes Mænd:

1. Hactor Larsen Øfsthuus 4. Ellev Brynildsen Houge 7. Arne Ommundsen Yttre Ohme

2. Hans Torbjørnsen Øfre Brue 5. Iver Henrichsen Dybsland 8. Erich Aadsen Bakke

b. forhen eedtagne

6. Peder Engelsen Tvedtenæs

3. Samson Heljesen Traae

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibreede Folio 49b. og for Fjære Skibreede Fol: 61a. samt for Opdals Skibreede Fol: 66a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almue og de 2de Mænd: Gjert Andersen Kiærevingen og Anders Andersen Kjærevingen og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 25b. Anders Miaanes contra Zacharias Furhovde om Slag.

Citanten mødte og paastod Dom og Zacharias Hansen Furhovde derved tildømt at erlægge Bøder og til Citanten som er 18 Aar at betale Sagens Omkostninger 5 rd: saaledes indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Indstevnte mødte og benægtede aldeles enten at have overfaldet eller slaget Citanten, h/an/ds yngre Broder, men da denne huggede i Indstevntes Skov uden mindste Ret eller Tilladelse, og Indstevnte foreholdt ham hvor ulovligt dette var, og Citanten kom løbende rasende i vrede imod Indstevnte med opløftet Øxe i begge Hænder, var Indstevnte nød til, for at redde sit Liv, at til Nødværge holde Citanten over begge sine Hænder, og meere har han ej gjort, benægtede alt ubeviist og ubevisligt, samt paastod sig ved Dom frifunden, og saaledes indlod Sagen til Dom til næste Ret.

Citanten vedblev sit Forrige.

Sagen blev til Doms optagen til S: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 26a. \No: 1/ Anders Miaanes contra Zacharias Furhovde om Beskyldning.

Citanten gl: paa 18de Aar mødte og anmeldte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Zacharias Hansens Hustrue Synneve Baars Datter, at paahøre Vidnet Lænsmand Svale Heljesen Øfre Waage, og lide Dom efter Hoved Indstevningen.

Til Vidner er indstevnet til samme Ting og Tiid bemeldte Lænsmand Svale Øfre Waage \under Falsmaal/ sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Citanten begjærde Stevne Vidner Peder Henrichsen Traae og Gert Andersen Kiærevigen paaraabt til Stevnemaalets afhjemling, hvoraf mødte den første, og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes som tilført er at have tillige med Geert Andersen Kiære-

1793: 70

vigen stevnet de forbem:te samt talede ved de begge Selv.

Geert Kiærevigen blev paaraabt, men mødte ikke.

Zacharias Hansen Furhovde paa sin Hustrues Vegne mødte og vedtog lovlig Varsel, og tilstod at være lovlig stevnet.

Vidnet blev paaraabt, men mødte ikke.

Nu mødte Vidnet Lænsmand Svale Heljesen Øfre Waage, som Citanten begjærde maatte gjøre sin Forklaring; thi blev ham forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som

3de Vidne, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 37 Aar, og var sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede om Sagen, efter Indstevningen, og paa begge Parters under Examinationen anbragte Qvæstioner udenfor Protocollen, som følger: At denne Vaar før Paaske, en Dag mødtes Vidnet, med Synneve Baars Datter paa hendes Vej til en anden gaard, da de hilsedes, og paa Vidnets Spørsmaal hvorledes hun levede, græd, og sagde vi lever slet, og Dagen før \i gaar/ kom min Mand hjem af Marken, og sagde, at h/an/ds Broder Anders Miaanes havde skudt efter ham, og Zacharias havde sagt, han havde hørt Lyden af Skuddet, i Luften over sig, og \hun/ spurgde om der ingen Raad var at faae ham derfra, og kom han paa Fæstningen, kom han desværre igjen. Vidnet dimitteret med begge Parters Consence som de forrige.

For dette Vidne betalt af Citanten 8 skl: og af Contra Parten 4 s: i alt Tolv Skl:

Citanten declarerede, ej at have fleere Vidner, og begjærde det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom til Beskyldningens Mortification og Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning med 6 rd: saaledes paastod Dom til næste Ret.

Indstevnte paa sin Hustrues Vegne begjærde Sagen opsat til næste Rett, /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ for at fremlægge et TingsVidne til Beviis i denne Sag, som han venter dette Ting ved Retten erhvervet.

Citanten havde intet imod Opsættelsen. Samme bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Ny Sag \No: 2/

Zacharias Hansen S:E: p: Furhovde gl: 35 Aar fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde h/an/ds Broder Anders Hansen opholdende sig som Løsgjænger hos sin Moder paa et Plads Miaanes under Furhovde, og hvilken Anders Hansen er gl: paa 18de Aar, i Anledning at denne har truet og undsagt Citanten, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt, høre Paastand til at sætte Borgen, eller borge for sig, og lide Dom desangaaende dette Larm, samt betale Sagens Omkostninger skadesløs.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Niels Larsen Wæstervigen Lejl: og Hustrue Ranvey Lars Datter, Pige Boel Torbjørns Datter tjener Citanten, Anders Gitlesen Mundem, Mikkell Pedersen Mundem, og Peder Pedersen Svindland, sidstmeldte 3 ere SelvEjere, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Lænsmand Svale Heljesen Øfre Waage og Erich Hansen Dybsland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle Selv, undtagen ved Anders Hansen, men forkyndt Indstevningen paa h/an/ds Tilholdssted i Huuset paa Miaanes, i Paahør af en {yngre} \ældre/ Broder Isach Hansen.

Indstevnte Anders Hansen Miaanæs mødte, og tilstod at være lovlig stevnet /: betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: og otte Skl: :/ og nægtede aldeles at have truet eller undsagt h/an/ds Broder Citanten samt forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Alle Vidnerne mødte undtagen Randvey Lars Datter og de mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, saa var og mødt som ustevnt Vidne Lænsmand Svale Heljesen Øfre Waage, derefter de bleve tagne i Eed og aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, samt bleve separerede, og fremstod som

Iste Vidne Niels Larsen Westervigen gl: 36 Aar, var til Guds bord sidst Søndag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, samt om Sagen efter Indstevningen, og tilbragte begge Parters Erindringer og Spørsmåle under Examinationen uden for Protocollen forklarede: At {Fjor} Vinter 1793 før Paaske i Vidnets Huus i Paahør af Vidnet og h/an/ds Hustrue, sagde Anders Hansen Miaanes, at han sc: Anders Hansen vilde lægge efter sin Broder Zacharias Hansen saalænge der var Liv og Blod i ham, dertil Vidnets Hustrue sagde: Det var en farlig Snak det, da Anders Hansen sagde: Ja til at slaae Helsen af ham. Anledningen dertil var at Anders Hansen købde et Klæde Plag af Vidnet, og vilde betale det med Veed, da Vidnet sagde:

1793: 70b

Nej thi Veeden maae vel komme af Citantens Skov, og jeg vil intet have med ham i Din Handel at gjøre, jeg vil have Betaling i rede Penge, hvorpaa passerte det før Omvundne. Noget før sam/m/e Vinter omtrent 3 Uger før, sagde Anders Hansen til Vidnet, som da var paa Miaanes, og krævede noget hos Indstevnte tilgodehavende, som Anders Hansen bød Veed i Betaling for, men Vidnet ej vilde modtage, af Aarsag som før sagt, da Anders Hansen sagde: Dersom Zacharias tager Veeden fra Dig, skal jeg tage en Haandspiger, og slaae ham over Nakken med. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret, men endnu forklarede: At Anders Hansen altid til i denne Som/m/er har været hos sin Moder Huuskone paa Pladset Miaanes, som Løsgjænger og ingen Sted tjent før 2 á 3 Uger denne Som/m/er.

Fremstod 2det Vidne Boel Torbjørns Dt: gl: paa 23 Aar, var sidst til Guds bord for 8te Dage siden, ej videre beslægtet eller besvogret, end er en Søsterdatter af Citantens Hustrue, paa og under Examinationen som forbem:t, forklarede: At Fjor Som/m/er omtrent 6 Uger før Michaelij Vidnet og Anders Hansen fulgdes til Støels, da iblandt andet ved at tale om Citanten, Anders Hansen sagde: At Zacharias Hansen var en Kjeltring imod ham og Sødskende, havde jeg ham skulde jeg snart hjælpe ham, dertil Vidnet sagde, der vilde noget til det, da Anders Hansen sagde: havde jeg ham \paa det Plads/ hvor jeg vilde have ham, skulde jeg snart qvitte ham /: Dom/m/eren begjærde Laugrettet erklære, hvad Begreeb der følger \med/ og af, det Almue Sprog, at qvitte een? Rs: Det forstaaes at tage Livet af een :/ dette sagde han i en slags Vreede, og var i Følge med dem en anden Pige som ej har været til Confirmation. Denne Vinter engang, der blev talt om Brødrene, sagde een, at har just ej hørt

af Anders Hansen \at han/ vil tage Livet af Zacharias Hansen, men at han vil banke denne af, dertil Anders Hansen sagde: Ja betterDød skal han have det. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 3de Vidne Anders Gitlesen Mundem gl: 27 Aar, var sidst til Gudsbord 3 Uger før Mich:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, om Sagen, og paa qvæstioner ligesom ved 1ste Vidnes Examination forklarede: At i Vaar sidst en gang i April Maanet, var Vidnet tilligemed Mikkell Mundem, begjært af Lænsmanden Svale H: Øf: Waage, at møde paa Furhovde, der og Lænsmanden og Peder P: Svindland kom til, der begge Parter vare tilstæde, der een ustevnet spurgde, om Skuddet som Anders Hansen havde afskudt, traf Zacharias Hansen, det sam/m/e spurgde og siden samme Tiid Anders Hansen, Zach: Hansen om, men denne svarede: Nej Gudske Lov ikke, men det var dog tænkt mig enten til Skræmsel eller Skade, dette og Anders Hansen tilstod at det var tiltænkt Zacharias Hansen, der blev ej talt om nogen skarp Ladning enten Hagel eller Andet. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Mikkell Pedersen Mundem gl: 40 Aar, var sidst til Guds bord, for 4 Uger siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede Ord til Andet som forrige Vidne, og begge disse endnu forklarede: At Citanten da sagde, at da Skuddet skeede, var Citanten i Marken, og Anders Hansen kom af Marken ham forbi, og gik hjem til Miaanes, og strax noget derefter kom Skuddet, og Miaanes ligger ej langt fra Bøegjærdet. Om Anders Hansen som Løsgjænger forklarede disse 2de som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Peder Pedersen Svindland gl: 76 Aar, var sidst til Guds bord, gaar 8 Dage, ej Parterne beslægtet eller besvogret, videre end var Sødskende barn til deres afdøde Fader, forklarede Ord til Andet som 3de og 4de Vidne i alle Poster med Tillæg, at Vidnerne foreholdte dem at forliiges, men Anders Hansen med knyttet Næve og vreed Hu svor at de aldrig skulde forliiges. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 6te Vidne Lænsmand Svale Heljesen Øfre Waage gl: 37 Aar, var sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret,

1793: 71

forklarede: At sidst omvundne Tiid, kom Bud fra Citanten, at Vidnet og Mænd ma[a]tte kom/m/e til Furhovde, ligesaa kom Citantens Hustrue, fordi at Citanten var i Frygt for Liv og Hilsen (Helse), der var skudt efter ham, og da Vidnet og de forrige Vidner der var forsamlet, passerede som 3de og 4de Vidnet har forklaret, og ellers forklarede dette Vidne om Anders Hansen Miaanes som Løsgjænger som 1ste Vidne. Dimitteret.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen og Tinget til i Morgen.

Anden dagen den 15de Octobr: 1793 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Niels Siursen Brekke Lejl:, fremstod, anmeldte sig af Alder 51 Aar, /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Nii Mrk: fire Skl: :/ og tilkjendegav at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Berge Larsen Houchaas for til Citanten skyldig værende 15 rd:, at lide Dom til samme med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Skafter Lars Steensen Breebne og Erich Aadsen Bakke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Sagen opsat med Laugdag /: betalte Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Da Indstevnte efter 3 ganges Paaraab ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten

paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 3 Juni 1793 efter Knud Øriansen Breum.	Jordegods Udlægget
.... 5te dto: efter Anders Pedersen Døsvig.	i Skde bogen
.... 12te dto: efter Torbjørn Andersen Øfsthus Hustr:	extraheret

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag, af No: 5 p: 297. Anders Olsen Nedre Hope i Opdal No: 29 Obl: til Siur Anders Østefjord i alt 300 rd:, dat: 22 Maj 1786 deraf bet: d: 14 Maj 1793 150 rd:

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 544. Torjus Andersen Børdalen i Ous No: 80 Obl: til Hans Rasmussen St: Linge i alt 300 rd:, d: 31 Maj 1790, deraf bet: 22de Maj 1793 110 rd:

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld bøger anviist

Hr: Pastor Kahrs til Sergeant Hactor Dybsland paa Dybsland 1 L: 18 mrk: S: før brugt af Peder Hactorsen, med Sauggrund, at give h/an/ds Fader og Enke Vilkor til fornøden Underholdning d: 25 Maj 1793. M:f: H: bet: 1 mrk:

Ditto til Ole Nielsen paa Dybsland 3 Spd: og 1/3 Hd:, før brugt af Siur Dybsland, med Sauggrund, imod billig Leje af Sidstm:te til Beneficiarius skal svare til Siur og Enke Vilkor, fri fælleds Huus og Værelse, 4 td: Havre, 1 td: Rysk Korn, 2de Kjørs og 4 Sauvers Foster, d: 9de Oct: 1793. bet: Manuf: H: 1 mrk:

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

	dobbelte Bord	Enkelte Bord
Aarsan Saug Gotschalch Knudsen Aarsan som Ejer angav	3 $\frac{3}{4}$ Hundr:	21 $\frac{3}{4}$ Hundrede
Dybsland Saug Ejeren Iver Henrichsen \Dynsland/ angav		13
Femsteenevig Saug Ejer Poul Aadsen Havneraas		15
Westervig Saug Ejer Lars Andersen Sandvig		16
Rørviig Saug Ejer Torbjørn Iversen Rørvig		15
Torsnæs gl: Saug Ejer Knud Knudsen Nærnæss		22
Kysnæs Saug Ejer Sergeant Hans Jansen Galtung		9
Torsnæs Saug Ejer {Lars} \Jacob/ Hansen Galtung		13
Echenæs Saug Ejer Anders Hejnesen Bakke	2 $\frac{1}{4}$ Hund:	37
Svindland Saug Ejer Jens Andersen Svindland	$\frac{1}{2}$ Hundr:	12
Aarviig Saug Saugmester Torbjørn Jonsen Aarviig	5	56 $\frac{1}{2}$
Næss Saug Ejer Niels Pedersen Næss	1	28
Øjerhavn Saug Ejer Anders Gitlesen Mundem	$\frac{1}{4}$	60 $\frac{1}{2}$
Ohme Saug Ejer Peder Andersen Døsvig		11
Netteland Saug Ejer Gabriel Knudsen Netteland	2	14
Kiæreviig Saug Ejer Anders Andersen Kiæreviig		15
Furhovde Saug Ejer Zacharias Hansen		23
Aakre Saug Ejer Svale Heljesen Øfre Waage		28

(Merknad: Det er skrive inn eit X mellom Torsnæs og Echenæs sine tal på Enkelte Bord, og som viser til 2 ord skrive inn etter innføringa for Aakre Saug. Dei 2 orda er: ov....? ..nd..?)

Beroet Sag fra i Aftes Zacharias Furhovde contra Anders Miaanes.

Fremstod 7de Vidne Ranvey Lars Datter, Hustrue til 1ste Vidne som blev fore-

læst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, meldende sig 33 Aar gl:, var sidst til Alters sidst Søndag, ej Parterne beslægtet eller besvoret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, om det i Vidnets Huus passerte, Anders Hansens der udsagte Undsigelse imod sin Broder Citanten, og om Indstevnte som Løsgjænger ligesom 1ste Vidne, og har ej hørt at Indstevnte har tjent hos nogen før denne Som/m/er 2 á 3 Ugers Sommers Arbejde. Dimitteret som de Forrige.

For 7 Vidner betalt af Citanten 4 mrk: 8 s:, og af Indstevnte 2 mrk: 4 s: i alt En Rd: 12 s:

Citanten derefter begjærde det passerte sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, til afbetjening enten paa højere og andre Steder, eller videre i Sagen, som blev bevilget.

Citanten videre derefter begjærde, under Forbeholdenhed af flere Vidners Indstevning og Førelse, Sagen opsat til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Indstevnte forbeholdt sig at beviise med Attest fra Kirkebogen baade sin Alder, naar confirmeret, og naar baade første og sidste gang været til Alters, deraf skal sees, at hvad han kan have udsagt, er sagt paa en Tiid da han ej var sine myndige Aar, eller været confirmeret, ellers erindrer ej at have sagt andet, end at vilde banke sin Broder af, men aldrig at vilde tage Livet af ham, forbeholdt sig ellers alt lovligt.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Pantebogen til Inddragelse Afkalde

Myndtl: Marithe Torbjørns Dt: Øfsthuus Faders af 12 Juni 1793 for Arv 16 rd: 2 mrk: 12 2/3 s: efter Skifte af samme Dato.

dto: Anne Torbjørns Dt:s Faders, dto: Dato, sam/m/e Skifte, lige Arv.

.... Siri Torbjørns Datter Ditto do: do:

.... Ingeborg Torbjørns Dt:s Do: do: do:

Myndtling Karen Elisabeth Jons Datter Nygaards Moders af 31 Maj 1793 for 8 rd: 3 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Frantzeline Kirstine Jons Dt: Nygaards Moders, lige Arv, do: do: og Skifte.

ForM: Bog fol: 154. Myndtl: Lars Jversens \den ældre/ Formynders for 2 rd: 9 3/4 s: efter Skifte 12te Aug: 1793, af dato 14de Oct: s: A:

.... do: fol: Myndtl: Lars Iversen den yngres do:, lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Iver Iversens do: ditto Ditto.

.... do: fol: Christi Gotschalchs Dt:s Formynder for 7 rd: 1 mrk: 7 s:, efter Skifte 12 Aug: 1793 af 14de Oct: s: A:

.... Anne Gotschalchs Dt:s Ditto do: do:

.... fol: 10. Brithe Svaals Dt:s Mands for efter Skifte 15 Maj 1754 Arv 21 rd: 5 mrk: 7 s: og Hjem/m/egifte 66 rd:, d: 14 Oct: 1793.

.... fol: 151. Boel Knuds Datters Mands for Arv 7 rd: 1 5/6 s: og Hjem/m/egifte 34 rd: 3 mrk: efter Skifte 12 Sept: 1785 og 2 rd: 2 mrk: 2 s: efter Skifte 13 Juni 1786 dt: 14de Oct: 1793.

.... do: fol: Halvor Rasmussens for 34 rd: 12 s: efter Skifte 15de Sept: 1785. dat:t 14 Oct: 1793.

Ny Tingsvidne Sag

Jørgen Jørgensen Huusmand paa Stene i Qvam fremstod /: betalt Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tre mrk: fire Skl: :/ og anmeldte, at han som Formynder og Forsvar for sin

umyndige Søster Tjeneste Pige Herborg Jørgens Dt:, har været nødsaget paa hendes Vegne, her til Retten med lovlig mundtl: Kald og Varsel, at lade indkalde Sergeant Lars Torsnæs, under Hr: Capitain v: Tausans Compagnie, i Anledning af at han har voldelig overfaldet og ilde medhandlet Comparentens Søster bem:te Herborg Jørgens Dt: som tjener Lars Samsonsens Torsnæs, derom at høre Vidner som stevnte ere til et formeligt TingsVidnes Erhvervelse.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Guri Lars Datter og Marithe Lars Dt: begge tjenende paa Torsnæs, Lars Samsonsens S:E: p: Torsnæs, og Lars Jansen Radsmand!! (Raads-) ibd:

Stevne Vidner Lars Stensen Skafter boer paa Breum, og Erich Aadsen Bakke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes at have lovlig stevnet som tilført og oplæst er, og talde ved enhver selv, undtagen Sergeant Torsnæs som ej var hjemme, men aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus for h/an/ds Hustrue, og Guri Lars Dt: som ej var tilstede, men Forkyndelsen aflagt i hendes Tjeneste Sted i Paahør af hendes Husbonde Lars Samsonsens Torsnæs.

Indstevnte som Citanten anmeldte ved fulde Navn Lars Olsen Bakke, Sergeant, Opholdende

1793: 72

sig paa Torsnæs, blev fra Retten tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Retten lod Vidnerne paaraabe, hvoraf mødte aleene Lars Samsonsens Torsnæs som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa han aflagde Eed, og som 1ste Vidne forklarede: At denne Som/m/er, omtrent 3 Uger efter St: Hans Dag, kom Indstevnte i Vidnets Stue, hvor var tilstæde Herborg Jørgens Datter og de 2de af Vidnerne Guri og Marithe Lars Datter som tjener hos Vidnets Radsmand, der han skal, uden Aarsag, da Herborg Jørgens Datter sad og spand paa en Rok, \have/ spendt hende med Foden imod Væggen, med Foden for hendes Bryst, derefter tog hende med en Haand, og kastede hende paa Gulvet, sigende hans Haand var for god for hende, men han skal da have fodspændt hende liggene paa Gulvet 2 á 3 Spændinger, og truede at slaae hende ihjel, men alt dette saae og hørde paa Stedet, Vidnet ikke, da Vidnet var paa Saugen, men der kom Sergeant Bakke til Vidnet paa Saugen, hvor og var Vidnet Lars Jansen, der sagde Sergeant Bakke til dem: At havde vært i Vidnets Stue, og slaget Herborg Jørgens Datter, at have sat Foden paa hende, at have slaget hende paa Gulvet, og der Fodspændt hende 2 á 3 gange, dette han sagde og fortalte dem i stor Vreede og største Hidsighed. Vidnet declarerede ej at have seet eller Gj(erne?) hørt mer, blev sin Forklaring forelæst, den han vedblev, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: En Mrk:

Citanten da de øvrige Vidner ikke mødte, begjærde Sagen udsat og de forelagt. /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten, da af de indstevnte Vidner ikke mødte Guri og Marithe Lars Dt: samt Lars Jansen Torsnæs, forelagde dem under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1794, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge \og Paagjældereren tillige givet Laugdag/ hvilken Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Samsonsens Torsnæs Skde til Hans Larsen \Øyerhavn/ paa Torsnæs med Øyjorden No: 55 2/3 L: S:, 2/3 Hd: for 180 rd:, dat: 28 Maj 1793.

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1794 opnævnt af Nygifte: 1. Jens Gotschalchsen Fladebøe. 2. Niels Larsen Øfre Waage. 3. Anders Pedersen Bakke. 4. Erich Larsen Gjersteig. 5. Henrich Pedersen Traae. 6. Jon Christophersen St: Fosse. 7. Anders Hejnessen Bakke. 8. Lars Endresen Engedalen hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Samsonsens Torsnæs Skde til Hans Larsen Øjerhavn paa Belsnæs No: 57 9 27/29 mrk: S: for 20 rd:, dateret 28 Maj 1793.

Ole Larsen Drages Skde til Knud Pedersen Tvedt paa 4 Voger 1 pd: Strandebarms Konge Korn tiende for 35 rd: dateret 14de Octobr: 1793.

Jacob Hansen Galtungs Skde til Knud Knudsen Nærnes paa ¼ Part i ældste Torsnæs Saug for 36 rd: 2 mrk: d: 14 Oct: 1793.

Knud Knudsen Nærnes Skde til Zacharias Hansen Furhovde paa halve Furhovde Saug paa Furhovde No: 12 dens grund for 85 rd: d: 16de Oct: 1792.

Ole Isachsen Hombs Skjøde til Isach Olsen paa Homb No: 20 halve Brug ½ L: S: ½ Hd: for 108 rd:, dateret 15de Oct: 1793.

Helje Samsonsens Schjelnæs Enkes Skde til Lænsmand Svale Heljesen paa Schjelnæs No: 83 2/3 Hd: for 60 rd: 1 mrk: d: 15de Oct: 1793.

Svale Heljesen Schjelnæs No: 83 Vilkors Contract til Helje Samsonsens Enke dt: 15de Oct: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 458. Hans Jansen Galtungs Obl: til Anders Svaasand og Endre Sætvedt p: i alt 500 rd:, d: 17de Oct: 1788, deraf bet: 28 Maj 1793 Endre Sætvedts Part 200 rd:, efter qvittering af Arvingerne efter Udlæg i Skfte efter ham, ved Skifte under Hardanger Jurisdiction.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitt: Bog anviist

Jacob Hansen Galtungs p: Torsnæs No: 55 til Siovat Jonsen paa uskatlagt Plads Øjorden til 3 Kjør 10 Sauver og 10 Geders Foster Cond:r 1. selv bebygge Pladset og eje Huusene. 2. Aarl: Afgift 1 rd: 3de Ej hugge andet end til Brændeveed, dat: 15 Oct: 1791. Manuf: H: 8 skl:

Som ingen efter 3 ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

1793: 72b

Qvindherrets Skibreedes Høsteting den 16de October 1793. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Abel Iversen Helvigen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig: 1. Morten Samsonsens Røsseland 4. Johannes Valentinsen Røsteen 7. Gotschalch Gotschalchsen Lille Fuusch

2. Gunder Ølversen Onerim 5. Mikkel Larsen Røsseland 8. Jens Jensen Schaale
3. Johannes Johannessen Schaale 6. Erich Poulsen Sunde

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 49b. og for Fjære Skibr: fol: 61a. samt for Opdals Skibr: fol: 66a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Ole Olsen Stoere-Dahle og Siur Jonsen Bougland og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Pantebogen til Udslettelse

Resten No: 3 f: 278a. Cancellie Raad og Sorenskriver Schiøtztes paa Millie i S(chonevig?) Skibr: Obl: til Erich Aakre med flere i alt 800 rd:, d: 8 Maj 1780, deraf betalt Resten som er Erich Aakres Anpart d: 16de Oct: 1793 med 200 rd:

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Helvig Saug Ejeren Lænsmand Abel Iversen Helvigen angav 1 $\frac{3}{4}$ Hundr: dobbelte Bord og 3 $\frac{1}{2}$ Hundr: enkelte Bord.

Store Dahle Saug Ejeren Ole Olsen Store Dahle angav 26 Hundrede enkelte Bord.

Huuse Saug Saugmester Henrich Qvalheim angav 1 Hundr: dob: og 84 Hundr: enkelte B:

Onerims Saug Ejer Gunder Ølversen Onerim 7 13 $\frac{1}{2}$

Opsat Sag fra fol: 26b. Halvor Fuusch contra Jens Fuusch.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 27a. Brynild Møchlebust contra Peder Løvfald.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod. /: Ops: blev betalt 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Laugrettes Mænd til at betjene Retten 1794, opnævnt af nygifte 1. Ole Olsen Kjærland. 2. Samson Larsen Str: Omvig. 3. Jens Pedersen Bjelland, hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Tings Vidne om Malmanger Præstegaards Fjeldskreed.

Velædle, Velærværdige og højlærde Hr: Pastor Niels Hertzberg mødte /: bet: Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree Mrk: fire Skl: :/ og begjærde, angaaende Nødvendigheden af Malmanger Præstegaards Huusers Bortfløttelse fra det Sted de hidtil have staaet, i Anledning af de den 7de Augusti sidstleden over Præstegaarden udløbne Fjeldskreder, forelagt tilstædeværende Ting Almue, efterskrevne Spørsmåler og derpaa indhænte deres Svar paa hver Post til et formelig TingsVidne, neml: Qvæstioner /: her indføres efter Dictamen :/ Samme blev Post efter Post Almuen forelæst, og derom af Retten æsket deres deres Svar:

Samtlige Almue og i sær følgende, som nøjagtig have overseet Skaden og Situationen samt Beskaffenheden med det der nær ved liggende, og ligesom overhængende Fjeld, hvorfra de udgaaede Skreeder og Vandflom ere udstyrkede, og fleere øjensynlig, om kort eller lang Tiid

kan befrygtes, og bliver saa meget meere farlig til Præstegaards Huusenes gandske Oversvømmelse og Ødelæggelse tilligemed \tildeels/ deres Bøe, som de før imellem Sam/m/e og Fjeldene værende smaae Daler nu ved de udgaaede Skreder ere opfyldt og jevnede, hvorved Vejen for de herefter befrygtende, ere ligesom jevnede tillige paa Præstegaardens {dens Bøe} \Huuse/ \neml:/ af Huusnæs Sogn, Lænsn/an/d Abel Jversen Helvigen, af Hoved Sognet Qvinherrets Sogn, Gert Hansen Øfre Sandvigen, Christopher Olsen Lille Omvigen, af Ølve Sogn Ole Olsen Str: Dahle, Ingebreth Hansen Tofte, og af Enæs Sogn Ole Larsen Braathun, og Ole Gotschalchsen Sundahl, alle Selv Ejere, svarede til 1ste Ja. til 2det Jo, og meget betydeligt.

1793: 73

til 3de Jo i største Sandhed som omspurgt i alle Spørsmaalets Deelee. 4de Jo, og intet Huus havde i saa Fald blevet staaende paa Præstegaarden. 5te Jo, og disse 2de Skreder kan befrygtes vist, om kort eller lang Tiid, og naar de kommer, da siden deres formodende visse Løb peger lige paa Præstegaarden Malmangers Huuse, vil Sam/m/e og vist deraf blive nedgravede i Vand, gruus og Stener, og følge med Strømmen af Skreden, da intet af hvad i Huusene er, levende eller dødt, kan sandsynlig reddes, formedelst den hastige Fart, Situationen viiser, at disse Skreder vil tage, og saaledes altsaa farligere og større end de allerede udgaaede. 6te Nej, og derom refererede sig til Svar paa forrige qvæstion. 7de Ja, intet meere nødvendig end det, og burde været skeet længe før, samt forunderlig at Nogen har saa længe vovet sig under det saaledes stejle og udhængende Fjeld, som altid har truet med Ødelæggelse. 8de Jo, og tillige det eneste Sted paa Malmanger Præstegaards Grund, som kan forhaabentlig blive tryk og sikker, saaviit Mennesker kan see og skjønne, for Fjeldskreder, og 9de til det første af Spørsmaalet Nej, og til det Sidste Jo.

Reqvirenten begjærede det passerte sluttet, og \sig/ som TingsVidne beskrevet meddeelt. For \sine/ to Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

TingsVidnets Udstædelse bevilges.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 21 Marti 1793 efter Clemen Clemensen Roalstvedt. Jordegods Udlægget i Skjøde bogen ekstraheret.

Hans Olsen Sundes Skde til Erich Poulsen paa Odels Ret til Sunde No: 50 1 L: 13 5/8 mrk: S: 2/3 Hd: dateret 31 Aug: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 503. Jens Sørensen Biørnebølle No: 24 Obl: til Capt: J: K: Dahl i alt 250 rd: d: 20de Oct: 1788 derpaa bet: 14de Oct: 1793 100 rd:

No: 5 p: 365. Ole Olsen Kjærland No: 32 Obl: til Abel Hougland paa 100 rd:, d: 18de Oct: 1786, qvitteret af Creditor som Formynder for Halvor Hougland d: 28 Sept: 1793.

Brand Opbyggelses Tings Vidne

V: og V: Hr: Foged Koren var begjærende, til sit Regnskab at belægge, et formelig TingsVidne, hvorledes efterskrevne have igjen opbyggt de Huuse som ved ulykkelig Jlds Vaade Natten imellem 12te og 13. Dec: 1791 afbrændte, og i hvilken Anledning de efter Kongl: allern: Befaling have nydt godtgjørelse udi de Kongl: Skatter, og i sær om de have sat Skorsteene i deres nye opbygte Stuer, nemlig: No: 13 Schaale Bondegaard i Qvinherrets Skibrede i Sundhorlehns S:skr: Lejlændingen(e?) Jon Pedersen, Jens Jensen, Torkel Jonsen, Johannes Johannessen, Tosten Gotschalchsen men denne beholdt sin Røgstue, og Christian Knudsen som ikke mistede af Huusene fleere end Nøstet og Ildhuuset.

Dommeren tilspurgde Lænsmanden, Laugrettet og Almuen efter Hr: Fogdens Begjæring, hvortil de samtl: svarede: At det var dem bekjendt, at bemelte Bønder, have forsvarlig, af nye opbygt lige Huuse som de afbrendte, alle døgtige og i behøvende Stand, og af dem beboet og brugt siden de blev færdige denne Som/m/er; men til Vaanhuuse have de som ved Ildebranden have mistet Samme, ej kunne bygt andet end Røgstue, dog med fuldkomne Vinduer udi, deels formedelst deres ringe Formue, deels da Kakkellovns og Skorsteens Stuer ere meere bekostelige, og fordrer meere og bedre Brænde end Røgstuer, saa og da Kakkellovns Stuer, ere desuden mindre nyttige end Røgstuer, da Folk i disse sidst benævnte bekvemmeligere kan have fornøden Brug med Madlavning, og i daglig indtreffende Tilfælde, at Folk kom/m/er hjem af Marken eller fra Søen, med vaade Klæder, som Samme i Røgstuer som meere luftige og sunde, snarere tørres, uden at skade de sig der opholdende Menniskers Sundhed, hvilket langt fra ej saa vel, lader sig gjøre i Kakkellovns Stuer, som lavere, usundere og mindre luftige.

Hr: Fogden begjærde det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt som blev bevilget.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Ole Bergessen Feedts Faders af 13 Juni 1793 for 9 rd: 4 mrk: 4 s: efter Skfte af samme Dato.

.... Lars Bergessens Dto: lige Arv, samme Skifte og Dato.

.... Poul Bergessens Dto: Dto: Dto:

.... Peder Bergessens Dto: Dto: Dto:

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Qvitterings Bøger anviist

Johannes Valentinsen Røsteens No: 44 til Johannes Ellingsen paa Plads Løvigen Aarl: Afgift 2 rd: og 3 Dages Arbejde. Ej hugge andet \end/ til Garveed og Brænde af Qvist og Brage. Huusene tilhører Huusmanden selv d: 16de Oct: 1793. M:f: H: 8 s:

Erich Poulsen Sunde No: 50 til Hans Olsen paa Plads Træet med en Agerflek og Skaar paa Næsset, efter h/an/ds Forældres Død eller Frasigelse naar skeer. Selv at bebygge Pladset og eje Huusene. Aarl: Afgift 3 rd: Ej hugge uden Brage til Brændeveed. Ej have meere i Hagen end 2 Kjør og 6 Smaler d: 31 Aug: 1793. M:f: H: 8 skl:

Morten, Ole og Mikkelt Røsseland No: 45 til Gotschalch Jensen paa uskatlagt Plads inden gjerdes Leithe p: 12 Aar og siden saalænge Ejeren eller Børn ej behøver det. Cond:r 1. Holde

1793: 73b

Pladsets Huuse i Stand, Men en Sængeboe, 1 Smalhuus og 1 Baadenøst tilhører Huusmanden selv. 2. Aarl: Afgift 4 rd:, og 4 Arbejds Dage i VaarVinden. 3. Ej have meere end 3 Kjør, 1 Kalv og 8 Smaler i Hagen. Om han skal vige Pladset for Ejeren eller Børn, da betale de een for alle, og alle for een, til ham eller Hustrue 8 Rd:r dt: 16de Oct: 1793. til Manufactur Huuset betalt 8 Skl:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Extra Ret Aasteds Sag Thyse Præstegaard p: Storøen

Anno 1793. Torsdagen den 31te Octobr: Morgen tidlig, da Dommeren formedelst stormende Vejr og contrari Vind ikke har kunnet fremkomme før, ... (?) til berammede Dag, er Aasteds Ret sat paa Gaarden Thyse No: 16 Storøen Præstegjælds Præstegaard, og deels privat Ejendoms gods i Føjens Skibrede, til efterskrevne Sags Behandling imellem Ejendoms godsets Ejer, Sogne Præst Velædle, Velærværdige og højlerde Hr: Erich Olsen Sogne Præst til Storøens Præstegjæld, og den benificerede Præstegaard eller Sammes Andeel i Thyse af Dommeren i Overværelse af efterskrevne af Hr: Foged Koren opnævnte, eedsvorne, upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede, samt nu af Skibredets Lænsmand Jens Jensen Eldøen i Retten fremstillede Laugrettes og Meddoms Mænd, navnlig:

1. Johannes Nielsen S:E: p: Hage. 4. Johan/n/es Gudmundsen S:E: p: Lundemansværk. 7. Lars Torbjørnsen S:E: p: Nedre Escheland.

2. Peder Anfinsen S:E: p: Tvedt. 5. Jens Olsen S:E: p: Watne. 8. Søren Knudsen S:E: p: Nedre Øchland.

3. Niels Olsen Lejlænding p: Højland. 6. Lars Torbjørnsen L:l: Hyssingstad.

Hr: Olsen som Citant og Reqvirent [mødte] /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og Fire Skilling :/ og i Rettelagde sin til denne Sag og Forretning udstyrede skriftl: Stevning som blev oplæst og \med paategnet Berammelse og Forkyndelses Paategning/ lyder saal:

Paa det benificerede Gods Vegne i V: og V: Hr: Foged Korens lovlige Forfald mødte Procurator Hr: Niels Larsen Gorm som anmeldte at Hr: Fogden ikke endnu er hjemkommen fra Høstetingene i Hardanger, og fremlagde Stiftets ordre til Hr: Fogden af 14 Sept: sidst, om at bivære denne Forretning, hvilken Stiftets pro Mem: blev oplæst og lyder saal: samt Hr: Fogdens Skrivelse til Comparanten af 27 Sept: nest efter, om paa h/an/ds Vegne at møde ved denne Forretning. Sam/m/e blev oplæst og lyder saaledes. Derefter han paa Hr: Fogdens og det benificerede Gods Vegne vedtog lovlig Varsel.

Citanten derefter i Rettelagde sit Ejendoms Skjøde paa $\frac{3}{4}$ Løb Sm:, $\frac{3}{4}$ Hud i bemelte Thyse, af dato 24de Augusti 1793 som blev oplæst saal: samt Extract af Matriculen om Gaardens Matriculs Skyld som blev oplæst saal: Dernæst han var begjærende sig at vorde ved Rettens Forretning tildeelt og udskiftet den Part som Skjødet og Matriculs Extracten viiser, ham er ejende i Thyse, som er accurat en Fjerde Part, enten samme fornemmelig i det i Thyse Udmark i de seenere Tiider først i dette Seculo opryddede nu værende Huusmands Plads Sæverhage og Krogen som er begge inden eet gjærde, eller i selve Thyse Bøe og Thun, hvilket Retten eragter og befinder rimeligst for ham og efterkommende Sognepræster, og derpaa at erholde Rettens Dom, alt aleene henseende Bøe, Ager og Eng, da Udmarken er og bliver Fælleds. Og forinden videre foretages, tilkjendegav, at da han nærmere henseende Lænding og Baads Bjergning, nylig paa det nøjeste har undersøgt Situationen, og seer, at han paa Sæverhage eller Thyse Grund hverken kan faae Lænding eller Baads Bjergning, eller nogen Brygge enten der kan nytte eller om dertil var dybt nok ved Landet som ikke paa en lang Distance ud fra Landet, er, Sam/m/e formedelst stærk Søegang paa Landet ved Veste Vinde, kunde blive staaende \men maae søge at faae Saadant paa Anden Maade?/ saa er han ligegyldig hvad enten hans Part falder i Thyse eller Sæverhage for sit Ejendoms gods, men overlader Sam/m/e aldeles til Rettens Skjøn og Dom.

Dommeren tilspurgde begge Parter i allerunderd: Følge Rescriptet 9 Nov: 1781, om de ere fornøjede med, at Sagen uden Afridsnings Cort, aleene efter dens befindende Beskaffenhed og Rettens Befaring paadøm/m/es. Begge Parter dertil svarede: At ingen af dem forlanger Situations Cort, men begjærde Sagen som meldt, uden Sam/m/e behandlet og paadømt.

Proc: Gorm begjærde paa Thyse og underliggende Pladser boende Herman Olsen og Niels Gabrielsen Rads mænd paa Thyse, Huus mænd Tollev Bryn/n/ildsen paa Pladset Slettene, og paa Sæverhage med Krogen, Niels Tørrissen, Erich Hansen og Frantz Olsen \tilspurgde/ om

de ej veed, eller have hørt, om Godset i Thyse forhen har været skiftet, og hvor Skiftene ere, om de Sam/m/e kan paaviise?

Samtlige sidstmelte blev fremkaldte som alle mødte,

1793: 74

undtagen Herman Olsen \som er paa en Reise til Bergen/ og svarede: At de aldrig har hørt Godserne i Thyse skiftet eller deelt, altsaa ej heller veed noget Skfte (Skifte), eller veed Nogen som derom kunde bære Vidnesbyrd.

Hr: Olsen begjærde sam/m/e Spørmaal fremsat til Laugrettet, hvilke dertil svarede ligesom næst forrige.

Hr: Gorm som en meget gam/m/el Mand og fra sin unge Manddom har boet her paa Storøen nær ved Thyse declarerede, ej heller noget herom at være vidende, og troer aldrig at Ejendoms godset nogen Tiid har været udsteenet eller særskildt.

Begge Parter paastod Sagens Fremme, og Rettens Befaring.

Hr: Gorm forbeholdt sig under det videre foretagende, at i agttage det benificerede gods Ret, og for først var begjærende af Dommeren og Laugrettet, Sam/m/e paa det nøjeste i agttaget, og Deelingen grundet paa Thyse Gaards og Pladsernes Bøes Strækninger, samt hvad der fødes og fostres af Creaturer hos hvem af de Paaboende.

Hr: Olsen derhos maatte anføre, at den sidste af Hr: Gorm anbragte Sætning, ingenlunde kan komme nu i Betragtning, thi vel er Sæverhagens Bøe nu det den er i sin liden Strækning, bedre end liige Strækning paa Thyse fordi førstmeldte som mindre for hver Bruger, er bedre dyrket, men Sam/m/e kan og blive slettere, om Fliiden dermed aftager, og altsaa Fostret paa Pladsene bliver meget mindre, end Sam/m/e nu er. Derimod kan Thyse Bøe som nu er bleven slet, blive meget bedre, naar, som han agter, derpaa bliver sat flere Opsiddere, og hver faaer mindre at dyrke, da enhver kan dyrke sit desto bedre, hvilket han ikke vil forbigaae at erindre til Overvejende, u-agtet Udfaldet maatte kunde blive, at han kunde have talt imod sig selv, og begjærde han herom Opsidderne tilspurgt: Samtl: tilstædeværende paaboende, svarede: At der forholdt sig som Hr: Olsen har ladet tilføre, og bestyrkes deraf, at Pladsernes Bøer ere ikke gamle opdyrkede Jorder, men opryddet i Udmark. Retten tilspurgde bemelte Paaboende: hvad der aarlig af dem fostres, dertil svarede: paa Thyse, Rads mænd Herman Olsen 2 Hæste, 18 eller 19 Fæebæste, omtrent 12 Smaler, regnet een Hæst imod 3 Fæebæster, og 6 Smaler imod eet Fæebæstes Foster. Niels Gabrielsen ligeledes. Huusmænd \Sletten/ Tollev Brynildsen føder 3 Koe bæster, og et par Smaler. Sæverhage med Krogen Niels Tørressen og Erich Hansen begge 1 Hæst, hver 8 Creaturer og 6 Smaler, Frantz Olsen Krogen 6 Koe bæster og 6 Smaler, derfor anmeldte, at dersom Thyse blev deelt i flere Brug, kunde den blive ligesaa god som Pladserne, da Grunden dertil er beqvæm nok, og ligesaa meget kan Pladserne aftage, om de bliver samlede eller slettere end nu da de ere i Opdyrkning paa det allerbedste, bliver dyrkede.

Dom/m/eren med Laugrettet og begge Parter samt Beboerne paa Thyse og underliggende Pladser foretog at befare Bøerne og Situationen, og fandt at ingen beqvem Situation er ved Bøen for Thyse eller undeliggende Pladser, til Lænding eller Baads Bjergning eller nogen Brygge der kan af anførte Aarsager enten opbygges eller blive staaende, saa Præsten maae søge Saadant paa een af Naboe Gaardenes Grunde. Thyse Bøe er af vidtløftig Strækning og Viidde, slet dyrket og ringe nu, men er beqvæm med almindelig god Jordsmon og Grund til Forbedring, og kan blive rimelig forbedret blot ved at deele den imellem flere Opsiddere, da enhver ved at faa mindre at dyrke, destobedre kan forbedre det. Sam/m/e er indgjærdet fra Thyse Udmark. Omtrent 2 ordinaire Kugle Skud i omtrent S: fra Thyse Bøegjærde er et Huusmands Plads i Thyse Udmark kaldet Slettene hvor boer Huusmand Tollev Brynildsen. Fra Thyse Bøe gjærde til Bøegjærdet for Sæverhage og Krogen, er omtrent 5 á 6 Kugle Skud.

Sæverhage og Krogen ligger i S: T: O: fra Thyse, er inden eet gjærde fra gjærdet (fragjærdet) Thyse Udmark, men deraf opryddet sin Tiid. Sidstbemeldte Bøe er nu saa godt opdyrket, at det snarere kan blive slettere end bedre, og heldst det første, i Fald det bliver samlet under eet, som nu bruges af tree, og Dyrkningen ej bliver vedligeholdt, men ellers er Grunden der, fra først af at ansee, ikke bedre end paa Thyse, men Thyse fuldkom/m/en saa beqvæm, deelt i fleere Brug og bedre dyrket, til at blive ligesaa godt som Sæverhage. Strækningen af disse Sæverhage og Krogen Pladsers Bøe og deres Viide, er ikke saa stoer, at den kan regnes imod en fjerde Part paa Thyse Bøe. Fosteret angaaende, da er Sam/m/e taget i nøjeste Betragtning, men derved falder at overveje, at saa stor Foster som Huusmændene nu har, og som grunder i deres store Fliid og Arbejde, og de smaae Viider og Strækninger de nu have at dyrke, kan Sam/m/e Strækning ikke give af sig, naar den bliver samlet under Eet, og følgelig ej saa vel dyrket, derimod kan paa Thyse blive langt større Foster, naar den bliver

1793: 74b

deelt iblandt fleere Brugere, hvorved Jorden dyrkes bedre, saa Fosteret kan paa det eene Sted aftage og paa det andet Sted tiltage, deraf flyder at Deelingen hellere bør grundes paa Strækning, end paa nu ulige bedre og ringere Stand, da Grunden i sig selv allesteder er lige beqvem. Rimeligere er det og, at naar en liden Deel skal udskiftes af en Større, eller et Mindre af et Større Heelt, at da den liden Deel naar den ligger for sig selv, som nu Sæverhage og Krogen ligger for sig selv, og har Udmark imellem sig og Thyse med Slettene, hellere tildeeles den uddeele(n?)de mindre Part end at en Fjerde Part skulde uddeeles af Thyse selv. Dette sidste synes og meest overeenstemmende med Lovgivningens Grundsetninger som allesteder hvor muligt er, er i s(...?) af Fælleddsskabs Ophævelse. Efter alt dette slutter Retten og samtl: Laugret, at det er urimeligt, og overeenstemmende med Strækningen, saavelsom Opdyrkningen, naar ved det sidste tages i Betragtning, Sam/m/es tilfældige Forbedring og Forringelse, at Hr: Olsen f(or?) sit Ejendoms gods i Thyse som er en Fjerde Part, faar Sæverhage og Krogen Bøe, og intet viidere, og derimod Pladset Slettene at følge det beneficerede Gods i Thyse. Dette formeenes at være saa accurat som Sligt kan være mueligt, og er endnu nogen Tvivl, falder den hellere derhen, at Ejendoms godset skulde have meere end Mindre. Dog kan vi ikke tænke dette Meere, uden som en Tvivl, altsaa intet derefter kan bestemme anderledes end tilført er.

Citanten paastod Rettens Dom efter den skeete Befaring, og endskjøndt han ventede vel meere paa Ejendoms godsets Fjerde Part af Thyse, vilde han dog lade sin Paastand desangaaende aldeles henfalde.

Proc: Gorm som havde overværet alt det passerte, maatte tilstaae, at det beneficerede Gods Bedste er behørig i agttaget, altsaa indlod Sagen efter Befaringen til Rettens Dom.

Begge Parter declarerede at ingen Steening eller Reening behøves, siden Sæverhage og Krogen Bøe er indgjærdet inden et gjærde.

Sagen blev til Doms optagen, og bliver imidlertid at anføre denne \Aasteds/ Sags Omkostninger:

Dom/m/eren for Een Dags Forretning efter Reglementet af 11 Juni 1788

4 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

Diæt Penge som 3 Miile fra sit Hjem tour et retour for de 2 Miile 0 rd: - 4 mrk: - 0 s: |

Lænsmanden for h/an/ds Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrets Mændene at fremstille, for 2 Dage á 3 mrk:

1 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

Laugrets Mændene for deres Umage og Nærværelse ved Forretningen hver 24 s:

2 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788, beregnet,

beløber

7 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Skriver Syv Rigsdaler Fiire Mark, som nu af Citanten blev betalt hver Sit, s(..?) er foruden Actens Udstædelse som aparte betales, naar Sam/m/e forlanges.

Derefter blev Sagen af \ Dom/m/eren med Laugrets og/ Meddoms Mændene igjennemgaaet og overvejet, og derudi af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Da Citanten Sogne Præsten Hr: Olsen har paastaaet sin sig tilkjøbte Ejendoms Anpart i Thyse, Landskyld $\frac{3}{4}$ L: S: og $\frac{3}{4}$ Hud som er en Fjerde part af heele gaarden hvori de øvrige treefjerde Parter er beneficeret Præstegaard \uds(.....?)/ og Sam/m/e En Fjerde Part saaledes er udstenet som Befaringen udviiser, hvorimod paa det beneficerede Gods Vegne ej er gjort nogen Indsigelse, eller været noget at erindre; Saa k: og d: af Dom/m/eren og Meddoms mænd for Ret og herved afsiges: At Citanten Pastor Hr: Olsen skal til sin efter i Rettelagte Skjøde ejende Anpart i Thyse No: 16 følge og tilhøre, af Bøe, Ager og Eng de derpaa under eet Gjærde indgjærdede Pladser Sæverhage og Krogen, og ej viidere af Bøe, da Thyse Bøe i sig selv, og Pladset Slettene, fremdeeles forbliver det beneficerede Præstegaards Gods.

S: Schiøtz Udstædt. ogsaa til Stiftet

Schonevig Skibreedes Høsteting den 4de November 1793. sat og holdet paa Schonevig Søens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Peder Eliassen Yttre-Næss, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig

1793: 75

1. Tørres Nielsen Tarraldsøen 4. Anfin Tørressen Wiig 7. Christen Christensen Sunde
2. Johannes Johannessen Sioe 5. Lars Olsen Hvidevold 8. Rasmus Hansen Molnæs
3. Gudmund Larsen Nedre Sandvig 6. Peder Torbjørnsen Lien 9. Halvor Tørressen Waldre

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: Fol: 49b. og for Fjære Skibr: Fol: 61a. samt for Opdals Skibreede Fol: 66a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Ommund Hactorsen Tvedt og Ole Andersen Schoge og befundet som her bag i Protocollen findes tilført.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 705. Cancellie R/aa/d Schiøtz med Pant i Millie No: 72 etc: Obl: til Major Dahl paa 1000 rd: dat: 5 Nov: 1792 qvitteret af Creditor 16de Oct: 1793.

Opsat Sag fra fol: 2b. Torkel Sioe contra Torger Closteret.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten anmeldte at da han havde forsømt at lade Rettens Laugdag forkynde; saa maatte han udbede sig ny Laugdag som blev bevilget.

Da Torger Aarentsen paa Halsnøe Closter ikke møtte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag etc:

Sagen beroer til S: T: 1794. bet: Opsættelse 6 s: skr: Sex Skl:

Beroer som meldt til S: T: 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 3b. Fogden contra Christian Tvedt m: f:

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Christian Larsen Tvedt mødte og tilstod Laugdagens lovlige Forkyndelse, erklærede at veed ej fleere Vidner i Sagen, og indlod Sagen til Doms med Paastand til Frifindelse, da han ej veed af det passerte, og blev overvældet af de Andre m: f:

Actor paastod Dom efter gjorde Irettesættelse.

Ole Larsen Wiicke og Thor Aschelsen Øfstebøe indlod Sagen til Doms.

Sagen blev til Doms optagen til i Morgen.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 5 Nov: 1793 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra i Aftes Fogden paa Justitiens Vegne contra Christian Tvedt m: f:

Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Af det udi denne Justitz Sag paatalte og omvundne, er ey lovgyldig beviist, eller de Indstevnte overbeviist meere end følgende:

Christian Larsen Tvedt at have begaaet i alt 3 forskjællige Haargreeb, neml: to paa Ole Larsen Wiche paa forskjællige Tiider, og eet paa Thor {...}\Aschel/sen Øfstebøe see 1ste, 5te, 6te og 8de Vidner og at Christian Larsen Tvedt var drukken eller fuld, efter hands egen Tilstaaelse inden Retten.

Ole Larsen Wiiche at have begaaet Haargreeb paa Christian Larsen Tvedt efter 1ste og 3die Vidners Udsigende.

Thor Askelsen Øfstebøe har efter 2det, 3die, 6te og 11te Vidners Forklaring, rykket Christian Larsen Tvedt i Haaret og slaget ham Næveslag;

Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Indstevnte bør bøde til Hands Majestæts Kasse som til Districtets Foged betales efter Lovens 6 Bogs 7 Capituls, 8 articul som følger:

Christian Larsen Tvedt for trende Haargreeb hver 3de Sex Lod Sølv er 9 rd: i alt 27 rd: og som begaaet i Drukkenskab dobbelt efter Forordningen 8de Martii 1757. articul 8. at erlægge med 54 rd:r.

Ole Larsen Wiiche for Haargreeb 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:r og Thor Aschelsen Øfstebøe for Haargreeb og Nævehug for hver 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:r, i alt 18 rd:r.

X Denne Actions Omkostninger betaler de alle for een, og een for alle, imod Regress imellem dem selv indbyrdes for hver 1/3 Part, Rettens Gebyr af Incamination, Vidners Forhør, Opsættelser, Forelæggelser og Laugdage 3 rd: 5 mrk: 4 s: skriver Tree Rd:r Fem Mark og Fiire skilling, foruden Acternes mulige vidtløftigere Beskrivelse om hver bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning. Stevningspenge 4 rd: 1 mrk: og Stemplet papiir i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet 1 rd: 1 mrk: 14 s: Alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Stevnings Penge og Rettens Geb: er betalt.

NB: Bøder.

Opsat Sag fra fol: 2b. Johannes Sæverejde contra Ole Waagen.

Contra Citanten betalte Incamination fra forrige Ret 4 mrk: 14 s: skr: Fire Mark og Fjorten Skl:

Hoved Citanten anmeldte at have med lovlig mundtl: Continuations Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Contra Citanten til at paahøre fleere Vidner stevnte og ustevnte, samt lide Dom efter forrige Indstevning, og som Vidne i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Jørgen Iversen tjener paa Øfsteboe, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og videre ladet indstevne ligeledes som Vidne Ole Bjørnsen Tvedte Huusmand.

Stevne Vidner Johannes Torkelsen Wiiche og Ole Larsen Nedre Sæverejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet Contra Citanten og Vidnet Jørgen Øfsteboe, og talte ved Vidnet selv, men ej med Contra Citanten, men denne møder.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Ytre Næss og Lars Larsen Flesje den yngre afhjemlede under Lovens Eed at have forkyndt Indstevningen for Vidnet Ole Bjørnsen Tvedtes Boepæl i h/an/ds Fraværelse i Paahør af h/an/ds Hustru.

Contra Citanten mødte og tilstod lovlig Varsel.

Hoved Citanten endnu fremstillede Stevne Vidner Abraham Olsen Nedre Rafdal og Ole Abrahamsen ibd: til at afhjemle, at have for Processens Skyld indstevnet Contra Citantens Vidner Gotschalch Halvorsen Schjold, Aschel Halvorsen og Thor Nielsen, disse nu indstevnte Vidner at paahøre. Sidstmeldte afhjemlede under Lovens Eed disse saaledes som tilført er, lovlig at have stevnet, og talte ved de 2de sidste selv, som og imodtog Forkyndelsen paa Schiold for Gotschalch Halvorsen der ej var hjemme. Disse sidst anførte blev

1793: 75b

paaraabt, hvoraf alleene mødte Gotschalch Halvorsen Schjold.

Hoved Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Af disse mødte Jørgen Iversen Øfsteboe som Hoved Citantens 5te Vidne som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og paa begge Parter under Examinationen tilbragte mundtl: qvæstioner uden for Protocollen, forklarede: At har ej seet Kiiderne, men strax efter at Ole Olsen Waagen den yngre havde hæntet dem hjem fra Schj(old?) hørde Vidnet begge Parter samtale derom i Marken i Waage Mark, i Paahør af dette og Hoved Citantens 1ste Vidne Ole Hansen Næsse som vare forsamlede til den Ende efter Hoved Citantens Begjæring, da passerede som 1ste Vidne har forklaret. Vidnet veed ej videre. Dimitteret som de Forrige.

For dette Vidne betalt 4 skl: skr: Fiire Skl: og af Contra Cit: 2 s: skr: To Skl:

Hoved Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne.

Da Vidnet Ole Bjørnsen Tvedt ikke efter Paaraab mødte; Saa blev ham forelagt under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1794 sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse. \bet: for Opsættelse 6 Skl: /

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Qvitt: Bog anviist

Cancellie R/aa/d Schiøtz til Peder Poulsen paa Plads Milliætræ. Condition 1. h/an/ds Moder styrer det halve Part saalænge hun vil og ej gifter sig. 2. H/uusman/den bygger eller køber og ejer Huusene. 3. Intet hugge, men allene bruge Skad. 4. Frede Millie Hage. 5. Ej der have mere end kand Vinterføde af Pladset. 6. gjøre 3 fri Arbejds Dage. 7. holde gjærdene i Stand. 8. Ikke uden Tilladelse rejse for, eller arbejde hos Andre. 9. gjøre Hosbondens Reiser og Arbejde for Betaling. 10. Aarl: Afgift fra 1 Nov: 4 rd:r dat: 24de Oct: 1793. M:f: H: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebrev 3 April 1793 efter Mads Erichsen Tjelmeland, Udlægget i Skde Bogen extraheret. Afkalde

Myndtl: Ole Poulsen Millietræes Moders efter Skfte 10 Maj 1793 for 7 rd: 1 mrk: 9 s: Afk: d: d:

ForM: Bog fol: 169. Brithe Lars Datters Mands for Arv 28 rd: 14 s: og Hjem/m/egifte 50 rd:, efter Skfte 31 Martii 1789 d: 4 Nov: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 342. Tørres Larsen Tjelle No: 75 Obl: til Lars Omm: Tjelde paa 150 rd: d: 30 Maj 1781 af Creditor qvitteret 23 April 1793.

No: 2 p: 586. Jon Larsen Lechnæs Obl: 220 rd: til Capt: Niels Dahl, af 16 Junii 1773, transporteret til Kr: Comm: Dahl 18 Janv: 1776, af denne efter vedhæftet Opsigelse, qvitteret 26 Aug: 1793.

No: 3 fol: 382a. Dto: Jon Larsen Lechnæs No: 77 Obl: til Kr: Com: Dahl 30 rd: dt: 20 April 1782 qvitteret efter hoshæftet Opsigelse d: 26 Aug: 1793.

No: 5 p: 402. Poul Olsen Sandvold No: 18 H: C: gds: Obl: til Ole Simons: Sandvold paa 190 rd: dat: 29 April 1788, af Creditor qvitteret efter Skfte Udlæg, bet: til Arvingerne 11 Juni 1793.

No: 5 p: 89. Torbjørn Johannessen Hvidevold No: 9 H: C: gds: Obl: til Peder Jensen Lande p: 48 rd: dat: 27 April 1784 af Creditor qvitteret 24 April 1793.

Nye Sag

Lars Johannessen S:E: p: SørEbne gl: 53 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde sin Naboe Haldor Erichsen S:E: paa MitEbne fordi denne ikke har holdt i Stand et Støkke Haaegjærde imellem deres Bøer, og da Citanten har maattet selv opgjøre det for at f(rede?) sin Bøe, da sammes Bekostning at betale, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Erstatning og Bøder, samt Sagens Omkostninger at erstatte og betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Knud Larsen Axland, Niels Christophersen MitEbne, Samson Bertelsen Huusmand i Ørevig under NorEbne, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Weelen Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er og talt ved de alle Selv.

Indstevnte Haldor Erichsen MitEbne blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres

1793: 76

Forklaring. Alle Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, da fremstod

1ste Vidne Knud Larsen Lejl: paa Axland gl: 53 Aar, var sidst til Guds bord denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At kjender det omstevnte Støkke Haae gjærde imellem Parternes Bøe, som Vidnet veed tilkom/m/er Haldor Er: MitEbne at holde i Stand, men var ikke i Stand da Vidnet efter Citantens Begjæring 14 Dage for Mich: sidst, oversaae det, da Vidnet og Ole Tjæransen Birkenæs som da og var med, og bliver Vidner i denne Sag, maalte et Støkke af sam/m/e gjærde som gaaer langs med {.....} og igjennem en Ager, som begge Parter ejer Ageren paa hver sin Side af Haaegjærdet, og dette gjærde, deraf et støkke

var 10 Favner lang, som var forfalden, og tilkom Indstevnte at sette i Stand, og dette gamle gjærde syntes Vidnet stod en Fod breed vel det, imod en halv Alen, ind paa Citantens Ager denne til Fornærmelse, som i deres Nærværelse, dette \Vidne/ og Ole Birkenæs, blev fløttet saa meget tilbage af disse Vidner og Citanten, men Indstevnte som havde været hos Vidnerne, og nægtede at være fornøjet med Fløtting af gjærdet, var gaaet fra dem. Et andet Sted ved sam/m/e Ager ved en Reen, var et stække Haae gjærde 4 Favner lang, men lige Breede som forrige, for nær ind paa Citanten, og gjærdet forfalden, dette blev ogsaa tilbagefløttet efter Vidnernes Anviisning. I dette rettede de sig efter hvad de vidste Skjæl og Skifte har altid været. Gjærdets Bekostning at fløtte, ansees tilligemed Istandsættelsen til $\frac{1}{2}$ rd: Skaden af Avlingen blev ej taxeret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne /: nu mødte Indstevnte, betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl:, og forbeholdt sig alt lovligt :/ havde Vidnet videre at tilspørge, end Indstevnte spurgde: Om gjærdet ej stod som det burde før Vidnerne nu fløttede det? Rs: Nej, og referede sig til gjorde Forklaring. Saa blev Vidnet med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod ustevnt 2de Vidne Ole Tjæransen Birkenæs \S:E:/, blev forelæst Edens Forklaring, aflagde Eed og forklarede: er gl: 80 Aar var sidst til Alters denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, men er opfød paa MitEbne, i øvrigt ord til andet som 1ste Vidne. Indstevnte begjærde Vidnet tilspurgt: Om Haae gjærdet nu staaer ret, saaledes som Vidnerne har sat den!! (det) ? Rs: Ja. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Niels Christophersen MitEbne gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Høst, er Næstsødskende Barn til Indstevnte, forklarede: At Dagen efter for (før) omvundne passerte, var Vidnet og Samson Ørevig tilkaldet af Citanten, og da i Indstevntes Nærværelse, maalte hvor langt og breed det omtvistede var, før Gjærdet blev istandsat, og var da et stække før anmeldt 10 Favner, efter accurat Maal med Alen 22 Alen, og breed 15 tom/m/er \men/ paa det bredeste {det andet Sted} 18 Tom/m/er \eller 19/, og da spurgde Citanten Indstevnte, om h/an/d vilde opsætte gjærdet i Mindelighed, dertil h/an/d svarede: At han vilde sætte det i Stand til 1ste Nov:, Der var ej alt indhøstet der paa gaarden, saaviit Vidnet erindrer før 14 Dage efter Mich: eller midt i Oct: Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Samson Bertelsen Ørevig, gl: 41 Aar, sidst til Alters Søndag før Mich:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede ord til andet som forrige Vidne. Indstevnte tilspurgde Vidnet: Om Haae gjærdet, hvad Stand det da var i? Rs: Det var i god Stand da som det øvrige, og syntes det var ligesaa got før Citanten satte det op, som det nu af ham er opsat: Dette Stække tilhører Indstevnte at holde. Dimitteret som forrige.

Fremstod igjen 3de Vidne, og paa Tilspørsel forklarede: At dette gjærde Part tilhører Indstevnte at holde vedlige.

Fremstod 5te Vidne Ølve Larsen H/uus/M/an/d paa Garvig under SørEbne, ustevnt, blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed og forklarede: At være gl: 53 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, ellers til begge Parters Erindringer under Afhørelsen forklarede: At er nær ved Ebne opfød, men kjender ej Skjæl og Skifte paa deres Haae gjærde, men for 20 Aar siden, da Vidnet var Huusmand under en anden Naboe gaard, blev Vidnet givet og foræret af Citantens Formand paa Citantens Brug, noget Høe, eller Haaeslaatte som Vidnet selv skulde slaae, og da anviisde Ejeren, Vidnet dertil at slaae under Tver Reenen Ager Reenen, ved Haldor Ebnes Brugs Ager, der hvor Vidnerne før har omvundet af 4 Favne Maal. Omtrent 2de Dage før Mich: sidst, var Vidnet med Citanten at opsætte omtvistede Haaegjærde, og blev de to færdig dermed i 2 Dage, hvorfor Vidnet har til gode 2 mrk:, for baade Kost og Arbejde, og gjærdet var kun i middelmaadig Stand før, men blev opsat i døgtig Stand. Dette gjærde stække begge Steder tilkom/m/er Indstevnte at holde vedlige. Dimitteret.

For 5 Vidner

er betalt af Hoved Citanten 3 mrk: 8 s: og af Vederparten 1 mrk: 12 s: i alt Fem Mrk: fire Skl:

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt. Citanten paastod Dom til Erstatning for sit Arbejde og Kjørsel til de opsatte Støkker Haae gjærde 1 rd:, og at Haaegjærdet paa omvundne Steder skal blive af Retten bekræftet at blive staaende, men Indstevnte tildømt, dem forsvarlig at vedligeholde, samt i Processens Omkostninger at betale 10 rd: saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte \anmeldte sig gl: 28 Aar/ begjærde Sagen opsat til næste Ret. Opsættelsen bevilges. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Ny Sag

Tjæran Olsen Tjelle Lejl: gl: 37 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtlig Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Samson Johannessen S:E: p: Leithe, for at denne har taget Citantens Øg i Fjeldet hvor den gik og græssede ved Lechnæs Støl, og reed paa den fra Lechnæs til Etne $\frac{3}{4}$ Miil, uden Tilladelse eller Forlov, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte og derfor lide Dom til Bøder, Erstatning for Vejen 12 s: og betale \Hæstens Skade med/ Processens Omkostninger. Om dette som skeede sidst Som/m/er midt i Høeslaatten, at aflægge Eedelig Vidnesbyrd, indstevnet til Vidner under Lovens Falsmaal Haldor Pedersen S:E: p: Mortvedt, Mikkel Tollevsen Mortvedt, Torger Nielsen Wiigen Huusm/an/d og Jon Larsen Lechnæs.

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Ytre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv, undtagen Samson Leithe, Torger Wiigen og Jon Lechnæs, men aflagde Forkyndelsen i Samson Leithes Boepæl i h/an/ds Fraværelse, for h/an/ds Hustrue, og de øvrige 2de møder.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorpaa fremstod

som 1ste Vidne Jon Larsen Lechnæs S:E:, gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Som/m/er i Høeslaatten saae Vidnet, at Samson Johannessen Leithe, tog Citantens Øg som gik og græssede i Fjeldet ved Lechnæs Støl, hvor h/an/d lod den hænte ved sin Dreng hjem i Hagen, der Indstevnte satte sig paa den og reed Vejen til Etne, men saae ej eller kunde see hvor langt, og Samson Leithe førde Posten, der ellers føres mere gaaende end Ridende, det Vidnet kan vide og vidne som selv Postbonde, og da Posten føres snarere gaaende end ridende, disse Veje over Fjeldet. Derpaa 2 Dage efter, var Vidnet, og nu fremstillede

2det Vidne Torger Nielsen Wiigen gl: 37 Aar, sidst til Alters Mich: sidst, ej videre beslægtet end har Indstevntes Søster til Hustrue, forklarede tilligemed 1ste Vidne, begge, at 2 Dage efter det omvundne, vare de begge efter Citantens Begjæring i Beskikkelse hos Indstevnte, med Citanten, som forlangte af Indstevnte at hænte Øgen tilstæde, som Citanten har ladet leede efter og ej kunde finde den, og paa hvilken Indstevnte havde reedet af med Posten, dertil Samson Leithe \tilstod at have taget den og reedet den/ svarede: At vilde ej skaffe den tilstæde, og svor dertil, og han slap den paa højeste Fjeldet $\frac{1}{2}$ Miil fra Lechnæs,

eller $\frac{3}{4}$ Miil, og han havde ordre til at tage den og hvis det var. Tjæran sagde at Øgen havde han hørt havde derved taget Skade, som Øvrigheden fik skjønne i, dertil Indstevnte sagde: ja har den faaet Skade, faaer det paaskjønnes. Men den havde ingen Skade, men svedt var den og den tog til at æde strax han slap den. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge, de og declarerede ej at vide mere, saa blev de dimitterede.

Fremstod 3de Vidne Halvor Pedersen Mortvedt gl: 29 Aar, sidst til Guds bord denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og 4de Vidne/ Mikkel Tollevsen S:E: ibd: gl: 48 Aar sidst til Guds bord denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede:

1793: 77

At Dagen efter at Indstevnte havde reedet Citantens Øg, var Vidnerne i Fjeldet at lede efter deres egne Øger, da de fandt Citantens Øger!! (Øg) i højeste Fjeldet imod Fittie og Silde Støele i Etne, saa slet ud, forjaget, stod og kunde neppe gaae, de jog paa den og kunde ikke faae den til at gaae, den aad ikke, dog saa den ud at være sulten, og var tom, de kjendte det var Citantens Øg, men har ej seet Indstevnte eller ham ride den. Dimitteret som de forrige.

For 4 Vidner bet: 3 mrk: skr: tree Mark.

Citanten begjærde Sagen opsat til fleere Vidner og med Laugdag for den Indstevnte.

Da Samson Leithe ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag. bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl:

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Ny Justitz Sag

Velædle og Velvise Hr: Foged Koren som Actor anmeldte at have paa Justitiens Vegne med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde til dette Ting og Tiid Tjæran Erichsen opholdende sig udi Tjeneste paa Axland og ugift, for at have drevet utilladelig Handel, derom at høre Vidner, see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Confiscation, Bøder og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Edelig Vidnesbyrds Aflæggelse Lars Johannessen S:E: p: SørEbne og Rasmus Hansen S:E: paa Molnes.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Weelen Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv undtagen Paagjældereren som ej var hjemme, men forkyndt Indstevningen paa h/an/ds Opholds Sted Axland i Paahør af Huusmoderen Knud Axlands Hustrue.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Lars Johannessen SørEbne, gl: 53 Aar sidst til Alters denne Høst, ej Vedkom/m/ende beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed, at Indstevnte har handlet med Veed, som han har kjøbt een Ladning til en Jægt hos Vidnet, og ført til Bergen og solgt, og veed ej hvormange fleere. Ligesaa kjøbt 5 á 6 Kalv- og Kiidskind hos Vidnet veed ej om har solgt dem. Veed ej meere. Dette kunde være af Værdie: Veeden Vidnet betalt 21 rd: 2 mrk:, og Skindene 3 mrk: 12 s: Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, {og ...} uden at dette skeede for 2 Aar siden, da han ej var, og endnu ej er i Tjeneste, eller gift eller boesat, og da Actor ham ej videre havde at tilpørge, blev han dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Rasmus Hansen Molnes gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed Indstevnte har kjøbt Veed her omkring og ført til Bergen og solgt, kjøbt af Enken i Gjelmervig 17 á 18 Favner veed ej Priisen, forgangen Høst, har og kjøbt Korn fra Jedderen, og solgt, veed ej hvor meget uden 15 á 16 td:r Havre, hvoraf h/an/d har solgt noget for 2 rd: tønden, \i øvrigt som 1ste Vidne/.
Dimitteret som forrige

Actor begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Nye Justitz Sag

Hr: Foged Koren anmeldte at have som Actor paa Justitiens og sit Embeds Vegne ladet til dette Ting og Tiid ved lovlig Kald og mundtl: Varsel, indkalde tjenesteløs Dreng Lars Nielsen Tarraldsøen for utilladelig Handel, derom at høre Vidner, see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Confiscation af det med handlede, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale;

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Lars Johannessen S:E: p: SørEbne og Rasmus Hansen S:E: p: Molnæs.

Stevne Vidnerne Lænsn/an/d Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Welen Skaffer, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt Indstevningen paa hans Tilholds Sted Tarraldsøen i Paahør af h/an/ds Broder Tørres Tarraldsøen, i h/an/ds Fraværelse, og Vidnerne møder.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vid-

1793: 77b

nerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, samt efter at vare separerede fremstod som

1ste Vidne Lars Johannessen S:E: paa SørEbne gl: 53 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Indstevnte beslægtet eller besvogret, forklarede: At Indstevnte er løs og ledig, uden Tjeneste, ej boesat eller gift, og har været uden Tjeneste 4 Aar, og har handlet som Vidnet har hørt, men ellers ej veed, med Creaturer og Veed, som har har kjøbt og solgt, men kan intet derom nøjere forklare, har og hørt h/an/d har kjøbt Korn fra Jedderen, og solgt her. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, den h/an/d vedblev, declarerede ej at vide mere, og da Actor ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Rasmus Hansen S:E: p: Molnæs, gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Høst, ei Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: om Indstevnte som Tjeneste løs som 1ste Vidne med Forskjæl, at har kun vært uden Tjeneste 2 Aar i øvrigt som 1ste Vidne, undtagen ej veed om Veed, men Korn havde Indstevnte kjøbt fra Jedderen, og solgt her 9 á 10 td:r til omtrent 2 rd: tønden, han har og kjøbt og solgt Creaturer i Interressentskab med en ustevnt Mand. Dimitteret som Forrige

Actor begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1794 etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Torbjørn Torbjørnsen Scharvelands Arvingers Skde til unge Torbjørn Torbjørnsen
Scharveland paa Scharveland No: 19 H: C: gds: i alt 18 mrk: S: 1 G:skd: dateret 14 Dec:
1791.

Niels Tollevsen Yttre Svinlands Hustrues Arvingers Skde til Niels Tollevsen paa Yttre
Svindland No: 22 i alt 2 Løb Smør d: 2 Nov: 1791.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

	Doble Bord	Enkelte Bord
Wahlens Saug Saugmester Ole Johannessen Wahlen angav	8 ½ Hundr:	24 Hundr:
Handelands 2de Sauger		
Øfr: Saug Saugmester Aschout Olsen Handeland Angav	9	9 ½
Nedre Saug Saugmester Jan Endressen Handeland	9	10 ½
Storhaug Saug Ejer Omund Hactorsen Tvedt	½	9 ½
Wiisekiær Saug Ejer Ole Hansen Wiisekiær		½
Wiig Saug Ejer Anfin Tørressen angav		14 ½
Nordebne Saug Ejer Aad Larsen Norebne		1 ½
Gjelmervig Saug Saugmester Tjæran Erichsen Gjelmervig		¾
Ejlerviig Saug Ejer Wier Østensen Eljerviig!! (Ejlerviig)		5 ½
Markhuus Saug Ejer Ørie Johannessen \Markhuus/ angav	1	3

Ny Justitz Sag

Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens og sit Embeds Vegne ved mundtl: Kald og
Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde tjeneste Dreng Willum Larsen Tvedten for at have
drevet ulovlig Handel, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt,
og lide Dom til Confiscation af det Handedes Værdie, Bøder at udrede, og Omkostninger at
erstatte og betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Christopher Johannessen S:E: p:
Yttre Tungesvig, og Ole Christensen S:E: p: Tjelflaat, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen \Flesche/ {Weelen
Skafter} afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet
som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen Paagjældereren, men i h/an/ds Fraværelse aflagt
Forkyndelsen paa h/an/ds Tjeneste Sted hos Christian Tvedt i dennes Hustrues Paahør.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst
Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds
Udsigende, hvorpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efterat de vare
separerede, frem-

1793: 78

stod som

1ste Vidne Christopher Johannessen Yttre Tungesvig, anmeldte sig gl: 42 Aar, sidst til
Alters denne Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At har hørt
Indstevnte har drevet Handel, og veed at han har solgt afvigte Aar 2 gjæld Bukker, for 9 rd:
og \kjøbt/ en Stud for 5 ½ rd:, veed ej meere, denne sidste han igjen solgte for 6 rd:, efter
Indstevntes eget Sigende til Vidnet. Har hørt at han nylig har kjøbt en Hæst, veed ej Priisen
som han igjen skal have solgt. Nok har han solgt en gl: Koe for 6 rd: Indstevnte er hverken
gift eller boesat. Vidnet blev sin Forklaring forelæst etc: Dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ole Christensen Tjelflaat anmeldte sig gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At Indstevnte er hverken gift eller boesat, og om Hæsten forklarede som 1ste Vidne, det øvrige veed intet om, ellers har hørt h/an/d har kjøbt og solgt Bukker, men veed ej hvor mange, eller til hvad Priiser, og slig Handel har han drevet 2 á 3 Aar. Dimitt:t som Forrige.

Actor begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1794.

Ny Justitz Sag

V: og V: Hr: Foged Koren anmeldte, at have som Actor paa Justitiens og sit Embeds Vegne ladet ved mundtl: Kald og Varsel til dette Ting og Tiid indkalde Tjeneste Dreng men hverken gift eller boesat, Peder Johannessen tjener paa Yttre Tungesvig for at have drevet utilladelig Handel, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Confiscation af det Handlede Værdi, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Christopher Johannessen S:E: p: Yttre Tungesvig, og Ole Christensen S:E: p: Tjelflaat, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Flesche, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle Selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Christopher Johannessen Yttre Tungesvig anmeldte sig gl: 42 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At Indstevnte er ej gift eller boesat, men Tjeneste dreng, og har handlet 2 Aar, og kjøbt \først/ nogle Smaler og Bukker, 7 eller 8, for i alt i det mindste 14 rd;, og solgt igjen og solgt og kjøbt en Stud for 5 ½ rd:, 3 Creaturer kjøbt og solgt for i mindste 20 rd:, efter h/an/ds eget Sigende til Vidnet. Nylig i dette Aar kjøbt og solgt omtrent en Snes Smaler, i mindste til Penge Beløb 20 rd:, veed ej meere. Endnu kjøbt og solgt Jægte Veed ført til Bergen for omtrent 15 á 16 rd: Vidnet blev sin Forklaring forelæst etc: Dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Ole Christensen S:E: p: Tjelflaat, anmeldte sig gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At Indstevnte er ej gift eller boesat, men Tjeneste Dreng, og har handlet et par Aar, kjøbt og solgt i alt forklarede som 1ste Vidne \efter saa hørt/ men veed ej Priiserne derpaa, som dog {er} rimelig beløber som forklaret er. Dimitteret.

Actor begjærede Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til S: T: 1794.

Ny Justitz Sag

Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens Vegne som Actor her til Retten ved lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet indkalde ugift og uboesat Tjeneste dreng Jacob Larsen tjener paa Aasem for at have drevet utilladelig Handel, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte,

see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Confiscation af det Handlede Værdie, Bøder at udrede, og Omkostninger at erstatte og betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Christopher Johannessen S:E: p: Yttre Tungesvig og Ole Christensen S:E: p: Tjelflaat.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen

1793: 78b

afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved Indstevnte alle selv.

Paagjældereren blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte etc: som forrige Sag.

1ste Vidne Christopher Johannessen Yttre Tungesvig etc: som forrige Sag forklarede: At Indstevnte er ej gift eller boesat men Tjeneste Dreng, og har handlet et par Aars Tiid, først har hørt kjøbt og solgt en gjeldstud, veed ej Priisen en Galt kjøbt efter h/an/ds eget Sigende, veed ej rettere end for 15 eller 16 mrk: som han har solgt igjen, har solgt en Stud for 6 rd:, og nogle Smaler beste, for en Øg som han solgte for, efter hvad har hørt 13 eller 14 rd:, kjøbt og solgt 2 á 3 Gedder, veed ej Priisen rettere end 3 rd: Vidnet blev sin Forklaring forelæst etc: Dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Ole Christensen Tjelflaat etc: som forrige Sag forklarede: At Indstevnte er ej gift eller boesat, men Tjeneste dreng, og har hørt han har handlet et pr: Aar, og kjøbt og solgt 2 eller 3/4 Creaturer, veed ej Priisen. 1 Qvie kjøbt og solgt veed ej Priisen, ellers har hørt det sam/m/e som 1ste Vidne har forklaret. Dimitteret.

Actor begjærede Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1794 at møde etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 6te Nov: 1793 continuerede dette Ting.

Biørne Skud Tingsvidne

Østen Wiersen Tjeneste Dreng paa Ejlvrigen, fremstod og anmeldte, at have en Nat omtrent 4 Uger før Mich: sidst, skudt en voxen Bjørn i den samme gaard Ejlvrigs Mark, hvoraf han nu foreviiste Huden i Retten, og begjærede de sædvanlige Skudpenge 2 rd:

Tilstædeværende Almue declarerede sig vidende om det Tilførtes Rigtighed og Sandhed; Thi blev af Fogden betalt Skudpengene 2 rd:, og Huden mærket den højre Lab afskaaren.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Herfor betalt i Retten 2 Mrk: skr: To Mark.

Brand Opbyggelses Tings Vidne

Hr: Foged Koren udbad sig af Retten, til sit Regnskabs Bilag, at Lænsmanden og Almuen maae blive tilspurgt til at gjøre nøjagtig Underretning, hvorledes Bonden Knud Larsen Lejlænding paa Axland No: 83 har igjen opbyggt de Huuse som ved ulykkelig Jlds vaade Natten til den 29de Sept: 1789, afbrændte, i hvilken Anledning hand efter erhvervet TingsVidne og gjorde Ansøgning, har nydt den allern: bevilgede Gotgjørelse i Skatterne, og i sær om han i Følge den Kongl: allern: Befaling af 16 Oct: 1776, har sat Skorsteen i h/an/ds ny

opbygte Stue, hvorom Fogden var TingsVidne begjærende, for derefter at lagttage det desangaaende befalte.

Dommeren herom tilspurgde Lænsmanden, Laugrettet og Almuen som \samtl:/ svarede: At bem:te Knud Larsen Axland, har som er dem fuldkommen bekjendt, forsvarlig af nye opbyggt alle gaardens behøvende Huuse i lige saa god Stand som de nye afbrændte og øvrige da befundne Huuse, færdig opført denne Som/m/er 1793, og deriblandt bygt en forsvarlig VaanStue med Skorsteene, Kakkellovn og fuldkomne Vinduer, samt Kjøkken, alt i behørig Stand, og som han nu beboer og har beboet siden de blev færdige.

Hr: Fogden Koren begjærte det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, som Retten bevilgede. Udstædt

Brandskade Tings Vidne

Peder Torbjørnsen SelvE: paa Bondegaarden Lien No: 16 S: S:E: gds: i dette Skibrede, fremstod og beklagede, at den 10de Juni sidst opkom imedens Comparenten var i Marken, med sine andre Folk, undtagen hans Hustrue, Middags Tiid en ulykkelig Ildebrand, i h/an/ds Ildhuus, hvor der havde været Varme paa til at vaske Klæder, men h/an/ds Datter da dermed gaaet et stække bort til en Elv, men veed ellers ikke, Aarsagen, da der ej var brugt megen Varme, men den maae være opblæst af da værende stærke Storm, og greeb Ilden da saa hastig om sig, at førend Comparenten og med sig i Marken havende Folk, kom hjem, efter at de havde i Marken seet Jlden, var Jldhuuset og derhos staaende Røgstue som de ellers ikke daglig brugte, gandske bespændt af Jlden,

1793: 79

som dog og strax angreeb de andre Huuse, deres daglige Røgstue som de boede i, Sængeboden, Stabur, Floren og Smalhuuset, der formedelst den stærke Storm, inden 1 ½ Time laae alt i Aske, og ingen Huuse blev fra Jlden levnet uden Laden og et lidet Smalehuus, og af det der var i de afbrændte Huuse af Boeskab og Madvahre, samt Kister og Klæder, blev det mindste og kun lidet bjerget, men det meeste og bedste brændt, formedelst Jldens hastige Ødelæggelse og den stærke Storm, samt da det er en eenlig gaard, og Comparenten med Huusfolk er i alt kun 5 Mennesker, desaarsag intet meere kunne bjerget, og Ilden at dæmpe, eller de deraf angrebne Huuse at redde, var umuligt, og ej at tænke paa. Creaturerne var til Lykke i Marken, saa h/an/d ingen af dem mistede, da han ellers havde været aldeles ruineret til Bettel staven. Og da Comparenten for sit paaboende gaards brug af Skatteskyld 12 Mrk: S: Smør!!, efter Aftag, formedelst denne ulykkelige Hændelse agter allerunderdanigst at søge nogle Aars Skattefrihed og Befrielse for alle Udgifter; saa var han om denne Skade formelig TingsVidne begjærende, til sin allerunderdanigste Ansøgning dermed at belægge.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ommeldte sig saaledes eller hvorledes anderledes i Sandhed forholder, og deres Skjønnende om hvad Part af Gaardens Huuse, denne Skade kan ansees for? Samtl: Laugrettet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkommen bekjendt, det Andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er i alle Maader, samt at da de fleeste af Gaardens Huuse Bygninger som alle vare i forsvarlig Stand, og deels denne Som/m/er nylig før Ildebranden nye opbygte og deels fuldkom/m/en repareret, men opbrændte aldeles i Grund, med det meeste og bedste af hvad deri var; saa bliver Skaden at ansees for Syv Aattendedele af heele Jorde- og Gaardebrugets Huuse.

Comparenten var begjærende det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 438. Lars Larsen Flesche No: 64 Obl: til Ole Johansens Enke m: f: 84 rd: d: 13 Julii 1788, af Creditorerne og bemeltes Arvinger qvitteret 5 Nov: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Hugne Knudsen Øfr: Tofte Obl: til Mikkel Hactorsen Lande p: 94 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Øfr: Tofte No: 7 H: C: gds: 1 L: 1 Hd: d: 5 Nov: 1793.

Abraham Abrahamsen Hvidevolds Arv:s Skde til Lars Olsen paa Hvidevold No: 9 H: C: gds: $\frac{3}{4}$ Løb S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 200 rd: 24 s: dt: 21 Junii 1793.

Lars Larsen Øfr: Sæverejde No: 59 Vilkors Contract til Helje Rasmussen og Hustrue, dateret 14 April 1792.

Lars Olsen Odels Contract om Hvidevold No: 9 H: C: gds: d: 4 Nov: 1793.

Lars Olsen Obl: til Abrah: Abrahamsen og Ole Abrahamsen hver 92 rd: 2 mrk: 9 s: i alt 184 rd: 5 mrk: 2 s: Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Hvidevold No: 9 H: C: gds: $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dt: 5 Nov: 1793.

Johan Caspar Lange i Bergen Skde til Berje Jonsen Næshavn paa halve Aalunds Kirke og Gods for 475 rd:, d:t 11 Oct: 1793.

Beboelses Contract

Ørian Siursen Hauges med fleere Formynderes til Torbjørn Torbjørnsens Enke Marithe Ols Dat:, om Scharveland No: 19 H: C: gds: 18 mrk: S: 1 G:skd, som ejes af Myndtlig Torbjørn Torbjørnsen dt: 5 Nov: 1793.

Berje Jonsen Næshavns Obl: til Lars Friderich Undahl paa 500 rd:, Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Aalunds Annex Kirke d: 14de Oct: 1793.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1794, opnævnte af nygifte: 1. Poul Olsen Echeland. 2. Aadne Johannessen Mortvedt. 3. Axel Andersen Fjelland. 4. Johannes Johannessen Færevig. 5. Ole Olsen Lande. 6. Torbjørn Ommundsen Yttre Bouge. 7. Lars Olsen Tejgandal. 8. Peder Olsen Schaalnæs hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter iføje Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddagelse

Jon Larsen Lechnæs Obl: til Hans Larsen Bougstøe 100 rd:, og Samson Poulsen Indre Bouge 150 rd: i alt 250 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lechnæs No: 77 1 $\frac{1}{2}$ L: S:, d: 6 Nov: 1793.

Christopher Madsens Skde paa Odels Ret til Wier Johannessen paa Birkestrand, til sam/m/e gaard for 20 rd:, dt: 6 Nov: 1793.

Torbjørn Torbjørnsen den yngre Obl: til h/an/ds Moder afg: Torb: Torb: Scharvelands Enke paa 99 rd:, Rente ingen Pant 1 pr: i Scharveland No: 19 18 mrk: S: 1 G:skd d: 6 Nov: 1793. af Debtors Formynder udgivet.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 169. Aschel Torgersen Indre Tungesvig No: 62 Obl: til Peder Eliassen Yttre Næss i alt 350 rd: d: 29 Marti 1785, qvitteret af Creditor for Resten 200 rd: den 25 April 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret, og Landskylds Bøger anviist

Fogden Koren til Daniel Monsen paa Plads Bejten at rydde og bruge, selv at

1793: 79b

bebygge Pladset og eje Huusene, uden Afgift saalænge Fogden ejer noget i Ejde, men efter dens Salg eller Bortbygning svarer efter Mænds Skjøn, hvad som for første Aar fastsættes.

ikke rejse langt bort uden Hosbondes Tilladelse, for ham han skal arbejde for almindelig
Dagløn i Bøigden, intet Brændeveed uden den Tørv h/an/d skjærer i Udmarken d: 18 Janv:
1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pastor Abel til Jacob Jacobsen paa uskatlagt Plads Træet under Schonevig Præsteg/aa/rd, paa
h/an/ds Livs og Præstens Betjenings Tiid, nyde Brændeveed i Gaardens Hage, og der
Som/m/er bejte for de Melkekjør h/an/d kan vinterføde paa Pladset, Aarl: Afgift 2 rd:
Huusene ejer Huusmanden dt: 6 Nov: 1793. M:f: H: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Lars Larsen Obl: til Christopher Johannessen Yttre Tungesvig paa 130 rd: Rente 4 proC:t:,
Pant 1 pr: i Flesche No: 64 18 mrk: S:, dt: 6 Nov: 1793.

Rasmus Hansen Molnæs Skde til Mikkell Andersen Storhaug paa halve Schonevig Kirke for
70 rd:, dt: 5 Nov: 1793.

Hejne Anfinnsen Storhaug Obl: til Ommund Hactorsen Tvedt 10 rd:, og Mikkell Andersen
Storhaug 10 rd:, i alt 20 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i 1/3 Part i Storhaug Saug dt: 6 Nov:
1793.

Ole Abrahamsen Nedre Rafdal No: 56 Vilc: Ctr: til Abraham Olsen og Hustrue dat: 6 Nov:
1793.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; saa blev Tinget for
dette Skibreede ophævet, og dette Aars Høstetinge sluttede. S: Schiøtz

Extra Rett Huusebesigtelse.

Anno 1793. Freedagen den 18de Octobr: Morgen, er Extra Rett, sat paa Gaarden Store Fosse
No: 42. S: S:E: gods i Strandebarns Skibr: og S: S:Sk:, af mig, i Overværelse af
efterskrevne ved Districtets Foged V: og V: Hr: U: W: Koren opnævnte 6 Eedsvorne
upartiske, og til Parterne ubeslægtede Laugrettes, Besigtelses og Taxations Mænd: 1. Hans
Rasmussøn Stoere Linge. 2. Peder Larsøn Stoere Fosse. 3. Niels Siurssøn Brekke. 4.
Haaver Arnessøn Berge. 5. Torbiørn Anderssøn Riise. og 6. Torbiørn Olsøn Indre
Berresseim.

For efter Forlangende af Bondemanden Jon Christopherssøn Stoere Fosse, som nu værende
Ejer af en Andeel i g: Stoere Fosse, af Landskyld med Bygsel og Herlighed ½ Løb Smør, at
foretage og behandle, en lovlig Syns og Besigtelses Forretning, saavel over den/n/e
gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jorden i sig selv, som og dens tilhørende Skov i
hvad Stand og Værdie sam/m/e nu befindes, ihenseende til Ejendom/m/ens intenderende
Forbedring, og i Tilfælde, af dens Indløsning af nogen Odels Pretendent, da sam/m/es
Erstatning, med alt deraf Dependende, alt paa Grund, af den Kl: allernaadigste Forordning
af 14de Januarii 1771. dens 8de Articul. Derefter Reqvirenten Jon Christopherssøn Stoere
Fosse, fremlagde, det til den/n/e Forretning, udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal, af 27de
Maii 1793, som med Laugtingsrettens Publications Forretning og Lehnsmand Svale Heljessøn
Øvre Waages Paategning, om sam/m/es Forkyndelse for vedkom/m/ende blev oplæst og
lyder saaleedes; Og hvilket Stevnemaal Revirenten!! (Reqvirenten) anmeldte tillige, at have
ladet lovlig forkynde for de U:M: (Umyndige) Odels Prætendentere, Peder Hanssøn, Hans
Hansøn, Torger Hanssøn, Anders Hansøn, Mathias Hansøn, Peder Hansøn den yngre, Lisbeth
Hans Dr: og Marithe Hans Dr: deres Fader Hans Pederssøn Nedre Brue, som har ejet den/n/e
Anpart i Stoere Fosse i 2 Aar og var Fød Odelsmand efter sin Moder Torger Christopherssøn
Lille Fosses nu afg: Huustrue Lisbeth Hans Dr:, der har været Ejer af bemelte Anpart i Stoere
Fosse over i 40 Aar.

Stevne Vidnerne Lehnsmand Svale Heljessøn Øvre Waage, og Peder Henrichssøn Traae, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre: saaleedes lovlig med over 6 Ugers Varsel, at have stevnet og forkyndt den i Rettelagte Stevning, som tilført er, og talt ved Hans Pederssøn Nedre Brue selv, paa sine U:M: Børns vegne, i hans Huus, Boepæl og Tilholds Stæd.

Den indstevnte Hans Pederssøn Nedre Brue, paa sine U:M: Børns Vegne, blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Reqvirenten Jon Christopherssøn Stoere Fosse, til Inddragelse i den/n/e Forretning, fremlagde det ham under 19de Maii 1792. paa Gaardeparten i Stoere Fosse meddeelte Skjøde brev, som blev oplæst, saalydende: Derefter han refererede sig, til sin i Stevningen indrykkede Requisition og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende, begiærede Forretningens Frem/m/e, under hvilken han forbeholdt sig, at opgive og beviise i hvad Stand han den/n/e Ejendom og Anpart i Gaarden Stoere Fosse modtog.

Hans Pederssøn Nedre Brue mødte nu og vedtog lovlig Varsel paa sine U:M: Børns Vegne.

Retten med det samtlige Laugrett, i Følge Reqvirentens Forlangende, og i Følgeskab med Ham, og Hans Pederssøn Nedre Brue, overeenstem/m/ende, med meerbemelte allerhøyst bemelte Forordning, derefter paa det nøyeste eftersaae, alle paa den/n/e Gaardepart befindende Huusebygninger som Laugrettet af Dom/m/eren, alvorlig blev paalagt, paa det nøyeste og rigtigste efter sam/m/es nu befindende Værdie at vurdere, samt paaskiøn/n/e Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikkrede paa det nøyeste at efterkom/m/e; Og blev da følgende befundne og af alle vedkom/m/ende paaviiste Huusebygninger, af samtlige Laugrettes og Besigtelsesmændene i den Stand de for nærværende Tiid er, anseet og taxeret af Værdie som følger.

1. Reqvirentens tilhørende halvedeel i Høeladen, som er Nederste og Nordre Langside og halvedeelen af hvert Bryst, hvilken $\frac{1}{2}$ Part er $12 \frac{1}{2}$ Alen lang og $4 \frac{1}{2}$ Alen breed, af gl: forfalden Standerværk, lidet gl: bedærvet Bordtag og lidet Helletag, taxeret i den stand sam/m/e nu befindes efter høyeste Værdie 4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. Stadburet inden Naaves $4 \frac{1}{2}$ Alen lang og 4 Alen breed, af gl: Tim/m/er, med Uddør i Brystet, af Standerværk med Bordklædning $2 \frac{1}{2}$ Alen lang, med gl: Næver og helletag, taxeret i den stand sam/m/e nu befindes for 3 rd: - 3 mrk: - 0 s:

3. Smalhuuset af gl: forfalden Tim/m/er, indennaaves $4 \frac{1}{2}$ Alen lang og $4 \frac{1}{2}$ Alen breed med gl: Helletag,

1793: 80

i den stand sam/m/e nu befindes, taxeret for 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4. Floren af gl: forfalden Tøm/m/er, inden Noves $4 \frac{1}{2}$ Alen lang og $6 \frac{1}{4}$ Alen Breed, med lidet gl: Næver og Helle tag, taxeret for 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

5. Eet lidet gl: Ildhuus af Standerværk med Helletag 4 Alen lang og 4 Alen breed, hvorudi Reqvirenten ejer $\frac{1}{4}$ Part, som blev taxeret i den stand sam/m/e nu befindes værd for den/n/e fierdepart 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

6. Et lidet Field Sæl, af gl: forfalden Tim/m/er 3 Alen lang og 3 Alen breed, staaende paa Field støelen Holsæter, med Næver tag, i den stand sam/m/e nu befindes, taxeret for 0 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Fleere Huuse var ej paa den/n/e Gaardepart, efter Reqvirentens Opgivende, som og Hans Pederssøn Nedre Brue anmeldte at være rigtig. -----

Foran beskrevne den/n/e Gaardepart tilhørende Huusebygninger, blev derpaa sam/m/enregnet, og efter Taxation befunden, at beløbe sig til den Sum/m/a værdie
Skriver Elleve Rd:r og Fiire Mark.

11 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Jordens Indhægnede Ager og Engebøe, blev taget i Øyesyn sc:

Agerne blev først efterseet, og befandtes i følgende Stand. 1. Stoerageren 7/8 Td: Korns Udsæd, mangler 1 Huulveid og Giødning. 2. Vombageren ¼ Td: Udsæd, mangler 40 Læs Muld og Giødning. 3. Voldageren 1/8 Td: Udsæd, mangler Giødning. 4. Vigebeflekke 1/8 Td: Udsæd, mangler 1 Huulveid. 5. begge Kleiveflekke 1/8 Td: Udsæd, mangler 50 Læs Muld og Giødning. 6. alle Tree Haaehoug flekkene 3/8 Td: Udsæd, mangler 60 Læs Muld og Giødning. 7. Kringleageren 1/8 Td: Udsæd, mangler Giødning. Fleere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardepartens Engebøe, blev af Retten med Laugrettet efterseet og befandtes noget steenet, og Mager, men ellers almindelig god; dog kunde meeget forbedres ved Arbeide og stoer Bekostning.

Gaardens tilhørende Skov, blev ligeleedes efterseet og befandtes saa aldeles liden, at den ikke eengang til Aarlig fornøden Brendeveed er tilstrækkelig.

Saaviit passeret fremstoed Reqvirenten Jon Christophersen Stoere Fosse, og begiærede Forretningen tilført, at paa den/n/e Ejendom, paa alle forbemelte dyrkede Agrer, ej har været i gode Aarringer avlet meere, end 7 Tønder Havre, Fostret 5 Kiør, 1 Vætring qvie, og 10 Smaler af smaae og stoere. Laugrettet svarede dertil: At de troer Reqvirentens Opgivende, er nøyagtig og sandfærdig.

Reqvirenten declarerede endviidere, at da hans Tanker var, om mueligt at bringe den/n/e Gaard i en bedre Stand, saa har hans herover gjorde Tilførsel, kund billig Hensigt til fuldkom/m/en Erstatning, af den, der som Odelsmand, skulle ville fratvinge ham Gaarden, og reserverede sig derhos godtgjørelse for alle til Gaardens Forbedring, saavel paa Bygning som ved Rydning, andvendte Bekostninger, og tillige sig erstattet, den/n/e Forretnings Omkostninger, efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand, indlod den/n/e Forretning til Rettens Beslutning.

Og da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre, eller Protocolen at tilføre, saa blev forinden sam/m/es Slutning, anført dens Bekostning saaleedes nemlig.

Dom/m/erens Skyds til Stedet 6 Miil, beregnet for 5 Miil, 3 Mand og Baad á 2 mrk: pr: Miil

1 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Diæt paa Henrejsen 5 Miil á 1 mrk:

0 rd: - 5 mrk: - 0 s:

Een Dags Forretning

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Incamination, og Beskrivelse, med Reservation om Forretningen ved Udstædelsen skulde blive paa meere end 4 Ark

1 rd: - 3 mrk: - 4 s:

Skyds, Diæt, Retour

2 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Stemplet Papiir til Forretningens Udstædelse

0 rd: - 1 mrk: - 8 s:

De 6 Laugrettesmænd, hver for een heel Dags Forretning á 24 s:

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 24de Febr: 1708. og 11te

Junii 1788, beregnet Reqvirenten betalte med

11 rd: - 1 mrk: - 12 s:

skriver Elleve Rigsdaler Een Mark og Tolv Skilling.

Herhos Reqvirenten Jon Christophersøn Stoere Fosse tilkiendegav end viidere, at have udbetalt, for det til den/n/e Forretnings Foretagelse, udtagne Rettens Stevnemaal, med Beram/m/else, Stemplet Papiir, Expresse dermed, til og fra Bergen, for sam/m/es Løsning ved Laugtinget, og Forkyndelsen for bekiendte Odelsbaarne, item Fogden for Laugrettets Opnævne, og til Lehnsmanden for sam/m/es Tilsigelse, i alt

9 rd: - 0 mrk: - 8 s:

Ligeleedes anmeldte, Reqvirenten Jon Christophersøn Stoere Fosse, at den tiid han tiltrædte den/n/e Gaardepart i Stoere Fosse, var sam/m/e beboet af en Lejlænding som han maatte betale for Afstaaelse af Gaarden den Sum/m/a

10 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Som han paastod sig erstattet i sin tiid, om nogen ville fratvinge ham Gaarden. Ovenmelte Tilførsel af Reqvirenten, anmelte de U:M: Odelsbaarnes Fader Hans Pederssøn Nedre Brue, at være rigtig, og med den/n/es Consence.

Og endelig paastod Reqvirenten sig godtgiort sin tiid, for Rettens Underholdning ved den/n/e Forretning, der i mindste har kostet

16 rd: - 0 mrk: - 0 s: 35 rd: - 0 mrk: - 8 s:

Sum/m/a 46 rd: - 2 mrk: - 4 s:

Da til Slutning af den gandske Rett blev

Afsagt.

Hvad foranførte Huusebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Agerne, af Reqvirenten Jon Christophersøn Stoere Fosse bliver forbedret og i sin tiid høyere taxeret, gives efter allerhøyst bemelte Kl: allernaadigst Forordning af 14de Januarii 1771. Jon Christophersøn Stoere Fosse og hans Arvinger Regress for, saavel som for den/n/e Forretnings Bekostninger, og det viidere ovenmelte beløbende i alt 46 rd: 2 mrk: 4 s: skriver Sex og Førgetyve Rigsdaler To Mark og Fiire Skilling og hvad meere Forretningens Udstædelse maatte beløbe, at faae erstattet af hvem som til Odels løsning, beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes.

Reqvirenten begiærde det passerte sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget.

S: Schiøtz

Dermed er året 1793 kome til veis ende.

Tingbok nr. I. A. 44 1793-1800 for Sunnhordland
Året 1794

(1794: 80)

Tysnæs Præstegaards Besigtelse

Anno 1794 Onsdagen den 22de Januarii Morgen er Retten sa{d}t paa Præstegaarden Tysnæs i Opdals Skibrede i Sundhorlehn, af Dommeren med efterskrevne af Velædle og Velviise Hr: Foged Koren opnævnte Eedsvorne upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede Laugrettes, og Bygnings, samt Besigtelses, Syns og Taxations Mænd, navnlig
a: af Qvinherrets Skibrede og Præste[gjæld]. 1. Niels Jensen Lille Røsseland S:E: 2. Ole Johannessen Store Fuusch S:E:

1794: 80b

3. Lars Erichsen Lejl: p: Lund. 4. Lars Heljesen Lejl: p: Schaaluren
b: af Føjens Skibrede og Storøens Præstegjæld. 5. Tron Siursen S:E: Nedre Rommetvedt.
6. Johannes Thomassen S:E: Nedre Rom/m/etvedt. 7. Hans Hansen S:E: p: Aalland. 8.
Thor Johannessen S:E: p: Nedre Rom/m/etvedt.

Alt til samme Præstegaards Huuses Besigtelse, saaviidt angaaer de af dem som paalægger Almuen at vedligeholde, og i Anledning af forrige Sogne Præst Hr: Baars dødelige Afgang, og Præste kaldets og Præstegaardens Tiltrædelse af h/an/ds Successor \Velædle/ og Velærværdige {og Høj lærde} Hr: Johan Henrich Wolff samt efter denne Sidstes Ansøgning derom til Stiftet af Dato 9de Oct: f: A:, som med Højvelbaarne Hr: Kam/m/er herre og

Stiftbefalingsmand Hauchs Resolution af 16de Ditto, og Forretningens Berammelses \samt videre Hr: Foged Korens/ Paategninger, blev fremlagt, oplæst og lyder saaledes.

Reqvirenten Hr: Wolff derefter i Rettelagde hans til denne Forretning udstyrede Stevninger og Tilvarsler i 3de Exemplarer, alle eenslydende som følger: hvoraf een paategnet om Forkyndelsen af Præste Enken Madame Baar saaledes: een af Sl: Baars Sviger Søn Hr: Lieut: Geelmujden paa egne og Svogers, som begge Sl: Hr: Baars Børns og eeneste Arvingers Vegne, saal: og een af Mad: Baars Laugværge \Velædle og/ Velærværdige {og Højlærede} Hr: Pastor Niels Hertzberg i Qvinherret, saaledes lydende: hvorforuden, endskjønt Skiftet efter Sl: Hr: Baar er forlængst sluttet, Reqvirenten anmeldte til Overflod at have varslet Skfte Forvalteren Hr: Provst Hertzberg som erfares af Svar Skrivelse i Messive af 2de d: M: fremlagt saal: Reqvirenten videre anmeldte, \at/ af den i Rettelagde Stevning er det første Exemplar forkyndet for Præstegjældets alle 3 Sogner Tysnæs Hoved Sogns, og Opdals og Onerims Annexers Almue, efter h/an/ds begjæring derom til Lænsmanden her i Skibredet Johannes Madsen St: Godøen, som han begjærde paaraabt, selv eller ved hvem han har brugt til Forkyndelsen, at fremstaae, for Sam/m/e lovlig at afhjemle.

Velærværdige Hr: Hertzberg mødte og vedtog Varsel som lovlig for Madame Baar.

Som Stevne Vidner fremstod og af Lænsmanden blev fremstillet Klokke Jonas Haugs som har forkyndet Stevningen ved alle 3 Tysnæs, Opdals og Onerims Kirker, og Christen Larsen Hegland med ham ved Tysnes Kirke, og med ham ved Opdals Kirke Anders Andersen Reiseim, samt ved Onerims Kirke med ham: Salomon Johansen Mæland, hvilke \alle/ efter at Stevnemaalet nu blev oplæst, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme Stevning med lovlig Varsel, lovlig at have forkyndet ved alle tree Kirker og tydelig og lydelig oplæst, hver Sted ved hver Kirke \paa Kirke bakkene/ en Søndag der var Prædiken, og strax efter Prædiken for den forsamlede Kirke Almue, som sam/m/e anhørte og vedtog Varsel.

Paa Sl: Hr: Baars Børns Vegne, mødte ingen efter Paaraab.

Af Almuen mødte endeel, og deraf i sær paa egne, og øvrige nærværende og fraværende Almues Vegne, for Tysnæs Sogn, Halvor Tørressen Lille Gjersvig, Jacob Olsen Lande, Ole Nielsen Øfre Gjerstad, og Christopher Madsen St: Gjersvig. for Opdals Sogn, Knud Stensen Fladerager, Christen Larsen Møchlestad, Christopher Torbjørnsen Borgen, og Hans Hansen Rolseim, samt for Onerims Sogn Niels Engelsen Schjølde, Siur Andersen Solem, Christopher Christophersen Wattendal, og Ingebredth Guldbrandsen Wattendal som alle vedtog lovlig Varsel paa egne og øvriges Vegne.

Fogden V: og V: Hr: Koren ved Fuldmægtig S: Grung var tilstede for at iagttage Almuens Tarv ved den paaliggende Pligt, henseende de Huse dem efter Loven tilkommer at vedligeholde, og som de ved forrige Forretning kan have vedtaget, og begjærde af Reqvirenten anviist forrige ved Sl: Hr: Baars som nu værende Reqvirents Antecessor h/an/ds Tiltrædelse til Kaldet holdte Besigtelses Forretning, for deraf at erfare hvilke disse Huse ere, saa og hvilke som \bliver aleene/ vedkom/m/ende Præst efter Præst, der efter Requisitioner og Resolutioner, {der} bliver denne Forretning uvedkommende, samt derefter forlangede af Reqvirenten og Tilstedeværende, Almuens

1794: 81

Huse anviiste.

Reqvirenten Hr: Wolff anviisende den paaæskede forrige paa denne Præstegaard holdte Besigtelse byggyndt 12te og sluttet 16de Marti 1759, hvilken efter Afbetjening blev af Retten paategnet anviist og Reqvirenten tilbageleveret, hvoraf erfares: At Almuens Huse er først

[1.] Til Herre og Borge Stue den Huse Vaaning som staaer norderst i Gaarden, bestaaende af 2 Etager under eet Tag, Pandetægt, indrettet til en stor, og en liden Stue med hosværende

Kjøkken med Kjøkken Skorsteen, Spiis Kammer, Klædekammer \samt en Gang eller Svale/ og Overbygningen af en Sal og 2 tømrede Kammer.

2det Stalden eller Floren \Præstegaardens \en tredie Deel/ 1/3 Deel af heele Tysnæs gaards Flor/ som med sin søndre Ende staaer til Tysnæs Ejendoms Bønder Lade under et Tag, og sam/m/e fra deelt tvers over Huset, med deels Tøm/m/er deels Huun, og hvilket Skillerum vil blive at vedligeholde, en deel af Ejendoms Bønderne, og en Deel af dem som vedligeholder Præstegaardens Flor. hvorom \alt/ den forrige Forretnings Indhold blev oplæst.

Hr: Wolff som Reqvirent, og paa Enken Mad: Baars Vegne Hr: Hertzberg declarerede, at ingen fleere Huuse er Almuen vedkommende end de forbemelte, og de øvrige Huuse som vedkom/m/er Præst efter Præst at vedligeholde, bliver denne Forretning uvedkommende, som hvorom alt forhen er afgjort imellem Hr: Wolff og Sl: Hr: Baars Stervboe, og de derom henseende sam/m/e foreenet, og accorderet. Reqvirenten derefter paastod disse 2de Bygninger besigtet, og Aaboden taxeret, samt Almuen tilpligtet, Samme at i standsette snarest muligt.

Dommeren paalagde og tilholdt Laugrettet disse Huuse nøje at besigtige, og den derpaa befindende \Mangel og/ Aabod saa nøjagtig at \skjønne og/ opgive, og Istandsettelsen at taxere \og vurdere det retteste og nøjeste der kan gøres Overslag paa at koste/ saa at Samme dermed kan komme i forsvarlig Stand og det alt saaledes som de vil forsvare og bekjendt være, {og dette alt} nu at foretage med Dom/m/eren, og i \Retten og/ alle vedkommende Nærværendes overværelse. Dette Laugrettet lovede at efterkomme.

Tilstedeværende Almue /: betalte Tilsværspenge 40 s: skr: To Mark otte Skilling :/ og androg, at de ikke ser sig forbunden at antage den forrige Forretning af 1759 til Regel, og da disse Huses Vedligeholdelse ere for dem saa bekostelige, saa paastod de at være befriet for Florens Reparation, og aleene paatog sig Vaanhuuset den bemeldte Bygning norderst i gaarden til Vedligeholdelse og Istandsættelse. Og om ikke dette bifaldes, paastaaer de aleene at bygge og i standholde de Huuse, Loven byder. Videre paastod de sig befriede for noget til denne Forretnings Bekostning at erlægge, da de ikke derom for længe siden og ved Hr: Wolffs Ankomst er bleven varslet; thi havde det skeet, kunde de have sat Husene i Stand, uden denne Bekostning.

Hr: Wolff paastod den forrige Forretning som en usvækket Dom at være Lov i denne Sag, og begge bemelte Huse at er paalagt Almuen at istandsætte og vedligeholde, baade Floren og bemelte Vaanhuus, hvori det ikke staaer nu i Almuens Magt efter hans Formeening, at gjøre den proponerede Forandring. Jhenseende til det øvrige, da behøvedes ikke at Reqvirenten derom skulde varsle Almuen; thi da de selv vidste, hvilke Huse de havde at vedligeholde, og Sammes Brøstfældighed var øjensynlig nok, saa burde de uden Varsel i standsætte Samme uvarslet, og uanmodet. Ikke destomindre har han dog i Mindelighed herom ladet dem Advare \og anmode/ ved Medhjælperne fra Kirkebakkene afvigte Aar Septemb: Maanet den 8de og 29de \men blev ej (...?)ttet/. Overalt siger Lovens 2 B: 12 C: 4 a: at ved hver Præstes Tiltrædelse skal Præstegaarden besigtes, og dette er skeet her som ved Andre Præste gaarder, og som ved denne Præstegaard i Formændenes Tider skeet er, saa Hr: Wolff forbeholder sig om Omkostningerne at gjøre lovbillig Paastand. Derefter paastod Forretningens Fremme.

Retten med Laugrettet i alle Vedkommendes Overværelse foretog sig at besigtige og taxere Almuens Huse.

1. Vaanhuset som Herrekammer og Borre Stue, {be}staaende norderst i gaarden og indrettet som meldt, tømret Bygning, blev efterseet, og befandtes lang uden naaves nordre Side 18 ½ Alen, Breed Vestre Brøst 17 ½ Alen, lang paa søndre side 12 ¼ Alen, og fra søndre Nov \i ga(arden?)/ til en Huk paa østre Side 9 ½ Alen, der er Huset igjennem fra Vesten til Østen forbi Daglig Stuen 18 ½ Alen, samt at mangle til Aaboed:

Bordklædningen adskillige Steder at i standsættes med ny Bord, hvortil behøves 14 tylter 12 Fods Bord, taxeret pr: Tylt paa Saugen 9 Mrk:, er 21 rd: - 0 mrk: - 0 s:

til nogle smaae Vindues Rammer som ere forraadnede paa øverste Etage, og Loftet at reparere, 2 tylter 10 fods Bord á 1 rd: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 til Kjøl paa Taget og Vindskeeder 2 tylter 12 fods Bord á 9 mrk: 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 til Render under Taget 6 Træer á 7 Al: lange, 9 tommer i Skattet á 1 rd: 6 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 til Slirer under Bordklædningen 1 tylt Træ 8 Alen lange, 3 tom/m/er i Skattet 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 I Stor Stuen 2 fag Vinduer, 3 Vinduer i hver Fag, er Karmerne forraadnede

Lateris -----
 33 rd: - 0 mrk: - 0 s:

1794: 81b

Transport 33 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 til hvilke ny at forfærdige, behøves ½ Tylt 12 fods dobbelte 1 ½ tom/m/er tykke Bord 11 tom/m/er brede, vurderet til 1 rd: - 1 mrk: - 0 s:
 til Ram/m/er som ligeledes ere forraadnede, behøves ½ tylt 12 fods enkelte Bord 0 rd: - 4 mrk: - 8 s:
 til Opstandere 2 Planker 3 Tom/m/er tykke, á 2 mrk: 0 rd: - 4 mrk: - 0 s:
 Vinduerne at omlægge i nyt Blye, Jern Beslaget det til Deels sønder, at gjøres af nyt, og nye Ruder i Stedet for de brugte, anslaaes til 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 Gulvet i samme Stue, er nedsenket, i søndre Side, det at opdrive, vil aleene koste Arbejds Løn, som herefter under eet skal blive beregnet.
 I sam/m/e Stue Laasen paa Døren til Gangen behøver Reparation, ..(?) koste 0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
 Den liden Stue eller daglig Stuen, deri Vinduerne paa nordre Side alt Træværk forraadnet, og vil behøves til Sam/m/e af Nye at forfærdige til Karmer, 2 støkker 12 fods bord, dobbelte, 1 ½ tom/m/e tykke, 11 tom/m/er brede 0 rd: - 2 mrk: - 6 s:
 til Ram/m/er 2 stk: 12 fods enkelte Bord 0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
 til Opstandere en Planke 3 tom/m/er tyk 0 rd: - 2 mrk: - 0 s:
 Vinduerne at omlægge i nyt Bly, Jern beslag, og en deel nye Ruder anslaaes til 1 rd: - 3 mrk: - 0 s:
 Vinduerne paa søndre Side i samme Stue, ud til Gangen, deri mangler 8 Ruder á 8 s: med Glasmager Løn 0 rd: - 4 mrk: - 0 s:
 Gulvet i daglig Stuen er aldeles forraadnet, maae optages, og lægges af nye, dertil 4 ½ tylt 8 fods Bord á 4 mrk: Tylten 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 5 Gulv Aaser 9 Alen lange, 6 tom/m/er i Skattet á 20 s: stk: 1 rd: - 0 mrk: - 4 s:
 Daglig Stue Døren til Gangen, er gandske opraadnet, vil gjøres ny, med Fyldinger, vil koste, foruden Beslaget som endnu er duelig 0 rd: - 4 mrk: - 0 s:
 Laasen er beskadiget, og vil koste at i standsette 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
 Spiise Kam/m/eret, deri Vindue Karmerne forraadnede, vil gjøres af ny, hvortil udfordres 2 stk: 12 fods bord 1 ½ tom/m/e tykk, 11 tom/m/er brede 0 rd: - 2 mrk: - 6 s:
 2 nye Ruder á 8 s: 0 rd: - 1 mrk: - 0 s:
 I Kiøkkenet det nordre Fag Vinduer, mangler nye Karmer, de gamle forraadnede, dertil udfordres 2 stk: 12 fods 1 ½ tomme tykke 11 Tom/m/er brede Bord 0 rd: - 2 mrk: - 6 s:
 7 Ruder af ny at indsættes á 3 s: 0 rd: - 1 mrk: - 5 s:
 Hjørne Jern og Dam/m/e, paa Ram/m/erne, vil koste, da de forrige ere borte 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 det vestre Fag Vinduer, ere Karmene forraadnede, og vil gjøres af ny, dertil 2de 12 fods bord ligesom sidstmeldte 0 rd: - 2 mrk: - 6 s:

4 nye Ruder, i stedet for de sønder á 8 s:	0 rd. - 2 mrk: - 0 s:
I Gangen uden for Storstuen er et lidet Vindue, som behøver en nye Rude, ej Karm, og glasset at omlægges i Bly, vil i alt koste	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:
Paa øverste Etage	
Salen, der mangler i Vinduerne 4 Ruder, vil koste med Indlægning	0 rd: - 5 mrk: - 0 s:
Grøn Kam/m/eret det nordre Fag Vinduer er 5 Ruder i støkker, vil koste	0 rd: - 1 mrk: - 4 s:
det østre Fag Vindue, aldeles Ram/m/erne forraadnet, glasset udelig og Blyet deels borte, saa heele Faggets alle 3 Vinduer vil gjøres af nye, og koste med Ram/m/e, Blye og glas, samt Beslag	3 rd: - 1 mrk: - 8 s:
Det andet Kam/m/er fattes i Vinduerne 4 Ruder á 20 s:	0 rd: - 5 mrk: - 0 s:
Paa øverste Gang, et lidet Vindue mangler 3 Ruder á 6 s:	0 rd: - 1 mrk: - 2 s:
nok et lidet Fag Vinduer, mangler 1 Rude og Blye	0 rd: - 0 mrk: - 10 s:
Kjørsel og Førsel fra Saugen af forbemeldte Materialer, samt Vinduers Sendelse til og fra Bergen	6 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Olie Maling med Brunrødt til Bordtagets Conservation og alt det udvendige, samt Vinduerne med Bleghvidt, anslaaes til	25 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Arbejds Løn samt Spiger, paa Arbejdernes egen Kost	30 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Tilsam/m/en Vaanhusets Beløb	116 rd: - 5 mrk: - 1 s:
Som Natten paafaldt, beroer Forretningen til i Morgen.	

Anden Dagen den 23de Januarii Morgen tidlig continuerede Forretningen i alle forbemeldtes Nærværelse, undtagen af den i gaar forsamlede talrige Almue, ere nogle faa hjemrejste, og blev da først efterseet

Kjokken og

1794: 82

Transport	116 rd: - 5 mrk: - 1 s:
Skorsteenen i Vaanhuset, som befandtes at mangle, Gruen forbrændt, og vil optages og anlægges, dertil 1 td: Kalk, som med Arbejdsløn og Føring, anslaaes til	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Tilsam/m/en Vaanhusets Reparations Beløb	117 rd: - 5 mrk: - 1 s:
--	-------------------------

2det Blev efterseet Floren eller Koe Stalden, og da henseende Skillerummet imellem Samme og Ejendoms Bøndernes Flor, Ejendoms Bønderne Johannes Halsteensen og Knud Siursen som bleve tilkaldet, declarerede at ville denne Sommer opbygge deres eget Flor separeret fra Præstegaardens, saa bliver Præste gaardens Flor at ansee som separat med 4 Vægger, at i standsætte og vedligeholde; Men da Floren ikke kan repareres som er saa forraadnet, at den ej kan staae, og/ intet deraf kan nyttes, undtagen et og andet Støkke Træ som kunde nyttes i Indredningen til Baaser og Sligt, Saa blev gjort Overslag paa en ny Flors Opbyggelse som den gamle, lang uden naavs 11 Alen, breed 9 ½ Alen, høj under Bielkerne eller Biddene (Betene?) 3 Alen midt paa gulvet, med 4 Vægger separat fra Bøndernes Flor, og Sam/m/e at vil koste og dertil behøves som følger

1 ½ Tylt Tøm/m/er 11 Al: lang, 8 Tom/m/er i Skattet, á 5 rd:	7 rd: - 3 mrk: - 0 s:
1 ½ Tylt Tøm/m/er 9 ½ Al: lang, 8 Tom/m/er i Skattet á 5 rd:	7 rd: - 3 mrk: - 0 s:

6 Bielker hver 9 ½ Al: lang 8 Tom/m/er i Skattet

2 rd: - 2 mrk: - 0 s:
 Gulv Aaser kan nyttes af det gamle Tømmer
 18 Støkker Spær hver 7 Al: lang, 4 Tom/m/er i Skattet
 1 rd: - 3 mrk: - 0 s:
 4 Træer til Baase Opstandere 9 Al: lang 3 tom/m/er i Skattet
 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
 2 Træer til Baase Slirer 10 Al: lang 2 ½ Tom/m/e i Skattet
 0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
 16 Tylter 6 Alens Bord til Bordtag, Suetag, Gulv og Lem á 9 mrk:
 24 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 1 Tylt 7 Alens Bord til Kjøl og Vindskeeder 1 rd: - 4 mrk: - 0 s:
 2 Tylter 4 Alens Bord til Baaser og Dør á 4 mrk:
 1 rd: - 2 mrk: - 0 s:
 4 ½ tylt 6 Alens Lægter 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 Til Pandetaget foruden saa mange som af de der nu paalægges kan bruges, 200 Tagsteener á
 8 mrk:
 2 rd: - 4 mrk: - 0 s:
 500 dobbelte Spiger 1 rd: - 3 mrk: - 0 s:
 Kjørsel og Førsel fra Lygre Skov og Saug som nærmest, samt Tagsteenens Hæntelse fra
 Bergen 5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
 Arbejdsløn paa Arbejdernes egen Kost \samt Laase og J(ern?) Virkes Reparation/ anslaaes til
 13 rd: - 0 mrk: - 0 s:

 Tilsam/m/en Florens Opbyggelse 69 rd: - 4 mrk: - 8 s:
 Almuen protesterede imod at denne Flor bliver dem paalagt, og
 derom henholdt sig til deres Gaars Dato gjorte Tilførsel -----
 Summa alle Almuens Huses Jstandsættelses Bekostning 187 rd: - 3 mrk: - 9 s:
 Hr: Wolff refererede sig til anviiste Forretning \1759/ ved forrige Præstes Sl: Hr: Baars
 Embeds Tiltrædelse, som ikke aleene selv som en usvækkelig Dom viiser, at Floren
 tilkom/m/er Almuen at vedligeholde, men endog af Almuen selv i sam/m/e Forretning blev
 vedtaget, hvorforuden af Forretningen af 1759 sees, at paaberaabes, at dette Huus er passeret
 for Almuens Huus i en ældre Forretning af 29 og 30 April 1740, den Hr: Wolff anmeldte at ej
 kunne anviise, siden den ham ikke er overleveret. Denne i Retten anviiste Forretning viser
 videre: At ikke er nogen Stald paa Præstegaarden iblandt de Huse som Præst efter Præst
 haver at tilsvare.
 Retten eftersaae i Forretningen det sidst ommeldte, og fandt ikke anført nogen Stald \iblandt/
 de Huse som Præst efter Præst skal vedligeholde, ligesom og af Forretningen 1759
 anmærkede at \2/ Almuen \1/ baade da havde vedtaget Florens Vedligeholdelse, der og er
 taxeret til Aabod, Almuen til Ansvar \saa/ og dømt, den af Almuen at i standsette, lige med
 det efterseete Vaanhuus.
 Hr: Wolff derefter paastod Almuen tildømt de 2de efterseete Huse at i standsette efter denne
 Forretning, og have færdig til 8de Juli førstk:de saavidt Floren angaaer, og til Michaelii næst
 efter, saaviidt Vaanhuuset angaaer samt Almuen at betale denne Forretnings Bekostning;
 Saaledes indlod Sagen til Dom og Beslutning, og paa Dommerens Tilspørgende om alle
 Sogners Mandtal i Tilfælde af Repartition, anmeldte Sam/m/e at være 339 Mand.
 Almuen refererede sig til deres Tilførte, og paastod sig befried saavel for Florens
 Opbyggelse og Vedligeholdelse som denne Forretnings Bekostning. Saaledes indlod
 Forretningen til Dom.
 Dommeren tilspurgde Laugrettet, til hvad Tiid de meener og skjønner, at disse Huuse kan
 blive opbyggt og færdige efter Taxationen? Rs: Det mener de at k/an/d skee, til de af Sogne
 Præsten Hr: Wolff proponerede Tider.

Fogden indlod Forretningen til lovformelig Dom.

Da ingen noget videre ved Forretningen havde at erindre; saa blev Forretningen optaget til Dom og Beslutning, og forinden anført denne Forretnings Bekostning:

Dommeren Diæt penge af 5 Miil fra sit Hjem for de 4 Miil tour et retour

To Dages Forretning		1 rd: - 2 mrk: - 0 s:
Incamination og Beskrivelse for 4 Ark	1 rd: 3 mrk: 4 s;	7 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Bekræftningspenge 20 s:	betalt	1 rd: - 4 mrk: - 8 s:
Videre Beskrivelsen med Reservation paa begge Sider		0 rd: - 4 mrk: - 8 s:
Stemplet Papiir til denne Act		0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Er Elleve Rd: tree Mark og Aatte Skilling	sk(.....r?)	11 rd: - 3 mrk: - 8 s:
Fogden efter Regn(..?) saal: fo(r?) sig	bet:	6 rd: - 4 mrk: - 4 s:

1794: 82b

Transport	18 rd: - 1 mrk: - 12 s:
Samt for vedkommende Læns mænd for Laugrettets Tilsigelse	bet: 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
De 8 Laugrettes mænd for deres Nærværelse og Umage ved Forretningen som alle over en Miil fra deres Hjem for 2 Dage hver dagl: 2 mrk:; er 4 Mrk:; samt Skyds efter Reglementets 111 Afd: 16 §, for 2 Miil uden for dette Præste gjælds Grændser, hver 1 mrk:; er i alt for hver 5 mrk:	bet: 6 rd: - 4 mrk: - 0 s:

I alt efter Reglementet af 11 Junii 1788 som nu af Reqvirenten

blev betalt hver Sit

25 rd: - 5 mrk: - 12 s:

Hr: Wolff end videre paastod sig godtgjort, adskillige nødvendige af Forretningen dependerende foraarsagde Bekostninger, som Beram/m/elses gebyr, Dommers Skyds, Expresse, Postpenge og Stemplet Papiir, samt Stevningspenge for Stevningens Forkyndelse, i alt efter forevisende Optegning

14 rd: - 2 mrk: - 8 s:

Sum/m/a som Reqvirenten paastod sig skadesløs betalt og godtgjort 40 rd: - 2 mrk: - 4 s: da han til Forretningen har været nødsaget, siden Huusene vare forfaldne, og Almuen dem ej vilde i standsætte, ja endog aldeles unddrager sig fra det(?) af dem som denne Forretning udviser.

Derefter blev udi denne Besigtelses Forretning afsagt

Dom

Sogne Præsten til Tysnæss Præstegjæld \Hr: Wolff/ har reqviret den/n/e Forretning, angaaende de Huuse som Almuen skal tilkom/m/e at vedligeholde, paa Tysnæss Præstegaard, nemlig en Vaaning, som Herre Kam/m/er og Borgestue, og een Flor som Stald. Almuen har vel intet haft imod den Første, naar de blev befriet for den Sidste, det de paastaaer som Forretningen viiser, tilligemed Befrielse for Forretningens Bekostninger. Angaaende Floren som Stald, da viiser den i Retten anviiste forrige Forretning af 12te til 16de Martii 1759, at Floren da er vedtaget af Almuen, at vedligeholde i Stedet for Stald, Samme(n?), og da er taxeret til Aabod, Almuen som sam/m/e Huus vedkom/m/ende til Ansvar, og Almuen dømt den at istandsætte. Det og ikke af sam/m/e Forretning kan spores andet, end at dette har været overeenstem/m/ende med forrige og ældre Forretninger, meget meere, Almuen have da Grundet deres vedtægt paa, paaberaabte ældre Forretning. Der er ej heller nogen Stald til Præstegaarden iblandt de Huuse som sam/m/e Forretning viiser, at Præst efter Præst skal vedligeholde og tilsvare; Sidstmelte Forretning, som saaleedes efter Almuens Vedtægt refererende sig til ældre Forretning af 1740 grundet i Loven, der i 2 B: 12 C: 4 a: 1 P: endog

approberes de fra Alders Tiid sædvanlige Huuse, bliver altsaa som en usvækket Dom i sin Kraft til Norm i den/n/e Sag; Thi skøn/n/es ikke at Almuen kan befries for at i standsætte og vedlige holde dette Huus. Deraf følger, at de ej heller kan frietages for Bekostninger til nærværende Forretning som baade befaleet i Loven, og af dem selv ey allene ved alle bemelte Huuses Brøstfældigheder, men end og ved deres Indsigelse imod Floren forarsaget: Altsaa kiendes og døm/m/es for Rett og herved afsiges: At Tysnæss Præstegjælds Almue bør i standsætte meer bemelte Herre kam/m/er og Borgestue Huus, alle dets anførte Mangler, saa og opbygge og vedligeholde een Fæstald eller Flor, i stedet for Stald, saaledes som den under Taxationen til opbyggelse i den gl: forraadnede og faldefærdiges Sted er beskrevet af Størrelse med viidere, alt med saa dygtige Materialier som dertil er gjort Overslag paa, og have færdig, Floren til 8de Julii 1794 og Herrekam/m/er og Borre Stue {Stue} huset til Michaeli nest efter, eller i Mangel deraf, det bliver i standsat og opbyggt ved andre, efter den Foranstaltning dertil af vedkom/m/ende Øvrighed vorder føyet, baade de nu forefindende Brøstfældigheder, saa og de som ved at gjøre længere Ophold forarsages, og bør Bekostningen efter Reigninger hvad enten Sum/m/a undergaaer eller overstiger foranførte Overslag efter høy Øvrigheds Approbation og Repartition af Almuen under Executions Tvang udredes og erstattes. Denne Forretnings Omkostninger betaler Almuen til Hr: Wolff med 40 rd: 2 mrk: 4 s:, som er for hver Mand 11 2/5 skil: Det til Betaling tildømte, udreedes inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse, og det øvrige efterkom/m/es inden forelagte Tiid, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. S: Schiøtz Udstædt

Thyse Præstegaards Huse Besigtelse

Anno 1794 Løverdagen den 25de Januarii Morgen tidlig, er Extra Aasteds Ret sat paa Præstegaarden Thyse paa Storøen i Storøens Præstegjæld og Skibrede i Sundhorlehn af Dommeren med efterskrevne af Velædle og Velv: Hr: Foged Koren opnævnte Eedsvorne, upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede, samt nu af Lænsmand Jens Jensen Eldøen i Retten fremstillede, Laugrettesmænd, som Syns, Besigtelses, Taxations og Bygningskyndige Mænd af Finaas Præstegjæld, navnlig

1794: 83

1. Jacob Clausen Lejl: p: Tejgland. 2. Jacob Endresen Lejl: ibm: 3. Lars Clausen S:E: p: Ø: Grindem. 4. Lars Olsen S:E: p: Ø: Grindem. 5. Valentin Peders: S:E: p: Røgsund. 6. Mikkell Gertsen S:E: p: Totland. 7. Endre Olsen Lejl: p: Tejgland. 8. Johannes Jacobsen S:E: p: Øfre Grindem

Alt til samme Præstegaards Huses Besigtelse, og i Anledning af forrige Sogne Præst Sl: Hr: Paludans dødelige Afgang, og Præstekaldet og Præstegaardens Tiltrædelse af h/an/ds Successor Velædle og Velærv: Hr: Erich Olsen, samt efter denne Sidstes Ansøgning til Stiftet af 11 Julii 1793, med Stiftets paategnede Resolution af 13 dto: som med paategnet Berammelse af 5 Dec: 1793, blev oplæst og er saal: som først blev indhændiget Dom/m/eren 6te Augusti Aften, ved Hr: Olsens Skr: af 19 Juli forhen saal: hvilket tillige med Svar af 10 Aug: næst efter saal: Hr: Olsens brev af 27 Aug:, indhændiget 31 dto: \saal:/ med Svar derpaa af 2 Sept: næst efter saal: viiser hvorfor Forretningen ikke før er foretaget, og hvad Aarsagen dertil har været, som og Reqvirentens seenere Skr: af 3 Dec: 1793, indløben 5te Dec: saal: viiser, Aarsagen til Forretningens Beram/m/else udj hvilket her maae (..?)indres foreløbende, i Fald det i Nat begyndte og i dag vedvarende stærke Frost og Sneefag Vejrlig skulle gjøre nogen Hinder i Forretningens Fremme.

V: og V: Hr: Foged Koren var nærværende ved Forretningen, og begjærde af Hr: Olsen fremleveret den seeneste før over denne benificerede Præste Residence Tyse ved h/an/ds

Formand Sl: Hr: Paludans Tiltrædelse til Kaldet, holdte Forretning, til Oplysning om hvilke Huse tilhører Almuen at vedligeholde, og hvilke som Præst efter Præst tilkom/m/er at tilsvare og holde i Stand. Derefter han vil i agt tage Almuens Tarv ved de Pligter, den paalægger: Og til den Ende begjære af tilstædeværende Almue, af Reqvitenten, samt af Hvem som maatte møde paa Sl: Hr: Paludans Sterboes eller Arvingers Vegne, anviist de befindende Huuse, hver sine, saavel de Almuen tilkommer at vedligeholde, som og de, Præst efter Præst haver at tilsvare.

Reqvirenten Hr: Olsen anmeldte, at ham ingen af de forrige Forretninger er overleveret, men maatte anmode Dom/m/eren, om han til Oplysning ved denne Forretning kunde betjene sig af Rettens Protocol da Hr: Olsen vilde anmode deraf Udskrift til at følge som Bilag nærværende Besigtelse.

Dom/m/eren som af en Hændelse havde Justitz Protocollen med sig, hvori Forretningen af 28 Juni 1769 er indført som da er holden imellem forhen værende Sogne Præst Hr: Wendelboes Arvinger og nu sidst afdøde Præst Hr: Paludan, oplæste deraf den da holdte Forretning for de forsamlede Vedkom/m/ende.

Hr: Olsen anmeldte at have til denne Besigtelse at bivaane ladet indvarsle Velædle og Velærværdige Hr: Pastor Niels Hertzberg som paa Sl: Hr: Paludans Arvingers Vegne af dem committeret som og Almuen af Præstegjeldets alle 3 Sogner, Storøens Hoved Sogn, samt Fittie og Wallestrands Annexer.

Alle vedkom/m/ende blev paaraabt, da blev fremsendt fra Hr: Niels Hertzberg et Dictamen som \oplæst/ lyder saaledes: /: her indføres :/ Af Almuen mødte adskillige /: betalte Tilvarsp: 2 mrk: 8 s: skriver To mrk: otte Skl: :/ og deriblandt, af Storøens Sogn Rejnert Jensen Horneland, Reinert Olsen Nordhuglen, Johannes Nielsen Hage og Lars Torbjørnsen Hysingstad samt Lars Olsen Hetlesæter, som vedtog lovlig Varsel for sig selv, og øvrige nærværende samt alle fraværende baade af Hoved Sognet, og af Annexerne deres Vegne.

Hr: Foged Koren begjærde tilført, forinden Besigtelsen begynder, at disse 2 Spørsmåle maatte til Besvarelse af Sogne Præsten Hr: Olsen, ham behagel: forelægges: 1st Om Hr: Olsen er i Tanke, ligesom endeel af hans Formænd i Embedet, selv at anskaffe sig Bopæl, siden Præstegaarden Tyse ikke med saadanne Huse er forsynet, som en Præst med sin Famillie k/an/d behøve? 2de Om Hr: Olsen vil ligesom de, modtage 4 skl: Aarlig af hver Jordemand i Præstegjeldet, mod at holde de nu paa Tyse Præstegaard befindende og Sam/m/e tilhørende Huuse i i lovforsvarlig Stand, eller overlade deres Vedligeholdelse for Eftertiden til Almuen Selv? Hr: Olsen maatte hertil erklære: til 1ste At da der ingen Huse ere paa Præstegaarden til Beboelse for en Embedsmand; saa har han maattet kjøbe sig Huse til at opbygge paa sin egen Ejendoms Jord, til Bopæl. til 2det Nej dette kunde han ikke paatage sig, som forbunden med for mange Vanskeligheder, og \...?/ Anledning til uforskyldt Tviil. I sam/m/e Anledning han nu maatte anmelde, at ikke kan imodtage de Sum/m/a som Aaboden kan beløbe til paa de Huse som Almuen vedkom/m/er at vedligeholde, men paastaaer kun Husene i Stand besørget som vil skee af Almuen, imod deres Regress til Sl: Hr: Paludans Sterboe, da Sidstmeltes Enke og Arvinger ere bortfløttede langt herfra, saa det formodentl: bliver umuligt for dem at besørge. Vel er han ikke uvillig \til/, skjønt nødig \vil/ at imodtage fra Sl: Hr: Paludans Sterboe de 89 rd: 4 mrk: 10 s:, i stedet for en Storstue, en Daglig Stue og et Spisekam/m/er, samt andre 8 rd: for et andet Spise kam/m/er, i alt 97 rd: 4 mrk: 10 s:, alt som er forklaret og dømt i Forretningen af 28 Juni 1769, og sam/m/e at tilsvare; men ingenlunde \Renter eller/ videre, ej heller Huse i Stedet at \være/ Ansvarlig for.

Almuen henseende sidstmelte

97 rd: 4 mrk: 10 s: forbeholdt sig Sam/m/e at udfordre i Skfte Retten i Sl: Hr: Paludans Sterboe med Renter, siden Pengene ere brugte af Sl: Hr: Paludan i den Tiid h/an/d levede og betjente Embedet, og ingen Huse af de anmeldte, hvorfors Pengene ere leverte, ere bygde, hvortil de med hvad meere dertil behøvede, og af Almuen skulde være tilskudte, kunde anvendes. Og naar sam/m/e Beløb udbetales af Sterboet, efter Sl: Hr: Paludan, seer de heldst at Hr: Olsen imodtager Sam/m/e, naar h/an/d derfor, med Tilskud af Almuen, vil bygge de Huuse, hvortil de var destinerede; Men i Mangel deraf, vil Almuen selv imodtage Pengene fra Sterboet, og bygge selv derfor paa Præstegaarden. Almuen derefter protesterede imod at enten vedligeholde eller opbygge, de i forrige Forretning Almuen paalagte Huse: en dobbelt Flor og en Borgestue; Men er kun forbunden efter Loven at bygge og vedligeholde de Huuse hvortil forbemeldte Penge Sum/m/a er destineret eller rettere: ikke vil de bygge eller holde andre Huse end efter Lovens Bogstav, Herre Stue, Borgestue og Hestestald. Videre paastod, at da Almuen i 25 Sl: Hr: Paludans Betjenings Aaringer \efter Forening med ham i forrige Forretning/ har betalt til ham, til Husenes Vedligeholdelse, neml: de Almuen den Tiid paalagte Floren og Borre Stuen hver Mand Aarl: 4 s.; Saa vilde de i Skiftet efter ham paastaae, sam/m/e Penge sig tilbagebetalt, da de ere imodtagne til Huse som ikke vedkommer Almuen at vedligeholde. Og disse sidstmeldte Huse, bør af Sl: Paludans Sterboe som Huuse, Præst efter Præst aleene vedkommende, i standsettes, uden at Almuen bør contribuere noget til sam/m/es Aabod.

Retten med Laugrettet og tilstædeværende Vedkommende eftersaae Husene, og fandt at uagtet Vejret, og hvad Høe og Foer der er i Huusene nu, kan de bese og taxere Aaboden, saaledes, at om de bliver efterseete Midsommers Tide, kan Forretningen ikke udfalde anderledes da end nu.

Dommeren paalagde og tilholdt Laugrettet, de paa Præstegaarden befindende \Huse/ saavel de som er anført Almuen vedkommende, som de der af Præst efter Præst skal tilsvare, saa nøje at besigtige \hvad Samme rigtig mangler/ og dem derpaa befindende Mangel og Aabod saa nøjagtig at skjønne, og Istandsættelsen taxere og vurdere det retteste og nøjeste der kan gøres Overslag paa, at sam/m/e kan koste, saa at Husene dermed kan komme i fuldkommen Stand forsvarlig, og det alt, saaledes som de vil forsvare og være bekjendt, og {dette alt} i Rettens og alle vedkom/m/endes Nærværendes Overværelse. Videre at de saa nøjagtig som muligt, under Aabods Forretningen anmærker, hvad deraf er aarsaget af Tiden og Ælde, og hvad af Forsøm/m/else. Dette alt Laugrettet lovede at efterkom/m/e.

Hr: Olsen paastod Forretningens Fremme.

Retten med Laugrettet og alle vedkommende, foretog sig at eftersee Husene, efter som Sam/m/e i Forretningen af 28de Juni 1769 er anført, og efter Sam/m/e blev anviist:

1. De der anførte Almuen Huse

Den dobbelte Flor, deraf den søndre \11 ½ Alen lang 8 ¼ Alen bred uden Naavs/ er meget brøstfældig, dog alt uden Reparations Forsømmelse, af Tiidens Ælde \da Bord taget derpaa, er endnu passabel, undtagen Brøstet/ men kan blive staaende og repareres, hvortil 4 nye Bjelker \i stedet for de gamle som ere ormstukne/ 8 ½ al: lang 9 tom/m/er i Skattet, á ½ rd: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

den nordre Flor, lang 10 ½ Alen, bred 8 ¼ al: uden novs, og høj, denne som den forrige, under Bjelkerne, midt paa gulvet 2 ¾ Alen er gandske faldefærdig og \Tømmeret til Deels, samt al Bordtaget/ forraadnet \aleene af Ælde/ saa den vil \nedrives og/ af nyt opbygges, hvortil, til samme Størrelse, som den forrige behøves foruden hvad af det gamle Tømmer som kan tjene,

8 Tømmer Stokker 11 alen lang 9 tom/m/er i Skattet á 3 mrk: 4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

16 dto: á 8 ½ alen lang 9 Tommer i Skattet á 3 mrk: 8 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4 Bjelker á 8 ½ al: lang 9 Tom/m/er i Skattet á 3 mrk: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

og til begge Florenes \forfaldne/ Tag og Bordtag samt Indredning

34 Spærrer \hver/ 6 alen lang 5 tom/m/er i Skattet á 6 s:	2 rd: - 0 mrk: - 12 s:
21 tylter 4 alens Bord til Traa á 2 mrk: 4 s:	7 rd: - 5 mrk: - 4 s:
8 Tylter 6 alens Bord til Bordtag á 1 rd:	8 rd: - 0 mrk: - 0 s:
6 Tylter 4 alens Bord til Ditto á 2 mrk: 4 s:	2 rd: - 1 mrk: - 8 s:
½ Tylt 6 Alens Bord til Vindskeder á 1 rd:	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Lateris 36 rd: - 4 mrk: - 8 s:

1794: 84

	Transport	36 rd: - 4 mrk: - 8 s:
20 Sømshirer \hver/ 4 al: lange á 4 s:		0 rd: - 5 mrk: - 0 s:
4 Dto: 6 alen lange á 6 s:		0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
64 Voger Næver á ½ Rd:		32 rd: - 0 mrk: - 0 s:
6 Torv hals Træer 8 al: lange, 6 Tom/m/er i Skattet á 1 mrk:		1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
18 Torv hals Kroger á 2 s:		0 rd: - 2 mrk: - 4 s:
16 Seds Træer 6 al: lange 5 tom/m/er i Skattet á 8 s:		1 rd: - 2 mrk: - 0 s:
4 Tylter 6 Alens Bord til Baaser og Dørre, á 1 rd:		4 rd: - 0 mrk: - 0 s:
2 Tylter Stokker til Baase Stolper 6 Alen lange, 3 Tom/m/er i Skattet á 3 mrk:		1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
1 Tylt Tømmer til gulv 6 Alen lang 9 Tom/m/er i Skattet		6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Er 83 rd: - 3 mrk: - 4 s:

Borre Stuen, behøver følgende Reparation som \mest/ alt er af Ælde og Tiid, og ikke \alt/ af Forsømmelse foraarsaget \da det meste Bordtag er slet og paa 3 favner slet intet, og Taget gandske udueligt,/ neml: Huset lang uden Naaves 9 Alen, og bred 9 Alen dertil behøves

Til Bordtag 4 tylter 6 Alens Hun á 24 s:	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
4 Tylter 4 Alens Hun til Ditto á 1 mrk:	0 rd: - 4 mrk: - 0 s:
4 Torv hals Træer 6 Alen lange 6 Tommer i Skattet á 1 mrk:	0 rd: - 4 mrk: - 0 s:
12 Torv hals Kroger á 2 s:	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
30 Voger Næver á 3 mrk:	15 rd: - 0 mrk: - 0 s:
2 Sømshirer 9 al: 4 tom/m/er i Skattet á 6 s:	0 rd: - 0 mrk: - 12 s:
4 Tylter 4 Alens Bord til gulv á 2 mrk: 4 s:	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:
	19 rd: - 1 mrk: - 4 s:

Til disse 2de Huse vil desuden medgaae:

Tøm/m/erets Flaadning til Vands	4 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Bordenes Føring paa Jægter	4 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Næverens Føring af Bøigden	10 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Kjørselen fra Søen til Tyse	9 rd: - 5 mrk: - 0 s:
Torv at spade og hjemkjøre	2 rd: - 4 mrk: - 0 s:
Saugløn	0 rd: - 3 mrk: - 12 s:
Arbejds Løn paa Arbejdernes egen Kost	28 rd: - 0 mrk: - 0 s:
	59 rd: - 3 mrk: - 12 s:

Summa de i forrige Forretning for Almuen anførte Huuses Aabod 162 rd: - 2 mrk: - 4 s:

2det De Huse som Præst efter Præst tilkom/m/er at vedligeholde:

Høe Laden 33 Alen lang, 13 Alen bred, Stav Værk og Huun Bordtag, med Helle Tag. Retten tilspurgde Laugrettet, om efter den Priis Næver disse Tider er i, imod hvad Tag heller koster, det eene Slags Tag kan ansees dyrere end det andet, og hvilket Slags, da er dyrest? Laugrettet svarede: At Næver Tag er meget dyrere end Helle Tag.

Dette Huus fattes til Aabod og Istandsettelse følgende:

44 tylter 4 Alens Huun til Bordtag á 1 mrk:	7 rd: - 2 mrk: - 0 s:
6 Udsvale Træer hver 11 al: lang 6 Tom/m/er i Skattet á 3 mrk:	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
6 Torvhals Træer 11 al: lang hver, 6 Tom/m/er i Skattet á 3 mrk:	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
18 Torv hals Kroger á 2 s:	0 rd: - 2 mrk: - 4 s:
12 Sømslirer 11 al: lang 4 tom/m/er i Skattet á 24 s:	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
6 Ditto hver 13 al: lang 4 Tom/m/er i Skattet á 2 mrk:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:
2 Stavleider 14 al: lang, 10 Tom/m/er i Skattet á 2 rd: 3 mrk:	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
10 Tylter 4 Alens Bord til Troer á 2 mrk: 4 s:	3 rd: - 4 mrk: - 8 s:
20 Læs Heller i Stedet for sønderslagne, og endeel for vidt lagt	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
2 Tylter 6 Alens Bord til Vindskeder og Dørre á 1 rd:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:
8 Voger Næver til Møning á 3 mrk:	4 rd: - 0 mrk: - 0 s:
4 Tøm/m/er Stokker til L(aa?)ve hver 8 al: lang, 9 Tom/m/er i Skattet á 4 mrk:	2 rd: - 4 mrk: - 0 s:
½ Tylt Staver til Udsvalen 4 Alen lang, 8 Tom/m/er i Skattet	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Er 42 rd: - 0 mrk: - 12 s:

Ildhuuset 10 Alen lang, 7 Alen bred Stander Verk, mangler Tag og Bordtag, og til
Indstandsettelsen behøves:

2 Stavlejder 10 Al: lang, 9 tom/m/er i Skattet á 1 rd:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:
14 Spærrer hver 6 al: lang, 6 Tom/m/er i Skattet á 8 s:	1 rd: - 1 mrk: - 0 s:
4 Sømslirer 10 al: lang, 5 Tom/m/er i Skattet á 12 s:	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
4 do: 7 al: lang 5 Tom/m/er i Skattet á 8 s:	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:
2 Staver 5 alen lang 9 Tom/m/er i Skattet á 24 s:	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
1 Bjelke 7 Alen lang, 8 Tom/m/er i Skattet	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
12 tylter 6 Alens Hun til Bordtag á 24 s:	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
1 tylt 6 Alens Bord til Dør og Vindskeder	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
20 Læs Heller til Tag á 24 s:	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
	13 rd: - 4 mrk: - 8 s:
	55 rd: - 5 mrk: - 4 s:

1794: 84b

Transport 55 rd: - 5 mrk: - 4 s:

Floren, den lille Flor 8 al: lang 7 alen bred, af Forsøm/m/else aldeeles nedraadnet, vil
nedrives og opbygges af nyt, dertil behøves foruden noget lidet af det gamle som kan tjene til
indredning Brug

20 Stokker Tøm/m/er hver 8 al: lang, 8 Tom/m/er i Skattet á 2 mrk:	6 rd: - 4 mrk: - 0 s:
20 do: 7 al: lang 8 Tom/m/er i Skattet á 24 s:	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
16 Spærrer 6 Alen lang 6 Tom/m/er i Skattet á 8 s:	1 rd: - 2 mrk: - 0 s:
4 Bjelker 7 al: lang 8 Tom/m/er i Skattet á 24 s:	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
10 Sømslirer 4 al: lang, 4 Tom/m/er i Skattet á 6 s:	

	0 rd: - 3 mrk: - 12 s:	
4 Dto: 6 al: lang 4 tom/m/er i Skattet á 6 s:	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:	
10 Tylter 4 Alens Bord til Bordtag á 2 mrk: 4 s:		
	3 rd: - 4 mrk: - 8 s:	
4 Tylter Hun til Traa 8 fods á 1 mrk:	0 rd: - 4 mrk: - 0 s:	
2 Torvhals Træer 8 Alen lang, 6 Tom/m/er i Skattet á 12 s:		
	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:	
6 Torvhals Kroger á 2 s:	0 rd: - 0 mrk: - 12 s:	
24 Læs Heller á 1 mrk: 8 s:	6 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
4 Tylter 4 Alens Bord til Baaser á 2 mrk: 4 s:		
	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:	
½ Tylt 6 Alens Bord til Dørre og Vindskeder	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:	27 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Seds Træer og gulv kan faaes af det gl: Tøm/m/er.

Staburet 11 al: lang, 9 Alen bred, mangler 4 tylter 6 Alens Hun til Bordtag á 1 mrk: 8 s:		
	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
3 Voger Næver til Draabe Næver á 3 mrk:	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:	
2 Fag Vinduer med Karmer og Arbejds Løn	2 rd: - 3 mrk: - 0 s:	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Hæste Stalden, et halvTag til Borre Stuen 8 Alen lang, 7 Alen bred, Stander Værk, mangler 11 tylter 4 Alens Hun til Bordtag og Traa á 1 mrk:		
	1 rd: - 5 mrk: - 0 s:	
6 Søm Slirer 8 al: lang 5 tom/m/er i Skattet á 8 s:		
	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:	
7 Spærrer \hver/ 8 al: lang 6 tom: i Skattet á 12 s:		
	0 rd: - 5 mrk: - 4 s:	
12 Læs Heller á 24 s: til Tag	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
1 Torvhals Træe 8 al: lang, 6 Tom/m/er i Skattet		
	0 rd: - 0 mrk: - 12 s:	
3 Torvhals Kroger á 2 s:	0 rd: - 0 mrk: - 6 s:	
½ tylt 6 al:s Bord til Vindskeder og Dørre	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:	6 rd: - 4 mrk: - 6 s:

Desuden til alle bemelte Huuse, de Præst efter Præst tilsvare:		
Arbejds Løn paa Arbejdernes egen Kost	70 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Hellenes Føring og Kjøring	10 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Næverens Føring og Kjøring	2 rd: - 3 mrk: - 0 s:	
Tømmerets Flaadning og Opkjøring	4 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Bordene og Hunen Føring og Kjøring	15 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Torv spading og Kjøring	6 rd: - 0 mrk: - 0 s:	107 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Summa de Huse som Præst efter Præst tilkom at vedligeholde	202 rd: - 4 mrk: - 10 s:
Som Natten paafaldt, beroer denne Forretning til først:de Mandag Morgen.	

Anden Dagen den 27de Januari 1794 continuerede denne Forretning i alle forbemeldtes Nærværelse, undtagen ej alle sidst af Almuen samlede mødte, da bliver først at anføre at ej fleere Huse befindes paa Tyse Præstegaard, end foran beskrevne, hverken Almuen eller Præst efter Præst vedkommende.

Dommeren tilspurgde Laugrettet, ang:de den nordre Flor i anledning af Sl: Hr: Paludans Forening med Almuen i Forretningen 1769, om den hele Brøstfældighed paa den nordre Flor er af Alder og Tiden, eller om noget deraf er af Vanrygt og Forsømmelse, og hvad Deel,

hvilket de nærmere fik at overveje? Dertil de efter nøjeste Overlæg svarede: At da den har staaet for længe uden Bordtag, det første den blev bygt, i Præsten Sl: Hr: Smiths Tiid, saa har den faaet nogen Skade deraf, og Skade af at Bordtaget er meest forraadnet, saa og \af/ at Taget over begge Florene er nu aldeles uduelig, og fuld af Draaber som ej kan repareres, uden at omlægges med det meeste nyt, og skjønner de ej rettere, end at Brøstfældigheden paa begge Florene kan ansees at være, af de 83 rd: 3 mrk: 4 s: den fjerde Part af Forsøm/m/else og Vanrøgt paa Tag, Torfveller, Vindskeder og Krografter samt Bordtag for Florene 20 rd: 5 mrk: 5 s: og de øvrige 62 rd: 3 mrk: 15 s: af Tidenes Alder. Videre ligeledes tilspurgde angaaende Borre Stuen? Dertil de svarede: At da uagtet Taget er saa slet, og

1794: 85

fuldt af Draaber, og Bordtaget det meste slet, og paa 3 Favne, Intet, Tøm/m/eret dog er godt, saa kan egentl: efter Lovens 3 B: 14 C: 30 a: og da Bygningen ikke behøves at nedrives, dette Huses Brøstfældighed 19 rd: 1 mrk: 4 s: ikke {kan} kaldes andet end Vanrygt og Forsøm/m/else. Altsaa bliver at fraregne af de 59 rd: 3 mrk: 12 s: Førsel til Vands, og Flaading, Kjørsel, Arbejds Løn m: v:, hvad deraf kan henføres til den Reparation paa Borrestuen og Floren, som driverer af Vanrygt, og skjønnes da at bør, af disse 59 rd: 3 mrk: 12 s: ansees til den af Tiden og Alder foraarsagede Brøstfældighed, og Opbyggelse 38 rd: 12 s: og resten 21 rd: 3 mrk: til det som formedelst Vanrygt eksisterer. Herved Laugrettet maatte erindre: At om Almuen selv tildøm/m/es at i standsette og opbygge Floren og Borrestuen, eller om Hr: Paludans Sterboe hvis Arvinger ere langt borte og vidt adspredde, deri skulde tage Deel, behøvedes en Opsynsmand for Sl: Hr: Paludans Anpart, hvorefter \2/ Almuen \1/ synes at bør gotgjøres af Sl: Hr: Paludans Arvinger for den Deel deraf som efter Vanrygt og Forsøm/m/else kunde komme {kom/m/e} \dem/ til Ansvar, 10 rd: Ved Forretningen erindres: At paa Tyse er ingen Skov, og de andre Præste kaldets benificerede Skove ere saa langt borte, at intet deraf kan nyttes til de Huse hvortil det maatte være tilladt ved Anordningen, noget deraf at bruge.

Dommeren begjærde Laugrettets Skjøn, til hvad Tiid den dobbelte Flor og Borre Stue kan være færdig, opbyggt og repareret? Rd: De meener, naar de strax dertil gjør Anlæg og Anstalt, kan de blive færdige Floren til 8 Julii 1794 og Borrestuen til Michaeli næst efter.

Angaaende Inventarium, da anmeldte Hr: Olsen, at den i forrige Forretning anmeldte Jern Vindovn er paa Tyse, hensat paa Staburet, adskilt, ubrugelig, og eet eller 2 af Støkkerne, i fleere Parter. Det øvrige Inventarium af Kj(er?) og Sligt, vil han forbeholde sig at udfordre af Sl: Hr: Pal:s Sterboe, men ang:de de 89 rd: 4 mrk: 10 s: refererede sig til før Tilførte.

Den forsamlede Almue udvalgte nu og committerte de 2de Mænd Lænsman/d Jens Jensen Eldøen og Johannes Nielsen Hage, til at imodtage af Skifte Retten de Penge som bliver dømt af Sl: Hr: Paludans Sterboe til Almuen at udbetale saavel de 89 rd: 4 mrk: 10 s: i Steden for 3de forhen paa Præstegaarden værende Bygninger, som hvad Aabod, efter denne Forretning, og hvad andet mere, efter Almuens Paastand, dem tilkom/m/er i bem:te Sterboe, og hvilke 2de Mænds qvittering derfor skal validere. Almuen endnu paastod, at da saare lidet er af Sl: Hr: Paludan er anvendt paa de saa kaldede Almuens Huse af de 4 s: der \af/ hver Mand er betalt; Saa paastaaer de som før, samme i Skiftet at erholde, hvor de derom vil gjøre Anfordring, dog vil de billig, deri lade afgaae hvad Sl: Hr: Paludans Arvinger beviiser, paa sam/m/e Huse at have anvendt \samt om dem paalægges noget at besørge, da for en Opsyns mand 12 rd:/ Almuen henholdt sig til forhen Tilførte, og indlod Sagen til Dom.

Hr: Foged Koren, da Almuen selv havde i agttaget hvad de syntes være sig til Bedste; Saa lod han alt ankom/m/e paa Rettens Dom, og dertil han fra sin Side indlod Forretningen.

Reqvirenten Hr: Olsen indlod Forretningen til Slutning og Dom med Paastand, at blive tildømt at nyde i Sl: Hr: Paludans Sterboe den Aabod som nu er taxeret paa de Huse som

Præst efter Præst vedkom/m/er at vedligeholde, samt at Almuen bliver paalagt at opbygge og i standsette de Huse dem tilkom/m/er, Floren til 14 Dage efter St: Hans Dag 1794 og Borrestuen til Mich: næst efter, videre at Hr: Paludans Sterboe tilpligtes at betale Reqvirenten de 8 rd; for et lidet Spise kam/m/er som forrige Forretning ommelder Præst efter Præst tilsvare, og at overlevere det til Præstegaarden hørende Inventarium efter den Specification eller Designation, som derover fra Fortiden maatte findes, og endelig at saavel bem:te Sterboe som Almuen tilpligtes at erstatte Reqvirenten denne Forretnings Omkostninger skadesløs, og anmeldte Han, i Tilfælde af Liigning eller Repartition af Sligt paa Almuen, at hele Preste gjeldets alle 3 Sogners Mandtal er 285 Mand Saaledes indlod Forretningen til Dom.

Da Ingen noget videre ved Forretningen havde at erindre; saa blev Samme optagen til Dom og Beslutning, og forinden anføres denne Forretnings Bekostning Dommeren som 3 Miil fra sit Hjem, Diæt penge for 2 Miil tour et retour

		0 rd: - 4 mrk: - 0 s:
2 Dages Forretning		7 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Incamination og Beskrivelse for 4 Ark 1 rd: 3 mrk: 4 s:		
Bekreftningspenge 20 s:	bet:t	1 rd: - 4 mrk: - 8 s:
Videre Beskrivelse med Reservation paa begge Sider		1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Stemplet Papiir til denne Act		0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

	Er Elleve Rigsdaler 1 mrk: skriver	11 rd: - 1 mrk: - 0 s:
Fogden for Forretningen	4 rd: - 0 mrk:	
de 8 Laugrettes mænds Opnævnelse	bet:t 0 rd: - 5 mrk:	4 rd: - 5 mrk: - 0 s:

Lænsmanden for Laugrettet at tilsige og dermed at møde	bet:t	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
De 8 Laugrettes Mænd for deres Nærværelse og Umage ved Forretningen som alle over 1 Miil fra deres Hjem for 2 Dage, hver daglig 2 mrk: er 4 mrk:, samt Skyds efter Reglementets 111 Afd: 16 § for en Miil uden for dette Prestegjelds grændser 8 s: er for hver 4 mrk: 8 s: i alt	bet:	6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

1794: 85b

	Transport	23 rd: - 0 mrk: - 0 s:
--	-----------	------------------------

I alt efter Reglem: 11 Juni 1788, som nu af Reqvirenten er betalt hver sit.
Reqvirenten Hr: Olsen fordrede sig gotgjort, nødvendigt af Forretnings dependerende forarsagde Bekostninger, som Berammelses gebyr, Dommerens Skyds, Expresse og Postpenge til Indvarslingen, samt Stempl: Papiir, renuncerende paa at han har underholdt Retten, hvorfor intet fordres

	6 rd: - 1 mrk: - 4 s:
--	-----------------------

Sum/m/a som Reqvirenten paastod sig skadesløs betalt og gotgjort	29 rd: - 1 mrk: - 4 s:
--	------------------------

Derefter udi denne Besigtelses Forretning blev afsagt følgende

Dom

Betreffende det af de Paagjældende i den/n/e Besigtelses Sag tilførte, og for først det fra forrige Sogne Præst Sl: Hr: Paludans Arvingers Siide, da skal den 1ste og 3die Post deraf blive iagtaget. Jhenseende 2de Post, da siden Forretningen viiser at Helletag koster mindre end Nævertag, saa henfalder den Paastand, uden noget derefter at døm/m/e. Dernæst det af Almuen tilførte:

a: Angaaende 89 rd: 4 mrk: 10 s: som efter forrige Forretning og Dom af 28de Junii 1769, er af Sl: Paludan imodtaget, i stedet for een Stoerstue, en Daglig Stue, og et Spiisekam/m/er, og andre 8 rd: i Stedet for et lidet Spiisekam/m/er i alt 97 rd: 4 mrk: 10 s: Da forbeholdes

Almuen af Sam/m/e at imodtage fra Skifteretten i Sl: Hr: Paludans Stervboe, ved de dertil nu committerte Lænsmand Jens Jenssøn Eldøen og Johannes Nielssøn Hage, de 89 rd: 4 mrk: 10 s: til at deele Almuen imellem, hvorimod heele Almuen sin Tiid bliver ansvarlig for samme Sum/m/a til de Huuses opbyggelse i hvis Sted de ere forhen erlagte; Men angaaende Renter deraf, kan intet af den/n/e Rett decideres, da ej derfor er contra stevnet. De 8 rd: for et lidet Spise Kam/m/er, bliver, da dette er et Huus som i næst forrige Forretning er anført iblandt Præstens Huuse, fra Sl: Hr: Paludans Stervboe, af nu værende Sognepræst Hr: Olsson at udfordre, og til Sidstmeldets Eftermand at tilsvare.

b: Almuens Paastand hvorved de frasiger sig de Huuse som i forrige Forretning ere anførte at være Almuens, angaaende; Da siden den seeneste Forretning af 28de Junii 1769 saavel under Besigtelsen som i Dom/m/en viiser, disse at være Almuens Huuse, som og synes at være at uddrage af Paaberaabelsen af næst ældre Forretning af 15de Martii 1762, dette at være dermed overeenstem/m/ende; Almuen har endog i seeneste Forretning accorderet Sl: Hr: Paludan 4 s: \aarl:/ af hver Mand til Sam/m/es vedligeholdelse, hvorved de vedtager, disse at være deres Huuse; Loven og i 2 B: 12 C: 4 a: 1 P: approberer, de fra Alders Tiid sædvanlige Huuse; Altsaa Forretningen af 28de Junii 1769 bliver som en usvækket Dom i fuld Kraft til Regel og Lov i denne Sag, hvorefter den dobbelte Flor og Borrestuen fremdeeles bliver de Huuse paa Tyse Præstegaard, som Almuen tilkom/m/er at vedligeholde: Følgelig:

c: Staaer det ikke i den/n/e Rets Magt, at bifalde Almuens Paastand, om andre Huuses Opbyggelse og vedligeholdelse, og befrie dem for disse.

d: De 4 s: pr: Mand som af Almuen er anmeldt betalt til Sl: Hr: Paludan Aarligen imod han at vedligeholde Almuens Huuse, og hvorom intet fra Sl: Hr: Paludans Stervboe er imodsaagt, er grundet i Contract og Forening imellem ham og Almuen, i titmelte Forretning af 28de Junii 1769, følgelig kan ikke decideres tilbagegivet, da de Huuse de ere betalte til, ansees at være Almuens, og da Hr: Paludans Stervboe, nu vil blive at døm/m/e til Aabods Ansvar derfor. Derefter bliver at tage under Betragtning Sl: Hr: Paludans Stervboes Ansvar til Aabod paa disse Almuens Huuse, den dobbelte Floer og Borrestue, ikke, Alleene i henseende til den simple Brøstfældighed, men sær ihenseende til Opbyggelse af den Nordre Deel af Floren; Da paa Grund af Sl: Hr: Paludans Forpligt i Forretningen af 28de Junii 1769 imod de 4 skil:s aarl: Betaling af hver Almues Mand, til Reparation og Tilsyn, men ikke noget nyt Huus at opbygge, sam/m/e Doms Slutning, og de Clausuler begge ere Affattede i, samt Lovens 3die Bogs 14 C: 30te art: skøn/n/es ikke rettere, efter Besigtelsen og Taxationen, samt Laugrettets nøyere Overveiede, end at Hr: Paludans Stervboe, af de 162 rd: 2 mrk: 4 s: som disse Huuses Jstandsættelse beløber sig, bør tilsvare det som er anseet aarsaget af Vanrygt med 61 rd: 3 mrk: 9 s: at levere til bemelte Almuens Com/m/itterte, tilligemed for en Mand som herfor kan drage Omsorg, da ingen af Hr: Paludans Arvinger, er her i Districtet, men i Bergen og Kiøbenhavn 10 rd:, og Almuen selv, at tilskyde det øvrige anseet som forfalden, af Tiidens Alder, taxeret til 100 rd: 4 mrk: 11 s:; samt Almuen dermed besørge disse Huuse i standsatte og opbygte. hvorforuden Sl: Hr: Paludans Stervboe vil blive pligtig at betale til Reqvirenten Hr: Olsen i Aabod paa de Huuse, som Præst efter Præst tilkom/m/er at holde vedlige, efter forestaaende Taxation 202 rd: 4 mrk: 10 s:; samt \de mere/ det til Præstegaarden hørende Inventarium efter ældre Forretninger og Decignationer. Da i øvrigt Manglerne ere paa det rigtigste efterseet, og Opbyggelsen og Jstandsettelsen taxeret saa nøyagtig som mueligt; Saa Kiendes og dømmes for Rett og Herved Afsiges: At Sl: Hr: Paludans Stervboe, bør

1794: 86

under Skiftet efter ham udbetale:

1: til hans Successor, Reqvirenten Hr: Olsen:

a: istedet for et Spiisekam/m/er, Penge, som Hr: Olsen til sin Successor tilsvare
8 rd: - 0 mrk: - 0 s:
og b: sidst anførte Aabod paa de Huuse som Præst efter Præst tilkom/m/er at
vedligeholde, hvorimod Hr: Olsen sam/m/e besørger istandsatte 202 rd: - 4
mrk: - 10 s:

Sum/m/a Penge 210 rd: - 4 mrk: - 10 s:
samt c: levere Inventario efter ældre Forretninger og Decignationer der over, in Natura,
eller erstatte det bortkomnes Værd.
2: til Almuen, af deres Committerte, Lænsmand Jens Jenssøn Eldøen og Johannes Nielssøn
Hage at annam/m/es.
a: de for en Stoerstue, en daglig Stue og et Spisekam/m/er, af Sl: Hr: Paludan efter de
ældre Forretninger imodtagne 89 rd: - 4 mrk: - 10 s:
som Almuen i sin Tiid til sit Brug tilsvare.
b: og af Aaboden ved den/n/e Forretning, paa den dobbelte Floer og Borrestue ovenmelte
61 rd: 3 mrk: 9 s: og til een Opsynsmand 10 rd:, i alt 71 rd: - 3 mrk: - 9 s:

Ialt 161 rd: - 2 mrk: - 3 s:
Med Hielp af disse sidstmelte 71 rd: 3 mrk: 9 s: og Almuens eget Tilskud til det meere
behøvende, bør Storøens Præstegjælds Almue, reparere foranførte {Vaaning} Mangler og
opbygge samt fremdees som dem vedkom/m/ende Huuse paa Tyse Præstegaard,
vedligeholde, den dobbelte Floer og Borgestue saaleedes som de under Taxationen og
Besigtelsen til Jstandsættelse og Opbyggelse er beskrevet, af Størrelse m: v:, alt med saa
dygtige Materialier af Bonite som dertil er gjort Overslag paa, og have færdig, Floren til 8de
Julii 1794. og Borrestuen til Michaelii 1794. ellers i Mangel deraf, det bliver istandsat og
opbyggt ved Andre, efter den Foranstaltning dertil af vedkom/m/ende Øvrighed vorder føyet,
baade de nu forefundne Brøstfældigheder, saa og de som ved at gjøre længere Ophold
forarsages, og bør Bekostningerne efter Regninger, hvad enten Sam/m/e undergaar eller
overstiget foranførte Overslag, efter høy Øvrigheds Approbation og Repartition af Almuen
under Executions Tvang udreedes og erstattes. Den/n/e Forretnings Bekostninger, erstattes
Reqvirenten Hr: Olsen af Sl: Hr: Paludans Stervboe under Skiftet med 17 rd: - 2 mrk: - 0 s:
og af Almuen pr: Mand 4 s: gjør Resten 11 rd: - 5 mrk: - 4 s:
inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse. Det øvrige efterkom/m/es inden oven
forelagte Tiid \alt/ under Nam og Executions Tvang efter Loven.
/: Udskrift meddeelt Stiftet 6. Maj 1806 :/ Udstædt til Præsten og Almuen S: Schiøtz

Extra-Ret Husebesigtelse.

Anno 1794 Fredagen den 11te April Morgen, er Extraret sat paa Gaarden Indre-Hamre No:
3. S: S:E: gds: i Fjeldbergs Skibr: og S: S:Skr: af mig, i Overværelse af efterskrevne ved
Districtets Foged V: og Velvise Hr: U: W: Koren opnævnte Sex eedsvorne upartiske og til
Parterne ubeslægtede Laugrettes- Besigtelses- og Taxations Mænd nemlig: 1. Helje Siurssen
Kaatebøe. 2. Haldor Torbjørnssen Stangeland. 3. Osmund Christophersen Røe. 4. Tørres
Erichssen Ryen. 5. Ole Olsen Heggen. 6. Endre Torchelssen ibidem,
for efter Forlangende af Bondemanden Gotskalk Alvssen Indre-Hamre, som nu værende Ejer
af Gaarden Indre-Hamre, af Ldsk: med Bygsel og Herl: 2 Løber Smør 9 Spand Korn, at
foretage og behandle en lovlig Syns- og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaards
paastaaende Huusebygninger og Jorden i sig selv, som og dens tilhørende Skov, i hvad Stand
og Værdi Samme nu befindes, i henseende til Ejendommens intenderende Forbedring, og i
Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels Prætendent, da Sammes Erstatning med alt deraf

degenderende, alt paa Grund af den Kongl: allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. dens 8de Artikel.

Derefter Reqvirenten Gotskalk Alvssen Indre-Hamre fremlagde det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 16de Novembr: 1793. som med Laugtings Rettens Publications Paategning og Stevnevidnerne Siur Siurssen Østerejdes og Ole Halvorssen Westerejdes Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saaledes: og hvilket Stevnemaal Reqvirenten anmeldte tillige at have ladet lovlig forkynde for Odels Prætenderne: Siur Alvaldssen Støle, Kari Alvalds Dr: gift med Even Johannessen Tesdal, Anna Johannes Dr: gift med Ole Rasmussen Støle, Maddelle Alvalds Dr: og Brith Alvalds Dr:, saavel som disses tvende Sidstmeltes Formyndere Ole Larssen Stangeland og Ommund Olsen Neervigen, saa og deres Broder Tollev Alvaldssen Indre-Hamre, hvilke forbemelte Odelsberettigede er fød odelsbaarne efter deres Fader Alvald Siurssen Indre-Hamre og Enke Anna Tollevs Dr:, der har beboet denne Gaard over i 50 Aar.

Stevnevidnerne Siur Siurssen Østerejde og Ole Halvorssen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig med over Sex Ugers Varsel at have stevnet og forkyndt den i Rette lagte Stevning som tilført er, og talt ved Eenhver selv, i deres Huus, Bopæl og Tilholdssted.

Alle de Indstevnte blev paaraabt, hvoraf allene mødte Siur Alvaldssen Støle, Ole Larssen Stangeland og Tollev Alvaldssen Indre-Hamre som vedtog lovlig Varsel til denne Forretning.

Reqvirenten Gotskalk Alvssen Indre-Hamre til Inddragelse i denne Forretning, fremlagde det Ham under 15de Novembr: 1793. paa Gaarden Indre-Hamre meddeelte Skiødebrev, som blev oplæst saalydende: Derefter Han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqvosition, og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme, under hvilken Han forbeholdt sig at opgive og bevise i hvad Stand Han denne Ejendoms Gaard Indre-Hamre modtog.

Retten med det samtlige Laugret i Følge Reqvirentens Forlangende og i Følgeskab med Ham og de indstevnte Mødende Siur Alvaldssen Støle, Ole Larssen Stangeland og Tollev Alvaldssen Indre-Hamre, overensstemmende med merbemelte allerhøystbemelte Forordning, derefter paa det nøyeste eftersaae alle paa denne Gaard befindende Huusebygninger, som Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste efter Sammes nu befindende Værdi at vurdere, samt paaskiønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikkrede paa det nøyeste at efterkomme; Og blev da følgende befundne, og af alle Vedk:de paaviste Huusebygninger, af samtlige Laugrettes og Besigtelses Mændene, i den Stand de for nærværende Tid er anseet og taxeret af Værdi som følger:

1. En gl: Lade af Stavværk, lang 26 Alen breed 13 Alen, med en tilbygget Hængeskud paa søndre Side, Stavværk, lang 6 Alen breed 3 Alen, Laden tækket med Helle og Nævertag, Skuden med Helletag, alt bordtækt med Huun og Bord, i den Stand samme nu befindes, taxeret for 40 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. En gl: Flor af forraadnet Tøm/m/er, indbygget i Laden, uden Noves lang 11 Alen, breed 8 Alen, indrettet til 9 Baaser og 2 Kalvegarer, taxeret i den Stand Samme nu befindes for 4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

3. Nok en gl: Flor af Tøm/m/er, uden Noves lang 10 Alen, breed 7 Alen, med Nævertag, indrettet til 12 Baaser, i nu befindende Stand i høyeste Værd taxeret 7 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4. Et Smalhuus af gl: forfalden Tømmer, med en tømret Afdeeling inden i, Nævertag, uden Noves lang 9 Alen, breed 5 Alen, taxeret i høieste Værd for 3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

1794: 86b

5. En gl: Hestestald, Stavværk, med gl: Huuntag, lang 6 Alen, breed 6 Alen, i nu befindende Stand taxeret 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

6. En Sængeboe, af gl: forraadnet Tømmer, uden Noves lang 9 Alen, breed 9 Alen, med gl: forfalden Nævertag, taxeret i den Stand samme nu befindes for 5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

7. Et gl: Stadbuur, tømret, lang uden Noves 4 ½ Alen, breed 6 Alen, med Nævertag, taxeret i høyeste Værd for 4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

8. Et Ildhuus, Stavværk, lang 8 Alen, breed 8 Alen, med Nævertag, taxeret i høyeste Værd for 4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

9. Røgstuen af gl: Tømmer, uden Noves 9 Alen lang, breed 8 Alen, med Uddør, under Nævertag, i den Stand Samme nu befindes taxeret for 12 rd: - 0 mrk: - 0 s:

10. En Vedeskud, Stavværk, staaer i søre Brystet paa bemelte Røgstue, med Helle og Spontag, lang 3 Alen, breed 8 Alen, taxeret i høyeste Værd for 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Fleere Huusebygninger var ikke paa denne Gaard efter Reqvirentens og de indstevnte Mødende Siur Alvaldssen Støeles, Ole Larssen Stangelands og Tollef Alvaldssen Indre-Hamres Opgivende. -----

Foran beskrevne denne Gaard tilhørende Huusebygninger, blev derpaa sammenregnet, og efter Taxation befunden at beløbe til den Summa skriver Fiiresinstyve Rigsdaler.

80 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Jordens indhegnede Ager og Eng blev taget i nøyeste Øyesyn, nemlig:

Nu mødte Ommund Olssen Neervigen og paa den umyndige Odelsbaarne Brithe Alvalds Dr:s Vegne, vedtog lovlig Varsel til denne Forretning.

Ageren blev først efterseet og befandtes i følgende Stand: 1. Stoerageren af 7 Td:rs Udsæd, mangler intet undtagen Gjødning. 2. Nottebergageren af 1 ½ Tøndes Udsæd, mangler intet. 3. Huuseageren af 2 Tønders Udsæd, i god Stand. 4. Bakkeflekken af 2/3 Tøndes Udsæd, i god Stand. 5. Bekkeflekken og Rønneflekken, begge af Udsæd 1/6 Tønne, i god Stand. 6. tree Agerflekker kaldet Smeedeflekken, Brekko og Ekro, alle af Udsæd 2/3 Tønne, i god Stand. 7. to Flekker kaldet Nylændeflekkene, af Udsæd 1/3 Tønne, i god Stand. Flere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardens Engebøe blev af Retten og Laugrettet efterseet, og befandtes meget steenet og mager, og kan ey forbedres, uden med meget Arbeyde og stor Bekostning.

Gaardens tilhørende Skov blev ligeledes efterseet og befandtes Samme ikke engang at være tilstrækkelig til Brændeveed, langt mindre til Garveed og Huusenes Reparation, og af Næverskog ikke det allerringeste, hverken til Huusenes Reparation eller at sælge.

Saavidt passeret fremstod Reqvirenten Gotskalk Alvssen Indre-Hamre og begjærede Forretningen tilført: At paa denne Gaard paa alle førmelte dyrkede Agre, ey har været i gode Aaringer avlet meere end 60 Tønder Havre, fostret paa denne Gaard 20 Qvægsbæster hvoriblant 9 Melkekjør, 3 Hæste og 30 Faar og Gjeder.

Laugrettet svarede dertil: At de troer Reqvirentens Opgivende er nøyagtig og sandfærdig.

Dette den Odelsbaarne Siur Alvaldssen Støle og de øvrige indstevnte Mødende tilstod at være rigtig.

Reqvirenten deklarerede end videre: At da Hans Tanker var om muligt at bringe denne Gaard i en bedre Stand, saa har hans herover gjorde Tilførsel, kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning, af den der som Odelsmand skulle ville fratvinge Ham Gaarden, og reserverede sig derhos Gotgjørelse for alle til Gaardens Forbedring, saavel paa Bygning som ved Rydning anvendte Bekostninger, og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger, efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning.

Og da ingen videre ved Forretningen havde at erindre, eller Protokollen at tilføre, saa blev forinden Sammes Slutning anført dens Bekostninger saaledes nemlig:

Dommerens Skyds til Stedet 2 Miile beregnet for en Miil, 3 Mand og Baad

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Diæt paa Henreysen 1 Miil	0 rd: - 1 mrk: - 0 s:
En Dags Forretning	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Inkamination og Beskrivelse med Reservation om Forretningen ved Udstædelsen skulle blive paa meere end 4 Ark	1 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Skyds og Diæt Retour	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Stemplet papiir til Forretningens Udstædelse	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
De Sex Laugrettesmænd hver for een heel Dags Forretning á 24 s	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Febr: 1708. og 11te Junii 1788. beregnet, Reqvirenten betalte med skriver Syv Rigsdaler, En Mark og Tolv skilling. 7 rd: - 1 mrk: - 12 s:

Herhos Reqvirenten bemelte Gotskalk Alvssen Indre-Hamre tilkjendegav end videre at have udbetalt for det til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal med Berammelse, Stemplet papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Dom/m/ens Læsning ved Laugtinget og Forkyndelse for bekjendte Odelsbaarne, item til Fogden for Laugrettets Opnævnelse og til Lænsmanden for Sammes Tilsigelse i alt

10 rd: - 1 mrk:

Og endelig paastod Ham sig gotgjort sin Tid for Rettens Underholdning ved denne Forretning, der i mindste har kostet 18 rd: - 0 mrk: 28 rd: - 1 mrk: - 0 s:

Summa 35 rd: - 2 mrk: - 12 s:

Da til Slutning af den ganske Ret blev

Afsagt.

Hvad foranførte Huusebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Ageren af Reqvirenten Gotschalk Alvssen Indre-Hamre bliver forbedret og i sin Tid høyere taxeret gives efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Gotskalk Alvssen Indre-Hamre og hans Arvinger Regres for, saavelsom for denne Forretnings Bekostninger Fem og Trediver Rigsdaler, Fiire og Fyrgetyve skilling, og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe, at faae erstattet, af hvem som til Odels Løsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes.

Reqvirenten begjærede det Passerte sig in Forma beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

S: Schiøtz

1794: 87

(Sommer Tingene)

Anno 1794 den 22de April Sommer Ting for Schonevig Skibrede sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren, Skibredets Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne eedsvorne Aatte Laugrettesmænd, Navnl:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Poul Olsen Echeland
2. Aadne Johan/n/ess: Mortvedt
3. Axel Andersen Fjelland
4. Johannes Johannessen Færevig
5. Torbjørn Ommundsen Yttre Bauge
6. Lars Olsen Tejgandal
7. Peder Olsen Schaalnæs
8. Ole Olsen Lande

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger som følger:

1. Kongl: allern: Forordning om Dagbøger ved Skyds-Skifte stederne i Norge, dt: 9 Aug: 1793.
2. om Skifter som forrettes ved Samfrændes og andre overordentliges Skifte Forvaltere, at anmeldes strax for den almindelige Skifte Ret, naar der ere umyndige Arvinger, dt: 23 Aug: 1793.
3. at Land Dragoner og Land Soldater i Norge maae gifte sig, uden at søge Bevilling dateret 30 Augusti 1793.
4. om Kobber Toldens Oppebørsel i Norge dt: 4 Dec: 1793.
5. at Kiøbenhavns Gjæste og Søe Rets Domme skal staae umiddelbar under Højeste Ret dateret 6 Decemb: 1793.
6. Placat om Varsels Tiden for udenbyes Lotto Collecteurer og Cautionister, til Tal Lotteriets Justitz Direction, og Præmier for Angivelser om ulovligt Spil, dateret 13 Dec: 1793.
7. for Norge, hvorved Gotgjørelse for Heste som ihjelslaaes, formedelst smitsom Befængelse, indskrænkes til enkelte Tilfælde m: v: d: 20 Dec: 1793.
8. Forordning sigtende til at udrydde den daarlige Tanke hos Almuen, at ansee som vanærende, at trække Huder af Heste og andre Kreature, dateret 31 Januarii 1794.
9. Cancelliets Skrivelse af 28 Sept: 1793, om Ophævelse af 6te og 10de Penge imellem Kongens/ Riiger og Lande i Europa, og de Danske Etablissemene i Ostindien, fra Stiftet communiceret 12te Oct: 1793.
10. Kongl: Resolution 27 Nov: 1793, igjennem General Toldkam/m/eret, om Afgift af Næver som udføres fra Norge, 10 proC:to, af Værdien, 30 skl: Vogen, fra Stiftet communiceret 21 Dec: 1793.
11. Cancelliets Skrivelse af 21 Dec: d: A: at ingen for Lejermaal maae hensættes paa Vand og Brød, førend Resolution fra Cancelliet, efter Forestilling dertil, er indhæntet, fra Stiftet communiceret 4 Januarii 1794.
12. Rentekammerets brev af 1 Feb: 1794, at ingen fremmed Mynt i de Kongl: Kasser maae modtages, undtagen de i Placat af 28 Feb: 1761 benævnte.
13. Cancelliets Skrivelse af 1ste Febr: 1794, at af Regiments Kasserne skal udredes Bekostningen paa det unge Mandskabs Hensættelse paa Vand og Brød, for ej at kun/n/e betale Bøder for Udeblivelse fra Sessionen, communiceret fra Stiftet 15 Feb: 1794.
14. af 8de Martii 1794 at for TingsVidner for alle ulykkelige Tilfælde, intet skal betales, og slige TingsVidner for flere i een Gaard maae udfærdiges under eet, fra Stiftet communiceret 22de ditto.
15. Kongl: allern: Rescr: 7 Feb: 1794 fra Stiftet communiceret 22 dto: om Regnskab for umyndiges Midler, med Udkast til en Anordning derom.
16. Cancelliets Skrivelse 22de Martii 1794 om hvorvidt udgivne Vilkors Forpligter udgiven til forrige Lejlændinger paa de til Officeer Bolig udnævnte beneficerede gaarde, ved Afstaaelse til nu værende Lejlændinger, skal være gyldige, communiceret fra Stiftet 5 Apr: 1794.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen fol: 1b. og Oberformynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 76b. Lars Ebne contra Haldor Ebne.

Citanten paastod Dom til næste Ret.

Haldor Ebne begjærede Sagen opsat til agtende Contra Stevning næste Ret /: bet:

Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Citanten protesterede imod Opsættelse. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 77a. Tjæran Tjælle contra Samson Leithe.

Citanten i Rette lagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme lovlig at have forkyndet i den Laugdagedes Fraværelse i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Fader og den Laugdagedes Hustrue.

Citanten

1794: 87b

derefter anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel, end videre i Continuation af forrige Indstevning, ladet til dette Ting og Tiid indkalde Samson Johan/n/esen Leithe, til at anhøre Vidner, og lide Dom efter forrige Indstevning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Lars Jonsen tjener paa Lechnæsset, [sit] Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Indstevnte og Laugdagede, blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss. og Lars Larsen Weelen Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og aflagt Forkyndelsen i Indstevntes Fraværelse i hans Huus, i Paahør af hands Hustrue og hands Fader.

Citanten begjærede Vidnet paaraabt at gjøre sin Forklaring. Vidnet mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter fremstod som

5te Vidne Lars Jonsen Lechnæs, anmeldte sig gam/m/el 16 Aar, var sidst til Guds bord afvigte Høst, ej Slægt til nogen af Parterne, aflagde Eed og forklarede: At afvigte Som/m/er i Høeslaatten, bad Samson Johannessen Leithe, som selv ejer Øg, det Vidnet ikke rettere vidste, end da var i Fjeldet, at Vidnet skulde gaae op i Fjeldet, og tage et Øg, hvis det og var, og bringe ham hjem, til at ride med Posten, som han ellers fører gaaendes \til Etne/ og kom/m/e lige saa fort til Fods, som Post Vejen over Fjeldet, ridende, da Fjeldet er højt baade op og need, da Vidnet gik i Fjeldet, og tog det første Øg han fandt, som var paa Lechnæs Støelen, da den gik og græssede, og veed ej hvis det var, det hand førte hjem efter til Leithe, men Samson Johannessen mødte ham i Hagen, og tog Øgen, og sagde: de(t?) (den?) maatte eje Øgen hvem Fanden det maatte være, saa tog han den; og derpaa satte Samson Johannessen sig paa Øget med Postsækken, og reed afstæd, alt det Øgen kunde springe, saa længe den slette Mark varde, og Vidnet kunde see det, og siden fik Vidnet vide, det var Citantens Øg, som Vidnet hændede, det og har hørt af Indstevnte selv. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilpørge, blev h/an/d dimitteret.

For eet Vidne betalt 8 skl: skr: Aatte Skilling.

Citanten begjærde det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom, og derved Samson Johannessen tildømt for det forbrudte at erlægge Bøder, og erstatte Citanten for Skade paa Øgen samt for Sinkelse og Savn til sit Arbejde 4 rd:, og Processens Omkostninger skadesløs 10 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Høste Tinget 1794 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskrevet og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle. /: betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark Fire Skil: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 77a. Fogden contra Tjæran Axland.

Actor i rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Actor som ikke har kunnet opspørge fleere Vidner, paastod Dom, til Confiscation, Bøder og Actionens Omkostninger, deriblandt Stevnings Penge 4 Mark.

Tjæran Erichsen Axland mødte, gl: 27 Aar, /: betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skil: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Contra Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Actor Hr: Foged Koren som Actor, at høre Vidner, som stevnte ere, og tage imod Dom, til Frifindelse for Actors Tiltale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Tørres Larsen S:E: p: Tjelle, og Lænsmand Peder Gjelmervigs Enke Guri Elias Datter, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Ytre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen, afhjemlede under Lovens Eed, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, og de alle møder.

1794: 88

Alle de Indstevnte mødte, og vedtog lovlig Varsel.

Actor i Rettelagde Præstens Attest om den Indstevntes Alder, som blev oplæst saal: men maatte protestere imod Contra Vidners Førelse, siden de forhen førte Vidner, ikke derimod ere stevnte.

Indstevnte og Contra Citanten paastod sine Contra Vidner førte, uagtet de forhen af Actor førte Vidner, ikke derimod ere stevnte.

Retten eragtede: Da de forhen i Sagen førte Vidner ikke ere stevnte til disse at paahøre, saa kan \ikke/ imod Lovens p: 126 a: 13 tillades, de nu indstevnte Vidner at føres, forinden Lovens Bydende er efterlevet.

Indstevnte benægtede at have ejet eller handlet meere i den af 1ste Vidne omvundne Jægte Ladning Veed, end det halve, erindrer, ej Prisen, rettere end 8 Mrk: Favnen, og 8 Favner Contra Citantens Part. Har ej mere end een gang til, kjøbt og solgt Veed 17 å 18 Favner som 2det Vidne har omvundet, pr: Favn 7 mrk: Skinden har Vidnet slidt i Klæder. Korn har Contra Citanten og kjøbt fra Jedderen, og solgt her omkring, uden \halvt en udi/ een Jægte Ladning 10 td: \de 5 tønner hans Part/ for 9 mrk: tønden. Ellers er vel ej gift eller boesat, men har tjent 2 Som/m/ere 1792 og 1793 hos Enken paa Gjelmervig. Dette var det Contra Citanten agtede med de indstevnte Vidner at beviise, men da han ej nu kan faae sine Vidner førte for en Formalitets Forglemmelses Fejl, da Tørres Tjelle skulde vidnet om Contra Citantens Anpart for det halve i den eene Veed Ladning, og Peder Gjelmervigs Enke om Contra Citantens Tjeneste hos Hende; Saa frafaldt han sine Vidner, men er villig at bekræfte sit Foregivende med Eed for endeel, men ikke i alt, da det er saa længe siden, det har tildraget sig.

Actor paastod Dom til næste Ret.

Contra Citanten paastod Dom til næste Ret til Frifindelse.

Sagen blev til Doms optagen til Høste tinget 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 77b. Fogden som Actor contra Lars Nielsen Tarraldsøen.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Attest om Indstevntes Alder, som blev oplæst saal:

Indstevnte /: betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark aatte Skil: :/ benægtede, at have handlet, videre, end een Stud han imodtog af en Mand for Gjæld 3 rd:, som han solgte for 3

rd., og halvparten i et andet Bæst, en Koe, og Indstevntes halve Part deri var 3 rd: 1 mrk:, samt 3 Smaler kjøbt [for]? 5 mrk: Støkket, er 2 rd: 3 mrk: Korn har Indstevnte ej handlet med meere end 5 td: kjøbt for 8 mrk: tønden, og solgt her omkring. Videre har slet ikke handlet, og paastod Dom til Frifindelse.

Actor declarerede ej at har kunnet opspørge fleere Vidner, og indlod Sagen til Dom til næste Ret, til Confiscation, Bøder og Omkostningers Erstatning deriblandt Stevningspenge 4 mrk:

Indstevnte indlod Sagen til Dom til næste Ret til Frifindelse.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 334. Johannes Olsen Løvigens No: 84 Obl: til Leutenant W: Dahl og Torbjørn Lande 500 rd: dateret 1 Maj 1787 af Creditorerne qvitteret 23 Dec: 1793.

NB: Afdrag af No: 5 p: 331. Ole Christensen Tjelflaats No: 67 Obl: til Lars Eliassen Lechnæs i alt 270 rd:, d: 16 April 1787, deraf efter Creditors qvittering 22 April 1794 betalt 70 rd: til Afdrag. NB:

Mads Erichsen Tjelmeland No: 41 H: C: gds: Obl: til Helje Rasmussen Sæverejde 300 rd: d: 14 Sept: 1789 qvitteret af Creditors Enke efter Testamente den 22 April 1794 No: 5 p: 478.

No: 5 p: 269. Torger Siursen Wiiche No: 32 Obl: til Helje Rasmussen Sæverejde 200 rd: d: 2 Maj 1786 qvitteret som ovenmeldt den 22 April 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 28 Nov: 1793 efter Tollev Torkelsen Indre Næss Jordegds: Udlægget i Skjødebogen extraheret.

Johannes Larsen Skde til Anfin Johannessen paa Indre Bouge No: 29 H: C: gds: 2 Løber Smør før Aftag og efter Aftag 1 ½ Løb Smør for 250 rd:, d: 28 Dec: 1793.

Knud Monsens Skjøde til Mons Knudsen paa Wiiche No: 32 1 pd: 15 mrk: Sm: efter Aftag for 148 rd: dateret 22 April 1794.

Mons Knudsen Wiiche No: 32 Vil Kors Contract til Knud Monsen og Hustru dateret 22 April 1794.

Afkalde publiceret

Myndtling Lars Larsen Bougstøes Faders for Arv 6 rd: 5 mrk: 7 s: efter Lars Larsen Bougstøes Hustr: Skfte og Afkald af 21 Marti 1794.

Myndtling Brithe Anders Dt:s Formynders af 6 Janv: 1794 for 5 rd: 2 mrk: 9 s: ved Skfte sam/m/e Dato efter Thor Halvorsen Sæverejde.

1794: 88b

Afkald

Myndtling Anne Ols Datters Formynders for 7 rd: 2 mrk: 4 4/5 s: af 16 Janv: 1794 ved Skfte efter Torbjørn Halvorsen Karitræes Enke.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23de April continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 75b. Johannes Sæverejde contra Ole Waagen.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Ole Waagen mødte.

Vidnet Ole Bjørnsen Tvedt mødte, som Citanten begjærde i Eedtagen og afhørt (en?)d at gjøre sin Forklaring, da han fremstod som Hoved Citantens 6te Vidne, og blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og {paa Sagen efter} anmeldte at være Huusmand under Tvedt gl: 40 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen efter Indstevningen, samt paa begge Parter under Examinationen anbragte Erindringer og mundtl: Spørsmåale uden for Protocollen forklarede: At Høsten 1791 var Vidnet i Arbejde i Korn Skuren i Etne paa Winnie, da Contra Citanten Ole Olsen Waagen den yngre, kom ledende med 2 Kiid, og talede med Vidnet, og sagde han kom fra Schiold, mindes ej deres Couleur, eller deres Værd; og videre sagde Contra Citanten, at han fandt dem paa Schiold, men vidste ikke, enten de vare hans eller Johannes Sæverejdes Kiid, og er det sidstmeldtes Kiid, saa skal han faae Ordre, eftersaae ej deres Mærke. Dimitteret som de forrige.

Citanten for dette Vidne betalte 4 s:

Hoved Citanten declarerede ej at have flere Vidne og begjærde det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Hoved Citanten paastod Dom til Erstatning for Kiidene med 1 rd: 3 mrk:, Bøder for denne ulovlige Omgang, og Sagens Omkostninger erstattet med 12 rd:, saaledes indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Contra Citanten indlod Sagen til Doms til Frifindelse, da han ikke vidste ikke!! andet end det var hans Kiid, eller enten de vare hans eller hvis det skulde være, og paastod sig Omkostningerne erstattet med 6 rd:, saaledes paastod Dom til næste Ret.

Begge Parter indlod Sagen til Doms.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 75a. Torkel Sioe contra Torger Closteret.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Torger Aarentsen (Aarntsen) Halsnøe Closter mødte og vedtog lovlig Varsel.

Citanten i Rettelagde til Beviis i Sagen en qvitteret Regning fra Kjøbmand Jochum Jørgens i Bergen af 8de April 1793 som blev oplæst saal: derefter forklarede: At han var med Indstevnte i Bergen den Tiid Regningen lyder, hos Kjøbmanden, da Indstevnte begjærde de anførte Vahre, men Kjøbmanden ej vilde betroe ham dem, da Citanten der for caverede, og paa den Caution fik Indstevnte dem, og da Indstevnte ej har betalt Regningen, har Citanten maatte betalt den for ham; Thi paastaaer han nu disse 2 rd: 4 mrk: 8 s: sig igjen af Indstevnte betalt, med denne Sags Omkostninger 3 rd: 3 mrk: saaledes paastod Dom.

Indstevnte /: betalte Tilsvarepenge 20 s: skr: En Mrk: fire Skl: /: benægtede aldeles at have faaet disse Vahre af den Kjøbmand Tron Holm eller h/an/ds Eftermand i Egteskabet Jochum Jørgens, {eller saadanne} \men Vahrene vel af dem begjært, men blev \dem/ nægtet, og ikke begjærde Citantens Caution, ej heller fik Vahrene, altsaa ikke kan betale dem; Dernæst i Rette lagde skriftl: Indlæg af 5 Apr: 1793. som blev oplæst saal: derefter paastod Dom til Frifindelse, og Omkostningers Erstatning.

Citanten, da Indstevnte nægter Søgemaallet, maatte begjære Sagen opsat til at skaffe nøjere Beviis /: betalte Opsættelse 6 s: skr: Sex Skilling /: Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 78a. Foget Koren som Actor contra Willum Tvedt.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal: samt Præste attest saal: Declarerede ej at vide flere Vidner, og paastod Dom til Confiscation, Bøders Udredelse, og Omkostningers Erstatning, deriblandt Stevningspenge 4 Mrk: saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel og nægtede, at have handlet videre end den {Indst} omvundne Stud for 5 ½ rd: kjøbt og solgt for 5 rd: 4 mrk: 8 s: den han tog for Skyld, de 3 gjæld bukker for 9 rd:, tog hand og i Skyld for tilgodehavende og solgte

1794: 89

for sam/m/e Penge. Ligeledes taget imod en Hæst for tilgodehavende laante Penge 5 rd: 3 mrk:, og solgt for 5 rd: 4 mrk: 8 s: Meere har ej handlet, og dette er passeret paa et Aars Tiid, og paa et par Aars Tiid ej har tjent, er og ej gift eller boesat. Vilde ej betale Tilsvarepenge, som han sagde, hans Officeere, da han er Soldat, har forbudet ham. Har ej videre at svare i Sagen, men indlader den til Doms.

Actor paastod Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 3 fol: 84. Knud Monsen Wiiche No: 32 Obl: til Ole Olsen Waagen paa 55 rd:, d: 14 Nov: 1777. af Creditor qvitteret 8 April 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Mads Erichsen Tjelmelands Arvingers Skjøde til Ole Torgersen paa Tjelmeland No: 41, i alt 1 ½ Løb Smør ½ Hd:, for 504 rd:, st: 14 Janv: 1794.

Ole Torgersen Tjelmelands Odels Løsnings Contract af 14 Janv: 1794 om Tjelmeland No: 41.

Mads Erichsen Tjelmeland No: 41. h/an/ds Børns Formynderes Vilkors Contract til Ole Torgersen og Hustrue d: 14 Janv: 1794.

Johannes Olsen Løvigens Skjøde til Torbjørn Jonsen paa halve Løvigen No: 84 1 L: S: ½ Hd: for 650 rd:, d: 29 Nov: 1793.

Børge Engelsen Sioe No: 4 H: C: gds: Odels Løsnings Contract til afg: Torger Olsen Sioes Børn, om Sioe d: 5 Nov: 1793.

Torger Siursen Wiiche Skde til Tørres Gudmundsen paa Wiiche No: 32 efter Aftag 2 pd: Smør for 236 rd:, d: 20 Dec: 1793.

Tørres Gudmundsen Wiiche Obl: til Helje Rasmussen Øfre Sæverejdes Enke paa 199 rd:, Rente 4 prC:t, Pant 1 pr: i Wiiche No: 32 2 pd: Smør efter Aftag d: 22 April 1794.

Publiceret

Foged Korens Opbydelse af 914 rd:, h/an/ds umyndige Søns Arve Midler at faae til Laans imod Rescriptmæssig Pant til 11 Dec: 1794, og Pantet taxeret dateret 22 April 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 78a. Fogden som Actor contra Peder Johannessen Yttre Tungesvig. Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Actor fremlagde Præste attest af gaars Dato saal: derefter paastod Dom til Confiscation, Bøder og Sagens Omkostninger deriblant Stevningspenge 2 mrk: 8 s:, alt til Forbrydelse.

Indstevnte mødte, vilde ej betale Tilsvarepenge, tilstod ej at være gift eller bosat, og har kun handlet et par Aar, med 10 Smaler, som han købte og solgte for 8 rd: 3 mrk:, en Koe for 5 rd: 3 mrk:, og en Ladning Jægteveed 12 Favner á 8 mrk: er 16 rd:, Veed ej at have handlet videre, og paastod Dom til Frifindelse, da han ej vidste det var forbudet, saaledes indlod Sagen til Dom.

Actor vidste ej flere Vidner, og indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 78b. Fogden som Actor contra Jacob Larsen Aaseim.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Videre i Rettelagde Sogne Præstens Attest som blev oplæst saal: Derefter da han ej ved flere Vidner i Sagen, paastod Dom til Confiscation, Bøders Udredelse, og Omkostninger for Actionen at betale deriblandt Stevningspenge 2 mrk: 8 s:, saaledes indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Indstevnte betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte skl: og anmeldte at være i fast Tjeneste bestandig, men ej gift eller boesat, og har kun handlet eet Aar, med en gjældStud for 4 rd:, og solgt for sam/m/e Penge, og Galten kjøbt for h/an/ds Fader \gl: 80 Aar til at leve af/ for 9 mrk:, og h/an/ds Fader fik den for sam/m/e Penge, og nogle Smaler byttet for en Øg, solgt for 14 rd: 1 mrk: 8 s:, 2 geeder kjøbt og solgt for 1 rd: 3 mrk: begjærde Sagen opsat til at føre Vidner, at Galten var kjøbt for hands Fader som er Vilkors Mand, og ej har styret Jord de sidste 16 Aar, og at Indstevnte har kjøbt og solgt for sin Fader, og med sin Faders Penge, og var den Tiid hos sin Fader til Halve, og tjente hos en Anden til Halve. /: betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Jon Larsen Lechnæs Hustrues Arv:s Skde til Jon Larsen Lechnæs paa Lechnæs No: 77 1 ½ Løb Smør for 261 rd:, dat: 4 Nov: 1793.

Anfin Johannessen Jndre Bouge No: 29 H: C: gds: Vilkors Contract til Johannes Larsen og Hustrue, dateret 22 April 1794.

Tingsvidne om en Afsindig

Skibredets Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss anmeldte at her i Skibredet er et qvinde Menneske Navnlig Christi Lars Datter, hvis Fader er en fattig Huusmand Lars Steffensen Ekre, hvilken Christi Lars Datter omtrent 30 Aar

1794: 89b

gammel, er gandske afsindig, saa hun gaaer omkring, og vil ikke lade sig raade, og af Faderen ej kan holdes hjemme, men løber omkring og truer med Mord og Brand, hvorom han fremstillede efterskrevne til at gjøre deres Forklaring, og ellers bad Almuen tilspurgt, om Rigtigheden, saavel som om hendes og hendes Faders Fattigdom, til dette TingsVidne at insinuere høj Øvrighed, til Foranstaltning om hendes Bevaring, saa Almuen og Bøygden kan være sikker for hende paa Liv, Helbreed og Huus og Ejendeele.

Fremstod Mons Larsen Tejgendahl Huusmand og forklarede: At hun tjente hos ham 1 ½ Aar, indtil for 3 Aar siden da hun gik fra Forstanden, har og ellers været fra Forstanden en gang før, og af Anledning hun har tjent hos ham, kan han ikke holde hende fra sit Huus, men hun er der altid, og føres hun bort, kommer hun igjen, og hos ham slaaer hun \i/ støkker, Vinduer, og hvad hun kan sønderslaae, har og ofte slaget ham, alt i afsindighed, har og truet ham paa Livet, og i den Hensigt viist ham baade Øxe og Kniv, saa han er i Frygt, baade Nat og Dag for Liv, Helbred, Huus og Hjem, og for Ulykke derpaa, enten ved Mord eller Brand, og er derfor begjærende hende bevaret, da andre Folk i Bøygden og er i Frygt for hende.

Fremstod Jon Nielsen Radsmand hos forrige Deponent, og bevidnede Ord til Andet Mons Larsens Deposition.

Fremstod Siri Halsteensdt: Hustrue til næst forrige, og bevidnede Ord til Andet, første Deponents Andragende, og at hun og Mand var i Frygt for Ulykke, enten paa Huus og Gods, eller Liv og Helbred.

Fremstod Brithe Johans Datter gift med Torger Nielsen Wiiche, boer tet ved Mons Larsen, og forklarede \som/ Mons Larsen i alt, undtagen ej seet den Afsindige viise Mons Larsen Øxe og Kniv, men hørt selv, at Hun har truet ham at dræbe ham, og at hun har slaget og revet ham blodig i Ansigtet.

Fremstod Lars Olsen Tejgendahl og anmeldte, at veed Christi Lars Datter er gal og Afsindig, at Folk i Bøjgden er bange for Ulykke af hende, ved Jld eller i andre Maader som hun ofte har truet med, imod Mons Larsen, og sagt hands Huus var ej hands Huus, men hendes Huus, og forleden Dag sprang hun efter Willum Larsen Tvedt med Øxe, men han undløb, Deponenten har og seet, at hun har sønderslaget Mons Larsens Vinduer, og hands Boeskab, og slaget ham selv, revet ham i Haar og Ansigt, Saar og blodig.

Fremstod Willum Larsen Tvedt, og som tjenende forrige Deponent, forklarede ligesom Han, og \hun/ truede Lars Olsen Tejgendahl at vilde dræbe ham, og løb efter Deponenten med Øxe.

Almuen blev herom tilspurgt, som eenstemmig sagde: At have hørt hendes Galenskab i omtrent 3 Aar, og at hun har været Mons Larsen saaledes til Fortræd, som før er anmeldt, og andraget, og truet adskillige Andre med Ildebrand, og at \vil/ skjære Struben ud paa Folk, og løber saaledes omkring, saa hele Bøjgden er i største Frygt for Christi Lars Datter, og for Ulykke af hende, enten paa Voxne eller Børn eller Huus og Hjem, og eenstemmig vilde bede at hun maatte forvares paa Publices Bekostning, da baade hun og hendes Fader er fattig.

Mons Larsen og Jon Nielsen endnu anmeldte, at Fogden havde ladet gjøre Jern til Hende, som Faderen har imodtaget, og taget Hende med sig for at lægge Hende i Jernet, men Faderen har ikke lagt hende i Jern, og begge androg, at de tør ikke være i Huuset om Natten af Frygt for hende, uden enten selv at vaage eller holde Vagt for deres Huuse ved Andre, og at Faderen ej binder Hende, er for at slippe at føde Hende.

Lænsmanden begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Saaledes sluttet.

Udstædt

Ny Sag

Osmund Tjæransen fra Ørnæss i Ryfylke gl: 20 Aar med Curator h/an/ds Farbroder Tollev Osmundsen Ørnæss, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Olsen Løvigen for til Citanten skyldig værende 47 rd: 5 mrk:, adskillig Gjæld, derom at høre stevnte og ustevnte Vidner, og lide Dom til Sam/m/e med Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Niels Tørressen Tarraldsøen og Aad Larsen Norebne, deres Eedelige Vidnesbyrd at udsige, ligesaa som Vidne Mons Olsen Løvigen.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved Johannes Løvigen selv, men Mons Olsen var ej hjem/m/e; thi aflagde de Forkyndelsen i hands Huus for h/an/ds Hustrue. De andre 2 Vidner møder.

Johannes Olsen Løvigen blev paaraabt tree gange men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde de mødende Vidner, som ere Beskikkelse Vidner,

1794: 90

afhørte; thi blev de forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning efter Lovens Forskrift til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som Beskikkelses Vidner

1ste og 2de Vidne Niels Tørressen Tarraldsøen S:E: gl: 70 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, og Aad Larsen Norebne S:E: gl: 40 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At for 3 Uger siden vare de efter Citantens Begjæring med ham, til Johannes Løvigen, for Beskikkelse viis at tilspørge ham om Citantens Krav, men da Johannes Løvigen saae dem, løb han af, og de fandt ham ikke, saa de ej fik tale med ham. Veed ej videre, og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge blev de demitteret.

For 2 Vidner betalt 2 Mrk: \skr: To mrk: /

Det 3de Vidne Mons Olsen Løvigen møder ikke.

Citanten i Rettelagde en Attest fra Hr: Cancellie R/aa/d og Sorenskriver Bull af 17 April 1794 saal: samt Regning paa det paastevnte til Sum/m/a 47 rd: 5 mrk:, som blev oplæst saal: Og da det eene Vidne og Johannes Olsen Løvigen ikke mødte, saa maatte han begjære Sagen opsat med Laugdag og Forelæggelse.

Retten da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Høstetinget 1794 at møde, og svare til Sagen, ligesaa forelagde Vidnet Mons Olsen Løvigen til sam/m/e Tiid under Falsmaals Straf at møde, sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge; hvilken Laugdag og Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskreven, og lovlig at lade forkynde, samt til Tægte dag for Retten afhjemle.

Betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt 2 mrk: 4 s: skr: To Mrk: fire Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Justitz Tingsvidne Sag

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren, anmeldte som Actor, at have paa Justitiens Vegne med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde med lovlig 4 Ugers Varsel ledig Karl Tørres Jonsen Siøvungen sig opholdende paa Siøvungen i F:berg Skibrede, ang:de af ham forøvet ulovlig Handel, derom at høre efterskrevne indstevnte Vidner Knud Pedersen Toftekalven S:E: og Colben Poulsen Bjørgen S:E:, hvilke som Vidner til Eedelig Vidnesbyrd at aflægge, herom, er indstevnet under Lovens Falsmaal, alt til et lovligt TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Weelen Skaffer, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved Tørres Jonsen selv, og Vidnerne møder.

Tørres Jonsen Siøvungen blev paaraabt men mødte ikke, eller møde lod.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede.

Actor begjærde de at gjøre deres Forklaring.

Fremstod som 1ste Vidne Knud Pedersen Toftekalven, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og forklarede, at være gl: 40 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Paagjældende beslægtet eller besvogret. Veed ej videre, end at Indstevnte er hverken i Tjeneste eller givt!! (gift) eller boesat, og om hans Handel veed ej andet, end at han har kjøbt Træ Materialer paa Svinevigen til at bygge sig en Stue af, som endnu staaer i Bygning, men har intet solgt deraf, ej heller veed han har kjøbt eller solgt noget. Har vel hørt som Rygte, at han har handlet med Bæst, men veed det ej selv. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Actor havde ej videre, Vidnet at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Colben Poulsen Bjørgen aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og forklarede: At være gl: 72 Aar, og i øvrigt i alt som 1ste Vidne ord til andet. Dimitteret.

Hr: Fogden begjærde det passerte som TingsVidne sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

Saaledes sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Ole Torgersen Tjelmelands Obl: til Helje Rasmussen Sæverejdes Enke paa 300 rd: Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Tjelmeland No: 41 Halsnøe Closter gds: 1 ½ L: S: ½ Hd: d: 23 April 1794.

Torbjørn Jonsen Løvigens Obl: til Erich Pedersen Aakre paa 390 rd:, Rente aarl: 10 rd: 84 s:, Pant 1 pr: i Løvigen No: 84 1 Løb Sm:, ½ Hd: d: 23 April 1794.

Ole Torkelsen Skde til Johannes Johannessen paa Lundahlen No: 45 12 mrk: Sm: for 40 rd: dateret 23 April 1794.

Lars Olsen Tejgandal No: 76 Vilkors Contract til h/an/ds Fader Ole Larsen \og Hustrue/ dateret 23 April 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 24 April 1794. continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 f: 442. Torger Olsen Sio!! (Sioes?) Myndtling Lars Olsen Sæbøe Nedre No: 5 H: C: gds: Obl: til Halvor Sæbøe, Anders Sæbøe og Niels Olsen, i alt 121 rd: 5 mrk: 1 s: qvitteret 20de Dec: 1793 af Arvingerne efter de 2 første, og efter Halvor Sæbøes Hustrue, samt Niels Olsen selv.

1794: 90b

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld og qvitterings Bøger anvist

Lars Siursen Indre Tungesvig No: 62 til Jacob Jacobsen paa Plads Buenæsset, Harkestranden og Skoven derpaa, Løjen fra Opkomme til Borgerled, og Mitgaathe Juve. Conditioner: selv bebygge Pladset og eje Huusene Aarl: Afgift 2 rd:, 4 Dages Arbejde Ej hugge uden Udengjærdes, og kun til Brændeveed Fri Hage for det Pladset selv kan vinterføde fri gjætning for sin Smale og fri Malning d: 25 Nov: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Hr: Foget Koren til Christen Jespersen, paa Plads paa \Eide/ Bøen, Kalvebejte, gandske til Haaegjærdet mod gaarden Sioe, deels udmærkt med grøfter, og deels med Stene.

Conditioner: Aarl: Afgift 2 rd: og 3 Dages Arbejde, men sælger eller bortbygslers Ejeren Ejde, da svarer Huusmanden eller Enke, Aarl: efter Mands Skjøn, hvad som fastsættes første Aar, skal arbejde for sin Husbond for Dagløn Sine Creaturer og Faaer, have i Fælleds Udmark Brændeveed intet uden Torv af Torvmyren paa Pladset Torvmyren den samme er ellers tilfælleds ogsaa for Ejeren eller Jordens Bruger paa Ejde, Huusene ejer Huusmanden, undtagen et nyt Tøm/m/er huus tilhører Fogden d: 18 Janv: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Lars Olsen Hvidevold til Peder Pedersen paa Hvidevold No: 9 H: C: gds: ¾ L: S: ½ Hd: paa 15 Aar fra Vaar 1795 før brugt af Ejeren, som skal vedligeholde gaardens Huuse, og ikke Lejlændingen, som ej maae hugge andet end Brændeveed; og Ejeren forbeholdt sig i Hellebraattet, at rive Heller til Gaardens Huuse Ejeren forbeholder sig fri Malning paa gaardens Qværn Dersom Odelsmanden vil tiltræde Jorden, Abraham Abrahamsen før de 15 Aar, dog ej før 14 Aar skal Lejlændingen vige imod at faae af Jorddroten Odelsmanden 2 rd: 4 mrk: betalt dt: 23 April 1794. Manuf: H: 1 mrk:

Lieut: Wilhelm Dahl paa Handeland No: 42 til Jon Endresen paa Plads Græ(..?)hollen, Livstiid. Cond:r: Aarl: Afgift 4 mrk: og 3 Dages Arbejde I gaardens Hage kun een Koe Fri Brændeveed Huusene ejer Huusmanden d: 6 Nov: 1793. Manuf: H: 8 skl:

Bemelte Lieut: Dahl til Gunder Monsen paa uskatlagt Plads Hagen, Livs Tiid. Cond:r: Aarl: Afgift 8 mrk: og 4 Dages Arbejde Ej meere i Hagen end kan Vinterføde af Pladsets egen Avl Fri Brændeved Huusene ejer Huusmanden d: 6 Nov: 1793. M:f: H: 8 skl:

Aalunds Kirke Ejer Berje Næshavns til Lars Olsen paa Tejgendal No: 76, Ldskd: 1 Løb Smør, deraf de 18 mrk: tilhører Kirken med Bygsel, det øvrige ejer Lars Olsen Landskylden, men Kirken OverBygselen før brugt af Ole Larsen som med Hustrue, skal have Vilkor efter aparte Contract d: 23 Apr: 1794. M:f: H: 1 mrk:

Dto: til Mons Larsen paa Tejgendalsvigen 44 skl: Penge under Tejgendal No: 76, før brugt af Mons Larsen som Ejer særdeeles Cond:r: maae ej hugge paa Bøen, uden i sær Fald naar ej andre Steder kunde fremkommes d: 23 April 1794. M:f: H: 8 skl:

Cancellie R/aa/d Schiøtz paa Millie No: 72 til Siur Jonsen paa Plads Fladene, Condition[er]: Huusmanden ejer Huusene til Under brug Bræde, Skav, B(..?)ste, Løv, eller andet, intet maa hugge paa Pladset eller i Udmanrken, men skal bruge det Skad der er i Udmarken Skal hjælpe med et Menneske, at jage frem/m/ede Creaturer af \Millie/ Hagen og Fjeldet, og holde Tjelle Smalene fra Millie Udmark og Maae ej have i Hagen om Som/m/eren uden h/an/ds Melke kjør, og i Fjeldet h/an/ds gjeldbæster og Smaler og Gedder, og ej flere end Pladsets egen Avl kan vinterføde Naar Ejerens Kreaturer gjættes i Fjeldet, skal hans og, og Huusmanden gjætte en Dag hver Uge,, naar tilsiges. Skal gjøre 3 fri Arbejds Dage i Haverne (Hagene?) om Vaaren, og ellers arbejde deri for Dagsløn, naar tilsiges, og lære Have dyrking Holde Pladsets gjærder saa didlig(?) (tidlig?) i Stand (om?) Vaaren, som Millie Gjærder Ikke rejse eller arbejde for nogen, uden Tilladelse. Skal gjøre Ejerens Reiser og Arbejde, og Skyde(?) for sædvanlig Betaling, naar tilsiges Aarl: Afgift fra 1 Nov: 1794 Fem Rd: Han og Hustrue hørig og lydig, og h/an/ds Hustrue arbejde i Dagsløn, men tilsiges, ingen indtage til Huuse uden Tilladelse alt under Pladsets Forbrydelse efter eet eeneste Vidnes eedelig Udsigende, og uden videre Lov og Dom d: 26 Marti 1794. M:f: H: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidner examineret, i overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jon Jonsen Nøstvogen og Mikkell Andersen Storhoug, og befindes til 1793 Aars Udgang 201 rd: 5 mrk: 9 s: og af første Termin 1794 539 rd: 2 mrk: 1 s: i alt Summa 741 rd: 1 mrk: 10 s:

Optægnelse paa Qværnene i Skibredet, ligesom TingsVidne 128 Qværner deres Afgift eller Qværne Skat 2 rd: 71 s:

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 398. Lars Siursen Indre Tungesvig \No: 62/ Obl: til Lambreth Schaalnæs 200 rd: dat: 28 April 1788 af Creditor qvitteret 24 April 1794.

No: 5 p: 582. Aadne Johannessen Mortvedt No: 79 Obl: til Erich Rasmussen Fjøsne paa 120 rd:, dt: 26 April 1791 af Rasmus Erichsen Fjøsne som Creditors Fader og Arving qvitteret 20 Dec: 1793.

1794: 91

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Johannessen Lundahlen No: 45 Vilkors Contract til Ole Torkelsen Lundahlen og Hustrue, dat: 24 Apr: 1794.

Aadne Johannessen Mortvedt Obl: til Lambreth Larsen Schaalnæs paa 160 rd:, Rente 3 ¼ proC:t, Pant 1 pr: i Mortvedt No: 79 1 pd: 6 mrk: Sm:, ¼ Hd:, d: 24 April 1794.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Etne Skibredes Sommerting den 26de April 1794. sat og holdet paa Gjærde Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velvise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schieldal, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Peder Jonsen Axdal 4. Niels Torbjørnsen Indre Haaland 7. Jon Ingebrethsen Birk
2. Ingebreth Nielsen Ousnæs 5. Christopher Aslachsen Øf: Grindem 8. Christen
Gudmundsen Tvedten 6. Gotschalck Rasmussen Indre Haaland 9. Ole Olsen Fittie

b: gl: Laugrettesmænd

3. Niels Erichsen Wettestoe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibrede fol: 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her Folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 50b. Halvor Øjen contra Hans og Rasmus Frethe.

Hoved Citanten mødte, og fremstillede til nøjere Examination forhen i Sagen afhørte

6te Vidne Lars Halvorsen Entvedt, som under forhen aflagte Eed, svarede paa Hoved Citantens Spørmaal: Om Frethe Opsiddere og Ejere har bedet om Tilladelse af Øjens Ejere, at bejte i Hille og de øvrige sønden for Elven benævnte Steder? Rs: For omtrent 40 Aar siden hørde Vidnet som da tjente paa Øjen, at afg: Christen Frethe Fader til Hans Frethe, bad da værende Øjens Ejere, Citantens Fader, om Forlov og Tilladelse, at sætte nogle sine Christen Frethes fra Røldals Marked tilbageførte Øger i Bejte paa Hille; dette h/an/d bad om som Vidnet hørde, eet Aar, strax efter St: Hans Dag, det Øje Manden gav Forlov til, hørde ej nærmere Betaling. Contra Citanten tilspurgde: Om det var af Aarsag for Bejtets Skyld for Ufreds Skyld af Udyr? Rs: Der var vel de Tider Ufreed i Fjeldet, og skede Skade flere Sommere iblandt, men erindrer ej, om skeede det Aar, eller \veed/ om dette Forlangende var for den Aarsags Skyld. Med begge Parter Consence dimitteret som de forrige.

Begge Parter forklarde: At Øjen har sin Udmark baade Norden, og meest sønden for Elven, og Øjen Frethes Udmark er sønden for Frethe og Elven og Walmoe Udmark er sønden for Elven, imellem Øjens Hage østen for og Frethe Hage vesten for, grændser til Fjeldet, men Fjeldet paa det Sted er saa brat at hverken Øjen, Walmoe eller Frethe kan komme til Fjeldet sønden for Elven fra deres Udmarker, men de maae over Elven norden om over Blomstøelen, og da over Elven igjen, for at komme til Hille, og øvrige omtvistede Bejter. Alle 3 Udmarker, grændser Øjens/ til Hille sønden for Elven, Walmoe til det bratte Fjeld sønden for Hille, og Frethe Hage til sam/m/e Fjeld længere Vest.

Hoved Citanten begjærde TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Hoved Citanten derefter paastod Dom efter Indstevningen i alle Dele, i sær til Forbuddets Confirmation, og Contra Citanterne at holde sig fra de omtvistede Fjeld bejter, samt erstatte Hoved Citanten denne Sags Omkostninger med 28 rd: saaledes indlod Sagen til Dom.

Contra Citanterne begjærde Sagen opsat til næste Ret til over Sam/m/e ved Indlæg at indlevere sin Deduction. /: bet: Ops: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høste Tinget 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 50b. Fogden contra Niels Halvorsen.

Actor paastod Dom.

Niels Halvorsen blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod;

Thi blev Sagen til Doms optagen til førstkom/m/ende Mandag see Fol: 93a.

Opsat Sag fra fol: 51b. Elias Løvereide contra Torbjørn Liusnæs om Kul Veed.

Citanten fremstillede som

8de Vidne Lars Halvorsen Huusmand under Entvedt som efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At være gl: 50 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, samt om Sagen efter Indstevningen, og paa begge Parter under Examinationen anbragte Erindringer og mundtl: Spørsmåale, udenfor Protocollen, forklarede: At har tjent Citanten i 5 Aar, og fløttede derfra for 30 Aar eller 27 Aar siden, i den Tiid ejede hver af Parterne paa sin Side af Skiftes gjærdet, men veed ej om Ejendommen gik til gjærdet, eller hvor Skiftet var, i den Tiid huggede Citanten 2 gange Kul Veed under Trygle kleven paa Liusnæs Side af Skiftes gjærdet, erindrer ej hvormeget, og ikke veed

1794: 91b

Vidnet andet, end at Manden paa Liusnæs, Fader til Indstevnte, vidste det; thi da de brændte Kullene den eene gang, kom han til, og gav sig i adskillig Snak med Arbejderne, men uden at anke paa deres Forehavende. Veed ej om Sligt siden er passeret.

For dette Vidne betalt af Citanten 8 skl: og af Indstevnte 4 s: i alt Tolv Skl:

Vidnet veed ikke, om Liusnæs Manden dertil førend havde givet Tilladelse, eller og Tilladelse begjært. Vidnet dimitteret med begge Parter Consence som de Forrige.

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Citanten derefter paastod Dom til fremdeles at beholde den i saa lang udøvede Ret at hugge sin Kulveed paa Liusnæs Ejendom under Trygle kleven, og erstattet den af Torbjørn Liusnæs for Citanten opbrændte af Citanten huggede Veed, med ½ Rd:, samt Sagens Omkostninger erstattet med 9 rd:, og videre paastaaer, at Skoven er fælleds, for begge gaarde og Parternes Ejendomme, lige fælleds for de begge paa begge Sider af gjærdet, og uagtet Gjærdet som Vidnerne have omvundet, der er kun for Bejttet, og ikke for Skoven paa det Sted, og Trygle kleven er til fælleds og har været til fælleds alle Dage, saaledes paastod Dom til næste Ret.

Indstevnte paastaaer Frifindelse for Søgemaålet, og paastaaer at gjærdet er Skiftes gjærde imellem gaardene baade for Skov og Bejtte, og altsaa Citanten bør holde sig fra Trygle kleven, og alle Steder paa Liusnæs Side af Skiftes gjærdet, og erstatte Indstevnte for den hugne Veed 8 skl: og indlod Sagen til Dom, men paastaaer den til Aastedet henviist, eller og sluttet her ved Dom til næste Ret, naar Indstevnte bliver fri kjendt, og beholder sin Ejendom uforværmet.

Begge Parter indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Sagen blev optagen til næste Rett til Dom eller Kjendelse, til Høste tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 51b. Elias Løverejde contra Torbjørn Liusnæs om Gjærdene.

Indstevnte androg, at har ej fløttet noget gjærde, Citanten til Skade, men kun for, hvor den var kroget, at gjøre den liige, og derved har Indstevnte lagt meere fra sig, end vunden til sig, og har ikke gjort Sligt, før Citanten øvede saadant først, maaskee ej fuldt saa billigt, og da det ej kan paadømmes, uden alt af Retten at overse, saa paastod han Sagen til Aastædet henviist.

Begge Parter paastod Dom eller Kjendelse, hver efter sin Paastand til Høstetinget 1794.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 50b. Hr: Lieut: Weltzien contra Ole Gundersen.

Citanten meldte Sagen forliigt; Thi blev den for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 52a. Webjørn Qveta contra Bjørn Andersen Øjen.

Citanten \gl: 27 Aar/ mødte og anmeldte at være ved Vind og Vejr paa Rejse forhindret fra, til dette Ting, at faae udstyret agtende Continuations Varsel til Vidnerne Førelse, derfor maatte begjære Sagen til den Ende udsat til næste Rett. /: bet: Ops: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til H: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 52b. Thor Østreim contra Siur og Anders Østreim.

Citanten mødte og anmeldte at have til dette Ting og Tiid ved lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet indkalde Siur Olsen og Anders Pedersen Østreim, at høre fleere Vidner i Sagen, stevnte og ustevnte/ og lide Dom efter forrige Indstevning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrd at aflægge, Peder Knudsen Østreim.

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tollefsen Skafter afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv.

Indstevnte mødte og vedtog Varsel.

Citanten begjærde Vidnet, og fremstillede ustevnt Vidne Tørres Torbjørnsen Huusmand paa Fittie, edelig afhørt at gjøre deres Forklaring.

Begge Vidnerne mødte, og blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed og blev separerede, og fremstod som

6te Vidne Peder Knudsen Østreim Vilkorsmand, anmeldte sig gl: 75 Aar sidst til Alters forrige Høst, er Fader til Indstevnte Anders Pedersen Østreim, ej

1794: 92

videre Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen efter Indstevningen, samt paa begge Parter under Examinationen anbragte Erindringer og mundtl: Spørsmåle uden for Protocolen forklarde: At har selv ej et og beboet Anders Pedersen Østreims Brug i over 40 Aar, og afstod det til Indstevnte for 10 Aar siden, der er følgende Veje fra Udmarken til gaarden 1. en agste eller qværne Vej gaar fra gaarden i Ost, den har Siur Olsens brug altid brugt til qværnen, hele Aaret igjennem. 2. En Vej gaar fra gaarden i N: O: igjennem Helletræ braattet, den gaar over Bøen paa Citantens grund, og igjennem Bøe gjærdet, omtrent som den før gik, {...} \tvende/ Kugle Skud fra Thunet, men nu er af Thor forandret, at gaae igjennem Bøegjærdet, nærmere Thunet, omtrent et Kugle Skud nærmere end før, den Vej igjennem Helletræ Braattet, dens bemelte Forandring, er af Citanten gjort for omtrent 9 á 10 Aar \siden/, denne Vej har begge Indstevntes Brugs Opsiddere, altid før den blev forandret, brugt at kjøre deres Underbure hjem af Skoven, Brage og Older, hver Aar, og de have kjørt saalænge paa Som/m/eren som det dem fornøden gjordes, med deres Underbuur, uden Dispute, men kan ej huske, hvor langt paa Som/m/eren, om over St: Hans Dag, og om

Vinteren har de brugt sam/m/e Vej til Veed Kjørsel. Siden Vidnet afstoed Bruget, kan intet herom \nøjagtig/ forklare. Anden Vej end den igjennem Helletræ Braattet kan de ej kom/m/e, af den Mark der ligger udfor, {end} \hvor al?/ Underbuur, og andre Steder i Marken, hvor de kunde komme andre Veje, er Underburen bort huggen, og intet at faae, og Underburen er ej duelig, uden før St: Hans Dag, og til St: Hans Dag, ej længere der har ej vært Leed for Underburs Kjørselen, men gjærdet nedlagt, og bevogtet om Dagen, lagt i om Natten, og naar Kjørselen var forbi, blev gjærdet opgjort af Indstevntes Brugs Beboere, men Gjærdestøkket da som og nu før den nye Vej er paa Thors gjærdepart. Sam/m/e Vej siden den blev forandret, har sam/m/e Brugs Ejere brugt til denne Tiid, og saaviit Vidnet veed, upaaanket. 3de En Vej kaldet Geilen gaaer i N: W: fra Thunet til Udmarken den er umuelig at kom/m/e til for den Skov hvor Underburen falder, Østen og Norden i Marken, og der hvor Geile Vejen bær hen i Skoven, er Underburen borthuggen. Vidnet blev som de forrige Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Tørres Torbjørnsen Fittie gl: 39 Aar sidst til Alters afvigte Høst, h/an/ds Moder er Citantens halv Søster, ej videre beslægtet eller besvogret og paa Erindringer og Spørsmåale ligesom ved forrige Vidnes Examination forklarede: At tjente Indstevnte Siur Østrems Formand i 2 Aar, og fløttede der fra for \8/ Aar siden, og om Vejen \og alt/ forklarede som forrige Vidne med Forskjæl, at da var Vejen igjennem Helletræ braattet forandret af Cit:, saaledes som den nu er, og da kjørte Vidnet og h/an/ds Hosbonde, aldrig Helletræ braatte Vejen om Som/m/eren, efter gjærdene var gjort om Vaaren, og heller aldrig det befalet, men de kjørte deres Underbuur om Som/m/eren igjennem Geilen, og huggede Underbuure N: W: op i Marken og Skoven, men der var lidet Underbuur \da/, og veed ej hvad der er nu. Dimitteret som Forrige.

For 2 Vidner bet: af Cit: 1 mrk:, og af Indstevnte 8 s: i alt En Ort.

Indstevnte mødte /: betalt Contra Incamination 1 rd: 1 mrk: 4 s: skr: Syv Mrk: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Contra Varsel ladet til dette Ting og Tiid contra indkalde Thor Larsen Østrem, om disse omstevnte Veje at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derefter lide Dom, til Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, og til at Contra Citanterne nyder fremdeeles uforhindret Vejen igjennem Helletræ braattet, saaledes som den var, før Hoved Cit:, forandrede den, til deres Underbuur, at kjøre Sommeren til St: Hans Dag, samt erstatte Sagens Contra Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Ole Rasmussen S:E: p: Støele, Torbjørn Knudsen Huusmand under Hoved Cit:, Eli Aslachs Datter Enke efter Huusmand Jaran Olsen, og Johannes Olsen S:E: p: Løvig.

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal, og Skaffer Halvor Tollefsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Alle contra indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel undtagen Torbjørn Knudsen Østrem.

Videre anmeldte at have til disse Vidner at paahøre lovlig indstevnet Hoved Citantens førte Vidner Niels Tjæransen Gjærdesøen, Ole Pedersen Østreim, Niels Jensen Hovland, Jochum Jochumsen Wae, Knud Andersen Wae, Peder Knudsen Østreim, og Tørres Torbjørnsen Fittie.

Formeldte Stevne Vidner ligeledes afhjemlede, disse saaledes for Processens Skyld lovlig at have stevnet og talt ved de alle Selv, undtagen Niels Tjæransen og Knud Wae, men af-

1794: 92b

lagde Forkyndelsen i deres Huuse i Paahør, af h/an/ds Naboe Daniel Torbjørnsen og Hustrue, da den stevnte ej var hjemme, og i Knud Waes Fraværelse i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Hoved Citanten reserverede alt lovligt.

Contra Citanterne begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødende Vidner blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende.

Hoved Citantens Vidner blev paaraabt, hvoraf allene mødte Tørres Torbjørnsen Fittie, og Ole Pedersen Østrem.

Contra Citantens Vidner aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, derefter de bleve separerede, og fremstod som

Contra 1ste og Sagens 8de Vidne Johannes Olsen Løvigen, anmeldet sig 60 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, videre end med Anders Østrem som h/an/ds forrige Kones Broder Søn, og paa Erindringer og Spørsmåale ligesom ved forrige Vidners Examination, forklarede: At har ejet og boet p: Siur Olsen Østrems Brug i 16 Aar, og fløttede derfra for 22 Aar siden, i øvrigt Ord til Andet som Hoved Citantens 6te Vidne. Dimitteret som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 2de og Sagens 9de Vidne Ole Rasmussen Støele gl: 40 Aar, sidst til Alters afvigte Mich: Tider, ej Parterne beslægtet eller besvogret videre end Sødskende barn til Anders Østrem, og om Sagen samt paa Spørsmåale og Erindringer under Examinationen ligesom ved de forrige Vidner, forklarede: At er fød og opdragen hos sine Forældre paa Østrem paa Siur Olsens Brug, der han var til han var 18 Aar gam/m/el, og ellers Ord til Andet som 6te Vidne, undtagen ej veed, hvorledes siden han kom derfra, har været forholdet. Men N: W: i Marken, hvor Geile Vejen falder, er Underbuuren borthuggen, og fra N: O: i Marken hvor aleene der endnu er Underbure, endnu noget saavidt Vidnet har seet for 10 á 12 Aar siden, er ingen Vej kommendes uden igjennem Helletræ braattet. Dimitteret som de forrige.

Fremstod Contra Citantens 3de og Sagens 10de Vidne Eli Aslachs Datter, gl: 70 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, har de sidste 22 Aar været til Huuse paa Anders Pedersen Østrems Brug, om den Tiid forklarede: Ord til andet som 6te Vidne, i den Tiid Vidnet har været der paa gaarden. De sidste nogle faae Aar, har de om Som/m/eren i den Tiid de kjørte Underbuur igjennem Helletræbraattet, sat løst Leed, neml: Contra Citanterne, Nat og Dag, og siden sat det fast med Stolper og Paler!! (Paaler). Dimitteret som de forrige.

Contra Citanten betalte for 3 Vidner 2 mrk: 8 s: og Hoved Cit: 1 mrk: 4 s: i alt Tree mrk: og tolv Skl:

Contra Citanterne maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Contra Vidne Torbjørn Knudsen Østrem /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Retten da Vidnet Torbjørn Knudsen Østrem ikke mødte, forlangde ham at møde til Høstet 1794 under Falsmaals Straf, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge etc: afskedighet med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høstet 1794.

Opsat Sag fra fol: 53b. Rame, Ramsvig og Aasbø Ejere og Opsiddere contra Rasmus Fjøsne.

Af Citanterne mødte Samuel Rame og Hans Ramsvig og fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse og Laugdag som blev oplæst saal: hvorefter de anmeldte, at have frafaldt det forelagte Vidne, men ladet Laugdagen forkynde for Indstevnte.

Stevne Vidnerne Erich Henriksen Schjeldal og Halvor Tollefsen ibd: Skafter afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme lovlig for Rasmus Erichsen Fjøsne at have forkyndet, og talt ved ham selv.

Rasmus Erichsen Fjøsne blev paaraabt men mødte ikke, eller møde lod.

Citanterne begjærde det passerte sluttet, og som TingsVidne, sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom og derved Rasmus Erichsen Fjøsne tildømt at entholde sig fra deres Fjeld med sine Creaturer, og bortføre sit Støels huus, samt At betale for den Tiid han

1794: 93

har vært der, for hver Fæe bæst 8 skl:, og for hver Smale 4 skl:, Aarl: samt Processens Omkostninger 8 rd: og Bøder for hands Ulovlige Adfærd saaledes paastod Dom her ved Tinget til næste Rett, uden Aasteds Sag og uden Meddomsmænd.

Siden Rasmus Fjøsne ikke mødte, lod Retten Sagen beroe til næste Rett.

/: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høste Tinget 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkommende Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 28de April 1794. continuerede dette Ting.

Optagen Justitz-Sag fra første Rettes Dag fol: 91a. Fogden kontra Niels Halvorssen. Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom.

At Niels Halvorssen skal have spændt Elias Eliassens Hustrue Ingeborg Hans Dr: med Foden, derom er kun eet Vidne, og ingen flere Omstændigheder, saa det hverken er lovgyldig beviist, eller derom saa stærk Formodning at Samme kan virke Eed, Men at Han har slaget Hende med Spadeskift derom er vel ikke tvende Vidner, saa Han derefter kan dømmes skyldig, men i øvrigt ikke allene eet Vidnes tydelig Udsigende, men endog saa mange Omstændigheder udi alle de øvrige Vidners Forklaring, at der er saa megen Formodning, det ey Frifindelse kan finde Sted, uden Han sig det ved Eed kan fralægge; Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Niels Halvorssen Smed ved Etnesøen, om Han ikke efter Forordningen 14de Sept: 1792. imod denne Dom gjør Indsigelse inden tree Maaneder efter Sammes lovlige Forkyndelse, bør til næste Ting efter bemelte Tree Maaneders Forløb, og om efter Fr: 5te Novbr: 1723 Samme ey appellerer efter egen Indstevning til sit Værneting, aflægge sin korporlige Benægtelses Eed, at han ikke den 23de April 1792. har slaget Klageren Elias Eliassens Hustrue Ingeborg Hans Datter med Spadeskift eller andet Træ, og derefter for Aktors Tiltale i denne Sag, aldeles fri at være; Men i Mangel af enten Indstevning til bemelte Tid, eller da Benægtelses Eeds Aflæggelse, bør bemelte Niels Halvorssen bøde til Hands Majestæts Kasse for Stavhug efter L: 6 B:, 7 C:, 8 a: 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:, som til Distriktets Foged erlægges, og betale denne Aktions Omkostninger med Rettens Gebyr af Inkamination, Vidners Førelse, Opsættelse og Laugdag 3 rd: 12 s: skriver Tree Rigsdaler og Tolv skilling, foruden Akternes mulige vidtløftigere Beskrivelse om hver bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 1 rd: 4 mrk:, og Stemplet papiir, i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter at Dommen som meldt, er lovlig forkyndt, og den til Indstevning og Eeds Aflæggelse foreskrevne Tid er expireret, under Executions Tvang og Adfærd efter Loven. I øvrigt han for Aktors Tiltale frifindes. Extr: lev:t Fogden NB: Bøder

Bygselsedler med Reversaler tinglyst og qvitterings Bøger anviist

Ole Olsen Brendelands til Job Olsen Birkenæs paa $\frac{1}{2}$ part i Helleland No: 11 under Birkenæs No: 1 1 $\frac{1}{3}$ Spd: Korn Støele Kirke tilhørende, før brugt af Ole Tjæransen Birkenæs, d: 26de Apr: 1794. til Manufact: H: bet: 8 skl:

Dto: til Siur Olsen Birkenæs, paa sam/m/e Gods og \lige/ Ldskyld, før brugt af Ole Siursen Birkenæs dt: 26 Apr: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Rasmus Hansen Molnæs Skde til Mikkel Andersen Storhoug paa $\frac{1}{2}$ Schonevig Kirke for 70 rd., forhen i Pantebogen for Schonev: Skibr: indført, her tinglyst henseende noget Kirkens gods i Øfre Næss No: 23 i dette Skibrede dt: 5 Nov: 1793.

Rasmus Rasmussen Øfre Næss Skde til Halvor Rasmussen Øfre Næss p: $\frac{1}{4}$ de Part i Grindems Annex Kirke for 50 rd., dt: 19 April 1794.

Dto: Skde til Rasmus Rasmussen Øfre Næss den yngre paa $\frac{1}{4}$ Part i sam/m/e Kirke dt: 19 April 1794.

Penge Mangels Lysning

Jon Hansen Rygs Formynder paa h/an/ds Vegne, ang:de Rygg No: 43 2 pd: 4 $\frac{1}{2}$ mrk: S: nu ejes af Haldor Rasmussen efter Skde 10 Maj 1790 d: 26 April 1794.

Ovenstaaende tilført, og endda ikke ald Laugrettet mødte.

Laugret for Forsømmelse mulcteret.

Da Dommeren Kl: 7 slet kom i Retten, og satte Retten \og endda h... .. andre Forretninger til neste Kl: 8/ var endnu ikke mødt af Laugrettet Peder Jonsen Axdal, Gotschalch Rasmussen Indre Hovland, og Christen Gudmundsen Tvedte \og hvorved og indstevnte Sager opholdes/ saa bliver disse herved for deres Forsømmelse mulcteret, hver paa Et Lod Sølv, er 48 skl: til Kongen. I deres Sted blev tiltaget, indtil de møder, da ingen nærmere ere at faae Lænsman/d Henrich Ottessen Schjeldal, Ole Siursen Gjærde og Erich Henrichsen Scheldal. NB: Mulct

Opsat Justitz Hoer Sag fra fol: 53b. Fogden contra Halvor Tollevsen og Kirstine Christophers Datter.

Kirstine Christophers Datter mødte og vedtog lovlig Varsel samt blev \den/ tilførte Halvor Tollevsens Benægtelse af Protocollen forelæst, tilligemed Indstevningen og videre tilførte, men hun vedblev sin Angivelse at Halvor Tollevsen og ingen Anden, er hendes Barne Fader, og hun kom i Barselseng Fastelavens Mandag 1793 og han havde haft legemlig Omgang med hende, mange gange, men mindes ej over tiid naar, men til Bøder at betale ejer hun intet: dette og Almuen og Laugrettet bevidnede, da hun ikke ejer meere, end de Klæder hun neppe kan skjule sig med, og gaaer altiid og betler. Hun anmeldte videre, at Barnet er dødt. Paastod at han har søgt hende paa hendes Tilholds Sted ved Gjærdesøen \H: C: gds:/

Halvor Tollevsen vedblev sin Benægtelse, hverken at være hendes Barne Fader, eller nogen Tiid at have haft legemlig Omgang

1794: 93b

med denne Kirstine Christophers Datter, og derpaa erbyder sin corporlige Eed, hvorefter paastod sig frifunden saavel for h/ende/s B(...?) Beskrivelse, som al Tiltale, og saaledes indlod Sagen til Doms til Frifindelse.

Qvinden Kirstine Christophers Datter vedblev sin Bekjendelse, og indlod Sagen til Dom uden videre at svare.

Actor i Rettelagde nærmere Attest om Qvindens Alder, af dato 31 Dec: 1793 som blev oplæst saal: derefter paastod Dom til næste Rett efter Indstevningen, og Actionens Omkostninger at betale, deriblandt Stevningspenge 5 mrk:

Qvinden endnu erklærede, det at være sig umueligt, noget til Bøder, enten at eje, eller at kan faae enten laant eller givet.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Ny Justitz Leyermaals Sag

V: og Velv: Hr: Foged Koren som Actor anmeldte at have paa Justitiens vegne ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift confirmeret Qvinde Maddelle Lars Datter, og ugift og uconfirmeret Dreng Thore Svendsen, for med hinanden begangen Lejermaal, hver for sig første gang, dette paa Tesdal S: S:E: gds:, derom at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand, og lide Dom, til Corporlig Straf at udstaae, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale. Ligeledes ladet indstevne de(m?) for den af Amtet ved Ordre af 5te d: M: nu fremlagt og oplæst saal:

Beskikkede Defensor Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal.

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tollevsen Schjeldal Skaffer, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Defensor mødte og vedtog lovlig Varsel, samt vil i agttage sin Pligt.

De indstevnte blev tree gange paaraabt men mødte ikke eller møde lod ved Andre, end den af Øvrigheden beskikkede Defensor.

Actor anmeldte, at Madelle eller Magdeli Lars Dat: har \siden Stevningen/ betalt sine forbrudte \Lejermaals/ Bøder, saa den Post i Paastanden sin Tiid, henseende hende frafaldes, dernæst fremlagde Sogne Præstens Attest af dato 31 Dec: 1793 som blev oplæst saal: Videre maatte da de Indstevnte ikke møder, begjære Sagen opsat med Laugdag.

Retten da de Indstevnte ikke mødt(e), gav dem Rettens Laugdag til næste Ret at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Justitz Leyermaals Sag med beslægtet

Velædle og Velv: Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens Vegne ladet til dette Ting og Tiid lovlig indkalde uconfirmeret Qvinde Ingri Siurs Datter Yttre Haaland, og hendes i tredie Leed beslægtet Næst sødskende Barn, ugift, confirmeret Gunder Tjæransen Flaaten, for med hin anden begangen Lejermaal \hver for sig første gang/. Barne Faderen som Soldat, aleene til Vedermæle for Processens Skyld, men Qvinden, Documenter at see i Rettelagt, Paastand at anhøre og Dom at lide, Til Corporlig Straf at udstaae, Lejermaals Bøder efter Loven og yderste Formue at have forbrudt, samt Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Erich Jochumsen Wae og Skaffer Halvor Tollevsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved enhver selv.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Anmeldelse under 31te Dec: 1793, som blev oplæst, saal: Lejermaal i Etne Præstegjæld i Aaret 1793 er begaaet, af Pigen Ingri Siurs Datter Haaland, udlæggende BarneFader Soldat Gunder Tjæransen, beslægtede i tredie Leed. Enge Præstegaard d: 31 Dec: 1793 test: J: Hegelund fremlagt etc:

Derefter da de Indstevnte ikke møder, forbeholdt Actor sig, at forskaffe, nærmere Præste attest, samt Defensor fra Amtet beskikket, saa og Undersøgnings Forretnings Holdelse, hvorefter maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Da de Indstevnte Ingri Siurs Datter Yttre Haaland og Soldat Gunder Tjæransen Flaaten ikke efter tree Ganges Paaraab, mødte eller møde lod; Saa blev dem given Rettens Laugdag til Høst tinget 1794 etc: afskeediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Sag

Asbjørn Bergessen gl: 40 Aar, S:E: paa Udstoen (Udstøen), fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lars Evensen Weehougen Vil Korsmand under Udstoen, for ulovlig Skov hugst paa Citantens Ejendom, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Erstatning og Bøder samt Sagens Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Falsmaals Straf til Eedelig Vid-

1794: 94

nesbyrds Aflæggelse, Niels Erichsen Wettestøe, Siur Johannessen Wettestøe.

Stevne Vidner Erich Henrichsen Schjeldal og Skafter Halvor Tollevsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved enhver selv, undtagen Indstevnte Sagvolder, men forkyndt Indstevningen i h/an/ds Fraværelse, i h/an/ds Huus i h/an/ds Kones Paahør.

Indstevnte Lars Evensen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Af Vidnerne mødte Niels Erichsen S:E: p: Wettestøe, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som 1ste Vidne, aflagde Eed og forklarede: gl: 76 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret: At for nu et Aar siden, var dette og det andet indstevnte Vidne tilkaldet af Citanten, men Indstevnte ej tilkaldet, dog blev det sagt paa deres Vej hvad deres Ærende var, da de fulgte Citanten paa Indstevntes Vil Kors Pladsets Bøe, der Citanten viisede dem endeel Stuer, som de saae nogle nylig, nogle ikke saa nylig huggede, som Asbjørn sagde Indstevnte havde hugget, men de spurgde ej Indstevnte derom, og var disse Stuer \Birker/ 16 i Tallet, og en Older i alt 17 nogle hugget ved Roden, og nogle Toppen af, efter en Karls Højde og uden for Bøegjærdet i Udmarken, var hugget eller skaaret efter lige Paaviisning, nogle Rønninger af Older, 2 á 3 Kjærveler til Løv til Smalen. De tykkeste af Birkerne, vare ikke meere, end at kunne klyves til Veed, og var ej over 8, og de andre som Toppene vare afhugne, vare ej tykkere paa det der stod efter, og Olderen ligesaa, dette de ikke taxerede, men kunde ej ansees for meere end et Læs Veed til Penge En Mark. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten havde Vidnet ej videre at tilspørge, blev han med Citantens Consence dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: En Mark.

Da Vidnet Siur Johannessen Wettestøe ikke mødte, saa blev ham forelagt under Falsmaals Straf at møde til næste Ting sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge. Da og Lars Evensen Udstøen ikke mødte eller møde lod; saa blev ham given Rettens Laugdag til sam/m/e Tiid at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Sag

Tollev Alvalsen paa Hamre gl: 60 Aar, fremstod /: betalt Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark Tii Skl: :/ [og] anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel, ladet til dette Ting og Tiid

indkalde Siur Alvalsen S:E: p: Støele for til Citanten skyldig værende laante Penge 8 rd., derom at lide Dom til Sam/m/e med Sagens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Skafter Halvor Tollefsen ibd., afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten betalte Opsættelse 6 s: skr: Sex Skilling, og begjærde Sagen opsat med Laugdag.

Retten, da Indstevnte ikke mødte, eller møde lod; Saa blev ham given Rettens Laugdag til Høste Tinget 1794, at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Nye Sag

Erich Erichsen Winnie gl: 20 Aar med Curator Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Gotschalch Halvorsen, i anledning af at denne uden hans Tilladelse bruger hands Odels gaard Winnie, og ruinerer gaardens tilhørende Marke Skov med videre efter Syn og Befaring, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og lide Dom, til Jorden at fravige, Skade at erstatte, Bøder at erlægge, og Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Thor Halvorsen tjener Indstevnte(s) \Naboe/ og Ole Gundersen tjener \Indstevnte/ ibd., Torkel Torkelsen S:E: paa Winnie, Elias Christophersen S:E: p: Løverejde og Haldor Torbjørnsen Sande.

Stevne Vidner Erich Jochumsen Wae og Halvors Tollefsen Schjeldal Skafter afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved enhver selv.

Gotschalck Halvorsen mødte \gl: 37 Aar/ tilstod lovlig Varsel, /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: 8 Skl: :/ og forment at boer lovlig, da han boer efter Contract af Dato 18 Sept: 1787, som han foreviiste og igjen tog tilbage, forbeholdende sig samme efter nærmere Contra Stevning at fremlægge i Retten hvilken viiser, at Indstevnte er berettiget at hugge til fornøden Markning, og meere har han ikke hugget, men dette Aar har formedelst Foertrang, meere Markning end sædvanligt, været fornøden, baade for ham og hver Mand her i Landet, saa langt man kand spørge, og d h/an/d slet intet har hugget imod Contracten, eller noget andet derimod forøvet, har og efter Sam/m/e, endnu et Aar at boe paa gaarden til Vaar 1795; saa paastaar h/an/d Sagen afviist. Har dog tilbuden Citanten at faae Jorden denne Vaar, naar h/an/d ville lade upartiske Folk skjønne, om Indstevnte har forbrudt noget derimod, og hvad det kunde taxeres for den Indstevnte det vilde betale,

1794: 94b

men Tilbuddet er ikke af Citanten efterkommet, tvertimod sidstmeldte har overiilet Indstevnte med denne Indstevning.

Citanten nægter Indstevntes Tilførte, og begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De bleve paaraabte hvoraf mødte alle undtagen Ole Gundersen, og de mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed, og bleve separerede,

da fremstod efter Citantens Begjæring, først som Udsigelses Vidne 1ste Vidne Elias Christophersen Løvereide gl: 46 Aar, og 2de Vidne Haldor Torbjørnsen Sande, SelvEjer gl: 58 Aar, begge til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtede eller besvogrede, og om Sagen efter Indstevningen, samt paa begge Parters under Examinationen anbragte Erindringer og

mundtlige Spørsmåle uden for Protocollen, forklarede: At før Juul sidst, vare de omtrent 14 Dage før, efter Citantens og Curators Begjæring hos Gotschalch Halvorsen paa Winnie, og sagde ham ud, at fløtte derfra denne Vaar, og overlevere gaarden til Myndtlingen, dertil h/an/d svarede at vilde leve efter Contracten, da de og forbød ham efter Begjæring, at marke, dertil h/an/d svarede: de meener man trænger meest i Aar. Indstevnte boer der endnu. /: Indstevnte benægtede, dette Aar, at have fleere Creaturer paa Jorden, end forhen sædvanlig, og alle hans egne, ingen indtagne paa Foster for Andre, ja der har før vært fød flere paa Jorden, og hands Øger har han fød med Korn :/ Sidst Paaske den 3de Dag, den 22 April, var de efter Citantens og Curators Begjæring paa dette Jordebrug paa Winnie, i Medfølge af Citanten, for at besee Huusene og Markeskoven, hvorved Indstevnte var nærværende, da de befandt Huusene, at være i slet, og efter Loven, uforsvarlig Stand, ej vedligeholdt, med Torvhaller og Bordklædning, Taget kunde da ej ret paaskjønnes, siden det var og havde nogle Dage vært tør Vejr. Derefter de besaae Marke skoven, og fandt der var hugget, meget, men kan ej skjønne, om eller hvorviidt det kunne være meere, end der kunde med ret Huusholdning behøves til saadan et Brugs Creaturer, sær, der var og Tegn af Hugst fra forrige Aaringer, og de vare ikke Bruget forhen bekjendt henseende Foster, og dette Aar, formedelst Foer trang, har alle behøvet meere Markning end ellers. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne, videre at tilspørge, blev de med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Thor Halvorsen tjener Torkel Torkelsen Winnie, gl: 29 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen, samt paa Erindinger og Spørsmåle ligesom ved forrige Vidners Examination forklarede: At Indstevnte har hugget Markning, ligesaa meget de Andre Aar, som i Aar, til sine Creaturer, Leje eller Foster Bæster for Andre har han ikke, og har ej havt de forrige Aaringer, har ej saaviidt Vidnet skjønner, hugget meere, end passelig paa h/an/ds Foster, og vel mulig meere og kanskee ligesaa meget som Torkel Winnie der har større Foster, men Indstevnte har og meere at hugge af, og i Aar trænger alle, meere til Markning formedelst overalt slet Høe, end sædvanligt. Vidnet har tjent 2 Aar for 4 Aar siden hos Indstevnte, men aldrig blev Vidnet befalet, at hugge meere, end behøvedes, og huggede ej andet end det gamlest Vidnet saae. Indstevnte har taget sine udehavte Foster bæster hjem om Vaaren, som andre og maae giøre, og dertil behøves desto meere Markning. Han som andre har og givet sine Creaturer Korn om Vaaren, sær Øgene. Fosteret nu imod hvad det var førend Indstevnte kom paa Bruget, erindrer ej rettere end er omtrent det Sam/m/e, dog kanske mindre af Smaler, og de(...?) flere Kjør. Indstevnte begjærde tilspurgt: Om ikke har forbedret Jorden i Agrene. Citanten protesterede imod Svar paa uanstevnte Ting. Indstevnte paastod Svar og Eragtning /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Retten kan ikke tillade Svar paa fremsatte qvæstion {førend} som uden for Stevnemaalet, forinden derfor bliver contra stevnet. Dimitteret som forrige.

Fremstod 4de Vidne Torkel Torkelsen S:E: p: Winnie, gl: 26 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, er Næstsødskende Barn til Citanten, ellers ej nogen af Parterne videre beslægtet eller besvogret, forklarede, og tillige paa Erindringer, ord til

1794: 95

Andet som forrige Vidne, med Forskjæl: Veed ej om har hugget meere end passelig. Vidnet er fød og opdraget paa Indstevntes Naboe brug paa hans gaard. Indstevnte har ej hugget meere end han har brugt til sine Creaturer. Mindes ej rettere end omtrent alle Aar har Fosteret vært eens, i Indstevntes og Formænds Tiider, saavel med Kjør som Smaler. Indstevntes Marke skov er ringere og mindre, end da h/an/d kom til Bruget. Dimitteret som de Forrige.

For 4 Vidner bet: af Citanten 3 mrk:, og af Vederparten 1 mrk: 8 s: i alt 4 mrk: 8 s: skr: Fire Mrk: og otte Skl:

Indstevnte Gotschalch Halvorsen Winnie reserverede sin Rett for Overiilelse af Citanten, da Indstevnte endnu har et Aar at boe paa Jorden, og i dette Aar havde agtet, at sætte Huusene i Stand, baade det de i Almindelighed fattes, som og hvad Storm og Uvejr har gjort, og forbeholdt sig Tiltale saavel derfor, som og hvad han har forbedret Jorden, da ligesaa villig h/an/d er, efter allerede gjorde Tilbud, at erstatte hvad Rett er, ligesaa vist haaber h/an/d og at blive gotgjort sin Forbedring paa Jorden.

Citanten i Rettelagde sit Skde af 17 Sept: 1787 som blev oplæst saal: Citanten da Vidnet Ole Gundersen Winnie ikke mødte, maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse. /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Retten da Vidnet Ole Gundersen Winnie ikke mødte, forelagde ham under Falsmaals Straf, at møde til Høstetinget 1794 sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Nye Sag

Erich Erichsen Winnie gl: 20 Aar med Curator Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel, ladet til dette Ting og Tiid indkalde hands Formynder Halvor Halvorsen Grønstad, for at have bortcontraheret Citantens Odels Jord Winnie, saa han nu da h/an/d selv kunde og vilde styre Samme, ej kan faae den i Brug, og for at h/an/ds Formynder ej vil gjøre ham Regnskab for hans Arv og hvad deraf dependerer, herom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom, tillige Processens Omkostninger at erstatte, og efter i Rettelæggende Documenter h/an/ds Skade at gotgjøre.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Tollev Tollevsen Grønstad S:E: og S:E: Jon Olsen Grønstad til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Erich Jochumsen Wae og Skafter Halvor Tollevsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre efter Loven, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talde ved Vidnerne selv, men henseende Halvor Grønstad, da siden han ej var hjemme, aflagde de Forkyndelsen i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue og Huusfolk.

Indstevnte blev paaraabt, og møder \gl: 50 Aar/ /: betalt Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og androg, at har ej nægtet Citanten Regnskab for sin Arv, men Arv staaer i h/an/ds Odels gaard Winnie, og endda faaer Indstevnte Penge til gode hos Citanten for det h/an/d i(...?) (en?)d Arven er, har udlagt til Jordens Indløsning med foraarsagede Omkostninger som deraf dependerer, samt leveret Citanten rede Penge 5 rd:, hvorfor alt h/an/d forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærde Vidner \som Beskikkelse Vidne/ paaraabt at gjøre deres Forklaring, hvilke mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de fremstod som

1ste Vidne Tollev Tollevsen Grønstad gl: 42 Aar, og \2de Vidne/ Jon Olsen Grønstad gl: 43 Aar, begge sidst til Alters afvigte Høst, og ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, aflagde Eed og forklarede: At 14 Dage før Juul sidst, var de efter Citantens Begjæring hos Halvor Halvorsen Grønstad som Citantens Formynder, og skulde begjære, at skaffe Citanten sin Jord Winnie til denne Vaar, og tillige Citantens Arv som Indstevnte er Formynder for, det de udrettede, dertil Halvor Grønstad sagde, at vilde han som boede derpaa, vige, havde Indstevnte Ind(.?)st(...?)ed \og Arven havde h/an/d faaet paa det nærmeste/ Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedblev, og da ingen af Partene, efter begges tilbragte Spørsmåle under Forklaringen havde videre at tilspørge, saa blev de med begge Parters Consence dimitteret.

For 2 Vidner bet: af Citanten 2 mrk:, og af Vederparten 1 mrk: i alt Tree Mark.

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten begjærde Sagen opsat til videre Deduction. /: betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Nye Sag

Svend Erichsen Fittie S:E: gl: 48 Aar fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig Fem Nætters Kald og Varsel, efter sam/m/e Dag udvirket Forbud og Lov fæstelse, indstevnt til dette Ting og Tiid hands Naboe Ole Olsen S:E: p: Fittie, i Anledning af at den/n/e har ladet een h/an/ds Huusmand ved Indgjærdning, udvidet samme Huusmandsplads i Udmarken som er fælleds for begge Parter, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og lide Dom til \Forbuddets Confirmation og/ det udvidede at lægge tilbage, og betale Forbudets og Processens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, Tørres Torbjørnsen Bjøndalen Huusmand paa omstevnte Plads, Ole Richartsen Huusmand sam/m/esteds under Fittie, og Ole Olsen Søn til Indstevnte.

Stevne Vidnerne og Forbuds Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Ole Rasmussen Støele, afhjæmlede

1794: 95b

under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, som og at have lovlig forkyndt og forrettet, det nu i Retten indlæggende, og nu oplæste Forbud.

Citanten i Rettelagde det passerte Forbud som blev oplæst og lyder saaledes: hvilket h/an/d paastod confirmeret.

Indstevnte Ole Olsen Fittie gl: 51 Aar mødte, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: og forundrede sig over, at Citanten kunde synes sig fornærmet over denne liden Udvidelse, da Citanten har før 2 Huusmands Pladser, og halv parten i det tredie, og Indstevnte har kun med dette halve iberegnet, halv andet Huusmands Pladser, hvorefter dette er i Udmarken, reserverede sig alt lovligt.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De bleve paaraabte, hvorefter mødte, Tørres Torbjørnsen Bjøndalen Huusmand under Indstevnte og Ole Richartsen Huusmand under Indstevnte, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed og bleve separerede, hvorefter fremstod som

1ste Vidne Tørres Torbjørnsen gl: 39 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen efter dens Indstevning samt begge Parter under Examination tilbragte Erindringer og Spørsmåle mundtl: uden for Protocollen forklarede: At har et Plads paa Bøen af Fittie paa Indstevntes Bøe, hvilket Plads kaldes Dynnierne, hvorefter svares Afgift aleene til Indstevnte, som grændser med den eene Side til Bøegjærdet neml: Indstevntes, og til Udmarken, dette har Indstevnte givet Vidnet Tilladelse til at trække Bøegjærdet længere ud i Udmarken, til dette Pladses Forbedring og Udvidelse \hvorefter er begyndt/ Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ole Richartsen gl: 32 Aar sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede under Examination og efter Spørsmåle ligesom ved forrige Vidne, at Løverdagen før Paaske sidst, var Vidnet med 1ste Vidne at gjærde paa før

omvundne Støkke, hvoraf 1ste Vidne skal have noget til sit Pladses Udviidelse, og er ellers beliggende som 1ste Vidne har forklaret, Dimitteret som Forrige.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten frafaldt det udeblevne Vidne, og begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Citanten derefter paastod Forbuddet confirmeret, og Dom i Sagen, at det begyndte gjærde fløttes tilbage, og ikke videre foretages, samt sine Omkostninger erstattet med 12 rd: saaledes paastod Dom.

Indstevnte paastod sig befriet for de unødvendig ibragte Omkostninger, og indlod Sagen til Doms med Paastand om Forbuddets Underkjendelse, og sig ubehindret at fuldføre sit forehavende Indgjærdning.

Retten eragtede: Da Sagen ikke kan paadømmes uden foregaaende Grandskning efter Lovens 1 Bogs 16 Cap: og hvilken paa Aastedet vil behandles; Saa bliver Sagen didhen henviist, af Citanten ved lovlig Omgang did at tilstevnes, til den Tiid og endelig Dom, Forbuddets Confirmation eller ikke Confirmation beroer.

Ny Justitz Sag om ulovlig Handel

Velædle og Velv: Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens Vegne her til Retten lovlig ladet indkalde for ulovlig Handel, Dreng Halsten Gundersen Tesdahl, derom at høre Vidner, see Documenter i Rettelagt og lide Dom, til Confiscation af det Handlede Værdi, Bøder at udrede, og Omkostninger for Actionen at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse under Lovens Falsmaal, Lars Olsen Tesdal S:E: og Hans Halvorsen S:E: ibd:

Stevne Vidner Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tollefsen ibd: Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, undtagen Halsten Tesdal og Vidnet Lars Tesdal, men forkyndte Stevningen paa deres Tilholds Sted henseende den første i Paahør af h/an/ds Broder Morten Tesdal, og henseende den sidste, i Paahør af h/an/ds Hustrue, da begge de stevnte ej vare hjem/m/e paa deres Tilholds Sted Tesdal.

Halsteen Gundersen Tesdal mødte og tilstod Varsel.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, hvoraf mødte Hans Halvorsen Tesdal S:E:, som begjærtes at gjøre sin Forklaring; thi blev han forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med

1794: 96

Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed og som 1ste Vidne forklarede: At være gl: 30 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, samt om Sagen efter dens Indstevning, samt begge Parters under Examinationen uden for Protocollen mundtl: tilbragte Erindringer og Spørsmåle forklarede: At \Indstevnte/ har tjent og tjener hos h/an/ds Broder S:E: paa Tordal, og har kjøbt Smaler nogle Aar et par Aar, veed ej hvor mange, han har solgt dem igjen, veed ej hvor dyre, ellers kan en Smale gjælde imellem 4 mrk: og 1 rd:, afvigte Høst købte han en gra Stud, og slagtede, og derefter solgte. /: Jon Tesdal faldt Vidnet ind i Talen; thi blev ham advaret, sig derfra at entholde under Mulct :/ Veed ej han har ført noget til Bergen at sælge uden Smale Kroppene. Den anmeldte Stud var et 3 Aars Bæst, hvis Værdi kunde være 4 eller 5 rd: De Smaler han har kjøbt og solgt kan være 2 á 3, eller 3 á 4 hver gang, veed ej hvor mange Gange, uden 2 á 3 gange hver Aar i et par Aar. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.

Halsten Gundersen Tesdal \gl: 27 Aar/ /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Skl: :/ [og] tilstod vel at have kjøbt og solgt nogle Smaler et Aar 3 á 4, et Aar 5 á 6, i et

par Aar, og solgt Kroppene, hvilke de ej have opædt, og den ommeldte Stud, har Indstevnte ej kjøbt, men h/an/ds Broder som h/an/d tjener hos og er S:Ejer, for Smalen givet fra 3 mrk: til 1 rd:, og derover. Og da det Indstevnte har handlet [af]? formeldte Smaler, har været for h/an/ds Broder, saa paastaaer hand Frifindelse.

Da Vidnet Lars Olsen Tesdal ikke mødte; saa blev ham forelagt under Falsmaals Straf at møde til Høstetinget 1794, sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Sag Justitz Sag om Handel

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens Vegne til dette Ting og Tiid her til Retten lovlig ladet indkalde med mundtl: Kald og Varsel, for ulovlig Handel Siur Hansen Grønstad, ledig og ubosat Dreng, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Confiscation af det Handledes Værdi, Bøder at udrede, og Omkostninger paa Actionen at erstatte.

Som Vidner i Sagen, indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Jon Larsen Tuften Lejl: og Alval Torbjørnsen Yttre Haaland S:E:

Stevne Vidner Erich Jochumsen Wae, og Halvor Tollevsen Scheldal Skafter afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre efter Loven, saaledes lovlig at have stevnet som tilført, er, og talte ved de alle selv.

Siur Hansen Grønstad \gl: 22 Aar/ mødte.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring.

Deraf mødte Jon Larsen Tuften som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed, og som 1ste Vidne forklarede: At være gl: 45 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og om Indstevntes Handel, veed ej noget. Indstevnte har saaviidt Vidnet veed, tjent men Vidnet veed ej han har handlet, men har hørt i Bøygden at han har handlet, med Hæste, Creaturer og Smaler, men har ej selv seet, eller af Indstevnte hørt det, har og ikke solgt til, eller kjøbt af, Indstevnte. Vidnet blev sin \Forklaring/ forelæst, som h/an/d vedblev, declarerede, ej at vide meere, end som meldt hørt, at Indstevnte har handlet, og da ingen af Parterne, havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence dimitteret.

Indstevnte tilstod at have handlet samme Tider, men for sin Hosbonde, et Øg i Vinter, for 3 eller 4 rd:, og den døde for Indstevnte, og ikke mange Smaler, 3 á 4 Smaler, 3 á 4 mrk: Stk:t, kun et Aar.

Da Vidnet Alval Haaland ikke mødte, saa begjærde Actor Sagen opsat, og ham forelagt.

Retten forlangde det udeblevne Vidne Alvar Torbjørnsen Yttre Haaland, at møde til Høstetinget 1794, under Falsmaals Straf, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Nye Justitz Sag om Handel

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justiens Vegne, til dette Ting og Tiid ladet med lovlig mundtl: Varsel her til Retten indkalde Tørres Torbjørnsen ubosat ledig Dreng, for ulovlig Handel, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt og lide Dom til Confiscation af det Handledes Værdi, Bøder at udrede, og \Actionens/ Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, Torbjørn Abrahamsen Liusnæs S:E: og Torkel Torkelsen Winnie.

Alle Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel.

Tørres Tor-

bjørnsen mødte og anmeldte \sig 36 Aar/ at være i Tjeneste men er ej gift og boesat, og har ej handlet uden med et Øg som han købte for 3 rd., og vil sælge den, men ingen vil have den, og saaledes har byttet og handlet 2 á 3, i nogle Aar, af Værdi hver 4 rd., een paa 15 á 16 rd., hvor han har halv parten, har ej handlet meere.

Actor begjærde Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, og bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Torbjørn Abrahamsen Liusnæs S:E: gl: 30 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Paagjælderens beslægtet eller besvogret, foklarede: At Indstevnte er hverken gift eller boesat, har ej havt fast Tjeneste, veed at Indstevnte har handlet med Øger, veed ej hvor mange Aar, og veed ej Tallet, uden at Indstevnte har sagt for Vidnet, een gang denne Vaar, at have købt 3 Øgs Bæster, men nævnede ej Priisen, og Vidnet har købt et Øg af ham siden, men ikke af de 3, for 4 rd., Indstevnte har og sagt Vidnet, at have handlet med Creaturer, 3 Studer. Veed ej videre. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Torkel Torkelsen Winnie S:E: gl: 26 Aar, sidst til Alters [? ?], ej Paagjælderens beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed ej Indstevnte har nogen Tjeneste, er ej heller gift eller boesat, ellers forklarede Ord til Andet som 1ste Vidne, undtagen dette Vidne har ikke købt noget af Indstevnte. Foruden de 3 Øgs Bæster har Indstevnte købt en graa Vær, veed ej Priisen. Dmitteret som forrige.

Actor begjærde Sagen stillet i beroer til næste Ret.

Sagen beroer til H: T: 1794.

Ny Justitz Sag om Handel

Velædle og Velv: Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde \paa Just: Vegne/ unge Rasmus Rasmussen Øfre Næss, løs Dreng, ej gift eller boesat, for ulovlig Handel, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt, og derfor lide Dom til det Handedes Confiscation, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Edelig Vidnesbyrds Aflæggelse Elias Christophersen Løvereide, S:E: og Tørres Larsen Lunde S:E:

Alle Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel.

Indstevnte betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: gl: 29 Aar, og nægtede at have handlet noget, uden for h/an/ds Fader som er S:E:, han har tjent hos.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, og gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Elias Christophersen Løvereide, gl: 26 (46?/66?) Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Paagjælderens beslægtet eller besvogret, forklarede: At \Indstevnte/ har ej tjent uden været hjem/m/e hos sin Fader, er ej gift eller boesat, veed ej han har handlet før dette Aar, da han har købt halvparten i en Hæst, veed ej Priisen, og veed ej derom videre, end hvad har hørt af Andre og forrige Aar veed Vidnet h/an/d købte 3 Creature eller Nød til 13 eller 14 rd., og solgte dem igjen. 3 á 4 Bukker købte og solgte han sam/m/e Aar, veed ej Priisen, men de ere af den Størrelse de vare smaae, til Priisen sædvanlig 4 mrk: stk: Vidnet blev sin Forklaring forelæst etc: Dmitteret.

Fremstod 2de Vidne Tørres Larsen Lunde gl: 50 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: som 1ste Vidne, og ang:de halv Parten i en Hæst, hørt det af Indstevntes Kam/m/erat i Handelen, om de 3 Nød, veed ej Priisen, om Bukkene veed intet. Dimitteret som Forrige.

Actor begjærde Sagen opsat til næste Ret.

Sagen beroer til H: T: 1794.

Ny Justitz Sag om Handel

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde paa Justitiens Vegne, løs og ledig ugift og uboesat Dreng Ole Hansen Ramsviig for at have

1794: 97

drevet ulovlig Handel, derom at høre Vidner \stevnte og ustevnte/ see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Vahrenes Værds Confiscation, Bøders Udredelse og \Actions/ Omkostningers Betaling.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Haldor Torbjørnsen Sande S:E: og Siur Johansen Rame Lejlænding til Edelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tollefsen Schjeldal Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Indstevnte Ole Hansen Ramsvig \gl: 27 Aar/ mødte.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Af dem mødte Haldor Torbjørnsen Sande som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed og fremstod som 1ste Vidne gl: 58 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At Indstevnte er i Tjeneste hos sin Fader som er gam/m/el og ej nu kan rejse langt, og Indstevnte er ej gift eller boesat, og i Fjor har handlet med nogle Smaler, veed ej hvor mange, eller deres Priis. og solgt dem saaviidt Vidnet veed, og mueligt og de er fortært i Huset, og een gang kjøbt og solgt en halv eller tredie Part i en Øg, som Vidnet har hørt af Andre. Veed ej meere og slig Handel kan han have ført et Aar eller toe. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev Vidnet dimitteret.

Actor begjærde det udeblevne Vidne forelæst og Sagen derefter opsat.

Retten da Vidnet Siur Johansen Rame ikke mødte; forelagde sam/m/e under Falsmaals Straf at møde til Høstetinget 1794 sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til H: T: 1794.

Fredlysning publiceret for Beboerne paa Brendeland, Fjøsne, Fittie, Silde, Kambe, Støele, Østreim, Wae, Grønstad, Hovland, Schjeldal, Norem, Løverejde, Liusnæs, Lunde, Tvedte, Schiold og Øjen, imod frem/m/ede uberettigedes Creaturer i sær af Schonevig Skibrede, at ikke komme i disse gaarders Fjeld og Udmark, dat: 28 April 1794.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 336. Halvor Olsen Haaim No: 34 Obl: til \Tørres/ Pedersen Rullestad og Ole Wiiche i alt 250 rd:, d: 5 Maj 1787, qvitteret af Creditorene d: 24 April 1794.

No: 5 p: 586. Osmund Althans Støele No: 10, Oblig: til Madame Celius 180 rd: dt: 17 Maj 1790, af Creditrix qvitteret 21 April 1794.

No: 5 p: 338. Østen Gabrielsen Bjørgens No: 68 Obl: til Krigs Commissair Dahl paa 98 rd., d: 11 Janv: 1787, af Creditor qvitteret 20 Dec: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Halvor Olsen Obl: til Lars Eliassen Lechnæs paa 198 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Haaime No: 34 1 Løb 1 Hd: d: 24 April 1794.

Tjæran Ingebretsen Øchland No: 49 h/an/ds Hustrues Arvingers Skifte Contract, hvorved gaarden Øchland efter Aftag 2 pd: Smør bliver Enkemanden tilhørende dt: 28de April 1794.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Halvor Tollevssen Schieldal og Jon Olsen Gjørde, nemlig: Restancen befunden til 1793 Aars Udgang 150 rd: 10 s: og af første Termin 1794 423 rd: 5 mrk: 4 s: i alt Summa 573 rd: 5 mrk: 14 s:

Optegnelse over Qværnerne i Skibredet 98 Qværner, deraf Aarl: Qværne Skat 2 rd: 8 s:

Bygsel Seddel med Reversal publiceret, og qvitterings Bog anviist

Sven Erichsen Fittie No: 6, til Torkel Olsen paa Plads Juleschaar dat: 28 April 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Fieldberg Skibredes Sommerting den 29de April 1794. sat og holdet paa Gjørde Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Siur Siurssen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Peder Jenssen Axdal 4. Niels Torbiørnssen Indre Haaland 7. Jon Ingebretssen Bierk
2. Ingebret Nielssen Ousnæs 5. Christopher Aslachsen Øf: Grindem 8. Christen Gudmundssen Tvedten
3. Niels Erichsen Wettestøe 6. Gotskalk Rasmussen Indre Haaland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: fol: 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

1794: 97b

Bestalling for Lænsmand Siur Siurssen Østerejde publiceret
No: 5 C: 7. ½ Rd:r Friderich von Hauch Hans Kongelig Majestæts bestalter
1793 Kammerherre, Stiftsbefalingsmand over Bergens Stift, samt Amtmand over Søndre Bergenhus Amt. "Gjør vitterligt: At da Tollev Stensen formedelst Alderdom og Svaghed har opgivet og frasagt sig sit Ombud som Lænsmand for Fieldbergs Skibrede i Sundhorlehns Fogderie, saa bliver herved i hans Sted igjen antaget, og til Lænsmand for bemelte Skibrede beskikket Siur Siurssen Øster-Eyde, som efter Hr: Foged Korens

Indberetning skal besidde, dette Ombud at forestaa, den fornødne Duelighed. Thi skal bemelte Siur Siurssen udi dette Embede holde sig Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Lov og Forordninger, samt andre Ham vedkommende Befallinger allerunderdanigst efterrettelig, Hans Kongelige Majestæts Høye Interesse troligen og flittigen beopagte, med hørsom Lydighed, Flittighed og Nidkjærhed efterkomme hvad Ham af hans foresatte Øvrighed samt Kongelig Majestæts Foged og Sorenskriver matte anbefales, saa og gjøre vedbørlig Reede og Rigtighed for hvis Kongelige Skatter og Kontributioner Ham kan blive betroet at oppebære. Han maa ikke af dette Lænsmands Embede søge at tilvende sig nogen ulovlig Fordeel, men derimod af yderste Magt og Formue stræbe strax og i Begyndelsen at dempe og hindre al Ulæmpe og Fortræd som blant Almuen kunde rejse sig, og saadant hans foresatte Øvrighed at tilkjendegive. Endelig bør Han og i alle andre Maader sig i sit Lænsmands Embede saaledes skikke og forholde, som Han agter at tilstaae og bekjendt være i Følge hans aflagte Eed. Derimod samtlige Fieldbergs Skibredes Almue herved anbefales at beviise Hannem al tilbørlig Hørighed og Lydighed udi hans Embeds Forretninger, ligesom og Kongelig Majestæts Foged anmodes at maintainere forbemelte Siur Siurssen udi Lænsmands Embedet, samt aarlig og i rette Tide lade Ham nyde og bekomme hvad det Kongelige Skattebrev og andre Anordninger, saa og det Høykongelige Reskript af 14de Martii 1762., igjentaaget 23 Februari 1763. allernaadigst tillægger Lænsmanden for samme Tjeneste, og ellers tilsee, at Hannem ingen Fornærmelse udi titmelte Embede tilføyes, saafremt de Skyldige ej vil vente efter Sagens Beskaffenhed at vorde tiltalte og straffede.”
Til Bekræftelse under min Haand og Segl. Bergen 5te Octobr: 1793. F: Hauch (L:S:)

Opsat Sag fra fol: 54b. Ommund Axdal contra Knud Asch.
Begge Parter mødte, og declarerede Sagen forliget, og frafalden;
Thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 56a. Peder Wiig m: f: contra Knud Asch.
Af Citanterne mødte paa egne og øvrige i Fjeldet Ejeres Vegne, Peder Larsen Wiig, og Halvor Simonsen Sæbøe, tillige fleere nærværende, Lyder Jversen Dahle S:E: 40 Aar, Samson Olsen Sæbøe S:E: gl: 32 Aar, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde med Continuations Varsel Knud Jonsen Asch, at høre fleere stevnte Vidner i Sagen, og lide Dom efter forrige Indstevning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Edelig Vidnesbyrds Aflæggelse Morten Nielsen Dyrnæs VkmD, Christen Nielsen {Øfre Axdal} Ned: Axdal S:E:, Anne Tors Datter Asche tjener paa Kaarevigen, Peder Poulsen Norhuus S:E:, Elias Andersen HMD under Sundnæs, og Peder Mortensen Dyrnæs Lejl:

Stevne Vidner Halvor Larsen Berget Skaffer, og Ole Hactorsen Brekke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Knud Jonsen Asch mødte og vedtog lovlig Varsel.

Citanterne begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De bleve paaraabte, hvoraf mødte Morten Nielsen Dyrnæs, Christen Nedre Axdal, Anne Tors Datter Asche, Peder Poulsen Norhuus, og Elias Sundnæs som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de blev separerede, efter først aflagte Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod som

4de Vidne Morten Nielsen Dyrnæs gl: 73 Aar, sidst til Alters Langfredag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og om Sagen efter Indstevningen, samt paa begge Parter uden for Prot: under Examinationen \mundtl:/ anbragte Erindringer og Spørsmåle forklarede: At Fjeldet er situeret som forhen Protocollen er tilført og nu oplæst, Vidnet boer paa Dyrnæs, som intet ejer i Fjeldet, men Citanterne ejer Fjeldet paa Borgondøen, og gaardernes Hjem/m/e

marker og Hager, er Fjeldet fragjærdet, veed at Asche intet ejer i dette Fjeld, ej heller har Ret til at have enten Fæe eller Smaler i Fjeldet. Vidnet er opfostret paa Dyrnæs paa Borgondøen fra sit første Aar, fra sit 2de til sit 12te Aar har været paa Nedre Axdal, mindes intet fra den Tiid, selv var paa Gjære paa Borgondøen, som intet ejer i Fjeldet, i 20 Aar og kom derfra til Dyrnæs at boe, i den Tiid, ej heller siden, har hørt at Asche Manden har havt egen Ejendom i Fjeldet, eller Ret til der at bejtte, med noget Slags Levende. Har hørt at Asche Manden, veed ej om altiid, eller somme Aar, har havt Fæe bæster i Fjeldet, et eller Toe, men ej hørt om Smaler, og hvad enten det har vært med Ret eller Tilladelse, eller for Betaling veed Vidnet ikke, har vært fra St: Hans Tiid til Som/m/eren igjennem. Veed ej heller om Asche Manden har havt Smaler i Saatte Skaarene, derom situeret som 1ste V: har forklaret. Asche Udmark er omgjærdet, og

1794: 98

situeret som 1ste Vidne har forklaret. Har hørt Asche Manden {...} ført nogle Aar sine Smaler bort fra Borgondøen til andre Øer til Som/m/er Bejter \Saaledes?/ Dmitteret som forrige.

Fremstod 5te Vidne Christen Nielsen Nedre Axdal gl: 52 Aar, sidst til Alters Langfredag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og paa Erindringer og Spørsmåale ligesom ved forrige Vidner, under Examinationen forklarede: Om Situationerne ligesom 1ste og 4de Vidne, baade om Fjeldet og Asche Mark, og begges gjærder, Vidnet er fød og opdragen paa Nedre Axdal paa sam/m/e Øe Borgondøen, men Nedre Axdal ejer intet i Fjeldet. Har aldrig hørt at Asche Manden har nydt noget i Fjeldet eller havt Ret til der at bejtte, eller nogen Tiid havt Smaler der, med nogen Ret, men har vel stundom havt Smaler der, og naar saa(?) var der kun faae, og naar de kom i Hagerne og gjorde Skade, førde Asch Manden Smalen bort fra Øen til andre Øer, Fæe gjæld bester har han undertiden havt eet, undertiden to i Fjeldet, som h/an/d har bedet om Tilladelse for hos een eller flere af Ejerne, gjort Arbejde derfor, det Vidnet har hørt af afg: Christopher Axdal, Men om har bedet om Tilladelse for Smalen, eller {...} \betalt/ derfor, veed Vidnet ikke. \S(...?) altiid, boede for over 20 Aar siden(?) til denne Tiid/ Dmitteret.

Fremstod 6te Vidne Anne Tors Datter Asch, gl: 40 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret. examineret som forrige, og forklarede: At er ej kjendt, rundt om Fjeldet, men nogle Steder er kjendt, og der er Marken gjærdet fra Fjeldet. Om Asche Udmark som de forrige Vidner. Vidnet er fra sin Barndom opfød paa Asch, til sit 10de Aar. Har ej hørt, at Asch ejer i Fjeldet, men Asche har havt sine faae Smaler den Tiid i Fjeldet, hver Aar de Tider Vidnet kan mindes, men Geder kunde de ikke have der, siden de gik i andre Folkes Hager og Agre. Veed ej enten med eller uden Tilladelse, og hørde aldrig nogen Dispute derom. Erindrer ikke, om Asche Smalen nogen Tiid blev ført fra Øen til andre Øer at bejtte. Om Fæe i Fjeldet, erindrer ej at Asche havde noget der, men synes at kom/m/e ihu at de paa Asche sagde: De er saa mange at bede derom. Siden Vidnet omtrent 10 Aar efter kom fra Borgondøen, veed ikke hvorledes har været. Dmitteret som forrige.

Fremstod 7de Vidne Peder Poulsen Norhuus gl: 55 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret examineret som forrige, og forklarede: Om Situationerne er ikke kjendt og har vel kjendt Borgondøen i 4 Aar, men kjender ingen Skjæl eller Skifte hverken for Fjeldet eller Asch. Veed intet om Sagen, uden for 26 Aar siden, hørde af afg: Niels Øfre Axdal, at Asche nyder slet intet i Fjeldet, eller naaede Fjeldet med nogen Ejendom, og det samme hørde Vidnet da h/an/d var 14 Aar gl: af h/an/ds Fader \der/ som Lænsmand havde været hos Naboerne paa Borgondøen, ang:de Trætte imellem dem. Dmitteret som de forrige.

Fremstod 8de Vidne Elias Andersen Sundnæs gl: 53 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret. Forklarede: At have været kjendt paa Borgondøen de sidste 10 Aar, er ej Situationerne bekjendt, for 6 Aar siden fløttede fra Øfre Axdal til Sundnæs paa en anden Øe hvor h/an/d nu boer, de 4 Aar der forhen var Vidnet Huusmand under Øfre Axdal i den Tiid /: seenere veed Intet :/ førde Asche Manden al sine Smaler fra Borgondøen til andre Øer og Lande i Som/m/er bejte. Om Asche Manden havde Ret til Fjeldet, eller havde noget Levende der, veed Vidnet intet til eller fra. Dimitteret som de forrige.

For 5 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Sk:

Citanterne frafaldt Vidnet Peder Mortensen Dyrnæs, og begjærde det passerte som TingsVidne sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanterne begjærde Sagen her ved Tinget paadømt uden Aasteds Sag eller Meddomsmænd, og i saaviit (..?)lde gav Sagen til Dom/m/erens \eene/ Paadøm/m/e, renuncerende paa ald Anke paa Dom/m/en, saaviit den Formalitet angaaer, aleene forbeholder sig, om Dom/m/en gaar dem imod, den at paaAnke, men friholder Dom/m/eren for al Ansvar, i saaviit den ej behandles paa Aastædet, eller Aastederne befares, da Situationerne ere saa tydelig beskreven, som om de efter Rettens Befaring vare beskreven, og Befaring er dog overflødig, der er kun et Fjeld, og een gaard Asche paa Borgondøen, og qvæstionen er kun, om Asche har Ret i dette Fjeld eller ikke. Derefter paastod [at]? Indstevnte og Efterkom/m/ere paa Asche skal aldeles holde sig fra Borgondøens Fjeld, med ald Slags af sine Fæe Creaturer, Smaler eller Andet, siden det er beviist, at han ingen Ejendom har der, samt denne Sags Omkostninger, Citanterne af ham at betales og erstattes med 10 rd:, Saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Knud Jonsen Asche begjærde Sagen opsat til næste Rett. /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Sk: :/ Ellers er i alt eenig med Citanterne, om Sagen at paadøm/m/e aleene af Dom/m/eren uden Aasteds Ret og MeddomsMænd, og renuncerede paa al Anke i det Fald, men begjærde Sagen sluttet ved Tingets Dom sin Tiid, kun nu til sit Forsvar begjært Opsættelse.

Citanterne protesterede

1794: 98b

imod Opsættelse. Opsættelse bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Sag

Tollev Alvalsen Indre Hamre gl: 60 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jon Knudsen Indre Hamres Hustr: Ingri Tollevs Datter, med Mand og Forsvar, i Anledning af at hun har udskjældet Citanten med ærerørige Skjælds Ord, derom at høre Vidner som stevnte ere og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede, og Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, hendes egen Mand Jon Knudsen Hamre, {....}

Stevne Vidner Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skafter Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og aflagde Forkyndelsen for Ingri Tollevs Datter, og talde ved hende selv, i hendes Mands Fraværelse, men forkyndt Stevningen i deres Huus.

Jon Knudsen Indre Hamre gl: 36 Aar fremstod /: betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skilling :/, og paastod Stevnemaalet afviist, siden han ej er stevnet som Mand og Forsvar men kun som Vidne.

Stevne Vidnerne blev fremkaldet til nærmere Examen, da de efter nøjere at have betænkt sig, tilstod at Jon Knudsen ikke er stevnet som Mand og Forsvar, men kun til Vidne.

Jon Knudsen paastod Eragtning /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten paastod Sagens Fremme.

Retten eragtede: Uagtet Jon Knudsen Indre Hamre ikke er stevnet med de Ord: som Mand og Forsvar; er han dog stevnet i Sagen, og veed selv sin Forbindelse med sin Hustrue i den Henseende; Thi kan heele Sagen ikke desaarsag afviises.

Jon Knudsen derefter protesterede imod, sig at blive paalagt at vidne imod sin Hustrue og Ægtefælle i denne eller saadan Sag, derom paastod Eragtning. /: betalte for Eragtning 12 skl: skr: Tolv Skil: :/

Retten eragtede: Det kan ikke imod Placaten 16 Sept: 1778 tillades Excipienten at vidne imod sin Hustrue i denne Sag.

Citanten begjærde Sagen opsat til fleere Vidner at indstevnte. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelse bevilges.

Sagen beroer til Høste Tinget 1794. See fol: 101a.

Ny Sag

Jon Knudsen Indre Hamre gl: 36 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og i Rette lagde en Constitution fra Amtet af 5 April 1794 for Citanten at gaa i Rette i efterskrevne Sag, hvilken blev oplæst, og lyder saaledes: hvorefter tillige med Citanten mødte Engel Engelsen Moe, og paa Citantens Vegne fremlagde skriftl: Kaldseddel af 17 Marti 1794, (....?)d Tollev Alvalsen Indre Hamre som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skaffer Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, dette Stevnemaal lovlig for Tollev Alvalsen Indre Hamre at have forkyndet, og talt ved ham selv.

Tollev Alvalsen Indre Hamre, Gotschalch Alvsen Schaar, nu \S:E: p:/ Indre Hamre, Lars Erichsen Sunde S:E:, Johannes Olsen Løvigen S:E:, og Thomas Mikkelsen Berhoug S:E: mødte alle og vedtog lovlig Varsel.

Videre anmeldte Citanten at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde, under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrd i denne Sag at aflægge, Helje Siursen Kaatebøe Lejl:, Erich Thomassen Stangeland S:E:, Ole Larsen Hixdal S:E:, Jon Evensen \tjener paa/ Underhougen, saa og ved det skriftl: Stevnemaals Forkyndelse indstevnet Tollev Alvalsen Indre Hamre dem at paahøre.

Citanten endnu fremstillede ustevnte Vidner Sverke Pedersen huusmand under Schonevigs Præstegaard, og Biørne Endressen Radsmand sam/m/e sted.

Tollev Alvalsen Indre Hamre gl: 60 Aar, /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og nægtede aldeles at have lovet Citanten Jon Knudsen noget Vilkor, men kun at da Jon Knudsen skjødde Jorden til Tollev Alvalsen lovede Sidste ham, at være til Huuse paa Jorden eet Aar om han ikke fik andet Raad, og Pengene for Jorden skulde han gjerne have faaet, naar h/an/d havde kom/m/et med de Mænd som havde hørt paa deres Tale,

1794: 99

og det var Aarsagen, at han ej kom, at han ikke fik sine Penge, og \Indstevnte/ har intet betalt af de 800 rd: men ej omtalt hvormeget Indstevnte skulde betale, men Indstevnte har slet intet betalt Citanten af Kjøbe Summen som er 800 rd: Iøvrigt reserverer alt lovligt.

Gotschalch Alvsen Indre Hamre gl: 35 Aar, mødte /: betalte Tilsvarespenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og anmeldte at da han købte af Tollev Alvalsen, blev han ikke underrettet af denne, at Citanten skulde have noget Vilkor, af Jorden, men Sælgeren accorderede sig et Vilkor af Comparenten. Da altsaa Sælgeren har dulgt den Hæftelse paa

gaarden af Vilkor til Jon Knudsen, som om Kjøberen havde blevet underrettet, om, havde nødvendig maattet aarsaget, enten ej at indgaae eller paatage sig 2de saa byrdefulde Vilkor, eller og accorderet Kjøbe Summen langt ringere end skeet er, og vel mueligt han aldrig havde kjøbt Jorden saa byrdefuld; Thi vil han i kraftigste Maade forbeholde sig og paastaae, at om Jon Knudsen skulde blive tildømt at nyde Vilkor af Jorden, at da Sam/m/e kom/m/e til afdrag i det Vilkor som Comparenten har lovet /: i Tanke at ingen fleere Vilkor hæftede paa Jorden :/ til Tollev Halvorsen!! (Alvalsen), hvorom h/an/d forbeholdt sig sin Ret i kraftigste Maade. Videre anmeldte, og vil foreviise om forlanges, ja og nu udtælle, om hand det med Sikkerhed kan, i dette Øjeblik den resterende Kjøbe Summa p: Jorden samme 860 rd:, eller og deponere Sam/m/e, hvor Parterne kan anviise dertil et sikkert Sted for alle mulige ulykkelige Tilfælde. Altsaa h/an/d paastaaer sig befriet for al Ansvar af Capital, og Fritagelse for Renter og Omkostninger deraf, som kunde flyde deraf, at Pengene ikke strax bliver modtaget fra Comparenten. Iøvrigt forbeholdt sig alt lovligt. Men da der er skeet Forbud paa Udbetalingen; Saa seer h/an/d ikke at kan udbetale Pengene førend endelig Dom, med mindre enten Jon Knudsen eller Tollev Alvalsen, vil derfor og for hvad deraf kan flyde, stille Comparenten tilstrækkelig Caution. Endelig hand anviiste i Retten endeel sammenbundne Pakker Banco Sedler, som kunde synes at være bemelte Summa, men blev ej talt.

Tollev Alvalsen saavelsom Jon Knudsen begjærde af Gotschalch Alvsen, at vilde af Pengene udbetale strax, efter allerede skeete Opsigelse, den Prioritet 450 rd: \skr: Fire Hundre og Halvsindstredive Rigsdaler/, som efter Pantebrev hæfter paa Jorden til Hr: Lieut: Wilhelm Friman Dahl, med resterende Renter for 1 ½ imod 2 Aar, da Summen Capital og Renter, er dem begge god Betaling, hvem af dem det øvrige af Kjøbe Pengene, bliver tildømt at erholde; Men denne!! (dette) Pantebrevets Indfrielse maatte skee strax for at spare Renter deraf.

Engel Moe paa Citantens Vegne, anmeldte at Citanten tit og ofte har fordret efter Pengene for gaarden, men altid faaet det Svar, at naar h/an/d kom med alle Vidnerne, da vilde Tollev Alvalsen betale 650 rd:

Citanterne begjærde Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring, og endnu for at forekom/m/e Vidtløftighed og Bekostning, som dog vil tilsidst falde Tollev Alvalsen til Byrde, tilspurgde Tollev Alvalsen, om han nu vil betale Jon Knudsen de 800 rd: for Jorden, som den er skjødet og solgt for fra Jon Knudsen til Tollev Alvalsen? Rs: Tollev Alvalsen vil ikke betale han Jon Knudsen førend han staaer ved sine Ord.

Vidnerne bleve fremkaldede, hvoraf mødte Lars Erichsen Sunde, Johannes Olsen Løvigen, Bjørne Endresen Bougstøe nu paa Schonevig Præstegrd:, Sverke Pedersen Støelen Huusm/an/d under do: Præstegaard, Thomas Mikkelsen Berhoug, Helje Siursen Kaatebøe, Ole Larsen Hixdal, Jon Evensen Underhougen \nu mødte Erich Thomassen Stangeland/ som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de {blev separerede} aflagde Eed med oprakte Fingre, og blev separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Lars Erichsen Sunde gl: 59 Aar, sidst til Alters kort før sidst Paaske, ej Parterne beslægtet eller besvogret, om Sagen efter dens Indstevning, samt paa begge Parters uden for Protocollen under Examinationen anbragte mundtl: Spørsmåale og Erindringer forklarede: At omtrent 1 ½ Uge før Jul 1792, var Vidnet i Schonevig Gjæstgiveri, der var og Johannes Løvigen, da der kom Tollev Alvalsen og Jon Knudsen, og begjærde disse 2de Mænd der nu er stevnte til Vidne, at gaa med til Sorenskriveren for at underskrive til Vitterlighed, et Skde paa Indre Hamre fra Jon Knudsen til Tollev Alvalsen, da Vidnet spurgde Tollev Alvals: hvad han skulde skjøde Jorden for, og Tollev Alvalsen svarede; for 800 rd:, og det til Jon Knudsen \der for at betale/, da Vidnet sagde til Tollev Alvalsen, om Du faaer Jorden under Hænde, og sælger til en Anden, skulde ikke Jon Knudsen nyde Dit Vilkor, dertil Tollev Alvalsen sagde: Ja, det maa saa være. I Aaret 1793 1 ½ Uge før Jul, i Løvigen, da Johannes Løvigen, Jon Knudsen og Tollev Alvalsen vare tilstæde, da Vid-

net spurgde Tollev Alvalsen, om han kom ihu de Ord de talte sam/m/en, Aaret før i Schonev: Gjestgiverie /: 1792 ommeldte Tiid blev intet Skjøde expederet fordi det Stemplede Papiir var bortsendt, og maatte først skrives fra Kiøbstedden efter et Ark dertil :/ dertil han sagde Ja, at kom/m/er det ihu, at skulle skjøde \til sig/ Indre Hamre fra Jon Knudsen for 800 rd:, og ogsaa kom ihu, det som da var talt om Vilkoeret, hvilke Ord Tollev Alvalsen igjentog, atter spurgde Vidnet Toll: Alv: har Du betalt ham de 800 rd: for gaarden? han svarde: Nej h/an/d har ikke. Vidnet spurgde: hvem betalte Skdet? Tollev svarde: Jon Knudsen lagde ud Pengene 9 rd: 2 mrk:, som Tollev da tilstod, ej at have betalt Jon Knudsen tilbage. Vidnet endnu spurgde Tollev Alvalsen: har Du hverken betalt Jon Knudsen de 800 rd:, eller de 9 rd: 2 mrk:, og Tollev Alval: sagde: Nej men har jeg ikke, hvorpaa Vidnet skiød Johannes Løvigen til Vidne; Videre Vidnet spurgde om Tollev Alvalsen, da ej vilde betale ham de Penge, h/an/d svarde: ej før de kom paa Tinget, og de 2de Mænd var med som havde underskrevet Skjødet.

Citanten i Rettelagde det omstevnte Forbud af 12 Dec: 1793, som i Parternes, dette Vidnes og \2de/ Vidne Thomas Mikkelsen Berhoug gl: 31 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, h/an/ds Paahør blev oplæst saal: hvorved og nu var i Retten tilstæde 3die Vidne Knud Pedersen Toftekalven gl: 40 Aar, S:E: sidst til Alters, afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning at vogte sig for MeenEed, derpaa aflagde Eed, og derved alle samtl: trende Mænd bekræftede Forbuddets Forrettelse og Forkyndelse. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede, ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, blev de med Parternes Consence dimitteret.

Gotschalch Alvsen Indre Hamre havde anhørt Forbuddets Oplæselse for Retten, og BeEedigelsen af Vidnerne og havde intet derved at erindre.

Fremstod 4de Vidne Johannes Olsen Løvigen gl: 61 Aar sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede paa Erindringer og Spørsmåale ligesom ved forrige Vidners Examination: Ord til andet ligesom 1ste Vidne, Forbuddets Forkyndelse undtagen, med Tillæg: at da Skjødet blev begjært, og ej for Mangel af Stemplet Papiir kunde faaes, blev spurgt Tollev Alvalsen hvorledes h/an/d nu kunde give 800 rd: til Jon Knudsen for Jorden, som er saa meget meere, end Jon Knudsen gav for den til Tollev Alvalsen, dertil Tollev Alvalsen svarde: At Jon Knudsen havde forbedret, bygt og røgt den saa meget. Dette 1ste Vidne ligeledes forklarede eenstem/m/ig. Dimitteret som forrige.

Som Natten paafaldt, beroer Tinget og Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 30te April 1794, continuerede dette Ting, og, efter publiceret Pantebogen til Inddragelse

Tollev Alvalsen Jndre Hamres Skde til Gotschalch Alvsen paa Indre Hamre No: 3 Ldskyld 2 Løb Smør 9 Spd: Korn, for 910 rd: og et Vilkor, d: 15 Nov: 1793.

Men ved Skjødets Publication, fremstod Jon Knudsen som forrige Ejer af denne Gaard, der den havde solgt til Tollev Alvalsen Hamre, og protesterede imod Skjødets Tingslysning og gyldighed, da Comparenten ikke har faaet sin Kjøbe Summa 800 rd: for gaarden af Tollev Alvalsen betalt, hvormed af Comparenten er rejst Sag ved Retten, ej heller har Comparenten erholdet Contract fra Tollev Alvalsen paa sig belovet Vilkor, hvormed h/an/d ligeledes ved sam/m/e Sag, søger sin Rett, den han i alle Deelee tager sig reserveret betalt for Protest 1 rd: 3 mrk: skr: En Rd: tre Mrk:

Dernæst Kiøberen Gotschalch Alvalsen protesterede imod sig \at vorde/ paabuuden eller paalagt, noget Vilkors Byrde, forhen accorderet, og for ham dulgt, videre end hvad han selv

ved sit Kjøb har lovet Tollev Alvalsen, uden imod enten Afslag i Kjøbe Summen, eller Afgang i det af ham til Tollev Alvalsen udlovede Vilkor, hvorom h/an/d

1794: 100

forbeholdt sig sin Ret, under derom ved Rätten svævende Sag. bet: for Protest 1 rd: 3 mrk: skr: En Rd: tre Mrk:

Retten kunde ikke nægte Skjødets Tinglysning, men forbeholdt enhver sin Ret i kraftigste Maade.

Forestaaende Sag denne Sag

Da Engel Moe fremlagde af Skjødebogen verificeret Udskrift af det Skjøde som 1ste og 4de Vidne har omvundet, skulde været gjort og udstædt før Juul 1792, men ikke førend dertil blev erholdt Stempl: Papiir fra Kjøbstedet, kunde blive expederet, hvilket skeede den 28 Dec: 1792, hvilket Udskrift begjærtes oplæst, og er saal: og videre til Oplysning ved de dette Skjøde til vitterlighed underskrevne Mænds agtende Vidnesbyrd, fremlagde lige Udskrift af Pantebogen, af Vilkors Contract 27 Juni 1788 (Junii) udgivet af Jon Knudsen til Tollev Alvalsen som blev oplæst saal: Dette Vilkor skulde Jon Knudsen give Tollev Alvalsen, da Jon Knudsen købte Jorden, og sam/m/e Vilkor har Tollev Alvalsen lovet Jon Knudsen, da Tollev Alvalsen købte Jorden til sig igjen fra Jon Knudsen. Dette er det som Citanten nu paastaaer Dom paa, af Tollev Alvalsen at blive udgivet Contract paa, Jon Knudsen af Jorden at nyde. hvorefter Citanten begjærde de 2de Vidner under eet afhørt som har til Vitterlighed underskrevet Skjødet af 28 Dec: 1792, derpaa fremstod

5te og 6te Vidne Bjørn Endresen Bougstøe nu paa Schonevig Præstegaard gl: 48 Aar, og Sverke Pedersen Stølen under dto: Præstegaard gl: 33 Aar, begge til Alters afvigte Høst, og ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede under lige Examination som de Forrige: At 28 Dec: 1792 blev de af Jon Knudsen anmodede, at komme til Millie, og underskrive et Skjøde paa Hamre til Vitterlighed, som udgives fra ham til Tollev Alvalsen, da de fulgde, og der var Tollev Alvalsen, den eet paa Stemplet Papiir ordlydende med det i Dag nu i Sagen i Retten oplæste Udskrift forfattet original Skjøde fra Jon Knudsen til Tollev Alvalsen, blev tydelig forelæst begge disse, og først blev Jon Knudsen tilspurgt, hvad han skulde leve af, siden han sagde Jorden fra sig, dertil Tollev Alvalsen svarede: Det sam/m/e som jeg har levet af, skal han leve af, derpaa Vidnet Sverke i Bjørns Paahør tilspurgde Tollev Alvalsen, hvorledes er I foreenet om Vilkoret? Dertil Tollev Alvalsen, alt i Jon Knudsens Paahør, svarede: Det sam/m/e Vilkor som Jon Knudsen har givet mig, skal jeg give ham igjen; derpaa Originale Skjødet, af begge Sælger og Kjøber fuldkom/m/en samtøkket, og som meldt oplæst, blev af Jon Knudsen underskrevet og h/an/ds Signet hossatt, og ligesaa af begge Vidnerne til Vitterlighed. Indstevnte tilspurgte: Om han lovede meere, end Jon Knudsen at være der et Aars Tid og at derom ingen Vilkors Contract behøvedes? Rs: Det hørte Vidnerne ikke et Ord omtale, ikke før de kom til Millie, ikke paa Millie ved Samtalen og Underskriften, og ikke siden, saalænge de var i Selskab med Parterne, som de fulgde med til Gjæstgiveren, og der vare samlede omtrent ½ Time. Dimitteret som de forrige.

Citanten fremstillede som 7de V: Erich Thomassen Stangeland gl: 60 Aar, og ustevnt Vidne Haldor Torbjørnsen Stangeland S:E: som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med behørig Formaning, og aflagde Eed, som 8de Vidne, gl: 46 Aar, begge sidst til Alters for 2 Søndager siden, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, som paa lige Maade som de forrige examinerte forklarede: At 6 Uger før sidst Juul vare de tilkaldte af Tollev Alvalsen til Jndre Hamre, at høre paa Accordt med ham og Gotschalch Alvsen om gaarden, da Jon Knudsen og var tilstæde, og begjærde og fordrede Betaling for Jorden, som h/an/d endnu ikke havde faaet, fra h/an/d skjødede den til Tollev Alvalsen, og fordrede af Tollev Alvalsen

efter Skjødet 800 rd:, men Tollev Alvalsen sagde han skulde kun have 700 rd: for Jorden, og nævnede ikke at Jon Knudsen skulle have faaet noget af Kjøbe pengene før. Tollev Alvalsen talde ikke til Gotschalk Alvsen om noget gl: forhen hæftende Vilkor, men betingede sig selv Vilkor af Gotsch: Alvsen. Dimitteret.

Fremstod Indstevnte og tilspurgde Vidnerne: Om ikke Indstevnte da sagde til Jon Knudsen, at de havde Regning sam/m/en, og naar den blev opgjort, skulde og ville Tollev Alvalsen betale Jon Knudsen sine 800 rd:? Rs: Erindrer det ikke.

Fremstod 9de Vidne Ole Larsen Hixdal gl: 34 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede under lige Examination som forrige: At 1793 Som/m/er imellem Slaatten og Kornskuren heni Aug: Maanet, var Vidnet og Jon Underhougen og begge Parterne i et Selskab, hvor blev talt, om Hamres Kjøb og Salg imellem dem, da i disses Paahør, Jon Underhougen skjød Vidnet til Prov, at Tollev Alvalsen tilstod, at have skjødet Jorden Hamre til sig fra Jon Knudsen for 800 rd:, og ikke betalt til Jon Knudsen 2 Danske Skilling deraf, det og Jon Knudsen sagde, og Tollev Alv: dertil svarede: Nej Mænd har jeg ej. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Jon Evensen Underhougen tjener ibd:, gl: 23 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: da Vidnet spurgde Tollev Alvalsen hvorledes det var med Betalingen af de 800 rd: til Jon Knudsen for Hamre, om Jon Kn: havde faaet noget deraf, da Tollev Alv: sagde, Nej han har ikke og Skjødet lyder paa 800 rd: og lyder vel at Pengene er betalte, men det er de ikke, og enten jeg dør i Dag eller i Morgen skal Jon Kn:, have rigtig(?) 800 rd:, da dette Vidne skød forrige Vidne til Provs, derefter passerede som forrige Vidne har forklaret. Dimitteret.

Citanten frafaldt flere Vidners Førelse den/n/e

1794: 100b

Sinde.

For 10 Vidner betalt af Citanten 1 rd: og af Vederparten 3 mrk:, i alt En Rd: 3 mrk:

Citanten begjærde det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Engel Moe derefter forestillede: At uagtet Jon Knudsen tilkom/m/e(r), lige Vilkor som det der i Contracten af 27 Juni 1788 er specificeret; saa dog da Citanten fløtter efter sin nu værende Agt, og da han endnu ikke veed Sagens Udf(..?) fra gaarden; saa dog erbyder h/an/d at vil blive paa gaarden, og der fortære sit Vilkor om Gotschalch Alvsen vil {bygge} anvise ham Huuse Tompt paa gaarden, som Citanten da selv vil bebygge, og lade ham have sit Brændeveed af Skoven, ligesom forhen Tollev Alvalsen i sin Vilkors Tiid, samt overlade ham de sam/m/e Bøe Støkker og Agre, som Tollev Alvalsen uden for Vilkors Contracten har faaet af Citanten Herpaa han udbad sig Gotschalch Alvsens Svar.

Gotschalch Alvsen svarde; At kan ikke herpaa indlade sig, eller kan udgives andet Vilkor end han selv har givet Løfte paa, som er kun til Tollev Alvalsen og Hustrue Anne Lars Dt:, fri Brændeveed deres Livstiid, som de selv hugge og føre, og de Vilkor tagende deres Vilkorstiid have staaende der deres Vilkors Huuse uden Afgift at levere dem Aarlig, fra Vaar 1794 saalænge de begge lever, 24 Voger Havre, 2 Kjør og 6 Smalers Foster, Vinter og Som/m/er, og et Bøestøkke kaldet Lam/m/e dalen, en Myr sønden for gaardens Huuse og østen for Vilkors Røg Stuen, samt et Agerflek paa samme Myr som de selv høste og dyrke; Men naar een af dem dør, da den Efterlevende, ikke Bøestk:t, Myren eller Agerflek, og kun 12 Voger Havre, 1 Koe og 3 Smalers Foster, samt det øvrige saalænge den lever, og, \enten den/ igjen gifter sig eller ej, men ikke dens efterlevende Enke eller Enkemand Flytter den eller de Vilkortagende fra gaarden, nyder de eller den Fosteret og Kornet som meldt, men alt det øvrige bortfalder, samt deres Huus bortføre, uden Vederlag, alt dette at hæfte paa gaarden,

saalænge de begge eller een af de Vilkor tagende lever, saaledes som forbeholdt. Og videre Vilkor kan han ikke paatage sig at svare, samt paastaae at om Jon Knudsen bliver tildømt noget Vilkor af gaarden at nyde, det da ikke bliver meere, end kan komme til Afslag i Ovenmeldte, samt at Comparenten ikke bebyrdes med meere end en Famillie Vilkors Folk, saa og at det Vilkor, om Jon Knudsen det skal nyde, bliver kun paa Tollev Alvalsens og Hustrues Livs tiid, efter den gjorte Bestem/m/else, enten de begge eller een af dem lever; eller og vil forbeholde sig, enten at paastaae Kjøbet tilbage med passelig Erstatning for derved ibragte Omkostninger og Tab, eller og tilstrækkelig Afslag i Kjøbe Summen, hvorom alt h/an/d paastod, at være alt lovligt reserveret.

Tollev Alvalsen tilstod, at have ikke accorderet af Gotschalch Alvsen videre Vilkor, end til sig selv som meldt, og ikke talt til Gotschalk Alvsen om Andet, ej heller om noget Vilkor til Jon Knudsen, fordi Jon Kn: har ikke bedet Comparenten om noget Vilkor, eller har noget Vilkors brev, ej heller har Comparenten lovet Jon Knudsen noget Vilkor.

Citanten i Rettelagde skriftl: Indlæg af 28de d: M: som blev oplæst saal: og forbeholdt sig nærmere Paastand for Omkostninger under videre Regning, da mere er medgaaet, end da Vidstes at opskrive, men om nu døm/m/es som paastaaes, vil afslaae Omkostninger til 42 rd:, forbeholdende sig videre Paastand i Tilfælde herom.

Tollev Alvalsen Indre Hamre begjærde Sagen opsat til Contra Stevning. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Engel Moe protesterer imod Opsættelse.

Opsættelsen bevilges, og Forbuddets Confirmation udsættes til endelig Dom. Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Engel Moe bad tilført: At da Tollev Hamre har udvirket Sagen udsat, og begjært Opsættelse, aleene for at føre Citanten i flere Omkostninger, som nu af Retten er ham bevilget; da paastod han, at Tollev Alvalsen skulde skaffe Caution for Renter af Pengene, og Sagens Omkostninger.

Tollev Hamre lovede at inden Pintse tiid skal han stille Jon Knudsen tilstrækkelig Caution. Sagen beroer til Høstetinget 1794. See næste Side.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 3 f: 110a. Lars Erichsen Nedre Houge No: 39 Obl: til Haldor Birkenæs paa 90 rd: d: 17 Juni 1778, af Creditor qvitteret 29 April 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Johan Casper Lange i Bergen Skiøde til Berje Jonsen Næshavn paa halve Aalunds Kirke for 475 rd:, d: 11 Oct: 1793 før i Pantebogen indført No: 6 p: 24.

Berje Jonsen Næshavns Obl: til Lars Friderich Undahl paa 500 rd:, Rente 4 p:C: Pant 1 pr: i Aalunds Kirke, d: 14 Oct: 1793, før i Pantebogen indført No: 5 p: 764.

1794: 101

Osmund Christophersen Rø Skde til Haldor Torsen Øfstebøe paa halve Rø No: 7 og 8, 1 L: S: ½ td: Korn, for 620 rd:, d: 30 Janv: 1794.

Anders Jacobsen Inbioes Hustrues Arvingers Skifte Contract til Enkemanden paa Jorden, en Anpart i Inbioe No: 23 H: C: gds: efter Aftag 2 pd: 18 mrk: Sm:, for 220 rd: dat: 29 April 1794.

Halvor Svendsen Arnevig Skde til Svend Ingebretsen Myndtl:, paa halve Arnevig No: 60 ½ Løb Sm: ½ Hd: for 328 rd: 3 mrk: dat: 1 Maj 1793.

Haldor Thoresen og Osmund Christophersen Rø No: 7 Mageskifte Contract om nogle Agre, d: 30te Janv: 1794.

Ditto Contract om Løsning og Tabs Erstatning i Tilfælde af Indløsning dat: 30 Janv: 1794.

Opsat Sag fra modstaaende Side. Jon Knudsen contra Tollev Alvalsen og Gotschalch Alfsen. Alle 3de Parter mødte for Retten, og declarerede Sagen forligt saaledes: At Gotschalch Alfsen med Tollev Alvalsens Villie og Samtøkke, betaler de resterende Kjøbe Summa for Indre Hamre Aatte Hundrede og Tredsinds tyve Rigsdaler, hvorved saaleedes Gotschalch Alfsen har betalt Jorden efter sit erholdte Skjøde, og dermed er ligeleedes Jon Knudsen betalt for samme Jords foregaaende Salg fra ham til Tollev Alvalsen med de Aatte Hundrede Rigsdaler. Derved ere de begge omventilerede Skjøders indeholdende Kjøbe Summer fuldkommen betalt og afgjort. Men af disse 800 rd: indfrier Gotschalk Alfsen den paa Jorden hæftende, af Jon Knudsen til Hr: Lieut: Wilhelm Fr: Dahl udgivne Pante Obligation med Renter. De øvrige 60 rd:, som Tollev Alvalsen ligeledes lader Jon Knudsen imodtage, er til Erstatning for det Vilkor, som Jon Knudsen søger og paastaaer af Gaarden, hvorimod Jon Knudsen for Retten declarerer, at han ganske mortificerer sin derom gjorde Paastand og Søgemaal i denne Sag, og forpligter sig aldrig nogen Vilkor at paastaae, af Gaarden Hamre, paa grund enten af de førte Vidner, eller foregaaende Handlinger, som og erklærer at være som meldt sin Kjøbe Summa 800 rd:, efter sit udgivne Skjøde betalt, og frafalder ald Paastand om Renter, Omkostninger eller Andet af denne Sag dependende, saa Forbuddet, Søgemaallet og alt det Passerte herved af ham declareres dødt og magtesløs, saa han i Anledning af alt foran førte, herefter ikke skal have at fordre enten Penge eller Vilkor, hverken af Gaarden Indre Hamre, eller Tollev Alvalsen eller Gotschalch Alfsen. Tollev Alvalsen declarerede at være saaledes foreenet og fornøjet, og frafalder al agtende Contra Prætension imod Jon Knudsen. Gotschalch Alfsen declarerede, strax at udbetale de 860 rd:, først Pante Prioriteten med Renter, og dernæst det øvrige til Jon Knudsen, og frafaldt sine Contra Prætensioner, men heller ikke svarer andet Vilkor af gaarden, end det han selv har udlovet til Tollev Alvalsen. Til Slutning alle 3 foreenedes saaledes: at Jon Knudsen og Gotschalch Alfsen rejser begge til Pantehaveren, og indfrier Pante Obligationen, og der levere Jon Knudsen af de 860 rd: det overskydende, imod qvittering paa sit Skjøde. Dette blev oplæst, hvorved de alle trende vare fornøjede, og med Haandtag bekræftede deres Forliig, samt alle begjærde Sagen som frafalden og forliigt ved Retten ophævet, hvorom og Engel Moe som beskikket Procurator for Jon Knudsen, og som fandt Forliiget paa alle Sider billig, anmodede.

Thi blev Sagen for Retten ophævet.

Opsat Sag fra i Gaar fol: 98b. Tollev Hamre contra Jon Knudsens Hustrue. Tollev Hamre declarerede Sagen forliigt. Ligesaa Jon Knudsen paa sin Hustrues Vegne. Begge frafaldt Sagen.

Sagen blev for Retten ophævet.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Jespersen Skde til Jesper Johannessen paa Nordre Øfrebøe No: 49 1 L: 1 Hd: for 180 rd: dateret 29 April 1794.

Gabriel Steensen Dahls Skde til Mons Ingebrethsen paa halve Fieldberg Kirke for 800 rd: dat: 30 April 1794.

Ole Larsen Stangelands Hustrues Arv:s Skde til Ole Larsen Stangeland paa Stangeland No: 6 1 ½ L: S: ½ Hd:, hvoraf indløst de 1 Løb 9 mrk: S: for 148 rd: 3 mrk:, resten arvet selv, dat: 30 April 1794.

Erich Larsen Nedre Houge Obl: til Knud Andersen Øfre Houge paa 145 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Houge No: 39 ¾ L: S:, ¾ Hd: d: 30 April 1794.

Lyder Iversen Dahle Obl: til Just Ludvig Pedersen Ejde paa 90 rd:, Rente 3 p:C: Pant 1 pr: i Dahle No: 33 H: C: gds: 1 Løb S: dat: 30 April 1794.

Ommund Asbjørnsen Øfre Axdal No: 35 H: C: gds: Skde til Knud Jonsen Asche, og Contract om Aschenæsset dt: 30 April 1794 for 93 Rd:

1794: 101b

Roar Hansen Huusm/an/d paa Pladset Hatlekiær under Indre Hamre No: 3 Obl: til Siur Larsen Eechenæs 50 rd:, Rente 4 proC:t, Pant i Huus og Løsøre d: 30 April 1794.

Gotschalch Alvsen Indre Hamre No: 3 Vilc: Contr: til Tollev Alvsen og Hustrue dat: 15 Nov: 1793.

Afkalde

Myndtl: Siri Lars Datter Nedre Houges Moders af 22de Oct: 1793 for Arv 11 rd: 9 ½ s: efter Skifte efter Lars Erichsen Nedre Houge af sam/m/e Dato.

.... Ingeborg Lars Dt: dto:s Moders, Arv, Skfte og Dato.

.... Kari Lars Datters Dto: Ditto.

.... yngre Ingeborg Lars Dr: dto: Ditto.

.... Guro Lars Datters Ditto Ditto.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 589. Gabriel Stensen Dahls Obl: til Niels Siursen Udbioe \155 rd:/ Pant ¼ Part i Fjeldberg Kirke d: 19 Nov: 1773 bet: og qvitteret 3 Aug: 1778 for 55 Rd: og 28 April 1794 Resten 100 rd:

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd: Ommund Asbjørnsen Øf: Axdal og Peder Poulsen Nordhuus, nemlig:

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 102 rd: 2 mrk: 7 s: og af første Termin 1794. 521 rd: 4 mrk: 13 s: i alt Summa 624 rd: 1 mrk: 4 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibredet: 112 Qværner, deraf aarl: Qværneskat 2 rd: 32 skl:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Føjens Skibredes Sommerting den 2den Maj 1794. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Ole Thorsen Hidschen 4. Hans Jonsen Steensvog 7. Simon Larsen Urrang

2. Jørgen Siursen Søre Mæland 5. Erich Jørgensen Tverborgvig 8. Daniel Nielsen Aandenæs

3. Halvor Olsen Nord: Habbestad 6. Christen Christensen Fylkesnæs

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 57b. Helje Bjelland contra Lænsmand Eldøen om Skjældsord.

Contra Citanten fremlagde skriftl: Indlæg af gaars Dato som blev oplyst saal:

Hoved Citanten begjærde Opsættelse til dettes Besvarelse. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til H: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 57b. Helje Bjelland contra Lænsmand Eldøen om Slag.

Contra Parten fremlagde skriftl: Indlæg af 2 Maj 1794 som blev oplæst saal:

Citanten paastod Dom, og henholdt sig til Vidnernes Udsigende, at Indstevnte har revet ham i Haaret, og i Hagen, og har intet paa Indlægget at svare, saaledes indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms, da Indstevnte indlod Sagen til Doms, optagen til Høste Tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 57b. Helje Bielland contra Jens Horneland.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte indleverede skriftl: Indlæg af Dags Dato, som blev oplæst saal: og indlod Sagen Dom.

Begge Parter indlod Sagen til Dom til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 57b. Helje Bjelland contra Reinert Horneland.

Citanten \var/ Dom begjærende.

Indstevnte indleverede skriftl: Indlæg af gaars Dato, som blev oplæst saal: og indlod Sagen Dom.

Begge Parter indlod Sagen til Doms til Høste Tinget 1794.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 57b. Johannes Tvedt contra Mathias Walvatne.

Begge Parter blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod; Thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 57b. Stener Berøen contra Rasmus Saxejde.

Rasmus Saxejde mødte, og begjærde Sagen ophævet som forliigt.

Citantens Arvinger blev paaraabt, men ingen mødte eller møde lod, Thi lod Retten Sagen beroe til H: T: 1794.

Opsat Justitz Sag fra fol: 57b. Lars Stue contra Anfin Aadland.

Actor fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet mødte

1794: 102

og tilstod at være lovlig stevnet.

Anfin Aalland mødte.

Lars Stue ble paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Fogden derefter anmeldte, at have efter Klage af Otte Anfinsen Aadland \S:E:/ Fader til Anfin Aadland, ladet paa Justitiens Vegne med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette

Ting og Tiid indkalde Lars Pedersen Stue, som i Connexion med denne Sag, da Lars Pedersen Stue skal have sam/m/e Tiid overfaldet Anfin Aadlands Fader Otte Anfinsen, hvilket har anlediget Anfin Aadland, at forsvare hans Fader imod Lars Stue, følgelig i Continuation af forrige Indstevning ladet indstevne Lars Pedersen Stue, at høre Vidner som stevnte ere, og lide Dom til Bøder og Omkostninger at betale. Ligeledes Anfin Aadland indstevnt i Continuation af forrige Stevning, saa og Otte Anfinsen indstevnt, sin Klage at forsvare.

Som Vidner i Sagen indstevnet med lige Varsel, under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til yderligere Forklaring de forhen afhørte Vidner Mons Larsen Lunde og Berge Andersen Hougeland, og det nu forelagte Vidne Zara Baars Datter, Peder Anfinsen Tvedts Hustrue, saa og følgende fleere Vidner Niels Tørressen Husmand i Sæverhage, Jon Madsen Lejl: paa Hysingstad, og Herman Olsen Thyse Lejl:

Stevne Vidner Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Skafter Tarrald Svendsen Eldøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og i Lars Stues Fraværelse forkyndt Stevningen for hands Hustru i h/an/ds Huus alle de øvrige mødte.

Alle de indstevnte blev paaraabte som alle mødte undtagen Lars Pedersen Stue, der ikke mødte eller møde lod.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Anfin Ottessen Aadland fremstod og forhaabede sig som aldeeles uskyldig frikjendt, da h/an/d ej gjorde andet end fulgte Naturens Bud, at tage sin kjødelige Fader i Forsvar, imod Lars Pedersen Stues Overfald, og deri ej gaaet videre, end \i/ det nødvendigste, ikke aleene tilladte, men endog befalede Nødværge. Actor i Rettelagde Præste attest om Lars Stues Alder som blev oplæst saal:

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod forhen afhørte

1ste Vidne Mons Larsen Lejl: p: Lunde 36 Aar gl:, sidst til Alters i Fasten d: A:, ej Parterne de Paagjeldede beslægtet eller besvogret, forklarede: som forhen med Tillæg: at omvundne Tiid var Otte Anfinsen og de tilstæde, veed ingen Begyndelse til det Omstevnte, men saae først Lars Stue og Otte Aadland sammen, veed ej hvem begyndte, at Lars Stue havde fat i Otte Aadland, erindrer ej hvor, og drog ham, som sad paa den anden Side af Bordet, ligesom at vilde drage ham over Bordet, i Vreede, hvilket anleedigede at Otte Aadlands Søn Anfin Aadland tog fat i Haaret paa Lars Stue, og videre som før forklaret. Saae ej meere. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen havde Vidnet meere at tilspørge, blev det med alle Vedkom/m/endes Consence dimitteret.

Fremstod forhen afhørte 2det Vidne Berge Andersen tjener paa Hougeland gl: 26 Aar, sidst til Alters i Fasten sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: at omvundne Tiid og Sted var ogsaa Otte Anfinsen der, da, veed ej hvem begyndte, Lars Stue og Otte Aadland skjændtes begge i Vreede, da Lars Stue tog tvers over Bordet, fat i Otte Aadland, i Haaret, efter først at have slaget efter ham, og Otte Aadland trekte sig tilbage, saa Lars Stue ej naaede ham, og trækkede efter Haaret Hovedet ned til Bordet, derpaa Lars Stue tog Otte Anfinsen i Hals kraven, og Hals Knappen laae efter paa Bordet og var sønder, derpaa Otte Aadland tog Lars Stue i Haaret, og Otte blev blodig paa venstre Haand, men Lars Stue saaes intet Blod paa, atter tog Lars Stue Otte Aadland i Haaret, for at ville trække ham over Bordet, og trak saa Bordet gik over Ende, og Bordstolen brækkedes, da Otte Anfinsens Søn Anfin Aadland græd over dette, og tog Lars Stue i Skuldrene, og siden i Haaret, og drog ham efter Haaret, da de begge faldt paa gulvet, og Anfin stod op igjen, og derpaa \han/ tog Lars Stue i sit Haar, og slæbde ham liggende paa gulvet, som forhen er forklaret. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Peder Anfinsen Tvedts Hustrue Zara Baars Datter gl: 44 Aar, til Alters Skjertorsdag sidst, er gift med Otte Anfinsens Broder, ellers ej beslægtet eller besvogret, forklarede: at ommelte Tiid og Sted vare alle 3 Paagjældere der tilstæde, da Vidnet og var der, og passerte som forrige Vidne har forklaret, indtil Hals Knappen laae sønder paa Bordet, derpaa gik ud, og da kom ind igjen, saae Vidnet at Anfin Aadland græd, og tog Lars Stue i Haaret, da videre passerede som forrige Vidne har forklaret. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Niels Tørressen Sæverhage gl: 42 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At hørde Lars Stue og Otte Aadland skjændtes, men saae ej nogen af dem eller Anfin Aadland, gjorde hinanden noget, saasom Vidnet var gaaet ud af Stuen, da dette skal være passeret. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Jon Madsen Hysingstad gl: 44 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At omvundne Tiid og Sted, begyndte

1794: 102b

Lars Pedersen Stue, Skjænderie \i Vreede/ imod Otte Anfinsen, før de kom til Bords, og Otte Anfinsen svarede ikke stort, men Otte Anfinsen blev dog og vreed, og noget efter de kom til Bords, saae ej at Lars Stue slog efter Otte Anfinsen, da tog Lars Stue tvers over Bordet, fat i Otte Aadland i Haaret, og trak Otte Anf: efter Haaret ned i Bordet, derpaa Lars Stue tog Otte Anfinsen i Hals kraven, m: videre, til Hals knappen laae sønder paa Bordet, \lige/ som 2de Vidne har forklaret, da Otte Anfinsen raabte om Hjelp, hvorpaa Otte Anfinsens Søn Anfin Aadland, tog Lars Stue i Haaret, og hvorefter passerede som 2de Vidne har forklart. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Herman Olsen Thyse gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej de Paagjeldede beslægtet eller besvogret, forklarede: At erindrer ikke videre, end at han syntes det var nødvendig at Anfin Aadland tog sin Fader i Forsvar. Erindrer ej meere som gam/m/el og tunghør. Dimitt:

Klageren Otte Anfinsen og Søn Anfin Ottessen som og Actor declarerede ej at vide flere Vidner. Klageren havde intet meere at erindre i Sagen, men overlod alt til Actor paa Justitiens Vegne. Anfin Aadland referede sig til sit Forrige, og indlod Sagen Dom \sig til Frifindelse/. Ligesaa Klageren efter Actors gjørende Paastand.

Actor paastod Dom efter Indstevningen og de førte Vidner, til Bøder af de Skyldige at udrede, og Actionens seenere paagangne Omkostninger at betale deriblant Stevningspenge 3 rd: 1 mrk: 8 s: saaledes indlod Sagen Dom.

Retten da Lars Pedersen Stue ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Høstet 1794 at møde og svare i Sagen, hvilken Laugdag etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 58a. Jens Horneland contra Hans Birkeland.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Mons Jacobsen Horneland afhjemlede \ved Lovens Eed/ Laugdagens lovlige Forkyndelse for den Laugdagede selv, i eget Huus og Paahør.

Hans Madsen Birkeland blev paaraabt tree gange, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten paastod Dom efter Indstevningen til Beskyldningens som aldeles usandfærdig og uforskammet, dens Mortification, Bøders Udredelse og Sagens Omkostninger med 10 rd: erstattet.

Da Indstevnte ikke mødte; saa lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 59a. Christopher Sætrevigen, contra Erich Walvatne.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte tilligemed Proc: Gorm mødte, og Erich Mathiassen Walvatne erklærede: At ikke har noget paa Citanten at sige uden det som er ærligt og godt, og har han talt noget, har det vært i Overiilelse, og veed ingen Reede dertil, saaledes han anbød Forliig, og vil betale til Citanten for Omkostninger og Reparation Tolv skr: 12 rd.; til St: Hans Dag førstkom/m/ende.

Citanten imodtog Forliiget, og de begge ved Haandrækning for Retten bekræftede Forliiget. Citanten betroede Indstevnte de 12 rd: til bemeldte Tiid, forbeholdende sig, om \Betalingen/ ej skeer, samme at paastevne, og ligesaa reserverede sig om Beskyldningen igjen bliver oppippet, det at staae Indstevnte aaben til Tiltale, saaledes frafaldt Sagen.

Begge Parter frafaldt Sagen; thi blev den for Retten ophævet.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 58b. Fogden contra Roar Dyvigen og Kari Escheland. Actor i Rettelagde sig fra Stiftet under 5 Oct: 1793 communiceret Kongl: allern: Rescr: af 20de d: M: \saal:/ hvorved baade Roar Halvorsen Dyvigen [og] Kari Niels Datter Øfre Escheland allernaadigst fritages for det dem tilkommende Tugthuus Arbejde, imod at de hensættes paa Vand og Brød hver for sig fire Dage, hvorefter Actor frafaldt Sagen, under Forbeholden af de forbrudte Lejermaals Bøder, som om ej bliver betalt strax, til næste Ting bliver paastevnet.

Sagen blev for Retten ophævet.

NB: Vand og Brød Straff.

Opbuden til Laans

Synneve Tverborvigs Arv 75 rd.; efter ForM: bogen fol: 202, 204. Men ingen dem vilde imodtage.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3 Majj 1794. continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 59a. Jens Watne contra Erich Walwatne.

Citanten paastod Dom og Omkostninger erstattet med 6 rd: til Dato, samt Bøder, og Ordene mortificeret.

Indstevnte tilbød Forliig, og erklærede, ikke at have fortalt sig imod Citanten, da Ordene var kun Spøg imellem dem som ellers Venner, og ikke veed noget at lægge Citanten til Last eller Mangel, samt tilbød Omkostninger 6 rd:

Citanten paastod Dom, dog begjærde Sagen opsat til næste Ret, til nærmere Irettesættelse. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Sag

Ole Erichsen Hodlund Huusmand gl: 63 Aar, fremstod, /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skilling :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Elias Tollaksen Lejl: p: Hodlund for nærgaaende

1794: 103

Beskyldninger, derom at høre Vidner som stevnte ere, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse, og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, Hans Olsen {tjen} Søn til Citanten Lejl: paa Hodlund, og Sygni Rasmus Datter tjener Citanten, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Alle de indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabte at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og bleve separerede, da fremstod som

1ste Vidne Hans Olsen Hodlund gl: 25 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Citantens Søn, ej Vederparten beslægtet eller besvogret, forklarede: At forrige Høst 26 Søndag efter Trinitatis, en Time efter Middag, da ej der i Sognet var Prædiken, men de havde afholdt deres Huus Andagt, kom Indstevnte i Citantens Stue, og skjændte for en Fæe Gejle, og sagde: Var det ikke Søndag, skulde han sige Dig sc: (dvs.) Citanten, hvad Mand Du er, men Citanten skjændte ej igjen, og Indstevnte derpaa sagde: \End/ Da Du drog andre Mænds Garn i Baaden Din i Schippervig i Fjor, og tøm/m/ede Sild af Garnene, hvoraf Du gav mig Fræge sild, og den stjal Du som en Tyv, det Indstevnte svor paa. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som h/an/d vedblev, med Tillæg, at det Andet Vidne var der tilstæde, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ej havde videre, Vidnet at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Sygni Rasmus Datter, gl: 22 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret.

Citanten da Indstevnte har absenteret sig maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark. betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl:

Retten da Indstevnte nu efter Paaraab ej mødte eller møde lod, gav ham Laugdag til næste Ting at møde og svare i Sagen etc: afskediget med Laugdag. \TingsVidnet sluttet/

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 60a. Lars Fladeragers Enke contra Peder Tvedt.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet mødte, og {blev} tilstod lovlig Stevning og Forelæggelse.

Paa Citantindens Vegne mødte hendes Søn Torbjørn Larsen Fladerager S:E: gl: 32 Aar, og begjærde Vidnet fremkaldet at gjøre sin Forklaring. Vidnet blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed, fremstod som

3de Vidne samme Thor Johannessen Nedre Rommetvedt S:E: gl: 39 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: som 1ste Vidne, med Forskjæl, erindrer ej om blev omtalt, at Jernet var smalt, men Siur Larsen begjærde af Indstevnte, at gjøre et Saugblad af medhavende Jern, til sin Moder, i øvrigt som 1ste Vidne, undtagen hørde ikke, hvad Peder Tvedt sagde om Jernet, eller at vilde risiqvere det, hørde ingen Accord, eller Tale om Arbejds Løn. Dimitteret som de forrige.

/: For dette Vidne bet: 8 s: skr: Aatte Skl: :/

Citanten fremstillede endnu som ustevnt Vidne Siur Larsen Fladerager som han begjærde at gjøre sin Forklaring.

Proc: Gorm protesterede imod dette Vidne siden han er en Søn af Citantinden, og altsaa ej kand tillades at vidne, derom paastod Eragtning. /: for Eragtning bet: 12 skl: :/

Retten kunde ikke nægte Vidnets Førelse, som med!! (end?) ikke kan være imod Forord: 19 Julii 1793, da Vidnet ikke henføres til de der forbudne Vidnesbyrd; Men under Forbeholdenhed hvorviidt ved endelig Dom kan ansees.

Procurator Gorm reservede Tiltale til Retten for dette Vidnes Antagelse imod Lovens Bydende.

Fremstod som 4de Vidne Siur Larsen Fladerager tjener sin Moder Citantinden, gl: 30 Aar, sidst til Guds bord afvigte Høst, blev forelæst {af} Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: som 1ste Vidne, med Tillæg at Jernet var smal, Peder Tvedt vilde

hugge det af, og lægge det i 3 Bugter, videre som 1ste Vidnet, indtil naar Peder Tvedt gik fra Agdesteen hjem at gjøre Saugbladet, som Vidnet ej veed, da Vidnet skildes fra ham og rejste hjem til sin Moder, imedens Peder Anfinen endnu stode ved Arbejdet paa Agdesteen. Peder Tvedt tog imod Jernet oppe hvor han stod og byggede paa Landet, i overværelse af 2de af de der vare paa Bygningen, da Peder Anfinen sagde det var godt, og de andre sagde de kunde ikke sige noget om Jernet. De vare og ved Baaden med Peder Anfinen først, og saae Jernet der. Derefter da Jernet var imodtaget, sluttede Vidnet paa sin Moders Vegne Accordt med Peder Anfinen Tvedt, om at han vilde gjøre Saugbladet, af dette Jern, dygtig Arbejde, og svare dertil \det Indstevnte lovede/ for Arbejds Løn 3 rd:, der paa de handtogedes, derpaa de fulgdes til Baaden, og Vidnet rejsede hjem, dette var Torsdag, og Mandag derpaa kom Vidnet til Peder Anfinen, at skulde arbejde med paa Bladet, og da {...} \Vidnet/ kom, var det arbejdet paa Løverdagen før, og da Vidnet saae det, fandt Vidnet det for tyndt slaget, og Vidnet lod ilde om det, men Peder Anfinen sagde, der stod intet paa, han skulde svare for det, derpaa Vidnet arbejdede med Indstevnte, og gjorde Saugbladet færdig sam/m/e Mandag, og Vidnet betalte ham 2 rd:, og Vidnet tog Saugbladet med sig, og lovede at betale de 1 rd:, 8te Dage efter, da Vidnet ej nu havde flere Penge med sig, men den 1 rd: skulle som sagt blive sendt, om Saugbladet var gyldigt. Da Peder Anfinen leverede Saugbladet fra sig, sagde h/an/d til Vidnet: Fattes Bladet noget, saa kom til mig igjen, og rejs ikke til andre dermed. Bemeldte 1 rd: blev ikke betalt, siden da de havde sauet med det 4 Dage, og ikke kunde faae det til at holde, det gav efter og bøjedes, fordi det var for tyndt. Vidnets Naboe

1794: 103b

prøvede med det 2 Dage, og det gik ham ligesaa. Siden prøvde Vidnet det atter 8 Dage, og det var det Samme. derpaa maatte slaae Bladet fra Saugen igjen. derpaa 14 Dage fra han fik Bladet leverede h/an/d det tilbage til Peder Anfinen Tvedt som tog imod det, og forundredes over at det ej var dem brugeligt, da han fiilede paa det, og jo længere han fiilede {...} ind i Tand Røddene, jo aabnere det belv, og Peder Tvedt taledes om, at liste det, men han troede selv det ej kunde gaae an, og Peder Tvedt tog imod det, og vidste ej hvad han skulde gjøre med det, og siden har han beholdt det, og lovede at slaae et andet nyt Blad op igjen, saa snart han kunde faae Jern som han selv vilde skaffe. Men Peder Tvedt reccommanderede ham til en ustevnt Mand at laane et Blad saa længe. Dimitteret som de forrige.

For dette Vidne betalt 8 skl: og af Contraparten for E(rindr?)ingen 4 s: i alt Tolv Skil:

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom til Skadens Erstatning med 20 rd:, for den Tiid Saugen, af Mangel paa Blad stod stille, og Andre Omkostninger paa dette Blad 7 rd:, samt Processens Omkostninger 8 rd: saaledes paastod Dom.

Proc: Gorm paa Peder Anfinen Tvedts Vegne begjærde Sagen udsat til næste Ting, da han vilde begegne Sagen med Contrastevning og da indstevne Vidner til nærmere Oplysning i Sagen, og fremviise i Retten det paastevnte Saug blad til Eftersyn samt at skaffe lovlige og forsvarlige Saugmestere til at aflægge deres Eedelige og sandfærdige Forklaring om det omtvistede Saug blad ikke er brugeligt, og kan bruges af Folk som forstaaer at styre en Saug, samt var begjærende Udskrift af det passerte.

Citanten protesterede imod Opsættelsen. Opsættelsen bevilges.

bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Brandskade Tingsvidne.

Rasmus Torkelsen S:E: paa Gaarden Northun, og Knud Nielsen Lejlænding paa samme Gaard No: 128, Sundhorlehns Selv Ejer gods i Føjens Skibrede, i Bremnes Kirke Sogn, beliggende, fremstod og væmodelig beklagede, at 5 Uger før Michaelii 1793, Natten imellem en Søndag og Mandag, opkom hos Rasmus Torkelsen, en ulykkelig Ildebrand, paa et Loft /: formodentlig af et Lys, som 2 Mennesker havde der hos sig hvor de laae, og hvilke 2de, indebrændte og døde :/ som ingen blev vaer, før 2 Andre som laae under Loftet, mærkede Jlden igjennem Loftet, og da Folk blev opvekt havde Jlden, i da værende Storm betaget det heele Huus en Glas Stue hvor den begyndte, og strax angreeb Comparentens Røg Stue, og Knud Nielsens Glas Stue, og siden de øvrige begge disse Mænds Huuse og Bygninger, hvor af Rasmus Torkelsen mistede af Jlden, alle sine Huuse, 1 Glas Stue, 1 Røgstue, et Stabur, et Fjøs og en Lade, en Hæste stald, og ikke beholdt fra Jlden levnet, uden en liden Sommer Flor i gjærdet, og fik slet intet reddet, hverken Klæder, Boeskab eller Mad, men alt blev af Jlden fortæret, saa Comparenten med Hustrue og Børn og Tjenere vare saa godt som nøgne, alt formedelst Ildens hastige Antændelse over alt, da begge Naboernes Huuse inden to Timer vare lagde i Aske. Alt Høet var kom/m/en i Huus og blev opbrændt, men Kornet som stod paa Agerne, og Creaturene som vare i Marken, bleve dermed reddede.

Knud Nielsen mistede som af Ilden blev fortæret \alle h/an/ds Huuse/ en Røgstue, en Glas Stue med Loft, en Flor, en Lade, et Stabur, Ildhuus og Hæste stald, og blev slet ingen Huuse levnet af Ilden, som fortærde Huuse og alt hvad der i var, Klæder, Boeskab og Mad, saa Comparenten neppe fik Klæder at skjule sig med, men selv med Kone og Børn maatte gaae mest nøgne der fra. Alt Høet var kommen i Huus, og blev opbrændt, men Kornet og Creaturene undgik Jlden siden intet af de var kommen i Huus.

Og da Comparenterne for deres paaboende Jordebrug i bem:te Northun No: 128 Sundhorlehns S:E: gds:, af Skatteskyld Rasmus Torkelsens 1 Løb Smør, og Knud Nielsens ½ Løb Smør formedelst denne ulykkelige Hændelse, agter allerunderdanigst at ansøge nogle Aars Skattefrihed og Befrielse for alle Udgifter, saa vare de om denne Skade, et Formelig TingsVidne begjærende, til deres allerunderd: Ansøgning dermed at belægge.

Dom/m/eren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmeldte sig saaledes, eller hvorledes [anderledes] i Sandhed forholder, og deres Skjønnende om hvad Part af Gaardens Huuse, denne Skade kan ansees for? Samtl: Laugrettet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkommen bekjendt, det andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er, i alle Maader, samt at da alle begge Jordebrugernes Huuse og Bygninger ere lagte i Aske, som alle vare i god Stand, nogle af dem Nye, ere opbrændte aldeles i Grund, med hvis deri var,

1794: 104

saa bliver Skaden ikke aldeles at ansee, end heel og total, gandske Jorde og gaardebrugets \nye/ Huuse.

Comparenterne begjærde det passerte sluttet som TingsVidne, og {...} \dem/ beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 59a. Fogden contra Synneve Niels Datter Olfuren. Actor anmeldte, at Synneve Niels Datter Olfuren ikke endnu har betalt de belovede 3 rd.: Thi maatte h/an/d begjære Sagen udsat til næste Ret, til da at gjøre Paastand til Doms, og fremlagde Præste attest, da h/an/d derefter vil udbede Dom ved sam/m/e Ting.

Indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Lars Olsen Stavelands Faders af 1 Marti 1792 for Hjem/m/egifte 10 rd: ved Skfte af sam/m/e Dato.

.... Barbro Ols Dt: dto: Faders sam/m/e Sum, og Skfte og dato.
(Andre dokument)

Skiftebr: 19 Juli 1793 efter Erich Torbjørnsen Eide.	Jordegods
.... 23 Dto: efter Niels Siursen Holmes Hustrue.	Udlæggene
.... 27 dto: efter Lars Johannessen Gillie.	i Skjødebogen
.... 25 Feb: 1794 efter Hans Ommundsen Solhoug.	extraheret

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 324. Mons Jacobsen Rosbøe No: 28 H: C: gds: Obl: til Provstinde Christi paa 80 rd: d: 27 Nov: 1780 af Creditrix qvitteret 24 Sept: 1792.

No: 5 p: 689. Johannes Johannessen Rosbøe No: 28 H: C: gds: Obl: til Do: 98 rd: d: 25 Sept: 1792 af Creditrix qvitteret 26 April 1794.

No: 5 p: 490. Anne Jans (Jons) Datter No: 97 Peder Gundersen Grutles Enke Obl: 22 rd: 5 mrk: til Lars Siursen Tjong dt: 11 Maj 1789 af Creditor qvitteret 20 Dec: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Mathias Halvorsen Sundstabøe Skjøde til Halvor Mathiassen paa Sundstabøe No: 125 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: for 200 rd:, d: 2 Maj 1794.

Berje Olsen Hetlesæters Arv:s Skde til Lars Olsen paa Hetlesæter No: 32 H: C: gds: 1 L: Smør 2 B:skd for 400 rd: 3 mrk: d: 6 Maj 1793.

Ditto Sælgers og Kjøbers Contract om samme Gaards Odels Løsning d: 6 Maj 1793.

Jørgen Gertsen Øfre Spidsøen No: 2 H: C: gds: Vilkors Contract til Halvor Thorsen Øfre Spidsøen og Hustr: d: 3 Maj 1794.

Johannes Johannessen Rosbøe Obl: til Mikkellarsen Røsseland 92 rd:, d: 2 Maj 1794 Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Rosbøe No: 28 H: C: gds: ½ L: S: 1 G:skd.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 604. Halvor Thorsen Spidsøen Obl: til Hans Pedersen Siggervogen p: 90 rd:, d: 22 Juni 1774 af Creditor qvitteret 20 Dec: 1793.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitteringsbøger anviist

Prost Hertzberg til Endre Heljesen paa Worland 1 pd: 3 mrk: Smør, før brugt af Hans Tostensen dat: 1 Maj 1794. Manuf: H: 8 s:

Jngemon Øchland m: f: til Ole Bertinsen paa Mitholme Plads under Øchland og Brekke d: 25 Sept: 1793. M:f: H: 8 s:

Peder Haldorsen Kyvigens til Ole Arnesen paa Pladset Hougen d: 3 Maj 1794. Manuf: H: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkom/m/:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Tredie Dagen den 5te Maj 1794 continuerede dette Ting,

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Thomas Johannessen Lønnings Skjøde til Niels Siovatsen Kallevog paa Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ Løb Sm:, ¼ Hd: for 173 rd:, dat: 2 Maj 1794.

Hans Pedersen Grutles Obl: til Lars Siursen Tjong paa 50 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i No: 97 Grutle 18 mrk: Sm: dateret 3 Maj 1794.

Afkalde

Myndtl: Kari Ols Datter Tvedtettræ Moders af 22 Feb: 1794 for Arv 3 rd: 2 mrk:, efter Skifte af samme Dato.

.... Ellen Ols Datters Tvedtettræ Moders ditto Dato sam/m/e Skfte og lige Arv.

ForM: Bog fol: 68. Grethe Tollachs Datter Langelands Mands for Arv 21 rd: 4 mrk: 13 s: efter Skfte 8 Dec: 1764 dat: 3 Maj 1794.

.... fol: 263. Myndtl: Torbjørn Erichsens Formynders for Arv 16 rd: 2 mrk: 1 s: efter Skfte af 19 Juli 1793 dateret 3 Maj 1794.

Stener Berøens og Daniel Stochvigs Arvingers Skde til Henrich Stenersen paa Berøen No: 60 og 61 1 pd: 11 mrk: S:, dt: 25 Sept: 1793.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Mathias Mathiassen Nygaard og Jacob Ebbessen Hougen, navnlig: Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 407 rd: 2 mrk: 9 s: og af første Termin 1794. 621 rd:r 4 mrk: 15 s: i alt Summa 1029 rd: 1 mrk: 8 s:

Optegnelse over Qværnerne/ i Skibreedet 83 Qværner, deraf aarl: Qværneskat 2 rd:r 24 skl:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Fjære Skibreedes Sommerting den 6te Maji 1794. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland, samtli-

1794: 104b

ge tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Ole Simonsen Owe
2. Johannes Larsen Nedre Wiig
3. Peter Christensen Tvedt
4. Ole Steensen Traavog
5. Jon Gundersen Ulverager
6. Jone Nielsen Berge
7. Lars Rasmussen Hagge
8. Ole Nielsen Bjelland

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibreede fol: 87a.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen \her/ fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Justitz Hoer Sag fra fol: 62a. Fogden contra Gitle Jsachsen Ejleraas.

Actor fremstillede som Stevne Vidner Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland og Jon Ommundsen Næset, til at afhjemle i Rettelæggende Rettens Laugdag som blev oplæst saal: samt at have indstevnet Qvinde mennesket Asselline Rasmus Datter for Processens Skyld.

Bemeldte Stevne Vidner afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme Laugdag lovlig at have forkyndet for Gitle Jsachsen Ejleraas \og talt ved ham selv/ men Qvinden er

ikke at finde, og er bortreist, saa ingen Stevning har været mulig hende at forkynde, hun og ingen Tilholds Sted heri Jurisdictionen har havt.

Fogden som Actor begjærde Indstevnte paaraabt, som skeede, men han mødte ikke eller møde lod, samt Almuen tilspurgte: Om de vidste hvor Qvinden Asselline Rasmus Datter Landenæs skulde være at finde? Rs: Ingen veed hvor hun kan være at finde, da hun ej her har havt Tilholds Sted, og saaviidt de have hørt fra Augvaldsnæs Præstegjæld i Ryfylke, skal hun nu ikke heller være der, men været omstrippende Menneske.

Actor maatte anmelde, at have begjært nærmere Attest fra vedkommende Sogne Præst, men da han den ikke har erholdet, saa begjærde han Almuen tilspurgte: 1. Om nogen kjender de Indstevnte, og veed om de ere hinanden beslægted? Rs: Saameget kjender Eendeel af Almuen dem, at de \veed de/ ikke ere beslægtede. 2det Om Gitle Jsachsen er gift, og h/an/ds Hustrues Navn? Rs: Eendeel vidste at hand var gift, men veed hverken hans Hustrues Navn, eller om hun endnu lever. 3de Om han har begaaet Lejermaal eller Hoer før? Nej, han har ikke. 4de Hvor gl: han er? Rs: Formodentlig 50 Aar. 5te Om han ejer noget til at beskrive til yderste Formues Forbrydelse? Rs: Hand ejer intet meere end han til Nød kan skjule sig med, og ikke en gang Kirke Klæder. Actor maatte begjære Sagen opsat til at beviise Indstevntes Hustrues {.....} Navn, og at hun endnu lever, og naar med ham er bleven gift.

Da Actor har begjært Opsættelse af anførte Aarsag, og Indstevnte og Laugdagede Gitle Jsachsen Ejleraas ikke mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til H: T: 1794.

Nye Sag

Sr: Hans Henrich Irgens i Engesund, fremsendte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree mrk: fire Skl: og Stevne Vidner Tollev Gregoriussen Echeland og Ommund Jonsen Næsset, til at afhjemle, at have for Citanten til dette Ting, Tiid og Sted indstevnet med lovlig mundtl: Varsel, Pigen Marithe Knuds Datter Lien, for hun havde lovet ham Tjeneste, og modtaget Fæstepenge, men siden ej har vildet holde sit Løvte at tjene ham, og ikke har levert tilbage de imodtagne Fæstepenge, derfor at lide Dom til Bøder og Straf, og Sagens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet efter Citantens Begjæring som tilført er, og talt ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke, eller møde lod; Thi blev hende given Rettens Laugdag til Høstetinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

/: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: [fire Skl:] :/

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 18 Nov: 1793 efter Aanen Frantzen Sveen Jordegds: Udlægget i Skjøde bogen extraheret.

Afkalde

Myndtl: Inger Johans Dt: Tvedtes Formynders af 10 Juli 1793 for Arv 7 rd: 3 mrk: 14 s: efter Skfte sam/m/e Dato.

.... Anne Johannes Dt: sam/m/e Skfte, Aar og Dato.

.... Kari Johannes Dt:s Moders Ditto Skifte etc:

.... Tørres Johannessens Moders for 15 rd: 1 mrk: 12 s: sam/m/e Skfte og Dato.

ForM: Bog fol: 220. Colben Pedersen Erresvogs (Ervesvogs) for 28 rd: 1 mrk: 13 s: efter Skfte 18 April 1780.

ForM: Bog fol: 224. Myndtl: Alis Niels Datter Qvalvogs Formynders for 3 rd: 4 mrk: efter Skifte 12 Juli 1793. Dateret 6 Maj 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 7 Maj 1794 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 528. Knud Larsen Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: Obl: til Provstinde Christi 200 rd: d: 18 Maj 1790 af Creditrix qvitteret 23 April 1794.

No: 5 p: 750. Norman Christensen Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: til Goute Wigevigen paa 250 rd:, dat: 26 Sept: 1793 qvitteret 29 April 1794.

No: 5 p: 354. Anbjørn Mikkelsen Ulvebne No: 4 H: C: gds: Obl: til Anfin Ravneberg 80 rd:, dateret 15 Maj 1787 af Creditor qvitteret 20 Nov: 1793.

Pantebogen til Inddragelse

Knud Larsens Obl: til Knud Colbensen Tindeland paa 150 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd: d: 6 Maj 1794.

Norman Christensens Obl: til Erich Pedersen Aakre paa 250 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: 1 Løb S: 1 Hd: d: 6 Maj 1794.

Iver Jonsen Ulvebne No: 4 H: C: gds: Vil Kors Contract til Anbjørn Mikkelsen, d: 6 Maj 1794.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld og qvitterings Bøger anviiste

Provst Hertzbergs til Anders Ommundsen Tvedteshov, paa Plads Sandvigen, han selv at oprødde i Eltervogs Udmark, og indgjærde d: 18 Janv: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Hr: Olsen Præst paa Storøen, til Halvor Tørressen paa ½ L: ½ Hd: 1 Vog Korn i Tvedte, før brugt af Johannes Gundersen d: 6 Maj 1794. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Iver Jonsen Obl: til Anfin Tørressen Ravneberg paa 80 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Ulvebne No: 4 H: C: gds: 1 Løb Sm: 1 Hd: d: 6 Maj 1794.

Rejnert Jensen Hornelands Skde til Tosten Olsen paa Drange No: 58 ¼ L: S: ¼ Hd: for 140 rd: dat: 6 Maj 1794.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Johannes Simonsen Nordre Mølstre til Simon Johannessen paa Nordre Mølstre No: 79 9 mrk: S: ½ td: Korn, før brugt af Johannes Simonsen som Ejer d: 7 Maj 1794. M:f: H: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd: Hans Steenssen Hope og Sjur Christophersen Hougsgjærd navnlig:

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 96 rd: 3 s: og af første Termin 1794. 341 rd:r 7 s: i alt Summa 437 rd: 10 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 136 Qværner, deraf aarl: Qværneskatt 3 rd:r 12 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibbreede ophævet.

S: Schiøtz

Waags Skibreedes Sommerting den 9de Maji 1794. sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Ole Knudsen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Niels Arnesen Stangeland 4. Ole Endresen Stokken 7. Mons Salomonsen Stenevig
2. Lars Olsen Stenevig 5. Mikkel Larsen Ejde 8. Thomas Johannessen Tranøen
3. Christopher Olsen Saatendal 6. Hans Endresen Stenevig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 63a. Hactor Bøe contra Thore Bakke.

Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden.

Retten da Fogden forrige Ting imodtog Hds: M:s Bøder 6 rd:, altsaa ophævede Sagen.
NB: Bøder

Opsat Sag fra fol: 63a. Hactor Bøe contra Thore Bakke om Skjældsord.

Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 64b. Peder Ulvigen contra Gert Brevigen.

Citanten fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsmand Ole Knudsen Rydland, og Johannes Monsen Remmerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, og taledede ved den Laugdagede selv.

Indstevnte og Laugdagede Gert Henrichsen Brevigen blev tree gange paaraabt men mødte ikke eller møde lod. Nu mødte Gert Henrichsen Brevigen \gl: 70 Aar/ /: bet: Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skil: :/ og nægtede at have beskyldt Citanten eller hans Børn, og sagde ikke Andet, end ikke vidste, hvem der havde gjort det og paastod Frifindelse.

Peder Pedersen paa egne og Børns Vegne, formeente at det Paastevnte, meere end tydelig nok er beviist ved de førte Vidner og derfor paastod Indstevnte tildømt at betale Bøder, Ordene ved Dom mortificerede, og sig Processens

1794: 105b

Omkostninger skadesløs erstattet med 7 rd: saaledes indlod Sagen til Doms.

Indstevnte indlod Sagen til Doms til Frifindelse.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Hvor tvetydigt det Ord De end var, som Vidnerne har anbragt i deres Forklaring, da det baade kan forstaaes om Fraværende, og som Tiltale til nærværende i Plurali, som da bruger det ofte iblandt Almuen i den sidste Bemærkelse, og dette bestyrkes af 3de Vidnes Udsigende saavidt, at Beskyldningen om Skade paa Indstevntes Garn og Snører, er stillet paa Citantens

Sønner; Thi k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Gert Henrichsen Brevigen for saadan Udsagn, bør betale i Mulct til Fittie Sogns Fattig Casse Een Rd.; og ordene være døde og magtesløse, saa de ej bør komme Citanten eller Børn til Æres Forklejnelse i nogen Maade, samt betale Citanten i denne Sags Omkostninger 4 rd: 3 mrk.; foruden Dommens Udstædelse, inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Mulct

Nye Sag udstædes 2de Acter som 2 Sager

Anders Eliassen Logerende til Huuse paa Madame Erpecoms Brug paa Fagerbakke, fremstod, anmeldte sig gl: 58 Aar /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ (i alt 4 rd: 8 s:) og anmeldte at have til dette Ting og Tiid \lovlig/ indkaldet Lars Wincentzen og Knud Monsen Lejlændinger paa h/an/ds Odels og Ejendoms gaard Møgster, til at fravige Gaarden for ham som den selv som Ejer og Boeslids Mand, behøver, alt efter skriftl: Kaldseddel som h/an/d fremlagde som blev oplæst og er saal:

Stevne Vidnerne Hans Hansen Store Drivenæs og Ole Knudsen Søre Drivenæs afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme lovlig for de Indstevnte at have forkyndet i deres Fraværelse, i Deres Huuse i Paahør af deres Hustruer, og tillige med mundtl: Varsel til sam/m/e Tiid og Ting at have indkaldet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse i Sagen, Christopher Jonsen Lejl: paa Walhammer, Johannes Olsen Lejl: paa Nordre Drivenæs, og Ole Knudsen Lejl: paa Søre Drivenæs, og Ingebredth Andersen tjener Mad: Erpecom p: Fagerbakke, Knud Erichsen Lejl: p: Store Drivenæs og Lars Johannessen Lejl: sam/m/ested, og talte ved de alle selv.

De indstevnte bleve paaraabte tree gange, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten i Retten anviisede, et Skiftebrev af 7 Oct: 1782 fra Lyse Closters Jurisdiction efter h/an/ds Fader Elias Nielsen som døde paa Førland Lyse Closter gods, hvor han boede som Lejlænding, deraf han begjærde extraheret hvem den afdødes ældste Søn er, og om denne er udlagt Jord i Møgster. Retten eftersaa Skiftebrevet, som viiser, at Citanten Anders Eliassen Fagerbakke er den Afdødes ældste Søn, og som den ældste Søn og Odelsbaaren, udlagt Anpart i Møgster No: 68, i alt af Landskyld $\frac{1}{2}$ Løb 22 $\frac{1}{2}$ mrk: Smør; samt at ingen fleere Jorder er registeret i Skiftet. Derefter Skifte brevet blev Citanten tilbageleveret, af Retten paategnet. Citanten dernæst i Rettelagde til Actens Inddragelse, Skjøde fra sine Medarvinger til sig paa sam/m/e Jord som h/an/ds Odels Jord, hvilket Skde er af Dato 4de Oct: 1783, som blev oplæst og lyder saaledes. Saaledes har nu Citanten beviist at være ikke aleene Ejer af Jorden, men end og Odelsmand dertil, saa Fr: 18de Oct: 1780 ikke bliver ham til Hinder at paastaae Lejlændingerne at fravige Gaarden, til ham, at h/an/d den selv kan bruge, da omendskjønt, Lejlændingerne kan have Bygsel sedler fra Citantens Fader, er han dog berettiget som Odelsmand til selv at bruge Jorden, paa grund af at han efter Arv, sidder som Odels mand i h/an/ds Faders første Odelsmands Sted, paa hvilket Tilfælde alleene højstbemt:te allernaadigste Forordnings Forbud ligesaa lidet er anvendelig som det er nævnt, og Forordningen nævner kun købte og solgte Jorder, men ikke Arvede Odels Jorder. Citanten videre beviisede at være Boeslids mand, med i Rettelæggende Reversal Bygsel seddel af 29 Nov: 1792, ham af Fagerbakke Ejer udlaant, som beviiser at det Brug i Fagerbakke som Citanten før har havt i Bygsel, er han nu ikke Lejlænding eller Bruger af, men det bortbygset til en Anden, sam/m/e blev oplæst og lyder saaledes: Dette Citanten med videre forbeholdt sig med Vidner at beviise. Citanten endnu beviisede de Indstevnte Lejlændingers lovlige Udsigelse den 19de Oct: 1793 at fløtte denne Vaar Fardag, ved skriftl: Beskikkelse som blev oplæst saal: Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Eedelige Forklaring som kan skee under eet, da de alle have været ved det passerte, til alle Tiider.

Vidnerne blev fremkaldte som alle mødte undtagen Christopher Jonsen Walhammer som anmeldte at ligge syg. De mødende Vidner bleve forelæste Eedens Forklaring af Lovbogen,

med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de Aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede efter Sagens nærmere af Citanten anmeldte Beskaffenhed hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Johannes Olsen Drivenæs gl: 44 Aar, sidst til Alters Langfredag sidst.

2de Vidne Ole Knudsen Drivenæs gl: 39 Aar, sidst til Alters Palmesøndag, ingen af dem Parterne beslægtede eller besvogrede, forklarede: At Høsten 1792, vare de udsendt fra Fagerbakkes Ejer \Hr: Hynnemør/ at udsige Anders Eliassen fra h/an/ds bygslede Brug i Fagerbakke, det at fraviige næste Vaar 1793, da And: Eliass: selv havde frasagt sig Jorden før, og blevet

1794: 106

boende af Ejerens Medynk, siden h/an/d ingen sted havde at være, indtil h/an/d kunde komme til sin Odels Jord Møgster, men siden det dermed kom saa meget i Langdrag, og Huusene vare saa forfaldne, kunde Hosbonden ej længere lade sig opholde, men nu aldeles uden videre, udsagde And: Eliass: fra Fagerbakke, da Ejeren vilde bortbyggle den, en Anden til Brug. Anders Eliassen brugte den ej 1793 eller nu, men den bruges af den nye Lejlænding Mad: Erpecom, og Anders Eliassen er der kun til Huuse, som Logerende, da h/an/d ingen sted har at være. Dette og Vidnerne sagde alt til Indstevnte, som Medværende \med Citanten/ ved Udsigelsens og Beskikkelsen af 19de Oct: 1793 deres Forkyndelse \af Vidnerne for de Indstevnte/, da og blev Indstevnte foreviist, baade det i Rettelagde Skjøde, og Bygselseddelen paa Fagerbakke \Mad: Erpecom/ dernæst ...(?) sagde til Indstevnte, at Citanten som heraf sees, er Boeslidende.

{Fremstod 3de} Sam/m/e Vidner forklarede; At den i Rettelagde og oplæste Beskikkelse og Udsigelse af 19de Oct: 1793 haver de forkyndet for de Indstevnte den paa Beskikkelsen tegnede Tiid, og hvortil de svarede \nemlig/ begge Lejlændingerne paa Møgster selv, som derpaa er tegnet og oplæst, og var Mad: Erpecoms Dreng Ingebreth Andersen med og viisende hendes Original Bygselseddel, af Indhold som den i Rettelagte Reversal, og blev baade Skjødet og Bygsel seddelen anviist begge de Indstevnte at enten læse eller blive forelæst, men de sagde, at brød sig ej derom, de havde hørt det før. Begge Indstevnte boer endnu paa Møgster, og har saaet Jorden i Aar. Ved Udsigelsen 1 Nov: 1793, anbød Citanten begge Indstevnte deres Bygsel, men de svarede intet om sam/m/e at ville modtage. Anders Eliassen har nu ingen Sted at boe paa og leve af, intet til Bygsel eller Leje, og intet til Eje uden Møgster som de Indstevnte boer paa, saa han \er boesvild og/ med Familie hvoraf en Datter er sængeliggende vanfør, snart vil blive bettelfærdig, om h/an/d ej kommer til Levebrød.

Fremstod 3de Vidne Ingebreth Andersen tjener Mad: Erpecom paa Fagerbakke, gl: 20 Aar, sidst til Alters Langfredag sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At var med Udsigelses Vidnerne ved Beskikkelsens og Udsigelsens Forkyndelse for de Indstevnte paa Møgster, afvigte 1ste Novemb:, for efter Citantens Begjæring at viise Mad: Erpecoms Bygselseddel, som blev dem viist, ligelydende med den i Rettelagde, som og Beskikkelsen er den nu fremlagte, og Vidnet tjener Mad: Erpecom paa Fagerbakke som hun i Fjor og i Aar, bruger, dyrker og styrer, og hvilken Bygselseddel hun til den Ende udlaante, ellers \da passerede og i/ Ord til Andet forklarede \om Parterne og Sagen/ som 1ste og 2de Vidne,

{Fremstod 4de Vidne Knu} den første Udsigelse til Citanten 1792 at faviige Fagerbakke undtagen \s(om?) Vidnet ej var ved/.

Fremstod 4de Vidne Knud Erichsen Drivenæs gl: 30 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag d: Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At var medfulgt og tilstede ved omvundne Udsigelse til de Indstevnte paa Møgster den 1 Nov: f: Aar, da passerede og derom forklarede ord til andet som 1ste og 2de Vidne, og ellers om Sagen \og Parterne/ som de

sam/m/e Vidner, undtagen, ej hørde Bygsel pengene, eller rettere ikke erindrer, dem Anviist de Instevnnte, ej heller var Vidnet tilstede ved Udsigelsen paa Fagerbakke 1792.

Fremstod 5te Vidne Lars Johannessen Drivenæs gl: 37 Aar, sidst til Alters 14 Dage før Paaske sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede om Sagen og Parterne i alle Deelee ord til andet som 4de Vidne.

Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge, blev de fra Retten dimitt:

For 5 Vidner bet: 3 mrk: 8 s: skr: Tree mrk: otte Skl: (for 2 Sager 1 rd: 1 mrk:)

For Processens Skyld vedtog Hr: Bendt Olrich Hynnemør som Fagerbakkens Ejer, Varsel til Vedermæle paa egne og sin Stif Datter Mad: Erpecoms Vegne, som h/an/d og stedse ved Retten har været tilstede.

Citanten, da Indstevnnte ikke møder, ej heller Vidnet Christopher Jonsen, maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse og Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/ (for begge 4 mrk: 8 s:), og forbeholdt sig til næste Rett, at fremlægge videre Beviis i Sagen, saavelsom at aflægge sin Eed efter Loven, og levere Bygselpengene, dem han nu har, og i Retten har anviist.

Retten da Vidnet Christopher Jonsen Walhammer ikke mødte, forelagde Sam/m/e til næste Rett at møde under Lovens Falsmaal sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge, og da Indstevnnte Lars Wincentzen og Knud Monsen Møgster ikke mødte eller møde lod; saa blev dem given Rettens Laugdag til sam/m/e Tiid at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag (udstæd 2 separate)

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 22 Juni 1792 efter Anders Knudsen Bakkesunds Hustrue. | Jordegds:

.... 6 Aug: 1793 efter Johannes Jørgensen Søre Aarland. | Udlæggene i

.... 19 dto: efter Erich Arnesen Øchlands Hustru. | Skjødebogen

.... 26 ditto efter Asbjørn Siursen Nordre Rønholms Hustru. | extraheret

Bygselsedler med Reversaler publiceret, og Ldskyld Bøger anviist

Biskop Irgens til Johan Salomon Petersen paa Westre Bagholmen 12 mrk: Sm: før brugt af Nicolaus Petersen dat: 26 Marti 1794. til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Provstinde Christi ved Henrich Christi til Niels Salomonsen paa Stangeland No: 62 ½ Vog Fisk, før brugt af Osmund Johannessen, dat: 3 Maj 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Opsat Sag fra fol: 64a. Lars Kleppe contra Knud Hille.

Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte, eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Høste Tinget 1794.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 64b. Fogden contra Endre Færesund og Ingeborg Christophers Datter.

Actor frafaldt Sagen henseende Endre Færesund som enroulleret Matross. derefter i Rettelagde Rettens Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Mons Larsen Sætrevig og Ole Olsen Sætrevig afhjemlede under Lovens Eed med oprakte

1794: 106b

Fingre samme lovlig for Ingeborg Christophers Datter paa hendes Tilholds Sted \nu/ i Bergen at have forkyndet, og talede ved hende selv.

Den Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde 2de Præste Attester af 31 Dec: 1793 og 14 April 1794 som begge blev oplæst og lyder saaledes: derefter paastod Dom over Ingeborg Christophers Dt: til Bøders Udredelse, corporlig Straf og Actionens Omkostningers betaling hvoriblandt Stevnings penge 2 rd: 3 mrk:, saaledes indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Sagen beroer til Doms optagen til Høstetinget 1794.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Hr: Foged Koren paa Justitiens Vegne, anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Knud Ingebrethsen \til/ Huus\e/{mand under} \paa/ Rønholm, ellers Enkemand, for begangen Lejermaal \paa Rønholm Søre, S: S:E: gds:/, med ugift Qvinde Anne Ols Datter Langeland, derom at see Documenter i Rettelagt, og derfor at lide Dom til Bøders Udredelse, corporlig Straf og Actionens Omkostningers Betaling.

Stevne Vidner Mons Larsen Sætrevigen og Ole Olsen ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ej ved dem selv, da de ej vare hjemme, men aflagde Forkyndelsen i hans Hosbondes Huus og Paahør paa Rønholm, hvor de begge have Tilhold.

De indstevnte bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Anmeldelse af 30 Dec: 1793 som blev oplæst saal: Actor derefter maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Da de indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa blev dem given Rettens Laugdag til Høstetinget 1794 etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 10 Maj 1794 continuerede dette Ting,

og da,

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Hr: Pastor Olsen til Baar Ingebrethsen paa $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{8}$ Hd: i No: 38 SørFonden, før brugt af Ingebreth Baarsen dat: 24 April 1794. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Ditto til Lars Larsen paa SørFonden No: 38 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{8}$ Hd:, før brugt af Christopher Salomonsen dateret 24 April 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Ditto til Knud Olsen paa NorFonden No: 41 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, før brugt af Ole Andersen dateret 31 Dec: 1793. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Berje Olsen Børtvedt til Steen Berjessen paa \Hovland/ No: 7 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: før brugt af Anders Bjørnsen dat:t 9 Maj 1794. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Simonsen Hellelands Skde til Simon Johannessen paa halve Brug i Helleland No: 35 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 30 rd:, uden Landskyld som tilhører Lyse Closter d: 10 Maj 1794.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Ole Jacobssen Gougsejde og Anders Mikkelsen Hovland, nemlig

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 37 rd: 6 s: og af første Termin 1794. 281 rd:r 4 mrk: 10 s: i alt Summa 318 rd: 5 mrk:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 47 Qværner, deraf Aarl: Qværneskatt 1 rd: 6 skl:

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Opdahls Skibreedes Sommerting den 12te Maji 1794. sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Johannes Madssen Store Godøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig.

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Siur Nielsen Nedre Flygensfær 4. Ingebreth Guldbrandsen Wattendal 7. Ole Larsen Øfre Dalland

2. Anders Gundersen Hetlelien 5. Ommund Jonsen Hegland 8. Endre Hansen Epland,
kom/m/er til H: T: at gjøre Eed – for ham nu Hans Larsen Epland

3. Lars Guldbrandsen Wattendal 6. Johannes Samsonsens Tejgland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen her fol: 1b. og Overfomynderprotokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 15 Juni 1793 efter Hans Olsen Øfre Waages Hustrue. | Jordegods Udlæggene

.... 26 ditto efter Ole Wincentzen Lille Kongsvigs Hustr: | indført i

.... 24 Oct: 1793 efter Tosten Knudsen Singelstad. | Skdebogen

Opsat Sag fra fol: 66a. Sergeant Holte contra Herborg Ols Datter.

Citanten paastod Dom.

Contra Citantinden blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod, ej heller lod melde Forfald;

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

1794: 107

Dom

Sergeant Andreas Holte har her til Retten lovlig ladet indkalde Tjenestepige Herborg Ols Datter Øfre Dalland, fordi hun i Utide er rømt af hans Tjeneste, at lide Dom til Bøder og Straf, Løns Forbrydelse og Sagens Omkostninger at erstatte. Citanten har beviist med 3de Vidner, at Indstevnte var lejet paa heel Aars Tjeneste hos Citanten, og var kommen der tredie Paaskedag 1792, paa 4 rd: Aarl: Løn, men uden Aarsag gik bort og blev af Tjenesten strax efter Pintzedag s: A: Indstevnte har contra stevnet, men intet derefter fremmet i Sagen. Hoved Citanten har paastaaet Dom efter Indstevningen. Thi k: og d: f: Ret og herved afsiges: At Hoved Citanten frifindes for Contra Citantindens Tiltale, men hun Herborg Ols Datter Øfre Dalland, for ulovlig at have fraveegen sin Tjeneste, bør efter Lovens 3de Bogs 21 Cap: 11 a: have forbrudt et halvt Aars Løn 2 rd:, skr: To RigsDr., halvdeelen til Hoved Citanten, og halvdeelen til Hans Maj:ts Kasse, samt efter Fr: 9 Aug: 1754 a: 13, sættes i Gabestokken eller Hals Jernet paa Kirke bakken, en Prædike dag 2 timer, som af Bøjgde Vægteren forrettes, og hvorfor Herborg Ols Datter skal betale ham 24 skilling, saa og betale Hoved Citanten denne

Sags Omkostninger med 7 rd: 4 mrk.; alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder

Opsat Sag fra fol: 66a. Lænsmand Godøen contra Brithe Johans Datter.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner i Sagen Marithe Niels Datter tjener Citanten som han begjærde at gjøre sin Forklaring.

Indstevnte Brithe Johans Datter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Men hendes Fader Johannes Endressen Øfre Bruntvedt anmeldte at hun er gift med Mikkell Mikkelsen Færevog.

Vidnet mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter aflagde Eed, og fremstod som

5te Vidne bem:te Marithe Niels Datter gl: 30 Aar, sidst til Guds bord afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At har tjent hos Citanten nu paa 4de Aar, og Vaar 1792, efter at Indstevnte havde tjent hos Citanten fra 5 Uger før Mich: 1791, hvor hun var lejet i fast aarlig Tjeneste hos Citanten da 5 Uger efter Vor Frue Misse, eller 5 Uger efter 25 Marti, gik hun af Citantens Tjeneste, uden saavidt Vidnet veed at have opsagt sin Tjeneste, som ej er troelig, siden hun blev saa længe over 25 Martii som er Fardag for Tjenere, og uden Citantens Tilladelse, og først kom igjen efter at have været borte 2 á 3 Dage, og blev 3 á 4 Dage, da hun gik bort igjen, tog sit Tøj med sig, og blev borte, hvorover Citanten var fortrydelig. Vidnet veed ingen Aarsag til dette hendes Foretagende, da hun saavelsom andre h/an/ds Tjenere fik forsvarlig Kost, og ej blev overdreven med Arbejde. Imedens hun var i Tjeneste, var hun ofte trodsig og ulydig, og ofte naar Citanten hendes Hosbonde befalede hende noget, enten gjorde hun det ikke, eller gjorde paa Trads tvert imod. En Aften befalede Lænsmanden hende at hænte Halm til en Seng, men hun gik ikke, før længe efter, og kom ind igjen uden Halm, og da hun blev \givet/ nærmere ordre, hverken svarede eller gjorde det. Da hun som meldt var gaaet første gang bort, og kom igjen, lovede hun at ville blive i Tjenesten, men blev dog ikke, og gik bort aldeles som før er meldt. Veed ej hvad hun skulde havt i Løn for Aaret, men den sædvanlige Løn der og i Bølgden, er 5 rd: NB: Mulet Da Johannes Endresen Øfre Bruntvedt ofte faldt Vidnet ind i Talen, uden at agte Dom/m/erens ham \ligesaa/ ofte gjorde Erindring at Ære Kongens Ret, men vedblev sin Usømmelighed; Saa tilfindes ham efter Fr: 3 Marti 1741 a: 14 at bøde To Lod Sølv til Justitz Cassen er Een Rigsdaler.

Vidnet blev sin forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Ingen havde hende viidere at tilspørge, blev hun fra Retten dimitteret.

For dette Vidne bet: 8 skl:

Citanten begjærde det passerte sluttet som TingsVidne, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Indstevntes Fader begjærde Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: ./ Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Opsat Sag Justitz Sag fra fol: 66a. Fogden contra Jacob Øriansen Thoe.

Actor paastod Dom.

Dom/m/eren fandt nødvendig at tilspørge Laugrettet, om de almindeligste Priiser paa Fæes Creaturer saasom paa en Koe, et Fæes Creatur som føres til Bergen, en Buk, i Anleedning af, at Vidnerne ej har sat Priis paa endeel af det omvundne Handlede? Rs: Paa en Koe er Priisen det laveste eller ringeste 4 rd.; og det højeste 8 rd: Et Creatur som sendes til Bergen, det ringeste 4 rd.; det højeste 8 rd: En Buk fra 3 Mrk: til 1 rd:

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod og blev anmeldt, han at være syg og sengeliggende.

Retten desaaarsag lod Sagen beroe til H: T: 1794.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 67a. Fogden contra Niels Nielsen Øchland.

Actor i Rettelagde attest om Indstevntes Alder, som blev oplæst saal: samt Rettens

Forelæggelse som blev oplæst saal:

Af Stevne Vidnerne mødte Lorentz Lorentzen Nedre Humlevig, afhjemlede tilligemed Lars Jonsen Grimsland, samme lovlig at have forkyndet, men Lars Jonsen Grimsland ligger syg.

Alle Laugdagede og Forelagte mødte, og tilstod lovlig Varsel.

Actor anmeldte at have med lovlig Continuations Varsel og mundtl: Kald ladet indkalde Niels Nielsen Øchland at høre fleere Vidner, og lide Dom efter forrige Indstevning. og som Vidner i Sagen under Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Johannes Jonsen Grimsland Lejl:, og Jon Rasmussen Øchland S:E: Alle Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel.

Actor begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte

1794: 107b

og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

4de Vidne Ole Rasmussen \Lunde/ gl: 4? (48?/40?) Aar, sidst til Alters Langfredag d: A:, ej Slægt eller besvogret til Paagjældereren, uden som Svoger til ham, forklarede: At 1793 Vaar, købte Indstevnte 9 Bukker, som h/an/ds Fader sagde, at have leveret Penge til, og blev sat Faderens Mærke paa, og Faderen sagde, var for sig, de ere solgte, men købte, efter hvad han har hørt, for 1 rd: Stk:t. Veed ej meere. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Rasmus Rasmussen Lunde gl: 44 Aar, sidst til Alters Langfredag, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed ej hvad Indstevnte har købt, men han har solgt nogle Bukke kropper, veed ej hvor mange, eller Priisen, men solgte dem i Bergen. Veed ej meere. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 6te Vidne Johannes Jonsen Grimsland gl: 42 Aar, sidst til Alters Søndag efter Paaske d: A:, ej Paagjældereren beslægtet eller besvogret, forklarede: At forrige Som/m/er mødte Vidnet Indstevnte, trækkende paa en Buk, som Indstevnte og 4de Vidne sagde, tilhørte tilligemed 2 Andre Bukker som Vidnet saae, Indstevntes Fader. Veed ej meere. Dimitteret som forrige.

Fremstod 7de Vidne Jon Rasmussen Øchland gl: 50 Aar, sidst til Alters sam/m/e Dag som forrige, ej Indstevnte beslægtet eller besvogret, forklarede: At har hørt at Indstevnte har handlet med Bukker, men veed ikke videre, end at det var 10 Bukker paa Indstevntes Part i Selskab og Interessentskab med en anden Bonde: Men enten det vare hans egne, eller for hans Fader, veed Vidnet ikke. Veed ikke meere. Dimitteret.

Actor vidste ikke fleere Vidner i Sagen. Thi begjærde h/an/d det passerte sluttet som TingsVidne, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Indstevnte tilstod at have købt 9 Bukker, for 1 rd: Stk:, som h/an/ds Fader leverte ham Penge til i Haanden, og solgte dem i Bergen, og veed ej hvad han fik for dem, og han solgte dem for sin Fader, som ej selv kunde rejse, og leverede [til]? h/an/ds Fader alle der for bekomne Penge har og handlet andet, og da dette var for h/an/ds Fader, saa paastod han Frifindelse.

Actor paastod Dom efter Indstevningen, og dertil Stevnings penge 1 rd: 4 mrk:, saaledes indlod Sagen til Dom til næste Ret.

Indstevnte indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen til Høste tinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 67a. Poul og Jan Øchland contra Lønsm/an/d Godøen.

Citanterne i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte Lønsmænd Godøen mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag /: betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skil: :/

Citanterne anviisede i Retten Skiftebrev 16 Nov: 1792 efter Aad Madsen Myrdal, hvor er beregnet til Indtægt som Sterboets tilgode havende hos Lønsm/an/d Godøen efter Revers i Skiftebrevet indført, derefter confereret ordlydende med den i Rettelagte 110 rd:, som saaledes efter Citanternes Begjæring blev i Retten af Skiftebrevet extraheret. Videre begjærde de, deraf extraheret samme 110 rd: Udlæg. Dette blev efterseet, og \saaledes/ befunden til Sterboe Enken Borgille Ols Datter Myrdal for hvem er Laugværge Poul Nielsen Øchland 55 rd:, Umyndig Datter Anne Marie Axels Datter for hvem er Formynder Lorentz Lorentzen Nedre Humlevig 27 rd: 3 mrk: og umyndig Datter Anne Axels Datter for hvem er Formynder Christopher Madsen Store Gjersviig 27 rd: 3 mrk: Skiftebrevet blev derefter paa Begjæring paategnet, og tilbage leveret. Citanterne anmeldte, at de 2de Døttre ere gifte, den ældste med Jan Nielsen Øchland S:E: og den anden med Poul Nielsen Øchland, S:E: p: Øchland, hvilken sidste er Laugværge for deres Moder, og paa denne Adkomst, have de paastevnet denne Sag, og da Søgemaallet med de i Rettelagte Documenter er beviist, saa paastod de Dom over Indstevnte til at betale bemeldte 110 rd:, samt denne Sags Omkostninger erstattet med 5 rd:, saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte Lønsmænd Godøen fremlagde skriftl: Indlæg som blev oplæst saal:

Citanterne atter viisede Skifte brevet, og begjærte deraf extraheret, om nogen gjæld til Lønsm/an/d Godøen, er ført Boet til Udgift, og om ikke af Skiftebrevet sees, at Lønsmanden var ved Skiftet, eller vidste Dødsfaldet, foruden det hand som Broder til den Afdøde, har været indbuden i Begravelsen, skjönt kom ikke, alligevel h/an/d var ganske frisk.

Retten eftersaa Skiftebrevet, og fandt deraf, at Lønsm/an/den vidste baade Dødsfaldet og Skiftet, da der er inddraget skriftl: Regning og Krav fra ham af 16 Nov: 1792 paa resterende Skatter 4 rd: 5 mrk: 2 s: Viidere eftersaae sam/m/e, og befandt slet ingen Fordring eller Krav

1794: 108

Anmeldt paa noget tilgodehavende hos den Afdøde eller i hans Sterboe.

Citanterne efter saadanne Beviiser henholdt sig til Lovens p: 857 a: 4 og benægtede aldeles, Lønsmanden at have det mindste tilgode i Boet, og om end saa var, kan han søge det paa lovlig Maade, da det som er Regning og omtvistet, ja aldeles urigtig, ikke kan komme til Afdrag i rigtig Haandskrift. paastod Dom.

Lønsmanden Godøen paastod at have betalt endeel i Vahre, og omtrent 10 á 12 rd:r udi Penge, erindrer ej vist, og har ingen qvitteringer, og paastod Opsættelse.

Citanterne protesterede imod Opsættelse, og paastod Dom nu ved dette Ting efter Lovens allegerede articul.

Indstevnte paastod Opsættelse.

Citanterne paastod Dom.

Retten kunde ikke bevilge Opsættelse i saa rede Sag, under Paaskud af omtvistet, benægtet Regning, imod rigtig og puur Haandskrift, derfor optog Sagen til Doms, og derudi afsagde følgende

Dom

Da Citanterne have beviist at Lønsmænd Johannes Madsen St: Godøen er dem skyldig efter Haandskrift og uimodsagt Revers af 5 Juli 1789 110 rd:; Og Indstevntes Paaskud om Regnings Krav, endog af Citanterne benægtet, ikke imod Lovens 5te Bogs 13 C: 4 a: kan komme her enten i Res(..?)ction eller til Afregning; Saa k: og d: f: Rett og herved afsiges: At Lønsm/an/d Johannes Madsen Store Godøen bør til Citanterne indfrie og betale sin i Rette

lagte udgivne Revers af 5 Juli 1789 med sammes paalydende Summa 110 rd., skriver Et Hundrede og Tii Rd., samt denne Processes Omkostninger skadesløs med Fem Rd., inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til Begge

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 13 Maj 1794 continuerede dette Ting.

Ny Justitz Leyermaals Sag

V: og V: Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Guri Hans Dr: Lien confirmeret, for begangen Lejermaal med ubeslægtet, og første gang, og ugift Dreng Johannes Olsen Færøesund, paa Færøesund under Levog Nedre S: S:E: gds:, at see Documenter i Rettelagt, Paastand at anhøre, og Dom at lide til Bøder at udrede, Corporlig Straf at udstaae, og Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidner Ingebredt Hansen Wermedal og Ommund Olsen ibd:, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved hende selv.

Guri Hans Datter Lien blev paaraabt tree Gange, men mødte ikke eller møde lod.

Actor desarsag, og for at erholde Præste attest, samt at indstevne Barnefaderen for Processens Skyld, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Retten gav Guri Hans Dr: Laugdag til Høste Tinget 1794 etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1794.

Spedalsk Tings Vidne

Lænsmanden for dette Skibrede, Johannes Madsen St: Godøen fremstod og anmeldte, at her i Skibredet er et Spedalsk Menneske ved Navn Peder Nielsen Ejde paa Huusmands Plads Ejde under Gaarden Sæd gl: 30 Aar, ugift, som er befængt med den spedalske Syge, der kjendelig saaledes i 4 Aar har tiltaget, at han nu deraf er sengeliggende, og ikke kan hjælpe sig selv, og lider saa meget større Nød, som formedelst Sygdommens Smitsomhed, ingen tør omgaaes ham, desarsag hans Indlemmelse i Hospitalet i Bergen, nødvendig maae ansøges: Og da han intet ejer, eller har arvet, men er yderlig fattig, og hans Forældre ligesaa, der gaar om og betler, anden Slægt har han og ikke, som formaar at hjælpe ham noget, saa han ej kan forskaffe nogen Betaling til hands Indlemmelse i Hospitalet; saa var Lænsmanden herom TingsVidne begjærende.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar, om det Andragne sig saaledes i Sandhed eller hvorledes anderledes forholder? Laugrettet og Almuen dertil svarede: At de kjender bem:te Peder Nielsen, og at det Andragne sig saaledes alt i Sandhed forholder, som tilført er.

Lænsmanden var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget.

Udstædt

Spedalsk Tings Vidne

som forestaaende om et Qvinde Menneske Christi Svends Datter paa gaarden Nordbust gl: 40 Aar, ugift tiltaget i 4 å 5 Aar har ingen Forældre eller anden Slægt.

TingsVidne begjært, og sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Berje Jonsen Næshavns Obl: til Lars Friderich Undahl paa 500 rd., Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Aalunds Kirke og Gods d: 14de Oct: 1793.

Afkalde

Myndtling Ole Hansen Øfre Waages Faders for 2 rd: 2 mrk: 13 5/7 s: efter Skifte 15 Juni 1793 Afkaldet sam/m/e Dato.

.... Samuel Hansens ibd: Ditto Formynder, Arv, Skifte Dato.

.... Ole Hansen Ditto Ditto Ditto.

ForM: Bog fol: 123. Myndtl: Niels Nielsens Formynders for 2 rd: 2 mrk: 15 s:, efter Skifte 23 Feb: 1789 dat: 28 Maj 1790.

.... fol: 250. Hans Nielsens Formynders for 4 rd: 3 mrk: efter Skifte 18 Janv: 1793 dat: 12 Maj 1794.

.... fol: 250. Maddelle Niels Dr:s Formynders for 2 rd: 1 mrk: 8 s: do: Skifte d: 4 Oct: 1793.

.... fol: 116, 250. Ole Olsen Heglands for Arv efter Skifte 28 Marti 1776 24 rd: 1 mrk: 12 s: og 14 rd: 5 mrk: 12 2/7 s: samt Hjem/m/egifte 14 rd: 3 mrk: efter Skifte 1? (17?/11?) Juni 1793 dateret 12 Maj 1794.

1794: 108b

ForM: Bog fol: 123. Halvor Pedersens for Arv 30 rd: 1 mrk: 5 s: efter Skifte 3 Nov: 1789 d: 12 Maj 1792.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyldsbøger anviste

Johannes Erichsen Sundvors til Ommund Christophersen paa Lille Gjersvig No: 91 1 pd: 18 mrk: S: ½ Hd: før brugt af Christopher Ommundsen, dt: 12 Maj 1794. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Henrich Henriksen Formans til Lars Rasmussen paa Lille Heje ½ L: Smør, før brugt af Ingebreth Nielsen, s: 19 Nov: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Thomas Tollevsen Røes til Ole Salomonsen paa Røe No: 117 ¾ pd: (1/4 Løb) Sm: før brugt af Thomas Røe som Ejer d: 13 Maj 1794. M:f: H: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse publiceret

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 570. Thomas Pedersen Sunde No: 1 H: C: gds: til Bertel Pedersen Sunde m: f: i alt 70 rd:, d: 6te Oct: 1790, deraf betalt Bertel Pedersen Sundes Part 20 rd: den 12 Maj 1793.

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 452. Hans Jversen Norbust No: 71 Obl: til Herborg Næss 175 rd: m: f: i alt 350 rd:, d: 8de Oct: 1788 deraf betalt Herborg Næss af hendes Andeel 150 rd: den 12 Janv: 1794.

Resten af No: 5 p: 296. Hans Olsen Øfre Hope No: 30 Obl: til Johannes Sundvor m: f: i alt 500 rd:, d: 22 Maj 1786 betalt Resten som er Sverke Johannessen Sundvors Anpart 250 rd: den 18de Oct: 1793.

No: 5 p: 154. Torbjørn Olsen Nedre Waage No: 11 H: C: gds: Obl: til Ole Kongsvig m: fl: i alt 260 rd:, d: 5te Oct: 1784 bet: imod qvittering af Ole Kongsvigs Arvinger, og de øvrige Creditorer selv, dateret 13 Maj 1793.

No: 5 p: 699. Poul Nielsen Øchland No: 109 Obl: til Gitle Gougsvig paa 130 rd: d: 5 Oct: 1792 betalt og qvitteret af Creditor den 14 Sept: 1793.

No: 5 p: 151. Erich Andersen Reiseim No: 50 Obl: til Hans Dybsland 50 rd: dateret 5te Oct: 1784 af Creditors Arvinger qvitteret 1 Dec: 1793.

No: 5 p: 634. Niels Ommundsen Tvedt No: 7 H: C: gds: Obl: til Hr: Elling Møller Falck paa 298 rd:, d: 10 Juni 1790, af Creditor qvitteret 12 Maj 1794.

No: 5 p: 530. Salomon Nielsen Tvedt No: 7 H: C: gds: Obl: til Dto: paa 240 rd:, d: 29 Maj 1790 af Creditor qvitteret 12 Maj 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Torbjørn Olsen Nedre Waage Obl: til Niels Endressen Flornæs paa 298 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Waage No: 11 H: C: gds: 2 ½ pd: S: 1 Hd: d: 12 Maj 1794.

Halsteen Johannessen Møklestad {Obl:} Skiøde til Johannes Halsteensen p: No: 51 Møklestad ½ L: S: ½ Hd: for 130 rd:, d: 12 Maj 1794.

Johannes Halsteensen Møklestad No: 51 Vil Kors Contr: til Halsteen Johannessen og Hustrue dateret 12 Maj 1794.

Ommund Christophersen Lille Gjersvig No: 91 Vil Kors Contr: til Christopher Ommundsens Enke dat: 12 Maj 1794.

Johannes Erichsen Sundvors Skde til Svend Halvorsen paa Gripne No: 111 27 mrk: S: ½ Hd: for 100 rd:r dat: 5 Oct: 1793.

Ole Andersen Onerim Obl: til Johannes Olsen Nordhuglen paa 120 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Onerim No: 132 ½ L: S: ½ Hd: dt: 12 Maj 1794.

Sjur Monsen Nordre Grøteig Obl: til Alv Olsen Schaar paa 150 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nordre Grøteig No: 78 ½ L: S: ½ Hd: d: 12 Maj 1794.

Samson Christensen Obligation til Johannes Johannessen Øfre Gjerstad p: 170 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Lande No: 83 ¾ L: S: ½ Hd: dat: 12 Maj 1794.

Tosten Knudsen Singelstads Arvingers Skde til Christen Larsen paa Singelstad No: 129 1 Løb Smør 1 Hud for 171 rd: d: 12 Maj 1794.

Christen Larsen og Tosten Knudsens Børns Formynderes Contract om Løsnings og Odels Retten til Singelstad No: 129 d: 12 Maj 1794.

Ulrich Fr: Jonsen Sæds Obl: til Niels Hansen Nedre Støele p: 157 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Sæd No: 2 2 pd: 23 mrk: S: dat: 12 Maj 1794.

Salomon Nielsens Obl: til Lars Erichsen Hjortaas 200 rd: og Geert Andersen Kiærewiig 50 rd:, i alt 250 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Tvedt No: 7 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: dateret 12 Maj 1794.

Niels Ommundsen Tvedts Obl: til Jens Gotschalchsen Øfre Hammerhoug 220 rd: og Johannes Johannessen Lie 50 rd:, i alt 270 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Tvedt No: 7 H: C: gds:, ¼ L: S:, ¼ Hd:, og endeel Løsøre d: 12 Maj 1794.

Ole Axelsen Wermedal Odels Skde til Ommund Olsen paa Odels Retten til Wermedal No: 44 ½ Løb S: ½ Hd:, nu ejes af sidstmeldte, for 36 rd:, d: 12 Maj 1794.

1794: 109

Aake Nielsens Obl: til Niels Engelsen Schiolde p: 70 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Mit Waage No: 10 H: C: gds: 1 ¼ L: S:, ½ Hd: ¼ td: Korn før Aftag, efter Aftag ¾ L: S: dat: 14 Maj 1793.

Lars Siursen Nedre Gjerstads Enkes Skde til Siur Larsen paa Nedre Gjerstad No: 87 ¼ L: S: ¼ Hd: for 100 rd:, d: 13 Maj 1794.

Siur Larsen Nedre Gjerstads No: 87 Vil Kors Contract til h/an/ds Moder Anne Christophers Datter Lars Siursens Enke dat: 13 Maj 1794.

Dto: Vil: Contr: til h/an/ds Søster Kari Lars Datter paa sam/m/e Brug d: 13 Maj 1794.

Hans Torbjørnsen Nedre Dalland Obl: til Siur Andersen Soleim p: 54 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Dalland No: 84 4 35/96 mrk: S: og ?/16 (1/16? / 7/16?) Hd: med Anpart i Overbygsel til ½ L: S: ¼ Hd: samt Løsøre d: 13 Maj 1794.

Ole Jonsen Liens Enkes Skde til Ole Jacobsen paa Lien No: 14 ½ L: S: ½ Hd: for 200 rd: dateret 10 Janv: 1789.

Skfte Instrument af 13 Maj 1794 efter {Ole} Johannes{sen} Olsen Høvischeland om Høvischeland No: 76 ½ L: S: ¼ Hd: derved Jorden udlagt til Ole Johannessen.

Ole Johannessen Høvischelands Skde til Endre Olsen paa Høvischeland No: 76 ½ L: S: ¼
Hd: for 80 rd., d: 13 Maj 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 571. Samson Christensen Lande No: 83 Obl: til Hr: E: M: Falck p: 140 rd., d: 6te
Oct: 1790, af Creditor qvitteret 12 Maj 1794.

No: 5 p: 80. Siur Monsen Grøteig Nordre No: 78 Obl: til Alv Schaar paa 120 rd., dateret
8 Nov: 1783 af Creditor qvitteret 12 Maj 1794.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet,
Almuen og de 2de Mænd Johannes Monssen Sørejde og Thomas Tollefsen Røen nemlig:

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 243 rd: 4 mrk: 3 s: og af første Termin 1794.
657 rd: 4 mrk: 6 s: i alt Summa 901 rd: 2 mrk: 9 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 116 Qværner, deraf aarlig Qværneskat 3 rd: 51 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaa i Rette; Saa blev Tinget for
dette Skibbreede ophævet. S: Schiøtz

Ous Skibreedes Sommerting den 15de Maji 1794. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af
Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren,
Skibreedets Lænsmand Hans Engelssen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og
efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Mons Hansen Nedre Bouge
2. Jon Knudsen Svendsalen
3. Steen Steensen Aadland
4. Johannes Olsen Gougstad
5. Isach Nielsen Soelberg
6. Gitle Olsen Goupholm
7. Baar Johannessen Tvedt
8. Johannes Hansen Aadland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt
Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibreede
fol: 87a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes
Sommerting 1793. Justitz Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 68a. Georg Wedeler contra Hans Sævild.

Citanten fremsendte skriftl: Indlæg af 3de April sidst som blev oplæst saal: og Notarial
Extract af Citantens Handels Bøger som blev oplæst saal: Og da ved Indlægget er paastaaet
Dom, saa blev Indstevnte paaraabt, men da h/an/d ikke mødte eller møde lod, saa lod Retten
Sagen beroe til næste Ret, men!! (med) den udtrykkelige Condition, at om Indstevnte da ej
møder, eller svarer i Sagen, bliver Samme til Doms optagen. /: bet: Opsættelse 12 s: skr:
Tolv Skil: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Ny Justitz Leyermaals Sag mod Beslægtede

Hr: Foged Koren anmeldte at have som Actor paa Justitiens Vegne, ladet med lovlig mundtl:
Kald og Varsel, til dette Ting og Tiid indkalde, for første gang begaaet Lejermaal med
hinanden, de confirmerte og ugifte, men nærbeslægtede og Sødskende Børn, begaaet paa
Frøland, S: S:E: gds:, Besse Torjulsen Frøland og Marthe Hans Datter Goupholm, derom at

see Documenter i Rettelagt, og høre Paastand og i Rettesættelse, samt derfor lide Dom til Bøders Udreedelse, yderste Formues Forbrydelse, Corporlig Straf at lide, samt Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lænsmand Hans Engelsen Øfre Echeland og Wincentz Evensen Wafet afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de begge selv.

De Indstevnte bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde lod.

Actor maatte altsaa begjære Sagen opsat med Laugdag, og for imidlertiid at faae erhvervet fra vedkom/m/ende Sogne Præst, behørig Attest og Slægtskabs Schema, samt faae afholden Undersøgnings Forretning, og at anmelde Delictum til Amtet, for Defensor for de Skyldige at blive derfra foranstaltet, tilligemed at erholde behørig Attest, at Barne Faderen er ungt uenroulleret Mandskab.

Retten, da de Indstevnte ikke mødte, eller møde lod, gav dem Rettens Laugdag til næste Ret at møde og svare til Sagen; etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1794.

1794: 109b

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

ForM: Bog fol: 130. Gitle Erichsen Hopes for Arv 74 rd: 3 mrk: 13 ½ s: efter Skifte 14 Juli 1786 Afkaldet dateret 15 Maj 1794.

.... fol: 131. Magrethe Siurs Datter Tveites Mands for 54 rd: 1 mrk: 4 s: efter Skifte dateret 13 Juli 1789 dat:t 11te Oct: 1793. Formynderne ansvarlig for rigtig Underskrift.

.... f: 132. Engel Andersen Trengerejdes for 59 rd: 5 mrk: 6 s: efter Skifte af 1 Martii 1791 dat:t 15 Maj 1794.

.... fol: 132. Kari Anders Datters Mands for 29 rd: 5 mrk: 11 s:, efter Skifte 1 Martii 1791 d:t 15 Maj 1794.

.... dto: fol: Anders Siursen Hagges for 3 rd: 2 mrk: 3 ½ s: efter Skifte af 4 Marti 1791 dat: 15 Maj 1794.

.... dto: fol: Myndtl: Gjertrud Hans Dt:s Formynders for 1 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skifte 13 Sept: 1792 d:t 15 Maj 1794.

.... dto: fol: Daniel Jonsens Formynders for 1 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skifte 5 Janv: 1793 dt: 15 Maj 1794.

.... dto: fol: Thomas Jonsens Formynders for 1 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skifte do: dto: (dato) dat: 15 Maj 1794.

.... dto: fol: Daniel Hansens Formynders for 1 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skifte ditto Dato d: 15 Maj 1794.

.... fol: 229. Herborg Hans Datters Formynders for 8 rd: 3 ½ s: efter Skifte 14 Aug: 1793 dateret 15 Maj 1794.

(Andre dokument)

Haldor Johannessen Obl: til Johannes Knudsen Boge paa 150 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Nordwiig No: 56 ½ L: S:, ½ Hd: ½ G:skd d: 15 Maj 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 100b. Hans Thomassen Nordviig No: 56 Obl: til Mons Nielsen Nesthuus paa 220 rd:, d: 7 Maj 1778 af Creditor qvitteret 8de Oct: 1793.

No: 5 p: 574. Johannes Knudsen Gjære No: 62 Obl: til Niels Monsen Waage paa 222 rd., dat:t 9de Oct: 1790 af Creditors Arvinger qvitteret 8de Oct: 1793.

No: 5 p: 641. Haldor Johannessen Nordviig No: 56 Obl: til Jfr: Malene Fleischer Koren paa 199 rd., d: 7de Oct: 1791 transporteret 1 Dec: 1792 under hendes og Curators Haand W: Schmidts, til Mad: Maren Koren Sl: Hr: Blytts, og af hende efter hoshæftet skriftl: Opsigelse paa rette sort Stpl: Papiir, qvitteret 14 Maj 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til overMorgen, da Morgen er almindel: Bededag.

Anden Dagen den 17de Maj 1794 continuerede dette Ting

og publiceret

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds og qvitt: Bøger anviist

Mons Torbjørnsen Højsæter No: 79 til Mons Larsen paa uskatlagt Plads Espehougen dat: 15 Maj 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Engel Samuelsen Nedre Qværnæs til Engel Engelsen p: Frøland No: 86 2/3 L: S: 1/6 Hd: før brugt af Johannes Johannessen dt: 20 Dec: 1793, til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Hans Andersen Hatvig til Siur Lassessen paa et under Biugstrand No: 47, uskatlagt Plads Bøgevigen dat: 11te Oct: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Steen Steensen og Jon Isachsen Aadland No: 42 til Lars Nielsen paa Plads Hougen dat: 15 Maj 1794. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Mikkel Olsen Tøsøen til Anders Larsen paa Storim No: 11 19 ½ Mrk: S: ¼ Hd:, før brugt af Hans Jonsen dateret 8de Oct: 1793. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Johan Legangers til Elling Johannessen paa No: 6 Røttingen 2 pd: 6 mrk: S: og 6 mrk: Smør Rosendals gods, før brugt af Johannes Johannessen den ældre, dt: 14 Maj 1794. M:f: H: 1 mrk:

Pastor Sandbergs til Willum Nielsen paa Schar 1 L: S: 1 G:skd: før brugt af Jon Andersen, dat: 12te Maj 1794. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Engel Engelsen Frøland No: 86 Vilkors Contract til Johannes Johannessen Frøland og Hustrue dateret 15 Maj 1794.

Hans Engelsens Obl: til Asbjørn Pedersen Berge paa 150 rd., Rente 2 ½ proC:t, Pant 4de prioritet i Steensland No: 63 ½ L:, ½ Hd:, ½ g:skd, dateret 15 Maj 1794.

Hans Christophersen Sundøens Skde til Jon Benonissen paa Sundøen No: 7 22 ½ mrk: med Overbygsel til 2 ¼ Mrk: Sm: for 60 rd: 3 mrk: dateret 15 Maj 1794.

Niels Christophersen Sundøen Skde til Jon Benonissen paa Sundøen No: 7 22 ½ mrk: S: med Over Bygsel til 2 ¼ Mrk: S: for 60 rd: 3 mrk: d: 15 Maj 1794.

Jon Benonissen Obligation til Hans Andersen Hatvigen paa 120 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Sundøen No: 7 1 pr: 21 mrk: S:, og Ov:Bygsel til 4 ½ mrk: Sm: dat: 15 Maj 1794.

1794: 110

Hans Thomassen Nordwiig No: 56 Obl: til Lars Nielsen Reigstad paa 120 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1ste Prioritet i Nordviig No: 56 ½ L: S: ½ Hd:, ½ G:skd: dat: 15 Maj 1794.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Wintziens Evensen Wafet og Hans Thomassen Nordviig nemlig:

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 58 rd:r 7 s: og af første Termin 1794. 258 rd:r 5 mrk: 1 s: i alt Summa 316 rd:r 5 mrk: 8 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 21 Qværner, deraf aarlig Qværneskatt 1 rd:r 32 skl:

Som ingen efter tree Ganges Udraab, indfant sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Strandvigs Skibreedes Sommerting den 19de Maji 1794. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Engel Hanssen Gjøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Knud Lassessen Berland	4. Hans Nielsen Yttre Røe	6. Hans Steensen Wanviig
2. Haldor Johannessen Henanger	b: gl: Laugrettes Mænd.	7. Christopher Hansen Øfstestad
3. Engel Jonsen Revne	5. Lars Johansen Øfstestad	8. Ole Jonsen Echeland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol. 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 68b. Sergeant Røe contra Niels Schjelbrict.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem efter tree ganges Udraab mødte eller møde lod; saa

Eragtes

Siden Citanten har ladet Sagen henstaae tree Ting, uden noget deri at fremme; saa bliver den herved fra Retten afviist.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 68b. Fogden contra Ingeborg Jans (Jons) Datter.

Actor anmeldte, at Bøderne ere betalte, og henseende Straffen for Hende i det øvrige, har hun erhvervet Kongl: allernaadigst Benaadning under 29de Nov: f: A: som fra Stiftet er Fogden communiceret 14 Dec: nest efter, ved pr: M: (pro Memoria) fremlagt saal: \at hun fritages for videre Straf mod at sættes i Fængsel p: Vand og brød 8 Dage/ hvorefter Actor frafaldt Sagen;

Thi blev den nu for Retten ophævet.

NB: Vand og Brød Straf

Opsat Sag fra fol: 69a. Ole Mortensen Tomre contra Ole Mikkelsen Tomre.

Begge Parter mødte, og den {Sidste} \Indstevnte/ betalte Tilsværspenget 20 skl: skr: En mrk: fire Skl: samt anmeldte at Sagen imellem dem var forliigt, og begge begjærde den frafalden, da Ole Mikkelsen nu og, betalte Hds: M:s Anpart af de Bøder, han er stevnet for, nemlig for Slag, skjønt ham ej overbeviist 6 rd: altsaa paastod sig ingen Lovmaal at overgaae.

Fogden underrettet af Protocollen, at ikke er stevnet \uden/ for Slag, og ingen Vidner ført, tog imod samme Sex Rigsdaler, for Hds: M: at beregne til Indtægt.

Ole Mikkelsen igjentog sin Begjæring om Sagens Ophævelse, da han nu gjørlig har rettet for sig.

Sagen blev for Retten ophævet.

NB: Bøder

Opbudet til Laans

Børne Midler i Oberformynderiet indleverede efter Formynder Bogen fol: 124. Anne Bruntvedts Arv 56 rd.; fol: 140. Ingeborg Bryggers Arv 41 rd.; og fol: 139. Herborg Bakkes Arv 54 rd.; men ingen vilde dem paa Rente imodtage.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 20de Majj continuerede dette Ting,

og publiceret

Bygselsedler med Reversaler og Landskylds Bøger anviist

Hans og Arent Krugers Formynders til Jon Thorbjørnsen paa Siørsand 18 Mrk: Smør, før brugt af Torbjørn Jonsen dateret 14 Maj 1794, underskreven paa Formynders Hans Christian Astrups Vegne af Hr: Johan Leganger. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Ditto Ejeres Formynders med Legangers Underskrift, til Elling Olsen paa 1 pd: 12 mrk: Sm: i Siørsand/ før brugt af Torbjørn Jonsen dat: 14 Maj 1794. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Mad: Kruger som Strandvig Kirkes Ejer til Axel Samuelson paa Sandal ½ L: S: ½ Hd: før brugt af Christi Axels Datter d: 19 maj 1794. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Hr: Sandbergs til Hans Nielsen paa Yttre Røe ½ L: S: ¼ Hd: før brugt af Berge Haldorsen dateret 14 Maj 1794. til Manufactur Huset betalt 8 Skl:

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 525. Endre Jonsen Biøndals Obl: til Engel Torjulsen Brathuus paa 70 rd.; dateret 11 Maj 1772 af Creditor qvitteret 3 Maj 1794.

No: 3 f: 54. Daniels Friderich Tuft Obl: til Ole Andersen Siørsand paa 40 rd.; dateret 10 Maj 1777 af Creditor qvitteret, paa h/an/ds Vegne efter hans Død af eeneste myndige Arving Anders Olsen R(øe?)n den 10 Maj 1792.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: B: fol: 140. Myndtl: Marithe Ols Datters Formynders for Arv 2 rd: 2 mrk: 14 s: efter Skfte 18de Oct: 1791 dateret Afkaldet 19 Maj 1794.

1794: 110b

(Andre dokument)

Myndtl: Herborg Engels Datter Bakke ved Formynder. Skde til Myndtl: Guro Engels Datter paa Bakke No: 91 12 ½ Mrk: S: for 30 rd: 1 mrk: 4 s: dat: 19 Maj 1794.

Engel Hansen Biøndals Skde til Johannes Olsen Henanger paa 7 mrk: S: i Henanger med Hjortedal No: 22 og 23, for 14 rd.; hvorefter Kjøberen nu bliver ejende ret efter Matriculen ¼ L: S: 3/16 Hd: dt: 19 Maj 1794.

Knud Johannessen Ejde Skde til Johannes Ommundsen paa 2 mrk: S: i Ejde No: 93 for 4 rd: 3 mrk: dateret 19 Maj 1794.

Markeskjæls Contract imellem Anders Andersen Lille Balleseim No: 34, og Johannes Jonsen, Niels Johannessen, Mikkel Jonsen og Størk Brynildsen alle af Tvedt med Schomstvedt No: 36 og 37 dateret 19 Maj 1794.

Wincentz Knudsen Windenæs No: 2 Vilkors Contract til Knud Wincentzens Enke, dat:t 11 Oct: 1793.

Jon Engelsens Arvingers Skde til Engel Jonsen paa Revne No 29, i alt 1 pd: 13 1/3 mrk: Sm: 7/12 Hd: hvoraf indløst for 94 rd: 3 mrk: 1 pd: 9 mrk: 7/12 Hd:, resten selv arvet, dat: 10de Oct: 1793.

Axel Samuelsen Sandahl No: 25 Vilkor Contr: til h/an/ds Moder Samuel Sandals Enke Christi Axels Datter dat:t 19 Maj 1794.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Elling Olssen Sjørsand og Jon Torbjørnsen Sjørsand nemlig: Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 17 rd: 2 mrk: 10 s: og af første Termin 1794. 341 rd: 5 mrk: 9 s: i alt Summa 359 rd: 2 mrk: 3 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 19 Qværner, deraf aarlig Qværneskat 1 rd: 12 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfant sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede hævet.
S: Schiøtz

Strandebarms Skibreedes Sommerting den 22de Maji 1794. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæss, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte Laugrettesmænd navnlig:
Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Jens Gotschalchsen Fladebøe 4. Anders Pedersen Bakke 7. Lars Endresen Engedalen
2. Henrich Pedersen Traae 5. Erich Larsen Gjersteig 8. Ole Larsen Yttre Ohme
3. Jon Christophersen St: Fosse 6. Anders Hejnessen Bakke 9. Gotschalk Knudsen Aarsan
10. Lars Pedersen Døsvig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 87a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen her folio 1b. og Overformynder protokollen er tilført.

Optagen Sag fra fol: 69b. Anders Miaanæss contra Zacharias Furhovde.
Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom

Anders Hanssen Miaanæss har lovlig her til Retten ladet indkalde Zacharias Hanssen Furhovde for Citanten tilføyet Slag i Marken, at lide Dom til Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Da det Paastevnte ikke er lovgyldig beviist, og ikke engang bragt til saa megen Formodning, at deraf kan virkes Eed, og alt hvad af det eeneste Vidnes Udsigende som herved har været nærværende, kan uddrages, er meere at Indstevnte har maattet bruge Nødværge imod udvist Begyndelse til Overfald, end at Han skulle have forbrudt efter Indstevningen; Saa kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Indstevnte bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeles fri at være.

Opsat Sag fra fol: 70a. \No: 1./ Anders Miaanes contra Zacharias Furhovde\s Hustrue/ om Beskyldning.

Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte begjærde Sagen opsat til at fremlægge og incaminere Contrastevning til det erholdte TingsVidnes Irættelæggelse, sig til Befrielse for Citantens Søgemaal, og Citanten at betale Indstevntes foraarsagede Omkostninger. bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:
Sagen beroer til H: T: 1794.

Opsat Sag fra fol: 71b. \No: 2./ Zacharias Furhovde contra Anders Miaanes \No: 2./ Citanten fremstillede som ustevnet Vidne Anne Aadnes Datter gl: 18 Aar, ej confirmeret, derfor ej kunde aflægge Eed, men blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, saaleedes som hun trøster sig til i sin Tiid med Eed at bekræfte.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod.

Bemeldte Anne Aadnes Datter fremstod som 8de Vidne, anmeldte ej Parterne beslægtet eller besvogret, og uden Eed til nærmere Eedfæstelse, forklarede: At Anders Miaanes har ikke været hos Nogen i Tjeneste, siden nogle faae Uger i Sommers Arbejde \i Fior/ derefter heele Vinteren og endnu er Løsgjænger, hjem/m/e tilligemed en anden Broder hos sin Moder Huuskone paa Miaanæs, og dette Vidne var det som fulgte med 2det Vidne til Støels tilkom/m/ende Som/m/er 2 Aar siden 5 Uger før Michaeli da Vidnet tjenede hos en Anden Mand paa Furhovde, men nu tjener paa Lille Fosse, og Anders Miaa-

1794: 111

næs fulgte med dem, og erindrer Vidnet ikke, at Anders Miaanes sagde Skjælds ord om Citanten, men ellers forklarede som 2det Vidne, med Forskjæl, at Anders Miaanes ej sagde det ord: At qvitte ham, men begge gange sagde, at hjælpe Zacharias Hansen, men alt i Vreede imod Zacharias Hansen og med megen Vreede. Om det om forrige Vinter passerte forklarede Ord til Andet som 2det Vidne, med Tillæg, at Anders Miaanes da sagde: At vilde lægge ud om Zacharias, saalænge der var Liv og Blod i Anders. /: Dommeren tilspurgde Laugrettet om hvad Begreeb i Almuens Tale tilføjer de Ord, at lægge ud om Een :/? Svarede: Det er det samme som at qvitte Een, at sætte Een efter Livet, at lægge efter, eller trakte Een efter Livet. At hjælpe Een, sagt i Vreede, er at forstaae det Sam/m/e, som tage Livet af Een. Dimitteret som Forrige til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod som 9de Vidne Baar Øriansen Indre Ohme, gl: 40 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, blev forelæst Eedens Forklaring, og den betydet, aflagde Eed og forklarede: At Anders Miaanes har ikke, mange Aar tjent uden skulde være 7 Uger afvigte Sommer hos Vidnet, men var ej meere til Nytte, end om Vidnet aldrig havde havt ham, og til sidst truede h/an/d Vidnet at vilde slaae Hilsen af Vidnet, Siden har han ej tjent, men er Løsgjænger tilligemed en anden Broder hjemme hos deres Moder en HuusKone paa Miaanes, og da han truede Vidnet, sagde han: At vilde slaae Hilsen af Vidnet, ligesom han havde tænkt at gjøre med sin Broder Zacharias. Dimitteret som de Forrige.

For 2 Vidner bet: 16 s: skr: En Mark.

Citanten begjærde Sagen opsat til det 8de Vidnes Vidnesbyrds Beeedigelse. bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skil: Citanten endnu maatte forbeholde sig fleere Vidner i Tilfælde.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Fredlysning publiceret af Dags Dato for Poul Aadsen Havneraas imod nye Kjørsels Veje igjennem hans Hage, og imod at hundsætte h/an/ds Smaler i h/an/ds egen Mark.

Opsat Sag fra fol: 71a. Niels Brekke contra Berge Houchaas.
Indstevnte mødte ej.

Citanten declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 72a. Jørgen Stene contra Sergeant Lars Bakke.

Citanten mødte og i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse og Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Torbjørn Andersen Riise og Lars Stensen Breum Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet for alle indbem:te, og talede ved de alle selv.

Indstevnte Lars Bakke blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

De forelagte Vidner blev paaraabt som alle mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, og da Citanten begjærde, de at gjøre deres Forklaring, fremstod som

2det Vidne Guri Lars Datter ugift tjener hos Jacob Torsnæs, gl: 50 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og forklarede: At saae og hørde det af 1ste Vidne omvundne i 1ste Vidnes Stue ommeldte \den Tiid/ passerte, og derom forklarede ord til andet som 1ste Vidne med Forskjæl, at dette Vidne, det selv saae og hørde i Stuen, og skeede dette alt af Sergeant Bakke i største Vreede og Bitterhed og Hidsighed og tjenede Vidnet da Radsmand Lars Jonsen. Dimitteret som forrige, efter at hendes Forklaring var hende forelæst, som hun vedblev, declarerede ej at vide meere.

Fremstod 3de Vidne Marithe Lars Datter, tjener nu paa Furhovde, men forrige Aar hos R/aa/dsmand Lars Jonsen som og i Sagen er Vidne, gl: 34 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At omvundne Tiid var Vidnet i 1ste Vidnes Stue, der Sergeant Bakke kom ind, i største Vreede og Hidsighed, og derover blev Vidnet strax saa altereret, at hun løb ud, og slet ikke veed hvad siden passerte, men i det Vidnet løb ud, laae Herborg Jørgens Datter paa Gulvet, der Sergeant Bakke havde faaet hende, sandsede ikke af Frygt, hvorledes Sergeant Bakke bragde hende paa Gulvet, og \hun/ skreeg. Dimitteret som næst forrige.

Fremstod 4de Vidne Lars Jonsen R/aa/dsmand paa Torsnæs, gl: 47 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At var omvundne Tiid paa Saugen med 1ste Vidne, der de stod paa Saugen hver i sin Ende og Saugen gik, og Sergeant Bakke kom vreed og hidsig, og sagde, snart til den ene, og snart til den anden, hvad h/an/d havde hjemme i Stuen gjort ved Herborg Jørgens Datter, og da Saugen gik, kunde Vidnet ej høre \noget?/ hvad han paa den anden Ende paa Saugen sagde til 1ste Vidne, men det Vidnet hørde han sagde til Sig, var: At han havde været hjem/m/e hos Herborg Jørgens Datter i 1ste Vidnes Stue, og i saadan Vreede, at han ey sansede sig, og havde pidsket paa hende, for hun havde sat Folk og ham i Hob, og havde hun været Mandfolk skulde hun faaet mere. Dimitteret.

Citanten begjærde TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

For 3 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Saaledes TingsVidnet sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebr: 14 Juni 1793 efter Lars Hactorsen Øfsthus Hustrue. | Udlæggene i Jordegds: og

.... 19de Oct: 1793 efter Iver Johannessen Øjerhavn. | faste Ejendom/m/e i
Skde bogen extraherte

Afkalde

ForM: Bogen fol: 144. Lisbeth Ols Datters Mands for 78 rd: 8 s: efter Skfte 7 Sept: 1770, dateret 22 Maj 1794.

.... fol: 144, 154. Anne Ols Datter Braathuus Mands for 22 rd: 5 mrk: 2 s: efter Skfte 10 Sept: 1770, og 24 rd: 3 mrk: 3 s: efter Skfte 18de Oct: 1792 d: 22 Maj 1794.

.... fol: 154. Jacob Siursen Røens for 68 rd: 4 mrk: 18 s: efter Skifte 29de Oct: 1792 dateret 22 Maj 1794.

(Andre dokument igjen)

Lars Pedersen Skde til Peder Larsen den ældre paa $\frac{1}{2}$ Brug i Døsvig No: 21 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: med Anpart overBygsel i Strb: Præsteboels gds: for 149 rd:, dateret 22 Maj 1794.

1794: 111b

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 53. Jens Thomassen Hjemdal i Ous \No: 27/ Obl: til Lars Erichsen Hjortaas paa 98 rd: dat: 9 Maj 1777, af Creditor qvitteret efter vedhæftet Opsigelse p: rette sort Stempl: Pap: 20 Dec: 1793.

No: 3 fol: 123a. Dto: i Ous No: 27 Obl: til Ditto paa 70 rd:, d: 5te Oct: 1778, betalt efter vedhæftet Opsigelse paa rette Stempl: Papiir, og af Creditor qvitteret 20 Dec: 1793.

No: 3 fol: 300a. Ole Andersen Onerim i Opdal No: 132 Obl: til Peder Pedersen Øje paa 99 rd: dat: 28 April 1779 af Creditors Arvinger qvitteret 20 Maj 1794.

Resten af No: 5 p: 327. Niels Asbjørnsen Breum No: 27 Obl: til Asbjørn Breum m: f: i alt 120 rd:, d: 16de Oct: 1786, deraf Resten Asbjørn Breums Part 60 rd:, imod Creditors qvittering betalt den 1 Feb: 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Hactor Pedersen Dybsland No: 82 Vilkor Contr: til Peder Hactorsen og Hustrue d: 15de Oct: 1793.

Ny Sag \No: 3/

Zacharias Hansen S:E: p: Furhovde gl: 35 Aar mødte /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde h/an/ds Moder Brithe Anders Dr: Enke efter Hans Zachariassen Furhovde, og \Cit:s/ Broder Isach Hansen gl: 20 Aar begge opholdende sig i et Huusmands Plads Miaanes under Furhovde, og Isach Hansen Løsgjænger, og ej været ude at tjene, begge for de en Nat afvigte forrige Vaar 1793, kom ind i Citantens Huus, og overfaldt Cit: og Hustr:, med Skjænderie, Trudsel og Haardrag, derom at høre Vidner \stevnte og ustevnte/ see Documenter i Rettelagt, høre Irettesættelse og lide Dom til Bøder for Husfred og andre Bøder, samt de for deres Undsigelser, at stille Borgen, eller borge for sig selv, og betale Processens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Boel Torbjørns Datter tjener Citanten, Eli Torbjørns Dr: tjener sam/m/esteds, og Jens Erichsen nu tjenende p: Tvedt, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidnerne Samson Heljesen Traae og Henrich Pedersen Traae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv, undtagen Jens Erichsen Tvedt, ang:de hvem de forkyndte Indstevningen paa h/an/ds Tilholds Sted, i h/an/ds Faders Huus og Paahør paa Tvedt, da Vidnet ej var hjem/m/e.

De Indstevnte bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring, hvoraf mødte Boel og Eli Torbjørns Datter som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Boel Torbjørns Datter, gl: 24 Aar, sidst til Alters forrige Søndag, ej videre beslægtet eller besvogret til nogen af Parterne, end Søster Datter til Citantens Hustrue, tjener Citanten, forklarede: At Palme Løverdag 1793, Aften seent ved Sængetiit, da alle Vidnerne,

Citanten og Hustrue var i al Rolighed i Citantens Stue paa gaarden, kom begge de Indstevnte, som ellers holder til paa et Plads Miaanes under Citantens gaard, hvor Jsach Hansen er, og aldrig har været ude at tjene, men gaaer som Løsgjænger hos Moderen, ind i Citantens Stue, og overskjændte Citanten og Hustrue for han i Skoven havde forbudet de Indstevnte der at hugge uden Forlov, alt i stor Vreede og Hidsighed da Citanten bad om Freed, og viisede dem ud, at lade ham have Natte Freed og Husfreed, men de gik ej, og vedblev at skjænde og bande, med mange onde Ord, derpaa h/an/d sagde at vilde lede dem ud, dertil de sagde: At han kunde prøve sig, og da han doc!! (dog) tog i Jsach Hansen i Armene og vilde lede ham ud, reev Brithe Anders Datter, Citanten i Haaret med begge hendes Hænder, og hun raabte til Jsach Hansen at han skulde hjælpe hende, imidlertid Citanten leedte Jsach Hansen ud, og Brithe Anders Datter hængde efter Citanten i Haaret, og Zacharias Hansen lukkede Døren for dem, men de stod endnu noget udenfor Døren og skjændte, og ville ind igjen, men kunde ej komme, og Jsach Hansen raabte [til] Zacharias Hansen at komme ud paa Myren, da Jsach Hansen vilde tugte ham, sigende: jeg skal tage en Aske Skjævla og kløve Hovedet Dit, der {k} er ikke mere om Dig jeg skal rive Dig sønder imellem mine Hænder, og de sagde, at vilde tilligemed en anden i denne Sag ustevnt Broder ligge efter Cit., om det var i 10 Aar, og svor dertil ved better Død. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som hun vedblev, declarerede ej at erindre meere og da Cit: hende ej videre havde at tilspørge, blev hun dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Eli Torbjørns Datter, gl: 29 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag, besvogret ligesom forrige Vidne der er hendes Søster \og ej meer/ tjener Citanten, forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret.

/: For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark: :/

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne, og Laugdag for de Indstevnte. /: betalte Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten forelagde det udeblevne Vidne Jens Erichsen Tvedt, at møde under Falsmaals Straf til Høstetinget 1794 sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Til sam/m/e Tiid de Indstevnte Brithe Anders Datter og Jsach Hansen gives Rettens Laugdag at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Udstædt

1794: 112

Pantebogen til Inddragelse

Ole Nielsen Dybsland No: 82 Vilkors Contract til Siur Arnesen og Hustrue dateret 15de Oct: 1793.

Ny Sag

Peder Baarsen Indre Ohme Lejl: gl: 57 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Roal Baarsen Indre Ohme S:E: Broder til Citanten, for ej at have udbetalt Arve Lodder til Citanten og Sødskende, som Indstevnte indesidder med efter Skiftebrev, derfor Citanten har ladet stevne paa egne og øvrige Sødskendes og nogle deres Børns Vegne som Arvinger efter Anders Baarsen Yttre Røe, derom at \høre Vidner/ see Skiftebrevet i Rettelagt, og lide Dom til det Paastevnte med Sagens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lars Stensen Breum Skaffer og Berge Samsonsens Breebne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talde ved Indstevnte selv.

Vidnerne blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten anviisde Skftebrev 25 Aug: 1792 efter Anders Baarsen Yttre Røe, hvoraf begjærtes extraheret hvad Roal Baarsen efter Sam/m/e til Stervboet var skyldig, og hvad deraf er udlagt til hver af de Arvinger som Citanten under Extraheringen vil navngive, og for hvilken, og ingen flere, Citanten har anlagt denne Sag.

Dom/m/eren eftersaae sam/m/e Skftebrev, og deraf erfarede: Roal Baarsen Indre Ohme til Stervboet at være skyldig 38 rd: 5 mrk: De af Arvingene som deri er givet Udlæg, og af Citanten blev benævnet, at ej af Roal Baarsen er betalt, men endnu rester ere, Arvingenes Navne efter Citantens opgivende og Skftebrevet, og Summene efter Skiftebrevet ere følgende:

Baar Siursen Ohme	1 rd: 1 mrk:
UM (Umyndig) Siur Isachsen	2 mrk: 12 4/5 s:
UM Isach Isachsen	2 mrk: 12 4/5 s:
UM Christi Isachs Datter	1 mrk: 6 2/5 s:
Lars Siursen	1 rd: 1 mrk:
Ørian Siursen Tejgland	1 rd: 1 mrk:
Siur Siursen Ohme	1 rd: 1 mrk:
UM Eli Siurs Dr:	3 mrk: 8 s:

6 rd: 2 mrk: 8 s:

Deraf bet: og af Baar Siursen Ohme modtaget 3 rd: 3 mrk:

	Rester	2 rd: 5 mrk: 8 s:
Baar Øriansen Ohme		2 rd: 3 mrk: 8 s:
Knud Breum		2 rd: 3 mrk: 8 s:
Giertrud, Sæbjørn Gjæres Hustr:		1 rd: 1 mrk: 12 s:
Citanten Peder Ohme selv	6 rd: 2 mrk: 15 s:	
deraf betalt	3 rd: 3 mrk: 15 s:	

Rester 2 rd: 5 mrk:

I alt som rester, og herved søges 12 rd: 1 mrk: 4 s:

Skftebrevet blev derpaa efter Begjæring af Retten paategnet, og Citanten tilbageleveret.

Citanten anmeldte at det er for disse, efter deres og de umyndiges Formynderes Begjæring, og paa deres \og egne/ Vegne, han som deres Frænde, denne Sag har anlagt, og herved paastaaer Indstevnte tildømt, sam/m/e 12 rd: 1 mrk: 4 s: at udbetale, tilligemed denne Sags Omkostninger som han nærmere vil anmeldte (anmelde), næste Ret, da han nu, siden Indstevnte ej møder, maa begjære Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Retten, da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Høstetinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23 Maj 1794 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Torbjørn Andersen S:E: p: Riise gl: 30 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde h/an/ds Naboe S:E: Lars Hansen Riise, for at denne har borttaget af Citantens Skov \af/ Sidstmeltes der og paa h/an/ds Lejemaal liggende sammen kjørt Brændeveed af Older,

omtrent 2 Læs, derom at høre Vidner som stevnte ere, og lide Dom til Sam/m/e med 20 s: at betale, Bøder for h/an/ds Adfærd at udrede, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse indstevnet under Lovens Falsmaal som Beskikkelses Vidner Lars Larsen S:E: p: Jndre Berreseim og Ole Pedersen S:E: p: Mit Bærreseim.

Citanten begjærde Stevne Vidnerne {Ole} Lars Stensen Breum Skaffer og Peder Nielsen Yttre Berreseim paaraabt til Stevnemaalets Afhjemling, hvoraf mødte Lars Stensen Breum, [som] anmeldede at det andet Stevne Vidne er paa Reise til Bergen, og ej nu kan møde, og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet, tilligemed det andet Stevne Vidne Peder Nielsen Yttre Berreseim som tilført er, og talte ved de alle selv.

Citanten begjærde Beskikkelses Vidnerne \som møder/ paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Retten Eragtede: Da Indstevnte Lars Hansen Riise efter tree ganges Paaraab fra Retten ikke mødte eller møde lod, og Stevnemaalet ej lovlig med 2de Vidner, formedelst det udeblevne eene Stevne Vidnes Fraværelse, er beviist og afhjemlet, kunde ikke tillade Vidners Førelse, førend Indstevntes lovlige Indvarsling, tillige med det andet Stevne Vidnes Afhjemling er beviist.

/: For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten forbandt sig, til næste Ret at fremstille det udeblevne Stevne Vidne til Stevnemaalets Afhjemling, og da Vederparten ikke møder, begjærede h/an/d Sagen opsat /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skil: :/ og tillige, under Forsikring om det udeblevne Stevne Vidnes Mødende til førstkommende Høste Ting, udbad sig nu Rettens Laugdag /: bet: 24 skl: skr: En mrk: otte Skl: :/

Dom/m/eren, da Indstevnte Lars Hansen Riise, som nu atter blev paaraabt, ikke mødte, eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Høstetinget 1794 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1794.

Citanten endnu anmeldte, at han til næste Ting skal formaae de indstevnte og nu mødende Vidner igjen at møde uden Forelæggelse, da og vist og rigtig det udeblevne Stevne Vidne skal blive fremstillet.

Sagen som meldt beroer til H: T: 1794.

Ny Sag

Anders Hejnessen S:E: p: Bakke gl: 27 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde h/an/ds Naboe S:E: Anders Pedersen paa Bakke, fordi han har skaaret Tørv (Torv), og derved borttaget den derpaa staaende Lyng og Træ Rynninger imod een imellem dem oprættet Contract, samt fordi, at Parterne have Høe Slaatter i hinandens Skove Parter, efter sam/m/e Contract, som Citanten vil ombytte, at hver skal have Slaatte i sin egen Skov, hvorved enhver kan opfrede Træ Rynninger til Skovens opk(.s?) saa og for at Indstevnte har givet sin Huusmand Tilladelse, at slaae Græs i Fælleds Udmark, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og lide Dom til Erstatning, Bøders Udredelse for ulovlig Adfærd, og Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens

1794: 112b

Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Johannes Jonsen Egenæs S:E:, Peder Engelsen Tvedtenæs, Iver Hejnessen tjener Citanten, Niels Monsen tjener Indstevnte, Erich Pedersen S:E: p: Aakre, og Torbjørn Andersen S:E: p: Øfsthuus.

Stevne Vidner Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs og Mikkell Asbjørnsen Øje, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv.

Indstevnte Anders Pedersen Bakke mødte /: bet: Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/, og anmeldte, at de skaarne Tørv kunde være ikke over 3 Læs, og ingen betydelig Lyng derpaa, og ingen Træ Rynninger, i Citantens Veed Skov i Fælleds Hage, og ej i nogen Slaatte, og meener det var ham tilladt, saa ingen Erstatning derpaa kan finde Sted, og er ikke imod den ommeldte Contract som Indstevnte efter Contra Stevning til næste Ret, vil i Rettelægge. Hvad Slattene angaaer da holder Indstevnte sig deri Contracten efterretlig, og at Slaattene ej skal udviides, er Indstevnte villig til alle Slaatternes afpæling, og enhver kan derpaa sin Slaatte, opfrede til Skov saa mange Rynninger som enhver vil, da Indstevnte vil indgaae dette: At den Skov enhver \af Rynninger opfrede er/ paa sine Slaatter som han skal have efter Contracten, og som bør afpæles, skal blive den selv tilhørende, som ejer Slaatten paa sam/m/e Steder i Udmarken og Skoven, men de gamle nu staaende og voxende Træer, derfra undtagen, som for at forekomme Confussion imellem dem, skal paa 3 Aar afhugges og bortføres, hver sine. At Indstevnte har givet sin Huusmand Tilladelse at slaee i Udmarken, er ej beviislig, videre end en liden Krog, hvor ingen af Parterne kan have Nytte af, og hvor han har slaget mange Aar af alle Ejerne upaaanket, og hvor ikke kan bjerges meere hver Aar end en Børre grøn græs. I øvrigt forbeholder sig alt lovligt, og den liden Deel græs som Huusmanden har slaat skal han ej slaee meere.

Begge Parter nu for Retten forligede sig saaledes: Anders Pedersen vil til Erstatning for de paaankede Torver, betale Anders Hejnessen de halve denne Sags Omkostninger \og ikkegt/. Ingen af dem skal give gaardens eller andre Huusmænd Tilladelse at slaee i Fælleds Mark eller Ejendom. Om Slatterne skal Contracten af 15de Oct: 1776, staae ved Magt imellem dem og deres Efterkommere, og for at forekomme al Dispute i Fremtiden, vil de denne Som/m/er \før Slaatten dette Aar/ begge tage de upartiske Mænd til sig, som kjendte Slatterne i Aaret 1776, da Contracten blev oprettet, og afpæle Slatterne, efter de Strækninger de da havde, saa al Udvidelse som Slaatterne kan have faaet siden, skal være uden for de contraherede Slaatter, og \dette uden for/ maae af Ingen af dem slaees, uden med Fælleds Samtøkke, og da af dem begge hver lige mange Folk, og strax deele græsset i to lige Deele. Og maae ingen Udvidelse uden for Pælene, herefter skee.

Bemelte Contract som af Anders Pedersen blev anviist, blev af Retten paategnet, og ham tilbageleveret.

Begge Parter frafaldt Sagen som for Retten blev altsaa ophævet. Derefter de begge begjærde denne Contract og Forening som her nu for Retten er sluttet og indgaaet, beskrevet meddeelt til videre Tinglysning og Inddragelse i Jurisdictionens Pante Bog ved næste Ting, som blev bevilget.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse
Afkald

ForM: Bog fol: 149, 149, 152. Gerhard Hansen Øfre Waages for 144 rd: 2 mrk: 10 ½ s: efter Skiftet 5 Juni 1782, 29 rd: 3 mrk: 15 ½ s: efter Skifte 22de Oct: s: A: og 5 rd: 1 mrk: 7 s: efter Skifte 24 Maj 1785 Afkalde dateret 23 Maj 1794.

(Andre dokument igjen)

Niels Asbjørnsen Obl: til Peder Larsen Døsviig paa 60 rd:, Rente 2 proC:t, og Pant 1 pr: i Breum No: 77 (77?), ¾ L: S: ¾ Hd: dat: 1 Feb: 1794.

Hans Rasmussen Tvedte Skde til Erich Larsen paa Gjersteig No: 64, 16 Mrk: S: for 103 rd: 2 mrk: dat:t 7 Maj 1794.

Peder Andersen Døsvig Skde til Baar Øriansen Indre Ohme paa 1/24 Part i Yttre Ohme Bordsaug for 16 rd: dat:t 22 Maj 1794.

Erich Larsen Gjersteig Obl: til Ole Andersen Enæss paa 70 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1ste Prioritet i Gjersteig No: 64 16 mrk: Sm: dateret 23 Maj 1794.

Myndtl: Lars Larsen Fladebøe Skde til Hans Gotschalchsen paa Fladebøe No: 69 een Anpart ¼ L: S: 1/8 Hd: for 75 rd.; dateret 23 Maj 1794.

Hans Gotschalchsen Obl: til Hactor Pedersen Aakre paa 75 rd.; Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Fladebøe No: 69 ¼ L: S: 1/8 Hd: dat: 23 Maj 1794.

Bygselsedler med Reversaler publiceret, og Landskyld Bøger anviist

Hr: Biskop Irgens til Anders Stensen paa 1 Løb i Yttre Ohme, før brugt af Lars Sæbjørnsens Enke dateret 20 Nov: 1793. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Hr: Pastor Kahrs til Anders Heljesen paa 1 Løb Smør i Traae, før brugt af Helge Larsen, dat: 31 Dec: 1793. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd; Sjur Johannessen Bougland og Poul Odsen Havneraass nemlig:

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 57 rd: 1 mrk: 9 s: og af første Termin 1794. 329 rd: 1 mrk: 1 s: i alt Summa 386 rd: 2 mrk: 10 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 19 Qværner deraf aarlig Qværneskat 1 rd: 82 skl:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

1794: 113

Qvindherrets Skibreedes Sommerting den 24de Maji 1794. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Abel Iverssen Helviigen, samtliges tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Jens Pedersen Bielland 4. Samson Thorsen Stueland 7. Niels Olsen Schorpen

b: gl: Laugrettes Mænd.

2. Knud Monsen Grøtstøl 5. Johannes Olsen Møchlebust 8. Johannes Johannessen Bielland

3. Iver Abelsen Helvigen 6. Jon Jonsen Lande

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: folio 87a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 72b. Halvor Fuusch contra Jens Fuusch.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod;

Thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1794.

Opsat Sag fra fol: 72b. Brynild Møklebust contra Peder Løvfald.

Indstevnte mødte ikke.

Citanten lod ved sin Broder Niels Olsen Schorpen melde Sagen forliigt og frafalden;
Thi blev den nu for Retten ophævet.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og dermed Landskyld bøger anviist

Hr: Cam/m/er R/aa/d og Laugmand Christi til Jon Jonsen paa Schaale 1 ½ L: S: 1 ½ Hd:
før brugt af Jon Pedersen dateret 22 Nov: 1793. til Manuf: Huuset bet: 1 mrk:

Kaaberværkets Directeurers til Iver Moss paa halve Huuse ½ L: S:, 1 B:skd dateret 15 April
1793. til Manufactur Huset bet:t 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 477. Sæbjørn Sæbjørnsen Lønning No: 9 Obl: til Ole Gotsch:
Sundal med fleere i alt 150 rd:, d: 6 Juni 1789, hvorpaa til Afdrag er betalt Ole Sundals Part
den 15 April 1794 75 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Clemen Clementsens Arv:s Skde til Berge Engelsen paa Roalstvedt No: 7 2 ½ pd: S: 1 Hd:
for 300 rd:, dat: 29 Maj 1793.

Berje Engelsen Roalstvedt No: 7 Odels Contract om Løsningen af forbemeldte, med
Clemen Clementsens Børns Formynder dat: 12 Maj 1794.

Skftebr: 14 Martii 1794 efter Jens Baarsen Onerims Hustr:, hvorm Udlægget i Stervboets
halve Onerims Saug, er i Skde bogen extraheret.

Jacob Olsen Onerims Skde til Jens Baarsen Onerim paa halve Onerims Saug for 24 rd:,
dateret 18de Oct: 1790.

Jens Baarsen Onerims Skde til Ole Jacobsen Onerim paa ¼ Part i sam/m/e Saug for 12 rd:,
dateret 24 Maj 1794.

Afkalde

Myndtl: Magrethe Jens Datters Faders for 11 rd: 1 mrk: 10 2/3 s: ved Skifte paa Onerim den
14 Marti 1794 af sam/m/e Dato.

F:bog fol: 158. Christian Samsonsens Stuelands for 24 rd: 3 mrk: 5 1/7 s: efter Skifte 28
Feb: 1782 dat: 24 Maj 1794.

.... fol: 160. Jon (Jens?) Iversen Helvigens for 28 rd: 3 mrk: 2 2/3 s: efter Skifte 31 Oct:
1787, dateret 17de Oct: 1793.

.... dto: fol: Gunder Johannessen Bjellands for 41 rd: ¾ s: efter Skifte 4 Feb: 1789 dat:
24 Maj 1794.

.... fol: 161. Ole Larsen Str: Omvigens for Arv 21 rd: 1 mrk: 14 s: og Hjem/m/egifte
20 rd:r. efter Skifte 20 Juni 1789 dat:t 24 Maj 1794.

(Andre dokument igjen)

Mathias Christophersen Lille Ekres Skde til Tørres Mathiassen paa Lille Rkre No: 5 H: C:
gds: ½ Løb Sm: for 210 rd:, dateret 24 Maj 1794.

Tørres Mathiassen Lille Ekre No: 5 H: C: gds: Vilkors Contract til Mathias Christophersen
og Hustru d: 24 Maj 1794.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet,
Almuen og de tvende Mænd Jens Anderssen Store Echre og Erich Thomassen Liustvedt
nemlig:

Restancen befunden til 1793. Aars Udgang 144 rd: 1 mrk: 15 s: og af første Termin 1794.
317 rd: 4 mrk: 4 s: i alt Summa 462 rd: 3 s:

Optegnelse over Qværnene i Skibreedet 30 Qværner, deraf aarlig Qværneskat 1 rd: 36 skl:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet, og dette Aars Sommertinge \J. ? ?/ sluttet. S: Schiøtz

Extra Ret Aasteds Sag paa Hesvig

Anno 1794 den 26 Maij Morgen tidlig er Aasteds Ret sat paa Gaarden Hesvig i Strandebarm Skibrede i Sundhorlehn, hvilken Gaard er Baroniet Rosendal tilhørende, efter Requisition af Sam/m/es Opsiddere, Lejlændingerne Ole Siursen og Jens Siursen til efterskrevne Sags Behandling imellem dem og deres Naboe Gotschalk Knudsen S:E: p: Aarsan \S: S:E: gds:/ af Dommeren med efterskrevne af Hr: Foged Koren opnævnte eedsvorne upartiske, og Parterne ubeslægtede og ubesvoglede samt af Sundhorlehns Strandebarms Skibredes Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs i Retten fremstillede Laugrettes og Meddoms Mænd, af Sundhorlehns Sorenskriverie, Strandebarms Skibrede, navnlig:

1. Knud Hansen S:E: p: Gougsvig. 2. Gitle Hansen ibd: Lejl: 3. Poul Christians: Dybsland Lejl: 4. Erich Hansen ibd: Lejl: 5. Peder Hactorsen ibd: Lejl: 6. Iver Henrichs: ibd: Lejl: 7. Lars Hactorsen Øfsthuss S:E: 8. Erich Baarsen Tvedt S:E:

1794: 113b

Citanterne Ole Siursen Hesvigen og Jens Siursen ibd: fremstod for Retten /: anmeldte sig af Alder den første 51 Aar og den Sidste 45 Aar :/ /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde deres imod deres Naboe Gotschalk Knudsen Aarsan udstyrede skriftl: Kald Seddel som med paategnet Berømmelse, blev oplæst, og lyder saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs og Mikkel Asbjørnsen Øje afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme Stevning lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og talte ved de alle selv.

Alle de Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel, undtagen af Vidnerne Samson Olsen Øfrehuus, og Peder Halvorsen Wang, ej heller mødte de for Processens Skyld indstevnte Hr: Lieut: Segelcke, eller nogen paa Wigørs Præstegodses Vegne.

Hoved Citanterne fremstillede som ustevnte Vidner godvillig mødende Brithe Ludvigs Datter, tiener i Sundal og Knud Bertelsen tjen{er}\t før/ paa Hesvig og sig nu der opholdende.

Contra Citanter Gotschalch Knudsen Aarsan S:E: gl: 57 Aar, fremstod /: betalt Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde sin i denne Sag udstyrede Contra Stevning og Kald seddel, af dato 16 April 1794 som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs, Peder Henrichsen Traa, og Henrich Jversen Dybsland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet, af de 2de første, paa Hesvig for Hoved Citanterne, og talede ved dem selv, og af de 2de sidste for Velærværdige Hr: Jaller, og alle Vidnerne, samt at Henrich Iversen Dybsland og Mikkel Asbjørnsen Øje som og fremstod og afhjemlede Forkyndelsen for Hr: Lieut: Segelcke, og talede ved de alle selv, undtagen Anders Gotschalchsen Tvedtenæs som ej var hjemme, men de aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Moder.

Alle de \Contra/ Indstevnte mødte, undtagen Hr: Lieut: Segelcke og Velærværdige Hr: Jaller (Jalles), og af Vidnerne Anders Gotschalchs: Tvedtenæs, Samson Samsonsens Øfrehuus, samt af Hoved Citanternes Vidner bem:te Samson Olsen Øfrehuus, og Peder Halvorsen Wang. De øvrige Hoved \og Contra/ Parters og \b...?s/ Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel.

Contra Citanter anmeldte og fremstillede ustevnte godvillig mødende Vidner Christi Samsons Datter Aasbøe, Torbjørn Hactorsen Krogen, og Brithe Ludvigs Datter Sundal.

Hoved Citanterne fremlagde deres Adkomster Ole Siursen sin Bygsel seddel af Dato 8 Juni 1763 som blev oplæst saal: samt Jens Siursens \Ditto/ af 31 Sept: 177? (1771?/1776?),

oplæst saal: samt foreviiste et Skiftebrev af 10 Juni 1777 af Rosendals Birkedom/m/er, som viiser der under Indtægter, at være anført Ole Siursen Hesvig at eje ½ bpd: Smør uden Bygsel \i Hesvig/ og Stervboet efter Siur Olsen Hesvig ½ bpd: Sm: som i sam/m/e Skifte er udlagt til Jens Siursen Helvig ligeledes uden Bygsel og Herlighed. Skiftebrevet blev paategnet anviist og tilbage leveret. Videre fremlagde Extract af Sundhorlehns Matricul paa Aarsans og Hesvigs Matricul Skyld som blev oplæst saal: Endnu fremlagde i Udskrift af Pantebogen, Skde af 18de Oct: 1788 til Gotschalch Knudsen paa Aarsan S: S:E: gds: No: 63 Landskyld 1 Løb Smør, oplæst saal:

Imidlertid var mødt de Parterne paa grændsende Naboer og Grander i Ejendom, Mark, Fjeld og Brug, til Aarsan, Jon Jonsen S:E: p: Aarvig paa Nordre Side, og til Hesvig paa søndre Side og paa østre Side, Jacob Jonsen Lejl: paa Morringsnæss, og Ole Mikkelsen Echenæss paa egne, og h/an/ds Vanføre Naboer Johannes Jansen Echenæs Vegne, Gotschalch Svendsen Lejl: p: Øfre Echenæs, og Erich Larsen Gjersteigen S:E:, som alle tog til Vedermæle, og vedtog Varsel til at paahøre hvad passerer \samt for Processens Skyld/ og ved Befaringen at viise deres Skifte og Skjæl mod de trettende Parter.

Gotschalch Aarsan Contra Citant forbeholdt sig at anviise sit Original Skde som han nu og havde hos sig.

Dommeren tilspurgde begge Parter i allerund: Følge Rescr: af 9 Nov: 1781 om de ere fornøjede med, at Sagen uden Afridsnings Cort, aleene efter Sagens Beviisligheder og Rettens Befaring behandles og paadømmes, eller nogen af dem lader sig Situations Cort, som nødvendig anseet, \være/ angelegen? Rs: Begge Parter declarerede: At Ingen af dem vil bekoste Situations Cort til denne Ret, men er fornøjet med at Sagen, dette foruden, behandles og paadøm/m/es efter deres Beviislighed, og Befindende ved Rettens Befaring.

Begge Parter der som meldt er mødt, vedtog lovlig Varsel fra hin anden, refererende sig til deres Indstevninger, og den i Sagens Beskrivelse og dens Paastand, samt begjærede deres Vidner fremkaldet at gjøre deres Forklaring med videre, og at svare paa de under Forklaringen tilbringende begge Parters mundtl: Erindringer og Spørmaale uden for Protocollen.

Vidnerne, de indstevnte, og ustevnte, alle forbemelte mødte, bleve paaraabt, og fremstod {for} begge Parters, vedtog alle lovlig Varsel, og tog til Vedermæle, tillige i saaviit baade at paahøre hinandens Vidnesbyrd, saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunne falde hinanden imod \derved erindre hvad og om de noget nødig eragter/ samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og nøjagtig Paaviisning, saa og paalagt, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven; imidlertid de bleve separerede, og fremstod

Hoved Citantens 1ste Vidne Aagathe Jørgens Datter Hustrue til Johannes Knudsen Lejl: paa Næss i Qvinherret, gl: 72 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, {forklarede} Om Sagen efter Indstevningerne, samt paa begge Parters under Examinationen, mundtl: uden for Protocollen anbragte Erindringer og Spørmaale forklarede: At for 40 Aar siden tjenede Vidnet paa Hesvig de foregaaende 8 Aar, da var Skiftet i Tøm[mer]Vigen som endnu imellem Partene, da var og Jlag imellem Smaa Skaaren, og Øgebejte, og ved Døssenhøgen, alt paa Hesvig Hjemmehage, men Hesvig ejede højere op i Ost, mindes ej Navnene, veed ej Korser

1794: 114

eller Mærker, der oven for som meldt, ejede Hesvig Skoven, men Aarsan bejtede \østen for/ til Jlaggene, og langs paa og (ve?)d Dyredals Myren til Goddals Skarren, til et kort Gjærde omtrent gaar i N: O: fra S: W:, men Aarsan bejtede paa Horrien (Horrierne) men ej sønden for Elven. Paa \begge/ Goddalen og Dugemyren bejtede og melkede de Hesvig Opsiddere.

Sidstmelte korte Gjærde var, førend Vidnet kom at tjene paa Hesvig, som Hesvig Mændene holdt de først ommeldte Ilagge holdt og Hesvig. Paa Fosselien bejtede Hesvig norden for det korte Gjærde ved Goddals Skaret. Et Vand norden for Fosse Lien hører Aarsan til, som tet ved Vandet der norden for, har deres Sæters Støel, Sonden for det korte Gjærde ejede Hesvig, og meente og Hesvig ejede Horrierne til Fossen under Vandet sc: (dvs.) et fersk Vand, det for ommeldte. Hvorledes det siden har været, veed Vidnet ikke. Vidnet saae ej Aarsans Creature paa Fosse Lien, men vel paa Horrierne, som Hesvig Mændene vidste og hverken jog dem derfra, eller ankede derpaa som Vidnet veed. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som hun vedblev, declarerede, ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence, til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse dimitteret. Under dette Vidnes Examen mødte Baroniet Rosendals Forvalter, Hr: Lieutenant von Segelcke.

Fremstod 2det Vidne Anne Lars Datter Hustrue til Gotschalch Svendsen Øfre Echenæs, som grændser til Hesvig Fjeldbejte, gl: 54 Aar, sidst til Guds bord Langfredag d: A:, er Sødskende barn til begge \Hoved/ Citanterne, og Næstsødskende barn til Contra Citanten, og om Sagen paa Erindringer og Spørsmåale, ligesom ved første Vidnes Examination forklarede: At for 38 Aar siden kom Vidnet i Tjeneste paa Hesvig, og tjente der 15 Aar, og rejsde herfra for 23 Aar siden, da blev gift paa Øfre Echenæs. i den Tiid og siden til Dato har Vidnet kjendt Skifterne imellem Parterne saaledes: At Skovskiftet for Hugsten gaaer fra Søen op igjennem Tøm/m/ervigen \efter den endnu staaende Gjærde/ derfra omtrent i S: O: (mo?)d Smør (Smaa) Skaaren, Øgebejte, Nibe Myren, Dyredals Myren, Goddals Skaar /: Nu betænkte sig at veed ej Skove Skifterne /: men angaaende Bejtet, bejtede Aarsans Manden fra den N: O: Ende af bemelte Gjærde, langs med Smaa Skaarene der og herefter \meldende/ alt oven eller Østen for, og til eftermeldende Mærker, og neden eller vesten for bejtede Hesvig, efter den Strækning i bemelte Smaa Skaarer, Øgebejte, Døssehøugen, hvor, paa hvilken Strækning er 3 smaa Ilagge \holdt af Hesvig/ videre Nibe Myren, Dyredals Myren, Goddals Skaaren der synden for Goddalen, Gaadalen, Dugemyren, hørde Hesvig til, og Hesvig melkede der, Horrierne bejtede Aarsan, men Fosse Lien lige til Fossen af en Elv, neden Vesten for et fersk Vand, sønden for Fossen, hører Hesvig til, hvor de melkede; det korte Gjærde nogle Alen lang omtrent fra S: W: til N: O: staaer midt i Goddals Skaarene, der synden for Hesvig Ejer, men norden for bejtede Aarsan. Dette Gjærde var førend Vidnets Tiid, og blev aarlig gjærdet af Hesvig Opsiddere den Tiid, veed ej rettere end ligeledes siden. En gl: Sæls Tuft sønden for Horrier, veed Vidnet intet om. Oven for eller Ø: for \ejder Aarsand/. Neden for ned efter i W: til Søen hørde Hesvig til. Dette korte Gjærde har hørt, at Aarsans Manden i de sidste Aar har lagt need, men det blev holdt af Hesvig, for at Creaturene ikke skulde komme fra Fjeld bejtet need i Hjem/m/ehagen. \Saae aldrig Aarsans Creaturer paa b(em:te?) Hesvig Bejter/. Contra Citanten anmeldte, at have været nød til, at nedrive dette Gjærde, fordi at Creaturene gaaer den Vej op, til Fjeldet, og som et trang Skaar, stanger hinanden fordærvet, og fordi det hindrer Creaturene at komme til Fjeldet, hvor Aarsan ejer baade sønden og norden for det korte Gjærde. Vidnet videre: Østen og norden for ommelte Navne har Aarsan bejtet, og sønden og W: for har Hesvig bejtet. Vidnet blev som det forrige dimitteret til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod Hoved Citantens (-ernes) 3de Vidne Ole Larsen Huusmand under Bakke gl: 54 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret; om Sagen, paa samme Maade som de forrige forklarede: At for omtrent 39 Aar siden, kom Vidnet her at tjene paa Hesvig, og tjente her 5 Aar, da ej vidste af nogen Korser, ej heller Skove Skifter, men norden og østen for Smaa Skaarene /: fra N: O: Ende af det lille Skiftes gjærde fra Søen imellem Aarsan som ejer N:for, og Hesvig som ejer sønden for /: Øgebejte, Døssehøugen, Nibe Myren, Dyredals Myren, til Goddals Skaaret, bejtede Aarsan, og Hesvig vesten for eller S: W:, der synden for sc: (dvs:) Goddalen, Gaadalen, Dugemyren, imod den sønden for

liggende Gaarde, og i W: til Søen, Hesvig bejtede. Ved de 3 førstmeldte Mærker, er 3 Jlag som Hesvig har holdt, og Aarsan har bejtet oven fra til dem. I Goddals Skaaret meere N: (en?)d S: er det korte Gjærde et pr: Favner eller tree, fire omtr: S: W: til N: O: der sønden for kaldet Goddalen, men den gl: Sæls Tuft veed intet om, der ejer Hesvig, og oven for i Ø: i Fosse Lien /: og(?) oven ...(?) Horrierne :/ bejtede Hesvig \men Aarsan paa Horrierne/ i N: til Elve Fossen af det ferske Vand, hvor N:for Aarsan ejer, og tet derved har sit Støels Huus. Højere op i Fjeldet i O: eller N: veed ingen Skifte imellem Parterne. Dette korte Gjærde i Goddals Skaaret, var før Vidnet kom, og blev holdt af Hesvig, for at deres Creaturer ikke skulde komme fra Fjeldet need i Hagen har hørt for et par Aar siden, dette Gjærde nedlagt af Aarsans Manden. Aarsans Creaturer saae Vidnet ej den Tiid i de formeldte Bejter som hørde Hesvig til, men vel naar han som da gjættede paa Hesvig, kom op om Morgen en med Hesvig Smaler, saae Spor efter dem. Dmitteret som de Forrige.

Nu fremstod Hoved Citantens 4de Vidne Peder Halvorsen Wang \tjener p: Rosendal/ som blev forelæst Eedens Forklaring, og gjort Formaning samt givet Rettens Ordre ligesom de forrige ligesom og ligeledes vedtog Varsel imod Contra Vidnerne, anmeldte sig gam/m/el 26 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede under lige Examination som de forrige: At for 3 Aar siden kom Vidnet at tjene paa Hesvig og tjenede der 2 Aar, forklarede som 3de Vidne, med Tillæg, at han gjærdede det korte Gjærde begge Aarene, men det blev nedlagt af Andre, veed ej af hvem, ej heller gjættede Vidnet da. Naar det korte Gjærde var nedlagt, kom Aarsans Creaturer i Hesvig Bejter, men ej ellers. Dmitteret.

Fremstod Hoved Citantens 5te Vidne Torbjørn Thomassen Lejl: paa Enæs, gl: 57 Aar, til Alters Langfredag d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, under lige Examination som de forrige forklarede: At veed intet Skifte om Bejterne, men aleene tilligemed Ole Andersen Lejl: paa Enæs, som tillige \som 6te Vidne/ fremstod, gl: 54 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A:

1794: 114b

ej Parterne beslægtet eller besvogret videre end Sødskende barn til begge \Hoved/ Citanterne, veed ej heller om Bejterne, men begge forklarede: At for 26 Aar siden vare de tilkaldte tilligemed en Rosendals Lænsmand, af Hesvig Opsiddere, nu værende Ole Siursen og Jens Siursens Formand nu afdød, da i medfølge af Manden paa Aarsan, Contra Citantens Stiffader eller Manfader, de satte nogle omforenede Korser imellem Parterne, men disse Korser var aleene for Hugsten og Skoven, ej for Bejtet.

Hoved Citanterne begjærde Vidnerne gjøre deres Forklaring om bemelte Skoveskifter \som er fraskiftet og ej Fælleds/.

Contra Citanten protesterede imod Vidnes Førelse eller videre i denne Sag at fremmes om Skoveskifterne, da de er uden for Stevningen \er fraskiftet og ej fælleds/ og som ej stevnet for, bør ej i Sagen antages, hvorom paastod Eragtning /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten eragtede: Da ej er stevnet for noget Skoveskifter, tvertimod synes derom ej at være Dispute, saaviit af Hoved Stevningen kan sees og uddrages, som fra Begyndelsen til Enden aleene handler om Bejtet; \Parterne melder og Skove skifte og ej \((er?)/ Fælleds/ saa kan imod Contra Citantens Protest intet derom i Retten andtages førend derfor bliver lovlig stevnet. Vidnerne dmitteret som de forrige.

Fremstod Hoved Citantens 7de Vidne Jon Larsen S:E: p: Store Ekre, gl: 57 Aar, sidst til Alters Skiertorsdag d: A:, Sødskende Barn til Hoved Citanterne, og Næstsødskende Barn til Contra Citanten, og under lige Examination som de forrige Vidner forklarede: At 1755 kom Vidnet at tjene paa Hesvig, var her 6 Aar, om den Tiid forklarede som 3de Vidne, undtagen ej

veed hvem Horrierne tilhørde, og saae ikke Aarsans Creaturer i Hesvig Bejter, uden naar det korte Gjærde var nedlagt. Dimitteret.

Fremstod Hoved Citantens 8de Vidne Brithe Ludvigs Datter Sundal, gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Contra Citantens {Hustrues} \Moders/ Næstsødskendebarn, ej videre beslægtet eller besvogret, men ligesaa til Hoved Citanterne, efter Examination paa lige Maade som de forrige forklarede: At for 14 Aar siden, rejsde Vidnet fra Aarsan hvor hun havde tjent 5 Aar, da om den Tiid vidnede som 3de Vidne med Tillæg: At Aarsans Creaturer kom ej i Goddalen, uden de Aften og Morgen rækkede der op og need. Ej heller kom de videre paa de andre Hesviig Bejter, uden naar det korte Gjærde var nedlagt. Dimitteret som de forrige. endnu paa Contra Citantens nærmere Spørmaal svarede: At Aarsans Creaturer blev ej den Tiid melket i Goddalen. Dimitteret.

Fremstod Hoved Citantens 9de Vidne Knud Bertelsen opholdende sig paa Hesvig, gl: 43 Aar, sidst til Alters Søndag efter denne Paaske, er i 4de Leed beslægtet [med] begge Hoved Citanterne, og efter Erindringer forklarede: At for 16 Aar siden kom Vidnet her at tjene, og har været her siden, \og/ om den Tiid ligesom 3de Vidne og 8de Vidne har udsagt, saaviit Gjærdet i Goddals Skaaret angaaer som Vidnet selv veed, men om Creaturene som han ej har havt med at passe, har \altid/ hørt det samme af Hesvig Buddejer, som bemelte Vidner har forklaret. Dimitteret.

Hoved Citanterne declarerede ej at have flere Vidner \frafaldende det udeblevne Vidne/ og betalte for 9 Vidner 5 mrk: 8 s:, og Contra Citanten \for Contra qvæstioner/ 2 mrk: 12 s: i alt En Rd: to Mrk: fire Skilling.

Contra Citanten indleverede i Retten sit paa Aarsan havende Skjøde in Originali af 18de Oct: 1788 som blev confereret med den af Hoved Citanten indleverede Copie, dermed rigtig befunden, og af Retten paategnet ham tilbageleveret.

Contra Citanten begjærde sine indstevnte og mødende \øvrige/ ustevnte Vidner fremkaldet til at gjøre deres Forklaring paa lige Maade \som Hoved Citanternes/. Thi blev fremkaldet og mødte, de forhen afhørte Hoved Citantens Vidner, til Vedermæle og for Processens Skyld disse at anhøre, og da de alle tog til Vedermæle, saa fremstod

Contra Citantens 1ste og Sagens 10de Vidne Samson Hansen Huusmand under Aarvigen gl: 38 Aar, sidst til Guds bord Langfredag d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret uden i 4de Leed til Hoved Citanterne, ved Examination som ved de forrige Vidner, forklarede: At være fød paa Aarsan og været der til h/an/d var 20 Aar, siden tjente i Moranger 10 Aar, og de sidste 10 Aar været Huusmand under Naboe gaarden Aarvigen, og i al den Tiid baade først \fra 4de kan mindes/ og nu siden til Dato forklarede Vidnet om som 3de Vidne med Forskjæl, at veed ej hvem Goddalen og Dugemyren hørde til, men Aarsans Creaturer gik der ofte \og rækkede/ og mueligt de og bleve melkede der nogle gange, og derfra lod Aarsans Manden hænte dem \naar han det vilde/ og jage dem hjem. Paa Horrierne har Vidnet seet baade Aarsans og Hesvigs Creaturer, veed ej videre hvem \det/ tilhører. Det korte Gjærde var før Vidnets Tid, og veed derom intet Andet, end har hørt Hesvig har gjærdet det, for at Aarsans Creature ikke skulde kom/m/e der paa Hesvig Fjeldet. Sam/m/e har Aarsans Manden, det første Vidnet kan mindes, ladet sine Tjenere lægge need, for at hans Creaturer ikke skulde hindres fra at kom/m/e den Vej til Goddalen, da de ellers maatte række østen om over Horrierne. Hesvig Creaturer har Vidnet og nogle Gange seet i Goddalen, men paa Dugemyren og sønden for Fossen, undertiden norden for var de oftest. Endnu erindrede: At Gjærdet ej blev nedlagt af Aarsans Folk,

1794: 115

naar Creaturene gik op, men naar de hæntede dem hjem. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod Contra Citantens 2det og Sagens 11 Vidne Anne Samsons Datter, Hustrue til Hans Pedersen Huusmand paa Riise, gl: 64 Aar, sidst til Alters forrige Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, uden Næstsødskende Barn til Hoved Citanterne, og i 4de Leed til Contra Citantens Moder, forklarede: At være fød paa Aarsan, og opdragen der til sit 14de Aar, siden tjent paa Naboe gaarden Aarvigen 4 Aar og siden andre Steder, og for 38 Aar siden blev gift til Riise. Veed intet om Sagen, uden hvad hun kan mindes fra sin Ungdom, som er at Bejtet for Aarsans Creaturer er som 3de Vidne har forklaret, med Tillæg, at Aarsans Mandens Gjæder da gjædede Aarsans Creaturer i Goddalen, og blev de gjædet af Frygt for Rovdyr, men i Dugemyren mindes ej de gjættede, saa ej heller Hesvig Creaturer der. Veed ej hvem bejtede Fosse Lien; paa Horrierne bejtede Aarsans Creaturer, dog hørde af Aarsans Pigerne at Aarsans Creaturer blev drevne i Fosse Lien til Bejte. Dette korte Gjærde veed intet om videre, end det var der da Vidnet kan mindes, veed ej af hvem blev holden eller hvorfor, meente at Aarsans Manden gjædede det, men veed ej vist. Veed ikke videre hvem ejede Stederne, men Aarsans Creaturer blev ræket hjem af Frygt for Udyr. Dimitteret.

Fremstod Contra Citantens 3de og Sagens 12te Vidne Christi Ols Datter Hustrue til Ole Andersen Huusmand i Træet/ under Krogo (Krogen), gl: 70 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A., ej Slægt eller besvogret til nogen af Parterne, forklarede: At være fød en Miil herfra, men var med sine Forældre her til Huuse under Aarsan, og da hun var 10 Aar gl:, /: siden har ej været her, /: følgde hun Pigerne \oftest/ fra Aarsan til Støels, og da melkede Aarsans Pigerne Aarsans Creaturer i Goddalen, der Aarsans Creaturer bejtede, og veed ej hvor de ellers bejtede, kan ej sige at Hesvig Creaturer var i Goddalen. Ej meere herom bekjendt. Dimitteret.

Fremstod Contra Citantens 4de og Sagens 13de Vidne Christi Samsons Datter Hustr: til Torbjørn Jonsen Vilkaarsmand paa Aasbøe, gl: 66 Aar, sidst til Guds bord sidst Paaske, er \næst/Sødskende barn til Hoved Citanterne, og i 4de Leed beslægtet Contra Citanten, forklarede: er opdraget i et Huus under Aarsan, og var her af og til indtil for 40 Aar siden, og i den Tiid Vidnet var her, erindr: At Aarsans Creaturer bejtede over alt i alle benævnte Steder, ingen undtagen \og melket i Goddalen/ og det hændte og at de blev melket i Fosse Lien. Erindr: intet om Hesvig Creaturene, eller saa dem der, uden eengang paa Goddalen. det korte Gjærde var den Tiid, veed ej hvem holdt det, men hørde at Aarsans Manden holdt det, men ofte var øde. Derom blev ej den Tiid anket af Nogen. Den Tiid var Opsidderne paa begge Parternes Gaarde beslægtede, saa at Mændene paa begge gaarde vare Sødskende børn. Dimitteret.

Fremstod Contra Citantens 5te og Sagens 14 Vidne Torbjørn Hactorsen Lejl: paa Krogen gl: 48 Aar, sidst til Guds bord Langfredag d: A., er besvogret med Contra Citanten som gift med en Søster til h/an/ds Moder, ej videre nogen af Parterne beslægtet, forklarede: At for 26 Aar \siden/ kom Vidnet at tjene paa Aarsan, og tjenede der 5 Aar, da i den Tiid, ej vidende om Creaturene, videre end hørde af Pigerne paa Aarsan, at de melkede Aarsans Creaturer i Goddalen, og hvor de fandt dem, og hørde at deres Creaturer upaaanket bejtede i alle benævnte Steder. Om Hesvig Creatures Bejte veed intet. Veed ej hvem ejede Stederne. Dimitteret som de forrige.

Contra Citanten frafaldt de udeblevne Vidner Anders Gotschalchsen Tvedtenæss, og Samson Samsonsens Øfrehuus, i Fald de ej nu i belejlig Tiid medens Retten holdes, indfinder sig, da Contra Citanten dem vil anmelde og fremstille, og da h/an/d ej havde fleere Vidner i Sagen at fremstille, betalte han for 5 Vidner 3 mrk: 8 s:, og Hoved Citanten \for Contra qvæstioner/ 1 mrk: 12 s: i alt Fem Mark fiire Skilling.

Begge Parter begjærde Vidnerne alle under eet tilspurgt: 1. Hvad Tiid paa Aaret hver af Parterne har bejtet paa visse af de benævnte Steder, og hvilke? Rs: Hesvig bejtede fra 8te Dage efter St: Hans Dag til Laurentii Dag 10 Aug: i alle benævnte Steder hvor Hesvig er omvunden at have Bejte. Forhen fra \denne Tiid/ til omtrent 14 Dage efter St: Hans Dag er

Aarsans Creaturer der, men veed ej hvor mange Aar det har været saaledes; ej heller kan bestem/m/e hvorledes det har været de sidste 20 Aar. 2de om der er Skifte gjærde for Bejter? Rs: Ingen andre end de i Tøm/m/ervigen som er for Slaatten, og de ommeldte Ilag, samt det oft nævnte korte Gjærde i Goddals Skaarene, ellers hegner Fjeld og Berglag, og dette er imellem \og? for/ begge gaarders Hager \men hvis Bestem/m/elser omtvistes/; oven for det korte gjærde, er ingen Gjærde eller Hegn, men der er fælleds Fjeld, fælleds uden Kan eller Skifte, imellem Parterne. 3. Hvor har begge Parter Fjeldstøel? Rs: Aarsan Støel er N: for det ferske Vand, og Hesvig Støel er langt sønden for Dugemyren paa disse Steder har hver sit Støels Huus, men de melker begge hvor de finder Creaturerne, dog ej paa hinandens Bejter.

Nu fremstod Contra Citantens 6te og Sagens 15 Vidne Anders Gotschalchsen Tvedtenæs som blev forelæst Eedens Forklaring med Formaning og Ordre fra Retten ligesom de forrige, \og tog til Vedemæle mod H: Cit:s Vidner/ er gl: 36 Aar, opholdende sig som Huusmand paa Tvedtenæs, sidst til Guds bord Langfredag d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At for 27 Aar siden, kom Vidnet at tjene for at gjætte i Hesvig, og var der 6 Aar, og siden 2 Aar paa Aarsan, siden den Tiid ej været her, men i den Tiid han var paa begge gaardene, bejtede Aarsans Creaturer langs norden og Ø: for de ommelte Strækninger, og tillige i Goddalen, Gaadalen, Duge myren, og Fosse Lien og Horrierne upaaanket af Hesvig, veed ellers ej hvem ejede Stederne og melkede paa en Støel paa Goddalen. Det korte Gjærde blev 2 gange gjærdet af Peder Aarsan Gotschalch Knudsens Farfader, for at holde Creaturerne fra at kom/m/e op eller need, og

1794: 115b

siden har Hesvig Mand holdt det som Vidnet har hørt. Dimitteret, betalt for dette som de forrige Vidner 12 s: skr: Tolv Skilling.

Begge Parter var begjærende Vidnernes Anviisning og Rettens Befaring paa Stederne, med Paastander ad interim, forbeholdende sig yderligere Paastand, og paastod Hoved Citanterne, at dem bliver tilkjendt Goddals Skaaret, Goddalen, Gaadalen, Dugemyren, Horrierne, og Contra Citanterne (-en) fradømt disse Steder, derimod tildømt at tage Deel i Skiftes gjærde imellem deres Hager og Fjeldbejter, til sammes Opsættelse saa ret muligt. Contra Citanten paastod sig tilkjendt, alle anførte Steder som Aarsan tilhørende, og han at ubehindret bruge det Brug h/an/ds Formænd og Forfædre have brugt, uden videre Gjærde end {...} de før omvundne 3 smaae Ilag, men det omvundne korte Gjærde ved Goddalen at være ham tilhørende, til frit at opsætte og nedlægge naar h/an/d finder for godt, enten til at vil holde sine Creaturer der sønden for, eller lade dem have fri Række, der igjennem,

Som Natten paafaldt, beroer Sagens Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 27 Maj 1794 continuerede denne Sag i alle Forbemeltes Nærværelse, da Stedernes Befaring, til Sammes Paaviisning af Vidnerne, blev foretaget af Dom/m/eren, Laugrettet og Vidnerne i begge Parters og Hr: Lieut: Segelches Nærværelse, da derved blev befunden, til Sagens Oplysning at anmærke: Fra Søen af \hvor var et gl: Kors/ fulgde vi et Gjærde i Tøn/m/ervigen i O: N: O: \lidt?/ledt? Slage f(.....?)/ som er Skiftes gjærde imellem Aarsans Hage paa N: og Hesvig Udslaatte paa S: Side, derfra ongefær i S: efter et Berglag som gaar ongefær som melt i S: men med Bugter til begge Sider, og fulgte over samme Berglag, som er paa W: Side stejl brat, at ingen Fæe Creaturer kan komme der op, hvor W: for er Hesvigs først Udmark siden Bøe, Ø: for dette Berglags Ryg ligger først, og grændser til Berglaget, Smaa Skaarene, der forekom/m/er det nederste Smette Ilag, derfra samme Berglag i O: S: O: ligeledes brat til Mitsmet Ilag, derfra efter et Berglag i S: O: og S: W: i Bøjninger, ligeledes brat og Hesvig Ejendom neden og W: for, til øverste Smette Ilag,

der østen for er Øge bænken, af Vidnerne før kaldet Øgebejttet, derfra i S: og S: W: continuerer Berglaget meget bugtet til begge Sider til Fossesteg Ilag, hvor Ø: for er Døsehougen derfra gaaer samme Berglag eller Fjeldlag kaldet Huuse Fjeld Lag til øverste Skaar Ilag, Berglaget ligeledes beskaffent som før meldt, i S: og S: S: W: derfra i S:, i O:, og i N: O: {til} \fulgt/ Brueskaar Fjeld Ryg, ligeledes brat og ubestigelig paa W: Side som vender til Hesvig Hage, der Ø: \og W:/ for er Nibemyren (Vibe-?) og Dyredals Myren der \paa Hesvig Ejendom/ forekom/m/er det omvundne lidet stække korte gjærde, begynder ved sit W: Ende i Kanten af Goddalen, og omtrent 12 Alen lang \som Hesvig havde gjærdet/ ongefær i N:, men var nu nedkastet, saa ej saaes eller var andet end Garmoen, som Contra Citanten tilstod at have nedlagt for 2 Aar siden, og siden er den ej gjærdet. /: Alle forhen omtalte Ilag sagde begge Parter og Vidnerne, at Citanterne havde holdt :/ W: for {er Hesvig Hage,} continuerer Dyredals Myren. {S: for og Ø: for er Gaadalen der forbemelte;} Alle forbemelte Strækninger, forklarede Vidnerne var de omvundne Aarsans Fæe bejter til bem:te Fjeld Rygge og der Ø: for og N: for. S: og O: for dette korte Gjærde er Gaadalen, som Vidnerne anviiste var Hesvig Fæebejte, ligesom og Vidnerne havde anviist de forbemelte at være Aarsans Bejter. N: for samme korte Gjærde er Gaadals Berget, som Vidnerne anviiste at være Aarsans Bejte. {alt} Fra det korte Gjærde gaaer Strækningen i N: O: til et Berg \til/ noget over Gaadals Skaaren, der Hesvig p: S: O: Side ejer Fjeldbejte kaldet Gaadalen, og paa N: W: Side er Aarsans Hage. derfra i N: O: til N: et stække oven for Gaadals Skaaren, til et Berg, continuerer endnu Gaadalen; dette alt efter Vidnernes Anviisning og at der p: S: O: Side tilhører Hesvig Fjeldbejte, og paa N: W: Side Aarsans Hjem/m/e Hage, derfra i N: O: T: N: til et Berg {midt} oven \N: for/ Gaadals Stølen, hvor endnu continuerer Gaadalen, og sam/m/e Ejere paa begge Sider Linien \men der {ligger} S: for er Hesvig Sæter Støel/. derfra i N: O: ½ O: til op oven Gaadals Bergene til Gaadals Berget dets højeste Nude, der paa S: O: Side er Hesvig Fjeldbejte endnu Gaadalen, og paa N: W: Side Aarsans Hage, derfra i N: O: til første Ende af Goddals Berglag, hvor S: O: for er Hesvig Fjeld bejte Goddalen, og N: W: Aarsans Hjem/m/e Hage, derfra i N: O: følger N: W: Kanten af et Berglag kaldet Goddals Bergene til øverste Goddals Enden, der S: O: er Hesvig Fjeldbejte Goddalen, og N: W: Aarsans Hjem/m/ehage, derfra i N: O: oven paa Horrje Brunen til et Berg i øverste Brunen, der paa S: O: Side er Fosse Lien Hesvig Fjeldbejte, og N: W: Aarsans Hjem/m/ehage \Horrierne/ derfra i N: O: først op, siden ned paa Fosse Lie Rusten til et Berg tet ved Fosse Lie Fossen \eller omvundne Elvs Foss/ der paa S: O: Side er Hesvigs Fosse Lie og Dugemyren, og N: W: er Aarsans Hage, derfra i O: {til}, over Elven til Bejne Houg er et fast Berg, der sønden for er Hesvigs Bejnehoug Dal, og N:for \er/ Aarsans {Fjeldbejte} Hage, derfra i O: til en Jordfast Steen i Østre Kant paa Bejne Houg, der S: for er Hesvigs Bejne houg Dal, og N: for er Aarsans Fæehage \og N: W: derfra er Aarsans Sæter Støel/, derfra \efter Laugrettets Skjønnende, da ingen vidste nogen Linie at paaviise/ til en stor Steen tet ved Maae Vandet i

1794: 116

Vandets Vestre Ende, i O: hvilket er et fersk Vand, hvor Skiftet ender imellem Parterne, og paa østre Side af Vandet ejer andre gaarde. Dette alt efter \3/ derefter/ \4/ Parternes \2/ og \1/ Vidnernes Paaviisning saaledes af \Retten og/ Laugrettet befunden, og hvor paa S: og W: Side, Hesvig ejer, og paa N: og O: Side er Aarsans Fæebejter. \Paa ingen disse Strækninger fantess(?) Kors eller Mærker uden det eene Kors i Søen eller derved/

Saaledes Befaringen fuldført.

Men da under Befaringen, Hoved Citanterne paastod at have fra umindelige til disse Tider, havt deres Smale bejte hele Aaret om i de omvundne og anviiste Aarsans Fæebejter; saa blev derom Vidnerne tilspurgt? Rs: Alle dertil svarede: At saalænge enhver har været her

bekjendt, har Hesvig Smalen, hele Aaret om, havt deres Bejtte ubehindret i de omvundne Aarsans Hages Bejtte Strækninger, som i Dag er opgaaet. Hoved Citanterne paastod fremdeeles dette Smale Bejtte at beholde. Gotschalch Aarsan som Contra Citant, tilstod, at intet have herimod. Hr: Lieut: Segelcke begjærde, at med Korser maatte udmærkes Smale bejtte Strækning, hvorviidt enhver maae gjæde sine Smaler. Contra Citanten forment, at da Smalen da ej kan udgjærdes, og naar de har fri Bejtte i Aarsans Hage, kan ingen videre Mærke behøves, maatte ellers spørge hvor langt Hr: Lieutenanten vilde paastaae, at Smalen skulde gaae i h/an/ds Mark, eller over heele Marken. Hr: Lieutenant v: Segelcke paastod ej videre, end at Smalen maatte gaae og bejtte til \Skiælltet efter/ de Korser som for 26 Aar siden, er gjort eller fornyet \til Skifte for Skoven og Hugst/ men da dette ikke gaaer saa langt i S: O: som er den omgefærlige Strækning, som det behøver til en Grændse Linie imellem Parterne, nemlig til det i Dag bemærkede Skifte nemlig Ende Skifte i Maae Vandet saa var han begjærende, at der i mellem det Syd ostligste Skov Mærke Kors, og næst formelte Ende Skifte maatte gjøres de fornødne Kors 2 á 3 eller 4. og det i lige Linie, dog uden Skiftesgjærde der at opsætte: Hoved Citanterne refererede sig til denne af deres Herskabs Forvalter gjorde Paastand. Contra Citanten bifaldt og indgik aldeles denne Paastand, og forment at disse Mærker ikke behøver nu at opholde Retten med, da Parterne kunde tiltage de 2 Mænd som forhen har opgaaet Skove skifterne, og 2 af nærværende LaugRet, siden at gjøre disse Mærker, saasnart Hoved Citanterne det paafordrer, og saalænge forud advarer, at Contra Citanten kan være hjem/m/e og tilstæde. Hoved Citanterne var hermed fornøjet, og begjærde dette ved den forventende Dom confirmeret. Contra Citanten havde intet derimod at erindre. Hoved Citanterne endnu maatte erindre, at der behøves forelagt en vis Tiid inden dette skal skee, ligesom nærmere bliver paastaaet, henseende det Skiftes gjærde, som herved paastaaes, at skee imellem Parterne for de omtvistede Fæe bejter Paa Sam/m/e ved Dom blive bestemte.

Begge Parter declarerede, ej at have videre Vidnerne at tilspørge, eller af dem at forlange an- eller paaviist, men begjærede deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter dimitteret. Thi blev alle Vidnerne fremkaldet og dem forelæst Befaringen af Protocollen, den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed corporlig med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og anviist alt omspurgte, saa rigtig og ret, baade Skjæl og Skifte, som de veed, have seet og hørt, og at de vide intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist. derefter de aldeles med begge Parters Consence, bleve fra Retten dimitterte.

De 2de Vidner Torbjørn Thomassen Enæs og Ole Andersen Enæs var af Parterne frafalden henseende Besigtelsen, da de intet i Sagen vidste at forklare.

Hoved Citanterne, og Hr: Lieut: von Segelcke paa deres Vegne indlod Sagen til Doms, med følgende Irettesættelse: At det i Dag opgaaede Skifte for Fæebejterne, bliver ved Dom bestemt og med Mærker udmærket, samt det tilførte ang:de Mærke Kors for Smale bejttet, ved Dom confirmeret og Hoved Citanterne tildømt sam/m/e at nyde i de omvundne Aarsans Bejter, efter tilførte Forening, samt ved Dom bestemt, og forelagt Tiid, inden hvilken Skiftes gjærdet for Fæebejttet, og Mærkerne for Smale bejttet, skal være færdig, som proponeres \det sidste strax at skee, og det første/ at fastsættes til 1ste Juni næste Aar, samt denne Sags Omkostninger erstattet af Contra Citanten som aleene sam/m/e har forvoldet med 70 Rd:, og frifindes for Contra Citantens Tiltale saaledes indlod Sagen til Doms.

Contra Citanten paastod Dom til Fæebejttets Skifte saaledes som det er opgaaet, og deri saavelsom ang:de Smale Bejttet er eenig med Hoved Citanterne, men angaaende de alt for højt opskruede Omkostninger, paastod sig derfor og for videre Tiltale fra Hoved Citanternes Side frifunden, samt sig i Omkostninger erstattet 14 rd:, saaledes indlod Sagen til Dom.

Begge Parter med sidstmelte Paastand indlod Sagen til Dom.

Da begge Parter nu have indladt Sagen til Dom, saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger.

Dommeren for 3 Dages Forretning efter Reglementet af 11 Juni 1788 6 rd: - 0 mrk: |

Diæt penge som 6 Mile fra sit Hjem, deraf for 5 Miile 5 mrk: Tour og Retour | bet:
1 rd: - 4 mrk: |

Lænsmanden for h/an/ds Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrets Mændene at fremstille,
samt som forlanget ved Forretningen at møde for 2 Dage á 3 mrk: 1 rd: - 0 mrk: | bet:
Laugrets Mændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage hver daglig 24 s:
6 rd: - 0 mrk: | bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet, beløber 14 rd: - 4 mrk:
skriver Fjorten Rigsdaler fire Mark som nu af Hoved Citanterne blev betalt hver sit, og
hvorforuden Acternes Udstædelse, betales af hvem som sam/m/e forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen, og af Dommeren med Laugrettes mændene
igjennemgaaet og overvejet, og derudi af} til i Morgen, saasom nu Natten paafaldt.

1794: 116b

Tredie Dag den 28de Maj 1794 continuerede Sagen i bemelte Parters og Hoved Citanternes
Forsvars Nærværelse, da først Dommeren med Laugrettet igjennemgik og overvejede Sagen,
hvorudi derefter af den ganske Ret blev afsagt følgende

Dom

Ole Siursøn og Jens Siursøn Hesviig have rejst den/n/e Aastæds Sag imod Aarsands Ejer
Gotschalk Knudsen, for Fornærmelse imod Citanterne i Fæbeiting, og et deres giærdes Ned
rivelse opsat paa Hesvigs Ejendom, til Fæbeitets Fravigelse og giærdets oprettelse,
Færbejttet Hesviig tilkiendt, og Skifte og Deeles fastsat til Fælledskabs ophævelse, m: v:
Herimod Gotschalk Knudsen har Contra stevnet. Befaringen saavelsom Vidnernes
Udsigende viiser, at Goddahlen med fleere Steder derved, som Contra Citanten efter hans
Contra Stevning og interims Paastand førend Befaringen, vil tilegne sig, tilhører Hesvigs
Ejendom: Skiftet imellem Parternes Fæbeite er derefter foretaget at fastsætte, og efter
Befindende ved Befaringen, samt Vidnernes Udsigende, har Retten ej kundet bestem/m/e
Sam/m/e rettere, end efter de efterskrevne Linjer og Strækninger, fra Maae Vandet i Fieldet til
Søen, hvor først N: siden O: og tilsidst N: for, Aarsand ejer Fæbeitet, og Hesviigs
retmæssige Ejendom bliver tilhørende Fieldstrækningen og Beitet paa først S: siden W: og
til sidst S: Siide, alt efter de herefter anførende nu gjorde Mærker, med Kors hugne i Field og
Steen: Fra Maae Vandet {paa hvis} til Fossen i Fosselien, fra en stoer Steen tet ved Maae
Vandets S: W: Side i en liden Viig, hvori blev hugget Kors, i lige Linje i W: 142 Skridt til en
Jordfast Steen hvori blev hugget Kors, derfra i W: til et fast Berg, i Beinahougen 47 Skridt,
hvori blev hugget Kors, derfra i W: 144 Skridt til Fossen i Fosselien, hvor i et Berg blev
hugget Kors, derfra i høyeste Rusten oven paa Fosselien i S: W: til Horgebrunen 250 Skridt,
hvor i et fast Berg i øverste Brunen blev hugget Kors, derfra oven paa Horgebrunen 200
Skridt i S: W: til et fast Berg oven for Goddahls Enden, hvor i blev hugget Kors, derfra følger
øverste kant af et Berglag kaldet Goddahls Berget i S: W: 140 Skridt, til enden af Berglaget,
hvor i blev hugget Kors, derfra i S: W: 206 Skridt til høyeste Nuden paa Gaadahls Berget,
hvor i blev hugget Kors, derfra i S: W: ½ S: ned over Gaaedahls Bergene, oven N: for
Gaaedahls Støelen, 200 Skridt, til et fast Berg, hvori blev hugget Kors, derfra i S: W: t: S:
111 Skridt til et Berg, oven paa Gaaedahls Skaaren, hvor i blev hugget Kors, derfra i S: W: 60
Skridt til et Berg hvor i blev hugget Kors, tet oven for hvor det omtvistede korte giærde er
liggende neden Sonden under Berget, siden gaaer Skiftet lige efter en stoer Field Ryg kaldet
Brueskaars Fieldet, ongefærlig først i S: W: saa i W: og endelig i N: til Huuse Field, paa
hvilken Strækning, formedelst Fieldets ubeleilighed ej kunde hugges Mrk:r, derfra følges det
bemelte Huuse Field Ryg, omtrent i N: og N: N: O: til Øverste Schaare Ilag hvor i en Jordfast

Steen er hugget Kors, derfra ungefærlig i N: følger sam/m/e Field Lag til Fosse Stege Ilag 396 Skridt, hvor i et Berg blev hugget Kors, derfra 285 Skridt ungefærlig i N: og N: N: O: følger sam/m/e Bergelag, til Øverste Smette Ilag, hvor i Berget blev hugget Kors, derfra følger det sam/m/e Ilag 20 Skridt i N: W: t: W: til et andet Berglag, hvor i Østre kant af Berget blev hugget Kors, derfra følger det sam/m/e Bergelag 34 Skridt i S: W: og 111 Skridt i N: W: og N: N: O: til Midt Smette Ilag hvor i Berget blev hugget Kors, derfra følger det sam/m/e Bergelag i N: N: W: til en Nov paa sam/m/e Bergelag, og derfra i N: til Nederste Smette Ilag 109 Skridt hvor i Berget blev hugget Kors, derfra følger det sam/m/e Ilag 36 Skridt i W: N: W: til et andet Bergelag, hvor i blev hugget Kors, siden følger det sam/m/e Bergelag i Slangegang, ungefærlig i N:, 3105 Skridt, lige til Tømmerviigs gjærdets øverste eller N: O: Ende, hvor i Berget blev hugget Kors, og derfra efter Tømmerviigs gjærdet i W: S: W: 207 Skridt, lige i Søen, hvor 16 Skridt fra Søen, fandtes det i Befaringen meldte gamle Kors. Med dette Skifte efter Befindende ved Befaringen Contra Citanten til sidst ved Sagens Indladelse til Doms har declareret sig tilfreds. Efter foranførte Mærker bliver af begge Parter at opsætte Skiftes giærde imellem sig. Under Befaringen er opkom/m/en Ventilation imellem Parterne om en Distinction i Beitet, nemlig Smale Beite, Hesviig tilhørende, paa de opgaade Strækninger, som nu bliver Aarsans ejende Fæebeite, og hvor over Contra Citanten har indladt sig; Men, herom er imellem Parterne selv, alt det fornødne bestemt, saa des angaaende er intet videre her at ventilere, end deres Foreening vedkom at confirmere. Henseende Omkostningerne paa den/n/e Sag, hvis Sum/m/a Erfarenhed lærer, er ikke meget over det, en saadan Sag almindelig og omtrent kan medtage, da har vel Contra Citanten foranlediget og foraarsaget Sagen og Sam/m/e, men Hoved Citanterne har af Sagen deres Fordeel i de omtvistede Skifters bestem/m/else, og derved at kom/m/e ud af Fælledskab. Efter saadan/n/e den/n/e Sags omstændigheder, kiendes og dømmes af Dommeren og Meddoms Mænd for Rett og herved afsiges: Hesviigs Ejendoms Mark og Field fra Søndre og Westre Side, skal strække sig til de i den/n/e Dom, oven fastsatte og anbragte Mærker, og Aarsans ejende Fæebeite, der Norden og Østen for, og der imellem opsættes Skiftes giærde. Hesviigs Smaler skal bestandig have frie og ubehindret Beite Vinter og Som/m/er i de i Befaringen anførte Aarsans Fæebeite Strækninger, efter Forretningens tilførte Foreening under Sagen, gaars Dato, som herved confirmeres, og efter om/m/elte bestemte og de Mærker som nærmere efter Foreening skal sættes; og hvilke skal være satte inden 8te Dage fra Dato, da begge Parter nu anfører Dom/m/en, under lige Mulct for hver Dags \ophold/ (.....?) herefter angaaende Skiftes giærdet døm/m/es, og begge Deelee være en bestandig Regel (og Rettesn)or for begge Parters gaarders nu værende og efterkom/m/ende Ejere og Brugere.

1794: 117

Skiftesgiærdet for Fæbeitet hvor ej Field og Berg hegner, skal af begge Parter, inden 1ste Junii 1795 efter foregaaende herefter meldende Opmaaling, opsættes, og siden efter Loven holdes, af hver halvparten, under Tiltale efter Loven, og desuden 8 Skilling i Bøder til Enæs Sogns Skole Kasse for hver Dags paaklaget Ophold, i den/n/e Doms opfyldelse henseende første Giærdes Opsættelse, og skal det paaligge Hoved Citanterne, ved Lehnsmanden i Strandebarms Skibr:, og 2de af Fogden i Sundhorlehn opnævnte Mænd, ved en skriftlig Forretning, og i tilkaldet Contra Citantens Nærværelse, at lade opmaale, hver Strækning, hvor giærde behøves, efter de nu satte Mærker, og den/n/e Dom med sam/m/e Forretning at belægge, og deelee Maalet paa hver Strækning i 2 lige Deelee, og midt i Maalet paa hver Strækning sætte Mærker med Steen, eller Kors i Berg, derefter, efter nu for Retten, efter Lovens pag: 469 a: 19 skeete Lodkastning skal Hesviig opsætte paa hver Strækning, den Søndre eller Westre halvpart, og Aarsand den Nordre eller Østre halve Part. I den/n/e Aasteds Sags Omkostninger betaler Contra Citanten Gotschalk Knudsen Aarsan til Hoved

Citanterne Ole og Jens Siurssøn Hesviig 60 rd: skriver Trendesindstyre Rigsdaler. I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale. Oven anførte efterkom/m/es inden oven forelagte Tiid, og under fastsatte Mulct, og det til Betaling dømte, betales inden 15 Dage efter den/n/e Doms lovlige Forkyndelse, alt under Nam, Adfærd, og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til Hoved Cit:n S: Schiøtz

Extra-Ret over dødfundne Gabr: Gabr:sen Lande paa Waage.

Anno 1794. den 25de Junii Morgen tidlig, har jeg tilligemed efterskrevne 8te af Fogden Velædle og Velvise Hr: U: W: Koren opnævnte eedsvorne, upartiske og ubeslægtede Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Johannessen den ældre L:L: p: Bielland. 2. Knud Thorssen S:E: p: Grøtstøel. 3. Lars Erichssen S:E: p: Bielland. 4. Anders Samsonssen L:L: Sammesteds. 5. Knud Knudssen S:E: p: Bielland. 6. Erich Poulssen S:E: p: Sunde. 7. Lars Johannessen S:E: p: Sunde. 8. Niels Torkelssen S:E: p: Kaldestad

indfunden mig, sat og holden en Extraret med bemelte Laugrettesmænd paa Gaarden Waage No: 9. forhen Halsnøe Klosters Gods i Sundh: Sorenskr: og Qvindherrets Skibreede, i Anledning af den paa bemelte Gaard Waage forhen sig opholdende og udi Søen ved Gaarden Sundes Land paa Sunds Vaagen den 23de Junii sidst Aften sent dødfundne, omtrent 6 Alen fra Land i Søen næsegruus liggende Dreng Gabriel Gabrielssen Lande, for om hans Dødsmaade og denne ulykkelige Begivenhed at holde en lovlig Undersøgning til videre Efterretning ihenseende til hans Begravelse og Efterladenskab.

I Retten var nærværende paa Velædle og Velvise Hr: Foged Korens Vegne Lars Erichsen Berg S:E: p: Sunde, som begjærede at samtlige paa Gaarden Waage og underliggende Huusmands Pladser værende Folk og hvem videre derom kunde være vidende, maatte som Vidner fremkaldes, stædes til Forhør og under Lovens Eed gjøre deres Forklaring om hvad de kan opgive og forklare til Oplysning om forbemelte Tildragelse, hvorefter blev fremkaldet for Retten den Afdødes Broder Lars Gabrielssen S:E: p: Waage og hans tvende Søstre Maddelle Gabriels Dr: Enke efter Ole Siurssen Opsanger og Brithe Gabriels Dr: gift med Niels Erichssen Lejl: paa Sælberg Rosendals Baronies Gods som den Dødes nærmeste Slægt, hvilke forklarede og som hans Eftermaalsmænd efter Loven androg: At de ey have mindste Mistanke om, at bemelte Gabriel Gabrielssen Lande, som ikke har haft Uenighed med Nogen, af nogen anden enten er ombragt eller tilføyet noget voldsomt, ej heller med Villie ombragt sig selv, men at Han som nu omtrent i en Tid af Sex Aar har været vanvittig, dog uden at skade sig selv eller andre Mennesker, er omkommet paa herefter meldende Maade, og da Han den 18de Junii sidst omtrent Middags Tider kom gaaende til Gaarden Waage, da Han ellers havde et lidet Huus i Udmarken hvor Han undertiden opholdt sig og undertiden for det meste gik omkring i Bøigden baade Nat og Dag, talede Han intet uskikkelig, videre end Han sagde til Lars Gabrielssen Waage: Er det Dig som har mærket min Furru(?) dertil Lars Gabrielssen svarede: Mig er det ikke, jeg veed ikke hvem der har gjort det, derpaa Han gik derfra, og siden tumlede om paa adskillige Gaarde i Bøigden. Siden efter den 20de Junii om Morgen, saae Lars Gabrielssen Waage den Dødes Baad ligge flydende paa Søen med Kiølen op, samt en Bøtte, /: hvilken Baad den Døde havde sauet af tvers over, bag ved de bagerste Kiæiber, og slaaet et Bord bag i Enden som en gavle eller Speil /: da Han ej gjorde sig nogen Tanke om, at den Døde havde rejset eller været paa Baaden, men meente siden han den Døde havde en bedre Baad som stod i Støen, at Baaden var udtaget fra Landet, af da værende store Flod. Den 21de Junii Morgen, tvivlede Lars Gabrielssen at det kunne ikke staae vel til eller være ret fat, da Han tog en anden Mand til sig, og gik til den Dødes Huus og ledte der efter Ham, men da De ey fandt Ham, fik Lars Gabrielssen Bud om Bøigden at spørge efter, om nogen havde seet Ham, men ingen vidste om Ham, og ingen havde seet Ham siden den 19de Junii

om Aftenen sidst. Den 22de Junii Søndags Morgen, bad Lars Gabrielssen Folk der omkring i Bøigden, at være behjælpelig med at lede efter Ham, da Løverdags Eftermiddag samme ey kunde skee formedelst stærk Storm, derpaa De ledte efter Ham Søndag, men fandt Ham ikke, hverken paa Landet eller Søen. Mandags Eftermiddag begyndte De igjen at lede, da \om/ Aftenen omtrent Klokken 8. saae Huusmanden Tollev Hanssen Undeaasen og Drengen Herman Gudmundssen Opsanger Ham ligge næsegruus i Søen paa førmelte Sted som da sagde det til de andre Folk der ledte efter Ham, derpaa de tog Ham op, og da var Han steendød. De kan altsaa ikke slutte andet, end Han i sin Afsindighed den 19de Junii om Aftenen har rejst ud, og ved at enten ville øse Baaden, efterdi den var læk, eller ved at rejse sig op, maa været faldet udfor, og uden at kunne hjælpe sig, saaledes mod sin Villie kommen af Dage, da Han altid omendskiønt Han var i største Raseri, altid taledede om Gud, og derimellem en og anden Gang læste Guds Ord, men nu paa omtrent en tree Aars Tid, har Han ey søgt Herrens Bord. Bemelte den Afdødes Paarørende havde ej videre at andrage, men fremlagde til Slutning Sognepræsten til Fieldbergs Præstegjæld Velædle og Velærværdige Hr: Bruuns Attest af Gaars Dato /: da den Døde søgte Herrens Bord og gik til Alters i Eyds Annex Kirke saal: :/

Hvornæst blev fremkaldet for Retten som Vidner, alle som herom noget kan være vidende, som efter nøjeste Efterspørgsel ere følgende neml: 1. Tollev Hanssen Huusmand paa Undeaasen under Waage. 2. Johannes Hemmingssen Huusmand paa Hougen under Waage. 3. Herman Gudmundssen tjener paa Opsanger. 4. Jon Larssen Huusmand paa Sahougen under Sunde. 5. Brite Lars Dr: Kalsøen tjenet Lars Gabrielssen Waage. 6. Endre Anderssen tjener hos Sr: Jens Sahl i Færøesundet og 7de Arne Monssen tjener Sr: Friderich Eldholm i Qvaløesundet. For disse blev Edens Forklaring af Lovbogen oplæst, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Tollev Hanssen Huusmand paa Undeaasen unde Waage som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At sidst afvigte Torsdag den 19de Junii stod Vidnet i Opsangers Udmark tillige med nogle Andre og huggede Tjæreveed, da den Døde Gabriel Gabrielssen kom gaaende med en Stok i haanden fra Gaarden Opsanger, og gik tilbage til Gaarden Opsanger, men Han taledede intet til nogen videre end gik og snakkede med sig selv, som Han altid pleiede, og ingen snakkede heller noget til Ham, siden saae ikke Vidnet Gabriel Gabrielssen mere. Søndag

1794: 117b

Morgen saae Vidnet endeel Baade roede paa Sunds Vaagen, da Han om Løverdags Middag havde hørt tale omkring i Bøigden, at de frygtede, at Gabriel Gabrielssen var borte, siden de ikke saae Ham, derpaa Han reyste ud og spurgde hvad de bestilte her, dertil endeel af Folkene sagde: At de ledte efter Gabriel Gabrielssen, da de frygtede for, at Han kunne roet og være faldet ud af Baaden, og Baaden laae da tet ved Biellands Landet paa Sunds Vaagen omtrent 2 á 3 Kugleskud fra, der de ledte efter Ham. derpaa Vidnet tilligemed en Mængde andre Folk ledte efter den Døde hele Søndag, men fandt Ham ikke. Mandags Formiddag blæste saadan stærk Storm, at ingen kunne være paa Søen for at lede, men om Eftermiddagen da Vejret stilte, reisde Vidnet og mange andre Folk omkring i Bøigden atter ud og ledte paa Sunds Vaagen, da om Aftenen omtrent Klokken 8. saae dette Vidne og Vidnet Herman Gudmundsen Ham liggende, død næsegruus i Søen omtrent 6 Alen fra Land, paa Sunds Vaagen ved Sundes Land, da de strax gav det tilkjende for de andre Folk som og ledte efter Ham, derpaa endeel af Folkene som ledte, men Vidnet var da ej med, tog Ham op af Søen, og da de havde taget Ham op, førte de Ham til Lands, og lagde Ham i et Nøst paa Gaarden Waage. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev med Tillæg: Ej selv at have,

eller af andre har hørt nogen Mistanke at Han af Andre skulde være ombragt, eller med Villie ombragt sig selv, men tænker: At efterdi Baaden var afsauget tvers over tet ved, bag de bagerste kjæiber, og kun opslaget et Bord derfor, som en Gavl, at Baaden har bleven saa fuld af Søe, at Han har villet øset den læns, og da Han ey har seet nogen Raad at kunne faae den øset, har villet bierget sig ved at springe paa Landet og derved faldet ud. Vidnet har kjent den Døde før Han blev afsindig, og da var Han et kristeligt og retsindigt Menneske, og veed at Han har været afsindig omtrent 6 Aar, men aldrig skadet nogen og endskjønt om Han skjændede og bandede i sin Afsindighed, nævnede Han altid og sagde: undtagendes Guds Navn. Da Vidnet deklarerede ej at vide mere, blev Han dimitteret.

Fremstod som 2det Vidne Johannes Hemmingsen Huusmand paa Hougen under Waage som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At Torsdags Eftermiddag den 19de Junii sidst, stod Vidnet i Waages Udmark og arbejdede i et Hellebrud, og da Han gik hjem for at spise, saae Han Gabriel Gabrielssen hjemme i Thunet paa Gaarden Waage og hørde Han skjændede med sig selv som sædvanligt, men veed ey hvor Han da gik hen, siden saae Vidnet Ham ey mere. Fredags Aften den 20de Junii saae Vidnet at Gabriel Gabrielssens før omtalte sønder Baad laae flydende paa Vandet, omvæltet paa Sunds Vaagen, da Vidnet var Hjemme derpaa en liden Stund efter rejste Vidnet ud paa Søen for at fiske, da Vidnet saae under Baaden som laae med Kiølen op, om Gabriel Gabrielssen kunde ligge derunder, men Han saae intet, uden et par Træske Gabriel tilhørende, som laae og flød tet ved Baaden. Løverdags Morgen rejste Vidnet atter ud, og da ledte efter Gabriel Gabrielssen, men fandt Ham ikke. Søndags Morgen var atter ude og ledte paa Søen, og da passerte og siden efter som 1ste Vidne har forklaret undtagen: At saae Ham ey ligge i Søen, men da de tog Ham op af Søen, var Vidnet nærværende. Angaaende Dødsmaaden og videre, forklarede som 1ste Vidne. Vidnet som det forrige dimitteret.

Fremstod 3die Vidne Herman Gudmundssen tjener paa Opsanger som aflagde Eed efter Loven med oprakte Fingre og forklarede: Ord til andet angaaende den Dødes Liv og Levnet og Dødsmaaden som 1ste Vidne. Videre forklarede: At afvigte Torsdags Aften den 19de Junii var Gabriel Gabrielssen paa Gaarden Opsanger, da Vidnet saae og talte med Ham, men taledede slet intet fornuftigt. Da Han gik derfra om Torsdags Aften var Vidnet saavel som de øvrige Folk paa Gaarden gaaet til Sængs, og veed ej hvor Han da gik hen, men syntes at Han gik til Sunde saavit Han kunde forstaae paa hans Snak efter Vejen. Løverdags Morgen den 21de Junii hørde Vidnet: At Lars Waage gik omkring i Bøigden og spurgde efter den Døde, men fandt Ham ikke. Søndags Eftermiddag rejste Vidnet ud efter Begjæring, tilligemed endeel andre at lede efter den Døde, og ledte da og siden til de fandt Ham, og da passerede i et og alt som 1ste Vidne har forklaret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som Han vedblev, deklarerende ej at vide mere. Som forrige Vidner dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Jon Larssen Huusmand paa Sahougen under Sunde som efter Loven med oprakte Fingre aflagde Eed og forklarede: At sidste Torsdags Aften stod Vidnet paa Opsanger og tækkede et Huus, da Gabriel Gabrielssen kom gaaende med en Vogevingt i Haanden fra Gaarden Wahlen, i største Desperation da, men taledede intet med Vidnet. Samme Tid ville den Dødes Søster Maddelle Gabriels Dr: give Ham Mad, derover Han blev vreed og gik ud en stund efter omtrent en Time kom Gabriel Gabrielssen ind igjen til Maddelle Gabriels Dr: i Stuen efter Sængetid, og da spisede Maden, som Han før var tilbuden. Derefter gik Han, og Vidnet saae Ham ey mere. Løverdags Eftermiddag hørde Vidnet at den Dødes Broder og Svoger var i Frygt for, at Gabriel Gabrielssen kunde være kommet til Skade paa nogen Maade, da de bad at Vidnet ville være med Søndags Morgen og lede efter den Døde. Søndags Morgen rejsede Vidnet ud at lede efter Gabriel Gabrielssen, og da passerede i et og alt som 1ste Vidne har forklaret, med Tillæg: At Vidnet var just med at tage Ham op af Søen. Angaaende Dødsmaaden og hans øvrige Levnet samt videre, forklarede som 1ste Vidne.

Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som Han vedblev, deklarerede ej at vide mere. Som de forrige dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Brite Lars Dr: Kalsøen tjener Lars Gabrielssen Waage, som efter Loven med oprakte Fingre aflagde Eed og forklarede: Ord til andet angaaende den Dødes Liv og Levnet og Dødsmaade som 1ste Vidne. Videre forklarede: At sidste Onsdag den 18de Junii kom Gabriel Gabrielssen til Gaarden Waage og var vreed og skjændede i sin Afsindighed som sædvanlig, og vidste ej videre. Dimitteret som de forrige efter at Hendes Forklaring var Hende forelæst som Hun vedblev.

Fremstod 6te Vidne Endre Anderssen tjener hos Sr: Jens Sahl i Færøesundet, som efter Loven med oprakte Fingre aflagde Eed og forklarede: At har ej kjendt bemelte Gabriel Gabrielssen videre end ved at have seet Ham engang afvigte Aars Høst, men har hørt at Han har været afsindig. Angaaende Hans Liv og Levnet vidste intet at forklare. Videre forklarede: At Natten imellem sidste Torsdag og Fredag da dette Vidne tilligemed Vidnet Arne Monssen var om Bord paa Sr: Friderich Eldholms Jagt som de fører, der er liggende paa Fiske paa Sunds Vaagen, hørde Vidnet at Gabriel Gabrielssen kom roende, vidste ey hvor Han vilde hen, og saae Ham ej heller, men hørde hans Maal og syntes at Han øsede Baaden, siden hverken saae eller hørde Ham. Fredags Aften saae de en Baad ligge ved Biellands Landet omtrent 3 Kugleskud fra hvor de hørde Maalet af Ham Natten før, men vidste ey hvem der ejede eller hvem Baaden tilhørte før Løverdag. Løverdags Aften var Vidnet tilligemed Vidnet Arne Monssen paa Gaarden Sunde og der hørde at Gabriel Gabrielssens Baad var funden og Folket paa Sunde frygtede for at Han var borte. Søndags Morgen bad Lars Waage Vidnet at være med at lede efter den Døde som skede og siden efter passerede i et og alt som 1ste Vidne har forklaret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, med Tillæg angaaende Dødsmaaden som 1ste Vidne og da Han deklarerede ey at vide mere, blev Han dimitteret som de forrige.

Fremstod 7de Vidne Arne Monssen tjener Sr: Friderich Eldholm i Qvaløesundet som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede ord til andet baade om Dødsmaaden og alt det øvrige som forrige Vidne, med Forskjæl; ej at have seet Gabriel Gabrielssen før Han saae de tog Ham død op af Søen. Dimitteret som de Forrige.

Retten med Laugrettet forføjede sig paa bemelte Sted hvor den Døde var funden, som af Vidnerne blev anviist at være tet ved, omtrent 6 Alen fra Sundes Land eller Udmark paa Sunds Vaagen, omtrent 3 Favner dybt, hvor Bunden befandtes meget stenet. Derefter forføjede Retten og Laugrettet sig og besaae den omprovede Baad som den Døde rejste paa og faldt ud af, der nu stod opdraget paa Waages Land, hvilken befandtes at være gammel og raadden, afsauget tvers over bag ved de bagerste Kiæiber, og i stedet for det afsaugede Støkke, stod

1794: 118

Fastslaget bag som en Gavl, et Støkke Bord, og Baaden saa rampuneret, at ey kunde skjønnnes, at noget Menneske kunde bruge den at rejse paa Søe, uden Livs Fare. Endelig blev den Døde Gabriel Gabrielssen Landes Legeme besigtiget og optaget af Kisten hvor det allerede var nedlagt, og Kisten staaende i Lars Gabrielssen Waages Røgstue tilslaaet, men der fandtes paa hans Legeme ikke mindste Saar eller Stød eller Tegn til voldsom Medfart af sig selv eller af Andre, videre end paa hans Ansigt, højre Side, befandtes Huden et lidet støkke afskuret, som ikke kunde skjønnnes at være foraarsaget af andet, end den stenige Bund hvor Han laae, da de fandt Ham, at Søen kan have bevæget Liget, og det paa Kinden være skuret paa Steen paa Bunden; hvoraf alt, sluttes, han imod sin Villie er falden ud, og saaledes, som ey kunde bjerger sig selv druknet.

Da ingen noget videre ved Forretningen havde at erindre; Saa blev af den ganske Ret saaledes dømt og

Afsagt.

Af de førte Vidners Forklaring, Præstens Attest og befundne Omstændigheder, gives ikke mindste Mistanke at den Afdøde Gabriel Gabrielssen Lande af Eyds Sogn og Fieldbergs Præstegjæld enten af Andre eller af sig selv skulde været ombragt; Men efter hvad herom er oplyst i denne Forretning og efter Baadens Beskaffenhed paa hvilken han reyste, maa Han være falden i Søen, sluttelig af Aarsag enten ved at rejse sig op for at ville øse Baaden læns, eller springe paa Land for at bjerge sig formedelst Baaden Lækhed, og saaledes mod sin Villie omkommen; Thi kiendes og dømmes af Mig og Meddoms Mænd for Ret og herved afsiges: At Gabriel Gabrielssen Landes Liig, maa nyde kristelig og sømmelig Begravelse i Kirke eller paa Kirkegaard med fuld Seremoni og Jords Paakastelse af Præsten, hvilket af hans næste Slægt strax maa besørges, og hans Arvinger bør nyde hans efterladte Ejendele uden nogen Prætension derpaa paa Hans Majestæts Kasses Vegne til Hovedlods Forbrydelse som hvorfor Samme herved frifindes. Denne Forretnings Bekostninger udredes med 5 rd: 5 mrk: 12 s: inden 15ten Dage fra Dato, da Vedkommende nu paahører Dommen. Saaledes Forretningen sluttet.

S: Schiøtz

Aasteds Ret. Odels Sag paa Svensbøe

Anno 1794 Tiirsdagen den 8 Julii Morgen tidlig er Aastæds Ret sat til efterskrevne Odels Sags Afhandling paa Gaarden Svendsbøe No: 44 Sundhorlehns S:E: gds: i Fjære Skibrede, hos der boende SelvEjer Johannes Olsen, efter Requisition af Odels Prætendenten Jon Nielsen, af Dommeren med efterskrevne af Hr: Foged Koren opnævnte, eedsvorne og upartiske samt Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, saa og nu af Skibredets Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland i Retten fremstillede Laugrettes og Meddoms Mænd, navnlig:

1. Knud Poulsen S:E: p: Øfre Dommersnæs.
2. Knud Larsen S:E: p: Nedre Dommersnæs.
3. Christen Andersen Lejl: p: Nedre Wiig.
4. Simon Olsen S:E: p: Owe.
5. Samson Jonsen S:E: p: Owe.
6. Aanen Osmundsen S:E: p: Erve.
7. Ole Monsen Lejlænding paa Tvedt.
8. Anders Poulsen S:E: p: Sælsaas.

Reqvirenten og Citanten Jon Nielsen Svensbøe gl: 19 Aar, mødte og fremstod tilligemed Curator Torbjørn Larsen S:E: p: Lande gl: 73 Aar, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /:, og fremlagde sin imod Johannes Olsen boende paa Citantens Odels gaard Svensbøe udstyrede skriftl: Kaldseddel af 25 Nov: 1793, som med paategnet Berammelse blev oplæst og lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Lænsman/d Mathias Johansen Øfre Echeland, og Jørgen Torbjørnsen Wiiche afhjemlede under Lovens Eed \med oprakte Fingre/ samme Kaldseddel lovlig \saavel før Juul sidst efter(?) som og siden med lovlig Varsel/ for alle indbem:te Vidner at have forkyndet saavelsom og for Vederparten, som alle møder, saa og mundtl: indstevnet Johannes Olsen at høre fleere stevnte og ustevnte Vidner, og som Vidner indstevnet under Lovens Falsmaal neml: Aanen Johannessen S:E: p: Øfrebøe, Jver Jonsen S:E: p: Ulvebne, Lars Torbjørnsen S:E: p: Øfre Wiig, og talte ved Sidstmelte selv.

Indstevnte Johannes Olsen Svensbøe \gl: 40 Aar/ mødte /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: /: og vedtog lovlig Varsel, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Alle Vidnerne mødte og vedtog lovlig Varsel.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Thi blev Vidnerne forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning \efter Lovens Forskrift og/ paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende \om hvad de i denne Sag b(....?) seet, veed og har hørt/ saa og

paalagt sig ej fra Retten, efter aflagt Forklaring, at absentere, førend de sam/m/e have beEediget efter Loven. derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Aanen Johannessen Øfrebøe som forklarede: At være gl: 42 Aar, sidst til Alters afvigte Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret. Veed at Citantens Fader \Niels Torkelsen/ ejede hele Jorden og Gaarden Svensbøe i endeel Aar, mindes ej hvor mange, og over 10 Aar før h/an/d døde, for 5 Aar siden, og Citanten er h/an/ds ældste og første fødte Søn, og altsaa Odelsmand til Jorden, som nu af Johannes Olsen ejes og beboes, siden 1789. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og har aflagt efter begge Parters uden for Protocollen tilbragte Spørsmåale og Erindringer, declarerede ej om Slægtskabet at vide meere, og da ingen af Parterne ham videre herom havde at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence til nærmere Edfæstelse fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Lars Knudsen Trowaag, VkMd.: gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At Citantens Farfader Torkel Nielsen ejede og beboede Svensbøe omtrent 20 Aar og derover, solgte den fra sig for omtrent 30 Aar siden, til een ved Navn Hans, ubeslægtet og ubesvogret, denne Hans ejede det et par Aar, efter ham kom Johannes Tronsen som fik Jorden med Hanses Enke, og Johannes Tronsen ejede det 8 á 9 Aar. efter Johannes Tronsen fik Cit: Fader Niels Torkelsen først halve Jorden for 17 Aar siden 1777, og 1780 resten. alt med Odels Ret som Søn af Torkel Nielsen, og af denne Niels Torkelsen \er/ Citanten, hands ældste og førstefødte Søn, og altsaa Odelsbaaren til denne nu af Johannes Olsen ejende og beboende gaard Svensbøe. Dimitteret som 1ste Vidne efter sin Examination.

Fremstod 3de Vidne Hans Christensen V:korsMand paa Biordal, gl: 60 Aar, sidst til Alters Paaske Tider d: Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At den første Mand Vidnet kjendte paa Svensbøe, var Torkel Nielsen, som kom der at boe som Ejer, først for halve Jorden, mindes ej hvor mange Aar siden, fik derefter, den anden halve Jord, mindes ej Aar eller Tiid, efter Torkel Nielsen kom Hans at eje Jorden, mindes ej hvor længe, efter ham kom Johannes Tronsen som ejede Jorden endeel Aar, veed ej hvor mange efter ham kom Niels Torkelsen, veed ej Aar eller Tiid, og af denne Niels Torkelsen er Citanten h/an/ds ældste og førstefødte Søn. Vidnet examineret som det 1ste, ligeledes dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Baar Baarsen S:E: p: Biordal, gl: 42 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret,

1794: 118b

videre end er Næst Sødskende barn til Citanten, forklarede: Ord til andet som næst forrige Vidne, derefter ligesom Sam/m/e dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Jver Jonsen Ulvebne, gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At den første Mand h/an/d kjendte ejende Svensbøe var Torkel Nielsen Farfader til Citanten, som ejede den endeel Aar veed ej hvor mange, efter ham kom Hans, som ejede den kort, og med dennes Enke fik Johannes Tronsen Jorden som ejede den nogle Aar, til Niels Torkelsen blev Ejer, først af halve, og siden af den øvrige halve Jord, af hvem Cit:, er ældste og førstefødte Søn, og Odelsmand til Jorden som Johannes Olsen nu ejer og bruger, men Vidnet veed ej Aarstal eller Tiid, for hver Ejer. Vidnet dimitteret og examineret som de Forrige.

Alle forbem:te Vidner blev tilspurgt efter Parternes Forlangende: Hvad Aar Torkel Nielsen skjødte Jorden fra sig, eller til hvem? Rs: Han skjødte den til Hans Halvorsen som var en fremmed Mand til Jorden, men veed ej hvad Aar.

Citanten havde ej flere Vidner om Slægtskabet, men begjærde fremkaldet til at vidne om Jordens Salg fra h/an/ds Moder Magrethe Jons Dr: Enke efter h/an/ds Fader Niels Torkelsen, til Johannes Olsen, de 2 Mænd Iver Ulvebne og Aanen Øfrebøe;

fremstod forhen afhørte 1ste Vidne Aanen Johansen Øfrebøe som derom forklarede: At var tilstæde ved Kjøbs Slutning imellem Citantens Moder Niels Torkelsens Enke og Johannes Olsen som nu beboer gaarden, hvilket Kiøbs Accordt skeede 4de Pintse Dag 1789, men Skjødet blev ej fuldbyrdet før Høste Tinget derefter. da Jorden blev solgt, fuldt besaaet, og gjærdet, og for alt, som besaaet, 440 rd., og Sum/m/en blev accorderet i eet, baade for Jorden, og den lagte Sæd, og Græsset paa Bøen som Johannes Olsen for samme Penge skulde høste alt samme Aar, og strax efter Kjøbet tiltræde Jorden. Vidnet examineret og dimitteret som forhen.

Fremstod forhen afhørte 5te Vidne Jver Jonsen Ulvebne forklarede: At var tilstæde ved sidst omvundne Kjøb og Accordt tilligemed Aanen Øfrebøe, og derom forklarede Ord til Andet som Sam/m/e Vidne. Vidnet examineret og dimitteret som forhen.

Citanten frafalder Vidnesbyrd af Lars Torbjørnsen Øfre Wiig, derimod begjærde fremkaldet de i Kaldseddelen indstevnte Vidner.

Fremstod {6te Vidne} forhen afhørte 3de og 4de Vidne Hans Christensen og Baar Baarsen Biørdal, som forklarede: At forrige Høst 4 Uger før Juul, var de som dertil kaldte med Citanten hos Johannes Olsen paa Svensbøe, da Citanten bød ham Penge for Svensbøe, og lagde en Pakke Banco sedler paa Bordet, som h/an/d begyndte at tælle paa, med Forlangende at Johannes Olsen vilde fravige Jorden denne Vaar, nævnte ej besaaet eller ubesaaet \og tage mod Pengene,/ men da Johannes Olsen ej vilde modtage Penge, blev de ej fuld talt, Jon Nielsen sagde kuns, at han havde alle Pengene, nævnte ej Summa. Vidnerne examineret og dimitteret som forhen.

Fremstod forhen afhørt 2det Vidne Lars Knudsen Trowaag, og 6te Vidne Gunder Olsen tjener paa Solem, gl: 31 Aar, sidst til Alters Pintse sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At sam/m/e Dag som de to næstforrige Vidner har omvunden, Eftermiddagen, efter de andre havde udrettet deres Ærende Formiddagen, vare disse Vidner med Citanten, efter h/an/ds Begjæring atter paa Svensbøe hos Johannes Olsen, da sidstmeldte blev buden Penge af Citanten for Svensbøe, som Citanten lagde paa Bordet, i 4 Pakker Banco sedler og bad Johannes Olsen tage imod dem, da de skulde blive talt, men da Johannes Olsen ej vilde modtage dem, blev de ej talt, saa Vidnerne ej veed hvor mange der var, derpaa Citanten sagde Johannes Olsen fra Jorden, som Citanten vilde tiltræde denne Vaar, nævnte ej enten besaaet eller ubesaaet. Citanten begjærde at see Skiødet til Johannes Olsen, da Citanten ej vidste netto Summa, men fik det ej at see. Veed at Johannes Olsen endnu beboer og bruger omstevnte Jord. Vidnerne examinert og dimitteret som forhen, men endnu forklarede: At Citanten tilbød Johannes Olsen, at naar h/an/d vilde imodtage {.....} Pengene og give Skjøde, samt betale Renter til den som ejede Pengene for saalidet, Johannes Olsen selv kunde accordere Rentene til, skulde Johannes Olsen faae Tilladelse, at boe og bruge gaarden et Aar til, og kanskee 2 Aar, siden han bad om Fordrag, til at faae anden Raad, men Johannes Olsen vilde ej indlade sig derpaa.

Fremstod 7de Vidne Jone Christensen Huusmand paa Øfre Bøenæsset og \8de Vidne/ Ole Steensen S:E: p: Trovaag, den første gl: 41 Aar, sidst til Alters denne Vaar, og den sidste gl: 27 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag d: A:, ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At \An:(?) denne(?)/ Dagen efter de sidst omvundne Penge Anbudde, vare Vidnerne med Cit: hos Johannes Olsen p: Svensbøe da Cit: lagde Banco Sedler paa Bordet i 4 Pakker, de blev ej talt, men Cit: uden at nævne Sum/m/a sagde til Johannes Olsen, at Pengene herved bydes ham for Svensbøe, og vil han tage imod dem, skal de blive talt \efter Skjødet/ og sagde at Johannes Olsen skulde fravige Jorden, nævnede, hverken Vaar eller Som/m/er, da Cit: vilde selv

tage sin Odels Jord, og Cit: begjærde at see Johannes Olsens Skde, som denne og lod ham see. Johannes Olsen sagde: jeg nægter ej Pengene, men beder om Tiid. Ang:de Tiid og Fordrag svarede Citanten ligesom de næst forrige Vidner har forklaret. Cit: nævnede ej, enten Jorden besaaet eller ubesaaet. \Dimitteret som forrige/

Citanten begjærde Vidnerne admitteret til Eeds Aflæggelse og derefter dimitteret.

Samtlige afhørte Vidner fremstod, og enhver for sig med oprakte Fingre efter Loven, bekræftede deres gjorte Forklaring og aflagte Vidnesbyrds Sandhed og Rigtighed, efter det de selv veed, og have hørt, declarerede uden!! (under?) sam/m/e Eed, ej at vide meere, rettere eller sandere for Gud, end det de have vidnet, hvorefter de med begge Parters Consence, bleve fra Retten aldeles dimitteret.

Citanten betalte for 8 Vidner 5 mrk:, og Vederparten for Contra qvæstioner 2 mrk: 8 s: i alt Een Rigsdaler En Mark og otte Skil: :/

Citanten derefter vilde beviise sin Odels Rett fra Forfædernes Tiider med følgende i Rettelæggende Skjøder neml: 1st et Skjøde af 4 Dec: 1747 fra Mons Svendsbøes Børn til Torkel Nielsen, p: ½ L: ½ Hd: i Svensbøe. 2de et Skde fra Mons Svendsbøes Enke Marthe Lars Datter til Torkel Nielsen paa den anden halve gaard ½ L: S: ½ Hd: d: 28 Nov: 1757, begge oplæst, saal: 3de Skjøde fra Hans Halvorsen Svendsbøes Arvinger efter Skfte af 10 Aug: 1770 til Johannes Tronsen paa heele Svensbøe 1 Løb 1 Hd:, som blev oplæst, og er af Dato 6 Marti 1772 saal: 4de Skjøde fra Johannes Tronsen til Niels Torkelsen paa ½ L: S: ½ Hd: i sam/m/e Gaard, dateret 24 Juni 1777, oplæst saal: 5te Skde fra Johannes Tronsen til Niels Torkelsen paa den øvrige halve Jord ½ L: S: ½ Hd: oplæst saal: \dateret 29 Janv: 1780/ 6te Anviiste Skiftebr: af 2 Juli 1789 efter Citantens Fader Niels Torkelsen Svendsbøe, hvoraf h/an/d begjærde extraheret, hvem Niels Torkelsen sin ældste Søn er, som vil findes at være Citanten, og hvad Jordegods deri er ført til Indtægt, og i Skiftet udlagt, hvorefter h/an/d begjærde sig Skifte brevet af Retten paategnet, og sig tilbageleveret. Retten eftersaae sam/m/e Skiftebrev, og deraf fandt, at Niels Torkelsens ældste Søn er Jon Nielsen da gl: 13 Aar og at deri er til Indtægt efter de bem:te 2de Skjøder af 24 Juni 1777, og 29 Janv: 1789 i alt 1 Løb Sm: 1 Hd:, som i sam/m/e Skiftebr: er udlagt til Creditore og Arvinger. hvorefter Skifte brevet af Retten paategnet blev Citanten tilbageleveret. 7de Skde fra alle de i Jorden ved sidstmelte Skifte udlagte, til Citantens Moder Niels Torkelsens Enke Magrethe Jons Datter paa bem:te gaard, dt: 30 Sept: 1789, oplæst saal: 8de I Udskrift af Pantebogen, Skde fra sidstmelte til Johannes Olsen som nu ejer og beboer Gaarden 1 L: S: 1 Hd:, for 440 rd:, det besaaet efter Vidnernes Forklaring, dateret 30 Sept: 1789. Derved paastaaer Citanten noksom at have beviist sin Odels Rett til denne gaard, hvorefter h/an/d anbyder sin Eed efter Loven, at han vil indløse Jorden sig selv \og ikke nogen Anden/ til Odel, Ejendom og Brug, hvilken Eed efter Lovens p: 764 a: 7. h/an/d begjærde af Retten modtaget. Endelig Citanten anviiste og ærbød Indstevnte Johannes Olsen Kjøbe Sum/m/en for Jorden 440 rd:, med Begjæring og Paastand, dem nu af Johannes Olsen imodtaget, og derimod Skde af ham til Citanten udgivet, samt Jorden saaledes som den nu er besaaet, ligesom Johannes Olsen den har imodtaget, Citanten overleveret, hvorefter Citanten paastod sig Jorden tildømt, strax at tiltræde, og Sagens Omkostninger sig erstattet, til den/n/e Tiid med 17 rd:, foruden viidere paagaaende denne Forretnings og Acts Bekostning, alt skadesløs, tilligemed Rente af Pengene fra 28 Nov: 1793, og æskede Citanten nu Johannes Olsen at imodtage og eftertelle de paa Rettens Bord oplagte 440 Rd:

Indstevnte Johannes Olsen fandt ikke, af de i Rettelagte Skjøder, at Citanten er saa vist Odels berettiget til heele Jorden som han formeener, formædelst manglende Skde fra Torkel Nielsen til Hans Halvorsen som kan være dateret saaledes, at derpaa ikke kan være Odel til meere end halve Jorden, og muligt ikke til noget af den, i mindste som meldt kun til det halve, da ej er beviist eller oplyst, ang:de Jordens halve Part, naar den har været deelt, hvilke de halve Parter ere, som have været separerte, og efter at være samlede, igjen separerte, enten de

ved hver deeling først eller sidst skjødede i Torkel Nielsens, og siden Johannes Tronsens, samt til sidst Niels Torkelsens Tiid. Dette paastod Indstevnte først af Citanten beviist, og oplyst baade med Vidner, og med Skjøde fra Torkel Nielsen til Hans Halvorsen, \imidlertid/ protesterede Indstevnte imod Eeds Aflæggelse og Antagelse, saa og mod Dom i Sagen, desaaarsag han hverken kan imodtage Pengene eller tælle dem, eller nu fravige Jorden, da Udsigelsen før Juul sidst, vare ligesaa u\efterretlig, som hverken nævnede besaaet eller ubesaaet hverken om Vaar eller Som/m/er Fardag, som Pengenes Anbydelse vare ogsaa uefterretlig, som ej næv-

1794: 119b

nende Summa, enten 440 rd:, 400 rd:, eller maaskee mindre kunde de være, de havde med sig. Til Slutning paastod Indstevnte sig frikjendt for Citantens Tiltale, og at beholde Jorden sig uforvunden til Odel og Ejendom, saaviidt Citanten ej kan beviise sig Odels berettiget til, samt i al Fald tog sig sin Rett forbeholden, og ang:de Citantens Paastand om Renters Erstatning, da finder Indstevnte samme gandske ulovgrundet, og i kraftigste Maade paastaaer sig befriet for.

Citanten med Curator kan umulig beviise eller oplyse, hvorledes Jorden, naar den har været deelt, har været separeret, eller hvilken Part først eller sidst skjødet, ved hver Forandring enten til Deeling eller igjen at samles, men Copie som Udskrift af Pantebogen kan han skaffe til en anden Tiid om behøves, hvilket Citanten med Curator ikke seer, og derfor endnu paastaaer Dom ved denne Ret.

Citantens Curator Torbjørn Lande nødsagedes at tage Pengene til sig, til de bliver modtagne, da h/an/d er villig, dem at udtælle, hvad Øjeblik det tillades.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 9 Julii 1794 continuerede denne Sag i Laugrettet og Parternes Nærværelse,

da begge Parter fremstod og declarerede Sagen forliigt, og Citanten Jon Nielsen Svensbøe, declarerede at være betalt og fornøjet for sin Odels Rett af Johannes Olsen Svensbøe, til Svensbøe, og tilstod i sin Curators Nærværelse derfor at have annammet, og være betalt 240 rd: skriver To Hundrede og Førgetyve Rigsdaler, hvorfor han er villig, at udstæde Odels Skjøde paa sin Odels Ret til Svensbøe, til Johannes Olsen, saasnart Johannes Olsen det forlanger og bekoster; herefter ham tilligemed Johannes Olsen frafaldt Sagen; thi blev den og for Retten ophævet: Og er kun at beregne denne Forretnings Bekostninger, som følger:

Dommeren for 2 Dages Forretning	5 rd: - 0 mrk:	
Diæt penge for sig ved Forretningen, med Skriver Tjener, da		
Forflegning ej gaves paa Stedet	2 rd: - 0 mrk:	bet:
Diæt penge paa Rejsen 4 Miil, deraf for de 3 Miil 3 mrk: er Tour		
og Retour	1 rd: - 0 mrk:	
Lænsmanden for hands Umage med Laugrettet at tilsige, og med dem til Forretningen at møde 3 Dage á 3 mrk:	1 rd: - 3 mrk:	bet.
Laugrettes Mændene for deres Umage og Nærværelse i 2 Dage, hver dagl: 24 s: er 4 rd:, og paa deres egen Kost, hver 24 s: i alt	6 rd: - 0 mrk:	bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet 11 Juni 1788 beregnet, beløber til

15 rd: - 3 mrk:

skriver Femten Rigsdaler tree Mark, som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit, declarerede at efter Forliiget sam/m/e betales af ham selv, uden at komme Johannes Olsen til Last.

Saaledes denne Sag sluttet og de i Rettelagde Documenter Citanten tilbageleveret.

Aasteds Ret Odels Sag paa Udstoen

Anno 1794 Torsdagen den 10de Julii Morgen tidlig, er Aasteds Ret sat paa Gaarden Udstoen i Etne Skibrede efter Requisition af Odels Prætendenten Ewen Larsen, og Retten sat paa bem:te Gaard Udstoen der nu ejes og beboes af Asbjørn Berjessen \til efterskrevne Odels Sags Behandling/ af Dommeren med efterskrevne af Hr: Foged Koren opnævnte eedsvorne, upartiske, Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, samt nu af Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal i Retten fremstillede Laugrettes- og Meddoms Mænd, navnlig:

1. Svend Erichsen S:E: p: Fittie. 2. Haldor Haldorsen S:E: p: Øfsteboe. 3. Haldor Torbjørnsen S:E: p: Sande. 4. Sveinung Gundersen S:E: p: Tesdal. 5. Johannes Erichsen Lejl: p: Steene. 6. Osmund Halvorsen Ryg S:E: 7. Tosten Pedersen Ousvig (Osvog) S:E: 8. Erich Henrichsen S:E: p: Schjeldal.

For Retten fremstod Reqvirenten og Citanten Even Larsen gl: 22 Aar, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde skriftlig Kaldseddel af 27 Nov: 1793, udstyret imod Asbjørn Bergessen som ejer og beboer heele Udstoen i alt af Landskyld 4 pd: Smør, deraf er 2 pd: Sm: forhen H: C: gds: No: 19, og 2 pd: Smør S: S:E: gds: No: 65, som før har været to Brug, hvoraf Citanten har Odels Ret til det sidstmeldte, neml: S: S:E: gds: No: 65 2 pd: Smør, hvilken Kald seddel blev oplæst og \med Berammelses Paategninger/ lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tollevsen Schjeldal Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e, lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, først efter Paategningen den 5 Dec: 1793, saa og seeneste Beram/m/else, ligeledes af førstmelte Stevne Vidner og Lænsman/d Henrich Ottessen Schjeldal \forkyndet og afhjemlet/.

De indstevnte Vidner mødte.

Asbjørn Bergessen Udstoen mødte, tilligemed Told Procureur og Proc: Lytkjen ved Fuldmægtig Hans Husebye, som til hjem/m/el for Mødet fremlagde lov-

1794: 120

befalet Fuldmagt af 6te d: M: hvilke Fuldmagt h/an/d begjærde i Acten indtagen som blev oplæst og lyder saal: Dernest benægtede og modsagde han Hoved Stevningens gandske Indbefattende, deels som uovereenstemmende med Lovens Disposition, og deels som urigtig, i henseende til det Forhold, Tingene nu fra begge Parters Side stevner udi, hvorom h/an/d forbeholdt sig det videre Fornødne ved Sagens Deduction, og præliminariter vilde modsee hvad Hjemmel som Hoved Citanten kan fremføre.

Hoved Citanten Ewen Larsen fremlagde til at beviise sin Odels Ret til den paastevnte halve Part i Udstoen: 1st Skde fra Mag: Hans Abels Enke, dat: 12 Nov: 1726 til Johannes Olsen, Citantens Faders Far(bro?)der paa 2 pd: S: i Udstoen, oplæst saal: 2de Skde fra Biørn Olsen til Citantens Fader Lars Ewensen paa 2 pd: Smør i Udstoen dat: 17 Nov: 1767, som blev oplæst saal. 3de Skde fra Lars Ewensen til Ole Halvorsen paa sam/m/e 2 pd: Smør, for Kjøbe Summa 220 rd:, og et Aarl: Vilkor, som i Indløsnings Tilfælde skal erstattes Kjøberen for hver Aar 3 ½ Rd:, d: 12 Nov: 1785, som blev oplæst saal: 4de Udskrift af Pantebogen, af Ole Halvorsens Skde til Asbjørn Bergessen paa forbemelte sam/m/e 2 pd: Smør i Udstoen, for Kjøbe Summa 308 rd:, og meldende i øvrigt om forbem:te Vilkor, og Sam/m/es Erstatning ligesom næstforrige Skjøde d: 2 Maj 1788. oplæst saal: Citanten formeener dermed noksom at have beviist sin som Lars Ewensens ældste og første fadde Søns Odels Rett til denne Jord, og derefter begjærde Vidnerne fremkaldet til at gjøre deres Forklaring.

Hr: Husebye for Asbjørn Bergessen sagde: At med de fremlagde Documenter er det vel beviist at Lars Ewensen med lovlig Adkomst har solgt de her omtvistede 2 pd: Smør i Udstoen til nu afdøde Ole Halvorsen, men endnu fejler Beviis for, at Citanten Even Larsen er Lars Ewensens ældste rette fødte Søn og derom proponerede han ham til at i Retteføre Beviis, hvorefter Comparenten vilde handle med ham om Resten.

Citanten anviisde een fra Enken i Præstekaldet, efter nylig afdøde Sogne Præst Hr: Hegelund, sig meddeelt Attest som lyder saaledes: At Ewen Larsen Udstoen er fød den 30 Sept: 1772, bevidnes af Ministerial Bogen W: M: Sl: Hegelunds. Enge Præstegaard den 7 Juli 1794.

Sr: Husebye forbeholdt sig hertil Tilsvar.

De indstevnte Vidner blev paaraabt, mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning efter Lovens Forskrift til Sandheds Udsigende, om hvad de i denne Sag, bliver spurgt, veed og har hørt til Sagens Oplysning, saa og paalagt sig ej fra Retten at absentere førend de deres Forklaring have beEediget efter Loven, derefter de bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Niels Erichsen S:E: p: Wettestøe gl: 76 Aar, til Alters sidst denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At kjender Even Larsen og har kjendt ham fra Barn af, og han er Lars Ewensens ældste og første fødte Søn, det Vidnet veed af, at han har kjendt Citantens Fader Lars Ewensen fra h/an/d blev gift, videre forklarede: At afvigte Aar 13 eller 14 Nov: 1793, var dette og det andet indstevnte Vidne, efter Begjæring af Citanten Even Larsen og h/an/ds Fader Lars Ewensen, i Følge med dem til Asbjørn Berjessen paa Udstoen, da Sønnen sagde til Asbjørn Berjessen; her kom/m/er jeg med Pengene for min Odels Jord som min Fader har solgt Jer, 220 rd., vil Du tage derimod, som jeg forlanger, da jeg vil have selv min Odels Jord, til Vaar 1795, og af Føjelighed imod Asbjørn Bergessen vilde han lade ham sidde paa Jorden, det der mellem løbende Aar 1794, for at see sig \om/ andet Raad, og til bem:te Tiid skulde Asbjørn Bergessen fravige Odels Jorden, halve Udstoen. Pengene blev lagt paa Bordet og viist, og der var 220 rd: efter Citantens Sigende men Vidnet havde ej talt dem, kun saae nogle Pakker Banco sedler. Dertil Asbjørn Berjesen svarede: At vilde ej tage imod Penge uden han tillige fik Betaling for Forbedringer, og Erstatning for Vilkoeret. hvorpaa Lars Ewensen sagde: At skal der betales for Vilkoeret, skal det ikke (me?)dstaaes; men Forbedringer kan intet tilstaaes for, og Citanten paastod de Huuse med Jorden som h/an/ds Fader solgte med den. Vidnet veed, at da Lars Ewensen paa Lehnets gods 2 pd: Smør, og Ole Halvorsen da ejede 2 pd: S: H: C: gds:, boede sam/m/en paa Jorden, vare Huusene til heele Jorden hver sine, sam/m/e et andet Thun nærmere Søn, men siden Ole Halvorsen blev Ejer af heele Jorden alle 4 pd: Sm:, fløttede han alle Huusene højere op hvor de nu staaer, og er i et for heele gaarden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev med Tillæg, at Citanten fordrede kun følgende Huuse med Jorden. sc: Lade, Smal huus, Møddinge Skud, Flor i eet med bem:te Smal huus, dertil sagde Asbjørn Berjesen, at Flor og Smal huus nægter h/an/d ikke, men Lade fik h/an/d ikke af Ole Halvorsen som h/an/d købte af, og Møddinge Skudden var(?), raadden og nedfalden. Hvad Huuse der følgede med Jorden parten, da Lars Ewensen solgte den til Ole Halvorsen ved Vidnet ikke. Derefter Vidnet, declarerede ej at vide meere, blev med begge Parters Consence, til nærmere Eedfæstelse, da ingen videre havde ham at tilspørge, dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Jens Pedersen Lejl: p: Axdal, gl: 67 Aar, sidst til Alters Pintse tiid sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som 1ste Vidne.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten dernæst forbeholdt sig, nærmere ved sin

Deduction, at anbyde sin Eed efter Loven, og at anvise til imodtagelse, Penge for Jorden, og Vilkoet.

Nu mødte Citantens Fader og Curator Lars Ewensen Udstoen, og henholdt sig paa sin Søns og Odelsmandens Vegne til h/an/ds Procedure.

Citanten Even Larsen derefter anbød sin Eed efter Lovens pag: 764 a: 7. og begjærde den af Retten modtaget.

Sr: Husebye protesterer imod bem:te Eeds aflæggelse nu for det første, da det bedre her udi Sagen først vil viise sig, om Ewen Larsen kan admitteres til denne Eeds aflæggelse, naar Retten har erholdt alle fornødne Oplysninger. Imidlertid er saameget allerede beviist, at Ewen Larsen overiilede han, førend den bestemte omforenede Tiid har ved Stevningen affordret Asbjørn Bergessen h/an/ds formeente Odels Part, hvilket tillige med mere har foranlediget Asbjørn Bergessen til Contra Stevning som nærmere skal blive incamineret.

Citanten formenter ikke at have overiilet sig eller Indstevnte, da hans Agt ikke var at Indstevnte skulle fraveeget Jorden til Vaar 1794, men havt den til Vaar 1795, sig selv til desto meere Beqvem/m/elighed, dersom Asbjørn Berjesen vilde imodtage Penge og givet Skjøde, og derved gjort Citanten sikker for ej at nødes til Process, og Penge spille for Begge; Men da Indstevnte nægtede Pengenes Modtagelse, og Skjødet at udstæde, frygtede Citanten, at Indstevntes Agt var at udhale Tiden, og derved forspilde Citantens Rett, og er endnu gandske villig, at lade upaaanket Indstevnte høste Jorden i Aar, naar han kun fraviger og røddig gjør den til Vaar 1795, og naar h/an/d det vil, og tillige leverer de Huuse, Citantens Fader afleverede med Jorden, samt imodtage Penge 220 rd., og Erstatning for Vilkoet efter Skjødet, skal Pengene strax blive ham til tælt, da imod Skjødes Erholdelse og Omkostningers Erstatning Citanten strax er villig at ophæve Sagen. Og til den Ende, nu i Retten anbyder Pengene 220 rd., samt for 9 Aars Vilkor Aarlig 3 ½ Rd., er 31 rd: 3 mrk:, saa og for Skjødet Beskostning til Ole Halvorsen \af sidstmeldte betalt/ 4 rd., i alt 255 rd: 3 mrk: og herved levere en Pakke Banco sedler, som han opfordrer Asb: B: at imodtage og lade sig til tælle, til bem:te Summa.

Sr: Husebye for Asbjørn Bergessen svarede: At de anbudne Penge kan være gode nok, men Lars Ewensen har selv foraarsaget at han Asb: Bergessen, er bleven indviklet i h/an/ds Jordeparts Kjøb, og har maattet give en langt større Summa foruden Vilkoet, end ham nu ved Sam/m/e, erbydes. Meener altsaa det \manglende/ lægges til, saa at \A:/ Bergesen erholder de for Jordepartens udgivne 308 rd., samt 9 Aars Vilkor, saa vilde han lade sin billige Paastand om h/an/ds paa Jordeparten anvendte beviislige Forbedring falde, og derom Æskede han Citantens Svar for det første.

Citanten med Curator kunde ikke nu for Tiden indlade sig paa dette Forlangende, men begjærde Pengene modtagen, og Eeden aflagt, samt Dom i Sagen, og derved Jorden, Odelsmanden tildømt, samt Omkostninger erstattet skadesløs. Citanten siden Pengene ikke bleve modtagne, nødsagedes at tage dem til sig, men er villig dem at udtelle under Sagen hvilket Øjeblik, Indstevnte dem vil modtage.

For Indstevnte Asbjørn Berjessen \gl: 42 Aar, Sr: Husebye sagde:/ At der er ingen Billighed, ej heller Lovlighed, i Odels Citantens og Curators Handlemaade, saa glimrende som det nu bevirkede endogsaa synes: Han var derfor nødsaget, nu at producere den forhen anmeldte Contra Stevning, med sine!! Forkyndelses Paategning!!, som h/an/d begjærde læst og her indtaget. Sam/m/e blev oplæst og lyder saaledes.

Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Erich Henrichsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, denne Contra Stevning lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, som alle mødte. og tillige med mundtl: Varsel indstevnet Anders Andersen Tejgen Huusmand under Ousvig, Ole Larsen Lejl: p: Wee, og Peder Bjørnsen \S:E: p:/ Wee og Østen Gabrielsen S:E: p: Bjørgen. Disse alle mødte.

Contra Citanten end videre fremstillede ustevnte Vidner Siur Johansen S:E: p: Wettestøe, Peder Jonsen Mæland Lejl:, Siur Larsen Eechenæs S:E:, Mons Knudsen Huusmand under Fjøsne, Tørres Hansen Aarvigen Huusmand under Wee. Contra Incamination bet: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:

\Hoved Citanten tilstod lovlig Varsel./

Alle stevnte og bem:te ustevnte Vidner bleve paaraabte, mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, med videre som forbemeldt samt paalagt sig ej fra Retten at absentere førend de deres Forklaring have beEediget efter Loven. Derefter de bleve separerede.

Contra Citanten fremlagde skriftl: Qvæstioner saal:

Fremstod 1ste Contra og forhen

1794: 121

afhørte 1ste Hoved Citantens Vidne Niels Erichsen Wettestøe og paa fremlagte Spørsmåale svarede til 1ste Ja. 2de Ja, men Lars Evensen blev kun spurgt om han vilde løse Jorden igjen. 3de Lars Evensen svarede: Han løsde den ikke igjen, men hvad de Umyndige kunde gjøre, kunde han ikke svare til. 4de Det var 600 rd: for heele Udstoen, og Asbjørn Bergesen kostede selv Skjødet. 7de Derom erindrer Vidnet intet. 8de Om gjerdene kan intet forklare, ellers ere alle gjærder øde hver Vaar, og hver Vaar maae repareres og opsættes her og alle Steder. Agerne synes de Sam/m/e som før, veed ej om nogen Forbedring. Vejter til Vands afledning fra Agerne, har Asbjørn gjort, men kan ej viise dem, eller gjøre Forklaring om, men vel anvendt stærk Arbejde derpaa. Kan ej sige enten Gaarden er forbedret eller ej i Asb: B:s Tiid. 9de Vidnet veed ej, at Asb: B: har solgt nogen Huuse af Jorden, men Ole Halvorsen som er død, solgte en Lade som h/an/d havde faaet af Lars Evensen med Odels Parten; veed ej, endskjønt boer paa Naboe gaarden, at Asb: Bergesen har ladet noget Odels Parten tilhørende Huus forfalde. Stuen paa Lars Evensens Brug tog han selv fra, da h/an/d solgte til Ole Halvorsen \1785/, og er den Lars Evensen har fløttet hen paa sit Vilkors Plads at boe i, og ejer og boer i, og fulgte ikke med Jorden til Ole Halvorsen. 10de Nej, refererer sig til Svar paa 8de qv: Hoved Cit: tilspurgde Vidnet: 1. Hvorledes Asbjørn Bergesen har medhandlet Skoven? Sr: Husebye \herimod/ protesterede som noget der ikke ved Hoved Stevningen er paastevnt og paastod Eragtning. /: Betalt for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Retten eragtede: Da Spørsmålet er uden for Stevningen kand derpaa ej tillades Svar. 2det Om ved Pengenes Anbydelse 1793, Lars Ewensen ikke tilspurgde Asbjørn Bergesen, om h/an/d ikke var gaaet ind paa Ole Halvorsens Contract? Sr: Husebye bad at forinden Vidnets Svar til dette Spørsmål indhæntes, Retten vilde indhænte Lars Ewensens Declaration om han ikke saavel i Asbjørn Bergesens Ejendoms Tiid som i afdøde Ole Halvorsens har nydt det det Vilkor som Vilkors brevet af 12 Nov: 1785 ommelder. Rs: Jo. Vidnet svarede: Lars Evensen sagde som omspurgt, da de talte om den solgte Lade, og Asbjørn B: sagde: jeg gik i Ole Halv:s Sted, og i h/an/ds Kjøb, det første fulgte af det Sidste. Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 2det Contra og Sagens 3de Vidne Siur Johannessen Wettestøe gl: 32 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede: til 1ste Nej. 2det Den gang var tilstæde, da passerte som forrige Vidne har forklaret til 2de og 3de qv: 4de som forrige Vidne.

De 2 Vidner Peder Mæland og Siur Egenæs frafaldt Contra Citantens.

Fremstod 3de Contra og Sagens 4de Vidne Østen Gabrielsen S:E: p: Biørgen, gl: 41 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarde og svarede til 7de Derom veed intet. 8de Ja, Gjerdene her som alle Steder er nedfalden hver Vaar, og maae

opsættes og repareres hver Vaar, og det har Contra Citanten med gaardens gjerder gjort forsvarlig og med Fliid. Ager og Eng har Asbjørn Bergesen ryddet og forbedret \med videre/, som en Mand, som ikke mange her omkring er Liige til, som Vidnet kan paaviise, og tilligemed Niels Wettstøe, Peder og Ole Wee har besigtet for 2 Aar siden i Paasyn og Nærværelse af Lars Evensen og Asb: Bergesen, da nogle Steder har været Vejter før, og ikke alle Steder, og de nye Vejter tilstod Lars Ewensen var gjort siden h/an/d solgte Jorden, og gjort af Asbjørn Bergesen, deels Hoel Vejter, deels aabne Vejter, til at leede Vandet fra Agrene, saa at gaarden efter som Aarene falder, er i bedre Stand end før, og denne gaard mere med andre gaarde, behøver en saa god Hosbonde som den nu har. Lars Ewensen nu for Retten tilstod, det omvundne om Vejterne, men tilspurgde Vidnet om kand forklare, paa hvilken Part enten Odels Parten eller forhen H: C: gds:es Part, Vejterne er? Rd: Det kan Vidnet ikke forklare da alt er til Fælleds i eet \men Vejterne er over alt/. 9de Derom veed Vidnet intet at forklare, da ej har været boende i Etne længere end 8 Aar til Vaar 1795. 10de Nej kan ej gjøre Anviisning paa hver Part for sig, da ej veed at gjøre Forskjæl paa Lehnets eller Odels godsets Part, og forhen H: C: gds:es Part. Vidnet blev som forrige, men tillige til Paaviisning dimitteret.

Fremstod 4de Contra og Sagens 5te Vidne Ole Larsen Wee gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 7de qv: Gjerdene vare begge gange middelmaadige. 8de Om Gjerdene som 4de V: Om Forbedringen med Vejter som sam/m/e Vidne, og som sam/m/e Vidne har svart paa Hoved Cit:s qv: 9de som 1ste Vidne paa 9de Qvæstion. 10de som forrige Vidne. Forrige Vidne Østen Biørgen fremstod og paa Tilspørsel forklarede: At Steenen som var lagt i Hoel Vejtene, er tagen af Engen, og altsaa Engen derved røddet, som Vidnet nogle Steder har seet, da dermed arbejdede, men har ej seet det overalt. Dimitteret til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse som de forrige.

Fremstod 5te Contra og Sagens 6te Vidne Peder Bjørnsen Wee gl: 37 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 7de Nej kan ej mindes det.

1794: 121b

til 8de qv: Om gjærdene som 4de Vidne \Østen Biørgen/. Ager og Eng har Asbjørn Bergessen og forbedret, og gjort baade aabne Vejter og Hoel Vejter, m: v: som 4de V: paa Contra- og paa Lars Evensens qvæstioner, og er Steenen tagen af Bøen af Engen. Lars Ewensen tilstod at ingen Vejte var steensat paa Udstoens Bøe før de af Asbjørn Udstoen blev saaledes gjort. 9de Som 1ste Vidne paa 9de qv: 10de som 4de Vidne. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 6te Contra og Sagens 7de Vidne Mons Knudsen Fjøsne, gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 7de Qv: At veed ej hvad Stand gjerdene var i da Lars Evensen solgde, men da Ole Halv: solgde, vare de middelmaadige, og Skiftes gjærdet reent øde. 8de som 1ste Vidne om Gjerdene. Om Ager og Engs Forbedring med Vejter, som 4de Vidne paa begge Parters Qv: undtagen ej var med at besee Vejterne for 2 Aar siden. Og da Vidnet var med, at grave og sætte endeel af Vejtene, saa forklarede h/an/d, at ingen Vejter \af de Vidnet arbejdet/ vare steensatte, før Contra Citanten gjorde dem saaledes, og der havde vel været aabne Vejter forhen samme (somme) Steder, men vare igjengroede. 9de som 1ste Vidne paa 9de qv: med Tillæg, at Floren som hørde Odels parten til, fløttede Ole Halvorsen med de andre Huuse til det Sted de alle nu staaer fra forrige Thun, hvor begge Lars Ewensen og Ole Halvorsen boede hver paa sit, førend Lars Ewensen solgte til Ole Halv:, hvilken Flor Ole Halv: fløttede efter at h/an/d fik heele Jorden. 10de Vidnet kan paaviise de Steder og Vejter, hvor han selv har været med at arbejde, men veed ej at gjøre Forskjæl paa Odels godset, og forhen H: C: gds: Dimitteret som de Forrige.

Contra Citanten fremstillede forhen frafalden Vidne Peder Jonsen Mæland som Contra 7de og Sagens 8de Vidne, gl: 31 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og efter Contra Citantens Begjæring blev tilspurgt fra 7de til 10de qv: svarede til 7de som 7de Vidne, undtagen veed intet om Skiftes gjærdet. til 8de, som 4de Vidne om gjærdene og fløttet nogle af dem til bedre Beqvemmelighed. Om Ager og Eng samt Vejter som 4de V: paa begge Parters Spørsmåale undtagen ej var med for 2 Aar siden, da 4de og flere Vidner besaae Vejtene. til 9de Veed ej videre, end har hørt det saaledes som 1ste Vidne har forklaret. 10de Der er forbedret paa baade Odels godsets Part og den anden Part, men veed ej Forskjæl paa Parterne. Vidnet dimitteret som de forrige.

Videre Contra Citanten fremstillede forhen frafalden Vidne Siur Larsen Echenæs som 8de Contra og 9de Sagens Vidne, gl: 52 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og efter Contra Cit:s Begjæring tilspurgt 7de qv: dertil svarede: Første gang vare de somme Steder nogenlunde, og somme Steder slette. Men da Ole Halv: solgte til Asb: Bergesen vare de noget forbedrede. 8de som 4de Vidne Østen Bjørgen, og som 8de Sagens Vidne, med Forskjæl: At denne Vaar før gjærder skulde gjøres, var dette og 5te og 8de/ [og] 6te Vidne efter begge Parters Begjæring og Medfølge, paa Udstoen for at beseje gjærdene, da de vare som andre gjærder i Bøjgden, i almindelighed paa den Tiid. Siden har ej seet dem. Om Rydning og Forbedring med Vejter som 4de Vidne Østen Bjørgen og 7de Vidne til begge Parters qvæstioner /: Om Gjærdene denne Vaar fremstod 5te, 6te og 8de Vidne og forklarede som dette Vidne /: til 9de Laden kom fra Jorden i Ole Halvorsens Tiid viidere veed ej om Huusene. 10de som 8de Vidne. Dimitteret som de forrige.

Contra Citanten frafaldt Vidnet Tørres Aarvigen.

Fremstod som 9de Contra og Sagens 10de Vidne Anders Andersen Tejgden Huusmand under Ousvig, gl: 64 Aar, sidst til Alters Pintse d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 7de qv: Derom veed Vidnet intet. de øvrige forbigik Cont: Cit:, og begjærde ham tilspurgt: Om Veed Skjæl og Skifte imellem det gl: Lehnets gods og forhen H: C: gds:, og kan navngive, baade Bøeskiftet efter Compass Vindene, og Agrenes Navne? Rs: Vidnet har ej et 9 Aar H: C: gds: i denne Gaard, og solgte Sam/m/e til Ole Halvorsen 1767. I den Tiid var Slaatten skiftet, fra Søen til Bøe gjærdet, og fulgte med Bækken fra Gjærdet, need imod det Thun hvor Huusene stode før til begge Brugene, der gik Bækken fra Skiftet østen efter, og Skiftet var mere West, der Lehnets gods ejede østen for Skiftet, og H: C: gds: Westen for; bem:te Skifte gik Sør og Nord. Agrene havde begge Brugene paa hinandens Bøe, og nogle paa hver sin Bøe da havde Lehnets gods Agre paa sin egen Bøe: Oune, \Stor Ageren/, Smalhuus flek, og paa H: C: gds: Bøe var følgende gods Agre: Tøm/m/er Vej flekket, Bakke ageren, Ovenhougen. Men i Stor Ageren nyder de begge Vestre Skfte fra N: til S:, H: C: gds: der Vesten for, og Lehnets gods Østen for, der var Pæle til Skifte, og Vidnet kan paa Stedet viise Skiftene.

1794: 122

Begge Parter anhørte den/n/e Forklaring, og tilstod den gandske rigtig, dog erindrede, at endnu er en Ager paa H: C: gds: Bøe, Vidleik Ageren, og Lars Ewensen og Søn formeener den tilhører Odels godset, som Asbjørn Bergessen intet havde imod. Vidnet blev som de Forrige dimitteret.

Da Husebye da saaviit med Sagen var passeret, bad for Contra Citanten, at den tilstevnte Syn og Taxation paa den omstevnte Jorde partes Forbedring, maatte af Retten foretages og fuldføres, hvorefter h/an/d vilde befordre Sagens Endskaab fra sin Side.

Betalt for 9 Vidner af Contra Citanten 5 mrk: 8 s: og af Hoved Cit: for qvæstioner til 7 af dem 1 mrk: 4 s: i alt En Rd: tolv Skil:

Hoved Citanten protesterer imod den forlangte Besigtelse, da ingen Besigtelse er holdt, efter at h/an/ds Fader Lars Ewensen har solgt Jorden; Desaaarsag han holdt Besigtelse nu uden Nytte, og uden nogen Følge, da ingen Forbedring kan bestemmes, naar ej kan viides hvorledes Jorden da var, og dette er endnu meere urimelig henseende Huusene, da Huusene siden ere fløttede fra Tompten, hvor de stode og opbyggt paa en Anden Tompt, og de opbygte Huuse paa den Tompt de nu staaer, ere bygte for heele Bruget eller heele gaarden, saa begge Brugene deri maae tage Deel, nemlig i de af samme Slags som Lars Ewensen solgte med Jorden da h/an/d solgte den fra sig til Ole Halvorsen, neml: Lade, Flor og Smal huus. Derom paastod Eragtning.

Sr: Husebye svarede: At hvad Følge den tilstevnte Besigtelse skal have derom har nok Lars Ewensen talt alt for tidlig, og heller ikke vel overvejet hvad Fr: af 14 Janv: 1771 har til Grund eller Øjemeed ved Besigtelsen naar Jord sælges. Saadan Tilfælde treffer ikke ind under denne Sag, og mindre troede Comparenten at den forlangte Besigtelse kan nægtes, hvor den baade ved Stevning og Procedure er paastaaet, og altsaa protesterede han imod Rettens Fornægtelse, og vedblev sin forhen nedlagte Paastand. For Eragtning bet: 12 s:

Retten eragtede: Den begjærte Besigtelse bevilges \strax at foretages/, Derefter Hoved Sagen udsættes.

NB: Nye Act

Anno 1794 Torsdag Aften den 10de Juli blev efter Requisition af Asbjørn Bergesen SelvEjer paa Udstoen, i Contra Stevning i Rettelagt i Sag indstevnet af Ewen Larsen til sidstmeldte Odels Jord halve Udstoens Indløsning fra bem:te Asbjørn Bergesen samt videre Requisition af bem:te Asbjørn Bergessen under Sagen, efterskrevne Besigtelse foretagen over samme Odels Part i Udstoen, med de i Sagen opnævnte 8te eedsvorne, upartiske, Parterne ubeslægtede og ubesvoglede Laugrettesmænd

1. Svend Erichsen S:E: p: Fittie. 2. Haldor Haldorsen S:E: p: Øfrebøe. 3. Haldor Torbjørnsen S:E: p: Sande. 4. Sveinung Gundersen S:E: p: Tesdal. 5. Johannes Erichsen Lejl: p: Stene. 6. Osmund Halvorsen S:E: p: Ryg. 7. Tosten Pedersen S:E: p: Osvig. 8. Erich Henrichsen S:E: p: Schjeldal

For Asbjørn Bergessen Udstoen fremstod Proc: Lytkjens Fuldmægtig Sr: Husebye /: betalte Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: Tre mrk: og fire Skl: :/ og begjærde at den forehavende Taxation efter Contra Stevningen i Hoved Sagen, d: 11 Juni 1794 maatte bestemmes til Gaardens Ager og Eng samt de opryddede Vejter og Bøe gjærdet.

Retten med Laugrettet foretog sig Besigtelsen og Taxationen, efter Anviisning af begge Parter og Vidnerne, og blev da anviist og befandtes, det omstevnte Odels brug halve Udstoen vedk:de {1ste Vidne anviiste begge Parter} og Laugrettet af Dommeren paalagt samme saa retferdigt at taxere under deres aflagde Laugrettes Mands Eed, som de vil forsvare og bekjendt være, og blev da efterseet

1. Vejterne følgende anviist:

Imidlertid Natten paafaldt, saa Forretningen beroer til i Morgen.

Anden Dagen den 11te Juli continuerede denne Forretning

og af begge Parter eenstemmig anviist, og af Vidnerne Niels Wettestøe, Østen Nielsen, Ole Wee, Peder Wee, Mons Fjøsne, Peder Mæland, Siur Echenæs og Anders Tejgen paaviist, men ellers i/ alt Parterne \selv som/ om Paaviisningen vare eenige, og alt efterskrevne af Lars Ewensen tilstaaet, at være af Asb: Berges: gjort og da befunden:

1. Vejterne som meldt

Ageren Aunen

en Hoved Vejte oven om Ageren en Hoel Vejte fyldt med Steen, men ej Muld

paakjört

50 Favner

en Hoel Vejte igjennem Ageren, med Steen og Muld paakjört	15 Favner
Stor Ageren, Odelsgodsets Part	
en Hoved Vejte ny fyldt med Steen, men ej Muld paakjört, ere oven om Ageren, hvor før har været en aaben Vejte uden Steen	19 Favner
Smalhuus flekket	
en Hul Vejte igjennem Ageren med Steen i, og Muld paakjört	10 ½ Favner
Tømmer Vej Flekket	
en Hul Vejte igjennem Ageren, Steen, og Muld paakjört	12 Favner
Brekke Ageren og Ov(en?)hougen anmeldte begge Parter, ingen Vejter at være at paaviise. Vidleiks Ageren	
der en Hoved Vejte oven om Ageren, Hul Vejte fyldt med Steen, men ej Muld paakjört	19 Favner

Gjerderne blev efterseet, og paa denne Part fandtes ingen Steen gjerde, og de sædvanlige Brake gjerder, vare i nu i Aar ikke opgjorte, men var fra i Fjor endnu hjælpelige, men ej vist lovlige \nogle Steder ere de fløttet ligere i Linie/.

Endnu erindrer om Vejterne, at mange kunde ej sees Breden paa; ingen af dem kunde sees Dybden af, men Lars Evensen tilstod dem dybe omtret 1 ½ Alen. De som kunde sees

1794: 122b

Breden paa, var nogle 1 Alen, nogle meere, nogle mindre breede, men de bør i almindelighed være, og bruges 1 ½ Alen breede, og kan vel og disse saa være, men kunde nu ej sees.

Ager og Eng er i almindelighed her som andre Steder, og kan ej siges anderleedes forbedret, end hvad den, neml: Ageren (Agerne?) kan være her som andre Steder, bedre, naar Vandet bliver fraledet, som enhver Bonde bør gjøre paa sin Jord hver Aar, ligesaavel som gjædske den, og mulig den og ved bedre Pløjning, Gravning og Gjødning kan være bleven bedre, det den nu er bedre end før, og den er bedre end før, som Laugrettet skjønner, men har ej været nogen Tiid forhen tilkaldet den ved Forretning at bese; dog har Haldor Øfstebøe, Erich Schjeldal, Tosten Ousvig kjendt den sc: (dvs:) Ageren (Agerne?) før Lars Ewensen solgte. Dette alt i Sammenligning med andre gaarders Agre efter dette Aars Vejerlig.

Engene er ej med Vejter forbedret, og Hullerne stod aabne, ufyldte og ujevne, efter de deraf optagne Steene.

Hvad Jorden herved kan være bleven bedre, og gjeld højere Kjøb og Salg imellem Mand og Mand \som den eneste Maade muligt, hvorpaa at sætte Taxt/ Ansaae Laugrettet til Værdi og Summa 30 rd: skriver Trediver Rigsdaler; Men hvorviidt Samme eller Noget deslige, kand blive Asbjørn Bergessen at tildømme, siden han har forsømt, eller Ole Halvorsen før ham, den ved Fr: 14 Janv: 1771 befalede Besigtelse, da Lars Ewensen solgte Jordeparten. Derom forbeholdt Laugrettet sig sin Meening, ved endelig Dom. Saaledes \da Parterne ved Besigtelsen intet derved erindrede, er/ denne Forretning sluttet. S: Schiøtz

Anden Dagen den 11te Juli 1794 continuerede denne Odels Sag i begge Parter, Laugrettets og Vidnernes Nærværelse.

Sr: Husebye fremstod for Retten, og ihenseende til den afholdte \og Doms Acten annecterede samt/ af Retten for alle Parter og Vidner oplæste Taxations Forretning, og den paa Forbedringerne ansatte Værdi \sagde at den/ var Asbjørn Bergessen meget fornærmet, hvorom han forbeholdt det Fornødne til sin Tiid og Sted.

Begge Parter declarerede ej videre at have Vidnerne at tilspørge, eller af dem at forlange an eller paaviisning, men begjærde deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter fra Retten dimitteret; Thi blev alle Vidnerne fremkaldte og dem forelæst Besigtelsen af Protocollen, den de, som havde gjort Paaviisning vedblev, og alle aflagde Lovens Eed med

oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og de gjorde Anviisninger, gjort nøjagtig, alt som de veed, have seet og hørt, og at de vide intet, meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeles med begge Parters Consence bleve fra Retten dimitteret.

Hoved Citanten derefter fremstod, og paastod sig til Eeds \aflæggelse/ admitteret, at han løser Jorden, sig Even Larsen selv til Odel, samt Pengene modtaget Kjøbs Summa 220 rd., og for 9 Aars Vilkor 31 rd: 3 mrk., og hvad Forbedringen angaaer, da endskjønt Asbjørn Bergessen ikke kan blive berettiget til nogen Forbedrings Erstatning, da han eller h/an/ds Formand ikke har opfyldt Kongens Bud i Fr: af 14 Janv: 1771, at tage Besigtelse over Jorden m: v: da Lars Ewensen solgte den, og Asbjørn Bergesen ikke har gjort nogen egentl: Forbedring, og ikke andet, end hvad enhver Bonde bør gjøre Aarlig, neml: rødde Engen, og lede Vandet fra Agrene, og hvilket sidste, enhver fornuftig Bonde heldst gjør med Steen vejter, kun for at fri sig selv for det samme Arbejde igjen, som alt for hastig kunde ellers paakomme, og oftere maae hjælpes, hvor ej lægges Steen; Og gjerderne ere ej meere end vedligeholdte det og enhver Bonde er pligtig og nød til for at frede sin Bøe og Ager, og dertil ligesaa pligtig som at grave, pløje og gjedske sin Jord paa det bedste, og ikke skjødesløs eller med Dovenskab; viidere, endskjøndt Asbjørn Bergessen har mishandlet Skoven, hvorom Hoved Citanten forbeholdt sig Tiltale, i Fald h/an/ds nu agtende billige Tilbud ikke bliver antaget; saa dog vil Hoved Citanten viise den Billighed, herved at tilbyde Contra Citanten for den formentl: Forbedring 10 rd.; derefter Citanten med Fader og Curator paastod Dom, og sig derved sin Odels Jord tildømt, imod bem:te Penger, og videre Lars Ewensens Skdes Bekostning til Ole Halvorsen 4 rd:s, Erlæggelse, og Asbjørn Bergessen tilpligtet, at underskrive Skde til Odelsmanden, som Odelsmanden selv bekoster, samt at røddig gjøre og fraviige Odels Parten halve Udstoen til Vaar Fardag 1795, og sam/m/e til Odelsmanden overlevere, med halvparten i de nu paa Tompten for heele gaarden befindende følgende Huuse: Laden, Flor og Smal huus, som ere de Huuse Lars Ewensen solgte med Jorden til Ole Halvorsen den 12 Nov: 1785. thi Stuen viiser nu i Rettelæggende Vilkors Contract af 12 Nov: 1785 oplæst saal: ikke fulgte med Jorden, altsaa ej heller nogen Tiid nu er paastaaet. Endelig paastod sig denne Sags Omkostninger erstattet, med 36 rd.; og i øvrigt sig frifunden for Contra Citantens Tiltale. Saaledes paastod Dom.

For Contra Citanten Sr: Husebye svarede hertil: At hvad den anbudne Eed angaaer, saa troede han, det er sam/m/e Beskaffenhed med den, som alle de andre Parties Eeder, Loven omtaler, og bestemmer denne neml: At ingen Part kan paanødes den Andens Eed forinden det ved Dom er afgjort, at Eeden skal aflægges. Ikke troede hand, at Ewen Larsen her bliver kjendt Odels Løsnings Berettiget, men skulde det endelig træffe ind, faaer Asbjørn Bergessen for det første skikke sig i Tiden, skjønt imod Eedens Antagelse førend Dom gangen er, protesterede Comparenten aldeles. For det øvrige refererede h/an/d sig til Asbjørn Bergessens i gaar gjorte Anbud; Og da samme ikke af Hoved Citanten er bleven antagen, saa anviiste han in

1794: 123

Originali det af Ole Halvorsen til Contra Citanten udstødde Skjøde af 2 Maj 1788, og udbad sig Sam/m/e med Rettens Paategning tilbageleveret, naar det er confereret med den af Ewen Larsen fremlagde gjenpart af sam/m/e. Skjødet blev confereret med før i Rettelagte Gjenpart Udskrift deraf, af Pantebogen, og dermed conform. samt paategnet som anviist, Comparenten tilbageleveret. Med de atter anbudne Penge kunde Asbjørn Bergessen for Tiiden ikke befatte sig, men troede, at Hoved Citanten og Curator, kunde i Følge Loven for samme staae til Ansvar, og levere dem om de paafordres. Asbjørn Bergessen har udladt sin Misfornøjelse over den ringe Værdi som af Laugrettet er sat paa h/an/ds paa den omtvistede gaardepart

gjorte Forbedringer og Oprydninger, deraf kand Lars Ewensen og Søn uddrage sig Svar paa hans anbudne 10 rd: Endelig og til Slutning producerede Comparenten skriftl: Indlæg af Dags Dato, hvortil h/an/d sig refererede, og ærbødigst indlod Sagen Dom. Indlægget blev oplæst og lyder saaledes.

Hoved Citanten benægtede og modsagde alt af Sr: Husebye fremførte, og refererede sig til Vidnernes Forklaring om de med Jorden fulgte Huuse, samt Contra Citantens Tilstaaelse derom ved Pengenes første Anbydelse, og efter sin gjorte Irettesættelse paastod Dom.

Sr: Husebye replicerede, at ved Pengenes Anbydelse har Asbjørn Bergessen ikke vedtaget at tilbage erstatte fleere Huuse, end han med gaarden havde erholdt, og ikke anden Contract har han forstaaet eller meent, ej heller af Vidnerne omforklaret anden Contract end den af Ole Halvorsen indgangne Contract om at skaffe Lars Ewensen Aarl: Leve Kaar, hvilket h/an/d selv har tilstaaet rigtig at have erholdt, hvorfor hverken han eller Sønnen, i saa Fald har noget at kræve, hvorfor Comparenten vedblev sit Forrige.

Dommeren kunde ikke nægte Hoved Citanten \da Retten(?) ham lo....er berettiget, som ingen Lov bydes er beviist/ den anbudne Eed nu at imodtage, da Samme ikkun er angaaende een Post, og det endda en BiPost i Sagen, og ellers anderledes befalet i Lovens \p: 764 a: 7/ med andre Eeder som gjør Ende paa \heele/ Sagen, neml: Sigtelses- eller Benægtelses Eeder, som de(n?) Fr: 5 Nov: 1723 omtaler: Denne Eed i Odels Sager ere og eer af de nødvendige Beviiser i Odels Sager, ligesaa nødvendig som de fleere andre adskillige Beviiser i disse Sager, og ikke enten Sigtelses eller Benægtelses Eed; Og bør forega(ae?) Dommen som ellers kunne ansees iblandt de uendelige: hvilket ikke kan appliceres paa de Sager hvor Sigtelses- eller Benægtelses Eed har Sted, og gjør Ende paa heele Sagen, da ingen Anden Endskaab i slige Sager er mulig, og ved saadanne Eeder vindes eller tabes heele Sagen, hvilket ikke har Sted her, hvor egentlig dømmes efter Beviiser, om Odels Prætendenten er Løsnings berettiget eller ikke, og ikke efter Eeden. Paa Sam/m/es aflæggelse nu at opholde Hoved Citanten, var kun at føre ham i unødvendige Bekostninger og Ophold; Thi blev Ewen Larsen forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade og efter Lovens Forskrift, at vogte sig for MeenEed, hvorpaa han corporlig for Retten med oprakte Fingre efter Loven aflagde sin Eed: At han vil købe og løse denne sin Odels Jord sig selv til Odel og Ejendom, at eje og bruge, og ikke til nogen Anden. Saa sandt hjælpe sig Gud og hans hellige Ord.

Sr: Husebye for Asbjørn Bergessen reserverede h/an/ds Ret og lovlig PaaAnke, saavel imod Rettens aflagte Kjendelse som det videre nu passerte, og vedblev at paatrænge Dom efter sin udførte skritl: og mundtl: Procedure.

Hoved Citanten paastod Dom.

For Eragtning bet: af Comparenten 12 skl: skr: Tolv Skl:

Da begge Parter nu have indladt Sagen til Dom, saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger:

Dom/m/eren for 3 Dages Forretning	6 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Diæt penge som 2 Miil fra sit Hjem deraf for 1 Miil 1 mrk: Tour og Retour	bet:
	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Lænsmanden for h/an/ds Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrets Mændene at fremstille, for 3 Dage á 3 mrk:

1 rd: - 3 mrk: - 0 s: bet:

Laugrettet Mændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage hver dagl: 24 s., deraf een over en Miil fra sit Hjem dagl: 2 mrk:

6 rd: - 1 mrk: - 8 s: bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet, beløber

14 rd: - 0 mrk: - 8 s:

skriver Fjorten Rigsdaler og aatte Skl: som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit, og hvorforuden Acternes Udstedelse betales af hver som sam/m/e forlanger. Derefter blev Sagen

til Doms optagen til i Morgen, da Dagen for meget er forløben til, den i Dag at kan blive afsagt.

Tredie Dagen den 12te Juli 1794 continuerede Sagen i Parternes Nærværelse da først Dommeren med Laugrettet og Meddoms Mændene igjennemgik og overvejede Sagen, hvorudi derefter af den gandske Rett blev afsagt følgende

Dom

Af de i Rettelagte Skjøder, og førte Vidner om Hoved Citantens Odels Æt, er det tydeligt, at Hoved Citanten Ewen Larsen, er efter Loven, og Fr: 14 Janv: 1771 § 1. 2., Odels og Løsnings berettiget, til den af h/an/ds Fader Lars Ewensen den 12 Nov: 1785 solgte, og nu af Asbjørn Bergessen efter Skjøde af 2 Maj 1788, ejende og paaboende halve Part i Udstoen No: 65 Sundhorlehns SelvEjer Gods, Landskyld 2 pd: Smør, og det efter allegerede Forordnings 7de §. og Lovens pag: 763. a: 5. for Løsnings Summa, den samme som Odels Prætendentens Fader har solgt Jordeparten for, ved Skjøde 12 Nov: 1785 220 rd:, og Erstatning for 9 Aars Vilkor efter samme Skjøde, og senere Skjøde af 2 Maj 1788, til Vaar 1795, Aarl: 3 ½ Rd: er 31 rd: 3 mrk:, samt Lars Ewensens sin Tiid til Ole Halvorsen udgivne forbem:te Skjødes

1794: 123b

Bekostning 4 rd: I alt 255 rd: 3 mrk: Og hvortil han ingenlunde har tabt sin Odels Ret, ved at ey for \eller af/ ham er lyst Penge Mangel, da Fr: 14 Janv: 1771 § 5. tydelig viiser, denne Formalitet ey behøves, naar ikke er skeet Lovbydelse, og dette Sidste er ikke beviist, i denne Sag at være skeet. Og med hvilken Jordepart Asbjørn Bergessen bør overlevere Hoved Citanten, halve Parten i de nu paa Udstoen Asbjørn Bergessen tilhørende, for heele Gaarden i alt af Landskyld 4 Pund S: befindende, de slags Huuse, som deels af Asbjørn Bergessen er tilstaaet, deels ved mange Vidner beviist, at være fulgt Jorden, da Lars Ewensen solgte den, nemlig: Lade, Flor og Smal Huus, og det uden at komme i Betragtning, hvad de \To sidstmelte/ kan mulig være bedre eller ringere, da ikke derover i Følge Fr: 14 Janv: 1771 § 8. er sin Tiid, da Lars Ewensen, Odels Prætendentens Fader, havde solgt Jordeparten fra Sig, er tagen Besigtelse og de siden ere fløttede til en anden Tompt, og ligesaa lidet bør Odels Prætendenten miste Laden, som den mellemværende Ejer har solgt fra Jorden. Men hvilken Odels Jordepart Asbjørn Bergessen ikke kan tilpligtes at fraviige før Vaar 1795, da han ey er udsagt før til den Tiid at røddig gjøre Gaarden, og altsaa alt for overiilende, er stevnet den at fraviige Vaar 1794. Betreffende den af Asbjørn Bergessen ved Contra Stevning, og siden, efter Syn og Besigtelse under denne Sag, paastaaede Erstatning for Forbedringer paa Jorden, da vilde Contra Citanten bleven ubeføjet, Samme at kunne vente, formedelst ikke forhen, da Jorden var solgt fra Odels Æten!! (Ætten), er tagen Besigtelse derover, efter allegerede Forordnings 8 §, naar ikke disse nu af Lars Ewensen var meere tilstaaet, end med Vidner, skjønt temmelig tydelig beviist, og dersom ikke Hoved Citanten havde selv derom gjort Erstatnings Tilbud; Men siden Denne derpaa har indladt sig, og ej ved Besigtelsen modsagt Erstatning, kan Asbjørn Bergessen ogsaa derfor være at tilstaae efter Taxationen under denne Sag 30 rd:, som tillagt ovenmeldte Summa, gjør 285 rd: 3 mrk: Henseende denne Sags Omkostninger, da har vel Hoved Citanten overiilet Contra Citanten med Process førend rette Tiid, som sees af den Forskjæl, der er \imellem/ Udsigelsen og Stevningen, ang:de Fløtte Tiden, men det er dog ikke af Proceduren sandsynlig, om det endog kunne blevet muligt, at Hoved Citanten, naar \endog/ ordentligere af ham havde været omgaaet, havde erholdt sin Jord uden Process. Derimod paa den anden Side, er det kun et hændeligt Tilfælde i Hoved Citantens Procedure, der gjør, at det efter Sagens Udfald kan synes, at Contra Citanten kunne være beføjet til Contra Søgemaal, der for det øvrige, var ubeføjet og deels ulovgrundet; Thi kjendes og dømmes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret og herved afsiges: At Asbjørn

Bergessen bør efter Lovens 5 B: 3 C: 5 og 13 a:, samt Fr: 14 Janv: 1771 § 7. imod Betaling af forbem:te i alt 285 rd: 3 mrk: skr: To Hundrede Fem og Firesindstve Rigsdaler og Tree Mark, underskrive og forsegle udstæde, et af Ewen Larsen paa forbemelte, sin Ewen Larsens Odels Jord To Pund Smørs Landskyld i gaarden Udstoen i Etne Skibrede, Sundhorlehns SelvEjer Gods No: 65. bekostet Skjøde fra Asbjørn Bergessen til Sig, og det inden 1ste Martii 1795, under Mulct af En Mark Danske til Etne Præstegjælds Skole Kasse, og under Nam, Adfærd og Executions Tvang \derfor/ efter Loven, for hver Dags paaklagende Ophold, over bemelte Tiid, efter at denne Dom betimelig forud er lovlig forkyndet, og Pengene, samt det ny expederte Skjøde er Anbuden, til, og kort førend samme Tiid, de første til Modtagelse, og det sidste til Underskrift og Forsegling. Fra hvilken Tiid Jorden herved tildømmes Odels Citanten Ewen Larsen til Odel, og som sin egen Ejendom efter aflagte Eed, at bestyre, disponere over, og benytte sig af, tilligemed halve deelen i de paa Jorden nu befindende: Lade, Flor og Smal Huus, som Asbjørn Bergessen bør for ham at røddig gjøre, og Ham

1794: 124

overlevere, og tilligemed dette Jorde og Gaardebrug fraviige, til rette Lovens Vaar Fardag 1795, under Udkastelse efter Loven. Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider, {og} \3/Parterne \1/I \2/øvrigt frifindes for hinandens Tiltale. S: Schiøtz
Udstædt til Ctr: Cit: og Hoved Cit:

Extra Ret over dødfundne Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard

Anno 1794. den 17de Julii Morgen tidlig, har jeg, tilligemed efterskrevne 8te af Fogden V: og Velv: Hr: U: W: Koren opnevnte eedsvorne, upartiske og ubeslægtede Laugrettesmænd navnligen:

1. Trond Johannessen S:E: p: Øv: Døsseland. 2. Johannes Svendsen S:E: p: Øvre Døsseland. 3. Torger Knudsen S:E: p: Møchlebust. 4. Johannes Olssen S:E: p: Møchlebust. 5. Gert Harraldsen S:E: Sammested. 6. Ole Hansen S:E: p: Kjærland. 7. Jon Gjertsen S:E: Sam/m/ested. 8. Søren Poulsen S:E: Sammested.

indfunden mig, sat og holden en Extra-Rett med bemelte Laugrettesmænd paa g: Møchlebust øde Gaard No: 31. Sundh: Selveier Gods i Sundh: Sorenskr: og Qvindherrets Skibreed, i Anledning af den paa bemelte g: Møchlebust øde Gaard forhen boende og udi Søen i Storsund i Qvindherret den 15de Julii sidst Eftermiddag omtrent 300 Favner fra Land dødfundne næsegruus flydende liggende Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard, for om hans Dødsmaade og denne ulykkelige Tildragelse at holde en lovlig Undersøgning til viidere Efterretning i henseende til Hans Begravelse og Efterladenskab. I Retten var nærværende paa Velædle og Velviise Hr: Foged Korens Vegne Skibreedets Lænsmand Abel Iversen Helviigen som begjærde: At samtlige Gaarden Møchlebust øde Gaards Opsiddere og hvem viidere Derom kunde være vidende, maatte som Vidner fremkaldes, stædes til Forhør og under Lovens Eed gjøre Deres Forklaring om hvad De kan opgive og forklare til Oplysning om forbemelte Tildragelse;

hvorefter fremstod for Retten den Afdødes Enke Brithe Johannes Dr: /: da ingen anden Eftermaalsmand er :/ som forklarede og androg: At Hun ej haver mindste Mistanke om, at bemelte hendes Mand Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard af nogen Anden enten er ombragt eller tilføyet noget Voldsomt, kan ej heller sige, saaviit Hun kunde forstaae eller mærke, at den Bortkomne førend dette skeede har været tungsindig eller melancholsk, men anmelte: At Han nemlig den Afdøde var mistænkt for, at Han skulle have stjålet fra sin Søster Guro Gunders Dr: til Værdie omtrent 18 rd:r for 10 Uger siden, og i den Anledning kom Skibreedets Lænsmand i den Afdødes Huus Løverdag den 14de Junii sidst, da og var

nærværende ovenmelte Guro Gunders Dr:s Formynder Helje Jonsen Myre Rosendals Baronies Gods, for at tale med bemelte Afdøde og undersøge Beskaffenheden med det Tyverie Han var mistænkt for, som og af den Afdøde paa en Slags Maade men ej vidnesfast blev tilstaaet, og ved det \De/ saaledes taledede, gik den Afdøde Peter Gundersen ud, da Helje Jonsen Myre gik ud for at see hvor Han gik hen og saae Helje Jonsen Myre da den Afdøde gik bort efter Marken, ligesom han vilde gaae ned til Stranden, men havde ej hverken Fiskereedskab eller Andet som til nogen Rejse i Haanden, havde ej heller noget Ærende som Han enten sagde eller nogen vidste, saa ingen af Dem tænkte paa noget Ondt, hvorpaa Helje Jonsen Myre gik ind i Stuen igjen, og snakkede om et og andet, og tænkte, at den Afdøde skulde kommet igjen, hvorfor De ej gjorde sig nogen Tanke om at lede efter Ham. derefter Lænsmanden biede til om Eftermiddagen Kl: omtrent 5 sl: og da den Afdøde Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard, ej den Tiid var Hjemkommen, rejste baade Lænsmanden og Helje Jonsen Myre /: som nu er ej hjemme, men bortrejst :/ hver til sit Hjem. Tiirsdagen den 17de Junii var den Afdøde ej endnu kommen, hvorfor Hun nemlig den Afdødes Huustrue Brithe Johannes Dr: bad Brynnild Olsen Møchlebust øde Gaard og Johannes Nielssen Huusmand under Møchlebust øde Gaard /: denne sidst nu paa Rejse, langt fraværende :/ rejse ud paa Søen for at lede efter den Afdøde, som og skeede, og søgte De da baade omkring Marken og paa Søen fra om Morgenens Klokken 8. til om Eftermiddagen Kl: 5 slet omtrent, men da De ej fant Ham, sluttede De; at Han var bortrømt af Frygt for Straf for den af Ham begaaede Misgjerning hvorfor Hun nemlig hans Hustrue gav sig i Roelighed og tænkte ej paa noget indtil Tiirsdag Eftermiddag den 15de Julii sidst, da Peder Jenssen Huusmand under Gaarden Berje kom til Hende og sagde: At Thomas Olsen Huusmand paa Børstøe under Berje og Rikkard Ricardsen Eeg Rosendals Baronies Gods havde fundet et dødt Menneske, som var optrækket paa Gaarden Berjes Bøe; hvilket var saa deels af Fisk og deels af Søen fortæret i Ansigtet, at De ej deraf kunde kjende hvem det var, men af Klæderne og Menneskets Størrelse og Status troede De det var Peter Gunderssen Møchlebust øde Gaard og da De fortalte hvad Klæder bemelte døde Menneske havde paa sig, sagde Hun, at det var hendes Mand Peter Gundersen. Bemelte den Afdødes Enke havde ej viidere at andrage, men fremlagde til Slutning Sognepræsten til Qvindherrets Præstegjæld Velædle og Velærværdige Hr: Niels Hertzbergs Attest af Dags Dato saalydende:

Hvornæst blev fremkaldet for Retten som Vidner, alle som herom noget kan være vidende, som efter nøyeste Efterspørgsel ere følgende nemlig: 1. Brynnild Olsen Lejlænding paa Møchlebust øde Gaard. 2. Lars Pedersen Lejl: paa Møchlebust Rosendals Baronies Gods. 3. Berje Larssen tjener paa Møchlebust hos Lars Pedersen. 4. Jens Johannessen Lejlænding paa Møchlebust Rosendals Baronies Gods. 5. Thomas Olsen Huusmand paa Børstøe under Berje. 6. Ricard Ricardsen den yngre Lejlænding paa Eeg Rosendals Baronies Gods. 7. Peder Jenssen Huusmand paa Lien under Berje. For Disse blev Eedens Forklaring af Lovbogen oplæst, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa De blev separerede og fremstod som

1ste Vidne Brynnild Olsen Lejlænding paa Møchlebust øde Gaard, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At afvigte Løverdag den 14de Junii, stod Vidnet og bordklædte sit Huus, da den Afdøde Peter Gunderssen kom gaaende af sin Lade og gik til sit Huus, men saae ej enten Han gik ind eller ej, taledede da ej heller med ham, og da var ganske frisk saaviit Vidnet kunde see, siden har Vidnet ej seet den Afdøde, men har hørt, at han skulle være rømt, af Aarsag at Han var mistænkt for at Han skulle stjålet fra sin Søster Guro Gunders Dr:, men veed ej hvormeget, og da Lænsmanden i Skibreedet den 14de Junii var i den Afdødes Huus for at tale med Ham desangaaende, skulle være gaaet bort, og har ej hørt noget om Han siden mindre end Han skulde være bortrømt, førend Tiirsdag den 15de Julii sidst, da Johannes Nielssen Huusmand under Møchlebust hans Huustrue Synneve Jens Dr: kom gaaende forbi Vidnets Huus, og da Hun saae Vidnet sagde Hun, at ville tale med Vidnet,

hvorpaa Vidnet gik til hende, og da sagde Hun, at der var fundet et dødt Menneske, som var optrækket paa Gaarden Berjes Bøe der nede ved Stranden, som De meente var den afdøde Peter Gunderssen, men vidste det ej vist, hvorpaa Vidnet gik Hen til den afdøde Peter Gunderssens Huustrue Brithe Johannes Dr., og sagde hvad ovenmelte Synneve Jens Dr. havde fortalt, derpaa bemelte Brithe Johannes Dr. gik til Johannes Olsen Møchlebust og Ole Harraldsen Møchlebust og bad, at De ville rejse hvor det døde Menneste laae, og sagde Dem hvad Klæder den Afdøde havde, da Han gik bort af sit Huus, hvorpaa Vidnet, tilligemed bemelte Johannes Olsen og Ole Harraldsen Møchlebust /: hvilke 2de nu vare fraværende :/ rejsde derhen hvor den Afdøde laae som var paa G: Berjes Grund tet ved Stranden og der fra kommen sagde De at den Dødes Ansigt og Hænder, var ganske fortæret af Søen, saa De ej kunde see af Ansigtet hvem det var, men af Klæderne og Menneskets Skabning og Størrelse saae De tydelig, at det var Peter Gunderssen Møchlebust øde Gaard, men rørde ej ved Ham. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, med Tillæg: ej selv at have, eller af nogen har hørt mindste Mistanke, at Han af Andre skulde være ombragt, men tænker, at Han som i et Slags Raserie af Frygt for Straf for den Ham paasagde Misgjerning, og som et Menneske der intet godt Rygte havde har ombragt sig selv. Vidnet deklarerede ej at vide meere; thi blev det dimitteret.

Fremstod som 2det Vidne Lars Pedersen Lejlænding paa Møchlebust Rosend: Baronies Gds:, som aflagde Eed med oprakte Fingre og forklarede: At Løverdag Formiddag den 14de Junii, saae Vidnet den afdøde Peter Gunderssen komme fra sit Huus og gik til Laden, men taled ej med Ham, og kunde ej see, at ham fattedes noget, men havde hørt at Lænsmanden og nogle Andre var i hans Huus af Aarsag som ovenmelt. Samme Dag Eftermiddag kom Lænsmanden i Vidnets Huus, og da kom paa Snak om Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard, da Lænsmanden sagde, at han var bortgaaet, men vidste ej hvor hen. Nogle Dage derefter hørte Vidnet at der var søgt efter den afdøde Peter Gundersen, men var ej funden, har og hørt og selv tænkt, at Han var borttrømt af en Ham pludselig Frygt for Straf for mistænkte Tyverie, indtil Tiirsdays Eftermiddag den 15de Julii, da Vidnet var i Arbejde hos Niels Olsen Schorpen, sagde bemelte Niels Olsen, at der var fundet et dødt Menneske som de meente var Peter Gunderssen Møchlebust øde Gaard, men vidste ej hverken hvem det var fundet af eller til visse hvem det {...} døde Menneske var, dog havde hørt, at de meente det var Peter Gunderssen. Vidnet har ej seet den Afdøde siden Han blev funden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som Det vedblev, med Tillæg: ej selv at have eller af Andre har hørt nogen Mistanke

1794: 124b

om at Han af Andre skulle være ombragt, men Derom forklarede som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstod 3die Vidne Berje Larssen tjener paa Møchlebust hos Lars Pedersen 2det Vidne som aflagde Eed efter Loven med oprakte Fingre og forklarede: At har ej seet den Afdøde siden Løverdag den 14de Junii sidst Formiddag, da Vidnet og 1ste Vidne Brynnild Olsen stod og arbejdede paa 1ste Vidnes Huus, da kom den Afdøde Peter Gundersen af sin Lade og gik til sit Huus, men Vidnet taled ej med Ham, har ej heller hørt, at Han nemlig den Afdøde har nogen Tiid været tungsindig eller melancholsk. I øvrigt forklarede Ord til andet om Leve og Dødsmaade og viidere som andet Vidnet, vidste ej viidere at forklare. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Jens Johannessen Lejl: paa Møchlebust Rosend: Baronies Gds: som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At har ej seet den Afdøde Peter Gunderssen siden for omtrent 6 Uger siden, da Vidnet vilde gaae ned til Søen for at fiske, traf Vidnet den Afdøde Peter Gunderssen tet ved sine Huuse, og hilsede Vidnet Ham, men taled ej viidere, og da kunde Vidnet ej see, at noget fattedes den Afdøde har siden hørt af Andre, at Peter Gunderssen skulde være gaaet bort, uden at sige Nogen hvor Han vilde gaae, har og

hørt, at der har været søgt efter Ham, men forgjæves. Tiirsdag Aften \den/ 15de Julii stod Vidnet i Smiiden og arbejdede, da kom 1ste Vidne Brynnild Olsen til Vidnet og sagde: At den Dag Eftermiddag blev af 5te og 6te Vidner Thomas Olsen og Rikard Rikardsen fundet et dødt Menneske som laae paa Gaarden Berjes Grund tet i Stranden, hvilket De meente var Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard, men vidste det ej vist. Veed ej, eller har hørt, at den Afdøde nogen Tiid har været melancholsk eller tungsindig, har ej heller seet den Døde siden Han blev funden. Om Dødsmaade og viidere, forklarede som 3die og 4de Vidne. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som Det vedblev deklarerende ej at vide meere. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Thomas Olsen Huusmand paa Børstøe under Berje, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At kjendte ej noget til den Afdøde, viidere end havde for lang Tiid siden seet Ham nogle Gange, dels ved Kirken og dels andre Steder, men har ej hørt at Han nogen Tiid har været enten melancholsk eller tungsindig, men mindre om Hans Levnet og Maaden hvorledes Han gik fra sit Huus, foklarede som 2det Vidne: Viidere forklarede: At Tiirsdag Middag den 15de Julii, kom Vidnet tilligemed 6te Vidne Rikard Rikardsen den yngre roende og havde været et Ærende hos 6te Vidnes Fader Rikard Rikardsen Møchlebust den ældre, og da De kom paa Storsund midt for G: Berje, saae De noget flød paa Søen, hvorpaa De resolverede at rejse Hen for at see hvad det var som flød paa Søen, og da De kom til det, saae De det var et Menneske som flød næsegruus paa Dybet omtrent Midt Sunds eller 300 Favne fra Land men kjendte ej hvem det var, hvorpaa Vidnet og 6te Vidne rejsde til 7de Vidne Peder Jenssen, og spurgde om Han vidste noget Menneske som var bleven borte noget nylig? hvortil 7de Vidne svarede: Nej, men De fik dog bjerge Det hvem det var, hvorpaa 7de Vidne, gik med Vidnet og 6te Vidne i Baad, og rejsde til det døde Menneske som flød paa Søen, og 7de Vidne tog den Afdøde i Axelen medens de Andre roede, og fløddede det til Land paa Gaarden Berjes Bøe $\frac{1}{4}$ Miil fra Møchlebust øde Gaard, og da De havde faaet det op i Stranden, saae De paa Klæderne at det var Peter Gundersen Møchlebust øde Gaard, men kunde ej kjende ham paa Ansigtet, da det var saa meget fortæret af Søen, at der var ingen Skikkelse paa Samme, derefter rejsde Vidnet Hjem, men 7de Vidne rejsde til Johannes Nielssen Huusmand under Møchlebust Rosend: Baronies Gods, for at sige det Passerte, at derom burde gøres Indberetning til Øvrigheden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som Det vedblev, deklarerende ej at vide meere, og som de forrige Vidner dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Rikard Rikardsen den yngre Lejl: paa Eeg Rosend: Baronies Gods, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som 5te Vidne. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som Han vedblev, deklarerende ej at vide meere, og blev derefter som de Forrige dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Peder Jenssen Huusmand paa Lien under Gaarden Berje, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At Tiirsdag Eftermiddag den 15de Julii, kom 5te og 6te Vidne Thomas Olsen og Rikard Rikardsen den yngre til Vidnet, og da passerede i et og alt som 5te Vidne har forklaret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, deklarerende ej at vide meere, og blev derefter som de Forrige dimitteret.

Fleere Vidner kunde ej opspørges.

Retten med Laugrettet forføjede sig til bemelte Sted i Stranden ved Gaarden Berjes Bøe, hvor den Afdøde endnu var liggende et lidet Støkke optrækket fra Stranden, og blev af Retten og Laugrettet, efterseet, afklædet og paa det nøyeste besigtiget, og befandtes hans Ansigt og Hænder aldeles af Søen fortæret, saa der var ingen Menneskelig Skikkelse enten paa Ansigtet eller Hænderne, men paa Kroppen befandtes ikke mindste Tegn til voldsom Medfart enten af sig selv eller Andre tilbragt, Hovedet var aldeles forknuset, som sluttelig var foraarsaget af den lange Tiid den Afdøde havde tumlet om i Søen og stødt an imod Steene paa Grunden; og af alt sluttes, at Han har ombragt sig selv med Villie.

Da ingen noget viidere ved Forretningen havde at erindre; Saa blev af den ganske Rett saaledes dømt og

Afsagt

Af den Afdødes Enkes Andragende, Sognepræstens Attest og de førte Vidners Forklaring, gives ikke mindste Mistanke at Peter Gunderssen Møchlebust øde Gaard af Andre skulde være ombragt, men desto større sandsynlig Vished at han haver ombragt sig selv; hvilket da Han ej været melancholsk eller tungsindig, men snarere levet forargelig, maae være skeet, som i et Slags Raserie, af en Ham pludselig overkommen Frygt for Straf, for den af Ham ommelte formodentlig begangne Misgjerning af Tyverie; Thi kjendes og dømmes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret og herved afsiges: At Peter Gunderssen Møchlebust øde Gaards Liig, maae nyde Kristen Jord, og paa Qvindherrets Kirkegaard begrades, som Hans Enke strax haver at besørge, dog uden Cermonie, Sang, Klokkers Ringning, eller Jords Paakastelse af Præsten; Og hans Arvinger bør nyde Hans efterladte Ejendeele, uden \nogen/ Prætention derpaa, paa Hans Majestæts Kasses Vegne til Hovedlods Forbrydelse, som hvorfor Samme herved frifindes. Denne Forretnings Bekostning reserveres efter Reglementet og Boets Befindende, og udreedes naar paafordres i lovlig Tiid, da Vedkommende nu paahører Dommen. Saaledes Forretningen sluttet: S: Schiøtz

Høste Ting 1794

den 15de Septembr: for Etne Skibreede, sat og holdet paa Tingstedet Gjære af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz, Deres Kongl: Maj:s virkelig Cancellie Raad, i Overværelse af V: og Velv: Hr: Foged Ulr: W: Koren, Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Aatte Laugrettes mænd, navnlig: 1. Jon Ingebretsen Birck 4. Christen Gudmundsen Tvedte 7. Niels Erichsen Wettestøe 2. Ingebredth Nielsen Ousnæs 5. Christopher Aslachs: Øfre Grindem 8. Johannes Erichsen Ousvog 3. Niels Torbjørnsen Indre Haaland 6. Jens Pedersen Axdal.

1794: 125

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, nemlig

1. Sportel Reglementet af 11 Juni 1788.
2. Kongl: allern: Plac: for Norge, hvorved den 42 § i Lods Forordningen af 19 Maj 1763, for saaviidt samme, under Straf, paalægges Lodserne at angive, naar Fyrene ikke findes tændte, igjæntages, m: v: d: 21 Marti 1794.
3. Forordning, at uægte Børne Mødre skulle være berettigede til at beholde og opfostre deslige Børn, og at de dertil skulle nyde Bidrag, i Penge af Fædrene, m: v: d: 30 Maj 1794.
4. Anordning, om de Friheder, der forundes den Kjøbsted, der anlægges paa Tromsøen dateret 20 Juni 1794.
5. Bekjendtgjørelse af Hds: M: allern: Taknemlighed for Bidraget til det afbrændte Christiansborg Slots Opbyggelse og Søe Udrustningen d: 23 Juli 1794.
6. Cancelliets Placat, hvorledes skal forholdes med Udstædelse af saadanne Højeste Rets Doms Acter, som formedelst Documenternes Tab ved Christiansborg Slots Ildebrand, ikke i sædvanlig fuldstændig Form kunne gives beskrevet m: v: d: 15 April 1794.
7. som befaler at den mindre bekostelige Bekjendtgjørelses Maade, til at indvarsle Ejere af bjerget Vrag, som ved Fr: af 12 Martii 1790 er foreskrevet, naar det

Strandede ikke beløber til mere end 50 rd.; herefter skal anvendes, naar dette ikke overstiger 100 rd:s Værdi dateret 11 Julii 1794.

8. Stiftets Skrivelse af 26 Julii 1794 hvorved efterlyses Hattemager Svend Ole Olsen, som af Bergens Arrest er undviigt, hvor h/an/d under Justitiens Action for mordisk overfald paa Hattemager Enken Biørkmans, har været arresteret.

9. Stiftets Placat om Smaae Tolden, af Sundh: og Hard: 742 rd: 52 s: er pr: Løb 25 Skill: d:t 30 Aug: 1794. see videre fol: 136a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommer Ting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Oberformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jon Olssen Gjerde og Halvor Tollevsen Schieldahl og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Optagen Justitz Hoer Sag fra fol: 93b. Fogden contra Halvor Tollevsen og Kirstine Christophers Datter.

Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Paa Justitsiens Vegne har Velædle og Velviise Hr: Foged Koren her til Retten lovlig ladet indkalde ægte gift Mand Halvor Tollevssen Schieldahl for begangne Hoer i sit Egteskab med ugift Qvinde Kirstine Christophers Dr., derfor at lide Dom til yderste Formues Forbrydelse, Bøders Udredelse og corporlig Straf. Ligeledes ladet indkaldet Qvinden til Doms til Bøders Udredelse, corporlig Straf og begge til Actionens Omkostninger at betale. Udi Sagen er fremlagt Præste Attest at Han af Hende er udlagt til BarneFader. Halvor Tollevssen har benægtet Søgemaallet og Beskyldningen, og derom anbuden sin Benægtelses Eed. Kirstine Christophers Dr: er vedbleven sin Bekjendelse; Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Halvor Tollevsen Schieldahl, om ikke efter Forordningen 14de September 1792 imod denne Dom/ skeer Indsigelse af nogen af de Skyldige inden tree Maaneder efter Sagens lovlige Forkyndelse for Dem, bør til næste Ting efter bemelte tree Maaneders Forløb, og om efter Forordningen 5te Novemb: 1723. \Samme/ ej appelleres, efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting, aflægge sin corporlige Benægtelses Eed: At Han hverken er Fader til Kirstine Christophers Dr:s den 13de Febr: 1793, døbte Pigebarn, eller har havt legemlig Omgang med hende i den Tiid samme Barn kan være avlet, og derefter for Actors Tiltale i denne Sag aldeles fri at være. Men i Mangel af enten Indstevning til bemelte Tiid eller da Benægtelses Eeds Aflæggelse bør Halvor Tollevsen for begaaet Hoer i sit Egteskab efter Lovens 6te Bogs 13 Kapituls 25 a: og Forordningen 6te Decembr: 1743. a: 22. bøde dobbelte Lejermaals Bøder 48 Lod Sølv, er 24 rd: til Hans Majestæts Kasse som til Distriktets Foged erlægges, saa og til samme Kasse have forbrudt sin yderste Formue efter nærmere denne Act annecterede Undersøgnings Forretning som Halvor Tollevsen skal betale efter Reglementet, og end viidere efter Forordningen 8de Junii 1767. hensættes 8 Dage paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal og selv betale sin Underholdning og Varetægt. Kirstine Christophers Dr: for bemelte begangne Lejermaal bør efter Lovens 6 Bogs 13 Kapituls 1 a: bøde til Hans Majestæts Kasse som til Distriktets Foged erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd: samt efter Forordningen 8de Junii 1767. i Stedet for Skriftemaal hensættes paa Vand og Brød 8 Dage og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt. Denne Actions Omkostninger betaler de een for begge og begge for een imod Regres imellem sig selv indbyrdes for det halve, men om Halvor Tollevssen aflægges den tildømte Eed, da Kirstine Christophers Dr: alleene det halve af efterskrevne med Rettens Gebyr af Incamination, Opsættelser, Laugdag og Actens Bekræftning 2 rd: 5 mrk: 8 s: skriver To Rigsdaler Fem Mark og Aatte Skilling foruden

Actens viidere Beskrivelse om bliver over 4 Ark, og Stevnings Penge 5 mrk: men Stemplet Papiir 5 mrk: 10 s: udreedes af een for begge og begge for een uden i Tilfælde at Halvor Tollevssen aflægger Eed da af Kirstine Christophers Dr: aleene alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstædt Udskr: sendt Fogden NB: Bøder

Optagen Sag fra fol: 91b. Elias Løverejde contra Torbjørn Liusnæs om Kul Veed.
Blev i denne Sag

Eragtet

Da Hoved Citanten paastaaer Fælleds Ejendom paa omtvistede Sted Tryggle kleven som Indstevnte prætenderer, at være sin egen Ejendom aleene, og Sagen altsaa ikke kan

1794: 125b

Paadøm/m/es uden paa Aastedet efter Lovens pag: 85 a: 1. og p: 123 a: 9; saa henviises Sagen til Aastedet, der af Citanten at anlægges og forfølges efter lovlige Omgang.

Optagen Sag fra fol: 91b. Elias Løverejde contra Torbjørn Liusnæs om Gjærder.
Blev i denne Sag

Eragtet

Da denne Sag efter Lovens 1ste Bog 16 Cap: ikke kan paadømmes uden efter foregaaende Grandskning paa Aastedet; saa bliver den did henviist, af Citanten efter lovlige Omgang at anlægges.

Opsat Sag fra fol: 91a. Halvor Øjen contra Hans og Rasmus Frethe.

Contra Citanterne i Rettelagde skriftl: Indlæg af 13de d: M: som blev oplæst saal:

Hoved Citanterne!! (Citanten) henholdt sig til Contra Citanternes Forening med Hoved Citanten ved Sagens Begyndelse, om Sagens Paadøm/m/else her ved Tinget, og paastod nu Dom.

Contra Citanterne refererede sig til deres Indlæg, og paastod samme medholdig Eragtning.
bet: Eragtning 12 s: \skr: Tolv Skl: /

Retten eragtede: Endskjønt Contra Citanterne de Frethe Ejere som tillige Ejere af Walmoe, her inden Retten Sommer Tinget 1791 har i Protocollen vedtaget med Hoved Citanten, at Sagen uden Aasteds Sag og Befaring, her ved Tinget skulde paadømmes, og hvilket som en Contract burde holdes; saa dog, da Contra Citanterne nu paastaaer Sagen paa Aastedet behandlet, finder Retten, det forsvarligere, at bifalde end at nægte, og saaledes henviser Sagen til Aastedet, dog, paa grund af \at/ Contra Citanterne selv bryder deres forbemelte foregaaende Vedtægt og Forening, er det billigt, forinden Reservation af dette lagttagelse ved endelig Dom henseende Sagens Omkostningers Omdømme, at Contra Citanterne selv anlægges Sagens Continuation ved lovlige Tilstevning til Aastedet, og hvilket skal være skeet, og dertil erholdt Beram/m/else forinden Som/m/ertinget 1795, og Aasteds Stevningen med Paategning om dens Forkyndelse, da her i Retten ved næste Som/m/erting næstkom/m/ende Aar anviises, da ellers i Mangel deraf, Sagen bliver til Doms optagen, og her ved Tinget paadømt.

Contra Citanterne efter at have anhørt Rettens Eragtning, frafaldt deres Paastand denne Rettens Dag, og igjentog deres Forening med Hoved Citanten, i alle Deelee, ved Som/m/ertinget 1794, samt sig dertil refererede, og indlod Sagen til Doms her ved Tinget nu, eller til Som/m/er tinget 1795, efter nærmere nu fremlæggende Indlæg af 13de d: M: som blev oplæst og lyder saaledes: Saaledes frafaldt Paastand om Aasteds Ret og Befaring, og

begjærde Dom ved Bøygde Tinget paa Skibredets Tingsted hvor Skibredets Bøygdeting holdes, naar Dom bliver afsagt, som de vedtager, at erholde af Dommeren uden Meddoms Mænd.

Hoved Citanten begjærde Sagen opsat til næste Rett til at besvare Contra Citanternes Indlæg
/: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 91b. Webjørn Qveta contra Bjørn Andersen Øjen.

Citanten lod møde ved Jon Olsen Gjærde \S:E: gl: 31 Aar/ som fremlagde Amtets Constitution af 5 Julii sidst for Comparenten at gaae i Rette for Citanten i denne Sag, som blev oplæst og lyder saal: Jon Olsen Gjærde derefter anmeldte, at have paa Citantens {... ..} Vegne lovlig med Continuations Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ved mundtl: Varsel, Bjørn Andersen Øjen Huusmand, at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom efter forrige Indstevning.

Som Vidne i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Rasmus Rasmussen Øfre Næss, at møde enten til Vidne eller for Processens Skyld.

Stevne Vidner Erich Jochumsen Wae og Siur Johansen Rame afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Rasmus Rasmussen Øfre Næss selv, men henseende Bjørn Andersen Øjen, som ej var hjem/m/e, aflagde de Forkyndelsen for h/an/ds Hosbonde, og Naboe, da ingen Folk var i Indstevntes Huus, neml: for Halvor Tørressen Øjen.

Bjørn Andersen Øjen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten ved Jon Gjærde begjærde Rasmus Rasmussen Øfre Næss paaraabt, som skeede, men h/an/d hverken mødte eller møde lod. Jon Gjærde fremstillede som ustevnte Vidner i Sagen Johannes Erichsen Lejl: p: Steene og Johannes Zachariassen Lille Dahle S:E: som h/an/d begjærde afhørt at gjøre deres Forklaring.

Deraf mødte allene Johannes Stene som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter fremstod som 1ste Vidne, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At være gl: 54 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters, gaars Dato, men om Sagen veed slet intet, da ej har seet nogen Penge lidet eller noget, levere fra Webjørn Tostensen Qveta til Biørn Andersen Øjen, eller sendt til denne, eller af denne modtaget, ej heller har hørt noget derom af Bjørn Andersen, andet, end at denne har nægtet Fordringen. Vidnet blev sin Forklaring forelæst

1794: 126

som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev han fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Johannes Zachariassen Lille Dahle gl: 34 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, efter forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, foklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, med Forskjæl, at ej har hørt tale derom af Bjørn Øjen, Dimitteret som forrige.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Jon Gjærde begjærde Sagen opsat til flere Vidner. /: bet: Opsættelse 12 s: \skr: Tolv Skl:/ :/
Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 92b. Thor Østreim contra Siur og Anders Østreim.

Contra Citanterne fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse, som blev oplæst saal:

Hoved Citanten mødte.

Det forelagte Vidne Torbjørn Knudsen Østreim Huusmand under Hoved Citanten, mødte og tilstod lovlig Stevning og Forelæggelse. Contra Citanterne begjærde ham afhørt at gjøre sin Forklaring. Thi blev h/an/d forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefaleet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa h/an/d aflagde Eed, og fremstod som Contra Citanternes 4de og Sagens 11te Vidne, forklarede: er gl: 70 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters gaars Dato og ang:de Sagen paa begge Parter tilbragte qvæstioner og Erindringer uden for Protocollen, forklarede: At har boet til Huuse under Østreim de sidste 15 Aar, og veed om Vejen fra Udmarken til gaarden, baade i den Tiid og lige saalænge maaskee 20 Aar før, saaledes som 6te Vidne har forklaret, undtagen ej veed hvad Aars Tider, Vejen er brugt igjennem Helletræ Braattet, eller af hvem, ej heller veed, hvorledes er forandret, eller naar \eller af hvem/ videre end at Braattet de sidste Aar har vært nærmere Thunet, og igjennem Braattet er kjørt af Opsidder(en?) (-ne?), men veed ej hvad eller af hvem. Underbuur tænker Vidnet kan faaes ogsaa igjennem Geilen, men kan ej sige om der er nogen Underbuur paa den Side i Marken hvor Vejen gaar igjen/n/em Geilen. Den meste Underbuure er paa den Side igjennem Helletræ Braattet. Dimitteret som de forrige.

for dette Vidne betalt af begge Parter 12 s: skr: Tolv Skl:

Contra Parterne declarerede ej at have flere Vidner og forbeholdt sig nærmere Paastand til Doms.

Hoved Citanten Thor Larsen Østreim anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel i Continuation af forrige Indstevning ladet til dette Ting og Tiid indkalde Contra Parterne at høre flere Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom efter forrige Indstevning.

Som Vidne i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Helga Johans Datter Pige tjener paa Moe, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Lænsman/d Henrich Ottessen Schjeldal og Skafter Halvor Tollefsen ibd:, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er og talte ved begge Contra Citanterne selv, men henseende Helga Johannes Datter som ej var hjem/m/e, forkyndte de Indstevningen paa hendes Tjeneste sted for hendes Hosbonde Engel Moe.

Contra Citanterne tilstod lovlig at være stevnet.

Vidnet blev paaraabt, men mødte ikke, og for hende mødte hendes Hosbonde Engel Engelsen Moe som exiperede Forum, da hun tjener hos ham, som er paa Lyse Closters gods, som ikke hører under dette Værneting. Hoved Citanten forbeholdt sig, at indstevne hende paa anden Maade.

Hoved Citanten fremstillede ustevnte Vidner Aslach Iversen Huusmand under Ryg, og Hans Christensen S:E: paa Houeland i Ryefylke, som han begjærde at gjøre deres Forklaring.

Contra Citanterne protesterede imod disse Vidners Førelse siden deres Contra Vidner ikke er stevnet, disse at paahøre, derom paastod Eragtning. /: bet: Eragtning 12 s: skr: Tolv Skil: :/

Hoved Citanten paastod sine Vidner førte, uagtet Contra Citanternes Protest, da h/an/d mener det bliver ligegyldigt i Sagen, at Contra Vidnerne ej ere indstevnte, disse at paahøre.

Retten eragtede: Da Contra Citanternes førte Vidner ej ere stevnte til disse at paahøre; Saa kan efter Lovens p: 126 a: 13. disse Hoved Citantens Vidner ej tillades at føres, førend Lovens Bydende er opfyldt.

Begge Parter forenedes og forliigte sig saaledes: At Siur Olsens og Anders Pedersens Jorders nu værende og efterkommende Brugs Ejere og Brugere, tilstaaes af Thor Larsen og h/an/ds Brugs Efterkom/m/ere at have deres Underbuure Kjørsel igjennem Helletræ braattet, paa det Sted hvor Thor Larsen har gjort det nye Braatte i de sidste Aaringer \1st/ i den Tiid fra VaarVinden til 1ste Juni saaledes, som det alle tiider, før de sidste 10 Aar har vært. 2det Sam/m/e sted og igjennem sam/m/e Braatte, skal Siur Olsens og Anders Pedersens Brug have deres Underbuure Kjørsel fra 1ste Juni til 24 Juni hver Aar paa denne Maade, at saalænge de

kjører Underbuure Dag efter Dag, skal de holde Leed i Braattet, men naar de en Dag holder op at kjøre og ikke agter, at kjøre Dagen efter, skal de gjøre gjærdet op, igjen i fuld Stand, og saaledes oftere, som til de imellem 1ste og 24de Juni behøver at kjøre Underbuur. 3de For den Skade af hvad græs Thor Larsen kan tabe paa sin Bøe ved denne Kjørsel, skal Siur Olsen og Anders Pedersen Østreims Brugs nu værende og efterkom/m/ende Brugere, betale til Thor Larsen Østreim og h/an/ds Brugs Efterkom/m/ere, Aarlig hver St: Hans Dag, begge En Mark Danske neml: Siur Olsens Brugs Brugere 8 Skl: og Anders Pedersens Brugs Brugere 8 Skl: skr: Aatte Skilling Dette skal saaledes holdes imellem

1794: 126b

de contraherende og Efterkom/m/ere paa Brugene til evig Tiid.

Saaledes Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Retten ophævet.

Begge Parter endnu vedtog, at dette skal gjelde som en formelig Contract imellem dem og Efterkommere.

Opsat Sag fra fol: 93a. Rame, Ramsvig og Aasbø Opsiddere contra Rasmus Fjøsne.

Tollev Erichsen Rame, Siur Johansen Rame, og Tosten Aadsen Aasbø mødte paa egne og øvrige Citanteres Vegne og paastod Dom efter gjorte Irettesættelse.

Indstevnte Rasmus Erichsen Fjøsne mødte, og i Rette lagde skriftl: Indlæg af Dato 12te d: M: som blev oplæst saal: /: bet: Opsættelse 12 skl: skr: Tolv Skilling :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til S: T: 1795.

Ny Sag

Peder Larsen S:E: p: Berge gl: 60 Aar, fremstod, /: betalte Incamination 2 rd: \4 s:/ skr: To Rd: fire Skil: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Eli Wiers Datter Berge, Hustrue til Ole Ingebretsen Berge Lejl: med Mand og Forsvar for af hende imod Citanten udsagte Skjælds Ord, derom at høre Vidner, \som/ stevnte {og ustevnte} ere, og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningernes Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Lars Jonsen S:E: p: Halleland, og Thore Svendsen tjener paa Berge hos Citanten, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidner Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Skaffer Halvor Tollevsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv.

Ole Ingebretsen Berge mødte paa sin Hustrue gl: 50 Aar hendes Vegne, betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skriver To mrk: otte Skl: og benægtede aldeles Citantens Søgemaal, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærde Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og bleve separerede, da fremstod som

1ste Vidne Lars Jonsen Halleland gl: 44 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters sidste Vaar, forklarede: At denne Som/m/er St: Hans Dags Tider, fulgte Vidnet efter Citantens Begjæring med Sidstmeldte til Indstevnte, for at tilspørge ham, hvorfor hand havde taget frem/m/ede Bæster paa deres fælleds Fjeld Støel, og Citanten taledede ikke Indstevnte noget uskikkelig til, og imedens begge Mændene taledede sam/m/en, intet ondt, og ingen af dem vrede, kom Indstevntes Hustrue Eli Wiers Datter til, og stod i Forstue dørren, de Andre forbem:te og det andet Vidne stode i gaarden, da hun sagde: Din forbandede Tyv

der Du staaer. Hun nævnede ingen ved Navn, men der vare ingen Andre, end hendes Mand, Vidnerne og Peder Berge, og hun sagde det i det hun trettedes og skjændtes med Peder Berge, som skød til Provs, og ingen andre havde Aarsag at tage det til sig. derpaa de skildtes ad. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne efter adskillige under Examinationen tilbragte Erindringer, havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Thor Svendsen tjener Citanten, gl: 23 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Sommer, forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret som 1ste Vidne.

For 2 Vidner betalte Citanten 2 mrk: og Contraparten 1 mrk:, i alt Tree Mark.

Citanten begjærde Tings Vidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddelt som blev bevilget.

Ole Ingebretsen Berge begjærde Sagen opsat til næste Ret. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling. :/

Citanten forbeholdt sig i Rettesættelse til Doms.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Nye Sag

Ole Ingebretsen Lejl: paa Berge gl: 50 Aar, fremstod, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skill: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Peder Larsen S:E: paa Berge for at have beskyldt Citanten at have staalet Støelen i sig som en Tyv, derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Jon Jonsen S:E: p: Tesdal, og Sveinung Gundersen Tesdal S:E: deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Halvor Tollevsen Schjeldal Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med op-

1794: 127

rakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv.

Peder Larsen Berge gl: 60 Aar \tilstod Varsel/ /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: og aatte Skl: :/ benægtede aldeles Søgemalet og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring.

Af hvilke aleene mødte Jon Jonsen Tesdal som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, fremstod som 1ste Vidne, anmeldte at være gl: 38 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Guds bord gaars Dato, forklarede: At denne Som/m/er noget før St: Hans Dag, var Vidnet og 2det Vidne kaldet til Peder Larsen Berge, der kom/m/ende, bad han dem, at gaae til Citanten, og sige ham til, at han maatte ikke fløtte paa Fjeld Stølen, og Peder Berge fulgte med, da de gik til Citanten, og spurgde om h/an/d var fløttet til Støelen, dertil Citanten Ole Ingebretsen svarede Ja da sagde Peder Larsen Berge: jeg forbyder i disse 2 Mænds Paahør, Dig at fløtte paa Støelen, siden han ikke har været der før, og var ej med da de talte Støelen ind dertil Ole Berge sagde: jo jeg fløtter ret, {og at Du har}, da Peder Berge sagde til Ole Berge: Du har fløttet ulovlig \paa/ Støelen, der paa de skildes ad, og Peder Berge nævnede ikke, om Ole at have staalet Støelen. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, aflagt efter begge Parters Erindringer under Examinationen, den h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence dimitteret.

For dette Vidne betalt af Citanten 1 mrk:, og af Vederparten 8 skl: i alt En Mark otte Skill:
Citanten begjærde Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne. /: bet: Opsættelse
12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Da Vidnet Sveinung Gundersen Tesdal ikke efter Paaraab mødte; saa blev hand forelagt, at
møde til Som/m/ertinget 1795 første Dag sam/m/e for dette Skibrede holdes, under Falsmaals
Straf, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, hvilken Forelæggelse Citanten paalægges at
tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tinget {og Sagen} til i Morgen.

Anden Dagen den 16 Sept: 1794 continuerede dette Ting.

Biørneskud Tings Vidne

Biørn Andersen Huusmand under Øjen fremstod og anmeldte, at have ved St: Hans Tider
8te Dage for St: Hans Dag, skudt en voxen Bjørn i Frethe Mark, hvoraf han nu foreviiste den
venstre Fremlab i Retten, da Huden var solgt, og begjærde de sædvanlige Skudpenge 2 rd:

Tilstedeværende Almue declarerede sig vidende om det Tilførtes Rigtighed og Sandhed; Thi
blev af Fogden betalt Skudpenge To Rd: og Labben taget i Forvaring.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende sig sin Tiid paa nærmere Begiæring
beskreven meddeelt, som blev bevilget. Herfor betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 93b. Fogden contra Magdeli Lars Dt: og Thore
Svendsen.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Scheldal og Halvor Tollevsen Schjeldal
Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet
og talt ved Thore Svendsen selv, men henseende Magdeli Lars Datter, som ej var hjem/m/e,
forkyndte de Laugdagen paa hendes Tilholds Sted paa Schippervigen hos hendes Forældre, i
Paahør af hendes Broder Niels Larsen.

Begge de Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Nu mødte Thor
Svendsen anmeldte sig gam/m/el nu 23 Aar, og at være confirmeret i 1793 før St: Hans Dag,
men efter Besvangrelsen som skeede Vaaren før, hvortil h/an/d ikke har forført hende, og
nægtede ikke at være hendes Barnefader, men tilstod Factum og Søgemaalet, aleene beklagde
intet at have til at betale Bøderne. Dette er aller første gang, og han ej med hende beslægtet. I
øvrigt indlod sit Forsvar til Defensor i Sagen, og indlod Sagen fra sin Side til Doms uden
videre at svare, end endnu at erindre, at han er vel ej fri for hende, men troer ej at være hendes
Barnefader, da hun kom 3 Uger for tidlig efter h/an/ds Regning, da han ej havde Omgang med
hende før Vaaren, erindrer ej Dag og Datum, og hun kom i Barselseng imellem Juul og Ny
Aar.

Actor i Rettelagde nærmere Præste attest af 13de d: M: som blev oplæst saal:

Thore Svendsen endnu erindrede, at blev til Soldat indskreven før Nye Aar 1794, og gjorde
Eed strax efter Nye Aar, samt ved sidste Session ved St: Hans Dag 1794, der blev inroulleret.
Havde ej videre, at svare i Sagen.

Defensor i Sagen fandt fornøden til de Indstevntes Forsvar at erindre, til mildeste Dom, at
henseende Magdeli Lars Datter, er hun et meget enfoldig Qvinde Menneske, men ellers meget
skikkelig, og vel ej været vidende om at Barne Faderen har været uconfirmeret, derfor ladet
sig forføre formodentlig under Egteskabs Løfte. Barne Faderen tjener h/an/ds Ungdom og
Uforstandighed til Undskyldning, som og h/an/ds liden havde Oplysning, siden h/an/d endnu

ej \da/ var confirmeret, har vel og den Tiid været tænkt paa at ægte hende. Indstiller ellers, at da han nu er Soldat,

1794: 127b

om han da ikke for denne første Forseelse, er fri for Straf. Saaledes indlod Sagen til Dom.

Thor Svendsen paa Tilspørsel endnu erklærede, at ikke vært tiltalt ved nogens Forhør eller Krigs Ret for denne Forseelse.

Actor forbeholdt sig nærmere Irettesættelse, ved tillige efter Rescr: af 23 Janv: 1784 at fremlægge i Retten, den der befalede Attest, hvorefter han maatte begjære Sagen udsat.

Retten lod Sagen beroe til S: T: 1795.

Opsat Justitz Leyermaals Sag med beslægtet \fra fol: 93b./ Fogden contra Ingri Siurs Datter Yttre Haaland.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Erich Jochumsen Wae og Siur Johannessen Rame afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet for begge, og talte ved de selv.

Actor derefter i Rettelagde nærmere Præste attest af 13de d: M: som blev oplæst saal:

Som Defensor for Ingri Siurs Datter yttre Haaland, fremstod og vedtog Varsel, Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal, og fremlagde Stiftets sig derom tillagte Ordre af 23 Aug: sidst, som blev oplæst saal:

Gunder Tjæransen Flaaten mødte, anmeldte sig gam/m/el 35 Aar, er Landsoldat fra 1783, tilstod at være Barnefader, til Ingri Siurs Datter Yttre Haalands Barn, og hende beslægtet i 2det og tredie Leed, hvorom han ikke kunde gjøre rigtig Forklaring, men endeel af Almuen, neml: Jone Hansen Schiedsvold og Halvor Halvorsen Grønstad \og flere/ forklarede Slægtskabs Schema saaledes: Zacharias og Marthe Silde, avlede 2 Døttre, Anne Fosse som med Ole Fosse Broder til Jone Hansen Schiedsvold, avlede en Datter Marte som i Ægteskab med Siur Haaland, avlede Ingri Siurs Datter Yttre Haaland, Maleficantinden og Marthe gift med Tjæran Flaaten, som avlede Gunder Tjæransen BarneFaderen. Altsaa beslægtet, BarneFaderen i Andet, og Ingri Siurs Datter Barne Moderen i tredie Leed. Almuen erklærede, at andet Schema, kan Præsten ej give, da den nu i Vacansen constituerede efter forrige Sogne Præstes dødelige Afgang denne Som/m/er, er herom \som nye kom/m/en / uvidende, videre, end hvad ham af Andre skal underrettes, som ej kan udfalde anderledes. Ingri Siurs Datter, forklarede Almuen, og Defensor anmeldte blev confirmeret 1793 Som/m/er ved St: Hans Dags Tider, efter at hun var frugtsom/m/elig, og fødte Barnet i Sept: Maaned. Dette er hendes første Lejermaal, og hun ugift. Saaviidt Almuens Oplysning som Gunder Tjæransen tilstod.

Fra den i Vacansen betjenende Præst blev endnu fremsendt Attest af Dags Dato oplæst saal:

Actor i Rettelagde den hos Ingri Siurs Datter Yttre Haaland holdte Undersøgnings Forretning af 29 Juli sidst til Actens Følge og Inddragelse saal: Videre fremlagde 2de Regninger fra Sorenskriveren Canc: Rd: Schiøtz paa h/an/ds Tilkommende for

Undersøgnings Forretningen, hvilke begge lyder saaledes: Actor forbeholdt sig sin Regning ved næste Ting at fremlægge, ved gjørende Irettesættelse.

Defensor Lænsmand Schjeldal forestillede til Ingri Siurs Dat:s Frifindelse eller Strafs Formildelse, hendes Ungdom som sees af Præstens attest, hendes Vankundighed og liden Oplysning i sin Christendom som endnu ej confirmeret, og da hun ej vidste sit nær Slægtskab med BarneFaderen, som selv ikke ret veed, derom at gjøre Forklaring, hvorformedelst Defensor paastod, da hun og maae være forført af Gunder Tjæransen som saa meget ældre, muligt under Egteskabs Løfte, hende enten aldeeles frikjendt, eller Straffen formildet, saaledes paa hendes vegne kunde han vel indlade Sagen til Doms, men da han agter for hende

at gjøre allerunderd: Ansøgning til Hds: M: om Straffens Eftergivelse, saa begjærde h/an/d Sagen udsat derefter til næste Ret.

Gunder Tjæransen havde intet meere at erindre i Sagen.

Sagen beroer til S: T: 1795.

Nye Sag.

Niels Olsen S:E: p: Age i Hardanger, gl: 34 Aar, fremstod /: betalt Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: / og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Asbjørn Bergessen Udstuen S:E: for til Citanten skyldig værende laante Penge, af Citanten for caverte 20 rd:, derom at høre Vidner godvillig mødende, og derfor lide Dom til Pengene, med Sagens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Skafter Halvor Tollevsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnt som tilført er.

Citanten androg, at h/an/ds nu afdøde Formand i Egteskabet, Ole Bergessen Age havde caveret for Indstevnte, til Jon Larsen Age for 20 rd:, som Citanten kræves for af Jon Larsen, og maae betale ham saasnt han kommer hjem, efter h/an/ds indgangne mundtl: Løvte, og afg: Ole Bergessens mundtl: Caution, som Selvskyldner. Disse er ikke af Asbjørn Bergess: betalt, og derfor nu søges, og er Laanet skeet for 7 Aar siden.

Indstevnte Asbjørn Bergessen Udstuen gl: 42 Aar, mødte, betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl:, og forklarede: At sidst Vaar 6 Aar

1794: 128

siden, fik Indstevnte til Laans af Jon Larsen 20 rd:, som da Indstevnte rejste hid at boe strax efter sam/m/e Vaar, Indstevnte maatte stille Caution for, hvilken Caution Indstevntes Broder, bemelte afg: Ole Bergessen Age indgik mundtl: som Selvskyldner; Men disse 20 rd:, har Indstevnte betalt sam/m/e Aars Høst til Jon Larsen Age selv, paa Age, hvor Indstevnte en Morgen laae, som did henrejst, paa besøg, der Jon Larsen kom en Morgen til Indstevnte før h/an/d var opstaaet, og krævede og fik Pengene, som Indstevntes Søster hos sine Forældre i Hardanger, saae paa; altsaa Indstevnte nægter at være Pengene skyldig, hvorpaa h/an/d erbyder sin corporlige Eed, og paastod Frifindelse.

Citanten paastod, at Pengene ikke er betalt, siden de kræves Citanten af Jon Larsen. Citanten fremstillede ustevnte Vidner Aad Berjesen S:E: p: Aakre og Berge Bergessen, Dreng paa Age, begge i Hardanger som h/an/d begjærde at gjøre deres Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed og blev separerede, da fremstod som

1ste Vidne Aad Berjesen Aakre, gl: 35 Aar, Broder til Indstevnte og afg: Ole Bergessen, samt Søster Søn af Jon Larsen, var sidst til Alters denne Sommer, forklarede: At for 6 Aar siden, til sidste Vaar, var Vidnet og det 2det Vidne, dettes Broder, tilstede paa Age, der var tilstede afg: Ole Bergessen og Indstevnte, da Indstevnte bad afg: Ole Bergessen om Caution til Jon Larsen for 20 rd:, som Asbjørn skyldte Jon Larsen, da Ole Bergessen lovde mundtl: som Selvskyldner til Jon Larsen, at cavere for Sam/m/e, og Ole Bergessen gik til Jon Larsen og sagde sin Caution; da passerte ej videre, og veed ikke om Pengene er betalt, men veed at Jon Larsen krævede, og endnu for 3 Uger siden krævede Pengene af Citanten. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Partene havde Vidnet videre at tilpørge, blev det med begges Consense dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Berge Bergessen Age, gl: 27 Aar, Broder til Ole, Asbjørn og Aad Bergessen, var sidst til Alters denne Sommer, er og Søstersøn af Jon Larsen forklarede: At erindrer ikke at var tilstede ved omvundne Caution, men hørte det strax efter, saaledes baade

af afg: Ole og af Asbjørn Bergessen, forklarede om Cautionen, som første Vidne har forklaret. Veed ikke at Pengene ere betalte, men for 14 Dage siden og mange gange før, har Vidnet hørt at Jon Larsen har krævet Pengene af Citanten. Indstevnte begjærde Vidnet tilspurgt: Om Jon Larsen ikke har sagt, at have fleere Penge til gode hos afg: Ole Bergessen? Citanten protesterede imod Svar paa denne qvæstion som uden for Stevningen, derom paastod Eragtning. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten eragtede: Da Spørsmålet er uden for Stevningen, kan ej derpaa tillades Svar.

Begge Vidner endnu forklarede til Beviis paa deres Upartiskhed, at Ole Bergessen har efterladt 3 Børn, saa de ej k/an/d arve ham, men Jon Larsen er ungKarl og Børneløs. Dimitteret.

Betalt for 2 Vidner af Citanten 2 mrk:, og af Indstevnte 8 s: i alt To mrk: otte Skl:

Citanten paastod Dom til de paastevnte 20 rd:s Betaling af Asbjørn Bergessen Udstoen med denne Sags Omkostninger 10 rd: saaledes paastod Dom.

Indstevnte protesterede imod Dom forinden Citanten indstevner Jon Larsen at paahøre det passerte, da h/an/ds Navn ej burde nævnes, førend han var stevnet.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte henholdt sig til sit Forrige, og paastod Eragtning. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten eragtede: Da ikke kan døm/m/es i Sagen, førend Citanten har indstevnet Jon Larsen, siden h/an/ds Navn er nævnet, og hvilket maae for det første paalægge Citanten som har ført Vidnerne, og Sag i Rette; saa bliver Sagen derefter at opsætte. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til S: T: 1795.

Opsat Sag fra fol: 94a. Asbjørn Udstoen contra Lars Wee hougen.

Begge Parter blev paaraabt.

Citanten mødte, og anmeldte, at have ej ladet forkynde Rettens Forelæggelse og Laugdag i Formodning om Forliig, og derefter maatte han derfor begjære Sagen udsat til næste Ret.

Indstevnte mødte ikke eller møde lod.

/: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1795.

Bygselseddel med Reversal og qvitterings Bog publiceret og anviist

Siur Johannessen Wettestøe No: 66 til Lars Petersen paa uskatlagt Plads Wettestøe næsset paa Livs Tiid, dateret 15 Sept: 1794. bet: til Manuf: Huset 8 Skl:

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Afkalde

ForM: Bog f: 183. Siur Zachariassen Løverejdes for 543 rd: 1 mrk: 13 s: efter Skfte 10 Juni 1788 dat: 15 Sept: 1794.

.... fol: 241. Ole Olsen Birks for 134 rd: 1 mrk: 8 s: efter Skfte 1 Feb: 1791 d: do: Dato.

(Andre dokument)

Jon Jonsen Tesdal Skde til Christian Nielsen paa $\frac{3}{4}$ parten af h/an/ds Brug 1 $\frac{1}{2}$ L: Sm: for 400 rd: dat: 15 Sept: 1794 i Tesdal No: 48.

Christian Nielsen Tesdal No: 48 Obl: til Major Niels Dahl paa 398 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i ovenmeldte d: 15 Sept: 1794.

Jon Jonsen Tesdal Obl: til Niels Erichsen Wettestøe paa 100 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 $\frac{1}{2}$ Løb Smør d: 15 Sept: 1794.

1794: 128b

Peder Jensen Axdal No: 2 Vilkors Contract til Jens Pedersen Axdal og Hustrue dat: 28 April 1794.

Erich Erichsen Winnie Obl: til Hans Christensen Frethe paa 280 rd:, Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Winnie No: 26 og 27 efter Aftag 1 pd: 21 mrk: S: d: 15 Sept: 1794.

Opsat Sag fra fol: 94a. Tollev Hamre contra Siur Støele.

Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde lod; saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 95a. Erich Winnie contra Gotschalch Winnie.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet Ole Gundersen Winnie mødte, og tilstod lovlig at være stevnet og forelagt. Citanten begjærde Vidnet stædet til Forhør at gjøre sin Forklaring thi fremstod han som 5te Vidne, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmelte at tjene Indstevnte, er gl: 32 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Sommer og forklarede: At har tjent Indstevnte 2 Aar til sidste Vaar, veed ej hvad Markning Indstevnte har hugget før, men disse Aaringer Vidnet der har tjent, har han ikke hugget meere end behøvedes, og vel paa det Meeste sidste Vinter, men de behøvede Alle meere formedelst det slette Foder, end sædvanligt, og har kun hugget til sine Creaturer, men fra Andre har han ikke havt Leje eller Foster bæster saa længe Vidnet har tjent der, har ej hugget meere end passeligt til h/an/ds Creaturer. Indstevnte har havt Creaturer ude hos Andre paa Foster, som han har maattet som Andre tage hjem om Vaaren. Indstevnte har ej befale Vidnet, at hugge meere end behøvedes, og Vidnet har ej hugget uden det ældste. Dette Aar har Indstevnte som alle Andre maatte give Øgerne Korn, og ligesaa Fæe Kreaturerne Meel, og ligesaa de forrige Vaar, men ej saa meget. Indstevnte har ikke, som Vidnet kan synes, større Foster end passeligt kan være. Vidnet blev som de Forrige dimitteret.

For dette Vidne bet: 8 skl: skr: Aatte Skil:

Indstevnte Gotschalch Halvorsen havde anhørt dette Vidne, og reserverede alt lovligt.

Citanten begjærde Sagen opsat til fleere Vidners Førelse.

Indstevnte i Rettelagde den forhen paaberaabte Contract af 18 Sept: 1787, som blev oplæst saal: den han vil og skal holde sig efterrettlig, og naar h/an/d fraleverer sig Jorden til den Tiid Contracten udløber, Vaar 1795, skal Huusene findes i lovlig Stand, saaledes som Contracten foreskriver, og videre er ej forpligtet, og da h/an/d ej har hugget meere end han burde, og efter Contracten; saa har han intet derimod forbrudt; altsaa paastaaer Dom til aldeles Frifindelse for Citantens Søgemaal, og Citanten tildømt at erlægge Bøder for sin Trættekjærhed \og unødig Process/ samt betale Indstevnte for Omkostninger og Tiids Spilde 6 rd:

Citanten med Curator begjærde Opsættelse. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skil: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 95a. Erich Winnie contra Halvor Grønstad.

Citanten med Curator anmeldte at have ladet indstevne Gotschalch Halvorsen Winnie som beboer Citantens Jord efter Contract til Vedermaele for Processens Skyld.

Gotschalch Halvorsen Winnie mødte og tilstod saaledes lovlig at være stevnet, men ellers holdt denne Sag sig uvedkom/m/ende.

Citanten med Curator begjærde Dom til Indstevnte at skaffe Citanten i Besiddelse og til Beboelse af sin Jord som h/an/d har bortcontraheret, Citanten til Tab og Skade, samt

Formynderen tildømt at gjøre sig Regnskab for Citantens Arv med hvad deraf dependerer, og ham den at indbetale tilligemed denne Processes Omkostninger 6 rd:

Indstevnte har til Citantens Bedste, bort contraheret Jorden, til han selv kunde styre den, som vel nu er det tidligste, da Citanten først er 20 Aar, og til næste Vaar er Contracten udløben, da Citanten kan imodtage sin Jord, og for Mellemtiden var det ej Indstevnte mueligt, at faae Jorden bedre bortlejet. Formynderskabet har Indstevnte tilbuden Citanten, og endnu tilbyder ham det, her i Retten, men Citanten har ej vildet modtage det, før h/an/d fik Jorden.

Citanten endnu for Retten svarede: At h/an/d ej vil tage imod Arven før h/an/d fik Jorden,

1794: 129

men han vilde og havt Jorden afvigte Vaar.

Indstevnte er villig endnu i Dag at gjøre Citanten Regning for Arven, og levere ham hvad han ej har faaet, og opfordre ham til sam/m/e at modtage.

Citanten refererede sig til sit Forrige, og vil vel imodtage Arven i Dag, men tillige have Jorden nu overleveret.

Indstevnte kan umuelig skaffe ham Jorden, nu udi en anden Mands Avling, og ej før Contracten til Vaar 1795 er udløben, da intet hindrer ham at tiltræde Jorden og videre har ej Indstevnte et erindre, uden videre dertil givende Anledning, da han forbeholder sin Ret.

Citanten begjærde Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 96a. Fogden contra Halsteen Gundersen Tesdal.

Actor i Rettelagde Attest fra Stedets nu betjenende Præst i Vacancen saal: hvoraf erfares, at h/an/ds Alder ej her af Kirkebogen kan erfares, men Alderen er af ham selv før angivet.

Videre fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet Lars Olsen Tesdal mødte.

Halsteen Gundersen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnet stedet til Forhør at gjøre sin Forklaring.

thi fremstod som 2det Vidne Lars Olsen Tesdal S:E: som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eede med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 42 Aar, ej Paagjælderens beslægtet eller bevogret, var sidst til Alters sidste Søndag, forklarede: At veed ej andet om Indstevntes Handel, end at h/an/d afvigte Aar førte Smale Kropper til Bergen at sælge, veed ej hvor mange, og sam/m/e havde han kjøbt levende. Vidnet leverte Penge af ham forrige Høst, \7 rd:/ som h/an/d betalte til Indstevnte med en Koe og en Buk til lige Værdie. Veed ej videre. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen havde ham videre at tilpørge, blev h/an/d dimitteret, {men forinden erindrede sig.}

Ingen af Parterne havde fleere Vidner; thi begjærde Actor TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Halsteen Gundersen mødte og benægtede at have handlet for sig selv, men tjener hos h/an/ds Broder paa Tesdal, og for ham har han kjøbt og solgt, Smaler, erindrer ej hvor mange, ogsaa nogle Fæe Creaturer, veed ej hvor mange. Den af 1ste Vidne omvundne Stud har Vidnet ej kjøbt. Har heller ikke ført noget til Bergen at sælge uden for sin Hosbonde. Det Andet Vidnes Udsigende om de 7 rd: tilstod Han, men meente ikke deri at have forset sig. Indstevnte havde ikke meere at erindre, men indlod Sagen til Doms til sin Frifindelse.

Actor paastod Dom til næste Ret, og Indstevnte dømt efter Forordningen, til Confiscation af det Handedes Værdi, Bøder og Sagens Omkostninger samt deriblant Stevningspenge 2 mrk:, at udrede; saaledes paastod Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/ertinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 96a. Fogden contra Siur Hansen Grønstad.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Det forelagte Vidne Alval Torbjørnsen Yttre Haaland mødte og vedtog Varsel.

Actor i Rettelagde Præste attest om Indstevntes Alder, oplæst saal:

Siur Hansen Grønstad blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Vidnet blev af Actor begjært stædet til Forhør at gjøre sin Forklaring. thi blev ham forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, fremstod som

2det Vidne Alvar Torbjørnsen Yttre Haaland S:E., anmeldte sig at være gl: 37 Aar, ej Paagjælderens beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters ved Pintsetiid sidst, forklarede: At veed ej andet om Indstevntes Handel, end at han havde en Øg i Hagen, da han tjente paa Haaland, veed ej hvor han havde kjøbt den, eller om han ejede den, veed ej hvem han solgte den til, men han reisede af med den, har vel hørt i Bøjgden at han har handlet med Creaturer og Smaler, men har ej selv seet det. Veed ej meere. Vidnet dimitteret som forrige.

Actor vidste ej flere Vidner, og begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Actor paastod Dom til Confiscation, Bøder og Omkostninger \deriblant Stevnings penge 3 mrk:/ til næste Ret.

Retten siden Indstevnte ikke mødte eller møde lod, opsatte Sagen til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 96b. Fogden contra Tørres Torbjørnsen.

Actor i Rettelagde Præstens attest om Indstevntes Alder som blev oplæst saal: derefter begjærde det paaserte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Actor vidste ej flere Vidner, og paastod Dom til næste Ret, til Confiscation af det Handedes Værdi, samt Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger \med Stevnings penge 3 mrk:/ at betale.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

1794: 129b

Desaarsag Retten lod Sagen beroe til næste Ret.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 96b. Fogden contra Rasmus Rasmussen Øfre Næss.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod.

Actor i Rettelagde Præste Attest om Indstevntes Alder, som blev oplæst saal: samt da Actor ikke vidste flere Vidner, maatte han begjære det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Actor derefter paastod Dom til næste Rett over Indstevnte til Confiscation af det Handedes Værdi, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger \deriblant Stevnings Penge 3 mrk:/ at betale, saaledes indlod Sagen til Dom.

Siden Indstevnte ikke mødte, eller møde lod; saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 97a. Fogden contra Ole Hansen Ramsvig.

Actor fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet Siur Johannessen Rame Lejl: mødte og vedtog Varsel.

Indstevnte Ole Hansen Ramsvig blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnet stædet til Forhør at gjøre sin Forklaring. thi blev hand forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, fremstod som

2det Vidne \Siur Johansen Rame/ anmeldte sig gl: 45 Aar, ej Paagjælderens beslægtet, end Vidnets Hustrue er Faster til ham, var sidst til Alters denne Som/m/er, forklarede: ej at vide det mindste om Indstevntes Handel, har vel hørt i Bøjgden at han har handlet, med Smaler, men har ej seet det, ej heller har Indstevnte talt med Vidnet derom. Veed ej videre. Dimitteret som Forrige.

Actor vidste ej flere Vidner; thi begjærde han det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Actor derefter forbeholdt sig til næste Ret at fremlægge Præste attest om Indstevntes Alder, Og da at gjøre Paastand til Doms.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Ny Sag

Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Halvor Rasmussen Øfre Næss, for een Citanten tilhørende Tørke Karm, som Indstevnte har i sin Væрге, men er Citanten tilhørende, og ej vil udlevere, derom at høre ustevnte Vidner, og lide Dom til Sam/m/e \at udlevere/ med Omkostninger \for Sagen/ at betale.

Stevne Vidner Erich Jochumsen Wae og Siur Johansen Rame afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved ham selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner Jon Olsen Grønstad S:E: og Jon Pedersen Huusmand under Fjøsne, som hand begjærde, som Beskikkelses Vidner afhørt, at gjøre deres Forklaring, thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de som 1ste og 2det Vidne fremstod, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og anmeldte sig Jon Grønstad gl: 33 Aar, Jon Fjøsne gl: 36 Aar, ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, begge sidst til Alters denne Som/m/er, begge forklarede: At hos Halvor Rasmussen Øfre Næss, som for 7 Aar siden blev gift med Even Schieldals Enke, og boede paa Schjeldal, vare Vidnerne at hjælpe ham at fløtte til Øfre Næss sidst Vaar 2 Aar siden, da i det de tog en Tørke Karm i Indstevntes eget Ildhuus, iblant hans andet gods, at føre bort, kom Bud fra Lænsmand Schjeldal til Indstevnte og sagde: Den Karm maatte Halvor Rasmussen ej tage, da den ej hørde Indstevnte til: dertil Halvor Rasmussen sagde: h/an/d vilde tage saa meget han ejede, men Indstevntes Hustrue vilde ej, at han skulde taget den, men Halvor Rasmussen lod den føre bort alligevel, tillige med sit andet Gods. Vidnerne besaae den ej, til at kun/n/e vurdere den. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedblev, declarerende ej at vide mere, og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge, blev \de/ dimitteret.

For 2 Vidner

1794: 130

betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Videre fremstillede Vidner Peter Christian Althan, og Erich Jochumsen Wae som h/an/d ligeledes begjærde stædet til Forhør, og hvilke blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

3de Vidne Peter Christian Althan boer paa Støele, anmeldte sig gl: 66 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Guds bord denne Vaar, forklarede: At i ommelte Karm har Vidnet ved Skifte efter Magrethe Schjeldal, Erich Schjeldals Hustrue den 29 Juni 1772, arvet paa sin forrige Hustrues Vegne 4 skl: den heele Karm skal have været vurderet for 3 mrk: disse 4 skl: har Lænsmand Schjeldal bet: Vidnet for et Aar siden, og saaledes udløst Vidnet deraf. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Erich Jochumsen Wae tjener h/an/ds Fader Jochum Wae, er gl: 30 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, videre end Citantens Hustrue er Vidnets Moster, var sidst til Alters sidst Søndag, forklarede: At Karmen var ved bem:te Skifte efter Lodseddel, som Vidnet har hørt, vurderet for ½ rd:, der Vidnets Fader udlagt /: som Lænsmanden har imod qvittering i Vidnets Paasyn bet: Vidnets Fader for et Aar siden, og saaledes udløst Vidnets Fader deraf. Erindrer ej rettere, end Citanten deri var udlagt 2 mrk: Ellers vare en anden ustevnt Mand paa Ekreim deri udlagt 4 s: som Vidnet udsendt fra Citanten, har til ham imod qvittering betalt for et Aar siden, og derved saaledes udløst denne deraf. Dimitt:t som de forrige.

Citanten betalte for de sidste 2 Vidner 1 mrk: skr: Een Mark.

Citanten reserverede flere Vidner, og siden Indstevnte ikke mødte, begjærde Sagen opsat med Laugdag, /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1795 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at \tage beskreven og/ lade lovlig forkynde, {og} \samt/ til Tægte dag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 338. Siur Johannessen Wettestøe No: 66 Obl: til Zacharias Siursen Løverejde paa 250 rd: dat: 7 Maj 1787, qvitteret af Creditors Arving Siur Zachariassens Formynder Thor Østrem den 6 Nov: 1793.

No: 5 p: 553. Gurine Grøns Obl: til Foget Koren paa 198 rd: d: 18 Sept: 1790, med

No: 5 p: 739. Transport til Mons Larsen Tejgendalsvig d: 15 Aug: 1793, qvitteret af sidstmeldte 28 April 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Gurine Grøns Skde til Jon Knudsen paa hendes Huuse for 220 rd:, d: 16 Sept: 1794.

Jon Knudsens Obl: til Mons Larsen Tejgendalsvigen paa 160 rd:, Rente 4 proC:t fra 28 April 1794, Pant 1 pr: i bem:te Huuse d: 16 Sept: 1794.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795, opnævnt af Nygifte: 1. Rasmus Rasmussen Øfre Næss den yngre. 2. Christian Nielsen Tesdal hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

For Uskikkelighed for Retten.

NB: Mulct Da Sveinung Gundersen Tesdal og Morten Gundersen Tesdal i Dag har indfunden sig for Retten, og været drukne, som af Laugrettet, og alle saaledes befandtes, og de med Raaben og R(.....?)te, indvoldede sig i dem uvedkommende Sager imod en Handels Karl og fleere for ulovlig Handel indstevnte; og \der/ ikke vilde viise Retten tilbørlig Ærbødighed, uagtet mange Advarseler, ej heller vilde gaae ud fra Retten, da de derfra blev udviist; Saa tilfindes de, hver for sig at betale i Mulct 1 rd: til Etne Præstegjælds Fattige, og 1 rd: til Justitz Kassen, i allerunderd: Følge Kongl: allern: Rescript af 17de Oct: 1788.

NB: Mulct

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Fieldbergs Skibreedes Høsteting den 18de September 1794. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Sjur Sjursen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Mons Siursen Echaas 4. Iver Nielsen Opheim 7. Gotschalch Olsen Indre Hamre
2. Samson Torbjørnsen Aasbøe 5. Tørres Andersen Espeland 8. Mons Ingebretsen Hammersland
3. Niels Christophersen Sundnæs 6. Jørgen Hansen Kiike

1794: 130b

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibreede fol: 125a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justitz Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, \Almuen/, og de 2de Mænd Ole Larssen Stangeland og Hans Anderssen Kiiche og befunden som her bag i Protocollen findes tilført:

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Afdrag No: 5 p: 189. af Baar Baarsen \Yttre/ Biørdal i Fjære Skbr: No: 46, Obligation til Sl: Provst Hejberg i alt paa 298 rd: 5 mrk: 12 s; d: 11 Maj 1785, Copie Paategnet af Provst Dybdal, at Originalen er opbrent i \den/ Schiolds Præstegaard 1786 overgangne Ildebrand, men Capitalen udlagt i Skftet efter Creditor den 19 Maj 1789 til h/an/ds 2 Døttre Magdalene Magrethe 152 rd: rd: 46 s: og Drude Marie 146 rd: 46 s: Disse 146 rd: 46 s: af Debitor til Afdrag bet: 9 Apr: 1794 til Provsten, der som Ober Formynder derfor har qvitteret paa Copie Obligationen i Udskrift af Pantebogen.

No: 3 fol: 285a. Hans Andersen Kiike No: 63 Obl: til Ole Jacobsen Onerim p: 110 rd: dateret 23de Juni 1780. qvitteret af Creditor den 30 April 1794.

No: 5 p: 222. Dto: Hans Kiikes No: 63 Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 100 rd: dateret 19 Sept: 1785 qvitteret af Creditor den 30 April 1794.

No: 5 p: 591. Jon Knudsen Indre Hamre No: 3 Obl: til Lieut: W: Dahl paa 450 rd:, dateret 23 Sept: 1788, af Creditor qvitteret 1 Maj 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Brithe Harralds Datters Moders af 18 Juli 1794 for 3 rd: 2 mrk: 15 1/9 s:, ved Skfte paa Udbioe dto: dto:

Myndtling Harraald Harraldsens dto:s Moders af dto: Dato, samme Skifte for 6 rd: 5 mrk: 14 2/9 s:

(Andre dokument)

Skiftebrev 19 Juli 1794 efter Elling Steensen Hetland Jordegds: Udlægget i Skde Bogen extraheret.

Opsat Sag fra fol: 98a. Peder Wiig contra Knud Asch.

Indstevnte mødte og med Paastand at beholde den Ret i Fjeldet for sine Smaler, som han og Fader har havt for ham, samt Friefindelse for Citanternes Tiltale, indlod Sagen til Doms.

Halvor Sæbøe og Peder Wiig paa egne og MedCitanterens Vegne paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Citanterne i denne Sag have indstevnet Knud Jonsen Asch, fordi han bejter paa Fjeldet paa Borgondøen, som dem tilhørende, og hvori han ingen Ret har. Indstevnte har erklæret, ikke at vil tilegne sig nogen Ret der for Fæe bæster, men paastaaer kun at have fri Bejtte der for sine Smaler, som hands Formænd paa Asche have havt over Hævds Tiid. Ved de førte Vidner er beviist at Asche intet ejer i Fjeldet, og at naar han har havt sine Smaler der, har det været med Tilladelse efter Begjæring, og for Betaling, og ikke med nogen Ret. Dette er ikke af Indstevnte anderledes beviist og om han kunde beraabe sig paa 6te Vidnes Udsigende, da er Samme kun et eenligt Vidne, som ellers intet veed om de sidste 30 Aar. Ligesaa lidet er beviist, at Asche Smaler var hvert Aar i Fjeldet, eller at de er bleven der, efter at Ejerne have tilkjendegivet deres Fortrydelse derom. Altsaa er ikke oplyst eller beviist nogen Hævds Ret, og Ejendom, og Ejendom har Indstevnte ikke paastaaet. At Asche Smaler have været til Saatte Skaarene, har været efter Begjæring, og med Tilladelse; men overalt, med hvad Adgang Indstevnte end have havt dem der, saa flyder deraf saa meget mindre nogen Hævds Ret, da Skaarene ligger noget i Fjeldet, og noget af dem i Øfre Axdals Mark, og Øfre Axdal dertil har givet Tilladelse, med Tillæg, at de skulde gjættes der, som det endog deraf er at uddrage, at de ikke maatte komme i Fjeldet. Da efter ovenanførte Indstevntes Declaration ej videre i Sagen bliver at paadømme, end hands Ret til Smale bejtte i Fjeldet, hvor han ingen Ret for Fæebæster tilegner sig, men hvortil Indstevnte har ligesaa lidet beviist sin Hævds Brugs, som nogen Ejendoms Ret; Saa kjendes og dømmes efter foranførte Omstændigheder derom for Rett, og herved afsiges:

1794: 131

At indstevnte Knud Jonsen og efterkommende Asch Ejere bør holde deres Smaler fra Citanternes Fjeld paa Borgondøen, som hvor de til Bejtte for Samme, skal være aldeles uberettigede, og betale til Citanterne denne Sags Omkostninger med 8 rd., inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Mons Ingebretsens Obl: til Gabriel Steensen Dahlen paa 400 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Fjeldberg Kirkes halve Part, dat: 30 April 1794.

Ny Justitz Hoer Sag

Velædle og Velviise Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Huusmand Jacob Larsen Bratland under Øfre Lunde, for som ægtegift Mand levende i Egteskab med Marthe Lars Datter, begangen Hoer med ugift confirmeret Qvinde Marthe Johans Datter, derom at see Documenter i Rette lagte, og derfor lide Dom til corporlig Straf, yderste Formues Forbrydelse, \Bøders Udredelse/ og Actionens Omkostningers Betaling. For Processens Skyld indstevnet Marthe Johannes Datter.

Stevne Vidnerne Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skaffer Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet Jacob Larsen Bratland som tilført er, og han møder, men Qvinden skal være i Ryefylke, og de har ej kundet udspørge, hvor hun er.

Jacob Larsen Bratland mødte /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: aatte Skl: :/, og tilstod Forseelsen og Indstevningen, men beklagede at ejede intet at betale med.

Actor begjærde Laugrettet og Almuen tilspurgt, om Forbryderens Formues Tilstand, og hvad han er ejende? Samtl: svarede: At han er slet intet ejende, da han ikke har Creaturer, ikke Klæder uden det nødvendigeste at skjule sig med, og Hytten han boer i, er intet værd.

Dommeren med Actor paalagde Lænsmanden, med 2 Mand at eftersee og optegne hos ham, hvad han maatte være ejende, og derom af føre deres Forretning i Retten til næste Ting.

Actor tilspurgde Jacob Larsen om han veed hvor Marthe Johans Dr: er, for hende for Processens Skyld at kunne indvarsle? Rs: Hun tjener i Ryfylke i Sand Sogn i Jelsaa Præstegjæld paa gaarden {Thiime} Hiim.

Actor maatte begjære Sagen opsat for at i Rettelægge Præste attest, samt til at faae Underretning ved foranstaltede Undersøgnings Forretning, om den Skyldige noget er ejende, da efter den Underretning allerede haves, det bliver unødvendig, Samme Forretning paa anden Maade at holde, kun vedkom/m/e publicke Kasse til Bekostning med Skyds m: v: som og for at faae Indstevningen for Marthe Johannes Datter, hende forkyndet for Processens Skyld.

Jacob Larsen Bratland erklærede, at havde intet videre i Sagen at svare, og fra sin Side indlod Sagen til Dom.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Nye Justitz Leyermaals Sag.

Velædle og Velv: Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift confirmeret {og Barne Faderen ubeslægtet} Pige Giertrud Endres Datter Hamre for begaaet Lejermaal med nu afdød Haagen Tollevsen Svalland paa Svalland H: C: gds:, til Doms til Lejermaals Bøders Udredelse og Actionens Omkostninger at betale.

For Indstevnte mødte Knud Torbjørnsen Østerejde hos hvem hun nu tjener, og paa hendes Vegne tilstod Lejermaalet, men androg at hun slet intet ejer, men da hun tjener hos ham, vil hand udlægge for hende 3 Rd: om Bøderne dermed maae aftinges.

Actor begjærde Laugrettet og Almuen tilspurgt, om de er bekjendt at hun noget er ejende? Samtl: dertil svarede: At hun er ganske fattig, og slet intet ejer uden de nødvendigeste Klæder. Actor fandt sig altsaa nødsaget at under Aftingning imodtage de anbudne 3 rd:, og om Aftingningen begjærde sig Udskrift af Protocollen meddeelt som blev bevilget.
Bøder Udstædt

Saug Angivelser.

Efterskrevne mødte og angav at have skaaret fra Høstetinget 1793 til Høstetinget 1794 som efterfølger, og beeedigede enhver efter Samvittighed og beste Vidende, saadanne deres Angivelser, men kunne umulig forklare fra hvilke Skove og hvormeget fra hver Tømmeret er kommen, da undertiden nogle kom/m/er til Saugerne langvejs fra, og ofte med nogle faae Stokker, veed og ej rettere end at Bøjgde Bord bliver brugte i Bøjgden til Sam/m/es Fornødenhed: sc:

Sandvig Saug Ejeren Torbjørn Gundersen Sandvig angav 25 Hundrede enkelte Bord.

Tindelands Saug Ejeren Knud Colbensen Tindeland angav 3 ¼ Hundrede dobbelte og 7 ¾ Hundrede enkelte Bord.

Arnevig Saug Ejeren Peder Larsen Arnevig angav 3 ½ Hundrede enkelte Bord.

Fatland Saug Saugmester Niels Olsen Fatland angav 600 dobbelte Bord, og 23 $\frac{3}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

Wache Saug Ejer Rasmus Pedersen Wache angav 6 $\frac{3}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

Espeland Saug Saug Ejer Tørres Andersen Espeland angav 6 $\frac{1}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

1794: 131b

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 19de Septembr: 1794 continuerede dette Ting.

Gjæstgiver Tings Vidne.

Johannes Olsen Blokhuus boende paa et lidet skatlagt Plads Blokhuus i Fjeldberg Sund her i Skibredet, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: \tree Mrk:/ fire Skl: :/ og androg, at da han af dette lidet Plads ikke kan have Levebrød, har og ikke Formue eller Helbreds Styrke til at kunne antage et saa stort Jordebrug, at han deraf kunne have Levebrød: Bemelte Plads hvor han boer, er saaledes beliggende, at der kunne anlægges et lidet Gjæstgiverie, og hvilket Gjæstgiverie kan højlig behøves for alle Slags Rejsende, som passerer Fjeldberg Sund, og forbi Blokhuus, hvor Vejen falder for alle som rejser mellem Bergen og Stavanger over Sandejdet, saa og for Almuen som fra denne Side Sandejdet, baade fra Etnes Præstegjæld, Aalunds Præstegjæld og endeel af Schonevigs Præstegjæld, rejser til og fra Bergen med Baade eller Jægter, for hvilke Fatøjer der og er god Havn, som og mange Bergens, Stavangers og Andre Jægter, som farer i Fjorden efter Brisling Fiskerie, naar det falder, deraf betjene sig, men da ofte mangler adskilligt til Livets Ophold og nødtørftige Vederqvægelse, som ikke der er at faae, da intet Gjæstgiverie hidtil har været der, og intet Gjæstgiverie Andensteds findes ikke nærmere end 1 $\frac{1}{4}$ til 1 $\frac{1}{2}$ Miil, saa følgelig ingen Anden Gjæstgiver, ved et Gjæstgiverie anlagt paa Blokhuus kan i deres Privilegium fornærmes: Og da Comparenten agter allerunderdanigst at ansøge Kongl: allernaadigst Bevilling for sig og Kjæreste og tilkom/m/ende Hustrue Anne Malene Lars Datter Berge, til at holde et Gjæstgiverie paa bem:te Blokhuus i Fjeldberg Sund, i Fjeldberg Skibrede i Sundhorlehn, til de Rejsendes Fornødenhed; til hvilken h/an/ds Ansøgning at belægge, han var begjærende TingsVidne, om Rigtigheden og Sandheden af de Grunde, hvorpaa han saadan Ansøgning agter at bygge, \og/ som oven er anført, og i sær tillige 1st Om hvorvidt Gjæstgiverie paa Blokhuus kan være nyttig eller nødvendig? og 2det, om der er noget Andet Gjæstgiverie der nærmere end ovenmeldt?, og 3de om dette kan være nogen af dem til Fornærmelse? 4de om de Blokhuus passerende Rejsende, kan have nogen Nytte af de andre Gjæstgiverier, naar de bliver bør- eller Vejrfast i Fjeldberg Sund, samt 5te om noget Gjæstgiverie kan siges saa eller meere nødvendig for Rejsende, end dette; \saa er det han/ herom {h/an/d} \Han/ udbad sig Almuens Svar indhættet, efter dem derom tilspurgt.

Dommeren oplæste alt det Tilførte for Lænsmanden, Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar, hvortil de samtl: og i sær tillige de 2de Mænd Hans Andersen Kiike og Samson Torbjørnsen Aasbøe istem/m/ende med alle de øvrige, eenstemmig svarede: I almindelighed forholder det Andragne sig saaledes i Sandhed i det som tilført er, og i særdeleshed til de fremsatte Spørsmåle svarede: til 1ste Et Gjæstgiverie ved Blokhuus, er meget nyttig og højnødvendig for Rejsende. 2de Nej. 3de Nej. 4de Nej. 5te Nej i ingen Maade.

Comparenten var herom det passerte som TingsVidne begjærende, og betalte for 2 Vidner 2 mrk: skr: To Mrk:, saaledes begjærde TingsVidnet sluttet, og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Continuation af Saug Angivelser.

Aarvig Saug Saugmester Joseph Torbjørnsen Aarvig angav 8 ½ Hundrede dobbelte, og 8 ¼ Hundrede enkelte Bord.

Øfre Houge Saug Ejeren Knud Andersen Øfre Houge angav 2 ¼ Hundrede enkelte Bord.

Ny Sag.

Hr: Capitain Rolf Greve Kjøbmand i Bergen fremsendte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mark fire Skl: med StevneVidner Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skafter Ole Halvorsen Westerejde, og disse til at afhjemle, at have for Citanten med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Baar Hansen Huusmand under Hamre, for til Citanten

1794: 132

for bekomne Vahre skyldig værende 10 rd:, derom at see Documenter i Rettelagt, og derfor lide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne begge de forbemelte afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod; thi blev ham given Rettens Laugdag til næste Ret etc: afskediget med Laugdag. /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 skl: skriver i alt To mrk: fire Skl:

Sagen beroer til S:T: 1795.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 617. Peder Larsen Arnevig No: 60 Obligation til Hactor og Erich Aakre i alt 198 rd:, d: 20 Sept: 1791 deraf Resten til Erich Aakre 50 rd: betalt 4 Nov: 1793, og til Hactor Aakre 98 rd: bet: 27 Aug: 1794 i alt 148 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Kongl: allern: Testamente confirmeret for Peder Larsen Arnevig og Hustrue Sigri Baars Datter, den 3die Maj 1794 oprettet 2 April 1794.

Jørgen Hansen Vilkors Contract paa Kiiche No: 63 til h/an/ds \Fader Hans Andersen [og]/ Moder Magrethe Anders Dt: Hans Andersens Hustru dat: 18 Sept: 1794.

Anders Hansen Kiike No: 63 Vilkors Contract til samme forbemelte d: 18 Sept: 1794.

Jørgen Hansen Kiike Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 100 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Kiike No: 63 ½ L: S: ½ Hd: \ ½ G:skd/ dateret 18 Sept: 1794.

Anders Hansen Kiike Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 100 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Kiike No: 63 ½ L: S:, ½ Hd: \ ½ G:skd/ dt: 18 Sept: 1794.

Mons Ingebretsen Hammersland Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 400 rd:, Rente 3 proC:t, 2den Prioritet i halve Fjeldberg Kirke og Gods, dateret 18 Sept: 1794.

Jesper Johannessen Nordre Øfrebøe No: 49 Vilkors Contract til Mette Ivers Datter, Hustru til Johannes Jespersen Nord: Øfrebøe d:t 18 Sept: 1794.

Kongl: allern: den 21 Janv: 1785 confirmeret Testamente af 6 Dec: 1794 imellem Ole Goutessen Steensland og Hustrue Ingeborg Ingebrets Datter, hvoraf den første nu ved Døden er afgang.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af nyegifte: 1. Tosten Endressen Alne. 2. Ole Hansen Søre Berge. 3. Anders Hansen Kiike. 4. Lars Steensen Lille Nærem. 5. Haldor Thorsen Røe. 6. Jesper Johannessen Nord: Øfrebøe. og 7. Gunder Erichsen

Tindeland. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

Pantebogen til Inddragelse

Jesper Johannessen Nordre Øfrebøe Obl: til Erich Pedersen Aakre 110 rd.; og Johannes Hansen Dybsland 80 rd.; i alt 190 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nord: Øfrebøe No: 49 1 L: S: 1 Hd: dateret 18 Sept: 1794.

Ole Ingebrethsen Tindeland Skde til Gunder Erichsen p: Tindeland No: 68 1 Løb Sm: 1 Hd: for 108 rd.; dateret 18 Sept: 1794.

Gunder Erichsen Obligation til Even Gundersen Østwiig p: 98 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Tindeland No: 68 1 L: S: 1 Hd: dat: 18 Sept: 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 406. Ole Tjærandsen Birkenæs i Etne No: 1 Obl: til Torbjørn Lande paa 96 rd.; d: 3 Maj 1788 qvitteret af Creditor 20 Dec: 1793.

No: 5 p: 225. Tollev Olsen Svalland No: 26 H: C: gds: Obl: til Ole Goutessen Steensland p: 200 rd.; d: 20 Sept: 1785 qvitteret af h/an/ds Enke som h/an/ds testamentariske Arving 29 Apr: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 20 Septemb: 1794 continuerede dette Ting,

og publ:t

Pantebogen til Inddragelse

Tollev Olsen Svallands Skde til Torkel Tollevsen paa Svalland No: 26 H: C: gds: 1 Løb Smør 1 Hd: for 240 rd.; dateret 17 Dec: 1793.

Lars Tollevsen Svalland No: 26 H: C: gds: Obl: til Ole Goutessen Steenslands Enke paa 190 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Svalland No: 26 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd.; d: 19 Sept: 1794.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Føyens Skibredes Høsteting den 22de September 1794. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foget Velædle og Velvise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Philluppes Erichsen Fylkesnæs
2. Siovat Torfinsen Gillie
3. Peder Jacobsen Særsteen
4. Søren Nielsen Nøchling
5. Jacob Nielsen Erritzland
6. Gullich Siursen Hallerager
7. Ole Gundersen Hallerager
8. Mons Jochumsen Hallerager

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy

Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibrede folio 125a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Ole Jacobssen Nøstbakken og Jens Olssen Envæhr og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Optagen Sag fra folio 101b. Helje Olssen Søre Bielland kontra Lænsmand Jens Jenssen Eldøen om Slagsmaal.

Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom.

Helje Olssen Søre Bielland har her til Retten ved mundtlig Varsel lovlig ladet indkalde Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, for at have slaget Citanten i Munden, og rykket Ham i Skjægget, at lide Dom til Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning. Ved de førte Vidner er beviist, Indstevnte at have revet eller rykket Citanten i Haaret, men de paastevnte Slag er ey lovgyldig beviist; Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Lænsmand Jens Jenssen Eldøen bør bøde for Haargreeb efter Lovens 6 Bogs 7de Cap: 8de art: 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:r som efter Lovens 1 Bogs 22 Kap: 4 Art: tilfalder Hans Majestæts Kasse de Totredjeparter med 6 rd:r og Sagsøgeren den ene Tredjepart 3 rd:r samt betale til Sitanten denne Sags Omkostninger med 6 rd: 2 mrk:, alt inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. NB: Bøder.

Optagen Sag fra fol: 101b. Helje Bielland kontra Jens Horneland om Mæreflaaen. Da alt i Sagen passerte, blev af Dommeren igjennemgaaet med Laugrettet som tiltagne Meddomsmænd i Sagen, af samtlige overvejet, og derefter af den ganske Ret afsagt følgende

Dom

Helje Olssen Søre-Bielland har ved lovlig mundtlig Varsel til Sommertinget 1792. her til Retten ladet indkalde Jens Olssen Horneland for at have udskjældet Sitanten i Anledning af at Denne har flaaet eet sit døde Øg, derom at lide Dom til Ordenes Mortifikation, Bøder at udrede, og Omkostninger at erstatte. Det er fuldkommen beviist at Indstevnte har med foragt kaldet Sitanten en Mæreflaer, og derved aldeles forbrudt imod Fr: 21 Martii 1685; Men da af Fr: ikke kan sees, at den er udgaaen til Norge, men kun til Danmark; saa holder denne Ret det alt for betænkeligt, Den ihenseende til Straffen her at anvende; Men derimod da Ingen bør efterlade Selv eller ved sine Tjenere at tage Huden af deres døde Creature med Talg og mere som kan være til Nytte, uden derfor at lide nogen Foragt, det endog er befalet i Danmark ved adskillige Anordninger; og da Ordene ere sagte i et Vertskab, paa en Tid hvor ej iblant Almuen formodes det Ædrueligste Overlæg i deres Ord; Men den allernaadigste Fr: af 31 Janv: 1794. ikke ansees for Lov at dømme efter i denne Sag, da det Paastevnte længe før er begaaet og paatalt; Saa efter Lovens 6 B: 21 C: 1ste og 4 a: kjendes og dømmes af Dommeren og Meddomsmænd for Ret og herved afsiges: At de omstevnte af Jens Olssen Horneland udsagte Ord bør være mortificerte, og ey komme Sitanten til mindste Forkleinselse paa Ære, gode Navn og Rygte, og Jens Olssen Horneland bør for saadant Udsagn erlægge i Mulct til Storøens Hovedsogns Fattige To Rigsdaler, samt erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 8 rd: 4 mrk: 8 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. NB: Mulct.

Optagen Sag fra fol: 101b. Helje Bielland kontra Reinert Horneland om Mæreflaaen.

Da alt i Sagen passerte, blev af Dommeren igjennemgaaet med Laugrettet som tiltagne Meddomsmænd i Sagen, af samtlige overvejet, og derefter af den ganske Ret afsagt følgende Dom.

Helje Olssen Søre-Bielland har ved lovlig mundtlig Varsel til Sommertinget 1792. her til Retten ladet indkalde Reinert Jenssen Horneland for at have udskjældet Sitanten i Anledning af at Denne har flaaet eet sit døde Øg, derom at lide Dom til Ordenes Mortifikation, Bøders udredelse og Omkostninger at erstatte. Det er fuldkommen beviist: At Indstevnte har med Foragt kaldet Sitanten en Mæreflaer, og derved aldeles forbrudt imod Fr: 21 Martii 1685; Men da af Fr: ikke kan sees, at den er udgaaen til Norge, men kun til Danmark; Saa holder denne Ret, det alt for betænkeligt den ihenseende til Straffen at anvende; Men derimod da Ingen bør efterlade selv eller ved sine Tjenere at tage Huden af deres døde Creature med Talg, og mere som kan være til Nytte, uden derfor at lide nogen Foragt, det endog er befalet i Danmark ved adskillige Anordninger, Og da Ordene ere sagte i et Vertskab paa en Tid, hvor ey iblant Almuen formodes det ædrueligste Overlæg i deres Ord; Men den allern: Fr: af 31te Janv: 1794., ikke ansees for Lov at dømme efter i denne Sag, da det Paastevnte længe før er begaaet og paatalt; Saa efter Lovens 6 B: 21 Cap: 1ste og 4. a: kjendes og dømmes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret og herved afsiges: At de omstevnte af Reinert Jenssen Horneland udsagte Ord bør være mortificerte, og ey komme Sitanten til mindste Forkleinselse paa Ære, gode Navn og Rygte, og Reinert Jenssen Horneland bør for saadant Udsagn erlægge i Mulct til Storøens Hovedsogns Fattige To Rigsdaler, samt erstatte Sitanten denne Sags Omkostninger med 8 rd: 4 mrk: 8 s: alt inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. NB: Mulct

Opsat Sag fra fol: 101b. Johannes Tvedt contra Mathias Walvatne.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod. Thi blev Sagen til Doms optagen.

1794: 133

Opsat Sag fra fol: 101b. Helje Bjelland contra Lænsmand Eldøen om Skjældsord.

Hoved Citanten i Rettelagde skriftl: Indlæg, oplæst saal: og paastod Dom.

Contra Citanten begjærde Opsættelse. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skil: :/

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Optagen Sag fra forrige Side. Johannes Tvedt contra Mathias Walvatne.

Blev udi denne Sag {afsagt følgende} efter at alt i Sagen passerte, blev af Dom/m/eren igjennemgaaet med Laugrettet som tiltagne Meddoms Mænd i Sagen, \og/ af samtl: overvejet, af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Johannes Rasmussen Tvedt har her til Retten til Som/m/ertinget 1792, lovl: ladet indkalde Mathias Erichsen Walvatne for at have sagt om Citanten, at have staalet, derom at lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning. Med 2de Vidner er beviist at Indstevnte har sagt til Citanten: Du har staalet fra mig, men andet Vidne forklarer ikke dette, men at Indstevnte sagde: Du har hugget paa min odelig(?) Ejendom. Indstevnte har efter adskillige Opsættelser intet fremmet i Sagen. Efter saadan Uoverstem/m/else i Vidnernes Udsigende, kan ikke Lovens 6 Bog 21 Cap: 2 a: her appliceres, eller heldst ikke heller derefter er gjort Paastand; Thi k: og d: af Dommeren og Meddomsmænd for Ret og herved afsiges: At efter Lovens 6 Bog 21 C: 4 a: bør Ordene være mortificerede, døde og magtesløse, og ej komme Citanten til Fornærmelse paa Ære, gode Navn og Rygte, og Mathias

Erichsen Walvatne, derfor betale i Mulct til Storøens Præstegjælds Fattig Kasse 4 rd.; samt betale til Citanten denne Sags Omkostninger med Fem Rd.; inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Mulct

Opsat Sag fra fol: 101b. Stener Berøen contra Rasmus Saxejde.

Citanterne blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; saa

Eragtes

Da Citanterne haver ladet tree Ting gaae forbi, og intet fremmet i Sagen; saa afviises den til ny Paastevning.

Opsat Justitz Sag fra fol: 102b. Fogden contra Lars Stue og Anfin Aadland.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Skafter Tarraald Svendsen Eldøen afhjemlede under Lovens Eed, Sam/m/e lovlig at have forkyndet og talt ved den Laugdagedes Kone i h/an/ds Fraværelse.

Den Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor paastod Dom; Thi blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Lars Pedersen Stue har her til Retten til Høstetinget 1792 lovlig ladet indkalde Anfin Ottessen Aadland for at have slaget og haartaget Citanten, at lide Dom til Bøders Udredelse og Sagens Omkostningers Erstatning. Med 1ste og 2det Vidne er beviist, at Anfin Ottessen Aadland tog Lars Stue i Haaret, og trak ham ud igjennem Døren. Som/m/ertinget 1793 declarerer Lars Stue Sagen forliigt, hvorefter Samme, da han ikke kunde forlige Kongens Bøder, af Fogden paa Justitiens Vegne, er continueret, og tillige efter Klage af Otte Anfinsen Aadland anlagt imod Lars Pedersen Stue som skal have overfaldet Anfin Ottessens Fader Otte Anfinsen, hvilket skal have anlediget Anfin Ottessen at forsvare h/an/ds Fader imod Lars Stue. Altsaa tillige stevnet Lars Pedersen Stue derfor at lide Dom til Bøder og Omkostninger at udrede, hvorefter 1ste Vidne nærmere har forklaret, at Aarsagen til det før omvundne var: At Lars Stue havde fat i Otte Aadland, og drog ham, som at ville drage ham over Bordet, som 2det og 3de Vidne lægger til, var efter Otte Aadlands Haar m: v: hvilket 5te Vidne ligeledes forklarer, med Tillæg: At Otte Anfinsen raabte om Hjelp, derpaa Anfin Ottessen tog Lars Stue i Haaret som før er omvunden. Videre forklarer 2det og 5te Vidne foruden det 3de Vidne som er Otte Anfinsen besvogret, at Lars Stue tvers over Bordet tog Otte Anfinsen i Halskraven, saa Hals knappen laae sønder paa Bordet. Vel har Otte Anfinsen derpaa taget Lars Stue i Haaret, efter 2det Vidnes Forklaring, og Anfin Ottessen ikke førend efter alt dette af Lars Stue var forøvet, har taget \i/ Lars Stue som første Rettes Dag er omvunden, for at hjælpe sin Fader ved at tage Lars Stue fra ham m: v: som TingsVidnet udviiser, hvoraf alt sees tydelig at Lars Stue har været den først angribende, og intet af Otte Anfinsen og Søn Anfin Ottessen forøvet Andet end hvad som kunne regnes til Forsvar og Nødværge, som Sønnen Anfin Aadland var efter naturlig Pligt forbunden at bruge for sin Fader; Men Lars Stue har først begaaet baade Haargreb og Klædes Sønderrivelse; Thi kjendes og døm/m/es for Ret og herved afsiges: At Anfin Ottessen Aadland frifindes for Actors og Lars Pedersen Stues Tiltale. Men Lars Pedersen Stue bør efter Lovens 6 Bog 7 C: 8 a: bøde for Haargreb og Klæders Sønderrivelse for hver 3de 6 Lod Sølv,

1794: 133b

er 9 rd.; i alt 18 rd: til Hans Maj:ts Kasse som til Districtets Foged betales, tilligemed Actionens under Justitiens Paatale videre foraarsagde Omkostninger, af Rettens gebyr som Contra Incamination, Udskrift, Vidners Førelse, Opsættelse med Forelæggelse og Laugdag 3

rd: 3 mrk: 12 s:, skriver Tree Rd: tree Mrk: tolv Skilling, foruden Acternes videre Beskrivelse om hver bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 3 rd: 1 mrk: 8 s:, og Stempl: Papiir i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet 1 rd: 3 mrk: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder Extr: sendt Fogden

Opsat Sag fra fol: 102b. Jens Watne contra Erich Walvatne.
Citanten indleverede skriftl: Indlæg af Dags Dato som blev oplæst saal: og paastod Dom.
Indstevnte begjærde Sagen opsat. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.
Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 102b. Jens Horneland contra Hans Birkeland.
Indstevnte mødte, /: bet: Tilsvarenspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ anmeldte sig gl: 54 Aar, og nægter (nægtede) Søgemalet, samt begjærde Sagen opsat til sit Forsvar, /: betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.
Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 4 Juli 1794 efter Ole Thomassen Torsdagsøens Hustr:	alt
med Udlæg i Løvhammer 2 pd: S: 5/8 Hd:	i
.... 14 Juli 1794 efter Endre Carlsen Urrang.	Skjøde
.... 16 dto: efter Peder Jacobsen Særsteens Hustr:	bogen
med Udlæg i Urrang.	extra-
.... 29 Juli 1794 efter Myndtl: Ole Olsen Sundstabø,	heret
Udlæg i Sundstabø og Gillie.	

Peder Pedersen Ejdes og Hustrues Arvings Skde til Torkel Jacobsen pa!! paa Westviig No: 13 H: C: gds: ¼ td: Torsk d: 6 Aug: 1794.

Johannes Larsen Lønnings Hustrues Arv:s Skde til Johannes Larsens Sterboe paa Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 117 rd: d: 20 Nov: 1793.

Hans Madsen Obl: til Salomon Johannessen Tidslevold paa 200 rd:, Rente 3 ¾ proC:t, Pant 1 pr: i Birkeland No: 37 ½ L: S:, d: 5 Maj 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 648. Johannes Thomassen Loddens Obl: til Johannes Jørgensen Andal paa 70 rd:, d: 23 Juni 1775, qvitteret af Creditor 18 Sept: 1794.

Saug Angivelser ligesom for Fjeldberg Skibrede:

Deggernæs Saug SaugEjer Ole Absalonsen Deggernæs angav 14 ½ Hundre enkelte Bord.

Aadlands Saug Saugmester Anfin Ottessen Aadland angav 6 Hundr: dobbelte og 5 Hundrede enkelte Bord.

Orninggaard Saugmester Lars Steffensen Orninggaard angav 11 Hundr: dobbelte og 9 Hundrede enkelte Bord.

Højlands Saug Saugmester Gregorius Hansen Leervig angav 9 ¾ Hundrede dobbelte Bord, og 7 Hundr: enkelte Bord.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23de Sept: 1794 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 103a. Ole Hodlund contra Elias Hodlund.

Begge Parter mødte, og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Pantebogen til Inddragelse

Contract imellem Henry Cryssel og Johan Hobdag i Haarwiich i Engelland, og Almuen i Bømmelen, Bremnæs, Muster og Sveens Sogner, om Hummer Fiskeriet dateret 24 Juni 1794.

Opsat Sag fra fol: 103b. Lars Fladeragers Enke contra Peder Tvedt.

Indstevnte Peder Anfinsen Tvedt mødte /: betalte contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rd: tree mrk: tolv Skilling :/, og anmeldte at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lars Nielsen Fladeragers Enke, Guri Siurs Datter med Laugværge, at høre Vidner og Besigtelses Mænd paa Saugbladet som indstevnte ere, under Falsmaals Straf til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse neml: to Saugmestre Ole Absalonsen Deggernæs og Mathias Jørgensen Nysæter, derefter lide Dom til Frifindelse for Contra Citanten for Hoved Citantindens Tiltale, og at faae betalt paa Saugbladet resterende 1 rd:, og sine i denne Processes forarsagede Omkostninger skadesløs gotgjort.

Paa Hoved Citantindens Vegne mødte hendes Søn Torbjørn Larsen Fladerager S:E: gl: 32 Aar, til-

1794: 134

ligemed Hoved Citantinden selv, og h/an/d som hendes Laugværge som hun nu for Retten erklærede, og protesterede imod denne Contra Stevnings Antagelse med Paastand at sam/m/e bliver afviist, siden hende ikke er givet lovlig Varsel, og kun 14 Dages Varsel, da Hun boer i et andet Skibrede neml: Opdals Skibrede og Tinglaug, derom paastod Eragting. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Contra Citanten endnu anmeldte at have til disse Vidner at paahøre indstevnet Hoved Citantindens Vidner disse at paahøre, neml: Torbjørn Samsonsens Førland, Lars Torbjørnsen Nedre Eschelund, Thor Johannessen Nedre Rommetvedt, Siur Larsen Fladerager. Videre indstevnet som contra Vidner under Falsmaals Straf Mons Larsen Lunde S:E:, og Ole Madsen Fladerager S:E:

Stevne Vidnerne skaffer Tarrald Svendsen Eldøen, og Anders Halsteensen Langelandstræe afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes med 14 Dages Varsel i øvrigt lovlig at have stevnet som tilført er, men Hoved Citantinden, og de 2de sidstmelte Vidner boer uden for dette Tinglaug, og i et andet Skibrede og Tinglaug, neml: Opdals Skibrede.

Contra Citanten paastod sin Stevning antaget og Sagen fremmet.

Retten, da de contra Indstevnte Hoved Citantinden og de sidst benævnte 2 Vidner, ej haver faaet lovlig Varsel efter Lovens 1 Bog 4 C: 8 a: Eragtede: At Contra Stevningen ej kan antages, eller noget derefter føres, men afviises til nye og lovlig Paastevning.

Contra Citanten maatte begjære Opsættelse til ny Paastevning. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Nye Justitz Sag

Velædle og Velviise Hr: Foget Koren anmeldte at have efter Klage af Ole Hansen Vejdegraver, paa Justitiens Vegne her til Retten med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Rasmussen tjener paa Tvedt, for forøvet voldelig Overfald og Slag paa Klageren den 23 Juni sidst, og frtaget ham en Sølv Lenke knap, en Søllie Ring, og en Oxe Pidsk, hvormed Indstevnte har slaget Klageren, derom at høre Vidner \som/ stevnte ere, og derfor lide Dom til Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, Rasmus Rasmussen Tvedt S:E:, Anne Jons Datter tjener sidstmeldte, Anne Rasmus Datter Søster til Indstevnte, Brithe Erichs Datter Hustr: til Johannes Rasmussen S:E: p: Tvedte, Guro Baars Datter tjener hos Johannes Rasm[ussen] Tvedte, Anne Lars Datter Enke efter Ole Sæbjørnsen Tvedtetræ, deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Ligesaa ladet indstevne Klageren Ole Hansen sin Klage at tilsvare.

Stevne Vidnerne Lænsmand Jens Jensen Eldøen og Skafter Tarrald Svendsen Eldøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, undtagen endeel af Vidnerne, men de møder alle. Men Klageren Ole Hansen var ej at finde, som er et omvankende Menneske der ingen Boepæl eller fast Tilholds Sted har \sielden har været her/ og er fød og kom/m/en øster fra Norge, og er rejst strax efter det Passerte herfra til Ryefylke, efter hvad som er spurgt, men ej har de kunnet opspørge, hvor han kunde være at finde.

Klageren blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte Hans Rasmussen Tvedt gl: 31 Aar mødte /: betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og androg: At Aftenen før St: Hans Dag sidst, den 23 Juni efter Solens Nedgang, da de havde holdt op at arbejde, og vilde spiise Aftens mad samt lægge sig til Sengs, da hørde de Lyd af ham længe før h/an/d kom til Tvedte, med Raaben og Banden, derpaa han kom til gaarden, og først traf Indstevntes Fader det første Vidne Rasmus Rasmussen, da Indstevnte strax kom til \saae han var drukken/ og som ej kjendte Ole Vejtegraver, spurgde ham hvor han var fra og hvor vilde hen, han svarde at var fra Moder sin og vilde til Moer sin, og gav ham Fanden, og de maatte da kjende Ole Vejtegraver, da Indstevnte bad ham lægge sig need siden han var drukken, og der blev tillavet Leje for ham i Laden \med Halm og (...?)der/ men han svarede, at h/an/d var ej Hund, og vilde lægge!! (ligge?) godt; Strax efter truede Ole Vejtegraver Indstevnte med en Hæst pidsk, og sagde: Vil Du føre mig til Fogden Indstevnte viiste nu Hæst pidsken i Retten som var en drejet Østmands Pidsk omtrent en alen lang, med Jern paa den eene Ende omtrent $\frac{3}{4}$ q:ter lang, da Indstevnte veeg. Ole Vejtegraver gik da fra dem hen igjennem gaarden, og de tænkte han gik bort, da de gik ind for at faae Mad. Strax efter de var gaaet i Stuen, og begyndt at spiise, kom han uden for Døren, og bankede med Pidsken paa Dør og Bordtag, bandte og raabte de skulde komme ud, han vilde slaae dem, men da ingen gik ud, kom han ind, slængte af sig een Skreppe h/an/d havde paa Ryggen, og truede at vilde slaae dem, saa de skulde lægge!! (ligge) for ham som Hunde, da h/an/d gik til Bordet, og løftede Pidsken op, og truede at vilde slaa dem, de skulde lægge som Hunde, og de maatte bukke sig under Bordet, og Rasmus Tvedte bad ham \2 gange/ enten holde Freed eller gaae ud, men han viiste Husets Folk mange gange, at de skulde gaae ud, derpaa efter Rasmus Tvedts Begjæring Indstevnte tog ham i Klæderne for at føre ham ud, af Indstevntes Faders Stue, og drog ham ud paa gaarden, og da Indstevnte vilde skyde ham fra sig, faldt de begge to, derpaa de stod op

1794: 134b

og Indstevnte skød ham fra sig, da Ole Vejtegraver sagde at havde mistet Knappen sin, men Indstevnte veed intet derom, saa h/an/d selv maae have tabt den, om saa var, derpaa Indstevnte flyede ham sin Skreppe, og sagde h/an/d skulde gaae af gaarden, og Pidsken som Indstevnte havde først i Stuen taget fra ham, og h/an/d forlangte igjen, svarde Indstevnte, at h/an/d skulde faae, naar h/an/d blev fastende, da h/an/d gik. Pidsken, Ringen og Knappen de 2 sidste ting fandt Pigerne i gaarden om Morgenens efter, og nu viisde, blev ham tilbuden 2 gange efter, men h/an/d vilde ikke tage imod dem før paa Tinget.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring, de mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Rasmus Rasmussen Tvedt anmeldte sig gl: 70 Aar, Fader til Indstevnte, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At omvundne Tiid da Vidnets Huusfolk havde sagt det, at de hørde en Skraal af et kom/m/ende Menneske, og Vidnet vilde gaae ud og see der efter, da i det Vidnet kom ud af Stuen, kom Ole Vejtegraver, som Vidnet ej kjendte, før h/an/d selv sagde sig hvem han var, var overstadig drukken, bandede og larmede, og paa Tilspørsel hvem var, svarede som Indstevnte har forklaret, vilde tage imod Tilbud at lægge sig, men lagde sig ikke, og gik bort, og i det sam/m/e sagde Indstevnte at Ole Vejtegraver skulde agte sig, at h/an/d ikke blev ført til Fogden, men Ole Vejtegraver sagde: At agtede hverken Fogden eller Lænsmanden, derpaa Ole Vejtegraver sagde til Indstevnte: jeg skal slaae Dig saa Du skal lægge som en Hund paa Marken, og truede med den i Retten anviiste Pidsk. Han gik da bort, og Vidnet med Indstevnte og alle Huusfolk gik ind i Vidnets Stue for at spiise, da siden passerte i eet og alt som Indstevnte har forklaret \og Indstevnte slog ikke Klageren/. Om Pidskens ommelte Tilbageleverelse naar Ole Vejtegraver blev fastende, og sam/m/es med Knappens og Ringens seenere Anbydelse, veed ej videre end har hørt, at det saaledes er skeet. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, blev han med begge Parters konsence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Anne Jons Datter gl: 30 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At hørde omvundne Tiid længe før Vidnet saae Ole Vejtegraver komme over Marken, raabende og bandende, og kommen til gaards, da Vidnet gik ud paa gaarden, efter at 1ste Vidne var gaaet ud, og Vidnet kjendte ham ikke, før h/an/d selv sagde hvem han var, da passerte som 1ste Vidne har forklaret, og videre i Stuen, og efter at Ole Vejtegraver var ledet ud, ligesom Indstevnte og 1ste Vidne har forklaret. Om Pidskens Tilbageleverelse, Knappen og Ringen som 1ste Vidne med Forskjæl, at Dagen efter fandt Vidnet Ringen i Græsset uden for Stuedøren, og lagde den ind i Stuen. Indstevnte slog ikke Ole Vejtegraver. Dimitteret som Forrige.

Fremstod 3de Vidne Anne Rasmus Datter Søster til Indstevnte gl: 16 Aar, var sidst til Alters denne Som/m/er, forklarede: Ord til Andet som 2de Vidne, med Forskjæl, at Morgen derefter fandt dette Vidne Knappen i Græsset uden for Stuedøren, og lagde den i Stue Vinduet. Indstevnte slog ikke Ole Vejtegraver. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Brithe Erichs Dtr: gl: 30 Aar, Hustrue til Indstevntes Broder, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At hørde een raabe og bande længe før h/an/d kom til Bøegjærdet, og blev bange, saa hun løb ind i hendes egen Stue, og da h/an/d kom til gaards, holdt sig der af Frygt, og vidste ikke hvem det var, før efter at Rasmus Rasmussen havde faaet ham af Gaarden, at Vidnet da hørde det var Ole Vejtegraver, og da Vidnet af Frygt holdt sig i sin Stue, saa hørde Vidnet ikke hvad passerte. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Guro Baars Datter gl: 34 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Vaar, forklarede som 2de Vidne, indtil da Ole Vejtegraver første gang gik bort, og Rasmus Tvedt med Huusfolk gik ind at spise, da Vidnet gik derfra hen i sin egen Husbonds Stue, og ej kom ud før 4de Vidne, efter at Indstevnte havde faaet Ole Vejtegraver ud af gaarden, da ej videre passerte. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Anne Lars Datter gl: 60 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters den/n/e Vaar, forklarede: At hørde vel dette Menneske som de andre

Vidner har forklaret, kom/m/e omvundne Tiid bandende og raabende, men saae ham ej, før efter at Rasmus Tvedt med Indstevnte og øvrige Huusfolk var gaaet ind at spiise, da Vidnet kom til gaarden, som ellers boer lidet derfra, og saae da Ole Vejtegraver som kun kjendt da hun saae ham, af det hun havde seet ham een gang før, h/an/d havde været paa Storøen og arbejdet med at grave Vejter, ellers er h/an/d et omvankende Menneske, som Vidnet ej har hørt at have noget vist Tilholds Sted, men rejser om og graver Vejter, da h/an/d stod og bankede med Pidsken paa Dør og Bordtag hos Rasmus Tvedt, bandte, raabte og bankede, og sagde, at vilde slaae Hans Rasmussen ihjel, saa h/an/d skulde styrte som en Hund, og raabde dem ud, men da ingen kom ud, kastede Ole Vejtegraver sin Skreppe af Ryggen, og gik ind i Stuen, var overstadig drukken, og reen gal, da Vidnet blev bange, og løb derfra hjem. Da Hans Tvedt havde ledet ham ud, og bad ham gaae bort, saae Vidnet fra Bakken ved sit Huus, at Hans Tvedt flyede ham sin Skreppe, og bad ham gaae bort i Guds Navn, og Pidsken skulde han faae naar h/an/d blev fastende eller vilde rejse af Landet. Otte Dage derefter, kom Ole Vejtegraver gaaende forbi Vidnets Huus, da sagde Vidnet til ham, at han kunde gaae til Tvedt, at faae sin Ring, Knap og Pidsk, men han svarede: det skal ligge til Tinget bliver.

Alle Vidnerne blev viist Pidsken, \Sølv/ Knappen og Ringen som Hans Tvedt nu havde anviist i Retten, og de som havde seet det før, sagde det var sam/m/e som er omvunden, derefter Indstevnte tog det i Forvaring af Retten leveret til videre. Dimitteret.

Actor som ikke vidste fleere Vidner maatte begjære TingsVidnet beskrevet sin Tiid meddeelt. Actor derefter indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Hans Rasmussen Tvedt bad at maatte tages i Betragtning, at ligesaa lidet er ham overbeviist, at have tilføjet Ole Vejtegraver den mindste Ulempe, som Vidnet af ham er forøvet, derfor paastod Dom til Frifindelse, og paastod nu Dom.

Actor da Klageren ikke har fleere Vidner, og Klageren er et omrejsende Menneske som sjelden har været her, og mulig ej kom/m/er her meere, har intet imod, at Sagen nu bliver paadømt; Sagen blev optagen til Doms, og derudi afsagt følgende

Dom

Da ikke er overbeviist Hans Rasmussen Tvedt, det mindste ulovligt imod Klageren Ole Hansen Vejtegraver forøvet. Tvert imod er saa meget under Sagen oplyst, at Ole Hansen meere burde have været under Justitiens Tiltale, eller og af Hans Rasmussen tiltalt, som sidstmeldte forbeholder Ret til; Saa kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Hans Rasmussen Tvedt {skal} i denne Sag for Actors og Klagerens Tiltale aldeeles frifindes, men forbeholdes sin lovlige Tiltale til Ole Hansen Vejtegraver, hvis Pidsk, Sølv knap og Ring, \som/ blev af Laugrettet vurderet for 2 mrk: 8 s: tilkjendes Stevningsmændene til Afdrag paa Stevningspengene.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 104a. Fogden contra Synneve Niels Datter Olfuren. Actor lod Sagen beroe til næste Rett, da intet af det forrige Rettes Dag ommeldte Manglende, er erholdet.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse Afkalde

ForM: Bog fol: 160. Anne Johans Dt:s Mands for 20 rd: 3 mrk: 3/8 s: efter Skifte 4 Feb: 1789 dateret 22 Sept: 1794.

.... fol: 214. Myndtl: Colben Jørgensens Formynders for 1 rd: 3 mrk: 12 s: efter Skifte 19 Dec: 1792.

.... fol: 263. Myndtl: Alis Erichs Dt:s Formynders for 8 rd: 1 mrk: ½ s: efter Skifte 19de Juli 1793 dat: 23 Sept: 1794.

Myndtl: Anne Peders Datter Særsteens Faders af 16 Juli 1794 for 4 rd: 3 mrk: 8 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Anne Ols Datters Moders af 17de Juli 1794 for 19 rd: 4 mrk: 11 $\frac{3}{4}$ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Ingebreth Josephsens Moders af 19 Juli 1794 for 12 rd: 7 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Marithe Josephs Datter Hollunds \Moders/ af d: d: for 6 rd: 3 $\frac{1}{2}$ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Anne Josephs Datter Hollunds Moders af sam/m/e Dato do: Arv og Skifte.

.... Ingeborg Ols Dat: Sundstabøes Faders for 12 rd: 5 mrk: 13 $\frac{5}{7}$ s: efter Skifte af 29 Juli 1794 Afkaldet af sam/m/e Dato.

1794: 135b

Myndtl: Niels Stenersen Saxejdes Formynders af 18 Aug: 1794 for 2 rd: 3 mrk: 6 $\frac{2}{3}$ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Ole Hansen Øfre Folgerøens Faders af 28 Aug: 1794 for 17 rd: 9 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

(Andre dokument)

Sogne Præst Hr: Olsens Obl: til Major Niels Dahl paa 600 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1ste prioritet i Sæverehagen og Naadsens Aaret d: 6 Aug: 1794.

Christopher Madsen Øfre Folgerøens Hustrues Arvingers Skde til Christopher Madsen paa Øfre Folgerøen No: 73, indløst for 77 rd: 1 mrk: 8 $\frac{23}{55}$ mrk: Sm:, selv arvet 3 $\frac{32}{55}$ mrk: S: 16 skl: Penge dat: 23 Sept: 1793.

Rasmus Torkelsen Northuns Disposition om Northun No: 128 2 pd: Sm: $\frac{2}{3}$ Hd: dens Deeling efter h/an/ds og Hustrues Død dat: 22 Sept: 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 438. Hans Larsen Dahles Obl: til Christopher Sørejde paa 150 rd: dt: 27 Nov: 1769 qvitteret af Niels Christophersen Sørejde som eeneste Arving den 22 April 1794.

No: 5 p: 594. Lars Johannessen Gillie No: 121 Obl: til Gunder Hansen Stokken paa 60 rd:, dat: 6 Maj 1791, qvitteret af Creditors Arvinger efter Skifte af 10de Marti 1792, den 5 Maj 1794.

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1795, opnævnt af nygifte:

a: til Som/m/ertinget.

1. Knud Rognaldsen Qværnæs. 2. Ole Olsen Errevig. 3. Axel Axelsen Erritzland. 4. Lars Jansen Grotle. 5. Peder Nielsen Øchland, 6. Daniels Nielsen Katle. 7. Christopher Christophersen Hollund. 8. Niels Nielsen Gaaseland.

b: til Høstetinget.

1. Peder Gundersen Sortland. 2. Mikkel Siursen Mæland. 3. Niels Pedersen Steensvog. 4. Niels Endressen Rolfsnæs. 5. Størk Ingemonsen Øchland. 6. Halvor Larsen Nordre Mæland. 7. Lars Mortensen Waage. og \8./ Helje Olsen Sør-Sælle.

hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjensgjørelses Ordre til dem derefter at tilsige efter Reglementet.

Pantebogen til Inddtagelse

Rasmus Torkelsen Skde til Bertel Rasmussen paa halve Brug i Northun No: 128 1 pd: Sm: $\frac{1}{3}$ Hd: for 115 rd:, dat: 22 Sept: 1794.

Continuation af Saug Angivelser

Berøens Saug Ejer Ingebreth Svendsen Berøen angav 20 Hundrede enkelte Bord.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 24de Sept: 1794 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Rasmus Torkelsen Northuns Skde til Gunder Rasmussen paa halve Bruget i Northun No: 128 1 pd: Sm: 1/3 Hd: for 115 rd: d: 22 Sept: 1794.

Bertel Rasmussen Northun No: 128 Vil Kors Contract til Rasmus Torkelsen og Hustrue dateret 22 Sept: 1794.

Gunder Rasmussen Northun No: 128 Vil: Contr: til Rasmus Torkelsen og Hustrue dto: dato.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld og qvitt: Bøger anviist

Kolben Olsen Alsvog til Lars Olsen paa Livstiid paa/ Alsvog No: 126 og 127 21 mrk: S: ¼ Hd: før brugt af Ejeren, samt ½ parten i Andeel i Schage Laxe vog, d: 22 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 skl:

Ole Nielsen Westviig til Torkel Jacobsen paa Ejde No: 11 H: C: gds: 27 mrk: S: ¼ Hd:, ¼ B:skd før brugt af Peder Pedersen, d: 22 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 s: bygslet paa Ejers Hustrues Livstiid.

Niels Gorms til Jacob Ibbsen paa uskatlagt Plads Haugen under Højland No: 33 før brugt af Jens Jacobsen, p: Livs Tiid d:t 7 Maj 1794. til M:f: H: 8 s:

Ditto til Mathias Mathiassen paa uskatlagt Plads Nygaard under bem:te Højland forhen ej vært beboet paa Livstiid d: 7 Maj 1794. til M:f: H: 8 s:

Mikkel Salomonsen Habbestad til Christen Torsen paa Livs tiid \om Ejeren ej selv skulde trænge/ p: Nordre Habbestad No: 142 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 23 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 skl:

Hans Madsen Birkeland til Ole Olsen paa Livstiid, paa uskatlagt Plads Nodtnæsset før brugt af Ejeren d: 23 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 s:

Jens Olsen Almaas til Niels Olsen paa uskatlagt Plads Savogen paa Livs tiid, om Ejeren ej selv skulde trænge, før brugt af Christopher Johannessen d: 23 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 s:

Agent Hans Krohn paa Christopher Krohns Vegne til Anders Rasmussen paa {Qvær(...?)}\Sællesøen/ No: 147 24 mrk: S:, før brugt af Jacob Hynnemørs Enke, d: 14 April 1794. M:f: H: 8 s:

Dto: til Lars Olsen paa Norevigen No: 151 6 mrk: S: før brugt af Ole Larsen d: 5 Aug: 1794. til M:f: H: bet: 8 skl:

Dto: til Bertel Ingebretsen paa No: 150 paa Ølversund 6 mrk: S: før brugt af h/an/ds Fader d: 17 Sept: 93. M:f: H: 8 s:

Dto: til Ole Knudsen p: Tortget No: 148 12 mrk: S: før brugt af Torger Olsen, d: 4 Janv: 1794. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

1794: 136

Provst Hertzbergs til Ingvold Endressen paa Livstiid paa Plads Øjorden under Sæverud dat: 15 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 s:

Forbem:te Krohns til Rasmus Bjørnsen paa Egøen 3 mrk: S:, før brugt af Rasmus Knudsen dat: 5 April 1793. til M:f: H: bet: 8 s:

Endre Stenersen Schimmeland til Lars Rasmussen paa 20 Aar, paa Stochwiig No: 99 7 mrk: S: 7 mrk: Fisk, før brugt af Daniel Pedersen d: 23 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 s:

Salomon Olsen Nordre Habbestad til Ole Larsen paa uskatlagt Plads Myren, d: 23 Sept: 1794. bet: Manufact: Huset 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Thomassen Skde til Tørres Johannessen paa Lodden No: 7 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ Vog Fisk for 80 rd: dat: 22 Sept: 1794.

Tørres Johannessen Lodden No: 7 V:k: C:t til Johannes Thomassen og Hustrue dt: 22 Sept: 1794.

Ditto Tørres Johannessens Obl: til Johannes Jørgensen Andahl paa 80 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Lodden No: 7 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ Vog Fisk d: 22 Sept: 1794.

Salomon Olsen Nordre Habbestad Skde til Jens Larsen paa $\{1/2\}$ \en Andeel i/ sig tilhørende Sortland No: 130 6 mrk: Smør 1 Hud for 86 rd:, dat: 23 Sept: 1794.

Niels Sæbjørnsen Totland Obl: til Rejnert Reinertsen Schimmeland paa 74 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Totland No: 59 $22\frac{1}{2}$ mrk: S: $5/16$ Hd: d: 23 Sept: 1794.

Torkel Jacobsen Ejde Obl: til Ole Olsen Sundstabøe paa 61 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Westviig No: 13 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ td: Torsk dat: 23 Sept: 1794.

Hans Petertejgs Arv:s Skde til Ole Reinertsen p: Peterteig og Engestøkket No: 49 2 pd: S: for 250 rd: dat: 30 Dec: 1793.

Ole Reinertsen Peterteigen Odels Contract til Hans Roarsens Børn om Petertejgen No: 49 dat: 23 Sept: 1794.

Roar Larsen Lunde Obl: til Christopher Jørgensen Sætrevig paa 50 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 2de Prioritet i Lunde No: 18 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dat: 23 Sept: 1794.

Lars Johannessen Gillies Arv:s Skde til Hans Hansen paa Gillie No: 121 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, for 87 rd: 4 mrk: 8 s: dat: 24 Sept: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 346. Anders Poulsen Jndre Hovland No: 5 H: C: gds: Obl: til Poul Poulsen Gjætung paa $\{1\}$ 60 rd:, d: 11 Maj 1787 qvitteret af Creditor 5 Maj 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansens Obl: til Gunder Hansen Stokken paa 60 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Gillie No: 121 $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: d: 23 Sept: 1794.

Anders Poulsen Jndre Hovlands Creditorers Skde til Anders Ommundsen paa Indre Hovland No: 5 H: C: gds: 27 mrk: S:, $3/8$ Hd: for 111 rd: 2 mrk: 4 s: d: 25 Sept: 1793.

Anders Ommundsen Obl: til Poul Giætung 60 rd:, og til Niels Hilliestvedt 49 rd: i alt 109 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Indre Hovland No: 5 H: C: gds: 27 mrk: S: $3/8$ Hd: dt: 24 Sept: 1794.

Erich Torbjørnsen Ejdes Arvingers Skjøde til Enken Magrethe Holgers Datter paa Ejde No: 11 H: C: gds: 27 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, $\frac{1}{4}$ B:skd d: 3 Maj 1794.

Afkald

Myndtl: Lars Haldorsen Ejdes Formynders for 18 rd: $8\frac{6}{7}$ s: efter Skfte 31 Juli 1794. Afkaldet d: d:

ForM: Bog fol: 209. Beathe Salomons Dt:s Mands for 79 rd: 2 mrk: $3\frac{1}{2}$ s: og Hjem/m/egifte 36 rd:, efter Skfte 15 April 1785 d: 23 Sept: 1794.

.... fol: 225. Myndtl: Anne Heljes Datters Formynders for Arv 6 rd: $31\frac{1}{9}$ s: og Hjem/m/egifte 5 rd: efter Skfte 14 Juli 1794 d: 23 Sept: 1794.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfant sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet: S: Schiøtz

Fiære Skibreedes Høsteting den 25de September 1794 sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannesen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Jon Gundersen Ulverager 4. Ole Nielsen Bielland 7. Lars Rasmussen Hagge
2. Jon Nielsen Berge 5. Baar Baarsen Yttre Biørdal 8. Peter Christensen Tvedt
3. Johannes Larsen Nedre Wiig 6. Ole Simonsen Owe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibreede fol: 125a. og end viidere:

10. Placat om Følgesedler med frie og fortoldede Vahrer i Danmark og Norge dateret 22de Julii 1794.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommer-

1794: 136b

ting 1793. Justitz Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Hans Størkerssen Hope og Tarrald Tarraldssen Hougsgjærd og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 29 Juli 1794 efter Myndtl: Ole Olsen Sundstabøe, med Udlæg i Løngholm som i Skjøde bogen er extraheret.

Opsat Justitz Hoer Sag fra fol: 104b. Fogden contra Gitle Jsachsen Elieraas.

Actor i Rettelagde sig tilkommen erhvervet Attest fra Sognepræsten i Strandebarm Præstegjæld Hr: Kahrs som blev oplæst saal: Dette anmeldte Actor var den samme som i Sagen er nævnt efter h/an/ds da havde Opholds Sted for en kort Tiid Elieraas, men er fød paa Leersteen. Ellers beviiser Attesten at han er ægtegift, og at h/an/ds Hustrue lever. Dernæst Actor fremlagde nærmere Attest fra Sogne Præsten Hr: Sverdrup i Ryefylke Fogderie, som blev oplæst saal: Actor derefter, da intet videre i Sagen er at udrette, indlod Sagen til Doms til den Skyldige at have forbrudt yderste Formue, betale Bøder og lide corporlig Straf samt betale denne Actions Omkostninger og deriblant Stevningspenge 3 mrk: 8 s:

Indstevnte Gitle Isachsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod;

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Paa Justitiens Vegne og som Actor har Hr: Foget Koren her til Retten lovlig ladet indkalde indbem:te Gitle Isachsen for i sit Egteskab begangne Hoer med en ugift Qvinde, derfor at lide Dom til yderste Formues Forbrydelse, Bøders Udredelse, corporlig Straf, og at betale

Actionens Omkostninger. Factum er beviist, med de i Rettelagde Attester; men Indstevnte er ej mødt. Udi Sagen kjendes og dømmes for Rett, og herved afsiges: At Gitle Isachsen for begaaet Hoer i sit Egteskab, bør efter Lovens 6 Bog 13 Cap: 25 a:, og Fr: 6 Dec: 1743 a: 22. bøde dobbelte Lejermaals Bøder 48 Lod Sølv er 24 rd:, som til Districtets Foged erlægges, til Hds: M:s Kasse at beregne til Indtægt. Til yderste Formue er intet ejende. End videre efter Fr: 8 Juni 1767, bør han hensættes paa Vand og Brød 8te Dage i Stedet for Skriftemaal, og selv betale sin Underholdning og Varetægt. Denne Actions Omkostninger betaler han med Rettens gebyr af Incamination, \Laugdag/, Opsættelse(r?) og Actens Bekræftning 2 rd: \1 mrk: 8 s:/ skriver To Rigsdaler \Een Mark otte Skill:/ foruden Actens videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, Stevn: Penge 3 mrk: 8 s:, og Stempl: Papiir 1 rd: 6 s:; Alt inden 14 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse \og ellers efter herom udgangne Anordninger/ under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder Udstædt

Opsat Sag fra fol: 104b. Irgens contra Marithe Lien.

Stevne Vidner Lænsmand Mathias Johansen Øfre Echeland og Jon Ommundsen Næsset fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal: og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet og talt ved hende selv.

Indstevnte blev paaraabt, mødte, betalte Tilsvarsepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: og tilstod at være fæstet til Citanten, at skulde gaaet i h/an/ds Tjeneste til 25 Martii sidst, for Aarl: Løn 5 rd:, og har faaet i Fæstepenge 1 Mrk:; og vilde gaaet i h/an/ds Tjeneste, havde ikke andet tænkt, men blev \hindret/ af Sognets Folk hvor hun var i Sveens Sogn /: men er fød i Hardanger, og fra sit 6te Aar været paa Muster i Muster Sogn i 27 Aar, er nu 38 Aar, og de sidste 3 Aar været eet Aar i Færresund i Fittie Sogn, og 2 Aar i Musters Sogn :/ \som/ tvang hende til at blive der, og tjene hos en Mand der. Citanten boer i Fittie Sogn. Dette aleene er Aarsagen hvorfor hun ej kom i Citantens Tjeneste og hvilket hun forhaaber og paastaaer, at befri hende for Citantens Tiltale da hun blev nød til at tjene hos Gjæstgiveren i Løngholmen hvor hun endnu er, og som er i Sveens Sogn. Men Seddel fra Fogden har hun ej faaet, hørt, eller veed af, herom. Har intet videre at erindre, end at have sendt Fæste pengene tilbage \8/ Dage før Som/m/ertinget sidst, neml: sidst i April i en Seddel, som Citanten tog imod, og beholdt, og indlader Sagen til Doms til sin Frifindelse.

Da Citanten ikke mødte eller møde lod, og efter at Indstevnte endnu forklarede at Sveens og Musters Sogn, er i Finaas Præstegjæld, og Fittie Sogn i Storøens Præstegjæld, lod Retten Sagen beroe til S: T: 1795.

Ny Justitz Leyermaals Sag.

Fogden som Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde, ugift, confirmeret og Barnefaderen ubeslægtet, Qvinde Ingeborg Christophers Datter Elieraas, for begaaet Lejermaal paa Ejleraas S: S:E: gds:, første gang med uconfirmeret Dreng Torbjørn

1794: 137

Torbjørnsen Ejleraas, som siden er denne Vaar bleven \eedtagen og/ udcommanderet som Matross i Kongl: Søe Krigs Tjeneste, og er nu i Kiøbenhavn, han blev confirmeret ved St: Hans Dag tider 1793, og enten før eller strax efter kom Qvinden i Barselseng, for hvilket Lejermaal hun er indstevnet at see Documenter og lide Dom til Bøders Udredelse, corporlig Straf og Omkostninger paa Actionen at betale. Da Barnefaderen nu er i Kiøbenhavn, har h/an/d ej kundet indstevnes.

Stevne Vidner Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Jon Ommundsen Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført

er, i hendes Fraværelse paa hendes Tjeneste Sted, og forkdyt for hendes Hosbonde Ole Elieraas.

Indstevnte blev paaraabt, men da hun ikke mødte eller møde lod; Saa blev hun givet Rettens Laugdag til næste Ret etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til S: T: 1795.

Nye Justitz Leyermaals Sag

Hr: Foged Koren som Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde, ugift, confirmeret og Barnefaderen ubeslægtet Qvinde Ragnele Ommunds Datter Eltervog, for begaaet Lejermaal første Gang paa Ejleraas S: S:E: gds:, med uconfirmeret Dreng \Torb:/ Torbjørns: Ejleraas, som først blev confirmeret ved St: Hans Tiid 1793, da Qvinden ved samme Tiid kom i Barselseng, men han Vaaren 1794 bleven eedtagen og udcommanderet som Matros til Kongl: Søe Krigs Tjeneste og er nu i Kiøbenhavn; for hvilket Lejermaal hun er indstevnet, at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand at anhøre, Dom at lide, til Bøder at udrede, corporlig Straf at udstaae, og Actionens Omkostninger at betale. Da Barnefaderen nu er i Kiøbenhavn, har han ej kundet indstevnes.

Stevne Vidnerne Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Jon Ommundsen Næsset, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet \som tilført er/ og forkyndt sam/m/e baade paa hendes Tilholds Sted Eltervog i Paahør af hendes Moder, saa og talte ved hende selv paa Apeland.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Thi blev hun given Rettens Laugdag til næste Ret, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1795.

Continuation af Saug Angivelser for Føjens Skibrede

Walvatne Saug Saugmester Otte Aanensen Wiichenæs angav 4 Hundrede dobbelte og 3 Hundrede enkelte Bord.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibred

Drange Saug SaugEjer Ole Jensen Drange angav 9 Hundrede dobbelte, og 14 Hundrede enkelte Bord.

Lindaas Saug SaugEjer Lars Olsen Lindaas angav 1 Hundrede dobbelte Bord, og 3 ½ skr: 3 ½ Hundrede enkelte Bord.

Ervesvog Saug Ejeren Johannes Henriksen Ervesvog, anmeldtes bestandig syg og sengeliggende.

Nedre Wiig Ejeren Johannes Larsen Nedre Wiig angav 5 Hundrede dobbelte og 7 Hundrede enkelte Bord.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af Nygifte.

1. Erich Gundersen Birkeland. 2. Ole Larsen Hougen. 3. Jens Jacobsen Øfre Wahlen. 4. Torbjørn Tronsen Øfr: Wiig. 5. Anders Andersen Waslien. 6. Torbjørn Torbjørnsen Houge. 7. Knud Gundersen Lier. 8. Johannes Aanensen Sør Emberland

hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgørelses Ordre til dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Contract om Hum/m/er Fiskeriet imellem Henrich Chrysel og Johan Hobdog i Haarvidt (Haarwich) i Engelland, og Almuen i Bøm/m/elens, Bremnes, Muster og Sveens Sogner dat: 24 Juni 1794.

Skiftebrev [efter] Knud Knudsen Buevigs Hustrue af 17 Feb: 1794 | Udlæggene

	med Udlæg i Buevig.	i
....	11 Juli 1794 efter Ole Gundersen Solems Enke,	Skde bogen
	med Udlæg i Sollem.	extraheret

Afkalde

Myndtl: Holger Evensen Westvig {sættes} Moders af 14 Juli 1794 for Arv 2 rd: 10 10/27 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

- Knud Evensens Moders for lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.
- Torkel Evensens Moders lige Arv ditto Dato og Skifte.
- Gotschalch Evensens Moders sam/m/e Skifte, Arv og Dato.
- Even Evensens Moders lige Arv, bemelte Skifte, sam/m/e Dato.

(Andre dokument igjen)

Rasmus Larsen Førdes Skde til Rasmus Rasmussen paa Førde No: 27 1 Løb Smør for 200 rd: dat: 6 Maj 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1794: 137b

Anden Dagen den 26de Septemb: 1794 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Knud Knudsen Buevigs Hustrues Arvingers Skjøde til Knud Knudsen paa Buevig No: 38 12 mrk: S:; deraf for 93 rd: 2 s: indløst 5 7/8 mrk:; og selv arvet 6 1/8 mrk: dt: 7 Maj 1794.

Anders Olsen Førdes Skde til Aslach Rasmussen paa Førde No: 27 1 L: S:; 1 Hd:; for 200 rd:; dat: 25 Sept: 1794.

Aslach Rasmussen Førde No: 27 Vilkors Contract til Anders Olsen og Hustrue dat: 25 Sept: 1794.

Johannes Rasmussen Møchlevold Skde til Rasmus Rasmussen paa Odels Ret til 1 Løb Smør i Førde No: 27, som sidstmelte ejer efter Skde af 6 Maj 1794, for 30 rd:; d: 25 Sept: 94.

Rasmus Rasmussen Førde No: 27 Vilkors Contract til Rasmus Larsen Førdes Enke dat: 25 Sept: 1794.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Qvitt: Bøger anviist.

Mathias Øfre Echeland og Hans Hope til Mathias Samsonsen paa 6 Aar, paa Lindaas No: 20 ½ L: S: ½ Hd: før brugt af Christen Olsen d: 26 Sept: 1794. M:f: H: bet: 1 mrk:

Hans Hovdes Arv:s til Mons Olsen paa Hovde No: 6 H: C: gds: 18 mrk: S: ½ td: Korn før brugt af Ejeren Hans Johannessen d: 26 Sept: 1794. M:f: H: bet: 8 s: p: 16 Aar.

Ole Jversen Alendal til Arnt Halvorsen p: Hagenæs No: 52 9 Mrk: S: paa Livs Tiid før brugt af Ole Olsen d: 5 Marti 1794. M:f: H: bet: 8 s:

Johannes Gundersen Miaanes til Knud Samuelsen paa uskatlagt Plads Slettene dat: 26 Sept: 1794. til Manuf: H: bet: 8 s:

Foged Koren til Tørres Tjæransen paa Strømøen No: 14 18 mrk: Sm: og Overbygsel til 1 pd: 12 mrk: S: før brugt af Ole Jørgensen nu bygslet paa Livs Tiid d: 5 Maj 1794. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Til Afdrag af No: 3 p: 114. Knud Poulsen Øfre Dommersnæs No: 1 H: C: gds: Obl: til Knud Thorsen Wiiland i alt paa 250 rd:, dat: 24 Juni 1778 betalt imod Creditors qvittering af 5 Juni 1794 50 rd:

Til Afdrag af No: 5 p: 144. Erich Olsen Sollem No: 9 H: C: gds: Obl: til Gunder Olsen Sollem m: f: d: 29 Sept: 1784, i alt paa 66 rd: betalt Gunder Olsen Sollems Part den 13 Maj 1794 imod denne Creditors qvittering 18 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Baar Baarsen Yttre Bjørdals Skde til Siur Baarsen paa sit halve Brug i Yttre Biordal (Biørdal) No: 46 ½ L: S: ½ Hd: for 200 rd: dateret 26 Sept: 1794.

Ole Gundersen Sollems Enkes Arv:s Skde til Gunder Olsen paa Sollem No: 9 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: dat: 26 Sept: 1794.

Svend Tollevsens Arv:s Skde til Gregorius Svendsen paa Stoupe No: 24 ½ L: Smør for 62 rd: 2 mrk:* det indløste, noget selv Arvet d: 26 Sept: 1794. *(?: er dei 2 mrk: i penge, eller 2 mrk: innløyst jordegods)

Steen Erichsen Wiiches Odels Skde til Gunder Olsen paa Odels Retten til Sollem No: 9 H: C: gds: ½ L: S:, ½ Hd: for 150 rd: dat: 26 Sept: 1794.

Tarrald Tarraldsen Skde til Halvor Tarraldsen paa h/an/ds ½ Part i Bruget i Hougsgjærd No: 27 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: for 200 rd:, d: 26 Sept: 1794.

Gunder Olsen Obl: til Jacob Bentsen Waage 80 rd: 3 mrk: 2 s: og Johannes Tronsen Nedre Lier 40 rd: 1 mrk: 9 s: i alt 120 rd: 4 mrk: 11 s: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Sollem No: 9 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: dateret 26 Sept: 1794.

Ole Thorsen Hovde No: 85 Vilc: tract til Thor Gudmundsen Hovde og Hustrue, dt: 26 Sept: 1794.

Knud Johansen Sveens \No: 72/ Vilc: Contract til Aanen Frantzens Enke Christi Hans Datter dat: 26 Sept: 1794.

Tørres Tjæransen Strømøen No: 14 S: S:E: gds: og No: 31 H: C: gds: Vilc: Contract til Tjærran Siursen Strømøens Enke, dat: 26 Sept: 1794.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette, saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Waags Skibredes Høsteting den 29de Septemb: 1794. sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Ole Knudsen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Niels Arnessen Stangeland 4. Mons Salamonsen Stenevig 7. Christopher Olsen Saatendal
2. Hans Endressen Stenevigen 5. Ole Endressen Stokken 8. Thomas Johannessen Tranøen
3. Mikkell Larsen Ejde 6. Lars Olsen Stenevig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibrede fol: 125a. og for Fjære Skibrede folio 136a.

Formynderting blev holdet og herved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b: og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jens Knudsen Fittie og Johannes Larsen Walhammer og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Optagen Justitz Leyermaals Sag fra fol: 106b. Fogden kontra Ingeborg Christophers Datter. Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom.

Til Høstetinget 1793. er af Velædle og Velviise Hr: Foged Koren som Actor paa Justitiens Vegne indstevnet ugifte Ingeborg Christophers Dr: for begangne Lejermaal i Færøesund under Nedre Levog S: S:E: gds:, at lide Dom til korporlig Strafs Lidelse, Bøders Udredelse og Actionens Omkostningers betaling. Factum er beviist med Sognepræstens Attester. Indstevnte er ey mødt eller har ladet noget fremføre til sit Forsvar. Actor har paastaaet Dom efter Indstevningen. Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Ingeborg Christophers Dr: for bem:te begangne Lejermaal, bør efter Lovens 6 B: 13 Cap: 1 a: bøde til Hans Majestæts Kasse som til Distriktets Foged erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd:, samt efter Fr: 8 Junii 1767. i Stedet for Skriftemaal hensettes paa Vand og Brød 8 Dage, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, som og betale denne Actions Omkostninger, med Rettens gebyr af Incamination og Opsættelse 5 skriver Fem Mark, foruden Actens Bekræftning, om Samme udstædes, Stevningspenge 2 rd:r 3 mrk:, samt i Fald Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskreven, til Stempl: Papiir 1 rd:r, alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Lejermaals Bøder. Extr: sendt Fogden.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebr: 11 Apr: 1794 efter Jacob Halvorsen Kleppe.	Jordegods Udlæggene
.... 27 Juni 1794 efter Endre Larsen Remmerejdes Hustr:	i Skjøde bogen
.... 1 Juli 1794 efter Ole Pedersen Helleland.	extraheret

Opsat Sag fra fol: 106a. Lars Kleppe contra Knud Hilde.
Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod;
Thi lod Retten Sagen beroe til Som/m/er Tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 106a. Anders Fagerbakke contra Lars og Knud Møgster.
Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse og Laugdag som blev oplæst saal:
Alle det forelagte Vidne og de laugdagede Contraparter mødte og vedtog lovlig Stevning og Laugdag.

Citanten begjærde Vidnet paaraabt at gjøre sin Forklaring ligesom de forrige.

Vidnet Christopher Jansen Lejl: paa Walhammer mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa som 6te Vidne fremstod, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig 33 Aar gl: ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Som/m/er, forklarede: At 1ste Nov: 1793 var Vidnet med 1ste og 2de Vidne med den i Rettelagte og nu oplæste Udsigelse, hos begge de Indstevnte paa Møgster, og de tree Vidner, forkyndte den sam/m/e, da og blev dem sagt af Citanten medfølgende, at h/an/d var boeslids Mand, og trænger nu selv til sin Jord, og Mad: Erpecoms Bygselseddel blev dem viist, og ligesaa (Skio?)det til Citanten dem tilbuden at see, men de brød sig ej om at høre eller see det, og var da Mad: Erpecoms Dreng

med for at viise Bygselseddelen. De Indstevnte svarede ikke Andet end derpaa findes tegnet. Bygselseddelen var som den nu i Retten anviiste Reversal. De Indstevnte boer endnu paa Møgster, og have saaet samme og høstet i Aar. Med Udsigelsen tilbød Citanten de Indstevnte deres Bygsel, men de svarede intet derom. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerende ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

\For dette Vidne betalt 8 s: for 2 Spm:(?)/

Citanten begjærde det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter i Rettelagde forhen imod disse h/an/ds Contra Parter erhvervet denne Rettes Dom af 30 Sept: 1793, som h/an/d anviiste, og begjærde af Retten paategnet sig tilbage leveret som og skeede. Citanten paaberaabte sig deraf de Bygsel sedler hvorefter Indstevnte beboer Møgster, inddragen i TingsVidnet ved Dom/m/en, af 1ste Oct: 1792. Citanten derefter anbød Indstevnte, Bygsel Pengene 2 rd: 3 mrk: /: anbød for de begge 5 rd: :/ om Indstevnte sam/m/e vilde modtage. Indstevnte nægtede dem at modtage, eller Jorden at fravige. {Indstevnte} Citanten maatte altsaa tage Pengene tilbage til videre.

Citanten anbød nu sin Eed efter Loven og Stevningen. Indstevnte formeente at Eed ej har Sted, da de haaber ikke at blive dømt fra deres tilbygslede brug.

Retten kunde ikke nægte at imodtage den anbudne Eed; thi blev Citanten Anders Eliassen Fagerbakke forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade {til} at vogte sig for Meen Eed, derpaa Anders Eliassen Fagerbakke fremstod, anmeldte sig sidst at var til Alters denne Vaar. Aflagde corporlig Eed for Retten med oprakte Fingre efter Lovens 3de Bog 13 C: 1 a: at er boeslidsmand \og Huusvild/ har ingen anden Jord til Eje eller at bruge, end hands omstevnte Odels Jord i Møgster, og bruger intet meere i Fagerbakke, og ikke søge sin Jord fra de indstevnte Lejlændinger dem til Fortrængsel, men at Citanten selv vil boe derpaa. Saa sandt hjelpe sig Gud og hans hellige Ord:

Citanten derefter paastod Dom, til Indstevnte at fravige Møgster til Vaar 1795, imodtage de nu anbudne Bygselpenge, og overlevere Jorden til Citanten, samt strax at betale Citanten denne Sags Omkostninger hver 15 rd:, er 30 rd: saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Lars Vincentsen og Knud Monsen Møgster mødte, betalte hver Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: for 2 Sager 5 mrk:, anviiste deres Bygsel Sedler in Originali som blev confereret med de i det i Retten, Dommen af 30 Sept: 1793 vedlagt, anviist TingsVidne af 1ste Oct: 1792, derefter paategnet, og dem tilbageleveret, dertil de henholdt sig, som dem given paa Livstiid, og paastod ej at blive deres tilbygslede Jorder fradømt, men Citanten med sit Søgemaal afviist, og dem tilkjendt at nyde Omkostninger hver 4 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Citanten refererede sig til forrige Dom af

1794: 138b

30 Sept: 1793, og paatrængede Dom ved denne Rett, da bem:te Dom med sin alle Indstevntes Indvendinger, og at intet derpaa er reflecteret, eller fleere kan fremføres eller optænkes, eller findes gyldige, enten førbem:te eller Andre, og længere Henstand, er kun at holde Citanten fra sin Jord og Leve brød, som h/an/d allerede er holdt fra paa saa ulovlig Maade som forrige Dom viiser, nu i 7 Aar, og derover Paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Den i Sagen i Rettelagde Dom for denne Rett af 30 Sept: 1793 viiser, at Ejeren Anders Eliassen, fra Aaret 1791, er af Lejlændingerne Lars Vincentsen og Knud Monsen som boer paa h/an/ds Odel og Ejendoms Gaard, en Anpart i Møgster, af Landskyld, for hver 36 s:

Penge, holden fra og hindret i at faae Samme til egen Beboelse og Brug, som og at Intet ved forrige Sag hindrede Ejeren fra at faae Dom over Lejlænderne til Gaardens Fravigelse, andet end h/an/ds egen skjødesløse Omgang, at han først, ej juridisc var, siden ej lovlig beviiste sig at være Boeslidsmand, og da han kunde beviise dette, ej stevnet derpaa. Dette har han nu i denne Sag lovlig opfyldt og beviist, efter den nye Indstevning tilligemed seeneste Udsigelse, og præsteret alle de Beviiser som Loven byder, til at kunne selv tiltræde sin Ejendoms Jord bemelte Møgster. Den forrige Act viiser og, at Lejlænderne derunder have fremført alt muligt imod Søgemaallet, men hvilket alt ikke kan komme i Betragtning til at holde Ejeren naar han, som nu er lovgyldig beviist, er Boeslidsmand, fra at tiltræde sin Jord; thi det eeneste som kunde reflecteres paa, er angaaende Huusebygningene, som dog ikke er saaledes beviist, enten om Lejlænderne have gjort meere, end dem ved Loven var paalagt, eller at derfor efter Lovens 3de Bogs 14 C: 30 og 31 a: kunne tildømmes dem Erstatning: Og om de dertil havde Adgang, var denne Ret dem forbeholden paa lovlig Maade efter paafølgende 32 art.; Men derved eller derefter kan Ejeren ikke hindres eller opholdes, fra at erholde sin Jord til eget Brug, og tiltrængende nødtørftig Leve brød. Indstevnte have i denne Sag alleene paastaet at beholde deres tilbygslede Brug deres Livs tiid siden Sam/m/e dem saaledes er tilbygset. Herom refereres til hvad forrige Dom derom melder, som og at Citanten har beviist sig boeslids og huusvild. Efter saadanne Omstændigheder kjendes og dømmes for Ret, og herved afsiges: At Indstevnte Lejlænder Lars Wincentzen og Knud Monsen, bør til Vaar Lovens Fardag 1795 fraviige og røddiggjøre for Citanten Anders Eliassen som Ejer, Citantens ejende Anpart i Gaarden Møgster som bem:te indstevnte Lejlænder paaboer, hver 36 skl: Penges Landskyld, imod Bygselens Tilbagegivelse efter Lovens 3 Bog 14 C: 24 a:, samt erstatte ham denne Sags Omkostninger hver 15 rd:, hvoraf det til Betaling tildømte, betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven, og Gaarde parten under Udkastelse og af hver 2 Lod Sølvs Bøder til Kongen er En Rd:, efter Lovens 3 Bogs 14 C: 1 a: til her forelagte Tiid røddiggjøres. NB: Bøder Udstædt

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 357. Knud Mikkelsen Lande No: 1 H: C: gds: Obl: til Knud Larsen Rydland 20 rd: dat: 18 Maj 1787 af Creditor qvitteret 22 Juni 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Knud Larsen Liebøes Faders af 30 Juni 1794 for Arv 14 rd: 1 mrk: 1 1/5 s: efter Skiftebr: af samme Dato.

.... Ole Larsens Dto: sam/m/e Udgiver, Arv, Skifte og Datum.

.... Lussi Lars Dt:s Ditto Ditto Dto: Arv 7 rd: 8 3/5 s:

.... Anne Johannes Datters Formynders for 9 rd: 5 mrk: 2 s: efter Skifte af 27 Juni 1794 p: Remmerejde, dateret 28 Juni 1794.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 106b. Fogden contra Knud Rønholm.

Actor frafaldt Sagen, da de skyldige have giftet sig.

Thi blev Samme for Retten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30te Septembr: 1794 continuerede dette Ting.

Ny Sag.

Bjørn Monsen Lejl: paa Præstbøe fremstod, anmeldte sig gl: 42 Aar, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og androg, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lejlændinger(ne?) paa Age, Ole Christiansen Age, Jacob Larsen og Niels Olsen, for at de sidst Vinter 8 Dage efter Hellig tre Kongers Dag, overfaldt Citanten ved sit Nodekast efter Paler eller smaae Sej, med Æreskjænden

1794: 139

og Skjælds Ord, og hindrede ham i at drage sin Nod, saa desaarsag Strømmen tog den bort, med hvad deri kunne være, og Citanten fik ingen Fisk bjerget af Kastet, derom alt at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom, til Skades og Fiskespildes Erstatning, Ordenes Mortification, Bøders Udredelse, og denne Processes Omkostninger skadesløs at erstatte.

Som Vidner i Sagen, indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og lovligt TingsVidnes Erhvervelse Rasmus Poulsen S:E: p: Remmerejde, Morten Olsen og Rasmus Olsen alle S:E: ibd:

Stevne Vidnerne Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Jens Knudsen Rydland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved nogle selv, undtagen Ole Christiansen og Jacob Larsen Age, men forkyndte Stevningen i deres Fraværelse i deres Huuse, i Paahør af deres Hustruer, ligeledes var Morten Olsen og Rasmus Olsen Remmerejde ej tilstæde, men de møder og vedtager Varsel.

De indstevnte Paagjældende blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed efter Loven med oprakte Fingre, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Rasmus Poulsen Remmerejde gl: 38 Aar, er SøsterSøn til Citanten, ej Paagjælderne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters Vaar ved Paaske sidst forklarede: At omtrent 8 Dage efter sidste Hellig tree Konger, kom Vidnet og de 2 andre Vidner paa Baad sam/m/en, til Age for Age Land, der Citanten just kastede med sin Nod og havde begyndt i det Vidnerne kom, veed ej hvad Fisk der var, men Citanten sagde at de saae {ej} Fisk, og det var Pale eller Sej som \er/ Fisk der færer sig, og er ikke nogen staaende Fisk. Dette var hverken for Fiske Vog eller oprøddet Land, men for en Holme eller Udmark tilhørende Age. Der var ikke fleere Nøder, og Age Mænd de Indstevnte kom roende med deres Nod, men kom ikke dertil, før Citanten og h/an/ds Folk havde baade udgivet Nod, og hand og Folk var kommen paa Land, med Tougene til begge Ører, det eene Toug paa Holmen, og det andet paa et Skarvberg paa Age Bøe tet ved Bøegjærdet, og havde begyndt at drage paa Noden, da Ole Christiansen Age sprang paa Land paa Skarv berget, og sagde til een af Citantens Folk som holdt Nodetuget der, eet og andet til ham i Vreede, samt tog ham saaledes i Skuldrene \at denne faldt paa Knæe/ at han maatte slippe Touget, hvorved kun var den eene Mand, saa Noden drev af, men fik fat paa Touget igjen, og drog Øret til Lands, men var der Fisk i, kunde den været gaaet ud, imedens Noden drev, derefter Ole Christiansen sprang paa Land paa Holmen, men da var det saa mørk, Vidnet ej kunde see hvad han der foretog sig. Da de fik Noden til Lands var intet Fisk i den, uden 3 á 4 Paler. Imidlertiid hørde Vidnet Citanten raabe: Det seer de paa Folk, at han vil voldtage mig, men Vidnet for Mørke saae det ikke. Imidlertid sagde Jacob Larsen Age: tøkkes I det er vel, at de kommer det Tyve Tøj, og tager Palen fra os, nævnede vel ingen, men ingen Anden havde Nod i Søen end Citanten. synes vel, at hørde slig Udsagn, ogsaa af Ole Age, men kan ej sige det for vist. Af Niels Age hørde og saae intet. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerende ej at vide meere og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Morten Olsen Remmerejde gl: 28 Aar, hvis Fader er Sødskende Barn til Citanten, ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne, med Forskjæl: at saae ikke om den Mand paa Skarv berget faldt i Knæe, men han ragede af Ole Ages Tag, saa han maatte slippe Touget. Hvad Fisk der var i Noden saae Vidnet ikke, som ej da saa nær, men hørde at der var da de kom til Lands, intet værd at bjerge. Imidlertiid hørde, at baade Ole og Jacob Age sagde de af 1ste Vidne omvundne Ord, i øvrigt som 1ste Vidne, med Tillæg: at Niels Age sagde: Det var ej vel, de kom der og tog Fisken fra dem. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Rasmus Olsen Remmerejde gl: 21 Aar, hvis Fader er Sødskende Barn til Citanten, ej Parterne videre beslægtet eller besvogret, sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: Ord til Andet som 2de Vidne, undtagen hørde intet af Niels Age. Dimitteret.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl:

Citanten begjærde det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten da de Indstevnte ikke mødte, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: betalte Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 skl: i alt To Mrk: og fire Skl: ./

Retten da de Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav dem Rettens Laugdag til Sommer tinget 1795 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage beskrevet og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til S: T: 1795.

Biergnings Vrag.

Erich Larsen S:E: paa Søre Aarland, Jacob Jacobsen Nedre Waage tjener sam/m/ested, Lars Thomassen Søre Aarland S:E: og Svend Torbjørnsen tjener paa Nedre Waage, fremstod og anmeldte, at dette Aar i Maj Maaned, da de rejsde ud paa Havet at fiske, fandt de i Aabenbare Søe, En Miil uden for alle Land og Skjær, en Skibs Eege Jolle, som var uden Sejl og Aarer, drivende paa Havet, den de bjergede til Lands, og opsatte ved Qvalvogen, og findes derpaa hverken Navn eller Mærke, den de lod vurdere af

1794: 139b

de 2de Mænd Christopher Jansen Lejl: p: Walhammer, og Peder Hansen Nordre Aarland, som nu fremstod for Retten og anmeldte at have taxeret den \lang 9 Alen, Hul i den eene (si?)de/ af Værdi 2 rd:, for hvilken deres Forretning, de begjærde sig betalt forlods af Vraget begge 2 Mrk: Comparenten paastod sig den halve Part af det bjergede tildømt.

Hr: Fogden paastod Rettens Dom til Vragets Auction, og af det beholdne Beløb, Hds: M:s Kasse de 2/3 Deelee tildømt, efter at \af/ det heele Beløb er betalt bem:te Bekostninger med

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Og Auctions Omkostninger, samt Rettens Gebyr, som Fogden begjærde her tilført af Dommeren, neml: Incamination 4 mrk: 10 s: Forseglingsspenge 1 mrk: 4 s: og Auctions Forretningen med Bekræftning 2 mrk:, i alt En Rd: En mrk: fjorten Skl:

1 rd: - 1 mrk: - 14 s:

Er 1 rd: - 3 mrk: - 14 s:

herforuden Auctions og Incassations Salario, af det højeste Bud som gjøres, der ej kan vides for Tilslag er skeet, hvorefter det bliver at beregne. Saaledes indlod Sagen under Dom.

Thi blev derudi afsagt følgende

Dom

Da bem:te Baad eller Jolle er funden af Comparenterne som Bjergere, i aabenbare Søe uden for alle Land, og vil komme til Deeling, imellem Hds: M:s Kasse og Finderne, hvilken

Deeling ej bekvemmelig kan skeep, uden at Vraget ved Auction bliver bortsolgt, og da først deraf udredet af heele Beløbet de ovenmeldte paagangne Omkostninger, som vil forlods fragaae, saa kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At oftnævnte Jolle, bør ved offentlig Auction bortsælges paa Condition, at Kjøberen foruden højeste Bud, betaler de foran specificerte Omkostninger 1 rd: 3 mrk: 14 s: foruden Auctions- og Incassations Salario, af det højeste Bud hvorpaa Tilslag skeer, hvorefter det beholdne Auctions Beløb, fri for Alle Omkostninger, bør efter Lovens pag: 674 a: 5. tilfalde Hans Majestæts Kasse halvparten, og Finderne og Bjergerne halvparten.

Udstædt

Auctionen

V: og V: Hr: Foged Koren, i Følge Rettens ergangne Dom af Dags Dato som han fremlagde, og begjærde Auctions Forretningen vedhæftet, anmodende Auctionen foretagen nu iblandt den forsamlede Ting Almue, paa den deri ommeldte Vrag Jolle, til Bortsælgelse til Højstbydende paa følgende Conditioner. 1ste Jollen bortsælges som den forefindes. 2de Kjøberen betaler uden Afgang i højeste Bud, de paagangne Omkostninger 1 rd: 3 mrk: 14 s: og derforuden Auctions- og Incassations Salario af højeste Bud, alt uden Afgang i Buddet hvorpaa Tilslag skeer. 3de Omkostningerne og højeste Bud betales strax til Fogden ved Tilslag, derefter Jollen bliver for Kjøberens Risico, og af ham annam/m/es uden Ansvar fra Tilslaget for Bjergerne eller Auctions Reqvirenten. Paa disse Conditioner som for den forsamlede Almue blev oplæst, blev Jollen optraabt og bortsolgt, efter Bud og Overbud til Hr: Henrich Christi i Qvalvogen som højst bydende for højeste Bud fri beholden Kjøbe Sum/m/a, Omkostningerne aparte at betale, for 2 rd: 1 mrk: skriver To Rigsdaler og Een Mark.

Saaledes Auctionen sluttet.

Udstædt

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Rydlands Saug SaugEjer Ole Knudsen Rydland angav 2 $\frac{1}{4}$ / Hundrede enkelte skriver 2 $\frac{1}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af nyegifte. 1. Niels Larsen Tvedten. 2. Bjørn Olsen Salthellen. 3. Ole Olsen Hævrøen. 4. Lars Hansen Winnæs. 5. Lars Johannessen Hageberg. 6. Rasmus Nielsen Møgster. 7. Mikkell Knudsen Møgster. 8. Mons Tarraldsen Ejde. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, til dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld bog anviist

Knud Halvorsen Hille til Ole Olsen paa Kleppe No: 73 1 pd: 16 $\frac{1}{2}$ mrk: Fisk, før brugt af Hans Olsen, d: 30 Sept: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl: Lars Arentsen Kleppe fremstod og indleverede skriftl: Protest af 27de d: M: imod Skjødes Tinglsyning paa denne Jord, og derved tillige mundtl: protesterede imod denne Bygselseddels Tinglsyning, saasom han formeente sig Odels berettiget til dens Indløsning, hvorom han reserverede sig sin Ret. Retten kunde ikke nægte Bygselsedlens Tinglysning under Forbeholden af enhvers Ret. For Protesten bet: 4 mrk: skr: Fire Mark.

Mathias Halvorsen Sundstabøe til Anders Aadnessen paa No: 29 Riisøen 12 mrk: S:, før brugt af Anders Aadnessen, d: 29 Sept: 1794. M:f: H: bet: 8 s:

Provstinde Christi ved Hr: Christi til Hans Larsen paa Stangeland No: 62 $\frac{1}{2}$ Vog Fisk før brugt af Ole Andersen, d: 22 Sept: 1794. M:f: H: bet: 8 s:

Salomon Johannessen Tidslevold til Mathias Mathiassen paa Søre Stokken No: 37 32 s: Penge, før brugt af Ommund Johannessen dt: 24 Sept: 1794. M:f: H: 8 s:

Peder Hamre til Ole Halvorsen paa No: 81 Østevold 1 pd: 6 mrk: S: før brugt af Halvor Tostensen, dat: 30 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 8 skl:

Erich Arentsen Hilde til Christian Christiansen paa 20 Aar paa Kleppe No: 73 1 Vog 13 ½
mrk: Fisk d: 30 Sept: 1794. før brugt af Jacob Halvorsen s: Ejer. til M:f: H: bet: 8 s:

1794: 140

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 16 Juni 1794 efter Salomon Aarschou og Hustrue. | Jordegods Udlæggene i
.... 20 dto: efter Gabriel Gabrielsen Aarschou. | extraheret

Gabriel Gabrielsen Aarschous Arv:s Skde til Jens Knudsen paa Rydland No: 17 1 pd: S:
1/3 Hd:, d: 24 Sept: 1794.

Salomon Knudsen Aarschous Arv:s Skde til Knud Jensen paa Fittie No: 19 2/3 L: S: 2/3
Hd: for 200 rd: dart: 29 Sept: 1794.

Dto: til Berge Hansen Remmerejde paa Fittie No: 19 1 pd: 14 mrk: S: 19/36 Hd: d: 30
Sept: 1794.

Dto: til Thomas Johannessen Tranøen paa Fittie No: 19 1 pd: 14 mrk: S: 19/36 Hd: dto:
Dato.

Dto: til Niels Nielsen Hovstad paa Fittie No: 19 20 mrk: S: 10/36 Hd: dto: Dato.

Dto: til Niels Nielsen Hofstad paa Remmerejde No: 11 ¼ L: S: ¼ Hd: ditto Dato.

Dto: til Gabriel Olsen paa Aarschou No: 9 ½ L: S: ½ Hd: deraf indløst for 370 rd: 5 mrk:
1 pd: 11 mrk: S: 5/12 Hd:, Og selv arvet Resten d: 29 Sept: 1794.

Beboelses Contract

Gabriel Olsen Aarschou No: 9 til Elling Nielsen om samme Aarschou ½ L: S: ½ Hd:
dateret 30 Sept: 1794.

Ole Christophersen Fittie Skde til Thomas Tarraldsen paa Mit Engevig No: 3 1 pd: S: f:
145 rd: dateret 30 Sept: 1794.

Peder Olsen Kiholmens Skde til dto: Thomas Tarraldsen paa Odels Retten til samme Mit
Engevig for 34 rd: dat: 30 Sept: 1794.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget
for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Opdals Skibredes Høsteting den 2den October 1794. sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted
af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velvise Hr: U: W: Koren,
Skibredets Lænsmand Johannes Madssen Store Godøen, samtlige tingsøgende Almue og
efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Hans Hansen Rolseim 4. Jacob Johannessen St: Brattetvedt 7. Siur Larsen Nedre
Gjerstad

2. Ole Olsen Søre Holme 5. Niels Clemensen Malkenæs 8. Christopher Nielsen Sørejde

3. Anders Nielsen Langeland 6. Thomas Pedersen Sunde 9. Endre Hansen Epland, før
betalt, men gjort Eed.

10. Ole Larsen Møchlestad

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegi
og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 125a. og for
Fjære Skibr: fol: 136a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibr:s Sommering 1763. Justitz Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Mikkell Pederssen Fladerager og Torbjørn Larssen ibidem og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 107b. Fogden kontra Niels Nielssen Øchland. Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom.

Af paastevnte Niels Nielssen Øchlands forøvede ulovlige Handel, er kun med tvende Vidner lovgyldig beviist, han at have handlet med 9 Bukker á 1 Rd:r, hvilket han selv tilstaar, dog under Paaskud, det at have handlet for hans Fader, hos hvem Han tjener; Men da Fr: 9 Aug: 1754. a. 5, forbyder Husbonden at ko(r?/nn?)ivere i slig Forseelse med nogen sin Tjener; naar og dette Paaskud kunde gjelde, vilde Fr:s Bydende ganske blive eluderet; saa kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Niels Nielssen Øchland efter Fr: 9de Augusti 1754. a. 5. for saadan ulovlig Handel bør have Varenes Værdi Nii Rd:r til Fogden som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Tysnæs Sogns Fattige Fem Rd:r, samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr med Inkamination, Vidners Førelse, Opsættelse, og Laugdag 3 rd: 1 mrk: skr: Tree Rd:r Een Mark, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 1 rd: 4 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. NB: Bøder. Extr: sendt Fogden

Opsat Sag fra fol: 107a. Lænsmand Godøen contra Brithe Johans Dt:

Indstevntes nu ægte Mand (ægteMand) Mikkell Mikkelsen Færevog mødte og da han var bleven forhindret at faae udstyret Contra Stevning, maatte begjære Sagen til den Ende udsat.

Citanten uagtet den Indstevntes Forbrydelse er bleven bevidnet til Hendes Last, Opsætsighed, Ulydighed og videre, saa har Citanten dog ikke saa meget af Hevn, eller at hevne sig, over saadan een Tjener, men langt meere, paa Grund at for den offentlige Ret saavel som den meenige Almue kan vorde forklaret, at Citanten ikke altid som uskyldig i meere end een Foregivende, lade h(ænd?)e paa Ermet(?), og just ikke oftere at igjentage hvad af mange Vidnesbyrd eenstemmende er bevidnet, men i eet og alt, da saadant nu til Fuldkommenhed er afsagt, ind(?) protocolleret, saa aflader(?) Citanten med sin Paastand som for Retten og andre kunde agtes skyldige, til hendes Straf, saaviit hende til h/an/ds Side kunde vorde tilfunden, og derhos da hun aleene for saaviit, de Forbrydelser Hds: M:s Kasse angaaer, i Retten vil erlægge, efter hendes Løn 5 rd:, s(om?) f(r?) Citantens Side ikke vil see hende i den Straf der for hende sin gandske Livs tid ville blive til en Vanære, samt H(ende?) følgelig i kjerligt Egteskab, hvorimod hun aleene betaler til Citanten i Omkostninger ikke videre end 5 rd:, og naar hun sam/m/e inden Retten saavel de Kongens Kasse tilhørende, som Citanten tilkom/m/ende bem:te 5 rd:, betaler, vil Citanten frafalde Sagen og den eftergive. og i saa fald at intet videre fra Retten kunde

1794: 140b

hæfte.

Indstevntes Mand modtog Forliigs Tilbudet, og vil betale til Citanten for h/an/ds tilkom/m/ende af Bøder og Omkostninger 5 rd: inden 14 Dage, og da Citanten paastod dem strax, saa blev de ham nu betalt, saa og forbandt sig at betale Hands Maj:ts Kasses

tilkom/m/ende ¼ Aars Løn 1 rd: 24 s: Altsaa da han gjørlig retter for sig, paastaar h/an/d ingen Dom, h/an/ds Hustrue at overgaae, efter Lovens 1 Bog 5 C: 11 a:

Fogden da Hds: M:s Kasse ikke meere af Sagen kan tilflyde, end et fjerding Aars Løn 1 rd: 1 mrk: 8 s: efter Lovens 3 Bogs 21 Cap: 11 a:, modtog sam/m/e 1 rd: 24 s: for sam/m/e at beregne Hds: M: til Indtægt. Lænsmanden modtog de paastaaede 5 rd:, og frafaldt Sagen.

Indstevnte frafaldt Sagen;

Thi blev den nu for Retten ophævet.

NB: Mulct

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 107a. Fogden contra Jacob Øriansen Thoe.

Indstevnte mødte, og nægtede at have handlet noget for sig selv, men alt for sin Fader, og paastod Frifindelse, saaledes indlod Sagen Dom.

Actor paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Efterskrevne af Jacob Øriansen Thoe forøvede ulovlige Handel, er beviist som følger: Med 1ste og 2det Vidners eenstemmige Udsigende 2 Nød som 1ste Vidne anslaaer til Værdie 13 rd: Med 3de og 4de Vidne 2 Creaturer som 3de Vidne melder, blev kjøbt for 11 rd: 3 mrk: Disse Priiser ansees og rimelige efter Laugrettets Skjøn under Sagen. Om det øvrige er ej fuldkommen Beviis. Indstevntes Foregivende, dette at have handlet for sin Fader, har han ikke beviist, endskjønt dertil er erholdt Opsættelse; men overalt forbyder Forord: 9 Aug: 1754 a. 5. Husbonden at ca(nn?)ivere i slig Forseelse med nogen sin Tjen(este?) (Tjener). Indstevnte sees og af Acten, baade at have tjent hos Andre end hands Fader, saa og at have handlet i nogle Aar, saa h/an/d altsaa uimodsigelig maae have handlet alt omvundne for sig selv. Efter saadanne Omstændigheder kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Jacob Øriansen Thoe efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 5. for saadan ulovlig Handel bør have Vahrenes Værdi 24 rd: 3 mrk: til Fogden som Actor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Opdals Sogns Fattige Tree Rigsdaler, samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens gebyr med Incamination, Laugdag, Vidnes Førelse 2 rd: 5 mrk: 8 s: skr: To Rd: fem mrk: otte Skl:, foruden Acternes videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevnings Penge 1 rd: 4 mrk: samt om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Pap: 1 rd: 1 mrk: 2 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder Extr: sendt Fogden

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 108a. Fogden contra Guri Hans Dt: Lien.

Actor i Rettelagde Rettens Laugdag som blev oplæst saal: men hvilken ej er forkyndt siden de have ægtet hinanden. Actor under Forbeholdenhed af Bøder for fortidlig Sammenleje, frafaldt denne Sag.

Sagen blev for Retten ophævet.

Ny Sag

Torbjørn Størksen gl: 50 Aar, Tosten Wermundsen Lejl: gl: 40 Aar, Torger Johannessen gl: 60 Aar, Peder Olsen gl: 60 Aar, Ole Hansen gl: 30 Aar, alle SelvEjere paa Erritzvær, alle mødte undtagen Peder Olsen, men de øvrige paa h/an/ds Vegne /: bet: Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og fremlagde skriftl: Kald seddel imod Ole Larsen og Jacob Johannessen S:E: paa Store Braatetvedt, af 15de Sept: sidst, som blev oplæst saal:

Alle baade Parter og Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel.

Indstevnte Store Braatetvedts Opsiddere mødte \og den yngste 35 Aar/ /: betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: /:, og androg, at omstevnte Gjærde er ikke nogen Skiftesgjærde, men har en Tiid vært holdt, og ligger midt i Fælleds Hage, og er kun sin Tiid

opsat for at hindre formegen Rægster af Øger, paa den Side i Hagen, og har ej vært andet end nogle Støkker hist og her, den har ikke vært holdt i Indstevntes Tiid 20 Aar, veed ej om den har vært holdt før, eller af hvem, og da den vilde være Indstevnte til Skade om den blev holdt, saa modsiger de aldeles baade gjærdet, eller det af dem at holde, saasom deres Hage der ellers er Fælleds med Erritzwær, ligger saaledes, at de vilde miste deres meeste Bejte, ellers forbeholdt sig alt lovligt. Dette gjærde har ej vært paafordret af Citanterne før nu i Som/m/er.

Citanterne begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Vidnerne blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, blev separerede, og fremstod som

1ste Vidne Jørgen Jansen S:E: p: Lille Braatetvedt, gl: 40 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters sidst Vaar, forklarede: At har kjendt omstevnte gjærde fra sin Barndom, den har lagt øde 7 Aar, og vel meere, før blev den nogenledes holden, og det af St: Braatetvedt Mænd, veed ej enten den er Skftes gjærde, og ellers er ingen Skftes gjærde, og veed ikke

1794: 141

ellers hvorfor den har vært holden, uden for at Melke kjørene fra St: Braatetvedt ikke skulde komme forbi gjærdet. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, hvorpaa endnu forklarede: At tilligemed Ole Pedersen som og er Vidne, har denne Som/m/er St: Hans Dag været udsendt fra Erritzwær Mænd til Indstevnte at tilsige dem at gjøre dette gjærde, da de svarede at de gjærdede ikke uden efter Kan(..?) og?/ uden de kunde være fri i Næsset som er \et/ stække Udmark, som hørte Erritzwær til, dertil Erritzwær Mænd sagde, at Indstevnte kunde ej vente at komme i Næsset. Vidnet blev sin efter begge Parters uden for Protocolen tilbragte Spørsmåle og Erindringer, gjorde Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerende, ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Citanterne maatte erindre: At gjærdet er ikke Skiftes gjærde imellem gaarderne, men eet gjærde, i Fælleds Hage, for at St: Braatetvedt Melkekjør ikke skal kom/m/e der forbi, men \deres/ Gjæld Fæene maae gaae overalt forbi gjærdet og paa begge Sider, saaledes, at oven for som er paa Siden til Braatetvedt, skulde deres Melke kjør blive, men neden for gjærdet maae Gjæld bestene vel komme. Neden for, forstaaes til den Side til Erritzwær. Erritzwær Melkekjør kom/m/er ej der, da dertil de have en anden Mark. Dette gjærde, holder Braatetvedt Melke kjør fra Næsset, hvor Erritzwær og Braatetvedt har fælleds Ret for Gjæld bester.

Fremstod 2de Vidne Ole Pedersen en Søn af Citanten Peder Olsen, og styrer Jorden Erritzwær for ham, gl: 22 Aar, sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: At kjender gjærdet, og i øvrigt som 1ste Vidne. Dimitteret og examineret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Samson Rasmussen Lille Braatetvedt S:E: gl: 46 Aar, ej Parterne beslægtet, men Svoger til Torbjørn Erritzwær, sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: At har kjendt Markene imellem Parterne fra sin Barndom, de ere saaledes situeret, at Erritzwær Melke Kjør aldrig kom/m/er til gjærdet, men St: Braatetvedt Melkekjør kan, naar det er øde, gaae i Næsset som er et stække Udmark. Næsset, der gaaer begge Parters Gjæld bæster, men Braatetvedt Melkekjør skulde ikke kom/m/e der, saaledes har det vært holden de sidste 20 Aar og før, men naar Gjærdet ej har vært i Stand, har det ej kunde holdtes; thi det skulde møde for St: Braatetvedt Melkekjør. Gjærdet har St: Braatetvedt holdt. Det har vært øde 7 eller 8 Aar, men før var det gjærdet. Vidnet har boet paa St: Braatetvedt for 17 Aar omtrent siden, og boede der 4 Aar, og ikke veed andet, end det er Skiftes gjærde imellem begges Hager. Om Næsset er holdt, at Citanterne skal have der 4, med Indstevnte eet gjældbæst, og Næsset kaldes Erritzwær Næsset. Naar Næsset undtages, saa er Hagen ikke fælleds, men gjærdet er

Skiftes gjærde, og paa hver Side deraf, har hver gaard sin Udmark. Om Hugsteren er der Kan i Næsset, imellem Parterne, hvorefter Citanterne har 6 Tejge og Indstevnte 2. Dimitteret efter Examination paa begge Parters Spørsmåale som forrige.

Fremstod 4 Vidne Ole Andersen Haanæss Huusmand, gl: 56 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters for 14 Dage siden, forklarede som 3de Vidne med Forskjæl, at for over 20 Aar siden, den seenere Tiid veed Vidnet intet om, maatte St: Braatetvedt Melkekjør og Gjældbæster gaae i Næsset, uagtet Gjærdet da var holdt, som Vidnet slutter at St: Braatetvedt holdt for at Andres Creaturer ej skulde komme i deres Hage, hvor længe det har vært holdt eller øde, veed Vidnet ikke. Veed ikke enten det skulde være Skiftes gjærde eller hvad, saasom ej har boet der. Om Næsset og begge Parters Anpart der til Bejte og Hugst, forklarede som 3de Vidne. Vidnet examineret og dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Axel Ingebretsen Lejl: paa Wiig, gl: 55 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters for 2 Uger siden, forklarede: Er fød paa Erritzwær, og der bekjendt fra sin Barndom, men er rejst derfra for 30 Aar siden, og siden veed ej hvorledes Parterne i det omtvistede har forholdt sig, men før har der vært holdt som 3de Vidne har forklaret. Hvorlænge gjærdet har vært øde, veed Vidnet ikke. Om Gjærdet var Skiftes gjærde eller ikke, veed Vidnet ikke. Om Næsset og hvers Part der til Bejte og Hugst, forklarede som 3de Vidne. Dimitteret.

For 5 Vidner bet: af Citanterne 3 mrk: 8 s: og af Contra parten 1 mrk: 12 s: i alt fem mrk: fire Skl:

Citanterne begjærde det Passerte som Tingsvidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten begjærde Dom til Indstevnte fremdeles at holde omstevnte gjærde i Stand, og holde deres Melke kjøer fra Erritzwær næsset, samt Omkostninger erstattet med 9 rd: samt voldgaa Sagen henseende ikke at holde Aasteds Rett eller bruge Meddoms Mænd, som Citanterne ej formaaer, til Dom/m/eren ved Tings Dom at døm/m/e i Sagen, renuncerede paa ald Anke henseende den Formalitet de(...?) anbefaldt si(g?), Dom/m/en at paa Anke om den gaaer dem imod.

Indstevnte paastod Sagen afviist til Aastedet, men først begjærde Opsættelse til at contra stevne til næste Som/m/er ting her ved Bøjgde Tinget, til Vidnes Førelse. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1795.

1794: 141b

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebrev 11 Juni 1794 efter Jacob Siursen Næsses Hustrue.	Jordegod
.... 13 Jini 1794 efter Peder Olsen St: Sætre.	Udlæggene
.... do: do: efter Ole Larsen Onerim.	i Skde bogen
.... 19 ditto efter Niels Jansen Øchland.	extraheret

Skfte Contract imellem Torbjørn Olsen Nedre Waage og h/an/ds afdøde Hustrues Arvinger, ang:de Nedre Waage No: 11 H: C: gds: efter Aftag 1 pd: S: ½ Hd:, for 260 rd:, at tilhøre Enkemanden dateret 12 Maj 1794.

Torbjørn Olsen Færevog Skde til Peder Olsens Enke paa Stor Sætre No: 8 1/8 L: S: 1/8 Hd:, for 25 rd: 3 s: dateret 16 Juni 1794.

Peder Olsen St: Sætres Enkes Skde til Johannes Torbjørnsen paa Store Sætre No: 8 ¼ L: S: ¼ Hd: for 75 rd:, d: 4 Aug: 1794.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

NB: Afdrag af No: 5 p: 670. Mikkel Størksen Opdal No: 42 Obl: til Ørian Hollekims m: f: i alt 510 rd: dat: 12 Maj 1792, deraf betalt den 12 Maj 1794 Ørian Hollekims Part 248 rd: efter Creditors qvittering.

No: 3 fol: 97a. Johannes Pedersen Øfre Flygensfær No: 21 Obl: til Niels Christoph: Sørejde p: 45 rd:, d: 2 Maj 1778 qvitteret af Creditor 12 Maj 1794.

No: 5 p: 451. Jon Nielsen Tvedt No: 7 H: C: gds: Obl: til Lieut: Nicol p: 92 rd: d: 22 Maj 1788, qvitt: af Creditor 14 Juni 1794.

No: 5 p: 639. Niels Ommundsen Tvedt No: 7 H: C: gds: Obl: til Johannes Madsen St: Godøen paa 100 rd:, d: 6te Oct: 1790 qvitteret af Creditor 18 Sept: 1794.

No: 5 p: 699. Christopher Hansen Nedre Helland No: 69 Obl: til Erich Aakre paa 46 rd:, d: 29 Sept: 1792, af Creditor qvitteret 4 Aug: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3de Octob: 1794 continuerede dette Ting.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Alsager Saug Saugmester Morten Knudsen Elsager angav 24 ¼ Hundrede enkelte Bord.

Fladerager Saug SaugEjer Torbjørn Larsen Fladerager angav 3 Hundrede dobbelte og 2 Hundr: enkelte Bord.

Hope Saug SaugEjer Hans Olsen Hope angav 13 Hundr: enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Torbjørnsen Str: Sætre No: 8 Vilkors Contract til Peder Olsens Enke, dateret 4 Aug: 1794.

Niels Øriansens Obl: til Anders Siursen Opdal paa 40 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Tejgland No: 80 ¼ L: S:, ¼ Hd: d: 14 Maj 1794.

Lyse Closter Jurisdictions Skftebr: 14 Maj 1793 efter Johannes Engelsen Kolilds Hustrue, hvorved skeet Udlæf i Str: Gjersvig No: 92 ½ Løb S: ½ Hd:, til Arvingerne for 108 rd: i Skde bogen extraheret.

Ny Sag.

Tosten Wermundsen Lejl: gl: 40 Aar, Torbjørn Størksen gl: 50 Aar, Torger Johansen gl: 60 Aar, Peder Olsen gl: 60 Aar, Ole Hansen gl: 30 Aar, de sidste SelvEjere, alle paa Erritzvær, mødte og fremstod alle undtagen Peder Olsen, men de øvrige paa h/an/ds som egne Vegne, betalte Incamination 1 rd: 2 s: skr: Een Rd: to Skl: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Larsen St: Braatetvedt S:E: for de sidste 8 Aars resterende Grunde Leje af eet sit Nøst paa Erritzwærs grund Aarl: 16 s: er 1 rd: 2 mrk:, derom at høre ustevnte Vidner, og lide Dom til Samme med Omkostninger at betale.

Som Vidner fremstillede Siur Larsen Nedre Gjerstad S:E: og Anders Samsonsens Waage Lejl: som h/an/d begjærde at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte for at aflægge deres Vidnesbyrd.

Indstevnte mødte gl: 46 Aar, betalte Tilsvares penge 20 s: skr: En mrk: fire Skl:, androg at Nøstet har staaet hvor det staaer i 16 Aar, da af Indstevnte bygt nyt, paa en Tompt, hvor skal have staaet Nøst før, til Indstevntes Brug i h/an/ds Formands Tiid, overalt da det staaer i det saa kaldte Erritzvær Næsset, hvori St: Braatetvedt har 1/5 Part Bejtte \ufragjærdet/ og omtrent ligesaa meget eller rettere ¼ Part i Hugsten efter Kan, dog tilstaaer, at det ikke staaer paa den Strækning hvor Indstevnte har sin Hugst, men staaer paa Erritzvær Anpart i Næsset; Over alt, da det staaer hvor Indstevntes Brug før har havt Nøst, og aldrig har St: Braatetvedt betalt

Afgift af Nøstet, og Nøstet staaer hvor St: Braatetvedt har fælleds ufraskiftet Bejte med Citanterne, og det i en Udmark, begge deres Fælleds; saa paastaaer Indstevnte, at være fri for Noget deraf at betale.

Citanterne paastod, at for 7 Aar siden, stevnte Citanten Ind-

1794: 142

stevnte for samme Grundeleje, og blev incamineret, men forliigt, da betalte Indstevnte 4 mrk: for 8 Aar, og derforuden betalte Sagens Omkostninger. Indstevnte hertil svarede: At da betalte kun Omkostninger 14 mrk: men slet ingen Afgift. Citanterne derpaa forestillede: At den Tiid var Incaminationen kun 5 mrk: 4 s: som beviiser, at 14 Mrk:, ej kunde være blot Omkostninger, men var tillige 4 mrk: for Grundeleje af Nøstet, og da lod sig ved Forliig nøje med 8 s: for Aaret, men da Indstevnte lader det komme til Process saa paastaaer de nu, som de og paastd da, 16 s: for Aaret.

Citanterne begjærde Vidnerne stædet til Forhør og Vidnerne under eet afhørt siden de have at vidne om eens Forretning af de begge.

Da fremstod som 1ste Vidne Siur Larsen Nedre Gjerstad gl: 30 Aar, og 2de Vidne Anders Samsonsens Waage gl: 46 Aar, ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, begge sidst til Alters ved Paasketider sidst, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At de stevnte Indstevnte til denne Sag, og da de forkyndte Indstevningen, svarede Indstevnte, at da de sidst var til Tings herom, og blev forliigt paa Tingstedet, da betalte h/an/d 2 rd: til Citanterne /: Indstevnte tilstod at sagde kun 2 rd:, men erindrede da ej som nu for Retten tilstod, det var 14 mrk: /: hand vidste ikke enten det var Grundeleje eller Forliig, eller hvad de tog det for. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, efter begge Parters dem gjorde Erindringer, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, blev de med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

For 2 Vidner betalt af Citanterne 1 mrk:, og af Indstevnte 8 s: i alt En Ort.

Citanten begjærde Sagen opsat til fleere Vidners Førelse. /: bet: Opsættelse 6 s: skr: Sex Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Ny Justitz Slagsmaal Sag

Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens og sit Embeds Vegne med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Torbjørn Larsen S:E: p: Fladerager, for at have i et Brøllup p: Sørejde, i Drukkenskab slaget og skjæggetaget Anders Siursen Opdal, med videre ulovlig Omgang, derom at høre stevnte Vidner, og lide Dom til Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Mons Øriansen Opdal tjener paa Opdal, Ingebreth Nielsen S:E: p: Sørejde, Peder Larsen Fladerager tjener p: Nordbust, Siur Larsen tjener paa Fladerager, Ingebreth Hansen Wermedal S:E:, Knud Pedersen til Huuse paa Næsse, og Johannes Monsen Lejl: p: Sørejde.

For Processens Skyld ladet indstevne Anders Siursen Opdal.

Indstevnte Torbjørn Larsen Fladerager mødte, gl: 42 Aar, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skilling, og nægtede aldeles, slet intet af det paastevnte at have begaaet.

Stevne Vidnerne Siur Larsen Nedre Gjerstad og Anders Samsonsens Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, undtagen efterskrevne, Peder Larsen \og Hustrue/ men forkyndt Indstevningen paa Fladerager hvor h/an/ds Tilholds Sted er, i Paahør af h/an/ds Moder og Broder den Indstevnte Torbjørn Fladerager, Knud Næsse, som ej var hjem/m/e men forkyndt

Indstevningen paa h/an/ds Tilholds Sted Næsse i Paahør af h/an/ds Moder. Men Anders Siursen Opdal er ikke stevnet.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring, af dem mødte Ingebreth Wermedal, Knud Næsse som blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Ingebreth Hansen Wermedal gl: 49 Aar, ej de vedkom/m/ende beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters ved Paaske Tider d: A: forklarede: At var i Brølluppet paa Sørejde efter St: Hans Tid d: A: der Torbjørn Fladerager og Anders Opdal, samt de andre Vidner vare, hørde vel, da kom ind i Stuen, efter at have været ude, at der havde været noget Trætte imellem de Paagjældende, men saae ikke, at Torb: Fladerager slog eller øvede noget imod Anders Opdal. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, og da Actor ham ej videre havde at tilspørge, Indstevnte ej heller, saa blev h/an/d, efter at have declareret, ej videre at vide, fra Retten med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Knud Pedersen Næsse gl: 33 Aar, ej de vedkom/m/ende, beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters Vaar d: A:, forklarede: At var i Brølluppet, men hverken saae eller hørde, at noget af det omstevnte, var passeret, og var ej længe i Stuen hvor de øvrige af 1ste Vidne omvundne vare. Dimitteret som 1ste Vidne.

Actor da de øvrige Vidner ikke mødte, maatte begjære dem forelagt til næste Ret, da og skal blive indstevnet Anders Siursen Opdal.

Retten forelagde de udeblevne Vidner, under Falsmaals Straf at møde til Som/m/er tinget 1795, deres eedelige Vidnesbyrd at udsige, etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Ny Justitz Slagsmaal Sag.

Hr: Foged Koren anmeldte at have paa Justitiens Vegne {ladet} med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Peder Larsen Tjeneste Dreng paa Fladerager, for at have i et Brøllup paa Sørejde, i denne Som/m/er efter St: Hans Tiid, i Drukkenskab, forøvet paa Knud Pedersen Næsse Haargreb og Jord skuf m: v: derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom til Bøders Udredelse

1794: 142b

og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, Mons Øriansen tjener paa Opdal, Ingebreth Nielsen S:E: p: Sørejde, Siur Larsen tjener paa Fladerager, Torbjørn Larsen S:E: p: Fladerager, Anders Siursen S:E: p: Opdal, og Ingebreth Hansen S:E: p: Wermedal.

For Processens Skyld er indstevnet Knud Pedersen Næsse.

Stevne Vidner Siur Larsen Nedre Gjerstad og Anders Samsonsens Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv, undtagen Peder Larsen Fladerager som ej var hjemme, men aflagde Forkyndelsen paa h/an/ds Tilholds Sted paa Fladerager i Paahøre af h/an/ds Brødre Torbjørn og Siur Fladerager samt deres Moder, og Knud Pedersen Næsse men han møder.

Knud Pedersen Næsse \gl: 33 Aar/ møder og tager til Vedermæle, og har at klage at omstevnte Tiid og Sted har Peder Larsen Fladerager rykket Comparenten i Haaret, og de faldt begge, videre har ej at klage.

Peder Larsen Fladerager blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring, af hvilke mødte Torbjørn Larsen Fladerager og Ingebreth Hansen Wermedal som blev forelæst Eedens Forklaring af

Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de blev separerede, efter aflagt Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod som

1ste Vidne Torbjørn Larsen Fladerager gl: 42 Aar, Broder til Indstevnte, var sidst til Alters dette Aars Paaske Tiid, forklarede: At Vidnet og de andre Vidner, og den Indstevnte Paagjælder, var i ommelte Brøllup, men hverken saae eller hørde noget af det Paastevnte eller andet ulovligt forøvet af Indstevnte paa Knud Næsse. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerende ej at vide meere, og da ingen af Parterne, havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Ingebreth Hansen Wermedal gl: 49 Aar, ej Paagjælderens beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters ved Paaske tider d: A:, forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne, med Tillæg at da hørde af Knud Næsse klage sig at have ondt i den eene Axel som h/an/d sagde Peder Fladerager havde gjort det, da de var sam/m/en paa Gulvet, Vidnet hørde og, da h/an/d kom ind i Stuen, efter at have været ude, at der havde været Trætte i Stuen. Dimitteret som 1ste Vidne.

Actor maatte begjære de udeblevne Vidner forelagde til næste Ret.

Knud Pedersen Næsse blev paalagt, at møde næste Ret.

Retten forelagde de udeblevne Vidner, at møde til Som/m/ertinget 1795, under Falsmaals Straf, deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige etc:

Paagjælderens Peder Larsen Fladerager blev given Rettens Laugdag og til sam/m/e Tiid at møde og svare til Sagen etc: Afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til S: T: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Jacobsen Thoe No: 41 Vilc: Ctr: til Jacob Thoe og Hustrue, dt: 13 Maj 1794.

Ole Guldbrandsen Skde til Ole Engelsen paa Middalen No: 126, 18 mrk: Smør med Overbygsel til Andre 18 mrk: S:, Tysnæs Præsteboel for 66 rd:, dr: 2 Oct: 1794.

Ny Justitz Slagsmaals Sag.

Hr: Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel paa Justitiens Vegne ladet til dette Ting og Tiid indkalde Peder Larsen Tjeneste Dreng paa Fladerager, for at have i et Brøllup paa Sørejde denne Sommer efter St: Hans Dag, i Drukkenskab, forøvet paa Anders Siursen Opdal Slagsmaal m: v: derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom til Bøder at udrede, og Omkostninger paa Actionen at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Afleggelse: Mons Siursen tjener paa Opdal, Ingebreth Nielsen S:E: p: Sørejde, Siur Larsen tjener paa Fladerager, Torbjørn Larsen S:E: p: Fladerager, Knud Pedersen til Huuse paa Næsse, og Ingebreth Hansen S:E: p: Wermedal.

For Processens Skyld indstevnet Anders Siursen S:E: p: Opdal.

Stevne Vidner Siur Larsen Nedre Gjerstad og Anders Samsonsens Waage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved enhver selv, undtagen Peder Larsen Fladerager som ej var hjemme, men aflagde Forkyndelsen paa hans Tilholds Sted paa Fladerager i Paahør af hans Brødre Torbjørn og Siur Fladerager samt deres Moder, og Knud Pedersen Næsse, men han møder.

Anders Siursen Opdal blev paaraabt, men mødte ikke.

Indstevnte Peder Larsen Fladerager blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor begjærde

Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring, af hvilke mødte Torbjørn Larsen Fladerager, Knud Pedersen Næsse og Ingebreth Hansen Wermedal, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Torbjørn Larsen Fladerager gl: 42 Aar, Broder til Indstevnte, var sidst til Alters dette Aars Paaske tiid, forklarede: At Vidnet og de Andre Vidner, og de Indstevnte Paagjældere, var i ommeldte Brøllup, men hverken saae eller hørde noget af det Paastevnte eller andet ulovligt forøvet af Indstevnte paa Anders Siursen Opdal. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Actor ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Knud Pedersen Næsse gl: 33 Aar, ej de vedkommende beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters Vaar dette Aar, forklarede Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ingebreth Hansen Wermedal, gl: 49 Aar, ej Paagjælderne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters ved Paasketiider d: A: forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne med Tillæg: At var ude af Stuen, og da h/an/d kom ind igjen, hørde vel, at der havde været Trætte imellem de Paagjældende, men saae ikke noget af det Paastevnte. Dimitteret.

Actor maatte begjære de udeblevne Vidner forelagt til næste Ret.

Retten forelagde de udeblevne Vidner at møde til Som/m/ertinget 1795, under Falsmaals Straf, deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige etc:

Paagjælderen Peder Larsen Fladerager blev given Rettens Laugdag til samme Tiid at møde og svare til Sagen etc: Afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af nygifte:

a: til Sommertinget.

1. Ole Siursen Øfr: Bruntvedt. 2. Johannes Rasmussen Øfr: Lunde. 3. Ole Simonsen Øfr: Flygensfær. 4. Torbjørn Nielsen Klubben. 5. Hans Knudsen Hollekim. 6. Ørian Olsen Smidevold. 7. Niels Ellingsen Sør Giøvog. 8. Ole Andersen Onerim.

b: til Høstetinget.

1. Hans Olsen Øfr: Waage. 2. Torbjørn Christophersen Møklebust. 3. Bjørn Olsen Næss. 4. Knud Knudsen Løchhamer. 5. Jens Samsonsens St: Sætre. 6. Bottel Bergessen Nedr: Flygensfær. 7. Niels Mortensen Øfr: Flygensfær. 8. Siur Bergessen Nedr: Flygensfær
hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, til dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Ole Engelsen Middalen Obl: til Ole Guldbrandsen Middalen paa 66 rd:, uden Renter i 8 Aar, og fra 7 April 1802 3 proC:to, Pant 1 pr: i Middalen No: 126 18 mrk: S: med Overbygsel til andre 18 mrk: Præsteboels gods d: 2de Oct: 1794.

Beboelses Contract

Ole Engelsen Middalen til Ole Guldbrandsen Middalen om Middalen No: 126 18 mrk: S: og OverBygsel til andre 18 mrk: Sm: Præsteboels gods i 7 Aar fra Vaar 1795 dat: 2de Oct: 1794.

(Andre dokument igjen)

Niels Ommundsen Obl: til Jens Gotschalchsen Øfr: Hammerhoug p: 75 rd:r, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Tvedt No: 7 H: C: gds: ¼ L: ¼ Hd: dets Avl d: 3de Oct: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 4de Octob: 1794 continuerede dette Ting,

og public:t

Pantebogen til Inddragelse

Herman Øriessen Opdal No: 42 Vilkors Contract til Størk Knudsen og Hustrue dateret 3de Oct: 1794.

Niels Larsen Obl: til Anders Jørgensen Sørejde 75 rd:, og Niels Nielsen Sørejde 20 rd:, i alt 95 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Næsse No: 60 19 ¼ mrk: S: ½ Hd:, 1 skl: Penge dat: 3de Oct: 1794.

Tarrald Olsen Næsse No: 4 H: C: gds: Vilkors Contract til Ole Larsen Næsses Enke dat: 3de Oct: 1794.

Lænsmand Johannes Madsen St: Godøen Obl: til Ahlert Harrier i Bergen 361 rd: Rente 4 proC:t, Pant 2de pr: i St: Godøen No: 90 ½ L: S:, ½ Hd: d: 2de Oct: 1794.

Poul Nielsen Øchland No: 109 Vilkors Contr: til Niels Jansen Øchlands Enke dateret 3de Oct: 1794.

Johannes Olsen Skde til Christi Johannes Dt: paa Nedr: Kleppe No: 58 1 pd: 4 2/3 mrk: S:, 1/3 Hd: for 90 rd: 3 mrk: d: 3de Oct: 1794.

Jacob Siursen Næsses Hustrues Arv:s Skde til Jacob Siursen p: Klubben No: 61 12 mr: S: dat: 3de Oct: 1794.

Afkalde

ForM: Bog fol: 124. Myndtl: Peter Petersens Formynder for 1 rd: 4 mrk: 8 s: efter Skfte 19 Feb: 1791 dat: 12 Maj 1794.

.... fol: 232. Kari Hans Dt:s Moders for 21 rd: 3 mrk: 9 s: efter Skfte 1 Aug: 1791 dt: 2 Oct: 1794.

.... fol: 233. Myndtl: Marthe Ols Dt:s Formynders for 2 rd: 5 mrk: 3 4/7 s: efter Skfte 3de April 1794 dat: 3 Oct: 1794.

.... do: fol: Myndtl: Christi Mads Dt:s Formynders for lige Arv, do: Skfte og Dato.

.... do: fol: Niels Nielsens ForM:s for 4 rd: 5 mrk: 9 s: efter Skfte 7 April 1794 dt: 2 Oct: 1794.

1794: 143b

ForM: Bog fol: 233. Myndtl: Synnie Niels Dt:s Formynder for 2 rd: 3 (2?) mrk: 13 s: efter Skfte 7 Apr: 1794 d: 2 Oct: 1794.

.... do: fol: Siselle Niels Dt:s Formynders for lige Arv, do: Skfte og Dato.

Myndtl: Herborg Ols Datters \Onerims/ Moders af 13 Juni 1794 for 18 rd: 1 mrk: 15 1/3 s: efter Skfte af samme Dato.

Myndtl: Elias Anderssen Schartvedts Moders af 14 Juni 1794 for 5 rd: 2 mrk: 4 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Niels Andersens dto: sam/m/e Dato Arv og Skifte.

.... Alis Anders Dt:s Moders for 2 rd: 4 mrk: 1 s: sam/m/e Skifte og Dato.

.... Maddelle Anders Dr:s dto: Arv, Skfte og Dato.

.... Brithe Anders Dr:s Dto dto: Ditto.

Myndtl: Svend Hansen Øfre Waages Formynders for 12 rd: 1 mrk: 5 ½ s: af 16de Juni 1794, efter Skfte sam/m/e Dato.

Myndtl: Samson Ellingsen Dahls Moders af 18 Juni 1794 for 13 rd: 5 mrk: 5 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Ragna Ellings Dt:s Dto: 6 rd: 5 mrk: 10 ½ s: sam/m/e Skfte og Dato.

.... Madelle Ellings Dt:s Dto: Arv, Skfte og Dato.

Myndtl: Brithe Niels Dt: Øchlands Moders af 19 Juni 1794 for Arv og Hjemmegifte 11 rd: 2 mrk: 8 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Christi Niels Dt:s Dto: dto: Arv, Skifte og Dato.

Myndtl: Ragna Lars Dt: Næsses \Formynders/ af 5 Sept: 1794 for Arv 2 rd: 2 mrk: 7 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Marthe Lars Dt:s Dto: Arv, Skfte og Dato.

(Andre dokument igjen)

Skftebr: 16 Juni 1794 efter Hans Olsen Øfr: Waages Hustrue Jorde gds: Udlægget i Skde bogen extraheret.

Bygselsedler med Reversal public:t og Qvitt: Bog anviist

Ole Engelsen Middalens No: 126 til Ole Guldbrandsen paa uskatlagt Plads Spandtejgen d: 2 Oct: 1794. til M:f H: bet: 8 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Ous Skibreedes Høsteting den 6te October 1794. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibreedets Lænsmand Hans Engelssen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Hansen Aadland
2. Johannes Olsen Gougstad
3. Isach Nielsen Soelberg
4. Gitle Olsen Goupholm
5. Mons Torbjørnsen Højsæter
6. Poul Johannessen Tvedt
7. Mons Hansen Nedre Bouge
8. Steen Stensen Aadland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 125a. og for Fjære Skibr: fol: 136a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmand, Laugrettet og Almuen og de tvende Mænd Hans Thomassen Nordviig og Johannes Haldorsen Nordviig og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 109a. Wedeler contra Hans Sævild.

Indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod. Citanten mødte ikke;

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Sr: Georg Wedeler i Bergen har her til Retten Som/m/er tinget 1793 lovlig ladet indkalde Hans Knudsen Sævild S:E: for til Citanten skyldig værende for bekomne Vahre 18 rd: 2 mrk: 12 s:, at lide Dom, Samme med Sagens Omkostninger at betale. Indstevnte er ikke mødt hverken efter Stevning eller Laugdag. Citanten har i Rettelagt Notarialiter verificeret Udskrivt af hands Handels bog, hvorefter Indstevnte er Citanten skyldig 18 rd: 10 s: Da Hans Knudsen Sævild hverken efter Stevning eller Laugdag er mødt med nogen Indsigelse eller Benægtelse, enten imod Alt eller Noget, som kunde foraarsage Eed paa een af Siderne, og ham ikke kan være ubekjendt. hvilken Kjøbmand i Bergen han staaer i Handel eller Regning

med, saa Fordringen ansees som uimodsaagt; Saa kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Hans Knudsen Sævild bør til Citanten Sr: Georg Wedeler i Bergen betale bem:te 18 rd: 10 s: samt denne Processes Omkostninger 7 rd: 4 mrk: 8 s:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

1794: 144

Opsat Justitz Leyermaals Sag med beslægtede \fol: 109a./ Fogden contra Besse Frøeland og Marthe Goupholm.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Gitle Olsen Goupholm og Ole Siursen Hage, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, og talt ved de Laugdagede selv.

De blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde sig fra Stiftet tilkommen Skrivelse af 19 Juli sidst hvorved communiceres Kongl: allern: Rescript af 4de ditto, som blev oplæst saal: Og da h/an/d \Besse Torjulsen (er?)/ der(inden?) befriet for den corporlige Straf, {samt for \betalt/ ... Bøders} saa har Actor kun at paastaa ham tildømt den øvrige Lovens Straf, og i henseende yderste Formue tilspurgde Almuen, om han noget er ejende? Samtlige Almue og Laugrettet svarede: At han slet intet er ejende, da han intet har arvet, og er kun af Alder omtrent 20 Aar, samt stedse har været hos sine Forældre, og altsaa intet har fortjent sig. Angaaende Marthe Hans Dt: Goupholm, da forklarede Laugrettet og Almuen, at hun ligeledes er yderlig fattig, og gaaer og betler, saa hun intet ejer, hverken til yderste Formue eller Bøder. Actor i Rettelagde Amtes Constitution til Defensor for Marthe Hans Datter Goupholm som blev oplæst saal:

Lænsmand Hans Echeland mødte og som Defensor vedtog Varsel og tog til Vedermaale, samt indstillede til hendes Befrielse, at maatte tages i Betragtning, hendes Fattigdom og Ungdom som ej over 20 Aar gl: saavelsom hendes Vankundighed, saaledes indlod Sagen til Dom fra sin Side.

Actor maatte begjære Sagen udsat, da han ej er bleven forsynet med den fornødne Præste attest. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

Formynder Bog fol: 131. Magrethe Siurs Datter Oppeims Mands for 33 rd: 5 mrk: 4 s: efter Skfte paa Højsæter efter Niels Pedersens Hustrue, d: 25 Sept: 1794.

.... fol: 132. Myndtl: Svend Jonsens Formynders for 1 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skfte 5 Juli 1793 dateret 6te Oct: 1794.

.... fol: 141. Myndtl: Nicolaj Engelsens Formynders for 3 rd: 1 mrk: 2 s: efter Skfte paa Haavig efter Kari Jons Dt: dateret 6te Oct: 1794.
(Andre dokument)

Albreth Mehns Obligation til Lyder Wenzel Nicolajsen og Søn for 199 rd: Rente 4 proC:t, Pant 2de prioritet i Huuse, og 1 pr: i specificeret Løsøre, dat: 23 Sept: 1794.

Ny Sag.

Anders Samuelsen Gjærde 36 Aar, og Johannes Knudsen Gjærde gl: 40 Aar, begge S:E: mødte og fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skriver To Rd: fire Skl: /: anmeldte, at have med lovlig myndtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Nordviigs Ejere og Opsiddere Hans Thomassen og Haldor Johannessen, for at Indstevnte imod Contract imellem Parterne af 9de Oct: 1781 som forbyder begge Parter at indtage fremmede Creaturer

i en deres Fælleds Mark AusteLien; haver dog indtaget frem/m/ede Creaturer i samme Austelien, Citanterne i deres Bejte til Fornærmelse, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Undgjeldelse, og Sagens Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Brithe Ols Datter tjener Citanten Anders Gjørde, og Brithe Ols Datter tjener paa Løvschaar, deres Eedelige Vidnesbyrd at udsige.

Stevne Vidner Lænsmand Hans Engelsen Øfre Echeland og Ole Siursen Hage afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved enhver selv.

Indstevnte mødte Hans Thomassen gl: 40 Aar, og Haldor Johannessen gl: 26 Aar, og tilstod lovlig Varsel, /: betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: aatte Skl: :/ og nægtede at have fornærmet Citanterne, da Citanterne ogsaa selv have indtaget fremmede Creaturer, saa Citanterne ingen Aarsag have til Anke, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanterne begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De bleve paaraabt, men mødte ikke.

Citanterne i Rettelagde paaberaabte Contract af 9de Oct: 1781 som blev oplæst saal: hvorefter de maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse til de udeblevne Vidner, /: betalte Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Retten da Vidnerne ikke mødte, forelagde dem under Falsmaals Straf, at møde til Som/m/er tinget 1795 deres Edelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Pantebogen til Indddtagelse

Hans Johannessen Totland No: 85 Vilkors Contract til Johannes Olsen Totland og Hustrue dateret 6te Octob: 1794.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Yttre Tøsse Saug Ejeren Knud Knudsen Yttre Tøsse angav 20 Hundrede enkelte Bord.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af nyegifte: 1. Mons Jonsen Sør Strønen. 2. Johannes Knudsen Gjørde. 3. Jacob Olsen Hegland. 4. Berje Knudsen Sør Strønen. 5. Torbjørn Henrichsen Lusan. 6. Johannes Baggessen

1794: 144b

Lusan. 7. Knud Baarsen Lusan. 8. Ole Siursen Hage, hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 732. Lars Hansen Yttre Tøsse No: 66 Obl: til Andreas Severin Hejberg paa 330 rd., 22 Maj 1793, af Creditor qvitteret 10 Sept: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 7de Oct: 1794 continuerede dette Ting.

Tingsvidne om Afsindig.

Lars Hansen og Knud Hansen begge S:E p: Yttre Tøsse, fremstoed og androg, at de have at underholde og bevogte en fattig, og nu i 5 Aar formedelst Afsindighed i Jern sluttet Søster,

ugift, ved Navn Synneve Hans Datter, gl: 38 Aar; Og da hendes Bevogtning falder dem overmaade besværlig, og de ikke formaaer længere at underholde hende, da hun nu i 12 Aar har været afsindig, og intet har kunnet arbejde, og ingen anden Slægt har hun; foruden det lever deres Forældre som og intet ejer, men af Comparenterne maae underholdes, da bem:te deres Forældre ere gamle og syge, og Faderen blind; saa nødsages de at ansøge Stiftets høje Øvrighed, om at enten denne deres elendige Søster, maatte indsættes i Daarekisten i Bergen paa en Stiftelses Bekostning, eller og, at Comparenterne kunde forundes af Almuen, saa meget Aarlig som hendes Underholdning kan koste, omtrent 25 á 26 rd.; Og til saadan deres Ansøgning at belægge, vare de TingsVidne begjærende saavel om ovenstaaende som Comparenternes Uformuenhed, da de vel ere Opsiddere paa bem:te smaae Jordeparter Yttre Tøsse, men ere i Gjæld for Jordens Værd baade efter Pantebrev, og ellers, som og i Gjæld for ligesaameget som de har til Bosætning af Creaturer og Løsøre.

Dommeren oplæste det tilførte for Laugrettet og til Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Svar om det Andragne sig saaledes, eller hvorledes Anderledes i Sandhed forholder? Dertil de samtl: svarede: At alt det andragne sig saaledes i alt i Sandhed forholder som andraget er, da Almuen var bekjendt at Omstændighederne forholder sig som oven er anført.

Comparenterne var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse
Afkald

Myndtl: Johannes Siursens Formynders for 3 rd: 2 mrk: 3 ½ s: efter Skfte af 4 Feb: 1791 efter Siur Hage og Hustrue dateret 4 Feb: 1791.

Beboelses Contract

Hans Johannessen Totlands til Johannes Olsen Totland, om Totland No: 85 12 mrk: S: ¼ G:skd: dat: 7de Oct: 1794.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Strandvigs Skibredes Høsteting den 8de October 1794, sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Engel Hanssen Giøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Berge Bergessen Echeland
2. Jon Steffensen Berge
3. Lasse Hansen Øfstestad
4. Christopher Hansen Øfstestad
5. Haldor Johansen Henanger
6. Hans Nielsen Yttre Røe
7. Engel Jonsen Revne
8. Knud Lassessen Berland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibrede fol: 125a. og for Fjære Skibrede fol: 136a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Jon Olssen Foor og Wintzians Larssen Opsahl og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Tösse eller Houchenæs Saug i Ous SaugEjer Knud Pedersen Langeland angav 4 Hundrede enkelte Bord.

Hatletvedt Saug SaugEjer Anders Olsen Liothun (Liøthun) angav 21 Hundrede enkelte Bord.

1794: 145

Schielbricht Saug SaugEjer Niels Axelsen Schielbricht angav 6 Hundrede enkelte Bord.

Balleseim Saug Saugmester Johannes Engelsen Balleseim angav $\frac{3}{4}$ Hundrede dobbelte og $5\frac{1}{2}$ Hundrede enkelte Bord.

Bjøndal Saug SaugEjer Størk Andersen Dragejde angav $13\frac{1}{4}$ Hundrede enkelte Bord.

Henanger Saug SaugEjer Haldor Johannessen Henanger angav $12\frac{1}{2}$ Hundr: enkelte Bord.

Femanger Saug SaugEjer Anders Olsen Femanger angav 13 Hundr: dobbelte og 18 Hundrede enkelte Bord.

Koldals Saug i Ous SaugEjer Berge Bergessen Echeland angav 1 Hundr: dobbelte og 20 Hundrede enkelte Bord.

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1795, opnævnt af nygifte: 1. Johannes Nielsen Bauge. 2. Engel Torkelsen Bakke. 3. Ludvig Thorsen Nortvedt. 4. Ole Olsen Siørsand. 5. Axel Samuelsen Sandahl. 6. Peder Johannessen Foor. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Continuation af Saug Angivelser

Lygre Saug Saugejer Hans Stensen Lygre angav $3\frac{1}{4}$ Hundrede dobbelte og $9\frac{1}{4}$ Hundr: enkelte Bord.

Sundfjord Saug Saugejer Ole Bergessen Sundfjord angav 10 Hundr: dobbelte, og 30 Hundrede enkelte Bord.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Hr: Rasmus Tonnings Skde til Hr: Cammermejer, residerende Capellan til Ous Præstegjæld, paa Huuse Bygninger paa Capellans gaarden Fuuse for 92 rd: 3 mrk: d: 21 Juli 1794.

Hans Nielsen Yttre Røe No: 64 Vilc: Contr: til Berje Haldorsen og Hustrue, d: 19 Maj 1794.

Contract imellem Sælsvold No: 30 og Øfre Hagge No: 32, om deres Udmarkers og Hjemmehages Skifte dateret 19 Maj 1794.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 f: 125b. Isach Nielsen Brattetvedt No: 40 Obl: til Hans Larsen Møklestad p: 26 rd:, Pant i Lille Brattetvedt No: 40 dateret 9de Oct: 1778, af Creditor qvitteret 10de Maj 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 9de Oct: 1794 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 19 Sept: 1794 efter Jon Samsonsens Foor Jordegodset i Skde bogen extraheret. Afkalde

Formynder Bog fol: 141. Myndtl: Christi Engels Datters Formynders for 1 rd: 3 mrk: 9 s: efter Skifte 21 Juni 1794 d: 8de Oct: 1794.

.... fol: 141. Inger Ols Datters Mands for Arv 6 rd: 5 mrk: 15 ½ s: og Hjem/m/egifte 24 rd:, i alt 30 rd: 5 mrk: 15 ½ s: efter Skfte 28 Juni 1793 d: 8de Oct: 1794. (Andre dokument igjen)

Niels Nielsen Schielbricht No: 68 Vil Kors Contract til gl: Niels Nielsens Enke, dateret 8de Oct: 1794.

Ole Olsen Hopes Skde til Anders Olsen Femanger p: 1/6 Part i Femanger Saug for 16 rd: 2 mrk: dateret 14 Maj 1794.

Jon Samsonsens Foors Enkes Skjøde til Peder Johannessen paa Foor 18 mrk: S: No: 54 for 26 (36?) rd:, dateret 8de Oct: 1794.

Peder Johannessen Foor No: 54 Vil Kors Contract til Jon Samsonsens Enke d: 8de Oct: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Kontinuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 10de October 1794. kontinuerede dette Ting.

Da ingen efter tre Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Strandebarms Skibredes Høsteting den 13de October 1794. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velvise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Svale Heljessen {Øfre-Waage} \ Schielnæss/ samt alle tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Lars Endressen Engedalen	4. Lars Olsen Engedalen	7. Jens Gotschalchsen Fladebøe
2. Anders Hejnessen Bakke	5. Henrich Pedersen Traa	8. Erich Larsen Gjersteig
3. Peder Johansen Fladebøe	6. Mikkel Olsen Yttre Ohme	9. Poul Aadsen Havneraas

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 125a. og for Fjære Skibr: fol: 136a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd: Geert Anderssen Kiærevig og Anders Anderssen ibdm: og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 110b. \No: 1/ Anders Miaanes contra Zacharias Furhovdes \Hustrue/ om Beskyldninger.

Zacharias Hansen Furhovde S:E: gl: 36 Aar, fremstod, /: betalte Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rd: tree Mrk: tolv Skl: :/ og anmeldte at have med mundtl: lovlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid contra indkalde h/an/ds Broder Anders Hansen Miaanes, i Anledning af sidstmeldes Søgemaal imod Contra Citantens Hustrue Synneve Baars Datter for Beskyldninger som ikke skal kunde hende overbeviises, at have forseet sig i, derom til

Contra Beviis at see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Contra Citantens \Hustrues/
Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, og Hoved Citanten selv at betale Bøder for ulovlig
Søgemaal, og erstatte Contra

1794: 145b

Citanten denne Sags Omkostninger.

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs og Herlef Larsen Schjelnæs
afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført
er, og talt ved Indstevnte selv.

Contra Citanten havde ikke ved Haanden de TingsVidner som h/an/d maatte have i Sagen at
fremlægge, ej heller har erholdet Sogne Præstens Attest om Hoved Citantens Alder som han
dog har begjært. Desaaarsag h/an/d maatte begjære Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr:
Tolv Skilling :/

Hoved Citanten paastod Dom, anmeldte sig gammel 17 ½ Aar.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 111a. \No: 2/ Zacharias Furhovde contra Anders Miaanes.

Citanten anmeldte, at da det 8de Vidne Anne Aadnes Datter endnu ikke har været til
Confirmation, saa hun endnu ikke kan beEedige sit Vidnesbyrd, saa maatte han desaaarsag
begjære Sagen opsat til næste Rett. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Indstevnte nægtede alt ubeviist.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 111b. \No: 3/ Zacharias Furhovde contra h/an/ds Moder Brithe Anders
Datter og Broder Jsach Hansen.

Citanten i Rettelagde Rettens Laugdag og Forelæggelse som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs og Herlef Larsen Schjelnæs
afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet, og de
møder.

Brithe Anders Datter mødte og nægtede det paastevnte, og forbeholdt sig alt lovligt.

Jsach Hansen mødte \meldte sig gl: 20 Aar/ og nægtede alt ubeviist.

Citanten begjærde Vidnet paaraabt at gjøre sin Forklaring.

Vidnet Jens Erichsen Tvedt fremstod som 3de Vidne, tjener paa Tvedt, blev forelæst Eedens
Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende,
derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 20 Aar, ej Parterne
beslægtet eller besvogret, videre end er Broder Søn af Citantens Hustrue, var sidst til Alters
denne Vaar, forklarede: At omvundne Tiid var Vidnet, og de forhen afhørte 2 Vidner i
Citantens Stue, da passerte Ord til Andet, og derom forklarede dette som 1ste Vidne, med
Forskjæl: At hørde ej som Vidnet kan erindre, at Jsach Hansen truede Citanten med Aske
Skjævlø, men sagde at vilde med Noget kløve Hovedet paa Citanten; erindrer ej heller, at
Jsach Hansen eller h/an/d Moder sagde, at vilde ligge efter Citanten i 10 Aar, eller svor dertil.
Dimitteret som de forrige med begge Parters Consence.

/: For dette Vidne betalt 8 s: skr: Aatte Skl: :/

Citanten paastod Dom til hans Moder Brithe Anders Datter, Hans Zachariassens Enke, og
h/an/ds Broder Jsach Hansen at betale Bøder efter Loven, og at stille Citanten Borgen, eller
borge for sig selv, saa Citanten kan være sikker paa Liv og Helbreed for deres Trudslø og
Undsigelser, da han gaaer bestandig i Livs Fare baade i sit Huus, men meere naar han er eene

enten i Skov eller Mark, samt at erstatte ham denne Sags Omkostninger med 8 rd: saaledes begjærde TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Citanten derefter, paastod Dom efter gjorte Irettesættelse,

Dommeren maatte paalægge Citanten at søge fra Amtet beskikket en Defensor eller Forsvar for de Indstevnte.

Citanten maatte derefter begjære Sagen opsat. /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 112a. Peder Ohme contra Roar Ohme.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Stensen Breebne Skafter og Peder Nielsen Yttre Berresen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet for den Laugdagede, i h/an/ds Huus, i Paahør af h/an/ds Hustrue i h/an/ds Fraværelse.

Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Skl: :/ og anmeldte, at i Skiftebrevet /: dette blev anvist, og deri befunden anført til Indtægt, en Kobber Kjedel vægtig 1 Vog 2 pd: 4 mrk:; værende hos Roal Baarsen Jndre Ohme, vurderet 14 skl: Marken 18 rd: 8 s: :/ findes registeret Boet til Indtægt, sam/m/e Kjedels Værdi; Men denne Kjedel havde Indstevnte købt af h/an/ds afdøde Broder for 17 rd:, og disse 17 rd:, skulde komme til Afdrag i de 38 rd: 5 mrk: som er anført til Indtægt i sam/m/e Skifte, Indstevnte til den afdøde Anders Baarsen at være skyldig; Men da de fulde 38 rd: 5 mrk:, er ført fuldt til Indtægt, saa holder han tilbage deraf de 17 rd:, som han havde købt Kjedelen for, hvortil h/an/d finder sig beføjet, da h/an/ds rette Gjæld var kun 21 rd: 5 mrk: Penge, og for Kjedelen 17 rd:, og da Indstevnte havde Kjedelen i sin Værges var det Beviis paa hands Ejendom; altsaa \og da af Skiftebrevet sees at Indstevnte ej har været ved Skiftet/ paastaaer sig befriet for Citantens Søgemaal; da Indstevnte

1794: 146

har efter Skifte Udlæg, udløst de øvrige som deri have faaet Udlæg, og Indstevnte har selv arvet noget deri, derpaa erbyder sin Eed, og nægter aldeles at være meere skyldig til h/an/ds afdøde Border Anders Baarsen Yttre Røe, naar de 17 rd: for Kjedelen fradrages, end 21 rd: 5 mrk: saaledes paastod Frifindelse for Citantens Tiltale.

Citanten indlod Sagen til Doms, til Indstevnte at betale det paastevnte og Protocollen tilførte forrige Ret, samt denne Sags Omkostninger 8 rd:, saaledes indlod Sagen Dom, og Citanten paastod Dom efter Skiftebrevet.

Begge Parter indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 112a. Torbjørn Riise contra Lars Riise.

Citanten mødte, og declarerede Sagen forliigt og frafalden;

Thi blev den for Retten ophævet.

Ny Sag

Ole Larsen Braathun S:E: gl: 40 Aar, fremstod, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skill: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Anders Hejnessen og Anders Pedersen Bakke S:E:, og Torbjørn Larsen Mehuus S:E:, for at de vil oprødde en Kjørsle Vej over Citantens Bæk og Bøe, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til at holde sig fra bem:te Vej, og erstatte denne Sags Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Ole Larsen Huusmand paa Skarret under Bakke, Gotschalch Hactorsen Braathun Huusmand paa Braathun der til Huuse uden Plads, Guri Kittels Datter Hustrue til Gotschalch Samsonsens Sundahl S:E:, Baar Olsen Bundhuus S:E: og Morten Hansen Furreberg S:E:, deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs og Herlef Larsen Schjelnæs afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv, undtagen Anders Pedersen Bakke, men forkyndte Indstevningen i h/an/ds Huus i h/an/ds og Huusfolkes Fraværelse i Paahør af h/an/ds Naboe Anders Hejnessen Bakke, ej heller Ole Skarret men han møder, ej heller Gotschalch Braathun, men h/an/d møder.

Af indstevnte mødte Anders Hejnessen Bakke gl: 28 Aar, og Torbjørn Larsen Mehuus gl: 51 Aar, /: betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: Otte Skl: :/ og androg, at de have altid over Mands Minde havt 2 Veje fra deres Gaarde over Braathuns Bøe, den eene en Kirke og Gange Vej, gaar over en Elv øverst paa Bøen, og siden over Elven nede paa Bøen, og denne Vej kjørte de om Som/m/eren, mens græsset voxte, og der var Broe over Elven, dog ej stærk nok at kjøre paa, som blev holdt af Indstevnte. Den anden Vej kaldet Øge Vejen neden for paa Bøen af Braathun, har Indstevnte kjørt igjennem Holmen \ligeledes 2 gange over Elven/ og kaldes den Holme Vejen, og har brugt den Høst og Vaar \at kjøre/ men ej om Som/m/eren for græssets Skyld; saaledes have de og Formænd brugt disse 2 Veje, Aar efter Aar til denne Tiid, undtagen den eene Vej den førstmelte, nemlig Kirke og Gange Vejen, som Citanten har forbuden Indstevnte, denne Som/m/er at kjøre med Læs og Øger, som deres Formænd dog have saaledes brugt, men {ikke} for 40 Aar siden, og siden den Tiid, har Opsidderne ikke brugt den, før igjen de sidste 15 Aar, og naar de ej kjørte Gange Vejen endeel Aar, kjørte Bakke og Mehuus Holme Vejen, alle Aarets Tider undtagen om Vinteren. Angaaende Øge Vejen \da/ have de brugt den som ovenmeldt til for 6 Aar siden, da Citanten lagde en Ager an tvers over den, øverst, da Citanten tilsagde Indstevnte, at ikke bruge den, men skulde kun have een Vej, nemlig Gange Vejen, og gjøre Broen(e?) i Stand derover Elven, da de og gjorde Broen(e?) i Stand, saa de kan baade kjøre og gaae over den. Da Citanten nu have forbuden Indstevnte begge Veje; saa paastaaer de, enten at beholde dem begge, som de have havt i Hævd's Tiid, eller og beholde een af dem, da de er fornøjet med hvilken af dem Citanten vil, naar de beholder den til al deres Brug, men at de efter h/an/ds Paastand skal heele Aaret om alle Aarets Tider, kjøre Klage eller Jis Vejen, som de have brugt kun om Vinteren, naar der har lagt Jis, og er paa Mehuus Bøe, og hvilken ellers som er en Myr og Hængebund, er ufremkommelig, vil blive dem umulig.

Citanten nægter at de har havt anden Vej over Braathun end Kirke og Gange Vej, og den sam/m/e at leede Øger, men aldrig at kjøre den, men Øge, og Holme Vejen har aldrig været Vej for Indstevnte, og vil ej tilstaae Indstevnte Anden Vej, end Gange Vejen, men ej at kjøre paa den, og ej at have Broe til at kjøre over den, og kuns Gange Broe.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen See næste Side.

Saug-Angivelser som for Fjeldberg Skibrede.

1794: 146b

Ohme Saug	Saugejer Mikkell Olsen Yttre Ohme	angav 4 Hundrede enkelte Bord.
Øjerhavn Saug	Saugejer Hans Larsen Øjerhavn	 53 Hundrede
Næss Saug	Saugejer Ole Hejnessen Næss	 21 Hundrede
Aarsan Saug	Saugejer Gotschalch Knudsen Aarsan	

	1 $\frac{3}{4}$ Hundr: dobbelte Bord (og)	15 Hundrede
Aarwiig Saug	Saugejer Jon Jonsen Aarvig	
	5 $\frac{1}{2}$	30 Hundrede
Eechenæs Saug	Saugejer Ole Larsen Braathuun	
	4 $\frac{3}{4}$ Hundrede	36 $\frac{1}{4}$ Hundr:
Torsnæs nye Saug	Saugejer Lars Jansen Torsnæs	12 Hundr:
Kysnæs Saug	Saugejer Hans Jansen Galtung	9 $\frac{1}{2}$ Hundr:
Torsnæs gl: Saug	Saugejer Lars Jansen Torsnæs	20 Hundr:
Rørviig Saug	Saugejer Iver Steensen Rørviig	13 Hundr:
Dybsland Saug	Saugejer Hactor Pedersen Dybsland	11 Hundr:
Furhovde Saug	Saugejer Zacharias Hansen Furhovde	15 Hundr:
Kjærevig Saug	Saugejer Gert Andersen Kjærevig	15 Hundt:
Netteland Saug	Saugejer Gabriel Knudsen Netteland	
	2 Hundr: dob: Bord	14 Hundr:
Westerwiig Saug	Saugejer Lars Jensen Grønnevig	13 $\frac{1}{2}$ Hundr:

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Hans Hansen Bouglands {Formynders} \Faders/ af 26 Maj 1794 for 8 rd: 2 mrk: 7 3/10 s: efter Skfte efter Hans Bouglands Hustrue sam/m/e Dato.

.... Jacob Hansens Faders dto: Arv Skfte og Dato.

.... Hans Hansens dto: Dto: Dto:

.... Lisbeth Hans Dr:s for 4 rd: 1 mrk: 3 7/10 s: dto: Skfte og Dato.

.... Marithe Gitles Dt:s Moders for 11 rd: 5 mrk: 13 s: efter Skfte 4 Juni 1794 efter Gitle Torjultstvedt Afk: sam/m/e Dato.

.... Eli Gitles Dt:s Dto: Skfte, Arv og Dato.

ForM: Bog fol: 144, 154. Christi Ols Datter Braathuns Mands for 22 rd: 5 mrk: 2 s efter Skfte 10 Sept: 1770, og 24 rd: 3 mrk: 3 s: efter Skfte 18 Oct: 1792 Afk: d: 13 Oct: 1794.

.... fol: 149. Maddelle Baars Datters Formynders for det beholdne 5 rd: 3 s: af Arven 22 Feb: 1783 14 rd: 13 s: og Hjem/m/egifte 25 rd:, dt: 13 Oct: 1794.

.... fol: 277. Myndtl: Aagothe Siovats Dt:s Formynders for 3 rd: 1 mrk: 14 s: efter Skifte 13 Aug: 1793 dat: 22 Maj 1794.

.... dto: fol: Anne Siovats Dt:s ForM:s lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

(Andre dokument)

Skifte 4 Juni 1794 efter Gitle Nielsen Torjultstvedt. | Jordegods Udlæggene i

.... 26 Maj 1794 efter Hans Hansen Bouglands Hustr: | Skde bogen ekstraheret

Kittel Olsen Braathuns Arv:s Skde til Johannes Johannessen paa Braathun No: 67 1 Løb Sm: dat: 23 Maj 1794.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 605. Guldbran Ellingsen Hvidevoldsnæss i Opdal No: 134 Obl: til Erich Pedersen Aakre i alt p: 150 rd:, d: 7 Maj 1790, derpaa betalt den 8 Juli 1794 50 rd:

Anden Dagen den 14de Octob: 1794 continuerede dette Ting.

Beroet Sag fra i Gaar forrige Side Ole Braathun contra Bakke og Mehuus, Vidnerne mødte undtagen Guri Kittels Datter, og de mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ole Larsen Skarret gl: 54 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters den(ne) Mikkels Dag, forklarede: At har været kjendt paa Parternes Marker i 36 Aar, og for saa lang Tiid siden, tjent paa Braathun 1 ½ Aar, og i de sidste 16 Aar været paa Skarret under Bakke, Anders Pedersens Brug, kjender de ommelte Veje: Kirke Vejen har Indstevnte brugt i ald den Tiid, og holdt een Broe over Elven \den gaar og over en Bæk/ men Vejen og Broen kun til at gaae, og Vejen tillige at leede Øger paa, men ej kjøre \saaledes alle Aarets Tiider {Vinter og Sommer}/ indtil for 3 Aar siden, da Indstevnte gjorde Broe(n?) til at kjøre over \og røddede 2 á 3 Steene/ og siden \har/ kjørt Broen og Vejen, som gaaer over Citantens Lejemaal, og ved Kjørsel gjør Skade paa græsset. Øge og Holme Vejen \over Braathuns Mark/ har Indstevnte til for 3 Aar siden, brugt at kjøre \om Sommeren/ og Braathun holdt \Gange/ Broe over Elven, men ej kjørt den de sidste Aar. Anden Kjørsle Vej til Søn have Indstevnte ej brugt, uden om Vinteren i Frost Veje, da de have kjørt en Vej paa Meehuus Mark, kaldet Klake, eller Jis Vejen, som gaaer over Myr og Hængedynd, og ej kan bruges, naar den ikke er frossen. Oven Kirke Vejen, holder Braathun 2 Broer over Elven, neden for Indstevntes Broe, men Indstevnte har ej kjørt den, de have kjørt forb(ie?) over Vae, over Elven. De optagne bem:te 2 á 3 Steene var en Alen fra Elven, og har ej til denne Tiid gjort Skade paa Marking og Steenene

1794: 147

var, den største en Karls Løfte. Vidnet blev sin efter begge Parter uden for Protocollen tilbragte Spørsmaale og Erindringer, gjorde Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Gotschalch Hactorsen Braathun gl: 50 Aar, er Næstsødskende Barn til Citantens Hustrue \og til Anders Pedersens Moder/ men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters Mich: dette Aar, har kjendt Vejene de sidste 30 Aar, og derom forklarede som 1ste Vidne. Vidnet examineret som det 1ste, og ligeledes dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Baar Olsen Bundhuus gl: 52 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters d: A:s Michaeli forklarede: At veed ej meere end tilligemed Morten Hansen Furreberg som og fremstod som 4de Vidne, gl: 46 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret videre end Vidnets Hustrue er Sødskendebarn til Citantens Hustrue, var sidst til Guds bord Mikkels d/a/g d: A: begge forklarede: At den 12 Maj d: A: vare de tilkaldede af Citanten, at besigtige Kirkevejen, da de fandt Kirke Vejen eller Gange Vejen, tet ved Elven, som Vejen gaaer langs med, paa Braathuns Lejemaal, at være optagen 3 Steene af Vejen, en Alen fra Elven, som hindrede Kjørselen, og kastet i Elven, deraf den største var en Løftings Steen, og de alle ikke just store, den fjerde Steen var begyndt paa men ej fuldført, saaledes anviist af Citanten. Der var fra Elven til Braathuns Ager oven for Vejen 6 Alen, og naar Elven bliver stor, kan befrygtes, den kan bryde paa Ageren, derfra de gik med Citanten til de Indstevnte, og spurgde dem, hvorfor de havde røddet de Steene uden h/an/ds Tilladelse, dertil de svarede: At det \var/ for bedre at fremkomme med Liig, og de meente at tilkomme Kjørsle Vej der. Og Cit: svarede: der har aldrig været Kjørsle Vej, og skal aldrig blive. Vidnerne examineret og dimitteret som de forrige.

For 5te Vidne Guri Kittels Datter, som er saa gammel imod 90 Aar, og svagelig at ej kan komme til Tinget, hun er ej Parterne beslægtet eller besvogret, var til Alters før Mich: sidst, fremstod Lønsm/an/d Svale Heljesen Schjelnæs gl: 40 Aar, og Herlev Larsen Schjelnæs gl: 48 Aar, begge ej Parterne beslægtet eller besvogret, og været til Alters for 3 Uger siden; og forklarede: At for 3 Uger siden vare de hos Guri Kittels Datter, forelæste de hende Eedens Forklaring af Lovbogen, og hun aflagde corporlig Eed med oprakte Fingre at sige sin Sandhed, derefter hun forklarede; men ingen af Parterne tilkaldte eller nærværende: At hun er

fød og opdragen paa Braathun, og erindrede sig fra omtrent 60 Aar, og i den Tiid brugte Indstevnte ej Kirke Vejen til andet, end gaee, og leede Øger, og om Vinteren kjørte de hvor beqvæmmest var. Holme Vejen brugte Indstevnte til at leede Øger, for Broen paa Kirke Vejen, ej kunde bære Øger. Forklarede ej videre. Dette de fremsendte to Mænd, efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, bekræftede med \deres/ corporlig for Retten aflagte Eed, saaledes af hende at være udsagt.

For 5 Vidner betalt af Citanten 3 mrk: 8 s: og af Vederparten 1 mrk: 12 s: i alt Fem Mrk: fire Skil:

Citanten forbeholdt sig fleere Vidner om han kan opspørge fleere.

Indstevnte begjærde Opsættelse /: bet: 12 s: skr: Tolv Skil: :/ til Contra Stevning og Andre Vidner at indstevne. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Ny Sag

Ole Larsen Braathun S:E: gl: 40 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skil: :/, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hejne Andersen Vilkorsmand paa Bakke, i Anledning af et Nøst som staaer i Hage fælleds med Cit:; Bakke og en anden Gaard, hvilket Nøst Indstevnte har kjøbt efter en afdød Huusmand under Braathun som boede der ved Nøstet, og som Citanten paastaaer, at Indstevnte skal bortføre, da det er til Hinder for den efter komne Huusmand, at faae Landing, men da Indstevnte det nægter, er h/an/d indstevnet, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Nøstet at bortføre, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Ole Larsen Skarret Huusmand under Bakke, og Gotschalch Hactorsen til Huuse paa Braathun, deres eedelige Vidnesbyrd at aflægge til TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæs og Herlev Larsen Schielnæs, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen Vidnerne, men de møder.

Vidnerne mødte.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten foreviiste en Contract af 31 Maj 1788, tinglyst sam/m/e Dato og i Pantebogen No: 5 p: 430 protocolleret, hvilken er indgaaet imellem Bakke, Mehuus og Braathuns Opsiddere, hvoraf h/an/d begjærde her indført, den Clausul om Huusmanden i Udmarken, og hvilken lyder saal: Kittel Olsen Braathun skal desuden have Frihed og Ret til Aarlig at have den Grundeleje som Huusmanden ved Søen af sit Huuses Tompt, og for 4 Faars Græsbejte Sommer og Vinter, ydes og betales ..(?) Contracten blev efter Begjæring paategnet anviist

1794: 147b

og tilbageleveret. Citanten som nu værende Opsidder paa Braathun beviiste dermed, at være berettiget til at indsætte Huusmand ved Søen, hvor ikke er fleere Huusmænd, og Bakke har ingen Huusmand der, og da den forrige Huusmand døde for 2 Aar siden, og en Anden Huusmand er indsat der, som behøver Landing og Nøste Tompt, hvorfra han ved dette paastevnte Nøst hindres, saa har Citanten været nødsaget at rejse denne Sag.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Ole Larsen Skarret gl: 54 Aar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters dette Aars Mikkels dag, forklarede: At veed hvor det omstevnte Nøst er, derved har Bakke ingen Huusmand, og den i Contracten ommeldte Huusmand, var for 16 Aar siden

indsat af Citanten, og da værende S:E: Hejne Andersen paa Bakke, men denne Huusmand er død, og h/an/ds Arvinger har solgt Huusene til en ny Huusmand som Citanten efter Contracten, der har indsat for 2 Aar siden, men Nøstet havde Hejne Andersen nu Vil Korsmand paa Bakke, kjøbt af Arvingerne, heele Nøstet for 1 rd: Den nye Huusmand har ingen Nøst faaet opsat, og har ingen anden Lejlighed dertil der (el?)ler Landing/ uden hvor bem:te Nøst staaer. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Gotschalch Hactorsen Braathun gl: 50 Aar, {gl: 50 Aar}, er Næstsøds-kende Barn til Citantens Hustrue, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters Mich: d: A:, forklarede: Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærde TingsVidnet sluttet og sig naar nærmere begjæres, beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanten maatte begjære Sagen opsat med Laugdag, /: betalte Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten gav Indstevnte som ikke mødte eller møde lod, Laugdag til Som/m/er tinget 1795 etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Knud Torbjørnsen Obl: til Jon Jonsen Aarviig paa 143 rd: \Rente 2 proC:to/ Pant 2de Prioritet i Bundhuus No: 75 ½ L: S: ½ Hd:, dateret 13 Oct: 1794.

Knud Øriansen Breums Arvingers Skde til Berje Samsonsens paa Breum No: 27, 2 pd: 6 mrk: S: ¾ Hd: for 180 rd: 3 mrk: 6 s: dateret 5 April 1794.

Continuation af Saug Angivelser

Svindlands Saug Ejer Peder Pedersen Svindland angav	4 Hundrede enkelte Bord
Aakre Saug Ejer Svale Heljesen Schjelnæs	
4 Hundr: dob: B:	16
Onerims Saug i Qvh: Ejer Jens Baarsen Onerim	
6	10

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte: 1. Niels Larsen Øfre Waage. 2. Jan Pedersen Store Linge. 3. Roal Baarsen Jndre Ohme. 4. Anders Hansen Øfre Waage. 5. Siur Siursen Aase. 6. Ole Nielsen Dybsland. 7. Jsach Olsen Homb. 8. Peder Larsen Døsviig, hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Anders Larsen Nedre Waages Enkes Skde til Lars Andersen paa Nedre Waage No: 86 3/8 Løb S: ¼ Hd: for 72 rd:, dateret 14 Oct: 1794.

Lars Andersen Nedre Waage No: 86 Vil Kors Contract til Anders Larsen Nedre Waages Enke Elseber Ols Datter dat: 14de Oct: 1794.

Berje Samsonsens Breum Odels Løsnings Contract til Odels manden Anders Knudsen om Breum No: 27 ¾ L: S:, ¾ Hd:, 1/24 Part i Yttre Ohme Saug, og 1/3 Part i Wærhovde Skove Tejg dat: 14 Oct: 1794.

Anders Heljesen Traa No: 87 Vil Kors Contract til Helje Larsen Traae og Hustrue dateret 23de Oct: 1793.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 541. Major Mejdell paa Molde i Ous, Obl: til Knud Nærness med fleere i alt 500 rd: dat: 13 Oct: 1789 deraf 125 rd: efter vedhæftet Transport af 28 Maj 1793, transporteret fra Erich Aadsen Havneraas til Erich Aakre, heele Obligationen er af alle Creditorerne qvitteret, og deriblant paa Peder Næsses Enkes Vegne af hendes Laugværge Erich Aakre, og Svoger Ole Hejnessen Næss efter Fuldmagt Qvitteringen dateret 2 Maj 1794.

1794: 148

Pantebogen til Inddragelse

Samson Larsen Houchenæs Skde til Ole Samsonsen paa halve Brug i Houchenæs No: 77 ¼ L: S: 3/8 Hd: for 60 rd:, dateret 14 Oct: 1794.

Afkalde

ForM: Bog fol: 124. Christopher Salomonsen Woldens for 26 rd: efter Skfte 24 Juni 1792 d: 14 Oct: 1794.

.... fol: 140. Marithe Hans Datters Formynders for 2 rd: 9 s: efter Skfte 22 Juni 1790 dateret 26 Maj 1791.

.... fol: 141. Myndtl: Marithe Hans Datters Formynders for 5 rd: 1 mrk: 11 s: efter Skifte 21 Juni 1793 dateret 14 Oct: 1794.

.... fol: 156. Anne Johans Dt:s Mands for 40 rd: 3 mrk: efter Skifte 12 April 1776 dateret 14de Oct: 1794.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

Qvindherrets Skibredes Høsteting den 15de October 1794, sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velviise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Abel Iverssen Helviigen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Lars Johansen Naterstad
2. Ole Haldorsen Onerim
3. Lars Heljesen Schaaluren
4. Christian Knudsen Schaale
5. Jon Johannessen Tvedt
6. Gotschalch Gotschalchsen Lille Fuusch
7. Mikkell Larsen Røsseland
8. Jon Ludvigsen Lille Møklebust

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibrede folio 125a. og for Fjære Skibr: fol: 136a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommer ting 1793. Justitz Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Ole Olssen Store Dahle og Peder Heljessen Løvfald og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Ole Petersen Helvigens Obligation til Lieut: Wilh: Frim: Dahl paa 180 rd: \Rente 3 proC:t/ Pant 2de Prioritet i Helvigen No: 41 1 pd: 21 ½ mrk: S:, 5/8 Hud d: 4 Nov: 1793.

Opsat Sag fra fol: 113a. Halvor Fuusch contra Jens Fuusch.

Citanten mødte, og foreviiste en Hjemtings Aasteds Dom af 7 Juli 1792, efter Vederpartens Paastevning, hvoraf h/an/d begjærde extraheret Indstevntes Alder efter der indført Sogne Præstes Attest, hvorefter Jens Johannessen er døbt den 29 Dec: 1765. derefter i Rettelagde de forhen producerede tvende Skjøder til Actens Inddragelse med sine Paategninger, og ere begge saalydende: hvornæst Citanten anviiste bem:te Hjemtings Dom, hvoraf han begjærde her indført samme Doms Slutning fra dens Optagelse til Doms, med Votum og Dom, som skeede og lyder oplæst saaledes: /: her indføres efter Protocollen :/ Citanten begjærde sig Doms Acten af Retten paategnet anviist, tilbageleveret, som skeede. Citanten viidere i Rettelagde til Anviisning, den paa formeldte Hjemtings Dom fulgte Laugtings Dom afsagt 29 Juli 1794, som han har været nødsaget for denne Tingsags Skyld, at lyse og tage beskreven, og derefter maae paastaae sig \erstattet/ dens Løsnings Bekostning efter dens Paategningers Udviisning og Stempl: Papiir i alt 2 rd: 4 mrk: 8 s:, og Forkyndelse 2 mrk: 8 s: i alt 3 rd: 1 mrk: og viiser Paategningen(e?), at Dommen er Jens Johannesen forkyndt den 22 Sept: sidst. Af Laugtings Doms Slutningen leverede Citanten Copie til denne Acts Inddragelse som blev \oplæst/ confereret og er saal: hvorefter han begjærde original Doms Acten af Retten paategnet anviist sig tilbageleveret som skeede. Citanten videre forestillede, at uagtet Laugtings Dom/m/en er lovlig forkyndet, har dog Indstevnte endnu ikke vildet underskrive Skjødet og imodtage de ham tilkommende Penge; Thi nødsages Citanten nu at paastaae Dom her ved Retten i denne Sag, efter nedlagte Irettesættelse, og erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 14 rd:, saaledes paastod Dom nu ved denne Ret uden fleere Udsættelser \og atter (fremvii?)ste Pengene/.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Halvor Sigvesen S:E: paa Store Fuusch har her til Retten lovlig ladet indkalde Jens Johannessen St: Fuusch til at imodtage 29 rd: for en liden Andeel i \Jorden/ Store Fuusch som han ved Skifte efter Johannes Monsen var udlagt, og af hvilken heele Jord, Citanten nu er Ejer efter Skjøde fra Johannes Monsens Enke som heele Jorden har indløst, og først er tilskjødet fra alle Arvinger deri ved bem:te Skifte udlagte; saa og til at underskrive Skjødet som derpaa er udstædt, og derom at lide Dom, samt til Sagens Omkostninger at erstatte. Citanten har til Beviis i Sagen i Rettelagt de ommelte Skder

1794: 148b

og paastaaet Dom efter Indstevningen samt Omkostninger erstattet. Indstevnte har nægtet at modtage Pengene og underskrive Skjødet, samt rejst Odels Sag til selv Godset at indløse, hvorpaa er falden Laugtings Dom, som denne Act viiser og hvilken er gaaen Jens Johannessen imod. Citanten har derefter paatrænget Dom, og den/n/e Sags Omkostninger erstattet med 14 rd: Da Indstevnte ikke har beviist, at Jorden er Odels Jord, og følgelig efter Lovens pag: 718 a. 19, confereret med paafølgende 20 Art:s Slutning, den afdøde Johannes Monsens Enke er Løsnings berettiget som og har indløst den, og er den, i alt af Landskyld $\frac{3}{4}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd:, $\frac{1}{2}$ Vog Korn tilskjødet paa de, Indstevnte deri udlagte 6 Mrk: Smør, nær, hvorefter hun, som med Lovs Medhold kunde sælge Jorden til hvem hun vilde, har solgt den til Citanten. Citanten nu og har anviist Laugtings Dom af 29 Juli 1794 hvorved Jens Johannessen er fradømt Løsnings Ret til Jorden; Saa kjendes og dømmes for Ret, og herved afsiges: At Jens Johannessen St: Fuusch bør saasnart Citanten Halvor Sigvessen St: Fuusch anbyder ham bemelte 29de rd:, Samme modtage, og som nu fuldmyndig underskrive det i Rettelagte fra Afgangne Johannes Monsens Sterboes Creditorer til hans Enke den 16 Juni 1786 udgivne, af Retten paategnede, og herved Citanten til den Ende, imod at han strax i

Retten leverer deraf rigtig Copie, udleverte Skjøde; under Mulet af To Mark til Qvinherrets Hoved sogns Fattig Kasse for hver Dags paaklagende, af Jens Johannessen herudi gjørende Ophold, samt erstatte Citanten Halvor Sigvessen St. Fuusch denne Sags Omkostninger med 11 rd.; som sidstemeldte decourterer i ovenmeldte 29 rd: Alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.
Mulet Udstædt til begge.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Afgifts qvitt:s Bog anviist

Lars Gabrielsen Waage No: 9 til Tollev Hansen paa uskatlagt Plads Undaasen d: 12 April 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Udslettelse publiceret

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 329. Hans Olsen Store Omvigen No: 18, Obl: til Lars Olsen Liosnæs paa 230 rd.; d: 18de Oct: 1788, derpaa betalt den 11te Oct: 1794 100 rd.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

Myndtl: Christen Christensen Naterstads {Formynders?} \Faders?/ for 6 rd: 1 mrk: 15 3/5 s.; af Dato 31 Maj 1794 efter Skifte af samme Dato.

.... Jens Christensens dto: sam/m/e Skifte og Dato lige Arv.

.... Peder Christensens Dto: Dto: Dto:

.... Mari Christens Datters 3 rd: 15 4/5 s: dto: Skfte og Dato.

.... Aagathe Christens Datters lige Arv Skifte og Dato.

.... Kari Lars Datter Støelens {Formynders} \Faders/ af 28 Maj 1794 for 2 rd: 4 mrk: 2 ½ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

(Andre dokument)

Herlaug Larsen Schjelnæs for Myndtl: Anne Johans Dt.; Skde paa Odels Ret til Rachel Johannes Datter til St: Ekre No: 6 H: C: gds: ½ L: S.; ½ Hd: for 5 rd.; dateret 24 Maj 1794.

Rachel Johannes Dt:s Formynders Contract til Anne Johannes Dt.; at om denne bliver Enke og barneløs, skal hun faae sin Odel igjen til bem:te Store Ekre for sam/m/e 5 rd: dateret 24 Maj 1794.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indført: 1. Ole Olsen Kiærland. 2. Hans Larsen Fugleberg. 3. Thor Olsen Bringedal. 4. Samson Larsen Store Omvigen. 5. Jon Jonsen Schaale. 6. Tørres Mathiassen Lille Ekre. 7. Ole Jacobsen Onerim. 8. Ole Petersen Helvigen hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 365. Tørres Hactorsen Øfr: Kaldestad No: 46 Obl: til Lieut: Wilh: Frim: Dahl paa 120 rd.; dt: 13 Dec: 1786 qvitteret efter vedhæftet Opsigelse, den 4 Nov: 1793.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Huuse Saug Saugmester Ingebreth Hansen Øfr: Tofte angav 10 Hund: dob: B.; og 70 Hundrede enkelte Bord.

Store Dahle Saug Saugejer Ole Olsen St: Dahle angavn 26 H: enkelte Bord.

Femsteenevig Saug i Strdb: Saugejer Poul Aadsen Havneraas angav 1 Hund: dob: Bord og 15 Hundr: enkelte Bord.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Schonevigs Skibredes Høsteting den 3die November 1794. sat og holdet paa Schonevigs Søens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Velædle og Velvise Hr: U: W: Koren, Skibredets Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss,

1794: 149

Samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Otte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Ørie Johansen Markhuus 4. Axel Andersen Fjelland 7. Peder Olsen Schaalnæs
2. Torbjørn Ommundsen Yttre Bouge 5. Lars Olsen Tejgendahl 8. Wier Johansen Birkestrand
3. Peder Olsen Tejgland 6. Poul Olsen Echeland

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 125a. og for Fjære Skibrede fol: 136a.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret, som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Jon Larssen Lechnæss og Ole Anderssen Schoge og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Optagen Sag fra fol: 88b. Johannes Sævereide kontra Ole Olssen Waagen den yngre. Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom.

Af Vidnernes Forklaring og alt i denne Sag passerte, bliver det tydeligt, at Kontrasitanten Ole Olssen Waagen den yngre har imodtaget omstevnte Hovedsitanten Johannes Olssen Sævereides tvende Kiid paa Schiold i Etne, og ey kjendt dem for sine eller som Han siden foregiver, vidste ikke andet end de vare Sine, og dog nægtet Dem at udlevere eller erstatte, men staaet i Tvivl om det enten var Hans eller Johannes Olssen Sævereides, og at de vare Sidstmeldtes, er bragt til allerstørste Formodning, ikke allene med ovenmelte, men og af Vidnernes Udsigende, og af endeel af Vidnernes Ord til Ole Olssen Waagen da Han hørde Dem, af Ole Olssen Waagens egne ord i og uden for Retten, og af at Hovedsitanten og ingen Anden tilregner sig Dem. Da og Kontrasitanten Ole Olssen Waagen den yngre ikke burde taget til sig som sit eget, det Han ikke kjendte for Hans, uden at bekjæntgjøre det Tingens rette Ejere, som Han saameget var underrettet om, Hvem var, mindre uden at lyse det og/ beholdt og forkommet det; saa kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At maae Hovedsitanten Johannes Olssen Sævereide, om ikke efter Fr: 14de Sept: 1792. inden tree Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse, herimod skeer Indsigelse, efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting til Kontrasitanten Ole Olssen Waagen den yngre, sin Eed at anhøre, til næste Ting efter samme tree Maaneders Forløb, om Sagen ej efter Fr: 5te Novbr: 1723. appelleres, aflægge sin korporlige Eed: At disse \omstevnte/ af bemelte Ole Olssen Waagen sig anmassede To Kiid, vare Hovedsitantens, bør Ole Olssen Waagen den yngre,

erstatte Johannes Olssen Sævereide samme Kiid, med de paastaaede og ey modsagde 1 rd: 3 mrk: skriver Een Rigsdaler og tree Mark som eragtes billig, paa Grund baade af Vidnernes Skjøn, og deres større Værd, ved deres Vext og Alder, samt \saavel d(a?) som!! (dersom?) om han opfylder Dommen uden Eed/ erlægge i Mulct for sin uordentlige Omgang hermed til Schonevigs Præstegjælds Skolekasse Een Rigsdaler, og betale og erstatte til Hovedsitanten denne Sags Omkostninger Tolv Rigsdaler foruden Hovedsitantens Eeds Aflæggelses- Indstevnings og Tingsvidnes Bekostning og Hovedsitanten for Kontrasitantens Prætentioner fri at være; Men i Mangel af saadan Indstevning eller Eeds Aflæggelse til foreskrevne Tid, frifindes begge Parter for hinandens Tiltale. Det til Betaling Tildømte, udredes inden 15 Dage efter at bemelte Eed er aflagt, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Mulct.

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 88a. Fogden kontra Tjæran Erichssen Axland. Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom.

Af Vidnernes Udsigende og Indstevnte Tjæran Erichssen Axlands, som hverken er gift eller bosat, h/an/ds Tilstaaelse, er Beviis paa, at Indstevnte har kjøbt, solgt og handlet med 8 Favner Veed á 8 mrk: er 10 rd: 4 mrk:, og andre 17 Favner á 7 mrk: 19 rd: 5 mrk:, og 5 tdr: Korn á 9 mrk: Tønden er 7 rd: 3 mrk:, gjør tilsammen 38 rd:, Det øvrige er ikke lovgyldig Beviis paa; thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Tjæran Erichssen Axland efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5. for saadan ulovlig Handel, bør have Varenes Værdi Aatte og Trediver Rd:r til Fogden som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Schonevigs Sogns Fattige Een Rd:r, samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr med Inkamination, Vidners Førelse, Opsættelse og Laugdag 2 rd: 4 mrk: 8 s: skriver To Rigsdaler, Fire Mark og Aatte skilling, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge Fire Mark, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse \paa den Skyldiges Bekostning/ under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. Aktor frifindes for Kontrasitantens Tiltale. NB: Bøder. Extr: sendt Fogden

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 88a. Fogden som Aktor kontra Lars Nielssen Tarraldsøen.

Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom.

Af Vidnernes Udsigende og Indstevnte løse og ledige, ugifte og ubosatte Lars Nielssen Tarraldsøens Tilstaaelse, er oplyst, at Indstevnte har handlet med, kjøbt og solgt Kreaturer og Korn i alt for 15 rd: 2 mrk:; thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Lars Nielssen Tarraldsøen efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5., for saadan ulovlig Handel, bør have Varenes Værdi Femten Rd:r to Mrk:, til Fogden som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Schonevigs Sogns Fattige Een Rd:r, samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr med Inkamination, Vidners Førelse, Opsættelse og Laugdag 2 rd: 4 mrk: 8 s: skriver To Rd: Fire Mrk: og Aatte skl:, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevnings Penge 4 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse \paa den Skyldiges Bekostning/ under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden. NB: Bøder.

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 89a. Fogden som Aktor kontra Willum Larssen Tvedte.

Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom.

Af Vidnernes Udsigende, og Indstevnte løse og ledige, ugifte og ubosatte Willum Larssen Tvedtes Tilstaaelse, er oplyst, at Indstevnte har handlet med, købt og solgt, Creature i alt for 20 rd: 3 mrk:; thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Willum Larssen Tvedte efter Fr: 9de Aug: 1754. a. 5. for saadan ulovlig Handel bør

1794: 149b

Have Varenes Værdi Tyve Rigsdaler tree Mark, til Fogden som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Aakre Sogns Fattige Fem Rd:r samt betale denne Aktions Omkostninger, af Rettens Gebyr, med Inkamination, Tilsværspenge, Vidners Førelse, Opsættelse og Laugdag 3 rd: 1 mrk: skriver Tree Rigsdaler og Een Mark, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 4 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse \som den Skyldige erstatter/ under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden. NB: Bøder.

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 89a. Fogden som Aktor kontra Peder Johannessen Yttre Tungesvig.

Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom.

Af Vidnernes Udsigende, og Indstevnte løse og ledige, ugifte og ubosatte Peder Johannessen Yttre Tungesvigs Tilstaaelse er oplyst, at Indstevnte, har handlet med, købt og solgt Creature og Jægteveed i alt for 30 rd:; thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Peder Johannessen Yttre Tungesvig efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5. for saadan ulovlig Handel bør have Varenes Værdi Tredive Rigsdaler til Fogden som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Schonevig Sogns Fattige Fem Rigsdaler, samt betale denne Aktions Omkostninger, af Rettens Gebyr, med Inkamination, Tilsværspenge, Vidners Førelse, Opsættelse og Laugdag 3 rd: 1 mrk:, skriver Tree Rigsdaler og Een Mark, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 2 mrk: 8 s:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse \som skal skee paa den Skyldiges Bekostning/ under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden. NB: Bøder.

Opsat Sag fra fol: 88b. Torkel Sioe contra Torger Closteret.

Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte mødte og refererede sig til sit Forrige, og anbød Benægtelses Eed om han det bliver tildømt, derefter paastod Dom til Frifindelse.

Da Citanten ikke mødte; Saa lod Retten Sagen beroe til {Sommer tinget 1795} \i Morgen/. See fol: 151a.

Opsat Sag fra fol: 87a. Lars Ebne contra Haldor Ebne.

Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte Haldor Erichsen Mit Ebne mødte gl: 28 Aar, betalte resterende Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rd:, tre mrk: tolv Skl:, anmeldte at have med lovlig Contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid ladet contra indkalde Hoved Citanten Lars Johannessen Sør Ebne, til at holde det Forliig han udi denne paastevnte Sag har med Contra Citanten indgaaet

Vaar 1793, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Forliiget at holde, og til at Contra Citanten frifindes for Hoved Citantens Tiltale, men Hoved Citanten tildømt at erstatte Contra Citanten denne Sags Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Rasmus Hansen S:E: p: Molnæs, og Lars Tarraldsen Tvedt S:E: til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse. Til disse at paahøre, indstevnet Hoved Citantens førte Vidner Knud Larsen Axland, Ole Tjæransen Birkenæs, Niels Christophersen Mit Ebne, Samson Bertelsen Ørevig, Ølve Larsen Garvig.

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss, og Skaffer Lars Larsen ibd:, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen Lars Tarraldsen Tvedt men h/an/d møder, og Samson Ørevig, men aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Fraværelse, og da ingen var hjemme, for h/an/ds Hosbonde som Naboe Aad Larsen Norebne.

Hoved Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Af Vidnerne mødte Lars Tarraldsen Tvedt som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende. Af de for Processens Skyld indstevnte mødte Niels Mit Ebne, Samson Ørevig og Ølve Garvig.

Contra Citanten begjære Vidnet paaraabt, at gjøre sin Forklaring.

Vidnet Lars Tarraldsen Tvedt mødte som 1ste Contra Vidne, aflagde Eed, anmeldte sig gl: 57 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters for 8 Dage siden, forklarede: At Vaar 1793 var Vidnet og Rasmus Molnæs af Hoved Citanten tilkaldte, og de gik med begge Parter til Haagjærdet som gaaer igjennem Stor Ageren /: De før afhørte og nu tilligemed Niels Christophersen Mitebne mødte Vidner fremstod og forklarede, at det var sam/m/e Stor Ager, som de før have omvunde :/ der var Haae gjærde som var noget kroget, og begge vilde have det rettet efter Snor, da de og begge sagde, at var dem ligegyldig om een eet Sted, een anden et andet Sted tabte lidt, naar de kun blev liige, da begge Parter forenedes om et Vinkel Skifte, efter 3 Pæle, een i hver Reen, og een {lidt} ind i Ageren, og Vinkelen sidstmelte Sted paa det bredeste kun 2 Alen fra {L(.....?) \det gamle gjærde/, og Pæler der sat for Vinkelen, da Snor blev lagt fra denne Pæl til søndre Reen, og fra for-

1794: 150

meldte Pæl til S: O: Reen imod Bakken, og efter de 2 Snorer forentes Parterne, at gjærdet skulde gaae, hvorved Haae gjærdet ved Midt Pælen kom et par Alens Brede ind paa Contra Citanten, men ellers ved begge Liniene, faldt Snoren snart ind paa den eene, snart paa den anden, og saaledes blev de forente, at Haaegjærdet skulde fløttes, saa og at hver skulde holde de sam/m/e Ender af Haaegjærdet som de før havde holdt. derpaa \de/ Haandræktes om Foreningen. Sam/m/e Dag som Hoved Citantens Vidner det 1ste og 2de har omvunden, at have rettet gjærdet, var dette Vidne og hos, og saae det, og da udfaldt sam/m/e 2de Vidners Forretning saaledes, at det gik gandske fra Forliiget, og blev som det havde før, baade i Kroger og alt, været, derved Mit Pælen kom tilbage ind paa Hoved Citanten, men ikke fuldt de 2 Alen som den Vaaren før, af dette Vidne og Rasmus Molnæs var fløttet. Sidstmeldte Tiid om Høsten 1793, gik Contra Citanten fra dem, og var ei fornøjet med Forandringen da. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide mere, og da Contra Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

\Herfor betalt 1 mrk: skr: Een Mark./

Contra Citanten maatte begjære Sagen opsat med Laugdag til Hoved Citanten og Forelæggelse til det udeblevne Vidne Rasmus Hansen Molnæs. /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten da Hoved Cit: ikke mødte eller møde lod, ej heller mødte Vidnet Rasmus Hansen Molnæs, gav den første Rettens Laugdag, og forelagde Vidnet under Falsmaals Straf, begge at

møde til Som/m/ertinget 1795, den første Sagen at tilsvare, og den Sidste, sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.
Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 89a. Fogden contra Jacob Aaseim.
Actor paastod Dom.

Indstevnte mødte og indlod Sagen til Doms til Frifindelse.
Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Det er af Vidnernes Udsigende, og Indstevnte, løse og ledige og ugifte uboesatte Jacob Larsen Aaseims Tilstaaelse oplyst, at Indstevnte har handlet med, købt og solgt Creaturer for 19 rd: 4 mrk: 8 s: Indstevntes Paaskud til sin Undskyldning, er lige saalidet beviist som efter, eftermeldende Forordning Antagelig. Thi kjendes og dømmes for Rett og herved afsiges: At Jacob Larsen Aaseim efter Forordning 9 Aug: 1754 a. 5. for saadan ulovlig Handel, bør have Vahrens Værdi Nitten Rd: 72 skl: til Fogden som Actor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Schonevigs Sogns Fattige Een Rigsdaler, samt betale denne Actions Omkostninger, af Rettens Gebyr, med Incamination, Vidners Førelse, Opsættelse og Laugdag 2 rd: 4 mrk: 8 s: skr: To Rd: fire mrk: otte Skill: foruden Acternes videre Beskrivelse om bliver \hver/ over 4 Ark, og Sam/m/es Bekræftning, Stevningspenge 2 mrk: 8 s:, samt om Dom/m/en til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s: Alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse paa den skyldiges Bekostning; under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

NB: Bøder. Extr: sendt Fogden.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Lars Siursen Schrome No: 30 Obl: til Johannes Olsen Alsager paa 98 rd:, Rente 3 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Schrome No: 30 2 ½ pd: Sm: d: 5 Nov: 1793.

Opsat Sag fra fol: 90a. Osmund Ørnæs contra Johannes Løvigen.

Citanten fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Weelen Skafter, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet og talte ved Mons Løvigen selv, under henseende Indstevnte som ej var hjem/m/e, aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus, i Paahør af h/an/ds Tjenere.

Indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Vidnet Mons Olsen Løvigen mødte, og da Citanten begjærde ham at gjøre sin Forklaring, blev h/an/d forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter han fremstod som

3de Vidne Mons Olsen Huusmand under Løvigen, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 32 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters for 4 Uger siden, forklarede: At nu et Aar siden, købte Indstevnte en Koe af Citanten for, om ret mindes 6 rd:, og Vidnet saae ej om Koen blev betalt, siden, men da fik hand Haandpenge 12 skl: Veed ej meere. Dimitteret som det forrige.

For dette Vidne bet: 8 s: skr: Otte Skl:

Indstevnte begjærde Sagen opsat til næste Rett til flere Vidners Førelse. /bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1795.

Ny Sag

Haldor Erichsen Mitebne fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/
gl: 28 Aar, S:E:, anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid
indkalde Lars Johannessen Sør Ebne

1794: 150b

SelvEjer for imod Citanten udsagte Skjælds Ord, og Beskyldning at have sønderhugget et
Gjerdsleed for Indstevnte, derom at høre Vidner som stevnte ere, og derfor lide Dom til
Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og \Processens/ Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse
Gunder Andersen Huusmand under Citanten, og Hugne Rasmussen tjener paa MitEbne.

Stevne Vidner Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen
afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført
er, og talede ved de alle selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte, og blev
forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds
Udsigende, derpaa de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Gunder Andersen MitEbne, anmeldte sig gl: 42 Aar, ej Parterne beslægtet eller
besvogret, var sidst til Alters denne Høst, forklarede: At en Onsdag for omtrent 3 Uger siden,
var Citanten kommen til Indstevnte, og talede med ham paa gaarden, og spurgde Indstevnte
om hand ej vilde føre hjem Skiftes gjærds Leedet, og dette uden Vrede, da Indstevnte blev
vreed, og skjældte Citanten for en Skjelm sc: (altså/dvs) Du er en Skjelm, du har hugget
sønder V(ieren?) i Leedet, og reven det sønder, og er en Opæder \efter Sør Ebne/. Vidnet blev
sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide mere, og da Citanten ham
ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Hugne Rasmussen MitEbne gl: 27 Aar, ej Parterne beslægtet eller
besvogret, var sidst til Alters for 3 Uger siden, forklarede Ord til andet som 1ste Vidne.
Dimitteret som forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærde det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere
Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanten begjærde Sagen opsat med
Laugdag for Indstevnte. /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/
Retten da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til

Som/m/ertinget 1795, at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citanten paalægges at tage
beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtetag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

ForM: Bog fol: 173. Myndtl: Erich Øriansen Tjelmelands Formynders for 1 rd: 4 mrk: 2 s:
efter Skfte 16 Juli 1792, d: 3 Nov: 1794.

.... Wier Øriansens Formynders for 1 rd: 4 mrk: 2 s: efter dto:
Skifte, og Afkaldet af sam/m/e Dato.

Myndtling Ole Olsen den ældre Sundetræes Moders af 12 Juni 1794 for 1 rd: 1 mrk: 5 s:
efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Poul Olsens dto: ibd: Moders lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.

.... Ole Olsen den yngre Moder dto: ditto ditto.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4 Nov: 1794 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 87b. Tjæran Tjelle contra Samson Leithe.

Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden. Thi blev den for Retten ophævet.

Ny Sag

Madame Nille Sl: Taarnebyes i Bergen fremsendte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rd: tree mrk: fire Skl:, og Stevne Vidner Skaffer Lars Larsen Weelen og Lars Larsen Flesche til at afhjemle, at hun ved dem med lovlig mundtl: Varsel har til dette Ting og Tiid ladet indkalde Peder Christophersen Gjelmervigs Enke Guri Elias Datter \med Laugværge Klokke Lars Eliassen Lechnæs/ at see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til at betale til Citantinden skyldig værende 11 rd:, som Citantinden har udlagt efter afg: Peder Christophersens Begjæring i Aaret 1791, til en Lotterie Seddels Fornysele Aaret igjennem, hvortil Indstevntes afdøde Mand intet har betalt, {samt} som hand aleene havde betalt til 1ste Plass 1 Rd:, men de øvrige 11 rd: af Citantinden forskudt, sam/m/e at betale denne Processes Omkostninger.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de begge selv.

1794: 151

De Indstevnte bleve paaraabte, hvoraf aleene mødte Laugværge Lars Eliassen Læchnæs, som ikke kunde svare til Sagen da h/an/d intet veed om det paaserte.

Stevne Vidnerne havde ordre at begjære Sagen udsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/.

Retten da indstevnte Guri Elias Datter, afg: Peder Christophersen Gjelmervigs Enke ikke efter Paaraab mødte eller møde lod, gav hende Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1795 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Citantinden paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1795.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anvist

Pastor Hr: Abels til Ole Knudsen og Marthe Tørres Datter paa halvepart i Siohuus No: 60 ½ L: Smør, før brugt af Johannes Johannesen dat: 3 Nov: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Johannessen Sioe Obl: til Lars Johannessen Helland paa 96 rd:, Rente 2 p:C: Pant 1 pr: i Sioe No: 4 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: dat: 3 Nov: 1794.

Kongl: allern: Bevilling 21 Feb: 1777 for Frue Anne Munthe Sl: Kam/m/er Raad Juels at sidde i udgiftet Boe efter hendes Sl: Mand.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1795 opnævnt af unge i Skattemandtallet indført: 1. Mikkel Tollevsen Mortvedt. 2. Niels Erichsen Wattendal. 3. Hugne Knudsen Tofte. 4. Østen Jonsen Schrome. 5. Johannes Johannessen Aarthun. 6. Berje Nielsen Øfre Sæbøe. 7. Jørgen Monsen Sioe. 8. Torkel Monsen Sioe. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Opsat Sag fra i Gaar fol: 149b. Torkel Sioe contra Torger Closteret.

Citanten mødte og i Rettelagde Notarialiter verificeret Extract af Jochum Jørgens Handels Bog som blev oplæst saal: refererede sig til forhen i Rettelagte Beviis, og paastod Dom efter nedlagte i Rettesættelse.

Indstevnte henholdt sig til sit Forrige og paastod Dom til Frifindelse.

Begge Parter var Dom begjærende ved dette Ting.

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Torkel Monsen Sioe har her til Retten lovlig ladet indkalde Torger Arnessen Klosteret, at betale Citanten, som Indstevnte til Kjøbmand Hr: Jochum Jørgens i Bergen for bekomne Vahre hos h/an/ds Formand i Egteskabet Thron Holm, hvorfor Citanten havde caveret, var skyldig, og af Citanten efter h/an/ds Caution var betalt 2 rd: 4 mrk: 8 s: derom i Rettelagt Notarial Udskrivt af Handelsbogen, samt Hr: Jochum Jørgens qvitterte Regning, at Pengene af Torkel Sioe efter sin Caution var betalt. Indstevnte har aldeles benægtet at have faaet de anførte Vahre af bem:te Kjøbmand, eller derfor begjært Citantens Caution. Da det er beviist at Torkel Sioe har betalt disse Vahre for Indstevnte, saa har Citanten vel været anlediget at søge Indstevnte, Men da ikke er fuldkom/m/en beviist imod Indstevntes Nægtelse, at Indstevnte enten har faaet Vahren, eller derfor begjært Citantens Caution; det og ikke er beviist at Citanten har caveret som Selvskyldner, hvoraf følger, at Kjøbmanden burde søgt Debitor først, som da enten maatte beviist Betaling, eller aflagt Benægtelses Eed, som kunde paalægges ham efter Kjøbmandens Bog: Og da ikke er noget Beviis i denne Sag imellem Cautionisten og Debitor, imellem hvilke ikke saaledes kan virkes Eed som imellem Kjøbmand og Bonde, dertil og ikke de i Rettelagte Beviiser er tilstrækkelige; Altsaa ikke er saa meget Beviis i denne Sag, at Eed kan paalægges, og mindre Beviis at tildømme Betaling efter; saa kjendes og dømmes for Ret, og herved afsiges: At Indstevnte bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeles fri at være.

Pantebogen til Inddragelse

Frue Kam/m/er Raadinde Juels Skde til Hr: Niels Juel paa Halsnø Closter gaard No: 1 H: C: gds: 8 Løber 8 Huder med Inventarium og Besætning for 3000 rd:, dat: 14 Oct: 1794.

Hr: Niels Juels Obl: til velbem:te Fr: Juel for 3000 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i alt forbemelte dateret 14 Oct: 1794.

Søren Andersen Nedre Wihovdes Skde til Haldor Olsen paa Odels Retten til Sætre No: 2 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: for 20 rd: d: 26 Feb: 1794.

Saug Angivelser som for Fjeldberg Skibrede

Wahlens Saug Saugmester Ole Johannessen Wahlen

angav 8 Hund: dob: B: 15 H: enkel: B:

Handelands 2de Sauger Saugmester Jon Endresen Handeland

angav 18 15

Storhaug Saug Ejer Mikkel Andersen Storhaug 2/4 14 ¼

Wiig Saug Saugmester Aschel Wiersen Wiig 5

Wiisekiær Saug Ejer Ole Hansen Wiisekiær ½ 2

Noreebne SaugEjer Aad Larsen Noreebne Intet

Gjelmervig Saug Saugmester Tollach Jonsen Gjelmervig

.... 6 ½

Eljerviig Saug Saugejer Wier Johansen Birkestrand ½ 5

Markhus Saug Saugejer Ørie Johansen Markhus 1 2

Kræmmer Tings Vidne

Morten Rosendal Gjæstgiver i Schonevigen fremstod /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree mrk: fire Skl: :/ og androg, at da hands dette lidet Næring ikke med Kone og 9 smaae Børn kan have nødtørftig Levebrød; og er boende paa et Sted 8 Miile fra nærmeste Kjøbsted Bergen og over 4 Miile fra andre nærmeste Landkræmmer Steder, og i en Bøjgd hvor omliggende Almue ofte kan trænge til en liden quantitet, heel eller halv tønde ja vel og een eller to Skiepper Havre Korn eller Malt \Humble/ eller Byg, og undertiden ogsaa andre smaae Ting, som Salt i lige quantiteter, naar de faaer saa meget Fisk, at de Samme kan salte, Tjære til Jægte og Baade, Fiske Angler og Snøre, Baand til Bondeklæder, grove Farve(...) til Vadmæl, \Bonde Stoffer/, Hægte, Horn knapper, \Hamp, Blaafarvet Bonde Lærret af Liin eller Strye/, og deslige meere som Bonde Almuen kan behøve, ofte i en Hast og uformodentlig, og naar de ikke enten kan rejse til Bergen eller andre Steder derefter, eller deres didsendte Bud derfra kan formedelst ModVind eller Storm \ikke/ komme tilbage, eller de i Vaar, eller Høe bjergnings- eller Høst Arbejds Tiden ikke kan faae Tiid for en ringe Tings Skyld at gjøre derefter en Rejse som undertiden kunde koste saa meget som det der maatte rejse efter; saa har Almuen ofte ønsket, at ommeldte og andet deslige hos ham kunde være at faae, han og til nødtørftig Levebrød for sig og \mange/ smaae Børn, højlig kunde behøve, at have saadan ringe Handel; Thi har Comparenten agtet allerunderdanigst at ansøge Hds: K: M: om saadan liden Land Kræmmer Bevilling; til hvilken hans Ansøgning at belægge han var begjærende TingsVidne om Rigtigheden og Sandheden af ovenmeldte, og i sær tillige 1st Om hvorvidt saadan Kræmmer Handel paa dette Gjæstgiver Sted kan være nødvendig eller nyttig? 2det Om der er nogen Kjøbsted eller andet Kræmmerie her nærmere end ovenmeldte? 3de Om dette kan være nogen af dem til Fornærmelse? Herom han udbad sig Laugrettet og den forsamlede Ting Almue tilspurgt, og deres Svar derom taget til Protocollen.

Dommeren oplæste alt det tilførte for Lænsmanden, Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar, saa og om noget derimod kunde være at erindre, dertil de samtlige og i sær tillige de 2de Mænd Tjæran Olsen Tjelle og Hans Haagensen \Echenæs/ istemmede med alle de øvrige, eenstemmig svarede: I Almindelighed forholder det Andragne sig saaledes i Sandhed i alt som tilført er, og intet kan derimod være at erindre, og i særdeleshed til de fremsatte Spørsmåale svarede til 1ste Det ovenmeldte Kræmmerie er baade nyttig og højst nødvendig for Bøjgden. til 2det og 3de Nej aldeles ikke.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende, og betalte \som/ for 2 Vidner 2 mrk: skriver To Mark, saaledes begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Johannessen Sioe No: 4 Contract med Niels Jonsen Sioes Børn om Odels Løsningen til Sioe No: 4 H: C: gds: ½ L: S:, ½ Hd:, d: 4 Nov: 1794.

Tollev Torkelsen Jndre Næss Arv:s Skde til Knud Olsen paa Indre Næss No: 65 1 L: 12 mrk: S:, ½ B:skd for 700 rd: 2 mrk: 7 s: dat: 11 Juni 1794.

Afkalde

ForM: Bog fol: 169, 172. Torkel Olsen Næss for 29 rd: 1 mrk: 11 s: efter Skfte 9 Juni 1788, og 23 rd: 14 ½ s: efter Skfte 1 Sept: 1790 dat: 4 Nov: 1794.

.... fol: 172. Østen Østensen Mortvedt for 25 rd: 3 mrk: 1 2/5 s: efter Skfte 4 Juni 1792 dat: 4 Nov: 1794.

.... fol: 173. Myndtl: Anne Anders Datters Formynders for 5 rd: 2 mrk: 9 s: efter Skfte 6 Janv: 1794 dateret 4 Nov: 1794.

Beboelses Contract

Om Tjelde No: 75 imellem Ejeren Lambreth Larsen Schaalnæs og Brugeren Tjæran Olsen
Tjelde 1 L: S: 1 Vog Korn dat: 4 Nov: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 5 Novemb: 1794 continuerede dette Ting,

og publiceret

Bygselsedler med Reversaler og Landskylds Bøger anviist

Poul Olsen Sandvolds til Jacob Tostensen p: 16 Aar paa Sandvold 1 L: S: ½ Hud, dat: 4
Oct: 1794. til Manufactur Huset betalt 1 mrk:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette, saa blev Tinget
for dette Skibrede ophævet, og dette Aars Høste Tinge sluttede. S: Schiøtz

Og derved er året 1794 atter ein gong historie.

Tingbok nr. I. A. 44 1793-1800 for Sunnhordland
Året 1795

1795: 152

Fuuse Residerende Capellands Gaards Besigtelse

Anno 1795 Onsdag den 8 April Morgen tidlig er Extra Ret sat paa den Residerende
Capellans Gaards Residence Fuuse i Ous Præstegjæld og Strandvig Skibrede, Af mig som
Dommer og/ Rettens Betjent i Overværelse af efterskrevne af Districtets Foged Højædle og
Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren opnævnte eedsvorene, upartiske, ubeslægtede og
ubesvogrede samt nu af Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen i Retten fremstillede
Laugrettesmænd som Syns-, Besigtelses-, Taxations- og Bygningskyndige Mænd, alle af
Tysnæs Præstegjæld og Opdals Skibrede, navnligen:

1. Lars Jansen Grimsland Lejl: 2. Baar Nielsen Nordbust S:E: 3. Geert Nielsen Opdal
S:E: 4. Johannes Andersen Malckenæs Lejl: 5. Ingebreth Hansen Wermedal S:E: 6.
Rasmus Nielsen Rolsejde S:E: 7. Guldbrand Christophersen Wattendal S:E: 8.
Christopher Christophersen Wattendal Lejl:

alt til en Besigtelse over bem:te Capellans Residences Tilstand og sammes Mangler, samt
disse sidste at taxere Aaboden paa, i Anledning af forrige residerende Capellan Velædle og
Velærværdige Hr: Rasmus Tonnings Forflyttelse fra Kaldet, og at Velædle og Velærværdige
Hr: Johan Siegfried Cammermejer i h/an/ds Sted er beskikket, og samme har tiltrædet, og til
Aabods Ansvar og Bestemmelse imellem dem, \saa/ og, i Følge af Hr: Reqvirenten Hr:
Cammermejers nu i Retten fremlagde Reqvition af 1ste Sept: 1794 samt Stiftet(s)
paategnede Resolution af 9de s: M: som og efter nærmere Correspondence i Skrivelse fra Hr:
Cammermejer til Dom/m/eren af 8de Oct: dernæst efter, og Dom/m/erens Svar af 10 Dec: f:
A: begge saalydende, og Hr: Cammermejers seenere Skrivelse af 18de s: M: \saal:/,
paafulgte og paategnede Beram/m/else, alt saal: hvorefter Reqvirenten Hr: Cammermejer
begjærde Forretningens Frem/m/e hvortil han havde indkaldet saavel Fogden Hr: Justitz

Raad Koren som h/an/ds Paategning paa Berammelsen udviiser som og Formanden Velædle og Velærværdige Hr: Tonning nu Sognepræst i Wiigøer, der nu møder.

Paa Fogden Hr: Justitz Raad Korens Vegne mødte Lænsmanden Johannes Madsen Store Godøen for at observere hvad velbemt Hr: Fogden Justitz Raad Koren efter sit Embede har at paaagte, eller i fornøden Fald at gjøre Erindring om.

Velærværdige Hr: Tonning mødte efter lovlig Varsel.

Reqvirenten Hr: Cammermejer anviiste i Retten de ham overleverede 3de forrige Forretninger i lige Tilfælde paa denne Capellans gaard, neml: 10de Oct: 1770, imellem fratrædende afdøde Hr: Astrup's Arvinger/ og tiltrædende Hr: Christi, 7 April 1779 imellem fratrædende Hr: Christi, og Successor Hr: Kryger, samt 8 Juni 1787 imellem afdøde Hr: Krugers Arvinger, og Hr: Tonning, hvilke efter fornøden afbetjening, blev Reqvirenten \med Paategning om Foreviisning/ tilbageleveret. Reqvirenten derefter igjentog sin Begjæring om Forretningens Fremholdelse, til at Bygningerne nøjagtig bliver besigtede, og deres Mangler til Aabods Betaling \af Hr: Tonning/ taxerede, alt det retteste og billigste muligt.

Hr: Tonning forbeholdt sig hvad han kunde have, eller finde Fornøden under Forretningen at erindre.

Dom/m/eren paalagde og tilholdt Laugrettet, de paa denne Capellans gaard befindende Huuse, saa nøje at besigte hvad Sam/m/e rigtig mangler og dem derpaa befindende Mangel og Aabod saa nøjagtig at forklare og skjønne, samt Istandsættelsen taxere, og viidere det retteste og nøjeste der kan gjøres Overslag paa at Sam/m/e kan koste, til Huusenes forsvarlige Istandsættelse, og det alt saaledes som de vil forsvare og være bekjendt, i Vedkom/m/ende Nærværendes Overværelse. Dette Laugrettet lovede at efterkomme.

Hr: Cammermejer begjærde Forretningens Frem/m/e; thi foretog Retten sig i Vedkom/m/endes Overværelse, og efter de forrige Forretningers Fortegnelse paa Huusene, disse at eftersee, og blev da først efterseet, og et efter Andet befundet som følger:

1. Høe- og Korn Laden, en Bygning af Stav Verk, med Helle tag, de 2/3 Deelee af Taget, \det øvrige Torv Tag/ befantes at mangle:

De i forrige Forretninger om ventilerede 3 Løe Beter eller Bjelker, kan ikke længere være paalidelig, eller kand hjælpes med Gaffel Stolper, eller paa nogen Maade, da de ere deels raadne, og tillige een til, som gandske er afbrækket, og ikke kan hjælpes, i alt 4 nye Bjelker som vil indsættes, og kan koste i alt, paa Stranden ved Skoven hvor de fældes 1 rd: Stk: (er)

4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

15 nye Spærrer á 12 s:

1 rd: - 5 mrk: - 4 s:

nye Bord Klædning behøves paa begge Langsiderne, dertil 15 tylter 4 alens Bord á 3 mrk:

7 rd: - 3 mrk: - 0 s:

til Oplændinger 2 tylter á 1 rd:

2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Næver til Torv taget at reparere behøves 12 Voger á 3 mrk:

6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

til Traae (Troer) derunder, kan bruges det som dertil er duelig af det gamle Bordklædning

0 rd: - 0 mrk: - 0 s:

nye Torvhalder behøves paa begge Sider 6 stk: á 8 al: á 1 mrk:

1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Arbejds Løn i alt, med Kjørsel og Førse i mindste

24 rd: - 0 mrk: - 0 s:

46 rd: - 2 mrk: - 4 s:

Hr: Tonning imod denne Taxation, som overdreven, maatte indvende: At da Laden har staaet i saa mange Præsters Tiid, og kan blive i standsat med mindre, og har staaet med de skjødte Beter, som ved forrige Forretning er anseet forsvarlig ved Hjælp af Gaffel stolper, og endda har staaet hidtil uden Gaffler, maatte de desto bedre kunde staae, naar de bleve hjulpne med Gaffel støtterne. Desuden de 15 Tylter til Bordklædning synes og Comparenten var formeget,

46 rd: - 2 mrk: - 4 s:

da forrige Forretning sætter kun 5 tylter til den største og længste Side, og den anden Side, som er meget mindre er i Comparentens Tiid meget forbedret, maatte begge have saa meget mindre til Bordklædning. Laugrettet vedblev deres Skjøn og kan ikke følge den forrige for 8 Aar siden holdte Forretning. Hr: Tonning ansaae og Arbejdslønnen for høj. Laugrettet declarerede, at har sat alt efter nøjeste Skjøn.

2. Borge Stuen af nyt Tømmer, med Forsval af Stav Værk, alt under Næver og Torv Tag, deri behøves:

nye gulv 3 tylter 10 fods bord, á 4 mrk:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Torvhald paa østre Side 2 stk: á 6 al: á 8 s:	0 rd: - 1 mrk: - 0 s:
Næver til Tagets Reparation 1 Vog Næver	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Arbejds Løn i alt	1 rd: - 0 mrk: - 0 s: 3 rd: - 4 mrk: - 0 s:

3. Store Floren, nye tømret Bygning, \I øvrigt i god Stand/, indrettet til 22 Baaser med Jern baand i alle, tækket øverste 1/3 Part af Taget med Næver og Torv, og de nederste 2/3 Parter med Steenheller, saaledes paa begge Sider. denne Bygning mangler til Gulv 2 tylter 5 alens Bord á 5 mrk:

1 rd: - 4 mrk: - 0 s:

til Bordklædning paa Søre Brøst mangler 2 tylter 4 al: Bord á 3 mrk:

1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Oplændinger paa Nordre Brøst 2 stk: á 8 alen, á 12 s:

0 rd: - 1 mrk: - 8 s:

Torvhald paa Westre Side 1 stk:

0 rd: - 0 mrk: - 12 s:

paa Østre og Vestre Side er ingen Bordklædning, og behøves ikke da der paa begge Sider ere andre Huuse som skjuler for Drev.

Torv Taget at reparere, dertil behøves 2 Voger á 3 mrk:

1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Førsel og Arbejds Løn, anslaaes til

1 rd: - 0 mrk: - 0 s: 5 rd: - 0 mrk: - 4 s:

Videre mangler ikke denne Bygning.

4. Lille Floren, en gammel tømret Bygning, tækket 1/3 Part med Steen Heller og 2/3 Parter med Torv og Næver, ikke bordklædning paa Østre og Vestre Side hvor ingen Bordklædning behøves, i saaviit god Stand, men behøves:

til Gulvet 2 tylter 5 Alens tykke Bord á 5 mrk:

1 rd: - 4 mrk: - 0 s:

3de 4 Alens Tillaaser á 8 s:

0 rd: - 1 mrk: - 8 s:

Til nye Torv Tag foruden den gl: Næver, behøves 12 Voger nye Næver á 3 mrk:

6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4 stk: 8 Alens Torvhals Træ á 12 s:

0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Arbejds Løn med Kjørsel og Førsel

1 rd: - 4 mrk: - 0 s: 10 rd: - 0 mrk: - 8 s:

5. Ildhuset af Stav værk, overalt tækket med Steenheller, blev efterseet og overalt funden i god Stand, undtagen

til Bordklædningens Reparation behøves 1 tylt Huun

0 rd: - 1 mrk: - 0 s:

en nye Dør med Bord og Arbejds Løn

0 rd: - 1 mrk: - 8 s: 0 rd: - 2 mrk: - 8 s:

6. Nøstet eller Baade huset ved Søen fantes opbyggt af godt Tømmer, og endnu saa godt som nyt, tækket med Steen Heller overalt, og i god Stand i Almindelighed, og fattes slet intet.

7. Endelig blev Vaanhuuset Præstehuuset kaldet efterseet, som bestaaer af en Daglig Stue med 3 Fag Vinduer, derhos paa Østre Side to Kamre, i hvert et Fag Vinduer, og i det underste et Kjelderskab med Afdeeling, samt Kjøkken og Spiise Kammer under eet Tag, med en tilsat {liden Bygning} i Søre Brøst under højere Spærrer og Tag, tet vedhæftet liden Bygning, hvori en liden Stue kaldet Amme Stuen og to Melkeboder, og under daglig Stuen en muuret Kjelder. I bem:te Amme Stue er to Fag Vinduer, og i enhver af Melkeboderne, eet Fag Vinduer. Til Daglig Stuen har været en gammel brusten Jern Bielægger Kakkellovn, men for hvilken som ubrugelig til sit Brug, er til Andet Brug anvendt, og i Stedet for Samme, har Hr: Tønning derfor modtaget 6 rd:, hvilke 6 rd: Hr: Cammermejer tilstod ligeleedes af Hr: Tønning at have imodtaget, og tilsvare sin Tiid, i Stedet for Kakkellovnen. Disse til sammen føjede forbem:te Bygninger, med alle deri beskrevne Værelser, er Taget \over/ tækket med Teglsteen, og findes ligesom i Forretningen over Fuuse Præstegaard af 10de Oct: 1770, 7 April 1779 og 8 Juni 1787, er forklaret, meget gammel og brøstfældig, særdeeles Amme Stuen og de 2de

Lateris 65 rd: - 3 mrk: - 8 s:

1795: 153

Trsp: 65 rd: - 3 mrk: - 8 s:

Melkeboder af Ælde forraadnet, dog alt i den Stand Samme er befunden, ved Forretningerne, og endnu for nærværende Tiid, foruden Kakkellovnen, er af Værdi, efter nærværende dets nu befindende Tilstand, ved Rettens Eftersyn nu under denne Forretning, taxeret af Besigtelses og Taxations Mændene til Summa 30 rd: skriver Tredive Rigsdaler, imod hvilken Summa Vurdering Dhr: Præster intet havde at erindre: I øvrigt Hr: Cammermejer henholdt sig til de forrige usvækkede Forretninger, at sin Tiid vaan Huuset af Forraadnelse, Ælde eller sin egen Tyngde maatte nedfalde, han eller Arvinger om det i hands Tiid /: det Gud forbyde /: skulde existere, ikke bliver til meere end bem:te 30 rd:, ansvarlig: Ligesom og at Han og Arvinger ikke staaer i større Ansvar for denne Bygning end de forrige Forretninger tilholder. Imidlertid saalænge det staaer, og kan staae, behøver det Reparation, som det og trænger til for nærværende Tiid; thi var han begjærende dets Brøstfældighed af Retten efterseet, og saaviidt som det kan tage imod Reparation, og Reparation derpaa kan være anvendelig, da derpaa af Besigtelses og Taxations Mændene, gjort billig og passelig Overslag og Taxation. Altsaa blev Huuset og Bygningen efterseet, og befunden samme at behøve til iboelig Stand, saalænge det kan staae, følgende Reparation:

til Bordklædning paa Østre Side 3 Tylter 4 al: bord á 3 mrk:

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

til Nordre Brøst til Vindskeder og Vandbord og til middelste Brøst, 1 Tylt 6 Alens Bord

1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

til sam/m/e middelste Brøst neden til, til Bordklædning 1 ½ Tylt 4 alens Bord, á 3 mrk:

0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Arbejdsløn derfor og til Førsel

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

I Daglig Stuen, behøves Vinduerne repareret med nogle nye Glas Ruder og Kit, vil koste i alt, med Ram/m/erne at reparere

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

I det øverste Kam/m/er, ligeledes til Vindues Reparationer med nye Blye og deels Rammer, i alt

0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

I det nederste Kam/m/er, ligeledes til Vinduernes Reparation

0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

I Spiise kam/m/eret, Vinduernes Reparation paa Blye og Ram/m/er

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

I Melke boen den eene, til Vinduerne at reparere med Blye og Ruder

	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:
I den anden Ditto, ligeledes til Vinduerne	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:
Skorsteenen \i Kjøkkenet/ behøves kalkslaaes, vil koste	
	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
til Loftet over Daglig Stuen, behøves at indlægges 1 tylt 4 alens Bord	
	0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Sam/m/e Loft at ompløje og omlægge vil koste Arbejds Løn	
	0 rd: - 4 mrk: - 0 s: 9 rd: - 4 mrk: - 0 s:

-----	-----
Summa foranførte Aabod	75 rd: - 1 mrk: - 8 s:

Inventarium blev efterspurgt, men dertil svaret: At ved Capellans Residencen er efter alle Forretningerne intet andet Inventarium, end reede Penge for ovenmelte gl: Kakkelovn som ej meere er til, og i Stedet derfor, af Hr: Cammermejer fra Hr: Tonning imodtaget

6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Som tillagt Aabods Summen, gjør i alt	81 rd: - 1 mrk: - 8 s:
---------------------------------------	------------------------

Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen paa Hr: Justitz Raad og Foged Korens Vegne fremstod og lod tilføre: At han bestandig har overværet Besigtelsen og Taxationen, og derved nøje observeret, at Bygningerne ere paa det nøjeste efterseete, ald derpaa befunden Mangel rigtig forklaret, og Aaboden og Istandsættelsen saa rigtig beregnet, som muligt og billigt, saa h/an/d paa Hr: Just: R/aa/d Korens Vegne intet ved det Passerte har at erindre, men fra velbem:te Hr: Justits R/aa/dens Side indlader Forretningen til Slutning og Dom.

Hr: Tonning som ikke kunde slippe den Mening at Korn- og Høe Ladens Reparation var for højt ansat, begjærede endnu at Laugrettet Sam/m/e vilde nøjere overveje, om de mulig kunde have uskyldig fejlet, de da det ved billigere Taxation vilde rette.

Laugrettet svarede: At Ladens Reparation saavelsom alt øvrigt havde de nøje overvejet førend det bestemte; altsaa ikke deri kunde gjøre nogen Forandring.

Begge Dhr: Præster anmeldte, at om \alle/ Helletagene paa No: 1 Laden, No: 3 Store Floren, No: 4 Lille Floren, No: 5 Ildhuuset, og No: 6 Nøstet, vare de saaledes forenede, at Hr: Cammermejer har derfor betalt til Hr: Tonning 16 rd: skr: Sexten Rd:, hvorimod Hr: Ton/n/ing gandske har overdraget sin Ejendom deri til Hr: Cammermejer; hvorefter Hr: Cammermejer paastod Hellerne sig tildømt, imod i sin Tiid at svare i deres Sted almindelige Torv Tage.

Hr: Cammermejer paastod, at da han agter at anvende paa det gl: Vaanhuus, Præstehuset, den derpaa lagte Aabod, og meere behøvende, hvad Sam/m/e kan imodtage; saa vil han ved Dom frikjendes fra videre Ansvar for Sam/m/e med hvad forrige Forretninger tilholder, og

1795: 153b

efter derpaa i Dag satte Taxt 30 rd:, i Tilfælde det skulde enten falde need, eller kom/m/e saaleedes paa Fald, at det for Ulykke og Skade at forekomme, nødvendig maatte nedrives. Saaledes h/an/d \med med!! videre Paastand at Hr: Tonning bliver tilkjendt at betale Forretningens halve Omkostninger/ indlod Forretningen til Dom og Slutning.

Hr: Tonning paastod ang:de Præste eller Vaanhuuset, de forrige usvækkede Forretninger, ang:de Samme lagt til Grund, og Ansaret derfor, efter Samme at forblive, og saaledes under al lovlig Reservation, indlod Forretningen til Slutning og Dom.

Da ingen videre ved Forretningen havde at erindre, saa blev Sam/m/e optagen til Dom og Slutning, og forinden anføres denne Forretnings Bekostning:

Dom/m/eren som 6 Miil fra sit Hjem, Diæt Penge for 5 Miil	
tour og retour	1 rd: - 4 mrk: - 0 s:

To Dages Forretning		7 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Incamination og Beskrivelse for 4 Ark 1 rd: 3 mrk: 4 s:;		
Bekræftnings penge 20 s:		1 rd: - 4 mrk: - 8 s:
Videre Beskrivelse med Reservation paa begge Sider	bet:	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Stemplet Papiir til Acten		0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Er Tolv Rd: 1 mrk: skriver		12 rd: - 1 mrk: - 0 s:
Fogden for Forretningen 4 rd: og f. de 8 Laugrett(eds?)		
Opnævnelse 5 mrk: er	bet:	4 rd: - 5 mrk: - 0 s:
Lænsmanden for Laugrettet at tilsige, og dermed at		
at møde i alt 4 Dage		2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:
De 8 Laugrettesmænd for deres Umage og Nærværelse ved		
Forretningen som alle over en Miil fra deres		
Hjem for 2 Dage hver 2 mrk: er 4 mrk: 5 rd: - 2 mrk: - 0 s:		
samt Skyds efter Reglementet 111 Afd: 16 §,		
for deres Vej til dette Præstegjelds Grændser, 2,		
hver 1 ½ Miil er 24 s: og 6 hver 3 Miil,		
hver 24 s: (er) 1 rd: 3 mrk:	1 rd: - 4 mrk: - 8 s: 7 rd: - 0 mrk: - 8 s: bet:	

I alt efter Reglementet af 11 Juni 1788, som nu af Reqvirenten		
blev betalt hver sit		26 rd: - 0 mrk: - 8 s:
Reqvirenten Hr: Cammermejer fordrer sig gotgjort, nødvendige		
af Forretningen dependende og foraarsagede Bekostninger,		
som Beram/m/elses gebyr, sam/m/es Forkyndelse med Expresser,		
Dom/m/enes Skyds, Indvarsling m: v: i alt		11 rd: - 0 mrk: - 0 s:
og for Rettens Underholdning		6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Summa denne Forretnings Bekostning		43 rd: - 0 mrk: - 8 s:
Som Natten paafaldt beroer Forretningen til i Morgen.		

Anden Dagen den 9de April 1795 continuerede Forretningen i alle Vedkommende
 Forbemeldes Nærværelse,
 da alt det Passerte blev igjennemgaaet og Overvjet, og derefter til Forretningens Beslutning
 af den ganske Ret dømt og

Afsagt

Efter det under denne Forretning passerte, bliver at tage under Paakjendelse: 1st Vaan
 huuset, Præste Huuset kaldet som er gammelt og forfalden, hvorledes dermed skal forholdes i
 Tilfælde, at det nedfalder, og ikke kan repareres til at blive staaende, i den Stand det er, og
 med de Reparationer som det formedelst dets Udueligheds Skyld kan imodtage. 2det Om
 Erstatningen for de paa de benævnte Huuse oplagte Helle Tage i stedet for Torv Tage, neml:
 No: 1 Laden, No: 3 Store Floren, No: 4 Lille Floren, No: 5 Ildhuuset og No: 6 Nøstet,
 saavel til forrige Capellan Hr: Tonning af nu værende Capellan Hr: Cammermejer, som til
 Denne i sin Tiid af hans Eftermand, og 3die Capellans Gaardens befundne Aabods og
 Brøstfældigheds Ansvar af Hr: Tonning til Reqvirenten Hr: Cammermejer, tilligemed Penge
 for Inventar en Kakkellovn. Og da henseende 1ste Post derom er en usvækket Kjendelse i
 den ældste af de fremlagte Forretninger af 10de Oct: 1770, som ved de Seenere er igjendaget
 og bleven uforandret, hvorefter bliver at forholdes, og i hvis Følge nu værende Capellan Hr:
 Cammermejer, i Tilfælde, at denne Bygning af Ælde nedfalder, eller \det/ bliver nødvendig
 for samme Aarsag og for Fares Skyld ved dens Fald at forekomme, \den/ at nedrive, ikke
 bliver ansvarlig til hands Efterkommere, til meere end den derpaa nu satte Vurdering 30 rd:;

dog imod, at han til dens Vedligeholdelse baade strax anvender den derpaa ved denne Forretning lagte Aabod 9 rd: 4 mrk:, som og det meere Tiid efter anden behøvende, saaviit derpaa efter dens slette Beskaffenhed er anvendelig. Betreffende 2de Post, Da ligesom nu værende Capellan Hr: Cammermejer, for de benævnte Helle Tage har betalt Antecessor Hr: Tonning derfor 16 rd:, og derved erholdt Sam/m/es Ejendom, bliver det og billigt, at Han eller Arvinger, efter eget Valg, sin Tiid, enten for samme Erstatning, eller mindre om de da ej ansees af saa stor Værdie, eller tilhøre Hellerne, at bortføre, imod at forsyne Huusene med forsvarlige og dygtige Næver og Torv Tage. Angaaende 3de Post, Da vil Aaboden paa alle Huusene, saaledes

1795: 154

som den nu af Taxations og Besigtelses Mændene er vurderet, og uagtet Hr: Tonnings derimod gjorde Erindringer, bliver af Sidstmelte til Eftermanden Hr: Cammermejer at betale, foruden de 6 rd: Inventari Penge for den titommelte brustne Kakkelovn, som efter Actens Formeld allerede af Hr: Tonning til Hr: Cammermejer er betalt; saa kjendes for Ret: 1st At den om Præste Vaanhuuset i Forretningen 10de Oct: 1770 afsagte usvækkede Kjendelse, bliver ligesom ved de seenere Forretninger, saa og ved denne, i sin fulde Kraft, dog at Ansaret for denne Bygning for Hr: Cammermejer eller Arvinger, til Hans Eftermand, i ommelte Tilfælde at den enten nedfalder, eller nødsagelig som før meldt maae nedrives, ikkun bliver efter derpaa ved denne Forretning satte Vurdering 30 rd: skr: Tredive Rigsdaler, og imod at Hr: Cammermejer baade nu og herefter, saalænge den kan staae, og ved een paa saa forfalden Bygning passelig Hjelp kan være iboelig, anvender derpaa, den derfor nu ansatte Aabod, og Tiid efter anden, de meere behøvende, og som formeldt rimelig efter dens Beskaffenhed anvendelige Reparationer. 2det De før specificerte Tages Steen Heller, bliver Hr: Cammermejers Ejendom, enten til at bortføre, imod at forsyne Tagene med dygtig og forsvarlig Næver og Torv Tækning, eller derfor at modtage af Eftermanden, Erstatning efter sin Tiid derpaa sættende Vurdering {...} dog ej over Sexten Rigsdaler, og hvorimellem Hr: Cammermejer eller Arvinger bør have Valget. 3die Capellans Gaarden Fuuses befundne Aabod og Brøstfældighed, bliver af Formanden Hr: Tonning til nuværende Reciderende Capellan Hr: Cammermejer, tilligemed for den brustne Kakkelovn, at betale efter forestaaende Besigtelse og Taxation som følger:

1. Høe- og Korn Laden	46 rd: - 2 mrk: - 4 s:	5. Ildhuuset	0 rd: - 2 mrk: - 8 s:
2. Borge Stuen	3 rd: - 4 mrk: - 0 s:	6. Nøstet mangler intet	
3. Store Floren	5 rd: - 0 mrk: - 4 s:	7. Vaanhuuset	9 rd: - 4 mrk: - 0 s:
4. Lille Floren	10 rd: - 0 mrk: - 8 s:		-----
		Summa Aabod	75 rd: - 1 mrk: - 8 s:
Samt for den ommelte Inventari Kakkelovn, som Acten viiser, er			
af Hr: Tonning til Hr: Cammermejer leveret og betalt			
			6 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Som gjør i alt Summa Aabod og Inventari Beløb Een og Firesinds tyve Rigsdaler Een Mark og Otte Skilling, skriver 81 rd: - 1 mrk: - 8 s:

Imod denne saaledes Hr: Cammermejer tildømte Aabod, Han eller Arvinger bliver pligtige, at tilsvare i sin Tiid til hans Eftermand, alle forbem:te Huuse Bygninger i forsvarlig Aabods fri Stand, undtagen hvad Vaanhuuset, Præstehuuset kaldet \angaaer/ der er en gam/m/el og forfalden Bygning, hvorom forholdes som før er meldt. Af denne Forretnings Bekostninger betaler Hr: Tonning til Hr: Cammermejer 21 rd: 3 mrk: 4 s: som tilligemed Aaboden 75 rd: 1 mrk: 8 s: erlægges til Hr: Cammermejer inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. S: Schiøtz Udstædt

Extra Ret Huusebesigtelse.

Anno 1795. Tiirsdagen den 7de April Morgen, er Extraret sat paa Gaarden Echemoe No: 41. S: S:E: g: i Schonevigs Skibr: og S: S:Sk: af mig, i Overværelse af efterskrevne ved Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren opnævnte Sex eedsvorne upartiske og til Parterne ubeslægtede Laugrettes- Besigtelses og Taxations Mænd nemlig: 1. Peder Olssen S:E: p: Tejgland. 2. Ole Larssen S:E: p: Nedre Sæverejde. 3. Ørje Johansen S:E: p: Markhuus. 4. Wier Johanssen S:E: p: Bjerchestrand. 5. Ole Bjørnssen Wiiche. 6. Lars Larssen Lejl: p: Øvre Sæverejde

hvorefter Forlangende af Bondemanden Ole Olssen Echemoe som nu værende Ejer af en Andeel i Gaarden Echemoe, af Landskyld med Bygsel og Herl: 1 pd: 1 ½ mrk: Smør, at foretage og behandle en lovlig Syns og Besigtelses Forretning saavel over denne Gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jorden i sig selv, som og Dens tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdi Samme befindes, i henseende til Ejendommens intenderende Forbedring og i Tilfælde af Dens Indløsning af nogen Odels Prætendent, da Sammes Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Dens 8de Artikel. Derefter Reqvirenten Ole Olssen Echemoe fremlagde det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 6te December 1794. som med Laugtings Rettens Publikations Paategning og Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næsses Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saaledes: og hvilket Stevnemaal Reqvirenten anmeldte tillige at have ladet lovlig forkynde for Odels Prætenderne Lars Larssen 2 Aar gammel og Ingeborg Lars Dr: 10 Aar gammel Deres Fader Lars Larssen Echemoe den yngre som har beboet denne Gaardepart over i 9 Aar, men ellers fød Odelsmand efter sin Fader Lars Larssen Echemoe den ældre.

Den indstevnte Lars Larssen Echemoe mødte paa sine Børn Odelsprætendenternes Vegne, vedtog lovlig Varsel til denne Forretning.

Reqvirenten Ole Olssen Echemoe til Inddragelse i denne Forretning, fremlagde det Ham under 24de April 1793. paa Gaardeparten i Echemoe meddeelte Skjødebrev, som blev oplæst saalydende: Derefter Han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqquisition og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme, under hvilken Han forbeholdt sig at opgive og beviise i hvad Stand Han denne Ejendom i G: Echemoe modtog af de nu i Dag ommelte Odelsbaarnes Fader Lars Larssen Echemoe den yngre:

Retten med det samtlige Laugret i Følge Reqvirentens Forlangende og i Følgeskab med Ham og Odelsprætendenternes Fader den indstevnte Lars Larssen Echemoe den yngre, overeenstemmende med meerbemelte allerhøystbemelte Forordning derefter paa det nøyeste eftersaae alle paa denne Gaardepart befindende og Samme tilhørende Huusebygninger, som Laugrettet

1795: 154b

af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste efter Sammes nu befindende Værdi at vurdere, samt paaskjønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikkrede paa det nøyeste at efterkomme; og blev da følgende befundne, og af alle Vedkommende paaviiste Huusebygninger af samtlige Laugrettes- og Besigtelses Mændene i den Stand de for nærværende Tiid er anseet og taxeret af Værdi som følger: Herved anmærkes: At i alle efterskrevne Huusebygninger ejer alle Beboerne paa Gaarden Echemoe nemlig: Halsteen Larssen den Halvepart, unge Lars Larssen Odelsprætendenternes Fader En fjerdepart og Reqvirenten Ole Olssen En fjerdepart.

1. En tømret Røgstue med tømret Kaave og Uddør, under Nævertag, Stuen lang inden Noves 8 Alen breed 8 ½ Alen, Kaaven lang inden Noves 3 ½ Alen og lige breed, Uddøren lang inden Noves 3 ½ Al: i den Stand Samme nu befindes taxeret Reqvirentens tilhørende fjerdepart for 5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
2. En Lade af Stavværk, lang 18 Alen, breed 11 ½ Alen, Nævertag, bordtægt i østre Brøst og nordre Side med Bord, det vestre Brøst behøves ikke som skjules af en Skud, i den Stand Laden nu befindes, taxeret Reqvirentens tilhørende Fjerdepart for 6 rd: - 0 mrk: - 0 s:
3. En Halmskud, Stavværk, staaer i vestre Bryst paa bemelte Lade med Nævertag, bordtægt paa de 3 Siider, lang 5 Alen, breed 9 Alen, taxeret Reqvirentens fjerdepart i højeste Værdi for 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
4. Et Stadbuur, tømret, lang inden Noves 6 Alen, breed 5 Alen, med Nævertag, tillige med et Udskaat i østre Bryst, Stavværk, lang 2 Alen, breed 5 Alen, og en Stavværks Sval paa nordre Siide, lang 8 Alen, breed 1 ½ Alen, alt under Nævertag, taxeret i højeste Værd Reqvirentens tilhørende fjerdepart 2 rd: - 3 mrk: - 0 s:
5. En Sengeboe af gammelt forraadnet Tømmer, inden Noves lang 5 ½ Alen og lige breed, med et Stavværks Udskaat lang 2 ½ Alen, breed 5 ½ Alen, under Nævertag, taxeret i den \Stand/ Samme nu befindes, Reqvirentens fjerdepart for 1 rd: - 1 mrk: - 8 s:
6. En gammel Floer af gammelt forraadnet Tømmer, inden Noves lang 10 ½ Alen, breed 8 ½ Alen, indrettet til 13 Baaser og 2 Kalvegarer, med et Smalhuus af gammelt forfalden Tømmer i vestre Bryst, inden Noves lang 4 Alen, breed 8 ½ Alen, alt under Nævertag, i nu befindende Stand i højeste Værd, taxeret Reqvirentens tilhørende fjerdepart for 1 rd: - 0 mrk: - 0 s:
7. En Møddingskud, Stavværk, staaer i østre Bryst paa bemelte Floer, lang 7 Alen, breed 6 Al: med Nævertag, taxeret i højeste Værd Reqvirentens fjerdepart 0 rd: - 2 mrk: - 4 s:
8. Et Ildhuus, af Tømmer, lang inden Noves 5 ½ Alen, lige breed, med tømret og Stavværks Udskaat, lang 2 ½ Alen, breed 5 ½ Alen, under Nævertag, taxeret Reqvirentens tilhørende fjerdepart i højeste Værd for 0 rd: - 4 mrk: - 8 s:
9. Et Smalhuus af gammelt forfalden Tømmer, inden Noves lang og breed 4 ½ Alen med Nævertag, taxeret Reqvirentens fjerdepart for 0 rd: - 2 mrk: - 4 s:
10. Nok et gammelt forraadnet tømret Smalhuus, inden Noves lang og breed 4 ½ Alen med Nævertag, tilligemed en gammel forraadnet tømret Hængekaave i østre Side, taxeret i nu befindende Stand, Reqvirentens \deri/ tilhørende fjerdepart 0 rd: - 2 mrk: - 4 s:
11. En gammel Stavværks Høeskud staaer i vestre Side paa sidstmeldte Smalhuus, bordtægt paa 3 Sider, lang og breed 4 ½ Alen med Nævertag, taxeret Reqvirentens fjerdepart i højeste Værd for 0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
12. Et tømret Smalhuus, inden Noves lang og breed 5 Alen med Nævertag, i højeste Værd taxeret i nu befindende Stand Reqvirentens tilhørende fjerdepart 0 rd: - 3 mrk: - 0 s:
13. En Hestestald af gammelt forraadnet Tømmer, lang inden Noves 4 ½ Alen, bred 5 ½ Alen med Nævertag, Reqvirentens heri tilhørende fjerdepart taxeret for 0 rd: - 0 mrk: - 12 s:
14. En gammel Vedeskud, Stavværk, staaer i vestre Bryst paa Røgstuen med Nævertag, lang og breed 5 Alen, i den Stand Samme nu befindes taxeret Reqvirentens tilhørende fjerdepart i højeste Værd for 0 rd: - 0 mrk: - 12 s:
15. En Smeede af gammelt forraadnet Tømmer, inden Noves lang 5 Alen, breed 4 Alen, med Nævertag, Reqvirentens fjerdepart taxeret 0 rd: - 0 mrk: - 8 s:
16. Et \nyt/ tømret Qværnhuus med Qværn og alt tilhørende Jernreedskaab paa Gaarden Echemoes Grund med Nævertag, lang inden Noves 3 ½ Alen, breed 3 Alen, Reqvirentens tilhørende fjerdepart taxeret i højeste Værd for 0 rd: - 5 mrk: - 4 s:
17. Et gammelt tømret Nøst med Nævertag paa Gaarden Tøsse Rosend: Baronies Gods Grund, lang inden Noves 11 Alen, breed 9 Alen, taxeret Reqvirentens tilhørende fjerdepart

1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

18. En ny tømret Stølsboe i Echemoes Fjeld med Nævertag, lang inden Noves 9 Alen breed 6 Alen, Reqvirentens tilhørende fjerdepart, taxeret i høyeste Værd for

0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

19. En gammel forraadnet tømret Lade i samme Fjeld med Nævertag, lang inden Noves 6 Alen, breed 6 Alen. I dette Huus ejer Halsteen Larssen Echemoe den halve part og Reqvirenten Ole Olssen Echemoe den halvepart, som i nu befindende Stand i høyeste Værd blev taxeret Reqvirentens halvepart for

0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Fleere Huusebygninger var ikke paa denne Gaardepart eller samme tilhørende efter Reqviren-

1795: 155

tens og Odelsprætendenternes Fader unge Lars Larssen Echemoes Opgivende.

Foranskrevne denne Gaardepart tilhørende Huusebygningers Taxation blev derpaa sammenregnet, og befunden at beløbe til den Summa Værdi

23 rd: - 2 mrk: - 0 s:

skriver Tree og Tyve Rigsdaler og To Mark.

Jordepartens indhægnede Ager og Engbøe blev taget i nøyeste Øyesyn nemlig

Ageren blev først efterseet og befandtes i følgende Stand: 1. Halveparten, den nederste {Halve}part af Storageren, af 1 ½ Tøndes Udsæd i god Stand. 2. Halveparten den øverste Part af Negaardsageren af 5 Skjæppers Udsæd, deraf endeel i god Stand, men endeel mangler Mulds Paakjørsel. 3. Buskeageren af Udsæd 3 Skjæpper, mangler Mulds Paakjørsel og Gjødning. Fleere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardens Engbøe blev af Retten og Laugrettet efterseet, og befandtes meget tynd og mager, og kan ej forbedres uden med megen Gjødning og stort Arbejde.

Gaardens tilhørende Skov blev ligeledes efterseet og befandtes Samme at være fuldkommen tilstrækkelig til Brændeveed, Garveed og Huusenes Reparation, af Næverskov ligeledes til Huusenes Reparation og af alt noget, men ikke meget at sælge.

Saaviit passeret, fremstod Reqvirenten Ole Olssen Echemoe og begjærede Forretningen tilført: At paa denne Gaardepart, paa alle førmeldte dyrkede Agre ej har været i gode Aaringer avlet meere end 14 Tønder Havre, fostret paa denne Gaardepart 4 Melkekjør, 1 Hest og 18 Faar og Gjeder.

Laugrettet svarede dertil: At De troer Reqvirentens Opgivende er nøyagtig og sandfærdig.

Dette Odelsprætendenternes Fader Lars Larssen Echemoe den yngre tilstod at være rigtig.

Reqvirenten deklarerede end videre: At da Hans Tanker var om muligt, at bringe denne Gaardepart i en bedre Stand; Saa har Hans heroven gjorde Tilførsel, kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning af den, der som Odelsmand skulde ville fratvinge Ham Gaardeparten, og reserverede sig derhos Gotgjørelse for alle til Gaardepartens Forbedring saavel paa Bygning som ved Rydning anvendte Bekostninger, og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning.

Og da ingen videre ved Forretningen havde at erindre, eller Protokollen at tilføre; Saa blev forinden Sammes Slutning anført Dens Bekostninger saaledes nemlig:

Dommerens Skyds til Stedet 3 ¼ Miil, beregnet for 2 ¼ Miil, 3 Mand og Baad á 2 mrk: pr: Miil

0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Diæt paa Henrejsen 2 ¼ Miil á 1 mrk:

0 rd: - 2 mrk: - 4 s:

En Dags Forretning

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Inkamination og Beskrivelse med Reservation om Forretningen ved Udstædelsen, skulle blive paa meere end 4 Ark	1 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Skyds og Diæt Retour	1 rd: - 0 mrk: - 12 s:
Stemplet Papiir til Forretningens Udstædelse	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
De Sex Laugrettesmænd hver for en heel Dags Forretning deraf 3 som over een Miil fra deres Hjem á 2 mrk: og de øvrige tree á 24 s:	1 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Februarii 1708. og 11te Junii 1788. beregnet, Reqvirenten betalte med skriver Aatte Rigsdaler, Fiire Mark og Tolv Skilling.	8 rd: - 4 mrk: - 12 s:
---	------------------------

Herhos Reqvirenten bemelte Ole Olssen Echemoe tilkjendegav end viidere: At have udbetalt \for det/ til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal med Berammelse, Stemplet papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Sammes Læsning ved Laugtinget og Forkyndelse for bekjendte Odelsbaarne, item til Fogden for Laugrettets Opnævnelse og til Lænsmanden for Sammes Tilsigelse i alt

	8 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Og endelig paastod Han sig gotgjort sin Tiid for Rettens Underholdning ved denne Forretning, der i mindste har kostet	10 rd: - 0 mrk: - 0 s: 18 rd: - 3 mrk: - 4 s:

Summa	27 rd: - 2 mrk: - 0 s:
-------	------------------------

Da til Slutning af den ganske Ret blev

Afsagt

Hvad foranførte Huusebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Ageren af Reqvirenten Ole Olssen Echemoe bliver forbedret, og i sin Tiid høyere taxeret, gives efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Ole Olssen Echemoe og hans Arvinger Regres for, saavelsom \for/ denne Forretnings Bekostninger Syv og Tyve Rigsdaler og To mark, og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe, at faae erstattet, af Hvem som til Odelsløsning beviiser sig berettiget, maae saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes.

Reqvirenten begjærte det Passerte sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget:

S: Schiøtz Udstædt

[Sommer Tingene]

Anno 1795 den 4de Maij Sommer Ting for Schoneviig Skibrede, sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie R/aa/d, i Overværelse af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, Skibre-

1795: 155b

dets Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: Nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Mikkell Tollevsen Mortvedt	4. Johannes Johannessen Aarthun	7. Lars Siursen Schrome
2. Niels Erichsen Wattendal	5. Jørgen Monsen Sioe	b: gamle Laugrettes mænd
3. Hugne Knudsen Øfr: Tofte	6. Torkel Monsen Sioe	8. Aadne Johansen Mortvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

1. Portel Reglementet af 11 Juni 1788.
2. Forordning om Straf for Qvaksalvere, der paatager sig at helbrede Sygdomme iblandt Almuen, Og Forholds Regler at afværge og læge smitsomme og andre Sygdomme. d: 5 Sept: 1794.
3. om Hjelpemidler til de blant Almuen opkommende smitsomme Sygdommes Helbredelse, og deres Udbredelse at forekomme d: 17 April 1782.
4. om Forholds Regler henseende de for Tømmer flaadningen fornødne Lendsers Indretning og Vedligeholdelse dateret 18de Oct: 1794.
5. Kongl: allern: Placat om Species Mynters Modtagelse i Currant Betalinger i Kongerigerne. dat: 3 Dec: 1794.
6. Forordning om nærmere Forklaring og yderligere Bestemmelser, i Hensigt til de Forholds Regler, som i Følge Fr: af 17 Maj 1790, bør i agt tages ved Nams Dommes Execution dat: 20 Martii 1795.
7. Kongl: Placat ang:de de til Leensmændene i Norge til Indfordring overdragne og af dem indkrævede Kgl: Skatters og Rettigheders Fortrins Ret i \deres/ Concurs Boe. d: 25 Marti 1795.
8. Stiftets Bekjendtgjørelse om Capituls Taxten sat 13 Nov: 1794.
9. Cancelliets Skrivelse af 27 Dec: 1794 fra Stiftet communiceret 17 Janv: 1795, at enhver maae nedsætte sig paa Landet og drive Garver- og Felbereder Profession.
10. Kongl: allern: Rescr: 27 Marti 1795 til Commissionerne angde: Vej Opløbet i Ous, at nogle ere pardonerede, men andre skal dømmes, imod at Almuen herefter, efterkommer Vej Forordningens Bydende, skulde de deri vegre sig, maae de vente at blive anseete efter yderste Streghed, og da tillige for det hidtil forseete.
11. Kongl: allern: Resolution af 25 Feb: 1795, fra Stiftet communiceret 28 Marti næsteften, at Cautioner for Lænsmandene for Restancers Oppebørseler maae paa ustemplet Papiir udstedes og tinglyses.
12. Rescr: af 27 Marti 1795 communiceret fra Stiftet 11 April sidst, om Lands Lods Erlæggelse af de som fisker med Nodt, paa skatlagte Voger 1/8 Deel, paa anden god opryddet Vog 1/10 Deel, anden beqvem men ikke opryddet Vog 1/12 Deel, og paa ubeqvemme Steder hvor Noden kan tage Skade 1/16. derimod al Erstatning for Skade paa Ager og Eng bortfalder.
13. Danske Cancellies Skr: af 4 Apr: communiceret fra Stiftet 18de Ditto, at Børne Midler som opbydes til Tinge, kan skrives paa 6 skl: Papiir, /: betales af Arven, og eller under eet Oberformynderi, under een Opbydelse, samt tinglyses og protocolleres uden Betaling.
14. af 11 April 1795, at Circulair Skrivelsen af 21 Dec: 1793, ikke angaaer Straf for Lejermaal, henseende Bøder eller Sammes afsoning ved p(..?)na corporlig, men kun Straffen i Stedet for Skriftemaal. see videre Fol: 163a. og 164b.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommer ting 1793 Justits Protocollen her fol: 1b. og OberFormynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Udslettelse

Stiftets Skrivelse af 7 Marti 1795 som tilkjendegiver for Rente Kam/m/eret, at den af Kammer Raad Juels Enke for Fogden Hr: Justits Raad Koren udgivne Forskrivelse eller Caution paa 1000 rd:, er af Kam/m/eret mortificeret, og kan paa behørig Sted aflyses.

Til Afdrag af No: 5 p: 827. Niels Juels Halsnø Closter No: 1 H: C: gds: Obl: til Frue Juel i alt 3000 rd: dt: 14 Oct: 1794, deraf betalt som ham selv tilfalder ved Skiftet efter Creditrice 17 Janv: 1795 1000 rd: efter Paategning i Obl: saal: I Følge den imellem os som

alle myndige Arvinger efter vores Sl: Moder Fr: Anne Munthe Sl: Juels, oprettede Skifte Instrument 17 Janv: 1795, er Debitor Niels Juel selv arvelig tilfalden 1/3 Part af denne Obligations Capital med 1000 rd: skriver Eet Tusinde Rd: DC: (Dansk Courant), som herved bekræftes under vores Hænder og Signeter, Bergen d: 27 Marti 1795.

C: M: Juel, C: Kahrs Procurator.

No: 5 p: 306. Mikkell Knudsen Lechnæs No: 77 Obl: til Krigs Commissair Dahl paa 250 rd: dat: 15 Apr: 1786, betalt efter Opsigelse og Creditors qvittering af 7 April 1795.

No: 2 p: 194. Johannes Østensen Rullestads Obl: til Peder Olsen Rullestad paa 200 rd:, dateret 14 Juni 1762 af Creditor qvitteret 25 April 1795.

No: 5 p: 262. Erich Wiersen Nedre Sæverejde No: 42 H: C: gds: Obl: til Tørres Pedersen Rullestad paa 100 rd: dat: 27 April 1784 af Creditor qvitteret 15 Maj 1794.

Pantebogen til Inddragelse

1795: 156

Afkalde

ForM: Bog fol: 173. Ejler Hagerup Schiøtz for 613 rd: arvet 18 Feb: 1792 efter hans Moder Frue Cancellie Raadinde Schiøtz, dateret Kiøbenhavn 31 Janv: 1795.

Myndtling Gunder Torgersen Nedre Sæbøes Moders af 26 Feb: 1795 for 13 rd: 14 6/7 skl:, efter Skfte efter Torger Sæbøe af sam/m/e Dato.

.... Lars Torgersens Moders lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Ole Torgersens Moders lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Brithe Torgers Datters Moders for 6 rd: 3 mrk: 7 3/7 s: sam/m/e Skifte og Dato.

(Andre dokument)

Samfrænde Skifte brev 3 Marti 1790 efter Fogdens nu Just: R/aa/d Korens Sl: Hustrue Mad: Elisabeth Catarine Hageman, for saavidt Jordegods Udlægget i Ejde angaaer.

Lars Siursen Schrome No: 30 V:kors Contract til Siur Larsen og Hustrue, d: 4de Maj 1795.

Opsat Sag fra fol: 150a. Lars Ebne contra Haldor Ebne.

Contra Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag og Forelæggelse som blev oplæst saal:

Hoved Citanten saavelsom det forelagte Vidne mødte begge og vedtog Varsel.

Contra Citanten begjærde Vidnet fremkaldet at gjøre sin Forklaring.

Fremstod som 2det Contra Vidne Rasmus Hansen S:E: p: Molnæs, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed, anmeldede sig gl: 40 Aar, var sidst til Alters sidste Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret videre end begge deres Fædre vare Næstsødskende Børn, neml: Contra Citantens Fader og Vidnets Fader, om Sagen forklarede: At var af Contra Citanten Vaar 1793 tilligemed 1ste Contra Vidne tilkaldet, og dette sidstmelte af Hoved Citanten, /: Ingen af Hoved Citantens Vidner mødte nu /: da passerede og Vidnet forklarede Ord til Andet som 1ste Contra Vidne, om Parternes Foreening ved Forliig og dets Bekræftelse med Haandrækning. Men ved det Gjærdets Rettelse siden om Høsten som Hoved Citantens 1ste og 2det Vidne har omvunden, var dette Vidne ej tilstæde. Vidnet blev sin Forklaring forelæst aflagt efter begge Parters uden for Protocollen tilbragte Spørsmåale og gjorde Erindringer som det vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret. som erklærede ej at vide meere.

For dette Vidne bet: af Contra Citanten 1 mrk: og af Hoved Citanten 8 skl: i alt En Ort.

Contra Citanten declarerede ej at føre fleere Vidner, og befalede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt X!! [som blev bevilget]

Contra Citanten paastod Dom til Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, til sine Omkostningers Erstatning med 9 rd.; og til Forliigets efter Contra Citantens Vidne, Confirmation, saaledes paastod Dom ved Tinget, uden Aasteds Sag og Meddomsmænd, som han og i den henseende med Voldgifts kraft overlod Sagens Paadøm/m/e til Dom/m/eren aleene her ved Tinget, og renuncerede aldeles paa ald Anke henseende den Formalitet, kun forbeholdt sig at appellere Dom/m/en i Fald den gaaer ham imod.

Hoved Citanten var enig deri at Sagen ved Tinget her paadøm/m/es, og saaledes heri refererede sig aldeles til Contra Citantens Tilførte, under Forbeholdenhed af Appel, aleene om Dommen falder ham imod, men benægtede ganske Contra Vidnernes Forklaring, da Snoren siden efter sam/m/e Dag blev fløttet tilbage ind paa Hoved Citanten, og derfor protesterede imod Contra Vidner, og paastod det saa kaldte men ej holdte Forliig, aldeles forkastet, og at erholde Dom efter forrige sin gjorde Paastand, med Frifindelse for Contra Søgemaalet.

Dom/m/eren antog Sagen til Paadøm/m/e uden Aasteds Sag, i Fald Han ej finder fornøden, den til nødvendig Oplysning til Aastedet at henviise.

Begge Parter indlod Sagen til Doms til næste Rett.

Imidlertid Hoved Citanten betænkte sig, og forbeholdt sig at forfølge Sagen paa Aastedet i Fald Dom/m/en ved Tinget gaaer ham imod.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 150b. Haldor Mit Ebne contra Lars Sør Ebne.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte \gl: 54 Aar/ mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag, betalte Tilvarspege 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skilling, og benægtede alt omvundne, samt indlod Sagen til Dom til Frifindelse.

Citanten paastod Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostninger erstattet med 6 rd.; saaledes paastod Dom til Høste Tinget dette Aar.

Sagen blev til Doms optagen til Høste Tinget 1795.

Publiceret

Stiftets Resolution af 29 Dec: 1794 for Nicolay Gram Nachschou at skrive for Almuen, og for dem at gaae i Rette, naar hand med Fogdens attest hver Sag beviiser, at Almues manden behøver ham.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 5 Maj 1795 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 150a. Osmund Ørnæs contra Johannes Løvigen.

Citanten nægtede at have faaet de 6 rd: for Koen, og refererede sig til sin i Rettelagte Regning,

1795: 156b

den han paastaaer sig fuldt betalt. Videre anmeldte, at have med lovlig Continuations mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Olsen Løvigen, at høre fleere Vidner i Sagen som stevnte ere \og ustevnte Vidner/ samt lide Dom efter Hoved Stevningen, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført

er, med Forskjæl at stevnde Indstevnte til at paahøre Vidner, og talede med Johannes Løvogens Hustrue i h/an/ds Fraværelse i hands Huus.

Paa Indstevntes Vegne mødte efter Stiftets Resolution og Bevilling, og Hr: J: R/aa/d Korens foreviiste Attest Sr: Nicolaj Gram Nachschou /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skriver To Mark otte Skilling :/ og benægtede Citantens Krav in totum, tvertimod forbeholdt sig lovlig Contra Søgemaal for meere beviislig Tilgodehavende hos Citanten, end Citanten ubeviislig fordrer af Indstevnte. Dernæst protesterede imod indstevnte Vidners Førelse, da Indstevnte ej derfor er stevnet, og paastod Eragtning. /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten Eragtede: At kunde ikke efter den afhjemlede Indstevning nægte ustevnte Vidners Antagelse, om Saadanne fremstilles.

Citanten fremstillede ustevnte godvillig mødende Vidner Siur Gundersen Houeland Vilkors Mand i Fjeldberg Skbr:, og Zacharias Hansen Hundsejde S:E: fra Ryfylke Sorenskriverie, hvilke som Citanten begjærde at gjøre deres Forklaring blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de fremstod som 4de og 5te Vidne, og af Citanten begjærtes tilspurgt at forklare: Om de ikke Beskikkelses viis var fra Citanten udsendt, at spørge Johannes Løvigen, om Rigtighed for de Penge som Indstevnte som Citantens Formynder havde faaet for Citantens Odels Rett, og hvad dem dertil blev svaret?

Sr: Nachschou protesterede imod Svar paa dette Spørsmaal som ej er stevnet for, og derom paastod Eragtning. /: for Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten paastod Vidnernes Svar.

Retten Eragtede: At da ikke er stevnet uden efter i Rettelagte Regning, hvori ikke er nævnt om nogen Penge for Odels Retten; saa kan Vidnesbyrd om det omspurgt ikke aflægges førend derfor bliver lovlig stevnet.

Citanten begjærte det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom til Betaling for paastevnte 47 rd: 5 mrk: efter Regning, forbeholdende sig videre Tiltale ved anden Sag mod Indstevnte, samt denne Sags Omkostninger med 9 rd:, erstattet.

Sr: Nachschou paastod at de omvundne, kun af eet Vidne, ommeldte 6 rd:, er imod Koens Overleverelse til Citanten betalt, og som før endnu benægtede at være Citanten noget skyldig lidet eller meget, derfor paastod Citanten afviist, og \Indstevnte/ frifunden for h/an/ds Søgemaale.

Begge Parter indlod Sagen til Doms.

Thi blev den til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Da \efter denne sam/m/enviklede Stevning og Procedure, deels noget ej tilstrækkelig deels noget/ {intet} af det paastevnte {er} \ikke/ beviist, og ikke engang \imod Indstevntes Benægtelse/ bragt til saa megen Formodning, at Eed kan paalægges; saa kjendes for Rett: At Indstevnte Johannes Olsen Løvigen, bør for Citantens Tiltale i denne paastevnte Sag \efter denne Indstevning/ fri at være.

Opsat Sag fra fol: 151a. Madame Taarnebye contra Peder Gjølmerwiigs Enke.

Paa Citantindens Vegne mødte efter Amtets Bevilling og foreviiste Hr: J: R/aa/d Korens Attest, Sr: Nicolaj Gram Nachschou og fremlagde Rettens givne Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes sam/m/e lovlig at have forkyndet som Loven byder, og aflagde Forkyndelsen for hendes Mand som hun nu er gift med, Tollach Jonsen i deres Huus.

Indstevnte blev paaraabt, men ingen mødte, ej heller nogen paa deres Vegne.

Sr: Nachschou i Rettelagde til Oplysning i Sagen et sig fra Mad: Tornbye tilkom/m/en Skrivelse som blev oplæst saal: hvortil han fandt fornøden at føje dette: At da intet lovgyldigt Beviis kan forskaffes, og da Citantinden tilbyder sin Eed, at da Peder Gjelmervigs Enke bliver tildømt, enten at betale de paastevnte 11 rd:, eller fralægge sig Sagen ved Eed, og desuden erstatter Citantinden Sagens Omkostninger med 12 rd:, og med saadan Paastand indlod Sagen til Dom.

Siden Indstevnte ikke mødte, saa lod Retten Sagen beroe til næste Rett. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Ny Tingsvidne Sag.

Morten Rosendal Gjæstgiver ved Schonevig Søen fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree mrk: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jon Larsen Øjren i Aakre Vigen til at paahøre stevnte og ustevnte Vidner, ang:de af Indstevnte ført utilladelig Handel med Gjæstgiver Vahre \og ulovlig Handel/, hvortil han er

1795: 157

uberettiget, og Citanten alleene \til Handel/ berettiget, efter derpaa forlængst erhvervet Kongl: allernaadigst Bevilling og Privilegium, og hvorfra Citanten har tilholdt ham at entholde sig, som hvorved Citanten er fornærmet, med videre derom passerte, alt til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse til Fremlæggelse i Hovedsagen derom svævende ved Rosendals Baronies Birketing.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Ole Bjørnsen Wiiche S:E:, Torgier Siursen Wiiche S:E:, og Lars Larsen Sæverejde Lejl: deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skaffer Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de alle selv, undtagen Lars Larsen Sæverejde, men han møder. Citanten endnu fremstillede som ustevnt Vidne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss \og Ole Christensen Tjelflaat/ og begjærede alle Vidnerne \paaraabt/ at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte Jon Larsen Øjren mødte /: betalte Tilvarspege 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skilling :/ og tilstod at være lovlig stevnet, samt formeente at have Tilladelse til hvad Handel han har ført, og det af Citanten selv, i øvrigt forbeholdt sig alt lovligt.

Vidnerne blev fremkaldet, som alle mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste og 2de Vidne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Ole Christ{opher}\ensen/ Tjelflaat S:E:, anmeldede sig til begge Parter ubeslægtet og ubesvogret, og begge sidst til Alters afvigte Høst, den første gl: 50 Aar, og den sidste 55 Aar, begge som Beskikkelses Vidner foklarede: At 1 Maj 1793 vare de begjærte af Citanten at rejse til Indstevnte, at spørre ham om han havde nogen Tilladelse til Gjæstgiver Handel at foreviise, og hvis ikke, da at entholde sig fra slig Handel som han uberettiget og altsaa ulovlig havde ført: \det de og gjorde/ der kommende fandtes Jon Larsen Øjren ikke hjemme, da Vidnerne forkyndte deres Ærende for hans Kone, og da hun sagde at vidste intet derom at svare, saa forkyndte de Forbudet til hende, at hendes Mand herefter ikke maatte sælge slige Vahrer. Vidnerne bleve deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence dimitteret.

Citanten tilstod vel at have for 8 á 9 Aar siden tilladt ham for en kort Tiid, at handle i Aakrevigen med Gjæstgiver Vahre i Citantens Sted som dertil berettiget, imod Aarlig Afgift 10 mrk:, men da Jon Øjren vegrede sig at betale de sidste 3 Aar, samt gik uden for Tilladelsen, ved at drive sam/m/e Handel i Kiørping og Tjelflaatevogen i Citantens privilegerede District, saa nødsagedes Citanten, at gjøre det omvundne Beskikkelse og Forbud.

Indstevnte paastod, at have betalt bem:te Afgift, indtil de sidste 2 Aar, og har ikke handlet med Gjæstgiver Vahre uden i sit Huus i Aakrevigen, og hverken i Kiørping eller i Tjelflaatevogen.

Fremstod Ole Bjørnsen Wiiche, \3 Vidne/ anmeldede sig gl: 57 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed, at Indstevnte har i sit Huus i Aakrevigen, veed ej andre Steder, siden 1 Maj 1793, solgt Gjæstgiver Vahre til denne Tiid, af Øll, Brød, Tobak, Brendeviin og Sligt, ligesom før, saa og Korn Vahre som Havre, Byg, Malt, Salt og Sligt. Indstevnte begjærte tilspurgt: Om Citanten har havt nogen Handel der i Aakrevigen før? Rs: Vidnet veed det ikke, men førend Jon Larsen kom der, handlede en anden Mand der, efter et Stiftamtmands Brev udgivet for mange Aar siden, og formodentl: førend den Forordning kom ud, som ophævede slige Stiftets eller Amtets Bevillinger. Vidnet med begge Parters Consence, vedblivede sin Forklaring \ham forelæst/ og declarerende ej at vide meere, blev dimitteret.

Fremstod 4 Vidne Torger Siursen Wiiche, anmeldede sig gl: 60 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, forklarede: Ord til andet som 3de Vidne, med Tillæg, at fjor Vaar een gang i Tjelflaatevogen solgte Indstevnte til Vidnet en Potte Øll for 2 skl: af en Øll Kagge Indstevnte havde i Baaden, saae ej der den Tiid fleere Kagger, ej heller om h/an/d solgte til andre. Dette var den Bededag som blev helligholdt i Anledning af det Kongl: Slots Ildebrand. Paa Contra qvæstioner svarede: som 3de Vidne, aleene vidste ej, fra hvem den Mand havde Bevillingen som han handlede efter.

Citanten begjærde 3de og 4de Vidne tilspurgt: Om Tjelflaatevogen ligger i Citantens Vej, i hvad Sogn, og hvor langt fra Citantens Boepæl? Rs: Det ligger i Schonevig Sogn, hvor Citanten boer, ½ fj: Miil fra Citantens Boepæl, og er en almindelig Landing for endeel Kirke Almue. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedblev, med Tillæg, at bem:te Vog er Landing for mange af de der skal til Schonevig, enten til Tinget, til Mandtals Tegningen, Sessioner, eller til Aarlig Tjende Ydelse, declarerende ej at vide meere, og da Parterne dem ej videre havde at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Lars Larsen Sæverejde, anmelte sig af Alder 31 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som 3de Vidne, videre forklarede, at for 3 Aar siden, fulgde efter Citantens Begjæring, Vidnet og Lars Larsen Skaffer i Weelen /: Lars Larsen Weelen var tilstæde ved Retten, og tog til Vedermaale for Processens Skyld, og anmelte herom at have vidnet ved Rosendals Ting :/ med Citanten

1795: 157b

Til nu afdøde Enke Kari Kiørping Huuskone, for at høre hvad hun havde at forklare, om Penge hun blev af Jon Larsen Øjren fordret 3 mrk: Aarl: for at holde Øll og Brændeviin at sælge, da Kiørping ligger en Miil fra Citantens Boepæl, men i Aakre Sogn, da hun sagde: At Jon Larsen Øjren havde vildet have 3 mrk: Aarl: af hende for Øll og Brændeviins Salg at holde, og da hun ikke vilde betale det, saa da hun engang havde sendt Penge med en Karl til Bergen at kjøbe ½ td: Malt for, tog Jon Øjren de Penge af sam/m/e Karl, og hun fik ingen Malt, men Karlen maatte dog betale hende sine Penge tilbage. Paa Contra qvæstionen svarede som 4de Vidne. Vidnet dimitteret som de forrige.

For 5 Vidner betalt 3 mrk: 8 s: skr: Tree Mrk: otte Skl: og af Indstevnte 12 s: skr: Tolv Skl:

Citanten begjærde TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget.
Udstædt.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 154. Sisselle Gotschalchs Datters Mands for 7 rd: 1 mrk: 7 s: efter Skfte 12 Augusti 1793.

.... fol: 167. Randveig Niels Datters Mands for 48 rd: 3 mrk: 11 s: efter Skifte af 7 Dec: 1782.

.... fol: 166, 170, 172, 183. Lars Steensen Ebnes for 63 rd: 2 mrk: 12 $\frac{1}{4}$ s: efter Skfte 21 Maj 1778, 24 rd: 1 mrk: 12 s: efter Skfte 24 Juni 1789, 31 rd: 1 mrk: 1 $\frac{1}{3}$ s: efter Skfte 8 Marti 1791 og 46 rd: 8 s: efter Skfte 3 Juni 1789.

(Andre dokument)

Mikkel Knudsens Obl: til Samson Poulsen Indre Bouge paa 290 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lechnæs No: 77 1 $\frac{1}{2}$ Løb Smør dateret 4 Maj 1795.

Torkel Monsen Sioe Obl: til Torbjørn Tollevsen Yttre Matre paa 220 rd:, Rente 3 pr:C:t, Pant 1 pr: i Sioe No: 4 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dateret 5 Maj 1795.

Skifte Instrument 17 Janv: 1795 efter Sl: Frue Kam/m/er Raadinde Juel, imellem hendes myndige Arvinger.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 6te Maj continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Ole Hansens Skde til Niels Erichsen paa Wiisekiær No: 51 9 mrk: S: for 72 rd: 4 mrk: dateret 5 Maj 1795.

Niels Erichsen Obl: til Niels Jansen Kalvig paa 65 rd: Rente 3 $\frac{1}{2}$ pr:C:t, Pant 1 pr: i Wiisekiær No: 51 9 mrk: S: dt: 5 Maj 1795.

Tørres Gudmundsen Vilkors Contract paa Wiicke No: 32 til Torger Siursen Wiicke og Hustrue Mari Lars Datter d: 3 Nov: 1794.

Kongl: allern: Bevilling for Morten Rosendal paa Kræmmer Handel i Skonevig Sogn dat: 27 Feb: 1795.

Dto: for Jon Larsen Øyren paa ditto i Aakre Sogn d: 6 Feb: 1795.

Aadne Johannessen Mortvedt Skde til Tørres Øriansen Marchhuus p: halve Markhus Bord saug for 20 rd:, uden Grund d: 6 Maj 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret, i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Lars Johannessen Røen og Knud Larssen Axland og befunden til 1794. Aars Udgang 282 rd: 2 mrk: 10 s: og af første Termin 1795. 546 rd: 5 mrk: 12 s: i alt S:ma 829 rd: 2 mrk: 6 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Etne Skibredes Sommerting den 8de Maj 1795. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justitsraad

Koren, \i/ Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schieldal\s Svagheds Forfald efter Amtets Bevilling, h/an/ds Søn Erich Henrichsen/ samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd \alle af Fjeldberg Skibrede/ navnlig:

a: Nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Tosten Endressen Alne	4. Lars Steensen Lille Nærem	7. Gunder Erichsen Tindeland
2. Ole Hansen Søre Berge	5. Haldor Thorsen Røe	b: gl: Laugrettes mænd
3. Anders Hansen Kiicke	6. Jesper Johannessen Nord-Øfrebøe	8. Lars Arnessen Røen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: fol: 155b. see fol: 163a. og 164b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 129a. Fogden kontra Halsteen Gunderssen Tesdal. Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom

Det er af Indstevntes egen Tilstaalse og Vidnernes Udsigende oplyst, at Han har handlet med Smaler, som ikke efter Vidners Forklaringer der er deri uimodsagt kan anslaaes ringere end til Værdi 5 rd: 2 mrk:, saa og een Koe og en Buk 7 rd: i alt 12 rd: 2 mrk: Indstevntes Paaskud til sin Undskyldning er ligesaa lidet beviist, som efter, eftermeldende Forordning antagelig; Thi kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At Halsteen Anderssen Tesdahl efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5., for saadan ulovlig Handel, bør have Varenes Værdi Tolv Rd:r og To Mark til Fogden som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Støele Sogns Fattige Fem Rd:r samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr, med Inkamination, Vidners

1795: 158

Førelse, Opsættelse og Forelæggelse 2 rd: 4 mrk: 8 s: skriver To Rigsdaler Fire Mark og Aatte skilling, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 2 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskreven, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. <Extr: er sendt Fogden. Udstædt NB: Bøder> NB: Bøder

Opsat Sag fra fol: 128a. Niels Age contra Asbjørn Udstoen (Udstuen).

Citanten fremsendte med et brev som indeholder at Jon Larsen er saa sygelig bestandig, og har saa liden Forstands Brug, at det hverken kan nytte at stevne ham, eller det er muligt han enten kan møde, eller give noget mundtl: mindre skriftlig Tilsvær fra sig, til andre at møde for sig, en Attest fra hands Sognepræst Hr: Provst Rørdam af 2 Maj 1795 skreven paa slet Papiir, men afskreven paa 6 skl: Stemplet Papiir som blev oplæst saal:

Indstevnte \som mødte og tog til Vedermæle/ bad deraf Retten vilde lade sig overtøye om, hvor uefterrettelig Søgemaale saavelsom Jon Larsen er, og vedblev at paastaae, at Pengene er af Indstevnte til Jon Larsen betalt, og derpaa erbyder Eed, samt at forskaffe sin Søster som saae Pengenes Betaling til Jon Larsen Age, hendes eedelige Vidnesbyrd derom. Uagtet at Indstevnte er ikke Pengene skyldig, vil han dog for at forekomme videre Process og Bekostninger paa begge Sider, betale anden gang det halve deraf med 10 rd:, imod at Citanten frafalder denne Sag, men hvis han ikke det vil, saa maae dette Tilbud ikke tjene til noget

Beviis i Sagen, imod Loven, men om Citanten nægter fuld qvittering, eller ej frafalder Sagen, henholder Indstevnte sig til sit forhen tilførte, og om Sagens frem/m/e, benægter med god Samvittighed og ved Eed naar tillades, heele Kravet. Derefter Indstevnte begjærde Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Siden Citanten ikke mødte eller møde lod, beroer Sagen til Høste tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 129b. Fogden contra Rasmus Øfre Næss.
Actor paastod Dom.

Indstevnte tilstod vel at have kjøbt og solgt halveparten i en Hæst til ej over 4 rd:, de 3 Creaturer solgt til 14 rd:, 3 Bukker til ej over 4 mrk: stk:, \men/ har hverken kjøbt eller solgt meere, og da saa mange handler som de sniger sig til, saa tænker Indstevnte at ej have forseen sig, og indlod Sagen til Dom til Frifindelse.

Actor paastod Dom til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Høste tinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 125b. Halvor Øjen contra Hans og Rasmus Frethe.

Citanten tilligemed efter Amtets bevilling af 14 Marti 1795 fremlagt, oplæst saal: og vedhæftet 24 skl: Stempl: Papiir, fremstod og i Rettelagde sit skriftl: Indlæg af 6te d: M: som blev oplæst saal: og derefter paastod Dom.

Af Contra Citanterne mødte paa egne og Hans Christensen Frethes vegne i dennes Svagheds Forfald, Rasmus Nielsen Frethe, og protesterede imod Indlæggets urigtige Foregivende, og alt ubeviist og ubevisligt, samt begjærde Sagen opsat.

Hoved Citanten paastod Dom uden længere Opsættelse i denne saa lang Tiid henstaaende og af Contra Citanterne opholdte Sag.

Rasmus Frethe paastod Opsættelse siden hans Naboe Hans Frethe ikke er ved Tinget.

Hoved Citanten paastod Dom.

Dom/m/eren Eragtede: Da denne Sag saa længe har henstaaet, og saa ofte er opsat, og af Contra Citanterne sidste Dag er indladt til Doms uden nogen Forbeholdenhed, og intet nyt Beviis af Hoved!! Citanterne!! er ført i Rette; Saa kan Retten ikke imod Hoved Citantens Protest og Lovens Bydende p: (pag:) 126 a. 15., da ingen i mindste Maade antagelig Aarsag er givet for Opsættelsen, bevilge længere og oftere Opsættelse.

Contra Citanten paastod Opsættelse.

Hoved Citanten protesterede imod Opsættelse imod Lovens p: 45 a. 24. og paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Disputen i denne Sag, er allene efter begge Parters Andragende i Retten om efterskrevne Fjeld bejter Sonden for omvundne Elv, nemlig Hille, Røssedalen, Drivene, Vinnie, Nye Stuen og Ulvebaasen, saa følgerig Blomstølen norden for Elven, som Forbudet ommelder, er uden for denne Sag og uden Dispute tilhører Hoved Sitantens Gaard Øyen Hvilke øvrige ommelte, begge Parter paastaaer sig at tilhøre og Contra Citanterne egentlig at de hører til Walmoe der er ubeboet som ejes af og bruges under Frethe, og som nærmere end Frethe, er Bejterne beliggende: Af de førte Vidner er intet andet at uddrage, end at Hille med fleere ommelte Fjeldbejter sonden for Elven tilhører Øyen, og altid af Øyens Ejere har været benyttet og bortlejet, men ikke af Frethe førend i Aaret 1790, og hvorimod da skeede lovlig Forbud af Hoved Sitanten Øyens Ejer. Dette kan ikke svekkes ved de af Contra Citanterne paa Frethe førte Vidner, som enten ere beslægtede eller besvoglede, eller enkelte i Deres Udsigende: Om hvorvidt fra Frethe eller Walmoe kan sees til Hille, derom er lige stridige Forklaringer, saa Contra Citanternes Hensigt dermed, som maae være at svække Hoved Citantens Hævd, deraf ikke kan opnaaes, mindst da Bejterne ikke ere længere fraliggende end deres Ejere burde vide, hvad deri, hver Sommer igjennem, passerer. Hvad Skjødets Stiie paa Walmoe

angaaer, da beviiser dette intet til Fordeel for Contra Citanterne saasom Samme er kun almindelig Skjødestiie og ikke bestemmer andet end hvad Walmoe er tilliggende, men hvad dette er, skal paa anden Maade beviises: Matriculs Extracterne tillægger Øyen, Sæter: Dette ikke allene mangler i Samme for Walmoe, men Walmoe end og beskrives: Et indgjærdet Engestøkke med Fæehauge som slaaes Høe til 6 Nød. Situationen er og imod Contra Citanterne, da Walmoe Udmark ikke grændser til Bejterne, Om og Walmoe grændsede til Bejterne, og deraf kunde uddrages, at alle som ejede i Fjeldet, kunde lade deres Kreaturer gaae over alt; Saa maatte først være beviist Walmoes Ejendom i Fjeldet, men dette

1795: 158b

mangler, og da kunde Sættringen dog ikke have Sted, uden for de ugjættede Creaturer. Derimod hvem som lader gjætte deres Kreaturer, er det rimeligste, hver maae holde sig ved sine Grændser og dertil have Ret, efter Hævds Tids Forløb /: og Hoved Sitanen har beviist sin Hævde :/ Dette stemmer overeens med hvad Lovens pag: 457. a. 3. befaler om Sætermærke. Efter saadanne Omstændigheder kjendes og dømmes for Ret og herved afsiges: At det i Rettelagte Forbud som lovlig forfulgt, konfirmeres, og Frethe og Walmoe Ejere bør fra denne Doms Forkyndelse holde deres Creaturer fra bemelte Fjeldbejte sønden for Elven, Hille, Røssedalen, Drivene, Vinnie, Nyestuen og Ulvebaasen, som Gaarden Øyen tilhørende. Udi Processens Omkostninger betaler Contra Sitanterne Hans Christensen og Rasmus Nielssen Frethe til Hoved Sitanen Halvor Tørressen Øyen 8 rd:r I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale. Det idømte udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, {Adfærd} og Executions Tvang efter Loven: Udstædt til Hoved Cit:

Opsat Sag fra fol: 126a. Webjørn Qveta contra Bjørn Øjen.

Citanten mødte selv, og fremstillede Rasmus Rasmussen Øfre Næss, som skulde have annammet de 10 rd: som Citanten sendte ham, og leverede Bjørn Andersen Øjen ham at levere, men denne sidste ej har leveret fra sig, og hiin ikke faaet, begjærede han at gjøre sin Forklaring.

Bjørn Andersen Øjen mødte og tog til Vedermaele, men henholdt sig til sin Benægtelse, og derpaa anbød sin Eed til sin Benægtelse.

Rasmus Rasmussen Øfre Næss mødte, og erklærede: At have slet ingen Penge faaet fra Bjørn Andersen Øjen paa Citantens Vegne hverken leveret eller tilsendt, hverken 10 rd:, eller meere eller mindre, og var det nu denne Tiid 1792, at Citanten blev Comparenten skyldig 10 rd:, som Citanten lovede ham at sende ham med Bjørn Øjen, og traf han ikke ham, skulde han lægge dem ned et andet Sted; men da Comparenten ikke fik samme 10 rd:, enten fra Bjørn Øjen eller andre, har Comparenten fordret dem af Citanten, som da betalte Comparenten dem Aaret derefter 1793. Comparenten er i Stand til at aflægge sin Eed paa sit tilførte Rigtighed.

Bjørn Øjen tilstod at have ikke leveret Rasmus Øfre Næss bem:te 10 rd:, eller noget fra Webjørn Qveta, saasom han fra Sidstmelte ikke har imodtaget enten Samme eller Andet, og da det ikke kan beviises, er han villig derpaa at aflægge sin Benægtelses Eed, og ligesaa er villig, og vedtager, at om Han, naar han skal aflægge sin Benægtelses Eed, ikke, som Citanten urigtig maaskee forestiller sig, tør aflægge Samme, har Indstevnte intet imod, at Citanten aflægger Sigtelses Eed, da Indstevnte derefter vil betale, ligesom Han i Tilfælde af Benægtelses Eed paastaaer sig aldeles frifunden.

Citanten er gandske fornøjet med, og indgaaer med Indstevnte, det Tilførte om Eeds Aflæggelse og derefter paastaaer Dom baade om de 10 rd:, og om Sagens Omkostninger som Citanten paastaaer sig erstattet med 7 rd:

Indstevnte efter sin Tilførsel indlod Sagen til Doms, men \da/ til sin Befrielse for Omkostninger, og imidlertid begjærde Rasmus Øfre Næss tilspurgt hvad Citanten sagde til Sidstmelte, om disse Penge, Aaret efter, 1793? Rs: Han sagde: At han havde leveret Pengene til Bjørn Andersen, uden at saa var, han havde lagt dem et andet Sted.

Citanten sagde dertil: At da \han/ eftertænkte dette siden, og confererede med en anden Mand som han havde leveret Penge til, erfarede han, at de Penge som til den Mand var leveret, vare til andre; saa blev han, og er endnu viis paa, at have leveret disse 10 rd: til Indstevnte, og derpaa erbyder Eed.

Rasmus Øfre Næss end nu erindrede: At Dagen efter Citanten var bleven Comparenten de 10 rd: skyldig, og \Indstevnte/ kom fra Citanten, fra et andet Sted i Bølgden, spurgte Comparenten Indstevnte, om ikke han havde faaet 10 rd: til Sig, fra Citanten, dertil Indstevnte svarede svarede!! Nej.

Begge Parter indlod Sagen til Doms efter deres Tilførte til næste Ret.

Imidlertid begge Parter vedtog for Retten, at naar Dom bliver afsagt næste Ret, maae Biørn Andersen Øjens Eed modtages, uden foregaaende Stevning til Citanten, her for Retten, og enten Citanten da møder eller ikke; og om Indstevnte ej drister sig dertil, da Citanten som boer paa Østlandet i Nummedalen 25 Miil herfra, kan, naar han kom/m/er her næste Vaar, ligeledes uden Stevning paa enten af Siderne, her for Retten aflægge sin Bekræftelses Eed, eller og, da Citanten vil frafalde sin Paastand paa Omkostninger, i Fald efterfølgende bevilges, Retten vil tillade, nu uden Dom at Biørn Andersen gjør sin Benægtelses Eed, og derefter bliver fri for Søgemaal, eller om han ej trøster sig dertil, da Citanten gjør sin Bekræftelses eller Sigtelses Eed, og Indstevnte derefter betaler de 10 rd: Begge Parter var dette begjærende.

Retten paa Grund af det \sidst/ Tilførte, som Forliig, tillod først Biørn

1795: 159

Andersen Øjen /: h/an/d betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree mrk: fire Skl: :/ at aflægge sin Benægtelses Eed saaledes: At han ikke i de sidste 3 Aar eller før, har modtaget eller annammet af Webjørn Qveta 10 rd: eller mindre eller meere, for til Rasmus Rasmussen Øfre Næss at levere. Sidstmeldte var ved Retten tilstæde. Eedens Forklaring af Lovbogen blev Bjørn Andersen Øjen forelæst med Formaning paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeenEed. hvorpaa han corporlig med oprakte Fingre efter Loven, aflagde Ord for Ord foreskrevne og ham forelæste Eed. Saasandt hjælpe sig Gud og hans hellige Ord.

Begge Parter frafaldt derefter Sagen som saaledes for Retten blev ophævet.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 129a. Fogden contra Siur Grønstad.

Indstevnte mødte, og vedblev sit forrige, havde ikke handlet meere end tilstaaet er, og paastod Dom til Frifindelse.

Actor paastod Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms optagen til Høste tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 129b. Fogden contra Ole Ramsvig.

Indstevnte mødte, anmeldte at have kun handlet med nogle Smaler, i 2 á 3 Aar, omtrent 3 á 4 for Aaret, til Priis imellem 3 mrk: til 1 rd:, har og en gang solgt en tilkjøbt Part i et Øg for 2 rd: men alt handlet for sin Fader, som han er hjemme hos, derfor paastod Dom til Frifindelse og saaledes indlod Sagen til Doms.

Actor fremlagde Præste attest om Indstevntes Alder \saa lydende/ og paastod Dom til næste Ret til Confiscation, Bøders Erlæggelse og Omkostningers Betaling, hvoriblant Stevningspenge 2 Mrk:

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 23 Juli 1794 efter Osmund Norems Hustrue. | Jordegods Udlægget i
.... 30 Juli 1794 efter Thor Iversen Øfre Grindems Hustrue. | Skde bogen ekstraheret
Lieutenant Mathias Hegelunds Skde til Færnik Edvard Christi Hegelund paa Odels Retten til
Hougen for 45 rd.; dat: 1 Martii 1795.

Ny Sag.

Mad: Nille Sl: Tornebyes Kjøbmands Enke i Bergen fremsendte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4
s: skr: En Rd: tree mrk: fire Skl: og Stevne Vidner Erich Henrichsen Schieldal og Halvor
Tollefsen Schieldal Skaffer til at afhjemle at have for Hende med lovlig mundtl: Kald og
Varsel {ladet} til dette Ting og Tiid indkaldet Enken Gurine Sophie Grøn at see Documenter i
Rettelagt og lide Dom til at betale til Citantinden skyldig værende for bekomne Vahre 20 rd.;
samt denne Processes Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne begge forbem:te afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre
saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Thi blev hun \.....?/ given
Rettens Laugdag til Høstetinget 1795 at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag
Citantinden paalægges at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for
Retten afhjemle. /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Sagen beroer til Høste tinget 1795.

Ny Sag.

Højædle og Velbaarne Hr: Just: R/aa/d og Foget Koren /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4
s: skriver En Rd: tree mrk: fire Skl: :/ og anmeldte \ved Fuldmægtig Hr: Grung/ at have med
lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Svend Erichsen Fittie, i
Anledning at denne har imod sit Depositions beviis, annam/m/et 101 rd: 2 mrk: 4 s: den 23
Juli 1794, af Citanten, for at have til Laans imod Obligation som han ved Beviiset har
forbundet sig til at udstæde; men da ingen Obligation er paafulgt, som burde skeet til Høste
tinget 1794; \og Indstevnte nu ej heller møder/ saa er Citanten \da dette ikke længere
saaledes for det ste..... ej kan?/ nødsaget, at have ladet Svend Fittie indkalde
og stevne til at see Beviiset i Rettelagt, og Dom at lide til sammes Summa med Renter fra
Paastevningens Dato, at betale, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tollefsen ibd: Skaffer afhjemlede
under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledes
ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Hr: Citanten\s Fuldmægtig/ i Rettelagde det omstevnte Beviis af 23 Julii 1794, afskreven paa
Stempl: Papiir, som blev oplæst og lyder saaledes. og derefter paastod Dom til bem:te 101 rd:
2 mrk: 4 s:(s) tilbagebetaling med Renter 4 proC:t, fra Paastevnings Dato, til Betaling skeer,
samt denne Sags Omkostninger skadesløs at erstatte.

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; saa begjærede Citanten Sagen opsat med Laugdag.
/: betalte Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten, da Svend Erichsen Fittie ikke efter Tree ganges Paaraab mødte selv eller ved nogen
paa sine Vegne, gav ham lovlig Laugdag til Høste Tinget 1795 at møde og svare til Sagen,
etc.; afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1795.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 127a. Fogden contra Magdelle Lars Datter og Thor Svendsen.

De indstevnte bleve paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor fremlagde Attest fra Regimentet, at have henseende Barnefaderen som nu Soldat, anmeldt Lejermaalet for Regimentet, altsaa for saavidt ham angaaer, frafaldt Sagen. Hvad angaaer Magdele Lars Datter, da henseende Straffen for Lejermaal skal ang:de hendes Straf i Stedet for Skriftemaal blive gjort Forestilling til Cancelliet, og betreffende hendes corporlige eller Tugthuus Straf, da er hun ved Kongl: allernaad: Resolution derfor befriet, og om hvilke begge Deelee det fornødne Ting(?) ved

1795: 159b

Næste Ting \skal/ blive fremlagt, hvorefter Actor begjærede Sagen at beroe.

Sagen beroer til Høste tinget 1795.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 127b. med beslægtet. Fogden contra Ingri Siurs Datter Yttre Haaland.

Defensor begjærede Sagen at beroe, da der ventes Kongl: Benaadning for Ingri Siurs Datter.

Actor havde intet imod Opsættelsen, og henseende Barnefaderen foreviiste Regimentets Attest, at Forseelsen der er anmeldt, samt deraf leverede Copie som efter Originalen confereret, lyder saaledes:

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 126b. Rame, Ramsvig og Aasbøe Opsiddere contra Rasmus Fjøsne.

Indstevnte mødte /: betalte Tilvarspege 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og begjærede Sagen opsat til Contra Stevning, som han ikke endnu har kunnet afsted komme.

Af Hoved Citanterne mødte Samuel Jonsen Rame og paastod Dom.

/: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 128a. Asbjørn Udstuen contra Lars Weehougen.

Citanten anmeldte Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 128b. Tollef Hamre contra Siur Støele.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte; saa blev ham given Rettens Laugdag til Høste Tinget 1795 etc: afskediget med Laugdag.

bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt 2 mrk: fire Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 128b. Erich Winnie contra Gotschalch Winnie.

Citanten mødte og anmeldte Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet og Documenterne Parterne tilbageleveret. Skjødet til Citanten og Contracten til Indstevntes Broder Gotschalch Schiold.

Opsat Sag fra fol: 128b. Erich Winnie contra Halvor Grønstad.

Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden, thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 126b. Peder Berge contra Eli Wiers Datter.

Citanten paastod Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning 6 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte Tilbød Forliig saaledes: At hand tilbage kalder og mortificerer h/an/ds Hustrues Ord, declarerer, at intet vide andet om Citanten end det som er ærligt og godt, og vil betale ham sine Omkostninger 4 rd:, samt til Etne Præstegjælds Fattige 2 rd: som h/an/d efter dette Forliig vil lade hos sig udpante i mangel af Betaling uden Dom.

Citanten imodtog de 4 rd: var fornøjet med Tilbuddet, antog Forliiget, og begge bekræftede det med Haandtag.

Sagen blev efter begge Parters Begjæring som frafalden, ophævet.

Opsat Sag fra fol: 127a. Ole Berge contra Peder Berge.

Begge Parter declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 9 Maj 1795 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 130a. Lænsmand Schjeldal contra Halvor Øfre Næss.

Citanten i Svagheds Forfald ved sin Søn Erich Henrichsen i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Samuel Jonsen Rame og Erich Jochumsen Wae afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet, og talde ved den Laugdagede selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten i Rettelagde Udskrift Udlæg af Skiftebrevet efter Erich Tollevsen og Hustrue Magrethe Lars Datter Schjeldal den 29 Juni 1772 hvorved omstevnte Tørke karm er udlagt, hvilket blev oplæst saal: Citanten derom forklarede til Oplysning, at Brønelle Althan var Peter Christian Althan som er det 3de Vidne i Sagen hands Hustrue. Madelle Althan var Hustrue til 4de Vidnes Fader Jochum Wae. Anne Ekrem var Hustrue til den ustevnte Mand paa Ekrem nu afdøde Halvor Ekrem som 4de Vidne ommelder. Magrethe Echeland er Citantens Hustrue. Karmen blev staaende i Sterboet efter Erich Schjeldal til Forvaring hos Efterkom/m/eren den afdødes Søn Osmund Erichsen, som er død, og hands Enke gift i sam/m/e Boe først med nu afdøde Even Schjeldal, og siden med Indstevnte Halvor Rasmussen Øfre Næss. Citanten formeener saaledes at have beviist, at som største i Karmen Lodtager, har han Indløsnings Ret til bem:te Tørkekarm, saa og beviist at have udløst alle de andre deri Udlagte, saa Karmen er Citantens Ejendom; Og den Indstevnte har bortført den imod Advarsel, og nægtet at udlevere den; saa paastaaer Citanten ham tildømt den at udlevere, til Citanten paa h/an/ds Boepæl Schjeldal, samt at erstatte Citanten denne Sags Omkostninger skadesløs med 10 rd:

Siden Indstevnte ikke mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1795.

1795: 160

Ny Sag.

Peder Jonsen Mæland Lejl: fremstod, anmeldte sig gl: 30 Aar /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og androg, at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Thor Larsen Østreim, for at have frataget Citanten et Bukke Kiid af Citantens Smaler og deriblandt, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til

Erstatning og videre Undgjeldelse efter Loven og nærmere Paastand, samt denne Processes Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Siur Olsen Østreim S:E: og Anders Pedersen Østreim S:E: samt Torron Erichs Datter Pige tjener paa Højland, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidner Erich Henrichsen Schieldal og Skaffer Halvor Tollevsen ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talde ved Indstevnte Sagvolder selv, og Vidnerne møder.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hans Vegne.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, tilligemed fremstillede ustevnte Vidner Ellert Hansen tjener Citanten, og Helga Peders Datter tjener paa Wee, til at gjøre deres Forklaring som Citanten var begjærende.

Vidnerne fremstod og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Torron Erichs Datter anmeldte sig gl: 20 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters afvigte Høst, forklarede: At forrige Som/m/er Vidnet gjætede paa Højlands Stølen for Højlands Manden, gjættede da og der, og deriblant Citantens ung Smaler 16 Lam og 9 Kiid, da nogle af Citantens Kiid kom bort for Hende, mindes ej hvor mange, deriblant 2 Bukkekiid, deraf Vidnet fandt det eene paa Hjem/m/estølen ved Ouestad noget før Michaelii, var sort, som Vidnet da drev til Højland, da en Dag \efter/ Citantens Huusmand kom og tog det, for at bringe til Peder Mæland, og Vidnet syntes det var liigt Citantens, men kjendte det ikke vist, og Thor Østreims Kiid kjendte hun ikke. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som hun vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten hende ej videre havde at tilspørge, blev hun fra Retten dimitteret, efter at have forklaret, at ej forstod hvad det kunde være værd.

Fremstod 2de Vidne Ellert Hansen gl: 22 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej beslægtet eller besvogret nogen af Parterne, forklarede: At forrige Aar i Kornskuren noget før Michaelii, en Dag, kom Indstevntes Tjeneste Dreng hands Søn, til Mæland, og i deres Udmærk, hvorfra Vidnet saae ham kom med et sort Bukke kiid, da Citanten spurgde, om hvor han havde været efter Kiidet, da Drengen svarede, at have været oppe i Marken ved Mælands Smaler efter Kiidet, og Cit: spurgde: Vil Du tage Kiidet, Drengen svarede: h/an/ds Fader havde befalet ham det. og Ped: Mæland sagde, Kiidet sig at tilhøre, og Drengen gik bort med Kiidet, og Citanten gik derfra. Vidnet syntes, men gandske vist kand ej gjøre Eed paa, at det var Citantens Kiid, kan ej vide Værdien. Citanten sagde og til Drengen, at Thor Østreim skulde beviise det var Sidstmeltes Kiid. Vidnet blev dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Helga Peders Datter gl: 16 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, er Sødskende barn til Citanten og Hustrue, ej videre beslægtet eller besvogret, forklarede: At sam/m/e Citantens Huusmand forrige Som/m/er i Kornskuren kom fra Højland med et sort Bukke kiid, men taledes ej med Huusmanden, og drog med det over Bøen til Mæland hvor Vidnet da tjente, kan ej skjønne dets Værd, og Vidnet syntes det var Citantens, dog kan ej gjøre Eed derpaa, men det havde Mælands Mærke det venstre Øre afskaaren /: dette alle 3 Vidner fremstod og sagde var Mælands Mærke, og de andre Mælands Smaler ligeledes mærkede: Østreims Mærke veed de ikke :/ og Huusmanden satte det i gaarden, og Vidnet drev det til Mælands Smalen i Mælands Husene. Nogle Dage efter saae Vidnet Thor Østreims Søn kom/m/e til Mæland, og h/an/d spurgde om Citanten var hjem/m/e, Vidnet sagde Ja, og spurgte om Smalen, hvor var, og da Vidnet havde sagt ham det, gik han did, og noget efter kom han tilbage, med sam/m/e sorte Bukke kiid, da Vidnet saae nøje paa det, og syntes som før har vidnet, at det var Citantens, og Østreims Drengen sagde at det var Østreims Thor Larsens Kiid, og tog det, og videre Samtale som 2de Vidne har forklaret, med Forskjæl,

at hørde ej Citanten sige, at Indstevnte skulde beviise det var hans Kiid, {og Citanten sagde til Drengen at}. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod, anmeldte at være Beskikkelse Vidne 4de Vidne Siur Olsen Østreim gl: 54 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret. (og) 5te Vidne Anders Pedersen Østreim gl: 55 Aar, er Sødskende barn til Indstevnte, og ej videre nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, begge sidst til Alters afvigte Høst, forklarede: At kort før Mich: sidst, i Kornskuren fulgte {det} de efter Citantens begjæring med ham til deres Naboe Indstevnte Thor Larsen Østreim paa h/an/ds Ager hvor han skar, da Citanten spurgde Indstevnte om Den/n/e vilde eje Kiidet et sort Bukke kiid /: Kiidet saae Vidnerne ikke :/ dertil svarede: Ja, hand vidste ikke andet, det havde hans Mærke det venstre Øre afskaaren /: Vidnet veed at Indstevntes Mærke er saaledes :/ og Citanten meente det var sit, og havde sit Mærke, og ang:de Couleuren sagde Indstevntes Hustrue at deres var sort, men hun

1795: 160b

mintes ikke, om der var noget hvidt, dette Manden og sagde, og Indstevnte sagde tilsidst, at Kiidet var hans, han vilde beholde det, og ej udlevere det. Citanten sagde da: At Indstevnte skulde staae Risico for det. Indstevnte svarede: Ikke meere end paa de andre. Dimitteret som de forrige.

For 5 Vidner betalt 3 mrk: 8 s: skr: Tree Mrk: otte Skl:

Citanten reserverede sig fleere Vidner.

Da Indstevnte ikke mødte; saa begjærede Citanten [Sagen] opsat med Laugdag.

Siden Indstevnte ikke er mødt eller har ladet møde, saa blev ham given Rettens Laugdag til næste Rett etc: afskediget med Laugdag.

/: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fiire Skilling :/

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Ny Sag.

Peder Jonsen Mæland Lejlænding anmeldede sig af Alder 30 Aar fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Thor Larsen S:E: p: Østreim for af ham imod Citanten udsagte Beskyldninger, derom at høre Vidner som stevnte ere, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger skadesløs at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Siur Olsen S:E: p: Østreim og Anders Pedersen S:E: ibd:;

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schieldal og Halvor Tollefsen Skaffer ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv, og Vidnerne møder.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter at de vare separerede fremstod som

1ste Vidne Siur Olsen Østreim gl: 54 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters afvigte Høst, forklarede: At omtrent 3 Uger før Mich: sidst var dette og 2det Vidne i Beskikkelse med Citanten til Thor Larsen Østreim, om et Bukke kiid, og traf Indstevnte paa hands Ager i Kornskuren, da iblandt Adskillig anden Snak og Tale, hvori intet fornærmeligt af Citanten blev talt, Indstevnte sagde til Citanten temmelig alvorligt: Du vilde taget fleere eller h(ine?) Kiid, end mine. Gienten sagde det. \og Citanten skød til Beviis/ Vidnet blev sin

Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten Ham ej videre havde at tilspørge, blev han fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Anders Pedersen Østreim gl: 55 Aar, var sidst til Alters afvigte Høst, er Sødskende barn til Indstevnte, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede Ord til Andet som 1ste Vidne. Dimitteret som det Forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Citanten da Indstevnte ikke møder, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag. /: betalte Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten, siden Indstevnte ikke møder eller nogen paa hans Vegne, gav ham Rettens Laugdag til Høste Tinget 1795, at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1795.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 129a. Fogden contra Tørres Torbjørnsen.

Actor paastod Dom.

Indstevnte mødte ikke eller møde lod.

Thi blev Sagen til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Af Vidnernes Udsigende sammenholdt med Indstevntes Tilstaaelse, er tilstrækkelig beviist, og oplyst, det øvrige omvundne uoplyste at forbigaae, at Indstevnte har kjøbt og solgt i Handel for 18 rd: 3 mrk: Herom kjendes for Rett: At Tørres Torbjørnsen efter Fr: 9 Aug: 1754 a: 5. for saadan ulovlig Handel bør have Varenes Værdi 18 rd: 3 mrk: til Fogden som Actor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Grindems Sogns Fattige 2 rd:, samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr, med Incamination, Tilsvares Penge, Vidners Førelse, Opsættelser 3 rd: 4 s: skr: Tree Rd: fire Skil: foruden Acternes videre Beskrivelse om Samme bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 3 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Papiir 1 rd: 6 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden Udstædt NB: Bøder

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 404. Jon Jonsen Tesdal No: 48 1 pr: til Hr: Niels Hertzberg paa 300 rd:, dateret 20 Feb: 1788 af Creditor qvitteret 18 Sept: 1794.

No: 5 p: 684. Dto: Jon Jonsen Tesdal No: 48 2de prioritet til bem:te Hr: Niels Hertzberg

1795: 161

paa 100 rd:, dateret 11 Juli 1792, af Creditor qvitteret 18 Sept: 1794.

No: 5 p: 716. Lars Olsen Tesdal No: 48 Obl: til Ole Jærrandsen Flaaden paa 99 rd:, dateret 27 April 1793, af Creditor qvitteret 8 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skfte 12 Aug: 1793 efter Halvor Erichsen Gundegjærs Hustrue, hvoraf Jordegds: Udlægget er i Skde bogen extraheret.

Halvor Erichsens \Kones/ Arvingers Skde til Thor Erichsen paa Gundegjær No: 10 H: C: gds: efter Aftag 1 pd: Smør \for 351 rd:/ dateret 18 April 1795.

Jon Jonsens Obl: til Ole Jærrandsen Flaaden paa 170 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 ½ Løb Smør dateret 8 Maj 1795.

Asbjørn Berjessen Obl: til Peder Jonsen Mæland paa 199 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Udstuen No: 19 H: C: gds: 2 pd: Sm: dat: 8 Maj 1795.

Halvor Olsen Stensland Skde til Asbjørn Udstuen paa Odels Ret til Udstuen 2 pd: Smør No: 19 H: C: gds: for 50 rd:, dateret 9 Maj 1795.

Bygselsedler med Reversaler og Ldskylds og qvitterings Bøger publicerte

Etne Præst Enkes Mad: Hegelund paa Enkegaarden Wae No: 13 1 Løb 9 mrk: Smør paa hendes Leve tiid til Anders Knudsen, for Skatter og Jorddrottelig Rettighed, samt at h/an/d leverer hende Aarl: af gaardens Skov 2 Favner Birke brænde, d: 2 Maj 1795. til Manufactur Huuset bet: 1 mrk: før brugt af Knud Andersen.

Ditto til Tjæran Erichsen paa Livs Tiid paa Waagen No: 62 1 Løb 1 Hud Etne Præsteboels Gods, før brugt af Johannes Sigvesen, d: 1 Marti 1795. Manuf: H: 1 mrk:

Ditto til Erich Jochumsen Althan paa h/an/ds Livs tiid paa Wae No: 13 1 Løb 9 mrk: Smør, dto: Præsteboels gods, før brugt af Jochum Friderich Althan, med Qværnested og Laxefiskerie dt: 20 Juni 1794. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Ditto til Halvor Halvorsen paa hans Livs Tiid, paa \Nedre/ Berge No: 45 1 Løb Smør 4 Spd: Korn, sam/m/e Præsteboels Gods, før brugt af Ole Ingebretsen, dateret 13 April 1795. til Manufactur Huset betalt 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Thor Erichsen Obl: til Haldor Haldorsen Øfsteboe paa 350 rd:, Rente 3 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Gundegjær No: 10 H: C: gds: efter Aftag 1 pd: Smør dat: 9 Maj 1795.

Tjæran Erichsen Waagen No: 62 Vil Kors Contract til Johannes Sigvesen 8 Maj 1795.

Erich Jochumsen Althan Wae No: 13 Vil Kors Contract til Jochun Friderich Althan og Hustrue Madelle Erichs Datter dateret 8 Maj 1795.

Anders Knudsen Wae No: 13 V: Kors Contract til Knud Andersen Wae og Hustrue Siri Østens Dt: dat: 8 Maj 1795.

Tørres Hansen Aarvig under Wee No: 64 Obl: til Ole Olsen Hougen paa 24 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Huse og Løsøre d: 3 Nov: 1794.

Auctions Skde fra Christiansands Latinske Skole til Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal paa Kaldestadbakken 1 pd: 21 mrk: Sm: for 404 rd: dt: 25de Oct: 1794.

Lars Evensen Obl: til Erich Jonsen Mæland paa 25 rd:, Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Huuse paa Wedeled hougen under Udstuen No: 65, og Løsøre d: 9 Maj 1795.

Even Larsen Udstuens Obl: til Siur Christophersen Houggjærd p: 150 rd: Rente 4 pro Cento, Pant 1 pr: i ½ parten af h/an/ds gaard Udstuen No: 65 1 pd: Sm: dt: 9 Maj 1795.

Ditto Obl: til Anfin Torbjørnsen Ravneberg paa 150 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i den anden ½ part 1 pd: Sm: i Udstuen No: 65 d: 9 Maj 1795.

Lænsman/d Henrich Ottessen Schjeldals Obl: til Mad: Else Korn gift med Præsten Hr: Hans Hysing paa 290 rd: 55 s: Rente 4 proC:t, Pant 2 pr: i Schjeldal No: 15 1 pd: 23 1/6 mrk: S: ½ td: K: efter Aftag, og 1 pr: i Kallestadbakken No: 16 efter Aftag 1 pd: 21 mrk: S:, d: 8 Maj 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Rasmus Erichssen Fjøsne og Gotskalk Halvorsen Schiold og befunden til 1794. Aars Udgang 166 rd: 4 mrk: 11 s: og af første Termin 1795. 424 rd: 2 mrk: 10 s: I alt Summa 591 rd: 1 mrk: 5 s:

Som ingen efter tre Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Fjeldberg Skibredes Sommerting den 11te Majj 1795. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Højædle og Velbr: Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lænsmand Siur Siursen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd \de samme som for Etne Skibrede/ navnlig:

1. Tosten Endressen Alne 4. Lars Steensen Lille Nereim 7. Gunder Erichsen Tindeland
2. Ole Hansen Søre Berge 5. Haldor Thorsen Røe 8. Lars Arnesen Røen
3. Anders Hansen Kiike 6. Jesper Johannessen Nord-Øfrebøe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibrede fol: 155b. see fol: 163a. og 164b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Justitz Hoer Sag fra fol: 131a. Fogden contra Jacob Larsen Bratland.

1795: 161b

Actor i Rettelagde Attest fra vedkommende Sogne Præst Hr: Mejer til Jelsøe i Ryfylke, som blev oplæst saal: hvoraf sees, at Lejermaalet er af Indstevnte begaaet med hans Hustrues Søster Datter. Actor foreviiste sig fra Stiftet communiceret Kongl: allernaadigst Benaadning ved Rescript af 17de Janv: 1795, for Jacob Larsen Bratland, hvorved h/an/ds Forseelse eftergives imod at sættes paa Vand og Brød 14 Dage, og af hvilken Resolution h/an/d fremlagde til Actens Inddragelse, gjenpart som, i Retten confirmeret med Originalen er saal: Actor derfter vil besørge exeqveret den dicterte Straf, og da hvad Qvindens Forseelse angaaer, er af ham givet Underretning til Jurisdictionen i Ryfylke, hvorunder hun opholder sig, til Hendes Forfølgning der; saa frafaldt han Sagen; thi blev Samme nu for Retten ophævet.

<NB: Straf>

Opsat Sag fra fol: 132a. Rolf Greve contra Baar Hamre.

Stevne Vidner Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skafter Ole Halvorsen Westerejde i rette lagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal: og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet i den Laugdagedes Huus i h/an/ds Fraværelse for h/an/ds Hustrue.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hans Vegne.

Da Citanten og ikke mødte eller møde lod; saa lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1795.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren, anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel, ladet til dette Ting og Tiid paa Justitiens Vegne indkalde Gyri Mikkels Datter, ugift, Barnefaderen ubeslægtet, og confirmeret, for anden Gang begangen Lejermaal, og nu med uconfirmeret Dreng Tørres Guldbrandsen Birkenæs i Etne, begaaet paa Søre Stume S: S:E: gds: i Fjeldberg Skibrede, til at see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Bøders Udredelse, Corporlig Straf at lide, og Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skaffer Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor for at faae Defensor beskikket, og for at faae nærmere Præste attest foruden den allerede erholdte og nu i Rettelæggende af 31 Dec: 1794 som blev oplæst og lyder saaledes, samt for at behørig faae stevnet Barnefaderen, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Da Indstevnte ikke mødte, eller nogen paa hendes Vegne; saa blev Hun given Rettens Laugdag til Høstetinget 1795 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1795.

Ny Sag

Johannes Olsen Løvigen S:E., gl: 62 Aar fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet ved Sr:

Nachschoou som foreviiste Amtets Bevilling og Hr: Justitz Raad Korens attest af 30 Martii sidst, hvorefter Sr: Nachschoou og mødte, til at gaae for Citanten i Rette, til dette Ting og Tiid indkalde Torkel Wiersen Tvedt S:E., i anledning af en Grastud og en Gjeld Galte, som Citanten var accorderet om, Indstevnte til ham at sælge, men siden af Indstevnte blev nægtet, derom at see Forbud i Rettelagt, og høre forkyndet, derpaa Arrest, samt stevnte og ustevnte Vidner, og lide Dom til at holde Kjøbet, og erstatte Sagens Omkostninger,

Som Vidner i Sagen indstevnet {under} /: men ej nævnet Falsmaal /: Ole Larsen Stangeland S:E., Osmund Christophersen Røe S:E., Mari Gunders Datter tjener paa Heggen, Marthe Erichs Datter tjener paa Dreggenæs, til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidnerne Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Ole Halvorsen Westerejde Skaffer, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv, saavel som ogsaa Vidnerne.

Dommeren, da ikke er stevnet under Lovens Falsmaal, fandt sig beføjet i Følge Fr: 3 Martii 1741. a. 1. at afviise Stevningen saaviit samme er til Vidnesbyrd af stevnte Vidner.

/: For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: /:

Citanten maatte efter given Eragtning dog begjære de ustevnte godvillig mødende Vidner afhørte, og til den Ende fremstillede ustevnte Vidner Knud Tollevsen Kaldem S:E: i Etne, mødte gl: 36 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, uden med Citantens forrige nu afdøde Hustrue som er Vidnets Moster, var sidst til Alters sidste Høst, Torbjørn Osmundsen Neervig, tjener paa Neervig gl: 30 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, uden Sødskende barn til Indstevntes Hustrue, sidst til Alters afvigte Høst, saa fremstod og declarerede at vil godvillig møde Ole Larsen Stangeland S:E: gl: 40 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters forrige Høst og Osmund Christophersen Røe S:E: gl: 36 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, begge de sidste at aflægge deres Vidnesbyrd og Eedelige Udsigende, hvilke blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende.

Indstevnte mødte /: betalte Tilsv:penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: /: og fremlagde skriftl: Indlæg af 9 Maj sidst saal: med Tillæg, at den allerførste Begyndelse var, at Indstevnte begjærede af Citanten, om hand vidste nogen Jægt Indstevnte kunde faae, at føre til

1795: 162

Bergen med, da Citanten spurgde, hvad Indstevnte havde at føre til Bergen, og da den/n/e nævnede {Oxen} Oxen og Galten, sagde Johannes Løvigen at vilde købe dem af ham, og derpaa kom de derom i Tale, da passerede som Indlægget forklarer, og under Reservation af

aldt lovligt paastod, Citanten at staae Risico for dem under Beslag nu staaende Stud som er en gra Stud.

Ms: Nachschou paastaaer Indlægget afviist, da der ej staaer underskrevet af hvem forfattet og skreven, derom paastod Eragtning. /: bet: Eragtning 12 s: skr: 12 Skl: :/

Indstevnte erklærede at have selv forfattet Indlægget, og ladet det reenskrive af sin Broder Søn.

Ms: Nachschou henholdt sig til sit Forrige.

Retten kunde ikke imod Lovens pag: 108 a. 14. afviise Indlægget.

Alle Vidnerne aflagde deres Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, derefter fremstod

1ste Vidne Knud Tollevsen Kaldem som forklarede: At forrige Aars Michaeli 8te Dage derefter omtrent, var Vidnet i Gjæstgiver Stuen ved Etne Søen, der Vidnet var først gaaet ind, efter at have talt med {dem} \Parterne/ uden for, hørde ej de taledes herom uden for, men da de kom i Stuen, taledes de sam/m/en, Vidnet hørde ej spørge om nogen Jægt, erindrer ej heller hvem først taledes derom, enten Citanten spurgde om Creaturene, eller Indstevnte bød dem, men det første han erindrer at have hørt, var at Joh: Løvigen spurgde Indstevnte hvad han vilde have for Grastuden og Galten, dertil Indstevnte svarede og forlangte 20 rd:, men Citanten bød 18 rd:, og vilde have ½ td: Korn med til Svinet, derpaa Indstevnte sagde, at han skulde have dem for 18 rd:, dersom hand kom til Tvedt før Søndag /: dette var en Tiirsdag :/ og faae kun een Vog Korn med til Svine Mad. Citanten vilde levere ham 1 rd: i Haandpenge, men Indstevnte vilde ej have dem, før Citanten kom og saae Creaturene, og det skulde være vist, hvis Citanten kom før Søndag, men efter den Tiid skulde intet Kjøb gjælde, men enten Citanten kom til Indstevnte før Søndag eller ikke, veed Vidnet ikke. Hørde ikke noget om enten Pengene skulde betales strax eller naar, eller om Creaturene skulde modtages paa Tvedt eller hvor. Indstevnte erindrede, at have paastaaet Pengene strax ved Vahrenes Modtagelse, og bad Vidnet derom contra til tilspurgt? 1. Om Vidnet ikke hørde det? Rs: Nej hørde det ikke, mens han var i Stuen, men Vidnet var ude iblandt eengang. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede ikke at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Osmund Christophersen Røe forklarede: At een Dag eller to efter at Parterne havde havt den omvundne Handel for sig i Etne, rejsdte Vidnet forbi Tvedt, der traf Indstevnte, og de kom i Tale derom, da Indstevnte sagde til Vidnet, at have solgt Grastuden og Gjæld Galten til Johannes Løvigen for 18 rd:, sluttet i Etne, og Citanten havde budet Indstevnte 1 rd: i Haandpenge som h/an/d ikke vilde modtage, før Citanten først kom at see det, begge syntes de vare vel betalt. Vidnet blev som forrige dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ole Larsen Stangeland forklarede: At Løverdagen i samme Uge, denne Handel skal være gjort, var Vidnet og Indstevnte sammen i et Begravelse, der Indstevnte fortalte til Vidnet at have Tiirsdagen næst før, solgt en grastud og en gjeldgalte til Johannes Løvigen, sluttet ved Etne Søen, for 18 rd:, paa den Maade, at Citanten skulde komme til Indstevnte paa Tvedt, og see Vahrenene, og betale Indstevnte Pengene i Haanden, naar h/an/d fik Vahrenene, og at dette var sidste Dag Citanten skulde komme, og kom han ikke den Dag, var Kjøbet intet, og Indstevnte rejsde samme Løverdags Aften hjem, sigende, for at finde Johannes Løvigen hjemme. Indstevnte sagde ellers: At troede ej Citanten kom. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Torbjørn Osmundsen Neervigen forklarede: At forrige Høst, erindrer ej Tiden, kom Indstevnte til Vidnet til Neervigen, og vilde leveret Vidnet 1 rd: Haandpenge til at levere Johannes Løvigen, som var paa den grastud og den gjeldgalte som de havde været i Handel om, fordi de kom ikke overeens med den første Accord, og \sagde at/ vilde Citanten købe dem, kunde han faae see paa dem, en anden gang. Men Vidnet tog ej mod den 1 rd:,

men Citantens Pige som kom der, tog imod den, hun Marithe Peders \Datter/ er ved Retten og tog til Vedermaale.

NB: Bøder. Da Johannes Olsen Løvigen ikke efter adskillige Dommerens Advarseler, ville entholve sig fra at falde Vidnet ind i Talen, og lægge det Ord i Munden, og end og var larmende, og uærbødig imod Retten; saa tilfindes ham efter Fr: 3 Marti 1741 a. 14, at bøde til Justitz Cassen To Lod Sølv er 1 rd.; og desuden efter Lovens 1 Bog 12 Cap: 3 art: til Aalunds Sogns Skole Kasse conform Fr: 23 Janv: 1739 a. 32 3 Lod Sølv er 1 rd: 3 mrk:

<Vidnet> Dimitteret som de Forrige.

Fremstod som 5te Vidne bemelte Marithe Peders Datter som ustevnt, men godvillig mødende, tjenende Citanten, gl: 35 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, aflagde Eed efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, og Formaning til Sandheds Udsigende, samt forklarede: At en Mandag afvigte Høst, sendte hendes Hosbond, hende til Neervigen, at hente en grastud og en gjeld galt, som Citanten \sagde at/ havde kjøbt af Indstevnte, og da Vidnet kom til Neervigen, kom Indstevnte der, og leverede 1 rd: Haandpenge til Vidnet, at levere til Citanten, og sagde han kunde ikke lade Galten uden han fik et Liv Sviin i Stedet, men Studen skulde han ikke sælge til nogen Anden, Citanten skulde faae den Vaaren der næst efter. Den 1 rd: tog Vidnet og leverede hendes Hosbonde.

Dimitteret som de Forrige.

For 5 Vidner bet: 3 mrk: 8 s: og af Vederparten 8 s: i alt Fire Mark.

Sr: Nachschou paa Citantens Vegne fremlagde den paastevnte Arrest Forretning af 22 April sidst, som blev oplæst saal: og paastod Sam/m/es Confirmation.

Indstevnte protesterede imod nogen Arrest Confirmation siden derpaa ej er lovlig stevnet, og forbeholdt sin Ret som ovenmeldt, og videre til Reparation for ulovlig Arrest efter nærmere Contrastevning.

Sr: Nachschou begjærede

1795: 162b

Indstevnte tilspurgt, om h/an/d kan nægte, at Citanten accorderede, at Studen og galten skulde leveres paa Neervig? Rs: Det blev i Etne aldrig omtalt, og aldrig vilde Indstevnte indgaaet det, og det første Indstevnte hørde derom, var at Johannes Løvigen havde sagt til Indstevntes Hustrue, dette, og at med galten skulde følge ½ td: Korn, og bie efter Pengene til Citanten kom fra Bergen, hvilket Indstevntes Hustrue ligesaalet indgik, som Indstevnte selv vilde indgaae.

Sr: Nachschou begjærede Sagen opsat til fleere Vidners Førelse.

Indstevnte forbeholdt sig Contrastevning.

Opsættelsen bevilges. /: derfor bet: 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 3 fol: 286a. Lars Jonsen Weastad No: 72 Obl: til Jens Olsen Horneland p: 156 rd: 4 mrk: d: 18 Juni 1779, af Arvingerne efter Skfte 29 Martii 1781 qvitteret for 41 rd: 3 mrk: 10 s: d: 6 Feb: 1788. 42 rd: den 6 Maj 1788. 42 rd: ditto dato. 42 rd: 9 Maj 1795.

No: 5 p: 182. Hans Pedersen Killesvig No: 36 Obl: til Sl: Fr: Munthe Juel paa 250 rd: dt: 3 Maj 1785, af Proc: Kahrs som Arving efter Skifte 17 Janv: 1795, qvitteret 10 April s: A:

No: 5 p: 341. Erich Erichsen Deggernæs No: 4 Obl: til Osmund Neervig og Ole Stangeland som Formyndere for Brithe og Madelle Alvals Dt: Hamre paa 98 rd:, d: 8 Maj 1787, af Formynderne qvitteret den 11 Maj 1795. NB: Børnepenget

No: 5 p: 518. Thor Olsen Store Nærem No: 18 Obl: til Knud Torbjørnsen Østerejde 80 rd:, d: 11 Maj 1790, af Creditor qvitteret 13 April 1795.

No: 5 p: 591. Siur Jonsen Klungland No: 11 Obl: til Anders Tørressen Kolbenshoug paa 150 rd., d: 3 Maj 1791 af Creditor qvitteret 11 Maj 1795.

No: 5 p: 592. Gert Andersen Wiig No: 34 H: C: gds: Obl: til Siur Andersen Soleim p: 200 rd: d: 11 April 1791 af Creditor qvitteret 17 April 1795.

No: 5 p: 617. Johannes Jespersen Nordre Øfrebøe No: 49 Obl: til Samson Mathiassen Giære paa 98 rd., d: 20 Sept: 1791, af Creditor qvitteret 29 Sept: 1794.

No: 5 p: 709. Torkel Monsen Sioe No: 4 H: C: gds: Schonevig Skbr: Obl: til Frue Juel paa 199 rd., d: 7 Nov: 1792, af Niels Juel som Arving efter Skifte 17 Janv: 1795 qvitteret 7 Maj 1795.

No: 5 p: 741. Halvor Erichsen Gundegjær No: 10 H: C: gds: i Etne Skibr:, Obl: til Haldor Haldorsen Øfstebøe p: 298 rd., d: 6 Janv: 1792, af Creditor qvitteret 11 Maj 1795.

Resten af No: 5 p: 616. Rasmus Pedersen Wache No: 35 Obl: til Osmund og Torbjørn Neervig i alt 350 rd., d: 19 Sept: 1791, af Creditorerne qvitteret for Resten 100 rd: 29 April 1794 og 200 rd: 11 Maj 1795.

Til Afdrag af No: 5 p: 508. Gunder Larsen Aaseim i Schonevig Skbr: No: 71 Obl: til Knud Aaseim's Enke/ og Lars Tvedt i alt 400 rd., d: 5 Maj 1790. qvitteret af Lars Tarraldsen Tvedt for h/an/ds 200 rd., til Afdrag den 2 April 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Jonsens Obl: til Gunder Torbjørnsen Birkeland p: 150 rd., Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Weastad No: 72, $\frac{3}{4}$ L: S:, $\frac{3}{4}$ Hd:, dateret 11 Maj 1795.

Gert Andersen Wiigs Skde til Lars Østensen paa Wiig No: 34 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ Løn $\frac{1}{2}$ Hud, for 300 rd., dateret 11 Maj 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 12 Maj 1795 continuerede dette Ting,

og publiceret,

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 776. Gotschalch Alvsen Hamre Indre No: 3 Vilkors Contract til Tollev Alvalsen Indre Hamre og Hustrue d: 15 Nov: 1793, af Contrahenterne paategnet, som ved en nye Contract forandret, til Udslettelse den 11 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Østensen Obl: til Torger Siursen Sundnæs paa 100 rd., Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Wiig No: 34 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 11 Maj 1795.

Gotschalch Alvsen Indre Hamre No: 3 Vilkors Contract til Tollev Alvalsen Indre Hamre og Hustrue dt: 11 Maj 1795.

Iver Nielsen Opheims Skde til Ingebreth Nielsen paa Oppeim No: 1 H: C: gds: 1 L: 18 mrk: Sm: 1 Hud for 336 rd: d: 11 Mai 1795.

Ingebreth Nielsen Oppeim No: 1 H: C: gds: Vilkors Contract til Iver Nielsen Oppeim dateret 11 Maj 1795.

Knud Knudsen Hetland No: 21 Odels Contract om $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ td: Korn i Hetland til Elling Steensen Hetlands Børn, dt: 12 Maj 1795.

Niels Nielsen Svalland Lejl: No: 26 H: C: gds: Obl: til Torkel Tollevsen Svalland paa 50 rd: Rente 4 p:C: Pant 1 pr: i Løsøre d: 12 Maj 1795.

Skfte Contract imellem Elias Asbjørnsens Arvinger, om Arv efter ham, og Jorden Søre Øfrebøe No: 48 $\frac{1}{2}$ Løb Smør, $\frac{1}{2}$ Hd:, at tilhøre Mathias Mathiassen for 192 rd: d: 12 Maj 1795.

Mathias Mathiassen Obl: til Samson Mathiassen Gjære paa 150 rd: og Mathias Samsonsens Lindaas paa 100 rd:, i alt 250 rd:, Rente 3 proCento, og Pant 1 pr: i Søre Øfrebøe No: 48 1 Løb Sm:, 1 Hud, dateret 12 Maj 1795.

1795: 163

Tollev Steensens Skde til Siur Siursen Østerejde paa Aalunds Gjæstgiver Huuse, og Gjæstgiveriet der og i Etne for 630 rd:, d: 12 Maj 1795.

Siur Siursen Østerejdes Vilkors Contract til Tollev Steensen og Hustrue Anne Birgithe Lillianschiold, af Aalunds Gjæstgiver Huuse dat: 12 Maj 1795.
Afkald

ForM: Bogen fol: 135. Anne Hans Datter Schogsejdes Mands for 35 rd: 2 mrk: 10 s: efter Skifte 12 Sept: 1776 dateret 12 Maj 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Gotschalk Alvssen Schaar og Ole Larssen Stangeland og befunden til 1794. Aars Udgang 197 rd:r 5 s: og af første Termin 1795. 517 rd: I alt S:ma 714 rd: 5 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Føyens Skibredes Sommerting den 15de Maj 1795, sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justitzraad Koren, Skibredets Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Axel Axelsen Erritzland
2. Halvor Mathiassen Sundstabø
3. Lars Jansen Grutle
4. Peder Nielsen Øchland
5. Daniel Nielsen Katle
6. Christopher Christopher!! Haaland
7. Bendt Olsen Sundstabø
8. Ole Olsen Erreviig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: folio 155b. See neden og fol: 164b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Schibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Videre Publicationer

No: 15. Kongl: allernaadigst Forordning om Skov(...?), Saug(...?) og Trælask tienden i Norge d: 22 Apr: 1795.

Publiceret

Proclama til Skifte i Sterboet efter afgangne Niels Larsen Gorm med 12 Ugers Varsel, fra Skifte Forvalteren dateret 8 Janv: 1795.

Børnemidlers Opbydelse

Hr: Provst Hertzbergs af 14 Maj 1795 paa 354 rd: 4 mrk: 3 2/7 s: Jomfrue Maren Smiths til 11 Dec: 1795 dateret 14 Maj 1795.

Ditto af do: dato paa 60 rd:, Jfr: Anne Marie Linde Stubs, til sam/m/e Tiid.

Ingen begjærde nogen af disse Capitaler at imodtage.

Pantebogen til Indragelse

Skifte Instrument 17 Janv: 1795 efter Sl: Frue KammerRaadinden Juel, imellem hendes myndige Arvinger, hvoriblandt er imellem dem udlagt Østervold, Møgster, Bremnæs og Bømmels Sogners Konge \Korn/ tiende, til Procurator Kahrs for 1400 rd:

Skiftebr: 14 Nov: 1793 efter Johannes Larsen Lønning.	Jordegods
.... 8 Juli 1794 efter Jens Halvorsen Øfre Næss.	Udlæggende
.... 31 dto: efter Peder Pedersen Ejdes Hustrue.	i
.... 4 Aug: 1794 efter Peder Pedersen Ejde.	Skjøde
.... 20 Dec: 1794 efter Niels Danielsen Aandenæs.	bogen
.... 10 Martii 1795 efter Rasmus Gundersen Ytt: Saxeides Hust:	extraheret

Afkalde

Myndtl: Daniel Olsens Wolds Moders for 13 rd: 1 mrk: 8 ¼ efter Skfte 13 Martii 1795, Afkaldet sam/m/e Dato.

.... Lisbeth Ols Dt:s for 6 rd: 3 mrk: 12 1/8 s: af sam/m/e Udgiver dto: Skifte og Dato.

.... Brithe Ols Dt:s Moders lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Ingeborg Ols Dt:s Dto: Dto: Dto:

.... Tosten Hansens \Formynders/ af 16 Martii 1795 for 7 rd: 2 mrk: 12 2/11 s: efter Skfte sam/m/e Dato.

.... Hans Hansens dto: sam/m/e Dato Arv og Skfte p: Worland.

.... Thor Hansens sam/m/e Dato og Skfte lige Arv.

ForM. Bog fol: 214. Myndtl: Peder Jørgensens Formynders for 1 rd: 3 mrk: 12 s: efter Skfte 19 Dec: 1792 dat: 22 Sept: 1794.

.... fol: 225. Synneve Heljes Dt:s Formynders for 6 rd: 1 mrk: 15 1/9 s: og Hjerm/m/egifte 5 rd:, dat: 15 Maj 1795.

.... fol: 263. Brithe Niels Dt:s Formynders for Arv 3 rd: 5 mrk: 9 2/3 s: og Hjem/m/egifte 8 rd: dateret 15 Maj 1795.

.... dto: fol: Stine Niels Datters Formynders for Arv 3 rd: 5 mrk: 9 2/3 s: og Hjem/m/egifte 8 rd: dateret 15 Maj 1795.

(Andre dokument igjen)

Auctions Skde fra Gorms Sterboe til Lensm/an/d Jens Jensen Eldøen paa Højland No: 33 2 ½ L: S: 2 Hd: og Leervigen No: 34 1 pd: Smør, alt for 2960 rd: dat: 15 Maj 1795. Alle gl: Adkomster blev Kjøberen i Retten leveret efter Auct: Skdet.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 413. Niels Larsen Gorms paa Højland Obl: til Mad: Hundt paa 398 rd: dat: 8 Nov: 1787, af Skfte Retten betalt, og af Creditrice efter vedhæftet Opsigelse paa rette Stempl: Papiir qvitteret 21 Martii 1795.

No: 5 p: 560. Ditto med Pant i Leervigen, Obl: til Abraham Olsen Toske paa 237 rd: ligeledes efter Opsigelse, af Skfte Retten bet: og af Creditor qvitteret 20 April 1795.

1795: 163b

No: 5 p: 721. Bemelte Gorms Obl: med 3de Prioritet i Højland, til Føged Koren paa 310 rd: dateret 6 Feb: 1793, efter vedhæftet Opsigelse paa rette Stempl: Papiir, af Skifte Retten udbetalt, og af Creditor qvitteret den 11 Martii 1795.

No: 5 p: 624. Jørgen Nielsen Kallevog No: 12 H: C: [gds:] Obligation til Stener Endresen paa 93 rd: Til Afdrag paa Obl: dateret 24 Sept: 1791, bet: efter Skfte paa Berøen efter Creditor den 8 Feb: 1793, udlagde Henrich Stenersens Part 20 rd: og Zara Steners Datters 20 rd: derfor qvitteret af den første, og den sidstes Formynder d: 26 Sept: 1794. i alt betalt 40 rd: /: de 53 rd: Niels Stenersen tilhørende er ikke betalt :/

Resten af No: 3 fol: 90. Torkel Brynildsen Øchlands Obl: til Knud Larsen Rydland, i alt 96 rd:, dat: 22 Nov: 1777 af Creditors Hustrues Arvinger efter Skfte 13de Aug: 1792, qvitteret 14 Maj 1795 for Resten 90 rd:

No: 3 fol: 419b. Baar Knudsen {.....} Lunde No: 18 Obl: til Wilhelm Smith paa 120 rd:, d: 22 Maj 1782 af Creditor qvitteret 28 Feb: 1795.

No: 5 p: 618. Torkel Brynildsen Øchland No: 20 Obl: til Provstinde Christi paa 48 rd:, dat: 23 Sept: 1791, af Creditrice qvitteret 15 Maj 1795.

No: 5 p: 722. Siovat Torfinsen Gillie No: 121 Obl: til Aadne Olsen Sortland paa 60 rd:, dateret 3 Maj 1793 af Creditor qvitteret 15 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Gunder Hansen Stokken som Formynder for Reinert Olsen Deggernæs No: 43 Vilkors Contract til Helje Johansen Deggernæs Hustr: d: 17 Maj 1790.

Opsat Sag fra fol: 133b. Jens Watne contra Erich Walvatne.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte blev fra Retten tree gange paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hans Vegne; thi blev Sagen som saa ofte har været opsat efter Indstevntes Begjæring uden noget deri at fremme, til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Naar betragtes Stedet og Tiiden, da de omvundne Ord ere sagte, og den Omstændighed at de paastevnte Ord refererer sig til hvad derved paasiges Citanten selv at have forhen sagt; som Citanten har ladet ubesvaret, bliver Paasagnet vel ikke at ansee anderledes end utilbørligt efter Lovens 6 Bog 21 C: 4 a.; Thi k: for Rett, at de paastevnte af Erich Mathiassen Walvatne udsagte Ord bør være mortificerede, døde og magtesløse, og ikke komme Citanten Jens Olsen Watne eller Hustrue til ringeste Forkleinelse, paa Ære, Dyd, gode Navn og Rygte, og Erich Mathiassen Walvatne bør, for slig Paasagn betale i Mulct til Storøens Hoved Sogns Skole Kasse 3 rd:, samt erstatte Citanten Jens Olsen Watne denne Sags Omkostninger med 8 rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstædt <NB: Mulct>

Opsat Sag fra fol: 133b. Jens Horneland contra Hans Birkeland.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte blev paaraabt fra Retten tree Gange, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten protesterede imod oftere Opsættelse og paastod Dom nu ved dette Ting.

Retten, da Indstevnte har ikke efter saa mange Udsættelser, fremmet det mindste til sit Forsvar, optog Sagen til Doms, og efter at have igjennemgaaet Samme med Laugrettet som Meddoms Mænd, deri med dem afsagde følgende

Dom

Jens Olsen Horneland har til Høstetinget 1793 her til Retten lovlig ladet indkalde SelvEjer Hans Madsen Birkeland, for imod Citanten udsagte Skjælds Ord, at lide Dom, til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning. Med 2de Vidner er beviist, at

Indstevnte har i Vreede udskjældet Citanten for en Bedrager, og at have stiaalet i hans Skoveskifte. Indstevnte har efter givne og erholdte Opsættelser intet fremført til sit Forsvar eller Undskyldning, ej heller {benægtet} \afbeviist/ Søgemaalet. Da Ordene ere udsagte i Overiilelse, og blive at henregne til Fornærmelser i Skov hugst, hvilken Gjerning ej belægges med Tyv straf; saa bliver {efter} Lovens 6 Bog 21 Cap: 2 a: her ikke anvendelig; Thi kjendes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret: At efter Lovens 6 Bogs 21 C: 4 a: bør Ordene være mortificerte, døde og magtesløse, og ej kom/m/e Citanten til Fornærmelse paa Ære, gode Navn og Rygte, og Hans Madsen Birkeland bør derfor betale i Mulct til Storøens Sogns Skole Kasse 5 rd., samt erstatte til Citanten denne Sags Omkostninger med 7 rd., inden 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstædt <NB: Mulct>

Pantebogen til Inddragelse

Ole Thomassen Torsdagsøens Hustrues Arvingers Skde til Kiøls (Kiølv) Olsen Schindhuenæsset paa Løvhammer No: 18 H: C: gds: 2 pd: S: 5/8 Hud, deraf indløst for 98 rd: 4 mrk: 8 s: 1 pd: 19 1/3 Mrk: S:, 5/8 Hud, og Kjøberens Hustrue selv arvet 4 2/3 mrk: S:, dat: 23 Sept: 1794.

1795: 164

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 135a. Fogden contra Synneve Niels Datter Olfuren. Indstevnte mødte ikke.

Actor som hverken havde erholdet noget til Bøderne, eller fornøden Præste attest, maatte lade Sagen beroe til næste Ret.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 133a. Helje Bjelland contra Lænsmand Eldøen om Skjælds Ord. Citanten paastod Dom.

Lænsmanden tilbød Forliig, at Sagen frafaldes uden nogen Omkostninger til hinanden at betale, eller videre.

Citanten paastod Dom da han ikke kand indgaae saa ubilligt Forliig.

\Contra Citanten indlod Sagen Dom/

Sagen blev til Doms optagen til i Morgen.

Opsat Sag fra fol: 134a. Lars Fladeragers Enke contra Peder Tvedt.

Paa \Hoved/ Citantindens Vegne mødte hendes Søn Torbjørn Larsen Fladerager, og da Contra Citanten hverken vil erstatte hende sin Skade, eller har skaffet hende noget andet Saug blad i Stedet, ja end ikke vil indgaae et ham saa billig tilbuden Forliig, at levere det udelige Saug blad, og betale Citantinden for Tab, Skade og Omkostninger, i alt 8 rd.; thi frafalder \Hoved/ Citanten saasant ikke antagen Tilbud, og paastod Dom efter forrige Paastand.

Begge Parter bleve nu forliigte saaledes at Hoved Citantinden imodtog Saugbladet, og 7 rd: af Contra Citanten for Tab og Omkostninger, hvormed h/an/d \var/ fornøjet, og Contra Citanten frafaldt al sin formeentl: Contra Prætention. Saaledes begge Parter forliigt, frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 16 Majj 1795 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra i gaar see oven. Helje Bjelland contra Lænsmand/an/d Eldøen om Skjælds Ord. Blev Sagen igjennemgaaet med Laugrettet som \tiltagne/ Meddomsmænd, og overvejet samt deri af Dom/m/eren med dem, afsagt følgende

Dom

Helje Olsen Bjelland har ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Lænsmand Jens Jensen Eldøen her til Retten til Som/m/er tinget 1792, for at have udskjældet Citanten, i Anleedning af at Denne har taget Huden af eet sit døde Øg, derom at lide Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede og Omkostninger at erstatte. Det er fuldkommen beviist, at Indstevnte har med Foragt, kaldet Citanten en Mæreflaaer, og derved aldeles forbrudt imod Fr: 21 Martii 1685; men da af Forordningen ikke kan sees, at den er udgaaen til Norge, men kun til Danmrk.; saa holder denne Ret det alt for betænkeligt, den, ihenseende til Straffen, her at anvende. men derimod da Ingen bør efterlade selv eller ved sine Tjenere, at tage Huden af deres døde Creature, med Talg og meere som kan være til Nytte; uden derfor at lide nogen Foragt; det og er befalet i Danmark ved adskillige Anordninger; og da Ordene ere sagte i et Vertskab, paa en Tiid, hvor ej iblandt Almuen formodes det ædrueligste Overlæg i deres Ord: men den alleene Forordning af 31 Janv: 1794, ikke ansees for Lov at dømme efter i denne Sag; da det Paastevnte længe før er begaaet og paatalt; saa efter Lovens 6 Bogs 21 C: 1ste og 4de art.; kjendes af Dom/m/eren og Meddoms Mænd for Ret: At de omstevnte af Lænsmand Jens Jensen Eldøen udsagte Ord, bør være mortificerte og ej komme \Hoved/ Citanten til mindste Forklejnelse paa Ære, gode Navn og Røgte, og Lænsmand Jens Jensen Eldøen bør for saadan Udsagn betale i Mulct til Storøens Hovedsogns Fattig Kasse To Rd.; samt erstatte Hoved Citanten Helje Olsen Bjelland denne Sags Omkostninger med 10 Rd.; alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Hoved Citanten frifindes for Contra Citantens Tiltale. <NB: Mulct>

Pantebogen til Inddragelse

Ole Størksen Øchlands Skde til Lars Rasmussen paa Stockvig No: 88 7 mrk: S: og 7 mrk: Fisk for 30 rd.; d: 24 Sept: 1794.

Siovat Torfinsen Skde til Hans Hansen paa Gillie No: 121 ¼ L: S.; ¼ Hd: for 90 rd: dateret 15 Maj 1795.

Jørgen Olsen Wold No: 8 H: C: gds: V:k: C:tr: til Ole Jørgensen Wolds Enke d: 15 Maj 1795.

Kongl: Kræmmer Privilegium for Knud Erichsen i Øchlandsvogen, d: 19 Sept: 1794.

Bygselsedler med Reversaler og Ldskyld Bøger anviist publiceret

Bømmelens Kirke Ejere til Johannes Aadnesen paa Schippervig No: 78 1 pd: Sm: før brugt af Lars Nielsen, d: 15 Maj 1795. M:f: H: 8 skl:

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 44. Resten af Svend Phillipsen Øchland i Fjære, Obl: til Johannes Monsen Fylkesnæs paa 140 rd: af 26 Nov: 1776, qvitteret paa afdød Creditors Vegne, af h/an/ds Søn og eneste Erving Erik Johan/n/esen Mæling, for Resten 100 rd.; den 16 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Daniel Nielsen Aandenæs No: 120 Vilkors Contract til Niels Danielsens Enke d: 16 Maj 1795.

Jørgen Gertsen Obligat: til Erich Johannessen Mæling p: 150 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øfre Spidsøen No: 2 H: C: gds: ½ Løb S: ½ Hud d: 16 Maj 1795.

Hans Hansen Gillie No: 121 Obl: til Gunder Hansen Stokken paa 90 rd.; Rente 3 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Gillie No: 121 ¼ L: S: ¼ Hd: dt: 16 Maj 1695.

1795: 164b

Afkalde

ForM: Bog fol: 234. Myndtl: Siri Ols Dt: Sæterbøes Formynders for 6 rd: 3 mrk: 5 $\frac{3}{4}$ s: efter Skifte 24de Oct: 1794 dateret 16 Maj 1795.

Myndtl: Anne Jons Datter Hougens Mands af 22de Oct: 1794 for 3 mrk: 8 $\frac{3}{4}$ s: og Bryllupsgjærd 7 rd.; efter Skifte af samme Dato.

Baar Knudsen Lunde Skde til Aslach Knudsen paa det halve af h/an/ds Anpart i Lunde No: 18 Landskyld 22 $\frac{1}{4}$ mrk: S.; 7/24 Hud for 143 rd.; dat: 16 Maj 1795.

Bygselsedler med Reversaler publiceret, og Ldskyld og qvitt:s Bøger anviist

Cancellie R/aa/d Christi til Østen Østensen paa Plads Døset under Orninggaard, Aarlig Afgift 4 rd.; paa Livs Tiid dat: 2 Janv: 1795. bet: til Manuf: H: 8 skl:

Seminarium Fridericiani Forstander Mariagers til Johannes Olsen \paa/ Hysingstad No: 21 $\frac{1}{2}$ L: S: 3/8 Hud, paa hans Livstiid, før brugt af Ole Johansen, d: 3 Dec: 1794. til Manuf: Huset bet: 1 mrk:

Ditto til Colben Olsen paa Hysingstad No: 21 $\frac{1}{2}$ L: S: 3/8 Hd.; paa hans Livs Tiid, før brugt af Ole Olsen dat: 11 Nov: 1794. til Manuf: Huset bet: 1 mrk:

Hr: Angel Capellan til Dom Kirken i Bergen, til Ole Jonsen paa Hodlund No: 144 12 mrk: S: 12 mrk: Fisk, paa hans Livs Tiid, før brugt af Joseph Arnesen, dt: 17de Oct: 1794, til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Tørres Jonsen Bjellands Enkes til Tollev Brynildsen paa uskatlagt Plads Skotteberg dateret 16 Maj 1795, til Manuf: H: bet: 8 s:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkom/m/ende Mandag, da Morgen er hellig.

Tredie Dagen den 18 Maj 1795. continuerede dette Ting,

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Jon Tørresen Nordre Bjellands No: 32 Vilkors Contract til Tørres Jonsen Nord: Bjellands Enke d: 16 Maj 1795.

Jens Jensen Eldøens Obl: til Mad: Pytter i Bergen paa 1300 rd.; Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Højland No: 33 2 $\frac{1}{2}$ L: S: 2 Hdr.; og Leervigen No: 34 1 pd: S.; d: 15 Maj 1795.

Dto: Obl: til Knud Knudsen Nærnes 500 rd.; Erich Pedersen Aakre 300 rd.; Hactor Pedersen Aakre 300 rd.; i alt 1100 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Eldøen No: 36 H: C: gds: 2 L: S: 2 Huder, med Besætning af alle levende Creaturer Morkens (Moskens) Alminding og Halve Sveens Sogns Konge Korn tiende dat: 15 Maj 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Peder Anfindssen Tvedte og Berje Sjursen Urrang og befunden til 1794. Aars Udgang 432 rd: 2 mrk: og af første Termin 1795. 672 rd: 3 mrk: 4 s: I alt Summa 1104 rd: 5 mrk: 4 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Fjære Skibredes Sommerting den 19de Maji 1795. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnl:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Erich Gundersen Birkeland	4. Anders Andersen Waslien	7. Gabriel Olsen Eltervog
2. Jan Jacobsen Øfr: Wahlen	5. Elling Albretsen Rinden	[b:] gl: Laugrettesmænd
3. Torbjørn Tronsen Øfr: Wiig	6. Ole Thorsen Hovde	8. Ole Olsen Øfre Wahlen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og Høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibrede fol: 155b. og for Føyens Skibrede fol: 163a. og end videre:

No: 16. Kongl: allernaadigst Forordning som bestemmer hvorledes Samfrænde Skifter bør paa ankes, dat: 10de April 1795.

17. Kongl: allernaadigst Placat som indeholder Regler og Bestemmelser, der bør iagttages, i Hensigt til Sikkerhed for de offentlige Stiftelsers Midler dat: 10de April 1795.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Lænsmand Jens Jensen Eldøens Obl: til Erich Aakre med fleere, i alt 1100 rd.; registeret for Føjens Skibrede, her tinglyst henseende Pantet i halve Sveens Konge Korn tiende d: 15 Maj 1795.

Ny Sag

Knud Johannessen SelvEjer til Sveen fremstod anmelte sig gl: 40 Aar /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og androg, at han med sin Hustrue Gunnille Aanens Dt., er odels mand til et Brug i Sveen, hvorpaa han har erholdet lovlig Skjøde, men da Jordeparten er af Citantens Hustrues Fader bortbygset til Jon Nielsen Sveen som Lejlænding, og denne ikke, efter Udsigelse vil fravige Jor-

1795: 165

den for Citanten som Ejer, Odelsmand og tillige Boeslidsmand, hvilket alt h/an/d vil beviise, og aflægge sin Eed paa og derforuden har tilbuden Lejlændingen sine Bygselfølge efter Loven tilbage; saa har han seet sig nødsaget, derom at indstevne ved lovlig mundtl: Kald og Varsel Lejlændingen Jon Nielsen Sveen, om alt at høre \stevnte/ Vidner see Documenter i Rettelagt, og viidere ovenmeldte at paahøre, og efter Paastand Dom at imodtage, til Bøder at udrede, Jorden at fraviige, h/an/ds Eed at anhøre, \Bygsel Pengene at imodtage/, samt Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Ole Johansen Sundfør S:E:, og Clemens Thorsen Apeland S:E: deres eedelige Vidnesbyrd at aflægge til et lovligt TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland og Skafter Jon Ommundsen Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved alle selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring som Op- og Udsigelses Mænd beskikkelse viis, under eet: De bleve paaraabt, mødte og blev forelæst Eedens

Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod som

1ste Vidne Ole Johannessen Sundfør gl: 56 Aar, og 2de Vidne Clemen Thorsen Apeland gl: 35 Aar, begge sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtede eller besvogrede, forklarede: At 2 ½ Uge før Juul sidst, vare de efter Citantens Begjæring, og i Følge med ham til Lejlændingen Jon Nielsen Sveen, da de der kom, Citanten udsagde i deres Paahør, Jon Nielsen Sveen, at fraviige og røddiggjøre sit Lejlændings Brug, som Citanten var og nu er Ejer af med sin Hustrue som Odelsmand, efter Skjøde som da blev Jon Nielsen foreviist, og det \Brug/ at overlevere denne Vaar \1795/ til Citanten, som nu er Boeslids mand, derimod h/an/d skulde faae sine \fulde/ Bygselpenge igjen, og tælde dem op paa Bordet til ham med 10 rd:, og vilde Jon Nielsen tage imod Bygselpengene med det gode, skulde han faae lov at boe et Aar til, for at spørge sig anden Raad: og vilde Jon Nielsen ikke tage Bygselpengene med det gode, fik Citanten søge Rettens Dom. Dertil Jon Nielsen svarede: At vilde intet agte, uden h/an/d blev dømt at vige, og vilde ikke tage Bygselpengene, saa Citanten maatte tage dem tilbage, og Indstevnte vilde ej vige fra Jorden uden han blev dømt. Videre forklarede: At de veed at Citantens Hustrue er Odelsmand til Indstevntes Brug: At Citanten har solgt sin forhen ejede Jord fra sig, og ikke har anden Jord at boe paa, hverken som Selvejer eller Lejlænding, uden denne Sveen h/an/ds Hustrues Odels Jord saa Citanten, med sin Hustrue, er boeslidsmand. Og at Lejlændingen boer endnu paa Citantens Brug i Sveen, og er ikke flyttet derfra, men har saaet den i Aar. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge, blev de fra Retten dimitteret.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tid paa nærmere Begjæring, beskreven meddeelt som blev bevilget.

Citanten derefter i Rettelagde Skiftebrev af 18 Nov: 1793 til Anviisning i Retten, begjærede det extraheret, at h/an/ds Hustrue er ældste Datter af fleere, da ingen Søn/n/er ere, efter Aanen Frantzen Sveen, altsaa odels berettiget, med videre, og derefter paategnet anviist, sig tilbage leveret.

Skiftebrevet blev efterseet, holden 18 Nov: 1793 efter Aanen Frantzen Sveen, deraf sees, h/an/d ingen Sønner har efterladt sig, men 5 Døttre, deraf den ældste Gunnille Aanens Datter, gift med Knud Johannessen Fjeldem. I Skiftet er registeret Sterboet til Indtægt ejende efter Skde og(?) Skifte der er af 7 Juni 1751, 5 Martii 1754 og 28 Nov: 1769, udi Sveen No: 72 1 Løb Sm: 2 Vætter Korn, som er udlagt til Enken, \samt/ Citantens Hustrue og øvrige Børn saaledes som herefter meldende Skjøde udviiser. Skiftebrevet \som ej indeholdt fleere Jorder/ blev paategnet anviist, og Citanten tilbage leveret.

Citanten i Rette lagde sig meddeelt Skjøde fra alle øvrige ved bem:te Skifte i Jorden udlagte efter formelte anviiste Skiftebrev som er conform med Skifte Udlægget /: nu i Retten confereret :/ hvilket Skde af dato 7 Maj 1794 blev oplæst, og lyder saaledes. Citanten {saa} formeente saaledes fuldkommen at have beviist, ej aleene at være Ejer af Jorden, men endog paa sin Hustrues Vegne, Odelsmand dertil, derhos agtet, at Skjødet er endog af Indstevnte Jon Nielsen Sveen underskrevet, saa Fr: 18de Oct: 1780 ikke bliver ham til Hinder, at paastaae Lejlændingen at fravige Jorden, for Citanten, til af ham som Ejer at bruges selv, da, omendskjønt Lejlændingen har Bygslet fra Odelsmandens Fader efter nu i Rettelæggende Reversal Bygsel seddel af 11 Maj 1785 paa halvparten af Ejendommen, neml: ½ Løb Sm: 1 Væt Korn, som blev oplæst saal: er Citanten dog berettiget som Odelsmand, til selv at bruge Jorden, paa Grund af, at han efter Arv, træder som Odelsmand med sin Hustrue i hendes Faders Sted, der var første Odelsmand, paa hvilket Tilfælde, allerhøjstbem:te allernaadigste Forordnings Forbud, ligesaa lidet er anvendelig, som det der er nævnet, og Forordningen nævner kun kjøbte og solgte Jorder, men ikke arvede Odels Jorder. Citanten videre til at

beviise at være Boeslidsmand, foruden derom at referere sig til de afhørte Vidner, i Rettelagde Skjøde paa sin forhen havde Jord Fjeldem i Ryfylke til h/an/ds Søn Aanen Knudsen som Odelsmand, d: 22 Maj

1795: 165b

1794 som blev oplæst saal: og da dette var Citantens eeneste Jord, Boepæl og Levebrød, og han har frasolgt den, og ingen anden Jord har enten i Eje eller Leje, end den paastevnte hans Hustrues Odels Jord Sveen; saa er h/an/d forsikret, tilstrækkelig at have beviist sig boeslids efter Loven. Og da h/an/d har beviist Lejlændingens Udsigelse, saa staar alleene tilbage, at aflægge den i Loven anbefalede Eed, og at anbyde Bygselpengene; samt gjøre sin Paastand; men da Jon Nielsen ikke er mødt, faaer dermed beroe til næste Ret, til hvilken Tiid Citanten \desaarsag/ maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skill :/

Retten, da Indstevnte ikke mødte, eller nogen paa hans Vegne, gav ham Rettens Laugdag til Høstetinget 1795 at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Aanen Frantzen Sveens Arv:s Skde til Knud Johannessen paa Sveen No: 72 i alt 1 Løb Smør, 2 Vætter Korn, deraf indløst for 363 rd: 2 mrk: 8 s: 2 pd: 14 mrk: S: 2 Vætter Korn, og arvet med sin Hustrue 10 mrk: Sm: dat: 7 Maj 1794.

Nye Tings Vidne Sag

Lænsmand Jens Jensen Eldøen gl: 45 Aar, fremstod /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s:, skr: Een Rd: tree mrk: fire Skl: :/ og paa egne og h/an/ds F(ader?) Jens Olsen Hornelands Vegne fremlagde skriftl: Kaldseddel af 20de April sidst, contra Sveens Sogns tiendeydende Almue, de deraf i Stevningen benævnte, hvilken Stevning blev oplæst og lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Skafter Jon Ommundsen Næssæt afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Kald seddel lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og talt ved de alle selv, undtagen Mons Qvalvog, Halvor Nordschou, Baar Schiftestad, men i deres Fraværelse aflagde Forkyndelsen i deres Huuse for deres Hustruer.

Alle Indstevnte blev paaraabt, hvorefter \af/ de Indstevnte ingen mødte. og af Vidnerne mødte aleene Hans Olsen Balsvigen Huusmand under Drange. Citanten begjærde det mødende Vidne at gjøre sin Forklaring; thi blev det forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefælet maade til Sandheds Udsigende, derefter h/an/d aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, fremstod som 1ste Vidne, anmeldte sig gl: 70 Aar, ej nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, forklarede paa Citantens uden for Protocollen anbragte qvæstioner som følger: Vidnet har styret Jord i Sveens Sogn paa Færaas, indtil for 3 Aar siden, var Lejlænding der 24 Aar, og i al den Tiid, han ydte Korn tjende, ydede han hver Aar, ligemeget til Kongens, Kirkens og Præstens Tiende, ½ Vog Korn til hver, i alt for h/an/ds Brug 1 ½ Vog Aarlig. Hvorledes de øvrige Sognets Tiendeydende Bønder ydede deres Tiende, veed han ikke, ej heller hørde nogen Forskjæl, at nogen ydede meere til een Part end til en Anden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Vidnet ej videre blev \begjæret/ tilspurgt, blev det dimitteret.

Citanten begjærde Sagen, efter at have betalt for et Vidne 1 mrk: skr: Een Mark, opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne Baar Knudsen Skiftestad, /: bet: Opsættelse 12 s: og

Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/ og vil formaae Jochum Hille som uden for Skibredet at møde ustevnet.

Retten forelagde Vidnet Baar Knudsen Skiftestad under Lovens Falsmaal, at møde næste Ret, sit eedelige Vidnesbyrd at aflægge etc., afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 443. Tosten Iversen Nord Øfrebøe No: 49 F:berg Skibrede Obl: til Anfin Ravneberg i alt 140 rd:, d: 23 Sept: 1788, bet: imod Creditors qvittering 18 Sept: 1794 til Afdrag 40 rd:

Resten af No: 5 p: 318. Ole Johansen Sundfør No: 65 Obl: til Peder Johannessen Qvalvog 250 rd:, d: 28 Sept: 1786, Resten 150 rd: bet: imod Creditors qvittering af 24 Juni 1794.

No: 3 fol: 70. Johannes og Hans Heljesen Bues Contract om Bue, dat: 25de Juni 1777 paategnet til Udslettelse 19 Maj 1795.

No: 5 p: 145. Lars Torbjørnsen Øfre Wiig No: 41 Obl: til Kr: Commissair Dahl paa 300 rd:, d: 29 Sept: 1784, qvitteret af Creditor 18 Maj 1795.

No: 5 p: 469. Poul Jonsen Møkle vold No: 8 H: C: gds:, Obl: til Ole Jensen Drange 120 rd:, d: 13 Maj 1789, af Creditor qvitteret 16 Maj 1795.

No: 5 p: 697. Johannes Aanensen Sør Emberland No: 89 Obl: til Gunder Tor-

1795: 166

bjørnsen Birkeland paa 99 rd: dt: 28 Sept: 1792, af Creditor qvitteret 18 April 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Aanensen Skde til Stener Jochumsen Waage paa halve sit Brug i Søre Emberland No: 89 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: for 354 rd:, dat: 10 Dec: 1794.

Simon Johannessen Søre Waage Transport paa 16 rd:, til Johannes Simonsen Nordre Mølstre i Steffen Hansen Qvalvogs Obl: til Simon Johannessen i alt 60 rd:, d: 13 Maj 1789. denne Transport dat: 27 Sept: 1793.

Gabriel Olsen Eltervog No: 83 Vil: Contr: til Gunvor Ols Dt: Enke efter gl: Gabriel Olsen Eltervog dat: 19 Maj 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 20 Maj 1795 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 136b. Irgens contra Marthe Knuds Datter.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; Saa lod Retten Sagen beroe til H: T: 1795.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 137a. Fogden contra Ingeborg Ejleraas.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lænsman/d Mathias Johannessen Øfre Echeland og Skafter Jon Ommundsen Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet paa hendes Tilholds sted for Huusfaderen Ole Aslachsen Eljeraas, i hendes Fraværelse.

Indstevnte og Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor dernæst anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid, indkalde Barnefaderen Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas som fra Kiøbenhavn er hjemkom/m/en, til Vedermaale i Sagen og for Processens Skyld.

Stevne Vidnerne LænsMand Echeland og Skafter Jon Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, denne Indstevning lovlig for Torbjørn Torbjørnsen at have forkyndet, og taledede med ham selv.

Torbjørn Torbjørnsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde Amtets ordre af 4 April sidst til Lænsmand Mathias Johannessen Echeland, at indtræde i Sagen som Defensor, hvilken ordre \oplæst/ er saal:

Defensor Lænsmand Echeland i Følge Sam/m/e vedtog Varsel, og mødte, forbeholdende alt lovligt.

Actor i Rettelagde Attest fra Hr: Provst Hertzberg af 30 Martii 1795 om Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas hvad Dato han er confirmeret, neml: den 9 Juni 1793, hvilken Attest er saal: Actor derefter anmeldte, at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Barnefaderen Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas, Documenter at see i Rettelagt, og efter Paastand, Dom at lide i denne Sag til Bøders Udredelse, Corporlig Strafs Lidelse, og Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lænsmand Echeland og Skafter Jon Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet Torbjørn Ejleraas som tilført er, og taledede ved ham selv.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke.

Defensor vedtog paa hans Vegne lovlig Varsel.

Actor for at erhverve fuldstændige Attester i Sagen fra vedkommende Præster, og da Torbjørn Torbjørnsen ikke møder, begjærede Sagen opsat med Laugdag for ham.

Retten gav Torbjørn Torbjørnsen Rettens Laugdag til Høstetinget 1795 at møde og svare i Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 137a. Fogden contra Ragnele Ommunds Datter Eltervog.

Actor fremlagde Rettens ordre af 4 April sidst til Lænsmand Mathias Johannessen Echeland, at indtræde i Sagen som Defensor hvilken ordre blev oplæst og er saal: /: see forrige Sag :/

Defensor Lænsmand Echeland i Sam/m/e Følge vedtog Varsel, mødte, og forbeholdt alt lovligt.

Actor fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Skafter Jon Ommundsen Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Laugdag lovlig for den Laugdagedes Tilholds sted paa Eltervog Plads, at have forkyndet i hendes Fraværelse for hendes Moder.

Den Laugdagede blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Defensor tilstod Varsel paa hendes Vegne.

Actor derefter anmeldte, at da Barnefaderen Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas fra K:havn, er hjemkom/m/en; saa har hand ved Continuations mundtl: Kald og Varsel, ladet til dette Ting og Tiid indkalde ham Torb: Torb:, i denne Sag at møde, Doc: at see i Rette lagt, og Paastand at anhøre, samt Dom at lide, til Bøder for denne begangne Forseelse at udrede, Corporlig Straf at lide, og Actionens Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Skafter Jon Om/m/undsen Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved ham selv.

Den Indstevnte blev paaraabt

1795: 166b

men mødte ikke eller møde lod.

Defensor vedtog Varsel paa hans Vegne, og tag(en?)de alt lovligt reserveret.

Actor fremlagde Præste attest Ragnele Ommunds Datter ang:de af dato 30 Marti 1795 som blev oplæst saal: men da nøjere og fleere Attester herom behøves; saa til Sam/m/e at forskaffe, og da Barnefaderen Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas ikke er mødt, maatte Actor begjære Sagen opsat med Laugdag.

Retten da Torb: Torb: Ejleraas ikke er mødt, gav ham Rettens Laugdag etc: afskeediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Ragnele Haldors Dt: Ejdes Formynders af 31 Juli 1794 for 9 rd: 4 3/7 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 221. Tollev Svendsen Stoupes efter Skfte 26de Oct: 1784 for 66 rd: 5 mrk: 5 s: og for 5 rd: 5 mrk: 14 1/2 s: efter Skfte 29 dto:, dateret 19 Maj 1795.

.... fol: 220, 222, 222. Christopher Siursens for 36 rd: 2 mrk: 13 1/2 s: efter Skfte 14 Aug: 1782, 27de Oct: 1787 20 rd: 5 mrk: 11 1/3 s: og 17 Nov: 1786 26 rd: 4 mrk: 4 s: dt: 18 Maj 1795.

(Andre dokument)

Johannes Simonsen Nordre Mølstre Skde til Hans Heljesen paa Bue No: 86 1/2 L: S: 1/2 Hd: for 120 rd:, d: 19 Maj 1795.

Dto: Skde til Simon Johannessen paa Nordre Mølstre No: 79 18 mrk: S: 1 td: Korn, med halve Ryearens Laxeberg for 132 rd: 3 mrk: d: 19 Maj 1795.

Dto: Skde til Ditto paa Mølstrevognæss No: 80 3 mrk: S:, for 7 rd: 3 mrk: dt: 19 Maj 1795.

Hans Heljesen Bue No: 86 Vilkors Contr: til Johannes Simonsen Nordre Mølstre og Hustrue Elisabeth Endres Datter dat: 19 Maj 1795.

Simon Johannessen Nordre Mølstre No: 79, Vilkors Contr: til Johannes Simonsen Nordre Mølstre og Hustrue Elisabeth Endres Datter. dat: 19 Maj 1795.

Lars Torbjørnsen Øfre Wiig Obl: til Hans Størcksen Hope paa 320 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Øfre Wiig No: 41 1 1/2 t:de 3 Spd: Korn, og halve Øfre Wiig Saug, dt: 20 Maj 1795.

Knud Johannessens Oblig: til Rejnert Rejnertsen Schimmeland paa 195 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1ste Pr: i Sveen No: 72, 1 Løb S:, 2 Vætter Korn, dt: 20 Maj 1795.

Jacob Svendsen Øchland Obl: til Erich Johannessen Mæling paa 98 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Øchland No: 90 1/2 Løb 1/2 Hd: dt: 20 Maj 1795.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Provst Hertzbergs til Christian Halvorsen paa Nordschou No: 77 9 mrk: S: 1 1/2 Spd: K: før brugt af Halvor d: 26 Sept: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl: p: Livs Tiid.

Dto: til Ole Johannessen paa Lier No: 29 Muster Kirke gods 18 mrk: S:, 1/2 Hd:, 1 1/2 Spd: Korn, før brugt af Knud Johannessen d: 22 Feb: 1795. Manuf: H: 8 skl: p: Livs tiid.

Endre Tørressen Øchlands No: 25 H: C: gds:, til Tollach Heljessen paa uskatlagt Plads Skifteshougen paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 3 rd: 3 mrk: etc: dateret 20 Maj 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Storøens Præste Enkes Mad: Paludans til Christen Christensen paa Livs Tiid paa Nedre Wahlen No: 3 1 Løb 1 Hd:, før brugt af Endre Hansen, som nyder Vilkor 4 td:r Havre, 2 td:r Potates, 2 Kjørs og 4 Smalers Foster etc: d: 6 Maj 1793. M:f: H: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 397. Rasmus Hansen Molnæs No: 80 i Schonev: Skbr:, Obl. til Hans Rasmussen Molnæs, i alt paa 384 rd: d: 28 Apr: 1788. efter Skifte Udlæg af 3 April 1789, udbetalt imod qvittering til Afdrag 5 Nov: 1792, Siri Hans Dt: 45 rd:, Enkens 152 rd: 2 mrk: 8 s:, Siur Hougsiær 11 rd: 3 s: og Debitor selv 8 rd: 4 mrk: 1 s: i alt 217 rd: 12 s:

Pantebogen til Inddragelse

Poul Jonsens Skde til Peder Gundersen paa Møkle vold No: 8 H: C: gds: 1 L: S:, 1 Hud for 190 rd:, dateret 20 Maj 1795.

Peder Gundersen Møchlevold No: 8 H: C: gds: Vilkors Contract til Poul Jonsen og Hustrue Marithe Erichs Datter dat: 20 Maj 1795.

Dto: Peder Gundersens Obl: til Svend Bentsen Ulverager paa 150 rd:, Rente 3 proC:t. Pant 1 pr: i Møkle vold No: 8 H: C: gds: 1 Løb 1 Hd: d: 20 Maj 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Endre Tørressen Øchland og Johannes Simons: Mølstre og befunden til 1794. Aars Udgang 124 rd: 10 s: og af første Termin 1795. 399 rd: 6 s: I alt Summa: 523 rd: 1 mrk:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

1795: 167

Waags Skibredes Sommerting den 28de Maij 1795. da Gaars Dato ej var fremkommelig formedelst stormende kontrair Vind, sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justitsraad Koren, Skibredets Lænsmand Ole Knudssen Rydland den yngre, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Niels Larsen Tvedt 4. Rasmus Nielsen Møgster 7. Hans Hansen Kalve
2. Biørn Olsen Salthellen 5. Mikkel Knudsen Møgster 8. Knud Nielsen Wolden
3. Lars Hansen Winnæs 6. Mons Tarraldsen Ejde

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevig Skibr: fol: 155b., for Føyens Skibr: fol. 163a., og for Fjære Skibr: fol: 164b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793, Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder protokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skfte Indstrument 17 Janv: 1795 efter Sl: Frue Kam/m/er Raadinde Juel, imellem hendes myndige Arvinger, hvoriblandt er imellem dem udlagt Østevolds, Møgster og Bremnæs og Bømmelens Sogners Konge Korn Tiende, til Procurator Christen Kahrs, og Gaarden Ejde til Hr: Niels Juel i Skdebogen extraheret for Schonevig Skibrede.

Opsat Sag fra fol: 138a. Lars Kleppe contra Knud Hilde.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte, eller møde lod; saa Eragtes: Da Citanten har ladet tree Ting gaae forbi, og intet fremmet i Sagen, saa afviises Samme til ny Paastevning.

Opsat Sag fra fol: 139a. Bjørn Præstbøe contra Ole, Jacob og Niels Age.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Willum Olsen Store Wiig afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet for de Laugdagede Selv.

De Indstevnte blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Citanten paastod Dom til Ordenes Mortification, Erstatning for Fiskespilde 2 rd.; udrede Bøder for det forøvede baade i Ord og Gjerning, og erstatte Processens Omkostninger i alt 10 rd.; saaledes efter i Sagen førte lovgrundede Beviis, af upartiske Vidner som ingen Deel havde eller skulde have i Citantens Kast, da de havde selv Nød med sig, men var ikke kommen i Søn, indlod Sagen til Dom.

Retten siden de Indstevnte ikke haver mødt i Sagen, lod den beroe til Høste tinget 1795.

Spedalsk Tings Vidne

Lænsmanden for dette Skibrede Ole Knudsen Rydland, anmeldte, at her i Skibredet er en spedalsk Mands Person Christopher Olsen paa gaarden Tidslevold gl: 27 Aar, ugift, som er befængt med den spedalske Syge, der kjendelig saaledes i 2 á 3 Aar har tiltaget, at han ikke synderlig kan hjælpe sig selv, og lider saa meget større Nød, som formedelst Sygdommens Smitsomhed, ingen tør omgaaes med ham, desaarsag hans Indlemmelse i Hospitalet i Bergen, nødvendig maae ansøges; og da han intet ejer eller har arvet, men er yderlig fattig, saa han ej kan selv betale det paabudne for hans Indlemmelse i Hospitalet, og hvorfor hans formuende Velstands Fader Selvejer Ole Aarentsen Tidslevold, formeener sig befriet, saa var Lænsmanden herom TingsVidne begjærende. Faderen Ole Aarentsen Tidslevold var tilstæde, og kunde ikke nægte at være i gode Omstændigheder efter sin Stand, men som han var gam/m/el, syntes han at burde befries for denne Byrde.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar om den bemelte er saaledes spedalsk, og at han intet selv ejer eller har arvet? Laugrettet og Almuen dertil svarede: At de kjender bem:te Christopher Olsen, at være spedalsk, og har vel intet arvet, men ejer dog vel noget til Hjelp til h/an/ds Indlemmelse i Hospitalet.

Lænsmanden var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 10 Juli 1765 efter Mikkil Nielsen Bakkes Hustrue, ang:de Jordegodset i Bakke og Klepsvig i Skde bogen extraheret.

.... 31de Oct: 1794 efter Mikkil Nielsen Klepsvig, ligeledes ang:de sam/m/e Jorder extraheret.

.... 10de Feb: 1795 efter Thomas Nielsen Sør Aarland, i Skdebogen extraheret.
Afkalde

Myndtl: Kari Thomas Datter Søre Aarlands Moders af 10 Feb: 1795 for 14 rd: 4 mrk: 4 ¾ s: efter Skfte af s: Dato.

ForM: Bog fol: 105. Simon Olsen Fitties for 55 rd: 3 mrk: 6 s: efter Skfte 24 Oct: 1777, af Dato 28 Maj 1795.

.... fol: 233. Ditto efter Skfte 16 Juni 1794 for 181 rd: 2 mrk: 4 2/5 s: af sam/m/e Dato.

.... Dto: fol: Ditto efter Skfte 20 Juni 1794 for 20 rd: 9 ½ s: af sam/m/e Dato.

.... Dto: fol: Myndtl: Guri Hans Dt:s Formynders efter Skfte 7 April 1794 for 2 rd:
2 mrk: 13 s: af 2de Oct: 1794.

Brandskade Tingsvidne

Lars Mortensen Lejlænding paa Windenæs i Waags Skbr., fremstod og væmodelig beklagede, at sidste Onsdag 3 Uger siden, Natten til Onsdag, Midnats Tider, opkom i Comparentens Ildhuus, hvor han Dagen før havde tørret Korn, men om Aftenen nøje efterseet og med Vand udslukket Ilden, og fandt alt udslukket, en Ildebrand, som han ingen Aarsag veed til, eller kan begribe, Sammes Oprindelse, og hvilken de først blev vaer, da Skiinet af Ilden skinnede igjen-

1795: 167b

nem Stue døren hvor Comparenten og Hustrue laae i Stuen, da alle Folk paa gaarden laae i deres første Søvn, da Comparenten først vaagnede af Ildens Susen, og da han sprang op, kom ud, og fik de andre Folk opvækket, var det en Storm og stærk Vind af West og Sydwest, og Ildhuuset i fuld Brand overalt bespændt, som strax antændte Stue Huuset, Staburet, en Foerskykke med Høe i, en Bue med Loft over, og det saa stærk af Ilden bespændt, at det var umuligt at faae reddet nogen af disse Huse ej heller at komme ind i dem, at faae reddet noget af hvad deri var, af Boeskab, Madvahre, \Foder/, Kaabber og Andet samt Klæder, uden 2 Kister med Klæder, som han strax fik taget ud, saa ikke blev reddet fleere af Gaardens Huse end Lade og Flor samt Creaturene, og bleve de afbrændte Huuse saa hastig antændte, at de inden to Timer laae i Aske; Og da Comparenten for sin paaboende Anpart i Gaarden Windenæs No: 89 Sundhorlehns S:E: gds: af Skatteskyld 2 pd: 15 mrk: Smør, formedelst denne ulykkelige Hændelse, agter allerunderdanigst at ansøge nogle Aars Skattefrihed, og Befrielse for alle Udgifter; saa var han, om denne Skade et Formelig TingsVidne begjærende, til sin allerund: Ansøgning dermed at belægge.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmeldte sig saaledes, eller hvorledes i Sandhed [anderledes] forholder, og deres Skjønnende, om hvad Part af Gaardens Huuse denne Skade kan ansees for? Samtl: Laugrettet og Almue svarede: At det var dem alle fuldkommen bekjendt, det Andragne sig saaledes i Sandhed at forholde, som tilført er i alle Maader, samt at da alle Gaardens Huse og Bygninger, vare i god Stand, og de anførte af dem, ere opbrændte aldeles i Grund, med hvad deri var, saa skjønnes Skaden at kan ansees for tree fjerde Parter af Jordebrugets Huuse.

Lars Mortensen Windenæs begjærede det Passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Udstædt.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 448. Asbjørn Store Wiig No: 18 Odels Løsnings Contract til Ole Willumsens Børn, om Store Wiig d: 18 Aug: 1788 paategnet til Mortification 28 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 29 Janv: 1794 fra Nordhorlehn efter Knud Monsen Leerøens Hustrue hvori Jordene Lille Kalsøen, Østevold, Kalve, Torrang og Walhammer, deres Udlæg i Skde bogen extraheret.

Skiftebrev 7 April 1794 efter Nicolaj Petersen i Westre Bagholmen, derefter de!! (den?) faste Ejendom i Skdebogen extraheret.

Johan Salomon Petersen i Westre Bagholmen Obl: til Erich Aakre og Knud Nærnes paa 299 rd., hver det halve, Rente 3 proC:t, og Pant 1 pr: i Westre Bagholm(s) No: 80 Huuse dt: 26 Maj 1795.

Johannes Mikkelsen Obl: til Ole Olsen Bakke paa 100 rd., Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Klepsvig No: 74 2 pd: 6 mrk: Fisk dt: 28 Maj 1795.

Asbjørn Asbjørnsen Skde til Willum Olsen paa Str: Wiig No: 18 144 s: Penge, for 94 rd: 3 mrk: dat:t 28 Maj 1795.

Bygselsedler med Reversaler publ:t og Ldskylds Bøger anviist

Peder Hamre til Mons Pedersen paa No: 81 Østevold 1 pd: 6 mrk: S:, før brugt af Niels Eliassen dette paa Livs Tiid d: 28 Maj 1795. M:f: H: bet: 8 s:

Ole Aarentsen Tidslevolds til Lars Jsachsen paa Søre Stokken No: 37 32 s: Penge paa Livs Tiid, før brugt af Ommund Johan/n/ess:s Enke d: d: M: f: H: 8 s:

Provst Hjorthøj til Hans Hansen paa No: 83 Sandtorv 1 pd: S:, Enke gaard, før brugt af Mad: Sunde ellers efter Rescripten 18 Aug: 1795 og 3 Oct: 1778 d: 26 Maj 1795. M:f: H: 8 s:

Bendt Hynnemør til Knud Knudsen p: No: 43 Nord Drivenæs 36 s: Penge, paa Livs Tiid, før brugt af Johannes Olsen, d: 29 Sept: 1794. M:f: H: 8 skl:

Dto: til Aamund Aamundsen \p:/ Dybevogen No: 55 18 mrk: S:, p: Livs tiid, før brugt af Ole Olsen dat: 28 Maj 1795. betalt til Manufactur Huset 8 skl:

Enkefattig Huset i Bergen Forstanders til Niels Larsen p: No: 69 Lundøen 24 s: Penge før brugt af Størk Hansen, dat: 28 Marti 1795. M:f: H: 8 s:

Hr: Olsens til Lars Larsen paa No: 38 Sørfonden ¼ L: S:, 1/8 Hd:, før brugt af Christopher Salomonsen, paa Livs Tiid d: 10de Oct: 1794. M:f: Huset 8 s:

Dto: til Baar Andersen p: Livs Tiid paa Sæterbøe No: 16 1 L: S:, før brugt af Ole Olsen, dat: 3 Janv: 1795. M:f: H: bet: 1 mrk:

Ditto til Omund Erichsen paa Livstiid paa 1 Hud i Sætrebøe No: 16, før brugt af Ole Olsen dat: 3 Janv: 1795. M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Siur Olsen Schaars Skde til Ole Larsen Hollekim paa 1/6 Part i Fittie Kirke for

1795: 168

95 rd: dat: 28 Maj 1795.

Niels Olsen Mehammers Skde til Ole Larsen Hollekim paa 1/6 Part i Fittie Annex Kirke for 95 rd: dateret 28 Maj 1795.

Contract imellem Stolmens Jord Ejer og Brugere paa Gaardene Qvalvogen, Walhammer, Stangeland, Søre og Nordre Aarland, Nedre og Øfre Waage, om deres Smalers Mærke, Sammenjagning, Bejte og Klipping, dateret 30 Sept: 1794, saaledes in Duplo publiceret.

Jan v: Erpecoms Obl: i Østre Bagholmen til Consul Fasmer i Bergen paa 499 rd., Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i endeel specificeret Løsøre, dat: 11 Maj A/nno/ 1795 tilligemed Pant i hvad videre ejende, og ejendes vorder.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Larssen Walhammer og Niels Larssen Westviig og befunden til 1794. Aars Udgang 54 rd: 3 mrk: 3 s: og af første Termin 1795 293 rd: 51 s: I alt Summa 348 rd: 6 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Opdals Skibredes Sommerting den 29 Maj 1795, sat og holdet paa Bekkerviigs Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/ Hr: Just: R/aa/d Koren, Skibredets Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Siursen Øfre Bruntvedt 4. Niels Ellingsen Søre Giøvog 7. Knud Siursen Tysnæs
2. Johannes Rasmussen Øfre Lunde 5. Ole Andersen Onerim 8. Simon Larsen Øfre
3. Torbjørn Nielsen Klubben 6. Hans Olsen Øfre Waage Flygensfær for Ole Simonsen
ibd: som aflægger Eed Høst: T:
see S:(?) T: 1796.

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Schoneviig Skibrede fol: 155b., for Føjens Skibr: fol: 163a. og for Fjære Skibrede fol: 164b.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Ober Formynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 141. Erritzwær Opsiddere \om Bejte/ contra Ole og Jacob St: Braattetvedt.

Af Citanterne mødte Torbjørn, Tosten, og Ole Erritzvær, og fremlagde skriftl: Indlæg af 27 Maj 1795 som blev oplæst saal: samt et Udskrift af denne Rets Protocol af 4de Oct: 1787 og 21 Maj 1788 saal: derefter paastod Dom.

Begge Indstevnte mødte, og paastod Sagen afviist til Aastedet; derom paastod Rettens Kjendelse til næste Ret.

Citanterne paastod Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 142a. om Nøst Afgift. Erritzwær Opsiddere contra Ole Larsen St: Braattetvedt.

Af Citanterne mødte Torbjørn, Tosten og Ole Erritzvær, og indlod Sagen til Doms efter deres Paastand i Indstevningen, og paastod Dom til næste Ret, samt Omkostninger erstattet med 6 rd:

Indstevnte mødte og paastod Sagen afviist til Aastedet, og derom udbad Rettens Kjendelse til næste Rett.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Høstetinget 1795.

Opsat 3 incaminerte Justitz Sager fra fol: 142 til 143a. Fogden Hr: Just: R/aa/d Koren contra Torbjørn Fladerager og Peder Fladerager, for deres forøvede Slag og Skægge Tag samt Haargreeb og Jordskuf m: v: paa nu afg: Anders Siursen Opdal, og Knud Pedersen Næsse. Actor i Rettelagde Rettens \3de/ seeneste Laugdage som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen Skaffer, og Torbjørn Nielsen Klubben, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, for alle indbem:te undtagen Anders Siursen Opdal som strax efter Høste tinget sidst, ved Døden afgik, og hvilke alle møder.

Videre anmeldte at da Ham af det for Retten Passerte, erfarer at alt det, af Lænsmanden separat angivne, er een Gjerning og i nøjeste Connexion, saa Actor er nødsaget at

1795: 168b

begjære Sagerne sammendraget undet eet og een Sag, og i den Anledning har han ved Lovlig mundtlig Continuations Kald og Varsel ladet indkalde Paagjelderne Torbjørn Larsen S:E: p: Fladerager, og Peder Larsen tjener paa Fladerager, at høre de laugdagede, og andre stevnte Vidner, samt efter Paastand at lide Dom til Bøders Udredelse, og Omkostninger paa Actionen at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, Lars Osmundsen Lejl: p: Nedre Beltestad, og h/an/ds Hustr: Inger Torgers Datter, Diderich Jacobsen tjener paa Næsse og Niels Christophersen S:E: paa Sørejde, deres edelige Vidnesbyrd at aflægge. Saa og for Processens Skyld indstevnet Knud Pedersen Næsse.

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen Skaffer og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og af dem forkyndt for de 3 af Vidnerne Niels Sørejde undtagen samt Hoved paagjælderne, som alle de stevnte møder.

Knud Pedersen Næsse mødte og vedtog Varsel, for Processens Skyld, samt erklærer, at da han hverken har klaget eller angivet noget af det paastevnte til Lænsmanden, og har intet over de Indstevnte at klage, over hvad dem kan have været imellem, saa agter han ikke, oftere at møde eller svare i Sagen.

Actor igjentog sin forrige uden for Protocollen gjorde Erindring, og at Anders Siursen Opdal var ved Døden afgang en længe før Stevnetiid til dette Som/m/erting, som af Laugdagens Forkyndelses Vidner er forklaret.

Indstevnte mødte begge og Peder Larsen Fladerager anmeldte sig gl: 30 Aar, betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og otte Skl., og nægtede aldeles det paastevnte, ligesom og de begge nægter at have forøvet noget lovstridigt, ej heller veed at over Sligt, af Nogen er klaget, omstevnte Tiid at være passeret, og begjærede af Actor Angiveren dem bekendtgjort, da de vil holde sig til Sam/m/e for deres Omkostninger.

Actor som har at iagttage Hans Maj:ts Bøder, kan ikke efterlade at paatale Samme efter den af Lænsmanden besørgede Indstevning, og begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring.

Vidnerne bleve paaraabt, og mødte, af de Laugdagede Mons Øriansen Opdal tjener p: Opdal, Ingebret Nielsen S:E: p: Sørejde, Siur Larsen tjener p: Fladerager, og Johannes Monsen Lejl: paa Sørejde. /: Actor forbigik Peder Fladerager som selv Paagjældende, og Anders Siursen Opdal er ved Døden afgangen :/ og alle de Indstevnte efter Continuations Varsel Lars Ommundsen Beltestad, Inger Torgers Datt: og Diderich Næsse. /: Niels Sørejde er Stevningen ej forkyndt for :/ De mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de \aflagde Eed og/ bleve separerede, og fremstod som

4de Vidne Diderich Jacobsen Næsse anmeldte sig gl: 29 Aar, ej Nogen af de Indstevnte beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At i ommeldte Brøllup var Vidnet, og de indstevnte Vedkommende, da Anden Brøllupsdag Mandag, Eftermiddag Nons Tiid Kl: 4. begyndte Torbjørn Fladerager med \nu afg:/ Anders Siursen Opdal, Skjænderie i halv Vreede, veed ej hvem allerførst begyndte, dette var i Stuen, derpaa 2 Mænd tog Torbjørn Fladerager, for at forekomme videre, hvorpaa Peder Larsen Fladerager kom ind i Stuen, og i halv Vreede, skjændtes med Anders Opdal, og tog Anders Opdal i Skægget, og rykkede ham deri, saa Sidstmelte slingrede til Væggen, derimod Anders Opdal tog Peder Larsen over Pidske haaret, og rykkede ham bagover og de begge faldt paa Gulvet, hvorpaa

Andre skilde dem ad. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerende ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Lars Ommundsen Beltestad gl: 29 Aar, ingen af de Vedk:de beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At var ikke i Stuen omvundne Tiid og Sted, i Begyndelsen, men da Vidnet uden for hørte Skjænderie, gik han ind, og da saae og hørde at Torb: Fladerager og Anders Opdal vare vrede paa hinanden, men saae ikke at de 2 tog i hinanden, men strax efter kom Peder Larsen Fladerager ind, og tog i Anders Opdal, og skød ham til Væggen, men saae ikke enten han tog ham i Brystet, i Skægget, eller hvor, og {Peder Fladerager} \Anders Opdal/ faldt i Bænken med det sam/m/e. Strax derefter kom Knud Næsse ind i Stuen, og bød Peder Fladerager besinde sig og give sig tilfreds, hvorpaa Peder Fladerager i Vrede tog i Knud Næsse, veed ikke enten i Brystet eller i Axlerne, og Knud kom da i Gulvet og Peder Fladerager ovenpaa ham, og

1795: 169

Andre Folk skilde dem ad. Vidnet dimitteret som de forrige.

Fremstod 6te Vidne Inger Torgers Datter Hustrue til 5te Vidne, gl: 41 Aar, til Ingen af de Vedk:de beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: Ord til Andet som 5te Vidne. Dimitteret som forrige.

Fremstod 7de Vidne Mons Øriansen Opdal, gl: 25 Aar, er Stif Søn af afg: Anders Opdal, men ej videre nogen af de Indstevnte beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters dette Aars Paaske, forklarede: At var da omstevnte skal være passeret, ikke i den Stue hvor det skal være skeet, saa intet har seet af det omvundne, men hørde siden af sin Moder, at Peder Fladerager havde revet Skægget af Anders Opdal, hørde og at Peder Fladerager skulde have skudet Knud Næsse paa Gulvet, og \denne/ havde en truden Haand, veed ej hvor h/an/d havde faaet den saaledes. Siden sagde Anders Opdal til Vidnet at Peder Fladerager havde ilde medhandlet ham. Dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Ingebreth Nielsen Sørejde gl: 26 Aar, er Sødskende barn til Torbjørn og Peder Fladerager, og Anders Opdal var h/an/ds Morbroder, sidst til Alters denne Paaske. Veed ej videre, og saae intet af det omvundne, men hørde at Knud Næsse som Vidnet saae havde en truden Haand, sagde at Peder Fladerager havde gjort det, ved at have skudet ham i Gulvet i Vrede, og sagde og \som Vidnet saae/ at have 2 Saar paa den eene Axel \som h/an/d sagde at have/ faaet med det samme. Anders Opdal sagde og at Peder og Torbjørn Fladerager havde været i Færd med ham, og handlet ilde med ham. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 9de Vidne Johannes Monsen Sørejde, gl: 40 Aar, ej beslægtet eller besvogret, sidst til Alters dette Aars Paaske, veed ej andet, end at Knud Næsse viisede Vidnet den Mandag Morgen derefter, sin eene Haand truden som h/an/d sagde \ej hvor/ var ham tilføjet. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Siur Larsen Fladerager gl: 32 Aar, Broder til Torbjørn og Peder Fladerager, og Anders Opdal var h/an/ds Morbroder, sidst til Alters Paaske dette Aar, forklarede: At veed intet andet, end da han var kom/m/en ind i Stuen, var Peder Fladerager i Stuen, da Anders Opdal sprang i Vrede hen og tog i Peder Fladerager i dennes Pidskehaar, og bøjede ham noget bagover, og Vidnet skilde dem ad, og Peder tog ikke igjen, eller havde rørt Anders Opdal i den Tiid Vidnet var i Stuen. Knud Næsse kom derefter ind og vilde true Peder Fladerager til at holde Freed, og de begge vare vrede, og først tog Knud Næsse i Peder Fladeragers Øre haar med begge Hænder een paa hver Side, og rykkede, og Peder Fladerager tog Knud Næsse i Axlerne, og de stod og trækkedes, og Vidnet skilde \dem/ ad, derpaa de

faldt i Gulvet, og ingen af dem skudede hinanden. Derefter hørte og saa ej videre. Videre(?), endnu forklarede: At kan ej sige, de vare(?) drukken. Dimitteret som de Forrige. Actor har ikke kunnet opspørge flere Vidner end Niels Christophersen Sørejde som h/an/d forbeholdt sig til næste Ting at indstevne, derefter begjærede Sagen opsat.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

Sagen beroer til Høste Tinget 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Siur Olsen Schaars Skde til Ole Larsen Hollekim paa 1/6 Part i Fittie Kirke i Waags Skibrede for 95 rd.; dat: 28 Maj 1795.

Niels Olsen Mehammers Skde til Ole Larsen Hollekim paa 1/6 Part i Fittie Annex Kirke i Waags Skibrede for 95 rd: dateret 28 Maj 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30 Maj 1795 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Niels Mortensen S:E: p: \Nedre/ Gjerstad, anmeldte gl: 50 Aar, fremsendte Stevne Vidnerne Torbjørn Nielsen Klubben og Johannes Nielsen Nattevigen til at afhjemle med lovlig mundtl: Kald og Varsel, at have for Citanten indstevnet til dette Ting og Tiid Hans Torbjørnsen Nedre Dalland, for at have taget en hos Sig af Citanten ham lejet, værende Melke koe, og slagtet og optæret, uden Tilladelse af Citanten som Koens Ejer, og Denne uafvidende; derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom til Koens Betaling, Bøder for Indstevntes ulovlige Forhold at udrede, og Sagens Omkostninger at erstatte skadesløs.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaals Straf til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse Ole Larsen Øfre Dalland S:E:, Ommund Torbjørnsen Nedre Dalland S:E:, og Ole Olsen S:E: p: Øfre Dalland. Bem:te Stevne Vidner leverede medsendte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv.

Indstevnte Hans Torbjørnsen Nedre Dalland blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Vidnerne mødte ej heller efter Paaraab.

Retten gav Indstevnte Laugdag til næste Ret, og forelagde de udeblevne Vidner under Lovens Falsmaal etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag. /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Sagen beroer til Høste T: 1795.

Ny Justitz fortidlig Sammenleye Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foget Koren, anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette

1795: 169b

Ting og Tiid indkalde Indsidder (= inderst) Johannes Olsen Hetlelien nu 8 Aar tjent som Land Militie Artillerie Kudsk, og Hustrue Guri Hans Datter for med hinanden begangen fortidlig Sammenleje i Færesund under Nedre Levog S: S:E: gds: i Waags Skibrede, derom at see Documenter her i Rettelagt, og derfor at lide Dom til at betale fortidlig Sammenleje Bøder og denne Actions Omkostninger.

Stevne Vidnerne Torbjørn Nielsen Klubben, og Johannes Nielsen Nattevigen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de begge selv.

De Indstevnte bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde lod; thi blev dem given Rettens Laugdag til næste Ret, at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 297. Christopher Olsen Opdal No: 42 Obl: til Ole Andersen Opdal paa 60 rd:, d: 6 Janv: 1786 qvitteret af Creditors Arving Anders Siursen Opdals Arvinger d: 3 Feb: 1795.

No: 5 p: 360. Willum Haagensen Hegland No: 94 Obl: til Knud Knudsen Walde p: 80 rd:, dat: 6te Oct: 1786 af Creditor qvitteret 4 Oct: 1794.

No: 5 p: 450. Ole Larsen Onerim No: 132 Obl: til Kr: Com: Henning Dahl paa 50 rd:, d: 20 Maj 1788, af Creditor qvitteret 9 Maj 1795.

No: 5 p: 570. Hans Olsen Øfre Waage No: 9 H: C: gds:, Obl: til Jens Tørr: Musseland p: 80 rd: dat: 6te Oct: 1790 af Creditor qvitteret den 18 April 1795.

Resten af No: 5 p: 297. Anders Olsen Nedre Hope No: 29 Obl: til Siur Andersen Østefiord, i alt 300 rd:, dt: 22 Maj 1786 Resten betalt imod Creditors qvittering af 3 Maj 1795 150 rd:

Resten af No: 5 p: 473. Christopher Johannessen Møklestad No: 51 Obl: til Kr: Com: Dahl paa i alt 150 rd:, d: 19 Maj 1789 Resten imod Creditors qvittering af 9 Maj 1795, bet: 30 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 8 Sept: 1794 efter Ole Wincentsen Lille Kongsvig, hvoraf Jordegods Udlægget er i Skde bogen extraheret.

Afkalde

Frue General Auditeurinde Heibergs paa Amtmand Hejberg paa Bornholm, h/an/ds Vegne for Arv 106 rd: 2 mrk: 14 s: efter Skfte 6 Dec: 1794 efter Jomfru Maren Hejberg dat: Bergen 27 Dec: 1794.

Myndtling Guro Jacobs Datter Thoes Moders for Arv 1 rd: 2 mrk: 7 15/16 s: og Hjem/m/egifte 8 rd: 3 mrk: efter Skfte 4 Feb: 1795 Afkaldet af sam/m/e Dato.

ForM: Bog f: 118. Jon Samsonsens Belts for 28 rd: 2 s: efter Skfte 2 Aug: 1782, dateret 29 Maj 1795.

.... fol: 124. Guri Jørgens Dtr:s Mands for 22 rd: 3 mrk: 15 s: efter Skfte 29 Nov: 1790. Afkaldet dateret 29 Maj 1795.

.... fol: 250, 250. Brithe Ols Dt: Kongsvigs Mands for, efter Skfte 26 Juni 1793, Arv 28 rd: 1 mrk: 9 2/3 s: \Rente 2 rd: 6 s:/ Hjem/m/egifte 30 rd:, og efter Skfte 8 Sept: 1794 Arv 45 rd: 4 mrk: ½ s:, i alt 106 rd: 1/6 s: dateret 29 Maj 1795.

.... Dto: folio. Borni Ols Datters Mands for lige Arv etc: ved sam/m/e Skfte, i alt 106 rd: 1/6 s: dateret 29 Maj 1795.

(Andre dokument igjen)

Ørian Nielsen Tejglands Arv:s Skde til Niels Øriansen paa Tejgland No: 80 18 mrk: S: ¼ Hd:, deraf indløst for 64 rd: 4 mrk: 12 4/5 s: 15 3/10 mrk: S: ¼ Hd:, resten arvet selv, dt: 14 Maj 1794.

Ole Winzentsen Lille Kongsvigs Hustr:s Arv:s Skde til Ole Winzentsen paa Lille Kongsvig No: 6 H: C: gds:, i alt 2 pd: 6 mrk: S: 1 B:skd, deraf indløst for 239 rd: 1 mrk: 2 pd: 3 ½ mrk: S:, ¼ B:skd, resten selv arvet dateret 4de Oct: 1793.

Ole Wincentzen Lille Kongsvigs Arvingers Skde til Lars Nielsen paa Lille Kongsvig No: 6 forhen Halsnøe Closters gods, i alt 2 pd: 6 mrk: S: 1 Bukskd for 307 rd: 3 mrk: dt: 28 Feb: 1795.

Hans Olsen Øfre Waages Hustrues Arv:s Skde til Hans Olsen p: Øfre Waage No: 9 H: C: gds: efter Aftag ½ Løb Sm: for 99 rd: 2 mrk: 4 s: dateret 3de Oct: 1794.

Poul Nielsen Obl: til Gitle Hansen Gougsvig paa 160 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øchland No: 109 ½ L: S: ½ Hd: d: 30 Maj 1795.

Niels Nielsen Onerim No: 132 Vil Kors Contr: til Ole Larsen Onerims Enke d: 30 Maj 1795.

Torbjørn Størksen Disposition om Erritzwær No. 39 2 pd: 12 mrk: S:, 1 Hd:, dens Deeling. d: 3 Janv: 1795.

Ditto Torbjørn Størksen Skde efter sam/m/e Disposition til Siur Clementsen paa halve sam/m/e Brug i Erritzwær No: 39 1 pd: 6 mrk: S:, ½ Hd: for 120 rd: dateret 30 Maj 1795.

Niels Nielsen Onerim No: 132 Odels Løsnings Contract til Ole Olsen om Onerim ½ L: S:, ½ Hd: dateret 30 Maj 1795.

Kongl: confirmeret Testamente imellem Hans Olsen Botnen nu ved Døden afgang, og h/an/ds efterlevende Hustrue nu Enke Barbro Endres Datter Testamentet dateret 5 Aug: 1794 confirmeret 19 Sept: s: A:

Hans Olsens Obl: til Siur Andersen Solem paa 194 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øfre Waage No: 9 H: C: gds: efter Aftag ½ L: Sm: dat: 30 Maj 1795.

Herman Øriessen Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 48 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Opdal No: 42 ½ L: S: ½ Hd: dateret 30 Maj 1795.

1795: 170

Hans Olsen Botnes Enkes Gavebrev til Hans Hansen paa Botne No: 72 ½ L: ½ Hd: ansat for 100 rd:, dateret 30 Maj 1795.

Hans Hansen Botnes Vil Kors Contract paa Botne No: 72 til Hans Olsens Enke Barbro Endres Datter dat: 30 Maj 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Poul Nielssen Øchland og Torbjørn Larssen Fladerager og befunden til 1794. Aars Udgang 281 rd: 5 mrk: 11 s: og af første Termin 1795. 684 rd: 12 s: I alt Summa 966 rd: 7 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Ous Skibredes Sommerting den 1ste Junii 1795. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Hans Engelsen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Johannes Knudsen Gjære	b: af Laugm/an/den selv i Eedtagne	6. Knud Baarsen Lusan
2. Berje Knudsen Sør Strønen	4. Mons Jonsen Sør Strønen	7. Johannes Baggesen Lusan
3. Ole Siursen Hage	5. Jacob Olsen Hegland	8. Torbjørn Henriksen Lusan
		9. Engel Hansen Udschaat

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevigs Skibrede fol: 155b. for Føyens Skibr: fol: 163a. og for Fjære Skibr: fol: 164b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 9de Oct: 1794 efter Lars Nielsen Reigstads Hustrue. | Jordegds: Udlægget i
.... 10de Ditto efter unge Peder Pedersen Langeland. | Skde bogen ekstraheret

Opsat Justitz Leyermaals Sag med beslægtet fra fol: 144a. \[Fogden] contra Besse Frøland og Marthe Goupholm/.

Actor og Defensor mødte.

Defensor anmeldte at der for Marthe Hans Datter Goupholm var allerunderdanigst ansøgt Kongl: allern: Benaadning om Eftergivelse af hendes Straf, hvorefter han, da derpaa snart kan ventes Kongl: allernaadigst Resolution, var begjærende Sagen udsat.

Actor forbeholdt sig, ved nærmere Sagens Foretagelse at fremlægge Sogne Præstens Attest. Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 144a. Gjærde Ejere contra Nordviig Ejere.

Citanten (-erne?) fremstillede de forelagde Vidner Brithe Ols Datter Gjærde og Brithe Ols Datter Løvschaar, samt ustevnet og godvillig mødende Vidne Niels Larsen tjener paa Højsæter, dem han begjærede i Eedtagne og at gjøre deres Forklaring. \Vederparterne mødte/

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de {n b(...?)}/ aflagde deres Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, samt derefter fremstod

1ste Vidne Brithe Ols Datter tjener Anders Samuelsen Gjærde, gl: 23 Aar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At fra hun kom paa Gjærde at tjene som er nu 5 Aar, har Hun kjendt Austerlien (Austrelien) fra Guro Elven til Tistedals Elven, der hvor begge Parter har fælleds Bejte, og der har og gaaet Kjørene fra gaarden Røen,

NB: Bøder Johannes Olsen Nordwiig som ikke efter mange Advarseler og Paamindelser fra Dommeren, vilde entholde sig fra, at falde Vidnet ind i Talen, og lægge det Ord i Munden, tilfindes efter Fr: 3 Marti 1741 a: 14 at bøde til Justitz Kassen To Lod Sølv, er Een Rd: som har gaaet i Bejte i Fælleds Marken Austerlien heele Som/m/eren eller det meeste deraf, og ere der malkede, og har hørt at Røen har betalt Hageleje derfor til Nordviig, og har hørt det af Gjærde Mænd, men har ej seet det, og har ej hørt det før da der blev stevnet forrige Høst, har ikke hørt at Røen der har bejttet med nogen Rett. Houchenæs Kjørene er og vel kom/m/en der, men er strax jaget tilbage af Houchenæs Pigen, saa de ikke har havt Lov at gaae der, men ej heller der malkede, altsaa ej heller betalt derfor. Med Løvschaar Kjor kan det undertiden være som med Houchenæs. Vidnet blev sin efter begge Parters uden for Protocollen tilbragte Spørsmåale og Erindringer, gjorde Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Brithe Ols Datter tjener paa Løvschaar gl: 21 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At har i 3 Aar kjendt Austerlien, der hvor begge Parter har fælleds Bejte, og der har og gaaet Røesgaardens Kjor, som har bejttet baade der og i Parternes samfælleds Hage, heele Som/m/eren eller det meeste deraf, saalænge de ikke ere i Fjeldet, og naar de have været nede i Marken har Røes Pigen

malket Røes Kjørene i Austerlien, veed ej med hvis Forlov der bejtet, har hørt i to Aar, af Røens Mænd, at har betalt Hageleje for dette Bejte til Nordviig, men ej seet det, har ej hørt at Røen har bejtet der med nogen Rett. Har og hørt at Røens Kjør har været derfra et par Aar, efter

1795: 170b

at Contracten var oprettet. Om Houchenæs og Løvschaar Kjørene forklarede som 1ste Vidne. Sidste Høst kort før Tinget, blev Vidnet af Anders Gjærde /: ingen af Nordwig hos /: viist Skiftet efter Contractens nu for Vidnet oplæste 2de Post, og Vidnet forklarede; At efter det Skifte har Røens Pige malket nogle faae gange som Vidnet har seet i de sidste 3 Aar, Røes Kjørene paa Gjærde Siden af Skiftet. Dimitteret efter Examination som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Niels Larsen Højsæter, gl: 29 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At har kun kjendt Austerlien de sidste 2 Aar, i øvrigt som forrige Vidne, undtagen ej har hørt, at Røens Kjørene har været holdt fra Austerlien efter at Contracten var oprettet. Om Houchenæs og Løvschaar Kjørene veed intet, og har ej seet dem i Austerlien. Om Skifterne efter Contr:s 2 post, med videre om Malkningen over Skifterne, veed intet. \Examineret og/ Dimitteret som de Forrige.

For \3/ Vidner bet: af Citanterne 2 mrk: 8 s: og af Vederparten 1 mrk: 4 s: i alt Tree mrk: Tolv Skl:

Citanterne forbeholdt sig at continuation stevne til fleere Vidners Førelse, at beviise, at {Nordviig} \Røen/ har samlet og malket deres Kjør paa Gjærdes Ejendom, og paa Gjærdes Side af Skiftet efter Contractens 2 post \som Citanterne paaanker/ med mindre Nordviig vil forbinde sig, at Røens Creaturer ikke skal blive samlet og melket paa Gjærdes Ejendom, ej heller i Austerlien, da Citanterne vil frafalde Sagen.

Vederparterne tilstod, at have taget Betaling af Røes Mænd for Røes Kjørene at bejte i Austerlien, og det af Aarsag, at de ingen anden Nytte kan have af Austerlien, da Nordviigs Creaturer ikke ere vandte at gaae der, og bliver de drevet derind, gaaer de strax derfra igjen, og for sam/m/e Betaling gaaer de ogsaa i Nordwiigs Fjeld.

Begge Parter til Oplysning om Vidnesbyrdene, anmeldte, at Austerlien er begge Parter Sæterbejte under Fjeldet, og Fjeldbejtet er der oven for, om Stor Stens Stølen og Taghoug.

Hoved Citanterne begjærede Opsættelse /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Contra Parterne reserverede Contra Stevning.

Sagen beroer til Høste tinget 1795.

Tings Vidne om en Afsindig.

Knud Hansen S:E: p: Yttre Tøsse, fremstod og anmeldte, at har en elændig Søster i sit Huus paa Yttre Tøsse, navnl: Synneve Hans Datter gl: 37 Aar, ugift, som er saa aldeeles fra Forstanden, og betaget sin Fornufts Brug, at hun har været nødsaget at holdes bunden i Jern, forhen 2 gange, først paa ½ Aar, derfter hun gik løs et Aars Tiid, og da hun vilde dræbe hvem hun forekom, maatte hun bindes igjen, og da var bunden et Aar, men da efter at hun var givet løs nogen Tiid, hun gav Aarsag ligesom før, at befrygte Ulykke, maatte de binde hende i Jern, hvori hun har været holdt i 6 Aar, og i den Tiid vedblevet saadan Galenskab, at det aldeeles ikke kan voves at lade hende løs; og da hendes Forældre ere døde, og hun intet arvet, er ham som er hendes ældste Broder bebyrdet med hende; men da han er fattig, hun selv intet ejer, og hun ingen Slægt har, som har den Formue at kan give noget til hendes Underholdning; saa han neppe kan udstaae, at holde hende med Huus Værelse og Tilsyn, mindre at give hende hendes Underholdning; saa er han nødsaget at ansøge høj Øvrighed, om publique Hjelp enten af Almuen eller nogen Fattig Kasse, Aarl: til hendes Underholdning, som han ingenlunde, ham eller nogen kan holde hende ringere til Føde og Klæde end 20 rd:, naar hun ikke skal

lide Nød, og den Sum/m/a vil h/an/d gjøre Ansøgning om, eller og at hun maa føres til Bergen at holdes i Daare Kisten.

Dommeren tilspurgde Lænsn/an/den, Laugrettet og Almuen, 1st om det andragne sig saaledes eller hvorledes forholder? 2det om nogen vil tage denne Afsindige i sit Huus og Tilsyn, og holde hende med Føde og de behøvende ringe Klæder for mindre end 20 rd: \aarlig/ eller hvor meget? Samtl: dertil svarede: til 1st Det Andragne forholder sig saaledes i Sandhed som tilført er, baade henseende den Afsindiges, Fornuft, og hjælpeløse Tilstand og Comparentens Fattigdom. til 2det Ingen vil tage imod dette Menneske paa omspurgte Maade for 20 rd:, eller noget mere Aarl:

Comparenten var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

Fredlysning publiceret af Dato 6te Oct: 1794 for Anders Andersen Trengerejde, imod Drift af Creaturer over hans Bøe, og Smalebejte i h/an/ds Hage.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 425. Ole Olsen Aarre for Hans Lundervig No: 37, Obl: til Haldor Hansen Berhovde for 386 rd: 4 mrk: 4 s:, dateret 26 Maj 1788, af Creditor qvitteret den 14 April 1795.

1795: 171

Pantebogen til Inddragelse

Hr: Major Frands Henrich Mejdels Obl: til Andreas Severin Hejberg paa 500 rd:, Rente 3 pro:C:t, Pant i Molde 1 ½ L: Smør dat: 6te Oct: 1794.

Erich Johannessen Røe No: 58 Skde til Arne Monsen paa Røe No: 58 1 pd: Smør for 80 rd:, dateret 19 Maj 1795.

Jan Johannessens Obl: til Lars Larsen Ouestad p: 168 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Midhuus (= Mehus) No: 25 ½ L: S: ½ Hd: dat: 1 Juni 1795.

Beboelses Contract

udgivet af Arne Monsen Røe til Erich Johannessen Røe og Hustrue Mari Knuds Datter, samt den først afdødes efterladte Egtefælles nye Egtefælle, dog ej længere end een af de første Erich Joh: og Mari Knuds Datter lever, om Røe No: 58 ¼ L: ¼ Hd: ½ g:skd d: 1 Juni 1795 in duplo.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 2 Junii 1795 continuerede dette Ting

og publiceret

BygselSedler og Reversaler samt Landskyld bøger anviist

Hr: Doctor Irgens til Johannes Knudsen p: 16 ½ mrk: S: i Jndre Hougland No: 9, før brugt af Bagge Pedersen d: 20 Janv: 1795. til Manuf: H: bet: 10 skl: paa Livs Tiid.

Johan Leganger ved Fuldmægtig Kastrup til Jacob Simonsen paa No: 10 Færstad ¾ L: S: før brugt af Christi Simons Dt:, nu paa Livs Tiid, dat: 1 Juni 1795. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansen Obl: til Engel Hansen Windenæs paa 399 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lundervig No: 37 1 ½ L: S:, 1 Hd: d: 1 Junii 1795.

Knud Eliassen Gjærdes Hustrues Arv:s Skde til Knud Eliassen paa Gjærde No: 62 2 pd: Sm: deraf indløst 1 pd 21 mrk: S: for 375 rd:, og selv arvet Resten d: 23 Maj 1793.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Olssen Nordviig og Anders Samuelssen Gjærde og befunden til 1794. Aars Udgang 77 rd: 1 mrk: 1 s: og af første Termin 1795. 268 rd: 2 mrk: 8 s: I alt Summa 345 rd: 3 mrk: 9 s:

Som ingen efter Tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Strandvigs Skibredes Sommerting den 3die Junii 1795. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Engel Hanssen Gjøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Ludvig Thorsen Nortvedt	4. Peder Johannessen Foor	6. Hans Ellingsen Opsal
2. Johannes Nielsen Bouge	b: før eedtagne Laugrettes Mænd	7. Jon Olsen Berge
3. Axel Samuelssen Sandal	5. Wincentz Larsen Opsal	8. Ole Olsen Siørsand

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 155b. for Føyens Skibr: fol: 163a. og for Fjære Skibr: fol: 164b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført:

Spedalsk Tings Vidne.

Lænsmanden for dette Skibrede Engel Hansen Gjøen fremstod og anmeldte, at her i Skibredet er et spedalsk Qvinde Menneske ugift af Navn Ingeborg Hans Datter gl: 23 Aar paa Gaarden Særvold, som er saaledes befængt med den spedalske Syge, og hvilken paa et Aar kjendelig har tiltaget, at det snart er at befrygte, hun ej kan hjælpe sig selv, og lider saa meget større Nød, som Andre for Smitsomhedens Skyld, frygter for, til hendes Hjelp, at omgaaes hende, desaarsag hendes Indmeldelse i Hospitalet i Bergen nødvendig/ maae Ansøges, men da hun ejer intet, til derfor til Hospitalet at betale, og hendes Forældre og anden Slægt ere saa fattige, at de intet formaaer for hende at erlægge og saa var Lænsmanden herom TingsVidne begjærende.

Dom/m/eren oplæste det tilførte for Almuen, og æskede deres Svar, om det Andragne sig saaledes eller hvorledes anderledes forholder? Laugrettet og Almuen dertil svarede: At de kjender den Spedalske, og \at/ det Andragne saavel derom, som om hendes, og hendes Forældres og Slægts Fattigdom, forholder sig saaledes rigtig og i Sandhed som andraget er.

Lænsmanden var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

Ny Sag.

Ole Johannessen tjener paa Kiilen, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skriver To Rd: fire Skl: :/ anmeldte sig gl: 41 Aar, og androg at have ladet med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde, til dette Ting og Tiid Johannes Omundsen S:E: p: Ejde, og Anders Johannessen

S:E: sammesteds, for at disse have slaget Citanten, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger skadesløs at erstatte.

Som Vidner i Sagen til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og Tings Vidnes Erhvervelse, indstevnet under Lovens Falsmaal til sam/m/e Tiid og Sted Engel Hansen Bjøndal S:E: og Johannes Engelsen Tvedtenæs der tjenende.

Stevne Vidnerne Lænsmand Engel Hansen Giøen og Niels Nielsen

1795: 171b

Bjøndal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv, undtagen Anders Johannessen Ejde, men aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Fraværelse i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue og h/an/ds Broder.

Indstevnte bleve paaraabte, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærde Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring, hvoraf mødte Engel Hansen Bjøndal, og ellers fremstillede Citanten ustevnt Vidne Niels Nielsen Bjøndal tjenende sam/m/e sted, hvilke blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende, derefter de \aflagde Eed/ bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Engel Hansen Bjøndal gl: 52 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, videre end Næstsødskende barn med Indstevnte, var sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At i Begravelsen paa Bjøndal i Marti Maaned sidst, vare ogsaa der begge Parter, da første Dags Aften, Vidnet kom ind i Stuen, skjændtes Citanten og begge Indstevnte i Vreede, og Ole Kiilen sad paa Anders Ejdes Skiød, og Anders Ejde holdt ham over Hænderne \med Magt/ men Citanten Ole Kiilen som blev holdt saaledes mod sin Villie, raabte fortrydelig til Anders Ejde at slippe sig, derpaa Anders Ejde og det stevnte Vidne Johannes Tvedtenæs førte Citanten ud af Døren imod h/an/ds Villie, for at stille Citanten tilfreds; hvad siden passerte, veed Vidnet ligesaalidet som Begyndelsen til foreskrevne. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Niels Nielsen Bjørndal, gl: 20 Aar ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters Pintze sidst, forklarede: At omvundne Tiid og Sted, var Vidnet, og begge Parterne, da Aftenen, Vidnet kom ude fra ind i Stuen, da i Vreede og Skjænderie, Citanten Ole Kiilen holdt en ustevnet Mand i Haaret, da Anders Ejde vilde stille tilfreds, og tog Ole Kiilen og satte ham paa sit Skjød, og holdt sine Hænder over Ole Kiilens Hænder, kan ikke just sige, at Anders Ejde var vreed, men Citanten var vreed, baade før, og da dette skeede. Videre forklarede som 1ste Vidne. Derefter da de vare komne ud af Stuen, kom Johannes Omundsen Ejde til, og slog med Haand eller Næve, vissere kunde Vidnet ej see det, siden det var om Aftenen og mørkt, Citanten Ole Kiilen oven i Hovedet, 3 Slag, hvorpaa Vidnet Johannes Tvedtenæs tog Johannes Ejde derfra, og saaledes skilde dem ad. Da Ole Kiilen blev ført ud af Stuen, vilde Vidnet lyse dem med et lidet stække Lys, hvilket Anders Ejde to gange bad Vidnet slukke, men gjorde det ikke, førend strax det som var lidet, og h/an/d bar i blotte Fingre, det brændte ham, og h/an/d maatte kaste det need, og strax efter gik Johannes Omundsen Ejde ud, og slog som før er meldt, Citanten \bag fra/ medens Anders Ejde holdt Citanten, frem/m/e for ham \over Armen/ saa Citanten ej kunde røre eller forsvare sig. Vidnet blev dimitteret som det første.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne Johannes Engelsen Tvedtenæs. /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten da sidstmeldte Vidne ikke mødte, forelagde Sam/m/e under Falsmaals Straf at møde til H: Tinget 1795 til sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge, ligesaa da de Indstevnte ikke mødte eller møde lod, blev dem given Rettens Laugdag til næste Ting at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1795.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 301. Lars Hansen Goupholm i Ous No: 72, Obl: til Jacob Johannessen Sandvig i alt 350 rd., d: 24 Mai 1786, af Creditors Arvinger Johannes Jacobsen, og Anders Nielsen Stenslands Arvinger efter Skfte Contract 24 Maj 1791 og Skfte 23 Juli 1791, qvitteret den 1 Juni 1795 for Resten 150 rd:

No: 5 p: 199. Johannes Olsen Henanger No: 22 og 23 Obl: til Engel Hansen Gjøen paa 200 rd., dateret 27 Maj 1785, af Creditor qvitteret 3 Juni 1795.

No: 5 p: 610. Ditto Johannes Olsen Henanger Obl: p: 2de pr: 50 rd., til Ditto Engel Gjøen dat: 23 Maj 1791 af Creditor qvitteret 3 Juni 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Engel Hansen Moes Skde til Jacob Engelsen Gjøen paa Odels Retten til 1 Løb 6 mrk: Smør i Gjøen, for 250 rd., af alle de øvrige Brødre paategnet og indgaaet, dat:t 3 Feb: 1795.

Ole Jsachsen Obl: til Gitle Gertsen Mundem paa 99 rd., Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Aarre No: 84 18 mrk: S: dat: 3 Juni 1795.

Mikkel Jansen Tvedts Obl: til Engel Knudsen Markhuus p: 196 rd., Rente 2 proC:to, Pant 1 pr: i Tvedt No: 36 ½ L: S: 1/3 g:skd dat: 3 Juni 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1795: 172

Anden Dagen den 4 Juni 1795 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForMynder Bogen fol: 137. Johannes Nielsen Bouges for Arv 93 rd: 12 s: og Hjem/m/egifte 40 rd., efter Skfte 28de Oct: 1782 dateret 3 Juni 1795.

.... fol: 140. Halvor Andersens Windenæsses efter Skifte 2 Aug: 1791 for 35 rd: 5 mrk: 3 s: af Dato 3 Juni 1795.

(Andre dokument)

Haldor Johannessen Henangers Obl: til Engel Johannessen Store Balleseim paa 300 rd., Rente 3 proC:t. Pant 1 pr: i Henanger No: 22 og 23 ¾ L: S:, 9/16 Hd: d: 3 Juni 1795.

Lænsmand Engel Hansen Gjøs Skde til Hans Engelsen paa halve Sælgerens Ejendom i Gjøen No: 73, som er 1 Løb Smør for 500 rd., og accorderet Vilkor d: 3 Juni 1795.

Ditto Skde paa det andet halve i Bruget samme Gjøen No: 73, 1 Løb Smør til Jacob Engelsen for lige Vilkor og Kjøbe Summa dateret 3 Juni 1795.

Hans Engelsen Gjøen No: 73 Vil Kors Contract til Engel Hansen Gjøen og Hustr: Ellen Knuds Dt: dat: 3 Juni 1795.

Mons Ingebretsen Røes Testamente, Kongl: confirmeret det første 10 Feb:, og det sidste 4 April 1794.

Bygselseddel med Reversal public:t, og Landskylds bog anviist

Hr: Sandbergs til Hans Jørgen Henrichsen paa No: 12 ½ L:, ½ g:skd i Særvold, før brugt af Ole Samsonsens dette paa Livs Tiid d: 5 Feb: 1795. til M:f: H: bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Jon Olssen Foor og Sverche Hanssen Hiernæss og befunden til 1794. Aars Udgang 43 rd: 4 mrk: 3 s: og af første Termin 1795. 345 rd: 5 mrk: 11 s: I alt Summa 389 rd: 3 mrk: 14 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Strandebarms Skibredes Sommerting den 6te Juni 1795. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justitsraad Koren, Skibredets Lænsmand Svale Heljessen Schiølnæs, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd.

1. Niels Larsen Øfre Waage 4. Ole Nielsen Dybsland 7. Anders Steensen Yttre Ohme
2. Jan Pedersen St: Linge 5. Jsach Olsen Homb 8. Peder Pedersen Næss
3. Anders Hansen Øfre Waage 6. Peder Larsen Døsvig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 155b. for Føyens Skibr: fol: 163a. og for Fjære Skibr: fol: 164b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Optagen Sag fra fol: 146a. Peder Baarssen Indre Ohme kontra Roal Baarssen Indre Ohme. Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom.

Efter det i Sagen Passerte, paastaaer Sitanterne af Indstevnte Roal Baarssen Indre Ohme betalt det paastevnte af Dennes Gjæld til afgangne Anders Baarssen efter foreviste Skiftebrev efter Sidstmelte 38 rd: 5 mrk:, hvoraf Indstevnte for Sitanternes Anparter sagsøges for 12 rd: 1 mrk: 4 s: Indstevnte Roal Baarssen Indre Ohme, anmelder: At een i Skiftet til Indtægt registeret og for 18 rd: 8 s: vurderet Kobberkjedel, skulle Indstevnte have kjøbt af den afdøde Anders Baarssen for 17 rd:r, som skulde afkortes eller være indbegreben i Roal Baarssens Gjæld 38 rd:r 5 mrk:, og hvilke Han nu selv vil afkorte ved Udbetaling af samme 38 rd:r 5 mrk: efter Skifte Udlæg, da Han ey har beholdt Kjedelen. Da Dettets Rigtighed ikke er beviist, saa maa det efter Indstevntes Tilbud, som ey er modsagt ved Eed afgjøres, hvilken allene vil finde Sted af Indstevnte, da Sigtelses Eed ikke er mulig saasom rette Sagsøger er bortdød, og overalt er intet Beviis i Sagen at dømmes efter, undtagen for saaviit at Roal Baarssen har tilstaaet Gjælden de 38 rd: 5 mrk:, dog deri indbegreben bemelte 17 rd:r for Kjedelen; og som af den Sidstes Prosedure ikke kan uddrages at Han vil sige Andet, end at de 17 rd:r for Kjedelen er indbegreben i den anførte Hans Gjæld 38 rd: 5 mrk:, Han og giver tilkjende at lade passere at miste Kjedelen, imod at de 17 rd:r godtgjøres Ham i Gjælden; Saa kjendes og dømmes for Ret, og herved afsiges: At Roal Baarssen Indre Ohme, om Han ikke efter Fr: 14de Sept: 1792. inden 3 Maaneder efter denne Doms lovlige Forkyndelse, herimod gjør

Indsigelse, bør efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting, til Peder Baarssen Indre Ohme, Roal Baarssens Eed at anhøre, til næste Ting efter samme 3 Maaneders Forløb, om Sagen ey efter Fr: 5te Novbr: 1723. appelleres, aflægge sin korporlige Eed: At Roal Baarssen Indre Ohme, har kjøbt af Anders Baarssen i Dennes levende Live for 17 rd:r bemelte Kobberkjedel, og den ikke betalt, og at Roal Baarssen foruden disse 17 rd: ikke var meer skyldig til afg: Anders Baarssen end 21 rd: 5 mrk: Da efter at bemelte Eed er aflagt, Kjedelen forbliver Stervboets imod at de 17 rd:r udgaaer af Stervboets Indtægt og Roal Baarssens Gjæld, og dekourteres alle Arvingerne pro qvota i bemelte 38 rd: 5 mrk: samt Roal Baarssen at bør strax betale efter Skifte Udlægget de paastevnte 12 rd:r 1 mrk: 4 s: efter Afdrag i Hvers Part, Hvers Andel i samme 17 rd:, som de arver til. I mangel af, til foreskrevne Tid enten Indstevning til Eeds Aflæggelse, eller at Eeden ey bliver aflagt, forbliver det i alle Maader ved Skiftebrevet, og da fuldt af Indstevnte udbetales oftmelte 12 rd: 1 mrk: 4 s: Prosessens Omkostninger frafaldes. Det til Betaling Tildømte udredes inden 15 Dage efter at Dommen lovlig som strax bør skee er forkyndt, og den til Indstevning og Eeds Aflæggelse foreskrevne Tid er expireret under Nam, og Exekutions Tvang efter Loven. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 145b. \No: 1/ Anders Miaanes contra Zacharias Furhovdes Hustrue om Beskyldninger.

Contra Citanten i Rettelagde attest fra Præsten Hr: Hertzberg af 6 Juni 1795 om Hoved Citantens Alder saal: Derefter fremlagde \Udskrift af/ TingsVidne her for Retten i en anden Sag begyndt 14 Oct: 1793 og {sluttet} continueret til 13de Oct: 1794, hvorved h/an/d fornemmer, noksom at have beviist Grund til hvad hans Hustrue har sagt, og paastod Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, samt Hoved

1795: 172b

Citanten mulcteret, og tildømt at betale Contra Citanten denne Sags Omkostninger \med Kost og Tæring/ 8 rd:, saaledes indlod Sagen til Dom.

Hoved Citanten mødte og begjærede Sagen opsat til sit videre Forsvar. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Contra Citanten siden h/an/d vel ikke faaer Sagen paadømt dette Ting, blev paa Begjæring det i Rettelagde Udskrift, af Retten tilbageleveret. Men ellers protesterede imod Opsættelsen, og paastod Dom.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Ny Sag

Jon Larsen S:E: p: Grønning gl: 44 Aar, anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Torbjørnsen S:E: sam/m/e steds, for af denne begaaet ulovlig Skovhugst paa Citantens Ejendom, derom at høre Vidner som stevnte ere og derfor lide Dom til Skades Erstatning tilligemed Sagens Omkostninger og Bøder at udrede.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og et lovlig TingsVidnes Erhvervelse Niels Olsen S:E: p: Riise, og Ole Olsen Lille Fosse S:E: Begge Vidnerne møder.

Stevne Vidnerne Skaffer Lars Stensen Baadevigen og Peder Nielsen Yttre Berreseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes rigtig at have stevnet Indstevnte som tilført er, og talede ved ham selv.

Indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne som Beskikkelse Vidner fremkaldet at gjøre deres Forklaring. Thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, og fremstod som

1ste Vidne Niels Olsen Riise gl: 63 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og 2de Vidne Ole Olsen Lille Fosse gl: 63 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Sødskende barn til Citantens Hustrue, begge aflagde Eed og forklarede: At sidst Høst i Nov: Maanet, efter Citantens Begjæring fulgte de med ham til Indstevnte, og begge Parter fulgte med Vidnerne op i Skoven, der Citanten anviisde Vidnerne efter Korser, som Vidnerne saae, og Indstevnte sagde, at vidste ikke her var Skiftet, han meente det var længere ind paa Citanten. Her havde som Ole Torbjørnsen tilstod, denne hugget 2 Furrer, og disse vare \efter Korserne/ hugget paa Citantens Ejendom, det 1ste Vidne veed at være efter ret Skifte, som hand har boet {paa gaarden} \g(.....?)/ 30 Aar paa Naboe gaarden Riise taxeret blev Træerne ikke, som vare bortførte. Videre et andet Sted, hvor og var Korser ligesom forrige Sted, hvorom Indstevnte sagde som før, og Korserne anviiste Citanten der og vare hugget paa Citantens Lejemaal og Ejendom paa Dennes Side af Korserne 4 Furrer, laae ved Stuen, men ej taxeret, som Indstevnte tilstod at have hugget, og meente var h/an/ds Ejendom. Men 1ste Vidne kjendte Skiftet fra over 30 Aar, at var ret Skifte det som Citanten anviisde, og 2det Vidne han saae Korsene tydeligen, maatte holde det for ret Skifte, da Indstevnte ej viisde andre Korser eller Mærker.

Citanten tilbød Forliig, men Indstevnte vilde ikke derpaa indlade sig.

Vidnerne fordrede af Indstevnte, at viise andre Korser eller Mærker, men h/an/d kun svarede, at det fik Tiden lære.

Een \Furre/ fantes hugget, midt i Skiftet af Indstevnte \som han/ tilstod at have hugget, men erindrer ej hvilken Side den var falden paa. Indstevnte tilbød vel Betaling for en liden Part af de 2 først omvundne Træer, men da h/an/d ikke vilde erstatte videre, syntes Cit: ej derved at være tjent.

Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten Vidnerne ej videre havde at tilspørge, blev de dimitteret.

For 2 Vidner betalt 2 Mrk: skr: To mark.

Citanten forbeholdt sig fleere Vidner, og begjærede Sagen opsat med Laugdag. /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: er To mrk: fire Skill: :/

Da Indstevnte ikke mødte eller møde lod; saa blev ham given Rettens Laugdag til Høstetinget 1795 at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 28 Maj 1794 efter Jon Jonsen Aarvigens Hustr: | Jordegds: Udlæggene i

.... 2 Juni 1794 efter Erik Andersen Tejgland. | Skdebogen ekstraheret

Torbjørn Jonsen Løvigens Skde til Jon Jonsen Aarvig p: 4 Vog 1 pd: Strandebarm Konge Korn Tiende for 65 rd: d: 14 Oct: 1794.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

NB: Til Afdrag af No: 3 fol: 438b. Niels Larsen Lille Dahle No: 6 Qvh: Skbr: Obl: til Ole Andersen Ænes paa 175 rd:, dat: 21de Oct: 1782, af Creditor qvitteret 31 Dec: 1794 for, til Afdrag 25 rd:

Resten af No: 5 p: 114. Niels Jansen Øchland i Opd: Skbr: No: 109 Obl: til Gitle Hansen Gougsvig i alt paa 212 rd: 4 mrk:, d: 7 Nov: 1783 af Creditor qvitteret 3de Oct: 1794 for Resten 106 rd: 2 mrk:

No: 3 f: 33. Hejne og Peder Bakke og Torbjørn Mehuus, Contr: 15de Oct: 1776, ved Paategning af 6 Juni 1795 mortificeret, Paategningen er af nu værende Ejer.

No: 5 p: 645. Baar Siursen Yttre Ohme No: 25 Obl: til Hans Hansen Yttre Ohme paa 90 rd., d: 14 Oct: 1791 af Creditor qvitteret 15 Sept: 1792 for 20 rd., og 11te Oct: 1794 70 rd:
No: 5 p: 738. Anders Hansen Øf: Waage No: 85 Obl: af 27 Maj 1793 paa 275 rd., qvitteret 23 Maj 1794 af Svale Waage og Knud Nærnes samt af Gerhard Hansen ved Curator Svale Waage.

Ny Sag

Engel Torjulsen Brathuus Lejl: gl: 59 Aar, fremstod, /: betalt Incamination

1795: 173

4 mrk: 10 s: skr: Fire Mrk: Tii Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tid indkalde Lars Endressen Engedal Lejl:, for til Citanten for een denne afkjøbt Hors, skyldig værende 8 rd:, derfor at lide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Lars Stensen Baadevigen Skaffer og Peder Nielsen Yttre Berreseim afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Laugdag. /: bet: Opsættelse 6 s: skr: Sex Skl: :/ Retten da Indstevnte ikke mødte, gav ham Rettens Laugdag til næste Ret etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1795.

Ny Sag

Engel Torjulssen Brathuus Lejl: gl: 59 Aar fremstod /: betalt Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark Tii Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Larsen Lejl: p: Yttre Ohme, for til Citanten skyldig værende 6 rd: 4 mrk: 8 s: for een den/n/e afkjøbt Øg, derfor at lide Dom til Samme med Omkostninger at betale.

Indstevnte mødte, /: bet: Tilvarspenge 20 s: skr: Een mrk: fire Skl: :/ og har ingen Øg kjøbt af Citanten, men har kjøbt af en ustevnt Dreng en Øg, og det har han betalt til den han kjøbte af; altsaa paastaaer Sagen afviist, og sig derfor befriet.

Engel Brathus besvarede: At den ustevnte Dreng var ombedet af mig at gange ud paa Brue Støelen, og viise Ole Ohme den belovede Horse og sige ham det, at hun er ikke ringere end 7 rd:, enten han vil tage hende hjem eller intet. Da Indstevnte sagde at vilde give 7 rd:, i Fald Engel Brathuus vilde give ham en Pægel Brændeviin.

Indstevnte begjærede Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 6 s: skr: Sex Skl: :/ for at beviise sin Sag med videre. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag No: 2 fra fol: 145b. Zacharias Furhovde contra Anders Miaanes.

Citanten i Rette lagde vedk:de SognePræstes Attest om Indstevntes Alder af Dato 6 Juni 1795 som blev oplæst saal: Derefter anmeldte at have ved Amtet ansøgt Defensor i Sagen, men derpaa ikke erholdet Resolution; desaarsag og for at faae 8de Vidne Anne Aadnes Datter som nu er confirmeret, og har været til Gudsbord, indstevnet til at beEedige sit Vidnesbyrd, han maatte begjære Sagen udsat til næste Ret. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

\Indstevnte var mødt/

Sagen beroer til H: T: 1795.

Opsat Sag No: 3 fra fol: 145b. Zacharias Furhovde contra h/an/ds Moder Brithe.
Citanten i Rettelagde Præste Attest om Jsach Hansens Alder, som blev oplæst saal: Dernæst anmeldte at denne Jsach Hansen er ved Døden afgangen i Februar Maaned sidst, saa Sagen saaviit ham angaaer frafaldes.

Da Citanten har ansøgt Amtet om en Defensor i Sagen og Sam/m/e ikke erholdet, saa maatte han derefter begjære Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Indstevnte Brithe Anders Datter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 147a. Ole Braathun contra Bakke Mænd og Torbjørn Midhuus.
Citanten anmeldte at have med lovlig mundtl: kontinuations Varsel ladet til det dette Ting og Tiid indkalde Anders Hejnessen og Anders Pedersen Bakke samt Torbjørn Larsen Mehuus, i Anledning af Indstevntes tiltagne Misbrug ved selvgjorte Veje over Citantens Bøe, derom at høre fleere Vidner \baade ustevnte og som/ stevnte ere, samt lide Dom efter Hoved Stevningen.

Som Vidner i Sagen til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og lovlig TingsVidnes Erhvervelse, indstevnet under Lovens Falsmaal Ole Knudsen Huusmand under Braathun, Baar Olsen S:E: paa Bondhuus, Morten Hansen Furreberg.

Stevne Vidnerne Lænsmand Svale Heljesen Schiellnæs og Herlov Larsen Schjellnæs afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv.

Citanten fremstillede ustevnt Vidne Anne Lars Datter, {Hustr: til} Huuskone under Torbjørn Mehuus, Enke efter Ole Larsen Søn.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring.

Indstevnte mødte og forbeholdt sig alt lovligt.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod nu som

6te og 7de Vidne forhen afhørte 3de og 4de Vidne Baar Olsen Bondhuus og Morten Hansen Furreberg, begge sidst til Alters denne Vaar og som Beskikkelses Vidner forklarede: At dette Aars 15 Maj vare de tilkaldte af Citanten at besigtige den Vej ved Elven, hvor de Indstevnte havde brudt Steene op af Vejen, da de besaae samme og fandt at Mulden ved 2 Steene som Indstevnte i Fjor havde begyndt paa, men pakket paa igjen, vare af Elven bort skyllet, et andet Sted ved det nederste Vad, var til syne noget af Mulden hvor en Øg med Læs kan have steget op af Vadet, noget udtraad og reven fra, ved det Øgen kan have spændt i for at trække Læs op, som ikke kunde skee, naar det ej trak Læs, og kan blive meere til Skade paa Braathuns Lejemaal, Men Vidnerne saa ikke \da/ det skeede og da Vejen gik saa nær Ageren, og som Kiørsle Vej alt for nær, saa havde Slæden maattet krøge over Hjørnet af Ageren. Derefter de eftersaae Klake Vejen i overværelse af Torbjørn Mehuus, for at see om den kunde være Kiørsle Vej alle Aarets Tider, og fandt begge, at Myren er saaledes der, at den ved ubetydelig Bekostning, kan være Kiørsle Vej paa alle Aarets Tider, og derom ligger paa Mehuus Bøe. Vidnerne blev som de forrige dimitteret.

Fremstod som 8de Vidne Anne Lars Dt: gl: 70 Aar, er ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Paaske, forklarede: At har de sidste 30 Aar kjendt de Veje som ere brugte af Parterne og selv har gaaet Kirke og Gange Vejen hver Dag, og aldrig har Bakke og Midhuus kjørt den Vej, men de har ledet Øgen i Hagen og fra Hagen, Holme Vejen, som gaar over Braathuns Bøe, og

leedede den over Elven 2 gange over Vad. Kirke Vejen \som er den Steene er optagen paa/ har ikke været andet end gange Vej. Den saa kaldede Øge Vej Westen for Gangevejen, har ikke vært til \andet end at lede Øger paa/ førend de sidste eller 4 Aar, Bakke har taget den op, og kjørt paa den. De sidste Aar har Indstevnte kjørt med Læs Kirke eller Gange Vejen som aldrig før har vært. Klake Vejen har Bakke og Mehuus brugt om Vinteren til Søes, baade i Frost Vejr, og ellers i aab(er?) Vinter(e?) men(?) aldrig har været enten Frost eller Snee \at kjøre Læs/. Vidnet som de Forrige dimitteret.

Fremstod 9de Vidne Ole Knudsen Braathun gl: 64 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Paaske, forklarede: At har kjendt Vejene i 18 Aar, og i øvrigt som forrige Vidne. Dimitteret som forrige men foruden forklarede: At da Bakke og Mehuus byggede Broen øverst over Elven \1791/, til at kjøre paa, sagde en af de forrige Bakke Mænd, at vidste han at ikke fik Kjørsle Vej paa Gange Vejen, som er just der Broen gaaer til, vilde han ikke hugge en Spaan til Broen.

For 4 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Da Natten paafaldt, beroer Sagen {og Tinget} til førstkommende Mandag, da Morgen er Søndag.

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

Myndtling Torbjørn Iversen Tangeraas Moders af 17de Oct: 1794 efter Skifte af 16 ditto for 11 rd: 1 ¼ s:

.... Osmund Iversens Moders do: Dato Skifte og lige Arv.

ForM: Bog fol: 42. Myndtling Anne Peders Dt:s Formynders for Arv efter Skfte 30 Maj 1761, da 45 rd: 5 mrk: 6 s: men nu optæret til 2 rd: dat: 13 Oct: 1794.

.... fol: 64. Guro Ols Datters Mands for 22 rd: 14 s: efter Skfte 20de Oct: 1764 dateret 13de Oct: 1794.

.... fol: 149. Jon Brynildsen Hougens for 37 rd: 3 ½ s: efter Skifte 24 Feb: 1781. dat: 6 Juni 1795.

.... fol: 151. Anders Larsen Fladebøes for 31 rd: 1 mrk: 5 2/3 s: efter Skifte 24 Aug: 1785 d: 6 Juni 1795.

.... do: fol: Mikkel Jensen Fladebøes for 29 rd: 3 ¼ s: efter Skfte 31 August 1785 ditto Dato.

.... fol: 152. Siur Baarsen Ohmes for 27 rd: 4 mrk: 10 ½ s: efter Skfte 3 Marti 1787 dateret 6 Juni 1795.

.... dto: fol: Johannes Pedersen Store Linges for 39 rd: 1 mrk: 11 s: efter Skifte 14de April 1788 dateret 6 Juni 1795.

.... dto: fol: Magrethe Lars Datters Mands for i alt 21 rd: ? mrk: ?? s:, efter Skfte 27de Oct: 1788 dt: 6 Juni 1795.

.... fol: 153. Gitle Johan/n/essen Store Linges for 107 rd: 4 mrk: efter Skfte 12 Juni 1790 ditto Dato.

.... fol: 154. Do: for Arv 49 rd: 4 mrk: 9 s: og Hjem/m/egifte 25 rd:, i alt 74 rd: 4 mrk: 9 s: efter Skfte 3 Dec: 1790 dat: 6 Juni 1795.

.... fol: 152. Ingeborg Lars Datters Mands for 1 rd: 1 mrk: 12 s: Arv. og Hjem/m/egifte 20 rd: i alt 21 rd: 1 mrk: 12 s: efter Skifte 27de Oct: 1788 dateret 6 Juni 1795.

(Andre dokument)

Anders Andersen Døsvigs Skde til Berje Samsonsens Breum p: 1/3 Part i W(....?)de Skovetejg for 5 rd: dat: 13de Oct: 1794.

Erich Andersen Tejglands Arv:s Skde til Berje Samsonsens Breum paa 1/24 Part i Yttre Ohme Bordsaug for 4 rd:, dat: 13de Oct: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til først:de Mandag da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 8de Juni 1795 continuerede dette Ting.

Beroet Sag fra forgaars ovenstaaende.

Citanten begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom til Indstevnte ikke at bruge andre Veje end den gamle Kirke og gange Vej nærmest Westen for Elven fra Braathuns Bøegar over den Søre Snip af Holmen, og denne igjen at sætte i den Stand den før var, med at opfylde med Steen, i Steden for de Steene, de have bort røddet, saa at Elven ikke skal bryde paa Ageren (Agerne), og denne Vej er kun til at gaae paa, og leede Øger paa til og fra Hagen, og med Kløv, og at denne Vej ikke anderledes maae bruges, samt at Indstevnte skal have deres Kjørsle Vej paa Klake Vejen Østen for Elven og Holmen, samt at betale Bøder for det forøvede, og Sagens Omkostninger til denne Tiid 8 rd: og videre skadesløs.

Vederparterne Anders Hejnessen Bakke S:E: gl: 28 Aar, Anders Pedersen Bakke S:E: gl: 21 Aar og Torbjørn Larsen Mehuus gl: 51 Aar, samt som Curator for Anders Pedersen, Hejne Andersen Bakke VkMd gl: 63 Aar, fremstod /: betalte resterende Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Nii mrk: Tolv Skl: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hoved Citanten Ole Larsen Braathun, til at høre Contra Vidner, og derefter lide Dom til Contra Citanternes Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, og at Contra Citanterne ubehindret beholder de Veje de have havt fra gam/m/el Tiid, eller en god Kjørsle Vej fra deres gaarde til Søen Vinter og Sommer fremkommendes, som aleene kan være Kirke Vejen baade til at gaae, leede Øge og kjøre Slæde Læs, eller og langs igjennem Holmen fra Braathun l(angs?) Kjørsle Bro og ud nordre Ende af Holmen, men Klake Vejen er længere og Hænge Dynd den er de ikke fornøjet med, derom at lide Dom og Contra Søgemalets Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen til Eedelig Vidnesbyrd at aflægge til et lovskikket TingsVidnes Erhver-

1795: 174

velse indstevnet under Lovens Falsmaal Samson Andersen VkMd p: Fladebøe, Torbjørn Iversen Lejl: p: Bondhuus, Samson Hansen Huusm/an/d i Aarvigen, Johannes Larsen Sild HMd, Gotschalck Hactorsen Braathun tjener der, og Ole Larsen Huusm/an/d i Skarret under Bakke og Mons Torbjørnsen til Huuse paa Berstøe.

Stevne Vidnerne Lænsman/d Svale Heljesen Schjelnæs og Herlov Larsen Schjelnæs afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er.

Hoved Citanten mødte og forbeholdt sig alt lovligt.

Vidnerne mødte Alle.

Dom/m/eren tilspurgte Contra Citanterne, om de forhen i Sagen førte Hoved Citantens Vidner ere stevnte til disse contra Vidner at paahøre? Rs: Nej, men paastode deres nu indstevnte Vidner afhørte.

Dom/m/eren eragtede: Da de forhen i Sagen førte Vidner, ikke efter Lovens p: 126 a: 13, ere stevnte, disse at paahøre, saa kan Contra Citanternes Vidner, ikke, førend det skeer, tillades at afhøres. /: For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: /:

Contra Citanterne maatte altsaa begjære Sagen opsat til dette at i værksætte, til næste Rett. /: bet: Ops: 12 s: skr: Tolv Skl: /:

Citanten Ole Braathun forbeholdt sig Continuations Stevning.

Sagen beroer til Høstetinget 1795.

Opsat Sag fra fol: 147b. Ole Braathun contra Hejne Bakke.
Citanten mødte.

Indstevnte mødte og anmeldte at Ole Larsen Braathun ejer intet i Braathun, og derfor uvedkommende til at anlægge denne Sag, altsaa paastod Sagen afviist.

Citanten tilstod at ejer intet i Jorden, men har skjødet den fra sig for et Aar siden, og har anlagt Sagen paa grund af, at det Paaankede er skeet medens Citanten er Ejer af Jorden.

Indstevnte paastod Eragtning til Sagens afviisning. /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Dommeren da Ole Braathun intet er ejende i Braathun, hvoraf Sagen dependerer, fandt ham incompetent \at være/ Sagsøger \i denne Sag/ og derfor afviiste Sagen.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 7 Sept: 1770 efter Ole Olsen Lille Fosses Hustr: Kari Peders Datter. Jordegds: Udlægget i Skde bogen extraheret.

Ole Olsen Schogesels Skde til Ole Olsen Lille Fosse paa Lille Fosse No: 49 10 2/3 mrk: S: for 60 rd: dateret 6 Juni 1795.

Skfte Instrument efter Sisselle Peders Dt: Enke efter Ommund Sverkesen Store Fosse, om St: Fosse No: 42 22 mrk: S: ¼ Hd: for 60 rd: dat: 6 Juni 1795.

Zacharias Hansen Furhovde Skde til Gitle Erichsen Gravdal paa ½ Furhovde Saug for 80 rd: dat:t 8 Juni 1795.

Ole Olsen Schogesel No: 40 Vilkors Contract til Ole Monsen og Hustrue Guri Siurs Dt: dateret 6 Juni 1795.

Hans Hansen Obl: til Niels Siursen Brekke paa 30 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Store Fosse No: 42 22 mrk: S: ¼ Hd: dateret 6 Juni 1795.

Furhovde Saug Ejeres Contract om Skjørselen m: v: dateret 8 Juni 1795.

Niels Larsen Øfre Waage No: 85 V:k: Contract til Anders Guldbrandsen Nedre Waages Enke dat: 8 Juni 1795.

Pantebogen til Udslettelse

NB: Til Afdrag af No: 5 p: 657. Jens Jonsen Tvedt ved Hovland No: 7 H: C: gds: Opdals Skbr: Obl: til Capt: Nicoll m: f: i alt 299 rd:, dat: 5 Oct: 1791 deraf betalt Hr: Capt: Nicols Part 149 rd: 3 mrk: til Afdrag, den 22 April 1795, af Creditor derfor paategnet qvitteret.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld bøger anviist

Semin: Friderc: Forstanders til Baar Pedersen paa Livstiid paa Jndre Ohme No: 24 1 L: S: 1 Hd:, før brugt af Peder Baarsen, d: 9 Martii 1795. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Hans Hansen Bougland No: 6 til Sæbjørn Larsens Enke Eli Elias Datter paa Plads sin Livs Tiid, i Fald Ejeren selv eller Sine, det ej behøver dat: 8 Juni 1795. M:f: H: bet: 8 s:

Lector Arentz til Torbjørn Nielsen paa Lille Linge No: 52 paa Livs Tiid 1 Løb Sm: før brugt af Niels Jacobsen dt: 16 Janv: 1795. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Strandebarm Præstes til Christian Poulsen paa Livstiid paa Dybsland No: 82 1 pd: 3 mrk: S: før brugt af Poul Christiansen d: 1 Junii 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Formynder Tingets Continuation

<NB: Mulct> Da ved holdte Formynder Ting efter Udraab adskillige gange, begge Tingdage, og uagtet Bud fra Retten alle Tingene 1793 og 1794, dog ikke mødte Formynder

Lars Haaversen Tordalen; saa bliver ham herved mulcteret efter Rescr: af 9 Dec: 1773 \for sin Udeblivelse/ at betale til Strandebarm Sogns Fattig Kasse 48 skilling. NB: Mulct

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Poul Christianssen Dybsland og Sjur Jonssen Bougland og befunden til 1794. Aars Udgang 38 rd: 1 mrk: 2 s: og af første Termin 1795. 359 rd: 6 s: I alt Summa 397 rd: 1 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfant sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Qvindherrets Skibredes Sommerting den 9de Junii 1795. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Abel Iverssen Helvigen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i edtagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Olsen Kjærland b: før edtagne Laugrettesmd: 6. Mikkellarsen Røsseland
2. Samson Lars: St: Omvigen 4. Mons Knudsen Liustvedt 7. Iver Abelsen Helvigen
3. Tørres Math: Lille Ekren 5. Ole Olsen Liustvedt 8. Christopher Olsen Lille Omvigen

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibrede fol: 155b. for Føyens Skibr: fol: 163a. og for Fjære Skibr: fol: 164b.

1795: 174b

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793, Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skfte Instrument 17 Janv: 1795 efter Sl: Kammer Raadinde Juel, imellem hendes myndige Arvinger, hvoriblant imellem dem udlagt Gaarden Opsanger $\frac{3}{4}$ L: Sm: med Munketeigen for 1000 rd:, til Christopher Munthe Juel i Skjøde bogen extraheret for Schonevig Skibrede.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 38. Anders Davidsen Liustvedt No: 10 Obl: til Lieut: J: K: Dahl paa 140 rd:, d: 2 Juni 1783 af Creditor qvitteret for 40 rd: d: 17 Feb: 1794, 40 rd: d: 6 Juni 1795, og 60 rd: d: 6 Juni 1795.

No: 5 p: 257. Contract imellem Mikkellarsen og Jan Thorsen Røsseland, af dato 17de Oct: 1785 af førstmelte Selv, og af Sidstmeltes Arvinger mortificeret 23 Feb: 1795 som afvigte Høst Gaarden af Jan Torsen sig frasagt.

No: 5 p: 549. Mons Knudsen Liustvedt No: 10 Obl: til Capt: Niels Dahl paa 150 rd:, d: 20de Oct: 1789 af Creditor efter hoshæftet Opsigelse paa rette Stempl: Pap: qvitteret 23 Apr: 1795.

Ny Tings Vidne Sag

Ingebreth Hansen Øfre Tofte S:E: gl: 40 Aar, og Henrich Qvalheim Lejlænding paa Huuse paa Bergværkets Ejendom, i h/an/ds \Svagheds/ Forfald h/an/ds Søn Lars Henriksen Qvalheim gl: 21 Aar, mødte og androg, at da de som Ejere af Huuse \eller Øfre Toftes Saug/ Saug, kræves Skatter af Saugen som for beneficeret Grund, da den dog ligger paa Odels og Ejendoms Grund; saa have de været nødsaget derover at holde en Besigtelse ved \efterskrevne/ {....} Mænd Lønsm/an/d Abel Iversen Helvigen og Iver Abelsen Helvigen samt Ole Olsen Store Dahle, Niels Larsen Lille Dahle og Ole Pedersen Helvigen, til hvilken Forretnings BeEedigelse de havde indstevnet Fogden H: og Vel: Hr: Justits R/aa/d Koren sam/m/e at anhøre til lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Hr: J: Rd: K: ved Fuldmægtig Hr: Grung vedtog Varsel.

Comparenterne fremstillede 2de af bem:te Mænd navnlig Lønsm/an/d Abel Iversen Helvigen og Iver Abelsen Helvigen, da de øvrige ikke ere mødt, hvilke fremlagde deres holdte Forretning af af!! 14de og 15de Nov: 1794 som blev oplæst saal: Sidstmeldte Mænd refererede sig til den i Rettelagde Forretning, og videre forklarede: At de ommelte Tiid have opgaaet Marken(e?) til Gaarden Huuse, som tilhører en Deel Fattig Huuset i Bergen, beboet af Lejlænding Iver Moss, og en Deel \Christian gaves/ Kaaber Bergværk{et}, beboet af Lejlænding Henrich Qvalheim, saa og opgaaet den Elven og Saug Dam/m/en paagrændsende Naboe Øfre Toftegaards Mark \der Strækningene bliver anviste af alle Vedkommende og Paaboende/ og befunden at Huuse eller Øfre Toftes Saug staaer paa Huuse Bergværkets Grund som(?) Odels og Ejendoms grund, og Damstokken den eene Ende paa sam/m/e Huuse Bergværkets Part Odels og fri Ejendoms grund, og den anden Ende paa Øfre Tofte Odels og fri Ejendoms gods. Begge saavel Lønsmænd Abel Iversen Helvigen og Laugrettesmand Iver Abelsen Helvigen, derpaa efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, og Formaning at vogte sig for MeenEed, med Lovens Eed med oprakte Fingre beEedigede og afhjemlede og bekræftede deres Forretning og gjorde Forklaring. Dimitt:

Comparentene betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s:, og for 2 Vidner 2 mrk:, i alt Een Rd: fem mrk: fire Skl:, samt begjærte det Passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Udstædt

Ny Tings Vidne

Jens Johannessen Store Fuusch gl: 29 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree mrk: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indstevne a: Peter Jørgensen Lande, som Laugværge for Citantens Moder Brithe Jørgens Datter Fuusch Enke efter Citantens Fader Johannes Monsen, at svare, om h/an/d nogen Tiid har solgt med Cit:s Tilladelse Store Fuusch til nogen. b: Anders Ludvigsen Møchlebust, som Curator for Citanten, om h/an/d har solgt, eller havt Cit:s Tilladelse til at sælge, enten Citantens Part i, eller heele gaarden St: Fuusch. c: Citantens Moder Brithe Jørgens Datter, at svare, og beviise, om hun har bedet Citanten, eller spurgt ham eller faaet Tilladelse af ham at sælge St: Fuusch. d: Halvor Sigfussen St: Fuusch som nu Ejer af St: Fuusch, at svare \og beviise/ om han har bedet Citanten, eller af dem faaet Tilladelse til at købe godset \alt til Eedelig TingsVidnes Erhvervelse/

Derom Vidnerne Christoph: Olsen Lille Omvigen og Samson Thorsen Stueland, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og de møder alle, undtagen Moderen som er svag.

Halvor Sigfussen St: Fuusch gl: 50 Aar mødte, /: betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og aatte Skl: :/ og protesterede imod dette TingsVidne, som noget der rimeligere kunde søges ved Besikkelse end ved TingsVidne.

Citanten paastod det Passerte fremmet til TingsVidne, om hvorledes Godset er solgt og kjøbt, lovligt eller ulovligt.

Halvor Sigfussen Store Fuusch anviiste 1. Skde fra Johannes Monsens Arvinger til h/an/ds Hustrues Moder bem:te Brithe Jørgens Datter underskreven til Vitterlighed af Sl: Kam/m/er R/aa/d Elkiær, og endnu levende Hr: Major Niels Dahl, og denne Sidstmeldte er ikke stevnet,

1795: 175

som synes at burde skee i denne Sag som indeholder Beskyldning eller Sigtelse men nævner ej imod hvem. 2de Skde fra Hende til Comparenten, underskreven af Hende med LaugVærge Hr: Major Niels Dahl, som ikke er stevnet, da h/an/d dog er rette LaugVærge, og synes herved at beskyldes, af Citanten. 3de Anviiste ihændehavende Domme imod Citanten, hvilke alle have overstaaet fatal(ia?) Appellationer, og nu af Comparenten nødsagedes maae besørges exeqveret, a: af 7 Juli 1792, Hjemtings Aasteds Dom \som/ fradøm/m/er Jens Johannessen efter rette Dom/m/es Votum, Jorden. b: Laugtings Dom af 29 Juli 1794 som conf(irmere?) Sorenskrivers Votum til Dom, og fradøm/m/er Jens Johannessen Jorden. c: Hjemtings Dom af 15de Oct: 1794 som tilfinder Jens Johannessen at imodtage Penge for sin ved Skiftet udlagde liden Anpart i Jorden, hvilken Act viiser, hvor efter samme ham af Comparenten er ombuden. Disse Documenter bleve paategnede anviiste og Comparenten tilbageleveret. Comparenten henholdt sig til disse usvækkede Dom/m/e, og protesterer imod videre Procedure i denne Sag, saalænge ikke Citanten gaaer frem efter Lovens Forskrift, men det er ham umueligt, da h/an/d vidste før Sagens første Anlæg ligesaavel som nu, det h/an/d nu vil ventilere, og sam/m/es Ugrund; overalt da Comparenten nu nødsages at faae Dom/m/ene exeqveret siden Jens Johannessen endnu modvillig negter dem at opfylde, kan ingen Procedure nu meere have Sted, da det i de passerte Acter noksom pro et contra er ventileret. Da ellers Citantens Indstevning i de Udtrykke, om godset er solgt lovligt eller ikke, indeholder en Beskyldning enten imod Hr: Major Dahl eller nogen anden, da Hr: Major Dahl som Laugværge har underskrevet Skdet til Comparenten, og om en anden Laugværge har været før, veed enhver at Enken maae tage Laugværge hvem hun vil, og den forandre saa tit hun vil; og højbem:te Hr: Major(en?) ikke er stevnet, da h/an/d dog og er den eene Vitterligheds Mand i det allerførste Skfte; saa lader Comparenten det ankom/m/e paa Dom/m/erens Ansvar om h/an/d kan tillade TingsVidne hvor ikke lovlig er stevnet, og paastod Eragtning til Stevningen at afviise. /: For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Citanten paastod de Indstevnte afhørte efter Indstevningen.

Dommeren, da Indstevningen er nærgaaende for hvem det kan træffe, og de i Retten anviiste Documenter viiser, at det intenderende TingsVidne vil angaae Personer som ikke ere stevnte, og da Indstevningen er meere inquisitorisk, end overeenstemmende med Lovens 1 Bog 4 C: 1 a: \for(...s?) det, at enhver er stevnet at vidne i egen Sag/ Eragtet: Da ej er indstevnet i Følge Lovens 1 Bog 4 C: 1 a: hvem som for Sagen er eller den skal paagjælde, eller den eller de nævnet; Saa kan ikke, før det skeer, imod allegerede Lovens Art: Vidner tillades at føres. Saaledes til lovligere og ordentligere Indstevning afviises dette Stevnemaal.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Erich Thomassen Liustvedt og Hans Hanssen Lille Dahle og befunden til 1794. Aars Udgang 224 rd: 14 s: og af første Termin 1795. 324 rd: I alt Summa 548 rd: 14 s:

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet og dette Aars Sommertinge sluttet. S: Schiøtz

Anno 1795 Mandagen den 6te Julii Morgen tidlig, er Aasteds Ret sat paa gaarden Tvedt i Waags Skibrede, Sundhorlehns Sorenskriverie, efter Requisition af sammes \paaboende/ Ejere, Ole Tarraldsen og Ole Johannessen begge Selvejere, til efterskrevne Sags Behandling imellem dem, og deres Naboe Ole Endressen Lejlænding paa Nordre Stokken, Storøens Præsteboel beneficeret, af Dommeren med efterskrevne af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren opnævnte eedsvorne, upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede, samt af Skibredets Lænsmand Ole Knudsen Rydland i Retten fremstillede, Laugrettes- og Meddoms Mænd navnligen:

1. Ole Andersen Norfonden Lejl: 2. Jens Knudsen Rydland S:E: 3. Ole Knudsen Rydland den ældre S:E: 4. Berje Johansen St: Tufteland S:E: 5. Bjørne Ingebretsen Nord-Rønholm Lejl: 6. Ole Ingemonsen Præstbøe Lejl: 7. Berje Hansen Remmerejde Lejl: 8. Hans Hansen Fittie Lejl:

Citanterne Ole Tarraldsen gl: 32 Aar, og Ole Johannessen 40 Aar, begge Selvejere paa Tvedt, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have med lovlig skriftl: Varsel af 9 Dec: 1794, som med paategnet Berammelse \og Forkyndelse/ blev fremlagt, oplæst og lyder saaledes: til denne Aasteds Ret ladet indkalde Lejlænding Ole Endressen Nordre Stokken, tilligemed Vidner i Sagen, alt efter Stevnemaalets Formeld.

Stevne Vidnerne Lænsmand Ole Knudsen Rydland og Lars Olsen ibd: Lænsmands Dreng afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Stevning lovlig at have forkyndet for alle indbemelte, og er Stevningen paategnet Tilsvær i Sagen af Sogne Præsten Hr: Olsen, samt ellers talt ved de alle selv, undtagen Erich Jacobsen Levogsnæs, Anders Olsen Sandvig, men aflagde Forkyndelsen i deres Huse og Tilholds Sted for førstmeldtes Hustrue, og sidstmeltes Fader, men Jacob Erichsen Stokken er siden commanderet og afrejst i Kongl: Søe Krigs Tjeneste.

Citanterne androg, at have tilbuden Indstevnte, Skiftet at gaae til Skiftes gjærdes Opsættelse fra Søen, (Søn?)den for Grønnevigen, igjennem Stokke Siiget og Røssedals Berget i Søen /: de paa grændsende Gaarde omkring Fælleds marken, Stokken og Tvedt aleene tilhørende, ere fragjærdede /: og paastaaet at et forhen ogsaa med Tvedts

1795: 175b

Tilladelse i Fælleds Marken værende Huusmands Plads omtrent N: eller N: W: for Grønnevigen som ingen Huusmand \nu/ er paa, {har} \og/ Contraparten \har uden Tilladelse/ indhegnet til sin Bøe til Nordre Stokken, og taget fra Udmarken \for 11 Aar siden, og bør regnes til Udmarken samt som Udmark at ansees, men Contraparten har paastaaet Skiftet at gaae fra Norden for Errevigen til Stokke Siig, og siden som før meldt, og fra dette Stokke imellem Grønnevigen, og det Sonden for eller S: O: liggende Errevigen, hvilket Stokke kaldes Lægebølle, har Vederparten jaget Citanternes Creature. Vederparten har og været uvillig at opsætte Skiftes gjærde; hvilket har aarsaget Citanterne denne Sags Anlæg nemlig imod Nordre Stokkens Opsidder \Ole Endressen/ og aleene stevnet Hr: Olsen som Beneficiarius og Jorddrot, om han vilde forsvare Ejendommen. Stokken ligger N: eller N: W: for Tvedt.

Indstevnte Ole Endressen Stokken gl: 48 Aar, mødte, tilstod lovlig Varsel, og vilde ikke svare i Sagen, men henskød den til h/an/ds Hosbonde som Beneficiarius.

Retten forelæste Indstevnte, Hr: Olsens Paategning paa Stevningen.

\Hr: Olsen mødte ikke/

Alle Vidnerne mødte undtagen Jacob Erichsen Stokken som er i Kiøbenhavn, og hvis Vidnesbyrd Citanterne havde ønsket, som han er vidende, hvor Creaturene have gaaet, og hvor Indstevnte har hundjaaget Citanternes Creaturer fra i Udmarken. De mødende Vidner vedtog lovlig Varsel.

Citanterne fremlagde deres Adkomster, nemlig Ole Johannessens af 29 Janv: 1781 som blev oplæst saal: og Ole Tarraldsens af 11 Maj 1793, oplæst saal: Videre fremlagde 2de Matriculs Extracter, neml: paa Citanternes gaard Tvedt No: 5 H: C: gds:, og paa Vederpartens Brug Nordre Stokken No: 6 Sundhorlehns S:E: gds:, Storøens Præsteboel benificeret, begge saal: hvorefter Tvedt er i Skatteskyld 1 ½ L: S:, og Nordre Stokken 1 bpd: 18 mrk: Sm:, men i Ldskyld den første 1 L: S: 1 Hd:, og den Sidste ½ L: S: ½ Hd:

Dom/m/eren tilspurgte begge Parter i allerunderdanigst Følge Rescriptet af 9 Nov: 1781, om de ere fornøjet med, at Sagen uden Afridnings Cort, aleene efter deres Beviislighed og Rettens Befaring behandles og paadømmes, eller nogen af dem, lader Situations Cort som anseet nødvendig, sig være angelegen? Rs: Begge Parter declarerede, at ingen af dem vil bekoste Situations Cort til denne Ret, men Citanterne [vare] fornøjet med at Sagen, dette foruden, behandles og paadøm/m/es efter deres Beviislighed og \ Befindelse ved Rettens/ Befaring, \men Indstevnte sagde, det var ej hans Ejendom/

Citanterne begjærde Vidnerne fremkaldede, at gjøre deres Forklaring. De mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og nøjagtig Paaviisning, saa og paalagt, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beeediget efter Loven. imidlertid de bleve separerede, og fremstod som

1ste og 2de, som Beskikkelse Vidner Niels Johannessen S:E: p: Sandvigen, og Ole Andersen ibd: S:E: den første gl: 60 Aar, og den Sidste 52 Aar, begge til Alters denne Vaar, og ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, uden den første Næstsødskende Barn til Ole Johannessen Tvedts Hustrue, men hun har 3 Børn med sin Mand, saa Vidnet ej som ventende at arve, kan ansees partisk, forklarede; At afvigte Aar ved disse Tider, vare de efter Citanternes Begjæring med dem til Indstevnte, som de fandt hjem/m/e paa Stokken, og han fulgte med dem i deres den omstevnte Fælleds Hage og Udmark, da Citanterne begjærede Skiftes gjærde imellem Sig, siden Indstevnte jog deres Creaturer fra de bedste Bejter, dertil Indstevnte sagde, at vilde ej gjøre Skiftes gjærde, det var ikke hans gods, og kom han ej ved, derpaa Citanterne forlangte Skiftes gjærdet at gaae, først begynde \fra N: O:/ i Søen imellem Grønnevigen og Errevigen midt der imellem, derfra til Bøegjærdet for Nordre Stokken i Stokke Siig, derfra tvert midt over Røssedals Berget i W: eller S: W: i Søen; hvilken Strækning de gik paa og viisede, men Indstevnte svarede: Nej at vilde intet have med det at gjøre, og lod det komme an paa Ejeren, ellers paastod at Skiftet skulde begynde i Errevigen længere ind paa Tvedt end Lægebølle /: som er Navnet paa Strækningen imellem Grønnevigen i Nord, og Errevigen i Sør eller S: O: :/ og gaaer W: i Lys Hougen, Østen for Stokke Siig, og saaledes ind paa Tvedt, derfra i Stokke Siig og siden som forbemeldt; Dette Citanterne syntes sig for nærgaaende. Viidere sidst Vinter første Mandag i Advent, vare de med Citanterne hos Indstevnte i h/an/ds Huus, da Citanterne gjorde Indstevnte samme Begjæring og Forliigs Forslag; men Indstevnte svarede kun det Samme, at vilde ikke, uden Skiftet kom til at gaae just i Errevigen til Lyshougen som hans første Paastand, men dog ej vilde gjøre Skiftes gjærde. Vidnerne veed ingen Skifte eller Kan imellem Parterne. Veed intet om det indhegnede Plads. 1ste Vidne saae for 6 Aar siden, et Menneske jage, uden Hund, Creaturer fra Lægebølle, forbi Errevigen sør efter, men hverken kjendte Mennesket eller Creaturerne. Da Vidnene som meldt vare Beskikkelse hos Indstevnte, spurgde \de/ og Indstevnte, men hvad Ret han havde indtaget og indhegnet Pladset til sin Bøe, da det var taget fra Udmarken for 11 Aar siden, og hørde til Udmarken? dertil Indstevnte svarede: At det var indhegnet før ham, som kom til Jorden først for 7 Aar siden. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerende ej at vide meere og da ingen af Parterne havde dem videre at tilspørge, blev de med Parternes Consence til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse dimitteret.

3de Vidne Eli Arnes Datter Enke efter Tarrald Knudsen Tvedt, og Moder til Citanten Ole Tarraldsen gl: 77 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At Tvedt og Stokken Creaturer har gaaet Horn om Horn overalt, baade Nord om Stokken og Sør til Tvedt, og ingen Steder har Stokken havt Ret til at holde Tvedt Creaturer fra, ej heller er eller har været noget beviist gam/m/el Skifte eller Kan i Udmarken, ej heller nogen Tiid Skiftes gjærde, men Vidnet har hørt af sin Moder som er død for 24 Aar siden, da gl: 84 Aar, og fleere gamle, nu afdøde Folk, at der skulde være gammelt Skifte fra Søen, S: for Grønnevigen, til Stokke Siig, til Stokke Bøegjærde, i Røssedals Berget og i Sø(en?) der N: for, maatte Tvedt Creaturer ikke kom/m/e, og ikke Stokke Creature S: for, overalt har ingen Skiftes gjærde, været, og saalænge Vidnet kan mindes, har Creaturene fra begge gaarde gaaet om hinanden, og ingen Steder været mødt. Det Plads som for 11 Aar siden er indgjærdet fra Udmartken til Stokke og lagt der til Bøen, har ikke været indgjærdet førend for 11 Aar siden, da der blev sat Huusmand, ogsaa med Tvedts Ejeres Tilladelse, hvilken Huusmand var der kun 3 Aar, hvorefter Indstevnte indgjærdede Pladset til Stokke Bøe fra Udmarken. Vidnet, som er gl: og gaaer med Krøkker, og ej kan gaae fra Huuset, altsaa ikke kunde gjøre Paaviisning, eedfæstede sin Forklaring med Lovens Eed, og blev dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Erich Jacobsen Levogsnæs Huusmand, gl: 63 Aar, var sidst til Alters Palme Løverdag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, videre end til Ole Johansen Tvedts Hustrue, til hvem han er Morbroder, forklarede: At i Udmarken har aldrig været Skiftes gjærde, men Creaturene fra begge Parters gaarde \have/ gaaet Horn om Horn overalt saa viid Udmarken er Sør og Nord, men da Vidnet {som} boede paa Nordre Stokken før Indstevnte kom der for 8 Aar siden, og Vidnet boede der 26 Aar, holdt han for at der skulde være Kan for Bejttet fra Søen i Errevigen til Lyshougen, i Stokke Siig, men Tvedt Creaturer kom \ofte/ N: for, og da jog Vidnet dem tilbage til Lyshougen. Stokken ligger omtrent N: W: for Tvedt. Det Plads som nu er indhegnet til Bøe til Stokken, blev 3 Aar før Indstevnte kom der, indgjærdet af en Huusmand fra Udmarken, og det havde altid været Udmark, før, dertil havde Stokkens Ejeres Præstens, veed ej om Tvedt, Tilladelse. Vidnet blev som de Forrige til nærmere \Paaviisning og/ Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Marithe Baars Datter, Hustrue til 4de Vidne, ej Parterne beslægtet, eller videre besvogret, end formedelst hendes Mand, gl: 56 Aar, sidst til Alters Palme Løverdag, forklarede: At har boet med sin Mand paa Stokken 26 Aar, i øvrigt som 4de Vidne med Forskjæl, at holdt ingen Kan, Vidnet veed ej heller nogen Kan, men naar Tvedts Creaturer kom nær Stokke Bøegjærde i Stokke Siig, jog de dem derfra Sør efter hen imod Tvedt, men jog dem ikke længere end 1 á 2 Kugleskud, men aldrig med Hund. Gaardene ligger som 4de Vidne har forklaret. Har ellers hørt af hendes Formand paa Stokken, at Skiftet for Bejttet skulde gaae i Errevigen.

4de Vidne tillige med dette forklarede: At veed ingen Dom, Forretning eller Contract om noget Kan eller Skifte imellem Gaardene, og i sidste 20 Aar har Creaturene i Marken, som er Fælleds, gaaet Horn om Horn som før er forklaret. Har ikke seet at Indstevnte enten med Hund eller Folk har jaget Tvedt Creaturer, de boer og nu langt derfra, saa de ej kan see det. Om Indhegningen dette som forrige Vidne. Vidnet blev som de Forrige til nærmere \Paaviisning og/ Eedfæstelse dimitteret.

Citanten anmeldte: At forrige Præst havde ikke givet Tilladelse til ommeldte Huusmand til omvundne Indgjærding, uden paa Vilkor, at det blev ingen til Hindring i Bejttet; thi ellers skulde det kastes need igjen.

Fremstod 6te Vidne Anders Olsen tjener paa Sandvig, gl: 24 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters ved Pintze Tider d: A:, forklarede: Veed ingen Skifte i Udmarken imellem Parterne, skjønt har vel gaaet der, veed og intet Kan. for 4 Aar siden, saae Vidnet, en Sommer, at Indstevnte med Folk og Hunde, jog Tvedts Creaturer i Udmarken, fra Stokke Siiget omtrent N: for Lyshougen, og jog dem hen efter, Sør til Tvedt, til Errevigen, det samme Vidnet har seet een gang siden Fjor Sommer. Vidnet blev som de Forrige til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Kari Tarralds Datter den ældre gl: 29 Aar, Søster til Citanten Ole Tarraldsen, tjener paa Aastedet, sidst til Alters dette Aars Paaske forklarede: Veed hverken om Kan eller Skifte i Parternes Fælleds Udmark, og Skiftes gjærde hverken er der, eller er Teign til at have været. om Indhegningen kan ingen Forklaring gjøre. For 3 á 4 Aar siden, en Sommer, saae Vidnet at Indstevntes Pige og en Hund /: denne Pige er død /: jog Tvedts Creaturer fra Stokke Siiget, omtrent N: for Lyshougen, og jog dem hen Sør efter til Tvedt, til Errevigen, og længere Sør og W: efter. Eengang {...} siden saae Vidnet det samme af Indstevntes Hustrue, uden Hund, at jage Tvedts Creaturer fra Grønnevigen, forbi Lægebølle, til Errevigen. Vidnet blev som de Forrige til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Kari Tarralds Datter den yngre gl: 25 Aar, Søster til Citanten Ole Tarraldsen, tjener paa Aastedet, sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: At have 2 gange, een Gang fjor Vaar og een gang denne Vaar, seet Indstevnte jage ved hans Gjætle gut Tvedt Creaturer, eengang fra Lægebølle, og jog dem Sør efter forbi Lyshoug, en an-

1795: 176b

den gang, jog dem forbi Lyshoug, men saae ej hvor de tog dem. Vidnet blev som de Forrige til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Citanterne declarerede, ikke at have fleere Vidner, og betalte for 8 Vidner 5 mrk: skr: Fem Mark. Citanterne var begjærende Vidnernes Anviisning og Rettens Befaring paa Aastædet, og ad interims vilde paastaae heele Fælleds Marken imellem Parterne taget i Øyesyn, og paaskjønnet, hvad Deel enhver af Parterne deri tilkommer, efter Gaardenes Matricul Skyld, hvorefter Tvedt skylder i Landskyld dobbelt saa meget som Nordre Stokken, og i Skat meer end dobbelt saa meget, og hver gaard tildeelt saavidt muligt det belejligste, og begge Parter proportionaliter liige baade af det slette, og det bedre. I øvrigt forbeholdt sig yderligere Paastand om Skiftes gjærdes oprettelse. Ellers var begjærende, og paastod, at under Befaringen og Bedømmelsen, det til Stokken til Bøe indhegnede Udmarken fratagne Støkke, maatte ansees som Udmark, og indregnes i den Deel af Udmarken som Stokken kan tilkomme, eller om imod Formodning, Skiftes gjærdes Oprettelse ikke skulde blive tildømt, som Citanterne dog vil paastaae, at da Gjerdet om Indhegningen nedkastes, og det nylig for 11 Aar siden til Plads indhegnede Støkke lagt til Udmark og Fælleds bejte.

Dommeren med Laugrettet, Parterne, og Vidnerne, foretog Befaringen \til at imodtage Vidnernes Anviisning m: v:/ og blev Indstevnte paalagt, ved Befaringen og Retten, til Sagens Slutning, at være nærværende. Og blev da befunden til Sagens Oplysning, efter Parternes og Vidnernes Anviisning og Situationens Befindende, at anmærke: Nordre Stokken ligger Norden for Tvedt, begge Huuse. Errevigen er i N: N: O: ½ O: for Tvedt. Fra Errevig til Grønnevig /: Grønnevig er egentlig det omvundne Stokkens Opsidders forhen Plads nu Indhegning, rundt om indhegnet, og der rundt om Udmark, og paa den eene Side, Søen, ./ langs Søens omtrent N: O: T: N: og N: T: O:, først til det Sted hvor efter Citanternes Paastand ved Beskikkelsen, Skiftet skulde gaae, omtrent midt for Lægebølle 141 Skrit, fra det Sted ved Errevig hvor Indstevnte paastod Skiftet at blive. Her \Nord/ Westlig for ligger Lægebølle. Fra bejtet 141 Skrit til det indhegnede Grønnevigs søndre Gjærde i N: T: O: 48 Skrit \gjør 189 Skrit/ Paa bem:te Sted i Erreviig forbi N: for Pighoug til en liden Houg W: N: W: 59

Skrit, til Lyshougens N: Side i N: W: T: W: ½ N: 112 Skrit. til det Sted i Stokke Siig i Stokke Bøegjærde N: W: T: W: ½ N: 226 Skrit. Dette var den Strækning, hvor Indstevnte paastod Skiftet skulde gaae. Fra det Sted hvor de 141 Skrit Sonden fra gaaet, slipper, i N: W: T: W: til Lægge houg 140 Skrit, derfra i W: N: W: i en Houg i Lysmyren 132 Skrit, derfra i W: N: W: til Pøntele houg 62 Skrit, derfra midt i Stokke Siig i Stokken Bøegjærdes W: N: W: 47 Skrit. Dette var den Strækning Citanterne paastod til Skifte. Imellem disse 2 Steder i Stokkens Østre Bøegjærde, fra det Nordlige Sted hvor Citanterne paastaaer Skiftet, til det Sydlige hvor Indstevnte paastaaer Skiftet, er fra omtrent N: til S: 27 Skrit. Imidlertid blev opgaaet Indhegningen Grønnevig, fra Søen den {syndre} \Vestre/ Side i N: W: T: W ½ N: 90 Skrit. Den {Westre Side} \Nordre Ende/ i N: O: T: O: 25 Skrit. Den Østre lige med den Vestre Dito. Den syndre Side er Søen. Foranførte alt Østen for Stokkens Bøegjærde, W: for Stokkens Bøegjærde, er Skiftet efter begge Parters Anviisning fra det Sted hvor Bøegjærdet slipper, som er i S: O: Ende af Røssedals berget, er Strækningen efter sam/m/e Berglag i N: W: 243 Skrit til Søen. Overalt fantes hverken Skiftes gjærde eller Garmoe til Teign efter gl: Gjærde.

Saaledes dette alt efter Vidnernes og Parternes Anviisning af Retten og Laugrettet befunden. Som Natten paafaldt, beroer videre Befaring til i Morgen.

Anden Dagen den 7 Julii 1795 Morgen tidlig blev Befaringen continueret i alle Forbemeltes Nærværelse,

da Dom/m/eren, siden ingen forrige Skiftes gjærder eller Tegn derefter, findes, ej heller noget Skifte af Vidnernes Udsigende, er at udfinde, og Creaturernes Jaging i Fælleds Mark er ikke beviist at have den Hjem/m/el, til noget Skifte deraf at uddrage; altsaa heele Fælleds Udmarken vil oversees, og deraf efter Skjønnende tildeeles hver Part sit, efter hver gaards Matricul Skyld, og efter Omstændighedene henseende Markens Godhed, og Belejlighed for hver af Parterne, samt derunder betragtet den omvundne Norde Stokkens nu Indhegning, som egentlig er Grønnevigen, at betragtes som Udmark, og det alt saaledes at Tvedt tilkom/m/er efter sin Skyld begge Slags 9/13 Parter og Nordre Stokken 4/13 Parter af Udmarken; saa blev Laugrettet af Dommeren paalagt, dette paa det nøjeste og billigste at paaskjønne saaledes som de efter deres Eed vil forsvare og bekjendt være.

Dette Retten foretog sig, og efter nøjeste Marke(nes?) og Omstændighedenes Betragtning, fandt det billig at disse gaarders Fælleds

1795: 177

Mark skiftes saaledes: Fra omtrent midt imellem Errevig og Grønnevig, 80 Skrit fra Errevig omtrent N: for, i Søen, Skiftet at gaae omtrent N: W: T: W:, og til Stokke Bøegjærdes Østre Side Norden for Stokke Siig. Derved Skiftet bliver Citanterne til Fordel i Østlige Ende, bem:te 80 Skrit længere N: ind p: Stokken, end Indstevnte dem vilde tilstaae, og i Vestlig Ende ved Stokkens Østre Bøegjærde 45 Skrit, Citanterne til Bedste, meere ind paa Stokken end Vederparten dem vilde tilstaae; derimod Citanterne efter deres Paastand kom/m/e at tabe 15 Skrit i Østre Ende, {efter Deres Paastand}, men mindre i Vestre Ende efter sam/m/e Paastand 18 Skrit. Westen for Stokkens Bøegjærde, bliver Skiftet som før, efter begge Parters Anviisning, eenstem/m/ig fra det Sted i Bøegjærdet, hvor gjærdet slipper, som er i Sydost Ende af Røssedals Berget, og følger Berglaget i N: W: til Søen. Dette saaledes at ald Udmarken Norden for denne Linie kan blive Stokkens Anpart, og den Udmark S: for, at tilhøre Tvedt. Herved forefant at Skiftes gjærdet vil bestaae, meest af Tørre Dige, ellers Steengjærde og Ræer, kun Østen for Stokke Bøegjærdet; thi W: for Sam/m/e behøves intet gjærde, da Røssedals Berget hegne tilstrækkelig. Om gjærde Strækningen forenedes Parterne, hver sin tredie Part som blev udmærket med Steen og Næver efter Opmaaling,

saaledes, at de Østligste to tredie Parter paatager sig Citanterne at holde og opsætte, og Stokke Opsidder den Vestligste en tredie Part Ved hands Bøegjærde. Saaledes Befaringen sluttet.

Vidnene blev alle fremkaldede, og efter Citanternes Begjæring tilspurgt, om de veed, at Citanterne alletider har vidst den omvundene Creaturernes Jagning af Stokke Opsidder, om om Tvedt Opsidder(e) have taalt det? Derom veed intet at forklare.

Begge Parter declarerede, som begge og alle ved Retten bestandig tilstæde, ikke at have Vidnerne, videre at begjære tilspurgt, eller at forlange af dem an- eller paaviist, men Citanterne begjærede deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter dimitteret; Thi blev alle Vidnerne, det 3de undtagen, forelæst af Protocollen, Befaringen gaars Dato, den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed corporlig med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og anviist alt det omspurgt, saa rigtig og ret som de veed, have seet og hørt, og at de veed intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeles med begge Parter Consence, fra Retten bleve dimitteret.

Citanterne derefter indlod Sagen til Doms, efter deres Stevnemaal og gaars Dato gjorde Paastand, med yderligere Irettesættelse, at dem til deres dobbelt, og efter Skatteskyld meere end dobbelt saa store gaard Tvedt som Nordre Stokken, bliver tildeelt meere Udmark end ovenmeldt, og Skjæl og Skifte af Retten bestemt og med Mærker udmærket ved Dom, samt at deres Foreening om Gjærdepartene og sam/m/es Deeling maatte ved Dom confirmeres, og blive forelagt Tiid, hver sin Anpart inden Pintze Højtiid 1796, at have opsat, og det siden bestandig vedlige holde, under Straf; samt Citanterne erstattet denne Sags Omkostninger af Ole Endressen Nordre Stokken med 75 rd: Saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte declarerede intet at have at sige.

Citanterne indlod Sagen Dom.

Da begge Parter intet videre havde at erindre, og Sagen af Cit:e til Doms er indladt, saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger:

Dom/m/eren for 3 Dages Forretning efter Reglementet af 11 Juni 1788

6 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

Diætpenge som 3 ½ Miil fra sit Hjem, derefter for 2 ½ Miil 2 mrk: 8 s: tour et retour |

0 rd: - 5 mrk: - 0 s: |

Lænsmanden for hans Umage ved Laugrettet at tilsige, og Laugrettes Mændene at fremstille, samt som forlanget ved Forretningen at møde for 4 Dage á 3 mrk:

2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Laugrettes Mændene for deres Umage og nærværelse i 3 Dage, hver dgl: 24 s: er for 6 af dem hver 4 mrk: 8 s: 4 rd: 3 mrk:, og for 2 af dem over en Miil fra deres Hjem hver 1 rd:, 2 rd:

6 rd: - 3 mrk: - 0 s: bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788, beregnet, beløber

15 rd: - 2 mrk: - 0 s:

skriver Femten Rigsdaler toe Mark, som nu af Citanterne blev betalt hver sit, og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hver som Sam/m/e forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen til i Morgen, saasom nu Natten paafaldt.

Tredie Dagen den 8de Juli 1795 continuerede Sagen i bemelte Parter Nærværelse, da først Dommeren med Laugrettet, igjennemgik og overvejede Sagen, hvorefter deri af den gandske Ret blev afsagt følgende

Dom

Ole Johannessen og Ole Tarraldssen Selvejere paa Tvedt, have til denne Ret indstevnet Lejlænding paa Storøens Præsteboels benefiserede Gaard Nordre Stokken, Ole Endressen, tilligemed Benefisiarius Sognepræsten Velædle og Velærværdige Hr: Olsen, til eet Skjæl og Skifte i deres fælleds Udmark og Skiftegjærdes Opsættelse, alt til Fælledsskabs Ophævelse

m: v: Velbemelte Hr: Olsen, har ved Paategning paa Stevningen, anseet Sagen sig uvedkommende. Indstevnte Lejl: Ole Endressen \Nordre/ Stokken har intet fremmet i Sagen. Om foregaaende Skjæl og Skifte i Udmarken, findes som det rette Beviis, ikke nogen Tegn til Skiftesgjærde, eller noget Beviis derom ved Vidner, som og ikke kunde blive til Efterretning, siden Creaturene har gaaet Horn om Horn i fælleds Bejte. Da enhver efter Lovens 3 Bogs 12 C: 15 a: bør nyde Skifte som Skifte begjærer; saa kan Samme og ikke nægtes Sitanterne; Men da hverken findes gamle Skiftesgjærde, eller Vidnesbyrd om noget forhen existeret Skifte, saa bliver Udmarken deelt herved imellem Parterne, efter Skjønnende, Markens Beskaffenhed, Situationens Bejrlighed, og begge Gaarders baade Skatte og Landskyld; saa at saavidt som det efter Calcue og Beregning uden nøyagtig Cart er muligt at kan skee, Tvedt tilkommer og er tildeelt lidet meere /: skulde være om var muligt at treffe 1/13 Deel :/ end to tredie Deeel af Udmarken; hvorefter Skiftet derved fastsættes og afmærkes, at skal gaae i Udmarken imellem begge Parter, som følger: Imellem Errevig og Grønnevig er i alt 189 Skrit langs ved Søen, deraf opgaaet fra Erreviig i N: O T: N: 80 Skrit: hvori et hart fast Berg, hugget Kors. Fra dette Kors begynder og gaaer Skiftet i N: W: T: W: til et fast Berg 65 Skrit, der hugget Kors derfra samme Compass Stræg midt over Lægebølle til et fast Berg i Lys(myr?) 160 Skrit, der hugget Kors derfra samme Compass Streg 104 Skrit til et fast Berg i Pøntele hougén,

1795: 177b

der hugget Kors, der fra samme Compass Streg 76 Skrit lige i Stokkens østre Bøegjærde N: for Stokke Siig, hvori et fast Berg blev hugget Kors; og er dette Kors 45 Skrit længere ind paa Stokken, end Stokken Opsidder vilde tilstaae Tvedt. Videre begyndte Skiftet i Stokke Bøegjærdes W: Side, just hvor det sønder fra kommende Bøegjærde slipper, og Røssedals berget begynder, der i Bergets Begyndelse oven paa i fast Berg hugget Kors derfra følger Skiftet samme Berglag ongefær N: W: efter Bergets høyeste Ryg, lige i Søen 243 Skrit, der oven paa Hammeren i fast Berg hugget Kors Herfra gaaer Berget brat ned i Søen Hvorefter Tvedts Udmark bliver Sonden for denne nye Linie, og Nordre Stokkens, Norden for. \Her ved begge de mødende Parter have været nærværende/ Efter foranførte Mærker bliver af begge Parter at opsætte Skiftesgjærde imellem sig efter Deres Forening under Befaringen. Den paastevnte Indhegnings Nedkastelse finder ikke Sted, siden Samme er falden inden Nordre Stokkens Skifte. Henseende denne Sags Omkostninger, da er vel billigt, at Sitanterne for den Fordeels Erholdelse af Udskiftning fra Fælledsskab, deraf selv bør staa en Deel, men da De og have været nødsagede til at rejse Sagen, bør Dem og noget deraf gotgjøres, og det af indstevnte Ole Endressen Stokken som efter hvad Vidnerne have udsagt skjønt ej til fuld gyldig Beviis, dog lige saalidet som Citanternes Andragende af Ham som dog nærværende ved Rettem er modsagt, allene har foraarsaget Sagen, samt og af Ham den største Deel, da Skifterne er meeget langt fra Hans for Beskikkelsesvidnernes gjorte Paastand, og udfalder paa det nærmeste, overeenstemmende med Sitanternes Forliigs Tilbud. Hr: Olssen kan og med Grund holde sig ubeføyet at indlade sig i Sagen, da det benefiserede Gods, som er alene det Han har i Forsvar, intet taber ved Udskiftning, hvilken Han bør Statuere skeer lovlig og billig, naar Samme skeer ved Retten, og Han intet til Dets Fordeel kan have at fremføre; og Lejlændingens Forhold, hvorved Denne fornærmer Andre og derved foraarsager Rettergang, er Benefisiarius ikke pligtig at forsvare. Efter saadanne denne Sags Omstændigheder kjendes og dømmes af Dommeren og Meddoms Mænd for Rett: Efter foranførte Mærker, skal af Parternes forhen fælleds havde Udmark, Tvedts særskildte Anpart herefter være Sonden for den udmærkede Linie, og Nordre Stokkens særskildte Anpart Norden for, og derimellem opsættes Skiftesgjærd til Fælledsskabs Ophævelse og saaledes være en bestandig Regel og Rettesnor for begge Parters Gaarders værende og efterkommende Ejere og Brugere.

Skiftesgjærdet skal af begge Parter inden Pintze Høytid \1796/ efter Parternes under Befaringen indgaaede og herved konfirmeerte Forening, opsættes, og siden efter Loven holdes, af hver sin Part, under Tiltale efter Loven og desuden 8 Skilling Mulct til Fittie Sogns Skole Kasse for hver Dags gjørende Ophold i denne Doms Opfyldelse henseende første Skiftes gjærdes Opsættelse. I denne Aasteds Sags Omkostninger erstatter Ole Endressen Nordre Stokken Citanterne Ole Johannessen og Ole Tarraldssen Tvedt 40 Rd:r I øvrigt Ole Endressen Nordre Stokken, saavel som og i Alt Pastor Hr: Olssen, for Sitanternes Tiltale, frifindes. Foranførte efterkommes inden oven her forelagte Tid under fastsatte Mulct, og det til Erstatning dømte, betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, alt under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. Udstædt Mulct S: Schiøtz

Nøchling i Føjens Skibrede Aasteds Markegangs Sag

Anno 1795 Torsdagen den 9de Julii Morgen tidlig er Aasteds Rett sat efter Ejer Hr: Michael Olrick i Hidschen og h/an/ds Lejlænding Kolben Nielsens Nøchlings Bag(er..fian?), paa bem:te Hidschen og Nøchling, i Føjens Skibrede i Sundhorlehns Sorenskriverie, til efterskrevne Sags Behandling imellem Reqvirenterne paa den eene Side, og Ejeren Niels Christensen samt hands Lejlænding Søren Nielsen Nøchling paa den anden Side, alt bem:te Nøchlings Skove Skifte imellem Naboerne \bem:te Parter/ angaaende, saa og Sammes Udmark betreffende, af Dom/m/eren med efterskrevne af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Just: R/aa/d Koren opnævnte eedsvorne upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede, samt af Skibredets Lænsmand Jens Jensen Eldøen i Retten fremstillede Laugrettes- og Meddoms mænd, navnlig:

1. Berje Nielsen Lejl: p: Huuse. 2. Peder Jonsen Erritzland Lejl: 3. Peder Olsen Hilde Lejl: 4. Søren Knudsen Øchland S:E: 5. Mathias Jørgensen Nysæter S:E: 6. Helje Olsen Bjelland S:E: 7. Niels Olsen Højland Lejl: 8. Lars Torbjørnsen Hysingstad Lejlænding

Hr: Michael Olrick i Hidschen som Ejer til halve Nøchling, og hands Lejlænding paa samme Brug Kolben Nielsen Nøchling \gl: 52 Aar/ som Sagens Citanter \fremstod, bet:t Incam: 2 rd: 4 s: skr: To rd: fire Skl: og/ fremlagde dennes udstyrede skriftlige Kald og Varsel, contra samme Nøchlings anden halve Parts Ejer Niels Christensen Søre Sælle og Sammes Bruger Søren Nielsen Nøchling som Lejlænding hvilken blev oplæst til Actens Inddragelse, og er af Dato 4 Maj 1795, samt med paategnet Berammelse lyder saaledes:

Alle indstevnte Vederparter og Vidner samt de ved Arresten og Forbudets brugte 2de Mænd Niels Pedersen Steensvog og Lars Mortensen Waage, som ere de Sam/m/e der efter Stevningens 4de post have taxeret det arresterede Tømmer, mødte og alle vedtog lovlig Varsel.

Citanten Hr: Olrick foreviiste sin Adkomst til halve Nøchling i Skiftebrev 22de Apr: 1774 efter h/an/ds Sl: Moder, Madame Ellen Olrick fød Grandorph, holden imellem hendes efterlevende Enkemand nu Sl: Natanael Olrick Citantens Fader, og deres fælleds sammenavlede Børn, hvorved Nøchling er registeret Boet til Indtægt for 69 rd:, Landskyld 1 pd: 18 mrk: S:, og udlagt Comparenten for sam/m/e Summa, men hvad Matricul Skylden angaaer, anmeldte Citanten, at Sam/m/e er Landskyld ½ Løb Sm: ligesom og Vederparten ejer og bruger ½ Løb Sm: Citanten videre anmeldte, at Kolben Nielsen efter lovlig Bygselseddel bruger som Lejlænding Hr: Olricks halve Part i Nøchling, herom foreviiste og fremlagde Reversal Bygselseddel af 27 April 1791, saal: samt tilkjendegav, at uagtet de omkring liggende gaarde Stensvog, Waage og Uhren, saa og en Skoveteig imellem Nøchling og Waage tilhørende Rasmus Northun og Knud Nielsen Northun, dog den(ne?) aleene Skove

ikke Bejttet tilhørende, men Nøchling fraskiftet, hvilket forbem:te Indstevnte ogsaa ligeledes tilkjendegav, have dog Citanten advaret disse Nøchlings grander, at være ved Retten og Befaringen tilstæde, deres Skifte at paaviise, og af hvilke mødte og tog til Vedermaale, for Stensvog Citantens Lejlænding Niels Pedersen Stensvog, for Waage Ejer Sr: Rasmus Engelsen Gloppen og h/an/ds Lejlænding Lars Mortensen Waage.

Indstevnte Niels Christensen Søre Sæle mødte, gl: 53 Aar, og Søn Søren Nielsen Nøchling gl: 26 Aar, betalte Tilsvær: 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: aatte Skl:, og anmeldede sig den første som Ejer af halve Nøchling, den sidste som Lejlænding og Bruger af samme halve Gaarden $\frac{1}{2}$ Løb Smør Landskyld, lige imod Citantens deri ejede, og af Kolben Nielsen brugede $\frac{1}{2}$ Løb Smør, samt under Reservation af alt lovligt, forbeholdt sig at fremlægge sine derpaa havende Adkomster.

Citanten i Rettelagde Extract af Matriculen som viiser Gaarden Nøchling No: 102 at skyldte i Skat 1 Løb 1 pd: 6 mrk: S: og Landskyld 1 Løb Sm: sam/m/e lyder saaledes: Videre fremlagde den i Stevningen paaberaabte effectuerede Arrest og Forbuds Forretning af 19 Maj 1795, som blev Indstevnte foreviist, og/ oplæst \er/ saal: Citanterne frafaldt Udmarkens Udskiftning efter Stevningens 1ste Post, men aleene paastod Skoven skiftet.

Dom/m/eren tilspurgde begge Parter, i Følge Rescriptet af 9 Nov: 1781, om de ere fornøjede med, at Sagen uden Afridsnings Cort, aleene efter dens Beviislighed og Rettens Befaring, behandles og paadøm/m/es, eller nogen af dem, anseer Situations Cort nødvendig? Begge Parter declarerede, at ingen af dem vil bekoste Situations Cort til denne Ret, men ere fornøjede med, at Sagen, foruden Cort, og efter dens Beviiser, Befindende og Skjønnende, ved \Rettens/ Befaring behandles og dømmes.

Citanterne begjærede Vidnerne fremkaldede at gjøre deres Forklaring, hvilke alle mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende og nøjagtig Paaviisning, saa og paalagt, efter at have gjort deres Forklaring, tillige at gjøre An- og Paaviisning paa Stederne, og sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven, imidlertid de bleve separerede, og fremstod som

1ste og 2det Vidne Niels Pedersen Lejl: p: Stensvog, og Lars Mortensen Lejl: p: Waage, den første gl: 36 Aar, og den sidste 29 Aar, begge sidst til Alters denne Vaar, og ingen af dem, nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At den dem nu forelæste Forbuds og Arrest Forretning var af dem fuldført saaledes som Forretningen indeholder, efter Forlangende af Colben Nielsen Nøchling, forkyndt Søren Nielsen Nøchling, og 2 Dage før Forbudet blev gjort, vare Vidnerne ved Stuben(e) i Skoven, der 3 Stokker af omtrent 4 Alens længde laae endnu ved Stuer, men hvis Skifte det var paa, veed Vidnerne ikke, som ikke kjender Parternes Skove Skifte, men det var i Nøchlings Skov, og Colben Nielsen sagde for dem, at de vare huggede paa hands Skifte det var 2 Stuer, veed intet Navn paa Stedet. Vidnerne saae alle 6 Stokkene af de 2 Træer, hver Stok omtrent 4 Alen, alle Saugtøm/m/er, og de 4 deraf dygtig Saugtøm/m/er. Hvilke 6 Stokker de ikke vurderede, siden det ikke var begjært, men erindrer saa meget om dem, at de vare viist meere værd end 1 rd: 3 mrk: Angaaende alle Parternes Skifter, kan Vidnerne ikke gjøre nogen Forklaring, uden eet og andet sjeldent, som de vel kan paaviise ved Befaring, men til ingen Oplysning, da Parterne skal have holdt Skifte imellem sig, efter mange afdeelte Stokker, og Tejger. Vidnerne bleve deres Forklaring forelæst, som de vedblev, declarerende, ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde dem videre at tilspørge, bleve de med Parternes Consence til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse dimitterte.

Citanterne begge paastod den oplæst, og nu saaledes bevidnede Forbuds Forretning ved Rettens Dom confirmeret.

Indstevnte begge formeente, at disse Træer er hugget paa deres eget Lejemaal, efter samme Mærker, som Ejeren og hans og Søns Formænd i 29 Aar \have holdt sig efterretlig/ Overalt

er ingen Rettens Dom eller Forretning eller Korser i Skoven, men Opsidderne have rettet sig efter vedtagne Kan og Blak paa Træer, hvorefter Skoven, er i mange Tejger og Støkker, og protesterer imod andet Skifte, end før har været, som han kan anviise, men kan ej med Vidner beviise.

Fremstod 3de Vidne Steffen Pedersen Sæle S:E: gl: 56 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtede eller besvogrede, forklarede: At kjender paa det nærmeste alle Skove skifterne imellem Parterne i Nøchling Skov, som boe(t?) (boer?) paa Sæle der nær ved, og for 6 Aar siden, var Vidnet \i Skoven/ for at fornye Skifterne efter Blakkefurte som vare nær ved at gaae ud, tilligemed en anden Mand, da og var med Colben Nielsens Formand, og hands Ejer Citanten Hr: Olrick, samt Niels Christensen Sælle som da boede paa Jorden \som Ejer/, da begge Parter ikke rigtig vare eenige om Skifterne, der hvor Trætten nu er om, men alle andre Steder vare de eenige om Skifterne, og Niels Christensen og {Colben Nielsens Formand} \Søren Nielsen/ blakkede og hug Mærkerne op igjen \i de øvriges Nærværelse/ men ingen Forretning eller Forening blev forfattet skriftlig. Der hvor nu Tretten er om, er tet ved Nøchlings Elven, midt for Pistedales Aasen, og efter det da opgaaede Skifte, som og skal være før anvist, er Hugsten skeet paa Citantens Ejendom, som, hvilken Hugst nu er paastevnet, af Søren Nielsen hugget. /: Søren Nielsen Nøchling fremstod, og paastaaer og formeener disse 2 arresterede Træer, er af ham hugget, men han formeener, de stod paa den Grund, som h/an/ds Fader ejer :/ Der hvor Tretten nu er, og de ikke vare eenige om, bleve ingen Træer mærkede eller blakkede, siden der hvor Niels Christensen vilde mærke, vilde Colben Nielsens Formand ikke være enig om Skiftet, siden Niels Christensen sagde der var 2 Skifte i eet, som Colb: Nielsens Formand vilde tilstaae. For 3 Aar siden var Vidnet der atter, i Følge med Niels Christensen, Colben Nielsen og Hr: Olrick, samt nu afdød Johannes

1795: 178b

Waage, i Nøchling Skov, for at viise hver af Brugerne sine Støkker og Tejger i Skoven, og satte hvers Mærke paa hver sit, da de sam/m/e Mærker blev opgaaet som for 6 Aar siden, og alle vare eenige om alle, undtagen det bemelte Sted hvor Tretten nu er om, der blev Skiftet uafgjort, og uomforeenet ligesom før da Johannes Waagen viiste her et Skifte som hand sagde, havde selv fastsat ved at deele Skoven for 33 Aar siden, imellem 2 Brødre som SelvEjere hver \af/ halve Nøchling, ham ubeslægtet, men han til dette af dem begjæret; og efter det af Johannes Waagen viiste Skifte, er disse 2 omstevnte Træer hugget paa Colben Nielsens Lejemaal og Hr: Olricks Ejendom. I et andet Skifte kaldet Tjæregrav Aasen, var et Støkke Skov, som Niels Christensen ej vilde tilegne sig, og Colben Nielsen vidste ikke, at skulde tilhøre sig, og Johannes Waage, vidste ikke at give Oplysning om, der om de da bleve forenede, at det skulde høre til Colben Nielsens Brug. Angaaende et Skovestøkke kaldet Klevhougen, hverken vare de eenige, eller bleve forenede, da de begge tilegnede sig det. Vidnet blev til nærmere Paaviisning paa Stederne, og derefter Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Aslach Aslachsen Furrenæsset, gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed ikke Skjæl og Skfte imellem Parterne viidere, end var med for 3 Aar siden, ved den af 3de Vidne da omvundne Skovens Opgaaelse, da passerede i alt som forrige Vidne derom har forklaret; men da blev ikke heele Skoven opgaaet, enten i Fjeldet, ej heller alt neden for. Dette sidste nu 3de Vidne fremstod og forklarede ligeledes, med Tillæg, at hverken da eller for 6 Aar siden, blev heele Skoven opgaaet. Begge endnu forklarede at omgrænsende Gaarde \og Skov Ejere/ ere framærkede Nøchling, deres Skove. Dimitteret som forrige.

Fremstod 5te Vidne Ole Danielsen Søre Sæle Lejl: gl: 57 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At de om Nøchling grænsende gaarde \og Skov Ejere/ ere deres Skove, Nøchlings Skov framærket. om Parternes Skifte i Skove

støkkene imellem sig, veed intet at forklare, uden alleene, om det Sted hvor disse omstevnte og arresterede Træer ere huggede, som er ved Nøchling Elven, midt for Pistedals Aasen, \der/ har Vidnet for 30 Aar siden, strax efter at Skoven var skiftet imellem før ommeldte 2 Brødre \ved Johannes Waage/ af den eene af disse Brødre Mikkel Ingebrethsen som ejede og boede paa nu Colben Nielsens Brug, faaet Tilladelse at hugge en Furre, og den huggede han tet ved hvor disse 2 Træer som nu omdisputeres, ere huggede. Vidnet kan vel vide nogle faae, af Parternes Skoveskiftes Mærker, men langt fra ej alle, af saa mange. Forrige Aar er hugget nogle Træer paa samme Sted, 1 Tylt, hvoraf Vidnet har seet Skad og Stuer, paa Stedet, og de har Colben Nielsen fjor Høst sagt til Vidnet selv at have hugget. Dette sidste forrige Aars Høst passerte, forklarede 4de Vidne om ligesom dette. Om dette endnu 5te Vidne forklarede: At Niels Christensen har sagt til Vidnet, at Kolben Nielsen havde hugget dette ham uvidende, og han fortrød derpaa. Med 4de Vidne har dette ej været paa Tale. Vidnet blev som de forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Citanten declarerede ej at have flere Vidner.

For 5 Vidner betalt 3 mrk: 8 s: skriver Tre Mrk: otte Skl:

Citanterne vare begjærende, Rettens Befaring og derved Vidnernes Anviisning paa Aastedet. Indstevnte indlod Sagen ligeledes til Befaring og Dom efter nærmere Paastand.

Citanterne ad interim paastod heele Skoven til Nøchling som er en fælleds Skov /: og ikke anderledes kan ansees, da ingen kan beviise noget Skifte, og om nogle Støkker af de mange omvundne sammen og omqvaklede Støkker og Tejger, skulde have Mærker, haver de dog ikke alle, og om der have været Forening om nogle, forklarer da Vidnerne, der have været Tvist om de øvrige nede i Marken, og oppe i Fjeldet er Skoven aldrig opgaaet; overalt kan intet kaldes Forening som ikke ved skriftl: Contract er sluttet, fuldført og bestemt; :/ taget i Øjesyn og Grandskning, og paaskjønnet hvad enhver Part deraf kan tilkom/m/e hver halve Parten i Skoven, ligesom hver ejer halvt i Gaarden, og hver sin Part tildeelt, efter Skovens Befindende, og begge belejligste Situation. I øvrigt forbeholdt sig nærmere Paastand.

Indstevnte paastod, at ingen anden Skifte bliver gjort, end de som ere beviiste gjorte, og det øvrige bliver Fælleds, eller og alt skiftet.

Dommeren med Laugrettet og Vidnerne samt alle Parterne foretog Befaringen til at imodtage Vidnernes Anviisning paa Stederne m: v: og blev da befunden til Sagens Oplysning, efter Parternes og Vidnernes Anviisning og Situationens Befindende at anmærke. Vidnerne kunde ikke gjøre Anviisning paa flere end i deres Forklaring anmeldte Støkker og Tejger, og hvilke ikke udgjorde, ej langt fra, heele Skoven foruden det, at deres Anviisninger, saaviit Samme endog strækkede sig, mangledes noget i Fuldfærdighed. De af dem saavelson af Parterne anviisende Skove Tejge, blev overseete, og derved befunden, at den Part deraf som Niels Christensen Søre Sælle \nu tilegner sig/ udgjør vel fuldt 2/3 Parter af heele Skoven.

Ved Nøchlings Grændser af omliggende Skove, mødte alle de paagrændsende Gaarders og Skove parter Ejere, og anviisende deres Grændser, neml: for Uhrens Ejere Rasmus Gundersen Yttre Saxejde, og Lejlænding Gunder Nielsen Uhren, for Steensvog som Citanten ejer, Lejlænding Niels Pe-

1795: 179

dersen Stensvog, for Waage Ejere Sr: Rasmus Engelsen Gloppen og Lejlænding Lars Mortensen Waage, og for en Skovetejg tilhørende Rasmus Torkelsen Northun, og Knud Nielsen Northun, mødte de begge.

Niels Christensen Søre Selle imod Tilførte om h/an/ds Skove Parter tilkjendegav, at Colben Nielsens Brug(s) Skove parter vare saa meget udhuggen at det naar Stuene betragtedes tillagde, vilde blive liige.

Retten referede sig til Forrige, med Tillæg at have taget alt i Betragtning, og derefter befunden det anførte, efter hele Støkkernes Strækning, og viisedes dog ikke stor(t) meere Hugst, efter de sidste Aaringers Hugst af Stuerne at skjønne, i Colben Nielsens omvundne Støkke, end i Indstevntes, og vare ellers alle Støkker mange i Tallet, og blandede iblant hinanden.

Citanten nægtede Indstevntes Foregivende, om Hugsten, naar undtages for Colben Nielsens Brug, er af Sam/m/es Opsiddere hugget til et Dyre gjærde for heele Gaardens Bøe til at frede samme for vilde Dyr, til begge Opsidderes Nytte, men hvori hverken i Hugst eller Arbejde Niels Christensen eller hans Lejlænding vilde tage Deel. I øvrigt provocerede Citanten, Indstevnte at beviise sit Foregivende, hvilket imidlertid Citanterne benægter som aldeles ubeviisligt.

Retten eftersaae iblandt andet det Støkke hvor de omvundne og arresterede \2/ Furrer er hugne, hvoraf intet fantes ved Stuerne, derom Vidnerne igjentog deres gjorde Forklaring, og efter Parternes Anviisning, kunde det ikke ansees anderledes, end være huggede paa Citanternes Lod, efter af Citanten og Vidnerne anviist, men af Indstevnte modsagde Kan.

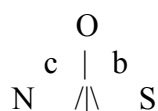
Her Citanten anmeldte, at have uden for Protocollen moveret med Niels Christensen, som han og nu i Niels Christensens Paahør, bad Protocollen tilført, at han denne Vaar, havde tilbuden Niels Christensen Forlig uden Process, og det saaledes, at naar Niels Christensen vilde afstaae dette, ikke hverken af de mindste, eller af de største Stykker, som Parterne hidtil have tilegnet sig, vilde Citanten været fornøjet, uden at rejse Sag, og ladet Niels Christensen beholde, ald den øvrige Skov, som nu er befunden at være omtrent 2/3 Parter; Men Niels Christensen vilde ikke, saa han aleene har aarsaget Processen og dens Bekostninger. Dette Citanten pre(....?) Indstevnte, at nægte, da Citanten forbinder sig det at beviise med Vidner som der ved vare nærværende.

Saaledes dette alt efter Vidnernes og Parternes Anviisning af Retten og Laugrettet befunden, og da ingen begjærede Protocollen noget tilført, og Natten paafaldt, beroer med videre Befaring til i Morgen.

Anden Dagen den 10 Juli 1795 Morgen tidlig, blev Befaringen continueret i alle Forbemeltes Nærværelse,

da Dommeren Eragtede: Siden ingen forrige Skifte findes, som kan kaldes lovgyldige, eller af Parterne eller Formænd, ere beviiste vedtagne; thi da efter Vidnernes Forklaring, skjønt de udgjør intet lovgyldig Beviis, nogle Støkker ere omforeenede, Andre verseret under Dispute, og en stor Deel af Skoven slet intet omhandlet, \saa/ udgjør \dette/ ingen Bestem/m/else i det Heele, men aldeles bliver at ansee som en ufuldbragt, ikke bestemt eller omforeenet Handling; altsaa hele Nøchlings Skov, som bestaaer af Furru, vil som alt fælleds, oversees, og deraf efter Skjønnende, tildeeles paa det billigste og retfærdigste hver Sit, og hver sin Part efter dens Ejendom i Nøchling, ligemeget, og det efter bedste Belejlighed for Begge, og Hver for Sig; saa blev Laugrettet af Dom/m/eren paalagt, dette paa det billigste og nøjeste at paaskjønne, saaledes som de efter deres Eed vil forsvare og være bekendt.

Dette ifølge Eragtningen, Retten foretog sig, og efter nøjeste Skovens og Situationens Betragtning, fandt det billig, at disse Naboer paa Nøchling, deres fælleds Skov skiftes saaledes: Heele Skoven deeles i 4 Parter, efter ad interim løs opsette Mærker, saaledes, at først tages en ongefærlig lige Linie fra Nøchlings Bøegjærde, lige i O: T: N: til et Vand, over Tømmer Aasen, der at blive Centrum, fra hvilket Centrum, een Linie trækkes i S: S: W:, og en anden Linie i N: W: T: W:, hvilke Linier, da udgjør 4 Skove støkker efter Skiællenes ongefærlige saadan Figur

/ | \
/ a W d \

neml: det N: Ostlige, det S: Ostlige, det S: Westlige og det N: Westlige, hvilke vil efter deres godhed og Beleilighed, blive at sammenføje til 2 Parter, og da det N: Westlige og S: Ostlige a: og b: følges ad til det eene Brug, og det N: Ostlige og S: Westlige c: og d: til det andet Brug, hvilke 2 Parter ere saa lige gode og lige belejlige, at det synes bedst, at Parterne derom trækker Lod, hvilken hver Part skal tilfalde. Saaledes da Befaringen, da Ingen af Parterne videre derved havde at erindre, eller begjærede tilført, sluttet.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Tredie Dagen den 11 Juli 1795 continuerede Morgen tidlig, Sagen i alle forbemeldes Nærværelse, undtagen Niels Christensen Søre Sæle formedelst Svagheds Forfald, men h/an/ds Søn Søren Nielsen Nøchling mødte paa h/an/ds og egne Vegne.

Begge Parter declarerede, ikke at have Vidnerne videre at begjære tilspurgt, eller at forlange af denne an- eller paaviisning, men Citanterne begjærede deres Udsigende og An- og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter dimitterte; Thi blev alle Vidnerne forelæst af Protocollen, Befaringen, den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed corporlig med oprakte Fingre at have vidnet deres Sandhed, og anviist alt hvad dem var bekjendt, saa rigtig og ret, som de veed og have hørt {af gamle Folk}, og at de veed intet rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de med begge Parters Consence bleve aldeeles fra Retten dimitterte.

Søren Nielsen Nøchling i Rettelagde, eet hans Faders Skiøde af Dato 24 Nov: 1767, tinglyst 1 Dec:

1765: 179b

og indført i Pantebogen No: 2 p: 356, som blev oplæst saal: hvorefter h/an/d ejer 1 pd: 7 ½ mrk: S: i Nøchling.

Citanten i Rettelagde eet af Pantebogen verificeret Udskrift af et andet Indstevntes Skjøde af 25 Sept: 1793, og i Skødebogen No: 6 p: 7 protocolleret, saal: hvorefter Indstevnte ejer 4 ½ mrk: S:, og saaledes i alt er ejende ½ Løb Sm:, i Nøchling. Videre Indstevnte fremlagde bem:te Niels Christensens Bygsel seddel til Søren Nielsen Nøchling paa 18 mrk: S:, dt: 26 Sept: 1788 saal: ommeldende, at har vel bygslet de andre 18 mrk: Sm:, af h/an/ds Fader \som endnu bruger Samme/ men ej endnu faaet Bygselseddel.

Citanterne derefter igjentog, deres Paastand forhen i Sagen nedlagt, og end videre i Sagen gjorde følgende Irettesættelse: 1st At de af Retten udseete Skiftestrækninger, maatte med Rettens Korser og Mærker udmærkes til Skove Skjæl og Skifte imellem begge Nøchlings Opsidderes Brug, og derved vorde anviist hver Brugs Ejere og Lejlændinger. 2det At de nedfældte 2de Træer af Furru, som er beviist, at være nedfælte paa Citantens Ejendom, maae af Lejlænding Søren Nielsen Nøchling betales til Citanterne efter derpaa satte Vurdering med 1 rd: 3 mrk:, og alt deraf dependerende i alt 10 rd: {3de Erstatning for den Tiid} og Forbuddet confirmeret. 3de Erstatning for den Tiid Indstevnte har benøttet meere af Skoven, end han nu kan tilkomme, og 4de Processens Omkostninger 60 rd:, foruden hvad meere i Retten bliver at betale, alt efter Indlæg som h/an/d fremlagde, der oplæst lyder saaledes: Saaledes indlod Sagen til Doms, med igjentagen Paastand henseende Omkostninger, at da Niels Christensen har sat sig imod Skjæl og Skifte, bør h/an/d saameget meere dømmes pligtig at betale tilligemed h/an/ds Søn Søren Nielsen Nøchling, een for begge alle Sagens Omkostninger nu med 90 rd: Saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Søren Nielsen Nøchling paa h/an/ds Faders og egne Vegne, nægter vel ikke, det denne Vaar dem tilbuden Forliig, men Samme syntes dem saa ubillig, at det hverken kunde

indgaaes, eller deraf (in?)fereres, nogen Modstridighed hos dem, hvormedelst enten kan statueres, de at have anlediget Processen, eller derfor at bør betale noget af Sammes Omkostninger, hvorfor de ikke aleene bør være fri, men endog bør have erstattet, deres baade gjorte Omkostninger som og Tidsspilde og Umage og Fortræd, da de nu nyder saa meget af den Skov som de bonafide et justo titulo besad; hvilket Sidste er dem og Værn nok for, at ikke kan betale enten de saa urimelig som ulovgrunde paastaaede for Skovens Brug 20 rd.; eller noget lidet eller meget til Erstatning, og det med saa meget mindre, som intet herom er beviist, ja ikke engang saadant paastevnet. Derimod paastaaes den i Skoven under denne Sag holdte Forretning, at være aldeles uefterrettelig, og ikke med Mærker og Korser continueres eller fuldbyrdes, men Skoveskifterne fremdeeles at blive som de før have været, saa og Forbuddet underkendt og Indstevnte derfor tilkjendt i Reparation og for Tabet af de nedfældte Træers afbenyttelse 10 rd: samt ellers Træerne dem tildømt, tilligemed i denne Sags Omkostninger 10 rd:; Saaledes med Protest imod nyt Skfte, og paastaaende de gamle Skifter at blive som før, samt i øvrigt Frifunden for Citanternes Tiltale, h/and paa egne og Faders Vegne indlod Sagen Dom.

\Cit: ref: sig til sit Forrige/

Da begge Parter intet videre havde at erindre, og de have indladt Sagen til Dom, saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger:

Dom/m/eren for 3 Dages Forretning efter Reglementet af 11 Juni 1788

9 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

Diæt penge som 5 ½ Miil fra sit Hjem, deraf for 4 ½ Miil 4 mrk: 8 s: tour et retour |

1 rd: - 3 mrk: - 0 s: |

Lænsmanden for h/an/ds Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrettes Mændene at fremstille, samt som forlanget, Forretningen at bivære for 5 Dage á 3 mrk:

2 rd: - 3 mrk: - 0 s: | bet:

samt Skyds en Miil uden for Præstegjældet

0 rd: - 0 mrk: - 8 s: |

Laugrettes Mændene for 3 Dage, 5 over en Miil fra deres Hjem, hver 1 rd:

5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

og som over en Miil uden for Præstegjældet Skyds

0 rd: - 2 mrk: - 8 s:

de(?)vejs 3 hver 4 mrk: 8 s: er

2 rd: - 1 mrk: - 8 s:

7 rd: - 4 mrk: - 0 s: bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet, beløber

20 rd: - 4 mrk: - 8 s:

skriver Tyve Rigsdaler 72 skl: som nu af Hr: Olrick blev betalt hver Sit. og hvorforuden Acternes udstedelse betales af hver som Sam/m/e forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen, og Sam/m/e af Dommeren og Laugrettet, igjennemgaaet og overvejet, og derefter deri af den ganske Ret blev afsagt følgende:

Dom.

Efter Indstevning og Sagens Procedure samt Irettesættelse bliver i denne Sag at paakjende: 1st Lejlænding Søren Nielssens foretagne og paastevnte Hugster, og det paa det nedfældte gjorte Forbud samt Forbuddets Confirmation. 2det At Skifte i Skoven bliver bestemt imellem begge Parter til Skovens lige Deeling imellem Dem, som hver Ejer eller Bruger af lige Part i Gaarden Nøchling have halvparten. 3die Processens Omkostninger. Indlæggets 2den og Paastandens 3die Post som upaastevnt, og hvorom følgelig intet beviist, henfalder som ej at reflektere paa. Betræffende 1ste Post; Da siden ingen Skifter før har været i Skoven imellem Parterne, hvorom refereres til den aflagde Eragtnings Indhold; saa kan paa Hugsten, som af Søren Nielssen Nøchling er forøvet ingen anden Lovs Articul appliceres end Lovens 6 Bogs 17 Cap: 29 Art.; men da i Følge Samme ikke er beviist, det som Lovens allegerede Sted

byder; saa bliver intet derom, som for Forbrydelsen af Søren Nielssen Nøchling begaaet at paadømme, men Træerne bør at tilhøre Sidstmeldte.

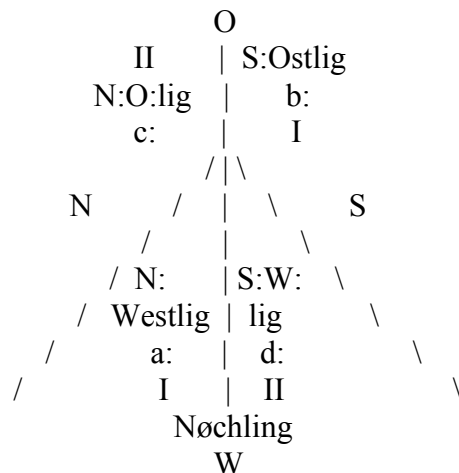
1795: 180

Altsaa Forbuddet som ubeføyet og ulovgrundet bliver uden Virkning \og/ til \ingen/ Faveur for Sitanterne men ogsaa uden Følge, Dem til gravamen som det ej med (ved?) Contra Stevning er paaanket. Henseende 2den Post; Da endskjønt Indstevnte Niels Christenssen Søre Sæle som Ejer af halve Nøchling har protesteret imod det paaestevnte Skifte, paaberaabede sig forrige Skifter, men hvilke ikke ere beviiste for hele Gaardens Skov; altsaa til ingen Efterretning hvad Vidnerne om nogle Støkker deraf; end og meget ufuldstændig til Vidnesbyrd, have udsagt; saa kan dog imod Lovens 3 Bogs 12 Cap: 15 Art: saadant Skifte ikke nægtes Citanterne; Thi er herved i begge Parters Overværelse Skoven paa Nøchlings Mark og Ejendom skiftet i forbemelte, under Befaringen, bestemte \4re/ Deelee og disse igjen sammenføyet 2 til hver Brug, og Stræknings Linien som et ongefærlig Kors mærket og steenet som følger: Først: Hoved Linjen tager sin Begyndelse Østen for Nøchlings Bøegjærde, der tet ved i et fast Bierg hvor blev hugget Kors, og gaaer derfra i O: T: N: 100 Skridt, i en rund Houg, Østre Støels hougén hvor i et fast Bierg blev hugget Kors, derfra i O: T: N: 39 Skridt i Østre Skogesmugaasen hvor i et fast Berg blev hugget Kors, derfra i O: T: N: 200 Skridt i Beenveedhougen, hvor i et fast Berg blev hugget Kors, derfra i O: T: N: 253 Skridt i Idleaasen, hvor i et fast Berg blev hugget Kors, derfra i O: T: N: 1 Grad O: 70 Skridt til en Furre hvor i paa Østre og Westre Sider blev hugget Korser, derfra i O: T: N: 2 Grader O: 74 Skridt til en Furre hvor i paa Østre og Westre Sider blev hugget Korser, derfra 90 Skridt i O: T: N: i Tøm/m/eraasen hvor i et fast Berg blev hugget Kors og \2/hertil \1/blev Centrum for Side Linjerne nedsat Mærkesteen med Kul og Næver og 2 Vidnesteene, derfra 170 Skrit i O: T: N: 2 gr: O: i et fast Berg S: O: i Blaabærbrækken, hvor blev hugget X, derfra 80 Skrit i O: T: N: $\frac{1}{2}$ O: i en Furre, hvori paa Østre og Westre Side blev hugget X, derfra 83 Skrit i O: T: N: $\frac{1}{2}$ O: lige ned til den omvundne Nordthuns Skovetejgs Begyndelse, der blev nedsat Mærkesteen med Kul og Næver samt to Vidnesteene, siden følger det Nordthuns Skifte efter en liden slangeformig Bek, omgefær i O: lige til Nøchlings Vandet, hvor blev nedsat Mærkesteene med Kul, Næver og to Vidnesteene 142 Skrit. Dette er den første Hovedlinie. Fra ovenmeldte Centrums Mærke i Tømmeraasen, det Sted hvor det forommelte Kors blev hugget og Mærkesteen med Vidnesteene blev nedsat tet hos, blev den Sydlige Linie fra bemelte Kors og Mærkesteen tagen og gaaer i S: S: W: $\frac{1}{2}$ W: 220 Skrit i Tjæregrovaasen, hvor i et fast Berg blev hugget Kors, derfra i S: S: W: $\frac{1}{2}$ W: 150 Skrit til en Furre, hvori blev hugget tvende Korser, et paa den S: S: W: og et paa N: N: O: Siide, derfra i en liden Houg N: O: fra Pistedalsaasen i S: S: W: $\frac{1}{2}$ W: 76 Skrit, hvor i et fast Berg blev hugget Kors, derfra 60 Skrit i S: S: W: $\frac{1}{2}$ W: til en Houg ved Storestemvigen hvor blev nedsat Mærkesteen med Kul og Næver samt to Vidnesteene, derfra 50 Skrit i S: S: W: $\frac{1}{2}$ W: til et fast Berg tet ved Storestem Elven, hvor i et fast Berg blev hugget 2de Korser som er Enden af denne Strækning. Videre fra bemelte Central Mærke i tit bemelte Tømmeraas blev den Nordlige Linie tagen i N: W: T: W: 7 gr: N: 210 Skrit til en Houg oven for Grønnedalen hvor i et fast Berg blev hugget Kors, derfra i N: W: T: W: 6 gr: N: 100 Skrit tvert over Brandemyren til Lievejen hvor i Vejen i et fast Berg blev hugget Kors, derfra N: W: T: W: 7 gr: N: 40 Skrit op i Lien til en jordfast Steen hvor blev hugget Kors, derfra oven paa Fjeldet uden paa Storelimsstien, samme Compas Streg hvor i høyeste Graaberget blev hugget Kors 50 Skrit, derfra i N: W: T: W: 7 gr: N: 220 Skrit til Døldefjeldet hvor i en kroget Furru blev hugget Kors, og nedsat Mærkesteen med Kul, Næver og to Vidnesteene, derfra i samme Compas Stræg 300 Skrit til Østen for Lille Kogevandet, hvor blev nedsat Mærkesteen med Kul, Næver og to Vidnesteene, derfra i N: W: T: N: 280 Skrit i Ardals bækken hvor i et fast

Berg 30 Skrit S: W: T: S: fra bemelte Ardalsbek blev hugget Kors, hvor Skiftet tager sin Ende. Disse to sidste Strækninger gjør den anden eller Tr(ende?) Hovedlinie, og begge saaledes som et ongefærlig

formerte Linier udgjør Skovens 4 Skifter, som kan kaldes det N:ostlige, S:ostlige, S:Westlige og N:Westlige. Derefter er Skoven deelt i 4 Deelee, hvorefter de 2 Hoved dele til de 2 Brug i Gaarden bliver den ene Hoved deel, den N:Westlige a: og S:Ostlige b: og den anden Hoveddel den N:Ostlige c: og S:Westlige d: og disse efter Parternes Lodkastning inden Retten, saaledes at følge Brugene og Ejendommene i Gaarden neml: Den N:Westlige Deel a: og S:Ostlige Deel b: tilhører Hr: Michael Olricks Ejendom og den N:Ostlige Deel c: og S:Westlige d: tilhører Niels Christensens Ejendom.

Angaaende 3die Post Processens Omkostninger, \da/ efter Rettens billige Overslag, og fradraget de formedelst Forbuddets unødvendig fleere end behøvedes, gjorde Udgivter og betragtet saavel at Sagen er begge Parter til Fordeel ved derved bevirkede Udskiftning og Fældeskabs Ophævelse, som og de om tilbudne Forliig og Sammes Forkastelse, befundne Omstændigheder, bør \de/ derefter liignes imellem Parterne; Thi kjendes og dømmes af {Meddomsm} Dommeren og Meddomsmænd for Ret: 1st De fældede to Træer tilhører de indstevnte Vederparter Niels Christenssen Søre Sæle og Søren Nielssen Nøchling, og al Slags Virkning af Forbuddet som ikke her, ved Dom kan konfirmeres, henfalder. 2det Efter foranførte Mærker og Korser, skal af Parternes forhen fælleds Skov, hver af Dem herefter tilhøre, særskildt disse nu her næst oven beskrevne og udmærkede Strækninger, som derom skal være en bestandig Regel og Rettesnor for begge Parters nu værende og efterkommende Ejere og Brugere. Af denne Sags Omkostninger erstatter Niels Christensen Søre Sæle til Hr: Michael Olrich 50 rd: som med Indstevntes Frifindelse i øvrigt for Citanternes Tiltale, betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Exekution efter Loven:

S: Schiøtz

Udstædt

Extra Ret Odels Sag paa Fittie i Etne

Anno 1795 Mandagen den 27de Julii Formiddag, er Aasteds Odels Ret sat paa Gaarden Fittie i Etne Skibrede, efter Requisition og Indstevning af Dannemanden Svend Erichsen SelvEjer paa halve Fittie, paa hans Datter Myndtling Ingeborg Svends Datters Vegne, til for hende og paa hendes Vegne, at indtale med Odels Ret, hendes Odels Jord det andet halve Fittie fra Sammes nu værende Ejer Ole Olsen Fittie, som det har kjøbt af hendes Fader, da

Retten blev sat paa Fittie til denne Odels Sags Behandling, af Dom/m/eren med efterskrevne af Fogden Hr: Justitz R/aa/d Koren opnævnte eedsvorne, upartiske, Parterne

1795: 180b

ubeslægtede og ubesvoglede Laugrettes og Meddoms Mænd, navnlig:

1. Ole Olsen Brendeland S:E: 2. Johannes Erichsen Stene Lejl: 3. Osmund Halvorsen Ryg S:E: 4. Halle Hallesen Ouestad Lejl: 5. Svend Christensen Engelsingjær. 6. Tosten Pedersen Ousvog. 7. Jon Hansen Schjæds vold. 8. Siur Olsen Østreim

Citanten Svend Erichsen Fittie paa sin Datter Ingeborg Svends Datter som Odels Prætendent, Faderen gl: 49 Aar og Datteren gl: 10 Aar, fremstod, betalte Incamination 2 rd: 4 s: skriver To Rd: fire Skilling, og fremlagde sin til denne Sag udstyrede skriftl: Kaldseddel af Dato 12 Janv: 1795, contra Ole Olsen Fittie, som med sine Beram/m/elses og Forkyndelses Paategninger, blev oplæst og lyder saaledes: Citanten anmeldte at Stevningen er lovlig forkyndt den 24 Janv: 1795 af Erich Henrichsen Schieldal, Lænsmandens Søn og Thor Larsen Østreim, hvoraf førstmeldte skal være constitueret Lensmand; men da ingen af dem er mødt til Stevnemaalets afhjemling, saa forbeholder han sig sin Tiltale til dem i kraftigste maade, for hvad her af i alle Deelee kan følge. Men til den seenere Forkyndelses Afhjemling fremstillede Citanten Jon Olsen Gjørde og Siur Jonsen Støele, som afhjemlede under Lovens Eed \med oprakte Fingre/ denne Stevning saaledes som tilført og paategnet er, at have den 6 Juli 1795 forkyndet for Indstevntes Boepæl i h/an/ds Huus, i h/and/s Fraværelse, i Paahør af h/an/ds Hustrue. Citanten Svend Erichsen Fittie forhaabede og ikke paatvivlede, at jo Ole Olsen Fittie, som nu er ved Retten tilstæde, selv vedtager Varsel, henseende Stevningens første Forkyndelse, og ikke vil benytte sig til nogen Ophold i Sagen af de Mænds Udeblivelse, som Stevningen har forkyndt.

Ole Olsen Fittie gl: 53 Aar fremstod /: bet: Tilsvarens penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og benægter Stevningens Forkyndelse, i mindste lovlig Forkyndelse, da om den end er forkyndt den 24 Janv: 1795, som Comparenten ingenlunde kan tilstaae, er den dog ikke forkyndt, ja ikke engang skreven i lovlig Tiid, efter Lovens p: 765, a: 10, hvilket Stevningens ... (?) Dato 12 Janv: 1795 viiser; Altsaa, da Citanten ikke har udstædt Stevningen og ladet den forkyndt før Juul 1794, saa anseer Comparenten den for Nul og Intet, og ikke vil indlade sig i mindste efter Samme saa kaldede Stevning, men under Forbeholdenhed af sin Ret henseende sin Ejendom, dens Besiddelse, og fremdeeles Conservation deri og i alle Deelee, og Sam/m/e at forsvare, naar dertil efter lovlig Indstevning og lovformelig Omgang, gives Anleedning, paastaaer denne saa kaldede Stevning afviist, og derom Rettens Eragtning. /: bet:t Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten formeente, at da Ole Olsen Fittie har faaet saa lang Varsel, og end og to Gange Varsel, og begge Deelee længere end Lovens 1 B: 4 C: 7 a: befaler; saa har han havt Tiid nok til at berede sig paa Sagen, dermed nu at fremkom/m/e, sær de derom ofte have vedtaltes; og de i øvrigt Indstevnte nu er til Vedermaals Ting; saa paastaaer Citanten Sagens Fremme.

Ole Olsen Fittie henholdt sig til sit Forrige.

Retten Eragtede: Da den i Rettelagte Stevning, ikke i lovlig Tiid er enten forkyndt eller udstyret; saa kan efter Lovens 5 Bogs 3 C: 10 a: intet tillades derefter at fremmes; Altsaa den aldeeles afviises.

Til Slutning bliver at beregne denne Aasteds Sags Bekostning:

Dom/m/eren en Dags Forretning

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Diætpenge for 2 Miile fra sit Hjem deraf for en Miil tour et retour

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

s:

Laugrettes mændene for deres Umage og Nærværelse hver 24 skl: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788, beregnet,
beløber

5 rd: - 2 mrk: - 0 s:

skrives Fem Rd: og To Mark, som nu af Citanten blev betalt, hver sit.

Citanten forbeholdt sig alt lovligt i Tiid og Tilfælde.

Saaledes Forretningen sluttet.

S: Schiøtz

Aasteds Ret Indre Matre Vurdering

Anno 1795 Fredagen den 31te Julii Morgen er Aasteds Ret sat paa Gaarden Indre Matre i Schonevigs Skibrede, det af Enkemanden Tjæran Jonsen beboende, og af ham og afgangne Hustrue Udna Wiers Datters Arvinger ejende Brug til, efter Requisition og Indstevning af Enkemanden, contra h/an/ds afgangne Hustrues Arvinger, til bem:te Jordebrugs Parts Anviisning, da Retten blev til denne Forretnings Behandling, sat af Dommeren med efterskrevne af Foged Hr: Justitz Raad Koren opnævnte, eedsvorne, upartiske, Parterne ubeslægtede og ubesvogrede Laugrettes- Besigtelses- og Taxations mænd, navnlig: 1. Torbjørn Larsen Lande S:E: 2. Peder Jensen Lejlænding ibd: 3. Aschout Olsen Handeland Lejl: 4. Ole Bjørnsen Wiicke S:E: 5. Lars Olsen Sunde S:E: 6. Halvor Tørressen Waldre. 7. Lars Johannessen Sørebnæ SelvEjer. 8. Jon Larsen Selv Ejer paa Lechnæs

For Retten fremstod for Tjæran Jonsen Matre, hans Broder Jon Jonsen Sloche, anmeldte Citanten gl: 75 Aar, betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:, og ellers for Citanten som Procurator efter foreviist Amtets Bevilling og Fogden Hr: Justitz Raad Korens Attest, Sr:

1795: 181

Nicolaj Gram Nachschou, og fremlagde den til denne Forretning udstyrede Kaldseddel af Dato 1 Juli 1795, som med paategnet Beram/m/else blev oplæst og lyder saaledes.

Alle Indstevnte og Paagjeldende: Wier Knudsen Wiig for sig og tilligemed Hans Johannessen \og/ som dennes Curator, Formynder Torbjørn Yttre Bouge, og sidstmeldte Torbjørn Ommundsen Yttre Bouge paa sin Hustrues Vegne, Haldor Knudsen Indre Matre, Helje Rasmussen Hougene og Thor Torgersen Holmedal, mødte alle paa egne, deres Hustruers og Myndtlingers, samt tillige paa Johannes Johannessen som er umyndig, hands nu syge og sengeliggende Formynder Niels Heljesen Ølvestvedts Vegne, modtog lovlig Varsel, som alle lovlig stevnet. Ligeledes de 2de forrige ved Skiftet efter Enkemandens afdøde Hustrue værende Vurderings mænd Mikkel Andersen Storhoug \Lejl:/ og Peder Torbjørnsen Lien, S:Ejer, mødte og vedtog Varsel.

Citanten ved Jon Jonsen Sloche og Sr: Nachschou androg, at Anleedningen og Aarsagen til denne Forretning er Skiftet efter Citanten Tjæran Jonsen Indre Matres Hustrue Udna Wiers Dt:, hvorved Sterboets Jordepart Indre Matre, er efter Citantens Formening alt for højt vurderet af de 2de Vurderingsmænd ved Skiftet Michel Andersen Storhoug og Peder Torbjørnsen Lien for 800 rd:; thi begjærede han til Oplysning derom, af foreviisende Skiftebrev 9 April 1795 extraheret her indført Arvingerne efter Citantens Hustrue Udna Wiers Dt:; og ...de.(?) ordlydende efter Skiftebrevet, samt de umyndiges Formyndere følgende. /: her indføres efter Skiftebrevet :/ Videre begjærede af Skiftebrevet her anført og indført, den heele Anførsel i Skiftet ang:de Jorden og dens Vurdering under Sterboets Indtægt, hvilket og skeede og er saalydende: /: her indføres :/ Endnu begjærede af Skiftebrevet indført, den derpaa befindende Extract af Jordens Udlæg til Arvingerne, hvilket ligeledes skeede og \er/ saal: /: her indføres :/ Endelig fremlagde til denne Acts Inddragelse, det Kongl: Skjøde paa denne Jordepart af Dato 4 Nov: 1758, som oplæst lyder saaledes: Denne Vurdering ved Skiftet imod Jordens Indkjøbs Summa, at ansee som højst urimelig, er det Citanten paaAnker,

og derfor var begjærende, at Jorden med ald dens tilhørende og tilliggende, maatte af Laugrettet nøje eftersees, og rimeligere og billigere vurderes, hvortil h/an/d begjærede Forretningens Fremme.

De ved Skiftet værende Vurderingsmænd Mikkell Andersen Storhoug og Peder Torbjørnsen Lien fremstod, og forbeholdt sig alt lovligt henseende Citantens PaaAnke paa deres Forretning, som de have holdt efter deres Laugrettes Eed, og bedste Skjønnende, og indseer ikke rettere, end at Vurderingen er paa det allerbilligste, og snarere burde været højere end lavere, da Jorden om den kom til Auction, vilde vel opløbe til over 1000 rd:, og meere, og Vurderingsmændene selv erbyder herved 1000 rd: og meere, vil Enkemanden kun tilligemed Arvingerne sælge dem Jorden for den Sum/m/a, skal de derfor stille Caution inden 14 Dage, og Penge til Juul førstkom/m/ende; saaledes de paastod have beviist deres Vurderings Billighed, og paastod sig erstattet deres Rejse og Sinkelse ved Indstevningen til denne Forretning; Og endnu erindrede, at Jorden var for en Fremmet \værd/ imellem Mand og Mand, imellem 10 á 1200 rd:r. som og gjerne kan faaes for den.

Jon Jonsen Sloche paa Tjæran Matres Vegne, nu mødte Tjæran Jonsen selv, og paastod at faae Jorden indsat efter Laugrettets Skjøn.

De indstevnte og mødende \den afdødes/ Arvinger betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl:, og paa egne og den fraværende af Sygdom forhindrede Formynders Vegne, fremstod og begjærede tilført: At denne indstevnte Forretning var dem aldeles uforuden, da Enkemanden var ved Skiftet fornøjet med Vurderingen 800 rd:, og som dermed og med alt fornøjet, underskrev Skifte Forretningen; men de forstaaer, at dette ikke skeer af egen Drift, men er en Forleedelse af h/an/ds Broder Jon Jonsen Sloche, som og, ved Skiftet aleene criticerede Vurderingen, og da Skifte Forretningen skulle underskrives og forsegles, satte Jon Sloche sig \der/ imod, det at skee af Enkemanden, men Enkemanden, afviisende ham, og sagde: Du har ikke dermed at gjøre, og Enkemanden satte derefter vel fornøjet sin Haand og Signet under Forretningen. Dette kan beviises med de 2de Mænd som vare Vidne og Vurderingsmænd ved Skiftet. For det Andet, da Comparenterne kan ikke nægtes at være odelberettigede til den halve Jord og dens Indløsning, og mulig efter Tiid og Omstændigheder til den Heele, henseende hvilken Doms Ret, de tager sig alt lovligt reserveret, og Enkemanden kun nu for Tiden kan have Ret til den ham udlagte halve Jord; saa siger de, det kan være ligemeget, hvad enten Jorden staaer lavere eller højere, da to halve gjør kun et heelt, og hver helvt er lige saa meget som et andet halvt; Altsaa paastaaer den ved Skiftet satte Vurdering, at endnu bliver uforandret eller forhøjet til 1000 rd:, da om Enkemanden vil afstaae sin halve Jord, ere de villige, at give ham for hans halve Jord 500 rd:, hvorfor de, om han vil indgaae Kjøbet, erbyder inden 14 Dage Caution, og inden Juul førstkom: Pengene betalte.

Tjæran Jonsen Indre Matre kan umulig være fornøjet med Jordens Vurdering, og derfor nu fremstod, og begjærede Forretningens Fremme til Omvurdering.

1795: 181b

Dommeren paalagde Laugrettet, efter deres bedste Overvejende, og retfærdigste Skjøn, efter deres Laugrettes Eed, og saaledes som de vil forsvare, og være bekjendt, at oversee, besigte og taxere, Jorden saaledes som Fr: 14 Janv: 1771 foreskriver, med dens Tilliggende og Tilhørende, efter dens Godhed med Udsæd og Eng(bu?)nd, Huuse, Skov, Bejte, Fiskerie, og en Qværn med Huus og Aargangs Qværne brug.

Laugrettet derpaa erklærede: At de baade det meeste af gaardsdagen, og i Dag til nu Dags Eftermiddag Kl: 3, naar undtages de faae 1 ½ eller 2 Timer de have siddet i Retten, have anvendt den gandske øvrige Tiid til det dem nu paalagte, og efter, at have nøje overseet, og betragtet alt forbemelte, kan de ikke efter Jordens Herligheder og Tilliggende og efter Deres

Eed, og Billighed \og Jordens nu værende Priis/ vurdere Jorden anderledes til at staae for i Skifte, efter hvem det maatte være \hvor den som her maatte i Tiiden kom/m/e til at gaae Vilkor af/ end for Summa 700 rd: skriver Syv Hundrede Rigsdaler, som er pr: Mrk: Smør 9 Rd: 4 mrk: 5 1/3 skill:

Den afdødes Arvinger protesterede imod denne Vurderings Gjeldende, og refererede sig til deres Forrige, og paastod, enten, at den Jord som ellers kan udbringes til og over 1000 rd:, endog med at svare billig Vilkor; bør i mindste i Skifte staae for de derpaa satte 800 rd: eller og, de forbeholder sig i Tilfælde at det behøves, at begjære Jorden omvurderet med dobbelte Taxations Mænd, og endnu anbydede Enkemanden for hans Part, om hand strax vil antage Buddet 500 rd:, og tillige derforuden billig Vilkor.

Tjæran Jonsen Matre nægtede at imodtage dette Bud.

Sr: Nachschou paa h/an/ds Vegne paastod Løsnings Retten til heele Jorden efter den derpaa i Dag satte Vurdering, og indlod Forretningen til Slutning.

Indstevnte den afdødes Arvinger henholdt sig til deres Tilførte og indlod Forretningen til Slutning.

Da ingen af Parterne videre havde at tilføre; saa blev først at anføre denne Forretnings Bekostninger:

Dom/meren een Dags Forretning efter 11 Juni 1788 3 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

Diætpenge saa ubetydelige at ej anføres

Lænsmanden for hands Umage med Laugrettet at tilsiige, og Laugrets mændene at fremstille, samt som begjæret, Forretningen at bivære, og for 5 Dage á 3 mrk: 2 rd: - 3 mrk: - 0 s: |

Laugrettes mændene for 2 Dage, 7 over en Miil fra deres Hjem, á 4 mrk:., og een 3 mrk:|

5 rd: - 1 mrk: - 0 s: | bet:

og 3 af dem, Ski(br:?) eller for Præstegjældet

0 rd: - 1 mrk: - 8 s: |

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788, \beregnet/ beløber

10 rd: - 5 mrk: - 8 s:

Skriver Tii Rigsdaler fem Mark \otte Skl:/, som nu af Reqvirenten blev betalt hver sit. og hvorforuden Actens Udstædelse betales af hvem Sam/m/e forlanger.

Derefter Forretningen blev, under alle Vedkommendes Rets Reservation, sluttet, og Citan(ten?/-erne?) bevilget paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt. S: Schiøtz

Høste Ting 1795

den 14de Septembr: for Etne Skibrede sat og holdet paa Tingstedet Gjærde af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz, Deris Kongl: Maj:ts virkelig Cancellie Raad, i overværelse af /: S: T: :/ Hr: Justitz Raad og Foged Koren, Skibredets Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Aatte Laugrettes mænd, alle af Etne Skibrede, navnlig:

a: nu af Dom/m/eren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Rasmus Rasmussen Øf: Næss
2. Christian Nielsen Tesdal
3. Thor Erichsen Gundegiær
4. Anders Knudsen Wae
5. Erich Jochumsen Althan Wae
6. Halvor Halvorsen Nedre Berge
7. Ewen Larsen Udstuen
8. Jon Olsen Giærde

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, som følger:

1. Forordning om Skoven(e), Saugene og Træe Last Tienden i Norge d: 22 April 1795.
2. Kongl: Placat om mindre Species Sorters Udmynting dateret 15 Juli 1795.

3. Rente Kam/m/erets Skrivelse af 16de Maj 1795, fra Amtet communiceret 30te dto: at den Nordenfjeldske Vej Kasse, atter, ligesom ved Kongl: Resolution af 26 Juni 1783, tillæges Bøder for ulovlig Skovhugst og utilladt Bordskjørsel, samt arbitraire og Volds Bøder i 10 Aar fra 1796 Aars Begyndelse.

4. Cancelliets Skrivelse af 23 Maj 1795 fra Stiftet communiceret 13 Juni s: A: at Laugrettes mænd skal af Sorenskriveren, og ikke af Fogden i Eed tages.

5. Stiftets Communication 1 Aug: 1795, af General Told kam/m/erets Skrivelse om Staldskat af Saugene i Sundhorlehn.

6. Stiftets Placat af 5 Sept: 1795 om Smaatolden pr: Løb 47 skilling.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommering 1793. Justitsprotokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

1795: 182

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Halvor Rasmussen Øvre Næss og Gotskalk Halvorssen Schioe og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 158a. Fogden kontra Rasmus Rasmussen Øvre Næss den yngre.

Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom.

Efter Vidnernes Udsigende og Indstevntes Tilstaaelse, har Denne handlet til Værdi 20 rd.; Og da slig Handel er ulovlig imod eftermeldende Kongl: allern: Forordning; Saa kjendes for Ret: At Rasmus Rasmussen Øvre Næss den yngre, efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 5. for saadan ulovlig Handel, bør have Varenes Værdi Tyve Rd:r, til Fogden Hr: Justitsraad Koren, som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Grindem Sogns Fattige 5 rd.; samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr med Inkamination, Vidnernes Førelse og Opsættelser i alt 2 rd: 3 mrk: 12 s: skriver To Rd.; Tre Mark og Tolv skl.; foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 3 mrk.; samt om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 6 s.; alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven.
<NB: Bøder> Extr: sendt Fogden

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 159a. Fogden kontra Siur Hanssen Grønstad.

Blev udi denne Sag afsagt følgende

Dom.

Af Indstevntes egen Tilstaaelse og Vidnernes Udsigende, er oplyst: At Indstevnte har handlet med et Øg 3 ½ Rd: tre Smaler som i ringeste anslaget á 4 mrk: er 2 rd.; i alt 5 rd. 3 mrk: Indstevntes Paaskud til sin Undskyldning er ligesaa lidet beviist, som i Følge eftermeldende Forordning antagelig; Thi kjendes for Ret: At Siur Hanssen Grønstad efter Fr: 9 Aug: 1754 a. 5. for saadan ulovlig Handel, bør have Varenes Værdi Fem Rd:r tre mrk: til Fogden Hr: Justitsraad Koren som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne, forbrudt, og bøde til Støle Kirke Sogns Fattige Fem Rd:r, samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr med Inkamination, Vidners Førelse, Tilvarspenge, Opsættelser med Forelæggelse, i alt 3 rd: 1 mrk: 12 s: skriver Tre Rd:r Een Mrk: og Tolv skl: foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning,

Stevningspenge 3 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Execution efter Loven.

<NB: Bøder Udstædt> Extr: sendt Fogden

Optagen Justitz Handels Sag fra fol: 159a. Fogden kontra Ole Hanssen Ramsvig.

Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom.

Foruden de førte Vidner har Indstevnte selv tilstaaet at have handlet endeel som ikke kan anslaaes til mindre end 8 rd:r. Indstevntes Paaskud til sin Undskyldning er hverken beviist, eller i Følge eftermeldende Forordning antagelig; Thi kjendes for Ret: At Ole Hanssen Ramsvig efter Fr: 9 Aug: 1754. a. 5. for saadan ulovlig Handel, bør have Varenes Værdi 8 rd: til Fogden Hr: Justitsraad Koren som Aktor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Grindem Sogns Fattige 5 rd:, samt betale denne Aktions Omkostninger af Rettens Gebyr med Inkamination, Tilsvarenspenge, Vidners Førelse, Opsættelser og Forelæggelser, i alt 3 rd: 1 mrk: 12 s: skriver Tre Rd:r, En Mrk: og Tolv skl:, foruden Akternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 2 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskrevet, da Stemplet papiir 1 rd: 1 mrk: 2 s:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven.

<NB: Bøder Udstædt> Extr: sendt Fogden

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Tollev Steensen Aalunds Skde til Siur Siursen Østerejde paa Aalund og Etne Gjæstgiverie for 630 rd: dateret 12 Maj 1795.

Opsat Sag fra fol: 159b. Rame, Ramsvig og Aasbøe Opsiddere contra Rasmus Fjøsne. Rasmus Erichsen Fjøsne mødte, betalte resterende Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rd: tre Mrk: tolv Skl:, og anmeldte sig af Alder 57 Aar, samt at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet indkalde Hoved Citanterne, Samuel Jonsen, Siur Johannessen, Tollev Rasmussen!! (seinare retta til Erichsen) og Jon Siursen Rame, Hans Hadlesen Ramsvig og Tosten Aadsen Aasbøe, til dette Ting og Tiid, denne Sag angaaende, at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom, Contra Citanter til Frifindelse for Hoved Citanternes Søgemaal, samt ham at lade i ubehindret Besiddelse af hans private Ejendom, Fjeldbejdet Fiskedalen, som er Mulefjeldet uvedkom/m/ende, og ½ Miil derfra, og Hoved Citanterne at betale Contra Citanter denne ham foraarsagede Processes Omkostninger skadesløs.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal \til Eedelig Vidnesbyrd at aflægge/ Johannes Zachariassen Lille Dahle S:E: h/an/ds Hustrue Marthe Jons Datter, og Anders Johansen Bakke Huusmand under Mælands Hustrue Asger Ols Datter.

Til disse Vidner at paahøre er indstevnet de af Hoved Citanterne førte Vidner Halvor Jonsen Tesdal S:E:, Thor Iversen Øfre Grindem, Siri Torkels Dt: Rame, Eli Osmundsdatter, Ragnille Tollevsdatter død.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Lars Henrichsen Lænsmands Dreng ibd:, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen paa Rame \var/ ingen hjem/m/e, uden Samuel Jonsen, men han imodtog Forkyndelsen for dem alle paa Rame, saa og talte ved Siur Rame, og undtagen Thor Øfre Grindem men han møder, Siri Torkels Datter ej hjem/m/e, men Forkyndelsen for hende aflagt paa hendes Tjeneste Sted for hendes Madmoder Knud Waes

Hustrue, ej heller fandtes Eli Osmunds Datter hjem/m/e men Forkyndelsen aflagt for hendes Hosbonde Tosten Ousvog. Af de for Processens Skyld indstevnte, mødte Thor Iversen Øfre Grindem. Af Hoved Citanterne mødte paa egne og øvriges Vegne, Tollev Erichsen, ikke Rasmussen, Rame og Hans Ramsvig som forbeholdt sig alt lovligt.

Contra Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring; hvoraf aleene mødte Asger Ols Datter. Contra Citanten videre fremstillede ustevnte Vidner, Henrich Owesen Fløgstad S:E., Siur Ellingsen Næss S:E., Tørres Nielsen Fjeldet Husm/an/d, Lars Larsen Holmesejde Husmand. Disse alle,

1795: 182b

Helmic Fløgstad og Siur Næss som imidlertid bortgangne \undtagen/ blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve /: nu mødte Helmich Fløgstad, og Siur Næss \og ligeledes forelæst/, {forelæst} separerede, og fremstod, efterat alle aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, som

1ste Contra Vidne Asger Ols Datter Bakke, gl: 36 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At for 24 Aar siden har Vidnet begyndt at gjætte, og vedblev Gjætten i 11 Aar, i sam/m/e \11/ Aar gjætede for Rame, i Mulefjeldet som hører til Etne, og grændser til Ryfylke, ellers har Fjeldet fleere Navn efter sine særskildte Steder, og Fiskedalen er et Bejte for sig selv, adskilt fra det Sted kaldet Mulefjeldet, og der er Elv imellem Mulefjeldet og Fiskedalen. I Mulefjeldet er Rame Støelen, men veed ej hvor langt Mulefjeldet gaaer. Veed ej hvor Fiskedalen er, og der gaaer fleere Elve. Veed ej at Rasmus Fjøsne eller nogen fra Ryfylke havde Støele Huus i Mulefjeldet. Nu erindrer at der er 3 ferske Vande kaldes Aangle Aaene og Avels Vandet, der er Mulefjeldet østen for, Veed ej hvor Fiskedalen er; men nu forklarede at Fiskedalen er vesten for disse Vande. Har ej været i Fiskedalen, saa ej veed hvem har havt Støele Huus eller Fjeldbejte i Fiskedalen. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, og imidlertid af Hoved Cit:n tilspurgt; om Hun ikke den Tiid var i Lag med, eller saae dem som gjætede i Fiskedalen? Rs: Nej, og veed ej hvem støelede i Fiskedalen. Vidnet blev sin efter begge Parters tilførte, og uden for Protocolen tilbragte Spørmaale og Erindringer, gjorde Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten demitteret.

Fremstod 2de Contra Vidne Helmic Owesen Fløgstad fra Ryfylke, gl: 50 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar forklarede: At kjender Fjeldet som hører til Etne og noget til Ryfylke, og gaaer Fjeldryggen Ost og West, paa syndre side ejer Ryfylke, og paa nordre Side Etne. Paa sam/m/e Nordre Side er et Bejte kaldet Mulefjeld for sig selv, som grændser til Vandene Aangle aaen(e) og Avels Vandet, og ligger østen for disse Vande, og Veste for sam/m/e Vande er Fiskedalen et Fjeldbejte for sig selv. Fleere Steder i Fjeldet, er ej af det Navn Fiskedalen, og Fiskedalen er med bem:te Vande adskildt fra Mulefjeldet, og fleere Steder af det Navn Mulefjeldet er ej heller i hele Fjeldet. I Fiskedalen har Vidnet været kjendt i 38 Aar, da den Tiid h/an/ds Fader nu afdøde Ove Fløgstad, ejede Støels Huus der, og bejtede der /: og ingen andre enten bejtede der, eller havde Støelshuus der /: \og det som sin Ejendom/ uden at bede Nogen derom, og selv byggede h/an/d Støelshuuset, og paa Bejttet havde ej Skde, men rejsede did efter Andres Underretning om Bejttet, dette varede tree Som/m/ere, siden slog hand Høe der, og satte i Stakker, og ingen Andre, et par Aar, derefter kom Vidnet Siur Næsses Fader, og antog Bejttet og Støels huuset, og dette Vidnes Fader skjøttede ej meere derom. Vidnet kjendte Rame Støelen Norden for Fiskedalen, og et andet Vand Løkkels Vandet er imellem de 2 Bejter, og skiller dem ad. Mulefjeldet ligger østen for Løkkels Vandet. Mulefjeldet og Fiskedalen er ej landfast

sammenhængende, men bem:te Vande ere derimellem. Vidnet examineret som det første, dimitteret ligeledes.

Fremstod 3de Contra Vidne Siur Ellingsen Næss fra Ryfylke, gl: 45 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til Andet som 2det Vidne, med Forskjæl, at veed intet om Bejtet der i forrige Vidnes Faders Tiid, men som omvunden for nu 33 eller 34 Aar siden, fik Vidnets Fader boende paa Twedt i Ryfylke, Fiskedalen og Støels Huus, efter Owe Fløgstad, og Huuset var ikke noget værd, der h/an/ds Fader byggede nyt tømret Huus og stølede der 5 Aar som sin Ejendom, han og ingen andre, da han forlod Bejtet, og solgte Huuset til Rasmus Fjøsne nogle Aar derefter, imidlertid Folk fra Ryfylke \hvem(?) som(?) vilde/ rege(?) der op og slog \Høe/ der /: dette 2det Vidne ligeledes forklarede :/ som nok var 3 Aar eller meere, derefter Rasmus Fjøsne brugte Bejtet, veed ej hvorlænge, dette Huus er nedraadnet, og er af nye opbyggt af Rasmus Fjøsne, saa Rasmus Fjøsne har ejet Huus der over 20 Aar, vel ej ejt \fra først/ men sam/m/e Huus har staaet der, et i Stædet for et Andet nedraadnet over 20 Aar. I de 5 Aar da Vidnets Fader stølede der, da en

1795: 183

fra Etne stølede der og et Aar, den Mand var fra Næsse, og et Aar var een fra Souv Sogn i Ryfylke og stølede der, ellers ingen, saae ikke, disse 2 i de 2 Aar undtagen, nogen har i over 30 Aar stølet paa Fiskedalen, uden forrige og dette Vidnes Fader, og Rasmus Fjøsne. Imellem Rame Støls Huus og Fiskedalens Huus er at gaee omkring Løkkels Vandet ½ Miil. Nogle Steder kan Creaturene gaee over de smaa Arme af de Vande som skiller Stederne. Vidnet har gjættet i Fiskedalen, og naar Elven var liden gjættede Vidnet øst efter over Elven. Vidnet ligesom de forrige examineret og dimitteret, og endnu forklarede paa Spørsmåale, at da h/an/d gjætede, var den største Gjætle 20 Nød og 60 Smaler, og vel mindre, og gjættede undertiden videre end Fiskedalen, men ej meere øst efter end ovenmeldt, og hver tredie Dag vesten for Fiskedalen, og dem uvedkom/m/ende, paa Knoge heje, dog veed ej enten den hører til Fiskedalen eller ej, Dimitteret.

Fremstod 4de Contra Vidne Tørres Nielsen Fjeldet Huusm/an/d fra Ryfylke, gl: 53 Aar, sidst til Gudsbord denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Om Situationen og Skjællene efter Vandene som 2de og 3de Vidne, \som/ og hvorledes Fiskedalen og Mulefjeldet ere adskilte ligesom de sam/m/e Vidner. For 45 Aar siden, blev Vidnet kjendt i Fjeldene der omkring, og gjættede der 8 Aar i Mulefjeldet som hører Haaim til, og grændser til Rame, Nordost om, men har ej bejtet i Fiskedalen, der da bejtede Owe Fløgstad, og har hørt han der byggede Huus, fra den Tiid til nu, har det været med Støelen og Støels huus der, som 2det og 3de Vidner har forklaret. Om Rame har bejtet i Fiskedalen eller ikke, veed Vidnet ikke, men kan ej troe det, da det er langt fra omtrent ½ Miil. Vidnet examineret og dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Lars Larsen Holmesejd, gl: 38 Aar, sidst til Alters denne Sommer, ej Parterne beslægtet eller besvogret forklarede om Situationen som de forrige, har ej været kjendt der førend for 16 eller 17 Aar siden, da stølede ingen i Fiskedalen, der stod et Huus, veed ej hvem ejede det. For nu 14 eller 15 Aar siden, da vilde Rasmus Fjøsne derop at støele, da Vidnet viisede ham Vejen til Fiskedalen, da han stølede der, og ingen Anden var der; hvorledes Contra Citanten det siden har continueret, veed Vidnet ikke, anderledes, end at han for det meeste har siden Aarlig stølet der. Vidnet examineret og dimitteret som de forrige.

For 5 Vidner betalt af Contra Citanten 3 mrk: 8 s: og af Hoved Citanterne 1 mrk: 12 s: i alt Fem Mark fire Skill:

Hoved Citanterne reserverede alt lovligt til nærmere og anden Afbeviisning.

Contra Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse og Laugdag /: bet:
Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten, da Vidnet Marthe Jons Datter Lille Dahle ikke mødte, forelagde hende, at møde under Lovens Falsmaal til Som/m/ertinget 1796 sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge. De og af Hoved Citanterne ikke mødte Samuel Jonsen, Siur Johannessen, og Jon Siursen Rame, og Tosten Aadsen Aasbøe; saa blev dem given Rettens Laugdag til sam/m/e Tiid at møde og svare til Sagen.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Ny Sag

Just Pedersen Ejde, for ham Sr: Nachschou efter Amtets Bevilling at gaae i Rette, og foreviiste Fogdens attest, anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde med lovlig mundtl: Varsel Svend Erichsen Fittie for til Citanten \paa Gorm St(.....s?) Vegne, og(?) som under gjæld paa Auction efter ham/ skyldig værende 5 rd:, sam/m/e med Omkostninger skadesløs efter paastaaede Dom at betale. /: betalt Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og Tii Skilling :/

Indstevnte mødte og tilstod at være lovlig stevnt, betalte Tilsvares penge 1 mrk: 4 s: skr: Tyve Skilling, samt tilstod at være afg: Proc: Gorm skyldig 5 rd:, som han erfarer at være med meere solgt fra Sl: Gorms Sterboe til Just Pedersen Ejde, men vidste ikke hvem der skulde modtage dem, derfor ej har kundet betale dem; altsaa vel vil betale de 5 rd:, men protesterede \imod/ at betale nogen Omkostninger, da intet er ham foreviist, om, at enten Citanten eller hvem der var berettiget dem at modtage.

Citanten i Rettelagde Udskrift af Auctions Forretningen efter Sl: Gorm, som <oplæst> lyder saaledes og paastod Dom til bem:te 5 rd:s og i Omkostninger 10 rd:s Betaling, saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte begjærede Opsættelse \til nærmere Forsvar/ /: Opsættelse bet: 6 s: skr: Sex Skill: :/

Citanten protesterer imod Opsættelse. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 159a. Fogden contra Madelle Lars Datter og Thor Svendsen.

Actor som endnu ikke havde erholdt den omsøgte allernaadigste Benaadning for Madelle Lars Datter, maatte lade Sagen derefter beroe.

Defensor ligeledes var begjærende Sagens Anstand.

Ingen af de Paagjeldende mødte.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

1795: 183b

Opsat Justitz Leyermaals Sag med beslægtet fra fol: 159b. Fogden contra Jngri Siurs Datter Yttre Haaland.

Actor i Rettelagde Præste attest om Qvindens Confirmation som blev oplæst saal:

Defensor endnu begjærede Sagens Anstand efter den forventende Benaadning.

Actor som veed at allerunderdanigst Ansøgning derom har været til Erklæring, kunde intet have imod Opsættelsen at erindre. Imidlertid anmeldte, at af Jngri Siurs Datters Formynder er af hendes Arv betalt Actor som Foget for hans Umage ved Sequestrations Forretningen efter Regning saalydende: saa og af Formynderen til Actor betalt Dom/m/erens Skyds til sam/m/e Forretning efter forhen fremlagde Regn: 2 rd: 3 mrk:, som Dom/m/eren allerede af Skyds

Kassen var gotgjort; Dom/m/eren dernæst anmeldte at hans forhen fremlagte Regning paa 4 rd: for selve Undersøgnings Forretningen, var ham i Dag inden Retten af oftmeldte Formynder betalt.

Sagen beroer til Sommertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 159b. Tollev Hamre contra Siur Støele.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schioldal og Lænsmands Dreng Lars Henrichsen Schioldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet og talt ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Da Indstevnte ikke mødte; saa lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 158a. Niels Age contra Asbjørn Udstoen.

Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Asbjørn Udstuen meldte Sagen forliigt.

Retten lod Sagen beroe til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 159b. Lænsmand Schioldal contra Halvor Øfre Næss.

Halvor Rasmussen Øfre Næss S:E: gl: 36 Aar, fremstod betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl.; og anmeldte at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hoved Citanten Lænsmand Henrich Ottessen Schioldal, at høre Vidner i Sagen, at Karmen var i Sterboet efter Contra Citantens Hustrues forrige Mand Osmund Erichsen Schioldal, og at Hoved Citanten der var i Skiftet, og ikke modsagde den der registeret, hvorefter den paa Contra Citantens Hustrue blev udlagt, derom at høre stevnte og ustevnte Vidner, og see Documenter i Rettelagt, samt lide Dom, Contra Citanten til Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, og Karmen paa Grund af ovenmeldte at tilhøre Contra Citanten, saa og Contra Citanten at blive sine Omkostninger erstattet af Hoved Citanten.

Stevne Vidnerne Erich Jochumsen Wae og Skafter Halvor Tollevsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved Lænsmanden selv.

Hoved Citanten forestillede, at han var vel ved Skiftet efter Osmund Erichsen Schjeldal 1782, som Formynder for een af Børnene, men hverken skal det beviises, at h/an/d var tilstæde just ved Karmens Vurdering, eller gav sit Minde dertil, som han og ikke blev omspurgt.

Contra Citanten anviiste Skiftebrevet efter Osmund Erichsen Schioldal af 8 April 1782, hvilket han begjærede efter afbetjening paategnet anviist sig tilbage leveret, hvoraf Contra Citanten begjærede anmærket 1st Om Hoved Citanten var ved Skiftet som Formynder? 2det Om \Til...?/ Karmen, og om fleere end een Karm, der blev vurderet? 3de Paa hvem den blev udlagt om ikke paa Enken Borgille Jons Datter som nu er Contra Citantens Hustrue? 4de Om Halvor Halvorsen Grønstad som Contra Citanten har at fremstille som ustevnet Vidne, ikke der var Vurderings Mand? Den anden Vurderingsmand er død. 5te Om Hoved Citanten nogen Sted i Skiftet har gjort Paafordring paa Karmen, under Udgifter sig in natura udleveret, som efter Udlægs Ordren burde skee, til at udlevere af Boet, allerførst de Ting in natura, som Boet ej tilhørte? Skiftebrevet blev efterseet, og indeholdt til Svar og Oplysning om de omspurgte Poster til 1ste Ja. til 2det Hoved Citanten tilstod, at der fantes kun een Karm, og den har han nu seet af Skiftebrevet, at er der vurderet for 3 mrk: 3de Jo som omspurgt, 4de Halvor Grønstad var Vurderingsmand. til 5te svarede Hoved Citanten,

at har ingen Paafordring der i Skiftet gjort om Tørkekarmens Udlevering, som h/an/d hverken tænkte passelig, da

1795: 184

det ej var Pengekrav, og han ej formodede, at Tørkekarmen som ikke tilhørte Boet skulde der blevet registeret. Skiftebrevet blev paategnet anviist og tilbageleveret.

Contra Citanten fremstillede ustevnet Vidne Halvor Halvorsen Grønstad S:E: som han begjærede gjøre sin Forklaring paa sam/m/e foranførte Spørsmåal. Vidnet blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og forklarede: At være gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne videre beslægtet eller besvogret end Morbroder til Contra Citanten, svarede til 1ste Ja. til 2det Erindrer ikke der blev vurderet eller var meere end een Tørkekarm, og den vurderede de som det øvrige, uden at spørge derom, da intet af Boets Effecter eller noget i Boet, blev udfordret in Natura. 3de Erindrer det ikke. 4de Forbigaaes. 5te Nej ikke som Vidnet hørde. Hoved Citanten begjærede tilspurgt: Om h/an/d gav Samtøkke til denne Karms Vurdering? Rs: Erindrer hverken det samtøkt eller modsagt, ej heller Hoved Citanten omspurgt; men han var jevnest med eller hos dem ved Vurderingen, dog veed ikke, om h/an/d var hos dem ved TørkeKarmens Vurdering. Vidnet blev som de forrige dimitteret.

For dette Vidne betalt af Contra Citanten bet: 16 s: og af Hoved Citanten 8 s: i alt En Ort.

Contra Citanten begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Contra Citanten formeener at have beviist, Karmen at har været i hans og Formands i Egteskabet, deres Boe i 20 Aar, saa han med sin Hustrue har Hævd derpaa, samt at Hoved Citanten, ingen Ret dertil bør have, siden han ikke har indløst den, førend med det sam/m/e h/an/d vilde anlægge denne Sag, og siden h/an/d ikke har fordret den ud af Osmund Erichsen Schieldals Sterboe ved Skiftet efter ham, eller afværget dens Vurdering ved at anmelde sin Ret derpaa, hvilke begge Deelev var hans Pligt, og da han der forsømte sin formentlige Rett, bør h/an/d nu ingen Adgang til nogen Prætension derpaa at have; altsaa paastod Karmen sig at tilhøre, hvori h/an/d har Adkomst i bem:te Skiftes Udlæg, og sig for Hoved Citantens Tiltale frifunden, samt sidstmeldte tildømt at erstatte Contra Citanten denne Sags Omkostninger med 6 rd:, saaledes indlod Sagen Dom. Imidlertid betænkedes sig, og begjærde Sage opsat til næste Ret. betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling.

Hoved Citanten paastod Dom \og protesterede imod Opsættelse/

Contra Citanten \nægtede alt ubeviisligt og/ paastod Opsættelse til flere Documenter at i Rette lægge. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1790.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 15 Septemb: 1795 continuerede dette Ting,

og public:t

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 15. Thor Iversen Grindem Obl: til Søren Larsen Fosse paa 50 rd: d: 17 Juni 1776 qvitteret af Creditors Hustrues Arvinger {for 25} 26 Juli 1794.

No: 5 p: 278. Ole Rasmussen Støele No: 16 Vilc: Contr: til Johannes Siursen af 10 Janv: 1786, denne nu død C:tracten af h/an/ds Arvinger paategnet til Udslettelse 6 Aug: 1795.

No: 5 p: 482. Asbjørn Bergessen Udstuen No: 65 og H: C: gds: No: 19, Obl: til Jf: Elis(?) Elisabeth Koren paa 380 rd., dt: 19 Sept: 1789, af Creditrices Mand Pastor Hysing i K:havn, qvitteret 1 Aug: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Johannes Olsen Støeles Moders af 5 Aug: 1795 for 18 rd: 10 3/7 s: efter Skfte af 3de ditto.

.... Torbjørn Olsen Støeles Moders for lige Summa do: Skfte og Dato.

.... Siri Ols Dt:s dto: Moder, Skfte og Dato, Arv 9 rd: 5 3/14 s:

.... Walborg Ols Datter s Ditto Do: Do:

.... Ingri Ols Datters Dto: Ditto.

ForM: Bog fol: 178. Tjæran Tørressen Flaadens for 34 rd: 5 mrk: 3 s: efter Skfte 10 Juni 1783 dateret 14 Sept: 1795.

.... fol: 181, 182. Johannes Erichsen Winnies for efter Skfte 7 Juni 1786 47 rd: 1 mrk: 3 s: og efter Skfte 5 Feb: 1788 62 rd: 5 mrk: ½ s: dat: 14 Sept: 1795.

.... fol: 241. Gunder Johannessen Sildes for 60 rd: 4 mrk: 8 s: efter Skfte 16de Juni 1791 dateret 14 Sept: 1795.

.... do: fol: Myndtl: Siri Halvors Dt:s Formynders for 4 rd: 4 mrk:., efter Skfte 12 Aug: 1793 dateret 14 Sept: 1795.

(Andre dokument)

Halvor Johannessens Skde til Halsten Gundersen paa Kaldem No: 52 1 pd: 15 ½ mrk: S: ½ td: Korn for 150 rd., dat:t 14 Sept: 1795.

1795: 184b

Hans Haldorsens Skde til Jon Hansen paa Ryg No: 43 {det halve} en Anpart 19 ½ mrk: S:, for 74 rd., d: 9 Maj 1795.

Opsat Sag fra fol: 159a. Madame Tornebye contra Gurine Grøn.

Citantinden fremsendte Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Lars Henrichsen Schjeldal, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig efter Paategningen at have forkyndet, og talede ved de begge selv.

Indstevnte mødte ikke eller møde lod.

Gotschalch Schiold mødte, men var om det Paastevnte uvidende, saa ikke han, men alleene Gurine Grøn kunde tilsvare Søgemaalet.

Siden ingen af Parterne mødte, lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1796.

Cit: lod sende Ops: 12 s:

Opsat Dag fra fol: 159a. Hr: Justitz Raad Koren contra Svend Fittie.

Citanten lod ved Fuldmægtig Hr: Grung declarere Sagen forliigt og frafalden; thi blev den for Retten ophævet og de i Rettelagte Documenter, Citanten af Retten udleveret.

Ny Justitz Leyermaals Sag

/: S: T: /: Hr: Justitz Raad og Foged Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Brithe Ingemars Datter Engelsgjær, Enke efter Knud Mikkelsen for i sin Enkestand anden gang begangen Lejermaal, \nu/ paa Engelsgjær H: C: gds:, med Enkemand og LandeVærn Gabriel Johannessen Waagen, derom at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand at lide Dom til de forbrudte Lejermaals Bøder at

betale, corporlig Straf at lide i Stedet (Stedet) for Skriftemaal, samt Actionens Omkostninger at udrede.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Lars Henrichsen ibd.: , afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, saa og stevnet Barnefaderen for Processens Skyld, og taledede ved Brithe Ingemans Datter selv, men Barnefaderen var ej hjemme, dog blev Forkyndelsen henseende ham aflagt paa h/an/ds Tilholdssted paa Waagen i Paahør af Drengen Jacob Siursen der tjenende.

Indstevnte blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor i rettelagde Præste attest af Indhold oplæst saal: og derefter maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Retten da de indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav dem Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1796 at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Ny Sag

Erich Jonsen Mæland gl: 28 Aar fremstod betalt Jncam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl.: og androg, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde SelvEjer Østen Gabrielsen Biørgen, fordi at Citanten var med den/n/e accorderet om at styre Biørgen for Ejeren i Forpagtning, og paa Accord, at Indstevnte slet intet skulde have af Jorden, enten Foer eller andet, uden et lidet Støkke Bøe Indstevnte selv skulde slaee og bjerge, men intet af hvad Citanten førte i Huus. ikke \de/stomindre har Indstevnte, afvigte Vinter som var i det Aar Citanten styrede Jorden fra Vaar 1794 til Vaar 1795, ved Kyndelsmisse Tider 1795 taget Høe af Citantens indbjergede og tilhørende, og dermed foret Indstevntes Creaturer, som var imod Accorden, desaarsag Citanten har indstevnet Østen Biørgen til herom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Erstatning og Mulcts Erlæggelse, samt Omkostninger paa Processen at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Peder Olsen tjener nu i Bjørgen hos Indstevnte, sit Eedelige Vidnesbyrd at aflægge til TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Skafter Halvor Tollevsen Schjeldal og Daniel Torbjørnsen Gjærdesøen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de begge selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnet paaraabt, og tillige fremstillede ustevnt Vidne Helga Peders Datter tjener paa Wee, hvilke han begjærde at gjøre deres Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter, de aflagde Eed, og bleve separerede, da fremstod som

1ste Vidne Peder Olsen Biørgen gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At fra Vaar 1794 til Vaar 1795 styrede Citanten Biørgen for Ejeren,

1795: 185

Indstevnte, paa Forpagtning, imod at føde for Indstevnte 2 Kjør, og give ham noget Korn, da Som/m/eren 1794 Citanten indhysede alt Høet paa gaarden, og førde i Huus, til sit Brug og Bestyrelse, uimodsagt af Indstevnte, og dermed Vinteren efter, fostrede og selv ved sine tjenere forede baade sine egne Creature og 2 Kjør for Indstevnte, forsvarlig, da Vidnet sidst saae dem, noget før 25 Marti d: A:, og hørde aldrig at Indstevnte skulde have noget af Citantens indhøstede Foer, men Indstevnte fostrede selv 1 Øg og 24 Smaler, som han selv skulde skaffe Foer til uden for gaarden, og af et lidet før ommelt Støkke Bøe. Indstevnte havde og ikke taget af Citantens Foer som Vidnet der tjente Indstevnte, kan vide, før efter

Kyndelmisse Tider 1795, da Vidnet saae, at Indstevnte gik til Citantens Foer, en Aften efter at Creaturene havde faaet deres Aftensfoer, og tog Høe en Arm fuld, deraf gav sine 2 Kjør, og resten sin Øg, ligesaa een gang siden, og endelig fleere gange, erindrer ej hvor ofte, men kun givet deraf sine 2 Kjør, og kun en gang sit Øg. Hørde ikke at Indstevnte bad Citanten om Tilladelse dertil. Ej heller veed at Citanten saae det eller vidste det. Derefter Citanten taledes til Indstevnte derom, da Denne tilstod, at have 2 gange taget af Citantens Foer i Løen, dette hørde og det andet Vidne, og Indstevnte sagde ej videre men taug stille. Alle de gange Vidnet saae Indstevnte tage af Citantens Høe, tog han af Fjøs Lemmen. Kan ej taxere til Værdi, det Vidnet har seet han har taget. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Helga Peders Dt: Wee, gl: 16 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Sødskende barn til Citanten \og Hustrue/ men ej videre nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At Citanten omvundne Tid, styrede Bjørgen for Indstevnte, og Vidnet tjenede da Citanten, men veed ej paa hvad Maade Citanten styrede Jorden, men Citanten arbejdede og indhøstede al Gaardens Høe og Avl, og havde det for sig selv, og dermed havde Indstevnte intet at gjøre, men Citanten fostrede og forede dermed sine Creaturer, og selv bestyrede det, som og fostrede 2 Kjør for Indstevnte, og forede dem ved sine Tjenere, saa Indstevnte intet havde dermed at bestille, alt uimodsagt af Indstevnte, saaledes Vinteren efter, alt forsvarlig, saalænge Vidnet til 25 Martii var der, og saaviit Vidnet kunde forstaae. Indstevnte fostrede selv 1 Øg og nogle Smaler, som h/an/d selv, skaffede Foer til uden for gaarden. Indstevnte havde ikke taget af Citantens Foer, før efter Kyndelmisse eller kort før 1795, da Vidnet saae, men ikke meere end een gang, en Aften at Indstevnte tog af Citantens Høe i en Bue, et Fang imellem begge Armene, men ikke stort, og gav sit Øg. Vidnet hørde ikke om Tilladelse dertil, eller Citanten vidende derom. Men da Citanten i dette og forrige Vidnes Paahør taledes til Indstevnte derom, {.....} vilde Den/n/e først nægte det, men siden tilstoed at have taget af Citantens Høe, eengang i Løen, 2 gange i Buen, og i Fiøsen \paa Lemmen/ een gang. Dimitteret som forrige Vidne.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede det Passerte sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring som TingsVidne beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanten da Indstevnte ikke er mødt, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skilling :/

Dom/m/eren da Indstevnte ikke mødte eller møde loed, gav ham Rettens Laugdag til Som/m/er tinget 1796, etc: afskeediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Nye Sag

Erich Jonsen Mæland gl: 28 Aar, fremstod, /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Selvejer Østen Gabrielsen Biørgen, for at have overfaldet Citanten og Hustru i sin egen Stue, derom at høre Vidner godvillig mødende, og derfor lide Dom til Bøder at udrede, og Processens Omkostninger skadesløs at erstatte.

Stevne Vidnerne Halvor Tollefsen Schjeldal Skafter, og Daniel Torbjørnsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledes ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten under Forbeholden af fleere Vidner, fremstillede som ustevnt Vidne Helga Peders Datter tjener paa Wee, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed med oprakte

Fingre efter Loven, fremstod som 1ste Vidne og anmeldte sig gl: 16 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Sødskende Barn til Citanten og Hustrue, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret forklarede: At

1795: 185b

Vidnet tjenede Citanten sidst Vinter til 25 Marti d: A:, da nogle Dage før, en Aften, kom Indstevnte i Citantens Stue paa Biørgen, hvor Indstevnte ikke holdt til eller laae, der var nu Citanten og Hustrue, Vidnet, og noget efter kom til, Johannes Thomassen \Hougen/ /: denne anmeldte Citanten at vil til næste Ting føre til Vidne :/ da Indstevnte først kom i Stuen, var ingen der uden Vidnet, men strax kom Citantens Hustrue, hun fra Fjosen, og han fra Gaarden, og begge skjændende, og han skjændte for de havde ikke indlukknet hans Smaler, og hun sagde, at de var indlukknet paa 2 nær, som ikke vilde gaae ind; derpaa Indstevnte skød hende med sin Haand, saa hun faldt baglænds i Briggen, og kunde ej staae imod, da h/an/d brugte sin Magt, og var vreed. derpaa kaldte hende (.?)iske bidke /: Laugrettet forklarede Bidke ved Hund :/ og tog i hende og vilde kaste hende ud, men hun stred imod, og han fik hende ikke ud, uagtet hand tog hende i Brystet, og truede at vilde spænde hende. derefter kom Citanten selv, og Johannes Thomassen, da Indstevnte sagde at havde havt Uvenskab med Citantens Hustrue, men hun sagde, alt oven omvundene i hans Paahør, som han ikke nægtede. Derpaa han viftede med sin Hat, Lyset ud, og i Vreede tog Citanten i Brystet og kaldte ham Troldfant, og endelig gik han. Nu erindrer Vidnet, at med det sam/m/e Indstevnte først gik ind i Stuen tillige med Citantens Hustrue som kom til i det sam/m/e, tog han i Uddøren hende i Brystet i Vreede, og rystede hende, saa Melken hun bar i Bøtte, spildtes noget af, og truede hende med Stokk Skjævler at ville slaae hende.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: Een Mark.

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Dom/m/eren da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1796 at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 160b. Peder Mæland contra Thor Østreim om et Bukkekiid.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag, anmeldte af Alder 54 Aar, betalte contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skilling, og anmeldte at have med lovlig contra Kald og Varsel, ladet til dette Ting og Tiid contra indkalde Hoved Citanten Peder Jonsen Mæland, herom at høre ustevnte Vidner, og lide Dom til Contra Citantens Frifindelse for Citantens Søgemaal, Contra Citanten tilkjendt Kiidet, og sine Omkostninger af Hoved Citanten erstattet.

Til disse Vidner at paahøre er indstevnet med lige lovlig Varsel de af Hoved Citanten førte Vidner Torron Erichs Datter, Ellert Hansen og Helga Peders datter.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Lænsmands Dreng Lars Henriksen Scheldal afhjemlede under Lovens Eed, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved alle selv, undtagen Torron Erichs Datter, men Indstevningen, henseende hende, forkyndt for hendes Moder paa hendes Tilholds Sted Højland, i hendes Fraværelse.

Hoved Citanten tilstod lovlig Varsel.

Af de for Processens Skyld indstevnte mødte Ellert Hansen og Helga Peders Datter og vedtog Varsel.

Contra Citanten fremstillede ustevnte Vidner Helje Olsen tjener Ole Heljesen Kaldem, Lisbet Gunders Datter tjener paa Tesdal, Helga Ols Datter tjener paa Kaldem, Helga Halvors Datter tjener paa Berge, som h/an/d begjærede at gjøre deres Forklaring; thi blev de

forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og bleve separerede, samt fremstod som

1ste Contra Vidne Helje Olsen Kalden gl: 14 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, er beslægtet til Contra Citanten som Morbroder til Vidnet, forklarede: At Som/m/er(en) 1794 kort før de drev til Støels fra Kaldem, blev alle Contra Cit:s Kiid drevet til Kaldem, for at kom/m/e paa Kaldems Støelen, mindes ej hvor mange, deriblant 2 sorte Bukkekiid, eet ganske sort, og eet hvid paa den eene Side /: Ellert Hansen og Helga Peders Datter fremstod, forklarede: At det af dem omvundne var gandske sort /: disse kom i blant andre paa Støelen, og var mærket venstre Øre afskaaren, kjender ej Mælends Mærket, efter nogle Uger kom dette sorte Kiid uforvarende iblandt Berges Smalen, derfra det blev hæntet igjen til Kaldems Støelen, men siden kom det igjen blant Berges Smalen, og blev af Berges Gjøttele Pige sat i Ouestad Støels huus, der 1ste Hoved Cit:s \1ste/ Vidne tog det, og sagde det var Peder Mælends, og førde det til Højland, dette Vidnet ej saae selv, men har hørt det af Vidnet Helga Halvors Datter som sagde det var Thor Østreims. Videre forklarede: At var med paa Mæland i Fjor og tog Kiidet, og var Thor Østr:s Kiid, og Vidnet har seet det i Dag paa Østreim, og er det sam/m/e, som Vidnet fra først til sidst har omvundet, og kan ej derpaa sættes Værd. Vidnet blev sin efter begge Parters uden for Proto-

1795: 186

collen tilbragte Spørmaale og Erindringer, gjorde Forklaring forelæst som det vedblev declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Contra Vidne Helga Halvors Datter gl: 20 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At tjente paa Berge fjor Som/m/er, og gjætede paa Støelen der, da der kom et frem/m/et gandske sort Bukke kiid, det venstre Øre afskaaren /: kjender hverken Østreims eller Mælends Mærker /: imellem Berges Smaler, som blev efterspurgt af {Contra Vidne} Helga Ols Dt: Kaldem som gjædede paa Kaldems Støelen, der sagde det hørte Contra Citanten til, og denne bad Vidnet at sætte det paa Ouestad Støelen, men det var taget før Vidnet kom der, af 1ste Hoved Citantens Vidne som dette Vidne da ved den Tiid traf, og sagde da Torron Erichs Datter, at det var Peder Mælends, og hun vilde bringe det til Højland, og forstoed ej dets Værd. Vidnet sagde da det var Contra Citantens, og Torron Erichs Dt: sagde det var Peder Mælends. Der dette Vidne traf Torron Er: D: var paa Ouestad Hjem/m/e støl. Vidnet blev som det forrige efter lige Examination dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Contra Citantens, Helga Ols Datter gl: 17 Aar, var sidst til Alters denne Som/m/er, er Søster datter af Contra Citanten, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At gjættede forrige Som/m/er Kaldems Smaler, videre forklarede som 1ste Vidne, indtil Bukkekiidet efter dette Vidnes Begjæring til 2det Contra Vidne skulle sættes paa Ouestad Støelen. Siden den Tiid veed Vidnet intet derom. Dette Kiid var det sam/m/e som kom fra Østreim at skulde paa Kaldems Støelen og kom der \og Vidnet saae det sam/m/e i Dag paa Østreim/ Vidnet examineret som de Forrige, ligeledes dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Lisbeth Gunders Datter Tesdal gl: 25 Aar, var sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At forrige Som/m/er var Vidnet paa Kaldems Støl og tillige med 3de Vidne gjætede begge, baade Kaldems og Tesdals Smaler, men dette Vidne havde ikke Østrem Kiid under Hænder, men de vare givet(?) 3 Vidne under Hænder, da dette Vidne hørde, at et sort Bukke kiid som var hos Kaldems Smaler, blev sagt af 3de Vidne, at være Thor Østreims, hørte og af hende sige, at det kom bort til Berges Smalene, og hørde ligeledes at 3de Vidne spurgde efter det, erindrer ej videre, veed

heller ikke meere om Kiidet end at det var sort. Vidnet examineret og dimitteret som de Forrige.

For 4 Vidner bet: af Contra Citanten 3 mrk:, og af Hoved Citanten 1 mrk: 8 s: i alt Fire Mark otte Skl:

Contra Citanten begjærede Sagen opsat til fleere Vidner at føre, /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Hoved Citanten forbeholdt sig alt lovligt. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til S: T: 1796.

Opsat Sag fra fol: 160b. Peder Mæland contra Thor Østreim om Skjælds Ord.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Lænsmands Dreng Lars Henrichsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Laugdag lovlig for Indstevnte og Laugdagede at have forkyndet, og talede ved den Laugdagede selv.

Den Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten paastod Dom efter Indstevningen, og Processens Omkostninger erstattet med 10 rd:, saaledes indlod Sagen Dom.

Dom/m/eren siden Indstevnte ikke mødte, lod Sagen beroe til næste Ret.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Nye Tingsvidne Sag

Enken Gurine Sophie Grøn med Laugværge Ole Larsen Wee fremstod /: betalt Incamination

1 rd: 3 mrk: 4 s: skriv: En Rd: tree mrk: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl:

Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Velædle og Velbyrdige Hr: Premier Lieutenant

von Voigt, i Anledning af at Hand har slaget Hende paa sin Arm, derom at høre stevnte

Vidner, til fornøden Oplysning og et lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Pigen Brithe Erichs Datter tjenende Hr: Lieut: Voigt, samt Niels Ingebrichtsens Huusmand ved Gjørdesøen, og Halvor Tollevsen Schjeldal Skafter.

Stevne Vidnerne Lænsmand Henrich Ottessen Schjeldal og Lænsmands Dreng Lars Henrichsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv undtagen Halvor Schjeldal, men han møder.

Indstevnte Hr: Lieut: v: Voigt, blev tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citantinden begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring; thi bleve de paaraabte hvoraf mødte Halvor Tollevsen Schjeldal som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som 1ste Vidne, aflagde Eed, anmeldte sig gam/m/el 43 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er,

1795: 186b

ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At en gang i Sommer, en Eftermiddag, erindrer ej Dagen, kom Citantinden til Vidnet som gik og bødede en Nod, noget fra Hr: Lieut: v: Voigts Huus, Vidnet saae ej hvor hun kom fra, da hun sagde til Vidnet, at Hr: Lieut: v: Voigt havde slaget hende med et Veedstykke paa Armen, og hun viisde den eene Arm som skulde være slagen, \Vidnet/ erindrer ej hvilken, der Armen neden for Albuen paa øvre Armen saae blaaemæltet ud, og rød, liigt at være efter et Slag, men Vidnet er uvidende hvoraf det var, og saae ej det skeede. Kan ej sige at Armen var truden, men der var Hul paa, et lidet, hvor Blodet stak ud igjennem Skindet. Hvor hun har faaet \det/ veed Vidnet ej meere end hun selv sagde. Hun sagde at Hr: Lieutenanten da nylig havde slaget hende dette. Vidnet blev sin

Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citantinden det ej videre havde at tilspørge, blev det dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: En Mrk:

Citantinden begjærede Sagen opsat med Forelæggelse til de udeblevne Vidner, bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl:

Dom/m/eren da Vidnerne Brithe Erichs Datter og Niels Ingebrethsen Gjærdesøen ikke var mødt, forelagde dem under Falsmaals Straf, at møde til Som/m/ertinget 1796 deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at udsige, etc: afskediget med Forelæggelse, og tillige Laugdag til Hr: Indstevnte.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Biørneskud Tingsvidne.

Torkel Torkelsen S:E: p: Winnie fremstod og anmeldte at han ved Udgang af Juli Maaned sidst, har skudt en voxen Bjørn i Winnie Mark, hvorefter han nu foreviiste den venstre Fremlab i Retten, da Huden var solgt, og begjærede de sædvanlige Skudpenge 2 rd:

Tilstæde værende Almue erklærede sig vidende om det Tilførtes Rigtighed og Sandhed; thi blev af Fogden Hr: J: Rd: Koren betalt Skudpenge 2 rd:, og Labben af Ham tagen i Forvaring.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende, og \som/ saaledes det Passerte sluttet som blev bevilget. Herfor betalt 2 Mark skriver To Mark.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796, opnævnt af nye i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Tjæran Erichsen Waagen. 2. Halsten Gundersen Kaldem. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Thor Iversens Hustrues Arvingers Skde til Thor Iversen paa Øfre Grindem No: 42, 1 pd: 2 11/14 mrk: S: før Aftag, men efter Aftag 15 mrk: S: for 71 rd: 2 mrk: 9 1/7 s: d: 15 Sept: 1795.

Thor Iversen Øfre Grindems Obl: til Søren Larsen Indre Fosse paa 80 rd:, 1 pr: i forbem:te, Rente 4 proC:t, dateret 15 Sept: 1795.

Osmund Gundersen Norems Hustrues Arvingers Skde til Osmund Gundersen paa Norem med Wiig No: 17, og Gangdal No: 18 i alt 2 Løb 18 mrk: S: 1 td: K: før Aftag, men efter Aftag 1 L: 2 pd: 7 2/7 mrk: S:, deraf indløst for 255 rd:, 1 L: 1 pd: 3 mrk: S: og selv arvet Resten dat:t 9 Maj 1795.

Svend Erichsen Fitties Obl: til Hr: Major Dahl paa 800 rd: Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Fittie 1 1/2 L: S: 1 Hd:, dateret 6te Juni 1795, denne vedhæftet

Hr: Major Dahls Transport til Just: Rd: Koren paa samme Obligation, d: 5 Sept: 1795.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 483. Svend Erichsen Fitties Obl: til Foget Koren Pant i Fittie No: 6 paa 498 rd:, dateret 5 Maj 1789, af Creditor qvitteret efter vedhæftet Opsigelse paa rette Stempl: Papiir 9 Juni 1795.

No: 5 p: 795. Jon Jonsen Tesdal No: 48 Obl: til Niels Erichsen Wettestøe p: 100 rd:, dat: 15 Sept: 1794 af Creditor qvitteret 6 Juni 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Gurine Sophie Grøns Obl: til Ole Larsen Wee paa 48 rd:, Rente 4 proC:to. 1 pr: i Huuse paa Gjærdes Grund No: 11 samt hvad ejer og ejendes vorder d: 15 Septemb: 1795.

Afkald

ForM: Bog fol: 171 og 241. Søren Sørensen Fosses for efter Skfte 21 Marti 1790 paa Waldre 22 rd: 2 mrk:, og efter Skfte 19 April 1790 Arv 140 rd: 5 mrk: 1 s: og Hjem/m/egifte 44 rd: dateret 15 Sept: 1795.

(Andre dokument)

Rasmus Erichsen Fjøsne og Haldor Thorsen Røe Skfte Contract efter den førstes Hustrue

1795: 187

om Fjøsne No: 5, og en Anpart i Gjærde No: 11 H: C: gds: dateret 15 Sept: 1795.

Asbjørn Bergessen Skde til Even Larsen paa Udstuen No: 65, for 285 rd: 3 mrk:, Landskyld 2 pd: Sm: dateret 28 Februari 1795.

Bygsel Sedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Osmund Gundersen Norems \No: 17/ til Mikkell Larsen paa Plads Sæten under Gangdalen No: 18 paa Livs Tiid d: 15 Sept: 1795. til Manufactur Huuset betalt 8 skl:

Osmund og Haldor Rygs No: 43 til Ole Ingebretsen paa uskatlagt Plads indengjærdes paa Livs Tiid dateret 14 Sept: 1795. til Manufactur Huuset betalt 8 skl:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibrede Høsteting den 17de September 1795. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: / Hr: Justits Raad Koren, Skibredeets Lænsmand Sjur Sjursen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Torkel Tollevsen Svalland

b: før eedtagne Laugrettesmænd:

2. Tosten Endressen Alne 4. Anders Hansen Kiicke 7. Jesper Johannessen Nordre Øfrebø

3. Ole Hansen Søre Berge 5. Lars Steensen Lille Nærem 8. Gunder Erichsen Tindeland

6. Haldor Thorsen Bøe

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibrede Sommering 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Anders Gudmundsen Søre Stumo og Ole Larssen Stangeland og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 161b. Fogden contra Gyri Mikkels Dt: og uconfirmeret Tørres Guldbrandsen Birkenæs.

Actor i Rettelagde nærmere Præsteattest af 11 Sept: 1795 fremlagt \oplæst/ saal: men manglede endnu Attest fra Sogne Præsten i Etne om BarneFaderen, som han har paafordret, men ikke erholdet: ej heller har erholdet Defensor fra Amtet, beskikket, men hvorom med det øvrige alt til næste Ret skal blive fremlagt.

Videre Actor anmeldte, at have i Continuation af forrige Indstevning med lovlig mundtl: Kald og Varsel, ladet til dette Ting og Tiid indkalde BarneFaderen uconfirmeret Dreng Tørres Guldbrandsen Birkenæs, for dette begangne Lejermaal, derom at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand at lide Dom til Bøder at udrede, corporlig Straf af lide, samt Actionens Omkostninger at betale. Dernæst fremlagde Rettens seeneste Laugdag for Gyri Mikkels Datter som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Ole Halvorsen Westerejde Skaffer, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saavel Stevningen som Laugdagen lovlig at have forkyndet, og talede ved de begge selv, men BarneFaderen som tjener i Etne Skibrede har kun faaet 14 Dages Varsel.

Begge Sagens Paagjældende blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor som erfarede, Tørres Guldbrandsen ikke er lovlig stevnet af Stevne Vidnerne, fandt sig beføjet at begjære Sagen opsat til næste Ret, til at faae ham lovlig indvarslet, da og skal blive fremlagt saavel ovenmeldte manglende Attest om BarneFaderen som og Constitution til Defensor, og Attest om BarneFaderen henseende det Militaire fra {Regimentet eller} Sessionen, derefter maatte lade Sagen beroe.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 162b. Johannes Løvigen contra Torkel Tvedt.

Citanten ved Hr: Nachschou anmeldte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Torkel Wiersen Tvedt til at høre om denne Sag fleere stevnte og ustevnte Vidner og lide Dom efter forrige Indstevning og tilsvare Omkostninger.

Stevne Vidner Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Skaffer Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Torkel Tvedt selv.

Indstevnte Torkel Tvedt \mødte/ og tilstoed lovlig Varsel.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner Lænsmand Siur Siursen Østerejde og Hugne Rasmussen tjener Torbjørn Løvigen, som h/an/d begjærede at gjøre deres Forklaring som Beskikkelse Vidner under eet. Dem blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som 6te og 7de Vidne Lænsmand den sidste til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret og Hugne Løvigen sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret gl: 28 Aar,

1795: 187b

og forklarede: At Fjor Høst 4 eller 5 Uger efter Mikkels Dag, vare de fra Johannes Olsen Løvigen udsendte til Torkel Wiersen Tvedt, med 18 rd: Banco, som de efter Citantens Forlangende vilde betale Torkel Tvedt for den omstevnte Stud og Galte; men da h/an/d ej ville imodtage dem, lod de Pengene ligge paa Torkel Tvedts Bord, og Torkel Tvedt sagde: Han skulde ingen Penge have af Joh: Løv:, og ingen tog han imod. Vidnerne gik derfra og lod Pengene ligge efter paa Indstevntes Bord. Vidnerne begge aflagde deres corporlige Eed til Bekræftelse paa deres Udsigende, derefter de med begge Parters Consence bleve dimitterede.

For disse 2 Vidner betalt 1 mrk: skr: En Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten ved Sr: Nachschou i Rettelagde skriftlig Indlæg af 14de denne \Maaned/ som blev oplæst saalydende: derefter paastod Dom.

Torkel Wiersen Tvedt S:E: gl: 46 Aar, mødte /: betalt resterende Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rd: Tree mrk: tolv Skl: :/ og tillige for ham som Sagfører at gaae i Rette fremstod Engel Engelsen Gjøen paa Moe i Etne som i Rette lagde Amtets dertil givne

Bevilling som oplæst lyder saal: derefter i Rettelagde sin udstyrede Contra Stevning som blev oplæst saalydende:

Stevne Vidner Lensmand Siur Siursen Østerejde og Skaffer Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, denne oplæste Stevning for alle indbem:te \lovlig/ at have forkyndet, og talte ved de alle selv, undtagen Knud Tollefsen Kaldem men han møder, samt Torbjørn Ommundsen Neervig, men h/an/d møder og vedtager Varsel, ej heller taledede de med Marithe Peders Datter, men da hun ej var hjem/m/e, aflagde de Forkyndelsen paa hendes Tjeneste Sted hos Hoved Citanten i h/an/ds Paahør.

Sr: Nachschou paa Hoved Citantens Vegne protesterede imod Stevnemaalet, siden nu sees Sam/m/e at være paategnet forfattet af Engel Gjøen, som ikke var paategnet ved Forkyndelsen, ej heller fulgte Copie af Sagen paastod Eragtning, /: bet: for 2 Poster 24 s: skr: En mrk: otte Skl: :/

Engel Gjøen bad at Proc: Nachschou maatte faae bedre Tiid til at læse bedre over, hvad der staaer i Lovens 1 Bogs 4 C: 4 a:, om Stevnemaale, da haabede h/an/d at Sr: Nachschou skulde frafalde sin Paastand om Copie af Hjemtings Stevning. Jhenseende til Stevnemaalets afviiselse formedelst Underskriften, indstiller Han til den respective Dommers Eragtning, og protesterer imod nogen afviisning men paastaaer det antaget, og Contra Søgemaalet derefter fremmet.

Sr: Nachschou refererer sig til sit Forrige.

Dom/m/eren tilspurgde Stevne Vidnerne, om Johannes Løvigen begjærede Kaldseddelen til deraf at skrive Copie, eller om de leverede Copie deraf. Rs: De havde ingen Copie, Joh: Løvigen paastod Copie, men forlangde ikke Stevningen til at skrive sig Copi af.

Dom/m/eren Eragtede: Hvad angaaer 1ste Post, om Engel Gjøens foregivne manglende Underskrift, da siden Sam/m/e er der ved Stevningens Irttelæggelse, er intet paa Exceptionen at reflectere. 2de Post om Copie af Stevningen, henfalder efter StevneVidnernes Forklaring og Lovens Ord.

Da Engel Gjøen \da han/ af Proc: Nachschous Indlæg kunde erfare, at det af Torkel Tvedt afvigte Som/m/erting i Rettelagte Indlæg ikke var Proc: Nachschou til Behag; da declarerede han for Retten, at det paa Grund af Slægtskab, da Torkel Tvedts Kone \er Comparentens (Hus?)trues/ NestsødskendeBarn af Comparenten var forfattet og skrevet. han meente og at Nachschou ikke besad den Myndighed at holde Haand over Justitien, langt mindre var beqvem dertil. Hand lod og Nachschou vide, at han boede paa Moe, om hand vilde ham noget.

Nachschou ansaae Engel Gjøens Tilførte for Fabel og Sagen uvedkom/m/ende.

Engel Gjøen begjærede Vidnerne fremkaldet, og i Eedtagne, og examinerte efter heri i Rettelæggende qvæstioner, som lyder saaledes: og fremstillede som ustevnte Vidner Hans Siursen Hougeland S:E:, og Niels Tørressen Opheim S:E:

Af de for Processens Skyld indstevnte mødte ikke Marithe Peders Datter.

De til Vidnesbyrd indstevnte, og ustevnte godvillig mødende, blev fremkaldet, mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende derefter de som ikke før have aflagt Eed i Sagen, nu aflagde deres Eed med oprakte Fingre efter Loven, hvorpaa de bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra Vidne Knud Tollevsen Kaldem, der før er afhørt som 1ste Hoved Citantens Vidne, og under \forhen/ aflagde Eed svarede til Qvæstionerne saasom til 1ste Rs: Det skulde være ligevist til Søndag sagde han, om \Hoved/ Citanten Joh: Løv: kom før Søndag, og var kun altsaa om de 4 Dage, og hørde ikke: for bestandig! 2det Er forhen besvaret. {3de} Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev, og da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge blev hand med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Contra Vidne Hans Siursen Hougeland gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret,

svarede til 1ste Rs: Nej! 2de Nej. 3de Saa meget som de foreenes om, og jevnligst plejer være 1 Vog, stundum mindre, stundum intet, og naar der ikke i Kjøbet bliver betinget got Korn, bliver det sædvanligst Skille og ringe Korn \iblant/. At have faaet $\frac{1}{2}$ td: som er omtrent 2 Voger, naar der er godt Korn, eller faaet got Korn eller det i slig Fald begjært, har ikke hørt. 4de Tvedt ligger i Aalund, og Sælgere i Aalund, plejer at levere det Solgte, paa Nærems Stranden, $\frac{1}{2}$ fj: Miil fra Tvedt landfast med Tvedt. har ej hørt nogen ført det til Neervigen, som er fra Tvedt $\frac{1}{2}$ Miil, roe til Vands, som ikke kunde skee uden Baade fragt og Folkeleje, at tages i Baad Nærems Stranden eller Deggernæs Klubben, en Børg Sex æring, og 2 Mand, og kunde koste 2 mrk: 8 s: til 2 mrk: 12 s: 5te Rs: Plejer betales ved Vahrenes Levering enten i Huuset, eller ved Indskibningen. 6te Rs: Veed ikke om noget slig Løvte. Neervigen er fra Deggernæs Klubben som dertil beqvem/m/est Indskibnings Plads $\frac{1}{2}$ fj: Miil vel det. Har ej hørt at Torkel Tvedt, har lovet Joh: Løv: at bie efter Pengene. Vidnet blev efter Hoved Citantens Begjæring tilspurgt: 1. Om Kjøbs Slutning med Haandrekning holdes saa fast som Haandpenges Levering. Rs: Kan ej vide som ikke forsøgt, og uden Haandpenge kan ej være saa fast. 2det om det ikke ogsaa accorderes at Sælgere bier efter Pengene? Rs: Jo, naar det accorderes, ellers ikke, og dette sjældent, oftest betales strax. Vidnet som forrige dimitteret, og er ellers under Examinationen i agt taget, og skal blive i agt taget, qvæstionerne at fremsætte, saa at ikke derved skal lægges Vidnerne Ord i Munden.

Fremstod 3de Contra Vidne forhen afhørt som 2de Hoved Vidne Osmund Christophersen Røe, som under forhen aflagde Eed svarede til Qvæstionerne saasom til 1ste Contra Citanten spurgde Vidnet da de som før omvunden vedtaltes, om Vidnet meente h/an/d ikke fik Pengene. hvor med Meeningen ej af Vidnet forstaaes anderledes, end en Tvivl om Joh: Løv: var suffisant. 2det Nej. 3de Nej. 4de Rs: Sædvanligst plejer være 1 Vog eller $\frac{1}{4}$ td: got Korn, og noget Skille, veed ikke nogen at have faaet $\frac{1}{2}$ td:, Veed og ikke om Contra Citanten har lovet Hoved Citanten noget eller lidet. 5te Rs: a: Nærems Stranden eller Deggernæs Klubben. b: Nej. c: Fra Nærvigen (Neer-) til Deggernæs Klubben som nærmest(e) Indskibnings Sted, er $\frac{1}{4}$ Miil. d: Nej, og kan koste omtrent 24 skl: e: Nej. 6te Rs: a: Som omspurgt Jo. b: Nej. Dimitteret som forrige.

4de Contra Vidne Ole Larsen Stangeland, forhen afhørt som Hoved Citantens 3de Vidne, svarede under forhen aflagde Eed til 1ste Rs: Den første Del af Qv: forhen besvaret. I øvrigt henholdt sig til sin forrige Forklaring. 2det Nej, men kjender de vel, kan vel Haand og Mund gjelde for nogle Dage, dog sikkert Haandpenge, og dette overalt naar det er nye og sjelden Handlere. 3de Rs: Nej. 4de Rs: Sædvanligst 1 Vog eller $\frac{1}{2}$ Vog eller intet, og oftest halvt got og halvt Skjælle Korn, aldrig hørt $\frac{1}{2}$ td:, veed intet om Torkel Tvedt har lovt Citanten lidt eller intet. 5te a: som 3de Vidne med Tillæg af Berges Næss, som dog er længere fra Neervig end Deggernæs Klubben. b: som 3de Vidne. c: en god $\frac{1}{8}$ Miil. d: som 3de Vidne. e: Nej. 6te Rs: a: Jo som omspurgt. b: Nej. Dimitteret som forrige.

Fremstod 5te Contra Vidne Niels Tørressen Opheim gl: 48 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret videre end er Sødskende Barn til Contra Citantens Hustrue, svarede til 1ste Rs: Nej. til 3de Nej. 4de som 4de Vidne. 5te Rs: a: som 4de V: b: som 3de Vidne. c: som 4de Vidne. d: som 3de Vidne. e: Nej. 6te Rs: a: Ja som omspurgt. b: Nej. Dimitteret som forrige.

For 4 Vidner bet: af Contra Citanten 3 mrk: 8 s: og af Hoved Cit: 8 s: i alt 4 Mark.

Contra Citanten begjærede Contra TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Sr: Nachschou refererede sig til sit Forrige og paastod Dom.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 18 Sept: 1795 continuerede dette Ting

og publiceret

Bygselseddel med Reversal og Landskyldbog anviist

Pastor Bruns til Johannes Olsen paa No: 54. Blokhuus 9 mrk: S: under Karteig, paa Livs Tiid, før brugt af Mikkel (Gie?)rtsen d: 5 Aug: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 343. Jacob Mikkelsen Dørem No: 7 H: C: gds: Obl: til Haldor Torbjørnsen Stangeland paa 120 rd:, dat: 8 Maj 1787 af Creditor qvitteret 8 Juni 1795.

No: 5 p: 485. Anders Gundersen Søre Stume No: 14, Obl: til Mad: Celius p: 210 rd:, d: 21 Sept: 1789 qvitteret af Creditrix med Laugværge Hr: Brun 28 Juli 1795.

1795: 188b

Pantebogen til Inddragelse

Skifte Udlæg 24 Juli 1795 efter Jacob Mikkelsen Dørem, i Skdebogen extraheret.

Afkalde

Myndtling Tosten Knudsen Paradishavns Faders for 4 rd: 2 mrk: 12 1/3 s: efter Skifte 23 Juli 1795 Afk: af sam/m/e Dato.

.... Anne Knuds Dt:s Faders for 2 rd: 1 mrk: 6 1/6 s: sam/m/e Skifte, og Dato.

.... Ingeborg Heljes Datter Bersvogs \Formynders/ af 23 Juli 1795 for 13 rd: 2 mrk: 13 1/2 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 44. Clare Peders Datters Mands for 20 rd: 2 mrk: 1 s: efter Skfte 8 Dec: 1761 dateret 17 Sept: 1795.

.... 131, 192. Sygnie Elias Datters Mands for Arv efter Skfte 13 Juli 1789 45 rd: 1 mrk: og 30 Marti 1789 49 rd: 2 mrk: 11 s: dat: 17 Sept: 1795.

.... 177. Marithe Aanens Datters Mands for 77 rd: 3 mrk: 8 s: efter Skifte 7 Dec: 1779 d: 17 Sept: 1795.

.... 193. Ingeborg Torbjørns Datters Mands for Arv 30 rd: 2 1/3 s: og Hjem/m/egifte 20 rd:, efter Skfte 8 Marti 1793 dt: 17 Sept: 1795.

(Andre dokument igjen)

Kongl: allern: Bevilling for Johannes Olsen Blokhuus paa Gjæstgiveri ved Blokhuus dateret 30 Maj 1795.

Beroet Sag fra i Gaar Johannes Løvigen contra Torkel Tvedt.

Engel Gjøen \mødte/ og bad den respective Ret vilde tage i Betragtning at \om/ de omtvistede Creaturer ere ej sluttet noget lovformelig Kjøb, som han kunde tydelig fornemme af de i Sagen pro et contra fremkomne Beviiser, som h/an/d og nægter al Kjøb herom, og i øvrigt henholdt sig til sit Indlæg som han nu producerede af gaars Dato der blev oplæst saal: og paastod Dom. Engel Gjøen derefter anmeldte at Pengene de 18 rd: som Hoved Citantens Vidner forklarer gaars Dato at have lagt paa Contra Citantens Bord, var strax anden Dagen efter, af Contra Citanten bragt fra sig, og leveret til Lensmanden. Hoved Citanten tilstod nu for Retten, at have faaet disse Penge igjen fra Lensmanden. Engel Gjøen derfter i overenstem/m/else med sin Paastand paa grund af Lovens 1 Bog 10 Cap: 21 art:, var ydmygst \anmodende/ af Dommeren opnævnet Mænd til at vurdere Contra Citantens Spot og Skade, og derom nu ved denne Ret at forklare og tilføre deres Forretning, med mindre Johannes Løvigen vil selv tilstaae derfor noget passeligt.

Hoved Citanten nægtede at tilstaae noget sig til Udgift, formeente heller at blive sig tilkjendt af Mændene passelig Erstatning, kun bad Dommeren, at de hertil opnævnte Mænd maatte være upartiske for begge Parter.

Dommeren til den begjærte Vurdering opnævnte eedsvorne upartiske og ubeslægtede samt ubesvogrede Laugrettes mænd Sex i Tallet conform Lovens 1 Bog 16 Cap: neml: 1. Alv Thorsen Hetland. 2. Knud Kolbensen Tindeland. 3. Endre Torkelsen Heggen. 4. Knud Torgersen Store Nærem. 5. Tørres Andersen Espeland og 6. Knud Torbjørnsen Østerejde.

Sr: Nachschou havde intet imod disse Mænds Opnævnelse og Forretning, naar kun de tillige maatte tage under Bedøm/m/else, hvad Skade Johannes Løvigen sig til Tab ved denne Handel har lidt, sig til gotgjørelse, i Tilfælde sig medholdte Dom og Arrestens Confirmation.

Engel Gjøen havde intet imod at Mændene paaskjønnede Johannes Olsens Tab, om det skulde ansees ham derfor at tilkom/m/e gotgjørelse, herom refererede sig til sin Procedure og herom gandske contraire Paastand.

Dommeren igjennemgik Sagen med de opnævnte og ved Tinget nærværende Mænd, i Paahør af begge Parter, saa og for dem oplæste det Tilførte og af begge Parter vedtagne samt derefter paalagde dem at give herom deres Skjøn, og sam/m/e for Retten eedelig afhjemle, saasnart de have overvejet Alt, saaledes som de vil forsvare og være bekjendt.

De opnævnte Mænd efter en føye Tiids Forløb, indfandt sig igjen for Retten, og anmeldte at have nøje overvejet Alt, og skjønner ikke rettere, end at om Arresten bliver underkjendt, og Torkel Wiersen Tvedt vinder Sagen, bør det ham efter forelæste Lovens art: 1 Bog 19 C: 21 a: tilkom/m/ende, bestaae i Følgende: Foster 4 mrk: 8 s: Vejen til Fjeldbejtet og tilbage 3 mrk: Hageleje 1 mrk: 8 s: Renter 1 mrk: 4 s: Tab i Priis 2 rd: I alt 3 rd: 4 mrk: 4 s: Derimod om Hoved Citanten vinder Sagen, og Arresten bliver confirmeret, skjønner de ikke at kan fastsætte noget ham til gotgjørelse, eller at ham nogen saadan kand tilkom/m/e uden hvad ellers naturligviis af Sagen kan følge, som bliver uden for denne ..d...(?). Bemelte Mænd efter at det tilførte for dem var oplæst, vedblev sam/m/e, som forrettet efter deres bedste Skjøn, og efter \at/ dem Eedens Forklaring at Lovbogen var forelæst, med Formaning

1795: 189

paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeenEed, bekræftede Sam/m/e corporlig med oprakte Fingre efter Loven Saa sandt hielpe sig Gud og hans hellige Ord. Da ingen af Parterne havde noget de opnævnte Mænd at tilspørge, saa bleve de fra Retten dimitteret.

Contra Citanten paastod Dom efter i Rettelagde Jndlæg, og Reparation 10 rd: for Contra Citantens ved denne ulovlige Arrest tilføjede Tort og Credit Spilde: Saaledes indlod Sagen Dom.

Sr: Nachschou indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen til Doms Afsigelse ved dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 161b. Rolf Greve contra Baar Hamre.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten fremsendte 12 s: \skr: Tolv Skl:/ med Begjæring om Anstand.

Sagen beroer til S: T: 1796.

Saug Tings Vidne

Niels Bjørnsen og Daniel Iversen begge S:E: p: Indbioe fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: Tree Mrk: fire Skill:, og androg, at de og øvrige omkring dem boende Almue have stor Ulejlighed og Besværlighed med deres Huuse at holde vedlige, fordi Saugerne hvor de skulle have deres til deres Huuses Reparation, og Vedligeholdelse, behøvende Tømmer og Bord skaaren, ere, den nærmeste ¼ Miil fra dem, og den anden ½

Miil, kun Flom Sauger, som ej ere tilstrækkelige til at skjære for saa mange som behøver Skuur der, og andre Sauger ere en Miil og længere fra dem, desaaarsag Mange ej have kunnet holde deres Huse i Stand, og mange derpaa tilsat meere end dobbelt saa stor Bekostning, som kunne medgaaet, om der havde været Saug, hvor Samme nu agtes at søge bevilget, alt Almuen til stor Skade og Sinkelse. Der hvor denne intenderende Saug nu søges, neml: paa Inbioes Gaards Grund, har før været Saug, som for mange Aar siden, er nedraadnet og siden lagt øde. Dette nødsage Comparenterne at gjøre Allerunderdanigst Ansøgning om allernaadigst Bevilling, at opsætte en Saug ved Inbioe Elv paa Gaarden Inbioe No: 23. forhen Halsnø Closter gods i Fjeldberg Skibrede i Sundhorlehns Sorenskriverie, deres Odels og Ejendoms Grund, paa hvis begge Sider af Elven, hvor Saugen kommer at staae, Comparenterne og Indbioe ejer Grunden, som og Damstokken gandske med begge Ender, og paa begge Sider af Elven, kommer til at ligge paa samme Indbjoe fri Odels og Ejendoms Grund. Comparenterne anmeldte end videre, at de ikke hidtil formedelst anførte Omstændigheder, have kunnet benytte sig af deres Skove, og da Comparenternes og omliggende Skove, ikke ere lagt til andre Sauger, saa bliver samme Skove tilstrækkelige til det behøvende Tømmer, til Saugens Brug, \Aarl:/ 1200 Udførsels eller Kjøbmands bord, samt det nødvendige af enkelte og vandkantede Bøjgde Bord til Huuse Reparationer i Bøjgden, som ej kan bestemmes, da Bøjgdens Fornødenhed kan behøve, eet Aar meere, et andet Aar mindre.

Comparenterne udbad sig, Almuen tilspurgt, og deres Svar Protcollen tilført, til et lov Formeligt TingsVidnes Erhvervelse: 1st Om denne Saug er nødvendig? 2det Om det dertil behøvende Tømmer kan faaes af Comparenternes og andre omliggende Skove der i Bøjgden, uden Skovens Skade eller Medtagelse i nogen Maade? 3de Om nogen af disse Skove, som kan søge denne Saug, ere forhen til andre Sauger henlagt?

Dom/m/eren oplæste for Laugrettet og Almuen det Tilførte, og derom samt paa de fremsatte Qvæstioner, æskede Laugrettets og samtl: nærværende Almues Svar. Hvorpaa samtlige og i sær blant Almuen Ole Tollevsen Stensland og Ommund Albretsen Apelvigen, begge boende i det Sogn og den Bøjg, som Comparenterne boer, overensstemmende med den øvrige Almue svarede: I almindelighed det Andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er, og i Særdeelehed til 1ste qvæstion. Saugen er højnødvendig ved Inbioe. 2det Ja, og det ganske uden Skovenes Skade. til 3de Nej ikke som nu vides.

Betalt som for 2 Vidne 2 mrk: skr: To Mark.

Comparenterne begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Vurderingsmænds Udmeldelse

Formynder Endre Torkelsen Heggen for Myndtling Lisbeth Daniels Datter, som har Pante Obligation af Rasmus Siursen Huustvedt No: 5 H: C: gds: paa Huustvedt efter Aftag 1 Løb Smør 6 Spand Korn for 200 rd: hendes Midler, fremstod og begjærede paa Grund af Anordningen angaaende Ober Formynder Væsenet, 2de Mænd opnævnte til Pantet \at vurdere/.

Dom/m/eren hertil opnævnde de 2de eedsvorne kyndige Laugrettes Mænd Knud Torbjørnsen Østerejde og Anders Gudmundsen Søre Stume, bemelte Part at vurdere efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter deres Forretning her for Retten afhjemle. See næste Side

1795: 189b

Vurderingsmænds Udmeldelse.

Formynder Knud Tollefsen Kaldeim i Etne Skibr: for Myndtl: Anna Daniels Datter, som har Panteobligation af Baar Johannessen Dørreim No: 7. H: C: Gds: paa Dørreim efter Aftag 1 Løb 1 pd: 7 ½ Mrk: Smør for 200 rd: hendes Midler, fremstod og begjærede paa Grund af Anordningen angaaende Oberformyndervæsenet, tvende Mænd opnævnte til Pantet at \vurdere/.

Dommeren hertil opnævnte de tvende eedsvorne kyndige Laugrettesmænd Knud Torbiørnsen Østerejde og Torkel Wiersen Tvedt, bemelte Pant at vurdere efter denne Tids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter Deres Forretning her for Retten afhjemle.

De opnævnte Mænd havde forføjet sig til Dørreim som nær her ved Tingstedet, og ved de opnævnte Mænds Gaarde beliggende, og i Formynderens Nærværelse beseet Pantet og dets Tilhørende, og fandt det af Værdi efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg 350 rd:

Værgen fandt Vurderingen og Pantet sikker.

Districtets Oberformynder kunde og intet have derimod, siden Debitor til sin egen Fader har givet 300 rd: for Pantet.

Vurderingsmændene inden Retten afhjemlede deres Forretning ved corporlig Eed saaledes, at de hverken for Vild eller Venskab eller af nogen anden Bevæggrund have taxeret Ejendom/m/en anderledes, end de troer deres sande Værdi at være.

Thi blev Forretningen sluttet.

Udstædt

Opsat Vurdering fra forrige Side

De opnævnte Mænd havde forføjet sig til Hustvedt som nær ved Tingstedet, og ved deres Boepæl /: saa de allerede forud, kjendte dens Beskaffenhed :/ beliggende, og i Formynderens Nærværelse beseet Pantet, og dets Tilhørende, og funden det af Værdi efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg 600 rd:

Værgen fandt Vurderingen paalidelig og Pantet sikkert.

Oberformynderen havde intet herved at erindre, paa grund af at Debitor har ved Auction tilkjøbt sig Jorden for 650 rd:

Vurderings mændene \derefter/ inden Retten afhjemlede deres Forretning ved corporlig Eed saaledes: at de hverken etc: som ovenstaaende.

Forretningen sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Jacob Mikkelsen Døreims Enkes Skde til Siur Nielsen paa Døreim No: 7 H: C: gds: 2 pd: 21 mrk: S: efter Aftag for 158 rd: 2 mrk: 7 s: dateret 17 Sept: 1795.

Siur Nielsen Døreim No: 7 H: C: gds: Vilkors Contract til Jacob Mikkelsens Enke, dateret 17 Sept: 1795.

Optagen Sag fra forrige Side Johannes Løvigen contra Torkel Tvedt.

Derefter samme Dag, blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Af de væsentligste Omstændigheder ved en fuldbyrdet Kjøbe Contract, ere unægtelig, som endog saa godt som tilstaaes af Hoved Citanten, ved det, første Tægtedag, tilsidst i Sagen passerte, og ej af Hoved Citanten modsagte, disse Poster: At Pengene betales ved det Kjøbtes Overlevering, eller og udtrykkelig accorderes Credit paa Betalingen til en viis bestemt Tiid. At Overleveringen af det Kjøbte bestemmes, hvor, og naar. og derforuden i et Kjøb som dette; hvor meget og hvad Slags Svine Foder af Korn, skulde følge den solgte Gjeld galte. Intet af dette, er af Hoved Citanten beviist, eller bragt til nogen Formodning, saa at det Manglende i Beviiset, kunde suppleres ved Eed. Om de øvrige væsentlige Omstændigheder ved dette Kjøb, oplyses intet af Hoved Citantens 2det, 3de, 4de og 5te Vidners enkelte Udsigende; da hvad 2det og 3de Vidner udsiger, er en Tale, som kun er at ansee som saadan

Discaurs hvori ingen af de samtalende, var forbunden til at sige den fuldkomne Sandhed, der og sjelden i saa Fald af Handlere kan formodes, da d(e?)res slige Tider ofte søgte til Speculation af Handels Fordeel. deraf end og 3die Vidnes Udsigende, i den af ovenmelte væsentlige Poster, som angaaer Pengenes Betaling strax, er Hoved Citanten imod. Det er altsaa kun Hoved Citantens 1ste Vidne som kunne være at reflectere paa, henseende de af Samme omvundene af \nogle/ Kjøbets væsentlige Poster; men da dette er kun eet enkelt Vidne, og Dettens Vidnesbyrd mangler de først ovenmeldte som de vigtigste Omstændigheder ved dette og hvert andet Kjøb; saa er intet Kjøb eller Salg beviist. Da intet Kjøb eller Salg er beviist; saa er og den passerte Arrest eller Forbuds Forretning, som i sig selv, formedelst den ej til Confirmation er paastevnet, altsaa som ej forfulgt, nul og ugyldig, i det øvrige ulovlig af Hoved Citanten iværksat. Thi kjendes og dømmes for Ret: At den i Rettelagte Arrest eller Forbuds Forretning bør være uden mindste Kraft og Virkning, og saaledes underkjendes Sam/m/e,

1795: 190

ligesom og Contra Citanten henseende det paastevnte Kjøb, som ubeviist, frifindes for Hoved Citantens Tiltale, og Grastuden forbliver Contra Citanten Torkel Wiersen Tvedt tilhørende, dog at den ham af Hoved Citanten Johannes Olsen Løvigen erstattet, i Fald den er, beviislig, og uden given Anledning af Contra Citanten, forkommen, naar den af Contra Citanten, eftersøges, som strax bør skee, med 10 Rd:r; men derimod og ellers, bør Hoved Citanten Johannes Olsen Løvigen, for saadant ulovligt Anlæg, erstatte i Følge Lovens 1ste Bogs 19 Cap: 21 a: efter gode Mænds satte Vurdering, og ellers betale for Spot og Tort, og i Reparation samt denne Processes Omkostninger til Contra Citanten Torkel Wiersen Tvedt i alt 24 rd:, som, under begge Parters Frifindelse i Øvrigt for hinandens Tiltale, udreedes indes 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til Begge

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 517. Elling Steensen Hetland No: 21 H: C: gds: Obl: til Goute Haldorsen Wiigeviig 62 rd:, d: 22 Sept: 1789, qvitteret af Creditor 17 Sept: 1795.

No: 5 p: 775. Lyder Iversen Dahle No: 33 H: C: gds: Obl: til Just Ejde paa 90 rd:, d: 30 April 1794 af Creditor qvitteret 14 Sept: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Siur Nielsen Odels Løsnings Contract om Dørem No: 7 H: C: gds: efter Aftag 2 pd: 21 mrk: Smør dateret 17 Sept: 1795.

Siur Niensens Oblig: til Haldor Torbjørnsen Stangeland p: 150 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Dørem No: 7 H: C: gds: efter Aftag 2 pd: 21 mrk: Sm: d: 17 Sept: 1795.

Elling Steensen Hetlands Arv:s Skde til Knud Knudsen paa Hetland No: 21 ½ L: S: ½ td: K: for 171 rd:, dt: 3 Feb: 1795.

Erich Larsen Nedre Houge No: 39 Vilkors Contract til Lars Erichsen Hougens Enke dat: 18 Sept: 1795.

Gudmund Hansen Holdhuus Skde til Haldor Thorsen paa Odels Retten til Røe No: 7 og 8 1 L: S: ½ td: Korn \for 100 rd:/ d: 15 Juni 1795.

Ditto Forskrivelse til Haldor Thorsen Røe om 100 rd: i Tilfælde, d: 16 Juni 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 19de September 1795. kontinuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796, opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Lars Østenssen Wiig. 2. Ingebreth Nielssen Oppeim. 3. Johannes Olssen Blokhuus. 4. Sjur Nielssen Dørreim. 5. Knud Knudssen Hetland. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for Dem derefter i Følge Reglementet at tilsige:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette, saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Føyens Skibredes Høsteting den 21de September 1795. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted, af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte, Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnligen:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Mikkel Siursen Nordre Mæland 4. Halvor Larsen Nord Mæland 4. Jacob Jørgensen Alsvog

2. Niels Pedersen Steensvog 5. Lars Mortensen Waage 8. Ole Olsen Envær

3. Størk Ingemonsen Øchland 6. Helje Olsen Søre Sæle

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og herved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793 Justits Protkollen her fol: 1b. og OverFormynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Tarrald Svendssen Eldøen og Otte Anfindssen Aadland og befunden som her bag i Protkollen findes tilført:

Vurderingsmænds Udmeldelse

Formynder Johannes Larsen Wespestad i Føjen Skibrede for Myndtling Niels Aadnessen som har Pante Obligation af Rasmus Sørensen Indre Hovland No: 5 H: C: gds: 27 mrk: S: 3/8 Hd: for 48 rd:, h/ende/s Midler, fremstod og begjærede paa Grund af Anordningen om Børne Midlerne, tvende Mænd opnævnte til Pantet at vurdere.

Dommeren opnævnde de tvende eedsvorne kyndige Laugrettes Mænd Willum Jansen Mit Hovland og Lars Siursen Tjong, bem:te Pant at vurdere \i Værgens Nærværelse/ efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter deres Forretning her for Retten at afhjemle at de hverken for Vild eller Venskab eller anden Bevæggrund taxere Ejendom/m/er anderledes, end de troer dens sande Værdi at være.
Udstædt

1795: 190b

Proclama publiceret fra Jurisdictionens Skifteforvalter til Skifte efter Hans Larsen Hetlesæter og Hustrue Casche Helene Niels Datter dateret 18 Juli 1795.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 164a. Fogden contra Synneve Olfuren.

Actor anmeldte, at endnu intet i Bøder har været af Indstevnte at erholde; (og?) fremlagde han Præste attest som blev oplæst saal: derefter paastod Dom til Lejermaals Bødernes Betaling, med videre Straf i den Anledning, samt Actionens Omkostninger, deriblandt Stevningspenge 2 mrk: 8 s: at betale.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Thi blev i Sagen afsagt følgende

Dom

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: Koren har som Actor her til Retten lovlig ladet indkalde Synneve Niels Datter for begangen Lejermaal, nu anden Gang \og denne gang/ med Ingebreth Jonsen Godden paa Remmerejde S: S:E: gds:, at lide Dom til corporlig Straf, og de forbrudte Lejermaals Bøders samt Actionens Omkostningers Betaling. Factum er beviist med Præstens attest og Indstevntes Tilstaaelse. Thi k: f: Ret: At Synneve Niels Datter Olfuren for begangen Lejermaal bør efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 a: bøde til Hds Maj:t Kasse, som til Districtets Foged betales, 12 Lod Sølv er 6 rd:, samt efter Forord: 8 Junii 1767, i Stedet for Skriftemaal hensættes 8 Dage paa Vand og brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale den/n/e Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Incamination og Opsættelser 5 mrk: 12 s: skr: Fem Mrk: og Tolv Skl: foruden Actens videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark og Sam/m/es Bekræftning, om den udstædes, Stevnings penge 2 mrk: 8 s:, samt i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, til Stempl: Papir 4 mrk: 14 s: alt at efterkom/m/es inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og ellers efter herom udgangne Andordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder Extr: sendt Fogden <Bøder>

Pantebogen til Udslettelse publ:t

No: 2 p: 382. Niels Larsen Gorms Obl: Pant i Højland til Major Niels Dahl og Capt: Joh: K: Dahl paa 600 rd:, d: 22 Juni 1768, qvitteret 10 Aug: 1795 for Betalingen 9 Marti 1795.

Til Afdrag No: 3 f: 254b. Ole Erichsen Totland No: 59 Obl: til Ole Aarentsen Tidslevold paa i alt 80 rd:, dat: 24 Nov: 1778, deraf bet: 8 Juli 1795 og af Creditor qvitteret for 20 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Skfte brev 6 Martii 1795 efter Ole Absolonsen Deggernæs Hustrue hvis Jordegds: Udlæg i Skdebogen extraheret.

Jens Halvorsen Øfre Næsses \Arvingers/ Skde paa Øfre Næss No: 17 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 216 rd: dateret 15 Maj 1795 til Enken i Boet Brynille Siurs Datters Forlovede Hans Hansen.

Jens Halvorsen Øfre Næss(es) Enkes Skde til Hans Hansen paa Birkaasen No: 18 H: C: gds: 4 ½ mrk: S: for 4 rd: 3 mrk: dateret 15 Maj 1795.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796, opnævnet af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget

1. Knud Rognaldsen Qværnes. 2. Jacob Ellingsen Hallerager. 3. Niels Gundersen Mægebakken. 4. Gunder Nielsen Uhren. 5. Jens Aadnesen Hope. 6. Niels Endressen Rolfsnæss. 7. Østen Tostensen Alsvog. 8. Simon Hansen Fylkesnæs.

b: til Høstetinget

1. Niels Gundersen Gaaseland. 2. Helje Danielsen Sætre. 3. Niels Jonsen Nordre Mæland. 4. Kolben Nielsen Nøchling. 5. Salomon Pedersen Urrang. 6. Rasmus Jonsen Gillie. 7. Simon Olsen Staveland. 8. Østen Samsonsens Gjætung. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 22 Septemb: 1795 continuerede dette Ting.

For Uskikkelighed for Retten

NB: Mulct Lensmanden Jens Jensen Eldøen fremstod for Retten, og begjærede for en Anden en Dom beskrevet, men derved med Banken i Bordet, Ulyd, Raaben og Buldren, taledede fornærmelig imod Dommeren fordi der var dømt forliden i Omkostninger. For saadan hans højst uanstændige Forhold mulcteres han herved efter Lovens 1ste Bogs

1795: 191

12 Cap: 3 a: at bøde Tree Lod Sølv er 1 rd: 3 mrk: til Storøens Hoved Sogns Skole Kasse, conform Fr: 23 Janv: 1739 a: 32.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Afkalde

Myndtl: Barbra Ols Datter Wiigens Formynders 14 Juli 1795 for 6 rd: 2 $\frac{2}{3}$ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 24, 263. Peder Torkelsens for 30 rd: 13 s: efter Skfte 16 Juli 1757, og 2 rd: 4 mrk: 14 s: efter Skfte s: D:, samt 29 rd: 2 mrk: 9 s: efter Skfte 25 Aug: 1794. d: 21 Sept: 1795.

.... fol: 202. Kari Simons Datters Mands for 33 rd: 1 mrk: 8 s: efter Skfte 1 Marti 1776 dateret 21 Sept: 1795.

.... fol: 234. Myndtl: Ole Olsens for 13 rd: 11 $\frac{1}{2}$ s: efter Skfte 24 Octob: 1794 dateret 21 Sept: 1795.

.... do: fol: Myndtl: Madelle Ols Datters for 6 rd: 3 mrk: 5 $\frac{3}{4}$ efter sam/m/e Skfte, ditto Dato.

.... fol: 263. Myndtl: Anne Jons Datters Moders for 5 rd: 4 mrk: 11 s: efter Skfte 13 Juli 1795 dateret 21 Sept: 1795.

.... Mons Jons Datters Moders do: Skfte, lige Arv og s: D:

.... Barbro Jons Dt: Ditto Ditto Ditto

.... Aagathe Jons Dt: Fo: Do: Do:

(Andre dokument)

Torkel Brynildsen Øchlands Obl: til Peder Jensen Lande paa 250 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Øchland No: 20 1 pd: 18 mrk: S: $\frac{1}{2}$ Hd: $\frac{3}{4}$ Spand Korn og 4 Kjør dat: 16 Maj 1795.

Ole Absolonsen Deggernæs Hustrues Arvingers Skjøde til Ole Absolonsen paa Deggernæs \No: 43/ $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, deraf indløst $\frac{1}{2}$ L: S:, for 300 rd:, selv arvet Resten dateret 21 Sept: 1795.

Niels Danielsen Aandenæs Arvingers Skjøde til Daniel Nielsen Aandenæs paa Aandenæs No: 120 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, deraf indløst for 40 rd: 9 mrk: S:, selv arvet og før ejende Resten dat: 15 Maj 1795.

Johannes Jørgensen Andahls Skde til Lars Johannessen paa Andal No: 6 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: for 216 rd: dat:t 22 Sept: 1795.

Til Udlaan opbuden

Børne Midler i OberFormynderiet indleveret efter Formynder Bogen fol: 210. Svend Heljessens Arv 54 rd:, og Inger Heljes Dt:s Arv 24 rd:; men ingen vilde dem paa Rente modtage.

Pantebogen til Udslettelse publ:t

Resten af No: 5 p: 106. Jørgen Nielsen Kallevog No: 12 H: C: gds: Obl: til Engel Holme og Jon Tork: Wiicke 78 rd: d: 8 Maj 1784 for Resten 48 rd: til Engel Holme qvitteret 19 Maj 1795.

Resten af No: 5 p: 624. Jørgen Nielsen Kallevog No: 12 H: C: gds: Obl: til Stener Berøen paa 93 rd:, d: 24 Sept: 1791 qvitteret af Jon Torkelsen Wiiche som Formynder for Niels Stenersens hans 53 rd: som Resten d: 20 Maj 1795.

<3 – 22> Ole Olsen Øfre Wahlen i Fjære Obl: til Ole Absolonsen Deggernæs paa 95 rd: dat: 26 Junii 1776 No: 3 fol: 22 Qvitteret af Creditors Hustrues Arvinger den 9 Maj 1795.

No: 3 fol: 66. Johannes Larsen Lønning Obl: til Torbjørn Larsen Lande p: 99 rd:, d: 20 Junii 1777, af Creditor qvitteret 28 Maj 1795.

No: 5 p: 489. Jens Olsen Almaas No: 45 Obl: til Ole Absalonsen Deggernæs paa 70 rd:, d: 26 Sept: 1789 af Cred:s Hustrues Arvinger qvitteret /: først af Creditor selv 15 Janv: 1795 for 16 rd: :/ for Resten 54 rd: den 28 Maj 1795.

No: 5 p: 596. Hans Ommundsen Solhaug No: 10 Obl: til Provstinde Christi 98 rd: d: 25 Sept: 1790 af Creditrix qvitteret 15 Maj 1795.

No: 5 p: 596. Lars Knudsen Solhaug No: 10 Obl: til Torbjørn Førland m: f: p: 120 rd: d: 25 Sept: 1790 af samtl: qvitteret 18 Maj 1795.

No: 5 p: 665. Gunder Steffensen Kanelønning No: 29 Obl: til Ole Absalonsen Deggernæs paa 250 rd: d: 3 Maj 1792 af Cred:s Hustrues Arv:r qvitt: 6 Junii 1795.

No: 5 p: 724. Thomas Johannessen Lønning No: 9 H: C: gds: Obl: til Torbjørn Lande 99 rd: d: 4 Maj 1793 af Creditor qvitteret 18 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Olsen Øfre Grindems Hustrues Arvingers Skfte Contract om Øfre Grindem No: 58 ¼ L: S: ¼ Hd: til Lars Clausen som nu ejer i alt ½ L: ½ Hd: d: 22de Septemb: 1795.

1795: 191b

Lars Clausen Øfre Grindem No: 58 Vilkors Contract til Lars Olsen d: 22de Sept: 1795.

Lars Johannessen Andal No: 6 H: C: gds: Vilkors Contract til Johannes Jørgensen og Hustrue d: 22 Sept: 1795.

Jørgen Nielsen Kallevog Obl: til Major Dahl paa 200 rd:, Rente 4 proC:, Pant 1 pr: i Kallevog No: 12 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 22 Sept: 1795.

Hans Ommundsen Solhaugs Arv:s Skde til h/an/ds Enke paa Solhaug No: 10 ¼ L: S: ¼ Hd: for deraf indløst 15 ½ mrk: S: ¼ Hd: 136 rd: 27 s: Resten selv arvet dt: 3 Janv: 1795.

Hans Ommundsens Enkes Skde til Bertel Johannessen paa sam/m/e Solhaug for 205 rd: dat: 16 Maj 1795.

Reinert Andersens Skjøde til Anders Reinertsen paa halve sit Brug i Augdesteen No: 5 1 Løb 5 ½ mrk: S: for 200 rd: dt: 22 Sept: 1795.

Natten paafaldt, og Tinget beroer til i Morgen.

Tredie Dagen den 23 Septemb: 1795 continuerede dette Ting,

og publ:t

Til Udlaan opbuden

Børne Midler i Oberformynderiet indleveret efter Formynder Bogen fol: 211. Niels Stenersens Arv efter Skfte 26 Marti 1789 53 Rd.; men ingen meldte sig, dem paa Pant at imodtage.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Larsens Creditorers Skde til Thomas Johannessen paa Lønning No: 9 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 151 rd: 5 mrk: 4 s: dat:t 2 Maj 1794.

Thomas Johannessen Lønning No: 9 Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 160 rd: Rente 3 proC: Pant 1 pr: i $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: dateret 3 Maj 1794.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 746. Jacob Carlsen Øfre Næsse No: 17 Obl: \til/ Jens Halvorsen Øfre Næsse p: 170 rd:, d: 24 Sept: 1793 af Creditors Arvinger qvitteret d: 1 Juni 1795 for til Afdrag heraf 128 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Jacob Carlsens Obl: til Ole Andersen Norfonden paa 80 rd:, Rente 3 proC:t, Pant i Øf: Næsse No: 17 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: d: 23 Sept: 1795.

Jørgen Hansens Skiøde til Anders Andersen paa Sælgerens halve brug i Kallevog No: 12 H: C: gds:, som er $\frac{1}{4}$ Løb S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 100 rd: d: 22 Sept: 1795.

Aslach Knudsens Obl: til Ole Aarentsen Tidslevold paa 97 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Lunde No: 18 22 $\frac{1}{4}$ mrk: S: $\frac{7}{24}$ Hd: d: 23 Sept: 1795.

Lars Knudsen Skde til Bertel Johannessen paa Solhaug No: 10 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 200 rd:, dat: 23 Sept: 1795.

Bertel Johannessens Obl: til Torbjørn Samsonsens Førland paa 100 rd:, og Samson Torbjørnsens Førland 90 rd: i alt 190 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: i Solhaug No: 10 dateret 23 Sept: 1795.

Niels Siursens Skde til Rasmus Ingebretsen paa 6 mrk: S: i Holme No: 95 for 6 rd: dateret 23 Sept: 1795.

Endre Carlsen Urrangs Arv:s Skde til Ole Pedersen paa Urrang No: 14 H: C: gds: $\frac{1}{3}$ L: $\frac{1}{?}$ ($\frac{1}{3}$?) Hd: for 87 rd: dateret 2 Maj 1795.

Lars Endresen Indre Haavigs Skde til Jacob Larsen paa Indre Haavig med Stensland No: 81 1 pd: 6 mrk: S:, $\frac{1}{3}$ Hd: for 125 rd:, dt: 22 Sept: 1795.

Skfte Instrument efter Aron Olsen Løvhammer om Løvhammer No: 18 H: C: gds: 2 pd: S: $\frac{5}{8}$ Hd: som tilfaldende Fader Ole Aronsen Tidslevold for 68 rd: 52 s: dt: 22 Sept: 1795.

Ole Aronsen Tidslevolds Skde til Ole Olsen paa sam/m/e Løvhammer for 98 rd:, dt: 23 Ditto.

Jacob Larsen Indre Haavig No: 81 Vilkors Contract til Lars Endressen og Hustrue dateret 22 Sept: 1795.

Dto: Jacob Larsens Obl: til Lars Endresen Indre Haavig paa 250 rd:r, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Indre Haavig med Steensland No: 81 2 pd: 12 mrk: S: $\frac{2}{3}$ Hd: dat: 22 Sept: 1795.

Lars Endressen Indre Haavig Skde til Endre Larsen paa Berøen og Nodhuus No: 60 og 61 2 pd: 8 mrk: S: $1 \frac{1}{3}$ Hd: for 240 rd:, dat: 23 Sept: 1795.

Dto: Skde til Endre Larsen paa $\frac{1}{3}$ Part i Berøens Saug for 10 rd: dt: 23 Sept: 1795.

Dto: Skde til Ditto paa Strømøen No: 67 8 mrk: S: for 10 rd: ditto Dato.

Endre Larsen Berøen No: 60 Obl: til Lars Endressen Indre Haavig paa 260 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Berøen No: 60 med Nodhuus No: 61 2 pd: 8 mrk: S: $1 \frac{1}{3}$ Hd:, $\frac{1}{3}$ Deel i Berøens Bordsaug, og 8 mrk: S: i Strømøen No: 67 dateret 23 Sept: 1795.

1795: 192

Ditto Endre Larsen Berøens No: 60 V:k: Ctr: til Lars Endressen Indre Haavig dat: 23 Sept: 1795.

Cancellie R/aa/d Schiøtz som OberForM:, og Johannes Jacobsen Nedre Grindem Formynder Transport til Lars Jørgensen yttre Haavig paa Myndtlinger Svend Heljsens 53 rd: 3 mrk:, og Jnger Heljes Datters 23 rd: 2 mrk: 7 s:, Obl: for Arve Penge til sam/m/e Lars Jørg: yttre Haavig d: 26 Sept: 1791 indf: i P: b: No: 5 pag: 6?? (680?) dat: denne Transport 23 Sept: 1795.

Jørgen Willumsen Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 125 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lodden No: 7 H: C: gds: ¼ Mrk Fisk dateret 23 Sept: 1795.

Afkald

ForM: b: f: 213. Engelev Heljes Datters Mands for 75 rd: 4 mrk: 13 ½ s: efter Skfte 20de Juli 1791 dateret 23 Sept: 1795.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Ole Erichsen Sundstabøevog m: f: til Thomas Thomassen paa Heljepladset No: 18 9 Mrk: S: paa Livs Tiid, før brugt af Baar Nielsen, dt: 21 Sept: 1795. M:f: H: bet: 8 skl:

Daniel Nielsen m: f: til Niels Jonsen paa uskatlagt Plads Dahlen under Aandenæs No: 120, paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 3 rd: 3 mrk: d: 23 Sept: 1795. M:f: H: 8 skl:

Dto: til Jon Nielsen paa uskatlagt Plads Knappen under Aandenæs No: 120 paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 2 rd:, d: 21 Sept: 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Christopher Krohn ved Fader til Isach Christophersen paa Søre Wigen No: 151 Wiigen 6 mrk: Sm:, før brugt af Sæbjørn Nielsen dt: 8 Dec: 1794. til Manuf: H: bet: 8 s:

Jon Torkelsen Wiicke til Peder Torkelsen paa Totland No: 59 ½ L: S: ½ Hd:, paa 20 Aar, før brugt af Johannes Baarsens Enke, d: 23 Sept: 1795. M:f: H: 1 mrk:

Størk Siovald m: f: til Endre Halvorsen paa uskatlagt Huusmands Plads indengjærdes, Klaaven, paa Livs Tiid Aarl: Afgift 1 rd: 5 mrk: d: 21 Sept: 1795. M:f: H: 8 s:

Hr: Cancellie R/aa/d Christi til Tollev Tollevsen paa Plads Aas under Orninggaard, Aarl: Afgift i h/an/ds de(nne?) Kones Tiid 2 rd:, siden 3 rd:, d: 25 April 1795. til Manuf: H: bet: 8 s:

Lensmand Jens Jensen Eldøens til Tørres Jensen paa ½ Højland No: 33 1 L: 18 mrk: Sm: 1 Hud, paa Livstiid, før brugt af Gorm som Ejer d: 23 Sept: 1795. M:f: H: 1 mrk:

Steffen Pedersen Søre Sælles til Peder Steffensen paa Livstiid paa Søre Sælle No: 104 6 ¾ mrk: S: 9 s: Penge før brugt af Ejeren som Ejer dat: 23 Sept: 1795, til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Fjære Skibreedes Høsteting den 24de September 1795. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland, samtligte tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnligen:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Larsen Hougen

b: før eedtagne Laugrettesmænd 4. Elling Albretsen Rinden 7. Ole Thorsen Hovde

2. Torbjørn Tronsen Øf: Wiig 5. Erich Gundersen Birkeland 8. Anders Andersen Waslien

3. Jens Jacobsen Wahlen 6. Johannes Knudsen Grimstvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Halvor Tarraldssen Hougsg:!! (Haugsgjærd) og Jacob Bentss: Waage og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 166a. Irgens contra Marithe Knuds Datter.
Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod; Thi lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 166a. Fogden contra Ingeborg Ejleraas og Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Skafter Jon Ommundsen Næset, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for den laugdagede at have forkyndet, og taledede ved ham selv.

De Indstevnte bleve paaraabte men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor i Rettelagde Attest fra Sogne Præsten Hr: Sverdrup som oplæst lyder saal:

1795: 192b

Actor derefter paastod Dom over begge de skyldige, efter først at have {fremlagt} \.....? sig til/ Hr: Provst Hertzbergs forhen i Sagen fremlagde Attest, og dem tildømt corporlig Straf efter Forordningen at udstaae, samt Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger deriblandt Stevningspenge 1 rd: 1 mrk: at betale; saaledes indlod Sagen til Dom.

Defensor anmeldte at der for Barnefaderen er gjort allerunderdanigst Ansøgning om Benaadning, hvorpaa endnu ikke er erholdet Kongl: allern: Resolution; thi anmodede h/an/d, at Sagen maatte udsættes til næste Ret, da ikke tvivles om den omsøgte Kongl: Naade, siden han er Matros.

Actor som var vidende om den paaberaabte Ansøgning, havde intet imod Sagens Anstand. Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 166b. Fogden contra Ragnele Ommunds Datter og Torbjørn Torbjørn Eljeraas.

Actor i Rette lagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensmand Mathias Johannessen Øfre Echeland og Skafter Jon Ommundsen Næset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for den laugdagede at have forkyndet, og taledede ved ham selv.

De Indstevnte bleve paaraabte, men ingen af dem mødte, eller møde lod.

Actor i Rettelagde 2de Hr: Provst Hertzbergs Attester af 31 Dec: 1794 saal: og 19 Aug: 1795 saal: og Actor derefter paastod Dom over begge de skyldige, til corporlig Straf at udstaae efter Forordningen, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger, deriblandt Stevningspenge 5 mrk: at betale, saaledes underkastede Sagen Rettens Dom.

Defensor var anmodende, at da for Barnefaderen er gjort allerunderdanigst Ansøgning om allernaadigst Benaadning, og han desuden er Matroes, at da Sagen maatte udsættes indtil den forventende Kongl: Resolution erholdes.

Actor var vidende om Ansøgningen, og derfor havde intet imod Sagens Anstand til næste Ret.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 165. Knud Johannessen Sveen contra Jon Sveen.

Citanten blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod.

Indstevnte mødte /: betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ tilstod at være lovlig stevnet og laugdaget, men anmeldte Sagen forliigt.

Siden Citanten ikke mødte; lod Retten Sagen beroe til næste Ret.

/: Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 25 Sept: 1795 continuerede dette Ting.

Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 165b. Jens Eldøen contra Sveens Sogns Almue.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Det forelagte Vidne mødte, og tilstod at være lovlig stevnet og forelagt.

De Indstevnte Vederparter blev paaraabt, men ingen mødte eller møde lod.

Vidnet fremstod som 2det Vidne Baar Knudsen Skiftestad Huusmand under Eltervog \i Sveens Sogn/ blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 67 Aar, sidst til Alters sidst Søndag, har Brødre og Andre Slægtninge i Sveens Sogn, og om Sagen forklarede; da Citanten begjærede, at Vidnet maatte gjøre sin Forklaring: Vidnet har styret Jord i Kind i Sveens Sogn i 5 Aar, og gik fra Jord(en) for omtrent 20 Aar siden, var da Lejlænding, i den Tiid Vidnet styrede Jord, ydede han Tiende ligesaa meget til \Konge Tienden som til/ Kirken saa\som/ til Præsten, 36 Marker Korn til hver, men ellers er det saa længe siden, at Vidnet ikke erindrer det paa det nøjeste. Veed ej hvorledes de andre tiende ydende Bønder ydede, enten ligemeget eller med Forskjæl, men slutter det første, siden Vidnet ikke hørde mindste Dispute. Veed og ikke, om de andre af Almuen, ydede 72 Mrk: eller 96 Mrk: for Vogen. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, declarerende ej at vide meere, og da Citanten ej havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 Mrk: skr: Een Mark.

Citanten begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse publiceret

1795: 193

Skftebr: 20 Juli 1795 efter Johannes Henrichsen Ervesvog, hvis Jordegods Udlæg er i Skde Bogen extraheret.

Afkalde

Myndtling Johanne Johans Dt:s Moders p: Mulebrække af 20 Juli 1795 for 13 rd: 2 mrk: 1 1/3 s: efter Skfte af 8 Ditto.

Ditto for Myndtl: Ingeborg Johannes Datter sam/m/e Skfte og Dato lige Arv.

.... Marie Johannes Datter Ditto Ditto Dto:
 ForM: Bog fol: 80. Marithe Ols Datters Mands for 33 rd: 1 mrk: 4 s: efter Skfte 1 Juli 1766, dateret 24 Sept: 1795.

.... 161. Myndtl: Jacob Halvorsens Formunders for 10 rd: 3 mrk: 13 s: efter Skfte af 21de Oct: 1794 dateret 23 Sept: 1795.

.... 219. Anne Lars Datter Flaadens Mands for 26 rd: 5 mrk: 15 ½ s: efter Skfte 19 April 1779 dat: 24 Sept: 1795.

.... 225. Myndtling Inger Knuds Datters Formynders for 2 rd: 1 mrk: 8 ¾ s: efter Skfte 23de Oct: 1794 dat: 24 Sept: 1795.

.... 225. Marithe Knuds Datters Dto: Ditto Dto:
 do: fol: Siri Ols Datters Mands for Arv 12 rd: 1 mrk: 8 7/9 s: og Hjem/m/egifte 28 rd:, i alt 40 rd: 1 mrk: 8 7/9 s: dateret 25 Sept: 1795.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 439. Frue Juels Caution 8 Marti 1788 for 200 rd:, for Fogden Kahrs, med Rente Kam/m/erets Skrivelse af 9 Maj 1795, som tillader Sam/m/es Udslettelse.

No: 5 p: 439. Mad: Anne Sl: Hundts Caution 8 Marti 1788 for 500 rd: for Fogden Kahrs, med bem:te Rente Kam/m/erets Skrivelse af 9 Maj 1795, at Sam/m/e maa udslettes af Pantebogen.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796 opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Knud Gundersen Lier. 2. Tollev Svendsen Espenæs. 3. Steen Erichsen Wiicke. 4. Norman Christensen Dommersnæs. 5. Halvor Tørresen Tvedte. 6. Tosten Olsen Drange. 7. Simon Johannessen Nord-Mølstre. og 8. Rasmus Rasmussen Førde. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordres for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 144. Erich Olsen Sollem No: 9 H: C: gds: Obl: til Gunder Sollem m: f: i alt 66 rd:, d: 29 Sept: 1784 deraf bet: 28 Maj 1795 Siri Ols Datters tilhørende efter hendes Formynders qvittering 16 rd:

Afdrag af No: 5 p: 695. Lars Erichsen Hougsbøe for Tollach Svensen Espenæs No: 25 paa 82 rd: 3 mrk: til Rejer Staupe og flere, d: 28 Sept: 1792, deraf den 28 Maj 1795 bet: Gregorius Svendsens imod h/an/ds og Curators qvittering 16 rd: 3 mrk:, og Gunille Svends Datters imod hendes Formynders qvittering 9 rd: 1 mrk: i alt 25 rd: 4 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Mikkel Christiansen Waages Enkes Skde til Gunvor Hans Datter paa Hovde No: 6 H: C: gds: 9 mrk: S: ¼ td: Korn for 50 rd: 1 mrk: 8 s: dat: 20 Maj 1795.

Jens Rejersens Skde til Ole Nielsen paa halve sit Brug ¼ L: S: ¼ Hd: i Nedre Wihovde No: 11 for 50 rd: dateret 25 Sept: 1795.

Haagen Aslachsens Skde til Knud Pedersen paa Øchland No: 90 ¼ Løb Sm: ¼ Hd:, for 300 rd: dateret 25 Sept: 1795.

Knud Pedersen Øchland No: 90 Vilc: Contract til Haagen Aslachsen og Hustrue dateret 25 Septemb: 1795.

Dto: Knud Pedersen Øchlands Obligation til Haagen Aslachsen Øchland paa 250 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Øchland No: 90 ¼ L: S: ¼ Hud dateret 25 Septemb: 1795.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 601. Ole Stensen Trovog No: 47 Obl: til Provstinde Hejberg paa 199 rd., dat: 16 Maj 1791 af Creditrix qvitteret 18 Maj 1795 med Laugv: Foged Dahl.

Pantebogen til Inddragelse

Ole Stensens Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 150 rd., Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Trovog No: 47 18 Mrk: Smør d: 20 Maj 1795.

Ole Andersen Westvig Skde til Ole Erichsen paa Grimstvedt No: 19 H: C: gds: ½ td: Korn for 91 rd: dateret 25 Septemb: 1795.

Ole Erichsen Grimstvedt No: 19 H: C: gds: Vilkors Contract til Johannes Grimstvedt og Hustr: dat: 25 Sept: 1795.

Dto: Ole Erichsen Obl: til Ole Andersen Westvig paa 91 rd: Rente 3 proC:t, Pant

1795: 193b

1 pr: i Grimstvedt No: 19 H: C: gds: ½ td: Korn dat: 25 Sept: 1795.

Hans Olsen Wandeschou V:k: Ctr: til Ole Knudsen og Hustrue af Wandeschou No: 81 dat: 25 Sept: 1795.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds bøger anviist

Provst Hertzbergs til Osmund Ingebrethsen paa Livstiid paa Nordschou No: 77 18 mrk: S: ½ Væt Korn før brugt af Ingebreth Ingebrethsen, da: 21 Sept: 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Hactor Aakre m: f: til Helje Olsen paa Livstiid paa Houchaas No: 56 ¾ L: S: før brugt af Ole Tollefsen d: 26 Sept: 1794. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Waags Skibredes Høsteting den 28de September 1795. sat og holdet paa Bekkerviigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: R: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Ole Knudssen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig

1. Knud Nielsen Wolden 4. Niels Larsen Tvedte 7. Rasmus Nielsen Møgster
2. Lars Hansen Windenæs 5. Mikkel Knudsen Møgster 8. Hans Hansen Kalve
3. Bjørn Olsen Salthellen 6. Mons Tarraldsen Ejde

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Anders Eliassen Møgster og Ole Jacobsen Gougseim og befunden som her bag i Protokollen findes tilført:

Opsat Sag fra fol: 167a. Bjørn Præstbøe contra Ole, Jacob og Niels Age. Citanten mødte og paastod Dom.

Indstevnte mødte /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skriver To Mrk: og otte Skl: :/ og nægtede aldeles Søgemaalet, og ikke nægtede eller hindrede Citanten i sit Kast, men kunde ikke tilbageholde deres Fortrydelse over, at han Citanten havde 2 Nætter før, begge Nætter stænget Palen paa Ages skatlagde Kaste Vog med sin Nod, da Indstevnte selv havde Nøder, men holdt dem forgode, dermed at stænge Fisk, men vilde om Dagen ladet Fiskene staa i Roe, indtil Vejret som da var et Uvejr, begav sig; Derfor paastod dem ved Dom frikjendt og forbeholdt sig deres Ret at paatale ovenmeldte Fornærmelse ved anden Sag, saaledes indlod Sagen Dom.

Sagen blev optagen til Doms ved dette Ting.

Nye Sag

Ole Christiansen Lejl: p: Age gl: 36 Aar, Jacob Larsen Huusm/an/d paa Age gl: 28 Aar, og Niels Olsen Lejl: ibd: 40 Aar mødte /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Bjørn Monsen Lejl: p: Præstbøe \og Lars Størksen Schaalevig Lejl:/ for at disse have gjort for \over/ 2 Aar siden strax efter Juul, et ulovlig Kast paa Age Fiske Vog inde i Citanternes stængde Laas af Paler, med sin Nod, og derved borttaget en Baad fuld af Fiskene, derom at høre Vidner som stævnte ere, Willum Nielsen Schaalevig tjener p: Schaalevig, og Ingebreth Larsen tjenende sam/m/esteds, og at lide Dom til Bøder og Erstatning, samt Processens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet de forbemeldte, under Falsmaals Straf at møde, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, til lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidnerne Lensmand Ole Knudsen Rydland og Lars Olsen tjener ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stævnet som tilført er, og taledede ved de alle selv, undtagen Ingebreth Larsen som ej var tilstæde, men aflagde Forkyndelsen paa h/an/ds Tjeneste og Tilholds Sted for hans Fader paa Schaalevig, men Schaalevig er paa Lyse Closter gods uden for denne Jurisdiction, og de blev kun given 14 Dages Varsel, af Aarsag, at Stevningen ikke blev af dem begjært førend Dagen før de stævnde.

Indstevnte begge mødte, /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ deraf Bjørn Monsen Præstbøe tilstod lovlig Varsel, nægtede aldeles Søgemaalet, og forbeholdt sig alt lovligt, ellers anmeldte sig gl: 44 Aar.

1795: 194

Lars Størksen Schaalevig, exciperede Forum som dette er ham uvedkom/m/ende Ting og Ret, da h/an/d boer paa og sorterer under Lyse Closters Jurisdiction som altsaa er hans Værneting; altsaa han protesterede imod at lide Dom ved denne Jurisdiction, og ligesaa protesterede imod Indstevningen til at høre Vidner, da han ikke har faaet meere end 14 Dages Varsel, altsaa er ikke lovlig stævnet. Herom paastod Eragtning. /: Betalt 24 s: for Eragtning skriver En Mark otte Skl: :/

Paa Citanternes Vegne mødte Proc: Nic: Gram Nachschou efter Amtets Bevilling og Fogden Hr: Just: Rd: Korens Attest saal: og paastod Vidnerne afhørte som stævnte ere, saavidt Bjørn Monsen Præstbøe angaaer, og Vidnerne fremkaldet at blive afhørt.

Dom/m/eren Eragtede: Lars Størksen Schaalevig bliver ikke pligtig her ved denne Ret at lide Dom som det ikke er hans Værneting; Ej heller kan Vidner føres her, Ham angaaende, siden han ikke er lovlig stævnet dem at paahøre.

De indstevnte Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel, til her at aflægge deres Vidnesbyrd, uagtet dette hverken er deres Værneting, eller de dertil lovlig stævnet. Thi blev dem forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Willum Nielsen Schaalevig aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 19 Aar, sidst til Alters denne Sommer, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og af Sr: Nachschou tilspurgte: 1. Om var med Bjørne Præstbøe, da han kastede paa Agemændenes Vog, og hvad Tiid? Rs: Ja, og det var Natten efter TaksigelsesFæst 3 Uger efter Juul, bliver 3 Aar til førstkom/m/ende Juul, altsaa efter Nye Aar 1793, toe gange Nat efter Nat, 2 Nætter efter hinanden. 2det Om Bjørn Præstbøe bad dem være stille, og hvorfor? Rs: Ja, for at Fisken ikke skulde skye. 3de Hvor meget Indstevnte fik hver gang? Rs: Første gang 3000 Paler og anden gang 5 á 600, og nu erindrer, det var just 600. 4de Hvormeget Indstevnte fik for samme Fisk i Bergen? Rs: Han var ikke i Bergen med den, men solgte den omkring til Bønder her paa Landet; men har hørt at Indstevnte har selv sagt at have faaet 8 skl: for Hundrede. Vidnet blev sine Svar forelæst som han vedblev. Indstevnte begjærede Vidnet tilspurgte: Om der var Laas og Stænge paa Age Vog \2/der Indstevnte, \1/da gjorde de omvundne Kast? Rs: Da de kom roende, saae de intet uden 2 Hævler, een ved hver Land, hver en god Baads Længde fra Land, paa vestre Side, men veed ej nøje hvor langt fra Land paa den anden Side, og da de rørede ved Hævlerne, kunde de see i Søen et Garn 2 Favner under Søen, og de holdt det ikke for at være Stænge eller Laas, og enhver havde kastet der, for dets Skyld som var at see, og dette var \over/ en Time efter Solen var gaaen under, og det var da halv Flod, og var Da gandske mørk. Da ingen havde Vidnet videre at spørge, blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Ingebreth Larsen Schaalevigen, gl: 16 Aar, h/an/ds Fader er Søster!! (Broder) til Ole Ages Hustrue, ei videre Parterne beslægtet eller besvogret, har ei endnu været til Confirmation og Guds Bord, saa ej kunde gjøre Eed, men under Formaning om at sige sin Sandhed saaledes som han den sin Tiid kan beEedige, svarede til Citanternes Qvæstioner saasom til 1ste som 1ste Vidne. til 2de Ja, men veed ej hvorfor. 3de som 1ste Vidne. 4de som 1ste Vidne. Paa Indstevntes qvæstion svarede: som 1ste Vidne om Hævlerne, men dette Vidne saae ej Garn, dog sluttede det, iøvrigt som 1ste Vidne. Begge Vidner endnu forklarede: At de ansaae Hævlerne for at betyde smaae Silde garn. Dette blev som forrige Vidne dimitteret.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: af Cit:, og 1 mrk: for Contra Qvæstioner, i alt Tree Mark.

Citanterne begjærede Sagen opsat til fleere Vidner at faae indstevnet og afhørt. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til S: T: 1796.

Optagen Sag fra forrige Side Bjørn Præstbøe contra Ole, Jacob og Niels Age.

Og derefter sam/m/e Dag, blev Sagen gennemgaaet af Dom/m/eren med Laugrettet som tiltagne Meddoms Mænd, og derefter deri afsagt af dem samtl: følgende

Dom

Efter lovlig Indstevning er beviist med 2de Vidner, at Jacob Larsen Age og Ole Christiansen Age have skjældet Citanten Bjørn Monsen Præstbøe for Tyve Tøj. Niels Olsen Age er intet overbeviist. Om Fiskespilde er intet oplyst. Indstevnte have alleene nægtet Søgemalet. Da efter denne Sags Omstændigheder, Lovens 6 Bogs 21 C: 2 a: ikke herpaa er anvendelig, men Sagen aleene efter paafølgende 4 a: er at ansee; saa kjendes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret: At de af Ole Christiansen og Jacob Larsen Age udsagde utilbørlige Ord, bør være morti-

1795: 194b

ficerte, døde og magtesløse, og ikke komme Citanten Bjørn Monsen Præstbøe til Forkleinelse paa Ære, gode Navn og Rygte, samt de derfor bør betale i Mulct hver 2 rd: til Fittie Sogns Fattige, saa og een for begge og begge for een erstatte Citanten denne Sags Omkostninger

med Syv Rigsdaler, imod Regress til hinanden indbyrdes, hver for det halve. I øvrigt De, saavel som i alt Niels Olsen Age, frifindes for Citantens Tiltale. Det idømte betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Ildri Jons Datters Formynders for 7 rd: 3 mrk: 5 s: efter Skfte p: Sandtorv den 21 Juli 1795 dat: 22 Ditto.

.... Anne Jons D: ditto Arv, Formynder, Skifte, Dato.

.... Anne Lars D: Ages Moders for, efter Skfte 1 Juli 1795 Arv 1 rd: 14 5/6 s: og Hjem/m/egifte 8 rd:, d: 1 Juli 1795.

.... Ingeborg Lars Dt:s Moders, lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... Brithe Knuds Datter Fitties Faders for 18 rd: 1 mrk: 10 ¾ s: efter Skfte 29 Juni 1795 d: sam/m/e Dag.

ForM: Bog fol: 108. Johanne Johannes Datters Mands efter Skfte 31 Juli 1784 Arv 2 rd: 5 mrk: 13 s: og Hjem/m/egifte 27 rd: d: 28 Sept: 1795.

.... 233. Christi Jacobs Dt:s Mands efter Skfte 10 Apr: 1794, Arv 6 rd: 1 mrk: 13 2/3 s: og Hjem/m/egifte 29 rd:, dt: 28 Sept: 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 29de Septemb: 1795 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796 opnævnt af {Nyegifte} unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Hans Hansen Sandtorv. 2. Wincentz Lassessen Kalve. 3. Halvor Johannessen Hejemark. 4. Peder Iversen Torrang. 5. Rasmus Knudsen Yttre Rabben. 6. Ole Christophersen Sandtorv. 7. Niels Johannessen Øfre Levog. og 8. Christopher Endressen Remmerejde. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Anders Mikkelsen Skde til Mikkil Andersen paa Hovland No: 7 H: C: gds: 1 L: S: ½ Hd: for 200 rd: 3 mrk: 12 s: d: 28 Sept: 1795.

Thomas Tarraldsen Obl: til Poul Christophersen Lille Næsse paa 120 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Mit Engevig No: 3 1 pd: S: dateret 29 Sept: 1795.

Nicolý Petersens Arv:s Skde til Johan Salomon Petersen paa Westre Bagholmens Handels Huuse, i alt 500 rd:, deraf selv arvet 83 rd: 2 mrk:, og indløst fra MedArvingerne det øvrige for 416 rd: 4 mrk: dat: 20 Maj 1795.

Contract imellem Jon Marshal fra Engelland, fra Greenwich med Almuen om Hummer Fisket for de Aarringer 1796, 1797 og 1798 d: 28 Sept: 1795.

Afkald

ForM: Bog fol: 111. Marithe Jvers Dt:s Mands for Arv 12 rd: 4 mrk: 8 s: og Hjem/m/egifte 40 rd:, efter Skfte 4 Martii 1789 dt: 28 Sept: 1795.

Beboelses Contract

Baar Larsen Remmerejde ved ForM: Rasmus Poulsen ibd: til Ørie Erichsen om Remmerejde No: 11 22 ½ mrk: S: 7/24 Hd: i 8te Aar d: 29 Sept: 1795.

Ditto ved sam/m/e ForM: Vilke Ctr: til Endre Larsen Remmerejde af bem:te gaard d: d:

Do: ved sam/m/e ForM:, Obl: til Poul Christophersen Remmerejde paa 80 rd:, 3 proC:t Rente Pant 1 pr: i meerbem:te Gods dateret 29 Sept: 1795.

(Andre dokument igjen)

Jørgen Isachsen og Ole Jørgensen Kuevig Skde til Ole Christiansen Age paa en Holme under Kuevig No: 20 kaldet Espøen for 12 rd: dat: 29 Sept: 1795.

Anders Eliassens Skde til Niels Andersen paa det halve af h/an/ds Ejendom i Møgster No: 68, som er den/n/e ½ Part Ldsk: 36 s: Penge for 225 rd: d: 29 Sept: 1795.

Niels Andersen Møgster No: 68, Vilkors Contract til Anders Eliassen og Hustrue dateret 29 Sept: 1795.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 322. Asbjørn Asbjørnsen Store Wiig No: 18, Obl: til Johan/n/es Thomass: Tranøen paa 81 Rd: dat: 3de Oct: 1786, af Creditor qvitteret 28 Maj 1795.

1795: 195

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Christopher Krohn ved Fader Agent Krohn til Salomon Olsen Tidslevold \p: Livstiid/ paa halve Sonsdele(?) LaxeVog dat: 6 Maj 1794. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Bendt Hynnemørs til Ingebreth Jonsen paa Dybeviig No: 55 ½ Vog Fisk, paa Livstiid, før brugt af Anders Larsen, dat: 28 Sept: 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Ditto til Helje Nielsen paa Yttre Rabben No: 53 \af/ 1 pd: 3 Mrk: Fisk, med LaxeVog \p: Livstiid/ det halve 13 ½ mrk: Fisk før brugt af Niels Heljesen dat: 29 Sept: 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Provst og Sunds Præst Hjorthøj og Hustr: Maren Hiorthøj til Jon Halvorsen paa No: 83 Sandtorv ¼ L: S: Enkegaard d: 18 Junii 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl: paa Hr: Hiorthøj og Hustr: h/an/ds Embeds og Enkes Enke Tiid.

Capellan til Sund, Hr: Jrgens til Hans Andersen paa No: 98 Hejemarken ¼ L: S: ¼ Hd: før brugt af Anders Jacobsens Enke d: 14 Nov: 1794. M:f: H: 8 skl:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med viidere at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Opdahls Skibredes Høsteting den 1ste October 1795. sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Johannes Madssen Store Godøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Poul Nielsen Øchland 4. Knud Knudsen Løchhammer 7. Niels Mortensen Øfr: Flygensfær

2. Ingebreth Wermundsen Waage 5. Jens Samsonsen St: Sætre 8. Siur Bergessen Nedre Flygensfær

3. Biørn Olsen Næsse 6. Bottel Bergessen Nedre Flygensfær

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b: og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Johannes Johannessen Gjerstad og Johannes Halsteenssen Tysnæss og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 670. Johannes Madsen St: Godøen Vilc: Contract til hans Moder Mads Christophersens Enke dt: 5 Dec: 1790, efter hendes Død af Arvingerne paategnet til Udslettelse den 17 Juli 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

Samson (Sæ?)bjørnsen Wees for 29 rd: 11 s: efter Skfte 29 Janv: 1793, dat: 29 Maj 1795.
ForM: Bog fol: 118. Lars Christophersens for 20 rd: 1 s: efter Skfte 25de Oct: 1781 dat: 20 Juni 1795.

Optagen Sag fra fol: 168a. Erritzwær Opsiddere om Bejte contra Ole og Jacob St: Braatetvedt.

Da i Sagen blev

Eragtet

Da Sagen efter Lovens 1 Bogs 16 Cap:, confereret med foregaaende 7 C: 1 a: og 13 C: 9 art: ikke kan behandles eller paadømmes uden paa Aastedet; saa bliver Samme dertil henviist, af Citanterne efter lovlig Paastevning og Omgang at anlægges.

Optagen Sag fra fol: 168a. om Nøst afgift, Erritzwær Opsiddere contra Ole Larsen St: Braatetvedt.

Blev i Sagen

Eragtet

Denne Sag kan efter Lovens 1ste Bogs 16 Cap: ikke oplyses eller paadømmes, uden paa Aastedet; thi bliver Samme herved did henviist, af Citanterne \der/ at anlægges efter lovlig Paastevning og Omgang.

Opsat Justitz Sag fra fol: 169a. Fogden contra Torbjørn og Peder Fladerager.

Actor anmeldte at have med lovlig Continuations Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Torbjørn Larsen Fladerager og Peder Larsen Fladerager, at høre fleere stevnte Vidner, og lide Dom efter forrige Indstevning, og som Vidner i Sagen at have ladet indstevne ligeledes med lovlig Varsel til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til lovlig TingsVidnes Erhvervelse under Falsmaals Straf at møde, Niels Christophersen Sørejde S:E:, og Erich Jacobsen Øfre Dalland Vilc: M/an/d.

Stevne Vidner Skafter Johannes Nielsen Nattevigen, og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som

1795: 195b

tilført er, henseende Vidnerne, men havde ej ordre at stevne Torbjørn og Peder Fladerager, altsaa ikke heller have stevnet dem.

Paagjældereren Torbjørn Larsen Fladerager mødte og vedtog Varsel til Vedermæle baade paa egne og Peder Larsen Fladerager som er h/an/ds Broder, hans Vegne.

Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter, da Actor havde begjært, de at gjøre deres

Forklaring, de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, derefter fremstod som

11te Vidne Niels Christophersen Sørejde gl: 64 Aar, sidst til Alters afvigte Søndag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At var i omvundne Brøllup, men som for meget tracteret med drikkende Vahre, havde lagt sig hen at sove, just Anden Brøllups dag Mandag Eftermiddag, og veed ikke hvad imidlertid kan være passeret, men førend den Tiid var intet Sligt som det Paastevnte passeret, og siden saae Vidnet heller ikke noget Saadant af de Indstevnte forøvet. Vidnet blev som de forrige dimitteret.

Fremstod 12te Vidne Erich Jacobsen Øfre Dalland gl: 66 Aar, sidst til Alters denne Vaar, h/an/ds Hustrue er Moster til Indstevnte, forklarede: At \ikke/ veed ej heller saae det mindste af det Paastevnte af Torbjørn Fladerager udøvet, men Mandag Eftermiddag saae Vidnet at Peder Larsen Fladerager tog Knud Næsse uden nogen Aarsag saavit Vidnet kunde see og skjønne, og i Vreede lagde ham paa Gulvet og satte sit Knæ paa Brystet, dog veed ikke vist, om Knæet kom paa Brystet, men Peder Fladerager bevægede det derefter. Dimitteret som de Forrige.

Actor har ikke kunnet opspørge flere Vidner, og derfor næst at i Rette lægge 2de vedkom/m/ende Præstes Attester om Indstevntes Alder, som begge oplæst lyder saaledes, indlod Sagen til Doms med Paastand, de skyldige at erlægge Lovens Bøder efter Sagens Beviisligheder, og erstatte Sagens Omkostninger samt deriblant Stevningspenge 4 rd.; men da Peder Larsen Fladerager ikke er mødt, saa maatte han begjære Sagen opsat med Laugdag for ham, til næste Ret.

Dom/m/eren, da Peder Larsen Fladerager ikke mødte, gav ham Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1795!! (1796) at møde og svare til Sagen, hvilken Laugdag Actor behager at tage beskreven og lovlig at lade forkynde, samt til Tægtedag for Retten afhjemle.

Torbjørn Larsen Fladerager nægtede alt ubevisligt og ubeviist, og hverken var han den Tiid enten beskjenket, eller har overfaldet eller tilføjet de Ommeldte eller Andre noget ulovligt, derfor paastaaer sig Frifindelse, og saaledes indlod Sagen til Doms uden videre at svare, forbeholdende sig i anden Sag at søge Regress for den ham herved tilføjede Tort som ham deri fornærmelig, at han aldrig har været berøgtet for den der skulde forstyrre noget Selskab, og dog nu er bleven beskyldt for saadant i værste grad.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Lars Nielsen Fladeragers Arvingers Skde til h/an/ds Enke paa Fladerager No: 65, 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: dateret 17 Feb: 1795.

Niels Jansen Øchlands Arv:s Skde til Poul Nielsen paa Øchland No: 109 ¼ L: S: ¼ Hd: for 153 rd: dateret 3de Oct: 1794.

Opsat Sag fra fol: 169a. Niels Gjerstad contra Hans Dalland.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Indstevnte gl: 36 Aar mødte og tilstod lovlig Varsel, vilde ej betale Tilsvarspenge, tilstod at have slagtet og opædt Citantens Koe som Indstevnte havde til Leje, fordi Citanten ej vilde have den, fordi den havde faaet Skade siden Indstevnte fik den, som bestod i at 14 Dage før hun kalvede i Marken, fik hun Skade at have vrængt det eene Laar, som Indstevnte ikke veed, hvorledes hun fik, men fik Skaden i Marken 14 Dage før St: Hans Tiid 1793, og dertil kunde Indstevnte ikke svare, siden det ej var hans Skyld, og der var ikke Hyrde ved hands eller nogen(Man?)ds Qvæg; altsaa Indstevnte slagtede den Høsten efter; og siden Citanten ej vilde tage derimod, og Indstevnte ej kunde føde Creaturet, maatte han slagte det, og altsaa paastod sig frifunden for Citantens Tiltale.

De forelagte Vidner mødte.

Citanten begjærede, de at gjøre deres For-

1795: 196

klaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og bleve separerede, samt fremstod som

1ste Vidne Ole Larsen S:E: p: Øfre Dalland gl: 25 Aar, hvis Hustrue er Sødskende barn til Citanten, og 2det Vidne Ole Olsen S:E: ibd: gl: 28 Aar, ubeslægtet og ubesvovret, begge til Alters sidste Vaar, forklarede: At de 1793 noget før Michaeli efter Indstevntes Begjæring fulgde med ham til Citanten, da Indstevnte spurgde Citanten, om Koen, da Indstevnte vilde ej føde den, fordi hun havde faaet saa stor Skade, og ellers tilstod at have lejet den til Melkning. Citanten sagde, at vilde ikke tage imod den/n/e sin Koe saa beskadiget som den nu var, men vilde have en anden Koe eller 7 rd: i Stedet. Videre passerte ikke. Ole Olsen forklarede: At Skaden fik Koen ved St: Hans Tiid før hun kalvede, og denne Kalving var den første Bune(?) (Buue?/Buur?). Dette ligeledes forklarede Ole Larsen. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde dem videre at tilspørge, bleve de fra Retten dimitteret.

Citanten frafaldt det 3de Vidne.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom til Koens Erstatning med Syv Rd:, og denne Sags Omkostninger erstattet med 7 rd: saaledes indlod Sagen til Dom til næste Ret.

Indstevnte tilstod at betale de 7 rd: for Koen, men havde nu intet at betale med, og indlod Sagen Dom.

Citanten paastod Dom ved dette Ting.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Siden Indstevnte har tilstaaet Søgemaale; saa k: f: Rett: At Hans Torbjørnsen Nedre Dalland bør til Niels Mortensen Nedre Gierstad for bemelte Koe betale de tilstaaede 7 Rd:, tilligemed denne Sags Omkostninger med 7 rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Opsat fortidlig Sammenleye Sag Fogden contra Johannes Hetlelien og Hustrue.

Actor frafaldt Sagen; thi blev den for Retten ophævet.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Ragna Lars D:s Formynders af Dato 26 Juni 1795 efter Skfte paa Næsse af sam/m/e Dato 4 rd: 2 mrk: 9 2/5 s:

.... Marithe Lars D:s ForM:s, sam/m/e Arv, Skfte og Dato.

Ny Sag

Johannes Johannessen Landerøen Lejl: gl: 42 Aar, fremstod, /: betalte Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rigsdaler fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Pigen Sisilia Ols Datter tjener hos sin Foster Fader Anders Landerøen, for at hun har tillagt Citantens Hustrue Ærerørige Beskyldninger, derom at høre stevnte Vidner, Ole Andersen Landerøen Lejl:, Sygni Samsons Datter Enke efter Knud Hansen Lie, og Eli Henrichs Datter tjener Citanten, hvilke ere indstevnte under Lovens Falsmaals Straf, til

eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse, og derefter derfor lide Dom, til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Hans Torbjørnsen Færevog og Jver Nielsen Tvedt afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, talede ved de alle selv.

Indstevnte mødte med sin FosterFader Anders Bjørnsen Landerøen som Værge og Forsvar mødte, tilstod at være lovlig stevnet, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: og nægtede aldeles at have sagt mindste ubesk(??)d(..?)tl: Ord om Hende, og opfordrede hvem som de kunde beviise, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Alle Vidnerne mødte.

Citanten begjærede, de at gjøre deres Forklaring. De blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ole Andersen Landerøen 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne videre beslægtet, end er Sødskende barn til Indstevnte, forklarede: At denne Vaar før Paaske, de mødtes paa en Vej, sagde Indstevnte til Vidnet, at Vidnet!! (Indstevnte) gik forbi Citantens Lade, og hørde snakke derinde, og saae ind, og saae en Mands Person ligge der, og saae ingen andre Folk der inde, og lukkede Døren og gik. Lidt derefter, kom ud af Laden, Citantens Hustrue, og en frem/m/et Mands Person, der lejet af Citanten at tærskes, og dette skeede før Juul. Da Indstevnte sagde dette til Vidnet, vare de aleene. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Sygni Samsons Dt: gl: 51 Aar, sidst til Alters, afvigte Søndag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Vaar efter Paaske, paa Ageren, sagde Indstevnte til Vidnet

1795: 196b

ligesom forrige Vidne har forklaret, til de Ord: lukkede Døren og gik. Videre hørte dette Vidne ikke af Indstevnte, ej heller hørt det oftere. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Eli Henrichs Datter gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Vaar før Paaske, i Skjærtorsdags Ugen, mødtes Vidnet med Indstevnte i Bækken, hvor de begge hængte Vand, og ingen fleere var hos, der Indstevnte sagde til Vidnet: At Indstevnte Alle Helgens tider var gaaet forbi Citantens Lade, og saae ind, og saae en frem/m/et Mands Person, der lejet til at tærskes, der ligge, og vidste ikke andet, end at Citantens Hustrue laae hos ham, og hun havde ikke sagt Hustruen det, men vilde sige det til hende, og Konen skyede hende 14 Dage derefter. Dimitteret.

Citanten tilspurgde Indstevnte Sisilia Ols Dt:, om hun endnu tør nægte, at have sagt disse Beskyldninger, da det med 3 Vidner er hende overbeviist? Indstevnte tilstod, at have sagt det som Vidnerne have forklaret, og vil bede {Ind} Citanten om Forliig og Forsoning.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl:

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Indstevnte begjærede Forliig, som Citanten paa proponerede Maade imodtog, at Indstevnte for Retten erklærede sin Paasagn usandfærdig, betaler i Mulct til Opdals Sogns Fattiges Skole Kasse 2 rd:, og i Processens Omkostninger 6 rd:

Siselle Ols Datter derefter erklærede usandfærdig, det hun har udsagt, og ej at vide Reede dertil, samt ikke at vide andet om Citantens Hustrue, end det der er ærligt, dydigt og godt, og

lovede at betale bemelte Mulct til Opdals \Sogns/ Skole Kasse 2 rd:, og til Citanten i Processens Omkostninger 6 rd:; for hvilke 8 rd: Anders Bjørnsen Landerøen caverede.

Citanten imodtog Omkostningerne 6 rd:, og Hr: J: Rd: og Foged Koren Mulcten 2 rd:, som h/an/d igjen leverede Medhjælper Endre Johansen Haaland den ældre til Præsten at betale, hvorefter Citanten frafaldt Sagen; thi blev den for Retten ophævet. NB: Mulct

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 300. Omund Olsen Wermedal No: 44, Obl: til Hr: Krigs Commissair Dahl paa 150 rd:, d: 22 Maj 1786, deraf betalt 14 Maj 1795 80 rd:

No: 5 p: 567. Ole Jonsen Mevatne!! (Wevatne) No: 110 Vil Kors Contr: til Ole Olsen d: 4 Oct: 1790, h/an/d død, og h/an/ds Arvinger paategnet den til Udslettelse d: 1 Oct: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Olsen Opdal Skde til Ole Christophersen paa Opdal No: 42 ½ L: S:, for 87 rd:, dat: 1 Oct: 1795.

Ole Christophersen Opdal No: 42 Obligation til Siur Solem paa 87 rd:r Rente 3 proC: Pant 1 pr: i forbem:te dat: 1 Oct: 1795.

Jon Olsen Wewatnes Enkes Skde til Ole Jonsen paa Wevatne No: 110 ¼ L: S: 1/6 Hd: for 50 rd:, d: 1ste Oct: 1795.

Ole Jonsen Wevatne No: 110 Vil Kors Contract til Jon Olsens Enke d: 1ste Oct: 1795.

Christopher Hansen Nedre Hetlands som ForM: for Christi Johans Datter, Skde paa Nedre Kleppe No: 58 1 pd: 4 2/3 mrk: S:, 1/3 Hd: for 95 rd: til Jacob Nielsen paa Condition at ægte Christi Johans Datter dat: 1 Oct: 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 2de Oct: 1795 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796, opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget

1. Ole Salomonsen Gjelland. 2. Ole Øriansen Dahlen. 3. Ørian Olsen Smidevold. 4. Johannes Siursen Øchland. 5. Hans Iversen Nordbust. 6. Siur Jacobsen Næsse. 7. Mons Johannessen Øfre Brundtvedt. 8. Jens Øriansen Hollekim.

b: til Høstetinget

1. Morten Larsen Malkenæs. 2. Lars Monsen Flakke. 3. Hans Torbjørnsen St: Amland. 4. Ole Torbjørnsen Færevog. 5. Svend Pedersen Møklestad. 6. Hans Hansen Næsthus. 7. Willum Nielsen Øfre Gjørstad. 8. Anders Wermundsen Nedre Gjørstad. hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Ny Sag.

Johannes Halsteensen S:E: p: Tysnæs gl: 34 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Johannessen S:E: p:

1795: 197

Gjærstad, i Anledning af Indstevnte imod Citanten udsagde Skjælds Ord, og Tyverie Beskyldning, derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, til TingsVidnes Erhvervelse Hans Larsen tjener Citanten, Thomas Andersen Huusmand under Onerim, Anders {Knu} Nielsen Langeland S:E:, og Colben Bærentsen tjener hos Mad: Baar paa Tysnæs.

Stevne Vidnerne Skaffer Johannes Nielsen Nattevigen og Skaffer Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen Colben Bærentsen som ej var hjem/m/e, men aflagde Forkyndelsen paa Tysnæs i Paahør af 1ste Vidne Hans Larsen.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Af dem mødte Hans Larsen og Thomas Andersen, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Hans Larsen gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Sommer noget efter St: Hans Dag en Søndag en Præken dag paa Kirkebakken eller Kirkegaarden ved Tysnæs Kirke, hvor endeel af Almuen, efter Prædiken, endnu vare tilbage, som og de øvrige Vidner, der blev talt imellem begge Parter, om Florens Bygning paa Præstegaarden Tysnæs /: som de, begge Parter skulde være Formænd for at bygge, men Indstevnte var gaaet fra saasnart Svillene vare lagte /: da Johannes Gjærstad blev vreed, og i Vreede sagde til Johannes Tysnæs: Du har løjet som en Skjelm, og Du har stjaalet af Floren. Vidnet var nylig kommen til, og havde ej hørt Begyndelsen fra først af. aleene at een krævede Bygnings Løn hos Johannes Gjærstad, som de/n/ ej fik, da Citanten sagde til Indstevnte: Det var bedre Du betalte Bygnings Løn end Kjøbe Kram, hvorpaa før omvundne Beskyldning fulgde. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, declarerende, ikke at vide meere, og da ikke Citanten havde Vidnet videre at tilspørge, blev det dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Thomas Andersen Onerim gl: 39 Aar, sidst til Alters denne Høst, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne til de Ord: Svillerne vare lagt. Videre forklarede: At Vidnet da spurgde Indstevnte, om kunde faae noget af sin paa sam/m/e Flor fortjente Bygnings Løn, da Citanten sagde til Johannes Gjærstad, at denne skulde betale Vidnet, som svarede at have nu intet at betale med, hos sig, da Cit: sagde til Indstevnte: Det er bedre Du køber Kram for Præstegaards Pengene, end at betale Arbejds Folkene, derpaa Johannes Gjærstad i Vreede sagde til Cit: Du løy som en Skjelm, og Du har stjaalet af Præstegaards Floren. Dimitteret som det 1ste Vidne, men endnu anmeldte Vidnet, at der ej blev nævnet Præstegaards Pengene, eller hvad Penge han meente.

Fremstod 3de Vidne Anders Nielsen Langeland som tillige med det 4de Vidne nu mødte, blev Eedens Forklarting forelæst, med behørig Formaning, aflagde Eed, og blev separeret, derefter 3de Vidne anmeldte sig af Alder 50 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret videre end Næstsødskende Barn til Indstevnte, forklarede: som 1ste Vidne, med Forskjæl, at ej veed naar Indstevnte gik fra Bygningen, og videre forklarede: At 2det Vidne spurgde om sin Arbejds Løn, veed ej hvilken af dem, han spurgde, da passerede som 2det Vidne har forklaret, med Forskjæl, at Citanten sagde: Der vil andet til, end at kjøbe Sølvkram, dertil Indstevnte sagde ej andet til Citanten, end disse Ord: Du kan løbe til Helvede om Du vil. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Colben Bærentsen gl: 37 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede som 3de Vidne, med Forskjæl: Det er bedre Du køber

Kram end betaler Arbejds folkene, dertil Indstevnte sagde ej andet, end: Du kan løbe til Helvede, om Du vil. Dimitteret som de Forrige.

For 4 Vidner betalt 3 mrk: skr: Tree Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Johannes Johannessen Gjørstad mødte nu, gl: 52 Aar, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skriver Contra Incam: To Rd: fire Skl: :/ anmeldte, at have med lovlig mundtl: Contra Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hoved Citanten Johannes Halsteensen Tysnæs, om denne Sag og dens Aarsag og Anleed-

1795: 197b

ning, derom at høre Besigtelses Vidner, og andre Vidner som stevnte ere, og see Documenter i Rettelagt, til at beviise, at den nye Præstegaards Flor er ugyldig efter Dom/m/en, og deres Afkortelse i Bygningen som Hoved Citanten eene paatog sig, derefter lide Dom, hvorved, næst Frifindelse for Contra Citanten for Hoved Citantens Tiltale, Contra Citanten vil paastaae Dom til Erstatning for paaført Process, samt Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse, Knud Siursen S:E: p: Tysnæs, Thor Siursen Tysnæs tjener Siur Tysnæs Enke, samt som Besigtelses Vidner Ole Nielsen S:E: p: Øfre Gjørstad og Hans Andersen Waage Lejl:

Stevne Vidnerne Skaffer Johannes Nielsen Nattevigen og Skaffer Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv, undtagen Hans Andersen Waage, men han møder; {saa har de og indst} men de af Hoved Citanten førte Vidner ere ikke indstevnte disse at paahøre.

De af Hoved Citanten førte Vidner vedtog Varsel og mødte for Retten og tog til Vedermæle, Contra Citantens Vidner at paahøre, uagtet de ikke ere stevnte.

Hoved Citanten tilstod lovlig Contra Stevning.

Contra Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte alle undtagen Ole Nielsen Gjørstad, og de mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra og Sagens 5te Vidne Knud Siursen Tysnæs gl: 35 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Vaar, Tysnæs Præstegaards Flor var nedreven, for igjen efter Dom at opbygges af Almuen, hvilken Bygning begge Parter skulde forestaae, da, den Tiid begge Parter lagde Maal derpaa, Contra Citanten sagde at den nye Flor skulde være efter Dom/m/en /: Dom/m/en af 22 Janv: 1794 ved Tysnæs Præstegaards Besigtelse af Retten, blev foreviist, som viiser, at Floren skulde være lang uden Noves 11 Alen, bred 9 ½ Alen, og høj under Bjelkerne 3 Al: :/ da Johannes Tysnæs sagde Nej, den skulde være som h/an/d havde begyndt, som den gamle, lang 9 Alen, bred 9 Alen, og blev vreed, derpaa Contra Cit: sagde: Ja saa gaar jeg fra Bygningen og siger Floren fra mig, og han gik, og han kom ikke til Bygningen, at bygge, men Hoved Citanten byggede den færdig, og da den var færdig, var Vidnet med at maale den, og fandt den inden Noves 8 ¾ Alen \lang/ og 8 Alen breed inden Noves, veed ej Højden, bygt af nyt Tømmer, undtagen begge Brøstene imellem Spærerne som er gam/m/el Tøm/m/er af den gamle Flor /: Besigtelsen blev efterseet som viiser, at intet af det gamle Tøm/m/er var duelig, uden til Indretning i Baaser, og Gulv Aaser :/ og 2 Kindunger som er af det gamle. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, den h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Contra, og Sagens 6te Vidne Thor Siursen Tysnæs gl: 31 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som forrige Vidne, med Forskjæl, den nye Flors Længde inden Noves 8 $\frac{3}{4}$ Al: $\frac{1}{2}$ tom/m/e. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 3de Contra og Sagens 7de Vidne Ole Nielsen Gjerstad, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning til Sandheds Udsigende, aflagde Eed og anmeldte sig gl: 66 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, og 4de Contra samt Sagens 8de Vidne Hans Andersen Waage gl: 52 $\frac{1}{2}$ Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, beslægtet med Contra Citanten i 2de og 3de Leed, men ej videre, begge som Besigtelses Vidner forklarede: At for 14 Dage siden vare de af Contra Citanten tilkaldet at besigtige Tysnæs Præstegaards Flor, opbyggt efter Dom og Besigtelses Forretning imellem nu værende Præst og {h/an/ds Formand} \Præstegjeldets Almue/, og opbyggt af Johannes Halsteensen Tysnæs som havde paataget sig det for Almuen, da de under sidstmeldtes Tilkaldelse eller

1795: 198

Nærværelse besaae denne nye Flor, og fandt den lang inden Noves 8 Alen 3 qtr: /: uden Novens blev den ej maalt men naar Novene tillægges, regnes sædvanlig hver Nov $\frac{1}{4}$ Al: /: bred inden Noves 8 Alen, og høj uden paa maalt 3 Alen mindre end 1 $\frac{1}{2}$ Tom/m/e, paa heele Tøm/m/eret som gaaer til øverste Kant af Bielkene, bygt af nyt Tøm/m/er, undtagen begge Brøster imellem Spærene af Tøm/m/er af den gl: Flor, paa Kindungerne gav de ej Agt. Dimitteret som de Forrige.

Atter fremstod Hoved Citantens Vidne det 2de og 4de, og af Contra Citanten tilspurgte: 1. om Suetag og Lægter pleje spigres eller opslaaes med Træ Nagler? Rs: Begge Deelee, eller een af Deeleene. 2de Da efter Forretningen skulde bruges 500 dobbelte Spiger, om da disse er brugt paa denne Flors Tag? Rs: Der blev brugt 400, og resten Træ Nagler, veed ej fleere Jern Spiger brugt eller var at bruge til; thi Vindskeer og Kjøl blev forsynet af sam/m/e 400de. 3de Om Hoved Cit: tog det bedste {gl:} \nye/ Tøm/m/er af Præste Floren og brugte til sin egen Flor, og om h/an/d brugte det ringeste til Præstegaards Floren? Rs: Det gjorde h/an/d ikke. Dimitteret som de Forrige.

For 4 Vidner og kontra Qvæstioner til 2 Vidner betalt 4 mrk: skr: Fire Mark.

Contra Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Contra Citanten begjærede Sagens Anstand til næste Ret, /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: /: Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Larsen Nedre Gjerstads Arv:s Skde til Ole Olsen paa Nedre Gjerstad No: 87 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 108 rd: d: 14 Maj 1794.

Ole Larsen Onerims Arv:s Skde til Niels Nielsen paa Onerim No: 132 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 108 rd:, d: 3 Janv: 1795.

Ole Olsen Nedre Gjerstad No: 87, Odels Løsnings Contract med Myndtling Anne Christophers Datter, om Nedre Gjerstad No: 87 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 2de Oct: 1795.

Ny Sag

Johannes Johannessen, Ole Nielsen, Sæbjørn Olsen og Willum Nielsen alle Selvejere paa Øfre Gjerstad den yngste af Alder 32 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To: Rd: fire Skill: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel, ladet til dette Ting og Tiid indkalde Niels Mortensen Nedre Gjerstad, for at denne har ulovlig ladet hund jage Citanternes

Smaler i begge Parter Fælleds Udmark, derfor at betale Bøder, og tillige at betale de Smaler som desaaarsag ere bleven dræbt, derom alt at lide Dom tillige til Sagens Omkostninger at betale, saa og derom at høre stevnte og ustevnte Vidner.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrd at aflægge til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse Ommund Wermundsen tjener paa Store Gjersvig, Guro Lars Datter tjener Citanten Sæbjørn Olsen, Ragnele Erichs Datter tjener Indstevnte, Brithe Niels Datter tjener Niels Andersen Øfre Gjerstad, Anne Johannes Datter tjener Johannes Gjerstad, Johannes Johannessen den yngre tjener bem:te Johannes Johannessen den ældre.

Stevne Vidner Skafter Johannes Nielsen Nattevigen, og Skafter Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de Alle selv.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke, eller møde lod.

Citanterne begjærede Vidnerne paaraabt, hvoraf mødte Guro Lars Datter, Ragnele Erichs Datter, Brithe Niels Datter, Anne Johannes Datter og Johannes Johannessen, saa og fremstillede ustevnte Vidner Ander Wermundsen S:E: p: Nedre Gjerstad, og Ole Olsen S:E: paa Nedre Gjerstad, som alle de begjærede at gjøre deres Forklaring. Vidnerne blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Guro Lars Datter gl: 20 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Som/m/er 10 Uger efter St: Hans Dag, saae Vidnet, at Indstevnte uden for Bøegjærdet til Udmarken som er begge gaarders fælleds, kaldte 2 Hunder paa Nedre Gjerstad, og hidsede dem paa Øfre Gjerstad Smaler, som gik der i Udmarken \la(ngt?) fra Bøegjærdet/ og begge Gaarders Thuner ere nær ved hin anden, inden een Bøegar, og Bøe i Bøe, da Hunden jog Smalen langt bort op i Udmarken, derved en Souv af Sæbjørn Olsen(s) fik stor Skade, saa de maatte bære den hjem, og den ene Fod kunde den ej støde paa, saa de maatte slagte den. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citant:e ej havde Vidnet videre at tilspørge, blev det fra Retten dimitteret.

1795: 198b

Fremstod 2de Vidne Ragnele Erichs Datter gl: 22 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret forklarede: At sam/m/e Tiid som 1ste Vidne har omvidnet, saae ikke Vidnet det omvidnede, men hørte Indstevnte da hidsede Hunde paa Øfre Gjerstad Smaler, og saae da Smalene kom op i Marken, 2 Hunde, som hørte til paa Nedre Gjerstad, jage Smalene og til sidst slap de andre, og jog den omvundne Souv, som Vidnet om Morgenen efter saae at være meget beskadiget, saa Ejeren Sæbjørn Gjærstad maatte slagte den, og den kunde neppe gaae. \I øvrigt som 1ste Vidne/. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Brithe Niels Datter gl: 26 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Søster til Citanten Willum Nielsen, og Næstsødskende barn til Indstevnte forklarede: At forbem:te Tiid, saae Vidnet vel ej hvem havde hidset Hunde, men saae, da Vidnet var oppe i Marken, 2de Nedre Gjerstads Hunde jage Citanternes Smaler meget ilde, og Vidnet saae den ommeldte Sæbjørn Gjerstads Souv da Hundene forlod den, at kunde ikke gaae paa den eene Fod, og de maatte bære den hjem, Tungen hængende ud af Halsen, sprængt og forjaget, saa den kunde ikke leve, at Ejeren Sæbjørn Gjærstad maatte slagte den. \I øvrigt som 1ste Vidne/. Begge disse Vidner endnu forklarede: At de saae Hundene først med een Ole Gjærstads Souv som var bøevandt, dvs: havde Nam at springe ud paa Bøen, at jage den, derefter de jog heele Flokken, og endelig jog den Souv som de gjorde Skade paa. Alle 3 Vidner endnu forklarede: At Smalen altid gjædes, men imedens Gjætle børnene var hjem/m/e og fik Mad, skeede dette.

1ste Vidne forklarede, at da Hundene begyndte med den bøevante Souv var den uden for Bøegjærdet. 2det Vidne, at den da var paa Bøen inden for Bøegjærdet. Dimitteret,

Fremstod 4de Vidne Anne Johannes Datter gl: 19 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Datter af Citanten Johannes Gjerstad, forklarede: At veed ej andet, end omviidnede Tiid saae den beskadigede Souv som kunde kun gaae paa 3 Fødder og neppe gaae, var sprængt, og var Vidnet den Tiid op i Marken, og saae Øfre Gjerstad Smaler forjaget, og adskilt i mange Flokker. Den forjagede Souv falt reent ned. Vidnet rejsede den op, og den faldt need igjen. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Johannes Johannessen den yngre gl: 24 Aar, sidst til Alters denne Vaar, og Søn af Citanten Johannes Gjerstad den ældre, forklarede: At for 8 á 9 Aar siden, da Vidnet gjætede Øfre Gjerstad Smaleer, og var dermed oppe i Marken langt fra Bøegjærdet, kom Indstevnte med sin egen Hund, og jog Smalen, men de fik Hunden snart fra igjen. Sam/m/e Tiid denne Sommer som de forrige Vidner have omvidnet, saae Vidnet fra Bøen af, de 2de Nedre Gjerstads Hunde jage op efter Marken, hver sin Flok af Øfre Gjerstad Citanternes Smaler, men saae hverken hvem hidsede Hundene, eller hvor de begyndte med at jage Smalen. Om Bøene, Gjærdene og Fælleds Udmark forklarede som 1ste Vidne.

Fremstod 6te Vidne Anders Wermundsen S:E: p: Nedre Gjerstad gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Indstevnte beslægtet, Næstsødskende Barn, forklarede; At omvidnede Tiid saae Vidnet, at Indstevnte hidsede 2 Nedre Gjerstads Hunde paa Ole Øfre Gjerstads bøevante Souv, som da var paa Bøen inden for Gjærdet, men Indstevnte da h/an/d kaldte paa Hundene var uden for gjærdet, og jagede da den bøevante Souv ud over Bøegjærdet, og da de kom til den store Smale flok som ikke var nær Bøegjærdet, tog de til at slippe den bøevante Souv, og jog heele Smale flok(ken) hist og her. Veed ej videre. Om Bøene, Bøegjærdet og fælleds Udmark som 1ste Vidne. Dimitteret. Om Gjætlen sædvanlig og da dette skeede, forklarede som de første 3 Vidner.

Fremstod 7de Vidne Ole Olsen Gjerstad): (dvs.) Nedre, gl: 22 Aar sidst til Alters for 3 Uger siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Om Bøene, Bøegjærdet og fælleds Udmark som 1ste Vidne, om Hunde jagningen som 2de Vidne, indtil Hundene jog al Smalen, siden kom Hougene i Synet for Vidnet som var paa Bøen, saa Vidnet ej kunde see

1795: 199

meere. Saae lidt efter den beskadigede Souv, deels leedet deels baaren hjem, men Vidnet var langt derfra, og hørde den var Sæbjørn Gjerstads. Dimitteret.

For 7 Vidner betalt 4 mrk: 8 s: skr: Fire Mark og otte Skil:

Citanterne begjærede Sagen opsat med Laugdag og Forelæggelse til det udeblevne Vidne, bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 1 mrk: 8 s: i alt To Mrk: fire Skl:

Dom/m/eren, da Vidnet Ommund Wermundsen Store Gjersvig ikke mødte; saa blev ham forelagt under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1796 første Dag sam/m/e for dette Skibrede holdes etc: afskediget med Forelæggelse, og Laugdag for Indstevnte.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Capt: Nicols Skde til Elias Christophersen paa Aarbakke No: 123 2 pd: 6 mrk: S: for 260 rd:, dat: 21 Sept: 1795.

Elias Christophersen Obl: til Johannes Rasmussen Scharvethun paa 250 rd:, Rente 2 ½ proC: Pant 1 pr: i Aarbakke No: 123 ½ L: S: ½ Hd: d: 2de Oct: 1795.

Capt: Nicols Skde til Jens Jonsen paa Tvedt \ved Hovland/ No: 7 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 92 rd: 1 mrk: 8 s: d: 5 Oct: 1793.

Tosten Mikkelsen Errisvig Obl: til Biørn Ingebretsen Nordre Rønholm paa 99 rd:, Rente 3 rd: 24 s: Pant 1 pr: i Errisvig No: 16 12 mrk: S: d: 2de Oct: 1795.

Afkalde

ForM: Bog fol: 250. Myndtl: Anne Anders Dt:s Formynders for 3 rd: 1 mrk: 3 s: efter Skfte 11 Sept: 1794 d: 2de Oct: 1795.

.... Astri Anders Datters ForM:s, lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... Marithe Anders Dt:s Dto: Dto: Dto: Dato

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 1. Johannes Torkelsen Landes Obligation til Niels Gjerstad paa 35 rd: d: 4 Maj 1776 af Creditors Hustrues Arv:r qvitteret 8 Maj 1794.

No: 3 fol: 215a. Ole Johannessen Haaaim No: 46 Obl: til Anders Tejgland paa 60 rd:, dat: 12 Oct: 1779 af Creditors Hustrues Arv:r qv:t 18 Maj 1795.

No: 5 p: 632. Tosten Mikkelsen Errisvig No: 16 Obl: til Friderich Elholm paa 99 rd:, d: 3de Oct: 1791 af Creditor qvitteret 17 Nov: 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 3de Oct: 1795 continuerede dette Ting.

Ny Justitz Leyermaals Sag

/: S: T: :/ Hr: Just: Rd: og Foged Koren anmeldte at have som Actor ladet paa Justitiens Vegne til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Karen Johans Datter Øfr: Bruntvedt for første gang begangen Lejermaal, nu med Drengen Ole Andersen Møchlestad, ugift, begge confirmerte og ubeslægtede, begaaet paa Øfre Bruntvedt S: S:E: gds:, hun derom at see Documenter i Rettelagt, Paastand at anhøre, og Dom at lide til corporlig Straf at udstaae, Lejermaals Bøder at betale, og Actionens Omkostninger at erlægge.

Stevne Vidnerne Skafferne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og da hun ej var hjemme, forkyndte de Indstevningen paa hendes Tilholds Sted hos Faderen paa Øfre Bruntvedt i Paahør af hendes Broder.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor for at lade BarneFaderen indstevne for Processens Skyld, og til at erhverve vedkom/m/ende Sogne Præstes Attest, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag.

Dom/m/eren gav Karen Johannes (Johans) Datter Øfre Bruntvedt Rettens Laugdag til Som/m/ertinget 1796, at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Lector Arentz Skde til Anders Andersen Balleseim paa Nedre Lunde No: 106 dat: 4 Juni 1795 Ldskd: 14 ½ mrk: Sm: for 31 rd: 2 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre, at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Ous Skibredes Høsteting den 5te October 1795. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Justits Raad Koren, Skibredets

Lænsmand Hans Engelsen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1795: 199b

1. Torbjørn Henrichsen Lusan 4. Mons Jansen Strønen 7. Ole Siursen Hage
2. Knud Baarsen Lusan 5. Berge Knudsen Strønen 8. Engel Samuelsen Nedre Qværnæs
3. Johannes Baggesen Lusan 6. Jacob Olsen Hegland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Peder Haldorssen Tvedt og Jon Evenssen Tvedt og befunden som her bag i Protokollen findes tilført:

Opsat Justitz Leyermaals Sag med beslægtet fra f: 170a. Fogden contra Besse Frøeland og Marthe Goupholm.

Actor i Rettelagde sig fra Stiftet under 5 Sept: 1795 tilkomne Communication af Kongl: allernaad: Benaadning af 21de Aug: forhen saal: hvorved Marithe Hans Datter Goupholm er allernaadigst befriet for den hende for denne Forseelse tilkommende Straf. Actor i Rettelagde Præste Attest af 31 Dec: 1794 saal: Derefter han frafaldt Sagen ihenseende Besse Torjulsen Frøland, saavelsom og henseende Marthe Hans Datter Goupholm.
Thi blev Sagen for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 170b. Gjærde Ejere contra Nordviig Ejere.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod. /: fremsendte

Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten lod Sagen beroe til Som/m/ertinget 1796.

Ny Sag

Kjøbmand Jacob Tonning junior i Bergen fremsendte Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og tii Skl: og til at afhjemle, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Knudsen Sævild S:E: for til Citanten skyldig værende \efter Citantens sig tilkjøbte Hesselmans Handels Bog/ for bekomne Vahre 9 rd: 1 mrk: 12 s:, at see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Sam/m/e med skadesløse Omkostninger at betale, fremstillede Stevne Vidner Hans Hansen Øf: Echeland og Wincentz Ewensen Wafet. Disse afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Thi gav Dom/m/eren ham Rettens Laugdag til S: T: 1796 at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Laugdag \b: Ops: 6 skl:/

Sagen beroer til S: T: 1796.

Ny Sag

Kjøbmand Jacob Tonning junior i Bergen fremsendte Stevne Vidner Hans Hansen Øfre Echeland og Wincentz Ewensen Wafet, med Incam: 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mrk: Tii Skl: til at

afhjemle, at have for Citanten med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Andersen Huusmand under Sandvig at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand at lide Dom til at betale til Citanten \efter h/an/ds sig tilkjøbte Hesselmans Handels Bog/ for bekomne Kjøbmands Vahre skyldige 6 rd: 2 mrk:, med Sagens Omkostninger skadesløs.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre efter Loven, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod; thi blev ham given Rettens Laugdag til næste Ret etc: afskediget med Laugdag. /: Opsættelse betalt 6 s: skr: Sex Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Ny Sag

Kjøbmand Hr: Jacob Tonning junior i Bergen fremsendte ved Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og Tii Skill: Stevne Vidner Hans Hansen Øf: Echeland og Wincentz Ewensen Wafet, til at afhjemle, at have for Citanten med lovlig mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid [ladet] indkalde Niels Larsen Lejl: p: Øfr: Qværnæs, for til Citanten \efter sig tilkjøbt Hesselmans Handels Bog/ skyldig værende for bekomne Vahre 6 rd: 4 mrk: derom at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand Dom at lide, til Sam/m/e med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Fraværelse, paa h/an/ds Boepæl, i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. thi blev ham given Rettens Laugdag til Som/m/er Tinget 1796 at møde og svare til Sagen. /: Opsættelse bet: 6 s: skr: Sex Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Ny Tings Vidne Sag

Lars Nielsen Matland Huusm/an/d fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree mrk: fire Skilling :/, og anmeldte, at da han har vært under en Kongl: paa Bergen Fæstning nedsat Commission, ang:de Forseelse af Vej Arbejdene 1794, iblandt fleere, de(r?) f(or?) Forseelsen actioneret; saa har h/an/d seet sig nødsaget, at erhverve til at beviise

1795: 200

sin Uskyldighed, et TingsVidne ved denne Ret, til den Ende ladet indstevne som Vidner under Falsmaals Straf, til Eedelig Vidnesbyrd at aflægge, til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse, efterskrevne: Jon Isachsen Aadland S:E:, Steen Stensen Aadland S:E:, Johan/n/es Hansen Aadland S:E:, Hans Hansen tjener p: Aadland, Engel Hansen tjener p: Aadland, Ole Endressen Nord Holmefjord, Friderich Hansen Sør Holmefjord, Jens Hansen Særvold S:E:, Lars Larsen Lejl: p: Særvold, Anders Jacobsen Lejl: p: Særvold, Niels Olsen Storum Lejl:, alt til at beviise efter eedelige Svar paa fremlæggende skriftl: Qvæstioner, at de for Commissionen over Citanten afhørte Vidner ikke have gjort rigtig Forklaring om Citantens Forhold ved Vej Arbejdet, som langt fra ikke har vært saaledes, som af Vidnerne ved Commissionen er udsagt; og til den ende fremlagde skriftl: qvæstioner saal:, hvorefter Citanten begjærede Vidnerne examineret.

Citanten fremstillede til Stevnemaalets Afhjemling StevneVidner Hans Hansen Øf: Echeland, Winsentz Ewensen Wafet, Torbjørn Henriksen Lusan, Hans Engelsen Nordre Holmefjord.

Dom/m/eren i anledning af den tilførte Incamination fandt fornøden, førend videre foretages, at tilspørge Citanten 1st Om i Commissionen er gaaen Dom over Citanten? Rs: Nej. 2det Om denne Indstevning er forkyndt, enten Actor for Commissionen, eller Dhr:r Commissionen, eller om Anlægget er underrettet? Rs: Nej ingen af Deelene. 3de Om denne Indstevning er forkyndt for de Vidner som for Commissionen ere førte, eller de ere indstevnte til disse at paahøre, siden Citanten ved det nu agtende TingsVidne vil beviise deres neml: de forhen førte formeentlige urigtige Udsigende? Rs: Nej som ej vidende hvem de ere. 4de Om Citanten ikke har indstevnet Nogen som Contra Part og til Vidner at paahøre? Rs: Nej.

Dom/m/eren Eragtede: Da Citanten efter hans egne givne Svar, ikke have efterkom/m/et Lovens 1 Bog 4 C: 1 a: og 13 C: 13 a: og hverken indstevnet nogen Vederpart for Sagen, ej heller indstevnet de før afhørte Vidner, imod hvilke disse agtes at føres; til disse at paahøre eller derimod at svare; saa understaaer Dom/m/eren sig ingenlunde, de her indstevnte Vidner at afhøre, eller TingsVidne efter denne Indstevning at vorde ført; Altsaa Afhjemling af denne Stevning er overflødig; og saaledes afviises Sagen efter dette incaminerte Varsel. Udstædt

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 610. Jan Johansen Midhuus No: 25 Obl: til Hans Store Linge og Peder Halvorsen 150 rd., d: 2 Janv: 1791 af Creditorene qvitteret 2 Feb: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 13de Oct: 1794 efter Knud Eliassen Gjærde Jordegds: Udlægget i Skde Bogen extraheret.

Afkalde

Myndtl: Lars Henrichsen Kuvens Faders af 11 Juli 1795 for 16 rd: 1 mrk: 2 s: efter Skfte af 10de Ditto.

ForM: Bog fol: 119. Magrethe Ols Datters Mands for Arv 23 rd: 2 mrk: 2 1/3 s: efter Skfte 27de Oct: 1783 d: 3 Oct: 1795.

.... fol: 131. Ingeborg Isachs Datters Mands for Arv 25 rd: 10 s: efter Skfte 4 Juli 1788 dateret 5te Oct: 1795.

.... dto: fol: Engel Hansens Afkald for Arv 26 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skfte 27de Martii 1787 d: 5te Oct: 1795.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796. opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Knud Pederssen Langeland. 2. Haldor Johannessen Nordviig. 3. Johannes Jacobssen Sandvig. 4. Hans Johannessen Totland. 5. Peder Steffensen Biugstrand. 6. Engel Hanssen Gjerdal. 7. Samson Olssen Gjerdal. 8. Hans Halvorsen Bjaanæss hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 6te Octob: 1795 continuerede dette Ting.

Bygselseddel med Reversal publiceret, og Ldskyld Bog anviist

Hr: Sandberg til Simon Olsen paa No: 57 Stentvedt paa Livstiid ½ L: S:, 1/3 Hd:, før brugt af Ole Nielsen dat: 14 Sept: 1795 indeholdende Vilkor til den Fragaende. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Inddragelse i Pantebogen {til Udslettelse}

Simon Olsen Stentvedt No: 57 Ous Præsteboel beneficeret, Vilkors Contract til Ole Nielsen og Hustrue dat: 5te Oct: 1795.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Ldskyld Bog anviist

Niels Erichsen Hopes No: 45 til Hans Hansen paa Udengjærds Plads Kalven d: 6 Oct: 1795. \M:f: H: 8 skl:/

1795: 200b

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Strandvigs Skibredes Høsteting den 7de October 1795. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Engel Hanssen Gjøn, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Nielsen Bouge 4. Jon Olsen Berge 7. Ole Olsen Siørsand
2. Axel Samuelsen Sandal 5. Wincentz Larsen Opsal 8. Sverke Hansen Hjertnæs
3. Hans Ellingsen Opsal 6. Peder Johannessen Foor

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført:

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Ole Bergessen Sundfjord og Niels Johannessen Tvedt og befunden som her bag i Protokollen findes tilført:

Opsat Sag fra fol: 171b. Ole Kiilen contra Johannes og Anders Ejde.

Citanten fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse og Laugdag som oplæst er saal:

Vidnet mødte og tilstod lovlig Stevning og Forelæggelse.

Citanten fremstillede ustevnt Vidne Jon Torbjørnsen Hougen S:E: og begjærede Vidnerne at gjøre deres Forklaring.

De Indstevnte Johannes Ommundsen gl: 39 Aar S:E:, og Anders Johannessen S:E: gl: 37 Aar, begge paa Ejde, mødte /: betalte Tilsvares Penge hver 2 mrk: 8 s: er Fem Mrk:, og nægtede alt ubeviist og ubeviisligt, som dette Søgemaal er, samt forbeholdt sig alt lovligt.

Vidnerne blev paaraabt, som mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de bleve separerede efter først aflagt Eed, og fremstod som

3de Vidne Johannes Engelsen tjener paa Tvedtenæs gl: 2? (21?) Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Broder Søn af Johannes Ommundsen, ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At omvundne Tiid og Sted var Vidnet og begge Parter og mange fleere [forsamlede]?, da om Aftenen Vidnet uden at vide noget derom, kom ind i Stuen, saae han Ole Johannessen Kiilen sidde paa Bænken, og skjændte noget med Johannes Ejde, men Johannes Ejde svarede ej stort eller noget at lægge Mærke til, men Skjændingen tog til, og

Vidnet som saae Anders Ejde sidde og tie stille, gik ud, og kom ind igjen, da saae Citanten var i Tummel, veed ej med hvem, men Anders Ejde sad og havde Citanten paa Skjødets, og holdt ham med Magt over Hænderne {med Magt} med sine egne Hænder, og da Citanten ikke vilde være roelig og holde Freed, førde Anders Ejde \og Vidnet/ Citanten ud imod hands Villie \og for at stille ham til Roelighed/, og da de iblandt fleere kom uden for Døren paa gaarden, saae Vidnet een løfte sin Haand til at slaae, men da det var mørk(t), kunde Vidnet ej see, enten hvem der løftet Haanden, eller om slog til, eller til hvem, veed ej om meere end een Gang, og derpaa løb et par Mennesker derfra, men kjendte dem ikke, siden det var mørkt. Anders Ejde var ej vreed, men Johan/n/es Ejde. Den som løftede Haanden, løftede 2 á 3 gange, men videre kan ej derom forklare end ovenmeldt, var ej heller saa nær, at kunne høre Slag. Dimitteret som forrige.

Fremstod 4de Vidne Jon Torbjørnsen Hougen gl: 60 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til Andet som 3de Vidne med Tillæg: At Citanten blev vred over, at Johannes Ejde lagde sig i en Dispute som han havde med en ustevnet Mand, hvilket var Begyndelsen til det Passerte, og imedens de vare i Stuen, tog Anders Johannessen Ejde Citanten, og lagde ham paa gulvet og satte sine Knær paa Citantens Bryst, og sagde, dog ikke i nogen Vreede: jeg vil see, ved at lægge Dig ned, at faae Dig til Freed, og være stille, da Citanten bad for sig, derpaa Anders Ejde m: fleere, saae ej hvem, førde Citanten ud af Døren. Dimitteret.

Vederparten havde intet, disse Vidner at tilspørge.

For disse 2 Vidner betalt 1 Mrk: skriver En Mark.

Begge Parter forenede sig, og Johannes Om/m/undsen Ejde \at/ betale til Fogden Hr: Justitz Raad Koren, Hds: Maj:ts Anpart Nævehugs Bøder de 2/3 Parter af 3de 6 Lod Sølv er 6 rd:, og vil begge betale Citanten Omkostninger 5 rd:, alt for at forkaste Processen, dog ingenlunde derved at tilstaae Søgemaallet som hverken er beviist eller kan

1795: 201

beviises.

Citanten som havde begyndt at forliige sig, frafaldt sam/m/e igjen, med mindre at begge Indstevnte vilde betale ham i alt 10 rd:

Indstevnte henholdt sig til det sidst tilførte og Lov: p: 137 a: 3., og i øvrigt forbeholdt sig al lovlig Forsvar, men ingenlunde kunde indgaae Citantens ubillige Paastand.

Citanten paastod det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, \som blev bevilget/. Derefter Citanten paastod Dom, til begge at udrede Lovens Bøder for hver sin Forseelse, og erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 10 rd:, saaledes indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Indstevnte begjærede Sagens Anstand /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Ny Sag

Engel Torjulssen Brathus gl: 60 Aar fremstod /: betalt Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark tii Skl: :/ anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jacob Engelsen Gjøren til at lide Fornyleses Dom til at betale Citanten forhen ved Falsmaals Kjendelse af 11te Oct: 1792 Indstevnte idømte Falsmaals Bøder til Citanten 10 Lod Sølv er 5 rd:

Stevne Vidnerne Steffen Hansen Aase og Engel Knudsen Gjøren, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Laugdag. /: bet: Opsættelse 6 s: skr: Sex Skl: :/
Dom/m/eren gav Jacob Engelsen Gjøen Rettens Laugdag til næste Ret etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Sommer Tinget 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld Bøger anviist

Stift Provst Brun til Engel Heinessen paa Qvale No: 6 ½ Løb ½ Hd: før brugt af Lars Johan/n/essens Enke d: 22 Juli 1795. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Ditto til Siur Olsen paa Qvale No: 6 ½ L: S: ½ Hd:, før brugt af Ole Siursen som forbeholder sig Kaar 2 td: Korn 1 Koe d: 7 Sept: 1795. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 f: 78. Ole Jsachsen Aarre No: 84 Obl: til Ole Mortensen Solaas p: 99 rd:, dt: 13 Oct: 1777 af Creditor qvitteret 2 Juni 1795.

No: 5 p: 61. Ole Brudal og Ole Særvold Fledførings Contract 30 Maj 1783, i Anledning de sig fledføredes dødelige Afgang, paategnet til Mortification den 7de Oct: 1795.

No: 5. p: 201. Torbjørn Øriansen Hatletvedt No: 24 Obl: til Niels Ped: Næss paa 200 rd:, d: 28 Maj 1785, af Creditor qvitteret den 9 Maj 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Sverke Hansens Hustr:s Arv:s Skde til Sverke Hansen p: Selsvold No: 30, 15 mrk: S: ¼ Hd: ½ G:skd deraf udlagt 9 mrk: S: for 33 rd: 4 mrk: 8 s: resten selv arvet d: 4 Juni 1795.

Skftebrev 26 Junii 1795 efter Hans Hansen Bjøndals Hustrue. | i Skde bogen

.... 4 Julii 1795 efter Isach Nielsen Lille Brattetvedt. | extraheret

Afkalde

Myndtl: Rangele Hans Datters Faders efter Skfte 26 Juni 1795 for 14 rd: 3 s: dat: 27 Juni 1795.

ForM: Bog fol: 140. Nicolaj Engelsen Haavigs for 363 rd: 10 2/7 s: efter Skfte 1 Juni 1791 dat: 7de Oct: 1795.

.... fol: 141. Myndtl: Christi Ols Dt:s Formynders for 1 rd: 1 mrk: 15 s: efter Skfte 23 Junii 1794 d: 7de Oct: 1795.

.... do: fol: Myndtl: Ole Olsens Formynders for 2 rd: 3 mrk: 14 s: efter do: Skfte samme Dato.

.... dto: fol: Myndtl: Engel Hansens Formynders efter Skfte 25 Junii 1794 for 11 rd: 4 mrk: 7 3/7 s: dateret 7de Oct: 1795.

Publiceret Amtets Bestalling af 13de Junii 1795 til Jacob Engelsen Gjøen som Lensmand for Strandvig Skibrede, saalydende:

Bestalling for Jacob Engelssen som Lænsmand for Strandviigs Skibrede i Sundhorlehns Fogderie, publiceret:

No: 4. C7mus(?)/1795. 24 skl: Friderich von Hauch Hans Kongelige Majestæts bestalter Kammerherre og Stiftbefalingsmand over Bergens Stift samt Amtmand over Søndre Bergenhuus Amt: Gjør vitteligt: At som Engel Hanssen Gjøen formedelst Alderdom og Svaghed har opgivet sit Ombud som Lænsmand for Strandvigs Skibr: i Sundhorlehns Fogderie; saa bliver herved i Hans Sted igjen antaget, og som Lænsmand for bemelte Skibr: beskikket Sønnen Jacob Engelssen der nogle Aar skal have gaaet sin Fader til Haande i Forretningerne, ligesom han og efter Fogden Hr: Justits Raad Korens Indberetning til dette Ombud at forestaa skal besidde den fornødne Duelighed. Thi skal bemelte Jacob Engelsen udi dette Embede holde sig Hans Kongelige Majestæts allernaadigste Lov og Forordninger samt andre Ham vedkommende Befalinger allerunderdanigst efterrettelig, Hans

Kongelige Majestæts høye Interesse troeligen og flittigen beopagte med hørsom Lydighed, Flittighed og Nidkierhed efterkomme hvad Ham af Hans foresatte Øvrighed

1795: 201b

samt Kongelig Majestæts Foged og Sørenskriver maatte anbefales, saa og gjøre vedbørlig Reede og Rigtighed for hvis Kongelige Skatter og Contributioner Ham kan blive betroet at oppebære, Han maae ikke af dette Lænsmands Embede søge at tilvende sig nogen ulovlig Fordeel, men derimod af yderste Magt og Formue, stræbe strax og i Begyndelsen at dempe og hindre al Ulæmpe og Fortræd som blant Almuen kunde rejse sig, og saadant Hans foresatte Øvrighed at tilkjendegive. Endelig bør Han og i alle andre Maader sig i sit Lænsmands Embede saaledes skikke og forholde, som Han agter at tilsvare og bekjendt være i Følge Hans aflagte Eed. Hvorimod samtlige Strandviigs Skibredes Almue herved anbefales at beviise Hannem al tilbørlig Hørighed og Lydighed udi Hans Embeds Forretninger, ligesom og Kongelig Majestæts Foged anmodes, at maintainere forbemelte Jacob Engelssen udi Lænsmands Embedet, samt aarlig og i rette Tiid lade Ham nyde og bekommen hvad det Kongelige Skattebrev og andre Anordninger, saa og det Høy Kongelige Rescript af 14de Martii 1762. igjentaaget den 23de Februarii 1763. allernaadigst tillægger Lænsmanden for samme Tjeneste, og ellers tilsee, at Hannem ingen Fornærmelse udi bemelte Embede tilføyes saafremt de Skyldige ej vil vente, efter Sagens Beskaffenhed at vorde tiltalt og straffede. Bergen, 13de Junii 1795 F: Hauch (L: S:)

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Oct: 1795 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Confirmeret 7 April 1787 Testamente af 17 Feb: s: A: imellem Aad Jonsen Lillehougen og Hustrue Karen Engels Dtter Hun nu død.

Isach Nielsen Lille Brattetvedts Arv:s Skde til h/an/ds Enke Aagathe Hans Dt: paa Lille Brattetvedt No: 40 12 mrk: Sm: deraf selv arvet for 48 rd: 6 mrk: S:, resten indløst fra MedArvingerne dat: 7de Oct: 1795.

Sverke Hansen Hjertnæs Skde til Aadne Olsen \paa/ No: 30 Selsvold 15 mrk: S:, ¼ Hud ½ F:skd for 250 rd:, d: 7de Oct: 1795.

Sverke Sverkessen Lygres Skde til Aadne Olsen paa 3 mrk: S: i Selsvold No: 30 for 50 rd:, d: 7de Oct: 1795.

Engel Gitlessen Leiglands Skde til Ole Bergessen paa 1/6 L: 1/6 Hd: i Sundfjord No: 44 for 83 rd: 1 mrk: 8 s: dateret 7de Oct: 1795.

Aadne Olsen Selsvold No: 30 Vil Kors Contr: til Elias Olsen og Hustrue, dat: 7de Octob: 1795.

Engel Moe og Brødres Skde til Hans Engelsen Gjøen for 250 rd:, paa Odels Retten til 1 Løb 6 mrk: Sm:, i Gjøen d: 3 Feb: 1795.

Jacob Engelsen Gjøen No: 73 Vil Kors Contract til Engel Hansen Gjøen og Hustrue dat: 3 Juni 1795.

Afkald

ForM: B: fol: 140. Christi Engels Datters Mands efter Skifte 1 Juni 1791 for 181 rd: 3 mrk: 5 1/7 dateret 7de Oct: 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 9de October 1795. kontinuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796. opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Hans Jørgen Henriksen Særvold. 2. Engel Hejnessen Qvale. 3. Sjur Olssen Qvale. 4. Aadne Olssen Selsvold: hvorom Lænsmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for Dem derefter i Følge Reglementet at tilsige:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Strandebarms Skibredes Høsteting den 12te October 1795. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Svale Heljesen Schjelnæss, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Peder Larsen Døsvig 4. Isach Olsen Homb 7. Anders Hansen Øfre Waage
2. Ole Nielsen Dybsland 5. Jon Pedersen Str: Linge 8. Peder Pedersen Næss
3. Niels Larsen Øfre Waage 6. Anders Stensen Yttre Ohme

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justitsprotokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Erich Pedersen Aakre og Hactor Pedersen Aakre og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 172b. No: 1. Anders Miaanes contra Zacharias Furhovdes Hustrue. Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Contra Citanten som ikke endnu har faaet et Vidne i en anden TingsVidne Sag, hvilket TingsVidne i denne Sag bliver at fremlægge, beEediget, maatte begjære Sagen stillet i Beroe til næste Ret, /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 173a. No: 2. Zacharias Furhovde contra Anders Miaanes. Citanten anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og

1795: 202

Tiid indkalde 8de Vidne Anne Aadnes Datter til at beEedige sit forhen i Sagen aflagte Vidnesbyrd, og under Falsmaals Straf at møde.

StevneVidner Peder Nielsen Yttre Berresen og Lars Steensen Baadevigen Skaffer, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved hende selv.

Vidnet blev paaraabt, men mødte ikke.

Citanten anmeldte at have anden Gang søgt Amtet om Defensor beskikket i Sagen, men ikke erholdt enten samme eller Resolution. Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse for det udeblevne Vidne og Laugdag til Indstevnte. /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mark fire Skilling.

Dom/m/eren da Vidnet ikke mødte, forelagde Sam/m/e under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1796, sit eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Til sam/m/e Tiid gives Indstevnte Rettens Laugdag at møde og svare til Sagen etc: afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Dommeren, da ikke er troeligt, at Citanten Zacharias Hansen Furhovde skulde have ansøgt Amtets høje Øvrighed om Defensor for Indstevnte Anders Hansen Miaanes, og den hverken erholdt eller nogen Resolution; og da ikke kan dømmes i Sagen, hvor Citanten har stevnet Indstevnte for Trudsel og Undsigelse, med Paastand at stille Borgen eller borge for sig selv, der hans Hensigt til muligt, at udfalde i Opfyldelsen, Indstevnte at kunne lide paa sin Freed; førend efter Fr: 19 Aug: 1735 a: 6te er af Amtet beskikket den Sagsøgte Forsvar; saa paalægges Citanten at gjøre skriftl: Ansøgning til Amtet om Defensor for Anders Hansen i denne Sag, og derefter det Forsvar som bliver beskikket, lovlig at indstevne, samt derom næste Ret at fremlægge Amtets Constitution eller skriftlige Resolution.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 173a. No: 3. Zacharias Furhovde contra h/an/ds Moder Brithe. Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten anmeldte, at have ansøgt Amtet om Defensor i Sagen for indstevnte hans Moder Brithe Anders Datter Enke efter Hans Zachariassen Furhovde, men hverken den erholdt, eller nogen Resolution eller Svar.

Dommeren kan ikke holde dette Citantens Foregivende troeværdig, at han Zacharias Hansen Furhovde, skulde have ansøgt Amtets høje Øvrighed om Defensor for Indstevnte Brithe Anders Datter, og hverken den eller nogen Resolution at skulle have erholdt.

Da Indstevnte er stevnet for Trudsel og Undsigelse, med Paastand, at stille Borgen eller borge for sig selv; saa kan ikke dømmes i Sagen, førend efter Fr: 19 Aug: 1735 a: 6, er af Amtet beskikket den Sagsøgte et Forsvar; thi paalægges Citanten at gjøre skriftl: Ansøgning til Amtet om Defensor for Brithe Anders Datter i denne Sag, og derefter det Forsvar som bliver beskikket, lovlig at indstevne, samt derom næste Ret at fremlægge Amtets Constitution eller skriftl: Resolution.

Citanten maatte derefter begjære Sagen opsat. /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Dom/m/eren tilspurgde Laugrettet, hvad Begreeb, og Meening, i daglig Tale imellem Almuen, der tillægges de Ord: Ligge efter Een? Rs: Det betyder at staae Een efter Livet. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

Ny Sag No: 4.

Zacharias Hansen S:E: p: Furhovde gl: 37 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Brithe Anders Datter, Enke efter Hans Zachariassen {Furhovde}, fordi hun uden Tilladelse, og uden Bygselseddel eller noget slags Document, har egenmægtig opbyggt sig Huuse paa Citantens gaard Furhovde i Udmarken, og der taget og indgjærdet sig Plads, til sam/m/e \afvigte Vaar/ at fraviige og røddiggjøre, derom at høre Udsigelses Vidner, og derfor lide Dom til Pladset at fraviige, og hendes Huuse at bortflytte, samt betale Bøder og denne Sags Omkostninger. Tillige stevnet hendes Laugværge Torbjørn Andersen Øfsthuis, samt om Udsigelsen, Udsigelses Vidnerne Poul Aadsen Havneraas og Herlov Larsen Schielnæs, under Lovens Falsmaal at møde.

Stevne Vidnerne Peder Henrichsen Traa og Peder Olsen Nedre Waage, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede med de alle selv, undtagen Laugværgen som ej var hjem/m/e, men aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus i Paahør af hans Datter, og ej heller fandt Poul Havneraas hjem/m/e, men forkyndte Indstevningen paa h/an/ds Boepæl i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Citanten derefter androg, at have udsagt Indstevnte fra Pladset før Juul 1794, til at fravige Pladset denne afvigte Vaar, men imod Stevne tiiden og Tinget til Som/m/ertinget havde Indstevnte lovet strax at røddig gjøre og fravige Pladset, som aarsagede, at Citanten

1795: 202b

var saa godtroende ikke at stevne paa Udsigelsen til afvigte Som/m/erting, men aldrig saa snart var Stevne tiden forbi, førend Indstevnte blev ved Huuset og Pladset, og endnu er der, uden det først at have bortført, eller det sidste fraveget.

Indstevnte blev paaraabt med Laugværge, men ingen af dem mødte eller møde lod. Nu mødte Brithe Anders Datter, samt Laugværgen, og hun androg at siden hun og hendes afdøde Mand havde gjort sig saa megen Umage, end og med to Kiøbenhavns Reiser, at hjælpe Citanten til denne hans Odels Jord, saa holdt hun sig derfor berettiget, at besidde og bruge Pladset og hendes Huuse der hun dem har opbyggt, hendes Livs Tiid.

Citanten begjærede Udsigelses Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring, de mødte begge Poul Aadsen Havneraas gl: 42 Aar, og Herlef Larsen Schjelnæs gl: 48 Aar, begge til Alters sidst, nu Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed og forklarede: At 5 Uger før Juul 1794 vare de fra Citanten udsendte, og gik til Indstevnte, i det af hende beboede Huus Miaanes som ligger i Furhovde Mark, og udsagde hende at fløtte til Maj Maaned sidst, og tage hendes Huuse bort, og fløtte fra Pladset og det røddig gjøre, dertil hun svarede, at hun loe af det. Vidnerne veed at hun er der endnu, og har ej fløttet Huusene. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerende ej at vide meere, og da ingen af Parterne dem videre havde at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence dimitteret.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark \T: V: sluttet/

Indstevnte lod fremføre, at/ har hverken Bygselseddel eller Document paa Pladset, men paastaaer at vil beholde Pladset og Huuset, og vil ikke flytte derfra, og har ikke meere at svare i Sagen, men indlod den til Doms efter sin Paastand.

Citanten er villig, at have Indstevnte i sit eget Huus, og der forsyne hende med al Livs Ophold, men paastod Dom, nu, hun at fravige Pladset, og bortføre Huusene, eller de ved Rettens Hjelp enten nedrives, eller om ej bortføres, at tilhøre Citanten efter Loven, hun at udrede Bøder, og erstatte denne Sags Omkostninger \6 rd:/ saaledes indlod Sagen Dom \men i Huuset og p: Pladset kan han umulig lade hende boe, af Frygt for Skade og Fare af een hendes der hos sig boende Søn./

Indstevntes Laugværge havde intet i Sagen at svare, uden at igjentage Indstevntes Paastand, og saaledes indlod Sagen til Dom.

Begge Parter indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen til Afsigelse ved dette Ting. see næste fol: b.

Opsat Sag fra fol: 174a. Ole Braathun contra Bakke Mænd og Torbjørn Midhuus om Veje. Alle Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod; Thi lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 172b. Jon Grønning contra Ole Grønning.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag.

Dernæst Citanten anmeldte at have med lovlig mundtl: Continuations Varsel ladet til dette Ting og [Tiid] indkalde Ole Torbjørnsen Grønning at høre fleere Vidner i Sagen som stævnte ere, og lide Dom efter forrige Indstevning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og lovlig TingsVidnes Erhvervelse Ole Larsen Yttre Ohme Lejl:, og Niels Hansen Dybsland Huusmand.

Stevne Vidnerne Skaffer Lars Stensen Baadevigen og Peder Nielsen Yttre Berresen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre denne Stevning lovlig for Ole Torbjørnsen Grønning at have forkyndet, og talt ved ham selv.

Vidnerne mødte.

Indstevnte mødte, \anmeldte sig gl: 34 Aar/ betalte Tilsvarende: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skilling, og benægtede at have hugget uden paa sit eget Lejemaal, og der ere de omvundne 4 Furrer og smaae Træer fældede, derfor protesterede imod Søgemaal, og paastaaer Frifindelse.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og {forklarede} bleve separerede og fremstod som

3de Vidne Niels Hansen Dybsland gl: 76 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At, har som boet paa Naboe gaarden Riise i 7 Aar for 40 Aar siden, og deraf kjender Skjæl og Skifte imellem Parterne, som er

1795: 203

endnu det sam/m/e efter foreviisende Korser. Citanten har for 3 Uger siden, men ej i Indstevntes Nærværelse viist Vidnet 4 Furre Stuer, Træerne vare bortkjørte, kunde ej taxere dem, som Citanten sagde at Indstevnte havde hugget, skjønner Træerne værd 9 á 10 mrk:, og de vare huggede paa Citantens Lejemaal. dette skeede i Overværelse af 1ste Vidne Niels Riise, som sagde det var de sam/m/e Stuer han havde vidnet om, saa og overværende det andet i Dag indstevnte Vidne. Vidnet med begge Parters Consence dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Ole Larsen Yttre Ohme gl: 29 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede Ord til andet som 3de Vidne med Forskjæl, at har ej kjendt Skiftene længere end 15 á 16 Aar, og de have været de sam/m/e som de ere nu, og Korserne viiser, at denne Hugst er paa Citantens Lejemaal. Dimitteret.

For disse 2 Vidner betalt 1 mrk: skr: En Mrk:

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Citanten paastod Dom, til Erstatning for Skaden, Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger med 12 rd:, at betale.

Indstevnte begjærede Sagens Anstand, /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges til Som/m/er tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 173a. Engel Brathus contra Lars Engedalen.

Citanten i Rette lagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst.

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag /: betalt Tilsvarende 20 s: skr: En Mrk: fire Skl: :/ anmeldte sig gl: 44 Aar, og androg, at have kjøbt omstevnte Horse af Citanten for 9 rd:, og selv modtog han deraf 1 rd:, {de 7 rd:} de 8 rd: har Indstevnte betalt til Citantens Dreng som da tjente ham, efter Citantens ordre som, da Indstevnte begjærede

Credit paa Pengene 3 Uger, selv sagde, at enten Indstevnte først da traf Citanten selv eller sam/m/e \benevnte/ Dreng, kunde Indstevnte levere Pengene til hvilken af dem han traf. derpaa Indstevnte erbyder sin Eed.

Den paaberaabte Dreng Torger Larsen Fosse mødte.

Citanten protesterer imod noget af Torger Fosse at fremføre, førend lovlig bliver stevnet for hands Indtredelse i Sagen. Dog har intet imod at Torger Fosse her lader tilføre, hvad han lyster.

Torger Fosse lod tilføre, at have imodtaget de 8 rd: af Lars Engedalen, og vil betale Citanten dem, naar Citanten vil gotgjøre Comparenten det denne hos Citanten har til gode. Comparenten tjenede Citanten den Tiid.

Indstevnte paastod, at det var just denne Torger Fosse, Citanten sagde til Indstevnte at skulde levere Pengene til.

Citanten paastod Dom at Indstevnte skal betale Citanten de 8 rd: da han ikke havde tilladt at Pengene maae betales til andre end sig selv, og tillige betale Omkostningerne paa Sagen med 5 rd:

Indstevnte paastod sig frifunden, og paastod at Citanten skulde gjøre Afregning med Drengen, om dennes Tilgodehavende, saaledes indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Det er klart at Indstevnte har colluderet med Torger Fosse. Indstevntes Foregivende om Citantens ordre til Pengenes Betaling til Torger Fosse, er hverken beviist, eller bragt til den Formodning at derom kan tillades Eed: ej heller er beviist, denne Dreng at være brugt af Citanten til at føre nogen hans Handel; altsaa med Indstevntes Regress til Torger Fosse forbeholden, kjendes for Ret: At Lars Endressen Engedalen bør til Citanten Engel Torjulsen Brathus betale de paastevnte og tilstaaede 8 rd:, tilligemed denne Sags Omkostninger 5 rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 737. Anders Hansen Øfre Waage No: 85 Vilkors Contract af 28 Maj 1793 til Anne Dorthe Meidel, af hendes Arvinger efter hendes Død paaregnet til Udslettelse den 16 Juni 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Hans Haaversen Store Fosses Faders efter Skfte 18de Juni 1795 for Arv 14 rd: 2 mrk: 2 s:, af 19 Ditto.

.... Anne Haavers Datters 7 rd: 1 mrk: 1 s: sam/m/e Skifte og Dato.

ForM: Bog fol: 146, 147. Christi Anders Datters Mands for 27 rd: 4 mrk: 10 s: efter Skfte 26de Oct: 1773 og 43 rd: 9 ½ s: efter Skfte 24de Oct: 1777 dat: 12 Oct: 1795.

.... fol: 149. Herborg Peders Datters {Arv} \Mands/ efter Skfte 10 Juni 1782 for Arv 252 rd: 2 mrk: 1 s: dat: 12te Oct: 1795.

1795: 203b

.... fol: 151. Baar Knudsens for 14 rd: 3 2/3 s: og Hjem/m/egifte 34 rd: 3 mrk:, efter Skfte 12 Sept: 1785 dat: 12te Oct: 1795.

.... fol: 154. Myndtl: Guri Gotschalchs Datters Formynders for efter Skfte 12 Aug: 1793 7 rd: 1 mrk: 7 s: dateret 12te Oct: 1795.

(Andre dokument)

Skfte 10 Juni 1795 efter Lars Herlefsen Schjelnæs. | Jordegods Udlæggene
.... 18 Juni 1795 efter Haaver Larsen St: Fosses Hustrue. | i Skdebogen
.... 22 Juni 1795 efter Ole Olsen Øfre Brue. | extraheret
Helje Samsonsens Schjelnæs Arv:s Skde til Svale Heljesen Schjelnæs paa 1 Vog 2 pd: 8 mrk:
i Strandebarms Konge Korn Tiende for 18 rd: 4 mrk: d: 27 Juni 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 13de Oct: 1795 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra i Gaar Zacharias Furhovde contra Brithe Anders Datter.
da udi denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Indstevnte Brithe Anders Datter, \Hans/ Zacharias\sens/ {Hansens} Enke har hverken Bygsel
seddel eller anden Adkomst til omstevnte Plads; thi k: f: Ret: At bem:te Hans Zachariassens
Enke Brithe Anders Datter bør til Vaar 1796, fravige, røddiggjøre og til Citanten Zacharias
Hansen Furhovde som Ejer, overlevere, dette paastevnte Plads Miaanes, samt derfra have
bortført, hvad Hende der tilhører, inden de Tiider, og under Sammes Forbrydelse som Lovens
pag: 517 a: 41, foreskriver og byder, og Huusene have afbrudt og bortført uden gaards inden
3 Maj 1796 eller de ved Rettens Foranstaltning paa Brithe Anders Datters Bekostning,
afbryde, og om Samme ikke strax af Hende bortføres, forholdes dermed efter allegerede
Lovens Articul. {Udi} Denne Sags Omkostninger betaler Brithe Anders Datter til Citanten 6
rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som bør skee saa betiids, at det
øvrigte til foreskrevne Tider kan efterkom/m/es, {uden} med Sex Rd:, under Nam, Adfærd og
Executions Tvang efter Loven og denne Doms Forskrift. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 173a. Engel Brathuus contra Ole Yttre Ohme.

Indstevnte mødte, anmeldte sig gl: 29 Aar, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel /:
betalt resterende Incamination 5 mrk: skr: Fem Mrk: :/ ladet contra til dette Ting og Tiid
indkalde Engel Torgulsen Brathuus, til at høre \stevnte/ Contra Vidner i Sagen, og lide Dom
til Contra Citantens Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, til Reparation for paaført Process,
og til denne Contra Sags Omkostningers skadesløse Erstatning.

som Vidner i Sagen indstevnet under Falsmaals Straf til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og
et lovligt TingsVidnes Erhvervelse Hans Torbjørnsen Øf: Brue \S:E:/, Poul Olsen {Lejl:}
tjener ibd:, og Torger Larsen Lille Fosse tjener p: Lille Fosse.

Stevne Vidner Lars Steensen Baadevigen og Peder Nielsen Yttre Berreseim afhjemlede
under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er og talede
ved de alle selv.

Hoved Citanten mødte og tilstod lovlig Varsel.

Contra Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev
forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds
Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og
fremstod som

1ste Contra Vidne Hans Torbjørnsen Øfre Brue, gl: 32 Aar, sidst til Alters næstforrige Uge,
er Sødskende barn til Contra Citanten, ej videre nogen af Parterne beslægtet eller besvogret,
forklarede: At Høst 1794, 3 eller 4 Uger før Michali fulgde Vidnet med Contra Cit: efter
dennes Begjær, i Brue Marken, for at see paa et Øg, som Contra Cit: vilde kjøbe af Hoved
Cit:, der mødtes med 3de Vidne Torger Lille Fosse som tjenede Hoved Citanten, da Contra
Cit: bød Torger Fosse 7 rd: for Horsen, og denne accorderede og sluttede Kjøb om Horsen for
7 rd:, og derved solgde den til Contra Cit:, paa Hoved Citantens Vegne, men Vidnet veed ej

hvorledes Engel Brathuus og Drengen havde sig det imellem, og Horsen blev gaaende i Hagen, derefter Contra Citanten leverede Torger Fosse En Ort i Haandpenge, og Torger Fosse sagde, at raade saa meget over Øget, at kun/n/e sælge den, og Contra Cit: sagde, at han kunde faae Pengene om h/an/d vilde følge hjem med, {... ..} men fulgte ej med, og fik ej Pengene, derpaa Vidnet fulgte med Contra Cit: til Hoved Cit: som var paa Øfre Brue, da Torger Fosse kom til, og leverede Engel Brathuus Haandpengene, og sagde at Ole Ohme, vilde have en Pæl brændeviin til /: denne Pæl brændeviin fordrede Ole Ohme af Torger Fosse, for-

1795: 204

hen ved Kjøbets Slutning, i Marken, hvortil Torger Fosse da svarede: At vidste h/an/d fik den igjen betalt, skulde han faae den :/ dertil Engel Brathuus sagde, at de(r?) skulde de faae en Pæl brændeviin, som de fik og drak Kjøb Skaal i, begge Parter og Vidnet m: f: der nærværende, og Engel Brathuus kjøbede bemelte Brændeviin til Kjøb skaal. derefter begge Parter samtaledes, at Contra Citanten skulde betale Hoved Cit: 7 rd: \for Horsen/ og den først(e) da faae sin Ort tilbage, og Ole bød Hov: Cit: følge sig hjem at faae Pengene, {og næste Præken} men Engel Brathuus sagde: At næste Præken kunde de betales, og enten Hoved Citanten eller Drengen fik dem, var lige godt, men nævnede ej Drengens Navn, og Torger Fosse leverede Bidselet til Ole Ohme. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at Vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parter Minde dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Poul Olsen gl: 34 Aar, sidst til Alters for faae Uger siden, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At var tilstæde ommeldte Tiid paa Øfre Brue, da 1ste Vidne med Contra Cit: og Torger Fosse, kom der til Hoved Cit: som var der, da Contra Citanten kom og sagde til Hoved Cit: At have kjøbt Øgen af Toger Fosse for 7 rd:, og leveret Torger en Ort i Haandpenge, og Engel Brathus svarede: At var dermed fornøjet, og Toger Fosse bar Orten der i Haanden, og Ole Ohme sagde til Engel Brathuus, at havde nu ikke Pengene paa sig, men vil Eng: B: følge hjem med ham skulde h/an/d faae Pengene, dertil Ole Ohme endnu sagde: At vilde tage dem med sig næste Præken, dertil Eng: Brathus sagde: det er lige godt, enten Du leverer mig Pengene eller Drengen, om jeg ej kom/m/er selv, men nævnede ej Drengens Navn. Dette og første Vidne som fremstod endnu forklarede: At veed ej hvem andre Dreng Hoved Cit: havde, men den Tiid vidste \de/ ej fleere, og andre var ej tilstæde end Torger Fosse. 2de Vidne endnu forklarede: At Engel Brathus kjøbede brændeviin 1 Pæl til Kjøb skaal og begge Parter og flere drak den, som 1ste Vidne har forklaret, samt at Torger Fosse leverede Bidselet til Ole Ohme. Dimitteret som 1ste Vidne.

Hoved Citanten fandt fornøden til Oplysning at anføre: At samme Dag førend de gik i Marken om at see denne Øg, havde Hoved Cit: lovet Contr: Citanten den Øg som de gik efter {for 7 rd:}, om Contra Citanten lystede den, saa Summen \ej/ var fastsat imellem Parterne førend de gik i Marken, at see paa Horsen, og Hoved Cit: bad Torger Fosse at gaae i Marken at vise Contra Citanten den, og at den galdt 7 rd:

Fremstod 3de Vidne Torger Larsen Lille Fosse gl: 37 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At Hoved Citanten havde givet Vidnet ordre, at sælge Horsen for hvad han kunde faae, og derpaa viiste ham ud med Contra Citanten at see den, og accordere med ham, da passerede som 1ste Vidne har forklaret, og dette Vidne leverede de 24 s: Haandpenge til Engel Brathus, og da tjenede Vidnet Engel Brathuus fra Vaaren, til Michaelii, men tjenede endnu hos ham den Søndag Vidnet tog imod de 7 rd: af Ole Ohme, mindre end 24 skl:, og Mandag derpaa gik Vidnet af Hoved Cit:s Tjeneste /: Hoved Cit: kand beviise at Vidnet gik af h/an/ds Tjeneste Løverdag før :/ Bidselet hængde i Skykken, der Vidnet tog det og leverede Contra Citanten. \Pengene har ej leveret Engel Brathus hos hvem Vidnet har Penge til gode/ Dimitteret som de Forrige.

/: For 3 Vidner bet: 20 s: skr: En Mrk: fire Skl: :/

Contra Citanten begjærede TingsVidnet sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Contra Citanten paastod Dom sig til Frifindelse, saasom det er beviist at han har betalt Pengene efter Hoved Citantens Ordre, derhos paastod sig sine Omkostninger godtgjort med 5 rd: saaledes paastod Dom.

Hoved Citanten erbyder Eed at ikke af Torger Fosse er bleven underrettet om Pengenes Modtagelse af Denne, ej heller har Contra Citanten sagt det til Hoved Citanten, og derfor paastod bem:te 6 rd: 4 mrk: 8 s: sig af Contra Citanten betalt med Omkostninger 5 rd:, saaledes paastod Dom.

Begge Parter indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Det er med Vidner beviist at Hoved Citanten har ordineret paastevnte 6 rd: 4 mrk: 8 s:s Betaling til sin Dreng. Af Sagen kan ej udfindes anden Dreng end den der ved Handelen tilstæde Torger Larsen Lille Fosse. Denne har tilstaaet at have Sam/m/e modtaget, men ej leveret til Hoved Cit: fordi Han hos Denne har Penge til gode. Men om denne Betaling, er ej beviist, Hoved Cit: at være underrettet førend denne Sags Anlæg. Efter saadan/n/e Omstændigheder og med Forbeholdenhed af Hoved Citantens Regress til Torger Lar-

1795: 204b

sen Lille Fosse, kjendes for Rett: At begge Parter bør for hinandens Tiltale i denne Sag aldeles fri at være, som og Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider.

Ny Sag.

Torbjørn Svendsen Gjære S:E: gl: 50 Aar, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Mikkell Olsen Yttre Ohme Lejl:, fordi denne har øvet ulovlig Skov hugst i Citantens Skov, derom at høre stevnte Vidner Torbjørn Jonsen Yttre Ohme Lejl:, Hans Hans: ibd: S:E:, Baar Siursen ibd: S:E:, Anders Stensen ibd: Lejl:, og Ole Larsen ibd: Lejl:, \Sæbjørn Torgersen Gjære/ og derfor lide Dom til Erstatning og Betaling, Bøders Udredelse og Omkostninger for Sagen at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet med lige Varsel forbemelte under Falsmaals Straf til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og lovligt TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidnerne Peder Nielsen Yttre Berreseim og Skaffer Lars Steensen Baadevigen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv.

Indstevnte Mikkell Olsen Yttre Ohme Lejl: gl: 60 Aar, mødte /: betalt Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree mrk: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig Contra Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Olsen Indre Ohme Lejl: og Elseberg Ols Datter Nedre Waage som Contra Vidner i denne Sag, under Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Lensm/an/d Svale Heljesen Schjelnæs, Herlev Larsen ibd:, Skaffer Lars Steensen Baadevigen og Peder Nielsen Yttre Berreseim, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, men ej stevnet Hoved Citanten, disse Vidner at paahøre.

Hoved Citanten protesterede imod disse Vidners Førelse, da hverken han eller hans Vidner er stevnede, disse at paahøre /: bet: Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/ derom paastod Eragtning.

Contra Citanten paastod Vidnerne førte.

Dom/m/eren Eragtede: Da Lovens 1 B: 4 C: 1 a: og 13 C: 13 a: ikke af Contra Citanten er i agt taget, saa afviises aldeles Contra Stevningen.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven \og efter at de/ bleve separerede, fremstod som

1ste Vidne Torbjørn Jonsen gl: 67 Aar, ej Slægt til nogen af Parterne, 2de Vidne Hans Hansen gl: 40 Aar, er Sødskende Barn til Indstevnte, begge sidst til Alters for 14 Dage siden. 3de Vidne Baar Siursen gl: 48 Aar, Sødskende barn til Citantens Hustrue, 4de Vidne Anders Steensen gl: 35 Aar, ej nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, disse begge sidste til Alters forrige Uge, alle 4re forklarede: At nu snart et Aar siden kort før 1ste Nov: vare de efter Citantens Begjæring i Følge med ham i Skoven, i Udmarken, kaldet Krekene, ved Skiftesgjærdet imellem \Yttre/ Ohme og Gjære, men Indstevnte vilde ikke efter Tilkaldelse møde, men tilstod førend de gik i Skoven \for Vidnerne/ at han havde hugget den Furre som de da spurgte om, \at/ var hugget paa den Side af Elven \og gjærdet/ som vender til Gjære, og Vidnerne veed ej andet, end Elven er Skifte {Gjærde} imellem Gaardene paa det Sted, af hvilke Vidner de 3 første veed det saa meget vissere, som de ere opdragne paa bem:te Ohme, og der er Skiftes gjærde tet ved Elven, saa nær sam/m/e at ingen Træer er imellem Gjærdet og Elven, derpaa de gik som meldt i Marken, og fandt der af Citanten dem anviist, en Furre Stue, hugget som af Indstevnte tilstaaet, af Denne, og den Stue var paa Gjære Ejendom efter det bem:te Skfte 2 á 3 Favner fra Elven, hvor paa det Sted ingen Gjærde var, siden Bakke braattet var sa høj og bret, at det hegnede, hvilken Stue var af Tykkelse, dog ej maalt, efter Træet som de havde seet i Indstevntes gaard, og Træet vurderede de ikke, men skjønner det at være værd paa Stuen 1 Ort, men sauet i Bord kunde være værd 2 mrk: Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne, havde dem videre at tilspørge, blev de med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Sæbjørn Torgersen Lejl: paa bem:te Gjære gl: 42 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: er fød og opdragen paa Gjære, kjender Skiftet imellem Parterne de sidste

1795: 205

24 Aar og derover, og derom forklarede Ord til andet som de forrige Vidner. Furre Stuen er paa sam/m/e Sted som de forrige Vidner har forklaret, hugget paa Gjære Ejendom, og Citantens Part i Skoven. Har ej seet ham har hugget den, har ej seet Træet, siden det blev hugget, men erindrer fra det stod paa Roden, at det kunde paa Roden være af Værdi 24 s: til 2 mrk: Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 6te Vidne Ole Larsen Yttre Ohme gl: 29 Aar, gift med Indstevntes Datter, ej Parterne videre beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar forklarede: At har kun været 6 Aar paa Ohme, saa ej kjender Skjæl og Skifte anderledes end ham af Indstevnte er viist, veed at Indstevnte har hugget denne Furre, hvori Vidnets Dreng har hjulpet ham, da Vidnet har bygslet halve Indstevntes Jord, har ej seet Stuen. Dimitteret som de Forrige.

For 6 Vidner bet: 4 mrk: skr: fire Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten forment at have tilfulde beviist sit Søgemaal, og derfor forbeholdt sig nærmere Paastand til Doms.

Indstevnte begjærede Sagen opsat til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skil: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Hactor Pedersen Aakres paa Myndtl: Madelle Anders Datters Vegne, Skde til Anders Jensen paa 1 pd: 3 mrk: S: i Øje No: 78 for 38 rd: 1 mrk: 8 s: dateret 12te Octobr: 1795.

Jacob Hansen Galtungs Skde til Hans Larsen Øjerhavn paa 2 mrk: S: i Fluedal No: 90 for 2 rd:, dat: 12te Oct: 1795.

Erich Pedersen Aakres Skde til Niels Erichsen paa ¼ part i h/an/ds Brug i Aakre No: 79 3/8 L: S: ¼ Hd: for 95 rd: dat: 13de Oct: 1795.

Ny Sag.

Johannes Johannessen S:E: p: Braathun gl: 37 Aar, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rigsdaler fire Skl: :/ anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hejne Andersen Vilkorsmand paa Bakke, i Anleedning af et Nøst som staar i (...?) fælleds med Citanten og Gaarden Bakke, hvilket Nøst Indstevnte har kjøbt efter en afdød Huusmand under Braathun som boede der ved Nøstet, og som Citanten paastaaer, at Indstevnte skal bortføre, da det er til Hinder for den efterkomne Huusmand, at faae Landing, men da Indstevnte det nægter, er han indstevnet derom at \see Documenter i Rettelagt og/ høre stevnte Vidner Gotschalch Svendsen Lejl: paa Øf: Eechenæs og Ole Larsen Skarret Huusm/an/d under Bakke, og lide Dom til Nøstet at bortføre, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen er med lige Varsel indstevnet de forbem:te, under Lovens Falsmaal deres eedelige Vidnesbyrd at aflægge til lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Indstevnte saavel Vederpart som Vidner mødte, og tilstod lovlig Varsel.

Citanten foreviiste en Contract af 31 Maj 1788 tinglyst samme Dato og i Pantebogen No: 5 p: 430 protocolleret, hvilken er indgaaet imellem Bakke, Mehuus og Braathuns Opsiddere, hvoraf han begjærede her indført den Clausul om Huusmanden i Udmarken, som er just det omstevnte Plads, og hvilken i Indstevntes Paahør blev oplæst og lyder saaledes: ”Kittel Olsen Braathun skal desuden have Frihed og Ret, til Aarl: at hæve den Grundeleje som Huusmanden ved Søen, af sit Huuses Tompt og for 4 Faars Græsbejte Som/m/er og Vinter ydes og betales” Contracten blev efter Begjæring paategnet anviist og tilbageleveret. Citanten tilkjendegav, at den/n/e Kittel Olsen Braathun var Citantens nu ejende og beboende Braathuns, da værende Ejer og Beboer. Citanten som nu værende Ejer og Opsidder paa Braathun beviiser dermed, at være berettiget til at indsætte Huusmand ved Søen, hvor ikke er fleere Huusmænd, og Bakke har ingen Huusmand der, desuden er Indstevnte ikke JordEjer paa Bakke, men kun Vilkorsmand, saa han destomindre nu her i det omstevnte Fald kan have nogen Ret; Og da den forrige Citantens Brugs Huusmand døde for 3 Aar siden, og en anden Huusmand der er indsat, som behøver Landing og Nøste Tompt, hvorfra hand ved dette paastevnte Nøst hindres, saa har Citanten været nødsaget at rejse denne Sag.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ole Larsen Skarret gl: 55 Aar sidst til Alters for 2 Uger siden, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At veed hvor det omstevnte Nøst er, derved har Bakke ingen Huusmand, og den i Contracten ommeldte Huusmand, var for 17 Aar siden indsat af Braathuns Ejer, og da værende S:E: Hejne Andersen paa Bakke, men denne Huusmand er død, og hans Arvinger har solgt Huusene

til en ny Huusmand, som Braathuns Ejer efter Contracten der har indsat for 3 Aar siden, men Nøstet havde Indstevnte som i 2 á 3 Aar har været Vilkorsmand, og ikke ejet Jord, neml: Hejne Andersen, kjøbt af Arvingerne, heele Nøstet for 1 rd: Den nye Huusmand har ingen Nøst faaet opsat, og har ingen anden Lejlighed dertil, der, eller Landing, uden hvor bem:te Nøst staaer. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ikke at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det fra Retten med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Gotschalch Svensen Øf: Echenæs gl: 51 Aar, sidst til Alters for 2 Uger siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, med Tillæg som 1ste Vidne fremstod og ligeledes forklarede: At de forrige Huusmænd paa dette omstevnte Plads, brugte omstevnte Nøst, og intet andet end sam/m/e, og den omstevnte Landing. Dimitteret som 1ste Vidne.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Indstevnte betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl:, og begjærede Sagens Anstand /bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Opsættelsen bevilges til Som/m/er tinget 1796.

Vurderingsmænds Udmeldelse.

Formynder Ole Olsen Store Fosse i Strandebarmes Skibrede, for Myndtling Alis Hans Datter, som har Pante Obligation af Hans Hansen Berje No: 37, Ldskyld $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for i alt 161 rd: hvoraf de 74 rd:, tilhører bemelte Myndtling, og er af hendes Midler, fremstod og begjærede paa Grund af Anordningerne om Børne Midler, tvende Mænd opnævnte til Pantet at vurdere.

Dom/m/eren opnævnte de 2de eedsvorne kyndige Laugrettesmænd Hans Pedersen Nedre Brue S:E:, og Jon Mikkelsen \S:E:/ Store Fosse, bem:te Part at vurdere, i Værgens Nærværelse efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter deres Forretning her for Retten at afhjemle, at de hverken for Vild eller Venskab eller anden Bevæggrund, taxere Ejendommen anderledes, end de troe dens sande Værd at være. Udstædt

Fredlysning

publiceret for Indre og Yttre Nettelund, Hjorteland, Hjertaas, Gærde, Ekelund, Gaathe, Bougland, Kirkhuus, Hvideberg, Store og Lille Dahle, imod Fornærmelse af Samson Schage og Andre, i Hatlestrand Fjeldet, og mod ulovlige gærde der, samt mod ulovlig Dæmning i Krogvandet og Mour stølen dateret 13de Oct: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Engel Pedersens Skde til Peder Jensen paa sit halve brug i Tvedt No: 15 som er $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{3}{8}$ Hd:, for 42 rd:, d: 12te Oct: 1795.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796 opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Unge Knud Knudsen Nærnes. 2. Hans Gotschalchsen Fladebøe. 3. Anders Johannessen Nedre Brue. 4. Anders Samsonsens Fladebøe. 5. Anders Heljesen Traae. 6. Johannes Johannessen Braathun. 7. Berje Samsonsens Breum og 8. Ole Larsen Brekke hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Erich Pedersen Aakres Skde til Peder Erichsen paa 3/8 L: S: ¼ Hud som er 1/3 Part af h/an/ds Ejendom i Aakre No: 79 for 95 rd:, dat: 13 Oct: 1795.

Guldbrand Andersen Nedre Waages Arv:s Skde til Samson Guldbrandsen paa 2/11 Parter i Mundeims Skove teig d: 13de Oct: 1795.

Formynder Tingets Continuation.

NB: Mulct Da vedholdte Formynder Ting efter Udraab adskillige Gange, begge Tingdage, og uagtet Bud fra Retten alle Tingene 1793 og 1794 og \med Mulct/ sidste Som/m/erting, dog ikke mødte Formynder Lars Haaversen Tordalen, saa bliver han herved mulcteret efter Rescriptet 9 Dec: 1773 for sin Forsømmelige Udeblivelse, at betale til Strandebarms Sogns Fattig Kasse Fiire Mark Danske. NB: Mulct

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansens Hustrues Arv:s Skde til Hans Hansen paa Bougland No: 6 Ldskld

1795: 206

½ L: S: ½ Hd:, deraf indløst for 91 rd: 1 pd: S: ½ Hd:, resten selv Arvet 12 mrk: Smør dateret 8 Juni 1795.

Jens Andersen Svindlands Skde til Svale Heljesen Schjelnæs paa {halve} \ ¼ Part i/ Svindlands Saug for 65 rd: dat: 13de Oct: 1795.

Engel Knudsen Berthun No: 11 Vil Kors Contract til Knud Engelsen og Hustrue dateret 13de Oct: 1795.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 255. Jens Gotschalchsen Fladebøe No: 69 Obl: til Jon Larsen m: f: i alt paa 80 rd: 3 mrk: 2 2/3 s: d: 15de Oct: 1785, deraf betalt 28 Maj 1794 efter ForM: Jon Ekres Qvittering for h/an/ds Myndtl: Herborg Gotsch: D:s 16 rd: 2 mrk: 9 1/3 s:, Anne Gotsch: Datters 16 rd: 2 mrk: 9 1/3 s: efter hendes ForM: Baar Bundhuuses qvittering, og Guro Gotschalchs Datters 14 rd: 4 mrk: 13 1/3 s: efter hendes ForM: Anders Gjærdes qvittering, i alt 47 rd: 4 mrk:

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Jon Jonsen Aarvigen til Samson Hansen paa Klubben Plads, indengjærdes uskatlagt, d: 13 Oct: 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Seminarii Fridericiani Forstander til Ole Larsen paa No: 41 Brekke ½ L: Smør, før brugt af Niels Siursen, d: 7 Nov: 1794. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Qvindherrets Skibrede Høsteting den 14de October 1795. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted, af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibrede Lænsmand Abel Iversen Helviigen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Jon Larsen St: Ekre
2. Ole Haldorsen Onerim
3. Lars Erichsen Lund
4. Ole Hansen Kiærland
5. Thor Tørressen Opsanger
6. Gert Hansen Øf: Sandvig
7. Lars Johannessen Sunde
8. Samson Larsen Str: Omvig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protocollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Ole Petersen Helviigen og Peder Heljessen Løvfald og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Ny Sag

Gotschalch Gotschalchsen Lille Fuusch S:E: gl: 36 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skill: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Johannessen S:E: p: Store Fuusch og Halvor Sigfussen ibd: S:E:, angaaende, at Indstevnte ikke vil opsætte deres Anpart Skiftesgjærde i Udmarken eller Hagen imellem Parternes Gaarde, lige imod Citantens allereede opsatte denne Som/m/er før Slaatten, sin Anpart Gjærde, derom og om Skifte Strækningen at høre Vidner, og lide Dom til Gjerdets Opsættelse, Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og lovligt TingsVidnes Erhvervelse Lars Brynildsen Røesteen Hmd, Jon Tørressen Lille Fuusch VkMd, Lensmand Abel Jversen Helvigen, Jon Ludvigsen Lille Møchlebust S:E:, Frantz Jonsen Røsseland S:E:, Jon Johannessen Tvedt S:E:, Ole Petersen Helvigen S:E:, Beskikkelses Vidner <bem:te> Frantz Jonsen Røsseland, og Niels Jensen Lille Røsseland S:E:

Stevne Vidnerne Hans Olsen Store Omvigen og Geert Hansen Øfr: Sandvig, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, men ikke stevnet de Indstevnte til at høre Vidner \som det ikke beordret/ og ellers taledede ved de alle selv, undtagen Lars Røesteen og Jon Tvedt men de møder.

Begge Indstevnte mødte, af Alder den første 49 Aar, og den sidste 46 Aar /: betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og protesterede i alle deele imod dette ugrundede Søgemaal, i sær imod Vidners Førelse siden de ikke dertil ere stevnte, saaledes paastod Stevningen afviist, ved Rettens Eragtning. Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skilling.

Citanten paastod Sagens Frem/m/e og Vidner ført.

Indstevnte henholdt sig til deres Forrige.

Dommeren Eragtede: Da Indstevnte ikke er stevnte til at høre Vidner; saa kan imod Lovens 1 Bog 4 C: 1 a: Vidner ikke tillades, efter denne Indstevning at føres \i øvrigt Stevningen b(....?) i sin Kraft/

Citanten maatte begjære Sagens Anstand til ordentligere Stevnemaal at udstæde. Betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1796.

1795: 206b

Ny Sag

Johannes Olsen Møklebust S:E: gl: 46 Aar, fremstod /: bet: Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig Mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Torger Knudsen S:E: p: sam/m/e Møklebust, fordi denne har beskyldt Citanten, derom at høre Vidner som stevnte ere, Brynild Olsen Møklebust øde gaard Lejl: og Gert

Harraldsen Møklebust S:E:, samt derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen ere de forbem:te indstevnde med lige Kald og Varsel, deres eedelige Vidnesbyrd under Falsmaals Straf at aflægge til et lovligt Tings Vidnes Erhvervelse.

Stevne Vidnerne Lensmand Abel Iversen Helvigen og Ole Hansen Kjærland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv.

Indstevnte mødte, anmeldte sig 67 Aar, /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og veed ikke at have fornærmet Citanten med mindste Ord, men er villig at erklære, at om har fortalt sig, vil h/an/d erklære sine Ord døde og magtesløse, og ej at vide andet end det som er ærligt og godt om Citanten og saaledes tilbyder Forlig, samt at vil betale til de Fattige Een Rd:, og erstatte Citanten sine Omkostninger; og skulde dette Forliigs Tilbud ikke blive antagen, paastaaer han efter Lovens pag: 60 a: 11. at ingen Dom eller Lovmaal ham maae overgaae, da h/an/d ved det gjorde Tilbud som, om vorder antaget, skal strax blive opfyldt, saaledes gjørlig retter for sig.

Citanten vil ikke antage noget Forlig, men vil have sine Vidner ført, og derefter Dom i Sagen, og da Indstevnte førend Sagen kom i Rette, ikke haver buden Citanten meere end 10 rd: i Forlig, saa synes Citanten, at Sagen ligesaavel kan gaae til Doms, og begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa efter af dem aflagt corporlig Eed med oprakte Fingre, de bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Brynild Olsen Møchlebust gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At for 3 á 4 Uger siden i et Vertskab paa Møchlebust, vare alle noget vel tracterede, saa Vidnet erindrer ikke Begyndelsen, men Parterne kom i Skjænderie, og \var/ noget beskjenket, da Torger Knudsen Møklebust sagde i Vrede til Citanten, og kaldte ham Tyv og Skjelm og Uvøre. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Minde fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Geert Harraldsen Møklebust gl: 28 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne Dimitt: som 1ste Vidne.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastaaer Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger at erstatte med 5 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte endnu som før tilbød sam/m/e Forlig, og erindrer ikke, det omvundne at have sagt, og paastod sig ingen Lovmaal at overgaae, og endnu bød 4 rd: til de Fattige, og de til denne Tiid anvendte Omkostninger, har nu ej videre at svare, og protesterer imod nogen Dom.

Citanten paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og efter at Dom/m/eren havde tiltaget Laugrettes Mændene som Meddoms Mænd, og med dem igjennemgaaet og overvejet Sagen, blev deri af den ganske Ret afsagt følgende

Dom

Da Lovens 6 Bogs 21 Cap: 2, 3 og 6 a: ikke herpaa kan appliceres, som Ordene ere Udsagde i et Vertskab, hvor Forsamlingen sielden, som og Vidnernes Udsigende i denne Sag viiser, ædruelig nok overlægge deres Ord, saa Paasagnet meere er at ansee efter Lovens foregaaende sam/m/e Cap:s 1ste og \efter/ paafølgende 4de art: at paadømmes; hvorved henseende Sagens Omkostninger Lovens pag: 60 a: 11, i andledning af det tilbudne Forlig bliver at i agt tage; Thi kjendes af Dom/m/er og Meddoms Mænd for Rett: At Torger Knudsen Møklebust, bød

for de udsagte Ord som herved mortificeres, og ikke skal kom/m/e Citanten til Forkleinelse paa Ære, gode Navn og Rygte, betale i Mulct til Qvinherrets Sogns Fattig Kasse Fiire Rigsdaler, og til Citanten \i/ denne Sags Omkostninger Tree Rd:r, men om dette ikke bliver betalt, inden 15ten Dage fra Dato, da han nu paahøre Dom/m/en, da tillige Acternes Udstedelse, under Nam, Adfærd og Execuutions Tvang efter Loven. <Mulct>

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796, opnævnt af Unge i SkatteMandtallet indførte Jordbrugere: 1. Ole Petersen Helvigen. 2. Hans Larsen Fugleberg. 3. Jon Jonsen Schaale. 4. Ole Jacobsen Onerim. 5. Thore Knudsen Grøtstøel, hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

1795: 207

Om Lægds Lemmer og Almisse Lemmer:

Sorenskriveren fandt fornøden, at tilspørge Lænsmanden, Laugrettet og Almuen:

1st Om veed, hvorledes paa Bølgderne og i Sognerne, her og i andre Præstegjæld, Fattige enten underholdes af Almuen og Sognets Fattig Kasse, eller betlere og nyder Almisse? Lensmanden, Laugrettet og Almuen, og der iblandt Ingebreth Hansen Øfre Tofte som anmeldte at sidde i Sogne Commissionen for sit Sogn, svarede: At kjender ingen anden Underholdnings Maade for Fattige, end de 2de, Enten: som at de Fattige som Lægds Lemmer, {at de} faaer al deres Føde og Underholdning hos visse Bønder i Sognet, som de liignes og omdeeles paa \i Lægd/ at være hos vexelviis, og nogle Penge af Fattig Kassen til Klæde. Eller som Almisse Fattige der have deres faste Tilholds Steder eller Huuse at være paa eller boe i, og faae til Hjelp noget lidet i Penge Almisse af Fattig Kassen Aarl: Een eller flere faae Rigsdaler, ubestemt meere eller mindre, og for det øvrige, da dette lidet ikke tilstrækker, da hvad de ej ved Arbejde kan fortjene, gaar de om og betler hvor de vil, enten selv eller lader andre gaae omkring for sig.

2det Om de Fattige i Qvinherrets Præstegjæld er inddeelt i Lægder, saa at de som Lægds Lemmer, underholdes af visse Bønder de ere omdeelte at være vexelviis hos \i Lægd/ og tillige faae Penge Hjelp af Fattig Kassen, eller hvorledes? De forbem:te svarede: At saadan Lægds Inddeeling er ikke i dette Præstegjæld, undtagen for 2de, navnl: Mathias Heljesen og Anne Zacharias Dt: de øvrige Fattige i Præstegjældet, ere Almisse Fattige, som faaer af Fattig Kassen, Almisse Penge \hver/ Aarl: 24 s:, 2 mrk:, 1 rd:, til 2 rd:, eet Aar mindre, et andet Aar meere, som de kand være trængende, og Fattig Kassen Formuende, men for det øvrige er ikke omdeelt i Lægd til visse Bønder, og \de/ have deres egne Huuse og bestandig Tilholds Steder, og faaer for det meere tiltrængende som ovenmelte ej tilstrækker, betle hvor de vil, til deres øvrige Livs Ophold, enten selv eller andre gaaer og betler for dem.

3de Om Marithe Lande og Gyri Waagen som døde dette Aars Vaar, vare Lægds Lemmer og inddeelte paa Lægd eller Almisse Fattige? Rs: De vare ikke inddeelte i Lægd, men vare Almisse Fattige, og Gyri Waagen fik eet Aar 3 rd:r eller over da hun var meget Fattig, ellers mindre, og Marithe Lande aarl: 4 mrk: til 1 rd:, af Fattig Kassen, som kun lidet Forslag, men for det øvrige betlede de, da Gyri Waagen naar hun ej selv kunde gaae, havde en Datter eller DatterDatter at betle for sig, og gik og betlede hvor de vilde, og Marithe Lande havde og sin egen \lille/ Stue at boe i, som en Anden ejede, og tilhørde Grundelejen af.

Pantebogen til Udslættelse

Resten af No: 5 p: 503. Jens Sørensen Bjørnebølle No: 24 Obl: til Capt: Joh: K: Dahl paa 250 rd: d: 20de Oct: 1788, af Creditor for Resten qvitteret 12te Oct: 1795 for 150 rd:

No: 5 p: 206. Knud Eliassen Lønning No: 9 Obl: til Johannes Rasmussen Scharvethun paa 100 rd.; d: 1 Juni 1785, af Creditor qvitteret efter Skfte brev, den 12te Oct: 1795.

No: 5 p: 576. Lars Johannessen Sunde No: 50, Obl: til Lieut: W: F: Dahl p: 130 rd.; d: 20 Oct: 1789, af Creditors Enke, som med Bevilling sidder i uskiftet Boe, qvitteret den 12te Oct: 1795.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 22 Juni 1795 efter Knud Thorsen Grøtstøl i Skde bogen extraheret.

Hr: Christopher Juels Skde til Tore Tørressen paa Opsanger No: 8 $\frac{3}{4}$ L: Sm:, med Munketejgen, for 1150 rd.; dat: 3de Oct: 1795.

Thor Tørressen Opsangers Obl: til Johannes {Lar}\Johannes/sen Sundvor 400 rd.; og Sverke Sverkessen Lygre 400 rd.; i alt 800 rd: Rente 3 proC: Pant 1 pr: i bem:te Opsanger H: C: gds: 2 pd: 6 mrk: S: d: 14de Oct: 1795.

Thor Knudsen Grøtstøl No: 47 Vil Kors Contract til Knud Thorsens Enke dateret 14de Oct: 1795.

Christiansgaves Kobber Værks Interessenteres Skde til Ingebreth Hansen Øf: Tofte paa halve gl: Huuse Saug for 8 rd.; d: 9 Juni 1795.

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Schonevigs Skibredes Høsteting den 5te November 1795. sat og holdet paa Schoneviigs Søens Tingsted, af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1795: 207b

1. Mikkel Tollevsen Mortvedt	4. Lars Siursen Schrome	7. Torbjørn Johansen Hvidevold
2. Niels Erichsen Wattendal	5. Torkel Monsen Sioe	nu af Sorenskriver i Eedtagne
		unge L: R: M:
3. Poul Iversen Øfstebøe	6. Hugne Knudsen Øf: Tofte	8. Berge Nielsen Øf: Sæbøe
		9. Ole Christensen Tielflaat

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibrede fol: 181b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justitsprotokollen her fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ommund Hactorssen Tvedt og Ole Nielssen Yttre Tungesvig og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Optagen Sag fra fol: 156a. Lars Johannessen Sør-Ebne kontra Haldor Erichsen Mit Ebne. Blev i denne Sag afsagt følgende

Eragtning

Da denne Sag hverken fuldkommen kan oplyses, eller efter Lovens 1ste Bogs 15 Cap: paadømmes, uden paa Aastedet; saa bliver Samme dertil henviist, der efter lovlig Omgang og Paastevning af Hovedsitanten at foretages. Udstædt

Optagen Sag fra fol: 156a. Haldor Erichsen Mit Ebne kontra Lars Johannessen Sør Ebne, Blev Sagen igjennemgaaet med Laugrettet som tiltagne Meddomsmænd, og overvejet, samt deri af Dommeren med Dem afsagt følgende

Dom

Med 2de Vidner er beviist, at Indstevnte Lars Johannessen Sørebn har i Vreede sagt til Sitanten Haldor Erichsen Mitebne: Du er en Skjelm m: v: Da Ordene ere sagte i Ubesindighed, og naar betragtes Anledningen dertil, og Omstændighederne derved; saa bliver Lovens 6 Bog og 21 Cap: 2 Art: ikke her applicable; Men Ordene som utilbørlige at ansee, altsaa efter paafølgende 4de Art: kjendes af Dommeren og Meddomsmænd for Ret: At Ordene bør være mortifiserte, døde og magtesløse, og ikke komme Sitanten Haldor Erichsen Mit Ebne til Præjudice eller Forkleinselse paa Ære, gode Navn og Rygte, og Indstevnte Lars Johannessen Sørebn bør derfor betale i Mulct til Schoneviigs Sogns Skole Kasse Fiire Rigsdaler samt erstatte Sitanten denne Sags Omkostninger med Sex Rigsdaler, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven: <NB: Mulct>

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 456. Anders Johannessen Ejde No: 93 Strdv: Skb: Obl: 198 rd: d: 13 Oct: 1788 qvitteret af Niels Ped: Næss for 98 rd: d: 7de Oct: 1795, og af Gert Leerstens Arvinger efter Skfte 15de Oct: 1795 for 100 rd:, d: 16de Oct: 1795.

Rente K: brev 20 Juni 1795 til Fogden Hr: J: Rd: Koren, at Ejde som er til Caution for Kongl: Oppebørseler, fra den Hæftelse frigjøres, imod at betales 700 rd: til Caution i Stedet, samt Copie af Dom/m/eren foreviist Original, Bergens Stiftamtstue qvittering 20 Julii 1795 for sam/m/e 700 rd:s Betaling der i den Krigs Kasse som et Laan i Stedet for Caution.

No: 3 f: 441b. Niels Jonsen Sioe No: 4 H: C: gds: Obl: til Erich Gundersen Wangdal i Hardanger paa 96 rd:, d: 17 Sept: 1782, udlagt i Skfte efter Creditors Hustrue 11te Apr: 1786, qvitteret af de myndige deri udlagte, Enkemanden og DatterMands Knud Nielsen Wangdal 21de Oct: 1793, samt 24 Dec: 1794 for de umyndige givet Udslættelse og Mortifications Paategning af constitueret Sorenskr: Barth som OberFormynder.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: B: f: 167. Torbjørn Torbjørnsen Scharvelands for 32 rd: 9 s: efter Skfte 23 April 1782 d: 5 Nov: 1795.

.... fol: 168. Lars Hansen Bougstøe efter Skfte 27de Oct: 1786 for 48 rd: 4 mrk: d: 24 Juni 1795.

.... fol: 169. Dto: efter Skfte 14 Janv: 1788 for 49 rd: 3 mrk: 14 s: d: 26 Juni 1795.

.... dto: folio. Ingeborg Lars Datters Mands efter Skfte 31 Marti 1789 for Arv 28 rd: 14 s: og Hjem/m/egifte 50 rd: dateret 5 Nov: 1795.

(Andre dokument)

Skftebr: 26 Feb: 1795 efter Torger Gundersen Nedre Sæbøe. | Jordegds: Udlægget

.... 9 April 1795 efter Tjæran Jonsen Indre Matres Hustrue. | i Skjøde

.... 1 August 1795 efter Ole Olsen Echemoe. | Bogen

.... 3de Ditto efter Iver Ommundsen Glomen. | extraheret

Johannes Johannessens Skde til Maddelle Johannes Datter paa No: 33 Aarthun $\frac{3}{4}$ L: S: 1 Hud for 416 rd: 4 mrk: dateret 2 Nov: 1795

Knud Johannessens Skde til Ditto paa No: 33 Aarthun 18 mrk: S:, for 83 $\frac{1}{3}$ rd: dateret 2 Nov: 1795.

Tjæran Jonsen Indre Matres Hustrues Arvingers Skjøde paa halve Indre Matre No: 24 H: C: gds: til Haldor Knudsen 1 pd: 3 mrk: S: for 300 rd:, selv arvet for 100 rd:, 9 mrk: S: i alt $\frac{1}{2}$ L: S: dt: 18 Julii 1795.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1795: 208

Anden Dagen den 6te Novemb: 1795 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 156b. Madame Tornebye contra Peder Gjelmervigs Enke.

Sr: Nachschou paastod Dom efter forhen gjorde Irettesættelse.

Indstevnte ved Mand Tollach Jonsen Gjelmervig mødte /: betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: otte Skl: :/ og nægtede Søgemaalet, da Kravet ikke er gjort i Skiftet efter h/an/ds Formand afg: Peder Christophersen Gjelmervig, til hvilket Skifte dog er skrevet offentlig lovlig Indkaldelse, hvorefter Skiftet har henstaaet tilbørlig Tiid, og Comparentens Hustrue den Indstevnte, veed intet derom, og derom foreviiste nu Skiftebrevet som h/an/d begjærede paategnet anviist tilbage leveret, samt paastod sig frifunden; saaledes indlod Sagen til Dom. Det foreviiste Skiftebrev er efter indstevnte Guri Elias Datters forrige Mand Peder Christophersen Gjelmervig, begyndt 5 Juni 1792, publiceret ved Proclama i Bergens aviser 7 Juni 1792, der indrykket 16 dto:, og sluttet 10 Dec: 1792, hvilket Sterboes der anførte Gjæld blev nu efterseet men den nu paastevnte, eller nogen slig Fordring fordres ikke. Skiftebrevet blev paategnet anviist tilbageleveret.

Sr: Nachschou er vis paa, at den/n/e Fordring findes i Skfte brevet, siden Fordringen ej var om nogen Handel, og Citantinden havde alt for stor Tillid til den afdøde og hans Enke, at hun skulde anmeldet det i Skiftet, da hun havde Beviis nok i det Brev hun derom havde fra den Afdøde, men hvilket er hende frakommen altsaa paastod Dom som forhen {Begge} med 4 rd: tillagt i Omkostningerne.

Begge Parter paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da intet Beviis er fremlagt i Sagen, Søgemaalet nægtes, og Sam/m/e ikke i lovlig proclameret Skifte efter den afdøde er anmeldt; saa k: f: Ret at Indstevnte frifindes i denne Sag for Citantindens Tiltale.

Ny Sag.

Haldor Erichsen Mit Ebne S:E: gl: 30 Aar, og Rasmus Hansen Molnæs S:E: gl: 38 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lars Johannessen Sør Ebne, for at have beskyldt Citanterne, at de efter at et Forliig imellem Haldor Ebne og Indstevnte var sluttet, om et Skifte i deres Ager, havde fløttet Snoren til Skiftets Forandring, Indstevnte til Fornærmelse, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse Aadne Johansen Mortvedt, Mikkeltollevsen Mortvedt.

Stevne Vidner Skafter Lars Larsen Weelen og Johannes Knudsen Dybeviggen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og de møder alle, undtagen Aadne Mortvedt, men Forkyndelsen henseende ham, blev aflagt i h/an/ds Fraværelse, for h/an/ds Boepæl i Paahør af Granden Johannes Østensen Mortvedt.

Indstevnte Lars Johannessen Sørebn mødte, anmeldte sig gl: 53 Aar, betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: og nægter at have gjort eller sagt meere end han vil forsvare, og agter at forsvare sin Sag og sin Jord.

Citanterne begjærede Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring, deraf mødte Mikkeltollevsen Mortvedt \Selv Ejer/ som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa fremstod som 1ste Vidne aflagde Eed, anmeldte sig gl: 48 Aar, sidst til Alters denne Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At sidste Ting her paa Tingstedet, stode begge Parter neml: Haldor Ebne og Lars Ebne for Retten i en Sag imellem dem om Skifte i en Ager, hvorom de trettede, da og var tilstæde i Tingstuen Rasmus Hansen Molnæs der havde været et Forliigs Vidne imellem dem forhen paa bem:te Skifte og \ved/ deres Forliig derom, da Lars Johannessen sagde til de Begge den Beskyldning, at de havde fløttet Snoren efter at Forliiget var gjort \og sam/m/e Dag/ hvorved Snoren og Gjærdet \derefter/ kom formeget ind paa Lars Ebne. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde det videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

For dette Vidne bet: 1 mrk: skr: En Mark.

Citanterne begjærede Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skilling :/

Dom/m/eren, da Vidnet Aadne Johannessen Mortvedt ikke mødte; saa blev ham forelagt under Falsmaals Straf til næste Ting at møde etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1796.

Ny Sag

Lars Johannessen Sør Ebne SelvEjer, gl: 53 Aar, mødte,

1795: 208b

/: betalte Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ fremstod og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Haldor Erichsen Mit Ebne, og Niels Christophersen S:E: ibd:, i Anledning af at disse nægter at holde Gjærde): (dvs) Gjele (Geile) gjærde for Vejen): Agster Vejen over Citantens Bøe, da Vejen og bruges til Rægster Vej for Indstevntes Creaturer, og derved skeer Skade paa Citantens Høe og Korn, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Gjærde at opsætte og holde, samt denne Sags Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Skafter Lars Larsen Weelen og Johannes Knudsen Dybeviggen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledes med Niels Ebne selv, samt med Haldor Ebnes Kone som de forkyndte Varselet for i h/an/ds Fraværelse, men Videre have de ikke stevnet eller det af dem er begjært.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner Knud Larsen Axland og Torbjørn Jonsen Løvigen, som h/an/d begjærede at gjøre deres Forklaring. De blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.

De indstevnte begge Haldor Ebne S:E: gl: 30 Aar, og Niels Ebne S:E: gl: 40 Aar, mødte, betalte Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og androg at de have brugt Vejen alle tiider, og derpaa have Aasteds Dom af 18 Juli 1785, og aldrig før have været holdt eller

paastaaet nogen Gjele Gjærde for denne Vej, ej heller behøves, da Creaturene aldrig gaaer uden for Vejen, enten paa Græs eller Ager, som de bliver forhindrede fra, da Indstevnte alletider lader Folk følge med, at drive Creaturene, og overalt førend 3 Maj, da Rægsteren efter Dommen, paa den Tiid ophæver den Vej, kan ingen Skade skee eller \kan/ gøres paa enten Ager eller Eng, derfor paastod baade Sagen og Stevningen afviist, og skulde nogen Skade skee, opfordrer de Citanten at beviise det, da de vil den betale.

Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet, deraf mødte 1ste Vidne Knud Larsen Axland S:E: gl: 55 Aar, og 2de Vidne Torbjørn Jonsen Løvigen S:E: gl: 32 Aar, begge sidst til Alters denne Høst, og ingen af dem Parterne beslægtede eller besvogrede /: Citanten begjærede dem under eet afhørt /: forklarede: At de for 14 Dage siden, fulgte med Citanten til de Indstevnte, hvoraf ej fandt Haldor Ebne hjem/m/e, men Niels Ebne blev tilspurgt om h/an/d vilde lægge af den gamle Rægster Vej, eller gjærde den ind med Ræer, for at frede Citantens Jord, hvorover Vejen gaaer, dertil den Tilspurgte svarede; At kunne ingen vis Svar give, siden h/an/ds Naboe ikke var tilstæde, derpaa de skildes ad. De vare ej paa Vejen at bese den, men kjender Vejen og naar et par Folk følger med Creaturene, kan ingen Skade skee, paa Bøen formedelst Vejen, desuden varer Vaar Vinden ofte til 3 Maj, undertiden senere, og saalænge Vaar Vinden varer, gaaer baade Pløje Hæste og andre Creaturer oftest og almindeligst paa Folkenes Bøer. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedblev, declarerede ej at vide mere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence demitteret.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mrk:

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom til Indstevnte at opsætte og holde den paastevnte Giile gar, og betale denne Sags Omkostninger 6 rd., saaledes paastod Dom til næste Rett.

De Indstevnte indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Sagen blev optagen til Doms eller Kjendelse til Som/m/ertinget 1796.

Ny Sag

Christopher Johannessen Yttre Tungesvig S:E: gl: 43 Aar, fremstod og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Nielsen ibd: S:E: for imod Citantens Hustrue Brithe Lars Datter udsagde Skjælds Ord, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse, og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Jon Madsen tjener Tørres Tungesvig, og Johanne Axels Datter til Huuse hos Citanten, samt Marithe

1795: 209

Wiers Datter Hustru til Thor Hansen Gillesvigen HMd, til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse, samt endnu Mads Madsen, er hos Tørres Tungevig.

Stevne Vidner Skaffer Lars Larsen Weelen og Johannes Knudsen Dybevigen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv.

Den indstevnte blev paaraabt, men mødte ej eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte alle undtagen Marithe Wiers Datter, og de mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne

Imidlertid Indstevnte Ole Nielsen Tungesvig gl: 50 Aar, fremstod, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skil: :/ anmeldte, at ikke veed, at have talt noget Citanten eller Hustrue til Fornærmelse, men herved declarerer, at har han endog udsagt noget som han ikke veed, og gjør sig ondt om saa er, da tilbagekalder hand det herved, og erklærer, at veed intet andet om Citanten og Hustrue, end det som er ærligt, dydigt og godt, hvorforuden h/an/d erbyder at vil betale Citanten sine Omkostninger 4 rd:, og erlægge 2 rd: til de Fattige, saaledes tilbyder Forliig.

Citanten af Tilbøjelighed til Forliig, antog Tilbuddet, og Indstevnte igjentog og opsagde sin Declaration samt betalte til Citanten 4 rd:, og til Fogden til Schonevig Hovedsogns Fattige 2 Rd: Derpaa begge Parter ved Haandtog bekræftede Forliiget og frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

<Mulct>

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1796 opnævnt af unge i SkatteMandtallet indførte Jordbrugere: 1. Lars Larsen Flesche. 2. Østen Jonsen Schrome. 3. Johannes Østensen Mortvedt. 4. Torkel Olsen Øf: Sandvig. 5. Anfin Johannessen Bouge. 6. Mons Knudsen Wiicke. 7. Ole Torgersen Tjelmeland og 8. Torbjørn Jonsen Løvigen hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 165. Magdeli Mikkels Datters Mands for 28 rd: 1 mrk: 10 s: efter Skifte 22 April 1775 d: 6 Nov: 1795.

.... f: 168, 169 og 171. Helje Hansen Molnæs for efter Skfte 22 Nov: 1784 Arv 80 rd: 1 mrk: 2 ½ s:, og Hjem/m/egifte 30 rd:, efter Skfte 3 April 1789 for 66 rd: 4 mrk: 11 s: og efter Skfte 24 Juni 1790 for 41 rd: 5 mrk: 1 s: dat: 6 Nov: 1795.

Myndtl: Anne Ols Datter Jndre Næsses Formynders efter Skfte 5 Aug: 1795 for 10 rd: 9 2/3 s: af sam/m/e Dato.

.... Udmund Olsen Echemoes Moders efter Skfte 1 Aug: 1795 for 10 rd: 5 mrk: 8 ½ s: Af sam/m/e Dato.

Bygselseddel med Reversal public:t og Qvit: Bog anvist

Ole Torgersen Tjelmeland No: 41 til Ole Hansen paa Plads indengjærdes uskatlagt, Støelen, saalænge Ole Tjelmeland og Hustrue ej dertil selv skulde trænge dat: 5 Nov: 1795. M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Aslach Knudsen Skde til Haldor Thorsen paa No: 11 H: C: gds: Gravdal under Fjelland 9 mrk: S: for 22 rd: 3 mrk: \og selv med sin Hustrue arvet 9 mrk:r Smør/ d: 6 Nov: 1795.

Som Natten paafaldt; beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 7de November 1795. kontinuerede dette Ting.

\Men/ Som ingen efter Tree Ganges Paaraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet og dette Aars Høstetinge sluttet. S: Schiøtz

Og derved var altså heile 1795 ferdig.

Tingbok nr. I. A. 44 1793-1800 for Sunnhordland
Året 1796

(1796: 209)

Extra Ret over dødfundne Brithe Peders Dr., Enke efter Niels Danielss: paa Aandenæss. Anno 1796 den 26de Martii, Morgen tiidlig, har jeg tilligemed efterskrevne 8te af Fogden Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren opnævnte, upartiske og ubeslægtede Laugrettesmænd sc: 1. Gjermund Ommundsen L:L: p: Eldøen. 2. Torchel \Heljess:/ S:E: p: Aandenæss. 3. Johannes Frantzen S:E: p: Gjllie. 4. Aarsteen Olssen S:E: sammested. 5. Lars Pederssen L:L: p: KullesEjde. 6. Aslach Pederssen S:E: Sammested. 7. Lars Larssen S:E: p: Alsvog. 8. Colben Olssen S:E: Sammested indfunden mig, sat og holden en Extraret med bemelte Laugrettesmænd paa Gaarden Aandenæss No: 120 S: S:E: Gds: i Føyens Skibr: og S: S:Skr: i Anledning af den paa bemelte Aandenæss, forhen sig opholdende og i Søen ved samme Gaards Land paa en Bugt kaldet Hopen den 23de Martii sidst Formiddag dødfundne, nogle Alen fra Land i Søen næsegruus liggende Vilkorskone Brithe Peder Dr., Enke efter afgangne Niels Danielssen Aandenæss, for om Hendes Dødsmaade og denne ulykkelige Begivenhed at holde en lovlig Undersøgning til videre Efterretning i henseende til Hendes Begravelse og Efterladenskab.

I Retten var nærværende paa Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad og Foged Korens Vegne Helje Olssen S:E: p: Bjelland som begjærede, at samtlige paa Gaarden Aandenæss og underliggende Huusmands Pladser værende Folk og hvem videre derom kunde være vidende, maatte som Vidner fremkaldes, stædes til Forhør og under Lovens Eed gjøre Deres Forklaring om hvad de kan opgive og forklare til Oplysning om forbemelte Tildragelse, hvorefter blev fremkaldet for Retten den Afdødes Stifbørn Daniel Nielssen S:E: p: Aandenæss og Lars Nielssen L:L: p: Aandenæss og den Sidstes Hustrue Brithe Lars Dr: som den Afdødes nærmeste her værende paarørende, hvilket!! (hvilke) forklarede og som Hendes Eftermaalsmænd efter Loven androg: At de ej haver mindste Mistanke om at bemelte Brithe Peders Dr., som ikke har havt Ueninghed!! (Uenighed) med nogen, af nogen anden enten er ombragt eller tilføyet noget Voldsomt, ej

1796: 209b

Heller med Villie ombragt sig selv, men at Hun som nu omtrent i en Tiid af To Aar har været vanvittig og mest i dette sidste Halve Aar, dog uden at skade hverken sig selv eller andre Mennesker, er omkommet paa eftermeld(ende) Maade: Sidste Tiirsdag den 22de Martii Morgen tiidlig, da Daniel Nielssen Aandenæss stod af sin Seng, gik Han strax ind i et Kammer eller Kaave hvor den døde Brithe Peders Dr: havde sin Seng og plejede at ligge, og da Han ej saae Hende i Sengen, frygtede Han, at Hun som vanvittig var gaaet tidlig ud en Morgen før Dag, og i Vildelse siden det var mørk(t), var kommet til Skade, hvorpaa Han tilligemed endeel andre af Gaarden strax gik hen efter Marken for at lede efter bemelte døde Brithe Peders Dr., og leedte De den Dag til Ende, men fandt Hende ikke, den Anden Dag, Onsdag, gik de ligeledes ud om Morgenens tidlig, for at leede efter Hende, og leedte De den Dag til Kl: omtrent 7 Sl: om Morgenens, da De fandt Hende neml: den døde Brithe Peders Dr: i Søen i en Krog eller Bugt kaldet Hopen ved Aandenæss Land, næsegruus liggende

omtrent 15 Alen fra Land, og slutter De at den døde i Vildelse har gaaet udi Søen og da Stedet hvor Hun laae, var grundt og Evjebund, saa meener de at Hun har synket ned i Bunden og faldet om, og enten af Afmagt eller Frost, ej har kundet redde sig, men paa den Maade kommet af Dage.

Bemeldte den Afdødes Paarørende havde ej videre at andrage, men fremlagde til Slutning Velædle, Velærværdige og Høylærde Hr: Provst Hertzbergs Attest af 23de d: M: saal: hvornæst blev fremkaldet for Retten som Vidner alle som herom noget kan være vidende, som efter nøyeste Efterspørgsel ere følgende: 1. Sæbjørn Jacobssen Huusmand under Aandenæss. 2. Christopher Jonssen Huusmand under Aandenæss. 3. Thor Torkelssen tjener paa Aandenæss. 4. Anna Lars Dr., gift med Niels Jonssen Dahlen under Aandenæss. For disse blev Edens Forklaring af Lovbogen oplæst, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Sæbjørn Jacobssen Huusmand under G: Aandenæss, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At har ej kjendt den døde Brithe Peders Dr. længere end i Tree Aar, da Han kom her at boe, og det første var Hun skikkelig og havde sin Forstand og var et meget fredeligt og Gudfrygtigt Menneske, men i de 2 sidste Aar har Hun været afsindig, saa Hun ej havde sin Forstands Brug, men søgte dog ikke, som Vidnet veed, at skade enten sig selv, eller andre, videre end en gang for omtrent $\frac{1}{2}$ Aar siden da Vidnet stod paa sin Ager og skar Korn saa Vidnet den nu afdøde Brithe Peders Dr: staa paa Kanten af et brat Bjerg paa et sted i W: fra Aandenæss, kaldet Gilliepollen, og talede Vidnet til Hende, og sagde: beed Gud bevarde!! (bevare) Dig, gaae Hjem og staae ej der, Du kan let falde ud paa Søen, hvorpaa Hun strax sprang udi Søen, og da gik Vidnet til hende og bjergede Hende op paa Landet og fulgte Hende Hjem siden den Tiid har Vidnet ej hørt noget saadant om hende, men har vel hørt, og seet, at Hun har været afsindig og berøvet Forstandens Brug, dog uden at gjøre nogen Allarm. Vidnet var ej med at søge efter Hende denne Gang eller vidste at Hun var død, førend sidste Onsdag Formiddag da Han kom ned til G: Aandenæss, da Han blev sagt, at Hun nemlig den Døde var funden død i en liden Paal!! (Poll) østen for G: Aandenæss, kaldet Hopen, Vidnet har aldrig hørt at den døde Brithe Peders Dr: har havt Uenighed med nogen, end ikke i de 2 sidste Aar, da Hun var afsindig, og før den Tiid var Hun et meget skikkeligt og Gudfrygtigt Menneske, og har ej selv, eller af andre hørt nogen Mistanke, at Hun af andre skulle væren!! (været) ombragt, eller med Villie ombragt sig selv, men slutter, at Hun i Vildelse har gaaet ud i Søen og enten kastet sig eller faldet om, dog troede meere det sidste, da Bunden paa det Sted hvor de fandt Hende var mudret, saa Hun kunde hæftet med Fødderne og faldet om, og ikke af Afmagt eller Frost kundet rejse sig, samt paa den Maade kommet afdage. Da Vidnet deklarerede ej at vide meere, og ingen havde Ham videre at tilspørge, blev Han dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Christopher Jonssen Huusmand under Aandenæss, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At har ej kjendt den døde Brithe Peders Dr: længere end $1\frac{1}{2}$ Aar og i den Tiid har Hun været afsindig, dog meest i det sidste $\frac{1}{2}$ Aar men har ej hørt at Hun har søgt at skade, eller handle voldsomt enten med sig selv eller andre, end har hørt, at Hun for omtrent $\frac{1}{2}$ Aar siden skal have sprunget i Søen, men saae det ej, var ej heller med at bjerge Hende, og fra den Tiid har Vidnet ej hørt noget om Hende, førend sidste Onsdag den 23de Martii, da Hendes Stifsøn Lars Danielssen!! (Nielssen) Aandenæss, kom til Vidnet som var ude paa Søen for at fiske, og fortalte at bemelte Brithe Peders Dr: var funden død i Søen i en Bugt Hopen kaldet østen for Aandenæss, og bad at Vidnet vilde følge med Ham og bjerge Hende paa Landet, hvilket Vidnet og gjorde og laae Hun da omtrent 6 Alen fra Landet, derpaa Vidnet og de andre bjergede Hende op i en Søeboe, staaende paa Aandenæss Holmen, derefter Vidnet roede Hjem til sit Huus. Angaaende Dødsmaaden og videre forklarede som 1ste Vidne. Vidnet som det forrige dimitteret.

Fremstod 3die Vidne Thor Torkelssen tjener paa Aandenæss, som aflagde Eed efter Loven med oprakte Fingre og forklarede: Ord til andet som 2det Vidne, angaaende den dødes Liv og Levnet og Dødsmaade, men med Forskjæl, at var ej med at bjerge Hende paa Land. Vidnet som de forrige dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Anna Lars Dr., gift med Niels Jonssen Dahlen under G: Aandenæss, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At har kjendt den døde Brithe Peders Dr: fra denne kom her at boe, nu i omtrent 16 Aar, og om Hendes, nemlig den Dødes Levnet og Dødsmaade, som 2det Vidne, med Tillæg, at sidste Tiirsdag den 22de Martii Morgen kom Bud fra den dødes Stifsøn Daniel Nielssen Aandenæss, at Vidnet skulde komme og være med at søge efter bemelte døde Brithe Peders Dr:, som var gaaen af sin Seng allene tidlig den Dags Morgen, hvorpaa Vidnet med eendeel andre, gik omkring [i] Marken alle Steder og søgte efter Hende, den ganske Dag, men forgjæves om Aftenen gik Vidnet Hjem. Dagen efter som var Onsdag, hørte Vidnet at der blev søgt efter den Døde og Hun blev funden død i en Poll eller Bugt kaldet Hopen østen for Aandenæss omtrent 1 Favn fra Landet, men var da ej med at søge efter Hende, var ej heller nede ved det Sted hvor hun laae, men har hørt Hun skal være draget op i en Søeboe paa Aandenæss Holmen. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, den Hun vedblev deklarerende, ej at vide meere. Som forrige Vidne dimitteret.

Fleere Vidner kunde ikke opspørges.

Retten med Laugrettet forføjede sig paa bemelte Sted hvor den døde var funden, som af Vidnerne blev anviist, at være tet ved omtrent 6 Alen fra Aandenæss Land eller Udmark paa Hopen kaldet omtrent 1 ½ Favn dybt, hvor Bunden befandtes slet, og mudret og Evje og til deels Tarre.

Derefter blev den døde Brithe Peders Dr:s Legeme, som laae i Daniel Nielssen Andenæsses Søeboe paa Aandenæss Holmen og var ikklæd daglige gamle Klæder undtagen Skoer, som stod efter hjemme, afklæd, besigtiget og fandtes paa Hendes Legeme ikke mindste Saar eller Stød eller Tegn til Voldsom medfart, sluttes at Hun i Vildelse imod sin Villie er omkommet.

Da ingen noget videre ved Forretningen havde at erindre; Saa blev af den ganske Ret, saaledes dømt og

Afsagt

Da af alt passerte ikke gives mindste Formodning at den Døde Brithe Peders Dr: af andre skulde være ombragt, saa maae Hun, enten være død pludselig naturlig Død foraarsaget af Kulde eller Krampedrag i Vandet om Natten, hvor Hun i Vildelse er udgaaet og mulig faldet om, eller have ombragt sig selv, enten af Vaade, paa forbemelte eller anden Maade eller med Villie; Det sidste er ikke beviist, og om saa var er det derimod beviist, med de givne Forklaringer, Vidnernes Udsigende og Sogne Præstens Attest, at Hun har været afsindig, altsaa som berøvet Forstandens Brug, ikke heller været sig nogen Villie bevidst at handle efter, saa Handlingen i dette Fald er lige med Vaade; Thi kiendes og dømmes af mig og Meddomsmænd for Ret og herved afsiges: At Brithe Peders Dr: Aandenæsses Liig, maa nyde Christelig og sømmelig Begravelse i Kirke eller paa Kirkegaarden med fuld Cermonie og Jords Paakastelse af Præsten, hvilket af Hendes næste Slægt strax maae besørges, og hendes Arvinger bør nyde Hendes efterladte Ejendeele uden nogen Prætention derpaa paa Hans Majestæts Kasses Vegne til Hovedlods Forbrydelse som hvorfor Samme herved friefindes. Denne Forretnings Bekostning reserveres efter Reglementet og Boets Befindene at udredes, naar paafordres i lovlig Tiid, da Vedkommende nu paahører Dommen saaledes Forretningen sluttet.

S: Schiøtz

Anno 1796 den 25de April Sommer Ting for Schoneviig Skibrede, sat og holdet paa \Tingstedet/ Schonevig Søen af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad, i Overværelse af Fogden Højædle og velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Laugrettes Mænd, navnligen

1796: 210

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettes Mænd

1. Lars Larsen Flesche 4. Torkel Olsen Øf: Sandvig 7. Ole Torgersen Tjelmeland
2. Østen Jonsen Schrome 5. Anfin Johannessen Indre Bouge 8. Torbjørn Jonsen Løvigen
3. Johannes Østensen Mortvedt 6. Mons Knudsen Wiiche 9. Tor Tørresen Holmedal
10. Hejne Anfinzen Storhoug

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

1. Sportel Reglementet 11 Juni 1788.
2. Forordning, at Leje Contracter paa usædvanlig lang Tiid, bør tinglyses om de skal gjelde imod Pantebrev og Skjøder, m: v: dateret 4 Dec: 1795.
3. Cancelliets Placat, at det ihenseende til Friskydsen i Norge, skal have sit Forblivende ved Fr: 21 Aug: 1784 dateret 27 Nov: 1795.
4. at Forhører i de Sager der hører til Søe Rettens Paakjendelse, bør optages ved bem:te Ret dateret 31 Dec: 1795.
5. at Fr: af 26 Sept: 1732 om Delinquent Omkostningernes Liigning, skal gjelde allevegne i Norge dat:t 8 Janv: 1796.
6. Gen: Post Amtets Placat, om Bestemmelse af Tiiden, efter hvis Forløb uafhængede Post Kasse Pensioner aldeles hjemfalde til Kassen d: 19 Janv: 1796.
7. Rente Kammerets Placat om Optagelse og Anmeldelse af de Midler og Effecter som tilhører forrige Foged i Ørkedal og Guldal Carl Chr: Dons dat: 25 Feb: 1796.
8. Rescr: af 23de Oct: 1795 fra Amtet communiceret 7 Nov: nest efter, at naar en Inqvisit, vegrer sig at afgive bestemte Svar paa de ham forelæggende Spørsmåale, skal han efter forud given Advarsel i Protocollen, sættes paa Vand og Brød indtil han \sig/ dertil beqvemmer.
9. Rente K: Skr: til Fogden af 6 Feb: 1796 om $\frac{1}{4}$ proC:t Afgiften, at Skatten af de nye Obligationer skal beregnes fra Udstædelses Dato og af de betalte til Indfrielses Datum, naar Obligationen udslettes næste Ting, men om Udslettelsen forsømmes, da til den Termins Begyndelse i hvilken Aflysningen skeer.
10. Amtets Skr: af 16 Janv: 1796, hvorved efterlyses 2 Landstrygere, Friderich Mejer, Joseph Steinpackel eller Fransisca Sacca, undvigte af Romsdals Fængsel.
11. Fr: om forældede Nams Dommers Indklagelse ved Forligelses Commissionerne, og sammes Forfølgelse ved Retterne, naar de skal sættes i Executions Kraft d: 18 Martii 1796. see viidere fol: 218b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og OberFormynder Protocollen er tilført.

Publication om Tiendens Ydelse:

Fra Sogne Præsten her, Hr: Schnitler, hvorved han paastaaer sin Præste Tiende in Natura i Korn, i Mangel af mindelig Foreening om Betaling efter Billighed i Penge, hvorom Sognernes Almue indbydes at udvælge Mænd til derom med ham at handle. Ligesaa tilkjendegives Huusmændene, at de til Høsten betaler til deres Præst deres Aarlige Afgift og Huusmands

Rettighed efter Loven, foruden det sædvanlige Højtidsoffer, om Præsten ej skal nødsages at søge Tvangs Midler anvendt dat: 25 April 1796.

Optagen Sag fra fol: 208b. Lars Ebne contra Haldor Ebne.
Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.
Thi blev

Eragtet

Det her paastevnte kan hverken fuldkommen oplyses eller paadømmes, førend efter Syn og besigtelse paa Aastedet efter Lovens 1ste Bogs 16 Cap:, thi blev Sagen dertil herved henviist, der, efter lovlig Omgang, og Paastevning af Hoved Citanten at foretages og behandles.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justiz Rd: og Foget Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Mari Lars Datter for begangen Lejermaal med ugift Dreng Job Jobsen Hougen, begge confirmerte og hinanden ubeslægtede, derom at see Documenter i Rettelagt, og derfor lide Dom til Bøder at udrede for Lejermaal, til Fattige Præste Enker, da det er begaaet i Schonevig Præstegaard, og Actionens Omkostninger at betale.

For Processens Skyld er indstevnet BarneFaderen Job Jobsen.

Stevne Vidner Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss og Lars Larsen Weelen Skaffer afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de begge selv.

Job Jobsen mødte og tilstod Lejermaalet; men som h/an/d intet havde at betale de fulde Bøder med, anbød han til Aftingning 7 rd: for sine Bøder, skjøndt han ikke derfor er stevnet.

Hr: Just: Rd: Koren anviiste Land Militie Roullen, som viiser, han ej er i Roullen, da h/an/d er udtjent Soldat, og ikke er indsat til Landeværn \og fremlagde Præste Attest saal:/

Laugrettet og Almuen forklarede: At Job Jobsen er saa fattig at han ej kan betale Bøderne, og har vel ej selv ejet de 7 rd: han anbyder, men maae dermed være hjulpen af Andre.

Fogden Hr: J: Rd: Koren maatte altsaa imodtage til Aftingning de anbudne 7 rd: for Hr: Biskoppen til Uddeeling blandt fattige Præste Enker, at tilstille.

Mari Lars Datter som syg, lod anmelde sin Fattigdom, og at have intet til Bøder, hvilket og Almuen bevidnede.

Job Jobsen (naar?) hendes Bøder maatte aftinges til 2 rd:, anmeldte, sam/m/e at have laant, og herved anbød, imod at vorde sig gotgjort, i hvad han for Barnet skal erlægge.

Hr: Just: Rd: Koren maatte imodtage til aftingning disse 2 rd:, og begjærede det passerte sluttet og sig som Udskrift meddeelt s: b: bevilget. Udstædt

1796: 210b

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 25 Nov: 1795 efter Johannes Siursen Hougstøels Hustr: | Jordegds: Udlægget i
.... 8 Janv: 1796 efter Ole Simonsen Sandvold. | Skde bogen extraheret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 175. Iver Ommundsen Glomen No: 44 Obl: til Ole Pedersen Rullestad paa 40 rd: d: 27 April 1785 af Creditor qvitteret 18 April 1796.

No: 5 p: 479. Ole Olsen Sandvold No: 18 Vil Kors Contr: 15 Sept: 1789, til Ole Simonsen, af Arvingerne paategnet til Udslettelse den 26 Feb: 1796.

No: 5 p: 91. Torger Gundersen Nedre Sæbøe No: 5 H: C: gds: Obl: til Lieut: With og Kr: Comm: Henning Dahl 190 rd., d: 27 April 1784 af begge Creditorer qvitteret 27de April 1794.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 26 April 1796 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Ole Olsen Heglands Skde til Thor Olsen paa Hegland No: 49 1 L: S: 1 Hd: for 350 rd: dateret 16 April 1796.

Nye Sag

Ole Nielsen S:E: p: Yttre Tungesvig gl: 50 Aar, fremstod, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Thor Hansen Huusmand under Citantens Gaard paa Pladset Geelgevig \og Hustrue Marthe Wiers Datter/ i Anledning at denne Sidste har udskjældet Citanten, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede og Omkostninger at erstatte. og er hendes Mand stevnet som hendes Forsvar.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Siri Rasmus Datter Hustru til Siur Haldorsen Tungesvig, Anne Christophers Datter, Pige hos Fad: Christopher Joh: Yttre Tungesvig, Johanne Axels Dt: Pige til Huuse hos Christopher Tungesvig, deres Eedelige Vidnesbyrd at aflægge.

Stevne Vidner Lars Larsen Flesche den yngre og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv undtagen Thor Hansen som ej var hjem/m/e, men de aflagde Forkyndelsen for h/an/ds Hustrue i h/an/ds Huus.

De indstevnte bleve paaraabte, men da ingen af dem mødte eller møde lod; Saa begjærede Citanten Sagen udsat med Laugdag og Forelæggelse /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Dom/m/eren, da de indstevnte Vidner Siri Rasmus Datter, Siur Haldors: Tungesvigs Hustr:, og Pigene Anne Christophers Datter Tungesvig og Johanne Axels Datter, ikke mødte, forelagde dem under Lovens Falsmaals Straf at møde til Høstetinget 1796 første Dag sam/m/e holdes for dette Skib: deres eedelige Vidnesbyrd at aflægge; Og da Paagjældereren Marithe Wiers Datter med Mand og Forsvar Thor Hansen Gjelgevig ikke mødte eller møde lod; saa blev dem givet Rettens Laugdag til samme Tiid at møde, og svare til Sagen.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Nye Sag

Osmund Tjæransen tjener paa Ørnæs i Ryefylke, gl: 22 Aar, fremstod /: betalte Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Nii Mrk: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Olsen Løvigen som Citantens Formynder, til at betale Citantens ofte mindelig forgjæves fordrede Arv med Renter, derom at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand og lide Dom, til ovenmeldte at betale, tilligemed Sagens Omkostninger skadesløs at erstatte.

Stevne Vidner Torbjørn Jonsen Løvigen og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed, saaledes lovlig at have stevnet i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Dreng og 2 Piger, i h/an/ds og Kones Fraværelse.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten anviisde Skiftebrev fra Ryfylke Jurisdiction af 10 April 1788, og deraf begjærede extraheret efter hvem Skftet er holdet, at Citanten er Arving, og h/an/ds Arv, samt h/an/ds Formynder.

Dommeren extraherede Skiftebrevet af ovenmeldte Dato, holden efter Tjæran Osmundsen Hundreide (Hundseide), efter hvem iblandt flere Børn Osmund Tjæransen da gl: 14 Aar har arvet som Søn i Broderlod 8 rd: 9 $\frac{3}{4}$ s:, og for ham da indsat Formynder Jon Osmundsen Rødne. Skiftebrevet blev derefter paategnet anviist tilbage leveret, efter at deraf var bemærket, at Arven var udlagt i rede Penge.

Citanten derefter i Rettelagde Attest fra Ryfylke Districts Sorenskriver Hr: Canc: Rd: Bull af 17 Apr: 1794 saal: Og da deraf beviises, Johannes Olsen Løvigen at var den 29 Sept: 1790 indsat til Formynder for denne Arv, da h/an/d den bør have modtaget med Rente 3 proC:t til

1796: 211

Den Tiid i alt til Beløb 8 rd: 4 mrk: 6 s:, hvoraf Citanten paastaaer videre Rente til Dato, beregnet med Arven i alt til 10 rd: 1 mrk: 6 s:, og med videre Rente til Betaling skeer, samt Processens Omkostninger skadesløs med sine Reiser \4 Miil/ i alt 12 rd: saa{ledes} paastod \Citanten derpaa/ Dom under Forbeholden af alt lovligt, saaledes som tilført er. Citanten, da Indstevnte efter Paaraab ikke mødte eller møde lod, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag, /: betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skill: :/

Dom/m/eren, da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag etc:, afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Osmund Tjæransen tjener p: Ørnæs i Ryfylke gl: 22 Aar fremstod, /: betalt Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Johannes Olsen Løvigen, i Anledning at Citanten har tjent Indstevnte i 3 Aar fra Vaar 1790 til Vaar 1793, og ikke derfor faaet sin fortjente Løn Aarl: \Penge/ 3 rd:, og et pr: Skoe 1 rd:, i alt 10 rd:, derom at høre \stevnte og ustevnte/ Vidner, og derfor lide Dom, til sam/m/e at betale tilligemed Sagens Omkostninger skadesløs at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Mons Olsen Huusm/an/d under Indstevnte, og Rasmus Olsen Huusm/an/d under Axland.

Stevne Vidnerne Skafter Lars Larsen Weelen og Torbjørn Jonsen Løvigen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talte ved de Indstevntes Koner i alle Mændenes Fraværelse paa deres Huuse og Boepæle.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De saavelsom Indstevnte blev paaraabt, men ingen af dem mødte, ej heller Indstevnte møde lod.

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse og Laugdag, /: betalte Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skil: :/ Afskediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Men førend Opsættelsen blev Laugrettet og Almuen tilspurgt: hvad Lønningen i Penge foruden Skoe og Klæder her i Bøjgden sædvanlig er for en Tjener som Citanten. Rs: Aarl: 3 rd: i mindste i Penge foruden Skoe og Klæder, og et pr: Skoe regnes altid for En Rd:

Sagen beroer til Høste tinget 1796.

Aftags Tings Vidne

Tollach Jonsen SelvEjer paa Gjelmerviig, mødte for Retten, og anmeldte at have paa lovlig Maade indkaldet Districtets Foged, Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren til ved dette

Ting at høre efterskrevne, efter \herved/ foreviisende hans skriftl: Opnævnelse af 1 Marti 1796, opnævnte, og af Comparenten nu fremstillende Vidner Rasmus Hansen S:E: p: Molnæs, Johannes Østensen S:E: p: Mortvedt, Knud Larsen Lejl: p: Axland, og Torbjørn Jonsen Løvigen, alle eedsvorne Laugrettes mænd, deres Eedelige Vidnesbyrd ang:de den paa h/an/ds Gaard Gjelmerviig ved Vandflom og Fjeldskred skeete Skade, hvorfor h/an/d paa 10 Aar har nydt Aftag, hvilke Vidner h/an/d til sam/m/e Vidnesbyrd har indstevnet under Lovens Falsmaal, alt til et lovligt TingsVidnes Erhvervlese.

Hr: Justitz R/aa/d Koren saavelsom de opnævnte og indstevnte Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel.

Comparenten og Citanten derefter androg, at hans \Formand i Ægteskabet/ efter afholdt Besigtelse over den bem:te h/an/ds gaard Gjelmerviig No: 82 S: S:E: gds: i Schonevig Skibr:, af Skyld før Aftag i Skat 2 ½ L: Smør og Ldskyld 2 L: S: 1 Hd: og nu efter Aftag i Skat 2 L: 12 mrk: S:, og Ldskyld 2 L: S:, ved Vandflom og Fjeldskred tilføjede Skade, hvilken Besigtelse er passeret 23 Juni 1784 har nydt efter Kongl: allernaadigst Resolution og Approbation Aftag og Nedsættelse formedelst sam/m/e arriverte betydelige Skade efter Rettens Skjønnende, fra forrige Skyld, og Jorden aftaget i Skat ½ L: S: og Ldsk: 1 Hd: og nedsat til at contribuere af Skat 2 L: 12 mrk: S: og Ldskyld 2 L: S:, og saaledes allernaadigst approberet paa 10 Aar; Men da disse 10 Aar nu ved 1796 Aars Udgang er expireret, og Skaden er saa stor, og af den Beskaffenhed, at den ej ved nogen mulig Hjelp eller Bekostning, {enten} kan forbedres eller istandsættes, seer Citanten sig højlig nødsaget, allerunderdanigst at ansøge af Hds: M:s Naade, det nydte Aftag i Skatten og Landskylden forlænget endnu 10 Aar, til hvilken sin allerunderdanigste Ansøgning at belægge, han var et lovligt TingsVidne begjærende, og de indstevnte Vidner derunder tilspurgt, at gjøre deres Forklaring, hvorledes de ved Skadens Besigtelse den 12te April sidst, har befundet Sam/m/e, med videre, og i særdeleshed 1st Om Skaden er bleven bedre eller verre siden Aftags Forretningen? 2de Om det har været muligt for nogen Bonde eller anden endog meere formuende Mand at istandsætte og forbedre den? og 3de Om de troe eller skjønne, at Skaden om faae eller

1796: 211b

Mange Aar kan forbedres af sig selv?

Vidnerne blev fremkaldte og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeenEed, hvorefter bem:te Vidner fremstod, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: til 1ste Skaden er ligesom da den arriverte, og er intet forbedret i Udmarken, men paa Bøen Ager og Eng, er noget forbedret, saa ingen Skade nu kan skjønnes at være paa Gaarden for Ager og Engs Skyld. 2det Om Skaden som endnu er i Udmarken, kan ingen Bonde eller \mer/ formuende Mand, sætte i Stand, og er heller ikke at tænke paa?!! til 3de Nej det er ikke at haabe i Mands \Leve/ Tiid. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Ingen dem videre havde at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence dimitteret.

Citanten begjærte det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Udstædt

Opsat Sag fra fol: 208a. Haldor Ebne og Rasmus Molnæs contra Lars Ebne.

Begge Parter blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde lod; saa lod Retten Sagen beroe til Høste tinget 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld og Qvitt: Bøger anviist

Cancellie R/aa/d Schiøtz paa Millie til Sogne Presten Hr: Schnitler paa dennes Betjenings Tiid paa Opheims Øde ½ L: Sm: d: 17 Dec: 1795. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Hr: Schnitler og Aakre Kirke Ejere paa 2 pd: 6 mrk: S: $\frac{1}{2}$ B:skd i Entvedt No: 38 til Lars Larsen paa Livs Tiid, før brugt af Halvor Østensen, dat: 27 Feb: 1796. til Manuf: Huset bet: 1 mrk:

Dto: til Jacob Jacobsen paa uskatlagt Plads Træet, d: 25 Apr: 1796, til Manufact: Huset bet: 8 s:

Dto: til Biørn Endresen Jndre Træ paa uskatlagt Plads under Schonevigs Præstegrd:, Aarl: Afgift 2 rd:r m: v: d: 18 Apr: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Poul Olsen Obl: til Lars Eliassen Lechnæs paa 298 rd:, Rente 3 proC:t 1 pr: i Sandvold No: 18 H: C: gds: 1 L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 23 Martii 1796.

Ole Olsen Sandvold Skiøde til Ole Simonsen paa Sandvold No: 18 H: C: gds: 1 L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 900 rd:, d: 2 Dec: 1795.

Ole Simonsen Sandvolds Obligation til Ole Olsen paa 900 rd:, Rente 3 proC:to og Pant 1 pr: i næst forbem:te d: 2 Dec: 1795.

Ommund Hactorsen Tvedts Skde til Hactor Ommundsen paa halve Holmedals Kirke for 450 rd:, d: 25 April 1796.

Helje Siursen Skde til Ørian Wiersen paa Braagschaat No: 42 6 mrk: S: for 99 rd: d: 25 April 1796.

Ørie (Ørian) Wiersen Braaschaat No: 42 Vilc: Contract til Helje Siursen og Hustr: dateret 26 April 1796.

Dto: Obligation til Ole Olsen Hougen paa 99 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Braaschat No: 42 6 mrk: Smør d: 25 April 1796.

Ole Simonsen Sandvold den yngres Skde til Ole Olsen paa Odels Retten til 1 L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: i Sandvold No: 18 H: C: gds: for 150 rd: d: 27 Feb: 1796.

Afkalde

Myndtling Erich Madsen Tjelmelands Formynders af 3 Feb: 1796 for 9 rd: 1 mrk: 6 $\frac{1}{2}$ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Guro Mads Dt:s Dto: Ditto Dat, Arv \4 rd: 3 mrk: 11 $\frac{1}{4}$ s:/ i Skfte.

.... Marithe Mads Dt:s Do: Do: Do:

.... Ingeborg Erichs Dt:s dto: Skfte Dat: og Arv 9 rd: 1 mrk: 6 $\frac{1}{2}$ s:

.... Ingri Johans Dt: Hougstøels Faders af 25 Nov: 1795 for 10 rd: 5 mrk: 13 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Udna Johans Dt:s Dto: Dto: Dto:

ForM: Bog fol: 161. Myndtling Anne Halvors Dt:s Formynder for 5 rd: 1 mrk: 14 $\frac{1}{2}$ s: \efter Skifte p: Onerim af 21de Octb: 1794 d: 26 April 1795.

.... Haldri Halvors Dt:s Faders lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.

.... fol: 179. Abraham Olsen Hvidevolds for 35 rd: 2 mrk: 6 s: efter Skfte 30 Juni 1789 dat: 24 April 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 507. Anders Axelsen Fjelland No: 11 H: C: gds: Obl: til Lieut: W: Dahl 74 rd: d: 5 Maj 1790, qvitteret af Creditors Enke som sidder i uskiftet Boe, den 25 April 1796.

1796: 212

No: 5 p: 401. Ole Johannessen Hillesdal No: 36 H: C: gds: Obl: til Knud og Aschel Olsen Waagen paa 400 rd:, d: 8 Janv: 1788 af Creditorene qvitteret 26 April 1796.

No: 7 p: 23. Ole Simonsen Sandvold No: 18 H: C: gds: Obl: til Ole Olsen paa 900 rd:, d: 2 Dec: 1795 af Creditor paategnet til Udslettelse d: 26 April 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Ommund Bjørnsen Glomen No: 44 Odels Løsnings Contract til Myndtling Om/m/und Iversen om sam/m/e Glomen 12 mrk: S: d: 26 April 1796.

Anders Axelsens Skde til Elias Andersen paa Fjelland No: 11 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ Hd:/ for 150 rd: dat: 6 Nov: 1795.

Beboelses Contract

fra Elias Andersen til Anders Axelsen om bem:te Fjelland No: 11 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 6 Nov: 1795.

(Andre dokument igjen)

Ommund Bjørnsen Obl: til Ole Pedersen Rullestad paa 120 rd:, Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Glomen No: 44 12 mrk: S: samt Løsøre d: 25 April 1796.

Dto: Ommund Glomens Vilkors Contract til Ommund Iversen og Hustrue d: 25 April 1796.

Elias Andersen Obl: til Fr: Wilhelm Dahls paa 74 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Fjelland No: 11 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dat: 26 April 1796.

Hans Sørensen Sætre Obl: til Ole Olsen Waagen paa 500 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Ejde No: 3 forhen H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd: d: 25 April 1796.

Torger Gundersens Enkes Obl: til Kr: Com: Dahl p: 270 rd:, Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Nedre Sæbøe No: 5 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hud d: 26 April 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continiation til i Morgen.

Tredie Dagen den 27 April 1796 continuerede dette Ting.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden.

Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Heine Anfindsen Storhoug og Ole Nielssen Tungesvig og befunden til 1795. Aars Udgang 241 rd: 5 mrk: 12 s: og af første Termin 1796 546 rd: 5 mrk: 3 s: i alt S:ma 788 rd: 4 mrk: 15 s:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet: S: Schiøtz

Etne Skibreedes Sommerting den 29de April 1796. sat og holdet paa Gjærde Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren, i Skibreedets Lænsmand Henrich Ottessen Schieldals Svagheds Forfald efter Amtets Bevilling Hans Søn Erich Henrichsen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorene Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Halsteen Gundersen Kaldem

2. Tjæran Erichsen Waage

b: gl: Laugrettes mænd

3. Ole Olsen Brendeland

4. Siur Jonsen Støele

7. Peder Larsen Berge

5. Lars Monsen Flakketvedt

8. Haldor Haldorsen Øfstebøe

6. Osmund Thorsen Ekrem

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schoneviigs Skibr: fol: 210a. samt videre fol: 218.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 716. Otte Jonsen Øfr: Grindem No: 47 Obl: til Jf: Koren 350 rd: d: 26 April 1792 af hende med Curator J: Rd: Koren qvitteret 14 April 1796.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 183a. Fogden contra Madelle Lars Datter og Thor Svendsen.

Actor i Rettelagde Stiftets Communication af 30 Janv: 1796 af Kongl: allern: Benaading af 15de s: M: hvorved Magdele Lars Datter fritages for Lovens fastsatte corporlige Straf for saadan Forbrydelse. Altsaa frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Justitz Leyermaals Sag med beslægtet fra fol: 183b. Fogden contra Ingri Siurs Datter Yttre Haaland.

Actor i Rettelagde Stiftets Skr: af 26 Sept: 1795, hvorved communiceres Kongl: allern: Benaadning af 11te s: M: for Ingri Siurs Datter for den Straf hun ved dette Lejermaal har paadraget sig, imod at sidde 8te Dage p: Vand og brød paategnet Lensmandens Attest af 20 Janv: 1796, at hun saadan Straf har udstaaet; hvorefter han frafaldt Sagen som altsaa nu for Retten blev ophævet.

Opsat Sag fra fol: 183b. Tollev Hamre contra Siur Støele.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod; thi lod Retten Sagen beroe til H: T: 1796.

Opsat Sag fra fol: 183b. Niels Age contra Asbjørn Udstuen.

Begge Parter blev paaraabt; men ingen af dem mødte, eller møde lod; thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

1796: 212b

Opsat Sag fra fol: 184a. Lensmand Schjeldal contra Halvor Øfr: Næss.

Contra Citanten paastod Dom efter allerede nedlagte Paastand til næste Rett.

Hoved Citanten ved sin Søn Erich Henrichsen paastod Contra Citanten at beviise Hjemmel til det h/an/d vil tilegne sig, og derefter paastod Dom og derved h/an/ds Fader tildømt TørkeKarmen samt denne Processes Omkostninger skadesløs med Befrielse for Contra Citantens Tiltale, og Begge Dom begjærede til næste Høste Ting.

Begge Parter paastod Dom til Høstetinget 1796.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 184b. Madame Taarnebye contra Gurine Grøn.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod; thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 186a. Peder Mæland contra Thor Østrem om et Bukke Kiid.

Contra Citanten mødte og formeente noksom at have beviist sin Sag og dens Ret, og agter ikke at føre meere i Sagen, men fra sin Side indlod Sagen til Dom, med Paastand, at erholde Dom til Høste tinget 1796, til at frifindes for Hoved Citantens Tiltale, da Bukken døde af Sygdom iblant Contra Citantens andre syge og døde sam/m/e Slags Creaturer afvigte Høst, og intet videre derover at paastaae, men paastaaer sig sine Omkostninger saa aldeles uden Grund forarsaget, erstattet med 6 rd: saaledes indlod Sagen til Doms.

Hoved Citanten paastod Dom til næste Ting, til Betaling for Bukken af Contra Citanten 1 rd:, samt denne Sags Omkostninger 9 rd: erstattet, saaledes indlod Sagen under Dom.

Begge Parter indlod Sagen til Dom til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Høste tinget 1796. see fol: 215a.

Opsat Sag fra fol: 186a. Peder Mæland contra Thor Østrem om Skjælds Ord.

Citanten paastod Dom til næste Ret.

Indstevnte \bet: Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: og/ paastod Frifindelse og indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Begge Parter indlod Sagen Dom til Høstetinget førstkd:de.

Sagen blev til Doms optagen til H: T: 1796. see fol: 215a.

Opsat Sag fra fol: 183a. Just Ejde contra Svend Fittie.

Citanten blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte refererede sig til sit forrige, og indlod Sagen til Doms til Frifindelse for Omkostningerne, men kun at betale de 5 rd:, hvortil han er villig, og aldrig har været imod, men ej førend Sagens Incamination, var vidende, hvem der var berettiget dem at modtage.

Siden Citanten ikke mødte eller møde lod, saa lod Retten Sagen beroe til Høste Tinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Otto Jonsens Skde til Myndtling Lars Jonsen Tesdal paa Øfre Grindem No: 42 før Aftag 1 L: 18 mrk: S: efter Aftag 1 pd: 21 mrk: S: for 398 rd:, d: 29 April 1796.

Lars Jonsen ved Formynder Jon Halvorsen Tesdal, Obl: til Capt: Weltzien paa 398 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i næst forbem:te, dateret 29 April 1796.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 184b. Fogden contra Britha Engelsgjær.

Actor i Rette lagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Skafter Tjæran Nielsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, og talede ved Qvinden selv, men BarneFaderen var ej hjemme, saa de aflagde Forkyndelsen paa h/an/ds Tilholds Sted Waagen i Paahør af h/an/ds Fader.

De Laugdagede blev paaraabte, men ingen af dem mødte eller møde lod, undtagen BarneFaderen som lod møde ved Svend Christensen Engelsgjær, og tilstaaer at h/an/d var BarneFader.

Actor i Rettelagde Attest fra det Vesterlehnske Infanterie Regiments Commandeur Hr: Ob: L: Tobiessen af 16 Feb: 1796 saal: om at dette af {ham} \Gabriel Waagen/ begangne Lejermaal til Regimentet er anmeldt, saa intet videre imod ham her bliver at frem/m/e, ligesom h/an/d og ikke heller er stevnet uden for Processens Skyld. Actor videre fremlagde Præste Attest af 9 Marti 1796 oplæst saal: og begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt, om disse Forbrydere ere hinanden beslægtede? Dertil samtl: svarede Nej, aldeles ikke, hverken hun eller hendes forrige Mand, og hun kun været een gang gift. Ej heller er denne BarneFader beslægtet med BarneFaderen til hendes forrige Lejermaal. Actor paastod Dom til Høstetinget efter Indstevningen, og deriblandt Stevningspenge 4 Mrk: saaledes indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen til Høste tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 185a. Erich Mæland contra Østen Biørgen om Høe.

Citanten fremsendte Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Henrichsen Schieldal og Tjæran Nielsen Gjerdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet, og talt ved den Laug-

1796: 213

dagede selv.

Indstevnte Østen Gabrielsen Biørgen mødte, tilstod lovlig Stevning og Laugdag, betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: 8 skl:, og anmeldte at Sagen var forlikt.

Siden Citanten ikke mødte eller møde lod, lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Nu mødte Citantens Broder Peder Jonsen Mæland, og declarerede Sagen paa sin Broder Citantens Vegne forlikt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 185b. Erich Mæland contra Østen Biørgen om Overfald.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Stevning og Laugdag, betalte Tilsvarende p: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skilling, men nægtede det paastevnte, og forbeholdt sig alt lovligt.

Peder Jonsen Mæland som Broder til Citanten fremstod og anmeldte Sagen forlikt imellem Parterne, saaviit deres Mellemværende derom angaaer \og frafaldt Sagen/ men om deraf hængende Kongens Bøder, staaer det ikke i Citantens Magt sam/m/e at forliige.

Indstevnte nægtede at have forbrudt sig i Noget, og altsaa ingen Bøder er pligtig.

Dom/m/eren tilspurgde Citantens Broder, om ikke Vidnet Johannes Thomassen \Hougen/ er stevnet? Rs: Nej. Dom/m/eren siden det har Anseende, at heraf vil flyde Bøder til Hds: M:s Kasse, kunde ikke efterlade i Følge Lovens 1ste Bogs 22 Cap: 8 a: heraf at tilstille Districtets Foged Hr: J: Rd: Koren Udskrift, til Sagens videre Forfølgning.

Østen Biørgen meldte at Sagen var forlikt imellem Parterne, dertil henholdt sig, og paastod det derved at forblive.

Dom/m/eren igjentog sit forrige og derefter lader Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Udstædt

Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 186b. Gurine Grøn contra Hr: Lieut: v: Voigt.

Citantinden med Laugværge blev paaraabt, men da de ikke mødte eller møde lod. Indstevnte ej heller mødte; saa lod Retten Sagen beroe til Høste tinget 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 630. Gunder Andersen Øfr: Lunde \i/ F:berg Skb: Obl: til Anders Osmundsen Giære paa 99 rd:, d: 20 Juni 1775 af Creditors Arvinger efter paategnet Skfte Forv: i Ryfylke Hr: Canc: Rd: Bulls Udloeding, qvitteret 1 Apr: 1796.

No: 5 p: 717. Ole Siursen Yttre Haaland No: 21 Obl: til Erich Haldorsen Nærnes p: 399 rd:, dat: 27 April 1793 af Creditor qvitteret 8 Feb: 1796.

NB: Qvittering publiceret fra Sogne Præsten Hr: Abel i Etne til Madame Hegelund for Aabod 205 rd: 4 mrk: 4 s:s Betaling for Enge Præstegaard, saaledes: At Hr: Abel til Dato hos Hende eller hendes Arvinger, ihenseende Aaboden og Præstegaardens Avling intet i mindste Maade har at fordræ. dateret 22de Oct: 1795 paa vedbørlig Stpl: Pap: under Haand og Segl. M: Abel

Pantebogen til Inddragelse

Ole Siursen Skde til Johannes Johannessen paa halve Sælgerens Brug i Yttre Haaland No: 21, ½ L: S: ½ td: K:, men efter Aftag 16 mrk: S: ½ td: K: for 400 rd., d: 23 Feb: 1796.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: og Foged Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Ingri Halvors Datter \Grønstad fød paa Mosnæs i Schon: Skb:/ for første gang begaaet Lejermaal, paa Grønstad S: S:E: gds:, med Land Soldat Siur Hansen Grønstad, derom at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand og lide Dom til Bøder at udrede, corporlig Straf i Stedet for Skriftemaal at lide, og Actionens Omkostninger at betale.

For Processens Skyld er indstevnet BarneFaderen Siur Hansen Grønstad.

Stevne Vidnerne Erich Henriksen Schjeldal og Lars Henriksen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Qvinden selv, men henseende BarneFaderen forkyndte \de/ Indstevningen paa h/an/ds Tilholdssted Grønstad i h/an/ds Fraværelse i Paahør af h/an/ds Moder.

De Indstevnte blev paaraabte, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor maatte begjære Sagen udsat baade til nærmere Præste Attest foruden herved fremlæggende af 9de d: M: oplæst saal: saa og med Laugdag til de udeblevne.

Dom/m/eren, da de Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav dem Rettens Laugdag til Høste tinget 1796 etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Justitz Hoer Sag

H: og V: Hr: Just: Rd: og Foged Koren, anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ægtegift Mand Halvor Tollevsen Indsidder paa Schjeldal, for anden gang begaaet Hoer i sit Ægteskab som gift med Barbro Ingebrets Datter, nu med ugift Qvinde Anne Johannes Datter \begaaet i Etne Præstegaard/ og hende tillige indstevnet, begge at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand og lide Dom, han til yderste Formues Forbrydelse \og anden Lovens Straf/ begge til Bøder

1796: 213b

at udrede \efter hvers f(.....?)/ og corporlig Straf i Stedet for Skriftemaal at udstaae, samt Actionens Omkostninger at betale, i øvrigt alt efter Forseelsens Beskaffenhed, som begaaet paa Etne Præstegaard \hvor qvinden da tjente/ og Bøderne samt yderste Formue at tilfalde Fattige Præste Enker, da Hoer begjængereren hverken er Soldat eller Landeværn.

Stevne Vidnerne Skaffer Tiæran Nielsen Gjerdesøen og Lars Henriksen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Qvinden selv, men ang:de Halvor Tollevsen som ej var hjem/m/e, aflagde de Forkyndelsen paa h/an/ds Tilholds Sted i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Begge bleve paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Attest af 9 Marti 1796 oplæst saal:

Dom/m/eren med Actor beordrede Lensmanden /: efter først at have tilspurgt Laugrettet og Almuen, om h/an/d \Halv: Toll:/ ejer noget til yderste Formue, og de dertil svarede, at h/an/d aldeles intet er ejende, og neppe kan kirkeklæde sig. :/ at med 2 Mænd eftersøge hos Halvor Tollevsen, om h/an/d noget til yderste Formue er ejende, da det at registere og vurdere, og derom møde med deres Forretning til næste Ting.

Actor derefter maatte begjære Sagen udsat efter nærmere Præste Attest, og med Laugdag, siden de Paagjældende ikke møder.

Dom/m/eren da de indstevnte ikke mødte, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste Tinget 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 657. Ole Rasmussen Støele No: 10 Obl: til Erich Halvorsen Qvamen paa 146 rd:, d: 26 April 1792 af Creditor qvitteret 29 April 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 25 Marti 1795 efter Ole Siursen Børkenæs (Birkenæs) Hustrue. | Jordegds: Ud-
.... 3de Aug: 1795 efter Ole Rasmussen Støele. | lægget i Skde Bogen extraheret
Afkalde

ForM: Bog fol: 241. Brithe Ols Datters Mands for 67 rd: 12 s: efter Skfte 1 Feb: 1791 dat: 29 April 1796.

.... dto: fol: 241. Marithe Johannes Datters Mands for 26 rd: 1 1/3 s: ved Skifte 14 Juni 1792 dat: 29 April 1796.

.... fol: 242. Myndtl: Kari Niels Datters Formynders for 8 rd: 15 s: efter Skfte 19 Dec: 1795 dt: 29 April 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30 April 1796 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Engel Engelsen Gjøen paa Moe gl: 51 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde Amtets Bevilling for sig at gaae i Rette i efterskrevne Sag for Christopher Aslachsen, Torbjørn Lambrethsen og Rasmus Haldorsen, alle Selvejere i Øfre Grindem, paa egne og fleere samme Gaards Opsidderes /: Velbaarne Hr: Capt: Weltzien er ej egentl: Ejer, men Pante haver i een af Brugene :/ Vegne, af hvilke den yngste er af Alder 30 Aar, hvilken Bevilling blev oplæst og lyder saal: derefter han anmeldte paa deres Vegne, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde S:E: Rasmus Erichsen Fjøsne, fordi hand har med en heel Mængde Fæe og Smaler, indfløttet i deres Støels bejter, hvormed h/an/d fornærmer og gjør dem stor Skade, i hvilken Anledning Rasmus Erichsen Fjøsne indstevnes at paahøre Citanternes Ejendoms og Brugs Vidner, stevnte og ustevnte, og derefter lide Dom til Øfre Grindems Bejte at fravige, og betale den Skade han der har gjort, samt erstatte Processens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse i Sagen, Tjæran Ingebretsen Øchland S:E:, Ole Olsen Fosse S:E: og Mari Tollevs Datter tjener paa Birkenæs.

Stevne Vidner Skafter Tjæran Nielsen Gjærdesøen og Lars Henrichsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv.

Citanten anmeldte, at have nu for Retten at fremstille ustevnte Vidner Hadle Hadlesen Ovestad Lejl:, Otto Jonsen Støele Lejl:, Jon Jonsen Tesdal S:E:, Anne Jens Dt: tjener Christopher Grindem, Kari Johannes Datter tjener ibd:, og Johannes Erichsen Steene Lejl:, som h/an/d begjærede tilligemed de Indstevnte Vidner frem-

1796: 214

kaldet at gjøre deres Forklaring.

Rasmus Erichsen Fjøsne \gl: 55 Aar/ mødte /: betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og otte Skl: :/ og paastod, at holde sig berettiget til alt det som hører Fiskedalen til, og

der har han støelet og ikke andre Steder, og paastaaer Citanterne at være ubeføjet til dette Søgemaal, da Fiskedalen er hans Ejendom, som og paastaaer Sagen henviist til Aastedet.

Citanten paastaaer Sagens Fremme og de indstevnte Vidner afhørte.

Indstevnte paastod Stevningen afviist til Aastedet og paastod Eragting. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten paastod sine Vidner ligesaavel her ved Retten førte som Rasmus Fjøsne i en anden Sag om et andet Støels bejte i samme Fjeld, har faaet Vidner her ved Retten afhørte; men fornemmelig naar Vidnerne ere afhørte, skal det befindes, at Rasmus Fjøsne skal være gandske ubeføjet til at paastaae Sagen til Aastedet, uden h/an/d selv vil føre den did paa h/an/ds egen Bekostning, som bliver u-undgaaelig, naar først er beviist h/an/d hverken har Ejendoms eller Brugs Ret i Fjeldet, og skulde h/an/d fremføre Exception med Paastand af det Modsatte, paaligger det ham ved Aasteds Sag sin Exception at beviise, da det umuelig k/an/d paabyrdes en retmæssig Ejer, at koste en bekostelig og kostbar Aasteds Sag for Fornærmelse paa h/an/ds beviiste Ejendom: Det derunder skal finde Medhold i Lovens p: 124 a: 9 at denne Sag ikke bør behandles paa Aastedet.

Retten eragtede: Det kan ikke nægtes Citanten efter de anførte Omstændigheder at faae sine Vidner nu her ved Retten afhørte.

Vidnerne bleve fremkaldte, og mødte undtagen Hadle Ouestad og Otte Støele, og blev de mødende forelagt Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.

Citanten opfordrede Indstevnte, at anviise Skjøder og Adkomster paa det han vil tilegne sig, og at opgive Navnene paa de sig tilegnede Steder til Vidne Forklaringers desto bedre Oplysning.

Indstevnte har ligesaa lidet Adkomster nu at fremviise som Citanterne, og Navnene paa Steder, veed Indstevnte ikke andre end Fiskedalen og Lille Fiskedalen, Qvams Nuten, Avels Vands Botten.

Citanten fremlagde skriftl: Qvæstioner som lyder saal:

Fremstod 1ste Vidne Tjæran Ingebretsen Øchland gl: 75 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters for 8 Dage siden, svarede til 1ste Fiskedals Elven løber imellem Rame Støelen og Grindem Støelen, den første Norden for, og den sidste sønden for, og den skifter imellem begge Støelene, den løber ellers fra S: eller S: O: igjennem Fiskedalen meest Sør i Fiskedalen. Fiskedalen ligger N: O: for Grindems Støelen og Rame Støelen længere N: 2de Vidnet veed vist, at Indstevnte intet ejer i Grindems Støel. Ej heller ejer han noget der ved eller i heele Fjeldet, hvorfra h/an/d kunde udstrække sit Bejte til Grindems Støelen. Almindring er ikke i Fjeldet, men det ejes af nærmest anliggende gaarde, og hver har sit Mærke og Støels Huus, og de nærmeste gaarde paa den Side til Fjøsne, er først nærmest Fjeldet: Aasbøe, Rame, Ramsvig, Grindem, saa Stoer Dals Vandet ½ fj: Vej, derfra til Wae, Østrem, Støele, Kambe, Fittie gaarde og saa til Fjøsne som viiser hvor langt Fjøsne er fra Fjeldet, og endda maae Rasmus Fjøsne formedelst Stoer Dals Vandets Skyld, drive Creaturerne langt længere OmVej over andre gaarde fra sig til omstevnte Fjeld; altsaa k/an/d han ikke heller efter Almindings Ret have Part i Fjeldet. 3de For 3 Aar siden havde Grindems Mænd stevnet Indstevnte for h/an/ds tiltagne Brug i dette Grindems Bejte, og da blev de forliigt, paa h/an/ds Begjæring, saaledes at h/an/d skulde give dem 1 Ort Aarl: for at bejte paa Grindems Støelen, erindrer ikke rettere end hand lovede at ogsaa betale deres Stevningspenge; og for det Aar betalte h/an/d 1 Ort, som Vidnet saae og hørde Forliiget, begge DeeLe tilligemed Vidnet Johannes Steene. 4de Hvor mange Creaturer kan selve Fiskedalen bejte? Rs: omtrent 4 á 5 der hvor Rasmus Fjøsne har sit Støels Huus N: O: for Grindems Støelen. 5te Hvormange kan Grindems Støelen bejte? Rs: ikke meere end deres eget hjem/m/efødde. Indstevnte begjærede tilspurgt. 1st Om Grindems Mark grændser til

Grindems Støel? Rs: Nej Ouestad og Kaldems Marke er der imellem. Vidnet blev sine Svar forelæst som han vedblev, og da Parterne ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Johannes Erichsen Steene, gl: 55 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters sidst Bededag, svarede til 1ste som 1ste Vidne paa 3de qv: Videre at Rasmus Fjøsne har taget med sig til Fjeldbejtet for en Anden Mand paa Steene, i Fiskedalen som grændser til Grindem Støelen, nogle Bæster, veed ej hvor mange. til 2de Nej, ejer ikke meere end ved Fjøsne, og har /: dette 1ste Vidne end og forklarede :/ selv Støel og Bejte ved Fjøsne, hvor h/an/ds Formand al-

1796: 214b

tiid og ingen andre Steder støelede. Om Alminding, og de mange Ejendomme Andres, imellem Fjøsne og Grindems Støeler, forklarede som 1ste Vidne. Indstevnte begjærede tilspurgt: Om nogen bejte østenfor Grindems Nuden? Rs: Vidnet er ej kjendt der, og derfor veed det ikke. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Ole Olsen Fosse gl: 45 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, viidere end er Sødskende Barn med Indstevntes Hustrues Moder, til Guds bord for 8 Dage siden, svarede til 1ste Har hørt ligesom 1ste Vidne har forklaret. 2det Vidnet veed ej at Indstevnte der har nogen Ejendom i øvrigt som 1ste Vidne paa 2de qv:, og at Indstevnte har selv Fjeldbejte og Støel ved Fjøsne. Paa Contra Partens Spørsmaal til 2de Vidne svarede: Veed det ikke.

Fremstod 4de Vidne Jon Jonsen Tesdal gl: 40 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, svarede til 1ste som 3de Vidne. til 2det som 3de Vidne. 3de De omspurgte Steder ligger S: W: for Fiskedals Elven, og disse benævnte Steder ligger i Grindems Støel og er Grindems Støelen de ligger ej i Fiskedalen. 4de Veed ikke hvor nær Støels boen ved Elven. 2de andre Mænd paa Tesdal fik deres alle Creature at gaae med Rasmus Fjøsnes, veed ej med hvad Tilladelse, ej heller hvor mange. til 5te som 1ste V:s 2 qv:, og i øvrigt som dette Vidnes 2 qv: 6te om har seet Rasmus Fjøsnes og hvor mange fleere i h/an/ds Drift og Flok, bejte paa Grindems Støel? Rs: Har seet hans egne, men ingen Andres, omtrent 100 Smaler, store Creature veed ej hvor mange. Indstevnte begjærede Vidnet tilspurgt: 1st Hvem bejte østen for Grindems Nuden? Rs: De af Souv Sogn i Ryfylke, og de af Biøndal i Etne. 2de Hvem der bejte i Kroge Vands Botten som ligger østen for Avels Aaene og Avels Vandet? Rs: Kjender ej Kroge Vandet, derfor kan intet herom forklare. Dimitteret som forrige.

Fremstod 5te Vidne Mari Tollefs Datter gl: 37 Aar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, svarede: til 1ste a: Ja, b: Ja, c: Et Kugleskud, d: I tree Aar Vidnet gjætede for Indstevnte var det Aarl: imellem 100 og 400 Smaler, og store Creaturer imellem 24 og 40, ikke alle h/an/ds egne, men indtaget {det} de fleeste for Andre. der kunde ej bejtes paa Fiskedals Støel aleene, de foer baade paa Grindems Støel sønden for, og andre Norden for \og østen for/ og talte ved andre Folks Gjætere paa alle Kanter, baade de fra Etne, og de fra Souv Sogn i Ryfylke. 2det Kjender de benævnte Steder, de ligger i Grindems Støels Bejter, sønden for Fiskedals Elven, og ingen af dem i Fiskedalen, og Vidnet har gjættet der med Fjøsnes Drift og Fæflok, og de maatte fare hvor Creaturene gik, Vidnet havde og hørt af forrige Fjøsne Gjætere, at de havde bejtet der. 3de \a:/ Rasmus Fjøsne har havt med sig 3 Aar for Andre Mænd paa andre gaarde, et Aar 11 store Bæst for een Mand, om Betalingen veed intet. b: som 3de V: p: 2 qv: med Tillæg at Indstevnte har selv Støel med Huus og Fjeld ved Fjøsne, og der har Vidnet og {gjættet} \malket/ et Aar for omtrent 16 Aar siden, og Aaret derefter 2 Aar var h/an/d paa Helle Støelen ved Sande og Ekreim med deres Tilladelse, derefter h/an/d fløttede til Fiskedalen. 4de besvaret under forrige qvæst: 5te

Hvor mange Bæst selve Fiskedalen kan bejte? Rs: Efter de omgrændsendes Ejendom, kan vel ej bejtes over 3 á 4 Bæst, og nogle Gedder. Paa Indstevntes Contra qv: svarede \til 1ste/ som 4de Vidne undtagen Souv Sogn, men med Tillæg at Grindem der bejter. 2det Baade de fra Fiskedalen, og de fra Grindem. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 6te Vidne Anne Jens Datter gl: 30 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Guds bord afvigte Høst, svarede til 1ste Har ej vært længere end lagt paa Grindems Støelen, men har hørt Skiftene ligesom 1ste Vidne har forklaret. til 2det som 3de Vidne, undtagen ej er kjendt ved Fjøsne, saa ej veed om h/an/ds Støel der. til 3de De benævnte Steder ejer Grindem, og det er Grindems Støel Har og seet 4 Aar \efter hinanden/ for 2 Aar siden, Rasmus Fjøsnes Gjætere, gjæte i Grindems Fjeld og Støel, baade h/an/ds egne og Andres indtagne Creature. til 4de a: Veed det ikke. b: han havde een gang med sig Creaturer fra 2 eller 3 Mænd i Etne, veed ej hvor mange. Paa Indstevntes contra qvæstioner svarede: til 1ste som 5te Vidne. til 2det Aleene de fra Grindem. Dimitteret som forrige.

Fremstod 7de Vidne Kari Johannes Dt:

1796: 215

gl: 29 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, svarede paa de til forrige Vidner fremsatte qvæstioner, saasom til 1ste som 1ste Vidne. til 2det som 6te Vidne. til 3de som 6te Vidne. til 4de a: har hørt et Kugle Skud norden for omspurgte Elv, men har ej seet det, b: som 6te Vidne. Paa Contra Qvæstioner svarede til 1ste Aleene Geeder. til 2de Grindem, Bjøndal og de fra Fiskedalen. Dimitteret som de forrige.

For 7 Vidner betalt af Citanten 4 mrk: 8 s: og af Rasmus Fjøsne 2 mrk: 4 s: i alt En Rd: Tolv Skilling.

Citanten frafaldt de øvrige Vidner, og begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Citanten begjærede Sagen opsat til at gjøre sin Irettesættelse ved skriftl: Indlæg til næste Ting, bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skill:

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høste Tinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Hr: Abel nu Sogne Præst i Etne Obl: til Hr: Ole Bosse (Basse) 98 rd: Pant i Løsøre, d: 3 Dec: 1789, før i Pantebogen indført No: 5 p: 509.

Ny Sag

Thor Halvorsen S:E: p: Westbøe gl: 40 Aar, fremstod /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mrk: 4 s: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Siursen Yttre Haaland S:E: for til Citanten skyldig værende 12 rd:, at lide Dom til sam/m/e med Omkostninger at betale.

Stevne Vidnerne Skaffer Tjæran Nielsen Gjærdesøen, og Lars Henrichsen Schjeldal, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten altsaa maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Dom/m/eren da Indstevnte ikke mødte, etc:, afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Optagen Sag fra fol: 212b. Peder Mæland contra Thor Østreim.
Begge Parter mødte, og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Optagen Sag fra fol: 212b. Peder Mæland contra Thor Østreim om Skjælds Ord.
Begge Parter mødte, og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 183a. Rame, Ramsvig og Aasbøe contra Rasmus Fjøsne.
Contra Citanten Rasmus Fjøsne i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag og Forelæggelse som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Skaffer Tjæran Nielsen Gjærdesøen og Lars Henrichsen Schjeldal afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og taledede ved de alle selv.

Contra Citanten anmeldte at det forelagte Vidne er syg og sengeliggende og ikke kan møde, men vil formaae hende at møde til førstk:de Høsteting uden Stevning.

Af de Laugdagede mødte Samuel Jonsen Rame samt Tosten Aadsen Aasbøe og forbeholdt sig alt lovligt.

Contra Citanten begjærede Sagen opsat til bem:te Vidne at faae ført, til næste Ret /: bet:
Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skil: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Nye Justitz Sag

Hr: Justitz Raad Koren som Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Egtefolkene Lars Siursen \Nedre/ Berge Lejl: og Hustrue Kari Erichs Datter, i Anleedning af at de nu tredie gang, har lagt eet deres Barn ihjel af Forsømmelse, derom at see Documenter i Rettelagt \være Rettens Examen?/ høre Vidner og lide Dom til vedbørlig Undgjeldelse \og Omkostninger p: Actionen at/ betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Peder Larsen Øfre Berje S:E: og Hustru Kari Lars Datter, deres eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge. Ligeledes er indstevnet som de skyldiges Defensor Lensm/an/d Henrich Ottessen Schjeldal.

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Lars Henrichsen ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og de møder alle.

De Skyldige \som declarerede ej at have været arresterede/ saavel som Vidnerne møder.

Paa Lensmand Henrich Schjeldals Vegne mødte hans Søn Erich Henrichsen som constitueret Lensmand og indtraadde i Sagen som de Skyldiges Defensor.

Samtlige vedtog Varsel.

Actor i Rettelagde, 1st Anmeldelse fra Sogne Præsten i Etne af 10 Marti 1796 som blev oplæst saal: samt videre Attest fra ham \om deres Alder/ af 27 April 1796 saal: og endelig Amtets ordre til Actionen af 29 Marti 1796 saal:

1796: 215b

derefter han var begjærende, de skyldige taget under Forhør og fremstod da først

Hustrue Kari Erichs Datter \løs og ledig for Retten uden Baand og Fængsel/ som forklarede: At være gam/m/el 36 Aar, fød af Bønder folk her i Etne, hendes Fader Bondemanden Erich Evensen S:E: p: Ramsvig \død/ og Hustr: Kari Hans Datter, \lever/ var stedse deels hos sine Forældre deels tjente her i Etne, til hun var 16 Aar, da hun kom til Confirmation og Gudsbord for forrige Sognepræst Sl: Hr: Hegelund \har intet Skudsmaal/

siden var bestandig hos sine Forældre til hun i sit alders 20 Aar blev gift med nu havende Mand Lars Siursen Nedre Berje for nu omtrent 16 eller veed ej nøje mulig 17 Aar siden, har havt med ham 11 Børn, hvoraf nu lever 7, og har altid været øm og omhyggelig for sine Børn, men været saa ulykkelig og væmodig beklagelig ulykkelig, at have lagt 3 af de bortdøde ihjel, det af Aarsag, stærk Arbejde om Dagen, tyk, og tung Blod, og meget tungsøvnet, det første for omtrent 8 Aar siden, en Dreng gl: 14 Dage, som hun havde taget i Sengen hos sig, og den laae imellem hende og hendes Mand, det og denne nu for Retten tilstod, og taget Barnet i Sengen Midnats tiid, derefter de faldt i Søvn begge, og da de vaagnede strax efter, dette var Kyndelmisse tiid, var Barnet qvalt ved Moderens Bryst, saa de slutter hun har kom/m/en til at lægge!! (ligge?/lægge sig?) over Barnet. For dette udstod de begge aabenbare Skriftemaal, men bødede intet. For 5 Aar siden var Hun atter saa ulykkelig, at en Nat hendes Mand laae ved Væggen hos hende i Sengen, og hun fremme, i Martii Maaned, havde hun taget et Dregebarn gl: ½ Aar \eller/ omtrent 22 Uger, i Sengen til sig, for at give ham Bryst, da hun havde Barnet paa den Side til Gulvet, ved Brystet imod Morgenstunden, da hun havde den Sorg, at falde i Søvn med Barnet ved Brystet og da hun ½ Time omtrent \efter/ vaagnede, var hun kom/m/en saa meget i Søvn over Barnet, at det var qvalt ved hendes Bryst, og af Samme. Begge gange blev hun det selv først vaer, og vækkede Manden. Denne gang stod de ligeledes begge to aabenbare Skrift, men bødede intet. De angav det hver gang for Præsten, og begrov Barnet hver gang 4 á 5 Dage efter, og ingen af gangene, blev holdt nogen Feldtskjærs Forretning over Børnenes Liig. Det første Barn var vel ej syg, saa destoværre det er lagt ihjel; men det andet Barn var meget syg, saa de aldrig troede det at blive gam/m/el, og gjerne kan være død af indvortes Slag. Sidste gang desto verre denne Vaar de første Dage i Martii, en Nat ved Midnats Tiider, havde hun taget sit 4 Ugers gamle Pige barn i Sengen til sig for at give det Bryst, og Manden sov, da hun sad i Klæderne og lagde Barnet til Brystet, selv siddende i Sengen, men faldt i Søvn og i Søvn var falden med Kroppen og Brystet, bøjet frem over \over Barnet/ og da hun kort efter vaagnede, var Barnet dødt, og formodentl: qvalt ved hendes eget Bryst; da hun vækkede Manden, og da de fik Lys, var Barnet blaat i Ansigtet, og gandske dødt. Barnet var ellers ikke sygt. Hun blev yderlig og til Fortvilelse bedrøvet, da hendes Børn var hende det kjæreste paa Jorden, og beder paa det væmodigste, baade Dommeren, Øvrighed og vor allernaadigste Konge om, enten ingen Straf, eller Sam/m/es Formildelse. Det blev meldt Morgenen efter for Præsten, og 8 Dage derefter blev det begravet, men ingen Forretning af Feldtskjær eller Doctor holdt derover: Dog troer ej Døden havde anden Aarsag end som meldt lagt ihjel. For dette sidste havde de begge paa deres igjentaagne Anmodninger til Præsten, staaet aabenbare Skrift for nogen Tiid siden, neml: Skjærtorsdag, men intet bødet ligesaa lidet som de forrige gange, formedelst deres store Fattigdom. Dimitteret til videre.

Fremstod hendes Mand Lars Siursen Nedre Berje \ligeledes løs og ledig uden Baand/ anmeldte sig gl: 49 Aar, barnefødt her i Etne af Bønderfolk paa Søreim, Lejl: Siur Jonsen og Moder Inger Thors Datter, begge døde, har ej været andre Steder end her i Etne \har altsaa intet Skudsmaal, tjent/ deels hos sine Forældre, deels tjente i Præstegaarden; da h/an/d kom til Confirmation og Gudsbord for forrige Præst Hr: Hegelund, var h/an/d omtrent 16 Aar, tjente siden andre Steder her i Etne til h/an/d ved sit 30 Aars Alder blev Lejlændig paa Berje, og gift med en Enke der som siden døde fra ham, hvorpaa h/an/d blev gift med denne nærværende Hustrue for omtrent 15 eller 16 Aar siden. I øvrigt om deres havte fælleds Børn, og om de 3 af dem, af hans Kone og gode Hustrue, lagte ihjel, forklarede ligesom af hende er udsagt. Beder instendig om

naadigst Straf for hende, og ham aldeles befriet, siden h/an/d dog \i/ intet og i ingen Maade hertil har været Aarsag. Dimitteret til videre. \Da begge havde ej videre til deres Forsvar og indlod Sagen Dom/

Begge Vidnerne blev fremkaldede og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.

Actor begjærede, de at gjøre deres Forklaring.

Fremstod 1ste Vidne Peder Larsen Øfre Berge 55 Aar, ej videre Paagjælderne beslægtede end Næst Sødskende Barn med Lars Siursen, sidst til Alters afvigte Mich:, forklarede: Ved intet om de forrige ihjel lagte to Børn, men da lige Ulykke traf nu sidst, i Marti d: A:, kom Bud om Natten fra de Skyldige til Vidnerne, om det som var skeet, da Vidnets Hustrue gik derhen, og da hun kom tilbage, fortalte hun, at de begge vare nær desperat af Sorg, og da fortællede de hende, at var tilgaaet ligesom de i Dag for Retten har forklaret. Siden den Tiid have de Skyldige fortalt Vidnet Ulykken ligesom h/an/ds Hustrue havde sagt ham det, og har Vidnet ofte siden seet dem, talt med dem og omgaaedes dem, men til denne Tiid, ligesom de nu ere for Retten i bestandig graad, have de bestandig været trøstesløse, og yderlig sorrigfulde, ligesom og begge de forrige gange, de(nne?) samme Ulykke er t(rof?)fet, deres Sorg snart aldrig har faaet Ende, i mindste ikke det første Aar efter hver Gang; Og da disse Folk lever kjerlig imod deres Børn, kjerlig imellem dem selv, og vel fornøjede i deres ringe Kaar, saa er det som skeet er, vist skeet af bar Forsøm/m/else, uden mindste Villie eller Desperation derunder, og aarsaget af en Ulykkelig Søvnagtighed som maae være Moderen altfor naturlig, og vel og kan have sin tilfældige Aarsage, af stærk Arbejde, mangel af Levnets midler, og Livets nærmeste Nødvendigheder \og at de af Mangel paa Formue, ikke har kundet holde Tjenere/ Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen havde dem videre at tilspørge, bleve de med vedbørlig Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Kari Lars Datter Hustrue til 1ste Vidne, gl: 50 Aar, ej videre de Skyldige beslægtet eller besvogret, end er Næstsødskende barn til Kari Erichs Datter, var sidst til Alters afvigte Mich: forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som Forrige.

\De Skyldige indlod Sagen mildeste Dom./

Actor derefter anmeldte, at ikke \har været at opspørge eller/ kan skaffes fleere Vidner i Sagen, siden de Skyldige formedelst Fattigdom ikke har kunnet holdt, eller har Tjenere, og øvrige grander foruden de 2 afhørte, boer længere fra dem, saa de intet derom kan være vidende, derfor h/an/d var begjærende {\TingsV: sluttet som bleve bevilget. Actor derefter begjærede/} Sagen at beroe til Høstetinget til nærmere forskaffende Præste attest og Underthing!! (Underretning) af Ministerial Bogen, samt til at deducere Sagen til Doms.

Defensor forbeholdt sig til den Tiid, at fremkomme med skriftlig Indlæg til Forsvar for de Skyldige.

\De Skyldige som ikke arresterede blev af Retten paalagt, da igjen at møde/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 241. Mari Søren Datters \Mands/ for 70 rd: 2 mrk: 8 s: og Hjem/m/egifte 44 rd:, efter Skfte 19 April 1790 dateret 29 Apr: 1796.

Lars Siursen Nedre Berge No: 45 Obl: til Jon Ingebretsen Birk paa 100 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Berge No: 45 ½ L: S: 2/3 Vog Korn uden Bygsel, samt Løsøre d: 29 April 1796.

Halsteen Gundersen Kaldem No: 52, Vilkors Contr: til Halvor Johan/n/essen og Hustrue dat: 14 Sept: 1795.

Beboelses Contract

af Madame Hegelund til Ole Heljessen om afdøde Jacob Jonsens Brug i Kaldem No: 52 2
pd: 8 ¼ mrk: S: 5/8 Hd: ½ td: Korn d: 29 April 1796.

Ny Justitz Sag

H: og Velb: Hr: Justitz Raad Koren som Actor mødte og fremlagde skriftl: Kaldseddel imod Peder Pedersen Wettestøe, Baar Hansen Hamre og Torbjørn {Torbjørnsen} Stangeland, af dato 9 Marti sidst, som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Erich Henrichsen Schjeldal og Tjæran Nielsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet for alle 3 Paagjældere, hver til sit Værne ting, saa og for de 2de Vidner, og taledede ved de alle selv, undtagen Peder Pedersen Wettestøe som ej var hjem/m/e, men de aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus for h/an/ds Hustrue.

Actor begjærede de indstevnte Paagjældere paaraabt, som skeede, men de hverken mødte eller møde lod. Samtl: ved Retten forklarede: At Torbjørn Stangelands rette Navn, er Torbjørn Jonsen. Actor begjærede Vidnerne paa-

1796: 216b

raabt at gjøre deres Forklaring, og imidlertid først fremlagde Stiftets Skrivelse af 1 Octob:(?) saal: samt Bergens Politie Forhør af 26 Sept: 1795 som med vedhæftede Documenter lyder saal: Videre Stiftets ordre af 23 Marti sidst til Defensor i Sagen saal:

Ifølge heraf Erich Henrichsen Schjeldal som constitueret Lensmand vedtog Varsel og indtraadde som Defensor i Sagen.

Begge Vidnerne blev fremkaldte, og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, da først blev foreviist

(1ste Vidne) Omund Hactorsen Tvedt S:E: i Schon: Skbr: den Politie Forhøret vedhæftede og hans Navn undersatte Seddel, med Tilspørsel, om det er hans Haand, og egenhændige Navns Underskrift, dertil h/an/d gl: 63 Aar, ikke de Paagjældende beslægtet eller besvogret, været sidst til Alters afvigte Mich:, forklarede: At der hverken er h/an/ds Haand eller Skrift, eller egenhændig Navn, eller skrevet af nogen efter h/an/ds Forlangende, ikke heller har han givet mundtl: Commission til nogen om deri meldte Vahre, ligesaa lidet have faaet saadanne Vahre paa den Tiid fra Sr: Hans Jørgen Bøg, mindre givet nogen af de 3 Indstevnte slig Commission; altsaa h/an/d begjærede efter Lovens p: 703 a: 6. at nu aflægge sin Eed paa foranførte h/an/ds Forklaring. og at h/an/d intet videre vidste i Sagen til Oplysning. Comparentens Forklaring blev ham forelæst, derpaa h/an/d aflagde sin Eed med oprakte Fingre, og derved bekræftede sam/m/es Rigtighed, og sin Benægtelse det ikke var h/an/ds selv skrevne Haand eller Navn. Derefter da ingen havde ham videre at tilspørge, ham fra denne Ret for denne Sinde blev dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod som 2de Vidne Torbjørn Gundersen Sandvigen S:E: 40 Aar gl: ej Paagjælderne beslægtet eller besvogret, været sidst til Gudsbord Bededag sidst, aflagde Eed og forklarede: efter at være bleven forelæst af Politie forhøret og dets Bilager alt passerte i Bergen hvormed h/an/d har været nærværende, samt det der om ham anførte: At han vedblev alt deri af ham declarerede, og at den 23 Sept: 1795 var h/an/d tilstæde da Peder Pedersen Hamre ellers rettere boende paa Wettestøe, gjorde den Forklaring som findes vedhæftet Politie Forhøret, og aflagde sam/m/e Forklaring og selv med paaholden Pen underskrev sin Tilstaaelse, saaledes som det vedhæftede Papir udviiser. Videre declarerede Vidnet under aflagde Eed, at hverken har faaet de Vahre som i h/an/ds Navn er udtaget, eller dem begjæret paa den Tiid, ej heller før eller efter, saaledes som der er udtaget, hverken ved mundtl: eller skriftlig Bud, eller ved Commission af nogen, mindst ved nogen af disse Indstevnte. Ellers og i øvrigt er intet videre

vidende til Sagens Oplysning, efter at det Tilførte af Protocollen var oplæst som h/an/d vedblev. Derpaa dimitteret.

Actor maatte begjære Sagen udsat med Laugdag, og under Declaration at ej vide fleere Vidner.

Da Paagjælderne ikke mødte eller møde lod; saa blev dem given Rettens Laugdag til Høstetinget 1796, at møde og svare til Sagen; hvilken Laugdag Actor behager at tage beskreven etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer \her ved dette Skibredes Ting/ til Høste tinget 1796. see fol: 217b.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 281. Johannes Olsen p: Støele No: 10 h/an/ds Slægts Fledførings Contract med Siur og Ole Støele d: 5 Mai 1786, af h/an/ds Arvinger efter h/an/ds Død paategnet til Mortification den 29 April 1796.

No: 5 p: 406. Ole Siursen Birkenæs No: 1 Obl: til Torb: Lars: Lande p: 96 rd: d: 3 Maj 1788, af Creditor qvitteret 26 April 1796.

No: 5 p: 656. Jon Halvorsen Tesdal No: 48 Obl: til J: Rd: Koren p: 80 rd: d: 26de Janv: 1792, af Creditor qvitteret 30 April 1796 med paategnet Ober ForM:s Consence.

Pantebogen til Inddragelse

Ole Rasmussen Støeles Arv:s Skde til Erich Zachariassen paa Støele No: 10 1 L: 16 mrk: S: efter Aftag for 500 rd: 8 s: d: 21 Marti 1796.

Erich Zachariassen Støele No: 10 Obl: til Erich Qvamen 200 rd:, og Peder Knudsen Østrem 100 rd:, i alt 300 rd:, Rente 3 ½ proC: og Pant 1 pr: i Støele No: 10 1 L: 16 mrk: S: efter Aftag d: 29 April 1796.

Halvor Rasmussen Øfre Næss No: 23 Vk: Contract til h/an/ds Moder Marithe Halvors Datter, Enke efter gl: Rasmus Rasmuss: Øfre Næss dat: 30 April 1796.

1796: 217

Jon Halvorsen Tesdal Obl: til J: Rd: Koren p: 150 rd:, Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 Hammeren 18 mrk: S: samt Besætning af Kjør og Smaler d: 30 April 1796.

Ole Siursen Birkenæs Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 360 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Birkenæs No: 1 1 L: S: 1 Hd: d: 30 Apr: 1796.

Afkald

ForM: Bog fol: 178, 181, 182. Haldor Siursen Yttre Haaland for adskillige Arver 28 rd: 3 mrk: 13 1/3 s:, 16 rd: 14 s: 19 rd: 2 mrk: 13 s: 19 rd: 4 mrk: og 25 rd: 6 s: dateret 30 April 1796.

Bygsel seddel med Reversal publiceret og Ldskylds bog anviist

Gotschalk Halvorsen Schiolds p: Øf: Næss No: 23 efter Aftag 16 mrk: S: 1 ½ Spd: Korn til Halvor Rasmussen paa Livs Tiid, før brugt af Rasmus Rasmussen, dat: 30 April 1796. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Tjerrand Nielsen Gjærdesøen og Gotschalk Halvorsen Schiold og befunden til 1795. Aars Udgang 276 rd: 3 mrk: 13 s: og af første Termin 1796. 424 rd: 1 s: i alt Summa 700 rd: 3 mrk: 14 s:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet:
S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibreedes Sommerting den 2den Majj 1796. sat og holdet paa Gjærde Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: / Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Sjur Sjursen Østereide, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

{a: nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd}

1. Ole Olsen Brendeland 4. Osmund Thorsen Ekrem 7. Halsten Gundersen Kaldem
2. Siur Jonsen Støele 5. Peder Larsen Berje 8. Tjæran Erichsen Waagen
3. Lars Monsen Flakketved 6. Haldor Haldorsen Øfstebøe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevigs Skib: fol: 210a. see videre fol: 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 187a. Fogden contra Gyri Mikkels Dt: og uconfirmeret Dreng Tørres Guldbrandsen.

Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: 4 Ugers Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde den uconfirmerte Dreng Tørres Guldbrandsen Birkenæs for denne Forbrydelse, derom at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand og lide Dom til Bøder at udrede, corporlig Straf at udstaae, og Omkostningerne paa Actionen tilligemed Barnemoderen at betale.

Sam/m/e Indstevning er ankyndiget tillige for Gyri Mikkels Datter.

Stevne Vidnerne Læns: Siur Siursen Østerejde og Skafter Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de begge selv.

De indstevnte blev paarabte, hvoraf aleene mødte Qvinden Gyri Mikkels Datter som tilstod Forseelsen, og at har ej videre til sit Forsvar, end at hun ikke har forført ham, og indlader Sagen fra sin Side til Doms.

Actor fremlagde Amtets Ordre at Lensm/an/d Siur Siursen Østerejde er beskikket til de Skyldiges Defensor saal:

Lensm/an/d Siur Østerejde i dets Følge vedtog Varsel, og indtraadde til Defensor i Sagen, forbeholdende sig for dem alt lovligt.

Actor videre fremlagde Sessions Attest i Skr: af 30 Dec: 1795 saal: samt Præste Attest om Tørres Guldbrandsen, h/an/ds Alder m: v: saal: derefter h/an/d paastod Dom over de Skyldige efter \de/ om deres Forseelse udgangne Anordninger til Straf samt de at betale Actionens Omkostninger, deriblant Stevningsp: 1 ½ rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Defensor maatte bede taget i Betragtning til Straffens enten Formildelse eller Eftergivelse Tørres Guldbrandsens Ungdom og vankundighed, da han endnu ikke har været til Confirmation, og altsaa har liden Oplysning, og meget sandsynlig er han forført af Gyri Mikkels Datter, hvilken sidste dog ikke alligevel er berøvet al Undskyldning, da dertil tjener alt for meget hendes store Enfoldighed, og Indbildning, at skulde derved kommet i Egteskab; thi indlader Defensor for begge, Sagen Dom med Paastand om deres enten Frifindelse, eller Straffens megen Formildelse.

Da Tørres Guldbrandsen ikke mødte eller møde lod; saa gav Dom/m/eren ham Rettens Laugdag til Høstetinget 1796. etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til H: T: 1796.

Pantebogen til Inddragelse for vedkom/m/ende rette Skibrede de eftermeldende:

Skftebr: 12 Juni 1795 efter Svale Heljesen Schjelnæsses Hustrue om de udlagt 4 1/8 Vog i Fberg Skibredes Konge Korn Tiende.

.... 17de Oct: 1795 efter Ole Heinessen Henangers Hustr: i Strandvig Skibrede om \5 Voger/ 2 pd: 15 mrk: i Fjeldberg Skbr: Konge Korn Tiende der udlagt.

1796: 217b

Jacob Mikkelsen Døreims Arv:s Skde til Enken Anne Hans Datter paa Døreim No: 7 H: C: gds: efter Aftag 2 pd: 21 mrk: S: d: 29 Juli 1795.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 p: 16. Anders Jacobsen Inbioe Obl: til Ole Koltvedt p: 98 rd:, d: 18 Juni 1776 af Creditor qvitteret 26 Marti 1796.

No: 5 p: 340. Gunder Andersen Øf: Lunde No: 33 Obl: til Haldor Øfstebøe paa 300 rd:, d: 21 Nov: 1780 qvitt:t 2 Maj 1796.

No: 5 p: 614. Christopher Nielsen Sundnæs No: 64 Obl: til Wilh: Smith i Bergen p: 99 rd: d: 20 Sept: 1790 af Creditor qvitteret 8 Nov: 1795.

No: 5 p: 729. Ommund Asbjørnsen Øf: Axdal No: 35 Obl: til Ole Erichsen Sundstabøevogen p: 360 rd: d: 30 April 1793, af Creditor qvitteret 30 April 1796.

Ny Sag

Gotschalk Halvorsen Schjold S:E: i Etne gl: 60 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Siursen Hougeland S:E:, i anledning af udsagte ærerørige Skjelds Ord imod Citanten, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor efter agtende Jrettesættelse, at lide Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Siur Siursen Østerejde og Skafter Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, mødte /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skl: /: og tilstod vel at have mulig talt Citanten for nær, men Citanten har talt meere fornærmelige Ord imod Indstevnte, som h/an/d vil beviise, og derom reserverer sig omnia(?) Reservanda.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner, Poul Poulsen S:E: p: Hølland i Souvde Sogn, og Halvor Gundersen S:E: p: Backe i Souvde Sogn som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, og blev separerede. Citanten begjærede, de at gjøre deres Forklaring.

Fremstod 1ste Vidne Poul Poulsen Hølland gl: 41 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters seeneste Søndag, forklarede: At paa Røldals Market forrige Aar i Julii Maanet paa Marken, var Indstevnte om Morgen en noget beskjenket, saa Citanten sagde til ham gandske fastende og mildt, det er bedst Du gaaer hen at lægge Dig, og sagde det gandske venskabelig, da Indstevnte blev vreed, og \i manges Paahør/ sagde til Citanten: Du lever som en Skjelm blant Dine Grander og Naboer, og holdt Horehuus \hver Dag/ og Dine Døttre dertil. og det for Mands Personer som her ikke ere stevnte. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen \af/ Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Halvor Gundersen Bakke, gl: 33 Aar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, til Alters seeneste gang sidst Søndag forklarede: At var tilstæde tilligemed første Vidne og mange fleere omvundne Tiid og Sted, da passerte Ord til Andet som 1ste Vidne har forklaret. Dimitteret som Forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Indstevnte begjærede Sagen udsat til næste Ret, /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til H: T: 1796.

Ny og fra Etne fol: 215. continueret Justitz Sag.

Hr: Justitz Rd: Koren fremlagde skriftl: Kaldseddel af 9 Martii 1796 contra Peder Pedersen Wettestøe, Baar Hansen Hamre og Torbjørn Jonsen Stangeland, ordlydende med den for Etne Skibrede i Rettelagte, oplæst, og dennes Forkyndelses Paategning lyder saaledes:

Stevne Vidnerne Lensmand Siur Siursen Østerejde og Skaffer Ole Halvorsen Westerejde afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbem:te, at have forkyndet, og talte ved de alle selv, undtagen Peder Pedersen Wettestøe, og Baar Hansen Hamre som ej vare hjem/m/e, men aflagde Forkyndelsen i deres Huuse i deres Hustruers Paahør.

De forhen fremlagde Documenter blev oplæste, og i Følge Amtets ordre til at Lensmand Siur Siursen Østerejde skal være de Skyldiges Forsvar, vedtog h/an/d i den Qualite Varsel, og indtraadde som Defensor i Sagen.

De Indstevnte blev paaraabt, men de hverken mødte eller møde lod.

Actor referede!! (refererede) sig til hands Tilførte, og de i Sagen for Etne Skibrede fremlagte Documenter.

De indstevnte 2de Vidner Aamund Hactorsen Tvedt og Torbjørn Gundersen Sandvigen fremstod, og blev forelæst deres for Etne Skibrede den 30te f: M: gjorde eedelige Forklaring, dertil de sig refererede, og under Lovens Eed af den forhen i Sagen af-

1796: 218

lagte, dertil henholdt sig, og erklærede, at de intet videre vidste til Oplysning i Sagen; thi blev de fra Retten dimitteret.

Actor igjentog sit Forrige, ikke at har kunnet opspørge flere Vidner i Sagen og ellers fandt fornøden, at (P.....?) Stiftet foranstaltet de i Bergen aflagte Vidnesbyrd ved formelig TingsVidne beeediget af vedkom/m/ende til Beviis i Sagen, som og at æske derunder, af de bedragne Kjøbmænd deres Regninger, af deres Hovedbøger beviist, fremlagte; til den Ende begjærede af Retten udlaant det i Bergen den 26 Sept: 1795 passerte Politie Forhør med derved under Politimesterens Segl hæftede 4 Bilager, hvilket alt Han lovede, at skal følge det forventende TingsVidne, og igjen blive her i Retten næste Høsteting indleveret. De begjærte Documenter af Retten paategnede om Fremlæggelse, blev J: Rd: Koren til ovenmeldte afbetjening udlaant, med den Erindring, at de af Kjøbmændenes Bøger udfordrende Beviiser, maatte, naar Sam/m/e efter Loven og \de/ om Kjøbmænds Bøger udgangne Anordninger, skal være gyldige, være (.at..de?)liter verificerte af deres authoriserte Kjøbmands \Hoved/ Bøger.

Actor begjærede Laugdag etc: afskediget med Laugdag.

Defensor reserv:(?) Reserv:

Sag: ber: til H: T: 1796.

Opsat Sag fra fol: 189a. Rolf Greve contra Baar Hamre.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod. thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Ommund Asbjørnsen Obl: til Ole Gotschalchsen Sundal 360 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øf: Axdal No: 35 H: C: gds: før Aftag 2 L: S: 1 Hd: dat: 2 Maj 1796.

Niels Christophersen Sundnæs Obl: til Knud Nærnæs 98 rd., og til Niels Erichsen Aakre 100 rd, i alt 198 rd., Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Sundnæs No: 64 1 L: 1 Hd: d: 2 Maj 1796.

Afkalde

Peder Hansen Killesvigs Formynders Afk: af 29 Janv: 1796 for 4 rd: 5 mrk: 15 ½ s: ved Skfte sam/m/e Dato.

Johannes Hansens Dto: sam/m/e Skfte Arv og Dato.

Ingebreth Hansens Dto: Dto: Dto:

Peder Ingebretsens sam/m/e Skfte og dato Arv 9 rd: 5 mrk: 15 s:

Marithe Ingebrets Dt:s sam/m/e Skfte og Dato Arv 4 rd: 5 mrk: 15 ½ s:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3 Maj continuerede dette Ting,

og publiceret

Gunder Andersen Skde til Torger Gundersen paa Sælgerens ½ Brug i Øfr: Lunde No: 33, hvilken halve Part er 1 ¼ L: S: ¾ Hd:, for et Vilkor og 440 rd:, d: 2 Maj 1796.

Anders Gudmundsen Skde til Berje Olsen p: Søre Stume No: 14 2 pd: 1 ½ mrk: S: 10 Spd: K: for 600 rd:r dtr: 19 Sept: 1794.

Berje Olsen Contract om sam/m/e Søre Stume i Indløsnings Tilfælde, at h/an/d selv skal svare Tabet i Kjøbe Summen d: 19 Sept: 1794.

Daniel Iversen Inbioe Obl: til Ole Tollevsen Steensland paa 80 rd: Rente 3 proC:to, Pant 2de Prioritet i Inbioe No: 23 efter Aftag 2 pd: 18 mrk: Sm: d: 2 Maj 1796.

Ole Nielsen Søre Stume Odels Løsnings Contract til Knud Torbjørnsen Østerejdes Søn Ole Knudsen, om Søre Stume No: 14 2 pd: 1 ½ mrk: S: 10 Spd: Korn d: 2 Maj [1796].

Torger Gundersen Øf: Lundes Obl: til Haldor Haldorsen Øfstebøe p: 200 rd: Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Øf: Lunde No: 33 og Kaaste øde No: 16 H: C: gds: i alt/ 1 ¼ L: S: ¾ Hd: men kun pantsatt ½ L: S: d: 3 Maj 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Qvitt: Bøger anviist

Søre og Nordre Øfrebøe Opsidderes til Johannes Jespersen paa uskatlagt Huusmands Plads Rosenberget paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 2 rd:, d: 19 Sept: 1794. M:f: H: bet: 8 s:

Provstinde Kahrs paa Norhuus til Tosten Rasmussen paa Plads \under/ Norhuus paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 1 rd: og 3 Arbejdsdage d: 12 Sept: 1795. til M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Gunder Andersen Øf: Lundes Skde til Hans Gundersen paa halve Sælgerens Brug i Øf: Lunde No: 33 med Kaaste øde No: 16 H: C: gds: i alt dette halve 1 ¼ L: S: ¾ Hd: for Aarl: Vilkor og 440 rd:, dateret 2 Maj 1796.

Torger og Hans Gundersen Øf: Lunde No: 33 Vil Kors Contract til deres Stifmoder Malene Ols Datt: Gunder Andersens Hustr: dt: 3 Maj 1796.

Dto: til deres Søster Lisbeth Gunders Datter Vk: Ctract d: 3 Maj 1796.

Dto: til deres Søster Christi Gunders Datter Vil Kors Contract do: d:

Ingebreth Svendsen Berøens for Svend Ingebretsen Arnevig Obl: til Johannes Poulsen Norhuus p: 95 rd., Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Arnevig No: 60 ½ L: S: ½ Hd: d: 18 Sept: 1795.

Skftebr: 12 Janv: 1796 efter Knud Stensen Dørem's Hustrue, Jordegds: Udlægget i Skiødebogen extraheret.

Torbjørn Jonsen Skde til Knud Stensen Dørem paa før Aftag 1 L: 11 ¼ mrk: S: men efter Aftag ½ L: 15 ¾ mrk: S: for 285 rd: 1 mrk: i Dørem No: 7 H: C: gds: d: 9 Marti 1796. Afkald

ForM: Bog fol: 182. Torkel Tollevsen Jndre Haalands Arv efter Skfte 19 Feb: 1787 25 rd: 6 s: dateret 2 Maj 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 552. Tollev Stensen og Gurine Grøns Contract om Etnes gjæstgiveri dt: 12 Maj 1790 af begge paategnet til Udslettelse 3 Maj 1796.

1796: 218b

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 797. Jon Knudsen under Gjære i Etne, Obl: til Mons Tejgendalsvigen p: 160 rd., d: 16 Sept: 1794 qvitteret af Creditor 30 April 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Anders Gudmundsen Stume og Daniel Iversen Inbioe og befunden til 1795. Aars Udgang 158 rd: 5 mrk: 9 s: og af første Termin 1796. 510 rd: 3 mrk: 3 s: i alt Summa 699!! (669) rd: 2 mrk: 12 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Føyens Skibreedes Sommerting den 6te Maj 1796. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S:T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Jens Jenssen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Knud Rognalsen Qværnenæs
2. Jacob Ellingsen Hallerager
3. Niels Gundersen Mægebakken
4. Jens Aadnessen Hope
5. Niels Endressen Rolfsnæs
6. Østen Tostensen Alsvog
7. Mons Olsen Øchland
8. Hans Olsen Hodlund
9. Willum Jonsen Mit Hovland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 210a. og end viidere:

No: 12. Kongl: allernaadigst Forordning som fastsætter de Forsigtigheds Regler, der bør iagttages og følges ved Salg og Handel med Gift. dat: 1ste April 1796.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. {og} Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Ny Sag

Sr: Bernt Magnussen boende i Øfre Folgerøen lod møde ved Sr: Nicolaj Gram Nachschou, som af Amtet bevilget at gaae i Rette, og først i Følge Amtets Bevilling fremlagde Hr: Just: Rd: Korens Attest af dags Dato saal: som /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde skriftlig Kaldseddel contra Hans Olsen Huusmand under Haldor Nielsen \Øfre/ Folgerøen, dateret 6 April 1796 som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Skaffer Tarrald Svendsen Eldøen og Tørres Jensen Lensm/an/ds Dreng paa Eldøen afhjemlede under Lovens Eed, samme Stevning lovlig for alle indbemeldte at have forkyndet undtagen Christopher Madsen Folgerøen og h/an/ds Hustrue som ej er stevnet siden Manden er død, men derimod stevnet Erich Larsen Mægebakken S:E: til Vidne under Falsmaal, og talede ved de alle selv.

Indstevnte Hans Olsen Folgerøen mødte, anmeldte sig gam/m/el over 30 Aar, /: betalte Tilvarspege 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og benægtede aldeeles Søgemaalet, og har ej hugget andet end Brændeveed, og det i hans Hosbond og Ejer Haldor Nielsen Folgerøens Skov, og for det øvrige er han ikke viist noget Skjæl og Skfte imellem Citantens og Indstevntes Ejeres Skove.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, som mødte undtagen Haldor Nielsens Hustrue og Abraham Folgerøe Pladsets Hustrue, hvilke mødende blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, blev separerede, og fremstod

1ste Vidne Christi Gunders Datter tjener i Øchlandsvogen, gl: 23 Aar, ikke Parterne beslægtede eller besvogrede, sidst til Alters afvigte Søndag, svarede paa Sr: Nachschous paa Citantens Vegne fremlagte Spørsmåle saal: saasom til 1ste Kjender ej Skifterne for Citantens Skov eller imellem ham og Indstevntes Hosbonde, har ej heller seet Indstevnte hugge det omspurgte noget Sted. 2de Nej ingen af Deelene. \til/ 3de Efter i dette og flere Qv: af Dom/m/eren udslettet det uforstevnte og inquisitoriske, og det øvrige forandret, svarede Nej. 4de Nej. 5te Veed intet om. 6te Ej heller. 7de Nej. 8de og 9de Nej. Vidnet var sine Svar forelæst, og da Ingen havde hende videre at tilspørge, blev \Hun/ med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Haldor Nielsen S:E: p: Øfre Folgerøen, gl: 40 Aar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, svarede: til 1ste Veed ikke, og er ikke, som nu boet der 15 Aar, viist noget Skfte imellem sig og Citanten, og heele al deres Skov er samfælleds, saa den eene kan hugge \paa/ de yderste Grændser nærmest den anden upaaanket. Huusmanden den Indstevnte svarer sin Afgift til Vidnet alleene. Citanten har en Huusmand hvoraf Vidnet intet faaer. Det omspurgte har Vidnet ej seet i {Part} Vidnets eller Citantens Skov. 2det Nej. 3de og 4de Nej. 5te Han arbejder Træeskoe, men hvor han faaer Veden, veed Vidnet ikke. 6te Veed det ikke, men Indstevnte har købt Stav;

1796: 219

Det veed Vidnet. 7de Nej ikke videre end D(..?) har hjulpet ham at flaade til Saugen, Tøm/m/er og Bordene deraf hjem, men Tøm/m/eret har han faaet fra andre uvedkommende Skove. 8de Nej slet ikke andet end tilladt Brake, Lyng og Furrebar som hver Huusmand er tilladt til Brændsel. 9de Veed intet om. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Abraham Østensen Huusm/an/d p: Folgerøe pladset under Jakob Folgerøen, gl: 65 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters afvigte Høst, svarede og udsagde paa de fremlagte qvæstioner, saasom svarede til 1ste Der er ingen Skjel og Skifte i omspurgte Skov, men deri forholder henseende Hugsten som 2det Vidne har forklaret, i øvrigt som sam/m/e Vidne angaaende Spørsmålet. 2de 3de 4de Nej. 5te som

2de Vidne. 6te, 7de Veed intet om. 8de som 2de Vidne. 9de Dertil kan intet forklare. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Niels Gundersen Mægebakken S:E: gl: 26 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Gudsbord denne Vaar, svarede til 1ste At en Bæk skiller imellem Citantens og Indstevntes Hosbonde, mest heele Vejen, og den gjør Skfte imellem dem i Skoven, Vidnet har fra sin Barndom været paa Mægebakken, som er Naboegaard til Folgerøen, og i 14 å 16 Aar har Vidnet kjendt det Skifte, og er ham viist af h/an/ds Farfader og Fader men den sidste er død. For 2 Aar siden saae Vidnet Indstevnte at hugge, ved Hjelp af en Anden /: Haldor Nielsen mødte og tog til Vederfølge for Processens Skyld /: som var h/an/ds Hosbonde Haldor Nielsen Øf: Folgerøen, en Furre, og een laae hugget, og det var paa Magnuses!! (Magnussens) Ejendom, ikke store Træer, ikke SaugFurre, værd hver 12 s: 2det Nok en anden gang Høsten 1794 imod Helgemisse, saae Vidnet Indstevnte alleene i Citantens Skov, at hugge en Furre til 10 å 12 s: Værdi, som Vidnet sagde til Citanten, og Citanten gik paa Stedet, da Indstevnte var gaaet derfra, men Citanten yttrede den var hugget imod h/an/ds Vidende og Villie. 3de Nej. 4de Nej. 5te Nej. 6te Det før omvundne var Stave Veed, men veed ej hvor han har ført det hen. 7de Nej. 8de Eengang for et Aar siden bar Indstevnte af Citantens Skov en Vedbør af Furre Skad som var grønt, veed ej videre herom. 9de Veed ej meere end forklaret have. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Mathias Bærentsen S:E: p: Sætre, gl: 45 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, var sidst til Alters denne Vaar, svarede til 1ste: Kjender ej Skftet, men over 30 Aar har hørt af gl: Naboer allesam/m/en, at Skiftet imellem begge Skovene er i bemelte Bæk /: forrige Vidne confererede med dette Vidne, at det er een og sam/m/e Bæk som de begge meener /: men det omspurgte har ikke seet. 2de Nej. 3de Nej. 4de Nej. 5te Han arbejder Træe Skor, men veed ej hvor faaer Veden fra. 6te Veed intet om, Citanten vedkom/m/ende. 7de, 8de 9de Veed intet om. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 6te Vidne Jan Berntsen Sætre S:E: 33 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters Bededag seenest. svarede til 1ste om Skjæl og Skfte som 4de og 5te Vidne, men det omspurgte har ikke seet. 2de til 4de Nej. 5te som 5te Vidne. 6te, 7de, 8de og 9de Ved intet om. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Siri Jons (Jens?) Dt: tjener afg: Christopher Folgerøens Enke, gl: 17 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Guds bord dette Aars Paaske, svarede til 1ste om Skftet som 4de og 5te Vidne. 3 Uger før sidst Juul saae Vidnet Indstevnte hugge i Citantens Skov en Furre som til Stave Veed \og h/an/ds Hosbonde var med ham/. til 2de Nej ikke oftere end forbemeldt. til 3de, og 4de Nej. til 5te som 5te Vidne. 6te, 7de, 8de og 9de Veed intet om. Dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Aadne Jørgensen Huusmand under Christopher Folgerøen, gl: 40 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vinter. svarede til 1ste om Skftet som 4de og 5te Vidne, men det omspurgte har ej seet. 2det, 3de, 4de Nej. 5te som 5te Vidne. 6te Veed intet om. 7de Nej. 8de Vidnet har seet 4 og fleere Gange Indstevnte bære Børre Brændeved hjem af Citantens Skov, der hugget, Brage Skat og Furrebar. 9de Veed ikke. Dimitteret.

Fremstod 9de Vidne Erich Larsen Mægebakken S:E: gl: 42 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Guds bord ved Paaske d: A: svarede til 1ste som 4de Vidne om Skiftet, og det at være viist, og har hørt fra sin Barndom, og har rettet sig derefter, som lejet af Citantens Formand til at hugge i Skoven /: dette confererede 4de V: at det er een og sam/m/e Bæk de begge meener /: For et Aar siden saae Vidnet Indstevnte hugge Brændeved af Skat paa Citantens Ejendom, og h/an/d var alleene, som en Bør. har ej seet meere. 2de Nej ej meere eller oftere. 3de 4de Nej. 5te som 5te Vidne. 6te, 7de 8de 9de Veed ej videre end forklaret er. Dimitteret.

Igjen fremstod før afhørte 5te Vidne og forklarede: At Høst sidst et Aar, bad Indstevnte Vidnet, at om Citanten spurgde Vidnet, om Indstevnte havde faaet Tøm/m/er til Bord hos Vidnet skulde Vidnet sige Ja, fordi Citanten havde mistet Bord, og kjendt det hos Indstevnte. Men Indstevnte hav-

1796: 219b

de ej den gang faaet saadant Tøm/m/er hos Vidnet.

Fremstod 10de Vidne Hans Pedersen Siggervog S:E: gl: 50 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters dette Aars Faste. og 11te Vidne Gunder Hansen Stokken S:E: gl: 50 Aar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, som Citanten begjærede at gjøre deres Forklaring, da de forklarede: At de 2 sidste Vintere har Citanten viist Vidnerne sin Skov, efter Skiftet som 10de Vidne desuden kjendte, som gaaer efter før omvundne Bæk, og de saae da Skoven uforskammet hugget, som han sagde, var \af/ Indstevnte, da de gik til Indstevnte som stod i en Anden Skov og huggede; og taledes ham til, som den der havde hugget i Citantens Skov, dertil han svarede, at have ikke hugget meere end Andre. Sidste Vinter vare de kaldede af Citanten til at tælle Stuerne af endeel Træer som frem/m/ede uden Vidende og Tilladelse af Citanten havde hugget. Disse Stuer blev dem viist af 8de Vidne og var 84 Stuer, alle paa Citantens Ejendom /: 8de Vidne var endnu ved Retten :/ Furre Stuer allesam/m/en, og hugget paa mange Steder, alle den sam/m/e Vinter, nogle omtrent til en Tylt kunde være til Garved, det øvrige som var større, var som Huustøm/m/er \og/ Stavveed, men Vurdering kunde de ikke sætte derpaa, da baade Træer og Skad, paa 2 Skad nær var borte. Men hvem der har hugget det, veed Vidnerne ikke. Dmitteret.

For 11 Vidner betalt 1 rd: 8 s: skr: Een Rd: otte Skilling.

Citanten begjærede forelagt de udeblevne Vidner Haldor Folgerøens Hustr: Eli Gudmunds Datter og Abraham Folgerøe Pladsets Hustrue Christi. /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mrk: fire Skl: :/

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

Dom/m/eren forelagde bem:te udeblevne Vidner at møde næste Ret under Falsmaal etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høste Tinget 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 746. Jacob Carlsen Øf: Næss No: 17 Obl: til Jens Halvorsen Øfre Næss p: i alt 170 rd: d: 24 Sept: 1793 af Arv: efter Creditor ved Skfte efter ham 8 Juli 1794 qvitteret {2 Maj 1796} for Resten 42 rd: d: 23 Sept: 1795.

No: 5 p: 746. Knud Nielsen Nedre Næss No: 132 Obl: til Jens Halvorsen Øf: Næss paa 200 rd:, d: 23 Sept: 1793 af Creditors Arvinger efter forbem:te Skfte brev, qvitteret 2 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Marithe Ols Datter Myrens Faders d: 9 Dec: 1795 for 2 rd: 2 mrk: 8 3/5 s: efter Skfte sam/m/e Dato.

Malene Ols Dt:s do: Dto: Ditto.

Synneve Ols Datters Do: Ditto.

Mari Ols Datters Do: Do: Do:

Christi Ols Datters Do: Do: Do:

(Andre dokument)

Skftebr: 10 Dec: 1795 efter Salomon Olsen Nord Habbestad Jorde Gods Udlægget i Skde bogen extraheret.

Ingebreth Svendsen Berøen Skde til Jørgen Willumsen paa Lodden No: 7 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ Vog Fisk for 125 rd: dat: 23 Sept: 1795.

Erich Torbjørnsen Ejdes Enkes Skde til Niels Rasmussen p: Ejde No: 11 H: C: gds: 1 pd: 3 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hud $\frac{1}{4}$ B:skd for 100 rd: 2 mrk: 7 s: d: 23 Sept: 1795.

Ny Sag

Højædle og Velbaarne \Enke/ Frue Bispinde Hagerup fremsendte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mark fire Skl:, og Stevne Vidner Tarrald Svendsen Eldøen Skafter og Tørres Jensen ibd: Lensmands Dreng til at afhjemle, hun at have ved dem ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel Ole Rasmussen Nedre Grindem, til at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand at lide Dom til at betale skyldig værende efter Pante Obl: af 29 Sept: 1790 Capital 199 rd:, og deraf resterende Renter, samt denne Sags Omkostninger \med Opsigelse/ skadesløs.

Bem:te Stevne Vidner afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved ham selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Fru Citantinde fremsendte Ori-

1796: 220

ginal Obligationen saal: som blev oplæst, samt Opsigelse af 1 Nov: 1795 oplæst saal:

Siden Indstevnte ikke mødte; saa blev ham given Rettens Laugdag til næste Ret etc:

Afskediget med Laugdag. /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/ Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Peder Olsen Totland S:E: gl: 37 Aar gift med Erich Totlands Enke Marithe Torkels Datter og tillige Formynder for Anne Erichs Datter Totland, Lars Clausen Øf: Grindem tilligemed h/an/ds Myndtling Helje Erichsen Totland nu myndig gl: 25 Aar, Endre Endressen Berøen gl: 68 Aar som Formynder for Guro Erichs Dt: Totland, fremstode /: betalte Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: Tree Mrk: fire Skilling :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Rasmussen Nedre Grindem, for til Citanterne skyldig værende efter Pante Obl: af 9 Maj 1785 Capital i alt 65 rd: 1 mrk: derom at see Documenter i Rettelagt, og efter Paastand at lide Dom til Capitalen med resterende Renter og denne Sags \og Opsigelses/ Omkostninger skadesløs at betale og erstatte.

Stevne Vidnerne Skafter Tarrald Svendsen Eldøen og Lensmands Dreng Tørres Jensen ibd: afhjemlede Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved Indstevnte selv.

Den Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanterne fremlagde Obligationen oplæst af forbem:te Dato saal: og Opsigelsen af 19 Janv: 1796 saal: derefter da Indstevnte ikke mødte, de begjærede under Reservation af behørig Irettesættelse Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Dom/m/eren gav Indstevnte Rettens Laugdag til Høste Tinget 1796 etc: Afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 7 Maj 1796 continuerede dette Ting.

Opsat Vurdering fra fol: 190a.

De tvende opnævnte Mænd Willum Jonsen Mit Hovland og Lars Siursen Tiong, fremstod og anmeldte at have efter Rettens Udmeldelse, i Reqvirenten Formynder Johannes Larsen Wespestads Nærværelse, beseet bemelte Pant, og dets Tilliggende, og funden det i Værdi efter denne Tiids gangbare Priiser i Kjøb og Salg 100 rd:, hvilken Vurdering sat efter Udmeldelsens Forskrift og dens Clausuler, Værgen fandt paalidelig, og Pantet sikkert.

Oberformynderen paa Grund af oven anførte havde intet herimod at erindre.

Vurderingsmændene derefter inden Retten afhjemlede deres Forretning med corporlig Eed saaledes: At de hverken for Vild eller Venskab eller af nogen anden Bevæggrund have taxeret Ejendommen anderledes, end de troe dens sande Værdi at være.

Derefter Forretningen sluttet.

Udstædt

Brandskade Tings Vidne.

Lars Rasmussen SelvEjer og Lejlænding paa gaarden Stokviig i Føjens Skibrede, fremstod og væmodelig beklagede, at Morgenens tredie Jule Dag 1795, opkom i Stuen paa gaarden en ulykkelig Ildsvaade af Ildstedet, som greeb saa hastig om sig, at Huusets Folk ikke kunde faae den slukket, og den tog til, saa at Stuehuuset strax, tilligemed en Glas Stue, Staburet, og 2 Øge Skuder, blev bespændt af Ilden, og under 2 Timer gandske lagt i Aske, med alt hvad deri var, Boehave \Sengklæder/ Mad Vahre, Kister og Klæder, og intet af disse Huuse fik reddet uden en tønde Meel, og 2de Kister med Mand og Kones bedste Gang Klæder, dog blev spart fra Ilden, Fiøsen og Laden. Anden Aarsag var ikke til Ilden, end at den tændte fra Ildstedet i den der som alle Steder sædvanlig indlagte tørre Furre Ra(gen?) (Rager?/Rajer?) Veed.

Og da Comparenten for sin iboende gaard Stokviig No: 99 Sundhorlehns \S:E:/ gods af Skatteskyld $\frac{1}{2}$ L: S: {og Landskyld} formedelst denne ulykkelige Hændelse agter allerunderdanigst at søge nogle Aars Skattefrihed og Befrielse for alle Udgifter; saa var han her om denne Skade et Formeligt TingsVidne begjærende, til sin allerunderd: Ansøgning dermed at belægge.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmeldte sig saaledes eller hvorledes [anderledes] i Sandhed forholder, og deres Skjønnende, om hvad Part af gaardens Huuse denne Skade kan ansees for? Samtlige Laugrettet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkommen bekjendt, det andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er, i alle Maader, samt at alle gaardens Huuse vare i god Stand, og de opbrændte, ere til grunden af Ilden fortæret med hvad deri var, altsaa ikke Skaden kan anderledes ansees end Syv Ottende Parter af alle Jordebrugets Huuse.

Comparenten begjærede, det passerte s: (som) T: V: meddeelt. s: b: (som blev) bevilget Udstædt

1796: 220b

Pantebogen til Inddragelse

Erich Erichsen Totlands Arv:s Skde til Helje Erichsen paa Totland No: 59 2 pd: 6 mrk: S: $\frac{3}{4}$ Hd: deraf indløst for 187 rd: 2 mrk: 14 s: 1 pd: 9 $\frac{3}{4}$ mrk: S: $\frac{3}{4}$ Hd:, selv arvet Resten d: 6 Maj 1796.

Helje Erichsen Contract med Peter Olsen Totland og Hustr: om Vilkor til de sidstmeldte af bem:te Totland d: 6 Maj 1796.

Beboelses Contract

av Helje Erichsen Totland om Totland No: 59 til Peter Olsen Totland, om deri 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd:., før brugt af Erich Erichsen s: (som) Ejer d: 6 Maj 1796.

(Andre dokument igjen)

Helje Erichsen Obl: til Peter Olsen Totland paa 125 rd: uden Renter, Pant 1 pr: i 1 pd: 3 mrk: S: 3/8 Hd: d: 6 Maj 1796.

Jørgen Olsen Wold Obl: til Rasmus Sørensen Ejde paa 95 rd:., Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Wold No: 48 ½ L: S: ½ Hd: d: 6 Maj 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 647. Resten af Erich Erichsen Lønning Obl: til Niels Siursen Holme i alt 80 rd:., d: 23 Nov: 1775 qvitteret af Creditors Hustrues Arvinger efter Skfte 23 Juli 1793, den 30 Juli 1793 for Resten 60 rd:

Fredlysning publiceret

Justitz Raad Korens for Osters og Oskjæls Fiskeriet om Eldøerne og i D(an?)marks Sund, samt for FugleReder og Æg paa bem:te Øer som han til Brug har tilcontraheret sig af Lensmand Eldøen d: 6 Maj 1796.

Børnemidler Opbudet

Karen Nicoline Hans Datters omtrent 600 rd: og Anne Marie Hans Datters omtrent 200 rd:., forventende ved Skifter efter Gorm, Hans Larsen Hetlesæter og Enke d: 7 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Knud Nielsen Nedre Næss Obl: til Ole Knudsen Rydland Lensm/an/d p: 200 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Næsse No: 132 1 pd: 3 mrk: S: ¼ Hd: d: 7 Maj 1796.

Peter Sæbjørnsen Skde til Baar Mikkelsen paa Totland No: 59 ½ L: S: ½ Hd: for 126 rd:., dat: 7 Maj 1796.

Beboelses Contract

af Baar Mikkelsen Totland til Peter Sæbjørnsen paa Totland No: 59 deri ¼ L: ¼ Hd:., før brugt af Peter Sæbjørnsen s: Ejer d: 7 Maj 1796.

(Andre dokument igjen)

Baar Mikkelsen Totland No: 59 Vk: Ctr: til Peter Sæbjørnsen og Hustrue d: 7 Maj 1796.

Baar Mikkelsen Totland Obl: til Peter Sæbjørnsen Totland paa 63 rd: uden Renter Pant 1 pr: i Totland No: 59 deri ¼ L: S: ¼ Hd: d: 7 Maj 1796.

Niels Hansens Skde til Hans Nielsen den yngre paa Hjertnæs No: 62 12 mrk: Sm: for 120 rd: d: 7 Maj 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 487. Arne Arnessen Grov No: 31 H: C: gds: Obl: til Provstinde Christi i alt paa 100 rd: d: 26 Sept: 1789 deraf bet: 6 Maj 1793 efter Creditrix qvittering 50 rd:

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld Bøger anviist

Ole og Rejnert Deggernæs til Ole Olsen paa uskatlagt Plads Tømmervig paa Livs Tiid d: 7 Maj 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Michael Olrich til Simon Halvorsen paa Livs Tiid paa Gjæitung No: 105 24 ¾ mrk: Smør, før brugt af Rasmus Christophersen d: 29 Marti 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Dto: til Johannes Aslachsen paa Livs Tiid paa Storhougvig uskatlagt Plads dateret 30 Sept: 1795. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Ole Nielsen og Niels Rasmussen Ejde paa Livs Tiid paa halve uskatlagt Plads Ternevigen til Johannes Jørgensen dat:t 7 Maj 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Hr: Provst Hertzberg til Helje Olsen paa Livs Tiid paa No: 68 Bjørnevigen 1 Pd: Sm: før brugt af Østen Endressen dat: 9 Feb: 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstk:de Mandag da Morgen er Søndag.

Tredie Dagen den 9 Maj 1796 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Engel Asbjørnsen Skde til Asbjørn Engelsen paa Holme No: 95 1 pd: S: 1 G:skd med $\frac{1}{4}$ part i Blaamulens LaxeVog for 150 rd: d: 7 Maj 1796.

Asbjørn Engelsen Holme No: 95 Vilkors Contract til Engel Asbjørnsen Holme og Hustrue d: 7 Maj 1796.

Anders Madsen Watne Obl: til Mikkel Pedersen Lønning paa 80 rd: Rente 4 proC:t 2de prioritet i Watne No: 25 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd: dateret 7 Maj 1796.

Salomon Olsen Habbestads Arv:s Skde til Mikkel Salomonsen paa Nordre Habbestad

1796: 221

No: 142 1 L: S: 1 Hd:, deraf arvet $\frac{1}{8}$ Hd:, resten $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{3}{8}$ Hd: indløst for 141 rd: 4 mrk: 8 s: d: 7 Maj 1796.

Dto: Skde til Salomon Olsen Nord Mæland paa Klubben No: 15 6 mrk: S: deraf selv arvet 1 Mrk: S: og indløst for 33 rd: 2 mrk: 5 Mrk: S:

Afkalde

ForM: [Bog] fol: 207. Ingeborg Anders Datters Mands for 66 rd: 3 mrk: 11 s: efter Skfte den 8 Sept: 1783 dat: 7 Maj 1796.

.... 213. Do: Do: for Arv 44 rd: 4 mrk: 12 s: og Hjem/m/egifte 30 rd:, efter Skfte 14 Apr: 1791 dat: 7 Maj 1796.

.... 211. Lars Ha(lvors: p:) (Hansen? p:) Grovs for 41 rd: 4 mrk: 10 s: efter Skfte 27 Nov: 1788 dat:t 7 Maj 1796.

.... fol: 263. Myndtl: Anne Torbjørns Dt:s Formynders for 6 rd: 2 mrk: 2 $\frac{5}{6}$ s: efter Skfte 12 Maj 1796 d: 7 Maj s: A:

.... do: fol: Myndtl: Siselles Formynders for 1 rd: 1 mrk: 11 $\frac{1}{3}$ s: efter Skfte 18 Aug: 1794 d: 7 Maj 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld Bøger anviist

Provst Hertzberg til Peder Pedersen p: [No:] 159 Envær 1 pd: S: paa Livs Tiid, før brugt af Jon Olsen d: 23 Marti 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Niels Christensen Søre Sæle til Søren Nielsen p: Livs Tiid p: Nøchling No: 102 $\frac{1}{2}$ L: S: før brugt af sam/m/e Sør: Niels: d: 9 Maj 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen forhen inddraget

Contract imellem John Marschal fra Engelland og Brandesunds, Bekkervigens og Østre Bagholmens og Øchlandsvogens Fiske Districters Almue om Hummer Fiskeriet paa 3 Aar, 1796, 1797 og 1798 d: 28 Sept: 1795.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Rejnert Jens: Horneland og Jon Tørresen Nord-

Bjelland og befunden til 1795. Aars Udgang 519 rd: 5 mrk: 11 s: og af første Termin 1796. 654 rd: 2 mrk: 13 s: i alt Summa 1174 rd: 2 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schøtz

Fjære Skibreedes Sommerthing den 10de Maj 1796. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannesen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Knud Gundersen Lier 4. Tosten Olsen Drange 7. Tørres Tjæransen Strømøen
2. Tollef Svendsen Espenæs 5. Simon Johannessen Nord Mølstre 8. Aslach Rasmussen Førde
3. Norman {C.....?} \Christensen Nedre/ Dommersnes 6. Rasmus Rasmussen Førde

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schoneviigs Skibr: fol: 210a. og Føyens Skibr: fol: 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schonevigs Skibr:s Sommerthing 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 192b. Knud Sveen contra Jon Sveen.
Jon Nielsen Sveen var mødt.

Citanten anmeldte, at vel var begyndt et Forliig imellem Parterne, men Indstevnte tager adskillige Udflugter, til Hinder i dets Fuldbyrkelse; Derfor h/an/d begjærede Sagen opsat til næste Ret til at aflægge sin Eed, og lægge Bøxle Pengene i Retten, m: v: samt endelig at gjøre sin Paastand til Doms /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Indstevnte meente Sagen at være forliigt, saaledes at ham af Citanten skulde tilskiødes 18 Mrk: Sm: for 47 rd:; men siden Citanten ikke vil indvillige nogle andre Conditioner; saa forbeholdt Indstevnte sig alt lovligt.

Sagen beroer til Høste tinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 17 Julii 1795 efter Mikkil Christiansen Waage. | Jordegods Udlæggene i
.... 18 dto: efter Johannes Nielsen Mulebrekke. | Skde Bogen ekstraheret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 20. Endre Tørressen Øchland No: 25 Obl: til Niels Siursen Eidsvog p: 47 rd: d: 15 Martii 1783 af Creditors Arvinger efter Skfte 24 Junii 1791 qvitteret 3 Marti 1796.

No: 5 p: 189. Johannes Nielsen Sør Emberland No: 89 Obl: til Haagen Øchland m: f: paa 50 rd:; d: 11 Maj 1785 qvitteret af Jon Øchland gift med Alis Aanens Datter, Johannes Aanensen og Johannes Johannessen som selv myndige, Math: Mortensen ForM: for Poul Aanensen og af(?) samtl:(?) som arvet Johanne Aanens Datt: alle den 9 Maj 1796.

No: 5 p: 355. Johannes Aanensen Sør Emberland No: 89 Obl: til Engel Strømøen 41 rd: dt: 16 Maj 1787 af Creditor's Enke/ efter Skfte 27 Juni 1791 qvitteret 14 Sept: 1795.

No: 5 p: 693. Ole Olsen Framnæs No: 5 H: C: gds: den yngre Obl: til Goute Wigevig 200 rd:, og Haldor Fjøsne 200 rd:, d: 22 Sept: 1792 af begge qvitterte 6 Maj 1796.

1796: 221b

Opsat Sag fra fol: 192a. Irgens contra Marithe Knuds Datter.

Begge Parter blev paaraabt men ingen af dem mødte eller møde lod; Thi

Eragtes

Da Sagsøgeren har ladet tree Ting gaae forbi, og intet fremmet i Sagen; saa afviises Samme til nye Paastevning.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 192b. Fogden contra Ingeborg Ejlers(?) (Christophers) Datter og Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas.

Actor i Rettelagde fra Stiftet sig under 3de Oct: 1795 communiceret Kongl: allern:

Benaadning af 18 Sept: s: A: for Torbjørn Torbjørnsen for Straffen, imod at sættes 8 Dage paa Vand og Brød, om hvilken Straf at have udstaaet, er paategnet Lensmandens Attest, \hvilken Kongl: allern: Benaadning er saal:/ derefter henseende ham Actor frafaldt Sagen, men betreffende Qvinden paastod Dom til næste Ret.

Ingeborg Christophers Datter blev paaraabt; men mødte ikke eller møde lod.

\Defensor forestillede hendes Enfoldighed og forhaabende Egteskab, til hendes Befrielse, og indlod Sagen Dom/

thi blev Sagen til Doms optagen til Høste tinget 1796.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 192b. Fogden contra Ragnele Ommunds Datter og Tobjørn Torbjørnsen Ejleraas.

Actor fremlagde sig fra Stiftet under 3de Oct: 1795 communiceret Kongl: allern: Benaadning af 18 Sept: s: A: <saal:> for Torbjørn Torbjørnsen for Straffen, imod at sættes paa Vand og Brød for dette og et Andet Lejermaal i alt 8 Dage, om hvilken Straf at have udstaaet, er paategnet Lensmandens Attest, derefter henseende ham, Actor frafaldt Sagen, men hvad angaaer Qvinden, paastod Actor Dom til næste Ret.

Ragnele Ommunds Datter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

\Defensor forestillede hendes Vankundighed, og indlod Sagen Dom til hendes Befrielse, eller i mindste mildeste Straf/

thi blev Sagen optagen til Doms til Høstetinget 1796.

Nye Sag

Peder Nielsen Lejl: p: Næsset under Kjærnagelen Lyse Closters Gods, gl: 43 Aar, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundt: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jon Nielsen S:E: p: Øchland, som beboer bem:te Øchland, der er Citantens Odels Gods, solgt af Citantens Fader for 9 Aar siden til Indstevnte, og hvilken Jord Citanten paa sin Søns Niels Pedersens nu 9 Aar gl: h/an/ds Vegne, paastaaer et nyde til sit Barn efter dets Odels Ret, desaarsag har indstevnet Jon Nielsen Citantens yngste Broder, herom at høre Vidner som stevnte ere, see Documenter i Rette lagt, og lide Dom til at imodtage Løsningspenge for Jorden, som ham er forhen ombuden efter Skjødet Summa 100 rd:, fravige Jorden til næste Vaar, til Citantens Søn og betale denne Sags Omkostninger.

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Mathias Johannessen Øf: Echeland og Skafter Jon Ommundsens Næsset afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, men ej til at høre Vidner, og ingen Vidner have de stevnet, ej

heller er af de(nne?) (dem?) begjært, enten at stevne, eller høre \stevnemaalet/, og talede ved Jon Nielsens Hustrue for h/an/ds Boepæl i h/an/ds Fraværelse.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Stevne Vidnerne fremstod og atter under aflagte Eed forklarede, at de ikke have stevnet for Citantens Søn, men for h/an/ds umyndige Datter.

Citanten tilstod at have ladet stevne for sin Datter som er ældre, men da h/an/d ere bleven underrettet, at Sønnen havde Fort(rin?), har h/an/d incamineret Sagen for Søn/n/en.

Dom/m/eren Eragtede: Da ikke er lovlig stevnet, og Indstevnte ikke er mødt, kan ingen Sag efter dette Stevnemaal fremmes, men maae afviises til nye Paastevning.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 11 Maj 1796, continuerede dette Ting,

og først blev

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Reinert Engelsen Strømøen til Jacob Jacobsen paa 16 Aar paa Ejdsvog No: 1 1 L: S: ¼ td: Korn, før brugt af samme Jacob d: 10 Maj 1796. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Hr: Provst Hertzbergs til Niels Olsen paa Livs Tiid paa Aase No: 74 1 L: S: før brugt af Anders Jørgensen som skal have specificeret Vilkor, og hvis Dt: (Datter) Niels Olsen ægter, d: 3 Marti 1796. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: B: f: 224. Anders Rasmussen Førdes for 32 rd: 3 mrk: 7 s: efter Skfte 19 Juli 1794 d: 12 Sept: 1796.

(Andre dokument)

Ole Olsen Framnæs Skde til Osmund Nielsen paa halve h/an/ds Brug ½ L: ½ Hd: i Framnæs No: 5 H: C: gds: for 300 rd: dateret 10 Maj 1796.

Osmund Nielsens Obl: til Reinert Reinertsen Schimmeland for!! (paa) 290 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i forbem:te dat:t 10 Maj 1796.

Ole Olsen Framnæs Obl: til Gouthe Haldorsen Wigevig paa 240 rd:, Rente 3 ½ proC: Pant 1 pr: i ½ L: ½ Hd: i Framnæs No: 5 H: C: gds: d: 10 Maj 1796.

1796: 222

Osmund Nielsen Framnæs No: 5 H: C: gds: Contract til Ole Ols: Framnæs, at om denne sælger sin Anpart i Framnæs, og flytter til Pladset Framnæs Rabben, skal han have Osmund Nielsens ¼ Part i Sam/m/e, og et Skove stække i Framnæs Rindene uden Afgift d: 10 Maj 1796.

Skfte Instrument af 10 Maj 1796 efter Ole Nielsen Nedre Wihovde No: 11 ¼ Løb ¼ Hd: i sam/m/e gaard angaaende som udlægges Niels Gundersen Øf: Wihovde.

Niels Gundersen Skde til Jens Reiersen p: No: 11 Nedre Wihovde ¼ L: S: ¼ Hd: for 50 rd:, d: 10 Maj 1796.

Lars Torbjørnsen Øf: Wiig Skde til Goute Haldorsen Wigevig paa ¼ part i Øf: Wiig Saug for 8 rd:, dateret 11 Maj 1796.

Ole Nielsen Houge Skde til Jan Hansen paa ¼ L: ¼ Hd: som er h/an/ds halve Brug i Houge No: 29 H: C: gds: for 80 rd:, dt: 11 Maj 1796.

Helje Christensen Hoversholm Odels Contract om Hoversholm No: 7 H: C: gds: 1 Løb S: 1 td: Korn til Lars Størksens Børn dateret 11 Maj 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Størksen Hope og Niels Gundersen Øvre Wihovde og befunden til 1795. Aars Udgang 87 rd: 3 mrk: 14 s: og af første Termin 1796. 483 rd: 9 s: i alt S:ma 570 rd: 4 mrk: 7 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Waags Skibredes Sommerting den 18de Maij 1796. sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Ole Knudsen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Hans Hansen Sandtorv 4. Peder Iversen Torrang 7. Niels Johannessen Øf: Levog
2. Wincentz Lassessen Kalve 5. Ole Christophersen Sandtorv 8. Christopher Endressen Remmereide
3. Halvor Johannessen Hejemark 6. Rasmus Knudsen Yttre Rabben

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schoneviigs Skibr: fol: 210a. og Føyens Skibrede fol: 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schoneviigs Skibr: Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 194a. Ole, Jacob og Niels Age contra Bjørn Præstbøe.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod: Saa lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Saug Forfløttelses Tings Vidne.

Salomon Monsen, \Mons Salomonsen/ Niels Iversen, Ole Engelsen og Ole Erichsen \og Erich Iversen/ alle SelvEjere paa Houchenæs i Waags Skibr:, fremstod for Retten, /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree Mrk: fire Skl: :/ og androg, at da de og øvrige omkring dem boende Almue, have stoer Ulejlighed og Besværlighed med deres Huuse at holde vedlige, fordie Saugerne hvor de skulde have deres til deres Huuses Reparation og vedligeholdelse, behøvende Tømmer og Bord skaaren, ere, den nærmeste over en Miil fra dem, og den der nærmest, 3 Miil fra dem, kun Flom Sauger, som ikke ere tilstrækkelige til at skjære for saa mange som behøver Skuur deri desaarsag og Mange ej have kunnet holde deres Huuse i Stand, og [for]? mange have deres Huuses Istandholdelses Bekostning blevet dem, formedelst Saugenes saa langt Fraliggenhed, dobbelt {Bekostn} meere end ellers, foruden Skade og Sinkelse. Dette har anlediget at Comparenterne have kjøbt en Saug fra Wiskær i Aakre Fjorden i Schonevig Skibrede, med sin Saug Bevilling, som altsaa der ej meere bliver opsat, og som de vil opbygge paa deres Houchenæs gaards grund, No: 84 Sundhorlehns S:E: gds: i Sundh: S:skriverie, Waags Skibr:, deres Odels og Ejendoms grund, paa hvis begge Sider af Elven, hvor Saugen kommer at staae, Comparentenes gaard og egentlig(?) Ole Engelsens Brug ejer Grunden, som og Damstokken med begge Ender og paa begge Sider af Elven, kommer til at lægge!! (ligge) paa sam/m/e Houchenæs frie Odels og

Ejendoms grund. Comparenterne anmeldte end videre, at de ikke hidtil formedelst anførte Omstændigheder have kunnet benytte sig af deres Skove, og da Comparenternes og omliggende Skove ikke ere lagte til andre Sauger; saa blive sam/m/e Skove tilstrækkelige til det behøvede Tøm/m/er, til Saugens Brug efter derpaa af forrige Ejere erhvervet Kongl: allern: Bevilling, og dens bevilgede Quantum, som dog ej henseende Vandkantede og enkelte Bøjgde bord kan bestemmes, som ikke kan vides, hvad kan behøves, eet Aar meere, et andet Aar mindre.

Comparentene udbad sig Almuen tilspurgt, og deres Svar Protokollen tilført til et lovformeligt TingsVidnes Erhvervelse: 1. Om denne Saug \der/ er nødvendig? 2de om det dertil behøvede Tøm/m/er kan faaes af Comparenternes og Andre omliggende Gaarders Skove deri Bøjgden, uden Skovenes Skade eller Medtagelse i nogen Maade? 3de om nogen af de Skove, som kan søge denne {...} Saug, ere forhen til andre Sauger henlagte?

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom samt paa de fremsatte qvæstioner æskede Laugrettet og samtlige nærværende Almues Svar. Herpaa samtlige og i sær blant Almuen de tvende Mænd, af sam/m/e Sogn og Bøjgd som Comparentene boer, navnlig:

1796: 222b

Ole Johannessen Bekkervig, og Elias Nielsen Østevold, overeenstemmende med den øvrige Almue svarede: I almindelighed det Andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er, og i særdeelehed til 1ste qv: Saugen er høj nødvendig ved Houchenæs. 2det Ja og det gandske uden Skovenes Skade. 3de Nej.

Comparentene begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og dem paa nærmere \Begjæring/ Beskreven meddeelt, og betalde som for 2 Vidner 2 mrk: skr: To Mark.

TingsVidnet blev sluttet og bevilget beskrevet meddeelt.

Udstædt

Biergnings Vrag

Ole Olsen Lejl: paa Kleppe, fremstod og anmeldte, at Vinteren 1795, Aatte Dage efter Nye Aar 1795, da han rejsde ud at fiske, fandt han ved Øen Store Kalsøen, nogle dobbelte gran bord, lange 4 á 5 alen, tykke omtrent 2 Tom/m/er, nogle i Strandkanten liggende, og nogle i Søen tet ved Landet, i alt 42 Støkker, som han bjergede paa Land, og i sit Nøst, samt lod dem vurdere af Anders Knudsen Bakkensund og Christopher Hansen Walhamer, som vurderede Sam/m/e for 3 rd: Værdi, for hvilke deres Forretning, De begjærede sig forud betalt forlods af Vraget begge 1 mrk: 8 s: Comparenten paastod sig den halve Part af det bjergede tildømt.

Fogden Hr: J: Rd: Koren paastod Rettens Dom til Vragets Auction, og af det beholdne Beløb, Hds: M:s Kasse de 2/3 Deelee tildømt, efter at af det heele Beløb er betalt bemelte Omkostninger med

0 rd: - 1 mrk: - 8 s:

og Auctions Omkostninger samt Rettens gebyr, som Fogden Hr: J: Rd: K: begjærede her tilført af Dommeren, ... (?) Incam: 4 mrk: 10 s:, Forseglingssp: 1 mrk: 4 s: og Auctions Forretningen med Bekræftning 2 mrk:, i alt Een Rd: Een Mrk: fjorten Skl:

1 rd: - 1 mrk: - 14 s:

Er 1 rd: - 3 mrk: - 6 s:

hvorforuden Auctions- og Incassations Sal: af det højeste Bud som gjøres, der ej kan vides før Tilslag skeer, hvorefter det bliver at beregne. Saaledes indlod Sagen under Dom; Thi blev deri afsagt følgende

Dom

Da bem:te Bord ere fundne af Comparenten som Bjergere, tet ved Land, og vil komme til Deeling imellem Hds: M:s Kasse og Finderen, hvilken Deeling ikke beqvemmelig kan skee,

uden at Vraget ved Auction bliver bortsolgt, og da først deraf udreedet af heele Beløbet de ovenmeldte paagangne Omkostninger, som vil forlods fragaae; saa kjendes for Ret: At benævnte Bord bør ved offentl: Auction bortsælges, paa Condition, at Kjøberen foruden højeste Bud, betaler de foran specificerte Omkostninger 1 rd: 3 mrk: 6 s: foruden Auctions- og Incassations Salario af det højeste Bud hvorpaa Tilslag skeer, hvorefter det beholdne Auctions Beløb fri for alle Omkostninger, bør efter Lovens p: 674 a: 5 tilfalde Hds: M:s Kasse de to tredie Deele, og Finderen en tredie Deel. Udstædt

Auctionen

Hr: Justitz Rd: Koren i Følge Rettens ergangne Dom af Dags Dato, som h/an/d fremlagde, og begjærede Auctions Forretningen vedhæftet, begjærede Auctionen foretagen nu iblandt den forsamlede Ting Almue paa de deri ommeldte Vragbord, til Bortselgelse til højst bydende paa følgende Conditioner 1st Bordene bortsælges som de forefindes. 2de Kjøberen betaler uden Afgang i højeste Bud de paagangne Omkostninger 1 rd: 3 mrk: 6 s: og derforuden Auctions og Incassations Sal: af højeste Bud, alt uden Afgang i Buddet hvorpaa Tilslag skeer. 3de Omkostningerne og højeste Bud betales strax til Hr: J: Rd: Koren ved Tilslag, derefter Vraget bliver for Kjøberens Risico, \og/ af ham annam/m/es uden Ansvar fra Tilslaget for Bjergeren eller Andre.

Paa disse Conditioner som for den forsamlede Almue blev oplæst, blev Vraget opbraabt og bortsolgt efter Bud og Overbud til Sr: Frantz Grung som højstbydende {for 3 mrk: 8 s:} \for/ højeste Bud fri beholden Kjøbe Summa, Omkostningerne aparte at betale for 3 mrk: 8 s: skriver Tree Mark og Aatte Skilling.

Saaledes Auctionen sluttet.

Udstædt

Spedalsk Tings Vidne.

Lensmanden for dette Skibrede Ole Knudsen Rydland fremstod og anmeldte at heri Skibredet er et spedalsk Menneske af Navn Ole Eliassen, ugift gl: 23 Aar, paa gaarden Østevold som er saaledes befængt med den spedalske Syge, og hvilken paa over 2 Aar, kjendelig har tiltaget, at det snart er at befrygte h/an/d ej k/an/d hjælpe sig selv, og lider saa meget større Nød, som andre for Smitsomhedens Skyld, frygter for, til h/an/ds Hjælp at omgaaes ham; desaaarsag hans Indlemmelse i Hospitalet i Bergen, nødvendig maae ansøges, men da hand ejer intet, til derfor til Hosp: at betale, og hans Forældre og anden Slægt ere saa fattige, at de intet formaaer for Ham at erlægge; saa var Lensmanden herom TingsVidne begjærende.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og æskede deres Svar, om det Andragne sig saaledes eller hvorledes anderledes forholder? Laugrettet og Almuen dertil svarede: At de kjender den spedalske, og at det Andragne sig saaledes, saavel derom, som om h/an/ds, hans Forældres og Slægts Fattigdom, i Sandhed forholder rigtig som andraget er.

Lensmanden var herom TingsVidne begjærende, som blev af Retten bevilget. Udstædt

1796: 223

Ny Sag

Niels Knudsen SelvEjer til en Anpart i Møgster, gl: 31 Aar, fremstod /: betalte Incam: 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jon Hansen der som Lejlænding bruger Citantens ejende gaardepart i Møgster, og ej efter Udsigelse har vildet fravige samme for Citanten som er Odelsmand og boeslids, desangaaende, at høre Udsigelses og andre Vidner stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt, høre Citantens Eed aflagt, og efter Irættessættelse lide Dom, til at

imodtage Bygselpengene tilbage, fravige Jorden \første Fardag/, betale Bøder og erstatte denne Sags Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til lovlig Tings Vidnes Erhvervelse til sam/m/e Tiid og Ting Hans Hansen Lejl: p: Store Drivenæs og Christopher Jacobsen Lejl: p: Fagerbakke.

Stevne Vidnerne Lensmand Ole Knudsen Rydland og Christopher Endressen Remmereide, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten fremlagde sit paa den omstevnte Ejendom en Anpart i Møgster No: 68, af Landskyld med Bygsel og Herlighed 36 skl: Penge \havende Skiøde/ dateret 11 Maj 1793 som blev oplæst saal: Citanten har derved beviist at h/an/d er Jordens Ejer, og forbeholder sig, at føre ved Vidner de øvrige udfordrende Beviiser, samt til næste Ret at anvise Skiftebrev efter h/an/ds Fader, og for Processens Skyld at indstevne h/an/ds ældre Broder paa sam/m/e gaard som efter Skjøde ejer en lige Part deri, til Beviis, at da den ældre Broder har en lige Anpart i sam/m/e gaard, og h/an/ds ældste Broder fik Faderens Hovedbølle [i]? en anden gaard til sin Odels Jord og Aasæde; saa bliver Citanten rette Odelsmand og Odels Aasædes Repræsentant til dette Brug. Citanten begjærede de indstevnte Vidner paaraabt, og som Udsigelses Vidner, samt videre deres Sandhed om Sagen at forklare, at gjøre deres Forklaring under eet. De bleve fremkaldede, og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og anmeldte sig

Hans Store Drivenæs gl: 48 Aar, Christopher Fagerbakke gl: 43 Aar, begge sidst til Alters denne Vaar, og ingen af dem Parterne beslægtede eller besvogrede, derefter som 1ste og 2det Vidne forklarede: At 14 Dage før Juul sidst, vare de udsendte af Citanten til Jon Hansen Lejl: paa Møgster, for at udsige Indstevnte /: efter først at have tilspurgt ham, om h/an/d i Venskab, vilde afstaae kun halve Bruget til Ejeren, Citanten, dertil h/an/d svarede, at i Aar skeede det ikke, men hvad der kunde skee et andet Aar, kunde han ikke nu sige /: at fraviige Jorden heele Bruget, denne Vaar; hvilken Udsigelse de forkyndte Jon Hansen selv i sit iboende Huus, hvor h/an/d er som Lejlænding, dertil Indstevnte sagde, at de fik forsøge paa hvad Maade de vilde. Vidnerne veed, at Indstevnte boer paa Jorden endnu, og den ej har frafløttet, tvertimod dette Aar besaaet. Videre vidste de, at Citanten saaledes som h/an/d har andraget, er Odelsmand til dette Jordebud, og at han er Ejer deraf, efter i Rettelagt Skjøde, og har ikke flere ældre Brødre eller Brødre Børn, end trende \Brødre/ deraf den ældste fik sit Odel i en anden gaard, den næst ældste, en lige Anpart i denne Gaard Møgster, og dette Brug tilkom/m/er Citanten med Odels og Aasædes Ret. Det er dem og fuldkom/m/en bekjendt, at Citanten hverken har havt eller har \enten til Eje eller Leje/ andet Levebrød, anden Bolig, eller anden Jord, end denne Anpart i Møgster, saa han i fuldkommeste Forstand er boeslidsmand efter Loven. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerende ej at vide meere, og da Citanten dem ej videre havde at tilspørge, blev de fra Retten dimitteret.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten siden Indstevnte ikke møder for at imodtage Bygselpengene, som h/an/d strax om havde mødt, skulde blevet tiltælt, forbeholdt sig til næste Ret, dem at i Rettelægge, som og at aflægge sin Eed efter Loven, og at gjøre Paastand til Doms, samt nu maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Dom/m/eren, da Indstevnte ikke mødte eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag til Høstetinget 1796 at møde og svare til Sagen, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 105. Marithe Ols Dt:s Mands for 27 rd: 4 mrk: 11 s: efter Skfte 24de Oct: 1777 dat: 18 Maj 1796.

.... fol: 233, 233. Dto: for 90 rd: 4 mrk: 2 1/5 s: efter Skfte 16 Juni 1794 og for 10 rd: 5 1/2 s: efter Skfte 20de Ditto dateret 18 Maj 1796.

.... fol: 234. Faderens Ulr: Mullerups for Cicilia og Laurentia Mullerup hver 34 rd: 5 mrk: 11 s: efter Kongl: Bevilling Afkaldet d: 26 Janv: 1796.

1796: 223b

Afkalde

Myndtl: Jacob Hansen Gresdals Moders af 5 Dec: 1795 for Arv 10 rd: 1 mrk: 9 s: efter Skfte sam/m/e Dato.

.... Johanne Hans Dt:s Do: Ditto sam/m/e Dato og Skfte, Arv 5 rd: 12 1/2 s:
(Andre dokument)

Skftebr: 2 Juli efter Johannes Johannessen Øf: Levog den ældre, Skfte Udlægget i Skde bogen extraheret.

Hummer Contract imellem John Marchal (Marschal) fra Engelland og Brandesunds, Øchlandsvogens, Bekkervigens og Øst Bagholmens Fiske Districter, om Hum/m/er Fiskeriet dat: 28 Sept: 1795.

Lars Asbjørnsens Skde til Asbjørn Larsen paa Schomsnæs No: 2 H: C: gds: 1/2 L: 1/2 Hd: for 54 rd:, dat: 18 Maj 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Bendt Hynnemøer til Rasmus Olsen paa Livs Tiid paa Gougseim No: 42 60 skl: Penge, før brugt af Ole Jacobsen, d: 14 Maj 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Dto: til Endre Andersen paa Livs tiid paa Gresdal No: 44 9 mrk: S: før brugt af Rasmus Rasmussen d: 12 Janv: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Niels Johannessen Tvedt til Jacob Pedersen paa Sandvig No: 94, 1/4 L: S: 1/4 Hd: paa Livs Tiid, før brugt af Anders Andersen d: 18 Maj 1796. M:f: H: 8 s:

Provst Hjorthøj og Hustrue til Even Andersen saalænge Pr: Hiorthøj og Enke lever til en anden Enke kommer i Kaldet, paa 1/2 L: Smør i Enkesædet Sandtorv No: 83, før brugt af sam/m/e Even Andersen og ellers at holdes efterretl: Rescr: af 18 Aug: 1775, 3de Oct: 1778 og 27 Marti 1795, d: 17 Juni 1795. til M:f: H: bet: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 19 Maj 1796 continuerede dette Ting,

og publiceret

Haagen Siursens Obl: til Peder Johannessen Age 125 rd: og Jon Ellingsen Jaastad 125 rd:, i alt 250 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Remmereide No: 11 23 mrk: S: 3/8 Hud dat: 19 Maj 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jens Knudsen Fittie og Asbjørn Sjursen Rønholm og befunden til 1795. Aars Udgang 57 rd: 2 mrk: 14 s: og af første Termin 1796 350 rd: 4 mrk: 5 s: i alt Summa 408 rd: 1 mrk: 3 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Opdahls Skibredes Sommerting den 20de Maj 1796 sat og holdet paa Godøesund Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Øriansen Dahlen 4. Siur Jacobsen Næsse 7. Baar Torbjørnsen Schaar
 2. Johannes Siursen Øchland 5. Mons Johanness: Øf: Bruntvedt 8. Ørian Olsen Smidevold
 3. Hans Iversen Nordbust 6. {Jens Øriansen Hollekim} Torbjørn Nielsen Klubben.
- for betalt og sadt i Rette
9. Ole Simonsen Øfr: Flygensfær

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevigs Skibr: fol: 210a. og Føyens Skibr: folio 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 699. Johannes Halsteensen No: 103 Vilkors Contract 5te Oct: 1792, af Arvingerne efter h/an/ds Død mortificeret den 21 Nov: 1895.

Børnemidler til Udlaan opbuden

Anne Ulrica Bagers 50 rd:, Clara Marie Bagers 50 rd:, og Bodelle Bagers 70 rd: efter Skfte efter deres Forældre \Opbydelsen er/ dat: 20 Maj 1796 men ingen meldte sig, Pengene at imodtage.

Opsat Justitz Sag fra fol: 195b. Fogden contra Torbjørn og Peder Fladerager.

Actor fremlagde Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Hans Iversen Nordbust og Johannes Siursen Øchland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for den laugdagede at have forkyndet, og talt ved ham selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Paa Justitiens Vegne er indkaldet at lide Dom til Bøders Udredelse og Omkostningers Betaling for begaaet Slagsmaal i et Brøllup paa Sørejde, Torbjørn Larsen Fladerager som sligt forøvet paa Anders Siursen Opdal, som under Sagen er ved Dø-

1796: 224

den afgang. Peder Larsen Fladerager, for saadant forøvet paa Knud Pedersen Næsse og paa Anders Siursen Opdal. Om det forøvede paa Anders Siursen Opdal forklarede 4de Vidne,

at Peder Larsen tog Anders Opdal i Skjægget. 5te, 6te Vidne, at Peder Larsen skød Anders Opdal til Væggen saa hand faldt i Bænken. Angaaende Knud Næsse og hans for Retten fremførte Klage, den han siden i alle Deeles har frafalden, siger 2det Vidne, at Knud Næsse havde {be}klaget sig ondt i den eene Arm, sig af Peder Larsen Fladerager tilføjet. 5te og 6te Vidne, At Peder Larsen Fladerager, tog i Knud Næsse i Vreede, saa denne kom i Gulvet, og Angriberen oven paa ham, som videre bestyrkes af 8de og 9de Vidnes Udsigende, i sær 12te Vidnes Forklaring, som tydelig siger, at Peder Larsen Fladerager tog i Vreede, Knud Næsse og lagde ham paa Gulvet. Angaaende Torbjørn Larsen Fladerager, da er ham intet overbeviist, og betreffende det af Peder Larsen Fladerager paa Anders Opdal forøvede, da hverken er det tilfulde beviist, eller er det af Anders Opdal paaklaget, eller han som imidlertid bortdød, derom har kunnet confronteres. Thi k: for Ret: At Torbjørn Larsen Fladerager bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være; men Peder Larsen Fladerager for forøvet Jordskuf paa Knud Næsse, bør bøde efter Lovens 6 Bogs 7 Cap: 8 a: til Hans Maj:ts Kasse 3de 6 Lod Sølv er 9 Rd:, som til Districtets Foged Hr: J: Rd: Koren betales, samt erlægge den/n/e Actions Omkostninger af Rettens Gebyr med Incamination, Vidners Førelse, Opsættelser med Laugdage, i alt 4 rd: 3 mrk: skriver Fire Rigsdaler tre Mark, foruden Acternes videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevningspenge 3 Rd:, samt om Dom/m/en til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Pap: 1 rd: 3 mrk: 12 s: Alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<NB: Bøder> Udskrift sendt Fogden

Opsat Sag fra fol: 198a. Johannes Tysnæs contra Johannes Gjerstad.
Begge Parter mødte, og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den og nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 199a. Johannes med flere paa Øfre Gjerstad contra Niels Mortensen Nedre Gjerstad.

Citanterne i Rettelagde Rettens skriftl: seneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Knud Knudsen Store Gjersvig og Haagen Wermundsen ibd: afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig \at have/ forkyndet for Contra Part og Vidner, og talte ved Vidnet selv, men for Niels Mortensen aflagde de Forkyndelsen i h/an/ds Fraværelse i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Indstevnte Niels Mortensen lod møde i h/an/ds Svagheds Forfald ved h/an/ds Kones Broder Ole Hansen Erritzvær /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og i Rettelagde skriftl: Indlæg af dags Dato som blev oplæst saal:

Citanterne begjærede det forelagte Vidne paaraabt at gjøre sin Forklaring.

Vidnet Ommund Wermundsen tjener paa Store Gjersvig mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod som 8de Vidne, anmeldte sig gl: 23 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Om Situationen som 1ste Vidne, i øvrigt har kun seet een gang, og det var i Høeslaatten 1795 at Niels Mortensen Nedre Gjerstad, hidsede een sin Hund og en Anden Hund løb efter, paa een Ole Øfre Gjerstads bøevante Souv, som ingen Gjærde staaer for, hvilken Souv da var paa hans \Niels Mortensens inden Gjærdet/ Bøe og aad Enge Græsset, da Hundene jog den af Bøen, og da de kom af Bøen, kunde ikke Hundene høre dem afraabt, og de saaes ikke, før højt op i Udmarken, der Hundene jog flere Øfre Gjerstads Smaler, men den bøevante Souv blev efter i Hjem/m/ehagen uden for Bøegjærdet. Bøen var slagen endeel, men der laae Indstevntes tørre Høe, som Souven aad af. Niels Mortensen da Hundene var jaget forbi den bøevante Souv, gik uden for Bøegjærdet, og jog dem op i Marken. Da

Indstevnte kom hjem {.....de Souven} saae Vidnet at Indstevnte tog en Souv som laae i en Uhr, og satte den paa Fødderne, da den sprang som den bedste, saa ej kunde sluttet den fattedes noget. Den faldt i Uhren, da den med de øvrige Smaler løb, af Hundene jaget. Vidnet dimitteret som de Forrige.

For dette Vidne betalt 8 skl: skr: Aatte Skill:

Citanterne begjærede TingsVidnet sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Indstevnte begjærede Opsættelse til Contra Stevning, /: og betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til H: T: 1796.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 199a. Fogden contra Karen Bruntvedt.

Actor fremlagde Rettens Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Torbjørn Nielsen Klubben Skaffer, og Ingebreth Olsen tjener Ole Johannessen Bakke, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet paa hendes Tilholds Sted i hendes Fraværelse i Paahør af hendes Fader.

Den laugdagede blev paaraabt tree gange men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde Præsteattest som blev oplæst saal:

Almuen paa Tilspørsel forklarede, at Ole Andersen ikke var gift \og Kari Johannes Dr: ikke med Brithe Axels Datter beslægtet/

Actor, da Stevнемændene ikke havde efterkommet h/an/ds Ordre at indstevne Barnefaderen for Processens Skyld,

1796: 224b

maatte desaarsag og for dette at faae i verksat, begjære Sagen opsat til næste Ret.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Kjøbmand \Hr:/ Mentz Paasche i Bergen fremsendte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:, samt de 2de Stevne Vidner Torbjørn Nielsen Klubben Skaffer, og Ingebreth Olsen Bakke, til at afhjemle, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jsach Olsen Gjellefald, for til Citanten skyldig værende 18 rd: 2 mrk: 2 s: at, efter derom see Documenter i Rettelagt, at lide Dom, efter at have hørt Vidner stevnte og ustevnte, og blive tildømt samme med Sagens Omkostninger at betale.

Bem:te StevneVidner afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet \for Citanten/ som tilført er, og talede ved ham Indstevnte selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Thi blev ham, da intet viidere formedelst Citantens Fraværelse der ej lod møde eller mødte selv, kunde foretages, given Rettens Laugdag til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk: fire Skilling :/ etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Niels Mortensen Øf: Flygensfær Lejl: gl: 50 Aar /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ fremstod og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Christen Mortensen S:E: p: Nedre Flygensfær, for udsagte ærerørige Ord om Citanten, derom at høre Vidner som stevnte ere, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrd og TingsVidnes Erhvervelse Johannes Pedersen Øf: Flygensfær S:E:, Siur Bergessen Nedre Flygensfær S:E:, og Zara Knuds Datter Hustrue til 1ste Vidne.

Indstevnte mødte, ligesaa Vidnerne og tilstod alle lovlig Stevning, undtagen Zara Knuds Datter, men hendes Mand tilstod hende lovlig stevnet, men hun kan nu ej møde formedelst nær forestaaende Barselseng, men vil møde til næste Ret efter Forelæggelse. Indstevnte betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: anmeldte sig gl: 60 Aar, nægtede aldeles Søgemaal, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Johannes Pedersen Øfre Flygensfær og Siur Bergessen Nedre Flygensfær mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.

Citanten androg at 2 eller 3 Dage før Høste Tinget, f: A: blev h/an/d først vidende om denne Paasagn.

Fremstod 1ste Vidne Johannes Pedersen Øfr: Flygensfær gl: 46 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At noget før Høstetinget ved Mich: Tider 1795, paa Marken(e) paa Vidnets Bøe, og derved vare de andre 2 Vidner, der Indstevnte kom gaaende til, og sagde: Den der gik Skiftet, kunde lagt Skoven i Stedet, og ligesaa den der lod gaae Skiftet, jeg vil ikke tale om den som er en Tyv baade inden gjærdes og uden gjærdes, han kunde og hugge need Skiftes {gjærdet} \Furren/ for sin Grande. Indstevnte nævnte ingen Navn. Som ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimmitteret, efter det at være bleven sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere.

Fremstod 2de Vidne Siur Bergessen Nedre Flygensfær gl: 37 Aar sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimmitteret som Samme.

\For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede Sagen med Forelæggelse til det udeblevne Vidne opsat til næste Ret, /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Dom/m/eren da Vidnet Zara Knuds Datter ikke mødte forelagde hende under Falsmaals Straf at møde til Høste tinget 1796 etc: afskediget med Forelæggelse.

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Johannes Madsen St: Godøen og Lensm/an/ds Dreng Niels Rasmussen St: Godøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som oven er anført, og da Zara Knuds Datter ej var hjem/m/e, aflagde de Forkyndelsen i hendes Huus i hendes Mands Paahør.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 383. Ole Nielsen Øf: Gjerstad No: 22 H: C: gds: Obl: til gl: Hans Hansen Rolseim paa 99 rd: d: 5te Oct: 1787 af Creditor qvitteret 30 April 1796.

No: 5 p: 419. Johannes Johannessen Lande No: 83 Obl: til Knud Hougs paa 65 rd:, d: 21 Maj 1788 af Creditor qvitteret 20 Maj 1795.

No: 5 p: 423. Torger Johannessen Erritzvær No: 39 Obl: til Knud Giøvog p: 60 rd: dateret 22 Maj 1788 af Creditor qvitteret 20 Maj 1796.

No: 5 p: 539. Tosten Gregoiussen Mæland No: 125 Obl: til Alf Schaar p: 100 rd: da-

1796: 225

teret 29 Maj 1790, af Creditor qvitteret 20 Maj 1796.

No: 5 p: 787. Hans Torbjørnsen Nedre Dalland No: 84 Obl: til Siur Solem 54 rd:, d: 13 Maj 1794 ogsaa Pant i Løsøre af Creditor qvitteret 20 Maj 1796.

No: 5 p: 814. Niels Øriansen Tejgland No: 80 Obl: til Anders Opdal 40 rd:, d: 14 Maj 1794 af Creditors Arv: efter Skfte 31 Janv: 1795 qvitteret 20 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Marthe Torgers Dr: Erritzwærs Moders \af/ 19 Nov: 1795 for 8 rd: 5 mrk: 11 7/8 Skl: efter Skfte 18 Ditto.

.... Anne Torgers Datters Do: Do: Skfte. Arv og Datum.

ForM. Bog fol: 124, 250. Brithe Halsteens Dr:s Mands for, efter Skfte 22 Nov: 1791 Arv 15 rd: 4 s:, Hjem/m/egifte 24 rd:, og efter Skfte 20 Nov: 1795 22 rd: 15 4/7 s: d: 20 Maj 1796.

.... fol: 250. Elling Nielsens for 2 rd: 5 mrk: og Hjem/m/egifte 10 rd: efter Skfte 19 Juni 1794 d: 1ste Oct: 1795.

(Andre dokument)

Skftebr: 18 Nov: 1795 efter Torger Johannessen Erritzvær. | Jordegods Udlæggene i

.... 24 Ditto efter Søren Wærnøens Hustrue. | Skjøde Bogen extraheret

Drude Friman Otte Findes Skde til Hr: Niels Leganger paa St: Gjersvig 1 ½ L: 1 ½ Hd: for 112 rd: 3 mrk: d: 6 Augusti 1744.

Haagen Wermundsen St: Gjersvig No: 92 Vk: Contr: til Wermund Ingebretsens Enke dateret 2de Oct: 1795.

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Knud Knudsen paa St: Gjersvig No: 92 1 L: S: 1 Hd: for 311 rd:, dateret 20 Maj 1796.

Knud Knudsen Obl: til Hr: Capt: Lohman paa 300 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i ovenmelte d: 20 Maj 1796.

Auct:s Skde til Haagen Wermundsen fra Legangers Sterboe til bem:te H: W: paa Store Gjersvig No: 92 ½ L: ½ Hd: for 150 rd: d: 20 Maj 1796.

Haagen Wermundsens Obl: til Hr: Capt: Lohman paa 150 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i næst forbem:te dat: 20 Maj 1796.

Mads Øriansen Tejglands Obl: til {Hr: Capr: Lohman} Siur Andersen Soleim paa 160 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Tejgland No: 80 ½ L: S: ½ Hd: d: 18 Maj 1796.

Ny Sag

Bottel Bergessen 27 Aar S:E: p: Nedre Flygensfær, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde skriftl: Kald seddel contra Samson Rasmussen S:E: p: Lille Brattetvedt, af Dato 5 April 1796 som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Skaffer Torbjørn Nielsen Klubben og Ingebred Olsen Bakke, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, Sam/m/e for alle indbem:te lovlig at have forkyndet, og taledede ved de alle selv, undtagen Indstevnte, men forkyndte Varselet i h/an/ds Stue i Paahør af hands Hustrue, Ole Wermundsen havde de ej Ordre at forkynde, men h/an/d møder ustevnet, Wermund Frøchedal var ej hjem/m/e, men aflagde Forkyndelsen i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Indstevnte mødte \gl: 40 (41?) Aar/ /: betalte Tilvarspr: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og nægtede aldeles Søgemaale, og har ikke sagt andet, end hvad h/an/d har hørt af Andre, og kan beviise at have hørt, i øvrigt forbeholdende sig alt lovligt.

Citanten anmeldte, ikke have hørt eller har været vidende herom før ved Kyndelmisse 1 Nov: d: A: og begjærede sine Vidner paaraabt, at gjøre deres Forklaring. Af Vidnerne mødte Ole Wermundsen Vk:Mand paa Øf: Gjøvog, og Wermund Olsen S:E: paa Frøchedal som

blev forelæst Edens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed og blev separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ole Wermundsen Øfr: Gjøvog gl: 61 Aar sidst til Alters d: A:s Paaske, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At 1795 Fjorten Dage før Pintze /: nu blev 1795 Aars Almanakk efterseet efter hvilken Pintze indfaldt 24 Maj, og 14 Dage før maae altsaa være 9de, 10de eller 11 Maj 1795. I Dag er det den 20 Maj 1796 /: da stod dette Vidne og Samson Brattetvedt, begge som Bygnings Mænd og arbejdede paa en Lade for 2de Vidne Wermund Frøchedal da /: og siden den Tiid ej heller før, har Vidnet hørt noget om det Paastevnte /: Dom/m/eren, da h/an/d erfarede: At det Udsagte er sagt for over Aar siden, kunde ikke tillade Vidner at føres paa hvad af Indstevnte for \over/ Aar siden er udsagt om Citanten alt i Følge Lovens p: 129 a: 23. For Eragtning bet: 12 s: skr: Tolv Skl: Vidnet, da Ingen havde det noget at tilspørge, blev med begge Parters Consence dimitt:

Fremstod 2de Vidne Wermund Olsen S:E: paa Frøchedal gl: 35 Aar, sidst til Alters afvigte Paaske, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede ord til andet som 1ste Vidne, med Forskjæl, at hvad der blev sagt, blev sagt en eeneste gang paa sam/m/e Sted som

1796: 225b

første Vidne har forklaret, og det var Dagen før Christi Himmelfarts Dag /: 1ste Vidne synes det var den Dag /: Christi Himmelfarts Dag var 1795 den 14 Maj. Dommeren refererede sig til den givne Eragtning. Vidnet dimitteret som det Forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten nødsages at frafalde Sagen, siden han ikke maae faae ført Beviis i den, og han vel veed, at uden Beviis kan ingen ønskelig Dom erholdes; Thi blev Sagen for Retten ophævet.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til Morgen.

Anden Dagen den 21 Maj 1796 continuerede dette Ting.

Ny Justitz Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel \som Actor/ ladet til dette Ting og Tiid indkalde Bottel Larsen S:E: p: Reiseim for forøvet Slagsmaal i Drukkenskab, paa S:E: Erich Andersen Reiseim og Hustrue Karen Johans Datter i deres eget Huus, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte \Documenter at see i Rettelagt/ og derfor lide Dom til Bøders Udredelse, og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til Eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og lovligt TingsVidnes Erhvervelse i Sagen, Brithe Christophers Datter tjener Erich Reiseim, og Ingeborg Ingebreths Datter Hustru til Hans Pedersen Andersland. Saa er og stevnet til Klagen at forsvare, Klageren Erich Andersen Reiseim og Hustru Karen Johans Datter, da Sagen efter deres Klage \er paatalt/ paa Justitiens Vegne.

Stevne Vidnerne Lensmand Johannes Madsen Store Godøen og Lensmands Dreng Niels Rasmussen St: Godøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaleedes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndet for alle selv, men henseende Ingeborg Ingebreths Dr: som ej var hjem/m/e, paa hendes Tilholds Sted da paa Reiseim, i Paahør af hendes Moder, Ingebreth Reiseims Hustrue.

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Actor begjærede Vidnerne fremkaldede at gjøre deres Forklaring. De mødte {og blev forelæst Eedens For} ikke efter Paaraab.

Erich Andersen Reiseim og Hustrue blev og paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte Bottel Larsen Reiseim betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skl., anmeldte sig gl: 32 Aar, og nægtede aldeles Søgemaallet og det Paastevnte, begjærede sig underrettet hvem Angiverne er, dem han forbeholder sig sin Ret til for her ved ibragte Omkostninger og Ulejlighed.

Actor begjærede Sagen opsat med Forelæggelse til de udeblevne Vidner, da og Actor endnu vilde indstevne et Vidne han først nu er bleven underrettet om, neml: Hans Pedersen Andersland,

Dom/m/eren forelagde de udeblevne Vidner Brithe Christophers Dr: Reiseim og Ingeborg Ingebreths Datter Andersland at møde til Høstetinget 1796 under Falsmaals Straf, deres eendelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge etc: afskeediget med Forelæggelse og Laugdag for Klagerne.

Sagen beroer til H: T: 1796.

Ny Sag

Hans Knudsen Hollekim S:E: gl: 50 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig Mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Erich Andersen S:E: p: Reiseim, for af denne paa Citantens Ejendom i hans fraskiftede Skov og Udmark, ulovlig forøvede Skov hugst og Lyngskjæring, derom at høre Vidner som stevnte ere, og efter Paastand og i Rette lagte Documenter at lide Dom, til Skades Erstatning, Bøders Udredelse, og Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrd og TingsVidne i Sagen, Brithe Christophers Datter tjener Indstevnte, og Barbro Lars Datter Reiseim tiener(?) Bottel Reiseim, Inger Hans Datter Pige til Huuse hos Indstevnte.

Stevne Vidner Torbjørn Nielsen Klubben og Ingebreth Olsen Bakke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt for Barbro Lars Datter selv, men i de andres Fraværelse i deres Huus og paa deres Tilholds Sted i Paahør af Erich Andersens Hustrue.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. Vidnerne bleve og paaraabte men ej mødte.

Citanten maatte begjære Sagen opsat med Forelæggelse og Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Dom/m/eren forelagde de udeblevne Vidner etc: afskeediget med Forelæggelse og Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Ole Larsen Hollekim gl: 26 Aar ung Karl, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Jens Øriansen Hollekim S:E: i Anledning, af Indstevnte imod Citanten udsagde Ære nærgaaende Beskyldninger, derom at høre indstevnte Vidner sin egen Hustrue Karen Ols Datter, Ragna Gunders Datter tjener Indstevnte, see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Ordenes

1796: 226

Mortification, Bøders Udredelse og Sagens Omkostningers skadesløse Erstatning. Ligeledes indstevnet forbem:te Vidner under Lovens Falsmaal \samme Tiid/ at møde til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Torbjørn Nielsen Klubben og Ingebreth Olsen Bakke afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt

Indstevningen for de alle selv, undtagen Indstevnte Paagjælder som ej var hjemme, men de forkyndte Sam/m/e i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue.

Indstevnte Sagvolder og Vidner bleve paaraabte, men Vidnerne mødte ikke. Indstevnte var tilstæde.

Citanten begjærede de udeblevne Vidner forelagte, og Sagen derefter opsat /: betalt Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Retten eragtede: Da Egtefolk ikke efter Placaten 16 Sept: 1778 maae stevnes til Vidne imod hinanden i slige Sager; Saa kan Indstevntes Hustrue Karen Ols Datter ikke forelægges /: bet: Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/ men Vidnet Ragna Gunders Datter bliver herved forelagt under Falsmaals Straf etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 636. Ole Sæbjørnsen Indre Wee No: 82. Vk: C:tract til Sæbjørn Wee og Hustrue, 5te Oct: 1791 paategnet af Brithe Ols Datter om hendes Mands Død til Udslettelse 20 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Ole Haldorsen Skde til Iver Olsen paa Nedre Kleppe No: 58 2 pd: 4 2/3 mrk: S: 2/3 Hd: for 190 rd:, dateret 20 Maj 1796.

Iver Olsen Nedre Kleppe No: 58 Vil Kors Contract til Ole Haldorsen \og Hustrue/ d: 20 Maj 1796.

Niels Siursen Nedre Drange Skde til Johannes Johannessen paa ¼ L: S: ¼ Hd: som er halveparten af h/an/ds Brug i Nedre Drange No: 55, for 150 rd:, d: 20 Maj 1796.

Johannes Johannessen Nedre Drange No: 55 Vil Kors Contr: til Niels Siursen Drange og Hustrue dateret 20 Maj 1796.

Ole Sæbjørnsen Indre Wee Skde til Peder Sæbjørnsen paa Indre Wee No: 82 1 L: S: ½ Hd: for 210 rd:, dateret 20 Maj 1796.

Peder Sæbjørnsen Indre Wee No: 82 Vil Kors Contr: til Sæbjørn Olsen Indre Wees Enke Brithe Ols Datter dateret 20 Maj 1796.

Torger Johannessens Arv:s Skde til Axel Torgersen paa No: 39 Erritzvær ½ pd: S: ½ Hd: deraf indløst for 100 rd: 7(?) (2?) mrk: S: ½ Hd: Resten selv arvet dt: 20 Maj 1796.

Axel Torgersen med Curators Vil Kors Contract paa Erritzvær ½ Pd: S: ½ Hd: No: 39 til Torger Johannessens Enke d: 20 Maj 1796.

Axel Torgersen Obl: til Knud Thorsen Mit Gjøvog paa 120 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Erritzvær No: 39 ½ Pd: S: ½ Hd: d: 21 Maj 1796.

Ole Nielsen Øfre Gjerstad Obl: til Hans Hansen Rolseim p: 99 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Øfre Gjerstad No: 22 H: C: gds: ½ L: S:, ½ Hd: d: 21 Maj 1796.

Niels Øriansen Tejgland Obl: til Torbjørn Larsen Fladerager p: 35 rd: og Hans Hansen Rolseim paa 35 rd: i alt 70 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Tejgland No: 80 18 mrk: S: ¼ Hd: d: 21 Maj 1796.

Johannes Torbjørnsen Obl: til Christen Larsen Møklestad 60 rd:, og Gregorius Jacobsen Nedre Beltestad 60 rd:, i alt 120 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Store Sætre No: 8 ½ L: S: ½ Hd: dateret 21 Maj 1796.

Jacob Nielsen Nedre Kleppe Obl: til Knud Steensen Fladerager paa 110 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Nedre Kleppe No: 58 1 pd: 4 2/3 mrk: S: 1/3 Hud dt: 21 Maj 1796.

Johannes Pedersens Obl: til Johannes Engelsen Kolild p: 60 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i No: 21 Øf: Flygensfær ½ L: S: ½ Hd: dateret 21 Maj 1796.

Søren Aschelsens Skde til Ole Madsen paa Wærnøen No: 79 ½ L: S: ½ Hd: for 450 rd: dateret 21 Maj 1796.

Bottel Larsen Reiseim No: 50 Vk: Contract til Lars Bottelsens Enke Brithe Jens Datter dateret 21 Maj 1796.

Morten Hansens Obl: til Henrich Olsen Nordbust p: 196 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i 1 pd: S: 1/3 Hd: i Nedre Helland No: 69 d: 21 Maj 1796.

Hans Knudsen Hollekims Obl: til Siur Andersen Solem paa 142 rd: Rente 3 proC:., Pant 2de Pr: i Hollekim No: 49 ½ L: S: 1 Hd: dateret 21 Maj 1796.

Hans Torbjørnsen Nedr: Dallands Obl: til Siur Andersen Solem paa 96 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Nedr: Dalland No: 84 4 35/96 mrk: S: 7/16 Hd:, og specificeret Løsøre til 30 rd:s Værdi dateret 21 Maj 1796.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Ldskyld Bog anviist

DomKirkens Capellan Hr: Angels til Baar Tostensen paa Livs Tiid p: Øf: Drange No: 54 ½ L: S: ½ Hd: dateret 29 Janv: 1796. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Sjur Anderssen Soleim og Ole Anderssen Ohnerim og befunden til 1795. Aars Udgang 428 rd: 2 mrk: og af første Termin 1796: 688 rd: 9 s: i alt Summa 1116 rd: 2 mrk: 9 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfant sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibr: ophævet. S: Schiøtz

1796: 226b

Ous Skibreedes Sommerting den 23de Maj 1796. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Hans Engelsen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Knud Pedersen Langeland 4. Peder Steffensen Biugstrand 7. Hans Halvorsen Biaaness
2. Haldor Johannessen Nordvig 5. Engel Hansen Gjemdal b: af Laugmanden i Eedtagen
3. Johannes Jacobsen Sandvig 6. Samson Olsen Gjemdal 8. Hans Johannessen Totland

Allerunderdanigst og underdanig paubliseret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schoneviigs Skibrede fol: 210a. og Føyens Skibrede fol: 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Børne Midler opbuden

af Salig Legangers Sterboes Midler imellem 12 til 18000 dr: (rd:) dt: 23 Maj 1796 men ingen meldte sig noget deraf at imodtage paa Rente.

Hr: Provst Hertzberg lader ved Opbydelse af 14 Maj 1796 opbyde 133 rd: 2 mrk: 11 s: Myndtlingerne Hans Astrup Kruger og Aarent Henrich Kruger tilhørende imod Rente og rescriptmæssig Pant; Midlerne sorterende under Geistl: Jurisdiction. men ingen meldte sig, samme at imodtage.

Proclama publiceret

af dato 19 Februari 1796 til Creditorernes Indkaldelse til Skftet efter Sal: Johan Leganger og Hustrue med 12 Ugers Varsel, efter Placaten af 26 Martii 1790.

Opsat Sag fra fol: 199b. Gjærde Ejere contra Nordvig Ejere.

Citanterne paastod Dom, at forholdes efter Contracten, og Vederparterne tildømt den at efterleve, samt erlægge Bøder og betale denne Sags Omkostninger med 16 rd:, saaledes indlod Sagen Dom til næste Rett.

Indstevnte begjærede Sagen opsat /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/ til at contrastevne i Sagen.

Citanterne protesterede imod Opsættelsen. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høste tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 199b. Jacob Tonning contra Hans Knudsen Sævild.

Citanten fremsendte Rettens seeneste Laugdag oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Hans Engelsen Øf: Echeland og Hans Engelsen Holmefjord afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet i den Laugdagedes Huus i h/an/ds Fraværelse i H/an/ds Kones Paahør.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten fremsendte ved Laugdags Vidnerne Notarial verificeret Udskrift af Handels bogen som blev oplæst saal:

Da Citanten ikke mødte saa lod Retten Sagen beroe til næste Ret. /: bet: Opsættelse 6 skl: skr: Sex Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 199b. Jacob Tonning contra Ole Andersen Sandvig.

Citanten fremsendte Rettens seneste Laugdag som blev oplæst, saal:

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland og Hans Engelsen Nor Holmefjord afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, og talt ved den Laugdagede selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten fremsendte ved Stevne Vidnerne Extract af vedkommende Handels Bog notarialiter verificeret som blev oplæst saal:

Da Citanten ikke mødte; saa lod Retten Sagen beroe til næste Ret /: Opsættelse bet: 6 skl: skr: Sex Skilling :/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 199b. Jacob Tonning contra Niels Qværnæs.

Citanten fremstillede Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Engelsen Øfre Echeland og Hans Engelsen Nordre Holmefjord afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig at have forkyndet, og talede ved den Laugdagede selv.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod.

Citanten fremsendte ved Stevne Vidnerne, Extract af vedkommende Handels Bog notarialiter verificeret som blev oplæst saal:

Citanten mødte ikke; thi lod Retten Sagen beroe til næste Ret. /: betalt Opsættelse 6 skl: skr: Sex Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ulve Skud Tings Vidne

Samuel Andersen Ungkarl paa Trengereide fremstod og anmeldte at have for omtrent 6 Uger siden, skudt en voxen Ulv i Trengereids Mark, hvorefter han nu foreviiste Huden, og fordrede de sædvanlige Skudpenge 2 rd:r

Tilstædeværende Almue erklærede sig vidende om det Tilførtes Rig-

1796: 227

tighed og Sandhed; thi blev Huden mærket, den højre Fremfod afskaaren og Comparenten af Fogden Hr: Just: Rd: Koren betalt Skudpenge 2 rd:, og den afskaarne Lab blev taget af Sidstmeldte i Forvaring.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Derfor betalt 2 Mark skriver To Mark.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 24 Maj 1796 continuerede dette Ting {og publiceret}

Ny Sag

Niels Olsen Hafschaar Ungkarl gl: 50 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree Mrk: fire Skilling :/ og anmeldte at have med lovlig mundtlig Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hans Hansen Koldalsbakken Huusm/an/d under Koldal, i Anledning Sidstmeldte er Citanten skyldig efter Revers 10 rd:, som han endnu ikke har betalt, derom at see Documenter i Rettelagt, høre Irettesættelse og lide Dom til Sam/m/e at betale med Sagens Omkostninger skadesløs.

Stevne Vidner Lensmand Hans Engelsen Øfre Echeland og Lensmands Dreng Hans Hansen sammesteds afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt Indstevningen for Indstevnte selv.

Indstevnte blev paraabt men mødte ikke eller møde lod.

Citanten i Rettelagde skriftl: Revers fra Indstevnte af Dato 1 Dec: 1795 paa 10 rd: som blev oplæst saal: Sam/m/e Citanten har krævet ofte og mange gange baade før Reversen er udstædt, da gjælden har staaet uden Beviis et par Aars Tiid, saa og siden; men ingen Betaling har kunnet erholde.

Citanten da Indstevnte ikke mødte, maatte begjære Sagen opsat med Laugdag /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To mrk: fire Skl: :/

Dom/m/eren da Indstevnte ikke mødte, gav ham Rettens etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høste tinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: fra Sundh: Geistl: Jurisdiction 29 Juli 1750 efter Studiosus Otto Nielsen Leganger, ang:de Udlæg i Ous og Strandvigs Konge Tiende og Ous og Samnanger Kirker, i Skdebogen extraheret.

Krigs Raad Fleischer Skde til Johan Leganger paa Anparter i Ous og Samnanger Kirker og Ous og Strandvig Skibredes Kongetiende dat: 20 Dec: 1779 alt for 250 rd:

Jochum Kruger Capellans Skde til bem:te Leganger paa lige Kirke- og Konge tiende Part, og Anpart i Gaarden Schaathun alt for 331 rd: dat: 24 Apr: 1781.

Hr: Sorenskriver Schielderups Skde til titmeldte Leganger, ligesom Hr: Krugers lige Ejendomsparter og S:ma 330 rd: dateret 18 Dec: 1783.

Afkalde

Krigs Rd: Fleischers for h/an/ds Frue for Arv 490 rd: 3 mrk: 11 1/3 s: efter Gjstl:
Jurisdictions Skftebr: 3 Juli 1771, til hendes Formynder Leganger, dat: 8 Juli 1777.

Hr: Jochum Krugers for h/an/ds Hustrue til sam/m/e Formynder for 1946 rd: 12 s: efter dto:
Jurisdictions Skftebr: af 3 Juli 1771 og 19 Aug: 1778 d: 11te Oct: 1780.

Hr: Sorenskriver Schjelderups paa sin Hustrues Vegne til sam/m/e Formynder, lige Arver og
Summa efter samme Skifte(r) dat: 28 Sept: 1782.

ForM: Bog fol: 127. Ingeborg Anders Datter Hellands Mands for 32 rd: 2 mrk: efter Skfte
af 26 Maj 1775 dateret 23 Maj 1796.

.... fol: 128. Guro Peders Datters Mands for 13 rd: 4 mrk: 12 s: forøget til 94 rd: 4
mrk: 8 s: efter Skfte 18de Oct: 1777 dateret 23 Maj 1796.
(Andre dokument igjen)

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Lejlænding Ole Johannessen paa No: 6 Røttingen
½ L: S: ½ Hd: for 156 rd: dt: 11 Maj 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 pag: 373b: \308b./ Hæftelser til Krøpelins Børn i Bergen paa Schaathun, samt 1/6
Part i Ous og Strandvigs Kongetiende, og 1/6 Part i Ous og Samnangers Kirker, hvorom nu
Declaration fra Ober Formynderen i Bergen af 21 Marti 1796, indført No: 6 p: 135 til
sam/m/es Udslettelse.

Pantebogen til Inddragelse

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Johannes Johannessen Røttingen den yngre paa No:
6 Røttingen ¼ L: ¼ Hd: for 91 rd: dat: 11 Maj 1796.

Ole Johannessen Røttingens Skde til Wincentz Knudsen Hamre paa No: 6 Røttingen ½ L: S:
½ Hd: for 161 rd: 2 mrk: 13 s: dateret 23 Maj 1796.

Johannes Johannessen Skde til Wincentz Knudsen Hamre paa No: 6 Røttingen ¼ L: S: ¼
Hd: for 94 rd: 1 mrk: 2 s: dateret 23 Maj 1796.

Engel Samuelsen Skde til Engel Engelsen p: Frøeland No: 86 2 pd: S: 1/6 Hd: for 216 rd:
dateret 24 Maj 1796.

Christopher Olsens Skde til Ole Christophersen p: ½ L: ½ Hd: i Hafschaar No: 39 som er
det halve af Sælgerens Brug for 135 rd: dateret 24 Maj 1796.

Steen Steensen Obligation til Erich Hansen Dahle paa 99 rd:, Rente 3 ½ proC., Pant 2 pr: i
Aadland No: 42 ½ L: ½ Hd: dateret 24 Maj 1796.

1796: 227b

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld bøger anviist

Stadthauptmand Ameln paa ¾ parter i Indre Leqven LaxeVog til Anders, Asbjørn og Lars
Jndre Leqven paa Livs Tiid dat: 15 Apr: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Enkefattig Huusets Forstanders til Tønnes Johannessen p: Livs Tiid, paa Twedt 1 ¼ Pd: Sm:
¼ Hd: No: 41 før brugt af Hans Friderichsen, d: 18 Apr: 1796. til Manufactur Huset betalt
1 mrk:

Hr: Sandberg siden Capt: ej har vildet antage den til Officeergaard, og paa Condition naar
h/an/d det vil \Lejlændingen da/ at fravige, til Jon Jørgensen paa Livs Tiid p: Kuven No: 14
2 pd: 6 mrk: S:, før brugt af Klokke Lercke d: 14 April 1796. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Nicolaj Engelsen Hatvig til Samson Olsen saalænge Ejeren ej selv trænger, eller vil sælge
Jordeparten, paa Gjerdal No: 27 22 ½ mrk: S: 3/8 Hud før brugt af Torbjørn Torbjørnsen,
d: 23 Maj 1796. til Manuf: H: bet: 8 s:

Hr: Sandberg til Mons Nielsen paa Livs Tiid paa Steentvedt No: 57 18 mrk: S: 1/6 Hd: før brugt af Lars Hansen som skal styre Jorden saalænge de vil og siden nyde Vilkor, og hvis Foster datter Mons Nielsen skal ægte d: 23 April 1796. M:f: H: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Samson Olsen Gjemdal No: 27 Lejl: og Nicolaj Engelsen /: Ejer [:/] Contract om Jordens Fravigelse naar Ejeren den vil sælge eller selv beboe d: 24 Maj 1796.

Anders Andersen Trengeride No: 51 Disposition om sam/m/e Jords Deeling efter hans Død d: 24 Maj 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Thomassen Nordviig og Johannes Knudsen Gjære og befunden til 1795. Aars Udgang 103 rd: 4 mrk: 12 s: og af første Termin 1796. 297 rd: 5 mrk: 8 s: i alt Summa 401 rd: 4 mrk: 4 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaa i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Strandvigs Skibreedes Sommerting den 25de Maj 1796. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Jacob Engelsen Gjøren, samtliges tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Engel Hejnessen Qvale	b: gamle LaugrettesMænd	6. Endre Halvorsen Hagge
2. Siur Olsen Qvale	4. Wiking Olsen Haaland	7. Hans Nielsen Lille Lie
3. Aadne Olsen Selsvold	5. Ole Larsen Hagge	8. Jon Olsen Foor

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schoneviigs Skibreede folio 210a. og Føyens Skibreede folio 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schoneviigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 f: 308b. 373b. Hæftelsen til Krøpelins Børn i Bergen paa Schaathun samt 1/6 Deel i Ous og Strandvig Skibreders Konge tiende, og 1/6 Part i Ous og Samnanger Kirker, hvorom nu Declaration fra Ober Formynderen i Bergen af 21de Marti 1796 indført No: 6 p: 135 i Skde Bogen til samme Hæftelses Udslettelse.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev fra Sundhorlehns Geistlige Jurisdiction 29 Juli 1750 efter Studiosus Otte Nielsen Leganger, ang:de Udlæg i Ous og Strandvig Skibreders Konge Tiende, i Skde Bogen ectraheret.

Krigs Raad Fleischers Skde til Johan Leganger paa Anparter i Ous og Strandv: Skibreders Konge Tiende dat: 20 Dec: 1779.

Hr: Jochum Kruger Capellans Skde til Ditto Leganger paa lige Anparter i sam/m/e Ejendom og Anpart i Gaarden Schaathun, alt for 331 rd:, dateret 24 April 1781.

Hr: Sorenskriver Schjelderups Skde til bem:te Leganger, ligesom Hr: Krugers, lige Ejendom og Anparter som Hr: Krugers og Summa 330 rd:, d: 18 Dec: 1783.

Opsat Sag fra fol: 201a. Ole Kiilen contra Johannes og Anders Ejde.

Citanten fremstillede ustevnt Vidne Ole Steensen Hougen S:E: og begjærede ham at gjøre eedelig Forklaring.

Anders Johannessen Ejde mødte dette Vidne at paahøre.

Vidnet blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende, derefter aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og som 5te Vidne fremstod, anmeldende sig gl: 30 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne

1796: 228

beslægtet eller besvogret, forklarede: At omvundne Tiid og Sted, men Anden Dags Aften, var Vidnet i Stuen, med mange fleere, og vidste af intet, førend han hørde Anders Ejde skjændtes med Citanten, veed ikke hvorom, da i det sam/m/e Anders Ejde i Vreede med Magt lagde Ole Kiilen paa Gulvet, og satte sit Knæ paa hans \Bryst/ og holdt begge Citantens Hænder, da Vidnet strax gik derfra, og hverken saae eller hørde meere, hvad passerte, men Ole Kiilen da h/an/d kom i Gulvet raabte, men hørde ej hvad, formedelst anden Allarm af mange Folk i Stuen. Vidnet med begge Parters Consence dimitteret som de Forrige.

For dette Vidne betalt 8 skl: skr: Aatte Skilling.

Johannes Ommundsen Ejde var ej mødt.

Citanten anmeldte at være forliigt med Johannes Ejde /: Dom/m/eren reserverede Hans Maj:s Bøder efter Loven :/ men over Anders Johannessen Ejde paastod \Citanten/ Dom til Bøders Udredelse og Sagens Omkostningers Erstatning for heele Sagen 10 rd:, saaledes indlader Sagen til Dom, efter først herved at vil betale Kongens Anpart Bøder for Johannes Ommundsen Ejde i Følge deres Forliig med 6 rd: for Næve Hug.

Dom/m/eren eftersaae det passerte, og fandt at Johannes Ommundsen Ejde ikke er omvunden, beviislig andet at \bare/ have begaaet med Næve Hug.

Fogden Hr: Justitz Raad Koren imodtog sam/m/e 6 rd; som Hds: M:s Anpart af 3de 6 Lod Sølv for Næve Hug, for Sam/m/e at beregne Hds: M:s Kasse til Indtægt.

<NB: Bøder>

Citanten altsaa ang:de Johannes Ommundsen Ejde frafaldt Sagen.

Anders Johannessen Ejde begjærede Opsættelse /: bet: 12 s: skr: Tolv Skilling :/ til Contra Stevning.

Citanten protesterede imod Opsættelse. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høste Tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 201a. Engel Brathus contra Jacob Engelsen Gjøn.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som \blev oplæst og/ med den Laugdagedes egenhændige Paategning lyder saaledes.

Den Indstevnte og Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Siden han ikke mødte; saa lod Retten Sagen beroe til næste Ret /: Opsættelse blev betalt 6 s: skr: Sex Skilling :/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Anders {Ander}\Ol/sen S:E: paa Femanger fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ anmeldte sig gl: 39 Aar, og androg at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Niels Johannessen S:E: p: Tvedt, i Anledning af

at Indstevnte tilhører 2 Huuse bygninger \et Qværne Huus og et Tørkehuus/ som staaer paa Citantens Grund ved Saugen, noget fra Thunet, og ham i Skifte efter forrige Ejer paa Femanger, ere udlagte i Arv, som h/an/d ikke efter Citantens ofte gjorde Anmodninger vil fløtte derfra, da de ere Citanten til Hinder, eller og de at blive Citanten tildømt som h/an/ds Ejendom, derom at høre Beskikkelses og andre Vidner \stevnte og ustevnte/ høre Irettesættelse og taale Dom til disse Huuse enten strax at bortføre, eller Huusene at blive Citanten tildømt til Ejendom, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og lovskikket TingsVidnes Erhvervelse Niels Hansen Huusmand under Femanger.

Stevne Vidnerne Skafter Hans Monsen Særvold og Mons Hansen ibd:, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og forkyndt Indstevningen i deres Huuse, i deres Fraværelse i Paahør af Indstevntes Døttre den ældste 24 Aar gammel, men Vidnets Huus var tillukt, og de gjorde Mærke paa Døren, og har sagt ham Indstevningen siden, ellers møder han nu.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Det indstevnte Vidne mødte, og Citanten fremstillede som Beskikkelse Vidner \ustevnte/ Ole Nielsen Lejl: p: Nedre Hage og Anders Olsen Lejl: ibd:, hvilke \alle/ han begjærede at gjøre deres Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, og bleve separerede, da fremstod som

1ste Vidne Niels Hansen Femanger gl: 53 Aar, sidst til Alters Pintze d: A:, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At kjender de omstevnte Huuse, et Qværne Huus og et Tørkehuus i 2 adskilte Bygninger, staaer ved Femanger Saug paa Citantens Femanger gaards Grund og Lejemaal, om det er paa Sauggrunden hvori Indstevnte ejer 1/3 Part veed Vidnet ikke, disse Huuse have staaet der længe, det eene Qværne Huuset over 20 Aar, og Tørke huuset vist 18 Aar, om ej længere, men Indstevnte har kun ejet dem omtrent 7 á 8 Aar da h/an/d arvede dem, efter h/an/ds Moder som til den Tiid ejede Femanger, og tillige som der under hørende disse Huuse, hvilke ikke bleve brugte af Andre end Femangers Ejere selv til den Tiid, men siden har baade Citanten og Niels Tvedt brugt dem, den første til Huusenes Brug, hvori h/an/d har tilkjøbt sig Tørke Ovnen og Bryen, og den sidste til at koste Veed og Andet deri. Qværnen i Qværne Huuset ejer Indstevnte, men ingen af Parterne have brugt Qværnen, siden Indstevnte arvede Huusene. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ikke havde Vidnet [videre] at tilspørge blev h/an/d fra Retten dimitteret.

Fremstod som Citanten begjærede under eet afhørt som Beskikkelses Vidner 2de Vidne Ole Nielsen Ned: Hage gl: 46 Aar, og 3de Vidne Anders Olsen Hage gl: 67 Aar, begge sidst til Alters denne Vaar, og ingen af dem Parterne beslægtiget eller besvogret, forklarede: At tree Uger før Juul \1792/ have de efter Citantens Forlangende tilsagt Niels Johansen Tvedt, at til 3de Maj næst efter 1793 fløtte disse Huuse bort af Grunden, og saaleedes udsagt ham derfra: Ligeledes afvigte Høst ved Mich: Tider have de udsagt ham derfra at fløtte Huusene til {denne Vaar} Stevne Tiid til Høstetinget f: A: hvilken Udsigelse var to Dage før

1796: 228b

Stevne Tiid. Første gang svarede h/an/d, at det var det sam/m/e som at sige ham ud af sin Stue paa Tvedt, og han ejede de Huuse \og Saug grunden de staaer paa/ ligesaa fuldt som han ejede Tvedt, vidste han ikke andet. Sidste gang svarede han, at han vidste han skal tage dem. Alle 3 Vidnerne endnu forklarede: At de staaer der endnu, og stode i Gaar. Dimitteret som 1ste Vidne.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skilling.

Citanten forbeholdt sig fleere Vidners Førelse, og begjærede Sagen opsat med Laugdag for Indstevnte /: bet: Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 s: i alt To Mrk fire Skl: :/
Dom/m/eren gav Indstevnte Rettens Laugdag etc: afskediget med Laugdag.
Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Krigs Raad Fleischers Skde til Johan Leganger paa 1 pd: 21 mrk: S: ½ Hd: i Schaathun for 220 rd:, dateret 14 Maj 1781.

Skfte 17 Oct: 1795 efter Ole Hejnessen Henangers Hustrue. Jordegods Udlægget i Skde Bogen extraheret.

Afkalde

Myndtling Siselle Hans Dt: Store Wiigs Moders af 24de Oct: 1795 for 11 rd: 11 ½ s: efter Skfte af 23de Ditto.

.... Herborg Engels Datter Særvolds Moders af 22de Oct: 1795 for 3 rd: 3 mrk: 8 s: efter Skfte af 21de Ditto.

.... Guro Engels Dt:s Moders sam/m/e Skfte lige Arv og S:ma, Dato.

Conrad Christian Krugers for 460 rd: 1 s: efter h/an/ds Moder Madame Kruger under geistl: Jurisdiction, dateret 9 Juli 1791.

Christen Flor Krugers for 460 rd: 1 s: efter sam/m/e Afdøde d: 4 Sept: 1793.

Myndtling Ragnele Halvors Datter Schaatus Moders af 6 Juli 1795 for 1 rd: 2 mrk: 5 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Anne Halvors Dt:s Dto: Skfte Arv og Datum.

Marithe Anders Datters Mands for 8 rd: 5 mrk: 5 s: efter Skfte 21 Maj 1775 dateret 25 Maj 1796.

ForM: Bog fol: 134, 135. Herborg Torkels Datter Kiilens Mands for 35 rd: 5 mrk: 14 s. efter Skfte 23 Dec: 1774 6 Marti 1777 4 rd: 3 mrk: 14 s: og 58 rd: 3 1/5 s: og 8 Juli 1786 4 rd: 14 s: d: 25 Maj 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 f: 222b. Hans Hansen Aakre No: 5 Obl: til Johannes Sundvor paa 130 rd:, d: 7de Oct: 1779 af Creditor qvitteret 25 Maj 1796.

No: 5 p: 757. Engel Torbjørnsen St: Wiig No: 9 Obl: til Mikkel Nordviig paa 96 rd:, d: 10de Oct: 1793 af Creditor qvitteret 25 Maj 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld Bøger anviist

Hr: Sandberg til Mons Hansen paa Særvold No: 12 18 mrk: S: paa Livs Tiid, før brugt af Hans Monsen d: 20 April 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Myndtl: Hans og Arent Krugers Formynder Hr: Cammermejer til Ole Olsen paa Livs Tiid p: Siørsan No: 51 21 mrk: S: 1/3 Hd: 1/6 Kalvskind før brugt af Brithe Ols Dt: dat: 23 Maj 1796 til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Tingsvidne om beskadiget Feld Reqvisiter

/: S: T: :/ Hr: Premier Lieut: v: Krogh ved Nordre Sundhorlehnske Compagnie fremsendte Skrivelse til Dommeren af 23 Maj 1796 saal:, og Under Officeer Jon Iversen Berge som frembragte for Retten til Eftersyn af Laugrettet, efterskrevne Felt Reqvisiter og Munderings Støkker som var beskadiget paa Compagniets Telthuus i Strandvig, neml: 3 Musketeer Telter, 2 Puder til \en/ Kløv {S.....} Sadel, 5 Rode (Røde?) Sækker. 10 nye Skjorter og 3 Skarpskytter Buxer, hvorforinden Under Officeren anmeldte at baade Capt:s og Lieutenantens Telte ere lige beskadigede. Det foreviiste befandtes af Laugrettet saa meget beskadiget at Sam/m/e ikke kan bruges uden meget at repareres, men Kløv Sadels Puderne, ere aldeles

ubrugelige. Det er sandsynligt at være skedt af Flagermuus, og Laugrettet var bekjendt at der ere Flagermus i bm:te Telthuus og har vært der mange Aar af og til: Dette og Almuen erklærede: Under Officeer Berge anmeldte, at dette foreviiste/ var forrige Aar ført hid fra Bergen, og siden er Skaden derpaa skeet.

Dernæst blev fremstillet 2de Vidner Ole Samsonsens og Hans Monsen Særvold som efter forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning at vogte sig for Meen Eed, aflagde Eed med oprakte Fingre og forklarede: At dem er bekjendt, at i dette Telt huus bestandig er Flagermuus, aldrig reent fri, men nogle Aar fleere end andre, og at de ofte der haver anrettet Skade paa eet og Andet, men aldrig hørt saa stor Skade skeet som denne gang befindes.

Tings Vidnet blev derefter sluttet.

Udstædt

Spedalsk Tingsvidne

Lensmanden for dette Skibrede Jacob Engelsen Gjøen anmeldte, at her i Skibredet er et Spedalsk Menneske paa gaarden Haaland,

1796: 229

Ved Navn Ole Olsen 15 Aar gl: som fra sine yngre Aar, har vært befængt med den Spedalske Sygdom, der har tiltaget, indtil nu, han deraf er saa angreben at Ingen tør omgaaes ham, saa hand uomgjængelig maae søges indtagen i Hospitalet i Bergen, men hans Forældre og Slægt ere saa fattige, at de ligesaa lidet formaaer noget for hands Indlemmelse der at erlægge, som ham længere at underholde; hvorom Lensmanden var TingsVidne begjærende.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og æskede deres Svar, om det Andragne sig saaledes i Sandhed, eller hvorledes anderledes forholder? Laugrettet og Almuen dertil svarede: At de kjender den Spedalske, og at det Andragne saavel om h/an/ds Sygdom som h/an/ds og Slægts Fattigdom sig saaledes i Sandhed forholder som andraget er.

Lensmanden var herom TingsVidne begjærende som blev bevilget.

Udstædt

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 26 Maj 1796 continurerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Engel Torbjørnsen Store Wiig Skde til Elias Torbjørnsen p: No: 9 St: Wiig ½ L: S: ½ Hud for 158 rd: dateret 25 Maj 1796.

Elias Torbjørnsen Obl: paa 96 rd: til Mikkell Nielsen Nordwiig paa Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i St: Wiig No: 9 ½ L: S: ½ Hd: dateret 25 Maj 1796.

Torbjørn Olsens Hustrues Arv:s Skde til Jan Torbjørnsen paa Uglehuus med Leithe No: 89 8 ½ mrk: S: deraf indløst for 13 rd: 3 mrk: 4 ½ mrk: Sm: og selv arvet Resten d: 23 Maj 1796.

Torbjørn Olsens Skde til Jan Torbjørnsen paa 19 ½ Mrk: S: 1/3 Hd: af h/an/ds Brug i No: 89 Uglehuus med Leithe for 94 rd: 3 mrk: dateret 26 Maj 1796.

Niels Nielsen Bjøndal Obl: til Engel Johannessen Tvetenæs paa 66 rd: 4 mrk: 8 s: Rente 3 proC:t, Pant 2 pr: i Bjøndal No: 92 ½ L: S: ½ Hd: d: 25 Maj 1796.

Anders Johannessens Obl: til Knud Jansen Nedre Boelstad paa 198 rd:, Pant 1 pr: i Ejde No: 93 1 pd: 18 mrk: S: ¾ Hd: Rente 2 proC:t dateret 25 Maj 1796.

Saug Forfløttelses Tings Vidne

Størk Andersen Drageide S:E, Engel Hansen og Hans Hansen begge S:E p: Biøndal, fremstod /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: Tree Mrk: Fire Skl: :/ og androg, at de have Kongl: allern: Bevilling som de nu her i Retten anviiste af Dato 18 Maj 1791 paa en Bord Saug ved gaarden Biøndal i Strandvig Skibrede, ved Drageide og Biøndals Elv, hvilken Saug saavelsom Damstokkens begge Ender staaer og ligger paa Odels og Ejendoms grund nemlig paa Biøndals og Drageides, i Udmarken og Hjem/m/ehagen, hvor Størk Drageide paastaaer, at eje Slaatten hvor Udslaatte falder, samt Græsset og Hagen, og \af/ Biøndals Ejere ejer een Mand Skoven men Engel og Hans Biøndal paastaaer, at Hagen og Udslaatten er saavelsom Skoven fælleds imellem Drageide og Bjøndal; dog Skoven der alleene ejes af en tredie Mand paa Biøndal; I hvilke begge gaarde ikke er noget beneficeret gods; men Saugen har før staaet at andet Sted højere op i Marken og da var den eene Ende af Damstokken paa Rennesvigs grund, som er beneficeret Haalandsdahls Annex Kirke; hvorfra den er fløttet for 3 Aar siden til det Sted længere need i Elven hvor den nu staaer, paa Drageide og Biøndals grund hvor som meldt slet intet beneficeret Gods er, i lidt eller meget. Men da disse Saugejere for dette Aar kræves Skat af Saugen og grunden, ligesom noget af Samme eller af dens Damstok skulde være paa beneficeret grund, som den dog ikke er; saa ere de nødsagede at beviise, at hverken Saugen eller dens Damstok eller noget deraf, er paa beneficeret Grund, men alt saavel Saugen som Damstokkens begge Ender, er paa fri Odels og Ejendoms Drageide og Bjøndals gaarders grund, og ligger nærmere Drageide end Biøndal, og saa nær Drageide at de fra Gaarden kan raabe til Saugen, saa den rettere burde kaldes Drageide end Bjøndals Saug Drageide Ejer ogsaa ejer halve Saugen; til herom at vidne begjærede Comparenterne Laugrettet og Almuen tilspurgt om Rigtigheden af det Andragne?

Dom/m/eren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og æskede deres Svar om Sam/m/e sig saaledes eller hvorledes anderledes forholder?

Samtlige og i sær tvende Mænd Anders Andersen Lejl: p: Rennesvig, gl: 77 Aar, og Elling Ellingsen Hilleren Huusmand under Rennesvigen gl: 57 Aar, begge sidst til Alters denne Vaar, ingen af Comparenterne beslægtet eller besvogret \og disse/ efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og efter aflagt Eed med oprakte Fingre efter Loven, eenstemmig med den øvrige Almue forklarede: At det Tilførte, at Saugen som ovenmeldt er fløttet fra Rennesvig Egn til der den nu staaer for 3 Aar siden, og at den nu staaer paa Drageide og Biøndal fri Odels og Ejendoms grund baade Saugen og hele Damstokken med dens begge Ender, og nærmest Drageide, og at i begge disse gaarder er slet intet beneficeret gods.

Siur Zachariassen Indre Røe som ejer 1/3 Deel i bem:te Kirke fremstod og gjorde sam/m/e Declaration,

Betalt som for 2 Vidner 2 mrk: skr: To Mark.

Vidnerne dimitterte.

Comparenterne begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og dem paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt s: b: (som blev) bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Lasse Hansens Skde til Hans Lassessen p: Oustestad No: 61 $\frac{3}{4}$ L: Smør $\frac{3}{4}$ Hud

1796: 229b

for 202 rd: 3 mrk: dateret 25 Maj 1796.

Hans Lassessen Oustestad No: 61 Vilkors Contract til Lasse Hansen Oustestad og Hustrue dateret 25 Maj 1796.

Jon Steffensen Beries Skde til Engel Jonsen paa Berje No: 60 2 pd: 6 mrk: S:, $\frac{3}{4}$ Hd: for 202 rd: 3 mrk: dateret 26 Maj 1796.

Engel Jonsen Berjes No: 60 Vil Kors Contr: til Jon Steffensen og Hustrue dateret 26 Maj 1796.

Eli Hans Datters Formynder Engel Hansen Gjøs Skde til Knud Johannessen paa Tejgland No: 86 1/8 L: S: 1/8 Hd: for 100 rd: dt: 26 Maj 1796.

Hans Hansen Aakre Obl: til Anders Haldorsen Schogseide p: 150 rd: Rente 3 1/3 proC:t Pant 1 pr: i Aakre No: 5 2 pd: Sm: 1/3 Hd: dateret 26 Maj 1796.

Auctions Skde fra Legangers Sterboe p: Schaathun No: 1 27 mrk: S: 3/8 Hd: for 166 rd: til Engel Torjulsen Brathuus dateret 25 Maj 1796.

Dto: Ditto til Børge Engelsen Sioe paa Schaathun No: 1 1 pd: 21 mrk: S: 5/8 Hud for 285 rd: dateret 25 Maj 1796.

Anders Torjulsen Kiøen Vk: Ctr: paa Kiøen No: 71 til Torjuls Larsen Kiøen og Hustrue dateret 26 Maj 1796.

Afkald

ForMynder Bog fol: 136. Hans Haldorsen Opsal for 100 rd: 4 mrk: 9 s: efter Skfte af 2de Aug: 1781 dt: 25 Maj 1796.

Engel Torjulssen Brathus Skde til Børge Engelsen Sioe paa Schaathun No: 1 27 mrk: S: 3/8 Hd: for 181 rd: 4 mrk: 15 s: dateret 26 Maj 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de Mænd Engel Torjulsen Brathuus og Anders Ols: Femanger og befunden til 1795. Aars Udgang 33 rd: 1 mrk: 14 s: og af første Termin 1796. 389 rd: er i alt S:ma 422 rd: 1 mrk: 14 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Strandebarms Skibreedes Sommerting den 28de Maj 1796. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Svale Heljesen Schiølnæss, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Hans Gotschalchsen Fladebøe 4. Johannes Johannessen Braathun 7. Baar Pedersen Indre Ohme

2. Anders Johannessen Nedre Brue	5. Berje Samsonsens Breum	8. Ole Larsen Brekke, for
3. Anders Heljesen Traae	6. Ole Samsonsens Houchenæs	ham Niels Siursen Brekke,
	Peder Heliesen Traae	kom/m/er selv til H: T: at
		aflægge Eed
		Henrich Pedersen Traa

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: folio 210a. og Føyens Skibr: fol: 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og paaseret som for Schoneviigs Skibrede Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev efter Ole Heinessen Henangers Hustr: 17de Oct: 1795, hvorved Næs ½ Saug er udlagt som i Skde bogen er extraheret.

Opsat Sag fra fol: 202a. No: 2. Zacharias Furhovde contra Anders Miaanes.
Citanten fremlagde Amtets Resolution af 5 Dec: 1795 om Defensor for Anders Hansen Miaanes som blev oplæst saal:

Skibredets Lensmand anmeldte at have erholdet Ordre fra Fogden Hr: Just: Rd: Koren, at tilsige Torbjørn Andersen Øfsthuus at indtræde som Defensor i Sagen.

Torbjørn Andersen Øfsthuus mødte og indtraadde i Sagen som Defensor i Sagen, og blev forelæst det passerte af Protocollen, hvorefter h/an/d reserverede alt lovligt til den Indstevntes Forsvar.

Citanten videre i Rettelagde Rettens Forelæggelse for Vidnet Anne Aadnes Datter, samt Laugdag for Indstevnte, oplæst saal: Begge mødte i Følge Laugdag og Forelæggelse og vedtog Sammes Forkyndelse.

Citanten begjærede Vidnet fremkaldet at beEedige sit Vidnesbyrd; thi blev hende forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds udsigende, derpaa hun Anne Aadnes Datter forhen under Eed afhørt som 8de Vidne, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, gl: 20 Aar, anmeldte at Fior Vaar var hun til Confirmation, og sidst til Gudsbord denne Vaar, derpaa hende af Protocollen blev forelæst hendes aflagte Vidnesbyrd i denne Sag, som hun under aflagde Eed bekræftede at være i Sandhed, med den Forskjæl, at have vel hørt af Anders Miaanes alt det hun har vidnet, men det var alt om Som/m/eren, da der!! (de?) gik sam/m/en til Støels med 2de Vidne at Anders Hansen sagde alt det Vidnet har udsagt. Vidnet med begge Parters Minde dimitteret som de forrige.

{For dette Vidne betalt 8 s: skr: aatte Skilling}

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom, Indstevnte at stille Citanten Borgen til sin Sikkerhed paa Liv, Lemmer og Gods da Citanten af Frygt for at skee Ulykke af sin Broder, neppe tør gaae aleene i hans egen Skov og Mark,

1796: 230

eller han at borge for sig selv med Fængsel, og erstatte Citanten denne Sags Omkostninger med 16 rd:, saaledes indlod Sagen til næste Ret.

Defensor indleverede et Indlæg fra Anders Hansen Miaanes af gaars Dato som blev oplæst saal: dertil Defensor sig refererede og declarerede intet at vide eller at vide at frembringe til Indstevntes Forsvar, og saaledes h/an/d saavelsom Anders Hansen indlod Sagen Dom.

Begge Parter indlod Sagen til Doms til næste Ret, og Defensor endnu erindrede at da ikke kan beviises, Gevæhret at være ladet med Skarp, eller hvor lang Skud, eller Ansigtet paa Nogen, og Ingen er kom/m/en til Skade, og hands Ord er ej lovlig beviist, saa paastaaer h/an/d Anders Hansen frifunden, og tildømt Omkostninger,

Sagen blev til Doms optagen til Høste Tinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 202a. \No: 3./ Zacharias Furhovde contra h/an/ds Moder Brithe Furhovde. Citanten anmeldte, at det ham sidst meddeelte Udskrift, har han erholdet og indsendt til Stiftet, men ingen Resolution derom eller Udskriftet tilbage har imodtaget; thi lod Citanten Sagen beroe til næste Ret. /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Citanten fremlagde af TingsVidnet, det første Rettes Dag passerte som TingsVidne til videre Fuldførelse.

Sagen beroer til H: T: 1796.

Opsat Sag fra fol: 201b. No: 1. Anders Miaanes contra Zacharias Furhovde.

Contra Citanten paaberaabte sig af Protocollen det i Dag sluttede TingsVidne i en anden Sag indstevnet og begyndt af Contra Citanten 14de Oct: 1793, contra Anders Miaanes, som, saasnart faaes beskrevet skal blive fremlagt at følge denne Sag \imidlertid fremlagde beskrevet/ neml: det Udskrift som anmeldes 6 Juni 1795 har Contra Citanten faaet fra Retten udlaant og insinueret Stiftet, og ej faaet tilbage: Derefter paastod Dom efter forrige Irettesættelse, og Omkostninger erstattet med 15 rd:

Hoved Citanten paastod af Contra Citanten beviist, at Skuddet kom ham til nogen Skade, eller og h/an/ds Hustrue bøde for Beskyldningen, og erlægge Omkostninger 8 rd: 1 mrk: 8 s:, derefter indlod Sagen til Doms.

Begge Parter paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Da den Beskyldning som Citanten Anders Hansen Miaanes sagsøger Zacharias Hansens Hustrue Indstevnte Synneve Baars Datter for, ikke er lovgyldig beviist, tvertimod er tilstrækkelig beviist ved af Contra Citanten efter Contra Stevning i Rettelagt TingsVidne begyndt 14de Oct: 1793 og sluttet 28 Maj 1796, Hoved Citanten saa meget over, at om Hun sligt som paastevnt er, havde i Frygt udsagt, havde Hun dertil havt Aarsag; Thi kjendes for Rett: At Contra Citantens Hustrue Synneve Baars Datter bør for Hoved Citanten Anders Hansen Miaanes Tiltale i denne Sag fri at være; men Hoved Citanten Anders Hansen Miaanes bør efter Forordningen om temere litigantes af 23 Dec: 1735 a: 1. bøde til Justitz Kassen 5 Mrk: 4 skil: og erstatte Contra Citanten Zacharias Hansen Furhovde denne Sags Omkostninger med Kost og Tæring Aatte Rigsdaler. Alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Mulct.

Opsat Sag fra fol: 202b. Ole Braathun contra Bakke Mænd og Torbjørn Mehuus om Vej. Citanten ved Svoger Johannes Braathun, lod declarere Sagen her ved Retten ophævet, som nu paastevnet til Aasteds Sag; thi blev den her ophævet.

Opsat Sag fra fol: 203a. Jon Grønning contra Ole Grønning (Grønning).

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; saa lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 205a. Torbjørn Gjære contra Mikkel Ohme.

Ingen af Parterne mødte efter Paaraabt; thi lod Retten Sagen beroe til Høstetinget 1796.

Opsat Sag fra fol: 205b. Johannes Braathun contra Heine Bakke.

Indstevnte Hejne Andersen Bakke gl: 63 Aar fremstod /: betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: :/, og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde nu værende SelvEjer paa Braathun Johannes Johannessen, at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, samt erstatte Contra Citanten Sagens Omkostninger, og sig tildømt at tilhøre Nøste Tompten, samt Huuset, neml: Nøstet derpaa, at blive staaende sig tilhørende.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Ole Larsen Scharvet (Scharret?) Huusmand under Bakke, Gotschalch Svendsen Lejl: p: Øfr: Echenæs, Peter Christensen Huusmand paa Berstøe under Øfrhuus, og Mons Torbjørnsen Huusm/an/d under Bakke, til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse i Sagen.

Stevne Vidnerne Lensmand Svale Heljesen Schjelnæs og Henrich Pedersen Traa afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv.

Hoved Citanten tilstod lovlig at være stevnet.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De bleve alle paaraabt, men ingen af dem mødte; Thi maatte Contra Citanten begjære dem forelagt, og Sagen derefter opsat.

Nu mødte de 2de Vidner Peter Berstøe og Mons Bakke og Stevne Vidnerne nærmere forklarede: At disse ere alleeneste stevnte til Vidne, og de 2de førstmeldte kun til Disses Vidnesbyrd at paahøre. Bemelte 2de førstmeldte mødte ikke.

Contra Citanten begjærede Vidnerne stædet til Forhør at gjøre deres Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende; derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra og Sagens 3de Vidne Peter Christensen Berstøe gl: 53 Aar, sidst til Alters Langfredag sidst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At afdøde Torbjørn Torbjørnsen, død for 4 Aar siden, ejede {ikke} Nøstet, købt af en Mehuus Huusmand ved Søen, Thomas, boende tet ved Nøstet, og denne brugde det sin Tiid, og de begge ejet og brugt \det/ over 40 Aar, og af Torbjørns Arvinger købde Hejne Bakke det. Efter Torbjørn Torb: brugde en Huusmand som hørde under Mehuus og siden under Braathun, det, men ejede det ikke, efter ham solgte Torbjørns Arvinger det som meldt, og \da/ Torb: Torb: ejede Nøstet, var h/an/d Huusmand under Hejne Bakke, og boede paa Bakke. Braathun har kun havt og har een Huusmand ved Søen, men Bakke ingen nu, men for 8 Aar

1796: 230b

siden, før Contracten, hørde den Bakke til, men nu Braathun, og da var der Huusm/an/d, Halvor nu død, en Datter Mand af Torbjørn, og Torbjørn døde og boede paa Bakke, Halvor døde for 4 Aar siden, og en anden Huusmand sat i Stedet, af Braathuns Ejer, og Halvor brugde det, alt den Tiid han var Huusmand ved Søen, omtrent 12 á 16 Aar, og Torbjørn Bakke, h/an/ds Kones Fader, havde ikke andet Nøst ved Søen. Halvors Søn som saaledes Arving efter Torbjørn solgte det. Vidnet mener at den nye Huusmand kan faae anden Lejlighed til Nøst. Halvor som var den Huusmand Contracten, som blev foreviist og oplæst, melder om, havde aldrig andet Nøst end dette. Vidnet som de forrige og efter Forklaring paa begge Parters tilbragte Spørmaale, dimitteret.

Fremstod 2de Contra og Sagens 4de Vidne Mons Torbjørnsen til Huuse p: Berstøe gl: 46 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A:, ej Parterne beslægtet eller besvogret, er Søn af den ommeldte afdøde Torbjørn Torbjørnsen, forklarede som forrige Vidne, med Tillæg at Halvor bad sig ind i Nøstet af Torbjørn, og efter at Torbjørn intet Brug havde i Nøstet, havde Halvor det alleene, i øvrigt som forrige Vidne. Dimitteret efter Examination som forrige.

For 2 Vidner bet: af Contra Citanten 2 mrk: og af Hoved Cit: for Contra qvæstioner 1 mrk:, i alt Tree Mark.

Contra Citanten begjærede Sagen opsat /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/
Sagen beroer til Høste tinget 1796.

Opsat Vurdering fra fol: 205b.

De 2de opnævnte Mænd Hans Pedersen Øfr: Bru og Jon Mikkelsen Store Fosse, fremstod og anmeldte at have efter Rettens Udmeldelse, i overværelse af Formynderen Reqvirenten Ole Olsen Store Fosse, beseet bem:te Pant og dets Tilliggende, og funden det i Værdi efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg til 700 rd: skriver Syv Hundrede Rigsdaler, hvilken

Vurdering sat efter Udmeldelsens Forskrift, og dens indeholdende Clausuler, Værgen nu declarerede for Retten, at fandt paalidelig, og Pantet sikkert.

OverFormynderen paa Grund af ovenmeldte havde intet herved at erindre.

Vurderingsmændene derefter inden Retten afhjemlede deres Forretning med corporlig Eed saaledes: At de hverken for Vild eller Venskab, eller af nogen anden Bevæggrund have taxeret Ejendom/m/en anderledes end de troer, dens sande Værdi at være.

Saaledes Forretningen sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 255. Jens Gotschalchsen Fladebøe No: 69 til Siselle og Christi Gotschalchs Datter m: f: i alt 80 rd: 3 mrk: 2 2/3 s: d: 15de Oct: 1785, for Resten den førstes ForMynder og den sidstes Mand Tosten Olsen Fladebøe den 20 Maj 1794 Resten 32 rd: 5 mrk: 2 2/3 s: qvitteret.

No: 5 p: 729. Søren Aschelsen Wærnøen No: 79 i Opd: Skbr: Obl: til Erich Aakre m: f: 330 rd:, d: 14 Maj 1793, af Creditorerne qvitteret 28 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 12 Juni 1795 efter Lensm/an/d Svale Heljesen Schjelnæs Hustrue, hvoraf de faste Ejendom/m/e i Skde Bogen extraheret.

Afkalde

Myndtl: Madelle Torbjørns Datter Bundhuus ForMynders af 16de Oct: 1795 for 7 rd: 5 mrk: ¼ s: efter Skifte af samme Dato.

ForM: Bog fol: 94. Magreth Johans Datters Mands for 20 rd: 1 mrk: 12 s:, efter Skfte 8 Juli 1768 dt: 28 Maj 1796.

.... fol: 152. Anne Ols Datters Mands efter Skfte 22de Oct: 1782 for Arv 165 rd: 9 s: og Hjem/m/egifte 51 rd:, d: 28 Maj 1796.

.... fol: 153. Peder Pedersen Øjes efter Skfte 10 Juni 1789 for 84 rd: 2 mrk: 4 s: dateret 28 Maj 1796.

.... fol: 153 og 154. Eli Johannes Datters Mands efter Skfte 12 Juni 1790 53 rd: 5 mrk:, og 3 Dec: 1790 24 rd: 5 mrk: 4 ½ s: og Hjem/m/egifte 25 rd:, dateret 28 Maj 1796.

.... fol: 154. Lars Andersens for 138 rd: 1 mrk: 15 s: efter Skfte 22de Oct: 1792 dateret 28 Maj 1796.

.... fol: 154. Johanne Anders Datters Mands efter Skfte 10 Juni 1793 for 44 rd: 4 ¾ s: og Hjem/m/egifte 30 rd: dat: 28 Maj 1796.

.... fol: 154. Cecilia Endres Datters Formynders for 1 rd: 2 mrk: 7 s: efter Skfte 3 Nov: 1792 dateret 28 Maj 1796.

(Andre dokument igjen)

Herlef Larsens og Hustrues Arvingers Skde til Herlev Larsen p: Schjelnæs No: 83 ½ L: S: 2/3 Hd: hvoraf indløst for 44 rd: 2 mrk: 8 s: 1 pd: Smør, resten selv arvet og før ejet d: 12te Oct: 1795.

Guldbrand Nedre Waages Arv:s Skde til Samson Guldbrandsen paa 1/6 Part i Øjerhavn Bordsaug dat: 13de Oct: 1795.

Ole Olsen Lille Fosse Skde til Lars Larsen Indre Berreseim paa Lille Fosse No: 49, deri 10 2/3 mrk: S: for 60 rd:, dateret 13de Oct: 1795.

Ole Johannessen Nedre Berjes Arv:s Skde til Malene Ols Datter gift med Rasmus Hansen Kiilen paa Nedre Berje No: 37 2 pd: 6 mrk: S: dateret 30 Maj 1796.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til førstkd:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 30te Maj 1796 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Helge Larsen Traae gl: 60 Aar, som SelvEjer af en Anpart i Gjære fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde den anden SelvEjer paa Gjære, Torbjørn Svendsen, i Anledning at Denne har forøvet ulovlig Skovhugst paa Citantens Ejendom, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor

1796: 231

lide Dom til Skadens Betaling, Bøder at udrede, og Sagens Omkostninger skadesløs at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal med lige Varsel, til samme Tiid og Sted til eedelig Vidnesbyrd at aflægge til TingsVidnes Erhvervelse Knud Larsen Radsmand paa Haabrekke.

Stevne Vidnerne Skaffer Lars Steensen Baadevigen og Jon Mikkelsen St: Fosse afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, dette Kald og Varsel lovlig at have forkyndt saaledes som tilført er, i deres Huuse i deres Fraværelse i Paahør af deres Hustruer, og siden for dem selv.

Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnet paaraabt, og tillige fremstillede ustevnt Vidne Knud Olsen Huusmand i Houchaas Næsset, til at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Knud Larsen Haabrekke gl: 47 Aar, sidst til Alters den/n/e Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At der hvor nu skal være hugget af Indstevnte, i Udmarken paa Øgsterhovde \der kjender Vidnet Skjel og Skifte over 20 Aar, og det sam/m/e ved Aasteds Sag for nogle Aar siden, har og for 20 Aar siden/ der har hørt Indstevnte har hugget mange smaae Træer af Birk til 2 mrk: Værdi, men har ej seet det, og har ogsaa, foruden af Andre, hørt det af Indstevnte Christi Himmelfarts Dag sidst paa Kirke Vejen, selv, saaledes: Det var ikke stort at føre Sag for, det var for et Par Mark jeg har hugget paa Citanten Helje Traaes Ejendom; men han mente, og vidste ikke bedre hvor Skiftet gik, end at han havde hugget paa sit eget. Paa Stedet har Vidnet ikke været siden Hugsten, og altsaa ej seet det. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d med Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Knud Olsen Næsset gl: 64 Aar, sidst til Alters denne Paaske, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At har tjent paa Gjære i 4 Aar for {over} 20 Aar siden og derefter, hos sam/m/e Mand som 1ste Vidne, \begge/ paa det Brug som Indstevnte nu ejer, og fra den Tiid kjender Skiftet i Øgstehovde, og det samme blev fastsat Skifte ved Aasteds Sag for nogle Aar siden, imellem Parterne; der har Vidnet med fleere efter Tilkaldelse af Citanten, været forsamlede Løverdage efter sidste Bededag, og tillige Indstevnte, da de der fandt hugget og bortført nedkastet over Fjeldet, endeel nylig hugget smaae Træer af Rogn, Ask, og nogle større Birker, som blev taxeret for ... (?) Mark Værd, paa Stedet op i Fjeldet, Stuerne talde de ikke, og de vare huggede paa Citantens Lejemaal {efter} og over det ved bem:te Aasteds Dom fastsatte Skifte, og Indstevnte tilstod da det at have hugget, men mente det var paa sit eget. Dimitteret som forrige.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skriver To Mark.

Citanten begjærte Sagen opsat til flere Vidners Førelse og med Laugdag til Indstevnte /: betalt Opsættelse 12 s: og Laugdag 24 skl: i alt To Mark fire Skilling :/

Dom/m/eren da Indstevnte ikke møder eller møde lod, gav ham Rettens Laugdag etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Ny Sag

Lars Siursen Huusm/an/d boer under St: Fosse gl: 30 Aar, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Niels Siursen Lejl: paa Brekke paa Seminari gods, fordi denne som har ved Contract bunden sig at give Vilkor til Ingeborg Samsons Datter, nu Citantens Hustrue, nu nægter hende det halve af Vilkolet for forrige Aar og fremdeeles, derom at see Documenter i Rette lagt, høre Vidner som er indstevnet neml: Ole Monsen Schogesal Vilvors Mand, og lide Dom til heele Vilkolet for forrige Aar \og noget for forbiegangne Aar/ og herefter at betale, samt erstatte denne Sags Omkostninger skadesløs.

Forbemelte Ole Monsen Schogesal er indstevnet med lige Varsel til dette Ting og Tiid at møde under Lovens Falsmaal sit eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge til lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Indstevnte saavel som Vidnet mødte og tilstod lovlig Varsel.

Citanten fremlagde den omstevnte Contract af 14de Oct: 1774 som blev oplæst saal: og androg at da h/an/ds Hustrue Ingeborg Samsons Dt: for omtrent 14 Aar siden giftede sig med Citanten, blev hun med Niels Siursen Brekke foreenet, at siden hun ikke kunde tage sin Mand til sig ind paa Brekke til Værelse, saa vilde hun bygge sig et Huus paa St: Fosse grund, og byggede tet ved Skiftet imellem Brekke og St: Fosse og et par Kugle Skud derfra, paa Bøen, og begge gaardene ere Bøe i Bøe; saa frasagde hun sig, af Niels Brekke at nyde frit Huus, Vehd, Lys og Tilsyn, men forbeholdt sig at nyde de 2 td:r Havre, 1 Koes og 2 Souv Smalers Foster Aarlig, dette har han svaret, som han og da forbandt sig til, indtil for afvigte Aar, da han slet intet har betalt \og rester / og nægter herefter kun som og for forrige Aar, det halve at svare og betale, men Citanten paastaaer det fuldt efter ovenmeldte Tilførsel og Contracten.

Indstevnte anmeldte sig gl: 57 Aar /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og anmeldte, at have svaret eller ved(.....?) ham Vilkolet alle Aaringer til denne Tiid 2 td:r Havre, 1 Koes og 2 Souv Smalers Foster, men nu da han har afstaaet halve Bruget til en Anden som derpaa har faaet Bygsel Seddel af Seminari \Fridericiani/ godsets Forstander som er just det halve hvor paa Vilkolet er lagt, og det øvrige halve som Indstevnte har igjen ½ Løb Smør lige med det afstaaede, er intet Vilkor paalagt; thi dette fik Indstevnte i Brug 5 Aar før, neml: 15 Marti 1769, afstaaet af da levende Tosten Haaversen, efter nu i Retten anviisende Bygsel seddel; men det Brug som Vilkolet er paalagt, fik han efter Tosten Haaversens Død, da af h/an/ds Enke Citantens Hustrue afstaaet, som Contracten viiser,

1796: 231b

thi paastaaer h/an/d nu, slet intet Vilkor at være pligtig af sit Brug, men det svares af den anden Lejlænding, af det ham tilbygslede som egentlig det, som Vilkolet er paalagt; Dog har Indstevnte tilbuden Citanten det halve af Vilkolet neml: 1 td: Havre, ½ Koes og 1 Smales Foster, og vil ikke nægte det halve, men til meere er intet pligtig; for forbiegangne Tiid rester intet, da og Citanten ikke har gjort det Dags Arbejde han havde lovet.

Citanten paastod at rester hos Niels Siursen Brekke som Citanten har til gode 2 Smales Foster for 13 Aar, Aarl: 1 mrk: til paa 5 á 6 Aar da 24 s: altsaa for 7 Aar 14 mrk:, og 6 Aar 3

rd: er 5 rd: 2 mrk:, men har intet Dags Arbeide lovet, men dog 3 á 4 Aar har arbeidet 2, 3 á 4 Dage for Aaret.

Citanten begjærede Vidnet paaraabt at gjøre sin Forklaring.

Vidnet Ole Monsen Schogesal fremstod, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed og forklarede: At da Ingeborg Samsons Datter skulde gifte sig, var Vidnet /: nu gl: 74 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret /: med Ingeborg Samsons Datter som hendes Laugværge hos Indstevnte, da blev af Niels Siursen Brekke sagt, at han kunde intet have imod, at hun giftede sig, og blev da Vilkoeret omtalt, men hørde ej andet af Niels Siursen Brekke, end at hun alleene skulde miste frit Huus, Vehd, Lys og Tilsyn, men beholde alt det andet. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: Een Mark.

Indstevnte nægtede, at reste de af Citanten urigtig paastaaede 13 Aars Souv Smales Foster og i øvrigt refererede sig til sit Forrige, at vil betale det halve Vilkor, men ikke meere, og ikke kan meere, men den anden nye Lejlænding som saaede og høstede for 1795 og fremdeeles, bør for det Aar 1795 og fremdeeles svare det halve Vilkor. Indstevnte /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: /: begjærede Sagen opsat til sit Forsvar. Opsættelsen bevilges ham uimodsaagt.

Sagen beroer til Høstetinget 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Rasmus Hansen Kiilens Skde til Peder Torgersen Syvsæter paa 2 ¼ mrk: S: i Echenæs No: 66 for 3 rd: 4 mrk: 8 s: dat: 28 Maj 1796.

Ditto Skde til Johannes Pedersen Nedre Berje paa 2 ¼ mrk: S: i Echenæs No: 66 for 3 rd: 4 mrk: 8 s: dateret 28 Maj 1796.

Widleich Siursen Schaarens Skde til Haaver Larsen St: Fosse p: Store Fosse No: 42 ½ L: S: for 120 rd:, d: 28 Maj 1796.

Haaver Larsens Obl: til Widleich Siursen Schaaren paa 120 rd:, Rente 2 proC: Pant 1 pr: i forbem:te dateret 30 Maj 1796.

Saug Tings Vidne.

Willum Andersen SelvEjer paa Houchaas fremstod, /: betalte Incamination 1 rd: \3 mrk:/ 4 s: skr: En Rigsdaler \Tre Mark/ fire Skil: /: og androg at være ham nødvendig, saavel som Helje Larsen Traae som, saavel som førstmeldte, begge for Retten anmeldte at være Ejere af halve Hisdals Skove Tejj i Strandebarms Skibrede paa Warraldsøen, at faae oprettet en Bord Saug i bem:te Hisdalen, da de ikke ellers kan have nogen Nytte af deres havende Skov, og baade de og Almuen der omkring ere forlegne med at faae skaaren de behøvende Bord til deres Huuses Reparationer, da de omliggende Sauger \ere/, saavel som denne, kun kan blive Flomsauger, og de nærmeste fra Hisdalen ere imod ¼ Mil derfra, hvilke ikke kan bestride at skjære Tømmeret for alle som det behøver, saa det ofte ligger længe der og fordærves, Almuen til Skade, Bekostning og Sinkelse i deres Huuses Reparationer; Dette nødsager Comparenterne at gjøre allerunderdanigst Ansøgning om allernaadigst Bevilling, at opsætte en Saug i bem:te Hisdalen, ved Hisdals Elv, hvor det er deres fri Odels og Ejendoms grund paa begge Sider af Elven, hvor Saugen kommer at staae, som og Damstokken ganske med begge Ender og paa begge Sider af Elven, kommer til at lægge!! (ligge) paa sam/m/e Hisdals Skoveteigs fri Odels og Ejendoms Grund. Comparenterne anmeldte end videre, at Hisdals Skov er tilstrækkelig til det behøvende Tømmer til denne Saug, og at Hisdals Skov er ikke lagt til andre Sauger, samt at {til} Saugens Drivt alleene behøves til vandkantede og Bøjgde

Bord til Bøjgdens Fornødenhed, som ikke kan bestemmes til noget vist Quantum, da Bøjgdens Fornødenhed kan behøve og udfordre, eet Aar meere, et andet Aar mindre.

Comparenterne udbad sig Almuen tilspurgt, og deres Svar Protocollen tilført til et lovformelig TingsVidnes Erhvervelse: 1st Om denne Saug er nødvendig? 2det om det behøvende Tøm/m/er kan faaes af Hisdals Skov, uden Skovens Skade eller Medtagelse i nogen Maade? 3de Om Hisdals Skov er forhen til andre Sauger henlagt?

Dom/m/eren oplæste det Tilførte for Almuen og Laugrettet, og derom æskede saavelsom og paa de fremsatte qvæstioner, Laugrettets og samtl: nærværende Almues Svar: Herpaa samtlige og i sær blandt Almuen Henrich Pedersen Traa og Herlef Larsen Schjelnæs begge af Warraldsøen, og nær ved Hisdals Skove teyg boende, overeenstemmende med den

1796: 232

øvrigte Almue svarede: I Almindelighed det Andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er, og i Særdeleshed til 1ste qvæstion: Saugen er her nødvendig. 2det Ja, og det ganske uden Skovens Skade. 3de Nej ikke som nu vides.

Betalt som for 2 Vidner 2 mrk: skr: To Mark.

Comparenterne begjærede det passerte som TingsVidne sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Guldbrand Nedre Waages Arv:s Skde til Lars Svendsen Hovland paa ½ Part i Hisdals Skoveteig for 4 rd: 3 mrk: d: 13de Oct: 1795.

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Mikkell Andersen paa Torjultstvedt No: 14 ½ L: S: ½ Hd: for 260 rd: dateret 28 Maj 1796.

Ditto Ditto til Niels Gitlessen paa Torjultstvedt No: 14 ½ L: S: ½ Hd: for 250 rd:, do: d: Mikkell Andersen Torjultstvedt Obl: til Knud Siursen Furhovde paa 194 rd:, Rente 2 proC:t Pant 1 pr: i Torjultstvedt No: 14 ½ L: S: ½ Hd: dateret 30 Maj 1796.

Niels Gitlessen ibd: Obl: til Mikkell Pedersen Mundem paa 198 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Torjultstvedt No: 14 ½ L: S: ½ Hd: dateret 30 Maj 1796.

Torbjørn Jonsen Mundem Skde til Peder Torbjørnsen paa Mundem No: 13 1 ¼ L: S: 1 ¼ Hd: for 135 rd: dateret 30te Maj 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Erich Peders: Aakre og Niels Pederssen Næss og befunden til 1795. Aars Udgang 19 rd: 5 mrk: 8 s: og af første Termin 1796. 374 rd: 5 mrk: 7 s: i alt S:ma 394 rd: 4 mrk: 15 s:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Qvindherrets Skibreedes Sommering den 31te Maj 1796. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: / Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Abel Iversen Helviigen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Thor Knudsen Grøtstøl	4. Gabriel Olsen Scharvethun	7. Halvor Nielsen Berge
2. unge Hans Larsen Fugleberg	5. Mikkell Larsen Røsseland	8. Ole Olsen Liustvedt

b: gamle Laugrettes Mænd

3. Niels Jensen Lille Røsseland 6. Niels Larsen Lille Dahle

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schoneviigs Skibr: fol: 210a. og Føyens Skibrede folio 218b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. og Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført:

Opsat Sag fra fol: 206a. Gotschalch Lille Fuusch contra Ole og Halvor Store Fuusch. Citanten anmeldte at have med lovlig mundtl: Continuations Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Johannessen S:E: p: Store Fuusch og Halvor Sigfussen S:E: ibd:, fordi disse ikke vil deele Udmarken og Hagen med Citanten, og opsætte Skiftes gjærde imellem dem i Udmarken og Hagen imellem Citantens og Indstevntes gaarde, lige imod Citantens allerede opsatte gjærde gar den halve Strækning, derom og om Skifte Strækningen at høre stevnte Vidner, og lide Dom til Gjærdes Opsættelse, Bøder for Modtvillighed at udrede, og Sagens Omkostninger at erstatte.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til lovlig TingsVidne i Sagen Lars Brynildsen Røsteen HMD, Jon Tørressen Lille Fuusch VilkorsMand, Jon Ludvigsen Lille Møchlebust S:E:, Frantz Jonsen \St:/ Røsseland SelvEjer, Jon Johannessen Tvedt S:E:, Ole Pedersen Helvigen S:E:

For Processens Skyld er indstevnet Hr: Lieut: Segelcke som Forvalter for Baroniet Rosendal, og som Forsvar for derunder hørende Qvinherrets Kirke gods, hvoraf er 1 Pd: Smørs Landskyld i begge disse gaarde, og altsaa Fældes i heele Marken.

Stevne Vidnerne Halvor Nielsen Berge og {Niels Jensen Lille Røsseland} Lensmand Abel Jversen Helvigen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Stevnemaal lovlig at have forkyndet, i de indstevntes Vederparters Huuse i deres Fraværelse for deres Hustruer, og i Paahør af Niels Jensen Lille Røsseland, saa og for alle Vidnerne og Hr: Lieut: Segelcke selv.

De indstevnte mødte begge, og protesterede imod dette Søgemaal /: Kirke godset anmeldte begge Parter, at ikke har nogen Udmark, for sig selv men er i begge gaarders fældes Udmark, fældes med Parterne, og Bøen til Kirke godset Et Pund Smør, er udmærket for sig selv i den eene Ende af begge Parters Bøe som ligger sammen under et gjærde, men Kirke godset er imellem Bøe gjærdet paa den eene, og dens Ejendoms Bøe paa den anden Side. Kirke godset har Citanten i Bygsel efter foreviist Bygsel Seddel fra Baroniets Forvalter af 13de Oct: 1783, deraf 12 mrk: Sm: tinglyst for dette Ting 20de Oct: 1783. Halvor Sigfussen St: Fuusch efter Bygsel seddel som han forbeholdt sig at foreviise 6 mrk: S:, men de \øvrige/ 6 Marker Smør har en ustevnet Mand Bygselseddel paa, og

1796: 232b

bruger kun sin Part i Bøen til Høeslaatte, men tager intet Brug derfor i Udmarken hverken til Skovhugst eller Bejte, og svarer deraf kun {deraf} Landskyld til Baroniet eller Kirke, Aarl: 21 s: men Ole Johannessen St: Fuusch svarer Skat deraf, derimod de øvrige 2 Mænd svarer Skat og Landskyld, og Skatten af alle 3 svares til Sundhorlehns Foged. I øvrigt er Kirke godset givet fra gaardene til Kirken i gam/m/el Tiid, daa Sam/m/e bliver ved gaardene og bør følge Sam/m/e til evig Tiid efter Lovens p: 389 a: 19. Altsaa dette gjør ingen Forskjæl henseende Kirke godset, i den Ret Parterne har, og de Regler som bør følges, til Skifte og Skiftes gjærde i Udmarken, hvori Parterne haver lige Ret efter deres Ejendom hver efter sin Matricul Skyld;

Citantens Ejendom 1 Løb og Kirkegods 12 Mrk:, Ole Johansen 2 pd: 18 mrk: Ejendom, de 6 Mrk: Kirkegods har en anden, Halvor Sigfussens Ejendom 2 pd: 18 mrk: S: og 6 Mrk: Kirke gods :/ de Indstevnte som før protesterede imod dette Søgemaal, da ingen gam/m/el Kan i Skoven for Hugsten er for Kirke godset, og de protesterer imod at Kirke godset have nogen Part i Udmarken, men Udmarken, Hugst og Bejte bør følge Ejendoms godset, men da har Citanten saavelsom Vederparten hver sin udskiftet Part for Hugsten, men Bejtet er ingen Kan, Mærke eller Skifte for, heller ikke har før været Skiftes gjærde, og den Strækning Citanten har afsat til Skfte imellem dem, er dem til Fornærmelse, saavelsom det af ham opsatte gjærde, og derfor ikke kan vedtage enten Skfte eller Skiftes gjærdes Opsættelse, førend Marken bliver lovlig deelt; men ellers ere de fornøjede med at beholde som før, Marken og Bejtet uskiftet.

Citanten \anmelte at/ har med Vidner deelt Marken paa det billigste, og Vederparterne vare og tilkaldede, men vilde ej møde, og gjærdet har Citanten taget den halve Strækning paa 2 Parter af heele Strækningen, hver Sted det halve, og endda taget paa sin Part de besværligste Støkker, det øverste formedelst langt Fraliggenhed, og det nederste som ubeleiligt til Steengjærde, som maatte være Steengjærde, siden ikke paa det Sted er GarVeed.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. Af dem mødte Lars Brynildsen Røsteen, Jon Tørressen Lille Fuusch, Jon Ludvigsen Lille Møchlebust, og Jon Johannessen Tvedt som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende.

Hr: Lieut: Segelcke blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Vidnerne aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, blev separerede og fremstod som 1ste Vidne Jon Ludvigsen Lille Møchlebust gl: 71 Aar, og 2de Vidne Jon Johannessen Tvedt \gl: 27 Aar/ begge sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At Aar 1795 Vaar i Maj Maaned vare de tilkaldede af Citanten for at afmærke hvor gjærdet skulde gaae i Udmarken imellem Parterne efter Anviisning af de øvrige 2 her nu nærværende Vidner, da og til sam/m/e Ende var nærværende og tilkaldede de 2de udeblevne Vidner, da dem blev anviist af Vidnene Lars Røsteen og Jon Lille Fuusch, hvor Skiftet skulde gaae.

Nu fremstod som 3de Vidne Lars Brynildsen Rasteen gl: 62 Aar, og 4de Vidne Jon Tørressen Lille Fuusch gl: 82 Aar, begge sidst til Alters denne Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, undtagen 3de Vidne, er Sødskende barn til Indstevnte Ole Johannessens Hustrue forklarede: den første neml: 3de Vidne, at kjender Skifterne imellem Parterne i 30 Aar, og i 7 Aar af den Tiid har boet paa Citantens gaard som Lejlending. 4de Vidne at kjende Skifterne over 30 imod 40 Aar, og i den Tiid til for 15 Aar siden havde boet som S:E: paa Citantens Brug efter 3de Vidne, begge, at Skifterne ere, som de ved formelte Forretning viiste de øvrige 4 Vidner, neml: Skifterne for Bejtet, fra Bøegjærdet ved Fuuschs Leed, til Skredals Bækken, til Vreta hougén, som sidste Ende øverst i Hagen, dette Skifte har altid været holdt for ret Skifte for Bejtet imellem Parterne, og de have holdt sig derefter da de boede der, og hørt det samme af gamle Folk før deres Tiid, og sam/m/e have Efterkom/m/erne til denne Tiid holdt sig efterrettelig, men aldrig har der været Skiftes gjærde, eller Mærke Steene, og efter dette Skifte gik de andre 4 Vidner, og satte Mærke til gjærdet nøje efter disse 3de og 4de Vidners Anviisning, og endda mærkede de gjærdet meere ind paa Citanten end paa Vederpartenes. Anmeldte Kan var ogsaa \før/ Kan for Hugsten.

Videre 1ste og 2de Vidne forklarede: At have tilligemed de udeblevne 2de Vidner, sam/m/e Tiid nøje afmærket gjærdet efter anførte 3de og 4de Vidnes nu forklarede Anviisning som de og da gjorde \for dem/ og endda satte de Mærkerne med Citantens Minde, noget ind paa Citanten selv, undtagen eet Sted, over Trætteholmen ved Skredals Bækken, hvor de gik ind paa Vederpartene, et støkke i Længde 25 Favner, paa det bredeste 5 til 7 Favner, men spidsedes til begge Ender, og det for at faae en lige Linie til at spare gjærdet, derimod det de

gik ind paa Citanten var i Længde omtrent 280 Favner, og Breede nogle Stæder 6 á 7 Favner. Derefter maalte de gjærdets heele Længde, og dealte det efter Arbejdets Ligelighed, i 4 Deelee, men Citanten uden Lodkastning tog de 2 besværligste Støkker, neml: det øverste formedelst langt Fraliggenhed, og det nederste \da/ formedelst Mangel der af Garveed, maae sættes Steengjærde, ellers det øverste er ofte underkastet at rives need af Fjeldskreede og Snee Skreede, og Citanten har strax opsat sine 2 Støkker gjærde for(..gt?) Samme, men Vederparterne have ikke opsat noget. Før Forretningen var 2det Vidne, og den udeblevne Ole Petersen Helvigen rejst til Vederparterne, at være med paa Forretningen som Vidner sagde dem, hvad skulde være, men de

1796: 233

svarede, at ikke vilde være med i den Forretning, og de kom ikke heller. Men om Aftenen, da de kom hjem fra det Udrettede, og vilde gaae til Vederparterne for dem derom at underrette, mødtes de ved Bøegjærdet, og Vidnerne sagde dem Udfaldet, dertil de begge svarede, at vare ikke fornøjede med denne Forretning. Vidnerne endnu forklarede: At Skiftet var gjort aleene for Bejtet, for Citanten til Fred og Forbedring vilde have sit for sig selv. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, thi blev de saaledes efter begge Parters tilbragte Erindringer uden for Protocollen examinerte med begges Consence, da de ej videre havde at tilspørge dimitterte.

For 4 Vidner bet: af Citanten 3 mrk:, og af Vederparterne 1 mrk: 8 s: i alt Fire Mark og otte Skl:

Citanten begjærede Sagen opsat med Forelæggelse til de udeblevne Vidner. /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Dom/m/eren, da Vidnerne Frantz Jonsen St: Røsseland og Ole Pedersen Helvigen ikke mødte, forelagde dem under Falsmaals Straf til næste Ret at møde, etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Høste Tinget 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bog anviist

Stifts Provst Bruun til Niels Tørressen paa Livs Tiid {til} paa No: 31 Møchlebust ødegaard 1 pd: 20 mrk: S:, før brugt af Peter Gundersen hvis Enke nyder Vilkor d: 23 Janv: 1796. M:f: H: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 680. Gabriel Olsen Scharvethun No: 3 Obl: til Major Dahl p: 75 rd:, d: 17de Oct: 1791 qvitteret 14 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Knud Thorsen Grøtstøels Arv:s Skde til Thor Knudsen paa Grøtstøl No: 47 1 L: S: 1 Hd: dateret 14de Oct: 1795.

Gabriel Olsens Obl: til Ole Hansen Fugleberg paa 75 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Scharvethun No: 3 6 mrk: S: 1/16 Hd:, og ligesaa meget Lyse Closter gods dat: 31 Maj 1796.

Ole Hansen Kjærlands Skde til Hans Olsen paa Kiærland No: 32 1 ¼ Hd: for 200 rd: dateret 22 Dec: 1795.

Hans Olsen Kiærland No: 32 Vilkors Contract til Ole Hansen og Hustrue, d: 22 Dec: 1795. Afkalde

ForM: Bog fol: 158. Johannes Tørressens efter Skfte 17 Feb: 1791 for 58 rd: 5 mrk: 8 ½ s: dateret 31 Maj 1796.

.... fol: 160. Synneve Johannes Datters Mands for 20 rd: 3 mrk: 3/8 s: efter Skfte 4 Feb: 1789 dateret 18 Dec: 1795.

.... fol: 160, 160. Hans Larsen Fugleberg for efter Skfte 1 April 1785 22 rd: 5 mrk:, og 28 Marti 1788 29 rd: 4 mrk: 14 s: \samt 2?de Feb: 1787 14 rd: 2 mrk: 3 s:/ dateret 31 Maj 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jon Ludvigsen Møklebust og Gotschalk Gotschalksen Stor Fuusch og befunden til 1795. Aars Udgang 146 rd: 2 mrk: 2 s: og af første Termin 1796. 322 rd: 3 mrk: 7 s: i alt S:ma 468 rd: 5 mrk: 9 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet, og dette Aars Sommertinge sluttet: S: Schiøtz

Aasteds Sag Markegang paa Braathun

Anno 1796 den 2de Juni, da tilstevnte 1ste Juni formedelst stormende Vejr ej var fremkommelig, er Aasteds Ret sat paa gaarden Braathun i Strandebarms Skibr: i Sundhorlehns Sorenskriverie, efter Requisition af SelvEjer Johannes Johannessen Braathun, og Ole Larsen S:E: p: Mehuus til efterskrevne Sags Afhandling imellem dem paa \den/ eene, og Torbjørn Larsen Mehuus S:E: boende paa den anden Side af en Elv som skifter dem imellem, samt S:E: Anders Heinessen Bakke og Anders Pedersen Bakke paa den Anden Side, af mig med efterskrevne af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, opnævnte, eedsvorne og upartiske, Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, samt af Strandebarms Skibredes Lensmand Svale Heljesen Schielnæs i Retten fremstillede Laugrettes og Meddoms Mænd, nemlig

1. Peder Ped: S:E: p: Svinland. 2. Helje Brynildsen S:E: p: Houge. 3. Poul Aadsen Havneraas. 4. Torbjørn Andersen S:E: p: Øfsthus. 5. Lars Hactorsen S:E: p: Øfsthus. 6. Henrich {And} Jversen Dybsland Lejl: 7. Erich Hansen Lejl: Dybsland. 8. Poul Christiansen Lejl: sam/m/e sted.

Citanterne Johannes Johannessen Braathun og Ole Larsen Mehuus den første gl: 38 Aar og den sidste 48 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: /: og fremlagde deres imod Torbjørn Larsen Mehuus, Anders Heinessen og Anders Pedersen Bakke udstyrede skriftl: Kaldseddel som blev oplæst og med Beram/m/elses Paategning lyder saaledes.

Stevne Vidnerne Lensmand Svale Heljesen Schielnæs og Henrich Pedersen Traa afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og de ere alle mødte.

Alle indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel.

Contra Citanterne Torbjørn Larsen Mehuus S:E: 52 Aar, Anders Heinessen Bakke S:E: 29 Aar, og Anders Pedersen Bakke S:E: gl: 22 Aar med Curator Hejne Andersen Bakke, fremstod og fremlagde Amtets Bevilling af 9 Maj 1796 til \Engel Giøen/ at udføre deres Sag, sam/m/e lyder saaledes. derefter hand \Engel Giøen/ betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: og fremlagde skriftl: Kaldseddel af 26 April 1796 som blev oplæst og lyder saaledes.

Stevne Vidnerne Lensmand Svale Heljesen Schielnæs og Henrich Pedersen Traa afhjemlede ligeledes under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme Contra Stevning for alle indbem:te lovlig at have forkyndet, og taledede ved Torbiør Gotschalchs Datter Braathun selv, som ikke er mødt; de øvrige møder alle.

Alle <contra> indstevnte \og i Contra Stevningen benævnte/ mødte undtagen Torbjør Gotschalchs Datter, og de mødende Hoved og Contra Parter og begges

1796: 233b

Vidner vedtog lovlig Varsel, og tillige Hoved Citantens Vidner som Stevnemændene endnu under aflagt Eed afhjemlede at have med lovlig lige Varsel stevnet at paahøre Contra Citantens Vidner, vedtog ogsaa i den henseende lovlig Varsel.

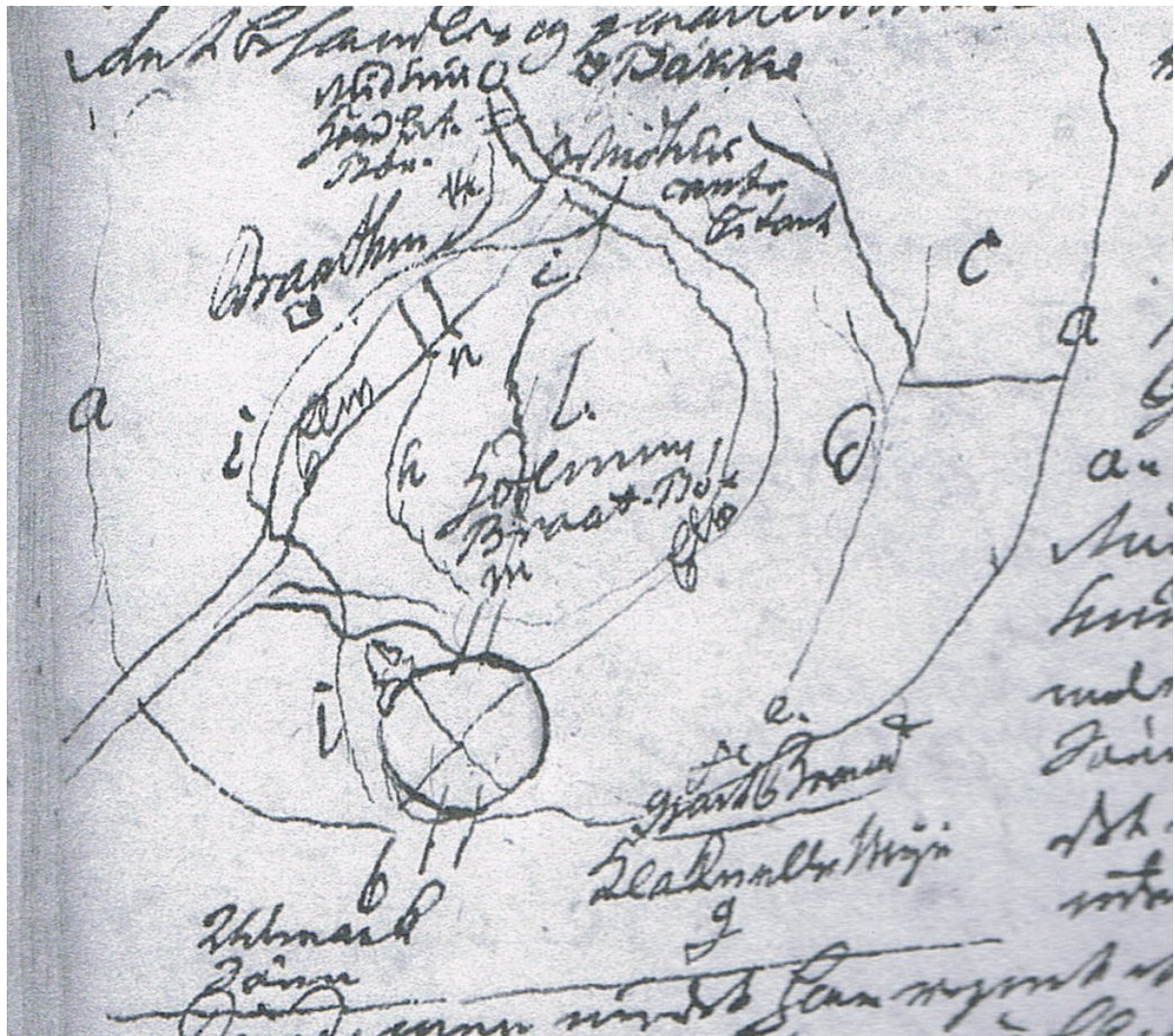
Contra Citanterne anmeldte og fremstillede ustevnte Vidner Samson Andersen Fladebøe Vkmænd, Anders Andersen Neerhuus Hmd. Peder Christensen Berstøe Huusmd, Magreth Torbjørns Datter Berstøe og Torbjørn Pedersen Berstøe.

Hoved Citanterne fremlagde deres Adkomster neml: Johannes Johannessen Braathuns Skde af 23 Maj 1794 saal: Ole Larsen Mehuus Skde af 29 Maj 1786 saal: samt alle Contra Parternes Skjøder i Udskrifter af Pantebogen, Torbjørn Larsen Mehuuses af 15 Marti 1763 saal: Anders Hejnessen Bakkes af 21 Maj 1792 saal: Anders Pedersen Bakkes af 20 Janv: 1791 saal: Videre fremlagde den i \Hoved/ Stevningen paaberaabte Contract af 31 Maj 1788 in Originali saal: alt oplæst. endelig fremlagde Extract af Matriculen oplæst saal:

Dommeren tilspurgde begge Parter, i allerunderdanigst Følge Rescriptet af 9 Nov: 1781. om de ere fornøjede med at Sagen uden Afridsnings Cart, aleene efter Sagens Beviislighed og Rettens Befaring behandles og paadømmes, eller nogen af dem finder Situations Cart nødvendig at optages? Begge Parter svarede: At ingen af dem vil bekoste Situations Cart til denne Ret, men er fornøjet med at Sagen, uden Saadant, efter deres Beviislighed, og Rettens Befaring, ved den/n/e Ret behandles og paadømmes.

Retten med begge Parter og Laug Rettet samt Vidnerne befarede og Vejene, og befandt sam/m/es Situation saaledes som ongefærlig af fri Haand uden Instrumenters Hjælp er hostegnet, og ellers Braathuns Huuse liggende fra nederste eller søreste Broe i N: T: O: Midhuus contra Parters Gaard i N: O: t: N: 4 gr: Nordlig. Bakke i N: O:

(Kartet på neste side)

A: Bøegjærdet. B: Bøegjærds Leedet. C: Bakke Bøe. D: Midhuus Contra Parters Bøe. E: hvor Bakke og \bem:te/ Midhuus Veje over deres Bøe \samlles/ naar de der, som Hoved Citanterne ommelder, om Høst, Vinter og Vaar har kjørt med Veed Stranger til Søen, og Huuse Virke op fra Søen. F: hvor de paa Bøe gjærdet desaarsag har gjort Braad. G: Klake eller Myr tet uden for Bøe gjærdet, som Laugrettet befinder, ikke at være Hænge Dynd, men nu det har regnet et par Dage, kan gaaes \og/ rides med Hest og Karl, men Høst, Vaar og aabne Vintre, vil blive for blød, dog er der vej/ haard Bund over alt, men kan med ringe Bekostning {kan} gøres til paalidelig Kjørsle og Ride Vej \og det alle Aarets Tider de vaadeste med de tørreste/ og det blødeste som behøver meest Hjælp kan være et par Favner langt. H: den gamle af Hoved Citanterne anmeldte Gange og Kirke Vej over Holmen. [I:]? [J:]? K: den samme oven for Braathun, ved Hoved Citantens Midhuus \Bøe/. NB: Hans Huuse dertil er paa Braathun. I:!! den af Hoved Citanterne anmeldte Øge Vej, fra Leedet, før brugt at leede Øger med Kløv fra Søen, over 4 Vad over Elven, ikke over Broene. L: en Vej over Hoved Citantens Braathuns Bøe igjennem Holmen, som Contra Citanterne paastaar at vil kjøre. M: Den nedre Broe holdt af Braathun til Gange broe, før et par Stokker, nu 2 ½ til 3 al: breed. N: Den Broe ved Braathun, holdt af Braathun, til Kjørsle broe for sig selv til deres Bøe og Ager paa Holmen. O: Midhuus Broe, holdt af Contra Parterne til Gange broe, før 3 Stokker, nu kjørsle breed. Ved K: ved Elven blev efterseet de af begge Parter anviiste Steder hvor Steene af Contra Citanterne var røddet af Gange- og Kirke Vejen som Contra

Citanterne tilstod at have gjort uden at spørge om, et sted nærmest Braathun, hvor en Braathuns Ager er 6 Skrit fra Elven, der er opbrudt 2 Steene, den største et Hæste Læs og vel det, og veltet i Elven, den anden en stærk Karls Løfte, lagt paa Kanten af Elven. et Sted længere op, fantes løse Steene i en Tverbæk, som naar ved Kjørsel kan følge Draget, eller stoppe Vandet, kan foraarsage, at Bækken følger Gange og Kirke Vejen, og æder sig ind under Ageren, hvorved noget af Ageren Tiid efter anden kan velte ud. Hoved Citanter (-erne?) anmeldte, at have lagt dem ved den eene Side af Tværbækken for at give Bækken fri Løb i Elven, men naar Contra Citanterne kører over Bækken med Drag, slæbes Steenene i Bækken, og stopper Bækken og gjør Skade som forbemelt, dette alt Laugrettet saaledes befandt og skønnede, og end videre, fandt og skønnede om de førstmelte 2 store Steene, at naar Elven er stor, løber den i de Huller hvor Steenene ere afrøddede, og æder om sig, og derved kan æde sig ind i Ageren, saa meget \at endeel/ af Ageren Tiid efter Anden, kan løbe bort med Elven. Hoved Citanterne videre androg, at de ikke nægter Contra Citanterne efter gam/m/el Brug, den gl: Kirke og Gange Vej til fodgaaende Folk; ej heller Øge Vejen til at leede Øger paa, med eller uden Kløv, og der hvor dem over de 4 Vad har gaaet, men til at kjøre paa Gange- og Kirkevejen med Drag, kan de ikke give dem Tilladelse, ligesaa lidet til enten at leede eller kjøre Vejen L: langs Holmen, da deres Kjørsel er foruden adskilligt nu de sidste 4 á 5 Aar, de har brændt Tiære op i Marken, og ført i Tønder paa Drag, saaledes at 2 Karle gaaer hver ved sin Side af Draget, og holder paa Tønden, og {d.. K....}, og hvilken Kjørsel falder for, ved disse Tiider, og nær(mere?) for og efter St: Hans Dag, da græsset staaer i sin bedste Flor. /: Laugrettet skønnede: At ved denne Kjørsel \enten Holmen eller Kirkevejen/ bliver ikke aleene eet Aars Græs paa slig Vejs Brede spildt, men Marken bliver opkjørt, og græsRoden bortkjørt til Skade mange Aar efter :/ Videre Hoved Citanterne: At de Contra Citanterne have vel, men imod {h/an/ds} \deres/ Villie og Forbud, ledet Øger Vejen L:, men aldrig kjørt den før nu de sidste Aar. Derimod i Fortiiden, have Contra Citanterne ingen Kjørsel havt om Som/m/eren, men kun Høst, Vinter og Vaar, og da have de kjørt Veed Stranger til Søen, og Huun og Bord til Huuse Virke fra Søen, og det have de kjørt

1796: 234

over deres egne Bakke og Midhuus Bøer igjennem Braaddet som de have der lagt need paa Bøegjærdet, og over Klakken eller Myren. Paa Contra Citanternes Vegne Engel Gjøn lod tilføre: At den gamle Kjørsle Vej for Contra Citanterne har altid vært over Holmen langs Samme, og ikke har kjørt Midhuus og Bakke Bøe, uden naar Elven om Vinterne, har staaet over Holmen, enten med Vand eller Iis, da de med deres Jægte Veed have kjørt over Midhuus Bøe og Klake Vejen. Aarsagen at de have paa 5 Aar forladt denne Vej, og kjørt Kirke Vejen, var at afdøde Kittel Olsen Braathun Odelsmand til Braathun, saavelsom Hoved Citanter Ole Larsen have begjært af Contra Citanterne at bygge den øverste Broe O: ved Midhuus, og kjøre den og Kirke Vejen, med Sigende: At een Vej vilde de holde dem men ikke To.

Contra Citanterne nu anviiste deres Skjøder in Originali som blev confereret med de fremlagde Udskrifter, og fantes conform, derefter paategnet anviist, og dem tilbageleveret.

Begge Parter, der som meldt ere mødte, og have vedtaget lovlig Varsel fra hinanden, refererede sig til deres Indstevninger og Tilførseler, samt begjærede deres Vidner fremkaldede ar gjøre deres Forklaring, og at svare paa de under Forklaringene tilbringede begge Parters mundtl: Erindringer og Spørsmåale uden for Protocollen.

Hoved Citanterne imidlertid nægtede, at Kjørsle Vej er nogen Tiid Contra Citanterne tilladt eller bevilget over Hoved Citanternes Lejemaal \eller ovenmelte Forandring af dem er begjært/

Vidnerne, de indstevnte, og ustevnte, alle forbemelte, blev paaraabte og fremstod undtagen Contra Vidnet Torbjør Gotschalchs Datter, begge Parters, vedtog alle lovlig Varsel, og tog til

Vedermæle, tillige i saavit baade at paahøre hin andens Vidnesbyrd, saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunde falde hinanden imod, derved erindre hvad og om de noget nødig eragter, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og nøjagtig Paaviisning paa Stederne, og sig ikke fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning, som de paalægges efter at have gjort deres Forklaring, at gjøre, have beEediget efter Loven. Derefter de bleve separerede, og fremstod

Hoved Citanternes 1ste Vidne Ole Knudsen Huusmand under Braathun gl: 66 Aar, sidst til Gudsbord denne Paaske, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At Contra Citanterne i 20 Aar Vidnet har her vært kjendt, har ikke kjørt Vejen over deres Bøer igjennem Braaddet over Klaken om Som/m/eren, men Høst, Vinter og Vaar, kjørt der op og need med Ved Stranger og Huuse Virke, og \fra S(øen?)/ ingen Som/m/er Kjørsel beviist, længere end til \...?/ Bøegjærdet, og siden om Vinteren kjørt hjem over deres egen Bøe, og i den Tiid bar de Tjære {tønder med Tjære eller og} i Bøtter undertiden sam/m/e Vej undertiden Gange Vejen, og slog Tjæren i Tønder i Nøstet, men de sidste 4 á 5 Aar, have de kjørt Tjæren i Tønder paa Drag, 2 Karle medfulgte hver paa sin Side af Draget, og det Sommeren kjørt Kirke og Gange Vejen, men et Aar hørde Vidnet at Bakke Mændene vilde kjørt over Midhuus Bøe Klake Vejen eller Leeddet og Torbjørn Midhuus forbød det. Den Vej L: langs Holmene har ej seet kjørt af dem \eller Formænd/. Kirke- og Gange Vejen har aldrig før dette er foretaget vært brugt til andet end gaae og ride paa. Øge Vejen har aldrig vært brugt til Andet end leede Øger paa over de 4 Vad, ridende og med og uden Kløv. Nederste Broe har til paa 7 Aar vært kun 3 á 4 Stokker breed, og den øverste O:, nu kjørsle breed, men før kun 3 Stokker for gaaende Folk, den holdes af Contra Citanterne, nederste og mellemste Broe af Braathun, kjørsle breed for h/an/ds egen Kjørsel til og fra Braathuns Bøe og Ager i Holmene. Om Steenene som er oprøddet veed intet, da ej derom har vært tilkaldet. Peder Bakke, da den øverste Broe O: blev bygget, og Vidnet arbejdede der for 5 Aar siden, sagde, at vidste han, at ikke maatte kjøre derpaa, skulde h/an/d aldrig hugge en Spaan i den. Om Bejtet i Sørevingen veed aleene at en frem/m/et Hæst gik i Sørvingen Fjor Som/m/er, men veed ej derom videre. Om Fjeldbejtet veed ej videre, end har seet frem/m/ede Smaler 3 á 4 Aar vært ført \20 á 30 Stokker/ Vaaren til, og Høsten fra Contra Citanterne, formodentl: hos dem bejtet om Som/m/eren. Contra Citanten (-erne?) tilspurgde: Hvoraf Vidnet har den Kjendskab her om Vejene? Rs: Har al den Tiid af og til vært paa disse alle gaarde i Arbejde, og vært Huusm/an/d her de sidste 6 Aar, og har hverken seet eller hørt andet end han har forklaret. Vidnet blev sin efter begge Parters tilbragte Spørsmåale gjorde Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Gabriel Steffensen Netteland Skoeleholder i Qvinherets Præstegjæld, gl: 28 Aar, sidst til Alters Palme Søndag d: A:, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At har tjent 2 Aar {paa Bakke} [i] fast Tjeneste hos Torbjørn Mehus for 8 Aar siden, og 4 Aar i Sam/m/e Arbejde paa Bakke, og 2 andre Aar i Arbejde før St: Hans Tiid og efter Michaeli, den faste Tjeneste for 8 Aar siden, de 4 Aar og de sidste 2 Aar var de sidste 6 Aar, i den Tiid om Kjørselen og Klake Vejen forklarede som 1ste Vidne med Forskjæl de bar den \Tiæren/ eet Aar som meldt, men over deres egen Bøe Klakevejen elles Kirke Vejen. Om Tjærens Kjørsel siden paa Drag \Kirke Vejen/ veed intet \uden eet Aar/. Den Vej L: langs Holmen, saae Vidnet eet Aar een gang, de paa Bakke leedede et Øg med Kløv som Braathuns Manden var vreed for, oftere naar de gjorde Hage bytte leedede de tamme Øger der, som han ofte {de} vreededes for. Eengang sagde Konerne paa Bakke, at efter St: Hans Dag har de ikke seet den Vej kjørt. Om Øge Vejen som 1ste Vidne, men ej seet med Kløv. Kirke- og Gange Vejen har Contra Citanterne kun brugt at gaae, til den nye broe ved Midhuus

for 5 Aar siden blev bygt, og gjort kjørselbreed, da de siden \i Fior/ har kjørt den Vej med Drag med Tjære tønder, og har ej hørt at den fra gam/m/el Tiid har vært andet end Gange Vej. Klake Vejen har Vidnet eengang selv kjørt for Peder Bakke i Maj Maaned, da Marken var op tøet, og kun en gandske tynd og strax bristende Iis Skorpe over, og det med Huun fra Søen, og siden over

1796: 234b

Midhuus og Bakke Bøe, dette for 8 Aar siden. Eet Aar efter den nye Broe ved Midhuus O:, var bygt, havde Anders Bakke kjørt Virke til et Smale Huus op over begge nederste Broer over Holmene, nogle Læs lige fra den eene Broe til den anden, undertiiden Gange Vejen over Holmen(e?), undertiden Vadene, og derved var Vejene hvor han havde kjørt, meget opkjørte, og dette var før eller ved St: Hans Tiider, da græsset var i Flor som nu, som Braathun Manden fortrød paa. Om Broene som 1ste Vidne for den Tiid Vidnet har her været kjendt. Om Stenen(e?) veed intet videre, end seer der nu ere nogle oprøddet. Om Bejtet veed, at for 6 Aar siden førede Vidnet fra Sundal, en Hæst tilligemed Manden og Dr(engen?) fra Sundal, 14 Dage efter St: Hans Dag, og satte i Søvejen, og sagde det til Huusmanden under Bake for at sige det til Bakkemændene, at de havde sat den Hæst der som de havde talt om, neml: Bakkemændene og Horsens Ejer, I Fjor 8te Dage efter St: Hans Dag, saae Vidnet en fremmet Hest i Søvejbejtet som ikke tilhørde nogen af Parterne, og Bakkemændenes Folk tog den den Tiid derfra, og satte den i deres egen Hage, i Anledning at de sagde Braathuns manden havde fortalt derpaa, at den gik der. Vidnet har 2 Aar seet frem/m/ede Smaler i omstevnte Fjeld bejte, men veed ikke hvor mange, eller med hvis Tilladelse, men veed at en udstevnt Mand har havt sine Smaler med Bakke Mændenes Tilladelse i Bakke Hage, som siden er gaaet selv styrt. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da han intet af nogen af Parterne videre blev tilspurgt, blev hand ligesom 1ste Vidne dimitteret til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse.

Fremstod 3de Vidne Torbjørn Hactorsen Lejl: paa Kroge, gl: 50 Aar, sidst til Alters d: Vaar, ej Parterne videre beslægtet eller besvogret end \til/ Ole Mehuus til hvis Hustrue \som har og .de../ er Sødskende Barn og hun Moder til Johannes Braathuns Hustrue,, forklarede: At tjente paa Braathun for 36 Aar siden, 3 Aar, da havde Contra Citanterne ingen Kiørsel Vej, enten i eller over Holmene, eller Kirke Vejen, men Kirke Vejen var da kun til gaaende Folk, og Øger med og uden Kløv blev ledet over de 4 Vad, Contra Citanterne havde da ingen Som/m/er Kjørsel, og \om/ Høst, Vinter og Vaar \om de/ kjørde {der deres Læs} Læs, veed Vidnet ikke. Veed ej viidere. Dimitteret som {de} næst Forrige.

Fremstod 4de Vidne Knud Bertelsen Heswigen opholdende sig sam/m/ested, gl: 46 Aar, sidst til Alters dette Aars Pa[a]ske, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At tjente paa Midhuus Contra Partens brug, 10 Aar, drog derfra for 27 Aar siden, var 3 Aar derfra, siden tjente 2 Aar p: sam/m/e gaard, i den Tiid kjørde Contra Citanterne med Drag, Bord og Huun langs Holmen, Vejen L: Høst og Vaar, men ikke efter Pintzetider, men kjørde ikke Kirke Vejen. Kirke Vejen var kun Gange Vej. Øge Vejen leededes kun Øger uden Kløv, men med Kløv blev de leedet langs Holmen, Vejen L: Klake Vejen over deres, Contra Citanternes egen Bøe kjørde de Vintrene med Læs af Jægte Veed naar det var frost Vinter, ellers var der saa dybt paa Klake Vejen, at de ej kunde komme frem. Den Tiid var alle 3 Broer kun hver 3 á 4 smale Stokker. Veed ej videre. Dimitteret som de Forrige.

Som Natten paafaldt, beroer Sagens Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3de Juni continuerede denne Sag i alle forbemelte Nærværelse.

Hoved Citanterne lod tilføre: At om Contra Citanterne ikke vil sætte Klake Vejen i Stand, som af Laugrettet er skjønnat at kan skee med ringeste Bekostning til at gjøre den til en

paalidelig Vej alle Aarets Tiider de vaadeste med de tørreste saa er Leedet ikke længere fra Klake myren end 25 á 26 Favne, saa de kan kjøre paa Midhuus Bøe til og igjennem Leedet, og paa den for alle gaardene uden for Leedet i Udmarken almindelige Vej.

Laugrettet maalte nu fra Leedet til Braaddet og fandt det 81 Alen, og fra nærmeste Kant af Klaken til Braaddet omtrent det halve deraf, ellers henseende alle Vejene fandt at Længden fra Midhuus og Bakke til Ledet {og fra} \over/ Midhus og Bakke Bøe, er ikke længere end fra Midhus og Bakke Kirke Vejen, derimod bedre og ikke {for} \værre/ blød over Midhus og Bakke Bøe, end Kirke Vejen.

Fremstod 5te Vidne Svend Svendsen opholdende sig paa Øjjorden gl: 49 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, ikke nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At have tjent paa Braathun her for 38 Aar siden, 2 Aar, var saa borte, og kom igjen at tjene her for omtrent 23 Aar siden, var her da 2 ½ Aar, kom her saa tredie gang at tjene for 3 ½ Aar siden, \og/ nu Vaar var, kom herfra 2 Aar siden. Fra den første Tjeneste Tiid som et Barn kan ej viidere erindre, end at Contra Citanterne naar de byttede Hage, da de have Hage baade oven for Gaarden og neden for, leedede, som Vidnet ej saae, men hørde sige, Øgerne over de 4 Vad, ogsaa med Kløv. og ridende iblandt. de Bakke og Midhuus Mænd leedede og Øger, men ej kjørte, Holme Vejen fra øverste Nordre til nederste søere Vad langs igjennem Holmen, Vaaren, men førend Græsset kom ret i Vext, siden ikke saa jevnlig. Kirke Vejen var da kun Folke Gange Vej. Da havde Contra Citanterne ingen Kjørsel om Sommeren, og Høst, Vinter og Vaar kjørde de Bakke og Midhuus Bøe Klake Vejen

1796: 235

med Jægte Veed, og Huuse Virke, og anden eller Som/m/er kjørsel havde de i denne Tiid ej. Anden gang Vidnet var her, forholdtes ligeledes. Sidste gang Vidnet tjente her, Var det som før, med Forskjæl, at da kjørde Contra Citanterne Tjære i Tønder, paa Drag, med 2 Karle een paa hver Siide, kort før St: Hans Dag, da græsset var meget vaart, Kirke Vejen over Midhuus nye Broe, og over de nederste 2 Vad som Ende paa Holmen, som han deels saae, deels saae Tegn efter i det nedtraadte og nedkjørte græs, og det denne og ikke andre Veje. Øge Vejen {brugt som før, efter Sigende}, brugde de da ej, men ledede Øgerne Kirke Vejen, som ellers da var kun Gange Vej. Vejen langs Holmen, brug(de) de da ikke. De bar og Tiære i Bøtter til Nøstet, Gange Vejen. Om de oprøddede Steene veed intet, andet end har seet Elven saa stor, at den gik tet under Reenen ved Ageren hvor Steenene ere oprøddede, som Vidnet veed Steden. Om Sioevejens Beitet forklarede: At een gang, da Vidnet tjente Torbjørn Mehuus et par Aar, og før 2 Aar hos Peder Bakke, og siden et par Som/m/ere i Sommer Arbejde paa sam/m/e Mehuus, da veed for 10 Aar siden, at Bakke Mænd tog et fremmet Øg i dette Bejte, veed ej vidre. Veed ej videre. Contra Citanteren tilspurgde Vidnet: om de bortrøddede Steene var Aarsag, at Elven gik saa højt? Rs: Nej, den gik saa højt alligevel, men de kunde være Aarsag at Elven kunde grave Hullerne større, og kom/m/e til Skade paa Ageren. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 6te Vidne Anne Lars Datter Enke efter Ole Larsen Huuskone under Torbjørn Mehuus, gl: 71 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke nogen af Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At have de sidste \30/ Aar kjendt de Veje som ere brugte af Parterne. og i gaar bleve anviist, og selv har gaaet Kirke og Gange Vejen iidelig og jevnlig, og aldrig har Bakke og Torbjørn Mehuus, kjørt den Vej, men de have ledet Øger fra den øvre til den nedre, eller fra nedre til øfre Hage, Øge Vejen over Braathuns Bøe over de 4 Vad. Kirke Vejen som er den hvor de ommeldte Steene ere oprøddede, har aldrig vært andet end Gange Vej for Bakke og Torbjørn Mehuus. Øge Vejen har ikke vært til andet end at som meldt leede Øger paa; men Kirke Gange Vejen have Contra Citanterne de sidste 4 á 5 Aar kjørt med Drag med Tjære Tønder, og 2 Karle, een paa hver Side Draget, need \til/ og Huun og sligt op fra

Søen, men aldrig før have de kjørt den. Klakevejen har Bakke og Torbjørn Mehuus kjørt Vintere til og fra Søen, og Høst og Vaar, med Læs paa Drag, Veede Stranger til Jægte Veed, og Bord og Huun fra Søen, baade Frost Vintre, og aabne Vintere, og naar det har været for blødt over Klake Vejen, have de ladet Læsset ligge uden for Gjærdet, til Vejen var bleven bedre, enten Høst eller Vaar. De have og kjørt sligt fra Søen om Som/m/eren, og ladet ligge uden for Bøegjærdet til Høsten, og saa kjørt det op over Braaddet over Midhuus, Torbjørns gaard og Bakke Bøer. Contra Citanterne have ingen Kjørsel ellers havt om Som/m/eren, uden som forbemelt førend nu de kører med Tjære Tønder som falder fra disse Tiider, og frem efter til St: Hans Tiid. Før have de baaret Tiæren paa Ryggen, Kirke Vejen til Søen. Holme Vejen L: langs Holmen, har Contra Citanterne \og Formænd/ ladet leede Øger, dog ukløvede, i nogle Aar, vel omtrent 10 Aar, om Vaaren i Møg Maanet, naar de har leedet Øgene til nederste Hage, og siden naar Høet er slaget, op igjen, men aldri seet dette, med Kløv eller Læs. Om Siø(ve?)vejens Bejte forklarede: At een gang for omtrent 8 Aar siden og anden gang i Fjor, saae Vidnet den frem/m/ede, og Parternes gaarde uvedkom/m/ende, eet Øg hver gang \der/ gaae i Bejte, som de der førde Øgen dertil, sagde at Bakke Mændene havde givet Lov til, og de formodentl: taget Betaling derfor. Contra Citanterne begjærede Vidnet tilspurgt: Om hun veed vist, der aldrig har været kjørt Holme Vejen? Rs: Nej ikke som hun har seet, hun boer ej her paa Bøen, men ved Søen, dog har de fleeste Dage været her, og gaaet imellem. Om Fjeldbejtet forklarede: At veed at Contra Citanterne har taget frem/m/ede Smaler i deres Fjeld i 5 á 6 Aar, hver gang 20 og derover, og naar de ere kommen der, er de gaaet over \paa/ Braathuns Fjeld som Vidnet har hørt. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 7de Vidne Guri Kittels Datter Enke efter Gotschalch Samsonsens Sundal, gl: 80 Aar, sidst til Alters 8 Dage efter Paaske, er ej videre beslægtet eller besvogret, end Ole Larsens Hustrue var gift med Vidnets Broder forrige Egteskab, Ole Kittelsen hvis Børn er Odelsmænd til Hoved Citantens Mehuus, forklarede: At er fød og opdragen her paa Braathun, og kan erindre 60 Aar, og for 51 Aar [siden] fløttede herfra, efter at her have boet i Egteskab i 7 Aar, i den Tiid var Kirke Gange Vejen kun til at gaae paa, for Folk, og Øgene fra og til Hage, og med Kløv, blev leedet over de 4 Vad, aldrig Holme Vejen L: Contra Citanterne havde ingen Kjørsel Som/m/eren, men Høst, Vinter og Vaar kjørde de deres Jægte Veed paa Snee og Iis langs Holme Vejen L: men naar Snee og Iis var af, kjørde de intet, men enten bar det, eller lod det ligge uden for gjærdet til Vaaren eller Høsten. Om den Tiid siden, veed intet. Om Broene forklarede dette og forrige Vidne for den Tiid sidstmeldte her har været kjendt: At øverste og nederste Broe var hver kun 2 á 3 Stokker, den mellemste er for Braathun Mandens Brug og Kjørsel til og fra h/an/ds Bøe paa Holmen og Ager der, kjørslebreed, de andre 2 var kun Gange Broer /: den mellemste og nederste holdt af Braathun :/ den øverste ved Midhuus holdt af Midhuus og Bakke, og den for 5 Aar siden bygt om og gjort kjørsle breed, af Midhuus): (dvs) Torbjørn, og de paa Bakke. 6te Vidne endnu forklarede: At have hørt af Hoved Citanterne, at de ikke vilde, at Bakke og Torbjørn Mehuus skulde kjøre Holme og Kirke Vejene. Begge dimitteret til Anviisning og Eedfæstelse som de Forrige.

Fremstod 8de Vidne Baar Olsen Bundhuus S:E: gl: 55 Aar, Næstsødskende Barn til Ole Larsen Mehuuses Hustrue, og S:E: Morten Hansen Furreberg som 9de Vidne, gl. 47 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, begge sidst til Alters 1ste Søndag

1796: 235b

efter Paaske sidst, begge som begjærte Besigtelses og Beskikkelses Vidner under eet afhørte, forklarede: At 1794 den 12 Maj vare de tilkaldede af Citanterne, at besigtige Kirke Vejen, da de fandt Kirke Vejen eller Gange Vejen, tet ved Elven som Vejen gaaer langs med, oven for Braathun paa Braathuns Lejemaal, at være optagen 3 Steene af Vejen, den største et Øge

Læs, en Alen fra Elven, som kunde være hendelig om der skulde være Kjørsle Vej, og Steenene kastet i Elven, de andre ikke saa store, den fjerde var begyndt paa, men ej fuldført, og saaledes anviist af Hoved Citanten Ole Larsen. Der var fra Elven til Braathuns oven for \Vejen/ liggende Ager 6 Alen, og naar Elven bliver stor, kan befrygtes den kan bryde paa Ageren. Derfra de gik med Citanten til de Indstevnte, og spurgde dem hvorfor de havde røddet de Steene uden hans Tilladelse, dertil Torb: Mehuus svarede: det var for bedre at fremkom/m/ed Liig, og de alle svarede at de vilde have Kjørsle Vej der, men Citanten sagde: der har aldrig vært Kjørsle Vej og skal aldrig blive. 1795 den 15 Maj vare de atter tilkaldte af begge Hoved Citanterne at besigtige Kirke Vejen ved Elven hvor Contra Citanterne havde brudt Steene op af Vejen, da de besaae samme, og fandt at Mulden ved 2 Steene som Contra Citanterne Aaret før havde begyndt paa, men lagt Muld paa igjen, var af Elven bortskyllet, Et andet Sted ved nederste Vad i søre Ende af Holmen, paa Vadets vestre Side, var til Syne noget af Mulden hvor et Øg med Læs kan have steget op af Vandet, noget udtraad og reven fra, ved det Øget kan have \stærk/ spændt i for at trække Læsset op, som ikke kunde skee, naar det ikke trak Læs, og kan blive megen til Skade paa Braathuns Lejemaal, men Vidnerne saa ikke, da det skeede; og da Vejen neml: {Kirke} \Øge/ Vejen hvor dette befandtes, gik \længere {...} oppe/ saa nær \een/ Ager{ren}, og som Kjørsle Vej alt for nær, saa havde Slæden eller Draget maattet kjøre over Hjørnet af Ageren. Derefter de eftersaae Klake Vejen i overværelse af Torbjørn Mehuus, for at see om der kunde være Kjørsle Vej alle Aarets Tiider, og fandt begge at Myren er saaledes, at den ved ubetydelig Bekostning kan være Kiørsle Vej paa alle Aarets Tider, og Klake myren ligger ved Mehuus Bøe; og kan blive god Vej over Klakemyren ved at gjøre Vej paa 5 á 6 Alen eller Broe der.

Laugrettet eftersaae det om Vadet, og Vejen ved en Ager lidt længere oppe, forklarede, og fandt Samme saaledes som anført er, og nu kunde ikke sees Spor af Slæde eller Drag, men kan see, at Vejen der er saa trang, at ved Kjørsel, maatte Slæden eller Draget kom/m/e i Ageren at Sted med den eene Meje en Alen eller 1 ½ lang, da en Vejte vesten for Ageren, gjør Myren til Kjørsel der saa trang. Endnu erindrer disse Vidner, at første gang de vare i denne Forretning spurgde \de/ 9de Vidne Torbjørn Mehuus, hvorledes før har været brugt, siden der nu bliver denne Dispute, dertil h/an/d svarede som begge Vidner hørde: At naar noget betydeligt var, passede de paa om Vinteren at kjøre det op, men naar det var noget smaat, om Som/m/eren, kjørde de det til Bøe gjærds Leedet, og siden bar det op, til deres, Contra Citanternes gaarde.

Dette Aars 31te Marti vare de atter sendte af Johannes Braathun, og i h/an/ds Medfølge, til alle 3 Contra Citanterne, da Joh: Braathun sagde til dem, at vilde advare dem, at h/an/d vilde stevne dem for deres tagen nye Brug af Vejerne: Dertil de sagde: Vel nok, men de vilde contra stevne til at beholde de Veje deres Formænd have brugt, og Anders \Heinessen/ Bakke sagde, at den der taber Sagen skal betale hver Skilling den har kostet. Johannes Braathun sagde videre: At vilde stevne dem for Hæsten i Sio(ve?)vejs Bejtet, og Smalen i Fjeldet: Dertil de svarede: At de vilde ikke have den Sag i mod den anden; havde han noget at søge dem, kunde h/an/d søge dem paa Tinget. De {Dimitteret} sagde videre om Hæsten, at de havde taget den i deres egen Hage, men den sprang over Gjærdet af Vanvare. Smalen havde de og taget i deres eget Fjeld, men de gik selv som selv styret og ugjærdet, over paa Braathuns Fjeld. Dimitteret som de Forrige.

Endnu fremstod 2det og 5te Vidne, og anviiste Laugrettet, hvor højt Elven har steget til Ageren, der hvor Steenene ere bortrøddede, og anviiste at naar Elven stiger paa det højeste, som kan skee ved stærk Regn 2 á 3 gange om Aaret, spiller den paa Ager Reenen som er næsten brat eller noget sk(raa?) saa højt, at de fra øverste Vandflade til oven paa Reenen, kan være ½ Alen, og da er Elven dyb over Kirke Vejen, til over Knæet, og nogle Steder til Skrævet.

Altsaa Laugrettet skjønnede, at ved saadan Vandflom, hvor Steene ere borttagne, graver Elven meere om sig \i Hullerne og den løsenede Muld/ og kand gaae under Ageren, og blev der røddet fleere Steene som vilde behøves om der skulde blive Kiørsle Vej, kunde Ageren meget udgraves og af Elven bortskylles. Disse 2 Vidner tilligemed 1ste Vidne forklarede om den Ager hvorover efter 8de og 9de Vidnes Forklaring, var krøget ind paa med Drag, at den er ikke der eller noget Sted større, end de i de Aarringer de have omvundet, have kjendt den. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Niels Monsen tjener nu paa Roaltvedt, gl: 21 Aar, sidst til Alters for 6 Uger siden, er Næstsødskende barn til Anders Hejnessen Bakke, og Sødskende barn til Anders Pedersen Bakke, ej videre beslægtet eller besvogret, forklarede: At have tjent Anders Pedersen Bakke 4 Aar til denne Vaar, og før ikke været her bekjendt, i den Tiid har de paa Bakke kjørt deres Tjære need, og Huun

1796: 236

op, Kirke Vejen disse Tider og til imod St: Hans Dag, Tjære Tøndene paa Drag, og 2 Karle een paa hver Side af Draget, hvor Vejen var ond, ellers gik de efter Draget, de have og baaret sam/m/e Aars Tider Tjæren i bötter, naar de ikke havde fulde Tønder. Kirke Vejen brugde de til at gaae og ride paa, og undertiden over de nederste Vad, og undertiden over de 2 nederste Broer. Vejen langs Holmen L: blev den Tiid ikke brugt enten at gaae, eller til Øger at lede eller Kjørsel. Vinteren kjørede Vidnet Klake Vejen med Jægte Veed over Mehuus Bøe igjennem Braaddet og over Klake Vejen, ligsaa for Anders Pedersen Bakke, over Bakke og Meehuus Bøe til Braaddet \og videre/, dette naar var Snee og Frøst, og ellers kjørde de ikke, undtagen een Vaar, husker ej om da var Snee og Frøst \under/, kjørde h/an/d nogle Læs Jægteveed Klakevejen over Myren. De Broer som nu ere, ere de sam/m/e som da Vidnet kom her. Om Siovevejen Bejttet forklarede: At forrige Aar, havde Contra Citanterne, efter hvad Vidnet har hørt af dem, taget et frem/m/et Øg i dette Bejte, men veed ej hvor længe den gik der, ej heller veed om Betalingen. Om Fjeldbejttet veed, at Contra Citanterne havde de 4 Aar Vidnet tjente her, neml: de Bakke Mænd taget ind i deres Fjeld hver Aar frem/m/ede Smaler, hver Aar 20 á 30 Støkker, og satte dem i deres eget Fjeld, men da de gaar selv styret, gik de i Braathuns Fjeld, der Vidnet een gang har hændet dem, da de skulde tages hjem, Michaeli Tider, 2 á 3 Uger efter de var faret hjem fra Støelen med Craturerne. Hvorlænge de der havde gaaet, veed ikke, veed ikke heller om nogen var sendt fra Bakke at see efter dem om Sommeren. Contra Citanterne begjærede Vidnet tilspurgt: Om ikke Braathun Manden har sat sit Øg i Contra Citanternes Sætre Mark paa Stølen, og gjædet sine Smaler og Br(un?)kiid med fri Villie paa Contra Citanternes Støl? Hoved Citanterne protesterede imod Svar paa dette Spørsmål som ej stevnet for. Contra Citanterne paastod Svar, og betalte for Eragtning som h/an/d(?) paastod 12 s: skr: Tolv Skl: Dommeren eragtede: Da ikke i Contra Stevningen er stevnet for nogen Fornærmelse begaaet af Hoved Citanterne imod {.....} \Contra Citanterne/; Saa kan ikke imod Lovens 1 B: 4 C: 1 a: tillades Svar paa denne qvæstion. Dimitteret til nærmere Anviisning og Eedfæstelse som de Forrige.

Fremstod 11te Vidne Samson Andersen tjener paa Braathun gl: 21 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, er Brodersøn af Ole Larsens Hustrue og Sødskende Barn til Johannes Braathuns Hustrue, men ej videre, forklarede: At have været her paa Braathun nu paa 9de Aar, i den Tiid har Kirke Vejen ej været brugt til andet end for gaaende Folk, ogsaa leedet Øger baade med og uden Kløv, af Contra Citanterne, men siden den nye Broe ved Meehuus blev bygt \for 5 Aars siden/, have de kjørt /: om de have kjørt før veed ej, siden han hver Dag gjætede i Marken /: Kirke Vejen med Drag med Tjære Tønder til Søen, og 2 Karle med Draget, undertiden kun een Karl, hvor de før have baaren eller ført Tjæren veed Vidnet ikke, dog erindrer at have seet, de have baaren Tjære(n) i Bötter; paa begge Maader ved denne Aars

Tiid og længere hen imod St: Hans Dag noget før, og sam/m/e Tiider have de kjørt fra Søn Kirkevejen Bord og Huun paa Drag, som Braathun Opsiddere have fortrødt paa, da Græsset derved meget er bortkjørt og nedtraad. Øge Vejen har Vidnet kun een gang seet Contra Citanterne have leedt en Øg over de øvre Vad, med Kløv, erindrer ikke hvad Aars Tiid. Om Holme Vejen veed ej, at have sset dem leedet Øger paa. Klake Vejen har Contra Citanterne kjørt med Læs Vintere naar der har været Snee, over Mehuus Bøe og Bakke Bøe. Naar der har været blødt, har de ladet Jægte Veden ligge uden for gjærdet oppe ved Mehuus. Om Siovevej Bejtet forklarede: At for 6 Aar siden, hørde at Contra Citanterne havde taget et fremmet Øg der i Bejtet, som Hoved Citanten Ole Larsen sagde til Vidnet; I Fjor havde de ligeledes taget et Øg der i Beitet, fra en uvedkom/m/ende Mand, som Vidnet hørde af Hoved Citanterne. Om Fjeld Bejtet forklarede: At vel 4 á 5 Aar have Contra Citanterne taget frem/m/ede Smaler i deres Fjeld, hørt af Smalenes Ejer, sam/m/e Mand alle Aarene, at det har været hver Aar ved 40 Støkker, og naar de er bleven sat i Bakke og Torbjørn Meehuus Fjeld, er de gaaet selv styret, uden gjæter og gaaet ind paa Braathuns Fjeld, og tilbage i Bakke Fjeld, begge Steder af og til, om Betalingen veed intet. Een gang kom de iblant Braathuns Smaler i Braathuns Fjeld, da Vidnet jog dem tilbage. Veed ej hvorlænge de hver gang gik i Braathuns Fjeld, men gik af og til. Dimitteret som de Forrige.

Contra Citanterne \paa Bakke/ anmeldte, at de nødes til at have Kjørsle Vej til Søn om Sommeren nu fremfor før, da de trænger til de sidste 5 á 6 Aar, at have virket saa meget Tjære som mulig, da de før virkede lidet eller intet, men nu er dertil trængende, og have maattet gribe dertil, fordi deres Birkeskov er udhugget, og altsaa maae de med andet forhverve noget til Kongens Skatter, og at leve af.

Hoved Citanterne lod tilføre: At Torbjørn Meehuus har vel ikke kjørt Kirke Vejen med Læs, uden et Læs med en Silde tønde paa Drag, men da han derved giver tilkjende, det som h/an/d har svaret Beskikkelses Vidnerne, at vil have Kiørsle Vej paa Kirke Vejen; saa har de været nødsaget, at have lige Tiltale til ham som til de øvrige Contra Citantere, men Tjærebrug har han endnu ikke foretaget sig.

Hoved Citanterne declarerede, ej at have fleere Vidner,

1796: 236b

betalte for 11 Vidner 1 rd: 8 s: og Contra Citanterne for Contra qvæstioner 1 mrk: 4 s: i alt Een Rigsdaler Een Mark og Tolv Skilling.

Contra Citanterne ved Engel Engelsen Gjøen begjærede deres indstevnte og ustevnte mødende Vidner fremkaldede til at besvare fremlæggende skriftlige Qvæstioner som blev fremlagt og lyder saaledes: thi blev fremkaldet og mødte de nu afhørte Hoved Citantens Vidner, til Vederståle og for Processens Skyld disse at anhøre, og da de alle tog til Vederståle; saa fremstod

Contra Citanternes 1ste og Sagens 12te Vidne Johannes Larsen Lejl: paa Sild, gl: 68 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, svarede paa Qvæstionerne, saasom til 1ste Ja, fra øverste Vad paa Holmen til nederste Vad, lige langs Braathuns Holmen, saa var det for 36 Aar siden, da Vidnet tjente paa Torbjørn Mehuus Brug, i 2 Aar. Siden den Tiid tjente for 30 Aar siden 3 Aar paa Braathun, og da var det ligeledes. Siden den Tiid veed intet derom. 2det Vesten for Elven har de havt deres Kirke og Gange Vej, over den øverste Broe ved Meehuus, og alle 3 Broene, som da vare kun smale Gangebroer, undtagen den mellemste, som Braathun kjører over til sin Bøe og Ager paa Holmen. 3de ja kjørt et pr: Læs med Drag, og kløvet paa denne Aarsens Tiid, men Kiørselen ikke andre Tider end strax efter VaarVinden, og det de have kjørt need have de kjørt Vinterne og Bakke Mænd have gjort det sam/m/e som Torb: Mehuuses Formand. 4de I den Tiid saae ikke Contra Citanterne kjørte et Læs, {denne Aarsens} \de 3 Aars/ Tiid, op, men need sam/m/e

Kjørsel som meldt, til Søes, uformeent af Braathun. 5te Nej, da deres Bøe er Skaarer og Skar, dog vises(?) de have Ager neden for disse Skar, hvortil de kører Hævd oven fra. 6te Aarsagen har været, naar Elven har baaren over Holmen, med Snee og Klake i Vadene. 7de Nej. 8de Den Tiid var der for blødt. Til 1ste lagde endnu dette, at \det/ de kørte over Holmen, var om Vinteren med Jægte Veed. til 3de qv: at de 2 Læs han kørte var efter VaarVinden strax efter, og troer at havde han haft meere at kjøre, havde det været ham uformeent. Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev og dimitteret som de Forrige med begge Parter Consence.

Fremstod 2de Contra og Sagens 13de Vidne Ole Larsen Scharret Huusmand under Bakke, Anders Pedersens Brug, gl: 56 Aar \sidst til Alters Langfredag/ ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste at 2 Aar for 34 Aar siden Vidnet tjente paa Braathun, kørde Contra Citanterne Høst og Vaar, baade op og need med Drag og Slæde, med Føde Vahre til Byen før Michaeli længe efter Slaatten, og naar det var Vaaren, var det med Huun op til gaarden fra Søen, strax efter VaarVinden, ogsaa imod St: Hans Dag, har og med Kløv baade før og efter St: Hans Dag, ført op til gaarden Korn og andet fra Kiøbsteden, alt Holme Vejen fra øverste til nederste Vad langs Holmen, og ej af Braathun Manden forbuden. 2det Ja det som kaldes Kirke Vejen, over den øverste Broe som da var kun 4 Stokker bred. 3de De sidste 5 Aar har Contra Citanterne kjørt Kirke og Gange Vejen vesten for Holmen. til 1ste qv: erindrede endnu, at har været her Huusmand 18 Aar, i den Tiid har Vidnet som boer lige for Braathun paa Bakke Bøe, ikke seet nogen Kiørsel over Holmen. til 4de har ikke hørt det af Ole Braathun, men af Andre sagt det efter Ham. til 5te Nej ikke uden at kjøre over Mehuus eller Braathun. til 6te Har seet de have kjørt Klake Vejen \over Mehus Bøe/ om Vintere i Frost, hvert Aar, men ej naar der har været aaben Mark, dette østen for Holmen, naar Vadene har været for Snee og Iis Opslag ufarbare, og naar de nu vare farbare, kørde de Klake Vejen alt det Vidnet veed. 7de Nej. 8de Jo: 9de Om Vidnet har Gange Vej over Mehuus Bøe? Ja for Betaling. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 3de Vidne Mons Torbjørnsen til Huuse paa Berstøe gl: 46 Aar, sidst til Alters Langfredag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, viidere end Næstsødskende Barn til Anders Heinessen Bakke, svarede til 1ste Ja langs Holmen med Drag, strax efter VaarVinden, ubehindret saaviit Vidnet veed, dette for 30 Aar siden, da Vidnet tjente paa Bakke 10 Aar, Siden den Tiid veed intet om. 2det Ja i Kirke Vejen over den øverste Meehuus Broe, som var kun 4 Stokker breed til Gangebroe, men nu for 5 Aar siden gjort Kjørsle breed. 3de Nej det er ikke muligt, da det er saa brat, og Mehuus Bøen er imellem hans \Vidnets/ Bøe og Leedet. 4de Dertil har Elven været Aarsag, naar den har været opgaaet saa højt, men meest kjørt deres Jægte Veed Vinterne østen for Holmen, Klake Vejen. 5te Nej. 6te Der er for blødt til Kjørsle Vej. Men Vinterne har Vidnet den Tiid kjørt mange Læs Klake Vejen. Dimitteret.

Fremstod 4de Contra og Sagens 15de Vidne Tørres Monsen SelvEjer paa Sætvedt, gl: 75 Aar, sidst til Alters Pintze sidst, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Contra Citanterne have haft Kiørsle og Ride Vej langs Holmen fra øverste til nederste Vad, ubehindret af Braathun, om Vinteren paa Snee Føre, ellers er der for blødt, dette for 44 Aar siden, siden den Tiid veed intet derom. Om Som/m/eren Pintze tiid kørte de sjelden \da/ et Læs til Huus Fornødenhed, med Drag, og stundum en Kløv med Gods fra Byen, imod St: Hans Tiid. 2det Ja til Kirke Vej. Dimitteret.

Fremstod 5te Contra og Sagens 16de Vidne

1796: 237

Samson Hansen Huusmand under Aarvigen, gl: 49 Aar, sidst til Alters dette Aars Paaske, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Ja for 8 Aar siden. 2det Ole Larsen

Braathun eller Meehuus sagde til Anders Hejnessen Bakke, at han ikke vilde holde dem 2 Veje, han vilde kun holde dem een, og det sagde han sam/m/e Tiid. til 3de For 8 Aar siden, da Vidnet tjente paa Torbjørn Mehuuses Brug 1 ½ Aar, foer Meehuus med Øg, og Bakke Mændene med Øg og Kløv, Holme Vejen langs Holmen fra øvre til nedre Vad, Som/m/eren naar de byttede Hage med Øgerne, strax efter VaarVinden, og med Kløv baade før og efter St: Hans Dag, med Drag veed ikke, altid ubehindret af de paa Braathun. til 4de De paa Bakke kan ikke faae Vej til Søen paa deres egen Ejendom, uden enten over Meehuus eller Braathun. til 5te Nej, veed ikke, uden Klake Vejen, igjennem Braaddet. til 6te Mehuus Bøen er blød og vaad, og neppe fremkommelig med Læs, og Holmen under Braathun er ikke saa blød. Dimitteret som de Forrige. Ole Larsen Mehuus nægter at have sagt, det dette Vidne ham har paasagt, og maatte være uefterretligt, som hverken sagt Vidnesfast, eller til nogen, som det kunde nytte at sige det til, da Anders Hejnessen ikke den Tiid og ikke før 1792 fik Skjøde paa Jorden, eller styrede den \var endog da myndig/.

Fremstod 6te Contra og Sagens 17de Vidne Anders Andersen Husmand under Neerhuus, gl: 37 Aar, sidst til Alters ved Paaske tider, ej Parterne beslægtet eller besvogret, uden Sødskende Barn til Anders Pedersen Bakke, svarede til 1ste Ja og nu bortdød. 2de Ja for 14 Aar siden sagde hand det, paa Holmen til Vidnet, i Fortrydelse over at de: Contra Citanterne havde 2 Veje, een at kjøre, og een at gaae, det han sagde at vilde sige selv til Bakke Mænd ogsaa, og den Tiid var han, tænker Vidnet, 21 Aar. Da tjente Vidnet paa Mehuus. 3de Da Vidnet tjente paa Mehuus, kjørde Mehuus og Bakke Holme Vejen op og need, med Øg og Drag og Kløv, Huun, Bord, op, og need Vahre til Byen, Høsten efter Michaelii, og efter VaarVinden, ubehindret af Braathun, videre end før er sagt. Saaledes har det været til den nye Broe blev bygt oppe ved Mehuus, som blev gjort kjørsle breed, men før var kun Gange broe, men siden den nye Broe, har Contra Citanterne kjørt Kirke{- og Øge} Vejen, og Anders P: Bakke \selv/ kjørde Kirke Vejen, fra Braathun, men neden for Øge Vejen, med Tøm/m/er til et Smale Huus for 3 Aar siden, denne Aarets Tiid. 4de Som de forrige Vidner. 5te Forandret efter Stevningen svarede. Veed ej videre, end at de Contra Citanterne have indtaget frem/m/ede Smaler i Bakke Fjeldet, der de have gaaet selv styret, og veed ikke hvor de have rækket hen paa Fjeldet, det har skeet 2 á 3 Aar, hver Aar 20 á 30 stk:r. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 7de Contra og Sagens 18de Vidne Peder Engelsen Tvedtenæs Lejl: gl: 41 Aar, sidst til Alters Langfredag, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Ja. til 2det Ja som omspurgt. til 3de Kittel Braathun sagde til Vidnet, at de \Contra Citanterne/ reed een Vej langs Holmen som han fortrød paa, og gik Kirke Vejen, han syntes de kunde bruge Kirke Vejen. Vidnet er selv ej bekjendt. Dimitteret som de Forrige

Fremstod 8de Contra og Sagens 19de Vidne Magrethe Torbjørns Datter Berstøe, Peter Christensens Hustrue, gl: 55 Aar, sidst til Alters dette Aars Paaske, Næstsødskende Barn til Anders Hejnessen, svarede: til 1ste Contra Citanterne have brugt Holme Vejen fra øverste til nederste Vad langs Holmen, med Drag, og Kløver, med Drag efter Vaar Vinden, og med Kløv til imod St: Hans Dag, saaledes for 40 Aar siden, og veed ikke rettere, end ligeledes til denne Tiid, som har hørt men ej seet, ubehindret af Braathun, til for 5 Aar siden de har taget Kirke- og Øge Vejen. 2det De have kjørt Mehuus Bøe og Klake Vejen, undtagen naar det haver været for blødt, eller Elven iiset med Meen Iis. 3de Som de forrige Vidner. 4de Ja som de forrige Vidner. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 9de Contra og Sagens 20de Vidne Torbjørn Petersen hos Huusmanden p: Berstøe, gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste I Fjor tog Contra Citanterne alle 3, en frem/m/ed Hæst i Siovevejens Bejte, veed ej hvor længe han gik der, ej heller om Betalingen, den blev indsat først i Siovevej Bejtet hvor den blev taget paa Land, som rette Landing i dette Fald, veed og ikke om den blev ført strax eller naar derfra. 2det Derom veed intet videre, end at Contra Citanterne have indtaget

frem/m/ede Smaler i deres eget Fjeldbejte. 3de frafaldes. 4de 5te og 6te ligeledes. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 10de Contra og Sagens 21de Vidne Peter Christensen Berstøe Husmand gl: 53 Aar sidst til Alters denne Paaske, ikke Parterne beslægtet eller besvogret. Contra Citanter begjærede, hand at gjøre sin Forklaring om Vejen, og forklarede: At Holme Vejen langs Holmen fra øverste Vad til nederste, har Vidnet, da h/an/d tjente paa Bakke for 34 eller 35 Aar siden, kjørt 2 Læs Bord op, d(..t?) Møg, ubehindret fra Braathun, og hvilket var paa Drag, har og kjørt et sygt Menneske need paa Slæde fra Bakke til Søen, over begge Vadene, langs Holmen, har ej seet fleere Kjørseler der, og hvorledes siden har været, veed ikke. Om Kløvene den Vej veed intet. Kirke Vejen har kun til siden den nye Broe ved Mehuus er gjort kjørsle breed, været for gaaende Folk, men de Steene der er oprøddet, var meget i Vejen, naar de bar Liig. Klake Vejen har kun været kjørt Vintere af Contra

1796: 237b

Citanterne, Frost Vintere, men ej de andre Vintere, da de intet have faaet kjørt. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 11te Contra og Sagens 22de Vidne Samson Andersen Fladebøe Vilkors Mand gl: 82 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, ikke nogen af Parterne beslægtet videre, end er Farbroder til Anders Pedersen Bakke, svarede til 1ste Vidnet da paa Bakke for 50 Aar siden, har kjørt Holme Vejen langs Holmen, med Drag i 2 Aar, Jægte Veed, 12 Favne den eene Vinter ved Kyndelmisse, og den anden Vinter 14 Favne, alt over Vadene, langs Holmen, ved sam/m/e Tider eller lidt før, han og strax efter Vaar Vinden kjørt Huun og Bord et par Tylter op, men ej længere paa Som/m/eren. Veed ej men har hørt Contra Citanterne have brugt lige Kjørsel siden. Har og kløvet op paa een gang med 5 Øger sam/m/e Vej om Vinteren. Den eene Som/m/er kort før, og 8te Dage før St: Hans Dag har Vidnet kløvet op, noget Korn. Havde de havt meere at kjøre længere efter Vaar Vinden, havde de kjørt det, ubehindret af Braathuns Opsiddere. 2det Gange Vejen vesten for Elven, var da ej til andet end at gaae, der blev ej kjørt. 3de Ikke det Vidnet veed. 4de Besvaret som de forrige. Dimitteret som de Forrige.

Contra Citanterne frafaldt de øvrige Vidner. For 11 Contra Vidner betalt 1 rd: 8 s: skr: En Rd: Aatte Skilling.

Alle Vidnerne, de som have Vidnet om Holme Vejen L: langs Holmen, blev tilspurgt: Om naar denne Vej er kjørt eller kløvet, om de da have faret over Vadene, eller over den nedre søreste Broe? Alle svarede: de kjørde og kløvede over Vadene og ikke over Broen, da Broen var kun en smal 3 Stokker breed Gange Broe, og den holdtes af Braathun Ejere aleene til Gangebroe, indtil han nu for sit eget Brugs Skyld har gjort den breedere.

Retten med Laugrettet, Parterne og Vidnerne endnu atter befarede omvundne Veje og Broer, og derved Vidnerne afsatte Mærker hvor sam/m/e Vej har gaaet langs Holmen, midt i den Vej, samt Vidnerne an- og paaviiste Vejene, som alle de øvrige saavelsom Elven og Broene fantes overeenstemmende med Vidnernes Forklaring efter deres An- og Paaviisning.

Begge Parter declarerede, ikke at have noget, Vidnerne videre at tilspørge, eller af dem at forlange an- eller paaviist, men begjærede deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter dimitteret; Thi blev alle Vidnerne fremkaldede, og dem forelæst det passerte om deres Vidnesbyrd og Paaviisning af Protocollen, dem de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og anviist alt omspurgte, saa rigtig og ret, som de veed, og have seet og hørt, og at de vider intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeles med begge Parters Consence, bleve fra Retten dimiiterte.

Laugrettet som tillige med Dom/m/eren havde befaret Bakke og Meehuus Bøer saavelsom Kirke Vejen og Holmen, for at skjønne, hvorvidt Veje ere mulige paa de førstmeldte Bøer, eller kan blive bedre eller slettere, end enten Kirke og Øge Vejen, eller Vejen L: langs Braathuns Holmen, skønnede: At over Bakke Bøe kan blive saadan Vej til al Slags Kjørsel, baade op og need, som kan behøves, og kan blive mindre tung op, end paa adskillige andre gaarde, og bliver mindre imod, op ad, end disse alle gaarders Søe Vej fra \Søen til/ Bøe gjærdes Leedet {til Søen}, og tjenlig Vinter og Sommer. Midhuus kan ligeledes \faae Vej/ alt paa sit eget til Klake Braaddet eller Bøe Leedet, og Bøen \er/ ingen sted for blød til Kjørsel Vej. Bakke kan ikke have Vej paa sit eget eller sin egen Bøe /: thi uden om Bøegjærdet er alt for umuligt formedelst Houger og Bakker og Fjeld :/ længere end {.....} \de/ to tredie Deelee fra Gaarden (...?)est need efter, af Strækningen til Klake braaddet eller Bøe Leedet, paa hvilke to tredie Deelee er haard Bund, det øvrige need efter til Klake braaddet eller Bøeleedet vil gaae over Mehuus, men det vil kun blive et kort Støkke fra Bakke Ejendom til det Sted paa Mehuus Vej, hvor Bakke Ejere kan komme til Meehuus Vej paa Mehuus Bøe, og dette Støkke er haard Bund som kan være liden eller ingen Skade for Mehuus, og siden kan Bakke kjøre paa Mehuus Vejen til Leedet eller Klake braaddet, og paa den sam/m/e Vej som Meehuus, dog naar han skal skaffe sig Vej paa sit eget, maae holde Vejen op og need igjennem Braathuns Holmen \som er Braathuns beste Bøe, er fra Holmen op til Gaard(?) stejlere og med Omveje formedelst Brathed længere end forb:te, og/ er nederst blødere end paa Mehuus Bøe. Kirke Vejen og Øge Vejen er henseende over de 2 nederste Vad, og den meget stenede Kirke Vej oven for Braathun, {...} meere besværlig, sær formedelst megen Brathed ovenfor Mehus Broe op til Mehuus og Bakke, hvor der er ligesaa brat som paa Bakke egen Bøe østen for. Længden fra gaardene Mehuus og Bakke til Bøe Leedet, er lige langt østen for, og Vesten for. Kirke Vejen naar den skulde blive kjørsle Vej, maatte røddes [for] Steene, og de store og mange, som vil blive megen Arbejde og Bekostning; men det vanskeligste om da ved den Rødning kunde forekom/m/es, at ikke Elven skulde bryde ind paa den Ager hvor de 3 Steene allerede ere optagne, og gjøre baade den, og Braathuns Ager neden for, stod Skade. Under alt dette benævnte Mehuus, er forstaaet Contra Citanten Torbjørn Larsen Meehuus gaard Mehuus. Men da Bakke ikke før nu har brugt Kiørsle Vej paa Kirke Vejen, og dette er af dem foretaget siden

1796: 238

de har virket meere Tjære, er det Spørsmal om de ikke til dette deres nye Brug bør skaffe sig selv Vej uden Braathuns Skade, eller de og ved 2 Mænd paa Bære Stænger, kunde bære deres Tjære enten i heele eller halve Tønder til Bøe Leedet.

Hoved Citanterne paastod Dom til Frifindelse for Contra Citantens Søgemaal, og til at beholde og Contra Citanterne fradømmes Kjørsel enten paa Kirke Vejen eller Øge Vejen, eller i Holmen, følgelig de 2 nederste Broer være Contra Citanterne uvedkom/m/ende videre end til Gange broer, ligesom den øverste Midhuus Broe har altid været Hoved Citanten uvedkommende; og Contra Citanterne tildømt om Øge bejtet i Siovevejen, at holde sig Contracten af 31 Maj 1788 nøjere efterretlig, end hidtil, ej heller at indtage Smaler i deres Bakke Fjeld og Mehuus Torbjørns Fjeld, fra Frem/m/ede uden at gjæte dem, saa de ikke kom/m/er i Braathuns Fjeld under Mulct for hver gang derimod maatte befindes handlet, da ellers at handle derimod, bliver Hoved Citanterne til Fornærmelse og Skade, samt paastod sig af Contra Citanterne tildømt denne Sags af dem foraarsagede Bekostninger som beløber til denne Tiid 56 rd.; foruden <tillige> hvad videre her i Acten af Retten bliver beregnet, alt skadesløs. Saaledes indlod Sagen Dom.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Tredie Dagen den 4 Juni 1796 continuerede denne Sag.

Da først Laugrettet endnu erindrede at maatte tilføres: At gaars Dag ved Befaringen paa Meehuus Bøe saaes tydelig Vej \der/ baade efter Creaturer, Øger og Drag, og som før sagt, langt fra ikke blød, der beviiser, at der baade jevnlig og de sidste Tider saavel som før, har været kjørt og brugt Kjørsel Vej. Paa Braathuns Holmen derimod sees langs Holmen ikke mindste Spor til nogen slags Øgetraad eller Kjørsel enten med Drag eller Slæde, som beviiser der i mange Aar, enten intet eller meget lidet kjørt med Drag eller andet.

Paa Contra Citanernes Vegne Engel Engelsen Gjøen fremleverede sit skriftl: Indlæg af dags Dato som blev oplæst saal: Saaledes indlod Sagen Dom.

Hoved Citanterne benægtede alt ubeviist og ubeviisligt, refererede sig til deres Forrige, og paastod Dom.

Da begge Parter nu have indladt Sagen til Dom; saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger.

Dommeren for tree Dages Forretning efter Reglementet af 11te Juni 1788

6 rd: - 0 mrk: - 0 s: |

Diæt Penge som 6 Miile fra sit Hjem, deraf for 5 Miile 5 mrk: m: Tour og Retour | bet:

1 rd: - 4 mrk: - 0 s: |

Lensmanden for hans Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrettesmændene at fremstille, samt som forlangt ved Forretningen at møde for 3 Dage á 3 mrk: 1 rd: - 3 mrk: - 0 s: bet: Laugrettes Mændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage, alle over en Miil fra deres Hjem, hver 2 mrk: daglig er 8 rd: - 0 mrk: - 0 s: | bet:

De 6 af dem Skyds efter Reglementets 111 Afd: 16 §, for ½ Miil uden for dette Præstegjælds Grændser hver 4 s: er 0 rd: - 1 mrk: - 8 s: | bet:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet

beløber Sytten Rd: To Mrk: otte Skill:

17 rd: - 2 mrk: - 8 s:

som nu af Hoved Citanterne blev betalt hver sit, og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hver som Sam/m/e forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen, da først Dommeren med Laugrettet igjennemgik og overvejede Sagen, hvorunder derefter af den ganske Ret blev afsagt følgende

Dom

Det som først i denne Sag kommer under Betragtning, er de omstevnte Veje, og derom er ingen anden Oplysning af begge Parter\s/ {og} Vidner{ne} at udfinde, end at: a:

Kirkevejen{e} ikke er nogen Tiid brugt til andet, end for gaaende Folk at gaae, indtil de sidste 5 Aar, Contra Citanterne have kjørt Den med Drag, saaledes at derved Hoved Sitanernes Bøe, paa de Tiider Græsset staaer i Vext, er meget nedtraad og at de Stevner Kontra Sitanterne [fordi de]? for Deres Kjørsels Skyld have oprødde(..?) een(?) Hoved Sitanterne til rimelig befrygtende Skade. b: Øgevejen kun brugt at lede Øger paa, med eller uden Kløv, og det ikke over nogen Broe, men over 4 Vadd!! (Vad) over Elven, indtil Kontra Sitanterne paa den nederste Part deraf neden eller sønden for Braathun vesten for Elven, de sidste 5 Aar have kjørt derpaa som ovenmelt alt oven anførte saaledes til Brug for Kontra Sitanterne. c:

Vejen langs Holmen fra de øverste til de nederste Vadd, og over Vaddene, ikke over Broerne, og over Hoved Sitanernes Braathuns bedste Bøe, have af Hoved Sitanernes Vidner det 1ste, 5te og 6te \confereret med 8de og 9de Vidne/ eenstemmig forklaret, Den ikke at være brugt af Kontra Sitanterne eller Formænd til Kjørsel, og efter nogle de øvriges Udsigende, ej uden enkelte Gange til Kløv eller ledige!! (leedede?) Øger, og til Braathuns Opsidderes

Fortrydelse, saa det ikke sees, Den kan have været Kontra Sitanernes Kjørevej, som De nu vil have Den til. Skulde Contra Citanernes Paastand være lovgrundet, maatte Den, da Vejen gaaer over Andres nemlig Hoved Sitanernes Braathuns Bøe, grunde sig paa Hævd efter Lovens 5 B: 5 C: 4 a: cfr:t med foregaaende 3 art.; men dertil udfordres jevnlig Brug i de

sidste 20 Aar, og det have ikke Kontra Sitanterne beviist, imod hvad, af Hoved Sitanternes Vidner om de sidste 20 Aar derom er udsagt, at Den ikke uden sjelden og til Fortrydelse for Braathuns Opsiddere, er brugt af Contra Citanterne saaledes som meldt, hvilket snarere kan kaldes, tilsneget, end retmessig, Brug. Hvad meere Brug deraf til Kjørsel Kontra Sitanterne have søgt at beviise, er langt længere tilbage i Tiiden end de sidste 20 Aar og altsaa ikke kan virke Hævd. Mærkeligt er det, at Kontra Sitanterne og Deres Formænd ikke de sidste

1796: 238b

20 Aar, have brugt nogen Kjørsel om Sommeren, førend \de/ paa Bakke de sidste 5 Aar, have kjørt Tønder med Tiære i, Kirke og deels Øgevejen over Hoved Sitanternes Bøe, og paa een dissers Bøer meget beskadende Maade, og hvilken Vej Torbjørn Mehuus og paastaaer at bruge til Kjørselvej, som aldrig før dertil er brugt af Ham eller Andre, Contra Citanternes paa Bakke deres Nærings Fliid heri, er roesværdig, men hvad er rimeligere, end at De til Deres nye Brug selv bør skaffe sig Vej, eller holde sig Den paa Deres eget og ikke forøge Deres egen Fordeel med Hoved Sitanternes Skade. Det er derimod beviist, at Contra Citanterne have rettet Deres Lejlighed, efter at Deres Kjørsel skulde kun behøves Høst, Vinter og Vaar, og da have De kjørt Klakevejen over Deres egne Torbjørn Mehuuses og Bakke Bøer, hvor det ved Rettens Befaring er befunden, de, kuns med en ringe Bekostning over Kirkemyren, hvor \er/ tilstrækkelig god Vej Bund, {og} kan have bekvemmere og ikke længere Kjørselveje end Kirke- Øge- eller Holmevejen, og mærkeligt er det, at Contra Citanternes Vidner have villet gjøre Vej over Torbjørn Mehuuses og Bakke Bøer saa umuelig, som let kunde give Anledning til at slutte meere, da der ved Rettens Befaring og Skjønnende er befunden ganske det Modsatte, ja endog paa Torbjørn Mehuuses og Bakke Bøer er kjendelig Spor af Kjørselvej som viiser den dertil brugt saavel de sidste Tiider som før derimod ingen Kjørsel-Spor findes i Braathuns Holmen, saa deraf sluttes, der ikke i mange Aar er kjørt med Drag. At Contra Citanterne uden Ret og Adgang have taget sig Kjørselvej synes at være en saadan Fornærmelse, at De derved noksom have givet Anledning til denne Aasteds Sag. Om slet intet i Sagen var beviist, maatte det dog blive en Ubillighed, at Contra Citanterne da de kan have Veje paa Deres eget, skulde dermed, og med saa mange Veje besvære Hoved Sitanterne, til deels paa dissers bedste Bøer. Contra Citanterne have villet beviise, at Hoved Citanterne eller Formænd, eller en Odelsbaaren nu afdød, have anlediget førstmelte at tage Kjørselvej paa Kirke- og Øge Vejen, men der er kun enkelte Vidner om slig Udsagn, sagt i løs Tale, deels af Afdøde, deels til Een som den Tiid ikke ejede noget i nogen af Gaardene; hvorved maae erindres hvad een af Mændene, dog kun efter et Vidnes Udsigende, har, da den nye Broe ved Mehuus blev bygget, sagt som Yttring om sin Tvivl om at maatte kjøre Kirkevejen, som tilkjendegiver han var sig bevidst, om sin dertil manglende Ret. Dernæst er ventileret Broerne, hvorom alle Vidnerne ere eenige. Hvad Fornærmelser i Sioare\ve/jens Bejte og Braathuns Fjeld bejte er angaaende, da siden det paastevnte ikke tilstrækkelig er beviist og Hoved Sitanterne ikke heller desangaaende have gjort Paastand uden for Fremtiden; saa bliver nu intet derom at dømme, men Hovedsitanterne forbeholdes Deres Ret, naar De fornærmes, Sligt \efter Contracten som bliver i sin Kraft/ at paatale. Efter saadanne Sagens Omstændigheder kjendes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret: At Torbjørn Larssen Mehuus og begge de Bakke Opsidderes \Brugs/ nærværende og efterkommende Ejere og Brugere, skal holde sig fra al Slags Kjørsel paa Braathuns og Ole Larssen Mehuuses Lejemaal enten paa Kirke- eller Øge Vejen eller igjennem Braathuns Holmen, under Eet Lod Sølv Mulct for hver Gang herimod maatte handles, og bliver fremdeles for Contra Citanternes Brug Kirkevejen kun for gaaende Folk, hvor Contra Citanterne bør istandsætte Vejen, med at tilbage føre de oprøddede Steene, og Dem befæste og jevne som De vaer før, og det inden 14 Dage fra Dato <under Mulct> siden de nu paahører Dommen; som og Øgevejen bliver over

de 4 Vadd til at lede Øger op og ned naar behøves, med eller uden Kløv; og ligesom den øverste nordre Broe ved Torbjørn Mehuuses Gaard bliver Braathun og Ole Larssen Mehuus uvedkommende, saa bliver Braathun ej pligtig at holde de 2 nederste {Broer} sc: den mellemste og søre Broe over Elven, anderledes end til Gangebroe, for Kirke og gaarde Folk, og betaler Contra Citanterne Een for Alle og Alle for Een imod Regress imellem sig selv indbyrdes, hver for 1/3 Part, i denne Sags Omkostninger til Hoved Sitanterne 60 rd: inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Exekution efter Loven. I øvrigt begge Parter for hinandens Tiltale i denne Sag frifindes.

S: Schiøtz Udstædt til Begge

Extra Rett over dødfunden Ungkarl Thore Larssen Hiaathen

Anno 1796. den 16de Augustii Morgen tidlig, har jeg tilligemed efterskrevne 4re af Fogden Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren opnævnte, eedsvorne, upartiske og ubeslægtede Laugrettesmænd sc: 1. Halvor Nielssen S:E: p: Berje. 2. Jon Johannessen S:E: p: Tvedt. 3. Samson Johannessen S:E: p: Nedre Rørvig. 4. Lars Gabrielssen S:E: p: Waage, indfunden mig, sat og holden en Extra-Ret med bemelte Laugrettesmænd paa gaarden Sunde No: 50 S: S:E: gds: i Qvindherrets Skibr: og S: S:sk: i Anledning af den i Søen ved samme gaards Land paa Sundesvogen, gaars Dato Formiddag dødfundne nogle Favner fra Land i Søen paa Bunden næsegruus liggende Ungkarl Thore Larssen Hiaathen, hvilken ellers var med en her paa Sundsvogen paa sin Rejse liggende Jægt, hjemmehørende i Stavanger, som Matros, hvilken Jægt føres af Skipper Asbjørn Asbjørnsen Waage fra Stavanger i Christiansands Stift, for om Hans Dødsmaade og denne ulykkelige Begivenhed at holde en lovlig Undersøgning til viidere Efterretning i henseende til hans Be-

1796: 239

gravelse og Efterladenskaber.

I Retten var nærværende paa Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad og Foged Korens Vegne, Lænsmand Abel Iverssen Helvigen som begjærede, at samtlige paa Gaarden Sunde, og hvem viidere derom kunde være vidende, maatte som Vidner fremkaldes, stædes til Forhør og under Lovens Eed gjøre Deres Forklaring om hvad De veed, og kan opgive og forklare til Oplysning om forbemelte Tildragelse, hvorefter blev fremkaldet for Retten Skipperen paa forbemelte Jægt, hvormed den Afdøde foer som Matros, ovenmelte Asbjørn Asbjørnsen Waage, hvilken forklarede og i Stedet for den Afdødes Eftermaalsmand efter Loven, da ingen saadan her ere, androg: At Søndag den 14de Augustii sidst, rejste Han, nemlig Asbjørn Asbjørnsen Waage til Huusnæss Kirke som er ¼ Miil herfra Sundsvogen hvor Jægten laae, da spurgte Han den Afdøde Thore Larssen Hiaathen, om Han vilde være med til Kirke, hvortil Han svarede: Nej, Han vilde være paa Jægten, og da var Han nemlig den Afdøde frisk og munter, hvorpaa Skipperen Asbjørn Asbjørnsen Waage rejste aleene til Kirke; og fulgte med andre Kirkefolk, og da Gudstjenesten ved bemelte Huusnæss Kirke var til Ende, rejste Han tilligemed andre Kirkefolk hjem til Sunde, og da Han var kommen paa Land, raabte Han strax efter den Afdøde Thore Larssen Hiaaten at Denne skulle komme efter Ham med Baaden som var veed Jægten og føre Ham Ombord, men da ingen svarede eller kom med Baad, tænkte Han at den Afdøde var falden i Søvn og ej hørte Ham raabe, hvorpaa Han, nemlig Skipperen fik Erich Poulssen Sunde at føre sig ombord paa Jægten, som nu ligger, og da laae, paa Sundsvogen nogle Favne fra Land, og da Han, nemlig Skipperen kom paa Jægten stod Vængdørren aaben, men saae ej den døde Thore Larssen Hiaaten, hvorpaa Han søgte efter Ham paa Jægten, men fandt Ham ikke, men saae Kjød hænge over Varmen i en Gryde for at kaages, hvilket var ganske \tør kogt og/ opbrændt, hvorover Han faldt i Tvivl,

om, hvor den Afdøde skulde være, siden Baaden laae ved Jægten, og bad Han da Erich Poulssen Sunde som førde Ham ombord paa Jægten at rejse i Land til Sunde for at faae Folk til at søge efter den Afdøde, og strax kom Folk derfra Bøygden og leedte paa Søen og soknede efter Ham den heele Søndag til Ende, men fandt Ham ikke, Morgenen derefter som var i Gaar den 15de Augustii begyndte Skipperen tilligemed Endeel andre Folk at søge efter Ham, og da blev Mikkell Larssen Røsseland vaer, den Afdøde Thore Larssen ligge næsegruus paa Bunden tet uden for Jægten nogle Favne fra Land, hvorpaa de fik en Sokken sammenbunden af store Liineangler og soknede Ham op i Baaden, og da var Han ganske død. Skipperen bemelte Asbjørn Asbjørnssen Waage androg end viidere; At Han ej haver mindste Mistanke om, at bemelte Thore Larssen Hiaaten som var fremmed her og ej havde noget ondt udestaaende med nogen, og var ellers et meget fredeligt og sagtmodigt Menneske, af nogen anden enten er ombragt eller tilføyet noget voldsomt, ej heller med Villie ombragt sig selv, da Han har kjendt ham i 1 Aar. De haver tjent sammen, og da har den Afdøde altid været et fredeligt og Gudfrygtigt Menneske, aldrig været tungsindig eller Melancholsk, men slutter at den Afdøde har vildet gaae op i Vanten paa Jægten for der at hænge en Fugl, Maase kaldet, som laae død neden for Vanten og da gleedet udi Søen og saaledes imod sin Villie af Vaade omkommet. Skipperen bemelte Asbjørn Asbjørnssen Waage, anmeldte \og/ at have nøye efterseet paa Jægten om noget der var borte som nogen kunde villet med Vold have taget, hvilket kunde givet Anledning til denne ulykkelige Begivenhed, men intet savnet; altsaa slutter Han at den Afdøde som melt har gledet udi Søen og af Vaade omkommet. Skipperen bemelte Asbjørn Waage havde ej videre at andrage.

Hvornæst blev fremkaldet for Retten som Vidner alle som herom noget kan være vidende, som efter nøyeste efterspørsel ere følgende: 1. Anna Knuds Dr: gift med Lars Erichssen Berg Sunde: 2. Erich Poulssen S:E: p: Sunde. 3. Lars Johannessen S:E: p: Sunde. 4. Mikkell Larssen S:E: p: Røsseland. 5. Ole Jonssen S:E: p: Røsseland. 6. Niels Torkelssen S:E: p: Øfre Kaldestad. 7. Hactor Tørresen tjenende paa ibidem. For disse blev Eedens Forklaring af Lovbogen oplæst med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa De bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Anna Knuds Dr:, gift med Lars Erichssen Berg Sunde, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At sidste Søndag den 14de Augustii, Kl: omtrent 10. Formiddag, saae Vidnet, som stod paa Bøen paa en Houg kaldet Sætehøgen, et Menneske staae bag ved Roret paa den omtalte Jægt liggende paa Sundsvogen, men var saa langt fra at Hun, nemlig Vidnet ej kunde see hvem det var, men har siden hørt at Skipperen paa bemelte Jægt, Asbjørn Asbjørnssen Waage var rejst til Huusnæss Kirke, altsaa slutter at det var den nu Afdøde Thore Larssen Hiaathen, kjendte ellers intet til den Afdøde, har ej heller selv eller af andre hørt nogen Mistanke at Han af andre skulle være ombragt, eller med Villie ombragt sig selv da Hun, nemlig Vidnet har hørt at den Afdøde skulle være et fredeligt og skikkeligt Menneske, og aldrig hørt nogen Ueenighed imellem Ham og Skipperen. Da Vidnet deklarerede, ej at vide meere, og ingen havde Hende viidere at tilspørge, blev Hun dimitteret:

Fremstod som 2det Vidne Erich Poulssen S:E: p: Sunde som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At kjendte ej den Afdøde Thore Larssen Hiaathen som fremmed her, men sidste Søndag den 14de Augustii 1796. var Vidnet til Huusnæss Kirke, og der talte med Skipperen paa bemelte Jægt Asbjørn Asbjørnssen Waage, som sagde, at den Afdøde Thore Larssen Hiaathen var ej til Kirke, men paa Jægten og vilde ej rejse til Kirke, men da Vidnet kom hjem fra Kirken stod Skipperen i Stranden paa Sunde og raabte efter den Afdøde, at Denne skulde komme efter Ham med Baaden som laae ved Jægten, og da ingen af Jægten svarede, bad Skipperen Vidnet føre sig ombord paa Jægten som Vidnet og gjorde, og da De kom paa Jægten stod Vængdørren aaben og noget Kjød hang i en Gryde over Varmen for at kaages, som var ganske {op}\for/brændt, men den Afdøde Thore Larssen saae de ej, derefter Skipperen raabte og søgte efter Ham, men da Han fandt Ham ikke, bad Han, nemlig

Skipperen Vidnet, rejse i Land efter flere Folk for at søge efter den Afdøde, som Vidnet strax gjorde, derefter Vidnet og endeel andre leedte og soknede efter den Afdøde den Dag til Ende, men fandt Ham ikke. Morgenen derefter som var i gaar, søgte Vidnet og endeel andre efter Ham, da 4de Vidne Mikkel Larssen Røsseland blev den Afdøde Thore Larssen vaer, at ligge næsegruus paa Bunden i Søen tet uden for Jægten, som laae nogle Favne fra Land, derpaa De med en Sokken sammenbunden af store Liinangler trakkede Ham op i en Baad og førte Ham til Lands og drog baade Ham og Baaden op i et Nøst paa Sunde. Vidnet har aldrig hørt nogen Ueenighed imellem Skipperen og den Afdøde, men tvertimod hørt, at de har været forligelige og begge fredelige Mennesker har ej selv eller af andre hørt nogen Mistanke at den Afdøde skulde af andre være ombragt, eller med Villie ombragt sig selv, men slutter at Han ved at ville hænge en Fugl kaldet Maase op i Vanten, som laae død og uden Hoved tet neden for Vanten lige som om den kunde være faldet Ham af Hænder, har gleedet med Foden og faldet udi Søen, og saaledes af Vaade imod sin Villie omkommet. Vidnet som det forrige dimitteret.

Fremstod 3die Vidne Lars Johannessen S:E: p: Sunde som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som andet Vidne, med Forskjæl at førde ej Skipperen ombord paa Jægten. Angaaende den Dødes Liv og Levnet og Dødsmaade forklarede ligesom 2det Vidne. Vidnet som De forrige dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Mikkel Larssen Røsseland S:E: som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede som 2det Vidne med Forskjæl \at/ var ej med at søge efter den Afdøde, Søndagen, men ellers Ord til andet som 2det Vidne angaaende den Dødes Liv og Levnet og Dødsmaaden. Vidnet som de forrige dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Ole Johnssen Røsseland S:E:, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som 4de Vidne angaaende den Dødes Liv \og Levnet/ og

1796: 239b

Dødsmaaden. Vidnet som de forrige dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Niels Torkelsen S:E: p: Øfre Kaldestad som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som 4de Vidne og da det nemlig Vidnet ej vidste viidere, blev Ham som de forrige dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Hactor Tørressen tjener paa Øfre Kaldestad som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som 4de Vidne. Dimitteret som de forrige.

Fleere Vidner var ej at opspørge.

Retten med Laugrettet forføjede sig paa bemelte Sted hvor den Afdøde var funden, som af Vidnerne blev anviist, at være tet ved Jægten, som nu ligger samme Sted hvor Den da laae, omtrent 8 Favne fra Land og paa omtrent 9 Favne Dyb hvor Bunden befandtes slet, og til deels smaa Steenet. Derefter blev den døde Thore Larssen Hiaatens Legeme som laae i en Baad optrækket i et Nøst paa gaarden Sunde og var iklæd sine daglige Klæder, undtagen Trøye som laae paa Jægten, besigtet og fandtes paa Hans Legeme ikke mindste Saar eller Stød, eller Tegn til voldsom Medfart, enten af sig selv eller andre, undtagen et Sted i Panden afskuuret Huuden, som sluttelig maa være g(...?)et af Bunden som var steenet, da han laae næsegruus, hvor af alt sluttes, at Han enten har sadt sig ned paa Jægten og faldet i Søvn formedelst det da værende stærke Soelskind,, og ved det Han har vognet vildet rejse sig og da faldet i Søen, eller som Vidnerne har forklaret, har villet hænge den omvundne Fugl op i Vanten at Blodet skulde rende af Den, og \da/ gleedet med Foden og faldet udi Søen, samt saaledes af Vaade imod sin Villie kommet af dage.

Da ingen noget viidere ved Forretningen havde at erindre; Saa blev af den ganske Ret saaledes dømt og

Afsagt

Af alt Passerte gives ikke mindste Mistanke at den døde Thore Larssen Hiaaten enten af Andre skulde være ombragt eller have ombragt sig selv; Men at Han af Vaade og imod sin Villie maa være omkommet; Thi kjendes og dømmes af mig og Meddomsmænd for Ret og herved afsiges: At Thore Larssen Hiaatens Liig maae nyde kristelig og sømmelig Begravelse i Kirke eller paa Kirkegaard med fuld Sermonie og Jords Paakastelse af Præsten, hvilket af Skipperen Asbjørn Asbjørnssen Waage strax maae besørges, og hans Arvinger bør nyde Hans efterladte Ejendeele uden nogen Prætention derpaa, paa Hans Majestæts Kasses Vegne til Hovedlods Forbrydelse, som hvorfor samme herved frifindes. Denne Forretnings Bekostninger reserveres efter Reglementet. Saaledes Forretningen sluttet. S: Schiøtz

Extra-Rett Huuse-Besigtelse

Ao: 1796. Onsdagen den 24de Augustii Morgen, er Extraret sat paa gaarden Røttingen No: 6 S: S:E: gods i Ous Skibr: og S: S:sk: af mig i Overværelse af efterskrevne ved Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren opnævnte 6 eedsvorne upartiske og til Parterne ubeslægtede Laugrettes- Besigtelses og Taxasions Mænd navnlig: 1. Torbjørn Henrichssen L:L: p: Liusand. 2. Aschout Jørgenssen L:L: Sammested. 3. Knud Baarssen L:L: ibidem. 4. Peder Nielssen S:E: p: Lepsøen. 5. Niels Nielssen L:L: p: Lepsøen. 6. Johannes Johannessen L:L: p: Røttingen

For efter Forlangende af Bundemændene Niels Christopherssen og Hans Christopherssen Røttingen som nu værende Ejere af Andeel i gaarden Røttingen af Landskyld med Bygsel og Herlighed $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ Hud og Overbygsel til 6 Mrk:r Sm: Rosendals Baronies gods, at foretage og behandle en lovlig Syns og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jordeparten i sig selv, som og dens Tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdi samme nu befindes, i henseende til de Ejendommens Forbedringer som intenderes og i Tilfælde af Dens Indløsning af nogen Odels Prætendent, da Sammes Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Dens 8de Artikel.

Derefter Reqvirenterne Niels Christopherssen Røttingen og Hans Christopherssen Røttingen fremlagde det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 8de Junii 1796. som med Laugtings Rettens Publikations Paategning og Lænsmand Hans Engelssen Øvre Echelands og Johannes Hanssen Echelands Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saal: og hvilket Stevnemaal Reqvirenterne anmeldte tillige efter Stevnevidnernes Paategning at have ladet lovlig forkynde for Odels Prætendenten Niels Leganger 9. Aar gammel Hans Formyndere Christopher Olssen Havschaar, Berge Bergessen Nedre Echeland, Jon Olssen Foor og Hans Steenssen Wandviig som alle mødte og paa Odelsprætendentens Vegne vedtog lovlig Varsel til denne Forretning.

Reqvirenterne Niels Christopherssen og Hans Christopherssen Røttingen til Inddragelse i denne Forretning, fremlagde det Dem under 13de Augustii 1796. paa Gaardeparten i Røttingen meddeelte Auctions Skjøde som blev oplæst saalydende: Derefter de refererede sig til Deres i Stevningen indrykkede Reqvosition, og deres dermed paa Grund af Forretningen havende hensigt, samt til Ende begjærede Forretningens Fremme, under hvilken, De forbeholdt sig at opgive og anviise i hvad Stand De denne Ejendom i Gaarden Røttingen modtog.

Retten med det samtlige Laugrettet i Følge Reqvirenternes Forlangende og i Følgeskab med Dem og Odelsprætendentens Formyndere de indstevnte Christopher Olssen Havschaar, Berge Bergessen Nedre Echeland, Jon Olssen Foor og Hans Steenssen Wandvig

overeensstemmende med meerbemelte allerhøystbemelte Forordning, derefter paa det nøyeste eftersaae alle paa denne Gaardepart befindende og samme tilhørende Huusebygninger som Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste efter sammes nu befindende Værdi at vurdere, samt paaskjønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikrede paa det nøyeste at efterkomme, og blev da følgende befundne og af alle Vedkommende paaviiste Huusebygninger af samtlige Laugrettes- og Besigtelses Mændene i den Stand de for nærværende Tiid er, anseet og taxeret af Værdi som følger:

1. En tømret Røgstue med Stavværks Uddør under eet Nævrtag, Stuen lang inden Noves 8 ½ Alen, breed 7 ½ Alen, bordklæd med Bord paa nordre Siide, men ej paa Søre Siide, østre Brøst behøver intet Bordtag som skjules af et gl: Ildhuus, og paa vestre Brøst skjuler Uddøren som er lige breed med Stuen og lang 1 ½ Alen, alt gl: og forfalden, i den Stand samme nu befindes taxeret for 10 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. Halveparten i et gl: Ildhuus af Stavværk, langt inden Noves 7 Alen breed 3 ½ Alen, Nævrtag, bordtækt paa nordre og søre Siide, samt østre Brøst med Bord, vestre Brøst behøver ikke som skjules af Røgstuen, hvori Ole Johannessen Røttingen ejer den anden Halvepart, i den Stand samme nu befindes taxeret Reqvirenternes Halvepart for

0 rd: - 5 mrk: - 0 s:

3. En tømret Sengeboe gl: og foraadnet, uden Tag, Bjelker og Spærting inden Noves 5 ½ Alen og lige breed, uden Bordtag, taxeret i den Stand Samme nu befindes for

0 rd: - 2 mrk: - 0 s:

4. En gl: Floer af gl: forraadnet Tømmer, inden Noves lang 9 ¼ Alen, breed 7 Alen, indrettet til 14 Baaser og 1 Kalvegar, med gl: forraadnet Stavværks Udskaat, lang 2 Alen og breed 7 Alen, alt under gl: Nævrtag, bordklæd med Bord paa vestre Brøst, men det øvrige mangler, taxeret i den Stand samme nu befindes for

2 rd: - 3 mrk: - 0 s:

5. En gl: Stavværks Lade, lang 12 ¼ Alen inden Noves breed 9 ½ Alen, Nævrtag, bordtækt paa alle 4 Siider med Bord, taxeret i den Stand samme nu befindes for

1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Fleere Huusebygninger var ikke paa denne Gaardepart eller samme tilhørende efter Reqvirenternes og Odelprætendentens Formyndere Christopher Olssen Havschaar, Berge Bergessen Nedre Echeland, Jon Olssen Foor og Hans Steenssen Wandviigs Opgivende.

Foran beskrevne denne Gaardeparts tilhørende Huusebygningers Taxation blev derpaa sammenregnet og befundet at beløbe til den Summa Værdi 14 rd: - 4 mrk: - 0 s: skriver Fjorten Rigsdaler og Fiire Mark.

Jordepartens indhægnede Ager og Engebøe blev taget i nøyeste Øyesyn nemlig:

Agrene blev først efterseet og befandtes i følgende Stand: 1. Langageren 2 Skjæppers Udsæd, mangler 50 Læs Muld og Gjødning. 2. Langagerflekken af 1 Kandes Udsæd mangler 4 Læs Muld og Gjødning. 3. St(oreli?)flekken af 1 Skjæppers Udsæd, mangler 20 Læs Muld og Gjødning. 4. Bjørnsækre af 2 Skjæppers Udsæd, mangler 1 Hoelvejte, ellers i god Stand. 5. Spansageren 3 Skjæppers Udsæd, mangler 60 Læs Mulds Paakjørsel. 6. Kalvestøkket 2 Skjæppers Udsæd mangler Gjødning og 20 Læs Mulds Paakjørsel. 7. Florageren af 1 T:des Udsæd, mangler 100 Læs Muld og 1 gl: Hoelvejte at oprense. 8. Kjehougflekken ½ Skjæppers Udsæd, mangler 10 Læs Muld. 9. Langeflekken 1 Skjæppers Udsæd, mangler 60 Læs Muld. 10. Daleflekken 4 Kanders Udsæd mangler 30 Læs Muld. 11. Mitnæslekken 2 Kanders Udsæd, mangler 20 Læs Muld. 12. Hougeflekken 2 Skjæppers Udsæd, mangler 10 Læs Muld. 13. Seljeflekken 1 Skjæppers Udsæd, mangler 40 Læs Muld. 14. Espelekken 2 ½ Skjæppers Udsæd, mangler 50 Læs Muld. 15. Lønflekken af 2 Skjæppers Udsæd, mangler 10 Læs Muld. Fleere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardepartens Engebøe blev af Retten og Laugrettet efterseet, og befandtes tynd og mager, og kan forbedres ved neget Arbejde og Gjødning i sær Dalemyren mangler Vejter og megen Gjødning.

Gaardepartens tilhørende Skov blev ligeledes efterseet og befandtes Samme at være tilstrækkelig til Brændeveed og Garveed af Furre, dog med sparsommelig Medfart, ingen Næverskog, ej heller til Huusenes Reparation, følgelig til at sælge ikke det allerringeste.

1796: 240

Saaviit passeret fremstod Reqvirenterne Niels Christopherssen og Hans Christopherssen Røttingen og begjærede Forretningen tilført: At paa denne Gaardepart paa alle forbemelte dyrkede Agre, ej har været i gode Aaringer avlet meere end 12 Tdr: Havre, fostret paa denne Gaardepart af Jordens eget Avl, foruden hvad der kjøbes Foder til 6 Melkekjør og 1 Grastud, men ingen Hest eller Smaler. Laugrettet svarede dertil: At de troer Reqvirenternes Opgivende er nøyagtig og sandfærdig. Dette Odelsprætendentens Formyndere og syntes at være rimelig: Reqvirenterne deklarerede end viidere: At da Deres Tanker var om muligt at bringe denne Gaardepart i en bedre Stand, saa har Deres her oven gjorde Tilførsel kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning, af den der som Odelsmand skulle ville fratvinge Dem Gaardeparten, og reserverede sig derhos Gotgjørelse for alle til Gaardepartens Forbedring saavel paa Bygning som ved Rydning anvendte Bekostninger, og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger, efter nærmere gjørende Beregning og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning:

Og da ingen viidere ved Forretningen havde at erindre, eller Protocolen at tilføre, Saa blev forinden Sammes Slutning anført Dens Bekostninger saaledes nemlig:

Dommerens Skyds til Stedet 6 Miile, beregnet for 5 Miil, 3 Mand og Baad á 2 mrk: 8 s: per Miil er	2 rd: - 0 mrk: - 8 s:
Diæt paa Henrejsen 5 Miil á 1 mrk:	0 rd: - 5 mrk: - 0 s:
Een Dags Forretning	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Inkaminasjon og Beskrivelse med Reservasjon om Forretningen ved Udstædelsen skulde blive paa mere en 4 Ark	1 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Stemplet Papiir til Forretningens Udstædelse	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
De 6 Laugrettesmænd hver for een Dags Forretning deraf 3 som over en Miil fra Deres Hjem á 3 mrk: og de øvrige Tree á 24 s:	1 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Febr: 1708. og 11te Junii 1788. beregnet,

Reqvirenterne betalt med 9 rd: - 2 mrk: - 12 s:

skrives Nii Rd:, To Mark og Tolv Skilling.

Herhos Reqvirenterne bemelte Niels Christopherssen og Hans Christopherssen Røttingen tilkjendegav endviidere: At have udbetalt for det til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal med Berammelse, Stemplet Papiir, Expresse dermed til og fra Bergen for Sammes Læsning ved Laugtinget og Forkyndelse for bekjendte Odelsbaarnes Formyndere, item til Fogden for Laugrettets Opnævnelse og til Lænsmanden for sammes Tilsigelse, i alt

7 rd: - 1 mrk: - 8 s:

Og endelig paastod De sig gotgjort sin Tiid for Rettens Underholdning ved denne Forretning, der i mindste har kostet

15 rd: - 0 mrk: - 0 s: 22 rd: - 1 mrk: - 8 s:

Summa 31 rd: - 4 mrk: - 4 s:

Da til Slutning af den ganske Ret blev

Afsagt

Hvad foranførte Husebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Agrene af Reqvirenterne Niels Christopherssen og Hans Christopherssen Røttingen bliver forbedret og i sin Tiid høyere taxeret, gives efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Niels Christopherssen og Hans Christopherssen Røttingen og Deres Arvinger Regres for, saavelsom for denne Forretnings Bekostninger En og Tredive Rigsdaler, Fiire Mark og Fiire Skilling og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe at faae erstattet, af Hvem som til Odelsløsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes: Reqvirenterne begjærte det Passerte sig in Forma beskreven meddeelt som blev bevilget.

S: Schiøtz

Extra-Ret Huuse-Besigtelse

Ao: 1796. Torsdagen den 25de Augustii Morgen, er Extraret sat paa Gaarden Lepsøen No: 8 S: S:E: Gds: i Ous Skibr: og S: S:Sk: af mig i Overværelse af efterskrevne ved Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren opnævnte 6 eedsvorne upartiske og til Parterne ubeslægtede Laugrettes- og Taxations Mænd, nemlig: 1. Torbjørn Henrichssen L:L: p: Liusand. 2. Hans Christopherssen S:E: p: Røttingen. 3. Knud Baarssen L:L: p: Liusand. 4. Aschout Jørgenssen L:L: Sammested. 5. Niels Nielssen L:L: p: Lepsøen. 6. Johannes Johannessen L:L: p: Røttingen.

For efter Forlangende af Bondemanden Peder Nielssen Lepsøen som nu værende Ejer af Overbyggselen til 2 Pund 6 mrk:r Sm: Seminari Fridericianii Gods i Gaarden Lepsøen, at foretage og behandle en lovlig Syns- og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jorden i sig selv, som og Dens tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdi samme nu befindes, i henseende til de Forbedringer som paa Ejendommen intenderes og i Tilfælde af Dens Indløsning af nogen Odels Prætendent, da samme Forbedrings Erstatning med alt deraf dependerende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Dens 8de Artikul.

Derefter Reqvirenten Peder Nielssen Lepsøen fremlagde det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 8de Junii 1796. som med Laugtings Rettens Publications Paategning og Lænsmand Hans Engelssen Øvre Echelands og Samson Olssen Gjemdals Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saaledes: og hvilket Stevnemaal Reqvirenten anmeldte tillige efter Stevne Vidnernes Paategning at have ladet lovlig forkynde for Odels Prætendenten Jomfru Marie Fyren Finde Leganger 8 Aar gl: hendes Formyndere Hans Anderssen Hatvig og Asbjørn Pederssen Berge hvilke mødte og paa Deres Myndtling Odels Prætendentens Vegne vedtog lovlig Varsel til denne Forretning.

Reqvirenten Peder Nielssen Lepsøen anmeldte: At have ved Auction den 1ste April 1796 paa Færstad efter Salig Johan Leganger og Hustrue tilkjøbt sig Overbyggselen til 2 Pund 6 mrk:r Sm: i Gaarden Lepsøen Seminarii Fridericianii Gods, hvoraf 1 Pund 3 mrk:r Sm: var tilbyggslet Lejlændingen Ingebreth Ingebrethssen og 1 Pd: 3 mrk:r Sm: var Reqvirenten selv tilbyggslet, og forbeholdt sig til Actens Inddragelse at fremlegge de derpaa erholdende Skjøder, som han nu ej havde ved Haanden. Derefter Han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Requisition, og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme under hvilken Han forbeholdt sig at opgive og beviise i hvad Stand Han denne Ejendom i Gaarden Lepsøen modtog.

Retten med det samtlige Laugret i Følge Reqvirentens Forlangende og i Følgeskab med Ham og Odels Prætendentens Formyndere Hans Anderssen Hatvigen og Asbjørn Pederssen Berge, overeensstemmende med meerbemelte allerhøystbemelte Forordning, derefter paa det nøyeste eftersaae alle paa disse Gaardeparter befindende og Samme tilhørende Huusebygninger som Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste efter Sammes nu befindende Værdi at vurdere, samt paaskjønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand,

hvilket Laugrettet forsikrede, paa det nøyeste at efterkomme, og blev da følgende befundne og af alle Vedkommende paaviiste Huusebygninger af samtlige Laugrettes- og Besigtelses Mændene i den Stand de for nærværende Tiid ere anseet og taxeret af Værdie som følger:

Da ovenmelte to af Reqvirenten ved Auction sig tilkjøbte Brug, tilforn har været eet Brug, og ej nu er eller har været deelt, men saavel Huusebygninger som Ager og Eng samt Skov er og har været under et beboet og bestyret; saa bliver sammes Huuse saavel som Ager, Eng og Skov under eet at besigtige:

1. En tømret Røgstue med Stavværks Uddør, Stuen lang inden Noves 8 ½ Alen, breed 9 Alen, bordklæd med Bord paa Søre Siide og vestre Bryst, mangler Bordtag paa nordre Siide, østre Brøst behøver ikke Bordtag som skjules af en Sengeboe, Uddøren lang 3 Alen og lige breed, med Stuen alt under Nævertag i den Stand samme nu befindes taxeret for

24 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. En tømret Sengeboe under Nævertag, lang inden Noves 7 Alen og breed 7 Alen, med gl: Stavværks Sval lige lang med Sengeboen og breed 1 ½ Alen, Sengeboen bordklæd paa østre Brøst med Bord, mangler Bordklædning paa nordre Siide, men østre Brøst og vestre Siide behøves ikke som skjules, østre Brøst af Røgstuen og Søre Siiden af Svalen, taxeret i den Stand samme nu befindes

16 rd: - 0 mrk: - 0 s:

3. En Floer af Tømmer lang inden Noves 9 Alen, breed 6 ½ Alen og en Stavværks Lade, lang 11 Alen og lige breed, alt under eet Nævertag, Floeren mangler Bordklædning paa nordre Siide, paa Søre Siide skjules af en Stavværks Sval som er lang 9 Alen og breed 6 ½ Alen, østre Brøst skjules af et gl: Smalhuus og vestre Brøst af Laden, taxeret i den Stand samme nu befindes for

26 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4. Et gl: tømret Smalhuus tilbygget i østre Brøst af bemelte Floer lang inden Noves 9 Alen og breed 3 Alen, under Torvtag, mangler Bordklædning paa de 3 Siider, den Fjerde skjules af Floeren, taxeret i den Stand samme nu befindes for

1 rd: - 2 mrk: - 0 s:

5. Et lidet gl: Gjedehuus af gl: forraadnet Tømmer, uden Tag, Spærrer og Bordklædning, langt 3 Alen breed 2 Alen, i den Stand samme nu befindes taxeret for

0 rd: - 1 mrk: - 0 s:

6. Et gl: Stavværks Ildhuus med Huuntag, lang 6 Alen, breed 7 Alen, bordklæd med Bord og Huun paa de 3 Siider,

1796: 240b

Den Fjerde skjules af en Skykke, i den Stand samme nu befindes taxeret for

2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

7. En gl: Stavværks Veede skykke med gl: Nævertag lang 7 Alen breed 4 Alen, bordklæd med Bord og Huun paa de 3 Siider, den Fjerde behøves ikke som skjules af Ildhuuset, i den Stand samme nu befindes taxeret for

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

8. Et gl: Stavværks Nøst med Pandetag, bordklæd med Bord, men aldeles forraadnet, lang 10 Alen og breed 5 Alen, i den Stand samme nu befindes, taxeret for

2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

9. Et tømret Stadbuur under Nævertag, \lang/ 4 ½ Alen og breed 4 ½ Alen, bordklæd med Bord og Huun i vestre Brøst, men de øvrige Siider mangler Bordklædning, i den Stand samme nu befindes vurderet for 5 rd.; hvilket Stadbuur Reqvirenten anmeldte at have kjøbt paa Røttingen og ført her til Lepsøen og opsat paa Øde tomt, dette Naboerne Ingebretth Ingebretthssen Lepsøen og Niels Hanssen Lepsøen deklarerede at være rigtig og lovede at beEedige i Tilfælde; altsaa bliver sammes Værdi ej udført, men Enhvers Ret reserveret:

Fleere Huusebygninger var ikke paa disse Gaardeparter eller samme tilhørende efter Reqvirentens og Odels Prætendentens Formynderes Opgivende:

Formynderne Hans Anderssen Hatvig og Asbjørn Pederssen Berge for den umyndige Odels Prætendent Jfr: Marie Fyren Finde Leganger reserverede sidstmeltes Ret henseende ovenanførte Huusebygninger for saaviit af samme som tilhøre Reqvirentens eget tilbygslede

Jordebrug, da Reqvirenten selv som beboede samme, burde som Lejlænding holdt Dem i Aabodsfri Stand: -----

Foran bekræfte disse Gaardeparter tilhørende Huusebygningers Taxasjon blev derpaa sammenregnet og befunden at beløbe til den S:ma Værdi 74 rd: - 3 mrk: - 0 s: skriver Fiire og Syvtii Rigsdaler og Tree Mark.

Jordeparternes indhegnede Ager og Engebøe blev taget i nøyeste Øyesyn, nemlig:

Agerne blev først efterseet og befandtes i følgende Stand: 1. Landebraatageren af Udsæd 2 Skjæpper, mangler 100 Læs Muld. 2. Askageren af udsæd 1 T:de, mangler 150 Læs Muld. 3. Kringleageren af 2 Skjeppers Udsæd, mangler 1 Hoelvejte og 10 Læs Muld. 4. Dalsageren af Udsæd 1 ¼ T:de, mangler 100 Læs Muld og en gl: Hoelvejte at oprenses. 5. Apelflekket af 1 Skjeppes Udsæd, mangler 10 Læs Muld. 6. Rundeflek af Udsæd ½ Skjeppes Udsæd mangler intet. 7. Kongsflekket af 1 Skjeppes Udsæd, mangler 1 Hoelvejte. 8. Klongerflekket af ½ Skjeppes Udsæd, mangler 10 Læs Muld. 9. Diget af Udsæd 3 Skjepper, mangler 1 Hoelvejte rundt omkring. Fleere end disse beskrevne \Agre/ fandtes ikke.

Gaardeparternes tilhørende Engebøe blev af Retten og Laugrettet efterseet og befandtes til deels i god Stand og til deels mager og tynd som kan forbedres med meget Arbejde og Gjødning, undtagen en Myr kaldet Kongshougmyren som ej kan forbedres, og kun er tjenligst til anlægge Ager paa, men hvortil udfordres meget Arbejde og Hoelvejter:

Gaardeparternes tilhørende Skov blev ligeledes efterseet og befandtes Samme at være fuldkommen tilstrækkelig til Brændeveed, Garveed, og Huusenes Reparation af Furre, men ej til nye Huuses Opbyggelse, ej heller for nærværende Tiid til at sælge, men naar Skoven bliver freedet og hugget forstandig kan om 20. á 30. Aar blive til at sælge noget men ej meget:

Saaviit passeret fremstod Reqvirenten Peder Nielssen Lepsøen og begjærede Forretningen tilført: At paa begge foranførte Gaardeparter paa alle førnævnte dyrkede Agre, ej har været i gode Aaringer avlet meere end 15 Tdr: Havre, forstret paa disse gaardeparter 7 Melkekjør og 1 Grastud, men ingen Hest eller Smaler: Laugrettet saavelsom Odels Prætendentens Formyndere svarede dertil: At De troer Reqvirentens Opgivende er nøyagtig og sandfærdig: Reqvirenten deklarerede end viidere: At da Hans Tanker var om muligt at bringe disse Gaardeparter i en bedre Stand, saa har Hans herom gjorde Tilførsel, kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning af den der som Odelsmand skulle ville fratvinge Ham Gaardeparterne, og reserverede sig derhos Gotgjørelse for alle til Gaardeparternes Forbedring saavel paa Bygning som ved Rydning anvendte Bekostninger, og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning:

Og da ingen videre med Forretningen havde at erindre, eller Protokollen at tilføre; saa blev forinden Sammes Slutning anført Dens Bekostninger saaledes nemlig:

Dommerens Skyds fra Stedet til Millie 6 Miile, beregnet for 5 Miil 3 Mand og Baad á 2	
mrk: 8 s: per Miil, er	2 rd: - 0 mrk: - 8 s:
Diæt Retour 5 Miile á 1 mrk:	0 rd: - 5 mrk: - 0 s:
En Dags Forretning	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Inkaminasjon og Beskrivelse med Reservasjon om Forretningen ved Udstædelsen, skulde	
blive paa meere end 4 Ark	1 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Stemplet Papiir til Forretningens Udstædelse	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
De 6 Laugrettesmænd hver for een heel Dags Forretning deraf 3 som over en Miil fra Deres	
Hjem á 2 mrk: og de øvrige 3 á 24 s:	1 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Febr: 1708. og 11te Junii 1788. beregnet, Reqvirenten betalte med 9 rd: - 2 mrk: - 12 s: skriver Nii Rigsdaler, Toe Mark og Tolv Skilling.

Herhos Reqvirenten bemelte Peder Nielssen Lepsøen tilkjendegav end viidere {bemelte}: At have udbetalt for det til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal med Berammelse, Stemplet Papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Sammes Læsning ved Laugtinget og Forkyndelse for bekendte Odelsbaarnes Formyndere, item til Fogden for Laugrettets Opnævnelse og til Lænsmanden for sammes Tilsigelse, i alt

6 rd: - 5 mrk: - 8 s:

Og endelig paastod Han sig gotgjort sin Tiid for Rettens Underholdning ved denne

Forretning, der i mindste har kostet

15 rd: - 0 mrk: - 0 s:

21 rd: - 5 mrk: - 8 s:

Summa

31 rd: - 2 mrk: - 4 s:

Da til Slutning af den ganske Ret blev

Afsagt

Hvad foranførte Huusebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Agrene af Reqvirenten Peder Nielssen Lepsøen bliver forbædret, og i sin Tiid høiere taxeret, gives efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Peder Nielssen Lepsøen og hans Arvinger Regres for, saavelsom for denne Forretnings Bekostninger En og Treedive Rigsdaler, To Mark og Fiire Skilling og hvad meere sammes Udstædelse maatte beløbe at faae erstattet, af Hvem som til Odelsløsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prænterens: Reqvirenten begjærte det Paasserte sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget.

S: Schiøtz

Høste Ting 1796

den 16 Septembr: for Etne Skibrede sat og holdet paa Tingstedet Gjærde af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad, i overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets ad int: constitueret Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnligen:

1. Ole Olsen Brendeland 4. Lars Monsen Flokktvedt 7. Peder Larsen Berje
2. Siur Jonsen Støele 5. Halsten Gundersen Kaldem 8. Haldor Haldorsen Øfstebøe
3. Osmund Thorsen Ekrem 6. Tjæran Erichsen Waagen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

No: 1. Kongl: allernaadigst Placat, at de fra 1764 udmyntede Danske og Norske Species Rigsdalere skal gaae og gjelde i Dannemrk: og Norge med de nyere Species Rigsdaler d: 27 Maj 1796.

2. Cancelliets Placat hvorved de ældre Anordninger som have indskrænket Tilladelse til at indgaae Egteskaber i Finnmarken, ophæves d: 13 Maj 1796.

3. Gen: Post Amtets Placat om særskildt Post Indretning imellem Christiansund og Molde, og Portoens nærmere Bestem/m/else imellem Bergen og Molde d: 17 Maj 1796.

4. Kongl: allern: Forordning om Rettens vedbørlige og hurtige Pleje d: 3 Junii 1796.

5. Cancelliets Placat om Auctions Forvaltere i Danmrk: og Norge tillagt halv Salarium for Licitationer, offentlige Stiftelser vedkommende, dat: 10 Junii 1796.

1796: 241

No: 6. Danske Cancellies Skrivelse af 7de, fra Amtet communiceret 28 Maj 1796, om Betaling af Barnefædre til uægte Børn til deres Opfostring, at Regi(ment?)ene henseende

gev(orbene?) Under Officerer og Soldater, samt Nationale Under Officerer saadant skal foranstalte, men de Nationale Soldater og Landværn forholdes med som med den øvrige Almue efter Fr: 14de Oct: 1763 og 10 Dec: 1790.

7. Fra Stiftet ved Skrivelse af 4 Juni sidst, lyses efter 4 fra Bergens Arrest undvigte, der for Tyverie arresterede Hans Sørensen, Anders Monsen, Peter Petersen og Diderich von der Mehr(?).

8. Fra Stiftet om Smaatolden pr: Løb 37 ¾ Skilling.

<fol: 251b.>(?)

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Svend Erichsen Fittie og Gotschalk Halvorsen Schiold og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Optagen Sag fra folio 212b. Lænsmand Schieldahl kontra Halvor Øf: Næss.
Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom

Lænsmand Henrich Ottessen Schieldahl /: nu ved Døden afgang: / har til Høstetinget 1794. her til Retten lovlig ladet indkalde Halvor Rasmussen Øvre Næss, til at udlevere Sitanten en Tørkekarm, Sitanten med fleere udlagt i et Skifte, og fra de øvrige af Sitanten indløst, men forblevet i Indstevntes Huus staaende og af Sitanten fordret Vaar 1792, men af Indstevnte nægtet at udlevere. Mærkeligt er det, a: At Sitanten ikke har udløst de andre deri udlagte, før et Aar efter at Han Den havde fordret. b: At {Sitanten} \Indstevntes/ Huustrue, som ældre Kone i Boet hvor Tørkekarmen stod, og bedst kunde være Omstændighederne med Karmen bekjendt, ikke vilde at Indstevnte hendes Mand som kun faa Aar havde været gift med Hende, skulde tage den. c: At Indstevnte efter Kontrastevning har beviist, at i et seenere Skifte 1782. i det Boe hvor Karmen stod og første Gang blev ført i Skifte 1772. var Hovedsitanten nærværende, og der blev Karmen vurderet Boet hvor Kontra Sitantens Hustrue var Enke, til Indtægt, og den paa hende udlagt, men paa Karmen der ingen Fordring gjort af Hoved Sitanten, enten til Udlevering in Natura, eller Vederlag derfor: Dette Han dog burde gjort, som vidende om Skiftet og derved nærværende. Kontra Sitanten har paaberaabt sig Hævd, og har og rigtig nok havt Karmen: Han og Hans Formænd i Egteskabet, i Boet fra den Tid Karmen i Skifte 29de Junii 1772 efter i Rettelagte Udskrivt af dette Skifte til Hoved Sitanten m: f: blev udlagt, til Høstetinget 1794. den blev paastevnet, 22 ¼ Aar, og fra samme Tiid 1772 til de andre deri udlagte, af Hovedsitanten blev udløst, i 21 ¼ Aar; thi den Tiid Den ved Beskikkelse blev fordret Vaar 1792, kan ej komme i Betragtning, som ikke samme Tiid paatalt ved Stevning til Tinge efter Lov: 5 B: 5 C: 3 a.; saa Kontra Sitanten der paa har Hævd, siden Hoved Sitanten ikke har beviist at Førstmelte eller Hans Hustrue eller Formænd i Egteskabet, havde Karmen, enten til Pant, Forlening, Forvaring, Laan eller Forsvar. Da baade Hoved Sitanten har forsømt ved Skiftet 1782. at gjøre Fordring paa denne Tørkekarm; og Kontra Sitanten har Hævd paa Samme; Saa kjendes for Ret: At omstevnte Tørkekarm bør tilhøre Halvor Rasmussen Øvre Næss som tillige af Hoved Sitanten eller Arvinger bør erstattes denne Sags Omkostninger med Sex Rd:r, da i øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale, og betales det tildømte inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

<Udstædt til Con: Cit:>

Optagen Lejermaals Sag fra folio 212b. Fogden kontra Brithe Engelsgjær.

Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom

Fogden Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Rd: Koren har som Aktor her til Retten lovlig ladet indkalde Brithe Ingemons Dr: Engelsgjær, Enke efter Knud Mikkelsen for anden Gang begaaet Lejermaal nu paa Engelsgjær forh: Halsnøe Cl: Gds: med Gabriel Johannessen Waagen at lide Dom til corporlig Straf, og de forbrudte Lejermaals Bøders med Actionens Omkostningers Betaling. Factum er beviist med i Rettelagte Præste Attester og Barnefaderens Tilstaaelse; Thi kjendes for Ret: At bemelte Enke Brithe Ingemons Dr: for dette begangne Lejermaal bør efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 a: bøde til Hans Majestæts Kasse, som til Distriktets Foged erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd:, samt efter Fr: 8de Juni 1767. i Stedet for Skriftemaal hensættes 8 Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Incamination og Opsættelse 5 mrk: skriver Fem Mark foruden Actens videre Beskrivelse, om den bliver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning om den udstædes, Stevningspenge 4 mrk: samt i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet til Stemplet Papiir 1 rd: 6 s: alt at efterkommes inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.
<Udstædt NB: Bøder>

Constitution fra Amtet af 16 Juli 1796 for Erich Henrichsen at forrette Lensmands Ombudet imedens Faderens den forrige Lensmands Sterboe staaer under Behandling, og indtil de derunder henhørende Ting, ihenseende Skatters Oppebørseler [med]? viidere, er bragt i Rigtighed, publiceret.

Dommeren, i Anledning af sammes Indhold, som Skifte Forvalter berettede Fogden Hr: J: Rd: Koren, at da der er Kongl: allernaadigst Bevilling for Enken efter forrige Lensmand, at sidde i uskiftet Boe; saa er samme Boe ikke under nogen Skifte Behandling.

1796: 241b

Opsat Sag fra fol: 212a. Niels Age contra Asbjørn Udstuen.
Citanten blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Indstevnte Asbjørn Bergessen Udstuen mødte og anviste en Declaration af 19 Marti 1796 fra Citanten og øvrige vedkommende, attesteret af Hr: Provst Rørdam, at Sagen var forliigt, hvorefter Indstevnte begjærede Sagen anført af Citanten frafalden; Thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 212a. Tollev Hamre contra Siur Støele.
Citanten paastod Dom.

Indstevnte mødte ikke efter Paaraab.

Da Citanten paastod Dom; Saa blev deri afsagt følgende, Imidlertid Citanten declarerede Sagen frafaldt for denne Sinde under Reservation af nye Anlæg og Stevning.

Sagen blev for Retten ophævet.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796 beskikket og \efter forelæst Edens Forkl: af Lovbogen med tilbørl: Formaning/ i Eed tage samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter.

Constitueret Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal.

for Støele Sogn Osmund Christiansen Støele S:E: Medhjælper Johannes Erichsen Stene Lejl:

for Gjørde Sogn Peder Bjørnsen Wee S:Ejer. Medhjælper Svend Christensen Engelsgiær S:E:

for Grindems Sogn Osmund Thorsen Ekreim S:E: Medhjælper Samuel Jonsen Rame S:E:

Opsat Sag fra fol: 212b. Madame Taarnebye contra Gurine Grøn.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod, thi lod Retten Sagen beroe til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 212b. Just Ejde contra Svend Fittie.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; saa blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Indstevnte Svend Erichsen Fittie har tilstaaet og erklæret sig villig at betale de paastevnte 5 rd.; men protesteret imod Omkostningerne paa Sagen, siden han ikke var tilkjendegivet, til hvem han dem skulde betale; men da han ikke derom kunde være længere uvidende, end til Stevningen blev ham forkyndt, hvorefter h/an/d strax ved Tinget førend Sagen kom i Rette, kunde have betalt eller anviist Betaling efter dertil Citanten affordret Adkomst; og da med grund paastaaet sig fri for at betale Stevningspenge, Og uden dette at iagt tage, dog har ladet Sagen incaminere uden først ved Retten gjørlig at rette for sig efter Lovens p: 60. a: 11. hvorved Sagens Incamination og videre Omkostninger kunde været forekommet; til hvilke Svend Fittie nu aleene er Aarsag; saa kjendes for Ret: At Indstevnte Svend Erichsen Fittie bør til Citanten Just Pedersen Ejde betale de paastevnte 5 rd.; samt den af Indstevnte selv foraarsagede Sagens Incamination 4 mrk: 10 s: tilligemed denne Doms Udstædelse inden Femten Dage efter Sam/m/es lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 213a. Gurine Grøn contra Hr: Lieut: Voigt.

Citantinden blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Ej heller Indstevnte; thi afviises Sagen.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 213a. Fogden Hr: J: Rd: Koren contra Ingri Halvors Datter.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidner Lars Henrichsen Schieldal og Tjæran Nielsen Gjørdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet og talt ved den Laugdagede Selv.

Indstevnte saavel som Barnefaderen blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod. \Uden Barnefaderen Siur Hansen Grønstad mødte og tilstoed Lejermaalet/

Actor i Rettelagde nærmere Præste attest af 23 Aug: 1796 oplæst saal: og begjærede Almuen tilspurgt, om hvor gam/m/el hun er? Dertil de svarede, at hun er over 20 Aar.

Actor paastod Dom over Indstevnte til de forbrudte Lejermaals Bøder at udrede, Corporlig Straf at udstaae, og Actionens Omkostninger, deriblandt Stevningspenge 1 Rd: at betale.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 215a. Thor Westbøe contra Ole Haaland.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte \gl: 25 Aar/ tilstod at være lovlig stevnet og laugdaget \bet: Tilsv: p: 2 mrk: 8 s:/ og er vel Pengene skyldig, men Citanten havde lovet at tage dem hos en anden ustevnt Mand,

som Indstevnte mundtl: havde anviist dem paa, og har Citanten forsømt, Pengene der at fordre, bliver det hands Sag, og Indstevnte paastaaer Frifindelse.

Citanten bæggede at have vedtaget at tage Betalingen hos nogen anden, men holder sig til Indstevnte, siden Pengene ikke er betalt til belovde Tiid Kyndelsmisse 1794; og da Indstevnte nu har tilstaaet Søgemaalet; saa paastaaer Ci-

1796: 242

tantem nu Dom paa Indstevnte til at betale paastevnte 12 rd.; samt Sagens Omkostninger skadesløs med 4 rd: saaledes paastod Dom.

Indstevnte begjærede Opsættelse og betalte 12 s: skr: Tolv Skilling, til at føre Vidner at beviise at Citanten har taget den anden Mand god for Betalingen, og sam/m/e anden Mand at have vedtaget at betale til Citanten i Indstevntes Sted.

Citanten havde intet imod Opsættelse.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Justitz Hoer Sag fra fol: 213b. Fogden contra Halvor Schjeldal og Anne Johannes Datter.

Actor fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Henrichsen Schjeldal og Tjæran Nielsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, samme lovlig for begge indbemelte at have forkyndet, og talt ved de begge selv.

Halvor Tollevsen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde nærmere Præste attest af Dato 12te Sept: 1796 som blev oplæst saal: derefter begjærede Almuen tilspurgt, siden nye Sogne Præst nu er i kaldet, om Anne Johannes Datter har begaaet Lejermaal før, dertil svarede Nej.

Den constituerede Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal og 2de Mænd Lars Christophersen Ovestad og Hans Haldorsen Ryg fremstod for Retten og forklarede, at have efter Rettens Ordre eftersøgt hos Halvor Tollevsen Schjeldal og gjort nøjeste Undersøgning om noget til yderste Formue kunde være at registrere, men intet forefunden, neppe han havde fornødne Klæder til at skjule sig med.

Anne Johannes Datter mødte, tilstod Forseelsen, og beklagede sin Fattigdom til at kunne betale noget, men begjærede Aftingning og erbød 2 rd: for sam/m/e Lejermaals Bøder.

Almuen paa Tilspørsel svarede: At Hun er yderlig fattig, og intet har at betale med.

Actor maatte imodtage de 2 rd: til Aftingning efter Omstændighederne, for at komme Fattige Præste Enker til gode, og henseende Hende nødsagedes at frafalde Sagen, da Straffen paa Vand og Brød bliver exequeret uden Dom; men henseende Halvor Tollevsen som nu anden gang har begaaet Hoer i sit Egteskab, maatte forbeholde sig at gjøre nærmere Paastand, naar først er erhholdet en Defensor for ham af Amtet beskikket. Derefter Actor maatte begjære Sagen udsat til næste Rett.

Sagen beroer til Som: T: 1797.

<NB: Bøder til Præste Enker>

Opsat nu Justitz, og til Tingsvidne Sag fra fol: 213a. Fogden Hr: J: Rd: Koren som Actor contra Østen Biørgen om Overfald.

Actor Hr: Justitz Raad Koren fremlagde skriftl: Stevning af 12 Aug: 1796 til lovlig TingsVidne som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Henrichsen Schjeldal og Tjæran Nielsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for indbem:te at have forkyndet, og talede ved de alle selv, undtagen Vidnet Johannes Thomassen som ej var hjemme, men

aflagde Forkyndelsen paa h/an/ds Tjeneste Sted i Paahør af hans Hosbonde Jon Evensen Hougen, men Vidnet møder. De have og indkaldet Erich Mæland og Hustrue for Processens Skyld, og aflagt Forkyndelsen henseende dem, da de ej vare hjemme, paa deres Tilholds Sted i Paahør af Peder Mæland.

Actor fremlagde det sig meddeelte Udskrift til Rettens afbetjening om behages.

Retten henlagde Sam/m/e, da dets \Indhold/ sin Tiid bliver en \ordlydende/ Part af Acten.

Østen Gabrielsen Bjørgen gl: 44 Aar S:E: mødte, og nægtede Søgemaalet samt refererede sig til sit Forrige; og forbeholdt sig alt lovligt.

Actor begjærede Vidnet paaraabt at gjøre sin Forklaring. Vidnet mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds

Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod {bem:te} som

2det Vidne bem:te Johannes Thomassen Hougen tjener sam/m/esteds, gl: 25 Aar, ingen af de vedkom/m/ende beslægtet eller besvogret, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At omvundne Tiid paa 2 á 3 Dage var Vidnet hos Erich Mæland /: hand og Hustrue blev nu paaraabt men mødte ikke :/ for at hjælpe ham, da de om Aftenen ved Afdags Tiid kom hjem af Marken, var Østen Gabrielsen Bjørgen i Erich Mælands Stue og var vreed, og da de kom ind, sagde Erich Mælands Kone til hendes Mand og Vidnet, at Østen Bjørgen havde kaldt hende Fiske Bitge og dersom han vilde, kunde han gjøre hende til Maade Kone, dertil h/an/d sagde: at hun snakkede som en Fiske bitge, og at hun havde skjeldt ham for en Tyv og Skjelm, dertil hun uden at tilstaae det at have sagt, svarede: at havde hun sagt det, havde han fornærmet hende meere end Hun ham. Hun sagde videre, at han havde taget Hende under Halsen, og sat hende imod Vægge B(r)iggen, og holdt hende der, men han sagde, at kun skudede hende fra sig. Alt dette kom af, at han skjændte for hds!! (hendes?) Smaler ikke var indelukket, og Konen sagde, at have sagt Pigen skulde lukke dem ind. Efter at Vidnet var kom/m/en i Stuen, saae ej Østen Bjørgen gjorde hende noget. Derefter da Erich Mæland fortrød paa at Østen Bjørgen havde saaledes opført sig mod h/an/ds Kone, sprang Østen Bjørgen op i Vreede, og viftede med sin Hat, saa Lyset gik ud, men saae ej Indstevnte tog Erich Mæland i Brystet, ej heller hørde nævne Trolld fant. Nu mødte Erich Mæland. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at

1796: 242b

vide meere, og da hverken Actor eller andre ham videre havde at tilspørge, blev ham med begge Parters Consence dimitteret.

Actor, da Erich Mæland nu for Retten declarerede ej at vide fleere Vidner, maatte begjære det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Saaledes TingsVidnet sluttet.

<Udstædt>

Ny Justitz Doms Sag

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren som Actor fremlagde skriftl: Stevnemaal til Doms contra Østen Gabrielsen Bjørgen {af dags Da} i efterskrevne Justitz Sag, hvilken Stevning som blev oplæst, er af Dato 12 Aug: 1796. saal:

Stevne Vidnerne Lars Henriksen Schjeldal og Tjæran Nielsen Gjærdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saavel for indbem:te som og for Erich Mælands Kone Brithe Tostens Dt: lovlig at have forkyndet, og taledede ved Østen Bjørgen selv, men for de Andre som ej var hjem/m/e aflagde de Forkyndelsen paa deres Tilholds Sted hos Peder Mæland i De(nn?)es Paahør.

Erich Mæland mødte paa egne og sin Hustrues Vegne og declarerede intet at have med Sagen at bestille, da Sam/m/e med ham for hans private Deel er forliigt, og har intet nu under denne Justitz Sag at erindre.

Østen Gabrielsen Bjørgen mødte gl: 44 Aar, betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skriver To Mark Otte Skl., og nægtede Søgemaalet, samt exciperede imod begge Vidnerne, det første som beslægtet, og det sidste som usandfærdig, da Indstevnte ej har sagt andet, end, at Hun snakkede som en Fiske Kjelling; men kan ej nægte, at h/an/d skød Erich Mælends Kone, da hun bad ham slaae sig, bort fra sig, saa hun faldt i Briggen ..(?) Bænken, men veed ej hvor h/an/d tog hende da han skød hende fra sig: og hvorfor h/an/d paastod sig frifunden, da hun saaledes opirrede ham dertil. Derefter paastod sig frifunden, og saaledes indlader Sagen til Doms.

Actor forbeholdt sig til næste Ret, at faae Tings Vidnet beskreven, og det da at fremlægge med sin Paastand til Doms.

Indstevnte agter ej videre at svare, undtagen dertil gives Anledning.

Sagen beroer til Som/m/er Tinget 1797.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 656. Hans Halvorsen Tesdal No: 48 Obl: til Lieut: Voigt paa 180 rd: d: 26 April 1792, af Creditor qvitteret 16 Sept: 1796.

No: 5 p: 739. Ditto Hans Tesdal No: 48 Obl: til Hr: Lieut: Voigt paa 50 rd: dateret 3 Juni 1793 af Creditor qvitteret 16 Sept: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 10 Nov: 1795 efter Haldor Torbjørnsen Sandes Hustrue. | Jordegds: og Kirke Ud-
.... 3 Marti 1796 efter Baar Ingebretsen Echeland. | lægget i Skde bogen extraheret
Ole Siursens Hustrues Arv:s Skde paa Birkenæs No: 1 til Ole Siursen i alt 1 L: S: 1 Hud,
dateret 30 April 1796.

Hans Halvorsen Tesdal Obl: til Hr: J: Rd: Koren paa 303 rd: Rente 4 proC:to Pant 1 pr: i
Tesdal No: 48 1 L: S: 1 Hd: dat: 16 Sept: 1796.

Bygselseddel med Reversal publiceret

Lars Christophersen Ouestad \No: 44/ paa Ouestadnæsset uskatlagt Plads indengjærdes,
Aarl: Afgift 4 rd:, dat: 16 Sept: 1796. til Manufactur Huset bet: 8 skl: til Thor Olsen.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 464. Lars Jonsen Halleland No: 46 Obl: til Foged Koren paa 250 rd: dt: 15 Dec: 1788, transporteret til Major Dahl 9 Feb: 1796, og efter skriftl: Opsigelse paa rette sort
Stempl: Papir, af sidstmeldte qvitteret 1 Aug: 1796.

No: 5 p: 685. Anne Osmunds Datter Schjeldal No: 15 Obl: til Provstinde Kahrs paa 200 rd:, dat: 30 Maj 1797, af Creditrix qvitteret 2 Juli 1796.

Opsat Justitz Bedrageri Sag fra F:berg Skibr: fol: 218a. og Etne fol: 216b. Fogden contra Peder Wettestøe m: f:

Actor fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Henrichsen Schieldal og Baar Jacobsen Flaaden afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle de Laugdagedes Tilholds Steder at have forkyndet, men ingen af dem hjem/m/e, men aflagde Forkyndelsen for Peder Wettestøes Hosbonde, i den Laugdagedes Huus, men han var rejst bort i Vaar før Som/m/ertinget, og siden har ingen spurgt til ham, saa han maae være bortrømt. For Baar Hansen Hamre i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue, som {hun} sagde \han/ var bortrejst før sidste Som/m/erting, og siden ej hørt til, saa han maae være bortrømt. For

Torbjørn Stangeland som ej var hjem/m/e, i Paahør af h/an/ds Kone, men han havde ligeledes været bortrejst, og nu er kom/m/en tilbage.

De Laugdagede blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor anmeldte at da Lensmanden Henrich Ottessen Schjeldal som var anordnet til Defensor i Sagen for Peder Wettestøe ved Døden er afgang; saa er fra Stiftet i h/an/ds Sted beskikket Erich Henrichsen Schjeldal, som er constitueret Lensmand.

Erich Henrichsen Schjeldal i dets Følge mødte, og indtraadde som Defensor i Sagen, for Peder Pedersen Wettestøe, og under Reservation af denne lovlige Ret, paastod Søgemaallet afviist, indtil h/an/d bliver lovlig stevnet, som bør skee som mod Rønningsmand, og den der ei vil lade sig finde, da h/an/d hverken var hjem/m/e, da h/an/d først blev stevnet, eller siden er spurgt noget om.

Actor derefter fremlagde Amtets Skrivelse af 31 Aug: 1796 saal: samt et TingsVidne fra Bergens Byeting begyndt 18 Julii og sluttet 22 Augusti 1796 til Actens Følge. Videre fremlagt Hans Jørgen Bøg og Michael Wallems Erklæring af 19 Aug: 1796, saal: samt da ikke kand fremlægges formelige Extracter af deres Hoved Kjøbmands Bøger, blev fremlagt 2de Copi Regninger fra førstmeldte paa 8 rd: 2 mrk: 8 s: saal: og fra den Sidste paa 8 rd: 2 mrk: saal: men de herfra Retten udlaante Original Documenter har Actor ikke erhholdet fra \Byetings/ Retten \i Bergen/ tilbage. Actor derefter fremlagde Præste Attester a: om alle Paagjældere som Bønder Folk /: Laugrettet og Almuen forklarede: At de alle vare Bønder Folk og Huusmænd /: fra Hr: Brun, dateret 15 Aug: 1796 saal: b: ang:de Baar Hamre og Torbjørn Stangelands Alder m: v: fra bem:te Hr: Brun som forrettet i Etne, i Præste Vacansen der, dat: 12 Sept: 1796 saal: c: ang:de Peder Pedersen Wettestøe fra Sogne Præsten i Schonevig af 6 Sept: 1796 saal:

Actor siden intet videre for dette Ting kunde udrettes i Sagen, da Peder Pedersen Wettestøe, som hører under dette Værne Ting, ikke kan fremstilles til Examen og Confrontation, maatte begjære Sagen at beroe til den næste Fieldberg Skbr:s Ting kan foretages.

Defensor Erich Schjeldal for Peder Wettestøe reserverede alt lovligt.

Sagen beroer til at foretages ved næste Fieldb: Skbr:s Høste Ting.

<see videre f: 247b.>

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 17 Sept: 1796 continuerede dette Ting.

Opsat Justitz Sag fra fol: 216a. Fogden Hr: Justitz Raad Koren contra Lars Nedre Berjes Hustrue.

Actor fremlagde Amtets Ordre af 16de d: M: om at den constituerede Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal skal i nu afg: Lensmand Henrich Ottessens Sted indtrede som Defensor i Sagen saal:

Sidstmeldte Erich Henrichsen Schjeldal mødte, og vedtog Varsel som Defensor i Sagen, og forbeholdt sig alt lovligt paa Indstevntes Vegne.

Indstevnte Lars Siursen Nedre Berje og Kari Erichs Datter mødte løs og ledig uden Baand og Fængsel for Retten, og declarerede ikke at have været arresteret, de med megen Graad og Klage over det saa ulykkelig hændte, og Sorg over deres saaledes mistede kjære Børn, som de elskede overalt i Verden, henholdt sig til deres Forrige, og udbad mildeste Dom, for det øvrige da de intet videre havde at fremføre, overlod deres Forsvar til deres beskikkede Defensor.

Fogden Hr: J: Rd: Koren i Anledning Forord: 6 Dec: 1743 a: 21de og i Tilfælde af Sagens og Dom/m/ens Udfald, fremlagde ved Lensmanden afholden den 23 Augusti sidst

Registerings og Vurderings Forretning til Sequestration paa de skyldiges Ejendeele, saal: Actor videre fremlagde Attest 12 Sept: 1796, fra Hr: Pastor Brun som i Etne forrettende Præst i Etne Præste Embeds Vacance, oplæst saal:

De Indstevnte bleve derom confronterte, og vedblev deres gjorte Bekjendelse, med Forsikring, aldrig før nogen anden Misgjerning at have begaaet; men som fattige Bønder Folk, bondefød og opdragen og havt Levebrød som Bønder, har levet og ernæret sig saa skikkelig som de have kundet.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt, om der nogen fleere Vidner om dette forøvede kan haves? Rs: Nej, da paa den gaard er kun een Mand og Kone til, foruden de skyldige, og de allerede som Vidner afhørte; men disse forbemeldte kom ikke der at boe førend efter den sidste ulykkelige her paatalte Hændelse var skeet, og de der før boede var ej der i de Tider det forrige skeede. De øvrige Naboe gaarder ere langt derfra, og intet derom kan vide, saa ingen fleere Vidner herom k/an/d haves.

Defensor begjærede de før afhørte 1ste og 2det Vidne, som nu ere her for Retten, at yderligere afhøres, angaaende de Skyldiges Liv og Levnet, og Forhold imod alle deres Børn. Begge disse Vidner Peder Larsen og Kari Lars Datter fremstod og under forhen aflagte Eed forklarede: At disse sagsøgte have aldrig begaaet nogen Misgjerning eller \offentlig/ Forbrydelse, andet end her i Sagen er oplyst. De have levet fredelig og redelig imod andre, og altid fredelig og kjærlig imellem sig selv, og imod deres Børn yderlig øm/m/e

1796: 243b

og kjerlige, og gaar de endnu daglig med Sorg og graad over det hændte. Dimitteret.

Defensor beklagede, at ikke vide fleere Vidner, af Aarsag som forbemeldt, da han dog ønskede fleere, forsikret de vilde udfalde til bedste Vidnesbyrd om de sagsøgte skikkelige Forhold til deres Undskyldning.

\TingsVidnet sluttet/

Actor da h/an/d havde tilvejebragt til Sagens Documentering og Oplysning alt muligt efter Fr: 21de Maj 1751 og andre udgangne Anordninger, og den paatalte Forbrydelse er beviist, ikke alleene med Vidner, men end og egen Tilstaaelse, og Corpus Dilicti; saa indlod h/an/d Sagen til Doms med Paastand; At Lars Siursen Nedre Berje der som Mand og Fader, {ikke} \der/ efter slig Forseelse eengang at være skeet, ikke for sine Børn har havt meere Omhyggelighed, tilbørlig ansees med arbitrair Straf; men hands Hustrue Kari Erichs Datter, som saa ofte har gjort sig skyldig i den paastevnte Forbrydelse, ikke aleene at straffes efter Lovens 6 Bog 11 Cap: 14 art., men endog efter sam/m/e Articuls yderste Strengthed, hvilket denne Sags Omstændigheder, og Forbrydelsens fleere ganges Igjentagelse, noksom giver Anledning til, samt de Skyldige \dømte/ at erstatte Actionens Omkostninger, efter udgangne Anordninger, og deriblandt Stevningspenge 2 Mrk: saaledes indlader Sagen Dom.

Defensor fremlagde sit skriftl: Indlæg som blev oplæst saal: derefter indlader Sagen til mildeste Dom.

Sagen blev ved Laugrettet som Meddoms Mænd, og de Paagjældende ubeslægtet og ubesvogret, nøje igjennemgaaet og overvejet, og derpaa optagen til Doms, samt deri af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Efter at i denne Sag, er efter Anordningerne tilvejebragt alle de Oplysninger og Beviiser som ere mulige, befindes det at Lars Siursen Nedre Berje er uden Brøde, men hans Hustrue Kari Erichs Datter, bliver aleene den strafskyldige; og det efter alt det passerte oplyste, og Hendes egen Tilstaaelse, til at lide efter Lovens 6 Bog 11 Cap: 14 Art: Ved Forsømmelse har Hun været Aarsag i Hendes af Hende ihjellagte tree Børns Død; Men Omstændighederne derved, neml: Hendes Fattigdom, endog til at holde Tjenere; slige Folkes strænge Arbeide, og hendes

søvnagtige Natur og Tung søvnhed, bør tilligemed de gode Vidnesbyrd om Hendes Ømhed for Hendes Børn, virke, snarere til Straffens Formildelse end dens Skjerpelse. Lovgiverne har vel sat Straf for Anden gang; men da dette er af Hende begaaet tredie gang, kunde synes, Straffen enten maatte blive større, eller i mindste ikke at kunne formildes, men da Lovgiverne tier om tredie gang, og Hun anden Gang ikke er bleven straffet; saa, ligesom Dommeren i første Henseende, ikke maae, og her ikke vil, være strængere end Loven, saa kan i sidste Henseende, Forbydelsen i al Fald, heller ikke ansees, uden som anden Gang; Og da ved allegerede Lovens Articul, Dom/m/eren er given Valg imellem Straf paa Formuen eller Livet; hvilken Dom/m/er(en) skulde da betænke sig paa, og ikke begjærlig gribe Anleedningen til, at undvige fra at vælge det Sidste; men uagtet den Skyldiges Fattigdom, da Fr: 6 Dec: 1743 a: 14 og 15, opfylder det Manglende til sin Hensigt, hellere at finde det første aleene anvendelig! og Samme efter andet liignende i Loven, at bestemme; Thi kjendes af Dommeren og Meddomsmænd for Ret: At bem:te Lars Siursen Nedre Berje bør for Actors Tiltale i denne Sag fri at være; men hans Hustrue Kari Erichs Datter bør bøde til Hds: M:s Kasse dobbelte Vaades Bøder 80 Lod Sølv er Førgetyve Rigsdaler; og betale denne Actions Omkostninger efter af Amtet approberet Regning. Alt at udreedes efter Loven og de(ns?) udgangne Anordningers Forskrift under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udi Sagens Drift er ei skeet nogen uforsvarlig Ophold. Actor begjærede Dom/m/en beskrevet til Appel til Laugtinget som blev bevilget, men hvilket umulig kan skee, førend efter at nu holdende Høste tinge den 9 Nov: førstk:de ere sluttede. Begge de skyldige anhørde Dommen, og erklærede at være med Dom/m/en tilfreds, og ikke forlanger den indstevnet til højere Ret. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 215a. Rame, Ramsvig og Aasbøe contra Rasmus Fjøsne. Contra Citanten Rasmus Fjøsne anmeldte, at Vidnet Marthe Jons Datter Lille Dahle er syg og sengeliggende og ikke kan møde, men fremstillede ustevnet Vidne Kari Olsdt: som han begjærede at gjøre sin Forklaring; thi blev hun forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter hun aflagde Eed med oprakte Fingre efter

1796: 244

Loven.

Af Hoved Citanterne mødte alle undtagen Siur og Tollev Rame.

Fremstod 6te Contra Vidne bem:te Kari Ols Datter Hustrue til Halvor Erichsen Gundegjær gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Sommer, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede efter tilbragte Spørsmåale, at have for omtrent 20 Aar siden, mindes ej ret, lagt paa Rame Støelen som ligger O: eller N: O: for Løkkels Vandet, i Mule fjeldet, og da gjættet for Rame Opsiddere eller egentl: Hans Ramsvig da baade Rame, Ramsvig og Aasbøe ejer fælleds Rame Støelen \og Bejtet/ og gjættede et Aar, og ingen andre bejtete der, og veed ikke andre ejer der. Rasmus Fjøsne eller h/an/ds Folk og Creaturer var det Aar ingen Steds i Fjeldet, veed ej heller han ejer noget der. Fiskedalen er paa hin Side Løkkels Vandet, og veed ej hvem den ejer. Hun gjættede da Sør efter østen for Angle Aaen, som er S: for Løkkels Vandet, og over Elven imellem disse Vande, imod Fiskedalen. Saae da ej heller nogen fra Ryefylke. Hun bejtete ikke i Fiskedalen; thi hun gik ej videre, end Creaturene gik. Hans Ramsvig havde ikke sat hende fore hvorvidt hun skulde bejte. Vidnet blev sin efter begge Parters uden for Protocollen tilbragte Spørsmåale og Erindringer gjorde Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde hende videre at tilspørge; blev Hun med begge Parters Consence dimitteret.

\For dette Vidne betalt af bem: Parter 12 s: skr: Tolv Skilling/

Contra Citanten declarerede, ei at have flere Vidner, og paastod Dom til at have sine Beite i Fiskedalen som i et Almindings Fjeld til fri fælleds for hver Mand, og paastaaer Sagen henviist til Aastedet der at anhängiggjøres af Hoved Citanterne for at see Situationen, skjønt Bejtenes Navne er kun eet af hver Slags, og Omkostningerne erstattet med 20 rd., saaledes paastod Dom, efter skriftl: Indlæg af Sr: Nachschou paa h/an/ds Vegne som ved Attest fra Hr: J: Rd: Koren begge Deeleyder saaledes: saaledes indlod Sagen Dom.

Hoved Citanterne fremlagde Amtets Bevilling belagt med vedbørlig Stemplet Papir dateret 16 Aug: 1796, for Engel Engelsen Gjøen for dem at gaae i Rette som blev oplæst saal:

For dem mødte Engel Engelsen Gjøen og i Rettelagde skriftl: Continuations Stevnemaal af Dato 25 Aug: sidst som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Henrichsen Schieldal og Tjæran Nielsen Gjørdesøen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbem:te, at have forkyndet, og talte ved de fleste selv, de øvrige møder, og henseende Helmich Flogstad og Siur Næsse har Lars Henrichsen og Samuel Nielsen Haaland \som ligedan afhjemlede/ forkyndt Indstevningen for dem med To Maaneders Varsel som uden Laugdøm/m/et, de øvrige givet over 14 Dages Varsel som boede i Tinglauget, og talte de ligeledes med de to sidstnævnte uden for Laugdøm/m/et selv.

Contra Citanten tilstod lovlig Stevning men har ikke faaet Copie deraf.

Alle Vidnerne møder.

Af De til disse Vidner at paahøre, indstevnte mødte og vedtog Varsel Tørres Nielsen. \saa og Kari Ols Datter dog til Vedermæle/

Engel Gjøen derefter i Rettelagde den paastevnte Forbuds Forretning af 30 Juli sidst som blev oplæst saal: som h/an/d paastod confirmeret. derefter h/an/d begjærede Vidnerne fremkaldet, til eedelig at svare paa fremlæggende Spørsmåale, og frafaldt h/an/d Otte Jonsen Støele, de øvrige mødte Lars Olsen Onesteen S:E:, Ole Olsen Fosse S:E:, Pige Mari Tollevs Datter tjener paa Birkenæs, Pige Ragnele Jens Datter tjener p: Fittie, Brithe Erichs Datter Hustrue til Halvor Torkilsen Husm/an/d p: Højland, desuden fremstillede ustevnte Vidner Lars Monsen Flokktvedt Lejl:, Thor Christophersen Øje Lejl: fra Souv Sogn i Ryfylke, og Lars Aschildsen Øje fra Souv Sogn Lejl:, Marthe Halvors Datter Pige tjener p: Ramsvig hos en Huusm/an/d, Pige Eli Osmunds Datter tjener Citanten Tosten Aasbøe, Pige Siri Torkels Datter tjener paa Gjørde, Lars Halvorsen Tesdal Huusmand, og Thor Olsen Ovestad Huusmand, som alle blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds udsigende, derefter de bleve separerede, efter først at have aflagt deres Eed med oprakte Fingre efter Loven.

Hoved Citanten fremlagde skriftl: Qvæstioner saal: Hovorpaa fremstod som

6te Vidne Lars Olsen Onesteen, gl: 56 Aar, sidst til Alters dette Aars Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Fjeldet ligger sønden for Store Dals Vandet, det skilles fra Ryfylke ved en Fjeld Ryg gaaer i Ost og Vest, af de omtvistede Bejter er østerst Mule Fjeldet, der Rame, og øvrige Hoved Citanter Støels Bejte, hvor vesten for, fra øverst i Fjeldet, og Nord efter, er Avels Vandet, Angle Aæn og Løkkels Vandet, og østen for Løkkels Vandet er Rame Støels Huuse, men deres Fjeld bejte gaaer længere sør østen for bem:te Vande, Vesten for Vandene, noget derfra løber Fiskedals Elven omtrent Sør og Nord, omtrent midt i Fiskedalen, og Vesten for bem:te Vande

1796: 244b

ejer fra bemelte tree Vande Westen hen, Grindem, og er Grindem Støel, saa Grindem ejer baade Fiskedalen fra Vandene, og længere West, og \Vidnet/ er kjendt i Fjeldet fra sin Barndom, og veed at hverken Fjøsne eller andre ejer der, enten Fiskedalen, eller imellem Rame Støel og Grindem Støel, og dette Fjeld er ingen Almindings Fjeld, uden for de \nær/

omliggende Gaarde som \har hver sit Mærke og Støels Huus og er/ deres Bøjgde Fjeld \der er kun ..tre..t(?) 1 ½ Miil over/ og Fjøsne paa den anden Side Store Dals Vandet som er breedt ½ Fj: Vej tvert over, derfra til Fjøsne ½ Miil forbie 4 á 5 gaarde, og Fjøsne har ved sin egen gaard sit eget Fjeld \og Støel/ saa hands gaard ingen Bejte kan tilhøre i dette Fjeld. 2det Er besvaret, med Tillæg, at Rasmus Fjøsne har Støels Huus i Fiskedalen, tet østen for Fiskedals Elven, veed ej hvor længe havt det. 3de Nej, \men/ kun Bue Rægsten imellem Bejterne, og \er/ i Fiskedalen ikke Bejte for 20 Creaturer, over nogle Dage. 4de Omtrent ¼ Miil, og kan ej see meget derhen. 5te Ja. 6te a: Forbi Fittie, Kambe, Silde, Søremb, Steene, Ovestad. b: før besvaret. 7de Ja, og det for een eller to Mænd. /: Contra Citanten sagde: At dertil har de bedet om Tilladelse hos Andre Ejere i Fjeldet :/ 8de Veed intet om, uden for det Aar før h/an/d kom der stod der en uduelig Skykke. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 7de Vidne Lars Halvorsen Tesdal gl: 30 Aar, sidst til Guds bord denne Som/m/er, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, begjært tilspurgt som forrige Vidne svarede til 1ste har vært kjendt i Fjeldet fra sin Barndom, i øvrigt som 6te Vidne. til 2de som sam/m/e Vidne. til 3de Er intet Beite for sig selv. For en Snees Bæster kunde kun være 2 á 3 Dages Beite. 4de som 6te Vidne. 5te Ja. 6te a: som forrige Vidne. b: Veed ikke. 7de Veed kun om een Sted som Rasmus Fjøsne havde taget Creaturer for eet Aar, og et andet Aar en Anden Mand. 8de Veed intet om. Videre forklarede: \9de/ At har i sin Ungdom for omtrent 15 \eller 16/ Aar siden, har Vidnet gjættet for Hoved Citanterne paa Rame Støelen, og gjættede ogsaa W: for de 3 Vande, men ikke saa langt W: at saae i Fiskedalen, der Creaturene ej var vandt at gaae længere, og der slet Bejte, saa Creaturene havde ej nødig at gaae længere W: i Fiskedalen. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 8de Vidne Thor Olsen Ovestad gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, begjæret tilspurgt som 6te Vidne, svarede: til 1ste som de forrige 2 Vidner, med Tillæg: at for 16 Aar siden havde Rasmus Fjøsne Støels Boe paa sit eget Fjøsne Fjeld, siden har ei været der. til 2det som 6te Vidne, med Tillæg: At for 12 eller 13 Aar siden bygte Rasmus Fjøsne Støels Huus i Fiskedalen, da før kun var en gl: forfalden Skykke. 3de Nej thi Rame og Grindem bejter sam/m/en over Fiskedalen imod hinanden, i øvrigt som forrige Vidne, eller i højest 8 Dage. 4de som 6te Vidne. 5te Ja. 6te som 6te Vidne. 7de som forrige Vidne. 8de Veed intet. 9de som 7de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 9de Vidne Lars Monsen Flokketved gl: 54 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ikke Parterne beslægtet eller besvogret. begjært tilspurgt som de forrige, svarede til 1ste som forrige Vidne med Forskjæl, at det var 30 Aar siden Vidnet saae Støels Huus i Fjøsne Fjeld ved Fjøsne, siden ej været der, men i det omtvistede Fjeld hverken ejer Rasmus Fjøsne, eller kan eje der, har ej heller været der førend de sidste 11 Aar, \før var han p: Helle Støelen/ meere urimeligt maatte det være, at nogen fra Ryefylke skulde eje i Etne Fjeld, da Flogstad og Tvedt, boer langt derfra i Ryefylke, og har selv deres Fjeld, og har aldrig hørt de har ej et i Fiskedalen. til 2det besvaret, med Tillæg, at Helle støelen er østen for Rame Støelen, tilhørende Ekren (Ekrem) og Sande, hvor Rasmus Fjøsne før bejtede 2 Aar, men ejer hverken i Helle Støelen eller \i/ de andre Støeler og Bejter. til 3de som 8de og 7de Vidne. til 4de, som de forrige Vidner. til 5te Ja. 6te \a:/ som 6te Vidne. b: forhen besvaret. 7de Veed intet om. 8de Ej heller videre end det før omvundne som h/an/d fløttede fra Helle Støelen. Dette og 8de Vidne endnu Forklarede paa 3de qvæstion, at over 3 Vad er der god Bue Rægster Vej fra Fiskedalen til Mule Fjeldet. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Thor Christophersen Øje, gl: 62 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Ja som af

de forrige Vidner er forklaret. 2de Han har vel bedet nogen i Etne, men ellers stoelede mange Steder, ikke længe hver Sted, har hørt h/an/d fik Tilladelse af een h/an/ds Broder boende paa Hordeland i Etne. /: Engel Gjøen anmeldte at Hordeland har vesten og Nord for Fiskedalen, deres Fjeldbeite. /: til 3de a: Nej. b: Ja. til 4de Nej ingen Alminding, men hører omliggende gaarde til som deres Bølgde Alminding. til 5te Veed intet om, men for 12 á 13 Aar siden, stod et ubrugeligt Huus i Fiskedalen, som havde kun Tag paa den eene Side, og dette var før Rasmus Fjøsne kom der. 6te Omtrent ¼ Miil. Dimmitteret.

Fremstod 11te Vidne Lars Aschelsen Øje gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret. svarede til 1ste Nej. til 2det Nej. 3de a: Nej. b: Ja. 4de som forrige Vidne. 5te som forrige Vidne, med Tillæg at det stod der for 2 á 3 Aar siden. 6te som forrige. Dimmitteret.

Fremstod 12te Vidne Mari Tollevs Datter gl: 37 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ikke beslægtet eller besvogret svarede til 1ste omtrent 11 eller 12 Aar siden, og før har h/an/d ej været i Fiskedalen. 2det Hand har 3 Aar havt med sig fra andre, eet Aar vel ved 400 Smaler og 40 Nød vel, og mulig 1 á 2 over, men det meeste var Rasmus Fjøsnes eget. 3de Ja som det forrige Vidne har forklaret. 4de Ja kjender dem, de ligger i Rame Støels bejtet, og Hoved Citanterne bejter der. 5te Ja, som omspurgt, for 2 Aar siden, og 3 Aar efter hin anden. 6te Vel ikke over et par Dage, der er kun slette Myrer og Skarve berg. 7: a: Ja. b: {Veed ikke} Nej. Dimmitteret.

Fremstod 13de Vidne Brithe Erichs Datter Højland gl: 50 Aar, sidst til Gudsbord denne Som/m/er, ikke beslægtet eller besvogret, blev tilspurgt: 1st Hvorlænge det er, siden Rasm: Fjøsne fløttede Støels Huus fra Helle Støelen til Fiskedalen? Rs: Veed ikke, men et Aar nu 13 Aar i Som/m/er siden, da Vidnet kom paa Helle Støelen og skulde gjæte for ham der, var han der. 2de Om Rasmus Fjøsne har havt Huus i Fiskedalen før h/an/d fløttede did sit Huus fra Helle støelen? Veed ikke, har ej været i Fiskedalen, men har hørt der før var et gl: Huus, veed ej hvem ejede det. Dimmitteret.

Fremstod 14de Vidne Ole Olsen Fosse gl: 46 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Sødskende barn til Hans Ramsvig som har Børn, svarede til 1ste De har Bejte paa hver sin Side lige til Fiskedals Elven, Grindem p: W: og Rame paa østre Side. 2det a: Har {ikke} hørt det han intet ejer der. b: Nej, men hører de omliggende gaarde til. 3de ¼ Miil. Dimmitteret.

Fremstod 15de Vidne Ragnele Jens Datter gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet, tilspurgt: 1: om Rasmus Fjøsne har kjøbt Støels Huus af dem i Souv Sogn? Veed ikke. 2det Om han laae under Heller i Fiskedalen? Nej der var 2 smaae Buer omtrent for 14 eller 15 Aar siden, før h/an/d var paa Helle Støelen. Dimmitteret.

Fremstod 16de Vidne Marthe Halvors Datter gl: 28 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Parterne ubeslægtet, tilspurgt: 1: Om han gjættet i Rame Støelen? Ja, for 2 á 3 Aar siden, for Hoved Citanterne. 2: som til Mari Tollevs Datter 1ste Veed det ikke. 2de Han var der 3 á 4 Aar og havde endeel med sig; veed ej hvor meget, eller om noget fra Andre. 3de frafaldes. 4de som 12te Vidne. 5te om har seet Rasmus Fjøsnes Creaturer sam/m/e Steder? Rs: Ja, et par Aar. Dimmitteret.

Fremstod 17 Vidne Eli Osmunds Datter gl: 19 Aar, sidst til Gudsbord denne Som/m/er, ubeslægtet og ubesvogret, tilspurgt: 1st Om har seet Rasmus Fjøsnes Folk og Creaturer gjæte og bejte i Rame Støels Bejte? Rs: Har i 3 Aar hver Aar seet hans Creaturer der, men ingen Folk hos. Dimmitteret.

Fremstod 18de Vidne Siri Torkels Datter gl: 27 Aar, sidst til Alters dette Aars Vaar, ubeslægtet, tilspurgt som forrige: 1st Ja, et Aar for 4 Aar siden, da hun gjætede for en af Hoved Citanterne. 2det hvor mange Bæst og Smaler han havde der? Kan ej vide det. Dimmitteret.

{Fremstod 19de Vidne}

Betalt for 13 Vidner 1 rd: 8 s: skr: En Rd: otte Skl:

Hoved Citanterne begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Hoved Citanterne ved Engel Gjøen paastod Dom efter Paastanden i Stevningen og saaledes indlader Sagen til Dom her ved Bøjgde tinget næste Som/m/er Ting.

Rasmus Fjøsne paastod Dom efter sit i Dag i Rettelagde Indlæg her ved Tinget til næste Sommerting.

Sagen paastod begge Parter paadømt af Dommeren uden Meddoms Mænd og uden Aasteds Ret, paa hvilke begge(?) Parterne renuncerede paa Voldgifts Maade, og uden disse Poste at paaanke.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/ertinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Erich Henrichsen Schjeldal Obl: til Tosten Aasbøe paa 300 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Schjeldal No: 15 før Aftag 2 L: S: 8 Spd: Korn dt: 16 Sept: 1796.

1796: 245b

Henrich Ottessen Schjeldals Skde til Henrich Henrichsen paa Kallestadbakken No: 16 1 L: Sm: før Aftag for 400 rd: d: 29 April 1796.

Lars Jonsen Halleland Skde til Aslach Christophersen paa Halleland No: 46 1 ¾ L: S: 1 ¾ Vog Korn for 298 rd: d: 17 Sept: 1796.

Aslach Christophersen Halleland No. 46 Vil Kors Contr: til Lars Jonsen og Hustrue d: 17 Sept: 1796.

Knud Larsen Hixdal Obl: til Mad: Tornebye i Bergen p: 200 rd:, Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Huuse under Gjærde No: 11 H: C: gds: d: 30 April 1796.

Tjæran Thærandsen Obl: til Rasmus Erichsen Fjøsne paa 99 rd:, Rente 4 proC:to Pant 1 pr: i Biugtvedt No: 32 9 mrk: S: d: 17 Sept: 1796.

Opsat Sag fra fol: 215a. Øfre Grindems Opsiddere contra Rasmus Fjøsne.

Citanterne fremstod og i Rettelagde skriftl: Continuations Stevnemaal af 25 Aug: 1796 som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lars Henrichsen Schieldal og Tjæran Nielsen Gjærdesøen, afhiemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e Stevning lovlig at have forkyndet, og talt ved Indstevnte selv.

Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Citanten Engel Moe fremlagde den paaberaabte Beskikkelse af 11 April 1795 som blev oplæst saal:

Engel Gjøen derefter i Rettelagde den paastevnte Forbuds Forretning af 30 Juli sidst som blev oplæst saal: /: NB: Er den Sam/m/e som i forrige Rame Sag er fremlagt :/ som h/an/d paastod ved Dom confirmeret.

Citanterne fremstillede ustevnte Vidner Otte Jonsen Rdsmand paa Støele, og Lars Monsen Lejl: paa Flokktvedt, som h/an/d begjærede stædet til eedelig Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

8de Vidne Otte Jonsen Støele gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet og ubesvogret, og svarede til af Citanten fremlagde Qvæstioner saal: saasom til 1ste Grindems Støel og Ejendom gaaer tet fra Fiskedals Elven og der sønden \eller westen/ for, dette hørde han for 13 Aar siden af en 85 Aar gl: nu afdød Mand, Niels Lambretsen Grindem, som var

opfød og havde boet ald sin Tiid paa Grindem, og Vidnet boede paa Grindem 15 Aar til sidste Vaar, og stølede derefter som meldt paa Grindems Støel. 2de a: Har aldrig hørt. b: Nej, men tilhører Grindem paa Søndre og Vestre Side Elven. 3de Ja, eet Aar baade til Vidnet og de andre paa Grindem 24 skl: 4de Ja for 3 Aar siden, gjorde Rasmus Fjøsne med de samtl: Grindems Mænd et Forlig, i Anledning af de havde stevnet ham for dette Bejtte, at h/an/d skulde betale Stevnings Penge, og til Grindem 1 ort Aarl: for Bejtet, men betalte den 1 ort kun et Aar, siden vilde ikke, og ikke heller betalte h/an/d Stevningspengene. 5te Ja saalænge Vidnet har levet og spurgt, <.....?> og det lige til Fiskedals Elven. 6te Kan ej sige, da ej har været i Fiskedalen, men skal være ¼ Miil. 7de a: Ja. b: til Fiskedalen maa han fra Fjøsne rejse forbi Fittie, Silde, Kambe, Præstegaarden, Sørem, Støele, Steene, Ryg, Ouestad. Dmitteret som de forrige.

Fremstod 9de Vidne Lars Monsen Flokketvedt gl: 54 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ikke beslægtet, blev tilspurgt: 1. Om Grindem altiid har brugt sit Støels bejtte? Ja de sidste 40 Aar. 2de Hvor langt er der fra Grindems Støels Hus til Fiskedals Elven? Rs: Veed ikke. Dmitteret.

For 2 Vidner betalt 1 mrk: skr: En Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Citanten satte i Rette efter sit Continuations Stevnemaal, og deri gjorde Paastand, og indlod Sagen til Doms ved Bøjgdetinget, renuncerede ved Voldgifts Kraft paa Meddoms Mænd og Aasteds Sag, og paa ald Anke desaarsag; saaledes indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Rasmus Erichsen Fjøsne fremstod, betalte Contra resterende Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rigsdaler tree Mrk: Tolv Skill:, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid contra indkalde Christopher Aslachsen Grindem, Torbjørn Lambretsen ibd:, Rasmus Haldorsen ibd:, og Lars Jonsen ibd:, alle Selv Ejere, i denne Sag til at høre Vidner stevnte og ustevnte, lide Dom til at beviise deres Benyttelse af Fiskedalen, som formeenes at være Alminding, ellers til Frifindelse for Hoved

1796: 246

Citanternes Tiltale, og disse at betale Contra Citanten Processens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal, Aase Lars Datter Hustrue til Johannes Larsen Huusmand under Ousvog, og Kari Ols Datter Hustrue til Halvor Erichsen Gundegjær, Niels Larsen Hougen tjener paa Hougen, til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Til disse at paahøre, indstevnet Johannes Erichsen Steene, Tjæran Ingebretsen Øchland, og Ole Olsen Fosse, og have de talt ved de alle selv, undtagen Aase Lars Datter, men aflagde Forkyndelsen i hendes Huus i Paahør af hendes Naboe Osmund Tostensen Ousvog, ej heller for Lars Jonsen Grindem, men aflagde Forkyndelsen i Paahør af Jon Halvorsen {Grindem} Tesdal.

Dom/m/eren da ikke er stevnet alle de forhen i Sagen førte Hoved Citanternes Vidner, kan imod Lovens 1 B: 13 C: 13 a: ikke tillade de nu indstevnte Vidner at føres, førend de før afhørte lovlig derimod ere bleven stevnte.

Contra Citanten maatte begjære Sagen opsat til næste Ret til ordentligere Indstevning /: betalt Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797, opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: 1. Henrich Henrichsen Kallestadbakken. 2. Aslach Christophersen Halleland. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

Form: B: folio 183. Sjur Haldorsens for 25 rd: 5 mrk: 1 s: efter Skifte 15de April 1789.
dateret 17de September 1796.

.... fol: 241. Anne Bjørns Dt:s Mands for Arv 24 rd: 2 mrk: 13 s: og Hjemmegifte
60 rd: efter Skifte 12te Junii 1792. dateret 17de September 1796.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for
dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibredes Høsteting 19de September 1796. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af
Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren,
Skibredets Lænsmand Sjur Sjurssen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne
opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd	b: gl: Laugrettes Mænd	
1. Lars Østensen Wiig	4. Siur Nielsen Døreim	7. Rasmus Siursen Hustvedt for
2. Ingebreth Nielsen Opheim	5. Knud Knudsen Hetland	udeblevne Torger Gundersen
3. Johannes Olsen Blokhuus	6. Hans Gundersen Øf: Lunde	Øf: Lunde
		8. Hans Siursen Hougeland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii
og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibrede fol: 240b.

Formynderting blev holdet og dermed befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes
Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet,
Almuen og de 2de Mænd Knud Steensen Døreim og Haldor Torbjørnsen Stangeland og
befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Laugrettesmand mulcteret for Udeblivelse.

Lensmand Siur Siursen Østerejde fremlagde Rettens Opnævnelse ved Høstetinget 1795 til de
som skulde sidde Laugrettet for dette Aar, og anmeldte at deriblandt er Torger Gundersen
Øfre Lunde ikke mødt, som dog lovlig er tilsagt; og ikke har anmeldt lovlig Forfald; Da han
altsaa er udebleven uden Aarsag; saa bør han bøde til Kongen efter Lovens p: 88. a: 3. Tree
Lod Sølv er 1 rd: 3 mrk: samt betale Rasmus Siursen Hustvedt som er lejet i h/an/ds Sted
for 3 Dage 48 Skl: som Lænsmanden imodtager og ham leverer.

<NB: Mulct>

Opsat Sag fra fol: 218a. Rolf Greve contra Baar Hamre.

Begge Parter blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod; thi

Eragtes

Da Citanten har ladet tree Ting gaae forbi, og intet fremmet i Sagen; saa afvises Samme til
nye Paastevning.

Stevningsmand i allerunderdanigst Følge Forordningen 3de Junii 1796, beskikket, og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade, i Eedtagen, samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter:

Lensmanden Siur Siursen Østerejde.

For Fjeldberg og Wigeboe Sogner Peder Larsen Wiig S:E: Medhjælper Om/m/und Asbjørns: Øf: Axdal.

Aalund Sogn Erich Erichsen Deggernæs S:E: Medhjælper Ommund Olsen Neervigen.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 217a. Fogden contra Gyri Mikkels Dt: og uconfirmeret Dreng Tørres Guldbrandsen.

Actor fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Siur Siursen Østerejde og Tolleiv Olsen Westereide afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig \at have/ forkyndet

1796: 246b

paa hands Tilholds Sted Gravelsæter i Paahør af h/an/ds Hosbonde Svend Steensen Gravelsæter, i hans Fraværelse.

Den Laugdagede Tørres Guldbrandsen blev paaraabt tree gange men ikke mødte eller møde lod.

Videre fremlagde Attest af 20 April 1796 fra Amtet, at Tørres Guldbrandsen ikke er enrølleret som Soldat saal: og endelig Attest fra Sogne Presten Hr: Brun af Dato 31 Dec: 1795 oplæst saal:

Gyri Mikkels Datter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor paastod Dom til Straf efter forrige Irettesættelse.

Defensor refererede sig til sit Forrige, og paastod Dom til Frifindelse.

Begge indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Paa Justitiens Vegne er af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren som Actor her til Retten lovlig indkaldet ugift Qvinde Gyri Mikkels Datter, og uconfirmeret Dreng Tørres Guldbrandsen Birkenæs, for med hinanden begaaet Lejermaal paa Søre Stume Sundhorl: S:E: gds:, førend Barnefaderens Confirmation, og ellers nu af Qvinden Anden Gang, begge at lide Dom til corporlig Straf at lide, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale. Factum er beviist ved i Rettelagde Sogne Præsternes Attester, og Qvindens Tilstaaelse, men Barnefaderen er ikke mødt enten efter Stevning eller Laugdag; Thi kjendes for Ret; At Tørres Guldbrandsen Birkenæs og Gyri Mikkels Datter for dette begangne Lejermaal, bør efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 a: bøde Lejermaals Bøder hand 24 Lod Sølv er 12 rd:, og Hun 12 Lod Sølv er 6 Rd:, som til Districtets Foged Hr: J: Rd: Koren betales, samt begge, efter Fr: 8 Juni 1767, i Stedet for Skriftemaal sættes 8 Dage paa Vand og Brød, og de selv erstatte deres Underholdning og Varetægt; saa og, da samme Lejermaal af dem er begaaet førend Barnefaderens Confirmation, begge efter Fr: 2 Sept: 1745, arbeide i Bergens som nærmeste Tugthuus, Hun Eet Aar, og Han et halv Aar, og de selv erstatte deres Transport did. End videre bør de, een for begge og begge for een, imod Regress imellem sig selv indbyrdes for det halve, betale denne Actions Omkostninger Stempl: Papiir 1 rd: 1 mrk: 14 s: Rettens Gebyr med Incamination, Laugdag, Opsættelser og Actens Bekostning, i alt 2 rd: 3 mrk: 12 s: skr: To Rd: Tre mrk: Tolv Skl:, foruden Actens videre Beskrivelse om den bliver over 4 Ark, og begge Tilvarspenge 5 mrk: skr: Fem Mark, samt begge Stevnings penge 1 rd: 3 mrk: Alt inden behørig Tiid at exequeres efter derom udgangne Anordninger. Actor begjærede Dom/m/en beskrevet til Appel til Laugtinget, som blev bevilget. <Udstædt NB: Bøder>

Opsat Sag fra fol: 217b. Gotschalch Schjold contra Hans Hougeland.

Begge Parter fremstod for Retten, og declarerede Sagen forliigt saaledes som Hans Siursen Hougeland nu for Retten erklærede: At er sligt som omvunden er, sagt af ham, er det sagt i Drukkenskab, og Ubesindighed, og \han/ veed dertil hverken Grund eller Anledning, og veed intet andet om Gotschalch Halvorsen Schjold, h/an/ds Døttre og Famillie end det som er ærligt, kydskt og dydigt, og declarerer det omvundne som aldeeles utalt, og vil betale i Mulct til Aalund Sogns Fattige 4 rd:, som Hr: J: Rd: Koren nu imodtog, og har betalte Citanten Sagens Omkostninger.

Begge Parter saaledes forliigt, derpaa haandraktes, og Citanten frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet. <NB: Mulct>

Ny Sag

Anders Hansen Kiike gl: 26 Aar, og Jørgen Hansen ibd: gl: 30 Aar, begge Selv Ejere, fremstod tilligemed Hr: Nachschou som af Amtet bevilget at gaee i Rette efter fremlagt Fogden Hr: Justitz Rd: Korens Attest ved Fuldmægtig Hr: Grung af Dags Dato saal:, betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skill:, og fremlagde skriftl: Stevning af 22 Aug: sidst contra Johannes Tostensen Røysen Huusmand, som oplæst lyder saal:

Stevne Vidnerne Peder Larsen Wiig og Halvor Larsen Berget afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for Johannes Tostensen Røysen at have forkyndet, og talede ved ham selv. \For Hans Kiike er ikke forkyndt/

Indstevnte mødte, betalte Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: \gl: 56 Aar/ og nægtede at have nogen Tiid hugget andet, end sidste Vaar for 3 Aar siden, da Han huggede til GarVeed Furre Rønninger og Brake til GarVeed til h/an/ds Plads, som han har tilbygset sig efter \nu/ foreviiste Bygsel Reversal af 19 Sept: 1785 fra Citanternes Fader da Ejer af Kiike, og saaledes som h/an/d i al sin Tiid havde hugget, frit hvor h/an/d vilde i Udmarken som er Fælleds uskiftet imellem Citanterne men før ejet heel af deres Fader, og de neml: Citanterne først som Stevnemaalet reiser, er bleven Ejere af Jorden 19 Sept: 1793. Det sidstommeldte for 3 Aar siden huggede, huggede hand i Gaardens Udmark, men da forrige Ejer dissers Fader var fortrydelig over denne Hugster, saa forliigte Indstevnte sig med ham, og da dette er eengang forliigt; saa protesterede han nu imod Søgemaal derom: ja paastaaer endog, at om det aldrig havde været forliigt, haver dog Citanterne nu ingen Ret at tale

1796: 247

eller anke derpaa, da det var gjort førend de efter i Stevningen paaberaabte deres Skiøders Dato, bleve Ejere af Jorden, og i forrige Ejers Tiid som da ejede og styrede sin gaard, og med ham afhandlet om Vaaren 1793, da de ikke blev Ejere af gaarden før Sept: 1793, og h/an/ds Sønner vare ikke hands Formyndere, men han havde Ret og Myndighed selv at paatale, eftergive og forliige sin enten havende eller formeentlige Anke og Ret. Siden den ommeldte Tiid har Indstevnte intet hugget. Nu for et Aar siden har Indstevnte vel hugget en Hattel som stod langt fra omtrent ½ Fj: Miil baade fra Kiike og fra Indstevntes Plads.

Hans Kiicke blev paaraabt, men mødte ikke.

Indstevnte endnu lod tilføre, at bem:te Hattel havde han hugget til Brændeveed, da h/an/ds Bygsel seddel tillader ham til Brændeveed, Løv-Veed og Skad: og Hattel er Løv Veed, og denne just ikke større, end han bar paa Ryggen een Gang.

Citanten begjærede fremkaldet Vidnerne Torger Siursen Sundnæs S:E: og Niels Johannessen Arnevigen S:E: som h/an/d Hr: Nachschou begjærede, tilligemed godvillig mødende nu fremstillede fleere Vidner Ommund Asbjørnsen Øfre Axdal og Siselle Peders Datter Hustrue til Ole Jensen Huusmand under Kiicke, at stædes til eedelig Forhør til paa

Spørsmåale som han nu fremlagde saal: at svare. Bem:te 4 Vidner blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbeftet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og derpaa fremstod som

1ste Vidne Torger Siursen Sundnæs gl: 55 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Rs: Har ikke seet ham hugge, men er nu Vaar 3 Aar siden, Vidnet viiste at forrige Ejer i Indstevntes Nærværelse, i Indstevntes Bøegjærde, af Indstevnte tilstaaet, hugget i Kiicke Udmark, 18 Furre Rønninger, tykke som Korn Stour, hver af Værdi et pr: Sk., men om 30 Aar maaskee hver værd 1 Mrk: disse vare vextrige og kunde blive store Træer. De øvrige veed ej hvor mange, men var vel ved 30 stækker, vare heller ikke større, men uden Voxter og nogle raadne i Toppen. Ved disse var Niels Arnevig i sam/m/e Forretning. 2det besvaret. 3de og 4de besvaret. 5te Ja i Hagen, Udmarken uden for Bøegjærdet, i et indhægnat Træd (Træe). 6te og 7de besvaret. 8de Nej. 9de, 10de, 11te forbigaaes. 12te ligeledes. 13de om der i Udmarken ikke fantes andet Veed som kunde bruges til gar i steden for dette lagt med Top og alt? Disse Furrer vare lagt i gjærde med Skat, Top og alt heele Træet; og der var Brake nok i Udmarken som kunde bruges til Gar. Der var og Brake i gjærdet vel for det halve. Vidnet som var sine Svar forelæst dem h/an/d vedblev, blev, da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Niels Johannessen Arnevig gl: 58 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste og alle følgende som 1ste Vidne, med Forskjæl, at de 18 Træer kunde være værd 2, 3 á 4 Sk: Stk:t. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ommund Asbjørnsen Øf: Axdal gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede, da 1ste til 7de forbigaaes af Citanten, til 8de Nej. 9de Veed ej, men har hørt det af Citanten Anders Kiicke, at der var Bye eller Jægte Veed i dem. 10de Har hørt af Indstevnte Selv, at han ej havde Lov dertil, og dette hørde sam/m/e Tiid Vidnet Siselle Peders Datter, men veed ej hvad Tiid han huggede dem, men Vidnet hørde 3 á 4 Uger før Juul \1795/ af Indstevnte, at h/an/d havde hugget dem, dette Siselle og hørde. 11te og 12te Bem:te Tiid 3 á 4 Uger før Juul sidst, i Selskab i Svinevig, spurgde Anders Kiicke Indstevnte om det var ham der havde hugget Hattlen i Maredalen /: Parterne tilstod at Maredalen er i Udmarken /: Indstevnte svarede Ja. Anders: Det havde Du ikke Lov til, det var var!! Jægte Veed. Johannes svor og sagde: Jo jeg skal tage dem, og dobbelt saa meget tvert for Din Næse, enten det treffer paa Bøen eller andet Sted, det lyder min Bygselseddel paa. Anders: Nej kun lidet Gran, Løv Veed og Skad. De vare begge noget beskjenkede. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Siselle Peders Datter gl: 47 Aar, sidst til Alters den/n/e Som/m/er, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, begjæret tilspurgt som forrige Vidne, svarede ord til andet som sam/m/e Vidne. Dimitteret som de Forrige.

For 4 Vidner bet: 3 mrk:, skr: Tree Mark.

Sr: Nachschou begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. <T: V: udstædt>

Sr: Nachschou begjærede Opsættelse til næste Ret til at deducere Sagen til Doms /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Indstevnte troer sig uden Brøde, da h/an/ds anviiste og i Dag i Retten foreviiste Bygsel Reversal viiser, at han skal have Løv Veed til Brænde veed, og Hattelen er Løv Veed: i øvrigt forbeholdt sig alt lovligt.

Sagen beroer til S: T: 1797.

Vurderingsmænds Udmeldelse

Formynder Niels Johansen Arnevig af Fjeldberg Skibrede, for Myndtling Ingri Niels Datter, som har Pante Obl: af Johannes Nedre Tofte No: 8 i Schonevig Skibrede 1 L: S: 1 Hd:, for

80 rd: i alt, hvoraf denne Myndtlings er 40 rd:, fremstod og begjærede paa Grund af Anordningerne om Børne Midler tvende Mænd udnævnte til Pantet at vurdere.

Dom/m/eren opnævnte de tvende eedsvorne kyndige Laugrettes Mænd af Schonevig Skbr: Torbjørn Larsen Lande og Mikkel Hactorsen Lande, bem:te Pant at vurdere, i Værgens Nærværelse efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter den lovlig for Retten at af-

1796: 247b

hjemle at de hverken for Vild eller Venskab eller anden Bevæggrund, taxere Ejendom/m/en anderledes, end de troer dens sande Værd at være. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 14 Janv: 1796 efter Lars Rorbjørnsen Lies Hustrue hvis Jordegods Udlæg er i Skde Bogen extraheret.

Svale Heljesen Schnelnæs Hustr:s Arv:s Skde til Svale Heljessen p: 4 1/8 Vog i Fjeldberg Skibrede Konge Korn Tiende for de 2 1/16 Vog 16 rd:, det øvrige selv arvet, d: 11 Janv: 96.

Svale Heljessen Schjelnæs Skde til Peder Heljesen Løvfald paa 4 1/8 Vog i Dto: Tiende for 50 rd:, d: 30 Maj 1796.

Endre Jonsen Søre Stumes Børns Formynderes Skde til Berje Olsen Søre Stume No: 14, paa Odels Retten til sam/m/e Jordepart 2 pd: 1 1/2 mrk: S:, 10 Spd: Korn for 145 rd:, dateret 19 Sept: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 20de Septemb: 1796 continuerede dette Ting.

Opsat fra Etne fol: 243a. continueret Justitz Sag. Fogden contra Peder Wettestøe m: f: Actor fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Siur Siursen Østereide og Tollev Olsen Westereide, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre samme lovlig at have forkyndet for de Laugdagedes Tilholds Steder, og møder Torbjørn Stangeland, men de øvrige som ej vare tilstæde, blev henseende denne Forkyndelse aflagt paa Peder Wettestøes sidste Tilholds Sted, i Paahør af Lars Larsen Daven Huusmand paa sam/m/e Plads under Wettestøe, og paa Baar Hansen Hamres sidste Boepæl paa Huusmands Plads under Hamre, i Paahør af h/an/ds Hustrue, som sagde h/an/d var bortrejst før sidste Som/m/erting, og siden ej har spurgt eller hørt fra ham, saa h/an/d maae være bortrømt. Ved Forkyndelsen henseende Peder Wettestøe, blev sagt om ham, at h/an/d ligeledes var bortrejst før Som/m/ertinget sidst, og er formodentlig bortrømt.

Af de Skyldige mødte Torbjørn Jonsen Stangeland som blev forelæst det i Sagen passerte. \Defensor mødte tillige paa h/an/ds Vegne/

Actor refererede sig til det allerede i Sagen fremlagte, og begjærede Torbjørn Jonsen Stangeland, taget under Examen at gjøre sin Forklaring.

Torbjørn Jonsen Stangeland fremstod og forklarede: At være gl: 34 Aar, er barnefødt i Etne af Bønder folk SelvEjer Jon Torbjørnsen paa Støele og Christi Ols Datter, begge døde, har altid været opfødt som Bonde menneske og ved Bonde Arbeide, var hos sine Forældre til sit 16de Aars Alder, imidlertid var for Præsten da Provst Kahrs nu bortdød, i Fjeldberg Kirke, confirmeret, og siden taget til Gudsbord, saasom h/an/ds Moder som Enke, da var fløttet til Fjeldberg Præstegjæld, siden tjente hos Bonden Wier Tvedt nu død i F:berg Præstegjæld 2 Aar, derefter hos Daniel Ejde i sam/m/e Præstegjæld endnu levende, 2 Aar, derefter hos Daniel Hustvedt i sam/m/e Præstegjæld 2 Aar, alt Bønder folk, har intet Skudsmaal at

fremviise, derefter blev gift med endnu havende Hustrue Marthe Hans Datter, og kom \først til Huuse 4 Aar p: Dørem(?) derefter/ at boe som Huusmand under Røe, der var 4 Aar, da fik Plads under Stangeland, begge Steder i F:berg Præstegjærd og Skbr:, der endnu er, og har boet 4 Aar, har aldrig før begaaet nogen {offentlig} Misgjerning, har tjent som Land Soldat ved det Compagnie i hvis District hands Fødestæd Støele hører under, har udtjent og udskreven ved Sessionen for 3 Aar siden, og er endnu Landeværn under Hr: Capt: Heusners Compagnie, og siden h/an/d søges for en saa ærenærgaaende Sag, formeener h/an/d at burde dømmes ved Krigs Retten, men om h/an/d har Ret at skyde sig under Krigs Retten, renuncerer han dog aldeles paa det Militaire Forum, og hellere vil dømmes her ved den Civile Ret. Angaaende det paastevnte forklarede Deponenten som sagde sit rette Navn at være Torbjørn Jonsen Stangeland, at 1795 omtrent 4 Uger efter St: Hans Dag, trafte de alle 3 i Bergen, Deponenten der for at købe Korn Vahre, de andre to i samme Ærende, da først Peder Wettestøe sagde, at de vilde tage op Korn Vahre paa Aamund Tvedt og Torbjørn Sandvigs Navne, da h/an/d vidste deres Kjøbmand som de andre to ikke vidste, da Baar Hamre faldt paa, at skulde skrive en Seddel, den Baar Hansen (Hamre) selv skrev en Seddel som Vidnet ej saae, men gik ud i Byen, og vilde borge sig Korn Vahre, hos en anden her unævnt Kjøbmand, men denne var ej hjem/m/e, og Dep: fik intet, derpaa kom til de to andre igjen, da de viisede to Sedler, een med Ommund Tvedts Navn under, og een med Torbjørn Sandvigs Navn under, veed ej hvor de vare skrevne, og mindst troer at Hr: Jacob Taaning vidste noget derom, eller de torde lade ham vide derom, men hørde var skreven af Baar Hamre i Peder Wettestøes Paasyn; da de sagde, at de to /: de vilde havt Dep: med, men h/an/d vilde ikke :/ vilde tage op hos Aamund Tvedts Kjøbmand, sagde ikke hans Navn, i Aam: Tvedts Navn Korn Vahre og Salt, sagde ikke hvor meget, Dep: veed ikke, hvem de\r/ vilde kalde sig Johannes Olsen Storhoug, og af det Navn kjender Dep: ingen, og ingen fleere med de to Indstevnte vare herved tilstæde. de kom tilbage til Dep: i deres Logie hos Hr: Taaning med Sækker hvori de sagde /: Dep: veed ej hvor mange Sækker ej heller saae i dem :/ var 1 td: reent Korn, 1 td: Havre, ½ td: Spansk Salt, som de \alle 3/ lagde i Hr: Taanings Boe, ham \Taaning/ uvidende og ham uvedkommende da de logerede der. Derpaa de alle tree \gik/ til Wallem, med Seddel med Torbjørn

1796: 248

Gundersen Sandvigs Navn under, veed ej hvad der stode i Seddelen, den Baar Hansen leverede til Wallem, den Dep: dog ej saae, da h/an/d var i Baaden, men Peder Wettestøe var oppe med, \Og Dep: saae ingen Andre/ og de kom til Dep: og de alle 3 hjalp need i Baaden som laae tet ved Pakboen, dem af Wallem's Dreng leveret 2 Sækker med 1 td: Spansk Salt, og 1 Sæk med <6 Skpr:> hvide Erter, som de reisede til deres Logie med, og der \ej/ lagde op \men blev i Baaden/ hvem af de andre to der hos Wallem gav sig Navn af {Anders} \Johannes Olsen/ Bioe veed Dep: ikke. Paa begge Steder, veed Dep: at de tog falskelig paa Borg disse Vahre, uden Ommund Tvedts eller Torbjørn Sandvigs {Navn under} \Vidende/, og var ikke tænkt det at betale, ligesaa lidt Dep:; og de vare alle 3 lige Skyldige. Dep: efter Confrontation med Attester af 22 Sept: 1795, nægtede at have været med hos Hans Jørgen Bøg efter Vahre hos ham. og efter Attester af 23 Ditto, paastod at Peder Wettestøe var med dem, og at hos Vallem blev Vahre sidst udtaget; at Baar Hansen sagde eller de aft(alte?) han at vilde kalde sig Johannes Olsen Bioe hørde Dep: ikke, og veed det ikke \/: er og ingen af det Navn :// og som før sagt var ikke oppe af Baaden. Saasnart de var kom/m/en fra Wallem, lagde de til deres Logie hos Hr: Taaning og tog ind i Baaden det fra Kjøbmand Bøg bekomne, som Taanings Folk saae, men var uvidende om Omgangen, som de dulgte for dem, og rejste strax med det alt fra Bergen, da paa Rejsen intet blev omtalt, og de vare de andre to ved godt Mod, men Dep: ej saa dristig, og de andre meente, det ingen Fare havde; og da de

kom {til D} forbi Dregenæs Klubben til Baar Hansens Plads under Hamre, der ved Søen i Landningen, deelte de alt godset i 3 lige Deele, og hver tog sin Deel, der af Dep: og Peder Wettestøe rejste hver med sit, og Baar Hansen Hamre var da ved sit Hjem. Dep: nægter aldeles, den anderledes i Attesterne anførte Deeling. Deponenten var ikke ved Undersøgningen eller Forhørt i Bergen, har ej heller talt med Peder Wettestøe /: h/an/d havde Huus under Wettestøe og kan ikke kaldes Hamre /: siden de deelte Godset. Med Baar Hansen har Deponenten inge Samtale havt siden sam/m/e Tiid derom, førend da de var stevnet, da Dep: og Baar Hansen blev bange for Udfaldet, og Sidstmelte bad Dep: at skaffe Penge, og de vilde rømme, da Dep: hafde 50 rd:, og de rømte før Som/m/er tinget sidst, uden anden Pas end Dep: sit Soldater afskeds Pas, og Baar Hamre sit Corporals afskeds Pas, da de skyndte sig og kom til Christiania, der de var sam/m/en 1 ½ Uge, da Baar Hamre lod sig hverve til Militien i K:havn, veed ej ved hvad Regiment, men var til Artilleriet, og skulle rejse Onsdag efter Pintze, og da h/an/d havde drukket Dep:s Penge op, rejsde Dep: hid tilbage fra X:ania Pintze Dag. Denne heele ulovlige Handling har været aftalt imellem dem alle tree, ingen at maatte bekjende Sandhed. Deponenten blev tilspurgt om Oplysning angaaende de ord paa Bilaget \No: 41/ i Bergen TingsVidne: til Johan Gabriel Bøge leveret af Hans Jørgen Bøge og derom tilbragt adskillige Spørsmåale; men h/an/d vidste intet derom at forklare. Ved deres Deeling fandtes at være bragt fra Bøg: 1 td: reent Korn, 1 td: Havre, ½ td: Spansk Salt. Deponenten \alt tilførte forelæst/ vidste intet at forklare videre \men det han vedblev/ og Actor havde ham nu for Tiden intet videre at tilspørge. Han er mødt uden Baand og Fængsel, har ikke været arresteret; blev befaleet at møde her ved Retten næste Ting, det h/an/d lovede at efterkomme.

Defensor, da Baar Hansen er bortrømt, under hans lovlige Ret at tage reserveret, paastod Søgemaalet afviist, indtil lovlig er stevnet, som Rønningsmand, da Stevnemaal er Grund til Processen, og han ikke har kundet forelægges eller gives Laugdag, saasom h/an/d da var bortrømt, men Laugdag var nødvendig da at gives, siden Fr: af 3 Juni 1796, da ikke var publiceret, følgelig Laugdag behøves førend Indstevningen var complet lovlig: I øvrigt reserverede begge her under Skibredet sorterendes Ret.

Actor maatte lade Sagen beroe til at udstyre nærmere lovlig Stevning imod de bortrømte, og at fremlægge Attest om Torbjørn Stangeland er Landværn, samt i den Anledning at i agt tage det Fornødne, men flere Vidner har han ej kundet opspørge.

Maleficanten endnu erklærede, at ingen flere herom er noget vidende, end forbemelte.

Defensor declarerede, ikke at har herom kunnet opspørge Vidner.

Actor begjærede Sagen udsat til næste Ret.

Sagen beroer til Etne Skibredes Som/m/erting 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Anders Jacobsen Obl: til Anders Wihovde 48 rd:, og Ole Tollefsen Stensland 50 rd:, i alt 98 rd: Rente 3 prC:to Pant 1 pr: i Indbioe No: 23 2 pd: 18 mrk: S: efter Aftag d: 11 Maj 1796.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797.

Samtl: Almue androg, at her i Skibredet er sædvanligst Mandtallet saa tilstrækkelig, at af Skibredet igjen kan opnævnes Aarl: 8 Laugrettes Mænd. 4 til hver Som/m/erting, og 4 til hver Høsteting efter Fr: 3 Juni 1796, og de synes alle burde bære lige Byrde, og ingen være fri. De Unge \Jordbrugere/ kan og har at beklage sig, at saalænge de ei haver aflagt Laugrettes Eed, kan de ikke bruges til nogen Rettens Forretning, hvorved de taber den Sportel derved kunde falde; For Almuen er det og meget til Uleilighed, Bekostning og Sinkelse, naar mange Jordbrugere ikke ere eedsvorne Laugrettesmænd, som ved Skifter, naar ikke de nærmeste boende ere eedsvorne, er det baade Sinkelse og Bekostning at faaer \nødsages at/ lade hænte Vurderingsmænd længere borte, end ellers behøvedes, \hvilke og naar de boede over en Miil

fra Stedet tilkom højere Betaling/. Ligeledes ved Aasteds Sager og andre Forretninger hvortil ligeledes kan indtreffe, \og naar de boer uden for Præstegjældet end og skal have Skyds betaling/. Det er ellers en Lettelse for Almuen at kun sidde eet Ting om Aaret, i Stedet for tvende. De eedsvorne kunde og let i en paatrængende Hast ved at indsnige sig i Foretninger, ikke aleene derved fornærme de eedsvorne, men endog gjøre visse Foretninger upaalidelige, naar i Tiden kunde tvivles, om de brugte Mænds Paalidelighed, naar de ikke vare eedsvorne. Af disse og flere baade billige, og til Almuens Lettelse forhaanden værende Aarsager, var Almuen begjærende, at der Aarlig maatte opnævnes 8te Laugrettes Mænd. Paa Grund af saadan Almuens Begjæring, blev

1796: 248b

Opnævnet Laugrettes Mænd af Nygifte for Aaret 1797: 1. Torger Gundersen Øf: Lunde. 2. Berge Olsen Søre Stume. 3. Knud Steensen Dørem. Fleere ere ikke nu. For disse blev Lensmanden leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Afgiftsqvitterings Bøg: anviist

Knud Andersen Øfr: Houge No: 38 til Torkel Jobsen paa indengjærdes uskatlagt Plads Rabben, Aarlig Afgift 3 rd: og 2 Arbejds Dage, d: 20 Sept: 1796. M:f: H: 8 s:

Ole Mikkelsen Inbioe No: 23 forh: H: C: gds: til Gunder Arnessen paa indengjærdes uskatlagt Plads Saugbøen Aarl: Afgift 2 rd: 3 mrk: og 2 Dages Arbejde dt: d: d: M:f: H: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 24 Aug: 1796 efter Peder Poulsen Nordhuus hvoraf Udlægget er i Skde Bogen extraheret.

Afkalde

ForM: Bog fol: 272. Marithe Simons Datters Formynders for Arv 4 rd: 2 mrk: 1 ½ s: efter Skfte 27 Feb: 1796 dateret 20 Sept: s: A:

.... dto: fol: Eli Simons Datters Formynders lige Arv, S:ma, Dato.
(Andre dokument)

Haldor Torbjørnsen Stangeland No: 19 H: C: gds:, Vilkors Contract til Størker Poulsen og Hustrue dateret 20 Sept: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 21de September 1796. kontinuerede dette Ting, men som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet:
S: Schiøtz

Føyens Skibrede Høsteting den 23de September 1796 sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibrede Lænsmand Jens Jensen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte, eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Niels Nielsen Gaaseland 4. Østen Samsonsen Giætung 7. Tørres Jensen Højland
2. Helje Danielsen Sætre 5. Jacob Andersen Erritzland 8. Niels Jonsen Nordre Mæland,
3. Rasmus Jonsen Gillie 6. Thomas Thomassen Heljepladset kom/m/er næste Ting og

aflægger Eed. for ham nu Kolben Jonsen Nord: Mælland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongel: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skib: fol: 240b.

Formynderting blev holdet og derned befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Peder Haldorsen Kyvigen og Lars Pederssen Stue og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

Myndtling Ole Rasmussen Øchland den ældres Moders af 21 Juni 1796 for Arv 18 rd: 2 mrk: 2 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... den yngres ditto Moder Arv, Skifte og Dato.

.... Anne Rasmus Datters Do: Moder, Arv og Skfte 9 rd: 1 mrk: 1 s:

Myndtling Brithe Lars Dr: Hysingstads Faders af 23 Juni 1796 for Arv 14 rd: 3 mrk: 8 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Guri Lars Dr: Dto:, do: Dato, Skifte og S:ma.

Myndtl: Mikkell Olsen Øf: Grindems Moders af 29 Juni 1796 for Arv 16 rd: 2 mrk: 12 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Lars Olsens dto: Skifte Arv og Dato.

.... Anne Ols Dr:s Dto: do: Skifte Dato og Arv 8 rd: 1 mrk: 6 s:

.... Marithe Ols Dr:s Dto: Skfte Arv og S:ma.

.... Ing(er?) Ols Dt:s Dto: do: Skifte og Arv.

Myndtling Do(rdi?) Willums Dt: Loddens Formynders af 25 Juli 1796 for Arv 11 rd: 2 mrk: 6 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Botelle Willums Dt:s Dto: do: Skfte Arv og Dato.

.... Brithe Willums Dt:s Dto: do: do: Skfte Arv og Dato.

Myndtl: Alis Anders Dt: Indre Hovlands Formynders for Arv 2 rd: 1 mrk: 8 s: og Hjem/m/egifte 15 rd: 3 mrk:, af Skiftet Dato 27 Juli 1796.

Myndtling Lars Pedersen Wespestads Moders af 28de Juli 1796 for Arv 15 rd: 6 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Helga Peders Datters Do: Dato, Skfte og Arv 7 rd: 3 mrk: 3 s:

Myndtl: Marithe Knuds Datters Aandenæs ForM:s af 2 Aug: 1796 for Arv 2 rd: 2 mrk: 13 19/38(?) s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Ingeborg Christens Datters Dto:, do: Skfte og Arv 3 rd: 2 mrk: 12 14/25 s:

1796: 249

Myndtling Niels Larsens Moders af 5 Aug: 1796 for 6 rd: 13 2/3 s: efter Skfte p: Aandenæs af sam/m/e Dato.

.... Marithe Lars Datters Moders af do: d: for 3 rd: 6 5/6 s: efter samme Skifte.

Myndtl: Ole Olsen Mehus Moders af 8 Aug: 1796 for 2 rd: 1 mrk: 6 4/11 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Knud Olsens Dto: do: Arv, Dato og Skfte.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796, beskikket, og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for MeenEed i Eed tagne, samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter, følgende:

Lensmand Jens Jensen Eldøen.

Storøens Sogn Tørres Jensen Højland Lejlænding Medhjelpere Tarrald Svendsen Eldøen Skaffer Lars Nielsen Hejen Huusmand.

Muster Sogn Hans Pedersen Siggervog SelvEjer Medhjælper Jacob Endressen Tejgland Lejl:

Bræmnæs Sogn Halvor Olsen Nord Habbestad Lejl: Medhjælper Salomon Pedersen Sæverud Lejl:

Bømmelens Sogn Niels Rasmussen Ejde SelvEjer, Medhjælper Johannes Larsen Wespestad S:E:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 21 Juni 1796 efter Rasmus Bjørnsen Nedre Øchland. | Jordegds: Udlægget

.... 28 Juni 1796 efter Endre Peders: L: Grindems Hustr: | i Skde Bogen

.... 29 Juni 1796 efter Ole Larsen Øfre Grindem. | extraheret

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 254b. Resten af Ole Erichsen Totlands No: 59 Obl: til Ole Aarentsen Tidslevold paa 80 rd:, d: 24 Nov: 1778 qvitteret for Resten 60 rd:, d: 24 Maj 1796.

No: 5 p: 594. Christen Andersen Indre Hovlands \No: 5 H: C:/ Vk: Ctr: til Anders Gundersen som nu er afdød, og Contracten af h/an/ds Arvinger qvitteret til Udslættelse d: 27 Juli 1796.

Opsat Sag fra fol: 219b. Bernt Magnussen contra Hans Folgerøen.

Sr: Nachschou mødte paa Citantens vegne og fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

De forelagte Vidner mødte og tilstod Stevning og Forelæggelse.

Indstevnte Hans Olsen Folgerøen mødte ej efter Paaraab.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres eedelige Svar paa fremlagte qvæstioner.

De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, blev separerede, og fremstod som

12te Vidne Eli Gudmunds Datter Hustrue til Haldor Nielsen Øf: Folgerøen S:E:, gl: 48 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Nej. 2det Nej til begge Deelee. 3de Nej. 4. Nej. 5te Han arbejder Træskoe, men veed ej hvor han faaer Veeden fra. 6te Veed intet til alt. 7. Nej. 8. Har seet nogle Gange Indstevnte bære Brændeveed hjem paa Ryggen, og kommen, da Vidnet har seet ham, paa Magnusses Mark og Skov, men hvor han har taget Veeden, veed ikke, heller ikke hvem der havde ophugget den. 9de Veed det ikke. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 13de Vidne Christi Christens Datter Hustrue til Abraham Østensen Folgerøeplads Huusmand under Jacob Øfr: Folgerøen, gl: 65 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Moder til Indstevntes Hustrue, svarede til 1ste, 2det, 3de, 4de Nej. 5te Ja han arbejder Træskoe, men veed ikke hvor han faaer Veeden fra. 6te Har ej seet ham føre Stav til Bergen. 7de Nej. 8de og 9de {Veed} Som forrige Vidne. Dimitt:t.

For 2 Vidner bet: 1 mrk: skr: En Mark.

Sr: Nachschou begjærede TingsVidnet sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Sr: Nachschou i Rettelagde skriftl: Indlæg af Dags Dato som blev oplæst saal: Saaledes paastod Dom til næste Rett.

Indstevnte er ikke mødt.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/ertinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Kongl: allern: Bevilling for Major og Stadthauptmand Christian Ameln paa Giæstgiverie i Brandesund d: 29 Juli 1796.

Dto: for Ditto paa Kræm/m/er Handel sam/m/e sted d: 29 Juli 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 24 Septemb: 1796 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 220a. Frue Bispinde Hagerup contra Ole Rasmussen Nedre Grindem. Frue Citantinden fremsendte Rettens seeneste Laugdag som oplæst lyder saaledes, samt Stevne Vidner Tørres Jensen Højland og Skafter Tarrald Svendsen Eldøen.

Indstevnte Ole Rasmussen Nedre Grindem mødte anmeldte sig gam/m/el 48 Aar, betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: og tilstod lovlig Stevning og Laugdag at være forkyndt; samt end videre tilstod Søgemaaleet.

Frue Citantinden fremsendte skriftl: Indlæg af 31 Aug: sidst som blev oplæst saal:

Indstevnte tilstod Søgemaaleet saavel efter Obligation som blev ham foreviist, som og efter Indlægget, saavel Capital 199 rd: at være skyldig, som de sidste Fem Aars

1796: 249b

resterende Renter deraf; som og end viidere at Capitalen er ham lovlig opsagt som i Rettelagde skriftl: Opsigelse viiser, og faaer indlade Sagen til Dom. Derhos declarerende, at renunciere aldeles paa Ejendoms Doms Erhvervelse ved Laugtinget, og ganske frasagde sig ald Appel af Instances Dom, samt declarerede: At vilde inden Som/m/ertinget 1797 betale alt, men skulde det ikke være betalt da, da underkaster sig uden mindste Indvending, Indførsel og strax efter samme Pantet af Domhaveren stillet til Auction.

Sagen blev til Doms optagen, dog at efter Fr: 30 Sept: 1778, ej Dom deri afsiges, førend tillige kan dømmes i en anden imod sam/m/e Debitor paa een Dag anhängiggjort Obligations gjælds Sag. Saaledes til Doms optagen. /: See under :/

Opsat Sag fra fol: 220a. Peter Totland [m: f:] contra Ole Grindem.

Citanterne mødte alle og fremlagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte \gl: 48 Aar/ tilstod lovlig Stevning og Laugdags Forkyndelse, betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og otte Skilling.

Citanterne paastod Dom til Capitalens Betaling efter Obligationen, samt deraf til Dato resterende Renter beløbende 8 rd: til dato, samt videre Renter til Betaling skeer; men af Capitalen 65 rd: 1 mrk:, er af Debitor betalt 25 rd: 4 mrk: 4 s: saa ikkun rester 39 rd: 2 mrk: 12 s:, saa og paastod Sagens Omkostninger erstattet 5 rd: 3 mrk: Saaledes paastod Dom.

Indstevnte tilstod skyldig Capital efter i Rettelagte Obligation i alt derpaa resterende 39 rd: 2 mrk: 12 s:, Rente deraf til Dato 8 rd:, og Capitalen at være lovlig opsagt, samt indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Ole Rasmussen Nedre Grindem, har efter foregaaende i Rette ført lovlig Procedure tilstaaet \at være/ skyldig til Citanterne en Rest paa i Rettelagte Pante Obligation 39 rd: 2 mrk: 12 s: Capital, og Rente til Dato 8 rd:, samt Capitalen at være sig lovlig Opsagt; Thi kjendes for

Ret: At Hand til Peter Olsen Totland, Helje Erichsen Totland {eller Formynder} \og/ Endre Endressen Berøen, bør indfri og betale den i Rettelagde Obligation, med derpaa resterende 39 rd: 2 mrk: 12 s: Capital, Rente 8 rd: til Dato, og videre Rente til Betaling skeer, samt erstatte denne Sags Omkostninger med 5 rd: 3 mrk:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Indførsel og Nam i Pantet, og saaviidt ej tilstrækker i andre Debtors Effecter, efter Loven.

Dom/m/eren som tillige Skriver, tilkjendegav Citanterne at denne Dom, om den forinden betimelig begjæres beskreven, skal være expederet udstædt, og kan afhæntes paa Dommerens Bopæl den 8de Decembr: førstkom/m/ende, som er 4 Uger efter Ting Rejserne ere endte, da en anden Dom i Dag over Debitor afsigende og erhvervede af /: S: T: ./ Frue Bispinde Hagerup, sam/m/e Dag og ikke før, bliver at erholde udleveret, om den forinden i betimelig Tiid forlanges beskreven.

Citanten begjærede Dom/m/en beskreven, og dertil leverede Stempl: Papiir. Udstædt

Optagen Sag see oven Fr: Bispinde Hagerup contra Ole Grindem.

Samme Dag da den anden Sag tillige blev indladt til Doms, blev i denne Sag afsagt følgende Dom

Højædle og Velbaarne Frue Bispinde Hagerup har her til Retten lovlig ladet indkalde Ole Rasmussen Nedre Grindem for efter Obligation til Frue Citantinden skyldig værende Capital 199 rd: og resterende Renter, at lide Dom til sam/m/e med Sagens Omkostninger at betale. Efter nærmere Paastand, og i Rettelagt Obligation, Opsigelse lovlig forkyndt, samt Indstevntes Tilstaaelse, er Debitor skyldig Capital 199 rd: og Rente \for/ de sidste 5 Aar til Dato. Thi kjendes for Ret: At Indstevnte bør til Panthaversken, højbem:te Frue Bispinde Hagerup, indfri og betale sin til Hende udgangne Pante Obligation med Capital 199 rd:, og deraf resterende fem Aars Rente til Dato i alt 39 rd: 4 mrk: 12 s: samt videre Rente 4 proC:t til Betaling skeer, saa og erstatte denne Sags Omkostninger med Fem Rd: tree Mrk: inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Indførsel i Pantet, og om ikke tilstrækker, Nam i andre Debtors Effecter efter Loven.

Dom/m/eren som tillige Skriver tilkjendegav \til/ Frue Citantindens \bedre / Efterretning, at denne Dom, om den forinden betimelig begjæres beskreven, skal være expederet udstædt, og kan afhæntes paa Dommerens Boepæl den 8de Decemb: førstkom:de som er fiire Uger efter Ting Rejserne ere endte, da en anden Dom i Dag over Debitor afsagt, og af Peter Olsen Totland m: f: erhvervet, sam/m/e Dag og ikke før, bliver at erholde udleveret, om den forinden i betimelig Tiid forlanges beskreven.

Citantjnden \lod/ begjære Dom/m/en beskreven, og dertil fremsendte det Stempl: Papiir. Udstædt

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797, opnævnte af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: a: til Som/m/ertinget. 1. Niels Torbjørnsen Ørevig. 2. Jan Bærentsen Sætre. 3. Roal Aadnessen Otterøen. 4. Haldor Nielsen Øfre Folgerøen. b: til Høstetinget. 1. Kolben Nielsen Nøchling.

1796: 250

2. Ole Siursen Hallerager. 3. Samuel Siursen Søre Mæland og 4. Hans Nielsen Fylkesnæs. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem der efter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Niels Siursen Holmes Hustrues Arv:s Skde til Niels Siursen paa No: 95 Holme 7 ½ mrk: Smør for 22 rd: 5 mrk: 13 s: selv arvet for lige Summa 1 ½ mrk: S: 1/6 Hd: i alt 9 Mrk: S: 1/6 Hd: d: 28 Maj 1795.

Johannes Olsen Nordhuglen Skde paa \sit/ halve Brug i No: 2 Norhuglen, ½ L: ½ Hd: for 54 rd: til Ole Johannessen, dateret 24 Sept: 1796.

Afkalde

ForM: Bog fol: 200. Brithe Mons Datters Mands for Arv 25 rd: 5 mrk:, efter Skfte 21 Juli 1772 dateret 23 Sept: 1796.

.... fol: 264. Mons Olsens \Formynders/ efter Skfte 9 Maj 1796 for 9 rd: 4 mrk: 13 ¾ s: d: 23 Sept: 96

.... dto: fol: Myndtl: Marithe Willums Datters Formynders efter Skfte af 25de Juli 1796 for 11 rd: 2 mrk: 6 s: dateret 23 Sept: 1796.

.... dto: fol: Stine Niels Datters Formynders efter Skfte 1 Aug: 1796 for 1 rd: 4 mrk: 7 5/6 s: dateret 23 Sept: 1796.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 3 fol: 390b. Lars Jørgensen Tjong No: 92 Obl: til Johannes Monsen Fylkesnæs paa 60 rd:, d: 11 Maj 1782 af Creditors eeneste \og/ myndige Arving Erich Johannessen Mælingen, qvitteret 24 Sept: 1796.

No: 5 p: 595. Jon Salomonsen Holme No: 95 Obl: til Provstinde Winding paa 80 rd: dateret 7 Maj 1791 af Creditrix qvitteret den 13 Juni 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Norhuglens Ejere No: 2 til Lars Jonsen paa uskatlagt Husmands Plads Lille Sturtsøen, Aarl: Afgift 2 rd:, d: 24 Sept: 1796. til Manufact: Huset bet: 8 skl:

Provst Hertzberg til Johannes Andersen paa {Øch}\Notte/land No: 55 ½ Løb 9 mrk: Sm: før brugt af Ole Kolbensen d: 11 Sept: 1796. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Ditto til Niels Petersen paa Schimmeland No: 56 1/6 L: S: 1/6 Hd:, før brugt af Peter Aadnessen, d: 15 Feb: 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Ditto til Mons Monsen paa Sætre No: 119 ½ L: 9 mrk: S:, før brugt af Jens Johannessen dt: 11 Sept: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Proc: Hiorth Stuvitz paa St: Jørg: Hosp: Forpagters Vegne paa Mægebakken No: 157 7 mrk: S:, til Erik Larsen, før brugt af Knuds Enke, d: 20 Sept: 1796. M:f: H: 8 s:

Uhrens Ejer No: 103 til Ole Hansen paa Uhren 1 pd: S: før brugt af Gunder Nielsen, dt: 7 Maj 1796. M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Peder Anfinssens Skde paa ½ part af sit Brug i Tvedt No: 11 som er 27 mrk: S: ¼ Hd: for 150 rd:, d: 23 Sept: 1796. til Anfind Pedersen.

Siøvold, Søre Habbestad, Nord Habbestad Ejeres Contract om Katle, Helje Pladset, Schindhuenæs og Monsepladset og flere Pladser d: 9 Maj 1796.

Skftebr: 6 Aug: 1796 efter Ole Olsen Sundstabøe den ældres Enke hvoraf Jordegds: Udlægget, er i Skdebogen extraheret.

Ole Ols: Sundstabøe og Enkes Arv:s Skde til Hans Olsen Hidschen paa 27 mrk: S: 3/8 Hud i Sundstabøe No: 125 dt: 23 Sept: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til førstk:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Tredie Dagen den 26 Septembr: 1796 continuerede dette Ting,

og publiceret

Bygselsedler med Reversaler og Afgifts qvitterings Bøger anviist

Hr: Cancellie Raad Christies til Ole Svendsen paa Spillemans pladset paa Livs Tiid, Afgift
Aarl: 1 rd: d: 23 April 1796. til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Lars Tollachsen og Peder Larsen Langeland til Tollev Olsen paa Livs Tiid paa Plads
Langelandstræ Aarl: Afgift 2 første Aar 2 rd:, siden 2 rd: 3 mrk:, og 4 Arbejds Dage fra først
af, dt: 26 Sept: 1796. Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Ole Erichsens Skde til Erich Olsen paa No: 59 Totland 22 ½ mrk: S: 5/16 Hd: for 80 rd:,
dateret 24 Sept: 1796.

Erich Olsens Obl: til Ole Aaronsen Tidslevold p: 80 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Totland
No: 59 22 ½ mrk: S: 5/16 Hud, d: 24 Sept: 1796.

Jon Salomonsen Obl: til Peder Olsen Hilde paa 95 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Holme
No: 95 12 mrk: S: 1/3 Hd: dateret 24 Sept: 1796.

Jørgen Larsen Tjong No: 92 Vilkors Contr: til Lars Jørgensen og Hustrue d: 24 Sept: 1796.

Dto: Jørgen Larsens Obl: til Erich Johannessen Mælingen paa 75 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1
pr: i Tjong No: 92 halv parten ¼ L: S: d: 24 Septemb: 1796.

Jan Berntsen Skde til Mathias Bærentsen paa Sætre No: 76 12 mrk: S: ¼ Hd: for 93 rd:,
dateret 26 Sept: 1796.

Beboelses-Contract

Mathias Bærentsen til Jan Bærentsen p: Sætre No: 76 12 mrk: S: ¼ Hd:, før af ham

1796: 250b

selv som Ejer beboet dateret 26 Sept: 1796.

(Andre dokument igjen)

Peder Haldorsen Kyvigens Skde til Peder Johannessen paa halve Kyvigen No: 14 som er ½
Løb S:, ½ Hd: for 300 rd:, dateret 23 Sept: 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 444. Jan Bærentsen Sætre No: 76, Obl: til Reinert Reinertsen Schimmeland paa
63 rd:, d: 27 Sept: 1788 af Creditor qvitteret 23 Sept: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Samfrænde Skfte 30 Marti 1796 efter Lmd: Jens Jensen Eldøens Hustrue Engel Tørres
Datter, extraheret i Skdebogen henseende faste Ejendomme.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for
dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Fjære Skibreedes Høsteting den 27de September 1796. sat og holdet paa Leerviigens
Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad
Koren, Skibredets Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende
Almue og efterskrevne Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Sten Erichsen Wiicke 4. Norman Christensen Nedre Dommersnæs 7. Tørres Tjæransen
Strømøen

2. Knud Gundersen Lier 5. Aslach Rasmussen Førde 8. Ole Jensen Drange

3. Jon Niensen Sveen 6. Tollev Svendsen Espenæs

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 250b.

Formynderting blev holdet og dermed befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Svend Phillipsen Øchland og Ellev Hansen Fjøn (Fjoen) og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Optagen Justitz Lejermaals Sag fra fol: 221b. Fogden kontra Ingeborg Christophers Dr: Ejleraas.

Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom

Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Rd: og Foged Koren har som Actor paa Embeds Vegne, her til Retten lovlig ladet indkalde Qvinden Ingeborg Christophers Dr: Ejleraas for begaaet Lejermaal paa Ejleraas S: S:E: Gds: med ukonfirmeret Dreng Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas, at lide Dom til corporlig Straf at lide, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale. Barnefaderen er og indstevnet, men under Sagen ved Kongl: allernaadigst Resolution benaadet og for Actionen befriet. Factum er beviist med Sognepræstens Attest, men Indstevnte har ikke mødt hverken efter Stevning eller Laugdag; Thi kjendes for Ret: At Ingeborg Christophers Dr: for dette begangne Lejermaal bør efter Lovens 6 B: 13 C: 1 a: bøde Lejermaals Bøder 12 Lod Sølv er 6 rd:, som til Districtets Foged betales, samt efter Fr: 8de Junii 1767, i Stedet for Skriftemaal, hensættes 8te Dage p: Vand og Brød, og selv erstatte hendes Underholdning og Varetægt, saa og da dette Lejermaal er begaaet med en ukonfirmeret, efter Fr: 2den Sept: 1745. arbejde i Bergens som nærmeste Tugthuus Eet Aar, og selv erstatte hendes Transport did, samt betale denne Actions Omkostninger, Stemplet Papiir 5 mrk: 10 s:, Rettens Gebyr med Inkamination, Opsættelser og Actens Bekræftning i alt 1 rd: 10 s: skriver Een Rd:r og Tii Skilling, foruden Actens videre Beskrivelse, om den bliver over 4 Ark, og Stevnings Penge 4 mrk: Alt inden behørig Tiid at exeqveres efter derom udgangne Anordninger. Actor begjærede Dommen beskrevet til Appel til Laugtinget, som blev bevilget.

<NB: Bøder Udstædt>

Optagen Justitz Lejermaals Sag fra fol: 221b. Fogden kontra Ragnille Ommunds Dr:

Blev i denne Sag afsagt følgende:

Dom

Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad og Foged Koren har som Actor paa Embeds Vegne, her til Retten lovlig ladet indkalde Qvinden Ragnille Ommunds Dr: Eltervog for begaaet Lejermaal paa Ejleraas S: S:E: G: med ukonfirmeret Dreng Torbjørn Torbjørnsen Ejleraas at lide Dom til corporlig Straf at lide, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale. Barnefaderen er og indstevnet, men under Sagen ved Kongl: allernaadigst Resolution benaadet og for Actionen befriet. Factum er beviist med Sogne Præstens Attest, men Indstevnte har ikke mødt hverken efter Stevning eller Laugdag; Thi kjendes for Ret: At Ragnille Ommunds Dr: for dette begangne Lejermaal bør efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 a: bøde Lejermaals Bøder 12 Lod Sølv er 6 rd:, som til Districtets Foged betales, samt efter Fr: 8de Junii 1767, i Stedet for Skriftemaal, hensættes 8te Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte hendes Underholdning og Varetægt, saa og da dette Lejermaal er begaaet med en ukonfirmeret, efter Fr: 2den Sept: 1745. arbejde i Bergens som nærmeste Tugthuus Eet Aar

og selv erstatte hendes Transport did, samt betale denne Actions Omkostninger, Stemplet Papiir 1 rd: 6 s:, Rettens Gebyr med Incamination, Opsættelse og Actens Bekostning i alt 1 rd: 10 s: skriver Een Rd:r og Tii Skilling foruden Actens videre Beskrivelse, om den bliver over 4 Ark, og Stevningspenge 3 mrk: Alt inden behørig Tiid at exeqveres efter derom udgangne Anordninger. Actor begjærede Dommen beskrevet til Appel til Laugtinget som blev bevilget. Udstædt <NB: Bøder>

1796: 251

Pantebogen til Inddragelse

Samfrende Skfte 30 Marti 1796 efter Lensmand Jens Jensen Eldøens Hustrue Engel Tørres Datter, extraheret for saaviit Ejendom/m/e i Sveens Konge Korntiende angaar, i Skdebogen.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796 beskikket, og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeedEed, i Eedtagne, samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter, følgende:

Lensmand Mathias Johannessen Øf: Echeland.

Wallestrand Sogn Tollev Gregoriussen Øf: Echeland S:E:, Medhjælper Ole Larsen Hougen Lejlænding.

Sveens Sogn Ole Jensen Drange S:E: Medhjælper Zacharias Jacobsen Mægeland S:E:

Wigebøjgds Sogn Gunder Torbjørnsen Birkeland Lejl:, Medhjælper Gunder Olsen Solem S:E:

Opsat Sag fra fol: 221a. Knud Sveen contra Jon Sveen.

Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet, og Citanten sine Originale i Rettelagte Documenter udleveret tilbage fra Retten.

Pantebogen til Udslættelse

No: 3 f: 207a. Guldbrand Gjermundsen Westre Braatetvedt No. 15 H: C: gds: Obl: til Ole Gjermundsen paa 62 rd: 4 mrk: d: 24 Juni 1778, af Creditor qvitteret 17 Sept: 1796.

No: 5 p: 16. Johannes Pedersen Ervesvog No: 34 Vilkors Contract til Peder Pedersens Enke d: 14 Maj 1783 af hende paategnet til Udslættelse d: 27 Sept: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 1 Juli 1796 efter Sølfest Heljessen Øchland. | Jordegods Udlæggene

.... 4 dto: efter Ole Nielsen Nordre Apelands Hustr: | i Skde bogen

.... 8de ditto efter Samson Jonsen Owe. | extraheret

Afkalde

Myndtling Kari Sølfest Dt: Øchlands Moders af 1 Juli 1796 for Arv 8 rd: 1 mrk: 7 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Siri Sølfest Dt: Dto: lige Arv ved sam/m/e Skifte.

.... Helje Sølfestsens 16 rd: 2 mrk: 14 s: sam/m/e Skifte og Dato.

Myndtling Ragnele Samsons Datter Owe Moders af 8 Juli 1796 for 10 rd: 14 s: efter Skifte 8 Juli 1796.

.... Brithe Samsons Datters Moders dto: Dto: Dto:

Myndtling Kari Rejers Datter Stoupes Faders af 15 Juli 1796 for Arv 19 rd: 12 s: ved Skifte af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 216. Anne Anfins Datters Mands for 65 rd: efter Skfte 20 Maj 1774, af dato 27 Sept: 1796.

.... do: fol: Marthe Gregorius Datters Mands for 37 rd: 2 mrk: 4 s: efter Skfte 28 Martii 1773 af dato 27 Sept: 1796.

.... fol: 223. Torger Aslachsens efter Skfte 4 Dec: 1789 for Arv 47 rd: 2 mrk: 9 s: dateret 27 Sept: 1796.

.... fol: 224. Helvig Rasmus Datters Mands efter Skfte 9de Julii 1794 for Arv 2 rd: 1 mrk: 11 $\frac{3}{4}$ s: og Hjem/m/egifte 28 rd:, dat: 27 Sept: 1796.

.... dto: fol: Helje Evensen Westvigs efter Skfte 25 Feb: 1793 for 31 rd: 2 mrk: 2 $\frac{1}{2}$ s: dateret 27 Sept: 1796.

.... fol: 225. Kari Ols Dt:s Mands efter Skifte 4 Juli 1796, for 110 rd: 4 mrk: 10 s: dateret 27 Sept: 1796.

.... fol: 272. Myndtl: Randveig Simons Dt:s Formynders efter Skfte 27de Feb: 1796 for 4 rd: 2 mrk: 1 $\frac{1}{2}$ s: dateret 27 Sept: 1796.

(Andre dokument igjen)

Guldbrand Gjermunsen Skde til Siur Hansen paa $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, $\frac{1}{4}$ td: Korn som er h/an/ds halve Brug i Westre Braatetvedt No: 15 H: C: gds:, for 200 rd: dateret 25 Sept: 1794.

Siur Hansen Westre Braatetvedt No: 15 H: C: gds: Vil Kors Contract til Guldbrand Gjermunsen dt: 25 Sept: 1795.

Jver Erichsen Sveen Obl: til Provst Krogh paa 80 rd:, Rente 4 proC:to, 1 pr: i specificeret Løsøre d: 9 Sept: 1796.

Mikkel Christiansen Waages Arv:s Skde til Aarent Siursen paa Waage No: 54 i alt 1 Løb S: 1 $\frac{1}{2}$ Hd: deraf indløst 2 $\frac{1}{2}$ pd: S: 1 $\frac{1}{2}$ Hd: for 498 rd: 4 mrk: 8 s:, resten arvet med h/an/ds Hustrue den afdødes Enke d: 27 Sept: 1796.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 28 Sept: 1796 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797.

Almuen lod tilføre ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede, i Anledning deraf blev opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: a: til Som/m/ertinget: 1. Jacob Svendsen Øchland, 2. Mathias Samsonsens Lindaas. 3. Siur Baarsen Yttre Biordal. 4. Gunder Olsen Solem. b: til Høstetinget: 1. Gregorius Svendsen Stoupe. 2. Halvor Tarraldsen Hougsjærd. 3.

1796: 251b

Christian Halvorsen Nordschou. 4. Ole Johannessen Lier. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Aarent Siursen Waage No: 54 Odels Løsnings Contr: til Mikkel Christiansens Datter dateret 27 Sept: 1796 om sam/m/e Waage, 1 L: 1 $\frac{1}{2}$ Hd:

Ditto Aarent Siursens Obl: til Ole Aslachsens Elieraas paa 302 rd: 3 mrk:, Rente 4 proC:t af de 250 rd: fra Dato, og de 52 rd: 3 mrk: fra Aaret 1806. Pant 1 pr: i Waage No: 54 1 L: S: 1 $\frac{1}{2}$ Hd: dateret 27de Sept: 1796.

Skiftebr: 14 Juli 1796 efter Lars Olsen Brattestøes Hustrue, hvoraf Jordegds: Udlægget i Skde Bogen, behørig er ekstraheret.

Lars Olsen Brattestøes Hustrues Arv:s Skde til Lars Olsen paa No: 11 H: C: gds: Brattestøe i alt $\frac{1}{2}$ L: S:, 5 Spd: K:, deraf indløst for 134 rd: 5 mrk: 1 pd: 9 $\frac{17}{24}$ mrk: S:, resten selv arvet dateret 28 Sept: 1796.

Svend Bentsen Ulveragers Skde paa $\frac{1}{2}$ Delen af h/an/ds Brug i Ulverager No: 8 \til Rejer Baarsen/ sam/m/e $\frac{1}{2}$ Deel Ldskyld 2 pd: S: $\frac{1}{2}$ Vog Korn for 105 rd.; dateret 28 Sept: 1796.

Niels Gundersen Øf: Wehovdes Skde til Gunder Nielsen paa Øf: Wehovde No: 10 af Ldskyld $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd.; $\frac{1}{2}$ td: Korn og 64 s: Penge for 120 rd.; dateret 28 September 1796.

Siur Hansens Obl: til Hans Størksen Hope paa 99 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Westre Braatetvedt No: 15 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: $\frac{1}{4}$ td: Korn, dat: 28 Sept: 1796.

Jacob Svendsen Øchland No: 90 Vilcors Contract til Svend Phillipsen og Hustrue. dateret 28 Sept: 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 622. Lars Jonsen Øf: Wahlen Obl: til Lieut: Johan Koren Dahl og M:(?) Henning Dahl paa 60 rd.; dat: 28 Nov: 1774 af Creditorerne qvitteret 6 Juni 1795.

Til Afrdrag af No: 5 p: 291. Jon Halvorsen Løvaas No: 75 Obl: til Reinert Schimmeland i alt p: 198 rd: d: 15 Maj 1786 hvoraf betalt efter Creditors qvittering af 7 Juni 1795 til Afrdrag 60 rd:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreeede ophævet.
S: Schiøtz

Waags Skibreedes Høsteting den 30te September 1796 sat og holdet paa Bekkerviigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: ./ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Ole Knudsen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Christopher Endressen Remmereide
2. Niels Johannessen Øf: Levog
3. Rasmus Knudsen Yttre Rabben
4. Halvor Johannessen Hejemarken
5. Ole Christophersen Sandtorv
6. Peder Iversen Torrang
7. Wincentz Lassessen Kalve
8. Hans Hansen Sandtorv
9. Jens Knudsen Rydland

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: folio 240b.

9. Stiftets Lysning efter undvigst Jens fra Bratsberg Amt d: 24 Sept: 1796.

Formynderting blev holdet og befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Knud Halvorsen Hilde og Johannes Larsen Walhammer og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796, beskikket, og efter forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen, med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for MeedEed, i Eed tagne, samt efter Forordningen underrettet, om deres Pligtet, følgende:

Lensmanden Ole Knudsen Rydland.

Fittie Sogn Jens Knudsen Rydland S:E:, Medhjælper Salomon Johan/n/essen Tidslevold S:E:

Møgster Sogn Christopher Jonsen Walhammer Lejl: Medhjælper Ole Nielsen Wevogen S:E:

Østevold Sogn Erich Arnessen Øchland S:E Medhjælper Mons Abrahamsen Mæling
Lejl:

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde publicerte

Myndtling Peder Berjessen Store Toftelands Faders af 20 Aug: 1796 for 7 rd: 3 mrk: 4 s:
efter Skifte af 19de Ditto.

Myndtling Ommund Berjessens Faders dto: Skfte, Arv og Summa.

.... Berje Berjessens Do: Dto: Ditto.

.... Størk Berjessens Dto: Dto: Ditto.

.... Sygni Berjes Datters Dto: Dto: Arv 3 rd: 4 mrk: 10 s:

ForM: Bog fol: 111. Helene Anders Datters Mands for Arv 9 rd: 5 mrk: 10 s: og
Hjem/m/egifte 24 rd:r dateret 30 Sept: 1796, efter Skifte 27 Feb: 1789.

1796: 252

Opsat Sag fra fol: 222a. Age tree Opsiddere contra Bjørn Præstbøe.

Ole Age paa egne og øvrige Citanteres Vegne, mødte og declarerede Sagen forliigt og
frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 223a. Niels Møgster contra Jon Hansen.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Indstevnte Jon Hansen Møgster gl: 68 Aar mødte /: betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr:
To Mrk: otte skl: /: og tilstod lovlig at være stevnet og laugdaget, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten derefter anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid i
Continuation af forrige Indstevning \ndkalde/ h/an/ds Broder Absalon Knudsen Møgster,
SelvEjer sam/m/e sted, for Processens Skyld og til Vederfølge.

Absalon Knudsen S:E: p: Møgster gl: 36 Aar, mødte og tog til Vederfølge i Sagen.

Citanten anviisende Skifte brev sluttet 7 Sept: 1778 efter Citantens og Broder Absalon
Knudsens Fader Knud Andersen Bakkesund, deraf h/an/d begjærede extraheret den afdødes
Enke og Barn som h/an/ds Arvinger, samt Jorden Møgster, dens Registering til Indtægt og
sam/m/es Udlæg, samt de øvrige Sterboets Jorder og Ejendomme, og derefter Skiftetbrevet
med Rettens Paategning sig tilbage leveret.

Dom/m/eren eftersaa Skiftetbrevet, og fandt der anført: Knud Andersen Bakkesund,
boende og døde sammesteds, h/an/ds Arvinger: Enken Karen Anders Datter, ældste Søn
Anders Knudsen da 25 Aar, andre Søn Elias Knudsen da 19 Aar, tredie Søn Absalon
Knudsen da 17 Aar, fjerde Søn Niels Knudsen da 10 Aar, og eeneste Datter Maren Knuds
Datter da 20 Aar ugift. Ejendom/m/en og Jordegods til Indtægt: Bakkesunds Gjæstgiverie
og Jord 18 mrk: Sm:, Møgster 37 2/3 skl: Penge, Øchland 1 pd: Smør. Bakkesund er
udlagt til Enken og alle Børnene, Møgster til en Pantehaver og Enken, og Øchland til en
Creditor og Enken. Skiftetbrevet blev af Retten paategnet og Citanten tilbageleveret.

Citanten derefter forklarede: At hands Moder har sam/m/e skjød det den 21de Oct: 1784 i alt
i Møgster 72 skl: Penge, efter ovenmelte Skftebr: og ellers fra fleere, deraf har hun solgt til
Absalon Knudsen 1787 det halve 36 skl: Penge og til Citanten 1793 efter i Rettelagt Skde,
det øvrige halve 36 s: Penge. Bakkesund har ældste Søn Anders Knudsen indløst som
Hovedbølle. Øchland er ikke indløst af nogen af Arvingerne. Citanten derefter paastod, at
da anden Søn Elias Knudsen er død, og Absalon Knudsen har faaet halve Møgster; saa er
h/an/d Odelsmand til det paastevnte, og det uagtet at der ikke er nogen Disposition til, om

Møgsters Deeling, og uagtet at bem:te 72 s: Penge har aldrig været meere end eet Brug; men Citantens Faders Odel alt.

Absalon Knudsen Møgster mødte og anviisde sit Skde af 15 Janv: 1787 fra begge deres Moder Karen Anders Datter Enke efter Knud Andersen Bakkesund paa 36 skl: Penge i Møgster, og da Møgster er Odels Jord, og ingen Disposition af Faderen om Deeling vides af Moderen; saa paastaaer h/an/d sig Odels berettiget til alle 72 skl: Penge, og agter med første de h/an/ds Broder Citanten under 11 Maj 1793 tilskjødede 36 s: Penge at indløse, det han forbeholdt sig, og altsaa har Citanten ingen Ret til at udsige Indstevnte Lejlænding fra Jorden, som han alle 72 skl: har i Bygsel, forbeholdt sig alt lovligt, og begjærede Skdet af Retten paategnet anviist sig tilbageleveret. Dette sidste skeede. Om det i Rettelagde Skde er Comparenten til denne Tiid uvidende, neml: det af 11te Maj 1793, og heller aldrig vilde givet sit Samtykke til.

Indstevnte Lejlænding Jon Hansen mødte, anviisde sin Bygsel seddel, som ham efter Begjæring af Retten paategnet anviist blev tilbageleveret, deraf erfarede, den at være af dato 28 Sept: 1767, udgivet af Anders Knudsen Bakkesund Citantens Farfader, til paa!! \Jon Hansen/ [paa]? Møgster 4 mrk: 8 skl: Penge Landskyld, paa sidstmeldtes Lives Tiid; Derefter h/an/d paastod \efter Fr: 18 Oct: 1780/ ikke at fravige Jorden for Citanten som ikke er Odelsmand dertil \og som ei har givet ham Bygsel seddel/ hverken alt eller noget \deraf/, og saaledes indlader Sagen Dom til sin aldeeles Frifindelse, forbeholdende sig al lovlig Ret i Tiid og Tilfælde, og efter givende Anledning.

Absalon Knudsen protesterer imod Dom i Faveur af Citanten sin yngre Broder, og om saa skulde skee forbeholder han sig alt lovligt, og sin Tiltale til Citanten til at skjøde den omstevnte Anpart 36 skl: Penge til Comparenten som Odels Mand og een Løsnings berettiget.

Citanten foruden de førte(?) (faste?) uanstødelige Beviiser, at han er Boeslidsmand, endnu begjærede sin Eed derom efter Loven modtagen.

Absalon Knudsen protesterer i kraftigste Maade imod saadan Eeds Aflæggelse som unyttig, overflødig og upassende.

Citanten anbød Lejlændingen Bygselfpengene som hand lagde i Rette.

Lejlændingen nægtede Sam/m/e at imodtage, og henholdt sig til sit forrige.

Citanten tog altsaa Bygsel pengene tilbage og paastod Dom til Indstevnte at fraviige Citantens Ejendom i gaarden Møgster førstkom/m/ende Vaar, og sam/m/e for Citanten røddig gjøre, imod at faae sine Bygsel Penge, og tillige at erstatte denne Sags Omkostninger med 10 rd.; saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte paastaaer at beholde sin tilbygslede

1796: 252b

Jordepart sin Livs Tiid, og henholder sig til sit forrige, og paastod Dom til aldeeles Frifindelse for Citantens Tiltale og dette ulovlige Søgemaal \henholdende sig til Fr: 18 Oct: 1780/

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Citanten som har anlagt denne Sag imod Lejlændingen paa de Citanten den 11 Maj 1793 tilskjødede 36 skl: Penge i Møgster, har vel beviist baade sin Ejendom, og sin til Lejlændingen gjorde Opsigelse og Udsigelse fra Jorden, samt og ført Vidner om at være boeslidsmand, hvilket han og desuden har erbudet sig med Eed at bekræfte m: v: Men Indstevnte har anviist sin Bygselseddel til sig paa Livs Tiid udstædt, og paastaaer at efter Fr: 18de Oct: 1780 Citanten ikke er berettiget at udsige ham, da han hverken har givet Indstevnte Bygsel seddel eller er Odels berettiget eller Odels Representant til Jorden; Og da dette sidste fuldkom/m/en er beviist med det af Citanten anviiste Skiftebrev; saa k: f: Ret: At Indstevnte bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeeles fri at være. Udstædt

Ny Justitz Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren anmeldte, at have her til Retten med lovlig mundtl: Varsel \paa Justitiens Vegne/ ladet indkalde Lars Iversen Yttre Rabben til dette Ting og Tiid, at høre Vidner stevnte og ustevnte, for forøvet Slagsmaal paa Helje Nielsen Yttre Rabben, og derfor lide Dom til de Kongl: Bøders Udredelse og Actionens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse Rasmus Knudsen Yttre Rabben Lejl: og Ole Nielsen ibd: Lejl:

Klageren Helje Nielsen Yttre Rabben er ligeledes indkaldet sin Klage at tilsvare.

Alle indstevnte saavel som Klageren mødte, og tilstod lovlig Varsel, og erklærede Klageren ikke at vide fleere Vidner, end de Indstevnte, ellers overgiver Sagen til Justitiens Paatale, og har intet viidere her ved fra sin Side, at erindre, og har vel gandske forliigt sig med sin Vederpart, men har ej kundet bort give Kongens Bøder.

Indstevnte Lars Jversen mødte, anmeldte sig gl: 30 Aar, betalte Tilsvarspenge 40 s: skr: To Mark otte Skilling, og nægtede at have tilføjet Helje Nielsen videre, end et ubetydeligt Slag, anbragt i Overiilelse, og Anlediget af Spøg, og siden de imellem sig er forliigt; saa haabede han nu at være fri for Tiltale; men for at undgaae Process, erbyder gjørlig at vil rette for sig, og betale Slagsmaals Bøder som han nu lagde i Rette 9 rd:

Actor maatte begjære Vidnerne fremkaldet til at gjøre deres Forklaring, for deraf at erfare hvori Slagsmaalet bestaaer, og om muligt fleere Bøder kan være forbrudt. Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed og blev separerede, hvorefter fremstod som

1ste Vidne Rasmus Knudsen Yttre Rabben gl: 38 Aar, sidst til Guds bord denne Som/m/er, gift med Indstevntes Hustrues Søster forklarede: At denne Som/m/er imellem Pintze og St: Hans Dag vare begge vedkom/m/ende paa Fjorden at fiske, hver paa sin Baad, og Vidnet var med Helje Rabben, og det andet Vidne paa Baad med Lars Rabben, da Lars Rabben først slog Vand paa Helje i Spøg, dette gjorde Helje ligesaa med Øsekaret paa Lars Rabben, da Lars gik over i Baaden til Helje og tog i Vrede denne i Axlerne, derpaa de faldt need i baaden, kan ej sige, at Lars slog ham eller kastede eller skød ham, men Helje laae underst, og Lars Jversen slog Helje Nielsen et Slag under Øret, med Haanden, og meere skede ikke. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Ole Nielsen Rabben gl: 30 Aar, sidst til Alters den/n/e Som/m/er, Broder til Helje Rabben, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som Forrige.

Lars Jversen som vedblev sit forrige, og gjørlig vil rette for sig med de irettelagde Bøder, paastod sig for videre befriet, og at ingen Lovmaal bør ham overgaae.

Actor da af Vidnerne erfares: At ikke videre er forb(rudt?) end 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:, imodtog de anbudne 9 rd: for Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt, og frafaldt Sagen; thi blev Sagen for Retten ophævet,
<NB: Bøder>

1796: 253

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 23. Johannes Monsen Helland med Pant i Remmereide No: 11 Obl: til Johannes Levog paa 54 rd:, d: 2de Oct: 1781 af Creditors Arvinger qvitteret 18 Maj 1796.

No: 5 p: 149. Svend Torbjørnsen Nedre Waage No: 59 Huusebygning Obl: til Henr: Christi paa 39 rd: 3 mrk: 8 s:, d: 2de Oct: 1784 af Creditor qvitteret 30 Sept: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

{Knud} \Engel/ Larsen Remmereides Hustrues Arvingers Skde til Baar Larsen paa Remmereide No: 11 22 ½ mrk: S: 7/24 Hd: for 50 rd: 1 mrk: 2 s: d: 29 Sept: 1795.

Jacob Halvorsen Kleppes Arvingers Skde til Halvor Jacobsen paa Kleppe No: 73 1 Vog 13 ½ mrk: Fisk d: 30 Sept: 1794

Beboelses Contract

<Beb:> Knud Jensen til Jens Knudsen om Fittie No: 19 1/3 L: S: 1/3 Hd:, før brugt af sam/m/e Jens Knudsen efter Bygselseddel d: 18 Maj 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Octob: 1796 continuerede dette Ting.

Arve Ligitimations TingsVidne

<4 Laugrettes Mænd og 2de Not: Vidner>

For Retten mødte efterskrevne Arvinger efter i Holland paa Søe Rejse fra Ostende søefarende Matross Rasmus Johan/n/essen som paa en Søe Rejse ved Døden er afgangen, neml: bemelte Rasmus Johannessens Moder Guro Christophers Datter, Enke efter Rasmus Johannessens Fader Johannes Johannessen Levog, ved Laugværge paa hendes Vegne Lensmand Ole Knudsen Rydland, Rasmus Johannessens Brødre alle myndige mødte og for Retten nemlig Ole Johannessen Tvedt, Christopher Johannessen Tufteland, og denne tillige paa Broderen Johannes Johannessens vegne som nu er paa Søe Rejse, Niels Johannessen Øf: Levog, Poul Johannessen Øf: Levog, \videre/ Johannes Larsen Lande, Tarrald Endressen Nedre Levog, og Niels Johannessen SørFonden, de tree sidste paa deres Hustruers Vegne som fuldSøstre til Rasmus Johannessen, og alle levende, neml: Johannes Landes Hustrue Brithe Johannes Datter, Tarrald Levogs Hustrue Mari Johannes Datter, og Niels SørFondens Hustrue Anne Johannes Datter, alle fuldBrødre og fuldSøstre til den Afdøde, og alle saavel han som de \Egte/ Børn af Johannes Johannessen Levog ved Døden afgangen, og bem:te Guri Christophers Datter.

Forbemeldte alle \comparerede for Retten og/ var begjærende en Rettens Notarial Forretning og TingsVidne, til at beviise at de ere Arvinger efter bem:te Rasmus Johannessen, som efter fremlagt Skrivelse fra Petter Nievoos i Ostende af 15 Janv: 1796, til een af den Afdødes Brødre Johannes Johannessen, fremlagt saal: {som} ved Døden er afgangen, og til derom at vidne fremstillede de tvende Dannemænd Ingebret Baarsen SørFonden gl: 73 Aar, og Lars Nielsen Westvig gl: 67 Aar, begge sidst til Gudsbord denne Som/m/er, ingen af ovenmelte Arvinger beslægtet eller besvogret, begge boesiddende SelvEjer Bønder og Jordbrugere her i Waags Skibrede i Sundhorlehn, hvilke efter at Eedens Forklaring dennem af Lovbogen var forelæst, med Formaning at vogte sig for MeenEed, og at udsige deres reene Sandhed, aflagde deres corporlige Eed efter Loven med oprakte Fingre ”Saasandt hjælpe dem Gud og hans hellige Ord” og ved sam/m/e solemn (solenne) Eed bekræftede og forklarede: At de udi Lives Tiden meget vel have kjendt Rasmus Johannessen som da han var af Alder imod 20 Aar, begav sig i Søefart, og til sidst har faret fra Holland, og om han nu levede skulde være af Alder 37 Aar, og er rejst herfra ung Karl og ugift for at fare til Søes Udenlands, hvortil han maae være permitteret fra Kiøbenhavn da han der først var commanderet did i Kongl: Orlogs Tjeneste, og hvilken Rasmus Johannessen de have fornum/m/et af forbem:te Skrivelse, at være paa en Søe Rejse fra Ostende ved Døden afgangen: samt at Rasmus Johannessens virkelige og eeneste Arvinger, efter Norske Lov ere, forbem:te Comparentere, hands Moder, fuldbrødre og fuldSøstres Mænd paa deres Hustrues Vegne, alle levende og myndige: og at den Afdøde ingen fleere Brødre eller Søstre haver efterladt sig, eller andre Arvinger eller

Descendenter, enten af heel eller halv S(...?), og saaledes ingen andre eller nærmere Arvinger Ab intestato udi levende Live have efterladt sig, end forbem:te, hvilket Vidnerne saa meget vissere og grundigere veed, som de fra Barns Been have kjendt den Afdøde og h/an/ds Forældre og Sødskende, og med dem have holdt en familliaire Omgængelse, saa at de meget vel veed hvad de have forklaret.

Derefter alle forbemelte componerte Arvinger

1796: 253b

paa egne og øvriges Vegne, constituerede og fuldmægtig gjorde Velædle Hr: Friderich Ludvig Konow Kjøbmand og Borger i Bergen, for at udi deres Navn og paa deres Vegne, at møde eller møde lade for alle vedkommende i Holland eller Nederlandene, fornemmelig Ostende, og hvor det maatte være, at fordre og annam/m/e efter Formelig Specification og Instrument, alt hvad den Afdøde Rasmus Johannessen sig kan have efterladt, være sig rede Penge, hvor ej hos hvem de maatte findes, Maanedes penge, tilgodehavende Gage, Vahre, Kost og Klæder eller andet; imod Annammelsen tilbørlig at kvittere, og for al Efterkrav at cavere, Caution at stille, og videre alt Andet saavel inden som uden Retten at gjøre og forrette, ligesom Comparenterne selv tilst(æ?)de vare, skulle, kunne og maatte gjøre, cåmpotestate Substituendi et Revocandi, og naar alt er annammet, at hidsendes, og alt imod Beviis til den civile Jurisdictions Skifte Forvalter og Skifte Ret i Sundhorlehn hvor Comparenterne bor, fra velbem:te Hr: Konnow at leveres til lovlig Skifte Behandling imellem Arvingerne, efter Landets Lov, som Arvingerne herved er begjærende. Lovende for godt og gyldigt at holde, alt hvad i Kraft af denne Fuldmagt skal blive gjort og forrettet, under Forbindelse efter Loven, hvorefter Comparenterne begjærede det passerte inForma, som TingsVidne og under notarial Bekræfting, udstædt, og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tre Mark og fire Skill: samt for 2 Vidner 2 mrk: skr: To Mark. Saaledes passeret og overværende de 2de eedsvorne Laugrettes Mænd som Notarial Vidner Christopher Endres: Remmereide og Rasmus Knuds: Yttre Rabben. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Ole Larsen Hollekims Skde til Jon Halsteensen Waage paa 1/3 Deel i Fittie Kirke med Gods for 440 rd:, dateret 13 Sept: 1796.

Jon Halsteensen Waages Obl: til Siur Andersen Solem paa 296 rd:, Rente 4 proC: Pant 1 pr: i forbem:te, dateret 13 Sept: 1796.

Nye Sag

For Retten fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rigsdaler fire Skilling /: Knud Monsen gl: 38 Aar, og Lars Wincentzen 46 Aar, begge SelvEjere boende paa gaarden Lille Kalsøen, og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Lejlændingen Ole Olsen Lille Kalsøen som beboer en Anpart dem som Ejere tilhørende i Lille Kalsøen, fordi denne har ladet Huusene forfalde, til derom at høre \Besigtelses og andre/ Vidner som stevnte ere, see Documenter i Rettelagt, og enten at betale Aabod eller strax sætte Huusene i Stand, eller derfor stille Caution, alt strax, eller i Mangel deraf have sin Bøxel og Jordebruget forbrudt, til Citanterne at røddig gjøre og overlevere første Faredag efter Loven \samt Aaboden betale/ og derom modtage Dom, tillige til de foraarsagede Omkostninger at betale og erstatte.

Til sam/m/e Tiid og Ting indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse til et lovskikket Tings Vidnes Erhvervelse, Beskikkelses Vidner Christopher Jansen Walhammer og Johannes Larsen ibd: begge Lejlændinger, samt Taxations og Bes{kikkelses}igtelses/ Mænd, og disse deres Forretning at fremlægge \og afhjemle/

Abraham Samsonsens Kolbensvigen Lejl:, Ole Johannessen Kolbensvig Lejl:, og Albreth Pedersen Lejl: ibd:, Johannes Olsen og Hans Hansen Drivenæs Lejl: samt Ole Olsen Dybevaagen Lejl:

Stevne Vidner Lensmand Ole Knudsen Rydland og Jens Knudsen Rydland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv, undtagen Johannes Olsen Drivenæs, men h/an/d møder.

Indstevnte Lejlænding Ole Olsen Lille Kalsøen gl: 56 Aar mødte, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: og otte Skilling, anviiste Bygsel seddel sig af Knud Remmereide meddeelt paa 1 pd: Smør ½ Vog Fisk i Lille Kalsøen, dateret og tinglyst 1ste Octob: 1763, paa sin Livs Tiid, paa Condition at betale hvis bør, og holde Gaardens Huuse og gjerder i lovfør Stand, dertil han henholdt sig, og da han har opfyldt sine Pligter; saa paastod h/an/d sig frifunden for Citanternes Tiltale, og begjærede sig sin Bygselseddel som anviist tilbageleveret, paategnet. Dette skeede.

Citanterne i Rettelagde til at beviise deres Ejendom til det omstevnte Brug, deres Skjøder derpaa neml: til Knud Monsen af 2de Oct: 1787, oplæst saal: og til Lars Wincentzen af sam/m/e Dato oplæst saal: hver paa ¾ Vog Fisk. Videre Indstevntes Reversal Bygselseddel som med Originalen før anviist, confereret og eenslydende, oplæst, lyder saaledes: Hvorom videre forklarede, at noget lidet af deres Ejendom, er uden for Indstevntes Brug, men alt det Indstevntes øvrige er deres Ejendom; og da Lejlændingen har ladet Huusene forfalde, og dem hverken efter

1796: 254

Advarseler repareret, eller betalt Aabod, eller stillet Caution derfor; saa have de været nødsaget for at forekom/m/e gaardens aldeeles Ruin, at anlægge denne Sag.

Lejlændingen reserverede alt lovligt.

Citanterne begjærede deres Vidner fremkaldte til eedelig Vidnesbyrd og Forklaring; hvilke alle mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende,

derpaa fremstod Besikkelses Vidnerne Christopher Jansen Walhammer \gl: 36 Aar/ og Johannes Larsen ibd: \gl: 60 Aar/ som 1ste og 2de Vidne begge sidst til Alters denne Som/m/er, og Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, aflagde Eed med oprakte Fingre og forklarede: At Aar 1793, vare de af Citanterne udsendte beskikkelses Viis til Indstevnte, at tilspørge ham, om h/an/d vilde gaae godvillig fra Jorden, eller og sætte de forfaldne Huuse i Stand? Dette de udrettede, talede ved ham selv, og han svarede: At vilde ikke gaae fra Jorden, men vel reparere Huusene efter Lejlighed. Aaret 1795 før Michaelii vare de i sam/m/e Ærende hos ham, og h/an/d svarede det sam/m/e. Begge gange tilstod Indstevnte at der vare Huuse forfaldne, og det havde han en Stue til at sætte i Stedet. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev declarerede ikke at vide meere, og da ingen af Parterne havde dem videre at tilspørge, blev de med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 3de, 4de, 5te, 6te, 7de, 8de Vidne Abraham Samsonsens Kolbensvigen gl: 33 Aar, Ole Johansen ibd: 46 Aar, Albreth Pedersen ibd: 36 Aar, Johannes Olsen Drivenæs 47 Aar, Hans Hansen Drivenæs 50 Aar, Ole Olsen Dybevogen 55 Aar, alle sidst til Gudsbord denne Som/m/er, Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, og efter aflagt Eed forklarede: At have været opnævnet af Fogden Hr: J: Rd: Koren til at besigtige indstevnte Lejlændings Huuse, og at taxere sam/m/es Aabod, og derom nu fremlagde deres Forretning, holden i Oct: Maaned 1795 som blev oplæst saal: hvorved de have taxeret Huusenes Aabod og Brøstfældighed til 46 rd:, efter nøje at have først efterseet og taxeret hver Huus for sig, og hver Brøstfældighed paa hver Huus for sig, og alt derefter sam/m/enlagt til 46 rd:, og de taxerte Huuse som Lejlændingen tilstod at høre Jordebruget til, vare følgende: En Sængeboe med Loft, hans

halve Deel nedfalden og nedraadnet alt, En Lade brøstfældig paa Næver og Bordtag hans halve Part, En Flor h/an/ds halve Deel tømret, til Nedfals \alt af Vanrykt/. Fleere Huuse fantes ikke eller blev anviist. Denne deres Forretning de nu under aflagt Eed afhjemlede og bekræftede som nøjeste, og efter deres bedste Skjøn, samt under deres aflagde Eed, videre af Citanterne blev tilspurgt: 1st Om Lejlændingen var tilstæde ved deres Forretning. Rs: Ja. 2de Om blev tilspurgt, om h/an/d vilde sætte Huusene i Stand og hvad h/an/d svarede. Rs: Jo tilspurgt saaledes af Ejerne, og dertil svaret af Lejlændingen at vilde ikke sætte Huusene i Stand, naar h/an/d ikke havde Sikkerhed for at blive boende. 3de Om blev tilspurgt, at sætte Caution for enten Aabodens Betaling eller Huusenes i stand sættelse til hvis, og hvad, Tiid? Rs: Blev ej spurgt, og ej heller af Indstevnte tilbuden. Indstevnte svarede nu dertil: At kan ikke stille saadan Caution, eller veed den at forskafe. 4de Om Huusene ere i noget reparerede siden Besigtelsen? Rs: De to af Besigtelses Mændene Abraham Samsonsens og Ole Johansen Kolbensvig, svarede: At have for tre Dage siden seet og beseet Huusene efter Citanternes Forlangende, om noget var repareret, men \fandt/ slet ikke repareret, uden oplagt 10 á 12 Næver, og een Bordtags Fjel, \alt/ til 8 skillings Værd; i øvrigt befandtes alle Huusene ligesaa forfaldne som ved Besigtelsen. Dimitt:t som de Forrige.

Lejlændingen som ved Retten var nærværende, haabede at kunne med Tiiden sætte Huusene i Stand.

For 8te Vidner bet: 5 mrk: skriver Fem Mark.

Citanterne begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanterne derefter paastod Dom til Indstevnte strax at betale den befundne Aabod 46 rd:, eller nu stille Caution for Huusenes lovføre Istandsættelse inden St: Hans Dag 1797, eller i Mangel af saadan Betaling eller Caution som Citanterne kan finde sig betrygget med \thi h/an/ds Avl er utilstrækkelig/ at fraviige og for Citanterne røddiggjøre og til dem overlevere til Vaar rette Fardag 1797, deres Ejendom som Indstevnte har i Brug, og han saaledes tildømt \baade at betale Aaboden og/ at have Jorden og sin Bygsel forbrudt, samt betale denne Sags Omkostninger at erstattes med 12 rd:, saaledes indlod Sagen til Dom, med yderligere Paastand, Indstevnte at døm/m/es at betale Bøder for sit ulovlige Forhold.

Indstevnte erklærede, at kan hverken strax betale Aaboden som han intet erindrer imod, ej heller kan stille Caution, \og hands Avl forslaaer ikke/ men desuagtet og skjønt han ikke veed at kan skaffe Caution eller Betaling, paastaar h/an/d under hans egen

1796: 254b

Forsikring om Huusenes Istandsættelse, som han haabede at bevirke saasnart muligt, at vorde frikjendt for Citanternes Tiltale, og at beholde sit Jordebrug efter sin Bygselseddel, og uagtet hands derom efter Citanternes Advarseler givne Løfter, hidtil har været frugtesløse, haaber han dog det herefter skal blive opfyldt, saaledes indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Citanterne have beviist at Indstevnte deres Lejlænding ikke efter Advarseler have istandsat Gaardebrugets Huuse, og ved Forretning beviist sammes Aabod at beløbe til 46 rd:, hvorfor ingen Sikkerhed, eller Caution, mindre Betaling, af Indstevnte er at faae, hans Avl dertil utilstrækkelig, ikke heller har Lejlændingen kundet stille Caution for Huusenes Istandsættelse; og Gaarden og Huusene derved vil Tiid efter Anden forringes, og nærme sig til at blive øde, Ejerne til Skade; saa kjendes for Rett: At Lejlændingen Ole Olsen Lille Kalsøen, bør betale til Citanterne Knud Monsen og Lars Winsentzen Lille Kalsøen som hans tilbyggslede gaardebrugs Ejere, den paa Sam/m/e Huuse lagte Aabod 46 rd:, eller derfor stille Caution, for Sammes Betaling inden 1ste April 1797, eller og stille Caution /: og Cautionen i

begge Tilfælde saaledes, at Citanterne dermed kan finde sig betrygget :/ at Huusene skal være i standsat i lovfør Stand inden St: Hans Dag 1797, eller i Mangel af Foranførte \baade/ betale Citanterne den taxerede Aabod Sex og Følge tyve Rigsdaler, samt i al Fald/ erstatte dem denne Sags Omkostninger med Tii Rd:r, og om Ole Olsen dette ikke alt kan udrede, eller derfor ved Nam hos ham findes Værdie, da have sin gaard og Bygsel forbrudt, og imod Bygsel Pengenes godtgjørelse efter Lovens 3 Bog 14 C: 24 a:, i foranførte, til Vaar Fardag 1797 fraviige og røddiggjøre til Citanterne, deres efter i Rettelagte Skjøder ejende, og af Ole Olsen Lille Kalsøen i Bygsel havende Brug. Alt at efterkom/m/es og betales inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven, og Gaardebruget under Udkastelse og 2 Lod Sølv Bøder til Kongen er En Rd:, efter Lovens 3 Bog 14 C: 1 a: til her forelagte Tiid at røddiggjøres. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 20 Augusti 1796 efter Niels Johansen Sandvig, hvoraf Jordegds: Udlægget i Skde bogen er ekstraheret.

Niels Johannessen Sandvigs Arvingers Skde til Johannes Nielsen paa Sandvig No: 7 i alt ½ L: S: ½ Hd:, hvoraf indløst fra MedArvingerne 1 pd: 7 ¼ mrk: Sm:, 7/16 Hud for 211 rd: 5 mrk: 15 s:, resten selv arvet dt: 30 Sept: 1796.

Johannes Nielsen Sandvig No: 7 Vil Kors Contract til Guri Knuds Datter Sandvig d: 30 Sept: 1796.

Mons Olsen Glæsnæs Arv:s Skde til Hans Hansen paa Kalve No: 76 13 31/35 Mrk: Fisk for 31 rd: 3 mrk: efter adskillige Nordhorlehns Skiftebreve d: 30 Sept: 1796.

Knud Halvorsen Hilde Skde til Halvor Knudsen paa 12 5/6 mrk: Lax, 1 pd: 8 mrk: Fisk som er hans halve Part i Hilde No: 75 for 52 rd:, d: 1ste Oct: 1796.

Laugrettes Mænd til at betjene Retten 1797. Almuen herom erklærede ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede. I Anledning deraf blev opnævnet af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: a: til Som/m/ertinget. 1. Ole Erichsen Houchenæs. 2. Lars Jversen Yttre Rabben. 3. Johannes Nielsen Kalve. 4. Salomon Olsen Tidslevold. b: til Høstetinget. 1. Niels Jonsen Lille Kalsøen. 2. Christopher Jansen Walhammer. 3. Ole Torkelsen Hejemark. 4. Morten Olsen Remmereide. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Monsen Remmereides Obl: til Salomon Johannessen Tidslevold paa 76 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Remmereide No: 11 23 ½ mrk: S:, 7/24 Hd: d: 1ste Oct: h: a:

Lars Nielsen Skde til Salomon Larsen paa ¼ L: S: ¼ Hd: som er h/an/ds halve Brug i Westvig No: 10 H: C: gds: for 60 rd:, dateret 1ste Oct: 1796.

Svend Torbjørnsen Skde til Henrich Christi paa et Huus i Stolmevogen for 39 rd: 3 mrk: 8 s: dateret 1ste Oct: 1796.

Beboelses Contract

<Beb:>

fra Morten Olsen paa Remmereide No: 11 11 ¼ mrk: S: 7/48 Hd: til Ole Mortensen før brugt af Ole Mortensen d: 1ste Oct: 1796.

(Andre dokument igjen)

Ole Christiansen Age Obl: til Johannes Thomassen Tranøen paa 60 rd: Rente 2 rd:, Pant 1 pr: i 3 Øer og Holmer Natterøe, Aarøe og Espøe dt: 1ste Oct: 1796.

Halvor Jversen AalfarNæshavn No: 24 Vil Kors Contract til Marithe Lars Datter dat: 1ste Oct: 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskyld og qv:Bøger anviist

Mikkel Johannessen Nedre Toften til Johannes Nielsen paa Kalve No: 76 9 mrk: Lax 22 ½ mrk: Fisk, før brugt af Niels Johannessen, nu paa Livs tiid d: 1 Oct: 1796. M:f: H: 8 s:

Provstinde Christi ved H: Christi til Torbjørn Nielsen paa 12 mrk: S: i Stangeland, paa Livs Tiid, før brugt af Niels Arnesen d: 26 Sept: 1796. til M:f: H: bet: 8 s: No: 62.

Provst Hjorth og Hustrue til Mikkel Rasmussen paa ¼ L: S: i Sandtorv, efter Rescr: om Præste Enke gaard, No: 83 d: 17 Juni 1795. til M:f: H: bet: 8 s:

Mons Larsen til Jacob Jacobsen paa Nedre Waage No: 59 29 s: Penge paa Livs Tiid, før brugt af Ejeren d: 18 Maj 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Hr: Sandberg i Ous til Thomas Olsen paa No: 90 Uglenæs paa Livs Tiid paa ¼ Hd:, ¼ pd: S:, og ¼ G:skd før brugt af Ole Johannessen d: 28 Sept: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Hr: Olsen paa Storøen til SørFondens 4 Opsiddere paa øde Holm Piilholmen dat: 10 Aug: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Marithe Lars Datter til Halvor Iversen paa Aalfarnæshavn No: 24 10 ½ mrk: S:, før brugt af Lars Halvorsen, til hun indlader sig i Egteskab d: 1ste Oct: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Ole Christiansen Riisøen No: 29 til Halvor Nielsen paa Øe Øf: Natterøen paa 12 Aar, Afgift 8 mrk: d: 1 Oct: 1796. M:f: H: 8 s: uskatlagt

Ole Christiansen Strømøen No: 26 til Johannes Olsen paa uskatlagt Øe Aarøen Aarl: Afgift 1 rd: og 2 Dages Arbejde d: 1ste Oct: 1796. M:f: H: 8 s:

Bendt Hynnemør til Aslach Steffensen paa No: 48 ½ Vog Fisk i Store Drivenæs, før brugt af Lars Johansen, paa Livs Tiid d: 1 Oct: 1796. M:f: H: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Opdahls Skibreedes Høsteting den 3die October 1796. sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Morten Larsen Malkenæs
2. Lars Monsen Flakke
3. Hans Torbjørnsen St: Amland
4. Willum Nielsen Øf: Gjørsta
5. Anders Wermundsen Nedre Gjørsta
6. Tarrald Olsen Næsse
7. Johannes Øriansen Thoe
8. Thomas Pedersen Nedre Dalland

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skib: fol: 240b. og Waags Skibr: fol: 251b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Mikkel Pedersen Fladerager og Knud Steensen ibidem og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796, beskikket og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for MeenEed, i Eedtagne, samt efter Forordningen, underrettet, om deres Pligter, følgende:

Lensmanden Johannes Madsen Store Godøen.

Tysnæs Sogn Lars Andersen Gripne Lejl: Medhjælper Ole Larsen Øfre Dalland S:E:

Opdals Sogn Baar Nielsen Nordbust S:E: Medhjælper Torbjørn Nielsen Klubben Lejlænding.

Onerims Sogn Gunder Olsen Berge SelvEjer Medhjælper Tosten Hansen Schorpen SelvEjer.

Pantebogen til Inddragelse

Pengemangels Lysning fra Formynderen for Myndtlingen Niels Leganger af Dato 24 Aug: 1796, for saaviit angaar Store Gjersvig No: 92 Knud Knudsens og Haagen Wermundsens Brug bliver protocolleret i Pantebogen for Ous Skibrede.

Ole Larsen Hollekims Skde til Jon Halsteensen Waage paa 1/3 Part i Fittie Annex Kirke, og tilhørende Gods hvoraf Brekke og Øfre Gjærstad her i Skbrdet dt: 13 Sept: 1796, før i Pante og Skde Bogen indført.

Jon Halstensen Waage Obl: til Siur Andersen Solem paa 296 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i forbem:te, dt: 13 Sept: 1796, før i Pantebogen indført.

Opsat Sag fra fol: 224a. Johannes med fleere paa Øfre Gjærstad, contra Niels Mortensen Nedre Gjærstad.

Johannes Øfre Gjærstad paa egne og medCitanteres Vegne declarerede Sagen forliigt og frafalden.

Indstevnte mødte ikke; thi blev Sagen for Retten ophævet.

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 224b. Fogden contra Karen Bruntvedt.

Actor anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde for

1796: 255b

Processens Skyld, Barnefaderen Ole Andersen Møklestad.

Stevne Vidnerne Skafteren Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet, paa h/an/ds Tilholds Sted for h/an/ds Fader Ole Larsen Møklestad, og taledede ved denne, da h/an/d ej selv var hjem/m/e.

Han blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor i Rettelagde nærmere Præste attest saal:

Kari Johannes Datter Øfre Bruntvedt, blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Actor paastod Dom over Indstevnte til hendes forbrudte Lejermaals Bøder at betale, corporlig Straf at udstaae, og Actionens Omkostninger hvoriblandt Stevningspenge 1 rd: 3 mrk:, at erlægge. Saaledes indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 224b. Paasche contra Isach Gjellefald.

Citanten fremsendte Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, Samme lovlig at have forkyndet for den Laugdagede selv.

Den Laugdagede blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Da Citanten ikke mødte; saa lod Retten Sagen beroe til næste Ret. Bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 224b. Niels Flygensfær contra Christen Flygensfær.

Citanten fremlagde Rettens seneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Vidnet Zara Knuds Datter mødte og tilstod lovlig Stevning og Forelæggelse, og da Citanten begjærede hende fremstillet at gjøre sin eedelige Forklaring; saa blev hende forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende.

Indstevnte mødte og forbeholdt alt lovligt.

Fremstod som 3de Vidne titmeldte Zara Knuds Datter, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, gl: 44 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede Ord til andet som 1ste Vidne, men erindrer ikke det om Skiftet, eller Sk(aen?) i Skiftet, men i alt øvrigt som første Vidne. Dimitteret som de forrige.

For dette Vidne bet: 8 skl: skr: Otte Skilling.

Citanten declarerede ikke at have flere Vidner, og begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Citanten paastod Dom til Ordenes Mortification, Bøder at udrede, og ellers Indstevnte at lide i alt efter Loven som for Ærerørig Beskyldning.

Indstevnte erindrede: At ligesaa lidet som han har sagt noget som det paastevnte paa Citanten eller Nogen; ligesaa lidet er sligt ham overbeviist, og derfor paastaaer reen Frifindelse, saaledes indlader Sagen til Dom.

Begge paastod Dom til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er tinget 1797.

Opsat Justitz Slagsmaals Sag fra fol: 225b. Fogden contra Bottel Reisem.

Actor fremlagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e lovlig for de deri benævnte at have forkyndet, og tillige indstevnet med lovlig Varsel til Vidner i Sagen under Lovens Falsmaal, Hans Pedersen Andersland der til Huuse, og taledede ved de alle selv undtagen Brithe Christophers Datter som ej var hjem/m/e, men aflagde Forkyndelsen for hendes Tilholds Sted i Erich Reiseims Huus, og h/an/ds Paahør. Derhos forklarede Torbjørn Klubben, at Brithe Christophers Datter havde i Aftes sagt til ham, at hun var saa syg, at hun ikke kunde komme paa Tinget.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Attest af 27 Aug: sidst om Indstevntes Alder, som blev oplæst og er saal:

Klageren fremsendte Tilskrift til Retten som blev oplæst saal:

Actor begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte undtagen Brithe Christophers Datter, og de mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed og bleve separerede, hvorefter fremstod

1ste Vidne Ingeborg Ingebreth's Datter Hustrue til Hans Pedersen Andersland, hun gl: 24 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, forklarede: At sidste Vinter i Julen, en Virkedag, imod Aftens, førend den Tid da Lys blev tændt, var Vidnet hos sin Fader en anden Mand paa Reiseim, der i sin Faders Lade hun hørte Mundbrug højt og vredt fra Erich Reiseims Stue, da Vidnet gik i Erich Reiseims Uddør, og der saae var i Stuen, Bottel Reiseim didkom/m/en, og Erich Reiseim og Hustrue, og Vidnet Brithe Christophers Datter, samt hendes (Ingeborgs) Mand

Hans Pedersen Andersland, hørde vel Bottel og Erich skjændtes, og Erich Reiseims Hustrue bad Bottel gaae ud, og h/an/d gik, men førend h/an/d gik, erindrer Vidnet ej Ordene af Skjænderiet, og ej saae Bottel Reiseim slog nogen, veed ej heller dennem at være beskjenket. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som hun vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen havde Vidnet videre at tilspørge, blev hun dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Hans Pedersen Andersland gl: 22 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At var i Erich Reiseims Stue, da det omstevnte skulde være passeret efter sidste Juul, did gaaet i Anledning af at var i Laden, hvor h/an/ds Hustrue var, og de hørde fra Erich Reiseims Stue, Skriig af Dennes Kone og Børn; og da Vidnet kom der i Stuen, skjændtes de begge Bottel og Erich, veed ikke hvorom, Bottel ikke beskjenket, erindrer ikke deres Ord, da Bottel i Vrede slog Erich Reiseims Hustrue med en Messing RøgeTobaks Dose, eet Slag oppe i Hovedet, da Hun stod imellem dem og vilde have Bottel ud, og skød paa ham, og da hun fik Slaget, var Hovedklæderne af Hende, og var af Hende før Vidnet kom ind, derpaa Konen førde Bottel ud af hendes Stue, og h/an/d gik, men saae ej Bottel slog Nogen meere, Vidnet dimitteret som Forrige.

Indstevnte Bottel Larsen Reiseim forbeholdt sig alt lovligt, og bad bemærket, at slet intet er ham overbeviist; thi sidste Vidnes Udsigende er aldeles usandt.

Actor \som ikke vidste flere Vidner/ da Vidnet Brithe Christophers Datter ikke mødte, paastod efter Fr: 3 Juni 1796, hende mulcteret paa sit Falsmaal.

Dom/m/eren, da hendes Sygdoms Forfald vel er anmeldt skjøndt ej beviist, og da sidst allerhøjest bem:te allern: Forordning nu først ved dette Ting i Dag er publiceret, holdt for lovligst endnu at forelægge dette Vidne, at møde næste Ting, {sit Eed} dog under uudeblivelig og ueftergivelig Falsmaals Straf, sit Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken Forelæggelse Actor etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 225b. Hans Hollekim contra Erich Reiseim.

Citanten i Rette lagde Rettens seneste Laugdag som blev oplæst saal.

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig for alle indbem:te at have forkyndet, og taledede ved alle selv, undtagen Brithe Christophers Datter som ellers nu er syg, og ej kan kom/m/e til Tinget, men forkyndte henseende hende for hendes Hosbonde Erich Reiseim i hendes Fraværelse, og Inger Hans Datter Reiseim som ikke var hjem/m/e, forkyndt sam/m/e Sted og for sam/m/e Erich Reiseim hos hvem hun har sit Tilhold.

Indstevnte Erich Reiseim blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring.

Af Vidnerne blev anmeldt Brithe Christophers Datter, og Barbro Lars Datter syge, og Inger Hans Datter Reiseim mødte ikke.

Citanten paastod Vidnerne dømt i deres Falsmaal.

Dommeren hvad angaaer de 2de Vidner Brithe Christophers Datter og Barbroe Lars Datter Reiseim; da siden deres Sygdoms Forfald er anmeldt skjönt ej beviist, og da Fr: 3 Juni 1796 nu først ved dette Ting i Dag er publiceret, holdt lovligst, dem endnu at forelægge, til næste Ting at møde, dog under ueftergivelig Falsmaals Straf, deres Eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge; hvilken Forelæggelse etc: afskediget med Forelæggelse. /: bet: Forelæggelse 24 s: og Opsættelse 12 s: i alt To mrk: fire Skl: /: Hvad angaaer Inger Hans Datter Reiseim som ej er mødt, og for hvem er ikke meldt Forfald, og saaledes uagtet baade Stevning og Forelæggelse er udebleven; saa kjendes og tildøm/m/es hun herved i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Marti 1741 a: 4, for hendes Modtvillighed og Ulydighed mod Retten, at bøde hendes

Falsmaal efter Lovens 1 Bog 13 C: 7 a: Kongen og Sagsøgeren Hans Knudsen Hollekim, hver 10 Lod Sølv er 5 rd: \i alt Tii Rd:/ Og end videre bliver bem:te Inger Hans Datter Reiseim som lovlig stevnet og forelagt, herved atter paa nye forelagt under lige Falsmaals Straf at møde til Opdals Skibredes Som/m/erting 1797 første Dag sam/m/e holdes, sit eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge.

<NB: Mulct> Hvilken denne Falsmaals Kjendelse og Forelæggelse Citanten paalægges at tage beskrevet og lovlig lade forkynde, samt efter allerhøjstbem:te allern: Fr:s 5(?) (25?) art: lade exequere, og i Retten til bem:te Tægtedag fremlægge samt lade afhjemle.

>NB: 2 Forelæggelser> Sagen beroer efter begge Forelæggelser /: for dem betalt 24 s: skr: En Ort /: til Som/m/er tinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 226a. Ole Hollekim contra Jens Hollekim.

Indstevnte Jens Hollekim mødte /: bet: Tilsvarende 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ anmeldte si gl: 28 Aar, men nægtede Søgemaallet, og reserverede sig Satisfaction for ulovlig Forfølgelse og Søgemaal.

Citanten i Rettelagde Rettens seneste Forelæggelse, som blev oplæst saal:

Vidnet mødte efter Stevning og Forelæggelse. Citanten begjærede Hun at gjøre sin eedelige Forklaring; thi blev hun forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter Hun af-

1796: 256b

lagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod som

1ste Vidne bem:te Ragna Gunders Datter gl: 22 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Sødskende barn til Indstevntes Hustrue, og tjener Indstevnte, forklarede: At 2 á 3 Dage efter 25 Marti sidst, vare begge Parter, Indstevntes Hustrue og Vidnet i Indstevntes Stue en Løverdag ved Middags Tiider, alle ædrue, da Citanten kom i Stuen, og sagde Indstevntes Folk vare gilde, de havde faaet slig Mort. Dertil Indstevnte sagde: Vi havde faaet Mort, havde den ikke været taget fra os. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som hun vedblev, declarerede ikke at vide meere, og da ingen af Parterne havde hende videre at tilspørge, blev hun med begge Parter Consence dimitteret.

For dette Vidne betalt 16 s: skr: En Mark.

Citanten begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten derefter paastod Dom til Ordenes Mortification, Bøder at erlægge, og Sagens Omkostninger at betale med 4 rd:

Indstevnte nægtede Søgemaallet som og er aldeles ubeviist og ubeviislig, og paastod Frifindelse og sig Omkostninger erstattet med 2 rd:

Begge Parter indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da det paastevnte aldeles ikke er beviist; saa k: f: R: at Indstevnte bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeles fri at være.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebrev 16 Juni 1796 efter Ole Johannessen Haaims Hustr: | Jordegds: Udlægget i
.... 17 Ditto efter Christopher Samsonsens Tornæs. | Skdebogen extraheret

Afkalde

Myndtling Anne Samsons Dt: Tejglands Moders for Arv 5 rd: 1 mrk: 7 1/3 s: og Hjem/m/egifte 12 rd: af 13 Juni 1796, efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Ingeborg Samsons Dt:s Do: sam/m/e Skfte og Dato, lige Arv.

Myndtling Brithe Hans Dt: Øf: Hopes Faders af 14 Juni 1796 for 15 rd: 14 ¼ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Marithe Hans Dt:s Dto: sam/m/e Skifte lige Arv.

Myndtling Anne Ols Datter Haaims Faders af 16 Juni 1796 for 9 rd: 3 mrk: 1 1/3 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

Myndtling Niels Christophersen Tornæss Moders af 17 Juni 1796 for 8 rd: 4 mrk: 7 5/7 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Samson Christophersens Dto: dato: Dato, lige Arv og Skfte.

.... Sygni Christophers Dtr:s Moders for 4 rd: 2 mrk: 3 6/7 s: dto: Skfte.

Myndtling Marithe Peders Dt: Nedre Dallands Faders for Arv 2 rd: 12 1/? s: og Hjem/m/egifte 15 rd: af Dato 11 Juni 1796, efter Skfte sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 121. Brithe Henrichs Dt:s Mands efter Skfte 9 Marti 1786 for 7 rd: 4 mrk: 13 s: af 3de Oct: 1796.

.... Eli Henrichs Dt:s Mands for lige Arv efter sam/m/e Skifte d: d:

.... fol: 212. Aagathe Salomons Dt:s Mands efter Skfte 2 Sept: 1789 for Arv 4 rd: 2 mrk: 8 s: og Hjem/m/egifte 24 rd: dt: 3de Oct: 1796.

.... fol: 250. Torger Ingebretsen Lille Heje efter Skfte 22 Juni 1793 for 21 rd: 4 mrk: 1 s: af 3de Oct: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4de Octob: 1796, continuerede dette Ting.

Ny Sag

For Retten mødte Opsidderne paa Gaarden Waage Hans Andersen, Gunder Willumsen, Ingebreth Wermundsen, Anders Samsonsen, og Niels Torbjørnsen alle Lejlændinger paa Waage, af Alder den yngste 34 Aar. /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og androg, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Olsen og Ole Larsen begge SelvEjere paa Øf: Dalland, fordi Indstevnte, ulovlig have i deres Fælleds uskiftede Udmark og Hjem/m/ehage \hvilket Fælledskab skal blive beviist/ aar efter andet, ladet Hund jage Citanternes Melkebæster og Smaler, hvorved deres Creaturer ofte er kommen til Skade, derom at høre Vidner som stevnte ere, og derfor at lide Dom til Undgjeldelse af Bøder og Sagens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen saavel om Markens uskiftede Fælledskab som øvrige paastevnte, indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse: Pigen Anne Johans Dt: tjener Ingebreth Waage, Synneve Ols Dt: tjener Stiffader Anders Samsonsen Waage, Ommund Torbjørnsen Lejl: p: Nedre Dalland, Jacob Olsen S:E: p: Lande, Johannes Johannessen S:E: ibd:

Stevne Vidnerne Skafferen Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes

1796: 257

lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv.

De indstevnte Ole Olsen gl: 28 Aar, og Ole Larsen gl: 26 Aar, begge S:E: p: Øf: Dalland, mødte, betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skriver To Mrk: otte Skilling, og androg, at da Indstevnte ikke kunde have Freed paa deres Hage, have de begyndt at opsætte Skiftes gjærde, hvor i Citanterne hjalp dem en Dag, men ej meere, og da det gjorde Arbejde var unyttig og utilstrækkelig, have de været nødde til at med Folk jage Citanternes Creaturer fra sig, men aldrig have de hand!! (hund) jaget dem, og ellers forbeholdt sig alt lovligt.

Citanterne begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring som alle mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Anne Johannes Datter hos sin Stiffader Ingebredt Waage gl: 23 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ellers Broder Datter af Gunder Waage, blev tilspurgt 1st om veed Skjæl og Skifte i Udmarken imellem Parterne? Rs: Veed ikke der er nogen. 2det om begge gaarders Marke er gandske fælleds? Rs: Ja. 3de om begge gaarders Creaturer have altiid gaaet iblandt og om hinanden? Rs: Ja veed ej andet, og er fød og har altid været paa gaarden Waage. 4de om er nogen Skiftes gjærde? Rs: Nej videre end har seet een begyndt for nogle Aar siden, men strækker kun et lidet Støkke, ej til Nytte, veed ej om alle paa Waage var med Indstevnte at opsette den, men Indstevnte vare med. 5te om har seet at de Indstevnte have med Hund jaget Citanternes Creaturer i Udmarken, og hvor ofte, og hvilke? Rs: Ja paa en 7 á 8 Aar have de Indstevnte nogle gange selv, og nogle gange ved deres Tjenere jaget, og nogle gange havt Hund med som og jog, Vitanternes Smaler oftest \..... Aar aleene 3 (13?) gange/ ogsaa nogle gange Creaturene, og det i højeste Udmarken fra den Side af Øf: Dalland hen til den Side af Waage, der hvor de alletider før har gaaet i Roe imellem hinanden Horn {og} \om/ Horn fra begge gaardene. 6te om nogen af Waage Creaturer er kommen til Skade desaarsag? Rs: Veed det ikke. Indstevnte begjærede Vidnet tilspurgt: 1. om Waage vare med for nogle \7 á 8/ Aar siden, at gjøre et Skiftes gjærde som ej blev fuldført? Rs: Refererer sig til forrige Svar. 2det Hvem var Aarsag, at den ej blev fuldført? Rs: Veed det ikke. Vidnet blev sine Svar forelæst, som det vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Synneve Ols Datter hos sin Stiffader Anders Waage gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke Parterne videre beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste som 1ste Vidne. til 2de Rs: Ja. 3de som 1ste Vidne. 4de som 1ste Vidne. 5te som 1ste Vidne, med Tillæg, at de have jaget dem tet til andre gaarders Skiftes gjærde yderst i Parternes fælleds Mark. 6te Veed det ikke. Paa Contra Qvestionene til 1ste og 2de som 1ste Vidne. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Ommund Torbjørnsen Lejl: paa Nedre Dalland gl: 40 Aar, sidst til Alters for 4 Uger siden, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, nærmere end Næstsødskende barn til Hans Andersen Waage, svarede til 1ste Veed ikkun et gl: Kan af Vidnet kjendt fra sin Ungdom, som er Kan for Beitet baade for Feet og Smalen, følger med det begyndte Skiftes gjærde saalangt dette strækker, og dog ind paa Øf: Dalland, noget op i Marken, hvortil fra Bøegjærdet, et Berg gjærder; oven for gjærdet er ingen gjærde, før har ingen Skiftes gjærde været i Vidnets Tiid, har og hverken seet Teign til sligt, eller leedet derefter. 2det refererer sig til forrige Svar, og da kun gjærde skulle sættes, gik gamle Vidner, Skiftet. 3de Ja ellers ingen gjærde have været. 4de forhen besvaret, ellers som 1ste Vidne med Tillæg, at alle paa Waage vare med de Indstevnte for 7 á 8 Aar siden, at opsætte det som opsat er, som ikke blev fuldført. Kannene strækker fra Bøegjærdet for Øf: Dalland til Lille Aasen, derfra til dette gjærde begynder, som gaaer forbi et Sted kaldet Halsen \hvor ender gjærdet/ til Blokkeberg Hougen til Hejen garene, til højest Anderslands Ska(re?)t (Skaaret?/Skarvet?), derfra til Anderlands Bøegjærde. 5te som 1ste Vidne, undtagen ikke veed om Hund, og veed ikke, om de have jaget længere end forbi Kannene. og de have ald den Tiid Vidnet som boer paa Naboe gaarden, har fra sin Barndom været kjendt her, været jaget forbi Kannene, hvor Øf: Dallands Creaturer ofte kommer. Citanterne exciperede imod dette Vidne som har fælleds Udmark med Øf: Dalland. 6te Nej. til Contra Qvæstionerne svarede, til 1ste De fra Waage vare kun een Dag \med/ paa Arbeidet, og Indstevnte een Dag til, og ventede paa Waage Mænd, og da de ej kom oftere, blev Arbeidet ufuldført, og ikke siden vedligeholdt. 2det Besvaret under 1ste. Citanterne atter exiperede imod Vidnet, som var med Indstevnte paa ommeldte gjærde Arbeide. Dimitteret som forrige.

Fremstod 4de Vidne Jacob Olsen Lande, gl: 52 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste og 2de som 1ste Vidne. til 3de Har ikke vidst andet i 18 Aar, Vidnet her har været

1796: 257b

kjendt. 4de som 1ste Vidne. 5te Har kun een gang før dette stække gjærde blev opsat, seet Waages Fæe jages, men var saa langt fra, at ej kunde see af hvem, og saae Hund med, og jog, øverst i Marken, fra Øf: Dallands Side til Waags Side, og Hunden forfulgte dem til Waages Melke Støel tet ved Bøe gjærdet. Veed ikke meere til denne qvæstion. 6te Veed ikke meere, end for 4 Aar siden, sagde Waage Mænd, engang til dette Vidne og Johannes Lande, at Dagen før, vare deres Creaturer hundjaget af Indstevnte ved en liden gut fra Øf: Dalland, med Hund, og een af Gunder Waages Kjør, sagde han, laae død og nylig død, var kommen at ligge paa Ryggen i en Busk \som Vidnet da det blev viist(?),(?)/. Til Contra qvæstionerne svarede til 1ste refererer sig til forrige Svar. til 2de Veed ikke, aleene har hørt at de fra Waage vare Skyld deri. Dimitteret som Forrige.

Fremstod som 5te Vidne Johannes Johannessen S:E: p: Lande gl: 46 Aar, sidst til Alters sidst Mich:, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Nej. 2de Ja aldeeles fælleds. 3de Som 1ste Vidne, i den Tiid Vidnet kan erindre som er fød og opdragen paa Nabo gaarden Lande. 4de som 1ste Vidne. 5te Har ikke seet det. 6te Veed ikke meere end forrige Vidne have forklaret. Til Contra qvæstioner svarede til 1ste og 2de som 1ste Vidne. Dimitteret som de Forrige.

Endnu anmeldte Citanterne at have indstevnet med lige Varsel, de Indstevnte at høre efterskrevne Vidner, neml: Niels Andersen Øf: Gjærstad S:E:, Johannes Andersen Malkenæs Huusm/an/d, og Hans Larsen Andersland VkMand, saa og indstevnet Vidnerne under Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse.

Stevne Vidnerne de forbem:te under aflagte Eed afhjemlede, at have stevnet Indstevnte til at høre alle Vidner, og stevnte Vidner, men have ikke nævnet disse tree ved Navn. Vidnerne mødte og tilstod sig lovlig stevnet.

Indstevnte protesterede imod disse Vidner at paahøre, da de ikke dertil ere lovlig stevnet, og paastod Eragtning /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanterne paastod Vidnerne førte som formeentlig lovlig derfor stevnte.

Dom/m/eren eragtede: Da Indstevnte ere stevnte at høre stevnte Vidner, men disse 3 Vidner ere ikke nævnte ved Navn; følgelig er ikke lovlig stevnet for deres Førelse; {thi} \saa/ kan de ikke imod Indstevntes nedlagte Protest tillades, at føres.

For 5 Vidner bet: af Citanterne 3 mrk: 8 s: og af Vederparten 1 mrk: 12 s: i alt Fem Mrk: fire Skilling.

Citanterne begjærede Sagen opsat /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/ til at faae lovlig stevnet for disse Vidners Førelse. Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/er tinget.

Nye Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justits Rd: og Foged Koren \anmeldte at have/ som Actor og paa Justitiens Vegne, til dette Ting og Tiid ladet ved lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde ugift \confirmeret/ Qvinde Marthe Johannes Datter Yttre Wee, for begaaet Lejermaal paa Øchland S: S:E: gds:, med Artillerie Kudsk Johannes Hansen Tjeneste Dreng paa Øchland \ogsaa confirmeret/ derom at see Documenter i Rettelagt, høre Paastand og lide Dom til Lejermaals Bøder at udrede, corporlig Straf at lide og Actionens Omkostninger at betale.

For Processens Skyld og til Vedermæle er indstevnet Barnefaderen Johannes Hansen Øchland.

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og henseende Marithe Johannes Datter som ej var hjem/m/e, men rejst fra Landet til Bergen, forkyndt paa hendes sidste Tilholds Sted paa Øchland, i Paahør af Huusfaderen Poul Øchland, og henseende Barne Faderen som ej heller var hjem/m/e, forkyndt paa Øchland hos sam/m/e Poul Øchland.

Begge blev paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor begjærede Sagen opsat med Laugdag henseende Barnefaderen, imidlertid han vilde lade Marithe Johannes Datter lovlig indstevne.

Laugdagen bevilges, siden Fr: 3 Juni 1796 nu først er publiceret.

Sagen beroer til S: T: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Erich og Hactor Aakre og Niels Næss som Creditorer efter Søren Wærnøens Hustrue, deres Skde til Søren Aschilsen paa Wærnøen No: 79 ½ L: S: ½ Hd: for 330 rd:, d: 5 Janv: 1796.

Hans Knudsen Skde paa ¼ L: S:, ½ Hd: som er halvparten af h/an/ds Brug i Hollekim No: 49, for 496 rd:, dateret 13 Sept: 1796 til Ole Larsen Hollekim.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 635. Hans Knudsen Hollekim No: 49 Obl: til Siur Andersen Solem i alt p: 620 rd: d: 5te Oct: 1791 derpaa imod Creditors qvittering bet: 16 Sept: 1796 270 rd: til Afdrag.

1796: 258

\Udsletting/

Afdrag af No: 5 p: 700. Ole Larsen Øf: Dalland No: 85, Obl: til Knud Hougs i alt paa 64 rd:, d: 6te Oct: 1792, hvoraf betalt efter Creditors qvittering af 12te Oct: 1793 34 rd: til Afdrag.

Resten af No: 5 p: 670. Mikkel Størksen Opdal No: 42, Obl: til Anders Opdal og Siur Solem i alt paa 510 rd:, d: 12 Maj 1792, af førstmeltes Arvinger, og af Siur Solem selv, qvitteret 20 Sept: 1796 for 262 rd: som Rester.

No: 3 p: 333b. Guttorm Johansen Yttre Wee No: 81 Obl: til Berje Echeland paa 40 rd:, d: 3 Maj 1781 af Creditor qvitteret 3de Oct: 1796.

No: 5 p: 385. Do: Guttorm Johansen Yttre Wee No: 81 Obl: til Dto: paa 98 rd: d: 5te Oct: 1787 af Creditor qvitteret 3de Oct: 1796.

No: 7 p: 50. Hans Knudsen Hollekim No: 49 Obl: p: 2 pr: til Siur Andersen Solem paa 142 rd:, d: 21 Maj 1796 af Creditor qvitteret 16 Sept: 1796.

Nye Justitz Handels Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren anmeldte at have som Actor paa Justitiens og sit Embeds Vegne ladet til dette Ting og Tiid indkalde Svend Larsen Øf: Humlevigen Dreng værende hos sin Fader S:E: sam/m/e sted, med lovlig Varsel for af denne forøvet ulovlig Handel, derom at høre Vidner som stevnte ere, see Documenter i Rettelagt, og efter Irettesættelse at lide Dom, til Vahrenes eller Sam/m/es Værds Confiscation, Bøder at udrede og Omkostninger paa Action(en) at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Hans Størksen Grimsland hos sin Fader sam/m/e sted, Johannes Jonsen Grimsland Lejl:, Niels Andersen Gripne S:E: og Siur Larsen Øfre Humlevig tjener sin Fader sam/m/ested, alle til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner begge Skafferen Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre efter Loven saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talet ved de alle selv.

Indstevnte Svend Larsen mødte, betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: Otte Skl:, anmeldte sig gl: 26 Aar, nægtede aldeles at have handlet det mindste for sig selv, men aleene for h/an/ds Fader, som h/an/d tjener hos i fast Tjeneste, og for ham har han handlet ikke før denne Vaar, kjøbt og tinget af hans Fader selv og af {Vidnet} Indstevnte ved h/an/ds Faders Penge betalt 5 Bukker á 7 mrk: slagtet og solgt dem [i]? Høst med nogen Fordeel, af Indstevnte bragt til Bergen og der solgt, og Comparenten imodtog Pengene og leverede h/an/ds Fader, har ej handlet meere, reserverede alt lovligt.

Actor begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og deraf fremstod som

1ste Vidne Hans Størksen Grimsland gl: 38 Aar, sidst til Alters den/n/e Vaar, har til Egte Indstevntes Søster, ej videre beslægtet eller besvogret, forklarede: At denne Vaar er det først at Indstevnte har kjøpt 5 Bukker á 7 mrk:, dem h/an/d har solgt og slagtet i Bergen, veed ej hand at have handlet meere, og har ej hørt at h/an/d har havt stor Fordeel paa dem. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne ham videre havde at tilspørge, og efter at endnu at have declareret, at var i Interessentskab med Indstevnte i disse 5 Bukker, og intet vundet paa dem, blev h/an/d dimitt:t.

Fremstod 2de Vidne Johannes Jonsen Lejl: p: Grimsland, gl: 44 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed intet om h/an/ds Handel, men da Vidnet og fleere var i Fjeldet at hænte Bukker 6 Uger før sidst Michaelii, da var Svend Humlevigen og 1ste Vidne der og for at hænte Bukker, som da Vidnet taledede med dem, de sagde, at ville hænte, og Vidnet tænker var deres. Veed ej videre. Dimit: som de Forrige.

Fremstod 3de Vidne Niels Andersen Gripne, gl: 39 Aar, sidst til Alters denne Høst, den skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 2de Vidne, og videre: At for 2 Aar siden eller 3 Aar siden, var de sam/m/e kom/m/ende af Fjeldet, med nogle Bukker, gav ej Agt paa hvor mange 5 á 6 /: Indstevnte sagde det var 5, men det var ej Kjøbe Bukker, kun 2 af dem, de andre var h/an/ds Faders Hjemfødning, og de 2 var h/an/ds Faders :/ som Vidnet tænkte var deres Kjøbe og Handels Bukke. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Siur Larsen Øf: Humlevigen gl: 38 Aar, sidst til Alters denne Høst, er Broder til Indstevnte, forklarede: At Indstevnte har ej handlet før denne Vaar, og om de 5 Bukke forklarede: At Indstevnte har kjøbt dem á 7 mrk: Stk:t, og solgt dem slagtet i Bergen, alt for Indstevntes Fader, og første Vidne var Interesseret i denne Handel. Dimit:

Actor veed ikke fleere Vidner, og begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Indstevnte paastod Frifindelse, da h/an/d har kun handlet for sin Fader, der selv er en gam/m/el Mand, og ikke kan rejse, og har brugt h/an/ds Faders Penge, og leveret h/an/ds Fader der og er en Jordbrugende Mand, Pengene for det solgte.

Actor begjærede Sagen opsat til næste Ret, for da at fremlægge

1796: 258b

Attest om Indstevntes Alder.

Indstevnte indlod Sagen til Doms til Frifindelse uden det mindste videre at svare.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Ny Sag Justitz Slagsmaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justits Raad og Foged Koren som Actor paa Justitiens og sit Embeds Vegne, anmeldte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde National Infanteri Corporal Jan Myrdal og Lejlændings Bonden Lorentz Lorentzen Nedre Humlevigen i Anledning af imellem dem sig tildragne Klam/m/erj og Slagsmaal, samt at drage Sabel eller Kaarde af førstmeldte, derom at høre Vidner som stevnte ere, høre Irettesættelse og lide Dom til Bøders Udredelse, og Sagens Omkostninger at betale.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Knud Stensen Fladerager S:E:, Haagen Wermundsen St: Gjersvig S:E:, Aamund Wermundsen St: Gjærsvig Dreng tjener Enken ibd:, og Torbjørn Larsen Fladerager S:E:, Mikkell Pedersen Fladerager S:E:, og Ole Madsen Wærnøen S:E:, til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidnerne Johannes Nielsen Nattevigen og Torbjørn Nielsen Klubben, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv, undtagen Lorentz Humlevig som ikke var hjem/m/e, men henseende ham, aflagt Forkyndelsen i h/an/ds Huus i Paahør af hands Kone.

De Indstevnte bleve paaraabte, hvoraf aleene mødte Lorentz L: N: Humlevig, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark Otte Skilling, anmeldte sig gl: 37 Aar, og nægter aldeles det paastevnte, han at skulde have forøvet sligt, men er haartrækt af Corporal Myrdal, som og har draget i Vrede sin Sabel imod Comparenten, dog ej kom/m/en til at bruge den, siden Comparenten ved at tage over den, deri hindrede ham, men hvad de have haft imellem sig, er forliigt strax hvor det skeede paa Fladerager i et Brøllup St: Hans Tiid sidst, og troer og haaber Comparenten, at siden de ere forliigte, og ingen Angivelse eller Klage er gjort, burde Sagen have været død og magtesløs, reserverede sig alt lovligt.

Corporal Jan Nielsen Kleppe S:E: p: Myrdal mødte nu /: bet: Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl:, anmeldte sig gl: 30 Aar, nægtede at have haartrækt Lorentz L: N: Humlevig, men vel have haft sin Haand i hands Haar, men har ikke trækket Sabel imod L: H: eller Nogen; Overalt da hvad de have haft imellem sig, er forliigt, død og magtesløs, og ingen af dem har klaget eller gjort Angivelse, saa haabede og nu paastaar \hand/, Sagen ikke at frem/m/es, men aldeles afviises, og i al Fald renuncerede paa sit Forum ved Krigs Retten, og underkastede sig denne Rettes Dom, hvilken h/an/d ellers haabede i sin Tiid at udfalde, som hand og vilde paastaae, til Frifindelse.

Actor begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring, hvilke mødte undtagen {Ommund Wermundsen St: Gjersvig} Ole Madsen Wærnøen, og blev de mødende forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Knud Steensen Fladerager gl: 40 Aar, sidst til Alters for 15 Dage siden, Svoger til Lorentz Humlevig, men ikke videre, undtagen at Jan Myrdals Kone er Vidnets Hustrues Broder Datter, forklarede: At var i Brøllup denne Som/m/er paa Fladerager omtrent 8 Dage efter St: Hans Dag, der begge de Indstevnte vare, og alle Vidnerne, da tredie Bryllups Dag Tiirsdag Eftermiddag, de sad begge ved Bordet, og skjændtes, veed ej hvem begyndte, erindrer ej hvorom, eller deres Ord, da i det samme Jan Myrdal sprang frem paa Gulvet, og Lorentz H: blev siddende ved Bordet, og da Jan Myrdal i Vrede sprang om paa Gulvet, og de andre vilde stille ham tilfreds, da h/an/d gik ud, og kom ind igjen, iklæd sin Mundering og Sabelen paataget, derefter de med Selskabet gik i en anden Stue, vare ikke meget beskjenkede, atter skjændtes, \Vidnet/ forstode ej hvorom, alt i Vrede, da Corporal Myrdal, siddende ved Bordet i Højsædet, trak sin Sabel ud, og Lorentz H: var der nær ved, hvorpaa andre tog den fra ham, hvorpaa de sprang frem begge paa Gulvet, og tog fat i hinanden, og Jan Myrdal havde Lorentz H: i Haaret, og holdt der, observerede ej videre, end at Jan Myrdal

var lidt reven, blodig i Ansigtet. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen havde ham videre at tilspørge, blev han dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Haagen Wermundsen gl: 26 Aar, sidst til Alters denne Vaar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: som 1ste Vidne, om det Passerte i første Stue, undtagen ej saae, men hørde af andre, at Jan Myr-

1796: 259

dal sprang om paa Gulvet, derefter i den anden Stue passerede som 1ste Vidne har forklaret, indtil de sprang frem paa Gulvet, da Vidnet gik ud, saae ikke mere, og saae ikke at de havde fat i hinanden paa gulvet; men alt det Passerte, skeede i Vrede, dog vare de ikke meget beskjenkede. Derefter gik Jan Myrdal fra Brøllups gaarden men blev hæntet tilbage, da Vidnet saae de begge vare venskabelige, og forliigte om det Passerte, som Vidnet hørte af Andre, ej af dem selv; og hørde ej hvorledes Forliiget var gjort. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Aamund Wermundsen St: Gjersvig gl: 23 Aar, sidst til Alters denne Vaar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: som 1ste Vidne, med Tillæg at i første Stue da Jan Myrdal sprang frem paa gulvet, spurgde han efter sin Sabel, derefter Vidnet gik fra dem, og saae og hørde intet, før da Jan Myrdal var i Venskab hæntet tilbage, dog veed ikke om de da var forliigte, men Dagen efter, da de skulde rejste blev de forliigte om det Passerte, som hørte af Andre, ej af dem selv, veed ikke heller, hvorledes. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Torbjørn Larsen Fladerager gl: 44 Aar, sidst til Alters denne Vaar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: som 1ste Vidne med Tillæg, at aller første Begyndelse var at Jan Myrdal var vred for Lorentz Humlevigs Folk havde været paa Jan Myrdals Lejemaal at lynge!! (rive lyng?), det Lor: H: nægtede, derpaa passerte som 1ste Vidne har forklaret, og dette Vidne gik derfra. Alt dette var i Vrede, og de noget beskjenkede. Derpaa i den anden Stue, passerte som 1ste Vidne har forklaret, dog saae ej, men hørde det af Andre, at Jan Myrdal trak Sabelen, som blev taget fra ham, men saae det ej formedelst mange Menneskers Nærværelse, derefter saae de havde Hændene i hinandens Haar, saae ej hvem tog først, og de holdt hin anden i Haaret i Vreede, indtil andre skilde dem ad, og Jan Myrdal var lidt blodig i Ansigtet som reven eller skurt. Dette alt om Tiirsdagen. Onsdagen derefter, vare de forsamlede, og forliigte sig, saaledes at alt det Passerte skulde være forliigt, og de skulde være lige gode Venner som før, og ingen af dem give hinanden noget. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Mikkell Pedersen Fladerager, gl: 50 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At da Tirsdag de Indstevnte begyndte at skjæntes ved Bordet, veed ej hvorom, gik Vidnet ud, og saae ikke videre, men de vare vrede og noget beskjenkede; I den anden Stue var Vidnet ikke tilstæde. Onsdagen om Forliiget forklarede som 4de Vidne. Dimitteret.

Actor som ikke vidste fleere Vidner end de Indstevnte, maatte begjære Sagen udsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne Ole Madsen Wærnøen, til næste Ret.

Dom/m/eren da Fr: 3 Juni 1796, først ved dette Ting i gaar blev publiceret, kunde ikke nægte, at give Forelæggelse, og da Vidnet Ole Madsen {Fla} Wærnøen ikke mødte, saa blev ham forelagt at møde til dette Skibredes Som/m/erting 1797 under Falsmaals Straf, sit eedelige Vidnesbyrd at aflægge etc: afskediget med Forelæggelse.

De Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 637. Jens Jonsen Tvedt No: 7 H: C: gds: Obl: til Steen Tvedtene i alt paa 299 rd:, dateret 5te Oct: 1791 af bem:te Creditor qvitteret 31 Maj 1796. 149 ½ rd: Resten.

No: 5 p: 240. Ole Haldorsen Nedre Kleppe No: 58 Obl: til Ole Jacobsen Onerim paa 180 rd:, dateret 3de Oct: 1785, af Creditor qvitteret 29de Sept: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Ole Larsen Hollekims Obl: til Siur Andersen Solem paa 196 rd:, Rente 4 proC:, Pant 1 pr: i Hollekim No: 49, ¼ L: ½ Hd: d: 13 Sept: 1796.

Ole Madsen Wærnøen Obl: til Niels Christophersen Søreide p: 350 rd:, Rente 3 pr:C:, Pant 1 pr: i Wærnøen No: 79 ½ L: S: ½ Hd: dt: 1ste Oct: 1796.

Jens Jonsens Obl: til Steen Johannessen Tvedtene 149 rd: 3 mrk:, Cornelius Monsen Lie 74 rd: 4 mrk: 8 s: og Cornelius Brynildsen Bougland 74 rd: 4 mrk: 8 s: i alt 299 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Tvedt No: 7 H: C: gds:, deraf en Andeel ½ L: S:, 1 Faarskind, dateret 31 Maj 1796.

Jver Olsens Obl: til Gregorius Jacobsen Nedre Beltestad 100 rd:, og Thomas Johannessen Høvischeland 50 rd:, i alt 150 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Nedre Kleppe No: 58 2 pund 4 2/3 mrk: S: 2/3 Hud, d: 21 Maj 1796.

Peder Olsen Skde til Ole Pedersen paa Erritzwær No: 39 ½ L: S: ½ Hd: for 90 rd: dateret 21 Maj 1796.

1796: 259b

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 5te Octob: 1796 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797, opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: a: til Sommertinget: 1. Lars Hansen Tvedt. 2. Johannes Torbjørnsen Store Sætre. 3. Salomon Nielsen Tvedt. 4. Hans Hansen Malkenæs. b: til Høstetinget: 1. Anders Andersen Leithe. 2. Johannes Bergessen Mæland. 3. Torbjørn Torkelsen Lier. 4. Peder Jonsen Belt, hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Frøken Magdalene Soph: du Wahls Skde til Sergeant Johannes Rolfsen, paa et Huus p: Hovlands grund No: 146 for 150 rd:, d: 4de Oct: 1796.

Ole Johannessen Haaims \Hustrues/ Arv:s Skde til Johannes Olsen paa Haaim No: 46, i alt ¾ L: S:, ½ Hd:, ½ G:skd dt: 4 Oct: 1796.

Lars Monsen Flakke No: 14 H: C: gds: Vilks: Ctr: til Mons Olsen og Hustrue, dateret 4de Oct: 1796.

Jens Johannessen Flakke Mo: 14 [H:] C: gds: Vilks: Ctr: til Mads Flakke d: 4de Oct: 1796.

Jens Jonsen Obl: til Poul Henriksen Fjellandsbøe paa 92 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Tvedt ved Hovland No: 7 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: d: 5te Oct: 1796.

Mikkel Størksen Opdal Obl: til Anders Siursen Opdals Enke 100 rd:, Siur Andersen Solem 100 rd:, og Haagen Salomonsen Solem 150 rd: i alt 350 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Opdal No: 42 ½ L: S: ½ Hd: d: 5te Octob: 1796.

Ole Larsen Hollekim No: 49 Vilks: Contr: til Hans Knudsen Hollekim og Hustrue dateret 5te Oct: 1796.

Afkald

ForM: Bog fol: 123. Anne Marie Ols Dt:s Mands efter Skfte 27 Juli 1789 for 22 rd: 4 mrk: 14 s: dateret 4de Oct: 1796.

(Andre dokument igjen)

Willum Haagensen Obl: til Siur Knudsen Tysnæs Enke paa 135 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Hegland No: 94 ½ L: ½ Hd: d: 5te Oct: 1796.

Ole Rasmussens Skde til Rasmus Olsen paa Overbygsel til ¼ L: ¼ Hd: i Øchland {No:} Tysnæs Præsteboels gods for 60 rd:, No: 109 d: 5te Oct: 1796.

Rasmus Olsen Øchland No: 109 Vilc: Ctr: til Ole Rasmussen, dateret 5te Oct: 1796.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Qvitt: Bog anviist

Ole og Johannes Sletteschou til Knud Monsen paa uskatlagt Plads Wigen paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 2 rd:, d: 4de Oct: 1794. til M:f: H: bet: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Ous Skibredes Høsteting den 7de October 1796. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse paa Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Korens \Vegne i Sygdoms Tilfælde af Hans Fuldmægtig Hr: Grung/, Skibredets Lænsmand Hans Engelsen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Jacobsen Sandvig 4. Hans Halvorsen Biaanes 7. Peder Steffensen Biugstrand
2. Hans Johannessen Totland 5. Engel Jensen Giemdal 8. Haldor Johannessen Nordvig
3. Samson Olsen Gjemdal 6. Knud Pedersen Langeland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 240b. og Waags Skib: fol: 251b.

Formynderting blev holdet og dermed befundet og passeret som for Schoneviigs Skibredes Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Torbjørn Henrichsen Liusand og Hans Andersen Hatviig og befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Junii 1796 beskikket, og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for MeenEed, i Eed tage, samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter, følgende:

Lensmanden Hans Engelsen Øvre Echeland.

Ous Sogn Torbjørn Henrichsen Liusan Lejl: Medhjælper Lars Rolfsen Berge Lejl:

Fuuse Sogn Johannes Monsen Hafschaar S:E: Hans Engelsen Nord Holmefjord.

Samnanger Sogn Johannes Johannessen Tvedteraas S:E: Ole Siursen Hage Lejlænding.

Opsat Sag fra fol: 227a. Niels Hafschaar contra Hans Koldalsbakken.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag som blev oplæst saal:
Indstevnte

1796: 260

mødte og tilstod baade Stevning og Laugdag, samt Søgemaalet, men beklagede at havde intet havt noget hidtil at betale med.

Citanten paastod Dom efter Indstevningen og Omkostninger 5 rd: og indlod Sagen Dom.

Indstevnte havde ej viidere at svare, men indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og derudi afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte intet har havt at erindre imod Søgemaalet; saa k: f: Ret: At Hans Hansen Koldalsbakken bør til Citanten Niels Olsen Hafschaar indfrie og betale sin til ham udgivne og i Rettelagte Revers med 10 rd: samt erstatte ham denne Sags Omkostninger med 4 rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.
<Et Ark Stp: P: Udstædt>

Opsat Sag fra fol: 226b. Gjærde Ejere contra Nordvig Ejere.

Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet, og Citanten den i Rettelagte Contract tilbageleveret.

Opsat Sag fra fol: 226b. Jacob Tonning contra Hans Knudsen Sævild.

Citanten i Rettelagde skriftl: Indlæg af 20 Sept: 1796 saalydende hvorved paastaaes Dom!

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod; thi blev Sagen til Doms optagen og derudi afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte ikke er mødt med nogen Indsigelse imod Søgemaalet; saa k: f: Ret: At Hans Knudsen Sævild bør til Citanten Jacob Tonning junior betale de paastevnte 9 rd: 1 mrk: 12 s:, tilligemed denne Sags Omkostninger med 3 rd: 3 mrk: inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

<2 ark Stp: P: Udstædt>

Opsat Sag fra fol: 226b. Jacob Tonning contra Ole Andersen Sandvig.

Citanten i Rettelagde skriftl: Indlæg af 20 Sept: sidst som blev oplæst saal: hvorved paastaaes Dom.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod. thi blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte ikke er mødt med nogen Indsigelse imod Søgemaalet; saa kjendes for Ret: At Ole Andersen Sandvig bør til Citanten Jacob Tonning junior betale de paastevnte 6 rd: 2 mrk:, tilligemed denne Sags Omkostninger med 3 rd: 3 mrk:, inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

<2 ark Stp: P: Udstædt>

Opsat Sag fra fol: 226b. Jacob Tonning contra Niels Larsen Øf: Qværnæs.

Citanten i Rettelagde skriftl: Indlæg af 20de Sept: sidst, oplæst saal: hvorved paastaaes Dom.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod; thi blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte ikke er mødt med nogen Indsigelse imod Søgemaalet; saa kjendes for Ret: At Niels Larsen Øf: Qværnæs bør til Citanten Hr: Jacob Tonning junior betale de paastevnte 6 rd: 4 mrk:, tilligemed denne Sags Omkostninger med 3 rd: 3 mrk:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.
<2 ark Stp: P: Udstædt>

Pantebogen til Inddragelse

Penge Mangels Lysning fra Myndtling Niels Legangers Formynder paa Sl: Legangers ved Auction bortsolgte Jordegods Færstad, Røttingen, Sundøen i Ous Skibrede dateret 24 Aug: 1796.

Do: Pengemangels Lysning fra Myndtl: Jf: Marie Fyren Finde Legangers Formynder, til hendes Odels Rets Reservation til efter hendes Sl: Fader paa Auction bortsolgt Jordegods i Lepsøen og Særvold i dette Skibrede d: d:

Auctions Skde fra Sl: Legangers Sterboe paa Færstad No: 10 1 Løb S: 1 Hd: med paastaaende Vaan Huuse til Major Niels Dahl og Capt: Joh: Koren Dahl for 610 rd: dat: 15 Aug: 1796.

Do: til Ditto paa Færstad No: 10 ½ L: ½ Hd: til Dto: for 145 rd:, ditto Dato.

Ditto til Ditto paa Færstad No: 10 ½ L: ½ Hd: for 110 rd: ditto Dato.

Ditto til Ditto paa Særvold No: 12 ½ L: ½ Hd: for 140 rd: ditto Dato.

Ditto til Erich Johannessen Sundvor, Erich Pedersen Aakre, Siur Andersen Øfstefjord og Johannes Erichsen Sundvor paa Ous og Strandvig Skibredes Kongl: Korn og smaae Tiende for 3000 rd: dat: 10de Aug: 1796.

Johannes Erichsen Sundvor Skde til Johannes Johannessen Sundvor paa 1/6 Part i samme Tiende for 500 rd:, dat: 30 Aug: 1796.

Lovbydelse saakaldet fra Hr: Major Niels Dahl og Hr: Capt: Johan Koren Dahl af Dato 4de Oct: 1796, til Sl: Legangers Arvinger inden Aar og Dag fra 1 April 1796, at indløse det Jordegods som de have tilkjøbt sig paa Auction efter Sl: Johan Leganger og Hustrue.

Af de umyndiges Formyndere vare ved Retten nærværende Asbjørn Pedersen Berge, Hans Andersen Hatvig, Jon Olsen Foor og Hans Steensen Wanvig som paa egne og øvrige Formynderes Vegne protesterede i kraftigste Maade imod dette af saa uvedkommende forfattede ulovgrundede Skrift, der, som Lovby-

1796: 260b

delse, er gandske ulovskikket, at være og blive uden Følge og Virkning, og henholdt sig til Lovens Bydende og Forskrift om Odelsgoods samt Fr: 14 Janv: 1771, hvor efter er(?) handlet af Alle i Skiftet, og lovligst Omgang brugt til de umyndiges Tarv, hvis Fordeel og ingen Andens, aleene er søgt af alle Skiftet vedkommende. Reservation om Odels Løsning havde ikke Sted, da enhver veed Loven, desuden blev Reservationen adskillige Gange ved Auctionen i Anledning af Spørsmåale, til kjende givet Liebhaberne. Henseende Lejlændingerne, er skeet hvad Anordningerne byder, og af dem er <ikke> hørt Klage eller Anke, ligesaa lidet af alle de øvrige Kjøbere. Dette Skrifts Forfatters Slægtskab til indbem:te Umyndige, er Formynderne ubekjendt, da det ej blev meldt paa Skiftet, hvor Skifte Forvalteren efterspurgte Saadanne, henseende Værgemaale for de Umyndige, og hvor for bemelte Hr: Major og Hr: Capt: Dahl det ikke, da de vare ved Auctionen, Meere forbeholdes i Tiid og Tilfælde.

Dommeren som Skifte Forvalter og Auctions Directeur i Sterboet, reservede sig alt lovligt imod Subscribenterne, hvis Slegtskab til de indbem:te Umyndige er ham ubekjendt, for deres usandfærdige og saa uanstændige som upasselige Udtrykke imod ham.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren som Actor, anmeldte \ved Fuldmægtig Grung/ at have paa Justitiens og sit Embeds Vegne her til Retten ladet \med lovlig mundtl: Varsel/ indkalde uconfirmeret Dreng ung Mandskab Willum Nielsen Nedre Røe, og confirmeret Qvinde ugift Marthe Hans Datter Nedre Røe, ellers begge ubeslægtede og ubesvoglede og første gang, for med hinanden begangne Lejermaal \førend Barnefaderens Confirmation/ paa Nedre Røe S: S:E: gds:, at see Documenter i Rettelagt og lide Dom til corporlig Straf at udstaae, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger at betale, Anmeldende videre at have ladet dem indstevne ved Stevne Vidner Torbjørn Henrichsen Liusan og Aschout Jørgensen Liusan.

Af disse mødte Torbjørn Henrichsen Liusan og afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, tilligemed Aschout Liusan som ikke er tilstæde, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de begge selv.

Actor siden det eene Stevne Vidne ikke møder, maatte lade Sagen beroe til næste Ret, og for da at forsyne sig med det øvrige i Sagen udfordrende.

Begge de Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Sagen beroer til lovlig Stevnemaals Afhjemling m: v: til Som/m/er Tinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Engel Jonsen Moberg paa No: 8 Lepsøen ½ L: S: 1 Hd: og Over Bygsel til 9 mrk: S: Sem: Fr: gods for 350 rd: d: 20 Juni 1796.

Do: til Lars Larsen Særvold p: Særvold No: 12 18 mrk: S: ½ Hd: d: 15 Juli 1796. for 151 rd:

Dto: til Johannes Christophersen paa Røttingen No: 6 ¼ L: S: ¼ Hd: og Over Bygsel til 3 mrk: S: Rosendals gods for 78 rd: dat: 18 Aug: 1796.

Dto: til Elling Olsen paa Sundøen No: 7 1 pd: 21 mrk: S:, og Overbygsel til 4 ½ Mrk: S: Ous Præsteboels gds: for 81 rd:, d: 15 Juli 1796.

Dto: til Tron Ingebretsen Samland paa Røttingen No: 6 ½ L:, ½ Hd:, og Over Bygsel til 6 mrk: S: Rosendals gods for 155 rd: dateret 15 Juli 1796.

Ny Sag.

Rasmus Johannessen Lund gl: 58 Aar fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tre mrk: fire Skil: :/ og fremlagde skriftl: Kald Seddel contra Ole Hansen Mit Sætre af dato 8 Sept: 1796 oplæst saal:

Stevne Vidner Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland og Hans Olsen Hafschaar afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet i Indstevntes Huus i Paahør af h/an/ds Hustrue da h/an/d ej var hjemme.

Citanten i Rettelagde Indstevntes Revers af 3 Maj 1796 oplæst saal:

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Sagen opsat /: bet: 12 skl: skr: Tolv Skl: :/ med Laugdag /: bet: 24 s: skr: En Ort :/

Dom/m/eren da Indstevnte ikke mødte, gav ham /: da Fr: 3 Juni 1796 først i Dag er publiceret :/ Rettens Laugdag til Som/m/er Tinget 1797, etc: afskediget med Laugdag.

Sagen beroer til S: T: 1797.

Ny Sag.

Jomfr: Anne Henriche Gotfrieds fra Bergen fremsendte Incamination 4 mrk: 10 s: skriver Fire Mark og Tii Skl: samt Stevne Vidner Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland og Hans Hansen Øf: Echeland til at afhjemle at have med lovlig mundtl: Varsel for hende indkaldet

Hans Hansen Koldalsbakken til at lide Dom at betale sig for bekomne Kjøbmands Vahre 5 rd: 3 mrk: 8 s: og derom ellers

1796: 261

at see Documenter i Rettelagt, samt denne Processes Omkostninger at betale.

Indstevnte gl: 30 Aar, betalte Tilvarspege 1 mrk: 4 s: skr: Tyve Skl: og tilstod lovlig Stevning saavel som Fordringen 5 rd: 3 mrk: 8 s:, og indlader Sagen Dom.

Citantinden lod ved Stevne Vidnerne begjære Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte har tilstaaet Fordringen; saa k: f: Rett: At Hans Hansen Koldalsbakken bør til Jf: Anne Henriche Gotfrieds betale de tilstaaede 5 rd: 3 mrk: 8 s:, samt denne Sags Omkostninger med 2 rd: inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

<Et ark Stp: P:>

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797.

Almuen herom erklærede ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede. I Anleedning deraf bliver opnævnet af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere: a: til Som/m/ertinget: 1. Axel Axelsen Lie. 2. Hans Jørgensen Øfre Bouge. 3. Nicolaj Engelsen Gjerdal. 4. Even Nielsen Schielaan. b: til Høstetinget: 1. Johannes Nielsen Matland. 2. Elias Hansen Salbue. 3. Anders Larsen Storem. 4. Niels Hansen Gille hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsiige.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Octob: 1796 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Hans Engelsen S:E: og Engel Hansen S:E: samt Wincentz Nielsen Lejlænding alle paa Nordre Holmefjord, den yngste 25 Aar, fremstod, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skil: /: og androg, at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Ole Andersen Søre Holmefjord S:E: {at} i Anleedning, at han ulovlig haver revet eller flakt Heller paa en Holme som fra ældgammel Tiid har lagt og ligger under Nordre Holmefjord, som skal beviises at være Citanternes Ejendom, samt Indstevnte har imod Citanternes Forbud taget og benyttet sig af Hellerne; derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Hellerne at tilbagelevere eller betale og erstatte, at herefter entholde sig fra bem:te Holme, og at udrede Bøder for sit ulovlige Forhold, samt erstatte denne Sags Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Wincentz Ewensen Wafet Lejl:, Even Evensen Røe Lejl:, Thomas Johannessen Tvedt Lejl:, Peder Hansen Tvedt tjener hos Thomas Tvedt, til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland og Hans Olsen Hafschaar afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle Selv.

Citanterne endnu fremstillede ustevnte Vidner Hans Olsen Markhuus S:E:, Hans Monsen Søre Holmefjord tjener paa Søre Holmefjord, og Friderich Hansen tjener p: Søre Holmefjord.

Indstevnte Ole Andersen S:E: p: Søre Holmefjord gl: 43 Aar, fremstod, tilstod lovlig Varsel, og /: bet: Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skilling :/ androg at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid \lovlig/ indkalde Hoved Citanterne, i Anledning af deres ulovlige Beskyldning og Søgemaal, da samme omtvistede Holme har været brugt og hævdet af Søre Holmefjords 3de Opsiddere uadspurgt meget over Hævds Aar, derom at høre stevnte og ustevnte Vidner, og lide Dom til Contra Citantens Frifindelse for Hoved Citanternes Tiltale, Og til Contra Citanterne!! (-ten) at erstatte \de/ dem!! (ham?) forarsagede Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse Anders Andersen Vilc:Mand Søre Holmefjord og Isach Nielsen S:E: sam/m/ested.

Stevne Vidnerne afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, neml: Lensm/an/d Hans Engelsen Øfre Echeland og Hans Olsen Hafschaar, saaledes lovlig at have contra stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv, undtagen Anders Søre Holmefjord men h/an/d møder: men de have ikke stevnet Hoved Citantens!! (-ernes) Vidner til at paahøre Contra Citantens Vidner.

Contra Citanten fremstillede ustevnte Vidner Tosten Svendsen Lejl: paa Rosvold og bem:te Thomas Johannesen Tvedt.

Hoved Citanterne tilstod det afhjemlede Contra Varsel.

Begge Parter begjærede Vidnerne fremkaldede at gjøre deres Forklaring, som alle mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade \til Sandheds Udsigende og/ at vogte sig for MeenEed; hvorefter først Hoved Citantens!! (-ernes) Vidner aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede og deraf fremstod som

1ste Vidne Wincentz Ewensen Wafet gl: {40} (56) Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til Hoved Citanternes fremsatte qvæstioner som følger: til 1ste Om kjender bem:te Holme? Rs: Ja. 2det Hvorlænge har kjendt den?

1796: 261b

Rs: Fra sin Barndom som opfød og altid været paa Wafet Naboe gaarden. 3de Hvem hører den til? Rs: Veed vist den hører til Nordre Holmefjord. 4de Hvoraf veed det? Rs: Har hørt det af gamle Folk, og veed at Nordre Holmefjord altid har \aleene/ brugt den. 5te \H(...?)/ H(...?) til \brugt/ og hvorledes? Rs: \Nordre Holmefjord/ til deres Creaturers Bejte af stort og smaat. 6te Hvorlænge har der været Heller revet? Rd: Veed ikke før denne Som/m/er, har seet efter at der var revet Heller, at saadan/n/e vare revne, og nogle bortførte, nogle stod (en?)d da. 7. Hvem har revet dem? Rs: Veed ikke. 8. Hvem har bortført dem? Rs: Veed ikke. 9de Hvad de revne kunde være værd? Rs: Har ej nøye beseet det revne, men slutter 10 á 12 rd: 10de Er der gjort Forbud paa og hvorledes? Rs: Veed intet derom. 11te Har Vidnet hørt Contra Citanten tilstaae at have revet, bortført og afbenyttet dem? Rs: Nej. 12te Har Contra Citanten begjært Tilladelse dertil af Hoved Citanterne? Rs: Veed ikke. Contra Citanten begjærede Vidnet \Contra/ tilspurgt: 1. Om ingen andre har brugt Holmen? Rs: Veed ikke. 2det Hvortil? Rs: Veed ikke videre end een og anden kan stundom have sat et Kiid derhen til at vænne af, og det kan være skeet baade saavel af andre som af Søre Holmefjord. 3de Hvem de har bedet om Tilladelse dertil? Rs: De har efter hvad Vidnet har hørt, bedet om Tilladelse dertil paa Nordre Holmefjord. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, og da Parterne ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Even Evensen Røe gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til Hoved Cit:s 1ste qv: Ja. til 2de Fra sin Barndom som opfød paa een af Naboe gaardene, men i de sidste 23 Aar boet ½ Miil derfra.

3de som 1ste Vidne. 4de Har hørt det af gamle Folk, og har saa været saalænge Vidnet kjendte den, og veed at Nord Holmefjord altid aleene har brugt den, dog veed intet om Bruget de sidste 23 Aar, men for 23 Aar siden havde Vidnet 37 Bukke, som ham var forlegen med, da de vare mistænkte for Skurve syge, desaaarsag han bad sin Svoger Anders Andersen Søre Holmefjord da Selv Ejer der, i Dag her stevnet til Vidne, om Tilladelse at sætte Bukkene der, dertil h/an/d svarede: At kunde slet ikke hjælpe Vidnet eller give Lov dertil, fordi Holmen hører Nordre Holmefjord til. Vidnet bad da en anden nu afdød Selv Ejer Niels Isachsen Sør Holmefjord, men denne svarede: at han \intet/ ejede i Holmen, og viiste Vidnet til Nord Holmefjord. Derpaa begjærede Vidnet Tilladelse der til af Nordre Holmefjords Opsiddere som dertil gav Tilladelse. 5te For 23 Aar siden rejsde Vidnet fra Nord Holmefjord, hvor han havde tjent 3 Aar, og i de 3 Aar havde Nordre Holmefjord deres, og Vidnet med deres Tilladelse nogle sine, \Bukke/ der i Som/m/er bejte og at samles, og i den Tiid var ikke eet eneste Andres Sligt Levende deri Holmen. Veed ikke om nogen slog Græs eller Lyng der i Holmen. 6te Rs: Veed ikke før denne Som/m/er, Vidnet rejsde der forbi, da saae der vare reven Heller, veed ikke om nogen stod efter, eller af hvem reven, eller deres Værd. 7, 8 og 9de Veed intet om. 10de, 11te og 12te Veed intet om. Til Contra Citanernes!! (-tens) 1ste Veed intet om iøvrigt som 1ste Vidne med Tillæg at sligt kan ofte skee uden Tilladelse og Ejeren uvidende \og ubemærket/ som tilsneget. 2de Er besvaret. 3de Refererer sig til sit Forrige. Dimitteret som forrige.

Fremstod 3de Vidne Hans Olsen Markhuus gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Stiffader til Hoved Citanten Hans Nordre Holmefjord, ellers Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ja. 2det i de sidste 19 Aar, og deraf de 6 Aar boet paa Nordre Holmefjord. 3de som 1ste Vidne. 4de som 1ste Vidne. 5te \Nordre Holmefjord/ Til Slagte af Jagt at opsætte, til Bukke Bejte Høst og Vaar, om Sommeren var den til Intet at nytte, da intet græs er der at slaae, men Lyng skar de der sjelden, da der var lidet. 6te Veed intet, og da Vidnet boede der, var ingen Heller reven. 7de og følgende veed intet om. til Contra Citantens 1ste Nej ikke som Vidnet veed. 2de {Forbigaaes} som 2det Vidne(s) 1 qv: 3de Faldt ikke for i Vidnets Tiid, Men har hørt af Anders \Søre/ Holmefjord som nu er af Contra Citanten stevnet til Vidne, for 16 eller 17 Aar siden, da Anders ejede en Part og var Selv Ejer paa Søre Holmefjord, at Holmen hørte Nordre Holmefjord til, ligesaa har hørt af afdøde Hans Engelsen Nordre Holmefjord der Selvejer, at Holmen hører til Nordre Holmefjord, og Søre Holmefjord ejede intet i den, og det sagde han mange gange. Dimitteret. Fremstod 4de Vidne

1796: 262

Thomas Johannessen Tvedt gl: 38 Aar, og \5. Vidne/ Peder Hansen Tvedt gl: 23 Aar, begge til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, som Hoved Citanterne begjærede under eet afhørt aleene om Forbuddet og det sam/m/e vedkommende, hvorom de forklarede: At denne Som/m/er i Høeslaatten vare de udsendt af de 3 Hoved Citanterne som boer adskilt fra Søre Holmefjord med Haae gjærde imellem, ellers er hver gaard en gaard for sig selv, til Ole Andersen Søre Holmefjord, og i Følge af Hoved Citanterne gik til Contra Citanten hjem/m/e, der de gjorde Forbud paa Hellerne som Contra Citanten ved ikke at sige imod, tilstod at have revet, men bad dem tage ud de han havde revet der, som Hoved Citanterne svarede til, at han fik gjøre det selv, og nogle vare oplagte paa et h/an/ds Huus <Nøst> Tag, og nogle stod nede i {gaarden} \Fiæren/, da de sagde Forbud paa saa mange Heller h/an/d havde revet i Holmen, baade de som var oplagt paa Taget, og de som stod nede, og de som vare i Holmen, at han ikke maatte røre dem, men han sagde: ikke at have revet de alle i Holmen, {dertil} \men ellers/ han intet bestemt svarede. Der blev da ikke stevnet paa Forbuddet, ikke heller vare enten Lensmanden med eller nogen paa Fogdens Vegne. For 3

Uger siden vare de ved Hellerne, deels besaae de paa Nøstet oplagte, og de i Fjæren ved Nøstet, og taxerede dem for 10 rd: Om han Contra Citanten havde revet Hellerne i Holmen eller hvem eller hvor, veed ikke videre end forhen forklaret. Til Contra Citantens qvæstioner svarede: til 1ste Een og anden kan have som snarest sat et Kiid derhen, saavel fra andre gaarde som fra Søre Holmefjord, tilsneget, ogsaa seet revet Lyng og græs, men der er lidet eller intet, og er vel aldrig bedet om Tilladelse dertil, men været tilsnegen Foretagende. Dmitteret.

Fremstod 6te Vidne Hans Monsen Søre Holmefjord gl: 26 Aar, tjener Halvor Søre Holmefjord, sidst til Alters denne Vaar, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, begjærte(s) aleene tilspurgt følgende: 6te \Svarede/ Veed ikke. 7de Veed ikke. 8de Denne Som/m/er St: Hans Tiid bad Contra Citanten dette Vidne og Vidnet Friderich Hansen at hjælpe sig nogle Heller hjem fra den omstevnte Holme, det de gjorde, og de fulgte ham i Holmen, der de hjalp ham at føre Heller fra som stode der opbrudt som han sagde han havde opbrudt, 4 á 5 stkr: omtrent 2 alen brede og lange, hver, som de førde hjem til hands Nøst, der vare da ikke fleere Heller paa Holmen, men paa Nøstet vare en Deel oplagte. Paa Contra Citanternes!! (-tens) Spørsmåale svarede: som 4de og 5te Vidne. Dmitteret som de Forrige.

Fremstod 7de Vidne Friderich Hansen tjener Isach Søre Holmefjord, gl: 20 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede Ord til Andet som 6te Vidne. Dmitteret.

For 7 Vidner bet: af Hoved Citanten!! (-erne) 4 mrk: 8 s: og af Contra Citanten 2 mrk: 4 s: i alt En Rd: tolv Skl:

Contra Citanten fremlagde skriftl: Indlæg af 6te Oct: 1796 som blev oplæst saal: og begjærede sine Contra Vidner afhørte.

Hoved Citanterne protesterede imod Contra Citantens Vidners Førelse, siden ikke Hoved Citanternes Vidner ere stevnte dem at paahøre, derom paastod Eragtning /: betalt 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Retten eragtede: Da ikke Hoved Citantens (-ernes) Vidner ere stevnte til Contra Citantens Vidner at paahøre; Saa kan imod Lovens pag: 126 a: 13 ikke tillades Contra Citantens Vidner at føres forinden derfor bliver lovlig stevnet.

Contra Citanten maatte begjære Sagens Anstand til næste Ret, til at continuations stevne i Sagen.

Hoved Citanten (-erne) forbeholdt sig alt lovligt.

/: Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Magrethe Niels Datter Storems Faders af 15te April 1796 for 3 rd: 8 s: efter Skifte af 14de Ditto.

ForM: bog fol: 131, 229. Gunvor Knuds Dt:s Mands for, efter Skfte 1 Juli 1788 Arv 2 rd: 5 mrk: 4 s: og Hjem/m/egifte 28 rd:, og efter Skfte 13de Oct: 1794 17 rd: 3 mrk: 13 s: d: 7de Oct: 1796.

.... fol: 229. Barbro Lars Dt:s Mands for 31 rd: 1 mrk: 12 s: efter Skifte 9de Oct: 1794 dateret 7de Oct: 1796.

.... fol: 229. Myndtling Jens Lerkes Formynders for 6 rd: 1 mrk: 8 $\frac{3}{4}$ s: efter Skfte 2 Juli 1796 dateret 7de Oct: 1796.

.... do: fol: Else Marie Lerkes Formynders for 3 rd: 12 $\frac{3}{8}$ s: dto: Skfte og Dato.

.... do: fol: Anne Johanne Lerkes Formynders dto: Skifte, Arv og Dato.

(Andre dokument)

Hans Engelsen Nedre Qværnes Odels Skde til Engel Engelsen paa Frøeland No: 86 2 pd: Sm: 1/6 Hud for 50 rd: dateret 24 Maj 1796.

Auct:s Skde fra Legangers Sterboe til Peder Nielsen p: Lepsøen No: 8 Over bygsel 1 pd: 3 mrk: S:, Sem: Fr: Gods for 119 rd: dateret 7de Oct: 1796.

Ditto til Ditto paa lige Landskyld og Brug i sam/m/e Gaard for 140 rd:, d: 7de Oct: 1796.

1796: 262b

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Niels Christophersen og Hans Christophersen Sund(øen?) (Sundvor?) paa Røttingen No: 6 ½ L: S: ½ Hd:, og Over Bygsel til 6 Mrk: S: Rosendals gods for 500 rd: d: 13 Aug: 1796.

Dto: til Tron Ingebretsen Samland paa Ous og Samnanger Kirke for 955 rd: dat: 30 Maj 1796.

Dto: til Dto: paa Lepsøen No: 8 ½ L: S: 1 Hd: og Over Bygsel til 9 mrk: S: Sem: Fr: gods for 295 rd: d: 15 Juli 1796.

Hans Hansen Lundervig Obl: til Berje Berjessen Nedre Echeland 195 rd:, og Engel Engelsen Sørtvedt 195 rd: i alt 390 rd:, Rente 3 proC:t fra 6 Juli sidst, Pant 1 pr: i Lundervig No: 37, 1 ½ L: S: 1 Hd: d: 7de Oct: 1796.

Niels Christophersens Obl: til Lars Nielsen Hovland paa 100 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Røttingen No: 6 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 7de Oct: 1796.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 859. Hans Hansen Lundervig No: 37 Obl: til Engel Hansen Windenæs for 399 rd:, d: 1 Juni 1795 af Creditor qvitteret 6 Juli 1796.

Ny Justitz \Tings Vidne/ Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: og Foged Koren som Actor paa Justitiens og sit Embeds vegne, ved Fuldmægtig Hr: Grung i sit Svagheds Forfald fremlagde Amtets Ordre til \efterskrevne/ Action imod Johannes Knudsen Gjære af Ous Skibrede, af 16 Juli 1796 som blev oplæst saal: Dernæst fremlagde sit til dette TingsVidne udstyrede skriftl: Stevnemaal af 12 Aug: 1796 som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland og Ole Siursen Hage, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet, og de møder alle, undtagen Anne Peders Datter Hustrue til Anders Samuelsen Gjære, som har mødt, men formedelst paakommen Svaghed har maattet rejse hjem gaar Dags Aften, og da hun blev stevnet, taledes de ikke ved hende selv, men forkyndte Stevningen for hendes Mand.

De Indstevnte vare alle mødte undtagen som meldt Anders Samuelsen Gjæres Hustrue.

Actor fremlagde til Actens Følge et af \ham/ afholdt Preliminari Forhør den 23de og 24 Maj sidst, derefter var først begjærende den Paagjældede Johannes Knudsen Gjære fremkaldet til af Retten at examineres, og hans Forklaring modtaget.

Johannes Knudsen Gjære {fremstod} anmeldte sig gam/m/el 40 Aar, er Selv Ejer paa Gaarden Gjære, var sidst til Alters dette Aars Vaar, fremstod løs og leedig, og anmeldte sig ikke at have været arresteret, er fød af Forældre Knud Eliassen Selv Ejer paa Gjære, og h/an/ds Hustrue Gunvor Johannes Datter, været hjem/m/e altid hos dem paa Gjære til de døde, Moderen for 8 Aar siden, og Faderen for 7 1/3 Aar siden, undtagen for 8 Aar siden h/an/d som Soldat blev udcommanderet til Toget til Sverrig og var borte et Aar, og da h/an/d kom hjem, fik han Skjøde paa h/an/ds Faders Jord, siden hans ældre Broder Anders Knudsen var afsindig, og da gav hand Vilkors Contract at beholde og underholde sin afsindige Broder, indtil om h/an/d maatte faae sin Forstands Brug, da ham som Odelsmand skulde overlades Jorden. Imedens Deponenten var i Sverrig, var Anders Knudsen bleven saa afsindig, at hand

løb efter Folk med Kniv og hvad han fik fat paa, og de maatte undløbe ham, desaarsag hans Fader efter Øvrigheds Tilladelse maatte lade ham sætte i Jern og holde ham bunden, og da Deponenten kom hjem, fandt Deponenten ham bunden i Jern først om Livet, det fik han neden af sig, derefter et rum Jern paa Skuldrene med Lænke til Liv Jernet, men det fik han og af sig, endelig et Jern om Halsen, lænket til Væggen, og da var han bunden i et Kam/m/er, som var saa trangt, at h/an/ds Fader naar h/an/d bragte ham Mad, blev overfalden af ham, saa hans Fader var i største Frygt, derefter de satte ham i et tømret Huus, hvor Folk laae oven paa forhen, men kunde ikke faae ham der op, saa de maatte binde ham nede i Huuset, paa den eene Side, hvor de gjorde ham en Seng, og paa den anden Side, vare 2 smaae Kalve og et par Bukke, alle bundne, og hvilket Huus ikke var kaldt, ej heller meere aabent, end Svillen hvor han var bunden for Reenligheds Skyld. Nogen Tiid efter Deponenten var kommen hjem, ynkede h/an/d over sin adsindige Broder, og løsede ham af Jernet, og h/an/d var løs et halvt Aar, men da h/an/d tog igjen paa sit Forrige, og vilde dræbe baade sin Fader og Andre, nøddes de til at binde ham igjen i sam/m/e Huus hvor han døde. I al den Tiid han var bunden der, blev ham given ofte Klæder baade paa sig, og at ligge paa, men h/an/d reev dem sønder, saa h/an/d oftest var nøgen, var aldrig syg, som kunde mær-

1796: 263

kes, fattedes og aldrig Mad. Jernet at have om Haanden blev og forsøgt for et par Aar siden, men h/an/d kunde faae sin Haand igjennem det, og slap løs, og vilde gjøre Ulykke, saa de nøddes at lægge Jern om Halsen \med Lænke til Væggen/. Mad er han altid forsynet med, af det sam/m/e Faderen og Deponenten spiisede som blev ham tilbragt af hvem der var for Haanden, og blev han ogsaa flittig efterseet baade til Renlighed og anden Opvartning \samt forsynet med Klæder, men han reev dem sønder og kastede dem bort/. De sidste 8 Dage han levede /: han døde noget efter Juulen i Aaret 1795 :/ havde Deponenten ikke Stunder at tale med han, og vidste ikke han var syg, eller vidste han var død førend Pigen Anne Thomas Datter sagde Deponenten det, efter at hun var ude med Aftens Mad til ham. Førend den Tiid saae han ofte til den Afdøde, og ofte blev hændet til ham, og naar h/an/d kom og spurgde hvad Anders Knudsen vilde, svarede h/an/d oftest intet. Veed ikke h/an/ds Døds Aarsag. Han var bestandig i sine Jern rasende og larmende raabte og skreg, raabte altid Mad, og naar h/an/d fik det, vilde ikke have det, behøvede og ikke, da h/an/d altid fik, alle Maaltiderne; men Deponenten har hørt at mange afsindige Folk raaber altid paa Mad. Af Kulde kunde han ikke døe, meere end Andre Slige der ere i Daarekister, som ere kolde. Dette Huus kunde just ikke kaldes kaldt, thi ommeldte smaae Creaturer holdt det varmt. De 8 á 14 Dage før h/an/d døde, var det ikke kaldt men LyVejr. Andre Slige, ere altid bunden i saadan/n/e Huuse eller Flor, da det er umuligt at have dem i Stuerne. Deponenten har intet Skudsmaal at fremviise som altid været og endnu er paa det Sted h/an/d er fød. Deponenten blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev. Dimitteret til videre.

Actor begjærede Formynderne fremkaldet at give deres Tilsvar. De mødte Knud Knudsen Selv Ejer paa Tøsse og Johannes Johannessen Tveteraas S:E., og anmeldte at være ved Skfte den 13de Oct: 1794 efter Knud Eliassen Gjærde bleve indsatte til Formynderne for den afsindige Anders Knudsens Arve Midler \men/ troede ikke at paaligge nogen egentlig Pligt henseende h/an/ds Person, da h/an/d ikke var nogen umyndig Barn som kunde tage imod Opdragelse \til nogen borgerlig Handling/ og for det øvrige vidste h/an/d(?) at hans kjødelige Broder Johannes Knudsen havde ved Contract forbundet sig at have den afsindige paa gaarden og underholde ham med alt \dog havde de draget al mulig Omsorg hvorom/ i øvrigt de henholdte sig til Johannes Tvedteraases Udsigende ved Forhøret, og har ej videre at erindre, kun begge paastaar sig aldeles frie for ald Tiltale. Den i Forhøret af Johannes Tvedteraas anmeldte Mishandling skulde bestaae i at ikke faaet Mad i rette Tide, men det er

kun et Rygte. {Dimitteret til videre} Endnu anmeldte at de vare i Begravelsen, og Liiget saae ud i Ansigtet som andre Liig, uden noget usædvanligt. Angaaende Jernene og Nødvendigheden at have ham bunden, \og/ om at det er sædvanligt, at Slige Folk bindes i Florene, men i Koe Florene som er varmere, forklarede som Johannes Knudsen. Deponenterne have ikke en Tiid før han døde, været i Huuset hos ham, men de have ofte bedet Johannes Knudsen at være god mod sin Broder, som han meget oprigtig og hiertelig har forsikret han var. Andre afsidige Folk raabe og altid paa Mad, endskjønt de intet fattes. Af Kulde formedelst Huuset hvor h/an/d var, kunde han ikke døe, da Vejret da og før var Lye, og slige Florer ere varmere end deres Koe Flor paa Gjære som er af Steen og aaben imellem Steenene, da nogle faae Smaler eller Kalver, varmer ligesaa vel som Fæe. Dimitteret til videre.

Actor begjærede Vidnerne fremkaldede at gjøre deres Forklaring. De mødte alle undtagen Anne Peders Datter, Anders Samuelson Gjærdes Hustrue som forbemelt og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed \med oprakte Fingre efter Loven/ bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Anders Andersen Hage S:Ejer, gl: 63 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, er halvbroder til den afdøde Anders Knudsen og Paagjældereren Johannes Knudsen, og blev af Actor \begjæret/ tilspurgt 1st Hvor længe siden den Døde \Anders Knudsen/ blev afsindig? Rs: Omtrent 7 á 8 Aar. 2. Hvorledes? Rs: Saae at hand vilde gjøre Ulykke og alle af gaarden havde undvigst ham, og var h/an/d gandske afsindig og rasende, {og} 3de Var de nødsaget at sætte ham i Jern? Rs: Ja thi alle Folk og grander vare bange for ham. 5de Efter hvis Foranstaltning og af hvem? Rs: Efter heele Bøjgdens, og {skeede} Faderens, i Johannes Knudsens Fraværelse i Sverrig. 5te Hvorledes han Tiid efter anden var bunden? Rs: Først i et Kam/m/er ved Stuen med Jern om Livet, men hørde h/an/d strøg det neden af sig, og slap løs, derefter blev bunden igjen, Vidnet saae ikke nøje efter hvorledes, men da var han i Smale Floren, og siden da de sagde intet andet kunde holde ham, havde han Jernet om Halsen, med Lænke til Væggen som Vidnet saae, Efter at Johannes Knudsen var kom/m/en hjem efter omtrent et Aars Fraværelse i Sverrig, hørde at han havde løst ham, var løs en kort Tiid, og saa blev lige urolig, og maatte binde ham som sidst meldt, og havde gjort Seng til ham ved den eene Væg, og saaledes var h/an/d bunden til han døde. 6te Var Huuset ikke aabent

1796: 263b

eller for kaldt? Rs: Huuset var ikke aabent uden et lidet Hus under Svillen for h/an/ds Reenligheds Skyld, ellers et tømret Huus hvori var bunden Kalve og Bukke som gjorde Huuset liige saa varm som en Koe Flor, og varmere end Gjærde \Fæe/ Flor som er af Steen, aaben og kald, og i slige Huuse plejer afsindige Folk sættes; thi i Stuer er det farligt at have dem, heldst hvor der er Børn, og paa Gjærde er smaae Børn. \De sidste Uger han levede, var Vejret ikke kjøligt, men det var Lyvejr/. 7de Har Vidnet seet Anders Knudsen i sine Jern? [Rs:] Ja. 8de Har Vidnet seet ham ofte? Rs: Ja engang hver 2 eller 3 Uge \stundum ..g..?/ 9de Hvorledes var han? Rs: Sam/m/e Tiid stille, undertiden larmende og skreeg paa Mad, som Vidnet ikke veed om ham fattedes, men gale Folk plejer altid skrige paa Mad, enten de behøver det eller ikke. 10de Om Anders Knudsen var tit syg? Rs: aldrig før det sidste. Vidnet saae ham nogle Uger før Juul, da var han frisk, saaviit kunde forstaa. 11te Om kan slutte hvad h/an/ds Døds Aarsag var? Rs: Nej uden naturlig. 12te Om saae eller besigtede Liiget strax efter h/an/ds Død, og om noget usædvanligt som Tegn til Døden var at see? Rs: Saae ham ikke efter h/an/d var død. 13de Om veed eller har hørt Johannes Knudsen været ubarmhjertig eller ond mod den Døde, eller mishandlet, sultet eller tørstet ham? [Rs:] Nej.

14de Fandt Vidnet ikke den afsindige nogen Tiid saa meget ved sig selv, at h/an/d kunde sige om det gik ham vel eller {lide} \ilde/? Rs: Jo, sjelden dog kun saa halvt, og naar Vidnet spurgte ham derom, sagde han det var nu saa, men ellers var han fuld klog, medens han var bunden. Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev, og paa fleere tilbragte Spørsmåale vidste intet at forklare \men refererede sig til Forhøret/ og da ingen havde Vidnet videre at tilspørge blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Anders Olsen Huusmand under Gjære gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2, 3, 4 som 1ste Vidne. 5te Først i et Kam/m/er ved Stuen med Jern om Livet, Lænke i Væggen, men h/an/d fik det neden af sig, derefter sam/m/ested et Jern om Livet, og et rumt om Skuldrene med Lænke imellem begge, og Lænke til Væggen, det han og brød sønder, og fik af sig, een gang Jern paa den eene Haand, som h/an/d fik Haanden igjennem, endelig Jern om Halsen og sat i Smale Floren \med Lænke til Væggen/, da Johannes Knudsen var kommen hjem fra Sverrig ynkede han over over sin afsindige Border, og lod ham løs en kort tiid, men blev saa afsindig om kort Tiid, at han maatte bindes igjen som sidst meldt, og gjort Seng til ham ved den eene Væg. 6te som 1ste Vidne. 7de Ja. 8de Rs: Ja paa al den Tiid han har været bunden af og til, og tjente ogsaa der paa gaarden, da h/an/d blev afsindig, og da laae Vidnet i sam/m/e Huus hvor h/an/d siden blev bunden undertiden baade Vinter og Som/m/er, men op paa Skykken, der laae og Tjenerne undertiden, og 1795 tjente Vidnet der i Som/m/er Arbejde fra St: Hans Dag til Mikkels Dag hver 3die Uge. 9de som 1ste Vidne, og skreg baade paa Mad, Drikke og Tobak \og andet/ men Vidnet saae hver Maaltid, at Johannes Knudsen ordinerede Mad at sendes h/an/ds Broder, og Vidnet saae, at de Maaltider der blev sendt ham, undertiden af ham selv bragt og undertiden af andre, vare tilstrækkelige Maaltider. 10de Veed ej og saae ham ikke siden {Kyndels}\Mikkels/misse 1795. 11te Nej. 12te 3 á 4 Dage efter h/an/ds Død saae ham, i Ansigtet, som var som andre Liig, og intet usædvanligt at see, men som de vakkreste Liig Vidnet har seet. 13de Nej hverken har hørt eller det meget h/an/d har været paa gaarden erfaret det, men snarere det modsatte. 14de Nej fandt ham aldrig saa meget ved sig selv. 15de til 1ste og dette Vidne: Om han var nøgen, og om Johannes Knudsen ikke vilde give ham Klæder? 1ste Vidne refererede sig til Forhøret. 2det Vidne at har aldrig seet ham nøgen, men enten havt Klæder paa sig, eller svøbt Sengeklæderne om sig, og meere ofte i sønder og kastede bort Klæderne \ligesom andre galne Folk der heldst vil være nøgne/

Fremstod 3de Vidne Simon Larsen tjener Johannes Knudsen gl: 25 Aar sidst til Alters denne Vaar, ubeslægtet men har Johannes Knudsens Søster til Egte, svarede til 1ste Veed ikke da ej har kjendt ham saa nøje, førend i de 2 sidste Aar h/an/d har tjent den dødes Broder. 2det, 3 og 4de Veed intet om. 5te Veed ikke meere, end de sidste 2 Aar med Jern om Halsen, til Væggen, og

1796: 264

Seng hos ham ligesom 2de Vidne. 6te som 1ste Vidne, med Tillæg at i det Huus den afsindige laae, kunde enhver ligge Vinter og Som/m/er, og mange Buer saavelsom Gjærdes Koeflor ere kaldere. 7de Ja. 8de Ja i de sidste som meldt 2 Aar, seet ham ofte. 9de som 1ste Vidne og 2det Vidne, men hvorledes andre Slige er, veed ikke, da ej har seet fleere. 10de Veed ej, end ikke før han døde, kun hørde han i \de/ sidste Dage raabt paa Drikke. 11te Nej. 12te Strax efter h/an/d var død, var Vidnet med at tage Jernet af hans Hals, og fantes intet Tegn at Jernet kunde gjort ham Skade, og Jernet var saa veel gjort, at det ikke kunde skade ham, og alle Kanterne vare vel afrundede, og saae paa Kroppen intet Tegn til noget voldsomt, og Ansigtet vare som paa Andre Liig. 13de som 2det Vidne. 14de Nej h/an/d torde ikke gaae til den Bundne. 15de Veed intet om, men da de tog ham af Døds Sengen,

h/an/ds tillavede Seng, var h/an/d nøgen, hvor der dog laae Sengeklæder, veed ej hvor mange eller om fleere. I øvrigt troer ikke ham fattedes Mad eller leed ondt. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Anders Samuelsen S:E: p: Gjære gl: 39 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet til den Døde, og Johannes Knudsen, svarede til 1ste, 2, 3 og 4de som 1ste Vidne. 5te som 2det Vidne med Forklaring af Johannes Knudsen og de forrige Vidner, at det om Skuldrene benævnte Jern, var egentlig det sam/m/e Jern som h/an/d sidst var bunden i om Halsen med Lænke til Liv Jernet, og da h/an/d ofte brækkede Liv Jernet sønder, tog de det reent bort. 6te Vidnet veed det ikke om for koldt, i øvrigt som 1ste Vidne, ellers kunde der være for koldt, om hand havde lidet Klæder som Vidnet ikke veed, da h/an/d kun een gang \en Vinters Tiid/ saae ind til ham, og saae ham sidde i Sængen, og havde et halv slidt Aaklæde over Axlerne, saae ingen Skjorte, og veed ej om han havde noget \sligt/ liggende hos sig, men har hørt \af andre mindes ej hvem/ h/an/d ingen Skjorte havde, overalt var dette Huus bedre end Gjære Flor til Fæet som er af Steen. 7de Ja den gang som meldt. 8de Nej ikke oftere. 9de som 1ste Vidne, ellers refererede sig til Forhøret. 10de Veed det ikke, og man kan ikke forstaae Sligt af gale Folk, har hørt han aad det han fik, men veed ej enten han fik lidet eller meget. 11te Nej. 12te Saae Liiget Dagen efter \han var død/ saae vel udi Ansigtet, men paa Læggene gandske udpillet og mager, saae intet meere paa ham, og saa vidt \han/ saae \var/ intet usædvanligt, og saae ikke paa Halsen, siden hand havde Skjorte og Krave om Halsen. 13de Refererer sig til Forhøret. {14de} med Tillæg at Johannes Knudsen vilde h/an/d skulle have Mad. 14de Har aldrig seet ham uden som for meldt. 15de Refererer sig til Forrige, og veed intet videre, og har ej hørt om Joh: Knudsen ej vilde give ham Klæder. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Anne Ols Datter tjener Anders Samuelsen Gjære, gl: 20 Aar sidst til Alters afvigte Som/m/er, ubeslægtet og ubesvogret svarede til 1ste, 2, 3, 4, som 1ste Vidne. 5te har ikke seet ham i Jernene eller seet Jern paa ham, men har seet ham ligge i Smalhuuset, hvor Vidnet har hørt han var bunden. 6te som 1ste Vidne og refererer sig til Forhøret. 7de besvaret under 5te. 8de ligeledes. 9de som 1ste Vidne og ellers efter Forhøret. 10de og 11te Derom kan intet forklare. 12te Nej. 13de Nej. 14de Nej har ikke talt med ham. 15de forhen besvaret \hvad Vidnet veed/. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Anders Johansen til Huuse hos Johannes Knudsen Gjære, gl: 30 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet svarede til 1ste, 2, 3, 4 Veed intet om. 5te har kun kjendt Anders Knudsen i den Tiid Vidnet de sidste to Aar har vært paa Gjørde, i den Tiid han har været bunden med Jern om Halsen som de forrige Vidner har forklaret. 6te som 1ste Vidne. 7de Referer sig til Forhøret. 8de I bem:te 2 Aar været hos ham nogle gange, veed ej hvor mange. 9de som 1ste Vidne. 10de Veed intet om. Det var nogle Uger før h/an/d døde, Vidnet saae ham, og da var han ikke syg. 11te Nej. 12te Saae Liiget sam/m/e Aften \han var død/ overalt, og saae intet Tegn til Voldsomhed, han laae død i Sengen, ej hellere Tegn af Jernet paa Halsen \som var velgjort/, han var affalden, men Vidnet har seet {ham} \andre/ mere eller mindre affalden, og troer sligt kunde aarsages af det lange Fængsel eller bundne Tilstand. 13de {og 14de} Som 2det Vidne. 14de Saa megen S(am?)li(n?)g fandt Vidnet ham aldrig i. 15de refererer sig til Forhøret, i øvrigt som 3de Vidne, \og at galne Folk(?) river Klæderne af sig/. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Iver Nielsen Schogetræ Husmand under Steensland, gl: 74 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet, svarede til 1ste, 2, 3, 4 som 1ste Vidne. til 5te

1796: 264b

som 2de og 4de Vidne. til 6te som 4de Vidne med Forskjæl at har seet ham 3 gange, i sine Jern, de 2 gange i Skjorte og Sengklæder, men den tredie gang gandske nøgen. {til 7de} i øvrigt refererer sig til Forhøret. til 7de og 8de besvaret. 9de som 1ste Vidne. 10de

Kunde ikke forstaae det, og Vidnet saae ham ikke siden Høsten 1795, da var han frisk. 11te, 12te Nej og saae ham ikke død. 13de Nej. 14de Nej. 15de refererer sig til Forhøret, men har aldrig hørt Joh: Kn: nægtet ham Klæder, kun Mad og Drikke raabte han paa, ogsaa undertiden \naar/ han endog kunde være lidt roelig. Dimmitteret som de Forrige.

Fremstod 8de Vidne Kari Lars Datter tjener paa Stensland gl: 46 Aar \til Alters denne Sommer/ ubeslægtet, svarede til 1ste, 2, 3, 4de som 1ste Vidne. 5te som 2de og 4de Vidne. til 6te næst at referer sig til Forhøret svarede som 1ste Vidne. til 7de og 8de Ja tree gange. 9de referer sig til sin Forklaring i Forhøret, ellers som 1ste Vidne. 10de og 11te Veed ikke. 12te Har ikke seet ham død. 13de Nej, men hellere at Joh: K: har været god mod ham. 14de Nej. 15de De 2 gange seet ham gandske nøgen, og een gang med et Aaklæde over sig, siddende i Sengen, har aldrig hørt Joh: Knudsen nægtet ham Klæder. Dimmitteret som de Forrige.

Fremstod 9de Vidne Marithe Lars Datter Hustru til Anders Johannessen Gjære gl: 34 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, ubeslægtet svarede til 1ste, 2, 3, 4 som 1ste Vidne. til 5te som 2de og 4de Vidne. til 6te næst at referere sig til Forhøret svarede som 1ste V: med Tillæg af dette og forrige Vidne, at Kalvene og Bukkene vare bundne. 7de og 8de Ja mange gange. 9de refererer sig til Forhøret, ellers som 1ste Vidne. 10de og 11te Veed intet om. 12te Seet ham tredie Dag efter h/an/ds Død, ellers som 2det Vidne. 13de Nej. 14de Nej. 15de Nej ikke har hørt Joh: K: nægtet ham Klæder, men oftest seet ham nøgen, med et Aaklæde over sig. Dimmitteret som de Forrige.

Fremstod 10de Vidne Anne Thomas datter tjener Johannes Gjære gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ubeslægtet, svarede til 1, 2, 3, 4 Veed intet om. til 5te som 6te Vidne. til 6te som 1ste Vidne. til 7de og 8de Mange gange og meest daglig i \den Tiiden af de/ 2 Aar hun \nu/ har tjent der \som han levede/ og har som oftest baaret Mad og Drikke til ham, det han har faaet lige saa store Maaltider som de andre Mandfolk, og ligesaa tit om Dagen. 9de som 1ste Vidne, med Forskjæl at h/an/d aldrig fattedes Mad og Drikke, som han og stundum fik imellem Maaltidene naar h/an/d \for meget/ raabte paa det, uagtet han havde faaet sit Maaltid i rette Tiid, ellers refererede sig til sin Forklaring i Forhøret. 10de og 11te kan intet forklare. 12te En Aften efter Nye Aar 1796, da Lys var tændt, gik Vidnet med Lyset, med Mad til Anders Knudsen, som Hun ikke kunde skjønne var syg, og da {de} \hun/ kom i Huuset til ham, fandt Vidnet ham død i Sengen, nøgen \dog/ med Klæderne \ligge/ om sig, en Qvittel og et Aaklæde, og en (S.u?)ge \som h/an/d plejede have om Vinteren/ og en nye Skjorte og en Buxe, /: Vidnet en\ nu/ forklarede: At længe før han døde var ingen Frost, men Lyse Veje (Lye Vejr?), og ej heller Snee :/ hvilket Vidnet strax sagde Johannes Knudsen, som blev bedrøvet derover, og fik til sig disse, 3de og 6te Vidne og tog ham af Sengen, og lagde ham Liig, og saae ikke nogen af dem, noget Tegn til Voldsomhed, som de dog eftersaae nøje, og dette skede sam/m/e Aften han var død. 13de Nej tvert imod, hvorom refererede sig til Forhøret. 14de Nej: 15de Var ikke altid nøgen, han fik de Klæder h/an/d behøvede af forbem:te Slags, og blev han aldrig nægtet af Johannes Kn: Klæder, men h/an/d reeve undertiden sønder, og saaviid Vidnet kan erindre i den Tiid hun tjente der, i h/an/ds Leve tiid, et Aaklæde og en gam/m/el Skjorte, stundum vilde h/an/d ikke have Klæder paa sig, og kastede dem fra sig. Dimmitteret som de Forrige.

Fremstod 11te Vidne Gunvor Knuds Datter Hustrue til Simon Larsen Gjære, gl: 38 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Søster til den afdøde og Johannes Knudsen, og har bestandig været der paa Gaarden, svarede til 1ste, 2, 3, 4 som 1ste Vidne. til 5te som 2de og 4de Vidne. til 6te som 1ste Vidne. til 7de og 8de som 10de Vidne, med Forskjæl at har omgaaets den afdøde mest {hver Dag} i den Tiid han har været bunden. 9de som 10de Vidne. 10de og 11te kan ikke sige han har været syg førend til sidst, som Vidnet dog ikke kunde forstaae, og de to sidste Dage han levede, var Vidnet ej hos ham. Vidnet syntes nok, han var nogle Dage før h/an/d døde noget blegere, men h/an/d spiiste som før, og kun raabte

noget meere paa Drikke end sædvanlig; hvoraf Vidnet dog ikke gjorde sig nogen Tanke om Sygdom. 12te Saae ham {kun} \ej/ i Ansigtet, og hun saae altsaa ham ej hel-

1796: 265

ler videre. til 13de som 2det Vidne. 14de Nej. 15de som 10de Vidne. Dimitteret som de Forrige \og er alle Vidnerne forelæst deres Udsigende i Forhøret/

Actor da Vidnet Anne Peders Datter Hustrue til Anders Samuelsen Gjære ikke var forbleven ved Retten, maatte begjære TingsVidne Sagen opsat med Forelæggelse for hende til næste Ret.

Dom/m/eren da bem:te Anne Peders Datter ikke mødte ved Vidne Forhøret forelagde hende, siden Fr: 3 Juni 1796 først nu ved dette Ting er publiceret, under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1797 etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til S: T: 1797. Johannes Gjære blev paalagt, da at møde.

Ny Jutstitz Dom Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Rd: og Foged Koren som Actor paa Justitiens og sit Embeds Vegne, men i sit Svagheds Forfald ved sin Fuldmægtig Hr: Grung, i Rettelagde skriftl: Stevning contra Johannes Knudsen Gjære af Dato 12 Aug: 1796 oplæst saal: Dernæst begjærede paaraabt til Stevnemaalets afhjemling Stevne Vidnerne Lensmand Hans Engelsen Øfre Echeland og Ole Siursen Hage, hvoraf aleene mødte den første som afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, sam/m/e tillige med Ole Siursen Hage, som ej møder, lovlig at have forkyndet, for indbem:te, og taledede ved de alle selv, undtagen Johannes Tveteraas som ikke var hjem/m/e, men Stevningen blev forkyndt i h/an/ds Huus i Paahør af h/an/ds Fader.

Actor da det eene Stevne Vidne mangler \og Formynderne ikke mødte, ej heller Joh: Gjære/ maatte lade Sagen beroe efter Stevnemaalets afhjemling \og med Laugdagen. afskediget med Laugdag. beroer/ til S: T: 1797.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qv:Bøger anviist

Johannes Knudsen Gjære No: 62 til Simon Larsen paa Lives Tiid paa uskatlagt Plads Nordrebøe, Aarl: Afgift 3 rd: og 3 Dages Arbejdr d: 8de Oct: 1796. M:f: H: 8 s:

Hr: Sandberg til Aldals Saug Ejere paa Grund og Elv til Aldals Saug, under Houchenæs, Aarl: Grundeleje 3 mrk: d: 19 Maj 1796. bet: til M:f: H: 8 s:

Mons Olsen Gougstad No: 33 til Jørgen Olsen paa halve Part i Plads u-!! Nedre Holsundet, paa Livs tid d: 2 Juni 1795. M:f: H: 8 s:

Langeland No: 83 Ejers til Knud Pedersen paa Livs tiid paa Plads Fiske Aarl: Afgift 3 rd: og 4 Dages Arbejde d: 7de Oct: 1796. til M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansen Koldalsbakken Husm/an/d Obl: til Hans Stensen Wanvig 24 rd:, og Jan Kiøen 25 rd:, Rente af første 2 proC:, og af sidste 3 proC: \i alt 49 rd:/ Pant i Huus under Koldal No: 36, og Løsøre specificeret d: 7de Oct: 1796.

Niels Monsen Langeland No: 83 Vilc: Ctr: til Mons Nielsen Langeland og Hustrue d: 7 Oct: 1796.

Mons Nielsen Stentvedt No: 57 Vk: Ctr: til Lars Hansen og Hustrue d: 24 Maj 1796.

Peder Nielsen Lepsø Obl: til Tron Ingebretsen Samland p: 198 rd: Rente 3 pr:Ct: Pant 1 pr: i Lepsø No: 8 2 pd: 6 mrk: S: Overbygsel til Sem: Fr: gds: d: 7 Oct: 1796.

Do: Peder Nielsens Obl: til Wincentz Knudsen Hamre p: 98 rd: Rente 3 proC:t, 2de Pr: i forbem:te, d: 7de Oct: 1796.

Peder Pedersen Langelands Arv:s Skde til Ole Johannessen paa Langeland No: 83 i alt 2 pd:
S: ¼ Hd: d: 7de Oct: 1796.

Ole Johansen Langeland No: 83 Odels Contr: om Forbem:te d: 8de Oct: 1796.

Do:(s) Obl: til Thomas Pedersen Børdalen 50 rd: 2 ¼ s: Knud Pedersen Langeland 25 rd: 1
1/8 s: og Anders Samuelsen Gjærde 25 rd: 1 1/8 s: i alt 100 rd: 4 ½ s: Rente 3 proC: 1 pr: i
Langeland No: 83 2 pd: S: ¼ Hd: d: 8de Oct: 1796.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for
dette Skibbreede ophævet. S: Schiøtz

Strandviigs Skibbreedes Høsteting den 10de October 1796. sat og holdet paa Holsund
Tingsted, af Rettens Betjent i Overværelse paa Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad
Korens Vegne i Sygdoms Tilfælde af Hans Fuldmægtig Hr: Grung, Skibbreedets Lænsmand
Jacob Engelsen Gjøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Aatte opnævnte
eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Engel Heinessen Qvale 4. Endre Halvorsen Hage 7. Ole Larsen Hage
2. Wiking Olsen Haaland 5. Jon Olsen Foor 8. Siur Olsen Foor
3. Hans Nielsen Lille Wiig 6. Arne Olsen Sælsvold.

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii
og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skib: fol: 240b. og Waags
Skib: fol: 251b.

Formynderting blev holdet og dermed befundet og passeret som for Schoneviigs Skibr:s
Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet,
Almuen og de 2de Mænd Hans Steensen Wandviig og Berge Bergesen Echeland og
befunden som her bag i Protokollen findes tilført.

1796: 265b

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3die Junii 1796. beskikket og efter forelæst
Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for
MeenEed, i Eed tagne samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter, følgende:

Lænsmanden Jacob Engelsen Giøen.

Strandvig Sogn Knud Andersen Miaanes S:E: Medhjælper Poul Andersen Hougen
Lejlænding.

Haalandsdals Sogn Niels Nielsen Bjøndal S:E: Medhjælper Ole Olsen Haaland
Lejlænding.

Fuuse Sogn Berje Berjessen Nedre Echeland S:E: Medhjælper Engel Hansen Øf: Echeland
S:E:

Lovbyddelse saa kaldet, fra Hr: Major Niels Dahl og Hr: Capit: Johan Koren Dahl af Dato 4de
October 1796. til Sl: Legangers Arvinger inden Aar og Dag fra 1ste April 1796. at indløse
det Jordegods som de have tilkjøbt sig paa Auction efter Sal: Johan Leganger og Hustrue,

neml: G: (Gaardene) Færstad i Ous Skib: og Anders Særvolds Brug i G: Særvold i do:
 Skibr: samt Willums Brug i G: Schaathun i Strandviigs Skib: saal:
 No: 4. C(...?) / 1796 24 Skl: Lovbydelse. Omenskjønt Lovens 3 B: 19 Capt: 22 art:
 ganske forbyder at bortsælge umyndige Børns Jordegods og andre faste Ejendeele, hvor ingen
 Gjæld eller anden Vidtløftighed findes i Boet, har dog, Cancellie Raad og Skifteforvalteren
 Søren Schiøtz, sidst afvigte 1ste April d: A: efter Placaters Udstædelse, og uden Raadførsel,
 af de umyndiges nærmeste Frænder, som følge Loven bør at værge, offentlig auctioneret afgl:
 Studiosus Johan Leganger og Hustrues efterladte Jordegods og andre faste Ejendeele, af
 Konge Tiender og Kirker, som alt blev udbragt til henved 12 á 13000 rd: Disse efter
 hinanden bortdøde Egtefolk, efterlod sig 2de ganske umyndige og smaae Børn En Søn og En
 Datter, hvis Arv tilsammen bliver henved 20000 rd: Auctions Salarium med Incassationen af
 disse Ejendeele, sammendrager sig med Skjøders Omkostning til en anseelig Summa henved
 8 á 900 rd: Denne Handel af Skifteforvalteren, der ogsaa nu efter sigende, agter som
 Oberformynder, paa første eller andet Ting, inden Aar og Dag efter Auctionen at lyse disse
 Umyndiges Pengemangel, som dog ejer kontant og in Cassa hos Oberformynderen henved
 20000 rd:; har gjort alle Kjøbere af de faste Ejendele, os forundrede og Andre frygtsomme.
 Hvem kan nu ikke indsee, og hvor indlysende (e?)r det ikke, at denne Auctions Afholdelse
 hvor ingen Reservation i henseende Odelsløsninger fantes hverken i Auctions Conditionerne
 eller Skjøder, at det var ene til Fordeel for Auctions Directeuren hand(?) (som?) tillige
 Incassator, derimod til Skade og Ulykke for Lejlændinger og andre som blev Kjøbere, naar
 Pengemangel her kunde finde Sted. Først maae næsten alle Kjøbere laane de Penge hvormed
 Godset skal betales, og deraf svare 4 proC:to Renter imod Landskylden kun var 1 rd: 4 mrk:
 af den Gaard som blev betalt med 2 á 300 rd:; dernæst maae Lejlændingerne som selv købte
 deres Gaarder, og laante Penge dertil af andre, forvente efter 7, 8 á 9 Aar at vige for den
 Odelsbaarne, hvorved Renterne vare tabte og tillige med Indløsningen tabe sin forrige
 Beboelses Ret, da Bygslerettigheden ophører ved Auctionen eller Skjødernes Udstædelse.
 Lader os nu ogsaa see, de Umyndiges Fordeel af denne Auction, ja de have Renter i Steden
 for Landskyld, paa de fattige Lejlændingers Bekostning, men derimod naar Godset indløses
 for Kjøbesummen og alle Omkostninger, /: det sidste om Kjøberne ikke skal miste det :/
 maae den Odelsbaarne tabe, Gaarder som have Skov, bliver udhugget til Renternes Betaling,
 Jorder hvorved ingen Beboer seer sig sikker, forarmes, og Hoved gaardens Vaanhuuser
 forfalder, da ingen Besigtelses Forretning af nu værende Kjøbere kan afholdes, uden til
 destomere Bekostning i sin Tiid for den Umyndige, altsaa ingen Erstatning kan ventes for
 Reparation. Hvad er da de Umyndiges Fordeel? men om den ogsaa var, blev den for
 Lejlændingerne, der skal betale Renter, og siden med Kone og Børn gaae fra Huus og Hjem,
 en dyre betalt Fordeel, som de fødte Værger lader ankomme paa Skifteforvalterens An- og
 Tilsvar. Dette er sagt i Henseende om Pengemangel kan finde Sted hos Arvinger som er Ejere
 af 20000 rd: men paa den anden Side for at forekomme al Ulejlighed, som kunne komme at
 dependere af det af os ved denne Auction købte Jordegods, Declareres herved og inden
 Tinget, for samtlig Almue af Ous og Strandviigs Skibreder, samt for Ober og
 Underformyndere for Sl: Legangers umyndige Børn, paa Grund af Lovens 5 B: 3 Capt: 1 art:
 at Gaarden Færstad tilligemed Willum Schaathun og Anders Særvolds Bruger, bliver herved
 lovbøden (-buden?) /: som det vii agter at sælge :/ at indløses mod Erstatning af alle
 Omkostninger mindste med meeste, inden Aar og Dag fra Auctions Dato den 1ste April
 1796. og i manglende Fald protesteres ganske, paa Grund af Lovens forbemelte 5 B: 3 Capt:
 2 art: som kalder det et Forfald naar man ikke er med Penge, men ingenlunde hvor 20000 rd:
 haves Contant, mod al Pengemangels Lysning, paa forbemelte af os købte Gaarder, og siden
 efter Aar og Dags Forløb være fri for al videre Odels Prætention og Indløsning. Og da (ved?)
 undertegnede, tilligemed vores 2 Brødre Kammerraad og Krigs Commissaire Dahl var den
 Afdøde Johan i Treede og Tredie Leed beslægtet, og altsaa paa Fædernes Side de nærmeste

Frænder og i Distriktet beboende som efter Lovens 3 B: 19 Capt: 33 art: staaer til Ansvar; men ingensinde indkaldede som Værger, eller tilspurgt om de faste Ejendeles Bortsælgelse; saa frasige vi os herved alt Ansvar for den mod Loven holdte Auction, over disse Umyndiges faste Ejendomme, og deklarerer tillige, at den nu betalte Auctions Salarium og Incassation, ingensinde ved Godsets Indløsning, tilligemed Skjødernes Omkostning maae komme disse umyndige Legangers Børn til nogen Last eller Udgift, men udredes igjen af Cancellii Raad Schøtz, og om han er død da af Hans Sterboe.

Denne Lovbydelse forlanges for Retten tydelig oplæst og protocolleret, ligesom den og for Oberretten og paa andre offentlige Steder skal publiceres.

Feedt den 4de October 1796. Niels Dahl Major J: K: Dahl Capitaine

Ved Paategning tillagt endnu dette. Sterboets Midler er sat i Kongens Kasse paa Rente, Skiftet er ikke sluttet; Altsaa have de Umyndige ingen Penge, og er det Loven kalder: ikke ved Penge. Schiøtz

<Aldrig skal den oppebaarne Salario som saa lov grundet, nu tilstaaet, af mig eller Arvinger udredes. Schiøtz>

<See videre Legangers Skifte Hvad samme herom skal vorde tilført, om rette Sted>

Pantebogen til Inddragelse

Auctions Skde fra Legangers Sterbo til Erich Johannessen Sundvor, Erich Pedersen Aakre, Siur Andersen Østefjord, og lensm/am/d Johannes Erichsen Sundvor paa Ous og Strandvig Skibredes Konge Tiende for 3000 rd:, d: 10 Aug: 1796.

Johannes Erichsen Sundvor Skde til Johannes Johannessen Sundvor paa 1/6 Part af sam/m/e Tiende med smaae Tiende for 500 rd: d: 30 Aug: 1796.

Myndtling Niels Legangers Penge Mangel Lysning paa Gaardene Windenæs og Dalland, bortsolgt ved Auction efter deres Sl: Fader d: 24 Aug: 1796.

1796: 266

Myndtling Jf: Marie Fyren Finde \Legangers/ Formynders Penge Mangel Lysning paa Gaarden Schaatun bortsolgt ved Auction i hendes Sl: Faders Sterboe. dateret 24 Aug: 1796.

begge forbem:te til Reservation og Conservation af deres Odels Ret til sam/m/e gaarders Indløsning sin Tiid, siden de nu ere umyndige og ikke ved Penge.

Opsat Sag Ole Kiilen fra fol: 228a. contra Anders Eide.

Citanten paastod Dom efter forrige Irettesættelse.

Indstevnte Anders Johannessen Eide mødte, anmeldte sig uskyldig, og paastod Friefindelse, samt indlod Sagen Dom.

Begge Parter indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Citanten har frafaldt Sagen imod Johannes Ommundsen; saa bliver den aleene henseende Anders Johannessen Ejde at paadømme. Og da 4de og 5te Vidne have forklaret: At Anders Johannessen Eide, har taget Ole Johannessen Kiilen, og lagt ham paa Gulvet, og satte sit Knæ paa hans Bryst; saa kjendes for Ret: At Anders Johannessen Eide bør efter Lovens 6 Bog 7 C: 8 a: bøde for Jordskuf 3de 6 Lod Sølv er 9 rd:, deraf efter Lovens 1 Bog 22 C: 4 a: Hds: M:s Kasse tilfalden de 2/3 Deele som til Fogden Hr: J: Rd: Koren erlægges, og Sagsøgeren Ole Johannessen Kiilen 1/3 Deel, samt erstatte Citanten af denne Sags Omkostninger 4 rd: 3 mrk:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<NB: Bøder>

Opsat Sag fra fol: 228b. Anders Femanger contra Niels Tvedt.

Citanten mødte og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 228a. Engel Brathuus contra Jacob Engelsen Gjøen.

Citanten mødte og beklagede at Falsmaals Kjendelsen er hos ham forlagt, men vil fremskaffe den til næste Rett.

Indstevnte \nægtede/ nogen Falsmaals Kjendelse sig at være forkyndt.

Citanten lod Sagen gaae til Doms, med Paastand at blive de paastevnte 5 rd: tildømt tilligemed Omkostninger.

For Retten fremstod Jacob Engelsen Gjøen og med aller største Forundring maatte erfare, Tiid efter anden, hvorledes den trættekjære uroelige Engel Brathus antaster mig med Process, beder derfor ydmygst den respective Rett, ville see ham frelst og reddet fra dette ondskabs Menneske, og i Rettelagde sit skriftl: Tilsvær af 10de d: M: som blev læst saal: derefter indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Engel Torjulssen Brathus har her til Retten lovlig ladet indkalde Jacob Engelsen Gjøen til at modtage Fornyleses Dom paa en Falsmaals Kjendelse af 11te Oct: 1792 over Indstevnte afsagt til at betale til Citanten 10 Lod Sølv er 5 rd: som ej er betalt. Da Indstevnte ved i Rettelagte sit Indlæg baade tilstaaer, bem:te Falsmaals Bøder at være idømte, og dem ikke at have betalt; saa kjendes for Rett: At Jacob Engelsen Gjøen bør til Citanten Engel Torjulssen Brathus betale de paastevnte og tilstaaede førstmeldte idømte Falsmaals Bøder Fem Rd:r, inden 15ten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<Udstædt>

Ny Sag

Johannes Samsonsens Berge Selv Ejer til Gaarden Aarre, fremstod /: bet: Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rgdr: fire Skil: ./ og anmeldte sig gl: 38 Aar, androg at have til dette Ting og Tiid ladet med lovlig mundtl: Varsel {ladet} til dette Ting og Tiid indkalde Lejlændingen paa samme h/an/ds efter Skjøde ejende og tilhørende samt sig af Engel Torjulssen Brathus {tilkjøbte} for 4 Aar siden tilkjøbte Anpart i Aarre 18 mrk: Smørs Landskyld, Halvor Isachsen, i Anledning at Denne har ladet Huusene saa aldeles forfalde, at de ikke længere kan blive staaende, derom at see i Rettelagt og høre afhjemlet Besigtelses Forretning over Huusenes Aabod \med videre Vidnesbyrd/ og som Lejlændingen hverken kan sætte Huusene i Stand eller betale Aaboden, eller stille Caution; saa vil Citanten paastaae Dom over Halvor Isachsen til at røddiggjøre og fravige \denne/ Gaarde part til første Vaar Lovens \første/ Fardag, samt at betale Aaboden efter i Rettelæggende Forretning, {samt} \saa og/ at betale og erstatte denne Sags Omkostninger skadesløs.

Til Vidner i Sagen \og/ at afhjemle Aabods Besigtelses Forretning er indstevnet under Lovens Falsmaal de opnævnte Besigtelses og Taxations Mænd Lensm/an/d Jacob Engelsen Gjøen S:E:, Engel Hansen Gjøen S:E:, Hans Engelsen Gjøen S:E:, Anders Johannessen Ejde S:E:, Engel Johannessen Tvetenæs Lejl:, Ole Endressen Berlands tvedt Lejl: og Knud Johan/n/essen Teigland S:E:

Ligeledes anmeldt denne Stevning for Processens Skyld for Engel Torjussen Brathuus.

Alle indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel.

Indstevnte Halvor Isachsen Aarre Lejl: gl: 43 Aar fremstod og betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skriver To Rd: fire Skl:, og androg at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid contra indkaldet hans Ejer Johannes Samsonsens Berge, at

ligesom Denne have stevnet Contra Citanten at røddiggjøre Gaardeparten til første Vaar første Fardag, og Lejlændingen ikke var af forrige Ejer Engel Torjulsen Brathus tilbuden at købe da han solgte til Citanten for 4 Aar siden, saa contrastevnes nu Hoved Citanten at lide Dom at imodtage lovlige Løsnings Penge til første Foraar første Fardag, saa og at betale Processens Omkostninger.

Hoved Citanten

1796: 266b

tilstod at være lovlig stevnet, men lader sig være uvedkommende, enten Gaardeparten sin Tiid af forrige Ejer, da denne solgte til Citanten blev Lejlændingen ham tilbuden eller ikke, hvorfor Lejlændingen faaer have sin Tiltale til Engel Brathus, men nu da Hoved Citanten er Ejer af Jorden, vil han ikke sælge den, men dog er nødsaget at see Huusene holdt i Stand, at ikke gaarden skal lægges øde af Mangel paa Huuse. Og hvorfor har ikke Lejlændingen efter saa lang Tiids Forløb søgt sin formeentlige Ret hos Engel Brathus, da Hoved Citanten om h/an/d havde mistet Jorden kunde søgt sin Regress, og Huusene ikke ved denne lange Henstand bleven ruinerede, Hoved Citanten til Skade og Ruin.

Contra Citanten vil købe og tage Huusene for gode.

Hoved Citanten vil ikke sælge, men nødsages at see Huusene istandsat, og paastod sin Sags Fremme; til den Ende han fremlagde den holdte Forretning \saal:/, og begjærede Besigtelses og Taxations Mændene fremkaldet til Sam/m/e at afhjemle og svare paa Spørsmåale. Disse alle mødte, blev forelagt Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for MeenEed, derefter de bleve forelæste den i Rettelagte Forretning, hvorefter heele Aaboden og Brøstfældigheden beløber i alt til Summa 121 rd: 4 mrk: 14 s; den de med corporlig Eed med oprakte Fingre efter Loven afhjemlede og bekræftede, at have forfattet efter bedste Skjøn samt under samme Eed at svare paa Spørsmåale og sige deres Sandhed, efter at have anmeldt, at være Parterne ubeslægtet og ubesvogret, og at have været sidst til Alters denne Som/m/er, af Alder den yngste 38 Aar, derefter af \Hoved/ Citanten blev tilspurgt: 1. Om Lejlændingen ved Forretningen var tilstæde? Rs: Ja. 2de Om blev tilspurgt at ville sætte Huusene i Stand? Rs: Ja, dertil han svarede: I 3 eller 4 Aar, skulde han sætte Huusene i Stand. 3. Om Lejlændingen blev tilspurgt om h/an/d kunde stille Caution, enten for Aabodens Betaling i Penge, eller Huusenes Istandsættelse til nogen vis Tiid og hvad Tiid? Rs: Han blev tilspurgt om h/an/d kunde stille Caution for Huusenes Istandsættelse dertil han svarede Nej. 4de Kan denne Gaards Avl enten for eet eller fleere Aar sam/m/enlagt, og hvor mange, tilstrække til Aabodens Istandsættelse? Rs: Saaviidt skjønnes omtrent, da Lejlændingen nu for Retten tilstaaer, at ikke kan avle Aarl: omtrent Aar om Aar over 14 td:r Havre, kunde medgaae, en halv Snees Aar, fraregnet(?) Arbeidet. 5te Er der noget repareret paa Huusene siden Besigtelsen? Rs: Nej! Men forklarede: At der er en nye Stue opbyggt paa gaarden 1794, ufuldført kun Tøm/m/er Kiste og Tag uden Gulv og Dørre paa øde Tompt som er af Værdi 30 rd:, som naar denne tilhører Lejlændingen kunde liqvideres i Aaboden. Hoved Citanten havde Vidnerne ikke videre at tilspørge, Contra Citanten ej heller; og da de vedblev deres Svar som blev dem forelæst; saa blev de med begge Parters Consence dimitteret.

For 6 Vidner betalt 4 mrk: skr: Fire Mark. \TingsVidnet sluttet/

Hoved Citanten derefter paastod Dom til Aabodens Betaling strax, da Caution ikke har været af Contra Citanten at præstere, og i Mangel deraf, Lejlændingen at fraviige og røddiggjøre Gaarden til Vaar 1797 Lovens første Fardag, og at betale Aaboden med denne Sags Omkostninger skadesløs 20 rd:

Contra Citanten paastod at beholde Jorden, og Hoved Citanten tildømt at imodtage Løsnings Penge til første Vaar, og at være fri for \Hoved/ Citantens Tiltale og Sidstmeldte tildømt til Sig at betale Omkostninger 6 rd:

Hoved Citanten er ikke sindet at sælge Jorden, og derfor ikke pligtig at modtage Løsnings Penge, Og da h/an/d ikke staaer i anden Forbindelse med Contra Citanten end som sin Lejlænding, saa har han kun med ham at handle om Huusenes Istandsættelse, og endnu tilspurgde Lejlændingen, om h/an/d strax kunde stille saadan Caution som Hoved Citanten kunde være betrygget med, for Huusenes fuldkomne Istandsættelse til St: Hans Dag 1797, \som af Lejlændingen er forsømt Tag og Bordtag, og gandske vanrygtet/, thi ellers ved længere Henstand vil kun Huusene nedfalde, og Gaardebruget blive øde. I Mangel deraf refererede sig til forrige Paastand, og Contra Citanten desuden for sit ulovlige Forhold dømt i Bøder og have Jorden og sin Bygsel forbrudt.

Contra Citanten kan ikke stille Caution som paastaaes, men refererede sig til sit forrige om Jordens Løsning.

Begge Parter indlod Sagen til Doms; thi blev den til Doms optagen, og deri afsagt følgende Dom

Da Contra Citantens Paastand ikke har Lovs Medhold imod Hoved Citanten, som hvorom h/an/d kun har at henholde sig til forrige Ejer som Sælger; saa bliver kun Hoved Citantens Paastand at tage under Paadømme. Og da Hoved Citanten har be-

1796: 267

viist, at Contra Citanten hans Lejlænding efter i Rette lagt Besigtelses og Taxations Forretning, har ladet dette Hoved Citantens gaardebrugs Huuse saa aldeles forfalde, at de for største Deelen bliver at nedrive og igjen at opbygge, og Aaboden at beløbe sig til 121 rd: 4 mrk: 14 s: een saa stor Summa som ikke af mange Aars Avl kan erstattes, imidlertid snarere er at befrygte Huusenes nedfald, end deres Istandsættelse som saa meget hidtil er forsømt, kan formodes, samt da ingen Sikkerhed eller Caution, mindre Betaling for Aaboden er at faae, af Indstevnte, ikke heller har Lejlændingen kunnet stille Caution for Huusenes Istandsættelse, og gaarden og Husene derved vil Tiid efter anden forringes, og blive øde, Ejeren til Skade; saa kjendes for Ret: At Lejlændingen Halvor Isachsen Aarre bør betale til Hoved Citanten Johannes Samsonsens Berge som hans Gaardebrugs Ejer den paa Sam/m/es Huuse lagte Aabod 121 rd: 4 mrk: 14 s: eller stille Caution inden 1ste Februari 1797, enten for sammes \og denne Aabods/ Betaling inden 1ste Marti 1797, eller for Huusenes fuldkomne Istandsættelse i lovfør Stand, inden St: Hans Dag 1797, og Cautionen i begge Tilfælde saaledes at Hoved Citanten dermed kan see sig betrygget. I Mangel deraf Halvor Isachsen {...de} \foruden at/ bør betale til Johannes Samsonsens Berge den taxerede Aabod 121 rd: 4 mrk: 14 s: skr: Eet Hundrede Een og Tyve Rigsdaler 78 s: samt i al Fald \at/ erstatte ham denne Sags Omkostninger med Sexten Rigsdaler, og om dette alt ikke betales eller er stillet Caution for inden 1ste Marti 1797, da have sin gaard og Bygsel forbrudt, og imod Bygselpengenes godtgjørelse efter Lovens 3 Bogs 14 C: 24 a: i ovenstaaende, til Vaar Fardag 1797 fraviige og for Johannes Samsonsens røddiggjøre, Den/n/es ejende og af Halvor Isachsen i Bygsel havende Brug. Alt at efterkom/m/es inden foreskrevne Tiider efter denne Doms foregaaende femten Dages lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven, og Gaardebruget under Udkastelse og 2 Lod Sølv's Bøder til Kongen er En Rd:, efter Lovens 3 Bogs 14 C: 1 a: til her forelagte Tiid at røddiggjøres. I øvrigt Hoved Citanten frifindes for Contra Citantens Tiltale.

<Udstædt>

Pantebogen til Inddragelse

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Major og Capt: Dahl paa Schaathun No: 1 27 mrk: Sm: 3/8 Hud for 181 rd: d: 15 Aug: 1796.

Do: til Engel Johannessen paa Schaathun Ni: 1 27 mrk: S: 3/8 Hd: for 171 rd:, d: 9 Aug: 1796.

Do: til Wincentz Knudsen paa Windenæs No: 2, $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd: for 357 rd:, s: 8 Aug: 1796.

Do: til Halvor Andersen p: Windenæs No: 2 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd: for 400 rd: d: 8 Aug: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 11te Oct: 1796 continuerede dette Ting.

Ny Justitz Slagsmaal Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid, i Anledning af Klage fra Hans Larsen Aakre Dreng for {for} sig tilføjet Slag og Haargreb af Lars Larsen Dreng tjener p: Særvold, som han har overgivet til Justitiens Paatale, indkalde bem:te Dreng Lars Larsen Særvold, derom at høre indstevnte Vidner, see Documenter i Rettelagt og lide Dom til Bøders Udredelse, og denne Actions Omkostningers Betaling.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds aflæggelse, og et lovskikket TingsVidnes Erhvervelse, Hans Hansen Aakre S:E:, Christopher Andersen Aakre Huusmand, og Aagathe Siurs Datter tjener Siur Olsen Aakre.

Stevne Vidnerne Hans Monsen Særvold og Mons Hansen Særvold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og taledede ved de alle selv.

Klageren Hans Larsen Aakre fremstod, anmeldte sig 27 Aar gl:, og androg, at sidst i Slaatten dette Aar, paa gaarden Aakre, de begge mødtes paa en Høe Vej efter(?) sin Børe Høe, og Lars Larsen Særvold gik ikke Vejen men gik i Aakres uslagne Græs og traadde det need, taledede Comparenten til ham, at h/an/d skulde gaae Vejen, og derpaa slog Lars Larsen Særvold Comparenten med sin Messing Røge Tobaks Dose paa Comparentens venstre Kind 3 Slag, og slog Comparenten i Marken, og laae paa Comparenten og slog ham nogle Slag med Dosen i Næven, og Comparenten slog ikke igjen, da endelig Lars Larsen Særvold gik fra ham. Dette alt Comparenten overgiver til Justitiens Paatale. Klageren blev paalagt for Retten at blive tilstæde, og møde ved Sagens mulige oftere Foretagelse. Klageren erklærede, ikke at vide fleere Vidner end de indstevnte.

Lars Larsen Særvold mødte, /: betalt Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skl: :/ anmeldte sig gl: 23 Aar, og androg at blev først slagen af Klageren, og gik ikke anden Vej end andre gik sam/m/e Dag baade før og efter ham, og vil paastaae sig frifunden for Tiltale, og kunde ikke gaae fri for nogle Bebreidelser af Klageren nogen Sted. i øvrigt reserverede alt lovligt.

Actor begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Hans Hansen Aakre gl: 63 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At sidst i dette Aars Høe Slaatte \en Torsdag/ paa Aakre Bøe, gik de begge een Vej, og da Vidnet saae dem, gik de begge een Vej, men ikke i noget Græs, hørde dem skjændtes, men var saa langt fra, at han ikke forstod Ordene, i det samme saae,

dem havde hinanden i Haaret, men saae ikke hvem begyndte, og de stode paa Marken, og i Vrede haartraktes, da Lars Larsen Særvold slog Hans Larsen Aakre i Marken): (dvs) i Jorden, men saae ikke at Indstevnte laae oven paa ham, {... h...}, men han stod og holdt Hans Aakre i Haaret med den eene Haand, og slog med den Anden med {...} knøt Næve, 10 á 12 Slag \i Ansigtet/ men blev ej vaer, om h/an/d havde noget i Næven eller ikke, derpaa Lars Særvold gik fra ham, og Hans Aakre sad igjen og blødte i Ansigtet, og Vidnet gik sin Vej med en Høe Bør, derefter Hans Aakre viisede sig for Vidnet, som ikke kunde see Øjnene for Blod, og saae det ikke siden. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Christopher Andersen Aakre gl: 60 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: som 1ste Vidne med Forskjæl, at Lars Larsen Særvold gik uden for Vejen i uslagen Haae græs, og hørde først at Hans Larsen sagde til Lars Særvold, at denne kunde kysse den h/an/d laae hos i Fjeldet, derpaa Lars Særvold tog Hans Aakre i Haaret i Vreede, og slog ham med Næven, veed ikke om havde noget i Næven, eet eller toe \Slag/, staaende, og Hans Aakre tog ikke igjen, derpaa de haartrakte hinanden, derpaa de faldt i Marken over en Stang, og Lars Særvold holdt ham i Haaret staaende, og Hans Aakre liggende i Marken, \og/ holdt ham med den eene Haand \i Haaret/ og slog ham med den Anden med knyt Næve \i Ansigtet/ veed ej hvor mange Slag, men nogle var det, da Lars Særvold gik fra ham, i øvrigt som 1ste Vidne med Tillæg, at saae Hans Aakre Dagen efter, og da havde \han/ nogle blaae Kugler i Ansigtet, formodentl: af Slagene; thi de havde h/an/d ikke, da Vidnet saae ham førend ovenmeldte skade. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Aagathe Siurs Datter, gl: 20 Aar, sidst til Alters Pintze, thi Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: at var et stække fra dem, omvundene Tiid, og da hun hørde, dem noget bag efter sig, og Vidnet var gaaet dem forbi, og Lars Særvold gik i Haae græsset, hørde først at Hans Aakre sagde til Lars Særvold at skulde gaae Vejen, ikke i græsset, og træde det need, derpaa Lars Særvold bad ham kysse sig bag, og Hans Aakre svarede: Du kan kysse den Du laae hos paa Fjeldet, derpaa \gik forbi, og siden vendte sig og/ saae Hans Aakre ligge paa Jorden i Marken, og Lars Larsen Særvold stod over ham, og de havde hinanden i Haaret, og Lars Særvold holdt Hans Aakre i Haaret med den eene Haand, og slog ham med den anden Haand, saae ej noget i Næven, men slog ham i Ansigtet ved det højre Øje, saae kun et Slag, men veed ikke hvor mange førend hun vendte sig og saae dem. i øvrigt som 2de Vidne, med Forskjæl, at saae ham strax bløde stærk af Næsen, og Blodet kjendtes paa Marken Dagen efter. Dimitteret.

Klageren fra sin Side mødte, vidste ikke fleere Vidner, og overlod Actor videre at prosequere Sagen til Doms.

Actor begjærte det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Actor derefter paastod Dom til at Indstevnte udrede Lovens Bøder og betale Actionens Omkostninger, deriblant Stevningspenge 4 Mrk: og saaledes indlod Sagen Dom.

\Dommeren og Laugrettet skjønnede, den Indstevnte at være af den angivne Alder/

Indstevnte indlod Sagen til Doms til Frifindelse, da han var aarsaget til at forsvare sig imod Klagerens uforskyldte Bebreidelser.

Sagen blev til Doms optagen, og deri \blev/ afsagt følgende

Dom

Med de førte Vidner er det tydelig beviist, at Lars Larsen Særvold har forøvet Næve hug paa Hans Larsen Aakre, men Haargreeb og Jordskuf, er ej saaledes beviist, at Indstevnte derfor kan dømmes, thi kjendes for Rett: At indstevnte Lars Larsen Særvold bør efter Lovens 6 Bogs 7 C: 8 a: bøde for Nævehug 3de 6 Lod Sølv er 9 rd: til Hds: M:s Kasse, som til Fogden Hr: J: Rd: Koren erlægges, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens gebyr af

Incamination, Vidners Førelse og Acternes Bekræftning 1 rd: 2 mrk: 10 s: skr: Een Rigsdaler to Mrk: Tii Skl:, og Stevnings Penge 4 Mrk:, samt om Dom/m/en til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da til Stempl: Papiir 1 rd:, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden <NB: Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Skifte 28 Maj 1796 efter Aad Jonsen Holdhuus Hustrue. | Jordegds: Udlægget i Skde

.... 14 Julii 1796 efter Steen Steensen Houges Hustrue. | bogen extraheret

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Halvor Halvorsen Schaathun paa Schaathun No: 1 22 ½ mrk: S: 5/16 Hd: for 101 rd: dateret 9 Augusti 1796.

Dto: til Ditto paa 22 ½ mrk: S: 5/16 Hd: for 151 rd: dt: 9 Aug: 1796. i Schaathun No: 1

Dto: til Lars Martinussen paa Schaathun No: 1 1 pd: 21 Mrk: S: 5/8 Hud for S:m 251 rd: dat: 9 Aug: 1796.

Dto: til Engel Hansen Windenæs paa Windenæs No: 2 1 pd: 21 mrk: S:, 5/8 Hd: for 328 rd: d: 8 Aug: 1796.

Dto: til Anders Alfsen Schaar paa Dalland No: 4 ½ L: S: ½ Hd: for 255 rd: dateret 23de Augusti 1796.

1796: 268

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797.

Almuen herom erklærede ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede. I Anledning heraf bliver at opnævne 4 Laugrettes Mænd til hver Ting; men da i Aar ikke saa mange haves; saa opnævnes af unge i Skatte mandtallet indførte Jordbrugere for Aaret 1797: 1. Johannes Samsonsens Aarre. 2. Mons Hansen Særvold. 3. Jon Olsen Lille Braatetvedt. 4. Halvor Halvorsen Windenæs, hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddtagelse

Auctions Skde fra Legangers Sterboe til Peder Alfsen Schaar paa Dalland No: 4 ½ L: ½ Hd: for 255 rd:, d: 23 Aug: 1796.

Dto: til Ole Olsen St: Dahle paa Dalland No: 4 ½ L: S: ½ Hd: for 192 rd:, d: 15 Juli 1796.

Dto: til Anders Alfsen Schaar paa Dalland No: 4 ½ L: S: ½ Hd: for 200 rd: dateret 15 Juli 1796.

Dto: til Sverke Sverkesen Lygre paa Windenæs No: 2 1 ¼ L: S: 1 ¼ Hd: for 1000 rd: d: 7de Oct: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 12te Oct: 1796 continuerede dette Ting

og først publiceret

Fredlysning for Haavig og Liothun imod Beitning, Løngrivning, Skaving og Vedhugst i deres Udmærk og paa deres Bøe d: 12 Oct: 1796.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Ole Olsen St: Dahles Skde til Anders Alfsen Schaar paa Dalland No: 4 p: ¼ L: ¼ Hd: for 107 rd:, d: 25 Aug: 1796.

Dto: Skde til Peder Alfsen Schaar paa Dalland No: 4 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 107 rd: dateret 25 Augusti 1796.

Sverke Sverkesen Windenæs Obl: til Fr: Etats Raadinde Krohn paa 600 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Windenæs No: 2 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: d: 11te Oct: 1796.

Dto: V:kors Contract til Hugne Nielsen Windenæs d: 11 Oct: 1796.

Engel Johannessen Schaathun Obl: til Wincentz Nielsen Nordre Holmefjord p: 170 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Schaathun No: 1 $\frac{1}{4}$ pd: 3 mrk: S:, $\frac{3}{8}$ Hd: d: 11 Oct: 96.

Wincentz Knudsen Windenæs Obl: til Lars Olsen Helleland 260 rd:, og Ole Larsen Helleland 100 rd:, i alt 360 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Windenæs No: 2 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd: dat: 11te Oct: 1796.

Halvor Andersen Windenæs No: 2 Vk: Ctr: til Anders Andersens Enke d: 11 Oct: 96.

Dto: Halvor Andersens Obl: til Tron Ingebretsen Samland p: 380 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Windenæs No: 2 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd: d: 11te Oct: 1796.

Halvor Halvorsen Schaathun Obl: til Ole Heinessen Koltvedt p: 250 rd: Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Schaathun No: 1 $\frac{1}{4}$ pd: 21 mrk: S: $\frac{5}{8}$ Hd: d: 11 Oct: 1796.

Lars Martinussen Obl: til Christopher Christophersen Aase p: 200 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Schaathun No: 1 $\frac{1}{4}$ pd: 21 mrk: S: $\frac{5}{8}$ Hd: d: 11 Oct: 1896.

Mad: Krügers Specification paa i Forvaring havende hendes Børns Preti(ara?) (Pretiosa = kostbarheter, verdisaker, smykker) til Beløb 27 rd: 1 mrk: 1 s: d: 10de Oct: 1796.

Auct:s Skde fra Legangers Sterboe til Engel Torjulsen Brathuus paa Windenæs No: 2 $\frac{1}{4}$ pd: 21 mrk: S: $\frac{5}{8}$ Hd: for 350 rd: dateret 11te Oct: 1796.

Afkalde

Myndtling Guri Engels Datter Holdhuus \Formynders/ efter Skfte 28 Maj 1796 for Arv 9 rd: 7 $\frac{23}{24}$ s: {af samme Dato} 30te Maj 1796.

.... Herborg Engels Dt:s ForM:s sam/m/e Skfte og Dato.

.... Blanceflor Christine Hans Dt:s Formynders do: dato, Skfte og Arv 5 rd: 2 mrk: 11 $\frac{7}{40}$ s: dat: 30 Maj 1796.

ForM: Bog fol: 136. Brithe Ols Datters Mands for 36 rd: 6 s: efter Skfte 28de Juli 1779 dat: 10de Oct: 1796.

.... fol: 141. Ole Hansen(s?) Myndtl:s Formynders for 11 rd: 4 mrk: 7 $\frac{3}{7}$ s: efter Skfte 25 Juni 1794 dat: 10de Oct: 1796.

.... dto: fol: Myndtl: Jon Hansens ForM:s for lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... dto: fol: Myndtl: Jon Hansens Formynders for 15 rd: 5 rd: 5 s: efter Skfte 22de Oct: 1795 og 11te Oct: 1796 dt: 11te Oct: 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Fierde Dagen den 13de Octob: 1796, continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 455. Samuel Mikkelsen Kleppe No: 39 Obl: til Sverke Sverkessen Hjertnæs paa 85 rd:, d: 13de Oct: 1788 af Creditor qvitteret 10de Oct: 1796.

No: 5 p: 456. Haldor Hansen Tvedts Enkes No: 82 Obl: til Berge Bergessen Nedre Echeland paa 200 rd:, d: 27 Maj 1788, af Creditor qvitteret den 29 Dec: 1792 for 50 rd:, og den 10de Oct: 1796 for Resten 150 rd:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Strandebarms Skibredes Høsteting den 15de October 1796. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse paa Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Korens Vegne i Sygdoms Forfald af Hans Fuldmægtig Hr: Grung, Skibredets Lænsmand Svale Heljesen Schielnæss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navn:

1. Poul Aadsen Havneraas 4. Johannes Johannessen Braathun 7. Baar Pedersen Indre Ohme
2. Anders Johannessen Nedre Brue 5. Berje Samsonsens Breum 8. Ole Larsen Brekke,
3. Anders Heljesen Traae 6. Ole Samsonsens Houchenæs nu Eedtagen

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skib: fol: 240b. og Waags Skib: fol: 251b.

Formynderting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schoneviigs Skibr:(s) Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Lars Steensen Baadeviigen og Sjur Jonsen Bougland og befunden som her bag i Protollen findes tilført.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3die Junii 1796. beskikket og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeenEed, i Eedtagne samt efter Forordningen underrettet om Deres Pligter følgende:

Lænsmanden Svale Heljessen Schielnæss.

Strandebarm Sogn Torbjørn Andersen Riise S:E: Medhjælper Ole Olsen Store Fosse S:E: Warraldsøe Sogn Henrich Pedersen Traa Lejl: Medhjælper Anders Hansen \Ø:/ Waage S:E:

Enæs Sogn Jens Gotschalchsen Fladebø S:E: medhjælper Peder Knudsen Sundal S:E:

Optagen Sag fra fol: 230a. No: 2. Zacarias Furhovde kontra Anders Miaanæss.
Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Zacarias Hansen S:E: p: Furhovde har i denne Sag sagsøgt Hans Broder Anders Hansen Miaanæss, i Anledning af Sidstmeltes Trudseler og Undsigelser imod Sitanten til derfor at lide Dom at sætte Borgen eller borge for sig selv, samt at betale Sagens Omkostninger. At Anders Hansen Miaanæss er Løsgjænger og hverken vil tjene, ej heller for Hans slette Opførsels Skyld kan faae Tjeneste, viiser Acten og Vidnernes, især 9de Vidnes Udsigende, saavel som og at Han er et slet og farligt Menneske, samt at Aarsagen, for saavidt Han kan indbilde sig Aarsag, til hans Had, mod hans Broder, erfares af 1ste og 7de Vidners Forklaring, er at Indstevnte hugger i hans Broders Sitantens Skov og sælger, som naturligt Sitanten ikke har kundet eller villet taale. Angaaende Undsigelsen er med 1ste og 7de Vidners Udsigende beviist, at Anders Hansen til Dem paa een Tiid sagde, at ville lægge efter sin Broder Zacarias Hansen saalænge der er Liv og Blod i Ham, og da det eene af disse Vidner sagde: Det var en farlig Snak; lagde Han til: Ja til at slaae Hilsen af Ham. Dette er da saaledes med 2 fuldkomne lovgyldige og eenstemmige Vidner beviist, foruden at lige Trudsel en anden Gang

af Ham er sagt til 1ste Vidne, ligesaa til 9de Vidne. 2det Vidne, vel Søster Datter til Citantens Hustrue, men i denne Sag gyldig efter Lovens pag: 127. a: 17. og 8de Vidne forklarer: At Anders Hansen paa een Tiid, og i Vrede, til dem begge har sagt: det 2det Vidne siger, at Han vilde hjelpe, og at vilde qvitte Zacarias Hansen, og det 8de Vidne, at Han vilde hjelpe Zacarias Hansen og lægge ud om Ham, saalænge der var Liv og Blod i Anders Hansen – om denne Trudsel, hjelpe er 2 fuldkomne eenstemmige Vidner, og om sammes saavel som Trudselne, qvitte een, lægge ud om, lægge efter een, deres Bemærkelse i Almuens Tale, er Laugrettets Forklaring, at disse Ord har hver og alle een Bemærkelse, og derunder forstaaes at tage Livet af een, sætte een efter, lægge efter, tragte een efter Livet. Foruden dette maa bemærkes som en Bekræftelse paa Undsigelsen de øvrige Vidners Udsigende, om Skud gjort \af/ Anders Hansen efter Citanten, men især 5te Vidnes Udsigende: At Anders Hansen med knyttet Næve og vreed Hu har svaret: aldrig at skulde forliiges med sin Broder Sitanten, og at 3die, 4de, 5te og 6te Vidner forklarer: Anders Hansen i deres Paahør har tilstaaet at Skuddet var tiltænkt Zacarias Hansen. Anders Hansen har end og selv inden Retten første Ting tilstaaet: At have sagt, at vilde banke sin Broder af. Men hvem kunde vide hvorvidt dette kunde gaae, eller sætte Grændser for Helbreed eller Liv. Da Undsigelsen og Trudsel er saaledes beviist og deels tilstaaet, saa at \Sitanten/ Zacarias Hansen ikke kan vide sig sikker for Anders Hansen, men daglig maae være i Fare for Helbreed, Lemmer eller Liv, og intet derimod af Indstevnte er afbeviist; Saa kjendes for Ret: At Anders Hansen bør inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, stille Citanten Zacharias Hansen Furhovde, efter Lovens 1 Bog 21 Cap: 1 s: confereret med 1 Bogs 22 Cap: 49 a: saadan Borgen, at Denne for hans Trudseler kan være forsikret, under Paagribelse og Hensættelse i Forvaring paa sin egen Bekostning, eller i Tilfælde af h/an/ds Uformuenhed, i Bergens Manufactur Huus indsættes, og der med Arbeide selv fortjene sin Underholdning m: v:, indtil han stiller ovenmelte Borgen; og betale Citanten denne Sags Omkostninger 12 rd:r, dog at Zacharias Hansen Furhovde holder sig Fr: 19 Aug: 1735 a: 6 og Forordningen 5 Julii 1793 allerunderdanigst efterrettelig til denne Doms Indstevning for Laugtinget, sær om Anders Hansen ikke erklærer, at lade det forblive ved denne Dom \men forlanger den indstevnet til højere Ret/ men i det Fald, at Anders Hansen erklærer sig med denne Dom fornøjet, skal han betale til Citanten Zacharias Hansen Furhovde i denne Sags Omkostninger ovenmeldte Tolv Rigsdaler, inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Udstædt

1796: 269

Opsat Sag fra fol: 230a. No: 3. Zacharias Furhovde contra h/an/ds Moder Brithe Furhovde. Indstevnte mødte ikke.

Citanten da h/an/d har tilbuden sin Moder \Fri/ HuusVærelse og Ophold hos sig, frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet, og Citanten sit i Rettelagte TingsVidne fra Retten udleveret.

Opsat Sag fra fol: 230a. Jon Grøning contra Ole Grøning.

Citanten mødte og meldte Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Retten ophævet da Indstevnte ikke mødte.

Opsat Sag fra fol: 230a. Torbjørn Gjære contra Mikkell Ohme.

Indstevnte mødte ikke; Citanten mødte og begjærede Sagen ophævet som forliigt og frafalden; Thi blev den for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 230b. Johannes Braathun contra Heine Bakke.

Hoved Citanten paastod Dom til Nøst Tomptens Røddiggjørelse og Nøstets Bortførelse, og Sagens Omkostninger erstattet med 8 rd., saaledes indlod Sagen til Tings Dom ved Tinget, og renuncerer paa Aasteds Sag medgste(?) Kraft henseende baade denne Renunciation og henseende Meddoms Mænd som heller ikke behøves, og begjærede Dom til næste Ret, fremlæggende sig af Retten udlaant Contract af 31 Maj 1788.

Contra Citanten indlod Sagen til Doms med Paastand at beholde det omstevnte Nøst og Tompt, og være fri for Hoved Citantens Tiltale, og paastod Dom ved Tinget, uden Aasteds Sag hvorpaa saavelsom og paa Meddoms Mænd Contra Citanten renuncerede, og i saaviit voldgav Sagens Paadøm/m/e, uden paa disse Poster at anke, samt paastod Sagens Omkostninger erstattet med 6 Rd., saaledes indlod Sagen Dom til næste Ret.

Sagen blev til Doms optagen til Som/m/er Tinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 231a. Helje Traa contra Torbjørn Gjære.

Citanten i Svagheds Forfald lod møde ved sin Søn Samson Heljesen Lejl: paa Traa.

Indstevnte mødte \tilstod Varsel/ og betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skl: og meente at have hugget paa sin egen Grund efter i Retten foreviisende Aasteds Dom af 21 Juli 1790 som han anviisede, og begjærede sig med Rettens Paategning tilbageleveret, som skeede. Sam/m/e blev efterseet men oplyste ikke nøje det omstevnte.

Citanten anmeldte, at have indstevnet flere Vidner Niels Nielsen Gjærdensættet Husmand under Indstevnte, Poul Christiansen Dybsland Lejl:, og Henrich Jversen Dybsland Lejl: \alle/ stevnet under Falsmaal. Disse saavelsom Vederparten mødte og tilstod at være lovlig stevnet.

Citanten først fremstillede de forhen afhørte 2 Vidner Knud Larsen Haabrekke og Knud Olsen Næsset hvoraf den sidste vedblev sit Forrige, og vidste intet videre at forklare, men Knud Larsen Haabrekke under forhen aflagde Eed forklarede: At have denne Som/m/er for 14 Dage siden, tilligemed de 2 i Dag indstevnte Vidner Poul og Henrich Dybsland samt Citantens forbem:te Søn, været paa Stedet hvor 1ste Vidne før har omforklaret, og befunden det at være sam/m/e Sted og samme Hugster som Vidnet før har forklaret, men Indstevnte var ikke med, og det var hugget over Skiftet, og hugget paa Helje Traaes Lejemaal, tællede ej alle Stuerne, som var i uføre Mark, og taxerer det for en Favn Birke og Ask, til Værdi i Penge 2 mrk: Dimitteret som forhen.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed, bleve separerede og fremstod som Citanten begjærede under eet afhørte

Poul Christiansen Dybsland gl: 71 Aar, som 3de Vidne, og 4de Vidne Henrich Jversen Dybsland gl: 72 Aar, sidst til Alters begge denne Som/m/er, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for 14 Dage siden vare de tilligemed Vidnet Knud Larsen forsamlede tilligemed Citantens forbem:te Søn, efter Citantens Tilkaldelse, men Torbjørn Svendsen Gjære ikke med, da de saae endeel af de hugne Stuer, ej alle thi der var uføre Mark, og Veeden deraf Birk og Andet ansaae de af Værdi et par Mark. De saae Rettens Korser efter forrige Dom, og 4de Vidne var der ved Laugrettesmand, og i Øgster Hovde er Berg som skifter, som 4de Vidne kjender Skiftet fra bem:te Aasteds Dom, og efter sam/m/e Skifte var det huggede paa Citantens Ejendom \veed ej hvem har hugget det/ Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Niels Nielsen Gjærdensættet gl: 42 Aar, sidst til Alters den 20 Søndag efter Trinitatis, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At forrige Som/m/er tilligemed h/an/ds Hosbonde Indstevnte, har Vidnet hugget i omvundne Øgste Hovde efter Indstevntes Ordre og Anviisning smaae Birk, Older og andet Løv veed, i alt til en Favn Veed,

af Værdi veed ikke, og Indstevnte vidste ikke Andet, end det vare paa sit eget Lejemaal.
Dimitteret.

Citanten declarerede ej at have fleere Vidner /: for 3 Vidner bet: 24 s: skr: En Ort :/ og begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Torbjørn Svendsen Gjære S:E: gl: 50 Aar fremstod, betalte resterende Contra Incamination 1 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Een Rd: tree Mrk: tolv Skil: :/, og anmeldte at have med lovlig contra Kald og mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid contra indkalde Hoved Citanten Helje Larsen Traae, i Anledning af gjorte Beskyldning af

1796: 269b

Hoved Citanten om Skovhugst paa h/an/ds Lejemaal som Contra Citanten vil afbeviise at være paa sit eget Lejemaal, saa og at Helje Traae skulde have beskyldt Contra Citanten for en Askes Hugst, og derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte og lide Dom til Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, og at betale denne Sags Omkostninger til Contra Citanten.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse Erich Pedersen Aakre S:E:, Hactor Pedersen Aakre S:E:, Ole Olsen Lille Fosse S:E:, og Haaver Arnesen Berge S:E:

Stevne Vidnerne Lars Steensen Breebne og Arne Ommundsen Yttre Ohme afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv, undtagen Haaver Berge men han møder. Men Hoved Citantens Vidner er ikke indstevnet til disse at paahøre.

Samson Traae paa sin Faders Vegne vedtog lovlig Varsel.

Dommeren, da Hoved Citantens Vidner ikke ere stevnte, disse at paahøre, Eragtede: At ikke imod Lovens 1 Bogs 13 C: 13 a: kan tillades Contra Citantens Vidner at føres, forinden Hoved Citantens førte Vidner stevnes derimod, Disse at paahøre.

Contra Citanten maatte efter given Eragtning begjære Sagen til nye Contra Indstevning, opsat til næste Ret /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Lyse Closters Jurisdiction's Skftbrev efter Hans Thomassen Hjortelands Hustr: af 1 Juni 1796, deri 4 Voger Strandebarms Skibrede Konge Korn Tiende udlagt paa Enkemanden og Børn og i Skde bogen extraheret.

Skfte 9 Juli 1796 efter Johannes Torbjørnsen St: Fosse Jordegds: Udlægget i Skde Bogen extraheret.

Afkalde

Myndtl: Ingeborg Torbjørns Datter Indre Berreseims Faders efter Skfte 4 Juni 1796 paa Arv 18 rd: 5 mrk: 10 3/5 s: af 8de Juni 1796.

ForM: Bog fol: 149. Borni Peders Dt:s Mands for 252 rd: 2 mrk: 1 s: efter Skfte 10 Juni 1782 dateret 15de Oct: 1796.

.... fol: 152. Rasmus Johannessen Nedre Brues Afkald for 23 rd: 4 mrk: efter Skfte 24de Oct: 1787 d: 15de Oct: 1796.

.... fol: 277. Niels Gitlesen Torjultstvedts for 23 rd: 5 mrk: 10 s: efter Skfte 4 Junii 1794 d: 15 Oct: 1796.

.... do: fol: Myndtl: Johanne Johannes Dt:s Formynders for 12 rd: 5 mrk: 9 1/2 s: efter Skfte 9 Juli 1796 d: 15de Oct: s: A:

.... do: fol: Marithe Johan/n/es Dt:s ForM:s lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... do: fol: Brithe Johan/n/es Dt:s ForM:s lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

Pengemangels Lysning fra Formynderen for Jfr: Marie Fyren Finde Leganger, paa hendes Odels Ret til Indløsning af Gaarden Torjultstvedt, st: 24 Aug 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 124. Torkel Olsen Hjertnæs No: 58 og 59 Obl: til Baar Endressen Lionæss paa i alt 150 rd:, d: 24 Maj 1784 deraf bet: 30 Maj 1796 til Afdrag 50 rd:

Opsat Sag fra fol: 231b. Lars Store Fosse contra Niels Brekke.

Indstevnte refererede sig til sit Forrige og begjærede Opsættelse til næste Ret, for at see Sagen forliigt, /: for Opsættelse bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten paastod Dom efter sin Paastand i Stevningen og \efter/ Contracten, samt Omkostninger erstattet med 6 rd:

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Ny Sag

Torbjørn Iversen S:E: p: Rørviig fremstod anmeldte sig gl: 58 Aar /: betalte Incamination 2 rd: {3 mrk:} 4 s: skr: To Rd: {tree mrk:} fire Skl: :/ og androg at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Samson Siursen Rørvignæsset S:E:, i Anledning af at Indstevnte har hugget ind i Citantens steente og korsede Furre Skov, over Skiftet, og der hugget een Furre Fjor Sommer, derom at høre stevnte Vidner, og derfor lide Dom til samme at betale, med Bøder og Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal Niels Larsen Koltvedt Lejl:, og h/an/ds Hustrue Anne Torbjørns Datter, Hans Rasmussen St: Linge S:E:, Iver Steenssen Rørviig S:E:, Haaver Siovatsen Tvedt VkMd:, Ole Olsen Lille Fosse S:E:, og Lars Iversen Lille Linge, alle til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse

1796: 270

og et lovformeligt TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidnerne Henrich Pedersen Traae og Jens Andersen Svindland afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv.

Indstevnte Samson Siursen Rørvignæsset mødte, /: betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ anmeldte sig gl: 61 Aar, nægtede at have hugget over Skiftet, men efter det Skifte som er fastsat imellem Parterne, har Indstevnte hugget paa sit eget, altsaa paastaaer sig fri for Tiltale, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Hans Rasmussen St: Linge gl: 60 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, Parterne ubeslægt og ubesvogret, forklarede: At veed hvor omstevnte Furre er hugget, har været med for omtrent 17 Aar siden, udmeldt tilligemed Iver Steensen Rørvig gl: 45 Aar som 2de Vidne, som 3de Vidne Haaver Siovatsen Tvedt gl: 71 Aar, og 4de Vidne Ole Olsen Lille Fosse 64 Aar, alle sidst til Alters for kort Tiid siden, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for 17 Aar siden eller 18 Aar siden, vare de alle udnævnet af Lensmanden, og

vare tilligemed Citanten paa den eene Side, og paa den Anden Side, Ejeren \til Rørvignæsset/ som da var Myndtling nu gift med Niels Koltvedt, hendes Formynder afdød Johannes Torbjørnsen St: Fosse, for at sætte Skifte imellem Hendes og Citantens Ejendom, det de satte Skiftet {med Korser i Fjelde} fra en Muld Skrede op i Berget, der tvært igjennem Berget \hvor blev gjort X/ til Elven eller Bækken, med den følger Skiftet ned efter til den kom i en anden Elv kaldet Knudsteens Elven, saa det Skove Støkke som laae imellem Muld Skreden Westen for, Berget i N: O:, og Elven O:, og Sønden for er Knudsteens Elven, skulde tilhøre Rørvigenæss, Løv Skoven, der var ingen Furrer uden Rønninger, og da aftalt, at blev der Furrer, skulde de følge Løv Skoven og tilhøre Rørvigenæsset, dette sidste erindrer 3de og 4de Vidne men 1ste og 2det Vidne erindrer det ikke. Med dette vare begge \Parter/ fornøjede, og deraf veed Vidnerne Skiftet. Forrige Høst vare de alle 4 af Parterne tilkaldte, og vare i sam/m/e Skove støkke, da var en Furre der nedfældet, af 4 Bords Tykkelse ved Roden, 3 aatte Fods Stokkers Længde, værd 1 Mark, som Samson Rørvigenæsset tilstod at have hugget, og meente h/an/d havde Ret der at hugge, men Citanten ankede paa det, og vilde at alle Furrer, i dette Løv Skove Støkke skulde tilhøre sig. Derefter viisede Citanten dem et X som de ikke vidste om før, i {...} en flad Steen, imod Elven paa S: O: Side i Støkket, og dersom det X skulde gælde, var Furren hugget paa Citantens, men siden Elven og Bækken blev af dem for 17 á 18 Aar siden beseet(?) til Skifte, saa kunde de ikke antage denne flade Steen inden i Støkket og uden for Elven eller Bækken for noget Skifte. Den X i den flade Steen erklærede Vidnerne {ikke}, neml: 1ste og 2det Vidne, at erindrer \ikke/ om blev gjort af dem, men 3de og 4de Vidne, at den ikke blev gjort ved deres Forretning. 3de Vidne siger da, at spurgde Citanten hvor Skiftet da skulde gaae hen. Citanten svarede: i Muld Skreeden. Samtlig Vidnerne nu derom skjønnede at naar Skftet skulde gaae fra flade Steenen til Muld Skreden, kom det langt fra Elven og Bækken omtrent halve Støkket; Men Elven og Bækken var sat til Skifte. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence dimitterte.

Fremstod 5te Vidne Niels Larsen Koltvedt gl: 55 Aar sidst til Alters St: Hans Tiid sidst, har {Søster} \Broder/ Datter af Citanten til Egte, ikke videre beslægtet eller besvogret, forklarede: At har til Egte omvundne Myndtling, og nu for 12 Aar siden, blev gift med hende, og med hende ejed Rørvigenæsset, indtil h/an/d for 8 Aar siden solgte det til Indstevnte, har i den Tiid h/an/d ejede Rørvigenæsset rettet sig efter Skfte som h/an/ds Kone har sagt ham, fra Muldskreden til et Kors i Tver bergets øverste Kant som blev hugget for 17 á 18 Aar siden, derfra need efter først i en Birk, der et Kors, derfra i den flade Steen, hvor er X, veed ikke naar de 2 sidstmelte Korser er hugget, og efter disse Korser, gaaer Skftet et Støkke fra Elven og Bækken, saa at den omstevnte Furre, er hugget imellem Korserne og Elven eller Bækken, og paa Citantens Lejemaal, hvor Vidnet er viist af Citanten, og Indstevnte har tilstaaet at have hugget bem:te Furre. Dimitteret.

1796: 270b

Fremstod 6te Vidne Anne Torbjørns Datter, Hustru til forrige Vidne, gl: 38 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Broder Datter af Cit:, forklarede: At styrede Jorden Rørvigenæss 6 Aar for hun blev gift, erindrer ikke Skiftet for 17 eller 18 Aar siden, hvor hendes forbem:te Formynder var ved paa hendes Vegne, men i al den Tiid hun styrede Rørvignæss og har ejed det baade med sin Mand, og før, \og/ har hun og Mand holdt sig efter de Skifter hendes Mand har forklaret, og efter de Skifter er omvundne Furre hugget paa Citantens Lejemaal, og Vidnet har seet Stuen, som Indstevnte har tilstaaet at have hugget. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Lars Iversen Lille Linge Lejl:, gl: 60 Aar, sidst til Alters sidste Søndag, er Broder til Citanten, forklarede: At de første 4 Vidner, har for 17 á 18 Aar siden,

da de kom hjem fra Forretningen fortalt Vidnet, Skiftet at være gjort saaledes at et Løv Skov Stykke blev tildeelt Rørvigenæss, op i Lierne, paa omvundne Plads, men erindrer ikke videre. Dimitteret.

5te \og/ 6te {og 7de} Vidne endnu forklarede: At de har aldrig hugget Furre eller andet, imellem X i Birken og den flade Steen, og Bækken eller Elven, men i Løv Skov Støkket havde en gang hugget en liden Furre upaaanket, men de havde ikke Ret eller Lov til, at hugge Furrer i deres Løv Skov, om der havde været nogen. Dimitteret som de Forrige.

Endnu fremstod 2det Vidne Jver Rørvig, at hørde vel Skiftet skulde følge med Bækken og Elven, men var imidlertid borte at hugge Korset i Tverberget, og mindes ikke, hvorledes blev besluttet, om Skiftet skulde følge med Bækken og Elven, eller ikke.

For 7 Vidner betalt 4 mrk: 8 s: skr: Fire Mark og otte Skil:

Citanten begjærede det passerte sluttet, som TingsVidne, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom til Erstatning En Mark for omvundne huggede Furre, og Bøder \af Indstevnte/ at erlægge, samt Sagens Omkostninger med 10 rd: erstattet.

Indstevnte indlod Sagen Dom, med Paastand, at var fornøjet med Dommerens Skjøn for Fremtiden, men den huggede Furre, har han hugget der, hvor de første 4 Vidner har altid sagt ham/ {forrige Ejere har viist ham} at høre ham til, og i saaviit paastod Frifindelse.

Begge Parter renuncerede paa Aasteds Sag og Paadøm/m/else med Meddoms Mænd, og i saaviidt overlod Sagen til Dommerens Paadøm/m/else ved Tinget, med fuldkom/m/en Voldgift, og med Forpligt ikke at paaanke Dom/m/en saaviit de Formaliteter angaaer, aleene dersom Sagen maatte gaee imod, forbeholder sig i øvrigt at paaanke Dommen, saaledes begge Parter indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Som/m/ertinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Peder Pedersen Næss Enkes Skde til Niels Pedersen Næss paa Næss med Lie No: 17 17 ½ mrk: S: 13/16 Hd: for 179 rd: 4 s: d: 28 Maj 1796.

Dto: Skde til Niels Pedersen Næss paa ¼ Part i Næss Saug for 15 rd: dateret 28 Maj 1796.

Niels Pedersen Næss No: 17 Vilkors Contract til Peder Pedersen Næsses Enke d: 30 Maj 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til førstk:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 17de Oct: 1796 continuerede dette Ting.

Ny Sag

Torbjørn Andersen S:E: p: Riise gl: 33 Aar, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde hands Huusmand Hans Pedersen Riisenæsset, og h/an/ds Søn Lars Hansen Riisenæsset, den første for at have taget sin Søn \som Løsgjænger/ ind til sig paa Huusmands Pladset, og den sidste for der at have \der/ bygget sig Huus, begge Deelee uden Citantens som Ejers Tilladelse, derom at høre Udsigelses og andre stevnte Vidner, og derfor lide Dom, Huusmanden \og Søn/ til Bøder at udreede, og hans Søn Lars Hansen at bortflytte sine Huuse, og vige fra Pladset, samt begge Processens Omkostninger at betale, een for begge.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse Udsigelses Vidnerne Lensmand Svale Heljessen Schjelnæs og Henrich Pedersen Traa, til lovlig TingsVidnes Erhvervelse.

Stevne Vidner Henrich

Pedersen Traa og Jens Andersen Svindland, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes at have stevnet som tilført er.

Indstevnte Parter og Vidner mødte alle og vedtog Varsel.

Indstevnte Hans Pedersen Riisenæsset gl: 72 Aar, mødte /: betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ og hans Søn Lars Hansen Riisenæsset ligeledes mødte gl: 33 Aar /: betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skl: :/ den første androg, at være gammel og svagelig, og har styret Pladset over 20 Aar, baade i forrige Ejers, og i Citantens de sidste 8 Aar, og nu behøver Hjelp, og til saadan Hjelp har taget sin Søn til sig, og givet ham lov at sætte sig et Huus op, paa Comparentens Plads, uden Citantens Tilladelse, og Huuset at tilhøre hans Søn selv, et Stabur og Baade Skykke, at bygge Baader i, og dertil troede Comparenten at have Tilladelse, og hans Søn at ansee som sin Tjener, og kunde han fortjene af Baade Bygging noget til sine Forældres Hjelp og Ophold, kunde de paa deres Alderdom højlig behøve det, da Comparenten ikke har fleere Børn hjem/m/e, og at have een til gamle Forældres Hjelp, tillader Forordningen, Huusmænd som ere Forældre, at have, og agter Sønnen ikke at gifte sig ind paa Pladset følgelig ikke enten til Brændsel eller i andre Maader, bliver Gaarden eller dens Ejer til mindste Byrde. Indstevnte Lars Hansen Riisenæsset refererede sig til hans Faders Tilførte, i alle Deelee, og vel har han ikke begjæret Tilladelse af Ejeren til at opsætte sine Huuse, men Comparentens Fader har tilladt ham det; Begge haaber at intet have forbrudt, og at vorde frikjendt for Citantens Tiltale.

Citanten androg, at Lars Hansen er aldeeles en Løsgjænger, og har ingen Tjeneste havt i mange Aar, men været Løsgjænger, og holdt til hos Forældrene, og ellers ernæret sig selv, med Baadebygging og andet, og har ikke underholdt sine Forældre, som har underholdt sig uden Sønnens Hjelp, med Pladset og med at betle, og førend Hans Pedersens \Søn/ kom paa Pladset, have de kun havt een Koe, men efter at Sønnen holder til hos Forældrene have de 2 Kjør, hvoraf den eene er Sønnen Lars Hansens, saa i saaviit sidstmeltes Tilhold hos sine Forældre, er Citanten og hans Hage til Byrde og Skade, dernæst paastaar sine Vidner førte. Disse mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter Begjæring af Citanten at blive under eet \som Udsigelses Vidner/ afhørte, fremstod som

1ste Vidne Lensmand Svale Heljesen Schielnæs og 2de Vidne Henrich Pedersen Traa Lejl: gl: 37 Aar, begge sidst til Alters denne Som/m/er, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At strax efter Som/m/ertinget sidst, have de efter Citantens Forlangende, været paa Pladset Riisenæsset, og tilsige og udsige Lars Hansen, at borttage sine Huuse inden dette Høsteting, og viige fra Pladset, det Faderen hørde paa, dertil Lars Hansen svarede, at naar h/an/d kunde være sine gl: Forældre til Hjelp og h/an/d ikke fornærmede Ejeren, meente h/an/d at have Ret til at lade sine Huuse staae som h/an/d paa Pladset havde bygt, og Faderen tilstod da, til disse Huuse at opbygge at have givet sin Søn Tilladelse. Beskikkelses og Udsigelses Vidnerne saae Lars Hansens Huuse som var et Stadbur, og en Skykke til at bygge Baade i, og Lars Hansen stod da at bygge paa en Baad. Vidnerne veed at Huusene for 14 Dage siden, endnu stode der, og vare ikke bortførte. Indstevnte \L: H:/ veed Vidnerne er Løsgjænger og ikke har Tjeneste, og Forældrene ere endnu saa friske, de ikke behøver ham, som de og før ikke have havt voxne Børn hjem/m/e, saaviit Vidnerne veed, altsaa maae de ej behøve slig Hjelp. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst som de vedblev declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev De fra Retten dimitterte.

Lars Hansen tilstod, at de af ham paa Pladset bygte Huuse, staaer der endnu, og at h/an/d haaber de blive staaende, med Ret.

For 2 Vidner betalt 2 Mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom efter Indstevningen, og begge de Indstevnte at betale Omkostninger paa denne Sag 8 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Begge Indstevnte refererede sig til deres Tilførte, og indlod Sagen til Doms til aldeles Frifindelse for Citantens Tiltale.

Begge \Parter/ indlod Sagen til Doms.

Thi blev den til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Hvorvidt Lars Hansen kan ansees som Løsgjænger, eller han kan ansees at være nødvendig hos \og til/ sine Forældres Hjælp, derom forholdes efter Fr: 9 Aug: 1754 a: 1 og 3 I øvrigt det paastevnte angaaende, da efter de førte Vidner, Parternes Procedure, Tilstaa-

1796: 271b

else, og uimodsagte Tilførsel, hvoraf oplyses at Lars Hansen har opsat Huuse paa Citantens Ejendom, og Hans Pedersen Huusmand det tilladt, men alt uden Citantens Tilladelse, [saa] k: f: Ret: At Lars Hansen bør til Vaar 1797, fravige og røddiggjøre {...} \sine/ paa Riisenæsset opbygte Huuse de forbemelte, og dem derfra have bortført, inden de Tider og under Sammes Forbrydelse som Lovens p: 517 a: 41. foreskriver og byder, og Huusene have afbrudt og bortført udengaards inden 3 Maj 1797, eller de ved Rettens Foranstaltning paa Lars Hansens Bekostnings afbrydes, og om Samme ikke strax af ham bortføres, forholdes dermed efter allegerede Lovens Articul. Hans Pedersen og Lars Hansen Riisenæsset for deres ulovlige Forhold bør erlægge i Mulct hver Een Rigsdaler som efter Rescp: af 9de Maj 1795 tilfalder den Nordenfjeldske Vej Kasse. <2 rd:> Denne Sags Omkostninger betaler de begge sidstmeldte, een for begge og begge for een, inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som bør skee saa betiids, at det øvrige til foreskrevne Tider kan efterkommes med Sex Rd:r, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven og denne Doms Forskrift. Udstædt til Cit: <NB: Mulct>

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 649. Christi Peders Datter Svindland No: 88 Obl: til Peder Svindland i alt 800 rd: d: 15 Octob: 1791, deraf betalt til Afdrag 4 Sept: 1796 500 rd:

No: 5 p: 634. Bottel Larsen Reiseim No: 50 Opdals Skb: Obl: til Bjørn Øfre Musseland p: 150 rd: d: 4 Oct: 1791, af Creditors Arvinger efter Rosendals Jurisdictions Skiftebrev af 19 Sept: 1792, qvitteret 17 Maj 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Guldbrand Andersen Nedre Waages Arvingers Skde til Lars Svendsen Hovland paa 12 mrk: S: i Schjelnæs No: 83 for 36 rd:, dateret 28 Maj 1796.

Beboelses Contract

fra Hans Larsen Øjerhavn paa Torsnæs med Ødejorden No: 55 2 pd: S: 2/3 Hd: og Belsnæss No: 57 9 27/29 Mrk: S:, samt 3/8 Parten i Torsnæs Bordsaug paa 16 Aar \til Anders Larsen/ før brugt af Lars Samsonsens Torsnæs og Mikkel Svendsen Belsnæss dat: 15de Oct: 1796.

Laugrættesmænd til at betjene Retten 1797.

Almuen erklærede ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede. I Anledning heraf bliver at opnævne 4 Laugrettes mænd til hver Ting af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: a: til Sommertinget: 1. Anders Samsonsens Fladebøe. 2. Unge Knud Knudsen Nærnæss. 3.

Hans Hansen St: Fosse. 4. Torbjørn Nielsen Lille Linge. b: til Høstetinget: 1. Christian Poulsen Dybsland. 2. Hans Larsen Øjerhavn. 3. Peder Jensen Tvedt. 4. Peder Erichsen Aakre. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Hactor Pedersens Skde til Niels Hactorsen p: $\frac{3}{4}$ Løb S: $\frac{1}{2}$ Hd: som er $\frac{1}{2}$ Parten af Aakre No: 79 for 95 rd: dateret 15de Oct: 1796.

Peder Torbjørnsen Obl: til Knud Knudsen Nærnæs paa 100 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Mundem No: 13 1 L: 18 mrk: S:, 1 $\frac{1}{4}$ Hd: dat: 15de Oct: 1796.

Peder Engelsen Tvedtenæs Obl: til Morten Hansen Furreberg paa 130 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Tvetenæs No: 76 $\frac{1}{3}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: d: 15de Oct: 1796.

Siur Solems Skde paa Myndtling Peder Pedersen Tvedts Vegne [til ??] paa Odels Ret til Svindland No: 88 for 196 rd: dat: 17de Oct: 1796.

Svale Heljesen Schjelnæs Skde til Gerhard Hansen paa 1 Vog 3 Mrk: i Strandebarm Skibredes Konge Korn tiende for 10 rd: 90 s: d: 15de Oct: 1796.

Do: Svale Heljesens Skde til Willum Hansen paa lige Anpart i sam/m/e Tiende for lige Sum/m/a d: 15de Oct: 1796.

Roal Baarsen Indre Ohme Skde til Lars Stensen paa Indre Ohme No: 24 $\frac{3}{4}$ L: S: 1 Hud for 135 rd: dat: 17de Oct: 1796.

Lars Stensen Indre Ohme No: 24 Vk: Ctr: til Roal Baarsen d: 17de Oct: 1796.

Iver Torkelsens Skde til Svale Heljesen Schielnæs paa $\frac{1}{2}$ sit Brug i Schielnæs No: 83 $\frac{1}{3}$ L: S: $\frac{1}{3}$ Hd: for 110 rd: dateret 15de Oct: 1796.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Ldskyld Bog anviist

Dom Kirkens Prost Hr: Fleischers i Bergen til Hans Torbjørnsen paa Livstiid, paa 10 mrk: S: $\frac{1}{6}$ Hud, før brugt af Ole Jonsen, i No: 43 Engedal d: 31 Marti 1796. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

1796: 272

Qvindherrets Skibreedes Høsteting den 18de October 1796, sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse paa Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Korens Vegne i Svagheds Forfald af Hans Fuldmægtig Hr: Grung, Skibredets Lænsmand Abel Iversen Helvigen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Aatte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: af Dommeren i eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Jon Jonsen Schaale	4. Poul Erichsen Sunde	7. Peder Larsen Piile
2. Ole Petersen Helvigen	5. Ole Hansen Fugleberg	8. Jens Jensen Schaale

b: forhen i Eedtagne gml: L: R: Mænd

3. Peder Heljessen Løvfald	6. Johannes Tollevsen Haavig	9. Knud Eliassen Lønning
----------------------------	------------------------------	--------------------------

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibr: fol: 240b. og Waags Skibr: 251b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schoneviigs Skibreedes Sommering 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Erich Thomassen Liustvedt og Lars Gabrielsen Waage og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796 beskikket, og efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeenEed, i Eedtagne, samt efter Forordningen underrettet om deres Pligter følgende

Lensmand Abel Iversen Helvigen.

Qvinherretz Sogn Christopher Olsen Lille Omvig S:E: Medhjælper Gert Harraaldsen
Møklebust S:E:

Huusnæs Sogn Jon Johannessen Tvedt S:E: Niels Olsen Onerim
Lejlænding.

Ølve Sogn Ole Olsen Store Dahle S:E: Sæbjørn Sæbjørnsen
Lønning S:E:

Penge Opbydelse

Præsten Hr: Hertzberg i Qvinherret fremsendte skriftl: Opbydelse til Laan af 50 rd: af Qvinherrets Præstegjelds Fattig Kasse under de Cauteler (kautel = forsigtighedsregel) Placaten af 10 Apr: 1795 § 2 bestem/m/er d: 15de Oct: 1796 Som blev oplæst og Pengene opbudne, men ingen meldte sig, samme paa Laan at modtage.

Vurderingsmænds Udmeldelse

Jens Halvorsen Hatteberg som \sig anmeldte/ Formynder for Myndtlingerne (-gen?) Jens Mathiassen Scheje \af Rosend: Bar: gds:/ der tilhører Pante Obligation paa 100 rd:, udgiven af Samson Thorsen Stueland den 18de Oct: 1784 med Pant 1 pr: i Stueland No: 22 1 pd: 7 1/6 Mrk: S:, hvori Myndtlingen anmeldtes at tilhøre de 22 rd: Capital, fremstod og begjærede paa grund af Anordningerne om Børne Midler, tvende Mænd udnævnte til Pantet her i Qvinherrets Skibrede beliggende, at vurdere.

Dom/m/eren opnævnte de tvende eedsvorne kyndige Laugrettesmænd af Qvinherrets Skibrede Anders Ludvigsen og Jon Ludvigsen begge paa Lille Møklebust, S:E:, bem:te Pant at vurdere i Værgens Nærværelse efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter deres Forretning her for Retten at afhjemle, at de hverken for Vild eller Venskab, eller anden Bevæggrund, taxere Ejendom/m/en andelede end de troer deres sande Værd at være.
Udstædt

Opsat Sag fra fol: 233a. Gotschalch Fuusch contra Ole og Halvor Fuusch.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som blev oplæst saal:

Begge de forelagte Vidner mødte.

De Indstevnte Vederparter mødte.

Citanten begjærede de forelagte Vidner fremkaldet, at gjøre deres Forklaring thi blev dem forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter Citantens Begjæring om under eet, da de have været samlede i een Forretning, at afhøres fremstod som

5te Vidne Frants Jonsen Store Røsseland gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Vaar, og 6te Vidne Ole Pedersen Helvigen gl: 32 Aar, sidst til Alters forrige Søndag, ingen af dem Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At var tilligemed 1ste og 2det Vidne i

omvundne Forretning, og derom forklarede Ord til Andet som 1ste og 2det Vidne, og Ole Pedersen Helvigen forklarede; Om Tilsigelsen til Vederpartene at være ved Forretningen nærværende m: v: ligesom 1ste og 2det Vidne forklaret haver. Indstevnte begjærede Vidnerne tilspurgt: Om der nogen Tiid før har været Skifte for Bejttet, eller begge Parter Creaturer have gaaet Horn om Horn? Rs: Efter deres Udsigende som viisede dem Skiftet, har Creaturerne for begge Parter, gaaet Horn om Horn, og havt Fælleds bejte, og ikke har været Skifte gjærde. Vidnerne bleve deres Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnerne videre at tilspørge, bleve de med begge Parter Consence dimitterte.

Citanten endnu anmeldte at have ladet indstevne Velbaarne Hr: Capitain Dahl for saaviidt han har noget af Kirkegodset i Bygsel, til dette Ting og Tiid \med lovlig Varsel/ at give sit Tilsvar.

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Abel Iversen Helvigen og Jon Johannessen Tvedt afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, talede ved ham selv og \han/ svarede: At {h..... ..} have intet med den Sag at gjøre videre end at om der blev gjærde opsat, vilde han vide om det.

Hr: Capt: Dahl blev paaraabt, men

1796: 272b

mødte ikke eller møde lod.

Citanten anviisede sit Skde af 25 Janv: 1783, som paategnet anviist blev efter Forlangende tilbageleveret, hvorefter h/an/d ejer 1 Løb S: i Lille Fuusch, og anviisede Bygsel Seddel fra Rosendals Forvalter paa 12 mrk: S: af Kirkegodset d: 13de Oct: 1783, som blev paategnet og tilbageleveret.

Ole Johannessen anviiste sit Skde af 22 Sept: 1778 paa Store Fuusch p: $\frac{3}{4}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: $\frac{1}{2}$ Vog Korn, paategnet og ham tilbageleveret, dernæst hand anmeldte, at de 6 mrk: af Qvinherretz Kirkegods som Comparenten svarer Skatten af, har Velbaarne Hr: Capt: Dahl i Brug, og Bygsel seddel derpaa.

Halvor Sigfussen Store Fuusch anmeldte at have Skde paa Ejendoms gods 2 pd: 18 mrk: S:, og anviisede Bygsel seddel fra Rosendals Forvalter af 22 Dec: 1786 paa 6 mrk: S: Qvinherrets Kirkegods som blev paategnet anviist, og ham tilbageleveret.

Citanten begjærede det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom til næste Ret, til at blive bekræftet og af Retten confirmeret de af de 4 Mænd satte Mærker, og Indstevnte tildømt deres dem tildeelte gjærde parter at opsætte, efter sam/m/e Skfte, og tildømt at betale Sagens Omkostninger med 15 rd:

Indstevnte protesterede imod Skiftes gjærde, og imod de satte Mærker som ubillige, og ulovmedholdige, og paastod Fælleds bejte som forhen, saaledes indlod Sagen Dom.

Begge Parter protesterede imod Kirkegodset at have nogen Part i Udmarken, men al Udmark at tilhøre Ejendoms godset.

Rosendals Baronies Forvalter Velædle og Velbyrdige Hr: Lieut: Segelcke paastod Kirkens Ret, og at Kirke godset bliver tildeelt Part i Udmarken efter Matricul Skyld, da ligesom Ejendomsgodset har Udmark, saa maae og Kirke godset have Udmark.

Begge Parter indlod Sagen til Doms til næste Ret.

Sagen blev til Doms eller Kjendelse optagen til Som/m/er tinget 1797.

Nye Sag

Jens Johannessen Store Fuusch fremstod, anmeldte sig gl: 30 Aar, /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skilling :/, anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Halvor Sigfussen Store Fuusch som beboer den Part i Store

Fuusch som Citantens Fader har ejt og Citanten paastaaer sig Løsnings berettiget til, at føre Vidner, og hvorefter Citanten vil paastaae Dom \her ved Retten/ at løse godset fra Halvor Sigfussen. Derefter han anviste pro Memoria til mundtl: Kald og Varsel til Halvor Sigfussen og Brithe Jørgens Datter saalydende: ”Jeg Jens Johannessen stevner og kalder Dig Halvor Sigfussen til at møde paa Giermunshavn Tingstedet den 18de Oct: til at vise frem sit Skde, og Brithe Jørgens Datter sit Skjøde i Retten, herved stevnes han under Lovens Falsmaal, forkyndet for Halvor Sigfussen den 4de Octob:”

Stevne Vidner Hans Olsen Store Omvigen og Ole Johannessen Store Fuusch afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have \stevnet og/ forkyndet Ord for Ord for de begge Indstevnte, og taledede ved de selv.

Citanten dernæst fremlagde skriftl: \som han kaldte Stevning/ Stevning saalydende, som blev oplæst.

Sam/m/e Stevne Vidner fremstod og under Lovens Eed med oprakte Fingre afhjemlede, at have lovlig forkyndet det derpaa under No: 1, 2 og 3 anførte, for alle deri benævnte, og oplæste det Ord for Ord for dem, og taledede ved de alle selv, men No: 4 og 5 er ikke nogen forkyndt, og sam/m/es Forkyndelse ikke af dem begjært.

Dommeren ved at conferere Lovens 1ste Bogs 4 C: 1 a: med denne uforstaaelige Indstevning, maatte tilspørge Citanten, hvem denne Indstevning skal paagjælde, og hvilke der skal være Vidner? Rs: Halvor Sigfussen St: Fuusch skal paahøre Vidner, og alle de øvrige skal vidne imod ham.

Halvor Sigfussen St: Fuusch gl: 48 Aar fremstod /: betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skl: :/ protesterede imod Vidners Førelse, da h/an/d ikke er stevnet til at høre Vidner, kan heller ikke see, at de øvrige Indstevnte ere stevnede til Vidner, og altsaa paastaaer Stevningen afviist allerhelst da denne Sag er paadømt før, først ved Hjem- og Laugtings Dom, hvorved Citanten er fradømt Løsnings Ret til denne Jord, Og hvilken Laugtings Dom er afsagt 29 Juli 1794, og dernæst Dom ved denne Ret af 15de Oct: 1794 hvorved Citanten paa Grund af Laugtings Dom/m/en er dømt at underskrive det deri ommeldte Skde, og imodtage sin Part af Kjøbe Summen. Disse Domme har Comparenten nu ikke hos sig, da de ligger hos Fogden til Execution efter Samme, men er anmodende, de af Dom/m/eren i Justitz Protocollen eftersees, og da Dommeren have overstaaet Fatalia appellationer; saa protesterer h/an/d imod videre Process. Var det og af den beskaffenhed, at Citanten efter Lovens 1 Bog 13 Cap: 28 a: vilde føre Vidner, maatte han og gjøre den Eed som samme Articul byder,

1796: 273

men derfor er hverken stevnet til Aflæggelse eller Paahør; altsaa paastaaer Sagen og denne forstyrrede saakaldte Indstevning aldeles afviist.

Citanten paastod sine Vidner ført, og derom paastod Eragtning /: bet: Eragtning 12 s: skr: Tolv Skilling :/ samt derefter nu paastod Dom til at nyde sin Rett, hvori h/an/d formeener hverken Laugtings Dom/m/en, eller seenere ergangen Hjemtings Dom kan være ham hinderlig.

Indstevnte paastod Eragtning efter sist Tilførte /: betalte for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Dommeren eftersaae i Justitz Protocollen denne Sag, og fandt den paadømt den 15de Oct: 1794, paa grund af Laugtings Dom 29 Juli 1794, at da efter Laugtings Dommen Jens Johannessen er fradømt Løsnings Retten til hans Faders da afg: Johannes Monsens efterladte Jordepart i Store Fuusch i alt Landskyld $\frac{3}{4}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hud, $\frac{1}{2}$ Vog Korn, saa er Jens Johannessen tildømt at imodtage af Halvor Sigfussen for Jens Johannessen deri udlagte 6 Mrk: S: 29 Rd:, efter afdrag af Sagens Omkostninger m: v:, og at inden forelagt Tiid ved bem:te Dom, underskrive det {Halvor Sigfussen} \Johannes Monsens Enke/ paa bem:te Jordepart meddeelte, og af øvrige vedkom/m/ende underskrevne tinglyste Skde, hvorefter hun

har tilskjødet Halvor Sigfussen Jorden. Paa Grund af saadan Sagens Paadøm/m/e allerede forhen, for saa lang Tiid siden, og de ergangne Dommers overstanden Fatialia Appellationer, samt om Lovens 1 Bog 13 C: 28 a: skulde give Citanten Adgang til TingsVidnes Førelse, samme ikke er efterkommet, som og da Indstevningen, foruden det den er saa forvirret, at den til at frem/m/e noget efter, har ikke mindste Lovs grund eller Medhold, ikke er saaledes indrettet, at deraf kan sees, hvem som er Paagjælder, og hvilke ere Vidner: Ingen ere ordentlig stevnte som Vidner, og den som Citanten her i Protocollen har vildet declarere for Paagjælder er ikke stevnet til at høre Vidner. Dom her ved Retten nu efter Citantens Incamination umulig kan blive lovlig, da alt omrørte ere før paadømt; Saa Eragtes: At denne saakaldede Indstevning som aldeles lovstridig afviises.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797.

Almuen herom erklærede, ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede. I Anledning heraf bliver opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: a: til Som/m/er tinget: 1. Niels Tørressen Møklebust. 2. Hans Olsen Kjærland. 3. Peder Hansen Møklebust. 4. Lars Larsen Bringedal. b: til Høste tinget: 1. Thor Olsen Bringedal Fleere ere ikke. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 115 og 161. Kari Mikkels Dt:s Mands for 72 rd: 12 ¼ s: efter Skfte 14 Aug: 1773 og 24 Feb: 1795 dat: 18de Oct: 1796.

.... fol: 161. Myndtl: Synneve Halvors Dt:s Formynders for 5 rd: 1 mrk: 14 ½ s: efter Skfte 28de Oct: 1794 dat: 18de Oct: 1796.

(Andre dokument)

Torger Knudsens Skde til Peder Hansen paa Møklebust No: 30 1 L: 2 pd: 12 mrk: S: for 520 rd:, dateret 16 April 1796.

Peder Hansen Møklebust No: 30 Vk: Ctr: til Torger Knudsen og Hustrue dat: 18de Oct: 1796.

Dto: med Knud Torgersen St: Nærem Contract om Løsning og Aasæde af sam/m/e Møklebust No: 30 1 L: 2 pd: 12 mrk: S: dateret 18de Oct: 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag No: 3 fol: 172. Jon Johansen Tvedt No: 42 Obl: til Jon Kjærland m: f: i alt 294 rd:, d: 10 Nov: 1778, deraf bet: 15 Oct: 1796 Jon Kjærlands 100 rd: til Afdrag.

No: 5 p: 390. Baar Olsen Scharvethun No: 3 Obl: til Major Niels Dahl 75 rd: d: 17de Oct: 1787 af Creditor qvitteret 7 Juni 1796.

No: 5 p: 704. Knud Erichsen Øchlandsvog i Føjens Part i Store Dahle No: 5 Obl: til Erich og Johannes Sundvor 400 rd: d: 28 Januari 1792 af Creditorerne qvitteret 26 Juli 1796.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 158. Samson Samsonsens for 24 rd: 3 mrk: 5 s: efter Skfte d: 28 Feb: 1782 dat: 18de Oct: 1796.

.... fol: 161. Ole Harraldsens for 11 rd: 5 mrk: 4 s: og Hjem/m/egifte 30 rd: efter Skifte 22 Juni 1789 d: 18de Oct: 1796.

Baar Olsens Obl: til Lars Larsen Scharvethun paa 75 rd:, Rente 2 proC:, Pant 1 pr: i Scharvethun 6 mrk: S: 1/16 Hud, og ligesaameget Lyse Clostergods samt ¾ mrk: S: i Fuglebergstøe d: 18de Oct: 1796.

(Andre dokument)

Ingebreth Hansen Øf: Tofte Skde til Ole Hansen Fugleberg paa 1/8 Deel i gamle Huuse Saug for 30 rd: d: 18de Oct: 1796.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

1796: 273b

Aasteds Ret Markegang paa SørEbne i Schonevig Skibr:

Anno 1796 Onsdagen den 26 October, er Aasteds Ret sat paa gaarden SørEbne i Schonevig Skibrede i Sundhorlehns Sorenskriverie, efter Requisition af Selvejer Lars Johannessen SørEbne til efterskrevne Sags Afhandling imellem ham paa den eene, og MitEbnes Ejere og Opsiddere Haldor Erichsen og Niels Christophersen paa den Anden Side, af mig med efterskrevne af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren opnævnte eedsvorne, upartiske, {sam} parterne ubeslægtede og ubesvogrede, samt af Schonevigs Skibredes Leensmand Peder Eliassen Yttre Næss i Retten fremstillede Laugrettes og Meddoms Mænd, navnligen: 1. Ommund Aschelsen Øf: Axdal S:E: 2. Hans Andersen Kiike S:E: 3. Niels Johan/n/essen Arnevig S:E: 4. Peder Larsen Arnevig S:R: 5. Peder Samsonsens Ned: Sæbøe S:E: 6. Halvor Simonsen \N:/ Sæbøe S:E: 7. Torbjørn Jonsen Løvig. 8. Torkel Olsen \S:/ Sandvig S:E:

Citanten Lars Johannessen SørEbne gl: 54 Aar, fremstod /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og fremlagde skriftl: Stevning af 29de Aug: sidst, contra Haldor Erichsen og Niels Christophersen Mitebne som blev oplæst saal:

Stevne Vidnerne Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre sam/m/e lovlig at have forkyndet for de indstevnte Vederparter, og taledede ved dem selv, samt ligeledes at have indstevnet som Vidner efter Samme \under Falsmaal/ de som vare Laugrett i forrige Aasteds Sag her paa gaarden 18de, 19de og 20 Juli 1785 saa mange som af dem lever, Ommund Olsen Neervigen S:E:, Erich Thomassen Stangeland S:E:, Ole Larsen Stangeland S:E:, Niels Opheim er syg, ligesom Hans (His?)dal, Lars Tarraldsen Tvedt, ligesaa og Mathias Larsen Røen, som alle, hvilke ikke have Svagheds Forfald, møder.

Indstevnte \Parter og Vidner d(....?) undtagen/ mødte og vedtog lovlig Varsel.

Citanten fremstillede godvillig mødende Vidner, Knud Larsen Axland Lejl:, Ole Tjæransen Birkenæs S:E:, Samson Bertelsen Ørevig Husmand under Norebne, Ølve Larsen Garevig Husmand under Citanten, Rasmus Hansen Molnæs S:E:, og Lars Tarraldsen Tvedt S:E:, som hver Øjeblik ventes, Jone Nielsen Husmand under Citanten, og Hugne Rasmussen tjener paa Millie. <q>

Indstevnte Haldor Erichsen gl: 31 Aar, og Niels Christophersen gl: 42 Aar, begge S:E: paa MitEbne fremstod, betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: \skr: To Rd: 4 s:/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: contra Kald og Varsel ladet til denne Rett indkalde Hoved Citanten Lars Johannessen SørEbne, ang:de Haae gjærdet i Ageren at holde efter Forliiget Vaar 1793, og ang:de Agster og Kjørsel Vejen at holde sig Dom/m/en i Aasteds Sagen 20 Juli 1785 efterretlig, og Dom/m/en da afsagt, som usvækket, at blive i sin Kraft, derom at høre Vidner, stevnte og ustevnte, see Documenter i Rettelagt, og lide Dom til Frifindelse for Hoved Citantens Søgemaal, og det passerte Forliig samt forrige Aasteds Dom at blive i dens fulde Kraft, saa og Hoved Citanten at erstatte Contra Citanterne denne Sags Omkostninger,

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal <q> Lars Tarraldsen Tvedt, Knud Larsen Axland, Ole Tjæransen Birkenæs, Ølve Garevig, og Rasmus Hansen Molnæs, og Mons Larsen Tejgendsvigen, alle under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og de møder alle uden Lars Tvedt, men ham taledede ved selv.

Stevne Vidnerne Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og de møder alle, undtagen Lars Tvedt, men ham taledede ved selv.

Hoved Citanten tilstod lovlig Varsel.

Contra Citanterne anmeldte at de begge nu have hver sin halve Deels Eje og Brug af den gaard MitEbne hvoraf Erich Haldorsen ved forrige Aasteds Sag var eeneste Ejer.

Contra Citantens (-ernes) Vidner mødte alle, og vedtog Varsel undtagen Lars Tvedt.

Hoved Citantens Vidner mødte og vedtog Varsel \ogsaa/, skjønt de ikke dertil ere stevnte til at paahøre Contra Citantens (-ernes) Vidner, og i den henseende tog til Vedermæle.

Contra Citanterne fremstillede endnu ustevnte Vidner Barbro Østens Datter tjener Haldor MitEbne, og Niels Aadnessen tjener Ditto. <q>

Hoved Citanten endnu fremstillede \som Vidner/ Gunder Andersen Husm/an/d under Ctr: Cit: Hald: M:Ebne. <q>

Hoved Citanten begjærede Sagens Fremme, som alt bestaaer aleene i de 3 Poster: 1st Agster, Rægster eller Kjørsle Vejen til Udmarken at forblive saaledes som den nu befindes, og de Leede at forblive som Hoved Citanten siden seeneste Dom har forandret, og Contra Citanterne derpaa paa begge Sider at oprette Giile (Gjeile) \gjærde/ saa breed accurat som Vejen \nu/ er, og ikke bredere, til at f(re?)de Hoved Citantens Bøe for Contra Citanternes Creaturer. 2de At Haae gjærdet i Stor Ageren bliver

1796: 274

saaledes som det nu findes opsat, og 3de At Contra Citanten Haldor Ebne tilpligtes at betale Hoved Citanten sam/m/e gjærdes Bekostning paa Contra Citantens Part, og derom til Beviis i Rettelagde TingsVidne, begyndt 4 Nov: 1793 og sluttet 4 Maj 1795 til Actens Følge. 4de P(aastaaer?) paakjendt fleere af Contra Citanterne brugende ulovlige Veje.

Contra Citanterne anviisde til Eftersyn den imellem disse gaarders Ejere forhen ommeldte passerte Aasteds Dom og Act, 18, 19 og 20 Juli 1785, som de efter Dom/m/erens deraf tagne afbetjending begjærede sig paategnet anviist tilbageleveret som og skeede, hvoraf Contra Citanterne formeener, at Vejene ere ved Magt kjendte, saaledes som de af gam/m/el Tiid have været, desuden protesterede imod andre Vejes Ventilation, end den paastevnte Vej som gaaer til Udmarken, {...} saa og imod den nu ommeldte Giil (Gjeil) der at opsætte, som begge Deelee ikke paastevnte \og henholt sig til Indstevning/.

Dom/m/eren tilspurgde begge Parter i allerunderd: Følge Rescr: af 9 Nov: 1781 om de ere fornøjede med at Sagen uden Afridsnings Cort, alleene efter Sagens Beviisligheder og Rettens Befaring, behandles og paadømmes, eller nogen af dem finder Situations Cort nødvendig at optage? Begge Parter svarede: At ingen af dem vil bekoste Situations Cort, til denne Ret, men ere fornøjede med, at Sagen uden Saadant, efter dens Beviislighed og Rettens Befaring ved denne Ret behandles og paadømmes.

Begge Parter der som meldt, ere mødte, og haver vedtaget lovlig Varsel fra hin anden, refererede sig til deres Indstevninger og Tilførseler samt begjærede deres Vidner fremkaldede /: nu mødte Lars Tvedt :/ at gjøre deres Forklaring, og at svare paa de under Forklaringen tilbringende begge Parters mundtlige Erindringer og uden for Protocolen gjørende Spørmaale.

Vidnerne de indstevnte, ustevnte, og alle forbem:te \mødende/ bleve paaraabte, og fremstod begge Parters, vedtog alle lovlig Varsel og tog til Vedermæle, tillige i saaviit baade at paahøre

hinandens Vidnesbyrd, saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunde falde hin anden imod, derved erindre hvad og om de noget nødig eragter, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og nøjagtig Paaviisning paa Stederne, og sig ikke fra Retten at absentere førend de deres Forklaring og Paaviisning, som de paalægges herved, efter at have givet deres Forklaring, at gjøre, have beEediget efter Loven, derefter de bleve separerede, og fremstod

Hoved Citantens 1ste Vidne Hugne Rasmussen gl: 28 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede paa \Hoved Citantens/ Spørsmål: 1st Om Vidnet har hørt Hoved Citanten tilspørge Contra Citanten, om det Skifte gars Leed, som nu staaer uden for Hoved Cit:s udfløttede Bøe Leed, om h/an/d vilde have det nærmere hjem, da h/an/d skulde faae det, og hvad Cont: C: H: Mitebne svarede? Rs: Høsten længe siden, for 2 á 3 Aar siden, da Vidnet tjente Hald: M:Ebne, spurgde denne Hoved Cit: om Skiftegars Leedet ikke burde kom/m/e nærmere hjem, dertil ej mindes hvad Hoved Citanten svarede. Vidnet blev sit Svar forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Parterne ham ej videre havde at tilspørge, og han erklærede ikke at kunne gjøre nogen Paaviisning; saa blev h/an med begge Parters Consence \udtagen/ og demitteret.

Fremstod 2det Vidne Gunder Andersen Mitebne gl: 44 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, tilspurgt som 1ste Vidne, svarede som 1ste Vidne. Eedfæstet og dimitteret som første Vidne.

Fremstod 3de Vidne Ølve Larsen Garevig gl: 57 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, blev tilspurgt af Hov: Cit: Om Haldor Mitebne har optaget nogen nye Vej over Hoved Cit:s Bøe og hvor? Contra Citanten Hald: Ebne protesterede imod Svar paa denne Qvæstion, da der for ej er stevnet, og ikke er stevnet for andre Veje, end den bekjendte Agster, Rægster eller Kjørsel Vej til Udmarken, NB: at forandres efter forrige Dom, og den omspurgte kunde ikke den Tiid existere, da Comparenten ikke da var bleven Ejer af sin Jord, paastod Spørsmålet afviist, og derom Eragtning. /: bet: 12 s: skr: Tolv Skl: :/ Hoved Citanten paastod Svar. Dommeren kunde ikke tillade Svar paa denne qvæstion, som ikke stevnet for. Contra Citanten begjærede tilspurgt: Om har seet Hoved Citanten fløtte \Haae/ gjærdet i Storageren, efter at Forliiget Vaar 1793 var gjort? Rs: Refererer sig til sit Svar i TingsVidnet. Vidnet blev til nærmere \An- og/ Paaviisning {og} \samt/ Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Samson Bertelsen Ørevig, gl: 45 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, tilspurgt af Hoved Cit: Om Haldor Ebne blev af Hoved Citanten tilspurgt Mich: 1793, om vilde fløtte Haaegjærdet i Storageren, fra der hvor Forliiget anviste det, til hvor det nu staaer efter gamle Vidner? Rs: Ja, \som TingsVidnet viiser tilst(...?)/ og dertil Haldor svarede som Vidnet under Tings

1796: 274b

Vidnet har udsagt, dertil sig refererer. Vidnet blev som næst forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Barbro Østens Datter, af Contra Citanten fremstillet, gl: 21 Aar, sidst til Alters dette Aars Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, af Contra Citanten tilspurgt om Hoved Cit: har hindret Contra Citantens Creaturer at kom/m/e Regster og Agster Vejen i Udmarken? Rs: At den 7 April 1795 var Vidnet selv fjerde baade Haldor og Niels MitEbnes Tjener, med at drive begge deres Creaturer Rægster og Agster Kiørsle Vejen til Udmarken, \da/ kom Hoved Citanten, erindrer ej om han havde nogen med sig, og mødte dem med Creaturerne, at maatte ikke drive den gamle Vej, som de altid havde drevet, men skulde drive dem en anden Vej som de ikke før havde drevet. Vidnet har tjent her nu paa 7de Aar, men de blev ved at drive den gamle Vej da begge Contra Citanterne kom til og hjalp dem. Hoved

Citanten begjærede tilspurgt: Om Vidnet have slaget ned et stække af Steen gjærdet paa Bøe gjærdet, naar, hvor og hvorfor, samt efter hvis Ordre? Rs: Dette Aars Vaar, da Gjærdene vare opgjorte, og Hun skulde drive Mitebnes Creaturer fra Sørebn Udmark og hjem, erindrer ikke enten før eller efter 3 Maj, da hun skulde drive dem igjennem Mitebnes Udmark for ikke at komme paa Lars Ebnes Bøe, og intet Leed var paa Skiftes gjærdet uden for Bøegjærdet, saa var hun nød at slaae ned et Hul paa Steen gjærdet for at faae Creaturerne der igjennem, dertil havde Niels Ebne givet hende Ordre, \da de ellers maatte kom/m/e paa Lars Ebnes Bøe, som han ikke vilde taalt./ Vidnet med begge Parter Consence til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse blev dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Contra Citantens Vidne Niels Aadnessen gl: 17 Aar, sidst til Alters den/n/e Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, af Contra Citanten tilspurgt, om Hoved Citanten har nægtet Contra Citanterne, at faae hjem deres Creaturer over Bøen denne Vaar? Rs: Dette Aars Vaar 23 April kom Vidnet og en Pige, de begge Contra Citanternes Tjenere, og vilde drive deres Hosbondes Creaturer hjem fra Udmarken, \da/ kom Hoved Citantens Hustrue og mødte dem ved Bøe gjærdes Leedet, og sagde de maatte ikke drive dem hjem over Bøen; de maatte da drive dem igjennem et Braad paa Skiftes gjærdet, uden om Bøen igjennem MitEbne Udmrk: Hoved Citanten begjærede Vidnet tilspurgt: Om Haldor Ebne har nylig gjort sig en nye Vej og hvor? Men forinden begjærede Stevne Vidnerne tilspurgt om de ikke havde stevnet Haldor Mitebne ligesom for den i Stevningen anførte, med mundtl: Varsel, \om anden nye Vej/ til Sam/m/es Afskaffelse? Stevne Vidnerne under aflagte Eed forklarede saaledes at have stevnet som tilført er. Vidnet svarede: At er kom/m/en paa gaarden denne Vaar, og siden er ingen nye Veje som omspurgt optaget. Dimitteret til Paaviisning og Eedfæstelse.

Forhen afhørte 3de Vidne Ølve Garevig i Anledning af senere Afhjemling, blev herom \nu/ tilspurgt, og svarede: Før denne Som/m/er har Vidnet ikke seet, men nu er optaget af Haldor Mitebne, en nye GangeVej af 40 Skrit fra Bøegjærdet til den gl: Vej, over Hoved Cit:s Bøe hvor er middels Slaatte Bøe, blød jevn Mark, og Vidnet har seet Haldors Folk har gaaet der, men har ej seet Haldor Ebne gaae der selv. Dimitteret som før meldt.

Fremstod 7de Vidne Jone Nielsen Hoved Citantens Vidne gl: 26 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, af Hoved Citanten tilspurgt: Om Haldor Ebne har gjort sig en nye Vej nylig og hvor? Rs: Svarede som 3de Vidne. Dimitteret.

Fremstod af Hoved Citanten fremstillet godvillig mødende Vidne som 8de Vidne Siri Halstens Dt: Hustru til forrige Vidne, gl: 38 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, af Hoved Citanten tilspurgt ligesom forrige Vidne svarede: som 3de Vidne med Forskjæl, at have seet ogsaa Haldor Ebne selv gaae den. Dimitteret som de Forrige.

Haldor MitEbne tilbød Hoved Citanten Erstatning strax for det lidet paa denne Vej mistede Græs, og fra Dato afskaffe baade for sig og Folk at gaae den.

Hoved Citanten begjærede det

1796: 275

af Laugrettet taxeret.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 27de Octob: 1796 continuerede denne Sag i alle forbemeldes Nærværelse, da Contra Citanterne begjærede tilspurgt 2det, 5te og 6te Vidner: Om Contra Citanterne have ladet deres Creaturer gaae Rægster og Agster Vejen over Hoved Citantens Bøe selvstyret, eller om de have ladet Folk og deres Tjenere følge med og drive dem, for ej at gjøre Skade paa Hoved Citantens Bøe? Rs: Contra Citanterne have altid ladet deres

Tjenere, stundom de selv med, følge med deres Creaturer, og drive dem, lige fra deres Flor, og uden for Bøegjærdet, og drevet dem saa hurtig, at de ikke have gjort Skade. Og ligeledes om Aftenen naar de have hæntet dem hjem af Udmarken, og har Leedet sjelden staaet aaben af der igjennem gaaendes Forsømmelse, saa Creaturerne selv ere komne derigjennem, saa have de Folk som ovenmelt strax løbet dem i Møde og drevet dem som før sagt. Dimitteret.

Begge Parter begjærede Rettens Befaring \og især Hoved Citanten/ paa den omstevnte Agster- Rægster- og Kjørsel Vej som er den der gaaer fra Thunet over Hoved Citantens Bøe til Udmarken, og hvor Hoved Citanten paastaaer Gjæle!! (Giile/Gjeile) Gjærde af Contra Citanterne opsat og holdet, som Contra Citanterne dog protesterer imod, som ikke stevnet for, og som ellers vil befindes alt for urimelig baade kostbar, for smal og desaarsag ikke aleene farlig for mødende Creaturer og Læs, men endog unyttig, og at derunder maatte afhøres derom, som Vidner, baade de nu mødende \af de 1785 afhørte Vidner!!/ Vidner, som 9de Vidne Ole Tjæransen Birkenæs gl: 85 Aar, sidst til Alters denne Vaar 10de Vidne Knud Larsen Axland gl: 55 Aar, sidst til Alters denne Høst, 11te Vidne Mons Larsen Teigendalsvigen, gl: 66 Aar, sidst til Alters denne Høst, alle Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, som blev paalagt, under deres forhen i Sagen 1785 aflagde Eed, hvor de vare Vidner, nu at gjøre Anviisning og Forklaring samt videre som Vidner nu, de af Laugrettet i Sagen 1785 som nu ere tilstæde som 12te Vidne Ommund Olsen Neervigen gl: 70 Aar, sidst til Alters denne Høst, 13de Vidne Erich Thomassen Stangeland gl: 62 Aar sidst til Alters denne Høst, 14de Vidne Ole Larsen Stangeland gl: 34 Aar, sidst til Alters denne Høst, 15de Vidne Lars Tarraldsen Tvedt gl: 60 Aar, sidst til Alters den/n/e Høst, 16de Vidne Mathias Larsen Røen gl: 70 Aar, sidst til Alters denne Høst, alle Parterne ubeslægtede og ubesvoglede.

Dom/m/eren forelæste alle forbem:te af Aasteds Acten 18de til 20 Juli 1785, Vidnesbyrdene og det om denne Vej da vedtagne og omforenet besluttede, det de vedblev \og erindrer, at være rigtig/. Dom/m/eren med denne Sags Laug Rett, de forbemelte som Vidner, samt de gaars Dato afhørte Vidner som have vidnet om den nye Vej og Gange Vej paa 40 Skrit, saa og begge Parter, foretog at befare bem:te, og nu af Hoved Citanten anviiste \Agster/ Vej, hvorved befantes, og af forbem:te Vidner blev paaviist, samt af Vidnerne forklaret paa begge Parter tilbragte qvæstioner som følger: Fra Sørebn Lade gik vi Vejen 292 Skrit \en gammel Gange Vei som ej paaankes/ der begyndte den omvunden 40 Skrits Vej, som var en Gange eller Fodstie, gik lidt oven for paa venstre Haand af KjørsleVejen, omtrent 10 á 12 Skrit imellem, denne Fodsti var i alt paa middels Bøe, fradragen hvor den gik over Fjeld, alt paa Hoved Citantens Bøe 100 Skrit til Bøe gjærdet til Mitebne Udmark, ikke saa meget gaaet at græs Roden var aftraad. Skaden paa græsset blev af Laugrettet taxeret for 1 Mrk: Haldor Ebne vil gjørlig rette for sig, og nu levere Hoved Citanten denne Een Mrk:, og paastaaer derfor ingen Lovmaal at overgaae, og han og Niels Ebne erklærer fra Dato at afskaffe for dem og deres Folk denne GangeVej og Fodsti. Men Hoved Citanten vilde den ikke modtage. Contra Citanterne vare villige dette at betale ustevnet, naar Hoved Citanten havde derom advaret dem, førens der blev stevnet, men maatte nu tage den tilbage til videre. Derfra gik vi atter fra Sørebn Lade, Agster Vejen 661 Skrit, der viiste alle hvor den gamle Bøegar havde staaet, der var nu tilligemed gjærdet \og Leedet/ reent borte, derfra 5 Skrit ud efter, viistes \af de alle/ hvor det Skiftesgjærde Leed skulde staae, efter Dom/m/en 1785, hvorigjennem skulde være Fælleds beite i begge Udmarker fra Høsten til 3 Uger før St: Hans Dag, men dette Leed er nu borte, og der \er/ et lukket gjærde imellem Sørebn \nu Bøe/ og Mitebne Udmark, og alle have seet det Leed opsat og holdet efter at Dom/m/en var da afsagt. Derfra 3 Skrit ud efter, fantes 3 Stener ved gjærdet som 1785 vare satte til Mærke steene, derfra gik vi 174 Skrit til det nye nu staaende Bøegjærde og Leed derpaa til Sørebn Udmark, hvilket Leed og gjærde Hoved Citanten tilstod at have udfløttet fra det gamle Sted \for 2 Aar siden/ og sat hvor det nu staaer og blev efterseet, og befunden paa 100 Skrits Længde tvers fra need efter til

\imod/ Søen at være indtaget af Hoved Cit:, omtrent lige Distance fra Udmarken, og lagt til sin Bøe. Der uden for anbød Hoved Citanten, at vil 33 Skrit fra Bøe gjærdets Leedet sætte Leed paa Skiftes gjærdet imellem begge Udmarker. Haldor MitEbne erklærede, at ej dermed er fornøjet, men paastaaer den forrige Dom at blive holdt og fulgt. Niels MitEbne kunde ikke være saa meget derimod, da h/an/d ikke paa den Side, har saa meget Brug som Haldor Ebne. Inden for det nye befundne nu staaende Bøegjærdes Leed 134 Skrit inden for, er et Leed imellem Mitebne Udmark og Sørebnen før Udmark nu Bøe. Men uden for Bøegjærdet er ingen Leed \paa Udmarks Skiftes gjærdet/ og ikke fleere Leede end de forbem:te, saa MitEbne Creaturer i den Tiid fra Høsten til 3 Uger før

1796: 275b

St: Hans Dag ikke efter Dom/m/en 1785 kan kom/m/e frit i begge Parters Udmarker. Hoved Citanten, imod det anbudne Leed 33 Skrit uden for nu befindende udfløttede Bøe gars Leed, paastaaer det udfløttede Bøe gjærde at blive staaende, og fra sam/m/e nye Bøe gars Leed paastaaer h/an/d af Contra Citanterne opsat og holdt Giile gjærde hjem til Huusene, men tillader Haldor MitEbne at selv holde sig Leed til Kjørsel, igjennem det gjærde imellem Mitebne Udmark og Sørebnen nu nye Bøe, uden for der hvor det gamle Bøe gjærdes store Leed efter Dom/m/en 1785 stod. Contra Citanten Haldor MitEbne paastod dette nye Bøe gjærde og Leed flyttet af Hoved Citanten strax tilbage, hvor de før i Følge Dom/m/en stod 1785, og Leed paa Skiftes gjærdet i Udmarken tet der uden for, hvor det før har været sat efter samme Dom, hvilket tillige Niels MitEbne paastod, da den af Hoved Citanten foretagne Udflytning er dem baade til Skade, at Sørebnen Udmark, hvor de før en Tiid af Aaret, skal have Beite, er derved bleven mindre, og deres Rægster længere, og siden ingen Leed er der uden for nu værende Bøegjærde, som de paastaaer, at sætte, hvor de før stod, kan deres Creaturer ikke frit komme i Sørebnen Udmark den Aarets Tiid Dommen 1785 tilholder, og at drive dem ind paa Lars Ebnes Bøe, og ud i Udmarken, igjennem det Leed inden for det nye ulovlige Bøe gjærde, vil Hoved Citanten vel ikke taale, og bliver kun Anledning til idelig Trætte, de bad ellers anmærket Hoved Cit:s urimelige Paastand, der at skulde gjøres Giile gjærde, endog paa den Strækning han har udfløttet Bøe gjærdet, skjønt sam/m/e i det øvrige er lige saa urimelig, henseende den alligevel dertil alt for lange Strækning.

Om Giile gjærde, skjønt ej stevnet for, begjærede Laugrettet tilført: At den vel kunde være nyttig, men paa den Længde over 800 Skrit vil den blive meget bekostelig, da den maae være meest med Ræer, og nogle Steder med Steen og Brake, dog maatte den være saa bred, at 2 Slæder eller 2 Creaturer kunde kom/m/e forbi hinanden, altsaa 6 alen, thi saa smal som Hoved Citanten paastaaer, saa accurat som Vejen nu er, der er kun efter Slæde Sporet 1 ½ alen, vil blive baade unyttig og farlig; men Spørsmålet om ikke begge Parter burde deri staae lige Bekostning. Ellers er det almindeligt, at Creaturerne gaaer paa Bøene til Vaar Vindene er forbie, omtrent 3 Maj, tidligere eller sildigere som Aaret er til. Contra Citanterne protesterede baade imod Giile gjærdet, eller derom at dømmes, da der ikke er stevnet for \og paastaaer forrige Dom at blive uforandret/. Hoved Citanten formeener, at der er Udmark tilstrækkelig nok endnu, uagtet den af ham foretagne Udflytning.

Hoved Citanten derefter paastod Ageren befaret, med følgende Vidner: Angaaende hvorledes Skiftet var 1785, 11te, 12te, 13de, 14de og 16de Vidne. Angaaende Forandringen eller gjærdets Rettelse Høst 1793, 9de, 10de, 3de, 4de Vidne. og om Forliiget Vaar 1793, Lars Tarraldsen Tvedt 15de {.../} og {Rasm} som 17de Vidne Rasmus Hansen Molnæs sidst til Alters denne Vaar. Retten med Laugrettet \i denne Sag/, begge Parter og forbem:te Vidner foretog Befaringen, og efter først oplæst af Aasteds Dommen 20 Juli 1785, alt herom der tilførte og vedtagen, samt Vidnesbyrdene i det i Rettelagte TingsVidne begyndt 5 Nov: 1793 og sluttet 4 Maj 1795, {befa} som Vidnerne vedblev, nu befandt og blev oplæst: Om

hvorledes Skiftet har været 1785 vidste de derom tilkaldte Vidner intet at forklare, saasom da ingen Haae gjærde var i Ageren. Hoved Citanten anmeldte at Haae gjærdet var opsat imellem ham og Contra Citanternes Formand Erich Haldorsen MitEbne i hands Tiid. Begge Parter videre anmeldte, at da sam/m/e Haae gjærde da af Ræer ligesom nu igjennem Ageren, som tilhøre Hoved Citanten inden for Vinkelen og Haldor Mitebne uden for sam/m/e, var meget kroget og buet; saa tilkaldte de de 2de Mænd nu 15de og 17de Vidne Lars Tvedt og Rasmus Molnæs som da efter Forliig imellem Parterne var derom da Vidner Vaar 1793, hvorved Gjærdet blev rettet efter Snor. Disse 2de Vidner nu refererede sig til TingsVidnet som er i Rettelagt, og nu nedsatte Pæle, hvorefter Gjærdet skulde gaae \efter Forliiget/ neml: en Pæl i Vinkelen, og 2 andre Pæle, en i hver Ende. Gjærdet bestaaende af Ræer, fantes endnu nogle Steder kroget, paa østre Linie ud paa Haldor Ebne, ligesom den nordre Linie ud paa sam/m/e Haldor Ebne, og næst paa denne Linie, paa det bredeste midt paa, 1 1/8 alen og spits til begge Ender neml: fra Vinkelen og \til/ den Vestre Ende. Derimod selve Hjørnet Vinkelen var 1 alen ind paa Hoved Citanten fra den nu satte Hjørne eller Vinkel Pæl, som smaledes af paa begge Sider af Hjørnet paa nogle faa alen 5 á 6 alen paa hver Side. 9de og 10de Vidne forklarede: At da de rettede gjærdet Høsten 1793, var det det gamle faste gjærde de rettede, thi efter Forliiget Vaar 1793, var gjærdet ikke rettet, og da de rettede det, rettede de det efter det de vidste var ret Skifte fra gam/m/el Tiid. \3de Vidne har været med at sætte det de(refter?)/. 15de og 17de

1796: 276

Vidne endnu forklarede: At da Forliiget blev gjort, stode Hjørnet \af gjærdet/ endnu en Alen længere ind paa Hoved Citanten, end det i Dag bekjendes, og ellers heele gjærdet kroget ud og ind, noget paa den eene, og noget paa den anden, men skulde rettes efter Snor fra Vinkel Pælen til begge Ender, og paa begge Sider blive liige Linier. Dom/m/eren med Laugrettet i denne Sag fandt Forliiget Vaar 1793 som den sidste Handling om dette gjærde, hvori begge Parter have været eenige; {thi det} fuldkommen beviist, thi det som dermed er foretaget Høsten derefter, har Contra Citanten ikke været enig i, eller fornøjet med, fastsatte nu til Skjæl og Skifte de Linier som efter Forliiget af 15de og 17de Vidner i Parternes Nærværelse blev \nu/ anviist, hvoraf begge Parter anviiste Haldor Ebnes Gjærde Part som han skal vedligeholde fra et Stæd noget nær midt paa østre Linie til Vinkelen, og fra Vinkelen til Ager gjærdets vestre Ende. Efter sam/m/e Forliig blev kompasset sat paa det af bem:te 2de Vidne anviiste Hjørne eller Vinkel, da den viiste imod Huusene ved den N: W: Nov af en Skut i S: O: T: S: 1 grad Sydlig \hvor Bøe gjærdet gaaer i et Steen gjærde/ og efter Linien gaaer gjærdet \som nu staaer/ ind paa Contra Citanten med en liden Bugt \et Sted underst/ og den meste Strækning denne Linie, noget lidet ubetydeligt ind paa ham. Viidere viiste Compassen fra \Vinkelen, h(en?)/ paa den anden Linie til en Bæk og Ager gjærdets Ende i W: S: W: Derefter blev i W: Ende nedsat 3 Mærke Steene, en Hoved Steen og 2 Vidne Steene med Kul og Næver \under/ i Hjørnet eller Vinkelen ligeledes, i øverste Ende ved Skuden \ligeledes/, og end viidere paa denne sidste Linie imellem Vinkelen og Skuten, nedsat 2 St(ed?)lige Mærke Steene med Vidner og Kul og Næver under, deraf den eene af de 2de Sidstmeldte blev sat i gjærde Skiftet imellem begge Parter gjærde parter, og efter hvilke Mærker Gjærdet herefter bør gaae efter Snor i lige Linie. Laugrettet skjønnede, at det er saare liden Forskjæl for begge Parter, imellem det den eene nu har, og herefter faaer fra den anden, {og} \men/ fra nu af faaer \dog/ Haldor Ebne lidt meere Ager efter disse Linier, end han havde før. Hoved Citanten anmeldte, at da h/an/d gjorde Gjærdet i Stand Høsten 1793, gjorde h/an/d det efter 9de og 10de Vidners Anviisning, og fordi det var nedraadnet, og ej af Contra Citanten holdt i Stand. Contra Citanten herimod erindrede, at \sidstmelte ere ubeviist, og/ da hand nu skal og vil fløtte Gjærdet efter nu nedsatte og viiste Mærker, saa kan han ikke betale noget for det af

Hoved Citanten paa h/an/ds Part satte gjærde, da h/an/d ikke har sat det hvor det skulde staae, \og Hoved Cit: er den der har brudt Forliiget/ og han \Contra Citanten/ havde lovet gjærdet færdig til 1 Nov:, og før den Tiid, da ikke meget før, alt var indhøstet, behøvedes ikke Hast med gjærdet. Saaledes Befaringen sluttet, da Ingen derved viidere havde at erindre.

Parterne declarerede ikke at vil føre fleere Vidner, og betalte for 17 Vidner Hoved Cit: 1 rd: 3 mrk: 4 s: og Contra Citanterne 4 mrk: 12 s: i alt To Rd: toe Mark.

Parterne begge, da de ikke havde fleere Vidner, eller herom Vidnerne videre at tilspørge, eller af dem at forlange an- eller paaviisning, begjærede deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter dimitterte; Thi blev alle Vidnerne fremkaldede, saa mange som ikke forhen have gjort Eed i forrige eller denne Aasteds Sag, men tillige Lars {Larsen} \Tarraldsen/ Tvedt og Rasmus Hansen Molnæs, formedelst deres An- og Paaviisning samt Forklaring i Dag, og dem alle forelæste det Passerte om deres Paaviisning og Vidnesbyrd, af Protocolen, denne de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed med oprakte Fingre, at have vidnet deres Sandhed, og anviist alt omspurgt, saa rigtig og ret, som de veed, have seet og hørt, og at de vide intet meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeeles med begge Parters Consence bleve fra Retten dimitterte.

Hoved Citanten paastod 1. At Agster, Rægster eller Kjørsle Vejen til Udmarken, forbliver som den nu er, og de Leede at forblive som nu ere, og som Hoved Citanten i Dag har anbuden, men den af \ham/ gjorde Udflytning af Bøe gjærdet at blive ved Magt kjendt, som noget til h/an/ds Jordebrugs Forbedring. 2det At Contra Citanterne bliver tildømte, de aleene og uden Bekostning eller Deeltagelse af Hoved Citanten, at beksote, opsætte og holde Giile Gjærde paa begge Sider af forbem:te Vej efter Laugrettets Skjøn. 3de At Haae gjærdet i Stor Ageren bliver staaende som det nu staaer, og saaledes ved Dom ved Magt kjendt, siden Haldor MitEbne ikke i rette Tiid har opsat det som det burde være. 4de At Contra Citanten Haldor MitEbne tildømmes at betale ham sam/m/e gjærdes Bekostning med ½ Rd:r. 5te Den nye af Haldor MitEbne optagne Gange eller Fodstie at afskaffes, og sidstmeldte at betale for derved skeete Skade efter Laugrettets Skjøn. 6te Den forrige Aasteds Dom af 1785 at forandres derhen, at ham af Parterne kunde have sit Brug for sig selv og ham have sin Udmark, og ikke have Fælledskab i hinandens Udmark, og heller \Contra Citanterne/ bruge den befarede Rægster Vej, men have deres Vej paa deres eget til deres egen Udmark. 7de Contra Citanterne naar Fælledskabet skal vedblive at betale Hoved Citanten Græs Leje. 8de Contra Citanterne at betale Hoved

1796: 276b

Citanten denne Sags Omkostninger med 50 rd:, saaledes indlod Sagen Dom.

Contra Citanterne paastod aldeeles Frifindelse for Hoved Citantens Tiltale, og at de upaastevnte Poster ikke kommer under Paadøm/m/e, samt at hands Paastand for Fod Stien ikke bliver reflecteret, videre, end der for betales 1 Mrk:, som i Dag er ham anbuden, hvorom ellers de refererer sig til deres i Dag tilførte. Haae gjærdets Bekostning i Stor Ageren at ikke kom/m/e Haldor Ebne til Bekostning, siden Hoved Citanten ikke har sat det hvor det skulde staae, og Haldor Ebne nu maae fløtte det, og sætte det om. Giilen som upaastevnet, ikke at maae bedømmes eller ventileres, som ikke som meldt stevnet for, og for dem alt for uoverkommelig bekostelig \og om Niels Ebne skulde tage Deel i Giil, maatte han gaae fra sin Jord/ med mindre Hoved Citanten hvis Creaturer rækker sam/m/e Vej, selv vil opsætte og holde den. Skiftet i Stor Ageren at blive efter Forliiget Vaaren 1793, og sam/m/e Forlig confirmet, I øvrigt at Aasteds Dom/m/en af 1785 bliver uforandret, og i Følge deraf, at Hoved Citanten tilpligtes, at fløtte Bøe gjærdet og det store Bøe gjærdes Leed tilbage, hvor det stod 1785, samt derefter tet der uden for at sætte Leed paa Skiftes gjærdet i Følge sam/m/e Dom, og siden derefter at forholdes, samt ellers bemelte Aasteds Dom at blive uforandret,

som usvækket, og forlængst overstaaet Fatalia appellationer, følgelig de ingenlunde at bør betale Græs Leje til Hoved Citanten, samt endelig at Hoved Citanten tilpligtes, siden han uden Føje har reist denne Sag, som med grund kan siges uden Føje, da h/an/d henseende Ageren har snarere tabt, end vundet \og selv gaaet imod Forliiget/ og henseende Agster Vejen har h/an/d forbrudt sig imod en usvækket Dom, hvorfor de endog paastaaer ham mulcteret, og henseende Fodstien, er dette saa ubetydeligt, at hans Paastand gjerne skulde vorde føjet, om han førend h/an/d st(..?)nde havde yttret det mindste til dem derom, det øvrige han nu paastaaer uden for hans Stevning er og højst urimeligt, at betale dem denne Sags dem saa uskyldig og uden Aarsag paaførte Omkostninger med 24 Rd., saaledes indlod Sagen Dom.

Begge Parter indlod Sagen til Doms.

Sagen blev til Doms optagen til i Morgen, da Dagen i Dag er forløben; men bliver for først at beregne den/n/e Aasteds Sags Omkostninger:

Dommeren for tree Dages Forretning efter Reglementet 11 Juni 1788

6 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Skyds og Diæt forbiegaaes

Lensmanden for hans Umage med Laugrettet at tilsige, og Laug Rets mændene at fremstille, samt som forlanget ved Forretningen at møde, for 4 Dage á 3 mrk: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

Laugrets Mændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage, hvoraf 4 er boende over en Miil fra Aastedet, de 4 hver 24 s: daglig

3 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

og 4 hver 2 Mrk: daglig

4 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

De 6 af dem Skyds efter Reglementets 111 afd: 16 §, for Een 1 ½ Mil 12 s: Een 1 ¼ Mil 10 s: og 2de Een Miil 1 mrk: er

0 rd: - 2 mrk: - 6 s:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet, beløber

Femten Rd: To Mark 6 skl: skriver

15 rd: - 2 mrk: - 6 s:

som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit, og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hvem som sam/m/e forlanger.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til Doms Afsigelse til i Morgen.

Tredie Dagen den 28de Oct: 1796 continuerede denne Sag,

da først Dommeren med Laugrettet igjennemgik og overvejede Sagen, og derefter blev deri af den gandske Ret, afsagt følgende

Dom

Naar forbigaaes, hvad som bør forbigaaes, og ikke kan paadømmes imod Kontra Sitanernes Protest de Poster som ikke ere stevnte for, og Hoved Sitanten uden for sin Stevning har gjort Paastand om, og konfereres Hoved Sitantens Stevning med Hans Bestemmelse af Samme strax efter Stevningens Afhjemling, bliver allene at ventilere og paadømme efterskrevne 4re Poster: 1. Agster- Rægster- og Kjørsle Vejen, om skal forblive efter anviiste Aasteds Dom imellem disse Gaarder den 18 – 20 Julii 1785. eller Samme Dom kan forandres, og den Vej bliver saaledes som Hoved Sitanten Den nu ved det forrige Bøegjærdes Udflytning har forandret. 2det Om Haaegjærdet i Stoerageren imellem Hoved Sitanten og den eene Contra Citant Haldor Erichsen Mit Ebne, skal blive som det nu er, eller forandres efter det skeete Forliig imellem Parterne Vaar 1793. som med fremlagte Tingsvidne er beviist. 3die Samme, Høst/en/ 1793. af Hoved Sitanten opsatte Contra Citantens Haldor Ebnes Gjærde Parts Betaling. 4de Nye af Contra Citanten Haldor Mit Ebne brugende ulovlige Veje over Hoved Sitantens Bøe, som efter Hoved Sitantens Qvæstioner til Vidnerne, og Hans Anviisning ved Befaringen bestaaer i en Gang eller Fodsti befunden 100 Skrit \lang/, at afskaffes. Betreffende 1ste Post: Da er om Vejen en usvækket Dom, den forbemelte af Aar 1785, som ikke imod Contra Citanernes Contra Stevning og Protest kan forandres; og da ved Befaringen er befunden

at Hoved Sitanter Samme ved den af Ham foretagne Bøegjærdets Udflytning, Contra Citanterne til Skade, har brudt, saa vil den igjen efter Kontra {Sitanterne} Stevningen blive at holde, og Udflytningen forandres til at blive efter samme Dom. Henseende 2den Post Da siden Forliiget imellem Parterne Vaar 1793. er lovgyldigt beviist ved Tingsvidne, vil samme Forliig blive at følge, og det Gjærde som nu staaer, af Hoved Sitanter paa Contra Citanter Haldor Erichsen Mit Ebnes Gjærdepart opsat \mod Forliiget /, vil forandres efter de i Gaar nedsatte Mærkesteene \i lige Linier efter Snor efter samme Mærke Steene/ hvoraf følger efter 3die Post, at da Hoved Sitanter ikke har sat Gjærdet Høsten 1793 hvor det burde staae, har og efter det Passerte og Oplyste dermed overiilet sig, og ej givet Haldor Mit Ebne Tiid til at sætte det, at Hoved Sitanter ikke kan for samme Gjærdes Arbejde tildømmes nogen Erstatning. Angaaende 4de Post, da viiser den satte Taxt paa Skaden, hvor ubetydelig Samme er, skjønt denne Fodsti ikke vil kunne ansees tilladelig. Da alt forestaaende og det derom under Sagen passerte noksom viiser, hvor ubeføyet Hoved Sitanter har været til at rejse denne Sag, hvorunder er befunden, at Han endog har selv forbrudt [sig] imod en usvækket Dom, og veeget fra et indgaaet Forliig, og at Sagen i alle Dens paastevnte Poster, det ubetydelige om Fodstien undtagen som med liden langt mindre Bekostning kunde været afgjort, altsaa vil gaae Ham imod, og han endog taber i Ageren; derimod Kon[t]ra Sitanterne efter Deres Stevning og Procedure aleene holder sig efter før ergangne Dom og sluttet Forliig; og Deres Kontra Søgemaal altsaa befunden grundet; saa er ingen Tvivl om, hvem der har foraarsaget denne Sags Omkostninger; Efter saadanne Omstændigheder kjendes af Dommeren og Meddoms Mænd for Ret: 1st. At Lars Johannessen Sør Ebne, bør føre det af Ham udfløttede Bøegjærde tilbage til det Sted det stod under Sagen 1785. og derpaa sætte et stort Bøegjærdes Leed, saaledes som det den Tiid var, og tet der uden for sætte Leed paa Udmarks Skiftesgjærdet, alt efter samme Aasteds Doms Bestemmelse og derefter at forholdes. 2det Skiftet i Storageren bliver saaledes som det nu er sat med Mærkesteene, derefter begge Parter, Hoved Sitanter og Haldor Mit Ebne, bør opsætte og holde hver sin Gjærdepart. 3die Post. henfalder uden Udgivt for Kontra Sitanter Haldor Erichsen Mit Ebne. 4de Post. Den nye Gange- og Fodstie skal være fra Dato afskaffet, og Haldor Erichsen Mit Ebne betale til Hoved Sitanter den taxerte Skade med Sexten Skilling. Forbemelte Gjærder med Leede efter 1ste og 2den Post skal være færdige, i Ageren inden Pløyningen begynder Vaar 1797, {begge under} og det øvrige efter 1ste Post inden May Maanedes Udgang 1797. begge under Aatte Skillings Mulct som tilfalder den Nordenfjeldske Vej Kasse efter Kongl: Resolution af 9de Maj 1795 for hver Dags heri gjørende paaklaget Ophold. Udi denne ubeføiede Processes og Aasteds Sags Omkostninger betaler Hoved Sitanter Lars Johannessen Sør Ebne til Kontra Sitanterne Haldor Erichsen og Niels Christophersen Mit Ebne 10 rd: skriver Tii Rigsdaler. I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale. Foranførte efterkommens inden oven forelagte Tiider, og under fastsatte Mulct, og det øvrige til Betaling dømte betales inden Femten Dage alt efter denne Doms lovlige betimelige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven.

S: Schiøtz Udstædt til Begge

Schonevigs Skibredes Høsteting den 7de November 1796. sat og holdet paa Schoneviigs Søens Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Aatte opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Johannes Østensen Mortvedt 4. Peder Olsen Teigland 7. Mons Knudsen Wiicke
2. Torkel Olsen Øf: Sandvig 5. Anfin Johansen Indre Bouge 8. Ole Torjersen Tjelmeland
3. Torbjørn Jonsen Løvigen 6. Lars Larsen Flesche

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skib: fol: 240b. og Waags Skib: fol: 251b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevigs Skibr: Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Nielsen Tungesvig og Lars Larsen Yttre Næss og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Stevningsmænd i allerunderdanigst Følge Forordningen 3 Juni 1796, beskikket.

Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss S:E:

Schonevig Sogn Christopher Johannessen Yttre Tungesvig S:E: Medhj: Knud Larsen Axland Lejl:

Aakre Sogn Hactor Hactorsen Færevig Lejl: Medhj: Torkel Jacobsen Wattendal S:E:

Holmedals Sogn Thomas Mikkelsen Berhove S:E: Medhj: Thor Tørressen Holmedal S:E:

Ejd Sogn Mons Andersen Tofte S:E: Medhj: Peder Pedersen Hvidevold Lejl:

af disse udeblev Knud Larsen Axland og Hactor Færevig, som i conformite af Lovens p: 88 a: 3. for deres udeblivelse, blev mulcteret hver paa Eet Lod Sølv er 48 skl: til den Kongl: Kasse, som ikke mødte efter Lensmandens Tilsigelse. <Mulct> De øvrige mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning at

1796: 277b

Vogte sig for MeenEed, derefter underrettet om deres Pligter, og i Eedtagne see fol: 278b.

Opsat Vurdering fra fol: 247a.

De 2de opnævnte Mænd Torbjørn Larsen Lande og Mikkell Hactorsen Lande fremstod og anmeldte, at have efter Rettens Udmeldelse i overværelse af Formynderen Niels Johannessen Arnevig, beseet bem:te Pant, og dets Tilliggende, og funden det i Værdi efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg til 200 rd:, skriver To Hundrede Rigsdaler, hvilken Vurdering sat efter Udmeldelsens Forskrift, og dens indeholdende Clausuler, Værgen nu declarerede at fandt paalidelig og Pantet sikkert. OverFormynderen paa grund af oven anførte, havde intet herved at erindre. Vurderingsmændene derefter inden Retten afhjemlede deres Forretning ved corporlig Eed saaledes at de hverken for Vild eller Venskab eller nogen anden Bevæggrund, have taxeret Ejendommen anderledes end de troe, dens sande Værdi at være.

Saaledes sluttet.

Udstædt

Vurderingsmænds Udmeldelse

Formynder Mons Andersen Øf: Tofte paa egne og medformynder Poul Olsen Engevig[s Vegne] for Abraham og Ole Abrahamsen Hvidevold som har Pante Obl: af Lars Olsen Hvidevold i dette Skibrede for 184 rd: 5 mrk: 3 s: fremstod \paa begges Vegne/ og begjærede, paa grund af Anordningen om Børne Midler, 2de Mænd udnævnte til Pantet at vurdere.

Dom/m/eren opnævnte de 2de eedsvorne kyndige Laugrettesmænd af Schonevig Skibrede, Mikkil Hactorsen Lande og Johannes Johannessen Nedre Tofte, bem:te Pant at vurdere i Værgens Nærværelse efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, derefter de deres Forretning for Retten have at afhjemle, at de hverken for Vild eller Venskab, eller anden Bevæggrund, taxere Ejendom/m/en anderledes end de troe dens sande Værd at være. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 211b. Haldor Ebne og Rasmus Molnæs contra Lars Ebne. Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde lod; saa lod Retten Sagen beroer til Som/m/ertinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 210b. Ole Tungesvig contra Thor Gjølgevig. Citanten declarerede Sagen forliigt; thi blev den nu, da Vederparten ikke mødte, for Retten ophævet.

Nye Sag

For Retten fremstod Ole Nielsen S:E:, Axel Andersen S:E:, Elias Andersen S:E: alle paa Fjelland, og Knud Knudsen S:E: p: Gravdal, af Alder den yngste 30 Aar, /: betalt Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Haldor Thorsen S:E: p: Gravdal, for at denne, paa grund af Axel og Ole Fjellands Tilladelse, dersom de andre MedEjere, i begge gaardene som have fælleds Udmark vilde tillade det, har indhegnet et Støkke i Udmarken, men hvortil de andre ikke have givet deres Samtøkke, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til sam/m/e Støkke at lægge ud igjen under Fæfod, og betale Sagens Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrd at aflægge, til et lovlig TingsVidnes Erhvervelse, Mons Monsen HMd under Sioe, og Jørgen Nielsen Huusmd under Hillesdal.

Stevne Vidnerne Lensm/an/d Peder Eliassen Yttre Næss og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talet ved de alle selv, og tillige Geert Henriksen Lejl: p: Lande, og Mads Madsen Landevogen Huusmand indstevnet paa sam/m/e Maade som Vidner, og de møder.

Indstevnte Haldor Thorsen Gravdal gl: 26 Aar, fremstod, tilstod at være stevnet /: betalt Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig mundtl: Contra Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid \contra/ indkalde Hoved Citanterne, om forbem:te at høre stevnte og ustevnte Vidner, hvorved h/an/d vil beviise, at alle MedEjere have givet ham Tilladelse til det indhegnede Støkke af Udmarken, derefter vil paastaae Dom til Frifindelse for Hoved Citanternes Søgemaal, og til at beholde indhegnet det Støkke han har indhegnet, dets gjærde at blive staaende, og Hoved Citanterne at betale Contra Citanten denne Sags Omkostninger.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, og TingsVidnes Erhvervelse Lars Erichsen Berg S:E: p: Sunde, Jørgen Nielsen Hmd p: Rabben under Hillesdal, Mons Monsen Sioe, Thor Haldorsen Hillesdahl Lejl:, Peder Jensen Lande Lejl:, Knud Knudsen Gravdals

1796: 278

Hustrue Anne Aschels Datter, og h/an/ds Stif Datter Zara Niels Datter.

Stevne Vidnerne Mons Andersen Tofte og Peder Pedersen Hvidevold afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv undtagen Jørgen Nielsen Rabben, men h/an/d møder.

Geert Lande og Mads Landevogen Hoved Citantens (-ernes) Vidner mødte, og vedtog lovlig Varsel, samt tog til Vederfølge for Processens Skyld, Contra Citantens Vidner at paahøre.

Begge Parter begjærede deres Vidner fremkaldede at gjøre deres Forklaring. Vidnerne mødte alle Hoved Citantens (-ernes), og af Contra Citantens foruden de 2de af begge Indstevnte, Lars Berg, Peder Jensen Lande, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede og fremstod som

1ste og 2det Vidne Hoved Citanternes og tillige af Contra Citanten indstevnte, Mons Monsen Sioe gl: 24 Aar sidst til Alters denne Vaar, og Jørgen Nielsen Hillesdal gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Høst, ingen af dem Parterne beslægtede eller besvogrede, hvilke Hoved Citanterne begjærede, under eet som Beskikkelses Vidner afhørte, forklarede: At alle Hoved Citanterne begjærede Vidnerne følge med sig til Contra Citanten sidst Som/m/er \før Slaatten/, da Hoved Citanterne forlangte af Contra Citanten at lægge det indhegnede Støkke af Fælleds Udmark under Fæfod igjen, og fløtte gjærdet tilbage som det stod før, i Mangel deraf de fik sagsøge ham dertil Contra Citanten sagde, at havde ej Formue til at trette, naar h/an/d ikke kunde have det med det gode. Men Jørgen Hillesdal erindrer ikke de sidste, derimod paa Contra Citantens Spørsmål erindrede at Ole og Axel Fjelland sagde: At deres Part skulde Contra Citanten gjerne faae, naar h/an/d vilde svare Omkostninger og hvad paafulgte, dette erindrede nu og 1ste Vidne, eller og vilde de kaste gjærdet need. Videre forklarede, at de kjender Støkket som Contra Citanten denne Som/m/er før Slaatten har indtaget af Udmarken som begge gaardene have Fælleds, og lagt til sin Bøe, og kan være som en To Marks Teig i Slaatten, nu eller næste Aar 2 Læs, mager eller fersk Høe, men siden kan det kom/m/e i Stand til det dobbelte. Vidnerne blev deres efter begge Parters uden for Protocolen tilbragte Erindringer gjorde Forklaring forelæst som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde dem videre at tilspørge, bleve de med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod ligeledes som Beskikkelses Vidner, og begjærtes under eet afhørt 3de Vidne Geert Henrichsen Lande gl: 38 Aar og 4de Vidne Mads Madsen Landevogen gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At denne Som/m/er i Korn Skuurens Begyndelse, blev de begjærte af Elias Fjelland at følge med til Contra Citanten, der kom/m/en, forlangte Elias Fjelland af ham, at Gjærdet fløttes tilbage hvor det har staaet før, altsaa det Støkke som Contra Citanten denne Som/m/er har indhegnet af Udmarken, og lagt til sin Bøe, igjen at skulde af Ctr: Citanten lægges under Fæfod til alle Parternes fælleds Udmark: ellers blev han sagsøgt, da Elias Fjelland ej var fornøjet med det som gjort var; dertil Contra Citanten svarede: At ikke fløttede, og ikke gav h/an/d Lov at fløtte gjærdet; thi h/an/d holdt sig til at Axel og Ole Fjelland havde givet ham Lov dertil, men Elias Fiel: sagde: At ikke var da tilstæde, og ikke var fornøjet med det. Contra Citanten havde intet at tilspørge, uden: 1st Om Udmarken ikke endnu er stor nok? Rs: Nej. 2de Om Støkket er til Hinder enten i Række eller Kjørsel? Rs: Ja det hindrer Sk(ou?) Rægsteren. Videre om Støkkets Størrelse og Indtagelse denne Som/m/er forklarede som 1ste og 2de Vidne. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne af Contra Citanten indstevnet Lars Erichsen Sunde, gl: 61 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At denne Som/m/er i Slattens Begyndelse var Vidnet tilkaldet af Contra Citanten, og kom der, da efter adskillig Mellemtale, endelig Ole og Axel Fjelland, udmaalte et Støkke af Fælleds Udmark til Contra Citanten at h/an/d maatte indgjærde og lægge til sin Bøe, erindrer ej(?) Maalet, og i det Støkke blev afmaalet et Støkke, en Fjortende Part for Knud Gravdals Brug, hvortil er en umyndig Odelsmand \at kan indhegne til sit Brug/ men Knud Gravdal var derimod. Den umyndiges Formynder Peder Lande /: h/an/d fremstod nu at paahøre /: gav sit Samtøkke

dertil, siden der var afmaalt et Støkke til Odelsmanden som er Odelsmand til Knud Gravdals Brug, der bruger sam/m/e paa Skl(eg?) Contract. Dette \bem:te indhegnede/ er det Støkke som Contra Citanten selv har indgjærdet, og nu er paastevnet. Dimitteret som Forrige.

Peder Lande frafaldt Ctr: Citanten (???)

1796: 278b

For 5(?) Vidner betalt af begge 1 rd: skr: Een Rd:

Contra Citanten begjærede Sagen opsat med de udeblevne Vidner at vorde forelagte.

Hoved Citanterne forbeholdt sig alt lovligt.

Contra Cit: betalte Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To Mark fire Skl: :/

Hoved Citanterne protesterede imod at Hoved Citanten Knud Gravdals Hustrue, at enten forelægges, eller som Vidne i Sagen afhøres.

Dom/m/eren kunde ikke forelægge Sidstmeldte, imod Pl: af 16 Sept: 1778, men \af/ de øvrige k/an/d Thor Hillesdal som anmeldes høre under Rosendals Jurisdiction ikke heller forelægges, kun Zara Niels Datter, da Fr: 3 Juni 1796 først ved dette Ting blev publiceret, blev forelagt under Falsmaals Straf at møde næste S: T: etc: afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til S: T: 1797.

Ny Sag

Johannes Olsen Alsager Lejl: gl: 36 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Hactor Hactorsen Færevig for imod Citanten udsagte Skjælds ord, og paa ham forøvet Haartag, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og derfor lide Dom til Ordenes Mortification, og Bøders Udredelse samt Sagens Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse Ommund Hansen Huusm/an/d under Yttre Matre, Alis Johans Dt: Hustrue til Siur Larsen VkMd p: Jndre Tungesvig, og Torbjør Siurs Datter Hustrue til Knud Knudsen Brekke Lejl:

Stevne Vidnerne Lænsmand Peder Eliassen Yttre Næss og Skafter Lars Larsen Weelen afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv og de møder.

Indstevnte Hactor Hactorsen Færevig Lejl: gl: 48 Aar, mødte, tilstod lovlig Varsel, betalte Tilsvares Penge 2 mrk: 8 s: skr: To mark otte Skl:, og veed ej at have saaledes forgrebet sig imod Citanten.

Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ommund Hansen Yttre Matre gl: 39 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvoret.

Begge Parter imidlertid erklærede sig forliigt, saaledes at Indstevnte tilbagekalder sit Paasagn som noget h/an/d ikke veed Reede til, og betalte Citanten sine Omkostninger, samt nu erlagde til Fogden Hr: J: Rd: Koren Kongens Bøder for Haartag 6 rd:, som Hr: Just: Rd:en modtog, da intet videre er stevnet for.

Citanten frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

<Bøder>

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Nov: 1796 continuerede dette Ting.

Opsat Sag fra fol: 211a. Osmund Ørnæs contra Johannes Løvig om Arv.
Citanten lod foreviise skriftlig Seddel at Sagen var forliget; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 211a. Osmund Ørnæs contra Johannes Løvigen om Løn.
Citanten fremsendte skriftl: Seddel af 2 Nov: 1796, at Sagen er forliigt; thi blev den nu for Retten ophævet.

Continuation af Stevnings Mænds Eedtagelse

Nu mødte Knud Larsen Axland og Hactor Hactorsen Færevig, som efter forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning at vogte sig for MeenEed, samt underrettet om deres Pligter, blev i Eedtagne som Stevne Vidner.

Pantebogen til Inddragelse

Skifte Contract 25 April 1796 efter Tjæran Jonsen Indre Matre, hvorefter Indre Matre No: 24 H: C: gds: ½ L: Smør, skal tilhøre Jon Johansen(.) Aschel Wiersen Wiig, som Tjæran Jonsen Indre Matres Hustrue, hand selv er Barnløs, hende ældste Søns ældste Søn, der holder sig Odels og Løsnings berettiget til denne ½ L: Smør at indløse som rette Odels afkom af hans FarModer Udna Wiers Datter, hvorom h/an/d forbeholder sig lovlig Odels Sags

1796: 279

Anlæg til at erholde denne sin Odels Jord, og Sam/m/e at indløse, protesterede imod dette Skjødes Tinglysning og ellers forbeholdt sig alt lovligt. /: For Protesten bet: 1 rd: 24 s: skr: Een Rigsdaler Een Mark og otte Skl: :/ Dommeren kunde ikke nægte Tinglysningen, men publicerede Skdet, dog hvers Ret forbeholden og uforkrænket.

Auctions Skde fra Just: Rd: Koren til Hans Sørensen Ejde paa Ejde No: 3 H: C: gds: 1 L: S: \1 Hud/ for 841 rd:, dateret 25 April 1796.

Odels Contract imellem Tollev Torkelsens Børns Formyndere og Johannes Torkelsen om Løsningen af Wiich(e) No: 32 efter Aftag 2 pd: 3 mrk: S: dat: 4 Juli 1795.

Afkalde

Myndtling Ole Tjæransen den ældres Faders for 2 rd: 3 mrk: 11 5/9 s: arvet p: Tjelle den 21de Oct: 1796 dat: 7 Nov: s: A:

.... Lars Tjæransens lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.

.... Ole Tjæransen den yngres ditto dto:

.... Brithe Tjærans Datters Dto: Do: for Arv 1 rd: 1 mrk: 13 7/9 s:

ForM: Bog fol: 163. Brithe Lars Datter Fleches Mands for 20 rd: 14 s: efter Skfte 6 Juni 1770 dateret 8 Nov: 1796.

.... fol: 272. Myndtl: Christian Simonsens Formynders for 8 rd: 4 mrk: 2 1/6 s: efter Skfte 27 Feb: 1796 dat: 7 Nov: 1796.

(Andre dokument igjen)

Skftebr: 7 Juni 1796 efter Peder Olsen Schaalnæs. | Jordegds: Udlægget i Skde bogen

.... 9 Ditto efter Hans Larsen Bougstøe. | extraheret

Ny Sag

Ole Nielsen Yttre Tungesvig S:E: gl: 51 Aar, fremstod /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ og anmeldte at have med lovlig myndtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Ole Erichsen Tvedten for ulovlig Tale imod og om Citanten, derom at høre Vidner stevnte og ustevnte, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og denne Sags Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse, Navnligen Tørres Madsen Hmd under Tvedte, og Kari Gudmunds Datter Hustrue til forbem:te, Niels Erichsen Wattendal \S:E:/, Torchel Jacobsen Wattendal S:E:, og Niels Larsen Hmd under Tungesvig.

Stevne Vidner Lars Larsen Flesche og Niels Larsen Tungesvig samt Christopher Johannessen Yttre Tungesvig, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre efter Loven, saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talede ved de alle selv, af de 2de førstmeldte forkyndt for alle, undtagen for Niels Larsen, for ham forkyndt af Lars Flesche og Christopher Tungesvig. For Processens Skyld indstevnet Willum Larsen Weelen.

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, undtagen Kari Gudmunds Datter som ej møder, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Tørres Madsen Tvedte gl: 28 Aar, sidst til Alters den(ne) Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At denne Vaar paa Tvedte \L(.....?)/
<Mulct> /: Da efter Dommerens ofte Paamindelse, Ole Nielsen Yttre Tungesvig ikke vilde entholde sig fra at falde Vidnet i Talen; saa tilfindes han {at bøde} efter Fr: 3 Marti 1741 a: 14. at bøde til Justitz Kassen 2 Lod Sølv er 1 dr: :/

en Aften Stund, kom Citanten og Willum Weelen i Skjænderi om en Føllje, da Ole Erichsen Tvedten raabte fra den anden Side af et Vand der et Kugleskud breed Du stjæler fra, erindrer ej, om alle, eller mange Mennesker, men nævnede Ingen, og Citanten med flere vare paa den anden Side. Derpaa Citanten skød til Provs, men Ole Erichsen svarede: At han talede ikke til ham \og talede til(?)/

<Mulct> /: Ole Nielsen Yttre Tungesvig vedblev endnu som før, at falde Vidnet i Talen, uagtet mange \fra Dom/m/eren/ mellemkomne Advarseler; thi blev h/an/d atter mulcteret efter allegerede Fr:s art:, dobbelt 4 Lod Sølv til Justitz Kassen er 2 rd: :/ Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Niels Erichsen Wattendal, gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At var gaaet fra hvor Parterne vare, førend det omstevnte skal være passeret, hvoraf h/an/d slet intet veed, og hvorom h/an/d slet intet har hørt. Dimitteret som Forrige.

Fremstod 3de Vidne

1796: 279b

Torkel Jacobsen Wattendal gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret forklarede: Ord til andet som 2det Vidne. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Niels Larsen Tungesvig gl: 55 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet, men h/an/ds Hustrue er Søster til Citantens Hustrue forklarede: At omvundne Tiid var Vidnet paa den Side Vandet hvor Citanten var, og Indstevnte var paa hiin Side med flere Folk paa begge Sider, da Vidnet hørde fra hiin Side hvor Indstevnte var de Ord: Du stjæler fra Alle, men ingen Navn nævnet, ej heller er Vidnet vis paa, om det var som han syntes, at det var Ole Erichsens Lyd, siden det var saa langt fra, omtrent et Kugle Skud over Vandet. Dimitteret.

For 4 Vidner betalt 3 mrk: skr: Tree Mark.

Citanten begjærede Sagen opsat til flere Vidners Førelse, bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling, og Forelæggelse til det udeblevne Vidne bet: 24 s: skr: En Ort.

Da Vidnet Kari Gudmunds Datter ikke mødte; saa blev hun siden Fr: 3 Juni 1796 nu først ved dette Ting er publiceret, forelagt under Falsmaals Straf at møde til Som/m/ertinget 1797, etc: afskediget med Forelæggelse \og Laugdag givet Ole Erichsen Tvedte/
Sagen beroer til Som/m/er tinget 1797.

Ny Sag

Ole Nielsen Yttre Tungesvig S:E: gl: 51 Aar /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl: :/ fremstod, og anmeldte, at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde Willum Larsen Weelen for udsagt ulovlig Tale imod Citanten, derom at høre Vidner som stevnte ere, og lide Dom til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse og Sagens Omkostningers Erstatning.

Som Vidner i Sagen indstevnet under Lovens Falsmaal til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og TingsVidnes Erhvervelse: Tørres Madsen Huusmd under Tvedte og Hustrue Kari Gudmunds Datter, Niels Erichsen Wattendal S:E:, Torkel Jacobsen S:E: ibd:, og Niels Larsen Huusmd under Tungesvig.

Stevne Vidner Lars Larsen Flesche den yngre, og Niels Larsen Tungesvig afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som tilført er, og talt ved de alle selv. Saa og stevnet Ole Erichsen Tvedte for Processens Skyld.

Willum Larsen Weelen mødte. Ole Erichsen Tvedte og Kari Gudmunds Datter mødte ikke.

Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring, og blev de mødende forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Tørres Madsen Tvedte gl: 28 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret forklarede: At denne Vaar paa Tvedt, en Aftenstund, kom Citanten, værende paa en Side af et Vand der et Kugle Skud over, og Indstevnte paa den anden Side Vandet, i Skjænderi om en Føllie, men hørde ikke mindste Beskyldnings eller Skjælds ord af Willum Larsen Weelen imod Nogen, enten Citanten eller Andre. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Indstevnte Willum Larsen Weelen betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skilling, og nægtede at have fornærmet Citanten, derimod er med Beskyldninger fornærmet af ham, hvortil h/an/d forbeholder sig Paatale og Sags Anlæg.

Fremstod 2de Vidne Torkel Jacobsen Wattendal gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, forklarede: At var gaaet fra, hvor Parterne vare, førend det omstevnte skal være passeret, hvoraf h/an/d slet intet veed, og hvorom h/an/d slet intet har hørt. Dimitteret som det forrige.

Fremstod 3de Vidne Niels Erichsen Wattendal, gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede ord til andet som 2det Vidne. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Niels Larsen Tungesvig gl: 55 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet, men h/an/ds Hustrue er Søster til Citantens Hustrue, forklarede; At omvundne Tiid var Vidnet paa den Side Vandet hvor Citanten var. Indstevnte var paa hiin Side med fleere, da Vidnet ikke hørde fra Willum Weelen noget enten Skjælds Ord eller Beskyldning. Dimitteret.

For 4 Vidner bet: 3 Mrk: skr: Tre Mark.

Citanten begjærede Sagen opsat med Forelæggelse til det udeblevne Vidne, /: bet: Opsættelse 12 s: og Forelæggelse 24 s: i alt To

Mark fire Skilling.

Dom/m/eren da Vidnet Kari Gudmunds Datter ikke mødte, og da Fr: af 3 Juni 1796. først i Gaar er publiceret, forelagde det udeblevne Vidne Kari Gudmunds Datter til næste Ting at møde under Falsmaals Straf sit eedelige Vidnesbyrd i Sagen at aflægge, etc afskediget med Forelæggelse.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1797.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1797.

Almuen erklærede ligesom fol: 248a. for Fjeldberg Skibrede. I Anledning heraf bliver at opnævne Laugrettesmænd til hver Ting af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/er tinget: 1. Tørres Gudmundsen Wiiche. 2. Peder Pedersen Hvidevold. 3. Knud Olsen Jndre Næs. 4. Jacob Tostensen Sandvold. b: til Høste tinget: 1. Haldor Knudsen Indre Matre. 2. Haldor Thorsen Gravdal. 3. Thor Olsen Hegland. 4. Lars Larsen Schoge hvorom Bekjendtgjørelses Ordre blev Lensmanden leveret, for dem derefter at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Thor Olsen Hegland No: 19 Vilkors Contract til Ole Olsens Hustrue, d: 7 Nov: 1796.

Biørneskud Tings Vidne

Ole Olsen Huusmand under Fjære fremstod og anmeldte, at han ved St: Hans Tiid sidst, har skudt en ung Bjørn i Rullestad Mark, hvoraf han nu foreviiste Huden, og begjærede de sædvanlige Skudpenge 1 rd:

Tilstædeværende Almue erklærede sig vidende om det Tilførtes Rigtighed og Sandhed, og skjønnede af Huden at Bjørnen har været et Aar gl: thi blev Huden mærket, den højre Fremlab afskaaren, og af Fogden Hr: J: Rd: Koren bet: Skudpenge 1 rd:, og af ham taget Labben i Forvaring, og Huden Comparenten tilbageleveret.

Comparenten var herom TingsVidne begjærende, thi blev til den Ende det Passerte som TingsVidne sluttet. Herfor betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Brandskade Tings Vidne

Peder Olsen Schaalnæs S:E: Enke Kari Peders Datter, ved Laugværge Ørie Johansen Markhuus, fremstod og veemodig beklagelig androg, at denne Som/m/er den 21 Julii opkom i Ildhuuset paa gaarden Formiddag en ulykkelig Ildebrand, hvortil ingen Aarsag vides, og Husets Folk var ikke hjemme, men langt fra i Skoven, som greb saa hastig om sig, at inden de kom hjem, efter at have seet Røgen, var Ildhuuset opbrændt, og havde antændt Fjösen, som tilligemed en Skud og et Smalhuus blev inden 2 Timer lagt i Aske, og ikke kunde reddes, da det var en eeneste gaard, saa ingen Folk fra andre gaarde kunde kom/m/e til Hjelp, førend det var for sildig, og blev aldeles opbrændt, alt det som var i Ildhuset, af Jern gryder, og Lin Klæder som de den gang havde i Vask, derforuden et nye opbyggt Stuehuus blev ødelagt ved at rive det need for at standse Ilden. Og da bem:te Enke for hendes paaboende Gaard Schaalnæs No: 70 i Schonevigs Skibrede, Sundhrd: S:E: gods af Skatteskyld 1 pd: Sm: formedelst denne ulykkelige Hændelse agter allerunderdanigst at søge nogle Aars Skattefrihed og Befrielse for alle Udgifter, saa var hand om denne Skade et formeligt Tings Vidne begjærende til sin allerund: Ansøgning dermed at belægge.

Dom/m/eren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd om ovenmeldte sig saaledes eller hvorledes anderledes forholder, og deres Skjønnende, om hvad Part af gaardens Huuse, denne Skade kan ansees for? Samtlige Laugrettet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkom/m/en bekjendt, det andragne sig saaledes i Sandhed forholder som tilført er i alle Maader, samt at de opbrændte Huuse vare for

faae Aar siden opbygte, og i god Stand, og de opbrændte ere i Grunden af Ilden fortæret, med hvad deri var, og intet levnet fra Ilden uden Laden, et Stabur og en Sængeboe, saa Skaden ikke kan ringere ansees, end halv parten af alle Jordebrugets Huuse,

Comparenten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig beskrevet meddeelt, s: b: bevilget.

<Udstædt>

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 9de Novemb: 1796. continuerede dette Ting.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskld bøger anviist

Canc: Rd: Schiøtz til Lars Larsen paa Livs Tiid, paa Plads Espehougdalen, Aarl: Afgift 5 rd., uskatlagt, under Millie d: 25de Oct: 1796. M:f: H: 8 s:

Poul Olsen Echeland til Jacob Olsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads inden gjærdes, Nøstbakken, Aarl: Afgift 2 rd., der for fri de første 2 Aar, og 6 Dages Arbeide dat: 7 Nov: 1796. til Manuf: Huset bet: 8 s:

Peder Eliassen Yttre Næss til Ole Olsen paa Livs tiid paa uskatlagt Plads Brevigen, Aarl: Afgift 15 Arbeids Dage og 4 Ortelfingre(?) at slaee(?) dateret 8 Nov: 1796. til M:f: Huset bet: 8 s:

1796: 280b

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM. Bog f: 173. Siur Torgersen Biellands for 6 rd: 5 mrk: 7 5/11 s: og Hjem/m/egifte 20 rd: efter Skfte 7 Janv: 1793 dateret 8 Nov: 1796.

(Andre dokument)

Axel Andersen Fjellands Obl: til Frue Lieutenantinde Dahl paa 50 rd: 2 pr: i Fjelland No: 11 H: C: gds: Rente 3 proC:t dat: 8 Nov: 1796.

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet, og dette Aars Høstetinge sluttet. S: Schiøtz

Extra Ret Delinquent Sag Tings Vidne

Anno 1796 den 2de Decembr:, da formedelst stormende ModVind for Dommeren som 4 Miile her fra boende, baade Rejse Dagen, første Tægtedag og tree Dage før Reise Dagen, ikke for var muligt at fremkom/m/e, som heele Reisen falder over Fjorden til Søes, er Extra Ret sat paa \Bekkervig/ Waags Skibredes Tingsted i efterskrevne Delinquent Sag {contra} \over/ Delinquenten Bondemanden Christian Torkelsen Indsidder paa Øchland i samme Skibrede i Østevolds Annex i Sunds Præstegjæld i Sundhorlehn, tilligemed de 2de {af Fogden i Sundhorlehn Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren opnævnte} \tiltagne/ eedsvorne upartiske, ubeslægtede og ubesvogrede Laugrettes Mænd, navnlig: Salomon Knudsen Lejl: p: Søre Drivenæs og Hans Hansen Lejl: p: Store Drivenæs.

For Retten mødte som Actor Fogden Hr: J: Rd: Koren i h/an/ds Svagheds Forfald ved Fuldmægtig Hr: Frandtzt Diderich Grung.

Dom/m/eren fremlagde sig fra velbem:te Hr: J: Rd:ens Fuldmægtig med Stevningen til hændekomne Skrivelse af 12te Oct: sidst, paa Høstetings Rejsen ham indhændiget, hvorved

Dommeren først herom, og om Sagen ordentlig er underrettet, hvilket oplæst lyder saaledes: som viiser Aarsagen hvorfor denne Sag ikke før har kundet berammes eller foretages, da Høstetingene fremdeeles fra den Dato fremholdtes i Sundhorlehn til den 19de Oct: d: A:, hvorpaa Fogden strax foretog Tingene i Hardanger, som fremholdtes efter bemelte Skrivelser Indhold. \Imidlertid havde Dom/m/eren, en forhen berammet Aasteds Sag at befordre den 26 Oct: og følgende Dage/

Actor derefter anmeldte, at hvorfor ikke Forhør blev requireret, af Dommeren afholdt over Delinqventen var denne: At da Delinqventen den 6te Septemb: sidst blev bragt til Fogden J: Rd: Koren, indfaldt stormende Vejr og Modvind, fra Fogden til Dom/m/erens Boepæl 3 Miil \hvorfra til gjernings Stedet er 5 Mile/ og Høstetingene forestod at tiltrædes den 15 Sept:, saa det kunde ved Vejr og Vinds Hindring Søe Rejse, givet meere Ophold, end ved det af Fogden holdte Præliminair Forhør som herefter fremlægges; \Dom/m/eren bevidnede dette;/ Men overalt viiser Amtets Ordre til Actionen, at Amtet har agnosceret dette holdte Forhør, uden videre \og uden/ at igjen tages af Dommeren. Actor fremlagde Amtets Ordre til Actionen af Dato 17 Sept: sidst, saal: hvilket indløb først Fogden J: Rd: Koren paa allerede begyndte Høstetings Rejse; {saa} \derhos meldende, at/ desaarsag, og for nøjere at udspørge de Vidner som kunde være at indstevnes, hvilket ikke kunde skee før ved Waags Skibredes Høsteting som holdtes den 30 Sept: og 1ste Oct: næst efter, {som og er Aarsag,} at Stevning ikke kunde udstedes førend skeet er.

Delinqventen Christian Torkelsen Øchland var løs og ledig, uden Tvang, Baand eller Jern for Retten fremstillet, men ellers af Actor anmeldt, at have været arresteret hos Lensmanden paa Storøen siden den 6te Sept: sidst, og nu \efter Fogdens Ordre/ er overleveret Lensmanden i dette Waags Skibrede uden Arrest.

Actionsordren har Delinqventen saavelsom hans anordnede Defensor Lensmand Ole Knudsen Rydland som ved Retten var tilstæde, hørt oplæse, og efter hvilken Ordre bem:te Lensmand Rydland indtraadde som Defensor i Sagen, hvortil h/an/d ved nærmere Ordre fra Hr: J: Rd: Koren, som Hr: Grung nu og anmeldte saa at være \da ingen beqvem/m/ere her findes/ var beskikket.

Actor fremlagde Stevning i Sagen {som} af Dato 12te Oct: sidst, som med Berammelses og Forkyndelses Paategninger \blev oplæst og/ lyder saaledes:

Alle Indstevnte mødte, og \vedtog lovlig Varsel/.

Defensor mødte, og vil i agt tage Delinqventens Sags Tarv.

Actor fremlagde til denne Acts Følge fra bem:te af Hr: Justitz Raad Koren den 6 Sept: sidst afholdte og Amtet insinuerede samt derfra ham igjen remitterte Præliminair Forhør, som af Dommeren blev paategnet. Videre fremlagde Actor den af Amtet ordinerede Obductions Forretning af 12te Sept: sidst oplæst saal: samt Chirurgi Relation til Stiftet af 15 Ditto saal: Actor i Anledning af sidstmelte, og af hvad i Actionsordren meldes om Delinqventens manglende Nærværelse ved Obductionen, fremlagde Attest fra Lensmand Jens Jensen Eldøen, som havde Delinqventen under Arrest, d: 3de Oct: sidst saal: som viiser Aarsagen dertil, som og at Actor ikke dermed formedelst forestaaende TingRejser, og for(medelst samme) Aarsag, som Attesten anfører, da Actor boer næste Gaard ved Eldøen, hvor

1796: 281

fra til gjernings Stedet er 4 Miil Søe Vej \(. . . . ?) ved (?) møder)/. Actor i den Anledning begjærede Vidnerne og Delinqventen tilspurgt, om der paa Øchland eller andre Steder, saaviit de kan have hørt, Rygte fra, er andre Mennesker voldsom bragt af Dage, end denne Mari Jons Datter, i dette Aar? Rs: Nej. Actor begjærede anmærket, at det obducerede døde Legeme, altsaa maae være denne anmeldte Mari Jons Datter, som er myrdet af Delinqventen. Actor derefter anmeldte at da han strax refererede Forhøret til Amtet, og formodede Obductionen

derfra strax foranstaltet, saa var det unyttigt, af Actor at foranstalte nogen anden Besigtelse, som vel neppe formedelst Vejens Længde Søe vejs, kunde blevet i værksat førend med det sam/m/e Obductionen kunde blive foretaget; altsaa unyttigt; og dette saa meget meere, som ikke vare andre end Bønder og eenfoldige Folk, der dertil kunde faaes: men ellers vil formodentl: af Vidnernes Udsigende blive givet saaviit muligt Oplysning som i saadan interimis Besigtelses Sted kan passere. Actor fremlagde 3de Attester fra Delinquentens Sogne Præst Hr: Provst Hjorthøj af Dato 6te og 19de Oct: 1796, samt fra Sogne Præsten i Ous Præstegjæld Hr: Sandberg af 10de Oct: anlediget af Requisition, paa grund af Provst Hjorthøjs første Attest, alle 3 oplæst saal: Actor begjærede Delinquenten taget under Forhør og \hans/ Bekjendelse \modtaget/, forbeholdende sig Qvæstioner efter dertil givende Anledning.

Vidnerne bleve imidlertid udviiste. Defensor forblev i Retten tilstæde.

Delinquenten fremstod og gjorde sin Bekjendelse løs og ledig; at være af Alder, saavidt h/an/d kan vide 70 Aar, er bondefød af Bønder folk paa gaarden Førland af Faderen Torkel, erindrer ej h/an/ds Faders Navn, bem:te Torkel er død for mange Aar siden, og Moder Brithe Colbens Datter, død for mange Aar siden. Deponentens Navn er Christian Torkelsen \q/ han kom fra sine Forældre, af hvilke h/an/ds Moder levede længst, da han var en Snes Aar, tjente siden paa Landet hos Bønder og ved Bonde Arbeide, hos adskillige, som nu ere døde, {...} \og han ej erindrer flere end Forhøret melder/ og været bestandig i Sunds Præstegjæld, saa han intet Skudsmaal har at fremviise eller har havt. Videre: At have været Lods, indtil han, som hands Bekjendelse udfaldt conform Forhøret, blev for 36 Aar siden, gift med sin første, Hustrue, som levede med ham nogle, mindes ej hvor mange Aar, derefter anden \gang/ gift, og den/n/e Hustrue død for omtrent 19 Aar siden, var et Aar Enkemand. Imidlertid efter h/an/ds Bekjendelse ved Forhøret, efter at han havde været paa Førland, og paa Møgster, blev han Leilænding paa Øchland, Bondegods, der har bestandig siden boet, indtil han for 10 á 12 Aar siden afstod \Jorde/ Bruget til sin Søn Ole Christiansen Øchland. \q/ (I hands Ungdom blev h/an/d confirmeret, og gik første gang til Alters for da værende Præst p: Sund Hr: Stevner eller h/an/ds Capellan i Sunds Kirke.) \q/ For 18 Aar siden, mindes ikke rettere, blev h/an/d \tredie gang/ gift med h/an/ds sidst nu af ham myrdede Hustrue Mari Jons Datter og blev boende med hende paa Øchland, først som Lejlænding, og siden, efter at han havde afstaaet Bruget, som Indsiddet, og var hun Enke, da h/an/d giftede sig med hende, og havde 2 Børn med Mari Jons Datter, den ældste en Søn Lars gl: ved 10 Aar, den yngste en Søn Torkel gl: imod 3 Aar, \foruden 5 døde/. Den/n/e h/an/ds Hustrues Alder var ved 50 Aar, da h/an/d saa ynkelig ombragte hende. Fra Brude Sengen af var den/n/e h/an/ds Kone misfornøjet med ham, og de Penge som hun havde tilstaaet efter h/an/ds Udsigende i Forhøret, var 2 rd:; Efter det som i Forhøret meldes for 4 Aar siden passerte fødte hun den ovenmelte yngste Søn Torkel, saaledes opkaldet efter Deponentens Fader. Den Mands Person som Bryllups aften sad paa Sengen hos hende, erindrer h/an/d ej hvem \var/. Men det kom Dep: for, som hun ihenseende den ægteskabelige Omgang, ikke var fornøjet med Dep: Om hands Mistanke til hende og Erich Øchland /: Denne blev nu indkaldet, det ham angaaende at paahøre :/ udsagde han ligesom i Forhøret. I sin Levetiid har han været svagelig, og de sidste 8 Aar, har han undertiden ikke havt sin fulde Samling, af Tungsindighed over hans Kones Knurren og Murren; dog har ej været nødig, at binde ham eller bevogte ham, og \dette/ kunde træffe nogle gange om Aaret, og i saadan Tungsindighed vare han, de sidste nogle Uger, før h/an/d ombragte hende. Et par Dage før h/an/d gjorde Ulykken, fik han en Rædsel paa sig, og i saadan Tilstand, gik h/an/d fra sit Huus Onsdag Morgen før, og tog sin Baad, og roede ud paa {Fiorden} \Havet/ for at rømme bort fra sin Kone, og kom til et Bergens Skib paa {Fiorden} \Havet 6 Miil fra Land/ og vilde rejse med \det/ andre Steder bort, veed ikke Skibs, Skippers eller Folks Navn, sagde dem ikke videre sit Forsæt, men de vilde ikke tage ham med. Dep: kom tilbage til sit Huus Natten til Fredag. Var hjem/m/e Løverdag, og

Søndag laae mest paa Sængen, men hans Kone var ej hos ham, han tænkte hun havde været til Kirke, men var ikke, og kom ikke til ham førend Eftermiddag ved Kl: 4 Nons Tiid, da hun siden af og til var hos ham, hvor han laae i en Boe, der de som/m/e tider laae \sammen/ og havde lagt der nogle Uger; Om Aftenen dette var Søndag den 4de Sept: sidst, ved Sængetiid, gik hand ind i Ole Øchlands Stue, hvor h/an/ds Kone Mari Jons Datter var, og ingen andre end Ole Øchland og Kone, og bad hende komme at lægge sig, da de fulgtes ad, hen i Boen og lagde sig, og da de kom i Sengen, der laae ingen i Boen andre, begyndte Konen med Knurren og Skjænden, og de skjændtes \som Forhøret melder/ men da nævnede h/an/d ikke Erich Øchland /: heri nægtede h/an/d \nu/ sit Udsigende ved Forhøret :/ og da de havde lagt en Times Tiid, og begge skjændtes, og Dep: havde den Frygt, at andre vilde tilføje ham ondt, derved hand tænkte Erich Øchland, fik han det ulykkelige Forsæt, at vilde myrde sin Kone, hvilket aldrig før var rundet ham i Sinde, og i dette Forsæt gik han frem af Sengen, og leedte i en Kiste, og der fandt en Tolle Kniv, som nu af Ole Christiansen

1796: 281b

Øchland, blev fremleveret i Retten, og af Delinqventen tilstaaet var den sam/m/e, den han havde gjort Ulykken med, som blev forseglet med Dom/m/eren og begge Laugrettes Mændenes Segl til at følge Acten, imidlertid Konen og kom frem af Sængen, men førend han fandt Kniven, da hun var kommen paa Gulvet, i hendes bare Skjorte, tog han i hende med sine Hænder, om Halsen i Tanke at qvæle hende, da hun stred imod, og de kom begge at ligge paa Gulvet, imidlertid Dep: rakte den eene Haand hen i een tet derved staaende liden aaben Kiste, vel med Lag!! (Laag), men ikke laaset, og der tog Kniven, og med den /: der var ikke Lys i Buen, ikke maanelyst, tykt Veir, var Midnats Tiid, og gandske mørk, saa han ikke kunde see, hvor h/an/d traf hende :/ holdende hende med sin venstre Haand over hendes Hals, over Struben, saa Blodet gik hende igjennem Munden, og \med sin høire Haand/ een gang med et Stik jog hende Kniven i Halsen \paa venstre Side/ og mindes ikke han gjorde meer med Kniven /: herom blev han nøjere tilspurgt efter Anledning af Obductions Forretningen, men han erindrer ikke at have brugt Kniven meere, \ej/ heller kunde vide hvorledes hun havde faaet de øvrige der ommeldte Saar, uden det kunde være kommen, imedens de laae paa Gulvet, og stridedes :/ den (dvs. Kniven) han ikke mindes hvor han gjorde af. /: Ole Øchland sagde: At da han kom til Liiget, stode den i Saaret paa Halsen, og \han/ lagde den paa Gulvet, og siden gjemte den :/ og da Dep: var vis paa hun var død, under hvilken gjerning hun ej skreeg, saa nogen kunde hørde!! (høre), klædede han, som ikke havde andet paa sig, end bare Skjorten, sig paa, og løb derfra, i Tanke om kunde rømme for at undgaae den Livs Straf som han befrygtede, men ingenlunde tænkede at ville ombringe sig selv, men kom ej længere end et Hagle Skud, der han satte sig af Afmagt \paa Marken/, der blev siddende til Dagen brød frem, da først kom til ham endeel af Øchland og Torrang som nu er stevnet til Vidner, givende tilkjende, at de vidste den Ulykke som skeet var, og greeb ham, og Delinqventen tilstod strax for dem sin Misgjerning, men ingen var vidende forud om h/an/ds Forsæt, da h/an/d ikke havde tænkt det, før det skeede \mindre er nogen der medskyldig/ derpaa de førde ham til Provsten \Hr: Hjorthøj/ men ikke havde ham først i Buen ved Liiget; fra Provsten blev han strax ført lige til Fogden Hr: J: Rd: Koren. Delinqventen erindrer ikke, hvor langt hand fik jaget Kniven ind i Halsen paa hans Kone. Ole Øchland blev derom tilspurgt hvorlangt han fandt Kniven inde i Halsen paa den Døde? Rs: Erindrer det ikke. Delinqventen havde intet videre til sin Undskyldning at anføre, end h/an/ds Kones Misfornøjelse med sig og h(am?) derved foraarsagede megen Fortræd, som var den meste Aarsag til den skeete Ulykke, overlod i øvrigt hans Forsvar til den for ham beskikkede Defensor, men bad kun om mildeste Dom, og at beholde sit Liv.

Actor havde hørt, Delinqventen om alt saa nøje udspurgt under Examinationen, at han nu for Tiiden intet havde at formere Qvæstioner om, men aleene forbeholdt sig Sam/m/e, om dertil gives Anledning.

Defensor begjærede Delinqventen tilspurgt: 1. Om h/an/d var fra Forstanden da h/an/d gjorde den Ulykke? Rs: Nej, men var meget bort fra sin Samling. 2. Om h/an/ds Kone havde gjort ham noget ondt? Rs: Den daglige Fortræd var ondt nok, og at hun bortødslede det han havde. 3de Om hun var ham utroe i Egteskab? Rs: Refererede sig til sin anmeldte Mistanke. 4de Om den rette Aarsag til Mordet? Rs: Kan ej svare andet end det han har bekjendt. Dom/m/eren tilspurgde Delinqventen: Om han da eller før havde Forsæt at dræbe fleere? Rs: Nej langt fra. Dom/m/eren oplæsde til Conference og Confrontation for Delinqventen h/an/ds Bekjendelse baade ved Forhøret, og i Dag for Retten, og nøjere om det uovereenstemmende \eller modsigende/ tilspurgde ham, dertil Han svarede: At han vedblev de gjorde Bekjendelser, og hvad \om/ noget imellem begge Forhørene kunde være uovereenstemmende, da er den Bekjendelse han i Dag har gjort for Retten, den sande, og hvad i første Forhør kan være anderledes udsagt, er skeet af Confussion og Alteration over hands ulykkelige Forfatning, som var stærkest, da h/an/d saa nylig havde gjort Ulykken. \Ellers vedblev han i Forhøret gjorde første Bekjendelse ham deraf forelæst saaviit h/an/d derom(?) i Dag har forandret/

Dom/m/eren tilspurgde Laugrettet om de kan skjønne, at han i Dag fattes noget paa sin Fornuft, eller Forstands fulde Brug? Rs: Nej aldeles ikke.

Delinqventen endnu erklærede, at h/an/d slet ikke var keed af sit Liv, eller derfor har gjort Ulykken, men begjærede tilført, at i de sidste \otte/ Aar, var h/an/ds Kone alt for meget hos Erich Øchland, og han hos hende, da h/an/d selv havde en syg og sengeliggende Kone, som døde for nogle Aar siden, men siden da han blev gift igjen, kan Dep: ej sige noget sligt om ham, dog syntes at bemærke undertiden, nogle mistænkelige gebærder af ham. Delinqventen havde ej meere at tilføre.

Da efter adskillige fra Actor, Def: og Dom/m/er Delinqventen tilbragte Spørsmåale, ingen nøjere Forklaring af ham var at erholde, eller h/an/d videre havde at fremføre \til sit Forsvar/, men h/an/d vedblev sin sidste Bekjendelse; og erklærede ej at vide meere; saa forblev han for Retten, og Vidnerne bleve efter Actors Begjæring fremkaldede til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse, som alle mødte, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de alle, undtagen Lars Christiansen og Erich Arnesen Øchland, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og efter at Actor havde i Anledning af Sagens mange og forskjellige Omstændigheder, begjært Vidnerne at gjøre deres Forklaring, under Forbeholden af Qvæstioner om anlediges, fremstod som

1ste Vidne Ole Christiansen Øchland, Lejlænding, gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, en Søn af Delinqventen af h/an/ds første Egteskab, forklarede: At Søndag Eftermiddag den 4 Sept:

1796: 282

sidst, var om Aftenen, den myrdede Mari Jons Datter, Vidnets Stifmoder, inde hos Vidnet og hands Hustrue i deres Stue, den Dag havde Delinqventen lagt i den sædvanlige Bue, som ej rigtig frisk, og da om Aftenen ved Sængetiid kom Delinqventen der ind, og bad hende komme hen, at lægge sig med ham i Boen, og var ej vreed, da hun fulgte med ham, uden Vreede, efter at de der begge havde spiist hos dem Aftensmad, som sædvanlig, og ingen Ueenighed var imellem dem, der var da Lys tændt, og Vidnet fulgte med dem med Lys, og de klædte sig af, at vilde lægge sig, og Vidnet gik fra dem, og hørte siden intet til dem, førend en halv Time efter, da han, dog uden nogen Anledning gik hen ved deres Boe, for om h/an/d kunde høre

noget til dem, men hørde intet andet end Snak, dog ingen Skænding, og kort efter hørde intet, derpaa gik bort og lagde sig i sin Stue; og i bem:te Boe plejede de at lægge!! (ligge) \begge sammen/, men om Vinteren laae de i Stuen hos Vidnet, hos hvem de vare Indsiddere. Mandag Morgen derefter da det var lyst ved Solens Opgang, kom Vidnet Lars Christiansen som \vilde/ havt været i Boen at leede efter sin Hals Dug, skrigende til Vidnet, og sagde, der laae et Menneske for Døren, saa han ikke kunde komme ind; derpaa Vidnet gik did, og fandt Mari Jons Datter liggende paa Gulvet for Døren der inden for i Buen, nøgen i bare Skjorten, i sit eget Blod, og ikke Blod andre Steder paa gulvet, og noget derfra et par Alen den lille Kiste, hvoraf Kniven skal være tagen, hun var død, han rørde hende ikke, saa h/an/d ej veed om hun endnu var varm, erindrer ej hun havde nogen Klud om Halsen eller Beenet, og om Kniven forklarede som han før har udsagt. derpaa han af Skræk lagde sig need, og h/an/ds Kone kunde ligeledes af Skræk ikke gaae derhen, og siden saae han hende ikke, før da hun blev obduceret, da han saae det var det samme døde Legeme. saae hende og da de lagde hende i Kiste til Begravelse, men ingen af gangene besaae han hendes Legeme, saa h/an/d intet kan forklare om fleere Saar, end der Kniven sad i Halsen. Sam/m/e Dags Morgen Kl: 8, da endeel af Vidnerne vare forsamlede om Del: \paagreben/ talede Vidnet med ham, og sagde h/an/d skulde intet brudt sig om hvad hun sagde, da hun var noget haard mod ham, og han tilstod at han havde myrdet hende. Actor fremlagde skriftl: Qvæstioner, hvorefter h/an/d begjærede Vidnerne examineret yderligere saa lydende: der til svarede til 1ste Ofte meget uforligelig! til 2det Han var vel ikke uskyldig, men meest hendes Skyld. 3de Nej, tvertimod en Uges Tiid før, da Del: mærkede, at Folk syntes han var noget tungsindig; sagde han: At han hverken tænkte at gjøre sig selv eller andre noget ondt. 4de Rs: Ja Vidnet skjønner ej rettere. \5te/ Nej. Def: begjærede Vidnet \contra/ tilspurgt, de til Delinqventen fra Def: fremsatte qvæstioner, dertil svarede: til 1ste Nej, vel var h/an/d noget tungsindig for omtrent 4 Aar siden, var vel og ofte tungsindig som melancholsk, naar noget gik ham imod, men aldrig enten bunden eller bevogtet, har og aldrig gjort noget ordt før. til 2det Rs: Nej veed ikke det videre end før forklaret. til 3de Nej. 4de Veed ikke. Dommeren tilspurgde Delinqventen, 1st Om han før har begaaet nogen Misgjerning eller offentlig Last \Rs: Nej./ 2de Hvorledes hun kunde kom/m/e til at lægge!! (ligge) saaledes for Døren, at de ikke vel kunde slippe ind? \Rs:/ Det veed h/an/d ikke, men det passerede for Døren, og det var ikke meere, end at h/an/d slap ud af Døren, da h/an/d gik derfra. Vidnet blev sin Forklaring og \givne/ Svar forelæst, som h/an/d vedblev, declarerede ikke at vide meere, og da hverken Actor {eller} Defensor \eller Dom/m/er/ havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge \førstmeltes/ Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Aagathe Peders Datter Hustrue til 1ste Vidne, sidst til Guds bord denne Som/m/er, gl: 42 Aar, er Søn/n/e Kone til Del: men ej videre \ham eller Hustrue/ beslægtet eller besvogret, forklarede som 1ste Vidne indtil hendes Mand Søndag aften den 4 Sept: fulgte dem over i Boen med Lys, dette Vidne lagde sig strax i det de gik, veed derefter af Intet, førend Morgenens efter da ved Solens opgang Vidnet Lars Christiansen kom skrigende ind til dem, som 1ste Vidne har forklaret, hvorover Vidnet blev saa forskrækket, at ej kunde staae op, før op paa Morgenens, da de af Vidnerne som boer \paa/ Øchland vare komne til Liiget, og saae da det døde Legeme af Mari Jons Datter, liggende paa Gulvet inden for Boe Døren i sit Blod, og Kniven tagen af Halsen som Vidnet og 1ste Vidne der nu fremstod, erindrer ej hvad Side var stukken ind, derefter de lagde den Døde paa noget Høe, saa nøgen hun var i hendes bare Skjorte, og den ommelte Kiste stode paa et par Alen nær det døde Legeme hvor det først laae, derefter de sam/m/e Formiddag klædede hende til Begravelsen, men Vidnet besaae ikke nøje det døde Legeme, saa ikke kan forklare om fleere Saar, end det eene Kniv Sting, men Blodet stode hende ud af Munden /: dette 1ste Vidne ikke erindrer /: Vidnet veed ikke meere, og talede ikke med, eller saae Delinqventen siden. Vidnet var med at lægge det døde Legeme i Kiste, men var ikke tilstæde ved Obductions

Forretningen, som hun veed blev holdt af en Feldskjær, nogle Dage efter over sam/m/e døde Legene. Veed ej meere. Paa foranførte Qvæstioner, svarede Vidnet til Actors 1ste som 1ste Vidne. til 2det Veed det ikke. 3de Nej, men naar blev fortalt noget ondt andre Steder, vilde han intet høre derpaa. 4de Forstaaer det ikke, og besaae det ej nøje. 5te Nej. til Defensors 1ste Nej, hverken da eller før, men undertiden tungsindig naar noget gik ham imod. 2det Nej. 3de Veed ikke det. 4de Veed det ikke. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Lars Christiansen

1796: 282b

Søn til Delinquenten og h/an/ds myrdede Hustrue, gl: 10 Aar, ej været til Confirmation, altsaa uden Eed blive at afhøre, og efter behørig Formaning til Sandheds Udsigende forklarede: At omvundne Mandag Morgen, da Vidnet vilde hænte sig en Hals Dug i Boen, hvor hans Forældre laae, og plejede at lægge, kunde h/an/d ikke faae Boe Døren op, for et Menneske der laae, som han ikke kjendte, men blev bange, og løb til 1ste og 2de Vidne, og sagde det, og sagde det til andre, som da forsamledes, men Vidnet blev saa forskrækket, at han lagde sig, og saae ikke sin Moder siden, ej heller sin Fader, og veed slet intet meere. Paa Qvæstionerne svarede til Actors 1ste Ofte uforligelig. 2det Veed det ikke. 3de Nej! 4de Saae ikke Saaret, 5te Nej ikke det Vidnet veed eller har hørt. til Defensors 1ste Nej. 2det Ja vel ofte noget fortrædelig. 3de Nej. 4de Veed det ikke. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Niels Halvorsen Torrang Lejl: gl: 33 Aar, nærmeste gaard ved Øchland, sidst til Alters denne Høst, Delinquenten \og Kone/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Mandag Morgen den 5te Sept: sidst, gik Vidnet til Søes, og vilde ud til sine garn, da saa Del: sidde tet ved Søen, og paa Vejen før havde Vidnet Tosten Olsen Øchland sagt Vidnet denne Ulykke som var skeet, men Vidnet taledede ikke til Dep:, men roede ud til sine Garn, og da h/an/d kom tilbage, kom fra Øchland de Vidner som kom fra Øchland, deriblandt Abraham Øchland, Tosten Øchland og Erich Torrang og Mons Torrang, erindrer ej de fleere, og Vidnet kom fra Søen, da de forsamledes om Del: som endnu sad paa sam/m/e Sted, men Vidnet holdt sig noget derfra, og hørde ej deres Tale, og de førde ham til et Nøst, og bandt ham, og Vidnet gik hjem, og var ikke paa Øchland, derefter kom Bud fra Vidnet Ole Christiansen til dette Vidne, at komme til Nøstet, der Vidnet med fleere, bar ham i Baad, da Hænder og Fødder vare bundne paa ham, og Vidnet tilligemed Vidnerne Mons Torrang, Erich Torrang, Abraham Øchland, Lars Torrang førde ham til deres Sogne Præst Provst Hiorthøj paa Sund, som viiste dem til Skafteren, at lade ham bringe til Fogden Hr: J: Rd: Koren, da de reiste med Del: til Skafteren Vincents Hougland, og h/an/d tog imod Del:, og de rejste alle hjem. Paa Vejen tilstod Del: at have myrdet sin Hustrue, men kunde ikke sandse hvorledes det bar til. Vidnet gik hjem og var ikke paa Øchland, og saae ikke det døde Legeme. Vidnet veed ikke meere. Paa Qvæstionerne svarede til Actors 1ste, 2de og 3de Veed det ikke. 4de Har ikke seet den døde. 5te Nej. til Defensors 1ste, Nej hverken da eller nogen Tiid som Vidnet har kjendt ham siden sit 15de eller 16de Aars alder, ej heller tungsindig, eller hørt noget Sligt. 2det Veed intet om. 3de og 4de Veed intet om. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Tosten Olsen Øchland Lejl:, gl: 47 Aar, sidst til Alters denne Høst, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At omvundne Mandag Morgen den 5te Sept: kom Bud til Vidnet fra 1ste Vidne Ole Øchland, at kom/m/e til ham, da Vidnet der kom tilligemed de af 4de Vidne benævnte andre 3 Mænd Abraham Øchland, Erich og Mons Torrang, omtrent sam/m/e Dags Morgen Kl: 8 slet, gik de ind til det døde Legeme, og fandt det, og kjendte det var Mari Jons Datter, liggende paa Gulvet inden for tvers for Boe Døren, i sit Blod, nøgen i bare Skjorte, en Klud laae hos hende, ved Halsen /: Del: blev af Dom/m/eren tilspurgt, om h/an/d havde brugt den Klud til Mordet? Rs: Nej aldeles ikke :/ og en Klud om den eene Fod hvor hun havde stødt sig, og en blodig Tollekniv laae paa gulvet,

og saae hun havde faaet et Kniv Stik i Halsen, erindrer ej hvilken Side, men saae ej fleere Saar, ej heller Skram/m/er i Ansigtet, og veed ej vist, om hun var skaaren i Mundvigen, ej heller erindrer, om Blodet stod hende ud af Munden, hun var kald og stiv, da de lagde hende i noget Høe paa Gulvet i sam/m/e Boe, derefter de bem:te, gik til Søen at søge efter Del:, tillige medfulgte Peder Iversen Torrang, Niels Ommundsen, Omund Haagensen, og Tarrald Tvedt. Først da Vidnet blev kaldt til Ole Øchland, og gik did, traf han 4de Vidne, og sagde ham det, hvilket Vidne, da de gik til Søen, kom fra sine Garn, og de alle fandt Del: \som er een Bonde Mand og Indsiddet/ siddende ved Stranden paa Marken, og var blodig paa Hændene og i Ansigtet, da de talede til ham om det Mord han havde begaaet paa sin Hustrue, som han ikke nægtede, men svarede lidet, som Vidnet hørde, da de førde ham i et Nøst og bandt ham baade [paa] Hænder og Fødder \Han kom ej til Øchland/ Veed ej meere, end at var tilstæde ved Obductions Forretningen, da Feldskjæren obducerede sam/m/e myrdede Mari Jons Datters Legeme, og da saae hun var skaaren i Munden hen efter Kinden paa højre Side. Veed ej meere. Paa qvæstionerne svarede: til Actors 1ste, 2de og 3de Veed intet om. 4de Ja, skjønner ej rettere. 5te Nej. til Defensors 1ste, Nej ikke anderledes end han nu er. 2de Veed ikke. 3de og 4de Veed ikke. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Abraham Johannessen Lejl: p: Øchland, gl: 31 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Delinq: \og Hustrue/ ubeslægtet og uvesvogret, forklarede som forrige Vidne, med Tillæg, at hun havde faaet et Skur i Lippen, i øvre Lippe, og et paa Kinden, mindes ej hvilk-

1796: 283

ken; men undtagen, at ej havde truffet Niels Halvorsen forud. Den døde var blodig over heele Ansigtet. Da de kom til Delinqventen tilstod han at have myrdet sin Hustrue, i øvrigt som 5te Vidne. Dette Vidne var med, at føre Delinqventen til Provst Hjorthøj, og videre til Skafferen, derom forklarede som 4de Vidne, med Forskjæl, at Del: simple hen tilstod at have myrdet sin Hustrue. Vidnet var ikke tilstæde ved Obductionen. Paa Qvæstionerne svarede: til Actors 1ste, 2de, og 3de Veed intet om. til 4de Ja skjønner ej rettere. 5te Nej. til Defensors 1ste Nej veed ikke han har manglet paa Forstanden, eller hørt nogen uforstandig Snak af ham, men han var undertiden sygelig. 2det Veed ikke det, {3de} men syntes hun bar Omsorg for ham og hands Huus. 3de og 4de Veed intet om. Veed ej videre. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Erich Pedersen Torrang Lejl: gl: 51 Aar, sidst til Guds bord denne Som/m/er, Del: \og Kone/ ubeslægtet og ubesvogret, undtagen, at Del:s, anden Kone var Vidnets Søster og Vidnet er gift, med Del:s Broder Datter, forklarede: Ord til andet som 6te Vidne, med Tillæg at var tilstæde ved Obductionen, og var det samme Mari Jons Datters døde Legeme som blev obduceret. Veed ei meere. Paa Qvæstionerne alle svarede som 6te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Mons Nielsen \Torrang /Huusmand/, gl: 40 Aar, sidst til Alters den/n/e Høst, Delinqventen \og den myrdede/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 6te Vidne. Veed ej meere. Paa Qvæstionerne alle svarede som 6te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 9de Vidne Lars Monsen Torrang tjener paa Torrang, gl: 22 Aar, sidst til Alters Mich: Tiider sidst, Del: \og den dræbte/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed ej meere end blev kaldet til at være med, at føre Delinqventen til Provst Hjorthøj, da Vidnet, med de øvrige tog Del: i Nøstet, Hænder og Fødder bunden, og førde ham til Provsten, der viisede dem til Skafferen, for at føre Del: til Fogden Hr: J: Rd: Koren, og Vidnet var og med at føre ham did. Paa Vejen til Provsten, tilstod Del: lige frem, at have myrdet sin Hustrue. Paa Vejen til Fogden, talede han intet. Refererede sig til sit Svar under Forhøret, og veed ej meere. Paa Qvæstionerne alle svarede som han under Forhøret har udsagt, og i øvrigt som 6te Vidne, undtagen til Actors 4de qv: at har ej seet det døde Legeme. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Peder Iversen Torrang Lejl: gl: 27 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede; At oftmeldte Mandag Morgen 5 Sept: kom bud til Vidnet fra Ole Øchland, om at paagribe Del:, da Vidnet med fleere forføjede sig lige til Søen, hvor Del: sad, og fandt ham blodig i Ansigtet, veed ikke om paa Hænderne, da h/an/d tilstod for dem, at have myrdet sin Hustrue Mari Jons Datter, men sagde ej Maaden /: alle de afhørte Vidner bleve fremkaldede og tilspurgte: Om Del: ikke ved at tilstaae det begaaede Mord, tillige sagde Maaden? Rs: Nej :/ da de bandt ham [paa] Hænder og Fødder, og h/an/d blev, uden at komme til Øchland, ført af til Provst Hjorthøj som h/an/ds Sogne Præst, der Vidnet ej var med, og Vidnet har hverken seet den myrdede, efter Mordet, eller veed meere. Paa Qvæstionerne svarede: til Actors 1ste, 2de, 3de, Veed intet om. 4de Har ej seet den myrdede. 5te Nej. til Defensors 1ste Har aldrig hørt ham fattedes noget paa Forstanden, da h/an/d altid har talet viiselig, da og før. til 2de, 3de og 4de Veed intet om. Dimitteret.

Fremstod 11te Vidne Niels Ommundsen Torrang Leil:, gl: 45 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Del: \og Kone/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede, og paa Actors og Def:s Spørsmåale svarede, ord til andet som 10de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 12te Vidne Omund Haagensen Lejl: p: Torrang, gl: 50 Aar, sidst til Alters for 14 Uger siden, Del: \og Mari Jons Datter/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede, og paa Actors og Defensors Spørsmåale svarede: Ord til andet som 10de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 13de Vidne Tarrald Endresen Tvedt Skoleholder i Østevold Sogn, gl: 37 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, Del: \og den myrdede/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede, og til Actors og Defensors Spørsmåale svarede, ord til andet som 10de Vidne, med Forskjæl til Actors 4de qv: at Vidnet var med at lægge den Døde i Kiste til Begravelse, og saae hun var blodig i Ansigtet, men kunde ej kjende Saarene for Blod, baade over Ansigtet og Halsen. Dimitteret.

Som Natten paafaldt beroer Sagen til i Morgen, og Delinqventen blev overleveret Lensmand Rydland til Arrest og Forsvar.

Anden Dagen den 3 Dec: 1796, blev \Extra/ Tinget og Sagen continueret, i alle vedkommende forbem:tes Nærværelse, deriblant Delinqventen løs og ledig uden Jern, Baand og Tvang for Retten fremstillet.

Dommeren fremkaldede de afhørte 5te, 6te, 7de og 8de Vidner, aabnede, og dem samt 1ste Vidne foreviiste den forseglede Kniv, den de alle kjendte at være den samme som 1ste Vidne fandt siddende i den dødes Hals, og han deraf uddrog, og som de øvrige saae liggende paa gulvet ved den Døde, derefter Kniven igjen med de samme forrige Segl blev forseglet, og forblev i Retten til at følge Acten.

Fremstod 14de Vidne Skafferen Winciantz Arnessen Lejl: p: Hougland, gl: 42 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, blev sin i Præliminair Forhøret gjorde Forklaring deraf forelæst, den han vedblev med Tillæg

1796: 283b

at have kjendt Delinqventen over 20 Aar. Paa Vejen til Fogden, hvor did Vidnet var med at bringe Del:, talede h/an/d intet, det var og ondt Vejr. Veed ej meere. Paa Actors og Defensors Qvæstioner, refererede sig til sin i Forhøret gjorde Forklaring, og til Actors 4de, at har ej seet den myrdede, samt til 5te Nej. Dimitteret.

Fremstod 15de Vidne Ole Hansen Huusmand under Hougland, gl: 25 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, Del: og Hustr: ubeslægtet og ubesvogret, har kjendt Del: fra Vidnets Barndom, blev sin i Forhøret gjorde Forklaring forelæst, som h/an/d vedblev, declarerede ikke at vide meere. Dette Vidne tilligemed 9de og 14de Vidne samt Niels Guttormsen førde Del:

til Fogden som Forhøret viiser. Paa Vejen til Fogden taledes Del: intet, og det var ondt Vejr. Paa Actors og Defensors Qvæstioner svarede som 10de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 16de Vidne Niels Guttormsen S:E: p: Hougland gl: 34 Aar, sidst til Alters 4 Uger efter den/n/e Mich:, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, blev sin i Forhøret gjorde Forklaring forelæst den h/an/d vedblev med yderligere Forklaring, at paa Rejsen til Fogden, taledes Del: intet, og det var ondt Vejr, men paa den korte Landvej fra Fogdens Gaard Kaarevigen til Lensmands gaarden Eldøen hvor h/an/d blev arresteret, var Vidnet een gang eene med ham, lidet før ved de Andre, da Vidnet spurgde ham, om h/an/d ikke angrede at h/an/d havde myrdet sin Kone, dertil Del: svarede, Ja, og bad Gud give ham sine Synders Forladelse. Det at hand ikke skulde være rigtig i Hovedet m: v: havde Vidnet kun hørt af løs Snak for nogle Aar siden, men i en 16 eller 18 Aar Vidnet har kjendt Del:, naar h/an/d har seet eller talet med Del: meest ved Kirken, har Vidnet ikke seet eller hørt noget uviiseligt af ham. Veed ej meere. Paa Actors og Defensors Qvæstioner refererede sig til Forhøret og \forestaaende Forklaring, men/ ellers som 10de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 17de Vidne Mikkil Mikkelsen Øchland S:E: gl: 23 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, er Stifsøn af Del:, og Søn af den myrdede af hendes første Egteskab, forklarede: At sidste gang han saae sin Moder var Søndag Morgen den 4 Sept: sidst, førend Vidnet rejste til Kirke, men hun rejsede ikke til Kirke, da han og taledes ved hende, men hun taledes ikke andet end sædvanligt ligegyldigt, var ej vreed paa sin Mand, og var selv frisk, siden da Vidnet kom hjem, hverken saae eller taledes med Hende, og saae hende aldrig død efter hun var myrdet, formedelst Sorg. \Saae ej heller Del: den Dag eller siden/. Veed ej meere. Paa Qvæstioner svarede til Actors 1ste \og 2det/ Veed ikke andet end de levedes vel sam/m/en. 3de Nej. 4de Saae ej den Døde. 5te Nej. til Def:s 1ste Nej hverken hørt eller seet, da eller nogen Tiid. 2det Nej. 3de Nej. 4de Nej. Dimitteret.

Fremstod 18de Vidne Kari Johannes Datter Enke efter Iver Pedersen Torrang, hun sig nu opholdende paa Øchland \som er Naboe gaard/ gl: 60 Aar, sidst til Alters ved St: Hans Tiid sidst, Del: \og h/an/ds Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Søndag den 4 Sept: sidst, før Aftens Maaltids Tiid, var Mari Jons Datter hos Vidnet, som har sit Tilhold hos Erich Arnesen Øchland, en Times Tiid, og Erich Øchland var ej hjem/m/e, men nogle Dage før rejst til Bergen, og kom ej hjem før nogle Dage efter Mordet var begaaet. Mari Jons Datter var da ved godt Humeur, var ej vreed, taledes ikke om sin Mand, andet, end beklagedes sig over, at h/an/d var svag, og stundom laae til Sengs, da derefter hun gik fra Vidnet, og sagde at vilde gaae hjem. Siden saae Vidnet hende ikke levende, og saae hende heller ikke død, før nogle Dage efter, da Vidnet og fleere lagde hende i Kiste til Begravelse, men var ej modig nok til at see paa hende, og lod kaste en Klud over den Dødes Ansigt, altsaa intet k/an/d forklare om Saarene. Vidnet saae ej Del: den Dag før dette skeede, eller nogle Dage før. Veed ej meere. Paa Qvæstionerne svarede til Actors 1ste \og 2det/ Veed ikke andet end vel. 3de Nej! 4de Saae ej Saarene. 5te Nej, og har kjendt Del: fra hendes Ungdom, og Vidnet har været p: Øchland ½ Aar. til Def:s 1ste Har ej hørt det da eller før nogen Tiid. 2det Veed ikke det. 3de Veed ikke, og kom \hun/ ikke hos Erich Øchland uden med Ærende, og det sjelden, saae ej heller Erich Øchland søge hende. 4de Kan ikke vide. Dimitt:t.

Fremstod 19de Vidne Marithe Mons Datter Hustru til Tosten Olsen Øchland, gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Høst, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At saae ej Del: nogle Dage før Mordet, har og ikke talet med ham selv, og den myrdede Mari Jons Datter saae og taledes Vidnet med Søndag den 4 Sept: Formiddag, kun kort, og spurgde om hun vilde til Kirke, men Mari Jons Datter sagde, at var ej god til at gaae, hun havde ondt i Fødderne, ellers var hun \ej/ ved god Humeur, men græd, og sagde hun havde slig Anger, men sagde ej hvorover, siden har Vidnet hverken seet eller talt med hende. Tiirsdag efter, var Vidnet med, at lægge den Døde i Kiste, da hun var blodig over Ansigtet, saae ikke efter paa

Halsen, saa ikke kunde skjelne Saarene, saae ej heller efter hendes Been eller Fødder. Veed ej meere. Paa Qvæstionerne svarede: til Actors som 18de Vidne, med Forskjæl at have været paa Øchland 26 Aar. til Defensors 1ste som 18de Vidne. til 2de, 3de og 4de Veed intet om, og hørde aldrig den myrdede tale andet end godt om sin Mand. Dimitteret.

Fremstod 20de Vidne {Peder Iversen Torrang Lejl., gl:} Mikkel Larsen Torrang \Lejl:/ ustevnet

1796: 284

som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Ud[sigende,] derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 54 Aar, sidst til Alters denne Som/m/er, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed ej meere, end var med at lægge den Døde i Kiste Tiirsdagen efter Mordet, men havde ej Hjerte at see paa hende, saa ikke kan gjøre Forklaring om Saarene, da der blev kastet et Klæde over Ansigtet, kun dette saae Vidnet var overblodigt. Veed ej meere. Paa Qvæstionerne svarede: saasom til Actors 1ste og 2det Veed ikke andet end vel. 3de Nej! 4de Saa ej Saarene. 5te Nej. til Defensors 1ste Nej hverken da eller før saavidt Vidnet har hørt, og Vidnet har kjendt ham fra sin Barndom eller over 30 Aar, og ofte, og undertiden mange {Dage} \Gange/ om Dagen, Vidnet har troffet Del:, har han været ligesaa viiselig som en Anden. 2det, 3de og 4de Veed intet om. Dimitteret.

Fremstod 21de Vidne Erich Arnessen Øchland S:E: gl: 48 Aar, sidst til Alters Mich: Tiider dette Aar, Del: \og Hustrue/ ubeslægtet og ubesvogret, uden Eed for det første forklarede: At har kjendt Del: over 26 Aar, men var ej hjem/m/e, da denne Ulykke skeede, da h/an/d sam/m/e Søndag den 4 Sept: Eftermiddag Kl: 2 rejsede til Bergen, og kom ikke hjem før Onsdag Morgen derefter, saa hverken saae Del: den Søndag, eller nogle Dage før, ej heller saae Mari Jons Datter den Dag, altsaa intet veed om Mordet før h/an/d kom hjem, og saae ej den Døde, førend ved Obductions Forretningen, da det var Mari Jons Datters Liig som blev obduceret, da saae Saarene, som var et Knivstik paa Halsens venstre Side, en Tom/m/elfingers Brede. Højre Side af Munden var skaaren som et Skur, en tom/m/e eller 1 ½ hen paa Kinden i Munden og hen efter. /: det 5te og 7de Vidne blev fremkaldet, og angaaende Saarene confereret, men de erindrer ej anderledes end de have udsagt :/ /: Videre fremkaldet 1ste Vidne, som først saae {hende} \den Døde/ efter Mordet, og h/an/d forklarede, at Hun laae paa sin venstre Side for Døren, da h/an/d kom til hende, og fandt hende død, og Kniven stod noget skjævt lige ud, men erindrer ej enten den stod paa højre eller venstre Side Halsen :/ /: Delinqventen blev atter herom tilspurgt, som svarede: At hun laae slet ikke paa Maven, da h/an/d anbragte dette ulykkelige Sting, men paa Siden, erindrer ej vist hvilken, meente den venstre, \og/ hand stak ikke oven fra, men fra {...} Siden, og mindes ej rettere, end \i/ hendes \Halses/ venstre Side :/ fleere Saar saae Vidnet ikke, men hun var blodig over heele Ansigtet. Veed ej meere, uden at hun var blaae paa Ryggen, sluttelig af at Del: har stridedes med hende paa gulvet, eller over Kister hvoraf der stod 2 á 3. /: Bemelte 5te og 7de Vidne \forklarede at de/ saae ikke efter paa Ryggen :/ Paa Qvæstionerne svarede: til Actors 1ste Veed ikke andet end meest vel, kan vel og have truffet som med Andre, anderledes. 2det Veed ikke. 3de Nej. 4de Ja det var det vist. 5te Nej. til Defensors 1ste Nej hverken \de Tider/ da eller før, men været undertiden Legems svagelig, og som man kalder det vanskelig eller sær, og naar noget har gaaet ham imod, kan det vel have gjort ham tungsindet iblandt. 2det Veed det ikke. 3de forbigaaes, da Vidnet om han er under Mistanke, ikke kan {bekjende} vidne paa sig selv, og han ikke heller er sigtet eller sagsøgt. 4de Veed det ikke. Actor og Defensor havde intet imod, at Vidnet til Eed blev admitteret; thi bekræftede hand sit aflagde Vidnesbyrd med Lovens Eed og oprakte Fingre, og blev dimitteret.

Actor declarerede ej at vide eller har kundet opspørge fleere Vidner.

Dom/m/eren tilspurgde Delinquenten og h/an/ds Defensor, om veed fleere Vidner eller om er fleere voxne Folk \eller andre/ paa Øchland \eller andre Steder/ som herom kunde være vidende? De svarede Nej til begge Dee. Ligeledes tilspurgde alle de afhørte Vidner, som bleve fremkaldede? Rs: Nej. Videre alle Vidnerne tilspurgt af Dom/m/eren: {om} 1st Om nogen af dem veed noget om Del:s anmeldte Forehavende, at vilde rømme, da h/an/d rejsde ud paa Havet? \alle svarede Nej./ 2det tilspurgt alle Vidnerne under deres aflagde Eed, om de veed eller have hørt, at paa Øchland eller andre Steder, saaviit de kan have hørt Rygte fra, er i Aar førend denne Ulykke skeede, andre Mennesker, end denne Mari Jons Datter, saaledes bragt af dage? Rs: Nej.

Delinquenten blev med de førte Vidner confronteret, og deres Vidnesbyrd ham forelæst, og det forekom/m/ende ikke nøje overeenstem/m/ende ham forelæst, til nærmere Forklaring, men h/an/d vedblev sin for Retten nu gjorde Bekjendelse, og kunde ingen anden Bekjendelse gjøre, havde og ikke videre til sit Forsvar at anbringe end skeet er, kun overladende det øvrige til h/an/ds Defensor.

Dom/m/eren endnu tilspurgde Defensor: Om han veed meere til nærmere Oplysning, enten ved Documenter eller Vidner som kunde tjene til den Anklagedes Forsvar? Defensor dertil svarede: Nej!

Vidnerne bleve dimitterede.

Actor begjærede, saavelsom og Defensor TingsVidnet sluttet, efter at dog først som Actor nu forlangte var afhørt fremstillende ustevnet Vidne Tørres Jensen Eldøen, om Delinquentens Forhold i sin Arrest, henseende h/an/ds Forstands Brug.

Fremstod som 22de Vidne Tørres Jensen Eldøen hos sin Fader Lensmand Jens Jensen Eldøen i Føjens Skibrede paa Storøen, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter han aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 20 Aar, sidst til Alters Mich: Tiider sidst, Delinqv: \og den dræbte/ ubeslægtet og ubesvogret, forklarede paa ovenmeldte Vidnet som Spørmaal tilbragte Actors Tilførte: At Delinquenten har været arresteret paa Lensmands gaarden Eldøen fra 6te Septemb: sidst, fra hvilken Tiid til nu, Vidnet meest har tilseet Delinquenten, og til deels bragt ham sin Forflegning, og i den Tiid har

1796: 284b

Delinquenten, ikke viist nogen Mangel paa Forstanden, men viist sig og talt ligesaa viiselig som Andre, uden mindste Mangel paa Forstandens fulde Brug. Han har vel viist sig bedrøvet over sin begangne Misgjerning, men uden noget som kunde henføres til egentlig Tungsindighed. Actor og Defensor havde Vidnet ikke videre at tilspørge; Thi blev h/an/d dimitteret.

Actor begjærede TingsVidnet sluttet, under Forbeholdenhed af Sagen videre at proseqvere til Doms.

Defensor forbeholdt sig Delinquentens Forsvar under Doms Sagen, og havde intet videre under TingsVidnet at erindre.

TingsVidnet blev saaledes sluttet.

Actor begjærede sig Sam/m/e beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Delinquenten blev overleveret Lensmand Ole Knudsen Rydland til Arrest og Forvaring.

S: Schiøtz Udstædt

Samme Delinquent-Doms-Sag

Anno 1796 Mandagen den 5te Decemb: Morgen er Extra Rett sat paa Waags Skibredes Tingsted Bakkervigen i efterskrevne Delinquent Sag over Manden Christian Torkelsen Øchland af samme Skibrede, for begangen Mord paa hans Hustrue Mari Jons Datter, af

Dommeren, tilligemed tiltagne, fiire, upartiske, Delinqventen og h/an/ds \myrdede/ Hustrue ubeslægtede, ubesvoglede, og ellers eedsvorne Laugrets Mænd \som Meddoms Mænd/ navnlig:

1. Johannes Olsen Nord Drivenæs Leil: 3. Salomon Knudsen Leil: p: Søre Drivenæs

2. Christopher Jacobsen Fagerbakke Leil: 4. Hans Hansen Leil: p: Store Drivenæs

Delinqventen Christian Torkelsen Øchland var løs og ledig uden Jern, Baand eller Tvang for Retten fremstillet.

Actor i Rettelagde Stevning af 3de d: M: sidst som med Berammelses og Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes:

Delinqventen og h/an/ds anordnede Defensor Lensmand Ole Knudsen Rydland den sidste nu mødende for Retten, vedtog lovlig Varsel.

Actor fremlagde sit Indlæg af dags Dato oplæst saa lydende: tilligemed til denne Acts Følge \som Bielag/ deri paaberaabte holdte Sequestrations Forretning over den Skyldiges Ejendeele, afholden den 10de Oct: sidst. Det deri paaberaabte i Sagen førte TingsVidne skal, saasnart Dommeren kommer hjem, blive udstedt og følge denne Doms Act, hvis Udstædelse her paa Tingstedet vilde opholde Extra Tinget, Almuen til Bekostning, alt for længe, men deraf er Actor af Protocollen givet alt behøvende Kundskab.

Dommeren forelæste Delinqventen hans gjorde Bekjendelse og Tilførseler, som h/an/d vedblev, declarerede intet videre at have at tilføre, ej heller andet eller anderledes at bekjende, overladende sit videre Forsvar til den for ham beskikkede Defensor, men beder om mildeste Dom, og taalig Straf, med Fængsel, om ej Frifindelse er muelig formedelst h/an/ds Alderdom og Skrøbelighed. Dommeren tilspurgde Del: 1st Hvor det var h/an/ds Forsæt at anbringe Kniv Stikket? Rs: Sandser ikke rettere, end til at dræbe hende, ved Struben. 2det Hvor paa venstre Side enten fremme paa Siden, eller længere bag han stak sin Kone med Kniven? Rs: Viiste \nu/ paa sig selv, frem/m/e paa den venstre Side ved Struben. 3de Hvorledes har havt hende under sig? Rs: Han laae paa sine Knæer paa Gulvet, imellem hende, og den Kiste hvor h/an/d tog Kniven. 4de Hvoraf det Blod paa h/an/ds egne Hænder og Ansigt, som Vidnerne saae paa ham ved Paagribelsen? Rs: Maae være af hendes Hænder, da hun stridedes med ham, den korte Tiid {h/an/d k} hun kunde røre sig, muligt og af h/an/ds egne Hænder af hendes Blod, mindes og at havde Blod paa sin Skjorte, som maae være af det sam/m/e, af hendes Blod. Mindes ej andet \eller nøjere/ men tilstaaer, at destoværre var det h/an/ds Forsæt at myrde h/an/ds Kone Mari Jons Datter, det h/an/d og var saa ulykkelig at fuldføre, Det h/an/d ikke kan fragaae. Delinqventen har intet mere at fremføre, men lader Sagen gaae til Doms.

Defensor Lensm/an/d Ole Knudsen Rydland fremlagde Contra Stevning \af 3 hujus/ som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst saal:

Actor vedtog Varsel.

Defensor i Rettelagde sit Indlæg af dags Dato som blev oplæst og lyder saaledes:

Actor og Def: saavel som Delinqventen indlod Sagen til Doms.

Dom/m/eren i Anleedning Fr: 3 Juni 1796 § 30, tilspurgde ikke aleene Defensor, men og Actor, om de kan have meere at fremføre hver paa sin Side, enten til Oplysning eller Delinqventens Forsvar, hvortil de kunde behøve Opsættelse? Begge svarede: Actor, at kan unuligt skaffe mere til Oplysning, og Defensor ligesaa lidet udfinde noget videre til Del:s Forsvar, enten ved Vidner eller Documenter; saa begge Declarerede, at ingen Opsættelse kan nytte, og indlod som før, Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen og den med Meddoms mændene nøje igjennemgaaet og overvejet, samt derefter deri af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Først bliver i denne Sag, hvori al mulig Oplysning efter udgangne Anordninger og Dens Omstændigheder, er af Actor og Defensor tilvejebragt, at anmærke; Den Ubestemthed som

ere i Vidnernes Udsigende, og tildeels i Delinquentens Bekjendelse, om Saarene paa den Døde, Hende af Morderen tilbragte, konfereret med Obductions Forretningen, men, naar betragtes: Vidnernes som Bønder, Deres Modløshed og deraf følgende Gysen over saadant et Syn, samt Morderens med slig Forsæt følgende Sinds og Sandsers Forvirring, i hvilken Han med Mordet havde bortkastet al anden Eftertanke, end kun til at fuldføre sin onde Gjerning; og at Denne skede i Mørke om Natten; samt derimod observeres den Stilling, Morderen selv bekjender, at have holdt den Myrdede i, under sig, og hvorledes Han brugte sine Hænder under Mordet; saa lades ingen Tvivl være tilbage, om, at jo Bestem-

1796: 285

melsen derom i Obductions Forretningen, holden af en sagkyndig Chirurgus, med Overlæg og koldt Blod, og som dertil beskikket, er vis og rigtig, og altsaa efter Vidnernes videre Udsigende det obduserede Cadaver er, den af Morderen myrdede Hans egen Hustrue. Dernæst den Mangel af Forstand som Defensor har søgt at beviise og tillægge Morderen, men Samme er ikke enten af Morderen bekjendt, maae undtages det almindelige Begreep om Mangel af Forstands Brug, paa den Tiid een gjør en Ulykke paa sig selv eller andre, eller af de af Vidnerne som derom have vidnet, forklaret, i den grad, eller videre end en Tungsindighed /: dog ikke saadan som skulde gjøre Ham keed af sit eget Liv :/ saa Samme kan tjene Delinquenten til mindste Undskyldning, tvertimod er dette af de fleeste af Vidnerne modsagt. Alle Omstændigheder viser og, at Han har øvet Mordet paa den Han bar et ondt Sindelag til, gjorde Ham efter Hans Mening Fortræd og Fornærmelse og som Han vilde være skildt ved, da Hans Anslag at rømme fra Hende, fejlede Ham i Udfaldet. Der findes da ikke det mindste at anføre i Faveur af Delinquenten; og bliver intet andet til overs af det Passerte, end at Delinquenten Bonden Christian Torkelsen Øchland efter egen utvungen, igjentagen og vedbleven Tilstaaelse og Bekjendelse, Corpus Dilicti, Vidnernes Udsigende og alle Omstændigheder, har med frit Forsæt og beraad Hu myrdet Hans Egte Hustru Mari Johns Datter og Hun efter Obductions Forretningens Formæld er død af det tilbragte Knivstik; og Han dermed begaaet et saameget meere afskyeligt Mord som Ægtefæller bør være de bedste Venner, og Manden sin Hustrues som den Svageres trøst og Beskytter, hvilket fra den Side betragtet, synes at gjøre Mordet ligesaa grovt som begaaet af Hustruen paa Manden som Hendes Hosbonde. Altsaa ikke ved denne Rett kan undgaaes eller bør efterlades paa denne Misgjerning at anvende Lovens derpaa satte exemplariske Straf; Thi kjendes af Dommeren og Meddomsmænd for Ret: At Christian Torkelsen Øchland for dette begangne grumme Mord paa sin Egte Hustrue bør efter Forordningen 16de Octobr: 1697. sig selv til velfortjent Straf og andre Ligesindede til Exempel, Skræk og Afskye efter Forordningen 7de Febr: 1749. og paa deri foreskrevne Maade udføres fra sit Fængsel, derefter af Skarpretteren knibes med gloende Tænger, først uden for det Huus hvor Mordet er begaaet, siden tre Gange imellem Gjerningsstedet og Retterstedet og allersidst paa Retterstedet, og der Hans højre Haand levende, og siden Hovedet afhugges, begge med Øxe, hvorpaa Legemet af Natmandens Folk skal lægges paa Stejle, og Hovedet tilligemed Haanden fæstes paa en Stage oven over Legemet, saa og efter Lovens 6 Bogs 6te Cap: 1. og følgende Articl:r og 1 B: 22 Cap: 7 art: have sin Hoved Lod efter Forordningen 6te Dec: 1743. a: 21. og efter Fr: 6te Febr: 1694. sin Jord om Han nogen ejer, til Kongen forbrudt, efter at deraf er udredet Hans Arrestes og denne Actions med deraf entstaaende og Executionens Omkostninger efter approberede Regninger, samt Stemplet Papiir der til denne Sag burde været brugt 2 rd: 4 mrk: 8 s: som ellers saavidt Hans Ejendele ej tilstrækker paa Almuen bør liignes, udredes efter Kongl: allernaadigste Anordninger. For Executionen nyder Skarpretteren efter Taxten af 12te Martii 1698. i alt 33 Rd:r. I Sagførelsen og Behandlingen er i denne Sag ikke viist nogen Forsømmelse, men Samme har efter Omstændighederne været lovmæssig og forsvarlig. Denne Dom forfølges

til høyere Ret og derefter Exekution efter udgangne Anordninger. Efter at Dommen for Delinqventen som løs og ledig for Retten var fremstillet, var oplæst, var Actor begjærende Acterne til allernaadigst befalet Appel in Forma udstædt som blev bevilget. Delinqventen blev derefter overleveret til Skibredets Lænsmand Ole Knudssen Rydland i Arrest og Forvaring.

Actors Fuldmægtig anmeldte: At da det bliver højstnødvendig formedelst Mangel paa Arrest Huus her, og andre Vanskeligheder at strax sende Delinqventen til Bergen; saa maatte Dommeren behage at insinuere Acterne til Amtet, som upaatvivlelig besørger Dommens Forkyndelse for Delinqventen der.

Udstædt og sendt Amtet med Posten den 14 Dec:

S: Schiøtz

Og derved var året 1796 til ende, som skulle ende med ei blodig og dramatisk mordsak.

Tingbok nr. I. A. 44 1793-1800 for Sunnhordland
Året 1797

(1797: 285)

Extra Ret over dødfunden Skrædder

Anno 1797. den 4de Januarii Morgen tidlig har jeg tilligemed efterskrevne 4re af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren opnævnte, eedsvorne, upartiske og ubeslægtede Laugrettesmænd navnlig: 1. Iver Abelssen S:E: p: Helvigen. 2. Gunder Ølverssen L:L: p: Ohnerim. 3. Johannes Fartinssen S:E: p: Røesteen. 4. Ole Peterssen S:E: p: Helvigen, indfunden mig, sat og holden en Extraret med bemelte Laugrettesmænd paa Gaarden Ohnerim No: 51. S: S:E: Gds: i Qvindherrets Skibr: og S: S:sk: i Anledning af den paa bemelte gaard ved Ohnerim forhen sig opholdende og i et Vand Ohnerims Vandet kaldet ved samme gaards Land paa et Sted Hejevigen den 2den Januarii sidst Morgen, dødfundne omtrent 4 Alen fra Land i Vandet næsegruus liggende Skrædder Johan Sandman, for om Hans Dødsmaade og denne ulykkelige Begivenhed at holde en lovlig Undersøgning til viidere Efterretning i Henseende til Hans Begravelse og Efterladenskab.

I Retten var nærværende paa Højædle og Velbaarne Hr: Justits Raad og Foged Korens Vegne Skibredets Lænsmand Abel Iverssen Helvigen, som begjærede, at samtlige paa Gaarden Ohnerim og underliggende Huusmands Pladser værende Folk og hvem viidere derom kunde være vidende, maatte som Vidner fremkaldes, stædes til Forhør og under Lovens Eed gjøre Deres Forklaring om hvad De kan opgive og forklare til Oplysning om forbemelte Tildragelse, hvorefter bemelte Lænsmand Helvigen som Eftermaalsmand paa Fogden og Justitiens Vegne efter Loven /: da ingen anden enten Slægt eller Frænde, som den Afdøde er fød i Tydskland, her er :/ androg at har ej hørt eller kunnet opspørge, at nogen Mistanke haves om at den afdøde Skrædder Johan Sandman som ej har havt Ueenighed med nogen, enten af nogen anden er ombragt eller tilføyet noget voldsomt, ej heller med Villie ombragt sig selv; men af hvad Han har kundet opspørge, slutter, at den døde Johan Sandman, som gik ud tidlig om Morgenen og før det var lyst, har i Vildelse og i tyk Taage saa hand ej kunde see sig for, kommet ned til Vandet, faldet om og slaaet sig saa Han ej har kundet rejse

sig igjen, og saaleedes bleven qvalt af Vandet, hvori Han laae næsegruus, i ikke fuldt en halv Alen dybt Vand over Iisen.

Bemelte Lænsmand havde ej videre at andrage, men fremlagde Velædle og Velærværdige Sognepræst Hr: Niels Hertzbergs Attest af 3die denne Maaned saal:

Hvornæst blev fremkaldet for Retten som Vidner alle som herom noget kan være vidende, som efter nøyeste Efterspørgsel ere følgende nemlig 1. Niels Olssen L:L: paa Ohnerim. 2. Kirstine Rasmus Dr: Hustrue til 1ste Vidne. 3. Sæbjørn Sæbjørnssen tjener paa Kaldestad. 4. Sæbjørn Nielssen tjener Sammested. 5. Sergeant Lars Olssen Ohnerim. For disse blev Eedens Forklaring af Lovbogen oplæst, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa De bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Niels Olssen L:L: p: Ohnerim aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At den døde Johan Sandman har nu i omtrent 6 ½ Aar logeret hos Vidnet, men sjelden været hjemme, da Han som Skrædder rejste om og arbejdede for andre for Betaling. Vidnet har i den Tiid kjendt den døde Johan Sandman, men har aldrig vidst, at Han enten har været tungsindig eller rasende, men stedse været et skikkeligt og fredeligt Menneske. Den 30te Dec: f: A: kom den døde Johan Sandman i Vidnets Huus og bad om Han maatte opholde sig hos Vidnet et Par Dage, til Helligdagene var forbie, da Han vilde rejse igjen og arbejde, da Han var Skrædder, hvilket Vidnet tillod den Døde. Mandag Morgen den 2den Januarii sidst, før Dag, stod den Døde Johan Sandman op af sin Seng, da Han sagde, at ville rejse til Wahlen, men vidste ikke hvorledes Han kunde faae sit Tøye, som Han

1797: 285b

Behøvede til at arbejde med, med sig, da Vidnet sagde, at Han maatte gaae til en Huusmand her nær ved Ohnerim, og faae Ham til at føre sig til Wahlen, derpaa den Døde Johan Sandman gik, uden at sige hvor Han vilde gaae hen, men nu formodes til en Huusmand som boede noget fra hvor hand fantes, for at faae Ham til at føre sig, omtrent 2 Timer derefter, kom Vidnets Dreng /: som nu ej nærværende :/ og sagde: At der laae et Menneske død nede ved Vandet, derpaa Vidnet, tilligemed 5te Vidne, gik ned til Vandet Ohnerims Vandet kaldet, hvor den døde Johan Sandman laae næsegruus oven paa Iisen, og var der omtrent et Par Tverhænder Vand oven over Iisen, derpaa Vidnet tilligemed 5te Vidne Lars Olssen Ohnerim tog den Døde, som var omtrent 4 Alen fra Land, og bar Ham op i et Smalhuus paa Ohnerim, hvor Han endnu ligger. Vidnet har aldrig hørt at den døde Johan Sandman har haft Uenighed med nogen, men stedse været et skikkeligt og Gudfrygtigt Menneske, og har ej selv eller af andre hørt nogen Mistanke, at Han af andre skulle være ombragt, eller med Villie ombragt sig selv, men slutter, at Han i Vildelse og i da værende tykke Taage, og endnu ikke lys Dag er gaaet Fejl og kommen ud paa Vandet og gledet om og slaaet sig saa at Han ej har været i Stand til at rejse sig, men af Afmagt bleven liggende og qvalt, og saaleedes imod sin Villie af Vaade kommen af dage. Da Vidnet deklarerede ej at vide meere, og ingen havde Ham viidere at tilspørge blev Han dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Kristine Rasmus Dr: Hustrue til 1ste Vidne som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne med Forskjæl, at var ej med at bjerge den døde Johan Sandman paa Land, men ellers om Dødsmaaden og viidere som 1ste Vidne. Vidnet som det forrige dimitteret.

Fremstod 3die Vidne Sæbjørn Sæbjørnssen tjener paa Kaldestad, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At kjender den døde Johan Sandman, men ej viidere end fra en Anden, har ej hørt at han har manglet noget paa Forstandens Brug, vidste ej heller hvor Han opholdt sig før Han døde, men Mandag Morgen den 2den d: M: kom Vidnet tilligemed 4de Vidne Sæbjørn Nielssen gaaende, og vilde gaae til Handeland, da De saae et Menneske laae ud paa Ohnerims Vandet død, derpa De gik hen til det, men da Mennesket laae

omtrent 4 Alen fra Land og der var Vand oven paa Iisen, saa gik Vidnet ej til den Døde, kjendte Ham ej, men gik til Ohnerim og sagde at der laae et dødt Menneske paa Ohnerims Vandet, derefter Vidnet tilligemed 4de Vidne gik igjen til Handeland, uden viidere at spørge efter Hvem det var, veed ej meere, om Dødsmaaden forklarede som 1ste Vidne. Vidnet som De forrige dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Sæbjørn Nielssen tjener paa Kaldestad, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: Ord til andet om Dødsmaaden og alt som 3die Vidne. Som de forrige Vidner dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Sergeant Lars Olssen Ohnerim, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At sidste Søndag, som var nyeaars Dag, talede Vidnet med den døde Johan Sandman, og da var Han ædrue og skikkelig som ellers, og kunde Vidnet ej mærke nogen Tungsindighed, men da som ellers frisk og munter, siden talede Vidnet ej med den Døde. Men Mandag Morgen derefter, hørte Vidnet af Folk her paa Ohnerim at Sandman var død og laae nede paa Iisen paa Ohnerims Vandet, da Vidnet tilligemed 1ste Vidne gik ned til Vandet til den Døde, og da passerede i et og alt som 1ste Vidne har forklaret, om Dødsmaaden forklarede ligeledes som 1ste Vidne, dimitteret som de forrige.

Fleere Vidner var ej at opsørge.

Retten med Laugrettet forføyede sig paa bemelte Sted hvor den Døde blev funden, som af Vidnerne blev anviist, at være tet ved, omtrent 4 Alen fra Ohnerims Land paa et Sted ved Stranden kaldet Hejevigen, hvor nu, som Da Han blev funden, var Iis, hvorformedelst ej kunde sees hvor dybt, men af Situationen sluttes at være fladt og udgrundt.

Derefter blev den døde Johan Sandmans Legeme, som laae i Niels Ohnerims Smalehuus paa Ohnerim, og var iklædt sine daglige Klæder, undtagen Hat, som laae efter Ham hjemme, afklæd, besigtet, og fantes paa hans Legeme ikke mindste Saar eller Tegn til voldsom Medfart, enten af sig selv eller andre, videre end paa Næsen og ved det venstre Øye er Huden afskrabet, som sluttes at være skeet af Iisen, i det Han var faldet pludselig omkring uden at tage \for/ sig med Hændene, af alt sluttes at Han af Vaade og ulykkelig Hændelse og imod sin Villie er omkommen.

Da ingen noget viidere ved Forretningen havde at erindre; Saa blev af den gandske Ret saaleedes dømt og

Afsagt

Da af alt Passerte ikke gives mindste Formodning at den Døde Johan Sandman af andre skulde være ombragt; saa maae Han enten være død pludselig og i saaviit naturlig Død, foraarsaget af Kulde eller Stød paa Iisen, hvor Han i Mørke og Taage er udgaet, og faldet om, eller qvalt af Vandet Han laae i, og saaledes af Vaade og Ulykkelig Hændelse kommet af Dage imod sin Villie; Thi kjendes og dømmes af mig og Meddomsmænd for Ret: At Johan Sandmans Liig, maae nyde kristelig og sømmelig Begravelse, i Kirke eller paa Kirkegaarden med fuld Cermonie og Jords Paakastelse af Præsten, hvilket af Niels Ohnerim, hos hvem Han opholdt sig, da den Døde ingen Slægt har, strax maae besørges, og Hans Arvinger bør nyde Hans efterladte Ejendeele uden nogen Prætention derpaa paa Hans Majestæts Kasses Vegne til Hovedlods Forbrytelse, som hvorfor Samme herved frifindes. Tilstædeværende saavelsom Laugrettet forklarede at den Afdøde ikke har efterladt sig noget, hvoraf denne Forretning kunde betales, hvilket og Retten efter nøyeste Eftersyn og Efterspørgsel befandt, sig saaledes at forholde. saaleedes Forretningen sluttet.

S: Schiøtz

Extra Ret over bortkomne \Kone/ Gjertrud Samsons Dr.,

i Egteskab med Jon Jonssen paa Sloche:

Anno 1797. Mandagen den 15de Febr: Morgen tidlig, har jeg tilligemed efterskrevne 4re af Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits-Raad Koren opnævnte eedsvorne,

upartiske og ubeslægtede Laugrettesmænd navnlig: 1. Bjørne Olssen S:E: p: Amland. 2. Ole Ommundssen Lejl: paa Indre Svindland. 3. Sjur Larssen S:E: Sammesteds og 4. Torbjørn Ommundssen S:E: p: Yttre Bouge indfunden mig, sat og holden en Extraret med bemelte Laugrettesmænd, paa Gaarden Sloche No: 24. S: S:E: Gds: i Schonevigs Skibr: og S: S:sk: bel:, i Anledning af den paa bemelte g: Sloche forhen boende, og den 22de Octobr: f: A: Morgen Kl: 8. af sin Seng opstandne uden noget at medtage bortgangne og siden ej tilbagekomne Kone Gjertrud Samsons Dr: i Egteskab med Lejl: Jon Jonssen Sloche, for om Hendes formodentlige Dødsmaade og denne ulykkelige Begivenhed, at holde en lovlig Undersøgning til viidere Efterretning i Henseende til denne bortkomne og ej endnu igjenfundne Kones Efterladenskab(er).

I Retten var nærværende paa Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad og Foged Korens Vegne Skibredets beskikkede Lænsmand Peder Eliassen S:E: p: Yttre Næss, som begjærede at samtlige paa g: Sloche værende Folk og hvem endnu videre derom kunde være vidende, maatte som Vidner fremkaldes, stædes til Forhør og under Lovens Eed gjøre Deres Forklaring, om hvad De kan opgive og forklare til Oplysning om forbemelte Tildragelse, hvorefter blev fremkaldet for Retten den Bortkomnes Arving og nærmeste Paarørende nemlig Hendes Fader Samson Poulssen S:E: p: Indre Bouge, hvilken forklarede og som Hendes Eftermaalsmand efter Loven androg: At Hun ovenmelte Tiid stod op af sin Seng, gik ud og blev borte, men veed ej hvorhen Hun gik, ej heller kan sige enten Hun har ombragt sig selv eller ved en ulykkelig Hændelse, ved at have gaaet som i et slags Raserie, nær ved Søen paa et stejlet!! (stejlet/stejlt) Sted, kan være falden i Søen og omkommet, eller kastet

1797: 286

Sig selv ud, men har ingenlunde Mistanke om: At bemelte Gjertrud Samsons Dr: Sloche, som ikke har havt Uenighed med nogen, af nogen Anden enten er ombragt eller tilføyet noget voldsomt, men at Hun, som omtrent i en Tid af 4 å 5 Uger før Hun blev borte, faldt i en dyb Tungsindighed som Dag for Dag tiltog og formeredes, har som forbemelt i et slags Vildelse eller Raserie uden maaske at vide hvor Hun gik, gaaet paa et stejlet eller brat Sted, hvorfra Hun enten har kastet sig, eller mulig kan være falden i Søen og saaleedes kommen af Dage: Forklarede end viidere: At den Bortkomne har været og levet stille, gudfrygtig og skikkelig. Forestaaende forklarede ligeledes den bortkomnes Mand og formodentlig Enkemand Jon Jonssen Sloche. Bemelte den Bortkomnes Fader og nærmeste Paarørende, havde ej viidere at andrage, men fremlagde Sogne Præsten Velædle og Velærværdige Hr: Schnitlers Attest af Dato 4de Novembr: f: A: saal:

Hvornæst blev fremkaldet for Retten som Vidner, alle som herom noget kan være vidende, som efter nøyeste Efterspørgsel ere følgende nemlig 1. Niels Johannessen Huusmand p: Pl: Syllesvig under g: Sloche. 2. Pigen Eli Jens Dr:, tjener paa Bougstøe. 3. Pigen Brynnilla Johannes Dr:, tjener Sammesteds og 4. Pigen Marithe Niels Dr:, tjener hos Jon Jonssen Sloche. For disse blev Edens Forklaring af Lovbogen oplæst, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorpaa de bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Niels Johannessen Huusmand p: Pl: Syllesviig under g: Sloche, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At have kjendt den bortkomne Gjertrud Samsons Dr: fra sin Barndom af, og var Hun et meget skikkelig og gudfrygtigt Menneske, og kunde Vidnet aldrig mærke at Hun var tungsindig eller melankolsk, før i Hendes sidste Bryllup nemlig med Jon Jonssen Sloche som var omtrent 8te Dage før Hun blev borte, og der baade saae og taledes med Hende, da Vidnet syntes Hun var meget tungsindig, helst paa en saadan Tid, men hvori denne Tungsindighed grundede sig eller hvoraf havde sin Oprindelse, vidste Vidnet ikke, ej heller hørte den Bortkomne tale derom. Løverdagen efter Brylluppet, den 22de Octobr: forrige Aar, da Vidnet var i Arbejde her paa Gaarden Sloche, hørte Vidnet

af Huusets Folk, at Konen Gjertrud Samsons Dr., som laae syg, var Morgen en opstaaen af Sengen og gaaen ud, men hvorhen, vidste ingen, hvorpaa Vidnet strax, uden derom at blive anmodet, gik bort, baade paa Bøen, i Udmarken og ved Strandbredden for at lede efter den Bortkomne, men uden at have fundet Hende, kom Vidnet hjem til g: Sloche Eftermiddagen ved Kl: omtrent 4. eller 5., og da hørte af Huusets Folk, at var fundet Hendes Skoe og Hue tet ved Søen, paa Mark eller Græs, i en Bakke paa gaarden Sloches Lejemaal i Udmarken, men hvem som havde fundet Disse Klæder, veed Vidnet ikke, saa ej heller Klæderne den Dag, men et par Dage efter, da Vidnet var med at lede efter den Bortkomne, saa Han Dem paa ovenmelte Sted, kaldet Baadedalen, og kjendte Vidnet: At det var den bortkomne Gjertrud Samsons Datters. Siden var Vidnet tilligemed flere, med og ledte efter den Bortkomne, i Fem eller Sex Dage, og i denne Tiid var det Vidnet saa de ovenmelte Klæder, Hende tilhørende, men uagtet al mulig Leedning og Søgning, hverken fandtes, eller er den bortkomne Gjertrud Samsons Dr: endnu funden. Vidnet har aldrig hørt at den bortkomne bemelte Gjertrud Samsons Dr: har havt Uenighed med nogen, og har Vidnet ej selv, eller af Andre hørt nogen Mistanke, at Hun af Andre skulle være ombragt, men slutter at Hun i Vildelse eller Raserie har gaaet udi bemelte Bakke tet ved Søen, og derfra enten kastet sig eller mulig været falden i Søen, og paa saadan Maade kommet af Dage. Da Vidnet deklarerede ej at vide meere, og ingen havde Ham viidere at tilspørge, blev Han dimitteret.

Fremstod som 2det Vidne Pige Eli Jens Dr: tjener paa Bougstøe, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At have kjendt den bortkomne Gjertrud Samsons Dr: fra sin Barndom af, og mærkede Vidnet intet andet end Hun nemlig den Bortkomne, var et meget gudfrygtigt, stille og skikkeligt Menneske. Om Hendes Tungsindighed før og i Hendes sidste Bryllup, der Vidnet og var indbuden, forklarede som 1ste Vidne. Dagen før Hun kom bort var Vidnet paa Gaarden Sloche i et Ærende, og da taledes med den Bortkomne, som sagde: At Hun befandt sig i en slags Elendighed af Hogværk og videre, sagde ej mere. Dagen derefter nemlig Løverdagen den 22de October Morgen kom der Bud fra Sloche til Vidnet og flere at komme og lede efter Konen Gjertrud Samsons Dr., som var bleven borte, derpaa Vidnet strax rejste eller gik at lede efter Hende paa Sloches Lejemaal, men fandt Hende ikke. Efter Vidnet var kommen hjem til Bougstøe hørte Vidnet, samme Aften, at Hendes Skoe og Hue var funden i Baadedalen, hvilke Klæder Vidnet og siden selv har se/e/t her paa Sloche, og kjendte Vidnet at de var den Bortkomne tilhørende. Angaaende hvad Maade Gjertrud Samsons Dr: skulde være bortkommet paa, og at Hun ikke efter Vidnets Formening af Andre er ombragt eller tilføyet nogen Skade, med viidere, forklarede dette som 1ste Vidne. Dimitteret som forrige Vidne.

Fremstod 3die Vidne Pigen Brynnilla Johannes Dr:, tjener paa Bougstøe, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At har ej kjendt den Bortkomne Gjertrud Samsons Dr: længere end i 2 Aar, og har Vidnet i denne Tiid ikke erfaret andet, end den Bortkomne var et fredeligt og gudfrygtigt Menneske. Vidnet, som tjente her paa Sloche den Tiid Hun blev borte, mærkede ingen Tungsindighed af den Bortkomne før omtrent 3 Ugers Tid før Hendes Bryllup med Jon Jonssen Sloche. Om hendes Melankoli i disse 3 Uger og i Brylluppet forklarede dette Vidne som 1ste Vidne. Sidste Gang Vidnet taledes med den Bortkomne var Onsdagen den 19de October, da Gjertrud Samsons Dr: sagde: At Hun var saa Angestfuld, og bad Gud hjælpe sig. Torsdagen derefter saa Vidnet hende ude paa Gaarden, men taledes intet med Hende. Løverdagen den 22de Octobr: Morgen savnede saavel Vidnet som De øvrige Husets Folk, den Bortkomne, og forstod De at Hun var løben ud af Huset, hvorpaa Vidnet strax saavel som de øvrige Folk paa Gaarden Sloche gik ud for at lede efter Hende, men fandt Hende ikke. Om Eftermiddagen hørte Vidnet: At hendes den Bortkomnes Skoe og Hue var funden i Baadedalen, og saa Vidnet ikke Klæderne før de var hjembaaren til Sloche, og da kjendte at De vare den Bortkomne tilhørende. Om hvad Maade Gjertrud Samsons Dr: skulde være bortkommet paa, og at Hun ikke af andre er ombragt eller tilføyet

nogen Skade efter Vidnets Formening, med viidere, forklarede dette Vidne som det Første. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Pigen Marithe Niels Dr: tjener Jon Jonssen Sloche, som aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og forklarede: At har ej kjendt den Bortkomne Gjertrud Samsons Dr: længere end et Aars Tid, og har Vidnet i denne Tiid ikke erfaret andet af den Bortkomne: End at Hun var et gudfrygtigt og skikkeligt Menneske. Vidnet kom her paa Sloche til Tjeneste 1 ½ Uge før den Bortkomnes Bryllup med Jon Jonssen Sloche, og i den Tid og i Brylluppet samt til Torsdags Aften efter Brylluppet, som er den sidste gang Vidnet taledede med Hende, mærkede Vidnet Hendes Tungsindighed, og derom forklarede som 1ste Vidne, og klagede den Bortkomne sig bestandig at have Hogværk. Dette Vidne forklarede i øvrigt saavel om Ledningen eller Søgningen efter den Bortkomne, som om hvad Maade troer bortkommet paa, og at Hun ikke af andre er ombragt eller tilføyet nogen Skade, med viidere, som forrige Vidne, med Tillæg: At dette Vidne var just nærværende da den Bortkomnes Skoe og Hue blev funden i Baadedalen, og kjendte Vidnet at disse Klæder vare den Bortkomne Gjertrud Samsons Dr: tilhørende. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, Den Hun vedblev, deklarerende ej at vide mere. Som forrige Vidner dimitteret.

Flere Vidner kunde ikke opspørges.

Retten med Laugrettet forføjede sig paa bemelte Sted Baadedalen, hvor den bortkomne Gjertrud Samsons Dr:s Skoe og Hue blev funden, som blev anviist at være tet ved Søen, omtrent 6 Alen op paa Land i Sloches Udmark, og befandtes at tet ved dette Sted er et glat stejlet Bjerg, der udfør meget dybt Vand, hvoraf sluttes og af de fundne den bortkomnes Klæder

1797: 286b

At den bortkomne \har/, som i et saakaldet Raserie eller Vildelse gaaet ud paa dette Bjerg, har kastet sig eller falden i Søen og saaledes kommen af dage.

Da ingen noget viidere ved Forretningen havde at erindre; Saa blev af den ganske Ret saaleedes dømt og

Afsagt:

Af den Bortkomnes Fader som nærmeste Slægt Hans Andragende og de førte Vidner, gives ikke mindste Mistanke at Konen Gjertrud Samsons Dr: Sloche af Andre skulde være ombragt; Hun maae da enten have løbet bort i Vildelse, hvilket dog ikke formodes, da efter saa lang Tids Forløb Hun maatte være seet eller funden, enten levende eller død, eller ombragt sig selv, som synes at være det rimeligste, og kan sluttes af de fundne Klæder, der efter Vidnernes Udsigende vare Hende tilhørende, hvilket Sidste, da efter Præstens Attest og de førte Vidner Hun har levet gudfrygtig og skikkelig, men i de sidste 4 eller 5 Uger før Hun blev borte, været tungsindig og melankolsk, maa være skeet enten i Raserie, eller at Hun er falden ud; Thi kjendes og dømmes af Dommeren og Meddomsmænd for Ret og herved afsiges: At den ovenmeldte \bortkomne/ og ej endnu igjenfundne Kone Gjertrud Samsons Dr: Sloches Arvinger bør nyde Hendes efterladte Ejendeele, uden nogen Prætension derpaa paa Hans Majestets Kasses Vegne til Hovedlods Forbrydelse, som hvorfor Samme herved frifindes. Denne Forretnings Bekostning reserveres efter Reglementet og Boets Befindende, og udredes naar paafordres i lovlig Tid, da Vedkommende nu paahører Dommen.

Saaleedes Forretningen sluttet:

S: Schiøtz

Etne Præstegaards Besigtelse

Anno 1797 Tiirsdagen den 4de April Morgen tidlig, er Extra Aasteds Ret sat paa Enge Præstegaard i Etne Præstegjæld og Skibrede i Sundhorlehns Sorenskriverie af Dommeren med

efterskrevne af Districtets Foged Højædle og Velbaarne Hr: Just: Raad Koren, opnævnte eedsvorne, upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede, samt nu af Fjeldberg Skibredes Lensmand Siur Siursen Øster Eide i Retten fremstillede Laugrettesmænd, som Syns, Besigtelses, Taxations, og Bygnings kyndige Mænd, alle af Fjeldberg Skibrede og Præstegjæld, navnlig: 1. Ommund Olsen Nærvigen S:E: 2. Lars Tarraldsen Tvedt S:E: 3. Haldor Torbjørnsen Stangeland S:E: 4. Christopher Christophers: Dueland Leil: 5. Anders Tørress: Kolbenshoug S:E: 6. Knud Torgersen St: Nærem S:E: alt til samme Præstegaards Huses Besigtelse, i Anledning at forrige Sogne Præst Sl: Hr: Mathias Abel ved Døden er afgangen, og til hands Successor allernaadigst er beskikket Velædle og Velærværdige Hr: Jørgen Brochmand, som \til/ Præste Embedet og Præstegaarden forlængst er ankommen, og efter hans til Amtet under 21 Dec: 1796 om samme Besigtelses gjorte Ansøgning, som med Amtets paategnede Resolution af 30te samme Maaned, og Beram/m/else af 7 Januari d: A: blev af Reqvirenten Hr: Brochmand fremlagt \belagt med Stempl: Pap: et Ark til 24 skl:/ af Retten oplæst og lyder saaledes: Hr: Reqvirenten derefter fremlagde sin til denne Forretning udstyrede Stevning af 21de Janv: d: A: som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes:

De indstevnte bleve paaraabte, deraf Hr: Provst Hertzberg ikke mødte eller møde lod, men paa Sterboets Vegne efter Hr: Abel \mødte/ Sterboe Enken Madame Christine Sl: Hr: Abels, og Laugværge Hr: Leiutenant Jacob Friderich Weltzien, samt paa Arvingernes de umyndige Børns Vegne som indsat Formynder ved denne Forretning for dem, Ole Olsen S:E: p: Fittie. For Sterboet blev bet: Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling. Disse bemeldte mødte og vedtog Varsel.

Paa Hr: Foged Korens Vegne for at paasee Almuens Tarv var nærværende hans Fuldmægtig Hr: Grung i sin Principals Forfald. Endeel af Etne Præstegjælds Almue mødte, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skilling, vedtog Varsel paa egne og øvriges Vegne, og ellers fremstod af Støele Sogn Thor Larsen Østreim og Siur Olsen Østreim iblandt fleere, og ligeledes iblandt fleere, af Gjærde Sogn Østen Gabrielsen Biørge, samt af Grindems Sogn Gotschalch Halvorsen Schjold, Hans Christensen Frethe og Erich Halvorsen Qvamen, for hvilke alle mødende, forestaaende fremlagte og Tilførte blev som meldt oplæst.

Reqvirenten Hr: Brochman anmeldte, at har ikke kundet opspørge, eller erholde, som og Hr: Lieut: Weltzien declarerede ikke at være fleere i Sterboet, end efterskrevne fire Besigtelser, som h/an/d fremleverede til afbetjening, og af Retten paategnet, sig Hr: Brochmand tilbage leveret, som blev paategnet, afbetjent, og bliver Hr: Brochmand under denne Forretning efter afbetjening tilbageleveret, og hvilke Forretninger ere: 1ste af 2de Maj 1714 sluttet 3de Ditto, hvori er inddragen en foregaaende Forretning og Besigtelse af 2de Maj 1683. 2det En af 1725 begyndt 27de Nov: og sluttet 2de Maj 1726. 3de En \Rettens/ Besigtelse begyndt 22de Juli 1734 og sluttet med paategnet da værende Stiftbefalingsmands Resolution af 22de Oct: 1734, og 4de En Rettens Besigtelse af 28de, 29de og 30te Octobr: 1755, med paategnet Stiftets Resolution af 6te Feb: 1756. Hr: Brochman derefter begjærede Forretningen fremholdt efter Loven, Stiftets Resolution og hands udstyrede Stevning.

Dommeren paalagde og tilholdt Laugrettet, de paa Præstegaarden befindende, og saavel Almuen, som Præst efter Præst, til Vedligeholdelse, tilkommende Huuse Bygninger tilligemed Dommeren saa nøje at besigte, hvad Samme rigtig mangler, og den derpaa befindende Mangel og Aabod saa rigtig at skjønne, og Istandsættelsen taxere, til retteste og nøjeste som kan gjøres Overslag paa, at Sam/m/e kan koste, saa at Huusene kan komme i fuldkommen og forsvarlig Stand, ogsaa i henseende Husenes Ælde, da Vaanhuuset er i Forretningen af 1734, er skjønnet at maatte i grund nedrives, og af nye

Opbygges, som dog ikke siden skeede, til Almuens Bedste, at ikke nu de skal gjøre en stor Bekostning, som om faae Aar, skulde blive spildt, i Fald Huusene eller nogle af dem da maatte nødsages uomgængelig \der/ at opbygges af nye, alt saaleedes som de kan forsvare, og være bekjendt, og det i alle vedkommendes Overværelse, samt derunder at paaagte, hvad kan være forfalden blot af Tidens Ælde, og hvad af Vanrygt.

Dommeren med Laugrettet og alle vedkommende, foretog sig at saaledes som meldt, besigtige og taxere Huusene, efter Paaviisning og de ældre Forretningers Udviisende, og blev da først efterseet:

a: De Huuse som tilkommer Almuen at vedligeholde:

Madame Abel anmeldte, at Vaanhuuset er Taget saa slet paa, at i Regnvejr kan ingen Værelser være tørre, for Draaber, nogle Værelser saa stærk, at intet kan \deri/ have tørt, og ellers overalt draabefuld i alle Værelserne \samt aaben for Vand og Vind/ meere og mindste, og ligesaa Floren og Laden, i sær den Sidste i den grad, at Korn Avlingen sidste Vinter, blev saa fordærvet af Regn og Draaber, at der blev spildt som maatte udkastes, unyttig baade for Menneske og Creaturer, baade Halmen og Kjernen, vel over omtrent 10 Tønder; og ikke stort bedre \er/ alle de øvrige Præstegaardens Huuser, som Præst efter Præst tilkom/m/er at vedligeholde, Borgestuen undtagen som sidste Som/m/er blev opbyggt, og af de øvrige er Stalden slettest.

Knud Halvorsen og Brithe Lars Datter som have tjent i Præstegaarden, den første 8 Aar, og den Sidste 2 Aar, fleere Tjenere ere nu ikke her paa Præstegaarden, af de der før hidtil her have tjent, bleve fremstillede, som om ovenanførte gjorde samme Forklaring.

1st Vaanhuuset en Stor Stue \derunderst steensat Kjelder,/ med en liden Stue, et Kjøkken, og Skorsteen, samt Trappe til Øvre Værelserne, som er en Sæl med 2 Kammere, og et lidet med Bord afdeelt Kammer, hvorhos en Sval, alt to Etager højt, under Torv Tag, lang uden Noves 22 alen, og breed 11 alen, befandtes, aldeles uduelig til at kan imodtage nogen Reparation til Nytte, som gandske forraadnet, baade af Ælde og Vanrygt, ligemeget \begge/, saa det i Bund og Grund maa nedrives, og af nyt opbygges, dertil behøves: Kjelderen kan ikke reflecteres paa eller komme i Betragtning, da der staaer meget Vand i den, \at/ den ikke kan holdes tør, uden ved større Bekostning ved Vandets fraveitning, end den kan gjøre nytte for sig, da den er kun liden 5 alen i qvadrat, hvorom Hr: Brochmand var af sam/m/e Meening. Men under Huuset heelom, behøves en Kampesteens Muur lagt i Kalk og Leer, behørig lagt paa fast grund, kan koste i alt, med Førsele og Arbeide omtrent

rd:-mrk:-s:

30 - 0 - 0

Tøm/m/er til Huuset efter Høide 10 Alen, men findes bedre at inrettes med Gang tvert igjennem Huuset fra Vest til Øst, imellem Daglig Stuen og Stor Stuen, og Trappen i Gangen; og Stor Stuen at blive kun inden Noves fra Vest til Øst /: Compas Stregen tagen ungefærlig, men skal gaae efter den gamle Bygning :/ 8 ½ alen, og Sval østen for af 2 alens Bredde med Bordtag. Stuen fra Nord til Sør inden Noves 8 ½ alen, Gangen breed 4 alen \deri Trap til øvre Værelser/ Daglig Stuen fra W: til Øst 6 ¼ alen, og fra N: til S: 7 alen. som er dens nu værende Størelse. Kjøkkenet bliver fra Daglig Stuen til i Linien med bemelte Sval, og til det nordre Brøst, altsaa foruden Kjøkken Skorsteenen, vil en muret Pibe til Kakkellovn fra Stor Stuen \opføres/. Salen bliver efter Stor Stuen af Længde og Brede, og Svalen paa dens østre Side efter den underste Sval. Dertil behøves og vil koste med Kjørsel og Førsele:

9 Tillaaser á 9 alen til \Stor Stuen/ á 8 tom/m/er i Skattet á 3 mrk: 4 - 3 - 0

8 Tillaaser til Gangen á 6 alen lige Tykkelse á 2 mrk: 2 - 0 - 0

7 do: til Daglig Stuen á 6 ½ alen lige Tykkelse á 2 mrk: 8 s: 2 - 5 - 8

7 do: til Kjøkkenet á 5 alen lige Tykkelse á 2 mrk: 2 - 2 - 0

9 Tylter Tømmer til Stuen og Salen 9 alen lang \lige Tykkelse/ á 10 rd:

90 - 0 - 0

½ Tylt Staver til Svalen á 10 alen, lige Tykkelse	6 - 0 - 0
4 ½ Tylter heel Tømmer til Daglig Stuen og Kjøkkenet lige Tykkelse til Vestre og Østre Væg á 7 ½ al: á Tylt 8 rd:	36 - 0 - 0
til Nordre Væg {og søre Væg} til {ende} øverst 2 ¼ Tylt lige Tykkelse 11 alen lange {á Tylt} eller 2 Støkker af den længde, og det øvrige af 5 og 6 alens Længde, i alt 4 Tylter og 2 stk: korte, og 2 stk: lange,	
de 5 alens til 4 rd: Tylten	8 - 2 - 0
de 6 alens til 5 rd: Tylten	10 - 2 - 8
de 2 støkker á 11 alen á 1 rd:	2 - 0 - 0
til søndre Væg, nederste Etage de 2 lange 11 al:s Stokke	2 - 0 - 0
14 støkker á 6 al: sam/m/e Tykkelse, alt heel Tømmer á 5 rd:	5 - 5 - 0
14 Stokker á 5 al:	4 - 4 - 0
til Skillemur Væg imellem Daglig Stuen og Kjøkkenet	
14 Stokker heel Tøm/m/er á 7 ½ al: á Tylt 8 rd:	9 - 2 - 0
Til begge Bryster Tøm/m/er lige Tykkelse 2 Tylter 11 Alens Tømmer eller om passelig under Bygningen á 9 alen á 10 rd:	20 - 0 - 0
6 Bielker i Stor Stuen, indlagt 8 Tommer firkant over 9 al: lange á stk: 8 mrk:	8 - 0 - 0
6 Ditto over Salen dto: á 10 al:	8 - 0 - 0

	Lateris 252 - 2 - 0

1797: 287b

	Transport 252 - 2 - 0
12 stk: Bielker á 2 ½ alen oppe og nede i Svalen 6 tom: firkant	2 - 0 - 0
5 Bjelker over daglig Stuen 6 tom: fiirkant, 7 al: lange á 2 mrk:	1 - 4 - 0
5 do: over Kjøkkenet lige Tykkelse 5 alen lange á 1 mrk: 8 s:	1 - 1 - 8
5 Dto: over de panelede Kam/m/ere 11 alen lange 6 tom/m/er i firkant indlagt á 4 mrk: 8 s:	3 - 4 - 8
½ Tylt Neglings (Naglings) Ræer til Svalen og dens Bryst	1 - 0 - 0
Oplændinger 3 Tylter á 1 rd:	3 - 0 - 0
Render paa begge Sider 4 støkker á 12 alen 8 Tom/m/er i Skattet á 1 rd:	4 - 0 - 0
Spærrer 10 Alen lange 4 tommer i Skattet 3 ½ Tylt á Tylt 8 mrk:	4 - 4 - 0
20 Hanebielker 5 ½ alen indsat	1 - 3 - 0
Gulv i Stor Stuen, Loft over Sam/m/e som Gulv for Salen, og Loft over Salen 4 ½ alens Bord	
18 tylter enkelte Bord á 5 Mrk:	15 - 0 - 0
Dto: til Svalen {Gulv} ligeledes Gulv og Loft 3 Tylter á 5 mrk:	2 - 3 - 0
Dto: i Gangen 4 Tylter á 5 mrk: 4 alens Bord	3 - 2 - 0
Loft over Sam/m/e 4 alens Bord	3 - 2 - 0
og øverste Loft deroven 4 alens Bord	3 - 2 - 0
Dto: i Daglig Stuen 4 Tylter 4 al:s Bord á 5 mrk:	3 - 2 - 0
Loft over Sam/m/e {og Gulv under Kamrene} Ditto i Kjøkkenet 2 Tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	1 - 4 - 0
Loft over Daglig Stuen og Kjøkken som Gulv under Kamrene 6 Tylter Ditto Ditto	5 - 0 - 0
øverste Loft over bem:te Sidst anførte 6 Tylter á 5 mrk:	5 - 0 - 0
Til Kamrenes afpaneling oven paa som bliver efter den vedtagne Bygnings maade under denne Forretning, 2 Kamre, 3 Tylter Bord á 5 alens længde á Tylt 5 mrk:	

	2 - 3 - 0	
Sue Tag 20 tylter 5 alens Bord á 5 mrk: 20 tylter 4 alens Bord	33 - 2 - 0	
Lægter 4 alens og 5 alens i alt 24 Tylter á 10 s:	2 - 3 - 0	
Rægter 10 alens Længde 2 tylter á 4 mrk:	1 - 2 - 0	
Tagsten 28 Hundrede i alt dette som alt med Kjørsel og Førse	40 - 0 - 0	
Bordklædning, Vindbord, Vandbord, Vindskeder og Vindus Karmer og Ram/m/er 76 Tylter á 5 mrk: 4 alens Bord	63 - 2 - 0	
Kjøkken Skorsteenen som vil nedrives, den at opbygges tilligemed den murede Pibe over Stor Stuen, kunde ikke gøres anden Overslag paa, end med Benyttelse af de gamle Muursteene som bliver brugelige, og de øvrige nye at købe, med Kalk og Muur Arbejds løn og Kalkslagning: Imidlertid Hr: Brochmand paatog sig Piben over Stuen selv at opsætte; altsaa aleene Skorsteenen anslaaes til	24 - 0 - 0	
Vinduer 4 Fag eller Par i Stor Stuen ligesom nu, hver 6 Ruder, hver Rude ½ alen 1 tom/m/e, med Ram/m/e, glas \lagt i Kit/, Beslag og Maling	12 - 0 - 0	
Ligeledes paa Salen	12 - 0 - 0	
Ditto i Daglig Stuen, ogsaa indlagt i Kit 2 Fag á 3 rd:	6 - 0 - 0	
I Kjøkkenet eet Fag, indlagt i Blye, tilstrækkelig store alt i alt	2 - 3 - 0	
I de 2 Kamre oven paa, i hver eet Fag det eene Fag paa vestre Side ligesom Sals Vinduerne	3 - 0 - 0	
og det paa østre Side som Kjøkken Vinduet	2 - 3 - 0	
Dører 2 i Stor Stuen med Fyldinger, og lukt Laase og Karnisser, Ram/m/er eller Karmer etc: og Beslag á 4 rd:	8 - 0 - 0	
I Gangen, 2 halv Dører paa vestre Side, med alt Behørig Beslag, og Skaarne Lister til Beklædning samt Laase	4 - 0 - 0	
Ditto paa Østre Side ligeledes men uden Beklædning og Laas, med Klinke og Skaadde, to halve Dører	2 - 0 - 0	
Paa Daglig Stuen 2 Dører med Fyldinger, \luket/ Laas for den eene, og Klinke for den anden	6 - 0 - 0	
Paa Kjøkkenet en ordinaire Dør med Klinke	1 - 0 - 0	
Paa Salen en Dør med Fylding\er og/ dobbelt Laas ligesom paa Stor Stuen	4 - 0 - 0	
2 Døre paa de panelede Kamre, ordinaire med ordinaire Laase á 8 mrk: og en Dør fra Gangen til Svalen 2 mrk:	3 - 0 - 0	
Trappen meenes at faae Bord nok til i de anførte.		
Spiger til alt Bord Arbejdet ude og inde 10 Tusinde dobbelte \og enkelte/ Nagler á 3 rd: 2 mrk: (pr: tusen)	33 - 2 - 0	
Tøm/m/er og Snedker Arbejds Løn, Bielker i Værelsene, at høvle og List høvle paa Kantene, \Gulv, Loft/ Liste om Loftene og Gulvene, Vinduerne, \Paneelinger/, og alt videre, anslaaes til	120 - 0 - 0	

Summa	Lateris	704 - 0 - 0

1797: 288

Transp: 704 - 0 - 0

Dom/m/eren tilspurgde Laugrettet, hvorsnart i snarest denne nye Bygning kan blive færdig? Dertil de svarede: Det er ikke mueligt før til Michaelii 1798. Hr: Brochman tilspurgde Almuen, hvorledes de da vilde besørge at han baade denne Som/m/er og til den nye Bygning bliver færdig, kunde boe i de gamle Huuse, uden at h/an/ds Bøger, Papiirer og Boehave skulde blive ødelagt, af Regn og Draaber, og h/an/d med Hustrue og Folk ikke skulde

exponeres Helbreed formedelst Tagenes slette Tilstand, ikke at tale om de aabne Vinduer og {Træk} Vægger, hvorigjennem staaer en ligesaa utroelig som utaalelig Træk(vind?), Samt maatte paastaae, at ikke de gamle Huuse nedrives, førinden de nye ere saaviit mueligt færdige løst opsatte paa Marken, at de i en Hast kan fløttes og ordentlig bygges paa Stedet, da her er ikke andre Huuse at være i, uden et lidet Kammer, og paa Marken eller i Udhuusene kan han dog ikke boe. Almuen dertil svarede: At de vilde denne Som/m/er saasnart muligt, reparere heele Torve Taget, saa at Værelserne kunde blive draabe tørre indtil den nye Bygning blive foretaget, da de ikke vilde nedrive \det gamle/ førend Foraaret 1798, da fra den Tiid de ingen anden Raad veed for Hr: Brochmand til den nye Bygning bliver færdig som, de vil haste med, alt hvad mueligt, end at Hr: Brochman vilde indskrænke sig i det bemelte lidet Kam/m/er. Som Natten paafaldt, beroer Forretningen til i Morgen.

Anden Dagen den 5te April 1797 continuerede denne Forretning i alle forbemelte Nærværelse, da Etne Præstegjælds Almue, i Continuation af deres forgaars Aftes gjorte Declaration, om at vilde strax for det første reparere Tagene paa Vaanhuuset indtil den nye Bygning foretages, saa at Huusene og Værelserne imidlertid skal blive draabefrie, endnu declarerede: At over denne interims Reparation behøves ingen Besigtelse og Taxation, da de vil selv liigne sig det imellem, og samtl: fuldføre det efter Løfte: Ligeledes da Ladens Reparation ikke denne Sommer kand blive fuldført; saa vilde de paa samme Maade nærværende tilstundende Sommer, reparere Sam/m/es Tag ad interims, ligesom uden Taxation nu. Dette vedtager Støele og Grindems Sogns Almue for begge bem:te Huuse, Vaanhuuset og Laden, begge under eet, og lige meget af begge for hver Mand, af begge Sogner. Derfor caverede paa egne og øvriges Vegne af Støele Sogn, Lensmand Erich Henriksen Schieldal og Svend Erichsen Fittie, samt af Grindems Sogn Gotschalch Halvorsen Schiold og Erich Halvorsen Qvamen. Hr: Brochmand har den Tilliid til Almuen og Cautionisterne, at deres Løfte bliver til bestemte Tiid fuldført, og derfor begjærede ikke over denne interims Reparation, nogen Taxation.

2det Hø- og Korn Laden befandtes, dels formedelst Ælde, og dels formedelst Vanrygt, at behøve følgende Istandsættelse, saaledes som følger Anslaaet, og under hver Post beregnet Kiørsel og Førsel. Huuset er uden Noves lang 29 ½ alen, breed 17 alen, Stave Værk med Bordtag og Næver Tag. Taget er aldeles udueligt, og vil behøves Nyt Tag som Almuen vedtog at blive med Pande Steen, der og skjønnest ikke alleene, ej meere bekostelig, men end og varigere, da ihenseende til Bekostning, Næver nu er meget dyre, og kan koste, et Næver Tag ligesaa meget som et Pande Tag.

Til Regter 2 Tylter á 9 mrk:	3 - 0 - 0
Lægter 600 á 7 mrk: (pr: hundre)	7 - 0 - 0
Spiger 2 ½ Tusinde á 3 rd: 2 mrk: enkelte \og dobbelte/ Nagler	8 - 2 - 0
Tagsteen 5 Tusinde og 1 Hundrede á 1000 14 rd:	71 - 3 - 0
6 Spær á 1 ort	1 - 3 - 0
til Langbaand, en Tylt Tøm/m/er 12 al: lang	3 - 0 - 0
Til Lade Br(ig?) (Brej?) 1 ½ Tylt 6 al: enkelte Bord á 7 mrk:	1 - 4 - 8
Paa Bordklædningen, i stedet for det forraadnede behøves paa Vestre Side 5 tylter 5 al: Bord á 1 rd:	5 - 0 - 0
2 Naglinge Rær á 12 al:	0 - 2 - 0
Nordre Brøst ½ Tylt 5 al:s Bord	0 - 3 - 0
Østre Side 8 ½ Tylt 5 al:s Bord á 1 rd:	8 - 3 - 0
til Vindskeder 3 Tylter 5 al:s Bord	3 - 0 - 0
Arbeids Løn anslaaes til	24 - 0 - 0
	----- 137 - 2 - 8

3de Floren \uden Noves lang 27 alen, bred 10 alen, tømret Bygning/ befandtes, meest formedelst Ælde, at behøve følgende Reparation; der er indrettet til 37 Baaser og en Kalve Gar, ellers bordklæd med Bord og Huun paa alle 4 Sider, og Torv og Næver tag. Nogle Stokker forraadnede, i Stedet behøves at indsættes

2 Tylter 9 Alens Tømmer 8 tommer i Skattet, dette og alt beregnet med Kjørsel og Førsel á 5 rd:

2 Tylter 10 alens Ditto á 6 rd: 10 - 0 - 0

4 Tylter Spær til Taget 7 alen lange á 1 rd: 12 - 0 - 0

til Gulv 2 Tylter 6 alens Bord á 7 mrk: 4 - 0 - 0

2 - 2 - 0

Lateris 28 - 2 - 0 841 - 2 - 8

1797: 288b

Transp: 28 - 2 - 0 841 - 2 - 8

Til Sæts Træe en Stok 9 al: lang, 4 tommer i Skattet 0 - 2 - 0

til Bordkledning som over alt er udueligt og forraadnet

Vestre Side 4 tylt 8 stk: 4 alens Bord á 5 mrk: 4 - 0 - 0

østre Side 5 Tylt dto: á 5 mrk: 4 - 1 - 0

nordre Brøst ½ Tylt 6 al:s Bord 0 - 3 - 8

.... ½ Tylt 5 alens dto: 0 - 3 - 0

Søndre Brøst 1 Tylt 6 alens Dto: 1 - 1 - 0

.... 1 Tylt 5 alens Dto: 1 - 0 - 0

til Taget til Traae 8 Tylter 4 al:s Bord á 5 mrk: 6 - 4 - 0

4 stk: 7 alens Bord til VindSkeder 0 - 4 - 0

Arbeids Løn paa Arbeidernes egen Kost, her som alle de andre Bygninger anslaaes til

12 - 0 - 0

----- 59 - 2 - 8

Dette Huus kan blive færdig gjort denne Sommer, men Høe- og Korn Laden, kan umulig blive fuldkommen istandsat foranførte dens fuldkomne Reparation, førend til MidtSom/m/er 1798.

Summa Almuens Huuses Opbyggelses og Reparations Bekostning foruden

foranførte interims Reparation paa Vaan Huus og Lade Tagene 900 - 5 - 0

b: Derefter blev foretaget at besigtige de Huuse som Præst efter Præst

tilkommer at vedligeholde, og er ligesom forhen, saa og herefter, under

Materialerne hver Post, tillige anslagen Kjørsel og Førsel,

og blev først besigtiget

1. Staburet, uden Noves lang 8 alen, breed 7 alen, tømret Bygning paa 6 Træ Støtter, under Næver Tag, bordklæd med Bord og Huun, høj 3 alen, nu uden Dør, er af Ælde og deals Vanrygt, meget forfalden, og taget aldeles udueligt, saa det i grund maae nedrives, og et nyt opbygges, dertil fordres:

6 Steen Støtter med Muse Heller 1 - 0 - 0

2 Saale Træer 9 alen lange 10 Tom/m/er i Skattet 1 - 0 - 0

6 Tillaaser 7 alen lange 6 Tom/m/er i Skattet á 1 mrk: 8 s: 1 - 3 - 0

16 Stokker heel Tøm/m/er, 8 Tom/m/er i Skattet 8 alen lange á 2 mrk: 4 s: 6 - 0 - 0

16 Stokker dto: 7 alen lange á 2 mrk: 5 - 2 - 0

2 Stav Leider 9 tom/m/er i Skattet 10 alen lange á 4 mrk: 1 - 2 - 0

4 Bielker 6 Tom/m/er i Skattet á 1 mrk: 8 s: 1 - 0 - 0

16 Spærer á 5 ¼ al: á 1 rd: Tylten 1 - 2 - 0

Tøm/m/er til Brøstene 1 Tylt 7 alens længde 8 Tom/m/er i Skattet 4 - 0 - 0

til Sue Tag 8 Tylter de 4 Tylter 5 alens á 1 rd:	1 - 0 - 0
og de 4 Tylter 4 alens á 5 mrk:	3 - 2 - 0
Regster 1 Tylt	0 - 3 - 0
Lægter 7 Tylter de halve 5 alen, de halve 4 alen i alt	1 - 1 - 0
Spiger 1200 á 1 mr: 8 s: (pr: hundre)	3 - 0 - 0
Bord til \høvlet/ Bordklædning \i Gulv/ og Vandskeeder 17 Tylter 4 alens á 5 mrk:	14 - 1 - 0
Sømslirer 10 stk: 4 Tom/m/er i Skattet á Tylt 9 mrk:	1 - 0 - 12
en Dør med Laas og beslag	1 - 0 - 0
Arbeids Løn paa Arbeidernes egen Kost	20 - 0 - 0
7 Hundrede Pande Steen á 14 rd: 1000de	9 - 4 - 10

	77 - 3 - 6
Afgaar for det gamle Stabur dets Værdie gjør	4 - 0 - 0

Igjen 73 - 3 - 6

2. Stalden, uden Noves lang 10 Alen, breed $7\frac{3}{4}$ Alen, tømret Bygning, under Næver Tag, bordklæd, høj $3\frac{1}{2}$ Alen, med tilbygget Udskaat af Stavværk for Enden ved Døren $4\frac{1}{2}$ alen, Dør uden Laas, er gandske forfalden af Ælde og Vanrygt, og Taget aldeles udueligt, saa alt af nyt maae opbygges, og da forsynes med Pande tag, som hvor Tag skal gjøres nyt, er ikke meer bekostelig, end omtrent Næver Tag; til Sammes Opbyggelse behøves:

18 Stokker Tøm/m/er á 10 alen 8 Tom/m/er i Skattet alt heel Tøm/m/er	10 - 3 - 0
18 Stokker á 8 alen dto: Tykkelse alt heel Tøm/m/er	6 - 4 - 8
4 Bielker de 2 lange $8\frac{1}{2}$ alen 8 Tom/m/er i Skattet á 2 mrk: 8 s:	0 - 5 - 0
.... 2 kortere 8 alen á 2 mrk: 4 s:	0 - 4 - 8
2 Stavleider 15 alen lange 8 Tom/m/er i Skattet á 9 mrk:	3 - 0 - 0
26 Spær 7 alen lange á Tylt 1 rd:	2 - 1 - 0
Tøm/m/er til det eene Brøst 8 alen de længste $\frac{1}{2}$ Tylt	1 - 0 - 0
3 Stokker til Grund til Udskaattet een 8 alen lang og 2 á 4 al:	0 - 5 - 0
Lægter $2\frac{1}{4}$ hundrede á 7 mrk: (pr: hundre)	2 - 3 - 12
Spiger 1200 á 1 mrk: 8 s: (pr: hundre)	3 - 0 - 0
13 Hundrede Tagsteen	18 - 0 - 14
Bord til Bordklædning \høvlet/ rundt om Huuset og Udskaattet, \Døren/ og Brøstet over Udskaattet, med Vindskeeder m: v: 7 tylt 5 alens Bord á 1 rd:	7 - 0 - 0
3 Tylter 6 alens Bord á 7 mrk:	3 - 3 - 0
3 Tylter 4 alens á 5 mrk:	2 - 3 - 0
Søm Slirer 4 Tom/m/er i Skattet lange 8 al: $1\frac{1}{2}$ Tylt á Tylt 9 mrk:	2 - 1 - 8

Lat:	64 - 5 - 2 73 - 3 - 6

1797: 289

	Transp: 64 - 5 - 2 73 - 3 - 6
Til Spiltauer, med Opstandere 18 Tøm/m/er Stokker 4 Tom/m/er i Skattet 4 al: lange	1 - 0 - 12
Bord 3 Tylter 8 fods á 5 mrk:	2 - 3 - 0
$1\frac{1}{2}$ Tylt Bord til Krybber	1 - 1 - 8
2 Lang Træer 4 Tom/m/er i Skattet	0 - 1 - 8

Arbeids Løn anslaaes med Dørre Hængsler til	22 - 0 - 0	

	91 - 5 - 14	
Afgangen for det gamle Huus dets Værdi, anslaaes til	3 - 0 - 0	
	-----	88 - 5 - 14
3. En Melke Stue med Studeer Kam/m/er hos \og ta(...?) Skyll(erum?) uden Noves lang 11 ½ al: bred 8 ½ alen, tømret Bygning \og en Stav Værks Sval/ med muret Kakkelovns Pibe, under Torv og Næver Tag, bordklæd med Bord, een Etage, af Vanrygt, da Taget er aldeeles udueligt \og ej kan repareres/, saa brøstfældig, at til dets Istandsættelse og Reparation, samt Pandetag som bedre, istedet for det slettere Nævertag, behøves efterskrevne:		
Alle Spærrene raadne, deri Stedet for 20 nye, de 10 8 alen og de andre 5 ½ alen, par(re?)t vil koste	2 - 1 - 0	
til Sue Tag 14 Tylter 4 al: Bord á 5 mrk:	11 - 4 - 0	
Regster ½ Tylt lange og ½ Tylt korte	0 - 5 - 0	
Lægter 150 á 100de 7 mrk:	1 - 4 - 8	
Tagsteen 1100 á 8 mrk: 6 s: (pr. hundre)	15 - 2 - 2	
3 Bielker 9 al: lang, 9 Tom/m/er i Skattet i det største Kam/m/er á 4 mrk: 8 s:	2 - 1 - 8	
Til Loft og Gulv at reparere, 2 Tylter 5 alens Bord á 1 rd:	2 - 0 - 0	
Til Svalen 3 Tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	2 - 3 - 0	
13 ½ Tylt 4 alens Bord til Bordklædning, og Vindskeder á 5 mrk:	11 - 1 - 8	
1 Oplænding paa søre Brøst 4 tom/m/er i Skattet	0 - 0 - 12	
1 Tylt 5 alens Bord til VindusKarmen og Luger	1 - 0 - 0	
1 Tylt Tøm/m/er til begge Brøsterne 8 Tom/m/er i Skattet 8 alens	5 - 0 - 0	
5 Ruder á 6 s:	0 - 2 - 8	
Skorsteens Piben behøves oven fra Loftet at nedrives, og igjen opmuures, kan koste med Steen og Kalk	10 - 0 - 0	
Spiger enkelt Nagler 1500 á 24 s:	3 - 4 - 8	
1 Rende 12 alen lang 7 Tom/m/er i Skattet	1 - 0 - 0	
Arbeids Løn, som før meldt paa Arbeidernes egen Kost	24 - 0 - 0	
	-----	95 - 0 - 6
4. Et Stav værks Ildhuus, uden Noves lang 10 ½ Alen, breed 10 Alen, under Torv Tag, forfalden af Vanrygt, da Taget er aldeeles udueligt, og til Tag \nyt/ og Huusets øvrige Istandsættelse behøves:		
til Bordklædningen at reparere, behøves 17 Tylter 4 alens Bord, og til Vindskeder \og Dør/ á 5 mrk: foruden Træ Nagler	14 - 1 - 0	
een Stav Leide 11 al: lang, 9 Tom/m/er i Skattet	1 - 0 - 0	
4 Stokker til Langbaand 8 al: lange, 5 Tom/m/er i Skattet á 1 mrk: 4 s:	0 - 5 - 0	
1 Tylt Søm Slirer 10 al: lange, 4 Tom/m/er i Skattet	1 - 3 - 0	
6 Spærrer 7 ½ alen lange	0 - 4 - 8	
Lægter 14 Tylter 4 alens Lægter, á 100de 7 mrk:	1 - 5 - 0	
Spiger 500 á 24 s: (pr. hundre)	1 - 1 - 8	
Tagsteen 1000 stk:	14 - 0 - 0	
Arbeids Løn, og for Huuset at opr(eje?), i alt, med anskaffelse af Træ Nagler	10 - 0 - 0	
	-----	45 - 2 - 0
5te Borge Stuen, uden Noves lang 11 alen, breed 8 ½ alen, under Torv Tag, tømret Bygning uden Bordklædning, som behøves. Til dens Reparation udfordres:		
Bordklædning behøves 8 tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	6 - 4 - 0	

....	4 Tylter 5 alens dto: á 1 rd:r	4 - 0 - 0	
Arbeids Løn	anslaaes til	3 - 0 - 0	
		-----	13 - 4 - 0

6te et Smal Huus, tømret Bygning uden Noves lang 9 alen, bred 8 alen, under Torv eller Næver Tag, mangler behøvende Bordklædning, til dets Reparation behøves:

Bordklædning paa alle 4 Sider, dertil 3 Tylter 5 alens Bord á 1 rd:	3 - 0 - 0
3 Tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	2 - 3 - 0
14 Søm slirer 6 al: lange	1 - 1 - 0
1 Tylt 6 al:s Bord til Vindskeder og Vandbord	1 - 1 - 0
Torv Taget aldeeles udueligt, deri Stedet for til Pandetag-Lægter 5 alen lange 7 Tylter á 9 mrk: 100de	1 - 2 - 0
Spiger 300 á 24 s: (pr. hundre)	0 - 4 - 8
Tagsteen 6 ½ Hundrede	9 - 0 - 7
Arbeids Løn	7 - 0 - 0

25 - 5 - 15

Afgaaer for den gamle Næver af dette, samt Melke Stue og Ildhuus Tagene

2 - 0 - 0

igjen ----- 23 - 5 - 15

Fleere Huuse findes ikke paa Præstegaarden, efter Forretningene som før ere holdne, eller blev anviste.

Paa Gaarden Kambe, hvori Præstegaarden er tillagt og har en Anpart til deri under Præstegaarden at bruge og styre, har Præstegaarden følgende

Lat:s 340 - 3 - 9

1797: 289b

Transport 340 - 3 - 9

Huuse som Præst efter Præst vedligeholder og tilsvare:

7. En Høe- og Korn Lade, Stav Værk, lang uden Noves 16 alen, breed 12 ½ alen, under Torv Tag, Bordklædningen er det meeste forraadnet, og noget af Tømmeret, alt deels af Ælde, men meest af Vanrygt, og Taget aldeeles udueligt saa et nyt behøves. Til dette Huuses

Istandsættelse udfordres:

Een Stav 5 alen lang, 10 Tom/m/er i Skattet	0 - 4 - 0
1 Stav leide 12 alen lang 10 Tom/m/er i Skattet	1 - 4 - 0
8 Langbaand 8 alen lang 4 Tom/m/er i Skattet á 12 s:	1 - 0 - 0
4 Søm slirer 10 alen lang, 4 Tom/m/er i Skattet á 24 s:	1 - 0 - 0
1 Tylt dto: 8 alen lang 4 Tom/m/er i Skattet á 12 s:	1 - 3 - 0
4 Udsvales Staver 5 alen lang 8 Tom/m/er i Skattet á 1 mrk:	0 - 4 - 0
Til {.....} \Laden (...?)ige/ ½ Tylt 6 alens Bord	0 - 3 - 8
.... og ½ Tylt 5 alens Bord	0 - 3 - 0
Til Bordklædning 8 Tylter 5 alens Bord á 1 rd:	8 - 0 - 0
13 Tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	10 - 5 - 0
Til Vindskeder og Vandbord 1 tylt 5 alens Bord	1 - 0 - 0
og 1 Tylt 4 alens Bord	0 - 5 - 0
14 nye Spær 9 alen lange, 4 Tom/m/er i Skattet, á tylt 9 mrk:	1 - 4 - 8
Lægter halvparten 5 alen, halvparten 4 alen 300 á 8 mrk:	4 - 0 - 0
Spiger 1000 á 24 s: 100de	2 - 3 - 0
Tagsteen 1900 á 8 mrk: 6 s:	26 - 3 - 2

Arbeids Løn paa Arbeidernes egen Kost	24 - 0 - 0	

	87 - 0 - 2	
Afgaar for Næver og det casserede Træ Værk af det gamle	4 - 0 - 0	
igjen	-----	83 - 0 - 2
8. Et Fæehuus, tømret Bygning, lang uden Noves 12 alen, bred 9 alen, fattes Bordklædning som behøves, under Torv og Næver Tag, indrettet til 14 Baaser, er aldeeles forraadnet \af Vanrygt/ baade Tøm/m/er og Tag, saa alt maae nedrives, og af nyt opbygges, dertil behøves til begge LangVæggene 18 Stokker heel Tøm/m/er á 12 alen, 8 tom/m/er i Skattet		
	12 - 0 - 0	
til begge Ender og Brøster 2 ½ Tylt do:, á 9 Alen á Tylt 7 rd:	17 - 3 - 0	
Bielker 2 stk: á 10 alen, 8 Tom/m/er i Skattet	1 - 0 - 0	
.... 3 do: á 9 alen á 2 mrk: 8 s:	1 - 1 - 8	
Spærer 22 stk: á 6 alen 4 Tom/m/er i Skattet	1 - 5 - 0	
Lægter halvparten 5 alens, halvparten 4 alens 150 á 8 mrk:	2 - 0 - 0	
Spiger 4 ½ Hundrede á 24 s:	1 - 0 - 12	
Tagsteen 9 ½ Hundrede á 8 mrk: 6 s:	13 - 1 - 7	
Bordklædning 4 tylter 6 alens Bord á 7 mrk:	4 - 4 - 0	
.... 2 Tylter 5 alens Bord á 1 rd:	2 - 0 - 0	
.... 4 Tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	3 - 2 - 0	
til Vindskeder og Vandbord 1 Tylt 6 alens Bord	1 - 1 - 0	
a: Søm Slirer 1 Tylt 6 al: lange 4 tom/m/er i Skattet	1 - 3 - 0	
c: Til Baaser 2 Sæs, og 2 Ræk Træer á 11 alen 4 tom/m/er i Skattet	1 - 0 - 0	
b: Gulvet Tillaaser 6 stk: á 6 s:	2 - 4 - 4	
1 ½ Tylt 5 alens Bord á 6 mrk:	1 - 3 - 0	
d: 14 Stokker á 6 alen 4 Tom/m/er i Skattet á 12 s:	1 - 4 - 8	
e: 3 Tylter 4 alens Bord á 5 mrk:	2 - 3 - 0	
Arbeids Løn med Dørre Jern som de forrige	22 - 0 - 0	

	91 - 4 - 7	
Afgaaer for de gamle Materialier	4 - 0 - 0	
igjen	-----	87 - 4 - 7

Fleere Huuse, declarerede alle Vedkommende, ikke at tilhøre Præste gaarden; Thi beløber Aaboden paa foranførte de Huuse som Præsten tilkom/m/er at vedligeholde 511 - 2 - 2
Som Natten paafaldt, beroer Forretningen til i Morgen.

Tredie Dagen den 6te April 1797 continuerede denne Forretning i de Forbemeltes Nærværelse,

da Reqvirenten og Citanten Hr: Brochmand paastod sig tilleveret \eller tildømt/ efter den fremlagte Forretning af 2de Maj 1683 \og de senere Acter/ Præstegaardens Inventarium, neml: En Brøgger \Kobber/ Kjedel paa 5/4 tønne af Vægt 1 Vog. Fem Kjør og nok Een, enten gammel, eller efter de seenere Forretninger, en Vettrings qvie til lige Værdi med en saadan gammel Koe, i alt 6 Kjør. En Gra Stud paa \over/ 3 Aar. En Brugs Hæst eller Øg.

Enken ved Laugværgen anmeldte: At ved Skifte Rettens Registering og Vurdering \heri/ Sterboet efter hendes Salig Mand er intet Inventarium afsat eller in Natura af Registeringen udeladt, men det og alt er registeret og vurderet.

Retten herom eragtede: At siden Formanden Sl: Abels Sterboe endnu er under Skifte Behandling; saa bliver derom af Hr: Brochmand, efter denne Dom i Skiftet at gjøre Anfordring.

Efter saavidt passeret, anmeldte Hr: Brochmand at han ikke havde videre at erindre, men indlader Forretningen til Slutning og Dom med følgende Paastand: 1st At Foreningen her under Forretningen, og Støele og Grindems Sogners Almues Vedtægt om interims Reparationen paa Tagene paa Vaan-

1797: 290

Huuset og Laden, bliver ved Dom confirmeret med tilføjet Tvangs Middel til Opfyldelse, henseende Vaanhuuset til St: Hans Dag 1797, og henseende Laden til 1ste Juli 1797. 2det At Almuen i heele Præstegjældet tilpligtes at opbygge og i standsætte de dem tilkommende Huuse, med saa døgtige Materialier som her i Forretningen er specificeret, og de fuldfærdige, Vaan Huuset til Mich: 1798, Høe- og Korn Laden til 1ste Juli 1798, samt Floren til Michaelii 1797, og ved Dommen nu bestem/m/es hvorledes i Mangel deraf til dens Opfyldelse skal forholdes. 3de At Formanden Sl: Hr: Abels Sterboe tilpligtes at betale til Citanten den paa Huusene paa Præstegaarden og Kambe som Præsten tilsvare, lagte Aabod til Summa 511 rd: 2 mrk: 2 s: samt at levere ham efter Besigtelsen af 2de Maj 1683, Præstegaardens foranførte Inventarium in Natura, 6 Kjør og en Gra Stud, en Brugs Hæst af middels Alder, og Kobber Kjedelen, eller Samme betale efter almindelig Værd nu; thi den derpaa og i Forretningen 1755 satte Taxt, og Parternes private Forening i sidstmeldte Forretning, kan umulig blive til Følge, efter saa mange Aars Forløb, i Betragtning af alle Tings nu højere Priis; da Sl: Hr: Abel selv ved Præstegaardens og Inventari Overlevering fra h/an/ds Formand Sl: Hr: Heggelunds Sterboe som skeede ved mindelig Forening imellem dem uden nogen Rettens Forretning, har valgt af hans Formands Sl: Hr: Heggelunds større Besætning, Inventari Creaturerne, et døgtig Brugs Hors eller Øg, samt for Kobber Kjedelen faaet Betaling efter Kobbersmeds Priis som nye Kjedel, og Kjedelen var 1683 paa 1 ¼ tde:, af Vægt En Vog, og at den siden er bleven til ringere nedsat i Forretning ved privat Forening, stod hverken i Antecessors, eller Successors, eller Andres Magt; ligesom og Kjedelen for Antecessors Brug deraf sin Tiid, bør leveres Successor, nye, eller ligesaa god. Denne Forretnings Bekostning frafalder Hr: Brochman at gjøre Paastand om, saavel ihenseende Almuen, paa Grund af deres imod ham viisende Kjerlighed i adskillige Tilfælde, som ihenseende Sterboet, formedelst Sammes Uformuenhed. Saaledes indlod Forretningen til Dom, med Begjæring at af Laugrettet nu til Efterretning i alle Tilfælde, maatte sættes en billig Vurdering paa Inventari Posterne, efter almindelig Værd og Taxt. Laugrettet skønnede: At en Koe som skal ansees almindelig, ikke bedst og ikke slettest, bør være af Alder 8 Aar, og er efter almindelig Priis disse Tider her i Bøygden, af Værdi 8 rd:, en gammel udlevet Koe 4 rd:, en Vetterings Qvie 3 rd:, en Gra Stud eller Oxe af over 3 til 3 ½ Aar middels Størrelse 7 rd:, en Brugs Gjelk eller Horse eller Øg af almindelig qvalitet, bør ikke være ældre end 7 á 8 Aar \og 8 ½ kvarter høj/ og da er i Almindelighed af Værdi 16 rd:, En nye Kobber Kjedel koster hos Kobbersmeden i Bergen 20 skl: Marken, foruden Hod(d?)e.

Hr: Brochman og Almuen anmeldte, at heele Præstegjældets alle tree Sogners Almuers Mandtal er 130 Mand.

Almuen de, en stor Deel af alle tree Sogners nærværende, forestillede paa egne og Øvriges Vegne: At det vel af forrige Forretninger sees tilført, at store Reparationer skulde gaae under een lige Liigning efter Mandtal, for alle 3 Almuens Huuse, paa alle 3 Sogner, og siden skulde hver Sogn, vedligeholde sit, eet af de 3 Almuens Huuse; men da alle Forretningerne ogsaa viiser, at imellem hver Forretning, fra den eene til den Anden, er ikke den paalagte Aabod, anvendt til Hoved Reparationer paa Huusene, og de jevnlige og aarlige Vedligeholdelser,

ogsaa til deels ere forsømte, følgelig har Udfaldet ved hver Forretning været \det Samme/, at der var stor Brøstfældighed, sær paa Vaanhuuset, og alle tree Sogner skulde bestride Samme, hvoraf Støele Sogn som skulde vedligeholde Vaanhuuset der er det bekosteligste, er mindst af Mandtal til; saa den Bestemmelse hver Sogn at vedligeholde sit Huus med de jevnlige og aarlige Reparationer, har været i Følgerne, uden Betydning: Thi har des Aarsag, og for at en nøjere Bestemmers Følger og Virkning kunde stemme overeens med deres Ord og Clausuler, Almuen foreenet sig, om, som de herved declarerer og begjærer tilført: At Bestemmelsen maae nu ved denne Forretning blive: At alle tree Sogner tager lige Deel efter \det heele/ Mandtal, baade nu ved og i denne, Vaanhuusets nye Opbyggelse, og Høe- og Korn Ladens samt Florens fuldkomne Hoved Reparation efter denne Besigtelse, saa og for Fremtiden i alle disse tree Huuses baade store, og smaae, jevnlige og aarlige Reparationer, samt i Tilfælde, ny Opbyggelse. Den under denne Forretning trofne Foreening om interim Reparationen paa oftmeldte tvende Huuses Tage indlod Almuen til Confirmation nu ved Dom. Saaledes indlader Forretningen til Dom.

De paa Sl: Hr: Abels {og} Stervboes Vegne tilstædeværende, Enken Madame Abel med Laugværge, og Børnenes indsatte Formynder, havde intet videre at erindre, end at da Aaboden paa Sterboets Part opløber i saa anseeligt, som langt overgaaer Boets Formue, ønskede de samme efter mueligste Moderation nedsat, og hvad Inventario angaaer, da faaer Hr: Brochmand derom gjøre Anfordring i Skifte Retten; Saaledes de indlod Forretningen til Slutning og Dom.

Paa Hr: J: Rd: Korens Vegne hans Fuldmægtig Hr: Grung lod tilføre, at da han har overværet denne Besigtelse og Aabods Taxation, og befunden sam/m/e baade rigtig og billig \og efter Loven skjønned samt 3 B: 14 C: 30 art: i agt taget af Retten/ saa kan han paa Almuens Vegne intet have at erindre, som meget mindre, da imellem Hr: Brochmand og Almuen har været den bedste overeensstemmelse, ligesom han og paa den Anden Side, har seet Præstegaardens Bygningers Conservation \og Betagelse/ henseende Efterkommerne sin Tiid, behørig i agttaget; altsaa indla-

1797: 290b

der Forretningen til Dom og Beslutning, og dernæst, næst at referere sig til Hr: Brochmands Paastand i Almindelighed, maatte paastaae Præstegaarden tildømt \af Sl: Abels Sterboe/ sin tilhørende Inventarium efter Besigtelsen af 22 Maj 1683, og Tingenes nu værende Priis efter derpaa i Dag af Laugrettet satte Taxt, samt at Almuens her under Forretningen tilførte Foreninger og Vedtægter som billige, bestemte og grundede maatte ved Dom confirmeres, med tilføjet Mulct eller TvangsMiddel til Sam/m/es opfyldelse, som og ikke paatvivles, henseende det øvrige vorder i agttaget, saaledes indlod Sagen Dom.

Da ingen havde noget videre ved Forretningen at erindre; saa blev Samme til Beslutning og Doms optagen; og da forinden her at anføre denne Forretnings Bekostning: Dommeren som 2 Miil fra sit Hjem, Diætpenge for 1 Miil tour og retour

	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:
Tree Dages Forretning	9 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Incamination og Beskrivelse for 4 ark 1 rd: 3 mrk: 4 s:, Bekræftning 20 s:	bet:
	1 rd: - 4 mrk: - 8 s:
Videre Beskrivelse med Reservation paa begge Sider	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Stemplet Papiir til denne Act	0 rd: - 4 mrk: - 8 s:

skriver Tretten Rigsdaler To Mark	Er 13 rd: - 2 mrk: - 0 s:
Fogden Hr: Justitz Raad Koren efter Regning saal:	6 rd: - 2 mrk: - 0 s: bet:
Lensmanden for Laugrettet at tilsige, og dermed at møde for 4 Dage	

2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:

De 6 Laugrettes mænd for deres Umage og Nærværelse ved Forretningen, de 3 som over en Miil fra deres Hjem hver 2 mrk: daglig for 3 Dage

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

og de 3, hver daglig 1 mrk: 8 s:

2 rd: - 1 mrk: - 8 s:

samt Skyds efter Reglementets 111 afd: 16 § for ½ Miil uden for dette Præste gjælds

grændser, hver 4 s: er

0 rd: - 1 mrk: - 8 s: 5 rd: - 3 mrk: - 0 s: bet:

I alt efter Reglementet af 11 Juni 1788 som af Reqvirenten blev betalt hver sit

27 rd: - 1 mrk: - 0 s:

Derefter i denne Besigtelses Forretning blev afsagt følgende

Dom

Efter det under denne Forretning passerte og af Vedkommende tilførte og omforeente, og da Foreeningerne baade have været grundede og billige, bliver intet som om disputeret at ventilere, men kun alt ved Dom at endelig bestemme; til hvilken Ende kjendes for Ret:

1. Vaanhuuset bør gandske nedrives og af nye opbygges fuldfærdig til Maichaeli 1798. samt Høe og Korn-Laden inden 1ste Julii 1798, og Floren inden Michaeli 1797, være fuldkommen repareret efter denne Forretning, som beløber i alt 900 rd: 5 mrk:, der paa hver Mand bliver 6 rd: 5 mrk: 9 1/5 alt af heele Etne Præstegjælds Almue \at/ bekostes af beskrevne Størrelse og Beskaffenhed og med saa døgtige Materialier af Bonite som dertil her i Forretningen er spesifiseret og gjort Overslag paa, hvorimod Almuen tilhører det afbrydende, hvilken Liignings, Opbyggelses, og Vedligeholdelses Maade ligemeget for hver Mand, i alle Tree Sogner, for alle Tree bemelte Almuens Huuser underet bør for Eftertiden som og overeensstemmende med de ældre Domme, og Stiftets Resolution og Sammes Virkninger, bliver en fast Norm og Regel. Disse bemelte Huuses forbemelte deels Opbyggelse deels Hoved Reparation bør til foranførte Tider være fuldfærdige, eller i Mangel deraf det bliver istandsat og opbyggt ved Andre, efter den Foranstaltning dertil af vedkommende Øvrighed vorder føyet, baade de nu forefundne Brøstfældigheder, saa og de som i Mellemtiden og ved længere Ophold foraarsages, og bør Bekostningen efter Regninger hvad enten Samme undergaaer eller overstiger foranførte Overslag efter høy Øvrigheds Approbation og Repartition, af Almuen under Exekutions Tvang udreedes og erstattes. Men intil Huus maae nedrives eller noget afbrydes førend de nye Materialier, er ved Tompren at Opbyggelsen eller Reparationen strax kan foretages, og om herimod handles, bliver Skaden, som kan foraarsages, af Almuen at erstattes.

2det Den interims Reparation paa de gamle Tage paa Vaanhuuset og Høe og Korn-Laden, for det første, indtil førstmeldte Huus kan opbygges nye, og indtil sidstmeldte Huus kan repareres begge Deelee til de Tider som ovenmelt, som af Støele og Grindems Sogners Almue under denne Forretning er vedtaget, bør af dem forsvarlig være fuldført, paa Vaanhuuset til St: Hans Dag 1797, og paa Laden til 1ste Julii 1797, eller da strax det fuldføres paa deres Bekostning, og udreedes efter deres Vedtægt, som herved konfirmeres, og videre omgaaes som i 1ste Post er meldet.

3die Forrige Sognepræst Sl: Hr: Abels Sterboe tilpligtes til Successor Hr: Brochmand at betale, den paa de Huuse som Præst efter Præst tilkommer at vedligeholde, befundne Brøstfældighed der beløber 511 rd: 2 mrk: 2 s:, men i allerunderdanigst Følge Kongl: allernaadigst Rescript af 17de Martii sidst, hvoraf Communication fra Stiftet er Dommeren under denne Forretnings Behandling, indløben, ikkun med Fem Hundrede Rd:r, og hvorfor Hr: Brochmand er forbunden de udelige at opbygge, og de øvrige at istandsætte, efter Besigtelsen af Størrelse og Beskaffenhed, og med saa døgtige Materialier af Bonité, som dertil er spesifiseret og gjort Overslag paa, alt efter allerhøystbemelte allernaadigste Rescript; og for hvilken Summa Hr: Brochman gjør Anfordring i Skiftet efter Sl: Hr: Abel, ligesom og

4de Hr: Abels Sterboe tilpligtes at levere Præstegaardens Inventarium som her i Forretningen er spesificeret efter Dommen af 2den Maij 1683. in Natura af saadan Beskaffenhed som af denne Sags Laugret er skjønned, eller efter Tidernes Forskjæl af slige Tings Værdi betale for det manglende med Penge efter foranførte i Dag derpaa satte Vurdering, der her i henseende den eene gamle Koe fastsættes til 4 rd.; da Vetrings Qvien i Stedet, der er kun en privat ej omdømt Foreening ikke her kan blive til Følge; Men henseende Kobber kjedelen hvorom er en usvækket Dom af 22de Maij 1726, at ikkun for den Gamles Værd skulde bekostes en ny, hvis Vægt, som let lade sig begribe, kan ikke blive 1 Vog, for 1 Vog gl: Kobber, ikke kan sluttes

1797: 291

at være rettere end efter Forretningen af 1755 1 Bismerpund 13 Marker, som i Mangel af Leverance in Natura \der bør for Formandens Brug deraf, leveres til Eftermanden saa god som ny/ betales pr: Mark 20 s: med 7 rd: 4 mrk: 4 s: Hvorom alt \saa god som ny/ Hr: Brochmand i Skifteretten under Skiftet efter Sl: Hr: Abel gjør Paastand, til derfra at erholde det in Natura befindende saavelsom og det, med Penge i Stedet for det manglende erstatte d(et?) og efter forestaaende 3die Post befalende efter Skifterettens Udlæg.

Det Almuen ved denne Dom forderligst lovlig forkyndes, ved 1ste og 2den Post paalagte, efterkommes til forelagte Tider \da Almuen nu paahører Dommen/ under Omgang som forbemelt, og hvad i Tilfælde derefter i Penge skal udreedes, erlægges inden 15 Dage efter authentique Paafordring under Nam og Executions Tvang efter Loven.

De i Rettelagde 4 Acter blev Hr: Brochmand tilbageleveret. S: Schiøtz Udstædt

Extra-Ret Huuse-Besigtelse

Ao: 1797. Tiisdagen den 4de April Morgen, er extraret sat paa Gaarden Sveen No: 72. S: S:E: Gds: i Fjære Skibr: og S: S:sk: bel:, af mig i Overværelse af efterskrevne ved Distriktets Foged Høyædle og Velærværdige Hr: Justits-Raad Koren opnævnte 6 eedsvorne, upartiske og til Parterne ubeslægtede samt af Skibredets Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland i Retten fremstillede Laugrettes- Besigtelses- og Taxasjons-Mænd navnlig: 1. Jokum Jokumssen S:E: p: Næsse. 2. Mathias Mortenssen S:E: p: Bielland. 3. Jon Halvorssen S:E: p: Løvaas. 4. Halvor Ellingssen L:L: p: Nordschoug. 5. Ole Knudssen S:E: p: Bue. 6. Hans Heljessen S:E: Sammeplads. for efter Forlangende af Bondemanden Jon Nielssen Sveen som nu værende Ejer af en Andeel i gaarden Sveen af Ldsk: med B: og Herl: (Bygsel og Herlighed) 1 Vet Korn at foretage og behandle en lovlig Syns- og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaardepart der baade er uden Huuse og Ager, Dens Jordepart i sig selv, som og Sammes tilhørende Skov, i hvad Stand og Værdi Samme nu befindes, ihenseende til de Forbedringer som paa Ejendommen intenderes, og i Tilfælde af Dens Indløsning af nogen Odels prætendent, da Sammes Erstatning med alt deraf Dependende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Dens 8de Artikel.

Derefter Reqvirenten Jon Nielssen Sveen fremlagde det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 16de Dec: 1796., som med Laugtings Rettens Publikasjons Paategning og Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echelands og Ole Jenssen Dranges Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saaleedes: og hvilket Stevnemaal Reqvirenten anmeldte tillige efter Stevnevidnernes Paategning at have ladet lovlig forkynde for Odels prætenderne: Aanen Knudssen 22 Aar gl:, Gundvor Knuds Dr: 20 A: gl:, Ragnille Knuds Dr: 16 A: gl: og Christie Knuds Dr: 10 A: gl:, samt Gunnille Knuds Dr: 7 A: gl: saavelsom Deres Forældre Knud Johannessen Fjellern og Hustrue

Gunnille Aanens Dr., af hvilke \møder/ Odelsprætendenten Aanen Knudssen og Fader Knud Johannessen Fjelle, som paa Egne og øvrige Odelsprætendenters Vegne Vedtog lovlig Varsel til denne Forretning: Reqvirenten Jon Nielssen Sveen til Inddragelse i denne Forretning, fremlagde det Ham under 28de September 1796., paa gaardeparten i Sveen meddeelte utinglyste Skjødebrev som blev oplyst og er saalydende: Derefter Han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqvisisjon, og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme, under Hvilken Han forbeholdt, sig at opgive og beviise i hvad Stand hand denne Ejendom i G: Sveen modtog af ovenmelte Odelsprætendenters nu nærværende Fader Knud Johannessen Fjelle:

Ovenmelte Aanen Knudssen derefter fremstod for Retten og protesterede imod denne Forretnings Fremholdelse, da Han som formenede: At være rette Odelsmand, tilbød nu i Retten Reqvirenten Jon Nielssen Skjødets paalydende Kjøbesumma og Dets saavel som den udtagne Stevnings Omkostning i alt 52 rd., til Samme at imodtage og Jorden for Comparenten at røddiggjøre; altsaa Han formodede ikke at blive sin Tid deelagtig i de af denne Forretning flydende Omkostninger, hvorimod som og imod at Reqv: derpaa rydder eller bygger noget. Comparenten Aanen Knudssen saavel som hvad Reqvirenten Jon Nielssen enten ved Bygning eller Rydning herimod maatte foretage sig paa denne Gaardepart, aldeles protesterede af Ham at blive erstattet eller Reqvirenten godtgjort, men formeenede at Samme maae blive for Reqvirentens egen Regning og Risiko, og Comparenten aldeles uvedkommende.

Reqvirenten Jon Nielssen bad tilført: At kunne ikke indlade sig heri, med at modtage de tilbudne Penge, eller herom handle med Aanen Knudssen som formener at være Odelsprætendent til denne Gaardepart, da Reqvirenten derimod troer, at Jordeparten er Exipienten ganske uvedkommende, saasom Han allerede har faaet og tilskjødet sig sit Odelsgoods af sin Fader Knud Johannessen Fjelle, nemlig Gaarden Fjelle i Ryefølke Sorenskriverie, altsaa nægtede Løsnings Pengene at modtage, og begjærede Forretningen paa Grund af den i Rettelagte Stevning fremholdt.

Aanen Knudssen igjentog forbemelte sin Protest og Tilførsel, og herom begjærede Rettens Eragtning /: betalt for Eragtning 12 s: skriver Tolv Skilling. :/

Eragtet. Retten kunde ikke nægte Forretningens Fremme, men forbeholdt enhver alt lovligt.

Derefter Reqvirenten Jon Nielssen Sveen anmeldte: At paa denne Jordepart befindes ingen Huusebygninger, da Han har modtaget Jorden uden Huse, hvilket Odelsprætendenten Aanen Knudssen og Fader Knud Johannessen Fjelle tilstod at være rigtig.

Retten med det samtlige Laugret i Følge Reqvirentens Forlangende og i Følgeskab med Ham og Odelsprætendenten Aanen Knudssen og Fader Knud Johannessen Fjelle, tog da i Øyesyn Jordepartens indhegnede Engebøe, hvis Beskaffenhed og Tilstand Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste at paaskjønne, hvilket De forsikkrede at efterkomme, og befandtes samme Engebøe, som ikke kan ansees for andet end overalt for uryddet Udmark, tynd og mager, næsten overalt med Lyng begroet, og kan forbedres og settes i Stand ved overdreven meget Arbejde og meegen Gjødning, samt mange aabne Vejter: Laugrettet skjønnede at paa denne Jordepart ikke kunde fostres meere, i den slette Stand Samme nu befindes end En Melkekoe og Et Gjældbæst. Odelsprætendenten Aanen Knudssen og Fader Knud Johannessen Fjelle hertil svarede: At De syntes vel, Laugrettes Mening var rimelig, men troede dog, at desforuden kunde fødes 3 eller 4 Smaler.

Ager anmeldte Reqvirenten Jon Nielssen Sveen at være ingen, som Odelsprætendenten Aanen Knudssen og Fader Knud Johannessen Fjelle tilstod at være rigtig, men Reqvirenten anviiste efterfølgende Steder, hvorpaa Han agter at optage og bryde Ager. Samme Steder blev af Retten og Laugrettet taget i Øyesyn og befunden samt af Laugrettet anseet som følger: 1. Paa Højestøen til en Tøndes Udsæd behøver 500 Læs Mulds Paakjørsel og megen Gjødning,

samt en Holvejte paa 60 Favner: 2. Østen for Højestøelen $\frac{1}{2}$ Tøndes Udsæd vil paakjøres 500 Læs Muld og megen Gjødning samt optages aabne Vejter paa begge Siider af Ageren, lige lang som Samme: 3. Smedeflekket $1\frac{1}{2}$ Skjæppes Udsæd behøver 60 Læs Mulds Paakjørsel og megen Gjødning. Vejter behøves ikke: 4. Smededahlen 1 Td:es Udsæd, behøver 800 Læs Mulds Paakjørsel og megen Gjødning, samt en Hoelvejte neden til paa 16 Favner og en aaben Vejte for øvre Ende og en ved vestre Side: 5. Østageren $\frac{3}{4}$ Td:es Udsæd behøver 700 Læs Mulds Paakjørsel og megen Gjødning, samt en aaben Vejte ved øverste Side, en Hoelvejte paa 16 Favner for østre Ende, og en Hoelvejte for vestre Ende paa 20 Favner: 6. I Svinetræet til $\frac{3}{4}$ Td:es Udsæd, behøver 800 Læs Mulds Paakjørsel og megen Gjødning samt en Hoelvejte langs igjennem Ageren fra øst til Vest paa 40 Favner:

Skov anmeldte Reqvirenten Jon Nielssen Sveen ikke at være det allerringeste af noget Slags, da Brændeveden bestaaer i Torv, Rødder og Lyng, hvoraf findes saameeget at er tilstrækkelig til Fornødenhed: Dette Odelsprætendenten Aanen Knudssen og Fader Knud Johannessen Fjellem tilstod at være rigtig.

Reqvirenten deklarerede end viidere: At da Hans Tanker

1797: 291b

Var om muligt, at bringe denne Gaardepart i en langt anden og bedre Stand, saa har Hans her oven gjorte Tilførsel kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning af Den, der som Odelsmand skulde ville fratvinge Ham Gaardeparten, og reserverede sig derhos Godtgjørelse for alle til Gaardepartens Forbedring saavel paa Bygning som ved Rydning anvendende Bekostninger, og tillige sig erstattet denne Forretnings Omkostninger efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning.

Og da ingen videre ved Forretningen havde at erindre; eller Protokollen at tilføre; Saa blev forinden Sammes Slutning anført Dens Bekostninger saaledes nemlig:

Dommerens Skyds til Stedet $5\frac{1}{2}$ Miil, beregnet for $4\frac{1}{2}$ Miil, 3 Mand og Baad á 2 mrk:	8 s:
pr: Miil	1 rd: - 5 mrk: - 4 s:
Diæt paa Henreisen $4\frac{1}{2}$ Miil á 1 mrk:	0 rd: - 4 mrk: - 8 s:
En dags Forretning	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Inkaminasjon og Beskrivelse med Reservasjon om Forretningen ved Udstædelsen skulde blive paa meere end 4 Ark	1 rd: - 3 mrk: - 4 s:
Skyds og Diæt Retour	2 rd: - 3 mrk: - 12 s:
Stemplet papiir til Forretningens Udstædelse	0 rd: - 1 mrk: - 8 s:
De 6 Laugrettesmænd hver for en Dags Forretning á 24 s:	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Febr: 1708. og 11te Junii 1788. beregnet,

Reqvirenten betalte med 11 rd: - 3 mrk: - 4 s:

skriver Elleve Rigsdaler Tree Mark og Fiire Skilling:

Herhos Reqvirenten Jon Nielssen Sveen tilkjendegav end viidere: At have udbetalt for det til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal med Berammelse, Stemplet papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Sammes Læsning ved Laugtinget og Forkyndelse for bekendte Odelsbaarne og Forældre, item til Fogden for Laugrettes Opnævnelse og til Lænsmanden for Sammes Tilsigelse, i alt

10 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Og endelig paastod Han sig gotgjort sin Tid for Rettens Underholdning ved denne Forretning, der i mindste har kostet

10 rd: - 0 mrk: - 0 s: 20 rd: - 4 mrk: - 8 s:

Summa 32 rd: - 1 mrk: - 12 s:

Da til Slutning af den gandske Ret blev:

Afsagt

Hvad Husebygninger som bliver opsat, Ager opbrudt eller optaget og Engebøen af Reqvirenten Jon Nielssen Sveen bliver forbedret paa dette Brug og i sin Tiid taxeret, gives vel efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771, Jon Nielssen Sveen og hans Arvinger Regres for, saavel som for denne Forretnings Omkostninger Toe og Tredive Rigsdaler, En mark og Tolv Skilling, og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe, at paastaae erstattet, af Hvem som til Odelsløsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes, men derimod forbeholdes Odelsprætendenten Aanen Knudssen sin formeenlige Ret, paa Grund af foranførte Hans Protest og Tilførsel.

Reqvirenten begjærede det Passerte sig in Forma beskreven meddeelt, som blev bevilget.
S: Schiøtz

Sommer Ting

Anno 1797 den 27de April Sommer Ting for Schonewiig Skibrede, sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen, af Districtets Sorenskriver Cancellie Raad Søren Schiøtz, i Overværelse af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Leensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte Laugrettes mænd, Navnlig:

alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Tørres Gudmundsen Wiiche	3. Knud Olsen Indre Næss
2. Peder Pedersen Hvidevold	4. Jacob Tostensen Sandvold

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Foranstaltninger, og Ordres, som følger:

1. Sportel Reglementet af 11te Juni 1788.
2. Forordning om Forligelses Indretninger paa Landet \i Norge/ d: 20 Janv: 1797.
3. General Post Amtets Placat af 27 Marti 1797, om bestemt Præscriptions Tiid for Interessenterne i Liv Rente Societeterne af 1747 og 1757, som i 5 Aar og derover lader deres Liv Renter henstaae uaffordrede; og de Interessenteres Arvinger som forsøm/m/er at hæve deres Renter fra sidste Termin til Døds dagen.
4. Rente Kammer Skrivelse af 21de Janv: 1797, fra Stiftet den 11 Feb:, næst efter communiceret, efter Kongl: Resol: af 11 Janv: om Aarlig Anmeldelse af Beneficiarii og Jorddrotter om Kasse- og Fæste Protocoller, af dem som have 20 td:r Hkorn!! (Hartkorn), men de som have mindre være fri for at foreviise, Fæstebreve, Reversaler og qvitteringsbøger, imod at Sorenskriveren ved hver Aars Udgang, at afgive derover Dæsignation, med attest, om til alt bem:te, benytte Stempl: Papiir.
5. Rente Kam/m/erets Skrivelse af 18de Feb: 1797 fra Stiftet communiceret 4 Marti, om hvad videre skal iagttages ved TingsVidner om Aftag efter R: K: Skr: af 7 Marti 1795, at tillige under Eed skal oplyses, Jordens ganske Jordveis Udsæd, Avl af Korn og Høe, samt Foster.
6. Stiftets Skr: af 29 Marti 1797, hvilke af Fanø og Sunds Præstegjeld, der skal i Forligelses Væsenet høre under Stifts Provst Bruns Forligelses Commission.
7. Kongl: Rescript af 17de Marti 1797 fra Stiftet communiceret 1ste April om Præstegaarde hvor høi Aabod kun til 500 rd:, maae erstattes \af Præst til Præst/ Byggselsedlers Udstædelse i Naadsens Aaret, A(?)b(?)ders Præference med 1ste pr:, og at Naadens (Naadsens) Aaret ikke maae pantsættes, uden med 2de prioritet, Besigtelses Forretninger etc:

8. Cancelliets Skr: af 25 Marti 1797, fra Stiftet communiceret 15 April, at Lodser skal forrette Vej Arbeide, for de gaarde de ejer, fleere end de beboer.
9. Stiftets brev af 15 April 1797 om hvem ere beskikkede til Forligelses Commissionen,

1797: 292

og at derunder hører baade Rosendals og Lyse Closters Bønder. See videre fol: 300a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befunden og passeret som for Schonevig Skibrede Sommeringet 1793, Justits Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Opsat Sag fra fol: 277b. Haldor Ebne og Rasmus Molnæs contra Lars Ebne.
Parterne begge bleve paaraabte; men da de ikke mødte eller møde lod; saa
Eragtet

Da Sagsøgerne ikke have lovlig forfulgt Sagen; saa afviises Samme.

Opsat Sag fra fol: 278 Ole og Axel m: f: p: Fjelland contra Haldor Gravdal.
Begge Parter mødte og declarerede Sagen forliigt; thi blev den nu for Retten ophævet.

Vurdering for Børnemidler Opsat fra fol: 277b.

De 2de opnævnte Mænd Mikkel Hactorsen Lande og Johannes Johannessen Nedre Tofte fremstod og anmeldte at have efter Rettens Udmeldelse, i overværelse af Formynderen Mons Andersen Øf: Tofte, beseet bemelte Pant og Dets Tilliggende, og fundet det i Værdi efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg til 250 rd: skriver To Hundrede og Halvtrediesindstyve Rigsdaler, hvilken Vurdering sat efter Udmeldelsens Forskrift og dens indeholdende Clausuler, Værgen nu declarerede at fandt paalidelig og Pantet sikkert.

OberFormynderen paa grund af foranførte, havde intet herved at erindre.

Vurderingsmændene derefter inden Retten afhjemlede deres Forretning med corporlig Eed saaledes: At de hverken for Vild eller Venskab eller nogen anden Bevæggrund, have taxeret Ejendommen anderledes end de troe, dens sande Værdi at være. Saaledes sluttet. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 279b. Ole Tungesvig contra Ole Tvedten.

Citanten i Rettelagde Rettens seeneste Laugdag og Forelæggelse som blev oplæst saalydende:

Ole Erichsen Tvedte mødte og tilstod lovlig Varsel, betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark aatte Skilling, anmeldte sig gam/m/el 18 Aar, og nægtede aldeles Søgemaalet.

Citanten fremlagt (-lagde) nye mundtl: \continuations/ Varsel saal:

Ole Erichsen Tvedte med Curator Halvor Tørressen Waldre mødte, tilstod Stevning, og Indstevnte refererede sig til sit Forrige.

Af Vidnerne mødte Jon Torkelsen Jndre Tungesvig Huusm/an/d under Jndre Tungesvig, og Willum Larsen Axland Inderste, som Citanten begjærede at gjøre deres Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.

Angaaende Kari Gudmunds Datter som ikke møder, fremstod Torkel Jacobsen Wattendal, meldte hendes Forfald at være dagventendes i Barselseng, boer ½ Miil herfra, og i Dag blev Comparentens Hustrue hættet til Hende, fordi hun havde Barselondt: X

Fremstod 5te Vidne Jon Torkelsen Indre Tungesvig, melder sig gl: 42 Aar, sidst til Gudsbord forrige Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forlærede: At Fjor Vaar, ej et Aar siden, vare Parterne \og andre/ i Skjænderi, og dem et Vand imellem, og passerede som 1ste

Vidne har forklaret, og erindrer ej om fleere \eller hvem/ var hos Citanten paa den Side, Dennem var, paa Vandet, \da det var mørkt/ Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 6te Vidne Willum Larsen Axland, anmeldte sig 31 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At ikke Vidnet men adskillige Andre den Tiid og Sted skjændtes om Føllet, hvilke ikke ere derfor stevnte, det var da meest mørk, om Ole Erichsens Ord forklarede som 1ste Vidne, og om Vandet dem imellem, ligeledes.

Dimitteret som de Forrige.

For 2 Vidner bet: 1 mrk:

Citanten frafaldt det udeblevne Vidne, \begjærede T: V: sluttet/ og paastod Dom over Indstevnte til Ordenes Mortification, Bøders Udredelse, og Omkostninger 10 rd:

Indstevnte nægtede alt ubeviist, og ubevisligt, og paastod Dom til Frifindelse.

Begge Parter paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri med Laugrettet som tiltagne Meddoms Mænd afsagt følgende

Dom

Da det paastevnte ikke er af Citanten, Indstevnte overbeviist; saa kjendes for Rett: At Indstevnte bør for Citantens Tiltale i denne Sag fri at være.

Opsat Sag fra fol: 280a. Ole Tungesvig contra Willum Larsen Weelen.

Citanten fremlagde mundtl: Kaldseddel oplæst saal:

Indstevnte mødte.

Ligesaa Vidnerne undtagen Kari Gudmunds Datter Hustru til Tørres Madsen Huusmand under Tvedte, om hvem som ikke møder, fremstod Torkel Jacobsen Wattendal etc: som i forrige Sag. X

De øvrige Vidner blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende. Da Citanten begjærede, de at gjøre deres Forklaring, saa bleve de i Eedtagne og aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, derefter de bleve separerede, og fremstod som

5te Vidne Jon Torkelsen Jndre Tungesvig, anmeldte sig gl: 42 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne.

Dimitteret som Forrige.

Fremstod 6te Vidne Ole Erichsen tjener paa Tvedte, anmeldte sig gl: 18 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, undtagen Næstsødskende Barn til Citanten, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som de Forrige.

For 2 Vidner betalt 1 mrk: skr: Een Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og frafaldt det udeblevne Vidne, samt TingsVidnet sig sin Tid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Citanten paastod Dom efter Indstevningen, og Omkostninger erstattet med 10 rd:

Willum Weelen som fandt sig intet overbeviist, og vidste sig fri, paastod Dom til sin Frifindelse, og Omkostninger tillagt 4 rd:

Begge Parter begjærede Dom; thi blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da slet intet af det paastevnte, er af Citanten overbeviist den Indstevnte;

1797: 292b

saa kjendes for Rett: At Indstevnte bør for Citantens Tiltale aldeles fri at være.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 28 April 1797 continuerede dette Ting.

Ny Justitz tredie gang Leyermaals Sag

Fogden H: og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren fremlagde mundtl: Kaldseddel contra Kari Jens Datter \oplæst/ saal: samt Amtets Ordre om Skibredets Leensmand, for hende at være Defensor, oplæst saal:

Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss mødte og vedtog Varsel.

Barne Faderen blev paaraabt, men mødte ikke. Kari Jens Datter mødte.

Actor i Rettelagde vedkommende Sogne Præstes Attest af 31 Dec: 1796 oplæst saalydende:

Kari Jens Datter fremstod \løs og ledig/, forklarede, at være 47 Aar gam/m/el, fød paa Bjørnebølle af Bønder Folk, tjent omkring hos Bønder \ej været gift/ og nu tjener hos en Bonde p: Nedre Sæbøe, blev confirmeret da hun var 16 Aar i Fjeldberg Kirke \hvor hun altiid har gaaet til Alters siden men har intet Skudsmaal at viise/ af da værende forrige Sogne Præst Hr: Provst Kahrs, tilstod de i attesten anførte tree Lejermaale \men var confirmeret førend første Lejermaal/ og har bødet for de forrige tvende \uden Rettergang/, har ellers aldrig begaaet noget lovstridigt, var sidst til Alters afvigte Høst \og ei under Sagen været arresteret/.

Laugrettet og Almuen blev tilspurgt: Om de anmeldte 3 Barne Fædrer eller nogle af dem, ere hinanden beslægtede eller besvogrede? Rs: Nej \og hun heller ikke med nogen af dem/.

Actor anmeldte: At qvinden har erlagt Bøder for begge forrige Lejermaale, begge gange uden Søgemaal.

Kari Jens Datter havde intet til sit Forsvar at anføre, og indlod Sagen til mildeste Dom.

Defensor forestillede: At enhver kan see, den Indstevnte er yderlig eenfoldig, saa hun ikke har vidst hvor stor Synd hun har begaaet, er og yderlig fattig, som hun og nu erklærer, at intet ejer at betale Bøder med \da hun har disse 3 Børn at underholde det ældste 11 Aar gammel/, derfor han indlod Sagen til Doms og paastod hende alleene straffet med nogle Dage at sættes paa Vand og Brød.

Laugrettet og Almuen blev tilspurgt om hun ejer noget? Rs: Nej, neppe Klæderne hun gaaer i.

Actor paastod Dom efter Indstevningen og Actionens Omkostninger hvoriblandt Stevnings Penge 4 mrk: \at betale/.

Alle indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Kari Jens Datter har tilstaaet de begangne trende Lejermaale, hvorfor hun nu for det tredie tiltales, hvorom ellers er frembragt de Beviiser som i saa fald kan have; saa kjendes for Rett: At bemelte Kari Jens Datter for dette tredie Gang begaaede Leiermaal, og \saaledes/ trende gange at have avlet Børn i Løsagtighed, bør i allerunderd: Følge Fr: 26 April 1755 arbeide i Bergens Tugthuus Aatte Aar, samt erstatte denne Actions Omkostninger med Stemplet Papiir 1 rd: 12 s: Rettens gebyr af Incamination og Actens Bekræftning 1 rd: 4 mrk: 8 s: skriver Een Rd: fire Mark og aatte Skl:, og Stevningspenge 4 Mrk: Alt at udredes og efterkommes efter Loven og derom udgangne Anordningers Forskrift, og højere Dom, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udi Sagens Drivt er ej skeet nogen uforsvarlig Ophold, men Sagførselen været tilligemed Behandlingen, lovmæssig og forsvarlig.

Efter at Dommen for Kari Jens Datter var oplæst, som løs og ledig for Retten tilstæde, declarerede hun Dommen ny appelleret.

Actor begjærede Dom/m/en beskreven til Appel til Laugtinget, som blev bevilget, men umulig kan skee, førend de med dette Skibredets Ting begyndte Som/m/ertinge, ved Maj Maanedes Udgang ere sluttede.

Udstædt 3 Juni

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Afdrag af No: 5 p: 765. Paa Jon Larsen Lechnæs No: 77 Obl: til Hans Larsen Bougstøe m: f: paa i alt 250 rd: d: 6 Nov: 1793 betalt Hans Larsen Bougstøes Part 100 rd: 7 Nov: 1796 efter Arvingernes qvittering.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Ole Larsens Moders for 1 rd: 4 mrk: 7 4/7 s: efter Skfte p: Fjære den 15 Feb: 1797, af samme Dato.

.... Steffen Larsens Moders dto: Arv, Skfte og dato.

.... Elias Larsens Moders, sam/m/e Arv, Skfte og Dato.

(Andre dokument)

Skftebr: 15 Feb: 1797 efter Lars Olsen Fjære. | Jordegods Udlæggene

.... 16 Ditto efter Niels Olsen Øfsteboe. | i Skde bogen

.... 18 Ditto efter dto: Niels Olsens Enke. | vedbørlig extraheret

Jon Johannessen Indre Matres Skde til Aschel Wiersen paa Indre Matre No: 24 H: C: gds: ½ Løb Smør for 400 rd: d: 24 Nov: 1796.

Hans Larsen Bougstøes Arv:s Skde til Lars Hansen paa Bougstøe No: 28 H: C: gds: i alt 1 Løb 2 pd: 6 mrk: S: og OverBygsel til andre 2 pd: 6 mrk: Smør, deraf indløst for 285 rd: 5 mrk: 10 s: 1 L: 18 mrk: S: resten selv arvet d: 14 Marti 1797.

Odels Contract om Wiiche No: 32 \nu/ Aschel Torkelsens \men Tollev Torkelsens/ forrige Brug d: 4 Juli 1795.

Torger Gundersen Nedre Sæbøes Arv:s Skde til h/an/ds Enke Synneve Ols Datter paa Nedre Sæboe No: 5 H: C: gds: i alt 1 Løb S: 1 Hd: \for 301 rd: 3 mrk:/ \deraf arvet selv for 30 rd: 4 mrk: 4 s: 11 mrk: Smør d: 26 April 1796.

Hans Halvorsen Melkevigs Odels Skde til Torger Jacobsen paa Melkevig No: 7 1 pd: 18 mrk: Sm: for 60 rd:, d: 8 Nov: 1796.

Gunder Monsen Handeland Obl: til Fr: Lieutenantinde Dahl paa 30 rd: \Rente 3 proC:to/ 1 pr: i Huse dateret 8 Nov: 1796.

1797: 293

Aschel Wiersen Obl: til Lars Friderichsen Undahl paa 150 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1ste Prioritet i Indre Matre No: 24 H: C: gds: ¼ L: S: d: 28 April 1797.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds og qvitt:Bøger anviist

Hugne Erichsen Furdals til Lars Erichsen paa Plads indengjærds, uskatlagt, Træsbakkene d: 18 April 1797. Manuf: H: 8 skl:

Hr: Schnitlers til Thor Rasmussen paa Plads Røjsen paa Præstegaardens grund, indengjærds uskatlagt dateret 24 April 1797. M:f: H: 8 skl:

Torger Jacobsen Melkevigs No: 7 til Hans Halvorsen paa indengjærds uskatlagt Plads Sætenæs dateret 8 Nov: 1796. Manuf: H: 8 s:

Hr: Schnitlers til Siur Torjersen (Torjusen) paa Bjelland No: 37 1 L: S: paa Livstid, før brugt af Torius Pedersen, som deraf skal nyde Vilkor d: 26 Feb: 1797. M:f: H: 1 mrk:

Rosendals Baronies Forvalter til Lars Larsen paa No: 78 Schoge p: ½ L: S: ½ Hd: paa Livs Tiid d: 15 Janv: 1795. bet: til Manufact: Huuset 1 mrk: før brugt af Ole Andersen.

Hr: Niels Juul p: H: C: gaard til Lars Pedersen paa Lø(...?)lsaa \Plads/ paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 3 rd: m: v: dat: 18 April 1796. til M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Peder Christophersens Arv:s Skde til Tollach Jonsen paa Gjelmervigen No: 82 i alt 2 L: S: 1 Hd: med Saug, deraf indløst for 300 rd: 1 Løb 18 mrk: S: og ½ Saugen, og h/an/ds Hustr: arvet resten, d: 13 Marti 1797.

Tollach Jonsens Odels Løsnings Contract med Peder Christophersens Børns Formyndere om sam/m/e Gjelmervig, d: 13 Marti 1797.

Brand Opbyggelses Tingsvidne

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren udbad sig af Retten, til sit Regnskabs Bilag, at Lensmanden, Laugrettet og Almuen maae blive tilspurgt til at give nøjagtig Underretning, hvorledes Bonden Johannes Torkelsen SelvEjer paa Wiiche No: 32 S: S:E: gds: har igjen opbyggt de Huuse som ved ulykkelig Ildsvaade efter derom erholdet TingsVidne 5 Nov: 1790, afbrændte, hvorfor h/an/d har erholdet den bevilgede Gotgjørelse i Skatterne, i sær om han i Følge den Kongl: allern: Befaling af 16 Oct: 1776, har sat Skorsteen i h/an/ds nye opbygte Stue, hvorom Comparenten var TingsVidne begjærende.

Dommeren herom tilspurgde samtl: forbem:te, som samtl: dertil svarede: At Johannes Torkelsen Wiicke, har som og dem fuldkommen bekjendt, forsvarlig af nye opbyggt, alle gaardens afbrændte behøvende Huuse, i god Stand, færdig opført i Aaret 1791, og deriblandt et forsvarlig Vaanhuus, men uden Skorsteen, da Røgstue holdes for langt sundere, end Kakkelovns Stue \q og ere meere bekostelig baade at bygge, og altid at holde med Brænde og Varme/ formedelst at Folk maae tørre deres vaade Klæder i Stuen hos sig q men \fuldt?/ Vinduer er i Røgstuen, alt i behørig Stand, og som h/an/d siden den Tiid har beboet og endnu beboer.

Hr: J: Rd: Koren var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

Brand Opbyggelses Tingsvidne

som oven staaende ang:de Peder Torbjørnsen Lien No: 16 efter TingsVidne 6 Nov: 1793 færdig Som/m/eren 1794 etc: som forrige. Udstædt

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 29 April 1797 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 168. Ole Erichsen Tvedte efter Skfte 13 Juni 1785 for Arv 115 rd: 1 mrk: 7 s:, Hjemmegifte 80 rd:, og Overpenge paa Jorden 240 rd:, i alt 435 rd: 1 mrk: 7 s: dateret 28 April 1797.

Siur Torjulsen Bjelland No: 37 Vilkors Contract til Torjus Pedersen Bielland dat: 28 April 1797.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Nielsen Yttre Tungesvig og Lars Larssen Wehlen og befunden til 1796 Aars Udgang 245 rd: 4 mrk: 10 s: og af første Termin 1797 548 rd: 2 mrk: 8 s: i alt Summa 794 rd: 1 mrk: 2 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Etnes Skibreedes Sommerting den 1ste Maij 1797. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibredets ad interim constituerede Lænsmand Erich Henrichsen Schieldahl, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd alle af Fjeldbergs Skibreede navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd navnlig:

1. Torger Gundersen Øf: Lunde

b: gamle Laugrettes mænd

3. Knud Steensen Dørem

2. Ole Jacobsen Lien

4. Berje Olsen Søre Stume

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skib: fol: 291b.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Optagen Justitz Lejermaals Sag fra fol: 241b. Fogden Hr: Justits Raad Koren kontra Ingeri Halvors Dr:

Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Af Fogden Høyædle og Velbaarne Hr: Justits Raad Koren som Aktor paa Justitiens Vegne er her til Retten indstevnet ugift Qvinde Ingri Halvors Dr: for begangen Lejermaal første Gang, paa Grønstad, S: S:E: Gds: med Land Soldat Sjur Hanssen Grønstad at lide Dom til corporlig Straf at udstaae, Bøder at udreede og Actionens Omkostninger at betale. Efterat Factum

1797: 293b

er beviist med Sognepræstens Attester og Barnefaderens Tilstaaelse har Actor paastaaet Dom efter Indstevningen; Thi kjendes for Ret: At Ingri Halvors Dr: for \bemelte/ begangne Lejermaal bør efter Lovens 6 B: 13 C: 1ste A: bøde til Hans Majestæts Casse som til Distriktets Foged erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd: samt efter Forordningen 8de Junii 1767, i Stedet for Skriftemaal, hensættes paa Vand og Brød 8 Dage, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Inkamation og Opsættelse 5 mrk: skriver Fem Mark foruden Actens Bekræftning om Samme udstædes, Stevnings Penge 1 rd: samt i Fald Dommen til Forkyndelse og Exekution forlanges beskreven, til Stemplet papiir 1 rd: alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift, under Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. Extr: sendt Fogden

Optagen Sag fra fol: 245a. Rame, Ramsvig og Aasbø Opsiddere kontra Rasmus Fjøsne. blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Af Hoved Sitanterne er med mange Vidner beviist at Fjøsne intet ejer i det omstevnte Fjeld, som ligger over 2 Miile fra Fjøsne hvor Kontra Sitanten Rasmus Fjøsne, selv har Fjeldbejte ved sin Gaard, og imellem Fjøsne og det omstevnte Fjeld er mange Gaarde og et stort Vand, at Fiskedalen er i Muule Fjeldet, og Hoved Sitanterne paa den eene, samt andre Gaarde paa den anden Side Fiskedals Elven støder lige til samme Elv, med deres \Støels/ og Fjeld bejter, saa Kontrasitanten ikke kan have noget Fjeld bejte derimellem, at fra Rames Støel ej kan sees

til Fiskedalen, saa at meget der kan øves Hovedsitantene uvidende, at Han ej der har havt Huus, eller bejttet der, før de sidste 10 á 12 Aar, og Rasmus Fjøsne har før den Tiid bejttet paa andre Støeler, og at det omstevnte Bejtte er et Bøygde Almindings Fjeld. Kontra Sitanten grundede og i sit Indlæg, sin Paastand paa at det er et Almindings Fjeld for hver Mand, men er det Almindings, kan og ingen andre have Brugs Ret der, uden omliggende Bøygder, hvor Han boer langt uden for. Contra Citanten har og ført Vidner til at beviise sin Ret efter Hævd; Men efter Vidnernes Udsigende, har her bejttet adskillige, undertiden til deels og efter Tilladelse af de rette berettigede, og undertiden ingen, og de Vande Kontra Sitanten paastaaer at skille imellem Bejterne, kan Kreaturerne oftest gaae over, samt at Kontra sitanten for 14 á 15 Aar siden lod sig viise Vej til Fiskedalen, saa han der før ej maae have havt Brug. Da Kontrasitanten ikke har beviist /: om Han og har havt Brug der de sidste 20 Aar :/ at de rette Ejere have vidst det; ej heller har beviist, sin Brugs Hævd saa lovgyldig som udfordres i dette Fald, hvor Besiddelse mangler, og om en Ting saa langt i et Fjeld fraværende, hvor meget kan øves tilsneget, Ejerne uvidende, ligesaa lidet at Han har øvet slig Brug med andres Udelukkelse; saa sees ikke at Hævd her kan antages imod Lovens 3 B: 12 C: 1 og 3 art:, ligesaa lidet som Kontrasitanten Rasmus Fjøsne kan tilegne sig nogen Ret til Fjeldet som Almindings, da det ikke ligger til hans Bøygdelag. Den paastevnte Erstatning for Hans sig tiltagne Brug og Bejtte, kan ikke komme under Paadømme siden derpaa ej er taget Taxation; thi kjendes for Ret: At Rasmus Erichsen Fjøsne bør fra Dato entholde sig fra at bejtte og støele og alt andet Brug i Muule Fjeldet, Fiskedalen og Rame, Ramsvig og Aasbøe Støels og Fjeldbejtte der, hvorom det i Rettelagte Forbud som lovlig effektueret og forfulgt, konfirmeres, samt strax borttage sit der havende Støelshuus, og for sit der havte ulovlige Brug betale i Mulet 6 rd: som efter Reskriptet af 9de Maj 1795. tilfalder den Nordenfjeldske Vejkasse, saa og erstatte Hovedsitantene, som herved for Kontrasitantens ligesom Han i øvrigt for Hoved Sitanternes Tiltale frifindes, i denne Sags Omkostninger Tyve Rigsdaler, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven. <Udstædt til Cit: NB: Bøder>

Opsat Sag fra fol: 242a. Justitz Hoer Sag Fogden contra Halvor Schjeldal og Anne Johans Datter.

De paagjeldende bleve paaraabte, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor i Rettelagde Amtets Ordre af 8 Marti d: A:, at Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal skal indtræde i Sagen som Defensor \oplæst saal:/

Denne Defensor mødte og vedtog Varsel, og forbeholdt sig h/an/ds Forsvar.

Actor paaberaabte sig forhen over Halvor Tollevsen ergangne Dom i Hoer Sag den 15 Sept: 1794, og fleere Domme eller Søgemaal om slig Forseelse, er ikke overgaaet Halvor Schjeldal, samt fremlagde angaaende sam/m/e Dom og dens Følgen, Extract af sit Regnskab til Rente Kammeret, som blev oplæst, og er saal: Og da han, som samme Extract viiser, ikke kan fremlægge forrige Dom, med det videre dertil hørende, \som fulgde alt h/an/ds Regnskab til Rente Kam/m/eret/, saa begjærede Han, at Doms Slutningen efter Justitz Protocollen maatte her indføres, som bevilges, og er saal: /: her indføres efter Pr: fol: 125a. :/

Dom/m/eren tilspurgde Laugrettet og Almuen: Om Kirstine Christophers Dr: og Anne Johans Datter ere hinanden, eller nogen af dem, Halvor Tollevsen eller hans Hustrue beslægtet? Rs: Nej ingen af dem hverken beslægtede eller besvogrede.

Actor efter at have tilvejebragt al mulig Oplysning, indlod Sagen med Paastand til Doms, at Halvor Tollevsen bliver anseet med vedbørlig Straf som saaledes Anden gang begaaet Hoer i sit Egteskab, og tildømt at betale Actionens Omkostninger, og deriblandt Stevningspenge 1 rd: Saaledes indlod Sagen Dom.

Defensor forestillede til den Sagsøgte Forsvar, \da h/an/d ikke møder, skjønt ej er arresteret/, hans Eenfoldighed og Vankundighed, at han ikke vidste sin Synds Storhed, samt

hans heftige Temperament som kan have overrasket ham i en Tilstand han kan have, skjønt ellers ædruelig, være falden i at være beskjenket, hvortil h/an/d desto meere kunde fristes, som h/an/d af Fattigdom, ofte kan have manglet Mad, saaledes indlod Sagen til Doms til enten Frikiendelse, eller Forbrydelsen at afsones med nogle Dages Fængsel paa Vand og Brød.

Begge indlod Sagen Dom: thi blev den til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Her til Retten har Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren lovlig paa Justitiens Vegne ladet indkalde Halvor Tollevsen Jndsidder paa Schjeldal, ægtegift H:Mand, for begaaet Hoer i sit Egteskab, nu anden gang, med ugift Qvinde Anne Johans Datter, at lide Dom til Straf efter Loven, og Actionens Omkostninger at betale. Anne Johans Datter er og vel indstevnet til Doms, men Søgemaalet mod hende, efter Aftingning, under Sagen frafalden. Factum er beviist med i Rettelagte Præste attester og qvindens Tilstaaelse. Hoer begangeren Halvor Tollevsen Skjeldal er efter Stevning og Laugdag ikke mødt. De-

1797: 294

fensor har intet antageligt til den Skyldiges Forsvar fremført. At dette er anden Gang af Indstevnte i sit Egteskab begaaet Hoereri, viiser Acten. Thi kjendes for Rett: At Halvor Tollevsen Schjeldal for dette Anden Gang begaaet Hoer i sit Egteskab, bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 25 art: og Forordningen 6 Dec: 1743 a: 22 bøde til Hans Maj:ts Kasse, dobbelte Lejermaals Bøder 48 Lod Sølv, er 24 rd: /: til yderste Formue er intet ejende :/ og end videre efter Forordningen 8de Juni 1767 hensættes 8te Dage paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal, og selv betale sin Underholdning og Varetægt, samt derefter i Følge allegerede Lovens 25 a: strax forviises af dette Bergens Stift. Og endelig betale denne Actions Omkostninger, Rettens gebyr af Incamination, Laugdag, Opsættelser og Actens Bekostning 2 rd: 1 mrk: 8 s: skriver To Rd: Een Mrk: og aatte Skl., foruden Actens videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, og Stevnings Penge 1 rd:, samt Stempl: Papiir 1 rd: 30 s: og derefter sig ikke her i Stiftet at lade finde, under Paagribelse og Hensættelse i Bergens Tugthuus.

I Sagførelsen og Behandlingen, hvorunder den Paagjældende ikke har været arresteret, er ikke viist nogen Forsøm/m/else, men Samme været lovmæssig og forsvarlig. Denne Dom forfølges til højere Ret, og derefter Execution efter udgangne Anordninger.

Actor begjærede Dommen til Appel in Forma udstædt som bliver bevilget, men umuelig kan skee før Som/m/ertingene ved denne Maanedes Udgang ere sluttede. Udstædt 3 Juni.

<NB: Bøder> <og videre fol: 242a.>

Opsat Sag fra fol: 246a. Øfre Grindems Opsiddere contra Rasmus Fjøsne.

Rasmus Fjøsne i Rettelagde mundtl: Varsel og Contra Stevning oplæst saal:

Paa Hoved Citanternes Vegne mødte Engel Moe og vedtog Varsel.

Af Hoved Citanternes Vidner mødte ingen.

Contra Citanten begjærede de indstevnte Vidner, og nu fremstillede 2de ustevnte Vidner Tørres Nielsen Fjeldet og Kari Ols Datter Kone til Halvor Erichsen Gundegjærd, afhørt at gjøre deres Forklaring.

Hoved Citanterne paa deres Vegne Engel Moe protesterede imod ustevnte Vidners afhørelse, som ej er stevnet for ustevnte Vidner, derom paastod Eragtning og bet: 12 s: skr: Tolv Skilling.

Stevne Vidnerne vare endnu for Retten og forklarede, ikke at have stevnet at høre ustevnte, men kun at høre Vidner.

Contra Citanten paastod de ustevnte Vidner førte.

Hoved Citanterne paastod dem afviist.

Retten Eragtede: Da ikke er stevnet for ustevnte Vidner; saa kan ikke tillades, Saadanne efter den/n/e Indstevning at føres.

De indstevnte Vidner mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra, og Sagens 10de Vidne Johannes Larsen Wejen Huusmand under Ousvog, gl: 30 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, forklarede: At har tjent hos Contra Citanten 2 á 3 Aar, kom derfra for omtrent 11 Aar siden, har kjendt Øfre Grindems Støel før den Tiid, den ligger paa den Westre Side af Fiskedals Elven, der paa den anden Side, Contra Citanten har Støels Huus i Fiskedalen, fra Elven til Hoved Citanternes Støels Huus er paa det længste ½ Miil, men hvor nær deres Støels beite gaaer til Elven, veed Vidnet ikke. Veed ikke om Rasmus Fjøsne ejer noget Westen for Elven, men har \da Vidnet tjente der/ seet h/an/d har faret til Støels norden for Elven, i Fiskedal, der hvor grændser til andre gaarders Støele, men veed ikke hvor h/an/d har beitet, anderledes end naar Vidnet har rejst derop k/an/d have seet h/an/ds Creaturer og Smaler, sommetider nær h/an/ds Støels Huus, sommetider noget derfra, undertiden paa begge Sider Elven, uden Gjætle. Contra Citanten begjærede tilspurgt, \1st/ hvor højt Fjeldet er imellem Grindems Støel og Fiskedalen? Rs: Hvor højt det er, veed Vidnet ikke, og Westen paa det, ligger Grindems Støels Huus. 2det om har hørt af sin afdøde Moder om Støelingen paa Grindems Støelen og hvad? Rs: Har hørt af hende, at nu over 40 Aar, gjætede hun \Ø:/ Grindems Creaturer paa Fjeldet, og da kunde de ikke gjæte langt fra Huuset i Beitet for Ufreds Skyld af Rovdyr. Hoved Citanten begjærede tilspurgt, om der er almindelig Bue Rægster fra Øfre Grindems Støels Huus til Fiskedals Elven? Rs: Ja, det er der de farer med dem. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 2de Contra og Sagens 11te Vidne Aase Lars Datter Hustrue til forrige Vidne, anmeldte sig gl: 50 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har lagt 9 Aar paa Øf: Grindems Støel, det sidste Aar for 12 Aar siden, siden har lagt 2 Aar i Fiskedals Støelen, norden for Elven, og Øf: Grindems Støel vesten for Elven Fiskedals Elv, paa Øf: Grindems Støel gjætede hun for Øfre Grindem, veed ej hvor langt fra Elven, men ligger Støels Huuset vesten paa Fjeldet, og Vidnet har ej gjætet østen paa Fjeldet. Der var den Tiid ufreed af Rovdyr. Veed ikke hvor langt til Elven Øf: Grindems Beite gaaer. Vidnet veed ej at Contre Citanten ejer noget i Beitet \eller der i Fieldet/ men har faret med ham til h/an/ds Støels Huus norden for Elven, og der for 10 Aar siden gjætet for ham, da hun gjætede over Elven, op imod hvor hun gjætede for Grindem, som ikke veed, om var de Øfre Grindem bekjendt, og saae disse kun eengang langt derfra, og naar de Øf: Grindem ikke kom/m/er østen for Fjeldet, kan de ej sees fra Støels Huuset hvad passerer i Fiskedalen, har og beitet for Rasmus Fjøsne rundt omkring hvor Bæstene vilde gaae. til Contra Citantens 1ste vidste intet at forklare. 2det Frafaldes. 3de hvor ofte, de fra Ø: Grindem farer op paa Fjeldet oven for Støels Huuset? Rs: Saa tit, det var godt Vejr. Paa Hoved Citanternes Spørmaal svarede: Ja, \men/ kun een. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 3de Contra og Sagens 12te Vidne Hans Haldorsen S:E: p: Ryg anmeldte sig gl: 40 Aar, sidst til Alters i gaar, er Broder til Rasmus Grindem, og Sødskende barn til Rasmus Fjøsne, forklarede: At veed ej at Rasmus Fjøsne, ejer noget i Fjeldet hvor Grindems Støel er, eller i Fiskedalen, ej heller har hørt det, har i

1797: 294b

30 Aar kjendt Øfre Grindems Støel, som ligger \W:/ for Fiskedals Elven, og Øf: Grindems Støels Huus ligger W: paa Fjeldet, men hvor nær Grindems Beitet gaaer til Elven, veed Vidnet ikke, og har hørt de har beitet \...?/ længere fra Støels Huuset end i Skaarene som er

imod Højden W: paa højeste Fjeldet. Har nogle gange seet Rasmus Fjøsne og h/an/ds Folk og Creaturer Fæe og Smaler i Fiskedalen, paa begge Sider af Fiskedals Elven, men h/an/ds Støels Huus var østen for Elven, dette meest i de sidste Aaringer, hvert Aar. Fra Øf: Grindems Støels Huus og der omkring kan ikke sees i Fiskedalen, hvem der beiter. Paa Contra Citantens Spørsmåale svarede: 1ste Veed det ikke, men fra Øf: Grindems Støels Huus til Fiskedals Elven er omtrent ½ Miil Bu Rægster Vejen, men der er en anden kortere Vej. 2det Frafaldes. 3de Nu farer de der jevnlig som Vidnet har hørt, men for nogle Aar siden, ikke saa ofte, for Vejen var ond. 4de Hvor mange Dages Bejte der er paa Øf: Grindems Støel, for Disses Creaturer? Rs: Øf: Grindems alle Creaturer, ligesom hos andre Folk drives til Støels de Tiider som andre driver, er der saa længe som Andres paa Andre Støeler, har endog lejet Frem/m/ede ind, og der er Bejte nok, at de kunde drive op før, og være der længere om de vilde, og efter Spørsmålets Meening er der 6 Dages Beite, at sige at bytte Beite hver siette Dag. 5te Kan Grindem kom/m/e i Fiskedalen? [Rs:] Ja, der er Bue Rægste Vej. 6te Hvor mange Nød kan bejtes i Fiskedalen? Rs: 7 á 8, og veed ej hvem der ejer, uden har <nu> hørt at Hoved Citanterne ejer til Fiskedals Elven, hørt af Hoved Citanterne, og Fiskedalen er ikke over ½ fj: Vej, men smal. til Hoved Citantens Spørsmåal svarede som forrige Vidne, og en kortere Smale Vej. Dimitteret.

Fremstod 4de Contra og Sagens 13de Vidne Synneve Halvors Datter Hustru til Jens Olsen Huusmand paa Wasenden, anmeldte sig gl: 32 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne videre beslægtet eller besvogret, end Søster Datter til Christopher Grindem, forklarede: At for 7 Aar siden laae Vidnet 3 Aar paa Grindems Støelen, og var for Grindem, og Grindems Støel Huus og Fiskedals Elven, ligger som forrige Vidne har forklaret, og bejtede til østen paa Fjeldet, dog ikke til Elven, men saae Contra Citantens baade Folk og levende i Fiskedalen, men veed ej, enten om h/an/d havde Lov dertil, det var W: for Elven, {men veed ej, at} \eller om/ Contra Citanten ejer noget der i Fjeldet, og østen paa Fjeldet kom Grindems Creaturer et par gange om Ugen, men var det ondt Vejr, kom {her} de der sjeldnere. Paa Contra Citantens Spørsmåale svarede til 1ste Rs: Veed det ikke. 2de Frafaldes. 3de Er besvaret. 4de Som forrige Vidne, men maae bytte tiere, naar Veiret er ondt. 5te Ja som forrige Vidne. 6te Veed det ej. Paa Hoved Citanternes Spørsmåale svarede: som forrige Vidne. Dimitteret.

For 4 Vidner bet: af Contra Citanten 3 mrk:, og af Hoved Citanterne 1 mrk: 8 s: i alt Fire Mark aatte Skilling.

Contra Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt, som blev bevilget. Contra Citanten derefter paastod Dom nu ved Tinget her, og renuncerede paa Aasteds Sag og Meddoms Mænd, og i saa Fald overgav Sagen, i saavidt med Voldgifts Kraft, kun forbeholdt sig, om Sagen gaaer ham imod, den viidere men kun i øvrigt at appellere, og paastod Dom, at have sit Fjeldbeite i Fiskedalen Vesten for Elven, og Processens Omkostninger sig erstattet med 30 rd: samt Frifindelse for Hoved Citanternes Tiltale: Saaledes indlader Sagen til Dom.

Hoved Citanterne ved Engel Gjøen fandt intet andet af Contra Citanten ved de i dag førte Vidner beviist, end at han har fornærmet Hoved Citanterne i deres Støels beite, begjærede Dom nu her, uden Aasteds Ret og Meddoms Mænd, i hvilket Fald h/an/d er i alt eenig med Contra Citanten, i øvrigt paastod Frifindelse for Contra Citantens Tiltale, og Dom efter Hoved Stevnemaalet. Saaledes indlod Sagen Dom.

Begge Parter paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Øfre Grindems Selvejere have her for Retten sagsøgt Rasmus Erichsen Fjøsne fordi han har med egne og andres Creaturer fornærmet dem paa deres Støels Beite i Fjeldet, at lide Dom, Samme at fravige m: v: Det er under Sagen noksom med Vidner beviist, at Hoved

Citanternes dem tilhørende Fjeld og Støels beite grændser til Fiskedals Elven, hvor Rame Støel er paa den anden Side, saa Rasmus Fjøsne efter sin Paastand, intet ejer i Fiskedalen, og intet ejer andre Steder i Fjeldet, hvor Hoved Citanternes Støel er, og hvilket er omgrændsende gaardenes Bølgde Fjeld eller Almindig, imellem hvilken og Fjøsne mange Gaarde og et stort Vand, og at Rasmus E: Fjøsne har selv Fjeld og Støel ved sin egen Gaard; men alligevel har h/an/d dog været paa andre gaarders Støeler i omstevnte Fjeld før h/an/d stoelede i Fiskedalen, og vel for Betaling et Aar været paa Grindems Støelen, men siden ej vildet betale, og dog fløttet derop utilladt, med mange, egne og andres Creaturer og Smaler og beitet, som han og tilstaaer i Svar paa i Rettelagte Beskikkelser. Ras-

1797: 295

mus Erichsen Fjøsne har vel efter Contra Stevning ført Vidner til at beviise sin Ret, men hvoraf ingen Ret kan udfindes, hverken ihenseende til Ejendom, Hævd eller i andre Maader. Hvad angaaer den paastevnte Skades Erstatning, da siden derpaa ingen Taxation er fremlagt, kan intet derom dømmes; men da det er beviist, at Contra Citanten Rasmus Erichsen Fjøsne har uden Tilladelse indtrænget sig paa Hoved Citanternes Øfre Grindems Fjeld og Støels beite, hvortil han ej har beviist sig at have nogen Ret, med egne og Andres Creaturer; saa kjendes for Rett: At Rasmus Erichsen Fjøsne efterdags skal entholde sig med al slags Beite af Creaturer og Smaler fra Hoved Citanternes Øfre Grindems Fjeld og Støels beite, hvorom det i Rettelagte Forbud som lovlig bevirket og forfulgt, confirmeres, og for der, forhen brugte ulovlige Beite, betale i Mulct 5 rd.; som efter Resolution af 9 Maj 1795 tilfalder den Nordenfjeldske Vei Kasse, saa og erstatte Hoved Citanterne i denne Sags Omkostninger Sexten Rigsdaler. I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale. Det tildømte efterkommes og udredes inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. Udstædt til Ctr: Cit: <NB: Bøder>

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 14 Dec: 1796 efter Tosten Pedersen Ouswiig.	Jordegods Udlæggene
.... 22 Feb: 1797 efter Tollef Eriksen Rames Hustr:	i Skjøde bogen
.... 27 ditto efter Tjæran Eriks: Sildes Hustr:	vedbørlig ekstraheret

Afkalde

ForM: Bog fol: 242. Myndtling Torkel Siursens Formynders for 3 rd: 2 mrk: 7 2/5 s: efter Skfte 13 Dec: 1796 d: 1 Maj 1797.

.... do: fol:	Gudmund Siursens ForM:s, lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.
--------------------	---

.... do: fol:	Sigge Siursens ForMynders lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.
--------------------	---

.... do: fol:	Torbjør Siurs Datters ForM:s 1 rd: 4 mrk: 3 7/10 s: sam/m/e Skfte og Dato.
--------------------	--

.... do: fol:	Kari Siurs Datters ForM:s lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.
--------------------	---

.... do: fol:	Herborg Ols Dt:s ForM:s f: 2 rd: 4 mrk: 1 s: efter Skfte 2 Marti 1797 dat: 1 Maj 1797.
--------------------	--

Myndtl: Job Olsens Formynders af 4 Marti 1797 for 5 rd: 2 mrk: 1 9/10 s: efter Skfte 2de ditto.

.... Tjæran Olsens ForM:s	dto: Dato Skifte og Arv.
---------------------------	--------------------------

.... Siri Ols Dr:s ForM:s	ditto Dato 2 rd: 4 mrk: 19/20 s: efter sam/m/e Skfte.
---------------------------	---

.... Gjertrud Jens Dt:s Faders af 1 Marti 1797 for 3 rd: 4 mrk: 8 5/12 s: efter Skifte af sam/m/e Dato i Hollen.

.... Ragnele Jens Dt:s Faders do: Dato lige Arv, sam/m/e Skifte.

.... Ingeborg Marithe Jons Dt: Tesdals Formynders af 25 Feb: 1797 for 3 rd: 12 4/9 s: efter Skifte af 24de ditto.

.... Kari Jons Dt:s Formynders dto: Dato lige Arv, sam/m/e Skifte

Guldbrand Svendsens, d: Kongsberg 4 Marti 1797 for 16 rd: ? mrk: 1 2/3 s: efter Thor Svendsen Tesdal efter Skifte 26 Janv: 1797.

Myndtl: Halvor Svendsens Formynders Morten Gund: Tesdals for 16 rd: ? mrk: 1 2/3 s: efter Skifte efter Thos Svendsen af 26 Janv: 1797 d: 1 Maj 1797.

(Andre dokument igjen)

Svend Erichsens Obl: til Hr: Lieut: Voigt paa 900 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Fittie No: 6 1 1/2 L: S: 1 Hud d: 16 Sept: 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 776. Baar Hansen Hatlekiærs Obl: til Siur Larsen Echenæs i alt 50 rd: dat: 30 Apr: 1794 Fb (Fjeldberg?) Skbr:, deraf betalt 24 rd: 5 s: og Huuse Pantet udslættet qvitteret 28 Janv: 1797.

No: 5 p: 447. Fjære Skb: Sølfest \Heliesen/ Øchland No: 90. Obl: til Endre Ommundsen paa 98 rd: d: 30 Sept: 1788, af Creditor qvitteret 14 Juni 1794.

No: 5 p: 405. Erich Winnie og Gotschalch Tvedt Contract om Winnie No: 26 og 27 d: 18de Sept: 1787 Mortificeret af begge Parter 1 Maj 1797.

No: 7 p: 2. Svend Erichsen Fitties Obl: til Major Dahl paa 800 rd: d: 6 Juni 1795.

do: No: 7 p: 2. derpaa Major Dahls Transport 4 Sept: 1795 til J: Rd: Koren, begge af sidstmelte qvitteret 16 Sept: 1796 for 353 rd:, og 7 Nov: 1796 for Resten 447 rd:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 2 Maj 1797 continuerede dette Ting.

Arve Legitimations Tingsvidne

For Retten fremstoed constitueret Lænsmand Erich Henrichsen \S:E: p:/ Schjeldal og Broder Henrich Henrichsen gl: 22 Aar \Selvejer p: Kallestadbakken/ med førstmeldte som Dennes Curator /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mrk: fire Skl: :/ og var begjærende efterskrevne Arve Legitimations TingsVidne paa egne og deres \eeneste/ Sødskende og Brødre Tollev Henrichsen gl: 18 Aar, og Lars Henrichsen gl: 16 Aar \deres Vegne/ for hvilke Lensmanden som fød Værge, er Curator og Formynder, og androg, at da de af Bergens Adresse Contoirs Efterretning af dato 18 Marti 1797 No: 11 som herved fremlægges til TingsVidne Actens Vedhæftelse, erfarer, som dem ikke før var bekjendt, eller bekjendtgjort, at deres Fader nu afgangne Lænsmand og Selvejer Henrich Ottessen Schinnerlein

1797: 295b

paa Schjeldal i Etne, hands Moder Madame Ingeborg Elisabeth Henrichs Datter Schinderlein, Enke efter før bortdøde Kjøbmand og Gjæstgiver Johan Seehuus, boende i Sandvigen ved Bergen under Nordhorlehns Sorenskriverie, af hvem deres Fader Henrich Ottessen Schinnerlein var en naturlig og kjødelig Søn, skjønt uægte Barn, ved Døden var afgangne; saa have de ikke før kunnet søge deres retmæssige Arv efter hende, men hvilken de nu er beføjet at paastaae, tilligemed lovlig Skiftes Holdelse og Foretagelse efter Hende af rette Skifte

Forvalter; og til at beviise deres som deres Fader nu afg: Henrich Ottessen Schinnerleins, efterladte ægtebørns Arve Rett, til at arve hans Lod, fremlagde et original Skrivelse fra afg: Madame Seehuses Farmoder Ingeborg Sl: Henrich Schinnerleins dateret Trunhiem 6 Sept: 1737 til Sogne Præsten ved Frue Meenighed i Trunhiem Hr: Niels Tønder, af ham paategnet til Sogne Præsten i Etne afg: Hr: Jochum Althand, dateret Trunhiem den 19 Sept: 1737, hvilket \nu oplæst/, de nu begjærede in Originali dette TingsVidne vedhæftet, og hvoraf følger Copie til Protocollen, hvilken Copie nu i Retten med Originalen blev confereret; og Originalen af Retten paategnet. Dernæst de fremlagde herom Attest fra Sogne Præsten i Etne, Hr: Brochmand, af dato 26de April 1797 til Actens Inddragelse, som blev oplæst saal: Videre fremlagde Gjenpart af en Notarial Fuldmagt, af deres Sl: Fader erhvervet den 31 Juli 1794 til Told Procureur og Procurator Hr: Lytkien i Bergen, til, i Tilfælde at paasee h/an/ds Ret i Sterboet efter Mad: Sehus, naar hun ved Døden maatte afgaae, men hvilken Fuldmagt de herved aldeles tilbagekalder og mortificerer, siden af bem:te Bergens Avis og deri indrykkede Auctions avertissement af Andreas Seehuus og Richardus Seehuus af Dato 18 Marti 1797 seer, at Hr: Lytkien intet efter Fuldmagten har udredet, men det ham overdragne, gandske forsømt. Samme af vedkommende Notarius Publicus udstædte Gjenpart Not: Fuldmagt, de begjærede i denne Act vedhæftet.

Endelig fremstillede til eedelig Vidnesbyrd herom at aflægge de 2de Dannemænd Jochum Friderich Jochumsen Althand Lejlænding paa Wae i Etne Skibrede, og Peter Christian Jochumsen Althan Vilkorsmand paa Støele ibd: Disse fremstod og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og som 1ste Vidne Jochum Friderich Jochumsen Althan anmeldte sig gam/m/el 72 Aar, og som 2de Vidne Peter Christian Jochumsen Althan, anmeldte sig gl: 67 Aar, begge sidst til Alters afvigte Søndag, og begge, Comparenterne og deres Fader afg: Henrich Ottessen Schinnerlein aldeles {som og hans Børn} ubeslægtede, begge forklarede: At de meget vel i Livet have kjendt afg: Ingeborg Elisabeth Henrichs Datter Schinnerlein, siden gift med afdøde Kjøbmand og Gjæstgiver Johan Seehus boende i Sandvigen ved Bergen, og \bem:te/ Peter Althan et par gange været i hendes Huus i Sandvigen, og talet ved Hende, og \begge veed at det/ er den samme Ingeborg Elisabeth Henrichs Datter Schinnerlein som for 60 Aar siden, kom reisende til Etne, der fremmet og ubekjendt, og logerede hos disse Vidners Fader, da Præsten Hr: Jochum Althan i Etne, i hvis Huus, hun kort efter sin Ankomst gjorde Barsel, og fødte uægte Barn Henrich, efter hvilken Tiid, hun blev i Etne Præstegaard, et par Aar, og derefter rejste til Bergen, hvor hun blev gift med afgangne Johan Seehus. Samme Barn Henrich have de omgaaedes som Barn, da han længe til omtrent sit 20de Aars Alder blev i Præstegaarden, der Vidnerne og vare hjemme hos deres Sl: Fader, derfra h/an/d kom til at blive boende Mand i Etne, hvor h/an/d altid har boet til han døde, ligesom og Vidnerne bestandig have været og boet i Etne, saa de have kjendt og fortroelig omgaaedes bem:te Henrich, hans heele Levetiid igjennem, og denne Henrich er den samme Henrich Ottessen Schinnerlein der som Lænsmand og Selv Ejer døde paa Schjeldal afvigte Aars Vaar 1796, og er den samme Henrich Ottessen som er Fader til de forbemelte fiire hans ægte Børn Erich Henrichsen S:E: og \constitueret/ Lænsmand boer paa Schieldal, Henrich Henrichsen S:E: boer paa Kallestadbakken, Tollef Henrichsen, og den umyndige Lars Henrichsen, begge opholdende sig paa Schjeldal \i Etne/ hos deres Moder Henrich Ottessens Enke, hvilke fiire h/an/ds Børn Vidnerne have kjendt fra deres Barndom, og veed de ere Henrich Ottessens Børn, alle ægtefødte, og han ingen fleere Børn, Sønner eller Døttre at have efterladt sig, ej heller Børne børn, ikke heller nogen uægte Børn. Vidnet Peter Christian Althan endnu forklarede: At for mange Aar siden, da Henrich Ottessen allerede var gift, var dette Vidne med Henrich Ottessen i Bergen, og der traf afg: Johan Seehus, da Vidnet i Henrich Ottessens Paahør, og han selv tillige, sagde til Johan Seehus, at denne Henrich Ottessen var Johan Sehuses Hustrue Ingeborg Elisabeth Henrichs Datter

Schinnerleins kjødelige og naturlige, skjønt uægte Søn: dertil Johan Seehus svarede: at havde Henrich Schinnerlein ikke aabenbaret sig og det, havde han intet faaet [i] Arv efter hende, men nu det er bekjendt skal han nyde sin Ret. Begge Vidnerne endnu forklarede: At have hørt af Ingeborg Elisabeth Schinnerlein imedens hun var i Etne, at Otte Larsen Bie i Tronhiem var Fader til oftmelte Henrich, og at det var anden Gang, hun med samme Otte Larsen Bie havde forseet sig i Lejermaal, men hun ikke gift, eller været gift førend med Johan Seehus. Da Vidnerne {ikke} efter

1797: 296

at deres Forklaring, dem af Protocollen var forelæst som de vedblev, declarerede, ej at vide meere herom, og Arve Prætenderne dem ikke videre havde at tilspørge, blev de fra Retten dimitteret.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Comparenterne begjærede TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Opsat Sag fra fol: 242a. Thor Westbøe contra Ole Haaland.

Citanten, da Indstevnte intet har fremmet efter sine erholdte Opsættelser, paastod Dom.

Ole Haaland anmelte, at TingsVidnet som han agtede at føre, skulde erhverves ved et andet Ting, og dertil havde han forsømt at stevne, derfor begjærede Sagen opsat.

Citanten efter Fr: 3 Juni 1796 protesterede imod Opsættelse, og paastod Dom.

Indstevnte paastod Opsættelse og derom Eragtes:

Retten Eragtede: Da den givne Opsættelse ikke er benyttet, {...} og dertil ikke er anden Aarsag end Forsøm/m/else; saa kan længere Anstand ikke bevilges.

Citanten paastod Dom.

Indstevnte altsaa intet nu kunde anføre, men refererede sig til sit Forrige.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Indstevnte har tilstaaet Gjælden, men ej beviist sit Foregivende, om den hos anden Mand at modtage; saa kjendes for Ret: At Ole Siursen Yttre Haaland, bør til Citanten Thor Halvorsen Westbøe, betale de paastevnte og tilstaaede 12 rd.; samt i denne Sags Omkostninger 4 rd.; inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Udstædt

Opsat Justitz Bedragerie Sag fra fol: 248a. Fogden contra Peder Wettestøe m: f:

Actor i Rettelagde Stevning i continuation af forrige, denne af dato 28 Feb: 1797, som med Forkyndelses Paategning saavel ved Laugtinget som for de Skyldiges sidste Tilholds Steder, blev oplæst og lyder saaledes.

Peder Pedersen Wettestøe blev paaraabt tree gange, men mødte ikke eller møde lod, og Almuen forklarede: At han ikke er kommen til Etne.

Actor forbeholdt sig sin Paastand til Doms til Sagens Foretagelse \og Slutning samt Paadømmelse/ for F:berg Skibrede, til Bøder, Sagens Omkostninger og Varenes Betaling.

Defensor for Peder Pedersen Wettestøe, Erich Henrichsen Schjeldal, paastod, at denne, da han ikke har mødt eller svaret for sig, eller kunnet svare, og intet er Overbeviist og kan være, som Defensor formoder, enten gandske uskyldig eller mindst skyldig, Og muelig om de andre medskyldige, findes skyldig i Noget, de kan have løjet paa ham, altsaa aldeles bør frikjendes: Saaledes henseende ham, indlod Sagen til Dom, uden videre at svare.

Actor begjærede Sagen her ved dette Ting sluttet, og overført til Fjeldsberg Skibredes Ting i Morgen til Beslutning og Dom der.

Sagen beroer til i Morgen for Fjeldberg Skibredes Ting at foretages.

Opsat Justitz Sag fra fol: 242b. Fogden contra Østen Biørgen.

Actor fremlagde det i Sagen førte TingsVidne til Doms Actens Følge, samt skriftl: Indlæg af gaars Dato oplæst saal: derefter paastod Dom og iblandt Omkostningerne erstattet Stevnings penge 2 mrk:

Østen Gabrielsen Biørgen fremlagde skriftl: Indlæg af gaars Dato, oplæst saal: og indlod Sagen Dom til aldeeles Frifindelse.

Begge Parter indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Hvad angaaer de paastevnte ubeqvæms Ord, da bliver Samme en privat Sag imellem Parterne, uvedkommende denne Justitz Sag, hvori saavidt som hører under Justitiens Paatale, er med 1ste Vidne beviist, det Indstevnte har skudt Erich Jonsen Mælands Hustrue med sin Haand, at hun faldt baglænds i Briggen, saa hun ikke kunde staa imod, og taget hende i Brystet, og ligeledes taget hendes Mand i Brystet. 2det Vidne, at hun sagde det til sin Mand, da han siden kom ind, i Paahør af Indstevnte, som tilstod at han skudede hende fra sig. Endskjønt ovenmeldte er ej med Vidnerne fuldkommen beviist; saa dog, da Østen Gabrielsen Bjørgen under Doms Sagen har tilstaaet, at h/an/d skød Erich Mælands Kone bort fra sig, saa hun faldt i Briggen; kjendes for Ret: At Østen Gabrielsen Bjørgen for forøvet Jordskuf, bør efter Lovens 6 Bog 7 Cap: 8 a: bøde til Hans Maj:ts Kasse 3de Sex Lod Sølv er 9 rd:, samt betale videre af Actionens Omkostninger, hvad Acternes Udstædelse ere over 4 Ark, og Sam/m/es Bekræftninger 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: aatte Skl: Stevningspenge 2 mrk:, og i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Papir 1 rd: 1 mrk: 2 s: som, med Frifindelse i øvrigt for Actors Tiltale, udredes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Extr: sendt Fogden <NB: Bøder>

Opsat Sag fra fol: 241b. Madame Taarnebye contra Gurine Grøn.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte, eller møde lod: saa

Eragtes

Da Citantinden ikke har fremlagt noget Beviis i Sagen; saa afviises Samme.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 3 fol: 385a. Alval Torbjørnsen Yttre Haaland No: 21, Obl: til Torbjørn Haalands Enke 150 rd: Britha og Jneborg Torbjørns Datter hver 25 rd: i alt 200 rd: d: 4 Maj 1782, qvitteret af Enken og Døttrenes Mænd 1 Maj 1797.

No: 5 p: 129. Tjæran Erichsen Silde No: 7 Obl: til Sl: Hr: Hegelund paa 200 rd:, d: 29de April 1784 af Enken som sidder i uskiftet Boe [qvitteret] den 30 April 1797.

No: 5 p: 336. Hans Hadlesen Ramsvigs No: 40 Obl: til Jon Evensen Underhougen paa 199 rd:, d: 5 Maj 1787, af Creditor som nu myndig qvitteret 1 Maj 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hadlesen Ramsvig Skde til Ole Hansen paa Ramsvig No: 40, 1 L: S: ½ Hd: 3 Spand Korn for 300 rd: dat: 1 Maj 1797.

Ole Hansen Ramsvig No: 40 Vilkors Contract til Hans Hallessen og Hustrue dateret 1 Maj 1797.

Ole Hansens Obl: til Jon Evensen Underhougen paa 248 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1 pr: i Ramsvig No: 40 1 L: S: ½ Hd:, 3 Spd: K: dateret 2 Maj 1797.

1797: 296b

Tjæran Erichsen Sildes \Hustrues/ Arv:s Skde til Erich Tjæransen paa Silde No: 7 2 pd: 21 mrk: Smør dat: 18 April 1797.

Erich Tjæransen Silde Obl: til Peder Jonsen Mæland paa 350 rd:, Rente 3 ½ proC: Pant 1 pr: i forbem:te dat: 1 Maj 1797.

Haldor Torbjørnsen Sandes Hustrues Arv:s Skde til Haldor Torbjørnsen p: Sande No: 36 i alt 1 L: S: 1 ¼ td: Korn d: 1 Maj 1797.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Tjærand Erichsen Silde og Samuel Jonsen Rame og befunden til 1796. Aars Udgang 228 rd: 2 mrk: 13 s: og af første Termin 1797. 428 rd: 8 s: i alt Summa 656 rd: 3 mrk: 5 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibreedes Sommerting den 3die Maj 1797. sat og holdet paa Aalunds Tingsted, af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Siur Siursen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

1. Torger Gundersen Lunde	3. Knud Stensen Dørem
2. Ole Jacobsen Lien	4. Berge Olsen Søre Stume

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schoneviigs Skibreede fol: 291b.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schoneviigs Skibreedes Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Opsat Justitz Bedrageri Sag fra Etne Skib: fol: 296a. Fogden contra Peder Wettestøe m: f: Actor refererede sig til den gaars Dato fremlagde Stevning med Paategning om Sam/m/es Forkyndelse saavel ved Laugtinget som de Skyldiges sidste Tilholds Steder. Samme blev oplæst.

Defensor Lænsmand Siur Siursen Østereide for Baar Hamre og Torbjørn Stangeland mødte.

Baar Hansen Hamre blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod, og Defensor saavelsom Laugrettet og Almuen forklarede: At har ikke været her seet af nogen siden han borttrømte ved Sagens Begyndelse.

Torbjørn Jonsen Stangeland fremstod, løs og ledig; anmeldte, ej at have været arresteret, og paa tilbragte Spørsmåale endnu forklarede: At dette var slet ikke overlagt imellem dem, det som blev foretaget, men Peder Wettestøe og Baar Hansen vare de som opfandt det i Bergen først da de vare komne der, og til den Deel Deponenten tog deri, blev han af dem forført, i sær af Baar Hansen, som og Dep: ikke var med i Gjærningen selv, men lod sig forføre at være med i Baaden, at \hjælpe at deri/ tage imod de før ommeldte Vahre, og mærker nu at være af Peder Wettestøe paaløjet, har intet videre til sit Forsvar at anføre, og overlader for det øvrige h/an/ds Sag til h/an/ds Defensor \og Dom/.

Actor som ikke har kunnet opspørge fleere Vidner, begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig derefter beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Actor fremlagde Attest fra Premier Lieut: Voigt af 5 April 1797 som blev oplæst saal: samt sit Indlæg af Dags Dato som blev oplæst saal: derefter paastod Dom, og den eller de Skyldige tildømt at betale i blant Processens \eller Actionens/ Omkostninger Stevningspenge her under Jurisdictionen \i begge Skibreder/ 3 rd: 3 mrk:, samt efter nu fremlæggende Regning fra Hr: Byefoget Bentzon i Bergen saal: for det der første TingsVidne 3 rd: 4 mrk: 8 s: saaledes indlod Sagen Dom.

Torbjørn Jonsen Stangeland forventer sit Forsvar fra h/an/ds Defensor, derefter bade om Frifindelse som forført, og indlader Sagen til Doms.

Defensor fremlagde sit Forsvar i Skrift af Dags Dato som blev oplæst saal: og indlader Sagen til Dom.

Alle indlod Sagen Dom.

Hvorefter i denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Af de saggivne ere Peder Pedersen Wettestøe og Baar Hansen Hamre borttrømt, og have ikke indfunden sig, saa de ligesaalet har kunnet svare for sig, som af Retten examineres, altsaa ey nu kan dømmes, men Sagen henseende dem at staae \dem/ aaben naar de antreffes. Af det i Sagen fremkomne, og den til stædeværende Torbjørn Jonsen Stangelands Forklaring, er oplyst og af ham tilstaaet, at de alle tree bedragerisk, og paa falske Sedler og Hænders og Navnes Underskrift, have optaget i Andres Navne, de indanmeldte Vahre hos Kjøbmand Hans Jørgen Bay i Bergen for 8 rd: 2 mrk: 8 s:, og hos Michael Blytt Wallem ibd: for 8 rd: 2 mrk:, og da de der anførte Vahre er tilstaaet; saa ere og Priiserne umistænkelige, hvorfor Kjøbmændenes Ret til Betaling at søge, reserveres, men her, som henseende Torbjørn Jonsen upaastevnet, ikke kan paadømmes. Henseende Forbrydelsen, hvori Torbjørn Jonsen Stangeland efter hans Forklaring, er mindst skyldig, da, siden han ey er overbevist, at have skrevet Sedlerne, og de der under staaende Navne, kan han vel ikke ansees efter Loven som Falskner, er ey heller som Saadan, enten stevnet eller sagsøgt, men som saa meget deeltager i Forbrydelsen, vil blive med arbitrair Straf at ansee; thi kjendes for Ret: At Torbjørn Jonsen Stangeland for denne sin Forbrydelse bør bøde lige Summa med de optagne Vahrer 16 rd: 4 mrk: 8 s: som tilfalder den Nordenfjeldske Vei Kasse efter Rescript af 9 Maj 1795, samt imod Regress til de medskyldige, for deres Deel, betale denne Actions Omkostnin-

1797: 297

ger ved denne Rett, med Rettens Gebyr, af Incamination, Laugdage, Opsættelser og Acternes <bet:> Bekræftning 5 rd: 3 mrk: 12 s: skr: Fem Rd: tree Mark og Tolv Skilling, foruden hvad Acternes Beskrivelse bliver hver over 4 Ark, og for TingsVidnet fra Bergens Byeting <x) bet:> efter Regn: x) 3 rd: 4 mrk: 8 s:, Stevnings penge her 3 rd: 3 mrk:, Og i Fald Dommene til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, da Stempl: Papiir 3 rd: 3 mrk: 12 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven,

I Sagførelsen og Behandlingen, er ej viist nogen Forsømmelse, men har været lovmæssig og forsvarlig.

<NB: Bøder>

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 97. Ole Olsen Hegge No: 11 H: C: gds: [Obl:] til Børne Pedersen Wee paa 180 rd:, d: 1 Maj 1784, af Creditors Arvinger qvitteret 7 April 1797.

No: 5 p: 482. Sveinung Gundersen Tesdal No: 48 i Etne Obl: til J: Rd: Koren i alt p: 280 rd: d: 4 Maj 1789 Resten 200 rd: transporteret til Sorenskr: Arentz Enke 30 Juni 1796, af hende qvitteret 30 April 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Peder Poulsen Nordhuus Arv:s Skde til h/an/ds Enke Gunnille Aads Datter p: Norhuus No: 31 H: C: gds: i alt 1 pd: 20 ½ mrk: S: ¾ Hd: deraf indløst 1 pd: 14 ½ mrk: S: ½ Hd: for 85 rd: 5 mrk: 9 s: og selv arvet Resten dateret 20de Sept: 1796.

Ditto Peder Poulsen Nordhuus Enkes Gunnille Aads Datters Obl: til Niels Johannessen Arnevig paa 50 rd:, og Johannes Poulsen Arnevig 50 rd:, i alt 100 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1ste pr: i forbem:te, dateret 20 Sept: 1796.

Ole Olsen Hegge Obl: til Ole Bjørnsen Wee 99 rd:, og Ommund Bjørnsen Wee 99 rd: i alt 198 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Hegge No: 11 H: C: gds: 1 ½ L: S: efter Aftag, dateret 3 Maj 1797.

Afkalde

ForM: Bog fol: 148. Gjertrud Kirstine Lars Datters Mands for 20 rd: 5 mrk: 10 6/7 s: efter Skfte 6 Aug: 1779 dat: 3 Maj 1797.

.... fol: 188, 193. Niels Nielsen Oppeims for 42 rd: 4 mrk: 1 7/10 s: 7 Marti 1778, og 49 rd: 4 mrk: 6 2/3 s: 5 Marti 1793 dateret 3 Maj 1797.

.... fol: 191. Ragna Knuds Datters Mands efter Skfte 24 Nov: 1785 for 28 rd: 2 mrk: 7 ¾ s: dateret 3 Maj 1797.

.... fol: 194. Brithe Siurs Datters Formynders efter Skfte 1 Juni 1796 for 3 rd: 5 mrk: 5/6 s: dateret 3 Maj 1797.

.... dto: fol: Myndtl: Eli Siurs Datters Formynders lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... do: fol: Anna Siurs Datters dto: dto: Dato.
(Andre dokument igjen)

Rasmus Siursen Hustvedts Obl: til Endre Torkelsen Heggen paa 100 rd:, Rente 4 proC:t, 2de pr: i Hustvedt No: 5 H: C: gds: efter Aftag 1 L: S:, 6 Spd: Korn d: 3 Maj 1797.

Skiftebrev 11 Juli 1796 efter Tørres Jørgensen Schortland (Schartland), hvorefter Jordegds: Udlægget er i Skde bogen extraheret.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4 Maj 1797 continuerede dette Ting,

og publiceret:

Fredlysning for Ole Olsen og Endre Torkelsen Heggen, samt Poul Jonsen Underhougen, mod Tvedt og Dørems ulovlige Kjørsel Vej over førstmeldtes Ager og Eng dateret 3 Maj 1797.

Opsat Sag fra fol: 247a. Anders og Jørgen Kiicke contra Johannes Røjsen.

Citanterne mødte og declarerede Sagen forliigt, og frafalden, Indstevnte mødte ikke; thi blev den nu for Retten ophævet.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 340. Lars Torbjørnsen Lien No: 40. Obl: 90 rd: til Ommund Olsen Neervigen dat: 8 Maj 1787, af Creditor qvitteret 1 Maj 1797 for Resten 50 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Lars Torbjørnsens Hustrues Arv:s Skde til Lars Torbjørnsen paa Lie No: 40, i alt ½ L: S: ½ Hd: deraf indløst for 117 rd:, 21 mrk: S: ½ Hd:, selv arvet Resten 15 mrk: S: for 45 rd:, d: 19 Sept: 1796.

Jon Nielsen Berjes Skde til Lars Torbjørnsen paa Odels Retten til Lie No: 40 ½ Løb S: ½ Hd., for 30 rd., dateret 20de Sept: 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Erich Larsen Ned: Houge og Lars Torbjørnsen Lie og befunden til 1796. Aars Udgang 258 rd: 2 mrk: 7 s: og af første Termin 1797. 516 rd: 1 mrk: 2 s: i alt Summa 774 rd: 3 mrk: 9 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibbreede ophævet.
S: Schiøtz

Føyens Skibbreedes Sommerting den 6te Maj 1797. sat og holdet paa Leerviigens Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibbreedets Lænsmand Jens Jensen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorene Laugrettesmænd navnlig:

alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Niels Torbjørnsen Ørevig	3. Niels Sæbjørnsen Totland	Ellers aflagt Eed
2. Jon Bærentsen Sætre	4. Ole Jørgensen Notteland	Niels Jonsen Nordre Mæland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevigs Skib: fol: 291b.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skib: Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b: og Overformynder Protokollen er tilført.

1797: 297b

Optagen Dag fra folio 249a. Bernt Magnusen kontra Hans Folgerøen.
Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Hr: Bernt Magnusen som Ejer af Folgerøen har her til Retten lovlig ladet indkalde Hans Olsen Huusmand under en anden Ejer og paa en anden Gaard Øfre Folgerøen for ulovlig Hugst og Barkflaaning i Sitantens fraskildte Skov, til Doms, til Skadens Erstatning, Bøders Udreedelse og Omkostningers Betaling. Det paastevnte er vel ikke med Vidner lovgyldig beviist, dog naar 4de, 7de, 8de, 9de og 5te Vidners Udsigende, konfereres med Indstevntes Tilstaaelse for 10de og 11te Vidner, bliver det deraf noksom beviist, at Indstevnte har ulovlig hugget i Sitantens Skov; men da Skaden er ikke taxeret, kan ej paa dens Erstatning dømmes; thi kjendes for Ret: At Hans Olsen Øfre Folgerøen for saadan begangen ulovlig Skovhugst, bør bøde til den Nordenfjeldske Vejkasse 4 rd.; og erstatte Sitanten denne Sags Omkostninger med Sexten Rigsdaler inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Udstædt <NB: Bøder>

Ny Justitz Hoer Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren fremlagde i efterskrevne Justitz Sag imod Hoerbegængeren Claus Jørgensen Schiftesvigen mundtl: Kald seddel af 4 Maj 1797 som blev oplæst saal:

Begge Indstevnte mødte og vedtog Varsel, samt tilstod Forseelsen, og den at være begaaet paa Schiftesvigen under Stokvig S: S:E: gds: Vaaren 1795.

Hoerbegænger og Barne Faderen Claus Jørgensen Schiftesvigen Huusmand anmeldte at være gl: 61 Aar, og forlængst udslættet for Alderdoms Skyld af Søe Enroullerings Roullerne, er gift med sin Hustrue Barbro Johannes Datter som endnu lever, og have levet med ham i Egteskab \41 Aar/ og har ikke begaaet slig eller anden Forseelse før, og har intet videre til sit Forsvar, men indlod Sagen til mildeste Dom.

Actor i Rettelagde Sogne Præsten Hr: Provst Hertzbergs Attest af 16 Marti 1797, som blev oplæst saal:

Laugrettet og Almuen blev tilspurgt: Om Claus Jørgensens Alder? Rs: Alderen er rigtig angivet, og sees af h/an/ds Udseende. 2det Om Brithe Peders Datter er i Slægt eller Svogerskab med {J..} Barbara Johannes Datter? Rs: Nej slet ikke.

Actor anmeldte, at da den befalede Undersøgnings Forretning ikke har kunnet holdes førend Factum inden Retten var tilstaaet; saa maatte han til den Ende begjære Sagen udsat, for sam/m/e Forretning at faae afholdet og den til næste Ting at fremlægge, da og skal blive nedlagt Paastand i Sagen til Doms.

Claus Jørgensen declarerede intet videre at have at svare i Sagen, og indlod den til Doms. Sagen beroer til Høste Tinget 1797.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebr: 5 Nov: 1796 efter Niels Olsen Mehamer, henseende det af Fittie Kirke gods som ligger her i Skibredet, dets Udlæg, som ellers indføres i Skdebogen for Waags Skibrede.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 226. Maren Dorothe Buddes Obl: med Pant i Espevær og Bømmelhavn, paa 350 rd., til Provst Morsin for Hr: Andreas Christies Børn, dat: 22 Aug: 1785, af Formynder Cancellie Rd: Christi qvitteret 30 Marti 1797, og 31te do: af Provst Brun paategnet til Udslettelse.

No: 5 p: 228. Ditto Maren Buddes Obl: med ditto Pant 2de Prioritet, til Provstinde Kahrs p: 250 rd., d: 22 Aug: 1785, af Creditrix qvitteret 11 April 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Ingemar Christensen Holms Skde til Ole Bosse paa Bømmelhavn og Plads Hollen der underliggende for 870 rd., dateret 20 Marti 1797.

Ole Bosses Obl: til Hof Agent Herman D: Jansen for 599 rd., umyndig Jfr: Ingeborg Benedicta Jansen tilhørende, 1 pr: i forbem:te og Besætning af Creaturer dat: 29 Marti 1797, paategnet af Bergens Byes Oberformynder.

Skiftebr: 25 Juni 1796 efter Knud Ommundsen Næsse.	Jordegods
.... 25 Juli 1796 efter Jørgen Willumsen Lodden.	Udlæggene
.... 3 August 1796 efter Daniel Nielsen Aandenæs.	i
.... 12te dto: efter Christopher Madsen Øf: Folgerøen.	Skde bogen
.... 15 dto: efter Ingebreth Olsen Ølversunds Hustrue.	extraheret

Afkalde

Myndtl: Johannes Gotschalchs Nedre Spidsøens Formynders for 12 rd: 3 mrk: 10 s: efter Skifte 22 Marti 1797 d: 23de dto:

.... Brithe Gotschalchs Dt:s dto: 6 rd: 1 mrk: 13 s: sam/m/e Skifte ditto Dato.
.... Astri Gotschalchs Dt:s lige Arv dto: Skifte, og Dato.
.... Siri Gotschalchs Dt:s dto: dto: Ditto.
.... Olene Gotschalchs Datters dto: Arv, Skifte og dato.

Myndtl: Anne Knuds Dt: Næsses Moders af 22 Sept: 1796 for 13 rd: 3 mrk: 7 1/5 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Eli Knuds Dt:s Moders lige Arv, sam/m/e Skifte og dato.

.... Kari Knuds Dt:s dto: dto: Ditto.

ForM: Bog fol: 202. Brithe Johan/n/es Datters Mands efter Skifte 1 Marti 1776 for 66 rd: 1 mrk: 12 s: dateret 6 Maj 1797.

.... fol: 264. Myndtl: Ommund Olsens Formynders for 9 rd: 4 mrk: 13 3/4 s: efter Skifte 9 Maj 1796, dateret 6 Maj 1797.

1797: 298

Samuel Bojesen i Bergen for h/an/ds Hustrue Canuthe Knuds Datters Arv 236 rd: 1 mrk: 14 1/4 s: efter Sl: Gorm efter Skifte 2 Aug: 1796, dat: 15 Feb: 1797.

Henrich August Weideman Mejers ibd:, for h/an/ds Hustrue Sara Karine Hans Dt:s Arv efter Hans Larsen Hetlesæter og Enke Clasche, efter den første 61 rd: 12 1/6 s: efter Skfte 3 Aug: 1796, og efter den sidste 174 rd: 1 mrk: 15 1/3 s: efter Skfte 4de dto:, dateret 15 Feb: 1797.

ForM: Bog fol: 264. Ole Andersen Lyngholmens for h/an/ds Hustrue Anne Marie Hans Datters Arver ved sam/m/e Skifter, og ligesom forbem:t, samt Hjem/m/egifte 14 rd:, dto: Dato.

.... Steen Rasmussen Leervigens for h/an/ds Hustrue Karen Nicoline Hans Dt:s Arver, ligesom næst forbem:t, og Hjem/m/egifte, efter samme Skifter, og end videre for 443 rd: 3 mrk: 2 1/4 s: efter Skifte efter Sl: Gorm 2de Aug: 1796, som testamentarisk Arving d: 15 Feb: 1797:

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til førstkom/m/ende Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 8de Maj 1797 continuerede dette Ting.

Saug Tings Vidne

Lars Olsen S:E: p: Hetlesæter og Østen Halvorsen S:E: p: Grow, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: Tree Mark og Fire Skilling, og androg, at de og øvrige omkring dem boende Almue, have stor Uleilighed og Besværlighed, med deres Huuse at holde vedlige, fordi der er kun een Saug nær ved dem \paa 1/2 fj: Vei/ neml: Agdesteens, som er kun en Flom Saug, men har intet Vand uden ved meere end sædvanlig stor Flom, men ellers har 3/4 Miil til anden nærmeste Saug, saa de desformedelst ikke kan faae deres Tøm/m/er og Bord skaaren til deres Huuses Reparationer, sær da andre Sauger ere endnu længere fra dem, og haard Søe Vej \til/, og paa hver Saug er saa meget at skjære, at mange ikke kan blive hjulpen uden at maae bie længe, derved de hindres fra deres Huses Reparationer, og deres Tøm/m/er tager Skade, alt Almuen til Sinkelse og Tab. Dette nødsages Comparenterne at gjøre allerund: Ansøgning om allernaad: Bevilling, at opsætte en Flom Saug ved Grow Elven paa Gaarden Grow No: 31 forhen H: C: gds: i Føjens Skb:, i Sundhorlehns Sorenskriverie, {Ejerne} \deres/ Odels og Ejendoms grund paa hvis begge Sider af Elven, hvor Saugen kommer at staae, Opsidderne paa Grow, eje grunden, som og Damstokken gandske med begge Ender og paa begge Sider af Elven kommer til at lægge paa samme Grow fri Odels og Ejendoms Grund. Comparenterne anmeldte end videre: At de hidtil formedelst foranførte Omstændigheder ikke have kunnet benytte deres Skove; og da deres Hetlesæters og Grow's Skove, ikke ere lagte til andre Sauger, saa bliver Sam/m/e tilstrækkelige til denne Saugs Skuur, som aleene intenderes til Bøjgdens Fornødenhed, af enkelte og vandkantede Bord, som bruges i Bøjgden, eet Aar meere, et andet Aar mindre.

Comparenterne begjærede Almuen tilspurgt, og deres Svar Protocollen tilført til et lovformelig TingsVidnes Erhvervelse: 1st Om denne Saug er nødvendig? 2det Om det dertil behøvede Tøm/m/er kan faaes af Comparenternes Skove, uden disses Skade eller Medtagelse i nogen Maade? 3de Om nogen af disse Skove, som kan søge denne Saug, ere forhen til andre Sauger henlagte?

Dom/m/eren oplæste for Laugrettet og Almuen, det Tilførte, og derom samt paa de fremsatte Qvæstioner, æskede Laugrettets og samtl: nærværende Almues Svar. Herpaa samtl:, og i sær blant Almuen Tørres Halvorsen Dahle S:E: og Lars Larsen Ixdal begge boende i det Sogn og den Bøjgd, som Comparenterne boer, overeenstemmende med den øvrige Almue svarede; {til} I Almindelighed det Andragne sig saaledes i Sandhed at forholde som tilført er, og i Særdeleshed til 1ste qv: Saugen er højnødvendig ved Grow Elven. til 2de Ja, og det gandske uden Skovenes Skade. til 3de Nej ikke som de nu veed.

Betalt som for 2 Vidner 2 Mrk:, skriver To Mark.

Comparenterne begjærede det Passerte som Tingsvidne sluttet, og sig til dem beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Erich Metlies Skde til Lyder Friis paa Betlehem gjæstgiversted for 1000 rd:, d: 5 Maj 92.

Kongl: Privilegium for Lyder Friis paa Handel sam/m/ested d: 22 Nov: 1793.

Arne Jørgensen Mit Hovland Obl: til Reinert Reinertsen Øf: Schimmeland paa 96 rd:, Rente 3 ¼ pr:C: Pant 1 pr: i Mit Hovland No: 4 H: C: gds: 27 mrk: 3/8 Hd: d: 6 Maj 1797.

Niels Sæbjørnsen Totland Vk C: til Sæbjørn Nielsens Enke p: Totland No: 59, d: 6 Maj 1797.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 744. Jon Torkelsen Wiiche Pant i Totland No: 59, Obl: til Tosten Alsvog paa i alt 98 rd: d: 26 Sept: 1792, af Creditor den 25 April 1796 qvitteret for, til Afdrag 49 rd:

No: 2 p: 620. Helje Nielsen Tvedte Obl: til Major og Capt: Dahl samt J: Rd: Koren paa 300 rd: d: 1 Nov: 1774, af Creditorene qvitteret 31 Janv: 1794 for 265 rd: og 28 Marti 1797 Resten 35 rd:

No: 5 p: 186. Ole Rasmussen Nedre Grindem No: 3 Pant i Løsøre, Obl: til Erich Totlands Enke m: f: 65 rd: 1 mrk: d: 9 Maj 1785, af Creditorerne de myndige selv, og de umyndiges Formyndere qvitteret 8 Maj 1797.

No: 5 p: 625. Dto: Ole Rasmussen Nedre Grindem No: 3, \H: C:/ Obl: til Fr: Bispinde Hagerup 199 rd: d: 29 Sept: 1790, qvitteret 8 Maj 1797.

No: 7 p: 6. Jørgen Nielsen Kallevog No: 12 H: C: gds: Obl: til Major Niels Dahl paa 200 rd: d: 22 Septemb: 1795 af Creditor qvitteret 18 April 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 213. Jacob Nielsen Folgerøens efter Skfte 11 Juli 1791 for Arv 36 rd: 5 mrk: 9 ½ s: og Hjem/m/egifte 8 rd:, dat: 8 Maj 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 9de Maj 1797 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Lensmand Jens Jensen Eldøens Skde til Pige Anne Ols Dt: paa Leervigen No: 34 1 pd: S: for 350 rd: dateret 8 April 1797 med Højlands Saug og Qværnehuus.

Helje Nielsen Nedre Spidsøen Obl: til Samuel Jonsen Øf: Spidsøen paa 97 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Spidsøen No: 52 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 8 Maj 1797.

1797: 298b

Ole Rasmussen Nedre Grindem Skde til Lars Larsen paa Nedre Grindem No: 3 H: C: gds:, ½ L: S: ½ Hd: for 350 rd:, dateret 8 Maj 1797.

Lars Larsen Nedre Grindems Obl: til Jon Simonsen Indre Saxeide paa 100 rd:, og Johannes Jørgensen Andahl 100 rd: i alt 200 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Grindem No: 3 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 8 Maj 1797.

Jens Nielsen Nedre Spidsøen Skfte Contr: efter h/an/ds Hustrue om Nedre Spidsøen No: 52 ¼ L: S: ¼ Hd: sat paa 120 rd: 2 mrk: 4 s: at tilhøre Jens Nielsen s: (som) Enkemand d: 8 Maj 1797.

Salomon Olsens og Hustrues Arv:s Skde til Knud Olsen Fittie paa Søre Habbestad No: 141 i alt 1 L: 18 mrk: S: eller efter Matr: 2 pd: 18 mrk: S:, ½ Hd:, og Anpart i Laxe Vogen og underliggende skatlagte og uskatlagte Pladser d: 8 Maj 1797.

Ditto Skde til Lars Gundersen paa Sortland No: 130 i alt ¾ L: S:, 1 Hd:, med Skove Teiger Birkaasen og Lunderaasen dat: 8 Maj 1797.

Bygselsedler publiceret og Reversaler og Landsk: og qvitt:Bøger anviist

Cancelli \Rd:/ Christi til Sten Rasmussen paa Leervig gjæstgiver grund paa h/an/ds Hustrues Leve tiid, Aarl: Afgift 6 rd:, og af Pladset Houen 2 rd:, d: 22 Aug: 1796. M:f: H: 8 s:

Seminarii Fridericianii Forstanders til Samuel Olsen p: No: 131. {Staveland} Hallerager 20 13/16 mrk: S:, paa Lives Tiid før brugt af Siur Knuds: d: 4 April 1797. M:f: H: 8 skl:

Endre Endresen Berøen til Rasmus Rasmussen p: 16 Aar, paa Wespestad No: 10 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd:, før brugt af Peder Endresen, d: 8 Maj 1797. til M:f: H: bet: 1 mrk:, og naar de 16 Aar ere forbie, da saalænge h/an/ds Hustrue Inga Lars Datter lever.

Jacob Torkelsens Enke Marithe Endres Datter Mands Ole Nielsen Eides til Torkel Jacobsen paa h/an/ds Lives tiid paa Westvig No: 13 H: C: gds: ¼ td: Torsk, før brugt af Ole Nielsen som Ejer d: 8 Maj 1797. bet: til Manufactur Huset 8 skl:

Provst Hertzbergs til Anders Tormodsen p: No: 88 Worland 27 mrk: S: paa Livs Tiid før brugt af Tormod Tostens:s Enke som nyder Vilkor 2 td: havre, ½ td: Potater, og 1 Koes Foster d: 5te Oct: 1796. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 422a. Ole Baarsens Obl: til Lyder Wenzel Nicolajsen p: 190 rd:, Pant i Musterhavn og Løsøre d: 17 Sept: 1782, af Creditor qvitteret for af Ertman betalt 7 Dec: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Skfte 9 Juli 1793 i koni(..?)t som ubetalt, efter Ole Baarsen i Musterhavn, hvor om Udlægget i Huusene er i Skfte Bogen indført.

Lyder Wenzel Nicolajsens Skde til Toldbetjent Helle Juel Erdman paa bem:te Huuse for 190 rd: d: 7 Dec: 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jens Olsen Watne og Peder Andersen Lundemansværk,

og befunden til 1796 Aars Udgang 429 rd: 2 mrk: 9 s: og af første Termin 1797 670 rd: 3 mrk: 5 s: i alt Summa 1099 5 mrk: 14 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Fjære Skibredes Sommerting den 10de Maji 1797. sat og holdet paa Leervigens Tingsted, af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Jacob Svendsen Øchland	3. Siur Baarsen Yttre Biordal
2. Mathias Samsonsens Lindaas	4. Gunder Olsen Solem

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 291b.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skib: Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebrev 5 Juli 1796 efter Hans Hansen Fjoen.	Jordegods
.... 18 Ditto efter Siur Christophersen Hougsgjærd.	Udlæggene
.... 15 Ditto efter Rejer Halvorsen Stoupes Hustrue.	i Skjøde Bogen
.... 2 Dec: 1774 efter Aslach Olsen Øf: Wahlen.	extraheret

Afkald

fra Myndtling Anne Knuds Datter Øchlands Moders efter Skfte 28 Marti 1797 for Arv 2 rd: 1 mrk: 7 s: dateret 29 Marti 1797.

Knud Johannessen Sveens Skde til Jon Nielsen paa 1/6 Part i Sveen No: 72, 1 Vet Korn for 47 rd:, dateret 28 Sept: 1796.

Torbjørn Tronsen Øf: Wiig No. 41 Skde til Goute Haldorsen Wiigevig paa halve Øfre Wiig Saug for 8 rd: dat: 11 Mai 1796.

Hans Hansen Fjoens Arv:s Skde til Elev Hansen paa Lindland No: 66 4 Spand Korn dateret 28 Sept: 1796.

Even Heljessen Westviigs Arvingers Skde til Helje Ewensen paa Westwiig No: 93 med Sæteren No: 94 1 pd: 19 ½ mrk: S: dateret 11 Maj 1796.

1797: 299

Pantebogen til Udslettelse

Rest af No: 5 p: 695. \Formynder/ Lars Erichsen Hougsbøe Pant i Espenæs No: 25 for Myndtl: Tollev Svendsen paa 82 rd: 3 mrk:, til Reier Stoupe m: f: d: 28 Sept: 1792, qvitteret af Reier Stoupes Arvinger den 27 Sept: 1796 for Resten 56 rd: 5 mrk:

No: 3 fol: 293a. Jens Nielsen Houge No: 29 Obl: til Frue Juel 80 rd:, d: 26 Nov: 1779, af Hr: Christopher Juel som den ved Skiftet er udlagt, qvitteret 15 Maj 1796.

No: 5 p: 55. Lars Olsen Lindaas No: 20, Obl: paa 90 rd: til Reinert Schimmeland, d: 1ste Octob: 1783, qvitteret af Creditor den 28 April 1797.

No: 5 p: 234. Nicolay Berentsen Lier No: 16 Obl: til Johannes Tronsen Nedre Lier p: 45 rd., dateret 27 Sept: 1785 af Creditor qvitteret 10 Maj 1797.

No: 5 p: 628. Jon Nielsen Øchland No: 90 Obl: til Ole Jensen Drange paa 98 rd., dateret 27 Sept: 1791 af Creditor qvitteret 7 April 1797.

No: 5 p: 629. Lars Olsen Lindaas No: 20 Obl: til Reinert Schimmeland paa 35 rd., Pant ogsaa i Saug og Løsøre dat: 28 Sept: 1791 Af Cred: qvitteret 28de April 1797.

No: 5 p: 726. Halvor Jonsen Færaas No: 76 Obl: til Ole Jensen Drange p: 140 rd., dat: 7de Maj 1793, af Creditor qvitteret 7 April 1797.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 11te Maj 1797 continuerede dette Ting,

og publiceret

Fredlysning for Strømøen, imod uberettiget Fiske Kast af fremmede paa deres skatlagte KasteVoger, Westervog, Østervog og Napeide, med Garnsætning og Nodekast; samt deres smaae Holmer og Øer og Fuglene derpaa. dateret 11 Maj 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Even Heljessen Westvigs Enke Skde til Knud Knudsen paa Westvig med Sætern No: 93 og 94 16 ½ mrk: S: ¾ Hd: for 119 rd: 3 mrk: 12 s: dateret 11 Maj 1796.

Knud Knudsen Westvig No: 93 Odels Contract om Westvig med Even Heljessens Arv:r dateret 11 Maj 1796.

Halvor Jonsen Skde til Lars Jonsen paa Færaas No: 76, 18 Mrk: S: 4 ½ Spd: Korn for 450 rd: dateret 27 Sept: 1796.

Johannes Henrichsen Ervesvogs Arvingers Skde til Knud Knudsen Buevig p: Ervesvog No: 34 af Landsk: ½ L: S:, 3 Spd: K:, samt Ervesvog Bord Saug, deraf indløst for 302 rd: 2 mrk: 1 s: 1 pd: 10 mrk: S: 3 Spd: Korn, resten arvet med sin Hustrue, dateret 28 Sept: 1796.

Johannes Pedersen Oppetvedt Skde til Knud Knudsen Buevig paa Odels Retten til Ervesvog No: 34 ½ L: S: 3 Spd: Korn for 50 rd: dateret 28 Sept: 1796.

Knud Knudsen Ervesvog No: 34 Vilkors Contract til Madelle Johannes Datter Ervesvog dateret 28 Sept: 1796.

Beboelses Contract fra

<Beb:> Præste Enken Madame Paludan til Anders Nielsen om Præste Enke gaarden Enstavold No: 2 1 ½ L: Sm: saalænge hun er Enke \før brugt af samme Anders Nielsen/ og han giver Forsikring for Aaboden forlods af hans Boe dateret 31 Dec: 1796 Aarlig Forpagtnings Afgift 20 rd:

<Pante? Reg:t>

(Andre dokument igjen)

Jon Nielsen Obl: til Reinert Reinertsen Øf: Schimmeland paa 47 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i 1 Væt Korn i Sveen No: 72 d: 10 Maj 1797.

Lars Størkersen Haaversholms Arv:s Skde til Lars Larsen paa 2 pd: 6 mrk: S: i Haaversholm No: 7 H: C: gds:, deraf indløst for 143 rd: 3 3/7 s: 1 pd: 14 4/7 mrk: S:, og selv arvet Resten dat: 10 Maj 1797.

Beboelses Contract fra

Lars Larsen Haaversholms Formynder til Helje Christensen, om Haaversholm \H: C: gds:/ No: 7 ¾ L: S: før brugt af Lars Størksen Haaversholm s: (som) Ejer d: 10 Maj 1797.

(Andre dokument igjen)

Lars Larsen Haaversholms Obl: til Jochum Næsse 14 rd: 2 mrk: 2 s:, Elling Stueland 57 rd: 1 mrk: 4 s: og Even Østvig 28 rd: 3 mrk: 10 s: i alt 100 rd: 1 mrk:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Haaversholm H: C: gds: No: 7 $\frac{3}{4}$ L: S:, dateret 10 Maj 1797.

Lars Olsen Lindaas Skde til Hans Størkersen Hope paa Lindaas No: 20 af sit Brug det halve, som er $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: for 186 rd:, d: 10 Maj 1797.

Lars Olsen Lindaas Skde til Johannes Mathiassen Øf: Echeland paa det øvrige hans Part i Lindaas No: 20 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 186 rd: dat: 10 Maj 1797.

Mathias Johannessen Øf: Echeland Skde til Johannes Mathiassen Øf: Echeland paa Lindaas No: 20 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 170 rd: d: 11 Maj 1797.

Lars Olsen Lindaas Skde til Hans Størksen Hope p: $\frac{1}{4}$ Part i Lindaas Saug for 6 rd: 1 mrk: dateret 11 Maj 1797.

Ditto Lars Lindaas Skde til Johannes Øf: Echeland paa $\frac{1}{4}$ part i Lindaas Bordsaug for 6 rd: 1 mrk: dat: 11 Maj 1797.

Mathias Johannessen Øf: Echelands Skde til Johannes Øf: Echeland paa $\frac{1}{4}$ part i Lindaas Saug for 5 rd: dateret 11 Maj 1797.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøder anviist

Provst Hertzbergs til Clement Olsen paa halve Huusmands Pladset Leithe under Eltervog, Aarl: Afgift 1 rd:, paa Livs Tiid d: 26 Sept: 1796. bet: til Manuf: H: 8 skl:

Just: Rd: og Foged Korens paa Strømøen No: 14, Christiansand Bispe stoels gds: paa Livs Tiid til Hans Tronsen 2 pd: 6 mrk: S: før brugt af Ole Jørgensen, d: 10 Maj 1797. M:f: H: 1 mrk:

Jon Jørgensen Ørevig No: 12 til Jon Aadnessen paa Plads inden gjærds uskatlagt paa Livstiid, Aarl: Afgift 2 rd: 2 mrk:, d: 27 Sept: 1793. til Manuf: H: betalt 8 skl:

1797: 299b

Lindaas Ejere No: 20 til Lars Olsen paa Livs Tiid paa indengjærds uskatlagt Plads Skibevigen, Aarl: Afgift 6 Arbeids Dage og 3 rd: d: 11 Maj 1797, til M:f: H: bet: 8 skil:

Pantebogen til Inddragelse

Iver Jonsen Obl: til Anfin Torbjørnsen Ravneberg paa 140 rd:, Rente 4 proC:t Pant 2de Prioritet i Ulvebne No: 4 H: C: gds: 2 L: S: 2 Huder, d: 11 Maj 1797.

Torbjørn Torbjørnsen Houges Obl: til Endre Hansen Nedre Wahlen paa 80 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 Pr: i Houge No: 29 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:/ dt: 11 Maj 1797.

Lars Jonsen Færaas Obl: til Jens Gotschalchsen Hammerhoug p: 200 rd: og Peder Larsen Piile 100 rd: i alt 300 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Færaas No: 76 18 mrk: S: 4 $\frac{1}{2}$ Spd: Korns Landskyld dateret 11 Maj 1797.

Nicolaj Bærentsen Liers Obl: til Jacob Nielsen Øchland paa 85 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Lier No: 16 $\frac{1}{4}$ L: S:, 3 Spd: Korn, d: 11 Maj 1797.

Sølfest Heljesen Øchlands Arv:s Skde til h/an/ds Enke Helga Haagens Dt: p: $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: i Øchland No: 90 dateret 28 Janv: 1797.

Sam/m/e Helga Haagens Dt: Skde til Halvor Jonsen paa sam/m/e Øchland No: 90 $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: for 250 rd: dateret 11 Maj 1797.

Johannes Olsen Svensbøes Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 160 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Svensbøe \No: 44/ 1 Løb S: 1 Hud d: 11 Maj 1797.

Ole Andersen Møklestad i Lyngholmen, Obl: til Lyder Wentzel Nicolaysen og Søn i Bergen paa 225 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Gjæstgiver Stedet Lyngholmen paa Lyngholmen No: 84 dens Grund d: 11 Maj 1797.

Afkalde

ForM: Bog fol: 221. Reier Baarsens efter Skifte 27 Juni 1785 for Arv 38 rd: 3 mrk: 10 s: dat: 10 Maj 1797.

.... fol: 224. Susanne Lars Datters Mands for Arv efter Skfte 24de Oct: 1792 75 rd: 13 ½ s: dateret 11 Maj 1797.

.... 225. Myndtling Anne Torkels Datters Formynders for Arv 9 rd: efter Skfte 22 Juli 1796 dateret 10 Maj 1797.

.... 272. Myndtling Elias Simonsens Formynders for Arv efter Skifte 27 Feb: 1796 8 rd: 4 mrk: 2 1/6 s: dateret 27 Sept: 1796.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Halvor Johnsen Færaas og Knud Knudsen Buevig og befunden til 1796 Aars Udgang 178 rd: 5 mrk: 1 s: og af første Termin 1797 395 rd: 1 mrk: 2 s: i alt Summa 574 rd: 3 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Waags Skibreedes Sommerting den 13de Maj 1797. sat og holdet paa Bekkerviigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Ole Knudsen Rydland den yngre, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Erichsen Houchenæs 3. Salomon Olsen Tidslevold 5. Ole Nielsen Weevog
2. Lars Iversen Yttre Rabben 4. Johannes Olsen Fittie

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skibr: fol: 291b.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skibr: Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebrev 28 Nov: 1795 efter Salomon Jacobsen Windenæs.	Jordegods
.... 19 Aug: 1796 efter Berje Johansen St: Tuftelands Hustr:	Udlæggene
.... 5 Nov: 1796 efter Niels Olsen Mehammer med Udlæg	i Skjøde Bogen
	i Fittie Annex Kirke
	ekstraheret

Afkalde

ForM: Bog fol: 232, 234. Mikkell Jensen Kleppes for 36 rd: 3 mrk: 14 s: efter Skifte 12 Marti 1791, og 89 rd: 2 mrk: 5 s: efter Skfte 31te Oct: 1794, i alt 126 rd: 3 s: d: 13 Maj 1797.

.... fol: 234. Enke Ingeborg Johannes Dt:s efter Skfte 18 Aug: 1796 for 10 rd: 2 mrk: 12 s: d: 19 Dec: 96.

.... do: fol: Myndtl: Ingeborg Niels Datters Formynders for Hjem/m/egifte 10 rd: 2 mrk: efter Skfte 31te Oct: 1796 dateret 13 Maj 1797.

(Andre dokumenter igjen)

Jacob Biørnsen Windenæses Enkes Arvingers Skde til Salomon Jacobsen Windenæs Enke og Arvinger paa No: 19 Fittie 2(?) Løb Smør dat: 8 Dec: 1795.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Johannes Nielsen Sandvig til Niels Nielsen paa Livs Tiid paa Sandvig No: 7 $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, før brugt af Niels Johannessen som Ejer, d: 20 Feb: 1797, til M:f: H: bet: 8 s:

Provstinde Christi ved Henr: Christi til Jacob Jacobsen paa Livs Tiid paa No: 63 Hævreøen 22 $\frac{1}{2}$ mrk: Fisk og $\frac{1}{6}$ Deel i Fuglebergøen, før brugt af Albreth Nielsen, d: 3 Maj 1797, til Manufactur Huset bet: 8 skl:

1797: 300

Bendt Olrich Hynnemør til Søren Aschelsen paa Livs Tiid paa Græsdal No: 44 $\frac{3}{8}$ Hud før brugt af Hans Andersen som nyder Aarl: Vilkor d: 13 Maj 1797 bet: M:f: H: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Niels Juels Skde til Mons Torraldsen (Tarraldsen) paa $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: i Ejde No: 11 H: C: gds: for 450 rd:, dat: 27de Feb: 1797.

Pantebogen til Udslættelse

No: 5 p: 22. Abraham Olsen Taasches Obl: til Salomon Aarschou p: 450 rd: d: 8 Maj Ao: 1783, af Creditors Arvinger qvitteret 15 Dec: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Thomas Nielsen Søre Aarlands Arv:s Skde til Lars Thomassen paa Søre Aarland No: 60, $\frac{1}{2}$ Vog Fisk 3 skl: Penge, dateret 1ste Oct: 1796.

Niels Nielsen Hofstads Enkes Skde til Elling Nielsen Aarschou paa No: 11 Remmereide 18 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hud for 81 rd:, dateret 15 Maj 1797.

Dto:(s) Skde til Berje Hansen Remmereide paa Fittie No: 19 10 mrk: S:, $\frac{5}{36}$ Hud for 41 rd: 1 mrk: 8 s: dateret 15 Maj 1797.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til førstk:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 15 Maj 1797 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 211. Bjørn Tostensen Rolfsnæs efter Skfte 4 Aug: 1789 for 32 rd: 5 mrk: 8 s: dateret 15 Maj 1797.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Lars Hansen Windenæs til Hans Larsen paa Livstiid paa Windenæs No: 89 12 mrk: S: $\frac{1}{6}$ Hd: før brugt af Ejeren, dat: 15 Maj 1797. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Sr: Bent Olrich Hynnemørs til Poul Johansen paa Livs Tiid paa Fagerbakke No: 49 2 pd: 6 mrk: Fisk, før brugt af Mad: Erpecom d: 15 Maj 1797. M:f: H: bet: 8 s:

Ditto til Mons Iversen paa Livs Tiid paa Gougseim No: 42 60 Skl: Penge før brugt af Knud Ingebretsen d: 15 Maj 1797. bet: Manuf: H: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd Niels Knudssen Møgster og Ole Christianssen Øchland og befunden til 1796. Aars Udgang 121 rd: 8 s: og af første Termin 1797. 362 rd: 4 s: i alt Summa 483 rd: 12 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Opdahls Skibreedes Sommerting den 16de Maij 1797. sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Johannes Madsen Store Godøen, samtlige tingsøgende, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnligen:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Lars Hansen Tvedt	3. Hans Hansen Malkenæs
2. Johannes Torbjørn[sen] St: Sætre	4. Jacob Erichsen Klette

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schoneviigs Skib: fol: 291b.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schoneviigs Skibr: Sommerting 1793. Justits Protokollen her folio 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Publicationer

No: 10. Stiftets brev af 13 Maj 1797, at Thomas Poulsen er dimitteret fra Veterinair Skolen, og er tilladt i Bergen at etablere sig, og her omkring at øve Dyr Læge Kunsten.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 28 Nov: 1795 efter Salomon Jacobsen Windenæs.	Udlæggene i Skjøde bogen
.... 5 Nov: 1796 efter Niels Olsen Mehammer.	vedbørlig extraheret

Opsat Leyermaals Sag fra fol: 255b. Fogden contra Kari Bruntvedt.
Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Af Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: Koren er her til Retten lovlig indstevnet ugift Qvinde Karen Johannes Datter Øf: Bruntvedt for begaaet Lejermaal paa Øf: Bruntvedt S: S:E: gds:, at lide Dom til Corporlig Straf at udstaae, og de forbrudte Lejermaals Bøder med Actionens Omkostninger at betale. Factum er beviist med i Rettelagte Præste attester, men de Indstevnte ere ikke mødte. Thi kjendes for Ret: At bem:te Karen Johannes Datter Øfre Bruntvedt for dette begangne Lejermaal bør efter Lovens 6te Bogs 13 C: 1 a: bøde til Hds: M:s Kasse, som til Distriktets Foged erlægges, 12 Lod Sølv er 6 rd:, samt {erstatte} efter Forordningen 8 Juni 1767 i Stedet for Skriftemaal, hensættes 8te Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Incamination og Opsættelser 5 mrk: 6 s:, skr: Fem Mark og Sex Skl:, og Actens Bekræftning, om den udstædes, med videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, Stevningspenge 1 rd: 3 mrk:, samt i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven, til Stemplet Papiir 1 rd:; alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges bekostning, og ellers efter herom udgange Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<Lejermaal NB: Bøder>

Extrt: til Fogden <NB: Bøder>

1797: 300b

Opsat Sag fra fol: 255b. Paasche contra Isach Gjellefald.

Begge Parter blev paaraabt, men da ingen af dem mødte eller møde loed; og intet Beviis er fremlagt \Eragtes/ saa efter Forordningen 3 Juni 1796, afviises Sagen.

Optagen Sag fra fol: 255b. Niels Flygensfær contra Christen Flygensfær.

Dom/m/eren tiltog Laugrettet til Meddoms Mænd, og med dem igjennemgik Sagen, samt derefter deri samtlige afsagde følgende

Dom

Da det paastevnte ikke er overbeviist Christen Mortensen Nedre Flygensfær; saa kjendes for Rett: At han for Citantens Tiltale i denne Sag bør fri at være.

Opsat Justitz Slagsmaal Sag fra fol: 256a. Fogden contra Bottel Reiseim.

Actor i Rettelagde Rettens seeneste Forelæggelse som med Forkyndelses Paatægning blev oplæst og lyder saaledes:

Bottel Reiseim og Klagerne Erich Andersen Reiseim \paa egne og Hustrues Vegne/ mødte. Vidnet Brithe Christophers Datter Pige tjener hos Christopher Gabrielsen Tvedt, mødte, tilstod Stevning og Laugdag, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og fremstod, til efter Actors Forlangende at gjøre sin Forklaring som 3de Vidne og anmeldte sig gl: 20 Aar, sidst til Alters afvigte Søndag, er beslægtet til Erich Reiseim saaledes at hands Hustrue er halv Søster til Vidnets Fader, men ej videre Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At omvundne Tiid var Vidnet i Erich Reiseims Stue, der og Erich Reiseim og Hustrue var, men ej fleere, da Bottel Larsen kom ind, nu betænkte sig, at var ej i Stuen, da Bottel Larsen kom \veed ei om var drukken/ men kom ind noget efter, da bem:te tree Personer var i Skjænderie, veed ej hvor om, da Eriches Hustrue holdt sin Mand for at han ej skulde slaae Bottel, men Bottel Larsen slog Erich Andersen Reiseim med en Messing Røg Tobaks Dose i Hovedet, fleere Slag til de forrige 2 Vidner kom i Stuen, men siden slog ikke Bottel Reiseim nogen, da Bottel Larsen gik bort selv, men veed ej om Bottel Larsen slog Erich Reiseims Hustrue. Vidnet blev som de forrige dimitteret.

Erich Andersen declarerede ej at vide fleere Vidner, og for sin Deel indlod Sagen til Actors Paastand og Dom, uden videre at svare.

Bottel Larsen declarerede ikke at vide fleere Vidner, men protesterer imod de beslægtede og uovereenstemmende Vidner.

Actor begjærede det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Actor paastod Dom og derved Bottel Larsen dømt at betale Slagsmaals Bøder, samt denne Actions Omkostninger, og deriblant Stevningspenge 1 rd: 4 mrk., saaledes indlod Sagen til Doms til næste Rett.

Indstevnte Bottel Larsen Reiseim androg at veed ikke at have slaget nogen af dem, og uforvarende kom han nær med Dosen i Erich Reiseims Hoved, men hverken slog eller gjorde dette med Villie, altsaa paastaaer sig frifunden, og saaledes indlod Sagen til Dom til næste Rett.

Sagen blev til Doms optagen til Høstetinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 256a. Hans Hollekim contra Erich Reiseim.

Citanten lod møde ved sin Stifsøn Ole Larsen Hollekim, som tilligemed Indstevnte declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Sag fra fol: 257b. Waage Opsiddere contra Øf: Dalland.

Begge Parter declarerede Sagen forliigt og frafalden; Thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Justitz Slagsmaal Sag fra fol: 259a. Fogden contra Corporal Myrdal og Lorentz Humlevig.

Lorentz Humlevig mødte, men ikke Corporal Myrdal.

Actor fremlagde Rettens Forelæggelse, som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes.

Vidnet Ole Madsen Wærnøen \S:E:/ mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed og fremstod som 6te Vidne, anmeldte sig gl: 38 Aar, er Svoger til Lorentz Humlevig, og Jan Myrdal har Vidnets Broder Datter til Hustrue, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: Om Begyndelsen omvundne Tiid som 4de Vidne, i øvrigt som som!! 1ste Vidne. Lorentz Humlevig forsvarede sig vel med at tage for sig med Hændene, men havde ej fat i Jan Myrdal, og formaaede ikke at forsvare sig. Veed ej meere. Dimitteret som de forrige.

Actor anmeldte, at være nylig bleven underrettet, om fleere Vidner i Sagen, saasom Siur Johannessen Øchland, Siur Larsen Fladerager og Ole Madsen Fladerager, som han saa nylig er bekjendtgjort, at ej har været Stevne Tiid til disse Vidner til dette Ting at indstevne; hvorfor h/an/d maatte begjære Sagen udsat til næste Ting til disse Vidner at faae førte, og imidlertid fremlagde Præste Attester om begge Indstevntes Alder som blev oplæst og lyder saaledes:

Sagen beroer til Høste Tinget 1797.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 257b. Fogden contra Marthe Yttre Wee.

Actor som ikke har kunnet opspørge Indstevnte Marthe Johans Datters Tilholds Sted, saa ikke har kunnet faaet Hende lovlig stevnet, maatte altsaa frafalde Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

Opsat Justitz Handels Sag fra fol: 258b. Fogden contra Svend Larsen Øf: Humlevig.

Actor fremlagde Præste attest om Indstevntes Alder som blev oplæst saal: derefter paastod Dom til Confiscation, Bøder at udrede, og Actionens Omkostninger, deriblandt Stevningspenge 1 rd: 2 mrk:, at betale, saaledes indlod Sagen Dom.

Svend Larsen Øfre Humlevig blev paaraabt tree gange, men mødte ikke eller møde lod.

1797: 301

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Af Vidnernes Udsigende, og Indstevntes Tilstaaelse, er oplyst: At Indstevnte har handlet med Bukker til Beløb 5 rd: 5 mrk: Indstevntes Paaskud til sin Undskyldning, er hverken beviist, eller i Følge eftermeldende Forordning antagelig. Thi kjendes for Ret: At Svend Larsen Øf: Humlevig, efter Forordningen 9de August 1754 a: 5. for saadan ulovlig Handel bør have Vahrenes Værdi Fem Rigsdaler Fem Mark, til Fogden Hr: Justitz Raad Koren som Actor, om ingen anden Angiver er, men ellers til Denne forbrudt, og bøde til Tysnæs Sogns Fattige 4 Rd:, samt betale denne Actions Omkostninger af Rettens Gebyr med Incamination, Vidners Førelse og Opsættelse i alt 2 rd: 4 mrk: skriver To Rigsdaler og Fire Mark, foruden Acternes videre Beskrivelse, om bliver hver over 4 Ark, og Sam/m/es Bekræftning, Stevnings penge 1 rd: 2 mrk:, samt om Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskreven, da Stempl: Papiir 1 rd: 6 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<NB: Bøder>

Extr: sendt Fogden

Ny Justitz Leyermaals Sag

Fogden H: og V: Hr: Justitz Raad Koren fremlagde Mundtl: Kald Seddel contra Engel Jørgens Datter Færevog, ugift, confirmeret, og Barnefaderen ubeslægtet, for første gang begaaet Lejermaal \begaaet i Botnen S: S:E: gds:/ med gift Mand Hans Iversen Nordbust, hvilken Kaldseddel blev oplæst og lyder saaledes:

Actor anmeldte at Barnefaderen har gjort allerund: Ansøgning om Benaadning.

Begge Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke.

Actor tilspurgde Laugrettet og Almuen, om hun er ugift, confirmeret og første Hendes Lejermaal, samt Barnefaderen ubeslægtet? Dertil de samtl: svarede: At Hun er det som spurgt er.

For Qvinden mødte Torbjørn Nielsen Klubben, og tilstod efter hendes Begjær, hendes Forseelse begaaet paa gaarden Botnen hvor hun da tjente, og da hun er yderlig fattig og intet har at betale med, men havde laant 2 rd: til Bøderne; saa anbød han sam/m/e til Aftingning.

Actor tilspurgde Laugrettet og Almuen, om hun intet havde til at betale de fulde Bøder med? Samtl: dertil svarede: At hun er saa fattig, som slet intet ejende, end ikke de fornødne Klæder, at hun slet intet kan betale. Actor maatte altsaa til Aftingning imodtage de anbudne 2 rd:, og \da hun udstaaer sin Straf p: Vand og Brød uden Dom/ begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget.

<Lejermaals Bøder>

Extr: sendt Fogden

Ny Justitz Leyermaals Sag

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren som Actor fremlagde mundtl: Kaldseddel contra Guri Guldbrands Datter, ugift, confirmeret, for begangen Lejermaal Anden gang, nu med Sergeant Johannes Nielsen Hovland, paa Hovland S: S:E: gds:, hvilken Kaldseddel blev oplæst og lyder saaledes:

Actor anmeldte at Barnefaderen ikke har været at faae stevnet for Processens Skyld, da h/an/d er commanderet til Artilleriet i Christiania: Almuen bevidnede dette. Actor tilspurgde Laugrettet og Almuen, om begge anmeldte Barnefædre ere hinanden beslægtede? Rs: Nej. Actor derefter fremlagde Sogne Præstens Attest om Lejermaalet som blev oplæst saal:

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor paastod Dom, og hende tildømt at betale Bøder efter Loven, corporlig Straf at udstaae, og Actionens Omkostninger, deriblant Stevnings Penge 2 mrk: 8 s:, at betale. Saaledes indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: Koren, har som Actor, her til Retten lovlig ladet indkalde ugift Qvinde Guri Guldbrands Datter Hovland, for Anden Gang begaaet Lejermaal, nu paa Hovland S: S:E: gds: med Sergeant Johannes Nielsen Hovland, at lide Dom til corporlig Straf at udstaae og de forbrudte Lejermaals Bøder, med Actionens Omkostninger at betale. Factum er beviist med i Rettelagde Sogne Præstens Attest. {saa} Den Indstevnte er ikke mødt; thi kjendes for Rett: At bem:te Guri Guldbrands Datter for dette begangne Lejermaal bør efter Lovens 6 Bogs 13 C: 1 a: bøde til Hans Maj:ts Kasse som til Districtets Foged erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd:, samt efter Forord: 8 Juni 1767, i Stedet for Skriftemaal hensættes 8 Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens gebyr af Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og Tii Skill: foruden Actens Bekræftning om den udstædes, samt i Fald Dommen til Forkyndelse og Execution forlanges beskrevet, til Stempl: Papiir 4 mrk: 14 s: og ellers Stevnings Penge 2 mrk: 8 s: Alt at efterkommes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som skeer paa den Skyldiges Bekostning, og ellers efter herom udgangne Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<NB: Bøder Lejermaal>

Extr: sendt Fogden

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 2 Nov: 1796 efter Ole Larsen Store Braatetvedt, hvorefter Udlægget er i Skde bogen extraheret.

Torbjørn Pedersen Espevigs Skde til Christopher Barmen paa Barmen No: 139 6 1/3 mrk: S: for 6 rd: 2 mrk: dateret 15 Nov: 1796.

Ole Knudsen Øfre Humlevig med f: Contract om Odels Løsningen for Niels Hansens Børn til Øf: Homlevig No: 97 1/2 L: S: 1/4 Hd: d: 5te Oct: 1796.

Bottel Larsen Obl: til Knud Thorsen Mit Giøvog paa 150 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Reiseim No: 50 2 pd: 5 mrk: S: 1/2 Hd: dateret 21 Maj 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 158. Christopher Samsonsen Tornæs No: 63, Obl: til Ole Jacobsen Gougseide m: f: paa i alt 180 rd:, dat: 6te Oct: 1784, Ole Gougseims Part deri 154 rd:, bet: imod h/an/ds Arving Datter Manden Rasmus Olsen Gougseims qvittering 16 Maj 1797.

No: 5 p: 530. Urbanus Hof Pant i Bakke No: 107 Obl: til Kr: Commisaeir Dahl paa 200 rd:, dat: 29 Maj 1790, af Creditor qvitteret 8 April 1797.

No: 7 p: 51. Hans Torbjørnsen Nedre Dalland No: 84, Obl: til Siur Andersen Solem paa 96 rd:, dat: 21 Maj 1796, Pant ogsaa i Løsøre, qvitteret af Creditor 5 April 1797.

1797: 301b

Pantebogen til Inddragelse

Urbanus Gjesman Hoff's Obl: til Siur Andersen Solem paa 100 rd:, og til ung Karl Peder Pedersen Tvedt 190 rd:, i alt 280 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Bakke No: 107, 3/4 L: S: 1/2 Hd: dateret 16 Maj 1797.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 532. Jens Samsonsen Store Sætre No: 133 Obl: til Lars Galtung p: 150 rd:, dateret 17de Oct: 1789 af Creditor qvitteret 11 April 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen 17 Maj continuerer,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 8 Nov: 1796 efter Christopher Pedersen Barmen, hvorefter Jordegods Udlægget er i Skdebogen extraheret.

Tosten Gregoriussen Obl: til Ole Olsen Næsbyør paa 150 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Mæland No: 125 18 mrk: S: 1/2 Hd: dateret 21 Maj 1796.

Guttorm Johannessens 2de Hustruers Arvingers Skde til Guttorm Johannessen paa Yttre Wee No: 81 1 L: 1 pd: 7 1/2 mrk: S:, 5/8 Hd: for 178 rd: 3 mrk:, d: 3de Oct: 1796.

Guttorm Johannessen Yttre Wee Obl: til Berje Berjesen Nedre Echeland paa 140 rd:, Rente 3 1/2 proC:t, Pant 1 pr: i Yttre Wee No: 81 1 L: 1 pd: 7 1/2 mrk: S: 5/8 Hd: d: 5te Oct: 1796.

Ole Jacobsen Skde til Johannes Johannessen paa Høvischelend med Breche No: 76 1/2 L: S: 1/4 Hd:, og Overbyggsel til 4 1/2 mrk: S:, 3/4 skl: Penge Kirkegds: for 190 rd: d: 16 Maj 1797.

Jacob Olsen Skde til Guro Ols Datter paa Odels Retten til næst forbemelte for 40 rd:, dateret 31 Martii 1797. Hun gift med bem:te Johannes Johannessen.

Johannes Johannessen Høvischeland Obl: til Ole Jacobsen Søreide paa 140 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Høvischeland med Brekke No: 76 ½ L: S: ¼ Hd:, og Overbygsel til 4 ½ mrk: S:, ¾ skl: Penge Kirkegods, d: 17 Maj 1797.

Hans Torbjørnsen Nedre Dallands Skde til Colbeen Bærentsen paa Nedre Dalland No: 84 4 35/96 mrk: S: 7/16 Hd:, og OverBygsel efter Andeel i ½ L: S: ¼ Hd: Tysnæs Kirkegds: for 160 rd., dat: 16 Maj 1797.

Colben Bærentsen Obl: til Niels Christophersen Søreide paa 96 rd., Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Nedre Dalland No: 84, ovenmelte d: 16 Maj 1797.

Ole Olsen Kaaste Obl: til Ole Johannessen Schorpetvedt p: 98 rd., Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Kaaste No: 67 ¼ L: S: ¼ Hd: dateret 17 Maj 1797.

Bygselsedler med Reversaler publicerte og Landskylds bøger anviist

øverste Capellan ved Dom Kirkens, til Colben Bærentsen paa Livs Tiid paa Nedre Dalland No: 84 32 Marker Smør før brugt af Hans Torbjørnsen, dat: 15 Dec: 1796. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Svend Olsen Nord Holme No: 73 til Ole Olsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads inden gjærdes, Aarl: Afgift de 3 første Aar 2 rd., siden 2 rd: 3 mrk:, og en Dags Arbeide af ham og Kone, m: v: d: 17 Maj 1797. til Manufactur Huuset betalt 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Pedersen Barmens Hustrues Arv:s Skde til {Christopher} Peder{sen} \Christophersen/ paa Barmen No: 139 i alt ½ L: S: ½ Hd: d: 17 Maj 1797.

Peder Hansen Anderslands Skde til Hans Pedersen paa Andersland No: 48 1 pd: 6 mrk: S: 5/12 Hd: for 98 rd., dateret 17 Maj 1797.

Hans Pedersen Andersland No: 48 Vilkors Contract til Peder Hansen og Hustrue dat: 17 Maj 1797.

Niels Ellingsen Søre Giøvog Skde til Hans Ellingsen paa Søre Giøvog No: 22 21 mrk: S: 3/10 Hud, 3/10 Faar for 50 rd., dateret 17 Maj 1797.

Jens Samsonsens Store Sætre Obl: til Torbjørn Torbjørnsen Lionæs 100 rd., og Knud Pedersen Tvedt 98 rd., i alt 198 rd., d: 17 Maj 1797. Rente 6 Rd:, Pant 1 pr: i Store Sætre No: 133 1 Løb Sm: dat: 17 Maj 1797.

Afkalde

ForM: Bog fol: 119. Haagen Salomonsens for 314 rd: 8 s: efter Skfte 6 Aug: 1783 dateret 16 Maj 1797.

.... fol: 250. Ole Jacobsens efter Skifte 30 Janv: 1793 for 75 rd: 2 mrk: 12 s: d: 16 Maj 1797.

.... fol: 264. Myndtl: Sygni Anders Dt:s Formynders efter Skfte 20 Juni 1796 for 5 rd: 11 1/5 s: dateret 16 Maj 1797.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Knud Steenssen Fladerager og Ommund Olsen Dahlen og befunden til 1796. Aars Udgang 564 rd: 3 mrk: 1 s: og af første Termin 1797. 695 rd: 12 s: i alt Summa 1259 rd: 3 mrk: 13 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette: Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Ous Skibreedes Sommerting den 19de Maj 1797. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Hans Engelsen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Axel Axelsen Lie	3. Ewen Nielsen Schielaen
2. Hans Jørgensen Øf: Bouge	b: af L(augma?)nden i Eed tagen
	4. Elias Hansen Salbue

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allern: Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevigs Skib: fol: 291b. og for Opdals Skib: fol: 300a.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skib: Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

1797: 302

Stevningsmand i allerunderd: Følge Fr: 3 Juni 1796, beskikket og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade, at vogte sig for MeenEed, i Eedtagen, samt efter Forordningen underrettet om sine Pligter: I Stedet for Torbjørn Henriksen Lusand, der er beskikket til Klokke, og udgaaer, indsat for:

Ous Sogn Hans Halvorsen Biaaæs, Lejlænding.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 260b. Fogden contra Willum Røe og Marithe Hans Datter.

Det Forrige Rettes Dag udeblevne Stevne Vidne Aschout Jørgensen Liusan mødte og med oprakte Fingre efter Loven afhjemlede Stevningens lovlige Forkyndelse som før tilført er.

Actor i Rettelagde Sogne Præstens Attest af 31 Dec: 1796 \oplæst/ saal:

De Indstevnte blev paaraabte, men ikke mødte eller møde lod, undtagen for Barnefaderen mødte h/an/ds Fader Niels Willumsen Lejl: paa Nedre Røe, som paa h/an/ds Vegne tilstod Forseelsen i alle Deelee, men haabede Kongl: Benaadning hvorom er gjort allerunderdanigst Ansøgning.

Actor anmeldte, at der er kom/m/en til h/an/ds Erklæring!! (Erfaring?), begge de skyldiges allerunderdanigste Ansøgning om Kongl: allernaad: Resolution(?) til begge de Skyldiges Benaadning, hvilken h/an/d haaber at kunne fremlægge til næste Ting; thi var han nødsaget at begjære Sagens Anstand til Høste tinget 1797.

Niels Willumsen Røe havde intet meere at svare i Sagen.

Sagen beroer til Høstetinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 260b. Rasmus Lund contra Ole Mit Sætre.

Citanten i Rette lagde Rettens Laugdag som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saal:

Citanten paastod Dom til Reversens Betaling, og Sagens Omkostninger erstattet med 5 rd.; saaledes indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Ole Hansen Mit Sætre mødte, bet: Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skl.; anmeldte sig gl: 42 Aar, og fremleverede skriftl: Indlæg som blev oplæst saal:

Den i Rettelagde Revers blev Indstevnte foreviist, men han nægtede baade Underskriften og gjælden, og derpaa erbød sin Eed, \og/ at ikke være meere skyldig til Citanten end 7 rd: anviiste ellers sit Signet i Sølv, hvilke Bogstaver ikke liigner det som staaer under Reversen.

Citanten forestillede: At det skeer alt for ofte, at een eller anden, enten nægter at have Signet, eller glem/m/e det hjem/m/e, og naar det i Hast skal bruges, skjær sig et Signet i Blye eller Kiide(?) (Kride?), og maatte begjære Sagen udsat, da h/an/d mindst havde ventet denne uredelige Indsigelse, og følgelig maatte til næste Ting derom føre TingsVidne af de 2 Vidner som have underskrevet til Vitterlighed. bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Høstetinget 1797.

Opsat Sag fra fol: 262a. Nordre Holmefjords Opsiddere contra Ole Andersen Søre Holmefjord.

Hoved Citanterne begjærede TingsVidnet sluttet, og dem sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Hoved Citanterne derefter fremlagde skriftl: Indlæg af Dags Dato, som blev Oplæst saal: derefter de paastod Dom, da Contra Citanterne ikke have gjort Brug af den sidste Tægtedag erholdte Opsættelse, samt protesterede imod Sagens Ophold.

Contra Citanten Ole Andersen Søre Holmefjord fremlagde mundtl: Varsels Kald seddel som blev oplæst saal:

Hoved Citanterne protesterede gandske imod dette Stevnemaals Antagelse som gandske uordentlig og confus, og som stevnet til Holmen at tilhøre en uvedkommende gaard Tvedt, der aldrig er nævnet under Sagen, og paastod Sagen til Doms optagen, derom paastod Rettens Eragtning {/: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/}

Contra Citanterne paastod deres Sags Fremme, da de ere uskyldige i Stevningens Mangler, siden de som eenfoldige Folk havde opgivet Sagen og Navnene for de beskikkede eedsvorne Stevne Vidner, og disse bør være ansvarlige for det forsømte og forglemte.

Retten eragtede: Da Stevningen er aldeles lovstridig, der indtrækket en ustevnet Part, ugrundet stevnet paa Justitiens Vegne som ingen grund har, ikke ere Vidnerne stevnet under Falsmaal, ikke ere Hoved Citanternes Vidner efter Lovens p: 126 a: 13, stevnte, disse at paahøre, i øvrigt Stevningen ikke indrettet efter Fr: 3 Juni 1796; saa kan Sam/m/e aldeles ikke antages eller noget derefter tillades at fremmes \men aldeles afviises/.

Hoved Citanterne paastod Dom.

Contra Citanten (-erne) paastod Sagen opsat, for at faae ført deres Vidner, da de med mange Vidner kan beviise tydelig og bestemt, og uimodsigelig samt uden al Tvivl, at den omstevnte Holme aldrig har tilhørt enten eene eller til Fælleds Nordre Holmefjord, men alt Holme, Lyngrivning, \Græsning,/ Hellebrud har alt, og aleene tilhørt Søre Holmefjord og ingen anden; Derfor anmeldede, at deres som enfoldige Bønders Ret ikke bliver dem afskaaren, og dem betaget, for en af Stevne Vidnerne begaaet formalitets Feil; men paastod Opsættelse til at faae ordentlig og lovlig stevnet til næste Ting, derom paastod Eragtning {/: betalte for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/}

Hoved Citanterne protesterede imod Udsættelse og paastod Dom.

Retten eragtede: Uagtet Forord: 3 Juni 1796 der Bydende i 14 §'s Slutning, ansees dog Beskaffenheden henseende Qvæstionen om denne Sags Udsættelse at være saaledes, og af dens Følger saa vigtige, at den begjærte Opsættelse ikke kan nægtes, \Cont: Citanten/ uden den/n/es store Skade; thi bliver Opsættelsen bevilget til næste Rett /: bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Sagen beroer til Høste Tinget 1797.

Opsat Justitz Tingsvidne Sag fra fol: 265a. Fogden contra Johannes Gjærde.

Actor fremlagde Rettens Forelæggelse forrige Tægtedag som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes:

Som Defensor i Sagen fremstod efter Amtets Ordre af 8 Marti 1797 som blev fremlagt, oplæst og er saa lydende: Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland. Hand vedtog Varsel, blev forelæst alt i Sagen passerte, og forbeholdt for Indstevnte alt lovligt.

Actor fremlagde vedkommende Sogne Præstes Attest om den Indstevnte af 20 April 1797, som blev oplæst saal:

Actor begjærede det forelagte Vidne Anne Peders Datter fremkaldet, at svare paa de til forrige Vidner fremsatte qvæstioner.

Vidnet Anne Peders Datter Hustrue til Anders Samuelson Gjørde, mødte, fremstod som 12te Vidne, \gl: 30 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ubeslægtet og ubesvogret/ blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og i Paahør \saavels:/ af Johannes Knudsen Gjørde som løs og ledig fremstod, og declarerede ej at have været arresteret, som h/an/ds Defensor, svarede til Qvæstionerne, saasom til 1ste Rs: som 1ste Vidne. til 2det Veed det ikke, da hun boer noget derfra. 3de \Ja/ fordi han vilde gjøre Skade, og de paa gaarden hvor han var, rømmede af gaarden, af Frygt for ham. 4de Veed det ikke. 5te Veed det ikke, da hun ikke saae ham i Jern, uden eengang da h/an/d var bunden i Stuen, men gav ei Agt paa Jernet. 6te Derom kan intet forklare, da Vidnet ikke saae ham siden. 7de

1797: 302b

og 8de Vidnet har ikke seet ham oftere end forbemelt. 9de Den gang Vidnet saae ham var han stille, men da han saae hun havde nogle Bær, raabde h/an/d at vilde have dem. 10de Veed intet om. 11te Nej, og har ej hørt andet end naturligt. 12te Saae ham vel lægge!! (ligge) Liig, men saae ej andet end Ansigtet, og derpaa var intet at see. 13de Nej veed det ikke. 14de Saae ham kun den eene forbemelte gang, og da talede Vidnet intet med ham. 15de Saae ej den gang andet end Ansigtet og en Haand, og saae ham igjennem en Vindues gluk hvor hun gik uden for, og han kom til glukken. Veed ej videre, end at hun paa sin Mands gaard noget derfra hvor han var bunden, ofte hørde ham skrigte Mad. Dimitteret som de forrige.

Actor declarerede ikke at har kundet opspørge fleere Vidner, og Almuen saavel som Defensor erklærede, at der ikke ere fleere Folk der paa gaarden, som kunde forhøres.

Defensor fremstillede \efter Joh: Knudsen begjær/ et ustevnet Vidne Asbjørn Jonsen Leqven som 13de Vidne, og hvem han begjærede at gjøre sin Forklaring; thi blev ham forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, \ h/an/d / aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 49 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, er Svoger til Johannes Knudsen og den afdøde, forklarede: At har ikke været paa Gjørde førend et Aar efter at Anders Knudsen var bunden i Jern, da Vidnet var der en 8 Dages Tiid imellem Michaelii og Helge misse, da Anders Knudsen var bunden i Stuen, med Jern om Hænderne, og om Livet, og Vidnet prøvde at løse ham \en Dag/, og gaae med paa Marken, men strax blev saa rasende, og Folk paa gaarden saa bange, at de maatte binde ham igjen om Aftenen. Ofte kom Vidnet paa gaarden, og da havde de maattet fløtte ham ud i en Kove ved Stuen, tømret, der h/an/d var bunden om Livet, dette var anden gang, men tredie gang, da h/an/d fik Liv Jernet af sig, maatte de have bundet ham med Jern om Halsen, det nu i Retten foreviiste. Fjerde gang havde de løst ham, og da af Frygt for ham, maatte de binde ham igjen i Jern, og 4 Mand havde Møje nok med at faae ham bunden med dette sam/m/e Jern igjen, atter i Koven. Da Vidnet kom næste gang havde hans Fader \som And: Knudsen ofte slog/ som er nu \for/ 3 Aar siden død, med gaardens Folk faaet ham ud i en Smale Flor, og der bunden ham i sam/m/e Hals Jern; Siden naar Vidnet har været der paa

gaarden, og hver gang været der een eller Toe Uger paa gangen, og et Fjerding Aar eller halvt Aar imellem, har h/an/d været bunden i Smal huuset, med dette sam/m/e Jern. Vidnet har været der baade Vinter og Som/m/ers Tider. Smal huset var tømret Bygning, og deri paa den eene Side, Kalver bunden paa den anden Side i Baaser, men aldrig Smaler eller løse Bukker, og Loft over, hvor Folk laae oven paa, om Vinteren, men da h/an/d var bunden der, torde de ej lægge!! (ligge) der, og der var ligesaa, og meere varme end i Fæe Floren, men Muuren under Svillene var ikke slaaet ud, uden et Hul at føre h/an/ds Ureenlighed ud igjennem, hvor for var sat en Luge som h/an/d selv slog fra mange gange. 14 Dage før Juul, da Anders Knudsen døde efter Nye Aar, var Vidnet der, da og længe efter var lye Veir, og ingen Snee de Tider, da var Anders Knudsen ikke syg. Saa ofte Vidnet var der, fik Anders Knudsen altid sine fulde Maaltider, ligesom de Andre, og Johannes Knudsen sørgde alletider for, og mindede paa, at h/an/d skulde faae det, fik og altid Drikke, fik og Mad imellem Maaltidene, naar h/an/d raabte derpaa, som Joh: Knudsen drev paa, og ofte skreeg Anders Knudsen paa Mad, naar der stod Mad hos ham, men slige Mennesker skriger alle tider paa Mad. Maden h/an/d fik var af sam/m/e Slags som de andre spiiste, sund og god. Klæder var h/an/d alletider forsynt med, men ofte reev h/an/d dem af sig. Vidnet vidste ej viidere, og da ingen havde meere Vidnet at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Johannes Knudsen Gjærde blev til Confrontation forelæst alt passeret, og Vidnernes Udsigende, hvorpaa h/an/d henholdt sig til sin Forklaring, og veed ikke fleere Vidner.

Defensor erklærede ikke at vide fleere Vidner.

Johannes Knudsen Gjære \anmelte de forrige Jern bort komne, men/ fremleverede det Hals Jern med sine Lænker, hvori h/an/ds Broder var \sidst/ bunden, det Vidnerne Anders Samuelsen Gjære og Asbjørn Leqven kjendte var det, h/an/d i {det} \de/ sidste Aaringer var bunden med, som var ombunden da h/an/d brugte det, med Klædning om egentlig Hals Jernet, som den afsindige plukkede af.

Laugrettet besaae Jernet, og fandt det kunde ikke være bedre, og var egentlig om Halsen, fornøden afrundet.

Jernet blev med Dom/m/erens Segl forseglet, og leveret Actor til Actens Følge.

Actor begjærede TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt.

Defensor og Johannes Gjære havde intet videre nu at erindre.

TingsVidnet blev sluttet, for Actor beskreven at meddeeles.

Opsat Justitz Doms Sag fra fol: 265a. Fogden contra Johannes Gjære.

Det forrige Rettes Dag udeblevne Stevne Vidne Ole Siursen Hagge mødte, og under aflagde Eed med oprakte Fingre afhjemlede Stevningens lovlige Forkyndelse, ligesom tilført er.

\Actor/ Videre fremlagde Rettens seeneste Laugdag som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes:

Alle Indstevnte og Laugdagede mødte, og tillige den Paagjeldende som var løs og ledig uarresteret og uden Baand og Fængsel, tilstæde for Retten, h/an/ds Defensor Lensmand Echeland. Begge Formyndere henholdt sig til deres Tilførte under TingsVidnet, havde intet videre at svare, og indlod Sagen til Doms til Frifindelse for dem, kun begjærede Johannes Knudsen Gjære tilspurgt, om de ikke ofte have seet til den bundne Anders Knudsen, og lige saa ofte, have inderlig formanet og bedet Johannes Knudsen at være meest mulig god mod sin Broder, som han og have lovet dem.

Johannes Knudsen tilstod i alt det omspurgte, og var sig med sin Samvittighed bevidst, som og Vidnerne fuldkom/m/en have forklaret, det at have opfyldt.

Actor fremlagde i Udskrift af Rettens Pantebog Copie af den Vilkors Contract, som af Indstevnte var indgaaet om den afdødes Underholdning og Tilsyn af Dato 9de Oct: 1790 saal: /: her indføres efter P:b No: 5 pag: 973 nederst /: Videre anmeldte, at efter Skde af 9de Oct: 1790 blev Johannes Knudsen Ejer af halve

Bruget, og efter h/an/ds Faders Død {et Skde} \.... Skftebr:/ af 13de Oct: 1794 \og Skde 2 Junii 1795 utinglyst af Joh: Knudsen foreviist/ Ejer af det øvrige halve. Disse saaledes nu i Retten, af Jurisdictionens Pantebog efterseet og rigtig befunden, samt af Johannes Knudsen tilstaaet. Actor fremlagde sit skriftl: Indlæg af Dags Dato som blev oplæst saal: derefter refererede sig til det i Dag sluttede og nu fremlæggende TingsVidne samt øvrige i Sagen passerte, og paastod Dom.

Johannes Knudsen Gjærde paastod sig aldeles frifunden, og overladende det øvrige sit Forsvar til h/an/ds Defensor, indlod Sagen til Dom til h/an/ds aldeles Frifindelse.

Defensor forestillede: At det ikke skal findes, hverken af de førte Vidner eller andre Omstændigheder, at Johannes Knudsen har opført sig anderledes, end enhver Anden i lige Tilfælde, og da er beviist Nødvendigheden af Frygt for Ulykke, at holde den afdøde bunden, som skeede end og paa sidste maade med Jern om Halsen, da ingen anden Baand kunde holde ham, og hvilket blev lagt paa ham, i deres Faders Leve Tiid, altsaa ikke kan tilregnes Johannes Knudsen, og ikke alleene Faderen, men og andre var underkastet Mishandlingen af den afdøde; saa har Johannes Knudsen ikke deri handlet dadleværdig. Mad, Drikke, Klæder, er den afdøde forsynet med, og noksom beviist hvor ualmindelig omhyggelig Johannes Knudsen deri har været for sin Broder: At afsindige Folk raaber paa Mad, endskjøndt de faaer overflødig, er enhver bekjendt. Angaaende det Værelse eller Huus, hvor de maatte have ham, da h/an/d ej af Frygt for Ulykke paa smaae Børn som var i Huuset, torde have i Stuen, da var det Huus ligesaa varm, som en Stue hvor ej var Kakkelovn, og Kakkelovn eller slig Varme, er farlig for rasende, som og alle afsindige hellere holdes i kalde end varme Huuse. Altsaa alt det som heri kan kaldes haardt, var en uundgaaelig Nødvendighed, og som hellig forsikres, ikke brugt uden med Joh: Knudsens grædende Taarer, og særdeeles Ømhed. Alle disse og øvrige Omstændigheder maae tages under Betragtning, til Johannes Knudsens aldeles Frifindelse, hvortil Defensor indlader Sagens Paadømme.

Samtlige indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen til i Morgen.

see videre

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 20de Maj 1797 continuerede Tinget,

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 572. Hans Hansen Aadlands No: 42 Obl: til Hr: Andreas Severin Hejberg paa 200 rd: dat: 8de Oct: 1790, af Creditor qvitteret efter vedhæftet Opsigelse, den 10de Oct: 1796.

No: 5 p: 733. Lars Hansen Yttre Tøsse \No: 66/ Pant i Houchenæs No: 61 Saug, Obl: til Johannes Bessessen Grønsdal paa 36 rd:, dat: 22 Maj 1793 af Creditor qvitteret 16 Sept: 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Hr: Sandbergs til Ole Kaaressen paa Kuven No: 14 2 pd: 6 mrk: S: indtil vedkom/m/ende Compagnie Cheff det selv vil tage i Brug, før brugt af Klokke Johan Marcus Lerke d: 3 Maj 1797. til Manufactur Huset betalt 1 mrk:

Enkefattig Husets Forstanders til Hans Monsen paa Livs Tiid paa Tvedt No: 41 1 ¼ pd: S: ¼ Hd: før brugt af Jon Evensen, d: 13 Janv: 1797. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 131. Ingeborg Johan/n/es Dt:s Mands efter Skifte 6 Juli 1789 for Arv 25 rd: 2 mrk: 7 s: d: 19 Maj 1797.

.... fol: 229. Myndtling Gunvor Mons Dt:s Formynders efter Skifte 7de Oct: 1796 for 1 rd: 4 mrk: 2 ¼ s: d: 19 Maj 1797.

.... do: fol: Guro Monsdt:s Do: lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.

.... fol: 234. Else Dorothe Petersens Mands for, efter Skifte 3 Nov: 1794, Arv 69 rd: 5 mrk: 6 s: og Hjem/m/egifte 45 rd: 8 s: dat: 6 Maj 1797.

(Andre dokument)

Hans Christophersen Røttingens Obl: til Lars Rolfsen Berge paa 95 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Røttingen No: 6 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 19 Maj 1797.

Hans Hansen Aadlands Skde til Hans Hansen den yngre paa Aadland No: 42 ½ L: S:, ½ Hd: for 220 rd:, dat: 19 Maj 1797.

Hans Hansen Aadland den yngre No: 42, Vilkors Contr: til Hans Hansen Aadland den ældre og Hustrue, dateret 19 Maj 1797.

Optagen Sag see oven Justitz Sag contra Johannes Gjærde.

Da Dommeren tog til Meddoms Mænd, forbem:te Laug Ret, som alle Johannes Knudsen Gjære, ubeslægtet og ubesvogret, og med dem igjennemgik og overvejede Sagen, hvorefter i denne Sag af den gandske Ret blev afsagt følgende

Dom

Skammeligst og meget syndigt skulde det være af Indstevnte Johannes Knudsen Gjærde om han ikke skulde af broderlig Kjerlighed, have baaret den ømmeste Omhyggelighed for sin nu bortdøde Broder i Dennes elendige og højst beklagelige Tilstand, som formedelst h/an/d var berøvet sin Forstands Brug, maatte af beklagelig Nødvendighed holdes bunden i Jern; hvortil endog almindelig Menneske Kjerlighed maatte forbinde enhver Anden. Det lader vel og, som nogle af Vidnerne, herom have baaret en hemmelig Mistanke, skjønt de ikke, staaende under Eed, har kunnet, enten bestemt og vist, forklare Sligt, eller ej med Vished vidst det. Af Vidnesbyrdene er ikke at udfinde, at den bundne og bortdøde Anders Knudsen Gjærde har manglet enten Mad, Drikke eller Klæder, eller det at være ham nægtet, men snarere er beviist det modsatte. Henseende Opholds Stedet, hvor han var bunden, da, siden efter Vidnernes Udsigende, der ikke var koldt, og at slige Huuse, baade ere de Steder, hvor saadanne ulykkelige, plejer at holdes bundne, og hvor, ofte om Vinteren, som om Sommeren, ligger Folk af Bønder\nes/ Tjenere; og, naar tillige erindres de Daare Kister

1797: 303b

I blotte Jord under muurede Hvelvinger, hvor afsindige Mennesker hensættes, skjønnest ikke, at dette kan have foraarsaget ham Døden, ligesaa lidet som det af Vidnesbyrdene kan sees, at Mangel paa Livs Ophold, dertil skulde være Aarsag; og anden haard Medfart, har ikke heller ved Vidnerne, været Johannes Knudsen Gjærde at overbeviise. De indstevnte Formyndere, ere ikke i noget befunden strafværdig; thi om de ikke have anmeldt Omstændighederne, kan det undskyldes med, at de vidste Andre Slige beklagelige, ligeledes bundne i Udhuuse, og ikke gjorde Forskjæl paa, hvor slette slige Exempler vare at efterfølge. Imidlertid kan dog Retten ikke finde det andet, end i mindste noget strafværdigt, at Johannes Knudsen ikke har havt sin Broder den afsindige og bortdøde Anders Knudsen, i et andet Værelse end et Faare Huus, saa aabent som det omvundne, da han dog burde været i eet for Vind og Træk tet Huus, eller i et i Saadant afdeelt Rum som kunde været passeligt for et Menneske, og for hvilken

h/an/ds Efterladenhed eller Skjødesløshed i den Henseende, da Loven ikke have sat Straf for dette Tilfælde, han med arbitrair Straf vil blive at ansee; Thi k: af Dommeren og MedDoms Mænd for Ret: At Johannes Knudsen Gjærde bør erlægge i Mulct Fem Rd:r som efter Rescr: af 9 Maj 1795 tilfalder den Nordenfjeldske Vej Kasse, samt betale denne Actions Omkostninger, Præliminair Forhøret til Fogden Hr: J: Rd: Koren 3 rd: 2 mrk: 12 s: Rettens Gebyr af Incaminationer, Tilsvarepenge, Vidners Førelse, Laugdage med Opsættelser, og Acternes Bekræftning, i alt X 6 rd: 4 mrk: 8 s: skriver Sex Rd: fire Mark og Aatte Skill:, <bet:> foruden Acternes videre Beskrivelse om de bliver hver over 4 Ark, Stempleet Papiir, om Acterne forlanges beskrevet 1 rd: 5 mrk: 4 s:, og Stevningspenge 6 rd: I øvrigt Johannes Knudsen Gjærde saavelsom begge de Indstevnte, den afdødes Formyndere, for Actors Tiltale, bør fri at være. Det {til} idømte udreedes inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som skeer paa den Skyldiges Bekostning, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

I Sagførelsen og Behandlingen er ikke viist nogen Forsømmelse, men Samme har været lovmæssig og forsvarlig.

Johannes Knudsen Gjærde som løs og leedig havde anhørt Dommen, declarerede, med den at være fornøjet, og forlangede den ikke appelleret.

Brand-Opbyggelses TingsVidne

Fogden Højædle og V: Hr: J: Rd: Koren udbad sig af Retten til sit Regnskabs Bilag, at Lensmanden, Laugrettet og Almuen maae blive tilspurgt til at give nøjagtig Underretning hvorledes Bonden Øven Olsen Lejlænding paa Schielaen No: 54 S: S:E: gds:, i Ous Skibrede, Ous Præsteboel beneficerte gods har igjen opbyggt de Huuse som ved ulykkelig Ildsvaade efter derom erholdet TingsVidne 8de Oct: 1791, afbrændte, hvorfor h/an/d har nydt den bevilgede Gotgjørelse i Skatterne, i sær om h/an/d i Følge Rescriptet af 16de Oct: 1776, har sat Skorsteen i h/an/ds nye opbygte Stue, hvorom Comparenten var TingsVidne begjærende.

Dom/m/eren herom tilspurgde Laugrettet, Lensmanden og Almuen som alle dertil svarede: At Øven Olsen Schielaen har som dem fuldkom/m/en er bekjendt forsvarlig af nye opbyggt, alle Gaardens afbrændte behøvende Huuse, i god Stand, færdig opført i Aaret 1792, og deriblandt et forsvarligt Vaanhuus, men uden Vinduer og Skorsteen, da Røgstue holdes for langt sundere \formedelst at Bønder Folk maae tørke deres vaade Klæder i Stuen hos sig/ end Kakkelovns Stue, der er meere bekostelig baade at bygge, og at holde med Brændeveed og Varme, alt i behørig Stand, og som h/an/d siden den Tiid har beboet og endnu beboer. Men ligesom Vinduer ikke bruges der i Bøjgden; saa overgaaer det og en fattig Mands Formue, at bygge saaledes, og med Kakkelovn.

Hr: J: Rd: Koren var herom TingsVidne begjærende, som blev bevilget. Udstædt

Ny Justitz Leyermaals Sag

Fogden H: og V: Hr: J: Rd: Koren fremlagde mundtl: Varsels Kaldseddel contra ugift Qvinde Gunnelle Anders Datter Hage, confirmeret, og Barnefaderen ubeslægtet, \for/ første gang begangen Lejermaal i Bergen med Henrich Baltzersen sam/m/e sted, som blev oplæst, og med Forkyndelses Paategning lyder saaledes:

Gunnelle Anders Datter blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Actor anmeldte, at Barnefaderen i Bergen har ikke været muelig at opspørge eller stevne for Processens Skyld, og dernæst fremlagde Sogne Præstens Attest af 31 Dec: 1796 oplæst saal:

Nu fremstod for Indstevnte, Erich Gundersen Ulland, og anmeldte, hun at være yderlig fattig, og neppe ejede Klæderne, mindre at betale de fulde Bøder, men hun havde laant og tigget sam/m/en 2 rd:, som han herved anbød, med Begjæring sam/m/e modtaget til Aftingning.

Actor tilspurgde Lensmanden, Laugrettet og Almuen, om hun var saa fattig, at ikke kunde betale meere, eller de fulde Bøder? Samtl: dertil svarede: At hun slet intet ejede, til at kunde betale noget, ej det mindste, og intet kan fortjene, siden hendes Barn lever. Actor maatte imodtage til Aftingning de anbudne 2 rd:, og \da hun udstaaer sin Straf paa Vand og Brød uden Dom/ begjærede sig herom Extract af Protocollen meddeelt, som blev bevilget. Extract sendt Fogden

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 197. Hans Engelsen Steensland No: 63 Obl: til Asbjørn Pedersen Goupholm paa 300 rd:, d: 26 Maj 1785 af Creditor qvitteret 20 Maj 1797.

No: 5 p: 496. Dto: Hans Engelsen Steensland No: 63 Obl: til Ditto p: 99 rd:, d: 23 Maj 1789 af Creditor nu boer p: Berge qvitteret 20 Maj 1797.

No: 5 p: 608. Dto: Hans Steenslands No: 63 Obl: til Asbjørn Pedersen Berge paa 50 rd: dat: 19 Maj 1791 af Creditor qvitteret 20 Maj 1797.

No: 5 p: 788. Dto:s Obl: til Ditto p: 150 rd:, d: 15 Maj 1794, af Creditor qvitteret 20 Maj 1797.

No: 5 p: 647. Knud Eliassen Gjære No: 62 Obl: til Claus Holdhuus og Ole Hixdal paa 200 rd:, dat: 8de Oct: 1791 af Creditorerne qvitteret 20 Maj 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansen Aadland den yngre Obl: til Hans Rasmussen St: Linge 110 rd:, og Samson Heljessen Traa 110 rd:, i alt 220 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Aadland No: 42, ½ L: S: ½ Hd: dateret 19 Maj 1797.

1797: 304

Nye Sag

Hr: Lyder Wenzel Nicolaysen et Søn i Bergen fremsendte ved et Bud Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skl: samt mundtl: Varsels Kald Seddel contra Sr: Albreth Mehn i Holsund for Regnings gjæld, hvilken Kaldseddel blev oplæst og er saal: Dernæst fremsendte Regning af 23 Marti 1797 som blev oplæst saal:

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Dommeren, da Citanten ikke møder, eller ved nogen til at gaee i Rette, lader møde, ej heller fremkom/m/en med nogen Irettesættelse eller Paastand, maatte altsaa efter Fr: 3 Juni 1796 § 5, afviise Stevningen som ikke lovlig forfulgt, og da der ikke beviises, Sagen for Forligelses Commissionen at have været indklaget.

Pantebogen til Inddragelse

Knud Eliassen Gjærdes Arv:s Skde til Johannes Knudsen paa Gjærde No: 62 2 pd: Sm: deraf indløst for 371 rd: 6 ¼ s: 22 ¼ mrk: S:, selv arvet 1 ¾ mrk: S:, og før ejet 1 pd: Sm: d: 2 Juni 1795.

Hans Engelsen Steenslands Obl: til Engel Olsen Biotvedt paa 799 rd: Rente 3 ¼ proC:, Pant 1 pr: i Stensland No: 63 ½ L: S:, ½ Hd:, ½ G:skd dateret 20 Maj 1797.

Johannes Knudsen Gjærdes Obl: til Asbjørn Pedersen Berje p: 299 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i 1 pd: Sm: i Gjærde No: 62 d: 20 Maj 1797.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Niels Olssen Storim og Hans Monssen Steensland og

befunden til 1796. Aars Udgang 126 rd: 2 mrk: 15 s: og af første Termin 1797. 313 rd: 2 mrk: 8 s: i alt Sum/m/a 439 rd: 5 mrk: 7 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Strandvigs Skibreedes Sommerting den 22de Maij 1797. sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Jacob Engelsen Gjøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Johannes Samsonsens Aarre	3. Halvor Andersen Windenæss
2. Mons Hansen Særvold	4. Jon Olsen Lille Braatetvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skib: fol: 291b. og for Opdahls Skib: fol: 300a.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skib: Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderformynderprotokollen!! er tilført.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde ung Karl Engel Hansen \Markhus/ 19 Aar, og ugift Qvinde Malene Samuels Datter Samdal gl: 24 Aar, begge confirmerte, ubeslægtede og deres første Lejermaal, for med hinanden begangne Lejermaal p: Samdahl S: S:E: gds:, at lide Dom til deres Lejermaals Bøders Betaling, corporlig Straf at udstaae, og Sagens Omkostninger at betale.

Begge lod møde Barnefaderen ved sin Fader Hans Olsen Markhuus, og Qvinden ved Engel Hansen Gjøen som begge tilstod Forseelsen paa de Skyldiges Vegne, men beklagede de intet havde at betale Bøder med, men anbød som de havde faaet laant hos andre, for Barnefaderen, som hands Fader tilstod ikke var enrøullet i Militair Tjeneste, men er ungt Mandskab, 5 rd:, og for Barnemoderen 2 rd:

Actor tilspurgde Laugrettet og Almuen 1st Om de Skyldige, ere confirmerede, ubeslægtede, eller deres første Lejermaal? De svarede alle: Det forholdt sig som omspurgt, og ingen af dem gift. 2det Om Barnefaderen er enrøullet som Soldat? Rs: Nej, men er ungt Mandskab. 3de Om de ikke have Formue \til/ at betale de fulde Bøder, eller meere end det Anbudne? Rs: Nej, de ejer intet; thi han er hos Faderen, og har intet arvet, og intet fortjent, og hun er gandske fattig. 4de Om deres Alder? Rs: De ere af Alder som anmeldt.

Actor efter Omstændighederne maatte imodtage til Aftingning for begge de anbudne 7 Rd:r, frafaldt Sagen, da de udstaaer Straf paa Vand og Brød uden Dom, og begjærede sig Udskrift af Protocolen om Aftingningen meddeelt, som blev bevilget. Extr: sendt Fogden

<NB: Lejermaalsbøder>

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 364. Hans Andersen Aase No: 75 Obl: til Ole Olsen Solaas p: 200 rd:, d: 1 Juni 1787 af Creditor qvitteret 1 Maj 1797.

No: 5 p: 735. Lieut: Nygaard paa Engevigen Obl: til Lieut: Segelcke paa 498 rd:, dt: 22 Maj 1793, qvitteret af Creditor 15 Maj 1797.

No: 5 p: 860. Haldor Johannessen Henanger No: 22. Obl: til Engel Johannessen St: Balleseim paa 300 rd:, dateret 3 Juni 1795 af Creditor qvitteret 22 Maj 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Madame Krugers Obl: til hendes Søn Hans Astrup Krügers Formynder Stamer i Bergen paa 100 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Strdvigs!! (Strandvigs) Kirke d: 7de Oct: 1796.

Hans Andersen Aase Obl: til Wincentz Knudsen Hamre p: 260 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Aase No: 75 ½ L: S: ½ Hd: dateret 12te Oct: 1796.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren som Actor fremlagde contra Ragnele Lars Datter Aakre for Lejermaal \p: Schaathun S: S:E: gds:/ mundtl: Varsels Kaldseddel oplæst saal: samt lige Kald seddel mod Barnefaderen Lars Larsen Schaathun oplæst saal: men henseende den sidste anmeldte, at h/an/d ikkun {er} \skulde/ indkaldes for Processens Skyld, og ikke til at lide Dom.

De Indstevnte bleve paaraabte tree Gange, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Actor i Rette lagde Sogne Præstens Attest af 31 Dec: 1796 oplæst saal: og paastod over Barne Moderen Dom til hendes Lejermaals Bøder at betale, corporlig Straf at udstaae, og Actionens Omkostninger deriblant Stevnings Penge 2 Mrk: at betale, saaledes indlod Sagen til Doms.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Da Factum er beviist med Sogne Præstens Attest, og ingen Indsigelse \er/ gjort imod Søgemaallet; saa kjendes for Rett: At Ragnele Lars Datter Aakre for dette begangne Lejermaal bør efter

1797: 304b

Lovens 6 Bogs 13 Cap: 1 a: bøde til Hds: M:s Kasse, som til Districtets Foged Hr: J: Rd: Koren erlægges 12 Lod Sølv er 6 rd: og efter Fr: 8 Juni 1767, i Stedet for Skriftemaal hensættes 8 Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte sin Underholdning og Varetægt, saa og betale denne Actions Omkostninger med Rettens gebyr af Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og Tii Skl:, foruden Actens Bekræftning om den udstædes, Stevningspenge 2 mrk:, samt i Fald Sam/m/e til \Forkyndelse og/ Execution forlanges beskreven, Stempl: Pap: 3 mrk: 6 skl: alt betales inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, og \ellers/ efterkom/m/es efter herom udgange Anordningers Forskrift, under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

Udskr: sendt Fogden

<NB: Lejermaals Bøder>

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 23 Maj 1797 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansen Bjøndals Hustrues Arvingers Skde til Torbjørn Hansen paa Biøndal No: 92 ½ L: S: 1/8 Hd:, deraf indløst for 78 rd: 4 mrk: 8 s: 1 pd: 3 mrk: S:, 1/8 Hd:, selv arvet for 18 rd: 9 mrk: Smør, dateret 12te Octob: 1796.

Ole Hansen Hjertagers Hustrues Arvingers Skde til Samuel Olsen paa Hjertager No: 50 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd:, deraf indløst for 55 rd:, 13 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, selv arvet 5 mrk: S: for 12 rd: 3 mrk:, og før efter Skde ejet $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dateret 12te Oct: 1796.

Afkalde

ForM: Bog fol: 138. Johannes Torbjørnsens efter Skfte 27 Juni 1786 for Arv 20 rd: 5 mrk: 14 s: dateret 22 Maj 1797.

.... do: fol: Torbjørn Hansen Bjøndals efter Skfte 18 Aug: 1785 for 38 rd: 2 mrk: 12 $\frac{2}{3}$ s: dateret 10de Oct: 1796.

.... fol: 141. Myndtl: Thomas Hansens \Formynder/ efter Skfte 11te Oct: 1796, for 15 rd: 5 mrk: 5 s: dateret 22 Maj 1797.

(Andre dokument igjen)

Hans Olsen Markhuus Obl: til Ole Olsen St: Dahle paa 190 rd:, Rente 2 $\frac{1}{2}$ proC: Pant 2de Pr: i Markhuus No: 26 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dateret 23 Maj 1797.

Bygselsedler med Reversaler publicerte og Landskylds Bøger anviiste

Hr: Sandbergs til Engel Jonsen paa Livstiid paa Storewiig No: 9 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, før brugt af Svend Olsen som nyder Vilkor dat:t 1ste Maj 1797. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Dto: til Ole Olsen paa Livs Tiid paa Houervold no: 70, 18 mrk: S:, $\frac{1}{4}$ Hd:, før brugt af Jacob Johannessen dateret 6 April 1797. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Jon Olsen Foor Skde til Ole Jonsen paa sit halve Brug i Foor Øfr: Thun No: 54 2 pd: 15 mrk: Smør, $\frac{3}{4}$ Hd:, $\frac{1}{2}$ gsk: for 196 rd:, dateret 23 Maj 1797.

Knud Hansen Neerhovde Obl: til Ole Olsen Solaas paa 396 rd:, Rente 10 rd:, Pant 1 pr: i Neerhovde No: 74 1 pd: 16 mrk: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: dateret 23 Maj 1797.

Afkald

ForM: Bog fol: 140. Ingeborg Ellings Datters Mands efter Skfte 23 Aug: 1792 for Arv 3 rd: 12 $\frac{1}{3}$ s: og Hjem/m/egifte 26 rd: 2 mrk: dateret 23 Maj 1797.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Jon Olssen Foor og Halvor Isakssen Aarre og befunden til 1796. Aars Udgang 58 rd: 4 s: og af første Termin 1797. 401 rd: 3 s: i alt Summa 459 rd: 7 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Strandebarm Skibreedes Sommerting den 26de Maj 1797. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Svale Heljessen Schielnæss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Anders Samsonsen Fladebøe	3. Torbjørn Nielsen Lille Linge
2. Hans Hansen Str: Fosse	4. U: Knud Knudsen Nærnes kom/m/er til Høstetinget at aflægge Eed, for ham nu Poul Aadsen Havneraas

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Schonevigs Skib: fol: 291b. og for Opdahls Skib: fol: 300a.

Formynderting blev holdet og dermed befunden og passeret som for Schonevigs Skibr: Sommering 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynderprorokollen er tilført.

Optagen Sag fra Folio 269a. Johannes Braathun kontra Hejne Bakke.
Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Da efter i Rettelagt Contract 31te Maij 1788; Citanten Johannes Johannessen som Kittel Olesens efterkommende Ejer paa Braathun, er den som tilhører det Huusmands Plads, hvor det omstevnte Nøst er bestaaende, og af de førte Vidner er beviist, at, forrige Huusmand paa Pladset er død, og en anden Huusmand der er indsat; og at Nøstet ikke tilhører Pladset, men den forrige Huusmand, samt at Hans Arvinger har solgt Nøstet til Hejne Andersen der er Vilkaarsmand paa Bakke og Jorden og Grunden uvedkommende; Men Hejne Anderssen Bakke efter Contra Stevning intet derimod har afbeviist; saa kjendes for Ret: At Hejne Anderssen Bakke bør strax afbryde og bortføre bemelte Nøst og røddiggjøre og fravige Tompten inden de Tider, og under Sammes Forbrydelse som Lovens pag: 517. a: 41, foreskriver og byder, eller det med Rettens Foranstaltning paa Hejne Anderssens Bekostning afbryde, og om Samme ikke strax af Ham bortføres, forholdes der med efter allegerede Lovens Artikul, samt betale til Hoved Sitanten som ellers for Contra Citantens Tiltale herved frifindes, i denne Sags Omkostninger 8 rd: inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, som bør skee saa betids, at det øvrige til foromskrevne Tider kan efterkommes, men ellers bør skee inden 15 Dage efter Dommens Forkyndelse under Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven og denne Doms Forskrift. Contracten blev Citanten udleveret

Optagen Sag fra Foilo 270b. Torbjørn Iversen Rørvig kontra Samson Siursen Rørvignæsset.
Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Ved Foreening imellem Parterne for 17 á 18 Aar siden, er med 1ste 3die og 4de Vidner beviist, at Skiftet imellem dem skulde være fra en Muldskreede op i Berget tvert igjennem Berget til et X, til Elven eller Bækken, og med den følger Skiftet til Knudsteens Elven, saa det Støkke Skov som ligger

1797: 305

derimellem, skulde tilhøre Rørvigenæss Løv Skoven og 3die og 4de Vidne: At blev der Furrer, skulde de følge Løv Skoven og tilhøre Rørvigenæss. Dermed begge Parter da fornøiede. I dette Stykke er den omstevnte Furre hugget. Det 1795 anviiste Kors i en flad Steen, hvorefter Sitanten nu paastaaer et andet Skifte som vilde falde langt fra Bækken eller Elven, er ingen Vidnesbyrd om, og 1ste og 2det Vidne erindrer ikke, om det X blev gjort ved første Foreening, men 3die og 4de Vidne erklærer, at det ikke da blev gjort. Det 5te og 6te Vidners Forklaringer om Skiftet efter en Birk og bemelte X i den flade Steen, kan altsaa, da ingen Autoritet er for Samme, ikke blive til Følge; thi kjendes for Ret: At ommelte Birk og X i en flad Steen skal være uefterrettelig, men Skiftet blive imellem Parterne efter 1ste, 3die og 4de Vidners ovenanførte Forklaring, altsaa samme Løv Skov, og Furrerne deri, tilhøre Rørvigenæss, følgelig da omstevnte Furre der er hugget, tilhører Samme Samson Sjursen

Rørvigenæsset, som altsaa for Sitantens Tiltale i denne Sag bør fri at være. Udstædt til Contra Parten

Opsat Sag fra fol: 269b. Lars St: Fosse contra Niels Brekke.
Begge Parter mødte, og declarerede Sagen forliigt og frafalden; thi blev den nu for Retten ophævet, og den i Rettelagte Contract Citanten af Retten udleveret.

Opsat Sag fra fol: 269b. Helje Traa contra Torbjørn Gjære.
Contra Citanten anmeldte at ikke have indstevnet Vidner efter seeneste erholdte Opsættelse formedelst adskillige Forfald.

Dommeren siden Contra Citanten ikke har stevnet, maatte altsaa efter Fr: 3 Juni 1796, da Hoved Citanten ved sin Søn Samson Heljessen Traa protesterede imod Opsættelse, afviise Contra Citantens Contra Videre Stevning.

Hoved Citanten ved bem:te sin Søn paastod Dom til næste Ret, efter Indstevningen, og Sagens Omkostninger erstattet med 8 rd:, saaledes indlod Dom.

Contra Citanten begjærede Sagen opsat for at forsøge dens Forlig ved Forliigelses Commissionens Megler, eller og Dom til næste Rett til sin aldeeles Frifindelse, og det omtvistede Støkke Skov sig at tilhøre, samt Sagens Omkostninger erstattet [med] 6 rd: Saaledes indlod Sagen Dom til næste Rett, eller Opsættelse.

Dom/m/eren da Opsættelse ikke imod allegerede Forordnings 7de § kan bevilges, optog Sagen til Doms eller Kjendelse til H: T: 1797.

Fredlysning publiceret af Dags Dato for Niels Pedersen og Peder Pedersen Næss, imod Beite af Fremmedes Geed- og Souv Smaler paa deres Bøe og Udmærk.

Ny Justitz Leyermaals Sag

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: og Foged Koren, anmeldte at have som Actor tilsagt at møde til at betale Lejermaals Bøder, Artillerie Kudsk Ole Andersen Brue \gl: 24 Aar/ og Pige Johanne Johannes Datter Hougen \gl: 44 Aar/ begge confirmerte, ubeslægtede, ugifte og ingen af dem før begaaet Lejermaal, før nu med hinanden begaaet Lejermaal i deres Tjeneste paa Strandebarns Præstegaards grund, samt Bøderne at være fattige Præste Enker hjemfalden, hvorom fremlagde Sogne Præstens Attest af 31 Dec: 1796 som blev oplæst saal: hvorefter Actor som een af Sessionens Deputerede, anviiste i Retten, det Nordre Sundhorlehns Hr: Capt: Dahl anfortroede Compagnies sidste Sessions Roulle \1795/, hvor fantes bem:te Ole Andersen anført som Artillerie Kudsk \under No: 9/ følgelig er ikke enroulleret Soldat.

Ole Andersen \mødte/ tilstod alt tilførte, og at være Artillerie Kudsk og ikke \(.?)en, og ej Soldat/ Soldat!!, og Lejermaalet i alle Deeles, men beklagede at intet have til Bøder at betale med, men havde laant 5 rd:, som h/an/d anbød til Aftingning.

Johanne Johannes Datter lod ved hendes Broder Ole Johannessen St: Fosse tilstaae Søgemaalet, og beklagede hendes Fattigdom at hun intet havde at betale med, men anbød 3 rd: som hun havde laant, og hvormed begjærdes Bøderne aftinget.

Actor begjærede Laugrettet, og Almuen tilspurgte: 1ste Om de forbem:te, ere confirmerte, ubeslægtede, ugifte, og for hver deres første Lejermaal? Rs: Ja. 2det Om de ikke have Formue at betale deres fulde Bøder, eller meere end det Anbudne? Rs: Nej, de ere gandske fattige, og vel bekjendt, at det de have anbudne, have de laant. \3de Om deres Alder? Rs: han 24 Aar, og hun noget over 40 Aar/

Actor altsaa maatte tilstaae Aftingning, og imodtog de anbudne 8 rd: for Begge \at kom/m/e fattige Præste Enker til gode/, og da de udstaaer deres Straf paa Vand og Brød uden Dom; saa var h/an/d begjærende, Udskrift af det passerte, sig meddeelt, som blev bevilget.

<NB: Lejermaals Bøder Paa E(..?) ...(?)>

sendt Fogden

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

Myndtling Torbjør Gotschalchs Dt:s Faders efter Skifte 22de Oct: 1796 for Arv 7 rd: 7 s:
dat: 24 Dto:

Myndtl: Ingeborg Gotschalchs Dt:s Faders, sam/m/e Skifte og Dato lige Arv.

.... Ragnele Gotschalchs Datters Faders lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.

.... Anne Gotschalchs Datters Dto: Ditto Ditto

(Andre dokument)

Skiftebrev 2de Juni 1796 efter Ole Olsen Lille Fosses Hustrue. | Jordegds: Ud-

.... 4de Ditto 1796 efter Torbjørn Olsen Indre Berreseims Hustrue. | lægget i Skde

.... 19de Oct: 1796 efter Samson Larsen Houchenæs Hustr: | bogen extraheret

Johannes Torbjørnsen Str: Fosses Arv:s Skde til Ole Johannessen Str: Fosse paa Store Fosse
No: 42 i alt 1 L: S:, deraf indløst for 113 rd: 13 5/7 s: 1 pd: 6 6/7 mrk: S:, selv arvet 5 1/7
mrk: S: for 18 rd: 5 mrk: ? ?/? s: og før ejet 1/2 L: S: dt: 9 Julii 1796.

Ole Olsen Lille Fosses Hustrues Arvingers Skde til Ole Olsen paa Lille Fosse No: 49 i alt
14 2/3 Mrk: S:, 1/2 Hd:, deraf indløst for 108 rd: 2 mrk: 14 s: og selv arvet 2 1/2 mrk: S: 1/4
Hd: for 58 rd: 5 mrk: 10 s: dat:t 15de Oct: 1796.

Johannes Pedersen Nedre Berjes Skde til Peder Torgersen Syvsæter paa Echenæs No: 66 6
3/4 mrk: Smør for 11 rd: 24 s: før ejet 6 3/4 mrk: Sm:, nu i alt 13 1/2 mrk: Sm: d: 17de Oct:
1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 27de Maj 1797 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

NB: Afdrag paa No: 5 p: 649. Christi Peders Datter Svindland No:88 hendes
Formynders Obl: \til Peder Svindland/ paa i alt 800 rd:, uden Renter, d: 15de Oct: 1791
derpaa bet: til Afdrag efter Creditors qvittering 20 Dec: 1796 200 rd: skr: To Hundrede
Rigsdaler.

Pantebogen til Inddragelse

Svale Heljessens Hustrues Arvingers Skde til Svale Heljessen paa Schjelnæs No: 83 i alt 2
pd: S: 2/3 Hd: deraf indløst for 178 rd:, 1 pd: 16 mrk: S: 2/3 Hd:, og selv arvet 8 mrk: S:
d: 15de Oct: 1796.

Anders Pedersen og Anders Heinessen Bakke samt Torbjørn Larsen Mehus No: 68 og 71
Marke skifte Contract d: 30 Maj 1796.

Erich Aadsens Obl: til Knud Knudsen Nærnes 90 rd:, og til Berje Hansen Str: Linge 100 rd:
i alt 190 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Bakke No: 28 1/2 L: S: 1/2 Hd: dateret 26 Maj 1797.

1797: 305b

Ole Johannessens Obl: til Peder Johannessen Berje paa 99 rd:, Rente 2 1/2 proC:, Pant 1 pr: i
halve sit Brug 1/2 L: S:, dateret 26 Maj 1797 i Store Fosse No: 42.

Niels Siursen Soelbergs Skjøde til Siur Torgersen paa Soelberg No: 45 1/2 L: S: 1/2 Hd: for
298 rd: dateret 26 Maj 1797.

Peder Nielsens Obl: til Hans Hansen Yttre Ohme paa 192 rd:, Rente 2 1/4 proC: Pant 1 pr: i
Yttre Berreseim No: 29 1 Løb Smør dateret 26 Maj 1797.

Lars Iversen Lille Linge Skde til Lars Larsen paa ¼ Part i Rørvigs Saug under Rørvig No: 53 for 5 rd: 6 s: dateret 26 Maj 1797.

Ole Olsen Øf: Brues Arvingers Skde til Siur Olsen paa Øf: Brue No: 35 1 L: S: 1 Hd: deraf indløst 2 pd: 8 ¼ mrk: S:, 1 Hd: for 347 rd: 3 mrk: 14 s:, og selv arvet Resten d: 12te Oct: 1795.

Siur Olsen Øf: Brue No: 35 Vilc: Ctr: til h/an/ds Stifmoder Christi Pouls Datter, Enke efter Ole Olsen Øf: Brue dateret 27 Maj 1797.

Peder Erichsen Aakre No: 79 Vk: Ctr: til Erich Pedersen Aakres Enke Christi Niels Datter, dateret 27 Maj 1797.

Knud Erichsen Svindland No: 88 Vilkors Contract til Peder Pedersen Svindland og Hustrue Gjertrud Elias Datter dateret 27 Maj 1797.

Otto Urbanussen Gjesmands Skde til Urbanus Ottessen Gjesmand paa Gjermundshavn No: 7, 9 Mrk: Smør med Bygninger og endeel Løsøre for 296 rd:, dateret 27 Maj 1797.

Skifte Instrument 26 Maj 1797 over 13 Mrk: Smør i Svindland efter afdøde Knud Pedersen, nu udlagt til Peder Pedersen Svindland for 26 rd:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Knud Erichssen Svindland og Niels Erichsen Aakre og befunden til 1796 Aars Udgang 35 rd:s 4 mrk: 14 s: og af første Termin 1797 386 rd: 5 mrk: 2 s: i alt Summa 422 rd: 4 mrk:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Qvindherrets Skibreedes Sommerting den 29de Maj 1797. sat og holdet paa Gjermundshavns Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: ./ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Abel Iversen Helviigen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Fire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Niels Tørressen Lille Møklebust	3. Peder Hansen Møklebust
2. Hans Olsen Kjærland	4. Lars Larsen Bringedal

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Kollegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Schonevigs Skib: fol: 291b. og for Opdals Skib: fol: 300a.

Formynderting blev holdet, og dermed befundet og passeret som for Schonevigs Skibr:s Sommerting 1793. Justits Protokollen her fol: 1b. og Overformynder Protokollen findes tilført.

Stevningsmand i Stedet for Christopher Olsen Lille Omvig, der som udnævnt til Forligelses Commissarius, begjærede sig for førstmeldte Ombud befriet, i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796, beskikket og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning at vogte sig for MeenEed, ham foreholdet paa lovbefalet Maade, samt efter Forordningen underrettet om sine Pligter, samt indsat for:

Qvinherrets Sogn Geert Hansen Øf: Sandvig SelvEjer.

Optagen Sag fra fol: 272b. Gotschalch Fuusch, contra Ole og Halvor Fuusch

blev i denne Sag

Eragtet

Da efter Lovens 1 Bog 16 Cap: denne Sag hverken kan fuldkommen oplyses, eller paadømmes uden paa Aastedet; saa bliver Samme dertil henviist, der, efter lovlig Paastevning og Omgang at foretages og behandles.

Vurderingsmænd opnævnet fol: 272a. De saavelsom Formynderne blev paaraabt, men ingen af dem mødte.

Pantebogen til Udslettelse

NB: Afdrag af No: 5 p: 577. Johannes Johannessen Bjelland No: 49 Obl: til Jon Gertsen Kjærland paa i alt 150 rd.; d: 18de Oct: 1790, deraf bet: 17 Maj 1796 50 rd:

Resten af No: 3 fol: 172. Jon Johannessen Tvedt No: 42 Obl: til Jon Kjærland m: f: i alt 294 rd.; d: 10 Nov: 1778. Resten 84 rd.; til Knud Knudsen Naterstad bet: 23 Maj 1797.

Resten af No: 5 p: 477. Sæbjørn Sæb: Lønningen No: 9 Obl: til Jens Hammerhoug m: f: i alt 150 rd.; dat: 6 Juni 1789 Jens Hammerhous Andeel 75 rd.; ham bet: efter h/an/ds qvitt: af 26 Maj 1797.

No: 3 fol: 315b. Knud Knudsen Bjellands No: 49 Obl: til Liet: Wilh: Dahl p: 84 rd: d: 18de Oct: 1780, af h/an/ds Enke som sidder i uskiftet Boe qvitteret 28 Marti 1797.

No: 5 p: 305. Erich Thomassen Liustvedt No: 10 Obl: til Anders Larsen Gjærde p: 220 rd.; d: 31 Maj 1786 af Arvingerne efter foreviist Skiftebrev qvitteret 26 Dec: 1796.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Jens Halvorsen Berjes Faders for 2 rd: 3 mrk: 7 3/8 s: efter Skfte 8 Marti 1797 dateret 9de Ditto.

.... Halvor Halvorsens Ditto, lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... Ragnile Halvors Dt:s Dto: 1 rd: 1 mrk: 11 11/16 s: sam/m/e Skfte og Dato.

.... Aagathe Halvors Dt:s Dto: lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

Myndtl: Jens Halvorsens Faders for 2 rd: 2 mrk: 3 2/3 s.; af 9de Marti 1797, efter Skifte paa Lien, af sam/m/e Dato.

.... Halvor Halvorsens Dto: lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... Ragnele Halvors Dt:s 1 rd: 1 mrk: 1 5/6 s: samme Skifte og Dato.

.... Aagathe Halvors Dt:s Dto: lige Arv, samme Skifte og Dato.

1797: 306

(Andre dokument)

Samson Knudsen Obl: til Harraald Harraldsen Møklebust(es) Enke 65 rd.; til Ole Harraldsen Møklebust 16 rd: 3 mrk.; og til Jon Gertsen Kjærland 16 rd: 3 mrk.; i alt 98 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Døsseland No: 36 2 pd: 9 3/5 mrk: S.; 2/5 Hd: d: 18de Oct: 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og derhos Qvitterings Bøger anviist

Thor Tørressen Opsanger No: 8 H: C: gds: til Lars Olsen paa Plads uskatlagt Beiten paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 2 rd.; siden 3 rd: og 3 Dages Arbeide, d: 8 Nov: 1796, til M:f: H: bet: 8 skl:

Ditto til Tosten Tormodsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads, Aarl: Afgift 4 rd: og 3 Dages Arbeide dateret 8 Nov: 1796. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Ingemon Johannessen Nettelands Skde til Anders Andersen paa Nordre Asch med Attramentsdalen No: 1 og 2 halvparten 10 ½ mrk: S:, ¼ G:skd for 40 rd: dateret 29 Maj 1797.

Beboelses Contract fra

Anders Andersen Netteland til Ingemon Johannessen Netteland paa bem:te Nordre Asch med Afframents Dalen No: 1 og 2 10 ½ mrk: S:, ¼ G:skd datteret 29 Maj 1797 før brugt af Ingemon Johannessen som Ejer.

(Andre dokument igjen)

Jon Ludvigsen Møklebust Skde til Jon Geertsen paa Lille Møklebust No: 21 1 pd: 21 mrk: S: for 300 rd: dateret 29 Maj 1797.

Jon Geersten Lille Møklebust No: 21 Vk: Contract til Jon Ludvigsen Lille Møklebust og Hustrue Brithe Knuds Datter dateret 29 Maj 1797.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Erich Thomassen Liustvedt og Jon Ludvigsen Møchlebust og befunden til 1796 Aars Udgang 162 rd: 10 s: og af første Termin 1797 320 rd: 12 s: i alt Summa 482 rd: 1 mrk: 6 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet og dette Aars Sommertinge sluttet. S: Schiøtz

Aasteds Ret Odels Sag paa Øchland

Anno 1797 Tiirsdagen den 4de Julii Morgen tidlig, er Aasteds Ret sat paa et gaardebrug i Gaarden Øchland i Fjære Skibrede, som nu ejes og beboes af Jon Nielsen, til efterskrevne Odels Sags Afhandling, imellem ham og hans ældre Broder Peder Nielsen, paa sin umyndige Søns Niels Pedersens Vegne, og efter Requisition af bem:te Peder Nielsen, af Dom/m/eren med efterskrevne af Hr: J: Rd: og Foged Koren opnævnte eedsvorne, upartiske, Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, samt nu af Skibredets Leensmand Mathias Johannessen Øf: Echeland i Retten fremstillede Laugrettes- og Meddoms Mænd, navnlig: 1. Endre Endressen S:E: p: Berøen. 2. Ingebredth Svendsen S:E: p: Berøen. 3. Johannes Tronsen Lier Lejl: 4. Jacob Bentzen Waage S:E:

For Odels Prætendenten Niels Pedersen junior, med Værge og Fader Peder Nielsen Huusm/an/d paa Kjærnegels Næsset, mødte /: bet: Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: Fire Skl: /: Hr: Told Procureur og Procurator Lytkjen, ved Fuldmægtig Hr: Hans Husebye som til Hjemmel for Mødet, fremlagde benævnte h/an/ds Principals Fuldmagt af 30te f: M:, som blev oplæst og er saal: Dernæst producerede Hand den her i Sagen under 3de Decemb: f: A: bevirkede Stevning, som med paategnede Beram/m/elser og Forkyndelses Paategninger, blev oplæst og er saal:

Alle Indstevnte Vederpart og Vidner mødte alle og vedtog lovlig Varsel, undtagen Jon Ommundsen Øchlandsnæsset, men Citanten declarerede at frafalde hans Vidnesbyrd.

Hr: Husebye derpaa fremlagde under No: 1 Bekræftet Extract af det under 20 Aug: 1772 til Odels Prætendentens Farfader Niels Pedersen senior udstædte Skjøde paa den her i Sagen omtvistede Jordepart, som blev oplæst og er saalydende: Og No: 2 producerede h/an/d bem:te Niels Pedersen seniors Skde til hans yngste Søn Jon Nielsen \som i Udskrift af P:b: lyder saal:/ den han provocerede til, her i Retten at foreviise Originalen, førend han noget videre vilde foretage sig.

Indstevnte Jon Nielsen Øchland mødte /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og aatte Skilling /: og forbeholdt sig alt lovligt, men meente ikke nu at behøve at anviise sit Skde.

Citanten først fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen af 23 Janv: 1797, som blev oplæst saal:

Hr: Husebye som mærkede at Jon Nielsen endnu herbergerer den samme Aand og Achobs Hjerter, som h/an/d stedse hid indtil har vist mod sin ældste Broder(s) Søn, forbeholdt derom det videre fornødne, og pro\vo/cerede Niels Pedersen seniors Declaration, om ikke det til hans yngste Søn udstødte Skjøde, er skrevet og af ham underskrevet paa samme Ting som det blev tinglyst, hvorom h/an/d var begjærende gjensvar.

Jon Nielsen Øchland anmeldte at Skjødet var gjort før Jul 1786, og da var Comparenten reist til Millie for at faae Skjødet skrevet, men som da ej var Stemplet Papiir, saa fik h/an/d det ikke skreven, førend det er dateret 13 Januari 1787, da \han/ fik det skreven paa sin Vej og tog det hjem at underskrive, og fik det underskreven hjem/m/e paa Øchland. gl: Niels Pedersen Øchland, declarerede at dette forholdt sig saaledes som af Jon Nielsen anmeldt er. Jon Nielsen anmeldte end videre, at han tiltraadte Jordebruget strax efter Skjødet.

Endelig Hr: Husebye anviiste og fremlagde i Retten, den efter sidst fremlagte Skde, Odels Løsnings Sum/m/a 150 rd:, samt 18 rd:, som Jon Nielsen har qvalmet om, at h/an/d skulde have betalt sin ældste Broder for Odels Retten, hvorom der vel har været en Aftale imellem Brødrene,

1797: 306b

Men hverken har Jon Nielsen paafordret, eller Peder Nielsen udstædt det i saa Fald lovpaabudne Odels Retts Skde, saa at Handlingen i saa Fald er ikke langt i fra et Non Ens: (Eus:?), imidlertid og for at undgaa Vidtløftighed om mueligt, provocerende og bad Hr: Husebye, at Dom/m/eren vilde umage sig med, at eftertælle Pengene, og anbyde Jon Nielsen dem til Modtagelse imod at udstæde Skde til Odels Prætendenten, og hvad i saa Fald passerer, ventede h/an/d Protocollen tilført. Dom/m/eren eftertællede Pengene, og fandt dem 168 rd: Banco, dem h/an/d anbød Jon Nielsen.

Jon Nielsen anmeldte at Accordten om de 18 rd:, blev sluttet og aftalt længe før Som/m/ertinget 1787, med hans Broder Peder Nielsen, erindrer ikke, enten før eller efter at Barnet Niels Pedersen var fød, og betalt noget af det før, og noget siden efter, af Jon Nielsen selv udbetalt, til Peder Nielsen selv, og Accordten(?) Odels Rets Penge 18 rd:, var, at Peder Nielsen solgte ham Odels Retten for Sig, men kunde ikke svare for sine; dertil Jon Nielsen sagde: Han frygtede ikke for Peder Nielsen sine, saa længe Peder Nielsen levede, og dermed var de begge fornøjede, men Skde paa Odels Retten blev da ej omtalt. Angaaende de nu i Rette lagte Penge declarerede Jon Nielsen, dem ikke at ville eller kunne modtage, ej heller at kan afstaae Jordeparten, eller derpaa give Skde; thi {leverede} \blev af/ Dom/m/eren Pengene 168 rd: leveret Hr: Husebye tilbage.

Hr: Husebye da saaledes ingen Udveje var, at komme til Anden afgjørelse end ved Dom, benægtede, hvad Jon Nielsen har foregivet, om Aftalen imellem ham og h/an/ds Broder Citanten, betreffende Odels Rettens Kjøb, og i henseende Tiiden naar Samme skal være passeret, hvorefter h/an/d fremlagde skriftl: Spørsmåle til de stevnte Vidner, som h/an/d begjærede fremkaldet, og deres Svar til Spørsmålene tagen.

De stevnte og mødende Vidner bleve fremkaldede, fremstod og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning efter Lovens Forskrift til Sandheds Udsigende, om hvad de i denne Sag blive spurgt, har hørt og veed til Sagens Oplysning, saa og paalagt, sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring have beEediget efter Loven, derefter de bleve separerede. De fremlagte Spørsmåle lyder saaledes:

Fremstod som 1ste Vidne Ole Jonsen (Jensen?) Drange S:E:, gl: 53 Aar, og \2de Vidne/ Halvor Jonsen Færaas, nu Øchland gl: 33 Aar, Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, sidst til Alters afvigte Paaske tider, som Citanten begjærede under eet afhørt de første 3 qvæstioner:

dertil de svarede: til 1ste Ja, men omtrent Helgemisse Tider, da passerede som omspurgt, men Pengene blev ikke optalte, fordi at Peder Nielsen begjærede Brevene af Jon Nielsen, for at see derefter, hvor mange Penge der skulde betales, men Jon Nielsen baade nægtede at viise Brevene og vilde ikke sige Summen. 2det Sv: Citanten bød Jon Nielsen, alt hvad h/an/d skulde have med Rette, og sagde: Kan skee jeg har ikke buden Dig Penge nok, da Jon Nielsen sagde: Du har alt for tit buden mig Penge: i øvrigt refererede Vidnerne sig til deres Svar paa første qv: 3de Sv: Ja nægtede begge Deele, og sagde: jeg tager ikke Penge, om Du bar Huuset fuldt med Penge. Da Parterne ikke havde 2det Vidne videre at tilspørge, og det vedblev sine for Vidnet oplæste Svar; saa blev dette Vidne \med begge Parter Consence/ til nærmere Eedfæstelse dimitteret. Videre 1ste Vidne svarede til 7de Ja som omspurgt tilligemed Johannes Miaanes og Peder Christensen, og det var en 3 á 4 Uger senere end denne Tiid. 8de Sv: Citanten havde anskaffet Penge, og havde dem med sig, og de andre Vidner talde dem. 9de Sv: Ja, alt som omspurgt, men erindrer ikke, om Skjødet blev paaæsket. 10de Sv: Citanten tilbød Jon Nielsen Kjærnagelsnæsset som omspurgt, men erindrer ikke det øvrige af Spørrsmaalet. 11te Sv: Ja Jon Nielsen var modtvillig, men erindrer ikke hans Svar. Vidnet blev som Forrige til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod som Citanten begjærede under eet afhørt, 3de Vidne Svend Phillipsen Øchland S:E: gl: 50 Aar, og 4de Vidne Peder Christensen Øchland S:E: gl: 37 Aar, begge, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, og sidst til Alters denne Vaar, svarede til 4de Ja, som omspurgt. 5te Sv: Ja, som omspurgt. 6te Ja, han er nu i Tingstuen. til Spørrsmaalet Litr: a: Sv: Ja som omspurgt, \2 eller 3 Uger før Tinget/. b: Vidste det ikke, ej heller blev noget Skde efterspurgt eller foreviist. c: Aftalen udfaldt imellem begge Parter saaledes: At imod at Odels Retten skulde tilhøre Jon Nielsen til dette omtvistede Brug, skulde Jon Nielsen betale Peder Nielsen 18 Rd:, som ikke da blev betalt, men blev omtalt, at 6 á 7 rd: deraf var betalt, som blev liqvideret, for forhen dem mellemværende; naar det øvrige skulde betales, blev ej omtalt. d: Ja, som omspurgt, dertil Jon Nielsen svarede: Naar jeg intet har at frygte for Dig, saa frygter jeg ikke for Dine. e: Frafaldt Hr: Huusebye. 3de Vidne blev som de forrige dimitteret, {og} \men/ 4de Vidne videre tilspurgt: 7de dertil Svarede: Ja som omspurgt. {8de Ja,} i øvrigt som 1ste Vidne til 7de qv: til 8de Sv: Ja, og Peder Nielsen talde dem selv, som Vidnet saae paa, 150 rd: for Jorden, og 18 rd:, for Retten. til 9de Sv: Skjødet begjærede Peder Nielsen da ikke, men Peder Nielsen tilbød da og Skjødets Omkostninger, som h/an/d vilde betale strax, men Jon Nielsen vilde ikke imodtage noget, eller skjøde Jorden fra sig efter Spørrsmaalet. 10de Sv: Ja Kjærnagelsnæsset blev af Citanten tilbuden, imod at faae Jorden, men erindrer ikke, om Peder Nielsen gjor-

1797: 307

de sig nogen Møje for mindelig Afgjørelse. 11te Ja, Jon Nielsen vilde hverken tage Pengene, eller have Kjærnagelsnæsset. Dette Vidne blev som de forrige, med begge Parter Consence dimitteret til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod 5te Vidne Johannes Gundersen Miaanes S:E: gl: 50 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters denne Vaar, svarede til 7de Sv: Ja, som 1ste Vidne. \til 8de/ Ja, som 4de Vidne. til 9de Sv: som 4de Vidne, men erindrer ikke om Skjødet blev fremæsket. til 10de Ja, som omspurgt. 11te Sv: Ja, og Jon Nielsen svarede: At hverken vilde tage imod Penge, eller Kjærnagelsnæsset. Vidnet blev som de forrige til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Citanten frafaldt Faderen Niels Pedersen Øchland som Vidne, og \da ei videre havde Vidnerne at tilspørge/ begjærede, de afhørte Vidner \admitteret til Eeds afhørelse og/ at beEedige deres Udsigende \og de derefter dimitteret fra Retten/ hvorimod Jon Nielsen intet havde at erindre, thi bleve de alle fremkaldede \og fremstod/ og som dem var forelæst deres

Svar paa de fremsatte qvæstioner, saa bekræftede de og nu hver for sig med oprakte Fingre \og Lovens Eed/ deres gjorte Forklarings og aflagte Vidnesbyrds Sandhed og Rigtighed, efter det de selv veed og have \seet og/ hørt, og ej at vide rettere eller sandere for Gud, end de have vidnet, hvorefter de \aldees og/ med begge Parters Samtøkke bleve fra Retten dimitterte.

For 5 Vidner betalt 3 mrk: 8 s: skriver Tree Mark og aatte Skilling.

Hr: Huusebye, da saavidt med Sagen var avanceret, fremlagde Indlæg af Dags Dato med deri paaberaabte Bilager, af hvilke Originaler til Lit: A, forhen er fremlagt, derhos bad Han, at Retten behagelig vilde confrontere Vidne Forklaringen til qvæstionen Lit: A, med Præste Attesten Lit: C, da deraf fuldkommen vil oplyses, at ligesaa uefterrettelig som Jon Nielsens Angivende er, henseende den Tiid paa hvilken han har til Accorderet sig Peder Nielsens Odels Løsnings Ret, ligesaa vist er det og, at Odels Prætendenten Niels Pedersen junior paa den Tiid var baade fød og døbt. Endelig maatte han erindre at under de udi Indlægget paastaaede Omkostninger, er ogsaa Dommerens Skyds til og fra Aastedet indbefattet, og saaledes under alle vedbørlige Forbeholdenheder indlod han Sagen Dom. Indlægget med Bilage Lit: B: og C:, blev oplæst og lyder saaledes:

Indstevnte Jon Nielsen nægtede alt ubeviist, og fremlagde skriftl: Indlæg af 27 Juni sidst som blev oplæst og lyder saaledes: Skjødet blev anviist, med det i Rettelagte Udskrift af Skde bogen confereret og rigtig befunden, samt paategnet anviist, og Indstevnte efter Begjæring tilbageleveret.

Hr: Husebye til Jon Nielsens Indlæg svarede: At i Samme indeholder intet uden T(?)ssev(...)hed og det skjære Rabulisterie; thi for det 1ste grunder h/an/d sit Forebringende, paa h/an/ds egen Modtvillighed og Halstarrighed til at modtage de ham saa tit og ofte anbudne Løsnings Penge, hvilket Lov forpligter ham til, og naar Forord: af 14 Janv: 1771 bestem/m/er Odels Hævds Tiid til 10 Aar, saa maae ogsaa Adkomsten hvormed det Solgte skal hævdes, være lovlig: ikke som her Lumsket; thi her er ingen Lovbydelse passeret, og denne befaler Forordningen netop, tilligemed Loven. For Resten, og hvad han taler, om at Stevningen ikke før nu, er falden i Rette, da maatte den være af Jon Nielsens Lov Kundskab, som skulde troe, at Præscription skulde have Sted efter Stevnings Forkyndelse. Videre agtede Comparenten uforholden at bemøje Retten med; men benægtede og modsagde Indlægget i sit heele Indbefattende, og vedblev at paatrænge Dom.

Indstevnte Jon Nielsen refererede sig til sit Indlæg, og indlod Sagen til Dom.

Da begge Parter nu have indladt Sagen til Doms; saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger

Dom/m/eren for to Dages Foretning	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Diæt Penge som 4 Miile fra sit Hjem, for de 3 Miile deraf tour et Retour	bet:
	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Lensmanden anmeldte, at være af Citanten betalt for Laugrettets Tilsigelse m: v:

Laugrettes Mændene for deres Umage og Nærværelse 2 Dage hver daglig 24 s:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s: bet:
---	----------------------------

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788, beregnet, beløber

8 rd: - 0 mrk: - 0 s:

skriver Aatte Rigsdaler, som nu af Hoved Citanten blev betalt, hver sit, og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hver som Samme forlanger.

Derefter blev Sagen optagen til Doms til i Morgen, da Dagen for meget er forløben til, den i Dag at kan blive afsagt.

Anden Dagen den 5te Juli 1797 continuerede Sagen i Parternes Nærværelse,

da først Dommeren med Laugrettes og Meddomsmændene igjennemgik og overvejede Sagen, og de derpaa anvendelige Lov Steder, og Anordninger, men da samtl:

Laugrettesmændene diisenterede fra Sorenskriverens Meening; saa bliver alleene Sidstmeldtes Concept til Dommen, her at anføre som hands

Votum

Den 13 Januari 1787 har Citanten paa sin Søns Vegne, Peder Nielsens, og nu værende Ejer Jon Nielsen, begge deres Fader Niels Pedersen, ved Skjøde solgt Odels Jorden, en Anpart i Øchland No: 90 S: S:E: gds: i Fjære Skb:, af Landskyld $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: til sin yngste Søn Jon Nielsen. Strax derefter har \som ej er modsagt/ Jon Nielsen tiltraaet sam/m/e Jordepart til Brug og Beboelse. Den 22 April 1787 er efter fremlagte Præste Attest Odels Prætendenten, Barnet Niels Pedersen, en Søn af ældste Søn Peder Nielsen, døbt. Det kan ej sees rettere, end at det er \enten før/ samme Tiid, eller faae Dage derefter; at Citanten Peder Nielsen har solgt Odels- og Løsnings Retten til Jordebruget til Jon Nielsen. Den 16 Maj 1787 er bem:te Skde af 13 Janv: 1787 tinglyst. Beboelsens Tiltrædelses Datum, har vel intet afgjørende, da den siges at besidde et gods, som efter Skjøde ejer det, om han endog ikke beboer det, og Fr: 14 Janv: 1771 § 1. nævner at besidde. Spørmaal er det: Om de 10 Aar skal regnes fra Skjødets Dato, eller fra Tinglysningens Dato. Vel siger Fr: for Bornholm af 14de Oct: 1773 a: 10de, At de 10 Aar skal regnes fra Tinglysningens Dato,

1797: 307b

men ligesom Aastedes Retten paa Bornholm har langt anden Bestemmelse, end Odels Retten i Norge; saa er og med Tingenes Holdelse den Forskjæl, at paa Bornholm holdes Herreds Tingene hver Uge, men i Norge, Bøjgde Tingene kun to gange om Aaret. Om og Tinglysningens Dato skulde bestemme noget, skjønt derom intet er i Norske Lov; vil det vel kun være, skjønt med nogen Tvivl, at regne de 10 Aar efter, for den ny(e) Ejer at vinde Odel, saasom Kjøbet ej kan siges, til fraværende Kundskab lovlig bekjendt, før Skjødet er tinglyst; men deraf følger ikke, at Odels Prætendenten som ikke om Skjødet uvidende, og som i denne Sag har solgt sin Odels Ret, \og følgelig være viidende om Skjøde/ bør have i Retten incamineret sin Sag, om ikke efter Fr: 15 Janv: 1771 § 3, virkelig indløst, eller havt Dom til Indløsning, før de 10 Aar ere forløben, eller som Forord: 1773 i 10de Art: melder: inden 10 Aar paatalt og paadømt, at begge disse Ord sættes conjunctive. Odels Ret vindes vel ved Hævd, og Lovens 5 Bog 5 C: 3 a: taler vel i Almindelighed om 20 Aars Hævd paa NB: Andet gods, at Besiddelsen skal være ulast og ukært NB: tillige, men samme Capitels foregaaende 1ste Art: som egentlig handler om Odel, har ligesaa lidet som bem:te Bogs 3de Cap:, eller formeldte Fr: af 1771, nogen saadan Bestemmelse: til Tinge; men nævner kun Skjøder og Brever; og alle forbemeldte Lov steder om Odel, har kun den specielle Bestemmelse, Jorden at have været solgt, ej, besiddet, lagt under Ætlæg; saa denne Stevnings Forkyndelses Datum, om Og de Ord: til Tinge, skulde dertil hentydes, hvorom ere ulige Meeninger, sees ikke at kan interrumpere den, særdeles fra anden almindelig Hævd, speciel bestemte Odels Hævd. At Sagen ikke før har kunnet foretages efter Stevningen, er aleene Citanten selv Aarsag i, som har forsømt sin Rets Paatale til det alleryderste, da han forud kunde see, og forestille sig, at deri kunde skee Hindringer, om ikke som i Aar, ved de førend Sagens Paastevning, allereede beram/m/ede, og baade efter Anordningerne, og den Connexion de Sundhorlehnske Tinge staaer i med Hardanger og Wosse Tingene, uforanderlige Som/m/ertinge; saa dog ved muelig andre Sagers Beram/m/else før, Sygdom, Vind og Vejr, da Rejsen er over lange og store Fjorder 4 Miile \de ulige Tider Paaske i (til?)fælde/ og mulig fleere Tilfælde. I Forbigaaende i Anledning af Citantens Procedure, bliver at anmærke: At Jon Nielsen, om ikke har viist Skjødet, har dog ikke nægtet at have det, men ellers kunde Peder Nielsen derom ved Pantebogen søgt og faaet Underretning, før skeet er. Lovbydelsen er her ikke at ventilere om i denne Sag, da ej er skeet Exception i Anledning af Penge Mangels Lysnings Forsøm/m/else. Da nu ikke af anførte Lov Steders

Ord og Udtrykke, kan sluttes andet, end at Jorden ved Skjøde den 13de Janv: 1787 virkelig \da/ er solgt, og fra den Dato af, af Jon Nielsen er ejet og besiddet, samt strax efter Skjødet, tiltraad, nu, og endog sidste Jorde Tiirsdag, ja endog nu at regne fra Tinglysningen, over 10 Aar, og Skjødet efter Lovens 5 Bogs 3 Cap: 39 og 40de articler, som begge nævne Skjødets Datum, og den sidste endog i Tilfælde af tvende Skjøder paa een Jord, befaler at det først daterte, skal gjelde, hvorved Skjødets Datum sættes udtrykkelig til Terminus à qvo, er tinglyst første Ting efter at det er dateret, følgelig i alt lovgyldigt, saa Jon Nielsens Hævds Tiid bør regnes fra Skjødets Dato, og endog i denne Sag paa grund af anførte Omstændigheder og Lovgivningens Aand i Fr: 1771 § 1 \som iblandt andet vil Kjøberens bestemte og visse Tryghed/ efter Tinglysningens Dato nu gjælde; Og Odels Prætendenten Myndtlingen Niels Pedersen er fød efter Salget, som er efter § 4 NB: Skjødets Dato; saa skulde været at Kjende for Ret: At i allerund: Følge Loven og Fr: 14 Janv: 1771, dens udtrykkelige Ord § 1ste og 4de, bør Jon Nielsen for hans ældre Broder Peder Nielsens, og dennes Søns Myndtlingen Niels Pedersens Tiltale i denne Sag aldeeles fri at være.

Derefter blev af samtl: Laugrettes mændene aleene, afsagt i Sagen følgende

Dom

Paa Grund af, at den korte Tiid over 10 Aar, er saa kort og ubetydelig, og Citanten deri opholdt af Aarsager, vel gyldige, men som h/an/d ikke forudsaae, og paa Grund af ældste Søns fort(...?)elige Odels Ret efter Loven, kjendes af Laugrettes mændene for Ret: At Jon Nielsen Øchland, naar Peder Nielsen Øchland nu først i Dag her for Retten har aflagt sin Eed efter Loven, at h/an/d løser denne Jord, sin umyndige Søn Niels Pedersen til Odel og Ejendom, at eje og bruge, eller lade bruge, og ikke til nogen Anden, bør imodtage af den umyndige Niels Pedersens Fader Peder Nielsen sin Søns Vegne, Løsnings Penge, de 18 rd: for Odels Retten, samt 3 Rd:, for Bekostningen af Skdet af 1787, iberegnet, i alt 171 Rd:, skriver Eet Hundrede Een og Syvti Rigsdaler, og derimod underskrive og forsegle udstæde, eet af Peder Nielsen paa sin Søns Vegne, bekostet Skjøde paa denne Jordepart til Myndtlingen Niels Pedersen og dette alt inden 1ste Martii 1798, under Mulct af Een Mark Danske til den Nordenfjeldske Vej Kasse, og under Nam, Adfærd og Executions Tvang derfor efter Loven, for hver Dags paaklagede Ophold, over bem:te Tiid, efter at denne Dom betimelig er lovlig forkyndt, og Pengene samt det nye T(æn?)ederte (Tænderte?) Skde er anbuden, til, og behørig Tiid førend bem:te 1ste Martii, de første til Modtagelse, og det sidste til Underskrift og Forsegling. Fra hvilken Tiid Jorden herved tildømmes Odels Citanten Myndtlingen Niels Pedersen til Odel, og som sin egen Ejendom, efter aflagte Eed, at lade bestyre, disponere over, og benytte sig af, som Jon Nielsen for ham bør røddig gjøre, og ham overlevere, og Jon Nielsen fravige baade Jord og Huuse, til Lovens rette Fardag Aar 1798, under Udkastelse efter Loven. Udi denne Sags Omkostninger betaler Jon Nielsen til Odels Citanten 40 rd:, skriver Førgetyve Rigsdaler, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven, eller Liqvidation i Løsnings Pengene.

Endre EESB Endres: Berøen

Ingebret ISSB Svends: Berøen

Johan/n/es ITSL Tronsen Lier

Jakob IBSW Bents: Waage

Peder Nielsen Øchland derefter fremstod og anbød den tildømte Eed, samt begjærede sig nu dertil admitteret.

Jon Nielsen Øchland havde intet derimod at erindre, kun forbeholdt sig Dommens PaaAnke ved Appell.

Dommeren forelæste Peder Nielsen Øchland, Eedens Forklaring af Lovbogen med

1797: 308

Formaning paa lovbefalet Maade, at vogte sig for MeenEed. hvorpaa Peder Nielsen Øchland eller Kjernagelsnæsset, corporlig for Retten med oprakte Fingre efter Loven, aflagde sin Eed:

At han vil løse og købe, denne sin Odels Jord, sin Søn Myndtlingen Niels Pedersen selv til Odel og Ejendom, at eje og bruge, og ikke til nogen Anden Saa sandt hjelpe sig Gud og Hans Hellige Ord.

Saaledes denne Sag sluttet.

Udstædt til begge.

S: Schiøtz

Extra-Ret. Huse Besigtelse:

Anno 1797. Mandagen den 31te Julii Morgen, er Extraret sat paa Gaarden Søre Stumo No: 14. S: S:E: gds: i Fjeldbergs Skibr: og S: S:sk:, af mig i Overværelse af efterskrevne ved Distriktets Foged Høyædle og Velbaarne Hr: Justits-Raad Koren, opnævnte 6 eedsvorne, upartiske og til Parterne ubeslægtede Laugrettes- Besigtelses- og Taxasjons-Mænd, navnlig: 1. Knud Torbjørnssen S:E: p: Østereide. 2. Lars Tarraldssen Tvedt. 3. Endre Torkelssen S:E: p: Heggen. 4. Lars Arnessen S:E: p: Røen. 5. Niels Tørressen Opheim. 6. Knud Torgerssen Store Næreim.

for efter Forlangende af Bondemanden Berje Olssen Søre Stumo, som nu værende Ejer af en Andeel i Gaarden Søre Stumo, af Ldsk: med B: og Herl: 2 pund 1 ½ mrk: Sm: 10 Spand Korn, at foretage og behandle en lovlig Syns og Besigtelses Forretning, saavel over denne Gaardeparts paastaaende Huusebygninger og Jordeparten i sig selv, som og Den Tilhørende Skov i hvad Stand og Værdi Samme nu befindes, i henseende til de Forbedringer som paa Ejendommen intenderes og i Tilfælde af dens Indløsning af nogen Odels Prætendent, da sammes Erstatning med alt deraf dependende, alt paa Grund af den Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771. Dens 8de Artikel: Derefter Reqvirenten Berje Olssen Søre Stumo fremlagte det til denne Forretning udstyrede skriftlige Rettens Stevnemaal af 4de Maj 1797. som med Laugtings Rettens Publikasjons Paategning og Lænsmand Sjur Sjurssen Østereides og Erich Erichssen Deggernæsses Paategning om Sammes Forkyndelse for Vedkommende, blev oplæst og lyder saaledes, og hvilket Stevnemaal Reqvirenten anmeldte tillige efter Stevne-Vidnernes Paategning at have ladet lovlig forkynde for Odels Prætendenterne Marithe Endres Dr: 13 A: gl:, hendes Form: Lars Christophessen Dagsgaard i Ryefølke Sorenskriverie, Anna Endres Dr: 11 A: gl: hendes Form: Halver Anderssen Waagen i Ryefølke Sorenskriverie, Kari Endres Dr: 9 A: gl: hendes Form: Johannes Larssen Opsahl i Ryefølke Sorenskriverie og Mallene Endres Dr: 7 A: gl: hendes Form: Poul Christenssen Humletvedt hvoraf mødte allene Poul Christenssen Humletvedt, som vedtog lovlig Varsel paa egne og øvrige Vegne til denne Forretning.

Reqvirenten Berje Olssen Søre Stumo, til Inddragelse i denne Forretning fremlagde det Ham under 19de September 1794. paa Gaardeparten Søre Stumo meddeelte Skjøde, som blev oplæst saalydende: og det Ham under 19de September 1796. meddeelte Odels Skjøde paa ovenmelte ældste Odelsprætendent Marithe Endres Dr:s Odels Ret i g: Søre Stumo, fra hendes Form: bemelte Lars Christopherssen Dagsgaard, som lyder saaleedes. Derefter Han refererede sig til sin i Stevningen indrykkede Reqvisisjon, og sin dermed paa Grund af Forordningen havende Hensigt, samt til den Ende begjærede Forretningens Fremme, under hvilken, Han forbeholdt sig at opgive og beviise i hvad Stand Han denne Ejendom i Gaarden Søre Stumo modtog.

Retten med det samtlige Laugret i Følge Reqvirentens Forlangende og i Følgeskab med Ham og Odelsprætendenternes Formynder, af hvilke allene møder ovenmelte Poul Christenssen Humletvedt, overeensstemmende med meerbemelte allerhøyst bemelte Forordning, derefter paa det nøyeste eftersaae alle paa denne Gaardepart befindende og samme tilhørende Huusebygninger som Laugrettet af Dommeren alvorlig blev paalagt paa det nøyeste og rigtigste efter Sammes nu befindende Værdi at vurdere, samt paaskjønne Jordens og Skovens Beskaffenhed og Tilstand, hvilket Laugrettet forsikrede paa det nøyeste at efterkomme, og blev da følgende befundne, og af alle Vedkommende paaviiste Huusebygninger af samtlige

Laugrettes- og Besigtelses-Mændene i den Stand de for nærværende Tid, er anseet og taxeret af Værdi som følger:

1. En tømret Røgstue med Stavværks Uddør under eet Nævertag, Stuen lang inden Noves $7\frac{1}{2}$ Alen, breed $7\frac{1}{2}$ Alen, bordklæd med Bord paa søre Brøst og østre Side, men paa nordre Brøst og vestre Side er intet Bordtag, nordre Brøst skjules af Uddøren som er lige breed med Stuen og lang $3\frac{1}{2}$ Alen, alt gl: og forfalden i den Stand samme nu befindes taxeret for

14 rd: - 0 mrk: - 0 s:

2. Et gl: Ildhuus tømret, lang inden Noves 8 Alen, breed $9\frac{1}{2}$ Alen, som tilforn har været brugt til Stue, men nu til Ildhuus, Nævertag, med tilbygget Stavværks Uddør, breed lige med Ildhuuset, lang Tre Alen, under samme Tag, Bordtagt (-tægt) paa vestre Side, nordre Brøst og østre Side med Bord, søre Brøst behøves ikke, som skjules af Røgstuen, som tilhører Ole Nielssen Søre Stumo, taxeret i den Stand det nu befindes for

5 rd: - 0 mrk: - 0 s:

3. En tømret Sengeboe gl: og forraadnet, med Nævertag, Bjælker og Spær, lang inden Noves $6\frac{1}{2}$ Alen og breed $5\frac{1}{2}$ Alen, uden Bordtag, taxeret i den Stand Samme nu befindes, for

3 rd: - 0 mrk: - 0 s:

4. Et tømret Stadbuur med Stavværks Uddør, under eet Nævertag, Stadburet langt inden Noves $5\frac{1}{2}$ Alen, breed 5 Alen, uden Bordklædning, Uddøren lige Breed med Stadburet, lang 3 Alen, bordklæd paa vestre Brøst og nordre og søre Side, men vestre!! Brøst!! behøves ikke som skjules af Stadburet, dette alt i den Stand nu befindes taxeret for

8 rd: - 0 mrk: - 0 s:

5. En gl: tømret Floer, inden Noves lang $9\frac{1}{2}$ Alen, breed $7\frac{1}{2}$ Alen, med tilbygget Stavværks Udskaat, lige breede med Floren, lang $2\frac{1}{2}$ Alen, samt tilbygget Stavværks Skud, lige Brede med Floren, lang 6 Alen, under et Nævertag, Floren indrettet til 16 Baaser, uden Bordtag, paa Udskaattet er Bordtag, men paa Skuden, er Bordtag paa østre og vestre Side, men søre Brøst behøves ikke som skjules af Floren, og nordre Brøst behøver ej heller som skjules af Smalhuset dette alt i den Stand nu forefindes taxeret af Værdi for

12 rd: - 0 mrk: - 0 s:

6. Et tømret Smalhuus, inden Noves 8 Alen, breed 7 Alen, med Nævertag over alt, taxeret af Værdi for

9 rd: - 0 mrk: - 0 s:

7. Halveparten i en Stavværks Lade, lang $15\frac{1}{2}$ Alen inden Noves, bred $12\frac{1}{2}$ Alen, Nævertag, bordtagt (-tægt) paa alle Siider med Bord og Huun, taxeret i den Stand Samme nu befindes, nemlig Reqvirentens halve Part /: den anden halve Part ejes af Ole Nielssen Søre Stumo :/ for

30 rd: - 0 mrk: - 0 s:

8. Et gl: forraadnet tømret Qværnhuus, uden Qværn og Tilbehør under gl: forraadnet Nævertag, lang inden Noves 3 Alen, breed $2\frac{1}{2}$ Alen, taxeret for

0 rd: - 4 mrk: - 0 s:

9. Endeel Kornstøer, i alt 200. taxeret for

0 rd: - 3 mrk: - 0 s:

Fleere Huusebygninger var ikke paa dette Gaardebrug, eller samme Tilhørende efter Reqvirentens og alle nærværende Vedkommendes Opgivende: [in] Forma beskrevne dette Gaardebrugs tilhørende Huusebygningers Taxasjon, blev derpaa sammenregnet og befunden at beløbe til den Sum/m/a Værdi

82 rd: - 1 mrk: - 0 s:

skriver Toe og Fiiresindstve Rigsdaler og Een Mark:

Jordepartens indhægnede Ager og Enge

1797: 308b

blev taget i nøyeste Øyesyn, nemlig:

Ageren blev først efterseet og befandtes i følgende Stand: 1. (St)orageren $3\frac{1}{2}$ T:des Udsæd, mangler 1000 Læs Muld og Gjødning, i samme Ager befandtes eendeel Steen Røyser, som Reqvirenten agter at bortføre, nemlig 1 Stor Steenrøys 42 Alen omkring, vil koste til samme at bortføre 10 rd: En Do: i samme Ager 36 Alen omkring, vil koste 9 rd: En Do: i

samme Ager 33 Alen omkring, vil koste 8 rd: 3 mrk: En Do: i samme Ager 30 Alen omkring, vil koste 8 rd: En Do: i samme Ager 24 Alen omkring, vil koste 7 rd: 3 mrk: I samme Ager 69 store synlige Jordfaste Steene, samme at bortmine og bortkjøre vil koste 45 rd: 1 mrk: 8 s: 2. Tagmuld Ageren af 1 T:des Udsæd, mangler 1 Hoelvejte og 200 Læs Mulds Paakjørsel og Gjødning, hvori findes 54 øyensynlige store Jordfaste Steene, til samme at bortmine og bortkjøre, vil koste 31 rd: 3 mrk: 3. Løeageren af 3 Skjæppes Udsæd, mangler 100 Læs Muld og Gjødning, hvori findes 22 store Jordfaste Steene, til samme at bortkjøre og bortmine vil koste 11 rd: 4 mrk: 6 s: 4. Kadleflæk Ageren af 1 Skjæppes Udsæd, mangler 50 Læs Muld og Gjødning, hvori findes 12 Jordfaste Steene som vil koste med Mining og Kjørsel 7 rd: 5. Steenflækket af 1 Skjæppes Udsæd, mangler 50 Læs Mulds Paakjørsel og Gjødning, hvori fandtes 7 store Jordfaste Steene, til samme at bortmine og bortkjøre, vil koste 4 rd: 8 s: 6. Skillingflækket af 2 Kanders Udsæd, mangler Gjødning, hvori fandtes 3 store Jordfaste Steene, til samme at bortkjøre og bortmine vil koste 1 rd: 4 mrk: 8 s: Fleere end disse beskrevne Agre fandtes ikke.

Gaardepartens Engebøe blev af Retten og Laugrettet efterseet og befandtes til deels mager og tynd og til deels i god Stand, men kan forbedres med meget Arbejde og Gjødning, men i sær befandtes at mangle følgende nemlig 1. Under Storager{en} \Reenen/ vil opsættes en Steenmuur, lang 10 Alen og breed 3 Alen, samt høj 6 Alen. 2. Om Gaardens indhægnede Engebøe er ej andet end som en Garmoe, denne vil istandsættes med nye over alt opbygget Bøegar: 3. Paa søre Kant \ned/ af Storageren er en Myr, som behøver 1 Hoelvejte, og ned under Storageren paa nordre Siide, mangler ligeledes een Hoelvejte. 4. Over Elven behøves en Broe til Rægst Vej for Creatureerne, da ingen nu er: 5. I søre Ende paa Storageren behøves en Steengar lang 8 Alen, breed 2 Alen og høj 3 Alen. 6. Rægst, Agste og Kjørsle Vejen er meeget brøstfældig, og behøver meegen Fyldning.

Gaardepartens tilhørende Skov, blev ligeledes efterseet og befandtes Samme at være saa aldeeles ringe, at deraf ej er det mindste til Brendeveed, neppe til garveed af Brake, ej til Huusenes Reparation, følgelig til at sælge ikke det allerringeste.

Saaviidt passeret, fremstod Reqvirenten Berje Olssen Søre Stumo og begjærede Forretningen tilført: At paa denne Gaardepart paa alle forbemelte dyrkede Agre ej har været i gode Aaringer avlet meere end 35 Tdr: Havre, fostret paa denne Gaardepart 6 Melkekjør, 1 Grastud, 5 ung Bæster, 1 Hæst, og 20 á 30 Faaer og Gjedder:

Laugrettet dertil svarede: At de troer Reqvirentens Opgivende er nøyagtig og sandfærdig.

Dette Odelsprætendenternes Formynder og syntes at være rigtig.

Reqvirenten deklarerede end viidere: At da Hans Tanker var om muligt at bringe denne Gaardepart i en bedre Stand, saa har hands her oven gjorte Tilførsel kuns billig Hensigt til fuldkommen Erstatning, af de der som Odelsmænd skulle ville fratvinge Ham Gaardeparten, og reserverede sig derhos Godtgjørelse for alle til Gaardepartens Forbedring saavel paa Bygning som ved Rydning anvendende Omkostninger, og tillige sig erstattet denne Forretnings Bekostninger, efter nærmere gjørende Beregning, og med saadan Paastand indlod denne Forretning til Rettens Beslutning:

Og da ingen noget viidere ved Forretningen havde at erindre eller Protocollen at tilføre; Saa blev forinden Sammes Slutning anført Dens Bekostninger saaleedes, nemlig

	rd:r	mrk:	s:
Dommerens Skyds til Stedet 2 Miile, beregnet for 1 Miil, 3 Mand og Baad		2	- 8
Diæt paa Henrejsen 1 Miil		1	
En Dags Forretning		3	
Inkamination og Beskrivelse, samt Bekræftning med Reservasjon om Forretningen ved Udstædelsen, skulde blive paa meere end 4 Ark		1	- 4 - 8
Skyds og Diæt Retour		3	- 8
Stemplet Papiir til Forretningens Udstædelse		1	- 8

De 6 Laugrettesmænd, hver for en Dags Forretning á 24 s: er

1 - 3

Tilsammen som efter Reglementet af 24de Debr: 1708. og 11te Junii 1788. beregnet,
Reqvirenten betalte med

7 - 4 - 0

Herhos Reqvirenten bemelte Berje Olssen Søre Stumo, tilkjendegav end viidere: At have udbetalt for det til denne Forretnings Foretagelse udtagne Rettens Stevnemaal, med Berammelse, Stemplet Papiir, Expresse dermed til og fra Bergen, for Sammes Læsning ved Laugtinget, og Forkyndelse for bekjendte Odelsbaarnes Formyndere, item til Fogden for Laugrettes Opnævnelse og til Lænsmanden for Sammes Tilsigelse i alt med sine egne Rejser

12 - 3 - 6

Og endelig paastod Han sig gotgjort sin Tiid for Rettens Underholdning ved denne Forretning, der i mindste har kostet

12 - 0 - 0 24 - 3 - 6

Summa 32 - 1 - 6

Da til Slutning af den gandske Ret blev

Afsagt

Hvad foranførte Huusebygninger og Jorden, saavel Engebøen som Ageren af Reqvirenten Berje Olssen Søre Stumo bliver forbedret og i sin Tiid høyeretaxeret, gives efter allerhøystbemelte Kongelige allernaadigste Forordning af 14de Januarii 1771, Berje Olssen Søre Stumo og Hans Arvinger Regres for, saavel som denne Forretnings Bekostninger Toe og Treedive Rigsdaler, Een Mark og Sex Skilling, og hvad meere Sammes Udstædelse maatte beløbe at faae erstattet, af Hvem som til Odelsløsning beviiser sig berettiget, naar saadan Løsning efter lovlig Omgang prætenderes.

Reqvirenten begjærte det Passerte sig in Forma beskreven meddeelt som blev bevilget.
S: Schiøtz

Aasteds Ret, Markegang paa Smidevold

Anno 1797 Tiirsdagen den 8de Augusti Morgen ere Aasteds Ret sat paa gaarden Smidevold i Opdals Skibrede i Sundhorlehns Sorenskriverie efter Requisition af Leilænding Ørie Olsen Smidevold paa gaarden Smidevold No: 31, Ous Præsteboel beneficeret, af Skatteskyld $\frac{3}{4}$ L: S: og Landskyld $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd:, til efterskrevne Sags Afhandling imellem ham paa den eene, og de Øfre og Nedre Flygensfærs Ejere og Opsiddere paa den anden Side, af mig med efterskrevne af Fogden Højædle/ og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren opnævnte eedsvorne, upartiske, Parterne ubeslægtede og ubesvogrede, samt af \Skibredets/ Lensmand Johannes Madsen Store Godøen for Opdals Skibrede i Retten fremstillede, Laugrettes- Grandsknings- og Meddoms Mænd, navnlig

1797: 309

1. Gregorius Jacobsen S:E: p: Beltestad. 2. Anders Anders: S:E: p: Reiseim. 3. Niels Engelsen Schjolde Lejl: 4. Lars Jonsen Grimslund Lejl: 5. Jacob Olsen Lande S:E: 6. Hans Olsen Øf: Hope S:E:

Hoved Citanten Ørie Olsen Smidevold fremlagde sig til denne Sag allernaad: forundte Benefic(..?) Paupertatis af Dato 5 Augusti 1796 som allerunderd: blev oplæst saal: samt Amtets Ordre til Proc: Hr: Kahrs af 19 Aug: 1796 til denne Sag at udføre, som blev oplæst saal: Dernæst fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen af Dato 8 Juni sidst, oplæst saal: og endelig den til denne Sag udstyrede Hoved Stevning af 12 Juni sidst, som blev oplæst, og med sine Berammelses og Forkyndelses Paategninger lyder saaledes:

Alle i Stevningen \...? Parterne?/ mødte alle, saavel Vederparter, som Vidner, \og vedtog Varsel/ undtagen af Sidstmeldte Kari Ols Datter Ned: Lunde \og (Ra?)gnele Torb:(?) Datter/. Beneficiarius Velædle og Velærværdige Hr: Sandberg fr(em?)sendte Klokkeren til Ous Præstegjæld Velagtbare Torbjørn Synnestvedt, samt skriftl: Fuldmagt oplæst saal:

Af paagrændsende Naboer \samt Ole og Ingebreth(?)/ mødte alle, undtagen Knud, Ole, Anders {Anders} <Knudsen> og Anders Jsachsen, Rasmus, Jacob og Elling Gjøvog, Wermund Frøchedal.

Af de som Formynder(e? for?) Windenæsses Arvinger, indstevnte, mødte ingen.

De af de paagrændsende Naboer mødende vedtog Varsel, tog til vederståelse, baade til at paahøre hvad passerer, samt for Processens Skyld, og ved Befaringen at viide deres Skæle og Skifte med de trættende Parter.

Hoved Citanten Ørie Smidevold fremlagde de fra Beneficiarius Sogne Præsten Hr: Sandberg i Ous, paa denne Gaard udstædte 2de Bygselsedler, fra dens Optagelse fra Øde, neml: den første af 1 Aug: 1783 til Citantens Formand Afg: Hans Olsen, oplæst saal: og til Citanten selv af 7 Maj 1788, oplæst saal: Derefter han fremlagde Extract af Matriculen, dateret 1 Aug: 1796, ang:de Smidevold saal: og en Ditto af Dato 17 Maj 1797, ang:de Øfre og Nedre Flygensfær saal: Videre Hoved Citanten fremlagde til Actens Inddragelse, en Copie af een Besigtelse af 20 Sept: 1783 som blev oplæst saal: samt til denne Acts Følge, efterskrevne Acter Lit: A Et TingsVidne begyndt 5te Oct: 1786, sluttet 21 Maj 1787. Lit: B Udskrift med forbem:te ligelydende, og videre Dom paa Sam/m/e af 21 Maj 1788. Lit: C En Act begyndt 12 Maj 1792 og sluttet 3de Oct: 1793. Og Lit: D En Act af 4de Oct: 1792, sluttet 3de Oct: 1793.

Citanten Ørie Smidevold, og af Vederparterne Johannes Pedersen Øfre Flygensfær fremstod, og declarerede sig begge for sidstmeldes eene Person forliigt, da sidstmeldte for Retten erklærede, at kan ikke udholde Dagen. Deres Forliig forklarede de begge saaledes: At Johannes Ped: Øf: Flygensfær tilregner sig slet intet, hverken i Svinemarken eller Aarvig, men dette alt for hans Deel maae gierne tilhøre Smidevold, og naar Skiftesgjærde engang maatte foretages, skal Comparenten \Joh: Flyensfær/ villig gjøre sin Anpart. Den halve Qværne Støe som Joh: Fl: altid har havt i Aarvig vesten for Elven, beholden h/an/d fremdeles uden Afgift til Smidevold. Af Omkostningerne har bem:te Indstevnte betalt Citanten efter Forening imellem dem. Hoved Citanten frafaldt aldeles henseende Joh: P: Ø: Flygensfær sin Stevning og ald Paatale, og Johannes Pedersen Øf: Flygensfær declarerede. at frafalde for sin Deel, den Contra Stevning som i Sagen er udstyret, samt alle dens indeholdende Prætensioner. Saaledes de begge Comparentene frafaldt for saavidt Sidstmeldte Angaaer, alt denne Sag vedk:de, og ald Anke og Paatale til hinanden.

Indstevnte Øfre og Nedre Flygensfærs Opsiddere, Øf: Flygensfær Ole Simonsen S:E: sig nylig tilkjøbt sit Brug af sin Fader. For Salomon Windenæsses Arvinger \som nu mødte/ Børnenes Stiffader Hans Larsen Windenæs som declarerede, intet at befatte sig med Sagen, af Formynderne mødte ingen, men Lejlændingen Niels Mortensen mødte for Bruget, og Peder Jakobs: S:E:, samt Nedre Flygensfær, Siur Berjessen S:E:, Bottel Berjessen S:E: for ham h/an/ds Fader Berje Bottelsen, Siur Nielsen S:E:, Christen Mortens: S:E:, og Johannes Berjessen for ham Christen Mortensen, mødte, tilligemed paa Grund af Amtets almindelige \som TingsVidne/ Bevilling, efter fremlagt \derpaa grundet/ Attest fra Fogden Hr: J: Rd: og Foged Koren af 24 Juli sidst, {saal:} for dem som Procurator Sr: Nachschou /: betalt Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd:r fire Skilling :/ og fremlagde deres udstyrede Contra Stevning i Sagen af Dato 4de Juli sidst som med Beram/m/elses og Forkyndelses Paategninger lyder saaledes.

Hoved Citanten mødte og vedtog Varsel.

For Hr: Sandberg refererede Klokke Synnestvedt sig til forhen fremlagte Fuldmagt.

De efter Contra Stevningen indstevnte Contra Vidner mødte undtagen Karen Lunde.

Alle forbem:te \som møder/ mødte, af Hoved Citanten efter h/an/ds Stevning og dens Forkyndelse, indstevnte Vidner, vedtog Varsel.

Contra Citanterne derefter fremlagde Udskrift af Matriculen paa behørig Stempl: Papiir, angaaende Gaardene Øfr: og Nedre Flygensfær som fantes conform med den forhen af dato 17 Maj 1797 fremlagte. samt anviiste deres Adkomster, neml: \Øf: Flygensfær/ Ole Simonsen Skde af 5te Oct: 1786 p: Ldskyld $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: For Niels Mortensens Brug $\frac{3}{4}$ L: $\frac{3}{4}$ Hd:, havde Ejerne den af dem mødte, ingen Skftebreve at anviise, men Lejlændingen Niels Mortensen anviisede!! anviisede sin Bygselseddel fra afg: Salomon Jacobsen Windenæs, d: 6 Maj 1772. Peder Jakobsens Skde af 7 Maj 1777 p: Ldskd: $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: Nedre Flygensfær \Siur Berjessen/ havde ikke sit Skde at anviise, men anmeldte det at lyde paa $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: Bottel Bergessen skylder $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: Siur Nielsen ligesaa, Christen Mortensen og Johannes Berjessen hver $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd:, alt saaledes anmeldt, men ingen af dem, havde sam/m/e at anviise.

De forbem:te af Øfr: Flygensfær Opsiddere anviiste Adkomster, blev efter Begjæring, af Retten paategnet \anviist/ og hver tilbageleveret.

Øfr: Flygensfær øvrige Opsiddere Ole Simonsen, Niels Mortensen for sig og Salomon Windenæss Ejendom og Peder Jacobsen fremstod tilligemed Hoved Citanten Ørie Olsen Smidevold, {fremstod} og declarerede sig saaledes forliigte ligesom oven Johannes Pedersen Øf: Flygensfær: At disse tree af Contra Citanterne tilegner sig slet intet, hverken i Svinemarken, ey heller i Aarvigen, uden aleene i Aarvigen forbeholder Niels Mortensen for \sig og/ sit Brug \fi.....? i/ sit der havende Furre Skove Støkke, som har lagt til h/an/ds Brug, fra gammel Tiid, det Ørian Smidevold nu tilstod, og i alt øvrigt maae fra Øf: Flygensfær Side Svinemarken og Aarvigen gjerne aldeeles tilhøre

1797: 309b

Smidevold. Men Øf: Flygensfærs 2de de havende ved Aarvig Elv beliggende Qværne Stør, forbeholdes dem og Efterkommere, fremdeeles uden Afgift til Smidevold, der at have staaende, og om Huuse og Qværne nedfalder, nye at opsætte. Skiftesgjærde imellem Aarvig og Øfre Flygensfær, skal opsættes det søndre halve af Øfre Flygensfær, og det nordre halve af Smidevold, det heele regnet fra det Sørreste Kors som bleve sat til Skifte imellem Svinemarken og Nedre Flygensfær. Begge Parter foreenedes, at dette gjærde skal være færdig inden 3 Maj 1798, under Straf for dens Part som ikke da ved Eftersyn er færdig gjort, og som inden 1ste April \1798/ imellem dem med Vidner skal være opmaalt og udmærket, efter Skiftet fra Svinekleve, og forbemelte sættende Kors, lige i Sør efter Compass til Søen, begge Deelee, Opmaalning og Opsætning inden forbem:te Tider under Straf som forbemelt Fem Rd:r til Opdals Sogns Fattiges \Skole Kasse/. Da Smidevold Smaler har faaet uvane, at søge paa Øfre Flygensfær Bøe; saa forbinder Ørie Smidevold sig at lade gjæte sine Smaler saa længe til de derfra \og fra samme gaards Udmark maae den ba... frask.../ er afvandt. Saaledes disse Comparentere foreenedes, og end viidere at bem:te tree Mænd af Øfre Flygensfær betaler i Omkostninger for denne Sag til Hoved Citanten Ørie Smidevold 18 rd: skriver Atten Rigsdaler, hver Sex Rd:, inden Michaeli 1797, under Nam og Execution efter Dom, som \da/ baade i Udstødelse og videre paafølgende kom/m/er paa disse Øfre Flygensfærs 3 Mænds Skiftning og for gjærdets opsættelse indestaaer Sidstmeldte tillige paa Johannes Pedersen Øfre Flygensfærs Vegne for h/an/ds Part i gjærdets oprettelse, {indestod} dog at Forsøm/m/else og hvad deraf følger kom/m/er paa h/an/ds Bekostning for hans Deel. Qværne Vandet hvortil Ørie Smidevold har Nøgel og Laas for Frøkedals Vandet, tilstaaer Ørie Smidevold, de Øfre Flygensfærs Opsiddere at faae, og han dertil at løse det, for dem til deres eget Brug, men ei videre, dog at de strax naar de have brugt det, stemmer det. Saaledes disse Parter foreenedes, frafaldt begge \deres/, Hoved og Contra Stevningen til hinanden, og

sam/m/es indeholdende Prætensioner og begjærede Forliiget ved Dom confirmeret til \baade Regel og/ Execution i Tilfælde.

De forbem:te for sig selv og fraværende \mødte/ Ejere og Opsiddere paa Nedre Flygensfær, tilligemed Hoved Citanten Ørie Smidevold, fremstod, og declarerede sig saaledes forliigte: At Svinemarken skal tilhøre Smidevold. Den begjæres, at nu af Retten afmærkes fra Nedre Flygensfær Udmark, ved Dom/m/eren, Laugrettet, og nogle Vidner af hver Part medgivet, og hvilket Mærke skal gjælde upaaanket, hvilket herved nu declareres paa Voldgifts Maade \af begge Parter/ og maae da i Svinemarken udmærkes en Teig som en tiende Part af den med Brake begroed Strækning, hvorpaa Braken, men ikke andet, Ørie Smidevold tillader Nedre Flygensfær, Sam/m/e at hugge, baade det som er, og siden voxer, men ikke uden for den afmærkede Teig. Efter Mærkerne for Svinemarkens grændser, skal sættes Skiftes gjærde, og Strækningen forinden gjærdet opsættes, opmaales, og hvorafr Nedre Flygensfær sætter det halve gjærde og Smidevold det halve gjærde, og gjærdet være færdig inden 3 Maj 1798. under Straf af Tii Rigsdaler for den af Parterne hvis gjærde da ej er færdig gjort, \til Opdals Sogns Fattiges Skole Kasse/. Hvad Veje og Kjørselen angaaer, da blev begge Parter foreenet saaledes: At Nedre Flygensfær skal have Tilladelse, at kjøre den de sidste Aar sædvanlig kjørte Vej over Smidevolds Bøe, men ikke uden for den meeste nu kjendelig Vej, og ikke paa andre Steder paa Bøen, og ikke paa andre Tider \om Aaret/ end fra 1 Nov: til 1ste April, altsaa ikke om Som/m/eren (-erne), og ikke heller om Vinterne, naar Marken er for blød. Smidevolds Smaler som har faaet den Uvane at kom/m/e paa Nedre Flygensfær Bøe, bør herefter holdes baade fra Bøen, og da Svinemarken nu bliver fraskiftet, ogsaa fra Nedre Flygensfær Udmark, thi forbinder Ørie Smidevold sig, at lade gjæte sine Smaler saa længe til de bliver vante fra, at kom/m/e enten paa bem:te Bøe eller Nedre Flygensfær Udmark, fra den Tiid Svinemarken bliver fragjærdet. Udi Omkostninger paa Sagen betaler de Nedre Flygensfær Ejere og Opsiddere til Hoved Citanten Ørie Olsen Smidevold 60 rd., der af hver Part efter Landskyld, til Michaeli førstkom/m/ende, under Nam og Execution efter Dom, som \da/ baade i Udstædelse og viidere paafølgende kommer paa Nedre Flygensfærs Bekostning, som og gjærdets Opsættelse \og Vedligeholdelse/ kom/m/er der til Ansvar og Bekostning som bliver skyldig i Forsøm/m/elsen. Saaledes begge Parter foreente, og frafaldt Sagen, og dens Hoved og Contra Stevninger til hinanden, og sam/m/es indeholdende Prætensioner, og begjærede Forliiget ved Dom confirmeret, baade til Norm og Regel imellem Parterne, og til Execution i Tilfælde; Men forinden var begjærende Svinemarken afmærket, med de Vidner som de selv vilde udvælge, at følge Retten og Laugrettet.

Klokker Torbjørn Synnestvedt paa Beneficiarius Hr: Sandbergs Vegne, og efter i Rettelagte Fuldmagt, bifaldt og approberede i alle Deelee og for Smidevolds Beboer, hans i Sagen \med alle Contra Citanterne/ indgangne Forliig.

Begge Parter declarerede, at have udvalgt \paa/ hver Part to Vidner af de Indstevnte, til at medfølge at udmærke SvineMarken, men da de intet havde at tilspørge Vidnerne, eller at faae af de øvrige paaviist, saa begjærede de, alle de øvrige dimitteret; Thi bleve de alle \fra Retten/ dimitterte undtagen \de/ af Ørie Smidevold udvalgte Ole Wermundsen S:E: p: Gjøvog, og Jacob Wermundsen Stigen Hmd under Eritzvær, og de af Nedre Flygensfær udvalgte Tosten Wermundsen Lejl: paa Erritzvær, og Ole Svendsen Vkmd p: Øf: Houchefær \som/ bleve forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende om hvad de have hørt og veed om bem:te Skifte strækning, og derom at gjøre rigtig An- og Paaviisning samt og sig ikke fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven.

Ørian Olsen Smidevold anmeldte, og begjærede tilført, at ham vel var leveret et

Indlæg samt Qvæstioner fra den for ham beskikkede Procurator Hr: Kahrs, men da Hr: Kahrs ikke har mødt ved Retten, og Hoved Citanten har fundet sig tjent med de sluttede, og ved hans Jorddrots Befuldmægtigede approberede Forliig; saa finder h/an/d nu ikke fornøden, deraf at gjøre Brug, men holder Sam/m/e tilbage for Hr: Kahrs at remittere, med hvem h/an/d og skal affinde sig om H/an/ds Salario, siden han nu erholder Omkostninger.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 9de Augusti 1797 continuerede Sagen,

og foretaget i forbem:tes Nærværelse, og med Laugrettet og foranførte Vidner, Befaring paa Skifte Strækningen omkring Svine Marken, og Skiftet imellem Svinemarken og Nedre Flygensfær Udmark, anviist \og bevidnet/ af Vidnet Ole Svendsen Houchefær \efter Anviisning i sin Ungdom og siden af gamle Folk/ som aleene for det første vidende herom, fra Frøchedals Vandet i en stor Jordfast Steen Vesten for Vandet, norden for Stemmen, i hvilken Steen kaldet Klopsteen, nu blev hugget X; imidlertid de Øfre og Nedre Flygensfær Opsiddere gik fra Forretningen, uden nogen tilsyneladende, Anmeldt eller virkelig Aarsag. Derfra efter Compass Streg W: 5 gr: S: 150 Skrit i en jordfast Steen, blev hugget X, derfra i samme Compass Streg 100 Skrit i et Fast Berg i Angels brækken, der blev hugget X. Derfra efter alle 4 Vidnernes \Viden og/ Anviisning, gaaer Skiftet, efter hvad de have hørt af gamle Folk boende paa omgrændsende gaarde, og af dem Frøchedal den nærmeste, og som Laugrettet skjønnede rimeligst og rettest, efter det nederste Berg Lag, og følger dermed paa det\tes/ østre Side i S: S: W: 90 Skrit, hvor i et fast Berg blev hugget X, derfra med sam/m/e Bergelag 240 Skrit i sam/m/e Compass Streg, blev i fast Berg hugget X, derfra i sam/m/e Compass Streg og med sam/m/e Berg Lag 90 Skrit, hvor i det faste Berg blev hugget X, derfra over en Houg, og med sam/m/e Berg Lag og samme Compass Streg gaaer Skiftet lige i Svinekleven, hvor blev i et fast Berg hugget X som er Ende Skiftet imellem Nedre Flygensfær Udmark og Svine Marken. Fra sidstmeldte X gaaer Skifte gjærdet imellem Øfre og Nedre Flygensfær Udmark \omtrent i/ W:/ Efter foranførte Korser, er Smidevolds Svine Mark paa Østre, og Nedre Flygensfær Udmark paa Vestre Side \og norden for Svine Marken/. Fra Atter sidstmeldte X i Svine Kleven gaaer Skiftet efter alle 4 Vidners Anviisning, imellem Øf: Flygensfær Udmark vesten for, og Aarvigen, nu Smidevold tilhørende Østenfor, omtrent i S: S: W: lige til Linde stigen og i Søen, i en slangebuktet Linie, som Parterne kan rette til lige Linie for at spare gjærdet. Til det Støkke, omtrent en tiende Part, i Svinemarken, af den med Brake begroede Strækning, hvorpaa Braken, er tilstaaet Nedre Flygensfær, blev skjønned, at Sam/m/e Støkke skal begynde i Angels brækken ved det der i det faste Berg hugne Skiftes Kors, og gaaer i lige Linie i S: S: W: 330 Skrit, hvor i fast Berg er som ovenmeldt hugget X, derfra i Ost, tvert over Orefjeldsmyren lige til en Houg, saa langt Myren gaaer i Ost og Nord; inden for hvilke sidstmeldte Mærker Braken tilkom/m/er Nedre Flygesfær.

Saaledes Befaringen \og Udmærkningen/ sluttet.

Og da begge Parter som nu for Retten kommen tilstæde, ikke havde videre Vidnerne at tilspørge, eller af dem at begjære an- eller paaviist; saa forlangede de Vidnernes Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse og dem derefter dimitteret; thi blev Vidnerne fremkaldet de forbem:te 4 Vidner, og dem forelæst Befaringen og Udmærkningen af Protocollen, den de vedblev, og alle aflagde Lovens Eed corporlig med oprakte Fingre efter Loven, at have vidnet efter Sandhed, \hørt af gamle Folk/ og anviste Skjæl og Skifte, saa rigtig, nøjagtig og ret, som de veed, have seet og hørt, og at de vide intet rettere eller sandere for Gud, end hvad de have anviist; derefter de aldeeles med alle Parters Consence, bleve fra Retten dimitteret.

Hoved Citanten Ørie Olsen Smidevold derefter foreviiste det ham fra Proc: Hr: Kahrses medgivne Indlæg af 29 Juli sidst, og begjærede deraf anmærket, at Indlægget ikke procederer Sagen til Doms, men deri kuns begjæres Opsættelse til Demonstration, og indeholder Protest imod Contra Stevningens Antagelse, siden Contra Prætensjonerne ikke havde været paaklaget

for Forligelses Commissionen. Dette sidste veed Hoved Citanten vist, havde intet nyttet paa noget af Siderne; han seer og forud, at Contra Citanterne vilde have indvendt, at da de vare stevnede, vare ikke Tid for dem at føre Sagen atter for Forligelses Commissionen førend de stevnede, og naar de var stevnet fra Hoved Citantens Side, til Retten, var det {og} vel og passeligt, at alt directe til Retten blev indladt; og da strax under Sagens Incamination, blev fra Contra Citanterne, uden for Protocollen, begjært Forliig; og Sagens længere Udhaling til meere Tidsspilde for Hoved Citanten, og fleere saavel Uleiligheder, som Bekostninger, saaviidt det Kongl: allern: Benef: Paupertatis ikke fritager ham for, var ham mindre tjenlig og nyttig, end de indgangne Forliig, samt da Hr: Proc: Kahrs ikke har mødt ved Retten, saa Hoved Citanten ikke af ham kunde assisteres; saa har h/an/d ikke seet sig Indlæggets Fremlæggelse til Nytte, ligesaa lidet som qvæstionerne, da ingen Vidner blev at føre; og i overeensstem/m/else dermed, kun har nu selv at paastaae Sagen sluttet og ved Dom confirmeret de derunder indgangne Forliig og videre Behandlinger, til behørig Efterlevelse, Opfyldelse og Executions Kraft: Saaledes indlod Sagen Dom.

Proc: Nachschou anmeldte, at ligesom Forliiget af hans Principaler var indgaaet i h/an/ds Nærværelse, og alt derom Protocollen tilført, af dem for Retten vedtaget, og de dermed have declareret sig dem fornøjede; saa begjærede han og nu paa samtlige Øfre og Nedre Flygensfærs Opsidderes Vegne, Forliigene og Skiftene samt Skifte gjærdenes Udmærkninger, ved Rettens Dom confirmeret; saaledes indlader Sagen Dom.

Da begge Parter nu have indladt Sagen Dom; saa bliver først at beregne denne Sags Omkostninger:

Dommeren for to Dages Forretning	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Diæt Penge som 3 ½ Miile fra sit Hjem, paa Rejsen for	Siden betalt
de 2 ½ Miil deraf, á 1 mrk: tour og retour	0 rd: - 5 mrk: - 0 s: bet:
Lensmanden for sin Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrettes	
mændene at fremstille, samt som forlangt, ved Forretningen at	
møde, for i alt 4 Dage á 3 mrk:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Laugrettes mændene for deres Umage og Nærværelse i 2 Dage,	
deraf 2 over en Miil fra deres Hjem á 2 mrk: daglig, og	
de 4 hver 24 s: dagl: er leveret Lmd:	3 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 \beregnet/	
beløber Elleve Rd: En Mark, skriver	11 rd: - 1 mrk: - 0 s:

1797: 310b

som Hoved Citanten, da han modtager Omkostninger af Vederparterne, nu for Retten forbinder sig at betale til Dom/m/eren førstk:de Opdals Skibredes Høsteting, uden Execution paa sin egen Bekostning uden videre Lovmaal, efter Fr: 20 Janv: 1797 § 30. tilligemed Stempletp Papiir til Hands Sags Bilage 3 mrk: 6 s: og hvorforuden Acternes Udstædelse bekostes af Hvem som Sam/m/e forlanger \hver sin/, undtagen i det Tilfælde at Sam/m/e maatte forlanges, enten for forsømt Gjærdes Opsættelse, eller Omkostningernes Betalings Udeblivelse til førstk:de Mich: da Acternes Bekostning efter Forliigene kom/m/er paa den skyldiges Part.

Derefter blev Sagen optagen til Doms, og efter den af Dommeren og LaugRets Mændene at være igjennemgaaet og overvejet, blev deri af den ganske Ret afsagt følgende

Dom

Postene som under Sagen er ventileret og forliigte og da de øvrige paa begge Sider, efter Hoved og Contra Stevninger af begge Parter ere frafaldne, ere om: a: Aarvigen og Samme at tilhøre Smidevold samt Dens Fraskiftning og Fragjærning af Øfre Flygensfærs Opsiddere

og Smidevold, men b: Øfre Flygensfær, {der,} der at beholde deres tvende Qværne Stør uden Afgivt til Smidevold, og i sær c: Niels Mortenssen Øfre Flygensfærs Brug deri at beholde, dette Brugs altid havde Skov i de/ havde Furru Skovestøkke{r}. d: Svinemarken og Samme at tilhøre Smidevold, samt dens Fraskiftning og Fragjærding af Nedre Flygensfærs Opsiddere og Smidevold, men e: Nedre Flygensfær at nyde den nu værende og herefter opvoxende Brake, paa en deri udmærket Tejg. f: Qværnevandet Smidevold tilhørende. g: Vej og Kjørsel over Smidevolds Bøe for Nedre Flygensfær visse benævnte Tiider om Vinteren. h: Smidevolds Smaler at holdes af deres Ejer, med fornøden Gjætle fra Øfre og Nedre Flygensfærs Udmark, og i: Sagens Omkostninger. Da alt er afgjort ved Forliig; saa bliver kun efter Parternes Paastand deres Forliig, at confirmere ved Dom, og derved at give Forliget Doms og Exekutions Kraft; thi kjendes af Dommeren og Meddomsmænd for Ret: At i Gaar imellem Parterne indgangne Forliig {..... Gjærdet om Svinemarken angaaer, og inden 1ste April 1798 efter Parternes Vedtægt henseende Aarvigs Gjærdet}, bør efter Samme og Befaringen i Dag og derved satte Mærker og Korser som herved konfirmeres, være en uforanderlig Regel og Norm imellem begge Parter Gaarde, og derefter Aarvigen og Svinemarken tilhøre Smidevold, og fra Dato Øfre Flygensfær kun at beholde i Aarvigen de to Qværnestøer og af Qværnevandet det fornødne til eget Brug da det i øvrigt uimodsagt tilhører Smidevold, saa og Niels Mortenssens Brug Furru Skoven paa ommelte Støkke; samt efter i Dag hugne og herved konfirmerede Korser og bekræfte Mærker om Svinemarken og for Aarvig og efter foregaaende Opmaalning, som herved paalægges Hoved Sitanten, ved Opdals Skibredes Lænsmand og tvende af Distriktets Foged opnævnte Mænd inden 1ste Novemb: d: A: saaviit Gjærdet om Svinemarken angaaer, og inden 1ste April 1798 efter Parternes Vedtægt henseende Aarvigs Gjærdet, ved en skriftlig Forretning {paa S} og i tilkaldet Contra Citanernes Nærværelse at lade opmaale hver Strækning hvor Gjærde behøves efter de nu satte og anviste Mærker, og denne Dom med samme Forretning at belægge, og deele Maalet paa hver Strækning i to lige Deelee, og midt i Maalet paa hver Strækning sætte Mærker med Steen eller Kors i Bjerg, og derefter, efter nu for Retten, i Følge Lovens pag: 469 a: 19 skeete Lodkastning af Gjærdet om Svinemarken, Nedre Flygensfær opsætte paa vestre Gjærde den nordre halve Deel, og Smidevold den søndre halve Part, og hvor Steengjærde behøves, maales samme for sig, og Brakegjærde for sig, og hver Slags deeles i to Deelee, deraf Ned: Flygensfær den nordre ½ Deel og Smidevold den søndre ½ Part ligeledes paa det nordre Gjærde Ned: Flygensfær den østre ½ Deel og Smidevold den Vestre ½ Part Gjærdet imellem Øfre Flygensfær og Smidevold for Aarvig hvor Gjærde behøves maales og deeles ligeledes i 2 lige Deelee, deraf efter Forliget Øvre Flygensfær opsætte og holde den eller de søndre Støkker, og Smidevold de nordre Støkker, derefter Gjærderne skal være opsatte inden 3die Maij 1798, under derom bestemte Mulcter til Opdals Sogns Skole Kasse, og da den desaaarsag udfordrende Actes Erstatning; samt siden hver sit Støkke og Anpart lovlig og forsvarlig vedligeholde under Tiltale efter Loven. Vej og Kjørsel for Ned: Flygensfær over Smidevolds Bøe, bliver førstmelte at tilstaae, nøye efter Forliget. Smidevolds Smaler maae fra den Tid Gjærderne bør være færdige ikke komme paa Øfre og Nedre Flygensfærs Ejendomme, under Indsættelse og videre Omgang efter Loven. Alt at efterkommes til og fra foran bestemte Tider og i øvrigt fra Dato, som og Sagens Omkostninger Aatte og Halvfjerdesindstyve Rd: af indbemelte Øfre og Ned: Flygensfærs Opsiddere til Ørie Olsen Smidevold betales inden og til Michaelii 1797 under tillige Acternes Erstatning af den eller de resterende, og for alt, Nam, Adfærd og Exekutions Tvang efter Loven, alt uden foregaaende Dommers Forkyndelser, da Parterne have vedgaaet alt ved eget Forliig, her for Retten, og de nu paahøre Dommen. I øvrigt begge Parter efter deres egen Renunciation frifindes for hinandens Tiltale.

I Sagførelse og Behandlingen fra Ordren 19de Augustii 1796, formedelst da forestaaende Høstetinge, og paafølgende Vinter, samt efter at Concept til Stevningen den 18de Februarii d:

A: er Dommeren fra Procurator Hr: Kahrs indløben Forligelses Væsenets Indretning imidlertid kommen imellem, er ej til denne Tid viist nogen Forsømmelse, men Samme været lovmæssig og forsvarlig, men at Procurator Hr: Kahrs ikke har bivaanet Aasteds Sagen, viiser Acten, og henseende Hans Salario da ingen Paastand til Doms fra Ham er fremkommen, samt ellers efter Ørie Smidevolds derom gjorde Tilførsel, og siden denne selv af Hans Vederparter modtager alle Omkostningerne efter Forliig, bliver intet derom i denne Sag efter Forordningen 3die Juni 1796 § 42 at dømme.

Ørie Olsen Smidevold begjærede tilbage de af ham i Sagen i Rettelagte Originale Tings Acter; thi bleve Samme Ham af Retten udleveret. S: Schiøtz <Udstædt>

Høste Ting

Høste Ting 1797 den 15de Septemb: for Etne Skibrede, sat og holdet paa Tingstedet Gjærde af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad, i Overværelse af Districtets Foget Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: Koren, Skibredets constituerede Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

Alle af Dom/m/eren nu i Eed tagne unge Laugrettes mænd:

1. Henrich Henrichsen Kallestadbakken	3. Ole Hansen Ramsvig
2. Aslach Christophersen Halleland	4. Erich Tjæransen Silde

1797: 311

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

1. Kongl: allernaadigst Forordning, om overordentlige maanedlige Tinge paa Landet i Norge, til Rettergangens hastige Fremme d: 5 Maj 1797.

2. Cancelliets Placat, om Nedsættelse i Renten af umyndiges Midler som herefter indtages i den Kongl: Kasse, til $3\frac{3}{4}$ proC:to Aarl: dateret 24 Juni 1797.

3. Kongl: allern: Forordning hvorvel der i Norge, beskikkes Stifts Over Retter, i Ober Hof Rettes samt Laugtingenes og Raadstue Rettenes sted, m: v: dt: 11 Aug: 1797.

4. Placat, at fremmede Skibe som kjøbes af Danske Undersaatter fritages for den under 20 April 1796 befalede Afgift 10 rd: pr: Læst, naar Ejerne forpligter sig, inden 2 Aars Forløb, at indføre med sam/m/e Skibe til K:havn, 6 Favne Brænde for hver Læst d: 16 Aug: 1797.

5. at ingen Bogholder eller Casserer, under Finantz Departementet, skal antage Embedsmænds eller Pensionisters Anviisning paa deres Gage eller Pension. d: 18 ditto.

6. Amtets Skrivelse af 5 Sept: 1797, som bestem/m/er Maanedes Tingene for Waag, Opdal, Ous, Strandvig og Strandebrarm Skibrede, at holdes paa Godøesundet i Marti, Juni, Juli og August Maaneder og paa Schonevigs Søens Tingsted for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens og Fjære samt Qvinherrets Skibrede, sam/m/e Maaneder, og tillige paa dette Sted i November Maaned.

7. Fra Amtet den 1ste Juli 1797 communiceret Kongl: Rescript af 16de Juni s: A:, at Almuen i Bergens Stift, Lister Lehn og Stavanger Amt, maae indbyrdes hos og af hverandre, maae købe Korn og andre Vahre af deres Avl, og saadant frembringe, dog ey til Handel, saa og for sine Venner og Naboer.

8. Amtets Skrivelse af 31 Maj 1797, hvorved efterlyses Tyven Iver Hansen Storvig, undviigt af Arresten i Fosens Fogderie i Tronhiems Stift.

9. Stiftets Ordre om Smaae Tolden pr: Løb 49 ½ skilling, dateret 2 Sept: 1797. see videre neden <see q>

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Gotschalk Halvorssen Schiold og Haldor Torbjørnssen Stangeland og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført.

<q> Publicationer end videre:

10. Stiftes Skrivelse af 13 Maj 1797, om Thomas Poulsen dimitteret fra Veterinair Skolen, og etablerer sig i Bergen, at practicere Dyre Læge Kunsten.

11. Ditto af 27 Maj d: A: med Plac: af 13 Maj forhen, om Postens gang imellem Stavanger og Bergen.

Anden Dagen den 16 Septemb: 1797 continuerede dette Ting

publ:t

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 f: 140b. Tjæran Erichsen Silde No: 7 Obl: til afg: Lieut; Wilhelm Dahl paa 270 rd:, dateret 13 Nov: 1778, af Creditors Enke som sidder i uskiftet Boe qvitteret 1 Maj 1797.

No: 5 p: 682. Lambreth og Hans Larsen Rivaas No: 3 Beboelses Contract af 17de Sept: 1792, af sidstmeltes Arvinger mortificeret 5 Juli 1797.

No: 5 p: 682. Ditto begges Contract, om samme Rivaas Vurdering d: 17 Sept: 1792, af afdøde Hans Larsens Arvinger paategnet til Mortification d: 5 Juli 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 167. Siri Torbjørns Datters Mands for Arv efter Skifte 15 Dec: 1783 31 rd: 4 mrk: 6 ½ dateret 15 Sept: 1797.

.... fol: 176. Ditto for Arv 57 rd: 2 mrk: 14 s: efter Skifte 8 Juli 1777, dateret 15 Sept: 1797.

.... fol: 181. Anne Siurs Datters \Mands/ for Arv efter Skifte 4 Feb: 1786 8 rd: 7 s: Skfte 6te Ditto, 9 rd: 4 mrk: 7 s: og 7de Ditto 9 rd: 5 mrk: i alt 27 rd: 3 mrk: 14 s: d: 15 Sept: 1797.

.... fol: 242. Anne Tostens Datters Mands for Arv efter Skifte 14 Dec: 1796 52 rd: 2 mrk: 14 ½ s: og Hjem/m/egifte 76 rd:, i alt 128 rd: 2 mrk: 14 ½ s: dt: 15 Sept: 1797.

.... fol: 242. Myndtling Iver Tjæransens Faders Afkald for Arv 1 rd: 1 mrk: 1 3/5 s: efter Skfte 3 Janv: 1797 dateret 15 Sept: 1797.

(Andre dokument)

Tosten Pedersen Ouswiig Arvingers Skjøde til Ommund Tostensen Ouswig paa Ousvig \med Stierlingetvedt(?) (Kierlingetvedt, under Ousvog i Etne i 1647)/ No: 18 H: C: gds: 1 L: 18 mrk: S:, 1 Hd:, 1 Væt Næver, deraf indløst for 498 rd: 1 mrk: 5 s: 2 pd: 21 mrk: S:, 1 Hd:, 1 Væt Næver, selv arvet 21 mrk: S: for 74 rd: 3 mrk: 9 s: d: 1 Maj 1797.

Ommund Tostensen Ousvig No: 18 H: C: gds: Vilc: Contr: til Tosten Ousvigs Enke dat: 1 Maj 1797.

Tjæran Erichsen Sildes Hustr:s Arv:s Skde til Tjæran Erichsen p: Silde No: 7 efter Aftag 2 pd: 21 mrk: S:, deraf indløst for 289 rd: 15 s: 2 pd: 9 Mrk: S:, og selv arvet for 60 rd: 5 mrk: 4 s: 12 mrk: S: dateret 18 April 1797.

Tjæran Erichsen Sildes Obl: til Frue Lieut: Wilhelm Dahls Enke p: 270 rd:, 4 pr:C: Rente, og Pant 1ste pr: i 2 pd: 21 mrk: S:, i Silde No: 7 d: 15 Sept: 1797.

Jon Jonsen Obl: til Ole Jæransen Flaaden p: 30 rd:, 2de pr: i Tesdal No: 48 ½ L: Sm: Rente 4 proC:t, dateret 15 Sept: 1797.

Siur Østereide og Knud Larsen Hixdal Contract om Etne gjæstgiverie dt: 3 Maj 1796.

1797: 311b

Bygselseddel med Reversal publiceret og Afgifts Bog anviist

Haldor Thorsen Røe af F:berg Skb:, som Ejer af en Part i Gjærde No: 11 H: C: gds:, til Knud Larsen Hixdal paa uskatlagt Husmands Plads under Gjærde, JohannesPladset kaldet, paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 3 rd: 3 mrk:, halvparten til Ejeren, og halvparten til Lejlænding Knud Heljessen, og efterkom/m/ende Lejlændinger, dat: 3 Maj 1797. til M:f: Huset bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Erich Erichsen Winnie Obl: til Hans Christensen Frethe p: 48 rd: 1 mrk: 8 s: Rente 3 proC:to Pant 2de Pr: i Winnie No: 26 \Heggeløw/ og 27, 1 L: 18 mrk: S: 1 ¼ Kde: Korn før Aftag d: 16 Sept: 1797.

Afkald

ForM: Bog fol: 242. Brynille Tjærans Dt:s Mands for Arv efter Skfte 27 Feb: 1797: 16 rd: 3 mrk: 11 1/9 s: og Hjem/m/egifte 20 rd: i alt 36 rd: 3 mrk: 11 1/9 s:

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1798, opnævnet af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: 1. Ommund Tostensen Ouswiig. fleere er ikke i Aar, hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for ham derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 48. Lars Monsen Flokketvedts No: 41 Obl: til Haldor Torbjørnsen Stangeland paa 28 rd:, d: 20 Sept: 1783, af Creditor qvitteret 16 Sept: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Monsen Flokketvedt Obl: til Haldor Torbjørnsen Stangeland 99 rd:, og Haldor Thorsen Røe 99 rd:, i alt 198 rd:, Rente 4 pro:Ct, Pant 1 pr: i Flokketvedt og Lille Flokketvedt \No: 41/ ½ L: S: uden Bygsel, samt specificeret Løsøre dt: 16 Sept: 1797.

Thor Erichsen Gundegjær No: 10 H: C: gds: \Vilkors Contract/ til Halvor Erichsen Gundegjær, dateret 18 Apr: 1795 og 19 August 1797.

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig \med videre/ at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibreedes Høsteting den 18de September 1797. sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits-Raad

Koren, Skibreedets Lænsmand Sjur Sjurssen Østereide, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Fiire eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

nu af Dommeren i eedtagne unge Laugrettesmænd: ingen gamle Laugrettes Mænd.

1. Siur Jonsen Klungland
2. Even Ingemonsen Nord-Stume
3. Ole Nielsen Søre Stume
4. Poul Poulsen Heggebøe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

1. Kongelige allernaadigste Forordninger, om overordentlige Maanedlige Tinge paa Landet i Norge til Rettergangens hastige Fremme d: 5te Maij 1797.

2. Cancelliets Placat om Nedsættelse i Renten af umyndiges Midler som herefter intages i den Kongelige Kasse, til $3\frac{3}{4}$ proCento Aarlig dateret 24de Junii 1797.

I øvrigt som for Etne Skibrede Folio 311a. findes anført:

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. Justits Protokollen her Fol: 1b. og Overformynder Protokollen tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd: Rasmus Pederssen Wache og Anders Hanssen Kiiche og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført:

Som intet indtil Natten paafaldt, var at forrette, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 19 Sept: 1797 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

Myndtling Anne Peders Datters Moders p: Nordhuus af 10 Juli 1797 for Arv 8 rd: 3 s: ved Skifte af sam/m/e Dato.

(Andre dokument)

Anders Hansens Obl: til Lars Christophersen Svinevigen p: 150 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Kiicke No: 63 Ldskyld $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd:, $\frac{1}{2}$ Gskd: d: 18 Sept: 1797.

Hans Pedersens Obl: til Torger Siursen Syndnæs p: 98 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Killesvig No: 36 Ldskyld $1\frac{1}{2}$ L: S:, 1 Hd:, 1 Bskd:, d: 18 Sept: 1797.

Erich Aakres Arv:s Skde til Knud Erichsen Svindland paa $\frac{1}{6}$ Part eller $39\frac{1}{6}$ Vog i Fjeldberg Skibredes Konge Korn og Smaae Tiende for 328 rd:, d: 27 Maj 1797.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere, fantes ingen at opnævne.

Pantebogen til Inddragelse

Kongl: allern: Bevilling for Niels Bjørnsen og Daniel Iversen paa Indbioe Saug dateret 5te Oct: 1796.

Som intet indtil Natten paafaldt, var at forrette, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 20de September 1797. continuerede dette Ting i alle forbemelte Nærværelse, og da ingen indfandt sig med noget at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Føjens Skibredes Høste Ting den 22de Septemb: 1797, sadt og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Jens Jensen Eldøen, samtlige Tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle nu af Dom/m/eren i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Kolben Nielsen Nøchling	3. Samuel Siursen Søre Mæland
2. Ole Siursen Hallerager	4. Ole Johannessen Brekke

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: Allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 311a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som \her i Justitz Protocollen/ for Schonevig Skibredes Sommer Ting 1793 fol: 1b., og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Otte Anfindssen Aadland og Helje Olssen Søre Bjelland og befunden saaleedes som her bag i Protocollen findes tilført.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Stiftamtmandens og Biskoppens Protest af 19 Aug: 1797 imod Pastor Hr: Olsens Ejendom i Sæverehagen og Krogene under Thyse Præstegaard.

Skifte 15 Marti 1797 efter Ole Bergessen Børtvedts Hustrue.

.... 16de Ditto efter Niels Salomonsen Houchenæss Hustrue.

.... 20de Ditto efter Helje Jensen Nedre Lillebøe.

.... 22de Ditto efter Gotschalch Johannessen Nedre Spidsøen.

.... 4de Augusti 1797 efter Hans Nielsen Hjertnæs.

Afkald

Myndtling Torbjørn Halvorsen Aasdalens Moders af 7 Aug: 1797 for Arv 5 rd: 8 s: efter Skifte af samme Dato.

ForM: Bog fol: 119. Siri Ellings Datters Mands for Arv 24 rd: 2 mrk: 10 s: efter Skifte 31 Aug: 1782 dateret 22 Sept: 1797.

(Andre dokument igjen)

Torbjørn Larsen Landes Skde til Knud Torbjørnsen paa Sørhuglen No: 3 2 Løber S:, 2 Huder for 996 rd:, dateret 22 Sept: 1797.

Som intet videre var at forrette til Natten paafaldt; saa beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23de Sept: 1797 continuerede dette Ting.

Opsat Justitz Hoer-Sag fra fol: 297b. Fogden contra Claus Skiftesvigen.

Actor fremlagde til Actens Følge den hos Maleficanten Claus \Jørgensen/ Skiftesvigen den 1ste Aug: sidst holdte Undersøgnings Forretning hvorefter den Skyldiges halve Boe er befunden til Beløb 17 rd: 4 mrk: 7 s: derefter paastod Dom over Indstevnte Claus Jørgensen Skiftesvigen til dobbelte Lejermaalsbøder at udreede, yderste Formue at have forbrudt,

corporlig Straf at udstaae, samt Actionens Omkostninger, og deriblandt Stevningspenge 1 rd: 4 mrk: 8 s: tilligemed Undersøgnings Forretningens Bekostning at betale til sig som Foged efter fremlæggende Regning saal: 2 rd: 2 mrk:, og til Dom/m/eren efter fremlæggende hans 2 rd: Regning saal: i alt 10 rd:, og saaledes Actor indlod Sagen til Dom.

Indstevnte Claus Jørgensen Skiftesvigen mødte, og beklagede at ejede intet til at betale noget af det paastaaede med, og ikke formedelst sin høje Alder, Svaghed og Skrøbelighed kunde udholde nogen corporlig Straf, derfor bad om mildeste Dom, og refererede sig til sit Forrige, indlod Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Som Actor har Hr: Justitz Raad og Foged Koren her til Retten lovlig ladet indkalde Claus Jørgensen Skiftesvigen for, i sit Egteskab med sin endnu levende Hustrue Barbro Johannes Datter begaaet Hoer med ugift Qvinde Brithe Peders Datter Skippervigen, derfor at lide Dom til Straf efter Loven, og Actionens Omkostninger med videre at betale. Begge have tilstaaet Forseelsen, hvorom ellers er fremlagt Sogne Præstens Attest. Ved holdte Undersøgnings Forretning erfares, den Skyldiges beholdne halve Boe og Hovedlod at beløbe 17 rd: 4 mrk: 7 s: Thi kjendes for Ret: At Claus Jørgensen Skiftesvigen for begaaet Hoer i sit Egteskab, bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 25 a:, og Fr: 6 Dec: 1743 a: 22, bøde dobbelte Lejermaals Bøder 48 Lod Sølv er 24 rd:, til Hds: Maj:ts Kasse at beregnes til Indtægt, saa og til sam/m/e Kasse at have forbrudt sin yderste Formue 1 rd: 4 mrk: 11 s: som alt til Districtets Foged erlægges, og end videre efter Fr: 8 Juni 1767, bør han, i Stedet for Skriftemaal hensættes paa Vand og Brød i 8te Dage, og selv betale sin Underholdning og Varetægt. Denne Actions Omkostninger betaler han med Rettens Gebyr af Incamination, Opsættelse og Actens Bekræftning 1 rd: 5 mrk: 4 s: skr: Een Rd: Fem Mrk: og fire Skilling, foruden Actens videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, samt Undersøgnings Forretningens Bekostning efter fremlagde Regninger, i alt 12 rd: 2 mrk:, skr: Tolv Rigsdaler To mark {skrifer} Stevningspenge 1 rd: 4 mrk: 8 s: og Stemplet Papiir 1 rd: 6 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning, og ellers efter herom udgangne Anordninger, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

I Sagførelsen og Behandlingen er ej viist nogen Forsømmelse, men Samme har været lovmæssig og forsvarlig.

Udstædt

NB: Lejerm: Bøder

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 626. Simon Hansen Følkenæss No: 122 Obl: til Christen Christensen Følkenæss paa 50 rd:, d: 26 Sept: 1791 af Creditor qvitteret 22 Sept: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Formynder Bog fol: 209. Anne Ols Datters Mands for 23 rd: 1 mrk: 4 1/3 s: Skfte 5 Juli 1785, af Dato 23 Sept: 1797.

1797: 312b

Afkalde

ForM: Bog fol: 214. Ingeborg Hans Datters Mands for Arv 119 rd: 4 mrk: 3 3/4 s: efter Skfte 4 Juli 1792 dat: 23 Sept: 1797.

ForM: Bog fol: 264. Myndtl: Brithe Niels Datters Formynders for Arv efter Skifte af 1 Aug: 1796 1 rd: 4 mrk: 7 5/6 s: dat: 23 Sept: 1797.

.... fol: 210. Inger Heljes Datters Mands for Arv efter Skifte 29 Nov: 1786 39 rd: 5 mrk: 2 s: dateret 23de Sept: 1797.

(Andre dokument)

Jørgen Nielsen Kallevog Obl: til Poul Poulsen Giætung paa 90 rd., Rente 3 proC: Pant i h/an/ds halve Brug i Kallevog No: 12 H: C: gds:, $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd: d: 23 Sept: 1797.

Ditto Obl: til Mathias Jørgensen Næss p: 198 rd., Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i de øvrige $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: i sam/m/e Brug Kallevog No: 12 H: C: gds:, $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd: d: 23 Sept: 1797.

Knud Larsen Brekke Obl: til Jon Gundersen Gaaseland p: 34 rd: 4 mrk: 8 s: Rente 3 proC:t. Pant 1 pr: i Brekke No: 134 13 $\frac{1}{2}$ mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd: d: 23 Sept: 1797.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviiste

Agent Krohns til Poul Erichsen p: Livs Tiid paa Hanøen No: 154, 6 mrk: Smør, før brugt af Thomas Bertelsen, d: 9 Sept: 1797. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Seminarii Fridericiani Forstanders til Steffen Olsen paa Livs Tiid paa No: 131 Hallerager 20 13/16 mrk: Smør, før brugt af Jacob Ellingsen, dateret 27 Feb: 1797. til Manufactur Huset betalt 8 Skl:

Poul Poulsen Gjætung den ældre til Poul Poulsen den yngre paa Livs Tiid paa No: 100 Søre Næsse, 12 Mrk: Sm: før brugt af Torkel Nielsen, d: 8de Maj 1797. til Manuf: Huset bet: 8 Skl:

Provst Hertzbergs til Knud Nielsen p: Livs Tiid paa No: 158 Rolfsnæss $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd:, før brugt af Tosten Biørnsen d: 20 Sept: 1797. M:f: H: 8 s:

Mit- og Indre Hovlands Ejere til Iver Aadsen paa Livs Tiid, paa uskatlagt Plads Tollevigen under bem:te Gaarde No: 4 og 5 H: C: gds:, Aarl: Afgift 2 rd: dat: 7 Maj 1796. til Manuf: Huset bet: 8 Skl:

Berje Ejeres til Iver Torbjørnsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Rosnæs under sam/m/e gaard, Aarl: Afgift 4 mrk: 8 s: d: 4 Maj 1793. M:f: H: 8 s:

Anfin Ottessen Aalland til Mads Mathiassen paa Livs Tiid paa uskatlagt inden gjærdes Plads Stourlie, Aarl: Afgift første Aar 1 rd:, andet Aar 2 rd:, siden fremdeles 3 rd:, og altid tree Dages Arbeide d: 22 Sept: 1797. til Manuf: Huset bet: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 745. Christopher Madsen Øf: Folgerøen No: 73 Obl: til Hans Siggervog og Mathias Nyesæter i alt 74 rd:, d: 23 Sept: 1793 af Creditorerne qvitteret 23de Sept: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Tørres Halvorsen Dahles Obl: til Jon Tostensen Nordhuglen 98 rd:, og Bertel Pedersen Nordhuglen 100 rd:, i alt 198 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Dahle No: 38 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 23 Sept: 1797.

Kongl: allern: Priv: for Peder Larsen Tysland paa Kræm/m/er Handel i Musterhavn d: 13 Janv: 1797.

Som intet videre til Natten paafaldt, var at forrette; saa beroer Tinget til førstkommande Mandag, da Morgen er Søndag.

Tredie Dagen den 25 Sept: 1797 continuerede dette Ting,

og publiceret

Bygsel Sedler med Reversal, og qvitterings Bog anviist

Provst Hertzbergs til Madame Judithe Tysland paa Livs Tiid, paa østre og vestre Huusmands plads Musterhavn under Tejgland, Aarl: Afgift 4 rd: dateret 20de Sept: 1797. til Manuf: H: bet: 8 s:

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798 opnævnet af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere.

a: til Som/m/ertinget: 1. Halvor Mathiassen Sundstabøe. 2. Jacob Christensen Nedre Næsse. 3. Christopher Rasmussen Steenvig. 4. Gunder Halvorsen Nordre Næsse.

b: til Høstetinget: 1. Gunder Rasmussen Northun. 2. Lars Olsen Alsvog. 3. Christen Thorsen Habbestad. 4. Lars Olsen Norevigen.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet: S: Schiøtz

Fjære Skibrede Høsteting den 26de September 1797. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justitz-Raad Koren, Skibredets Lænsmand Mathias Johannessen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Fiire eedsvorne Laugrettesmænd navnlig

Alle nu af Dommeren i eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Gregorius Svendsen Stoupe	3. Christian Halvorsen Nordschou
2. Halvor Tarraldsen Hougsjærd	4. Ole Johannessen Lier

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongel: allernaadigste Anordninger, samt Collegie og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registreret for Etne Skibr: Fol: 311a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justits

1797: 313

Protocollen for Schonevigs Skibr: Sommerting 1793. fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jon Nielssen Øchland og Jochum Johannessen Molbrekke og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført:

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: efter Knud Pedersen Øchland 28 Marti 1797.	hvorefter Jordegods
.... efter Stener Jochumsen Sør Emberland 29 ditto.	Udlæggene i Skjøde
.... efter Knud Evensen Tvedte 31 ditto.	Bogen behørigen
.... efter Lars Jonsen Øf: Wahlen 5 Apr: 1797.	ere extraherte

Jon Nielsen Øchlands Obl: til Henrich Stenersen Berøen p: 95 rd: Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Øchland No: 90 ½ L: S: ½ Hd: d: 26 Sept: 1797.

Helje Evensen Westvig Obl: til Willum Hovland 20 rd: 3 mrk: 12 s: Hans Heljesen Bue 20 rd: 3 mrk: 12 s:, Anders Bentzen Sveen 20 rd: 3 mrk: 12 s: Lars Olsen Fagerland 20 rd: 3 mrk: 12 s: Helje Endressen Hovland 6 rd: 5 mrk: 4 s: Peder Heljesen Worland 6 rd: 5 mrk: 4 s: i alt 96 rd: 1 mrk: 8 s:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Westvig med Sæter No: 93 og 94 1 pd: 19 ½ mrk: S: d: 28 Sept: 1796.

Niels Johansen Muldbrekke i Kh!! (København?) Skde til Jochum Johansen p: Odels Retten til Mulebrekke No: 57 i alt 3 Spd: Korn for 10 rd: d: 3 Juni 1797.

Kongl: Skde til Lars Johansen paa Øf: Wahlen ½ L: S: 5 Spd: Korn No: 26 H: C: gds: for 14(?) rd: 1 mrk: dat: 29 Juni 1771.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 525. Nicolaj Nielsen Krogschaat No: 13 H: C: gds: Obl: til Ole Aslachsen Elieraas paa 90 rd:, d: 18 Maj 1790 af Creditor qvitteret 1 Nov: 1794 30 rd:, 7 Nov: 1795 30 rd:, og 7de Aug: 1797 resten 30 rd:

Som intet indtil Natten paafaldt, var at forrette; saa beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 27 Sept: 1797, continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnet af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere.

a: til Sommertinget: 1. Mons Olsen Hovde. 2. Arnt Halvorsen Hagenæs. 3. Christen Christensen Nedre Wahlen. 4. Peder Gundersen Møchlevold.

b: til Høstetinget: 1. Osmund Ingebretsen Nordschou. 2. Helje Olsen Houchaas. 3. Niels Olsen Aase. 4. Osmund Nielsen Framnæs.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Provst Hertzbergs til Elling Corneliussen paa Huusmands Plads Nordbøe under Eltervog paa Livs Tiid, Aarl: Afgift til Præsten paa Finaas 1 rd:, Vilkor til Cornelius Ellingsen Hus, Lys, Livs ophold og Underholdning. Pladset at bebygge. Eet af h/an/ds Børn bliver nærmest efter ham til Pladset dt: 30 Martii 1797. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Hr: J: Rd: og Foged Korens \paa Kongens Vegne/ til Bjørn Bjørnsen Aase paa ødegaard Haachla, at optage og bebygge, og Huusene bliver h/an/ds Ejendom. med Frihed i 16 Aar, da den bliver skyldsat. i øvrigt paa hans Livs Tiid. d: 26 Sept: 1797. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede op hævet. S: Schiøtz

Waags Skibreedes Høsteting den 29de September 1797. sadt og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Ole Knudssen Rydland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Fiire eedsvorne Laugrettesmænd navnl:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Niels Johansen Lille Kalsøen	3. Samson Samsonsens Strømøen
2. Rasmus Olsen Husevig	4. Morten Olsen Remmereide

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegie og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registreret for Etne Skibr: fol: 311a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justits Protocollen for Schonevigs Skibr:s Sommerting \1793/ fol: 1b. og Over Formynder Protocollen findes tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jens Knudssen Rydland og Johannes Mikkelsen Klepsvig og befunden saaledes, som bag i Protocollen findes tilført.

Nye Sag

Absalon Knudsen S:E: p: Møgster gl: 36 Aar, fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mrk: fire Skilling, og anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde hans yngre Broder Niels Knudsen Bakkesund, og for først fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen af Dato 15 Juni 1797 som blev oplæst saal: derefter fremlagde skreven Kaldseddel som af Dato 11te Sept: sidst, blev oplæst saal: Citanten foreviiste et skrevet Skiøde af 1ste Oct: 1796 paa Møgster No: 68, en Anpart af Landskyld 36 s: Penge, og lydende paa Kjøbe Sum/m/a derfor 204 rd:, dette h/an/d paastod af Indstevnte hans yngre Broder Niels Knudsen underskreven, imod nu at imodtage Kjøbe Sum/m/en 204 rd: hvortil han anviiste en Pakke Banco sedler som h/an/d sagde var 204 rd:

Niels Knudsen Bakkesund mødte, tilstod lovlig Varsel, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: og aatte Skl: og anmeldte, at som han intet har solgt, saa vilde h/an/d hverken modtage Penge eller underskrive et Skde paa h/an/ds Ejendom, den h/an/d hverken vilde sælge eller lade sig løse ud af, og dernæst fremlagde skriftl: Indlæg af Dato 26de d: M: som blev oplæst saal: dertil h/an/d sig refererede og paastod Eragtning til Sagens Afviisning. /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten paastod Sagens Fremme, da den ligesaavel her som paa Aastædet kan ventileres, og har til reede her ved Retten alle behøvende Documenter til Fremlæggelse i Sagen, saasart den paastaaede

1797: 313b

Eragtning er given, som Citanten paastaaer at udfalde til Faveur af Citanten.

Indstevnte refererede sig til sit Forrige, og paastod Eragtning.

Retten Eragtede: Da Sagens Natur tilsiger at den som Odels Sag skal anlægges til Aastædet og der udføres; saa bliver den dertil herved henviist, did at tilstevnes og forfølges.

Det anviiste Skde blev paategnet anviist Citanten tilbageleveret.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Afkalde

Myndtling Asbjørn Str: Wiigs Moders af 27 Juli 1797, for Arv 13 rd: 1 mrk: 14 3/7 s: efter Skfte s: Dato.

.... Peder Asbjørnsens, Ditto Skifte og Dato lige Arv.

.... Johannes Asbjørnsens Ditto Ditto Ditto.

.... Ingeborg Asbjørns Datters Ditto Ditto 6 rd: 3 mrk: 15 5/14 s: Ditto.

ForM: Bog fol: 108. Magdalene Magrethe Christies Mands for Arv 119 rd: 5 mrk: 8 s: efter Samfrende Skifte af 12 Junii 1783 dateret 15 April 1797.

(Andre dokument)

Skiftebrev 26 Juli 1797 efter Endre Pedersen Havstad, hvorefter Jordegds: Udlægget i Skde Bogen extraheret.

Endre Pedersen Hofstads Arvingers Skde til Simon Simonsen paa Hofstad No: 34, i alt ½ L: S: 3/8 Hd: for 150 rd: 3 mrk: 6 s: dateret 29 Sept: 1797.

Simon Simonsen Hofstad No: 34 Odels Løsnings Contract om Hofstad med den Odelsbaarne Peder Endressens Formynder dateret 29 Sept: 1797.

Johannes Mikkelsens Skde til Ole Olsen Bakke paa Klepsvig No: 74 2 pd: 6 mrk: Fisk for 200 rd: dateret 29 Sept: 1797.

Jacob Thomassen Westwiigs Hustrues Arv:s Skde til Jacob Thomassen paa Westvig No: 10 H: C: gds: ¼ L: S:, ¼ Hd: for 81 rd: dateret 10 April 1797.

Anders Andersen Lille Balleseims Skde til Madelle Sverkes Datter paa Huusevig No: 87 13 Mrk: S: for 19 rd: 3 mrk: dat:t 4 Juni 1795.

Jens Mikkelsen \og Lars Jenssen/ Klepsvigs Arv:s Skde til Mikkel Jensen paa Klepsvig No: 74 1 pd: 3 mrk: Fisk, deraf indløst for 30 rd: 15 mrk: Fisk, og Kjøberen selv arvet 12 Mrk: Fisk d: 1ste Oct: 1796.

Som intet videre til Natten paafaldt, var at forrette, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30te Septemb: 1797 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

Resten No: 3 fol: 331. Jacob Thomassen Westvig No: 10 H: C: gds: Obl: til Lars Nielsen Westviig paa 80 rd:, dateret 1 Maj 1781 qvitteret af Creditor 30 Sept: 1797 for Resten 60 rd:

No: 5 p: 853. Johannes Mikkelsen Klepsvig No: 74 Obl: til Ole Olsen Bakke paa 100 rd:, d: 28 Maj 1795 af Creditor qvitteret 29 Sept: 1797.

Leyermaals Aftingning

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren anmeldte, at have ladet ved mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Sygni Thomas Datter Nordre Engevig S: S:E: gds:, for begaaet Lejermaal paa Nordre Stokken S: S:E: gds:, med gift Mand Ole Endressen Stokken, /: som Actor anmeldte, at have for sin Forseelse søgt Kongl: Benaadning, der har været til Erklæring :/ at lide Dom til sine Lejermaals Bøder \og Actionens Omkostninger/ at betale, og Straf paa Vand og Brød at udstaae.

For Qvinden mødte hendes Fader Thomas Olsen Huusmand under Nordre Engevig, og paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, men beklagede hun intet havde at betale med, men han som selv er fattig Mand erbød for hendes Bøder til Aftingning 1 rd: 3 mrk: og beklagelig bad Bøderne for hende dermed aftinget.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt 1st Om hun er confirmeret, de ubeslægtede, hun ugift, og deres første Lejermaal? Rs: Hun er confirmeret, ham ubeslægtet, hun er ugift, og hendes første Lejermaal. 2det Om hun ikke har Formue til at betale hendes fulde Bøder, eller i mindste, meere end det anbudne? Rs: Hun er gandske fattig, og ejer slet intet. 3de Om hendes Alder? Rs: Omtrent 26 Aar.

Actor altsaa maatte tilstaae Aftingning, og imodtog de anbudne 1 rd: 3 mrk: for Bøderne for Hende; og da Hun udstaaer sin Straf paa Vand og Brød uden Dom; saa har han kun at begjære, ved Sagen at frafalde, Udskrift af det passerte sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

<NB: Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Rasmus Olsens Skde til Lars Mortensen Windenæs paa Remmereide No: 11 23 ½ mrk: Smør 7/24 Hd: for 57 rd:, dateret 29 Sept: 1797.

Jacob Thomassen Westvig No: 10 H: C: gds: Skde til Niels Jacobsen p: ¼ L: S: ¼ Hd: i sam/m/e gaard for 200 rd:, dateret 29 Sept: 1797.

Niels Jacobsen Westvig No: 10 H: C: gds: Vil Kors Contr: til Jacob Thomassen Westviig dateret 29 Sept: 1797.

Rasmus Olsen Remmereide No: 11 Vil: Ctr: til Poul Christophersen og Hustrue, d: 29 Sept: 1797.

Afkalde

ForM: Bog fol: 100, 101, 107, 233, 234. Anne Salomons Datter Windenæs Mands af Dato 29 Sept: 1797, for Arv efter Skfte 5 Juli 1769 117 rd: 5 mrk: 1 s: 22 Maj 1771 38 rd: 5 mrk: 31te Marti 1783 50 rd: 2 mrk: 7 s: 16 Juni 1794 217 rd: 3 mrk: 14 5/6 s: og 28 Nov: 1795 34 rd: 3 mrk: 13 5/22 s: samt Hjem/m/egifte 30 rd: i alt 489 rd: 2 mrk: 4 s:

.... fol: 111. Marithe Ols Datters Mands for 95 rd: 12 s: efter Skifte 9 Marti 1789 dateret 30 Sept: 1797.

.... fol: 108, 141, 234. Ingeborg Salomons Datters Mands for Arve efter Skifter 24 Marti 1783 27 rd: 4 mrk: 10 s: 11 Juli 1796 2 rd: 1 mrk: 8 ½ s: 28 Nov: 1795 34 rd: 3 mrk: 13 15/22 s: og Hjem/m/egifte 30 rd: dateret 30 Sept: 1797 i alt 94 rd: 4 mrk:

.... fol: 234. Myndtl: Anne Niels Datters Formynders for Hjem/m/egifte 10 rd: 2 mrk: efter Skfte af 31te Oct: 1796 dateret 30 Sept: 1797.

1797: 314

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Lars Mortensen Windenæss til Rasmus Olsen paa Livs Tiid paa Remmereide No: 11 før brugt af Rasmus Olsen som Ejer 23 ½ mrk: Sm:, 7/24 Hud d: 29 Sept: 1797. til Manuf: H: bet: 7 skl:

Ole Olsen Bakkes til Johannes Mikkelsen paa Livs Tiid paa Klepsvig No: 74 2 pd: 6 mrk: Fisk før brugt af Johannes Mikkelsen som Ejer dr: 30 Sept: 1797. til M:f: H: bet: 8 s:

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Johannes Nielsen Kalve. 2. Mons Jacobsen Hougland. 3. Ørie Erichsen Hovland. 4. Ommund Ommundsen Drønen.

b: til Høstetinget: 1. Ole Torkelsen Hejemarch. 2. Ole Olsen Troland. 3. Jacob Salomonsen Windenæs. 4. Rasmus Olsen Remmereide,

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i følge Reglementet at tilsige.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds bog anviist

Provst Hjorthøjs til Christian Olsen paa Livs Tiid paa Drønen No: 100 9 mrk: S:, før brugt af Ingemon Drønens Enke, d: 18 Juli 1797. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Som ingen efter Tree Ganges Udraab, indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Opdahls Skibredes Høsteting den 2den October 1797. sadt og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits-Raad Koren, Skibredets Lænsmand Johannes Madssen Store Godøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig: Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd, navnlig:

1. Anders Andersen Leithe	3. Torbjørn Torkelsen Lien
2. Johannes Bergessen Mæland	4. Peder Jonsen Belt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegie og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibr: fol: 311a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som her i Justits Protocollen for Schonevigs Skibredes Sommering 1793 fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, \Almuen/ og de 2de Mænd Torbjørn Larssen Fladerager og Ole Ludvigssen Studsvigen og befunden som bag i Protocollen findes tilført.

Optagen Justitz Slagsmaals Sag fra fol: 300b. Fogden kontra Bottel Larsen Rejseim. Blev i denne Sag afsagt følgende

Dom

Af de i Sagen førte Vidner, forklarer 1ste og 2det Vidner som paa een Tid vare tilstæde, det 1ste: At ej saae Bottel Larssen Reiseim slog nogen; det 2det: At Bottel Larssen slog med en Messing Røg Tobaks Daase i Vreede Erich Reiseims Hustrue et Slag oppe i Hovedet. og 3die Vidne som er Br: Datter af Klageren Erich Reiseims Hustrue forklarer: At Bottel Larssen slog Erich Anderssen Reiseim, med en Messing Røg Tobaks Dose i Hovedet, fleere Slag til de forrige 2 Vidner kom i Stuen, men siden slog ikke Bottel Reiseim nogen, og veed ikke at Bottel Larssen slog Erich Reiseims Hustrue. Dette Vidne som og samme Tid var i Stuen, modsiger saaledes 2det Vidne, om Slaget paa Erich Reiseims Hustrue, og om Slagene paa Erich Reiseim Selv, er dette det eeneste Vidne, og tillige nær besvogret; saa Sagen fra Vidnesbyrdene betragtet, hverken er beviist, eller Geleidet med fleere Omstændigheder, som kunde virke til Eed; men naar sidste Vidnesbyrd tilføyes Bottel Larssens egen Tilstaaelse ved det han indlod Sagen til Dom, og naar deraf fradrages, uforvarende og ikke gjort med Villie, som tydelig sees, er kun Bottel Larssens Undskyldnings Ord, for en derunder tilstaaet Gjærning, derhos erindret, den Freed enhver bør have i sit eget Huus, og paa hvis Brud sjelden kan have frem/m/ede Vidner; saa var det kun til Overflod, og Bottel Larssen baade til meere Udgift og Pengespilde, saa og til Fristelse, ja det som meere er, upasselig at paalægge Bottel Larssen Eed, og Frifindelse uden Eed er ikke mulig; Thi kjendes for Ret: At Bottel Larssen Reiseim for Erich Anderssen Reiseim tilføyet slag i Hovedet med en Messing Røg Tobaks Dose, bør efter Lovens 6 Bogs, 7 C: 8 art: bøde til Hds: Majestæts Kasse som for Steen Hug 3de 6 Lod Sølv er 9 rd; og betale denne Actions Omkostninger med Rettens Gebyr af Incamination, Opsættelse, Forelæggelse og Vidners Førelse 3 rd: 1 mrk: 4 s; skriver Tre Rd:r Een Mark Fiire Skilling, foruden Acternes videre Beskrivelse om bliver hver over 4 Ark, og Sammes Bekræftning, Stevnings Penge 1 rd: 4 mrk; og i Fald Acten til Execution forlanges beskrevet, da Stemplet Papiir 1 rd: 1 mrk: 14 s: alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse som skeer paa den Skyldiges Bekostning under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

I Sagførelsen og Behandlingen er ej {skeet} viist nogen Forsømmelse, men har været lovmæssig og forsvarlig.

Extr: sendt Fogden NB: Bøder

<NB: Bøder>

Opsat Justitz Sag fra fol: 300b. Fogden contra Corporal Myrdal og Lorentz Humlevig. Begge de Indstevnte mødte og declarerede Sagen ved Hr: Capitain Lohmans Mellemlhandling med Actor Hr: J: Rd: Koren, imellem dem forliigt.

Actor Hr: J: Rd: Koren anmeldte at have efter Forordningen om Land Militiens Jurisdiction, medvirket til Forliiget tilligemed vedkommende Compagnie Cheff Hr: Capt: Lohman, og altsaa frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

Leyermaals Aftingning

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren anmeldte at have ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Ingeborg Halstens Dat: for begaaet Lejermaal paa Tysnæs S: S:E: gds:, med Land Soldat Engel Guldbrandsen Wattendal, at lide Dom til sine Lejermaals Bøder at betale, og Straf paa Vand og Brød at udstaae.

Ingeborg Halsteens Datter mødte, tilstod Forseelsen, men beklagede, at hun intet ejede til at betale noget i Bøder, men havde laant 3 Rd:, som hun anbød, og begjærede at Bøderne dermed maatte være aftinget, da hun godvillig vil indfinde sig hos Lensmanden til at sidde paa Vand og Brød.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: 1st Om hun \og Barnefaderen begge/ er confirmeret, ugift, Barnefaderen ubeslægtet, og deres første Lejermaal? Samtl: svarede Ja til alle Deelee, undtagen at Qvinden har før begaaet et Lejermaal. 2det Om hun ikke har Formue til at betale, om ej de fulde Bøder, da meere end de anbudne 3 rd:? Rs: Hun er gandske fattig og ejer intet. 3de Om hendes Alder? Rs: Hun angav sig at være 26 Aar, som \Dommeren/ Almuen og Laugrettet skjønnede at være overeenstemmende med Sandhed.

Actor altsaa maatte tilstaae Aftingning, og imodtog de anbudne 3 rd: for Bøderne for Hende: og da hun udstaaer sin Straf paa Vand og Brød uden Dom; saa har han kun at begjære ved Sagen at frafalde, Udskrift af det passerte, sig meddeelt, som blev bevilget. Extr: sendt Fogden

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1797: 314b

Anden Dagen den 3de Octob: 1797 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

Myndtling Hans Gertsen Odals Moders for Arv efter Skifte 12te Aug: 1797 18 rd: 3 mrk: 11 1/6 s: dateret samme Dato.

(Andre dokument)

Ole Larsen St: Braattetvedts Arvingers Skjøde til Niels Ellingsen paa St: Braattetvedt No: 37 ½ L: S:, ½ Hd: for 84 rd: 2 mrk: 4 s: dat: 17 Maj 1797.

Siur Johannessen Øchlands Skde til Knud Siursen paa Øchland No: 64, ¾ L: S: ¾ Hd: for 200 rd:, dateret 17 Maj 1797.

Torbjørn Christophersen Obligation til Niels Hansen Støele paa 290 rd:, Rente 3 ½ proC: Pant 1ste Pri: i en Andeel 1 Løb Smør af Møchlebust No: 121 i alt 1 L: S: ½ Hd: d: 2 Oct: 1797.

Skiftebrev 15 Augusti 1797 efter Ludvig Tørressen Studsvig, hvoraf Jordegods: Udlægget i Skjøde bogen er extraheret.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 269b. Jørgen Jonsen Lille Braattetvedt No: 36 Obl: til Gunder Willumsen Waage paa 36 rd:, d: 1 Maj 1780, af Creditor qvitteret 2de Oct: 1797.

No: 5 p: 421. Torbjørn Christophersen Møchlebust No: 121, Obl: til Niels Hansen Støele paa 172 rd: 4 mrk: dateret 22 Maj 1788, af Creditor qvitteret 2de Octob: 1797.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere.

a: til Som/m/ertinget:

1. Jens Andersen Schartvedt. 2. Tosten Mikkelsen Erritzvig. 3. Hans Hansen Øfre Støele. 4. Jens Jonsen Tvedt.

b: til Høstetinget:

1. Torbjørn Størksen Erritzvær. 2. Sæbjørn Olsen Færevog. 3. Johannes Bergessen Nedre Flygensfær. og 4. Lars Johannessen Grøteig!! (Grøteid),

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Spedalsk Tingsvidne.

Lensmanden for dette Skibrede Johannes Madsen Store Godøen anmeldte at her i Skibredet er et spedalsk ugift Qvinde Menneske, paa Gaarden Øfre Lunde, af Navn Anne Berges Datter omtrent af 30 Aars Alder, som i mange Aar har været befængt med den spedalske Syge, der i de sidste 2de Aar, har saaledes tiltaget, at hun nødvendig maa søges indtagen i Hospitalet i Bergen; men \da/ til der at betale det paabudne for Indtagelsen hun som yderlig fattig, intet ejer at betale med, og hverken har Forældre, eller saa formuende Slægt eller Venner, at hun dertil hos dem kan erhverve nogen Hjelp; saa var Lensmanden herom Tings Vidne begjærende.

Dommeren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og æskede deres Svar, om det andragne sig saaledes eller hvorledes anderledes forholder? Laugrettet og Almuen svarede: At de kjender den spedalske, og at det Andragne sig saaledes i Sandhed forholder, som og at hun er saa aldeles fattig, \og/ uden Forældre, Slægt og Venner, at ingen kand hjelpe hende noget til Bekostningen til hendes Indlemmelse i Hospitalet.

Lensmanden var herom Tings Vidne begjærende, som blev bevilget.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Andersen Schjellevig Skde til Ole Hermansen paa halve hands Brug i Schiellevig No: 20 H: C: gds: 1 pd: 3 mrk: S:, ½ Bskd: for 100 rd:, d: 2de Oct: 1797.

Gregorius Jacobsen Beltestads Skde til Poul Gregoriussen, paa 5/8 L: S: ½ Hd: som er halve Bruget af Nedre Beltestad No: 6 for 95 rd: d: 3de Oct: 1797.

Christopher Samsonsens Arvingers Skde til Samuel Johannessen paa Tornæss No: 63 1 pd: S:, ½ Bskd:, ½ Gskd: for 200 rd:, dateret 17 Maj 1797.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag No: 7 p: 78. Willum Ha/a/gensen Hegland No: 94 Obl: til Siur Knudsen Tysnæs Enke i alt 135 rd:, d: 5te Oct: 1796, deraf betalt og qvitteret for d: 22 Nov: 1796 55 rd:

No: 5 p: 571. Ole Jacobsen Lien No: 14 Obl: til Torbjørn Fladerager 70 rd:, og Hans Hansen Rolseim 70 rd:, i alt 140 rd:, d: 6 Oct: 1790, af Creditorerne qvitterte 3de Oct: 1797.

Som intet videre indtil Natten paafaldt, var at forrette; saa beroer Tinget til i Morgen.

Tredie Dagen den 4de Octob: 1797 continuerede Tinget,

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Ole Bergessen Sundfjords Skde til Ingebredth Simonsen paa Malkenæs No: 114 ½ Løb S:, ½ Hd: for 200 rd: dat: 3de Oct: 1797.

Ingebreth Simonsen Malkenæss Obl: til Ole Bergessen Sundfjord paa 200 rd.; Rente 2 proC:
Pant 1 pr: i Malkenæs No: 114 ½ L: S: ½ Hd: dateret 3de Oct: 1797.

Ole Jacobsen Lien Obl: til Torbjørn Larsen Fladerager 90, og Hans Hansen Rolseim 90 rd.;
i alt 180 rd.; Rente 4 proC:to Pant 1 pr: i Lien No: 14 ½ L: S: ½ Hd: dt: 3de Oct: 1797.

Samuel Johannessen Tornæss Obl: til Niels Endressen Flornæs p: 95 rd.; Rente 3 proC:
Pant 1 pr: i Tornæss No: 63 1 pd: S: ½ Bsk: ½ Gskd: d: 3de Oct: 1797.

Afkald

ForM: Bog fol: 116. Madelle Johans Datters Mands for Arv efter Skifte 22 April 1777 28
rd: 2 mrk: 4 s: dateret 3de Oct: 1797.

Som ingen efter Tre Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget
for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

1797: 315

Ous Skibredes Høsteting den 6te October 1797. sadt og holdet paa Holsunds Tingsted af
Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits-Raad Koren,
Skibredets Lænsmand Hans Engelssen Øvre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og
efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd sc:

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Johannes Nielsen Matland	3. Niels Hansen Gjelle
2. Anders Larsen Storem	4. Johannes Andersen Hage

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt
Collegie og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibr: fol: 311 a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som her i Justits Protocollen for
Schonevigs Skibr: Sommerting 1793 fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet og
Almuen og de 2de Mænd Haldor Johannessen Nordvigen og Hans Thomassen Aadland og
befunden saaledes, som bag i Protocollen findes tilført.

Opsat Sag fra fol: 302a. Rasmus Lund contra Ole Mit Sætre.

Citanten fremsendte ved den eene Forligelses Commissarius Hans Andersen Hatvigen, Attest
fra Forligelses Commissionen af 4de Sept: 1797, at Sagen er forliigt.

Ingen af Parterne mødte; Thi blev Sagen for Retten ophævet.

Opsat Justitz Leyermaals Sag fra fol: 302a. Fogden contra Willum Røe og Marthe Hans
Datter.

Actor anviiste sig fra Stiftet communiceret Kongl: allern: Rescript af 11te Augusti 1797, som
blev efter Begjæring paategnet anviist, og deraf til Actens Følge leverede Copi som efter
Conference med Stiftets originale brev, og som dermed befunden conform, blev oplæst og
lyder saaledes: I Følge deraf Actor gandske frafaldt Sagen henseende BarneFaderen.

Actor derefter, henseende Qvinden Marthe Hans Datter Lie fremlagde Stiftets Ordre, ang:de
hendes Defensor, som blev oplæst med sin Paategning saal:

Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland \mødte/ tog til Vederfølge, og indtraadde i Sagen
som hendes Defensor, samt forbeholdt hende alt lovligt.

Actor da Marthe Hans Datter ikke har erholdt Kongl: Benaading, kunde ikke undlade, over hende, som vel selv confirmeret, hvilket sees af Præstens Attest, dog er at ansee som den der har forført den uconfirmerte Barnefader, at gjøre {over hende} følgende Paastand, at hun bliver tildømt {at udrede Lejermaals Bøder efter Loven} at udstaae efter Forord: af 2 Sept: 1745, Tugthuus Straf paa et Aar \og Straf i Stedet for Skriftemaal/ samt at betale denne Actions Omkostninger og deriblandt Stevningspenge 4 Mrk:, saaledes indlod Sagen Dom.

Defensor vedtog Varsel for Marthe Hans Datter Lien, som nu blev paaraabt, men mødte ikke selv, men paa hendes Vegne foruden Defensor, hendes Fader Hans Nielsen Lie, som paa hendes Vegne tilstod Forseelsen og Søgemaalet, samt lovlig Varsel, men beklagede at hun intet havde at betale Bøder med, <....?> og selv er han yderlig fattig.

Actor anmeldte, at Bøderne ere betalte efter Aftingning med 3 rd:, saa det er kun den øvrige Straf h/an/ds Paastand gaaer ud paa, og imidlertid begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: 1. Om disse ere hinanden beslægtede eller besvogrede? Rs: Nej. 2det Om Marthe Hans Datter er confirmeret? Rs: Ja for omtrent 6 Aar siden.

Defensor maatte forestille Marthe Hans Datters Vankundighed og Enfoldighed, samt det Haab hun gjorde sig {af} \om/ Egteskab med Willum Nielsen, hvilket i Sagen maae tages i Betragtning, hvorefter han paastod hende aldeles for al Tiltale frifunden, saa meget meere som Barnefaderen hvis Forseelse var større, er benaadet, desaarsag hun gjør sig det Haab, for Straf for hendes mindre Forseelse at blive befriet: Saaledes Defensor indlod Sagen under Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Fogden H: og Velb: Hr: J: Rd: Koren har som Actor paa Embeds Vegne her til Retten lovlig ladet indkalde Willum Nielsen Nedre Røe uconfirmeret, samt confirmeret ugift Qvinde Marthe Hans Datter for begaaet Lejermaal paa Nedre Røe S: S:E: gds:, at lide Dom til corporlig Straf at udstaae, Bøder og Omkostninger at udrede. Barnefaderen er under Sagen ved Kongl: allern: Resolution benaadet, og den sig paadragne Straf ham eftergivet. Qvinden har efter Aftingning betalt i Lejermaals Bøder 3 rd: Factum er beviist ved Sogne Præstens Attest, og Hendes Tilstaaelse ved hendes Fader, inden Retten. Thi k: f: Rett: At bem:te Marthe Hans Datter for dette begangne Lejermaal, bør, foruden de erlagte Bøder, end videre efter Fr: 8 Juni 1767 i Stedet for Skriftemaal hensættes 8te Dage paa Vand og Brød, og selv erstatte hendes Underholdning og Varetægt, saa og da dette Lejermaal er begaaet med en uconfirmeret, efter Fr: 2 Sept: 1745, arbeide i Bergens som nærmeste Tugthuus Eet Aar, og selv erstatte hendes Transport did, samt betale denne Actions Omkostninger, Stempl: Papir 4 mrk: 14 skl: Rettens gebyr med Incamination, Opsættelse og Actens Bekræftning i alt 1 rd: 10 s: skr: Een Rd: Tii Skl: og Stevningspenge 4 mrk:, alt inden behørig Tiid at exeqvere efter derom udgangne Anordninger.

I Sagførelsen og Behandlingen \ ? ? ? / og da ingen af Paagjælderne have været arresteret \ei heller Fr: 3 Juni 1796 publiceret før Høste Tinget samme Aar/ er ikke viist nogen Forsøm/m/else, men Sam/m/e have været lovmæssig og forsvarlig.

Actor begjærede Dom/m/en beskreven til Appel til Stifts Over Retten, som blev bevilget, men ikke er mulig før Høste tingene den 8de Nov: førstkom/m/ende ere afholdte, og sluttede.

Udstædt 10 Nov:

Opsat Sag fra fol: 302a. Nordre Holmefjords Opsiddere contra Ole Andersen Søre Holmefjord.

Af \Hoved/ Citanterne mødte Hans Engelsen og Engel Hansen Nordre Holmefjord og paa egne og den fraværendes Vegne androg: At Ole Andersen Søre Holmefjord som

Contra Citant, der nu har erholdet to Opsættelser til Contra Stevning, har dog ikke gjort lovlig Brug af Samme; Desaaarsag Hoved Citanterne nu paastod Dom uden fleere Opsættelser, og det her ved Tinget \da Sagen er om Beskadigelse paa Andens Ejendom/ uden Aasteds Sag og Meddoms Mænd, hvorpaa de aldeles renuncerede, med Voldgifts Kraft, og med Forpligt ikke disse Formaliteter at paaanke, og saaledes paastod Dom, da Grandskning og Befaring er unyttig, siden det er en omflødt Holme, tilhørende aleene Nordre Holmefjord, og altsaa ingen Skjæl eller Skifte at befare eller paaskjønne, siden ingen fleere Holmer ligger for Nordre Holmefjord\’s Land/ og efter begge gaarders Skifter imellem sig, ligger Søre Holmefjords andre Holmer, paa Søre Holmefjords Side af Skifterne i Landet, desaaarsag og ingen Situations Cort behøves at oplyse Sagen; og hvilke saavelsom Aasteds Rets Bekostningerne, Hoved Citanterne ikke har Evne at udstaae; hvorfor de paastaaer Dom her ved Tinget, med Forpligt, at om Contra Citanten skulde imod Formodning, paaanke Efterladelsen af Situations Cort, Aasteds Ret og Meddoms Mænd, vil Hoved Citanterne derfor indestaae baade for sig selv, og i Dom/m/erens Sted, og tage alt deraf følgende paa sig selv, saa Dom/m/eren hverken derfor maae stevnes, eller nogen Anke skee over Ham. Endviidere til Beviis om forestaaende Situationens opgivne Rigtighed fremstillede \de/ det \1ste og 3die/ i Sagen afhørte Vidne Wincentz Ewensen Wafet \og Hans Olsen Markhus/ til derom, da ingen fleere af Vidnerne nu ere nærværende, at gjøre {sin} \deres/ Forklaring, som fremstod og under forhen aflagde Eed forklarede: At imellem begge ommeldte gaarde er Skiftes gjærde \paa Landet/ over heele Bøen fra Søen til Udmarken: Efter Linien af disse Skiftes gjærde, er tydeligt, at den omtvistede Holme, ligger for Nordre Holmefjord Land, og det ikke endda nær efter \eller/ ved Skifte Linien, men et stække norden for fra Linien, og fleere Holmer har ikke Nordre Holmefjord. Søre Holmefjord har og en Holme, som er denne Sag uvedkommende, og denne ligger ud for Søre Holmefjords Land sønden for Skiftes gjærde Linien, nær ved Linien.

Hoved Citanterne paastod Dom nu ved Tinget efter forrige nu gjorde Paastand.

Contra Citanten Ole Andersen Søre Holmefjord blev tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Sagen \i Følge Fr: 3 Juni 1796/ blev til Doms optagen til i Morgen.

Nye Justitz Leyermaals Sag beslægtet.

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: og Foged Koren som Actor fremkaldte Arne Monsen Røe i anledning af begangen Lejermaal med hans Sødskende Barn ugift Qvinde Brithe Erichs Datter, confirmeret.

Brithe Erichs Datter mødte og tog til Vedermaele for Processens Skyld.

Actor anmeldte at hun bliver nærmere actioneret naar han dertil erholder Attest fra vedkom/m/ende Præst, samt Defensor fra Amtet beskikket.

Arne Monsen Røe mødte, vedtog Varsel og tog til Vedermaele, tilstod Forseelsen og Slægtskabet.

Almuen og Laugrettet blev tilspurgt om Comparenten har før begaaet Lejermaal? Rs: Ja, een gang før med en anden, som hverken var denne Sidste, eller ham selv beslægtet eller besvogret.

Actor anviisde Stiftets originale Communication af 10de Juni 1797, af Kongl: allernaad: Rescript af 26 Maj næst forhen, og deraf fremlagde Copie, som med Originalen confereret, er saal: Og da Arne Monsen Røe derved allernaadigst er fritagen for den corporlige Straf, saa har Actor kun at paastaae til den Kongl: Kasse af den Skyldige, hans yderste Formue, samt Bøderne. Ihenseende til det første, da blev Lensmanden, Laugrettet og Almuen tilspurgt, om hvad Forbryderen maatte være ejende? Samtl: eenstemmig svarede: At han ejer slet intet, og neppe kand vel kirkeklæde sig, da han før har ved begaaet Lejermaal første gang, saavel med Bøder som til Barnets opfostring, sat sig i yderste Fattigdom, og om paa det nøieste hos ham

skeede Undersøgning, vilde neppe andet end fattige Pjalter være at finde. Henseende Bøderne, da seer Actor vel hvad derfor kan blive at faae: Imidlertid paastod han nu af Forbryderen de dobbelte Lejermaals Bøder.

Maleficanten paaberaabte sig yderlig Fattigdom, og at kunde lidet fortjene som en fattig Tjeneste Dreng, fordi han meest altid er sygelig, men havde deels laant, deels faaet givet i alt 3 Rd:r som han anbøde til Aftingning. Sluttelig anmeldte h/an/d sig af Alder 30 Aar, som \Dommeren og/ Laugrettet skøn/n/ede at være rigtig.

Laugrettet og Almuen paa Tilspørgsel erklærede, at hands Fattigdom og Sygelig[hed]? som h/an/d har beraabt sig paa, medfører fuldkom/m/en Sandhed, og havde ikke andre hjulpet ham til de anbudne 3 rd: havde aldeles intet ved Execution hos ham været at faae.

Actor som fandt det bedre, at Hds: M:s Kasse havde denne skjøndt ringe Indtægt, end at enten Sagefalds Kassen eller Publique, skulde staae Bekostning paa Bødernes afsoning paa Vand og Brød, fandt sig nødsaget at indlade sig i Bødernes Aftingning, og imodtog de 3 rd: for Hands Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt, samt begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 27de Oct: 1796 efter Jens Hansen Særvolds Hustrue hvoraf Jordegods Udlægget er i Skjøde Bogen extraheret.

1797: 316

Afkalde

Myndtling Marithe Anders Datter Øf: Dahlens Moders af 11 Juli 1797 for Arv 12 rd: 5 mrk: 10 s: efter Skiftet af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 141. Herborg Lars Datters Mands for Arv 11 rd: 5 mrk: 8 s: og Hjem/m/egifte 15 rd:, dat: 6te Oct: 1797, efter Skifte 23 Juni 1794.

.... fol: 229. Myndtl: Siselle Mons Datters Formynders for Arv 1 rd: 4 mrk: 2 ¼ s: efter Skifte 7de Oct: 1796 d: 6te Oct: 1797.

.... dto: fol: Myndtl: Siri Mons Dt:s Formynders lige Arv, dto: Skifte, sam/m/e Dato.

(Andre dokument igjen)

Jens Hansen Særvolds Hustrues Arv:s Skde til Jens Hansen paa i alt 1 pd: 1 ¼ mrk: S: ½ Hd: i Særvold No: 12 d: 19 Maj 1797.

Anders Siursen Koldahls Obl: til Niels Johannessen Twedt 90 rd: \og Berje (E...?)land hver 45 rd:/, Rente 2 ½ proC:, Pant Anden Prioritet i Koldahl No: 36 1 L: S: 1 Hd:, samt 2/3 Part i Koldals Saug dateret 20de Maj 1797.

Jon Olsen Øf: Dahlens Skde til Ole Jonsen paa Øf: Dahlen No: 31, 16 mrk: S:, 1 Gskd: for 96 rd:, dateret 6te Oct: 1797.

Ole Jonsen Øfre Dahlens Obl: til Asbjørn Pedersen Berje paa 96 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1ste Pr: i Øfre Dahlen No: 31 16 mrk: S:, 1 Gskd: d: 6te Oct: 1797.

Ole Andersens Obl: til Niels Wolff i Bergen paa 100 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Søre Holmefjord No: 43, 10 mrk: S: ½ Hd: dat: 20 Maj 1797.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 454. Ole Andersen Søre Holmefjord No: 43 Obl: til Andreas Severin Hejberg p: 110 rd: d: 11te Oct: 1788 af Creditor qvitteret 11 Juni 1797.

No: 3 fol: 306b. Jon Olsen Øf: Dahlens Obl: No: 31 til Halvor Jonsen Torrang paa 96 rd:, d: 10de Oct: 1780 af Creditor qvitteret 6te Oct: 1797.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitterings Bog anviist

Jon Knudsen Svensdalen No: 81 til Niels Larsen paa Livs Tiid paa inden gjærdes uskatlagt Plads Botnen, Aarlig Afgift 2 rd.; og 4 Dages Arbeide, d: 6te Oct: 1797. M:f: H: 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 7de Oct: 1797 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra i Gaar Nordre Holmefjord contra Ole Søre Holmefjord, da i denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Da Contra Citanten Ole Andersen Søre Holmefjord, foregiver, at Søre Holmefjords 3de Opsiddere tilhører den omstevnte Holme, men ingen af disse øvrige har enten mødt, eller entreret eller nævnet sig i Sagen, kun Ole Andersen forrige Ting i sit Dictamen in plurali, har ligesom meent dem; ligesaa lidet som Contra Citanten efter erholdte 2de Opsættelser har gjort noget lovlig Anlæg, eller mødt ved dette Ting, til enten at gjøre sine Indsigelser i Sagen, hvori han har indladt sig som en Ting Sag, eller til at beviise sin Ret eller Ejendom til Holmen, hvilket maatte paalægge!! (-ligge) ham, sær, i Fald Aasteds Ret, om han vilde beviise sin Ejendom imod Hoved Citanternes saa tydelige Vidner, skulde finde Sted, da det vilde være ulovligt, at Hoved Citanterne skulde nødsages at føre saadan Sag med større Bekostning til Aastedet, hvor deres Ejendom baade efter Vidner og Situationen var beviist; og det derimod være Contra Citantens Pligt at beviise sin Exception og foregivne Ret eller Ejendom; saa bliver Sagen egentlig at ansee som for Skades Paaførelse af ham aleene, paa Hoved Citanternes Ejendom. Hoved Citanterne de Nordre Holmefjords Ejere og Opsiddere, have i denne Sag lovgyldig beviist: At den omstevnte Holme, liggende ud for Nordre Holmefjords Land, tilhører Nordre Holmefjord samt at Ole Andersen Søre Holmefjord have revet Heller i denne Holme, og derfra bortført, og benyttet sig af Samme; hvilke ere taxerede for 10 rd.; der ikke af Contra Citanten som paahørende Taxationen er modsagt, og hvorom altsaa Tausheden, sammenholdt med hands forvirrede Procedure, bliver Beviis imod ham. Contra Citanten har som meldt, intet fremmet eller afbeviist i Sagen, uagtet de ham givne Opsættelser, hvilke aleene have aarsaget Ophold i Sagen. Efter saadanne Omstændigheder og Sagens Procedure kjendes for Ret: At Ole Andersen Søre Holmefjord bør til Hoved Citanterne de Nordre Holmefjords Opsiddere, betale de bemelte paa Disses i Sagen beviiste Ejendom, den omstevnte Holme, revne og derfra bortførte Heller med Tii Rigsdaler, samt erstatte dem denne Sags Omkostninger med Tii Rigsdaler, og for hans ulovlige Forhold betale i Mulct til den Nordenfjeldske Vei Kasse efter Rescr: 9 Maj 1795, Een Rd: samt efter Sagens Omstændigheder og hands Evne, i Følge Fr: 3 Juni 1796 § 10 til Fuuse Sogns Fattige To Rigsdaler, alt, med begge Parters Frifindelse i øvrigt for hinandends Tiltale efter Indstevningerne, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

<Mulcter>

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798 opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere.

a: til Som/m/ertinget:

1. Lars Hansen Yttre Tøsse.

1797: 316b

2. Mons Rasmussen Nedre Bouge. 3. Knud Hansen Sævild. 4. Engel Hansen Nordre Holmefjord.

b: til Høstetinget:

1. Ole Olsen Indre Houglund. 2. Ole Johannessen Røttingen. 3. Johannes Christophersen Røttingen. 4. Engel Engelsen Frøeland,

hvorom Leensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Erich Johannessen Sundvors Skde til Erich Pedersen Aakre paa 1/12 Deel af Ous og Strandvig Konge Tiende for 265 rd:, dat: 7 Janv: 1797.

Erich Pedersen Aakres øvrige Arvingers Skde til Gitle Erichsen Gravdal paa 1/8 Deel af bem:te Tiende for 252 rd: dateret 27de Maj 1797.

Erich Johannessen Sundvors Skde til Gitle Erichsen Gravdal paa 1/12 Part i bem:te Tiende for 265 rd:, dat: 7de Octob: 1797.

Erich Pedersen Aakres øvrige Arvingers Skde til Niels Erichsen Aakre paa 1/12 Part i sam/m/e Tiende for 168 rd:, dat:t 27 Maj 1797.

Ditto til Medarvingen Peder Andersen Døsvig paa 1/8 Deel af bemelte Tiende for Summa 252 rd: dateret 27 Maj 1797.

Som ingen efter Tre Ganges Udraab, indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Strandvigs Skibredes Høsteting den 9de October 1797. sadt og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Jacob Engelssen Gjøen, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig.

Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Elias Torbjørnsen St: Wiig	3. Engel Jonsen Berje
2. Hans Lassessen Oustestad	4. Anders Olsen Qvale

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegie og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibr: fol: 311a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som her i Justits Protocollen for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Anders Larsen Aachre og Svend Anderssen Sæverejde og befunden saaledes som bag i Protocollen findes tilført:

Nye Tingsvidne Sag

Ole Torkelsen S:E: p: Braatetvedt!! (Baartvedt i Strandvik), fremstod og anmeldte sig gl: 27 Aar /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tre Mrk: og fire Skl: /: og androg, at have, indkaldet Opsidderne paa Sørtvedt, Engel Engelsen Lejlænding og h/an/ds Moder Anne Knuds Datter, Enke efter Engel Olsen, og Lejlændingerske sam/m/ested, tilligemed hendes Laugværge Anders Olsen Femanger, for Fornærmelse af de 2de førstmeldte ved et

Skovhug, alt efter mundtlig Varsel som Citanten fremlagde underskrevet af de beskikkede Stevne Vidner dateret 18de f. M: og oplæst lyder saaledes:

Alle Indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel, undtagen Enken Anne Knuds Datter, og Velærværdige Hr: Sandberg, hvilken sidste ikke mødte eller møde lod, men for Enken mødte hendes Laugværge Anders Femanger.

De indstevnte mødte begge som meldt, og betalte Tilsværspenge hver 2 mrk: 8 s: er Fem Mark, og benægtede at have hugget nogen Furre som har været Skiftes Furre imellem dem og Citanten, og har vel Lejlændingernes Folk hugget iblant andet en Furre, som vel var hugget lige ned(?) paa 3 Steder, hver Sted et Spand (som lengdemål?), en halv Alen oven for Roden, og paa det eene Sted et Tver Hug, paa den Side til Sørtvedt: men denne Furre var ikke mærket saaledes som der plejes at mærkes i Furrene, og de holdte ikke den for noget Skiftes Furre eller Skiftes Mærke, da Skiftet som er i Udmarken og i Skoven, ligger langt derfra omtrent 20 Favner nærmere Braatetvedt som er østen for Skiftet, og Furren agte de at føre hjem til Sørtvedt sig til Nytte, hvilken stod Vesten for Skiftet længere Westen for Skiftet end omtrent 16 eller 20 Favner, at forstaae det efter Skifte, som kan gotgjøres med Contract og viises paa Aastedet, og da de altsaa ikke have hugget uden paa deres eget Lejemaal, og kjendelig langt fra det beviislige Skifte; saa have de ikke fornærmet Citanten, og derfor paastaaer de sig deres Ret forbeholden; Og da Indstevnte ingenlunde anseer den huggede Furre for enten Skiftet, eller at staae i Skiftet; men Indstevnte have hugget den langt inde paa sit eget Lejemaal; saa paastaaer de Sagen til Aastedet henviist der af Vidnerne at gjøres Anviisning førend Eed aflægges efter Lovens 1 Bog 13 C: 9 a; saa da Citanten aleene handler af Trættekjerhed, som h/an/d ikke ved Forligelses Commissionen har været villig, til Forliig, men sam/m/e forkastet efter herved fremlæggende Forligelses Commissionens Attest af 9 Aug: 1797 som blev oplæst saalydende: Videre Indstevnte foreviiste en Contract imellem disse gaarde og fleere, af Dato 11 Maj 1767, t:glyst 12te Do:, og indført i P:b: No: 2 p: 330. hvorefter Skiftet skal gaa efter et Skarv i en Dal.

Citanten declarerede, at den anviiste Contract handler kun om Melkingen, men

1797: 317

ikke fastsætter eget Skove Skifte, og hvad deri forbigaaende nævnes om Skov-Skifte, efter et Skarv, er hverken beviisligt eller nogen Forretning for, saa Contracten i denne Sag intet oplyser. Desuden vil Citanten ved sine Vidner beviise, at Furren var en Skifte Furre, og stod i Skiftet, følgelig bliver Sagen ikke om Skiftet, men om Skades Paaførelse som af en Fremmet; følgelig paastod sine Vidner førte.

Indstevnte paastod Stevningen afviist, og derom Eragtning /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Citanten paastaaer sine Vidner førte, og derved vil beviise at Furren er huggen i Skiftet og Skiftet gaar hvor Furren stod.

Indstevnte paastaaer at Skiftet gaar omtrent 20 Favner østen for Furren, nærmere Braatetvedt.

Begge Paastod Eragtning.

og Indstevnte paastod ved Vidner at beviise sine formeentlige og nu paastaaede Skifte.

Retten Eragtede: Da ikke alleene Citantens Stevning sigter til Tvist imellem Parterne, om Skove Skifte, og saadan/n/e Skifte at gaae efter en Skifte Furre, men endog sligt her ved Retten med Vidner at beviise; Og de Indstevnte henskyder sig til Aastedet, hvor de med Vidner vil beviise andre Skifte imellem Parterne; saa eragtes: At efter Lovens 1 Bogs 13 Cap: 9 a: kan ingen Vidner tillades her ved Tinget, eller førend paa Aastedet, at føres; Altsaa Sagen til Aastedet bliver herved henviist.

Den anviiste Contract, saavel som og Forligelses Commissionens attest, blev Parterne hver sit tilbageleveret.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Erich Johannessen Sundvors Skjøde til Erich Pedersen Aakre paa 1/12 Deel af Ous og Strandvig Skibreders Konge Korn Tiende, for 265 rd., dateret 7 Janv: 1797.

Erich Pedersen Aakres øvrige Arvingers Skde til MedArvingen Gitle Erichsen Gravdal paa 1/8 Deel i bem:te Tiende for 252 rd., d: 27 Maj 97.

Erich Johannessen Sundvors Skde til Gitle Erichsen Gravdal paa 1/12 Part i samme Tiende, for 265 rd., dateret 7de Oct: 1797.

Erich Pedersen Aakres øvrige Arvingers Skde til Niels Erichsen Aakre paa 1/12 Part i samme Tiende for 168 rd., d: 27 Maj 1797.

Ditto til MedArvingen Peder Andersen Døsvig paa 1/8 Deel af bem:te Tiende for Summa 252 rd: dateret 27 Maj 1797.

Anden Dagen den 10de October 1797 continuerede dette Ting.

Nye Tingsvidne Sag

Engel Torgulsen Brathuus Lejl: gl: 60 Aar, fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler Tree Mark og Fiire Skilling, anmeldte, at have ladet ved skriftl: Kaldseddel indkalde Leensmand Jacob Engelsen Gjøen, hvorom fremlagde bem:te Kaldseddel som med sin Forkyndelses Paaskrift blev oplæst saalydende:

Indstevnte Lensm/an/d Jacob Engelsen Gjøen, fremstod, anmeldte sig af Alder 32 Aar, betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og aatte Skilling, og protesterede imod denne Stevnings Antagelse i Retten, da Forkyndelsen hverken er lovlig beviist efter Fr: 3 Juni 1796 § 20 ved den saa mangelhafte Paategning, og Comparenten var ikke hjemme, den Tiid Stevningen skulde være forkyndt, saa han ikke kan tilstaae lovlig Varsel; men i sær da ikke i Stevningen er nævnt, hvad Sagen skal være om, hvorom Vidnesbyrd skal føres, og Comparenten Vidner anhøre, saa finder saadan Stevnemaal ikke Sted, men strider tvert imod Lovens 1 B: 4 B: 5 a:, og imod Fr: 3 Juni 1796 § 21de, hvorfor Lensm/an/d Jacob Engelsen Gjøen, udi kraftigste Maade paastaaer, at dette saa kaldede Stevnemaal som aldeles ulovligt, maae saavel som dets frembring(er?) Engel Brathuus fra Retten afviises. Herom paastod Eragtning, og erlagde i Retten Eragtnings Penge 12 s: skr: Tolv Skil:

Citanten formeente, at hans Stevning bør frem/m/es da Sagen er bekjendt, at være Angaaende den Sag om 100 rd:, som imellem Parterne er paadømt, baade her ved Retten, og ved Laugtinget, samt nu indstevnet til Ober Hof Retten, og paastaaer Citanten sine Vidner indkaldte til Forhør.

Indstevnte protesterede imod Citantens Tillæg ang:de hvad Sag det er, som ugyldigt, siden det ikke staaer i Stevningen, og desuden nu lovstridigt at føre Vidner, udi een ved tvende Instancer paadømt, og til den tredie indappelleret Sag, og imod Lovens 1 Bogs 13 C: 28 a: da Citanten hverken har anbuden den foreskrevne Lovens Eed, eller fremlagt nogen Kongl: allern: Bevilling til nu at føre Vidner, men overalt Indstevnt, uden paa dette sidste videre at indlade sig, paastaaer Stevningen anviist!! (af-?) efter sin første Protest.

Citanten \anmeldte at/ have erholdt Kongl: Bevilling til nye Vidner at føres, men har Sam/m/e ej ved Haanden, nu at anvise, og paastod sine Vidner førte.

Indstevnte paastod Stevningen afviist, og derom Eragtning.

Retten eragtede: Da Lovens 1ste B: 4 C: 5 a: conf. et med Fr: 3 Juni 1796 § 21de, udtrykkelig befaler Sagen i enhver Stevning at \skal/ være nævnt, hvorom der stevnes, som i denne Stevning aldeles mangler. Og da Forkyndelsen ikke heller efter sidstmeldte Fr:s 20de §, er lovgyldig beviist; Saa bliver den i Rette lagde Stevning herved aldeles afviist.

1797: 317b

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Poul Rasmussen Kiilens Faders af 26 Juni 1797 for Arv 9 rd: 5 mrk: 1 9/13 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Anne Anders Datter Sævereides Formynders af 27 Juni 1797 for Arv 3 rd: 3 mrk: 3/8 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Kari Anders Datters Formynders lige Arv, sam/m/e Skifte og dato.

Myndtl: Ole Ludvigsen Nordtvedts Moders af 9 Juni 1797 for Arv 5 rd: 2 mrk: 11 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Thor Ludvigsens Moders af sam/m/e Dato lige Arv, ditto Skifte.

.... Maddelle Lars Datter Aakres \Formynders/ af 30 Juni 1797 for Arv 11 rd: 13 3/5 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Ragnelle Lars Dt:s ForM:s lige Arv, dto: Skifte og Formynder og Arv Dato.

ForM: Bog fol: 136. Anne Engels Datters Mands efter Skifte 28 Juli 1781 for Arv 15 rd: 3 mrk: 10 s: og Hjem/m/egifte 10 rd: i alt 25 rd: 3 mrk: 10 s: d: 9de Oct: 1797.

.... fol: 139. Madelle Sverkes Datters Mands efter Skifte 3 Juli 1789 for Arv 81 rd: 2 mrk:, og Hjem/m/egifte 170 rd:, dateret 9de Oct: 1797.

.... fol: 141. Myndtl: Hans Hansens ForM:s for Arv 15 rd: 5 mrk: 5 s: efter Skifte 22de Oct: 1795 og 11te Oct: 1796 dt: 9de Oct: 1797.

(Andre dokument)

Skiftebr: 27 Juni 1797 efter Anders Lassessen Sævereide. | Jordegds: Udlægget i Skde

.... 30 ditto efter Lars Hansen Aakre og Hustrue. | bogen extraheret

Isach Nielsen Lille Braattetvedts!! (Lille Baartvedts) Enkes Skde til Jon Olsen p: Lille Bratvedt!! (Lille Baartvedt) No: 40 12 mrk: S:, for 110 rd: dateret 12 Maj 1796.

Alf Olsen Schaar og Lars Knudsen Øfre Hagge Contract om Skjæl og Skifte, dateret 23 Maj 1797.

Engel Johnsen Store Wiig No: 9 Vilc: Ctr: til Svend Olsen St: Wiig og Hustrue dateret 23 Maj 1797.

Sverke Sverkesen Windenæs Obl: til Erich Johannessen Sundvor paa 598 rd: Rente 3 ½ proC: Pant 1 pr: i Windenæs No: 2 1 ¼ L: S:, 1 ¼ Hd: d: 9 Oct: 1797.

Pantebogen til Udslettelse

Rest No: 2 p: 638. Lars Hansen Aakres Obl: til Jon Torbjørnsen Houge paa 90 rd:, dat: 12 Oct: 1775 qvitteret 9de Oct: 1797 for Resten 45 rd:

No: 5 p: 200. Svend Andersen Sævereide No: 17 Obl: til Johannes Lassessen Øfstad paa 80 rd; dt: 28 Maj 1785 qvitteret af Creditor 9de Oct: 1797.

No: 7 p: 84. Sverke Sverkesen Windenæs No: 2 Obl: til Etatz Raadinden Krohn i Bergen p: 600 rd: d: 11te Oct: 1796, qvitteret af hende med Laugværge Wollert D:(?) (Krohn?) 11te Oct: 1797.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Qvitt:s Bog anviist

Ole og Berge Ned: Echeland No: 63 til Corporal Jon Poulsen paa Livs Tid paa inden gjærdes Plads uskatlagt Storene Aarl: Afgift til Ole Jonsen 1 rd: 3 mrk: og for ham vinterføde et gjældbæst, 3 Dages Arbeide d: 12te Oct: 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnt af {nyegifte} unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: 1. Engel Jonsen Store Wiig. 2. Ole Olsen Hougervold. 3. Ole Jonsen Foor. 4. Engel Torkelsen Bakke. hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som Natten paafaldt, beroer Tinget til i Morgen.

Tredie Dagen den 11te Oct: 1797 continuerede dette Ting.

Som ingen efter Tre Ganges Udraab, indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet:
S: Schiøtz

Strandebarms Skibredes Høsteting den 13de October 1797. sadt og holdet paa Giermundshavns Tingsted af Rettens Betjendt, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits-Raad Koren, Skibredets Lænsmand Svale Heljessen Schiølnæss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig: Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Peder Jensen Tvedt	3. Peder Torbjørnsen Mundem	Desuden unge Knud Knudsen
2. Peder Erichsen Aakre	4. Christian Poulsen Dybsland,	Nærnes, indført forrige Ting,
	betalt, kom/m/er til næste	nu aflagt Eed.
	Ting at gjøre Eed. For ham	
	nu Hans Larsen Øjerhavn.	

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger, samt Collegie og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibr: fol: 311a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som her i Justits Protocollen for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. fol: 1b. og Over-Formynder-Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Iver Henrichssen Dysland!! (Dybsland) og Poul Aadssen Havneraass og befunden saaledes som bag i Protocollen findes tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebrev 13 Juni 1797 efter Torbjørn Andersen Øfsthuss. Jordegds: Udlægget i Skde Bogen extraheret.

1797: 318

Skftebr: 17 Juni 1797 efter Lars Andersen Sandwiig. | Jordegds: Udlæggene i Skde
.... 23 ditto efter Knud Torbjørnsen Bundhuus. | bogen extraheret
Afkalde

Myndtling Joren Johannes Datter Ivershuus Formynders af 20 Juni 1797, for Arv 7 rd: 3 mrk: 8 2/3 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

Myndtl: Peder Widleichsen Store Linges Faders af 21de Juni 1797, for Arv 1 rd: 4 mrk: 1 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Knud Knudsen Bundhuus Moders af 23 Juni 1797, for Arv 11 rd: 4 mrk: 12 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Ole Knudsens Moders, sam/m/e Skifte lige Arv og Dato.
.... Christi Knuds Datters dto: Arv 5 rd: 5 mrk: 6 s: sam/m/e Skifte og Dato.
.... Ingeborg Knuds Datters dto: lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.
.... Anne Knuds Datters Ditto Ditto Ditto.

(Andre dokument igjen)

Siur Torgersen No: 45 Vk: Ctr: paa Soelberg til Niels Siursen og Hustrue d: 26 Maj 1797.

Siur Torgersen Soelbergs Obl: til Niels Siursen Soelberg paa 298 rd:, uden Renter, Pant 1 pr: i Soelberg No: 45 ½ L: S:, ½ Hd: d: 27 Maj 1797.

Lars Iversen Lille Linges Hustrues Arv:s Skde til Lars Larsen paa Rørvig No: 53, i alt 1 pd: 7 ½ mrk: S:, ¼ Hd: d: 26 Maj 1797.

Ny Tingsvidne Sag

Hans Rasmussen, Berge Hansen, og Jon Pedersen alle Selv Ejere paa Store Linge, af Alder den yngste 24 Aar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rigsdaler Tre Mrk: Fiire Skilling, og anmeldte, at have for Fornærmelse i deres Fjeldbeite været nødsaget, at indstevne Opsidderne paa gaarden Røen, begge Leilændinger, Siur Siursen Røens Enke Olouv Jacobs Datter, og Jacob Siursen, ved mundtl: Varsel efter Kald Seddel, som de fremlagde af Dato 12te d: M:, der blev oplæst og lyder saaledes: dernæst fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen af 11te f: M: som blev oplæst saal:

Indstevnte Jacob Siursen Røen mødte tilligemed paa Enkens Vegne som hendes Laugværge Niels Jacobsen Lille Linge Leil:, den første af Alder 20 Aar, og den sidste 62 Aar, begge betalte Tilsvares penge hver 2 mrk: 8 s: er Fem Mrk:, tilstod lovlig Varsel, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanterne androg, at i et Bøjgde Fjeld hvor fleere Gaarde der omliggende ejer Fjeldbeite, der ejer Røen slet intet. Citanterne iblandt fleere ejer Fjeldet, men Røens Opsiddere som aldrig før havde brugt noget Beite i Fjeldet, foretog sig for over 16 Aar siden at sætte deres Smaler og Øg i Store Linge Støels beite i Fjeldet, som er saaledes situeret at andres Creaturer i Fjeldet, kom/m/er ikke sam/m/en med Store Linges, hvorpaa Citanterne den 10 Maj 1781 lod det freedlyse, hvorom de fremlagde Freedlysing saal: da derefter nu afg: Lejlænding Siur Siursen som da brugede heele Røen, begjærede af Store Linge, at faae eet Øg, og hands Smaler saa meget han fødte paa gaarden, i Store Linge Fjeld og Støel for Betaling 8 skilling Aarlig, som han blev tilladt. Dette Beite har h/an/d og Efterkom/m/ere siden havt for denne Betaling Aarl:, og de brugte Beitet bestandig til denne Tiid, og have betalt som meldt til for 5 Aar siden, da Siur Røen døde, siden den Tiid er intet betalt, og intet krævet før i Vinter sidst, da Citanterne krævede Jacob Siursen Røen, som da svarede intet, derefter de beskikkelsesviis lod begge Røens Opsiddere forbyde at drage til Fjeldet med deres Smaler og Øg, da de Indstevnte svarede: At naar Citanterne vilde holde deres Creaturer fra Indstevntes Hage /: der er ingen Skiftes gjærde imellem /: saa vilde de betale de sædvanlige 8 skl: Aarlig. Og da de ikke siden have betalt for Fjeldbeitet, og de dog have dette Aar benyttet sig af Store Linge Field og Støel; saa ere Citanterne nødsaget at henholde sig til deres de Indstevnte given Udsigelse fra Fjeldet, og for at faae dem dømt at holde sig fra Fjeldet, og at betale det derfor resterende \een ..(?)/, har været beføjet at faae deres Sag oplyst ved de Indstevnte Vidner, som de begjærede paaraabt at gjøre deres Forklaring.

De Indstevnte mødte og tillige som Curator for Jacob Siursen Røen, {Widlich} Samson Siursen Rørvigenæsset, og erindrede: At for omtrent 16 Aar siden, formedelst vilde Dyr forhen, da enhver gjætede sine Creaturer, kom intet af Røens levende paa Store Linge Fjeld støel \ugjætet om Dagen/ men fra den Tiid, da ej har været Ufreed, have de ikke gjætet, og naar da deres Creaturer er sluppet i Udmarken, Lille Linge og Røens Fælleds Udmark, men Lille Linge ligger imellem Røe og Fjeldet, saa er Creatureerne selv trækket til Fjelds, som ej

kunde hindres, siden ingen Skiftes gjærde møder, og hvilket ikke kan blive Indstevnte til Ansvar eller dem forbydes, uagtet Røen intet ejer i Fjeldet. Reserverede sig alt lovligt.

Vidnerne bleve fremkaldede som alle mødte, undtagen Brithe Anders Datter, og {.....} de mødende forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede hvorpaa fremstod som

1797: 318b

1ste Vidne Samson Siursen Rørvigenæsset S:E: gl: 63 Aar, sidst til Alters denne Høst, ingen af Parterne beslægtet eller besvogret, videre end er Farbroder til Jacob Siursen Røen, og Næst sødskende Barn, med h/an/ds Moder Olouv Jacobs Datter, forklarede: At have kjendt det omstevnte Fjeld siden sit 8de Aar, det ejes af Store Linge og mange fleere gaarde, veed hverken om Røen ejer, eller intet ejer i Fjeldet. der gaaer hver gaards Creaturer ved sin Melke støel, men Melke støel har Røen ikke i Fjeldet. Røen har intet Brug videre i Fjeldet, end at deres Smaler og Øg, har gaaet i Store Linge Fjeld strækning, og det fra Vidnet kan erindre, sit aattende Aar, og veed hverken om Røen har betalt eller ikke, kun har hørt det sige af Store Linge \Opsiddere/ 8 skl: Aarlig; men har hørt at Indstevnte nu ikke vil betale, fordi Citanterne paastaaer 3 Mrk: Aarlig, som Indstevnte syntes at være formeget. Situationen er saaledes at Lille Linge ligger imellem Røen og Fjeldet, Røen og Lille Linge har Fælleds Udmark, men Lille Linge Mark grændser til Fjeldet, og der er ingen Fjeld gjærde. Lille Linge og Store Linge Udmarker grændser sammen, men uden Skiftes gjærde eller Fjeldgjærde imellem. Veed ikke, om Indstevnte eller Formænd have bedet om Tilladelse til bem:te Beite p: Store Linge Støel. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod som 2det Vidne Niels Jacobsen Lille Linge Leil: gl: 61 Aar, sidst til Alters for 8 Dage siden, en Broder til Indstevnte Olouv Jacobs Datter, men ej videre, end hvad deraf følger, som Morbroder til Jacob Siursen Røen, nogen af Parterne beslægtet \eller besvogret/, og af Hans Rasmussen Store Linge blev tilspurgt: Hans Rasmussen frafaldt sit Forsæt, og samtl: Citanterne begjærede at Vidnet maatte gjøre sin Forklaring, og forklarede: som 1ste Vidne, med Forandring, at veed ikke at Røen ejede noget i Fjeldet, og har aldrig hørt, Røen har ejt noget der {noget} de sidste 100 Aar, og Melke Støel har Røen der ikke. Vidnet er fød paa Røen, og der opdragen, og hands Fader for 50 Aar siden begjærede Lov af Store Linge, til at have hands Smaler paa Store Linge Fjeld, og saaledes havde det nogle faae Aar, veed ej hvor mange, veed ikke om betalte derfor, siden blev Røens Smaler gjættet i Lille Linge Udmark i endeel Aar. {Siden} \Endelig/ blev Freed for Udyr som før var Ufread for, og da slap de Smalen i Lille Linge og Røens Fælleds Mark, hvorfra de gik hvor de vilde, og rimelig kom de i Store Linge Fjeld, veed ikke om blev betalt derfor til Store Linge, da eller siden, videre end har hørt af afg: Siur Røen, at hand betalte til Store Linge Aarl: 8 Skill: men om er betalt siden Siur Røen døde for 5 Aar siden, eller hvorfor ikke, veed Vidnet intet om. Vidnet dimitteret som det første.

Fremstod 3de Vidne Widleich Siursen Schaaren Huusmd: under Hans Rasmussen Store Linge, gl: 60 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, er Farbroder til Jacob Siursen, og Næst sødskende Barn til h/an/ds Moder Enken Olouv Jacobs Datter forklarede: som 2det Vidne, med Forskjæl at Røens Smaler og Øg har gaaet i Store Linge Fjeld fra Vidnets Barndom \hidtil/ veed ikke om bedet om Tilladelse dertil af Store Linge, eller om er betalt derfor, men afg: Siur Siursen Røen, har sagt til Vidnet, at Store Linge vilde have 8 skl: derfor om Aaret, men Siur Røen sagde hverken om h/an/d havde betalt eller \om/ vilde betale eller ikke. Siur Røen døde for 5 Aar siden. For nogle Aar siden var Ufread for vilde Dyr, da maatte Smalen

gjætes i Fjeldet, men siden der blev Freed for Udyr, har ingen gjætet. Vidnet dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Lars Hansen Indsidder hos Hans Pedersen Riisenæsset, gl: 35 Aar, sidst til Alters Vaar sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At have kjendt Store Linge og mange fleere gaardes \sammenhængende store/ Fjeld fra sin Barndom, der ejer Røen intet, og ej har havt andet Brug der, i al den Tiid /: Melke støel har de ikke der :/ end deres Smaler og et Øg har gaaet der, veed ikke, om dertil bedet om Lov, og om Betaling veed ikke andet end hørde en gang af afg: Siur Røen, at det er uligeligt at Røen skal betale til Store Linge, for at Røens Smaler og Øg gaaer i Store Linge Fjeld. Om Situationen som de forrige Vidner. Har ellers hørt af en Anden paa Røen, at Siur Røen betalte 8 skl: Aarlig. Siur Røen døde for 5 Aar siden. Har hørt af Indstevnte, at de have intet betalt siden Siur Røen døde, \og/ vilde vel betale, men havde hørt af andre som ejede i Fjeldet, at de ogsaa vilde have Betaling ligesaavel som St: Linge. St: Linge Fjeld ligger saaledes, at Str: Linge Creaturer ikke kom/m/er i blant andres i Fjeldet, ej heller andres imellem Disse, Og Røens Smaler have gaaet over heele Fjeldet. Vidnet dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Peder Larsen Store Fosse S:E: gl: 60 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, foklarede: At veed det Røen ejer intet i Fjeldet. Store

1797: 319

Linge Fjeld er saaledes, at hands og de øvrige Fjeld Ejeres Creaturer ikke kom/m/er sam/m/en. Veed intet om Røens Brug i Store Linge Fjeld. Situationen forklarede som de forrige Vidner. Store Linge Fjeld ligger og saaledes, at Røens Øg og Smaler, selv styret kommer der, frem for paa andre længere fraliggende Steder paa Fjeldet. /: Dette ogsaa 2det Vidne forklarede :/ Betalingen ang:de, har hørt af afg: Siur Røen som døde for 5 Aar siden, for 12 á 14 Aar siden, at h/an/d sagde: At betalte til Store Linge 8 skl: Aarl: for h/an/ds Øg og Snaler i deres Fjeld. Om Restancen deraf siden, veed ikke meere and herefter skal blive forklaret.

Fremstod 6te Vidne Ole Olsen St: Fosse S:E: gl: 45 Aar, sidst til Alters for 5 Uger siden, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede tilligemed 5te Vidne: At var denne Som/m/er \beskikkelsesviis/ først i Maj, udsendt fra Citanterne til de Indstevnte paa Røen, at sige dem, at de skulde holde deres Smaler <og Øg> fra Store Linge Fjeldet, eller og betale de sædvanlige 8 skl: derfor Aarl: til Store Linge, dertil svarede Enken: jeg vidste at min afg: Mand betalte 8 skl: Aarl:, men siden h/an/d døde er vel intet krævet, og derfor har intet betalt /: h/an/d døde for 5 Aar siden :/ og Jacob Siursen Røen svarede: At Store Linge har gjort dem ligesaa megen Fortræd 2 gange, da Store Linge har taget i deres Hage frem/m/ede Creaturer, som er kom/m/en paa Røens Mark, og naar Store Linge hegner deres Creaturer fra Røen, skal Store Linge faae sine 8 skilling. Begge dimitteret som de forrige.

Citanterne betalte for 6 Vidner 4 Mrk: skr: Fire Mark. Citanterne frafaldt Vidnet Brithe Anders Datter, og begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

Myndtl: Mons Knudsen Gothes Moders af 12 Juni 1797 for Arv 5 rd: 1 mrk: 4 1/6 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

- Lars Knudsens Moders lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.
- Christi Knuds Datters Dto: Dto: Ditto Arv 2 rd: 3 mrk: 10 1/12 s:
- Brithe Knuds Datters Dto: Dto: Dto:

.... Ole Poulsen Schjelnæs Faders af 15 Juni 1797 for Arv 10 rd: 2 mrk: 10 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

ForM: bog fol: 152. Anne Lars Datters Mands for efter Skfte 25de Oct: 1788 Arv 7 rd: 3 mrk: 5 s: og Hjem/m/egifte 27 rd: 4 mrk: 8 s: dat:t 13de Oct: 1797.

.... fol: 277. Jon Jonsen Aarvigens for Arv 134 rd: 5 mrk: 6 s: efter Skfte 28 Maj 1794 d: 13de Oct: 1797.

(Andre dokument)

Erich Pedersen Aakres Arvingers Skifte Contract, og deriblant Aakre No: 79, overdraget $\frac{3}{4}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: til Peder Erichsen Aakre d: 27 Maj 1797.

Ditto Skiøde til MedArvingen Niels Erichsen Aakre paa Røen No: 50 6 mrk: S: $\frac{1}{2}$ Gskd: for 20 rd: dat: 27 Maj 1797.

Ditto Skde til MedArvingen Peder Erichsen Aakre paa 4 Voger 1 Pd: Strdbarm Konge Korn Tiende af Aakre Ped: Er:s eget Brug No: 79 for 35 rd:, dt: 27 Maj 1797.

Ditto Skde til MedArvingen Peder Er: Aakre p: 1/16 Deel i Sundals Saug for 5 rd:, dateret 27 Maj 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 14de Octob: 1797 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra fol: 305a. Helje Traae contra Torbjørn Gjære.

Contra Citanten fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen, af Dato 14de Oct: 1797 saal: Og som sam/m/e viiser at Sagen er forliigt og afgjort; saa frafaldt Contra Citanten Sagen uden Dom.

Paa Hoved Citantens Vegne mødte hans Søn Samson Heljesen Traae, og declarerede tilligemed Broder Anders Heljessen Traae, at Sagen var forliigt, og af Hoved Citanten begjærtes frafalden, uden Dom. Thi blev Sagen for Retten ophævet.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Sommertinget:

1. Lars Andersen Nedre Waage. 2. Johannes Pedersen Nedre Berge. 3. Mikkell Andersen Torjultstvedt. 4. Niels Gitlesen Torjultstvedt.

b: til Høstetinget:

1. Lars Svendsen Schjelnæs. 2. Anders Larsen Torsnæs. 3. Niels Hactorsen Aakre. og 4. Lars Steensen Indre Ohme

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Qvitterings Bøger anviist

Hactor og Niels Aakre m: f: til Jacob Siursen paa Røen No: 50 18 mrk: S:, 2 Gskd:, paa Livs Tiid, før brugt af Siur Siursens Enke d: 27 Maj 1797. til M:f: H: bet: 8 skl:

Anders Netteland No: 1 og Hans Hjorteland No: 2 til Lars Steffensen paa uskatlagt Plads Træet under begge gaarde, paa Livs Tiid. Hmden (Husmanden) selv bebygger Pladset og eje Huusene, i Steden for Afgift, arbeide hos hver 4 Dage Aarl: uden Betaling, og for Betaling naar paafordres dat: 14de Oct: 1797. til M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag No: 5 p: 251. Hans Hansen Berje No: 37 Obl: til Lars Hansen Berje 87 rd: og Myndtling Alis Hans Datter 74 rd: dat: 15de Oct: 1785 sidstmelte 74 rd: bet: imod Formynder Ole Olsen Store Fosses qvittering af 14 Maj 1797 til Afdrag.

1797: 319b

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag No: 5 p: 646. Jon Pedersen Store Linge No: 51 Obl: til Lars Galtung m: f: paa i alt 398 rd: 5 mrk: 8 s: d: 27 Maj 1791 deraf betalt Lars Galtungs Rest 100 rd: den 12te Oct: 1795 som til Afdrag paa heele Obligationen 100 rd:

Resten No: 5 p: 649. Christi Peders Datter Svindland No: 88 Obl: til Peder Pedersen Svindland hendes Fader, uden Renter paa 800 rd:, d: 15 Oct: 1791, deraf bet: 12 Sept: 1797 ved hendes Mand Knud Erichsen Svindland Resten 100 rd: imod Creditors qvittering.

No: 5 p: 275. Jon Hansen Schjedsvold i Etne No: 13 Obl: til Hr: Stub p: 250 rd: dt: 19 Dec: 1785, paategnet af Provst Hertzberg 1794 udlagt 160 rd: til Sønnen Lars Stub, og 90 rd: til Datteren Anne Marie Lunde Stub, og den 10 Sept: 1797, at Hr: J: Rd: Koren som Lars Stubs Formynder, kand imodtage de 160 rd:, og Hr: Niels Hertzberg som Jf: Stubs Formynder de 90 rd: derefter Obligationen af disse Formynderne er qvitteret 21 Sept: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Andersen Sandvigens Arv:s Skde til h/an/ds Enke Brithe Gitles Datter paa Sandvigen No: 91 i alt 1 pd: 7 1/6 mrk: S:, 1/2 Hd: d: 13de Oct: 1797.

Gitle Siursen Skde til Mikkell Pedersen paa Mundem No: 13 1 pd: 21 mrk: 5/8 s: for 96 rd:, dateret 13de Oct: 1797.

Mikkell Pedersen Mundem No: 13 Contract til Gitle Siursen og H/an/ds Arvinger om Indløsning af 1 L: 18 mrk: S: 1 1/4 Hd: i Mundem No: 13 Mikkell Pedersens ejende om denne dør uden Børn og Livs Arvinger dt: 13de Oct: 1797.

Lars Erichsen Hjortaas Arvingers Skde til Anders Larsen paa Netteland No: 1 18 mrk: S: 1/4 Hd: d: 6 Juni 1795.

Poul Aadsen Havneraas Skde til Aad Poulsen paa 1/4 L: S: 1/4 Hd: for 200 rd: som er halvparten af Sælgerens ejende Brug i Havneraas No: 8 dt: 14 Oct: 1797.

Rosendals Skftebr: 20 Marti 1795 efter Lars Erichsen Hjortaas hvoraf Udlægget i Indre Netteland i Skdebogen er extraheret.

Peder Pedersen Svinlands Skde til Knud Erichsen paa 13 Mrk: S: i Svinland No: 88 for 60 rd:, dateret 27 Maj 1797.

Kongl: Bevilling paa Hisdals Saug ved Hisdals Elv for Willum Andersen Houchaas og Helje Larsen Traae d: 1 Marti 1797.

Som ingen efter Tre Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Qvindherrets Skibredes Høsteting den 16de October 1797. sadt og holdet paa Tingstedet Giermundshavn, af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Abel Iverssen Helvigen, samtligesøgende Almue, og efterskrevne Fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnligen:

{Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd}

1. Tørres Gotschalchsen Schaale 3. Torkel Jonsen Schaale

2. Jens Christensen Schaale

4. Jens Sørensen Biørnebølle

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger \samt Collegie/ og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibr: fol: 311a.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret, som her i Justits Protocollen for Schonevigs Skibredes Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Niels Halvorssen Berje og Giert Hanssen Øvre Sandvig og befunden saaledes som bag i Protocollen findes tilført.

Biørne Skud Tingsvidne

Ole Pedersen Sedbærg Leil: p: Rosendals gods fremstod og anmeldte, at han ved St: Hans Dags Tider sidst, har skudt en voxen Bjørn i Lande Mark i Omvigedalen her i Skibredet, hvoraf han nu foreviiste den høire Fremlab i Retten, da Huden var solgt; derfor h/an/d begjærede de sædvanlige Skudpenge 2 rd:

Tilstædeværende Almue erklærede sig vidende, om det Tilførtes Rigtighed og Sandhed; thi blev af Fogden Hr: Just: Rd: Koren, betalt Skud Pengene 2 rd:, og Labben af ham tagen i Forvaring.

Comparenten begjærede det Passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Rettens gebyr betalt 2 Mrk: skr: To mark.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere: 1. Thor Olsen Bringedal. 2. Jon Geertsen Lille Møchlebust. 3. Niels Halvorsen Berge, hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse Afkald

ForM: Bog fol: 161. Lars Larsen Omvigens efter Skfte 20 Juni 1789 for Arv 21 rd: 1 mrk: 14 s: og Hjem/m/egifte 20 rd:, i alt 41 rd: 1 mrk: 14 s: d: 16de Oct: 1797.
(Andre dokument)

Skftebr: 8 Marti 1797 efter Halvor Nielsen Berges Hustrue. | Jordegds: Udlægget er i
.... 9 Juni 1797 efter Frantz Jonsen Røsseland. | Skdebogen extraheret
Jens Jacobsen \Huusmand/ Teigen Vk: Ctr: til h/an/ds Moder Eli Lars Datter d: 4 Janv:
1797.

Gert Hansens Skde til Myndtling Geert Geertsen p: Øf: Sandvig No: 27 1 L: 1 Hd: for 498 rd: dateret 29 Maj 1797.

Geert Geertsen Øf: Sandvig No: 27 Vilkors Contract til Jon Ludvigsen Lille Møklebust og Hustrue Brithe Knuds Datter d: 29 Maj 1797.

Bygselsedler med Reversaler \publiceret og/ anvist qvitterings Bøger

1797: 320

Christiansgaves Kobber Værks Interessenteres til Engel Brynildsen paa Livs Tiid p: uskatlagt Plads Myhren, Aarl: Afgift 1 rd: d: 17 Marti 1797. til M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

Resten No: 5 p: 577. af Johan/n/es Johannessen Bjelland No: 49 Obl: til Jon Gertsen Kjærland 150 rd., d: 18 Oct: 1790, af Creditor den 14de Oct: 1797 qvitteret for Resten 100 rd.

No: 3 fol: 411a. Halvor Nielsen Berge No: 38 Obl: til Knud Naterstad og Johan/n/es Seglem 200 rd: d: 4 Juni 1782 af Creditorene qvitteret 29 Maj 1797.

No: 5 p: 460. Ditto(s) Obl: 98 rd: til sam/m/e Creditorer, med 2den prioritet, d: 20de Oct: 1788, af Creditorene qvitteret 16 Sept: 1797.

No: 5 p: 428. Knud Hansen Neerhovde No: 64 i Strandvig Skibrede Obl: til Salomon Jacobsen Windenæs paa 400 rd., d: 27de Maj 1788, af Creditors Arvinger qvitteret d: 4de Oct: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Halvor Nielsen Berges Hustr:s Arv:s Skde til Niels Halvorsen paa Berje No: 38 1 ½ L: S:, ½ Hud for 450 rd: 1 mrk: 2 s: d: 29 Maj 1797.

Niels Halvorsen Berje No: 38 Obl: til Knud Knudsen Naterstad 225 rd:, og til Johan/n/es Hansen Siglem 225 rd: i alt 450 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Berje No 38 1 ½ L: S:, ½ Hd: dateret 29 Maj 1797.

Som ingen efter Tre Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Schonevig Skibredes Høsteting 6te Novembr: 1797 sadt og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen, af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig.

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Haldor Thorsen Gravdal	3. Lars Larsen Schoge
2. Thor Olsen Hegland	4. Hactor Aamundsen Tvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaad: Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibr: fol: 311a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som her i Justitz Protocollen for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793 fol: 1b. og Ober Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Willum Larsen Axland og Peder Ols: Teigland og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Som intet videre var at forrette; saa beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 7de Novemb: 1797 continuerede dette Ting,

og først publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Fra Hr: Justitz Raad Koren i Følge Stiftets Ordre fremleveret Caution af Dato 9 Juli 1796, af Madame Barbara Marie Sl: Pastor Gerhard Geelmuydens for Fogden Bang paa 1000 rd:, før udgivet, men ved dette at skal tillige gjelde for Ringerige og Hallingdals Fogderier vedhæftet

Notarial Forretning af 18de Octob: 1797 hvorved Mad: Geelmuyden eedelig har benægtet Underskriften af hendes Navn, og derhos satte Segl. Proc: Nachschou fremstod, og foreviiste Mad: Geelmuydens Skrivelse til sig som Laugværge af gaars Dato, med Begjæring Formelig herimod at protestere. <lev:t Astrup> Thi var det at h/an/d som hendes Laugværge og paa hendes Vegne, nedlagde al lovlig Protest imod Gyldighed, Kraft og Virkning \heraf/ som sam/m/e ikke af hende er indgaaet eller underskrevet; hvorom h/an/d i øvrigt henholdt sig til den vedhæftede Notarial Forretning af 18de Oct: 1797.

Skiftebr: 23 Feb: 1797 efter Tørres Nielsen Tarraldsøen, i Skdebogen extraheret.

Iver Ommundsens Arv:s, og Creditors Skde til Ommund Bjørnsen paa Glomen No: 44 12 Mrk: S: for 120 rd.; d: 27 Janv: 1796.

Torbjørn Larsen Landes Skjøde til Sergeant Hans Jansen Galtung paa No: 10 H:C: 1 L: 18 mrk: S: 1 ¼ Hd.; nu beboet af Peder Jensen Lande som Lejlænd: for 500 rd.; d: 7 Nov: 96.

Ny Tingsvidne Sag

Paa Hr: Frantz Grungs Vegne mødte Procurator Nicolaj Nachschou, og efter sin Procurator Bevilling fremlagde Attest fra Fogden Hr: Just: Rd: Koren ved Fuldmægtig Hr: Astrup af Dags Dato saalydende: til at udføre en Sag imod Frue Lieutenantinde Dahl, forhen for Forligelses Commissionen foretagen, hvorom h/an/d fremlagde Varsels seddel som med sine Paategninger er saal: samt Commissionens Attest af 1ste Aug: 1797 saal: videre betalte Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og Tii Skill: og anmeldte, at have til et lovligt Tingsvidnes Erhvervelse, til dette Ting og Tiid, ladet indkalde Frue Johanne Magrethe Sl: Lieut: Wilhelm Dahls Enkefrue, efter Hr: Grungs egen skriftl: Stevning af 16de Aug: 1797, som oplæst med sine Paategninger lyder saaledes: Videre fremlagde et original Frue Dahls Skr: af 10 Juli 1797 oplæst saal: belagt med Gjenpart paa 6 skl:s Papiir baade deraf, og af Forligelses Commissionens Varsel seddel.

Indstevnte Frue Dahl blev paaraabt, men mødte ikke eller nogen paa hendes Vegne eller nogen Laugværge.

Vidnerne blev paaraabt som mødte, undtagen

1797: 320b

Gunder Handeland og Hustrue Anne, men deres Vidnesbyrd frafaldt Sr: Nachschou.

De øvrige 2de Vidner, mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de \aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven og/ bleve separerede. Citanten begjærede, de at gjøre deres Forklaring; thi fremstod som

1ste Vidne Hr: Andreas Baade conditionerede hos Cancellie Raad Schiøtz, gl: 21 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters denne Sommer, forklarede og vidnede efter egenskreven og \selv/ for Retten oplæst Seddel saal: Da Citanten intet havde Vidnet videre at tilspørge, og Vidnet declarerede ej at vide mere, blev han fra Retten dimitteret,

Fremstod 2det Vidne Knud Christian Baade, conditionerede sam/m/ested, gl: 19 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters denne Som/m/er, vidnede efter egenskreven og selv for Retten oplæst Seddel saal: Dimitteret som 1ste Vidne.

For to Vidner betalt \1 Mrk:/ {2 Mrk:} skr: Een Mark.

Sr: Nachschou derefter i Rettelagde skriftl: Indlæg af 16 Aug: 1797, oplæst saa lydende: hvorefter han var begjærende TingsVidnet sluttet, og sig beskreven meddeelt som blev bevilghet. Saaledes T:V: sluttet.

Ny Doms Sag

Hr: Frantz Grung lod ved Proc: Nachschou udi Sag contra Frue Lieut:inde Dahl, fremlægge skriftl: Kald seddel af 16de Aug: sidst, oplæst og med sine Paategninger lyder saaledes: derefter betalte Incamination 4 mrk: 10 s: skr: Fire Mark og Tii Skilling.

De indstevnte bleve paaraabte, men ingen af dem mødte eller møde lod.

M: Nachschou refererede sig til det i Sagen \ved dette Ting og/ denne Rett førte \fremlæggende/ TingsVidne, og deri inddragne Documenter og Beviiser samt fremleverede Hr: Grungs skriftl: Indlæg af 16de Aug: sidst som blev oplæst saal: derefter indlod Sagen til Doms ved at igjentage Paastanden i Indlægget og paastaaer Omkostningene betalt af Frue Dahl \efter Regn: saal:/ med 7 rd: 2 mrk: 12 s: og derforuden Acternes Udstædelse, saaledes indlod Sagen til Doms.

Da Indstevnte ikke er mødt eller har ladet møde; saa blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Med det under Indstevnte Frue Lieutenantinde Dahls Haand i Sagen fremlagte, er det beviist, at Frue Dahl har paataget sig at betale Citanten Hr: Grung for Anne Handeland de paastevnte 5 rd: imod at hun tog Obligation af sam/m/e Anne Handelands Mand for bemelte 5 rd:, med meere, til Frue Dahl skyldig, og til deraf til Frue Dahl at betale Renter, hvilket det eene Vidne forklarer, og til deels stem/m/er overeens med Frue Dahls Skrivelse af 10de Juli 1797. Det er da uimodsigeligt, at Frue Dahl har paataget sig at betale til Citanten de paastevnte 5 rd:, altsaa Hun er dem nu skyldig til Citanten, og da hun derfor iblandt andet har taget Obligation af første Debitor, og at sam/m/e 5 rd:, som af øvrige \Obligationens Indhold/ trækker Renter; saa burde Hun og allerede have betalt Hr: Grung sam/m/e, og ikke {opholdt} \henviist/ Betalingen i det uendelige, da hun ikke har beviist at have forbeholdt sig nogen vis Betalings Tiid \thi den angivne kan ei viides af?/. Men da hun ikke efter saa adskillige gange gjorde Krav, have betalt Sam/m/e, som først kunde skeet uden Omkostninger, og senere, med langt mindre i Omkostninger end det disse nu er opløben til; saa er hun aleene Skyld i Omkostningernes Beløb, hvoraf Citanten som ej deri skyldig intet bør tabe; Thi k: f: Rett at Frue Lieutenantinde Dahl bør til Citanten Hr: Frantz Grung eller Ordre betale indbemelte Fem Rigsdaler, tilligemed Omkostninger til Dato skadesløs med Fem Rigsdaler To Mark og Tolv Skilling, derforuden Acternes Udstædelse med alt deraf dependerende, inden femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Halvor Pedersen Mortvedt Skde til Jon Tollefsen paa Mortvedt No: 79 1 pd: 6 mrk: S:, ¼ Hd: d: 6 Nov: 1797 for 400 rd:

Jon Tollefsen Mortvedt No: 79 Vk: Ctr: til Halvor Pedersen og Hustrue dateret 6 Nov: 1797.

Kongl: allern: Confirmation af 14 Janv: 1791 paa Just Pedersen Ejdes Testamente af 2de Oct: 1790.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1798, opnævnt af unge i Skatte mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget

1. Johannes Johannessen Lundalen. 2. Ole Knudsen Siøhuus. 3. Tjæran Olsen Tjelle. 4. Halvor Knudsen Indre Matre.

b: til Høstetinget

1. Lars Larsen Entvedt. 2. Aschel Wiersen Indre Matre. 3. Lars Hansen Bougstøe. 4. Tollach Jonsen Gjelmervigen,

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som intet videre var at forrette, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 8de Novemb: 1797 continuerede dette Ting,

og først publiceret

1797: 321

Pantebogen til Inddragelse

Anders Olsen Storhougs Arvingers Skjøde til Torbjørn Andersen Holmedal paa halve Schonevigs Kirke, for 60 rd.; deraf indløst for 54 rd: og selv arvet 6 rd.; d: 5 Novb: 1793.

Ole Olsen Echemoes Creditors Skde til Lars Larsen den yngre paa Echemoe 2 pd: 3 mrk: S.; deraf indløst for 210 rd: 2 mrk: 4 s: 1 pd: 1 ½ mrk: S.; resten før ejet d: 25 April 1796.

Aadne Steensens Skde til Aad Larsen paa NorEbne No: 85 1 pd: 21 mrk: S: for 498 rd: dateret 13 Feb: 1797.

Torbjørn Johannessen Hvidevolds Skde til Abraham Johannessen paa Hvidevold No: 9 H: C: gds: ¾ L: S.; ½ Hd.; for 130 rd.; dateret 20 Dec: 1796.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 307. Thor Tørressen Holmedal No: 23 H: C: gds: [Obl:] til Hr: Kr: Com: Dahl i alt paa 250 rd.; d: 27 April 1786, hvorpaa betalt imod Creditors qvittering den 12 Janv: 1796 til Afdrag 100 rd:

Afdrag af No: 5 p: 827. Niels Juels paa H: C: No: 1 H: C: gds.; Obl: til Frue Juel i alt paa 3000 rd.; d: 14de Oct: 1794 deraf af Proc: Kahrres Anpart, betalt imod hans qvittering af 17 Juli 1797 til Afdrag 400 rd:

Resten af No: 5 p: 331. Ole Christensen Tjelflaat No: 67, Obl: til Lars Eliassen Lechnæs i alt 270 rd.; dateret 16 April 1787, imod Creditors qvittering af 6 Nov: 1797, betalt med 200 rd:

No: 5 p: 87. Niels Olsen Øfstebøe No: 34 Obl: til Lars Eliassen Lechnæs p: 150 rd.; dateret 1 Marti 1784 af Creditor qvitteret 6 Nov: 1797.

No: 5 p: 394. Poul Olsen Echeland No: 17 H: C: gds: Obl: til Lieut: Wilh: Friman Dahl paa 100 rd.; d: 8 Janv: 1788, qvitteret af h/an/ds Enke som efter ham sidder i uskiftet Boe, den 3 Nov: 1797.

No: 5 p: 399. Lars Sjursen Indre Tungesvig No: 62 Obl: til Brithe Siurs Dt: paa 50 rd: dateret 28 April 1788, qvitteret af hendes Mand Jacob Jacobsen Buenæs 8 Nov: 1797.

No: 5 p: 584. Peder Olsen Schaalnæs Obl: No: 53 til Helje Sævereide paa 80 rd.; dat: 27 April 1791, qvitteret af h/an/ds Enke som efter ham testamenteret 7 Nov: 1797.

Pantebogen til Inddragelse

Mikkel Andersen Storhoug Skde til Willum Larsen Axland paa halve Schonevigs Kirke med Gods for 100 rd.; dat: 7 Nov: 1797.

Torbjørn Andersen Holmedal Skde til Lars Hansen Bougstøe paa halve Schonevigs Kirke og Gods for 100 rd: d: 7 Nov: 1797.

Abraham Johansen Hvidevold Obl: til Knud Andersen Øf: Houge paa 149 rd.; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Hvidevold No: 9 H: C: gds: ¾ L: S.; ½ Hd: dateret 8 Nov: 1797.

Anders Halvorsen Yttre Matre No: 17 Vil Kors Contract til Halvor Andersen og Hustrue, dateret 7 Nov: 1797.

Lars Hansen Bougstøe Obl: til Torbjørn Andersen Holmedal paa 100 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Bougstøe No: 28 H: C: gds: 1 ¼(?) (3/4?) L: S: \med Overb: til andre 6 mrk: Sm:/ d: 8 Nov: 1797.

Peder Ols: Schaalnæs Creditors Skde til Peder Olsens Enke p: Schaalnæs No: 53 1 pd: Sm: for 80 rd: dateret 28 April 1797.

Afkald

ForM: Bog fol: 168. Siri Erichs Datters Mands efter Skfte 13 Juni 1785 for Arv 57 rd: 3 mrk: 12 s: og Hjem/m/egifte 80 rd:, d: 7 Nov: 1797.

Pantebogen til Udslettelse

Resten No: 5 p: 310. Thor Tørressen Holmedal No: 23 H: C: gds: Obl: til Tørres Tørressen Holmedal i alt paa 200 rd:, d: 15 Sept: 1786 af Enkens Arvinger qvitteret 16 Feb: 1797 for 16 rd: 4 mrk: 10 s: og 2 Nov: 1797 for 128 rd: 2 mrk: 4 s: i alt 145 rd: 14 s:

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings bøger anviist

Hr: Niels Juels til Ole Jonsen paa Plads Kubholmen paa Livs Tiid, under Halsnøe Closter gaard, Aarl: Afgift 9 Mrk:, d: 2 Nov: 1797. M:f: H: bet: 8 skl:

Jacob Mikkelsen Eide No: 3 H: C: gds: til Lars Knudsen p: Livs Tiid paa inden gjærdes uskatlagt Plads Beiten, Aarl: Afgift saalænge h/an/ds Hustrue Siselle Jacobs Datter lever, som og nyder Pladset hendes Livs Tiid 2 rd: 3 mrk:, og siden 3 rd: 3 mrk:, samt 3 Dages Arbeide dat:t 7 Nov: 1797. til Manuf: H: betalt 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Niels Olsen Øfstebøes Arv:s Skde til Johannes Johannessen paa Øfstebøe No: 34 1 L: S: ½ Hd: for 800 rd: d: 25 Feb: 1797.

Torbjørn Larsen Lande Skde til Jver Torbjørnsen paa Lande No: 10 H: C: gds: 2 L: 18 mrk: S: 2 ¼ Hd: for 998 rd: dat: 7 Nov: 1797.

Peder Olsen Schaalnæs Enkes Obl: til Helje Sævereides Enke p: 80 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Schaalnæs No: 53 1 pd: S: d: 28 April 1797.

Som ingen efter Tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibr: ophævet og dette Aars Høstetinge sluttet. S: Schiøtz

1797: 321b

Maanedes Ting paa Tingstedet Schonevig Søen den 13 Novemb: 1797 for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibrede, sat og holdet af Rettens Betjent, i Retten overværende efterskrevne eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig

1. Halvor Tørressen Waldre. 2. Lambreth Larsen Schaalnæs. 3. Tørres Larsen Tjelle. 4. Johannes Østensen Mortvedt.

Da, efter at Retten havde opholdt sig til Eftermiddag Kl: 5 og intet var at forrette, som og ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rette, blev Maanedes Tinget ophævet. S: Schiøtz

Så var året 1797 til endes.

Tingbok nr. I. A. 44 1793-1800 for Sunnhordland
Året 1798

(1798: 321b)

Anno 1798 Martii Maanedes, Maanedes Ting den 5te Martii for Waags, Opdals, Ous, Strandvig og Strandebarm Skibreder paa a: Godøesunds Tingsted, hvortil Rejsen medtog to Dage, sat og holdet af Rettens Betjent, i Overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Hans Andersen Waage	3. Johannes Johansen Lande
2. Ingebreth Wermundsen ibd:	4. Jacob Olsen ibd:

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

1. Kongl: all: Placat ang:de en nærmere Bestemmelse om Attester af Kirkebøgerne i Delinqvent Sager dateret 5 Maj 1797.

2. som tillader de Fiskende i Norge, at udsætte deres Garn, baade Søndags Aften og Aftener der foregaaer Søn- og Hellige Dage dt: 13de Octob: 1797.

3. Forordning om Tampe Retternes afskaffelse, og at de Norske Consistori Retters og Landemoders (Landemots) Domme i Geistlige Sager, skal indstevnes til Høieste Rett m: videre dateret 1 Dec: 1797.

4. som forbyder Arrest eller Indførsel i Haandværks Redskaber, eller andre saadanne Ting, som ere Skyldneren \nødvendig/ til hans Nærings Drift, saa længe der findes i Debtors Boe andre Ting, tilstrækkelige til Creditors Sikkerhed og Fyldestgjørelse for hans lovlige Fordring, dat:t 15 Dec: 1797.

5. Cancelliets Skrivelse af 5 Aug: 1797 fra Amtet communiceret 30 Sept: nest efter, at Dommerne skal holde Forhør over Delinqvent Sager og \i/ andre Just: Sager.

6. af 16de Sept: 1797 fra Amtet communiceret 30te dto:, at Præsterne skal uvegerlig meddeele de til Oberformynder Regnskaberne behøvende Attester.

7. af 3 Feb: 1798, fra Amtet communiceret 17de dto:, at naar nogen begaaer Lejermaal, og siden efter gifter sig, maae al Action bortfalde efter Kongl: Resolution af 24 Janv: 1798.

8. Amtets Skr: af 6 Janv: 1798, hvorved efterlyses een fra Christiania Tugthuus undviigt Maleficant Arne Thuesen. See videre fol: 324a. 325b. 336b.

Børne Penges Opbydelse til Udlaan

300 rd: Jomfrue Karen Magrethe Butlers i Strandebarm, d: 21 Nov: 1797, opbuden, men ingen meldte sig Samme til Laans at modtage.

Retten opholdt sig indtil Natten paafaldt, og da ingen havde indfundet sig, med noget at gaae i Rette efter tree Ganges Udraab; saa blev Maanedes Tinget ophævet. Hjem Reisen medtog to Dage.
S: Schiøtz

b: Schonevigs Tingsted den 12te Marti 1798 for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i Overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Halvor Tørressen Waldre	3. Tørres Larssen Tjelle
2. Lambret Larsen Schaalnæs	4. Johannes Østensen Mortved

Allerunderdanigst, og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegi og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, ligesom oven paa Godøesunds Tingsted.

Retten opholdt sig indtil Natten paafaldt; og da ingen havde indfundet sig, med noget at gaae i Rette efter tree Ganges Udraab; saa blev Maanedes Tinget ophævet. S: Schiøtz

Aasteds Ræt Odels Sag paa Møgster

Anno 1798 Tiirsdagen den 17de April Morgen, er Odels og Aasteds Ret sat paa Gaarden Møgster No: 68 S: S:E: gods i Waags Skibrede paa det Brug som det halve, ejes og beboes af Absalon Knudsen Møgster, og det halve bruges af Lejlænding Jon Hansen, men ejes af Niels Knudsen, efter Requisition af Absalon Knudsen, til en Odels Sags Afhandling imellem ham og hans Broder bem:te Niels Knudsen, med efterskrevne af Dommeren tiltagne, og af Skibredets Lensmand Ole Knudsen Rydland i Retten fremstillede 4re, eedsvorne, upartiske og Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, Laugrettes og Meddoms Mænd, navnlig:

1. Niels Johannessen Rabben Lejlænding.	3. Niels Johannessen Lejl: p: Kalve.
2. Salomon Johannessen S:E: p: Tidslevold.	4. Knud Halvorsen Lejl: p: Hilde.

1798: 322

Hoved Citanten Absalon Knudsen S:E: p: Møgster, gl: 39 Aar, fremstod, betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:, og fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen af Dato 15 Juni 1797, som blev oplæst saal: Derefter fremlagde sin til denne Aasteds Ret udstyrede Hoved Stevning af 27 Nov: 1797 som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes.

De indstevnte mødte og vedtog Varsel, undtagen Kari Anders Datter og Anders Knudsen, samt Vidnerne Mons Jonsen Kleppe og Lars Aarentsen Kleppe.

Paa indstevnte og mødte Niels Knudsens \gl: 32 Aar h/an/ds / Vegne var tilstæde Procurator Hr: Balchen fra Bergen, som {/: betalte} uden i dette Øjeblik at kunne indlade sig i Procedure i Sagen, men forbeholdt Samme i Tilfælde den bliver fremmet, fremsatte nu præliminair Exception til Sagens afviisning, af saadan Indhold. Det er af den fra Citant:s Side her i Retten fremlagte Attest fra Forligelses Commissionen fuldkom/m/en indlysende, at den Indkaldelse som imellem disse Parter er passeret, aleene angaaer et Skdes Underskrift, og nogle Penges Modtagelse, hvortil den indstevnte ikke har fundet sig forbunden; hvilket er aldeles uden for denne Sag, da deels Hoved Citanten her til Retten har paastevnet Odels Rett, og i saadan Anledning tillige stevnet Vidner uden til saadan Sags Fremme Niels Knudsen i Forvejen er indkaldet; og da saadant er stridende imod Lovgivningen betreffende Forligelses Væsenet paa Landet i Norge; saa paastod Comparenten den hertil i Dag udtagne Stevning fra Retten afviist, alt under Forbeholdenhed af den Indstevntes Ret til alle vedkommende i alle optenkelige maader, og var begjærende Rettens Eragtning. /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl: :/

Dom/m/eren, siden Forligelses Commissairen Hr: Christi var nærværende, tilspurgde Denne, som og har hørt Stevningen i Dag oplæse, om det var anden Sag der efter Forligelses Commissionens Attest blev behandlet imellem disse Parter, end den nu paastevnte?

Hr: Balchen protesterede imod Svar paa Dom/m/erens Tilspørsel af Hr: Christi uagtet h/an/d er nærværende, da saadant deels var stridende imod Lovgavernes velgjørende Indretning ved Forligelses Væsenet, og deels da Indstevnte Niels Knudsen ikke var stevnet paa lovbefalet Maade at anhøre saadan Rettens Behandling, hvornæst h/an/d vedbliver sit Forrige om Kjendelse til Sagens afviisning paa denne fremsatte Exception, og dernæst igjentog sin Reservation af alt det Fornødne til Sagens lovlige Pleje /: bet: Eragtning 12 s: ./

Dom/m/eren fandt aldeles ikke sit gjorde Spørsmal stridende imod allegerede Forordning, og imodtog Hr: Christies Svar. Hr: Christi svarede: Den Sag Attesten omhandler var ingen anden end den nu her paastevnte, det sam/m/e declarerede og den anden Commissarius som og nu i Retten var nærværende Niels Johannessen Rabben.

Dom/m/eren derefter paa Hr: Balchens første Exception Eragtede: Da Attesten ikke kan ansees anderledes, end denne Sag angaaende; og Fr: 20 Janv: 1767, ikke byder nogen slig Sag at skal meere end eengang foretages for Forligelses Commissionen; saa kan Retten ikke nægte Sagens Fremme.

Proc: Balchen næst at reservere det fornødne imod de givner Eragtninger, og da Exceptionen angaaer om Sagens Fremme eller ikke; saa da Retten nu har tilladt den sin Fremme; saa maatte Comparanten nu begjære sig det passerede in Forma beskrevet meddeelt for at indanke Sam/m/e til Stifts Ober Retten.

Dom/m/eren kunde imod Fr: 17 Maj 1690 om Interl(ocutaries?) Indstevning ikke tillade det begjærte.

Citanten paastod sin Sags Frem/m/e.

Proc: Balchen som endog reserverede det Fornødne imod den sidste Rettens Eragtning, modsagde aldeles Hoved Citantens fremlagde Stevning, og at han skulde være nogen Odels Prætendent til Niels Knudsens Ejendoms Jord, og videre vil afvarte hvad Hoved Citanten har at fremføre til sin Sags Fremme.

De øvrige indstevnte mødte nu, da Hr: Christi som Enken Karen Anders Datters anmeldte Laugværge, tilkjende gav at han siden 1784 som det sam/m/e Aar i Sagen udgivne Skde skal udviise, ikke har været hendes Laugværge: altsaa han for hende her i Sagen intet har at svare.

Enken Karen Anders Datter anmeldte, at hun ikke længe har betjent sig af Hr: Christi, men i de sidste nogle Aaringer brugt andre, og nu for Tiden har Hr: Irgens lovet at være hendes Laugværge.

Hr: Balchen derom fremlagde Hr: Irgens Skr: af 16 Apr: 1798 saal:

Hr: Irgens blev paaraabt, men mødte ikke.

Karen Anders Datter Enke efter Knud Andersen Bakkesund, tilligemed mødte nu antagen i Sagen Laugværge Lensm/an/d Ole Knudsen Rydland declarerede under Forbeholdenhed i Tilfælde, at intet have at fremføre i Sagen, og paastod sig for ald Tilfælde frifunden.

Hoved Citanten Absalon Knudsen Møgster fremlagde følgende Documenter 1. Udskrift af Skde til Citantens Farfader Anders Knudsen af dato 3 Dec: 1746 saal: 2. Extract af Skiftebr: efter sidstmeldte Anders Knudsen 20 Maj 1776, saal: \No:/ X 5. Udskrift af en uvedkommendes Penge Mangels Lysning 13 Maj 1784 saal: som Cit: paastod at være uden Kraft. 3de Udskrift af Skiftebr: efter Cit:s Fader 30 Juli, sluttet 7 Sept: 1778 saal: 4de Udskrift af Skde efter sidstmeldte Skftebr:, hvilket Skde er udgivet til h/an/ds ældste broder Anders Knudsen paa Bakkesund som Hovedbølle, er dateret 5te Oct: 1782 saal: X /: her No: 5 ./ No: 6 Udskrift af Skde efter Skiftebrevene de forbem:te 1776 og 1778 til h/an/ds Moder Knud Andersen Bakkesunds Enke, Citantens Moder og Enke efter h/an/ds Fader, paa Møgster No: 68 72 s: Penge dat: 2de Oct: 1784 saal: No: 7 Hendes Skde til Citanten paa 36 s: Penge deri, af Dato 15de Janv: 1787, saal: No: 8 Udskrift af sam/m/e Hans Moders Skde paa 36 s: Penge i sam/m/e Brug til h/an/ds Broder som er yngre end Citanten, Niels Knudsen, paa de øvrige 36 s: Penge, som er den nu paastevnte Part, dateret 11 Maj 1793 saal: No: 9 Ud-

skrift af hvad herom i Sagen er passeret ved Høstetinget 20 Sept: 1797, som viiser, at Citanten har søgt Sagens mindst bekostelige Afgjørelse, hvilket Udskrift lyder saaledes: No: 10 Attest fra Sogne Præsten om Citanten og Sødskende's Slægtskab/ dateret 24 Nov: 1797, saal: alt oplæst og af Citanten blev begjært Acten inddragen. Af alt dette begjærede Citanten, at maatte erfares \og anmærkes/ det Møgster er Ætens!! (Ættens) Odel fra 1746, at Citantens \Far/Fader Anders Knudsen har efterladt det, ved sin Død, og hvorledes det {af} \efter/ ham i Skifte 1776 er udlagt, at h/an/ds Fader Knud Andersen har ved sin Død efterladt sig fleere Ejendom/m/e og hvorledes de alle ved Skifte efter ham er udlagt 1778, at h/an/ds ældste Broder Anders Knudsen har faaet Arve Tompten og Hovedbøllet Bakkesund, sig til Odel. At den næst ældste Søn Elias Knudsen ved Døden er afgangenen uden Børn, at Citanten er af Alder dernæst, og altsaa Odels berettiget til det paastevnte halve, ligesom det øvrige halve i dette brug som beboes af en \...?/ Leilænding neml: dette halve som h/an/ds yngre Broder Niels Knudsen har faaet Skde paa, ligesom Citanten paa det andet halve, det h/an/d af Leilændingen, hvis Datter Citanten har til ægte, blev overladet, der alt alletider har været eet eneste samlet Brug, og har været beboet af h/an/ds Fader Knud Andersen og Moder Karen Anders datter, hvorefter ingen før har været gifte, og \da/ beboet Møgster førend de kom til Bakkesund, og er vel over 40 Aar, siden Citantens Forældre begyndte at boe paa Møgster paa dette hele Brug 72 s: Penge. Dette for Absalon Knudsen oplæst, h/an/d tilstod, at være det h/an/d vilde have tilført, med Tillæg, at dette er 46 Aar siden Citantens Fader blev gift med efterlevende indstevnte h/an/ds Moder, og var gift førend h/an/d kom til Møgster, saaledes at h/an/d blev gift om Høsten, og Vaaren derefter, tiltraadte Møgster de 72 s: at beboe.

Hoved Citanten begjærede sine Vidner fremkaldede, at gjøre deres Forklaring, og tillige havde at fremstille som ustevnte Vidner Ole Nielsen Wevogen S:E: og Christopher Johannessen Walham/m/er Lejl:, hvorefter den sidste møder, og den første forventes hver Øjeblik, og disse at gjøre deres Forklaring, om Odelets oprindelse, om hands Forældres Giftermaal, om hvilke Citantens Brødre død børneløs, om de 72 s: har altid været eet Brug, om Sam/m/es uafbrudde Besiddelse af h/an/ds Forældre, med videre efter Sagens Natur og Stevningen, samt de 2de ustevnte om Kjøbe Summens Anbydelse til Niels Knudsen for den paastevnte Jordepart.

Proc: Balchen forbeholdt sig at svare paa Hoved Citantens Tilførte, og dernæst begjærede i Overeenstem/m/else Lovens 1 Bog 13 C: 9 a: at Retten vilde separere Vidnerne, samt forbeholdt sig Contra Qvæstioner efter Omstændighederne.

Dom/m/eren fremkaldte de mødende Vidner, og forelæste dem Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, om hvad de i denne Sag bliver spurgt, veed, har seet og hørt til Sagens Oplysning, saa og paalagt, sig ikke fra Retten at absentere førend de deres Udsigende have beEediget, derefter de /: som ellers uden Erindring, og altid sædvanlig, havde skeet /: blev separerede, og fremstod som

1ste Vidne Mons Jonsen Kleppe S:E: gl: 76 Aar, sidst til Alters for 4 Uger siden, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At har kjendt Knud Andersen og h/an/ds Enke Karen Anders Datter, førend de blev gift sam/m/en, og ingen af dem har været gift før, de var gift Høsten førend de kom at boe paa Møgster dette Brug hvorefter Absal: Knudsen \nu/ ejer det halve, og Niels Knudsen det halve, om Vaaren, og boede der endeel Aar, førend de fløttede til Bakkesund det sidste for over 20 Aar, kanske imod 30 Aar siden, men mindes det ej ret. de brugede da begge disse halve brug, som Parterne Brødrene nu ejer, under eet, ligesom Citantens FarFader før dem, og har altid været brugt under eet Brug, og til sidst nu af Lejlænding Jon Hansen /: Jon Hansen fremstod og tog til Vedermæle for Processens Skyld /: som endnu boer paa Niels Knudsens Part, men til Absalon Knudsen som har ægtet Jon

Hansens Datter, har Leilændingen afstaaet det halve Brug til Absalon Knudsen, da sidstmeldte fik Skjøde derpaa, og er Knud Andersen og Karen Anders Datter kiødelig Fader og Moder til begge Parter, og havde de fleere Børn, en ældre Søn Anders Knudsen, fik Bakkesund, en dernæst af Alder, Elias Knudsen, er død uden Børn, dernæst er Absalon Knudsen, og den yngste er Niels Knudsen, samt en Datter /: Jon Hansen viiste nu sin Bygselseddel af 28 Sept: 1767 udgivet af \Cit:s Farfader/ Anders Knudsen Bakkesund p: 72 s: Penge \i Møgster/ paategnet anviist og ham tilbageleveret :/ Disse Sødskendes Alder veed Vidnet ikke. Proc: Balchen begjærede Vidnet tilspurgt Contra qvæstioner 1st Bestaaer Møgster af meere end eet Brug, eller hvor mange og af hvor mange beboes? Rs: Møgster har 4 Brug eller Parter hver saa stor som begge \disse/ Parter, og nogle af dem har Fæderne deelt med deres Sønner. 2de Hvor stor Besætning har Hoved Cit: paa sin brugende og ejende Part? Rs: Veed det ikke. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parter Consence, ad interim til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Lars Aarentsen Kleppe Lejl: gl: 56 Aar sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, foklarede ord til andet som 1ste Vidne med Forskjæl, at Forældrene kom til Bakkesund for 31 eller 32 Aar siden. Paa Contra Qvæstioner svarede: til 1ste og 2det som 1ste Vidne. 3de Om Vidnet veed, at Parternes Forældre beboede det omfoklarede Brug i Møgster, med Ejendom eller til Bygsel? Rs: Parternes Farfader overlod Citantens Fader \Bruget/, men om med Ejendom eller Bygsel veed ikke. Dimitteret til nærmere Eedfæstelse ad interim som 1ste Vidne.

Fremstod 3de og 4de Vidne som begge Parter vare eenige, at maatte under eet afhøres, neml: Ole Nielsen Wevogen og Christopher Johannessen Walhammer, og blev den førstmeldte ligesom de øvrige forelæst Eedens Forklaring, og formanet til Sandheds Udsigende. Ole Nielsen Wevog er gl: 29 Aar, og Christopher Walhammer 37 Aar, sidst til Alters 4de Søndag i Fasten d: Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, foklarede: At Vaar 1797, fulgde de med Citanten efter den/n/es Begjæring, til Niels Knudsen til Bakkesund, der Citanten tilbød Sidstmelte Pengene som skulde være for den Jordepart, Niels Knudsen havde tilskjødet sig i Møgster, som Citanten sagde før de reiste fra Møgster var 200 rd:, der de ogsaa dem optalte, men hos Niels Knudsen, erindrer de ej at Summen blev nævnet, eller Pengene optalt; dertil Niels Knudsen svarede: At kunde ej modtage Pengene. Absalon Knudsen havde et skrevet Skde med sig, som h/an/d bad Niels

1798: 323

Knudsen underskrive, sigende: Lad os nu forliges som Brødre; men Niels Kn: svarede: At kunde ej modtage Pengene eller underskrive Skdet. Citanten sagde videre: At vilde Niels Knudsen modtage Pengene, vilde Citanten eftergive Omkostningerne. Dimitteret ad interim til nærmere Eedfæstelse som de forrige.

For 4 Vidner bet: af Hoved Citanten 3 mrk:, og af Contra Parten 1 mrk: i alt 4 mrk: skr: Fire Mark.

Proc: Balchen paa Niels Knudsen Bakkesunds Vegne /: betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skil: :/ producerede sin til i Dag udtagne Kaldseddel af 31 Janv: d: A: lovlig forkyndt hvorved Niels Knudsen har contra stevnet Hoved Citanten Absalon Knudsen saaledes som sam/m/e indeholder, der \med sine Paategninger/ blev oplæst og lyder saal: og derefter begjærede de ved samme indstevnte Vidner paaraabte, deres Forklaring indhættet, og derefter deres Eed modtaget, Paa de nu fremlæggende skriftl: Contra qvæstioner saal:

Alle indstevnte mødte undtagen Sønnen Knud Andersen, og vedtog de mødende lovlig Varsel, og tillige fremstillede Contra Citanten ustevnte Vidner Knud Monsen Lille Kalsøen og Lars Wincentzen ibd:

Hoved Citantens afhørte Vidner blev fremkaldede, som mødte, og for Processens Skyld tog til Vedermaale, samt vedtog lovlig Varsel, Contra Citantens Vidner at anhøre, og tillige i Fald disses Udsigende maatte blive dem imod, derimod erindre, hvad og om de noget nødvendig eragter.

Contra Citantens Vidner bleve fremkaldte som mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, samt paalagt sig ikke fra Retten at absentere førend de deres Udsigende have beEediget, derefter de bleve separerede, og fremstod som

1ste Contra og Sagens 5te Vidne Ole Christiansen Lejl: p: Øchland gl: 42 Aar sidst til Alters Midfaste d: A:, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ja, nu disse Tider. 2det Kan Vidnet ikke sige, men efter Skjønnende troer det efter de Brug som her ere til Lands. 3de Kan ikke sige. 4de Hvad hver af de 8 Mænds Brug er af Landskyld? Veed ikke rettere, end hver har ligemeget med hver af Sagens Parter. Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev, og da ingen af Parterne havde videre at tilspørge, blev Vidnet ad interim til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 2de Contra og Sagens 6te Vidne \Erich/ Arnessen S:E: p: Øchland gl: 49 Aar, sidst til Alters Midfaste \d: A:/, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede: 1ste Ja. 2det Kan ikke vide, og kan være ulige. 3de Veed ikke. 4de Veed ikke. Dimitteret ad interim til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod 3de Contra og Sagens 7de Vidne Ole Larsen S:E: p: Weevog gl: 60 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2de, 3de, som 2det Vidne, til 4de som 1ste Vidne. Vidnet ad interim til nærmere Eedfæstelse dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Contra og Sagens 8de Vidne Rasmus Nielsen S:E: p: Møgster, gl: 27 Aar, sidst til Alters ved Paaske sidst, ej videre beslægtet end besvogret til Contra Citanten saaledes at denne har Vidnets Søster \og næstsødskende barn til begge Parter/, svarede til 1ste Ja. til 2det Ja de faaer leve hver paa sin Part. 3de {.....} 9 á 10 klavebundne Creature, Smaler fra 4 til 10, Hæst ½, kan avle 10 á 12 td:r Havre. 4de Veed at de staaer i Landskyld alle 8te hver ligemeget med hver af Parterne. Som de forrige blev ad interim til nærmere Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 5te Contra og Sagens 9de Vidne Arent Hansen S:E: p: Møgster gl: 28 Aar, sidst til Alters 2de Søndag i Fasten, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ja. til 2det Som Levemaaden er til, men slet ikke af Jorden, saasnart Fisket slaaer fejl. 3de Veed det ikke. 4de Veed det ikke rettere, end at hver af de 8 Brug er lige store. Vidnet som de forrige ad interim dimitteret.

Fremstod 6te Contra og Sagens 10de Vidne Ole Olsen Lejl: p: Bakke, gl: 46 Aar, sidst til Alters for 4 Uger siden, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste og 4de som 5te Vidne. 2det Veed det ikke. 3de Veed det ikke.

Fremstod 7de Contra og Sagens 11te Vidne Lars Wincentzen Lille Kalsøen S:E:, gl: 48 Aar, sidst til Alters for 6 Uger siden, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ja. 2det Kan ikke sige. 3de Sluttes 7 á 8 klavebundne Creaturer, 1 Hæst, \avler omtrent 10 td:r Havre/, veed ei videre. 4de Hver af de 8 Mænds Brug er lige store. 5te tilspurgt: Om veed at ethvert Brug i Møgster, har forhen været deelt i 2 lige Deelee som det bruges nu? Rs: Begge Parters brug har altid været i eet Brug til Citanten fik det halve af Leilændingen Jon Hansens Brug. De andre \3 Brug/ ere Tiid efter anden i de sidste 18 Aar deelte. Dimitteret som de forrige til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod 8de Contra og Sagens 12te Vidne Knud Monsen S:E: Lille Kalsøen, gl: 40 Aar, sidst til Alters første Søndag i Fasten d: A:, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ja nu. 2det Kan ikke vide, men Vidnet har boet paa et halv Brug og levet. 3de Veed det ikke. 4de Ja alle 8 Brug nu, ere lige store. 5te som forrige Vidne. Dimitteret som de forrige.

{Begge Parter} For 8te Vidner betalt 5 mrk: skr: Fem mark.

Begge Parter declarerede ej at have fleere Vidner, og da ej videre havde dem at tilspørge, begjærede Parterne dem admitteret til ved Eeds aflæggelse at beEedige deres Udsigende, og de derefter dimitteret fra Retten; thi bleve de fremkaldede, fremstod, og som dem af Protocollen var forelæst deres Forklaring og Svar, saa bekræftede de nu og hver for sig, med oprakte Fingre og Lovens Eed, deres gjorte Forklaring og Udsigende samt aflagte Vidnesbyrds Sandhed og Rigtighed, efter det de selv veed og har hørt, og ej at vide meere, rettere eller sandere for Gud, end det de have vidnet, hvorefter de med begge Parters Samtøkke bleve aldeles fra Retten dimitterte.

Enken Karen Anders Datter og Anders Knudsen Bakkesund anmeldte, at intet havde at fremføre i Sagen, og førstmeldte med Laugværge protesterede imod Søgemaallet sig angaaende.

Hoved Citanten anviiste det Skde skrevet 1ste Oct: 1796 indrettet til Niels Knudsens Underskrift paa de 36 s: Penge i Møgster, hvorom nu Sagen er, for

1798: 323b

Løsnings Summa 204 rd:, men som Niels Knudsen ligesaa lidet har vildet underskrive, som Pengene modtage, hvilket h/an/d begjærede paategnet anviist, og sig tilbageleveret, som og skeede. Hoved Citanten tilbød nu at aflægge Lovens Eed, og \paastod/ sam/m/e at blive modtaget, at han vil løse den paastevnte nu Niels Knudsen tilskjødede Jordepart i Møgster sig selv til Odel og Ejendom, samt tilbød Niels Knudsen Løsnings Summen for Jordeparten efter sidstmeldtes derpaa ihændehavende Skjøde 200 rd:, og lagde paa Bordet i Retten, 3 Pakker med Banco sedler, som hand begjærede af Niels Knudsen eftertalt og imodtaget, hvorefter han forbeholdt sig sin nærmere Paastand til Doms.

Proc: Balchen protesterede imod saadan Eeds Modtagelse, da Contra Citanten Niels Knudsen ikke er stevnet, Sam/m/e at paahøre. I øvrigt forbeholdt Comparenten sig at i agttage det fornødne til sin Parts Tarv og Bedste til Tiid og Sted, naar Hoved Citanten til endelig Dom har sluttet Sagen fra sin Side, hvilket h/an/d tvivlede om, vel ret ikke kunde skee af Hoved Citanten førend h/an/d ved en Continuations Stevning har suppleret denne vigtige Mangel; men Pengene declarerede Niels Knudsen ikke at vilde modtage; thi tog Hoved Citanten sam/m/e Penge til sig tilbage.

Hoved Citanten paastod efter Sagens Stevning og i Rette lagte Documenter Dom til Niels Knudsen imod anbudet Kjøbe og Løsning Sums Betaling, at tilskjøde Hoved Citanten til sin sande Odel de 36 s: Penge Landskyld i Møgster No: 68, hvorpaa Niels Knudsen af deres Moder har erholdet Skjøde den 11te Maj 1793, og at erstatte Hoved Citanten denne Sags af Contra Citanten forarsagede Omkostninger med 70 rd:, samt sig for Contra Citantens Tiltale frifunden. Saaledes indlod Sagen til Doms.

Proc: Hr: Balchen som nu erfarede, at Hoved Cit: Absalon Knudsen har indladet sin Sag til Doms i den Stilling den nu er; saa maatte Comparenten paa Niels Knudsens Vegne begjære sig Sagen udsat til førstkommende Sommerting for dette Skibrede som den korteste Tiid for ikke at spille Rettens kostbare Tiid, \og/ troede han at Sagen beqvemmost paa Tinget af Retten kunde fra Comparentens Side deduceres til Doms, da Sam/m/es {...} Fremgangs Maade ikke synes, at stride imod den Rettens Pleje som i Tilfælde, af denne Sags Tvist til \imod/ en beleiligere Tiid kunde skee paa Stedet. Det er Retten selv bevidst efter hvad Vidtløftige Documenter, som her i Dag fra Hoved Citanten er fremlagt, foruden 12 Vidners Førelse fra begge Parters Sider, hvor gandske umueligt for Comparenten her paa Stedet i en Tiid af ¼ Time, eller meget længere, eller nu her paa Stedet at kun/n/e deducere denne vidtløftige Sag, desformedelst Comparenten maatte begjære sig en verificeret Gjenpart af den i Dag fra begge Parters Side passerende Protocollation og Vidne Forklaring, <Sendt i Post 20

April> og udbad sig til den Ende denne saasnart det stod i Dommerens Magt, at kunde meddeele ham Sam/m/e, paa det Sagen til den begjærte Tid uopholdelig kunde sluttet fra Contra Citantens Side. Comparenten ventede sig saavel den begjærte Udskrift som Udsættelse til den benævnte Tiid, da han troede Fr: 3 Juni 1796 dens 4 Cap: 15 § gav ham grundet Anleedning til Dommerens behagelige Bifald. I øvrigt reserverede han for Tiden sin Committents Ret i alle maader. For Opsættelse betalt 12 s: skr: Tolv Skilling.

Hoved Citanten protesterede imod Udsættelse og paastod Dom.

Dom/m/eren kunde efter Sagens Vidtløftighed og allegerede Fr:s 15 § \og foregaaende 7 §/ ikke nægte den begjærte Opsættelse, men sam/m/e bevilges.

Begge Parter foreenedes om Sagens Forfløttelse til først:de dette Skibredes Sommerting paa Godøesunds Tingsted, og Foretagelse der til Doms; thi blev Laugrettet paalagt, af Retten, der samme Tiid at møde.

Denne \Aasteds Sags og/ Forretnings Bekostning

Dommeren for Een Dags Forretning	3 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Diæt Penge som 5 Miil fra sit Hjem for de 4 Miil tour og retour	1 rd: - 2 mrk: - 0 s:	
Lensmanden for Laugrettet at tilsige, og dermed møde 4 Dage á 3 mrk:	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:	bet:
Laugrettes Mændene for deres Uimage og Nærværelse een betalt		
Dag á 24 s: og den eene af dem over en Miil fra sit Hjem 2 mrk:	1 rd: - 0 mrk: - 8 s:	
Den eene af dem Skyds efter Reglementet 111 afd: 16 § for		
2 Miil uden for dette Præste gjælds grændser, á 8 s:	0 rd: - 1 mrk: - 0 s:	

Tilsammen som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet beløber

7 rd: - 3 mrk: - 8 s:

skrives Syv Rigsdaler tree Mark og Aatte Skilling som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit.

Sagen beroer til Waags Skibredes Som/m/erting 1798. S: Schiøtz See fol: 332

Sommer Ting 1798 den 26de April for Schonevig Skibreede sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen af Districtets Sørenskriver Søren Schiøtz, Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad, i Overværelse af Districtets Foged Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 4 opnævnte \eedsvorne/ Laugrettes Mænd, navnligen:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettes Mænd:

1. Ole Knudsen Siøehuus	3. Jon Tollevsen Mortvedt
2. Haldor Knudsen Indre Matre	gl: Laugrettesmænd
	4. Torkel Olsen Øf: Sandvig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Martii

1798: 324

Maanedes overordentlige Maanedes Ting {for Martii Maaned} paa Godøesunds Tingsted, fol: 321b. og end videre siden tilhænde komne og indløbne, samt Sportel Reglementet som sædvanlig.

9de Sportel-Reglementet af 11 Juni 1788.

10. Kongl: allern: Fr: 9 Feb: 1798 som forklarer N: L: 5 B: 13 C: 34 a: om Qvitteringer skrevne paa Gjældsbreve, og hvorviidtløse Qvitteringer maae gjælde.

11. 2 Martii 1798, at enhver Skifte Forvalter skal indeholde de Førlovs Penge af Arv, som efter Lovens 5 B: 2 C: 76 a: tilfalder den Kongl: Kasse, og derfor aflægge Regnskab.

12. Gen: Told Kam/m/erets Skr: af 4 Nov: 1797, fra Amtet communiceret 18de dto., at de Sauger som ikke holde Saugmestere, men driver Saugene ved Gaardens egne Folk, om endog de Aarlig forarbeide over 200 Bord til Udskibning, skal eftergives Consumptionen.

13. Rente Kom/m/erets Skr: af 18de Nov: 1797, fra Amtet communiceret 2 Dec: næst efter, at Aftingning for Lejermaals Bøder bør skee af Fogden inden Tinget, og belægges med Extract af Jutsitz Protocollen efter Cancelliets Skr: af 9 Martii 1793, og om vedkom/m/ende ej er tilfreds med Fogdens Aftingning, skal sam/m/e ved Amtets Resolution afgjøres, og at Aftingningen for Uformuende maae skee endog til 24 skl:

14. Danske Cancellies Skr: af 10de Feb: 1798, communiceret fra Amtet 23 Ditto, at Tinglysning henseende Umyndiges Arver i Forældrenes Boe, maae skee efter Lod sedler paa slet Papiir og uden Betaling.

15. d: d: fra Amtet den 24de ditto communiceret, at Conventionen med Preussen 17 Dec: 1790, om Decimations Rettens Ophævelse, udstrækkes til Fyrstedømmene Anspach og Baireuth.

16. Kongl: allern: Resolution af 14 Feb:, fra Rente Kam/m/eret den 24de ditto, og fra Amtet 10 Martii 1798 communiceret, om Aftags Forretningernes Betaling til Rettens Middel.

17. Rescript af 9de Martii 1798 fra Amtet communiceret 24 dto., at Rettens Skrivere skal have det reene Papiir og Indbinder, til Delinqvent og Justitz Acter betalt af Delinqvent- eller Sigt- og Sagefalds Kassen, men henseende benificerede Sager skal disse Kasse intet betale.

18. Fra Stifts Over Retten igjennem Stiftet 16 Dec: 1797 Circulaire, her indløben 20 Martii 1798, at Stifts Rettens Stevninger, uagtet vedkom/m/ende selv paategner Forkyndelsen, skal dog \de/ derom ligefuldt paategnes af Varselmændene. Dette Lensmanden og Varsels Mændene nu indskjærpet.

<See fol: 325b. 336b.>

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibrede's Sommerting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Siri Ols Datter Kiørpings Formynders af 2de Nov: 1797 for Arv 2 rd: 13 s: ved Skifte sam/m/e Dato.

.... Lars Larsen Bougstøes Formynders af 19 Feb: 1798 for Arv 1 rd: 1 mrk: 6 12/13 s: efter Skifte sam/m/e Dato.

.... Ole Tollevsen Øf: Sævereides Moders af 21de dto: for Arv og Hjem/m/egifte 11 rd: 3 mrk: 14 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Tollev Tollevsens Ditto Dto: sam/m/e Skifte, Arv og Datum.

.... Aschild Tollevsens Dto: Dto: Ditto.

.... Ingri Tollevs Datters Dto: Dto: Arv og Hjem/m/egifte 10 rd: 4 mrk: 15 s:

.... Gjær Tollevs Datters Dto: Dto: Ditto.

.... Anne Tollevs Datters Dto: Dto: Dto:

.... Ingeborg Tollevs Datters Dto: Dto: Dto:

(Andre dokument)

Skiftebrev 30 Aug: 1797 efter Niels Heljessen Ølvestvedt, i Skdebogen extraheret.

Willum Larsen Axlands Skde paa halve Schonevigs Kirke for 140 rd: d: 14 April 1798 til Christopher Johannessen Yttre Tungesvig.

Hr: Justitz Raad Korens Skde til Madame Celius paa halve Eide No: 3 H: C: gds: 1 Løb S: 1 Hud for 650 rd:, Sælgeren sig forbeholden ½ Part i TørvedMyren og det store VaanHuus uden Grundeleje dateret 31 Marti 1795.

Poul Olsen Sør Engevigs Skde til Ole Olsen paa Sandvold No: 18 H: C: gds: 1 L: S:, ½ Hd: for 500 rd: dateret 7 Nov: 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 27 April 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret:

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag No: 5 p: 503. Af Hr: Abels Obl: til Mad: Stub paa i alt 438 rd:, dateret 8 April 1790 betalt efter hendes qvitteringer til 21 Dec: 1797, til Afdrag de i Huuse Panter staaende 137 rd: 2 mrk:

Til Afdrag No: 5 p: 827. Paa Niels Juels Halsnøe Closter No: 1 H: C: gds: Obl: til Sl: Frue Juel i alt 3000 rd:, d: 14de Oct: 1794, betalt af Christopher Juels deri tilskiftede Andeel, betalt 9 Dec: 1797, efter hans qvittering til Afdrag 200 rd:

No: 3 fol: 447a. Mads Olsen Schaden No: 14 H: C: gds: Obl: til Lieut: W: F: Dahl paa 60 rd:, 2de prioritet, dateret 2 Maj 1783. qvitteret af Enke Frue Dahl som efter sin Mand sidder i uskiftet Boe, den 25 April 1798.

No: 5 p: 714. Jørgen Monsen Sioe No: 4 H: C: gds: Obl: til Torbjørn Lande paa 150 rd:, d: 24de April 1793, af Creditor qvitteret 25 April 1798.

No: 7 pag: 24. Poul Olsen Engevig, Sandvold No: 18 H: C: gds:, Obl: til Lars Eliassen Lechnæs paa 298 rd:, dateret 23 Marti 1796, af Creditor qvitteret 26 April 1798.

No: 7 p: 27. Hans Sørensen Sætre, Eide No: 3 H: C: gds:, Obl: til Ole Olsen Waagen paa 500 rd: dateret 25 April 1796, af Creditor qvitteret 26 April 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviiste

Cancellie Raad Schiøtz til Mikkel Johannessen paa Livs Tiid paa Mit Wandenæs No: 69 12 mrk: Smør dat: 19 Marti 1798. til Manuf: H: bet: 8 s: før brugt af Hans Eliassen.

Frue Lieutenantinde Dahl paa Handeland til Poul Samsonsens paa Handeland No: 4 2 L: 18 mrk: S:

1798: 324b

før brugt af Ole Knudsen, d: 16 April 1798. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel, ladet til dette Ting og Tiid indkalde i Anledning foreviiste Sogne Præstens Anmeldelse, ugift Qvinde Siri Lars Datter Ekren, for begangen Lejermaal i Aaret 1797, med Land Soldat Hugne Rasmussen Aarvigen til at betale hendes Lejermaals Bøder tilligemed Actionens Omkostninger \samt Sone paa Kroppen at udstaae/

Barne Faderen er indkaldet til Vedermæle, men han mødte ikke.

Paa Siri Lars Datters Vegne mødte hendes Fader Lars Steffensen Huusmand under Ekre, som paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, men beklagede hendes yderlige Fattigdom, saa hun slet ikke kan betale hendes Bøder, men anbød som hun havde faaet laant eller rettere givet 1

rd: hvorom han bad at Bøderne maatte aftinges, da hun godvillig vilde indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: Om Siri Lars Datters Formue henseende Bødernes Betaling, om Slægtskab med Barnefaderen, om deres Alder, om begge confirmeret, og om nogen af dem før have begaaet Lejermaal? Samtl: dertil svarede: At Hun er yderlig fattig, og neppe ejer Klæderne, Barnefaderen ubeslægtet og ubesvogret, hun af Alder over 26 Aar, begge confirmeret, og ingen af dem før begaaet Lejermaal. Actor nødsagedes at modtage de anbudne 1 rd: til Aftingning, og da hun udstaaer sin Straf paa Vand og Brød uden Dom; saa begjærede h/an/d til sit Regnskabs Belæg for bem:te 1 rd:, Udskrift af Protocollen af det passerede, sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <Lejermaal Bøder>

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 272. Iver Kittelsen for Arv efter Skifte 7 April 1791 36 rd: 11 ½ s:, og 6 Juli 1795 4 rd: 5 mrk: 11 ¼ s: i alt 41 rd: 6 ¾ s: dateret 26 April 1798.

.... fol: 272. Johannes Johannessen Yttre Bouge for Arv efter Skifte 9 April 1795 40 rd: 2 mrk: 2 ½ s: dateret 26 April 1798.

(Andre dokument)

Mads Olsens Skjøde til Ole Madsen paa Schaden No: 14 H: C: gds: 1 Løb S:, 1 Hud for 150 rd:, dateret 26 April 1798.

Ole Madsen Schadens Vilkors Contract til Mads Olsen Schaden og Hustrue Inger Knuds Datter d: 26 April 1798.

Dto: Ole Madsen Schadens Obligation til Frue Lieutenantinde Dahl paa 150 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Schaden No: 14 H: C: gds: 1 Løb 1 Hud, d: 26 April 1798.

Jens Ulrich Undahls Skde til Torbjørn Johannessen Hvidevold paa Nedre Tofte No: 8 H: C: gds: 1 Løb 1 Hud for 899 rd:, dateret 27 April 1798.

Torbjørn Johannessens Obl: til Jens Ulrich Undahl paa 599 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Nedre Tofte No: 8 H: C: gds: 1 L: S:, 1 Hud, d: 27 April 1798.

Hans Sørensen Sætre Skde til Søren Hansen paa Sætre No: 2 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: for 598 rd:, dat: 26 April 1798.

Søren Hansen Sætres Obl: til Ole Olsen Waagen 499 rd:, og til Hans Sørensen Sætre 99 rd:, i alt 598 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Sætre No: 2 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: dateret 26 April 1798.

Jørgen Monsen Sioe Obl: til Lars Friderich Undahl p: 250 rd:, Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Sioe No: 4 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 27 April 1798.

Torbjørn Ommundsen Yttre Bouge Skde til Hans Johannessen paa Yttre Bouge No: 27 H: C: gds: ½ L: S: med Over bygsel til 1 ¾ L: S: ½ Hd:, for 380 rd:, dateret 27 April 1798.

Hans Johannessen Yttre Bouge Obl: til Torbjørn Ommundsen Neervigen paa 350 rd:, Rente 3 ¼ proC:t, Pant 1 pr: i forbem:te dateret 27 April 1798.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 28de April 1798 continuerede dette Ting.

Leyermaals Aftingning

H: og W: Hr: J: Rd: Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde, i Anledning foreviiste Sogne Præstens Attest, ugift Qvinde Marthe Peders Datter Schoge for begangen Lejermaal i Aaret 1797, med Halsteen Monsen Løvig, til at betale de forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae Straf paa Kroppen at sættes paa Vand og Brød, derom at lide Dom.

Barnefaderen er afreist til Christianssand, og der ladet sig hverve til de gevorbne, saa han ikke har været at indkalde.

Actor begjærede Qvinden som mødte, tilspurgt om hendes Alder? Hun svarede at være 38 Aar. Dette Dom/m/eren og Laugrettet samt Almuen skjønnede overeenstemmende med Sandhed. Videre tilspurgt Laugrettet og Almuen 1st Om hendes Formue? Rs: Hun er yderlig fattig, og da for faae Aar siden, Ildebrand overgik den gaard, hvor hun da tjente, mistede hun alt hvad hun da ejede, og nu er ikke ejende de fornødne Klæder, saa hun intet har til Bøderne. 2det Om hun og Barnefaderen er beslægtet? Rs: Nej. 3de Er Hun confirmeret? Ja baade Hun og Barnefaderen. 4de Om nogen af dem gift eller før gift? Rs: Nej. 5te Om nogen af dem før har begaaet Lejermaal? Rs: Nej.

Marthe Peders Datter, tilstod Forseelsen, og beklagede at være yderlig fattig, og intet at have til Bøderne, men anbød 2 Mrk: som hende af Andre vart givet, og bad Bøderne dermed aftinget, da hun godvillig vilde indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød uden Dom.

Actor var nødsaget at imodtage de 2 mrk: til Aftingning; og da Hun uden Dom sættes paa Vand og Brød, saa udbad han sig derom Udskrift af Protocollen som blev bevilget.

Udstædt

<Lejermaals Bøder>

1798: 325

Pantebogen til Inddragelse

Knud Olsen Indre Næss Skde til Johannes Olsen paa Indre Næss No: 65 1 L: \12 mrk:/ S: ½ bskd: med Overbygsel til 34 mrk: S: ½ bskd: for 700 rd: dateret 24 Feb: 1798.

Ole Olsen Waagen Skde til Johannes Olsen paa Waagen No: 35 efter Aftag 1 L: 1 pd: 6 mrk: Sm: for 780 rd:, dateret 27 April 1798.

Johannes Olsen Waagen No: 35 Vilkors Contract til Ole Olsen Waagen og Hustrue Magrethe Johannes Datter dateret 27 April 1798.

Pantebogen til udslettelse

No: 7 p: 92. Aschel Wiersen Indre Matres Obl: til Lars Friderich Undahl paa 150 rd: dateret 28 April 1797 af Creditor qvitteret 27 April 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Holmedals Kirke Ejere til Anders Halvorsen paa Dahlen No: 18 1 pd: 3 mrk: S:, før brugt af Halvor Andersen d: 6 Janv: 1797.

Hr: Schnitlers til Steffen Knudsen paa Wannæs No: 68 paa Livstiid 12 mrk: Sm:, før brugt af Knud Steffensen dateret 27 April 1798.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen, og de 2de Mænd Johannes Olsen Waagen og Hans Johannessen Yttre Bouge og befunden til 1797. Aars Udgang 59 rd: 3 mrk: 10 s: og af første Termin 1798. 549 rd: 2 mrk: 8 s: i alt Summa 609 rd: 2 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Etne Skibredes Som/m/erting den 30te April 1798 sat og holdet paa Aalunds Tingsted, af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: Just: Raad Koren, Skibredets constituerede Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, Navnl:

a: Af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd af Etne Skibrede

1. Ommund Tostensen Ousviig	3. Job Olsen Birkenæs
b: gamle Laugrettesmænd	4. Jon Halvorsen Tesdal
2. Siur Olsen Østreim	

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Foranstaltninger og Ordres, registreret for Marti Maanedes Ting paa Godøesundet, og for Schonevig Skibrede fol: 321b., og 324a. See 325b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som her i Justitz Protocollen for Schonevig Skibredes Sommerting 1793 fol: 1b. og Ober Formynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Mikkel Andersen Storhougs Skjøde til Willum Larsen Axland paa halve Schonevigs Kirke for 100 rd.; iblandt hvis gods er i Etne Skibrede: Hustoft og Øfre Næss dt: 7 Nov: 1797. i Pantebogen indført for Schonevigs Skibrede.

Willum Larsen Axlands Skjøde paa samme halve Schonevigs Kirke og gods til Christopher Johannessen Yttre Tungesvig for 140 rd.; dateret 14 April 1798. i P: Bogen indført for Schonevig Skibrede.

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren anmeldte at have med lovlig mundtl: Kald og Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde efter foreviiste Præstens Anmeldelse, ugift Qvinde {Ingri Erichs Datter} Anne Gunders Datter \Lille Dahle/ for begangen Lejermaal i Aaret 1797, med Land Militie Tambour Hans Nielsen Stene, til at betale hendes Lejermaals Bøder, samt Straf paa Kroppen paa Vand og Brød at udstaae.

Barne Faderen er indkaldet for Processens Skyld. Han blev paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod.

Paa Anne Gunders datters Vegne mødte Tjæran Nielsen, som paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, men beklagede hendes Fattigdom, som er saa stor, at Hun slet intet kan betale i Lejermaals Bøder, men anbød som hun dertil havde faaet til Laans 3 Mark, hvormed Hun bad at Bøderne maatte være aftinget, da hun godvillig vilde indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: Om Anne Gunders Datters Formue til Bødernes Betaling, om Slægtskabet med Barnefaderen, om deres Alder, om begge confirmerte, og om nogen af dem før have begaaet Lejermaal? Samtlige dertil svarede: At hun er yderlig fattig, og ikke ejer Kirke Klæder, men maae laane disse, begge hinanden ubeslægtede, og ugifte, hun af Alder 28 Aar, \han 26 Aar/, begge confirmerte, og ingen af dem før begaaet Lejermaal. Actor nødsagedes at modtage de anbudne Tree Mark til Aftingning, og da Hun udstaaer sin Straf paa Vand og Brød uden Dom, saa begjærede han til sit Regnskabs Belæg, Udskrift af det passerte sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Fenrik Edward Christi Hegelunds Skde til Lieutenant Voigt paa Odels Retten til Hougen No: 14 H: C: gds.; efter Aftag 1 Løb 1 pd: Smør for 47 rd.; d: 20de Octob: 1797.

Skiftebr: 5 Juli 1797 efter Sveinung Gundersen Tesdal. | Jordegds: Udlægget i Skjøde
.... 2de Marti 1798 efter Iver Nielsen Opheim, Udlæg i Qvame. | Bogen extraheret
Erich Zachariassens Skde til Hans Andersen paa Kaldem No: 52 9 ½ mrk: Sm: for 140 rd:,
dateret 8 Dec: 1797.

Christopher Aslachsen Skde til Osmund Christophersen Røe paa Øf: Grindem No: 42 efter
Aftag 2 pd: 18 mrk: Smør, for 98 rd:, dateret 22 Nov: 1797.

Mad: Hegelunds Obl: til Wilhelm Schmidt i Bergen paa 300 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1ste
prioritet i Kaldem No: 52 1 L: 1 pd: 16 ½ mrk: S:, 1 ¼ Hud, 1 tønne Korn, dateret 12 Nov:
1797.

Henrich Henrichsen Kallestadbakken Obligation til Halvor Tørressen Waldre paa 300 rd:,
Rente 3 proC:to, Pant 1ste pr: i Kallestadbakken No: 16, efter Aftag 1 pd: 21 mrk: Smør
dateret 23de Marti 1798.

1798: 325b

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 838. Henrich Ottessen Schjeldal No: 15 Obligation til Hr: Hans Hysing paa 290
rd: 55 s: tillige Pant i Kallestadbakken No: 16 dateret 8 Maj 1795, af Creditor qvitteret den
31 Augusti 1796.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Maj 1798 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag No: 5 p: 831. Asbjørn Berjessen Udstoen No: 19 H: C: gds: Obligation til
Peder Jonsen Mæland paa i alt 199 rd:, dateret 8 Maj 1795, betalt 29 April 1798 til Afdrag 99
rd:

No: 5 p: 684. Henrich Ottessen Schjeldal No: 15 Obl: til Else Koren gift med Hr:
Hysing, paa 320 rd:, dateret 10 Maj 1790, af Hr: Hysing qvitteret 31 Augusti 1796.

No: 7 p: 31. Jon Halvorsen Tesdal No: 48 Obl: til Hr: Justitz Raad Koren p: 150 rd: dat:
30 April 1796 af Creditor qvitteret 24 April 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Marthe Peders Datter Wees Formynders af 13 April 1798 for Arv 5 rd: 14 2/3 s: efter Skifte
af sam/m/e Dato.

Myndtling Helga Peders Datter \Wees/ Formynders sam/m/e Skifte og Dato lige Arv.

.... Marthe Peders Datter Wees Formynders af 14 April 1798 for Arv 3 rd: 2 mrk: 5
s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Helga Peders Datter Wees Formynders lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.
(Andre dokument)

Jon Hansen Schjedsvolds Obl: til Ole Tostensen Ousviig 125 rd:, og til Jon Tostensen
Ousviig 125 rd:, i alt 250 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Schiedsvold No: 13 H: C: gds:
efter Aftag 2 pd: 6 Mrk: Smør dateret 15 Sept: 1797.

Henrich Ottessen Schjeldals Enkes Obl: til Hr: Wilhelm Schmidt i Bergen paa 260 rd:, Rente
4 proC:t, Pant 1 pr: i Schjeldal No: 15 efter Aftag 1 pd: 23 1/6 mrk: S: ½ td: Korn, dateret
30 April 1798.

Osmund Christophersen Øfre Grindem No: 42 Vilkors Contract til Christopher Aslachsen dateret 30 April 1798.

Jon Halvorsens Skiøde til Hadle Hansen paa Tesdal No: 48 18 mrk: S: for 230 rd:, dateret 30 April 1798.

Hadle Hansens Obligation til Hr: Justitz Raad Koren paa 170 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 18 mrk: Sm: dat: 30 April 1798.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitterings Bog anviist

Siur Larsen Hardelands til Peder Siursen paa inden gjærdes Plads Ødejords Plads under Hardeland No: 9 H: C: gds:, uskatlagt, paa Livs Tiid, Aarlig Afgift 1 rd: 3 mrk: m: v: dateret 30 April 1798. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Sjursen Hougeland og Siur Nielsen Rame og befunden til 1797. Aars Udgang 18 rd: 11 s: og af første Termin 1798. 428 rd: 8 s: i alt Summa 646 rd: [1 mrk:] 3 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Fjeldbergs Skibreedes Sommerting den 2den Maj 1798 sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Sjur Sjursen Østerejde, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 4 opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd af Etne Skibreede navnligen:

1. Ommund Tostensen Ousvig	3. Job Olsen Birkenæs
2. Siur Olsen Østreim	4. Jon Halvorsen Tesdal

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Martii Maanedsting paa Godøesundet og for Schonevigs Skibreede fol: 321b. og 324a. og videre – See neden

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justits Protokollen for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

19. Kongl: allernaad: Octroj af 4 April 1798, om et almindelig Brand Assurance Compagnie for Vahre og Effecter overalt Kjøbenhavn undtagen.

20. Cancelliets Resolution af 14de April 1798 fra Stiftet communiceret 28 ditto, at Nodt Ejere ikke skal være forbunden at bie med Afhændelsen af deres Fangst, længere end den alligevel staaer i Nodten, eller den {skal} findes opkastet paa Landet.

Leyermaals Aftingning

Højædle og V: Hr: J: Rd: Koren anmeldte at have ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Siselle Heljes Datter Weastad for begangen Lejermaal med enrølleret Matross Ole Goutessen Wigewiig, i Aaret 1797, til at betale hendes Lejermaals Bøder og udstaae Straf paa Vand og Brød.

Qvinden lod ved Lensmanden tilstaae Forseelsen, og anmeldte, at hun var yderlig fattig og intet havde at betale Bøderne med, men anbed som hun havde sammenbetlet 4 Mrk:, hvormed hun bad Bøderne aftinget, da hun godvillig vilde indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: Om hendes Formue til Bødernes Betaling, om Slægtskab med Barnefaderen, om deres Alder, om begge confirmerte, og gifte, og om nogen af dem før har begaaet Lejermaal? Samtl: dertil svarede: At hun er yderlig fattig, og intet har at betale med, Barnefaderen ubeslægtet, hun af Alder 36 Aar, og han 26 Aar, ere begge confirmerte, ingen af dem enten været eller er gifte, ej heller have før

1798: 326

begaaet Lejermaal. Actor fandt sig nødsaget at modtage til Aftingning de anbudne 4 Mrk:, og da hun indfinder sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød uden Dom; saa var han kun begjærende det passerte som udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget.

<Lejermaals Bøder>

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 193. Brithe Torbjørns Datters Mands for Arv og Hjem/m/egifte 50 rd: 2 1/3 s: efter Skifte 8 Martii 1793 dat:t 30 April 1798.

.... fol: 194. Marthe Gunders Datters Mands for Arv og Hjem/m/egifte efter Skifte 10 Dec: 1796 68 rd: 3 mrk: 6 s: dateret 2 Maj 1798.

(Andre dokument)

Ole Jonsen Norhuus Obl: til Jens Ulrich Undahl paa 200 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Norhuus No: 31 H: C: gds: 1 L: S:, 1 Hud dateret 27 April 1798.

Tollev Nielsen Udbioe Skde til Peder Samsonsens Sæbøe paa Udbioe No: 43, 1 L: S: 1 Hd: for 220 rd:, dateret 26 Feb: 1798.

Peder Samsonsens Udbioe No. 43 Vilks Ctr: til Tollev Nielsen Udbioe og Hustrue Anne Niels Datter dat: 26 Feb: 1798.

Ole Jacobsen Lien Skde til Jacob Olsen paa Lien No: 3 H: C: gds: 1 Løb Smør for 170 rd: dateret 2 Maj 1798.

Jacob Olsen Lien No: 3 H: C: gds: Vilks Ctr: til Ole Jacobsen Lien og Hustrue Siri Ols Datter dateret 2de Maj 1798.

Kongl: allern: Testamente fra Peder Jversen Alne \nu afdød/ til h/an/ds efterlevende Hustrue Gjertrud Samsons Datter d: 21 Sept: 1784 confirmeret 10 Dec: 1784.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bog anviist

Hr: Bruns til Erich Rasmussen paa Søre Waagen No: 23 1 L: S:, 1 Hd:, 1 Vog Meel!! (Korn?), før brugt af Baar Nielsen d: 1 Maj 1798. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3 Maj 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Beboelses Contract

fra Osmund Christophersen Røe til Torbjørn Ommundsen paa Røe med Lille Røe No: 7 og 8, 1 Løb Sm: ½ td: Korn, paa 10 Aar, før brugt af Osmund Røe d: 2 Maj 1798.

(Andre dokument)

Ole Mikkelsen Inbioe Obligation til Ole Johannessen Schaaleim paa 60 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 2de prioritet i Inbioe No: 23 H: C: gds: efter Aftag 2 pd: 18 mrk: Sm: d: 2 Maj 1798.

Johannes Olsen Blokhuus Obligation til Ole Gotschalksen Sundahl paa 130 rd: Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i nybygte Gjæstgiver Huuse paa Blokhuus No: 54 dateret 2 Maj 1798.

Lars Gullichsen Svalland Obligation til Knud Colbensen Tindeland paa 98 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Svalland No: 26 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd:, d: 3 Maj 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag paa No: 5 p: 780. Knud Larsen Nedre Dommersnæs No: 2 H: C: gds: i Fjære Skibr: Obl: til Knud Colbensen Tindeland i alt paa 150 rd:, dat: 6 Maj 1794 betalt 2 Maji 1798 til Afdrag 50 rd:, imod Creditors qvittering.

No: 5 p: 618. Lars Gullichsen Svalland No: 26 H: C: gds: Obl: til Torbjørn Gundersen Sandvig paa 180 rd:, d: 20 Sept: 1791, af Creditor qvitteret 28 April 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Brithe Baars Datter Waagens Moders 5 Marti 1798 for Arv 5 rd: 3 mrk: 13 4/5 s: ved Skifte af samme Dato.

.... Anne Baars Dt:s Ditto ditto Arv, Skifte og Dato.

.... Guro Baars Dt:s Dto: Ditto

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Knud Colbeensen Tindeland og Lars Gulleichsen Svalland og befunden til 1797 Aars Udgang 179 rd: 2 mrk: 11 s: og af første Termin 1798 520 rd: 4 mrk: 7 s: i alt Summa 700 rd: 1 mrk: 2 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Føjens Skibredes Sommer Ting den 5te Maji 1798 sat og holdet paa Leervigens Tingsted, af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Leensmand Jens Jensen Eldøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Laugrettes Mænd, navnligen:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Jacob Christensen Nedre Næsse 3. Hans Pedersen Grøtle

2. Christopher Rasmussen Stensvog 4. Knud Nielsen Ned: Næsse

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Marti Maanedes overordentlige Ting paa Godøesundet, og for Schonevig samt Fjeldberg Skibrede fol: 321b. 324a. og 325b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som her i Justitz Protocollen for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skfte 21de Oct: 1797 efter Myndtling Marthe Niels Dt: Mehammer. | Udlæg i Fittie Kirke

.... d: d: efter Myndtl: Niels Nielsen Mehammer. | bliver extraheret for

.... 3 ditto efter Myndtl: Nille Kirstine Niels Dt: Mehammer. | Waags Skibrede

.... 23de Oct: 1797 efter Mikkel Pedersen Lønning. | Udlæggene i Jordegodse og

.... 11 Dec: 1797 efter Jens Olsen Horneland. | faste Ejendomme er i Skjøde

.... 21 Marti 1798 efter .a..(?) (Hans?) Roarsen Berges Hustrue. | Bogen extraheret

Brand Tings Vidne

Gunder Rasmussen SelvEjer, Bertel Rasmussen SelvEjer,

1798: 326b

og Knud Nielsen Lejlænding og for en liden Deel SelvEjer alle boende paa Gaarden Northun i Bremnæs Annex Sogn i Føjens Skibrede beliggende, fremstod og veemodelig beklagede at sidstleden 30 April efter Solens Nedgang, opkom en ulykkelig Vaade Ild som Knud Nielsen forsikrer ikke veed, hvoraf opkom, og opkom \hos ham/ i Kiøkkenet, da han ej var hjemme, men paa Søen at fiske, og greeb saa hastig om sig, at ingen Bjergning eller Redning var muelig, men paa en Tiid af 1 ½ Time formedelst stærk Storm af Østen Vind var lagt i Aske, alle sidstmeldtes Huuse, og alt hvad deri var af Boehave, dog Creaturene reddet, og i sam/m/e Tiid opbrændte Gunder Rasmussens og Bertel Rasmussens alle Bygninger, ligeledes med Boehave og hvad deri var, men aleene Creaturene reddet, da alle Bygninger og Huuse stode tet sammen, og er de afbrændte alle disse 3 Mænds som heele Gaardens Opsidderes Huuse, følgende: Gunder Rasmussens, en glas Stue, 1 Lade, 1 Flor, et nyt Stabur som og ellers alle nye, Bertel Rasmussens en glas Stue, 1 Lade, 1 Flor og et Stabur alle nye, Knud Nielsens 1 glas Stue, 1 Lade, 1 Flor og et Stabur, alle nye. Overalt blev intet andet reddet for nogen af dem, end deres Creaturer, ja end og deres Madvahre gik op i Røg og lagt i Aske. Og da Comparenterne for deres Brug i bem:te Northun No: 128 Gunder Rasmussens Brug af Skatteskyld ½ L: S: Bertel Rasmussens af Skatteskyld ½ Løb og Knud Nielsens af Skatteskyld ½ L: S: formedelst denne ulykkelige Hændelse, agter allerunderdanigst at søge nogle Aars Skattefrihed og Befrielse for alle Udgifter; saa vare {han} \de/ om denne Skade et Formeligt TingsVidne begjærende til {sin} \deres/ allerunderdanigste Ansøgning dermed at belægge.

Dom/m/eren oplæste det tilførte for Laugrettet og Almuen og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmeldte sig saaledes, eller hvorledes i Sandhed [anderledes] forholder, og deres Skjønnende, om hvad Part af gaardens Huuse denne Skade kan ansees for? Samtlige Laugrettet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkommen bekjendt, det andragne sig saaleedes i Sandhed at forholde, som tilført er, i alle Maader, samt at da alle gaardens Huuse vare alle nye, og alle opbrændte til Grunde, med alt hvad deri var; saa forstaaer det sig selv, at Skaden er heel og total.

Comparenterne begjærede det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Peder Haldorsen Kyvigens Skde til Christi Tobias Datter paa ½ L: ½ Hd: i Kyvigen No: 14 for 250 rd:, dateret 27 Marti 1797.

Christi Tobias Datters Faders Tobias Halvorsen Eidnæs Contract med Peder Haldorsen Kyvigen om ovenmeldte dateret 27 Marti 1797.

Knud Ommundsen Næsses Arvingers Skde til Tørres Størksen Hougeland paa Næsse No: 33 H: C: gds: i alt ½ L: S:, for 108 rd:, dateret 15 Maj 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkd:de Mandag, da Morgen er helligt.

Anden Dagen den 7 Maj 1798 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

Myndtl: Anne Hans Datter Berjes Faders af 21 Marti 1798 for Arv 14 rd: 2 mrk: 5 7/8 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Malene Hans Datter Berjes Dto: Dato Skifte og lige Arv.

.... Maren Magrethe Magnus Datter Folgerøens Faders for Arv 10 rd: efter Samfrende Skfte 15 Feb: 1798 dateret 14 Marti 1798.

.... Bolette Abigaels etc: ditto Dato lige Arv.

ForM: Bog fol: 213. Hans Gundersen Stokkens for Arv 103 rd: 3 mrk: 9 ½ s: efter Skifte 10 Marti 1792 dateret 5 Maj 1798.

(Andre dokument)

Tørres Størksen Næsse No: 33 H: C: gds: Odels Løsnings Contract om sam/m/e Brug ½ L: S:, med Knud Ommundsens Børns Formyndere dat: 22 Sept: 1797.

Jens Olsen Hornelands Arvingers Skde til Reinert Jensen Horneland paa Horneland og Hornelandsvogs øde gaarde No: 38 i alt 2 L: 6 mrk: S: 1 Hd:, deraf indløst for 417 rd: 3 mrk: 15 s: 2 L: 3 mrk: S: ½ Hd: selv arvet Resten, dateret 23 Marti 1798.

Ditto til Ditto paa Hornelandsvog No: 39 i alt 6 mrk: Sm:, deraf indløst for 7 rd: 3 mrk: 9 s: 3 mrk: S: og selv arvet 3 mrk: Sm:, dateret 23 Marti 1798.

Ditto til Ditto, paa Grindevig No: 40 i alt 6 mrk: Sm:, deraf indløst for 7 rd: 3 mrk: 9 s:, de 3 Mrk: Sm:, og selv arvet Resten dateret 23de Marti 1798.

Jon Colbensen Mælends Skde til Colben Jonsen paa Nordre Mælland No: 124 22 Mrk: Smør ¼ Hd: for 99 rd: dateret 5 Maj 1798.

Ny Tings Vidne Sag

Siur Tiærandsen gl: 26 Aar fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skl: fremlagde skriftl: mundtl: Varsel Seddel til Tings Vidne i agtende Sag contra Hr: Just: Rd: Koren og Tollach Mikkelsen Hougsbøe som blev oplæst saal: til TingsVidnes Erhvervelse.

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren og Tollach Mikkelsen Hougsbøe nu Strømøen mødte og vedtog lovlig Varsel med gjænmæle \til Vedermaals Ting/ til disse Vidner at anhøre, betalte Tilvarspege hver 2 mrk: 8 s: er Fem Mrk:

Citanten foreviiste Skde af 8 Marti 1798, eller Skifte Contract imellem hans Broder nu Tørres Tjærandsens Arvinger, hvorefter Citanten er bleven ejende ½ L: Sm: uden Bygsel i Strømøen No: 31 H: C: gds: hvortil og til andre 18 mrk: Sm: i sam/m/e brug som ejes af Christiansand Bispestoel, denne har Over Bygselen, hvilket Skde h/an/d begjærede paategnet \anviist/ sig tilbageleveret, som saa skeede. Citanten,

1798: 327

da han ejede det meeste i Bruget har troet sig berettiget, at nyde det i Bygsel, men dette er ham af Hr: Just: Rd: Koren som Administrerer og bortbygslers Bispegodset, nægtet, og derimod han \har/ bort bygslat Bruget til en uvedkommende Tollach Mikkelsen Hougsbøe, uagtet Citantens Broder havde det i hands Tiid, og Citantens Forældre før ham. Dette er det som Citanten paaanker, og derom til Oplysning først fremlægger Kongl: allernaad: Skde af 29 Juni 1771 som begjærtes indført saal: anviste og Skde til h/an/ds afg: Broder Tørres Tjærandsen paa bem:te ½ L: S: uden Bygsel, dateret 26de Sept: 1794, som efter begjæring blev paategnet anvist og ham tilbageleveret. Videre fremlagde Bygselseddel til Citantens Fader af 2 Apr: 1756 paa dette med meere, saal: og den hans afg: Broder Tørres Tjærandsen \meddeelte Bygselseddel/ paa sam/m/e formelte Brug 2 pd: 6 mrk: Sm: dat: 5 Maj 1794.

Endelig fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 4 April 1798 saal: dernæst var Citanten begjærende de indstevnte Vidner fremkaldet, at gjøre deres Forklaring.

Hr: Justitz Raad Koren lod tilføre, at den ½ L: S: som Citanten er Ejer af, er indlemmet i heele gaarden Strømøen No: 14 af det som kaldes almindelig Lehnets gods, og har aleene faaet det No: 31 H: C: gds: for saaviidt at i Fortiden var en aparte Forvalter og Oppebørsels Betjent for Sidstmelte.

Vidnerne bleve fremkaldede, og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, og blev begjært af Citanten to efter to efter Indstevningens Anviisning afhørte, i øvrigt de efter aflagde Lovens Eed med oprakte Fingre, {de} bleve separerede, og fremstod som

1ste og 2de Vidne Reinert Engelsen Lejl: p: Strømøen, gl: 49 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Søndag efter Paaske og Hans Tranøen Lejl: p: sam/m/e gaard gl: 28 Aar, gift med Citantens Søster, ellers \u/ubeslægtet undtagen de ere Treemændinger, sidst til Alters Langfredag \sidst/, forklarede: At efter Citantens Begjæring fulgde de med ham den 20 Nov: f: A: til Hr: J: Rd: Koren, da h/an/d begjærede at faae bygslet det omstevnte Brug som h/an/ds afdøde Broder Tørres Tjærrandsen havde havt i Bygsel og var fradød, dertil Hr: J: Rd: K: svarede: At han havde lovet det bort, da ingen Bygsel hørde til det, men vil den som det var lovet, afstaae det, kunde det skee. Tørres Tjærrandsen døde 1 Nov: forhen. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne, havde dem videre at tilspørge, blev de med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Steen Erichsen Wiick S:E: gl: 49 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Søndag efter Paaske, og 4de Vidne/ Halvor Tarraldsen Hougsbjærd S:E:, gl: 29 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Langfredag sidst, forklarede: At en 10 eller 11 Dage før Vor Frue Misse 25 Marti d: A: fulgde de efter Citantens Begjæring med ham til Hr: J: Rd: Koren, da Citanten begjærede at faae det Brug i Bygsel som er omstevnet, og hans Broder nu afdød forrige Høst Helgemisse Tiider, Tørres Tjærrandsen var fradød, og anbød Bygsel 20 rd: for Bruget; dertil Hr: J: Rd: Koren svarede: At det kunde ej skee for Citantens Fattigdoms Skyld, da h/an/d gik paa Bøjgden og tiggede altsaa ej kunde betroes Jorden, og havde lovet den bort til en anden. Vidnerne blev dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te og 6te Vidner Torbjørn Tjærrandsen Ulverager der tjenende, gl: 22 Aar, Broder til Citanten, sidst til Alters Langfredag, og Tollach Mikkelsen Hougsbøe, nu Lejl: paa det omstevnte Brug, gl: 30 Aar er Næstsødskende Barn til Citanten, sidst til Alters 1ste Søndag efter Paaske, forklarede: At tredie Paaskedag sidst, vare de med Citanten hos Hr: J: Rd: Koren, efter Citantens Forlangende, da Citanten begjærede titmelte h/an/ds Broders fradøde Brug i Bygsel, og derfor bød de sam/m/e 50 rd:, i Bygsel, som 6te Vidne havde givet, dertil Hr: J: Rd: Koren svarede: At han kunde ikke tage Bygsel af To, men vilde Tollach Mikkelsen tage dem, og frastaae Jorden, skulde Hr: J: Rd: en dog ikke have noget derimod. da Hr: J: Rd: en bød Pengene \optalt/ til 6te Vidne, som dem ikke vilde modtage eller gaae fra Jorden. Vidnerne bleve dimitteret.

For 6 Vidner betalt 4 Mrk: skr: Fiire Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt til begge

Ny Doms Sag

Siur Tjærrandsen gl: 26 Aar, fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler Tree Mark og Fiire Skilling, og fremlagde, næst at referere sig til under TingsVidnet i efterskrevne Sag, i Rettelagte Forligelses Commissionens Attest sin til Doms i en Sag imod Hr: Justitz Raad Koren og Tollach Mikkelsen Hougsbøe nu Strømøen, udstyrde skriftl: Kaldseddel af 20 April 1798, som blev oplæst saal: derhos anmeldende, at da

TingsVidne i Sagen er ført denne Rettes Dag; saa har han kun i alt det øvrige at henholde sig til Stevningen.

Hr: Justitz Raad Koren og Tollach Mikkelsen mødte, og vedtog lovlig Varsel, som lovlig stevnte, og betalte Tilsvarepenge hver 2 mrk: 8 s: er Fem Mark.

Tollach Mikkelsen forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten refererede sig til det i Dag her inden Retten erhvervede og fremlæggende TingsVidne i Sagen \og deri indeholdende Beviislig(...?)/ samt end videre fremlagde til denne Acts Inddragelse, et Skde til h/an/ds nu afdøde Broder Tørres Tjærrandsen af Dato 26de Sept: 1794 saal: og Skifte Foreening imellem Arvingerne efter bem:te afdøde Broder Tørres Tjærrandsen af Dato 8 Marti 1798 saal: hvorefter Citanten er bleven Ejer af de omstevnte ½ L: S: uden Bygsel i Strømøen No: 31 forhen Halsnøe Closter gods. Med dette alt han beviiser at denne ½ Løb Smør \H: C: gds: No: 31/, er største Part i Bruget, da Christiansands Bispestoel ejer kun 18 mrk: Smør No: 14 Lehnets gods, men alt i eet Brug og een gaard, at Citanten og h/an/ds Fader Tjæran Siursen og efter ham h/an/ds nu afdøde Broder Tørres Tjærrandsen altid har ejet dette bem:te ½ L: S: og er bleven deres Odel, og følgelig nu Citantens, viidere, at baade h/an/ds Fader og h/an/ds Broder har haft sam/m/e heele Brug 2 pd: 6 mrk: Sm: i Bygsel, ja hans Fader endda meer som han har afstaaet; og da Citanten nu er Ejer af oftmelte ½ L: S:; saa paastaaer h/an/d sig nu nærmest berettiget til at faae sam/m/e heele Brug i Bygsel, og Tollach Mikkelsen fradømt, samt Hr: J: Rd: Koren og Tollach Mikkelsen det at røddig gjøre for Citanten, den sidste

1798: 327b

at fravige, og den først højbem:te, det til Citanten at bygsle imod Bygsel \efter Loven/, i øvrigt igjæntog sin Paastand i Stevningen, og paastod sig Omkostninger erstattet af de begge Indstevnte, een for begge og begge for een, skadesløs med 30 rd: Saaledes under al lovlig Reservation indlod Sagen til Rettens Skjøn og paastaaer Dom.

Hr: J: Rd: Koren indleverede skriftl: Indlæg udi Sagen af Dags Dato som blev oplæst saal: og forventede af Retten at faae den begjærte Anstand, vilde i øvrigt for denne Sinde intet svare paa Citantens Tilførte, da hand siden i lovlig Tiid fuldkom/m/eligen agter at beviise at det er kun et aldeles simpelt Landskyld gods uden al Bygsel og Herlighed som Citanten og hans Famillie har ejet og ejer, og paa ingen maade kan krænke Bispestoelen i Christiansand dens Rettighed, som haver Bygsel og Overbygsel til den heele gaard, uagtet deri ligger saavel Kirkegods som Ejendoms gods; til hvilke begge Deelee ingen bygselraadighed følger. betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling.

Citanten endnu anbød Caution for Huusenes Vedligeholdelse, og Jordens lovlige Bestyrelse. \Tollach Mikkelsen paastod sig aldeles frifunden, holdt sig til sin Bygsel Seddel, indlod Sagen Dom/

Opsættelsen bevilges til første Ting mueligt at Contra Stevning kan falde i Rette.

Hr: J: Rd: Koren paa Citantens tilførte svarede: At saadan Caution har hand tilforn været Fixeret med, thi naar vedkommende først har faaet dens Ønske opfyldt, have de sidste opsagt Cautionen, og naar da en Lejlænding paa grund af saadan Opsigelse, og sine egne svage Kræfter at holde Huus og gaard vedlige, er bleven udsagt, h(...?)det en himmelraabende Synd, at jage en Famillie fra Huus og gaard. Comparenten ansaae det derfor sikkrere, ikke at tage en omgaaende Betler til Jordmand, med først at tilbygsle ham Jorden, og siden see sig nød at drive ham derfra. I henseende til den begjærte Opsættelse, maatte Comparenten \endnu/ anmelden, at han havde alle sine Tinge i Sundhord og Hardanger Fogderie, og derefter Sessionerne i det Westerlehnske Regiment, at beopagte, saa at den heele Som/m/er bortgaaer med Embeds Forretninger, og dertil vil medgaae, og derfor udbad sig af Retten at Sagen maatte henstaae til det almindelige Høsteting.

\Citanten havde intet imod Opsættelsen videre og(?)(?), forbeholdt sig til den Tiid alt lovligt/

Opsættelsen hvortil Aarsagene ere grundede bevilges som begjært.

Sagen beroer til Høste Tinget 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Jon Colbensen Mælends Skde til Størk Jonsen paa Sortland No: 130 1/3 L: S: 1/2 Hd: for 99 rd: dateret 5 Maj 1798.

Hans Nielsen Hjertnæs Arv:s Skde til Niels Hansen Fylkesnæs paa Hjertnæs No: 62 i alt 12 mrk: S:, deraf selv arvet 3 1/5 mrk: S:, og indløst det øvrige for 88 rd:, d: 8 Aug: 1797.

Niels Hansen Følkesnæs Skde til Bertel Kjølvsen paa Hjertnæs No: 62 12 mrk: Smør for 120 rd: dateret 23 Sept: 1797.

Simon Hansen Fylkesnæs Skde til Christen Christensen paa 1/2 parten 4 1/2 mrk: S: 1/8 Hd: i No: 122 Fylkesnæs for 150 rd:, dateret 22 Sept: 1797.

Ny Justitz Tingsvidne Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren som Actor, fremlagde Anmeldelse af 14 Feb: 1798 fra Sr: Bendt Hynnemør i Bekkervigen og Rasmus Rasmussen Drivenæs, om tvende paa Baad med Handels Gesell Peder Larsen Holm Natten imellem 23de og 24 Dec: 1797, bortblevne Hr: Hynnemørs Tjeneste Dreng Ole Larsen Nedre Waage og Rasmus Rasmussen Drivenes, den sidste en Søn af sidstmeldte Anmelder, hvilken Anmeldelse blev oplæst og er saalydende: samt det deri anmelte brev fra Peder Larsen Holm af 15 Janv: 1798 oplæst saal: samt Stiftets Ordre til dette TingsVidne af 3 Marti 1798 oplæst saal:

Dom/m/eren kunde ikke lade u-erindret, at ha(ve?) om denne Tildragelse henseende Forhør, intet førend ved denne Sags Incamination er bekjendtgjort, men derhos maae anføre, at efter Dato, og for at opspørge de mange Vidner, og da endeel af dem som i et andet, neml: Waags Skibrede, er givet 4 Ugers Varsel efter Anlægget som til en Ting Sag, og da Ting Reiserne begyndte 25 April sidst; saa har det ikke været mueligt, Sagen før at kunne foretages.

Derefter Actor fremlagde sin udstyrede Stevning af 3 April sidst, som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes: Actor end videre anmeldte, at have paa Amtets Vegne og med sam/m/es Approbation i Anledning af Sagens Anseende, beskikket til Defensor for Paagjældereren, Lensmand Jens Jensen Eldøen, da ingen bedre her er at faae.

Lensmand Jens Jensen Eldøen vedtog Varsel og indtraadde som Defensor i Sagen.

Alle indstevnte Peder Larsen Holm, begge Anmelderne, og alle Vidnerne mødte, undtagen af de sidste Siur Larsen som førend Stevningen var reist til Frankrig, Salomon Søre Drivenæsses Kone Barbra Lars Datter, formedelst Sygdom og sengeliggende, desaaarsag hun, som var kommen paa Vejen, maatte hjemføres igjen, dette ved Eed Salomon Knudsen Søre Drivenæss og Rasmus Rasmussen Søre Drivenæss, for Retten bevidnede, Ingeborg Marie Dahl som var førend Stevningen reist til Bergen, og der boer og opholder sig. Alle mødende Vidner blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende.

Actor for først begjærede Peder Larsen Holm tagen under Rettens Examen \Vidnerne bleve imidlertid udviist. Defensor forblev for Retten/ Han fremstod løs og ledig uden Baand og Fængsel, og declarerede \Peder Larsen Holm/ ej at have været arresteret, forklarede: At være gl: 29 Aar, /: Dom/m/eren og Laugrettet skjønnede klarlig efter hans Udseende, den opgivne Alder at være rigtig /: er fød i Holsteen paa Er(ø?)l(an?)d Rømøe /: Alders attest herfra, skjønnede Retten at vilde gjøre lang ophold /: af Fader Lars Mikkelsen Holm Skipper boede da paa Rømøe, Rømøe Kirkesogn i Dansk Holsteen, men siden i Bergen død for 2 Aar siden, og Moder Anne Peders Datter, død i Holsteen for 10 Aar siden, var til Confirmation i Kirken

paa Rømøe for Præsten Hr: Neves Capellan Hr: Laur Hellebe(..?), og første gang gik til Alters for Hr: Neve da gl: 16 Aar, til den Tiid han var hjem/m/e hos sine Forældre

1798: 328

til sit 17de Aars Alder, da h/an/d reiste til Kiøbenhavn, blev der Styrmand, og da han strax rejsde til Bergen, og foer derfra som Styrmand med adskillige Skippere, til 1794 da h/an/d var 25 Aar, eller 26 Aar, da hans Fader var i Bergen og havde været der siden 1788, imidlertid har han communiceret i Bergen og paa sine Reiser i Iisland, bem:te 1794 kom han som Brandesunds Ejers Handels Gesell, i Brandesund den 19de Juli, og der har været til Dato, i den Tiid har communiceret for Præsten Hr: Olsen paa Storøen i Fittie Annex Kirke, og var sidste gang til Alters forrige Aars Høst. har aldrig før været skyldig i nogen Justitiens Tiltale, som han og i dette paastevnte veed sig gandske uskyldig; thi Løverdag Aften den 23 Dec: 1797, da han med Jægt kom fra Bergen, og tog Havn ved Bekkervigen, havende med sig Folk paa Jægten, Ole Torgersen Torget, Mons Abrahamsen Steensbøe, og Ingebreth Alfsen Røgsund, tog han Aftenen Kl: omtrent 5 op til Bekkervig, og begjærede 2 Mand at føre sig til Brandesund een Miil, og tillige begjærede en Baad, da han endelig fik 2 Mand, som godvillig gik med ham, da Hynnemør i Bekkervig, siden det var saa nær Jule Højtiiid ikke vilde befale dem, som vare hands Tjenere, fik og en liden Sex Æring, dermed de strax efter lagde til Jægten, med sam/m/e 2 Mænd, som var Ole, en \noget/ gam/m/el Mand, og en ung Dreng Rasmus Rasmussen Drivenæs, og tog ind i Baaden, 2 tønnder Brød, ½ td: Gryn, 1 Anker Aqvavit, en Regne Hat, en nye rund Hat, et pr: Skoe, en Kuffert, en Papir Kiste, og reiste selv med en Skind Hue paa Hovedet, og reiste strax til Brandesundet, og de 2 Mænd kan han ikke beviise, vare drukne, og de roede vel over Fjorden, men de smaaeskjændte, som Deponenten ikke veed hvorom, uden at deres Hosbonde havde nødet dem ud, og Deponenten bad dem holde Freed, og da de kom, troer til Egøen, men er ikke Landet ret bekjendt, og veed ej hvor Remelsundet er, videre end har hørt af adskillige Folk siden, men Remelsund var ej i hans Vei; da ved Egøen, den gamle Ole knurrede over, at være nødet ud af hans Hosbonde, og den unge Rasmus sagde: Tie stille, vi har dog en Mand paa Baaden, og det var vor frie Villie at vi foer, da gl: Ole roede aleene med et par Aarer paa fremste Tofte, og Deponenten og Rasmus hver med sin Aare paa een Tofte, og Rasmus sad paa Dep:s højre Haand, derpaa Ole med sin højre Haand bagfra slog Rasmus under Øret, men Rasmus sagde: hvorfor slaaer Du mig Broder, vi kan skifte det naar vi kom/m/er paa Land, i det sam/m/e reiser Rasmus reiser!! sig op, veed ikke i hvad Hensigt, og førend Dep: vidste deraf, havde de hinanden i Haaret, og i det sam/m/e tumlede de begge ud \dog saae ikke Ole faldt ud/ og Dep: holdt med den eene Haand i sin Tofte, og med den anden greeb efter dem, men fik kun fat nederst i Langbuxerne af Rasmus \i Søen/ da i det sam/m/e den eene brød tønnde kom rullende Deponenten i Ryggen, og Dep: frygtede at Baaden vilde kandre, saa han ikke kunde holde sit Tag i Rasmus, siden saae dem ikke, men hørde Rasmus raabe tree gange, og saasnart han kunde faae Aarene igjen roede han efter Raabet som var noget fra ham, men inden Dep: kom nær nok, var han sunket, og mørk var det, saa Dep: intet kunde see. Almanakken blev efterseet for 1797, og var det nye Maane den 18 Dec:, og første qvarteer den 26 ditto. Det var stille Vejr. Dette var ved et Land som han saae, veed ej hvor langt fra, da det var mørk, og han ikke saa nøje kjendt, men efter hvad hørt af andre, skal have været ved Egøen, eller Egøe Holmen. Der var intet af de to Folks Tøj efter i Baaden, uden en Trøje og en Hat som tilligemed et pr: Vanter, er kom/m/en til Bekkervigen. Da Dep: kom hjem til sin Hustrue Marthe Marie Mullerup, sagde hand /: thi h/an/d var bleven saa forviret, at h/an/d troede den gamle Ole laae imellem Tøndene i Baaden, men torde ej tale stort til ham, af Frygt for Overlast :/ jeg har mistet en Mand destoværre, og jeg troer den anden skal ligge neden i Baaden, derefter de kom need til Baaden \med nogle hans Folk/ laae kun der, de(n) forbem:te Trøje og Klæder. Har siden ikke søgt eller soknet

efter dem, men rejsede efter at have været hjem/m/e en halv Times Tiid igjen til Bekkervig med andre af sine Folk, og fortalde Tildragelsen. Deponenten vidste intet mere at forklare, men vedblev denne for ham oplæste Forklaring som Sandhed, og kan med frelst Samvittighed gjøre sin Eed at hverken er skyldig eller Aarsag i disse to Menneskers Død, og at det ikke var ham mulig at berge dem. Deponentens rette Navn er som meldt Peder Larsen Holm. Paa Baaden blev ej drukken noget stærk Drik, og havde intet stærk Drik i Baaden uden noget lidet i Kofferten ½ Potte, men blev ej taget af, ej heller skjænket paa Jægten før de rejsde, meere end hver en Dram. \Ankeret blev ikke rørt/ De to Mænd roede flittig, og holdt sig skikkelig, saa Dep: havde ingen Aarsag til Fortrydelse mod dem. Da Dep: kom hjem, var Folk endnu ikke lagt sig til Sengs. \Actor havde intet videre at tilspørge/ Deponenten forblev for Retten.

Vidnerne bleve fremkaldede, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ole Torgersen Torget Lejemand undertiden hos Peder Larsen Holm /:
Dom/m/eren tilspurgde Hr: Hynnemør og Rasmus Rasmussen Drivenæs om de ikke har besørget søgt efter de 2de borteblevne i Søen? Rs: Nej siden de ikke fik nogen saadan Oplysning af Holm, at de kunde vide hvor de skulde søge, og da det var noget fra Landet, saa er der saadan Strøm, at Liigene maatte blive ført bort, desuden har Holm snart sagt Egøen, snart Remelsundet, noget knap ½ Fj: fra hinanden; Peder Larsen Holm declarerede sig ikke saa bekjendt at kunde anviise Stedet :/ gl: 32 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 3de Paaskedag. Actor begjærede alle Vidnerne at gjøre deres Forklaring. Vidnet forklarede: At den 23 Dec: f: A: kom Vidnet med Inqvisiten paa Dennes Jægt fra Bergen, og havnede ved Solens Nedgang ved Bekkervigen, da Vinden var stille og Strøm/m/en imod, saa de ej kunde sigle hjem til Bakkesund, da Holm var gandske ædrue, og han gik i Land til Bekkervigen, som h/an/d sagde for at tale med der boende Hr: Bendt Hynnemør, kom efter en liden Stund igjen til Jægten \og noget efter/ med en laanet Sexæring og de 2 Mand Hr: Hynnemørs Dreng Ole Larsen Nedre Waage, en noget

1798: 328b

aldrende {...}, og en ung Dreng Rasmus Rasmussen Drivenæs, da Inqvisiten tog i Baaden 2 tønder Brød, en halv tønde Gryn, en Koffert, en Kiste, et Anker Aqvavit, noget Hvede meel i en Sæk 1 Vog, en Regne hat, et pr: Skoe, en nye Hat, og noget smaat, og dermed rejsde strax, og vilde til Brandesund, Holm ædrue, og de 2 Mand de forbem:te ligesaa, og fik kun hver en Dram paa Jægten, alle venner og vel tilfreds, veed ej hvorledes siden tilgik, førend om Natten imod Morgen, Holm kom igjen til Jægten med Eli Bertels Datter Hanøen, Torger Torgersen Qvarven og Siur Larsen som nu er i Frankrig paa Søe Rejse fra Bergen, da han fortælte, at have mistet de bemelte to fra Bekkervig medhaftede Mænd ligesom Inqvisiten for Retten har udsagt, og at de begge da de havde hinanden i Haaret, faldt begge over bord, og det skulde være skeet nordenfor Remelsundet /: dette er paa Fjorden noget fra Landet :/ og at havde i Søen faaet fat nederst i Rasmus Langbuxer men maatte slippe, m: v: ligesom Inqvisiten har udsagt passeret paa Baaden. Holm er af godt Gemyt, men naar nogen gjør ham imod, kan han blive hastig, er ikke drikfældig. Tøndene laae saaledes, da Baaden var smal, at een af dem let kunde rulle. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ei at vide meere, og da Actor og Defensor ham ej videre havde at tilspørge, blev han med Consence dimitteret, endnu meldende, aldrig at have hørt, Holm før begaaet noget ulovligt.

Fremstod 2det Vidne Mons Abrahamsen Stensbøe paa 24 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Søndag efter Paaske, forklarede ord til andet som 1ste Vidne med Forskjæl, at Holm rejsde til Bekkervigen for at faae 2 Mand at føre sig til Bakkesund, i øvrigt som 1ste Vidne. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ingebreth Alfsen Røgsund, gl: 27 Aar, ubeslægtet og ubevogret, sidst til Alters første Søndag efter Paaske, forklarede: ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Eli Bertels Datter Hanøen tjener Holm, gl: 40 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 3de Paaskedag, forklarede: At Aftenen 23 Dec: d: A: imod Sænge tiid kom Holm hjem aleene, og sagde at have havt to Mand med fra Bekkervig med Baad, den eene havde han mistet, og den anden laae i Baaden, og han vilde gaae ned og tage den op, da han, Vidnet, Marthe Marie Mortens Datter og Siur Larsen gik til Baaden, men da der intet Menneske var, sagde Holm, at den maatte være gaaet ud med. Fortælte ellers om Hændelsen paa Baaden med de to borteblevne Mennesker ligesom 1ste Vidne \med o(ven bem:te?) Forskjæl/ med Tillæg at han ønskede at have faaet Haand i dem til at kunne bjerger dem. om Vahrene i Baaden forklarede som 1ste Vidne. Holm var ædrue, og blev kun høist et par Timer hjem/m/e, rejsde saa igjen, og Vidnet med, og taledes da paa Baaden intet andet, end da de rejsde forbi Remelsundet, sagde han, at det var der, han mistede de begge, der laae de. Vidnet har tjent Inqvisiten et Aar, og om h/an/ds Gemyt, og intet ondt før at have begaaet, forklarede som 1ste Vidne. Om Natten de rejsde fra Brandesund, lagde de til Jægten paa Bekkervigs Havn, og de som roede, rejsde strax tilbage til Brandesund. Dimitteret.

Dom/m/eren tilspurgde Holm, at siden han eengang har nævnet Stedet hvor de to Mennesker blev borte, engang ved Egøen, andre gange ved Remelsundet, om han da ikke kan kalde tilbage sin Hukommelse, hvilket af Stederne der er det rette? Rs: Veed ikke hvad Holmen kaldes hvor de kom forbi, men har kaldet det, ligesom har hørt af andres forskjellige Beskrivelse efter hans Fortælling, da han selv ikke er Holmene og Sundene nøje nok bekendt, men troer dog, at kan viise omtrent Stedet som er meere end eet Canon Skud fra Landet.

Fremstod 5te Vidne Marthe Marie Mortens Dt: tjener Holm nu andet Aar, gl: 28 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters tredie Søndag efter Paaske, forklarede ord til andet som 4de Vidne med Tillæg: At der var ingen boutellie i Baaden, og Forskjæl at Vidnet ej var med at roe ham tilbage til Bekkervigen. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Torger Torgersen Qvarven til Huuse der gl: 29 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, og da han var med at roe Holm til Bekkervigen, sagde ud for Remelsundet ligesom 4de Vidne, om Vahrene i Baaden, veed intet; thi det!! (de) var taget af, før Vidnet kom til, thi han blev hængt fra Qvarven. Sagde videre: At \Holm havde sagt/ der var en boutelli(e) Brændeviin i Baaden, men vidste ikke, enten de to borteblevne, havde prøvet den eller ikke, men han kastede den paa Søen. Veed ej ved hvad Klokkeslet han kom hjem til Brandesund. Dimitteret.

De afhørte Holms Tjenere 2det, 3de, 4de og 5te Vidne blev tilspurgt: 1. Om Holm har fleere Tjenere? Rs: Nej ikke nu siden Siur Larsen er rejst fra ham. \2de Hvordan Vejret var den Nat? Det var stille./ Holm declarerede intet at have havt Vidnerne at tilspørge.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen og Tinget til i Morgen.

Tredie Dagen den 8 Maj 1798 continuerede dette Ting og denne Sag.

Fremstod 7de Vidne Samson Jacobsen tjener Hr: Hynnemør i Bekkervigen gl: 27 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Langfredag sidst, forklarede: At det sidste halve Aar har de 2de borteblevne Dreng Ole Larsen Nedre Waage og Rasmus Rasmussen Drivenæss tjent tillige med Vidnet i Bekkervigen, i den Tiid de To forligtes meget vel og som Venner, aldrig i Klam/m/erie eller Slagsmaal, og ingen af dem drikfældig. Omtrent 8 Dage efter Nye Aar sidst var Vidnet, Salomon Drivenæss og Johannes Uglænæs, med Faderen til den unge Dreng, af sam/m/e Navn, gamle Rasmus Rasmussen Drivenæss, til Holm i Brandesund for at høre hans Forklaring om det omstevnte ulykkelige Tilfælde, da de fandt Holm hjemme, og derom tilspurgde ham, hvortil han svarede: Det var alt for ilde tilgaaet, og hand veed ikke hvorledes var tilgaaet, da h/an/d var alt for meget bange og bestyrstet, og vidste ikke

hvorledes de kom ud af Baaden i Søen, og vidste ikke hvor de bleve borte, de 2 Drengesom druknede, da h/an/d var ikke Landet bekjendt, sagde og at erindrede ej da hvad hand havde af gods i Baaden, men de 2 Drengesom havde skjændtes fra de rejsde

1798: 329

fra Bekkervigs Havn. Erindrer nu, at sagde den Tiid paa Brandesund, at Ole var altid en G(rin?), og kjæklede ofte med Rasmus, som han ikke kom ihu nu i Begyndelsen af sin Forklaring for Retten. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 8de Vidne Salomon Knudsen Søre Drivenæss Lejl: gl: 40 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters i Fasten sidst, forklarede: At har ej tjent, men omgaaedes næsten hver Dag i Bekkervig med de to borteblevne der i et halvt Aar de begge sam/m/en, tjente Drengesom, og de levede sam/m/en som Venner og forligelige, og aldrig saae eller hørde Vidnet dem klamres og skjændes, mindre slaaes, og vare ædruelige. Var med gl: Rasmus Rasmussen Drivenes og forige Vidne og de af ham anmeldte, den omvidnede Tiid til Holm i Brandesund, da Holm for dem forklarede, om de to borteblevne Drenge Skjænderi og Haartag, ligesom Holm selv i gaar har forklaret for Retten, med Forskjæl, at de faldt ud af Baaden begge to, og at Holm for dem sagde: h/an/d vidste ikke hvor mange Tønder han havde i Baaden, og mørkt var det, men h/an/d forvirret og bestyrtet. Videre sagde Holm, at det var ved Egøe, de blev borte, men kunde ej viide hvor langt fra Landet, eller rigtig Stedet, og havde bestilt Folk at sokne, og vilde kom/m/e til Hynnemør for ogsaa hos ham at faae Folk til at sokne efter de døde. Hr: Hynnemør tilstæde i Retten anmeldte, at Holm kom ej til ham. Holm sagde: at han fik ej Tiid at komme. Vejret blev og uroeligt. Vidnet dimitteret som de forrige.

Fremstod 9de Vidne Johannes Olsen Uglenæs Lejl: gl: 52 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 3 Uger efter Paaske d: A:, forklarede: At veed ikke de borteblevnes Omgang i deres Sam/m/en tjeneste paa Bekkervig som boede ½ Fj: Vei derfra. Var med gl: Rasmus Rasmussen Drivenæs og forrige to Vidner, omvidnede Dag til Holm i Brandesund, da Holm om dette Tilfælde for dem sagde ligesom 8de Vidne har forklaret. Dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Bjødne (Bjørne?) Olsen Salthellen, tjener p: Bekkervigen gl: 25 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Langfredag, og forklarede: At har tjent i Bekkervigen 9 Aar, og \Ole/ omtrent 6 Aar, og Rasmus med Ole det sidste halve Aar, da de to forligtes vel, som Venner, ædruelige, aldrig ueenige enten med Skjænden eller Klamren, mindre Slagsmaal. Har hørt af en ustevnt neml: Nathanael Hynnemørs Kone i Salthellen, sidste Løverdag, at for 14 Dage siden var Holm der paa forbi Reise, og sagde: At da de to Drengesom faldt ud, da slumrede han, og vidste ikke hvorledes tilgik. Veed ikke videre, Dimitteret som de forrige.

Fremstod 11te Vidne Jver Olsen tjener paa Bekkervig hos Hr: Hynnemør, gl: 23 Aar, ubeslægtet undtagen Næstsødsken Barn til den borteblevnes Fader Rasmus Drivenæs, sidst til Alters 3 Paaske dag dette Aar, forklarede: At har tjent 3 Aar paa Bekkervigen, i øvrigt om de borteblevnes Forligelighed som 10de Vidne. Da den af Hr: Hynnemør laante Baad til Holm til Brandesund kom hjem, var Tilliene i Baaden sønder. Veed ej meere. Dimitteret.

Fremstod 12te Vidne Kjølvs Olsen Schindhuenæss Lejlænding, gl: 36 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 1ste Søndag efter Paaske, forklarede: At veed intet andet, end har hørt af den indstevnte Siur Larsen som nu er paa Søe Rejse til Frankrig, men hans rette Navn er Siur Johannessen, sidste Hellig tree Kongers Dag: At den Aften Holm kom hjem fra Bekkervig Havn, sagde Holm, at kom alleene, men havde havt to Mand med fra Bekkervigen, den eene Mand havde H(iin?) <Mand> taget paa Fjorden, den anden troede h/an/d laae død nede i Baaden, og Holm gik need til Baaden og Siur med, der kom/m/ende fantes intet andet efter dem, end en Trøje, en Hat og et pr: Vanter \men intet Menneske levende eller død/ og da Siur kom til Baaden igjen for at føre med øvrige før meldte, Holm til Bekkervigen, var en

boutellie i Baaden med en Slump Brændeviin paa, den Holm da kastede paa Søen, boutellie og alt, og da de kom \paa Fiorden/ for Remelsundet noget ½ Fj: Vej fra Egøen \roende/, sagde Holm: her ligger de to døde Kroppe, Stakkeler. Veed ej videre. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 13de Vidne Stine Johannes Datter Søre Drivenæss der tjenende, gl: 28 Aar, \halv/Søster til den bortblevne Rasmus Drivenæs, sidst til Alters 3de Søndag efter Paaske, forklarede: At Jule Aften Morgen kom Holm til Drivenæss, og sagde gl: Rasmus Rasmussen Drivenæss, at dennes Søn var bleven borte paa Baad med Holm Natten før, da var tilstæde Helge Rasmus Datter, Siur Larsen eller Johannessen, den udeblevne Barbro Lars Datter, Mons Abrahamsen og Eli Bertels Datter, da Holm beklagelig berettede at Sønnen unge Rasmus Rasmussen Drivenæs var bortkom/m/en, og tillige med Ole Larsen Nedre Waage falden af Baaden i Søen. Videre kunde Vidnet som da af Sorg over sin Broder gandske betagen, ikke erindre. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 14de Vidne Helge Rasmus Datter Hustrue til Endre Haagensen Søre Drivenæss Lejl: gl: 46 Aar, ubeslægtet og ubevogret, sidst til Alters dette Aars Faste, forklarede: som forrige Vidne, med Tillæg om de bortblevnes Skjænderie paa Baaden, og hvorledes de bleve borte begge faldt ud af Baaden, og over Holm saa Holm mistede sin Skindhue, m: videre, alt ligesom Holm i øvrigt derom for Retten har forklaret og udsagt, nævnede ej Stedet hvor de blev borte, men kun, paa Fjorden. Holms Tjener da tilstæde de øvrige næst ovenmeldte, sagde: At Holm da h/an/d kom hjem Natten før til Brandesund, saae h/an/d saa forvirret og bedrøvet ud, at de neppe kjendte ham. Dimit:

Fremstod det før afhørte 2det Vidne Mons Abrahamsen og 4de Vidne Eli Bertels Datter, det 2det Vidne forklarede om det paa Drivenæss passerte ligesom 14de Vidne, men 4de Vidne erindrer det ikke, alleene da sagde om Holms bedrøvede Udseende Natten før ved sin Hjemkomst som 14de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 15de Vidne Jørgen Jversen tjener paa Tidslevold, gl: 32 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alt: 3 Sønd: efter Paaske,

1798: 329b

forklarede: At i Førstningen af Janv: Maaned sidst var Vidnet i Brandesund, da blev talt om de 2de bortblevne, og Holm sagde, den gl: Ole var en Pokkers, han knurrede heele Tiden, uagtet Holm bad dem være stille, da de skjændtes, og at de kunde skifte det sig imellem, naar de kom til Lands, i øvrigt om de begge faldt over Bord m: videre, ligesom Holm selv for Retten har forklaret, med Tillæg, at da de faldt over Bord, faldt de over ham, saa han kom paa og over Æsingen, saa h/an/d mistede sin Skind Hue af Hovedet, og de vare saa tunge at han vandt intet med dem til at bjerge dem, og mueligt de hængte sam/m/en, med Hænderne i hinandens Haar i Søen, og han svoer der ikke blev nydt Brændeviin paa Baaden, og at de begge vare ædrue. Videre sagde Holm: At havde han seet Syn til at bjerge Rasmus, havde han ikke tænkt paa at tage ham i Baaden, men han vilde bundet ham til Stevnen, og flaadet ham til Lands. Veed ei videre. Dimitt:t

Holm benægtede alt meere end han har selv tilstaaet, og i sær det sidste af dette Vidnes Udsigende, men sagde: At det var ham ikke mueligt, da Tønden kom over ham, og h/an/d maatte miste sit Tag i Langbuxen, at bjerge dem, og kunde h/an/d faaet dem til Baaden, var det ham vel neppe mueligt, at faae dem ind i Baaden, han havde hellere bunden dem til Baaden og flaadet dem, før h/an/d vilde sluppet dem.

Fremstod 16de Vidne Lars Olsen tjener p: Rydland gl: 22 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 3de Paaske dag, forklarede: At var tilstæde tilligemed det forrige Vidne sam/m/e Tiid, og forklarede ord til andet som forrige Vidne. Dimitteret som de forrige.

Holm refererede sig til sit sidst tilførte.

Dom/m/eren tilspurgde Actor, Angiverne Hynnemør og gl: Rasmus Rasmussen Søre Drivenæs, samt Holm og hans Defensor, om de veed fleere Vidner i Sagen, at føre? Dertil samtl: svarede Nej, at veed ikke fleere end de Indstevnte, undtagen efter 10de Vidnes Udsigende eller Anleedning Natanael Hynnemørs Hustrue i Salthellen, men efter hvis Vidnesbyrd som Actor ej ansaae at vilde give nogen Oplysning, troede sidstmelte ikke at burde opholde dette Ting videre.

Inqvisiten Holm blev med de førte Vidner confronteret, og deres Vidnesbyrd ham forelæst, samt det uovereenstemmende anmærket og ham derom tilspurgt til nærmere Forklaring; men han vedblev sin nu for Retten gjorde Bekjendelse, og havde intet deri at forandre fra eller til, eller sam/m/e at tillægge og kunde ingen anden Bekjendelse gjøre; Og da han intet har forbrudt, og intet til mindste Forbrydelse er overbeviist; saa paastod h/an/d sig for videre Tiltale og Søgemaal befriet, som han og benægtede af 12te Vidnes Udsigende, alt deri med de øvrige uovereenstemmende, og i sær alt saavidt dette Vidne er efter en andens Mund der ikke er tilstæde.

Defensor Lensmand Eldøen igjentog Holms Tilførte, og forbeholdt sig nærmere Demonstration og Tilsvær, i Tilfælde at Sagen imod Formodning videre skulde proceqveres; kun nu for Tiden reserverede Holm, af Vedkommende Erstatning for sin Sinkelse fra Nærings Vej, ibragte fleere Uleiligheder og Bekostninger. I øvrigt han saavelsom Holm declarerede under lovlig Reservation, nu intet videre at have at tilføre, uden aleene at paastaae Satisfaction for Holm tilføjet graverende Beskyldning.

Actor begjærede TingsVidnet sluttet, og sig beskrevet meddeelt som \da ingen havde meere at tilføre/ blev bevilget, men er umuelig at \kan/ skee førend efter Hjemkomsten fra alle Tingene som ikke bliver førend 3de Juni førstkom/m/ende. Saaledes sluttet. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

Myndtling Jon Petersen Erritzlands Faders af 28 Marti 1798 for Arv 18 rd: 3 mrk: 9 ¼ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Brithe Peters Dt:s Faders Arv 9 rd: 1 mrk: 12 5/8 s: sam/m/e Skifte og Dato.
.... Cathrine Peters Datters Dto: Dto: Ditto.

(Andre dokument)

Christopher Madsens Arv:s Skde paa Øfre Folgerøen Holmen No: 74 6 mrk: S: til Elias Jacobsen for 50 rd: dat: 23 Sept: 1797.

Arne Arnesen Grovs Skde til Østen Halvorsen paa Grov No: 31 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: for 150 rd: 1 mrk: 2 s: d: 7 Maj 1798.

Ole Jensen Dranges Skde til Helje Jensen Nedre Lillebøes Enke paa 3 mrk: S:, 1 Hd: for 150 rd: 18 s: i Ned: Lillebøe No: 37 H: C: gds: dat: 5 Maj 1798.

Jens Jensen Eldøens Skde til Ole Jensen Drange paa halve Højland No: 33, 1 L: 18 mrk: S: 1 Hd: for 1139 rd: dat: 7 Maj 1798.

Samfrænde Skifte af 15 Feb: 1798 efter Bernt Magnussen i Folgerøen(s) Hustrue i Skde bogen extrah:t.

Peder Nielsen Øchlands Obl: til Jens Olsen Hornelands Enke paa 60 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Øchland No: 133 ¼ L: S:, 5/16 Hd: dateret 5 Maj 1798.

Ole Borses Obl: til Gabriel Kjelland i Stavanger paa 250 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 2 prioritert i Bømmelhavn dat: 13 Feb: 1798.

Niels Christensen Søre Selle Obl: til Lars Siursen Tjong paa 40 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Søre Selle No: 104 ¼ L: S:, ¼ rd: Penge dat: 7 Maj 1798.

Mathias Berntsen Sætre Obl: til Poul Christophersen Lille Næsse p: 93 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Sætre No: 76 1/6 L: S: ¼ Hd: d: 7 Maj 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 487. Arne Arnesen Grov No: 31 H: C: gds: Obl: til Provstinde Christi paa 100 rd: 12 s: dat: 26 Sept: 1789 bet: Resten 50 rd: 12 s: imod Creditrixes qvittering af 5 Maj 1798.

No: 5 p: 416. Samuel Tejglands Enkes Nedre Grindem No: 3 Obl: til Provst Hertzberg 101 rd: og Gunder Schimmeland 38 rd:, som efter Transport vedhæftet 3 ...(?) 1792 er transporteret Provsten er af ham for alt efter vedhæftet lovlig Opsigelse, qvitteret som betalt 11 Nov: 1797.

1798: 330

No: 5 p: 468. Arne Arnesen Grov No: 31 H: C: gds: Contract om Gaardens Odels Løsning, dateret 12te Maj 1789 af Østen Halvorsen Grov paategnet til Udslættelse 5 Maj 1798.

No: 5 p: 487. Ingemor Holms Obl: p: 1/3 Part i Bømmelens Kirke paa 99 rd: til Jf: Else Koren, dat: 25de Sept: 1789, af hendes Mand Hr: Hysing qvitteret 31 Dec: 1795.

No: 5 p: 520. Jens Samsonsens Tvedts No: 29 H: C: gds: Obl: til Provstinde Christi paa 150 rd:, dat: 14 Maj 1790 qvitteret af Creditrix 10 dec: 1797.

No: 5 p: 558. Sivert Efge med Pant i Huuse paa Musterhavn og Løsøre, Obl: til Reinert Schimmeland paa 113 rd:, d: 17 Maj 1790, af Creditor qvitteret 4 Maj 1798.

No: 5 p: 621. Søren Pedersen Berje No: 91 Obl: til Johannes Andahl paa 70 rd:, dateret 24de Sept: 1791, af Creditor qvitteret 7 Maj 1798.

No: 5 p: 691. Simon Hansen Fylkesnæs No: 122 Obl: til Hans Olsen Hidschen paa 52 rd:, dt: 26 Sept: 1792 af Creditor qvitteret 22 Sept: 1797.

No: 5 p: 778. Johannes Johannessen Rosbøe No: 28 H: C: gds: Obl: til Mikkel Larsen Røsseland paa 92 rd:, d: 2 Maj 1794 af Creditor qvitteret uden Dato altsaa anføres for denne Dags Dato.

No: 5 p: 847. Jens Jensen Eldøen Pant i Højland No: 33 og Leervigen No: 34, Obl: til Madam Pytter i Bergen paa 1300 rd:, dat: 15 Maj 1795 af Creditrix qvitteret 18 April 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Jens Jensen Eldøens Skde til Niels Olsen Højland paa halve Højland No: 33, 1 L: 18 mrk: S: 1 Hd: for 1100 rd: dateret 7 Maj 1798.

Samuel Aanensen Nedre Grindems Enkes Obl: til Herman Johannessen Hage p: 112 rd: og Hans Rasmussen Tvedte 68 rd: i alt 180 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Grindem No: 3 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: dat: 7 Maj 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviiste

Storøens Kirke Ejeres til Klokker Knud Torbjørnsen paa Kyvigen No: 14 ¼ L: S: ¼ Hd: paa Livs Tiid, dat: 16 Nov: 1797. Manuf: H: bet: 1 mrk:

Provst Hertzbergs til Østen Endressen paa Biørnevigen 1 pd: Sm: No: 68 paa Livs Tiid før brugt af Helje Olsen dat: 9 Dec: 1797. til Manuf: H: bet: 8 s:

Mikkel Salomonsen Nordre Habbestad til Christen Thorsen paa Livs Tiid paa Nordre Habbestad No: 142, ¼ L: S: ¼ Hd:, før brugt af Ejeren som S:E: d: 8 Maj 1798, til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Anfind Ottesen Aadland og Jens Olsen Invæhr og befunden til 1797 Aars Udgang 417 rd: 4 mrk: 1 s: og af første Termin 1798 681 rd: 15 s: i alt Summa 1098 rd: 5 mrk:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Fjære Skibreedes Sommerting den 9de Maj 1798. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lænsmand Mathias Johannessen Øfre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnl:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Mons Olsen Hovde	3. Christen Christensen Nedre Wahlen
2. Arnt Halvorsen Hagenæs	4. Peder Gundersen Møkle vold

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Martii Maanedes overordentlige Ting paa Godøesundet og for Schonevigs Skibreede samt Fjeldbergs Skib: fol: 321b. 324a. og 325b.

Formynderting blev holdet, og derved befundet og passeret som her i Justits Protokollen for Schonevigs Skibreede Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 11 Dec: 1797 efter Jens Olsen Horneland, ang:de Udlæg i Sterboets halve Sveens Konge Korn Tiende, protocolleret for Føjens Skibreede.

Ny Tingsvidne Sag

H: og Velbaa(rne) Hr: J: Rd: og Foged Koren i Anleedning af den Sag Siur Tjæransen Waslien eller Strømøen /: betalte Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: tree Mrk: fire Skl: :/ mod ham havde anlagt for Føjen Skbr., fordi at \Tings Vidne/ Citanten ikke vilde tilbygsle ham 1 pd: 12 mrk: Sm: i Gaarden Strømøen i Fjære Skb., som han troer sig at være nærmest berettiget til, uagtet Biskoppen i Christiansand ejer 1 ½ Løb i Gaarden med Bygsel, og Overbygsel til alt det øvrige udi Gaarden, paa hvis Vegne Fogden saavel som hans Formand i Embedet, stedse have været Forvalter saavelson for denne gaard, som andre sam/m/e Bispestoel beneficerede Jorder i samme dette Fogderie, hvorfor Comparenten ikke med Siur Tjærandsen blev foreenet for Forligelses Commissionen, hvorom h/an/d og i Sagen mod Comparenten har fremlagt den fornødne Attest. Comparenten havde, i Anleedning af forestaaende indkaldet Siur Tjæransen Waslien til i Dag ved Stevnemaal af 20 April 1798, som blev fremlagt oplæst og lyder saaledes: for at paahøre Vidner og det videre som bem:te Stevnemaal omformelder.

1798: 330b

Comparenten begjærede dernæst Vidnerne eedfæstede og afhørte, samt til den Ende fremleverede skriftl: Qvæstioner af Dags Dato saal: med Reservation af fleere mundtl: om fornøden gjøres.

Indstevnte Siur Tjæransen mødte, betalte Tilsværspenget 2 mrk: 8 s: skr: To Mark Aatte Skilling, og tilstod lovlig Varsel, samt under Reservation af alt lovligt, lod tilføre følgende Dictamen /: her indføres :/

TingsVidne Citanten i Anledning af det tilførte maatte anmærke, at han allerede udi Samme haver en reen Tilstaaelse om den Indstevntes yderlige Fattigdom, og langt fra, at ville tortere ham fordi han var fattig, vil Comparenten aleene søge dette: Andre Ejere ser sig nødsagede at drive de fattige fra sine Jorder, da den Indkaldte derimod søger at forlede Comparenten som Forvalter for Godset, at betroe et Jordebrug i en omgaaende Tiggers Hænder. I øvrigt nægter ikke Comparenten at han er sin afdøde Broders Arving, om der er noget at arve, hvilket hidtil er ubeviist; men da hans Broder ikke efterlod sig Kone eller Børn, var Gaarden efter Loven aldeles vacant, og {af} \gav/ Comparenten som Godsets Forvalter, fri Raadighed at bygsle til hvem hand vilde. For ikke videre at opholde Retten begjærede han sine Vidner førte.

Vidnerne bleve fremkaldte, som alle mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede og fremstod som

1ste Vidne Anders Andersen Lejl: paa Waslien gl: 31 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Gudsbord denne Vaar, svarede til de fremlagte qvæstioner saasom til 1ste Ikke Han men hans Hustrue. til 2de Vidnet var hans Hosbonde da han var Huusmand under Waslien, og Indstevnte betalte altid sin Huus Afgift med reede Penge, aldrig med Boeskab eller Huuse, og da h/an/d reisde derfra restede kun for to Aar som h/an/d da betalte med Penge. til 3de Nej, kun 2 Smaler. 4de Folket vidste han var en fattig Mand, som mange andre Huusmænd. Vidnet blev sine Svar forelæst som han vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Halvor Tørressen Lejl: p: Tvedte, gl: 51 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Langfredag d: A: svarede: til 1ste som 1ste Vidne med Tillæg, i sit Huus, veed ej om andre. til 3de Har ej ejt uden et par Smaler, veed ikke om han har dem endnu. til 4de Ja. til 5te Veed intet om. Dimitteret som det første Vidne.

Fremstod 3de Vidne Svend Bentsen Ulverager S:E:, gl: 35 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters før Paaske sidst, svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 3de Veed intet om. til 4de Ja. til 5te Har ikke hørt. Dimitteret som de forrige Vidner.

Fremstod 4de Vidne Jon Gundersen Ulverager S:E: gl: 30 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Langfredag sidst, svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 3de Veed intet om. til 4de Ja. til 5te Har ikke hørt. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Tollef Tollefsen Hougeland S:E: gl: 46 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, \var/ til Alters sidst Langfredag, svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 3de Kan ikke viide. 4de Ja. til 5te Har ikke hørt. Dimitteret som forrige Vidner.

Fremstod 6te Vidne Tørres Rejersen Hougeland, S:E: gl: 53 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters afvigte Faste, svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 3de Veed ikke. til 4de Ja. til 5te Har ikke hørt. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Reinert Engelsen Strømøen Lejl:, gl: 49 Aar, ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters afvigte Paaske, svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 3de Har ikke seet meere ham tilhørende end to Smaler, som adskillige have sagt vare Indstevntes. til 4de Ja. til 5te Har ikke hørt, men har hørt, at h/an/d clarerede sin Rettighed, da han ved sin Fløtning fra Waslien solgte sin Stue til en ustevnt Mand. til 6te Den 20 Nov: f: A: tilligemed Hans Strømøen, da Hr: J: Rd: Koren sagde: det var bortbygset til en anden. Citanten fandt fornøden at tilspørge dette Vidne som en gl: Beboer af gaarden Strømøen neml: en Part deri, 7de Om det ikke er ham bekjendt, at Sundhorlehns Fogder paa Biskoppen i Christianssand, hans Vegne, bortbygslers baade Torvestad Kirkegods, og det forrige saa kaldede Halsnøe Closter gods i samme gaard? Rs: Ikke \andet/ som Vidnet veed, men i de ældre Tider, en Gang Fogde Embedet var vacant, har Indstevntes Fader bygset af Biskoppens Forvalter som da boede i Stavanger. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 8de Vidne Hans Tronsen Strømøen Lejl., gl: 28 Aar, er næstsødskende Barn til Indstevnte, og har Dennes Søster til Ægte, sidst til Alters afvigte Langfredag, svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 3de som 7de Vidne. til 4de Ja. til 5te som 7de Vidne. til 6te som 7de Vidne, med Tillæg, at Hr: J: Rd:en sagde at have bortbygset Bruget til Tollach Mikkelsen Hougsbøe. /: Tollach Mikkelsen var tilstæde i Retten, og tog til Vedermaal for Processens Skyld :/ til 7de Rs: Jo, det er ham bekjendt og har altid hørt det. Dimitteret.

For 8te Vidner betalt 5 mrk: skr: Fem Mark.

TingsVidne Citanten til videre Oplysning i denne TingsVidne Sag, leverede en Attest af Sundhorlehns Matrikuler for at oplyse, at Bi-

1798: 331

skoppen i Christiansand har eene og aleene Rettighed at bortbygse den gandske Gaard Strømøen, uagtet det deri liggende forskjellige Slags gods, og udbad sig ærbødig af Retten, at da Comparenten paa en vis maade er impliceret i denne Sag, hans Attest da maatte confereres med de anviisede Fogderiets Matriculer. Attesten blev confereret med Matriculerne og dermed conform, og oplæst lyder saaledes: End videre fremleverede Citanten den af ham paa Biskoppens Vegne til Tollach Mikkelsen udstædte Bygselseddel paa 2 pd: 6 mrk: Sm: i gaarden Strømøen, hvoraf {Tørres} \Siur/ Tjæransen siden skal have fundet for godt at \ville/ tilbygse sig noget bygsleløst gods. Denne af Comparenten fremleverede Bygselseddel udbad han sig af Retten tilbageleveret imod verificeret Copie til Actens Inddragelse som blev confereret og lyder saal: I øvrigt begjærede TingsVidnet sluttet, og sig beskrevet meddeelt.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

TingsVidnet blev bevilget.

Udstædt til begge

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 10de Maj 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 10 Marti 1798 efter Jon Mikkelsen Øchland, hvorefter Jordegods Udlægget er i Skde bogen extraheret.

Afkalde

Myndtling Helje Tollachsen Skifteshougs Faders for Arv 19 rd: 3 mrk: 17 s: d: 18 Sept: 1797.

.... Niels Mikkelsen Gubbehavns Moders efter Skfte 10 Juli 1797 for Arv 1 rd: 10 6/11 s: Afkaldet af sam/m/e Dato.

.... Torbjørn Mikkelsens lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Anders Jonsen Øchlands Moders af 10 Marti 1798 for Arv 9 rd: 4 mrk: 12 1/3 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Mikkel Jonsens sam/m/e Skifte og Dato lige Arv.

.... Torkel Jonsens Dto: Dto: Dto:

.... Peder Jonsens Ditto Ditto Dto:

.... Johanne Jons Dt:s Moders Dto: Dto: Dto:

ForM: Bog fol: 188. Endre Endressen Weastads for Arv efter Skifte 2 Marti 1778 83 rd: 9 2/5 s: af 9 Maj 1798.

.... fol: 225. Marthe Ols Dt:s Mands efter Skfte 11 Juli 1794 for Arv 12 rd: 1 mrk: 8 7/9 s: og Hjem/m/egifte 28 rd:, d: 9 Maj 1798.

.... dto: fol: Niels Johan/n/essen Mulebrekkes efter Skifte 18 Juli 1795 for Arv 26 rd: 4 mrk: 2 2/3 s: dateret Kiøbenhavn d: 27 Sept: 1796.

.... fol: 263. Anne Christens Dt: nu Enke efter Knud Pedersen Sortland, hendes Afk: for Arv 15 rd: 2 mrk: 14 s: og Hjem/m/egifte 8 rd: 1 mrk:, efter Skifte 29 Juli 1793 dateret 26 Sept: 1797.

.... fol: 265. Myndtl: Anne Ols Dt:s Formynders efter Skfte 16 Dec: 1797 for Arv 5 rd: 2 mrk: 12 3/4 s: dateret 9 Maj 1798.

(Andre dokument igjen)

Tjæran Siursens Arv:s Skde til Tørres Tjærandsen paa 1/2 L: S: i Strømøen No: 31 H: C: gds: uden Bygsel for 20 rd: 1 mrk: 8 s: d: 26 Sept: 1794.

Skifte Contract efter Tørres Tjæransen paa sam/m/e Strømøen til Siur Tjæransen for 20 rd:, dateret 8 Marti 1798.

Lars Torbjørnsen Øfre Wiig Skde til Jone Jonsen paa 2/21 Parter af sit Brug Øfre Wiig No: 41 2 Spd: Korn for 40 rd:, d: 1 Maj 1797.

Andreas Christian Rolfsen Skde til Ole Andersen p: Løngholmen No: 84 gjæstgiver Huuse for 262 rd:, dateret 11 Maj 1797.

Erich Olsen Solems Skde til Gunder Olsen Solem p: Solem No: 9 H: C: gds: H: C: gds: 1/2 L: S: 1/2 Hd: for 120 rd:, dat: 9 Maj 1798.

Jon Nielsen Sveens Obl: til Reinert Reinertsen Øfre Schimmeland p: 58 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 2de pr: i Sveen No: 72 1 Væt Korn d: 9 Maj 1798.

Afkald

ForM: Bog fol: 265. Myndtl: Susanne Ols Dt:s Formynders efter Skfte 16de Dec: 1797 for Arv 5 rd: 2 mrk: 12 3/4 s: dat: 10 Maj 1798.

(Andre dokument igjen)

Niels Endressen Eidsvogs Skde til Endre Nielsen p: Eidsvog No: 1 1 L: S:, 1/4 td: K: for 100 rd: dateret 10 Maj 1798.

Endre Nielsen Eidsvogs Vilc: Contr: til Niels Endressen og Hustrue Kari Lars Datter paa Eidsvog No: 1 dateret 10 Maj 1798.

Aslach Rasmussen Førde Obl: til Even Gundersen Østvig p: 160 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Førde No: 27 1 L: S: 1 Hd: dat:t 10 Maj 1798.

Erich Berntsen Nuuslie Obl: til Just: Rd: Koren paa 50 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 2de Prioritet i Nuuslie No: 39 2 pd: 12 mrk: Sm: d: 9 Maj 1798.

Torkel Anfinsen Færaass Obl: til Anders Olsen Nedre Echeland p: 40 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 prior: i Færaas No: 76 18 mrk: S: 4 1/2 Spd: Korn dt: 10 Maj 1798.

Gunder Olsen Solem Vilc: Contr: paa Solem No: 9 H: C: gds: til Erich Olsen Solem dateret 9 Maj 1798.

Skftebr: 12 Marti 1798 efter Haagen Aslachsen Øchland. | Jordegds: Udlæggene

.... 14de Dto: efter h/an/ds Enke Kari Ols Datter. | i Skde bogen

.... 16 Ditto efter Johannes Gundersen Miaanes Hustr: | extraheret

Lars Osmundsen Houchaas Skde til Osmund Larsen paa Houchaas No: 56 2 pd: 13 mrk: S: 1 Hud, for 100 rd:, dat: 10 Maj 1798.

1798: 331b

Osmund Larsen Houchaas No. 56 Vilkors Contr: til Lars Osmundsen Houchaas og Hustrue Guro Niels Datter dat: 10 Maj 1798.

Jone Jonsen Øf: Wiig Obl: til Goute Haldorsen Wigeviig paa 40 rd:, Rente 3 1/2 proC:t, Pant 1 prior: i Øf: Wiig No: 41 2 Spd: Korn dat: 10 Maj 1798.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Til Afdrag paa No: 5 p: 811. Gunder Olsen Sollem No: 9 H: C: gds: Obl: til Jacob Bentsen Waage m: f: i alt 120 rd: 4 mrk: 11 s:, d: 26 Sept: 1794 udbetalt Jacob Bentsen Waages Anpart som imod hans qvittering 9 Maj 1798 til Afdrag 80 rd: 3 mrk: 2 s:

Resten af No: 5 p: 144. Erich Olsen Sollem No: 9 H: C: gds:, Obl: til Jacob Bentsen Waage m: f: i alt 66 rd:, d: 29 Sept: 1784 bet: Resten imod Creditors qvitteringer 9 Maj 1798, Jacob Bentsen Wa/a/ge 16 rd: og Johannes Tronsen Lier 16 rd:, i alt Resten 32 rd:

No: 3 fol: 261a. Torkel Anfinsen Færaas No: 76 Obl: til Ole Aslachsen Elieraas paa 36 rd:, d: 26 Juni 1779 af Creditor qvitteret 26 Sept: 1797.

No: 5 p: 694. Andreas Christian Rolfsen paa No: 84 Lyngholms giæstgiver Huuse paa 95 rd: til Lyder Holte, d: 8 Maj 1792 af Lyder Wentzel Nicolajsen et Søn qvitteret 7 April 1794.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Jonsen Øfre Wahlens Arv:s Skde til h/an/ds Enke Guri Aslachs Dt: p: Øf: Wahlen No: 26 H: C: gds: i alt ½ L: S:, 5/12 td: Korn d: 20 Janv: 1798.

Bem:te Guri Aslachs Dt: Skde til Johannes Olsen Nedre Wahlen p: bem:te Gods for 95 rd: 3 mrk: 12 s: dateret 10 Maj 1798.

Johannes Olsen Øfre Wahlen No: 26 H: C: gds: Vilc: Contr: til Lars Jonsen Øfr: Wahlens Enke dat: 10 Maj 1798.

Johannes Olsen Øf: Wahlens Obl: til Niels Jacobsen Øchland paa 80 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 prioritet i Øf: Wahlen No: 26 H: C: gds: ½ L: S:, 5/12 td: Korn dateret 10 Maj 1798.

Jens Jacobsen Øf: Wahlen No: 26 H: C: gds: Vk: Ctr: til Lars Øfre Wahlens Enke dat:!! dat: 10 Maj 1798.

Hans Evensen Twedts Skde til Even Hansen paa Tvedt No: 12 H: C: gds:, ½ L: S:, ¼ td: K:, ½ Hd:, ½ Faar, for 160 rd: d: 10 Maj 1798.

Ewen Hansen Tvedt No: 12 H: C: gds: Vilcors Contract til Hans Ewensen Tvedt og Hustrue dat: 10 Maj 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

J: Rd: Korens p: Christiansands Bispestoles Vegne til Tollef!! (alltid nemnd Tollach) Mikkelsen paa Strømøen No: 14 18 mrk: S: med Ov: Bygsel til ½ L: S: paa Livs Tiid før brugt af Tørres Tjærandsen dat: 16 Nov: 1797. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Knud Knudsen Buevig til Hactor Mikkelsen paa 7 Aar, paa Ervesvog No: 34 ½ L: S:, 3 Spd: Korn, før brugt af Johannes Henrichsen som Ejer, dateret 9de Maj 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Jacob og Arent Waage til Tollev Olsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Waageholmen, Aarl: Afgift 2 rd:, i de 5 første Aar, og 6 Dages Arbeide, siden 4 rd:, og sam/m/e Arbeide dat: 9 Maj 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Ewensen Tvedte og Johannes Olsen Nedre Wahlen og befunden til 1797 Aars Udgang 86 rd: 1 mrk: 15 s: og af første Termin 1798 387 rd: 1 mrk: 1 s: i alt Summa 473 rd: 3 mrk:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Waags Skibreedes Sommerting den 12te Maj 1798 sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren,

Skibreedets Lænsmand Ole Knudsen Rydland den yngre, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Mons Jacobsen Hougeland	3. Poul Poulsen Lille Tufteland
2. Ommund Ommundsen Drønen	b: gl: Laugrettes Mænd
	4. Salomon Johannessen Tidslevold

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Marti Maanedes overordentlige Ting paa Godøesundet og for Schonevigs samt Fjeldbergs Skibreeder fol: 321b. 324a. og 325b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justitsprotokollen for Schonevigs Skib: Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynderprotokollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Samfrende Skifte 15 Feb: 1798 efter Bernt Magnussens Hustr: i Folgerøen, i Skde bogen extraheret.

Afkalde

ForM: Bog fol: 111. Brithe Lars Datters Mands efter Skifte 11 Sept: 1789 for Arv 9 s: og Hjem/m/egifte 26 rd: dat: 12 Maj 1798.

ForM: Bog fol: 234. Rasmus Johannessens MedArvingers for Rasmus Johannessens Arv 35 rd: 3 mrk: 1 13/17 s: efter Skifte 2 Juli 1795 dateret 12 Maj 1798.

Caution for næst forbem:te Arvs Udbetaling med Renter, af Ole Johannessen Tvedt, i fald Rasmus Johannessen indfandt sig dateret 17 Janv: 1798.

1798: 332

Skiftebr: 17 Feb: 1797 efter Erich Arnesen Øchlands Hustrue.	Jordegds:
.... 14 Juli 1797 efter Johan Salomon Petersens Hustrue i Westre Bagholmen.	og
.... 27 Oct: 1797 efter Ole Aarentsen Tidslevolds Hustrue.	Ejendommenes
.... 21de Oct: 1797 efter Myndtl: Marthe Niels Datter Mehammer.	Udlægge i
.... ditto Dato efter Myndtl: Niels Nielsen Mehammer.	Skjøde Bogen
.... 23de Ditto efter Myndtl: Nille Kirstine Niels Dat: Mehammer.	extraheret

Berje Johannessen Store Tuftelands Hustrues Arv:s Skde til Berje Johannessen paa Store Tofteland No: 8 i alt ½ L: S: ½ Hd:, deraf indløst for 34 rd: 22 2/3 mrk: S:, og selv arvet Resten d: 13 Maj 1797.

Johan Salomon Petersen i Westre Bagholmen No: 80 Vk: Ctr: til h/an/ds Moder Nicolaj Petersens Enke, Sophie Magdalene Petersen dat: 4de Oct: 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstk:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Anden Dagen den 14 Maj 1798 continuerede dette Ting.

Opsat Odels Sag paa Møgster fra fol: 323b.

Anno 1798 den 14 Maj er denne Sag atter foretaget paa \Waags Skibrede/ Godøesunds Tingsted, med foranførte Sagens Laugrettes og Meddoms Mænd, da Hoved Citanten Absalon Knudsen Møgster mødte, og atter anbød Løsnings Pengene ligesom før, under Sagen, for Jorden, og Tillige 4 rd:, for Niels Knudsens Skde brevs Bekostning, samt anbød sin Eed efter

Loven, at selv vil eje og bruge Jorden, om Contra Citanten dem nu vil imodtage, og paastod Dom, efter forrige sin gjorte Paastand.

Contra Citanten Niels Knudsen blev paaraabt tree gange, men mødte ikke, men fremsendte Proc: Balchens skriftlige Indlæg af 1 Maj 1798, som blev oplæst saal: De derved fremlagte 2 Bilager, bleve confererede med sam/m/e forhen i Rettelagte, og dermed conform.

Hoved Citanten modsagte alt af Contra Citanten ulovmedholdig og ulovgrundet fremførte.

Da Sagen bliver til Doms at optage, saa bliver først at anføre denne Dags Forretning:

Dommeren en Dags Forretning

bet: 2 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Laugrettes Mændene for een Dag som alle over en Miil fra deres Hjem á 2 mrk:

| 1 rd: - 2 mrk: - 0 s:

og for deres Skyds som 2 Miil uden for dette Præstegjælds grændser hver pr: Miil 8 s: er

bet: |

| 0 rd: - 4 mrk: - 0 s:

Tilsam/m/en efter Reglementet 11 Juni 1788 Fiire Rd: skriver som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit, og hvorforuden Acterne bekostes af hver som Samme forlanger.

4 rd: - 0 mrk: - 0 s:

Derefter Sagen blev til Doms optagen, og af Dom/m/eren med Laugrettes og Meddoms Mændene nøje igjennemgaaet og overvejet, og derefter deri af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

En Anpart i Møgster No: 68 i Waags Skibrede af Landskyld 72 skl: Penge, har Hoved Citanten Absalon Knudsen Møgsters Farfader Anders Knudsen ejet efter Skjøde fra 3 Dec: 1746, som ved Skiftet efter ham er udlagt den 20 Maj 1776 paa hans Børn, deriblandt Hoved Citantens Fader Knud Andersen over den halve Part. Efter denne Knud Andersens Død, viiser Skiftet efter ham begyndt 30 Juli og sluttet 7 Sept: 1778, at hans Arvinger ere: Hoved Citantens Moder, Enken Karen Anders Datter som efter Hoved Citantens Vidner, har været gift med samme Knud Andersen førend de kom at boe paa, og blev Ejere af Møgster, samt deres begge fælleds Børn Anders, Elias, Absalon og Niels, saaledes følgende efter deres Alder, efter saavel Skiftebrevet som bem:te Vidner, og i Rettelagte Sogne Præstes Attest, hvorefter, og efter Vidnernes Udsigende, Elias er død uden Børn, der og sees af Skjødet 5te Oct: 1782, hvorved ældste Søn Anders kom til Hovedbøllet og Arvetompten Bakkensund, da sidstmeldte Skiftebrev viiser, at Knud Andersen efterlod sig \gaarden Øchland iberegnet/ fleere Ejendomme og Jorder end Møgster, men hvilken sidste, ved bem:te Skifte blev udlagt til Enken Hoved Citantens Moder Karen Anders Dat:, som er Moder til alle Knud Andersens Børn, og en Creditor. Denne Karen Anders Datter der som meldt er Moder til alle Knud Andersens /: med hvem hun som ovenmeldt har været i Egteskab førend han og hun først fik Møgster :/ Børn, indlødse alle øvrige Udlæggene i Møgster efter ovenmeldte Skiftebrev, hvorefter hun selv deri var udlagt omtrent 3/7 Deeel, til sig ved Skjøde 2de Octob: 1784, hvorved hun blev Ejer af heele denne Anpart i Møgster, Landskyld 72 skl: Penge. Deraf hun den 15 Janv: 1787 skjøder til Hoved Citanten hendes Søn Absalon Knudsen den halve Deel 36 skl: Penge, og den 11 Maj 1793 til hendes yngre Søn Contra Citanten Niels Knudsen den anden halve Deel 36 skl: Penge for 200 rd: Disse sidste neml: 36 skl: Penge er det, som den ældre Broder Hoved Citanten Absalon Knudsen søger som sin Odels Jord at indløse sig til Odel og Ejendom. Efter ovenanførte, har Jorden i uafbrudt Ætens Besiddelse aldrig været ude af Ætlægget, og ingen ved 10 Aars Besiddelse har derpaa vundet nye Odel, men Moderen, som i lige lang Tiid med Faderen og i Fælledskab og Egteskab med ham, har ejet Jorden, har ved hendes Indløsning 1784, kun conserveret og continueret sin Mands, og hendes Børns Odel efter Faderen og efter deres Orden, lige saaledes som de sam/m/e Børn om hun havde havt det i 10 Aar, havde faaet det i Odel, paa samme Maade, som det kunde tilfalde dem efter Faderen. Altsaa Hoved Citanten Absalon Knudsen som ældre Broder, er hertil Løsnings- og

nærmere Odels berettiget, end hans yngre Broder Contra Citanten Niels Knudsen, da Jorden, de 72 skl: Penge, er ihenseende til Odel og Aasæde, en eeneste individuel Ting, og baade efter Documenter, anviist Bygselseddel til paaboende Leilænding, og Vidner, har altiit været eet eeneste samlet Brug indtil Hoved Citanten Absalon Knudsen fik Skde paa den halve Part, og ved at ægte Leilændingens Datter, fik sig af Lejlændingen sin halve Part afstaaet. Henseende Contra Citantens Niels Knudsens Procedure ved Proc: Hr: Balchen, da er Lovens 5 Bogs 2 C: 6te art: henseende leje Jorder, da Jordene ikke kunde skaffes, anderleedes end den sidst afdøde har efterladt dem, og 5 B: 5 C: 2 a: da formedelst gjæld(en...?) Jorderne ikke derefter kunde udlægges; ikke paa denne Sag at anvende, ligesom og den paastaaede Niels Knudsens Odel, efter foranførte, henfalder af sig selv, og hvad angaaer den paastaaede og tilsigtede Deeling, da foruden det til overflød er beviist, at disse 72 skl: Penge alletider har været eet eeneste samlet Brug, indtil Hoved Citanten Absalon Knudsen ved sin Foreening med Leilændingen, deraf fik det halve, og det ikke vedkom/m/er dette Brug, hvorledes de øvrige

1798: 332b

Brug i Møgster Andre tilhørende, ere deelte eller ikke; saa har dog saadan Deeling ingen Lovs medhold, da den i Fr: 14 April 1769, hvis Bud dog ikke er Tilfældet her, foreskriver eeneste authentique Deelings Bestemmelse, ikke existerer. Saaledes har Contra Citanten Niels Knudsen ulovgrundet aarsaget denne Sag, der tilligemed hans Udeblivelse fra Forligelses Commissionen, som efter Fr: 20 Janv: 1797 § 26 og 29, uden anmeldt Forfald, ikke kan kaldes andet, end modtvillig, vil blive at tage i Betragtning henseende Sagens Omkostninger. Thi kjendes af Dom/m/eren og Meddoms Mænd for Ret: At saasnart Hoved Citanten Absalon Knudsen Møgster, efter egen Indstevning til sit Værneting har aflagt sin corporlige Eed efter Lovens 5 B: 3 C: 7 a: at han vil købe de paastevnte, af Contra Citanten Niels Knudsen nu efter Skde af 11 Maj 1793 ejende 36 skl: Penge Landskyld i Møgster No: 68 i Waags Skibrede, sig selv til Odel, og ikke til nogen Anden; bør efter Lov: 5 B: 3 C: 5 og 13 a: og Fr: 14 Janv: 1771 a: 7 Niels Knudsen imodtage af Absalon Knudsen Løsnings Penge for bem:te Jord, indberegnet Sidstmeldtes Skjødes Bekostning, med 204 rd.; skr: To Hundrede og Fire Rigsdaler, og derimod underskrive og forseglet udstæde et af Absalon Knudsen bekostet Skjøde til Sig, fra Niels Knudsen, paa Samme; under Mulct af Een Mark Danske til den Nordenfjeldske Vej Kasse, og under Nam, Adfærd og Executions Tvang derfor efter Loven, for hver Dags paaklagende Ophold over 15ten Dage efter at denne Dom forud, betimelig er forkyndt og Eeden er aflagt, samt Pengene og det nye expederte Skjøde anbudet, de første til Modtagelse, og det sidste til Underskrift og Forsegling, fra hvilken Tiid denne Jordepart herved tildømmes Odels Citanten Absalon Knudsen til sin egen Ejendom at eje og beholde. <Mulct>

Udi denne Sags Omkostninger betaler Niels Knudsen til Hoved Citanten Absalon Knudsen, hvilken Sidste, herved for Contra Citantens Tiltale frifindes 50 rd.; skriver Halvtrediesindstyve Rigsdaler, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, og Eedens Aflæggelse, under Nam og Executions Tvang efter Loven, eller Liquidation i Løsnings Pengene, hvorimellem Hoved Citanten skal have Valget. Udstædt til H: Cit:

Bygselseddel med Revers publiceret og Landskylds bog anviist

Hynnemørs til Samson Jacobsen paa Livs Tiid paa No: 58 Eegholmen 18 mrk: Smør før brugt af Tosten Jakobsen, d: 12 Maj 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse
Afkald

ForM: Bog fol: 263. Synneve Ols Datters Mands efter Skifte 28 Aug: 1793 for Arv 40 rd: 4 mrk: 7 s: og Hjem/m/egifte 27 rd:, dateret 14 Maj 1798.

(Andre dokument)

Niels Juels Skde til Mikkell Larsen paa Eide No: 11 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ Løb S:, $\frac{1}{4}$ Hd: for 225 rd:, d: 27 Nov: 1797.

Mikkell Larsen Ejdes Obl: til Knuds Arnesen Lutro 100 rd:, og Haagen Arnesen Lutro 124 rd:, i alt 224 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Eide No: 11 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd:, d: 12 Maj 1798.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen og de 2 Mænd Rasmus Olssen Gougsheim og Absalon Knudsen Møgster og befunden til 1797 Aars Udgang 70 rd: 3 mrk: 15 s:, og af 1ste Termin 1798, 375 rd: 4 mrk: 4 s:/ i alt Summa 446 rd: 2 mrk: 3 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Opdahls Skibreedes Sommerting den 15de Maii 1798 sat og holden paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: /: Hr: Justits Raad Koren, Skibreedets Lensmand Johannes Madsen St: Godøen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne Eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Niels Ommundsen Tvedt	3. Tosten Mikkelsen Erresvig
2. Jens Jonsen Tvedt	4. Jens Andersen Schartvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Forordninger og Collegi samt Høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for Marti Maanedes overordentl: Ting paa Godøesund, og for Schaanevigs samt Fjeldbergs Skibreder fol: 321b 324a. og 325b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justitz Protocollen for Schonevig Sommerting 1793 fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Skifte 21de Oct: 1797 efter Myndtl: Marthe Niels Datter Mehammer. | Udlæggene i Fittie

.... ditto Dato efter Myndtl: Niels Nielsen Mehammer. | Annex Kirke extra-

.... 23de Ditto efter Myndtl: Nille Kirstine Niels Dt: Mehammer. | heret for Waags Sk: | i Skde Protocollen

.... 12 Aug: 1797 efter Gert Nielsen Opdal. | Jordegods Udlæggene i Skjøde

.... 21 Nov: 1797 efter Hans Olsen Nedre Dalland Hustrue. | Protocollen extraheret

Siur Arnessen Nedre Hammerhoug Skde til Niels Siursen paa sit halve brug i Ham/m/erhoug No: 120 hvilket halve er $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: for 150 rd: d: 2de Oct: 1797.

Ludvig Tørressen Studsvigs Arv:s Skde til Ole Ludvigsen paa Studsvig No: 118 i alt 2 pd: 14 mrk: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, deraf indløst for 408 rd: 1 pd: 9 mrk: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, og selv arvet Resten d: 2de Oct: 1797.

Ludvig Tørressen Studsvigs Hustrues Arv:s Skde til Ole Ludvigsen p: 10 mrk: S: i samme Studsvig for 80 rd:, d: 3de Oct: 1797.

Ludvig Tørressen Studsvigs Arvingers Skde til Ole Ludvigsen paa Studsvigs Huusmands plads No: 119 3 mrk: S: d: 2de Oct: 1797 for 40 rd:, deraf indløst 1 ½ mrk: og selv arvet 1 ½ mrk: S:

Ole Ludvigsen Studsvig Obl: til Hr: Lieut: Reusch paa 552 rd: uden Rente, Pant 1 pr: i Studsvig No: 118 1 L: S: ½ Hd:, og Studsvig Plads No: 119 3 mrk: Sm: d: 28 April 1798.

1798: 333

Hr: Lieut: Reusch og Ole Ludvigsen Studsvigs Contract om Vilkor m: v: til Ole Ludvigsen af Studsvig No: 118 til Ole Ludvigsen d: 28 April 1798.

Samuel Johannessen Tornæs og Rasmus Gougsheims Odels Contract om Tornæs No: 63, 1 pd: S: ½ Gskd:, ½ Bskd: dateret 17 Maj 1797, udgivet til Myntl: Niels Nielsen Tornæs.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Ole Ludvigsens til Lieut: Reusch p: Studsvig No: 118 1 L: S: ½ Hd: p: Livs Tiid, før brugt af Ludvig Tørressen som Ejer d: 28 April 1798. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 16 Maj 1798 continuerede dette Ting

og publiceret:

Fredlysning af 5te Octob: 1780 for Hovlands Ejere imod ulovlig Beitning, Næver Flekning og Dyreskytterie paa Hovlands Ejendom.

Børnemidlers Opbydelse til Udlaan af Jorunde Ludvigs Datter og Guri Ludvigs Datter Studsvigs Arve Midler hver 150 rd: i alt 300 rd: d: 15 Maj 1798 men ingen meldte sig samme at modtage.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Siri Gotschalchs Dt: Tangens Faders af 11 Aug: 1797 for Arv 1 rd: 1 mrk: ½ s: efter Skifte af samme Dato.

.... Marithe Gotschalchs Dt:s Ditto sam/m/e Skifte, lige Arv do: Dato.

.... Anne Gotschalchs Dt:s Ditto Ditto Dato.

.... Niels Hansen Nedre Dallands Faders af 21 Nov: 1797 for Arv 9 rd: 50 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Synneve Hans Dt:s ditto Dato, Skifte og Arv 4 rd: 4 mrk: 9 s:

.... Christi Hans Dt:s Ditto dto: dto:

ForM: Bog fol: 118. Lars Samsonsens for Arv 28 rd: 2 s: efter Skfte 20 Aug: 1782 af dato 21 Dec: 1797.

.... fol: 121. Christi Mads Dt:s Mands efter Skfte 13 Nov: 1786 for Arv 32 rd: dateret 16 Maj 1798.

.... fol: 250. Jan Christensen Heglands efter Skfte 17 Juni 1793 for Arv 14 rd: 5 mrk: 12 2/7: og Hjem/m/egifte 14 rd: 3 mrk: dateret 15 Maj 1798.

(Andre dokument)

Mons Olsens Skde til Ole Monsen paa Anuglen No: 145 p: 1/6 L:, ¼ Hd: med Over Bygsel til 3 mrk: S:, Onerims Kirkegds: for 40 rd:, d: 3de Oct: 1797.

Anders Isachsens Skde til Anders Guldbrandsen paa Søre Giøvog No: 22 21 mrk: S:, 3/10 Hd:, 3/10 Faar, for 260 rd:, dateret 23 Sept: 1797.

Anders Guldbrandsen Søre Gjøvog Obl: til Knud Thorsen Mit Gjøvog 50 rd., Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Søre Gjøvog No: 22 21 mrk: S:, 3/10 Hd:, 3/10 Faar d: 3de Oct: 1797.

Ole Johannessens Skde til Johannes Olsen paa Sletteschou No: 15 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{2}$ bskd: for 60 rd., dateret 15 Maj 1798.

Johannes Olsen Sletteschou No: 15 H: C: gds: Vilkors Contr: til Ole Johannessen Sletteschou og Hustrue d: 15 Maj 1798.

Johannes Olsen Sletteschou Obl: til Niels Christophersen Sørejde paa 96 rd., Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Sletteschou No: 15 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: 1 Bskd: d: 15 Maj 1798.

Lars Jansen Galtungs Skde til Jens Samsonsen paa St: Sætre No: 133 1 L: Sm:, for 150 rd., dateret 17 Maj 1797.

Ole Øriansen Dahlen Obl: til Ørian Olsen Hollekim paa 120 rd., Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Dahlen No: 45 $\frac{1}{2}$ L: S:, 2/5 Hd: 2/5 Gskd: dateret 6 Juni 1797.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag No: 7 p: 156. Ole Øriansen Dahlen No: 45 Obl: til Ørian Olsen Hollekim i alt paa 120 rd., dateret 6 Juni 1797 hvorpaa efter Creditors qvittering, betalt den 27 Nov: 1797 til Afdrag 20 rd:

No: 5 p: 473. Anders Jsachsen Søre Gjøvog No: 22 Obl: til Knud Thorsen Gjøvog p: 80 rd: d: 20 Maj 1789 af Creditor qvitteret 15 Maj 1798.

No: 5 p: 634. Ludvig Tørresen Studsvig No: 118 og 119 Obl: til Ole Gotschalchsen Sundahl paa 260 rd., dat: 4de Oct: 1791 af Creditor qvitteret 28 April 1798.

No: 5 p: 671. Ulrich Friderich Mullerup No: 141 Obl: til Niels Endressen Flornæs paa 90 rd., d: 14 Maj 1792 af Creditor qvitteret 15 Maj 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Madsen Disposition om Store Gjersvig No: 92 1 L: S: 1 Hd:, dens Deeling imellem h/an/ds to ældste Sønner dateret 16 Maj 1798.

Christopher Madsen St: Gjersvig Skde til Mads Christophersen paa det halve af sit Brug i St: Gjersvig No: 92, hvilket halve er af Ldskyld $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 250 rd: d: 16 Maj 1798.

Mads Christophersen St: Gjersvig Obl: til Klokke Jonas Hougs paa 150 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Store Gjersvig No: 92 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 16 Maj 1798.

Hans Hansen Malkenæs Obl: til Niels Johannessen Tvedt p: 49 rd:, Rente 3 proC:t Pant 2de pr: i Malkenæs No: 114 $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: dateret 15 Maj 1798.

Torbjørn Christophersen Møchlebust Obl: til Lensmand Abel Iversen Helvigen paa 150 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Møchlebust No: 121 $\frac{1}{2}$ Hd:, og 2de pr: i andre 1 L: S: dateret 16 Maj 1798.

1798: 333b

Bygselseddel med Reversaler publiceret og Landskylds Bog anviist

Engel Hansen Øf: Echelands til Gunder Rasmussen paa Livs Tiid paa Møklestad No: 51 $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: før brugt af Svend Pedersen, d: 16 Maj 1798, til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden, Laugrettet, Almuen, og de 2de Mænd: Gunder Rasmussen Møchlestad og Mads Christophersen Store Gjersvig og befunden til 1797 Aars Udgang 426 rd: 2 s: og af første Termin 1798 697 rd: 12 s: i alt Summa 1123 rd: 14 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skib: ophævet.
S: Schiøtz

Ous Skibreedes Sommerting den 18de Maij 1798 sat og holdet paa Holsund Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Distriktets Foged /: S: T: :/ Hr: Justits Raad Koren, Skibredets Lænsmand Hans Engelsen Øfre Echeland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne 4 opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Mons Rasmussen Nedre Bouge	3. Engel Hansen Nord Holmefjord
2. Knud Hansen Sævild	b: gl: Laugrettesmænd
	4. Mons Hansen Nedre Bouge

Allerunderdanigst og underdanig publiseret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegi og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Marti Maanedes overordentlige Ting paa Godøesunds [tingsted] og for Schonevigs samt Fjeldbergs Skibr: fol: 321b. 324a. og 325b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justits Protokollen for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793. fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Spedalsk Tings Vidne

Skibredets Lensmand Hans Engelsen Øfre Echeland fremstod og anmeldte, at her i Skibredet er et spedalsk Qvinde Menneske ugift ved Navn Gunnele Ols Datter paa Gaarden Tøsse, dets Huusmands Plads Wiige, gl: over 30 Aar, som et Aars Tiid har været hart angreben af den spedalske Syge, der daglig tiltager, saa Andre bærer Frygt for at omgaaes hende til Hjelp i hendes Elendighed, og desaarsag maae ansøges hun at blive indlemmet i St: Jørgens Hospital; men da hun er yderlig fattig, er baade fader- og moderløs, har intet arvet, og har ingen Slægt eller Venner der kan assistere hende, saa hun ingen Formue har til at erlægge, eller dertil kan faae nogen Hjelp hos Andre, det for hendes Indlemmelse der, paabudne; saa var Lensmanden herom Tings Vidne begjærende.

Dom/m/eren oplæste det Tilførte for Laugrettet og Almuen, og derom æskede deres Svar, om Samme sig saaleedes eller hvorledes anderledes forholder? Samtl: dertil svarede: At de kjender hende, og veed at det Andragne sig i alt saaledes i Sandhed forholder.

Lensmanden var herom Tings Vidne begjærende, som blev bevilget.

Udstædt

Pantebogen inddraget

Kongl: allern: Obligation af 25 Nov: 1797 til Myndtling Niels Leganger paa 2000 rd: Rente fra 11 Juni 1797 4 proC:t No: 5023.

No: 5024. Ditto paa lige Summa til samme Niels Leganger sam/m/e Rente fra sam/m/e Tiid d: Dato.

No: 5025. Ditto Obligation til Ditto, i alt eenslydende med forbem:te ditto Dato.

No: 5026. Dto: sam/m/e Creditor, Rente og Dato, samt Capital.

No: 5027. Dto: til bem:te Niels Leganger, lige Capital, sam/m/e Rente og Dato.

No: 5028. Dto: til sam/m/e Niels Leganger lige Capital, sam/m/e Rente og Dato.

No: 5029. Dto: til sam/m/e Niels Leganger, lige Capital, samme Rente og Dato.

No: 5030. Dto: til sam/m/e Niels Leganger, lige Capital sam/m/e Dato, Rente fra 3 Juli 1797 4 proC:to. I alt 8te Obligationer á 2000 rd: gjør 16000 rd:

No: 5032. Ditto til Myndtling Marie Fyren Finde Leganger paa 7000 rd: Rente 4 proC:t: fra 11 Juni 1797 Dateret 25 Nov: 1797.

No: 5031. Ditto til samme Myndtling paa Capital 1000 rd: Rente fra 3 Juli 1797 4 proC:to, samme Dato. I alt tvende Obligationer som gjør 8000 rd:

Nye Justitz Leyermaals Sag

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren anmeldte at have paa Justitiens Vegne, her til Retten lovlig ladet indkalde ugift Qvinde Brithe Erichs Datter Røe for begangne Lejermaal i forbuden Leed med sit Sødskende barn Arne Monsen Røe, herom fremlagde skreven mundtl: Kaldseddel som \oplæst/ er saal:.

Brithe Erichs Datter Røe mødte og tilstod baade Indstevning, Søgemaal og Slægtskab efter Indstevningen.

Actor anmeldte at henseende Barne Faderen, er ved sidste Høste ting i Sag mod ham fremlagt Kongl: allernaadigst Benaadning for ham, ang:de den corporlige Straf, og det øvrige ang:de Bøderne er da og efter Aftingning afgjort, samt dernæst foreviiste Amtets Ordre af 8 Marti 1798 til Lensmand Hans Engelsen Echeland som Defensor for Brithe Erichs Datter Røe, \deraf leveret Copie saalydende:/

Lensmand Echeland mødte som Defensor, vedtog Varsel og forbeholdt sig Tilsvær i Sagen.

Actor fremlagde Sogne Præstens Attest af 24 Apr: d: A: som blev oplæst og lyder saaledes: Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: \1st/ Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 2det Om Hun er beslægtet med den Qvindes Person, med hvilken Arne Monsen Røe før har begaaet Lejermaal? Rs: Nej.

Actor begjærede derefter fremkaldet Lensmanden og de 2de medhavte Mænd Lars Nielsen Reigstad og Thomas Olsen Aadland, som af ham og Dommeren var beordret, at undersøge og eftersøge, om hun noget er ejende til Bøder og yderste Formue. Disse tree Mænd fremstod og forklarede: At de efter den givne Ordre har nøje undersøgt og efterspurgt, om hun noget maatte være ejende, men befunden, at hun ejer slet intet, end ikke de fornødne Kirke klæder, og ikke meere end det hun staaer og gaaer i. \For denne Forretning paastaaer de efter Reglementet 5 mrk:/

Actor paastod Brithe Erichs Datter Røe tildømt den i Loven for Forbrydelsen dicterede Straf, samt tillige at betale dobbelte Lejermaals Bøder til Hands Maj:ts Kasse, saavel som og denne Actions Omkostninger, og deriblant Stevningspenge 3 mrk: samt paastod Dom.

Defensor forestillede: At Brithe Erichs Datter er yderlig

1798: 334

enfoldig og vankundig og umelig har vidst, at hendes Forbrydelse var større end andet simpelt Lejermaal, har vel og haabet at komme i Egteskab med Barnefaderen, som vel og derom, har givet hende Løfte, skjønt det ej kan beviises, og hun er saa fattig, at hun for det meeste maae betle for at underholde sig og Barn; Thi maatte han paastaae for hende, enten aldeles Frifindelse eller mildeste Dom; Saaledes indlod Sagen Dom.

Brithe Erichs Datter Røe anmeldte, ej videre til sit Forsvar at have at erindre, og indlod Sagen under mildeste Dom, med meldende: ej at have været arresteret, og kan slet intet erholde eller ejer eller kan fortjene til noget af Bødernes Betaling.

Actor paastod Dom; thi blev {i} Sagen \til Doms optagen og deri/ afsagt følgende Dom

Indstevnte Brithe Erichs Datter Røe som er sagsøgt for at have ladet sig besvangre af hendes Sødskende Barn, har for Retten tilstaaet baade Forbrydelsen og Slægtskabet, og hverken hun eller hendes Defensor havt noget Antageligt imod Søgemaal at fremføre; Thi k: f: Ret: At Brithe Erichs Datter Røe for dette Lejermaal, med sig i Andet \lige/ Leed beslægtet

Sødskende Barn, bør efter Lovens 6 Bogs 13 Cap: 1ste og 13 a.; Fr: 6 Dec: 1743 a: 22, og Fr: 8 Juni 1767, i Stedet for aabenbare Skriftemaal, sættes 8 Dage paa Vand og Brød, og selv imidlertid betale sin Underholdning og Varetægt, bøde dobbelte Lejermaals Bøder til Hds: M:s Kasse 24 Lod Sølv er 12 rd: Til yderste Formue er intet ejende. Derefter hun bør begive sig paa Fire Aar til Fiskeværerne i Nordlandene efter Rescr: af 10 Sept: 1784, at arbejde: og endelig betale denne Actions Omkostninger med Stempl: Pap: {med} 5 mrk: 4 s: Rettens Gebyr af Incamination og Actens Bekræftning med Tilsvarepenge 2 rd: 1 Mrk: skr: To Rd: Een Mark, Stevnings Penge 3 Mrk:, samt til Lensmand og medhafte Mænd for Undersøgnings Forretningen 5 Mrk: alt at efterkommes i lovlig Tiid efter Loven og Kongl: Anordningers Forskrift \og Dom/ under Adfærd og Executions Tvang efter Loven.
<fol: 294a. 292b.>

I Sagførelsen og Behandlingen, er ikke viist nogen Forsømmelse, men Samme har været lovmæssig og forsvarlig.

Efterat Dom/m/en for Brithe Erichs Datter Røe som løs og ledig for Retten var tilstæde, var oplæst, declarerede hun, at var begjærende Dommen appelleret.

Actor begjærede Dom/m/en beskreven til Appel til Stifts Over Retten som blev bevilget, men ikke muligt før Dom/m/erens Hjemkomst fra Som/m/ertingene 3 Juni førstkomende og fleere slige publicque før passerte Acter, \var/ bleven expederet. Udstædt.

<NB: Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse
Afkald

ForM: Bog fol: 132. Siur Andersens efter Skifte 1ste Marti 1791 for Arv 59 rd: 5 mrk: 6 s: dateret 18 Maj 1798.

(Andre dokument)

Anders Andersen Trengereides Hustrues Arvingers Skde til Anders Andersen paa No: 51 Trengereide i alt 1 L: Smør, deraf indløst for 160 rd: ½ Løb Sm:, selv arvet resten dateret 23 Maj 1796.

Taxation over Engel Jonsen Moebergs Brug i Lepsøen No: 8 ½ L: S: 1 Hd: for 300 rd: til Sikkerhed for Myndtling Erich Jacobsens Arv 26 rd: 9 s: dt: 15 Maj 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld og qvitterings Bøger anviiste

Enkefattig Huset i Bergen dets Forstanders til Peder Hansen paa Livs Tiid p: Tvedt No: 41 1 ¼ Pd:(?) (L:?) S: ¼ Hd:, før brugt af Thomas {J....sen} Johannessen, dt: 24 Marti 1798. M:f: H: 1 mrk:

Anders Samuelsen Gjærdes No: 62 til Edlev Christophersen paa Livs Tiid paa Plads Hovdetræ paa Bøen inden gjærdes, i Stedet for Afgift, at føde en Koe, og gjøre Sex Dages Arbeide dt: 18 Maj 1798. til Manufactur Huset bet: 8 s:

Samson Olsen, Engel Jensen og Nicolaj Engelsen Gjemdahl No: 27 til Jon Knudsen paa uskatlagt Plads Olderhougen paa Livs Tiid, Aarl: Afg: til Engel Jensen 1 rd:, og 3 mrk: til hver af de andre dt: 16 Maj 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Anders Erichsen Sandvig No: 63 til Hans Hansen p: Livs Tiid paa uskatlagt Plads Øspevold i Mitkampen forrige Beboer bruger Pladset saalænge han for godt befinder siden Aarlig Afgift 2 rd: 3 mrk:, og 6 Dages Arbeide, dat: 23 Maj 1797. til Manuf: H: bet: 8 s:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 19 Maj 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Elling Olsen Sundøens Obl: til Claus Nielsen Holdhuus paa 93 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1 pr: i Sundøen No: 7 1 pd: 21 mrk: S:, med Overbygsel til 4 ½ mrk: S:, Ous Præsteboel gds: d: 18 Maj 1798.

Afkald

ForM: Bog fol: 132. Ole Andersen Steenslands efter Skfte 23 Juli 1791 for Arv 101 rd: 2 s: dt: 18 Maj 1798.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet[, Almuen] og de tvende Mænd Peder Pederssen Langeland og Elling Olssen Sundøen og befunden til 1797 Aars Udgang 152 rd: 1 mrk: 2 s: og af første Termin 1798 305 rd: 2 mrk: 8 s: i alt Summa 457 rd: 3 mrk: 10 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skib: ophævet.
S: Schiøtz

Strandviigs Skibreedes Sommerting den 21de Maii 1798 sat og holdet paa Holsunds Tingstæd af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren, skibreedets Lensmand Jacob Engelsen Gjøen, samtlige Tingsøgende Almue og efterskrevne 4 opnævnte Eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

a: nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Engel Torkelsen Bakke	b: gl: Laugrettes Mænd
2. Ole Olsen Hougervold	3. Engel Hansen Gjøen
	4. Knud Hansen Neerhovde

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegi og Høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Martii Maanedes overordentlige Ting paa Godøesunds [Tingsted} og for Schonevigs samt Fjeldbergs Skibbreeder fol: 321b. 324a. og 325b.

Formynderting blev holdet og derved befundet og passeret som her i Justits Protocollen for Schonevig Skibreedes Sommerting 1793 fol: 1b. og Overformynder Protocollen tilført.

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: og Foged Koren anmeldte, at have med lovlig mundtl: skreven Varsel som foreviistes, ladet indkalde til dette Ting og Tiid Torkel Poulsen Kiilen ung Karl, uenroulleret 16 Aar gl: og ugift Qvinde Christi Haldors Datter, for med hinanden

1798: 334b

begaaet Lejermaal, at lide Dom til Lejermaals Bøders Udredelse, Straf paa Kroppen at udstaae, og Actionens Omkostninger at betale.

For Torkel Poulsen mødte hans Stiffader Rasmus Hansen Kiilen, og for Christi Haldors Datter, Engel Hansen Gjøen, som for de Skyldige tilstod lovlig Varsel og Forseelsen, men begge beklagede, at de Skyldige eere saa fattige, at de intet ejer til Bøderne at betale, men Hensættelse paa Vand og Brød underkaste de sig uden Dom, og til Bøderne have de laant han 4 Rd:, og hun 1 rd:, hvormed de bad Bøderne aftingede.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: 1. Om de Skyldige ere confirmerte? Rs: Ja. 2. Om de ere gift? Rs: Nej. 3de Om beslægtede? Rs: Nej. 4de Om nogen af dem før har begaaet Lejermaal enten med hinanden, eller nogen af dem med andre? Rd: Han ikke, men hun har een gang med en Anden \men denne Barnefader ubeslægtet/ 5te Om de ikke have Formue at betale deres fulde Bøder? Rs: Nej de ere gandske fattige, og sær hun ejer neppe Klæderne, saa de intet kan betale, og neppe troeligt, at de har faaet laant eller betroet de anbudne Penge. 6te Om deres Alder? Rs: Han er næsten 16 Aar, og hun omtrent 26 Aar.

Actor saae sig nødsaget at imodtage de anbudne 4 rd: for Barnefaderen, og 1 rd: for Qvinden til Aftinging, for Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt, og da de Skyldige selv indfinder sig uden Dom til Hensættelse paa Vand og Brød, saa frafaldt h/an/d Sagen, og begjærede det passerte sig som Udskrift af Protocollen meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

<Lejermaals Bøder>

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren anmeldte, som Actor og Kongens Foget at have med foreviiste skreven mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ung Karl Hans Jonsen Revne og Anne Anders Datter Hage for med hinanden begangen Lejermaal, til Corporlig Straf at udstaae, og Lejermaals Bøder at betale.

For de begge mødte Engel Hansen Gjøen og tilstod baade Varsel og Forseelse, men androg og paa deres Vegne beklagede, at de slet intet ejer til at betale Bøderne med, men de havde fremsendt som dem af Andre laant og givet fra ham 2 rd: og fra hende 4 Mrk: som de havde bedet Bøderne maatte aftinges med, da de ere gandske fattige, og da de underkaster sig, godvillig at indfinde sig hos Lensmanden til Hensættelse paa Vand og Brød; saa var de beklageligst anmodende, for videre Tiltale at være befriet.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: 1. Om de Skyldiges Alder? Rs: Han 21 Aar, og Hun over 30 Aar. 2det Om de ere confirmerte? Rs: Ja begge. 3de Om beslægtet? Rs: Nej. 4de Om de ere gift? Rs: Nej. 5te Om nogen af dem før have begaaet Lejermaal? Rs: Nej. 6te Om de ikke have Formue at betale deres Bøder? Rs: Nej, ingen af dem, som de ere meget fattige, og uformodentl: at nogen vilde laane dem de anbudne Penge.

Actor fandt sig beføjet, til aftinging for Bøderne at imodtage de anbudne for BarneFaderen 2 rd:, og for Qvinden 4 mrk:, for Hds: M:s Kasse at beregne til Indtægt; <Lejermaals Bøder> og da de Skyldige selv indfinder sig uden Dom til at udstaae deres Straf paa Vand og Brød; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det Passerte sig som Udskrift af Protocollen, beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: og Foget Koren anmeldte, at have som Actor ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Christi Endres Datter Øfstad for begangen Lejermaal med Land Soldat Ole Ellingsen Siørsand, til hendes Lejermaals Bøder at udreede, og Corporlig Straf at udstaae.

For hende mødte Engel Hansen Gjøen og paa hendes Vegne tilstod baade Indstevningen og Forseelsen, men havde at beklage og andrage at hun intet ejer til at betale Bøderne med, dog havde hun faaet laant 4 Mrk:, som hun fremsendte, hvormed hun var bedende Bøderne aftinget, da Hun er gandske fattig, men hun underkaster sig, godvillig og uden Dom at indfinde sig til at sidde paa Vand og Brød, derfter var udbedende, Hende for videre Tiltale befriet.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: 1. Om de Skyldiges Alder? Rs: Han 28 Aar, og Hun 24 Aar. 2det Om de begge ere confirmerte? Rs: Ja. 3de Om de beslægtede?

Rs: Nej. 4de Om gift? Rs: Nej ingen af dem. 5te Om nogen af dem før have begaaet Lejermaal? Rs: Nej. 6te Om Christi Endres Datter ikke har Formue til at betale Bøderne med? Rs: Nej, hun er gandske fattig, og næsten nøgen.

Actor fandt sig nødsaget til Aftinging for Bøderne, at imodtage de 4 Mrk., som er anbuden, for at beregne Hds: M:s Kasse til Indtægt; <Lejermaals Bøder> og da hun indfinder sig uden Dom til at udstaae sin Straf paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal uden Dom; saa frafaldt han Sagen og begjærede det Passerte sig som Udskrift af Protocollen beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 14 Nov: 1797 efter Torjus Engelsen Brathuses Hustr: med | Udlæggene

Udlæg i Berje No: 79 ½ L: S: ½ Hd: | i Skde

Skiftebr: 17 Nov: 1797 efter Ole Haldorsen St: Brattetvedt. | Bogen

.... 20 Nov: 1797 efter Ole Haldorsen St: Brattetveds Enke. | extraheret

Lars Hansen Aakres og Hustrues Arvingers Skde til Anders Larsen paa Aakre No: 5 2 pd: S: 1/3 Hd:, deraf indløst for 142 rd: 3 mrk: 22 ½ mrk: S: 1/6 Hd:, og selv arvet Resten d: 9de Oct: 1797.

Ole Store Brattetvedts og Enkes Arv:s Skde til Alf Olsen Schaar paa Store Brattetvedt No: 41 ½ L: S: ½ Hd: for 610 rd: 1 mrk: 14 s: d: 6 Marti 1798.

Lovbydelse publiceret saalydende:

No: 4. C7mus/1798 24 skl: Vel have vi undertegnede i Kraft de os meddeelte Auctions Skjøder daterede den 15de Julii 1796 og tingl: den 11te Octob: næst efter paa Auction efter Johan Leganger tilkjøbt os Gaarden Dalland beliggende i Strandvigs Skib: Sundhorlehns Fogderie, men da denne Gaard, der nu bruges af Lejlændinger saaledes ikke kan tilvejebringe os den Nytte som vi ved egen Besiddelse deraf kunde erholde, vi desuden maae befrygte at denne Ejendom efter derpaa anvent Arbejde og Bekostning muligens kan blive indløst af vedkommende Odelsbaarne, hvilket ikkun vel!! (vil?) geraade os til Tab og Skade i Tiden, er det vi have besluttet at afhænde samme igjen naar vi derved kan see os fyldesgjort for Capital og paagaaende Omkostninger. I denne Anledning vi herved i Overeensstemmelse med Lovens 5te Bogs 3 Capt: 1ste Art: og Fr: af 14de Januarii 1771 lovbyder indbemelte vores ejende Gaard Dalland, til hvis Indløsning alle de som vides at være Odelsbaarne dertil, herved indkaldes inden den i Loven foreskrevne Tid, for da \at/ indløse dette Jordegods med reede Penge eller i Mangel heraf, tilkjendegive de Forfald som heri maatte gjøre Hinder, da de i Mangel heraf maae tilskrive sig selv hvad deraf til deres Skade kan dependen!! (dependere?). Denne vores Lovbydelse udbede vi os paa sædvanlig Maade lydelig læst for Retten, og Samme derefter med behørig Paategning tilbageleveret.

Gaarden Schaar den 15de Maj 1798. Anders Alvsen Schaar med paaholden Pen. Peder

1798: 335

Alvsen ibidm: med paaholden Pen. tingl: etc: og derfor betalt 4 mrk:, men dette Skrivt deduseres(?) af mig som Oberformynder, ulovskikket, ugyldigt og uefterretligt. Efter P: B: No: 7. pag: 79 er paa denne, og fleere Jorder lyst Pengemangel den 24de Aug: 1796. og tingl: 10de Octob: 1796 test: og for denne Paategning bet: 2 mrk: S: Schiøtz.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 22 Maj 1798 continuerede dette Ting

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Engel Torjussen Brathus Skde til Widleichen Pedersen paa Windenæs No: 2 1 pd: 21 mrk: S:, 5/8 Hd: for 499 rd: dateret 21 Maj 1798.

Widleichen Pedersen Store Linges Vilkors Contract til Niels Jonsen Windenæs og Hustrue Inger Hans Datter paa Windenæs No: 2 dateret 21 Maj 1798.

Widleichen Pedersen Obl: til Siur Nielsen Wiig paa 300 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Windenæs No: 2 1 pd: 21 mrk: S: 5/8 Hd: dat:t 21 Maj 1798.

Hans Monsen Store Wiig Skde til Halvor Andersen Søre Holmefjord paa Store Wiig No: 9 ½ L: S:, ½ Hd: for 90 rd:, dat: 21 Maj 1798.

Anders Lassessen Sævereides Arv:s Skde til Svend Andersen Sævereide paa Sævereide No: 17 ½ L: S:, ½ Hd:, deraf indløst for 105 rd: 5 mrk: 6 s: 17 mrk: S:, ¼ Hd:, og selv arvet 1 mrk:, og før ejede ¼ L: ¼ Hd: dateret 9 Oct: 1797.

Alf Olsen Schaars Skde til Lars Alvsen paa St: Brottetvedt No: 41 ½ L: S:, ½ Hd: for 610 rd: 1 mrk: 14 s: d: 7 Marti 1798.

Anders Brynildsen Tomres Obl: til Aad Jonsen Holdhuus p: 90 rd:, Rente 3 Rd: Pant 1 pr: i Tomre No: 21 16 mrk: S: 1/3 Hd: d: 12 Oct: 1796.

Svend Andersen Sævereide Obl: til Peder Pedersen Næss Enke Herborg Niels Datter paa 200 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Sævereide No: 17, ½ L: S:, ½ Hd: d: 9de Oct: 1797.

Svend Andersen Sævereides Skde paa en Nøste Tompt til Ole Mortensen Tomre, ½ parten, og Hans Mortensen Schogseide samt Torkel Poulsen Kiilen hver ¼ part for 3 rd: 3 mrk:, d: 21 Maj 98.

Afkalde

ForM: B: fol: 141. Anne Lars Datters Formynder for Arv 11 rd: 13 ½ s: efter Skifte 30 Juni 1797 dateret 21 Maj 1798.

.... Myndtl: Synneve Lars Dt:s Ditto lige Arv sam/m/e Skifte og Dato. (Andre dokument igjen)

Knud Hansen Neerhovdes Disposition om sit Brug i Nerhovde No: 74 at deeles imellem hans to ældste Sønner Hans og Knud Knudsønner d: 21 Maj 1798.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 386. Anders Brynildsen Tombre No: 21 Obl: til Aad Jonsen Lille Hougen paa 90 rd:, d: 1 Juni 1787. af Creditors Arvinger qvitteret 11te Oct: 1796.

Bygselsedler med Reversaler og Landskylds Bøger publiceret og anviist

Stifts Provst Bruns til Lars Andersen paa Qvale No: 6 ½ L: S:, ½ Hd: før brugt af Anders Olsen d: 9 Dec: 1797. til Manuf: H: bet: 2 mrk:

Berge Bergessen Nedre Echelands til Tosten Hactorsen p: Livs tiid paa Nordtvedt No: 49 1 pd: 16 mrk: S:, 1/3 Hd: før brugt af Ludvig Thorsen d: 22 Maj 1798. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Engel Torgiulsen Brathuus og Ole Alvssen Svinesteen, og befunden til 1797 Aars Udgang 39 rd: 5 mrk: 11 s:, og af første Termin 1798 390 rd: 3 s: I alt Summa 429 rd: 5 mrk: 14 s:

Som ingen efter 3de Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Strandebarms Skibreedes Sommerting den 29de Maii 1798 sat og holden paa Giermundshavns Tingstæd af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren, Skibreedets Lensmand Knud Erichsen Svindland, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne 4 opnævnte Eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig: Alle nu af Dommeren i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Lars Andersen Nedre Waage	3. Mikkel Andersen Torjulstvedt
2. Hans Torbjørnsen Engedahl	4. Niels Gitlessen Torjulstvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegi og Høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Martii Maanedes overordentlige Ting paa Godøesunds [Tingsted] og for Schonevigs samt Fjeldbergs Skibreeder fol: 321b. 324a. og 325b. see fol: 336b.

Formynderting blev holden og derved befunden og passeret som her i Justitzprotocollen for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793 fol: 1b. og Overformynder Protokollen er tilført.

Stevningsmand i Stedet for afgaaet Lensmand Svale Heljessen Schjelnæs i allerunderd: Følge Fr: 3 Juni 1796, beskikket og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for MeedEed, i Eedtagen samt efter Forordningen(e) underrettet om sine Pligter, den nu efter Fogden Hr: Just: Raad Korens Anmeldelse beskikkede, og hver Dag sin Bestalling fra Amtet forventende Lensmand Knud Erichsen Svindland.

Nye Tings Vidne Sag

Hans Pedersen Riisenæsset Huusmand ved sin Søn Lars Hansen fremlagde skriftl: Stevnemaal contra Torbjørn Andersen S:E: p: Riise af Dato 4 Apr: 1798 som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes:

Alle indstevnte mødte og vedtog lovlig Varsel undtagen Ole Torbjørnsen Grønning.

Dom/m/eren fremlagde sig fra Stiftet ved Skr: af 9 Apr: sidst saal: tilhændekomne og tilsendte følgende: Proc: Kahrses Skr: til Stiftet af 7de s: M: saal: Kongl: allern: \Copi/ Benef: Paupertatis af 1ste Sept: 1797 oplæst saal: Ligesaa \Copi/ Bevilling at erhverve nye Beviisligheder af sam/m/e Dato oplæst saal: Samt Copie Opreisning paa deri anmeldt Hjemtings Dom, af sam/m/e Dato, oplæst saal: Copie Kongl: Befaling af sam/m/e Dato til fri Proc: for Citanten, og Amtets Constitution til Proc: Kahrs denne vel ej verificeret, men fulgte med de øvrige i Amtets Brev saal:

1798: 335b

En Attest fra Forligelses Commissionen af 1 Nov: 1797, vel ej underskreven, men Skriften er den første Forligelses Commissaire, og begge Parter saavelsom Haaver Arnessen Berge som var tilstæde i Retten tilstod at Sagen der havde været foretaget, men ej bleven forliigt; og ellers fulgte de(tte?) fra Amtet, med de øvrige Documenter \dette saal:/ Endelig qvæstioner til Vidnerne saal:

q (Citantens Søn anmeldte, at ikke have ustevnte Vidner at fremstille, men begjærede de indstevnte afhørte. De fremstod alle, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede.) (skal inn lenger nede under q)

Indstevnte betalte Tilsværpenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark aatte Skl: og!! og anviiste med Begjæring, sig, paategnet anviist tilbageleveret som skeede: 1. Skde 15de Oct: 1770 fra Hans Pedersen Riise til Anders Gertsen Kjærevig, som intet taler om dette \foregivne(?)

forbeholdne Plads. 2de Sidstmeltes Skde til Odelsmanden Peder Hansen af 17de Oct: 1777, har Indstevnte vel ikke /: Citanten tilstod at have det hjemme i sin Forvaring :/ at kan fremviise, men deri indeholder intet derom. 3. Peder Hansen Riises Skde til Torkel Nielsen Riise af 29 Janv: 1781 deraf Indstevnte bad anmærket, den Condition, "at min Fader Hans Pedersen Riise og min Moder Anne Samsons Datter Riise, skal beholde Pladset Riisenæsset kaldet, deres Lives Tiid og sam/m/e først efter deres Død hjemfalde til Gaardens Ejer("). Torkel Nielsen er afdød, og Skiftet efter ham, melder intet derom. 4. Skde af 30 Maj 1788 fra Torkel Nielsens Arvinger til {...} Indstevnte, i hvis vedhæftede Pante bogs Attest, forbem:te Condition som Hæftelse, er erindret. Denne Condition har Indstevnte aldrig tænkt at tortere noget imod, men paastaaer, at sam/m/e sin Tiid efter Hans Pedersen og Hustrues Død skal blive i Kraft; saa at den Condition som Skdet 29 Janv: 1781 indeholder, har Torbjørn Andersen aldrig nægtet Hans Pedersen og Hustr., men tilstaaet dem aldeles, dog ikke som Hans Pedersens forbeholden Ejendom, men til brug hands og Kones Lives Tiid, og videre kand Indstevnte som nu fjerde Ejer efter Hans Pedersen, og om det paastevnte gandske uvidende, ikke tilstaae ham, da Hans Pedersens Skde af 15de Oct: 1770 intet melder derom, og intet Document er til, om Hans Pedersens Paastand, og Vidner har aldrig derom vært til, kan vel og ikke nu gjelde 28 Aar derefter. Afgift er Hans Pedersen aldrig bleven affordret, ikke paa Grund af Hans Pedersens foregivne Ejendom som ikke existeret men paa grund af, at ingen Afgift er anført i Skdet af 29 Janv: 1781. Angaaende Nøstet, da ligger det paa det Støkke Hans Pedersen slaaer til Høe til Pladset, og Afgiften deraf, har Nøstets Ejer(e) Ole Torbjørnsen Grønning og Jon Larsen ibd:, betalt til Indstevnte Aarl: 8 s: af begge saalænge h/an/d har ejet Riise, og har de betalt deraf meere før eller siden til Andre, ved Indstevnte intet derom. Og da Dom/m/en ved Hjemtinget 17de Oct: 1796, ingenlunde, ligesaa lidet som Søgemaallet dertil, handler om Pladsets Forbrydelse, men kun om at Huusmandens Søn Lars Hansen skulde bortfløtte sine der egenraadig opbygte Huuse, og Faderen Hans Pedersen som det uden Ejers Tilladelse have samtykket, derfor ansees, og hvilken Dom Indstevnte paastaaer at blive i sin Kraft; saa synes Indstevnte, at hverken det allernaadigste Benef: Paup: som er givet til først Instante, og i en anden qvæstion, ej heller Bevillingen til at føre nye Beviisligheder, ligesaa om en nye ej før omstevnet eller omdømt qvæstion, ligesaa lidet som den Kongl: allernaadigste Oprejsning, indeholdende sam/m/e nye qvæstion, enten passer sam/m/en, eller hører til den afsagte Hjemtings Dom, da Dom/m/en {ikke} \intet/ indeholder andet som er qvæstionen i de allernaad: Bevillinger, og ingen Dom existerer, om det som deri er qvæstion; Altsaa indstevnte Torbjørn Andersen Riise paastod Vidne Stevningen afviist, uden noget derefter at foretages. Derom Indstevnte paastod Eragtning bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl:

Citanten paastaaer sine Vidner førte og Sagens Frem/m/e da derunder skal blive afbeviist, Indstevntes urigtige Tilførte.

Dommeren som ansaae Stevningen \((ee?)dtaget/ for saaviidt \den melder om forrige Sag, i Øvrigt, som/ og qvæstionerne til Vidnerne, conform det alleene Benef: Paup:, og sidst allerhøjstbemeltes indeholdende Sagens qvæstion, som ei findes forhen i Retten ventileret eller omdømt, kunde ikke andet, end lade det øvrige ankomme paa den Rettes Kjendelse, hvor Sagen nu staaer, og her nu at tillade Sagens Fremme til de indstevnte Vidners Førelse.

q (sjå øverst side 335b)

Fremstod 1ste Vidne Niels Olsen S:E: p: Riise, gl: 66 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ei videre besvogret end Hans Riisenæsset og Vidnets Hustrue ere Sødskende børn, svarede til 1ste Veed ikke noget om. 2de Ja. 3de Hans Pedersen boede som Lejlænding paa gaarden omtrent 8 Aar efter h/an/d havde solgt, og paa(?) sam/m/e Brug, og imidlertid styrede Pladset tillige, men da h/an/d flyttede fra gaarde parten, flyttede hand lige til \og endnu beboer/ Pladset. 4de Nej ikke som Vidnet veed, ej heller været krævet. 5. Ja som omspurgt. 6. Ja Vidnet veed ikke andet, til Torbjørn Riise blev Ejer, og forbød

Nøste Ejerne det, de 2de som bem:te Grønninge Mænd, og var Betalingen Aarl: hver 4 skl: Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ole Ludvigsen Echebr(æ?)kke Huusmand gl: 63 Aar, sidst til Alters efter Paaske sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2de, 3de, 4de, 5te som 1ste Vidne. til 6te Ja, og Vidnet har vært bygslemand paa Bruget efter Hans Pedersen, under Anders Kjærevig, og da tog Hans Pedersen Nøste Afgift som før meldt 8 s: Aarl:, siden den Tid veed intet derom. Dimitteret.

Fremstod

1798: 336

3de Vidne Heine (Henie) Haldorsen Leil: p: Bakke, gl: 61 Aar, sidst til Alters Christi Him/m/el Farts Dag sidst, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Veed intet om. til 2de Veed ej men har hørt det. 3de som 1ste Vidne, 4de som 1ste Vidne. 5te Veed intet om. 6te Veed ikke, men har hørt som 1ste Vidne har udsagt. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Torbjørn Olsen Jndre Berreseim S:E: gl: 57 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag d: A:, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2de, 3de og 4de som 1ste Vidne. til 5te Veed intet om. til 6te Veed slet intet om. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Jon Larsen Grønning S:E: gl: 47 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag d: A:, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2de, 3de og 4de som 1ste Vidne. til 5te Veed intet om. til 6te Hans Pedersen har faaet Afgiften af Nøstet, af Vidnet og Ole Torbjørnsen Grønning's Formand/ hver Aarl: 4 s: til de sidste 11 eller 12 Aar, da Torbjørn Riise, den har fordret, og imodtaget, og siden \de/ intet betalt til Hans Pedersen. Dimit:

Fremstod 6te Vidne Siri Endres Datter, Hustrue til Ole Torbjørnsen Grønning S:E:, gl: 56 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2de, 3de som 1ste Vidne. til 4de Veed intet om. til 5te Ja har seet nogle Mærker, men ej vært hos, da det skede. til 6te som 5te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Haaver Arnesen Berge S:E: gl: 66 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag d: A:, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste og 2de som 1ste Vidne. til 3de H/an/d beboer Pladset nu, og veed ikke andet, end han har beboet det siden h/an/d fløttede fra Jorden. til 4de, 5te og 6te Veed intet om. Dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Hans Pedersen Nedre Brue S:E: gl: 56 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag d: A:, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste som 1ste Vidne. til 2de og 3de som 7de Vidne. til 4de, 5te og 6te Veed intet om. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 9de Vidne Sæbjørn Torgersen Lejl: p: Gjære, gl: 46 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag d: A:, ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Veed intet om. 2de Veed ej naar. 3de Nu beboer han det, men veed ej hvor længe. 4de Veed intet om. 5te som 6te Vidne. til 6te Veed intet om. Dimitteret.

Citanten \Lars Hansen/ begjærede TingsVidnet \sluttet og/ beskreven, som blev bevilget, Proc: Hr: Kahrs at tilstille.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

TingsVidnet sluttet.

Udstædt og sendt Kahrs den 22 Junii

Ny Doms Sag.

Hans Rasmussen, Berge Hansen, Jan Pedersen alle S:E: p: Store Linge, den yngste af Alder i 25de Aar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tre mrk: fire Skl:, og fremlagde skreven mundtl: Varsel contra Røens Opsiddere Siur Siursens Enke og Jacob Siursen Røen begge Leilændinger, som blev oplæst saal: dernæst fremlagde i Sagen den 13de Oct: 1797 erhvervet TingsVidne til Doms Actens Følge. derefter paastod Dom efter

Indstevningen til de Indstevnte at holde deres Creaturer alle Slags, fra Store Linges Fjeld, at betale resterende Hage Leje {for} 8 s: Aarl: for 5 Aar 2 mrk: 8 s:, og erstatte denne Sags Omkostninger med 12 rd:, saaledes paastod Dom.

Indstevnte som Contra Citanter mødte Siur Siursens Enke Olou Jacobs Datter ved Laugværge Ole Heinessen Koltvedt og Jacob Siursen Røen gl: 21 Aar med Curator Samson Siursen Rørvig \betalt Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark otte Skl:/(?) og foreviiste Contra Vidne Stevning til Contra TingsVidne som denne Dag skal falde i Rette, og for at faae Vidner derefter førte, samt derpaa at stevne til Doms, som formedelst dertil behøvende Tiid, og indfaldende Høe og Korn Høst ikke kan skee, før til næste Høsteting, begjærede Sagen til den Tiid opsat, betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Hoved Citanterne paastod nu Dom, men \om/ bevilges Opsættelse, haves intet imod at det skeer til næste Høsteting.

Opsættelsen bevilges.

Sagen beroer til Høste Tinget 1798.

Ny Tings Vidne Sag

Opsidderne paa Røen Leilændingen Siur Siursens Enke Olou Jacobs Datter, med Laugværge Ole Heinessen Koltvedt og Jacob Siursen Røen gl: 21 Aar, med Curator Samson Siursen Rørvig, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree mrk: fire Skl: og i Rettelagde mundtl: skreven Contra TingsVidne Stevning, contra Store Linge Ejere og Opsiddere, Hans Rasmussen, Berge Hansen og Jan Pedersen, dateret 9 Maj 1798 oplæst saal: Alle indstevnte mødte og vedtog Varsel.

De Store Linge Opsiddere betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skilling, og protesterede imod disse Vidners Førelse, da Sagen ved forrige Hoved Citanter Vidner er noksom oplyst, og reserverede alt lovligt.

TingsVidne Citanterne som Contra Citantere i Hoved Sagen begjærede de indstevnte Vidner paaraabt til Eedelig Vidnesbyrd, og at gjøre deres Forklaring. Alle Vidnerne mødte, og de til disse at paahøre ligeledes, undtagen af de sidste Ole Olsen Fosse. De mødende Vidner blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Contra Vidne Even Evensen Hjertnæs S:E: gl: 54 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed ej Røen ejer noget i omstevnte Fjeld, ej heller grændser Røen til Fjeldet, men der ligger Store og Lille Linge Udmark imellem, men Røens Smaler!! (Opsiddere?) har i Aarene 1755 og 1756 havt deres Smaler iblandt Store Linge i Store Linge m: f: fælleds Fjeld, og saaledes siden til denne Tiid, men veed ikke om Røen betalte derfor, dog har hørt det, veed ei hvor meget, har ikke hørt det paataalt. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Parterne ej havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Samtøkke dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Rasmus Johannessen Birkenæs S:E: gl: 50 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag sidst, beslægtet med de paa Store Linge, med een Tremænding, til een Farbroder, og til een halvFarbroder, forklarede som 1ste Vidne med Forskjæl, at Røens Smaler har gaaet i sam/m/e Fjeld de sidste 35 Aar, Vidnet har været paa Store Linge i 9 Aar, til for 25 Aar siden,

1798: 336b

og i de 9 Aar har Røen ikke betalt eller vært krævet af Vidnets Fader da boende paa Store Linge. Dimitteret s: (som) 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Lars Iversen Lille Linge Leil: gl: 63 Aar, sidst til Alters efter Paaske sidst, ubeslægtet og ubesvovret, forklarede: At kan ikke sige at Røen ejede i Fjeldet, men Røen har fælleds Udmark med Lille Linge, og Røen kan ikke komme til Fjeldet uden at maae reise over Lille Linge Ejendom, i de sidste 35 Aar har Røen Smaler gaaet i Store Linge Fjeld, naar ej har været Ufreet for vilde Dyr, men naar de er gjætet, og bragt i Huus om Natten, har de ej været i Fjeldet. Veed ikke om derfor betalt til Store Linge eller ikke. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Anders Christophersen Lingenæss Huusmand gl: 74 Aar, sidst til Alters Skjertorsdag sidst, er næstSødskende barn til Citantinden Enken, men ej videre, forklarede: At \Røen/ ejer fra 2 Kugle Skud neden for Lille Linge, og har i Mands Minde havt fælleds beite med Lille Linge i Udmarken, og brugt i Fjeldet, med Røens Smaler og Øg, har ikke seet at er betalt derfor. Dimitteret som de forrige.

\De Røen Opsiddere begjærede det/ passerede som TingsVidnet sluttet.

For 4 Vidner betalt 3 mrk: skr: Tree Mark.

\Hoved Citanterne reserverede deres Ret/

TingsVidnet blev sluttet.

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foget Koren anmeldte at have som Actor ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Mari Tostens Datter for begaaet Lejermaal efter foreviist Sogne Præstens Attest, med gevorben Soldat Torger Pedersen Traa, og hvilken Attest af 7 April 1798, viiser at hun er confirmeret, Barnefaderen ubeslægtet, og hendes første Lejermaal, til at betale sine Lejermaals Bøder og udstaae corporlig Straf.

Mari Tostens Datter mødte, beklagede sin Fattigdom at intet ejer at betale Bøderne med, men havde laant som hun anbed 1 rd: 2 mrk:, hvormed hun bad Bøderne aftinget.

Actor begjærede Almuen tilspurgt: Om hun er ugift? Rs: Ja. 2. Om hendes Alder? Rs: Hun anmeldte at være 35 Aar. Dette Dom/m/eren og Laugrettet skjøn/n/ede at være rigtig. 3de Om hun ikke har Formue at betale Bøderne med? Rs: Nej hun er gandske fattig.

Mari Tostens Datter igjentog sin Begjæring om Aftingning, da hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød.

Actor fandt sig nødsaget at imodtage de anbudne 1 rd: 2 mrk: til Aftingning for Bøderne, for Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt, og frafaldt Sagen, samt begjærede det Passerte, sig som Udskrift af Protocollen meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <Lejermaals bøder>

Anordningers Publication i Continuation.

No: 21. Kongl: Rescr: af 11 Maj 1798 communiceret fra Stiftet den 26de Ditto om Egtefolk som ikke vil boe hos hinanden, hvorledes Manden skal forsørge sin Hustrue efter Øvrighedens Bestemmelse.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30te Maj 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Herborg Ols Dt: Øf: Waages Formynders af 14de Oct: 1797 for Arv 1 rd: 5 mrk: 5 3/5 s: efter Skifte af samme Dato.

ForM: bog fol: 146 og 147. Marthe Anders Datters Mands for Arv efter Skifte 26de Oct: 1773 27 rd: 4 mrk: 10 s: og efter Skfte 24de Oct: 1777 43 rd: 9 1/9 s: d: 29 Maj 1798.

.... fol: 149. Ole Brynildsen Hougens for 37 rd: 3 ½ s: efter Skfte 24 Feb: 1781 dat: 29 Maj 1798.

.... fol: 149, 149, 277. Willum Hansens for Arv efter Skfte 5 Juni 1782 144 rd: 2 mrk: 10 ½ s: efter Skfte 22de Oct: s: A: 29 rd: 3 mrk: 15 ½ s:, og efter Skfte 12 Juni 1795, 52 rd: 4 mrk: 5 3/5 s: samt Hjem/m/egifte 66 rd:, d: 29 Maj 1798.

.... fol: 151. Rasmus Rasmussen Soelbergs for Arv efter Skfte 15 Sept: 1785 34 rd: 12 s: dateret 29 Maj 1798.

.... fol: 251. Marithe Christophers Datters Mands for efter Skfte 8 Nov: 1796 paa Barmen i Opd:, Arv 52 rd: 14 s: og Hjem/m/egifte 21 rd: 4 mrk: d: 29 Maj 1798.

.... fol: 278. Anne Torbjørns Dt:s Mands for Arv efter Skfte 13 Juni 1797 6 rd: 2 mrk: 14 s: og Hjem/m/egifte 30 rd: 4 mrk: 8 s: dateret 29 Maj 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Torbjørn Andersen Øfstue Hustr:s Arv:s Skde til Iver Larsen Meel paa Øfsthus No: 80 i alt ½ L: S: ½ Hd: d: 13de Oct: 1797.

Iver Larsen Meels Obl: til Qvinherretz Fattig Kasse paa 50 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Øfsthus No: 80 ½ L: S:, ½ Hd: d: 13de Oct: 1797.

Iver Henrichsen Dybsland No: 82 Vil: Contract til Henrich Iversen Dybsland og Hustrue d: 15de Oct: 1792!! (1797?).

Ole Torbjørnsen Grønning Odels Løsnings Contract til Samson Nielsens Børn om Grønning No: 33 ½ L: S: ½ Hd: d: 13de Oct: 1797.

Hans Jansen Galtungs Obl: til Anders Torkelsen Svaasand paa 250 rd: Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Kysnæs No: 60 2 L: S: 2 Hd:r d: 29 Maj 1798.

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: og Foget Koren anmelte, at have som Actor ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Mari Mogens Dt: for begaaet Lejermaal efter foreviiste Sogne Præstens Hr: Kahrres Attest af 30 Maj 1798 med ægtegift Mand Siur Siursen Aase, og hvilken Attest viiser, at hun er ugift, er confirmeret, af Alder 26 Aar, Barnefaderen ubeslægtet og ubesvogret, og hendes første Lejermaal, til at betale sine Lejermaals Bøder, og udstaae corporlig Straf.

Mari Mogens Datter lod møde ved Knud Erichsen Svindland, at tilstaae Forseelsen, og anmelde hendes Declaration, at hun er villig uden Dom, at indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød, men beklagede at hun intet ejer til Bøderne at

1798: 337

betale, som hun har maattet rejse til Bergen for der at faae Amme Tjeneste, men fremsendte 2 rd: hvormed, som hun havde laant, hun bad Bøderne aftingede.

Actor begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt, om hun ikke har Formue at betale Bøderne med? Rs: Nej, da hun ikke har arvet, og er en fattig Tjeneste Tøs. Actor fandt sig nødsaget at imodtage de anbudne 2 rd: til Aftingning for Bøderne, for Hds: M:s Kasse at beregne til Indtægt, og frafaldt Sagen samt begjærede det Passerte, sig som Udskrift af Protocollen meddeelt som blev bevilget. Udstædt <Lejermaals bøder>

Ny Justitz Hoer Sag.

Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: og Foged Koren som Actor fremlagde skreven mundtl: Varsel contra Siur Siursen Aase S:E: som ægtegift Mand med sin endnu levende Hustru Inga Stens Datter, for begaaet Hoer i sit Ægteskab, med ugift, confirmeret Qvinde Mari Mons Datter Schogesal, ham ellers ubeslægtet, men Mari Mons Datter har ikke kundet indstevnes,

siden hun kort før Stevnetiid var reist til Bergen i Amme Tjeneste, men hvilket Actor forbeholdt sig til Høste tinget at skeep for Processens Skyld, og ikke før er muligt formedelst hendes saa langt Fraværelse, og Actors mange Forretninger med Sessioner og Andet, denne Sommer; hvilken mundtl: Varsels seddel blev oplæst og lyder saaledes:

Actor fremlagde Sogne Præstens Hr: Kahrres Anmeldelse herom af 30 Maj 1798, som blev oplæst saal:

Siur Siursen Aase mødte, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling, tilstod lovlig Varsel, og nægtede Søgemaallet aldeles, da han skal gjøre beviist, at hun har først udlagt en anden Barnefader, saa hun henseende Angivelsen paa Indstevnte ikke skal komme til at staae til troende, og hvilket han vil beviise med Vidner, som han ikke til dette Ting kunde stevne til, til TingsVidne siden hun kort før Stevnetiid var reist til Bergen; Men til saadan TingsVidne var begjærende Sagen udsat til Høste Tinget førstkom/m/ende, da han ikke før kan dette i værksætte, formedelst han behøver Udskrift af det passerte, og hun saa langt fraværende, henseende hendes Indstevning, samt siden kom/m/er Høe- og Korn Høsten, den han som en Jordemand, og hvoraf skal have sit Levebrød ikke kan forsømme. Forbeholder sig ellers alt lovligt, for saadan ham som en ægtegift Mand, paakastede Fornærmelige Beskyldning. betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Actor havde intet mod Udsættelsen.

Sagen beroer til Høstetinget 1798.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Iver Larsen Meels til Anders Asbjørnsen paa Livs Tiid paa Øfsthus No: 80 ½ L: S: ½ Hd: d: 13 Oct: 1797, før brugt af Torbjørn Andersen som Ejer. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 277. Guro Hactors Datters Mands for Arv efter Skifte 15de Oct: 1795 30 rd: 5 mrk: 6 1/3 s: d: 30 Maj 1798.

Peder Pedersen Næss Skde til Iver Pedersen paa Odels Retten til Øje No: 78 1 pd: 21 mrk: S:, 5/8 Hud for 149 rd:, d: 30 Maj 1798.

Hans Hansen Nedre Brue Skde til Anders Johannessen p: Nedre Brue No: 36 ½ L: S: for 66 rd:, d: 30 Maj 1798.

Anders Johannessen Nedre Brue No: 36 Vilc: Ctr: til Hans Hansen Nedre Brue og Hustrue Botelle Anders Dt: d: 30 Maj 1798.

Peder Pedersen Øjerhavs Arv:s Skde til Iver Pedersen paa Gaarden Øje No: 78 i alt 1 pd: 21 Mrk: S: 5/8 Hd:, deraf indløst for 94 rd: 1 mrk: 1 pd: 10 mrk: S:, 5/8 Hd: selv arvet Resten dat: 29 Maj 1798.

Testamente 5 Dec: 1791, confirmeret 18 Maj 1792, imellem Torger Christophersen Lille Fosse og Hustrue Lisbeth Anders Datter.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 458. Hans Jansen Galtung Kysnæs No: 60 Obl: til Karen Magrethe Butler paa 301 rd: dat: 17de Oct: 1788, betalt og qvitteret efter vedhæftet Opsigelse paa rette Sort Papir 29 Maj 1798 af Formynder Gitle Gougsvig.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Poul Aadsen Havneraas og Peder Erichsen Aakre og befunden til 1797 Aars Udgang 21 – 4 – 11 og af første Termin 1798 360 – 3 – 2 i alt Summa 382 rd: 1 mrk: 13 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Qvinherrets Skibreedes Sommer Ting den 31te Maii 1798 sat og holdet paa Giermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren, Skibreedets Lensmand Abel Iverssen Helviig, samtlige tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte Eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig:

a: af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettes Mænd

1. Niels Halvorsen Berge

3. Ole Larsen Berge

b: gamle Laugrettes Mænd

4. Ole Pedersen Helvigen

2. Ole Olsen Liustvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegi og Høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Martii Maanedes overordentlige Ting paa Godøesund og for Schonevigs samt Fjeldbergs og Strandebarms Skibreder fol: 321b. 324a. 325b og 336b.

Formynderting blev holden og derved befunden og passeret som her i Justitz protocollen for Schonevigs Skibreedes Sommerting 1793 fol: 1b. og Oberformynder Protocollen er tilført.

Leyermaals Aftingning

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren som Foged og Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid indkaldet ugift Qvinde Ingri Lars Datter Ho(v?)land for begaaet Lejermaal med National Sergeant Johannes Nielsen Hovland, at betale sine Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf.

For Ingri Lars Datter mødte Niels Halvorsen Berge, og paa hendes Vegne tilstod Forbrydelsen, og declarerede hun at være villig uden Dom at indfinde sig hos Lensmanden til at sidde paa Vand og brød, men havde at beklage at hun intet ejede til sine Bøder at betale, kun havde faaet til Laans 1 rd: som hun fremsendte, og anbød, og bad Bøderne dermed aftinget.

Actor fandt for-

1798: 337b

nøden at tilspørge Lensmanden, Laugrettet og Almuen: 1st Om hendes Alder? Rs: 24 Aar. 2de Om er confirmeret? Rs: Ja. 3de Om Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om hun er gift? Rs: Nej. 5te Om \dette er/ hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hendes Formue til at betale de forbrudte Lejermaals Bøder? Rs: Hun er gandske fattig, og det er uformodentl: at nogen vilde laane hende de anbudne Penge.

Actor fandt sig nødsaget at imodtage for Hds: M:s Kasse at beregne til Indtægt, de til Aftingning anbudne 1 rd:, og da hun uden Dom indfinder sig til at hensættes paa Vand og Brød; saa frafaldt h/an/d Sagen, og begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen meddeelt, som blev bevilget.

Udstædt <Lejermaals Bøder>

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Major Dahls til Ole Larsen paa Livs Tiid paa No: 23 Lande ½ L: S:, før brugt af Peter Jørgensen d: 30 Maj 1798. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Kobberværkets Participanteres til Engel Haldorsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads
Huseknappen under Huuse No: 1 H: C: gds: Aarl: Afgift 1 rd., og til Gaardens Opsiddere 2
Dages Arbeide d: 16de Oct: 1797. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Ditto til Niels Pedersen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Aasen under sam/m/e Gaard lige
Afgift d: 16de Oct: 1797. til Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Jver Abelsen Helvigens Hustr:s Arv:s Skde til Iver Abelsen paa Helvigen No: 41 1 pd: 20
5/6 mrk: S:, 5/8 Hd., deraf indløst for 51 rd: 1 pd: 10 mrk: S: resten selv arvet d: 26 April
1798.

Iver Abelsens Skde til Lensmand Abel Jversen paa Helvig No: 41 1 pd: 20 5/6 mrk: S: 5/8
Hd., for 225 rd: dateret 31 Maj 1798.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden,
Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Larssen Lande og Engel Haldorsen Huuse og
befunden til 1797 Aars Udgang 167 rd: 4 mrk: 12 s: og af første Termin 1798 324 rd: 3 mrk:
7 s: i alt Summa 492 rd: 2 mrk: 3 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for
dette Skibreede ophævet, og dette Aars Sommertinge sluttet. S: Schiøtz

Junii Maanedes Overordentlige Ting 1798 for Waags, Opdals, Ous, Strandvig og Strandebarm
Skibreder den 2 Junii paa:

a: Godøesunds Tingsted

sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettes Mænd,
navnligen:

1. Lars Jonsen Grimsland	3. Jacob Olsen Lande
2. Hans Andersen Waage	4. Johannes Johannessen Lande

Allerunderdanigst publiceret Kongl: allernaadigst Rescript af 11 Maj 1798, extraheret her i
Protocollen fol: 336b.

Som ingen indfandt sig med noget at gaae i Rette til Kl: 5 Eftermiddag, da Helligt begynder,
siden Morgen er Søndag, saa blev Maanedes Tinget ophævet. S: Schiøtz

b: Schonevigs Tingsted

den 11te Junii 1798 for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fiære og Qvinherrets Skibreder
sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettes Mænd,
navnligen:

1. Men ingen LaugRet indfandt sig	3.	Der meldte sig ingen med
2.	4.	noget at ville fremføre i Retten

Allerunderdanigst og underdanig publiceret:

Kongl: allern: Octrog om Brand Forsikring af 4 April 1787. | extraheret for Fjeldberg
Cancelliets Resolution om Fiske Fangst 14 April 1798. | Skibredes sidste Som/m/erting
Kongl: Rescript af 11 Maj 1798 extraheret her i Protocollen fol: 336b.

Som ingen indfandt sig til Natten paaafaldt, med noget at gaae i Rette; saa blev Maanedes
Tinget ophævet. S: Schiøtz

Julii Maaned 1798 overordenlige Ting den 2de Julii: a: for Waags, Opdals, Ous, Strandvig og Strandebarm Skibreder, paa

Godøesunds Tingsted

sat og holdet af Rettens Betjent i overværelse af efterskrevne fiire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

1. Hans Andersen Waage	3. Ole Nielsen Øfre Gjerstad
2. Anders Hansen Teigland	4. Ingebreth Wermundsen Waage

Da, efter at Retten havde opholdt sig til imod Aften, og ingen, endog efter igjentaagne tree ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaee i Rette, blev dette Maaned's Ting ophævet.

S: Schiøtz

b: Schonevigs Tingsted

den 9de Julii 1798 for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fiære og Qvinherrets Skibreder sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

1. Lambreth Larsen Schaalnæs	3. Johannes Østensen Mortvedt
2. Tørres Larsen Tjelle	4. Gunders Larsen Aasheim

Publication igjentaagen af de sidste dette Tingsted anførte Anordninger.

Da, efter at Retten havde opholdt sig til imod Aften, og ingen, efter tree ganges Udraab indfandt sig med noget at gaee i Rette; saa blev dette Maaned's Ting ophævet. S: Schiøtz

Augusti Maaned 1798 overordentlige Ting den 6te Augusti paa

a: Godøesunds Tingsted

for Waags, Opdals, Ous, Strandviig og

1798: 338

Strandebarm Skibreder sat og holdet af Rettens Betjent i Overværelse af efterskrevne fiire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

1. Hans Andersen Waage	3. Jacob Olsen Lande
2. Ingebreth Wermundsen Waage	4. Johannes Johannessen Lande

Da, efter at Retten havde opholdt sig \til/ imod Aften, og ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaee i Rette, blev dette Maaned's Ting ophævet. S: Schiøtz

b: Schonevigs Tingsted

den 13 Augusti 1798 for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Halvor Tørressen Waldre	3. Tørres Larsen Tjelle
2. Lambreth Larsen Schaalnæs	4. Johannes Østensen Mortvedt

Retten opholdt sig til imod Aften, men ingen indfandt sig med noget at gaee i Rette; thi blev efter tree ganges Udraab, dette Maaned's Ting ophævet. S: Schiøtz

Høste Ting 1798 den 18de Septemb: for Etne Skibrede sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad, i overværelse af Districtets Foged Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets constituerede Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

a: af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettes Mænd:

1. Hadle Hansen Tesdahl	b: gamle Laugrettes mænd
2. Siur Nielsen Rame	3. Hans Haldorsen Ryg
	4. Christen Thorsen Steene

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger som følger:

a: som extraheret for Fjeldberg Som/m/erting 1798.

19. Brand Assurance Octrog af 4 Apr: 1798.

og under No: 20. Cancelliets Resolution af 14 April 1798 betreffende Afhændelsen af Nodt Ejernes Fangst.

samt under No: 21. for Strandebarms Skibredes Som/m/erting d: A: Kongl: Rescr: af 11 Maj 1798, om Hustruenes Forsørgelse af sin Mand der ikke vil boe hos Hende.

b: siden indløben

No: 1. Placat fra Cancelliet af 12 Juli 1798 om Sorenskriverne at optage Forhør ved første Ting, efter og over anmeldt Postens Befordrings Forsøm/m/else.

2. Cancelliets Skrivelse af 16de fra Stiftet communiceret 20de Juni 1798, om Børne Midlers Indleverelse i den Kongl: Kasse, og strax Anmeldelse til Finans Kasse Directionen.

3. General Told Kam/m/erets Skrivelse af 23 Juni, fra Stiftet communiceret 7 Juli 1798, at ingen Forandring er skeet i Saugenes tilladte Skuur, eller Consumptions Svarelse, af de til Kjøbmandsbord privilegerede, ved Resol: af 25de Oct: f: A:, i Fr: af 22 April 1795, ej heller henseende de blot til Bøjgde brug bevilgede Bøjgde Sauger.

4. Cancelliets Circulaire af 30te Juni fra Amtet communiceret 14 Juli 1798, at Præliminair Forhøre ligesom efter Circulaire af 5 Aug: 1797 i Delinquent Sager, saa og i andre criminelle Brændeviins brænderes og Politie Sager skal optages af Dom/m/eren og ikke af Fogden.

5. Stiftets Skr: af 28 Juli 1798 hvorved efterlyses Tyvs Arrestant Niels Svendsen Sormeland, undvigt fra Fosens Fogderie i Tronhjems Stift.

6. Trykt Placat af 11 Sept: 1798 fra Stiftet over Smaatoldene dette Aar pr: Løb her i Fogderiet 73 ¼ Skl:

<fol: 351b.>

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/ering 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og Ober Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Erichsen Madschaar og Even Larssen Udstuen og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført.

Ober Formynder Regnskabet til Bilag publiceret.

Extract Lodsedler af Skiftebreve, paa de Arver som hos Forældrene ere indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende og vedlagt OverFormynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende:

Dette Skibredes forsamlede Almue fremstod og androg ihenseende de anordnede Maanedes Ting: At da samme ikke her i Sorenskriveriet, er til nogen Nytte, da om det er, i de andre Skibreder som i dette, ingen Sager det forbegangne Aar, enten ere dertil indstevnte, eller dertil udsatte, og Processernes Tal saa kjendelig og næsten aldeles, formedelst de allernaadigst befalede Forligelses Commissioners velgjørende Indretning, aftage, her og ikke gives noget trættekjær Folk, som skulde være saa hidsig i deres Trætter,

1798: 338b

At dermed saa meget skulde iile, men af Forligelighed, hellere sees dem afhandlede ved de almindelige Sommer og Høste Ting, naar den heele Almue er forsamlet, da ofte nogle vettige og veltænkende Mænd, lægge sig imellem til Forlig, førend de kommer for Retten, men ved Maanedes Tingene ere ingen Almue, uden de 4 Laugrettes mænd; her og ikke af Almuen nogen Sag kan tænkes, hvormed større Iil behøves, da til Delinquentsager sættes Extra Ret, paa vedkommendes eget Skibredes Tingsted; og Maanedes Tingene skulde være aleene til Nytte for Processen; men i den Henseende her som ovenmældt til ingen Nytte; thi hvad Documenter angaaer, da kan dog Bygselsedler ikke blive fuldkom/m/en expederte ved Maanedes Tingene, siden de skal indføres hos Fogden i Skatte Mandtallet; men Fogden er ikke ved Maanedes Tingene; det samme er at sige om Skjøder, og derforuden hvad Skjøder og Obligationer angaaer; da siden Sommer og Høste tingene ere ved Forordning allernaadigst befalede Anslags Terminer; saa kan ingen belave sig paa Penge Omsætning uden til Som/m/er eller Høste Tingene som Anslags Terminer, hvad enten de skal betale Jordekjøb, enten med egne, da meest paa Rente udsatte Penge, som til Anslags Terminen skal indkomme, eller de dertil laaner Penge, som heller ikke erholdes uden ved Anslags Terminen, og hvem som enten skal laane Capitaler, eller saadanne imodtage betalt, eller igjen udsætte, retter sig ligeledes efter Anslags Terminerne. Hvad Anordningers Publication angaaer, da ernødiges for Sammes Skyld ingen Maanedes Ting; thi de som behøves snart bekjendtgjort, bliver strax af Lensmanden gjort bekjendt ved Kirke bakkene, og da er til Nytte, siden der er Almuen forsamlet, men ved Maanedes Tingene er ingen Almue uden de 4 Laugrettes Mænd. Private Documenters Publication, gjør og ingenlunde sin Nytte ved Maanedes Tingene, hvor ingen Almue er, men kun aleene ved de almindelige Ting. Derimod er Maanedes Tingenes Holdelse til stor Bekostning for Almuen, henseende Dommerens Skyds saa mange Gange til og fra Godøesundet 5 Miile, med hans Diæt, begge Deelee i stormende Vejr, fleere Dage end ellers, og de 5 Miiles Reise kan i Martii Maanedes urolige Vejr, korte Dage og over 2 store Fjorde \og ellers heele Vejen Søe Vei/ ej heller bestemmes mindre end 2 Dage til Hen Reisen, og 2 Dage til Tilbage Reisen; Laugrettets Betaling, samt Tingholderne for at holde Stue til Tingstue.

Da det staaer i den naadige Amts Øvrigheds Magt, efter Forordningen om Maanedes Tingene; og siden Sundhorlehn er et Søe- og Fjeld District, heri at gjøre Forandring; saa {var} \er/ Almuen anmodende af Dommeren, at ville forestille dette for Amtmanden Høj Velbaarne Hr: Kam/m/er Herre og Stiftbefalings mand Hauch, til at Maanedes tingene \her/ i Sundhorlehn, maatte enten gandske afskaffes, eller, om ikke mueligt, da aleene at vedblive de for Martii og Julii Maaneder, og saaledes (in?)dgaae (ud-?) og afgaae de for Juni og Augusti Maaneder, som \i ald Fald/ gandske gjerne kan undværes, i sær, da Juni Maanedes Ting er saa nær de nylig afholdte Sommertinge, og Augusti Maanedes saa nær de i September begyndende Høste tinge. Ligesaa at afgaae det i Schonevig for November Maaned, da nyelig der har været

Udstædt

Postens Forsinkelse Forhør derom

Blev Forhør foretaget i Anledning eftermeldende Forsøm/m/else og Forsinkelse med Postens Skyds fra Schonevig til Westbøe paa Touren fra Bergen til Stavanger, hvorom blev fremlagt og oplæst, ang:de Forsinkelsen den 14 Aug: sidst, Hr: Postmester de Rytters Anmeldelse af 24de f: M: saal: samt verificeret Copie af Post Memorialen saal: saa og Indkaldelse til dette Forhør af 27de Aug: sidst, som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes:

Postbøndene i Schonevig Samson Johannessen Leithe og hans Postdreng Erich Jonsen mødte, saa og Postbonden i Etne Jon Olsen Gjørde og hans Postdreng Johannes Thomassen, da Postdrengen Erich Jonsen fremstod og forklarede: At den 14 Aug: sidst, Eftermiddag Kl: 4, modtog han Bergens Posten i Schonevig Præste-

1798: 339

gaard som Postaabner gaard, og gik strax dermed til Etne, der kom til Etne ved den i Etne Postbonde Jon Olsen Gjørdes Huus sam/m/e Aften, da Solen endnu ikke var gaaet under, og leverede den til Jon Gjørdes Kone, og Manden kom strax hjem, og toeg imod Posten i Stuen/, og Deponenten blev der om Natten, og ved Solens opgang gik Deponenten derfra hjem tilbage til Schonevig Morgenen efter, men da han gik fra Gjørde, var han ikke inde i Stuen, saa han ikke saae enten Post Sækken der liggende, ej heller naar den gik af til Westbø: Paa Tilspørsel svarede: At da han sov om Natten, veed han ikke hvor mørk eller lys Natten var. Deponenten strax han var kom/m/en til Gjørde, gik og lagde sig efter Solens Nedgang, en Times Tiid efter han var kom/m/en, og da h/an/d lagde sig var det lyst nok, til at gaae hvad Veje det skulde være, og da var Posten endda ikke afgaaet fra Gjørde, men laae paa Bordet i Stuen, og Postdrengen paa Gjørde som skulde gaae med Posten til Westbøe var hjem kommen af Marken, men havde ej spiist, Deponenten veed ej videre.

Fremstod Jon Olsen Gjørde Post Skyds boende i Etne, som det tilkom bem:te 14de og 15 Aug: at befordre Posten til Westbøe, som tilstoed Erich Jonsens Forklaring, samt end videre forklarede: At som sædvanlig, da Posten aldrig er befordret om Natten uden høieste Som/m/erdage i got Veir, sendte Deponenten sin Postdreng Johannes Thomassen af med Posten til Westbøe Morgenen den 15de Aug: førend Solen var oppe.

Johannes Thomassen fremstod og forklarede: At Aftenen den 14 Aug: blev hans Mad tillavet for ham til at gaae med Posten den 15 Aug: Morgen, og sam/m/e Morgen gik han fra Gjørde med Posten, før Soel var oppe, og om Natten har de aldrig været vandt at gaae med Posten, kunde ej heller see den Nat at gaae med den, gik Vejen skyndigst frem, og leverede den paa Westbøe efter hans Meening Formiddag Kl: 10. til en Tieneste Pige i Postaabnerens Huus, og gik strax derfra.

Samtl: forklarede: At Post Vejen imellem Schonevig og Etne Post skyds gaarder er 1 ¼ Miil, og fra Etne til Westbøe 2 Miile.

Videre blev fremlagt Anmeldelse fra Postmesteren i Stavanger Hr: Rytter af 6te Sept: 1798, oplæst saal: og Copie af Post Memorialen saal: ang:de Postens Forsinkelse fra Bergen til Stavanger paa sam/m/e Tour imellem Schonevig og Westbøe den 21de Aug: sidst, og Indkaldelse til Forhør derover af 10de d: M: oplæst saal:

De Post bønder som den Dag tilkom at føre Posten, neml: i Schonevig, Jon Larsen Lechnæs /: h/an/ds Dreng Lars Jonsen mødte ikke, anmeldende han i Dag at have Posten at føre :/ og i Etne Skyds bonden Baar Jacobsen Flaaden og hans Dreng Jon Tostensen mødte,

og Jon Larsen Lechnæs fremstod og forklarede: At sidst ommeldte Tiid 21de Aug: sidst, førde hans Dreng Lars Jonsen Posten fra Schonevigs Postaabner Sted, Præstegaarden der, og rejsde fra Schonevig Efter middag Kl: 5 eller 6, og kom sam/m/e Aften til vedkom/m/ende Post bonde i Etne, Baars Jacobsen Flaaden, og der leverede Posten til Baar Flaaden selv, da Solen var nedgaaen, og det var gandske mørkt, og Folkene havde lagt sig. Det var saa mørkt,

at han kunde ej see at gaae hjem, men blev paa Flaaden om Natten til Morgen en efter den 22 Augusti, da Solen var {opstaaet} oppe, da h/an/d gik hjem, og hørde sige, at Posten allerede var da afgaaet \til Westbøe/.

Baar Jacobsen Flaaden tilstod Jon Larsen Lechnæses Forklaring, og forklarede ligesom Jon Gjerde, at de ikke er vandt at bringe Posten om Natten, men denne Post dag gik Baar Flaaden selv med Posten, og var gaaet hjem/m/e fra den 22de Augusti Morgen, ved Solens Opgang, men blev syg, en halv Miil fra sit Huus ved gaarden Fjeldet i Ryefylke, der Deponenten lejede en Huusmand Niels Johansen, som strax gik af med Posten til Westbøe, men Deponenten gik hjem til Etne førend Huusmanden kom tilbage fra Westbøe.

Samtl: indkaldte havde intet videre at erindre end de bad tilført, at de ikke rider med Posten for den ringe Betalings Skyld, og kunde ikke kom/m/e hurtigere f(a?)st med Hæst, da de har Fjelde at passere, imellem Schonevig og Etne som bekjendt, et højt Fjeld, og ligeledes imellem Etne og Sandeidet, er Fjeld Vej som er nærmere, end Post Vejen der er længere, og i Post Vejen imellem Bergen

1798: 339b

og Stavanger, er ingen flere saa høje Fjeld som det imellem Schonevig og Etne, formedelst hvilke Fjeld Veje, de hellere frasiger sig Postskydsen, end reise med Posten over Fjeldene om Natten i Mørke, da de kan blive forvildede, og blive borte, baade Karl og Postsæk, og dette endnu farligere naar der er Sne paa Fjeldet \og samme Steder dybe Sne?/ og reent umueligt, om det er Sneefog, da der ingen \anden/ Passage f(ølge?)lig ingen Traad eller Brouder, og Sne Plov hverken her er bekjendt, eller kan have eller bruges.

Dette Postbøndene underdanigst beder Amtets høje Øvrighed, naadigst at forestille \paa/ vedkommende Steder \samt ellers bede sig som uskyldige for? befriet/

Lensmændene begjærede erindret, deres Stevningspenge dem af de Skyldige betalt.

Da ingen videre noget havde at tilføre; saa blev Forhøret sluttet. Udstædt

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 19 Sept: 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 836. Even Larsen Udstuen No: 65, Obl: til Siur Housgjærd paa 150 rd: 1 pr: i Udstuen, d: 9 Maj 1795 af Creditors Arvinger qvitteret 2 Maj 1797.

Til Afdrag af No: 7 p: 28. Jon Halvorsen Tesdal No: 48. Obl: til Hr: Capt: von Weltzien i alt paa 398 rd:, 1 pr: i Øf: Grindem No: 42, d: 29 April 1796, deraf betalt 98 rd: den 18de Sept: 1798.

No: 7 p: 34. Torger Gundersen Øfre Lunde i F:berg Skb: No: 33, Obl: til Haldor Haldorsen Øfstebøe 200 rd:, d: 3 Maj 1796, af Creditor qvitteret 19 Sept: 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 178, 178, 179. Magrethe Osmunds Datters Mands for, efter Skfte 17 Dec: 1782 39 rd: 1 mrk: 11 ½ s: 18de Ditto 23 rd: 4 mrk: 10 2/3 s:, og 17 Juli 1784 106 rd: 3 mrk: 1 ½ s: dateret 18 Sept: 1798.

(Andre dokument)

Østen Gabrielsen Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 250 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Bjørgen No: 68, ½ L: S:, ½ td: Korn, d: 18 Sept: 1798.

Bjørn Pedersen Wee Arvingers Skde til Peder Bjørnsen Wee paa Wee No: 64 i alt 1 ½ L: 9 mrk: S: deraf indløst for 60 rd:, 18 mrk: S:, og selv arvet Resten, d: 18 Sept: 1798.

Hans Andersen Obl: til Haldor Haldorsen Øfstebøe p: 140 rd:, Rente 3 ½ proC: Pant 1 pr: i Kaldem No: 52 9 ½ mrk: S:, d: 8 Dec: 1797.

Ewen Larsen Obl: til Thor Larsen Østreim p: 150 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Udstuen No: 65 deraf det halve 1 pd: Sm: d: 2 Maj 1797.

Siur Jonsens Skde til Rasmus Siursen paa Støele No: 10 efter Aftag 1 L: S: ½ td: K: for 280 rd:, dateret 10 Sept: 1798.

Rasmus Siursen Støele No: 10 Vilc: Contr: til Siur Jonsen Støele og Hustrue Synneve Rasmus Datter d: 10 Sept: 1798.

Ole Erichsen Madschaar No: 61 Obl: til Willum Bjørnsen Ousvogs Enke p: 100 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i specificeret Løsøre d: 19 Sept: 1798.

Johannes Erichsen Ousvig Obl: til Hans Christensen Frethe p: 299 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Ousvig No: 18 H: C: gds:, 1 L: 18 mrk: S:, 1 Hud, 1 Væt Næver, dateret 19 Sept: 1798.

Laugrettes Mænd til at betjene Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1st Lars Jonsen Øfre Grindem. 2. Hans Andersen Kaldem. 3. Rasmus Siursen Støele. 4. Peder Larsen tesdal.

b: til Høstetinget: findes nu for Tiden ingen unge.

Om de opnævnte blev Lensmanden leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkald

ForM: Bog fol: 242. Gjertrud Mathias Datters Mands for Arv efter Skifte 3 Juli 1797 44 rd: 6 1/8 s: dateret 19 Sept: 1798.

Bygsel Sedler med Reversaler publ:t og Afgifts bøger anviist

Ewen Larsen Udstuens til Lars Larsen paa inden gjærdes uskatlagt Plads Gillieteigen paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 4 rd: 3 mrk:, og selv bebygge og eje Huusene, dat: 18 Sept: 1798. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Johannes Erichsen Ousvig til Lars Haldorsen paa Livs Tiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Wejen selv at eje Huusene, Aarl: Afgift 3 rd:, og 3 Dages Arbeide, d: 19 Sept: 1798. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Hr: J: Rd: Koren paa Kongens Strøe gds: i Grindem \No: 42/ 2 pd: 15 mrk: S: til Osmund Christophersen paa Livs Tiid(?) efter Aftag før brugt af Christopher Aslachsen, paa Bygselen rester 12 rd:, d: 26 Nov: 1797. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Som ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Fjeldberg Skibredes Høste Ting den 20de Septembr: 1798 sat og

1798: 340

holdet paa Aalunds Tingsted, af Rettens Betjent, i overværelse af Districtets Foged /: S: T: :/
Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Siur Siursen Østereide, samtlige tingsøgende
Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: af Dom/m/eren nu i Eed tagne \unge/ Laugrettes Mænd

1. Jacob Olsen Lien

3. Torbjørn Ommundsen Røe

b: gl: Laugrettesmænd

2. Erich Rasmussen Søre Waage

4. Peder Samsonsens Sæbøe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii
og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes
Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b., og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet,
Almuen og de 2de Mænd Hans Sjursen Hougland og Tørres Nielsen Opheim og befunden
saaledes, som samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag, publiceret.

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BesteForældre ere
indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Overformynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende.

Samtlige tilstædeværende Almue, herom begjærede tilført \og forestillet/ ligesom for Etne
Skibrede, ansøgende samme Maanedes Tinges afskaffelse, tilført ere, som dette Skibredes
Almue derefter, blev forelæst, hvortil de refererede sig.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Gudmundsens Hustrues Arv:s Skde til Lars Gudmundsen paa Aarvig med Saug 2 Løb
3 Huder No: 27. H: C: gds:, deraf indløst for 1050 rd:, 1 L: 9 mrk: S: 3 Hdr: og $\frac{3}{4}$ part i
Saugen, samt arvet selv resten dt: 16 Sept: 1794.

Engel Engelsen Gjøen paa Moe Skde til Torbjørn Tollachsen paa Fodsel No: 29 H: C: gds:
 $\frac{1}{2}$ L: S:, 1 bskd: for 105 rd:, dateret 20 Sept: 1798.

Thor Jacobsen Kaathe Skde til Jacob Thorsen paa Kaathe No: 17 H: C: gds: 2 pd: 12 mrk:
S: 1 Hud for 495 rd:, dateret 20 Sept: 1798.

Niels Tørressen Opheims Skde til Tørres Nielsen paa Underhougen No: 9 $\frac{1}{2}$ L: Smør, 2 $\frac{1}{2}$
Hud for 296 Rd:, dateret 20de Septemb: 1798.

Tørres Nielsen Underhougen No: 9 Vilkors Contract til Niels Tørressen Opheim og
Hustrue Siselle Aanens Dat: dt: 20 Sept: 1798.

Lars Torkelsen Obl: til Torbjørn Larsen Lande paa 100 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i
Wiig No: 51 $\frac{2}{3}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: d: 2 Maj 1798.

Iver Nielsens Skde til Niels Iversen paa No: 21 H: C: gds: Hetland, $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ td: K: for
200 rd: dateret 28 Juli 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 21de Septemb: 1798, continuerede dette Ting,

og blev publ:t

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 99. Lars Torkelsen Wiig No: 51 Obl: til Torbjørn Lande p: 63 rd: dateret 3 Maj 1784 af Creditor qvitteret 3 Maj 1798.

Bygselsedler med anvist Reversaler og Landskyld og qvitterings Bøger.

Pastor Brun i F:berg til Erich Jonsen paa Livs Tiid, paa Øchland No: 13 ½ L: S: og 2 Voger Aalunds Kirkes hidtil øde d: 28 Dec: 1797. M:f: H: 1 mrk: NB: Herved ingen Landskylds bog, siden i Hr: Bruns Tiid skal efter Bygselsedlen intet svares til Jorddrotten.

Ditto til Niels Mortensen paa Livs Tiid paa Siøstuen No: 55 9 Mrk: S: før brugt af Ole Knudsen d: 14 Juni 1798. Manuf: H: bet: 8 s:

Daniel Iversen Inbioe No: 23 H: C: gds: til Johannes Mikkelsen paa indengjærdes uskatlagt Plads Kiørebøfbøen paa Livs Tiid, Aarl: Afgift 4 rd:, 6 Arbeids Dage dt: 20 Sept: 1798. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Laugrettes Mænd til at betjente Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Sommertinget: 1. Ole Jonsen Norhuus. 2. Jacob Thorsen Kaathe. 3. Tørres Nielsen Underhougen. 4. Niels Iversen Hetland.

b: til Høstetinget: 1. Erich Jonsen Øchland. 2. Niels Mortensen Siøstuen.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Vurderingsmands Udmeldelse

<see fol: 189b.> Da uagtet givne Ordres, og Bud fra Retten ikke mødte, Formynder Knud Tollevsen Kaldem for Myndtling Anne Daniels Dt:, eller Debitor Baar Johannessen Døreim, som har til Laans paa Pant i Døreim af hendes Arv 200 rd:, for at besørge nye Vurdering eller Attest til Over Formynder Regnskabets Belæg (Bilag?), over sam/m/e Døreim No: 7 H: C: gds: efter Aftag 1 Løb, 1 pd: 7 ½ mrk: S:; saa blev af Dom/m/eren som Overformynder opnævnt de 2de kjendige og eedsvorne Laugrettesmænd Knud Torbjørnsen Østereide og Torkel Wiersen Tvedt bemelte Pant at vurdere i Værgens Nærværelse efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg; hvorom de deres Forretning næste Ting for Retten haver at afhjemle, at de hverken for Vild eller Venskab eller anden Bevæggrund, taxere Ejendom/m/en anderledes end de troer, dens sande Værd at være. Udstæd til Baar Døreim at besørge leveret Lensmanden

1798: 340b

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 22de Sept: 1798 continuerede dette Ting.

Som ingen efter tree Ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Føjens Skibredes Høsteting den 24de Septemb: 1798 sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Jens Jensen Eldøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren \nu/ i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Gunder Rasmussen Northun	3. Christen Thorsen Nordre Habbestad
2. Lars Olsen Alsvog	4. Lars Olsen Norevigen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b., og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Jens Hansen Øchland og Rasmus Rasmussen Tvedte og befunden saaleedes, som Samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag, publiceret

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre, ere indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Over Formynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende:

Dette Skibreedes Almue begjærede, at maatte ansøges de allernaadigst befalede Maanedes Ting Afskaffede, om muligt alle, eller de fleeste, som unødvendige, men for Almuen bekostelige. I den Anledning blev dem af Protocollen forelæst det herom for Etne Skibrede tilførte. Almuen declarerede: deri at være aldeles eenige, og dertil refererede sig.

Opsat Doms Sag fra fol: 327b. Siur Tjæransen contra Justitz Raad Koren.

Hr: Justitz Raad Koren fremlagde skriftl: Indlæg af dags Dato som blev oplæst saal: samt fremlagde til Doms Actens Følge, TingsVidne fra Fjære Skibredes Sommerting den 9 Maj 1798.

Citanten blev mange tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde lod; thi lod Retten Sagen beroe til om han maatte komme, ved Tingets Continuation. see næste Side

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 23 Marti 1798 efter Niels Siursen Holme.	Jordegods
.... 24 ditto efter Jens Larsen Sortland.	Udlæggene
.... 18 April s: A: efter Reinert Olsen Norhuglens Hustr:	i Skjøde
.... 3 Juli s: A: efter Ole Johannessen Norhuglen.	bogen
.... 6 ditto efter Lars Pedersen Stue.	extraherte

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 25de Septemb: 1798 continuerede dette Ting

og publ:t

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Ragnele Lars Datter Sejevogens Faders af 30 Juli 1798 for Brøllupsgjærd 12 rd:, efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Maddelle Jens Datter Tvedts Moders af 4 Juli 1798 for Arv 10 rd: 3 mrk: 9 $\frac{3}{4}$ s:, efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Anne Jens Datter Tvedts Moders sam/m/e Arv, Skifte og Dato.

.... Brithe Peders Datter Hildes Moders af 19 Juli 1798 for Arv 11 rd: 1 mrk: 15
 11/12 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Lisbeth Peders Datter Hildes Dto: Do: Dto:

.... Mari Peders Datter Hildes Dto: Dto: Dto:

.... Marithe Peders Datter Hildes Dto: Dto: Dto:

ForM: Bog fol: 263. Gunder Rasmussens Afkald for Arv efter Skfte 10 Marti 1795 41 rd:
 2 mrk: 8 2/3 s: dateret 24 Sept: 1798.

.... fol: 266. Myndtl: Fartin Larsens Formynders for Arv 1 rd: 1 mrk: 10 s: efter
 Skfte 1 Sept: 1798 d: 24 Sept: 1798.

.... fol: 266. Myndtl: Sygni Anders Datters Formynders for Arv 2 rd: 11 2/3 s:,
 efter Skfte 12 Juli 1798.

1798: 341

(Andre dokument)

Daniel Nielsens Arvingers Skde til Thor Torkelsen paa Aandenæs No: 120 ½ L: S: ½ Hud
 for 306 rd: dateret 26 Juni 1797.

Thor Torkelsen Aandenæs Odels Løsnings Contract om Aandenæs No: 120 ½ L: S:, ½ Hd:
 dat: 22 Sept: 1797.

Christopher Madsens Arv:s Skde til Elias Jacobsen paa Øf: Folgerøen No: 73 i alt 12 mrk:
 S:, 16 skl: Penge for 150 rd:, d: 29 Maj 1797.

Kongl: Bevilling for Lars Olsen Hetlesæter og Østen Halvorsen \Grov/ paa Bøjgdesaug ved
 Grow dat: 30 Maj 1798.

Leyermaals Aftingning

/: S: T: /: Hr: Justitz Raad og Foged Koren som Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid
 ladet indkalde ugift Qvinde Ales Mikkels Datter Qværnæss for begaaet Lejermaal med
 udcommanderet Marin, Endre Hansen Skindhuenæsset til at betale hendes forbrudte
 Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf.

For hende mødte hendes Fader Mikkol Olsen Qværnæs og paa hendes Vegne tilstod
 Forbrydelsen, og declarerede Hun at være villig, uden Dom at indfinde sig hos Lensmanden
 til at sidde paa Vand og Brød, men havde at beklage, at hun intet ejer til sine Bøder at betale,
 kun Comparenten vil erlægge for hende, og herved anbyder 2 Mrk:, og bad Bøderne dermed
 aftinget.

Actor fandt fornøden at tilspørge Lensmanden, Laugrettet og Almuen. 1st Om hendes
 Alder? Rs: over 20 Aar. 2de Om er confirmeret? Rs: Jo. 3de Om med Barnefaderen
 beslægtet eller besvogret? Rs: Nei. 4de Om hun er gift? Rs: Nej. 5te Om dette er
 hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hendes Formue til at betale de forbrudte
 Lejermaals Bøder? Rs: Hun er gandske fattig.

Actor fandt sig nødsaget at imodtage for Hans Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt de til
 Aftingning anbudne To Mark. Og da hun uden Dom indfinder sig hos Lensmanden for at
 hensættes paa Vand og Brød; saa frafaldt han Sagen og begjærede det passerte som Udskrift
 af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

<LejerM: Bøder>

Pantebogen til Inddragelse
 Afkald

ForM: Bog fol: 208. Helje Heljesens for Arv efter Skifte 9 Juli 1784 20 rd: 2 mrk: 4 1/3 s:
 dateret 25 Sept: 1798.

.... fol: 264. Peder Endressens for Arv efter Skifte 28 Juni 1796 S:ma 138 rd: 5 mrk: 6 s: dateret 25 Sept: 1798.

(Andre dokument)

Contract imellem Elias Jacobsen Øf: Folgerøen og Formynderne for Christopher Madsen Øf: Folgerøens Børn, om Odels Løsningen til Øf: Folgerøen No: 73 d: 23 Sept: 1797.

Elias Jacobsen Obl: til Gunder Hansen Stokken 74 rd:, og Erich Larsen Mægebakken 20 rd:, i alt 94 rd:, Rente af de 74 rd: 2 rd: 4 mrk:, og af de 20 rd: 3 proC:t, Pant 1ste prioritet i Øf: Folgerøen No: 73 12 mrk: S:, 16 skl: Penge d: 23 {Nov:} \Sept:/ 1797.

Baar Mikkelsen Totland Obl: til Provstinde Christi paa 100 rd:, Rente 4 proC:t Pant 1 pr: i Totland No: 59 ¼ L: S: ¼ Hd:, og Anden pr: i Andre ¼ L: S:, ¼ Hd: dt: 24de Sept: 1798.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799 opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Simon Hansen Følkenæss. 2. Gunder Halvorsen Nordre Næsse. 3. Erich Pedersen Siøvold. 4. Jacob Carlsen Øf: Næsse.

b: til Høstetinget: 1. Lars Larsen Isdal. 2. Lars Johannessen Melkevig. 3. Ole Olsen Lille Brandvig. 4. Johannes Haagensen Wiichenæss.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Beroet Sag fra i gaar forrige Side Siur Tjæransen contra J: Rd: Koren.

Siur Tjæransen var bleven denne Dag adskillige gange paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod; Thi beroer Sagen til i Morgen. See neden.

Natten paafaldt, og Tinget beroer til i Morgen.

Tredie Dagen den 26de Septemb: 1798 continuerede dette Ting

og publ:t

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 213. Ragna Gunders Datters Mands efter Skfte 10 Marti 1792 for Arv 51 rd: 4 mrk: 12 ¾ s: dateret 25 Sept: 1798.

(Andre dokument)

Dag Ellingsen Mit Hovlands Skde til Niels Dagsen paa Mit Hovland No: 4 H: C: gds: 27 mrk: S: 3/8 Hud for 250 rd: dat: 23 Sept: 1797.

Hans Olsen Hidschen Skfte Contract om Sundstabøe No: 125 27 mrk: S: 3/8 Hd:, ansat for 170 rd: dateret 5 Maj 1798.

Provstinde Christi Skde til Jens Samsonsens Arvinger paa Tvedt No: 29 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: for 153 rd: d: 7 Juli 1798.

Peder Haldorsen Kyvigens Skde til Barnet Christi Tobias Datter paa {halve} \Fjerde parten af/ Storøens, Fittie og Wallestrands Konge Korntiende for 250 rd: d: 27 Marti 1797.

Beroet Sag fra i gaar see oven Sjur Tjæransen contra J: Rd: Koren.

Siur Tjæransen mødte, og blev forelæst, det forhen dette Ting Protocollen tilført i Sagen, samt Hr: Justitz Raad Korens Indlæg.

Citanten bad tilført, at han var vel berettiget at protestere imod dette af Hr: J: Rd: Koren fremlagte TingsVidnes Antagelse, siden ej er contra stevnt til Doms, eller til at see Documenter i Rettelagt: Ikke destomindre for at forekomme Vidtløftighed, {har} \vil/ Citanten intet have imod bem:te TingsVidnes Antagelse til Sagens og Actens Følge.

Hr: Justitz Rd:

1798: 341b

Koren leverede i Retten de i Indlægget anmeldte 20 rd:

Citanten paastod at Dommeren ville behage at levere samme 20 rd:, til en tredie Mand i Forvaring, men da h/an/d ikke kunde gjøre Forslag paa nogen vis Mand dertil; saa fandt Dommeren sig ikke beføjet dermed at befatte sig, men leverede bem:te 20 rd:, Hr: Justitz Raad Koren tilbage. Citanten derefter fremlagde skriftl: Indlæg af 20 Juni 1798, som han har enpresenteret til Antagelse i Retten baade ved Juli og Augusti Maaneders Maanedes Ting, men ikke er bleven antaget, og tillige fremlagde til Actens Følge, TingsVidne erhvervet for Føjens Skibredes Som/m/erting den 7 Maj 1798.

Dommeren i Anledning Siur Tjæransens Tilførte, fandt fornøden til Oplysning at melde: At Sjur Tjæransen har indfundet sig ved bemelte 2de Maanedes Tinge med Indlæg, men formedelst Sagen ikke ved nogen af dem efter den givne Udsættelse faldt i Rette, kunde Samme ej antages, da og Sagens Udsættelse, af Protocollen blev ham forelæst, med Betydende, at om han endog havde protesteret imod Udsættelsen, kunde den dog ikke nægtes paa den givne Anstands Tiid, da Aarsagerne dertil vare grundede, og som opgiven af en Embeds Mand, ikke stod under nogen Undersøgning for denne Processes Skyld: saa blev ham og gjort begribelig, at om h/an/d faaer Dom ved dette Høste ting, da h/an/d ved Indlæggets Anviisning ved Maanedes Tingene har paatrænget Dom, kunde han umulig, om Sagen havde været drevet ved hver Maanedes Ting med største Iil, dog ikke faae Dom før; thi TingsVidnet som Hr: J: Rd: Koren skulde betjene sig af, blev ført Som/m/er Tinget d: A: og han kunde ikke betjene sig deraf før han fik det beskrevet. Dom/m/eren kom hjem fra Som/m/er tingene 4 Juni sidst. Han har 4 Uger efter Loven til Acternes Udstædelse, efter at Ting Reiserne ere endte, \saa/ Hr: J: Rd: Koren ikke fik TingsVidnet før første Post dag efter 4de Uges Dagen som indfaldt i Juli Maaned, hvilken Maanedes overordentlige Ting indfaldt 9 Juli; Altsaa umulig at contra stevne som formodedes, før til Augusti Maanedes Ting som var 13de Augusti. Fra den Tiid har Dom/m/eren 6 Uger, om Sagen da blev optagen, til Doms Afsigelse, og 17 Sept: begyndte Høste ting Reisene, men 6te Uges Dagen indfaldt 24 Sept:, da Sagen blev paaraabt, men Citanten mødte ikke førend i Dag. Indlægget blev oplæst og lyder saaledes:

Citanten paastod Dom.

Tollach Mikkelsen Strømøen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Hr: J: Rd: Koren som selv occuperet i Embeds Forretninger, lod ved Fuldmægtig Hr: Astrup tilføre: At ikke vilde opholde Retten med besvarelse paa Citantens Indlægs mange poster, da Dom/m/eren og enhver lettelig seer Ugrunden og Urimelighed\en/ i alt deri førte, og hvor ulovgrundet sammes heele Indhold er, men har kun at nægte alt ubeviist og ubeviisligt, og henholder sig til sin Hr: Principals Indlæg og Paastand, og derefter paastod Dom.

Begge Parter paastod Dom; thi blev Sagen til Doms optagen, og deri afsagt følgende Dom

I Gaarden Strømøen {No: 14} Sundhorlehns Selv Ejer Gods Matriculs No: 14, og forhen Halsnø Closter Gods Matriculs No: 31 i Fjære Skibrede, bestaaende under No: 14 af Christiansands Bispestoels Gods 1 ½ Løb Smør, Torvestad Kirke ½ Løb Sm: 2 Voger Korn og 6 skl: Penge, og under No: 31 Ejendomsgods uden Bygsel ½ L: S:, dette sidste solgt fra Hans Maj:t ved Skjøde 29 Juni 1771, og nu efter i Rettelagte Adkomster ejes af Citanten Sjur Tjæransen; ejer som meldt Sjur Tjæransen sidstnævnte ½ Løb Smør, uden Bygsel, men Christiansands Bispe Stoel bygger alt, altsaa har Over Bygsel til denne ½ L: S:, og Bygsel til alt det øvrige, efter fremlagte Matriculs Extract, og Bygselseddel af 2de April 1756 af da værende Christiansands Biskops Forvalter, hvilken lyder paa 1 Løb med Bygsel og

Overbygsel til $\frac{1}{2}$ L.; i alt $1 \frac{1}{2}$ L: Smør. Af disse $1 \frac{1}{2}$ Løb Smør viser Bygselsedlen af 5 Maj 1794, det halve nemlig 2 pd: 6 mrk: Sm: og deriregnet bem:te bygsleløse gods $\frac{1}{2}$ L: S:, og de øvrige 18 Mrk: Smør af Bispestolens med Bygsel ejende gods, at være tilbygset Citantens Broder Tørres Tjæransen, efter hvis dødelige Afgang 1 Nov: 1797, dette Brug er blevet ledig, og Citanten Sjur Tjæransen bleven Ejer af oftnævnte $\frac{1}{2}$ Løb Smør Ejendoms gods uden Bygsel, hvilket Brug Sjur Tjæransen nu paastaaer at faae i Bygsel og Brug, da han deri ejer den største Landskyld. At Sundhorlehns Foged paa Biskoppen i Christianssand hans Vegne, altiid har bortbygset dette gods, er beviist med Vidner, og ellers uimodsagt, som og Hr: J: Rd: Koren under 16de Novembr: 1797 har bortbygset bem:te 2 pd: 6 mrk: Sm: til Tollach eller Tollev Mikkelsen. Det kan ikke nægtes, at jo Billighed taler for Sjur Tjæransen som ejer det meeste i Bruget, men da de af Hr: Just: Rd: Koren beviiste Aarsager til at nægte Siur Tjæransen Bygselseddel, neml: dennes Fattigdom og Uformuenhed,

1798: 342

ere uforkastelige, og Loven bestemmer anden Regel; saa vil Sjur Tjæransens Demonstration ang:de formeentl: Hr: Just: Rd: Korens Iilfærdighed med at bortbygse Jorden til en Anden, da Hr: Justitz Raad Koren kunde formode, at Sjur Tjæransen blev Ejer af bem:te $\frac{1}{2}$ L: S:, hvorom Vished, uden Skade, kunde været oppebiet; og den Modsigelse, imellem ikke at kunne betroe Jorden til Citanten; og siden, efter Citantens Vidner, at om Tollach Mikkelsen vilde afstaae den, kunde det skee, og Hr: Justitz Raad Koren havde intet derimod, henfalde. Derimod, vel kunde indvendes imod de Aarsager om Uformuenhed, at Sjur Tjæransen ejede dog den $\frac{1}{2}$ L: Smør; men da denne staaer kun \i/ Adkomsterne for 20 rd:, og hvilken Summa, Huuse Aaboden let kunde overstige, og desuden Ejendommen kunde pantsættes; saa kunde den Sikkerhed snart forsvinde. Caution er vel af Sjur Tjæransen anbuden, men ikke stillet, og hvormed ellers følger saadan/n/e Cauteler at iagttage, som ingen bygselraadig paatager sig. Lovens p: 486 a: 3 og 779 a: 37 om Kjøb eller Mageskifte, kan i denne Sag og paa det omstevnte Brug hvori er publique Gods, ikke anvendes, at drage Følger af, som og om Sligt hverken er stevnet eller ventileret. Tollach Mikkelsen forsaaviidt han er indstevnet, har henholdt sig til sin Bygselseddel, og paastaaet Frifindelse. Overalt da Lovens 3 Bog 13 C: 1 a: bestemmer den ufravigelige Regel: At den er næst at besidde den Jord han ejer eller haver Lod i, dog at han ejer i ringeste halvparten, og NB: raader for halve Bygselen; men Sjur Tjæransen, omendskjønt han ejer efter Landskyld, over halvparten i Bruget, ejer dog slet intet i Bygselen, saa han efter Loven ansees ubeføjet til at reise den/n/e Sag; \men/ dog kan Hr: Just: Rd: Korens Paastand om Omkostninger, ikke komme i Betragtning, da ej er contra stevnet; saa Kjendes for Ret: At Hr: Justitz Raad Koren og Tollach Mikkelsen Strømøen bør for Citantens Tiltale i denne Sag aldeeles fri at være. Udstædt til Begge.

Pantebogen til Inddragelse

Cancellie Raad Christies Skde til Frue Provstinde Christi paa Orninggaard $1 \frac{1}{2}$ L: S:, 2 Huder 1 gskd:, med meere underliggende for 390 rd: d: 1 Juli 1794.

Anfin Pedersen Tvedts Obl: til Hr: Krigs Commissair Dahl paa 90 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1 pr: i Tvedte No: 11 27 mrk: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: dt: 25 Sept: 1798.

Johannes Frantzen Gillie Skde til Frantz Johannessen paa en Andeel i Gillie No: 121 $\frac{1}{2}$ Løb Smør for 80 rd: dateret 25 Sept: 1798.

Niels Siovatsen Kallevog Obl: til Ole Gotschalchsen Sundal paa 250 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Kallevog No: 12 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: d: 26 Sept: 1798.

Reinert Andersen Agdesteens Obl: til Bertel Pedersen Norhuglen paa 200 rd:, og Anders Olsen Løchham/m/er 199 rd:, i alt 399 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 prioritet i Agdesteen No: 5 1 L: $5 \frac{1}{2}$ mrk: S: d: 25 Sept: 1798.

Ole Thorsen Hidschen Obl: til Ole Erichsen Sundstabøevogen p: 70 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Hidschen No: 106 16 ½ mrk: Sm:, 4 ½ Mrk: Fisk d: 25 Sept: 1798.

Berje Samsonsens Skde til Carl Christensen paa Urrang No: 14 H: C: gds: 1 pd: S:, 1/3 Hud for 95 rd: 5 mrk: 8 s: dateret 25 Sept: 1798.

Carl Christensen Urrangs Obl: til Klokke Jon Simonsen Indre Saxeide paa 90 Rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 prioritet i Urrang No: 14 H: C: gds: 1 pd: S: 1/3 Hd:, d: 26de Sept: 1798.

Rasmus Rasmussen Tvedts Skde til Johannes Rasmussen Tvedt paa {halv} \Een Fjerde part i/ Storøens Hovedkirke for 200 rd: dat: 26 Sept: 1798.

Johannes Rasmussen Tvedt No: 35 Vilcors Contract til Rasmus Rasmussen d: 26 Sept: 1798.

Thor Torkelsen Obl: til Jon Gundersen Gaaseland p: 98 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1 pr: i Aandenæs No: 120 ½ L: S: ½ Hd: dt: 26 Sept: 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Peder Anfinnsen Tvedts Obl: til Major Niels Dahl paa 30 rd:, Pant i Tvedt 1 L: S:, dat: 25 Juli 1772, og efter vedhæftet Transport 22 Dec: 1775 transporteret til Hr: Krigs Commissair Dahl, og af sidstmeldte qvitteret uden Dato.

Hans Roarsen Berges Obl: til Lars Siursen Tjong paa 45 rd:, Pant i Berge ½ L: S:, d: 23 Nov: 1773, af Creditor qvitteret 24 Sept: 1798.

No: 5 p: 621. Rasmus Sørensen Indre Hovland No: 5 H: C: gds:, Obl: til Johannes Larsen Wespestad, Myndtling Niels Aadnesens Midler, paa 48 rd:, d: 24 Sept: 1791 af Johannes Larsen Wespestad qvitteret 24 Sept: 1798.

No: 5 p: 624. Dag Ellingsen Mit Hovlands No: 4 H: C: gds: Obl: til Elling Krogevig paa 99 rd:, d: 24 Sept: 1791. af Creditor qvitteret 23 Sept: 1797.

No: 5 p: 724. Erich Pedersen Siøvold No: 136. Obl: til Endre Øf: Næsse p: 100 rd: dt: 4 Maj 1793. af Creditor qvitteret 24 Sept: 1798.

1798: 342b

Pantebogen til Inddragelse

Erich Pedersen Siøvold Skde til Endre Erichsen {Søre} \Øfre/ Næsse paa Siøvold No: 136 ½ L: S: ½ Hd: for 210 rd:, dateret 26 Sept: 1798.

Endre Endressen Berøen [Skjøde] til Jacob Endressen paa Berøen med Nødsund No: 60 og 61 2 pd: S: 1 1/3 Hd: for 240 rd:, d: 26 Sept: 1798.

Jacob Endressen Berøen No: 60 Vilc: Ctr: til Endre Endressen Berøen og Hustrue Guri Jacobs Dt: dat: 26 Sept: 1798.

Niels Siøvatsen Kallevog Obl: til Jon Arnessen Sundstabøevogens Hustrue Gyri Peders Datter paa 130 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Lønning No: 9 H: C: gds: ¼ L: S:, ¼ Hd: d: 26 Sept: 1798.

Niels Siøvatsen Kallevogs Obl: til Johannes Larsen Wespestad p: 98 rd: Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Eide No: 11 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 26 Sept: 1798.

Jens Hansen Øf: Øchland Obl: til Ole Reinertsen Petterteigen p: 200 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øf: Øchland No: 26 ½ L: S: 1 Hd: d: 26 Sept: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds og qvitterings Bøger anviist

Rasmus Engelsens til Hans Hansen paa Tverborgvig): (dvs) Øfre No: 109 12 mrk: Sm: før brugt af Aslach Tverborgvig d: 15de Juni 1798. til Manuf: Huset bet: 8 s:

Endre Erichsen Øf: Næss til Elias Olsen paa Livs Tiid paa Søre Sælle No: 104 13 ½ mrk: S:, 18 skl: Penge, før brugt af Ole Danielsen d: 25 Sept: 1798. M:f: H: 8 s:

Jacob Larsen Indre Haavig No: 81 til Ole Johannessen paa indengjærdes uskatlagt Plads Træet, paa Livs Tiid selv at bebygge Pladset og eje Huusene. Aarl: Agift 2 rd: til hver Michaeli og 3 Dages Arbeid d: 25 Sept: 1798. M:f: H: 9 s:

Hr: Provst Hertzberg til Endre Endressen paa Livs Tiid paa Teigland No: 54 ½ L: Sm:, før brugt af Jacob Endressen d: 4 Aug: 1798. M:f: H: 8 s:

Hr: Provst Hertzberg til Berge Samsonsens paa et stække Udmark under Rolfsnæs, at oprydde, paa Livstiid, de første 3 Aar uden Afgift, og siden Aarl: 3 mrk: til Beneficiarius d: 24 Sept: 1798. M:f: H: 8 s:

Østen Halvorsen Grow No: 31 til Arne Arnessen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Furrehougen selv at bygge og eje Huusene Aarl: Afgift 4 rd: og 6 Dages Arbeide d: 8 Maj 1798. Manuf: H: 8 skl:

Elias Jacobsen Øf: Folgerøen No: 73 til Osmund Alfsen paa 18 Aar paa inden gjærdes uskatlagt Huusmands Plads Hollen holde Flor og Lade som er paa Pladset, i Stand selv bygger og ejer de øvrige Huuse, Aarl: Afgift til hver Mich: 2 rd:, og 3 Dages Arbeide d: 26 Sept: 1798. bet: til M:f: Huset 8 s:

Brynild Knudsen Echeland til Ole Olsen paa 6 Aar paa Echeland No: 84 ¼ Løb S: 3/16 Hud, før brugt af Ejeren d: 26 Sept: 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Da efter tree ganges Udraab ingen indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Fjære Skibredes Høste Ting den 27de Septemb: 1798. sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i overværelse af Districtets Foget Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Mathias Johannessen Øfre Echeland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Osmund Ingebretsen Nordschou	3. Niels Olsen Aase
2. Helje Olsen Houchaas	4. Osmund Nielsen Framnæs

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b., og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laug Rettet, Almuen og de 2de Mænd Baar Baarsen Yttre Bjordahl og Halvor Rejersen Røgeness og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag, publiceret:

Extract Lod Sedler af Skifte breve paa de Arver, som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, til Høste tinget 1798, henhørende til og vedlagt Over Formynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende:

Almuen af dette Skibrede var ligesom

de foregaaende Skibreders Almuer begjærende, af Dommeren ansøgt hos det høje Amt, de anordnede overordentlige Maanedes Tinge, om ikke alle, saa dog de fleeste, afskaffede, som hvorved intet falder at forrette, og altsaa deres Bekostning kun overflødig og Almuen til Byrde. I den Anledning blev dem af Protocollen forelæst det herom for Etne Skibrede tilførte. Almuen declarerede dette at være som de ønskede, og dertil refererede sig.

Pantebogen til Inddragelse

Peder Haldorsen Kyvigens Skde til Barnet Christi Tobias Datter paa halve Storøens, Fittie og Wallestrands Konge Korn Tiende, neml: halvedeelen af h/an/ds halve Part, d: 27 Marti 1797 for 250 rd:

Leyermaals Aftingning

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad og Foged Koren som Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ugift Qvinde Kari Ols Datter Eltervog for begaaet Lejermaal med ægtegift Mand Huusmand Anders Ommundsen Eltervog /: hvem har gjort allerunderd: Ansøgning om Benaadning som har været til Erklæring :/ til at betale hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf.

For hende mødte hendes Fader Ole Gabrielsen Eltervog, og paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, og declarerede, Hun at være villig, uden Dom at indfinde sig hos Lensmanden til at sidde paa Vand og Brød, men havde at beklage, at hun intet ejer til sine Bøder at betale, kun Comparenten vil erlægge for hende og herom anbyder 4 Mrk:, og bad Bøderne dermed aftingede.

Actor fandt fornøden at tilspørge Lensmanden, Laugrettet og Almuen: 1. Om hendes Alder? Rs: over 20 Aar. 2. Om er confirmeret? Rs: Ja. 3. Om \er/ Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om hun er gift? Rs: Nej. 5te Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hendes Formue til at betale hendes fulde Bøder? Rs: Hun er gandske Fattig.

Actor fandt sig nødsaget, at imodtage for at beregne Hands Maj:ts Kasse til Indtægt, de anbudne 4 Mrk: til Aftingning. og da hun uden Dom indfinder sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød; saa frafaldt han Sagen og begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

<Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebr: 19 Marti 1798 efter Størker Erichsen Liers Hustru. | Jordegods Udlæggene i
.... 14 Juli 1798 efter Ole Johannessen Øf: Wihovde. | Skiøde bogen extraheret
Afkalde

Formynder Bog fol: 194. Brithe Tørres Datters Mands for Arv efter Skfte 11 Juli 1796 87 rd: 2 mrk: 13 1/3 s: dateret 27 Sept: 1798.

Myndtling Niels Størkersen Liers Faders af 19 Marti 1798 for Arv 4 rd: 3 mrk: 7 10/11 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Svend Størkersens Faders dto: Skifte og Dato lige Arv.

.... Tron Størkersens Dto: Dto: Dto:

.... Berje Størkersens Dto: Dto: Dto:

.... Malene Størkers Datters Dto: Dto: Dto:

Henrich August Weideman Mejers paa sin Hustrue Sara Catrines Vegne for Arv 15 rd:, som myndig Arving efter Anne Marie, Ole Andersen Løngholmens Hustrue dat: 7 Juni 1798.

Steen Rasmussen Leervigens paa sin Hustrues Karen Nicolines Vegne lige Arv efter ovenmeldte d: 11 Juni 1798.

(Andre dokument igjen)

Baar Baarsen Yttre Biordals Skde til Siur Baarsen paa Yttre Biordal No: 46 ½ L: ½ Hd: for 300 rd:, dateret 9 Maj 1798.

<Beboelses Cont:> Beboelses Contract

Siur Baarsen Yttre Biordahls til Baar Baarsen og Hustrue om Yttre Biordal No: 46. ½ L: S: ½ Hd: d: 9 Maj 1798.

(Andre dokument igjen)

Jens Jacobsen Øf: Wahlen No: 26 H: C: gds:, Skde paa Odels Retten til Johannes Olsen Nedre Wahlen, til samme Brug ½ L: S:, 5/12 td: Korn for 15 rd:, dat:t 10 Maj 1798.

Dagfin Haaversen Hougsgjærd Obl: til Hr: J: Rd: Koren paa 40 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Huuse paa Pladset Indgjærdet under Hougsgjærd, samt Creaturer og alt ejende Smede Reedskab d: 27 Sept: 1798.

Johannes Tronsen paa Myndtling Lars Samsonsens Vegne Obl: til Halvor Rejersen Røgenæs paa 498 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1ste prioritet i Owe No: 32 2 L: S:, d: 10 Maj 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 28de Sept: 1798 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Jon Hansen Houge. 2. Helje Christensen Haaversholm. 3. Siur Hansen Westre Braatetvedt. 4. Arent Siursen Waage.

b: til Høste tinget: 1. Rejer Baarsen Ulverager. 2. Gunder Nielsen Øf: Wihovde. 3. Ellev Hansen Lundland (Lindland?). 4. Helje Evensen Westviig.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Siur Christophersen Hougsgjærds Arv:s Skde til Aarent Sjursen Waage paa Hougsgjærd No: 27 H: C: gds: 1 Løb Smør 1 Hud, hvoraf indløst for 375 rd: 5 mrk: 8 7/13 s: 2 pd: 15 9/13 mrk: S:, 1 Hud, og selv arvet Resten dateret 11 Maj 1797.

1798: 343b

Endre Hansen Nedre Wahlen Skde til Niels Johannessen Øf: Wehovde paa Øfre Weehovde No: 10 ¼ L: S:, ¼ Hd:, ¼ td: K:, 32 s: Penge for 56 rd: d: 27 Sept: 1798.

Niels Johannessen Øf: Wehovde Skde til Bernt Nielsen paa Øf: Wehovde No: 10 ½ L: S:, ½ Hd:, ½ td: K:, 64 s: Penge, deraf det halve for 98 rd: dat: 28 Sept: 1798.

Sjur Baarsen Yttre Biordal No: 46. Vil Kors Contract til Baar Baarsen Yttre Biordal og Hustrue Eli Trons Datter d: 28 Sept: 1798.

Thomas Pedersen Førde Obl: til Johannes Tronsen Lier paa 99 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Førde No: 27 1 L: S: 1 Hd: d: 28 Sept: 1798.

Størker Erichsen Lien Obl: til Even Gundersen Østviig paa 200 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Lien No: 71 ½ L: S: ½ Hd: d: 28 Sept: 1798.

Aarent Sjursen Hougsgjærd No: 27 H: C: gds: Vk: Ctr: til Ingeborg Sjurs Dt: d: 28 Sept: 1798.

Mikkel Johannessen Lien No: 71 Vilkor til Lars Sjursen og Hustrue Torun Aslachs Datter dateret 28 Sept: 1798.

Halvor Reiersen Røgenæss Disposition om Røgenæs No: 3 H: C: gds: 1 L: S:, 1 bskd: dat: 24 Sept: 1798.

Halvor Rejerssen Røgenes Skde til Reier Halvorsen paa Andeel ½ L: S: i Røgenæss No: 3 H: C: gds: for 200 rd:, dateret 25 Sept: 1798.

Mathias Halvorsen Røgenæs Odels Skde til Lars Halvorsen p: Odels Retten til 1 Bskd: i Røgenæss No: 3 H: C: gds: for 10 rd: d: 27 Sept: 1798.

Halvor Reiersen Røgenæss Skde til Lars Halvorsen paa 1 Bukskind i Røgenæs uden Huuse, for 50 rd: dat: 28 Sept: 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 7 p: 102. Lars Larsen Hoversholm No: 7 H: C: gds: Obl: til Jochum Næsse m: f: i alt 100 rd: 1 mrk: d: 10 Maj 1797. deraf betalt 27 Sept: 1798 Even Østvigs Anpart 28 rd: 3 mrk: 10 s: imod dennes qvittering.

Resten af No: 5 p: 189. Baar Baarsen Yttre Biordals No: 46. Obl: til Provst Heiberg i alt 298 rd: 5 mrk: 12 s: dateret 11 Maj 1785, efter Paategning af Provst Dybdal paa Copien, at Originalen er opbrændt, og efter Udlæg af Skfte Retten paa 152 rd: 3 mrk: 8 s: deri til Jf: Magdalene Magrethe, hendes Mand Johan Garmans Transport af 27de Oct: 1794, til Kam/m/er Rd: Dahl, og sidstmeltes qvittering 6 Juni 1798 for Resten 152 rd: 1 mrk: 6 s:

No: 5 p: 57. Samson Johannessen Owe No: 32 Obl: til Halvor Reiersen Røgenæs paa 300 rd:, d: 1ste Oct: 1783, af Creditor qvitteret 27 Sept: 1798.

No: 5 p: 235. Rejer Halvorsen Stoupe No: 24. Odels Løsnings Contract af 27de Janv: 1785. af Odelsmanden Gregorius Svendsen Stoupe paategnet til Mortification og Udslettelse den 27 Sept: 1798.

No: 5 p: 293. Thomas Pedersen Førde No: 27. Obl: til Jens Olsen Horneland paa 99 rd: d: 16 Maj 1786, af Creditors Arvinger qvitteret 7 April 1798.

No: 5 p: 696. Størker Erichsen Lien No: 71. Obl: til Ditlev Møller p: 120 rd: dateret 28 Sept: 1792 af Creditor qvitteret 24 Sept: 1798.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Qvitterings Bog anviist

Torbjørn Tronsen og Lars Torbjørnsen Øf: Wiig No: 41 til Johannes Sjursen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Hougen selv at bygge, og eje Huusene Aarl: Afgift 1 rd: til hver Ejer og 2 Dages Arbeide etc: d: 21 Sept: 1798. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Som Natten paafaldt; {saa beroer Tingets Continuation til i Morgen} og ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Waags Skibredes Høste Ting den 1ste Octob: 1798 sat og holdet paa Bekkerviigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Ole Knudsen Rydland den yngre, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Torkelsen Hejemarck	3. Jacob Salomonsen Windenæs
2. Ole Olsen Troland	4. Rasmus Olsen Remmereide

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegi og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befunden og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Jacobssen Søre Aarland og Jens Knudsen Rydland og befunden saaledes som samme her bag i Protocollen findes tilført.

1798: 344

Over Formynder Regnskabet til Bilag, publiceret.

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaende, til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Over Formynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende.

Almuen af dette Skibrede, begjærede at maatte ansøges det høje Amt, at de allernaadigst befalede Maanedlige overordentlige Tinge maatte blive afskaffede, som unødvendige, overflødige, ikke til Nytte, men Almuen til Bekostning. Af slig Aarsag, blev af Protocollen Almuen forelæst, det herom for Etne Skibrede tilførte. Almuen declarerede, at de heri med de forrige Skibreders Almue, er i et og alt eenig, og refererede sig til Sam/m/e.

Pantebogen til Inddragelse

Peder Haldorsen Kyvigens Skde til Barnet Christi Tobias Datter paa halve Storøens, Fittie og Wallestrands Konge Korn Tiende, neml: halve Deelen af h/an/ds halve Part, altsaa ¼ part af heele Tienden dat: 27 Marti 1797 for 250 rd:

Laugrettes mænd til at betjene Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Tørres Hansen Fittie. 2. Niels Johannessen Nordre Drivenæs. 3. Ole Nielsen Kalvenæs. 4. Peder Hansen Nord Aarland.

b: til Høstetinget: 1. Ole Nielsen Yttre Rabben. 2. Niels Nielsen Troland. 3. Asbjørn Sjursen Nord Rønholm. 4. Hans Johannessen Torrang

paa hvilke Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i følge Reglementet at tilsige.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 2de Octob: 1798 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag \No: 3 p: 117a./ Hans Henrich Irgens Obl: Pant i Engesund, til Christopher Hjelt næs 150 rd., og Haldor Espe 150 rd., d: 28 Sept: 1778 qvitteret af Christopher \Siursen/ Hjelt næs for h/an/ds Part 150 rd., den 22de Feb: 1798.

Afdrag No: 5 p: 290. Bottel Nielsen Gramshoug No: 28 H: C: gds: i Fjære Obl: i alt 80 rd., d: 15 Maj 1786 deraf betalt Gabriel Olsens Part 40 rd., 15 Maj 1797, og af Simon Olsens Part 10 rd: 14 Maj 1791 i alt til Afdrag betalt 50 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 233. Anne Ols Datters Mands for Arv efter Skfte 4 Juli 1794 19 rd: 4 mrk: 8 s: og Hjem/m/egifte 41 rd: 3 mrk: d: 1 Oct: 1798.

ForM: Bog fol: 234. Johannes Johannessens for Arv efter Skfte 2de Juli 1795 35 rd: 3 mrk: 1 13/17 s: og Hjem/m/egifte 20 rd:, samt Anpart i Rasmus Johannessens Arv 2 rd: 1 mrk: 14 2/3 s: dat: 4 Sept: 1798.

Myndtl: Johannes Johannessen Sør Stokkens Faders af 14 Juli 1798 for Arv 17 rd: 15 ½ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

(Andre dokument)

Henrich Christi Obl: til Hr: Phillip Fleischer 700 rd: deraf de 580 rd:, er h/an/ds Datter Jomfru Birgitte Magrethe tilhørende, \og/ de 120 rd: Hr: Fleischer selv, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Qvalvogen, med Vaanhuuse og alt af Ldskyld 12 mrk: Sm: d: 28 April 1798.

Mons Tarraldsen Eide Obl: til Madame Hundt paa 300 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Ejde ½ L: S:, ½ Hd: dateret 20 Juni 1798.

Nordhorlehns Skftebr: 21 Juli 1796 efter Hans Mikkelsen Bakkes Enke Agotte Peders Datter, hvorved givet Udlæg i \No: 66/ Lille Kalsøen 15 3/7 mrk: Fisk, Østevold \No: 81/ 1 pd: 1 5/7 mrk: S: No: 76 Kalve 22 170/196 mrk: Fisk, Walhammer No: 65/ 14 2/5 mrk: S:, {nok Lille Kalsøen 15 3/7 mrk: Fisk, Østevold 1 pd: 1 5/7 mrk: S:, Kalve 22 170/196 mrk: Fisk, Walhammer 14 2/5 mrk: S:}, alt efter {Sundhorlehns} Skfte 17 April 1776, tglst: 2de Oct: 1777 efter Hans Mikkelsen Bakke nok Tarranger No: 77 10 3548/5635 mrk: S:, 3703/16905 Hud.

Peder Pedersen Iversøen Skde paa Iversøen No: 36, ¼ L: S:, ¼ Hd: med nogle uskatlagte Holmer til Peder Pedersen for 150 rd:, d: 1 Oct: 1798.

Gert Henrichsen Brevig Skde til Henrich Gertsen paa No: 32 Brevig 27 mrk: Sm: for 70 rd: dateret 1ste Octob: 1798.

Henrich Gertsen Brevig No: 32 Vk: Ctr: til Gert Henrichsen Brevig og Hustrue Sille Lars Datter dat: 1ste Oct: 1798.

Afkalde

ForM: Bog fol: 107. Inger Rasmus Dt:s Mands for Arv 30 rd: 1 mrk: 4 s: \Skfte 20 Marti 1781/ {og Hjem/m/egifte} udlagt til sidste(s?) Form: 32 rd: 14 s: dat:t 2de Oct: 1798.

.... fol: 232. Appellone Aadnes Datters Mands for Arv efter Skifte 19 Juni 1792 22 rd: 4 mrk: 11 s: dateret 2de Oct: 1798.

(Andre dokument igjen)

Niels Knudsen Møgsters Skde til Absalon Knudsen paa Møgster No: 68 36 s: Penge for 204 rd: dat: 1ste Oct: 1796, underskrevet efter Dom 28 Aug: 1798.

Niels Johannessen Øfr: Levog Skde til Ole Johannessen Tvedt paa Øfr: Levog No: 12 H: C: gds: ½ L: S:, ½ Bskd: for 100 rd: dateret 1ste Oct: 1798.

Niels Jacobsen Westvig Obl: til Lars Nielsen Westvig 125 rd:, og Poul Olsen Søre Engevig 125 rd: i alt 250 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Westvig No: 10 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hud dateret 2de Oct: 1798.

Salomon Jacobsen Windenæss Hustrues Arvingers Skde til Niels Larsen paa Fittie No: 19. 2 pd: 20 mrk: S: for 188 rd: 5 mrk: 8 s: dt: 12 Maj 1798.

1798: 344b

Endre Tarraldsen Nedre Levogs Arvingers Skfte Contract om Nedre Levog med Færøesund No: 5 1 pd: 18 mrk: S: ¼ Hud, ansat for 200 rd: at tilhøre Enken, d: 1ste Oct: 1798.

Endre Tarraldsens Enkes Skde til Endre Tarraldsen paa Nedre Levog med Færøesund No: 5 1 pd: 18 mrk: S: ¼ Hd: for 200 rd: d: 2de Oct: 1798.

Rasmus Olsen Husevig No: 87 Vk: Ctr: til Samson Torbjørns Dt:s!! (Torbjørnsen) og Hustrue Anne Niels Dt: d: 14 Maj 1798.

Bendt Olrich Hynnemør Obl: til J: Rd: Koren paa 750 rd:, Rente $\frac{1}{4}$ proC:to Pant/ 2 pr: næst efter Mad: Celius 1000 rd: i specificeret Jordegds:, og 2de pr: i Bekkervig No: 47 6 mrk: S: nest efter 3499 rd: til Consul Fasmer d: 2 Oct: 1798.

Ole Johannessen Øfr: Levog No: 12 H: C: gds: Vk: Contr: til Johannes Johannessens Enke Guro Christophers Datter d: 2de Oct: 1798.

Anders Eliassen Møgster Skde til Lars Andersen paa Møgster No: 68 36 skl: Penge for 225 rd: d: 29 Sept: 1797.

Kongl: Bevilling 23 Feb: 1798 for Johan Salomon Petersen paa Kræm/m/er Handel paa Westre Bagholmen.

Lars Johannessen Wevog Skde til Niels Tostensen paa Wevogen No: 52 12 mrk: Fisk for 30 rd: dat: 2de Oct: 1798.

Skftebr: 20 Juli 1798 efter Jacob Olsen Søre Aarland's Hustrue/, hvoraf Jordegds: Udlægget i Skde bogen er extraheret.

Jacob Olsen Søre Aarlands Hustrues {Arvingers} \Creditors/ Skde til Ole Jacobsen paa Søre Aarland No: 60 $\frac{1}{2}$ Vog Fisk 3 skl: Penge, d: 2de Oct: 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 5 p: 605. Bendt Olrich Hynnemørs Obl: til Provstinde Kahrs 500 rd:, og Mad: Celius 1000 rd:, i alt 1500 rd:, d: 11 Dec: 1790, deraf betalt til Afdrag Provstinde Kahres 500 rd: den 27 Sept: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Rasmus Larsen, Niels Nielsens Enke, Lars Rasmussen og Simon Simonsen Hofstad No: 34 til Johannes Jørgensen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Schare selv at bebygge Pladset og eje Huusene Tree Friheds Aar derefter Aarl: Afgift 2 rd:, og 6 Arbeids Dage d: 1ste Oct: 1798. til Manufactur Huset bet: 8 s:

Hr: Olsen til Christopher Salomonsen paa No: 38 Sørfonden $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hud før brugt af Salomon Christophersen d: 26 Sept: 1798. M:f: H: 1 mrk:

Ole Johannessen Øfr: Levog til Niels Johannessen paa Livs Tiid paa No: 5 Tvedt med Osternæs $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd:, før brugt af Ejeren d: 1 Oct: 1798. M:f: Huset 1 mrk:

Bendt Hynnemør til Ole Pedersen paa Livs Tiid paa Dybevogen No: 55 18 mrk: S:, før brugt af Ingebredth Jonsen d: 1ste Oct: 1798. bet: til M:f: H: 8 s:

Abraham Olsen Tosche til Lars Mikkelsen paa Livs Tiid, paa Øen Sigle og uskatlagt Huusmands Plads Siglenæsset med Aarebrotsholm før brugt af Mikkell Larsen d: 12 Maj 1798. selv bygge og eje Huusene Aarl: Afgift 1 rd: M:f: H: 8 s:

Hr: Sandberg til Ole Johannessen p: Livs Tiid paa Uglenæs No: 90 12 mrk: S: $\frac{1}{8}$ Hd: $\frac{1}{4}$ gskd:, før brugt af Johannes Olsen d: 25 Sept: 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Henrich Christi paa Provstinde Christies Vegne til Bjørne Olsen paa Stangeland No: 62 1 pd: 21 mrk: Fisk før brugt af Bjørne Jacobsen d: 18 Sept: 1798. M:f: H: 8 s:

Hynnemør til Aslach Steffensen paa Livs tiid paa No: 48 Store Drivenæs 1 Vog Fisk, før brugt af Knud Erichsen, som med sin Kone \og børn/ skal blive hos ham et Aars Tiid, og have Huus til et Best og dets Foster, men ej Foster, og et stk: Mark Løgen d: 2de Oct: 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Som ingen indfandt sig efter tree ganges Udraab, med noget at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Opdals Skibredes Høsteting den 4de Octob: 1798 sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged, Skibredets Lensmand Johannes Madsen St: Godøen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Johannes Bergessen Nedre Flygensfær	3. Axel Torkelsen Indre Wee
2. Lars Johannessen Grøteig	4. Jan Torkelsen Indre Wee

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og Passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

1798: 345

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Salomon Nielsen Tvedt og Ole Anderssen Landerøen og befunden saaledes som Samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag, publiceret.

Extract Lodsedler af Skiftebrev, paa de Arver, som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til, og vedlagt Over Formynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende:

Angaaende de overordentlige Maanedes Tingene fremstod dette Skibredes Almue og forestillede: At da Samme nu efter et Aars Erfaring er viis at være aldeles uden Nytte, og ingen Nødvendighed, men derimod til Bekostning for Almuen; altsaa de var begjærende, hos det høje Amt ansøgt, disse Maanedes Tinges Afskaffelse. Dommeren i den Anledning forelæste Almuen, det herom tilførte for Etne Skibrede. Almuen erklærede: At de heri ere gandske eenige med de forrige Skibreders Almue, og refererede sig til det af Protocollen oplæst for Etne Skibrede tilførte.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 300b. Sjur Hansen Teigland No: 80 Vilkors Contract til nu afdøde Hans Sjursen Teigland, dat: 6te Oct: 1780 af h/an/ds Arvinger paategnet til Udslettelse og Mortification den 30 Juni 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 5te Octob: 1798 continuerede dette Ting

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Jon Olsen Kaldefos Faders af 3 Juli 1798 for Arv 18 rd: 4 mrk: 4/5 s: efter Skifte af {sam/m/e} Dato 7de Dto:

	Sisilia Ols Dt:s Dto: 9 rd: 2 mrk: 2/5 s: sam/m/e Skifte og Dato.
	Anne Ols Datters dto: Skfte og Dato lige Arv.

.... Anne Ols Dt:s den yngre dto: dto: dto:

ForM: Bog fol: 251. Myndtl: Siri Ommunds Dt:s Formynders efter Skifte 10de Juli 1798 for Arv 2 rd: 1 mrk: 11 4/7 s: dateret 4de Oct: 1798.

(Andre dokument)

Christen Andersen Øfre Beltestad Obl: til Gregorius Jacobsen Nedre Beltestad paa 80 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Øfre Beltestad No: 3 ½ L: S: ½ Hd: d: 4de Oct: 1798.

Jacob Nielsen Nedre Kleppe Skde til Pige Christi Johannes Dt: paa Nedre Kleppe No: 58 1 pd: 4 2/3 mrk: Sm: 1/3 Hd: for 90 rd: 3 mrk: d: 17 Maj 1797.

Ewen Larsen Aase Skde til Torbjørn Torbjørnsen paa Aase No: 35 1 pd: 17 ½ mrk: Sm:, 3/8 Hud for 167 rd: d: 15 Maj 1798.

Lars Evensen Aases Skde til Torbjørn Torbjørnsen Aase paa Odels Retten til Aase No: 35 1 pd: 17 ½ mrk: S: 3/8 Hd: for 20 rd: d: 4de Oct: 1798.

Gunder Olsen Berges Skde til Ole Gundersen paa Berge No: 124 ½ L: S: ¼ Hd: for 126 rd: dt: 4de Oct: 1798.

Nye Tingsvidne Sag

Gabriel Olsen Aarschou gl: 25 Aar paa egne og MedEjeres Vegne i en Anpart i Øfre Flygensfær tilligemed Lejlændingen paa sam/m/e Anpart Niels Mortensen gl: 52 Aar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rd: tree Mrk: fire Skilling, og indleverede Forligelses Commissionens Attest af 3de Oct: 1798 oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel dat: 20 Sept: 1798 oplæst saal:

Indstevnte Ørie Olsen Smidevold mødte, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skriver To Mark Aatte Skilling, og protesterede imod dette Stevnemaals Antagelse, da Forligelses Commissionens Attest lyder om ret, neml: Smaae Smuet som ligger i den ham ved Aasteds Dom 8de og 9 Augusti 1797 tildømte Svine Marken, hvorved Indstevnte tillige blev tildømt Aarvigen, og om dette Aarvigen \som er et andet/ lyder Stevningen, saa det som nu stevnes for, ikke har været foretaget for Forligelses Commissionen; men i Aarvigen ejer efter sam/m/e Dom, Niels Mortensen Øfre Flygensfærs Brug kun et Furre Skove Stykke; men i dette har Indstevnte intet hugget; og det han har hugget, er i Smaae Smuet som tilhører ham, liggende i Svine Marken, hvor Citanten ej har Adgang til det mindste enten Brug eller Ejendom, som og Smaae Smuet ligger i Svine Marken, og nærmest Smidevolds gamle Skifte, imellem hvilken Svinemarken og Aarvig er til Skjælmærke, en gam/m/el garmoe som kom/m/er fra Flygensfær gjærdet og gaaer imod Smidevold, til den Kant af Smaae Smuet som ender til Aarvig, og for det øvrige skifter en Myr imellem Smaae Smuet og Aarvigen, eller egentl: Aarvige Hougen, hvor just er det Skove Stykke som blev Niels Mortensens Brug forbeholden: I øvrigt protesterede han imod de indstevnte Vidner som vare i bem:te Aasteds Sag, tilligemed Citanten, Indstevnte contra Parter, da ingen herom kan vidne undtagen de som var Laugret i bem:te Aasteds Sag, og de 4 af begge Parter udvalgte Vidner til at viise Skifterne. Endelig paastod Indstevnte, Sagen herfra Retten og til Aastedet henviist, saa meget meere, da Smaae Smuet ikke er nævnt i Aasteds Sagen som ligger i Svinemarken, og nødvendig maatte været nævnet, naar den skulde være Niels Mortensen forbeholden, men \som/ sidstmeldte forbeholden er intet nævnet uden Aarvigen hvor Skoven egentl: er paa Aarvige Houg. Herom paastod Eragtning /: bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skilling :/

Citanten paastod, at Smaae Smuet og Aarvig Houg er alt under eet, og Citantens Skove Støkke, og paastod sine Vidner førte.

Retten

Eragtede: Da Trætten imellem Parterne er om et Støkke, hvor begge Deele holde sig beretigede til Ejendommen, og de ikke ere eenige om Skiftet; Saa efter Lovens pag: 123 a: 91 henvises Sagen og Citanten til Aastedet, der at gjøre Sagen anhangig, efter lovlig omgang, og altsaa her fra Retten afviises.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Bjørn Siursen Øfre Drange. 2. Sæbjørn Olsen Færevog. 3. Ole Olsen Nedre Hope. 4. Bottel Larsen Reiseim.

b: til Høstetinget: 1. Torbjørn Olsen Nedre Waage. 2. Ulrich Friderich Mullerup. 3. Johannes Halstensen Tysnæs. 4. Ole Olsen Hope den yngre.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 118. Helje Pedersen Liens Arv 35 rd: 4 mrk: efter Skifte 22de Marti 1782 dateret 5te Oct: 1798.

.... fol: 251. \Myndtl:/ Samson Christophersens Formynders for Arv efter Skifte 11 Juli 1798 10 rd: 6 s: dateret 5te Octob: 1798.

.... dto: fol: Myndtl: Niels Christophersens Formynders for Arv efter sam/m/e Skifte 10 rd: 6 s: dateret 5te Oct: 1798.

(Andre dokument)

Salomon Nielsen Tvedt ved Hovland Obl: til Siur Andersen Solem p: 84 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 2 pr: i Tvedt No: 7 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dt: 4de Oct: 1798.

Afkalde

ForM: Bog fol: 116. Rosmunde Johans Datters Mands for Arv efter Skifte 22 April 1777 28 rd: 2 mrk: 4 s: d: 5te Oct: 1798.

(Andre dokument)

Ole Olsen Anuglen Skde til Knud Torbjørnsen paa Anuglen No: 145, $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hud for 120 rd: dat: 3de Oct: 1797.

Justitz Raad Korens Indførsels Forretning 2de Juli 1798 efter Ørie Olsen Smidevolds erhvervede Dom 9 Aug: 1797, hos Bottel Berjessen Nedre Flygensfær, hvorved udlagt i dennes ejende $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hud i Nedre Flygensfær, til Ørie Smidevold 22 Mrk: Sm:

Ditto Ditto hos Sjur Nielssen sam/m/ested, efter sam/m/e Dom, lige Udlæg.

Jørgen Jonsen Lille Brattetvedt Obl: 90 rd:, til Anders Andersen Reiseim Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lille Brattetvedt No: 36 $\frac{1}{2}$ L: S: d: 4de Oct: 1798.

Knud Torbjørnsen Anuglen No: 145 Vil Kors Contr: til Ole Olsen Anuglen og Hustrue d: 3de Oct: 1797.

Johannes Hansen Nordbust No: 71 Vil Kors Contr: til Niels Baarsen Norbust d: 5te Oct: 1798.

Skiftebrev 5 Juli 1798 efter Niels Siurssen Nedre Drange og Hustr: hvoraf Jordegods Udlægget i Skde bogen er extraheret.

Baar Nielsen Nordbust Skde til Johannes Hansen p: halve brug i Nordbust No: 71 1 pd: 7 $\frac{1}{2}$ mrk: S:, 7/16 Hd: for 150 rd: d: 15 Maj 1798.

Svend Rasmussen Seløens Skde til Ole Svendsen paa Seløen No: 144 9 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 60 rd: d: 16 Maj 1798.

Siur Andersen Solem Skde til Haagen Salomonsen paa Solem No: 128 18 mrk: S: 1 Hd: for 81 rd: d: 15 Maj 1798.

Hans Olsen Waage Obl: til Sjur Andersen Solem paa 70 rd:, Rente 3 proC:t Pant 2 pr: i Øf: Waage ½ L: Sm: efter Aftag d: 5te Oct: 1798.

Lars Nielsen Lille Kongsvig Obl: til Endre Hansen Epland p: 90 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Lille Kongsvig No: 6 H: C: gds:, ¾ L: S:, 1 Bskd: d: 5 Oct: 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 6te Oct: 1798 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 243. Ole Olsen Øf: Dalland No: 85 Obl: til Johannes Johannessen Øf: Gjørstad i alt p: 190 rd:, d: 5te Oct: 1785, deraf betalt 5te Oct: 1798 60 rd:

Resten af No: 5 p: 158. Christopher Samsonsen Tornæs No: 63 Obl: til Johannes Jacobsen Drange m: f: i alt 180 rd: dt: 6 Oct: 1784, nu betalt Resten Johannes Dranges Anpart 26 rd:, den 15 Sept: 1792 qvitteret af Arvingerne efter Skifte 23 Feb: 1789.

No: 3 fol: 52. Baar Nielsen Nordbust Obl: til Gitle Gertsen Mundem p: 98 rd:, d: 6 Maj 1777, af Creditor qvitteret 20 Maj 1798.

No: 5 p: 73. Even Larsen Aase No: 35 Obl: til Johannes Johannessen Levog paa 120 rd:, dateret 7 Nov: 1783 qvitteret af Creditors Arv:r den 28 Juli 1798.

No: 5 p: 636. Mikkel Larsen Korsnæs No: 115 Obl: til Niels Johannessen Tvedt paa 42 rd: 1 mrk: 8 s: d: 5 Oct: 1791 Qvitteret 19 Junii 1798.

No: 7 p: 46. Johannes Johannessen Nedre Drange No: 55 Vilkors Contract 20 Maj 1796, af de Vilkor tagende som ved Døden afgangen, deres Arvinger mortificeret og paategnet til Udslettelse den 6te Oct: 1798.

Fredlysning publiceret af Dato 6te Oct: 1798 for gaarden Sæløen No:

1798: 346

144 i Opdals Skibrede, imod Fornærmelse af Kast i hans Vaager og Viger, og nægtede Lands Lods Betaling, og imod at hugge Træer og rive Lyng i gaardens Mark, eller der at opsætte Creaturer stort eller smaat til Bejtning.

Ditto af 2 Maj 1774 for Anuglens Ejere og Opsiddere, imod ulovlig Skov Hugst paa Øen, og nedfældede Træers Bortførelse, saa og Skads borttagelse, samt Lyngrivning.

Pantebogen til Inddragelse

Niels Siursen Nedre Drange og Hustrues Arv:s Skde til Johannes Johannessen p: Nedre Drange No: 55 ¼ L: S: ¼ Hd: deraf indløst for 78 rd:, 17 mrk: S:, ¼ Hd: og selv arvet Resten d: 5te Oct: 1798.

Johannes Johannessen Nedre Dranges Obl: til Anders Andersen Reiseim paa 198 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i ½ L: ½ Hd: i Nedre Drange No: 55 d: 5te Oct: 1798.

Hans Jacobsen Liens Odels Skde til Johannes Johannessen Nedre Drange paa Nedre Drange No: 55 ½ L: S:, ½ Hd: for 6 Rd: d: 5te Oct: 1798.

Mikkel Larsen Korsnæss Obl: til Aake Nielsen Mit Waage 52 rd:, og Ole Olsen Næsbjør 44 rd:, i alt 96 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Korsnæs No: 115 18 mrk: S: d: 5te Oct: 1798.

Ole Larsen Hollekim Obl: til Siur Andersen Solem p: 98 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 2de prioritet i Hollekim No: 49 ¼ L: S:, ½ Hd: med OverBygsel til 4 ½ mrk: S:, dt: 5te Oct: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds og qvitterings Bøger anviist

Bergens Dom Kirkes Sogne Præstes til Anders Torbjørnsen paa 19 ½ mrk: S:, i Waage No: 86, før brugt af Niels Torbjørnsen disse begge svarer Vilkor til deres Moder, 1 td: Korn 1 td: Potater, en Koe og 2 Smales Foster d: 30 Nov: 1797. til Manuf: Huset bet: 8 s:

Peder Larsen og Lars Pedersen Kattenæs til Niels Johannessen paa Livs Tiid paa No: 113 Kolleshavn 6 mrk: S: før brugt af Erik Eriksen dt: 5te Oct: 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Som ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Ous Skibreedes Høsteting den 8de Octob: 1798 sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged \Hr: J: Rd: Koren/ Skibredets Lensmand Hans Engelsen Øfre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, neml:

a: af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Olsen Indre Houglan	3. Johannes Christophersen Røttingen	5. for ham sat en
2. Ole Johannessen Røttingen	[b:] gl: Laugrettes Mænd	anden S(ommer?)
	4. Engel Samuelson Nedre Qværnæs	Tinget. Lars Hansen
		yttre Tøsse nu aflagt Eed.

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/er ting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Johannes Haldorsen Nordvigen og Even Evensen Røe og befunden saaleedes som Sam/m/e her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret.

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Over Formynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende.

Almuen af dette Skibrede fremstod og forestillede: At da Maanedstingene falder kun til Bekostning for Almuen, men derimod ere unødvendige, og ej til nogen Nytte, som nu et heelt Aar intet har været derved at forrette; saa vare de begjærende af Dom/m/eren at ansøge det høje Amt om Sam/m/es Afskaffelse. Dom/m/eren deraf anleediget, af Protocollen forelæste Almuen, hvad Samme herom for Etne Skibrede blev tilført. Almuen erklærede, at var gandske eenige med Etne og øvrige Skibreders Almue, og refererede sig til det herom Protocollen \allereede/ tilførte for samme Skibreder.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 9de Oct: 1798 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Skifte Instrument fra afdød Steffen Olsen til Faderen Ole Baarsen p: Midhuus No: 25. ½ L: S:; ½ Hd:; 1 Gskd: sat for 63 rd: dateret 8de Octob: 1798.

Ole Baarsen Midhuus Skde til Baar Olsen paa Midhuus No: 25 ½ L: S: ½ Hd: 1 gskd: for 63 rd: dateret 9de Oct: 1798.

Ewen Tvedt Fledførings Contract til Hans Monsen Tvedt No: 41. hvilken sidste forbinder sig og sit gaardebrug til at underholde Ewen Rasmussen Tvedt, betale h/an/ds gjæld, og begrave ham dt: 6te Oct: 1797.

Pantebogen til Udslettelse

No: 7 p: 111. Mad: Kruger med Pant i Strandvig Kirke, Obl: til hendes Søn Hans Astrup Krugers Formynder Peder Stoman paa 100 rd:; d: 7de Oct: 1796 af denne qvitteret 14 Sept: 1798 og af Bergens Overformynder paategnet sam/m/e Dato til Udslettelse.

1798: 346b

Bygselsedler publiceret og Reversaler og Qvitteringsbøger anviist

Niels Nielsen Qvittingen No: 78 til Lars Knudsen paa Livstiid paa uskatlagt Plads Kleven og et Slaatte stække Lilleaaelien at bygge Pladset og eje Huusene Aarlig Afgift 1 rd: 4 mrk: og to Dages Arbeide d: 8de Oct: 1798. bet: til M:f: Huset 8 skl:

Hr: Sandbergs til Johannes Olsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Hiller Marcken under Steentvedt Conditioner selv at bebygge Pladset, Aarl: Afgift til Beneficiarius 3 mrk: d: 2de Oct: 1798. til M:f: Huset betalt 8 s:

Seminari Fridericiani Forstander Gerhard Schnell til Lars Jørgensen paa Livs Tiid paa No: 24 Hegland 3/8 L: S:; før brugt af Jacob Olsen, dat: 28 Decbr: 1797. bet: til Manuf: H: 8 s:

Haldor Johannessen Nordvig No: 56 til Knud Johannessen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Fagerhougen og 2 smaae Ager flekker paa Hjem/m/ebøen kaldet Storeflekken og Lilleregen, og et stk: Bøe af Høgestøelen, og et do: kaldet Dybedalen paa Conditioner: at bygge sig Huuse og dem at eje, Aarl: Afgift 1 rd: dat:t 8de Oct: 1798. betalt til Manufactur Huuset 8 s:

Leyermaals Aftingning

/: S: T: :/ Hr: Justitz Rd: og foged Koren som Actor anmeldte, at have forrige Som/m/erting indkaldet, men da ej mødt, ugift Qvinde Lisbeth Niels Datter Walde, for begaaet Lejermaal med Landeværn Ole Johannessen Molde til at betale hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf.

Skibredets Lensmand anmeldte, at hun nu ved Døden er afgang, og hendes Boe ved Skifte efter hende befunden saa ringe, at hendes Arvinger ingen Arv fik efter hende; men kort førend hendes Død havde hun leveret Comparenten som hun sagde at havde laant 3 rd:; hvilke Lensmanden nu anbød til betaling og aftingning for hendes Bøder, dog hun var fattig, ugift, Barnefaderen ubeslægtet og ubesvogret, samt hendes første Leiermaal.

Actor herom tilspurgde Laugrettet og Almuen som alle erklærede, at det tilførte var gandske rigtig. Actor fandt sig beføjet at imodtage de anbudne 3 rd: til Bødernes Aftingning, for sam/m/e Hands Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt, og derom begjærede det passerte som udskrift af Protocollen sig meddeelt som blev bevilget. Udstædt <Lejermaals Bøder>

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799 opnævnt af unge i Skatte mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Anders Larsen Storem. 2. Elling Johannessen Røttingen. 3. Jon Benonissen Sundøen. 4. Erich Johannessen Røe.

b: til Høstetinget: 1. Arne Monsen Røe. 2. Johannes Knudsen Indre Houglund. 3. Jacob Simonsen Færstad. 4. Ole Christophersen Hafsgaard.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Strandviig Skibredes Høsteting den 10de Octob: 1798 sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Fogden Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Jacob Engelsen Gjøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettesmænd Nl: (navnlig)

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Ole Jonsen Foor	3. Lars Andersen Qvale
2. Lars Alfsen Store Brattetvedt	4. Tosten Hactorsen Nordtvedt

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/er Ting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd, Svend Anderssen Sævarejde og Størch Olssen!! (Andersen i 1801 og ved 2 giftarmål) Dragejde og befunden saaledes som Sam/m/e her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret.

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Overformynder Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende.

Dette Skibredes Almue begjærede af Dommeren, at gjøre Ansøgning om de allernaadigst befalede Maanedes Tinges Afskaffelse, om muligt alle, eller dog de fleeste, som overflødige her i Jurisdictionen, men for Almuen bekostelige. I den Anledning blev dem af Protocollen forelæst det herom for Etne Skibrede tilførte. Almuen erklærede, at være heri eenig med de forrige Skibreders Almuer, og dertil refererede sig.

Leyermaals Aftingning

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad og Foget Koren som Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet lovlig indkalde ugift Qvinde Eli Ellings Datter Hatletvedt for begaaet Lejermaal med ugift Corporal Ole Olsen Hougen til at betale hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf.

For hende mødte hendes Fader Elling Olsen Hatletvedt der paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, og declarerede hun at være villig, uden Dom at indfinde sig hos Lensmanden til

at sidde paa Vand og Brød, men beklagede at hun intet ejede til at betale sine Bøder med, kun Comparenten an-

1798: 347

bød at betale for Hende som han herved anbyder 4 Mrk:, og bad Bøderne \dermed/ aftingede.

Actor fandt fornøden at tilspørge Lensmanden, Laugrettet og Almuen: 1. Om hendes Alder? Rs: over 20 Aar. 2de Om hun er confirmeret? Ja. 3de Om er Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om hun er gift? Rs: Nej. 5te Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hendes Formue til at betale hendes fulde Bøder? Rs: Hun er gandske fattig, og saa ung, at hun intet har fortjent noget. Actor fandt sig nødsaget at imodtage for at beregne Hands Maj:ts Kasse til Indtægt de anbudne 4 Mrk: til aftingning, og da hun uden Dom indfinder sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og brød; saa frafalder han Sagen og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget.

<Udstædt Lejermaals Bøder>

Nye Tingsvidne Sag

Jon Jonsen Dalland 52 Aar, paa sin Datter Malene Jons Datters \23 Aar gam/m/el / Vegne, og som hendes Fader og Verge, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark og fire Skl: :/ og fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 5 Sept: sidst, oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel af 24 Sept: sidst, oplæst saal:

Citanten androg, at 2de Jule Dag 1797, blev begyndt og siden continueret, først af Ole Rasmussen Store Wiig, at hands Søn skulde faae til ægte Citantens Datter Malene Jons Datter, og hende saaledes giftes med Indstevntes Søn Rasmus Olsen, hvilket imellem begge Fæderne ofte blev igjentaget, og engang i denne Som/m/er i Slaatten \ligeledes af Rasmus Olsen/ i overværelse af medhaft Mand Jon Hansen Dybevogen!! (-vigen?), og derpaa blev af Citanten indkjøbt til Trolovelse sidst i Høeslaatten d: A: og Pigens Broder Ole Jonsen Dalland blev fra Bergen, hvor hand boer, baade af Citanten og Rasmus Olsen buden hjem til Trolovelse, men noget efter i Stedet for at der var af Citanten bestilt Trolovelse til en Løverdag 6 Uger før Michaeli sidst kom Rasmus Olsen {kom} ikke, derpaa Citanten søgte til Forligelses Commissionen. Imidlertid \under dette Egteskabs Løfte/ Som/m/ermaals Tider efter Citantens Datters Beretning, er hun af Rasmus Olsen bleven besvangret, men ej endnu kom/m/en i Barselseng. Dette Forlovelses Værk har Rasmus Olsen ogsaa selv indgaaet, og derom fremlagde et brev fra Rasmus Olsen af 2 Juli 1798 oplæst saaviit mulig saal: Ligesom og Malene Jons Datter har forlovet sig med ham.

Indstevnte begge mødte, tilstod lovlig Varsel /: betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark Aatte Skl: :/ og anmeldte sig af Alder Faderen Ole Rasmussen St: Wiig 63 Aar, og Rasmus Olsen paa 21de Aar, men begge nægtede den paastevnte Forlovelse, og Rasmus Olsen tilstod vel at have skrevet Brevet, men nægtede Forlovelsen, og Brevet var skreven imod hands Faders Vidende og Villie, og Rasmus Olsen anmeldte, at ikke have forlovet sig med Malene Jons Datt: saa nogen har hørt det, ei heller med hans Faders Villie, og kan ikke nægte, at have besvangret hende, baade før og efter, han havde forlovet sig med hende, men vil ikke gifte sig med hende; Ellers anmeldte, at var i VaarVinden begjært til Jon Dalland sidste Vaar Vinde, at hjælpe ham, og da Rasmus Ols: kom der, saa to Aftener skjænkede Jon Dalland denne beskjenket, og anviiste ham og Malene Jons Datter Natteleje i en Boe, hvor var 3 Sænge med Klæde i, der de lagde sig hver i sin Seng, men Malene Jons Datter gik til Comparenten Rasmus Olsen og lagde sig hos ham i sin Seng, hvoraf let kunde følge den skeede Besvangrelse, og ingen fleere laae i Boden.

Ole Rasmussen St: Wiig refererede sig til hands Søns Tilførte, og tilstod vel at have sagt bem:te 2de Jule dag til Citanten, at de havde hver Indstevnte to Sønner og Citanten to Døttre, men Comparenten var den Tiid beskjenket, og havde aldeles ingen Meening der med til nogen Forlovelse imellem nogen af deres Børn.

Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres Forklaring; men ellers tilstod Rasmus Olsens angivne Alder.

Ole Rasmussen declarerede, at ingenlunde vil tilståede noget Egteskab med hans Søn og Citantens Datter.

Vidner(ne) bleve paaraabt som alle mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorpaa fremstod /: imidlertid Malene Jons Datter blev paaraabt, men mødte ikke /: som

1ste Vidne Mons Hansen Særvold Leil: gl: 27 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters sidste Vaar, forklarede: At var paa Reise med Rasmus Olsen efter sidste St: Hans Dag, da h/an/d baade paa hen- og hjem Reisen sagde at have beligget Malene Jons Datter, og vilde ægte hende med Tiden, og fik han hende ikke, gjorde han Skade paa sig selv. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge; blev h/an/d med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Jon Hansen Leilænding paa Dybevig, gl: 26 Aar, gift med Søster til Malene Jons Datter, ellers ikke beslægtet

1798: 347b

eller besvogret, sidst til Alters afvigte Himmelfarts Dag d: A; forklarede: At længe før St: Hans Dag sidst var Rasmus Olsen hos Vidnet, og sagde: At ville have Malene Jons Datter, og fik han hende ikke, skeede der Skade, og først i Slaatten d: A: var Vidnet begjært af Rasmus Olsen at følge ham til Malene Jons Datter, som skeede, og da de kom til hende, taledes \de/ med hende og begge hendes Forældre, da Vidnet spurgde Rasmus Olsen i alle deres Paahør, om det var med Faderens Villie at de fik hin anden, da Rasmus Olsen svarede: At meente at fik Faderen dertil, da hende vilde ham have, og hende maatte han faae, ellers kostede det hans Liv, da Forældrene og Malene Jons Datter samtøkkede, at det skulde saa blive, og om 3 á 4 Uger skulde de troeloves. Vidnet blev som første Vidne dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Engel Jonsen Leil: p: Store Wiig, gl: 26 Aar, Broder til Malene Jons Dt:, ikke videre Parterne beslægtet eller besvogret, sidst til Alters 17de Søndag efter Trinitatis, forklarede: At Rasmus Olsen mange gange har sagt til Vidnet, at ville ægte Malene Jons Datter, men mindes ikke det skeet i Vidnes Paahør, og har Rasmus Olsen sagt, at ville endelig have hende, og skeede det ikke kostede det hans Liv, og Rasmus Olsen paa Tilspørsel om det var med hans Faders Villie, har ofte svaret: Han sagde intet om det. har ikke hørt andet af Ole Rasmussen end 2de Jule dags Aften, da denne var beskjenket, at han sagde at Malene Jons Datter og hans Søn skulde faae hinanden til ægte. Vidnet blev dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Ole Jonsen Dalland boer i Bergen, gl: 25 Aar, Broder til Malene Jons Datter, ikke videre beslægtet, sidst til Alters 3die Søndag efter Trinitatis, forklarede: At strax efter Pintze sidst, sagde Rasmus Olsen til Vidnet, at skulde have Vidnets Søster den omstevnte Malene Jons Datter, som hun hørte, og hun tilstod, da han og sagde at vilde ikke forlade Hende, enten hans Forældre vilde eller ikke. Dette var paa Ous Øren. I Bergen 14 Dage derefter, sagde Rasmus Olsen \til Vidnet/ det sam/m/e, med Tillæg, at det maatte staae til Rasmus Olsen selv, havde hans Fader sagt, enten han vilde have hende eller ikke, da h/an/d

bad Vidnet kom/m/e hjem til Trolovelse 14 Dage derefter, det han lovede, men blev forsinket af Uveir. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Elias Torbjørnsen Store Wiig S:E., gl: 24 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 17de Søndag efter Trinitatis, forklarede: At har mange gange hørt af Rasmus Olsen, at h/an/d vilde have Malene Jons Datter til ægte. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 6te Vidne Johannes Torbjørnsen Store Wiig tier!! (tiener) p: Store Wiig, gl: paa 20de Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters Christi Himmelfarts Dag d: A:, forklarede: Ord til andet som 5te Vidne med Tillæg: At Rasmus Olsen seenere har sagt til Vidnet, at ikke vil have hende. Dimitteret som de forrige.

For 6 Vidner betalt 4 mrk: skr: Fire Mrk:

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet og sig paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

Tings Vidnet blev bevilget.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Engel Willumsen Nedre Waages Moders af 8 Juni 1798 for Arv 13 rd: 3 mrk: 7 2/7 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Anders Willumsens Moders for lige Arv efter sam/m/e Skfte d: Dato.

.... Axel Willumsens dto: dto: ditto.

ForM: Bog fol: 141. Engel Steensen Hougues efter Skfte 14 Juli 1796 Arv 44 rd: 2 mrk: 1 ¼ og Hjem/m/egifte 30 rd: i alt 74 rd: 2 mrk: 1 ¼ s: d: 10de Oct: 1798.

.... fol: 141. Madelle Steens Dt:s Moders for Arv 22 rd: 1 mrk: 5/8 s: og Hjem/m/egifte 30 rd:, i alt 52 rd: 1 mrk: 5/8 s: efter Skfte 14 Juli 1796 d: 10de Oct: 1798.

.... {dto:} fol: \142/. Myndtl: Lars Jacobsens Faders for Arv efter Skfte 22 Juni 1798 15 rd: 2 mrk: 11 7/8 s: d: 10 Oct: 1798.

(Andre dokument)

Skiftebr: 7 Juni 1798 efter Ole Olsen Solaas. | Jordegods Udlæggene

.... 20de ditto efter Siur Olsen Aakre. | i Skjøde bogen

.... 22 dto: efter Niels Andersen Foors Hustr: | extraheret

Steen Steensen Hougues Hustrues Arvingers Skde til Ole Steensen paa Houge No: 10 i alt 1 Løb 17 mrk: S:, 1 ¼ Hd:, deraf indløst for 234 rd: 4 mrk:, 1 pd: 4 mrk: S: 1 Hd:, selv arvet 5 1/8 mrk: S:, og før ejet Resten d: 10de Oct: 1798.

Knud Hansen Nerhovde Skde til Knud Knudsen paa halve sit Brug i Nerhovde No: 74 20 mrk: S: ¼ Hd: for 300 rd: dateret 21 Maj 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1798: 348

Anden Dagen den 11te Oct: 1798 continuerede dette Ting.

Forhør i Delinquent Sag over Jon Aase.

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren som Actor fremlagde sig tilkomne Stiftets Ordre af 13 Sept: 1798 saal: samt Copie af hands Skrivelse til Skibredets Lensmand om Indstevningen d: 21 Sept: sidst saal: saa og til denne Acts Følge \2de/ Bergens Politie Rets eedelige Vidnes Forhører, det første begyndt 28de Aug: og sluttet 6te Sept: d: A: det andet af 11 Sept: næst efter, holden over Jon Hansen Aase og de over ham der eedelig afhørte Vidner. Videre

fremlagde Attest fra Sogne Præsten Hr: Sandberg, denne Jon Hansen Aase ang:de af 9de Oct:
d: A: oplæst saal: Endelig fremlagde skreven mundtl: Stevning til dette Forhør, oplæst saal:

For Jon Hansen Aase som er arresteret i Bergen, og ikke her ved Forhøret tilstæde, mødte som Forsvar hands Fader Hans Andersen Aase S:E: og som beskikket Defensor Skibredets Lensmand Jacob Engelsen Gjøn, som begge vedtog lovlig Varsel.

Anders Kaarsen Hougervold og Berge Haldorsen Tvedt mødte til Vedermæle og Forklaring.

De indstevnte Vidner blev efter Actors Begjæring om der at gjøre deres eedelige Forklaring, fremkaldet, som alle mødte undtagen Gunder Knudsen Neerhovde og Niels Axelsen Schielbricht, og blev de mødende forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de {aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og} bleve separerede, hvorefter fremstod

{1ste Vidne} Berge Haldorsen Tvedt som refererede sig til sin Deposition for Politie Retten i Bergen, og vidste ikke viidere om begangne Bedragerier af Jon Hansen Aase, end at han har kjøbt og laant af Adskillige, og ikke betalt, men erindrer ej Navnene, eller derpaa kan angive Videre, vidste ej videre.

Anders Kaarsen Hougervold fremstod, forklarede at Ole Jobsen Birkenæs \fra/ Etne, har troffet Comparenten paa Vejen i Wats Sogn \i Ryfylke/ og sagt at Jon Hansen Aase /: men sagt \det/ til Comparenten under 4 Øger :/ havde logeret paa Birkenæs nogle Uger, og \derfor/ intet betalt, og havde givet sig ud for Hatte mager og til at gjøre Hatte for Adskillige hvis Navne ej vides, {og} dertil hos dem faaet Uld, men de hverken faaet Betaling eller Hatte, men veed ingen Vidner derom, men viidere end Deponenten for Politie Forhøret i Bergen har udsagt \eller andre Bedragerier eller Vidner/ var Comparenten ej vidende. Videre tillagde: At den Bom/m/e som ved Politie Forhøret i Bergen blev af Ole Biscopshavn {blev} frem leveret, kjendte Vidnet som saae den der, at det var Berge Haldorsen Tvedts Bomme. Comparenten aflagde \Lovens/ Eed paa sit Udsigende.

Fremstod 1ste Vidne Knud Hansen Neerhovde S:E: gl: 70 Aar, Jon Hansen Aase ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters sidste Vaar, forklarede: At har intet andet at anmelde: end at Jon Aase var i Vidnets Huus et heelt Aar, derfor Vidnet ingen Betaling har faaet. Jon Aase gjorde Hatte undertiden, men veed intet om hans Handel dermed. Veed ei videre, og som hans Udsigende er Vidnesbyrd i egen Sag; saa kunde Dom/m/eren ej tillade ham Eed. Dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Aad Jonsen Hougen S:E:, gl: 64 Aar, Jon Aase ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 16de Søndag efter Trinitatis sidst, forklarede: At for nogle Aar siden kjøbte Jon Aase af Vidnet 2 Bæst neml: 1 Stud og 1 Koe for 11 rd:, deraf han fik 2 rd: i Haandpenge, men fik siden 1 rd: i Penge, og 2 Hatter for 7 mrk: og viidere har Vidnet ikke faaet af Jon Aase betalt, af de resterende 9 rd: En Kiste har Jon Aase lovet Vidnet til, men Vidnet har ej faaet den. Veed ej videre. Vidnet som vidner i sin egen Sag, kunde ej tillades Eed. Dimitteret.

3de Vidne Niels Axelsen Schielbricht lod fremsende skriftl: Vidnesbyrd oplæst saal: som Ole Olsen Haaland frembragte /: Niels Bjørndal mødte ikke :/ og ved Eed med oprakte Fingre bekræftede, saaledes at være vidnet i Comparentens og Niels Biøndals Overværelse den 3de Octob: sidst, med Tillæg at Niels Schielbricht er ved 50 Aars Alder, ej Jon Aase beslægtet eller besvogret, og var til Alters sidst, dette Aars Vaar. Snøret (Smøret?) skal have været, som Niels Schielbricht sagde, 1 bpd: 9 Mrk:, som han fik betalt efter Markets Priis. Dimitteret.

Fremstod Knud Johannessen Teigland Leil: og anmeldte at Jon Hansen Aase fik sidste Advents Tider 2 mrk: Engelsk Uld, til at gjøre en Hat af, men hverken til Dato, faaet Uld, Penge eller Hat, og Sækken som Ulden var i, har Comparenten ej heller faaet.

Knud Hansen Nerhovde anmeldte at vil strax reise efter sin Søn Vidnet Gunder Nerhovde, at indfinde sig her ved Forhøret til sit Vidnesbyrd at aflægge, derefter Forhøret beroer.

see næste Side

1798: 348b

Pantebogen til Inddragelse

Arvingene efter Ole Knudsen Taqvam i Nordhorlehn efter Skfte sluttet 25 Juli 1791, deres Skde til Lieut: Knud Nyegaard paa 1/6 Part i Strandvig Kirke for 90 rd: dateret 4 Juni 1798.

Anders Nielsen Foor No: 54 nedre Thun Vil Kors Contract til Niels Andersen Foor d: 10de Oct: 1798.

Ole Steensen Houge No: 10 Vil Kors Contract til gl: Sten Stensen Houge, dat: 10de Oct: 1798.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Hans Haldorsen Toften. 2. Jon Torbjørnsen Uglehuus. 3. Anders Alfsen Dalland. 4. Peder Alfsen Dalland.

b: til Høstetinget: 1. Torbjørn Andersen Bjøndal. 2. Widleich Pedersen Windenæs. 3. Halvor Andersen Store Wiig. 4. Svend Andersen Sævereide.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Forhør beroet fra forrige Side

Samme Dags Eftermiddag mødte Vidnet Gunder Knudsen Nerhovde, der tjener paa Neerhovde, og som 4de Vidne i Nærværelse i Retten af Jon Aases Fader, og hans Defensor, blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter han anmeldte sig gl: 40 Aar, Jon Aase ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: At Jon Aase for 2 Aar siden Michaelii Tider stjal Nødder af Hasselerne i Neerhovde Skov Vidnets Fader tilhørende omtrent et p!! (pr:?) vanter i en Sæk, som Jon Aase løb bort med, og har intet betalt for, er ej heller krævet, men Vidner var ikke tilstæde. For 2 á 3 Aar siden, var Jon Aase paa Fjeld Stølen med Vidnet og drak op Melken, Vidnets Fader tilhørende. Veed ej videre. Vidnet aflagde Eed og blev dimitteret.

Jon Aases Fader saavel som hans Defensor forestillede: At med dette er Jon Aase intet overbeviist, ligesaa lidet som det han efter de oplæste Forhører beskyldes for i Bergen, og derfor haabede at han bliver frifunden og sat paa frie Fod; og da de her for Retten afhørte Angivere og Vidner, intet til Forbrydelse har kunnet beviislig paasige Jon Aase; saa har Defensor intet havt at tilspørge Vidnerne.

Actor Hr: Justitz Raad Koren anmeldte at h/an/d som Actor ved dette Forhør har anhørt Vidnesbyrdene og Depositionerne, men efter Tilspørgende under Examinationen har ikke havt Anledning, Vidnerne videre i Protocollen at qvæstionere; og da han ikke har kundet opspørge fleere Vidner; saa begjærede han Forhøret sluttet, og sig beskrevet meddeelt for Stifet at insinuere, som blev bevilget, men \vel/ ikke er muelig før efter at Høste Tingene den 3de Nov: først:de, ere sluttede.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Ragnele Engels D: Berges Stiffaders efter Skifte 23de Juni 1798 for Arv 6 rd: 5 mrk: 7 4/5 s: d: sam/m/e Dato.

.... Kari Engels Dt:s Stiffaders af sam/m/e dato for lige Arv do: Skfte.
(Andre dokument)

Knud Knudsen Nerhovde Obl: til Ole Olsen Solaas Enke paa 248 Rd: Rente 6 rd: 1 mrk: 8 s: Pant 1 pr: i Nerhovde No: 74 20 mrk: S: ¼ Hd: d: 10de Oct: 1798.

Steen Steensen Hiertager Obl: til Johannes Hansen Nordtvedt paa 190 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Hiertager No: 50. ½ L: S: ¾ Hd:, d: 11te Oct: 1798.

Madame Krygers Skde til Lieut: Knud Nygaard paa 5/6 Deeel i Strandvig Annex Kirke for 1000 rd:, d: 12 Sept: 1798.

Lieut: Knud Nygaards Obl: til Madame Kryger p: 498 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i 5/6 Parter i Strandvig Kirke d: 9de Oct: 1798.

Ole Olsen Aarres Skde til Jon Olsen paa Aarre No: 84 ½ L: S: for 100 rd: dateret 10de Oct: 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 7 p: 112. Knud {Knudsen} \Hansen/ Nerhovdes \No: 74/ Obl: til Ole Olsen Solaas paa 396 Rd: i alt, dat: 23 Maj 1797, deraf bet: efter Enken af Creditor hendes qvittering af 10de Oct: 1798, hendes deri udlagte 198 rd:

No: 7 p: 54. Elias Torbjørnsen Store Wiig No: 9. Obl: til Mikkel Nielsen Norwig p: 96 rd:, d: 25 Maj 1796, af Creditor qvitteret 12 Maj 1798.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds bog anviist

Knud Knudsen Nerhovde til Gunder Knudsen paa Livstiid paa Nerhovde No: 74 20 mrk: S: ¼ Hd:, før brugt af Knud Hansen som Ejer d: 21 Maj 1798. til M:f: Huset bet: 8 s:

1798: 349

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 12te Octobr: 1798 continuerede dette Ting.

Delinquent Forhør over Brithe Røe.

Anno 1798 den 12te Octobr:, blev paa Ous Skibreedes Tingsted Holsund, i overværelse af de i Retten nærværende til Høste Tinget, og nu ved dets Afholdelse, udnævnte Laugrettesmænd 1. Ole Jonsen Foor. 2. Lars Alfsen St: Brattetved. 3. Lars Andersen Qvale. 4. Tosten Hactorsen Nordtvedt, Forhør foretaget i Anledning Dommeren # her paa Tingstedet, # ved Skrivelse fra Justitiarius i Bergens Stifts Over Ret /: S: T: /: Hr: Justitz Raad Haberdorff af 8de d: M: \saal:/ # # indhændigede Stifts Over Rettens Kjendelse af 1ste s: M: i Sagen contra Brithe Erichs Datter Røe, da Hr: Justitz Raad og Foged Koren som Actor anmeldte, at saasnart sam/m/e Kjendelse den 9de Octobr: sidst, blev ham fra Dommeren communiceret og foreviist, requirerede han strax fra Sogne Præsten Hr: Sandberg i Ous Præstegjæld, de i Kjendelsen foreskrevne Attester \efter Kjendelsens Forskrift/ hvoraf han ikke erholdt fleere end herved fremlæggende af sam/m/e Dato saal: {hvorpaa den 10de Oct:} med meldende, de øvrige ikke saa strax at kunne meddeele, hvorpaa den 10de Oct: Hr: Sandberg atter fra ham og Dom/m/eren blev tilskreven, om de øvrige at meddeele til Dags morgen, men derpaa erholdt Svar af sam/m/e 10de ditto saal: hvilket har Anlediget Actor atter at tilskrive Hr: Sandberg, at ville forderligst udstæde bem:te manglende Attester, og dem tilstille Stifts Over Retten

directe, da Actor ligesaalidet som Dom/m/eren, derefter her kan opholde sig, saasom her i Dag er sidste Tingdag, og Ting Reisen i morgen videre fortsætter.

Actor derefter fremlagde skreven mundtl: Varsel til Barnefaderen Arne Monsen Røe af 10de d: M: \som med sin Forkyndelses Paategning/ oplæst \er/ saal:

Arne Monsen Røe blev 3 gange paaraabt, men mødte ikke.

Brithe Erichs Datter Røe var hæntet til Forhøret, mødte, anmeldte ej at have været arresteret, fremstod uden Baand og Fængsel eller Tvang, havende paa Armen et \levende/ Drengbarn, som hun sagde var det hun har avlet med Arne Monsen Røe, og er nu af Alder fra 3 Dage før Skjærtorsdag 1797. og hedder Arne, hvilken Alder Dom/m/eren og Laugrettet skønnede at være rigtig.

Dom/m/eren derefter tilspurgde Brithe Erichs Datter Røe, ved at forelæse hende den i Rettelagte Præste Attest, 1st Om hun vedgaaer at denne Attest er hende angaaende? Dertil svarede: Ja, gandske rigtig. 2det Om hun tilstaaer at have avlet det af hende fødte uægte Barn med hendes Sødskende Barn Arne Monsen Røe? Rs: Ja, og at have født dette uægte Barn som hun har paa Armen, og har foreviist i Retten at være et Dreng barn, <og det> avlet med sit Sødskende barn Arne Monsen Røe. 3de Om hun veed accurat hendes Alder? Rs: Veed ej vist, men meener hun er 34 Aar \Dette Dommeren og Laugrettet skønnede at være rigtig/ 4de Hvor gam/m/el hun var, da hun blev confirmeret? Rs: Atten Aar, og gik strax efter til Guds bord i Samnager Kirke, men hendes Confirmation var i Fuuse Kirke, begge Kirker i Ous Præstegjæld, i hvilket Præstegjæld paa Steentvedt i Samnanger hun og er fød, men veed ej hvor døbt.

Den for Arne Monsen Røe udvirkede Kongl: allernaadigste Benaadning, anviist for Retten i Sag contra Arne Røe, i original Stiftets Communication af 10 Juni 1797, og hvoraf er i Rettelagt den 6te Oct: 1797, i Retten confereret rigtig Copie, skal ved dette Forhørs Udstædelse efter Dommerens Hjemkomst af Ting Reisene til sit Huus, her blive inddragen saal:

Actor som med vedvarende Ting Reiser i Hardanger, ikke kom/m/er hjem til sit Huus af alle Reisene før 4de eller 5te Nov:, anmeldte dette som Aarsag hvorfor han som ovenmeldt har anmodet Sogne Præsten Hr: Sandberg at sende de manglende Attester directe til Stifts Over Retten, for at vinde Tiden, hvorefter han end videre anmeldte at have for nogen Tiid siden, seet Ansøgning til Hds: Maj:t, fra Brithe Erichs Datter Røe, afgaae om Benaadning for Hende, som ligesaavel kan ventes, som den for Barnefaderen er erholdet, og ventelig indløber, inden nogen Dom over hende kan exeqveres, da hun endnu har et spædt Barn ved Brysterne.

Saaledes Forhøret sluttet for Stifts Over Retten i Bergen at insinuere.

Udstædt

Da ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

1798: 349b

Strandebarm Skibredes Høsteting den 15de Octob: 1798 sat og holdet paa Giermundshavns Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foget, Skibredets Lensmand Knud Erichsen Svindland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Anders Larsen Torsnæs	3. Lars Steensen Indre Ohme
2. Lars Svendsen Schjelnæs	4. Aad Poulsen Havneraas

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registeret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2 Mænd: Poul Aadsen Havneraas og Henrich Pedersen Traae og befunden saaleedes som Samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret
Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og Bedsteforældre ere indestaaende til Høstetinget 1798. henhørende til og vedlagt O: fm: Regnsk:

Maanedes Tingene ang:de

Dette Skibredes Almue forestillede: At da Maanedes Tingene, ere til ingen Nytte, \og/ saa overflødige som sees af et heelt Aars Erfarenhed, at de, som Almuen kun til Bekostning, gjerne kan undværes; thi var de begjærende af Dommeren, at ansøge Samme hos Amtets høje Øvrighed, afskaffede. Desaarsag blev af Dom/m/eren for Almuen oplæst, det herom for Etne Skibrede dette Høste ting tilførte. Almuen dertil refererede sig, som med de forrige Skibreders Almue, deri aldeles eenige.

Bestalling for Lensmand Knud Erichssen Svindland publiceret.

No: 4 C7mus/1798. 24 Skl: Friderich Hauch Hans Kongelige Majestæts bestaltet Kammerherre og Stiftsbefalingsmand over Bergen Stift samt Amtmand over det Søndre Bergenhusiske Amt. Gjør vitteligt: At som Fogden over Sundhords og Hardangers Fogderie, S: T: Hr: Justitz Raad Koren haver indberettet at Lensmanden for Strandebarms Skibrede i Sundhords Fogderie Svale Helljessen Schiellnæs haver frasagt sig hans hidtil havte Lensmands Embede, og tillige foreslaaet Knud Erickssen Svindland, hvilken til dette Ombud skal findes duelig; Saa bliver benævnte Knud Erichssen Svindland herved beskikket til Lensmand for Strandebarms Skibrede i Sundhords Fogderie; Thi skal benævnte Knud Erichssen Svindland udi dette Embede holde sig Hans Kongelige Majestæts Lov og Forordninger, samt andre ham vedkom/m/ende Befalinger allerunderdanigst Efterrettlig; Hans Kongelige Majestæts Høje Interesse troligen og pligtigen beopagte, samt hvad Ham af Kongelig Majestæts Foged anbefalet vorder, med Fliid og Nidkjærhed hørsomst forrette, saa og gjøre vedbørlig Reede og Rigtighed for, hvis Kongelige Skatter og Contributioner ham kan blive betroet at oppebærge. Han bør og af yderste Magt og Formue, søge strax og i Begyndelsen, at dæmpe og forhindre al Ulempe og Fortræd, som blant Almuen kunne rejse sig, og saadant hans foresatte Øvrighed uden Ophold at tilkjendegive. Endeligen bør han og i alle andre Maader sig i sit Lensmands Embede, saaledes stille og forholde sig, som han agter at tilsvare og bekjendt være, i Følge hans for mig aflagde Eed. Hvorimod samtlige Strandebarms Skibredes Almue hermed anbefales, at beviise hannem ald tilbørlig Hørigheid og Lydighed udi hans Embeds Forretninger; Ligesom og Kongelig Majestæts Foged anmodes, at mantire!! (maintinere?) forbenævnte Knud Erichssen Svindland udi Lensmands Embedet, samt Aarligen og i rette Tiid, lade ham nyde og bekomme hvad det Kongelige Skattebrev og andre Anordninger, saa og det Høj Kongelige Rescript af 14 Mai 1762, igjentaaget den 23 Febru: 1767 allernaadigst tillægger Lensmændene, for samme Tjeneste, og ellers tilsee, at hannem ingen Fornærmelse udi bemeldte Embede tilføjes, saafremt de Skyldige ej vil vente, efter Sagens beskaffenhed at vorde tiltalte og straffede.

Bergen den 3de September 1798.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl.

F: Hauch (L: S:)

Opsat Doms Sag fra fol: 336a. Store Linge contra Røens Opsiddere.

Ole Heinessen Koltvedt som Laugværge for Siur Røens Enke og Jacob Sjursen Røen med Curator Samson Rørvig, mødte betalte Contra Incamination 1 rd: 12 s: skriver Een Rigsdaler og Tolv Skilling, og fremlagde skreven mundtl: Contra Varsel af 8de(?) Oct: 1798 som blev oplæst saal:

Hoved Citanterne mødte og tilstod lovlig Varsel.

Contra Citanterne i Rettelagde til Doms Actens Følge et erhvervet TingsVidne herinden Retten den 29 Maj 1798, hvorefter {paastod} Contra Citanterne paastod sig for Hoved Citanternes Tiltale frifunden og Contra Citanterne tildømt deres sædvanlige Fjeldbeite at beholde herefter som forhen, og saaledes paastod Dom samt at vorde erstattet af Hoved Citanterne deres paatvungne Sags Omkostninger 8 rd: saaledes indlod Sagen Dom efter de førte Vidner som tydelig oplyser deres Sags Retfærdighed, og at Røen altid har havt omstevnte Fjeldbeite.

Hoved Citanterne fremlagde Continuations skreven mundtl: Varsel af 6te Oct: 1798 som blev oplæst saal:

Lejlændingerne Contra Citanterne tilstod lovlig Varsel.

Ligeledes mødte alle Ejerne efter Stevningen, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og aatte Skilling, og henholdt sig til Lejlændingernes Procedure og førte Vidner, samt nedlagte Paastand, dertil de sig refererede, og saaledes indlod Sagen Dom.

Hoved Citanterne paastod Dom;

thi blev Sagen til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Hoved Citanterne de Store Linge Opsiddere have ved deres den 13de Oct: 1797 førte Tings

1798: 350

Vidne beviist: At gaarden Røens Opsiddere, Contra Citanterne, har ved, egentl: Sagen uvedkommende conditionelle Svar paa Beskikkelse, saa og for Retten, tilstaaet, at intet ejer i Fjeldet, som og at Røen efter 1ste, 2, 3, 4 og 5te Vidner intet ejer i Fjeldet; og ikke har der Melkestøel efter 1ste, 2, 3 og 4de Vidner: At Røen har betalt for Brug i Fjeldet Aarl: 8 skl: efter 2det, 4, 5 og 6 Vidner; men intet betalt de sidste 5 Aar efter 2det, 4 og 6te Vidner; og Aarsagen hvorfor de ikke vilde betale, viiser 1ste, 4, 5te og 6te Vidners Udsigende: At Røens Creaturer ikke kommer paa andres end Store Linges Strækning, forklarer 1ste, 2det, 3de, 4de og 5te Vidner, samt at Røen grændser ikke til Fjeldet, forklarer 1ste, 2de, 3, 4 og 5te Vidner; hvorforuden i øvrigt er beviist, at ingen Skiftes gjærde er, enten for Fjeldet, eller imellem Parternes Marker. Contra Citanterne have ført Contra Vidner den 29 Maj 1798, men hvilke Vidner stemmer i det betydeligste overeens med ovenstaaende. Da i Sagen intet er ventileret om Ejendom; saa kan den ikke til Aastedet henviises, eller nogen Grandskning der, tjene til Oplysning, men bliver at ansee efter Lovens 1 B: 13 C: 9 a: som angaaende fremmeds gjerning eller Beskadigelse, hvorom, da Røen ingen Ret har til Fjeldet, og ikke vil holde deres Creaturer derfra, hvortil deres formeentlige Hævds Ret hverken er beviist, eller kan gjelde, siden de for Beitet have givet Betaling, herved kjendes for Ret: At Røens Opsiddere bør, for Eftertiden holde deres Creaturer, Smaler og Øg fra Store Linge Fjeld, under Creaturerne Optagelse, Indsættelse og Betaling for, efter Loven og udgangne Anordninger, samt til Hoved Citanterne de Store Linge Ejere, strax betale resterende Leje for 5 Aar Aarl: 8 s: er 2 Mrk: 8 skl:, deraf hver 1 mrk: 4 s:, og en for begge og begge for een i denne Sags Omkostninger, imod Regres for det halve imellem sig selv indbyrdes i alt 5 Rd:.

alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. Hoved Citanterne frifindes for Contra Citanternes Tiltale. Udstædt til H: C:rne

Opsat Justitz Hoer-Sag fra fol: 337a. Fogden contra Siur Aase.

Indstevnte anmeldte at have gjort allerunderdanigst Ansøgning om allernaadigst Benaadning, som hver Dag kan være ventende, og formodes at erholde. Derefter han begjærede Sagen opsat til Som/m/ertinget 1799.

Actor var bekjendt om den gjorte Ansøgning som har for en føje Tiid siden været til h/an/ds Erklæring, og skjønt snart kan forventes, er endnu ikke indløben, og havde intet imod Sagens Anstand til Som/m/ertinget 1799, da han ved det imidlertiid indfaldende Marti Maanedes Ting ikke er nærværende, og hans Embeds Forretninger ikke tillader ham for den Sags Skyld, at gjøre den lange Reise hid.

bet: Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling.

Sagen beroer til Som/m/ertinget 1799.

Ny Tingsvidne Sag

Lars Larsen anmeldte sig gam/m/el over 30 Aar, tjener paa Gaarden Sanveen i Hardanger, fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark og fire Skilling, og fremlagde skreven mundtl: Varsel af 6te Octob: 1798 oplæst saal: Derefter fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 15de Oct: 1798 oplæst saal:

Dom/m/eren da Forligelses Commissionens Attest ikke melder, hvorom den til Forligelses Commissionen indklagede Sag er, saa ikke deraf kan sees, om det er den samme Sag som er paastevnet, eller en anden; saa efter Fr: 20 Janv: 1797 § 1ste, og da Indstevnte efter Paaraab ikke har mødt \for Retten/ eller ladet møde, kan ingen Vidner tillades at føres eller andet foretages derefter; thi afviises Sagen til lovligere Omgang, og til ordentligere Forligelses Commissions Attest forskaffes.

Cit: begjærede Sagen derefter at beroe til i Morgen, som bevilges.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: bog fol: 153. Lars Andersen Øf: Waage for Arv efter Skfte 22 Juli 1790 93 rd: 2 mrk: 7 s: dat:t 15de Oct: 1798.

.... fol: 277. Sophie Ols Datter Brues Mands efter Skfte 22 Juni 1795 for {Arv} 47 rd: 1 mrk: 14 s: i Hjem/m/egifte, og Arv 43 rd: 4 mrk: 6 s: d: 15de Oct: 1798.

.... fol: 277. Gitle Jsachsen Leersteen efter Skfte 15de Oct: 1795 for Arv 35 rd: 4 mrk: 2 3/5 s: d: 13de Oct: 1797.

.... fol: 278. Myndtl: Svend Olsens Formynders efter Skfte 2 Juni 1798 for Arv 19 rd: 2 mrk: 8 1/2 s: dat:t 15de Oct: 1798.

.... fol: 278. Myndtl: Ingeborg Ols Dt:s Formynders efter sam/m/e Skifte for Arv 9 rd: 4 mrk: 4 1/4 s: ditto Dato.

.... dto: fol: Myndtl: Peder Engelsens Formynders efter Skfte 14 Juni 1798, for Arv 14 rd: 3 mrk: 14 1/2 s: dateret 15de Octob: 1798.

(Andre dokument)

Skifte Contract imellem Arvingerne efter Niels Erichsen Aakre, om Røen No: 50 6 Mrk: S: 1/2 gskd: at tilhøre Knud Erichsen Svindland dt:t 29 Maj 1798.

1798: 350b

Christian Poulsen Dybsland No: 82, Vil Kors Ctr: til Poul Christiansen Dybslands Enke, dateret 29 Maj 1798.

Fledførings Contract hvorved Marithe Torbjørns Datter Øfsthuus med hendes Arver efter 12 Juni 1793 og 13 Juni 1797, fledføres til Anders Asbjørnsen Lejlænding paa No: 80 Øfsthuus, imod at hun paa gaarden underholdes hendes Livs Tid, og nyder fri Begravelse dt: 29 Maj 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 16de Oct: 1798 continuerede dette Ting.

Beroet Sag fra i gaar. Lars Sanveen contra Ole Houchaas.

Citanten fremlagde nærmere Forligelses Commissionens Attest af Dags Dato oplæst saal:

Ole Torgersen blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod \og Almuen svarede at han har ikke været her ved Tinget/

I Anledning at indstevnte kaldes baade Houchaas og Soelberg, forklarede Lensmanden som det eene Stevne Vidne, at Ole Torgersen tjener halv hver anden Uge paa Houchaas Rosendals gods hos sin Fader, og hver anden Uge paa Soelberg under denne Jurisdiction hos sin Broder, og den Uge da han tjente paa Soelberg, blev Stevningen ham der forkyndt som da hans Tjeneste og Tilholds Sted.

Citanten begjærede sine Vidner paaraabt at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorefter fremstod

1ste Vidne Ole Ludvigsen Øf: Houchaas tjener paa Houchaas, gl: 25 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters denne Høst, forklarede: At St: Hans Dag d: A: som var en Søndag, imod Aften, var begge Parter paa Soelberg, og Vidnet der tilstæde i Stuen, da uden nogen Anledning fra enten af Siderne, og ingen af dem drukne, Ole Torgersen kaldte Lars Larsen Sanveen en Tyv, med de Ord: Du er en Tyv, og en Tyv har Du været, og det skal Du gaae for inden fjelds og uden Fjelds. Ole Torgersen er over 20 Aar. Paa sam/m/e gaard, Tiirsdag Nat derefter i et Brøllups Lag, paa Marken, da ligeledes uden Aarsag sagde Indstevnte til Citanten: Du er en Lommetyv, og det skal Du gaae for i Bye og Bøjgd, og Du har staaet en 10 rd:s Seddel fra en ustevnt, og andet meere. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og at det Tiirsdag passerte, hørte de andre 2 Vidner Lars og Daniel Fosse, og da Citanten havde ej videre ham at tilspørge, blev h/an/d fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Lars Haaversen tjener paa Store Fosse, gl: 25 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters for 14 Dage siden, forklarede: At omstevnte Tiid i sam/m/e Brøllups Lag, men erindrer ej om det var Søndag, Mandag eller Tiirsdag, sagde Indstevnte til Citanten \uden Aarsag/: Du er en Lommetyv og det skal Du gaa for, og det har Du været. Dimitteret som 1ste Vidne med dette Tillæg at Ole Torgersen er af Alder over 20 Aar.

Fremstod 3de Vidne Daniel Knudsen tjener paa Store Fosse gl: 20 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, {forkl} sidst til Alters dette Aars Vaar, forklarede: At Ole Torgersen \der/ er over 20 Aar gl:, sagde Tirsdags Nat den Tiid første Vidne har forklaret, \ikke drukken/ til Citanten: Lommetyv har Du været og Lom/m/etyv skal Du gaae for inden fjelds og udenfjelds; dette han sagde uden nogen Aarsag. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Lars Larsen Brekke tjener sam/m/ested, gl: 32 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, til Alters for 4 Uger siden, forklarede: At Indstevnte er over 20 Aar, og at \en/ Mandag 4 Uger for Mikkelsdag, paa Houchaas, hvor begge Parter vare nærværende, \da/ uden nogen Anledning, sagde Indstevnte til Citanten: Du Svine Hund, og

Lommetyv skal du kaldes efter denne Dag. Vidnet bad Indstevnte forlige sig, men Indstevnte svarede: At vil ikke forlige sig, om h/an/d gav ham 10 rd: Dimitteret.

For 4 Vidner bet: 3 mrk: skr: Tree Mark.

Citanten begjærede det Passerte sluttet og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt, reserverede sig alt lovligt, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skfte Contract efter Niels Erichsen Aakre hvorefter Peder Erichsen Aakre bleve Ejer af i Aakre No: 79, 3/8 Løb S: ¼ Hd: for 95 rd: d: 29 Maj 1798.

Torkel Olsen Hjertnæs Skde til Baar Torkelsen paa Hjertnæs No: 58, og Andeel i Ødejorden No: 59 2 pd: 12 mrk: S:, ½ Hd: for 185 rd: d: 29 Maj 1798.

Kongl: confirmeret Testamente af 13de Oct: 1795 for Cornelius Brynildsen Bougland og Hustrue, Confirmationen d: 13 Nov: 1795.

Peder Larsen Store Fosse Skde til Lars Pedersen paa Store Fosse No: 42 1 pd: 1(?) mrk: S: med Overbyggesel til 7 1/3 mrk: S:, 11/108 Hd: Rosendals gds: for 97 rd: d: 15de Oct: 1798.

Lars Pedersen Store Fosse No: 42 Vilcors Contract til Peder Larsen Store Fosse og Hustrue Boel Evens Dt: d: 15de Oct: 1798.

1798: 351

Sjur Sjursen Aase Obl: til Knud Knudsen Nærnæss paa 270 rd:, Rente 2 ½ proC:t, Pant 2de prioritet i Aase No: 26 1 Løb Smør 1 Hud d: 15de Oct: 1798.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799 opnævnt af unge i Skatte mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Johannes Pedersen Berje. 2. Niels Hactorsen Aakre. 3. Ole Johannessen Store Fosse. 4. Sjur Torgersen Soelberg.

b: til Høstetinget: 1. Sjur Olsen Øf: Brue. 2. Lars Larsen Rørvig. 3. Jacob Sjursen Røen. 4. Anders Larsen Netteland,

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 124. Torkel Olsen Hjertnæs No: 58 og 59 Obl: til Baar Lionæss Enke i alt 150 rd: dat: 24 Maj 1784, deraf resten til Creditrix imod qvittering 29 Sept: 1798 betalt 100 rd:

No: 5 p: 648. Peder Pedersen Næss No: 17 Obl: til Peder Nielsen Næsses Enke p: 193 rd:, dateret 15de Octob: 1791 af Creditrix qvitteret 13de Oct: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds bog anviist

Samson Jensen Schage og Jens Samsonsens Grønnings Enkes til Ingebreth Ingebretsen paa 24 Aar fra Vaar 1798, paa No: 3 Gothe 1 pd: 21 mrk: S:, ½ Hd:, før brugt af Knud Larsen, dt: 15de Oct: 1798. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 154. Torkel Larsen Øfsthuus efter Skfte 14 Juni 1793 for Arv 71 rd: 2 mrk: 15 s: d: 16de Oct: 1798.

(Andre dokument)

Gabriel Knudsen Nettelands Skde til Knud Gabrielsen Netteland paa No: 1 Netteland ¼ L: S: ¼ Hd: og Nettelands Saug for 100 rd: d: 15de Oct: 1798.

Cornelius Brynildsen Bouglands Skde til Cornelius Monsen paa Bougland No: 6 ½ L: S:, ½ Hd:, for 50 rd: d: 15de Oct: 1798.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Qvinherrets Skibredes Høsteting den 17de Octob: 1798 sat og holdet paa Gjermunshavns Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: Just: Rd: Koren, Skibredets Lensm/an/d Abel Iversen Helvig, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: unge nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Jon Geertsen Lille Møklebust 3. Niels Jensen Lille Røsseland
b: gl: Laugrettesmænd 4. Ole Johan/n/essen St: Fuusch

2. Christopher Olsen Lille Omvigen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registreret for Etne Skibrede fol: 338a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Thor Samsonsens Stueland og Niels Olsen Schorpen og befunden saaleedes som samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret.

Extract Lodsedler af Skifte breve paa Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Over Formynder Regnskabet.

Maanedes Tingene ang:de.

Almuen af dette Skibrede fremstod og forestillede: At da nu et heelt Aars Erfaring har viist, at de allernaadigst anordnede Maanedes tinge har ikke været til nogen Nytte, da intet derved har været at forrette; men de dog ikke destomindre er Almuen til Bekostning; saa vare de af Dom/m/eren begjærende: At ansøge det høje Amt om Maanedes Tingenes Afskaffelse. Dom/m/eren heraf anlediget forelæste Almuen af Protocollen, hvad Sam/m/e for Etne Skibrede er tilført. Almuen declarerede sig heri i alt eenig med de øvrige Skibreder, og dertil refererede sig.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Ole Knudsen Taqvams Arvingers Skde til Lieutenant Knud Nygaard paa 1/6 Part i Strandvigs Kirke for 90 rd: dt: 4 Juni 1798.

Madame Krygers Skde til Lieut: Knud Nygaard paa 5/6 Deelee i sam/m/e Strandvigs Kirke for 1000 rd:r dt: 12te Septembr: 1798.

Lieutenant Knud Nygaards Obligation til Madame Kryger paa 498 rd: Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i 5/6 Deelee i Strandvigs Kirke, dt: 9de Octobr: 1798.

Disse 3 Documenter i Skjøde og Pante Protocollerne indførte for Strandvig Skibredes Høste Ting sidst.

Afkalde

ForM: Bog fol: 158. Trine Tørres Datters Mands efter Skfte 17 Feb: 1781 for Arv

1798: 351b

29 rd: 2 mrk: 12 $\frac{1}{4}$ s: dateret 17de Oct: 1798.

ForM: Bog fol: 158. Gunder Samsonsens Stuelands efter Skifte 28 Feb: 1782 for Arv 24 rd: 3 mrk: 5 $\frac{1}{2}$ s: dateret 17de Octob: 1798.

.... fol: 161. Anne Johans Datters Mands efter Skfte 30 Nov: 1791 for Arv 34 rd: 1 mrk: 7 s: og Hjem/m/egifte 40 rd:, i alt 74 rd: 1 mrk: 7 s: d: 17de Oct: 1798.
(Andre dokument igjen)

Capitain Christian Frost Nicols Skde til Ellef Larsen paa Trovigen No: 53 1 L: S: 1 Hd: uden Bygsel, som Rosendal tilhører, og benævnte Huuse, men undtagen Sælgerens Huuse Vaaning med Grund, som sig forbeholden for 1250 rd:, d: 1ste Sept: 1798.

Samson Thorsen Stuelands Skde til Thor Samsonsens paa Stueland No: 22 1 L: S: for 300 rd: dt: 17de Oct: 1798.

Thor Samsonsens Stueland Obl: til Jens Halvorsen Hatteberg paa 100 rd: Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Stueland No: 22 1 Løb S:, d: 17de Oct: 1798.

Ommund Olsen Fugleberg Skde til Lars Henrichsen paa Fugleberg No: 3 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 100 rd: d: 17de Oct: 1798.

Gert Harraldsen Møklebust No: 30 Vil Kors Contract til Harrald Halvorsen Møklebust Enke d: 17de Oct: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds bøger anviist

Hr: Canc: Rd: og Laugmand Christi til Jens Jacobsen paa Livs Tiid paa No: 14 Laugmands teigen 18 mrk: Sm: før brugt af Jacob Axelsen, d: 13de Oct: 1794. bet: til M:f: Huset 8 s:

DomKirkens i Bergen øverste residerende Capellan Hr: Irgens til Niels Andersen paa Livs Tiid paa No: 34 Hougland $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, før brugt af Anders Henrichsen som deraf nyder Vilkor 2 td: Havre, 2 tønder Potater, 1 Koes og 4 Smalers Foster d: 10 Juli 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799 opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Ole Larsen Lande. 2. Thor Samsonsens Stueland. 3. Lars Henrichsen Fugleberg. 4. Jens Jacobsen Laugmandsteigen.

b: til Høstetinget: 1. Niels Andersen Hougland, fleere ere ikke.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Schonevig Skibredes Høsteting den 1ste Novemb: 1798. sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen, i Overværelse af Fogden Højædle og Velb:ne Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næsse, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 4 opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle nu af Dom/m/eren i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Lars Larsen Entvedt 3. Lars Hansen Bougstøe 5. Johannes Johannessen Lundalen
2. Aschel Wiersen Indre Matre 4. Tollach Jonsen Gielmervig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allern: Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 338a. og end viidere:

7de Anordning om Lægds Eqvipage i Dragon og Soldater Lægder dt: 22 Juni 1798.

8de Forordning om Tvangs midler imod Mænd som ere separerede fra deres Hustruer, og nægter eller forsømmer at betale dem og deres Børn, deres Underholdnings penge, d: 10 Aug: 1798.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b: og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Christian Larsen Tvedt og Torkel Olssen Øfre Sandvigen, og befunden saaledes som samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag, publiceret.

Extract Lodsedler af Skifte brever paa Arver som hos Forældre og bedsteForældre er indestaaende til Høstetinget 1798, henhørende til og vedlagt Ov: ForM: Regnskabet.

Maanedes Tingene angaaende. som for Fjære Skibrede.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 136. Aslach Olsen Schaalnæs No: 53 Vilkors Contract 13 Nov: 1778 til!! til Ole Aslachsen og Hustrue, af begges Arvinger, efter deres Død, mortificeret til Udslættelse den 3de Augusti 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Ole Aslachsen Schaalnæs Moders efter Skfte 1 Aug: 1798 for Arv 4 rd: 2 mrk: 7 4/27 s: d: 2 Aug: 1798.

1798: 352

Myndtling Inger Aslachs Datter Schaalnæs Moders efter Skfte 1 Aug: 1798 for Arv 2 rd: 1 mrk: 3 31/54 s: d: 2 Aug: 1798.

.... Ingeborg Ols Dt: Schaalnæs Formynders for Arv 3 rd: 1 mrk: 13 2/9 s: efter Skfte 1 Aug: 1798 d: 2 Aug: 1798.

(Andre dokument)

Skfte br: 2 Nov: 1797 efter Myndtling Tørres Tørressen Tarraldsøen. |Jordegds Udlæggene

.... 16 April 1798 efter Ole Olsen Munketeigen. | i Skde bogen extraheret

Lars Olsens Arvingers Skde til Endre Bjørnsen paa Fjære No: 46 $\frac{3}{4}$ L: S: for 250 rd: 84 s: dateret 7 Nov: 1797 efter Aftag 12 mrk: Smør.

Endre Bjørnsen Fjære No: 46 Odels Løsnings Contract til Lars Olsen Fjæres Børn om sam/m/e Brug d: 7 Nov: 1797.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 2de Nov: 1798 continuerede dette Ting.

Ny Tingsvidne Sag

Haldor Erichsen MitEbne S:E: gl: 32 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 Mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark og Fire Skilling :/ og androg at have ladet ved lovlig Varsel til dette Ting og Tiid indkalde hans Naboe Lars Johannessen SørEbne S:E: for mod Citanten udsagde Skjælds ord og Beskyldninger m: v: derom fremlagde Forligelses Commissionens Attest af dags Dato oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel d: 16 f: M: oplæst saal:

Lars Johannessen Sør Ebne mødte, betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s:, anmeldte sig gam/m/el 55 Aar, tilstod lovlig Varsel, men vidste ikke, at have udsagt noget af det omstevnte mod Citanten; ikke destomindre han som gjerne vil undgaae Processen, tilbød Citanten Forliig.

Begge Parter efter at have handlet imellem sig om Forliig saavel denne Sag som fleere Poster angaaende, fremstod og begjærede deres Forliig tilført som følger: 1. Angaaende de paastevnte Skjælds ord erklærede Lars Johannessen SørEbne, at har han talt noget imod Citanten, tilbagekalder han det aldeles, som noget der er sagt i Ubesindighed og Overiilelse, og hvortil han ikke veed Grund eller Reede; men erklærer at veed intet andet om Haldor Erichsen MitEbne, end det der er ærligt, dydigt, Christeligt, anstændigt og godt. 2det Betreffende de paastevnte Slag, da frafalder Citanten Sag derom. 3de Citanten Haldor Erichsen Mit Ebne som er beføjet at sagsøge Lars Johannessen Sør Ebne for sidstes ulovlige Hugst i et stække Udmark, som ved Laugtings Aasteds Sag i Aaret 1797 blev ved Forliig tillagt Citanten, frafalder Sag derom for saaviidt hidtil skeet er. 4de Derimod Lars Johannessen SørEbne herved forpligter sig til, at betale til Haldor Erichsen MitEbne til hands skadesløsholdelse og Omkostningers Erstatning 18 rd:r skriver Atten Rigsdaler, at betale til ham til Hellig Tree Kongers Dag 1799.

Begge Parter blev forelæst alt det Tilførte, det de igjentaende vedtog og indgik, samt med Haandtog for Retten bekræftede, men Citanten begjærede Forliiget nu ved Rettens Dom confirmeret, og derved sat i Executions Kraft i Tilfælde \som og Indstevnte saaledes indlod Sagen Dom/; thi blev derom nu for Retten afsagt følgende

Dom

Da forestaaende Forliig af begge Parter for Retten er indgaaet frivillig og overlagt; saa kjendes for Ret: At sam/m/e Forliig bør fra Dato af begge Parter holdes og efterkommes, som og Forliiget herved confirmeres, og derefter de bemelte Atten Rigsdaler \bør/, af Lars Johannessen Sør Ebne til Haldor Erichsen Mit Ebne betales til Hellig Tree Kongers Dag 1799, under Nam og Executions Tvang efter Loven, og i saa fald Dom/m/ens Udstædelse med Forkyndelse og videre paagaaende Omkostninger, skadesløs af Lars Johannessen Sør Ebne til Haldor Erichsen Mit Ebne at erstattes.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 161. Mari Johannes Datters Mands efter Skfte 30 Nov: 1791 for Arv 34 rd: 1 mrk: 1 s: og Hjem/m/egifte 40 rd:, dat:t 1 Nov: 1798.

.... fol: 168, 169. Lars Hansen Bougstøes for Christi Hans Dt:s Arv efter Skfte 27de Oct: 1786 24 rd: 2 mrk:, og efter Skfte 14 Janv: 1788 24 rd: 4 mrk: 15 s: dateret 2 Nov: 1798.

.... 272. Ditto for sam/m/e Christi Hans Dt:s Arv efter Skfte 9 Feb: 1796 105 rd: 1 mrk: 7 ½ s: dateret 2 Nov: 1798.

.... 173. Thor Jonsen Sloches for Arv efter Skfte 24 Nov: 1794 7 rd: 5 mrk: 1 1/3 s: og Hjem/m/egifte 40 rd:, nu i alt 52 rd: 3 mrk: 1 s: dateret 2de Novemb: 1798.

Formynder Bog fol: 242. Thor Aslachsens for Arv efter Skfte 30te Oct: 1797 11 rd: 2 mrk: 9 1/6 s: dateret 30 April 1798.

.... fol: 272. Myndtling Knud Olsens Formynders for Arv efter Skifte 31 Julii 1798 1 rd: 5 mrk: 12 6/7 s: dt: 1 Nov: 1798.

.... fol: 273. Myndtl: Beathe Anders Dt:s Formynders for Arv efter Skfte 6 August 1798 6 rd: 15 s: dat: 1 Nov: 1798.

.... Myndtl: Marithe Anders Dt:s Formynders for lige Arv, dto: Skfte og Dato.
(Andre dokument)

Torkel Olsen Skde til Iver Kittelsen paa Øfre Sandvigen No: 88 Landskyld 1 L: S: 1 Gskd: for 374 rd: 3 mrk: 12 s: dateret 1 Novemb: 1798.

Lars Larsen Echemoe Obl: til Aschel Torkelsen Wiiche paa 50 rd:, og Ole Pedersen Rullestad 315 rd:, i alt 365 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Echemoe No: 41. 2 pd: 3 mrk: Sm: d: 25 April 1796.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1799, opnævnt af unge i Skatte mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Tjæran Olsen Tjelde. 2. Abraham Johannessen Hvidevold. 3. Iver Torbjørnsen Lande. 4. Torkel Torbjørnsen Eide.

b: til Høste tinget: 1. Poul Samsonsens Handeland. 2. Ole Madsen Schaden. 3. Torbjørn Johannessen Nedre Tofte. 4. Søren Hansen Sætre.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 3de Nov: 1798 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Endre Bjørnsen Obl: til Tørres Pedersen Rullestad p: 250 rd:, Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Fjære No: 46 12 mrk: S: efter Aftag d: 1 Nov: 1798.

Ole Larsen Øfstebøe Skde til Lars Olsen paa Øfstebøe No: 34 efter Aftag $\frac{3}{4}$ L: S: for 350 rd: dat: 2 Nov: 1798.

Lars Olsen Øfstebøe No: 34 Vilc: Ctr: til Ole Larsen og Anne Sjurs Dt: dat: 2 Nov: 1798.

Johannes Olsen Indre Næss Obl: til Ole Jacobsen Helland p: 596 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Indre Næss No: 65 1 L: 12 mrk: S: $\frac{1}{2}$ bskd: med Overbygsel til andet Gods d: 2 Nov: 1798.

Iver Kittelsen Obl: til Lars Hactorsen Matretvedt p: 374 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Øfre Sandvig No: 88 1 L: S:, 1 Gskd: dt: 2 Nov: 1798.

Iver Torbjørnsen Lande No: 10 H: C: gds: Vilc: Contr: til Torbjørn Larsen og Canuthe Ivers Dat: dat: 2 Nov: 1798.

Axel Andersen Fjelland Obl: til Lars Friderich Undahl p: 250 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Fjelland No: 11 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: dt: 2 Nov: 1798.

Pantebogen til Udslættelse

Afdrag af No: 5 p: 827. Niels Juels p: H: C: No: 1 H: C: gds: Obl: til Frue Juel i alt 3000 rd: d: 14de Oct: 1794 deraf betalt til Arvingen Hr: Christopher Juel den 12 Juli 1798 til Afdrag 200 rd:

No: 3 fol: 189. Ole Larsen Øfsteboe No: 34 Obl: til afg: Lieut: Wilhelm Dahl 199 rd:, d: 15 Feb: 1779, af Enken som sidder i uskiftet Boe qvitteret 11te Janv: 1798.

No: 5 p: 507. Axel Andersen Fjelland No: 11 H: C: gds: Obl: til afg: Lieut: W: Dahl 150 rd:, d: 5 Maj 1790, af Creditors Enke som ovenmelt qvitteret 1 Nov: 1798.

No: 7 p: 91. Dto: Axel Andersen Fjellands Obl: til Frue Lieut:inde Dahl p: 50 rd: med 2de prioritet dt: 8 Nov: 1796, af Creditrix qvitteret 1 Nov: 1798.

No: 5 p: 713. Torkel Olsen Øf: Sandvig No: 88 Obl: til Lars Matretvedt m: f: p: 305 rd: 3 mrk: 12 s: d: 24 April 1793. af Creditorerne deriblant Iver Kittelsen selv med Curator, de umyndiges Formyndere, deriblant Lars Matretvedt p: Torbjørn (Mehuses?) Vegne qvitteret 1 Nov: 1798. NB: Børne Penge

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds Bøger anviist

Aad Larsen Norebne No: 85 til Ole Poulsen paa uskatlagt Plads Aarvigen p: Livs tiid, at tiltræde Ao: 1800 Conditioner 1: selv bebygge Pladset og eje Huusene. 2. Aarl: Afgift 5 rd:, og 4 Dages Arbeide m: v: dt: 4 Juli 1798. M:f: H: 8 s:

Hr: Knud Fleischer til Niels Larsen paa Livs Tiid paa Sævereide No: 59 1 ¼ L: S: d: 25 Sept: 1798. til Manuf: H: bet: 1 mrk: før brugt af Tollev Tørresen.

Schonevigs Præste Enke Mad:m Stub til Knud Olsen paa hendes Enke tiid, og til en anden Enke tillige, henseende det halve maatte blive i Kaldet, paa No: 12 og 13 Storhoug med Bruntvedt ¾ L: S: ½ Hd: før brugt af Heine Anfinsen, d: 23 Juli 1798. M:f: H: 1 mrk:

1798: 353

Hr: Schnitler til Jon Torkelsen paa Plads Søllesvig under Sloche, paa Livs Tiid. Aarl: Afgift til Jon Sloche {...} halv Som/m/er Arbeide, og naar ej k/an/d arbeide for Alderdom og Svaghed, da 4 rd: \Aarl:/ Til Beneficiarius Aarl: 24 s: d: 2 Nov: 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Iver Kittelsen Øf: Sandvig No: 88 til Torkel Olsen paa Livstiid paa Plads Husevigen, h/an/d selv bebygge og eje Huusene fri for Afgift saalænge Iv: Kittelsens Moder lever, siden Aarl: 3 rd:, og 4 Arbeids Dage d: 2 Nov: 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Johannes Johannessen Nedre Tofte No: 8 H: C: gds: til Hans Johan/n/essen p: Livstiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Rabben, som Huusmanden selv bebygger og ejer Huusene, Aarlig Afgift 2 rd:, d: 26 April 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette, blev Tinget for dette Skibrede ophævet, og sluttet, og dermed dette Aars Høstetinge afholdte og fuldførte.

S: Schiøtz

Maanedes Ting paa Tingstedet SchonevigSøen den 12te Novemb: 1798 sat og holdet af Rettens Betjent for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibreder, Og i Retten overværende efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Halvor Tørresen Waldre	3. Tørres Larssen Tjelle
2. Lambret Larsen Schaalnæs	4. Johannes Østenssen Mortved

Da ingen efter mange tree ganges Udraab indfandt sig med noget at gaae i Rette; Og Retten havde opholdt sig til Natten paafaldt; saa blev dette Maanedes Ting ophævet. S: Schiøtz

Året 1798 derved til ende.

Tingbok nr. I. A. 44 1799-1800 for Sunnhordland
Året 1799

(1799: 353)

Anno 1799 Martii Maanedes overordentlige Ting paa

a: Godøesunds Tingsted den 4 Martii

/: hvortil Reisen medtog 2 Dage :/ for Waags, Opdals, Ous, Strandvig og Strandebarms Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i Overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig

1. Ingebreth Wermundsen Waage	3. Anders Samsonsens Waage
2. Samson Christensen Lande	4. Jon Torkelsen Indre Wee

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, som følger:

1. Kongl: allern: Forord:, at Domme over Umyndige, ikke maae fuldbyrdes, naar de Paagjældende derved er funden skyldig til Legems Straf, forinden er skeet Indberetning til Cancelliet d: 2 Nov: 1798.

2. Cancelliets Placat, at den 5te § i Fr: af 22 Apr: 1772 for Hertugdømme og Plac: 9 Martii 1796 for (.)h: skal udvides til samtl: Hds: M:s Riger og Lande dat: 14 Sept: 1798.

3. at fra Banqven skal sættes i Omløb Sedler paa 4re Species dateret 9de Oct: 1798.

4. som bestemmer 2 rd: godtgjørelse til Lensmændene i Norge, for ethvert Maanedes Ting som holdes hos dem dt: 26 Nov: 1798.

5. Kongl: allern: Fr:dning hvorved Trolovelser afskaffes, og Egteskab tillades, uden denne foregaaende Ceremonie dateret 4 Janv: 1799.

6. General Post Amtets brev 27de Oct: 1798, fra Stiftet communiceret 10de Nov: næst efter, at Time sedler skal følge Posten imellem Postaabner Stederne, og vedlægges Anmeldelsen om Postens Forsinkelse, tilligemed Extracter af Hoved Time sedlerne.

7. Cancelliets Skrivelse af 3de Novemb: fra Stiftet communiceret 17 ditto, at Varsel skal gjelde i Extra- og Politie Sager, med 24 Timer, ligesom efter Fr: 3 Juni 1796 § 29de

8. Kongl: allern: Rescript af 21de Dec: 1798 fra Stiftet communiceret 5 Janv: 1799, at Lands Lod skal tilhøre paaboende Leilænding eller Jorddrot, om ej anderledes er contraheret, og at den som opdager hvor Fisk staaer, skal derfor nyde en Mands Lod, og derforuden om h/an/d arbejder med, atter en Mands Lod.

9. Cancelliets Skrivelse 12 Janv: 1799 fra Stiftet communiceret 25 ditto, at en til Forligelses Commissionen indkaldt, men udebleven Part, skal efter Forligelses Commissionens § 26, naar Sagen kommer i Rette, dømmes at bøde for unødigt Trette enten h/an/d vinder eller taber Sagen, m: v:

10. af 19de Janv: fra Stiftet communiceret 2de Feb: 1799, at Dom/m/ere ved Forhører i Delinqventsager, skal selv være berettiget til paa egen Haand uden Fogdens Medvirkning, at fordre hos vedkommende al den Bistand som behøves til Forhørets hastige Fremme.

11. Kongl: allern: Rescr: 1ste, fra Stiftet communiceret 16 Feb: 1799, at dobbelte Lejermaals bøder skal efter Fr: 6 Dec: 1743 § 22, i Hoer Sager tillægges Lovens 6 B: 13 C: 25 a: Straf, og at i disse Tilfælde ingen Aftingning kan finde Stæd.

1799: 353b

12. Stiftets Skr: 9 Feb: 1799 hvorved efterlyses Tyv Jonas Nielsen Frisch, som ved Indbrud har bestjaalet Krigs Rd: Coldevin i Tronhjems Stift. <see fol: 358b. 361a. 369b.>

Retten opholdt sig til Natten paafaldt; men da ingen havde indfunden, eller endnu efter tree ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rette; saa blev dette Maanedes Ting ophævet.
S: Schiøtz

b: Schonevigs Tingsted den 11te Martii 1799
for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibreder sat og holdet af
Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, Navnlig
1. Mikkell Knudsen Lechnæs 3. Knud Olsen Indre Næss
2. Johannes Østensen Mortvedt 4. Gunder Larsen Aaseim

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, ligesom ved næst forestaaende Maanedes Ting.

Nye Justitz Doms Sag fra Fjære Skibrede.

Højædle og Velbaarne Hr: Just: Raad Koren som Actor, lod ved Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss fremlægge i Justitz Sag contra Siur Jonsen Sexe nu S:Ejer paa Øchland i Fjære Skibr:, skriftl: Stevne Seddel af 21 Nov: 1798, som paategnet af vedkommende Stevne Vidner om Forkyndelsen, blev oplæst saal:

Indstevnte Sjur Jonsen Sexe nu Øchland mødte /: betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark aatte Skilling :/ og tilstod lovlig Varsel, med Forbeholdenhed af alt lovligt.

Lensmand Næss paa Hr: Just: Rd: Korens Vegne som Actor, paaberaabte sig Amtets ordre til denne Sags Anlæg, af Dato 17de Oct: 1798 indrykket i herved fremlæggende Hardangers Sorenskriveries Doms Act over fleere Medforbrydere, af 5te og 11 Februari d: Aar, som er vedhæftet TingsVidne fra Jedderens og Dahlernes Jurisdiction af 10de Sept: 1798, samt Præliminair Forhør optaget 20 Dec: 1797 af Fogden over Jedderen og Dahlerne Hr: Kastrup, til hvilke Acter som Beviiser i Sagen Lensmanden refererede sig, og næst at begjære disse Acter vedhæftede denne Rettens forventende Doms Act, paastod h/an/d efter Samme, Dom over Siur Jonsen Øchland, at bøde Volds og fleere Bøder efter Sagens Beviiser, og betale alle denne Sags Omkostninger af hvad Navn nævnes kan \og deriblant Stevnings Penge 1 rd:/ Saaledes indlod Sagen under Dom, med tillige at fremlægge Præsteattest Indstevnte angaaende som blev oplæst saal: og at anmelde, at ikke have været Tiid at faae Attest fra Kirkebogen i Hardanger langt herfra, skjønt Sagen er af den Natur, at slig Attest er overflødig. Paa Actors Vegne paastod Dom.

Siur Jonsen fremstod løs og ledig, anmeldte, ej at have været arresteret, er fød paa Gaarden Sexe i Hardanger i Ullensvangs Sogn, gik første gang til Gudsbord for 18 Aar siden, i Ullensvangs Kirke, er nu bleven boesat paa Øchland i Fjære Skibr: i Sundhorlehn, og nu af Alder 32 Aar /: Alderen blev af Dommeren og Laugrettet anseet, gandske rimelig :/ Forhøret og TingsVidnet blev ham forelæst, og derefter tilspurgt, efter alle de Anleedninger som af Vidne Forklaringerne kunde uddrages, endog ved de Handlinger hvor ej hands Navn, og ingens vis Navn er nævnt, men han nægtede alt, endog det af 5te Vidne til Slutning udsagte, at Siur Sexe skulde med Magt bragt Ole Svendsen ind i Stuen, men hvad angaaer det omvundne at Sjur Sexe skulde have vristet Ole Svendsens Haand op, hvormed denne holdt sig i en Hylde, da tilstod han vel, at have vristet hans Haand op, men gandske uskyldig saaledes: At da Ole Svendsen holdt med den eene Haand i Hylden inden for Døren, hvorpaa stod over 20 Koller med Melk, og Hylden vilde falde need med al Melken, raabte og bad Konen i Huuset, Indstevnte, at vrister Haanden fra Hylden for at redde Hylden og Melken, og

da var det paa Konens Begjæringh aleene, at han vristede Ole Svendsens Haand løs fra Hyliden; men før havde Indstevnte, ikke i mindste Maade fat i Ole Svendsen, ej heller hjalp til at skyde eller drage Ole Svendsen ud af Døren, og Indstevnte blev i Stuen, og kom ikke ud, eller har før eller siden havt mindste Deel i de øvrige Hardangeres Foretagende der paa Gaarden. Dette han erbød sig med Eed at bekræfte, og

1799: 354

derefter paastod Dom til aldeeles Frifindelse, endog uden Eed, da de imod ham anførte Beviiser ere saa yderst svage: Dog vilde han gjerne erlægge 4 rd: til de Fattige, om han dermed maatte befries, saaledes indlod Sagen under Dom.

Lensmand Næss paa Actors Vegne {kunde ikke indlade sig i noget Forliig med Siur Jonsen?} kunde ikke indlade sig i noget Forliig med Siur Jonsen men henholdt sig til sit forrige og paastod Dom.

Sagen blev til Doms optagen, og deri afsagt følgende

Dom

Ved lovlig Indstevning paa Justitiens Vegne er her til Retten indkaldet Sjur Jonsen Sexe SelvEjer og boende paa Gaarden Øchland i Fjære Skibrede, for udøvet Vold og Fornærmelse Natten til den 27 Nov: 1795 paa Gaarden Hane paa Jedderen, imod der til gaarden fra vedkommende Øvrighed paa Forretning udsendte Lensmand og 4re af Stavanger Kjøbsteds Indvaanere, og iblandt disse i sær imod Ole Svendsen. Indstevnte Sjur Jonsen er mødt for Retten, og har nægtet alt, undtagen hvad angaaer at have taget Ole Svendsens Haand løs fra en Hylde som denne holdt sig fast ved, men hvorom han giver en Undskyldning, som vel kunde være antagelig naar den var beviist, men Beviiset mangler. Af det i Rettelagte og ved TingsVidne beEedigede Præliminair Forhør, sees at Indstevnte Siur Jonsen Øchland, efter 5te Vidnes Forklaring, har vristet Ole Svendsens Haand løs fra en Hylde han holdt sig fast ved, og saaledes med fleere deeltaget i at Ole Svendsen blev med Vold ført ud af Stuen af Andre i samme Gjærning, samt at Sjur Jonsen da Ole Svendsen havde kastet sig need i Sneen uden for Gaarden for at skjule sig, sprang efter ham, og bragte ham med Magt ind i Stuen. Herpaa synes at findes Bestyrkelse i 2det, 4de, 8de, og 9de Vidners Forklaringer, og til deels i hands eget Tilbud her inden Retten, at ville godvillig erlægge i Mulct 4 rd: At Gjærningen er stridende imod Lovens 6 Bogs 9 C: 10 a: og hvilken er belagt med den i foregaaende 9de a: bestemte Straf, er uden Tvivl; Men da Factum ej er beviist med tvende Vidner, saa ikke efter det oplyste kan døm/m/es til Lovens Straf; og herom dog er eet lovgyldigt Vidne, og fleeres, skjønt utydelige Udsigende, som bestyrker Samme til saa vis Formodning, at Frifindelse mindre kan finde Sted uden foregaaende Eed; saa kjendes for Rett: At efter Lovens 1ste Bog 14 C: 6 a: bør Siur Jonsen Øchland om ikke efter Fr: 14 Sept: 1792 imod denne Dom skeer Indsigelse inden tree Maaneder efter Sammes lovlige Forkyndelse, til næste Ting efter bemelte Tree Maaneders Forløb, og om efter Fr: 5 Nov: 1723 Sagen ej appelleres, efter egen lovlig Indstevning til sit Værne Ting, til Actor, hans Benægtelses Eed at anhøre, aflægge sin corporlige Benægtelses Eed, baade at han ikke Aften eller Natten imellem 26de og 27 Nov: 1795 i Torjus Torjussens Huus paa Gaarden Hane paa Jedderen, har vristet Ole Svendsen fra Stavanger hans Haand op, hvormed denne holdt sig fast i en Hylde, uden efter Begjæring af Konen i Huuset, og at han ikke derved har havt Hensigt, eller paa anden Maade have hjulpet til, at Ole Svendsen med Magt blev af de Andre i Gjærningen medværende Hardangere, eller af ham selv tillige, ført ud af Stuen, saa og at han ikke samme Tiid hæntede og med Magt bragte Ole Svendsen ind i Stuen uden fra gaarden; og derefter for Actens Tiltale henseende Straf efter Indstevningen i denne Sag fri at være; men i Mangel af enten saadan Indstevning til bem:te Tiid, eller Benægtelses Eeds aflæggelse om alle bem:te Poster, bør Sjur Jonsen Øchland bøde til Hands M:s Kasse som til Districtets Foged erlægges, sine Volds Bøder 3de

40 Lod Sølv er 60 rd: I begge Tilfælde Sjur Jonsen Øchland foruden at tage Deel i denne Actions foregaaende Bekostninger, bør betale Sam/m/e for denne Rett, med Stempl: Pap: 5 mrk: 4 s: Rettens Gebyr af Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: Actens Bekræftning 1 mrk: 4 s: i alt En Rd: fire Mrk: og aatte Skl:, og videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, samt Stevnings Penge 1 rd: \Expresse og videre angaaende/ alt at efterkom/m/es inden foreskrevne Tider efter denne Doms betimelige lovlige Forkyndelse, og det seeneste inden 15 Dage efter den til Eed foreskrevne Tiid er expireret, eller Eed er aflagt under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven.

I Sagførelsen og Behandlingen hvorudi Sjur Jonsen ej har været arresteret er \under denne Jurisdiction/ ikke viist nogen Forsøm/m/else men Sam/m/e har været lovmæssig og forsvarlig.

Actor begjærede Dom/m/en beskrevet som blev bevilget. Udstædt og sendt Lmd: Echeland 13 Marti.

Nye Tingsvidne Sag fra Etne.

Niels Halvorsen Smed i Etne gl: 50 Aar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree mrk: fiire Skilling, og anmeldte, at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde Rasmus Erichsen Fjøsne i Etne, ved skreven mundtl: Varsel, som h/an/d fremlagde

1799: 354b

og blev oplæst saal: Derefter fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 27 Nov: 1798, som blev oplæst saal:

Rasmus Erichsen Fjøsne blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Vidnerne mødte og tilstod lovlig Varsel.

Citanten i Rettelagde sin Regning af dags Dato som blev oplæst for Vidnerne, og er saal: Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet, og eedtaget at gjøre deres Forklaring. De mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede og derefter fremstod som

1ste Vidne Jver Gregoriussen Huusmand under Wettestøe, gl: 49 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne hverken beslægtet eller besvogret, forklarede: At 14 Dage efter Pintze 1797 var dette og det 2det Vidne tilstæde paa Fjøsne, der de hørde at Rasmus Fjøsne accorderede Citanten Arbeidsløn for Smede Arbeide til et Skib som Rasmus Fjøsne byggede for en Skipper i Bergen, neml: 3 Ort for Vogen af det flade Jern, som blev kløvet og smedet til Spiger og Klinker Søm. Anden Accordt hverken veed eller erindrer Vidnet. Da Smeden havde oparbeidet 10 Voger deraf, fandt han sig brøsthølden med Accorden, og forlangte 8 s: Tillæg paa Vogen, og ellers vilde gaae fra Arbeidet, derpaa Rasmus Fjøsne svarede: jeg veed ingen Smed at faae igjen, I faaer blive, jeg faaer fornøje jer. Hvormeget Smeden har oparbeidet, derom veed Vidnet ingen Vægt at opgive eller forklare. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som han vedblev, declarerede ej at vide meere og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev han dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Johannes Torkelsen værende paa Fjøsnetræ, gl: 28 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ei Parterne videre beslægtet eller besvogret, end at Rasmus Fjøsne er gift med Vidnets Søster, forklarede: At erindrer ikke, om var tilstæde ved nogen Accord 14 Dage efter Pintze 1797, eller erindrer slig Accordt, ej heller andre Accordter, end da de første 10 Voger var oparbeidet, sagde Citanten til Rasmus Fjøsne, at var brøsthølden med de accorderte 3 Ort for Vogen, og forlangte 8 skl: Tillæg paa Vogen, og at blive Arbeids Løn 5 mrk: Vogen, dertil Rasmus Fjøsne svarede som 1ste Vidne har forklaret ord til andet. men hvor meget Jern af Citanten er oparbeidet, veed Vidnet ikke. Vidnet dimitteret som det Forrige.

For to Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet og \sig/ sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Ny Tingsvidne [Sag] fra Etne

Svend Erichsen Fittie S:E: gl: 53 Aar fremstod /: bet: Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mrk: fire Skl: :/ og fremlagde skreven mundtl: Varsel contra Anders Iversen Øjeleed, som blev oplæst og er saal: samt Forligelses Commissionens Attest som blev oplæst saal:

Indstevnte Anders Iversen Øjeleed mødte og tilstod Varsel samt betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: \skr: To mrk: aatte Skl:/ og forbeholdt sig alt lovligt.

Af Vidnerne mødte aleene Tørres Torbjørnsen Fittie.

Citanten som Husbonde og Ejer af Fittie, androg at han og hands Radsmand havde \efter Rds mandens Formeening/ til fælleds Eje hver hælvt i en Hæst \opalet paa gaarden/ imod at Radsmanden naar h/an/d gik fra Fittie, skulde svare Creaturer og Avl saa godt som han havde modtaget. Radsmanden gik fra gaarden Vaar 1798, Vinteren forhen havde Radsmanden solgt til Indstevnte den halve Part i Hesten imod Citantens Villie og Tilladelse. Dette Kjøb paastaaer Citanten skal i sin Tiid blive som ugjort og heele Hesten tilhøre Citanten, siden Radsmanden ej har svaret noget i Stedet for ved Fratrædelsen, Men forbem:te Radsmandens Formeening er urigtig og ugrundet; thi Radsmanden ejede intet i Hesten, og Hesten paastaaer Citanten skal aleene tilhøre ham.

Indstevnte Anders Iversen Øjeleed paastod, at have kjøbt halv parten i omstevnte Hæst en gra Hæst nu i tredie Aar, f(...?) borket, af den som \da/ var Radsmand paa Fittie, som ej er stevnet, og derfor ej kan nævnes, og hvilken sagde sig denne halve Part at tilhøre, og Ejer Citanten den anden halve Part, paa grund af at ligesom andre Radsfolk han var gaaet ind i alt Ungavlet paa Gaarden, og da Indstevnte har Hj(em/m/el?) for sig, saa har han intet med Citanten at gjøre, aller(min?)dst da Radsmanden tilbød Citanten at købe halv parten, førend h/an/d solgte til Indstevnte, men da vilde Citanten ikke købe.

Citanten begjærede det mødende Vidne fremkaldet, at gjøre

1799: 355

Sin eedelige Forklaring.

Vidnet Tørres Torbjørnsen Huusmand under Fittie fremstod og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derpaa aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og forklarede: At afvigte Høst begjærede Indstevnte, Vidnet og h/an/ds Hosbonde Ole Fittie, at følge med ham og tage omstevnte Hest, som gik og græssede paa Fittie Lejemaal, og hvilken han vilde levere til en ustevnt Mand som h/an/d havde solgt den til, og hvilken Hest Vidnet havde hørt, at Indstevnte havde kjøbt af en da værende Radsmand paa Fittie, nemlig den halve Part, og den sam/m/e halve Part han nu vilde levere. Imidlertiid kom Citanten og sagde til dem \og forbød i Hds: M:s høje Navn/ at de maatte ikke tage den, derpaa de gik derfra hver sin Vei. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parter Consence dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: Een Mark.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten frafaldt de øvrige Vidner for denne Sinde, og begjærede det passerte sluttet, og sig som TingsVidne sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Udstædt

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev dette Maanedes ting ophævet. S: Schiøtz

Odels Sag paa Haavig i Strandvigs Skibrede

Anno 1799 Tiirsdagen næst efter Paaske Uge den 2de April Morgen tidlig er Odels og Aasteds Rett sat paa Gaarden Haavig No: 13 S: S:E: gds: i Strandvig Skibrede paa det Brug som nu ejes og beboes af Torbjørn Torbjørnsen efter Requisition af Nicolaj Engelsen, til en Odels Sags Afhandling imellem Ham og Torbjørn Torbjørnsen, med efterskrevne af Dommeren tiltagne og af Skibredets Lensmand Jacob Engelsen Giøen i Retten fremstillede, fiire eedsvorne, upartiske og Parterne ubeslægtede og ubesvoglede, Laugrettes- og Meddoms Mænd, navnlig:

1. Størk Andersen Drageide S:E:	3. Svend Andersen S:E: p: Sævereide
2. Ole Samsonsen Lejl: p: Særvold	4. Mons Guldbrandsen Lejl: p: Haaland

Hoved Citanten Nicolaj Engelsen gl: 22 Aar, med Curator Hans Andersen Hatvigen og for Citanten efter Amtets Bevilling af 7 Marti 1799 saal: men ellers som Citantens Frende efter Loven, som Næst Sødskende Barn, det Contra Parten tilstod, som Sagfører Engel Engelsen Gjøen, \fremstod/ /: betalte Incaminations Penge 2 rd: 4 s: skr: To Rd: og Fiire Skilling :/ og fremlagde Rettens til denne Sag udtagne Hoved Stevning, som med sin Beram/m/elses og Forkyndelses Paategning blev oplæst og er saalydende: derefter fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 5 Dec: 1798 oplæst saal:

De indstevnte mødte undtagen Vidnet Dag Ellingsen Røsaas som Hoved Citanten frafaldt, derimod fremstillede som ustevnte Vidner Anders Steensen Vil Kors Mand p: Bakke \Jon Torbjørnsen Houge, Johannes Eliassen Store Wiig/ og Steen Steensen Vil Korsmand p: Houge.

Indstevnte Torbjørn Torbjørnsen S:E: p: Haavigen gl: 56 Aar som Contra Citant fremstod /: betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: Fire Skil: :/ og fremlagde Contra Stevning af 4 Marti 1799 som med sin Paategning om Forkyndelsen blev oplæst og lyder saal:

Derefter alle mødte undtagen Vidnet Engel Gitlesen Leigland.

Begge Parter der som meldt ere mødte vedtog lovlig Varsel fra hinanden, og refererede sig til deres Indstevninger, hvorefter Hoved Citanten ved Engel Engelsen Gjøen fremlagde til at beviise Hoved Citantens Slegtsskab til Odels æten!! (ætten) til den Jord som paatales, foruden hvad herefter fremlæggende Skiftebreve og Adkomster, samt førende Vidner skal oplese!! (oplyse?), 4re Attester fra Sogne Præsten Hr: Sandberg alle af 15de Feb: 1799 som blev oplæst og lyder saaledes: \No: 1, 2, 3, 4/ Derefter til at beviise, saavel Hoved Citantens Odels Ret til Jorden, og hans Nedstam/m/else fra rette Odelsmand, og ældgamle Odels Erhverver og Besidder, fremlagde følgende Documenter \og lyder:/ No: 5 en Bygselseddel af 12 Dec: 1728 af Cit:s Farfader gl: Jon Jonsen til afg: Haldor Steensen p: ½ L: S:, i Haavig, saaledes: No: 6 Udskr: Skiftebr: 28 – 30 Maj 1742 paa Udlæg 2 pd: 6 7/12 mrk: S: 1 ¼ Hd: i Haavig til Jon Jonsen som blev af begge Parter tilstaaet var \H:/ Citantens Farfader saal: No: 7 a: En Contract imellem Haldor Steensen Stiffader til gl: Jon Jonsen, af 4 Marti 1743 saal: Med dette vil Hoved Citanten beviise at \Hands H:/ Citantens Farfader gl: Jon Jonsen \da/ har ejet bem:te Haavig som nu er to Brug, der af Citantens ældre Broder Engel Engelsen ejer og bruger den eene Part, og Torbjørn Torbjørnsen ejer og bruger 1 L: 1 ¾ mrk: S: 1 Hud som er den andre Part og den som nu søges. Derom end nu foreviiste et, til Anseende Skfte brev, men uden Begyndelse uden nogen Datum, Underskrift eller Ende der er til Indtægt 2 L: 1 pd: 12 mrk: S: og OverBygsel til 27 mrk: S: i Haavig, hvor anmeldes at Jorden skal med Odel tilhøre Jon Jonsen, /: H: Citantens Farfader :/ Udlægget i Jorden er frareven. Nok et Skftebr: uden Dato og Begyndelse foreviist, men underskrevet af Sl:

Sorenskriver Heiberg, som er død her i Embedet, og sees af No: 5, at han 1729 var Sorenskriver i hvilket Skiftebr: fantes Haavig til Indtægt 1 ½ L: 18 mrk: S:, og meldes ældste Søn John Andersen, Aasædes og Odels berettiget til Haavig, som og Haavig er udlagt til Sterboe Enkemanden 18 mrk: Sm:, og Jon Andersen 1 ½ L: S: /: denne

1799: 355b

Jon Andersen anmeldt Sagens nærværende gl: Vidne(r) \at have hørt/ var Fader til gl: Jon Jonsen, og altsaa Citantens Farfaders Fader :/ Disse to bleve paategnet tilbageleveret. Dernæst foreviist til at oplyse hvorledes gl: Jon Jonsen har skjødet heele Haavigen og deelt det imellem sine 2 Sønner, dog uden derved at betage hin andens Odels Rett, efter Loven, saasom: hands ældste Søn afg: Jon Jonsen hvis Brug nu af Torbjørn Torbjørnsen som er Contra Citant nu ejes. \No: 7/ B: Skde fra gl: til unge Jon Jonsen 6 Marti 1752, begjærtes indført oplæst saal: No: 8 Extract Skftebr: efter gl: Jon Jonsen {15 Oct:} \31 April/ 1759, hvorved Haavigen 1 L: 1 1/6 mrk: Sm: er udlagt til afg: Nicolaj Hatvigen \saal:/, som No: 9. ved Skde 10 Maj 1759 har skjødet sam/m/e til gl: Jon Jonsen Haavigs Enke, saal: der ved No: 10 den 11te Oct: 1771 ved Skde saal: har skjødet endeel deraf til unge Jon Jonsen, hvis Brug nu af Torbjørn Haavigen ejes. No: 11 Extract Skiftebr: af 24 Feb: 1791 efter unge Jon Jonsen som viiser Jordeparten 1 L: 1 ¾ mrk: S: 1 Hd:, udlagt til \Arvinger/ Enke, \....?/, Brødre og Søster, følgelig han ingen Børn efterladt sig, sam/m/e Extract saal: hvilke ved No: 12 Skde saal: af 26 Feb: 1791 saal:, har tilskjødet alt, unge Jon Jonsens Enke nu afg: Kari Niels Datter, som ved ved!! Skde af 10de Oct: 1791 \No: 13/, saal: har tilskjødet Jorden til Contra Citanten Torbjørn Torbjørnsen. Alle bem:te Documenter som \....?/ Bygsel seddelen undtagen, er fremlagt i Udskrifter af Pantebogen, Hoved Citanten havde begjært Acten inddragen. Dernæst til Oplysning om den anden {halve} Deel i Haavigen som gl: Jon Jonsen har tilskjødet sin yngre Søn Engel Jonsen, fremlagde i Udskrifter af Pantebogen, No: 14 Skde 12te Oct: 1753 til Engel Jonsen fra gl: Jon Jonsen, paa en Anpart, hvilket Skde efter Pantebogen er saal: og No: 15 Skde af 11te Oct: 1771 fra gl: Jon Jonsens Enke til Engel Jonsen paa en Anpart, hvilket Skde er saalydende: Derefter foreviist Skftebrev 1 Juni 1791 efter denne Engel Jonsen, som begjærtes anmærket efter, at han ikkun efterlod sig af Sønner, tvende, den ældste Engel Engelsen som foreviiste Skde af 10de Oct: 1791 hvorved h/an/d er bleven Ejer af sin Faders Brug, og den Anden som er Hoved Citanten, der angivet 13 Aar. Dette tilførte befandtes saaledes ved Eftersyn, rigtig, hvorefter Skftebrevet paategnet anviist blev tilbageleveret.

Hoved Citanten derefter begjærede sine Vidner fremkaldede at gjøre deres Forklaring, og at svare paa de under Forklaringen \dem/ tilbringende, mundtl: Erindringer og Spørsmåale uden for Protocollen. Vidnerne, de indstevnte, og ustevnte alle forbem:te mødende, blev paaraabt, og fremstod, begge Parters, vedtog alle lovlig Varsel, og tog til Vederståle, tillige i saavidt, baade at paahøre hinandens Vidnesbyrd, saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunde falde hin anden imod, derved erindre, hvad og om de noget nødig eragter, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning efter Lovens Forskrift, til Sandheds udsigende om hvad de i denne Sag bliver spurgt og selv veed til Sagens Oplysning, saa og paalagt sig ej fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring have beEediget efter Loven, hvorefter de bleve separerede, og fremstod

Hoved Citantens 1ste Vidne Engel Hansen Gjøen, gl: 81 Aar og 3 Maaneder, sidst til Alters forrige Høst, ej Parterne videre beslægtet, end er Sødskende Barn til Citantens afdøde Fader, Engel Jonsen, forklarede om Sagen: At er fød Janv: 1718, og kan erindre fra sit Alders 15de Aar, at gl: Jon Jonsen Farfader til Citanten ejede heele Haavig, men dennes Stiffader \afg:/ Haldor Steensen brugde noget deraf efter Contract og Bygselseddel for en Tiid, og heele Haavigen ejede og arvede han saaledes, noget efter sin Fader \arvet 1722/ {og?} som at

han da er død, veed han \Vidnet/ af sin afg: Faders Bestalling som Lensmand af 1723, i h(vilket?) Ombud, Vidnets Fader, succederede gl: Jon Jonsens Fader, og resten har gl: Jon Jonsen arvet efter sin Moder i fremlagte Skfte 1742, veed og, og har aldrig hørt andet, end at \Hoved/ Citantens Farfader har ejet og odlet heele Haavigen, og ejede gl: Jon Jonsen heele Haavig, indtil han skjødede sam/m/e som de fremlagte Skjøder udviiser, noget til hans ældste Søn unge Jon Jonsen, og noget til den yngre \og næste/ Søn Engel Jonsen, hvilke siden har faaet resten skjødet fra deres \kjødelige/ Moder Marthe Engels Datter \.... gamle? Jon Jonsens??/ Jon Jonsen <var>(?) den yngre, men gl: Jon Jonsen(s) ældste Søn døde 1790, uden Børn og Afkom. Hans yngre Broder Engel Jonsen døde 1791, og \har/ efterladt sig allene de 2 Sønner, ingen Børn efter nogen anden Søn, neml: ældste Søn Engel Engelsen som boer paa sin Faders Jord og Nicolaj Engelsen som nu vil indtale den af hands Farbroder unge Jon Jonsen efterladte Jorde part. Afg: U: Jon Jonsens Enke nu afg: Kari Niels Datter har ikke vært beslægtet til nogen af de som have ejet Haavigen. Heele Haavigen har altiid vært i uafbrudt Ejendom og Besiddelse af Odelsmænd, alt det Vidnet har

1799: 356

lert(?), og kan erindre. Da Parterne intet videre havde at tilspørge Vidnet, som erklærede, ej at vide meere, og vedblev sin Forklaring som for ham blev oplæst; saa blev Vidnet med begge Parter Consence til nærmere Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ole Sjursen Revne Vk: Md: gl: 72 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At kan erindre fra sit 20de Aar, omtrent 1747, og da boede gl: Jon Jonsen paa Haavigen, men hvorlænge h/an/d havde da boet der, om enten efter Skjøde eller hvad Adkomst, {eller} veed Vidnet ikke, men har ikke hørt andet end han boede som Ejer. Veed ikke andet, end har hørt, at {heele} Haavigen var gamle Jon Jonsens Odel fra hans Forældre, men veed ikke enten alt eller halvt. I øvrigt fra den Tiid som 1ste Vidne, med Forskjæl, at veed ej om Kari Niels Datter er i nogen Slægt med Odels mændene til Haavig. Fra 1747 har Beboeren gl: Jon Jonsen og efter ham h/an/ds to Søn/n/er været i uafbrudt Besiddelse paa Haavig. I øvrigt veed ikke andet end gl: Jon Jonsen boede paa Haavig som Ejer. Dimitteret som 1ste Vidne til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod 3de Vidne Anders Steensen Vilkorsmand paa Bakke, gl: 81 Aar, sidst til Alters Langfredag. Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At mindes fra sit 20de Aar, omtrent 1738, da boede paa Haavigen, gamle Jon Jonsen, og veed ikke andet end han ejede heele Haavigen, men mindes ikke hans Forfædre, og veed ikke andet, end han ejede det som arvet efter sine Forfædre, ei heller veed andet, efter hvad har hørt, end at han er fød paa Haavigen, men veed ikke, naar gl: Jon Jonsen blev Ejer deraf, som var førend Vidnets Tiid. I øvrigt som 2det Vidne. Vidnet blev ad interim til nærmere Eedfæstelse som de forrige dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Jon Torbjørnsen S:E: paa Houge{n}, gl: 64 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har vært kjendt her paa Haavigen fra omtrent, saa at han kan mindes, fra 1747, og kjendte da gl: Jon Jonsen som tillige med dennes Stiffader Haldor Steensen boede begge paa Haavig, og veed ikke bedre, end at gl: Jon Jonsen ejede heele Haavig, og Haldor Syeensen som boede tillige, veed ikke hvad han boede efter, men han var gift med gl: Jon Jonsens Moder, som var død førend Vidnet mindes; veed ikke andet end har hørt, at gl: Jon Jonsen skal have arvet Haavigen med Odel efter sine Forfædre. I øvrigt som 2de Vidne. Dimitteret som de forrige ad interim til nærmere Eedfæstelse.

Fremstod 5te Vidne Johannes Eliassen S:E: p: Store Wiig, gl: 65 Aar, sidst til Alters forrige Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har fra 1746 vært bekjendt her paa Haavigen, og veed ikke rettere, eller har hørt andet, end at gl: Jon Jonsen ejede som Ejendom

og ved Odel, heele Haavigen. I øvrigt som 4de Vidne. Dimitteret som de Forrige. Dimitteret til nærmere Eedfæstelse som de Forrige

Fremstod som 6te Vidne Steen Steensen Vk: Md: paa Houge, gl: 69 Aar, sidst til Alters Oct: f: A.; ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At har fra 1746 vært kjendt her paa Haavigen, i øvrigt som 4de Vidne med det Tillæg at yngre Jon Jonsens Enke Kari Niels Datters var en \Søn/n/e/ Datter af Jon Andersens Broder. Dimitteret ad interim til nærmere Eedfæstelse som de Forrige.

1ste Vidne endnu forklarede paa Tilspørsel, at det Brug som nu Torbjørn Torbjørnsen ejer, var det som gamle Jon Jonsen arvede efter sin Fader efter hvad har hørt, men veed det ikke fuldkommere end slutter, at det gl: Jon Jonsen først har arvet, har han og først solgt.

For 6 Vidner betalt 4 mrk: skr: Fire Mark.

Hoved Citanten derefter vilde afvarte hvad fra Contra Citantens Side maatte fremkomme, og forbeholdt sig alt lovligt.

Contra Citanten begjærede sine Vidner paaraabt, som nu alle mødte efter Stevningen /: thi blev Hoved Citantens Vidner fremkaldede, og tog til vedermæle samt vedtog Varsel for Processens Skyld for forbemeldte :/ for ligesom og paa samme Maade som Hoved Cit:s at gjøre deres Forklaring; og fremstod som

Contra Citantens 1ste {og Sagens 7de} Vidne efter at vare separerede, forhen aflagte 4de Hoved Citantens Vidne Jon Torbjørnsen Houge, som om Sagen forklarede efter Contra Citantens Erindring uden for Prot: at unge Jon Jonsen Haavigen var ældste Søn af gl: Jon Jonsen Haavigen, og den yngre \eller anden Søn/ var Engel Jonsen, som er død, og efterladt sig to Sønner Engel Engelsen som boer paa gaarden, og Hoved Citanten Nicolaj Engelsen, Unge Jon Jonsen Haavigen som er død 1790, havde ingen Børn eller Børns børn, han var gift med siden afdøde h/an/ds Enke Kari Niels Datter, som var en Søn/n/e Datter af gl: Jon Jonsens Faders Broder, blev gift med hende for omtrent 40 Aar siden, om ej før h/an/d kom til at boe paa Haavigen, da vel strax efter, hun var Enke efter Torbjørn Hansen Tvedt, og med ham avlede hun denne Søn Torbjørn Torbjørnsen som nu er Contra Citant. Vidnet ad interim til nærmere Eedfæstelse dimitteret som de Forrige.

Fremstod Contra Citantens 2det og Sagens 7de Vidne Engel Gitlesen S:E: p: Leigland, gl: 51 Aar, sidst til Alters afvigte

1799: 356b

Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede som forrige Vidne med Forskjæl, at veed ej Kari Niels Datters Slægtskab, og at \efter hvad/ Vidnet har hørt af sine Forældre, {at} \er/ det nu 47 Aar siden Hun blev gift med unge Jon Jonsen, det Aar han kom til at boe paa Haavigen. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 3de Contra, og Sagens forhen afhørte 5te Vidne Johannes Eliassen Store Wiig, forklarede som 1ste Contra Vidne, med Forskjæl af 47 Aar, siden Kari Niels Datter blev gift med unge Jon Jonsen, og kom hun til Haavigen Vaaren før Vinden!! (Vaar Vinden). Dimitteret som de Forrige.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: Toe Mark og aatte Skilling.

Begge Parter begjærede de afhørte Vidner, da ej videre havde dem at tilspørge, admitteret til ved Eeds Aflæggelse at bekræfte deres Udsigende, og de derefter dimitteret fra Retten; thi bleve de fremkaldede, fremstod, og som dem af Protocollen var forelæst deres Forklaring; saa bekræftede de og nu hver for sig, med oprakte Fingre efter Loven, og med Lovens Eed, deres gjorte Forklaring og aflagte Vidnesbyrds Sandhed og Rigtighed, baade efter det de selv veed, og efter det de have hørt, og ej at vide meere, rettere eller sandere for Gud, end det de have vidnet, hvorefter de med begge Parters Samtøkke, bleve aldeles fra Retten dimitterte.

Contra Citanten derefter fremlagde til Beviis i Sagen Lit: A: Original Skde fra Jon Jonsen den ældre til Jon Jonsen den yngre, dateret 6 Marti 1752, paa 1 pd: 13 1/6 mrk: S:, 1 Hud. Lit: B: Marthe Engels Dt:s Skde til unge Jon Jonsen paa 1 pd: 12 7/12 mrk: S:, dateret 11te Oct: 1771. Lit: C: Unge Jon Jonsens Arvingers Skde til h/an/ds Enke Kari Niels Dt: af 26 Feb: 1791, paa \i/ alt for 699 rd: 3 mrk: 14 s: 1 Løb 1 3/4 mrk: S: 1 Hud. Lit: D: Hendes Skjøde af 10 Oct: 1791 til Contra Citanten Torbjørn Torbjørnsen, lydende paa lige Ldskyld og Penge Sum/m/a som næst Forrige. Disse originale Skjøder bleve confererede med forhen fremlagde Pantebogs Udskrifter No: 7. b. No: 10 No: 12, og 13. og som derved conform, paategnet anviist og tilbageleveret. Videre Lit: E: Sogne Præstens Attest af 11 Feb: 1799 om Contra Citantens Alder fød 1743, \saal:/ og Lit: F: Ditto om Kari Niels Datters giftermaal 1752 den 6te Søndag efter Trinitatis med Jon Jonsen Haavigen saal: derefter forbeholdt sig nærmere Paastand og Irettesættelse.

Paa Hoved Citantens Vegne Engel Engelsen Gjøen, som ikke ved Jurisdictionens Parter bag her, har kunnet erholde ældre Documenter, da Pante bøgerne \her/ ej haves længere end fra 1737, og ved Efterspørsel ved Skifte Contoiret ligesaa lidet, da der ingen Pantebog fra Sundhorlehn findes fra 1722 til 1729, i hvilke Aaringer Document herom formodes, og her paa Tompten findes ingen andre end de fremkomne, formeener at have ved de førte Vidner fuldkom/m/en oplyst Odels Æten, saa at gamle Jon Jonsen har odlet heele Haavigen, og da unge Jon Jonsen var ældste Søn efter ham; saa kunde anden Søn \H:/ Citantens Fader Engel Jonsen eller Engels Børn, hvoriblandt \H:/ Citanten er næst ældste Søn, /: thi \H:/ Citantens ældre Broder Engel Engelsen har faaet, deres Fader Engel Jonsens Brug :/ ikke paatale deres Ret og Odel til U: Jon Jonsens Brug, før sidstmeldte i Aaret 1791 ved Døden afgik uden Børn; altsaa \H:/ Citanten ikke har mistet den Ret og Odel til Jorden som han dertil har efter Lovens 5 B: 5 C: 1 og 2 a: siden Jorden er odlet af hans Farfader gl: Jon Jonsen, og dens nu værende Ejer Torbjørn Torbjørnsen saavel som Hans Moder U: Jon Jonsens Enke Kari Niels Dt: er efter Lovens 5 B: 2 C: 20 a:, \S/ (Sammes?) Slutning Jorden gandske uvedkommende, som de derfor fremmede og aldeles uden for Jordens Odels Æt. Nu derimod, da Citanten er af rette Odels Æt i lige nedstigende Linie, og repræsenterer h/an/ds Fader, paastaaer h/an/d sin Odels Ret til Jorden, da Odels Ret er en Famillie Ret som ikke kan komme fra Famillien, saalænge nogen deraf er til efter Lov: 5 B: 5 C: 2 a: følgelig ikke i dette Fald kan hævdes, af en fremmed fra Famillien, altsaa næst at henholde sig til sit herved i Rettelæggende Indlæg af dags Dato oplæst saal: og næst at forbeholde \H:/ Citanten den behørig Eeds Aflæggelse og Pengenes Anbydelse her for Retten saaledes paastod Dom.

Engel Gjøen og Nicolaj Engelsen anbød Løsnings Pengene, og anviiste nogle Pakker Banco Sedler som h/an/d sagde var 700 rd:, og begjærede dem af Torbjørn Torbjørnsen imodtaget og eftertalt.

Torbjørn Torbjørnsen nægtede at imodtage nogen Penge; thi maatte Hoved Citanten tage dem tilbage til videre i sin Forvaring.

1799: 357

Hoved Citanten Nicolaj Engelsen derefter anbød Eed nu aflagt, at han vil løse Jorden til sig selv, og ikke til nogen andre.

Contra Citanten siden ikke derfor er stevnet, og han vil paastaae sig befriet for Hoved Citantens Søgemaal, protesterer nu imod Eeden, men i øvrigt da h/an/d ikke mistroer Hoved Citanten at h/an/d vil løse Jorden til andre end sig selv, eftergiver han ham gjerne Eeden i det Tilfælde, at h/an/d skulde blive Løsnings berettiget, men hvorimod Ctra: Citanten vil procedere og protestere, og ikke formode saa lovstridigt Udfald af Sagen. Contra Citanten derefter forestillede: Efter Lovens 5 B: 5 C: 1 og 2 a: er det deres Odels Jord som der har ejet en Jord i 20, nu efter Fr: 14 Janv: 1771 a: 1 i 10 Aar. Unge Jon Jonsen har ejet denne

Jord fra 1752, og efter sidste Skjøde fra 1771, altsaa nu 28 Aar, følgelig er det hans Odel som fuldkom/m/en bestyrkes af allegerede Fr:s 2 art:s Ord: Person eller Æt i Tii Aar eller længere som Ejer besiddet bliver h/an/ds Odels Jord som ingen kan indløse fra ham men Jorden bliver Ejermanen og h/an/ds Afkom til Odel uigjenløselig. Jorden bliver da umodsigelig Unge Jon Jonsens Odel, saa den sidste Odel udslætter og til intet gjør den forrige. Efter sam/m/e Fr:s § 2, gaar Odel kun frem i rette nedstigende Linie, følgelig da U: Jon Jonsen ingen Børn har, saa er ingen Odel paa den Jordepart for Jon Jonsens Slægt, men Odelen tilhører hans Enke Contra Citantens Moder som har boet paa Jorden med U: Jon Jonsen i Ægteskab med ham fra Aar 1752, da Torbjørn allerede var fød 1743 og gl: 9 Aar, og efter U: Jon Jonsen bliver bem:te h/an/ds Enke dobbelt berettiget til Jorden, baade ved Odel som forbemeldt, saa og da ingen Anden Odel derpaa for \H:/ Citantens Æt eller Andre haves, end og uden Odel til Indløsning efter Lov: 5 B: 2 Cap: 20 a: Efter allegerede Lovens 5 B: 5 C: bliver den omtvistede Jord saa meget meere U: Jon Jonsens Odel, som Skjødet 11 Oct: 1771 om heele gaardens Deeling indeholder Disposition: At yngre Søn eller hans Børn skulde have Pretention paa den Odels Jord som ældre Søn har hævdet i 10 Aar, paa den grund som ingen steds findes i nogen Lov, at ej kan faaes Hævd mod(?) den som ej kan paatale sin Ret, eller, at den yngre ej kunde paatale sin Ret imod en ældre Broder, som lige privilegert, førend efter den ældres Død, i hvor længe efter Hævds Tiid, men da med Kraft: er en Urimelighed som ikke har nogen Lovs grund, ligesaa lidet som i nogen Lov gjøres (gives?) større Ret i dette Fald imellem Odels Slægtninger indbyrdes, end imellem Odels Slægtninger paa den eene, og frem/m/ede paa den anden Side, og imod en Frem/m/et som har ejet en Andens Odels Jord i 10 Aar, antages ingen Paatale, hvilket og bestyrker det forhen sagte: At den sidste Odel ophæver og aldeeles udsletter den Forrige. Saa meget mindre k/an/d saadan Pretention af yngre Sødskende, eller deres Børn, som her i denne Sag finder Sted, da Loven ikke kan have statueret Sligt, som den ikke har givet noget Rettens Middel til saadan Rets Conservation, da de i alle andre Odels Tilfælde har givet Rets Midler. Ellers om yngre Broder skulde have større Ret imod ældre Broder end imod en Fremmet, maatte Loven have nævnet det, men den tier. Overalt er vel disse Sætninger gjort magtesløse ved Fr: 1771. Snarere maae vel en Anden Sætning: At ufødte have ingen Rettigheder gjelde, som grundet tydelig i den nyere Odels Lov Forord: 1771 § 4. og hvorefter den bliver Løsnings berettiget som var det da Jorden blev solgt, og ikke den som er det, naar den indløses, og Cit: var ikke født, da unge Jon Jonsen fik sidste Skde paa Jorden 1771, altsaa umulig som da ufødt, ej heller undfanget, k/an/d repræsentere h/an/ds Fader, saa meget mindre som h/an/ds Fader Engel Jonsen overlevede Unge Jon Jonsen, men gjorde ingen Paatale paa Jorden og ligesaa lidet \H:/ Citantens da allerede myndige ældre Broder. Da nu Torbjørns Moder, er ikke aleene Løsnings men og Odels berettiget til den omstevnte Jorde part, som hun og har indløst og igjen tilskjødet hendes Søn Torb: Torb: Haavig og Torbjørn Haavig nu dertil efter hendes Skde er lovlig Odels Ejer, og \H:/ Citanten som da sidste Skde blev udgivet 1771, ikke var født, altsaa ikke herpaa kan gjøre Prætention; saa vil Contra Citanten formode at blive i rolig Ejendom og besiddelse af det h/an/d har Skjøde paa; Overalt maae fastsættes en Tids punct, fra hvilken en Odels Prætendents F(..?)stand kand tage Begyndelse og denne til Jorden have sam/m/e Ret som naar den søges til Indløsning. Saadan Tids punct findes ikke bestemt i nogen Lov, eller efter nogen Lovs Analogi uden {efter} i Fr: 14 Janv: 1771 a: 4, neml: den Tiid Jorden er solgt, og intet er til Hinder, at jo det sidste Skjøde paa den omstevnte Jordepart til afg: unge Jon Jonsen af 11te Oct: 1771, kan st(aae?) ved Siden af Skjøder og Salg efter allegerede Fr:s §. En ældre Tids punct at antage, gives ingen Anledning til, og en yngre er stridende imod allegerede §'s Regel om ufødte, hvori sam/m/e §'s øvrige Bestem/m/elser, ikke i denne Sag gjør nogen Forandring. Det er og dette Skdes Datum, der i alle andre mulige Tilfælde vilde blive at tage til Følge

Sagens Beskaffenhed i henseende til Indløsning, er og den Sam/m/e hvad enten \U:/ Jon Jonsen døde Dagen efter, eller mange Aar derefter, naar h/an/d som her er Tilfældet, døde uden Børn. Anderledes vilde det blive om seenere Tids punct, enten U: Jon Jonsens Døds Dag, eller Indløsnings Tiden nu skulde tages til Følge; thi da staar Sagen paa en anden Fod, formedelst de som imidlertiid kunde være fødte som her er Tilfælde; hvorfor det bliver rimeligt, at fastsætte til Tiids punct for Sagen 1771; thi da var Jorden ligesaavel exponeret den sam/m/e Indløsning som nu, men da, enten af \H:/ Cit:s Fader eller \H:/ Cit:s fødte ældre Broder, og anden Tids punct end den 1771, er ingen grund til, enten i Sagens Natur eller i nogen Lov, som og Beskaffenheden, henseende Odels Prætentionen, ikke i saa Fald var eens baade 1771 og nu. Efter {Processen} Præmissis og Reglerne i Fr: 26 Maj 1752, kan og ikke andre indtale Jorden, end de som kunde indtale den 1771, eller de som kunde repræsentere Saadanne, men \H:/ Citanten Nicol: Engelsens var da ej født, altsaa hverken kan intale Jorden, eller øve nogen Repræsentations Ret. Det sidste Skde paa omstevnte Jorde part til afg: U: Jon Jonsen er som meldt af Dato 11te Oct: 1771 hvorefter h/an/d ejede og boede paa Jorden til h/an/ds Død 1790, og h/an/d bortdøde uden Børn, men \H:/ Citanten denne Jon Jonsens yngre Broder Engel Jonsens anden Søn eller næst ældste Søn Nic: Engelsens var ikke fød 1771, og ikke er fød førend 6 Aar derefter i Aaret 1777. Naar da spørges, om Nicolaj Engelsens har Ret til denne Jordeparts Indløsning, kan Svaret umulig blive andet end benægtende, da h/an/d ikke var fød da den sidste Deel af Jorden blev skjødet 1771, til afg: U: Jon Jonsen, og saa meget mindre kan han have Ret til det øvrige som mange Aar før var sidstmeldte tilskjødet og da Ufødte hverken efter Loven /: det Tilfælde, da kun for Undfangne efter Lov: p: 712 a: 12 undtager :/ eller expressis verbis(?) efter Fr: 14 Janv: 1771 § 4, har nogen Rettigheder. Ligesaalidet sees at \H:/ Citanten, som forbemeldte Tiid ufødt kan efter Fr: 26 Maj 1752 og sam/m/es grundsetninger, confereret med Fr: 1771, her og i denne Sag repræsentere h/an/ds ved Døden afgangne Fader Engel Jonsen som overlevde sin ældre Broder Unge Jon Jonsen; altsaa Contra Citanten næst at henholde sig til sit i Rette læggende Indlæg af gaars Dato oplæst saal: paastaaer sig aldeeles frifunden for Hoved Citantens Tiltale, men Hoved Cit:, tildømt at erstatte ham Omkostninger efter Indlægget, og tillige Erstatning for det Vilkkor!! (Vilkor) som h/an/d efter Contract har udgivet til gl: Jon Jonsens Enke Marthe Engels Datter, i Fald Jorden imod Formodning skulde blive ham frakjendt, og da tillige sine Skde breves Bekostning, i øvrigt paastaar Dom efter sit Indlæg til at beholde Jorden.

Engel Gjøen protesterede imod noget Vilkors Erstatning i Tilfælde som ej stevnt for.

Begge Parter indlod Sagen til Doms.

Da begge Parter nu har indladt Sagen til Doms; saa bliver først at beregne denne Aasteds Rets Omkostninger:

Dommeren for to Dages Forretning	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:
Diæt penge som 5 Miil fra sit Hjem for de 4 Miil \deraf/ tour et retour	bet:
	1 rd: - 2 mrk: - 0 s:
Lensmanden for Laugrettet at tilsige, og dermed møde, 3 Dage á 3 mrk:	
	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:
Laugrettes mændene for deres Umage og Nærværelse to Dage, de to á 24 s: \hver/	bet:
og de to som over en Miil fra sit Hjem á 2 mrk: daglig hver er	2 rd: - 2 mrk: - 0 s:

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 beregnet beløber Tii Rd: En Mrk: skr:
10 rd: - 1 mrk: - 0 s:

som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit og hvorforuden Actens Udstædelse bekostes af hver som Sam/m/e forlanger.

Derefter Sagen blev til Doms optagen til i Morgen, da Dagen nu er aldeeles forløben.

Imidlertid Retten lod sig foreviise Engel Engelsens Skde 10de Oct: 1791 hvorefter h/an/d ejer i gaarden 1 pd: 22 ¼ mrk: S: 1 Hd: og hands Skatte qvitterings Bog som lyder paa Skatte skyld 4 pd: 18 mrk: S:, og Ldskyld 1 Løb 4 ¼ mrk: S: 1 Hd: 1 1/3 s: P: (Penge), saa desuden efter Skatte bogen maae være indbegreben det(?) gds: i gaarden 1 pd: 3 mrk: S:, 1 1/3 s: Penge.

Torbjørn Torbjørnsen ejer efter i Sagen

1799: 358

fremlagte Skde, Ldsk: 1 L: 1 ¾ mrk: S:, 1 Hud, og h/an/ds Skatte bog blev efterseet, hvorefter h/an/d bruger i Skat 1 L: 1 pd: 18 mrk: S:, Ldsk: 1 L: 1 ¾ mrk: S: 1 Hd:, alt S:E: gds: hvorefter heele gaarden maae være i Skat 3 L: 12 mrk: S:, og Ldsk: 2 Løber 3 eller 6 mrk: S:, 2 Huder, 1 1/3 s: Penge.

Sagen beroer til i Morgen.

Anden Dagen den 3 April 1799 continuerede Sagen i Parternes Nærværelse, da først Dom/m/eren med Laugrettes og Meddoms Mændene igjennem gik og overvejede Sagen og de derpaa anvendelige Lovsteder og Anordninger, hvorefter af den gandske Ret blev afsagt følgende

Dom

Efter foranførte skal heele Gaarden Haavigen No: 13 S: S:E: i Strandvig Skbr: være af Skatteskyld 3 L: 12 mrk: S:, og Ldskd: 2 Løber 3 eller 6 mrk: S:, 2 Huder, 1 1/3 s: P:; deraf ejer \nu/ Torbjørn Torbjørnsen \forhen/ unge Jon Jonsens Brug 1 L: 1 ¾ mrk: S: 1 Hd:, som afgangne \U:/ Jon Jonsens yngre Broder Søn Nicolaj Engelsens vil vinde fra ham som dennes Odels gods. Det vil ikke \for det første/ blive saa meget Spørsmaal i Sagen, enten om ufødtes Rettigheder, eller hvad Tids punct der kan antages, som bestemt Punct at regne Odels Retten og Indløsningen efter, enten 1771, da afg: unge Jon Jonsen fik sit sidste Skde, eller 1790 da U: Jon Jonsen ved Døden afgik; ej heller hvorvidt den Sidstmeldte Tids punct fortjener meget Bifald, af den Aarsag at ingen yngre Odels Prætendenter kunde tale paa Jorden saalænge U: Jon Jonsen som den ældste Søn af sin Fader levede. Men meere bliver Spørsmaalet, fra hvem Hoved Cit:n Nicolaj Engelsens k/an/d derivere sin Odels Rett; og da dette ikke kan være fra h/an/ds Farbroder U: Jon Jonsen, da Odels Rett ikke k/an/d gaae over i Side Linien imod Fr: 14 Janv: 1771 § 2.; saa maae det være fra Jon Jonsens og Engel Jonsens Fader gamle Jon Jonsen, som er Hoved Cit:s Farfader. Men at gamle Jon Jonsen har ejet heele gaarden, fra hvad Tiid og hvorlænge, og den bleven hans Odel, enten paa den grund, eller som arvet \Ætens/ gamle Odel; det maae beviises; thi mindre Deelee kan ikke komme i Betragtning, da ikke er oplyst, hvor de Deelee ere, i hvilket Brug, og hvor, efter de adskillige Skder, samlede; sær da de ældre Documenters Matricul Skyld, ere ikke at foreene, eller bringe til at ballancere paa nogen Maade. Bygselseddelen 1728 viiser ikke hvad gl: Jon Jonsen ejede meere end ½ L: S: Ao: 1742 efter fremlagt Extract Skftebr:, er gl: Jon Jonsen udlagt 2 Pd: 6 7/12 mrk: S: 1 ¼ Hd: Contracten af 1743 viiser, at gl: Jon Jonsen da ejede i alt 1 L: 2 pd: 15 mrk: S: 2 Hd:r. Fra disse Aaringer 1742 og 1743 til 1752 og 1753, da gl: Jon Jonsen først skjødede noget til hver af sine 2 Sønner, er ikke Odels Hævds Tiid opnaaet, som førend Fr: 1771 var 20 Aar. Det foreviiste chorteqve efter Anseende, noget af et Skftebrev oplyser intet, og det af Sl: Sorenskr: Hejberg underskrevne, ligesaa lidet som gandske mangler Begyndelse, Intimation, Arvinger, Datum og alt, {og} \samt/ begynder midt i Registering af Tin. Af alt dette kan ikke sees hvor længe gl: Jon Jonsen har ejet alt, eller hvormeget, i Haavig, saa at det derefter kunde kaldes hans Odel, ej heller har dette vært at oplyse enten ved Skiøde eller Skftebreve; ikke heller med de førte Vidner, da ingen af dem har kunnet give Oplysning om Tiden førend 1738, uden aleene Vidnet Engel Hansen Gjøen, men han er kun eet Vidne, og

h/an/ds Vidnesbyrd ikke saa fuldstændig, eller formedelst hans Ungdom den Tiid, og da h/an/d ikke kan vidne efter Documenter, kan være saa fuldstændig, i at selv alt at vide, som Lov: p: 766 a: 11, fordrer; saa efter foranførte ikke er beviist gl: Jon Jonsens Odel til Haavig, eller fra hvad Tiid eller efter hvad Adkomst, han deri er bleven Ejer; følgelig Nicolaj Engelsens ingen Adgang kan have til nogen Odel deri, henseende heele Torb: Torb:s Brug. derimod da Marthe Engels Datter er uimodsagt Moder, ligesom gl: Jon Jonsen Fader til begge de tvende deres sam/m/en avlede, bortdøde Sønner U: Jon Jonsen og Engel Jonsen; og Hun efter Skde af 10 Maj 1759, er da bleven Ejer af 1 pd: 13 1/6 mrk: S: 1 Hd: i Haavig, samt hun har den 11te Oct: 1771 skjødet til U: Jon Jonsen Ldsk: 1 pd: 12 7/12 mrk: S:; saa er dette hendes Odel som af Hendes Afkom altsaa nu af hendes Søn/n/esøn Hov: Cit: Nic: Eng: kan indløses paa sam/m/e grund som om det havde været h/an/ds Farfaders gl: Jon Jonsens Odel, som og kan antages at have Sted som før er meldt, ubehindret af den fremsatte Exception om ufødte, ingens Rettighed at have, da Sagens Beskaffenhed ikke gandske nøje stem/m/er overeens med Casus i Fr: 1771 § 4, sær i det at Jorden ikke har vært ude af Ætlægget, i den der om meldte Tiid. Efter saadanne Omstændigheder kjendes af

1799: 358b

Dommeren og Med Doms Mænd for Ret: At Torbjørn Torbjørnsen bør af sit Brug i Gaarden Haavig, for Nicolaj Engelsens fravige og røddig gjøre Landskyld En halv Løb og Syv Tolvte deel Mark Smør, imod Løsnings Penges Betaling al Advenant 233 rd: 2 mrk: 2 s: skriver To Hundrede Tredive og Tree Rigsdaler 24 s: til første Lovens Fardag efter denne Doms lovlige Forkyndelse, tillige Anpart i Huuser og alt videre dette Jordebrug tilhørende, alt i Følge Lovens 5 Bog 3 C: 5 og 13 a: og Fr: 14 Janv: 1771 § 7, og derimod underskrive og forseglet udstæde eet af Nicolaj Engelsens bekostet Skde til Sig, fra Torb: Torbjørnsen paa Sam/m/e, under Mullet af Een Mark Danske til den Nordenfjeldske Vei Kasse, og under Nam, Adfærd og Executions Tvang derfor efter Loven, for hver Dags paaklagede Ophold over 15 Dage efter at denne Dom forud betimelig er forkyndt, og Pengene samt det nye expederte Skde, er anbuden, de første til Imodtagelse, og det Sidste til Underskrift og Forsegling, som bør skee inden 1ste Marti 1800, fra hvilken Tiid, denne Jordepart herved tildøm/m/es Hoved Citanten Nicolaj Engelsens til sin egen Ejendom at eje og beholde. Forbedring eller Forværring, samt Erstatning for Vilkor, kan ej paadømmes, som det første ej ventileret, og det sidste som forbeholdes, ej stevnet for. I øvrigt begge Parter frifindes for hin andens Tiltale. Processens Omkostninger ophæves paa begge Sider. S: Schiøtz Udstædt til H: C:

Sommer Tinget 1799 den 22de April for Schonevig Skibrede sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen af Districtets Sørenskriver Søren Schiøtz, Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad i Overværelse af Districtets Foged Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne 4 opnævnte eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig:

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettes Mænd

1. Tjæran Olsen Tjelde	3. Iver Torbjørnsen Lande
2. Abraham Johansen Hvidevold	4. Torkel Torbjørnsen Eide

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret for dette Aars Martii Maanedes overordentlige Ting paa Godøesunds Tingsted d: 4 Marti d: A: her fol: 353a. Og end videre siden tilhændekomne og indløbne samt Sportel Reglementet som sædvanlig:

13. Sportel Reglementet af 11 Juni 1788.
14. Danske Cancellies Skr: 23 Feb: 1799, fra Stiftet communiceret 9 Marti s: A: at Skifte Retterne ihenseende til Skiftes Udsættelser, er ikke mindre end andre Dommere vedkom/m/ende Fr: 3 Juni 1796 Cap: 2. § 7.
15. 2 Marti 1799 fra Stiftet communiceret 16de dto:, om Betaling for Besigtelse over Compagnie Cheffers Boliger efter Rescr: 2de Sept: 1791, forbliver efter Rescr: 14 Aug: 1776 4de punct § a. b. c.
16. Resolution, fra Stiftet communiceret 12 April d: A:, at Maanedes Tingene i Sundhorlehn, maae \de/ for Junii og Augusti Maaneder ophøre.
17. Stiftets Skr: 27 Marti d: A: at i Anledning en udbrudt Sygdom paa de Westindiske Danske Øer, skal Skibe som kommer derfra, holde sig her fra Landet, og Landets Folk ej have Omgang med dem, men de henviises til Strudshavn, og flere Steder nær Bergen for i den Anledning at undersøges.
18. 4 April d: A: hvorved efterlyses 2 fra Sverrig undvigte Mordere Niels Pehrson fra Dahle og Anders Haldorsen fra Nils.
19. De under No: 7 og 8 Schon: Høsteting 1798 anførte 2 Forordninger. see fol: 361a. 369b.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Just: Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Nye Tingsvidne Sag

Jacob Jacobsen Træ Huusmand under Schonevig Præstegaard fremstod, anmeldte sig af Alder 32 Aar, /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mark og fire Skilling :/ og i Sag contra Lars Larsen Yttre Næss, fremlagde Forligelses Commissionens Attest oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel til Tings Vidnes Erhvervelse \oplæst/ og saal:

Indstevnte Lars Larsen yttre Næss \gl: 40 (49?) Aar/ mødte betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark aatte Skilling, og nægtede Søgemaale samt forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten androg, at afvigte Som/m/er 1798, havde h/an/d som Huusmand, under Præstegaarden i Schonevig, med Ret og Præstens Tilladelse, sin Koe i Præstegaardens Udmark, og hvilken Koe han havde lejet af en ustevnt Mand. Udi sam/m/e Mark

1799: 359

eller Hage kom en Gra Ox den Indstevnte tilhørende, uden Tilladelse, og gik der, hvilken Gra Ox hængte efter, og saa meget løb med denne Koe og sprang Hende, at hun tog Skade, og maatte tages hjem, og desuden desaarsag kastede hun Kalv hun gik med, og ikke siden kundet tage Kalv; Og da Koens Ejer Sverke Pedersen Støelen /: Denne mødte nu og vedtog Varsel til Vedermæle og efter Processens Skyld :/ søger Citanten til Skades Erstatning; saa nødes Citanten igjen at tage sin Opretning hos Indstevnte, og til at bevise sit Søgemaal, er hand herom TingsVidne begjærende, af Vidner som h/an/d agter at fremstille.

Indstevnte nægtede Søgemaale, og havde for Betaling Præstens Tilladelse at have Oxen i Fjeldet, der h/an/d satte den, og da ej var Gjærde for, gik den selv need, og saasnart h/an/d St: Hans Tider blev advaret at tage den derfra, tog han den strax, og at Studen eller Oxen, om det og er sandt, har imidlertid reedet Koen, efter Citantens S(...?) for meget, er h/an/d uskyldig i som en blot Hændelse, og paastod sig fri for Tiltale. Der var ellers flere Grastuder i Hagen.

Citanten fremstillede ustevnte Vidner unge Thor Rasmussen Røjsems Hustrue Brynnille Thors Datter og Sverke Pedersen Støelens Hustrue Siri Ols Datter, som h/an/d begjærede at gjøre deres Forklaring; de mødte bleve forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med

Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Brynille Thors Datter gl: 32 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, begge Parter ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Som/m/eren 1798 satte Citanten den/n/e af ham af Sverke Støele lejede Koe i h/an/ds Hosbonde Præstens Hage Vaar sædvanlig Tiid ved 3de Maj, og \denne/ gik til Høsten der, saa længe andre Kjør gik der, om hun var med Buur da hun blev sat i Hagen, ved Vidnet ikke; af Gra Stude var fra Begyndelsen af kun Præstens i Hagen, men siden kom need fra Fjeldet som ej er fragjærdet, adskillige frem/m/ede gra Studer deriblandt saae Vidnet i Hagen, den Indstevntes Oxe, som Vidnet een Gang saae \veed ej hvad Tiid/ at sprang omstevnte Koe, da Koen ej den gang vilde staae, og begge Bæstene var af middels Størrelse, og Studen gjorde kun eet Sprang, og Studen eller Oxen gjorde intet ondt paa Koen, og dette var en Aften Vidnet da ej var længere i Marken, end hun hændede Creaturerne. Vidnet kom hver Morgen og Aften i Marken, saae denne Oxe der længe, veed ikke hvor længe, men saae ikke dette af den uden een gang. Saae og Præstegaards Studen sprang hende een gang først p: Som/m/eren. Om Koen da eller før eller nogen Tiid har kastet Kalv, veed Vidnet ikke. Hvad Tilladelse Indstevnte havde for sin Stud til Beite der, eller ikke, veed Vidnet intet om. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Parterne hende intet videre havde at tilspørge, blev hun med begge Parters Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Siri Ols Dt., gl: 27 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ej videre beslægtet eller besvogret, end at hendes Mand er Broder til Citantens Hustrue, forklarede, som forrige Vidne med Forskjæl: at Koen havde løbet M(o?)d h(ø?)st før, og slutter at hun havde taget Kalv, da hun ikke plejede løbe op igjen, og Høsten før var den lejet til Citanten. Af Gra Stude var fra Begyndelsen kun Præstens i Hagen, og ej da ej heller siden saae Vidnet der Andre, uden Indstevntes, som hun saae der tidlig om Vaaren, da h/an/d kun havde Tilladelse at sætte den i Fjeldet, men der er ej gjærde imellem. Indstevntes Stud saae Vidnet, eengang efter St: Hans Tiid sprang denne Koe 6 gange efter hinanden en Søndags Aften, imedens Vidnet malkede 3 Kjør, hun vilde ej staae før hun blev jaget af ham til hun maatte staae; Studen gjorde hende ellers intet ondt. Vidnet kom ofte og hver Dag Aften og Morgen i Marken at malke, men saae ikke dette meer. Indstevntes Oxe gik i Hagen heele Som/m/eren. Koen har ej kastet Kalv før, og har ej seet hun kastet denne Som/m/er eller siden. Har ikke seet Præstegaards Studen springe Koen. Koen kom til Skade, over dette, og kalvede ikke, og har været hos Stud, siden paa Som/m/eren, da Koen selv vilde, og blev sprungen, men endnu ikke taget Kalv. Ligesaa hen paa Vinteren, men forgjæves. Dimitteret som det Forrige.

Citanten fremlagde skriftl: Vidnesbyrd fra Velædle og Velærværdige Hr: Schnitler, oplæst saal:

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet og sig paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt. Indstevnte reserverede alt lovlig.

TingsVidnet bevilges.

Post Forhør

Blev Forhør foretaget i Anledning af Postens Forsinkelse fra Bergen til Stavanger den 26 Nov: f: A:, hvormed fremlagt Hr: Postmester de Rytters Anmeldelse af 13 Dec: næst efter, oplæst saal: og Copi af Post Memorialen, oplæst saal: Samt Indstevning til dette Tingsted af 13 Marti sidst, \som/ med sine Forkyndelses Paategninger ere saal:

hvorefter mødte Postskydsen Hr: Lars Friderich Undal paa Wahlen og h/an/ds Postdrenge

Endre Sjursen og Jacob Olsen som de der tager imod Posten, naar den kom/m/er fra Bergen fra nærmeste Skydssted norden for Helvigen. Posten kom fra Helvigen til Wahlen Fredag 30 Nov: Eftermiddag Kl: 3 eller 4. blev slet ikke opholdt, men strax befordret af Endre Sjursen sør efter til næste Skyds sted Ølfarnæs, og kom der da omtrent $\frac{3}{4}$ Miil til Lands da det var mørk, og den blev imodtaget af Lars Aarentsen Ølfarnæs, som ej den tiid da det var mørk og for stærk Storm, kunde reise af med Posten siden de skulde over Fjorden. Samtl: forklarede: At før de fik Posten, frygtede de i Anledning af det stormende Vejr de foregaaende Dage, at Posten var bortkom/m/en, eller om ikke det, kunde den end da ikke være ventende saasnart \som/ den kom. Dimitteret.

Fremstod paa Lars Aarentsen Ølfarnæs Vegne h/an/ds Naboe ogsaa Postbonde Tørres Tørressen Ølfarnæs og h/an/ds Postdreng Torbjørn Jonsen, og anmeldte som de kunde beEedige om forlanges, at nu er Lars Aarentsen og h/an/ds Postdreng syge og sengeliggende saa de ikke kunde møde ved dette Forhør. Ellers var det Lars Aarentsen som den Tiid tog og skulde tage mod Posten, og imodtog den fra Wahlen Fredag Aften da det var bleven mørk, den 30 Nov:, men for Storm, kunde \de/ umuelig reise med den før Løverdags Morgen den 1ste Dec: da det var saa stærk Vejr, at de frygtede at kom/m/e bort, da om Morgen to Mand rejsede med den over Fjorden til Lechnæs til Jon Larsen, over $\frac{1}{2}$ Miil. Dette de med Eed kan bevidne om forlanges, og forklarede saaledes som anført, paa Lars Aarentsens og h/an/ds Postdrenge Vegne. Dimitteret.

Fremstod Jon Larsen Lechnæs og h/an/ds Postdreng Lars Jonsen og forklarede: At den Uge 26 Nov: og følgende Dage var Vejret saa stormende, at de frygtede Posten var bortkommen, og om ikke det, troede de den aldrig at kunde kom/m/e saasnart den kom. Uformodet kom(?) Lars Aarentsen Ølfarnæs, Posten i stærk Storm, Løverdags Morgen den 1ste Dec: Kl: 8 eller 9 efter gisning, thi Uhr have de ikke, og strax Landing reed de med Posten til Schonevig Postaabner Sted, og blev ikke hos dem opholdt. Dimitteret.

Forhøret beroer til Foretagelse ved flere vedkom/m/ende Skibreder.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23 April 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 270. Lars Olsen Fjære No: 46 Obl: til Tørres Pedersen Rullestad paa 199 rd:, dat: 2 Maj 1786, af Creditor qvitteret 18 April 1799.

No: 5 p: 478. Hugne Erichsen Furdal No: 25 og H: C: gds: No: 33 Obl: til Erich Hugnesen paa 300 rd: uden Rente, d: 14 Sept: 1789, af Creditors Enke og Arvinger qvitteret 22 April 1799.

No: 5 p: 508. Niels Thorsen Fatland No: 35 H: C: gds:, Obl: til Lars Pedersen Hetleflaat p: 180 rd:, dateret 5 Maj 1790, af Creditor qvitteret 22 April 1799.

No: 5 p: 508. Halsten Larsen Echemoe No: 41 Obl: til Aschout Olsen Handeland p: 198 rd:, d: 5 Maj 1790, af Creditor qvitteret 22 April 1799.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds bog anviist

Frue Lieut:inde Dahls til Jørgen Iversen paa Livstiid paa Handeland No: 4, af Ldskyld 1 $\frac{1}{2}$ L: S: 1 $\frac{1}{2}$ Hd:, før brugt af Aschout Olsen, d: 22 Nov: 1798. M:f: H: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 3 Aug: 1798 efter Ole Nielsen Yttre Tungesvig. Jordegods Udlægget i Skde bogen extraheret.

Afkalde

ForM: Bog fol: 166. Myndtl: Hans Weiners Moders efter Skfte 15 Feb: 1781 for i alt 25 rd: 18 s: dat: 29 Maj 1798.

.... fol: 166 og 167. Lars Øriansen Wiike for efter Skfte 29 Marti 1780 62 rd: 5 mrk: 7 s: og efter Skfte 23 Apr: 1783 54 rd: 9 s: d: 22 April 1799.

.... fol: 273. Myndtl: Knud Madsens Formynders for Arv 11 rd: 4 mrk: 7 ½ s: efter Skifte 6 Dec: 1798 d: 22 April 1799.

.... dto: fol: Myndtl: Ingeborg Mads Dt:s ForM:s Arv 5 rd: 4 mrk: 11 ¾ s: dto: Skfte og s: Dato.

.... dto: fol: Siri Mads Dt:s Formynders lige Arv, sam/m/e Skifte og Datum.

(Andre dokument igjen)

Niels Thorsen Fatlands Skde til Thor Nielsen paa Fatland No: 35 H: C: gds: efter Aftag 2 pd: 15 mrk: S: for 200 rd: dat: 24 Feb: 1798.

Thor Nielsen Fatland No: 35 H: C: gds: Vil Kors Contract til Niels Thorsen og Hustru Mangelle Ols Datter dat: 24 Feb: 1798.

Ditto Thor Nielsen Fatlands Obl: til Lars Pedersen Hetleflaat p: 99 rd: Rente 3 proC:

1799: 360

Pant 1 pr: i Fatland No: 35 efter Aftag 2 pd: 15 mrk: S: d: 22 April 1799.

Jørgen Jversen Skde til Aschout Olsen paa Aarthun No: 33 1 L: S: 1 Hd: for 999 rd: d: 22 Nov: 1798.

Halsten Larsen Obl: til Jørgen Iversen Handeland paa 250 rd: Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Echemoe No: 41 2 pd: 3 mrk: S: d: 22 Apr: 1799.

Nye Tingsvidne Sag

Lars Johannessen Sør Ebne SelvEjer lod paa sine Vegne møde h/an/ds Søn Johannes Larsen gl: 23 Aar, betale Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tre mrk: og fire Skilling, og i agtende TingsVidne Sag contra h/an/ds Naboe Haldor Erichsen Mitebne, fremlagde for først Forligelses Commissionens Attest som blev oplæst saal:

Indstevnte Haldor Erichsen Mit Ebne \gl: 32 Aar/ mødte og anmeldte at det var ham umulig at møde den Tiid for Forligelses Commissionen, da h/an/d var i Etne 1 miil herfra, i Anledning af h/an/ds Moders hæftige Sygdom, hvorfra det blev ham umueligt, at komme til den Tiid tilbage.

der næst Citanten fremlagde skreven mundtl: Varsel som blev oplæst saal:

Indstevnte mødte /: betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: otte Skil: /: og tilstod lovlig Varsel, men nægtede Søgemaalet, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten anmeldte at ikke havde noget Forhør at fremlægge, men androg h/an/ds Faders Klage som følger: At Fjerde Jule Dag 1798, kjørte Indstevnte et Læs Veed for sig selv hjem efter til sit Huus, og baade da og før havde han kjørt et stk: 2 Bøegjærde og et stk: gjærde i Udmarken som begge Støkker Citanten havde at holde vedlige, need, og ikke lagt dem op igjen, derover Citanten Lars Johannessen tiltalede Indstevnte hvorpaa Indstevnte overfaldt Cit: med Hug og Slag saa h/an/d maatte blive liggende paa Stedet, indtil Folk ved Hændelse kom til og hjalp ham hjem, og maatte kjøre ham hjem, og hvorover h/an/d laae til Sengs 5 á 6 Uger, og endnu deraf er syg. Indstevnte kjørde ikke over andet gjærde, end hvor alle tider har været Braad paa gjærdet om Vinteren, som er en ringe Umage at sætte i Stand om Vaaren, da alle gjærder i stand sættes. Den Tiid overfaldt Citanten Indstevnte, da denne kjørte sit Læs paa sædvanlig Vej, med Skjænden og Banden, og Diævler annam/m/else, og nu skal Du faae liige for alle de gale gjerninger Du har gjort, og kom til Indstevnte med Øxe i Haanden, og

løftede den i Vejret og truede med den, og huggede med den i Luften, men traf ham ikke, og Indstevnte gjorde ikke andet end tog for sig, og værgede af for Hug, og kørte sin Vej derfra, og Citanten gik sin Vej derfra, frisk og veel(?) (vred?). Citanten begjærede sine Vidner de tvende indstevnte, og ellers følgende ustevnte fremstillede Vidner Aslach Aslachsen Indsidder paa Scheje p: Sandeidet, Randi Ols Datter Pige tjener p: Wache, Ølve Larsen Hmd: under Citanten, fremkaldede at gjøre deres Forklaring. Thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Gunder Andersen Huusmand under Indstevnte gl: 48 Aar, sidst til Alters forrige Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Fjerde Jule Dag 1798, Formiddag omtr: Kl: 11. vilde Vidnet gaae efter en Bør Ved, og da h/an/d gik ud af sit Huus, saae h/an/d Indstevnte i Gaarden spændte sin Øg fra et Læs, og da Vidnet kom i en Gar braad i Haae gjærdet, paa Citantens gjærde part, laae Cit: der paa Marken med en Øxe i Haanden, ved bem:te Braad hvor Indstevnte plejer kjøre om Vinteren, og da Vidnet spurgde ham: ligger I her, svarede h/an/d intet, men lidt efter, bad h/an/d Vidnet gaae hjem i Gaarden og hænte Cit:s Kone til Cit: /: Cit: klagede sig noget men taug meest stille :/ Vidnet hæntede Konen, og da de kom til ham, bad hun Vidnet at hjælpe hende sin Mand hjem, og da de vilde løfte ham op, og leede h/an/d hjem, klagede h/an/d sig jam/m/erlig, saa de maatte hænte Øg og Slæde og kjøre ham hjem, da h/an/d sagde ej at kunde reise sig og gaae, og da de kom med Slæden maatte de hjælpe ham de to op i Slæden, og kjørde ham hjem og hjalp ham i Sengen. Vidnet saae ej noget Saar eller blaat eller blodigt paa ham, uden i Ansigtet 3 Steder, hvor det var saaviidt at Vidnet saae Tegn til blodighed. Han klagede sig og over den eene Haand, erindrer ej hvilken, men sagde ikke hvor han havde faaet det, og to á 3 Dage derefter hørde Vidnet h/an/d holdt Sengen, eller saa omtrent, men Vidnet saae ham ej siden længer, ej heller det traf sig saa, at kunne see ham. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, end endnu paa tilbragte Spørmaal svarede: At der var ikke Blod paa Marken, at Citanten snakkede gandske vel, og at h/an/d end ikke engang den Tiid sagde sin Kone hvor h/an/d havde faaet dette, og Vidnet veed ikke hvorledes h/an/d var kom/m/en til den Skde!! (Skade), og da nu ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Barbro Østens Dt:

1799: 360b

tjener Indstevnte, gl: 30 Aar, sidst til Alters forrige Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret undtagen lidt beslægtet med Citanten, men veed ikke hvor meget, forklarede: At før omvundne tiid saae Vidnet at det forrige Vidne, gik hjem af Bøen til Gaarden Sør Ebne, men hvad han gik efter, veed Vidnet ikke, ej heller taledes med ham, og da Vidnet i det sam/m/e vilde drive Smalen i Hagen, traf Vidnet i sin sædvanlige Vej, hvor Cit: laae, ved Braaddet af bem:te Gjærde, og hvilket Braad er Indstevntes sædvanlige Vej om Vinteren at kjøre, der Vidnet ved at see ham ligge, ligesom undredes, og gik tilbage, skjønt Cit: hverken skreeg, klagede sig, eller saae ud enten blaa eller blodig. Hun havde ej den Tiid seet Indstevnte siden h/an/d var kjørt til Skovs efter Læs. Cit: taledes ej Vidnet til. Vidnet har ej seet hvad Cit: er tilføjet, men da Haldor siden efter kom hjem, spurgde Vidnet ham, hvor det stod til med Lars, som laae der, da Haldor svarede: At Lars foer efter ham i Hougen, mindes ej meere hvad han svarede; og Hougen og gar braaddet er nær hinanden. Toe á 3 Dage derefter saae Vidnet Cit: i sin Seng, men saae ham ej blaae eller blodig. Vidnet blev som forrige dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ølve Larsen Ebne gl: 60 Aar sidst til Alters forrige Høst, ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Fjerde Juledag sidst, Aften, blev Vidnet hæntet til Citanten, som da laae i sin Seng, lidt blodig i Ansigtet, og et Klæde over Panden som det eene stæd var

blodig; dette Citanten viisede Vidnet, og tillige en stor Kugle paa højre Haand, og tree Kugler paa højre Side, smaae Kugler, alle Kuglerne røde i Huden, og klagede sig derover, og sagde at Indstevnte havde tilføjet ham det, ved Garbraaddet, og da Vidnet og Cit:s Kone skulde hjælpe ham af Sengen, forbød ham dem at røre paa disse Stæder, og hand skalv under Vidnets Haand, og de hjalp ham i Sengen igjen, og Vidnet og Konen vaagede hos ham den Nat, og h/an/d jamrede sig meget. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Aslach Aslachsen gl: 23 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Hellig 3 Konge Dag sidst, kom Vidnet reisende forbi, og gik ind til Cit: som laae til Sengs, og da en Aften kom Haldor op til Citanten, og Indstevnte spurgte Cit: hvor staaer I Jer Grande, hvorledes skal det vær, dertil Cit: sagde: Du kunde kommet før. 6 á 7 Dage derefter, kom Indstevnte igjen til Cit:, men Vidnet veed ej hvad passerede. Erindrer at første gang Indstevnte kom til Cit:, fulgde Vidnet med, og da sagde Indstevnte til Vidnet: Gid Du kunde forlige os imellem, men nævnede ej hvorom og da intet blev afgjort, og Indstevnte gik derfra, sagde Vidnet ude paa gaarden til Indstevnte, om han vilde gaae fra den Sag, og Indstevnte bad Gud bevare sig, det(?) ikke at gaae fra, det var en Modgang og et Fald for mig. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Randi Ols Datter gl: 27 Aar sidst til Alters forrige Høst, Cit: er Vidnets Morbroder, ellers ej Parterne beslægtet eller besvogret, forklarede: At Hellig tre Konge Dag hørde Vidnet, at 4de Vidne i Cit:s Huus spurgde Indstevnte, hvorfor h/an/d ikke kom til Sørebnene da der vare Bud efter ham, da Indstevnte sagde noget, som Vidnet ej erindrer, hørde og at forrige Vidne, paa gaarden spurgde Indstevnte, om h/an/d vilde gaae fra den Gjær /: nævnede ej hvad Gjær /: dertil Indstevnte bad Gud bevare sig, han var ej tænkt paa at gaae fra det. og da Indstevnte da gik, sagde Indstevnte til Cit:s Hustrue og 4de Vidne: Gid I kunde lage det med mig paa det bedste. 6 á 7 Dage derefter kom Indstevnte til Cit: og bad at de skulde lage det paa den bedste maade med ham, da Cit:s ældste Datter sagde til Indstevnte. Det var dog ikke at handle saaledes med ham, dertil Indstevnte sagde det var et Fald og en Modgang der stod for ham. Een af disse gange sagde Vidnet til Haldor: Det var dog {u}skikkelig at fare saa med ham, dertil Haldor sagde: Han troede ikke det var saa ondt. Hand havde ikke vildet det skulde være saa ondt. Dimitteret som de Forrige.

For 5 Vidner betalt 3 mrk: 8 s: skriver Tree Mark og aatte Skilling.

Indstevnte nægtede de førte Vidner, og i sær og aldeles de Citanten beslægtede, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Fogden TingsVidne om resterende Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Inddragelse

1799: 361

Ole Olsen Muncheteigs Arvingers Skde til Sjur Olsen paa Munketeig i alt 18 mrk: Sm: \for 100 rd: 12 s: deraf indløst for 63 rd: 5 mrk: 13 s: 11 ½ mrk: Smør og(?)(?) No: 2, dat: 2 Nov: 1798.

Sjur Olsen Munketeig No: 2 Vilkors Ctr: til Lisbeth Sjurs Datter Enke efter Ole Olsen d: 2 Nov: 1798.

Christian Larsen Tvedts Skde til Ole Erichsen paa Tvedt No: 61 2 pd: S: 1 Gskd: for 490 rd: d: 30 Janvarj 1799.

Tørres Gudmundsen Wiiche No: 32 Vk: Ctr: til Torger Sjursen Wiiche og Hustrue Ingeborg Halvors Dt: dateret 6 April 1799.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 766. Lars Larsen Flesche No: 64 Obl: til Christopher Johansen Yttre Tungesvig paa 130 rd: dateret 6 Nov: 1793 af Creditor qvitteret 23 April 1799.

Anordninger

20. Fr: om Under Dommeres Pligt ved Forhør i Politie og Inqvisions Sager hvor Procuratorer ej tilstædes at møde d: 8 Marti 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Torbjørn Ommundsen Flesche til Lars Larsen den yngre paa indengjærdes uskatlagt Plads Monke Teigen kaldet, paa Livs Tiid 1. H/an/d bebygger Pladset og ejer Huusene. Fri for Afgift hans og Hustrues Livs Tiid. d: 20 Nov: 1798. til Manuf: H: betalt 8 skl:

Canc: Rd: Schiøtz til Hugne Rasmussen, paa uskatlagt indengjærdes Plads under Mille paa Livs Tiid d: 10 April 1799. til Manuf: H: betalt 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Johannessen Yttre Tungesvig Skde til Jon Larsen Hustoft paa halve Schonevigs Kirke for 140 rd:, dat: 2 Nov: 1798.

Lars Larsens Skde til Torbjørn Ommundsen paa Flesche No: 64 18 mrk: S: f: (for) 396 rd: d: 21 Nov: 1798.

Tørres Nielsen og Tørres Tørressen Tarraldsøens Arvingers Skde til Aadne Steensen paa Tarraldsøen No: 81 indløst for 140 rd: 4 mrk: 13 1/8 s: 2 pd: 2 5/8 mrk: S: og h/an/ds Hustrue arvet for 159 rd: 3 mrk: 7 1/8 s: 21 3/8 mrk: S: 1 Hd:, i alt 1 L: S:, 1 Hd: d: 13 Apr: 1799.

Aadne Steensens og forbem:te Sælgeres Contract om Odels Løsningen til bem:te Tarraldsøen d: 13 Apr: 1799.

Hans Johannessen Yttre Bouge Skde til Hans Hansen paa halve h/an/ds Brug i Yttre Bouge No: 27 H: C: gds: 18 mrk: S:, med Ov: Bygsel til 2 pd: 15 mrk: S: 1/4 Hd: Kongens Strøe gods for 240 rd:, dat:t 14 Janv: 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 24 April 1799 continuerede dette Ting.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Aadne Steensen Tarraldsøen og Hans Hansen yttre Bouge og befunden til 1798 Aars Udgang 135 rd: 1 mrk: 1 s: og af første Termin 1799 518 rd: 4 mrk: 7 s: i alt Summa 653 rd: 5 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Etne Skibredes Sommerting den 26de April 1799 sadt og holdet paa Aalunds Tingsted, af Rettens Betjent, i Overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne fiire opnævnte eedsvorne Laugrettes Mænd af Etne Skibrede, navnlig: a: ny af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Lars Jonsen Øfre Grindem
2. Hans Andersen Kaldem

3. Rasmus Sjursen Støele
b: gl: Laugrettes Mænd
4. Peder Bjørnsen Wee

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret fol: 353a. 358b. og 361a. oven.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Bestalling for Lensmand Erich Henrichsen Schieldahl publiceret.

No: 4 C7mus/1798. 24 Skl: Friderich Hauch. Hans Kongelige Majestæts bestaltet Kammerherre og Stiftsbefalingsmand over Bergens Stift, samt Amtmand over det Søndre Bergenhusiske Amt. Giør vitterlig: At som Fogden over Sundhords og Hardangers Fogderie, S: T: Hr: Justitz Raad Koren haver indberettet at Lensmanden for Etne Skibreede i Sundhords Fogderie Henrich Ottessen Schieldahl ved Døden er afgaaen og tillige foreslaaet hans Søn Erich Henrichsen Schieldahl, hvilken til dette Ombud skal findes duelig; Saa bliver benævnte Erich Henrichsen Schieldahl herved beskikket til Lensmand for Etne Skibreede i Sundhords Fogderie. Thi skal benævnte Erich Henrichsen Schieldahl udi dette Embede holde sig Hans Kongelige Majestæts Lov og Forordninger samt andre ham vedkom/m/ende Befalinger allerunderdanigst efterretlig; Hans Kongl: Maj:ts Høje Interesse troeligen og flittigen beopagte, samt hvad Hand af Kongel: Maj:ts Foged anbefalet vorder, med Flid og Nidkjærhed hørsomst forrette, saa og gjøre vedbørlig Reede og Rigtighed for hvis Kongl: Skatter og Contributioner ham kan blive betroet at oppebærge. Han bør og af yderste Magt og Formue, søge strax og i Begyndelsen at dæmpe og hindre al Ulempe og Fortræd, som blandt Almuen kunde rejse sig, og saadant hans foresatte Øvrighed uden Ophold, at tilkjendegive. Endeligen bør han og i alle andre Maader sig i sit Lensmands Embede saaledes stille og forholde, som han agter at tilsvare og bekjendt være, i Følge Hans for mig Aflagde Eed. Hvorimod samtlige Etne Skibreedes Almue hermed anbefales at beviise hannem ald tilbørlig Hørighed og Lydighed udi

1799: 361b

udi!! Hans Embeds Forretninger; Ligesom og Kongelig Maje:ts Foged anmodes, at maintainere forbemeldte Erich Henrichsen Schieldahl udi Lensmands Embedet, samt Aarligen og i rette Tiid, lade ham nyde og bekomme hvad det Kongl: Skatte Brev og andre Anordninger, saa og det Høj Kongl: Rescript af 14 Mai 1762, igjentaaget den 23 Feb: 1767, allernaadigst tillægger Lensmændene for samme Tjeneste, og ellers tilsee, at hannem ingen Fornærmelse udi bemeldte Embede tilføjes, saafremt de Skyldige ej vil vente efter Sagens Beskaffenhed at vorde tiltalte og Straffede.

Bergen den 22 Sept: 1798.

Til Bekræftelse under min Haand og Segl. Fr: Hauch (L: S:)

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Johannessen Yttre Tungesvig Skde til Jon Larsen Hustoft paa halve Schonevigs Kirke og Gods for 140 rd., dateret 2 Nov: 1798.

Pantebogen til Udslættelse

No: 2 p: 485. Caution af 1769 for Foget Christian Lerke Dahl p: 3000 rd., her ang:de Sl: Hr: Japhet Hegelund for 500 rd., udslættet efter Amtets Skr: af 10 Nov: 1798.

Nye Tingsvidne Sag.

Johannes Erichsen S:E: p: Ousviig fremstod anmeldte sig gl: 22 Aar, med Curator Engel Engelsen Gjøen, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd:r tre Mark og fire Skilling, og anmeldte at have indstevnet Huusmand under Citanten h/an/ds Husbonde, Johannes {Nielsen} \Larsen/ Wejen da mindelig Foreening efter Forligelses Commissionens attest som fremlægges dateret 7 Marti 1799 oplæst saal: ikke har vært at opnaae, ved skreven mundtl: Varsel til TingsVidne, fremlagt \og/ oplæst saal:

Indstevnte \gl: 36 Aar/ mødte, tilstoed lovlig Varsel, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og aatte Skl:, og declarerede at kan ikke erindre nogen Contract, og har de den, saa har de den, og h/an/d syntes det var urimeligt, at h/an/d skulde gaae fra Pladset for en anden.

Citanten begjærede sine Vidner fremkaldet, og tillige fremstillede ustevnte Vidner Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal og Halvor Tørressen Waldre samt Tjæran Nielsen Skaffer, og de at gjøre deres Forklaring: af de indstevnte mødte Ole Tostensen Ousvog tjener p: Ousvog alle bem:te blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, derpaa de bleve separerede. Citanten eller paa h/an/ds Vegne Engel Moe begjærede Vidnerne tilspurgt, om Johannes Erichsen Ousviig og Johannes Larsen Huusmand paa Pladset Wejen under Gaarden Ousviig, har Høstetinget 1797 paa Tingstedet Gjærde, oprettet Contract som af Johannes Larsen Wejen er underskrevet, hvorved Johannes Wejen havde indgaaet og forbunden sig til at fravige Pladset Wejen inden 15 Maj 1799, uden foregaaende Lovmaal eller Dom, og om ej skeede, da underkaster h/an/d sig Udkastelse ved Fogdens Assistance, og imidlertid at svare som h/an/d forhen havde svaret Aarl: 2 rd:, og 6 Dages Arbeide i Skuuren og 3 i Slaatten, derimod Johannes Erichsen Ousviig forpligtede sig til at lade Johannes Larsen Wejen sidde ubehindret paa Pladset Wejen til 15 Maj 1799 imod Afgift som ovenmeldt. Imidlertid Citanten begjærede Johannes Wejen tilspurgt, om h/an/d ikke denne Vaar vil fravige bemeldte Plads? Indstevnte svarede: At kunde ikke gjøre det.

Dom/m/eren forbeholdt sig Examinationen saaledes at Vidnerne ikke lægger Ord i Munden, og fremstod som

1ste Vidne Ole Tostensen gl: 24 Aar, sidst til Alters forrige Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed, at saadan Contract var af Johannes Larsen indgaaet, fordi han havde begaaet en Forbrydelse, hvorfor h/an/ds Hosbonde vilde havt ham under Tiltale, men i Forlig at dette ej skulde blive paataalt indgik Contracten, som Vidnet har seet, og var underskrevet af Citanten og Indstevnte og 2 Vitterligheds Mænd som Vidnet ej erindrer, veed ej andet om Contracten, end det h/an/d læste af den, forstaaer ej om den var tinglyst. Vidnet har seet den strax efter Høst Tinget 1797, da en ustevnt Mand viisde Vidnet den, erindrer af Indholden at Indstevnte skulde fravige Wejen den/n/e Vaar \1799/ og at saalænge vilde Citanten lade ham sidde der. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge blev h/an/d med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Tjæran Nielsen Skaffer i Etne, \gl: 33 Aar/ Huusmand ved Gjærdesøen, sidst til Alters forrige Høst, er Næst sødskende Barn til Indstevnte, forklarede: At Høstetinget 1797 paa Gjærde T/in/gsted, Vidnet gik imellem, h(...?) h/an/d læse af et Papiir, en Contract, hvortil han hørte Bygde Rygte aarsagen skulde være, \en/ af Indstevnte begaaet Forbrydelse for hvis Tiltale Indstevnte bad sig befriet, og indgik Contracten, deraf Vidnet saaviit det mindes, erindrer, at Johannes Larsen skulde fravige Pladset Wejen

denne Vaar 1799, da Johannes Larsen Wejen bad, Citanten, at maatte fløtte sine Huuse {...}, naar h/an/d vilde, dertil Citanten svarede: det maatte han vel, naar han fløttede dem saa betiids, at det blev Græsset uden Skade. Til bem:te Tid Vaar 1799, vilde Johannes Larsen Wejen gaae godvillig fra Pladset. Johannes Erichsen lovede da Indstevnte, at maatte beholde Pladset til denne Vaar, men da skulde Indstevnte have det røddig. Vidnet dimitteret som det forrige.

Fremstod 3de Vidne Lensmand Erich Henriksen Schjeldal, gl: 32 Aar, sidst til Alters forrige Høst, Parterne ej videre beslægtet eller besvogret, end er Sødskende barn til Citantens Moder, forklarede: At Høste tinget 1797 \paa Gjærde/ var Indstevnte, stevnet til Tings for Forbrydelse og for at undgaae den Sag, indgik h/an/d Forlig, og \den/ omstevnte Contract, efter Forening imellem begge Parter, skreven paa stemplet Papiir, dertil Vidnet hørde deres vedtagne(?) Forening, som var at Johannes Larsen forbandt sig at fravige Pladset Wejen denne Vaar 1799 uden Lov og Dom eller Søgemaal eller Lovmaal, og om ej skeete, skulde h/an/ds Huuse nedkastes ved Fogdens assistance, og imidlertid svare den sædvanlige Afgift som før var givet, erindrer ej rettere end 2 rd: \Aarl:/, og nogle Dages Arbeide, derimod Johannes Erichsen vilde lade ham sidde til denne Tiid. Erindrer ikke med største Vished, om Contracten jo blev skreven saaledes, ej heller om hand den oplæste, ej heller veed vist om Vidnet har underskrevet den til Vitterlighed, da saa mange saadanne Underskrifter bliver af Vidnet begjært ved Tingene. Der blev betalt Penge baade til Stemplet Papir og til Skrivning. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 4de Vidne Halvor Tørressen Waldre, gl: 72 Aar, sidst til Alters dette Aars Bede Dag, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At erindrer ikke det foregaaende ved Høstetinget paa Gjærde 1797, men saaviit mindes var det nok som de forrige Vidner har forklaret, en Forbrydelse af Huusmanden, som var Aarsag til Forlig, og dette igjen Aarsag til en Contract, til hvilken Vidnet var bedet, den at underskrive til Vitterlighed, som og skeede af 3de Vidne, til Vitterlighed, Contracten blev da af Vidnet underskrevet til Vitterlighed, og dertil begjært af Citanten i Indstevntes Nærværelse, hvoraf Indholden var: At Johannes Larsen indgik, at fravige og røddiggjøre Pladset Wejen til denne Vaar 1799, men de fleere Bestemmelser kan Vidnet ikke erindre. Dimitteret som de Forrige.

For 4 Vidner betalt 3 mrk: skr: Tree Mark.

Indstevnte fremlagde Indlæg af Dags Dato, oplæst saal:

Citanten \fracaldt det udeblevne Vidne og/ begjærede TingsVidnet sluttet og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. <Udstædt>

Ny Doms Sag

Niels Halvorsen Smed i Etne fremstod, betalte Incaminationspenge 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mark og fire Skilling, og i Sag til Doms contra Rasmus Erichsen Fjøsne, fremlagde skreven mundtl: Varsel, oplæst saal: dernæst i Rettelagde til Actens Følge et TingsVidne af 11 Marti 1799 {til Actens Følge} og paastod Dom til at erholde efter Stevningen Arbeids Løn 27 rd: 4 mrk: 7 s:, og desuden oprete ArbeidsLøn for 10 Voger Jern á 5 mrk: er 8 rd: 2 mrk: i alt 36 rd: 7 s: som Vidnerne vel intet har erindret sig at forklare noget om, men kan ikke benægtes af Rasmus Fjøsne, endskjønt han vel vil forsøge det, men derom anbyder Citanten Eed paa een af Siderne, saa og {Paa Rasmus Erichsen} denne Sags Omkostninger erstattet med 12 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Paa Rasmus Erichsen Fjøsnes Vegne mødte h/an/ds StedSøn Haldor Thorsen Røe betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mark og Aatte Skilling, og anmeldte Rasmus Erichsen Fjøsne været over et halv Aar, og er endnu syg og sengeliggende saa han ikke kan møde, og derfor begjærede Sagen opsat formedelst saadant lovligt Forfald, betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skilling, da han behøved at føre Contra Vidner, hvortil h/an/d ikke har faaet Tiid at udstyre Contra Vidne Stevnemaal, hvorefter h/an/d gandske vil afbeviise Citantens Søgemaal

ved de agtende Vidner som Comparenten nu ikke vidste at navngive, men formodes skal beviise baade mindre Jern Arbeide, og mindre Accordt pr: Vog, og benægtede ellers aldeles de uden grund omstevnte 10 Voger Jern. Comparenten paa (oven?)meldte Rasmus Erichsens Forfald, anbød til bekræftning sin Eed.

Da Comparenten derefter med Lovens Eed bekræftede Indstevntes Sygdoms Forfald; saa lod Retten Sagen beroe til Maanedes Tinget den 8de Juli 1799.

Ny Doms Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Foged Koren /: betalte

1799: 362b

Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: Tree Mrk: fire Skilling :/ og anmeldte at have til dette Ting og Tid, da med Hans Halvorsen Tesdal intet Forlig i efterskrevne Sag har været at bevirke efter herved fremlæggende Forligelses Commissions Attest af 8 Dec: 1798, oplæst saal: ladet ham ved lovlig skriftl: Kaldseddel fremlagt, oplæst saal: lovlig indvarsle.

Citantend derefter i Rettelagde Hans Halvorsen Tesdals til Hr: Citanten udgivne Pante Obl: af 16 Sept: 1796, som blev oplæst saal: samt derpaa udstædte skriftl: Opsigelse af 24de, forkyndt 28de Aug: 1798, oplæst og med sin Forkyndelses Paategning er saal:

Indstevnte Hans Halvorsen Tesdal gl: 46 Aar, mødte, betalte Tilsvarepenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: og aatte Skilling, og tilstod baade Opsigelse, Stevning og Søgemaal, men beklagede at ikke har kunnet til denne Tiid skaffe Penge, men maatte begjære Dilation, da Indstevnte er saa villig som skyldig, at betale sin retmæssige Gjæld.

Citanten maatte hertil svare: At da h/an/d {.....} \just til/ det høilovl: Rente Kam/m/er har meldt, at denne Obligation skulde opsiges, og Pengene derefter indkræves for at indsættes i den Kongl: Kasse til Sikkerhed for de Citanten betroede Kongl: Oppebørseler, og højbem:te Collegio dermed haster, at Pengene indleveres i den Kongl: Kasse i Stiftamtstuen; saa var h/an/d sat i den Omstændighed, at h/an/d ikke efter sit Ønske, kunde give denne fattige Mand nogen Dilation, men ærbødigst begjærede Dom til Capitalens, og alle paaløbende Renters Betaling \fra Obligationens Datum, ¼ proC: fradragen/ tilligemed i Sagens Omkostninger 8 rd:, saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte havde intet viidere at fremføre, derfor indlod Sagen Dom, men for at ej bringes i for mange og store Omkostninger, var han begjærende, at naar Dom/m/en forfalder til Indførsel og Execution, der da i stedet \der/ for \og for at/ {at} indstevne den til Over Retten til Ejendoms Dom \Pantet/ maatte da uden videre Rettens Forretninger {Pantet} sættes til offentlig Auction i Fald Citanten vil give Dilation til i Dag 12 Uger, om Indstevnte forinden kunde skaffe Penge.

Citanten vedtog Indstevntes Begjæring, og dertil var villig, og begjærede Dom i Sagen.

Begge Parter indlod Sagen Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Da intet har været imod Søgemaallet at erindre af den Indstevnte Debitor; saa k: f: Ret: At Hans Halvorsen Tesdal bør til Pantehaveren Hr: Just: Rd: Koren indfrie og betale sin her i Rettelagde Pante Obligation af 16 Sept: 1796 med Capital 303 rd: skriver Tree Hundrede og Tree Rigsdaler, med resterende Rente fra Obligationens Data til 16de denne Maaned, 29 rd: 2 mrk: 20 s: og videre Renter til Betaling skeer, saa og erstatte Sagens Omkostninger skadesløs med Aatte Rigsdaler, alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Indførsel i Pantet saaviit tilstrække kan, og for det øvrige under Nam og Udlæg i andre Debtors Effecter med Executions Tvang efter Loven.

Fogden Tingsvidne om resterende Kongl: Undsetnings Korn for 1772, 1773.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 27 April 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 11 April 1798 efter Jon Olsen Grønstad Jordegds: Udlægget i Skdebogen extraheret.

Afkalde

ForM: bog fol: 169. Torron Erich Datters Mands efter Skfte 9 Nov: 1786 for Arv 20 rd: 3 mrk: 2 ½ s: dat:t 26 April 1799.

.... fol: 171, 272. Tørres Tørressens Arv efter Skfte 10 Marti 1790 31 rd: 4 mrk: 10 s: og efter Skfte 28 Aug: 1797 27 rd: 2 mrk: 6 ½ s: i alt 59 rd: 1 mrk: ½ s: dt: 26 April 1799.

.... fol: 181, 182. Gunder Erichsen Winnies for Arv efter Skfte 7 Juni 1786 47 rd: 1 mrk: 3 s: og efter Skfte 5 Feb: 1788 62 rd: 5 mrk: ½ s: i alt 110 rd: 3 ½ s:

(Andre dokument igjen)

Auct: Skde til Christian Larsen Tvedt paa 2 Løb S: i Kamboe, fra Etne Præstegaard No: 8 for 1000 rd: d: 18 April 1799.

Lieut: Voigts Skde til Fænrík Hegelund p: Odels Rett til Hougen No: 14 H: C: gds: 1 1/3 L: S: for 47 rd: dateret 27 Nov: 1798.

Mad: Hegelund Rdsmds (Raadsmands) Contr: med hendes Søn Fænrík Edward Hegelund om bem:te Hougen dat: 15 Feb: 1799.

Beboelses Contract

fra Henrich Henrichsen Kaldestadbakken om sam/m/e grd: No: 16, efter Aftag 1 pd: 21 mrk: S: til h/an/ds Moder Henrich Ottessen Schjeldals Enke, at bruge gaarden, før brugt af Henr: Henr: selv dat: 20 April 1798.

1799: 363

Bjørn Pedersens Arv:s Skde til Peder Bjørnsen paa Wee No: 64 2 pd: 15 mrk: S: for 280 rd: dt: 8de April 1799.

Peder Bjørnsen Wee No: 64 Vil: Ctr: til h/an/ds Moder Mette Ols Dt: Enke efter Bjørn Pedersen Wee d: 8 Apr: 1799.

bem:te Peder Bjørnsen Obl: til Ole og Ommund Bjørnsen Wee hver 149 rd:, i alt 298 rd:, Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Wee No: 64 2 ½ L: S: d: 8 Apr: 1799.

Jon Sjursen Skde til Sjur Nielsen paa Rame No: 39 efter Aftag 1 L: S: for 227 rd:, d: 30te April 1798.

Bendix Jonsens Skde til Sjur Nielsen paa Odels Ret til Rame No: 39 efter Aftag 1 L: S: for 20 rd: d: 30 April 1798.

Sjur Nielsen Rame No: 39 Vk: Ctr: til Jon Sjursen Rame og Hustrue d: 30 Apr: 1798.

bem:te Siur Nielsen Rames Obl: til Zacharias Thorsen Næsse p: 225 rd:, Rente 3 ½ proC: Pant 1 pr: i Rame No: 39 efter Aftag 1 L: Sm: d: 26 April 1799.

Steen Larsen Sæbøe Obl: til Haldor Haldorsen Øfstebøe paa 197 rd:, Rente 3 ½ proC: Pant 1 pr: i Sæbøe No: 16 H: C: gds:, deri efter Aftag ½ L: S: d: 26 April 1799.

Sveinung Gundersen Tesdals Arv:s Skde til Peder Larsen p: Tesdal No: 48 1 L: 15 mrk: S: 7/12 td: K: for 600 rd: 4 mrk: 8 s: d: 19 Sept: 1798.

Anders Pedersen Østrem Obl: til Willum Ousvogs Enke Siri Erichs Dt: p: 300 rd: Rente 3 proC: Pant 1 pr: i Østrem No: 12 1 pd: 21 mrk: S: efter Aftag d: 26 April 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 837. Even Larsen Udstoen No: 65 Obl: til Anfin Ravneberg i alt p: 150 rd:, d: 9 Maj 1795 deraf betalt efter Creditors qvittering 27 Apr: 1799 50 rd:

No: 5 p: 481. Steen Larsen Sæbøe No: 16 H: C: gds: Obl: til Henrich Gotze og Rasmus Fjøsne i alt 300 rd: d: 18 Sept: 1789 af Creditorene qvitteret 17 Sept: 1798.

No: 5 p: 512. Jon Sjursen Rame No: 39 Obl: til Tollev p: 150 rd:, d: 10 Maj 1790 af Creditor qvitteret 25 April 1799.

No: 5 p: 587. Lars Christophersen Ouestad No: 44 og {N} H: C: No: 21 Obl: til Halvor Waldre p: 250 rd: d: 22 Apr: 1790 af Creditor qvitteret 26 Apr: 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds og qvitt: Bøger anviist

Hr: Biskop Irgens til Aschel Olsen paa Livs Tiid paa Gravelsæter 2 pd: 12 mrk: S: før brugt af Johannes Olsen d: 20 Nov: 1798. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Even Larsen Udstuen No: 65 til Lars Larsen p: Livs Tiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Aarvigleithe kaldet selv bebygge og eje Huusene Afgift hver Juul 3 rd:, d: 5 Feb: 1799. til Manufactur Huuset bet: 8 s:

Leyermaals Aftingning.

/: S: T: :/ Hr: Justitz Rd: og Foged Koren som Actor, anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ved lovlig Varsel, ugift Qvinde Jnger Halvors Datt: Scheldal, for begaaet Lejermaal med Erich Jochumsen Wae til at betale hendes Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf.

For hende saavel som for Barnefaderen mødte Lensm/an/d Er: Henrichsen Scheldal som af dem var anmodet, at tilstaae Factum, og at anmelde saavel for Barnefaderen, at h/an/d er ungt Mandskab, og ej enrouleret eller tegnet til Soldat(?) til nogen Krigs Tjeneste, som og fra dem begge, at de ere yderlig fattige, og ej kan betale i Bøder meere end Comparenten fra dem er medgivet, for hende 2 Mrk: og for ham 3 rd: hvormed h/an/d havde at begjære Bøderne aftinget, med meldende, at de ere villige, uden Dom at udstaae deres Straf paa Vand og brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1. Om deres Alder? Rs: Han 36 Aar og hun 26 Aar. 2. Om de ere confirmerte? Rs: Ja begge. 3de Om hinanden beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om nogen af dem gift? Rs: Nej. 5te Om \dette er/ deres første Lejermaal? Rs: Ja, for ham, men hun har een gang før begaaet Lejermaal. 6te Om deres Formue til at betale deres fulde Bøder? Rs: De ere saa fattige begge, at det anbudne, end ikke var at formode.

Actor fandt sig nødsaget, at imodtage de til Aftingning for Qvinden Toe Mrk: og for BarneFaderen 3 rd: for Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt; og da de godvillig indfinder sig hos Lensm/an/den at sidde paa Vand og brød uden Dom; saa frafaldt h/an/d Sagen og begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen sig beskreven meddeelt som blev bevilget.

Udstædet

<Lejermaals Bøder>

Leyermaals Aftingning.

/: S: T: :/ Hr: J: Rd: og Foged Koren som Actor anmeldte, at have ved lovlig mundtl: Varsel ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift qvinde Ingri Siurs Dt: Haaland for begaaet Lejermaal med afdød Landsoldat Hans Tollevsen Haaland, til at betale hendes Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf.

Hun blev paaraabt, men siden hun ikke mødte, saa ingen Aftingning kunde foretages; saa frafaldt Actor denne Indstevning, som h/an/d forbeholdt sig til H: T: (Høste Tinget)

Ny Tingsvidne.

Thor Larsen Østrem gl: 54 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: Tree Mark og fire Skilling :/ og anmeldte at da han med Ole Olsen Lille Dahle angaaende efterskrevne Sag, har \han begjæret/ forsøgt Forliig hvorom fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 4 Apr: 1799 som blev oplæst saal: saa har h/an/d været

1799: 363b

nødsaget til dette Ting, til Tingsvidnes Erhvervelse, at indstevne bem:te Ole Olsen Lille Dahle ved herved fremlæggende skreven mundtl: Varsel af Dato 9de d: M:, som blev oplæst saal:

Indstevnte Ole Olsen Lille Dahle blev tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede sine Vidner paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, samt aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, da efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Osmund Halvorsen Ryg, gl: 44 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for omtrent 3 Uger siden, paa Grindem hørde, at da begge denne Sags Vidner af Citanten var \i Indstevntes Paahør/ tilkaldet, for at høre Indstevnte tilstaae, hvad denne til Citanten var skyldig, tilstod Ole Olsen Lille Dahle i deres Paahør, at var skyldig til Thor Larsen Østreim 15 rd: 3 mrk: Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev han dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Torbjørn Lambretsen \Øf:/ Grindem gl: 34 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som første Vidne.

For 2 Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten begjærede det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Udslettelse

No: 7 p: 164. Even Larsen Udstuen No: 65 Obl: til Thor Larsen Østrem p: 150 rd: dt: 2 Maj 1797, af Creditor qvitteret 27 April 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Ewen Larsen Udstuens Skde til Asbjørn Bergessen Udstuen paa No: 65 16 mrk: Smør i Udstuen for 200 rd: d: 5 Feb: 1799.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Lensmand, Laugrettet, [Almuen]? og de 2de Mænd Even Larsen Udstuen og Hans Halvorsen Tesdahl og befunden til 1798 Aars Udgang 180 rd: 3 mrk: 15 s: og af første Termin 1799 428 rd: 9 s: i alt Summa 608 rd: 4 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med [videre] at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Fjeldberg Skibredes Som/m/erting den 29de April 1799 sadt og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged, Skibredets Lensmand Sjur Sjursen Østereide, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd af Fjeldberg Skibrede, navnlig:

Alle af Dom/m/eren nu i Eed tagne unge Laugrettes mænd.

1. Jacob Thorsen Kaathe	3. Niels Iversen Hetland
2. Tørres Nielsen Underhougen	4. Niels Mortensen Siøstuen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret fol: 353a. 358b. og 361a. for Schonevig Skb:

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogden Tingsvidne over resterende Kongl: Undsætningsd Korn fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 11 Juni 1798 efter Peder Pedersen Næsses Enke i Strandebarm saaviit angaaer 19 7/12 Vog Korns Udlæg i F:berg Skb:s Konge Korn Tiende, protocolleres for Strandebarm Skibrede.

Vurdering for Børne Midler opsat fra fol: 340a.

De 2de opnævnte Mænd Knud Torbjørnsen Østereide og Torkel Wiersen Tvedt fremstod og anmeldte, at have efter Rettens Udmeldelse, i Overværelse af Formynderen Knud Tollevsen Kaldem beseet bemelte Pant og det Tilliggende, og befunden sam/m/e forbedret siden forrige Vurdering og nu af Værdie 370 rd: skriver Tree Hundrede og Halv fjerdesindstyve Rigsdaler, hvilken Vurdering sat efter Udmeldelsens Forskrift, og dens indeholdende Clausuler, Formynderen nu for Retten declarerede, intet havde imod, men fandt paalidelig, og Pantet sikkert. Overformynderen paa grund af foranførte, havde intet herved at erindre.

Vurderingsmændene derefter inden Retten afhjemlede deres Forretning med corporlig Eed saaledes: At de hverken for Vild eller Venskab eller nogen anden Bevæggrund, have taxeret Ejendommen anderleedes, end de troe dens sande Værdi at være. Saaledes sluttet. Udstædt

1799: 364

Leyermaals Aftingning.

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren som Foged og Actor, anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ugift Qvinde Zara Thors Datter Kaathe for begaaet Lejermaal med gevorben Soldat Johannes Torkelsen Fjøsne, nu i Guarnisonen i Christiansand, og der henhørende, til at betale hendes Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf.

Paa Indkaldtes Vegne mødte hendes Broder Jacob Thorsen Kaathe, der paa hendes Vegne tilstod Factum, men beklagede, at hun er yderlig fattig, og intet ejer til at betale Bøderne, men anbød til Aftingning derfor 1 rd: 3 mrk: hvortil h/an/d udbad sig Bøderne modereret, da hun i øvrigt er villig, uden Dom at indfinde sig hos Lensmanden til at sidde paa Vand og Brød, i stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Hvor gl: hun er? Rs: 24 Aar. 2de Er Hun confirmeret? Rs: Ja. 3de Er hun Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Er hun gift? Rs: Nej. 5te Er dette hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om

hendes Formue til at betale de fulde Bøder? Rs: Hun er fattig, og intet ejer, og intet har fortjent.

Actor fandt sig nødsaget at modtage de til Aftingning anbudne 1 rd: 3 mrk: for Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt; og da hun godvillig indfinder sig hos Lensmanden at sættes paa Vand og brød uden Dom, saa frafaldt han Sagen, og begjærede det passerte som Udskrift af Protocolen sig beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

<Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 12 Nov: 1798 efter Knud Andersen Øfre Houges Hustrue. | Jordegods Udlæggene

.... 12 Dec: 1798 efter Samson Mathiassen Gjærdes Hustrue. | i Skde bogen extraheret Afkalde

ForM: bog fol: 193. Niels Iversen Hetlands efter Skfte 16 Feb: 1792, for Arv 30 rd: 5 mrk: 15 s: d: 29 April 1799.

.... fol: 194. Jørgen Tørressen Schartlands efter Skfte 11 Juli 1796 for Arv 174 rd: 5 mrk: 10 2/3 s: dt: 29 April 1799.

(Andre dokument igjen)

Skfte Instrument fra Peder Gundersen til Harraald Gundersen Weastad paa Alne No: 30 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd: for 400 rd:, udstædt 28 Sept: 1798.

Harraald Gundersen Weastads Skde til Iver Harraaldsen paa sam/m/e Alne for 400 rd: d: 28 Sept: 1798.

Testamente imellem Gabriel Steensen Dahlen og Hustrue Walborg Colbens Dt., af 18de Juni 1795, allern: confirmeret 28 Aug: 1795, han død først, og Hun næst efter, hvorefter deres efterladte Ejendeele tilfalder Niels Sjursen Udbioe.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30 April 1799 continuerede Tinget,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Peder Poulsen Nordhuus Enke Skde til Poul Andersen paa Nordhuus No: 31 H: C: [gds:] 1 pd: 20 ½ mrk: S: ¾ Hd: for 108 rd: 4 mrk: 7 s: dateret 29 April 1799.

Anders Poulsen Sælsaas for Myndtl: Anne Peders Datter Skde til Poul Andersen Nordhuus paa Nordhuus No: 31 H: C: gds: 1 pd: 3 ½ mrk. S: ¼ Hd: for 55 rd: 3 mrk: 1 s: d: 29 Apr: 99.

Poul Andersen Norhuus No: 31 H: C: gds: Vilke Contr: til Peder Poulsen Norhus Enke Gunille Aads Dt: d: 29 April 1799.

Afkalde

Myndtl: Niels Størkersen Faders af Dato 1 April 1799 for Arv 7 rd: 3 mrk: 11 3/11 s: efter Skfte sam/m/e Dato paa Nedre Houge.

.... Svend Størkersens lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.

.... Tron Størkersens lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.

.... Berje Størkersens lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.

.... Malene Størkers Datters 3 rd: 4 mrk: 13 7/11 s: sam/m/e Skfte og Dato.

(Andre dokument igjen)

Berge Olsen Søre Stume Obl: til Knud Hansen Indre Hiaastad p: 200 rd:, og Peder Hansen Age paa 98 rd:, i alt 298 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Søre Stume No: 14 2 pd: 1 ½ mrk: S:, 10 Spd: Korn d: 29 April 1799.

Sjur Torbjørnsen Obl: til Torbjørn Gundersen Sandvig p: 70 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 2 pr: i Alne No: 30 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd: d: 30 April 1799.

Mons Erichsen Obl: til Jens Olsen Hornelands Enke Anne Catrine Ols Datter paa 190 rd: 1 mrk: 10 s: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Axdal No: 50 1 L: S:, ½ Hd:, 4 ½ Spd: Korn dateret 6 Dec: 1798.

Stevningsmand i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796 beskikket og forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade at vogte sig for MeenEed, derefter i Eed tagen samt efter Fr: underrettet om sine Pligter: i stedet for Erich Erichsen Degernes for Aalunds Sogn, som har begjært sin Entledigelse, og udgaaet, indsat: for bem:te Aalunds Sogn Knud Torbjørnsen Østereide.

Pantebogen til Inddragelse

Halvor Simonsen Skde til Simon Halvorsen paa Sæbøe No: 47 1 Løb Sm: for 198 rd: dt: 30 April 1799.

Simon Halvorsen Sæbøe No: 47 Vil Kors Contract til Halvor Simonsen Sæbøe og Hustrue Anne Anders Datter d: 30 April 1790.

Mathias Samsonsens Gjærde No: 32 H: C: gds: V: Kors Contract til Samson Mathiassen Gjærde dateret 30 April 1799.

1799: 364b

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 801. Gunder Erichsen Tindeland No: 68 Obl: til Ewen Gundersen Østvig paa 98 rd: dateret 18 Sept: 1794, af Creditor qvitteret 6 Apr: 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Samson Mathiassen Gjærdes Hustrues Arvingers Skde til Mathias Samsonsens paa Gjærde No: 32 H: C: gds: i alt 1 Løb Smør, deraf indløst for 213 rd: 2 mrk: 2 pd: 16 mrk: S:, og selv arvet Resten d: 30 April 1799.

Testamente imellem Knud Thorsen Wieland og Hustrue Guro Knuds Datter af 5te Aug: 1797 allernaadigst confirmeret 17 Nov: 1797.

Skifte Instrument efter Gabriel Dahlen til Niels Sjursen Udbioe paa halve Fjeldbergs Kirke, sat for 1500 rd:, dateret 30 April 1799.

Iver Harraldsen Alne No: 30 H: C: gds: Vil Kors Contract til Harrald Gundersen Weastad og Hustrue Kari Torbjørns Datter d: 30 Apr: 1799.

Skifte Instrument fra Gabriel Dahlen til Niels Siursen Udbioe paa halve Øf: Houge Saug dat: 30 April 1799.

Niels Siursen Udbioe Skde til Gunder Thorsen Kaathe paa halve Fjeldberg Kirke med gods og Tilhørende for 2000 rd: d: 30 April 1799.

Niels Sjursen Udbioe Skde til Gunder Thorsen Kaathe paa ½ Øf: Houge Saug for 10 rd: d: 30 April 1799.

Gunder Thorsen Dahlen No: 42 Vil: br: til Niels Siursen Udbioe og Hustr: Kari Colbens Datter d: 30 Apr: 1799.

Gunder Thorsen Kaathe): Dahlen Obl: til Niels Sjursen Udbioe p: 1000 rd:, Rente 3 proC: fra 1ste Janv: 1800 Pant 1 pr: i halve Fjeldberg Kirke, gods og Inventarium. d: 30 Apr: 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings bog anviist

Steen Ha/a/gensen Yttre Hamre No: 18 H: C: gds: til Ole Torkelsen p: Livs Tiid paa uskatlagt indengjærdes Plads Teigen, Cond:r Huusmden bebygger Pladset og ejer Huusene, Aarl: Afgift 5 rd: og to Dages Arbeide m: v: d: 30 Apr: 1790. til M:f: H: bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Lensmand, Laugrettet, [Almuen]? og de 2de Mænd Siur Gundersen Hougeland og Johannes Olssen Blochhuus og befunden til 1798 Aars Udgang 181 rd: 1 mrk: 2 s: og af første Termin 1799 520 rd: 4 mrk: 7 s: i alt Summa 701 rd: 5 mrk: 9 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med [videre] at gaae i Rette; saa blev tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Føjens Skibredes Sommerting den 3de Maj 1799, sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foget Just: Rd: Koren, Skibreedets Lensmand Jens Jensen Eldøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Hans Hansen Gillie	3. Bertel Ingebretsen Ølversund!! (Ølversøen?)
2. Gunder Halvorsen Nordre Næsse	4. Ole Johansen Hodlund

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registeret fol: 353a. 358b., og 361a. for Schonevig Skibrede.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b: og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogden Tings Vidne om Kongl: Undsætnings Korns Restance fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Udslettelse

Af No: 5 p: 409. Caution f(or?) Hr: Justitz Raad og Foged Koren, dateret 30 Janv: 1787, er udslettet den deriblandt af Hr: Provst Hertzberg indgangen for 200 rd:, efter Rente Kammerets brev af 23 Feb: 1799.

Leyermaals Aftingning.

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren som Foged og Actor anmeldte, at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ugift Qvinde Anne Ma(ds?) Datter for begaaet Lejermaal med Matross Lars Larsen Øf: Lillebøe, derfor at erlægge Lejermaals Bøder og udstaae corporlig Straf.

For hende mødte Tarrald Svendsen der paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, men beklagede hendes Fattigdom, at hun intet havde til Bøderne at betale, men havde tigget sam/m/en 3 mrk: 12 s:, som han anbed, om Bøderne dermed maatte aftinges, da hun uden Dom vilde indfinde sig hos Lensmanden, at hensættes paa Vand og brød i stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Hvor gl: Hun er? Rs: Omtrent 32 Aar. 2de Er hun confirmeret? Rs: Ja. 3de Er Hun Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om Hun er gift? Rs: Nej. 5te Om er hendes første Lejermaal? Rs: Hun har før dog kun een gang begaaet lige Feil, som da er afsonet. 6te Om Hendes Formue til at betale de fulde Bøder? Rs: Hun er blind og ejer intet, men gandske fattig.

Actor fandt sig nødsaget, at imodtage de anbudne 3 mrk: 12 s: til Aftingning for at beregne Hans Maj:ts Kasse til Indtægt, og da

1799: 365

Hun godvillig og uden Lov og Dom indfinder sig hos Lensmanden til at sættes paa Vand og brød, istedet for Skriftemaal; saa frafaldt h/an/d Sagen, og begjærede det passerte som Udskrift sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt
<Lejermaal>

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4 Maj 1799 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Larsine Endres Datter Sjøvolds Faders af 6 Apr: 1799 for Arv 17 rd: 12 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

ForM: bog fol: 266. Myndtl: Susanne Ols Dt:s Formynders for Arv efter Skfte 3 Dec: 1798. 2 rd: 5 mrk: 15 8/11 s: d: 3 Maj 1799.

.... Anne Ols Datters dto: dto: sam/m/e Skifte og Dato.
.... fol: 267. Myndtl: Kari Halvors Dt:s Formynders for Arv efter Skfte 4 Apr: 1799 12 rd: 15 1/6 s: d: 3 Maj 1799.

.... dto: fol: Myndtl: Johannes Nielsens Formynder for Arv 2 rd: 1 5/6 s: efter Skfte 9 April 1799 d: 3 Maj 1799.

(Andre dokument)

Skftebr: 4 Juli 1798 efter Jens Samsonsens Tvedt.	Jordegods
.... 21 Juli s: A: efter Hans Roarsen Berge.	Udlæggene
.... 24 dto: efter Hans Gundersen Lundøen.	i Skde bogen
.... 26de dto: efter Torkel Heljesen Aandenæs Hustr:	extraheret
.... 30 Nov: s: A: efter Jens Olsen Watne	

Beboelses Contract

imellem og fra Johannes Olsen Norhuglen som Ejer til Ole Johannessens Enke om Norhuglen No: 2, ½ L. S: ½ Hd: paa 16 Aar, før brugt af Ole/ Johannessen som Ejer d: 25 Sept: 1798.

Niels Siovatsens Skde til Lars Johannessen paa Eide No: 11 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: for 98 rd: af Dato 30 Martii 1798.

Afkald

ForM: Bog fol: 264. Jens Jensen Eldøens Afkald for Arv efter Skifte 30 Marti 1796 71 rd: 1 mrk: 10 2/11 s: dateret 25 Sept: 1798.

(Andre dokument igjen)

Niels Salomonsen Houchenæs Hustrues Arv:s Skde til Niels Salomonsen paa Houchenæs No: 25 H: C: gds:, i alt ½ L: S: ¾ Hd:, deraf indløst for 49 rd:, 1 pd: 4 ½ mrk: S: 3/8 Hd:, og selv arvet Resten, d: 26 Sept: 1798.

Steffen Pedersens Skde til Peder Steffensen paa sit halve Brug i Søre Selle No: 104 6 ¾ mrk: S: 9 skl: P: for 30 rd: 3 mrk: dt: 25 Sept: 1798.

Salomon Nielsen Houchenæs Enkes Skde til Niels Salomonsen p: Houchenæs No: 25 H: C: gds: ½ L: S: ¾ Hd: for 180 rd: dateret 4 Maj 1799.

Niels Salomonsen Houchenæs No: 25 H: C: gds: Vilkors Contract til Salomon Nielsen Houchenæs Enke Dorothea Ols Dt: dat: 4 Maj 1799.

Torbjørn Torbjørnsen Søre Bjellands Arvingers Skde til Ole Torbjørnsen paa Søre Bjelland No: 35 H: C: gds: 1 pd: 17 mrk: S: 1 Hd:; deraf indløst for 113 rd: 5 mrk: 6 s: 1 pd: 11 mrk: S: 1 Hd:; og selv arvet Resten dt: 26 Sept: 1798.

Jens Samsonsens Tvedts Creditors og Arv:s Skde til Johannes Mathiassen paa Tvedt No: 29 \H: C:/ ½ L: S: ½ Hd: for 153 rd: dateret 4 Maj 1799.

Johannes Mathiassens Obl: til Samson Johannessen Norhuglen paa 94 rd:; Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Tvedt No: 29 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 4 Maj 1799.

Niels Olsen Højlands Obl: til Hactor Pedersen Aakre 300 rd:; og Peder Erichsen Aakre 300 rd: i alt 600 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Højland No: 33 1 ¼ L: S: 1 Hd: dateret 4 Maj 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstk:de Mandag, da Morgen er Søndag.

Tredie Dagen den 6te Maj 1799 continuerede dette Ting,

og pueliceret

Pantebogen til Inddragelse

Knud Jensen Otterøens Skiøde til Jacob Olsen paa ½ parten i sit Brug i Otterøen No: 1 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 180 rd: dt: 4 Maj 1799.

Johannes Johannessen Øf: Lillebøes Hustrues Creditors og Arvingers Skde til den yngre Johannes Johannessen Øf: Lillebøe paa Øf: Lillebøe No: 28 ½ L: S: deraf indløst for 57 rd: 24 s: 1 pd: 4 5/8 mrk: S: og selv arvet Resten d: 4 Maj 1799.

Samme Arvingers Skde til Johannes Johannessen Øf: Lillebøe den yngre paa 1/9 Part i Walvatne eller Saugvogs Bord Saug \for 16 rd: 4 mrk:/ d: 4 Maj 1799.

Jacob Olsen Obl: til Hans Siggervog paa 95 rd:; Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Otterøen No: 1 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: d: 4 Maj 1799.

Johannes Johannessens Obl: til Helje Olsen Søre Bjelland paa 60 rd:; Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øfre Lillebøe No: 28 ¼ L: S: ½ Hd: d: 4 Maj 1799.

Niels Siovatsens Skde til Lars Johannessen Wespestad paa Kallevog No: 12 H: C: gds: ½ L: S:; ½ Hd: for 298 rd: dt: Kobbervigen 30 Marti 1799.

Lars Johannessen Wespestad Obl: til Ole Gotschalchsen Sundal p: 398 rd: Rente 3 proC:t; Pant 1 pr: i Eide No: 11 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: q dt: 4 Maj 1799. q og Kallevog No: 12 H: C: gds: ½ L: S: ½ Huud.

1799: 365b

Afkald

ForM: Bog fol: 266. Myndtl: Salomon Olsens Formynders for Arv efter Skfte 3 Dec: 1798 5 rd: 5 mrk: 15 5/11 s: d: 4 Maj 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds bøger anviist

Provst Hertzberg til Ole Johannessen paa Teigland ½ L: S:; før brugt af Johannes Sivertsen, d: 4 Janv: 1799. til Manuf: H: bet: 8 s:

Endre Erichsen Øf: Næsses til Erich Pedersen paa Livs Tiid paa No: 136 Sjøvold ½ L: ½ Hd:; før brugt af Erich Pedersen s: (som) Ejer, d: 26 Sept: 1798. M:f: H: 1 mrk:

Provst Hertzberg til Niels Endresen paa Rolfsnæs No: 158 ¼ L: S: ¼ Hd:; {dt:} før brugt af Endre Rolfsnæs d: 3 Janv: 1799. til M:f: H: bet: 8 s:

Bertel Johannessen Solhaug til Ole Hansen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Olderstøelen Aarl: Afgift 3 rd: og 3 Arbeids Dage Hmden selv bebygger Pladset og ejer Huusene, d: 4 Maj 1799. til M:f: H: bet: 8 skl:

Provst Hertzberg til Frantz Gundersen paa ½ Hud i Oldereid, før brugt af Niels Bergessen Paa Livs Tiid en Stue h/an/d selv opbygger af frem/m/et Skov til hører(?) ham selv d: 23 Marti 1799. til Manuf: H: bet: 8 s: 1/5 Part Vilkor af efterskr:ne

ben:te Provst Hertzberg til Niels Nielsen paa Livs Tiid paa 1 L: S: i Oldereid, før brugt af Niels Bergessen svarer Vilkor til sidstmeldte 4/5 parter af 3 td: Havre og 1 Koes Foster d: 23 Marti 1799. til M: f: H: bet: 1 mrk:

Enkefattig Huusets Forstander i Bergen til Lars Olsen paa Staveland ¼ L: S: ¼ Hd:, 9 mrk: Fisk, før brugt af Ole Larsen, d: 12 April 1799. M:f: H: 8 s:

Dom Kirkens Capellan Hr: Irgens til Ole Nielsen paa 3 Mrk: S: i Klubben p: Livs Tiid før brugt af Niels Erichsen, med Andeel i Fiskeriene udi Klubbens halve Søndre og Nordre Klubbe Vogene, heele Qværnevog og Rimbars Sund dt: 13 Dec: 1798. til Manuf: H: 8 skl: Imod disse Fiskerier Berent Magnussen i Folgerøen fremsendte Protest af dato 17 April 1799, oplæst saal: som paa begge Bygselsedlene blev anført.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Til Afdrag No: 7 p: 38. Jørgen Olsen Wold No: 8 H: C: gds: Obl: til Rasmus Sørensen Eide, i alt paa 95 rd:, d: 6 Maj 1796, deraf betalt til Afdrag 21 Sept: 1798 15 rd:

No: 5 p: 490. Mathias Ingvoldsen Grow No: 31 H: C: gds: Obl: til Provstinde Christi paa 120 rd: dat: 11 Maj 1789, af Creditrix qvitteret 2 Maj 1799.

No: 7 p: 10. Jørgen Willumsen Lodden No: 7 H: C: gds: Obl: til Torbjørn Lande paa 125 rd:, d: 23 Sept: 1795 af Creditor qvitteret 24 April 1799.

No: 7 p: 172. Niels Siovatsen Kallevog No: 12 H: C: gds: Obl: til Ole Gotschalchsen Sundal paa 250 rd:, d: 26 Sept: 1798, af Creditor qvitteret 4 Maj 1799.

No: 7 p: 174. Dto: Niels Siovatsen Ejde No: 11 H: C: gds: Obl: til Johannes Larsen Wespestad p: 98 rd: dateret 26 Sept: 1798, af Creditor qvitteret 3 Maj 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Størk Jonsen Sortlands Obl: til Aadne Olsen Sortland p: 99 rd: Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Sortland No: 130 1 pd: S: ½ Hd: d: 26 Sept: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds bog anviist

Lars Gundersen Sortland til Hans Monsen {p: Livs Tiid} paa 10 Aar p: ½ L: 6 mrk: S: i Sortland No: 130 før brugt af Anders Axelsen, d: 2 Feb: 1799. til M:f: H: bet: 8 s:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse av Lensmanden, Laugrettet, [Almuen]? og de 2de Mænd Rasmus Rasmusen Tvedte og Mathias Erichsen Walvatne, og befunden til 1798 Aars Udgang 344 rd: 3 mrk: 14 s: og af 1ste Termin 1799 714 rd: 1 mrk: 7 s:, i alt Summa 1058 rd: 5 mrk: 5 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Extra Ret Delinquent Sag Doms Sag.

Anno 1799 Mandagen den 6te Maj er efterskrevne \ved Extra Ret/ Delinquent Sag imod Delinquenten Helje Christensen Haaversholm, og h/an/ds Sted Datter Ingeborg Lars Datter, han for begaaet Hoer i Egteskab, og begge for med hinanden begaaet Blodskam, foretaget, og

Retten sat paa Fjære Skibredes som vedkommende Tingsted Leervigen, af Dommeren med tiltagne, ubeslægtede, ubesvoglede, samt eedsvorne og upartiske Laugrettes Mænd, navnlig:

1. Hans Hansen Gillie S:E: og 2. Gunder Halvorsen Leil: p: Nordre Næsse. 3. Bertel Ingebrets: Lejl: p: Ølver(sund?) (Ølversøen?) 4. Ole Jonsen Lell: p: Hodlund

og hvilken Sag ikke er Dommeren anmeldt til noget Forhør, eller ham bekendtgjort førend ved Stevningen den 21 Marti sidst, hvoraf saaes Anordning til Sag af Amtet som da maae have ladet Præstens Anmeldelse træde i Forhørs Sted, da og i den/n/e Sag og i Stedet for Undersøgning fuldkommen k/an/d validere, og indeholder al den Undersøgning og Oplysning som til Actions Foranstaltning præliminariter udfordres, som det og af Hoved og Doms

1799: 366

Stevningen sees, derefter beordret. At ikke Sagen før har kundet beram/m/es, dertil viiser Berammelses Paategningen paa Stevningen af 21 Marti sidst, tilstrækkelig Aarsagen, hvortil kommer at alle Vejene som der er ommeldt, og her i Sagen ere at passere, ere Søe Veje, ikke Land Veje, og vedkommende Tingsted i West 3 Miile, og Gjærnings Stedet derfra 2 Miile sønden for, og 4 Miil S: W: fra Dommerens Boepæl, hvorfra de andre berammede Forretninger ligger i Nord, hvilke toe Forretninger kunde medtage hver, til hver HenReise 2 Dage, tilbage Reise 2 Dage, og mere om Uvejr, Storm eller Modvind indtreffer. At der og behøves Tiid at samle det til en Forretnings Reise behøvende, og det igjen derefter at sortere, med meere til Sam/m/e ting Reisen, er vel overflødig at erindre. Sequestrations Holdelse og dens Approbation, har og taget sin Tiid efter dens Dato. Dette alt herved bevidnes.

Fogden Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren som Actor anmeldte, at h/an/d havde til denne Ret som af Amtet er bevilget paa Justitiens Vegne ladet indkalde Helje Christensen Hoversholm og Steddatter Ingeborg Lars Datter ibm: for med hin anden begaaet Blodskam og Barns Avling, for at være Rettens Examen undergiven, paahøre i Rettelagde Beviisligheder, og taale Dom efter Sagens Beskaffenhed og nærmere Paastand, fremleverede den udfærdigede Stevning til Doms, tilligemed Amtets Bevilling til dette Extra Ting og maatte i Anledning af sammes Indhold anmærke, at Delinqventen ikke blev hæftet forinden h/an/d havde tilstaaet den Forseelse han nu tiltales for, og da h/an/d blev hæftet til Actor, tilstod h/an/d ligeledes Samme frit ud strax. Delinqventinden Ingeborg Lars Datter, har ej vært arresteret forinden hun rømte fra sin Moders Huus den 23 Marti, og blev igjen funden den 2 April. Siden den Tiid har hun vært hos Actor løs og ledig blant hands Piger. Actor fremdeeles <begjære>de fremlagde Documenter taget ad Acta.

Delinqventerne Helje Christensen Hoversholm og Ingeborg Lars Datter, fremstode løs og ledig for Retten uden Baand og Fængsel, og anmeldte, han at have været arresteret \hos Lensmanden paa Storøen/ men hun ikke anderledes end ovenmeldt; saa mødte og deres Defensor Lensmand Jens Jensen Eldøen \og Del:s Hustrue/ og samtlige tilstod at være lovlig stevnede.

Amtets Ordre blev oplæst saal: og den i Sagen udstyrede Stevning med sin Beram/m/elses og Forkyndelses Paategning lyder oplæst saaledes:

Actor derefter anmeldte, at han ved TingsVidne Stevning af 27 Marti sidst, havde begegnet denne Sag hvilken h/an/d i Lovlig forkyndt Stand anviiste, og derefter begjærede Doms Sagen stillet i Beroe til TingsVidne Sagen i Dag er sluttet.

Doms Sagen derefter beroer.

Extra Ret Delinqvent Sag Tingsvidne

Anno 1799 den 6 Maj er Extra Ret sat til TingsVidnes Førelse i efterskrevne Delinquent Sag, paa Leervigen som Fjære Skibredes Tingsted, imod Delinquenterne Helje Christensen Haaversholm og h/an/ds Sted Datter Ingeborg Lars Datter, han for Hoer i Egteskab, og De begge for med hinanden begaaet Blodskam, og Sagen foretaget af Dommeren og de tvende tiltagne eedsvorne og upartiske, samt ubeslægtede og ubesvogrede Laugrettes Mænd, navnlig:

1. Hans Hansen S:E: p: Gillie, og Gunder Halvorsen Lejl: p: Nordre Næsse.

Højædle og Velbaarne Hr: Just: Rd: og Foged Koren som Actor, fremlagde sin til denne TingsVidne Sag udstyrede skriftl: Stevning af 27 Marti sidst.

Delinquenten Helje Christensen Hoversholm og Delinquentinden Ingeborg Lars Datter, fremstode løs og ledig for Retten uden Baand og Fængsel, saa mødte og deres Defensor Lensm/an/d Jens Jensen Eldøen, og samtl: tilstod at være lovlig stevnte \og i alt vedtog Varsel/, som og Defensor forbeholdt sig at iagttage Delinquenternes Tarv.

Stevningen med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saal:

Alle indstevnte mødte, undtagen af Vidnerne Pigen Synneve Endres Dt: Haaversholms Plads, men Vidnet Endre Andersen Haaversholm Plads, erbød sin Eed, at hun i 18 Aar har tjent paa andre gaarde i Sognet, og ikke vært hos ham før fra Juul sidst, til nu, saa hun ikke har kundet see nogen Omgang imellem de skyldige.

Actor fremlagde Attester fra vedkom/m/ende Præster, neml: fra Hr: Sverdrup af 19de Marti og 10de April sidst saal: fra SognePræsten Hr: Brun i Fjeldberg Præstegjæld hvor de Skyldige opholder sig af 9 Marti sidst saal: og fra bem:te Hr: Brun af 26 Marti sidst saal: Disse alle Attester blev for Delinquenterne oplæste, som de tilstod og vedkjendte sig, at være dem angaaende. Det sam/m/e og Delinquentindens Moder Anne Ols Datter vedgik.

Actor begjærede Delinquenterne taget under Rettens Examen, og derefter Vidnerne afhørte, at gjøre deres Forklaring.

Delinquenten Helje Christensen Hoversholm fremstod løs og ledig, forklarede: efter at Vidnerne vare udviiste, saavelsom Delinquentinden Ingeborg Lars Datter \udviist/, at har altiit vært her i Fielbergs Præstegjæld, saa intet Skudsmaal har at fremviise; er af Alder til Høsten 29 Aar, fød paa gaarden Dommersnæs ¼ Miil tvert over Fiorden fra Hoversholm, af Fader Christen Normansen S:E: p:

1799: 366b

Dommersnes død for 8 á 9 Aar siden, og Moder Aase Heljes Datter endnu lever, er Vilkl: Kone paa Dommersnæs. blev confirmeret da h/an/d var 17 Aar gl: i Wigebojgds Annex Kirke af Præsten Hr: Brun, og strax gik til Alters i Fjeldbergs Kirke, for sam/m/e Præst, og sidste gang gik til Gudsbord, med sin Kone Anne Ols Datter afvigte Høst, erindrer ej Dagen, i Wigebojgds \Annex/ som Hoversholms Sogne Kirke. har altid vært hjem/m/e hos sine Forældre, undtagen et Aars Tiid h/an/d tjente hos en anden Mand p: Dommersnæs, men fra h/an/ds Moders Huus af blev h/an/d givt med sin nu levende Hustrue Anne Ols Dt:, som er her ved Tinget tilstæde, Som/m/eren 1795, da hun boede paa Hoversholm, som Selvejerske, og Enke efter Lars Størkersen der var død paa sam/m/e gaard, faae Aar, erindrer ej hvormange, før, er aldeles ubeslægtet og ubesvogret til sin Kone \ som h/an/d boer med /, følgelig og til hendes Datter Delinquentinden Ingeborg Lars Datter, som her for Retten som medskyldig er indstevnt. Del: er Bondefød, og har altiit vært hos Bønder, som h/an/d og selv med Kone og Stedbørn ere Bønder Folk. Har aldrig før begaaet noget Lejermaal eller anden Misgjerning førend det han nu tiltales for, som desto verre, alt for ilde; har vel forført h/an/ds Sted Datter \Ingeborg Lars Datter/, som er Datter af h/an/ds \levende/ Hustrue Anne Ols Datter, avlet i Anne Ols Datters forrige Egteskab med afg: Lars Størkersen, men hverken truet eller tvungen hende til den lastværdige syndige Gjerning, med Samleje med hende, som første

gang h/an/d anmodede hende om var i Høe Slaatten 1798, tidlig i Slaatten \som sædvanlig begynder noget efter St: Hans Dag/, og fik sin Villie med Hende, og havde legemlig Omgang i fuldkom/m/este Maade med Hende \ saa h/an/d har besvangret hende /, der skeede paa Marken paa Bøen, imellem nogle Busker og Træer, destoværre hun gjorde ingen Modstand, dette igjentaget ligeledes anden gang en 8te Dage derefter, sam/m/e Sted, og omtrent 8 dage derefter tredie gang paa Marken oftere er det ikke begaaet. Disse tree gange vare de aleene, og ingen andre i Arbeide hos dem paa Marken, Hans Sted Datter var da ej confirmeret, men gik til Underviisning til Confirmation hos Præsten. Misgjerningen holdt han skjult til imod Juul sidst, da hendes Svangerskab syntes, da h/an/d først aabenbarede det for hans Kone som derover blev meget bedrøvet. Efter Juul aabenbarede han det for Halvor Røgenæs. Derefter imellem Juul og Kyndelmisse d: A: reisde Delinqventen til Hr: Brun, og der i Paahør af Halvor Røgenæss og Ole Larsen Hopeplads, bekjendte og angav det for Præsten Hr: Brun. {Derefter} Nogle Uger derefter, var Delinqventen med til Præsten, da h/an/ds Hustrue Anne Ols Datter og Delinqventinden Ingeborg Lars Datter reisde til Præsten, da sidstmeldte i Paahør af Norman Dommersnæs og Knud Dommersnæs aabenbaret det for Præsten. Den 4 Marti d: A: Aften, gjorde Ingeborg Lars Datter Barsel paa Hoversholm, hvorved var tilstæde Delinqventen, h/an/ds Hustrue, Delinqventindens Søster Brithe Lars Datter, Jordmoder Ingri Jens Datter Stueland, og Pige Thore Niels Dt: da Delinqventinden fødte et levende Pige barn, som i Daaben blev kaldet Ingeborg som den 7de der næst efter, blev ført til Daaben, med Faddere Lars Brattestøe, Elling Stueland, Endre Stueland, Ingri Stueland, og Synneve Haaversholms plads, og begge gange blev Delinqventen udlagt af Ingeborg Lars Datter, at være BarneFader, og begge gange tilstod, og endnu her for Retten tilstaaer Deponenten det, og bekjender sig skyldig deri, og langt fra h/an/d enten troer eller tænker, andre derimod skyldige, som og Delinqventen veed sig \selv/ fri for al ulovlig Omgang med andre Qvindfolk. Barnet døde Søndagen efter Daaben, paa Moderens Skjød, i MadModeren Anne Ols Datters \og Brithe Lars Datters/ Nærværelse uden nogen dertil vidende anden Aarsag end naturlig Svaghed, og at Barnet ikke var fuldbaaren. Omtrent 8 Dage derefter blev Delinqventen arresteret. Delinqventen havde intet til sin Undskyldning at fremføre, undtagen h/an/ds Ungdom og Eenfoldighed, og voldsom/m/e Fristelser, da de paa Marken vare aleene, og som i strengt Arbejde tynd eller halv nøgen klædet, og bad om mildeste Straf, men overlod det øvrige til h/an/ds Defensor. Delinqventen vedblev sin ham forelæste Bekjendelse, forblev for Retten,

og blev fremkaldet Delinqventinden Ingeborg Lars Datter anmeldte sig gam/m/el 18 Aar, og som altid vært i sine Forældres Huus, har intet Skudsmaal at fremviise, er fød paa Nodland i Ryfylke af Fader Lars Størksen, siden fløttet til Haaversholm, og der døde, og Moderen Anne Ols Datter, som efter hendes Faders Død for 7 Aar siden, var Enke efter ham, indtil hun giftede sig med Delinqventen Helje Christensen som her for Retten er tilstæde, og med ham lever endnu i Egteskab, har som meldt altid vært i sine Forældres Huus, kom til Confirmation forrige Som/m/er, for Hr: Brun i Fjeldberg Kirke og gik {strax} til Alters afvigte {Høst} Som/m/er strax efter, i Wigebøjgd Kirke for velbem:te Hr: Brun. Har aldrig begaaet nogen Misgjerning eller ulovlig Omgang med noget Mandkiøn \enten siden eller/ førend den hun nu tiltales for Neml: Barne Avling med hendes StedFader den for Retten nærværende \hende ubeslægtede og Moderen ubesvoglede/ Helje Christensen,

1799: 367

til hvilken syndigt gjærning hun blev forført af ham, og anmodet, da Hun ej havde Forstand, at sætte sig imod, kort før Høe Slaatten 1798, første gang paa Bøen, der de da vare alleene i Arbejde at hugge Veed, om Dagen, da den syndige gjærning blev begaaet i nogle Busker, hvor h/an/d havde fuldkommen legemlig Omgang med hende, og besvangrede hende, hvorefter

hun har fød Barn, dette blev igjentaaget to gange siden, ej længere, men erindrer ikke hvorlænge imellem, og alle tree gange vare de aleene i Arbeide paa Marken, og med at hugge Veed. I den Tiid havde Delinqventinden ikke vært til Confirmation, men gik til Underviisning hos Præsten Hr: Brun. Ved Michaels Tider der næst efter, mærkede hun sig saa underlig, da hun sagde det til sin Moder og Stedfader, samt hendes Søster Brithe Lars Datter, siden efter, hørde som af Del: er forklaret, det sagt til Halvor Røgenæss, i hendes Paahør, \men/ som ej spurgt, svarede intet dertil, men havde maattet bekjendt det som Sandhed, om hun havde blevet spurgt. Vidste og som hendes Stedfader har forklaret, at h/an/d med Halvor Røgenæss og Ole Larsen Hopeplads reisde til Hr: Brun for at angive det, erindrer ej Tiden. Nogen Tiid derefter var Deponentinden med hendes Moder, og Norman Dommersnæs samt Knud Dommersnæss, hos Præsten og aabenbarede dette. Om hendes og hendes Stiffaders Bekjendelse baade ved Barnefødselen, og til Fadderne ved Daaben, og om de derved nærværende forklarede Ord til andet som hendes Stedfader Helje Christensen, ligesom og om Barnets Død, hvorved var foruden foranførte nærværende Delinqventindens Søster Brithe Lars Datter, og hvortil ikke videre Aarsag uden at Barnet var sygt, og de sagde det var ikke fuldbaaret. Delinqventinden saasnart hun blev nogenledes frisk af sin Barselseng, skyndede hun sig adskillige Steder, indtil hun kom hjem og strax blev bragt til Hr: J: Rd: og Foget Koren, og siden \har/ vært der iblandt hands Piger. Delinqventinden havde intet viidere at fremføre, end at bede taget i Betragtning hendes Ungdom og Vankundighed, og at Synden er begaaet med hendes Stedfader, af en ilde forstaaet Lydighed, hvorfor hun beder om mildeste Straf, og overlod det øvrige til hendes Defensor.

Begge blev det passerte forelæst til Confrontation, da de declarerede Sam/m/e at vedblive, og intet vidste at tillægge eller forandre.

Actor og Defensor havde dem ej heller, videre nu at tilspørge, nu for Tiden, kun reservede Sligt, om dertil gives Anledning. Hvorefter da ingen videre Oplysning af Delinqventerne \var at erholde/ efter dem tilbragte Spørsmåle og Erindringer saavel fra Dom/m/eren som Actor og Defensor \og begge forblev for Retten/ Actor begjærede Vidnerne fremkaldet til eedelig at gjøre deres Forklaring. De bleve alle fremkaldte og mødte, undtagen den udeblevne Synneve Endres Datter \og/ blev \dem/ forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, og anmeldte de saavel \som/ Actor og Defensor at ingen fleere Folk som ere \voxne og/ Vidnesføre er paa gaarden \og dens Huusmd/ end de indstevnte, som og at Hoversholm er en eenbølle gaard og ej har fleere Opsiddere, ej heller har Actor og Defensor kundet opspørge fleere Vidner der herom kunde give Oplysning, hvilket de herved vil have anmeldet.

Alle, Moderen Anne Ols Datter \for det første/ undtagen, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, derefter de bleve separerede til de til Afhørelse paaraabes, og efter at de øvrige fra Retten vare udviiste fremstod som

1ste Vidne Anne Ols Datter, Hustrue til Delinqventen Helje Christensen, og kjødelig Moder til Delinqventinden Ingeborg Lars Datter \avlet med Vidnets første Mand Lars Størkersen/ begge de for Retten tilstæde, anmeldte sig gl: 48 Aar, sidst til Alters med sin Mand afvigte Høst Michaelii Tiider, er ikke sin Mand Helje Christensen mindste beslægtet, har slet intet mærket til begge Delinqventernes Sam/m/enhold, og havde heller ingen Aarsag til Mistanke, eller vidste det mindste derom førend 3 Uger før Mich: sidst omtrent, da begge de skyldige, med største Bedrøvelse og Vidnet til stor Hjertesorg aabenbarede det for Vidnet, derefter de holdt det skjult indtil kort efter, de, Vidnet og hendes Mand sagde det til h/an/ds Broder Normand Christensen Dom/m/ersnæs, og til Delinqventens!! (-indens) Søster Brithe Lars Datter /: dette Del: Helje Christensen \og Ingeb: Lars Dt:/ og tilstod :/ Siden blev det ikke sagt til nogen før til Halvor Røgenæss, og imellem Juul og Kyndelmisse for Hr: Brun, alt ligesom af Del: Helje Christensen er udsagt. Om Bekjendelsen for Præsten af Vidnet og Delinqventinden i Norman og Knud Dommersnæs Nærværelse, forklarede som Delinqventen,

og da tilstod Ingeborg Lars Datter Misgjerningen for Præsten, ligesom hun det i Dag for Retten har udsagt, og baade hun og Helje Christensen \har/ altid gjort eens Bekjendelse. Om Barnefødselen og Daaben \og Bekendelsen dermed/ forklarede ligesom Helje Christensen, og har begge Delinqventer altid med største Bedrøvelse over deres begangne Synd, bekjendt sig skyldige i denne Misgjerning af Samleje og barne Avling. Om Barnets død forklarede som Del: Helje Christensen, og Barnet var ikke fuldbaaren, skjønt det ikke manglede meget, dog noget i de Kjendetegn af Haar og Negler. Forklarede videre, at var før gift, med nu for 7 Aar siden ved Døden afgangne Lars Størkersen, og boede med ham paa Nodeland i Ryefylke til de for over 7 Aar siden flyttede til Hoversholm og da h/an/d var død, giftede hun sig med Helje Christensen. Hun har haft to Børn med denne Mand, deraf det eene endnu lever. /: Dette H: C: tilstod :/

1799: 367b

Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Actor og Defensor det ej videre havde at tilspørge, bekræftede Vidnet sit Udsigende ved Lovens Eed og oprakte Fingre. Derpaa hun bad taget i Betragtning, at denne Misgjerning er \kun/ en Følge af voldsomme Fristelser, da de have levet i et kjerligt Egteskab, og Forseelsen er ham gandske af hende tilgivet, desaarsag hun nedlagde den inderligste Bøn baade for sin Mand, og hendes unge, eenfoldige og vankundige Datter, at deres Straf maatte saaviidt mueligt formildes \sær Moderen med 5 uforsørgede Børn kom/m/er til at lide mest derudi/. Dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Brithe Lars Datter Søster til Delinqventinden, gl: 23 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, forklarede: At har slet intet mærket til Delinqventernes Sammenhold, eller at de søgte Ensomhed, ej heller vidste af denne Misgjerning før, omstevnte Uge før Mich: sidst, da Delinqventinden sagde til Vidnet, at lave til Barsel ved sin Stedfader Helje Christensen, og derom sagde ej videre Omstændigheder. /: Dette sidste udsagde ligeledes 1ste Vidne, og at ingen Trudsel eller Tvang var passeret /: Vidnet har ej hørt flere Bekjendelser af dem, end ved Barnefødselen, da Vidnets Søster fødte et levende Pige barn, hørte det ej var fuldbaaren, men Vidnet er ugift, og forstaaer det ikke, da Ingeborg Lars Datter, der nu saavel som Helje Christensen er for Retten tilstæde, udlagde sidstmeldte som er hendes Stedfader til BarneFader, som han og mange gange har tilstaaet; Barnet blev døbt 2 á 3 Dage derefter og kaldet Ingeborg, men døde Søndag efter, derom forklarede ligesom Del: Helje Christensen. \Veed ikke at nogen af de Skyldige har før begaaet nogen Misgjerning/. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Endre Andersen Huusmand paa Hoversholm plads, gl: 58 Aar, sidst til Alters denne Vaar, {Parterne} ubeslægtet og ubesvogret med de Skyldige, ellers eeneste Huusmand under gaarden \Hoversholm og Enkemand/, forklarede: At har aldrig erfaret det mindste af Delinqventernes Sam/m/enhold eller at søge Skjul, har ej heller hørt nogen Bekjendelse af dem, om Misgjerningen, har og ikke hørt, at de før have begaaet nogen Misgjerning eller Lejermaal, og ligesaa lidet veed eller har hørt noget om denne Misgjerning uden af Bøjgde Røgte. Dimit:t som de forrige Vidner.

Fremstod 4de Vidne Halvor Reiersen S:E: paa Røgenæss, gl: 74 Aar, sidst til Alters denne Vaar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har ej hørt nogen Misgjerning eller Lejermaal før af de Skyldige begaaet. Veed intet om deres Sam/m/enhold eller hvorledes de have søgt Ensomhed og Skjul, og veed slet intet andet om denne Misgjerning, end at kort før Juul bekjendte Helje Christensen for Vidnet, at var Barnefader til h/an/ds Steddatter Ingeborg Lars Datters Svangerskab, derpaa et par Dage efter Vidnet tilligemed Ole Larsen HopePladset fulgde med Delinqv: Helje Christensen til deres Sogne Præst Hr: Brun, der Helje Christensen gjorde for Hr: Brun sam/m/e Bekjendelse i begge Vidners Paahør. Dimitt:t.

Fremstod 5te Vidne Ole Larsen Lejl: p: Hope plads, gl: 32 Aar, sidst til Alters 2de Jule Dag sidst, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: undtagen sidst ommelte første Bekjendelse for forrige Vidne, i øvrigt Ord til andet som næst forrige Vidne. Dimitteret som de forrige Vidner.

Fremstod 6te Vidne Norman Christensen S:E: p: \Ned:/ Dommersnæs, gl: 37 Aar, Broder til Helje Christensen, sidst til Alters Paaske d: A:, forklarede: At de Skyldige ikke før have begaaet noget Lejermaal eller anden Misgjerning, og veed intet om deres Sammenhold eller Fielster til denne onde gjerning, eller vidste noget derom, førend ved eller efter Mich: sidst, da Del: Helje Christensen sagde til Vidnet, at var BarneFader til h/an/ds Steddatter Ingeborg Lars Datters Svangerskab. Det var 14 Dage før Juul, at Vidnet og Knud Dommersnæs fulgde med Delinqventinden Ingeborg Lars Datter, og hendes Moder Anne Ols Datter /: Helje Christensen var og med, men talede ikke med Præsten den gang :/ da til Præsten Hr: Brun, da Ingeborg Lars Datter bekjendte og tilstod for deres Sogne Præst velbem:te Hr: Brun, at hun lavede til Barsel med hendes Stedfader Helje Christensen, det Moderen hørde paa. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 7de Vidne Knud Poulsen S:E: p: Øfre Dommersnæs, gl: 53 Aar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 14 Dage før Paaske sidst, forklarede, undtagen den første Bekjendelse til forrige Vidne, i øvrigt Ord til andet som det næst forrige Vidne. Dimitteret som de Forrige.

Til disse Uovereenstem/m/elser imellem det efter Helje Christensens Forklaring efter Juul passerte, som efter de første Vidner er passeret før Juul, blev Delinqventerne og Moderen Anne Ols Datter fremkaldet til Confrontation, som tilstod at det maae være rigtig, som

1799: 368

af Vidnerne er forklaret, men de Vedkom/m/ende maae af Sorg og Bekymring have feilet i deres Hukommelse.

Fremstod 8de Vidne Ingri Jens Datter Hustrue til Elling Poulsen Stueland, gl: 40 Aar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At den 4 Marti sidst kom bud til Vidnet, at kom/m/e og hjælpe Ingeborg Lars Datter i Barns Nød, har ellers ej hørt noget Lejermaal eller Misgjerning før af de Indstevnte begaaet, og veed slet intet om deres Sammenhold til dette, og da Vidnet kom til Haaversholm, blev Ingeborg Lars Datter, som er her for Retten, forløst med et levende Pigebarn, som Vidnet syntes fuldbaaren, da Ingeborg Lars Datter sagde at hendes Stedfader Helje Christensen, der nu er her for Retten, var Barnefader, det han \da/ tilstod. Vidste ej videre. Dimitteret som de Forrige.

Fremstod 9de Vidne {Pige} Thore Niels Datter Enke efter Lars Johannessen Løvaas, gl: 30 Aar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har engang før, hjulpet som Jordmoder, og den 4 Marti sidst blev hun tilkaldt at hjælpe Delinqventinden, og der kommende blev Ingeborg Lars Datter forløst med et levende Pige barn, som Vidnet syntes var fuldbaaren, dertil Ingeborg Lars Datter sagde at hendes Stedfader Helje Christensen var Barnefader, begge de som her for Retten er tilstæde, det Helje Christensen og da tilstod. Barnet blev vel tilseet og vølet. Vidnet har ligesaa lidet hørt noget om nogen Misgjerning af dem før, som veed noget om deres Sam/m/enhold. Dimitt:t.

Fremstod 10de Vidne Lars Olsen S:E: p: Brattestøe, gl: 53 Aar, ubeslægtet og ubesvogret de Skyldige, sidst til Alters afvigte Mich:, forklarede: At veed slet intet om den/n/e Sag, uden at han tilligemed efterfølgende Vidner var den 7 Marti sidst, Fadder ved Ingeborg Lars Datters Barns Daab i Fjeldberg Kirke, som var et Pigebarn \og/ blev kaldet Ingeborg. da de rejsde fra Haaversholm, sagde Del: Helje Christensen som er Stedfader til Ingeborg Lars Datter, at han var Barnefader \til dette Barn/, som Ingeborg Lars Datter hørde paa, det Fadderne ligeledes berettede til deres Sogne Præst Hr: Brun. Dimitteret.

Fremstod 11te Vidne Elling Poulsen Lejl: p: Stueland, gl: 48 Aar, ubeslægtet og ubesvogret Delinqventerne, sidst til Alters denne Vaar, og tillige med forhen afhørte 8de Vidne forklarede, om Barnets Daab, at de var den 7de Marti ej paa gaarden, men ved Søen blev dem leveret Barnet af Lars Brattestøe og Endre Stueland, som bragde Bud med Barnet, at det skulde hedde Ingeborg, og Barnefaderen var Helje Christensen, som de berettede til Hr: Brun. Dimitteret.

Delinqventene tilstod, at Helje Christensen da tilstod for Fadderne som endnu er hans Bekjendelse, at han er Barnefader til dette Barn.

Fremstod 12te Vidne Endre Endressen tjener halve paa Haaversholm og halve p: Stueland, gl: 24 Aar, sidst til Alters 5te Søndag efter Paaske sidst, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har aldrig hørt nogen Misgjerning eller Lejermaal af Del:ne før begaaet, veed intet om deres Sam/m/enhold eller Fjelster, har intet hørt derom før Delq:inden kom i Barns Nød, da dette Vidne hændte 8de og 9de Vidne til Hjelp, men \Vidnet/ var ej i Stuen ved Barnefødselen, men var Fadder ved Barnets Daab, og da Vidnet tilligemed Lars Brattestøe imodtog Barnet paa Haaversholm, som blev dem leveret som Ingebret!! (Ingeborg) Lars Datters Barn, af Ingeborgs Søster Brithe, da Helje Christensen var der tilstæde, og sagde at h/an/d var Barnefader til dette Barn, det Fadderene berettede til Hr: Brun der døbte det og kaldte det efter Helje Christensens Begjæring Ingeborg. Dimitt:t.

Fremstod af Actor ved 3 Mænd hidført og imod 2 Miile hændte udeblevne 13de Vidne Synneve Endres Datter Haaversholm Plads, tjener 3de Vidne, gl: 32 Aar, sidst til Alters denne Vaar, de Skyldige ubeslægtet og ubesvogret, blev forelæst Eedens Forklaring, aflagde Eed og forklarede: At veed intet hverken om nogen Lejermaal eller anden Misgjerning før af de her Skyldige, mindre om deres Sammenhold eller Fjelster, eller andet, end var paa Baad den 7 Marti sidst, {da} \med/ Lars Brattestøe \da han/ og Endre Stueland kom med et Barn fra Haaversholm, som de sagde, skulde til Kirken at døbes, og var Ingeborg Lars Datters Barn, og skulde hedde Ingeborg, og at Barnefaderen var Helje Christensen, begge \de/ nu her for Retten, dette saaledes blev berettet Præsten Hr: Brun som døbte Barnet. Dimitteret.

Delinqventerne blev for Retten fremstillet og Vidnesbyrdene forelæst dem til Conference og Confrontation, men de saavelsom deres Defensor og Actor havde intet derved at erindre, eller Delinqventerne vidste noget i deres Bekjendelse at forandre eller tillægge, og de smaae formeldte Uovereenstemmelser i Tiiden, er hos Deponenterne aleene Hukommelse Fejl, aarsaget af deres Sorg og ængstelse Bekymring.

Dom/m/eren tilspurgde Actor, Defensor og Delinqventerne om de veed fleere Vidner som i Sagen kan give nogen Oplysning? Samtl: dertil svarede Nej, det

1799: 368b

har ikke været mueligt at opsørge fleere Vidner, og Actor og Defensor, da Vidnerne ere saa nøje examinerte, fandt ikke noget videre dem at tilspørge. Dommeren endnu tilspurgde Defensor om veed noget meere til Sagens Oplysning eller de Skyldiges Sags Tarv, enten med Documenter eller Videre? Han saavelsom Delq:ne svarede: At veed ikke meere, og derfor ej heller i saadan Hensigt begjærede nogen Udsættelse eller veed nogen anden Oplysning at forskaffe. Endnu til Overflødighed uagtet de fremlagte Præstens Alders Attester, anføres af Dommeren og Laugrettesmændene, at Delinqventernes Alder \tilstaaes at/ stemme overeens med deres Opgivende. Dom/m/eren maatte endnu erindre og derom tilspurgde Delinqventerne i Anledning af den Tiid de angiver til deres første Samleje, som imellem dem er uovereenstemmende, og ligesaa uovereenstemmende baade med den Tiid Barnet er født, og med de Vidner som har deels anseet det fuldbaaren, og deels ikke? Delinqventen kunde ikke erindre andet, end det var først i, eller hen imod Høe slaatten. Delinqventinden erindrer ikke rettere end det var efter St: Hans Dag, men erindrer ej hvorlænge.

Actor begjærede Tings Vidnet sluttet, og beskrevet at følge Doms Acten, som blev bevilget, men bliver neppe muligt førend de nu henholdende Som/m/ertinge ere afholdte ved denne Maanedes Udgang.

Udstædt

Continuation af Doms Sagen fra fol: 366a.

Sam/m/e Dag efter Tings Vidnets Slutning begge Delinqventerne vare løse og ledige, uden Jern, Baand eller Tvang for Retten fremstillede.

Actor fremlagde sit Indlæg af Dags Dato, oplæst saal: samt til Actens Følge Sequestration af 30 Marti 1799 for Helje Christensen Haaversholm, ihenseende h/an/ds for Egteskabs brud forbrudte yderste Formue. Det deri paaberaabte TingsVidne ført i Sagen, skal saasnart Dom/m/eren kom/m/er hjem af Ting Reisen, blive udstædt og følge denne Doms Act, hvis Udstædelse her paa Tingstedet eller paa Ting Reisen bliver vel umulig \men der(om?) .. Act.. .. al behøvende?/

Dom/m/eren forelæste Delinqventerne deres gjorde Bekjendelse som de vedblev efter deres Tilførseler, declarerede intet videre at have at tilføre, ej heller andet eller anderledes at bekjende, overladende deres videre Forsvar til den for dem beskikkede Defensor, men beder om mildeste Dom og taalig Straf og saaledes indlader Sagen Dom.

Defensor fremlagde sit Indlæg af Dags Dato som blev oplæst saal:

Actor og Defensor saavelsom Del:ne indlod Sagen Dom.

Dom/m/eren i Anledning Fr: 3 Juni 1796 § 30, tilspurgde ikke aleene Defensor, men og Actor, om de kan have mere at fremføre hver paa sin Side, enten til Oplysning eller Delinqventens!! (-ernes) Forsvar hvortil de kunde behøve Opsættelse? Begge svarede Actor at kan umulig skaffe mere til Oplysning, og Defensor ligesaalet udfinde noget videre til Delinq:nes Forsvar enten ved Vidner eller Documenter, saa begge Declarerede at ingen Opsættelse kan nytte, og indlod som før, Sagen til Dom.

Sagen blev til Doms optagen og deri af Dom/m/eren med Meddoms Mændene nøje igjennemgaaet og overvejet samt derefter deri af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

At Helje Christensen {S:E: p:} Hoversholm har i sit Egteskab med endnu levende hans Hustrue Anne Ols Datter begaaet Hoer, og derved tillige Blodskam, da det er begaaet med hans Steddatter Ingeborg Lars Datter, som er en Datter af bem:te hans Hustrue Anne Ols Datter af dennes forrige Egteskab, der endog, da denne syndige gjerning er begaaet, ikke var confirmeret. Det er af Delinqventerne flere gange før Actionen blev anlagt, bekjendt for adskillige, og ligeledes her for Retten tilstaaet, og hvormed stemmer overeens de førte Vidner, hvorvel er tilvejebragt al den mulige Oplysning som i saadan Sag kan have eller erholdes. Det er saaledes oplyst: At som meldt Helje Christensen Hoversholm ikke aleene har begaaet Hoer i sit Egteskab, og derved forbrudt imod Lovens 6 B: 13 Cap: 25 a:, men endog begaaet denne Forbrydelse i Blodskam med hans Steddatter, denne \den Tid/ endda uconfirmeret, Ingeborg Lars Datter, da kun 17 Aar gl:, som er en Datter af hands levende og i Egteskab med ham boende Hustrue Anne Ols Datter, af hendes forrige Egteskab; og hvilken Misgjerning er tydelig forbuden i Guds Lov 3 Mosebog 18 C: 17 v: og i Kongens Lov 3 Bogs 18 C: 9 a: 4 § samt Fr: 14 Dec: 1775 1 Afd: 2 p: Litr: a: og derfor sat Straf i sam/m/e 3 Mosebog 20 Cap: 14 v: og Norske Lovs 6 Bogs 13 C: 14 a: Helje Christensen Hoversholm, viiser fremlagte Undersøgnings Forretning at intet ejer til yderste Formues Forbrydelse efter Lovens 6 Bog 13 C: 25 a: og Fr: 6 Dec: 1743 a: 22, i Anledning af begaaet Hoer i sit Egteskab, hvorfor den videre corporlige Straf paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal efter Fr: 8 Juni 1767 ej formedelst hans med sin større Misgjerning sig paadragne Livs Straf, kan komme i Betragtning. I øvrigt kjendes af Dommeren og Meddoms Mænd for Rett: At Helje Christensen Hoversholm og hans Steddatter Ingeborg Lars Datter, for med hinanden begaaet

Blodskam, bør, dem selv til velfortjent Straf, og andre til Exempel, Skræk og Afskye efter Lovens 6 Bogs 13 C: 14 a: begge straffes paa deres Liv, og halshugges som efter Fr: 21de Octob: 1791 udføres med Øxe, hvorefter Kroppene kastes paa en Ild og opbrændes; hvorforuden af Helje Christensens Formue bør være forbrudt for begangne Hoer i Egteskab efter allegerede Anordninger, dobbelte Lejermaals Bøder til Hds: Maj:ts Kasse 48 Lod Sølv er 24 rd: For Executionen nyder Skarpretteren efter Taxten af 12 Marti 1698 i alt 36 rd: Denne Actions og Executions Omkostninger efter approberede Regninger erstattes af Delinquenternes Effecter saaviit tilstrække kan, og i øvrigt saavidt paa Almuen bør liignes, udredes efter Kongl: allernaadigste Anordninger, ligesom de og betaler een for begge til Stemplet Papiir som til Sagen burde vært brugt 1 rd: 5 mrk: 10 s:

I Sagførelsen og Behandlingen, er ikke viist nogen Forsøm/m/else men Samme har været lovmæssig og forsvarlig.

Denne Dom forfølges til højere Ret og derefter Execution efter udgangne Anordninger.

Efter at Dommen for Delinquenterne, som løse og ledige vare for Retten fremstillede, var oplæst, var Actor begjærende Acterne til allernaadigst befalet Appel in Forma udstedt som blev bevilget, men neppe bliver muligt, før de nu fremholdende Som/m/ertinge ved denne Maanedes Udgang ere afholdte.

Delinquenterne blev derefter overleveret til Hr: Just: Rd: Korens behagelige Foranstaltning henseende deres Arrest og Forvaring.

S: Schiøtz Udstædt

Fjære Skibrede's Sommerting den 7de Maj 1799 sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: J: Rd: Koren, Skibredets Lensmand Mathias Johannessen Øfre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Jon hansen Houge	3. Aarent Sjursen Waage
2. Sjur Hansen Westre Braatetvedt	4. Johannes Mathiassen Øf: Echeland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 353a. 358b. og 361a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibrede's Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogden Tingsvidne om resterende Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 16 Nov: 1798 efter Knud Heljesen Framnæs.

.... 19 dto: efter Ole Johannessen Sundfør.

.... 27 Nov: 1798 efter Tarrald Tarraldsen Housgjærd.

Fogden Tingsvidne.

Fogden Hr: Justitz Raad Koren anmeldte i Anleedning af Gitle Isachsen Eileraas overgaaet Hoer Dom, at han ved Executionen ikke har vært at finde og var bortreist; men da derom er passeret Antegnelse i h/an/ds Regnskab, var han nødsaget, at begjære Lensmanden, Laugrettet og Almuen tilspurgt ved dette som et Lysnings TingsVidne: Om Gitle Isachsen Eileraas ikke

siden er kommen tilstæde, eller om nogen veed hvor han opholder sig? Samtlige svarede: At han er ikke kommen tilbage, og ingen veed hvor han er, ej heller har han været her, siden han første gang reisde herfra.

Hr: Justitz Raad Koren var herom TingsVidne begjærende som blev bevilget. Udstædt

Som intet meere i Dag var at forrette, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Maj 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtl: Niels Jørgensen Hinderlies Moders af 24 Nov: 1798 for Arv 4 rd: 3 mrk: 4 2/7 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Endre Jørgensens Dto: sam/m/e Skfte, Arv og Dato.

.... Ole Jørgensens Dto: Dto: Dto:

ForM: Bog fol: 208. Guro Erichs Dt:s Mands efter Skfte 31 Janv: 1785 for Arv S:ma 47 rd: 1 mrk: 8 3/4 s: af 7 Maj 1799.

.... fol: 219. Gunder Knudsens efter Skfte 15 April 1780 for Arv 22 rd: 5 s:, forøget 1796 til 23 rd: 1 mrk: 4 s: dateret 7 Maj 1799.

.... fol: 220. Osmund Johannessens efter Skfte 12 Nov: 1783 for 68 rd: 5 mrk: 6 s: dateret 7 Maj 1799.

.... fol: 224. Knud Ewensen Westvigs efter Skfte 25 Feb: 1793 for 31 rd: 2 mrk: 2 1/4 s: dateret 7 Maj 1799.

.... dto: fol: Alis Jons Dt:s Mands efter Skfte 17 Feb: 1794 for 43 rd: 1 mrk: 12 s: dateret 7 Maj 1799.

.... fol: 225. Anne Hans Datters Mands efter Skfte 5 Juli 1796 for Arv 63 rd: 4 mrk: 15 s: og Hjem/m/egifte 59 rd: 5 mrk: 8 s: i alt 123 rd: 4 mrk: 7 s: dat:t 7 Maj 1799.

1799: 369b

(Andre dokument)

Samson Jonsen Oves Arvingers Skde til Lars Samsonsen paa Owe No: 32, i alt 2 L: S: deraf indløst for 385 rd: 1 mrk: 8 s: 1 L: 2 pd: 18 mrk: S: og selv arvet Resten d: 9 Maj 1798.

Knud Pedersen Øchlands Enkes Skde til Sjur Jonsen paa Øchland No: 90 1/4 L: S: 1/4 Hd: for 300 rd: dat: 10 Maj 1798.

Hans Johannessen Kinds Skde til Johannes Johannessen paa Kind No: 78 1/4 L: S: 1/2 Væt Korn for 200 rd: dateret 13 April 1799.

Johannes Johannessen Kind No: 78 Vil Kors Contract til Hans Johannessen Kind og Hustrue Dorthe Baars Datter d: 13 April 1799.

Daniel Johannessen Houchaas Odels Skde til Ellev Hansen p: Lille Fjoen No: 62 18 mrk: S: uden Huuse for 98 rd: dat:t 28 Sept: 1798.

Beboelses Contract

fra Ellev Hansen Lille Fjoen til h/an/ds Moder Hans Hansens Enke om Lille Fjoen No: 62, d: 28 Sept: 1798 18 mrk: S: uden Huuse før brugt af Hans Hansen.

Ellev Hansen Lille Fjoen No: 62 Vil Kors Contract til Hans Hansen Fjoens Enke Ingeborg Tjærans Datter d: 28 Sept: 1798.

(Andre dokument igjen)

Thomas Pedersen Førdes Hustues Arv:s Skde til Thomas Pedersen paa Førde No: 27 1 L: S: 1 Hud derav indløst for 124 rd: 2 mrk: 12 s: 2 pd: 19 mrk: S: 1 Hud, og selv arvet 5 mrk: S: d: 28 Sept: 1798.

Ole Jensen Dranges Skde til Tosten Olsen paa Drange No: 58 ¼ L: S: ¼ Hd: for 360 rd:, d: 28 Sept: 1798.

Halvor Jonsen Øchland Obl: til Reinert Schimmeland paa 40 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1 pr: i Øchland No: 90 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 28 Sept: 1798.

Jens Olsen Hornelands Børns og Børnebørns Skde til Lensm/an/d Jens Eldøen paa ¾ parten af Sveens Konge Korn tiende d: 7 Maj 1798.

Tosten Olsen Drange No: 58 Vilc: Ctr: til Ole Jensen Drange og Hustr: Dorethea Tostens Datter d: 28 Sept: 1798.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 7 p: 102. Myndtl: Lars Larsen Hoversholm No: 7 H: C: gds: Obl: til Jochum Næsse m: f: i alt 100 rd: 1 mrk: d: 10 Maj 1797 deraf bet: den 6 Maj 1799 Jochum Jochumsen Næsses Part til Afdrag 14 rd: 2 mrk: 2 s:

No: 5 p: 317. Ole Johansen Øf: Wehovde No: 10 Obl: til Endre Sør: Nedre Wahlen paa 50 rd:, d: 28 Sept: 1786 af Creditor qvitteret 7 Maj 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Skfte Instrument af 8 Maj 1799 efter Guldbrand Gjermunsen Westre Braatvedt hvorved sam/m/e gaard No: 15 H: C: gds: ½ L: ½ Hd: ¼ td: Korn udlægges for 50 rd:, til Sjur Hansen Westre Braatvedts Hustrue Sisela Guldbrands Datter.

Johannes Johannessen Skde til Lars Baarsen paa Lochne No: 88 13 ½ mrk: S: 3 Spd: K: for 60 rd:, dateret 8 Maj 1799.

Lars Baarsen Lochne No: 88 Vilkors Contr: til Johannes Johannessen Lochne og Hustr: Marithe Lars Dt: d: 8 Maj 1799.

Steffen Johannessen Skde til Jon Steffensen paa Lochne No: 88 ½ L: S: 3 Spd: Korn for 120 rd:, dateret 8 Maj 1799.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Lensmanden, Laugrettet og de 2de Mænd Ingebret Johannessen Sundfør og Steffen Jenssen Lochne og befunden til 1798 Aars Udgang 95 rd: 4 mrk: 1 s: og af første Termin 1799 412 rd: 3 mrk: 4 s: i alt Summa 508 rd: 1 mrk: 5 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Waags Skibredes Sommer Ting den 15 Maj 1799 sat og holdet paa Bakkervigs Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Ole Knudsen Rydland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte eedsvorne fiire Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettes mænd

1. Tørres Hansen Fittie

3. Lars Nielsen Wiig

2. Niels Johannesen Nord Drivenæs

4. Niels Ommundsen Sætre

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 353a. 358b. 361a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og Ov: ForM: Prot: er tilført.

Fogden Tingsvidne om Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773 resterende.

Publicationer

Stiftets Communication 4 Maj 1799 af Cancelliets Skr:

1799: 370

20 April, om i hvad Alder det unge Mandskab skal udskrives til Soldat.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Kari Ols Datter Rydlands Formynder af 11 Marti 1799 for Arv 14 rd: 1 mrk: 12 35/396 s: efter Skfte af samme Dato.

ForM: Bog fol: 232. Aagathe Johans Dt:s Mands efter Skfte 16 Marti 1791 for Arv 1 mrk: 1 s: og Hjem/m/egifte 26 rd: dat:t 15 Maj 1799.

.... fol: 233. Lars Olsen Hellelands efter Skfte {15 Maj 1799} \1ste Julii 1794/ for Arv 42 rd: 2 mrk: 4 s: dateret 15 Maj 1799.

.... fol: 108, 141, 234. Salomon Salomonsens efter Skfte 24 Marti 1783 efter Salomon Jacobsens Hustrue 55 rd: 3 mrk: 4 s: forøget 1795 til 60 rd: 5 mrk: 4 s: den 11 Juli 1796 4 rd: 3 mrk: 1 s: og paa Windenæs 28 Nov: 1795 69 rd: 1 mrk: 11 4/7 s: og Hjem/m/egifte 30 rd: dat: 15 Maj 1799.

(Andre dokument)

Peder Lexau senior Skde til Bernt Magnussen paa Age No: 33 21 mrk: Sm: samt Krabbeviggen, for 199 rd: 3 mrk:, og Øen Age Søsteren i Føjens Skb: for 50 rd:, i alt 249 rd: 3 mrk: d: 2 Apr: 99.

Bernt Magnussen Skde til Ole Christiansen paa forbem:te, de førstnævnte for 500 rd: og Age Søsteren 100 rd: d: 2de April 1799.

Ole Christiansen Age Obl: til Peter Lexau Senior paa 500 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Age No: 33 21 mrk: S: samt Agesøsteren i Føjens Skb: som og Creaturer og Løsøre anslaaet til 50 rd:, d: 20 Apr: 1799.

Knud Olsen \Sandtorv/ Obl: til Niels Wincentzen Hilde paa 64 rd:, Rente 2 proC:, Pant 1 pr: i Hougland No: 85 22 ½ mrk: S:, 1/3 Hd: d: 15 Maj 1799.

Johannes Nielsen Sandvig Obl: til Ole Olsen Wiig p: 170 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Sandvig No: 7, ½ L: S: ½ Hd: d: 15 Maj 1799.

Thomas Olsen Dahlen Obl: til Ole Andersen Norfonden p: 50 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Dahlen No: 22 15 mrk: Sm: d: 15 Maj 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret, og Ldskylds og qvitt: Bøger anviist

Provst Hjorthøj til Ole Hansen p: Livs Tiid p: 9 Mrk: S: i Drønen No: 100, før brugt af Niels Salomonsen, maae ej tage eller lade tage Østers d: 6 Apr: 1799. M:f: H: 8 skl:

Jan v: Erpecom, til Peder Andersen p: Livs Tiid samt h/an/ds Hustrue Halbiør Niels Dt: p: uskatlagt Plads Øen Piirholmen Aarl: Afgift 1 rd:, og holde Pladsets Huuse i Stand d: 10 Maj 1799. til Manufactur Huuset betalt 8 skilling

Som intet meere denne Dag faldt at forrette, beroer Tinget til i Morgen.

Anden Dagen den 16 Maj 1799 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 11 Marti 1799 efter Knud Larsen Rydland, hvorefter Jordegds: Udlægget i Saatendal og Rydlands Saug, i Skdebogen er extraheret.

Johannes Johannessen Øf: Levogs Arvingers Skde til Ole Johannessen paa Øf: Levog No: 12 H: C: gds:, i alt 1 L: S: 1 Bskd:, deraf indløst for 140 rd: 1 pd: 9 mrk: S:, ½ bskd:, og selv arvet 3 mrk: S: samt før ejet Resten d: 2de Oct: 1798.

Biergnings Vrag

Knud Monsen S:E: p: Lille Kalsøen, og Lars Wincentzen S:E: ibd: fremstod og anmeldte, at afvigte Vinter Kyndelmisse Tider, vare de reiste paa Fiskerie hver paa sin Baad, paa Havet, og da fandt i aabenbare Søe, en halv Miil uden for alle Land, drivende løs, en Søe Mærke tønne, som formodentl: har lagt til Mærke eller Vare paa en grund, som sædvanlig spids i den eene Ende, belagt med Jern, og to smaae Ringe hver paa sin Kant paa den brede Ende, og ved den smale Ende, en Jern Kjæde, nu i Retten foreviist, lang 4 ¼ Alen, men Tønden tjæret, Kjæden 9 Lod foruden Hagen, Kjæden og Tønden, hvilken sidste formedelst Storm i Dag, ikke kunde føres hid, men den er lagt paa Land, ved Qvalvogen, der den fra Havet bjerget, blev oplagt. dette alt vurderet for 6 rd: Comparenterne paastod sig den halve Part af det bjergede, og det altsaa auctioneret, tildømt.

Fogden Hr: J: Rd: Koren paastod Rettens Dom til Vragets Auction, og af det beholdne Beløb, Hds: Maj:ts Kasse de 2/3 Parter tildømt efter at af det heele Beløb er betalt Auctions Omkostninger samt Rettens gebyr som Hr: J: Rd:en begjærede her anført af Dom/m/eren, og er: Incam: 4 mrk: 10 s: Forseglingss: 1 mrk: 4 s: og Auctions Forretningen med Bekræftning 2 mrk:, i alt En rd: En Mrk: og fjorten skl: skr: 1 rd: 1 mrk: 14 s: herforuden Auctions og Incassations Sal: af det højeste Bud som gøres, der ej kan vides før Tilslag er skeet, hvorefter det bliver at beregne. Saaledes indlod Sagen under Dom; thi blev deri afsagt følgende

Dom

Da bem:te Tønne, er funden af Comparenterne som Bjergere, i aabenbare Søe uden for alle Land, og vil komme til Deeling imellem Hans M:ts Kasse og Finderne, hvilken Deeling ei kan skee, uden at Vraget ved Auction bliver bortsolgt, og da først deraf udredes af heele Beløbet, ovenmelte Omkostninger, som vil fragaae forlods; saa k: f: Ret: At bem:te Tønne med Kjæde, bør ved offentl: Auction bortsælges paa Condition, at Kjøberen foruden høieste Bud, betaler forbem:te Omkostninger 1 rd: 1 mrk: 14 s: foruden Auctions og Incass:s Salario af det højeste Bud hvorpaa Tilslag skeer, hvorefter det beholdne Auct: Beløb fri for alle Omkostninger, bør efter Lovens {4 Bog} p: 674 a: 5, tilfalde Hands M:s Kasse halv parten, og Finderne og Bjergerne, halv parten.

Udstædt

1799: 370b

Auctionen over forestaaende.

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: og Foged Koren, i Følge Rettens ergangne Dom af Dags Dato som han fremlagde, og begjærede vedhæftet denne Forretning som h/an/d herved requirerer til Auction over indbem:te Vrag, anmodede Auctionen foretagen nu iblandt den forsamlede Almue, paa den anmeldte Tønne med Jern Lænke, til Bortsælgelse til Høistbydende, paa følgende Conditioner: 1ste Vraget bortsælges som det forefindes. 2det Kjøberen betaler uden Afgang i høieste Bud bem:te Omkostninger 1 rd: 1 mrk: 14 s:, og

derforuden Auctions- og Incassations Salario af højeste Bud, alt uden Afgang i Budet hvorpaa Tilslag skeer. 3de Omkostningerne og højeste Bud betales strax ved Tilslag til Hr: J: Rd: Koren, derefter Tønden og Lænken bliver for Kjøbers Risico og af ham annam/m/es, uden Ansvar fra Tilslaget enten for Bjergeerne eller Auctions Reqvirenten.

Paa disse Conditioner som for den forsamlede Almue blev oplæst, blev alt bem:te opraabt og bortsolgt, og efter Bud og Overbud tilslagen Hr: Henrich Christi i Qvalvogen, som høistbydende for høieste Bud fri beholden Kjøbe Summa, Omkostningerne aparte at betale, 12 rd: 1 mrk:, skriver Tolv Rixdaler og Een mark.

Saaledes Auctionen sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Contract om Hum/m/er Fisket for Aarene 1799, 1800 og 1801 imellem John Marschal fra Engelland, og Almuen i Brandesunds, Øchlandsvogs, Bekkervigs og Østre Bagholmens Districter d: 25 Sept: 1798.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Skibredets Lensmand, Laugrettet og de 2de Mænd Knud Olsen Sandtorff og Thomas Olssen Dahlen og befunden til 1798 Aars Udgang 50 rd: 2 mrk: 10 s:, og af 1ste Termin 1799, 362 rd: 3 mrk: 3 s: i alt Summa 412 rd: 5 mrk: 13 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Opdals Skibredes Sommerting den 17 Maj 1799 sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: J: Rd: Koren, Skibredets Lensmand Johannes Madsen St: Godøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fiire opnævnte, eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Bjørn Sjursen Øf: Drange	3. Lars Olsen Øf: Beltestad
2. Sæbjørn Olsen Færevog	4. Hans Olsen Øf: Humlevig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registrerte fol: 353a. 358b. 361a. 369b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793, Justitz Protocollen her, fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogden Tingsvidne om resterende Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 485. Caution 1769 for Foget Christian Lerke Dahl paa 3000 rd: her angaaende Krigs Commissair Henning Dahl for 500 rd:, udslettet efter Amtets Skrivelse af 10 Nov: 1798.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtling Ingeborg Torkels Datter Liens Formynders for Arv 4 rd: 2 mrk: 3/7 s: efter Skfte 17 April 1799 dateret 18 ditto.

ForM: Bog fol: 119. Lars Salomonsen Solems efter Skifte 6te Aug: 1783 for Arv 314 rd: 8 s: dateret 17 Maj 1799.

.... fol: 251. Anne Ørians Datters Mands efter Skifte 3 Juli 1798 for Arv 22 rd: 2 1/8 s: og Hjem/m/egifte 9 rd: 1 mrk: dt: 17 Maj 1799.

.... dto: fol: 251. Myndtl: Sygni Christophers Datters Formynders efter Skfte 11 Juli 1798 for Arv 5 rd: 3 s: dateret 17 Maj 1799.

(Andre dokument)

Niels Larsen Næsse Skde til Berge Jonsen Næshavn p: Næsse No: 60 19 ¼ mrk: S: ½ Hd:, 1 skj: P:(?) for 200 rd:, dateret 17 Maj 1799.

Berge Jonsen Næshavn Vk: Ctr: til Niels Larsen Næsse og Hustr: at nyde af Næsse No: 60 dateret 17 Maj 1799.

Sjur Monsen Nordre Grøteig Obl: til Jens Gotschalchsen Hammerhoug p: 199 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Nordre Grøteig No: 78 ½ L: S: ½ Hd: d: 17 Maj 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 7 p: 183. \af/ Salomon Nielsen Tvedt No: 7 H: C: gds: Obl: til Sjur Andersen Solem p: 84 rd: 2de pr: dat: 4 Oct: 1798 bet: 17 Maj 1799 til Adrag 60 rd:

Resten af No: 5 p: 300. Ommund Olsen Wermedal No: 44 Obl: til Kr: Comm: Dahl i alt 150 rd:, d: 22 Maj 1786 bet: efter Creditors qvittering 14 Maj 1799 Resten 70 rd:

Resten af No: 5 p: 570. Thomas Pedersen Sunde No: 1 Obl: til Christopher Bøe m: f: i alt 70 rd:, dt: 6 Oct: 1790 qvitteret af Christoph: Bøe d: 17 Maj 1799 for h/an/ds Rest 50 rd:

No: 5 p: 729. Ole Gregoriussen Nord: Engevig No: 4 i Waags Skbr: Obl: til Poul Chri-

1799: 371

stoppersen \Lille/ Næsse p: 200 rd:, dt: 11 Maj 1793. af Creditor qvitteret 16 Maj 1799.

No: 5 p: 783. Sjur Monsen Grøteig Nordre No: 78 Obl: til Alf Schaar p: 150 rd:, dateret 12 Maj 1794 af Creditor qvitteret 27 April 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 18 Maj 1799 continuerede dette Ting.

Leyermaals Aftingning

/: S: T: :/ Hr: Justitz Raad Koren som Foged og Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ugift Qvinde Anne Johans Datter Store Sætre for begaaet Lejermaal med Johannes Torbjørnsen S:E: p: St: Sætre ægtegift Mand, derfor at {Erlægge} erlægge forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae corporlig Straf.

Qvinden blev paaraabt, men da hun ikke mødte, frafaldt Actor for denne Sinde Sagen til nye Paastevning, og Præste Attestes Erholdelse.

Pantebogen til Inddragelse

Salomon Nielsen Tvedts Obl: til Lars Olsen Helland 200 rd:, og Engel Torgersen Brathuus 150 rd:, i alt 350 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Tvedt ved Hovland No: 7. H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 17 Maj 1799.

Endre Johannessen Haaland den yngre Obl: til Niels Engelsen Schiolde 100 rd: og til Lars Nielsen Westvig 100 rd:, i alt 200 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Haaland med Ødejorden No: 18 1 L: 15 mrk: S: 1 ½ Hd: d: 17 Maj 1799.

Niels Øriansen Teiglands Obl: til Torbjørn Larsen Fladerager 22 rd: 4 mrk: 8 s: og Hans Hansen Rolseim 22 rd: 4 mrk: 8 s:, i alt 45 rd: 3 mrk:, Rente 4 proC:, Pant 2den prioritet i Teigland No: 80 18 mrk: Sm:, ¼ Hd: dateret 18 Maj 1799.

Thomas Pedersen Sunde Obl: til Jon Mikkelsen St: Brandvig p: 80 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 prioritet i Sunde No: 1 H: C: gds: 1 pd: S: ½ Bskd: d: 18 Maj 1799.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 785. Aake Nielsen Mit Waage No: 10 H: C: gds: Obl: til Niels Engelsen Schiolde paa 70 rd:, dat: 14 Maj 1793, af Creditor qvitteret 17 Maj 1799.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Skibreedets Lensmand, Laugrettet og de 2de Mænd Niels Engelsen Schiolde og Hans Hansen Rolsiem!! (Rolseim) og befunden til 1798 Aars Udgang 378 rd: 1 mrk: 8 s: og af 1ste Termin 1799 699 rd: 5 mrk: 4 s: i alt Summa 1078 rd: 12 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Ous Skibreedes Sommerting den 20de Maj 1799 sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: Just: Rd: Koren, Skibredets Lensmand Hans Engelsen Øfre Echeland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Elling Johannessen Røttingen	3. Lars Larsen Særvold	5. Engel Engelsen Frøland
2. Jon Benoniussen Sundøen	b: gl: Laugrettesmænd	før een sat for ham, nu bet:
	4. Johan/n/es Olsen Helland	og aflagt Eed

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 353a. 358b. 361a. og 369b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Ov: ForM: Protocollen er tilført.

Fogden Tingsvidne om resterende Kongl: Undsetnings Korn fra 1772 og 1773.

Post Forhør fra fol: 359b.

Forhøret atter foretaget, efter Indstevning til dette Tingsted som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og er saalydende; hvorefter mødte Post Skyds Bonden Hans Andersen Hatvigen, den Postkarl der den gang førde Posten Anders Andersen Hatvig, den anden Even Olsen skal i Dag føre Posten og ej kan være fra gaarden naar Posten kom/m/er, ellers anmeldtes, at denne ej var med Posten den omklagede Tiid i Nov: f: A: samt ellers fremstillede Asbjørn Pedersen Berge S:E: og Arne Monsen S:E: p: Røe, for dem blev oplæst Postmesters Anmeldelse med Bilag, dertil Hans Andersen og Anders Andersen forklarede: At fik Posten fra Molde ¼ Miil fra Hatvig Mandag \26 Nov:/ Aften Kl: 8 ½ men maatte blive liggende til Kl: 7 Tiirsdag morgen \den 27 Nov:/, formedelst stormende Vejr saa ingen kunde komme paa Søen ved Nattens Mørke, og da tyk Luft, uden at forlise baade sig selv og Posten; Morgen Kl: 7, endskjønt stærk Storm, førde Anders Andersen og Post bondens to andre Sønner Anders Hansen og Hans Hansen Posten over Fjorden, og ikke kunde give sig ud,

uden med en Sexæring og disse 3 Mand, og maatte føre reevet Segl, da de kom til næste Postgaard Øfstad, og der leverede Posten, Kl: omtrent 9 sam/m/e Tiirsdag Formiddag, over ½ Miil over Fjorden.

De 2de Mænd Asbjørn Pedersen Berge og Arne Monsen Røe forklarede: At omvundne 26 Nov: Aften og Natten efter, samt 27 Nov: til Solen stod op, var saalang Storm og flyvende Vejr, at Jægten som laae i Havnen omkring Hatvigen, hverken torde løse, eller kunde ligge for sædvanlig Fortøjning, men maatte fortøjes usædvanlig og alt hvad muligt, og ingen kunde kom/m/e paa Søen, enten med Jagt eller Baad før den 27 Nov: efter Solens opgang, og maatte det være v(ærn?)ligt nok, at gaae ud med Posten Kl: 7

1799: 371b

Morgen, i Mørke eller Dagbrækningen, saalænge før Solen stod op, og før Stormen begav sig. Dette de anbød med Eed at bekræfte, om forlanges. Dimitteret,

Forhøret udsættes at foretages ved fleere vedkom/m/ende Skibreder.

Nye Tings Vidne

Arne Monsen Qvalesund der tjenende, fremstod, anmeldte sig gl: 34 Aar, betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fiire Skl:, og angav, at have til Tings Vidne i Sag contra Johannes Olsen Helland, angaaende fornærmelige Ord, hvorom efter fremlagt Forligelses Commissionens Attest af 30te April sidst, fremlagt, oplæst og saal: intet Forliig har været at bevirke, ved skreven mundtl: Varsel, fremlagt, oplæst og saal: ladet indkalde til TingsVidnes Erhvervelse Johannes Olsen Helland S:E:

Johannes Olsen Helland mødte betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skilling, og tilstod lovlig Varsel, men nægtede Søgemaalet, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede det indstevnte Vidne paaraabt, at gjøre sin Forklaring, og tillige fremstillede ustevnt Vidne Hans Hansen tjener i Qvalesund. Begge Vidnerne mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Hans Hansen gl: 23 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At sidste Vinter Torsdag før Fastelaven, var Vidnet og Vidnet Anders Helland samt Johannes Helland, i Stuen paa Qvalesund, og ingen andre, da Johannes og Anders Helland der kom ind paa een Tiid, og gik ud paa een Tiid, og imedens de vare der, spurgde Vidnet dem hvad deres Ærende var, da Johannes Olsen Helland svarede: At Citanten havde avlet Barn med et qvindfolk i Strandebarm, og nævnede Hende som ej her som ustevnt kand anføres, det han sagde mundtl:, og ikke læsde det op af noget Papiir og Vidnet sagde da, det var ej sandt, men Joh: Helland paastod det var sandt, og han havde havt med Hende at gjøre i Veede Svalen i Qvalesund, og forbød Vidnet ikke at sige dette. Men Vidnet sagde det til Citanten. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det med begge Parters Consence dimitteret for Retten.

Fremstod 2det Vidne Anders Andersen S:E: p: Helland, gl: 47 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ej videre beslægtet med nogen af Parterne, end er næst Sødskende Barn til Indstevntes Børn, forklarede: At var i Ærende med Indstevnte til Qvalesund, til Citanten, at fordre eller pante hos ham for et h/an/ds uægte Barn /: 1ste Vidne forklarede, at dette var Ærindet /: da i Stuen ingen var nærværende uden 1ste Vidne og dette Vidne og Indstevnte, da 1ste Vidne spurgde om deres Ærende, det de sagde som før meldt, da Johannes Helland sagde, det var ubehageligt /: det var noget før Fasten, erindrer ej Dagen /: at reise efter sligt. Arne er en snild Karl, men for qvindfolk er h/an/d ej at spøge med, da han farer efter den eene og den

anden, og Johannes Helland sagde at have seet en Dom hos Lensmanden, at et qvindfolk i Hardanger var ubeslægtet med et qvindfolk i Samnanger som Arne havde begaaet Lejermaal med, og for det med sidstmelte vare dømt, og Vidnet var i Stuen saalænge Johannes Helland var der, de kom og gik paa een Tiid, men meere blev ej sagt af Indstevnte, som Vidnet kan erindre. Dimitteret som Forrige.

For 2de Vidner betalt 2 mrk: skr: To Mark.

Indstevnte benægtede aldeles det omvundne, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: J: Rd: Koren anmeldte at have som Foged og Actor ladet til dette Ting og Tiid indkalde ugift Qvinde Kari Anders Datter <Sanvig> for begaaet Lejermaal med ugift Mandskab Jacob Hansen Sævild, derfor at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae corporlig Straf.

Kari Anders Datter mødte, tilstod Forseelsen, men beklagede sin Fattigdom, at intet havde at betale Bøder med, og ikke kunde tilvejebringe meere end 4 Mrk: som hun herved anbød, med Begjæring, at Bøderne dermed maatte aftinges, da hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at hensættes paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1. Hvor gl: Hun er? Hun svarede: 26 Aar, det Dommeren og {Vidne} Laugrettet skønnede at være rigtig. 2. Er Hun confirmeret? Rs: Ja. 3die Er Hun Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om hun er givt? Rs: Nej. 5te Om er Hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hendes Formue til de fulde Bøder at betale eller meere end de erlagte 4 Mrk: Rs: Hun er gandske fattig og formaaer intet at betale.

Actor fandt sig nødsaget, at modtage de til aftingning anbudne 4 Mrk:, for Samme at beregne Hds: M:ts Kasse til Indtægt, og da hun indfinder sig uden Lov og Dom at hensættes hos Lensmanden paa Vand og Brød; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <Lejermaal>

1799: 372

Ny Tingsvidne Sag

Engel Samsonsen \paa Berge/ og Johannes Samsonsen {Berge} \paa Aarre/, begge S:E:, af Alder 46 den eene og 48 Aar den anden, fremstod betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skilling, og i agtende TingsVidne Sag contra Lars Torjulsen, Engel Engelsen og Lars Andersen \alle/ S:E: p: Frøeland i efterskrevne Sag, fremlagde Forligs Commissionens Attest {af 2de Feb: 1799} oplæst saal: dernæst fremlagde skreven mundtl: Varsel af 30 April 1799 oplæst saal: samt en lige skreven Kaldseddel af 1 Maj 1799 oplæst saal:

De indstevnte Engel Frøeland med f: mødte, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: to mrk: og Aatte Skill: anmeldte sig af Alder 33, 32 og 38 Aar, og tilstod lovlig Varsel, og forbeholdt sig alt lovligt.

Ligesaa mødte de indstevnte Vidner og tilstod lovlig Varsel, hvorforuden Citanterne fremstillede godvillig mødende ustevnte Vidner, under Forbeholdenhed af fleere forventende, Torkel Hansen Berland Huusmand, Jon Hansen Berland tjener Engel Berge, og Tosten Hugnesen Hegland Leilænding.

Citanterne begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte alle og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds

Udsigende, derefter de aflagde Eed \med oprakte Fingre efter Loven/ og bleve separerede, hvorefter fremstod som

1ste Vidne Lars Hansen Aarre tjener paa Aarre, gl: 24 Aar, sidst til Alters 14de Dage før Pintze sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Fjor Som/m/er St: Hans Tider eller 8 Dage før, var Vidnet og fleere ustevnte, med at drive, efter Johannes Aarres Forlangende, omtrent 50 Fæes Creaturer fra Strandebarm, men Citanterne tilhørende, i Frølands Fjeld eller Sætre beite, og satte dem der paa græs, og forlod dem der, kaldet Berge Enden, derfra de gik til Frøland, og een af dem spurgde Lars Andersen Frøland om de paa Frøland havde afladt Beitet paa Fjeldet til Citanterne, {at de kunde sætte i der hvor de vilde}, dertil Lars Andersen Frøland sagde: Jo og videre spurgde om de havde undtaget noget Bukkebeite da Johannes Aarre tingede Fjeldbeitet, dertil Lars And: Frøland sagde Nej. Vidnet sagde da, at have sat Fæes Bæster der, de ovenmeldte. Derpaa sagde Lars And: Frøland, at der maatte ingen Bukke komme der i Fjeldet. Vidnet veed intet enten om Accordten eller Lejen, eller for hvad Slags Creaturer. Endnu erindrede at blev spurgt Lars And: Frøland, om de kunde jo sætte i Beitet hvad Slags Creaturer de vilde? dertil blev intet svaret som Vidnet erindrer. Vidnet blev sin efter begge Parters uden for Protocollen tilbragte Spørsmåale og Erindringer, gjorde Forklaring forelæst, som det vedblev, declarerende ej at vide meere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Torkel Hansen Berland, gl: 45 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed intet enten om Accorden, Lejens Summa eller til hvad slags Creaturer Beitet var lejet; men i Slaatten hen i HundeDagene, gik Vidnet og slog i en Udslaatte i Aarre Fjeld, \da/ kom Frølands Mændene og sagde til Johannes Aarre som og slog der, at de havde drevet Johannes og Engel Samsonsens Bukke, hen i Gjøen Fjeld \veed ei Vejens Længde/ sagde ej hvor mange, det Johannes Aarre sagde var ikke vel gjort, da Joh: Aarre spurgde: Om h/an/d og Engel Berge ikke havde lejet Fjeldbejtet af dem, dertil de sagde Jo. Videre spurgde h/an/d Indstevnte, om de havde undtaget noget Bukke beite, dertil Frølands Mændene sagde Nej. Vidnet som forrige examineret og dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Jon Hansen Berland, gl: 28 Aar, sids til Alters 14 Dage før Pintze sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Fjor Som/m/er, efter St: Hans Tiid, mindes ej ellers hvor længe efter, var Vidnet m: f: efter Engel Berges Forlangende, med at drive 98 Bukke, som de samlede omkring ved Aarre og Berge, hen i Frølands Fjeldbeite, og forlod dem der, og ikke gik de til Frøland, og ikke taledede de med nogen derfra. Veed intet, enten om Accordten, Lejens Sum, eller for hvad Slags Creaturer. Siden efter hen i Hunde dagene, var Vidnet en Dag paa Berge, der Lars Andersen Frøland med 2 her ustevnte Mænd, kom og sagde til Engel Berge: At han skulde tage Bukkene derfra fra deres Frølands Beite, ellers satte Frølands Mændene dem ind; dette de og sagde til Johannes Aarre, der paa Berge, dertil Citanterne sagde: det var for seent at sige det Nu, hvor skulde de nu gjøre af dem! og tager I dem ind, skal J og faa have dem til Spege mad, og Johannes Aarre spurgde, om h/an/d ikke havde tinget Beitet af Frøland, hvorpaa Lars And: Frøland sagde: Du tingede ikke Bukke Beitet af mig. Johannes Aarre sagde: jeg tingede Beitet ligesom jeg har brugt det forrige aaringer, og toeg Du noget under. Lars And: Frøland sagde Nej, at han havde ikke taget noget under. Noget derefter var Vidnet med, at leede efter Bukkene, og fandt paa mange Steder i Gjøen Beitet og der omkring 67 Bukke, som kun har hørt \ej seet/, af Frølands Mænd did hendrevne, som var over 1 Miil fra Frølands Fjeldet, og \da/ drev dem hen i Jarlands Fjeldet. Atter siden efter har Vidnet seet nogle af dem i Frølands Fjeldet, kun faae, der Vidnet lod dem gaae, som havde ingen ordre om dem, og da var Johannes Aarre med, og beklagede de saae ilde ud. Examineret og dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Berge Haldorsen Tvedt S:E: gl: 34 Aar, sidst til Alters før Juul sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret viidere end Næstsødskende Barn til Citanter, forklarede: At veed intet om Accorden, Lejen eller for hvad Slags Creaturer, men 4 Uger efter St: Hans Dag Fjor Som/m/er, var Vidnet i sit Fjeldbeite, da kom Lars Torjulsen og Engel Engelsens Frøeland, og en Dreng hos Lars Andersen Frøeland, drivende over Tvedt Fjeld med {150} Bukke omtrent 50, da disse 3 sagde, at det var Citanternes, som de tog i Frøelands Fjeldet, kaldet Botne, og sagde at vilde drive til deres Ejere, veed ej hvor langt, Botne er fra Tvedts Fjeld 1 ½ Miil. Examineret og dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Engel Haldorsen Tvedt tjener forrige Vidne, gl: 18 Aar, sidst til Alters 2de Pintzedag, beslægtet ligesom forrige Vidne der er hans Broder, forklarede Ord til andet, samt examineret og dimitteret som forrige Vidne.

Fremstod 6te Vidne Tosten Hugnesen Hegland gl: 44 Aar, sidst til Alters almindelig Bededag d: A: Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed intet om Accorden eller for hvad Slags Creaturer, men 1796 og 1797, havde Engel Berge og Johannes Aarre det første Aar 1796 91 Bukke, det andet Aar mindes ej hvor mange, i Frøelands Fjeld, som blev gaaende roelig de Aaringer, heele Beite Tiiden i Frøelands Fjeldbeite og Botne kaldet, som Vidnet veed at Frøelands Mænd vidste, og har ej hørte de have sagt noget derimod. De sam/m/e to Aar, havde Frøeland lejet Fjeldbeitet det omvundne til Citanterne, og da havde Frøeland, af deres, kun 2 stk: Gjæld Fæe der i Fjeld beitet. Examineret og dimitteret som de Forrige.

Fremstod 7de Vidne Even Hugnessen Leilænding paa Jarland, gl: 34 Aar sidst til Alters sidste Pintze Tiid, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed intet, hverken Accordt, Leje S/u/m eller hvad Slags Creaturer Bejttet var lejet for, veed ej videre, \end/ at Fjor Som/m/er efter hvad Vidnet har hørt, var Fjeldbeitet i Frøelands Fjeld lejet til Citanterne, men dog saae Vidnet der 3 af Frøelands, Lars Torjulsens Stude gaae der i Beitet, som Vidnet saae der, nogle gange h/an/d var i Fjeldet, ved \..?/ Lars Tider og før og siden, men veed intet om andres frem/m/ede Creaturer eller Bukker, af Indstevnte var indtaget i Fjeldet, efter at Citanternes var dreven derfra, uden 14 Dage efter Mich: een gang saae Vidnet de 7 Bukke, som hand ei vidste hvem ejede. En anden frem/m/et Mand saae Vidnet havde nogle Bukke, veed ej hvor mange, dette var noget efter disse Tider. Examineret og dimitteret som de Forrige.

Forhen afhørte 6te Vidne endnu forklarede: At 1797 var 6 Vædre Lars Torjulsens Frøelands, i det omtvistede Fjeldbeite.

De første 6 Vidner blev fremkaldet, og tilspurgt: Om de veed at Indstevnte efter at Fjor Som/m/er, Citanternes Bukke var jaget af Fjeldet, havde indtaget i Fjeldet Fæe eller Bukke for Andre? Rs: Ingen vidste noget derom uden 3de Vidne som svarede: At saae der ofte, at gaae i Botne, nogle, ikke faae Bukker, som ej tilhørde nogen af Parterne, først førend Citanternes kom ind, var de 17, og efter at Citanternes var afdreven, var de ved 50 som ikke tilhørde nogen af Parterne.

Fremstod 8de Vidne Engel Hugnessen Jarland tjener h/an/ds Broder det 7de Vidne, gl: 33 Aar, sidst til Alters 8 Dage før Pintze sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som før afhørte 7de Vidne med Tillæg: At Fjor Sommer var Vidnet ved disse Tider, førend Citanternes Bukker kom i Fjeldet, med en ustevnt Mand, at drive 30 Bukker som ej tilhørde nogen af Parterne, i Frøelands Fjeld til Beite. Examineret og dimitteret som de Forrige.

For 8 Vidner betalt af Citanterne 5 mrk:, og af Vederparterne 2 mrk: 8 s: i alt Een Rd: Een Mark og Aatte Skilling.

Indstevnte erindrede, om 6te Vidnes Udsigende, at forrige Aarings Beite som Parterne ere forligte og forenede om, og betalt og afgjort, ikke vedkom/m/er denne Sag som ej heller er stevnet for, og ej er stevnet for andet end Beitet 1798.

Citanterne begjærede det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

TingsVidnet bevilges.

Udstædt.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 21de Maj 1799 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Niels Erichsen Aakres Arvingers Skde eller Skfte Contract paa 1/12 Part i Ous og Strandvig Skibreders Konge Korn Tiende til Peder Andersen Døsvig og Gitle Erichsen Gravdal hver det halve 1/24 Part, i alt for 168 rd., dt: 16de Oct: 1798.

Anders Andersen Trengereide Disposition om Deeling efter h/an/ds Død imellem hans to ældste

1799: 373

Sønner af Trengereide No: 51 1 Løb Sm: dateret 20 Maj 1799.

Engel Jonsen Mobergs Obl: til Myndtl: Erich Jacobsen p: 26 rd: 9 s:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i No: 8 Lepsøen ½ L: S: 1 Hd: dat: 4de Oct: 1798.

Arne Monsen Røe Skde til Hans Olsen paa Røe No: 58 ½ L: S: ½ Hd: \1 gsk:/ for 700 rd., d: 20 Maj 1799.

Hans Olsen Røe Obl: til Lieutenant Urbanus Møllerup p: 400 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Røe No: 58 ½ Løb S:, ½ Hd:, 1 gskd: dt: 20 Maj 1799.

bemelte Hans Olsen Røe Obl: til Arne Monsen Røe paa 300 rd:, uden Rente, Pant 2de prioritet i samme Røe No: 58 ½ Løb, ½ Hd:, 1 gskd: d: 20 Maj 1799.

Afkalde

ForM: Bog fol: 229. Ingeborg Niels Datters Mands efter Skifte 19 Marti 1794 for Arv 5 rd: 2 mrk: 15 ¼ s: og Hjem/m/egifte 20 rd:, i alt 25 rd: 2 mrk: 15 ¼ s: d: 20 Maj 1799.

.... fol: 229. Niels Larsens efter Skifte 9de Oct: 1794 for Arv 62 rd: 3 mrk: 8 s: d: 20 Maj 1799.

.... fol: 231. Myndtl: Anne Niels Datters Formynders for, efter Skifte 26 Juni 1798, Arv 15 rd: 1 mrk: 13 s: dateret 20 Maj 1799.

.... dto: fol: Marithe Hans Dt:s Formynders, efter Skifte 27 Juni 1798 for Arv 1 rd: 1 mrk: ½ s: dateret 20 Maj 1799.

.... dto: fol: Myndtl: Andreas Willum Nielsens Formynders \efter Skifte 30 Junii 1798/ for Arv 3 rd: 10 ½ s: dateret 20 Maj 1799.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 563. Peder Erichsen Østre Braatetvedt No: 14 H: C: gds: i Fjære Skb:, Obl: til Jacob Johannessen Sandvig paa 150 rd:, d: 31 Maj 1790, af Creditors Arvinger qvitteret 20 Maj 1799.

Bygselseddel med Reversal, og Landskylds Bog anviist

Hr: Biskop Irgens til Hans Heljesen paa Indre Hougland No: 9, $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, før brugt af Mons Størksens Enke, d: 11 Feb: 1799. til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Skibreedets Lensmand, Laugrettet og de 2de Mænd Lars Nielssen Reigstad og Anders Anderssen Trenderejde og befunden til 1798 Aars Udgang 67 rd: 5 mrk: 3 s: og første Termin 1799 317 rd: 2 mrk: 8 s:, i alt Summa 385 rd: 1 mrk: 11 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

Strandvig Skibredes Sommerting den 22de Maj 1799 sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: Just: Rd: Koren, Skibredets Lensmand Jacob Engelsen Gjøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Jon Torbjørnsen Uglehuus	3. Torbjørn Hansen Biøndal for ham Hans Hansen Biøndal,
2. Poul Olsen Aase	selv kom/m/er h/an/d til Høstetinget og aflægger Eed
	b: gl: Laugrettesmænd
	4. Niels Axelsen Schielbricht

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 353a 358b. og 361a. samt 369b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogden Tingsvidne om resterende Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Inddragelse publiceret:

Niels Erichsen Aakres Arvingers Skifte Contract p: 1/12 Part i Ous og Strandvig Skibreders Konge Korn Tiende til Peder Andersen Døsvig og Gitle Erichsen Gravdal hver det halve 1/24 Part i alt for 168 rd:, d: 16de Oct: 1798.

Post Forhør fra fol: 371a.

Dette Forhør atter foretaget efter Indstevning til dette Tingsted som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes. hvorefter mødte efterskrevne, og for dem oplæst Postmester Rytters Anmeldelse, og Gjenpart af Post Memorialen

hvorefter fremstod fra Øfstad Post bonde Lasse Johansen Lejl:, og Post dreng som førde Posten paaklagde Tiid Lasse Jonsen, som forklarede, det de med Eed erbød at bekræfte om forlanges, at fra Hatvigen i en flyvende Storm, som {var} \gjorde det/ umulig Natten før at give sig ud, kom Posten med en sexæring, og 3 Mand, revet Segl, Tiirsdag Morgen den 27 Nov: til Øfstad, Formiddag formodentl: 10 eller 10 $\frac{1}{2}$, Uhr har de ikke, og paa Øjeblikket reisde Postdrengen Lasse Jonsen til Lillevig Land vej $\frac{3}{4}$ Miil, med Posten, kom der over Kl: 12 Middag, og leverede Posten til Postbonden Christopher Johannessen Lillevig og Postdreng Lars Johannessen. Disse sidstmelte fremstoed, forklarede, som de med Eed erbød om forlanges at bevidne, at Tiirsdag den 27 Nov: sidst, omtrent Kl: 12 kom Posten fra Øfstad,

Uhr har de ikke, til Lillevig, og af dem imodtaget, da Postdrengen Lars Johannessen, strax, som derfra har Landvej til Særvold strax forføjede sig did, men

1799: 373b

da som endnu stormende Vejr, maatte tilligemed Postbonden Hans Jørgen Henrichsen Lejl: paa Særvold, og Postdrengen Ole Larsen, disse nu fremstod og alle 3 forklarede: At derfra til Sundfjord næste Skifte stød i alt 1 ½ Miil, sædvanlig Post tour Søvej, maatte først tage alle 3 Posten i en Sex æring, i Modvind og stærk Storm, men maatte, da de havde reist imod en Miil, og ej kunde roe imod Vind og Veir længere, tage Land ved Hjertnæss, derfra over Hjertnæs Tangen til Land et lidet Støkke, der maatte faae en anden Sex æring, og de alle 3 roede i Modvind, nu formedelst Jis længere Vei end ellers, til Waagen, kom der ved Dagens Undergang, omtrent Kl: 4, der de som ej havde Kræfter, formedelst Søslag, Væde og stærk Storm, at bringe Posten videre, lejede en Mand at bringe Posten den øvrige imod ½ Miil til Sundfjord, som de har hørt, kom der saa hurtig som muelig. Uhr forekom ingen Steder paa Vejen. Dimitteret.

Fremstod Postdrengen fra Sundfjord, {Ole} \Jon/ Engelsen som i h/an/ds Hosbonds anmeldte Forfald forklarede; At sam/m/e Tiirsdag Aften gandske seent i Mørkningen, ikke Maaneskin, Uhr har de ikke, kom Posten med ommeldte leiede Mand til Sundfjord, da Comparenten reisde strax Landvej til Lille Dahle, og kom der med Posten sam/m/e Aften, i omtrent en Time, dette som meldt Tiirsdag den 27 Nov:, da det var bleven længe før, gandske mørk, ikke Maaneskin, tyk Luft med Regn, og leverede Posten til Niels Larsen Post bonde paa Lille Dahle, som sagde, der og var saaledes, at det var umulig formedelst Storm og Modvind, at reise med den, den Aften, hvorledes Veiret siden blev, gav Comparenten ej Agt paa. Dette Comparenten erbød sin Eed paa om forlanges. Dimitteret.

Forhøret beroer til Continuation ved vedkom/m/ende Qvinherrets Skibredes Ting.

Nye Tingsvidne Sag

Niels Nielsen gl: 57 Aar, og Endre Jansen 54 Aar begge Selv Ejere paa Biøndal, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark Fiire Skilling, anmeldte, at da i efterskrevne Sag efter herved fremlæggende Forligelses Commissionens Attest oplæst saal: ingen Forliig har været at erholde; saa have de vært nødsaget her til Retten at indstevne Størk Andersen Drageide S:E: ved skreven mundtl: Kaldseddel af 1ste Maj sidst, som de fremlagde, der blev oplæst, og lyder saaledes:

Indstevnte saavel som Vidnerne mødte og tilstod at være lovlig stevnede, og førstmeldte betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling, samt androg, at maatte forundre sig at blive fordret Grundeleje af sin egen Odels Ejendoms grund, da langt omkring Saugen Indstevnte slaaer Græsset og beiter sine Creaturer, følgelig maae hand eje Grunden, og ejer han Grunden, og han er deraf som Citanterne selv veed i Besiddelse, ligesom og de om ovenanførte er bekjendt, saaledes at have været over Mands Minde, og er endnu, og er i de sidste Aaringer, siden han for 7 Aar siden, med Kongl: allernaadigst Bevilling op bygde sin Saug; og da Indstevnte er i Besiddelsen, s(aa?) behøves det ikke at h/an/d skal beviise sin Ejendom, som og er imod Loven, men det paaligger Citanterne at beviise deres Sag, om de vil vinde Ejendom, der hvor de ingen har, og hvilket ikke kan skee uden ved en Aasteds Ret. Indstevnte formeener sig meere berettiget til at fordre Grunde leje af to andre Biøndals Mænd, som ejer Anparter i Saugen. Altsaa protesterer imod Søgemaalet, da h/an/d ikke bruger meere end h/an/ds Formænd paa Drageide have brugt over Mands Minde, og om Citanterne vil prosequere Sagen videre, paastaaer han den henviist til Aastedet, og denne Stevning til Vidners Førelse her nu ved Retten, allerede afviist.

Citanterne paastod deres Sag frem/m/et og deres Vidner førte, da Indstevntes Foregivende er gandske urigtig, saasom de veed ikke andet, end ejer grunden, ligesaavel der hvor den nye Saug staaer, som hvor den gamle før stod, hvor istedet for den nye er fløttet, og af den gamle Saug grund, kan de beviise med Bygsel sedler, er baade betalt Grundeleje, og Grunden bygslet; og Beskaffenheden med Bruget, er paa begge Steder eens, som er kun et Steenkast imellem; og efter bem:te ihænde havende Bygsel sedler, ejede Biøndal Grunden hvor den gamle Saug stod, og ligesaa ejer de grunden hvor den nye Saug nu staaer, og derfor paastaaer deraf Grundeleje.

Indstevnte henholdt sig til sit Forrige, og paastod Eragtning, betalte 12 skr: Tolv Skilling.

Dommeren \eragtede: At/ efter Lovens 1ste Bog 7 Cap: 1 a: og sam/m/e Bogs 13 Cap: 9 a: samt bem:te Bogs 16 Cap: maatte Sagen henviises til Aastedet, der af Citanterne at stevnes til og anlægges, og saaledes bliver \den/ herved, her fra Retten afviist.

Pantebogen til Inddragelse

Berge Bergessen Nedre Echelands Skde til Anders Olsen Femanger paa $\frac{1}{4}$ Part i Femanger Saug for 98 rd: dateret 11te Oct: 1798.

Alv Olsen Schaar Skde til Haldor Alfsen paa Øfre Hagge No: 32, $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: for 300 rd: dateret 15 Maj 1799.

Niels Andersen Foor \Hustrues/ Arvingers Skde til Anders Nielsen paa Foor Nedre Thun No: 54 i alt $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd:, deraf indløst for 121 rd: 3 mrk: 1 pd: 3 mrk: S: $\frac{3}{8}$ Hd:, og før efter Skjøde ejet ligesaa meget, dateret 10de Oct: 1798.

1799: 374

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 23de Maj 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 142. Myndtl: Barbara Hans Datters Formynders efter Skfte 20 Feb: 1799 for Arv 5 rd: 3 mrk: 11 $\frac{1}{5}$ s: dateret 22 Maj 1799.

Myndtling Ragnele Halvors Datter Schaathuns Moders af 8 Feb: 1799 for Arv 9 rd: 11 $\frac{5}{8}$ s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Marithe Halv: Datters Dto: lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.

.... Ingeborg Halvors Datters Ditto Ditto Ditto

.... Herborg Halvors Datters Ditto Ditto Ditto

(Andre dokument)

Knud Hansen Nerhovdes Skjøde til Hans Knudsen paa Neerhovde No: 74 20 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 300 rd: dateret 22 Maj 1799.

Hans Sværkersen Revnes Obl: til Lensmand Ole Knudsen Rydland paa 398 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Revne No: 29 1 L: 9 $\frac{1}{6}$ mrk: S:, 106/108 Hud, dateret 16 Maj 1790.

Ole Henrichsen Henanger No: 22 og 23 Vilkors Contract til Heine Olsens Enke Inger Gitles Datter dateret 22 Maj 1790.

Wincentz Larsen Opsal Skde til Anders Olsen paa halve Sælgerens Brug i Opsal No: 55 der er af Landskyld $\frac{1}{2}$ L: 7 $\frac{1}{2}$ mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hud q d: 22 Maj 1799. q men efter Matriculen $\frac{1}{2}$ Løb Sm: $\frac{1}{2}$ Hud

Anders Olsen Schaathun Obl: til Ole Heinessen Koltvedt paa 200 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Schaathun No: 1 1 pd: 21 mrk: S: 5/8 Hud dateret 22 Maj 1799.

Hans Knudsen Nerhovde Vk: Contract p: Nerhovde No: 74 til Knud Hansen Nerhovde dateret 22 Maj 1799.

dto: Hans Knudsen Nerhovde Obl: til Jon (Jan) Engelsen Rognalstvedt p: 300 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Neerhovde No: 74 20 mrk: S: ¼ Hd: d: 22 Maj 1799.

Knud Knudsen Nerhovde No: 74 Vk: Ctr: til Knud Hansen Nerhovde dateret 22 Maj 1799.

Niels Axelsen Schielbricht Skde til Axel Nielsen paa Schielbricht No: 68 ½ L: ½ Hd: og halve Schielbricht Saug for 150 rd: dateret 23 Maj 1799.

Wincentz Knudsen Windenæs Obl: til Hans Rasmussen St: Linge 185 rd: og Peder Johannessen Berge 185 rd: i alt 370 rd:, Rente 2 ½ proC:to, Pant 1 pr: i Windenæs No: 2 ¾ L: S:, ¾ Hd: dateret 23 Maj 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 7 p: 86. Lars Martinussen Schaathuns \No: 1/ Obl: til Christopher Christophersen Aase i alt 200 rd: dat: 11te Oct: 1796, bet: imod Creditors qvittering af 10de Octob: 1798 til Afdrag 100 rd:

Resten af No: 7 p: 112. Knud Hansen Nerhovde No: 74, Obl: til Ole Olsen Solaas i alt 396 rd:, d: 23 Maj 1797, af Creditors Arvinger qvitteret for Resten 198 rd: den 20 Maj 1799.

No: 7 p: 85. Halvor Halvorsen Schaathun No: 1 Obl: til Ole Heinessen Koltvedt p: 250 rd: d: 11 Oct: 1796 af Creditor qvitteret 22de Maj 1799.

No: 7 p: 85. Wincentz Knudsen Windenæs No: 2 Obl: til Lars Olsen Helleland 260 rd: og Ole Larsen ibd: 100 rd:, i alt 360 rd:, d: 11 Oct: 1796, af Creditorerne qvitteret 4 Maj 1799.

Bygselsedler med Reversaler publicerte, og Landskylds Bøger anviist

Hr: Sandberg til Engel Engelsen paa Livs Tiid paa No: 38 Sørtvedt 1 pd: S: 1 gskd: 1 Kalvskind, før brugt af Anne Engels Dt: dt: 12 Maj 1794. til Manuf: Huset bet: 8 s:

Peder Jensen og Knud Johannessen Teiglands til Haaver Tostensen paa Livs Tiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Espenæss kaldet og endeel Udslatter. Condit:r 1.

Huusmanden bebygger Pladset og ejer Huusene. 2. Aarl: Afgift 1 rd:, føde et Bæst, og lade gaardens Ejer faae 6 Læs Hævd til Knud Teigland, m: v: dateret 23 Maj 1799. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Skibreedets Lensmand, Laugrettet og de 2de Mænd Wincent Knudsen Windenæs og Knud Johannessen Teigland, og befunden til 1798 Aars Udgang 19 rd: 3 mrk: 3 s: og første Termin 1799 395 rd: 5 mrk: 1 s:, i alt Summa 415 rd: 2 mrk: 4 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

Strandebarm Skibredes Sommerting den 25 Maj 1799 sadt og holdet paa Gjermunshavns Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets Lensmand Knud Erichsen Svindland, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne fiire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle nu af Dom/m/eren i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Johannes Pedersen Øf: Berge	3. Sjur Torgersen Soelberg
2. Niels Hactorsen Aakre	4. Anders Asbjørnsen Øfsthuus

1799: 374b

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger forhen her i Protocollen extraheret fol: 353a. 359b. 361a. og 369b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Fogden Tingsvidne om resterende Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773.

Leyermaals Aftingning

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad Koren som Foged og Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ugift Qvinde Marithe Anders Datter Leervigen for begaaet Lejermaal med Land Soldat Jon Jonsen Gravdal, til at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf i stedet for Skriftemaal.

Marithe Anders Datter mødte og tilstod Forseelsen, men beklagede, intet at have at betale med, alleene 4 Mrk: som hende er bleven given, anbød hun for Bøderne, med Anmodning, at Samme dermed maatte være aftingede, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lænsmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Hende: hvor gam/m/el Hun er? Rs: 36 Aar, som Dommeren og Laugrettet skjønnede at være rigtig. samt viidere tilspurgde Laugrettet og Almuen: 2det Om Hun er confirmeret? Rs: Ja. 3de Om Hun er Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om Hun er gift? Rs: Nej. 5te Om det er Hendes første Lejermaal? Rs: Hun har før een gang i disse Fald forseet sig, og derfor erlagt Bøder. 6te Om hendes Formue til at betale enten de fulde Lejermaals Bøder eller meere end de anbudne 4 Mrk: Rs: Hun er gandske fattig, og ikke har kundet betale sam/m/e 4 Mrk:, naar hun ikke havde faaet dem hos Andre.

Actor fandt sig nødsaget at modtage de til Aftingning anbudne 4 Mrk: for at beregne Hans Maj:ts Kasse til Indtægt; og da Hun indfinder sig uden Lov og Dom at hensættes paa Vand og Brød hos Lensmanden; saa frafaldt Han Sagen, og begjærede det Passerte, som Udskrift af Protocollen sig meddeelt som blev bevilget, Udstædt <Lejermaals Bøder>

Ny Tingsvidne Sag

Knud Knudsen S:E: paa Nærnæs gl: 62 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tree Mark og Fiire Skilling :/ og androg, at i en Tvistighed med Lensmand Svale Heljessen Schjelnæs, hvori efter fremlæggende Forligelses Commissionens Attest af 1ste Feb: 1799 oplæst saal: intet Forlig har været at bevirke, har han altsaa været nødsaget til Tingsvidnes Erhvervelse, at indkalde Svale Heljessen Schjelnæs ved herved fremlæggende skreven mundtl: Varsel som blev oplæst saal:

Willum Hansen Øfre Waage gl: 19 Aar mødte og tog til Vedermæle for Processens Skyld. De indstevnte Parter og Vidner mødte og vedtog lovlig Varsel.

Indstevnte Lensmand Svale Heljesen Schjelnæs gl: 43 Aar fremstod, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling, og benægtede aldeles dette Søgemaal; thi hverken har Citanten i Aaret 1794, da en Obligation blev udbetalt til Knud Knudsen Nærnæs, hvori dennes Myndtling Willum Hansen tilhørde 62 rd: 3 mrk:, af Debitor, da levert Indstevnte nogen 62 rd: 3 mrk:, som og var Indstevnte uvedkom/m/ende. Ligesaa lidet er saadant skeet 1795 Vaar, da Qvitteringen paa Obligationen af Creditor Citanten \eller

Vidnerne/ blev underskrevet, som skeede i Indstevntes Huus paa Schjælnæs. Endnu mindre da Citanten som Formynder, for Willum Hansens Arv, leverede Arven fra sig til Willum Hansen og Indstevnte som hans Curator, paa Schiælnæs i Novemb: 1798, blev disse 62 rd: 3 mrk: betalt første gang han var der, men de \da/ manglede og først nogle Dage derefter, Løverdag /: det første var Tiirsdag :/ kom han med de 62 rd: 3 mrk: og fleere gange før eller siden, hverken 1798, 1794 eller 1795, har Indstevnte, og aldrig, imod taget nogen 62 rd: 3 mrk:, af Citanten, enten vedkom/m/ende Formynder penge, eller andet, herpaa h/an/d erbyder sin Eed, af eller fra Citanten.

Knud Knudsen Nærnæss fremlagde til Oplysning i Sagen den ommeldte Obl: af Dato 28 Maj 1793 saal:, og anmeldte at Sommeren 1794 blev den udbetalt, og da tog h/an/d Citanten imod Willum Hansens som h/an/ds Myndtlings Anpart deri 62 rd: 3 mrk: af Debitor og den 3 Maj 1795 leverede Citanten Pengene 62 rd: 3 mrk: til Svale Schjælnæs, men Qvitteringen paa Obligationen var underskrevet før, og Pengene blev leveret da til Indstevnte, paa h/an/ds begjæring, da h/an/d sagde at havde Brug for dem, og vilde være ansvarlig for dem, og den Tiid fik h(..?) ikke fleere Penge af Citanten, og disse 62 rd: 3 mrk: leveret Indstevnte 3 Maj 1795, er det Citanten søger Indstevnte for, og de Indstevnte Vidner vare tilstæde da Pengene blev leverede sam/m/e 3 Maj 1795.

Indstevnte benægtede aldeles Citantens Tilførte, og henholdt sig til sit Forrige.

Citanten begjærede Vidnerne fremkaldet at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, samt efter at de vare separerede, fremstod som

Iste Vidne Herlev Larsen S:E: p: Schiælnæs gl: 52 Aar sidst til Alters 3de Søndag efter Paaske d: A:, begge Parter ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har kun een gang vært tilstæde med Parterne, i sligt som her omstevnet ere og det var

1799: 375

3de Mai 1795, da en af Indstevntes Tjenere hændte Vidnet til Schjælnæs til Indstevnte, der Citanten, Indstevnte og det andet Vidne var tilstæde, da Citanten sagde at der skulde underskrives noget, og at Citanten havde leveret Indstevnte 62 rd: 3 mrk: til Indstevnte som vilde bruge Pengene, og at det var Formynder Penge af Willum Hansens Arv, og at Indstevnte havde faaet Pengene før Vidnet kom, sam/m/e Dag, hvilken Tale Indstevnte hørde, men sagde intet dertil, derpaa begge Vidner underskrev til Vitterlighed den i Rettelagde dem nu foreviiste Qvittering paa Obligationen, og Vidnet skrev ved at holde paa Pennen med det andet Vidne, men Creditorene havde underskrevet før. Derpaa Vidnet gik og veed ej meere. og saae ingen Penge enten tælt eller leveret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d fra Retten med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Samson Heljesen Traae Lejl:, gl: 36 Aar, sidst til Alters 2den Paaskedag sidst, har til Ægte Citantens Datter, og til Indstevnte er Vidnet Næstsødskendebarn, men ej videre Partene beslægtet eller besvogret, forklarede: At har kun een gang vært tilstæde med Parterne naar de kan have havt Penge Sager sig imellem, og det var 3de Maj 1795, da Vidnet fulgte med Citanten til Svale Heljesen Schjælnæs, og førend de kom der havde Citanten sagt til Vidnet, at vilde gaae til Schiælnæs og levere til Indstevnte de Penge 62 rd: 3 mrk: som Willum Hansen tilhørde i den i Rettelagde nu Vidnet foreviiste Obligation, i anledning af et brev Citanten havde faaet fra Skifte Forvalteren, der de da kom, sagde Citanten videre at \Indstevnte/ ville hellere {levere dem til Indstevnte} \tage imod dem/ end sætte dem i Kongens Kasse, saasom Willum Hansen da ej kunde faae dem igjen saa hastig han vilde /: Citanten havde først paa Vejen sagt til Vidnet at h/an/d og Indstevnte havde før

talt sig imellem derom :/ derpaa i Indstevntes Stue Citanten optællede paa Indstevntes Bord 62 rd: 3 mrk: i Banco Sedler de 62 rd:, og sagde det var de 62 rd: 3 mrk: af bem:te Obligation \Willum Hansen tilhørende/ da Indstevnte tog imod dem, og lagde dem strax hen i et Skab, og Vidnet saae Optællingen rigtig, da Indstevnte alleene sagde, at vilde tage imod Pengene, til Afkald af Willum Hansen blev given, og Citanten sagde til Indstevnte at det var \Will: Hansens/ 62 rd: 3 mrk: af Obligationen som her er i Rettelagt, da det 1ste Vidne blev hæntet, og da Denne kom sagde Citanten at de skulde underskrive noget, paa en Obligation til Willum Hansen m: fl:, og at Citanten havde leveret Indstevnte 62 rd: 3 mrk: Formynder Penge af sam/m/e Willum Hansens Arv, og at Indstevnte havde faaet Pengene \før/ sam/m/e Dag, hvilken Tale Indstevnte hørde, men sagde intet til, derpaa begge Vidner underskrev til Vitterlighed bem:te Vidnet nu foreviiste Obligations Qvittering ligesom 1ste Vidne har forklaret \men Creditoren(e) havde underskrevet før/. Derpaa hver gik til Sit. Dimitteret som Forrige.

For 2 Vidner bet: 2 mrk: skr: To Mark.

Citanten fremlagde det ommeldte sig fra Skfte Fotvalteren tilkomne Brev, men hvoraf Dommeren viiste Laugrettet og fleere af Almuen som kunde læse og skrive, og gjorde dem opmærksom paa, at det er dateret 2de Juli 1795, sam/m/e blev oplæst og lyder saaledes:

Indstevnte \benægtede det den 3 Maj omvundne baade Snak og Penges levering/ vedblev sin Benægtelse og Eeds Tilbud, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede det Passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Udstæd

Pantebogen til Inddragelse

Torger Christophersen Lille Fosses Enkes Skde til Jon Jonsen paa Lille Fosse No: 49 1/2(?) L: S: ½ Hd: for 1200 rd: dateret 22 Maj 1799.

Jon Jonsen Lille Fosse No: 49 Vil Kors Contract til Torger Christophersens Enke Lisbeth Anders Datter dateret 22 Maj 1799.

bem:te Jon Jonsens Obl: til Lisbeth Anders Datter, Torger Christophersen Lille Fosses Enke, paa 1200 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Lille Fosse No: 49 ½ L: ½ Hd: d: 22 Maj 1799.

Skftebr: 11 Juni 1798 efter Peder Pedersen Næss Enke, Udlæggene i Skde bogen extraheret.

Forhør om Brændeviins Salg

Hr: Justitz Raad Koren som Actor fremlagde mundtl: skreven Kaldseddel contra Pige Brithe Mons Datter for ulovlig Brændeviins Salg hvilken blev oplæst og lyder saaledes:

Brithe Mons Datter Traa og de indstevnte Vidner mødte, og den Paagjældende anmeldte, at hun her ingen Forsvar eller Formynder har, saasom hun hører til i Hardanger, og de har hendes Formynder 3 á 4 Miil herfra, under en anden Jurisdiction, men som hendes Formynder og Forsvar i denne Sag fremstod Henrich Pedersen Traa Lejl: Alle tilstod og vedtog lovlig Varsel.

Brithe Mons Datter blev tilspurgt: Om Hun strax vil betale de forbrudte Bøder for dette hendes utilladelige Foretagende? Rs: Hun ejer intet, og har intet forbrudt, og har intet solgt Brændeviin, og har havt lidet aleene for sig selv, til Lægedom for sit Bryst, og benægtede aldeeles Sigtelsen og altsaa \at/ have solgt noget Brændeviin.

Dom/m/eren kunde efter de allernaadigste Rescripter af 17 Marti 1779 og 4 Janv: 1788, ikke antage Sagen anderledes end til Forhør, og efter Actions Begjæring, fremkaldte de indstevnte Vidner til at gjøre deres Forklaring, nu uden Eed, men saaledes at de Samme naar paafordres kan beEedige, og efter at de vare separerede fremstod som

1ste Vidne Jens Andersen Svindland S:E: gl: 29 Aar, sidst til Alters Paaske d: A:, den Indstevnte ubeslægtet og ubesvoret, forklarede: At har eengang den/n/e Vinter seet Indstevnte sælge Brændevin til Vidnet selv, en Pæl, hvorved var

tilstæde Vidnet Samson Traa, og h/an/ds Kone, ej fleere, der for Vidnet betalte 7 s: veed ej hvad Brændeviin det var, men det var ikke Fransk brændeviin. En anden gang en Uges Tiid derefter, var samlet Vidnet, Anders Heljessen Traa, ej fleere, hos Indstevnte, da Hun solgte til Vidnet en Pæl brendeviin sam/m/e Slags for 7 skl:, begge gange blev det drukket paa Stedet der hun holder til, tienende Samson Traae, og i Samson Traaes Boe, hvor ellers hørt at hun har solgt til Andre, og hørt det af Helje Traae, Henrich og Peder Traae. Dimitteret.

Fremstod som 2det Vidne Samson Heljesen Leilænding p: Traae, {hvor} gl: 36 Aar, den indstevnte ubeslægtet og ubesvogret, forklarede ligesom 1ste Vidne, om første gang sam/m/e 1ste Vidne har kjøbt ommeldte en Pæl brændeviin, og {des} derved skjænkede Vidnet og h/an/ds Kone, Har og seet Hun solgte et par Pæle før, ved sidste Juule tider, til Niels Dybsland, Anders Traae, erindrer ej fleere, derved var nærværende Vidnet og Mari Tostens Datter tjener paa Traa, Fior Vaar solgte hun en reisende Handeler fra Qvam 1 Pæl brændeviin, som Vidnet og Hustrue saae paa. Erindrer ej fleere gange. Ingen gang Fransk brændeviin, alle gange drukken i Vidnets Boe eller Stue. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Christian Poulsen Dybsland Lejl: gl: 32 Aar, Den indstevnte ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At eengang denne Vinter kjøbde Vidnet af Indstevnte en Potte brændeviin, ikke Fransk, veed ej hvad Slags, som h/an/d den gang ei havde Penge at betale med, og da h/an/d siden bød hende Penge 26 s: som han bød hende for en Maanedes Tiid siden, formodentl: da hun var stevnet, eller derom var rygtet, vilde hun ikke tage Penge, men vilde have Brændeviin igjen, men da h/an/d fik det, begjærede h/an/d det til Kjøbs, og lovede Betaling med Penge, den Tiid ingen derhos. Har hverken kjøbt oftere af hende eller seet andre købe. Dimitteret.

Brithe Mons Datter tilstod at der er kun et par Kugle Skud imellem Kirken paa \Warraldsøen/ og Traae hvor hun holder til og tjener for Kost og Løn, samt videre paa Tilspørsel svarede; At være gl: 40 Aar, det Dom/m/eren og Laugrettet skjønnede at være rigtig, ellers haaber, intet at have forseet sig, og intet ejer til at betale nogen Bøder enten i Mindelighed eller efter Dom.

Henrich Pedersen Traae forestillede at Brithe Mons Datter som er beviislig, har været syg Fjor Som/m/er et par Ugers Tiid, og deels sengeliggende, som k/an/d være Anleedning, at hun for Lægedom kan have havt Brændeviin, og overladt i enkelte Tilfælde, uden ofte at sælge sligt, desuden er yderlig fattig og eenfoldig, og ikke har vidst, det var utilladeligt, paa saadan grund, bad han for hende, at hun for Søgemaal og Straf maatte befries, dette og Brithe Mons Datter Traa igjentog og henholdt sig til med grædende Taarer, og havde ej videre nu at fremføre.

Actor begjærede Forhøret sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse Afkalde

ForM: Bog fol: 277. Anders Torbjørnsens efter Skfte 4 Juni 1796 for Arv 37 rd: 5 mrk: 5 s: dateret 25 Maj 1799.

.... fol: 278. Myndtl: Guri Ols Datters \Formynders/ efter Skfte 2 Juni 1798 for Arv 9 rd: 4 mrk: 4 ¼ s: dateret 25 Maj 1799.

.... dto: fol: Myndtl: Mari Ols Dt:s Formynders, sam/m/e Skfte og Dato, lige Arv. (Andre dokument)

Jens Andersen Svindlands Skde til Niels Larsen Waage paa 1/8 Part i Svindlands Saug for 35 rd:, dateret 25 Maj 1799.

Bygselseddel med Reversal publiceret og qvitterings bog anviist

Hr: Kahrs til Engel Pedersen samt Sigri Lars Datter paa Plads Færgevaagen i Dybslands Udmark, paa Livs Tiid, Aarl: Afgift til Præsten 4 Mrk: dt: 31 Dec: 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 153. Jens Pedersen Øjes efter Skfte 10 Juni 1789 for Arv 84 rd: 2 mrk: 4 s: dateret 25 Maj 1799.

Myndtl: Christi Knuds Datter Bundhuus Moders af 18 Oct: 1798 for Arv 5 rd: 1 mrk: 6 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Ingeborg Knuds Datters Moders Ditto Dato og lige Arv.

.... Anne Knuds Datters Ditto Ditto Ditto

.... Christi Knuds Dt:s Moders af 19de Oct: 1798 for Arv 3 rd: 4 mrk: 9 4/9 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Ingeborg Knuds Datters lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Anne Knuds Datters Ditto Ditto Ditto

.... Christi Knuds Datters Moders af 20de Oct: 1798 for Arv 3 rd: 2 mrk: 2 4/7 s: efter Skifte af samme Dato.

.... Ingeborg Knuds Datters lige Arv, sam/m/e Skifte og Dato.

.... Anne Knuds Datters Ditto Ditto Ditto

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til først kom/m/ende Mandag, da Morgen er Søndag og helligt.

Anden Dagen den 27 Maj 1799, continuerede dette Ting.

1799: 376

Opsat Justitz Hoer-Sag fra fol: 350a. Fogden contra Sjur Aase.

Indstevnte mødte ikke.

Actor anmeldte, at da Han vidste der var gjort allerunderdanigst Ansøgning af Paagjældereren om Benaadning, og derover erklæret, men ingen Resolution indløben, som var forventende, og med grund at haabe til allernaadigst Bønhørelse; saa kunde han ikke overiile den Skyldige med at prosequere Sagen til Dom, førend Resolution er erholdet; thi lod han Sagen beroe til H: T: førstkom/m/ende \da h/an/d ei kand møde til nærværende Ting/.

Sagen beroer til Høstetinget 1790.

Pantebogen til Inddragelse

Torbjørn Olsen Indre Berresseims Kones Arv:s Skde til Torbjørn Olsen paa Indre Berreseim No: 31 i alt 2 ½ pd: S:, 1/3 Hud, deraf indløst for 100 rd: 12 s: ½ L: S:, og selv arvet Resten d: 29 Maj 1798.

Erich Baarsen Tvedts Skde til Baar Erichsen paa halve Sælgerens Brug i Tvedt No: 84 ¾ L: S: ¾ Hd: for 200 rd: dateret 27 Maj 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 847. Jens Jensen Eldøens med Pant i Eldøen No: 36 H: C: gds: i Føj: Skb:, i Morken do: Skib:, og i Sveens Tiende Fjære Skb:, i alt paa 1100 rd:, d: 15 Maj 1795, deraf betalt Erich Aakres Arvingers Part 300 rd:, og Hactor Aakre 300 rd:, i alt qvitteret

1 Maj 1799 til Afdrag 600 rd: og er Erich Aakres Part efter h/an/ds myndige Arv:s
Paategning tilfalden h/an/ds Enke.

No: 3 fol: 33. Ole Pedersen Mit Berreseims Obl: til Peder Johannessen Berge p: 82 rd: d:
14de Oct: 1776 af Creditor qvitteret 16 Maj 1799.

No: 5 p: 784. Salomon Nielsen Tvedt No: 7 H: C: gds: i Opdal, Obl: til Lars Erichsen
Hjortaas 200 rd:, og Gert Kærevig 50 rd: d: 12 Maj 1794, af den sidste selv og af den
førstes Arvinger efter foreviist Rosendals Birkedom/m/ers Skftbrev og Udlæg, qvitteret den
25 Maj 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Jon Egenæs og Hustrues Testamente af 25 Feb: 1798, confirmeret 7 Apr: 1798,
Konen død denne Vaar.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Qvitterings bog anviist

Samson Jensen Schage til Jens Monsen Lie paa Plads under Gaathe No: 3, og til h/an/ds
Hustrue Mari Niels Datter Berge \paa begges Livs Tiid/ Pladset i Udmarken kaldet
Salbuestad Aarl: Afgift 2 mrk: 8 s:, og naar de ere døde begge skal Pladset lægges under
Gaathe, dateret 11 Dec: 1797. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Skibredets Lensmand,
Laugrettet og de 2de Mænd Poul Aadsen Havneraas og Samson Jensen Skage og befunden
til 1798 Aars Udgang 11 rd: 2 mrk: 8 s: og første Termin 1799 380 rd:, i alt Summa 391 rd: 2
mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; blev Tinget for
dette Skibreed op hævet. S: Schiøtz

Qvinherrets Skibredes Sommerting den 28de Maj 1799 sat og holdet paa Gjermunshavns
Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Fogden Hr: Justitz Raad Koren, Skibredets
Lensmand Abel Iversen Helvig, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fiire opnævnte
eedsvorne Laugrettesmænd navnlig:

Alle af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Lars Henriksen Huuse	3. Niels Andersen Hougland
2. Jens Jacobsen Teigen	4. Ole Larsen Lande

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii
og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret folio 353a., 358b., 361a., og 369b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes
Sommerting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Fogden TingsVidne om resterende Kongl: Undsætnings Korn fra 1772 og 1773.

Pantebogen til Udslettelse

No: 2 p: 485. Caution 1769 for Foget Christian Lerke Dahl paa 3000 rd: her angaaende Sl:
Fru Marie Friman Sl: Kr: Com: Dahls for 500 rd:, og Major Niels Dahls for 250 rd: samt
Capitain Johan Koren Dahl for 250 rd:

Post Forhør fra fol: 373b.

Dette Forhør atter foretaget efter Indstevning til dette Tingsted som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes.

Fremstod begge Post bønderne paa Lille Dahle Niels Larsen og Hans Hansen begge S:E: forklarede: At i Dag er begge deres Postdreng med Posten. Tiirsdag Aften den 27de Nov: kom Posten fra Sundfjord til Comparenterne, hen paa Aftenen, længe efter det var mørk, hvor formedelst og da det var tykt Vejr, med Storm og Regn, de ikke ventede Posten, som og ikke var Maaneskin, desaarsag og formedelst stærk flyvende Storm og Modvind, det var umuelig, uden Livs Fare og Posten at bortkomme, at tage ud med Posten som da skulde tvers over Fjorden til Helvig SøeVej 1 ¼ Miil, og samme overhængende Storm varede ved, og gjorde Transporten gandske umuelig indtil Fredag den 30 Nov: Morgen før Dag, da de tog til med en stor Færing og 2 Mand, og kom langs Landet ½ Fj: Vej, og førde begge Comparenterne selv Posten, da de for Storm maatte tage Land, en liden Stund, derefter de roede igjen, Stormen vedblev, men blev dreven ½ Miil af deres Vej norden for Helvig, der de maatte følge Landet til Helvig, endnu Modvind, dog gav Vejret Tiid efter Anden, noget efter, og kom under Bøjerne i Livs Fare endelig til Helvig, Uhr var ingenstæds, men slutter de kom der Formiddag Kl: 11, der de leverede Posten til

1799: 376b

Postbonden Ole Petersen Helvigen, som {lod sin Postdreng} , da Comparenterne strax gik derfra, de saae han reed (..?)k selv strax med Posten til Wahlen som er Landvej 1 Miil. Disse Comparenter fremstillede de 2de deres Naboer Sergeant Berge Engelsen S:E: p: Roalstvedt, og Aslach Brynildsen {Nordtvedt} Huuse som bevidnede, at bem:te Tiid fra Tiirsdag Aften, Dage og Nætter, Onsdag og Torsdag til Fredag Formiddag og Middag, at det var umuelig uden Livs Fare, at komme paa Søen med Post eller andet, med nogen Baad, eller at Postbønderne som havde Modvind, kunde roe derimod, det de erbød med Eed at bekræfte om forlanges, og før de rejsde havde det ikke været mueligt, end og med en Sex æring og 3 Mand at komme frem. Dimitteret.

{Fremstod} Dernæst blev paaraabt Ole Petersen Helvigen og h/an/ds Postdreng Ole Harraldsen der mødte ikke, men Lensmand Abel Iversen Helvigen anmeldte, at bem:te Postdreng fører Posten i Dag, og Comparentens egen Postdreng er paa Vei Arbeide. Dog viidere anmeldte at Ole Petersen Helvigen, er syg, og har hugget sig i sin Fod, saa han ikke 1 ½ Uge har kunnet komme uden for sin Stue Dør, altsaa i Dag ikke kunde gaae til Søes, at møde her. Comparenten bevidnede: At Posten kom omvundne Tiid til Helvigen, da han hverken den Tiid eller Tiirsdag, Onsdag eller Torsdag før, var ventende formedelst overhængende Storm og Modvind, saa de frygtede at baade Post og Folk var kommen bort paa een eller anden af de Fjorde den havde at passere, samt at Ole Petersen Helvigen selv strax \Uhr er ikke paa gaarden/ og uden Ophold reisde med Posten paa Hæst, og ridende, til Wahlen hvortil er en Miil Landvej. Dimitteret.

Saaledes Forhøret sluttet.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 161. Mari Johans Datters Mands efter Skfte 12 Juni 1793 for Arv 3 rd: 2 mrk: 12 ¾ s: og Hjem/m/egifte 20 rd: dateret 28 Maj 1799.

.... fol: 251. Madelle Ommunds Datters Mands efter Skifte 30 Juni 1798 for Arv 1 rd: 9 ¾ s: og Hjem/m/egifte 14 rd: dateret 28 Maj 1799.

Thomas Knudsen Lønnings Skde til Sæbjørn Sæbjørnsen paa Odels Retten til Lønningen No: 9 ¾ L: S: ¾ Hd: som af Sæbjørn Sæbjørnsen ejes, for 96 rd:, d: 22 Nov: 1798.

Jon Gertsen Lille Møchlebust Obl: til Jon Ludvigsen Lille Møklebust paa 298 rd.; Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Lille Møklebust No: 21 1 pd: 21 mrk: S: d: 28 Maj 1799.

Ole Larsen Lande No: 23 Vilc: Ctr: til Peter Jørgensen Lande og Hustrue, dateret 17de Oct: 1798.

Fredlysning publiceret

for Fugleberg, Øfr: Tuften og Nordre Asch imod Gaarden Huuse og deres Huusmænd for Skav hugst af Furrer, Birk og Brage samt Fiskerie i Elven og Hvidebergs Vandet dateret 28 Maj 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld Bøger anviist

Justitz Raad og Laugmand Baggers til Erich Larsen p: Livs Tiid paa No: 13 Schaale 1 L: 18 mrk: S: \1 ¼ / Hud eller 1 L: 1 pd: 9 mrk: S: før brugt af Lars Erichsen, d: 9 Dec: 1758. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Kaaberværkets Directeurers til Lars Henrichsen Qvaleim paa Livs Tiid p: Huuse No: 1 H: C: gds: ½ L: S: 1 bskd: før brugt af Henrich Qvalheim, d: 10 April 1799. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 167. Samson Thorsen Stueland No: 22 Obl: til Jens Halvorsen Hatteberg p: 100 rd.; dateret 18de Oct: 1784 af Creditor qvitteret 17de Oct: 1798.

No: 5 p: 758. Hans Steensen Lygre No: 43 i Strdvig Skb: Obl: til Ingebreth Hansen Øfr: Tofte p: 199 rd.; dateret 19 Maj 1792 af Creditor qvitteret 22 Maj 1799.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Skibreedets Lensmand, Laugrettet og de 2de Mænd Erich Larssen Schaale og Jon Geertsen Lille Møchlebust og befunden 1798 Aars Udgang 82 rd: 1 mrk: 12 s: og første Termin 1799 324 rd: 3 mrk: 6 s: i alt Summa 406 rd: 5 mrk: 2 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; blev Tinget for dette Skibbreede ophævet, og Som/m/ertingene saaledes sluttet. S: Schiøtz

Juli Maanedes 1799 overordentlige Ting den 1ste Julii paa

a: Godøesunds Tingsted

for Waags, Opdals, Ous, Strandvig, og Strandebarms Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent i overværelse af efterskrevne fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Anders Samsonsen Waage	3. Sjur Hansen Tejgland
2. Samson Christensen Lande	4. Sjur Monsen Grøteig

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 671. Lensmand Johannes Madsen St: Godøens No: 90 Obl: til Johannes Erichsen Sundvor paa 690 rd.; d: 5 Maj 1792 af Creditor qvitteret 29 Juni 1799.

No: 5 p: 818. Dto: Lensmand Johannes Madsen St: Godøen No: 90 2de Prioritet Obl: til Ahlert Harrie i Bergen p: 361 rd.; d: 2de Oct: 1794 af Cred: qvitt:t 21 Juni 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Madsen Lensm/an/d Store Godøens Obl: til Frue Etatz Raad Wollert Krohns Enke i Bergen paa 1100 rd.; Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Store Godøen No: 90 ½ L: S:; ½ Hd: dateret Bergen 11 Junii 1799.

Retten opholdt sig til Natten paaaldt; og da ingen efter tree Ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rette; saa blev dette Maanedes Ting ophævet. S: Schiøtz

1799: 377

b: Schonevigs Tingsted den 8 Juli 1799

for Schonevigs, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne \fire/ eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig

1. Ole Christensen Tjelflaat	3. Gunder Larsen Aaseim
2. Mikkel Knudsen Lechnæs	4. Johannes Østensen Mortvedt

Nye \Doms/ Sag

/: S: T: :/ Hr: Amtmand og forrige Foged Koren lod paa Foged Embedets Vegne møde i Sag contra Madame Sl: Geelmuydens og Frue Lieutenantinde Dahl, dette Skibredes Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss; som fremlagde skriftl: Stevning af 14 Juni 1799 som blev oplæst saal: dernæst fremlagde en den 10 Maj sidst, efter indeholdende Indstevntes Tilstaaelse for Forligelses Commissionen den 15 Janv: sidstleden, paa skyldige til Fogden Bang 635 rd: 5 mrk: 3 s: derfor og for et aars Renter af 400 rd: Obligationens Capital 16 rd:, i alt 651 rd: 83 s:, hos Madame Barbara Marie Sl: Presten Hr: Geelmuydens og Frue Johanne Magrithe Sl: Lieutenant Dahls, effectueret Arrest som h/an/d begjærede af Retten paategnet til denne Doms Acts Følge.

Citanten derefter paastod Dom efter Indstevningen til samme Arrestes Confirmation, og saaledes indlod Sagen Dom.

De indstevnte med deres Laugværger bleve tree gange paaraabte, men ingen af dem mødte, eller møde lod; thi blev i Sagen afsagt følgende

Dom

Endskjønt denne Sag er givet en anden Vending, end den Forordningen 20 Janv: 1797 § 11 foreskriver; saa dog da efter Omstændighederne, Behandlingen for Forligelses Commissionen, behøvedes at gaae forud; og den derpaa følgende Correspondence siden har medtaget Tiden, men Arresten er paastevnet til første Ting efter at den er afholdt; og da ingen Indsigelse i nogen Maade fra de Indstevntes Side er fremført; saa k: f: Rett: At den i Rettelagte herved hæftede og den 10 Maj sidst af forrige Foged nu Amtmand Koren, afholdte og fuldførte Arrest Forretning hos Madame Præsten Sl: Geelmuydens og Frue Sl: Lieutenant Wilhelm Dahls, herved efter dens Indhold som lovlig paastevnet og forfulgt, confirmeres.

Udstædt

Opsat Doms Sag fra Etne Skb:s S: T: (Sommerting) fol: 362a. Niels Halvorsen Smed contra nu afg: Rasmus Erichsen Fjøsne.

Laugrettet var bekendt at Rasmus Erichsen Fjøsne ved Døden var afgang for 3 Uger førstkomende Onsdag siden.

Rasmus Erichsen Fjøsnes Enke og Arvinger med Laugværge og Formyndere bleve tree gange paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Citanten foreviiste Etne Forligelses Commissions Attest at Sagen imellem ham og Rasmus Fjøsnes Enke er forliigt og afgjort, hvorefter h/an/d declarerede Sagen som saaledes forliigt, her for Retten frafalden; Thi blev bemelte Sag her i Protocollen ophævet, og det i Rettelagte TingsVidne Citanten tilbageleveret.

Ny Doms Sag.

Lars Johannessen Sørebn gl: 56 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tre Mrk: og fire Skl: :/ og henholdende sig til Forligelses Commissionens Attest indført i herefter fremlæggende TingsVidne, anmeldte at have her til Retten lovlig ladet indkalde Haldor Erichsen Mitebne ved skreven mundtl: Varsel som blev oplæst saal:

Haldor Erichsen Mit Ebne gl: 32 Aar, fremstod og mødte /: betalte Tilsv:penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling :/ \tilstod lovlig Varsel/ og benægtede aldeeles Søgemaalet, samt ellers forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten derefter i Rettelagde et {her} ved Schonevig Skibredes Som/m/erting den 23 April 1799 erhvervet Tings Vidne til denne Acts Følge. Videre fremlagde eet af Fogden Hr: Justitz Raad Koren den 5 Janv: 1799 herover holdet Forhør som blev oplæst saal: Citanten derefter paastod Dom over Haldor Erichsen Mit Ebne, til Bøders Udreedelse efter Loven for disse begangne mange Forbrydelser, samt Processens Omkostninger erstattet med 20 rd: saaleedes indlod Sagen Dom, da h/an/d haabede intet er at reflectere paa Benægtelsen, siden Sagen fuldkommen er beviist.

Indstevnte benægtede aldeeles Søgemaalet, og paastod Frifindelse, saaledes h/an/d indlod Sagen under Dom thi blev Sagen til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Af de i Sagen førte Vidner og videre i Sagen passerte, og deraf formodede, bliver det eeneste som kan formodes passeret, at være Stavshug. Det har vel og Anseende til, Vejfred efter Lovens 6 Bog, 9 C: 24 a: at være forbrudt, men da intet derom er ventileret, eller det mindste oplyst, om hvorvidt nogen, eller hvem af Parterne var sagesløs m: v: saa kan dette ikke komme under Paadømme, og ligesaa lidet er beviist, om Citanten af det ham tilføjede, har været, eller ellers var trælbaaren, ej heller om alt det i Forhøret paaklagede, er alt af Slagene, eller af anden Aarsag, som Fald eller Slight. Af de førte Vidner gives største Formodning, baade at Citanten er overfaldet, og af Slag ilde tilredet, som og at dette, om ikke alt, saa dog for det meeste, er ham tilføjat af indstevnte Haldor Erichsen MitEbne; men da herom ikke haves tilstrækkelig Beviis, og kun vis Formodning; saa er intet andet tilbage, da til Frifindelse uden Eed, heller ikke er mindste Grund, end at Sagen ved Eed maae afgjøres; thi kjendes for Ret: At efter Lovens 1 Bog 14 C: 6 a: bør Haldor Erichsen Mit Ebne, om ikke efter Fr: 14 Sept: 1792, imod

1799: 377b

Denne Dom skeer Indsigelse inden tree Maaneder efter Sammes lovlige Forkyndelse, til næste Ting efter bemelte tree Maaneders Forløb, og om efter Fr: 5 Nov: 1723, Sagen ej appelleres, efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting, til sin Benægtelses Eed at anhøre, eller Citanten Bekræftelses Eed at aflægge, gjøre sin corporlige Benægtelses Eed, at han ikke paa Bøen eller Marken den 4de Jule Dag 1798, har slaget Citanten med Stok eller Stav eller Øxe eller Øxe Skaft, og i saa Fald for Citantens Tiltale fri at være; men i Mangel af saadan Indstevning til bem:te Tiid, eller da Benægtelses Eeds aflæggelse, bør Haldor Erichsen Mitebne erlægge til Districtets Foged Hans M:s Kasse efter Lovens 1 Bogs 22 C: 4 a: tilfaldende to tredie Deeles af de efter Lovens 6 B: 7 C: 8 a: for Stavhug \forbrudte Bøder/ 3de Sex Lod Sølv, med 6 rd: og Lars Johannessen Sør Ebne efter L: 1 B: 14 C: 7 a: til samme eller næste Ting derefter, og ved egen lovlig Indstevning til sit Værne ting, indstevne Haldor Erichsen MitEbne sin Sigtelses Eed at anhøre, at være ovenmeldte af Haldor Erichsen Mit Ebne tilføjat formeldte Tiid og Sted, da Haldor Erichsen Mit Ebne derefter bør erlægge en tredie Deel af bem:te Bøder med 3 rd:, til Cit: som Sagsøger, samt saadan Indstevnings og Eeds aflæggelses TingsVidnes Bekostning, \og/ tillige til ham i denne Sags Omkostninger, iregnet Citantens formedelst Indstevntes/ Udeblivelse forgjæves Møde for Forligelses Commissionen betale Tii Rigsdaler; men i Mangel af sidstmeldte Indstevning til rette Tiid,

eller Bekræftelses Eeds aflæggelse, frifindes Haldor Erichsen Mit Ebne for Citantens Tiltale. Ellers bør Haldor Erichsen Mit Ebne formedelst {oft}\for/meldte Udeblivelse bøde for unødigt Trætte til Justitz Kassen, efter Fr: 23 Dec: 1735 om temere litigantes a: 1, saa meget som denne Dom og Segl koster. Alt at efterkommes til foreskrevne Tiider efter denne Doms lovlige betimelige Forkyndelse, og i seeneste inden 15 Dage efter at den afgjørende Eed i Følge denne Dom er aflagt eller til foreskrevne Tiid forsømt, under Nam, Adfærd og Executions Tvang efter Loven. NB: Bøder <Bøder>

Da Aftenen paafaldt, og ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev dette Maanedes Ting ophævet. S: Schiøtz

Extra Ret Forhør over et en Fransk Kaper \a(?)/fra (ifra?) Engelsk Krigs Brig fra taget Priis-Skib.

Anno 1799 Onsdagen den 10de Juli Morgen tidlig, er paa Føjens og Fjæres Skibreders Tingsted Leervigen, Forhør foretaget i efterskrevne Tildragelse angaaende, i Overværelse af dertil opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Lars Tallachsen S:E: p: Langeland
2. Jon Tørressen Nord: Bielland S:E:
3. Helje Olsen S:E: Søre Bielland
4. Ole Jensen S:E: Højland

da først blev fremlagt og oplæst Amtets ordre til dette Forhør af 6te Juni sidst, indløben den 11 Juni Aften saal: \med Bilager fra Consul Chezant saal: og fra Capt: Bl..... saal: fremsat p: Dansk saal:/ hvorefter den 12te Juni Lensmændene i vedkommende Skibreder Føjen og Fjære som de til Bømmelfjord grænsende, blev tilskreven saal: hvorefter fra Lensmanden i Fjære Skibr: den 23 Juni, er indløben hans Skr: af 22de dto: saalydende: men fra Lensmanden i Føjens Skibrede, formedelst hans Uefterretlighed og Forsømmelse, saa han atter paa nye maatte tilskrives, og er intet indløben førend den 3de denne Maaned saal: hvorefter sidstmeldte 3de Juli sidst er udstyret Stevninger til saa mange i begge bem:te Skibreder boende, som herom er opspurgt, at kunne være noget vidende, deres Indkaldelse til dette Forhør, samt Consul Chezant sam/m/e 3de Juli ved Skr: saal: om dette Forhør underrettet.

Consul Chezault blev tree gange paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Dernæst blev fremlagt Stevning til de i Fjære Skibrede boende, deres Indkaldelse som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes: Alle indstevnte mødte undtagen Svend Phillipsen Øchland, som de andre Vidner fra Øchland anmeldte, var hjemme da h/an/d blev stevnet, men sidst Løverdag reisde til Stavanger en Reise paa 7 á 8 Miil Søe Vej, og er endnu ikke hjemkommen. De mødende blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning til Sandheds Udsigende efter Lovens Forskrift, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og for først alle blev tilspurgt: Om de veed fleere end de Indstevnte, noget om denne Tildragelse at være viidende? Samtlige svarede Nej. Derpaa de bleve separerede, og fremstod

1ste Vidne Hans Heljesen S:E: p: Bue i Sveens Sogn, gl: 42 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At veed ikke rettere end Han, boende sønden for Kjærnegelen /: vide Pontoppidans Cort :/ var den første som saae disse Skibe, og saa da paa Landet, at kom/m/e siglende fra Havet, et tree mastet uarmert Skib, i stærk Kuling, med alle sine staaende Sejl, og forcerede Sejladsen, da midt i Fjorden uden for Espevær, førede rødt Flag fra Mesanen, sam/m/e blev forfulgt af en Brig (Norsk Hist. Leks.: Brigg – mellomstort skip med 2 fullrigga master) uden Flag, som skød Canon Skud efter det tremastede Skib, Forcerte Sejl med alle sine staaende Seil, eet Skud, og holdt lige efter det tremastede Skib, lige efter saa got som i Kjøl Vandet, men var da ¼ Miil efter det første. Vinden S: O: men strax kom Skibene Vidnet af Sigte, formedelst Kjærnegels Landet kom imellem, og ellers var over ½ Miil fra Skibene,

saa ikke kunde see noget som Kjende mærke eller til oplysning herom. Skibene holdt nord efter ind

1799: 378

ad Fjorden imellem Landene. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere; thi blev h/an/d fra Retten dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Erich Sørensen Gjæstgiver i Kiærnagelen, gl: 39 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: \a:/ At han, Johannes, Halvor, Peder Kjærnagelen saae paa eengang disse Skibe fra Landet, først det tremastede Skib, \en Pink/ (Norsk Hist. Leks.: Pinke – eit mellomstort fartøy med høgt og smalt akterspeil og 3 master) som skal have været Priisen, kom jagende med forcerte alle staaende Sejl, ongefær by der Windt, nord efter, ind ad Fjordene imellem Landene, uden Flag, og {efter} efter ham, som ej kunde sees Canoner paa, kom jagende een Brig som førde Canoner, og forcerte alle staaende Sejl, og da de kom holdende saa tet Kiærnagels Landet som de kunde, 1/6 Miil imellem dem, skød Briggen et Canon Skud, og hidsede Engelsk Flag, veed ej om er Forskjæl paa den Nations, Krigs eller Couffardi Flag, da /: det 1ste Vidne og forklarede :/ ingen andre Baade eller smaae Fartøje paa Søen, dem tilhørende, hvilket Flag Vidnet og bem:te 3 Mand ansaae for Tegn efter Lods, dette lige ud for Kjærnagels Havn, omtrent 3 Riffel Skud fra Landet og Havnen, derpaa Skibene continuerede Seiladsen alt forceret Segl, omtrent ½ fj: Miil tet med Landet østen for Fjorden, ud for Øchland, da disse 3 Mænd kom til Vidnet, og sagde: At Pinken braste op, og vilde vel have Lods, da Briggen satte Baad ud, med Folk i som søgte til Pinken, derpaa de alle bem:te Mænd reisde ud i een Baad, imidlertiid skød Briggen et Canon Kugle Skud ud for Øchlands Vogen, veed ej om var i Søen, for eller agter, eller an paa Pinken, men dog førend Pinken braste op, havde Briggen skudt nogle Skud, veed ej hvor mange, eller om med Kugle, eller hvor traf, men det var Canon Skud, derpaa Briggens Baad kom ombord paa Pinken, og satte Folk op fra Briggen, og begge Skibe laae bi, imidlertid begge Skibene var kom/m/en midt Fjords men længere ind imellem Landene, og imod Musterøe, og da Skibene var kom/m/en ½ fj: Miil nær Muster Huk, naaede Vidnet og bem:te 3 Mænd Skibene, og siden de Engelske Folk kom om Bord i Pinken, blev ej skudt, og da Vidnet og titmeldte 3 Mænd naaede Skibene /: inidlertiid Skibene sendte Baade imellem dem adskillige gang :/ gik de om Bord paa dem for at lodse dem, Vidnet paa Pinken, tilligemed Halvor og Peder Kiærnagelen, og Johannes Kjærnagelen paa Briggen.

b: da Vidnet saae Blod paa Dekket \saameget/ som efter en slagtet Væder, og Engelske Folk, ingen Franske, men den Engelske Pinks Couffardi Capitain sagde, at det var den Franske derpaa satte Priise Capitain, som var [i]hjelskudt, Liiget saaes ikke, og blev ej omtalt hvor afbleven, der var 7 Mand paa Dækket p: Pinken, ingen Canoner uden 2 smaae Svingbøsser, og af Træe een paa hver Side, saae ei efter Pinkens Navn, og Ingen Lods var før paa Pinken, og de Engelske paa Pinken begjærede af Vidnet at lodse dem, som de og gjorde, imidlertid Vidnet var paa Pinken, saae en Canon Kugle af de før meldte, at være gaaet i Skibet paa Styrbords Side i Vandgangen under Mesanen, saa Vandet fusede ind, og alle maatte pompe, og en Kugle havde taget Vandrings Spiren (Norsk Hist. Leks.: til bruk i stillaser) \paa bom(?) Siden/ bort, og gaaet igjennem Store Baaden, derpaa de laae bi, da Briggen laae bi, og saaledes drev til Folgerøen /: dette alt passeret Løverdag den 1ste Junii fra Morgen Kl: 8te, som og 1ste Vidne forklarede :/ og da Vidnet vilde holde af, for ej at kom/m/e paa Land, men de Engelske vilde ikke, saa drev Pinken paa Land paa Folgerøen, da de førde ud Varp Ankeret, derpaa de Engelske reisde i Land og fik \Bernt/ Magnussen af Folgerøen ud med nogle Folk derfra, som Vidnet ej kjendte, som hjalp Pinken løs og flaadt, og de kappede Varp Ankeret og stor Ankeret som imidlertiid var udsadt, og satte Segl til, og Briggen var seilt forud, dette var Løverdag Middag Kl: omtrent Et, de blev da ved at sejle til de kom til

Hatlevigen paa Aarfuren (Aalfuren), der Briggen havde ankret, der Magnussen som havde fulgt dertil, gik fra dem, og fik hos Capt: p: Briggen en Anviisning paa den Engelske Consul i Bergen, at tage sin Betaling, dette efter Magnussens Sigende, thi Anviisningen saae Vidnet ikke; dette Løverdag aften; Søndag Morgen Kl: 6 lettede begge Skibene og gik(?) Sejl, og Vidnet med de 2 bem:te Mænd lodsede dem ud Selbjørn Fjorden, og ½ Miil fra yderste Skjærene i Havet, gik Vidnet og de 2 Mænd fra dem, og de gik til Havs begge Skibene og holdt W: T: S: ud i Havet med N: W: Vind, der den Lods som var paa Briggen, Johannes Kjærnegelen, kom til Vidnet og de 2 Mænd paa Pinken med en Anviisning paa alle deres Betaling, som de fik betalt hos den Engelske Concul Grig i Bergen med 47 Rd: Danske. Anviisningen var skrevet paa Engelsk, paa ¼ Ark Papir, husker ej Navnet derunder. Bemelte Kugle Hul i Vandgangen blev tettet med en paaslagen Blye Plade førend de kom til Folgerøen, derved Vidnet og medhafte Mænds Lods Baad kom til Skade som de ej fik nogen Erstatning for. Capitainen paa Briggen saae Vidnet ej videre, end ved Hatlevigen, var h/an/d om bord paa Pinken, og var en kort Tiid i Kahytten, derpaa reiste til Briggen igjen. Veed ej Pinkens Ladning, uden Lin Frøe som fandtes spildt paa Dækket, de var ej under Dækket. Brig Capitainen \Navnet veed Vidnet ikke/ var et meget smekker Menniske, saae godt ud, ingen Blessures synlige, sort Haar, iklæd blaae Kjole med blanke Knapper og Anker i som en Mundering, intet guld eller Sølv paa, storstribet Vest, blaae Buxer. Saa ej efter enten Pinkens eller Briggens Navn. Briggen var gandske sort, ei malet paa Spridet eller andre Steder, og havde ingen Kjendetegn fra andre, førde 20 Canoner i glatte Lag og 2 smaae Sving bøsser agter, Cahytten under Dækket, troede at Canonerne var 8 eller 12 pundinger af Jern. Ellers har hørt, at en Lods sønden fra, førend Skibene kom her i Sigte, har søgt Skibene for at lodse dem, men Skibene sejlede saa skarpt at Lodsens ej kunde naae dem. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Halvor Andersen Lejl: p: Lille Kjærnegelen /: alle fra Kjærnegelen af Lyse Closter Jurisdiction :/

1799: 378b

gl: 49 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede Ord til andet som 2de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Peder Andersen Lejl: paa Lille Kjærnegelen, gl: 30 Aar, sidst til Alters denne Vaar, alle Vidnerne af Fjære Skbr:, en af Sveens Sogn, forklarede Ord til andet som 2det Vidne. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Johannes Andersen Huusmand under Lille Kjærnegelen, Lods, gl: 39 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede som 2det Vidne under Lit: a: Ord til andet. b: Da Vidnet kom om Bord paa Briggen, var ingen andre Norske Folk der, end Hans Henrich Irgens Gjæstgiver i Engesund, som var kom/m/en der en Time før Vidnet, og \Vidnet/ spurgde da, om de vilde have Lods, dertil Capitainen svarede Ja, Folkene vare alle Engelske, undtagen een Matros som var taget fra Priisen, en Tronhiemmer, Navnet veed Vidnet ikke; Capitainen, beskrev Vidnet ligesom 2det Vidne, men veed ikke h/an/ds Navn, ej heller veed, om har hørt det. Briggens Navn veed Vidnet ej heller, kan og ikke beskrive den anderledes end af 2de Vidnet skeet er. Bemandingen var 170 Mand, deraf en Snes omtrent Soldater, bar røde korte Trøjer, blaae Buxer, ingen Sabel, derpaa da Vidnet som Lods vilde holde af, og sejle frem efter Vinden, nord efter, men det forlangtes at lodse dem til Havs /: dette sidste ogsaa 2det 3de og 4de Vidne forklarede :/ men Capit: vilde de skulde holde bi, til Priisen naaede ham, som var ¼ Miil omtrent agter ud, derpaa de blev ved at holde bi, indtil Briggen fik opsat en forre Mers Stang som var knækket af, denne færdig først paa Hatlevigen om aftenen, dette alt den forbem:te Løverdag, imidlertid da Priisen var sat paa Land \ved Folgerøen østen paa Bremnæs(?)/ satte Briggen Seil til, og \forbi Folgerøen og/ vilde vært til Havs sam/m/e Dag, dersom Stangen havde blevet færdig. Unge {Hans Henrich} \Herman/

Irgens kom om Bord paa Briggen, om aftenen paa Hatlevigen. Capitainen talede Engelsk, men talede intet om dette hans Foretagende, uden at da Vidnet vilde lodse til Bergen, sagde Capitainen Nej, men vilde til Havs snarest muligt. de ankrede da Løverdag Aften for Hatlevigen, og Pinken noget efter og Søndag Morgen Kl: 6 lettede begge Skibene Anker, og gik Seil til Havs SelbjørnsFjorden \ud/, og ½ Miil uden for alle Skjær, skildtes Vidnet fra dem, og de holdt Cours som 2det Vidne har forklaret, og da Vidnet forlod dem, gav Capt: p: Briggen ham og til dem alle baade paa Briggen og Pinken, en Anviisning paa et grovt Papiir, men Vidnet som ej kan læse Skrivt, kan hverken forklare Navnet derunder, eller Skriften i sig selv, men efter den har de faaet Betaling hos den Engelske Consul Grig i Bergen, i alt til dem alle 47 rd:, Danske, simple Lods Penge efter Lods Forordningerne. Om Lods Baaden som var Vidnets, en Sex Æring, og Skaden stor 8 rd:, forklarede i øvrigt som 2det Vidne. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 6te Vidne Anders Haldorsen Lejl: paa Store Kiærnagelen under Lyse Closters gods og Jurisdiction gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At laae omvundne Tiid under Øchland tet i Land paa en Baad, hjemkom/m/en fra Fjorden, og saae de bem:te 2de Skibe Briggen forfølge Pinken, og skød 6 á 7 Canon Skud efter Pinken med Kugle som saaes slaae [i] Søen, 4 forud, men hvilke eller om nogle traf Pinken, veed Vidnet ikke, da først braste Pinken op, og Briggen sadte Baad med Folk om Bord paa Pinken, og de lagde over Fjorden, og Vidnet gik til lands, og veed ej meere. De skød og fra Baaden paa Pinken med smaae gevæhrer 4 á 5 Skud. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Niclas Knudsen S:E: paa Lien gl: 34 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: Ord til andet som forrige Vidne, med hvem h/an/d var paa Baad, og veed ej meere. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 8de Vidne Jon Nielsen S:E: p: Øchland, gl: 40 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At omvundne Tiid da paa Øchland, saae fra Landet, Vidnet de bem:te 2 Skibe, Briggen forfølge Pinken og skød efter den sidste 4 á 5 Skud med Canon, som de saae Røgen af, men kunde lidet for Vejrets Skyld høre Lyden, derpaa Pinken lagde bi, og Vidnet saae ej meere paa den. Dimitteret som Forrige.

Fremstod 9de Vidne Niels Pedersen VkMd: p: Øchland gl: 70 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede Ord til andet som 8de Vidne. Dimitteret.

De sidste 4 Vidner blev tilspurgt: Om de ikke kunde see Skibenes Navne? Rs: Nej de var for langt derfra.

Alle afhørte Vidner tilspurgt, om de ikke saae den Franske Caper? Rs: Nej.

Dernæst blev fremlagt Indstevningen til de i Føjens, og nogle i Waags Skibrede boende!! boende Vidner som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes:

Jacob Olsen Nøstbakken som ej eedtagen Varsels mand, og da Lensm/an/d Eldøen anmelder, at h/an/d den Tiid havde Forfald med Skatte Udpantning, og ingen fleere af Stevne Vidnerne var tilstæde, saa h/an/d nødsagedes at tage til det eene Stevne Vidne bem:te Jacob Olsen, afhjemlede under Lovens Eed med oprakte Fingre saaledes lovlig at have stevnet som oplæst er.

De indstevnte Vidner bleve paaraabte som alle mødte undtagen Bernt Magnussen Folgerøen som vel var hjem/m/e ved Tildragelsen, men da h/an/d fører Skib fra Bergen tilhørende Peter Lexau, er h/an/d strax efter reist paa Søe Reise til Østlandet, og ej var hjem/m/e ved Stevningens Forkyndelse /: Han kunde da ved sin Hjemkomst til Bergen, da afhøres /: {.... G....}, hvilke blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og for først blev tilspurgt, om de veed fleere der om denne Tildragelse kunde give Oplysning end de som indstevnte ere? Samtl: svarede: Nej derpaa de bleve separerede, og fremstod som

10de Vidne Hr: Hans Henrich Irgens Giæstgiver i Engesund

gl: 69 Aar, sidst til Alters for et pr: Aar siden, forklarede: At Hans Henrich Irgens, \erklærede/ at han hverken her eller til sit Værneting næst Waags Skibrede, vil aflægge Vidne i den/n/e Sag, for den Franske Kapers Skyld uden først faaet Betaling for h/an/ds Tids Spilde og Nærings Forsøm/m/else efter nærmere specificeret Regning. Dom/m/eren foreholdt Vidnet, at Sagen ikke er for den Franske Kapers Skyld, men for Vores Konges Lands Højheds Skyld, og for at skaffe sine Undersatter Fred i deres Huse og Boepæle, da ellers sligt som nu er hændet kunde, dette upaataalt aarsage fleere slige {...} \voldsomheder/, end og paa Undersaatterne selv og deres Gods, og da Vidnet er mødt efter Stevningen, og udladt sig derefter ved Eeds aflæggelse; saa kunde Falsmaals Kjendelse ikke undgaaes. Vidnet erklærede: At vilde vel aflægge sin Forklaring, men forbeholdt sig at gjøre Fordring paa Erstatning for sit Ophold og Sinkelse derefter forklarede under aflagt Eed: At sidst 1 Juni Løverdag og Formiddag omtrent Kl: 10 slet kom Vidnet reisende med 2 Roersmænd paa Bøm/m/el Fjorden sønden fra, og saae disse 2 Skibe en Miil fra faste nærmeste Land, og 2 Miil sønden for Kjærnegelen \og da ingen fleere smaae Fartøier eller Baade ved dem/ /: det 3de Skib som skulde være den Franske Kaper saae Vidnet ikke :/ og det første h/an/d saae var Briggen uden Flag, imellem 2 Skjær en Miil fra Land, under Espevær, ½ qvarTERS Tiid derefter saae Vidnet Pinken østen for de 2 Skjær. Pinken med forcerte eller staaende Sejl \undtagen forre Bramseil/ og Briggen [med] alle sine staaende Sejl, sejlede alt hvad de kunde, holdt paa Bøm/m/el Fjorden ind, og kom imod Kiærnegelen, der Briggen skød et Canon Skud, veed ej om med skarpt, fleere Skud kunde Vidnet ej høre, for Vindens Skyld, der Briggen jog efter Pinken som skulde være en Priis, et støkke langs med Kjærnegels Landet, lige ind Fjorden, inellem Landene, og derpaa saae og hørde et Canon Skud fra Briggen, ½ qtr: derefter, hørte atter Skud, veed ej hvormange, og hørde dem ej alle, da Vidnet paa sin Baad var ¼ Miil fra dem og sønden for dem, derpaa de begge braste op, og laae bie \og imidlertiid havde Briggen sat Baad ud/ Vidnet sejlede da, da h/an/d saae fra Briggen, Sioy imellem Mastene, som Vidnet tænkte var Tegn efter Lods, og Pinken førde Sioy længe, kunde ej see hvad Nations Flag det var. Vidnet seilde da til Briggen som nærmest, og gik der om bord, men lod sine Folk reise fra sig hjem til Engesund med Baaden, siden Folkene paa Briggen, de h/an/d talede med, talede Engelsk, og sagde de vilde til Bergen der var ingen Norske Folk eller Lods paa Briggen, og i den Tiid forhen saae Vidnet ikke at nogen Lods søgte til dem, dette var imod Muster Huk de begjærede, at siden de ingen Lods havde, Vidnet vilde lodse dem, som han lovede, og Vidnet fulgte paa Briggen den almindelige Skibs Leed inden for Folgerøen, til Hatlevigen paa Aarfuren (Aalfuren) der de ankrede Lørdag Eftermiddag Kl: omtrent 5, \og Vidnet reiste hjem/ Briggen laae saa længe bie, for at sætte op, en forre Mersseil Stang, i stædet for een som var brokket imidlertiid der gik Baade imellem fra og til Pinken som var et Priis Skib, med Folk og deres Ting. Briggens Navn veed Vidnet ikke, ej heller lagde Mærke til Sligt. Capitainens Navn veed ej heller, h/an/d var en corpulent Mand \saae godt ud/ efter Anseende 40 til 50 Aar, men mange fleere Officerer var der, deriblant endeel unge. Briggen førde 20 Canoner glat Lag, skjønnede ej hvis Calibre, Cahytten var under Dækket. Fra Hatlevig reisde Vidnet hjem, og fik ingen Betaling, anden end af de 47 rd: som Brigs Capitainen gav Anviisning paa til den Engelske Consul Grig i Bergen, og der er betalt, men Anviisningen paa Grig saae Vidnet ikke, saa h/an/d ikke deraf kan vide Capitainens Navn, det h/an/d heller ikke hørde {C} nævne, ej heller saae nogen Blessure paa ham, og erindrer ikke hans Klæder. Da Folk kom over paa Briggen fra Pinken, sagde de \Engelske Folk/ at den Franske Priis Capitain paa Priisen var skudt af en Engelsk Soldat med et Musket Skud eller Kugle i Tindingen. Noget efter at Vidnet var kom/m/en paa Briggen kom Lodsens Johannes Kiærnegelen der. Imedens de seilde kom fra Pinken en Tronhiemmer,

en Matross, som med flere blev viist under Dækket. Briggen veed Vidnet ikke noget sær Mærke paa, enten Maling eller andet og ingen Galeon. Dimitteret som de forrige Vidner.

Fremstod 11te Vidne Herman Sem Irgens hos sin Fader forrige Vidne, gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At hands Fader da h/an/d kom hjem fra Briggen, bad Vidnet reise ombord paa Briggen, om hands Hjelp behøvedes, da Vidnet kom der, bad Capt: p: Briggen af Statue og Beskrivelse som af Vidnets Fader er forklaret, Vidnet reise til Pinken ved Folgerøen, og see at faae den hjulpen løs, og da Vidnet gav sig paa Reisen, og var kom/m/et ½ Miil, kom Pinken sejlen, og var kom/m/en af grunden, da Vidnet gik ombord paa Pinken, og fulgte den til Hatlevigen der den ankrede, paa Pinken var ingen Norske Folk eller Lodser, undtagen de 3 fra Kjærnagelen, og de fra Folgerøen som hjalp den af grunden, og her ere indstevnt som Vidner, Vidnet observerede da intet Blod paa Dækket dette var sam/m/e Løverdag aften Kl: 6. Vidnet reisde fra Pinken om bord paa Briggen, og blev der om Natten til Søndag Morgen Kl: 5, da begge Skibene lettede Anker, og gik til Havs, da Vidnet ½ Miil uden for alle Land, forlod dem, og de styrde N: W: med Norden Vind. Imidlertid havde en Tronhiemmer Matross af Pinkens Folk sagt til Vidnet, at Priis Capitainen var skudt paa Baaden/ Vidnet fik for Betaling et qvart Papir med Anviisning til den Engelske Consul Grig, men har ej faaet Betaling derefter, siden deri ei var sat nogen Penge Summa, det var skreven paa Enkelsk, erindrer ej Navnet derunder, viidere, end at der stod et J: W: og flere mindre Bogstaver som Vidnet ej erindrer, men alle latinske Bogstaver.

1799: 379b

Begge de sidste Vidner blev tilspurgt, om Skibene(?) Tiid hidsede Flag og hvad? Rs: Nej ikke uden Sioy paa Pinken, som ej kunde skjønnes hvad Nations. For Briggen var et lidet Flag som en Sioy paa Toppen af StorMasten, kunde ej kjende det. 11te Vidne veed ikke Capit:s Navn, hans Klædedragt var Løverdagen blaae Kjole og Søndagen brun, med guld paa begge neml: Epauletter paa Venstre Axel som 3 Striber, erindrer ej Knappene videre end de vare blanke, guule. begge Vidner tilspurgt: Om nogen af Briggens Officerer var nogen steds i Land? Rs: Nej. Om Briggens Armatur forklarede \dette 11te Vidne/ som det forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstod 12te Vidne Peter Olsen Lejl: p: Totland gl: 41 Aar, sidst til Alters Langfredag, forklarede: At Løverdag den 1ste Juni saae Vidnet fra Landet de omvundne to Skibe sejle langt ind Fjorden langt inden for alle Land, 2 Miile inden for Espevær i Fjorden imellem Landene, og paa Bøm/m/el Fjord, seile efter hinanden og Briggen forfølge Pinken, og Briggen skød med Canoner efter Pinken, saa skød og Briggens Baad med smaae geværer paa Pinken, og første gang Briggens Baad gik til Pinken var ¼ Miil fra Muster Landet, og Skibene kom ej nærmere, der Vidnene stod paa Land, end ¼ Miil, da Pinken kort før, var tagen af Briggen og maatte brase op, og da Vidnet var saa langt fra, kunde h/an/d ikke see Skibenes Navn eller andet Kjendemærke de førte alle deres Segl, og Briggens Flag syntes det var rødt, saavidt kunde skjønnes saa langt fra, erindrer ej rettere end fra Gaffelen, paa Pinken intet Flag. Med det sam/m/e Pinken braste op, gav Briggen 3 Canon Skud med Kugle som slog paa Søen, for Pinken. Dimitteret.

Fremstod 13de Vidne Peter Sæbjørnsen Lejl: p: Totland paa Muster gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 14de Vidne Ole Erichsen S:E: p: Totland paa Muster, gl: 51 Aar, sidst til Alters Langfredag sidst, forklarede: At var ej hjem/m/e den Dag, og veed intet af det passerte, men var en Miil derfra, og hørde vel Skuddene, men saae intet af det. Dimitteret.

Fremstod 15de Vidne Niels Sæbjørnsen S:E: p: Totland, gl: 38 Aar, sidst til Alters Paaske d: A: forklarede: Ord til andet som 12te Vidne. Dimitt:t.

Fremstod 16 Vidne Baar Mikkelsen Totland S:E:, gl: 28 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A: forklarede som 14de Vidne. Dimitt:t.

Fremstod 17de Vidne Johannes Jacobsen S:E: p: \Ned:/ Grindem paa Muster øen gl: 56 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At Nedre Grindem ligger norden for Totland, og paa h/an/ds gaard fra Landet af, saae Vidnet Skibene og derom forklarede som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 18de Vidne Johannes Jensen tjener p: Nedre Grindem, gl: 24 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 19 Vidne Lars Larsen S:E: paa Nedre Grindem p: Muster gl: 30 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede som 14de Vidne. Dimitt:t.

Fremstod 20de Vidne Endre Pedersen Nedre Grindem p: Muster S:E: gl: 49 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, forklarede: At veed ej meere, saasom h/an/d var inde i sit Huus, end at hørde et Skud, derpaa h/an/d gik ud, og saae Skibene sejle forbi nord efter. Dimitteret.

Fremstod 21de Vidne Peder Endressen tjener p: Øf: Grindem paa Muster, gl: 19 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At saae Skibene sejle forbi, men var ej meere ude, og hørde for Skuddene. Dimitt:t.

Fremstod 22de Vidne Lars Clausen S:E: p: Øfre Grindem paa Muster gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At var ej hjemme den Dag, men 2 Miile derfra, og veed intet om det passerte. Dimitt:t.

Fremstod 23de Vidne Fartein Olsen tjener p: Øfr: Grindem paa Muster, gl: 24 Aar, sidst til Alters Bededag d: A: forklarede som 12te Vidne. Dimitt:t.

Fremstod 24de Vidne Peter Petersen S:E: p: Øfre Grindem gl: 69 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede: At saae ej Skuddene, men hørde dem langt fra, da h/an/d var paa Søen paa en anden Kant, men da h/an/d kom hjem, saae han Skibene sejle forbi nord efter, og at der førtes Folk paa Baade fra den eene til den Anden. Dimitt:t.

Fremstod 25 Vidne Gunder Larsen Nedre Schimmeland paa Muster, Lejl: gl: 49 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 26de Vidne Jacob Sæbjørnsen Nedre Schimmeland paa Muster, Lejl: gl: 34 Aar, sidst til Alters dette Aars Paaske, forklarede: At saae fra sit Land, Briggen skød 2 Skud med Canoner efter Pinken, som slog i Søen for ved Pinken, da Pinken braste bi, og en Baad fra Briggen med Folk fare ombord paa Pinken. Dimitteret.

Fremstod 27de Vidne Bertel Ommundsen tjener p: Øf: Schimmeland p: Muster gl: 28 Aar, sidst til Alters denne Vaar, forklarede Ord til andet som 26de Vidne. Dimitteret.

Fremstod 28 Vidne Endre Stenersen Lejl: paa Nedre Schimmeland gl: 3? (35?) Aar, sidst til Alters

1799: 380

denne Vaar, forklarede som 12te Vidne undtagen at hørde ingen Skud af smaae Geværer. Dimitteret.

Fremstod 29de Vidne Ole Colbensen VkMd: paa Naateland paa Muster norden for Schimmeland, gl: 74 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A:, forklarede Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 30te Vidne Erich Erichsen Lejl: paa Naateland, gl: 38 Aar, sidst til Alters d: V:, forklarede: Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 31te Vidne Johannes Andersen Lejl: p: Naateland, gl: 29 Aar, sidst til Alters d: V:, forklarede: Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 32te Vidne Ole Jørgensen Lejl: p: Naateland gl: 37 Aar, sidst til Alters d: V:, forklarede: Ord til andet som 12te Vidne. Dimitt:t.

Fremstod 33te Vidne Johannes Sjøvatsen \Lejl:/ Teigland paa Muster norden for Naateland gl: 63 Aar, sidst til Alters 14 Dage efter Paaske sidst, forklarede: Ord til andet som 12te Vidne. Dimit:

Fremstod 34te Vidne Endre Olsen Lejl: p: Teigland gl: 56 Aar, sidst til Alters Langfredag, forklarede som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 35 Vidne Holger Jansen Teigland Lejl: gl: 38 Aar, sidst til Alters 6 Uger før St: H: D: sidst, forklarede: som 12te Vidne. Dimitt:t.

Fremstod 36te Vidne Jacob Clausen Lejl: p: Teigland, gl: 64 Aar, sidst til Alters d: V: forklarede Ord til andet som 12te Vidne. Dimitteret.

Fremstod 37te Vidne Endre Endresen Lejl: p: Teigland, gl: 30 Aar, sidst til Alters d: V:, forklarede: At var den 1ste Juni en Miil fra sit Hjem, og ikke saae eller hørde noget af det paastevnte passerte.

Fremstod 38te Vidne Roar Aadnessen S:E: paa Otterøen N: O: for Muster, en Øe i Fjorden, gl: 64 Aar, sidst til Alters d: V: forklarede: At saae \fra Landet/ Skibene allerede fra sønden fra Kiærnagelen, og om Briggens Seilads efter Pinken, og at Pinken maatte brase op, og Briggen sendte Folk om bord paa Pinken, forklarede som de forrige Vidner med Tillæg: At første gang Briggens Baad lagde til Pinken, stod Priis Capitainen paa Falde reebet med en Sabel, og da blev hand ved et Musket Skud fra Baaden af en af de Engelske Folk, skudt og faldt paa Dækket. Dimitteret.

Fremstod 39te Vidne Knud Jensen S:E: p: Otterøen, gl: 50 Aar, sidst til Alters Pintze sidst, forklarede: At saae sam/m/e Skibe, Briggen skød og forfulgte Pinken som forrige Vidne har forklaret, og at Baad fra Briggen lagde om Bord paa Pinken, men om Capitainen da blev skudt, kan Vidnet ej forklare, som Vidnet var længere derfra, og en Holm(e) kom imellem for Vidnets Syn. Dimitteret.

Fremstod 40de Vidne Jacob Jensen Huusmd: p: Otterøen, gl: 45 Aar, sidst til Alters Pintze sidst, forklarede Ord til andet som forrige Vidne. Dimitteret.

Fremstod 41de, 42, 43, 44, 45 og 46 Vidner Ole Jacobsen tjener Magnussen i Folgerøen, Haldor Nielsen S:E: paa Folgerøen, Elias Jacobsen S:E: p: Folgerøen, Abraham Østensen Huusm/an/d under Folgerøen, Niels Torbjørnsen S:E: p: Ørevig og Hans Olsen Hmd: p: Bakken under Sætre, alle af Alder 24 til 67 Aar, alle til Alters denne Vaar, forklarede: At omvundne Dag Eftermiddag Kl: 3 kom Pinken paa Land ved Folgerøen, Og Briggen seilede forbi \nord efter/ da ej videre passerede, end at da de saae Pinken sette paa Land, rejede de ud, og der blev sendt 4 á 5 Mand fra Pinken i Land til Magnussen, de h/an/d kom ud med, og de hjalp alle til, med at faae et storAnker ud fra Pinken, og ved at arbeide i Spillet, vandt de Pinken af grunden, og fik den flaadt paa Pinken var Engelske Folk, ingen Norske uden de 3 fra Kiærnagelen saae ej Blod paa Dækket, saa og ikke derefter, saae ingen døde Liig, og da Pinken var bleven løs, sejlede den strax nord efter, men kappede begge baade store og Varp Anker og dens Touge, {som} \hvoraf/ Vidnerne siden har faaet op \det store/, og lagt hos Magnussen paa Folgerøen førend h/an/d reisde til Østlandet, men det lille Toug og Varp Anker kan de ikke finde. Betaling har de ikke faaet, men Bernt Magnussen skal have faaet Betaling hos den Engelske Consul i Bergen. /: Bernt Magnussen maae altsaa vide Brig Capitainens Navn :/ og {Vidnet har} have Vidnerne hørt, at Magnussen har paa Briggen af Capitainen der faaet Anviisningen derpaa de fulgte alle med Pinken til Hatlevigen Løverdags aften, men reisde strax derfra hjem. Pinkens Ladning veed de ikke. Navn paa begge Skibene eller Brig Capitainens veed de ikke, saae Capitainen paa Briggen, corpulent, saae godt ud, ingen Blessures at see, klæd i en blaae Kjole, erindrer ej videre. Dimitteret.

Fremstod 47de Vidne Ole Thomassen Huusmand i Hatlevigen p: Aarfuren (Aalfuren), gl: 62 Aar, sidst til Alters Pintze sidst, forklarede: At da Briggen som først kom til Ankers der paa Havnen bem:te Løverdags aften, var gjort fast, raabte Hans Henrichsen Irgens Vidnet ud, for at føre sig hjem. Vidnet kom da med Baad til Briggen som førde 20 Canoner, forstaar sig

ej paa deres Calibre, saae ej Skibets Navn, eller noget Kjendemærke, saae ej Capt:, ej heller Flag da eller Morgen en de sejlede, Irgens reisde strax med hjem til Engesund., og Christopher Hatlevigen roede med. Dmitteret.

Fremstod 48de Vidne Christopher Nielsen S:E: p: Hatlevigen gl: 46 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, forklarede: At var med forrige Vidne til Briggen, og at roe med ham for Irgens til Engesund, da Vidnet kom tilbage, var det en(...g?) Løverdags aften, og een gang Søndag Morgen paa Briggen med Melk saae Capt:, saaledes at beskrive som Hans Henrich Irgens har beskrevet ham, og klæd Løverdags aften i en blaa Kjole, og Søndag Morgen i en brun, erindrer ej om guld paa hørde ej

1799: 380b

hans Navn, veed ej Briggens Navn, eller saae noget sær Kjendemærke paa den, den førde Canoner, glat Lag Cahytten var under Dækket, og glat Dæk fra Stevnen til Roeret. Søndag Morgen sejlede baade Briggen og Pinken {Dmitteret} ud Selbjørns Fjorden til havs. Dette ogsaa forrige Vidne forklarede. Dmitteret.

Det udeblevne Vidne Svend Phillipsen Øchland blev tre gange atter paaraabt, men mødte ikke; Thi blev ham angaaende, afsagt følgende

Falsmaals Kiendelse

Da Svend Phillipsen Øchland som lovlig stevnet ikke er mødt; saa bør han efter Forordningen 3 Marti 1741 a: 4 og Fr: 3 Juni 1796 § 3: da h/an/d ikke har meldt lovlig Forfald eller Undskyldning, og Sligt ej heller kan formodes efter det tilførte, da h/an/d efter Stevningens Forkyndelse, og sidste Løverdags har foretaget sig den Reise paa 7 á 8 Miil; {saa bør h/an/d} bøde sine Fals maals Bøder 20 Lod Sølv er 10 rd: til Hds: M:s Kasse.

Som ingen fleere Vidner har været at opspørge; saa blev Forhøret sluttet.

Om det udeblevne Vidne skal afhøres, dependerer af nærmere ordre, om ansees fornøden, naar eftersees de \andre/ afhørte Vidner fra Øchland deres Udsigende, og da de nærværende har anmeldt, at da Tildragelsen passerte, var h/an/d paa Land ved Øchland.

Saaledes sluttet. S: Schiøtz Udstædt og sendt 12 Jul: og til Chezault 25 9br(?)

Aastæds Ræt Markegangs Sag paa Fjøsne i Etne

Anno 1799 Mandagen den 15 Juli er Aastæds Ret sat paa Gaarden Fjøsne No: 5 S: S:E: gds: i Etne Skibrede i Sundhorlehns Sorenskriverie efter Requisition af Velædle og Højlerde Hr: Lector og Rector Arentz i Bergen til efterskrevne Sags afhandling imellem Requirenten som deri beneficieret 1 L: S: 1 Hd:, \p: den eene/ og Rasmus Erichsen Fjøsne som deri ejede 2 L: S: 2 Hd:, paa den anden Side, af mig med efterskrevne af Fogden opnævnte \eedsvorne/ upartiske, ubeslægtede og ubesvogrede, af Skibredets Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal i Retten fremstillede, Laugrettes- Besigtels- grandsknings- og Meddoms Mænd, navnlig a: af Fjeldberg Skibrede: 1. Lars Tarraldsen S: E: p: Tvedt. 2. Christopher Christophers: Lejl: p: Dueland. 3. Knud Tørressen Nærem S:E: 4. Ole Olsen S:E: p: Heggen. 5. Endre Torkelsen S:E: p: Heggen.

b: af Etne Skibrede: 6. Job Olsen Birkenæs S:E:

Citanten /: S: T: /: Hr: Lector Arentz ved Engel Engelsen Gjøen lod fremlægge Kongl: allern: Benef: Processus gratuiti til denne Sag af Dato 15 Marti 1799 oplæst saal: samt Stiftets Constitution til Engel Gjøen af Dato 5 Maj 1798 denne Sag at udføre, oplæst saal: hvorfor Engel Gjøen anviisede Brev til sig fra daværende Foged Hr: J: Rd: Koren af Dato 23 Juni 1798, hvorved Engel Gjøen paa sidstnævntes \Vegne og i hands/ Forfald ordineres i hands Sted i denne Sag at gaae i Rette. Dernæst fremlagde Forligelses Commissionens Attest

af 29 Marti 1798 oplæst saal: samt et Andragende fra Hr: Rector Arentz af dato 1 Maj 1798 oplæst saal: saa og et Skr: fra Stiftet af 5 Maj 1798 saal: videre en Undersøgning af Etne Skibredes Lensmand og medtagne Mænd af 25 Maj 1798 oplæst saal: hvorefter fremlagde Stevning til denne Sag af 22 April 1799 \som med sin Berammelses og Forkyndelses Paategning/ oplæst saal:

Alle Vidnerne mødte undtagen Johannes Torkelsen der som Ld: Soldat nu i Guarnison i Christianssand, og Aagathe Hans Datter.

Paa indstevnte Rasmus Erichsen Fjøsne som for 4 Uger siden den 17 Juni ved Døden er afgangen \h/an/ds Sterboes Vegne / mødte h/an/ds Enke Liva Torkels Dt: med Laugværge Velbaarne Hr: Capit: v: Voigt, og \p:/ de umyndige h/an/ds Børns Vegne, da h/an/d ingen myndige Arvinger har efterladt sig, deres nærmeste Slægt og Frænder som fødte Værger, Erich Halvorsen S:E: p: Qvamen og Hans Haldorsen S:E: p: Ryg som betalte Tilsværsp: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling, og forbeholdt sig alt lovligt paa Stervboets og Arvningernes Vegne, og for det første havde kun at nægte det meget ubeviislige imod den afg: Indstevnte fremførte, ellers tilstod lovlig Varsel.

Citanten ved Engel Gjøen derefter fremlagde Extract af Matriculen, oplæst saal:

Paa indstevntes Vegne blev fremlagt h/an/ds paa sit Ejendoms gods havende \tvende/ Skjøder af 17de og 18 Nov: 1772 begge oplæste, og eet efter andet saalydende, samt et seenere Adkomst brev af 15 Sept: 1795 saal: samt den afg: Rasmus Fjøsne paa en Andeel i gaarden Fjøsne af forrige Beneficiarius Sl: Hr: Rector Boalth i Bergen den 3de Sept: 1772 meddeelte Bygsel Seddel paa 1 L: S: 1 Hd:, oplæst saal:

Dommeren tilspurgde begge Parter, i allerunderd: Følge det Kongl: allern: Rescr: af 9 Nov: 1781. om de ere fornøjede med, at Sagen uden Afridsnings Cort, alleene efter Sagens Beviislighed og Rettens Befaring, behandles og paadømmes, eller nogen af dem, finder nødvendig, Situations Cort at faae optaget? Begge Parter dertil svarede: At ingen af dem vil bekoste Situations Cort til denne Ret, men ere fornøjede med, at Sagen uden saadant, efter dens Beviislighed og Rettens Befaring, ved denne Ret behandles og paadømmes.

De indstevnte mødende Vidner, og da Citanten anmeldte, ingen ustevnte at have at fremstille, blev efter Citantens Begjæring fremkaldet, til at svare paa Spørsmåale, samt \blev/ forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning efter Lovens Forskrift til Sandheds Udsigende, om hvad de i denne Sag bliver spurgt, have hørt og veed til {Sandheds Ud} Sagens

1799: 381

Oplysning, og at gjøre rigtig Paaviisning paa Stederne, samt sig ikke fra Retten at absentere, førend de deres Forklaring og Paaviisning have beeediget efter Loven, derefter de bleve separerede, og fremstod f(ørste?) Vidne, og fremlagde da Citanten skriftl: Qvæstioner, hvorefter h/an/d begjærede Vidnerne tilspurgte, og examinerede, saal: derefter fremstod som

1ste Vidne Haldor Thorsen S:E: paa Røe i Fjeldb: Skbr:, gl: 36 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Stifsøn af Afdøde Indstevnte, svarede til 1ste Veed det ikke. 2de Om Huusene veed ikke, men kan viise saaviit erindrer, Skifte i Eng og Ager, som h/an/ds Moder Rasmus Fjøsnes forrige Kone har sagt ham. 3de Derpaa kan ikke gjøre Forskjæl, men Indstevnte har solgt en gamle!! (gammel) Lade \og et Loft/ som stode i Thunet ved de andre Huuse, og i stedet derfor forstørret den anden Lade, og brugt den til heele gaarden. 4de Ja, den stod i Thunet, tet ved de andre Huuse, og har ikke hørt andet, end at alle Leilændings Huusene til det beneficerede gods har staaet i sam/m/e Thun som Ejendoms godsets Huuse. 5te Ja, men den største er Kjendetegnet til Skjæl lige godt; thi Skiftet var en lige Bæk, og der i Stedet er nu en Hoel Vejte, som begge Ender sees af, fleere er ej sam/m/enpløjede, men {6te} paa den beneficerede Part som afg: Rasmus Fjøsne optaget \en/ nye Ager paa 1 td:s Sæd, som var en

Hou!! (Houg) af Berg og Steen, altsaa til Jordens Forbedring. 6te Ja som før svaret. 7de Ja, imellem den beneficerede og Ejendoms Jorden før Bøen. 8de Næsset ligger paa Bøen paa det beneficerede, \blev indtaget for 6 Aar siden/ hvor ikke før kunde slaas et Læs Høe, og nu er meget forbedret. {9de} Træet ligeledes men har været Plads i Mands Minde. Schorhougen er paa Ejendoms Parten. 9de Barmen har vært fælleds Udmark for heele gaarden, men R: Fjøsne har for omtrent 15 á 16 Aar siden indtaget det til Bøe, og forbedret det til Høe slaatte, til heele gaarden. 10de Ikke som Vidnet veed. 11te Veed ikke. 12te Kun 2 á 3 eller nogle faae, nogle af dem staaer der endnu. Veed ikke \hvor mange/ men 6 á 7 har R: F: hugget, tykke nok, men huule inden i. 13de Nej ikke den bedste værd 5 rd., veed og ikke om h/an/d har hugget af de bedste, eller andre end Rønninger. 14de Ja, noget lidet, og deraf ikke hugget, meere end i Proportion med Ejendoms Jorden, til Creatureernes Fornødenhed, men ej solgt. 15de Om er fælleds veed ikke. Har kun vært ordinair Jægte Veed der. R: F: har ej hugget der meere end enhver anden \i lige Skov/ og huggede det over alt, men FjeldMarken er til Fælleds for adskillige fleere gaarde. 16de Veed ikke. 17de Veed intet om. 18de Er kun lidet, nu, og har aldrig vært meere end nu i Vidnets Tiid. 19de Ja. 20de Paa Ejendoms Bøen. Vidnet blev sine Svar forelæst som h/an/d vedblev, og da ingen af Parterne, havde det videre at tilspørge, blev det med begge Parterns Consence til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse, efter imidlertid af Capit: Voigt tilspurgt, og dertil svarede som 1st Om Ager og Eng er forbedret eller forværret i R: F:s Tiid? Rs: Intet forværret, men meget forbedret, ogsaa Steen gjærde, og velsaa godt paa det benef: som paa Ejendoms Bøen. 2det Om heele gaardens Huuse for begge godserne har altid staaet i sam/m/e Thun som nu? Rs: Ja, ogsaa fra umindelige Tider, og veed ikke at det benef: gods har sine egne Tompte, uden de formeldte 2 frisolgte Huuser, hvor paa den eene Tompt er byggt en Hævde Skud, og de frisolgte vare gamle, og faldefærdige. 3de I hvad Stand er Huusene nu paa gaarden{?} alle eller nogle om de bleve skiftede? Rs: Vidnet veed ingen bedre Bondeggaard bedre bebyggt end Fjøsne. ad interim dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Niels Erichsen S:E: p: Wettestøe, gl: 80 Aar, sidst til Alters d: V:, er Sødskende barn til R: Fjøsnes afdøde Fader, svarede til 1ste For mange Aar siden, boede 2 Mand paa Fjøsne, deraf den eene brugte det benef: gods, omtrent 36 Aar siden, den anden Ejendoms godset. 2det Ja, en Lade, 1 Fjøs og 1 Smale Huus, 1 Øge og Veede Skud, 1 RøgStue, og 1 brøst Kove og 1 Loft, gamle og forfaldne, 1 Ildhuus, 1 Svine Huus, 1 Stabur, i sam/m/e Stand, som havde deres Tompter norden i sam/m/e Thun, men veed ikke {hvor mange} rettere end de vare der alle, da R: Fjøsne fik Jorden i Brug, dog i slet Stand, og i Steden for siden bortførte, er nu døgtige i Steden, og tilstrækkelige til heele Jorden, dog er her endnu af de gl: Huuse her i Thunet, Floren, Smalhuset, Stuen med Brøst Kove, Ildhuuset med Skorsteen, Hævde Skud. Om Skifterne paa Bøen, Ager og Eng kan intet forklare. 3de Veed intet om. 4de Floren og Hævde Skuden, staaer endnu paa de Tompte, de altid have staaet, de andre ere fløttede til beleiligere Tompter i sam/m/e gaardes Thun. 5te Ja, som 1ste Vidne. 6te Nej, men i Stor Ageren viser det sig selv, og fleere ere ej sammen brudte. 7de Nej. 8de som 1ste Vidne. 9de Herom veed intet \andet end var fælleds Udmark/ men har hørt, at Skoven skulde tilhøre det benef: gds:, men har ej vært andet end Lys Older, som rinder snart til igjen. 10de Nej, men Træets Plads har havt Lov at slaas lidt der. 11te Før besvaret, med Tillæg: At det kan ikke siges forhugget. 12te Ja, nogle Eege Stuer, veed ej hvor mange mindre nu, ej heller andet end ubetydelig, den største værd 2 á 3 rd: 13de Veed intet om. 14de Ja, som paa Ejendoms Jorden, og hugget i lige Proportion {til} \paa/ begge til Creatureerne, men intet solgt. 15de Veed intet om. 16de Det er ikke muelig at sige. 17de Veed intet. 18de \Ja, her som andre Steder. 19de/ Ja, af fælleds Udmark. 20de som 1ste Vidne. til Contra qvæstionerne svarede til 1ste som 1ste Vidne. til 2det Ja, ellers referer sig til sit Svar p: Cit:s 1ste qv: 3de som 1ste Vidne. 4de \tilspurgt/ Er det ikke

almindeligt, at fleere Beboere paa en Jord, undertiden har alle Slags Huuse til fælleds Brug?
Rs: Jo. Dimitteret ad interim til nærmere Paaviisnings Eedfæstelse.

Fremstod 3de Vidne, Lars Larsen Huusmand under Wettestøe, gl: 40 Aar, sidst til Alters den/n/e Vaar, Indstevnte ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ja, har hørt det, veed ej videre. 2det Ja, om Huusene som 2de Vidne, vel brugelige, men i slet Stand eller middelmaadige, de sam/m/e som 2det Vidne, undtagen ej mindes Øge- eller Vede Skuden, i øvrigt som 2det Vidne. 3de Ja, Laden er bortsolgt, derimod har han af nye opbyggt en større, i stedet for tillige nedrevet Ejendoms Laden, døgtig for heele gaarden. 4de Ja, og

1799: 381b

kan anviise den. 5te som 1ste Vidne. 6te Ja, ellers gik Bækken ikke lige, og Hoel Veiten ikke heller, men der gik omtrent lige meget i et par Bugter, ind paa hver, dog har Lejlændings Parten snarere vunden derved, end Ejendoms Parten. Hoel Veiten var saavidt nyttig, at begge Parter fik derved lidt meere Ager. 7de Ikke noget viist, uden hvad har hørt fra Søen, under Smede Toften, siden i Øst til Elven, derifra med Elven i Søen, {undtagen Fjøsne Træ(e) Plads som ligger paa}, og østen for Elven ligger Fjøsne Træ(e) Plads \neden/ for det saa kaldede Barmen. 8de Træet, Fjøsne Træet ligger østen for Elven ved Søen, et gam/m/elt Plads, var Plads førend Rasmus Fjøsnes Tiid fra Mands Minde, der oven N: for Pladset er Barmen som Rasm: Fjøsne tog ind til Slaatte fra Udmarken, veed ej for hvor mange Aar siden. Næsset ligger paa det benef: godsens Bøe, og er af R: F: indtaget og sat Huusm/an/d paa. Schorhougen er paa Ejendoms Parten paa Bøen. 9de Ja, det er før brugt til fælleds Beite for heele Fjøsne, da der var 2 Opsiddere. 10de Veed ikke. 11te Har hørt at tilhøre den beneficerede Jord, og hørt det af afg: Rasmus Fjøsne. Kan ikke sige den forhugget, da der var kun Løv Skov, meest smaae Birk, Hassel og Older som voxer snart op igjen. 12te Ja, der har kundet slænge noget, men ej af nogen Værdi. 13de Ingen større end til 2 á 3 rd: Værdi har Vidnet kjendt der, men de vare de fleeste ringere, og endnu er der lige voxne Eeger, som kan blive gode Træer, og da der ej vare mange, kan h/an/d R: F: have hugget mange. 14de Har været og er endnu; ej hugget der meere end a proportion af Ejendoms Parten, til gaardens Creaturer. Men ej solgt noget. 15de Veed intet om, men der var lidet at hugge, og R: F: har og hugget der, saa der er lidet igjen. 16de Veed ikke. 17de Veed ikke. 18de Ja, noget lidet endnu. 19de af heele Fjøsne Fælleds Udmark. Fjøsne er med gjærde fraskiftet Udmarken fra omliggende gaarde /: Dette og 2det Vidne forklarede :/ 20de Paa Ejendoms godsets Bøe. Til Contra Qvæstionerne svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 2det Ja, fra umindelige Tider. 3de som 1ste Vidne. 4de Ja, adskillige Steder. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Haldor Haldorsen S:E: p: Øfstebøe, gl: 60 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, afg: R: F: ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Jo, for 36 Aar siden, ligesom 2det Vidne. 2det som 2det Vidne. \med Tillæg at Ager og Eng imellem godserne, da var skiftet. 3de Ja, Laden, Loftet og et Stabur, og sin egen Lade reev han da need, og byggede en nye større til heele Jorden paa bekvemmere Sted. 4de Ja, for det meeste. 5te og 6te som 3de Vidne. 7de Formoder nogenleedes, efter hvad har hørt. 8de som 3de Vidne, med Forskjæl, at R: Fjøsne har indtaget Barmen for en Snees Aar siden. Næsset, som 1ste Vidne. Schorhougen som 3de Vidne med Tillæg: At Træet har fra gam/m/el Tid havt Een Teig, men R: Fjøsne lagde ham 3 Teiger til af Bøen østen for Elven, de 2 Teiger af Ejendoms godset, og een Teig af det benef: gds: 9de Ja, og brugt af begge Opsiddere i Fortiden til Kalve hage, fælleds Beite, men H(....?) at tilhøre det benef: gds: 10de Veed intet vist om. 11te Har hørt at tilhøre det benef: gds:, men kan ikke sige den forhuggen, da R: F: ikke har hugget der uden ordentlig(?). 12te Som 3de V: 13de som 3de V:, med Tillæg, at R: F: har hugget de fleeste, men der er mange igjen i god Vext, og afg: Rasmus Fjøsne var meget forsigtig ogsaa

med Eege Skoven den til op freedning. 14de som 3 Vidne. 15de Den har været noget gam/m/elt, \men/ saa gam/m/elt, at bedre at hugge, end staae og raadne, og Fjeldet er Fældeds med mange fleere gaarde, og sligt gam/m/elt har R: F: vel taget det meeste. {16de} men sligt gam/m/elt skjönt R: F: huggede meget, var ikke til andet. 16de Det kan ikke erindre. 17de Omtrent 4 á 5 Favner. 18de Ja, noget lidet. 19de Ja. 20de Paa Ejendoms godset, Til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 2det som 3de Vidne. til 3de som 1ste Vidne. til 4de som 3de Vidne. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Engel Gjørn begjærede de afhørte Vidner tilspurgt: 20de \b:/ Om Skoven og Beitet kan taale saa mange Hans!! mænd (Huusmænd) som nu ere paa Fjøsne? Rs: Ja, hidtil have de vært hjulpen, men een af Huusmændene Mons Næsset, er pligtig at skaffe sig Brænde anden steds fra for det meeste, undtagen Skat og Brage, det meeste h/an/d tager her i Marken.

Hr: Capt: Voigt formeente at Beitet blev tilstrækkelig herefter som før, og der ikke er stevnet for Huusmændenes afskaffelse, paastod h/an/d, at intet herpaa reflecteres.

Fremstod 5te Vidne Ole Olsen Brendeland S:E: gl: 61 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste Ja, som 2det Vidne. 2det Om Huusene som 2det Vidne, dog i brugelig Stand, og at Ager og Eng da var skiftet imellem godserne. 3de som 4de Vidne. 4de Ja. 5te som 3de Vidne. 6te Ja. 7de Nej. 8de som 4de Vidne. 9de {Vel} Barmen har været fældeds Udmark, ejet af begge Godserne. 10de Nej, kuns Pladset

1799: 382

har havt Lov paa noget lidet Slaatte der. 11te Den hører det beneficerede gods til, det Vidnet har hørt af afg: Johannes Fjøsne som for over 30 Aar siden var Leilænding paa det benef: gods, og hvilken strax købte det til sin Søn det halve Ejendoms gds: i Fjøsne. Kan ikke sige Skoven der forhuggen, men noget er der hugget, der som paa ander Steder, og andre gaarde, og huggede Rasmus Fjøsne aldrig urimelig, men vilde gjerne freede Skoven. 12te Ja noget lidet. 13de som 3de Vidne, og ligesaa mange Eeger \ere/ igjen som de der hugne ere. 14de Ja, har været, og er ligesaa meget voxet til igjen, ellers som 3de Vidne. 15de som 4de Vidne, med Tillæg: At der er lidet igjen, men ingenlunde kan kaldes forhugget, da det meeste der af R: F: huggede vilde falde need som halv raaddent. 16de Veed ikke, men ikke meere end andre af lige Skove. 17de Omtrent 5 á 6 favner. 18de Ja, noget lidet. 19de Ja. 20de Paa Ejendoms godset staar Husene, men Pladset taget af Fældeds Udmark. til Contra qvæstionerne svarede: [til 1ste] som 1ste Vidne. til 2det Ja, fra umindelige Tider. til 3de som 1ste Vidne. til 4de Ja. 5te Om R: F: har afført meere Jægte Veed end andre af lige Skove, og om h/an/d alle Aar har solgt Jægte Veed? Rs: Det første besvaret før, det andet ang:de har h/an/d undertiden 2 á 3 Aar efter hinanden, undertiden eet Aar \intet afført/, kan vel og hælde at h/an/d eet Aar har ført af 2 Jægte Ladninger. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 16de Julii Morgen tidlig continuerede denne Sag i alle forbemelte Nærværelse, da

Fremstod 6te Vidne Rasmus Haldorsen S:E: p: Øfr: Grindem gl: 54 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Sødskende barn til afg: R: F: svarede til Citantens fremlagde qvæstioner: til 1ste Ja, har hørt det, at være saa før(end?) Rasmus Fjøsne her kom at boe. 2det som 3de Vidne, dog erindrer ej Svine Huuset. Loftet var en liden Boe under, 4 á 5 Omfar, brugt til Urøddigt. Om Udskiftningen veed intet, saasom da Vidnet tjente her for 22 Aar siden, havde Rasm: Fjøsne lagt det sam/m/en, neml: den store Ager. 3de Veed intet om, hvad er skeet siden 22 Aar siden, men da stode de her. 4de Ja, nogle, men ikke alle. 5te som 1ste Vidne,

den store Ager, men ej meere, i øvrigt som 1ste V: 6te Ja, som 3de V: 7de Nej. 8de Veed intet at forklare. 9de Ja, har ikke hørt andet end Fælleds. 10de Veed ikke. 11te Veed ikke, noget om, som ej der kjendt. 12te Før lidet og ubetydeligt, ingen, og vel kun een(?) af en 3 rd: Værdi, der ere endnu nogle, hvor mange borthugne, veed V: ikke. 13de Nej. 14de som 3de V: 15de Veed intet om. 16de Veed ej, og det Aar V: tjente her, førde h/an/d kun en Jægte Ladning af. 17de Veed ikke. 18de Veed ikke. 19de Ja, af fælleds Udmark. 20de Har hørt ligge p: Ejendoms godset. til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste som 1ste Vidne. til 2det Ja, fra umindelige Tider. 3de som 1ste V: 4de Ja. 5te Veed intet om. 6te begjærede tilspurgt: Om \ere/ fleere Skifter, den store Ager undtagen, som ere gjorte ukjendelige og af hvem? Rs: Nej. 7de Er Fjøsne heele gaard fragjærdet Udmarken fra Naboe gaardene p: begge Sider, og om de andre 2 Sider gaardene, een til Søen, den anden til Fjeldet? Rs: Ja, som omspurgt. 8de Er der Skifte imellem S:E: godset og det benef:e for Skoven og Hugsten? Rs: Veed ikke. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Halvor Halvorsen Hagen Huusm/an/d under Fjøsne, gl: 70 Aar, sidst til Alters denne Vaar, R: Fjøsne ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste har boet under Fjøsne en Snees Aar, og veed om Spørsmaalet \ei videre/, end har hørt som omspurgt. 2det Derom hvad Huusene angaaer, veed intet bestemt, men Udskiftning var som omspurgt, ikke med gar, men med Kan. 3de som 2det Vidne, og ogsaa bortsolgt, Stabur, og Loft som stod paa faae Omfar, saa man maatte krybe paa Knærne derind, brugt allene til Urød: 4de Ja, paa det nærmeste. 5te som 6te V: 6te Ja, som 3de Vidne. 7de Nej. 8de om Næsset og Schorhougen som 3de Vidne, om Træet veed intet. 9de Ja, ikke anderleedes ejet, end fælleds. 10de Veed intet om. 11te Veed ej hvem ejer, og kan ikke sige den er forhugget. 12te!! 12te Ja, noget lidt, og noget er der igjen, som voxer til, i øvrigt som 6te V: 13de Nej. ikke i Mands Minde. 14de Ja, har vært, og er endnu saa meget omtrent som før og voxer snart til, i øvrigt som 3de V: 15de Ja, fælleds, men kan ej siges forhugget, da der ikke før har været meget, og er endnu kun lidet, i øvrigt som 4de, og 5te V: 16de Mange Aar slet intet, undertiden 5 á 6 Aar imellem, ellers kun een Ladning, og eet eneste Aar 2 Ladninger, deriblandt ogsaa noget kjøbt af andre. 17de Ej meere end et par Favner. 18de Jo, saa middels, hverken lidet, ej heller meget. 19de Ja, som omspurgt af fælleds Udmark. 20de Paa Ejendoms Parten. 21de Rasmus Fjøsne for en Snes Aar siden. 22de Nej. 23de 2 rd:r Penge og 5 á 6 Dages Arbeide. 24de Før besvaret.

Citanten begjærede dette og de forhen afhørte Vidner tilspurgt: 25de Om de veed et stække Bøe vest under Fjøsne tilhører Bygsle godset, og ligger i Ejendoms godset? Rs: Ja, svarede 1ste, 2det, 3de V: at er et Øge Tjore, saa stoer som et Tøjreslag, de andre veed derom intet.

Hr: Capt: Voigt, begjærede disse Vidner forhen afhørte og 7de Vidne tilspurgt for anførte 5te, 6te, 7de og 8de qvæstioner, \til 5te/ Rs: Kan ikke vide. 6te Nej, og veed ingen Mærkesteene uden et X paa Bøen ved Elven. 7de som 6te Vidne. 8de det 2det, 3de, og 5te V: forklarede: At Elven skifter for

1799: 382b

Skov og Hugster saaledes: At østen for hører til Bygsle godset, og W: for til Ejendoms godset. {det} \Videre/ 7de Vidne forklarede til Contra qvæstionerne: til 1ste som 1ste V: til 2det Ja, hørt saa at være fra umindelige Tider. 3de som 1ste Vidne. 4de Ja, som 2det Vidne. 5te besvaret ved Svar paa 16de qv: 6te Nej. 7de som 6te V: 7de Veed ikke. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Mons Knudsen Næsset, Huusmand under Fjøsne gl: 41 Aar, sidst til Alters d: V:, R: F: ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Veed intet om, da ej har boet her saa længe og kun 7 Aar. 2det Veed intet om. 3de Nej, ikke Vidnets Tiid. 4de Nej.

5te Har hørt som de andre Vidner har forklaret, men skeet før Vidnets Tiid. 6te Nej. 7de Nej. 8de om Schorhougen som 3de V:, om Træet ved intet, Vidnets Plads Næsset som 3de Vidne, og indtaget for 7 Aar siden. 9de Veed intet om, uden dette at Vidnet til sit Plads har 2 Tejger i Barmen at slaee. 10de Veed ikke. 11te Veed ikke, og ikke er den forhugget. 12te Ikke andet end lidet og smaat, og sligt er der endnu. 13de Har aldrig hørt eller seet. 14de som 3de V: 15de Ja, fælleds \med mange gaarde/, men ikke forhugget, og i Vidnets Tiid er ej hugget der uden faae Favner. 16de Veed intet om, og kun een Jægte Ladning i Vidnets Tiid. 17de \omtrent 2 á 3 favner. 18de/ Ja, noget lidet, men der efter Stuerne at see, har aldrig været meget, og det huggede har meest været raaddent. 19de Ja, af fælleds Udmark. 20de Paa Selvejer godset. 20de b: Kan ikke vide, men tænker det kan være det sam/m/e som før. /: 5te, 6, 7 V: svarede, at meener Jorden taaler det sam/m/e den hidtil har taalet :/ dette Vidne vedstod sig ang:de 4de Vidnes Udsigende. 21de R: Fjøsne. 22de Nej. 23de Aarl: 2 rd: 3 mrk:, ingen Dags Arbeide. 24de I(?) Aar paa 8(de?). 25de Veed intet om. til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste I Vidnets Tiid meget forbedret \.... efter/ og i god Stand da Vidnet kom her, i øvrigt som 1ste V: 2det Kan ikke vide. 3de som 1ste V: 4de som 2de V: 5te I Vidnets Tid kun afført een Jægte Ladning, og den arbeidde h/an/d paa i 4 Aar. 6te Nej. 7de som 6te V: 8de Veed ikke. Vidnet blev til nærmere Eedfæstelse efter foregaaende Paaviisning dimitteret ad interim.

Fremstod 9de Vidne Marthe Tjærans Dt: Fjøsne, Hustrue til Jon Pedersen Huusm/an/d p: FjøsneTræ, gl: 59 Aar, sidst til Alters d: V:, er tremænding til afg: R: F:, svarede: til 1ste Hendes første Mand Torkel Johansen død for 6 Aar siden, men fløttede fra Jorden for 26 Aar siden, brugte halve SelvE: godset sin Tiid, men ikke Lejl: godset, som da sidst før R: F: blev brugt af Thor Haldorsen som Lejl:, der og havde den anden halve Ejendoms Part, som h/an/d siden købte tillige, og saaledes var da Brugene adskilte og hver havde sin Opsidder. 2det Ja, udskiftet, og om Huusene forklarede Ord til andet som 2det V:, og Huusene var i middels Stand. 3de Ja, Laden, og i stedet derfor nedrevet sin egen Lade, og forstørret den, Loftet som var saaledes som 7 V: har forklaret, og Staburet. 4de Ja, men husker ikke saa nøje. 5te som 1ste Vidne. 6te Ja, som 3de V: 7de Nej, ikke til visse. 8de Fjøsnetræet har noget af hver gds: Næsset som 3de V: Schorhougen som 3de V: 9de Ja, fælleds Udmark, veed ej hvor mange Aar siden R: F: gjorde det til Høe slaatte. 10de Nej, ikke noget vist, men Vidnet og Mand har haft Lov at slaee der, i stedet for en Slaatte Svart ops (Svartops), der i Stedet for h/an/d gav dem noget i Barmen at rødde op, derefter h/an/d lagde Svartaps til Kalhagen. 11te Veed ikke, kan ikke sige, den er forhuggen. 12te Ja, noget lidet, og noget lidet er der endnu. 13de Saadan Eeg har aldrig været der. 14de Ja, og i øvrigt som 3de Vidne. 15de som 4de V: 16de Veed ikke, men veed, at til hvad \han/ førde af, købte h/an/d undertiden af Andre. 17de Veed ikke. 18de Ja, noget lidet, som der og ikke har været meget. 19de Ja, af fælleds Udmark. 20de Paa Ejendoms godset, og noget af Fælleds Hage. 20 b: som 8de Vidne. 21de Rasmus Fjøsne. 22. Nej. 23. Penge 6 rd:, men ingen Dags Arbeide. 24de I 26 Aar. 25. Ja, et Øge Tjore saa stor som et Tøjr slag ligger Vest under Fjøsne, men veed ej hvad gods det hører til. til Contra qvæstioner svarede: til 1ste som 1ste V: til 2det Ja, saaledes som alletider har hørt. til 3de som 1ste V: til 4de Jo, og da Vidnets Mand og Thor Haldorsen boede her, havde de Lade og Fjøs sam/m/en til fælleds. 5te Nej, ikke meere end andre, som har lige Skov, og alle Aar som h/an/d ikke førte af Jægte Veed. 6te Nej. 7de og 8de som 6. Vidne. Vidnet blev som de forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 10de Vidne Jon Pedersen Huusmand p: Fjøsne Træ, Mand til forrige Vidne, gl: 42 Aar, sidst til Alters d: V:, R: Fjøsne ubeslægtet og ubesvogret, videre end det sidste, ved h/an/ds Kone, svarede: til 1ste Var ej der den Tiid her bekjendt. 2det Veed intet om, og har kun vært her 5 Aar. 3de Ikke siden Vidnet kom her. 4de Veed intet om. 5te Veed intet om. 6te og 7de Veed intet om. 8de som forrige Vidne. 9de Veed ikke andet, end har

hørt, det at være fælleds. 10de som forrige Vidne. 11te som forrige Vidne. 12te Veed intet om. 13de Ej heller. 14de Har været og er endnu meget godt. 15de Veed intet om, og kan ikke sige, den er forhugget, og er der ej hugget andet, end gl: raaden Birk. 16de I Vidnets Tiid, Ingen.

1799: 383

17de Veed ikke, om det var 2 á 3 Favner. 18de Ja, ikke saa lidet. 19de Veed ikke som før Vidnets Tiid. 20de Paa Ejendoms godset. 20. b: som 8de V: 21de Vidnet giftede sig med Enken forrige Vinter som var paa Pladset. 22de Nej. 23de Penge 6 rd:, men ingen Arbeids Dage. 24. Fem Aar. 25. Veed intet om. Til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste Alt var i meget god Stand, da Vidnet kom her, og siden er den end meere forbedret. 2det Veed intet om. 3de som 1ste Vidne. 4de Ja. til 5te Har intet afført i Vidnets Tiid. til 6te Veed intet om. til 7de og 8de som 6te Vidne. Vidnet blev ad interim til nærmere Paaviisning og Eedfælselse dimitteret.

Fremstod 11te Vidne Simon Olsen Huusmand p: Schorhougen under Fjøsne, gl: 30 Aar, sidst til Alters forrige Høst, R: F: ubeslægtet og ubesvogret og anmeldte at har her været ubekjendt indtil denne Vaar, Vidnet først er kom/m/en her, og blev gift til Enken paa sam/m/e Plads. Citanten altsaa frafaldt til dette Vidne som intet vidende om Sagen, alle qvæstionerne, den 21de til 24de undtagen, Vidnet svarede til 21de R: Fjøsne. 22de Nej. 23de Penge 3 rd:, ingen Arbeids Dage. 24de Fra denne Vaar. til Contra qvæstionerne vidste intet at forklare. Dimitteret ad interim som de Forrige.

Fremstod 12te Vidne Marthe Torbjørns Dt., Hustrue til forrige Vidne, gl: 47 Aar, sidst til Alters forrige Høst, R: F: ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste, 2de, 3, 4, 5te, 6, 7de Veed intet om. 8de Veed intet uden om Schorhougen hun boer paa, det ligger paa Ejendoms godset paa Bøen, og nogle Skaarer til Udslaatte har Vidnet og Mand i Barmen. 9de, 10de, 11te Veed intet om, men Skoven i Barmen er ej forhuggen. 12te Veed ej hvad har vært, men den er endnu. 13de Veed intet om. 14de Ja, og er endnu, ej forhugget, men er der, ligesaameget á proportion \som/ p: Ejendoms godset. 15de Ja, noget lidet, og der er fællids for adskillige fleere gaarder. 16de Ingen i 6 Aar, Vidnet har vært her. 17de Veed ikke. 18de Ja, noget lidet. 19de Veed ikke andet, end har saa hørt. 20. Paa Ejendoms godset. 20. b: De ere hjulpne til denne Tiid, og haaber det sam/m/e fremdeles, og Vidnet har ikke Tilladelse at tage Veed p: Fjøsne /: dette og 11te Vidne tilstod /: 21. R: Fjøsne. 22de Nej. 23de som forrige Vidne. 24. Vidnet i 6 Aar, med en anden Mand før. 25de Veed intet om. til Contra qv: svarede: til 1ste Meget forbedret i Vidnets tiid, og forhen i god Stand, i øvrigt som 1ste V: 2det Veed intet om. 3de som 1ste Vidne. 4de som 2det V: 5te Intet afført i Vidnets Tiid. 6te Veed intet om. 7de og 8de som 6te Vidne. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 13de V: Ragnele Jens Datter tjener p: Fittie gl: 46 Aar, sidst til Alters d: V:, R: F: ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste Ja, som omspurgt. 2det om Skifte veed intet, de fornødne Huuse til Bygsle godset var der, men erindrer ej dem at opregne. 3de Han har solgt, Laden, Staburet, og Loftet som stod paa nogle faae \5 Støkker/ Omfar, og brugtes til Urød. 4de Kan ej erindre. 5te og 6te som 1ste og 3 V: 7de Nej. 8de Veed ikke videre, end har hørt som 3 V: har forklaret. 9de Ja, har saa hørt, og brugt til Kalve Hage, førend R: F: tog det ind til Bøe. 10de Veed intet om. 11te Veed ikke, og kan ikke sige, den er forhugget. 12te Veed intet om. 13de Veed intet om. 14de som 10de Vidne. 15de Veed intet om, og har hørt der var lidet før, saa kan der vel være lidet nu. 16de Det første R: F: kom her, førde h/an/d meest for Aaret, en Jægt af, veed ej om just hver Aar, men ingen Aar 2 Ladninger, i 10 Aar Vidnet tjente her, siden den Tiid veed intet. 17de Veed ikke. 18de Ja, noget. 19de Ja, har saa hørt. 20de Paa Ejendoms Parten. 20. b: Kan intet skjønne om.

21. til 24de forbigaaet. 25de Veed intet om. til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste som 1ste Vidne. 2det Veed intet nøjere, end der har staaet og staaer i eet og sam/m/e Thun. 3de som 1ste Vidne. 4de Jo. {5te} og førend R: F: havde {S:E: og Leilændings} begge S:E: Lade og Fjøs sam/m/en til Fælleds. 5te Kan ikke sige det. 6te Nej. 7de og 8de som 6te Vidne. Vidnet blev ad interim til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitt:t.

Fremstod 14de Vidne Aslach Endressen Huusmand paa Kalhagen under Fjøsne, gl: 38 Aar, sidst til Alters denne Vaar, R:F: ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste at har kun vært her 3 Aar, altsaa til 1ste til 7de veed intet at forklare. til 8de Veed intet om. 9de, 10de, 11te veed intet om. 12te her er noget lidet endnu, kan ej vide hvad her har været før. 13de Veed ikke. 14de Der er endnu noget, og kan ikke skjønne der er forhugget. 15de Er ukjendt, veed intet om, kan ikke sige, der er forhugget. 16de Veed ikke, og i Vidnets Tiid er ingen afført. 17de Kan være 2 á 3 Favner. 18de Ja, ret noget. 19de Ja, af Udmarken. 20de Ejendoms godset. 20. b: Kan ikke vide det. 21de Rasmus Fjøsne. 22de Nej. 23de Penge 3 rd:, og ingen Arbeids Dage. 24. Tree Aar. 25de Veed intet om. til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste som 1ste Vidne. 2det Kan ikke vide. 3de som 1ste Vidne. 4de Jo. 5te Veed ikke, og har intet afført i Vidnets Tid. 6te Veed intet om. 7de og 8de som 6te Vidne. Endnu forklarede at et stække Slaatte kaldet Svarte ops har R: Fjøsne for 4 á 5 Aar siden lagt til Vidnets Plads dette stække tænker Vidnet hører Børne til. Vidnet har og med R: Fjøsne indgjærdet af fælleds Udmark, et stk: Slaatte, saa meget en Karl kan slaae en Dag. Vidnet blev til nærmere

1799: 383b

Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Citanten frafaldt det udeblevne Vidne Aagate Hans Datter, da Sagen er saa fuldkom/m/en oplyst, at intet meere ved hendes Vidnesbyrd kan oplyses. Ligesaa Johannes Torkelsen som var reist til Guarnisonen i Christianssand førend Stevningen blev forkyndt, dernæst anmeldte ikke at have flere Vidner.

For Contra qvæstioner betalt 4 Mrk: skriver Fiire Mark.

Huusmændene under gaarden fremstod, og end videre forklarede:

Jon Pedersen som beboer Fjøsne Træet: at dette har været Plads over Mands Minde, og har endnu det Pladset altiid har havt 4 Orte Teiger, og for 5 á 6 Aar siden tog R: F: Svarte ops Slaatte fra dem, som ligger østen for Elven, over eller norden for Pladset, og lagde til Pladset Kalhagen, derimod h/an/d gav dem noget i Barmen at rødde.

Simon Olsen som beboer Schorhougen har vært Plads i 26 Aar det(..?) gjort af R: F: paa Ejendoms godset, alt paa Bøen, og nogle Slaatte i Barmen, kun Urer og Skaarer.

Aslach Endresen beboer Kalhagen, har vært Plads i 5 Aar, indrettet af R: F: paa Ejendoms godset, Huusene staaer paa Bøen, og har der 2 á 3 Tejger til Ager og Slaatte, og Svart ops (Svartops) Slaatten i Udmarken oven for Barmen.

Mons Knudsen beboer Næsset, forklarede: At var ej Plads førend Comparenten for 7 Aar siden fik det paa Bøen af R: F: og dertil en Tejg paa Leilændings Bøen og 2 Teiger i Barmen.

Halvor Halvorsen som beboer Hagen forklarede: At der var ikke Plads førend R: Fjøsne overlod Comparenten det, ligger i Fælleds Udmark, intet paa Bøen, har et par Teiger til Pladset, som Comp: har røddet, og har havt tilladelse at slaae i Barmen nogle Skaarer og Urer, har ikke Tilladelse at tage Brændeveed paa gaardens Lejemaal.

Af Vidnerne forklarede 1ste, 4de og 5te Vidne, at det er omtrent 17 eller 18 Aar siden afg: R: F: tog Barmen ind fra Fælleds Udmark, og gjorde den til Slaatte, samt røddede smaee Older og Busker.

Begge Parter begjærede Rettens Befaring \og Vidnernes Paaviisning/ paa Aastæderne; thi blev sam/m/e foretaget af Dom/m/eren med Laugrettet, Parterne og Vidnerne:

Men som Natten imidlertiid paafaldt; saa beroer Sagen og Befaringens Fuldførelse til i Morgen.

Tredie Dagen den 17de Juli 1799 continuerede denne Sag i alle forbem:tes Nærværelse, da Stedernes Befaring, til Sammes Paaviisning af Vidnerne, med videre, blev foretaget af Dommeren med Laugrettet og Vidnerne i begge Parter Nærværelse, da til Leilændings eller det beneficerte Brug blev efter Vidnernes og med Parternes begges Samtøkke, {blev} sammes gamle, og i steden for de manglende, af heele gaardens Huuse, alle \disse/ i meget god Stand, {blev} uddeelt, og Sam/m/e tillagt: Røgstuen fløttet og i god Stand paa anden Tompt \med Brøst Kove/ men denne og alle i samme Thun, med Ildhuus og deri Skorsteen. I stedet for den gamle Lade, den østre Ende, af gaardens nye Lade, Helle og Pandetækt \paa anden Tompt/ deels midt efter Love gulvet tvers i Huuset, og hver Part at beholde Træ Værket af Loven. Den gamle Flor paa den gamle Tompt, dertil er Hævde Skuden fløttet og tilbygget. Smalhuset fløttet paa anden Tompt. Øge- og Veede Skuden fløttet paa anden Tompt. I stedet for Loftet og gamle underbygning, faaer det beneficerede gods nu, et Stabur, med Sængeboe \og 3 Sængesteder/, et panelet Kammer og Forsval, alt under eet Pande Tag. Svine Huuset frafaldt Citanten, som saa ringe, og imod de bekomne gode Huuse og følger med Huusene de Tompter, de staaer paa.

Dernæst Øge Tjoret blev efterseet, ligger i Kanten af Bøen, Westen for Fjösen, indgjærdet fra Udmarken, \nu/ afmærket ved Mærkesteene, Kul, Næver og Vidner, det første Mærke X i en jordfast Steen ved Møddings Skuden dens Westre Hjørne, derfra W: 3 gr: N: til et stort Alme Træ, blev nedsat derved Mærkesteen, derfra i W: S: W: 20 Skrit, nedsat Mærkesteen, derfra N: W: T: N: 26 Skrit i et fast Berg i Bøegjærdet gjort X, derfra følger Bøe gjærdet i O: T: N: til Fjösen, siden følger Fjøs Væggen i S: S: W: til første X, at følge og tilhøre det benef: gds:

Paa Bøen for Ager og Eng, blev Skiftet imellem Ejendoms godset og det benef: gods fra Søen langs med den omvundne Bæk \dette Vidnerne/ og deres sl(a?)ge forrige gang rettet, lige for begge Parter, og efter deres Foreening, derpaa blev sat i Stranden ved Søen, S: T: W: for Fjøsne Thunet, en Mærke steen med Vidne etc., derfra i N: O: 4 gr: N: til Nedre Lars Ager Reenen, der nedsat Mærkesteen dette den nederste Ende af Hoel Veiten, derfra lige Linie tvers over Ageren, sam/m/e Compas Streg til øverste Ende af Hoel Veiten, {derefter} der nedsat Mærke Steen, derfra 35 Skrit i sam/m/e Compas Streg nedsat Mærkesteen, derfra sam/m/e Compas Streg 32 Skrit sam/m/e Linie, nedsat Mærkesteen, derfra 56 Skrit sam/m/e Compas Streg, nedsat Mærke Steen omtrent S: O: for, og imod eller under en Smede Tompt et stække fra. Fra sidste Mærke Steen gaar Skiftet i S: O: T: O:, til det af Vidnerne omvundne X i en stor Jordfast Steen tet ved Elven, og først fra Hjørne Skiftet, 64 Skrit sat Mærkesteen. derfra 46 Skrit sat Mærkesteen, derfra 41 Skrit \nu/ hugget Kors i fast Berg, derfra 34 Skrit X i fast Berg, derfra 44 Skrit til det gamle Kors, hvorfra lige i Elven Skiftet gaaer i sam/m/e lige Linie. Dette er den eeneste Elv som forekom/m/er i denne Sag. Der østen

1799: 384

for den første Hovedlinie, og Sønden for den anden, ejer det beneficerede gods til Søen. Hvor W: og Norden for sam/m/e Linie er Ejendoms godsets Bøe. Sam/m/e og af Vidnerne omvundne Elv er Skiftet for Skoven, og hvilke Elv, gaaer omtrent fra Nord til Sør fra Fjeldet i Søen, hvor østen for, er det beneficerede gods Skov til Fittie Skiftesgjærde, og Westen for Elven tilhører Skoven Ejendoms godset.

Østen for denne Elv, er det omvundne Barmen, som gaaer fra Fjøsne Træet ved Søen, til Fittie Uhren(?) \Hvide berg(?) i Øst, til nogle Berge i N:, og til sam/m/e Elv i W: dette blev af Laugrettet begrundet til deraf at tildeele det benef:te gods en tredie Part, og hvorfor blev \efter bedste Skjøn/ afsat Linie fra Elven, lidt neden for nederste Hjørne af et Qværne Huus, hvor i et fast Berg blev hugget X; derfra i O: S: O: 13 Skrit, i et fast Berg i Kalve hougén hugget X, derfra sam/m/e Compas Streg 11 Skrit, hugget Kors i fast Berg, derfra i O: 75 Skrit nedsat Mærkesteene, derfra i O: T: S: 57 Skrit i \Jord/fast Steen hugget X, derfra i O: 31 Skrit i en jordfast Steen hugget Kors, derfra i O: T: N: 42 Skrit hugget X i en jordfast Steen, derfra i O: S: O: i et fast Berg ved Klamp kaldet hugget X der nærmest Søen, eller Søndén for Linien, bliver det beneficerte godsés Part i græsning og oven for mod Fjeldet, eller N: f: (for) Linien bliver græsningen, Ejendoms godsets. Skoven her overalt hører som meldt til det beneficerte gods. I den Nordre Part af dette Barmen ligger Svart ops (Svartops), og da intet kan være at ventilere, om de Huusmændene her undertiden tilladte Udslaatter, som ikke bestemt; saa er ved Barmen intet videre at erindre.

Nederst ved Søen W: for bem:te Elv \tet ved Søen/, ligger Huusm/an/ds Pladset Næsset eller Fjøsneæsset, hvis Bøe skjønnedes at være en Orte Tejg paa det benef: godsés Bøe, men elændig og steenet før det blev Plads, nu røddet og baaret og ført Muld paa.

Derfra i N: N: W: østen for, og paa den anden Side og østen for Elven tet ved Søen, ligger det gl: Plads Fjøsne Træe, hvis Bøe skjønnedes at være 4 Spands Teiger, og Vidnerne angav, de 2de Mænd Haldor Øfsteboe og Ole Brendeland, at de 2 Spands Tejger eller Orte Teiger tilhører Ejendoms godset, og de 2 Teiger det beneficerte gds:

Schorhougen ligger W: for, og ved Elven, i O: S: O: fra Midt af Fjøsne gaards Thun, paa Ejendoms godsets Bøe, har 2 Orte- eller Spands teiger til Bøe.

Kalhagen ligger i det N: Ostlige Hjørne af Fjøsne Bøe, N: O: T: O: for Thunet, har af Bøe efter Skjønnende, 1 1/3 Orte Teig, og indtaget af Udmarken 2/3 Teige.

Hagen ligger Søndén for Fjøsne, Westen for Fjøsne Bøe, i Udmarken indgjærdet, og af Udmarken omringet, undtagen paa Westre side ligger det til Brendelands Bøegjærde ellers et Kugle Skud op fra Søen, har til Bøe efter Skjønnende 2 Orte Teiger.

Skoven paa Bøen blev efterseet, fantes 14 Stuer afhuggede Eeger, de fleeste smaae, den aller største /: de fleste, at see af Stuerne, raadne :/ naar den havde voxet god, kunde ikke skjønnes af Værd højere end 3 rd:; de andre vare mindre, og deraf kunde ikke skjønnes at være hugget uden 2 for et pr: Aar siden, de øvrige 15 til 20 Aar siden dette paa det beneficerte gods. Paa Ejendoms godset er ingen, og veed ikke der hugget over 1 pr: (par) Paa det beneficerte gods er endnu 29 gode unge voxter Eeger. Marke Skov(?), og ikke forhugget, og á proportion ligesaa meget og godt, og fuldkom/m/en det, paa det benef:te gods, som paa Ejendoms godset. Skoven paa det beneficerte, og paa Ejendoms godset i Udmarken/ samt i Fjeldet, er kun Birke- og Older Skov, ikke er, og aldrig har været, Furre- eller Tøm/m/er- eller Træ Last, ikke forhugget i mindste maade nogensteds, og overalt befunden lige hugget proportionaliter, ja end {mindre i} \meere i/ Ejendoms end i Leilændings Skoven, saa der er meere tilbage i Leilændings end i Ejendoms Skoven, og i Fjeldet som er Fælleds med adskillige fleere gaarde, har ikke været andet end Birk og Older, har ikke vært megen Skov, det den nærmest Udmarken huggede var ikke meget efter Skoven, og Stuerne raadne, saa maae være hugget for længe siden, og faae Stuer, og er meere tilbage end der har vært. Hvad Skov paa Bøen angaaer, da er det skadelig der er for meget, da det hindrer Luft for Ager og Eng, og Høste Tørke, gjør Skade paa Korn og græs ved Draabefald i Regn Vejr. Overalt, er Hugsten paa Gaardens tilhørende, hidtil slet ikke gaarden til Skade, men meere nyttigt, og deels de i Fjeldet gamle Birke burde hellere hugges, end staae og raadne.

Hr: Capt: v: Voigt og Børns Formyndere, begjærede Laug Rettet tilspurgt: 1. Om der ere for mange Huusmænd paa denne gaard efter dens Størrelse? Rs: Nej, aldeles ikke. 2det Om disse Huusmænd er til den/n/e gaards Skade eller Nytte? Rs: Meget til Nytte, og ikke til

Skade, da det meeste deraf er \slet/ Bøe, som ved Huusmændene er oprøddet og forbedret, og det af Udmark indtagen, er saa ubetydeligt, at om det blev lagt ud igjen til Udmark, vilde det ingen Forskjæl gjøre i Beitet, saa i det heele ere Huusmands Pladserne, meere til Gaardens Forbedring, end dens Skade, og ikke der til Skade.

Saaledes efter Vidnernes Anviisning, og Parternes Ventilation passerte og Befaringen sluttet.

Begge Parter declarerede, ej at have videre Vidnerne at tilspørge, eller af dem

1799: 384b

at forlange An- eller paaviist, men begjærede deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter aldeeles fra Retten dimitteret. Thi blev alle Vidnerne fremkaldte og dem forelæst Befaringen af Protocollen, den de vedblev, og alle aflagde \corporlig/ Eed med oprakte Fingre efter Loven at have vidnet deres Sandhed, og anviist \saa og i alt andet/ alt omspurgt saa rigtig og ret, baade Skjæl og Skifte, som de veed, have seet og hørt, og at de intet viide, meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeeles med begge Parters Consence, blev fra Retten dimitterte.

Begge Parter renuncerede paa Sagens videre Foretagelse for Forligelses Commissionen, men paastod den nu ved denne Ret sluttet og paadømt.

Citanten i Rette lagde sit Indlæg af Dags Dato, oplæst saal:

Paa Sterboets Vegne Hr: C: v: Voigt, nu Indstevntes Enkes Laugværge, og Arvingerne de umyndiges Børns Formyndere, forestillede og bad at maatte tages i Betragtning Hr: Citantens urimelige Søgemaal og gjorde Paastand, og at samme langt anderledes og der tvert imod er afbeviist, da hvad Huusene angaaer findes ikke bedre Huuse til nogen Bondegård her i Skibreedet, (..?) Sorenskriveriet og skjønt nogle af de gamle for A(lder?) siden forraadnede og falde færdige Huuse sattes, saa er der i stædet for bygt dygtige og forsvarlige Huuse, saa heele Gaarden er dermed tilstrækkelig forsynet, og at nogle af dem er indrettet under et for heele Gaarden er noget som hver stæd skeer hvor to Godser ere forenede under een Bruger, ligesaavel som fleere Brugere og Opsiddere almindeligst hvor to Brug ere samlede eller separerede have adskillige Huuse sammen til fælleds Brug. Betreffende Skoven, da er om sammes Skifte tydelige Vidnesbyrd og lige saa tydelige Vidner at afg: Rasmus Fjøsne ikke har hugget uden forsigtig og som en fornuftig Jordebruger, ikke paa Bøen uden det som var Bøen skadelig som Eeg og Birk, og ikke uden det som var raadnet og af vext /: da Eeg af 16 å 20 rd: værdie var kun et latterligt phantasie /: i den beneficerede Skov kun det behøvende til Kreatturene og saaleedes at det ..(?) (render?) ligesaa meget op igjen, ikke i Udmarken, og det med mange fleere Gaarder fælleds Fjeld, hvor for hans tiid var kun lidet, hugget andet end det forraadnede og uduelige. Furre og tømmer skov har Gaarden aldrig havt eller har, saa Gaarden ikke i mindste er forringet, derimod i andet anseelig forbedret. Ikke heller er beviist at H/an/d har hugget meere end Loven tillader. Skiftet paa Bøen ikke gjort ukjendeligt, da Skiftet efter omvundene Hoelvejte viiser sig selv, tvert imod forbedret baade det Beneficerede og sit eget Gods ved den sammenlagte og derved større bleven Ager, som det og er beviist at afg: Rasmus Fjøsne har meget forbedret heele Gaarden og NB: ikke mindre, men heller meere det Beneficerte end sit eget Gods. At han har indsat Huusmænd var hans pligt til Gaardens Forbedring og Folke formerelsen i Landet. Men dog indsat dem \saa/ at eendeel indsat i Udmarken og et paa paa!! ringe og slet Bøe, alt til Oprydning paa før uduelige Steder; eendeel ikke tilladt Brænde af Gaardens Lejemaal, og kun een eeneste paa den Beneficerede Bøe og paa det uduelige Næs, i øvrigt, hvad Afgiften angaaer viides ikke rettere end samme tilhører Lejlændingen og ikke hans Jorddrot. Alt dette taget i Betragtning kand Paastanden til Fæstes Forbrydelse ikke ansees anderleedes end overdreven, og derimod gives største Grund til, som og herved skeer, at Comparenterne, næst at benægte alt ubeviist og ubeviislig,

paastaaer ikke alleene Friefindelse for alt Citantens Søgemaal, men end og derfor tilstrækkelig Satisfaction og derforuden de Sterboet foraarsagede Omkostninger af Citanten, den gode og berømmelige S: T: Hr: Lector Arentz, som heri har ladet sig af andre føre bag Lyset, erstattet med 40 rd:, saaleedes Comparenterne paa afg: Rasmus Fjøsnes Sterboes og Arvingers Vegne, indlader Sagen under Dom.

Citanten refererede sig til sin Stevning og Jndlæg og paastaaer Dom.

Da begge Parter nu have indladt Sagen til Doms; saa bliver først at beregne denne Aasteds Sags Omkostninger i Tilfælde:

Beram/m/else	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Incamination	2 rd: - 0 mrk: - 4 s:	
Dom/m/eren for tree Dages Forretning efter Reglementet 11 Juni 1788		bet:
	9 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
for 14 Vidner	1 rd: - 2 mrk: - 0 s:	
Diæt penge som 2 Miile fra sit Hjem, deraf for een Miil á 1 mrk: tour et Ret:		
	0 rd: - 2 mrk: - 0 s:	
Lensmanden for h/an/ds Umage med Laugrettet at tilsige, og Laugrets Mændene at fremstille, samt hans Nærværelse ved Forretning ham fornødiges, for 4 Dage á 3 mrk:		
	2 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
Laugrets Mændene for deres Umage og Nærværelse i 3 Dage,		
de 5 over en Miil fra deres Hjem á 2 mrk: daglig	5 rd: - 0 mrk: - 0 s:	bet:
og en daglig 34 s:	0 rd: - 4 mrk: - 8 s:	
De 5 af denne Skyds efter Reglementet 111 afd: 16 § for ½ Miil		
uden for dette Præstegjælds grændser, hver 4 s:	0 rd: - 1 mrk: - 4 s:	

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788

beregnet beløber To og Tyve Rigsdaler Fiire Mark, skriver 22 rd: - 4 mrk: - 0 s: og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hver som Sam/m/e forlanger, og den bør betale.

Derefter Sagen blev til Doms optagen til Doms afsigelse, af Dommeren og de fiire til Meddoms Mænd af Dommeren tiltagne Laugrettesmænd:

1. Lars Tarraldsen Tvedt 3. Ole Olsen Heggen
2. Christoph: Christoph: Dueland 4. Job Olsen Birkenæs

da først Dommeren med Laugrettet igjennemgik og overvejede Sagen, og \blev/ deri derefter af den gandske Ret afsagt følgende

Dom

Efter at det beneficerede Gods ved den afholdte Befaring, og Vidnernes Anviisning er tildeelt tilstrækkelige Huuse, og sat rette Skifte og mærker for det beneficerte Gods paa Bøen, og det af fælleds Udmark til Slaatte opfiredede Barmen, samt Skove Skifte for samme Gods er beviist at være Elven, hvor østen for er det beneficerede Gods og Vesten for Ejendoms Godsets Skov, og om Beitet som er fæl-

1799: 385

leds, ingen Paastand er gjort til Fraskiftning, saa er efter Stevningen i Øvrigt at tage under Betragtning: a: den af afgangne Rasmus Erichssen Fjøsne forøvede paaankede Skov hugst, men da Gaarden ikke er nogen Skov Gaard og hverken har havt eller har nogen Furre eller Tømmer, eller Træ Last Skov, og hvad der paa Gaardens heele Lejemaal paa Bøen, i Hjemmehagen, og det med eendeel fleere omliggende Gaarde fælleds Fjeld, er hugget, er beviist, at ikke er hugget andet end det der burde hugges, og det proportionaliter efter begge Godsens Anpart, og ingen betydelige Træer, og deraf paa Bøen, kun det som for Græs og

Agers bedre Luft og Vext og for Træernes Draabers Skyld i Regn Vejr burde borthugges, og i Udmarken desuden kun det til Gaardens Creaturers Markning behøvende, ej heller er beviist, at være hugget meere end det en Lejlænding efter Loven maae hugge, og overalt \nu/ af Vidnerne forklaret, at Skovene ingensteds er forhugget, ej heller hugget anderledes end efter Skoven passelig; saa vil Lovens 3 B: 14 C: 34 a: ikke til Gaardens Forbrydelse være at anvende. b: De indtagne Huusmænd i afg: Rasmus Erichssen Fjøsnes Tiid, foruden den eene som har været fra umindelige Tiider, og deres Afgifter; da hvad det første angaaer, er det skjønned, at de ikke ere formange efter Gaardens Størrelse, som og er beviist, at til at spare paa Skoven, er de tree af de nye, nemlig Næssed, Schorhoug og Hagen ikke tilladt at tage Brænde i Gaardens Skov, og at Schorhougen og Kalhagen ligger paa Ejendoms Godset, med den sidste lidet tillagt af fælleds Udmark, Hagen røddet i fælleds Udmark, og Næssed oprøddet paa et gandske før udeligt Sted; og hvad det sidste betræffer; da tilhører Afgiften efter Forordningen 13de Decbr: 1746 § 1 afdeelingens 3de Post alleene Lejlændingen. Men dog burde de ikke af Rasmus Fjøsne været indtaget hverken som Lejlænding, ej heller som SelvEjer uden Jorddrottens Samtykke, baade paa Beneficiarius, som og som MedEjer i fælleds Bejttet. Hvorhos dog maae mærkes, at afg: Rasmus Erichssen Fjøsne var største LodsEjer i Gaarden, og at, det ikke er beviist, at Huusmændene er Gaarden til mindste Skade, tvertimod hellere kand statuere til Nytte, ved deres oprydning. c: Den paastevnte Fæstes og Gaardens Forbrydelse; men dertil gives aldeles ingen lovlig Grund da Bygselseddelen ved indeholdende slig Clausul, ingenlunde kand blive til Følge, uden i Overeenstemmelse med Lovens Bud, og hvilken Clausul denne Bygselseddel dog ikke har, Reversaler og ikke fremlagt. d: Sagens Omkostninger, da har vel afg: Rasmus Erichssen Fjøsne ved sit Svar den 20de Mai 1798; ved Huusenes deels flytning; og ved Huusmænds Indtagelse uden Citantens Samtykke, forvoldet Sagen; men dog er ham langt mindre overbeviist, end Hr: Citanten har indanket, og ingenlunde saameget, at Sidstmeldtes Paastand kand i alt faae Doms Indhold, saa Jndstevnte deri bør tage anseelig Deel, men Paastanden herom paa Sterboets Vegne, er ej at reflectere paa, da ikke er Contra stevnet. Hvad Paastand {har} Citanten har gjort meere i Jndlægget end i Stevningen kand ingenlunde reflecteres. Efter saadanne Omstændigheder, bliver herved af den gandske Ret kjendt for Rett: At de ved Befaringen det beneficerede Gods tildeelte Huuse, skal fra nu af tilhøre Samme. De \derived/ fastsatte Skjæl og Skifter skal for Eftertiiden være en bestandig Regel og Norm for begge Godsernes nu værende og efterkom/m/ende Besiddere. Til Sagens og denne Aastæds Rets Omkostninger betaler Rasmus Erichssen Fjøsnes Sterboe og Arvinger, som ellers i øvrigt aldeles frifindes for Hr: Citantens Tiltale, til Hr: Citanten, hvorpaa i Skiftet efter førstmeldte gjøres Anfordring, Trediver Rigsdaler, hvorfølger at Hr: Citanten betaler deraf først foranførte bemeldte Omkostninger \22 rd: 4 mrk:/ med Actens Udstædelse \og endelig/ Stemplet Papiir [i]? alt 1 rd: 4 mrk: 2 s: til Actens Medhæftelse og Documenterne i Retten \b:/ at belægge, samt derefter, det Fogden tilkommende, og Stevningspenge efter Reglementet \a:/ Engel Gjøn som har ført Sagen paa Hr: Citantens Vegne, kan ingen Salarium være at tildømmes efter Forordningen 3de Juni 1796 § 42, da han ikke er beskikket Procurator; I øvrigt alt efterkommes fra Dommens lovlige Forkyndelse. S: Schiøtz

<Udstædt 1 Aug: bet:t>

Aasteds Ret til Skove Skifte paa Lønning i Føjens Skbr: p: Storøen
Anno 1799 Mandagen den 22de Julii Morgen tidlig, er Aasteds Ret sat paa Gaarden Lønning No: 31. S: S:E: gds: i Føjens Skibrede, af Landsk: 1 L: S: 1 Hd:, efter Requisition af Sam/m/es Ejere, til efterskrevne Sags afhandling, imellem dem paa den eene, og een af Ejerne paa Gaarden Højland No: 33 dto: gods, Ole Jensen, samt Ejeren af Gaarden

Leervigen No: 34 Lensm/an/d Jens Jensen Eldøen paa den anden Side, af mig med efterskrevne af Districtets Foged opnevnte \eedsvorne/ upartiske, {og} ubeslægtede og ubesvoglede, Laugrettes, Besigtelses, Grandsknings og Meddoms Mænd, navnlig: 1. Peder Haldorsen S:E: Kyvigen. 2. Gudmund Gudmundsen S:E: p: Nedre Øchland. 3. Johannes Haldorsen S:E: p: Øf: Kyvigen. 4. Lars Torbjørnsen Lejl: p: Hysingstad. 5. Johannes Gudmundsen S:E: p: Lundemansværk. 6. Lars Olsen S:E: p: Hetlesæter.

Paa egne og fleere Ejeres, Arvingerne efter afg: Mikkell Pedersen Lønning deres Vegne mødte Enkens Kari Tostens Datters Mand Hans Rasmussen \gl: 36 Aar/ samt Odelsmanden, Barnet Peder Mikkelsen nu 12 Aar h/an/ds Formynder Bertel Pedersen Nordhuglen, begge tillige paa de øvrige Børns og Formynderes Vegne, samt som Hoved Citantere /: betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:, fremlagde Rettens Stevning som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og lyder saaledes: Hvornæst Citanten fremlagde Forligelses Commissionens Attest, oplæst saal:

De indstevnte mødte alle, Parter, Vidner og Vedkommende, og vedtog lovlig Varsel, undtagen ej mødte Frue Provstinden Christi, eller Laugværge, Gunder Kaneløn/n/ing og Colben Stue.

Hoved Citanterne fremstillede endnu ustevnte Vidner Lars Halvorsen S:E: paa Nedre Lillebøe, Peder Axelsen Hmd: under Lønning, Aschout Tostensen {Hmd:} \Leilænding/ p: Kattetvedt under Orninggaard, Johannes Rasmussen Tvedte S:E:, Reinert Gabrielsen S:E: p: Hage.

Citanterne anmeldte, at uagtet der er en Ejer til paa Højland, neml: Niels Olsen, vedkommer Sagen dog ikke ham som paagiældende, da han ved Forligelses Commissionen har vedtaget det af Citanterne paastaaede Skifte, hvorom fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 4 Juni 1799 \oplæst/ saal:

De indstevnte Ole Jensen S:E: p: Højland gl: 54 Aar, og Lensmand Jens Jensen Eldøen som S:E: af Leervigen gl: 50 Aar, fremstod, betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl:, og fremlagde Contra skriftl: Varsel som med sine Contra Beram/m/elses og Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes:

Alle Contra Indstevnte mødte og tilstod lovlig Varsel, undtagen Provstinde Christi og Laugværge, Gunder Kanelønning og Colben Stue.

Dommeren tilspurgde begge Parter {om deere} i allerund: Følge det Kongl: allern: Rescr: af 9 Nov: 1781. om de ere fornøjede med at Sagen uden Afridsnings Cort, alleene efter Sagens Beviislighed og Rettens Befaring behandles og paadømmes, eller nogen af dem finder nødvendig, Situations Cort at faae optaget? Begge Parter dertil svarede: At ingen af dem vil bekoste Situations Cort til denne Ret, men ere fornøjede med, at Sagen uden Saadant efter dens Beviislighed, og Rettens Befaring, ved denne Ret behandles og paadømmes.

Hoved Citanterne fremlagde Adkomst, Skiftebrev 23de Oct: 1797, efter afg: Mikkell Pedersen Lønning, af hvis Intimater sees h/an/ds Arvinger, Enken Kari Tostens Datter \nu gift med Hans Rasmussen Lønning/, ældste Søn Peder Mikkelsen gl: 10 Aar, anden Søn Tosten Mikkelsen 8 Aar, tredie Søn Mikkell Mikkelsen 6 Aar, Datter Magrethe Mikkels Dt:, gift med Gunder Bogsnæs, Synneve Mikkels Dt: 22 Aar ugift, og Aase Mikkels Dt: 12 Aar, hvilke alle have arvet i Lønning, hvilken heele gaard er af Landskyld 1 Løb 1 Hud saaledes som Udlægs Extracten paa Skiftebrevet viiser, og her indført lyder saaledes: /: her indføres efter Skdebogen No: 6 p: 227 /: hvorefter Skfte brevet paategnet anviist, {lyder saal:} blev tilbageleveret.

Niels Olsen Højland mødte, anviiste sit Skde af 7 Maj 1798, som \Hoved/ Citanterne begjærede i Acten indført saal: Niels Olsen Højland derhos anmeldte, at han gandske

frasier sig denne Sag, henholdende sig til det indgangne Forliig efter i Rettelagte Forligelses Commissionens Attest, men vedbiver tilstæde for at anviise sine Skifter efter Skjødet.

Contra Citanterne Ole Jensen Højland fremlagde sit Skde af 7 Maj 1798 som blev oplæst og lyder saaledes: og Lensm/an/d Jens Jensen Eldøen som Ejer af Leervigen, og nu gift med Anne Ols Datter, sit Skjøde paa Leervigen No: 34 1 pd: Sm:, oplæst og lyder saaledes:

Begge Parter der som meldt ere mødte, og have vedtaget lovlig Varsel fra hinanden, refererede sig til deres Indstevninger samt begjærede deres Vidner fremkaldede, at gjøre deres Forklaring, og svare paa de under Forklaringen tilbringende begge Parters mundtlige Eragtninger, og uden for Protocollen gjørende, som og fremlæggende skriftl: Spørsmåale.

Vidnerne, de indstevnte, ustevnte og alle forbem:te mødende, bleve paaraabte, og fremstod begge Parter, vedtog alle lovlig Varsel, og tog til Vedermaale, tillige i saavidt baade at paahøre hinandens Vidnesbyrd saa og i Fald deres Vidnesbyrd kunde falde hinanden imod, derom erindre, hvad og om de noget nødig eragter, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa Lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, om hvad de i denne Sag, bliver spurgt, have hørt og veed til Sagens Oplysning, saa og paalagt, at gjøre nøjagtig Paa- og Anviisning paa Stederne, samt at de, efter at have aflagt deres Forklaring, og derefter gjort behørig Paaviisning, sig ikke fra Retten at absentere førend de deres Forklaring og Paaviisning have beeediget efter Loven; derefter de bleve separerede, og da Hoved Citanterne begjærede, deres indstevnte Vidner, at gjøre deres Forklaring, saa fremstod som

1ste Vidne Hans Pedersen S:E: p: Siggervog gl: 64 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne begge ubeslægtet og ubesvogret, undtagen \er/ Farbroder til Odelsmanden og Børnene, og Næstsødskendebarn med Lensm/an/d Eldøen, forklarede: At i de sidste 50 Aar, har Vidnet kjendt de omstevnte Skove Skfter, som ham viist, af h/an/ds Forældre Stiffader til afg: Mikkel Pedersen Lønning, at gaae fra Landaasen {til} hvor er Skfte Steen, og en Stub(ning?), af en den Tiid Skfte Furre, i en Bue Sørlig til Huusmandspladset Myrens Bøegjærde, og gaaer fra Landaasen S: O:lig, til en Stub i Land-

1799: 386

aas Bakken, derfra til et Berg, der stod en Furre som nu ligger som Rod Vælte, men var ikke Skfte Furre, kun tjente til Kan, derefter til Svensva hougén, der endnu en Skfte Furre, bleget paa begge Sider, derfra til \en/ Houge Nov, der en hvid stor Furre optørket Træ som da sagdes hørde Højland til, der lidt N: for, var Lønnings Skiftet, et Hagel Skud, neppe det, derfra tvers over Svensva Vejen til en Stub efer(?) (efter) Furre, var Skftes Furre, men Træet afhugget, derfra i Løvaasen, der er en Skftes Furre, omblæst, og afhugget, defra til Højlands Vejen, den en Vindfældt Stub, en Skftes Furre, derfra til et tørket Furre Træ med Bleg og X, derfra til en Ditto S: for Kranse Hougén, derfra til en Ditto, staaer endnu, grøn med X og Bleeg, derfra til Huusm/an/d Lars Myrens Skftes gjærde tet ved Bøegjærdet, som ej vist veed, om siden er udfløttet, til et stor Furre Træ, som er Endeskiftet. Dette Skfte har Lønning, Højland og Leervigen holdt sig efterretlig til denne Tiid i 50 Aar \og V: har selv hugget efter Skifterne/ og aldrig vært Dispute derom, eller hugget over Skfterne, af enten Opsidderne, Tjenerne eller Huusmænd. Lønning fik ikke Skov, sønden for dette Skifte, uden naar de kjøbde af Højlands og Leervigs Ejer, afg: Gorm som døde for 5 Aar siden. Vidnet har hørt, men kun som et Snak, at for 50 Aar siden, {skal} Vidnets Stedfader Johannes Lønning skal have givet lidt efter, ved den hvide store Furre optørket Furre, men Vidnet veed intet vist derom, men Vidnet veed, at Ejerne paa begge Sider have holdt sig efter de nu opregnede Skfter, hvorefter Lønning ejer N: for, og Højland og Leervig S: for. Contra Citanterne fremlagde skriftl: Qvæstioner af Dags Dato saal: hvorefter begjæredes alle Vidnerne tilspurgt, og dertil dette Vidne svarede: til 1ste før besvaret. 2det Nej, ikke i de sidste 50 Aar. 3de Veed ikke. 4de Har hørt, vært skeet kort før de 50 Aar herfra, i Vidnets

Moders Enkestand \hun døde for 14 Aar siden/ med Vidnets Stiffader, som da tjente Enken, og Gorm som Ejer af Højland og Leervigen, med tiltagne \2de/ Mænd, erindrer ej hvem, og da sat de nu omvundne Skifter. 5te Veed intet om. 6te Gorm havde svagt Syn, men kunde nær ved, see saa godt som en Anden, og slige Mærker maatte sees nær ved. 7de Veed ikke andet end forklaret er og Gorm vidste det vist. 8de Ja, Højlands og Leervigens Mænd vidste det, at Lønning huggede til omvundne Skfte \og Vidnet veed ikke om andet Skifte/. Vidnet blev sin Forklaring og Svar forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence, til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Endre Tostensen S:E: p: Sætervigen, gl: 50 Aar, sidst til Alters, dette Aars Pintze tiid, begge Parter ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At i en 8te Aars tiid, førend Vidnet for 22 Aar siden, blev gift en Miils Vej herfra, har Vidnet kjendt Skove Skiftet imellem Lønning paa N: og Højland med Leervig paa S: Side, viist af afg: Johannes Lønning, Stedfader til Mikkel Pedersen Løn/n/ing, at gaae fra en Skifte eller Mærke Steen i Landaasen, og en Skfte Furre i en Bue til Pladset Myren, Sørlig og gaaer fra Landaasen S: Ostlig, i en {Kløfte Furre staaende}, nu afhugget Furre, nu Stub, derfra til Stemsva hougén, der endnu en Kløfte Furre, var Skfte Furre, bleeget paa begge Sider, derfra til en hvid stor optørket Furre Træe, Træet hørde Højland til, men Skftet gik lidt Norden for, var Skftet for Lønning, men kun et lidet Støkke, derfra tvers over Svensva Vejen til en Furre Stub, var Skftes Furre, derfra i Løvaasen, derfra til en Skfte Furre med Bleeg, derfra over Højlands Vejen, veed nu ingen Mærke før Ende Skftet, {derfra} Lars Myrens da Skifter nu Bøegjærden, men veed ej Mærket der. Veed ikke om noget lige Skifte, eller andet Skifte end dette imellem Parternes gaarde. Dette Skfte har, det Vidnet ikke andet har hørt, Højland og Leervig paa den eene \Side/ og den S:, og Lønning paa den anden \Side/ og N: for, holdt sig altid efterrettelig i Hugsten, til denne Tiid, men i den Tiid, Vidnet var her, de 7 eller 8 Aar, veed Vidnet det vist, at ingen Dispute var derom, og ej hugget over dette Skifte, af \nogen af/ Opsidderne, Tjernerne eller Huusmænd. Paa Contra Citanernes Qvæstioner: 1ste Forbigaaes. 2det Nej, aldrig. 3de Veed ikke. 4de Veed intet om. 5te Vidnet veed ikke rettere efter h/an/ds nu afdøde Moders Ord, end at Torben Larsen kunde gaae i Skov og Mark til han døde. 6te Veed intet om. 7de Veed ikke, men veed at Joh: Lønning sagde Vidnet at h/an/d havde gaaet Skftet med Gorm som da ejede Højland og Leervig, og veed, at Lønning og Højland og Leervig alle rettede sig efter omvundne Skfter. 8de Veed ikke videre, end at Sl: Gorm var ved Skfterne \undertiden/ naar der blev kjørt nedfældet Tømmer derfra, baade undertiden til Lønning, og undertiden til Højland. Dimitteret ad interim til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse.

Fremstod 3de Vidne Lensmand Mathias Johannessen Echeland, gl: 49 Aar, sidst til Alters denne Vaar, var halvbroder til afg: Mikkel Lønning, ej videre beslægtet eller bevogret, forklarede: At har kjendt Skfterne imellem Parternes gaarde i 30 Aar, kjender begge Ende Skfterne, og kjender ingen been eller lige Skfter. Skfterne er Vidnet viist af h/an/ds Fader, afg: Johannes Lønning, og gaaer det Vestre Ende Skfte \som/ er i Landaasen i en Mærke- eller Skfte Steen ved en Skfte Furre, derfra i en Furre Stue, derfra over Berg til en \paa begge Sider/ bleeget Furre i Svensva Hougén, derfra til en Houg Ende, til en hvid stor tørket Furre, dette Træe at høre til Højland, men Skftet imellem Sam/m/e og Lønning gaaer der N: for, en halv Snees Alen, derfra tvers over Svensva Vejen til en Skfte Furre Stub, derfra i Løvaasen, der en Skftes Furre, da paa Roden, nu afhugget, derfra til Højlands Vejen,

1799: 386b

der en Vindfældet Stub, en Skftes Furre, derfra til et tørket Furre Træe med Bleeg og Kors, derfra til et Ditto S: for Kranse Hougén, derfra til en Ditto som staaer \grøn/ endnu, ogsaa med X og Bleeg, derfra til Ende Skftet i O:, i Lars Myrens Bøegjærde i en stor Furre, med

mange smaae Hug i som er Ende Skftet. Der N: for, ejer Lønning, og Højland og Leervig S: for. I al omvundne Tiid de sidste 30 Aar til denne Tiid, har Lønning paa den eene, og Højland og Leervig paa den ande Side, holdt sig dette Skfte efterretlig, og ingen af dem, det Vidnet veed, hugget over Skfterne, og Vidnet har selv vært med at hugge nær ved Skftet, da værende paa Lønning, indtil for 25 Aar siden, og Vidnet har aldrig hørt Dispute om Hugsten, enten for(medelst?) Horbonder, Tjenere eller Huusmænd. Paa Contra Citanernes skriftl: Qvæstioner, hvoraf 1ste forbiegaaes. svarede til 2det Nej, har aldrig hørt hverken af Sl: Gorm som var Procurator, eller andre. til 3de Veed intet om. 4de Veed intet om. 5te Veed intet om. 6te Derom kan intet forklare, men da h/an/d var Procurator og skriver for Folk til de sidste faae Aar og var med paa Aasteds Stevnedag 1793, men han kunne have seet, hvad her den/n/e Sag kunde være vedk:de at see. 7de Derom kan intet forklare, men er let at slutte, at kunne vide det, da Højland er kun 1/16 Miil og Leervig Gjæstgiverie hvor Gorm boede endnu nærmere Skftet, og Skftet er i Hjem/m/e Skoven, og \Fæe/ Hagen, hvor Folk jevnlig gaaer og kom/m/er, og ikke i noget fraliggende Fjeld. 8de besvaret under 7de. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse, som de forrige ad interim dimitteret.

Hoved Citanten (-erne) endnu begjærede de afhørte Vidner tilspurgt: Om der gaaer Veje over Skftet? Rs: Ja, 3 eller 4, tvert over Skftet, imellem Højland begge Leervigerne og Lønningen til og imellem disse gaarde, og længere hen til andre gaarde.

Fremstod 4de Vidne Torbjørn Tollefsen Lejl: p: Enstavold, gl: 66 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret undtagen Stedfader til afg: Mikkell Pedersen Lønning, som gift med hans Moder efter Johannes Mathiassen Lønnings dødelige Afgang, forklarede: At har kjendt Skifterne for omstevnte Skov i 21 Aar, fra h/an/d da kom til Lønning at boe, hvor han boede i 11 Aar, da h/an/d efter de 11 Aars Forløb fløttede til Enstavold, kjender begge Ende Skifterne, og kjender ingen been eller lige Skifte. Skfterne er viist Vidnet af afg: Mikkell Lønning og Hans Siggervog strax efter Vidnet var kom/m/en til Lønning at boe, og gaaer \fra/ det Vestre Ende Skifte, Landaasen hvor er en Mærkesteen ved en Skifte Furre, derfra i Landaas Bakken i en Stue S: Ostlig, derfra i en Houg Ende, hvor er en Rodtvælte omblæst Furre Stub, derfra i Svendsva Hougen, i en Furre bleeget paa begge Sider, som staaer endnu, derfra i en stor hvid tørket Furre, hørde Højland til, men Skftet var N: for, omtrent 8 á 10 Alen, derfra tvers over Svensva Vejen i en Skftes Furre Stub, derfra i Løvaasen, en Furre Stub, som havde vært Skifte Furre, derfra til Højlands Vejen, der en Skftes Furre Vindfælde Stub, derfra efter de 3 Træer med Bleeg og Kors som 1ste Vidne, og til i O: Lars Myrens Bøe gjærde, som 3de Vidne. Vidnet veed ikke om nogen been eller lige Skfte. N: for de forbem:te ejer Lønning, og S: for Højland og Leervig. I de 11 Aar, Vidnet boede paa Lønning, holdt de nu trættende gaardes Ejere dem dette Skfte efterretlig, og ingen af Parternes gaardes Opsiddere hugget over Skfterne, og Vidnet da her boede, huggede og tet ved Skfterne, /: siden den Tiid veed intet :/ og aldrig har hørt Dispute om Hugsten, imellem gaardenes Ejere, eller i Anledning af deres Tjenere eller Huusmænd. Paa Contra Citanernes Qvæstioner svarede: til 2det Nej, aldrig hørt enten da eller siden. 3de Veed ikke, de vare før hands Tiid. 4de referede sig til Svar paa forrige qvæstion og veed ej videre. 5te Veed intet om, det var længe før Vidnets Tiid. 6te Proc: Gorm saae ikke skikkelig vel, men veed h/an/d var Procurator, og var med paa adskillige Aasteds Sager. 7de og 8de Proc: Gorm og hands Folk saae at Vidnet huggede og kjørde fra, tet ved Skftet. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret som de Forrige.

Fremstod 5te Vidne Jan Jansen Lejl: paa Borevigen, gl: 52 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for 26 Aar siden kom Vidnet at tjene hos Enken efter Johannes Mathiassen Lønning, da viiste Lensm/an/d Mathias Echeland som da reisde fra Lønning, Vidnet Skfterne i Skoven imellem de trættende Parter, og er begge Ende Skifter som 4de Vidne har forklaret, {begge} \beene/ eller lige Skfter er der ikke, fra Landaasen gaaer Skftet S: Ostlig til et stort Fjeld en Snees Skrit fra Landaasen, derfra i en

stor Furre, derfra i Svendsva Hougen til en stor Furre bleget paa begge Sider, derfra i en stor hvid tørret Furre, hvilken som et Kan, Lønning ej maatte hugge forbi, derfra tvers over Svensva Vejen, \i/ et Skftes Furre Træe bleget paa begge Sider, derfra i Løvaasen, der en bleget Furre Stub, som var Skftes Furre, derfra til Højland Vejen, derfra til en Skftes Furre, blokket, derfra veed Vidnet ej videre {vidste}, uden Ende Skftet som før

1799: 387

er forklaret. N: for disse Skfter ejer Lønning, og S: for Højland og Leervig. Skftesgjærde er ikke imellem de trættende gaarde paa Skove Skifte, /: dette og de afhørte Vidner forklarede, og alle med Tillæg, at de trættende Gaarde have deres Hjem/m/ehage, Udmark og Beite, hvor Skove Skftet gaaer :/ Vidnet tjende paa Lønning i 5 Aar \i den Tiid/ holdt de nu trættende gaardens Ejere, alle sig bem:te Skfter efterretlig, og paa begge Sider huggede derefter, og ingen af dem over Skftet, og Vidnet huggede og iblandt tet ved sam/m/e Skfte, som undertiden Proc: Gorms Folk saae, og hvorom Vidnet aldrig har hørt Dispute, Hugsten ang:de, enten imellem Gaardenes Ejere, eller i Anledning af deres Tjenere eller Huusmænd. Paa Contra Citantens Qvæstioner svarede: til 2det Veed ikke. til 3de Veed ikke. 4de Veed ej heller. 5te og 6te Veed intet om, og troer at Proc: Gorm indtil faae Aar før h/an/d døde 1794, kunde see alt i slig Fald behøvende. 7de og 8de Veed Vidnet intet om, men ellers forklarede: At Højland er omtrent 1/16 Miil fra Skftet, og Leervigens Gjæstgiverie endnu nærmere, og der gaaer 3 á 4 Veje over Skftet, imellem de trættende gaarde, hvor Folk jevnlig gaaer, foruden den daglige Gang de ved Skfterne har, formedelst Creaturene og deres Beite. Dette og 4de Vidne forklarede. Vidnet blev til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Gregorius Hansen Huusmand under Leervigen, gl: 60 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag d: A:, Parterne ubeslægtet og ubesvovret, forklarede: At have kjendt omstevnte Skfte omtrent 40 Aar, da afg: Johannes Lønning viisde ham Skfterne, som Vidnet da tjende Sl: Proc: Gorm, og Vidnet sagde Gorm, hvorledes Skfterne vare ham viiste, som Gorm sagde var vel nok, og h/an/d ikke maatte hugge Lønning for nær, og Vidnet veed ikke noget beent eller lige Skfte, eller andet end det ham blev viist <neml:> det Skfte Vidnet da blev viist, og Vidnet rettede sig efter i 14 Aar Vidnet tjende Proc: Gorm; og gaaer Skftet, da fra Landaasen, hvor er Skftesteen og en stor Furre, til Lars Myrens Huusmands Pladses Bøegjærde til en stor Furre, hvilket er begge Ende Skfterne. Fra Landaasen gaaer Skftet til en paa begge Siider bleget Furre i Svends va Hougen, derfra i Løvaasen i en Stub, alt S: Ostlig, som havde været SkfteFurre, derfra til Højlands Vejen, der en Vindfælde Stub af en Skftes Furre, derfra efter de 3 Træer med Bleeg og Kors som 1ste Vidne og til i O: Lars Myrens Bøe gjærde som før meldt. Der norden for disse Skifter ejer Lønning, og de øvrige trættende gaarde S: for. I den Tiid Vidnet tjende Proc: Gorm, eller siden, har Vidnet ingen Dispute hørt om de omvundne Skifter, enten imellem Ejerne, eller i Anledning af deres Tjenere eller Huusmænd, men alle gaardenes Ejere have holdt sig henseende Hugsten, bem:te Skfter efterretlig \til den/n/e Tiid/, som og Vidnet aldrig har hugget over Samme, og ingen Dispute veed Vidnet af, uden een gang for mange Aar siden, Vidnet paa Sl: Proc: Gorms Vegne disputerede om en Rod Vælte som var omblæst just tet S: for og saa godt som i det omvundne Skfte, hvorpaa Udfaldet blev, at Mikkel Lønning tog den, og Gorm lod det blive derved, som sam/m/e Aften blev det sagt af Vidnet {sam/m/e Aften}. Hvor Skftet gaaer, er ingen Skftesgjærde, men sam/m/e er fælleds Udmark og Hjem/m/e Hage, for alle de trættende gaarde, og Skftet er ikke langt fra Gaardene i noget fraliggende Fjeld, men tet ved i deres Hjem/m/ehage, 1/16 Miil fra Højland, og endnu kortere fra Leervigens Gjæstgiverie hvor Proc: Gorm boede, hvor falder 3 á 4 Veje over \Skftet/ imellem de trættende Gaarde, hvor Folk jevnlig farer, foruden den daglige Gang i Beitet og Hagen efter Creaturene. Paa Contra Citantens Qvæstioner svarede: til 2de Veed ej videre end forklaret er. 3de Veed

ikke. 4de Ej heller. 5te Veed intet om. 6te Han saae lidet, og kom ikke i Marken, da Vidnet tjende ham. 7de og 8de Veed intet. Vidnet blev som de Forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimit:

Fremstod 7de Vidne Haldor Jansen Højland Huusmand, gl: 54 Aar, sidst til Alters Anden Paaskedag d: A:, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At have kjendt omventilerede Skove Skfte i 30 Aar, men ikke viist dem, anderledes end selv spurgt dem ud, saasom h/an/d da kom i Tjeneste hos afg: Proc: Gorm som døde for 5 Aar siden, og tjende ham 14 Aar, og veed ingen beent eller lige Skfte, eller andre Skfter end de som de forrige Vidner har forklaret i en Bue Syd\Ost/lig imellem begge Ende Skifterne, Landaasen og Myren, som af forrige Vidner er forklaret. Dette Skfte har Vidnet rettet sig efter, men Vidnets Arbeide i Tjenesten har mindst vært i Skoven. I øvrigt om Dispute, og Skiftets Efterretlighed, Distance og Fraliggenhed, Veje og Passage, som 6te Vidne. Paa Contra Citantens Qvæstioner svarede: til 2det, 3de, 4 og 5te Veed intet. 6te som 1ste og 3de og 4de V: 7de og 8de Veed ikke. Vidnet blev som de forrige, ad interim til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Thor Johannessen S:E: p: Rommetvedt, gl: 45 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for

1799: 387b

25 Aar siden kom Vidnet i Tjeneste hos Proc: Gorm, og tjende der 6 Aar, og da Vidnet kom i Tjeneste, var Sl: Gorm ikke med Vidnet i Marken, til at viise ham Skfterne, men fortællede Vidnet Skfterne, Ende Byttet, det vestre i Landaasen, og det østre i Lars Myrens Bøe gar, i W: Ende Mærke Steen og stor Furre, i Osten (Østen), en stor Furre, fra Landaasen i en Bue S: Ostlig først til en Furre, derfra atter i en Furre, begge bleegede, og over et Berg, saa over Houg Ende, derfra over Sveds va Houg, der en \hvid/ stor tørret Furre, der lidt N: for, Skftet skal gaae, derfra i Løvaasen atter (efter?) en stor Furre, derfra til Højlands Vejen, der en Skftes Furre, derfra efter de 3 Træer med Bleeg og Korser som 1ste Vidne, og til i O: Lars Myrens Bøe gjærde som forbemeldt. Der N: for, ejer Lønning, og Højland og Leervig S: for. Vidnet har hugget efter dette Skfte, og til den/n/e Tiid har alle de trættende Gaardes Ejere rettet sig efter sam/m/e Skfte. Og ingen Trætte eller Dispute været derom, \om ingen Skftes gjærde/ m: v:, om Skiftets Distance og Fraliggenhed, Veje og Passage som 6te Vidne. Til Contra qvæstionerne svarede: til 2det Nej. 3de, 4, 5te Veed intet om. 6te Proc: Gorm saae vel, nær ved, i øvrigt som 1ste, 3, 4 Vidne. 7de og 8de {Veed intet om,} Vidnet har vært med at hugge tet ved dette Skfte, S: for, som Lønning Ejere vidste, og undertiden saae, og Gorm vidste det sam/m/e, efter forrige \dette/ Vidnets Forklaring. Vidnet blev sin Forklaring og Svar forelæst, det h/an/d vedblev, derefter ad interim ligesom de forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse blev dimitteret.

Fremstod 9de Vidne Jan Madsen Lejl: paa Hysingstad, gl: 50 Aar, sidst til Alters d: V:, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, foklarede: At ve/e/d intet beent eller lige Skove Skfte imellem Parterne, men det gaaer i en Bue S: Ostlig fra og til, og imellem de 2 Ende Skfter, det Westlige i Landaasen, i en stor Furre og en Mærkesteen, og det østre Ende Skifte i en stor Furre ved Myren Pladsets Bøe gjærde, derimellem fra Landaasen efter adskillige Furrer, over et Berg og til en bleget paa 2 Sider Furre, i Svends va houg, derfra tet N: for en hvid stor tørret Furre, derfra efter nogle Furrer til Højlands Vejen, derfra med de 3 Træer med Bleeg og Korse, som 1ste Vidne har forklaret, derfra til Ende Skftet den store Furre ved Pladset Myrens Bøegjærde som anmeldt. Disse Skfter blev Vidnet viist af Johannes Lønning som Vidnet da tjende, for 30 Aar siden, og tjende ham et Aar. Der N: for ejer Lønning, og de øvrige S: for. Og haver Parternes Gaardes Ejere rettet sig efter disse Skfter uden Dispute eller Trætte, enten imellem Hosbonderne, eller i Anledning af deres Tjenere eller Huusmænd.

Om ingen Skftes gjærde m: v:, om Distance, Veje og Passage som 6te V: Til Contra Qvæstionerne svarede: til 2det, 3de, 4de, og 5te Veed Vidnet intet. til 6te som 1ste, 3de og 4de V: og afg: Proc: Gorm saae saa meget, at hand ikke lod sig fornærme. 7de og 8de Veed intet om, men Højlands og Leervigens Ejere maatte kunde vide det. Dimitteret ad interim til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse som de Forrige.

Fremstod 10de Vidne Rasmus Gregoriussen Leervigen tjener paa Gjæstgiver Stedet Leervigen gl: 30 Aar, sidst til Alters Paaske d: A:, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for 16 Aar siden kom Vidnet i Tjeneste hos Sl: Proc: Gorm, men Skiftene er ingen Tiid bleven Vidnet viist, i ald den Tiid, Vidnet tjende Gorm til h/an/ds Død, kuns Vidnet har udspurgt dem, og rettet sig derefter i Hugsten og hvilke Skfter gaaer, ikke lige, men noget buget S: Ostlig, fra W: Ende Skfte i Landaasen hvor en Markesteen og en stor Furre, til østre Ende Skfte i Myrens Skftes gjærde, ved en stor Furre med smaae Hug i, derimellem Skfterne fra Sted til Sted som de forrige Vidner har forklaret. Der N: for ejer Lønning, og S: for Højland og Leervig, og baade har Vidnet og andre paa de trættende Gaarde, bestandig rettet sig efter disse Skfter, uden Dispute enten imellem Hosbonderne, eller i Anledning af deres Tjenere eller Huusmænd. Om ingen Skftes gjærde m: v: som forrige Vidne. Til Contra qvæstionerne svarede: til 2det, 3de, 4, 5te Veed intet. 6te som 1ste, 3de og 4 V: til 7de Veed Vidnet intet om, ej heller til 8de. Vidnet som de Forrige ad interim dimitteret.

Fremstod 11te Vidne Helje Olsen S:E: p: Søre Bielland, gl: 46 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: tilligemed 12te V: Johannes Rasmussen Tvedt, S:E: gl: 43 Aar, sidst til Alters denne Paaske, er Broder til Hans Lønning, at afvigte Vinter, vare de med Lensm/an/d Eldøen, Ole Højland og Niels Højland, to gange, første gang deelte Lensmanden til de to paa Højland som h/an/d solgte til, hvad de skulde have, og hvad ham til Leervig vilde beholde, og anden gang hug de Korser, efter Lensmandens og Ole Højlands Anviisning, der de huggede Korser i et Berg og i en Furre, veed ej om det var i Lønnings Skifte eller ikke. Vidnerne blev deres Forklaring forelæst, som de vedbleve, declarerede ej at vide meere, og da Contra Citanterne frafaldt deres Contra qvæstioner, saa blev disse Vidner ligesom de forrige ad interim dimitteret.

Fremstod 13de Vidne Lars Halvorsen S:E: paa Nedre Lillebøe, gl: 24 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag d: A:, Parterne ubeslægtet og ube-

1799: 388

svogret, videre end er gift med afg: Mikkell Lønnings halvSøster, forklarede: At denne Vaar Vidnet tjende paa Lønning, og var i Skoven, og huggede nær det for omvundne Skfte, hvilket Skove Skfte afg: Mikkell Lønning har vidst Vidnet, og gaaer som de forrige Vidner have forklaret, da kom Lensm/an/d Eldøen, og huggede ind paa Lønning forbi sam/m/e Skfte, 8 store, middels og smaae Furre, hvilke Vidnet tilligemed Reinert Gabrielsen Hage og Peder Axelsen Lønning, sam/m/e Dag vurderede \i/ alt 8 rd: Vidnet, da Contra Citanterne frafaldt Contra qvæstioner, ad interim dimitteret som de Forrige.

Fremstod 14de og 15de Vidne Peder Axelsen Huusmand under Lønning, gl: 49 Aar, og Reinert Gabrielsen Hage S:E: gl: 46 Aar, \begge/ sidst til Alters denne Vaar, den første ubeslægtet, den sidste Søkende barn til Lmd: Eldøen, forklarede: At var med 13de Vidne sam/m/e Dag da ovenmelte 8 Træer af Lensmand Eldøen vare huggede \:/ Lensm/an/d Eldøen tilstod nu at have hugget dem og ført dem fra Stubberne, formeente de stod paa hands eget som Leervigs Ejere \:/, og saae da disse Træer huggede \i/ Lønnings Skov/ over de omvundne Skfter \i/ Lønnings Skov/ som Vidnerne kjende, ere de i Dag omvundne, og saaledes som de forrige Vidner have forklaret, da de taxerede de 8 Træer af Værdie 8 Rd: Dimitteret ad interim som de Forrige, da Contra Qvæstionerne frafaldtes.

Fremstod 16de Vidne Aschout Tostensen Lejl: p: Kattetvedt gl: 57 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At have kjendt Skove Skftene imellem Parterne 18 á 20 Aar, ham viist af afg: Mikkell Lønning da Vidnet i Dagleje huggede for ham, derom forklarede ligesaa de forrige Vidner, og veed ikke andet end alle de trættende gaardes Ejere har rettet sig efter sam/m/e Skfter, om ingen Skftes gjærde, Distance Vej og Passage som 6te V: Til Contra qvæst: svarede: til 2det, 3, 4de, 5te, {6te, 7de} Veed intet om. 6te Gorm kunde nok see, hvad h/an/d vilde see. 7de og 8de Veed intet om. Dimit:t som de forrige ad interim.

Hoved Citanterne declarerede ej at have flere Vidner.

Contra Citanten begjærede sine øvrige 2 Vidner indstevnte og mødende, fremkaldede at svare paa de fremlagte Qvæstioner; Thi blev fremkaldet og mødte de forhen afhørte {Contra} \Hoved/ Cit:s Vidner til Vedermæle og for Processens Skyld, dette at anhøre, og da de alle tog til Vedermæle, saa fremstod som Sagens

17de, og Contra Citantens 1ste Vidne, Hans Gregoriussen Leervigen, tjener Gregorius Leervigen gl: 27 Aar, sidst til Alters 2de Paaskedag, er Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede til Contra qv:e: til 2det Nej, ej videre end at 6te Vidne skal have en gang trættet med afg: Mikkell Lønning om en nedfældt Furre, hvilke Mikkell Lønning beholdt, men Vidnet veed ej videre. 3de, 4, 5te Veed Vidnet intet om. Kan intet andet svare, end at Sl: Gorm saae ei(?) efter omkring i Huset til de sidste faae Aar. 7de og 8de Veed intet om. Dimitteret som de forrige ad interim.

Fremstod Sagens 18de og Contra Citanternes 2det Vidne Ole Torbjørnsen tjener p: Søre Bielland gl: 25 Aar, sidst til Alters denne Vaar, ikke videre beslægtet eller besvogret, end er Næstsødskende Barn til Hans Rasmuss: Lønning, svarede til Contra Qvæstionerne: \til/ 2det Veed intet om. de øvrige qvæstioner frafaldt Contra Citanterne \anmeldende ej at have flere Vidner/

Parterne declarerede ej at have flere Vidner; thi blev betalt for de afhørte Vidner, af Hoved C: 1 rd: 3 mrk: og Cont: Cit: 5 mrk: 4 s: i alt 2 rd: 2 mrk: 4 s: skr: To Rd: to Mrk: og fire Skill:

Contra Cit:e begjærede deres 2 sidst afhørte Vidner siden de ingen Oplysning k/an/d give ved Befaringen, eller paaviise noget, edfæstede og dimitteret; thi fremstode de Hans Gregoriussen Leervigen og Ole Torbjørnsen Søre Bjelland, hvilke med Lovens Eed bekræftede deres Udsigendes Rigtighed, og derefter bleve dimitteret.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 23de Julii \1799/ continuerede Sagen i alle forbem:te, Parter og øvrige Vedkommendes Nærværelse,

da begge Parter var begjærende Rettens Befaring paa Stederne, og Vidnernes An- og Paaviisning, hvorved Hoved Citanterne \under Forbeholden af yderligere Paastand for først(?) paastod deres Skifte efter Vidnernes Udsigende, de befindende Mærker bekræftede, og Skiftet med flere SkifteMærke Steene, Korser i Fjeld, og Korser og Bleeg i Furrer, alt ligesom beqvæmmest forefindes, forsynede, og ikke reflecteret paa Contra Citanternes paastaaede snorlige Linie imellem Ende Skifterne, da om slig lige Linie, ikke det mindste er beviist, tvertimod alle Vidnerne \ere eenstemmige/ om det bugede Skjæl efter omvidnede Mærker. Videre paastod, de af Lensm/an/d Eldøen gjorde Korser og Mærker efter 11te og 12te Vidners Forklaring bliver udhuggede og casserede, som befindende paa Lønnings Ejendom.

Contra Citanterne derom paastod, at sidstmeldte Korser bliver staaende, og at til Skfte imellem Parterne sættes behørig Skfte og Mærke Steene, X m: v: i snor lige Linie fra det eene Ende Skfte til det Andet, og det af Hoved Citanterne paastaaede buede eller krogede Skifte aldeles ikke at ansees, da derom hverken er nogen Rets Dom eller Forretning, ej heller

noget andet Document, og følgelig alle paa dette krogede Skifte, befindende Mærker og Korser, imellem Ende Skifterne, at nu udhugges, optages og gøres ukjendelige som uefterretlige \i øvrigt forbeholdt sig nærmere Paastand/.

Hoved Citanterne paastod som før, deres med Vidner beviiste buede Skifte gjældende, og

1799: 388b

derom paastod Eragtning /: for Eragtning betalt 12 skl: skr: Tolv Skilling :/

Contra Citanterne henholdt dem!! (sig?) til deres Forrige.

Retten Eragtede: Da om den af Contra Citanterne opgivne snorlige Linie, slet intet er beviist eller oplyst, og tvert imod, er det af Hoved Citanterne paastaaede buede Skjæl og Skifte beviist eenstemmig med alle de førte Vidner, endog fraregnet de beslægtede, skjønt ingen af dem kan arve i Lønning, saasom afg: Mikkell Lønning har efterladt sig mange Børn, og at Skiftet har været saaledes over Hævd's Tiid; hvorimod Contra Citanternes Indvendinger efter deres Qvæstioner, ikke kan være at reflectere paa, formedelst Situationen, Beliggenheden, med fleere Omstændigheder og Vidnernes Svar; saa kan den af Contra Citanternes paastaaede lige Linie, ikke komme i Betragtning, men Hoved Citanternes beviiste buede eller Bue Skifte, vil blive at følge fra det eene Ende Skifte til det Andet.

Derefter Stedernes Befaring til Sammes Paaviisning af Vidnerne, og det videre efter Eragtningen at bestemme, blev foretaget af Dom/m/er, Laugrettet og Vidnerne i alle Parternes Overværelse, da man først forføjede sig til Landaasen, hvor fantes gam/m/el Mærke steen med Vidner, der tet hos en hvid tør Fuer(?) Furre), dette er det Westre Ende Skfte Her mødte de tilgrændsende Gunder Steffensen Kanelønning og Colben Larsen Stue, og viiste deres her sam/m/e løbende Skifter. Ligeledes Niels Olsen Højland, skjønt h/an/d har unddraget sig fra Sagen, og Hoved Citanterne frafaldt Sagen henseende ham derfra \Skiftet/ i S: O: T: S 5 gr: S: 146 Skrit til en gl: Furre Stub i Landaas Bakken, der sat Mærke Steen, med Kul, Næver og Vidner, efter alle Vidnernes Anviisning hidtil, derfra 70 Skrit i sam/m/e Compas Streg, til en Houg eller Berg Nov, hvorved en Rod Vælte, hvorom 1ste, 3, 4de og 5 Vidne gjorde Anviisning der i den faste Berg Nov, blev hugget Kors, derfra 50 Skrit S: O: T: O: 5 gr: Sydlig, hvor blev nedsat Mærkesteen med Vidner etc.; der 14 Skrit N: for \paa Lønnings Ejendom/ var et af de af de 2 Vidner huggede Korser som 11te og 12te Vidne have hugget, og vidnet om, samt nu anviist, fra sidste Mærkesteen sam/m/e Compas Streg 160 Skrit, til en kløftet Furre i Svensva Hougen, gaaer Skiftet, efter alle Vidnernes Anviisning, i hvilken Furre, fantes 2 Bleeger, og blev nu tillige mærket med X paa begge Sider, derfra efter alle Vidnernes Anviisning 82 Skr: S: O: T: O: til en Houg ved en stor hvid tør Furre hvor paa østre Side i et jordfast Berg blev hugget Kors, derfra Skftet gaaer efter alle Vidnernes Anviisning over Svensva Vejen 64 Skrit S: O: T: O: 2 gr: S: til en Skftes Furre Stub, hvor nu blev nedsat Skftesteen med Tilbehør, p: W: Side Her det for 28 Skrit og paa Lønnings Ejendom, blev af Lmd:en og 11te og 12te Vidne anviist et andet X i et Berg og tet ved et X i en Furre, af de af 11te og 12te V: omvidnede af Contra Citanterne foranstaltede Xser. Fra sidste Mærke i O: S: O: 190 Skrit, til Løvaas til en forhen Skftes Furre Stub efter alle Vidnernes Paaviisning, der nedsat Mærke Steen med Tilbehør, derfra 56 Skrit i O: T: S: 7 gr: Sydlig, efter alle Vidnernes Anviisning til en grøn Furre, nu mærket med X paa østre og W: Sider, derfra over en Myr som ej kunde gaaes, da den var for blød, men anseet at være 100 Skrit over, i O: S: O: efter alle Vidnernes Anviisning til Højlands Vejen, til en Vindfalden før værende Skfte Furre, dens Stub, hvor nedsat Mærkesteen m: tilbehør, derfra 15 Skrit i N: T: O: 3 gr: N: til en grøn Furre, der mærket og hugget X paa begge O: og W: Sider. Her N: for, 56 Skrit til det længst fraliggende, og de øvrige nærmere, ere alle paa Lønnings Ejendom, er Stuerne efter de 8 Furre Træer, som 13, 14 og 15 V: have omvidnet, af Lmd: Eldøen hugget. Træerne derfra ført 2 á 3 Kugle Skud, ind paa Højlands Ejendom, blev af Lensmanden og

bem:te 3 Vidner anviiste, og af Laugrettet vurderet til Værdi alle sam/m/en 3 rd: Hoved Citanterne paastod hellere Træerne tilbage ført til et Stæd imellem Stuerne, end at være fornøjet med 3 rd: Contra Citanterne J: E: (Jens Eldøen) paastod at som Træerne ere huggede paa h/an/ds eget, formeener h/an/d at beholde dem uden Betaling. Fra sidstm:te Mærke 145 Skr: i O: T: S: 4 gr: Ostlig til en tør Furre med X og Bleeg efter alle Vidners Anviisning, hvilket X blev nyt ophugget og tydelig gjort. derfra i O: 4 gr: Sydlig 200 Skrit, sønden om Kranse hougén til en tør Furre med et X og Bleg efter alle Vidners Anviisning, men X nu fornyet, W for hvilken tet ved, blev udsat lovlig Mærke steen, derfra 60 Skrit i Ost til S: til en grøn Furre i hvilke hugget X paa begge Sider, derfra sam/m/e Compas Str: 130 Skrit til en gl: Furre med X og Bleeg efter alle Vidnernes Anviisning, hvorpaa Korset blev fornyet, derfra 113 Skrit i O: S: O: til, efter alle Vidners Anviisning en stor grøn Furre ved Lars Myrens Bøegjærde eller Skftesgjærde, tet ved Samme, i hvilke Furre blev hugget X p: W: Side. Her mødte Friderich Christophersen Støeplads fra Fr: Provstinde Christi, og anviiste Orningsgaards der tilstødende Skfte. Her er det Ostre Ende Skifte,

1799: 389

og paa hvilket nu mærkede Skjæl og Skfter begge Sider, Lønning ejer Skoven Norden for, og Leervig og Højland Skoven Sønden for. Endelig efter Contra Citanternes Begjæring, blev den lige Linie imellem begge Ende Skfterne, som Contra Citanterne har paastaaet fulgt, men ej af Retten antaget, opgaaet, og gaar først W: N: W:, til Højlands Vejen, efter Lensm/an/dens Anviisning, defra i N: W: T: W:, ligeledes af ham anviist, til Landaasen, Og er den Strimmel derimellem, spids i den østre Ende, den W: som Leervigs Skov, gaaer ej til Landaas W: Ende, men mødes af Niels Højlands Skov, men i den Ende er den bred 23 Skrit, der W: for, der spidses fra Niels Højlands Skov, til W: Ende Skifte. Hvorefter begjæredes anmærket den største Breede af Strimmelen, som treffer for Leervigens Skov, og hvilken blev opgaaet, og var 140 Skrit.

Saaledes Befaringen sluttet og fuldført.

Begge Parter declarerede, ikke at have videre, Vidnerne at tilspørge, eller at forlange af dem an- eller paaviist, men begjærede deres Udsigendes og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter aldeeles fra Retten dimitteret. Thi blev alle Vidnerne fremkaldte og dem forelæst Befaringen af Protocollen, den de vedblev, og alle aflagde Eed corporlig med oprakte Fingre efter Loven, at have vidnet deres Sandhed, og anviist baade Skjæl og Skifte, og alt andet omspurgt, saa rigtig og Ret, som de veed, have seet og hørt, og at de intet vide meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeeles med begge Parter Consence, blev fra Retten dimitterte.

Begge Parter renuncerede paa Sagens videre Foretagelse for Forligelses Commissionen, men paastod den nu ved denne Ret sluttet og paadømt.

Hoved Citanterne derefter nedlagde følgende Irettesættels og Paastand til Doms: 1. At de i Dag satte Mærker og Skfter maae ved Dom confirmeres til bestandig Skove Skjæl og Skfte imellem Lønning paa den eene, og Leervig og Højland paa den anden Side. 2det At Lensm/an/d Jens Eldøen og Ole Jensen Højland bliver tildømt, at udhugge og maculere de Xser de have ladet \hugge/ paa {Højlands} \Lønnings/ Ejendom, og de derfor og for slig ulovlig Foretagelse at blive tilbørligen mulcterte. 3de At Lensm/an/d Jens Jensen Eldøen bliver tildømt enten at betale Hoved Citanterne 8 rd: efter Vurdering for de ulovlig nedfældede 8 Furre Træer, eller og strax at føre Træerne tilbage til Stubbene, hvor de ere huggede, eller alle paa eet Sted ved en af Stubbene. 4de At Hoved Citanterne bliver frifunden for Contra Citanternes Tiltale, og Contra Citanterne tilfunden at betale Hoved Citanterne denne Sidstmeldte saa ubeføjet paaførte Processes og Aasteds Sags Omkostninger

Dom

Efter at Skove Skiftet ved Befaringen er bestemt og fastsat, bliver end videre i Sagen at paaskjønne og bedømme: a: De Korser som \Lensm/an/d/ Jens Jenssen Eldøen og Ole Jensen Højland efter 11te og 12te Vidners Forklaring, eegenmægtig haver ladet hugge og da disse ere huggede uden lovlig Adkomst og befunden at være i Lønnings Skov Part, saa bør de være uefterretlige igjen borthugges og gjøres ukjendelige. b: De af Lensmand Jens Jensen Eldøen efter 13de, 14de og 15de Vidne i Lønnings Skov huggede 8 Furrers tilbagelevering, hvilke ere vurderede af Laugrettet for 3 rd.; og da disse efter det beviiste Skove Skjæl og Skifte, er hugget paa Lønnings Ejendom; Saa bør og Hoved Citanterne til Sammes tilbage Erholdelse være berettiget. c: Sagens Omkostninger hvorom bliver at anmærke: At da Contra Citanterne slet intet har beviist om det Skiel og Skifte de have paastaaet og foraarsaget Processen med, og siden contrastevnt for; saa viiser det sig selv, hvis Sag er bedst grundet, og hvis aldeeles ej er grundet, og altsaa hvem bør nyde Omkostninger erstattet. Efter saadan/n/e Omstændigheder kjendes af Dommeren og Med Doms Mænd for Rett: 1st Det nu fastsatte Skove Skifte bør være bestandig Regel og Rettesnor, for nu værende og efterkom/m/ende Ejere og Brugere paa Gaarden Lønning paa den eene og Højland med Leerviigen paa den anden Siide, efter foranførte Befaring og Mærker. 2det De efter 11te og 12te Vidners Udsigende og efter Contra Citanternes Begjæring huggede Korser som nu befindes paa Lønnings Ejendom, bør være uefterretlige og af Jens Jenssen Eldøen og Ole Jensen Højland, udhugges og gjøres ukjendelige. 3de \Lensmand/ Jens Jenssen Eldøen bør føre tilbage til Hoved Citanternes Ejendom de 8te huggede Furre Træer, enten til den eller fleere af de Steder de ere huggede paa; begge sidstmeldte Poster under Mulct af 8 skl: Danske til den Nordenfjeldske Vej Kasse for hver Dags paaklagede Ophold over 15 dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse. 4de I Sagens og denne Aastæds Rets Bekostninger bør Lensmand Jens Jenssen Eldøen som Ejer af Leervigen og Ole Jenssen Højland, betale til Hoved Citanterne Hans Rasmussen Lønning med fleere, Jens Jenssen Eldøen 30 rd: og Ole Jenssen Højland 20 rd: i alt 50 rd: skriver Femtii Rigsdaler, hvilke {sidste} \Hoved Citanterne/ ellers for Contra Citanternes Tiltale i denne Sag bør frie at være. Alt at efterkommes inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse, under Nam, Adfærd og Executjons Tvang efter Loven. S: Schiøtz Udstædt til begge. NB: Mulcter

Høste Ting 1799 den 17de Septemb: for Etne Skibrede sat og holdet paa Aalunds Tingsted af \Jurisdictionens og/ Districtets Sorenskriver Søren Schiøtz Deres Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad i overværelse af Districtets beskikkede Foged V: og Velv: Hr: Hans Langsted, Skibredets Lensmand Erich Henriksen Schjeldal, samtlige tingsøgende Almue, som alle sær de med Skatter resterende ved Ting(breve?) fra Dom/m/eren vare indkaldede, med deres Skatte qvitterings Bøger at møde, og efterskrævne opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

- a: Af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd
1. Peder Larsen Tesdal	b: gamle Laugrettesmænd
2. Aschel Olsen Gravelsæter	3. Tolleff Tollefsen Grønstad
	4. Rasmus Zachariassen Hovland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, som følger

1. Sportel Reglementet af 11 Juni 1788.
2. Kongl: allern: Forordning at i Tyvs Sager som forfølges paa Justitiens Vegne, skulle de stjaalne Kisters Ejere indstevnes under Falsmaals Straf, til at aflægge deres eedelige

Forklaring, om Kosterne ere dem frakomne imod deres Vidende og Villie, dateret 31 Maj 1799.

3. angaaende Skifte Forvaltningen i Sterboer efter Huusmænd og Inderster af Land Almuen i Danmark og Norge dateret 21 Juni 1799.

4. for Norge, hvorved den legemlige Straf som Loven bestemmer, hen-

1799: 390

seende dem, der ej formaaer at Udreede idømte Bøder forandres og formildes, dt: 12 Juli 1799.

5. Gen: Land Oec: og kommerce Collegii Placat, 13 Aug: 1799 ang:de en Forandring og nøjere Bestemmelse i Forord: om Sild- og Torske Fiskeriet i Fosen Fogderie i Tronhiems Stift af 21 Dec: 1792.

6. Cancelliets Skrivelse af 11te Maj 1799 fra Stiftet communiceret 25 dto:, om hvorvidt Præliminair Forhører behøves i Brændeviins Brænderes og Salgs eller andre Forseelser imod Politie Anordningerne, som straffes med Bøder, og at naar de behøves, at Sorenskriverne for slige Forhører kan tilkjende sig Salarium, i overeenstemmende med Cancelliets Skrivelse af 25 Sept: 1790 til Amtmanden over Hedemarken.

7. Stiftets brev af 8 Aug: 1799, at ingen meere Udsalg skeer, af det Kongl: Havre Magazin i Bergen.

8. af 20de Juli 1799, hvorved efterlyses en fra Sverrig undvigt A: P: Ackerman.

9. Kongl: Placat 10 Maj 1799, ang:de falske Aatte Skillinger.

10. allern: Bestalling for Hr: Hans Langsted som Foged over Sundh: og Hardanger d: 21 Juni 1799.

<See videre q>

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen fra fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Gotskalk Halvorsen Schiold og Even Larssen Udstuen og befunden saaledes, som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret.

Extract Lodsmidler af Skifte breve, paa de Arver som hos Forældre og Bedsteforælde ere indestaaende fra Høstetinget 1798 til denne Tiid 1799, henhørende til Over Formynder Regnskabet, og Samme at vedlægge.

Anordninger publiceret

q Stiftets br: 7 Sept: 1799 om Smaae Toldene 97 skl: pr: Løb.

Post Forhør

Blev Forhør foretaget i Anledning af Postens Forsinkelse fra Westbøe til Schonevig den 30te og 31 Aug: sidst, hvorom fremlagt og oplæst Postmesteren i Bergen Hr: Secretair Thomsens Anmeldelse af 2de Sept: sidst saal: samt original Speciel Time Seddel fra Westbøe til Schonevig {saal:} \Forbem:te in Originali vedhæftet/ og endelig Indstevningen til dette Forhør af 4 Sept: 1799 saal:

Postbonden Jon Olsen Gjærde mødte, anmeldte, at omstevnte Tiid tilkom det ham, at føre Posten, og den blev ført af Johannes Thomassen Post dreng, men denne kan ikke møde i Dag, da han passer paa i Dag det er Post dag, at føre Posten fra \Gjærde i/ Etne til Westbøe paa Sandeidet i Christiansands Stift, forklarede: At ommeldte Tiid blev Posten {skydset} paa sin Vej fra Stavanger til Bergen skydset fra Westbøe, ved vedk:de Postbonde, i Christiansand Stift, til Gjærde i Etne, men kom ikke til Gjærde, før Løverdag Morgen den 31te Aug: Kl: 8, og strax uden allermindste Ophold kuns han fik nødtørftig Mad, reisde bem:te Johannes Thomassen med Posten til Schonevig; altsaa Comparenten formeener, at ingen Skyld hviler paa ham eller hands Postkarl til mindste Forsømmelse.

Skafferen Tjæran Nielsen i Etne forklarede: At ommeldte Løverdag Morgen, højt paa Morgen, spurgde Deponenten paa Jon Gjærdes gaard om Posten var kommen, da blev svaret Nej: og strax efter hørde Deponenten at Johannes Thomassen var gaaet med Posten. Det var RegnVejr og skyet.

Som intet videre var at undersøge, da Opholdet synes at hvile paa nærmeste Postbonde i Christiansand Stift, saa blev Forhøret sluttet for Amtet at insinuere. Udstædt og sendt 15 Nov:

Leyermaals Aftingning

Constitueret Foged Hr: Annanias Christian Astrup som Actor anmeldte, at have til dette Ting og Tiid ladet indkalde ugift Qvinde Gjertrud Elias Datter Løvereide for begaaet Lejermaal med Artillerie Kudsken ung Karl Christen Thorsen Liusnæs, til at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf i Stedet for Skriftemaal.

For hende mødte Erich Henriksen Schieldal, og tilstod Forseelsen, men paa hendes Vegne beklagede, hun intet havde at betale med, alleene 1 rd: 2 mrk:, som hende er bleven given, havde hun sendt med Comparenten, som han anbød for Bøderne, med Anmodning at Samme dermed maatte være aftingede, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Hvor gl: hun er? Rs: 24 Aar. 2det Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 3de Om hun er beslægtet eller besvogret med Barnefaderen? Rs: Nej. 4de Om Hun er gift? Rs: Nej. 5te Om det er Hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hendes Formue til at betale de fulde Bøder eller meere end de anbudne 8 Mrk: ? Rs: Hun har slet intet at betale med.

Fogden Langsted fandt sig nødsaget at modtage til Aftingning de anbudne 8 mrk: for at beregne Hans Maj:ts Kasse til Indtægt; og da hun indfinder sig uden Lov og Dom at hensættes paa Vand og Brød hos Lensmanden; saa frafaldt han Sagen og begjærede det Passerte, som Udskrift af Protocollen sig meddeelt som blev bevilget. Udstædt

<Lejermaals Bøder>

1799: 390b

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 717. Lieut: Weltziens paa Kamboe No: 9, Obl: til Capt: Weltzien paa 200 rd: dateret 29 April 1793, af Creditor qvitteret 17 Sept: 1799.

Leyermaals Aftingning

Constitueret Foget Hr: Annanias Christian Astrup som Actor anmeldte, at have til dette Ting og Tiid indkaldet ugift Qvinde Ingri Sjurs Datter Haaland, for begaaet Lejermaal med afdød Land Soldat Hans Tollefsen Haaland til at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf i Stedet for Skriftemaal.

For hende mødte hendes Broder Ole Sjursen Haaland, som paa hendes Vegne tilstod Forseelsen, men beklagede hun intet havde at betale med, alleene han vilde erlægge for hende 3 Mrk: som hun anbød for Bøderne, med Anmodning, at Samme dermed maatte være aftingede, da hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st hvor gl: Hun er? Rs: 26 Aar. 2det Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 3de Om hun er Barne Faderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om hun er gift? Rs: Nej. 5te Om det er hendes første Lejermaal? Rs: Det er hendes Andet, men hun har bødet for det første. 6te Om begge Barne fædrene vare beslægtede eller besvogrede? Rs: Nej. 7de Om hun ej har Formue til at betale, om ikke de fulde Bøder, da meere end de anbudne 3 mrk: ? Rs: Hun kan selv slet intet betale.

Fogden Langsted fandt sig nødsaget at imodtage til Aftingning de anbudne 3 mrk:, for Samme Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt. Og da Hun indfinder sig uden Lov og Dom at hensættes paa Vand og Brød hos Lensmanden; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt
<Lejermaals Bøder>

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 18 Septemb: 1799 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten Ao: 1800, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere

a: til Sommertinget: Ingen.

b: til Høste tinget: altsaa heller ingen, nu for Tiden.

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkald

ForM: Bogen fol: 179, 192. Anne Ewens Dt:s Mands for Arv efter Skfte 13 Dec: 1783, 177 rd: 6 s: og 15 Dec: 1788 Hjem/m/egifte 20 rd:, dat: 17 Sept: 1799. betalt

Forlovspenge 1 rd:

(Andre dokument)

Johannes Johannessen Øfstebøe Skde til Ole Sjursen paa No: 21 Yttre Haaland 1 pd: 8 mrk: Sm: 1 td: Korn q dat: 23 April 1799. q deraf nu købte 16 mrk: Smør ½ td: Korn.

Ole Sjursen Yttre Haaland Obl: 399 rd:, til Erich Haldorsen Nedre Næss, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i No: 21 Yttre Haaland 1 pd: 8 mrk: S:, 1 td: Korn efter Aftag d: 17 Sept: 1799.

Hans Halvorsen Obl: til Thor Larsen Østreim paa 330 rd:, Rente 4 proC:, Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 1 L: S: 1 Hd: dateret 20 Juni 1899.

Nye Doms Sag

Johannes Erichsen Ousvig ved Curator Engel Engelsen Gjøen fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: Tree Mark og Fire Skilling :/ og fremlagde skreven mundtl: Varsel contra Johannes Larsen Wejen af 2 Sept: 1799 som blev oplæst saal: Indstevnte mødte og tilstod Varsel og lovlig Forkyndelse, forbeholdende sig alt lovligt.

Citanten i Rettelagde et her inden Retten erhvervet TingsVidne den 26 April 1799 til Actens Følge, og derefter paastod Dom efter Indstevningen, og saaledes indlader Sagen Dom.

Indstevnte havde intet at tilføre.

Sagen blev til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Af Vidnernes Forklaring synes det vist, at Huusmanden Johannes Larsen Wejen har indgaaet Contract med hans Husbonde Johannes Erichsen Selv Ejer paa Ousviig, at fravige sit Huusmands Plads Wejen til Vaar 1799, og at derom er oprettet og underskrevet Contract; men da Contracten ikke er fremkom/m/en, {et} \een/ af 1ste Vidne paaberaabt ustevnt Mand, ikke er ført til Vidne de førde Vidner ere ikke fuldkom/m/en overeenstemmende, eller Contractens Fuldbyrkelse tilstrækkelig beviist, da, siden om Handlingen skulde skrives Contract, Accordten ikke kan siges sluttet, førend ved Contracts Underskrift; saa kan Sagen ikke afgjøres uden ved Eed: Om Johannes Larsen Wejen ved Høstetinget \1797/ paa Gjærde i Etne, har indgaaet og sluttet skriftlig eller mundtl: Foreening med hans Hosbonde Johannes Erichsen Ousviig, den første at fravige sit Plads Wejen Vaar Fardag 1799, eller ikke. Thi kjendes for Rett: At efter Lovens 1 Bogs 14 C: 6 a: bør Johannes Larsen Wejen om ikke efter Fr: 14 Sept: 1792 imod denne Dom skeer Indsigelse inden tree Maaneder efter Sam/m/e lovlige Forkyndelse, til næste Ting efter bem:te tree Maaneders Forløb, og om efter Fr: 5 Nov: 1723

1799: 391

Sagen ej appelleres efter egen lovlig Indstevning til sit Værneting til sin Benægtelses Eed at anhøre, eller Citanten Bekræftelses Eed at aflægge, gjøre sin corporlige Benægtelses Eed, at han ikke ved Høstetinget paa Gjærde i Etne \1797/ har indgaaet og sluttet skriftl: eller mundtl: Foreening med hans Hosbonde Johannes Erichsen Ousviig, at fravige sit Plads Wejen Vaar Fardag 1799 og i saa Fald for Citantens Tiltale fri at være; men i Mangel af saadan Indstevning til bem:te Tiid, eller da Benægtelses Eeds Aflæggelse, bør Johannes Erichsen Ousviig efter Lovens 1 Bog 14 C: 7 a: til samme eller næste Ting derefter, og ved egen lovlig Indstevning til sit Værneting, indstevne Johannes Larsen Wejen, sin Bekræftelses Eed at anhøre, at Johannes Larsen Wejen ved Høstetinget paa Gjærde i Etne 1797 har indgaaet og sluttet skriftl: \og/ eller mundtlig Foreening med Johannes Erichsen Ousviig, at fravige Pladset Wejen Vaar Fardag 1799, da Johannes Larsen Wejen derefter bør til Vaar 1800, Lovens rette Fardag fraviige og røddig gjøre Pladset Wejen, og have de sig der tilhørende Huuse bortført inden de Tiider og under Sam/m/es Forbrydelse som Lovens pag: 517 a: 41 foreskriver og byder, og Huusene have afbrudt og bortført uden gaards inden 3 Maj 1800 eller de ved Rettens Foranstaltning paa Johannes Larsens Bekostning afbrydes, og om Sam/m/e ikke strax af ham bortføres, forholdes dermed efter allegerede Lovens Articuli; men i Mangel af sidstmeldte Indstevning til rette Tiid, eller Bekræftelses Eeds Aflæggelse, frifindes Johannes Larsen Wejen for Citantens Tiltale. Alt at efterkom/m/es til foreskrevne Tider efter denne Doms lovlige betimelige Forkyndelse, og i seenest inden 15 Dage efter at den afgjørende Eed er aflagt i Følge den/n/e Dom, under Adfær og Executions Tvang efter Loven. Processens Omkostninger frafaldes. Udstædt til begge

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskyld og qvitterings Bøger anviist

Mad: Hegelunds paa Hougen No: 14 til Færrik Edward Hegelund 1 L: 1 pd: Sm: paa Livs Tiid d: 14 April 1799. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Østen Gabrielsen Biørgen til Peder Hansen paa Livs Tiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Øjbohollen, Cond:r eje Huusene Aarl: Afgift 5 rd: og 6 Arbeigs Dage d: 17 Sept: 1799. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Hr: Brochmands til Ole Pedersen paa Livs Tiid paa Plads under Madsgaard Aarl: Afgift til Leilændingen 3 rd: eller Foster derfor, {og} \eller/ 6 Ugers Arbeide, d: 16 Sept: 1799. til Manuf: H: bet: 8 s:

Dto. til Ole Jversen paa Livs Tiid paa Plads under Waagen, Aarl: Afgift til Leilændingen 3 rd:, enten i Penge, Foster eller Arbeide d: 16 Sept: 1799. M:f: H: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

til Afdrag af No: 5 p: 405. Morten Gundersen Tesdal No: 48, Obl: til Haldor Rasmussen Gundegjærs Enke i alt paa 300 rd:, d: 2 Maj 1788, hvoraf til hendes Mand Niels Erichsen Wættstøe er betalt til Afdrag 26 April 1794 100 rd:

No: 7 p: 60. Hans Halvorsen Tesdal No: 48 Obl: til Just: Rd: Koren 303 rd: dat: 16 Sept: 1796. af Creditor qvitteret 21 Juni 1799, efter vedhæftet Opsigelse.

Pantebogen til Inddragelse

Fænrik Edward Christi Hegelunds Obl: til Capt: Joachim Friderich Weltzien paa 200 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Huuse paa Hougen No: 14 H: C: gds: dateret 18 Sept: 1799.

Lars Olsen Tesdal Obl: til Niels Tørressen Opheim p: 140 rd:, Rente 4 proC:to Pant 1 pr: i Tesdal No: 48 2 pd: 21 mrk: S: 2 Spd: Korn d: 17 Sept: 1799.

Ewen Larsen Udstuens Skde til Asbjørn Bergessen Udstuen paa Udstuen No: 65 \L: g(..?):/ deri 4 mrk: S: for 8 rd:, dat: 18 Sept: 1799.

Afkald

ForM: Bogen fol: 175, 176 og 181. Torbjør Lambrets Datters Mand for Arv efter Skifte 30 Juni 1772 37 rd: 2 mrk: 14 s: 20 Feb: 1777 1 rd: 1 mrk: 5 s: og 27 Janv: 1786 6 rd: 2 mrk: 5 s: dat: 18 Sept: 1799.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette, saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Fjeldberg Skibreedes Høsteting den 19de Septemb: 1799 sadt og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Sjur Sjursen Østereide, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnl:

Alle af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Erich Jonsen Øchland	3. Poul Andersen Norhuus
2. Iver Harraldsen Alne	4. Simon Halvorsen Sæbøe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høy Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

1799: 391b

Formynder Ting blev holdet, og dermed befundet og passeret som for Schonevig Skibrede Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b., og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examinerte i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ole Larsen Stangeland og Knud Anderssen Øfre Houge og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skifterne paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende falden fra Høstetinget 1798 til Høstetinget 1799, henhørende til OverFormynder Regnskabet og Samme at vedlægge.

Leyermaals Aftingning

Hr: Foged Langsted som Actor anmeldte, at {have} til dette Ting og Tiid er indkaldet ugift Qvinde Kari Erichs Dt: Døreim for begaaet Lejermaal med Land Soldat Sjur Nielsen Døreim, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf paa Vand og Brød i stedet for Skriftemaal.

{For hende} Hun mødte, og tilstod Forseelsen, men beklagede at Hun slet intet havde til at betale sine Bøder med, kuns havde hun faaet givet 4 Mrk:, dem hun anbød, med Anmodning, at Hendes Bøder dermed maatte være aftingede, da hun uden Lov og Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden, at tilspørge Kari Erichs Datter, om Hendes Alder? Rs: 22 Aar, som Dommeren og Laugrettet skjønnede at være rigtig. dernæst tilspurgde Laugrettet og Almuen: 1. Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 2det Om hun er Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 3de Om hun er gift? Rs: Nej. 4de Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: ja. 5te Om hun ej har Formue til at betale meere i Bøder? Rs: Hun er saa yderlig fattig, at hun slet intet kan betale, og hvem vilde vel hertil enten laane eller give hende noget.

Fogden Hr: Langsted fandt sig nødsaget at modtage til Aftingning de anbudne 4 Mark, for samme Hds: Maj:ts Kasse at beregne til Indtægt. Og da hun indfinder sig uden Lov og Dom at hensættes paa Vand og Brød hos Lensmanden, saa frafaldt han Søgemaallet, og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Udstædt

Lejermaals Bøder>

Leyermaals Afting

Hr: Foged Langsted som Actor anmeldte at til dette Ting og Tiid er indkaldet ugift Qvinde Ingeborg Ommunds Datter Hougeland for begaaet Lejermaal med Lars Torbjørnsen Synnenaee i Ryfylke ungst Mandskab og ung Karl, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Hun mødte, og tilstod Forseelsen, men beklagede at hun slet intet havde at betale sine Bøder med, men havde sammentigget 4 Mrk:, dem hun anbød, med Anmodning, at hendes Bøder dermed maatte være aftingede, da hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornødent at tilspørge Ingeborg Ommunds Datter om hendes Alder? Rs: 37 Aar. Dette Dommeren og Laugrettet skjønnede at være rigtig. Videre begjærede Laugrettet og Almuen tilspurgt: [1st] Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 2det Om hun er Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 3de Om hun er gift? Rs: Nej. 4de Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Hun har een gang før begaaet Lejermaal, og sam/m/e afsonet med Bøder og corporlig Straf. 5te Om begge Barne fædrene ere hinanden beslægtede eller besvogrede? Rs: Nej. 6te Om hun ej har Formue at betale meere i Bøder? Rs: Nej, hun er alt for fattig til at betale noget.

Hr: Foged Langsted fandt sig nødsaget at modtage til Aftingning de anbudne 4 Mark for samme at beregne Kongens Kasse til Indtægt. Og da hun indfinder sig hos Lensmanden uden Dom at hensættes paa Vand og Brød; saa frafaldt Actor Sagen, og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig beskrevet meddeelt som blev bevilget.

Udstædt.

<Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skifte brev 9 Nov: 1798 efter Steffen Johannessen Lille Gjærevig. | Jordegods Udlæggene
.... 1ste April 1799 efter Knud Svendsen Nedre Houge. | i Skjøde bogen ekstraheret
Afkalde

Myndtling Erich Evensens Moders af 3 April 1799 for 3 rd: 5 mrk: 11 4/5 s: efter Skifte paa
Stavenæs dto: dato.

.... Torbjørn Evensens Dto: sam/m/e Skifte og Dato lige Arv.
.... Ewen Evensens Ditto Ditto Ditto
.... Maddelle Evens Dt:s Arv 1 rd: 5 mrk: 13 3/10 s: Ditto Ditto
.... Kari Evens Datters lige Arv ditto Ditto
.... Eli Evens Datt:s Dto: Dto: Dto:
.... Borgilla Evens Datters Dto: Dto: Ditto

1799: 392

Myndtling Dorothea Peders Datter Aalunds Formynders for Arv 13 rd: 5 mrk: 4 5/6 s: efter
Skfte 18 Juli 1799 Afkaldet af sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 189. Johannes Olsens efter Skfte 5 Sept: 1781 for Arv 34 rd: 3 mrk: 14 s:
dateret 19 Sept: 1799.

(Andre dokument igjen)

Anders Heljessen Schielnæs Skde til Peder Heljessen Løvfald paa 9 3/16 Voger Konge Korn
Tiende i Fjeldberg Skibredes Konge Korn Tiende for 120 rd: d: 28 Maj 1799.

Peder Iversen Alnes Enkes Skde til Anders Samsonsens paa Condition at ogte(?) Sara
Tjærands Datter, paa Alne No: 30 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hud for 400 rd: d: 30te April 1799.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 20 Sept: 1799 continuerede dette Ting.

Laugrettesmænd til at betjene Retten Aaret 1800, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet
indførte Jordbrugere

a: til Som/m/ertinget: Gunder Torbjørnsen Sandvigen

og som ingen fleere ere, kan ingen til Høstetinget opnævnes.

Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for ham derefter i Følge Reglementet at
tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Myndtlingen Ragna Gunders Datters Formynders for Arv 7 rd: 3 mrk: 5 s: efter Skfte paa
Dahlen 20 Sept: 1790 dat: 20 Sept: 1799.

.... Brithe Guttorms Datters Formynders for Arv 5 rd: 1 mrk: 11 ½ s: efter
sam/m/e Skifte ditto Dato.

.... Ragna Guttorms Dt:s Formynders lige Arv sam/m/e Skfte dto: Dato.

Pantebogen til Inddragelse

Poul Andersen Norhuus Obl: til Niels Johannessen Arnevig 50 rd:, og Johannes Poulsen
Arnevig 50 rd:, i alt 100 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Norhuus No: 31 H: C: gds: 1 L: S:
1 Hud dateret 19 Sept: 1799.

Anders Samsonsens Alne No: 30 H: C: gds: Vilkors Contract til Gjertrud Samsons Dt:.
Peder Iversen Alnes Enke dateret 30 April 1799.

dto: Anders Samsonsens Alnes Obl: til Peder Iversen Alnes Enke Gjertrud Samsons Dtr., paa 200 rd., uden Renter, Pant 1ste Prioritet i Alne No: 30 H: C: gds: 1 Løb Sm: 1 Hud dateret 30 April 1799.

Ole Torgersen Waches Skde til Johannes Olsen paa Wache No: 35 2 L: S: 1 Hd: for 505 rd., dateret 25 Juli 1799.

Johannes Olsen Obl: til Major Dahl paa 500 rd., Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Wache No: 35 2 Løb Smør 1 Hd: d: 25 Juli 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 3 fol: 114. Knud Poulsen Øf: Dommersnæs No: 1 H: C: gds: i Fjære Skibr: Obl: til Knud Thorsen Wiiland i alt 250 rd: dt: 24 Juni 1778 deraf imod Creditors qvittering 20 Sept: 1799 bet: 50 rd:

No: 5 p: 660. Ole Torgersen Waches No: 35 Obl: til Major Dahl paa 230 rd., dat: 28 April 1792, af Creditor qvitteret 25 Juli 1799.

No: 7 p: 96. Peder Poulsen Norhus No: 31 H: C: gds: Obl: til Niels og Johannes Arnevig i alt 100 rd., d: 20 Sept: 1796, af Creditorerne qvitteret 19 Sept: 1799.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Ommund Asbjørnsen Øf: Axdal No: 35 H: C: gds: til Jens Tørressen paa indengjærdes uskatlagt Plads Karleschaar, at tiltræde efter 16 Aars Forløb fra 21 Nov: 1798, eller Enke efter ham, end og om hun igjen er gift, paa Livs Tiid, bebygge selv Pladset og eje Huusene, Aarl: Afgift 3 rd: og 4 Dages Arbeide, hugge i Skoven det til eget brug behøvende, ej videre. I Hagen og Fjeldet 2 Melke Kjør og 2 gjeld bæster, og saa mange Smaler som h/an/d af Pladset kan vinterføde d: 21 Nov: 1798. til M:f: H: bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Knud Andersen Øf: Hougens Skde til Niels Knudsen paa 5/6 Parter i Øf: Houge No: 38 1 $\frac{3}{4}$ L: S: 1 $\frac{1}{2}$ Hd:, og halve Øf: Houge Saug for 699 rd:, d: 19 Sept: 1797.

Ommund Asbjørnsen Øf: Axdal No: 35 H: C: gds: Radsmands Contract p: 16 Aar til Jens Tørressen Øvrøx(?) (Øvre Axdal?) paa halve bem:te Øf: Axdal d: 21 Nov: 1798.

Hans Sjørnsen Hougeland No: 12 Vilkors Contract til Sjur Gundersen Hougeland d: 30 April 1799.

Niels Knudsen Øf: Houge No: 38 Vilk: Ctr: til Knud Andersen Øf: Houge dateret 20 Sept: 1799.

Johannes Olsen Wache No: 35 Contract med Ole Olsen Wache om Vilkor og Huusmands Plads dateret 20 Sept: 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1799: 392b

Tredie Dagen den 21de September 1799 continuerede dette Ting.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette, blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Føjens Skibredes Høsteting den 23de Sept: 1799, sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Jens Jensen Eldøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnl:

Alle af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Olsen Lille Brandvig	3. Johannes Rasmussen Tvedte
2. Niels Samsonsens Hysingstad	4. Niels Salamonsen Houchenæs

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, regist:t for Etne Skib: fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b: og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tings Vidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Baar Størksen Hougland og Søren Knudsen Øchland og befunden saaleedes som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret:

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høstetinget 1798 til Høstetinget 1799, henhørende til Over Formynder Regnskabet, og Samme at vedlægge.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 4 April 1799 efter Halvor Thomassen Øchlands Hustr: | Jordegods Udlæggene i
.... 6 Apr: 1799 efter Endre Larsen Siøvolds Hustrue. | Skjødebogen extraheret
Afkalde

Myndtling Siselle Hans Datters Faders af 2 Aug: 1799 for Arv \13 rd: 2 mrk: 14 $\frac{3}{4}$ s:/ efter Skfte paa Børtvedt af sam/m/e Dato.

.... Marithe Hans Datters Faders dto: Skfte, og Dato, lige Arv.

.... Niels Heljessen Søre Sæles Moders af 13 Aug: 1799 for Arv 6 rd: 3 mrk: 11 $\frac{1}{2}$ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Ingeborg Endres Datter Wiickes Faders efter Skifte af 15 Aug: 1799 for Arv 19 rd: 2 mrk: 13 $\frac{1}{8}$ s: Afkaldet sam/m/e dato.

.... Bodelle Endres Dt:s sam/m/e Skfte Arv og Dato.
(Andre dokument igjen)

Jørgen Willumsen Loddens Arvingers Skjøde til Daniel Willumsen paa Lodden No: 7 H: C: gds: i alt $\frac{1}{4}$ Vog Fisk, deraf indløst for 178 rd: 4 mrk: $\frac{2}{9}$ Vog Fisk, og selv arvet Resten dat: 23 Sept: 1796.

Peter Lexau senior i Bergen Skde til Bærnt Magnussen Folgerøen paa Age No: 33 med Krabbevigen og Agesøsteren 21 mrk: S: for 249 rd: 3 mrk:, d: 2 April 1799.

Bernt Magnussen Folgerøen Skde til Ole Christiansen Age paa sam/m/e gods for 600 rd:, m: v: Holmer etc: d: 2 April 1799.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 24de Sept: 1799 continuerede dette Ting.

Brandskade Tingsvidne

For Retten fremstod fra gaarden Totland No: 59 S: S:E: gds: i dette Skibrede For afg: \SelvEjer/ Mikkel Geertsens Brug paa h/an/ds eeneste Arving umyndig Datter Ragnele Mikkels Datters \Vegne/, hendes Formyndere Rasmus Gundersen Yttre Saxeide og Jesper Jensen Hilde, for Ole Erichsen Selv Ejers Brug, Ejeren Ole Erichsen, for Peter Olsen Totland(s) Brug, Selvejeren Peter Olsen, for Helje Erichsens Brug, Selvejeren Helje Erichsen, for Niels Sæbjørnsens Brug, Selvejeren Niels Sæbjørnsen, og for Peder Torkelsens Brug, Selvejeren Peder Torkelsen, og vemodelig beklagede, at Natten til den 6te April sidst, opkom i Mikkel Geertsens Kjøkken, en ulykkelig Ildebrand, hvortil Oprindelsen ikke har vært mulig at udfinde eller udspørge, {...} og ingen blev vaer før efter Dagens Undergang, da bem:te Ragnele Mikkels Datter \15 Aar gam/m/el / var kommen ud igiennem Vinduet fra Stuen, hvor hun laae næst ved Kjøkkenet, hvor og laae en gam/m/el Kone hendes Mormoder, 3 hendes yngre Sødskende, og en Tjeneste Dreng, som alle døde og indebrandt, {men tillige laae og der en Tjeneste Pige som blev reddet, og tillige med Pigen} \og/ gjorde Anskriig, da først Peter Olsen og siden de øvrige gaardens Folk kom ud af deres Senge og paa gaarden, da Ilden allerede havde bespændt Mikkel Geertsens Kjøkken fra Grunden og i Taget, og strax tog fat i Stuen, og greeb om sig saa at inden en Time vare alle Gaardens og Beboeres Huuse, de som afbrændte, som aldeeles bespændte af Ilden, at ingen af dem kunde reddes, hvorved og opbrændte, næsten alt hvad i de fleeste Huuse vare, og i nogle alt hvad der var, saa

1799: 393

at i almindelighed intet blev bierget uden Creaturerne, hvoraf dog opbrændte en Gris for Mikkel Geertsen.

Og ved hvilke Ildebrand opbrændt, for Mikkel Geertsen, \Glas/ Stuen med Kjøkken, og en Forstue, 1 Stabur, Lade og Fjøs, 1 Jldhuus, 1 Veedeskykke, meest alle nye Huuse, og slet intet bjerget af hvad deri var, Kister, Klæder, Boehave, \Mad, Korn,/ og andet, som var umuelig at faae bjerget noget af, og intet blev levnet fra Ilden uden to ubetydelige (ree?)je Huuse, et F{aae}aare/ Huus og en Fiske Skjaae, og alt øvrige af Ilden fortæret.

For Ole Erichsen op brændte, en Røg Stue, 1 Stabur, 1 Jldhuus, en Veede Skud, et Arbeidshuus, og intet fra Ilden blev levnet uden Lade og Fjøs, men alle øvrige Huuse lagte aldeeles i Aske, med alt hvad deri var, Kister, Klæder, \Korn,/ Mad og Boehave, og fik intet reddet fra Ilden, uden hans egen Kiste, og saa lidet Mad at han neppe kunde leve deraf 8te Dage, og var det Comparentens Søn \Erich Olsen/ der som Tjeneste Dreng indebrændte i Mikkel Geertsens Stue.

For Peter Olsen opbrændte, og gandske af Ilden fortæret og lagt i Aske, en {stor} Glas Stue med Loft og Kjøkken, en Sængeboe dobbelt Højde, og et tømret Kam/m/er ved, og Sval samt Forskudde, et Stabur, et Jldhuus, og blev kun fra Ilden levnet Fjøs, Lade, Hæsteskid, og 2de andre gl: Skudder, og en Fiske Siaae, og af alt Boehave, Korn og Mad, fik intet bierget, uden Kisterne, dog deraf 2de opbrændte.

For Helje Erichsen op brændte, og blev gandske lagt i Aske, en glas Stue med Loft og Kjøkken, en Sængeboe dobbelt Højde med Kam/m/er, Sval og Forstue, et Stabur, et Jldhuus, og blev kun fra Ilden levnet, Fjøs, Lade, Hæste skud, en Fiske Siaae og 2de gamle Skudder, og fik intet bierget uden nogle Klæder.

For Niels Sæbjørnsen blev op brændt og lagt i Aske, en nye glas Stue med Kjøkken og Loft, Røg Stue, {1 Hæste} 2de Skudder, 1 Stabur, 1 Jldhuus, og ikkun blev til overs fra Ilden, Flor og Lade, og 1 gl: Skjaae, og blev opbrændt alt hvad i Huusene vare, undtagen lidet Mad og Comparentens Kister, men alt øvrigt Boehave blev opbrændt.

For Peder Torkelsen blev op brændt og lagt i Aske, 1 Stabur med Mad, Korn, Kister, og \sin/ meeste Boehave, \og alle Klæder,/ samt Taget og Bielker paa en glas Stue, og fik levnet fra

Ilden \ Tøm/m/er K(....?) af Stuen,/ Flor, Lade, Skud og Ildhuus, samt Ildkar og en Kobberkjedel men ej videre.

Og da Comparenterne for disse deres paaboende Gaard Totland No: 59 S: S:E: gds:, og deres Brug som er hver af Skatte Skyld: Mikkell Geertsens Brug 2 pd: 19 ½ mrk: S: Ole Erichsens Brug 1 pd: 9 ¾ mrk: S: Peter Olsens Brug 1 pd: 16 ½ mrk: \S:/ Helje Erichsens Brug 1 pd: 16 ½ mrk: S: Niels Sæbjørnsens Brug 1 pd: 9 ¾ mrk: S: og Peder Torkelsens Brug 2 pd: 6 mrk: S: /: Bem:te Ole Erichsen er Fader og eeneste Arving efter Erich Olsen som indebrændte :/

formedelst denne ulykkelige Hændelse, hvorved endnu maae anmærkes, at alle de afbrændte Huuse er gandske opbrændte i Grunden, nødsages allerunderdanigst at søge nogle Aars Skatte frihed, og Befrielse for alle Udgifter; saa vare de om denne Skade, et Formelig Tings Vidne begjærende, til deres allerunderdanigste Ansøgning dermed at belægge.

Dommeren oplæste det tilførte for Laugrettet og Almuen og derom æskede deres sandfærdige Vidnesbyrd, om ovenmeldte sig saaleedes, eller hvorledes [anderledes] i Sandhed forholder, og deres Skjønnende, om hvad Part af gaardens Huuse, denne Skade kan ansees for? Samtlige Laugrettet og Almuen svarede: At det var dem alle fuldkom/m/en bekjendt, i sær de tvende Naboer, som undgik Ildebranden, hvoraf er \ved Retten/ tilstæde den eene Baar Mikkelsen Totland, der og dette bevidnede, det andragne sig saaledes i Sandhed forholder som tilført er, i alle Maader, og at Skaden ikke kan være anderleedes at ansee, henseende gaarde brugen Huuse, end for Mikkell Geertsen heel og total, for Ole Erichsen 7/8 deel Skade, for Peter Olsen ¾ Skade, for Helje Erichsen ¾ Skade, for Niels Sæbjørnsen 7/8 Skade, for Peder Torkelsen ¾ Skade.

Comparenterne begjærede det Passerte sluttet, og dem som TingsVidne beskrevet meddeelt, som blev bevilget.

Udstædt

Laugrettesmænd til at betjene Retten Aaret 1800, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere

a: til Sommertinget: 1. Erich Pedersen Siøvold. 2. Jacob Carlsen Øf: Næsse. 3. Torbjørn Truelsen Løvhammer. 4. Bertel Rasmussen Nordthun.

b: til Høstetinget: 1. Jacob Johannessen Tvedte. 2. Mathias Erichsen Walvatne. 3. Niels Aanensen Wiichenæs. 4. Samson Jacobsen Rommetvedt

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 210. Siri Tollevs Datters Mands, efter Skfte 25de Oct: 1787 for Arv 13 rd: 85 s: og Hjem/m/egifte 20 rd:, dateret 23 Sept: 1799.

ForM: Bog fol: 266. Ole Pedersen Hildes efter Skfte 19 Juli 1798 for Arv 22 rd: 4 mrk: dateret 24 Sept: 1799.

1799: 393b

Niels Olsen Højlands Caution for Arvingerne efter Rasmus Knudsen Krogh (Kragh), for Renterne af hands Arv, dem skjænket, Aarl: 18 rd: 87 s: i Tilfælde h/an/d intet!! (inden?) 15 Aar indfinder sig, d: 22 Juli 1799.

Helje Jensen Nedre Lillebøes Arvingers Skde til Jørgen Heljesen paa 1/10 Part i Morkens Alminding for 20 rd: indløst, og \ 1/40 Part for/ 5 rd: selv arvet d: 4 Maj 1799.

Stener Endresen Berøen og Daniel Pedersen Stokkevigs Arv:s Skde til Henrich Stenersen Berøen paa Strømøen No: 67 2 9/13 Mrk: S: for 2 rd: 5 mrk: 8 s: d: 6 Maj 1797.

Jens Larsen Sortlands Arvingers Skde til Ole Clemensen Alsvog p: Sortland No: 130 6 Mrk: S: 1 Hd:, for 120 rd: 1 mrk: 14 s: dateret 25 Sept: 1798.

Afkalde

Hans Hansen Alsvogs for hands Hustrue Mari Jons Datter efter Skifte 8 Apr: 1783 efter Jon Carlsen Gillies Hustrue 14 rd: 2 mrk: 5 ½ s: d: 24 Sept: 1799.

ForM: B: fol: 209, 263. Salomon Olsen Habbestads efter Skifte 15de April 1785 158 rd: 4 mrk: 7 s: og 10 Dec: 1795 89 rd: 5 mrk: 9 1/3 s: i alt 248 rd: 4 mrk: 1/3 s: dt: 24 Sept: 1799.

.... fol: 265, 265. Johannes Heljesen Nedre Lillebøes for efter Skfte 20de Martii 1797 Arv 65 rd: 4 mrk: 2 s:, og efter Skfte 11 Dec: s: A: p: Horneland 47 rd: 2 mrk: 1 17/40 s: samt en gave 27 rd: 3 mrk: dat: 24 Sept: 1799.

.... fol: 267. Myndtl: Halvor Jacobsens Formynders efter Skifte 24 Aug: 1799 for Arv 22 rd: 6 4/5 s: dateret 24 Sept: 1799.

.... Kari Jacobs Datters ForM:s sam/m/e Skfte og Dato, Arv 1 rd: 3 2/5 skilling.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 25 Sept: 1799 continuerede dette Ting

og publiceret:

Pantebogen til Inddragelse

Skifte Instrument af 23 Sept: 1799 efter Erich Olsen Totland om Totland No: 59 22 ½ mrk: S:, 5/16 Hud udlagt til Ole Erichsen for 80 rd:

Ole Erichsen Totlands Skde til Lars Olsen paa sam/m/e Jordebrug for 80 rd: dat: 23 Sept: 1799.

Lars Olsen Totlands Obl: til Ole Aaronsen Tidslevold p: 80 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i sam/m/e Totland No: 59 22 ½ mrk: S:, 5/16 Hud dt: 24 Sept: 1799.

Ole Clementsen Sortland og Christen Thorsen Nordre Habbestad Odels Løsnings Contract om Sortland No: 130 6 mrk: S: 1 Hud, nu ejes af Ole Clementsen d: 4 Maj 1799 men Salomon Jensen dertil Odels berettiget.

Ole Clementsen Sortlands Obl: til Hans Olsen Hidschen p: 80 rd:, Rente 3 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Sortland No: 130 6 mrk: S: 1 Hud dt: 4 Maj 1799.

Rasmus Jørgensen Lodden Obl: til Johannes Larsen Wespestad 57 rd: 2 mrk: og Torbjørn Larsen Lande 125 rd:, i alt 182 rd: 2 mrk: Rente 3 proCto, Pant 1 pr: i Myndtl: Daniel Willumsen Loddens ejende Anpart i Lodden No: 7 H: C: gds: ¼ Vog Fisk d: 4 Maj 1799.

Bygselsedler med Revers publiceret og Landskylds og qvitterings bøger anviist

Reinert Jensen Hornelands til Jens Reinertsen p: 20 Aar fra Vaar 1800, paa halve Horneland 1 ¾ L: S: før brugt af Ejeren d: 24 Sept: 1799. Manuf: H: bet: 1 mrk:

Schaalevigs Ejeres til Samuel Ingebrigtsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Pollen under Schaalevig No: 22 H: C: gds:, holde Husene i Stand som er Røgstuen, Floren og Staburet d: 23 Sept: 1799. til M:f: H: bet: 8 s:

Baar Størksen Hougland No: 13 S: S:E: gds: til Johannes Nielsen paa uskatlagt Plads Houglandsdalen paa Livs Tiid selv bygge Huuse og eje dem. Aarl: Afgift 2 rd: og 4 Dages Arbeide d: 25 Sept: 1799. til Manuf: H: er bet: 8 s:

Michael Olrich i Hidschen til Albrigt Hansen paa Livs Tiid p: uskatlagt Plads Nordre Lychlingeholmen under Nøchling. Huusmanden bygge selv Huse og eje dem, levere Ejeren sin Fiske Avl. Aarl: Afgift 2 rd: og 4 Dages Arbeide til Niels Christensen Sæle d: 24 Juni 1799. til Manuf: H: bet 8 s:

Mathias Bærntsen Sætre No: 76 til Hans Olsen paa Livs Tiid, paa uskatlagt Plads Limoernsbakken Husm/an/den selv bebygge Pladset og eje Husene fri for Afgift første 5 Aar siden andre 5 Aar svare Aarl: 1 rd.; andre 6 Aar, Aarl: 2 rd.; og siden 3 rd: Aarl: fra Aar 1805 tre Arbeids Dage Aarl: dat: 4 Maj 1799. Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 744. Jon Torkelsen Obl: Pant i Totland No: 59, til Tosten Gullichsen Alsvog paa 98 rd.; d: 26 Sept: 1792 bet: 14 Sept: 1799 efter Creditors qvittering Resten 49 rd:

No: 5 p: 104. Mathias Ingvoldsen Grov No: 31 H: C: gds.; Obl: til Jens Olsen Watne d: 29 Sept: 1783. qvitteret af h/an/ds Enke med Laugværges Lmd: Eldøen 23 Sept: 1799 som betalt i Creditors levende Live, Aar 1790.

No: 5 p: 808. Hans Hansen Gillie No: 121 Obl: til Gunder Hansen Stokken 60 rd: d: 23 Sept: 1794 af Creditors Arvinger qvitteret 10 Aug: 1799.

1799: 394

No: 5 p: 846. bem:te Hans Hansen Gillie No: 121 Obl: til Gunder Hansen Stokken p: 90 rd: dat:t 16 Maj 1795, af Creditors Arvinger qvitteret 10 Aug: 1799.

No: 7 p: 65. Erich Olsen Totland No: 59 Obl: til Ole Aarentzen Tidslevold paa 80 rd.; dateret 24 Sept: 1796 imod Creditors qvittering 16de Oct: 1797 bet: 20 rd.; og h/an/ds Hustrues Arvingers qvittering 23 Sept: 1799 60 rd: som var resten.

No: 7 p: 169. Elias Jacobsen Øf: Folgerøen No: 73 Obl: til Gunder Hansen Stokke 74 rd.; og Erich Larsen Mægebakken 20 rd.; d: 23 Sept: 1797, af Creditors den førstmeldtes Enke og {Arvinger} Laugværges samt den sidstmeldte selv, qvitteret 7 Juni 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Gundersen Lundøens Arv:s Skde til h/an/ds Enke Marithe Ols Dt:s Mand Lars Larsen paa Lundøen No: 113 18 mrk: S.; 18 mrk: Fisk for 159 rd: 4 mrk: 8 s: dat: 4 Maj 1799.

Helje Jensen Nedre Lillebøes Arvingers Skde til Johannes Heljesen paa 22 ½ mrk: S: i Nedre Lillebøe No: 37 H: C: gds.; hvoraf indløst for 100 rd: 12 s: 18 mrk: S.; og selv arvet Resten dt: 23 Sept: 1799.

Lars Halvorsen Nedre Lillebøe Skde til Johannes Heljesen paa 13 ½ mrk: S: i Nedre Lillebøe for 75 rd: 9 s: d: 24 Sept: 1799.

Sæbjørn Pedersen Dyevig Skde til Peder Sæbjørnsen paa sit halve Dyevig No: 47 ¼ L: S.; ¼ Hd: for 75 rd.; d: 24 Sept: 1799.

Roal Aanensen Otterøen Skde til Aadne Roalsen paa sin halve Otterøen No: 1 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 110 rd.; dat:t 24 Sept: 1799.

Knud Torbjørnsen Sørhuglen No: 3, Vilc: Ctr: til Torbjørn Larsen Lande og Hustrue Canuthe Ivers Datter d: 24 Sept: 1799.

Hans Hansens Obl: til Klokke Jon Simonsen Indre Saxeide 80 rd.; og til Aadne Olsen Sortland 80 rd.; i alt 160 rd.; Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Gillie No: 121 ½ L: S: ½ Hd: dat: 24 Sept: 1799.

Endre Endressen Berøens Skde til Jacob Endressen p: Strømøen No: 67 8 mrk: S: for 8 rd: dateret 24 Sept: 1799.

Halvor Gundersen Nord: Næsse Skde til Gunder Halvorsen paa halve sit Brug i Nord: Næsse No: 101 som er 12 mrk: S: med ¼ part i Næsse Laxe Vog for 60 rd: dateret 24 Sept: 1799.

Elias Jacobsen Øf: Folgerøen Obl: til Ole Reinertsen Peterteigen paa 100 rd.; Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Øf: Folgerøen No: 73 12 Mrk: S: 16 s: Penge dat: 25 Sept: 1799.

Ole Olsen Løvhammers Obl: til Lensm/an/d Ole Knudsen Rydland paa 90 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Løvhammer No: 18 H: C: gds: 2 pd: S: 5/8 Hud dateret 25 Sept: 1799. Afkald

ForM: B: fol: 267. Myndtling Ole Olsens \Gio(sæters?) Faders efter Skifte 24de Aug: 1799 for Arv 1 rd: 2 mrk: 9 5/6 s: dateret 25 Sept 1799.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Fjære Skibredes Høsteting den 26 Sept: 1799 sat og holdet paa Leerwiigens Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Hr: Fogden Langsted, Skibredets Lensmand Mathias Johannessen Øfre Echeland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettes Mænd:

1. Rejer Baarsen Ulverager	3. Ellev Hansen Lindland
2. Gunder Nielsen Øfre Wehovde	4. Helje Ewensen Westvig

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Halvor Gundersen Wiigen og Steen Erichsen Wiicke og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arve som hos Forældre og Bedste Forældre ere indestaaende falden fra Høsttinget 1798 til Høsttinget 1799, henhørende til Over Formynder Regnskabet, og Samme at vedlægge.

1799: 394b

Pantebogen til Udslettelse publiceret

No: 5 p: 415. Gudmund Gudmundsen Nedre Øchland No: 20 i Føjens Skibrede, Vilkors Contract til Gudmundsen Erichsens Enke Anne Jørgens Datter, dat: 13 Maj 1788, af Johannes Gudmundsen Lundemansværk paa egne og hendes øvrige Arvingers Vegne paategnet til Udslættelse 30 Juli 99.

Nye Tings Vidne Sag

Sjur Jonsen S:E: p: Øchland fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skl: og fremlagde Udskrift af over ham ergangne Dom ved Maanedes Ting for Marti Maaned sidst, paa Schonevigs Tingsted den 11te Marti sidst \oplæst/ saal: hvorefter h/an/d havde indstevnt \den/ paa Justitiens Vegne i Sagen værende Actor Districtets Foged, den i Vacancen constituerede Foget Hr: Astrup, til sin Benægtelses Eed at anhøre.

Constitueret Foged Hr: Ananias Christian Astrup, tilstod lovlig Varsel, og foreviiste den af Actor forrige Foged Hr: Just: Rd: Koren erhvervede Dom's Act/ over Citanten, hvilken Doms Slutning med denne i Rettelagte Udskrift befantes conform, og paa hvilken Doms Act \in Forma/ fandtes Forkyndelses Paategning, Dommen at være forkyndet for Sjur Jonsen Øchland den 14 Marti 1799, derefter anmeldte at hverken er Sagen fra Justitiens Side appelleret, eller fra den Side gjort nogen Indsigelse imod Dommen, saa intet er at erindre imod at Comparenten aflægger sin Benægtelses Eed efter Dommen, saa meget meere som Dommen findes paategnet under Byefogden i Stavanger Hr: Løwolds Haand af 9 April 1799, at den er forelæst Klagerne Ole Svendsen, Ole Olsen Jaatten, Berdinar Pedersen og Tørres Olsen af Stavanger, hvilke derved erklærede, at de intet kunde have imod Dommen er erindre. Dommen blev paategnet anviist og Hr: Astrup tilbageleveret.

Citanten erklærede, at hverken har \han/ gjort Indsigelse imod Dommen, eller den vil appellere, men begjærede sig til den tildømte Benægtelses Eed admitteret.

Dom/m/eren paa grund af forestaaende kunde ikke nægte den anbudne Eeds Modtagelse, altsaa forelæste Sjur Jonsen Øchland, Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet Maade at vogte sig for Meen Eed, hvorefter Sjur Jonsen Øchland, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, nu for Retten, Ord til andet saaledes: At jeg ikke, Aften eller Natten imellem den 26de og 27 Nov: 1795 i Torjus Torjussens Huus paa Gaarden Hane paa Jeddereen, har vristet Ole Svendsen fra Stavanger, hans Haand op, hvormed han holdt sig fast i en Hylde, uden efter Begjær'ing/ af Konen i Huuset, og at jeg ikke derved har havt Hensigt, eller paa anden Maade har hjulpet til, at Ole Svendsen med Magt, blev af de Andre i Gjerningen medværende Hardangere, eller af mig selv tillige, ført ud af Stuen, saa og at jeg ikke sam/m/e Tiid hæntede og med Magt bragte Ole Svendsen ind i Stuen ude fra gaarden, saa sandt hjælpe mig Gud og hans hellige Ord.

Hr: Astrup som Actor havde intet videre at erindre.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet og sig beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1800, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere

a: til Som/m/ertinget: 1. Ole Erichsen Grimstvedt. 2. Knud Knudsen Westvig. 3. Lars Jonsen Færaas. 4. Anders Nielsen Enstavold.

b: til Høstetinget: 1. Hans Tronsen Strømøen. 2. Jone Jonsen Øf: Wiig. 3. Endre Nielsen Eidsvog. 4. Osmund Larsen Houchaas

hvorom Lensmanden blev leveret, Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skiftebrev 22 Nov: 1798 efter Zacharias Jacobsen Mægeland's Hustrue. Jordegods Udlægget i Skjøde bogen extraheret.

Afkald

Myndtling Elisabeth Hans Datter Bues Faders af 6te Aug: 1799 for Arv 15 rd: 3 mrk: 2 2/5 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

Jon Hansen Houge Skde til Ole Nielsen Houge paa Houge No: 29 H: C: gds: ¼ L: S: ¼ Hd: for 80 rd:, dateret 8 Maj 1799.

Johannes Nielsen Mulebrækkes Arv:s Skde til Jochum Johannessen paa Mulebrække No: 57 3 Spd: Korn, deraf indløst for 164 rd: 2 11/15 Spd: Korn, og selv arvet 4/15 Spd: Korn dateret 26 Sept: 1797.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

1799: 395

Anden Dagen den 27 Sept: 1799 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 443. Tosten Iversen Nord Øfrebøe No: 49 i F:berg Skibrede Obl: til Anfin Ravneberg paa i alt 140 rd:, d: 23 Sept: 1788, bet: efter Creditors qvittering 12 Sept: 1799 Resten 100 rd:

No: 3 fol: 327a. Johannes Gundersen Miaanes No: 20 H: C: gds: Obl: til Reinert Schimmeland p: 50 rd:, d: 29 Nov: 1780, af Creditor qvitteret 12 Sept: 1799.

No: 7 p: 12. Knud Pedersen Øchland No: 90 Obl: til Haagen Aslachsen Øchland 250 rd: d: 25 Sept: 1795 Pantet udlagt ved Skiftet efter Knud Pedersen den 28 Marti 1797, til Creditor som og er død, og i Skiftet efter ham ført til Indtægt, af hvis Børns som Arvingers Formyndere Obligationen er paategnet til Udslettelse den 12te Sept: 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Hansen Fjoens Arv:s Skde til Ellev Hansen p: \Lille/ Fjoen uden Huuse No: 62 18 mrk: Sm: deraf indløst for 79 rd: 2 mrk: 2 s: 13 Mrk: S:, og selv arvet 5 mrk: S: d: 28 Sept: 1798.

Jon Steffensen Lochne No: 88 Vk: Ctr: til Steffen Johannessen og Hustrue Synneve Aslachs Dt:, dateret 8 Maj 1799.

Osmund Ingebretsen Norschou No: 77 Vilc: Contr: til Ingebret Ingebretsen og Marithe Osmunds Datter datteret 28 Sept: 1798.

Reier Halvorsen Stoupes Hustr:s Arvingers Skde til Gregorius Svendsen p: Stoupe No: 24 1 L: S: deraf indløst for 91 rd: 5 mrk: 4 s: 1 pd: 7 ½ mrk: S:, og selv arvet 4 ½ mrk: S: og før kjøbt ½ L: S: dat: 28 Sept: 1798.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Provst Dybdal \som/ Sogne Præst til Schjold til Jens Olsen p: Livs Tiid No: 36 Tvedt 18 mrk: S: 2 ¼ Sp: K: før brugt af Ole Monsen, til ham og Hustr: Anne Lars Dt: svares Vilcor, naar de ej k/an/d bruge den dem forbeholdne Part, 1 Vog Byg, 8 Voge Havre, 1 Koe og 4 Smalers Foster, og 3 smaae Flekker, og naar een af dem dør, da halvparten d: 23 Sept: 1799. M:f: H: 1 mrk:

J: Rd: og Foged Koren paa Christiansands Bispestoels Vegne til Reinert Engelsen p: Livs Tiid paa No: 14 Strømøen 1 pd: S:, 2 Spd: Korn 2 s: Penge før brugt af h/an/ds Moder d: 9 Maj 1799. M:f: H: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Gundersen Miaanes Obl: til Reinert Reinertsen Schimmeland p: 40 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Miaanes No: 20 H: C: gds: 11 mrk: S: 3 Spd: K:, d: 26 Sept: 1799.

Bernt Nielsen Øf: Wihovde Obl: til Endre Sørensen Nedre Wahlen p: 70 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øf: Wihovde No: 10 ¼ L: S:, ¼ Hd:, ¼ td: K:, 32 s: Penge d: 8 Maj 1799. Afkalde

ForM: B: fol: 224. Ingeborg Jons Datters Mands for Arv efter Skfte 17 Feb: 1794 43 rd: 1 mrk: 12 s: dateret 26 Sept: 1799.

.... fol: 227. Myndtl: Gunvor Knuds Datt:s Formynders efter Skfte 31 Juli 1799 for Arv 4 rd: 2 mrk: 8 ¼ s: dateret 26 Sept: 1799.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Waags Skibredes Høsteting den 30te Sept: 1799 sat og holdet paa Bekkervigs Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Hr: Foged Langsted, Skibredets Lensmand Ole Knudsen Rydland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig:

Alle af Dom/m/eren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Nielsen Yttre Rabben	3. Asbjørn Sjursen Nordre Rønholm
2. Niels Nielsen Troland	4. Hans Johannessen Torrang

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Overformynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examineret i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Tørres Ingebretsen Schoor og Anders Knudsen Bakkesund, og befunden saaleedes som samme her bag i Protocollen er tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skifte breve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høste tinget 1798 til Høste tinget 1799, henhørende til OverFormynder Regnskabet og Samme at vedlægge.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Afkalde

Myndtl: Brithe Knuds Datter Fitties Faders af 5 Aug: 1799 for Arv 12 rd: 2 mrk: 1 11/24 s:, efter Skfte sam/m/e Dato.

Fol: 108. Else Ulrica Christies Mands efter Skftebr: 12te Juni 1783 for Arv 119 rd: 5 mrk: 8 s: dateret 30 Sept: 1799.

ForM: Bog fol: 111. Maddeli Anders Dt:s Mands efter Skfte 27 Feb: 1789 for Arv 9 rd: 5 mrk: 10 s: og Hjem/m/egifte 24 rd: dateret 30 Sept: 1799.

1799: 395b

ForM: B: fol: 233. Anne Ols Datters Mands efter Skfte 1 Juli 1794 for Arv 21 rd: 18 s: dateret 30 Sept: 1799.

.... fol: 234. Anne Friderica Christiane Petersens Mands \for/ Arv 69 rd: 5 mrk: 6 s: og Hjem/m/egifte 45 rd: 8 s: i alt 114 rd: 5 mrk: 14 s: d: 2de Oct: 1798.

(Andre dokument)

Ole Gregoriussen Nord Engevig Skde til Ole Olsen paa halve sit Brug i Nordre Engevig No: 4 ½ L: S: for 170 rd:, dat: 2de Oct: 1798.

Knud Larsen Rydlands Arv:s Skde til Lars Olsen Norfonden paa Saatendal No: 92 i alt 3 mrk: S: ½ Hd:, deraf indløst for 59 rd: 3 mrk: 2 5/6 mrk: S: 17/36 Hud, og selv arvet Resten d: 15 Maj 1799.

Jan von Erpecoms Obl: til Consul Henrich Fasmer eller hans HandelsForvalter Christopher von Tangen p: 799 rd:, Rente 4 proC:to, Pant i Østre Bagholmen og Piirholmen med 3 prioritet dateret 22 Maj 1799.

Skiftebrev 31 Maj 1799 efter Haagen Sjursen Remmereides Hustrue, Jordegds: Udlægget i Skjøde bogen extraheret.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 1ste Oct: 1799 continuerede dette Ting

og publ:t

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: B: fol: 235. Myndtling Ingebreth Nielsens Faders efter Skfte 12te April 1799 for Arv 4 rd: 1 mrk: 14 s: d: 30 Sept: 1799.

.... Dto: fol: Jacob Nielsens dto:, sam/m/e Skfte, lige Arv og Dato.

.... Niels Nielsens dto: dto: dto:

.... Else Niels Dt:s Arv 2 rd: 15 s: dto: dto:

.... Marithe Niels Dt:s dto: dto: dto:

.... Magrethe Niels Dt:s dto: dto: dto:

(Andre dokument)

Knud Larsen Rydlands Hustr:s Arv:s Skde til Lars Olsen Norfonden paa No: 92 Saatendal i alt 1 pd: Sm: ½ Hd: deraf indløst for 63 rd:, 21 mrk: S:, og før ejede 3 mrk: S:, ½ Hd: dateret 16 Maj 1799.

Niels Jacobsen Westvig Obl: til Poul Christophersen Lille Næsse p: 125 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 2den Pr: i Westwiig No: 10 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: d: 30 Sept: 1799.

Afkald

ForM: Bog fol: 234. Anne Jens Datters Mands efter Skifte 31te Octob: 1794 for Arv 44 rd: 4 mrk: 2 ½ s: d: 1ste Oct: 1799.

(Andre dokument igjen)

Mons Abrahamsen Mælingen for Myndtling Ildri Jons Datter Otteraaen Skde til Lars Knudsen Otteraaen p: Otteraaen No: 91 1 pd: S:, ½ Hd: for 56 rd:, dateret 30 Sept: 1799.

Lars Knudsen Otteraaen No: 91 Contract til bem:te Ildri Jons Dt:, at om h/an/d ej k/an/d gjøre det mueligt, at ægte hende, skal bem:te Jord blive hende tilbage skjødet d: 30: Sept: 1799.

Asbjørn Sjursen Obl: til Mikkell Hactorsen Lande paa 80 rd:, Rente 3 proC:to Pant 1 pr: i Nordre Rønholm No: 9 H: C: gds: ½ L: S:, ½ Hd: d: 27de Sept: 1799

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 7 p: 181. Niels Jacobsen Westwiig No: 10 H: C: gds: Obl: til Lars Westviig, og Poul Engevig i alt paa 250 rd:, d: 2de Oct: 1798, af Poul Olsen Sør Engevig den 30 Sept: 1799 qvitteret for hands Anpart 125 rd:

Resten af No: 5 p: 24. Peder Pedersen Iversøen No: 36 Obl: til Ingebret Olsen Ølversøen p: 86 rd:, d: 19 Maj 1783 af Creditors Hustrues Arvinger qvitteret den 2de Oct: 1798 for Resten 16 rd:

No: 5 p: 728. Asbjørn Sjursen Nordre Rønholm No: 9 H: C: gds: ½ L: S:, ½ Hd:, Obl: til Lars Westviig og Jens Knudsen Fittie i alt 200 rd:, d: 11 Maj 1793, qvitteret af Creditorerne, Jens Fitties Arvinger for 100 rd:, 21 Sept: 1799, og Lars Westvig 30 Sept: 1799 100 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Knud Andersen Bakkesunds Arv:s Skde til Anders Knudsen Bakkesund paa Nodøen No: 72 og Bakkesunds Gjæstgiverie 9 mrk: S: for 225 rd., før ejede 4 1/5 mrk: S, dat: 1ste Oct: 1799.

Anders Knudsen Bakkesund og Nodøyen No: 72 Vil Kors Contr: til Knud Andersen Bakkesunds Enke Karen Anders Datter d: 1ste Oct: 1799.

Knud Andersen Bakkesunds Enkes Obl: til Tørres Ingebretsen Schaar p: 30 rd., Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Øchland No: 70 12 mrk: S: d: 1 oct: 1799.

Laugrettesmænd til at betjene Retten 1800, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere

a: til Som/m/ertinget: 1. Johannes Nielsen Kalve den ældre. 2. Endre Haagensen Søre Drivenæs. 3. Haagen Sjursen Remmereide.

1799: 396

4. Steen Bergessen Hovland.

b: til Høstetinget: 1. Niels Guttormsen Hougland. 2. Knud Olsen Rydland. 3. Ole Tarraldsen Tvedt. 4. Morten Ingemonsen Schomsnæs

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som ingen efter tree Ganges Udraab indfandt sig med viidere at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Opdals Skibredes Høsteting den 3die Octobr: 1799, sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent i Overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Johannes Madsen Store Godøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd:

1. Ulrich Friderich Mullerup	3. Unge Ole Olsen Nedre Hope
2. Johannes Halstensen Tysnæs	4. Ole Knudsen Øf: Humlevigen

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Mons Størksen Malkenæs, Aamund Olssen Dahlen og befunden saaledes som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skifte breve paa de Arver som \hos/ Forældre og BedsteForældre ere indestaende, falden fra Høste tinget 1798 til Høste tinget 1799, henhørende til

OverFormynder Regnskabet og Sam/m/e at vedlægge.

Ny Tingsvidne Sag

Ole Mikkelsen Øchland anmeldende sig \gammel/ 26 Aar, fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark og Fire Skilling :/ og fremlagde Forligelses Commissionens Attest i Sag imellem sig og Ole Øriensen Dahlen af 11 Sept: 1799 oplæst saal: derefter fremlagde skreven mundtl: Varsel contra Ole Øriansen Dahlen af 18 Sept: 1799 oplæst saal:

De indstevnte bleve paaraabte, men af Vederparterne mødte ingen, og ingen fleere mødte end Vidnerne.

Citanten begjærede de indstevnte Vidner fremkaldet til eedelig Vidnesbyrds Aflæggelse og at gjøre deres Forklaring. De bleve fremkaldede og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning efter Lovens Forskrift til Sandheds Udsigende, derpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Jørinde (Jorinde) Johans Datter Haaim tjener og opholder sig paa Haaim, gl: 60 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, undtagen Næstsødskende Barn til Ole Øriansen Dalen, sidst til Alters denne Høst, forklarede: At veed at Ole Mikkelsen Øchland tjente og var hos Karen Samsons Datter, da Enke efter Elling Nielsen Dahlen nu gift for nogle troer 6 Aar siden med Ole Øriansen Dahlen, og var der fra noget før St: Hans Dag et Aar til Nye Aar, og høstede for hende, og tærskede for Hende, og veed ikke om deres Accord om Løn eller Tiid, men Vidnet var sendt Vaaren før fra Karen Samsons Datter til Ole Mikkelsen at høre om Hun fik ham til at høste, dertil han sagde, at ville hjælpe Hende, og Hun skulde faae ham, derpaa han kom som forbemeldt. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som hun vedblev, declarerede ej at vide meere, og da {ingen af Parterne} \Citanten ikke/ havde Vidnet videre at tilspørge, blev Hun fra Retten dimitteret.

Fremstod som 2det Vidne Ommund Olsen S:E: p: Dahlen gl: 64 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters for 14 Dage siden, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, med Forskjæl, at veed Citanten tjente og arbeidede som første Vidne har forklaret, men fra 14ten Dage efter St: Hans Dag, husker ej Aaret, og dette Vidne har ikke været Bud til ham, eller har hørt deres Accord, eller veed hvad han enten skulde have, eller hvor lang tiid blive, men han var der ikke længere end over Juulen. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Christopher Torbjørnsen Borgen Leil:, gl: 66 Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, sidst til Alters 14 Dage før Mich: sidst, forklarede: Ord til andet som 2det Vidne. Dimitt:t som de Forrige.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling.

Citanten begjærede det passerte som TingsVidne sluttet, og sig paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt, og levert tilbage halve Incam: 4 mrk: 10 s:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 2 Marti 1799 efter Hans Pedersen Andersland. Jordegds: Udl: i P:b: extrah:t. Afkalde

Myndtl: Kari Lars Dt: Gripnes Moders af 25 Feb: 1799 for Arv 15 rd: 2 mrk: 6 ½ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

1799: 396b

Myndtl: Anne Torgers Datter Erritzværs Formynders af 1 Marti 1799 for Arv 11 rd: 1 mrk: 1 ½ s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Barbara Øries Dt:s Moders af 26 Julii 1799 for Hjem/m/egifte 6 rd: efter Skfte af sam/m/e Sato.

.... Kari Øries Dt: Thoos Moders, lige {Arv} S:ma Hjem/m/egifte, sam/m/e Skfte og Dato.

(Andre dokument igjen)

Paategning af Ole Ludvigsen Studsvig af 28 April 1799 p: Contract af af!! 28 April 1798, der indført No: 7 p: 154.

Pantebogen til Udslettelse

No: 6 p: 121. Executions Forretning hos Bottel Bergessen Nedre Flygensfær i 22 Mrk: Sm: i h/an/ds Brug udlagt til Ørian Olsen Smidevold den 2 Juli 1798, af Ørian Olsen paategnet 4de Oct: 1799, qvittering til Udslettelse.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 4de Octob: 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Laugrettesmænd til at betjene Retten Ao: 1800, opnævnt af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Bottel Larsen Reiseim. 2. Johannes Olsen Sletteschou. 3. Elling Ellingsen Haarnenæs. 4. Sjur Jacobsen Andersland.

b: til Høstetinget: 1. Thore Olsen Øfre Gjøvog. 2. Haagen Wermundsen St: Gjersvig. 3. Jens Johannessen Fla(ke?). 4. Ingebred Olsen Nedre Bruntvedt

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter, i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Erichsen Sundvors Skde til Johannes Johannessen paa Gripne No: 111 $\frac{3}{4}$ L: S: 1 Hd: for 300 rd:, dateret 3de Octob: 1799.

Mons Størksen Malkenæss No: 114 Vilkors Contract til Johannes Andersen Malkenæss og Hustrue dateret 3de Oct: 1799.

Skiftebr: 4 Martii 1799 efter Sverke Hansen Hiernæs, ang:de Udlæg i Malkenæs, Nedre Lunde, Aarbakke og Nesthuus i Opdal Skibrede, som med Hjertnæs bliver for Strandvig Skibrede i Skde bogen extraheret.

Afkald

ForM: Bog fol: 251. Myndtl: Marithe Torgers Datters Formynders efter Skfte 1ste Martii 1799, for Arv 11 rd: 1 mrk: 1 $\frac{1}{2}$ s: dateret 4de Oct: 1799.

Mons Monsen Nedre Lunde No: 106 Vilk: Contract til Lars Johan/n/essen Nedre Lunde og Hustrue Marithe Lars Datter dat:t 3de Oct: 1799.

Jørgen Hansen Færevog Obl: til Gregorius Jacobsen Nedre Beltestad paa 56 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1ste Prioritet i Færevog med Haaimsnæss No: 10 og 11 $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd: dateret 4de Oct: 1799.

Ommund Olsen Dahlens Skde paa halve sit Brug 27 mrk: S:, 3/10 Hud, 3/10 g:skind i Dahlen No: 45, for 296 rd: dateret 4de Oct: 1799 til Ole Ommundsen.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 607. Ommund Olsen Dahlens No: 45 Obl: 1 pr: i Løsøre og 2de pr: i Jorden, til Christopher Sjursen Hjelt næs p: 96 rd:, d: 16 Maj 1791, af Creditor qvitt:t 27 Sept: 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Johannes Erichsen Sundvor til Mons Størksen paa Livs Tiid paa Malkenæs No: 114 $\frac{3}{4}$ L: S: $\frac{3}{4}$ Hd: før brugt af Johannes Andersen, dat:t 3de Oct: 1799. til Manuf: Huset bet: 1 mrk:

Seminari Fridericianii Forstander Schnelles til Axel Guldbrandsen paa Livs Tiid p: Lien No: 122 ½ L: S: ½ Hd:, før brugt af Torbjørn Torkelsen, dateret 4 Sept: 1799. til Manuf: Huset betalt 1 mrk:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 5te Octob: 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Hans Olsen Nedre Dallands Hustrues Arv:s Skde til bem:te Hans Olsen p: Nedre Dalland No: 84 4 35/96 Mrk: S:, 7/16 Hud, deraf selv arvet 7/16 Hud, og indløst Resten for 6 rd: 3 mrk: 1775/1931 s: dateret 6te Oct: 1798.

Hans Pedersen {Dallands} \Anderslands/ Creditorers Skde til Andor Berntsen p: Andersland No: 48, en Part 15 mrk: S: 5/24 Hd: for 52 rd: 3 mrk: dt:t 4de Oct: 1799.

Andor Berntsen Andersland No: 48 15 mrk: S: 5/24 Hud Odels Løsnings Contract til Hans Pedersens Datter Aagathe Hans Datter dat: 4de Oct: 1799.

Andor Berntsen Andersland Obl: til Capt: Lohman 56 rd:, Rente 3 ½ proC:to, Pant 1 pr: i Andersland No: 48, 15 Mrk: S:, 5/24 Hud dat:t 4de Oct: 1799.

Ole Larsen Hollekim Obl: til Lars Salomonsen Solem paa 299 rd:, Pant i Hollekim No: 49, ¼ L: S: ½ Hd: \og Overbygsel til 4 ½ mrk: Smør/ Rente 3 proC:t dt: 4de Oct: 1799.

Axel Madsen Myrdals Enkes Skde til Østen Erichsen paa en Part i Myrdal

1799: 397

No: 98 9 Mrk: S: ½ Gskd for 698 rd: d: 4de Oct: 1799.

Østen Erichsen Myrdal No: 98 Vil Kors Contract til Axel Madsen Myrdals Enke dateret 4de Oct: 1799.

Jan Nielsen Myrdals Skde til Østen Erichsen paa Odels Retten til bem:te Myrdal No: 98 9 Mrk: S: ½ Gskd for 101 rd: 3 mrk: dat: 5te Oct: 1799.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds bog anviist

Anders Andersen Lille Balleseim paa Nedre Lunde No: 106 ½ L: ½ Hd:, paa Livs tiid til Mons Monsen, før brugt af Lars Johannessen, d: 3de Oct: 1799. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Til Afdrag af No: 7 p: 125. Ingebreth Simonsen Malkenæs No: 114 Obl: til Ole Berjessen Sundfjord i alt 200 rd:, d: 3de Oct: 1797 deraf efter Creditors qvittering 3de Oct: 1799 bet: 120 rd:

No: 5 p: 421. Jørgen Hansen Færevog No: 10 og 11 Obl: til Gregorius Jacobsen Beltestad paa 30 rd:, dateret 22 Maj 1788, af Creditor qvitteret 3de Oct: 1799.

No: 7 p: 75. Ole Larsen Hollekim No: 49 Obl: til Sjur Andersen Solem p: 196 rd:, dateret 13 Sept: 1796, af Creditor qvitteret 3de Oct: 1799.

No: 7 p: 186. Dto: Ole Larsen Hollekims Obl: til Sjur Andersen Solem paa 98 rd:, dateret 5te Oct: 1798 af Creditor qvitteret 3de Oct: 1799.

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Ous Skibredes Høste Ting den 7de Octob: 1799, sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Hans Engelsen Øf: Echeland Skibredets Lensmand, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd.

1. Willum Nielsen Schare	3. Jacob Simonsen Færstad
2. Johannes Knudsen Indre Hougland	4. Ole Christophersen Hafsgaard

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Hans Johannessen Totland og Lars Hanssen Yttre Tysse og befunden saaleedes som Samme her bag i Prot: findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver, som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høste tinget 1798 til Høste tinget 1799. henhørende til

Overformynder Regnskabet og Samme at vedlægge.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Octob: continuerede dette Ting.

Nye Tingsvidne Sag

Paa egne og MedCitantere Engel Samsonsens Berge gl: 45 Aar, og Torjus Samsonsens Berge gl: 32 Aar ung Karl, mødte Johannes Samsonsens Aarre S:E: gl: 42 Aar \og deres Broder/ betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: En Rd: Tree Mrk: og fire Skilling, og anmeldte, at have til et TingsVidne i Continuation af forrige TingsVidne i efterskrevne Sag af Dato 20 Maj 1799, contra Opsidderne og Selv Ejerne paa Frøeland Lars Torgelsen, Engel Engelsen og Lars Andersen, indstevnet disse at paahøre fleere Vidner, alt efter skreven mundtl: Varsel, fremlagt, og oplæst saal: hvorved er indstevnet som Vidner Ole Haldorsen tjener paa Tvedt, og ellers fremstillede som ustevnte Vidner, Christi Mons Datter tjener paa Berge, og Gunvor Anders Datter tjener paa Kjøen.

Indstevnte mødte og paastod Stevningen afviist, da de ikke havde faaet lovlig Varsel, siden Stevningen ikke blev forkyndt førend gaars 14ten Dage, derom paastod Eragtning, derfor bet: 12 s: skr: Tolv Skl:

Citanten paastod Sagens Fremme, da Indstevnte have faaet lovlig Varsel.

Retten eragtede: Da indstevnte baade efter deres egen Tilstaaelse, og efter Varsels Seddelen have faaet lovlig 14 Dages Varsel og derover, til i Dag regnet; saa kan Sagen ikke nægtes sin Fremme.

De forbem:te Vidner mødte, og Vidnet Ole Johannessen Ejde frafaldt Citanten for denne Sinde.

Citanten androg sin Sag som følger: At Aarene 1796 og 1797, havde Citanterne til Leje af de indstevnte

Frølands Opsiddere, deres Fjeldbeite, baade Fæe og Bukke beite, kaldet Frølands Fjeld, Bergs Enden, \....?/ Botne, Store Grøe og Bjønhulen, alt under eet, ligeledes \for/ 1798 lejede de tre Citantere, i Lars Torgelsens Stue paa Frøeland, af ham og de øvrige der forsamlede Frølands Mænd de indstevnte, sam/m/e Beite, undtagen Bjønhulen, for Citanterne alleene til Fæe og Bukke, hvad de havde, alt for 6 rd: 2 mrk:, som Citanten betalte til Indstevnte, da de drev Creaturerne derfra Høsten 1798, denne Leje og Accord skeede Aaret før, da de betalte for 1797, som var Høsten 1797, men derhos var ej Vidner, og efter den Accord, drev Citanterne Vaar 1798 14 Dage omtrent for St: Hans Tiid, deres Fæebæster i Fjeldbeitet, og derefter ved St: Hans Tiid lod dem drive did, deres Bukke, noget over 100, Tallet paa Fæebæsterne erindrer ikke, Men hen imod Hundedagene drev Frølands Mændene Bukkene af bem:te Beite, imod Citanternes Villie, over en Miil til Gjøn Fjeldet, hvor Citanterne ingen Ejendom har, men tilhører andre, og der maatte Citanterne samle dem, og leje dem ind i en fremmed tredie Mands Fjeld, og deri stedet for tog Indstevnte andre frem/m/ede Bukker ind i det Citanterne lejede Beite, da dog Bukke beitet ikke var undtaget af Indstevnte, men alt lejet Citanterne ligesom og de forrige 2 Aaringer. Ved saadan Accordtens Brydelse, og Citanternes Bukkes omjagning, hvorved de kom omkring 2 á 3 Miile, har Citanterne liid ubotelig Skade, saasom de ved Slagtingen Høsten 1798, blev befunden som skal blive beviist, overmaade magre, saa de galdt saa meget mindre ved Udsalg. Denne Skade er det Citanterne \vil/ paastaae sig af Indstevnte erstattet.

De indstevnte Frølands Mænd fremstoed, og nægtede det tilførte, da 1796 og 1797, havde Comparenterne kun lejet Frølands Botne og Store Grøe, blot til Fæe, ej til Bukke, 1797 Høst lejede Engel og Lars \Torg:/ Frøeland /: ikke Lars Andersen som havde sagt dem, de ej maatte leje h/an/ds Part bort :/ deres Part til Johannes Aarre for 1798 i Botne, og Store Grøe og Bjøn hulen, blot til Fæe, og ikke til Bukker, som og Bukke beite ikke blev forlangt af ham at faae, i alt 44 Fæe Creaturer for sædvanlig 8 s: Stk:t, derfor Cit: har bet: Lars Torjulsen 13(?) (1 rd: 3) mrk:, Engel Engelsens ingen Betaling faaet, Lars Andersen har ingen Betaling faaet, og ingen accorderet, dog gav Lov til Citanten paa Studene, da de kom i Fjeldet, Store Grøe. Bukkene er kom/m/en imod Accordt og Indstevntes Villie sat i deres Fjeld, derfor de og drev dem af, da de 3 á 4 Dage førend havde sagt ham til at tage dem, og h/an/d ej vilde, og drev dem til Liene under Saate Stegen som de meente var Citanternes Ejendom. Men Citanterne tog Bukkene igjen, og drev dem i Indstevntes Bukke Beite uden Tilladelse i Botne Liene og i Bergs Enden samt i Sætre Marken, som er fragjærdet, og drev dem over Bøen, hvor Kornet var i Huus, men Haaen ude; For alt dette forbeholder de sig deres Ret og Søgemaal imod Citanterne.

Citanterne begjærede Vidnerne fremkaldede at svare paa Spørsmåale under deres Eed. De fremstod og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og fremstod som

1ste Vidne Ole Haldorsen tjener paa Tvedt, gl: 26 Aar, sidst til Alters ved Pintze sidst, er tremænding til Citanterne ellers ei videre Parterne beslægtet eller besvogret, blev af Citanten begjært tilspurgt, dette og de øvrige Vidner 1st Om veed Citanternes Accordt med Indstevnte om bem:te Beiter 1796 og 1797? 2det Hvad Beiterne hedder som er accorderet? 3de Om lige Accordt for 1798? 4de Naar og hvormange Fæe Creaturer drev Citanterne 1798 i omstevnte Fjeld? 5te Naar og hvormange Bukker drev de did sam/m/e Som/m/er? 6te Har Indstevnte tilsagt Citanterne at tage deres Bukke fra Fjeldet, og naar? 7de Blev de drevet derfra, naar og af hvem? 8de Hvor bleve de satte? 9de Drev der viidere omkring? 10de Førde Citanterne Bukkene tilbage til Frølands Field og naar? 11te Kunde Bukkene magres ved saadan Omdriving? Vidnet svarede: til 1ste Rs: Nej. 2det Veed ej som ej

kjendt, og ej vidende om deres Accordt, viidere end hørde i et Barsel paa Jarland Michaeli 1798, Engel Berge spurgde Engel Frøeland, om h/an/d tog noget Bukke bejte under, dertil Engel Frøeland svarede: Du lagde intet Bukke bejte til, saa kunde jeg heller ingen tage under,

1799: 398

som Du og ikke bad derom. 3de Veed intet om. 4de Vidnet var med at samle dem og drev dem, men tog ej Tal paa dem, og de blev {sat} \taget/ i Botne 14 Studer, og fleere, Andre Steder, Store Grøe og Bjønhule, dette var Høsten 1798, da de blev hæntet hjem. Var ej med at føre dem did. Da de samlede dem, samlede de dem til Bergs Enden. 5te ? Vidnet var med, at drive Bukkene til Beitet 97 Støkker, og sat dem i Frøelands Botne, 2 á 3 Uger efter St: Hans Dag 1798, taledes ej da med Nogen af Indstevnte, 6te ? Veed intet om. 7de Rs: 3 á 4 Uger efter sam/m/e St: Hans Tiid blev de drevet fra Frøelands Fjeldet af alle 3 Indstevnte, som da sagde Vidnet, efter at de havde sluppet Bukkene, at de slap dem under Saatestegen tilhørende Gjøen eller Tvedte. 8de Besvaret. 9de Ja siden dreev de vidt omkring af dem selv ugjættet. 10de Nej de førde dem ikke til Frøelands Fjeldet, men til Jarlands Fjeldet, hvor Vidnet var med, men kjender der ikke Skjæl og Skifte, men Citanterne sagde: det var Jarlands Fjeldet. 11te Ja de magredes ret. 12te Om Citanternes Bukke gik ubehindret i Frøelands Fjeldet 1796 og 1797? Rs: Hørde ikke andet, men Vidnet var ej i Fjeldet, og ej saae det. Contra Parterne begjærede Vidnet tilspurgt: 1st Om der er Skftes gjærde imellem Frøeland og Jarlands Fjeld eller disse gaarders Hage? Rs: Nej det er samfælleds Fjeld beite, og om er Skiftes gjærde imellem deres Hjem/m/ehage, veed Vidnet ikke. 2det Om Vidnet saae Citanternes Bukke i Frøelands Fjeld, efter de var af Indstevnte drevne derfra Som/m/eren 1798? Rs: Ja men langt fra ikke alle, og formoder de var selvstyret kommen der. 3de Veed Vidnet, om Citanterne saae dem der, og dog ikke tog dem derfra? Rs: Ja, Citanterne saae dem der, men tog de faae de saae, ikke, før de samlede dem alle omtrent 6 Uger før Mich:, da de tog dem hjem og slagtede dem. Vidnet som var sine Svar forelæst, og vedblev sam/m/e, blev, da ingen af Parterne havde ham videre at tilspørge, med begge Parters Consence, fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Christi Mons Datter gl: 29 Aar, sidst til Alters denne Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste Nej. 2det Frøelands Fjeldet, kjender Vidnet ikke, og veed ikke hvilke var lejet til Citanterne. 3de Veed intet om. 4de Kan ikke erindre. 5te Kan ikke mindes Tiid eller Tal, men veed Cit:e drev Bukke, og forhen Fæe i Fjor i Frøelands Fjeldet. 6te Ja, Vidnet var paa Berge, og hørde som 3de Vidne i forrige TingsVidne har forklaret: At Lars Andersen Frøeland med 2 ustevnte Mænd kom og sagde til Engel Berge og Johannes Aarre, at de skulde tage deres Bukke fra Frøelands Fjeld, ellers satte Frøelands Mændene dem ind, men mindes ej hvad derpaa blev svaret, aleene mindre at Johannes \Aarre spurgde Lars/ Andersen Frøeland om de havde taget noget Bukke bejte under, dertil Lars Frøeland sagde: Nej de have de!! ikke taget noget under. 7de Veed ei naar, men \har hørt/ Citanternes Bukker drev Indstevnte fra Frøelands Fjeldet Fjor Som/m/er, men veed ei og saae ej hvorhen. 8de Før besvaret. 9de Veed intet om. 10de Har hørt det, men ej seet det, og veed ej, naar. 11te Ja, de maatte tabe derved. 12te som 1ste Vidne, med Tillæg: At 1796 var Vidnet med, at drive dem i Frøelands Fjeldet, men veed ej noget sær Navn paa det Sted. Paa Contra Citanternes Spørsmåale svarede: til 1ste Veed intet, er ej kjendt der. 2det Nej, var ej i Fjeldet. 3de Veed intet om. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Gunvor Anders Dt: gl: 20 Aar, sidst til Alters d: Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, svarede: til 1ste Nej. 2det Kjender ikke Beitene eller deres Navne. 3de Veed intet om. 4de og 5te Veed intet om. 6te Vidnet hørde som 2det Vidne i forrige TingsVidne har forklaret, at omvudnede Tiid, og paa omvudnede Sted, kom Frøelands Mændene og sagde til Johannes Aarre, at de havde drevet Citanternes Bukke hen i

GjøensFjeldet, Vidnet veed ej Vejens Længde, hørte ej hvormange, erindrer ej ellers videre, end at Joh: Aarre spurgde Frøelands Mændene om de havde undtaget noget Bukke beite, dertil Frøelands Mændene sagde: Nej. 7de og 8de Veed ej videre. 9de Veed intet om. 10de Veed ej heller. 11te Kan ej vide. 12te Veed intet om. Paa Contra Parternes Spørsmåale svarede: til 1ste 2de og 3de Veed ikke. Dimitteret som de Forrige.

For 3 Vidner betalt af Citanten 2 mrk: 8 s: og af Vederparterne 1 mrk: 4 s:, i alt Tree Mrk: og tolv Skilling.

Citanten begjærede TingsVidnet \sluttet og/ {beskrevet, og} sig beskreven meddeelt {som blev} med Forbeholdenhed af alt lovligt.

Indstevnte forbeholdt sig deres Rett og Contra Søgemaal.

TingsVidnet bevilget.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 21 Feb: 1799 efter Hans Andersen Hatvigens Hustrue, hvoraf Jordegods Udlægget er i Skjøde bogen extraheret.

1799: 398b

Afkalde

Myndtl: Niels Jversen Schogetræes Moders af 29 Juni 1799 for Arv 16 rd: 2 mrk: 3/5 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

.... Torbjørn Jversens Dto:, sam/m/e Skfte og Datum lige Arv.

.... Gunder Iversens Dto: Dto: Dto:

.... Iver Iversen Dto: Dto: Dto:

.... Johannes Iversen Dto: Dto: Dto:

ForM: bog fol: 231. Myndtl: Johanne Hans Dt:s Formynders for 1 rd: 1 ½ s: efter Skfte 27 Juni 1798 Afk: d:t 7de Oct: 1799.

.... dto: fol: Størker Nielsens Formynders efter Skfte 30 Juni 1798 for Arv 3 rd: 10 ½ s: d:t 7de Oct: 1799.

.... dto: fol: Magrethe Niels Dt:s Formynders dto: Skfte og Dato Arv 1 rd: 3 mrk: 5 ¼ s:

Myndtl: Brithe Rasmus Dt: Tverliens Formynders af 3 Juli 1799 for Arv 4 rd: 3 mrk: 15 2/3 skl:, efter Skfte af samme Dato.

(Andre dokument)

Skfte Contr: efter Anders Hansen Øf: Bouge om Øf: Bouge No: 35 ¾ L: S: ¼ Hud sat for 300 rd:, at tilhøre Hans Andersen Øf: Bouge d: 7de Oct: 1799.

Laugrettesmænd til at betjene Retten i Aaret 1800, opnævnt af unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Simon Olsen Steentvedt. 2. Jon Jørgensen Kuven. 3. Mons Nielsen Steentvedt. 4. Ole Johannessen Langeland.

b: til Høstetinget: 1. Ole Kaaressen Kuven. 2. Hans Monsen Tvedt. 3. Hans Hansen Aadland den yngre. 4. Johannes Knudsen Gjære

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Hans Johannessen Totlands Skde til Gunille Johans Dt:, paa Totland No: 85, halvparten af sit Brug 12 mrk: S:, ¼ gskd: for 50 rd:, d: 7de Oct: 1799.

Niels Olsen Nordbøe Skde til Ole Nielsen paa Nordbøe No: 52 ½ L: S: for 200 rd., d: 7de Oct: 1799.

Hans Andersen Øf: Bouge No: 35 Vil Kors Contr: til Anders Hansen Øf: Bouges Enke d: 7de Oct: 1799.

Knud Hansen Sævilds Obl: til Niels Erichsen Dybbesvig paa 300 rd: Rente 2 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Sævild No: 75, ½ L: S:, ½ gskd: d: 8de Oct: 1799.

Hans Knudsen Sævild Skde til Knud Hansen paa Sævild No: 75, ¼ L: S: ¼ g:skind for 150 rd: d: 8de Oct: 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 544. Torjus Andersen Børdalen No: 80 Obl: til Hans Rasmussen Store Linge i alt 300 rd., d: 31 Maj 1790, deraf imod Creditors qvittering 8 Dec: 1798 betalt Resten 90 rd:

No: 5 p: 734. Knud Hansen Sævild No: 75 Obl: til Lars Steffensen Berge p: 180 rd., d: 23 Maj 1793 af Creditor qvitteret 8de Oct: 1799.

Bygselseddel med Reversal publiceret, og qvitterings Bog anviist

Lars Hansen Yttre Tøsse No: 66 til Niels Jonsen paa Livs Tiid, paa uskatlagt Plads Smaadalen Hmden bebygge selv Pladset og eje Huusene, svarer Aarl: 2 rd: og 6 Arbeids Dage d: 7de Oct: 1799. til Manuf: H: bet: 8 skl:

Fredlysning publiceret for residerende Capellan Hr: Cammermeyers \benef: gaard Matland/, tilliggemed Opsidderne paa Havschaar imod Lyng Skjæren i Altenæsset d: 8de Octob: 1799.

Som ingen efter 3de ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.
S: Schiøtz

Strandviig Skibredes Høsteting den 9de Octob: 1799 sat og holdet paa Holsunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Jacob Engelsen Gjøn, samt tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettes mænd:

1. Torkel Poulsen Kiilen
2. Widleich Pedersen Windenæs
3. Jon Olsen Aarre
4. Gunder Knudsen Neerhovde

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd, Ole Heinesen Henanger og Johannes Engelsen Store Ballesseim og befunden \saaledes/ som Samme her bag i Protocollen findes tilførte.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høstetinget 1798 til Høstetinget 1799, henhørende til Over Formynder Regnskabet, og Sam/m/e at vedlægge.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 21 Feb: 1799 efter Hans Andersen Hatvigens Hustrue. Jordegds: Udlægget i Skde bogen extraheret.

Ny Tingsvidne Sag

Paa Anders Lassessen Sævereides Enkes Synneve Gitles Datters Vegne mødte hendes Laugværgе Hans Haldorsen Sævereide gl: 52 Aar, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: 3 mrk: 4 s: og anmeldte, at da efter fremlæggende Forligelses Commissionens Attest oplæst saal: efterskrevne {.....} Sag imellem hende og hendes StifSøn Svend Andersen S:E: p: Sævereide, ikke har vært at faae forliigt; saa har hun været nødsaget at indstevne ham til dette Ting og Tiid til et lovligt TingsVidnes Erhvervelse, ved skreven mundtl: Varsel fremlagt og oplæst saal:

Svend Andersen Sævereide mødte og tilstod lovlig Varsel.

Af Vidnerne mødte Poul Andersen Drageide.

Citanten androg: At Citantinden har ejet og boet paa gaarden Sævereide, nu en Snees Aar, og af gaarden solgte hendes Mand Anders Lassessen det halve af gaarden \for 14 Aar siden/ til Svend Andersen hans Søn og hendes StifSøn, for 3 Aar \siden/ døde Anders Lassessen, da efter ham blev holdet Skifte, hvorefter Svend Andersen efter Skiftet indlødse den anden halve Jord, saa han nu har heele Jorden eller Bruget. Imidlertiid den 28 Maj 1785 efter nu foreviiste og efter Begjæring med Rettens Paategning nu anviist tilbageleveret, Contract har Svend Andersen forpligtet sig, at naar hand efter h/an/ds Faders Død har faaet ald Jorden, /: som han nu har faaet :/ skal h/an/ds Stifmoder Citantinden til Brug, nyde og beholde halve Bruget i Sævereide som Enke, og endnu er hun Enke. I hendes Mands Tiid har hun altid havt med ham, den Ende af Bordet ved Højsædet ved Vinduet som er paa venstre Haand naar man træder ind i Stuen, og hendes Seng har hun paa højre Haand ved Ovn, Nu vil Svend Andersen formeene hende Højsædet ved Vinduet og paastaaer hun skal holde sig at spiise og sidde med sit Arbeide ved den anden Bord Ende ved hendes Seng; men da der ej er saa lyst, som ingen Vindue er, for hende at arbeide; saa paastaaer Hun at beholde det Sæde ved Vinduet som hun altid har havt. Til dette at vinde ved Dom er hun nødsaget at optage et TingsVidne for det første som hun herved ansøger, da hun endnu bruger og søger det halve Jorde brug og er Enke efter Anders Lassessen.

Svend Andersen havde kun derimod at andrage: At da han er Ejer, meener han hun kan lade sig nøje med det Sted ved den anden Ende Bordet hvor hendes Seng staaer, da han ikke ellers kan være tjent, siden han er gift og har 5 smaae Børn, og h/an/ds Kone ogsaa behøver Lysning af Vinduet til sit Arbeide.

Citantindens Laugværgе endnu androg, at Hun og Svend Andersen har i fælleds Arbeide for 3 Aar siden tækket Taget paa heele Stuen som er en Røgstue, og om Sædet i hvilken Stue, Tvisten er.

Citantindens Laugværgе begjærede Vidnerne paaraabt, at gjøre {sin} \deres/ Forklaring.

Vidnet Poul Andersen Drageide {....} mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og som 1ste Vidne forklarede: At være gl: 51 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, og var tilligemed det andet indstevnte Vidne, for 3 Uger siden, af Laugværgen begjært, at følge ham til Indstevnte, da Laugværgen Hans Haldorsen Sævereide tilspurgde Svend Andersen, om han vilde viige Højsædet ved Vinduet,

eller modtage Stevning? dertil Svend Andersen svarede: At han meener det er hans Ejendom. Videre forklarede: At Stuen er situeret, som af Citantindens Laugværge her inden Retten er forklaret. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerende ej vide meere og da Partene havde Vidnet ikke meere at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Indstevnte betalte Tilsv:p: 2 mrk: 8 s: skr: To Mark Aatte Skilling.

For eet Vidne betalt 1 mrk: skr: Een Mark.

Da Vidnet Hans Jonsen Sævereide ikke mødte; saa anmeldte Poul Andersen Drageide, at han er i lovlig Forfald i Kongens Tjeneste, nu ved Exercitzen som Landsoldat med Compagniet 3 Miile herfra, det hand med oprakte Fingre efter Loven beEedigede; altsaa han ej kan døm/m/es i Falsmaal.

Citanten begjærede TingsVidne Sagen opsat til Som/m/er tinget 1800 for dette \udeblevne/ Vidne dertil at indstevne. For Opsættelsen bet: 12 skl: skriver Tolv Skilling.

Sagen beroer til Som/m/er tinget 1800.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebrev 14 Feb: 1799 efter Hans Steensen Wanviig.	Jordegds:
.... 18 Feb: 1799 efter Halvor Halvorsen Schaathun.	Udlæggene
.... 4 Martii 1799 efter Sverke Hansen Hjertnæs.	i Skjøde bogen
.... 22 Juni 1799 efter Christopher Johannessen Tuften.	extraheret

Afkalde

Myndtl: Christi Christophers Dat: Tuftens Moders af 22 Juni 1799 for Arv 15 rd: 3 mrk: 10 3/10 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Marithe Christophers Dt:s Moders lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.

.... Johanne Christophers Datters dto: dto: dto:

.... Anne Christophers Datters ditto dto: dto: dato.

1799: 399b

Afkalde

ForM: Bog fol: 140. Morten Olaj Brygger efter Skfte 30 Juli 1790 73 rd: 3 mrk: 2 4/5 s: dateret 1ste Juli 1799, udbetalt efter vedhæftet Fuldmagt til Christian Brygger.

.... fol: 142. Myndtling Kari Anders Datters Formynders efter Skfte 26 Juni 1799 for Arv 6 rd: 5 3/11 s: dateret 10de Oct: 1799.

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 10de Oct: 1799 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Halvor Halvorsen Schaathuns Arv:s Skde til \Anders Olsen paa Condition at ægte/ Halvor Halvorsens Enke Ingeborg Lars Datter paa Schaathun No: 1 1 pd: 21 mrk: S:, 5/8 Hd: for 260 rd: 15 s: d: 22 Maj 1799.

Lars Martinussen Schaathuns Skde til Lars Larsen paa halve sit Brug i Schaathun No: 1 22 ½ mrk: S:, 5/16 Hd: for 125 rd: d: 9de Oct 1797.

Lars Larsen Oblig: til Christopher Christophersen Aase p: 100 rd:, Rente 3 proC:, Pant 1 pr: i Schaathun No: 1 22 ½ mrk: S:, 5/16 Hd: d: 23 Maj 1799.

Lars Knudsen Øf: Hagge Obl: til Jens Gotschalchsen Hammerhoug paa 99 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Øf: Hagge No: 32 ½ L: S: ½ Hd: d: 11te Oct: 1798.

Ole Olsen Hope Skde til Johannes Engelsen Store Balleseim p: $\frac{1}{4}$ Part i Store Balleseim eller Hjertnæs Saug for 10 rd:, d: 4 Oct: 1799.

Skftebr: 27 Juni 1799 efter Lars Martinussen Schaathun Jordegds: Udlægget i Skdebogen extraheret.

Skfte Contract efter Heine Olsen Henanger om Henanger med Hjortedal No: 22 og 23 $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{3}{8}$ Hd:, og halveparten i Henanger Saug, at skal tilhøre Ole Heinessen Henanger for 320 rd:, d: 22 Maj 1799.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 326. Lars Knudsen Øf: Hage No: 32 til Johannes Erichsen Sundfjord paa 80 rd:, d: 26 Maj 1786, af Creditor qvitteret 22 Maj 1799.

No: 5 p: 365. Elling Dagsen Røsaas {Obl:} No: 31 Obl: til Engel Hansen Giøen, paa 100 rd:, dt: 1 Juni 1787, af Creditor efter Skfte 5 Juni 1798 qvitteret 8de Oct: 1799.

No: 5 p: 677. Ole Olsen Revne No: 29 Obl: til {Sverke Hansen Hjertnæs} \Alv Olsen Schaar/ paa 290 rd:, d: 18 Maj 1792. af Creditor qvitteret 20 Juli 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Schaathuns Ejeres til Ole Olsen paa Livs Tiid, paa Plads Hagen h/an/d selv bebygge Pladset og eje Huusene, Aarl: Afgift til alle Ejere 1 rd: d: 11te Oct: 1798. til M:f: H: bet: 8 s:

Lars Larsen Schaathun No: 1 til Ole Olsen paa Livs tiid paa inden gjærdes uskatlagt Plads Søre Hagestøkket og Wandegars myren. 1. selv bebygge om han vil, og da eje Huusene, Aarl: Afgift 2 rd:, og en Dags Arbeide d: 10de Oct: 1799. til Manuf: H: bet: 8 s:

Laugrettes Mænd opnævnt til at betjene Retten 1800 af unge i Skatte Mandtallet indførte Jordbrugere.

a: til Som/m/ertinget: 1. Engel Jonsen Store Wiig. 2. Haldor Alfson Øf: Hage. 3. Anders Nielsen Foor. 4. Hans Knudsen Neerhovde.

b: til Høstetinget: 1. Lars Larsen Schaathun. 2. Anders Olsen Opsal. 3. Engel Engelsen Sørtvedt.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Martinussen Schaathuns Arvingers Skde til Lars Larsen paa Schaathun No: 1 1 pd: 21 mrk: S:, $\frac{5}{8}$ Hud deraf indløst for 129 rd: 2 mrk: 4 s: 22 $\frac{1}{2}$ mrk: S: $\frac{5}{16}$ Hud, og før ejet Resten dat: 9de Oct: 1799.

Lars Larsen Schaathun No: 1 Vilc: Ctr: til afg: Lars Martinussens Enke dateret 9de Oct: 1799.

Engel Torkelsen Bakkes Skde til Guro Engels Datter paa Bakke No: 91 $\frac{1}{4}$ L: S:, $\frac{1}{4}$ Hd:, for 65 rd: 1 mrk: 8 s: d: 9de Oct: 1799.

Nicolaj Engelsen Haavig og Torbjørn Torbjørnsen Haavig Contract om Haavig No: 13, hvorved begge mortificerer Dom imellem dem af 3 April 1799, og den første afstaaer til den Sidste, sin Odels Prætension saavel til Jordeparten efter Dommen, som til alt det øvrige i Torbjørn Torbjørnsens Brug i alt 1 L: 1 $\frac{3}{4}$ mrk: S: 1 Hd: for 350 rd: dat: 10de Oct: 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 11te Oct: 1799 continuerede dette Ting.

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Strandebarm Skibredes Høsteting den 14de Octob: 1799 sat og holdet paa Gjermunshavns Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Knud Erichsen Svindland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte 4 eedsvorne Laugrettesmænd, navn:

1799: 400

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Sjur Olsen Øf: Brue	3. Jacob Sjursen Røen
2. Lars Larsen Rørvig	4. Anders Larsen Netteland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegi og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de tvende Mænd, {og befun} Mons Torbiørnsen Bundhus og Lars Andersen Nedre Waage og befunden, som Samme her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høstetinget 1798 til Høstetinget 1799 henhørende til Over Formynder Regnskabet, og Sam/m/e at vedlægge.

Opsat Justitz Hoer-Sag fra fol: 376a. Fogden contra Sjur Aase.

Hr: Foged Langsted som nu Actor anviste Stiftets Communication \til forrige Foged Hr: Just: Rd: Koren/ af 13 Juni 1799 af Kongl: allernaad: Resol: af 31te Maj næst forhen, hvorved Sjur Sjursen Aase er eftergivet Lovens Straf for den paastevnte Forseelse, imod at sidde 14 Dage paa Vand og Brød, samt foreviiste Lensmandens Attest af 2 Aug: sidst, at han sam/m/e Straf efter Resolutionen har udstaaet, hvorefter Actor frafaldt Sagen; thi blev den nu for Retten ophævet.

Ny Doms Sag

Anders Pedersen gl: 67 Aar, og Søn Peder Andersen gl: 40 Aar begge Selvejere paa Aarhuus i Hardanger fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skilling :/ og androg, at da et Søgemaal contra Jon Jonsen Lille Fosse, til med Odels Ret, at fravinde ham, hans nu ejende Jordebrug i Lille Fosse, ikke ved Forligelses Commissionen har været at faae forliigt efter fremlæggende Forligelses Commissionens Attest af 10 Juli 1799 som blev oplæst saal: saa har Citanterne vært nødsaget til dette Ting og Tiid at indkalde Jon Jonsen Lille Fosse at lide Dom efter fremlagt skreven mundtl: Varsel af 25 Sept: 1799 oplæst saal:

Indstevnte blev paaraabt, betalte Tilsvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skill:, tilstod at være lovlig stevnt, men kunde ikke indlade sig paa Søgemaallet, da Sagen anlægges

som en Odels Sag, og bør stevnes til Aastedet, saaledes paastod Sagen afviist, betalt for
Eragtning 12 s: skr: Tolv Skill:

Citanten anviisde en Pakke Bancosedler meldende at være 189 rd., og anbød Jon Jonsen for
Jorden, til at imodtage, og paastod Sagens Frem/m/e.

Indstevnte nægtede at modtage Penge for Jorden som tilhører Ham, og ingen har Odel til,
samt paastod Sagen viist til Aastedet.

Retten eragtede: Da Sagen er en Odels Sag; og altsaa bør efter Lovens 5 Bogs 3 C: 10 a:
behandles paa Aastedet; saa kan den ej her nyde sin Fremme, men til Aastedet henviises,
dertil at stevnes, og der at anhängig gjøres.

Forligelses Commissionens Attest blev Citanten tilbageleveret.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

Formynder Bog fol: 151. Jens Jensens efter Skfte 31 Aug: 1785 for Arv 29 rd: 3 ½ s:
dateret 14de Oct: 1799.

.... fol: 153. Lars Larsens efter Skfte 27de Oct: 1789 for Arv 33 rd: 93 s:
dateret 14de Oct: 1799.

Myndtling Eli Gitles Dt: Torjustvedts Moders af 19 Juni 1799 for Arv 3 rd: 1 ¼ s: efter Skfte
af sam/m/e Dato.

.... Marithe Gitles Dt:s Ditto, lige Arv, sam/m/e Skfte og Dato.
(Andre dokument)

Skftebr: 6 Juni 1799 efter Helje Brynildsen Houge. | Jordegods

Dto: 13 Juni 1799 efter Jacob Hansen Galtungs Hustr: | Udlæggene

Dto: 17 Juni 1799 efter Haaver Larsen Store Fosse. | i Skjøde bogen

Dto: 10 Juni 1799 efter Anders Guldbrandsen Nedre Waages Enke. | extraheret

Jens Gotschalchsen Fladebøes Arv:s Skde til Jens Gotschalchsen paa Fladebø No: 69 ½ L:
S: ¼ Hd.; deraf indløst for 145 rd: 5 mrk: 5 1/3 s: 1 pd: 11 8/9 mrk: S: ¼ Hd.; selv arvet
resten dat: 28 Maj 1796.

Jens Gotschalchsen Fladebø Obl: til Engel Hansen Furhovde 75 rd: 2 mrk: 3 s: og Knud
Hansen Gougsvig 75 rd: 2 mrk: 3 s: i alt 150 rd: 4 mrk: 6 s: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i
Fladebø No: 69 ½ L: S: ¼ Hd: d: 30 Maj 1796.

Baar Torkelsen Hjertnæs No: 58 og 59 Vil: Ctr: til Torkel Olsen Hjertnæss og Hustrue
Brithe Baars Dt: dat: 15de Oct: 1798.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen d: 15de Oct: 1799 continuerede dette Ting.

1799: 400b

Laugrettes Mænd til at betjene Retten i Aaret 1800, opnævnt af unge i Skattemandtallet
indførte Jordebrugere.

a: til Som/m/ertinget: 1. Baar Sjursen Wiigen. 2. Anders Johannessen Bedre Brue. 3. Iver
Pedersen Øje. 4. Baar Torkelsen Hjertnæs

b: til Høstetinget: 1. Lars Pedersen Store Fosse. 2. Ingebreth Ingebretsen Gaathe. 3. Knud
Gabrielsen Nettelund. 4. Cornelius Monsen Bougland.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses Ordre for dem derefter i Følge
Reglementet at tilsige.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Biskop Irgens til Aamund Sjursen paa No: 25 Yttre Ohme $\frac{1}{2}$ L: 9 mrk: S:, før brugt af Torbjørn Jonsen, Vilkor 2 td: Korn, To Kjørs og 4 Smalers Foster d: 19 Juni 1799. M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Knud Torbjørnsen Bundhuus Arv:s Skde til Mons Torbjørnsen Bakke paa Bundhuus No: 75 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: med overbyggesel al'advenant for 350 rd: 2 mrk: 10 s: d: 16de Oct: 1798.

Anders Guldbrandsen Øf:!! (Nedre) Waages \og Enkes/ Arv:s Skde til Lars Andersen p: Nedre Waage No: 86 1 pd: 2 mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd: for 52 rd: 3 mrk:, og selv udlagt det øvrige, i alt til $\frac{3}{4}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: d: 15de Oct: 1799.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Ldskylds bog anviist

Dom Kirkens Sognepræst i Bergen Hr: Knud Fleischer til Ole Larsen p: 20 Mrk: S: $\frac{1}{3}$ Hud i Engedal No: 43 før brugt af Lars Olsen, Vilkor 4 td: Korn, 2 Kjør og 4 Smalers Foster samt 1 td: Potatoes, til h/an/ds Fader og Moder, og naar een af dem dør, da det halve d: 4 Juli 1798. til Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 7 p: 225. Jon Jonsen Lille Fosse No: 49 Obl: til Torger Christophersen Lille Fosses Enke i alt paa 1200 rd:, d: 22 Maj 1799, deraf efter Creditrixes qvitteringer bet: den 10 Sept: 1799 200 rd:, og 20de Oct: s: A: 250 rd:, i alt 450 rd:

Resten af No: 5 p: 646. Jan Pedersen {Lille} \Store/ Linge No: 51 Obl: til Rasmus Johannessen Birkenæss m: f: i alt 398 rd: 5 mrk: 8 s: d: 27 Maj 1791 qvitteret af Rasmus Johannessen Birkenæs 14de Oct: 1799 for Resten 140 rd:

No: 5 p: 202. Knud Torbjørnsen Bundhuus No: 75 Obl: til Jon Jonsen Aarvig paa 150 rd: d: 31 Maj 1785 af Creditors Hustrues Arvinger efter Skifte Udlæg qvitteret 14de Oct: 1799.

No: 5 p: 823. bem:te Knud Torbjørnsen Bundhuus No: 75 Obl: til Jon Jonsen Aarviig paa 143 rd:, d: 13de Oct: 1794 af Creditor qvitteret 14de Oct: 1799.

Pantebogen til Inddragelse

Mons Torbjørnsen Bundhus Obl: til Jon Jonsen Aarvig \den ældre/ paa 311 rd: 3 mrk:, Rente af den halve Capit: 3 proC:to og af det øvrige 2 proC:to, Pant 1 pr: i Bundhuus No: 75, $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hud dateret 15de Oct: 1799.

Anders Guldbrandsen Nedre Waages Enkes Arv:s Skde til Lars Andersen Nedre Waage paa Dybedals Skoveteig i alt 5/11 Parter \deraf indløst ?? Parter for 3 rd: 2 $\frac{2}{3}$ s:/ d: 15de Oct: 1799.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Jon Jonsen Lille Fosse No: 49 til Tollev Andersen paa Livs Tiid paa Plads uskatlagt Otternæss, bebygge selv Pladset og eje Huusene, svare Aarl: 2 Dages Arbeide, og fostre et gjeld bæst d: 14de Oct: 17900. til M:f: H: bet: 8 s:

Hans og Peder Berge og \Haaver og/ Rasmus Nedre Berge No: 37 til Tosten Annessen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Størkerpladset, Husmanden bebygger det selv, og ejer Huusene, Aarl: Afgift 1 rd: 2 mrk: i alt og en Arbeids Dag til hver, maae ei hugge Brændeveed i gaardens Skov d: 25 Maj 1799. til Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Lars Andersen Nedre Waages Skde til Marithe Anders Datter p: Røen No: 50 $\frac{?}{4}$ (2/4?) mrk: S: $\frac{1}{2}$ gskd: for 7 rd; dat: 15de Oct: 1799.

Helje Brynildsen Houg's Arv:s Skde til Brynild Heljesen paa Houge No: 9 nu i alt ½ L: S: ½ Hd:, deraf indløst 1 pd: 5 mrk: S: for 187 rd: 5(?) (3?) mrk: 6 s:, resten selv arvet d: 15de Oct: 1799.

Som ingen efter tree ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaa i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.
S: Schiøtz

Qvinherrets Skibredes Høsteting den 16de Octob: 1799 sat og holdet paa Gjermunshavns Tingsted i Overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Abel Iversen Helvigen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne

Laugrettesmænd, navnlig:

a: af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Thor Samsonsens Stueland 3. Isach Torgersen Nedre Døsseland

b: gamle Laugrettesmænd 4. Gert Harraldsen Møklebust

2. Niels Olsen Schorpen

1799: 401

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibr: fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidne examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Ellev Larsen Traavigen og Ole Petersen Helvigen, og befunden saaledes som Sam/m/e her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skftebreve paa Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høste tinget 1798 til Høste tinget 1799, henhørende til Over Formynder Regnskabet og Sam/m/e at vedlægge.

Laugrettesmænd til at betjene Retten i Aaret 1800 opnævnt af nyegifte unge i Skattemandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Erich Larsen Schaale fleere ere ikke.

Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre til Tilsigelsen efter Reglementet.

Biørne Skuds Tingsvidne

Lars Erichsen Lund Lejl: fremstod og anmeldte, at han for 16 Dage siden, har skudt en voxen Bjørn i Bjellands Mark i Qvinherrets Skibrede, hvorefter han nu foreviiste den højre Fremlab i Retten, da Huden endnu ej var saa tør, at den kunde føres. Derfor h/an/d begjærede de sædvanlige Skudpenge 2 rd:

Tilstædeværende Almue erklærede herom at være vidende, at det Tilførte forholder sig rigtig og sandfærdig, saa meget meere, da de fleeste af dem havde været med i Jaget. thi blev af Fogden Hr: Langsted, betalt Skudpengene 2 rd:, og Labben tagen \af ham/ i Forvaring.

Comparenten begjærede det Passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget. Rettens gebyr betalt 2 mrk: skriver To Mark.

Saug Tingsvidne

Ole Hansen, Jom Hactorsen og Hans Larsen alle Selvejere paa Fugleberg, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rd: tree Mark og fire Skil: og androg at de og øvrige nærmest omkring dem boende Almue en fjerding Vej fra Søen, og boende ved et ferskt Vand, hvor kunde anlægges en Saug, da deres Skov strækker sig fra sam/m/e Vand op til Fjeldet, haver stor Uleilighed og Besværlighed, at føre deres Tømmer først en Tung og besværlig Vej fra deres Skov $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{2}$ Miil til Søen, hvor det kunde lades i Jægt, og saa føres til nærmeste Saug imod $\frac{1}{4}$ Miil, og derfra hjem og atter saa langt at kjøre det op til deres gaarde til Huuse Reparationer, hvorformedelst deres Huuses Vedligeholdelse er dem saa meget meere besværlig, og end meere, ved det de nærmeste Sauger paa begge Sider ere kun Flaum Sauger der undertiden mangler Vand, de længre fraliggende Sauger ere alt for langt fra dem, og da deres Tømmer ofte opholdes ved Saugene, saa $\frac{1}{2}$ sam/m/e $\frac{1}{4}$ blaanes og fordærvs, formedelst fleere Søgende ere hinanden til Hinder, alt Comparenterne og Naboer til Skade og Sinkelse. Dette nødsages Comparenterne at gjøre allerunderdanigst Ansøgning om allernaad: Bevilling, at opsætte en Flom Saug ved Hvideberg Vand paa Fuglebergs Grund No: 3 \....?/ H: C: gds: i Qvinherrets Skibr: i Sundhorlehns Sorenskriverie, ved en til Vandet oven fra Fjeldet løbende og kom/m/ende nedflydende Elv eller rettere Flom Bæk, paa deres Odels og Ejendoms grund, paa hvis begge Sider af Elven, hvor Saugen kom/m/er at staae, disse Opsiddere paa Fugleberg ejer grunden, som og Elven, som og Damstokken gandske med begge Ender, og paa begge Sider af Elven kom/m/er til at ligge paa sam/m/e Fuglebergs frie Odels og Ejendoms grund. Comparenterne anmeldte end videre: At de hidtil formedelst foranførte Omstændigheder ikke have kunnet benytte deres Skove, og hvad til andre Sauger kan være henlagt, ej heller af andre Sauger kan benyttes som for langt fra, og for ubeleilig for dem beliggende; thi er deres Skov tilstrækkelig til denne Saugs Skuur som alleene intenderes til Bøjgdens Fornødenhed af enkelte og vandkantede Bord som bruges i Bøjgden, et Aar meere, et andet Aar mindre. Comparenterne begjærede tilspurgt de her nærværende nærmeste Saug Ejere, for Huuse Saug Lars Henrichsen Qvalheim, og for Hvideberg Saug, Helje Heljesen Netteland, om denne agtende Saug er dem eller andre Sauger til Skade? Rs: Nej aldeles ikke. Videre begjærede de Almuen tilspurgt, og deres Svar Protocollen tilført, alt til et lovligt TingsVidnes Erhvervelse: 1ste Om denne Saug er nødvendig? 2det Om det dertil behøvende Tøm/m/er kan faaes af Comparenternes Skove uden Disses Skade eller Medtagelse i nogen Maade? 3de Om Comparenternes Skove ere henlagte til andre Sauger? Dom/m/eren oplæste for Laugrettet og Almuen det Tilførte, og derom, samt paa de fremsatte qvæstioner, æskede Laugrettets og samtl: Almues Svar: Herpaa samtlige, og i sær blant Almuen Sæbjørn Sæbjørnsen S:E: p: Lønning, og Erich Thomassen S:E: p: Liustvedt, begge boende i det Sogn og den Bøjgd som Comparenterne boer, overeenstem/m/ende med den øvrige Almue svarede: {til 1ste} I almindelighed det andragne sig saaledes at forholde som tilført er, og i Særdeleshed til 1ste qv: Saugen er høj nødvendig ved bem:te Elv kaldet Fugleberg Elven eller Kongsberg Støel Bækken.

1799: 401b

til 2det Ja, og aldeles uden Skovenes Skade. til 3de Nej, uden det skulde være for 40 Aar siden, den kunde være lagt til Nettelands Saug, men Nettelands Saug Ejer Gabriel Knudsen Netteland, erklærede nu for Retten, at den nye Saug, er ikke Nettelands Saug henseende Tøm/m/ers Erholdelse til Hinder.

Betalt som for 2 Vidner 2 Mrk: skriver To Mark.

Comparenterne begjærede det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskreven meddeelt,
som blev bevilget. Udstædt

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 161. Aslach Harraaldsens efter Skifte 22 Juni 1789 for Arv 11 rd: 5 mrk: 4 s: og Hjem/m/egifte 30 Rd: i alt 41 rd: 84 s: dt: 16de Oct: 1799.

.... fol: 277. Myndtl: Ingeborg Tørres Dt:s efter Skfte 30 Juli 1799 for Arv 2 rd: 1 mrk: 8 1/6 s: dat:t 16de Oct: 1799.

Myndtl: Anne Sjurs Datters Formynders efter Skfte 20 Sept: 1799 for Arv 8 rd: 4 mrk: 13 5/6 s: dat: 16de Oct: 1799.

.... Ragna Siurs Dt:s lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.
(Andre dokument)

Ellev Larsen Trovigens Obl: til Capt: Nicol paa 695 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Trovigen d: 6te Oct: 1798.

Leyermaals Aftingning

Hr: Foged Langsted som Actor anmeldte, at til dette Ting og Tiid er indkaldet ugift Qvinde Madelle Ols Datter Sunde for begaaet Lejermaal med en ubekjendt og paa Brisling Fiskerie omreisende Matross fra Stavanger, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Lars Erichsen S:E: p: Sunde mødte for hende, og tilstod Forseelsen, men beklagede hun intet ejede til de forbrudte Bøder, men havde faaet til Laans som Hun anbød 4 Mrk: om Bøderne, dermed maatte aftinges som hun ydmygst bad om, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt sig fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Om hendes Alder? Rs: 26 Aar. 2det Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 3de Om hun er Barnefaderen beslægtet eller besvogret? \Rs:/ Nej ikke saavidt som kan vides, sluttet eller formodes. 4de Om hun er gift? Rs: Nej. 5te Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hun ej har Formue at betale meere i Bøder? Rs: Nej hun er alt for fattig.

Hr: Foged Langsted fandt sig nødsaget at imodtage til Aftingning anbudne 4 Mark for at beregne Hans Maj:ts Kasse til Indtægt; og da hun indfinder sig hos Lensmanden uden Dom, at sidde paa Vand og Brød, saa frafaldt han Sagen, og begjærede det nu Passerte sig som Udskrift af Protocollen beskreven meddeelt, som blev bevilget. Udstædt

<Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Ingemon Johannesen Nettelands Skde til Johannes Steensen Tvedtene paa Nordre Asch med Attramentsdalen No: 1 og 2 uden Huuse 10 ½ mrk: S: ¼ Gskd for 40 rd:, dat:t 16de Oct: 1799.

Beboelses Contract

fra Johannes Steensen Tvedtene til Ingemon Johannessen Nettelands om næst forbem:te saalænge sidstmeldte lever d: 16de Oct: 1799.

Lars Henrichsen Huuses Skde til Ommund Olsen Fugleberg paa Fugleberg No: 3 H: C: gds: ½ L: S: ½ Hd: for 198 rd:, d: 4 Juni 1799.

Peder Larsen Piles Skde til Helje Pedersen paa ½ Bruget i Pille No: 12 ½ L: S: for 252 rd: d: 16de Oct: 1799.

Niels Olsen Schorpens Skde til Ole Nielsen paa halve Onerims Annex Kirke i Opd: Skb: for 250 rd:, d: 16de Oct: 1799, som næstk:de Som/m/erting for Opdals Skibr: bliver i Skde bogen at indføre.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 389. Niels Olsen Schorpen No: 39 Obl: til Tørres Halvorsen Røe p: 50 rd: d: 17de Oct: 1787 af Creditors Arvinger efter Rosendals Skftebr: 16 Juni 1788 qvitteret 16 Maj 1796.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og qvitterings Bøger anviist

Niels Olsen Schorpens til Halsten Nielsen paa Livs Tiid paa uskatlagt inden gjærdes Plads Waagen, Husmanden selv skaffe og eje Huuse, Aarl: Afgift 3 rd: dat: 17de Oct: 1798. til M:f: H: 8 s:

Ole Petersen Helvigen No: 14 til Torbjørn Andersen paa Livs Tiid paa inden gjærdes uskatlagt Plads Høgestøelen, som Husmanden selv bebygger og ejer Husene, Aarlig Afgift 2 rd: 3 mrk:, og 4 Arbeids Dage d: 16de Oct: 1799. M:f: H: 8 s:

Som ingen \med/ videre efter tree ganges Udraab, indfandt sig at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet. S: Schiøtz

Schonevig Skibredes Høste ting den 7de Novemb: 1799 sat og holdet paa Schonevig Søens Tingsted, i overværelse af Distric-

1799: 402

tets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne fire opnævnte eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Poul Samsonsens Handeland	3. Endre Bjørnsen Fjære
2. Søren Hansen Sætre	4. Niels Larsen Øf: Sævereide

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registreret for Etne Skibrede fol: 389b. og 390a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fogdens Regnskabs Tingsvidner examinerte i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet, Almuen og de 2de Mænd Michel Anderssen Storhoug og Knud Olsen Storhoug og befunden som her bag i Protocollen findes tilført.

Over Formynder Regnskabet til Bilag publiceret

Extract Lodsedler af Skiftebreve paa de Arver som hos Forældre og BedsteForældre ere indestaaende, falden fra Høste tinget 1798 til Høste tinget 1799, henhørende til Over Formynder Regnskabet, og samme at vedlægge.

Pantebogen til Udslettelse

Til Afdrag af No: 5 p: 827. af Niels Juel Halsnøe Closter No: 1 Obl: til afg: Frue Kammer Raadinden Juel i alt paa 3000 rd: d: 14 Oct: 1794, derpaa bet: efter Proc: Kahrs qvittering af 15 Juli 1799 til Afdrag 200 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 7 Dec: 1798 efter Mads Olsen Ertzland, hvorefter Jordegods Udlægget i Skde bogen er extraheret.

Laugrettesmænd til at betjene Retten Aaret 1800, opnævnt af unge i Skatte mandtallet indførte Jordbrugere:

a: til Som/m/ertinget: 1. Hans Johannessen Yttre Bouge. 2. Johannes Olsen Indre Næss. 3. Iver Kittelsen Øf: Sandvigen. 4. Lars Olsen Øfstebøe.

b: til Høste tinget: 1. Jørgen Iversen Handeland. 2. Thor Nielsen Fatland. 3. Sjur Olsen Munketeig. 4. Ole Erichsen Tvedt.

hvorom Lensmanden blev leveret Bekjendtgjørelses ordre, for dem derefter i Følge Reglementet at tilsige.

Som intet videre var at forrette til Natten paafaldt; saa beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 8de Nov: 1799 continuerede dette Ting.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Friderich Undahl fremleverede som h/an/d begjærede tinglyst, et Skjøde til sig paa halve Wahlen No: 3 S: S:E: gds: af Ldsk: 1 ½ L: S:, 1 Hud, med Wahlens Saug for 748 rd:, dateret 17de Oct: 1799, udgivet af h/an/ds Moder \Madame/ Maren Kirstine Sl: Jens Undahls, af hende og Laugværge /: S: T: /: Hr: Major \v:/ Segelke underskrevet samt de to Mænd til vitterlighed Jens Ulrich Undahl og Ole Olsen Sandvold. Hr: Lieut: Jacob Friderich v: Weltzien fremstod, og anmeldte at h/an/ds Hustrue Kirstine Marie Undahl, er en Datter af afg: Jens Friderich Undahl og efterlevende Enke Maren Kirstine Walløe, hvilke begge sidstmeldte have \der/foruden, en umyndig Datter, ugift af Alder 48 Aar, som altsaa ikke 1791 behøvede Opdragelse, og foruden Kjøberen, en myndig Søn til, og hvilke nu myndig værende, vare myndige, da afg: Jens Friderich Undahl ved Døden afgik i Aaret 1791, efter hvem h/an/ds Enke sidder i uskiftet Boe, hvortil Kongl: Bevilling er erholdet 8 Juli 1791, men Comparenten uafvidende omsøgt, og af ham aldrig er samtøkt, eller han derom er tilspurgt, ej heller han dermed været tilfreds, endskjønt h/an/d hidtil har ikke foretaget noget derimod; men nu da erfares, at h/an/ds Sviger Moder forringer Boet, da hun vil bortsælge halve Wahlen /: det øvrige halve Wahlen har Sr: Lars Friderich Undahl af h/an/ds Sl: Fader faaet Skjøde paa nogle Aar forhen for 252 rd: /: for mindre end halve Værd 748 rd:, da det er meere end dobbelt saa meget værd, og heele Gaarden af Værdi 4000 rd:, og Comparenten vil give 2000 rd: for dette halve; saa nødsages h/an/d herved at declarere, at vil forderligst paastaae Skfte efter h/an/ds Sl: Sviger Fader, og derunder Jorden lovlig og billig vurderet; Thi protesterer han i kraftigste Maade imod dette Skjødes Tinglysning; og hvilken hans Protest som meldt, snarest muligt til lovlig Skifte vil forfølge. For denne Protest betalt 1 rd: 3 mrk:, skriver Een Rd: tree Mark. Sr: Lars Friderich Undahl paastod Skdet tinglyst, endskjønt Kjøbe Pengene er ikke betalt, men er accorderet at skal staae Rentefrie, indtil h/an/ds Moders dødelige Afgang, des imidlertid hun skal styre Jorden; ellers formoder at hans Moder er myndig til Skjødets Udstædelse til ham som Odels mand,

1799: 402b

ligesom han og ikke troer, at hans Forældre vare pligtige, om den omsøgte Bevilling at adspørge de myndige Arvinger eller Børn. Dom/m/eren Eragtede: Da Skjødet er en Alienation af Boets faste Ejendom, som er in Dubio om mulig kan være de øvrige Arvinger til

Skade, og hvilke alle deri ejer hver Anpart som de arver til, og blant hvilke er een umyndig; saa paa Grund af de anførte Omstændigheder, og da Hr: Lieut: v: Weltzien declarerer at vil forfølge sin Protest kan dette Skjøde ikke nu antages til Tinglysning, men, under Forbeholden af enhvers lovlige Ret, efter lovlige Omgang, hermed utinglyst tilbageleveres.

Fredlysning publiceret af 8de Nov: 1799 for Wahlen, Opsanger, Kirketeigen, Munketeig og Echeland, imod ulovlig Fæbeiting, Skov hug, Løngrivning og Torv Skur i bem:te gaarders Marker.

Pantebogen til Inddragelse Afkalde

ForM: Bog fol: 163. Brithe Ols Datters Mands efter Skifte 6 Juni 1770 for Arv 20 rd: 14 s: dateret 8 Nov: 1799.

.... fol: 168. Johanne Torgers Datters Mands efter Skifte 10 Nov: 1785 for Arv 35 rd: 2 mrk: 3 s: dat: 8 Nov: 1799.

.... fol: 173. Madelle Tollevs Datters Mands efter Skifte 28 Nov: 1793 for Arv 47 rd: 1 mrk: 2 ¼ s: dat: 8 Nov: 1799.

.... fol: 273. Myndtl: Christi Lars Datters Formynders efter Skifte 29 Marti 1799 for Arv 9 rd: 11 s: d: 8 Nov: 1799.

.... do: fol: Myndtl: Kari Lars Dt:s ForM:s lige Arv sam/m/e Skifte og Dato.

.... fol: 273. Ole Olsens Formynders efter Skifte 4 Sept: 1799 for Arv 2 rd: 4 mrk: 11 1/3 s: d: 7 Nov: 1799.

.... Christi Ols Dt:s ForM:s dto: dto: ditto 1 rd: 2 mrk: ?? s:
(Andre dokument)

Johannes Olsen Obl: til Aschel Olsen Gravelsæter p: 190 rd: Rente 3 proC:t fra 13 Juni 1799 Pant 1 pr: i Wiiche No: 32 efter Aftag 2 pd: 18 mrk: S: dateret 13 Juni 1799.

Jacob Mikkelsen Eides Obl: til Mikkel Asbjørnsen Øje 150 rd: og {Peder} \Baar/ Larsen Øje 150 rd: i alt 300 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Eide No: 3 H: C: gds: 1 L: S: 1 Hd:, dateret 7 Nov: 1799.

Børge Engelsen Sioe Skde til Niels Nielsen paa Sioe No: 4 H: C: gds: 1 ½ L: S: 1 ½ Hd: for 513 rd:, dat: 22 April 1799.

Vurderingsmands Udmeldelse

Formynder Niels Johannesen Arnevig af F:berg Skibr:, der er Formynder for Myndtling Ingri Niels Dt: som har Pante Obligation af Johannes Nedre Tofte No: 8 i Schonevig Skibrede 1 L: S: 1 Hd:, for 80 rd: i alt, hvoraf denne Myndtl:s Part er 40 rd:, blev paaraabt, men da h/an/d ikke mødte, fandt Dom/m/eren sig beføjet paa grund af Anordningerne om Børne Midler, at opnævne 2de Mænd til sam/m/e Pants Vurdering, og altsaa opnævne de tvende eedsvorne kyndige Laugrettes Mænd af Schonevig Skibrede \Iver/ Torbjørn {Lar}sen Lande og Mikkel Hactorsen Lande, bem:te Pant at vurdere i Værgens Nærværelse efter denne Tiids gangbare Priis i Kjøb og Salg, og derefter denne Forretning her for Retten næste Ting at eedelig afhjemle, at de hverken for Vild eller Venskab eller anden Bevæggrund, taxere Ejendommen anderledes end de troer dens sande Værd at være. Udstæd

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 309. Børge Engelsen Sioe No: 4 H: C: gds: Obl: til Peder Jensen Lande, 15 Sept: 1786, i alt 300 rd: deraf betalt efter Creditors Arvingers qvittering af 8 Nov: 1799 Resten 250 rd:

Ole Wiersen Fjæres Obl: til Peder Olsen Rullestad og Helje Rasmussen Sævereide p: 20 rd: Pant ¼ Part i Eljervigs Saug d: 14 Juni 177? (1770?/1776?) af førstmeldte Selv, og af Sidstmeldes Enke som testamentarisk Arving qvitteret 22 April 1799.

No: 5 p: 705. Knud Knudsen Gravdal No: 11 H: C: gds: Obl: til Lieut: W: Fr: Dahl p: 130 rd:, d: 31te Oct: 1792, af h/an/ds Enke som sidder i uskiftet Boe qvitteret 6 Nov: 1799.

No: 5 p: 775. Erich Larsen Nedre Houge No: 39 F:berg Skbr: Obl: til Knud Andersen Øf: Houge p: 145 rd: dat: 30 April 1794 af Creditors Hustrues Arvinger qvitteret 20 Sept: 1799.

1799: 403

No: 7 p: 135. Abraham Johannessen Hvidevold No: 9 H: C: gds:, Obl: til Knud Andersen Øf: Houge paa 149 rd: dateret 8 Nov: 1797, qvitteret ligesom forbem:te den 8 Nov: 1799.

No: 7 p: 139. Hans Johan/n/essen Yttre Bouge No: 27 H: C: gds: Obl: til Torbjørn Ommundsen Neervigen paa 350 rd:, d: 27 Apr: 1798 af Creditor qvitteret 8 Nov: 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 9 Nov: 1799, continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Ole Wiersen Fjæres Creditores Skde til Ole Olsen Fjære p: ¼ Part i Eljervigs Saug for 20 rd:, d: 24de Oct: 1798.

Ole Olsen Fjæres Skde til Ole Pedersen Rullestad paa sam/m/e ¼ part i Eljervig Bord Saug for 40 rd:, d: 3 Nov: 1798.

Niels Heljessen Ølvestvedts Arv:s Skde til Helje Nielsen paa No: 31 H: C: gds: Ølvestvedt, ½ L: S: 1 Bskd deraf indløst for 227 rd: 3 mrk: 1 pd: 6 ¾ mrk: S: 1 Bskd, og selv arvet Resten dt: 3 Nov: 1798.

Helje Nielsen Ølvestvedt No: 31 H: C: gds:, Vil Kors Contract til Niels Heljesen Ølvestvedts Enke d: 3 Nov: 1798.

Niels Nielsen Sioe Obl: til Jens Pedersen Lande p: 500 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Sioe No: 4 H: C: gds: \af Landsk: 1 ½ Løb Sm: 1 ½ Hd:/ d: 8 Nov: 1799.

Hans Hansen Yttre Bouge Obl: til Halvor Andersen Bjørgen 156 rd:, og Jørgen Hansen Indre Bouge 40 rd:, i alt 196 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Yttre Bouge No: 27 H: C: gds: 18 mrk: S:, med Ov:Bygsel til 2 pd: 15 mrk: S: ¼ Hd: d: 9 Nov: 1799.

Som ingen efter tree ganges Udraab, infandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede sluttet: og ere nu alle dette Aars Høstetinge afholdte, og tilendebragte.

S: Schiøtz

November Maaned 1799 overordentlige Ting den 11 Novembr: paa Schonevigs Tingsted for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjen, Fjære og Qvinherrets Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne fire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig

1. Ole Christenssen S:E: p: Tjelflaadt.
2. Johannes Østensen Mortvedt S:E:
3. Michel Knudsen Lechnæs S:E:
4. Gunder Larssen S:E: Aseim!! (Aasheim)

Da Retten havde ladet udraabe, mange gange Dagen igjennem, og til sidst Aftenen Kl: 8te, om nogen havde Sager eller andet at fremføre, men ingen mødte; og da en formodet Sag, Stiftet contra Hr: Olr: ligesaa atter blev paaraabt, men ingen Stevne Vidner mødte, ej heller nogen Stevning, eller Sam/m/e \forkyndt/ fremkom, ej heller vedkommende Lensmand var

ved Tinget Og atter til sidst, alt forbemelte atter tree gange udraabt Aftenen bem:te
Klokkeslet; men som ingen mødte; saa blev dette Maanedes Ting ophævet. S: Schiøtz

Og det var slutten på året 1799.

Tingbok nr. I. A. 44 1793-1800 for Sunnhordland
Året 1800

(1800: 403)

Anno 1800 Løverdagen den 1ste Februari er

Extra-Ret

sat i {mit} \ Dom/m/erens / Huus paa Millie, i overværelse af de 2de eedsvorne Laugrettes
Mænd Lambreth Larsen Schaalnæs og Tørres Larsen Tjelle begge Selvejere i Anledning af
indløben Anmeldelse af 30te f: M:, om Lensmand Jens Jensen Eldøen, Tørres Jensen Højland,
og Tarrald Svendsen Eldøen alle i Føjen Skibrede, deres dødelige Afgang ved Hændelse paa
Søen, da de alle 3 vare Stevne Vidner i Storøens Sogn {paa Storøen} i Føjens Skb:, for
derefter at beskikke en Stevningsmand for det første i Tørres Jensen Højlands Sted, da dertil
fremstillede sig

Stevningsmand Herman Johannessen Hage Selv Ejer som da Han dertil har de fornødne
Egenskaber, i allerunderdanigst Følge Fr: 3 Juni 1796 blev beskikket og forelæst Eedens
Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbealet maade, at vogte sig for MeenEed,
derefter i Eed tagen, samt efter Forord: underrettet om sine Pligter, og saaledes i Stedet for
\afg:/ Tørres Jensen Højland, beskikket til Stevne Vidne for Storøens Sogn i Føjens Skib:de
som meldt forn:te Herman Johannessen Hage. S: Schiøtz

Lambret LLSS Larsen Schaalnæs Tørres TLST Larsen Tjelle

Martii Maanedes overordentlige Ting paa

a: Godøesunds Tingsted d: 3die Martii

/: hvortil Reisen medtog 2de Dage :/ for Waags, Opdals, Ous, Strandvig og Strandebarm
Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettes
Mænd, navnlig:

1. Samson Christensen Lande	3. Ole Larsen Øf: Dalland
2. Hans Olsen Øf: Dalland	4. Anders Samsonsens Waage

1800: 403b

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allern: Anordninger, samt Collegii og høj
Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger:

1. Kongl: Allern: Fr: om Trykke frihedens grændser dateret 27 Sept: 1799.
2. Cancelliets Placat 4de Oct: 1799 at Institutet til Handelens Tarv i K:havn maae udstæde
Rente bærende Sedler.
3. K: allern: Forordning 4 Dec: 1799, at Laugretterne skal herefter ikke forsegle Acter, men
derimod underskrive i Ting Protocollen tilligemed Dom/m/eren.

4. at naar vedkommende ej kan træffe mindelig Forening om Leje for strandet Gods, skal det bestemmes af Amtmanden, dat: 4de Oct: 1799.
5. Cancelliets Placat at den 26 § i Fr: om Politie Væsenet i Danmrk:, af 25 Martii 1791, skal udvides til begge Riger og Kjøbstederne at i Politie Sager, maae baade til Protocollen, Documenter og Acter bruges ustemplet Papir d: 25de Oct: 1799.
6. 31te Oct: 1799, at Løbedage skal i visse Tilfælde tilstaaes, i hensigt til protesterede Vexler.
7. Forordning, at det unge Mandskab i Norge, skal udskrives i Forhold af Districternes Folkemængde, uden Hensigt til Lægdenes Inddeeling m: v: d: 1 Nov: 1799.
8. Kongl: Placat om en Deposito Kasses oprettelse d: 13 Nov: 1799.
9. Fr: om gotgjørelse til JordEjere for Grunde til Lods mærkes Anlæg og Udvidelse d: 22 Nov: 1799.
10. Cancelliets Plac: 6 Dec: 1799 at Disconto Præmie \maae/ bestemmes og betales saavel over som under den i Landet bestemte Rentefod m: v:
11. dto: Dato at Metalstøbere og gjørtlere ikke maae boe eller drive Haandtering paa Kongsberg.
12. K: allern: Fr: hvorved Pl: 9 Aug: 1781 og Fr: 12 Martii 1783, imod Yppighed ved Brøllupper, ophæves, og Almuen formanens til Trivelighed uden Tvang d: 27 Dec: 1799.
13. Placat om frie Skyds for Søfolkene som udskrives til Orlog Tjenesten, ogsaa til deres Hjem d: 17 Janv: 1800.
14. Cancelliets Skr: af 28de Sept: 1799 fra Stiftet communiceret 12te Oct: næst efter, at i Bygsel Sedler skal altiit nævnes Landskylden, og ellers ej maae tinglyses.
15. Kongl: allern: Rescr: 28 Sept: 1799, fra Stiftet communiceret 12te Oct: næst efter, at Laugrettes Mænd efter L: 1 Bog 16 Cap:, og Fr: 14 Janv: 1771 skal nedsættes i Tallet til 4re.
16. Rente K: br: 28 Sept: 1799, fra Stiftet communiceret 19de Oct: 1799, at Affældnings Forretninger skal først fra Amtet foranstaltes til Junii Maaned, alle paa een omreise, og heldst ved Formynder Tingene.
17. Cancelliets Skrivelse 9de fra Stiftet communiceret 23 Nov: 1799 at intet skal betales for TingsVidne om Aftag.
18. 14de Dec: 1799, fra Stiftet communiceret af 4 Janv: 1800, at ingen Obligation maae af ¼ proC:t Designationen udelades, forinden den er lovlig udslættet af Pantebogen.
19. Kongl: allern: Rescr: 20 Dec: 1799 fra Stiftet communiceret 11 Janv: 1800, ang:de at Oplysninger om Delinquenter, behøves ej at søges fra udenrigske Steder, kuns fra Kongens egne Riger og Lande.
20. Cancelliets Skr: 17 Dec: 1799, fra Stiftet communiceret 21 Janv: 1800, at Forligelses Commissionens Forhandlinger, som have Doms Kraft til Decition, skal tinglyses.
21. 24 Dec: 1799 fra Stiftet communiceret 31 Janv: 1800, at i Anledning af Trykke frihed, Embeds Mænd som søger nogen for Beskyldninger, maae ikke dermed fremkomme for Forligelses Commissionen.

Retten opholdt sig til Natten paaafaldt, men da ingen havde indfundet, eller nu efter tree ganges Udraab indfandt sig, med noget at gaee i Rette; saa blev dette Maaneds Ting ophævet.

S: Schiøtz Samson SCSL Christensen Lande Hans HOSØD Olsen Øf: Dalland
Ole OLSØD Lars: Øf: Dalland Anders ASSW Samsonsens Waage

b: Schonevigs Tingsted den 10 Marti 1800
for Schonevig, Etne, Fjeldberg, Føjens, Fiære og Qvinherrets Skibreder, sat og holdet af Rettens Betjent, i overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

1. Lambreth Larsen Schaalnæs
2. Tørres Larsen Tjelle

3. Tjæran Olsen Tjelle
4. Gunder Larsen Aaseim

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegi og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret, registreret!! her oven.

Pantebogen til Udslettelse publiceret

Til Afdrag af No: 5 p: 827. Niels Juels Obl: p: Halsnøe Closter No 1 H: C: gds: til Frue Juel i alt 3000 rd: dat: 14de Oct: 1794, deraf betalt af Hr: Christopher Juels Pant efter Skifte deeling den 24 Nov: 1799 til Afdrag 200 rd:

1800: 404

Nye Tingsvidne Sag Etne Skibrede

Johannes Erichsen S:E: p: Ousvig gl: 22 Aar, med Curator Engel Engelsen Gjøen gl: 55 Aar fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rd: tree Mark og fire Skilling, og fremlagde til forventende TingsVidne Acts Vedhæftelse, een imellem Citanten og hans Huusmand Johannes Larsen Wejen for Etne Skibredes Høsteting den 17 Sept: 1799 afsagde Dom; og da Johannes Larsen Wejen ikke efter sam/m/e, enten har gjort Indsigelse eller stevnt til sin Benægtelses Eed at paahøre, saa har Citanten ved skreven mundtl: Varsel, fremlagt, oplæst og saal: indstevnet Johannes Larsen Wejen, til Citantens Bekræftelses Eed at paahøre.

Johannes Larsen Wejen mødte og vedtog lovlig Varsel men protesterede imod Stevningens eller den anbudne Bekræftelses Eeds antagelse, da Benægtelses Eed først tilkom/m/er Indstevnte, og hvilken han er sindet at aflægge, men ikke dertil har kunnet stevne, siden Dom/m/en ham ikke er forkyndt.

Citanten paastod Stevningen antagen, og derom paastod Eragtning.

Retten Eragtede: Da Dommen ikke findes paategnet Forkyndelse, eller Forkyndelsen er beviist, som efter Dom/m/en nødvendig maae foregaae Sagvolderens Indstevning; saa afviises Sagen til lovlig omgang, efter Dommens Indhold. Eragtning betalt 12 s: skr: Tolv Skilling.

Doms Acten blev Citanten tilbageleveret. Saaledes sluttet.

Ny Tingsvidne Sag Etne Skibrede

Erich Jochumsen Wae S:E: gl: 36 Aar fremstod; betalte Incamination 4 Mrk: 10 s: og androg, at h/an/d tilligemed Svend Erichsen Fittie, ejede en gra Hæst borket, gl: Fjor Vaar 3 Aar, hver halve Parten i den, og nu er den solgt fra de begge, denne var paa Foster hos Citanten Fjor Vinter, heele Vinter\en/, da Svend Er: Fittie, ikke vilde tage den paa Foster, enten heele eller halve Vinteren efter Citantens Tilbud. For dette halve Foster for Svend Fitties Part, paastaaer Citanten sig gotgjort 4 rd:, som almindelig Priis, men da Indstevnte efter fremlæggende Forligelses Commissionens Attest af 7 Nov: 1799 oplæst saal: \saadant har nægtet/ saa har h/an/d ved skreven mundtl: Varsel fremlagt, oplæst, saal: til dette Ting og Tiid indkaldet Svend Er: Fittie, at høre Vidner.

Svend Erichsen Fittie blev tree gange paraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Vidnet Jon Knudsen Fittie mødte og vedtog Varsel, og Citanten fremstillede ustevnt Vidne Gabriel Torbjørnsen Huusmand under Østreim, som Citanten begjærede at gjøre deres eedelige Forklaring; thi blev de forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende, og derefter de aflagde Eed, samt bleve separerede, hvorpaa fremstod som

1ste Vidne Jon Knudsen Huusmand under Ole Fittie, gl: 43 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed, at Parterne ejede den

omstevnte Hæst, hver halvparten, det Vidnet har hørt af begge Parter, hver for sig, og af mange fleere, den blev solgt Svend Fitties Part fra ham Vaar 1799 da Vinter Foster Tiid var ude, og sam/m/e Vinter 1798 og 1799 stode den heele Vinteren paa Foster hos Citanten, eller af ham blev bekostet Foster, og da Citanten havde fostret den, den halve Vinter, gik Cit: med Vidnet og det andet Vidne til Svend Fittie, havende Hæsten med, da Cit: sagde til Svend Fittie, at da Cit: nu havde \haft/ den, den halve Vinter; saa burde Sv: E: Fittie fostre den, resten af Vinteren, da de gik ud at see paa Hæsten, derpaa Svend Fittie sagde, at ville ikke tage imod Hæsten, derpaa Cit: sagde, at have nu ej andet Foder end bar(e) Havre, og det vil blive kostbar Foster, og Citanten tog Hæsten med sig; Hæsten var den Tiid i \almindelig/ god Stand. Sædvanlig har der i Bøjgden vært givet for saadan Hæst Vinter Foster 8 á 9 til 10 rd: Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som h/an/d vedblev med Tillæg, at afvigte Som/m/er solgde de begge Hæsten fra sig, declarerende ej at vide meere og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev han fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Gabriel Torbjørnsen Østerim (Østreim) gl: 36 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, med Tillæg, at har ogsaa hørt af begge Parter samlede, at de ejede Hæsten, og at almindelig kostede saadan en Hæstes Foster for Vinteren 8 rd: Dimitteret som første Vidne.

For 2 Vidner bet: 1 mrk: skr: Een Mark.

Citanten begjærede det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt, som blev bevilget.

<Udstæd>

Ny Doms Sag Føjens Skibrede

Paa Bergens Stiftes høje Direction HøjVelbaarne Hr: Kammerherre og Stiftbefalingsmand Hauch og Højædle og Højær-!!

1800: 404b

ærværdige Hr: Stifts Provst Nordals (Nordahl) Bruns, paa den Storøens Præstekald beneficerte Thyse Præstegaards Vegne, Proc: Hr: Spiesmacher efter foreviist a: Ordre til sig, til efterskrevne Sags Udførelse imod Sogne Præsten til Storøens Præstegjæld Velædle og Velærværdige Hr: Erich Olsen, af Dato 1 Nov: 1799, og b: Kongl: allern: Beneficium Processus gratuiti af 18de Oct: 1799, samt c: vedkommende Forligelses Commissions Attest af 14 Feb: 1799, som alle herefter ved Indlæg i Sagen bliver fremlagde til Actens Inddragelse, fremsendte skriftlig Stevning af 2de Janv: 1800, som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst, saal:

Velædle og Velærværdige Hr: Olsen mødte og tilstod lovlig Varsel.

Citanten derefter fremsendte sit skriftl: Indlæg af dato 17de Feb: 1800 med Bilager Lit: A til K inkluderet, hvoraf Lit: E blev confereret med sin paa Pergament skreven Original af 29 Aug: 1648, som oplæst, eet efter andet lyder saaledes: men Lit: L følger Acten.

Indstevnte Hr: Erich Olsen mødte og fremlagde Forligelses Commissions Attest af dato 6te Sept: 1798, oplæst saal: samt Kongl: allernaad: Benef: Proc: gratuiti af 18 Oct: 1799, oplæst saal: begge lydende paa Sag imellem Stifts Directionen og Hr: Olsen, samt Contra Stevning imod højbem:te høje Direction, d: 28de Janv: 1800, som med sine Forkyndelses Paategninger blev oplæst og lyder saaledes. Videre fremlagde trende Stevninger af Datis 28 Janv:., 4de, og 6te Feb: 1800, alle 3 oplæst saal:, og med deres Forkyndelses Paategninger saal:

Dommeren, da ved at conferere de 3de sidste Stevninger, med Hoved Stevningen, fandt Qvæstionerne i begge, skjønt de bem:te 3 sidste, vel kand staae i Connexion \med Sagen/ dog forskjellige, da i Hoved Stevningen, er Qvæstioner om Bygsel Ret til godset, som formenende tilhøre Præste gaarden Thyse men i bem:te 3 Stevninger mod gandske andre Persohner end

Hoved Citanterne, er Qvæstionen, om at hjemle(?) det solgte m: v:; saa fandt Retten sig beføjet at æske af Hr: Olsen Attest fra Forligelses Commissionen, at disse alle ved bem:te 3 Stevninger indstevnte, have været indkaldede for \vedkommende/ Forligelses Commission.

Hr: Olsen formeente, dette ikke behøvedes, saasom de ej kunde indkaldes før Sag var anlagt, og siden var det fors(endt?) End videre da de Instevnte ikke af den Aarsag har protesteret imod Stevningen(e), og altsaa derpaa renunceret; om de og var competent, efter Fr: om Forligelses Væsenet det at paastaae, paastod h/an/d Sagens fremme.

Alle de i bem:te 3de sidste Stevninger benævnte, blev 3 gange paaraabt, men ingen af dem mødte eller møde lod.

Dommeren: Da efter Fr: 20 Janv: 1797 § 1 disse 3 Stevningers Indhold, som tillige med de indstevnte Personer \er/ saa forskellige fra Hoved Citanterne og Hoved Stevningen, ikke have været foretagen for Forligelses Commissionen; og da det Kongl: Benef: Proc: gratuiti som er Contra Citanten allernaadigst meddeelt, ikke melder om Sag imod flere end Hoved Citanterne, saa \at/ om Sag imod Andre under sam/m/e Sag kan, eller bliver at indtage, vil Samme blive at føre paa stempl: Papiir; Eragted: Bem:te sidste trede Stevninger, bliver paa anførte Grunde, hvorefter de ikke kunne antages, herved afviist.

Contra Citanten Hr: Olsen fremlagde sit Forsvars Skrift af 7 Marti 1800 oplæst saal: tilligemed Bilage Lit: A til S inclusive, dog Lit: H et K paa et Papiir, og undtagen Lit: A og B som følger Acten, {...} inddragen {\undtagen Lit: F?}/ eet efter andet lyder saaledes: Saaledes Hr: Olsen derefter indlod Sagen Dom.

Retten, da \Hoved?/ Citanternes Procurator Hr: Spiesmacher har begjært Udskrift af det fra Hr: Olsen fremførte, som bliver ham at tilsende, saa snart mueligt, maatte derefter opsætte Sagen efter Proc: Spiesmachers Begjæring til Føjens Skibredes Som/m/er ting 1800.

Nye Tingsvidne Sag Schonevig Skib:

For Ole Erichsen Tvedt Selv Ejer, men nu syg og sengeliggende, gl: 22 Aar, mødte hans Sviger fader og Curator Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, i Sag imod Christian Larsen Tvedt nu Kambe i Etne, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rigsdaler tre Mrk: og fire Skl:

1800: 405

og fremlagde Forligelses Com/m/issionens Attest af 10 Marti 1800, oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel af 12 Feb: 1800 oplæst saal:

Christian Larsen Tvedt \gl: 42 Aar/ mødte, betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: og aatte Skilling og tilstod lovlig Varsel, og benægtede Søgemalet samt forbeholdt sig alt lovligt.

Vidnerne mødte, og da Citanten begjærede, de at gjøre deres Forklaring, saa blev de forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbealet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed, blev separerede, og fremstod som

1ste Vidne Lars Siursen S:E: paa Indre Tungesvig gl: 31 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, gift med Ole Erichsens Broder Datter, ellers Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At Vidnet og de andre to indstevnte Vidner vare tilstæde paa Tvedt noget før Juul omtrent 14 Dage 1798, da Christian Larsen Tvedt blev tilbuden af Ole Erichsen, Kjøbe Penge for Tvedt, som er Ole Erichsens Odels Jord, og hand skulle tiltræde, og h/an/ds St(øe?)d (Sted) Fader Christian Larsen Tvedt efter fra sig givne Skjøde fravige, efter Skjødet om ret mindes 450 rd:, men Christian Tvedt vilde ej tage imod dem, uden h/an/d fik for sin Forbedring paa Jorden som h/an/d først paastod 100 rd: for, men afslog til 50 rd:, og Chr: Tv: at beholde Nøst, Qværn og Qværn Huus, da Ole Er: Tv: tilstod de 50 rd:, paa sam/m/e Condition, da Indstevnte imodtog Jordepengene, men Ole Er: som da ikke havde de 50 rd:, bad Christopher

Tungesvig at cavere for dem, som h/an/d og gjorde, og Vidnet har hørt at Christian Tvedt har siden faaet dem, men veed det ikke. Der var ikke hos enten Formynder eller Curator, Lensm/an/d Næss eller andre. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide mere og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev h/an/d med begge Parter Consence dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Aschel Torgersen Jndre Tungesvig S:E:, gl: 42 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Christopher Johannesen S:E: p: Yttre Tungesvig, gl: 48 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne, med Tillæg: At Vidnet paa Ole Erichsens Begjæring caverede for de 50 rd:, og Vidnet har betalt sam/m/e paa Ole Erichsens Vegne nogle Dage efter, til Christian Larsen Tvedt /: Christian Larsen Tvedt tilstod at have nogle Dage efter imodtaget sam/m/e 50 rd:, af dette Vidne :/ Dimitteret som de Forrige Vidner.

For 3 Vidner betalt 2 mrk: 8 s: skr: Toe Mark og aatte Skilling.

Citanten begjærede det Passerte som TingsVidne sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskrevet meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Ny Tingsvidne Schonevig Skibr:

Halvor Larsen Huusmand i Ørevigen/ under Nedre Sandvigen gl: 34 Aar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rd: tree Mrk: og Fire Skilling, og i Sag imod Lars Johannessen S:E: paa Sørebn, fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 10 Martii 1800, oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel forkyndt 12 Feb: 1800 til TingsVidnes Erhvervelse, oplæst saal:

Indstevnte blev paaraabt, men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede de indstevnte Vidner paaraabt, at gjøre deres Forklaring. De mødte, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, bleve separerede, og hvorefter fremstod som

1ste Vidne Aad Larsen S:E: paa Norebn gl: 47 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At sidst Som/m/er kort før St: Hans Dag, da græsset stod bedst i Flor, saae dette og det andet Vidne, at Indstevnte kjørte sit Tøm/m/er i sin egen Udmark til et Berg hvor han styrtede det udfor, da vel noget kom i Instevntes egen Udmark, men endeel faldt og laae paa Citantens Enge Bøe, dog tørre Bøe, men intet paa Ageren, og derved var nedknust eendeel af Citantens Bøegjærde, hvor og var faldet Tøm/m/er, men veed ej hvor længe det laae der, veed og ikke hvor mange Dage Indstevnte øvede dette: Skaden har Vidnet og det andet Vidne beseet, og anseet til 2 Mark. Vidnet blev sin Forklaring forelæst, som han vedblev, declarerede ej at vide meere, og da Citanten Vidnet ej videre havde at tilspørge, blev det fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Torkel Olsen S:E: p: Øfre Sandvigen, gl: 46 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne

1800: 405b

ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. Dimitteret som 1ste Vidne.

For to Vidner betalt 2 mrk:, skriver To Mark.

Citanten begjærede det passerte sluttet, og sig som TingsVidne beskrevet meddeelt som blev bevilget. Udstædt

Da efter tree ganges Udraab ingen indfaldt sig med noget at føre i Rette; saa blev dette Maanedes Ting ophævet og sluttet.

S: Schiøtz

Lambret LLSS Larsen Schaalnæs Tørres TLST Larsen Tjelle Tjæran TOST Olsen Tielle Gunder GLSA Larsen Aaseim

Sommer Tinget 1800 den 25de April for Schoneviigs Skibrede sat og holdet paa Tingstedet Schonevig Søen af Districtets Sørenskriver Søren Schiøtz Kongl: Maj:ts Virkelig Cancellie Raad i Overværelse af Districtets Foged Velædle og Velviise Hr: Hans Langsted, Skibredets Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, samtl: tingsøgende Almue og efterskrevne opnævnte 4 eedsvorne Laugrettes Mænd, navnl:

Alle af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd

1. Hans Johannessen Yttre Bouge	3. Iver Kittelsen Øf: Sandvig
2. Johannes Olsen Indre Næss	4. Lars Olsen Øfsteboe

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger, registeret for dette Aars Martii Maanedes Overordentlige Ting paa Godøesundet her i Protoc: fol: 403b. og end Viidere Sportel Reglementet som sædvanlig, samt siden tilhændekomne og indløbne:

22. Sportel Reglementet af 11 Juni 1788.

23. Danske Cancellies Placat om Diæt- eller Underholdnings Penge for Rettens Betjente, Fogder og Procuratorer, naar de gjøre Reiser i Delinquent- og Justitz Sager, d: 21 Marti 1800.

24. Danske Cancellies Skr: af 8 Marti 1800 fra Stiftet communiceret 29 ditto, at Mulcter paalagt Underdommere eller Sagførere for deres Forfald i Sager, maae tilligemed Hoved Sagen, i Højeste Rett, ved Actor eller Def: der uden Stevning paaankes, og uden Bekostning, paakjendes; men skulde vedk:de ej dermed være tilfreds, men vil lade møde ved en Procurator, bliver det deres egen Sag at betale denne, og om de stevner OverDom/m/eren at stande til Rette, bør de ikke nyde fri Process, og er Anken ugrundet, bør de betale de indstevnte Overdommere Kost og Tæring.

25. Canc: Skr: af 1 Feb:, fra Stiftet communiceret 15 Marti 1800, at Taxtroet er dræbende for Heste og drøv tyggende Huusdyr, Sviin, Høns og fleere. see fol: 414a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommering 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b: og Over Formynder Protocollen er tilført.

Proclama til Skifte efter Hr: Niels Juel og før afdøde Hustrue Engel Marie Storm paa Halsnø Closter med 12 Ugers Varsel til Creditorerne d: 27 Marti 1800 publiceret.

Pantebogen til Inddragelse publiceret

Skftebr: 22 Oct: 1799 efter Ole Madsen Schaden.

| Jordegds:

.... 28de ditto efter Torbjørn Tollevsen Yttre Matre.

| Udlæggene

.... 30 ditto efter Thor Olsen Hegland.

| i Skde Bogen

.... 16 Dec: 1799 efter Jens Friderich Undal og Hustr: p: Wahlen. | extraheret

Nye Tingsvidne Sag

Lars Johannessen Søreboe S:E: gl: 56 Aar. fremstod betalte Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skilling, fremlagde i agtende Sag imod Halvor Larsen Ørevigen Huusmand under Sandvig om Beskyldninger, Forligelses Commissionens Attest af dags

Dato oplæst saal: samt skreven mundtl: Stevning af vedk:de Stevne Vidner underskrevet, oplæst saal:

Indstevnte mødte, gl: 35 Aar, betalte Tilsvares penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skilling, tilstod lovlig Varsel, men nægtede Søgemaalet, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede sine Vidner paaraabt og de at gjøre deres Forklaring. De mødte og blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen med Formaning efter Lovens Forskrift, til Sandheds Udsigende, hvorefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Knud Larsen Leil: paa Axland gl: 52 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At afvigte Aar ved de Tiider Citanten havde ladet komme noget Tømmer paa Indstevntes Bøe, ved St: Hans Dags Tiider, da Citanten, Indstevnte og Vidnet Ølver Larsen vare samlede for Forligelses Commissionen, i en Sag imellem Parterne. Indstevnte protesterede imod Vidnesbyrd om hvad for Forligelses Commissionen passeret. Citanten paastod Vidnesbyrd aflagt, paastod Eragtning betalte 12 skl: skr: Tolv Skilling. Dommeren seer ikke dette at være mod Fr: 20 Janv: 1797 § 28, at føres Vidner om, og tillod Vidnet at aflægge sit Vidnesbyrd. Vidnet svarede videre: At Mødet for Commissionen var egentl: om Tøm/m/er kjørselen, da sagde Indstevnte til Citanten: Du har lagt inden for garen Din \om Natten/, og giætede paa en fremmet Mær, som Du brugte at kjøre med,

1800: 406

men meere blev talt som Vidnet ej erindrer. Indstevnte begjærede Vidnet tilpurgt: Om Indstevnte sagde andet, end at Indstevnte maatte gjætte for det frem/m/ede Øg som Citanten brugde, for at det ikke ved Indstevntes formedelst Citantens Tøm/m/er Kjørsel nedlagde Gar, skulde øde Indstevntes Bøe af? Vidnet veed intet meere end forklaret er. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ølver Larsen Huusmand under Citanten, gl: 60 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: Ord til andet som 1ste Vidne. til Contra qvæstionen svarede: Ja, som omspurgt. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Willum Larsen Husmand under Molnæs gl: 31 Aar sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At han slet intet hørt af det omvundne eller omspurgte, af nogen af Parterne. Dimitteret.

For 3 Vidner betalt af Citanten 2 mrk: 8 s: og af Indstevnte 1 mrk: 4 s: i alt Tree Mark og Tolv Skilling.

Begge Parter forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten begjærede det passerte sluttet som TingsVidne, og sig paa nærmære Begjæring beskreven meddeelt, som blev bevilget.

Nye Doms Sag

Halvor Larsen Ørevigen Huusm/an/d under Sandvigen gl: 35 Aar, fremstod, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s:, skr: Een Rd: tree Mrk: fire Skl:, og i Rette lagde skreven mundtl: Varsel contra Lars Johannessen S:E: p: Sør Ebne, oplæst saal: samt TingsVidne her for Retten erhvervet 10de Marti d: A: \til Actens Følge/ hvorefter h/an/d paastod Dom over Indstevnte at betale den Citanten tilføjede Skade med 3 rd:, for Skaden paa Citantens Bøe, Græs og Gjærder, samt Indstevnte tildømt at udrede Bøder, og erstatte Sagens Omkostninger 10 rd:, saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte mødte, anmeldte sig gl: 56 Aar, betalte Tilsvarespenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og aatte Skilling, tilstod lovlig stevnt, og begjærte Sagen opsat til TingsVidne og Contra

afbeviisning ved Vidner Knud Axland, Torbjørn Løvigen og Ølver Larsen, til næste Rett, og betalte Opsættelse 12 s: skr: Tolv Skl:

Sagen beroer til Maanedes Tinget i Juli Maaned førstkd:de.

Ny Tingsvidne Sag

Lars Sjursen Helvigen gl: 26 Aar fremstod /: betalte Incamination 4 mrk: 10 s: skriver Fire Mark og Tii Skilling, og i Sag contra Johannes Olsen Løvigen fremlagde Forligelses Commissionens Attest af Dags Dato oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel oplæst saal: Indstevnte blev paaraabt men mødte ikke eller møde lod.

Citanten begjærede de indstevnte Vidner, samt 2de som havde lovet ustevnt og godvillig at møde, neml: Helje Molnes, og Thore Echeland, paaraabte at gjøre deres Forklaring. De bleve alle paaraabt, men ikkun mødte de i Stevningen benævnte, hvilke blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning efter Lovens Forskrift at vidne deres Sandhed, hvorpaa de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, samt efter at de vare separerede fremstod som

1ste Vidne Knud Larsen Lejl: paa Axland gl: 52 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At sidst afvigte Vor Frue Misse Tider Marti Maanet \d: A:/ var Vidnet og Vidnet Helje Molnæs Beskikkelses Viis med Citanten paa Løvigen hos Indstevnte, da Citanten spurgde Joh: Ols: Løvigen om han vilde gjøre afregning og betale Citanten hvad denne havde til gode, men Johannes Løvigen svarede, at huskede ikke efter Citantens Regning, da Citanten sagde: jeg har faaet 15 rd:, og har endnu til gode hos Jer 9 rd: 2 mrk: 4 s:, i det sam/m/e Johannes Løvigen som laae i Sengen, men ej syg, stod op, og iførede sig Buxen og Skoe, og uden at svare videre gik ud af Stuen, de søgde efter ham i andre Huuse \..... over/, men fandt ham ikke, førend de kom for en Sænge boe, hvor Nøgelen var aften, og de troede han var inde, men hørde ej ham svare paa Citantens Tilraab uden for Døren, det sam/m/e som ovenmeldte, Indstevntes Kone kom og til Døren, og raabde til Manden, at skulde gjøre afregning med Citanten, men den blev ej oplukket, ej heller Johannes Løvigen kom frem, Vidnet hørde vel Lyd af Joh: Løvigen, men kunde ej skjælnes Ord. De gik da derfra og Vidnet veed ej mere. Vidnet veed at Citanten arbeidede paa Jægt hos og for Joh: Løvigen Som/m/eren 1799 som Jægtebygger, erindrer hverken hvad Tiid Citantens Arbeide begyndte, eller naar sluttede, men oftede arbeidede Cit: aleene paa den, og den er endnu ikke færdig. Veed ikke deres Accord, men saadan Jægte bygger plejer at faae Dagsløn foruden Kosten 2 á 3 Mrk:, og denne Citant arbeidede der længe paa Jægten, vel fra strax efter VaarVinde {til} først i Maj og til imod Michaeli omtrent 14 Dage før Michaeli d: A: Vidnet blev sin Forklaring forelæst som det vedblev, declarerende ej at vide meere, og da Citanten ham ej videre havde at tilspørge, blev h/an/d dimitteret.

Fremstod 2de Vidne

1800: 406b

Mons Olsen Huusmand under Indstevnte, gl: 37 Aar, sidst til Alters afvigte Høst, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At var ei med ved omvidnede Beskikkelse i øvrigt forklarede: At Citanten begyndte Arbeidet paa omvidnede Jægt forrige Sommer omtrent et par Uger før St: Hans Dags Tiider, og blev bestandig paa Arbeidet til en 14 Dags Tiid før Mich: d: A:, og arbeidede derpaa bestandig, undertiiden aleene, mest aleene, undtagen et pr: Dage imellem, som dog var sjelden, h/an/d kunde reise hjem til sit Folk. Jægten er endnu ikke færdig. Vidnet veed ej Parternes Accord, men saadan Jægtebygger som Citanten, der arbeidede paa Jægten som Jægtebygger plejer faae fra 24 s: til ½ rd: for Dagen foruden Kosten. Citanten var just ikke Over Mester for Jægte bygningen, men naar h/an/d som meest arbeidede aleene, var han dog Mester for sit Arbeide. Dimitteret som 1ste Vidne.

For 2 Vidner bet: 1 mrk: skr: En Mark.

Citanten da hans forventede 2de ustevnte, men lovede godvillig mødende Vidner udeblev, maatte begjære Opsættelse /: derfor bet: 6 s: skr: Sex Skilling :/ for at indstevne dem til næste Ret.

Opsættelsen bevilges. Sagen beroer til førstkd:de Julii Maanedes Maanedes Ting.

Pantebogen til Inddragelse
Afkalde

ForM: Bog fol: 172 og 272. Baar Kittelsen Sandvig efter Skfte 7 Apr: 1791 og!! og 6 Juli 1795 for 36 rd: 11 ½ s: og 4 rd: 5 mrk: 11 ¼ s: d: 25 Apr: 1800.

.... fol: 173. Johannes Tollefsen Indre Næss efter Skfte 28 Nov: 1793 for 94 rd: 2 mrk: 4 ½ s: d: 25 April 1800.

.... fol: 273. Myndtl: Ole Olsen Schaalnæs Formynders for 6 rd: 3 mrk: 10 4/9 s: efter Skfte 1 Aug: 1798 d: 25 April 1800.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 26 April 1800 continuerede dette Ting.

Præliminair Forhør om Brændeviins Salg.

Fogden Velædle og Velviise Hr: Langsted anmeldte, at da til ham er gjort Angivelse af Gjæstgiveren Morten Rosendal her i Schonevig Gjæstgiverie af 12 Janv: sidst, om ulovlig Brændeviins Salg af Huusmanden Torger Nielsen Wiigen under Lechnæs, oplæst saal: saa har han til dette Forhør ladet indkalde til Præliminair Afhørelse, saavel Paagjældereren, og som Vidner alle de angivne, som og Klageren Morten Rosendal.

Disse alle mødte, og blev Vidnerne forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning til Sandheds Udsigende, saaledes som de trøster sig sin Tiid med Eed at bekræfte.

Paagjældereren Torger Nielsen Wiigen fremstod, gl: 43 Aar, nægtede at have handlet selv med Fransk Brændeviin, men har for Andre vel hæntet og kjøbt i Stavanger, Bergen og Andre Steder, erindrer ej hvor mange Ankere, har ej solgt dem, men drukket dem selv til Nødtørftighed, og leveret dem til de han have kjøbt for, erindrer ej at nævne dem, uden engang, veed ei hvor længe, men nogle Aar siden, et Anker, erindrer ej om fleere til Samson Johannessen Leithe /: Samson Johannessen Leithe S:E: 43 Aar var ved Retten nærværende, og nægtede at have ladet Deponenten købe for sig videre end nogle Potter Fransk Brændeviin, da h/an/d var Brudgom for 12 Aar siden; som da blev drukket i h/an/ds Brøllup :/ og til Tjæran Tjelles Brøllup sidste Som/m/er efter St: Hans Dag nogle Potter Fr: br:viin /: Tjæran Tjelle tilstod dette for 5 ½ Potte h/an/d havde ladet Dep: købe i Stavanger og blev drukket i Brølluppet :/ samt (fle?)ere ligeledes. Dimitteret til videre.

Fremstod som 1ste Vidne Lnud Larsen Axland, Lejl: gl: 58!! (52 i forrige Tingsvidne) Aar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har sidst Juul kjøbt en Potte fr: br:Viin af Torger Wiigen for 28 s:, og nogle gange før, længere siden, erinderer ej hvor ofte eller naar /: men ingen Tiid kjøbt heel eller ½ Ankere af ham :/ som ingen saae paa, har ej seet at have solgt til Andre. Dimitteret til videre.

Torger Wiigen blev tilspurgt: At erklære sig, om han i Mindelighed vil betale de herved forbrudte Bøder eller ej? Imidlertid blev Klageren \som Angiver/ Lensmanden og Almuens tilspurgt: Om Torger Wiigen nogen Tiid før, har været tiltalt for ulovlig Brændeviins Handel? Rs: Nej. Dette Dom/m/eren heller ikke erindrer sig. Torger Nielsen Wiigen svarede: At vilde gjerne for at undgaae Process, betale Bøderne 20 rd:, men havde dem nu ikke, eller vidste, at faae dem til Laans undtagen han maatte gives Tiid til i Eftermiddag, da han vilde kom/m/e at betale dem.

Fremstod 2det Vidne Rasmus Olsen Hmd: under Axland gl: 55 Aar, ubeslægtet og ubesvogret med enten Angiveren eller Paagjældereren, forklarede: At har ej seet Paagjældereren solgt Fransk brændeviin til nogen, men han selv for 4 á 5 Aar siden købte en Potte af ham for 28 s: veed ej videre. Dimitteret.

Fremstod 3de Vidne Ole Andersen Schoge Lejl: gl: 50 Aar, begge ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har ej seet sligt af Torger Wiigen solgt til andre, men selv har købt engang ½ Potte, een gang 1 Pæl af ham, sidste gang for 4 Aar siden. Veed ej videre. Dimitteret.

Fremstod 4 Vidne

1800: 407

Mons Larsen Teigendalsvigen Hmd: gl: 73 Aar, ubeslegtet og ubesvogret, forklarede: At har ej seet Torger Wiigen solgt Fransk Brændeviin til Andre, men selv har købt af ham, undertiden en Potte, veed ej hvor ofte og sidste gang forrige Juul, og givet for Potten 24 skl: Veed ej videre. Dimitteret.

Fremstod 5te Vidne Knud Johannessen Schogevigen Hmd: under Schoge gl: 50 Aar, ubeslægtet og ubesvogret med de vedk:de, forklarede: At veed slet intet om det omspurgte, og selv har intet købt af Paagjældereren. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Tjæran Olsen Lejl: paa Tjelle gl: 45 Aar, de vedk:de ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har ej seet Torg: Wiigen sælge Fransk brændeviin til Andre, og selv ej købt af ham, eller faaet meere end før forklaret for 26 s: Potten. Dimitteret.

Fremstod 7de Vidne Johannes Olsen Indre Næss gl: 30 Aar, ubeslægtet og ubesvogret med de vedk:de, forklarede: At har ej {selv} seet Torg: Wiigen sælge Fransk brændeviin til Andre, og har for Knud Næss da Vidnet tjente hos ham, købt hos ham ½ Potte for 4 á 5 Aar siden, har ej købt selv. Dimitteret.

Fremstod 8de Vidne Jacob Larsen Huusmand under Aaseim, gl: 36 Aar, de vedkommende ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har ej seet Torger Wiigen sælge til Andre, men har selv købt af ham Fr: br:Viin for nogle Aar siden ½ Potte Fransk brændeviin for 14 skl: Veed ej videre. Dimitteret.

Angiveren Morten Rosendahl veed nu ikke flere Vidne, ej heller havde noget nu at tilføre.

Hr: Fogden kan ikke nægte at imodtage Bøderne de 20 rd:, saa snart Torger Wiigen til derved gjørlig at rette for sig, dem anbyder. imidlertid begjærede Forhøret sluttet, og sig beskreven meddeelt for Amtet at insinuere, som blev bevilget.

Nu leverede Torger Wiigen bem:te 20 rd: til Hr: Fogden som imodtog dem. Udstædt
<NB: Bøder>

Post Forhør

Fra Postmester Rytter indløb nu Postens Anmeldelse om Forsinkelse med Postens Befordring af Post \Skyds/ bonden Samson Johannessen Lechnæs som just \da her/ ved Retten var tilstæde, af 22de denne Maaned, for ham \blev/ oplæst saal: med Bilag saal:

Samson Johannessen Lechnæs fremstod, og tilstod at anmeldte Tiid kom Posten fra {næst} nærmeste Post skyds Sted fra Bergen, fra Ølfarnæs, over Fjorden den 8de April sidst til Samson Johannessen Lechnæs Aften Kl: 9, da alle Folk var til Sengs, eller gik til Sengs, og Morgen derefter gandske tidlig den 9 April, da det var vel Dag, kom han med Posten til Post Aabner Gaarden Schonevig Præstegaard ½ Fj: Vej Landevej fra Lechnæs, og saasnart han der var expederet gik han med Posten over Fjeldet til Etne, og kom der Formiddag Kl: imellem 9 og 10, og kunde ej gaae dermed om Natten da det var mørkt, og det regnede. Havde ej videre at tilføre.

Forhøret blev sluttet. <Udstædt>

Vurderings Udmeldelse fra fol: 402b.

alle vedkom/m/ende blev paaraabt men ingen mødte; thi blev Lensmanden beordret at tilsige de opnævnte Vurderings Mænd Torbjørn og Mikkell Lande, at de strax foretog deres Forretning efter Udmeldelsen, og dermed møde her for Retten Juli Maanedes Ting førstkd:de, til den Tiid beroer.

Vurderingsmænds Udmeldelse

Formynder Mons Andersen Øf: Tofte p: egne og Medformynders \Vegne/ for Abraham og Ole Abrahamsen Hvidevold som har Pante Obligation af Lars Olsen Hvidevold i dette Skibrede for 184 rd: 5 mrk: 2 s: blev paaraabt men ikke mødte, til at begjære Pantets Omvurdering, som angaaer Børne Midler.

Dommeren opnævnte de 2de eedsvorne kyndige Laugrettesmænd af Schonevig Skibrede Mikkell Hectorsen Lande og Johannes Johannessen Nedre Tofte, bem:te Pant at vurdere i Værgens Nærværelse efter denne Tids gangbare Priis i Kjøb og Salg derefter de deres Forretning \førstk:de Høste ting/ for Retten haver at afhjemle, at de hverken for Vild eller Venskab eller anden Bevæggrund, taxere Ejendommen anderledes end de troer dens sande Værd at være.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Testamente 27 Dec: 1797 confirmeret 1 Marti 1799 imellem Niels Juel og Hustrue Engel Marie Storm paa Halsnøe Closter gaard.

Ole Madsen Schadens Arv:s Skde til Knud Jensen paa Schaden No: 14 H: C: gds: i alt 1 Løb 1 Hd: for 281 rd: 1 mrk: 8 s: dateret 24 Feb: 1800.

Knud Jensen Schaden No: 14 H: C: gds: Vilvors Contr: til Mads Schadens Enke d: 25 April 1800.

Knud Knudsen Gravdal\s Arv:s/ Skfte Contract hvorefter Gravdal under Fjelland No: 11 H: C: gds: 18 mrk: Sm: skal tilhøre Knud Gravdals Enke for 130 rd: d: 17de Oct: 1799.

Knud Knudsen Gravdals Enkes Skde til Axel Nielsen paa Gravdal No: 11 H: C: gds: 18 mrk: S: for 130 rd: d: 8 Nov: 1799.

Axel Nielsen Gravdals No: 11 under Fjelland H: C: gds: Vilks: Ctr: til Knud Knudsen Gravdals Enke, d: 8 Nov: 1799.

Axel Nielsen Gravdal Obl: til Frue Lieutenantinde Sl: Wilhelm Dahls

1800: 407b

paa 150 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Gravdal under Fjelland No: 11 H: C: gds: 18 mrk: S: dateret 8 Nov: 1799.

Sæbjørn Arnesen Wiiches Skde til Torger Øriansen paa Wiche No: 32 efter Aftag 1 pd: 15 mrk: S: for 175 rd: dat: 25 April 1800.

Niels Juel Skde til Lars Johansen paa Plads Løvaas for 160 rd: d: 2 Nov: 1799 under Halsnøe Closter.

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 343b. Ørian Larsen Wiiches \Børns/ Løsnings Contract om Wiicke No: 32 d: 11te Nov: 1780, af Sæbjørn Arnesen Wiicke og!! og Odelsmanden Torger Øriansen Wiicke, paategnet til Mortification 25 April 1800.

No: 5 p: 271. Jacob Mikkelsen Eide No: 3 H: C: gds: Obl: til Foget Koren 240 rd: d: 2de Maj 1786, transporteret vedhæftet Transport 30 Juni 1796, til Mad: Sorenskr: Arentz

Enke, efter hvem Byefoget Bentzon paategnet attesterer, Proc: Kahrs er antagen i hendes Sterboe som Curator bonorum, , af denne qvitteret 30 Sept: 1799.

No: 5 p: 660. Ole Torgersen Wache No: 35 i F:berg Skb: Obl: til Formynder Lars Ebne, Omund Neervigen, Simon Owe og Lars Tvedt for 154 rd: 12 s: d: 28 Apr: 1792, af Formynderne (-eren?) qvitteret 19 Sept: 1799.

No: 7 p: 138. Ole Madsen Schaden No: 14 H: C: gds: Obl: til Fr: Wilhelm Dahls 150 rd:, d: 26 Apr: 1798, af hende qvitteret 19 April 1800.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkd: Mandag, da Morgen er helligt.

Tredie Dagen den 28 April 1800 continuerede dette Ting,

og publ:t

Pantebogen til Inddragelse

Torger Nielsen Bjøndals Skde til Jon Larsen Øjren paa Blaaeteigen øde No: 58 12 mrk: S: for 84 rd:, dat: 26 April 1800.

Ole Erichsen Tvedt Obl: til Lambreth Larsen Schaalnæs p: 200 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Tvedt No: 61 2 pd: S:, 1 Gskd: d: 26 April 1800.

Torger Øriansen Wiicke Obl: til Lars Olsen Sunde p: 150 rd:, Rente 3 proC:t Pant 1 pr: i Wiiche No: 32 efter Aftag 1 pd: 15 mrk: Sm: d: 25 April 1800.

Bygselsedler med Reversal publiceret og qvitterings Bog anviist

Niels Nielsen Sioe No: 4 H: C: gds: til Mikkil Olsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Beiten, Cond: Hmden ejer Huusene Aarl: Afgift 3 rd:, og 4 Arbeids Dage maae kun have een Melke Koe i Hagen d: 26 April 1800. til M:f Huuset bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Olsen Løvigen Obl: til Cornelius Dedichen i Bergen paa 185 rd:, Rente 4 proC:; Pant 1 pr: i Løvigen No: 84 1 L: 18 mrk: Sm: d: 5 Nov: 1799.

Niels Christophersen Mitebne Obl: til Mons Larsen Teigendahlsvigen paa 300 rd: Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Mit Ebne No: 86 1 pd: 16 ½ mrk: S:, ½ Hd:, ½ Vog Korn, d: 26 Apr: 1800.

Mikkil Tollevsen Mortvedt Obl: til Christen Christensen Sunde 222 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Mortvedt No: 79 1 pd: 6 mrk: S:, ¼ Hd: dateret 26 April 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lensmanden, Laugrettet { og de 2de Mænd Lars Johannesen Sør Ebne og Halvor Tørresen Waldre} og befunden til 1799 Aars Udgang 21 rd: 5 mrk: 14 s: og af første Termin 1800 543 rd: 1 mrk: 6 s: i alt Summa 565 rd: 1 mrk: 4 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; Saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Hans HISYB Johannesen yttre Bouge. Johannes JOSIN Olsen Indre Næss. Iver IKSØS Kittelsen Øfre Sandvig. Lars LOSØ Olsen Øfstebøe.

Etne Skibredes Sommerting den 29de April 1800 sat og holdet paa Schonevig Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Erich

Henrichsen Schjeldal, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire!! forhen eedsvorne Laugrettesmænd, navnligen

1. Osmund Thorsen Ekreim	3. Steen Larsen Sæbøe	5. Knud Tollefsen Kaldem
2. Erich Tjæransen Silde	4. Svend Erichsen Fittie	6. Gotschalch Schiold

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret for Martii Maanedes Ting og Schonevig Som/m/er ting fol: 403b. og 405b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Sommerting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

1800: 408

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 16 Dec: 1799 efter Jens Friderich Undal paa Wahlen saaviidt noget af Ejds Kirkes gods angaaer, hvorom Udlægget protocolleret for Schonevig Skibrede.

	10 Junii 1799 efter Sjur Johannessen Wettstøes Hustrue.	Jordegods Udlæggene
	14 Nov: 1799 efter Rasmus Erichsen Fjøsne.	i Skjøde Bogen
	21 Nov: 1799 efter Knud Tollefsen Kaldems Hustr:	vedbørlig extraheret

Ny Doms Sag

Ole Erichsen S:E: p: Tvedt {med Cu} anmeldte sig af Alder i 22de Aar, fremstod med Curator Lensm/an/d Peder Eliassen Yttre Næss, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rd: tree Mrk: og fire Skl:, og næst at referere sig til forhen fremlagde Attest fra Forligelses Commissionen, inddragen i herefter fremlæggende TingsVidne, fremlagde nu skreven mundtl: Varsel imod Selv ejer Christian Larsen paa Kambe, af 15de d: M: oplæst saal:

Indstevnte Christian Larsen Kambe blev tree gange paaraabt, men mødte ikke, eller møde lod.

Citanten androg, at h/an/d som Odelsmand til Tvedt i Schonevigs Skb:, har for 490 rd:, indløst denne sin Odels Jord fra Christian Larsen nu paa Kambe, efter herved i Rettelæggende Skde af 30 Janv: 1799, oplæst saal: men ved Kjøbe Pengenes Imodtagelse vilde Christian Larsen ikke imodtage sam/m/e uden h/an/d fik for foregiven Forbedring paa Jorden, hvorfor h/an/d paastod først 100 rd:, men afslog endelig til sidst til 50 rd:, og Christian Larsen at beholde Nøst, Qværn og Qværne Huus, som var alt aldeles ulovligt, men Citanten som da uden Formynder forhen Rasmus Erichsen Fjøsne da sengeliggende, men fra Værgemaalet, saasom Lensm/an/d P: E: Yttre Næss var indsat til h/an/ds Curator, og Citanten i sine mindreAarige Aar, skjønt allerede da givet Afkald, var saa eenfoldig som ung og uerfaren, og h/an/ds Curator ej tilstæde, da Christian Larsen Citantens Stif Fader kom og fordrede Kjøbe pengene, at h/an/d indgik dette, som h/an/d siden har fortrodt, som ubilligt, og sig til altfor stor Skade, da Forbedringen var ikke virkelig men foregiven, saasom det bestod kun i en skrøbelig Stengar, som var saa lav og uduelig, at den strax var nedfalden, eller rettere nedslagen, veed ej af hvem, men imod Citantens Villie, og der var Nøst, Qværn og Qværne Huus paa Gaarden før Christian Larsen kom til den, skjønt tilstaaer, at h/an/d vel lagde nye Qværn, men tog derimod den gamle bort og solgte. Saaledes har Christian Larsen lokket Citanten til at udbetale sig disse 50 rd:, aldeles ulovlig og ubillig, da h/an/d hverken har gjort Forbedring derfor, eller beviist sam/m/e med nogen Besigtelse eller Taxation eller anden Forretning, og har vel om h/an/d havde gjort nogen Forbedring paa Jorden, derfor gjort sig

dobbelt betalt af gaardens Skov, hvormed Medfarten i h/an/ds Beboelses Tiid k/an/d beviises, har været aldeles uforsvarlig. Til Beviis i Sagen, fremlægges TingsVidne erhvervet for Schon: Skb:s Maanedes Ting den 10 Marti d: A: som h/an/d begjærede at følge Acten, der beviiser det anførte om de 50 rd:, og tillige beviiser, at hverken Citantens forrige nu afdøde Formynder eller h/an/ds seenere Curator derved var tilstæde. Videre fremlagde Attest fra vedk:de SognePræst om h/an/ds Alder, dateret 28 April 1800 oplæst saal: samt Udskrift af Citanten given Afkald for sin Arv af 28 April 1797, som viiser at Lmd: Peder Eliassen Yttre Næss er Citantens Curator, oplæst saal: /: Pb: No: 7 p: 93 :/ Citanten derefter paa Grund af Lovens p: 574 a: 34, paastod tilligemed bem:te h/an/ds Curator, titnævnte Christian Larsen, nu paa Kambe tildømt, at betale sig tilbage de saaledes ubillig og ulovlig Citantens saa godt som aftvungne 50 rd:, samt erlægge Bøder efter Dommerens Skjøn, og erstatte Citanten den/n/e aftvungne Processes Omkostninger i alt med 10 rd: Saaledes indlod Sagen Dom.

Christian Larsen Kambe blev atter paaraabt, tree gange, men ikke mødte, eller nogen paa hans Vegne; thi blev Sagen optagen til Doms til i Morgen.

Pantebogen til Inddragelse Afkald

ForM: B: fol: 168. Brithe Anders Datters Moders efter Skfte 17 Nov: 1785 for Arv 3 rd: 1 mrk: 7 ½ s: og Hjem/m/egifte 18 rd: i alt 21 rd: 23 ½ s: d: 29 April 1800.

Ny Doms Sag.

Erich Jochumsen Wae S:E: fremstod, og betalte Incamination 4 mrk: 10 s: skr: fire Mark og Tii Skl: samt næst at referere sig til i herefter fremlæggende TingsVidne inddragne Forligelses Commissions Attest, fremlagde imod Svend Erichsen Fittie skre-

1800: 408b

ven mundtl: Varsel af 8 April 1800 oplæst saal:

Svend Erichsen Fittie mødte, tilstod lovlig at være stevnet, anmeldte sig gl: 54 Aar, betalte Tilsvarspenge 1 mrk: 4 s: skr: En Mark fire Skl:, og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten fremlagde TingsVidne erhvervet ved Maanedes Tinget den 10 Marti sidst, til at følge Attesten, og da dette oplyser, at Parterne ejede en Hest sam/m/en til Vaaren 1799, at Vinteren 1798 og 1799 fostrede Citanten den aleene, at Svend Erichsen ikke vilde tage den i Foster for den halve Vinter, og at Fosterleje plejer koste hele Vinteren 8 á 10 rd:, samt at Indstevnte ikke har vildet betale den halve Foster Løn 4 rd:; saa paastod nu Citanten Indstevnte tildømt at betale sig disse 4 rd:, tilligemed denne aftvungne med denne aftvungne Processes Omkostninger 6 rd:, saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte Svend Erichsen Fittie androg, at da Hesten var fremfostret, burde Citanten viist Indstevnte Hesten, om den var lovlig og forsvarlig fostret, og siden dette ikke er skeet, paastaaer Indstevnte sig for dette Søgemaale frifunden, og da det var en gra Hest, paastaaer Indstevnte Betaling for de halve Sprang.

Citanten anmeldte, at Indstevnte solgte sin Part i Hesten, en Tiid efter den var fremfød, og da maatte h/an/d have seet Hesten, og havde h/an/d havt noget paa Hestens Foster at sige, burde han da have paataalt det. Og til den Mand som købde halve Hesten af Svend Fittie, leverede Citanten halve Pengene for Sprangene, for den Tiid Svend Fittie ejede halve Hesten den Vaar 1799 \og siden/ da Citanten ikke nøje vidste, hvad Dag Sv: E: Fittie solgte sin Part, og hvor mange Sprang før eller efter var gjort, da alle Sprangene heele Vaaren indbragte 1 rd: 3 mrk:, hvoraf halvparten 4 mrk: 8 s: blev af Citanten leveret Hestens seenere Ejere.

Indstevnte begjærede Opsættelse bet: 6 s: skr: Sex Skl: til at føre Contra Vidner Anders Øjeleed, Erich Olsen Fosse, samt de af Cit:s førte Vidner.

Citanten paastod Dom.

Opsættelsen bevilges til Julii Maanedes Maanedes Ting 1800.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 30te April 1800 continuerede dette Ting.

Optagen Sag fra i gaar. Ole Tvedt contra Christian Kambe.
da i denne Sag blev afsagt følgende

Dom

Christian Larsen Tvedt nu Kambe har i TingsVidnet tilstaaet at have imodtaget de omstevnte 50 rd: Dertil har han ikke beviist sig berettiget, hverken med nogen Rettens Syns, Besigtelses eller Taxations \eller anden/ Forretning, ej heller med nogen lovgyldig Foreening med Citanten; thi det paaberaabte passerte med ham, som en Mindre Aarig uden nogen Curators overværelse og Medvirkning \eller Samtøkke/, kan, som ganske stridende imod Lovens 3 B: 19 C: 34 a: aldeles ikke blive lovlig, eller gjeldende, eller af nogen Kraft; thi k: f: Ret, At Christian Larsen Kambe bør imod qvittering af Citanten med indbem:te hands Curator Lensmand Peder Eliassen Yttre Næss, til førstmeldte \til ...?/ betale bem:te 50 rd:, skriver Halv trediesindstve Rigsdaler, samt i denne foraarsagede Processes Omkostninger 9 rd:, skriver Nii Rd:, inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven.

Udstædt

Leyermaals Aftingning.

Hr: Foged Langsted som Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde ugift Qvinde Marie Tollevs Datter Winnie for begaaet Lejermaal med ung Karl Lars Nielsen Qvandal gevorben Soldat guarnisonerende i Christiansand, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf paa Vand og Brød i stedet for Skriftemaal.

For hende mødte Erich Schieldal, og anmeldte hendes Tilstaaelse om Forseelsen, samt hendes Fattigdom, at hun intet ejede til de forbrudte Bøder, men havde faaet til Laans som hun anbød 2 Mrk: bedende at hendes Bøder dermed maatte være aftingede, da hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Om hendes Alder? Rs: 25 Aar. 2det Om hun er confirmeret? \Rs: Ja./ 3de Om Hun er BarneFaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Om hun er ugift? Rs: Ja. 5te Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hun ikke har Formue til at betale de fulde Bøder, eller noget meere? Rs: Nej hun er ganske fattig, og tjener for sit Brød.

Hr: Foged Langsted fandt sig nødsaget at modtage til Aftingning de anbudne 32 skl: for at beregne Hds: Maj:ts Kasse til Indtægt; og da hun uden Dom indfinder sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget.

Udstædt

<NB: Lejemaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Samfrænde Skfte 26 Nov: 1799 efter Henrich Ottessen Schieldal. | Jordegods Udlæggene i

Dto: 27 Nov: 1799 efter LensM/an/d Erich Henrichsen Schieldals Hustrue. | Skde Bogen
| extraheret

Contract imellem Henrich Ottessen Schjeldals Enke og Lensmand Erich Henrichsen Schjeldal paa den eene og Henrich Henrichsen Kallestadbakken paa den anden Side, om Marke

Skfte imellem begge gaarders Bøe og Udmark, dateret 12 April 1800.

Johannes Erichsen Ousvig Obl: til Hans Christensen Frethe paa 121 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 2de pr: i Ousvig med Kierlingtvedt No: 18 H: C: gds: 1 L: 18 Mrk: S:, 1 Hud 1 Væt Næver, d: 29 Apr: 1800.

Johannes Gundersen Silde og Enkes Arvingers Skde til Gunder Johannessen paa Silde No: 7 i alt 1 L: S:, 1 Vog Korn, deraf indløst for 198 rd: 3 mrk: 12 s: $\frac{3}{4}$ L: S:, 1 Vog Korn, og Kjøberen selv arvet resten d: 8 Marti 1800.

Sjur Larsen Hardelands Arvingers Skifte Contract, hvorved Hardeland No: 9 H: C: gds: efter Aftag 1 L: 18 Mrk: S:, skal tilhøre Anders Sjursen Hardeland for 270 rd:, d: 17 Sept: 1799.

Anders Sjursen Hardeland No: 9 H: C: gds: Vilc: Ctr: til Sjur Larsen Hardelands Enke Lisbeth Peders Datter dateret 18 Sept: 1799.

Skftebr: 22 Feb: 1800 efter Tjæran Erichsen Silde. Jordegodset i Skde bogen extraheret.

Erich Haldorsen Nærnæss Skde til Ole Olsen paa Bache under Nærnæs No: 19 1 pd: Sm: for 400 rd:, dt: 29 April 1800.

Erich Henrichsen Schjeldal Obl: til Tollef Erichsen Rame p: 200 rd:, Rente 3 $\frac{1}{2}$ proC: Pant 2de pr: i Schjeldal No: 15 2 L: Sm:, 8 Spd: Korn, d: 10 Maj 1799.

Knud Olsen Flaaden No: 12 Contract paa Vilcor til Ole Johannessen Flaaden og Hustrue Guro Knuds Datter dateret 12 Marti 1800.

Ole Olsen Bakke under Nærnæs No: 19 Vilcors Contract til Erich Haldorsen Nærnæss og Hustrue Marithe Torbjørns Datter d: 29 April 1800.

Tørres Tjæransen Flaaden Obl: til Gotschalch Halvorsen Leerdal paa 296 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Flaaden No: 31, efter Aftag 2 pd: 9 $\frac{1}{4}$ mrk: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: d: 3 Dec: 1799.

Pantebogen til Udslettelse

No: 7 p: 117. Tjæran Erichsen Silde No: 7 Obl: Frue Lieutenant Dahl p: 270 rd:, dateret 15 Sept: 1797 af Creditrix qvitteret 30 April 1800.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds qvitt:Bøger anviist

Sem: Frid: Forstanders til Ole Olsen paa Nærnæs No: 19 1 Løb Sm:, før brugt af Erich Haldorsen d: 21 April 1800. til Manuf: H: bet: 1 mrk:

Lars Christophersen Ovestads til Lars Halvorsen paa Livstiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Ovestadnæsset, Cond:tr, Huusmanden ejer Huusene, Aarl: Afgift 5 Rd:, m: v: dat: 30 April 1800. M:f: H: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Ole Larsen Onesteen No: 50 Vilcors C:tract til Lars Olsen Onesteen og Hustrue Malene Torbjørns Datter dateret 29 April 1800.

Jon Olsen Grønstads Arvingers Formynderes Odels Løsnings Contract med Knud Larsen Grønstad om Grønstad No: 14 efter Aftag 1 Hud d: 30 Apr: 1800.

Tjæran Erichsen Sildes Arv:s Skde til Erich Tjæransen paa Silde No: 7, i alt 1 L: 2 pd: 18 mrk: Sm:, deraf indløst for 423 rd: 4 $\frac{1}{5}$ s: 2 pd: 19 $\frac{4}{5}$ mrk: S:, selv arvet 1 $\frac{1}{5}$ mrk: S: og før ejet 2 pd: 21 mrk: S: dateret 15 Marti 1800.

Lars Olsen Onesteen Skde til Ole Larsen paa Onesteen No: 50, 1 L: S: $\frac{1}{2}$ td: K: for 100 rd: dateret 29 April 1800.

Ole Johannessen Flaaden Skde til Knud Olsen paa Flaaden No: 12 H: C: gds: efter Aftag $\frac{1}{2}$ L: S: for 250 rd: dateret 12 Marti 1800.

Jon Olsen Grønstads Arv:s Skde til Knud Larsen paa Grønstad No: 14 i alt 1 Hud, deraf indløst for 80 rd: 2/3 Hd:, og selv arvet 1/3 Hd: d: 30 April 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden og Laugrettet og befunden til 1799 Aars Udgang 183 rd: 5 mrk: 4 s: og af første Termin 1800 428 rd: 8 s: i alt Summa 611 rd: 5 mrk: 12 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Erik E:T:S:S Tjærandsen Silde. Steen S:L:S:S Larsen Sæbøe. Osmund O:T:S:E Thorsen Eichrem. Svend S:E:D:F Erichsen Fittie. Gotschalch G:H:S:S Halvorsen Schiold.

Fjeldberg Skibredes Sommerting den 2de Maj 1800 sat og holdet paa Aalunds Tingsted af Rettens Betjent i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Sjur Sjursen Østereide, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

a: nu Eed tagne unge Laugrettesmænd

b: gl: Laugrettesmænd

1. Niels Knudsen Øfre Houge

3. Thor Olsen Store Nærem

2. Jens Tørressen Øf: Axdal

4. Knud Gregersen Store Nærem

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 403b. og 405b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse

Helje Samsonsens Schjelnæs Enkes Skde til Samson Heljesen Haavig p: 8 ¾ Vog Fielberg Skibredes Konge Korn Tiende for 90 rd: dat:t 27 Maj 1799.

1800: 409b

Ommund Asbjørnsens Obl: til Ole Gotschalchsen Sundahl paa 480 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1ste Prioritet i Øf: Axdahl No: 35 H: C: gds: d: 28 Marti 1800 efter Aftag 2 L: S:, 1 Hd:

Hans Siursen Houglands Obl: til Lars Friderich Undahl paa 250 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Hougland No: 12 1 L: S:, 1 td: Korn d: 19 Janv: 1799.

Leyermaals Aftingning.

Velædle og Velviise Hr: Foged Langsted som Actor anmeldte at have til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde ugift Qvinde Anne Tønnes Datter Nordre Øfrebøe for begaaet Lejermaal paa sam/m/e gaard, med ægtegift Mand paa sam/m/e gaard Jesper Johannessen S:E: hos hvem hun tjente, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Hun mødte, tilstoed Indstevningen og Forseelsen, samt beklagede Hendes Fattigdom, at ikke kunde betale meere i Bøder, end som Hun havde faaet laant \og anbød/ 3 Mrk:, hvorved Hun bad Hendes Bøder aftingede, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge a: Hende: hvor gl: hun er? Rs: 26 Aar. Dette Dommeren og Laugrettet skjønnede være Sandhed. b: Laugrettet og Almuen: 1st Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 2det Om Hun er BarneFaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 3de Om Hun er ugift? Rs: Ja. 4de Om dette er Hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 5te Om hun ikke har Formue at betale meere i Bøder? Rs: Nej, da Hun er gandske fattig, har intet arvet, og hidtil tjent for sit Brød.

Hr: Foged Langsted fandt sig nødsaget at modtage de til Aftingning anbudne 3 Mrk: for at beregne Hans Maj:ts Kasse til Indtægt, og da Hun uden Dom indfinder sig hos Lensmanden at hensættes paa Vand og Brød; saa frafaldt Han Sagen, og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <NB: Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse
Afkald

fra Ole Olsen Biotvedt for Arv 8 rd: 4 mrk: 13 5/6 s: efter Skifte efter Gabriel Stensen Dahlen 20 Sept: 1799 dateret 16 Janv: 1800.

ForM: B: fol: 222. Lars Johannessen Dommersnæs for Arv 31 rd: 2 mrk: 7 ½ s: efter Skfte 15 Febr: 1788 dateret 2de Maj 1800.

.... fol: 242. Ingri Tjærans Dt:s Mands for efter Skfte efter Tjæran Sildes Hustrue Arv 16 rd: 3 mrk: 11 1/9 s: og Hjem/m/egifte 20 rd: i alt 36 rd: 3 mrk: 11 1/9 s: dat: 2 Maj 1800.

(Andre dokument)

Major Dahls Skde til Niels Olsen Qvamens Enke paa Qvame No: 70 i alt ½ L: S:, ½ Hd:, ½ Vog Korn for 538 rd: 13 2/3 s: d: 24 Marti 1800.

Niels Olsen Qvamens Enke Skde til Knud Thorsen Qvamen paa Qvame No: 70 ¼ L: S:, ¼ Hd:, ¼ Vog Korn for 350 rd:, dateret 25 Marti 1800.

Niels Olsen Qvamens Enkes Obligation til Major Dahl paa 200 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Qvame No: 70 ¼ L: S:, ¼ Hd:, ¼ Vog Korn dat: 26 Marti 1800.

Harrald Johansen Udbioes Arvings Skde til Harrald Harraldsen paa Udbioe No: 43 18 mrk: S: for 38 rd: 1 mrk: 8 s: d: 30 April 1799.

Erich Larsen Nedre Houge Obl: til Ommund Olsen Neervigen paa 150 rd: Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Nedre Houge No: 39 ¾ L: S: ¾ Hd: d: 19 Sept: 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 3 Maj 1800 continuerede dette Ting

og publiceret

Skiftebrev 17 Marti 1800 efter Niels Olsen Qvamen, hvorefter Jordegds: Udlægget er i Skde bogen extraheret.

Afkalde

Myndtling Guro Niels Dt: Asches \for/Mynders for 2 rd: 1 mrk: 13 31/32 s: efter Skfte 2 Nov: 1799 Afkaldet sam/m/e Dato.

.... Ragnele Ols Dt:s lige Arv sam/m/e Skfte og Dato.

.... Ragnele Ingebreths Dt:s Ditto Ditto Ditto.

.... Eli Ingebrets Datters Dto: Dto: Dto:

Myndtl: Herborg Sjurs Datters efter Skfte p: Echaas 13 Marti 1800 for Arv 17 rd: 5 mrk: 11 11/12 s: for Formynderen af sam/m/e Dato.

.... Christi Sjurs Datters Formynders Dto: Dto: Dato.

ForM: Bog fol: 194. Kari Gunders Dt:s Mands for Arv efter Skfte 10 Dec: 1796 18 rd: 3 mrk: 6 s: og Hjem/m/egifte 50 rd: i alt 68 rd: 3 mrk: 6 s: d: 20 Sept: 1799.

.... dto: fol: Myndtling Malene Torgers Datter Yttre Liens Formynders efter Skifte
30 Marti 1799 1 rd: 2 mrk: 9 5/6 s: dat: 3 Maj 1800.

(Andre dokument igjen)

Torbjørn Gundersen Sandvigs Skde til Gunder Torbjørnsen paa Sandvig No: 46 1 ½ Løb
Sm: og hele Saugen for 500 rd: d: 20 Sept: 1799.

Torbjørn Tollachsen Fodsel Skde til Anders Gudmundsen Yttre Wee paa Fodsel No: 29 H:
C: gods ½ L: S: 1 bskd: for 105 rd: d: 2 Maj 1800.

1800: 410

Reinert Larsen Underhougens Arv:s Skde til Poul Jonsen Underhougen paa Underhougen ½
L: S: No: 9 for 199 rd: dateret 2 Maj 1800.

Marke skifte Contract imellem Torbjørn Gundersen og Gunder Torbjørnsen Sandvig No: 46
dateret 30 Sept: 1799.

Steffen Johannessen Lille Gjærevigs Arv:s Skde til Johannes Steffensen paa Lille Gjærevig
No: 27 i alt 1 Løb 18 Mrk: Smør dat:t 2 Maj 1800.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 661. Niels Olsen Qvame No: 70 Obl: til Major Dahl 458 rd: dat: 28 April 1792,
af Creditor qvitteret 24 Marti 1800 258 rd: og 27 dto: Resten 200 rd:

No: 5 p: 742. Dto: Obl: til Ditto paa 50 rd: dateret 20 Sept: 1793 af Creditor qvitteret 24
Marti 1800.

No: 7 p: 32. Ommund Asbjørnsen Øf: Axdal No: 35 Obl: til Ole Gotschalchsen Sundal
paa 360 rd:, d: 2 Maj 1796 af Creditor qvitteret 28 Marti 1800.

No: 7 p: 95. Ole Hansen Ramsvig i Etne No: 40 Obl: til Jon Evensen Underhougen paa
248 rd:, d: 2 Maj 1797, qvitteret 2 Maj 1800.

No: 7 p: 96. Ole Olsen Heggen No: 11 H: C: gds: Obl: til Ommund \og Ole/ Bjørnsen
Wee p: 198 rd: d: 3 Maj 1797 af Creditor qvitteret 2 Maj 1800.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Harrald Harraldsen Udbioes Formynder Torbjørn Gundersen Sandvigen til Ole Johannessen
paa 12 Aar paa Udbioe No: 43 1 L: S:, 1 Hd:, dt: 29 April 1799. til Manuf: H: bet: 1 mrk:
før brugt af Hans Hansen.

Anders Gudmundsen Yttre Wee til Torbjørn Tollachsen Fodsel paa Livs Tiid paa Fodsel No:
29 H: C: gds: ½ L: S: 1 bskd d: 2 Maj 1800 før brugt af Torbjørn Tollachsen som Ejer.
M:f: bet: 1 mrk:

Pantebogen til Inddragelse

Christopher Eliassen Frønsdal Obl: til Jon Evensen Underhougen paa 599 rd: Rente 4
proC:to, Pant 1 pr: i Frønsdal No: 12 H: C: gds: 2 L: S:, 1 Hud d: 2 Maj 1800.

Elling Jonsen Nedre Houge Obl: til Mikkel Andersen Storhoug paa 230 rd:, Rente 4 proC:t,
Pant 1 pr: i Nedre Houge No: 29 (29?) ¾ L: S:, ¾ Hud dateret 3 Maj 1800.

Poul Jonsen Underhougen No: 9 Vilc: C:tract til Reinert Larsen Underhougens Enke d: 3
Maj 1800.

Johannes Ingebretsen Romsøe Obl: til Anders Gitlesen Mundem paa 400 rd:, Rente 3 proC:t,
Pant 1 pr: i Romsøe No: 41 2 L: S:, 1 Hd: d: 3 Maj 1800.

Ole Olsen Hegge Obligat: til Torbjørn Ommundsen Røe paa 190 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1
pr: i Hegge No: 11 H: C: gds: efter Aftag 1 ½ L: S:, dt: 2 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden og Laugrettet, og befunden til 1799 Aars Udgang 72 rd: 4 mrk: 2 s: og af første Termin 1800 120 rd: 4 mrk: 7 s: i alt Summa 593!! (193) rd: 2 mrk: 9 s:

Som ingen efter 3 ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Niels N:K:S:Ø:H: Knudsen Øfre Houge. Jens I:T:S:Ø:A: Tørresen Øvre Axdahl. Thor T:O:S:S:N: Olsen Store Nærem. Knud K:T:S:S:N: Torgersen Store Nærem.

Føjens Skibredes Sommerting den 5te Maj 1800 sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Bekjent, i overværelse af Foged Langsted, Skibredets constituerede Lensmand Herman Johan/n/essen Hage, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Erich Pedersen Siøvold	3. Ole Olsen Lørhammer
2. Jacob Carlsen Øf: Næss	4. Peder Pedersen Enwær

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 403b. et 405b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Publiceret

Amtets Constitution til Herman Johannessen Hage som Constitueret Lensmand i Føjens Skibrede, dateret 8 Feb: 1800.

1800: 410b

Fredlysning fra Fogden af 28 Dec: 1798 for Storøens Beboere imod Beite af fremmede Creaturer i Storøens Fjeld.

Opsat Doms Sag fra fol: 404b. Bergens Stift Direction contra Hr: Olsen.

Til Dommeren er indløben med Posten i Cam(....?) under Hr: Kammerherre Hauchs Segl,

Indlæg fra Proc: Spiesmacher af 26de f: M: saal: og Hr: Doctor Medicinæ Monrads Attest af sam/m/e Dato saal: begge oplæst.

Hr: Olsen fremlagde Indlæg af 5 Maj 1800 saal:

Sagen beroer til Juli Maanedes overordentlige Ting førstkommende.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 29 Juli 1799 efter Gudmund Gudmundsen \Nedre/ Øchlands Hustrue.

.... 2 Aug: 1799 efter Hans Thorsen Bortvedts (Børtvedts) Hustrue.

.... 15 dto: efter Endre Jensen Wiiches Hustrue.

.... 19 dto: efter Jens Nielsen Nedre Spidsøen.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 6te Maj 1800 continuerede dette Ting

og publiceret

Afkalde

ForM: Bog fol: 267. Myndtl: Haldor Jacobsens Formynders efter Skfte 20de Aug: 1799 for Arv 2 rd: 6 4/5 s: d: 5 Maj 1800.

Myndtl: Synneve Halvors Datter Bjørvigs (Bjønvis?) Formynders af 27 Marti 1800, for Hjem/m/egifte 8 rd:, efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Torbjørn Olsen Øchlands Faders af 1 April 1800, for Arv 14 rd: 1 13/15 s: efter Skfte af sam/m/e Dato.

.... Ingemon Olsens Dto: lige Arv sam/m/e Dato og Skifte.

.... Marithe Ols Dt:s Arv 7 rd: 14/15 s: Dto: Dto: Dato.

(Andre dokument)

Auctions Skde 22 Nov: 1794 fra Niels Gorms Sterboe til Dhr: Major Niels Dahl, Cort Johan Dahl og Kr: Com: Dahl paa Gjæstgiver Stedet Leervigen for 315 rd:

Deres Skde til Steen Rasmussen paa sam/m/e Leervig for 350 rd:, d: 18 Feb: 1797.

Kongl: allernaad: Priv: for Sten Rasmussen paa Gjæstgiverie paa Leervigen dat: 18 Maj 1799.

Ole Rasmussen Nedre Øchlands Obl: til Salomon Johannessen Tidslevold paa 96 rd: Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Øchland No: 20 1 pd: 18 mrk: S:, ½ Hd:, ¾ Spd Korn dat:t 24 Sept: 1799.

Rasmus Bjørnsen Nedre Øchlands Arv:s Skde til Ole Rasmussen paa Nedre Øchland No: 20 i alt 1 pd: 18 mrk: S:, ½ Hd: ¾ Sp: Korn, hvoraf indløst for 147 rd: 1 mrk: 8 s: 1 pd: 12 ¾ mrk: S:, ½ Hd:, ¾ Spd Korn, selv arvet resten dt: 23 Sept: 1799.

Ny Doms Sag.

Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Raad og Amtmand Koren lod ved Fuldmægtig Hr: Peder Geelmuyden, betale Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: \skr: Een Rd: tre mrk: 4 s:/ og i Sag mod Gjermund Ommundsen Lejl: paa Eldøen som ejes af nu afg: Lensmand Jens Jensen Eldøen, fordi denne har ved nogle Holmer, og paa et sted derimellem kaldet Danmarks Sund, hvilke Holmer Eldøerne kaldet, hører under gaarden Eldøen, men er af afg: Lmd: Eldøen forpagtet til Hr: Just: Rd: Koren paa Naboe gaarden Kaarevigen, optaget Østers som Hr: J: Rd: Koren der havde nedsat og plantet, imod Hr: Justitz Raad Korens Vidende og Villie, baade af de nedplantede, og de der forhen værende, fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 5 Feb: sidst, oplæst saal: samt dernæst skreven mundtl: Stevning af 11 April 1800 oplæst saal:

Indstevnte mødte /: betalte Tilsværspenget 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skl: / \gl: 67 Aar/ og anmeldte, at vidste vel at Hr: J: Rd: Koren havde disse Øer og Østers Fiskerie i Forpagtning, og var bekendtgjort fra Kirke bakken, Indstevnte har og ikke fisket Østers der i al den Tiid fra J: Rd: Koren kom paa Kaarevigen at boe, og ved Contract havde af afg: Lensm/an/d Eldøen, som meldt bekendtgjort fra Kirke bakken, forpagtet Øerne og Østers Fiskeriet dermed, fisket Østers der, havde og ikke tænkt nu at fiske Østers der, havde ikke afg: Lensm/an/d Eldøen selv, kommen i Indstevntes Huus 3 Uger før Juul sidst, og ubedet sagt til Indstevnte: At Indstevnte kunde og maatte nu tage Østers naar han vilde ved Eldøerne, da Forpagtningen med J: Rd: Koren var ude, som ej havde betalt Afgiften de sidste 3 Aar, og paa Indvending af Indstevnte, {at} om de kom over ham fra Kaarevigen svarede Lensmand Eldøen at Indstevnte skulde kun give Lensm/an/d Eldøen det tilkjende, og sagde videre, at Lmd: Eldøen sagde, at var da kom/m/en fra Kaarevigen hvor intet derom blev talt, saa Indstevnte kunde kun tage Østers der naar han vilde. Paa disse Lmd: Eldøens Ord tog Indstevnte 2 sk(:er?) Østers af Værdi 1 Mrk:s Penge, men Indstevnte kastede dem bort da h/an/d hørde Anke derpaa fra Kaarevigen, ved det at Hr: J: Rd: Korens Dreng kom til

Indstevnte da h/an/d havde taget Østersen, og sagde h/an/d skulde bringe den til Kaarevigen, det Indstevnte ikke vilde, for ej at ansees som at have staalet dem. Videre anmeldte, at da h/an/d havde faaet disse Ord af Lensm/an/d Eldøen troede h/an/d at være fuldkom/m/en sikker, og ikke anmeldte det for Hr: J: Rd: Koren paa Kaarevigen skjønt Kaarevigen og Eldøen ere Naboe gaarde og Bøe i Bøe. Forbeholdt sig ellers sit Foregivende om afg: Lensm/an/d Eldøens givne og selvbudne Tilladelse, at beviise ved TingsVidne hvortil han til dette Ting og Ret havde udstyrt Stevning, og hvorefter h/an/d begjærede denne Sag udsat.

Citanten lod fremlægge den herom med nu afg: Lmd: Eldøen udgangne Contract som paa Kirke bakken var oplæst af Dato 30 Nov: 1793, nu oplæst saal:

Hr: Geelmuyden anviiste en Indkaldelse af 21 Nov: 1799 \fra Hr: Justitz Raad Koren/ hvorved h/an/d indkaldede alle, som noget hos ham maatte have at fordre, at indfinde sig hos ham til at nyde Betaling inden 9 Janv: 1800; hvoraf følger, at havde Lensmanden havt noget at fordre, kunde h/and have anmeldt det, da Betalingen ikke var bleven ham nægtet. Ellers var \mange g(ange?)/ (Forretn?)inger imellem dem, hvorefter Lmd:en oftere blev skyldig end fik til gode. Indkaldelsen blev paategnet anviist og tilbageleveret. Hr: Geelmuyden anmeldte, at alt er betalt \hvorom begjærede i Skiftet i Lensm/an/d Eldøens Sterboe, qvittering efterseet/ undtagen for det sidste Aar, men det var ikke forfalden før 3 Maj 1800.

Indstevnte tilstod at have hørt sidstmeldte Indkaldelse oplæse paa Kirkebakken, førend h/an/d tog Østersene.

Hr: Geelmuyden paastod Dom paa Indstevntes reene Tilstaaelse, og da hvad Regress han for sin Forseelse tænker at søge hos Lmd: Jens Eldøens Arvinger, bliver Hr: Citanten uvedkom/m/ende, og Indstevnte tildømt at erlægge passelig Mulct for sin Forseelse, og erstatte Sagens Omkostninger med 6 rd: saaledes indlod Sagen Dom.

Indstevnte begjærede Sagen opsat til sine Vidners Førelse til næste Ret, hvortil h/an/d nu anviiste Stevning, og betalte 12 s: skr: Tolv Skilling.

\Hr: Geelm: protesterede imod Udsættelse./

Opsættelsen bevilges til Juli Maanedes Ting 1800.

Ny Tingsvidne Sag

Gjermund Ommundsen gl: 67 Aar Lejlænding paa Eldøen tilhørende afg: Lensm/an/d Eldøen som ved Døden afgik \i Januarii Maaned/ {.....} d: A: fremstod /: betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tree Mark og fire Skl: :/ og anmeldte, at da h/an/d var af Højædle og Velbaarne Hr: Justitz Rd: og Amtmand Koren sagsøgt for at have optaget Østers ved nogle Holmer Eldøerne kaldet, under gaarden Eldøen, hvilke Holmer og Østers Fiskerie Hr: J: Rd: havde forpagtet, men af Lensm/an/d Eldøen var foresagt Indstevnte, at var ophævet Forpagtningen og Contracten; saa var h/an/d nødsaget til sin Undskyldning og Befrielse at beviise med Vidner, den ham dertil givne Tilladelse af afg: Lensm/an/d Eldøen som gaardens og Øernes Ejer, og næst at referere sig til den af Hr: J: Rd: Koren i Doms Sagen fremlagde Forligelses Commissionens Attest, fremlagde skreven mundtl: Varsel til et TingsVidnes Erhvervelse af Dato 19 April 1800 oplæst saal:

Paa Hr: J: Rd: Korens Vegne mødte h/an/ds Fuldmægtig Hr: Ped: Geelmuyden, betalte Tilvarspege 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: aatte Skl:, og forbeholdt sig alt lovligt. imidlertid protesterede imod Vidne Stevningens Antagelse siden ingen er stevnet paa afg: Lensm/an/d Eldøens Arvingers og Sterboes Vegne, at paahøre Vidnerne, som vel har til Hensigt at søge Regres der for hvad ?? V: Citanten imod Hr: J: Rd: Koren har forbrudt, derom paastod Eragtning. bet: for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skl:

Citanten Gjermund Eldøen paastod sine Vidner førte, som ham saa meget meere magtpaaliggende, da h/an/d ikke aleene har Hensigt til Frifindelse for Hr: J: Rd: Korens Tiltale, men og i Tilfælde, at Hr: J: Rd: Koren imod Formodning skulde erholde Dom over Citanten, sig til Penges Udgift, vil han paastaae sig sligt erstattet af Lensm/an/d Eldøens Sterboe; Imidlertid vil h/an/d formode, at da Vidnet Anne Ols Datter er Lensm/an/d Eldøens Enke, og Reinert Jensen Horneland er een af de myndige Børns Formyndere, vil uden Eed og Vidnesbyrd tilstaae afg: Lensmand Eldøens Tilladelse til det Citanten søges for, og siden de ere i Retten tilstæde vil tage til Vedermaale og svare til Vedermaals Ting paa hele Sterboets Vegne, og vedtage Vidnet Hans Baarsens Eedelige Vidnesbyrds Aflæggelse.

Afg: Lensmand Jens Jensen Eldøens Enke Anne Ols Datter fremstod, saavel som og Reinert Jensen Horneland som een af Lensm/an/d Eldøens Børns Formyndere. erklærede og tilstod paa Sterboets Vegne at afg: Lensm/an/d Eldøen havde sagt til dem at havde givet Lov til Gjermund Eldøen at fiske omstevnte Østers, med de Ord, at Afgiften ikke var betalt for de 3 sidste Aar, og at J: Rd: Koren nylig havde

1800: 411b

Sagt til Lensmanden: I veed jeg intet har havt paa Øerne i 3 Aar. I øvrigt de vedtog <Varsel> paa Sterboets Vegne at høre Hans Baarsen Eldøens Vidnesbyrd.

Retten eragtede: Vidnet Hans Baarsen Eldøen tillades at føres.

Han Hans Baarsen Huusmand under Eldøen fremstod, blev forelæst Eedens Forklaring af Lovbogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, anmeldte sig gl: 48 Aar, sidst til Alters afvigte Søndag, Citanten og Lensm/an/d Eldøen ubeslægtet og ubesvogret forklarede: At 3 Uger før Juni sidst, rejsede Vidnet med afg: Lensm/an/d Eldøen paa Søen, da Lensm/an/d Eldøen taledes til Gjermund Eldøen som og var paa Søen, at vilde have ham med sig at roe, da Gjermund Eldøen sagde til Lensm/an/den, at der havde været Bud til ham, da h/an/d havde optaget Østers efter Lensmandens Forlov, fra Kaarevigen, at h/an/d skulde bringe Østersen til Kaarevigen og der faae 4 s: for hans Umage med at tage Østersen, hvortil Lensm/an/den, da Gjermund Eldøen sagde, at ikke gjorde det, og ikke vilde gjøre det, svarede; det gjorde Du viist i, Du skulde kun give det an for mig. Veed ej meere. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet viidere at tilspørge, blev det med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

For dette Vidne betalt 1 mrk: skr: Een Mrk:

Citanten begjærede det passerte som Tings Vidne sluttet, og sig paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget. Udstædt.

Pantebogen til Inddragelse

Anders Jørgensen Walvatne Skde til Peder Andersen paa halve sit Brug i Walvatne No: 46 ½ L: S: ¼ Hd: for 200 rd:, d: 24 Sept: 1799.

Hans Olsen Hidschen Skde til Gunder Hansen Stokkens \Stervboe/ paa 3 mrk: S: i Stokken No: 78 for 12 rd:, d: 6 Maj 1800.

Dto: Skde til Gunder Hansen Stokken\s Stervboe/ p: ¾ mrk: S: i Winterstøebakken No: 79 for 1 rd: 3 mrk: d: 6 Maj 1800.

Friderich Baltzersen Watne Skde til Peder Friderichsen paa Watne \med Hetleflot No: 25/ efter Aftag ½ L: S: ½ Hd: for 170 rd: dat:t 5 Maj 1800.

Rasmus Engelsen Gloppens Skde til Hans Olsen Hidschen p: 22 mrk: S: 6 mrk: Fisk i Hidschen No: 106 for 300 rd: dt: 16 Dec: 1799.

Lars Larsen Øf: Lillebøe Obl: til Ole Reinertsen Petterteigen paa 95 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Øf: Lillebøe No: 28 18 mrk: S: ½ Hd: d: 5 Maj 1800.

Peder Friderichsen Watne No: 25 Vk: Ctr: til Friderich Baltzersen Watne og Hustrue Eli Ols Dt., dat: 5 Maj 1800.

Niels Dagsen Mit Hovland Obl: til Elling Erichsen Kraagevig paa 199 rd., Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i No: 4 Mit Hovland H: C: gds: 27 mrk: S:, 3/8 Hd: dateret 24 Sept: 1799.

Størk Ingemonsen Øchland Obl: til Aadne Olsen Sortland paa 40 rd., Rente 4 proC: Pant 1 pr: i Øchland No: 133 18 mrk: S: 10/32 Hd: d: 6 Maj 1800.

Peder Friderichsen Watne Obl: til Ole Knudsen Rydland den ældre paa 125 rd., Rente 3 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Watne med Hetleflaat No: 25, efter Aftag ½ L: S:, ½ Hd: d: 6 Maj 1800.

Aadne Haagensen Nedre Spidsøens Contract med afg: Jens Nielsens Børns Formyndere om Odels Løsning til Nedre Spidsøen No: 52 ¼ L: S: ¼ Hd: d: 6 Maj 1800.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Tredie Dagen den 7 Maj 1800 continuerede dette Ting

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

No: 3 fol: 288a. Knud Jensen Otterøen No: 1 H: C: gds: Obl: til Lars Tollachsen Langeland paa 50 rd., d: 26 Juni 1780, af Creditor qvitteret 6 Maj 1800.

No: 3 f: 325b. Mathias Ingvoldsen Grow No: 31 H: C: gds: Obl: til Tosten Olsen Norhuglen paa 40 rd., d: 27 Nov: 1780 af Creditors Enke qvitteret som til hendes Mand i hans levende Live betalt, 23 Sept: 1799.

No: 5 p: 186. Rasmus Bjørnsen Nedre Øchland No: 20 Obl: til Niels (....?)sen Tidslevold 96 rd., d: 9 Maj 1785 af Creditors Enke som h/an/ds eeneste

1800: 412

Arving efter Testamente af 29 Nov: 1777, qvitteret 5 Maj 1800.

No: 5 p: 415. Johannes Gudmundsen Lundemansværk No: 19 Vilkors Contract til Ole Andersen Lundemansværk og Hustrue d: 13 Maj 1788, af begges Arvinger som opfyldt, paategnet til Mortification den 23 Sept: 1799.

No: 5 p: 520. Friderich Baltzersen Watne No: 25 Obl: til {Knud Olsen} Ole Knudsen Rydland den ældre paa 125 rd., d: 14 Maj 1790, af Creditor qvitteret 6 Maj 1800.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landsk: og qvitt: bøger anviist

Hr: Provst Hertzberg til Peder Olsen paa Livs Tiid paa Sæverud No: 135 ¼ L: S: {1 ...?} ½ pd: Fisk med Kaste Voger og Øer, før brugt at Ole Pedersen, d: 22 Marti 1800, men Øjjords Pladsernes Opsiddere Huusmænd, ej være ham til Hinder i Beite paa Øerne. M:f: H: 8 s:

Dto: til Toldbetjent Helle Juel Ertman paa Plads Hestevigen under Teigland paa Livs Tiid, Aarl: Afgift til Beneficiariet 1 rd., Erdman bygger og ejer behøvende Huuse d: 22 Marti 1800. til Manufactur Huset bet: 8 skl:

Johannes Rasmussen Tvedt til Lars Olsen paa Livs Tiid paa inden gjærdes uskatlagt Plads Træet Cond: Huusmanden bebygger og ejer Huusene Aarl: Afgift 3 rd: og 6 Arbeids dage Træes(..g...en?) forbeholder Ejeren sig Fælleds med Husmanden, m: v: dateret 6 Maj 1800. M:f: H: 8 s:

Langelands Ejere til Haldor Jonsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Langelandstræ Cond: Huusmanden bebygger Pladset og ejer Huusene, Aarlig Afgift 1ste Aar 1 rd: 3 mrk: Andet Aar 2 rd:, og 4 Arbeids Dage, og siden Aarl: 3 rd: og 4 Arbeids Dage m: v: d: 22 Feb: 1800. M:f: H: 8 s:

Urrangs Ejere til Niels Larsen paa Livs Tiid paa Urrang No: 14 1 pd: Sm:, 1/3 Hd: før brugt af Peder Tollevsen d: 6 Maj 1800. M:f: H: 8 s:

Schaalevigs Ejere til Ole Pedersen paa Livs Tiid paa Schaalevig No: 22 H: C: gds: 9 mrk: S: før brugt af Anders Olsen, d: 4 Maj 1799. M:f: H: 8 s:

Endre Erichsen Øf: Næsse til Jørgen Iversen paa Livs Tiid paa Søre Sælle No: 104 13 ½ mrk: S:, 18 s: Penge, dt: 7 Maj 1800 før brugt af Helje Olsen. M:f: H: 8 s:

Hans Madsen Birkeland til Jens Pedersen paa uskatlagt inden gjærdes Plads Lillevogsnæsset, Paa Livs Tiid Cond: Huusene af Huusmanden selv bebygges og ejes, Aarl: Afgift 2 rd: og 6 Arbeids Dage m: v: d: 6 Maj 1800. M:f: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 7 p: 8. Bertel Johannessen Solhoug No: 10 Obl: til Torbjørn Samsonsens Førland m: f:, i alt 190 rd:, d: 23 Sept: 1795 deraf efter Skfte efter Torbjørn Samsonsens Førlands Hustrue 31 Juli 1799, betalt til h/an/ds Børn de dem udlagt til Afdrag 50 rd: den 5 Maj 1800 efter deres og Formynderes qvittering.

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 202, 204. Synneve Pouls Dt:s Mands efter Skfte 28de Feb: 1776 21 rd: 3 mrk:, og 9 Juli 1778 36 rd: 2 mrk: 6 s: d: 6 Maj 1800, men ellers forøget til 75 Rd:

.... fol: 234. Myndtl: Gjøg Lars Dt:s Formynder efter Skfte 13 Juli 1798 for Arv 2 rd: 4 mrk: 7 s: d: 6 Maj 1800.

(Andre dokument)

Peder Pedersen Mælings Arvingers Skfte Contr: hvorunder {.....} Urrang No: 14 H: C: gds: 2 pd: S:, 2/3 Hd:, anført at tilhøre Christen Pedersen Mæling for 50 rd:, 1 pd: S: 1/3 Hd: Niels Hansen Mæling for 25 rd:, 12 mrk: S: 1/6 Hd:, og Salomon Mikkelsen Mæling for 25 rd:, 12 mrk: S: 1/6 Hd: dt: 5 Maj 1800.

Jens Nielsen Nedre Spidsøens Arv:s Skde til Aadne Haagensen p: Condition at ægte Jens Nielsens Enke paa Nedre Spidsøen No: 52 i alt ¼ L: S:, ¼ Hd: for 130 rd: 3 mrk: dt: 6 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i overværelse af Lensmanden og Laugrettet, og befunden til 1799 Aars Udgang 238 rd: 3 mrk: 14 s: og af første Termin 1800 716 rd: 5 mrk: 11 s: i alt den Summa 955 rd: 3 mrk: 9 s:

Som ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Erik EPSS Pedersen Siøvold. Jacob ICSØN Karlsen Øf: Næsse. Ole OOSL Olsen Lørhamer. Peder PPSE Peders: Envær.

Fjære Skibredes Sommer Ting den 8de Maj 1800 sat og holdet paa Leervigens Tingsted af Rettens Betjent, i overværelse af Fogden Langsted, Skibredets Lensmand Johannes Mathiassen Lindaas, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettes Mænd, navnlig

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Ole Erichsen Grimstvedt	3. Lars Jonsen Færaas
2. Knud Knudsen Westvig	4. Anders Nielsen Enstadvold

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 403b. et 405b.

Formynder Ting blev holdet, og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Lensmands Bestalling til Johannes Mathiassen Lindaas publiceret saalydende:

No: 4 Chnus/1800 Fire og Tyve Skilling Friderich Hauch, Kongelig Majestets Kammerherre og Stiftsbefalingsmand over Bergens Stift, samt Amtmand over Søndre Bergenhuus Amt, Gjør vitterligt: At som Fogden over Sundhords og Hardanger Fogderie haver indberettet: At Lehnsmanden for Fjære Skibreede i Sundhorlehns Fogderie Matthias Johannessøn Echeland, formedelst tiltagende Alder og Svaghed har opsagt sit hidtil havde Lehnsmands Ombud, og tillige foreslaaet hans Søn Johannes Matthiassøn Lindaas, der i adskillige Aar har gaaet sin gamle Fader tilhaande ved Lehnsmands Embedet, som til dette Ombud at være duelig: bliver benævnte Johannes Matthiassøn Lindaas hermed beskikket til Lehnsmænd for Fjære Skibreede i Sundhords Fogderie. Thi skal oftnævnte Johannes Matthiassøn Lindaas udi dette Embede holde sig hans Kongelige Majestets Lov og Forordninger, samt andre ham vedkommende Befallinger allerunderdanigst hørsomst og efterrettelig; Hans Kongelige Majestets Høie Interesse troeligen og flittigen beopagte, hvad Ham av Kongelige Majestets Foged anbefalet vorder med Fliid og Nidkjerhed hørsomst forrette, og give vedbørlig Reede og Rigtighed for hvis Kongelige Skatter og Contributioner, ham kan blive betroet at oppebære; Han bør og av yderste Magt og Formue søge strags, og i Begyndelsen at dæmpe og hindre al Ulempe og Fortræd som blant Almuen kunde reise sig, og Saadant hans foresatte Øvrighed uden Ophold at tilkjendegive. Endelig bør han og i alle andre Maader, Sig i sit Lehnsmændsembede, saaledes skikke og forholde, som han agter at forsvare og bekjendt være i Følge Hans for mig avlagte Eed. Hvorimod samtlige Fjæres Skibreedes Almue hermed anbefales at beviise Hannem al tilbørlig Hørighed og Lydighed udi Hans Embeds Forretninger. Ligesom og Kongelig Majestets Foged anmodes at maintainere forbemeldte Johannes Matthiassøn Lindaas udi Lehnsmands-Embedet, samt aarligen og i rette Tid lade Ham nyde og bekomme hvad det Kongelige Skattebrev og andre Anordninger saa og det Høie Kongelige Reskript av 14de Maji 1762, igjentaaget den 3die Februarii 1767, allernaadigst tillægger Lehnsmændene for samme Tjeneste, og ellers tilsee: At Hannem ingen Fornærmelse udi bemeldte Embede Tilføres, saafremt de Skyldige ei ville vente efter Sagens Beskaffenhed, at vorde tiltalte og straffede. Til Bekræftelse under min Haand og Segl. Bergen den 8de Februarii 1800. F: Hauch (L:S:)

Pantebogen til Inddragelse

Niels Olsen Schorpens Skde til Ole Nielsen paa halve Onerims Kirke i Opdals Skibrede for 250 rd: d: 16de Oct: 1799.

Skftebr: 29 Nov: 1798 efter Ole Nielsen Houge.	Jorde gods og
.... 1 Aug: 1799 efter Aslach Rasmussen Førde.	de faste
.... 2 ditto efter Halvor Gundersen Wiiges Hustr:	Ejendoms
.... 6te ditto efter Hans Heljesen Bues Hustr:	Udlægge
.... 27 Sept: efter Myndtl: Gunvor Hans Dt: Waage.	extraheret
.... 30 Oct: s: A: efter Anders Poulsen Selsaas Hustr:	i
.... 29 Nov: efter Johannes Nielsen Eidsvog.	Skjøde Bogen

Leyermaals Aftingning.

Velædle og Velviise Hr: Foged Langsted anmeldte at have som Actor til dette Ting og Tiid med lovlig mundtl: Varsel ladet indkalde ugift Qvinde Brithe Ols Dt: Framnæs for begaaet Lejermaal paa gaarden Hage med ung Karl, gevorben Soldat guarnisonerende i Christianssand, Hans Hansen Buevig, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf i stedet for Skriftemaal.

Paa hendes Vegne mødte Knud Tørressen Trovaas, og tilstod Forseelsen, men beklagede, at hun intet ejede til de forbrudte Bøder, men anbød som han vilde laane hende 4 Mrk:, hvormed Han bad hendes Bøder aftingede, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden, at sidde paa Vand og Brød i stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Lensmanden og Laugrettet samt Almuen: 1. Om hendes Alder? Rs: 21 Aar. 2det Om hun er confirmeret? Rs: Ja. 3de Om Hun er Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej, 4de Er Hun gift? Rs: Nej. 5te Om dette er hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hun er ikke af Formue til at betale meere i Bøder? Rs: Nej, da hun er gandske fattig, og for ung til at kunde have fortjent noget.

Hr: Foged Langsted fandt sig nødsaget at modtage de til Aftingning anbudne 4 mrk: for at beregne Hans Maj:ts Kasse til Indtægt, og da hun uden Dom indfinder sig hos Lensmanden at hensættes paa Vand og Brød; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det Passerte sig som Udskrift af Protocollen meddeelt som blev bevilget. Udstædt <NB: Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: Bog fol: 221. Ole Baarsens efter Skfte 27 Juni 1785 for Arv 38 rd: 3 mrk: 10 s: dateret 8 Maj 1800.

.... fol: 224. Gunille Ols Dt:s Mands efter Skfte 20 Juni 1792

1800: 413

for Arv 9 rd: 1 mrk: 9 s: og Hjem/m/egifte 16 rd: i alt 25 rd: 1 mrk: 9 s: dat: 8 Maj 1800.

.... fol: 225. Lars Samsonsens efter Skfte 8 Juli 1796 for Arv 20 rd: 1 mrk: 12 s: d: 8 Maj 1800.

.... fol: 227. Reier Zachariassens efter Skfte 22 Nov: 1798 for Arv 49 rd: ? mrk: 1 4/7 s: dateret 8 Maj 1800.

.... 227. Myndtl: Marthe Knuds Datters Formynders efter Skfte 31 Juli 99 for Arv 4 rd: 2 mrk: 8 ¼ s: d: 27 Nov: 1799.

(Andre dokument)

Jochum Johannessen Mulebrekke Obl: 150 rd: til Torbjørn Johannessen Flatnæs, Rente 4 proC:t, Pant 1 pr: i Mulebrekke No: 57 3 Spd: Korn d: 26 Sept: 1797.

Knud Erichsen Svindlands og Lars Andersen Øf: Waages Skde til Gunder Hansen Houchaas p: 2 pd: 6 mrk: S: i Houchaas No: 56 for 190 rd: d: 4 Dec: 1799.

Gunder Hansen Houchaas Obl: til Major Niels Dahl paa 200 rd:, Rente 4 proC:, Pant 1 pr: i Houchaas No: 56 ¾ L: S: og Creaturer for 80 rd:, dateret 4 Dec: 1799.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til førstkom/m/ende Løverdag, da Morgen er almindelig Bededag.

Anden Dagen den 10 Maj 1800 blev dette Ting continueret

og udnævnet

Stevningsmand.

Da Skibredets Lensmand Mathias Johannessen Øf: Echeland har frasagt sig Lensmands Ombudet, og i hands Sted af Amtet er beskikket til Lensmand Johannes Mathiassen Lindaas, saa blev {han} \sidstmelte/ i allerunderd: Følge Fr: 3 Juni 1796 tillige nu af Dommeren beskikket til Stevne Vidne i Skibredet, og ham i allerund: Følge allerhøjstbem:te allern: Forordning underrettet om sine Pligter som Stevne Vidne, derefter forelagt Eedens Forklaring af Lovbogen paa lovbeftet Maade, med Formaning at vogte sig for MeenEed, hvorpaa h/an/d som Stevne Vidne aflagde sin corporlige Eed efter Loven.

Og da Ole Jensen Drange Stevne Vidne for Sveens Sogn, er fløttet til Føjens Skibrede, saa blev i hands Sted indsat til Stevne Vidne for Sveens Sogn, forrige Lensmand Mathias Johannessen Øf: Echeland, der blev mindet om sine Pligter, og den forhen af Ham som Stevne Vidne aflagde Eed.

Pantebogen til Inddragelse

Hactor Aakre m: f: Skde til Helje Olsen paa Houchaas No: 56 $\frac{3}{4}$ L: S: for 190 rd: d: 4 Dec: 1799.

Helje Olsen Houchaas Obl: til Major Niels Dahl paa 200 rd:, Rente 4 proC:, Pant 1 pr: i Houchaas No: 56, $\frac{3}{4}$ L: S: og Creature til Værdi 80 rd: dateret 4 Dec: 1799.

Niels Johansen Breisti Hustrues Arvingers Skfte Ctr: hvorved Breistie No: 9 $\frac{1}{2}$ L: S: 3 Spd: Korn, skal tilhøre Tollev Tollevsen Hougeland for 96 rd: dt: 7 Maj 1799.

Afkalde

ForM: Bog fol: 227. Johannes Halvorsen Wiigens efter Skfte 2 Aug: 1799 for Hjem/m/egifte 33 rd: d: 10 Maj 1800.

.... 267. Myndtl: Susanne Gabriels Datters Formynders efter Skfte 2 Dec: 1799 for Arv 18 rd: 3 mrk: 5 $\frac{1}{3}$ s: d: 10 Maj 1800.

.... 267. Myndtl: Susanne Jans Datters Formynders efter Skfte 2 Dec: 1799, for Arv 9 rd: 1 mrk: 10 $\frac{5}{6}$ s: dt: 10 Maj 1800.

(Andre dokument igjen)

Aslach Rasmussen Førdes Creditors Skde til Myndtl: Rasmus Aslachsen p: Førde No: 27 1 pd: 13 mrk: S: 1 Hd: for 203 rd: 3 s: og Kjøberen selv arvet 1 pd: 11 mrk: S: er i alt 1 L: 1 Hd: dateret 8 Maj 1800.

Lars Samsonsens Owe No: 32 Vilkors Contract til Samson Jonsen Owe Enke dat: 7 Maj 1799.

Even Østvig for Myndtlingen Rasmus Aschelsen (Aslachsen) Førde Rdsmds (Raadsmands) Contract om Førde No: 27, med Radmd Lars Rasmussen d: 8 Maj 1800.

Rasmus Aslachsen Førde Obl: til Ewen Gundersen Østvig paa 85 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Førde No: 27 1 L: S:, 1 Hd:, d: 8 Maj 1800.

Johannes Aanensen Todsvold Skde til Osmund Johannessen p: en Andeel i Todsvold med Hagestrand No: 50 $\frac{1}{9}$ td: K: for 55 rd:, før selv ejet $\frac{1}{3}$ td: K: 2 mrk: S: d: 8 Maj 1800.

Ole Nielsen Hougens Arv:s Skde til Jørgen Jørgensen p: Houge No: 29 H: C: gds:, nu i alt $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd:, hvoraf indløst for 68 rd: 3 mrk: 15 s: 10 $\frac{1}{2}$ mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd:, h/an/ds Hustrue arvet Resten d: 26 Sept: 1799.

Steffen Clemensen Rødmyr Skde til Anders Johannessen paa Rødmyr No: 82 18 mrk: S: 11 Spd: K: for 250 rd:, d: 10 Maj 1800.

Anders Johannesen Rødmyr No: 82 Vilkors Ctr: til Steffen Clemensen og Hustrue d: 10 Maj 1800.

Anders Johannessen Obl: til Anders Olsen Nedre Echeland p: 96 rd: Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Rødmyr No: 82 18 mrk: S: 11 Spd: K: d: 10 Maj 1800.

Lars Johannessen Eide Odels Skde til Iver Jonsen paa Ulfæbne No: 4 H: C: gds: 1 Løb S: 1 Hd: for 235 rd: d: 10 Maj 1800.

Iver Jonsen Ulvebne Skde til Lars Johannessen paa 1/18 Part i Ulvebne

1800: 413b

No: 4 H: C: gds: 12 mrk: Smør for 200 rd:, d: 10 Maj 1800.

Ole Nielsen Nord Apeland Skde til Johannes Johannessen p: Nord Apeland No: 16 H: C: gds: $\frac{1}{4}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: for 50 rd:, d: 10 Maj 1800.

Simon Olsen Owe Skde til Ole Simonsen p: Owe No: 32 1 L: S: for 150 rd:, d: 10 Maj 1800.

Aanen Johannessen Øfrebøe Skde til Johannes Aanensen paa Øfrebøe No: 43 1 L: S: for 320 rd:, dat: 10 Maj 1800.

Knud Gundersen Lier Odels Løsnings C:tract med Knud Hansen Liers Børns Formyndere, om Løsningen til Lier No: 16 $\frac{1}{4}$ L: S:, 3 Spd: K: d: 28 Sept: 1792.

Beboelses Contract af

<Beb: Contr:>

Johannes Olsen Nedre Wahlen, med Torbjørn Erichsen Øf: Wahlen om en Deel i Øfre Wahlen No: 26 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{5}{12}$ td: K:, sidstmeldte at bruge i 8 Aar d: 28 Sept: 1798, før brugt af Ejeren.

Jochum Knudsen Tvedt No: 12 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{4}$ td: K:, $\frac{1}{2}$ Hd:, $\frac{1}{2}$ Faar, Vk: Ctr: til Knud Evensen Tvedts Enke d: 8 Maj 1800.

Torbjørn Anfinsen Ravneberg No: 30 H: C: gds: $\frac{1}{2}$ L: $\frac{1}{2}$ Hd: Vilkors Ctr: til Anfin Torbjørnsen og Hustr: Malene Ols Datter d: 10 Maj 1800.

Johannes Aanensen Øfrebøe No: 43 Vk: Ctr: til Aanen Johannesen og Hustr: Ingeborg Endres Datter Øfrebøe d: 10 Maj 1800.

Ole Simonsen Owe No: 32 Vk: Ctr: til Simon Olsen Owe og Hustrue Siri Gunders Datter d: 10 Maj 1800.

Pantebogen til Udslettelse

No: 5 p: 526. Steffen Clemensen Rødmyr No: 82 Obl: til Jf: Malene Fleischer Koren 14 Maj 1789 Paa 250 rd:, af hende med Curator Wilhelm Schmidt den 1 Dec: 1792 med vedhæftet Transport transporteret til Mad: Maren Sl: Hr: Blydts af Hende med Laugværge qvitteret 16 April 1800.

No: 7 p: 150. Aslach Rasmussen Førde No: 27 Obl: til Even Gundersen Østvig p: 160 rd:, d: 10 Maj 1798 af Creditor qvitteret 8 Maj 1800.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Ldskylds Bøger anviist

Hans Størksen Hope til L:mand Johannes Mathiassen Lindaas paa Lindaas No: 20 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd:, p: Livs Tiid, før brugt af Mathias Samsonsens, Ejeren forbeholder sig Øen Lindaarden, Lands Lod af Fisk samt fri Beite for 3 Nød i Lindaas Hage d: 10 Maj 1800. til M:f: H: bet: 1 mrk:

Tollev Tollevsen Haugland til Tjæran Samsonsens paa 6 Aar fra denne Vaar p: Breistie No: 9 $\frac{1}{2}$ L: S: 3 Spd: Korn \før brugt af Niels Johannessen som Ejer/ d: 10 Maj 1800. M:f: H: 8 s:

Provst Hertzberg til Ole Baarsen p: Livs Tiid paa Eltervog No: 83 $\frac{1}{4}$ L: $\frac{1}{4}$ Hd: før brugt af Ole Gabrielsen, hvis Enke h/an/d skal ægte d: 11 Nov: 1799. M:f: H: 8 s:

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse av Lehnsmanden og Laugrettet, og befunden til 1799 Aars Udgang 58 rd: 5 mrk: 1 s: og av 1ste Termin 1800 419 rd: 1 mrk: 3 s: i alt Summa 478 rd: 4 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette, saa blev Tinget for dette Skibbreede ophævet.
S: Schiøtz

Ole O: E: S: G: Erikssøn Grimstveedt. Knud K: K: S: W: Knudssøn Westviig. Lars L: J: S: F: Jonssøn Færaas. Anders A: N: S: E: Nielssøn Enstadvold.

Waags Skibredes Sommering den 12te Maj 1800 sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent, i overværelse af Districtets Foged, Skibredets Lensmand Ole Knudsen Rydland, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig

Alle nu af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Haagen Sjursen Remmereide	3. Elling Nielsen Aarschou
2. Steen Bergessen Hovland	4. Peder Hansen Nordre Aarland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger registreret fol: 403b. et 405b.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret \som/ for Schonevig Skibredes Sommering 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b., og Over Formynder Bogen er tilført.

Fredlysning fra Fogden af 28 Dec: 1798 for Storøens Beboere imod Beite af fremmede Creaturer i Storøens Fjeld.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebrev 25de Octob: 1799 efter Poul Olsen Søre Engevigs Hustrue Jordegods Udlægget i Skjøde Bogen extraheret.

1800: 414

Afkalde

Myndtling Lars Nielsen Lundøens Moders af 28 Juli 1799 for Arv 7 rd: 3 1/5 s: efter Skifte af sam/m/e Dato.

	Abraham Nielsens Dito	lige Arv	Ditto Dato	sam/m/e Skfte.
	Ingeborg Niels Dt:s	Arv 3 rd: 3 mrk: 1 3/4 s:	Ditto	Ditto Ditto.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviiste

Lille Kalsøens Ejeres til Johannes Monsen paa Livs Tiid paa Lille Kalsøen No: 66 1 pd: 7 1/2 mrk: Fisk, før brugt af Mons Johannesen d: 12 Maj 1800. til M:f: H: bet: 8 s:

Bendt Hynnemørs til Ole Olsen paa Livs Tiid paa Græsdalen No: 44 18 mrk: Sm: før brugt af Ole Rasmussen p: Cond:r at sidstmeldtes Enke skal saalænge hun lever, have halve Bruget og give hende Vilkor: 2 td: Havre. 2 td: Potates og 2 Kjørs Foster. Skulde Ole Olsen og Kone døe i bem:te Enkes Lives Tiid, skal Hun have frihed at bygsle heele Bruget igjen, og kom/m/er en Fremmet til Gaarden, skal hun nyde bem:te Vilkor. En nye Boe skal tilhøre Sønnen Mikkell som deraf svarer Hynnemør Grundeleje. byde Ejeren hvad han avler af Land og Vand, og Lands Lodden Ejeren forbeholden. d: 10 Maj 1800. til M:f: Huset betalt 8 skl:

Jon Olsen Foor til Lars Larsen paa Livs Tiid paa Bratten No: 93 12 mrk: S: 1/4 Hd:, før brugt af Ole Johannessen d: 10 Dec: 1799. til Manuf: Huset bet: 8 skl:

Pastor Olsen til {Ommund Erichsen} \Baar Andersen/ paa Livs Tiid paa Sæterbøe No: 16 1 Hd:, før brugt af Ommund Erichsen d: 20 Marti 1800. til Manuf: Huset er bet: 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Poul Olsen Sør Engevigs Hustrues Arv:s Skde til Poul Olsen paa Sør Engevig No: 2 i alt 2 pd: S: 1 Gskd: deraf indløst for 223 rd: 1 mrk: 12 2/3 s: 1 pd: 12 1/3 mrk: S:, selv arvet 11 2/3 mrk: S: 1 Gskd: d: 7 Nov: 1799.

Storøens Forligelses Commissions Udskrift 5 Marti 1800, hvorved Jens Sahl i Færøesund, forbinder sig at betale Gjæld til Peder Haldorsen Kyvigen 10 rd:, Sjur Olsen Schaar 10 rd:, og Jens Hansen Mehammer 40 rd:, til 1 Aug: 1800, men om Debitor flytter fra Færøesundet, da til 24 Juni 1800.

Jens Sahl i Færøesund Obl: til Friderich Elholm paa 596 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Færøesund, og hvad ejer og ejende vorder d: 20 Marti 1800.

Pantebogen til Udslettelse

Afdrag af No: 7 p: 238. Ole Olsen Lørhammer i Føjens Skib: No: 18 H: C: gds:, Obl: til Lmd: Ole Knudsen Rydland i alt 90 rd: dat: 25 Sept: 1799, deraf efter Creditors paategnede qvittering den 10 April 1800, betalt til Afdrag 40 rd:

Som Natten paafaldt beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 13de Maj 1800 continuerede dette Ting,

og publiceret

Bygselseddel med Reversal og Landskylds Bog anviist

Ole Larsen Tønnevig til Hans Halvorsen paa Livs Tiid paa Øchland No: 70 3/8 Vog Fisk, før brugt af Tosten Olsen, d: 15 Maj 1799. til M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Niels Juel Skde til Anders Larsen paa Eide No: 11 H: C: gds: ¼ L: S:, ¼ Hd: for 225 rd: dateret 6 Nov: 1799.

Hans Henrich Irgens Obl: til Svale Heljesen Schjelnæs med f: i alt p: 650 rd: Rente 3 proC:t: fra Nye Aar 1800 Pant 1 pr: i Engesund): Westre d: 22 Dec: 1799.

Anders Larsen Eides Obl: til Torbjørn Larsen Fladerager 99 rd:, og til Lars Nielsen Westvigen 99 rd: i alt 198 rd: Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Eide No: 11 H: C: gds: ¼ L: S:, ¼ Hd: dat: 12 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden og Laugrettet og befunden til 1799 Aars Udgang 44-0-5 og af første Termin 1800: 389-4-15 i alt S:ma 433-5-4.

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Haagen H: S: S: R: Sjursen Remmerejde. Steen S: B: S: H: Bergesen Hovland. Elling E: N: S: A: Nielsen Aarschoug. Peder P: H: S: N: A: Hans: Nordre Aarland.

Opdals Skibredes Sommerting den 14 Maj 1800, sat og holdet paa Godøesunds Tingsted af Rettens Betjent, i overværelse af Districtets Foged, Skibredets Lensmand Johannes Madsen Store Godøen, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig.

Alle af Dommeren i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Johannes Olsen Sletteschou 3. Herman Øriansen Opdal

2. Engel Ellingsen Haarnenæs

4. Anders Jacobsen Hovdenæs

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger, samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 403b. og 405b.

<See neden q>

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Sommering 1793, Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

<q> Publicationer

26. Kongl: allern: Placat, om Forholds Regler for Dommerne i Tyv Sager ang:de de staaende Kosteres Ejeres tilhjemling, og deres Værdie Bestemmelse d: 28 Martii 1800.

27. at intet Bøxel brev fra geistlige Beneficiariie maae antages til Tinglysning

1800: 414b

uden deri er recerveret, Leilændingen at fravige, om gaarden bliver udnævnt til Boelig for Amtmanden, Sorenskriveren og Fogden d: 4 April 1800.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 698. Elling Møller Falchs Obligation Pant i Hofland til General Auditeurinde Heiberg i alt tinglyst paa 1696 rd., dt: 8de Oct: 1788. nu efter foreviist Creditrices som afdød hendes den 7 Feb: 1796 oprettede, og den 2 Martii 1798 Kongl: confirmeret Testamente, in Originali i Retten nu anviist, af Hendes derved indsatte Universal Arving Lorentz Holterman Kjøbmand i Bergen, qvitteret i Bergen den 12 Maj 1800 for Resten, neml: 400 rd: af Sl: Frue Hejberg selv qvitteret for, 8 April 1797, og for den endelige Rest 696 rd: af Hr: Lorentz Holterman qvitteret bem:te 12 Maj 1800 i alt 1096 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 28 Feb: 1799 efter Ole Sjursen Øf: Bruntvedt. | Jordegds: Udlæggene i 24 Juli 1799 efter Torbjørn Christophersen Møklebust. | Skde bogen extraheret Niels Olsen Schorpens Skde til Ole Nielsen Schorpen paa halve Onerim Kirke og gds: for 250 rd: dat: 16de Oct: 1799.

Mads Andersen Weevatne Skde til Sjur Andersen Ousteffjord paa Wevatne No: 110 ½ L: S: 1/3 Hd:, for 150 rd: dateret 13 Maj 1800.

Pantebogen til Udslettelse

No: 6 p: 261. Executions Forretning hos Sjur Nielsen Nedre Flygensfær i 22 Mrk: Smør i h/an/ds Brug udlagt til Ørie Olsen Smidevold, den 2 Juli 1798, af Ørie Olsen Smidevold paategnet Qvittering den 14 Maj 1800 til Udslettelse.

Afdrag No: 5 p: 782. Torbjørn Olsen Nedre Waage No: 11 Obl: til Niels Endressen Flornæs i alt 298 rd., d: 12 Maj 1794 til Creditor bet: 14 Maj 1800 til Afdrag 50 rd:

No: 3 fol: 432a. Mads Andersen Wevatne No: 110 Obl: til Sjur Andersen OusteFjord paa 100 rd., d: 9de Oct: 1782 af Creditor qvitteret 13 Maj 1800.

No: 5 p: 381. Lars Larsen Wattendal Pant i Berge No: 124 Obl: til Lieut: Nicol paa 98 rd., d: 20 Dec: 1786 af Creditor qvitteret 12 Nov: 1799.

No: 5 p: 382. Ole Sæbjørnsen Færevog No: 10 og 11 Obl: til Gregorius Jacobsen Beltestad paa 95 rd., d: 21 Maj 1787 af Creditor qvitteret 14 Maj 1800.

No: 5 p: 535. Johannes Bergessen Mæland No: 8 Obl: til Krigs Commissair Dahl paa 80 rd., dat:t 29 Maj 1790 af Creditor qvitteret 10 Maj 1800.

No: 5 p: 669. Mons Nielsen Nedre Kleppe No: 58 Obl: til Foged Koren 21 rd: 3 mrk: dat:t 12 Maj 1792 af Creditor qvitteret 1ste Oct: 1799.

No: 7 p: 49. Jacob Nielsen Nedre Kleppe No: 58 Obl: til Knud Stensen Fladerager p: 110 rd:, dt: 21 Maj 1796 af Creditor qvitteret 14 Maj 1800.

Pantebogen til Inddragelse

Lars Larsen Berge Obl: til Niels Endressen Flornæs p: 98 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Berge No: 124 ½ L: S: ¼ Hd: d: 14 Maj 1800.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bog anviist

Sjur Andersen Oustefjords paa Livs Tiid til Mads Andersen p: Wevatne No: 110 ½ L: S: 1/3 Hd: før brugt af Mads Andersen som Ejer dt: 13 Maj 1800. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 15 Maj 1800 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Johannes Olsen Haaims Obl: til Knud Stensen Fladerager paa 60 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 prioritet i Haaim No: 46 ¾ L: S:, ½ Hd:, ½ gskd: dat: 14 Maj 1800.

Mikkel Olsen Nedre Kleppes Obl: til Knud Stensen Fladerager paa 90 rd:, Rente 3 ½ proC:t, Pant 1 pr: i Nedre Kleppe No: 58 1 pd: 4 2/3 mrk: S:, 1/3 Hd: dat:t 14 Maj 1800.

Sæbjørn Olsen Færevogs Obl: til Gregorius Jacobsen Beltestad paa 75 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Færevog med Haaimsnæs No: 10 og 11 1 pd: 15 mrk: S:, ½ Hd: dateret 14 Maj 1800.

Johannes Bergessen Mælends Obl: til Anders Johannessen Hammerhoug p: 60 rd:, Rente 3 proC:to, Pant 1 pr: i Mæland No: 8 H: C: gds: 1 pd: S:, ½ Hd: d: 14 Maj 1800.

Morten Christensen Nedre Flygensfær Skde til Johannes Bergessen paa Odels Retten til Nedre Flygensfær No: 20 ¼ L: S:, ¼ Hd: for 20 rd:, d: 14 Maj 1800.

Elling Møller Falch Skde til Anders Bertelsen paa 1/6 Part i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk: S:, 2/3 Hd: for 1098 rd:, dateret 3de Oct: 1799.

Dto: Skde til Ørian Iversen Wiichenæs paa 1/6 Part i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk: S:, 2/3 Hud for 1098 rd: dateret 3de Oct: 1790.

1800: 415

Elling Møller Falch Skde til Torbjørn Iversen Wiichenæs paa 1/6 Part i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk: S:, 2/3 Hd: for 1098 rd: dateret 3de Oct: 1799.

Torbjørn Iversen Wiichenæs afdød, h/an/ds Faders og eeneste Arvings Skde til Sjur Bertelsen Lisebreche paa sidstmeltes 1/6 Part i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk:, 2/3 Hd: for 1098 rd:, dateret 15 Maj 1800.

Ole Jensen Høvischeland Skde til Hans Johannessen paa sit halve Brug i Høvischeland med Brekke No: 76 ¼ L: S: 1/? Hud \med Overbygsel til 2 ¼ mrk: S: 3/8 skil: Penge for 195 rd:/ d: 15 Maj 1800.

Svend Olsen Nordre Holme Obl: til Tosten Hansen Schorpen paa 32 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 2de pr: i Nordre Holme No: 73 ½ L: S: ½ Hd: d: 5te Oct: 1799.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 243. Ole Olsen Øf: Dallands No: 85 Obl: til Johannes Johannessen Øf: Gjørstad paa 190 rd:, d: 5te Oct: 1785 af Creditor qvitteret 15 Maj 1800 for Resten 130 rd:

Resten af No: 5 p: 635. Hans Knudsen Hollekim No: 49 Obl: til Sjur Andersen Solem paa i alt 620 rd:, dateret 5 Oct: 1791 af Creditor d: 15 Maj 1800 qvitteret for Resten 350 rd:

No: 5 p: 116. Svend Olsen Holme Nordre No: 73 Obl: til nu afg: Hr: Andreas Christies 4 Børn paa 100 rd:, dateret 17 Maj 1784 af deres Formynder Cancellie Rd: Werner H: Christi qvitteret den 29 Maj 1793.

No: 5 p: 151. Sjur Nielsen Nedre Flygensfær No: 20 Obl: til Sverke Hansen Hjertnæs p: 101 rd: 24 s: dateret 17 Maj 1784 af Creditors Hustrues Arv:r qvitteret 15 Maj 1800.

No: 5 p: 323. Tosten Gundersen Lien No: 14 Obl: til Alf Olsen Schaar p: 120 rd: dateret 20de Maj 1786 af Creditor qvitteret 14 Maj 1800.

No: 5 p: 816. Niels Larsen Næsse No: 60 Obl: til Anders Jørgensen og Niels Nielsen Søreide i alt paa 95 rd:, d: 3 Oct: 1794 af Creditorerne qvitteret 15 Maj 1800.

No: 7 p: 106. Urbanus Gjesman Hoff Pant i Bakke No: 107 Obl: til Sjur Andersen Solem og Peder Pedersen Tvedt i alt 290 rd:, d: 16 Maj 1797 af Creditorene selv, den første selv, og den sidste med Curator Sjur Andersen Solem qvitteret 15 Maj 1800.

Bygselseddel med Reversal publiceret og Landskylds Bogen anvist

Hr: Knud Fleischer Capellan til Dom Kirken i Bergen, til Hans Nielsen paa No: 86 Waage 15 mrk: S:, $\frac{3}{4}$ Hd: før brugt af Niels Torbjørnsen og Anders Torbjørnsen, d: 29 Marti 1800. til Manuf: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Inddragelse

Afkalde

ForM: B: fol: 123. Mads Olsen Fladeragers efter Skfte 27 Juli 1789 for Arv 45 rd: 3 mrk: 12 s: dat: 14 Maj 1800.

.... fol: 251. Mons Pedersen Fjelles efter Skfte 25 Nov: 1799 for Arv 6 rd: 4 mrk: 13 s: dat:t 15 Maj 1800.

(Andre dokument)

Ørian Iversen Hovlands Obl: til Elling Møller Falch p: 599 rd:, Rente 3 $\frac{1}{2}$ proC:to, Pant 1 pr: i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk: S: $\frac{2}{3}$ Hd:, og $\frac{1}{6}$ Part i Hovland Saug d: 15 Maj 1800.

Sjur Bertelsen Hovlands Obl: til Elling Møller Falch p: 699 rd:, Rente 3 $\frac{1}{2}$ proC:t, Pant 1 pr: i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk: S:, $\frac{2}{3}$ Hd:, og $\frac{1}{6}$ part i Hovlands Saug d: 15 Maj 1800.

Anders Bertelsen Hovlands Obl: til Hr: Elling Møller Falch paa 599 rd:, Rente 3 $\frac{1}{2}$ proC:t, Pant 1 pr: i Hovland No: 146 1 L: 18 mrk: S: $\frac{2}{3}$ Hd:, og $\frac{1}{6}$ Part i Hovlands Saug d: 15 Maj 1800.

Tosten Gundersen Liens Obl: til Knud Stensen Fladerager 85 rd: og Sjur Jacobsen Thoe 85 rd:, i alt Cap: 170 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lien No: 14 $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: d: 15 Maj 1800.

Hans Johannessen Høvischeland No: 76 Vk: Ctr: til Ole Jensen Høvischeland og Hustrue Gyri Mons Dt: dat: 15 Maj 1800.

Sjur Nielsen Nedre Flygensfær Obl: til Johannes Engelsen St: Balleseim p: 168 rd: 2 mrk: 5 s:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Nedre Flygensfær No: 20 $\frac{1}{2}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd: d: 15 Maj 1800.

Berge Jonsen Næshavn Obl: til Sjur Andersen Opdal paa 296 rd:, Rente 4 proC:t, Pant 1ste pr: i Næsse No: 60 1 pd: 14 $\frac{1}{2}$ mrk: S:, 1 Hud, 2 skl: Penge, dateret 15de Maj 1800.

Sergeant Urbanus Hofs Obl: til Sjur Andersen Opdal paa 396 rd:, Rente 4 proC:to, Pant 1 pr: i Bakke No: 107 $\frac{3}{4}$ L: S:, $\frac{1}{2}$ Hd:, og tillige specificeret Løsøre d: 15 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse av Lehnsmænden og Laugrettet, og befunden til 1799 Aars Udgang 127-4-6 og av Første Termin 1800 693-0-12 i alt S:ma 820 rd: 5 mrk: 2 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette, saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet. S: Schiøtz

Johannes J: O: S: S: Olssøn Sletteskoug. Engel E: E: S: H: Ellingsøn Hornenæss.

Herman H: Ø: S: O: Ørjessøn Opdahl. Anders A: J: S: H: Jakobssøn Hovdenæss.

Ous Skibreedes Sommer Ting den 17 Maj 1800 sat og holdet paa Holsunds Tingsted i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Hans Engelsen Øf: Echeland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrættes

1800: 415b

Mænd, navnlig

1. Samson Olsen Steentvedt	3. Mons Nielsen Stentvedt
2. Jon Jørgensen Kuven	4. Ole Johannessen Langeland

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 403b., 405b. og 414a. et b.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret som for Schonevig Skibreedes Som/m/erting 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Pantebogen til Inddragelse publiceret
Afkalde

Myndtling Iver Jversen Schogetræ den yngre hans Formynder Simon Olsen Stentvedt efter Continuations Skifte 17 Maj 1800 til Skftet 29 Juni 1799 efter Iver Nielsen paa Schogetræ 13 rd: 3 mrk: 11 1/6 s: d: 17 Maj 1800.

ForM: Bog fol: 128. Maddelle Ols Datters Mands efter Skfte 15 Maj 1777 for Arv 23 rd: 5 mrk: 4 1/3 s: dateret 17 Maj 1800.

.... fol: 229. Brithe Lars Datters Mands efter Skfte 9de Octob: 1794, for Arv 31 rd: 1 mrk: 12 s: dat: 17 Maj 1800.

Leyermaals Aftingning

Velædle og Velviise Hr: Foged Langsted anmeldte at have til dette Ting og Ting!! (Tiid) ladet indkalde med lovlig mundtl: Varsel, som Actor, ungt Mandskab Jacob Hansen Sævild for begaaet Lejermaal med ugift Qvinde Karen Anders Datter Sandvigen, at erlægge h/an/ds forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf i Stedet for Skriftemaal. Actor foreviiste vedk:de Sogne Præst Hr: Sandbergs Attest af Dags Dato, at Paagjældereren ikke er Soldat.

Jacob Hansen Sævild mødte, anmeldte sig gl: 25 Aar, som Dom/m/eren med Laugrettet skjønnede at være rigtig, og tilstod Forseelsen, men beklagede intet at have til Bøderne, og anbød 1/2 rd:, hvormed h/an/d bad dem aftingede, da h/an/d uden Dom vilde indfinde sig hos Lensmanden at hensættes paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Lensmanden, \Almuen/ og Laugrettet: 1st Om h/an/ds Alder? Rs: forhen besvaret. 2det Er Han confirmeret? Rs: Ja. 3de Om er qvinden

beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Er Han gift? Rs: Nej. 5te Om dette er Hans første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Om hans Formue til at betale meere i Bøder? Rs: Han er ganske fattig, og slet intet ejer.

Hr: Foged Langsted fandt sig nødsaget at modtage til Bødernes Aftingning de anbudne 3 mrk: for at beregne Hds: M:s Kasse til Indtægt; og da h/an/d uden Dom indfinder sig hos Lensmanden at hensættes paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal; saa frafaldt h/an/d Sagen, og begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <NB: Lejermaals Bøder>

Leyermaals Aftingning

Velædle og Velviise Hr: Foged Langsted anmeldte at have som Actor ladet indkalde ved mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid, ugift Qvinde Synneve Hans Dt: Røe for begaaet Lejermaal med Niels Bentsen Løngbøe, vanvittig, og omstrippende, meest opholdende sig i Nordhorlehn, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf i stedet for Skriftemaal.

Qvindens \Fader/ Hans Nielsen Røe mødte for Hende og tilstod Forseelsen, men beklagede at hun intet havde at betale med, dog havde laant 2 mrk: som han tilbød, og bad Bøderne dermed aftingede, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød.

Actor fandt fornøden, at tilspørge Lensmanden, Laugrettet og Almuen: 1st Om Hendes Alder? Rs: 20 Aar. 2det Er Hun confirmeret? Rs: Ja. 3de Er Hun Barnefaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Er Hun gift? Rs: Nej. 5te Om dette er Hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Ejer Hun intet meere at erlægge til Bøder? Rs: Nej, da Hun er yderlig fattig.

Actor fandt sig nødsaget, at imodtage til Bødernes Aftingning de anbudne 2 mrk: for at beregne til Hds: M:s Kasse til Indtægt, og da Hun indfinder sig hos Lensmanden uden Dom, at sættes paa Vand og Brød i stedet for Skriftemaal; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <NB: Lejermaals Bøder>

Fredlysning publiceret af 17 Maj 1800, for gaarden Helland, imod Hafschaar og andre gaarde, at holde deres Heste og Creaturer fra Reqvirenternes Havnegangs Mark, efter opgiven i Fredlysningen anførte Skifte Strækninger.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til \førstk:de Mandag da/ i Morgen er hellig.

Anden Dagen den 19 Maj 1800 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Inddragelse

Steen Haldorsen Lønningdal Skde til Haldor Stensen paa No: 29 Lønningdahl ½ L: S: ½ Hd: for 260 rd: dateret 17 Maj 1800.

Mons Jonsens Skde til Lars Olsen paa Sør-Strønen No: 5 ¾ L: S: for Kjøbe-

1800: 416

Summa 100 rd:, dateret 17 Maj 1800.

Haldor Stensen Lønningdahl No: 29 ½ L: S:, ½ Hd: Vilkors Contr: til Sten Haldorsen Lønningdal og Hustrue Guro Niels Datter dat: 17 Maj 1800.

Haldor Stensen Lønningdahls Obl: til Engel Samsonsens Bouge p: 150 rd., Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i Lønningdal No: 29 ½ L: S: ½ Hd: dat: 17 Maj 1800.

Ole Pedersen Huusmnd: paa Grundevog under Reigstad No: 55, Vilc: Ctr: af Pladset til Niels Johannessen Grundevog og Hustr: Anne Erichs Datter dt: 17 Maj 1800.

Jon Olsen Sør Strønen No: 5 ¾ L: S:, Vilc: Ctr: til Ole Baarsen Sør Strønen og Hustr: Brithe Steffens Dr: dat: 17 Maj 1800.

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 541. Hans Knudsen Sævilds No: 75 Obl: til Jf: Malene Koren i alt p: Capital 298 rd., d: 9de Oct: 1789 efter vedhæftet Transport 14de Oct: 1795, af hende med Curator Wilhelm Schmidt transporteret resterende 148 rd: til Mad: Maren Sl: Hr: Peder Blydt, og af denne med Laugværge A: Astrup qvitteret 30 Sept: 1799 for bem:te Rest 148 rd: No: 3 fol: 52. Sten Haldorsen Lønningdals No: 29 Obl: til Niels Ellingsen Opsal p: 90 rd., d: 9 Maj 1771, ved Skfte 28de Oct: 1782 p: Bouge, udlagt til Creditors Arvinger og af disse qvitteret 17 Maj 1800.

No: 5 p: 674. Mons Jonsen Sør Strønen No: 5 Obl: til Lars Larsen Særvold p: 100 rd: dateret 15 Maj 1792, af Creditor qvitteret 17 Maj 1800.

No: 5 p: 734. Johannes Knudsen Gjerde No: 62 Obl: til Claus Nielsen Holdhuus paa 220 rd., d: 23 Maj 1793 af Creditor qvitteret 17 Maj 1800.

Bygselsedler med Reversaler publiceret og Landskylds Bøger anviist

Thomas Nielsen Reigstad No: 55 til Ole Pedersen paa Livs Tiid paa indengjærdes uskatlagt Plads Grundevogen kaldet. Cond: at holde Huusene som tilhører grunden i Stand. Aarl: Afgift saalænge forrige Beboer lever 1 rd: 3 mrk:, naar h/an/d eller Hustrue dør /: begge nyde Vilkor efter aparte Contr: :/ 2 rd:, og efter begges Død 3 rd:, d: 17 Maj 1800. til M:f: H: bet: 8 s:

Ole Nielsen Nordbøe No: 52, til Johannes Aamundsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Aasen Cd:r Huusmanden bygger og ejer Huusene. Afgift Aarl: 3 rd:, og 3 Arbeids Dage, tage Brændeveed af Løv veeden paa Pladset, og GarVeed i Gaardens Skov d: 17 Maj 1800. betalt til Manuf: Huset 8 skl:

Lars Nielsen Reigstad No: 55 til Siur Danielsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Bjørneaasen Cd:r Huusmanden bygger selv og ejer Huusene. Aarl: Afgift 2 rd: m: v: d: 17 Maj 1800. til Manufactur Huset betalt 8 skl:

Hr: Sandberg til Engel Ha/a/gensen paa Livs Tiid paa 18 mrk: S: 1/6 Hud i No: 65 Indre Tøsse før brugt af Lars Stensen, til hvem og Hustr: svares Aarl: Vilkor 1 Koe Foster dat: 24 April 1800. til Manuf: Huset betalt 8 skl:

Pantebogen til Inddragelse

Afkald

ForM: Bog fol: 108, 234. Johannes Salomonsen Windenæs for efter Skfte 24 Marti 1783 55 rd: 3 mrk: 4 s: forøget til 28 Nov: 1795 til 63 rd: 4 mrk: 12 s: og efter Skfte 28 Nov: 1795 Arv 69 rd: 1 mrk: 11 4/11 s: og Hjem/m/egifte 30 rd:, d: 19 Maj 1800.

(Andre dokument)

Anders Andersen Helleland Skde af sit Brug til Anders Andersen den yngre p: Helleland No: 38 ½ L: S: ½ Hd: for 150 rd:, dt: 17 Maj 1800.

Sten Steensen Aadland Obl: til Niels Sjursen Soelberg paa 98 rd., Rente 2 proC: Pant 3 pr: i Aadland No: 42 ½ L: S:, ½ Hd: d: 17 Maj 1800.

Jsach Nielsen Søre Holmefjord Obl: til Anders Andersen Helleland den ældre paa 40 rd., Rente 3 ½ proC:, Pant 2de pr: i Søre Holmefjord No: 43 1 pd: 2 mrk: S:, ½ Hd: d: 17 Maj 1800.

Ny Doms Sag

Højædle og Velbaarne Hr: Major \v:/ Segelche som Sagsøger imod Anders Erichsen Sandvig i efterskrevne Gjælds og Obligations Sag \bet: Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr En Rd: tre mrk: 4 skl: og/ {fremlagde} \fremsendte/ Forligelses Commissionens Attest af 7 Apr: 1800 oplæst saal: samt skriftl: Indstevning og Kald Seddel af 23 Apr: sidst oplæst {saal:} med sin Forkyndelses Paategning alt saal: derefter lod i Rette lægge Anders Erichsen Sandvigs Pante Obl: paa 300 rd:, d: 25 Juni 1790 som med sin Tinglysnings \og Rente afskr(ivning?)s/ Paategning blev oplæst saal: og hvorefter Renten rester fra 25 Juni 1798. Videre lod fremlægge skriftl: Opsigelse af 30 Aug: 1799 \som med Forkyndelses Paategning/ oplæst saal: Endelig fremsendte skriftl: Indlæg af 14de d: M: oplæst saal: og lod paastaae Dom.

Anders Erichsen Sandvig mødte betalte Tilsv: penge 2 mrk: 8 s: skr: To mrk: og aatte Skil:, gl: 60 Aar, tilstod baade Stevning, Opsigelse og Søgemaal, og havde intet til dette Ting, Pengelaan af andre h/an/ds Venner ham belovet men beklagede sit feilslagne Haab, og ønskede kun Opsættelse til Høste Tinget for imidlertid at faae Penge til at betale i Mindelighed, og om denne Opsættelse nægtes Ham, maatte h/an/d lade Sagen gaae til Doms.

Retten, da Hr: Citanten ikke er tilstæde, kunde ikke indvillige nogen Opsættelse men optog Sagen til Doms, og deri afsagde følgende

1800: 416b

Dom

Da Anders Erichsen Sandvig ikke har fremført noget imod Søgemaalet men tilstaaet Sam/m/e in totum; og hvilket er lovgyldig documentert og beviist; saa k: f: R: At Anders Erichsen Sandvig bør til Hr: Citanten og Pante haveren Højædle og Velbaarne Hr: Capitain nu Major Lorentz Muller v: Segelcke indfrie og betale sin til Ham udgivne i Rettelagte Pante Obligation af 25 Juni 1790, med \Capit: 300 rd: og resterende/ Rente 4 proC:t til Dato, ¼ proC:t Afgiften fradrage, og vel beregnet til 25 Juni 1800, da Betaling ej før formodes efter lovl: Omgang, 22 rd: 3 mrk:, men forbeholder de(ns?) Afkortning om Betaling før skeer, og videre Rente til Betaling fyldest præsterer; samt erstatte Ham denne Processes Omkostning skadesløs med 4 rd: 5 mrk: 2 s; og videre Beskrivelse om Acten bliver over 4 Ark \samt Dommens Forkyndelse/ alt inden 15 Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Indførsel Nam og Executions Tvang i de pantsatte Ejendeele og Effecter, og om ej tilstrækker, da i hvad andet Debitor er ejende, efter Loven.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden og Laugrettet, og befunden til 1799 Aars Udgang 28-0-11 og af første Termin 1800 301-2-8 i alt Summa 329 rd: 3 mrk: 3 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Simon S: O: S: S: Olsen Steentvedt. Jon J: J: S: K: Jørgensen Kuven. Mons M: N: S: S: Nielsen Steentvedt. Ole O: J: S: L: Johannesen Langeland.

Strandviig Skibredes Sommer Ting den 20de Maj 1800, sat og holdet paa Holsunds Tingsted i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Jacob Engelsen Gjøn, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fiire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig:

Alle af Dommeren nu i Eedtagne unge Laugrettesmænd:

1. Hans Knudsen Neerhovde	3. Lars Larsen Schaathun	5. Torbjørn Hansen Bjøndal
2. Anders Olsen Opsal	4. Engel Jonsen Store Wiig	sidst H: T: bet: og een sad
for Ham, nu gjort Eed

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger registreret fol: 403b. 405b. og 414a.

Formynder Ting blev holdet og derved befundet og passeret, som for Schonevig Skibredes Sommering 1793. Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Fredlysninger publicerte

af 7 April 1734 for Fuuse Præstegaard og dets Fjeldbeite Fuse Axlen kaldet, imod Fornærmelse af Almuen, med deres Creaturers Beite der.

Ligeledes for Fuse Præstegaard og Gaardene Qvale, Bakke, Haaland og Giære, imod omliggende Almuen i Fuse og Strandvigs Sogner og Fornærmelse af dem i bem:te Fuse Axelen, med der at beite med Qvæg, Heste og Øger saa og imod Medejerne i Fjeldet, ej at drive deres Heste og Fæe der til førend rette Sætre Tiid, at sættes der, samt Medejerne at varsle hinanden førend de sætter deres Creaturer i Fjeldet, og ikke der at indtage noget for Fremmede. Torpe Sætre ej herunder at forstaae, der skylder ½ L: S:, og særdeeles er tillagt Fuuse Præstegaard, forbeholder Beneficiarius sig i særdeeshed at bortleje d: 10 Maj 1771.

Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 399a. Anders Lassessen Sævereides Enke contra Svend Andersen Sævereide.

Partene bleve paaraabt, men ingen af dem mødte.

Det sidste Ting udeblevne Vidne fremstod og bød sig i Rette, neml: Hans Jonsen Sævereide, som blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og som 2det Vidne anmeldte sig gl: 23 Aar, tjener paa Revne, sidst til Alters efter Paaske dette Aar, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede Ord til andet som 1ste Vidne, med Tillæg: At Svend Andersen Sævereide svarede: At ville tage imod Stevning. Dimitteret som 1ste Vidne.

For dette Vidne tilkom/m/er Dommeren 1 mrk:

Siden ingen af Parterne mødte; saa blev TingsVidnet sluttet.

Ny Tingsvidne Sag

Ole Olsen, Jan Olsen, Gitle Jonsen og Ole Isachsen alle Selv Ejere og deals Leilændinger paa det beneficerte gods i Aarre, fremstod, anmeldte sig af Alder, alle over 50 Aar, undtagen Jan Olsen \21 Aar/ for og med hvem Ole Isachsen fremstod som Curator, og alle androg, at der er ikke flere Mænd paa Aarre end Johannes Samsonsens S:E: men har intet i Brug af det beneficerede gods. Denne Johannes Samsonsens holder alt Brug og Boepæl paa Aarre, som har bygt sig et Huusmands Plads under Berge, kaldet Klæven, hvorpaa før har vært fød 4 Kjør og 3 gjældbæster; nu Johannes Samsonsens hverken boer paa Klæven, eller der holder Tjenere, men høster og fører alt Avlen fra Klæven til Aarre, som bestaaer i Høe men ej i Korn, hvilket Plads hand har brugt i to Aar; og har alle sine Creaturer paa Aarre, ogsaa de som

1800: 417

Pladset kunde føde, og bliver af Creaturene optæret paa Aarre, ald Pladsets Avl, hvilket Plads er 1/16 Miil fra Aarre; men da hands Creaturers Tal er saa meget forøget, meere end h/an/d før kunde føde paa Aarre; og h/an/d lader alle sine Creaturer baade for h/an/ds gaarde part og

Pladset, beite i Aarre Udmark, som er skiftet med Skiftesgjærde fra Berge, hvor Pladset ligger under; saa er dette Citanterne til stor Skade og Fornærmelse, da Aarre Udmark ingenlunde kan føde de alle; tji vil Citanterne ved TingsVidne beviise deres Andragende og alle dermed forbundne Omstændigheder, til videre at forfølge deres Ret til Doms imod Johannes Samsonsens, til h/an/d at holde bem:te Pladses Creaturer fra Aarre Udmark, betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skr: Een Rd: tre Mrk: og fire Skil:, fremlagde dernæst Forligelses Commissionens Attest af 3 Apr: 1800 oplæst saal: derefter fremlagde 2de skrevne mundtl: Stevninger i Sagen, begge oplæst saal:

Alle indstevnte Vidner mødte, og tillige blev fremstillet som ustevnt Vidne Ingeborg Kaares Datter Drange.

Indstevnte Johannes Samsonsens Aarre mødte, betalte Tilsv: Penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mrk: og aatte Skil:, anmeldte sig gl: 45 Aar, tilstoed at være lovlig stevnt, og forbeholdt sig alt lovligt imod Citanternes ulovgrundede og ubillige Søgemaal.

Citanterne begjærede Vidnerne paaraabt at gjøre deres Forklaring.

Engel Brathuus, stevnt for Processens Skyld, mødte ikke.

Vidnerne mødte alle, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen, med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, derefter de aflagde Eed med oprakte Fingre efter Loven, og bleve separerede, hvorefter fremstoed som

1ste Vidne Torkel Torkelsen, nu paa Ivershuus Præstegaard i Strandebarm, anmeldte sig gl: 53 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag dette Aar, Partene ubeslægtet og ubesvogret, svarede til fremsatte qvæstioner: 1st Om veed Citanternes Brugs Landskyld i Aarre? 2det Om Citanterne baade ere Selv Ejere, og tillige har beneficeret gods i Bygsel i Aarre? 3de Om Indstevnte er Selv Ejer? 4de Om h/an/d har af det beneficerede gods i Bygsel? 5te Af hvad Landskyld h/an/ds Brug er? 6te Om han har forbedret sit gaardebrug i Aarre, førend h/an/d fik Pladset Klæven? 7de Hvorlænge h/an/d har havt i Brug Pladset Klæven? 8de Under hvad gaard Klæven ligger, og hvor langt fra Aarre? \Rs: Berge ½ Fj: fra Aarre/ 9de Om Udmarken imellem Aarre og Berge ere fraskiftede med Skiftes gjærde? 10de Hvormeget er fød paa Klæven førend Indstevnte fik det i Brug? 11te Om Indstevnte ikke har styret Kleven for sig selv og der holdt Creaturer, og hvor mange? 12te Hvor meget Indstevnte har fød paa Aarre førend h/an/d fik Pladset? 13de Hvormeget føder nu siden h/an/d fik Pladset? 14de Hvad avler Indstevnte paa Pladset Høe eller Korn eller begge Deelee? 15de Om Indstevnte har ført ald Pladsets Avl til Aarre? 16de Lader Indstevnte alle baade gaardens og Pladsets Creaturer gaae i Aarre Udmark? 17de Kan Udmarken til Aarre føde alle disse fleere? 18de Hvoraf Vidnet veed dette? 19de Under hvad gods hører Mordsvolds Marken i Aarre? Vidnet svarede til 1ste Nej. 2det Ja som omspurgt. 3de Ja. 4de Nej. 5te 18 Mrk: S:.. 6te Veed intet. 7de To Aar. 8de Berge ikke ½ Fj: Miil fra Aarre. 9de Ja. 10de Vidnet boede paa Kleven 10 Aar, og fløttet derfra for 5 Aar siden, da Indstevnte fik Pladset. I Vidnets Tiid fødte han 4 Melkekjør og 3 gjældbæster, men slog noget dertil i andre Udmarker, hvor h/an/d dertil kunde faae Tilladelse, kan ej vide hvor meget, som ej lagde Mærke til, men var kun lidet. 11te Nej. 12te Veed ikke. 13de Veed ej heller. 14de Avlen kun Høe. 15de Veed ikke som Vidnet siden det fløttede fra Kleven har boet ½ Miil derfra paa den anden Side Fjeldet. 16de Veed ikke. 17de Veed ej heller. 18de Før forklaret. 19de Veed ikke. Contra Parten eller Indstevnte begjærede Vidnet tilspurgt: 1st Om Vidnet i sin Tiid lejede Hage til sine Creaturer, og slog Udmarken som hørte Kleven til? Rs: Klevelandmark var ved et Berge Lag saaledes fredet at Creaturene kunde ej kom/m/e der, fra Aarre Udmark, men i sin Udmark lod h/an/d sine Creaturer gaae først om Vaaren siden lejede dem ind i en fremmet Udmark, og derefter slog Udmarken \sin/ naar der var noget at slaee, som ikke blev meget, og kun 8 til 12 Børrer forsk Høe. 2det Om lejede Slaatte paa Aare af hvem og hvor meget? [Rs:] Ja et par Aar hos de alle i Udmarken Lange Vejen, kun faae Børrer det første Aar, det andet Aar 12 Børrer tør Høe, smaae Børrer formedelst langt at

bære. 3de Om Pladsets Creaturer kunde fødes af Høet, eller maatte før Faretiden sætte dem paa græs? Rs: De 3 gjæld bæster, maatte h/an/d sætte fra sig, af Mangel paa Høe, naar de meest var fremfød, den 14 April eller ved de Tider. Vidnet blev sine Svar forelæst som det vedblev, og da ingen af Partene havde videre Vidnet at tilspørge, blev det med begges Consence dimitteret.

Fremstod 2de Vidne Anne Torkels Datter Pige tjener p: Schogseide, gl: 46 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, Partene ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste, 2det, 3de som 1ste Vidne. 4de, 5te og 6te Veed intet om.

1800: 417b

7de To Aar. 8de Under Berge 1/16 Miil fra Aarre. 9de Ja. 10de svarede om!! (som?) 1ste Vidne for den Tiid han \har/ boet der, saaledes som h/an/d selv har forklaret. 11te Nej. {12te} Men de {første 3 Aar førde h/an/d Høet til Berge} sidste 2 Aar førde h/an/d Høet til Aarre. veed intet om de forrige 3 Aar, da Indstevnte boede paa Berge og havde Pladset. 12te og 13de Veed intet om. 14de Intet Korn end Høe. 15de Ja som omspurgt. 16de og 17de Veed intet om. 18de Var 3 Aar til Huuse hos 1ste Vidne paa Klæven, siden har vært andre Steder. 19de Veed ikke. Til Contra qvæstionerne svarede til 1ste som 1ste Vidne de 3 Aar Vidnet var hos Ham, siden veed intet derom. 2det Vidnet veed at 1ste Vidne fik Slaatte paa Aarre, men veed ej hvor mange Aar eller hvor meget. 3de som 1ste Vidne, dog undertiden satte ikke gjældbæstene fra sig før 3 Maj. 4de Da Vidnet tjente hos Engel Brathus den Tiid sidstmeldte selv havde Pladset, hvormange Læs Høe da førde fra Pladset til Brathus? [Rs:] Vidnet tjente som omspurgt 3 Aar, og da førde Engel Brathus fra Pladset 16 til 24 Læs Høe om Aaret til Brathuus paa Sneeføre. Vidnet dimitteret som 1ste Vidne.

Citanterne maatte erindre: At Indstevnte har havt Pladset 5 Aar, men de første 3 Aar holdte h/an/d til paa Berge hos h/an/ds Moder, Enke, bruger der Leilændings Jord.

Fremstod 3de Vidne Ingeborg Jacobs Datter tjener Ole Olsen Aarre, gl: 23 Aar, sidst til Alters forrige Høst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Veed ikke. 2de Ja noget af hvert. 3de Ja. 4de Nej han har intet. 5te 18 Mrk: Sm: 6te Veed ikke. 7de To Aar, i hvilke 2 Aar h/an/d har boet paa Aarre. 8de som 2det Vidne. 9de Ja. 10de Veed ikke. 11te Har ikke styrt Kleven for sig selv, ej heller der holdt Creaturer eller Tjenere, men ført Høet til Aarre de sidste to Aar. 12te Indstevnte har kun boet paa Aarre de sidste to Aar, i hvilke h/an/d havde Pladset, veed ej hvad h/an/ds Formænd paa Aarre fødte. 13de Nei, første Vaar h/an/d kom der, kom h/an/d med 8 Kjør og 2 gjældbæster \deraf de alle gik i Aarre Hage til noget efter St: Hans Dag da 2 blev taget derfra. Den Tiid kom og Vidnet {kom } til Aarre. Vinteren derpaa fødte h/an/d 12 Nød, deraf Som/m/eren efter gik 11 i Aarre Hage. Vinteren derpaa som var sidste Vinter, fødte h/an/d paa Aarre 14 Nød, deraf h/an/d har sat 12 i Aarre Hage. 14de Avler kun Høe, intet Korn. 15de Ja. 16de Ja. 17de Tvivler derom. 18de Af det at Vidnet har vært paa Aarre de sidste 2 Aar. 19de Veed ikke andet, end at den hører til det beneficerede gds: Til Contra qvæstionerne svarede til 1ste, 2, 3, og 4de Veed slet intet om. 5te Om Vidnet har ejt Gare Kalve iblandt de 14 Bæster? Rs: Nej. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 4de Vidne Dordi Johannes Datter tjener hos Ole Jsachsen paa Aarre, gl: 25 Aar, sidst til Alters for 14 Dage siden, Partene ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Ole Jsachsen 18 mrk: S: S:E: gds: og 14 Mrk: S: bygslet benefic:t gds: Ole Olsen ligesaa meget af begge godser Jan Olsen ligeledes, men Gitle Jonsen har 18 mrk: S: Ejendoms gods og 28 mrk: benef: gds: 2de besvaret. 3de Ja. 4de Nej slet inte. 5te 18 Mrk: S: 6te Han har kun havt gaarde parten lige lang Tiid med Pladset. 7de De sam/m/e 2 Aar han har boet paa Aarre, om forrige 3 Aar veed intet. 8de som 2det Vidne. 9de Ja. 10de Veed intet om som ej den Tid var paa nogen af gaardene. 11te som 3de Vidne. 12te Han har

havt Aarre og Pladset lige lang Tiid; om foregaaende Tiid veed intet. 13de Første Vaar h/an/d kom der, kom han til Aarre med 8 Kjør og 2 gjældbæster som alle Sommeren efter gik i Aarre Hage undtagen noget efter St: Hans Tiid blev et gjældbæst eller Koe taget derfra i øvrigt som 3de Vidne. 14de Kun Høe. 15de Alt Høe som er heele Axlen har Indstevnte ført til Aarre. 16de Ja. 17de Forstaaer det ikke, men sidste Som/m/er, saae Vidnet, Udmarken og Hagen alt for meget afædt. 18de Af at har vært paa Aarre nu 4de Aar. 19de Under det beneficerte gods, er Udmark, ligger i Aarre Hage, og dermed fælleds, ikke fragjærdet, og har som den øvrige Aarre Udmark vært til Beite for gaardens Creature. Til Contra qvæstioner svarede til 1ste, 2, 3, 4 Veed intet om. 5te Rs: Nej. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Lars Hansen tjener Gitle Aarre gl: 25 Aar, sidst til Alters sidste Høst, Søster Søn af Gitle Aarre, ej videre beslægtet eller besvogret, svarede til 1ste Nej. 2det Ja, begge Deelee. 3de Ja. 4de Nej intet. 5te 18 Mrk: Smør. 6te som 4de Vidne. 7de som 4de Vidne. 8de som 2det Vidne. 9de Ja. 10de Veed intet om. 11te som 3de Vidne. 12te som 4de Vidne. 13de Veed ej meere end om sidste Vinter, derom som 4de Vidne, med Forskjæl, at de 2 Bæst af de 14, har Vidnet seet ligesaa meget i Aarre Mark som i Kleven, hvor de vare slupne. 14de Kun Høe. 15de som 4de Vidne. 16de Ja. 17de Skjønner det ikke, men har seet Aarre Udmark fjor Som/m/er alt for meget afædt, dette i Slaatten. 18. Vidnet har 3 Aar vært paa Aarre. 18de Under det beneficerte gods, og er fragjærdet Aarre Udmark, saa Johannes Samsonsens intet ejer deri, /: dette 4de Vidne tilstod var rigtig, men havde feilet i hands Udsigende :/ men h/an/ds Formand har dog beitet der. (Om?) dette sidste forklarede Citanterne, at da der boede 3 Brødre paa heele Aarre, skede

1800: 418

dette med de øvriges Tilladelse. Til Contra qvæstionerne svarede: til 1ste, 2de, 3, 4de Veed intet om. 5te Nej. Dimitteret som de forrige.

6te Vidne Halvor Isachsen Huusm/an/d under Aarre gl: 50 Aar sidst til Alters afvigte Høst, Broder til Ole Jsachsen Aarre, ellers Partene ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste som 4de Vidne. 2de besvaret. 3de Ja. 4de Nej. 5te 18 Mrk: S: 6te Har kun boet paa Aarre 2 Aar, og i den Tiid havt Klæven. 7de De sam/m/e 2 Aar h/an/d har boet paa Aarre. De 3 Aar før, da Indstevnte havde Kleven, bares Høet til Berge hvor h/an/d var hos sin Moder, der der!! var Lejlænderske. 8de som 2det Vidne. 9de Ja. 10de Veed intet. 11te som 3de Vidne. 12te som 3de Vidne, med Forskjæl: At Vidnet boede paa Indstevntes Brug i Aarre 7 á 8 Aar og da fødte 12 Bæst, men Vidnets Formænd kun 9 Nød, men ofte blev foret for lidet, saa de som havde lejet ind hos {ham} \Vidnet/, selv ejede h/an/d som en fattig Mand, ej saa meget, maatte tage deres Foer bæst tilbage fra ham længe før Tiden om Vaaren. 13de Som 3de Vidne. 14de Kun Høe, intet Korn, {....} og ført alt til Aarre de sidste 2 Aar. 15de som 3de Vidne. 16de Ja. 17de. Nej det vil blive for trangt, og med disse Indstevntes fleere Nød, vil de kun leve til Sult. 18de Har altid vært paa Aarre. 19de som 5te Vidne, og Citanterne dertil føjede Anmærkning, og med de øvrige Opsidderes Tilladelse, men aldrig for Indstevntes Brug saa mange som Indstevnte nu lader gaae om hinanden der. Til Contra qvæstionerne svarede som 4de Vidne. Dimitteret.

7de Vidne Ole Simonsen Næsset Hmnd: under Eide, gl: 51 Aar, sidst til Alters for 3 Uger siden, Partene ubeslægtet og ubesvogret, svarede til 1ste Veed ej rigtig. 2det som 1ste Vidne. 3de Ja. 4de Nej. 5te 18 Mrk: S: 6te som 6te Vidne. 7de som 4de Vidne. 8de som 2det Vidne. 9de Ja. 10de Veed intet om. 11te Veed intet om. 12te De sidste 2 Aar har Han kun vært paa Aarre, og i den Tiid havt Pladset. Hans Formænd paa Aarre, den sidste det 6te Vidne var der 7 á 8 Aar, \hvad h/an/d / fødte veed Vidnet ikke. Halvors Formand tjente Vidnet hos i 12 Aar, da blev fød paa Indstevntes Brug 9 Nød, og undertiden kun sjelden

10 Nød, men da maatte markes usædvanligt, af de 9 Nød var 6 Mælke Kjør, og de øvrige gjældbæster, dertil h/an/d købte Markning til deels hos andre. Indstevntes Brugs Forbedring for Indstevntes Tiid veed Vidnet intet om. 13de Veed intet om. 14de Veed intet om. 15de Ej heller. 16de Ligesaalidet. 17de Da Vidnet var der, behøvedes højlig al Udmarken og Hagen. 18de forklaret under 12te qv: 19de Hører under det beneficerede gods, og da Vidnet tjente paa Aarre, gik Creaturerne til Indstevntes Brug fælleds der med de andre Aarre Mænds \og/ Opsidderes, veed ej enten med Ret eller Tilladelse. Til Contra qvæstionene veed intet at forklare. {Dimi} Endnu contra tilspurgt: 6te Om Aarre Mænd den Tiid lejede frem/m/ede Creaturer ind i Hagen? Rs: Ja, Slagte bæster nogle, erindrer ej hvor mange, alle de var i Aarre Skaarerne et lidet Støkke i Udmarken, fra St: Hans Tiid til Michaelii, og tog Betaling for {...}. Dimitteret.

8de Vidne Ingeborg Kaares Datter Hustrue til Salamon Tostensen Drange Huusmd: Lyse Closter gods, gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Partene ubeslægtet og ubesvogret. som Citanterne aleene begjærede tilspurgt: Hvormeget Indstevntes Formænd paa Aarre fødte og fostrede? Rs: Har været kjendt paa Aarre i 21 Aar, i den Tiid har Indstevntes Formænd paa h/an/ds Brug, fød, den første hun kjendte, afdøde Ole Ellingsen 6 Melkekjør og 3 gjældbæster. den sidste det 6te Vidne, veed Vidnet ikke. Mortsvolds Mark var indgjærdet, men alle Aarre Opsiddere vare foreente, at alle deres Creaturer gik der om hin anden. Hagen var saa bes(.?)t, at Aarre Mænd maatte tage nogle Melkekjør hjem af Hagen, og binde paa Ageren imellem Korn Stourerne om Høsten. Contra Qvæstionerne veed Vidnet intet om. 7de Om Gjærdet om Modsvold Mark er sat efter Dom og Marke steene?

<NB: Mulct> Siden Johannes Samsonsens Aarre, tvertimod Dommerens ofte igjentaagne Advarseler og Paamindelser under dette TingsVidne, ikke har vildet afholde sig fra, at falde Vidnerne ind i Talen, og vilde lægge dem Ord i Munden; saa tilfindes han at bøde til Just: Cassen 2 Lod Sølv er 1 rd: som blev ham paalagt, strax til Fogden at betale efter Fr: 3 Martii 1741 a: 14.

Rs: Veed intet om. 8de Om Slaattene Stett(..?) hørde hendes Hosbonde Ole Ellingsen til, da Vidnet tjenede paa Aarre? Citanterne protesterede imod Svar paa dette Spørsmåal som ej stevnt for. Indstevnte paastod Svar og derom Eragtning, betalte for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skilling. Eragtet: Vidnet kan ikke tillades at svare paa dette Spørsmåal som ej stevnt for. \Dimitteret/.

For 8 Vidner betalt af Citanterne 5 mrk:, og af Indstevnte 2 mrk: 8 s: i alt 1 rd: 1 mrk: 8 s: skr: Een Rd: Een Mrk: otte Skil:

Johannes Samsonsens Aarre forbeholdt sig alt lovligt.

Citanterne begjærede TingsVidnet sluttet, og dem sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt som blev bevilget.

Saaledes TingsVidnet sluttet.

1800: 418b

Nye Tingsvidne Sag

Hans Mikkelsen Huusmd: under Tomre, betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark fire Skil:, anmeldte sig gl: 50 Aar, og fremlagde i agtende Sag imod Peder Olsen Tomre tjener paa Tomre, Forligelses Commissionens Attest af 3 Apr: 1800 oplæst saal: samt skreven mundtl: Varsel oplæst saal:

Peder Olsen Tomre mødte, betalte Tilsværspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Otte Skilling, tilstod at være lovlig stevnt, nægtede Søgemaålet og forbeholdt sig alt lovligt.

Citanten som tillige med Hustrue Madelle Kaares Datter var mødt, begjærede Vidnerne fremkaldet, at gjøre deres eedelige Forklaring.

De mødte alle, og blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet Maade til Sandheds Udsigende, dernæst de aflagde Eed, og efter at de vare separerede, fremstod som

1ste Vidne Niels Nielsen Bjøndal, tjener paa Bjøndal gl: 26 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At var den Tiid 5 Marti paa Tomres Mark, hvor det paastevnte skal være passeret, men var langt fra hvor det siges være skeet, og saae det slet ikke, ej heller saae Partene der, men hørde Skriig, kunde først ej kjende Maalet, men siden hørde det var Hans Mikkelsens Raab, kunde ej skjønne Ord, gik ikke til dem, og hverken saae Citanten eller Indstevnte, dette var imod Aften, siden saae Citanten et stække der fra, da Citanten gik over sin Bøe, kom ej saa nær, at kunde see noget paa ham, noget efter kom Citanten til Vidnet og bad Vidnet kom/m/e hjem at see hands Kone, det Vidnet ej kunde, for ej at forsøm/m/e sit Arbeide, og kom der ikke, og saae da Citanten havde faaet et Slag i Hovedet hvor der stoed Kugle efter oven i Hovedet, saae ej meere, ej heller saae Blod, og siden saae hverken Ham eller Kone nogle Dage efter, og ej h/an/ds Kone før 2 á 3 Uger derefter, saae ingen Skade paa Hende, veed ej hvor eller af hvem, Skaden var Citanten tilføjet, har ej hørt noget derom af Indstevnte, som Vidnet taledede med den Aften, men sligt blev ej omtalt, hverken da eller siden, saae vel den Aften Indstevnte gik over Marken, men ½ Time efter Vidnet har hørt Skriget, og gik ind den Kant hvorfra Vidnet hørde Skriget, men saae ham ej hos Citanten, om Aftenen da Vidnet taledede med Indstevnte, saae Vidnet Blod paa Indstevntes ene Finger, af Skade paa selve Fingeren, dog ej meere end det blødde, som h/an/d sagde han havde revet sig paa en qvist. Da Skriget hørdes var hos Vidnet Ole Mortensen og Søn Morten Olsen, da førstmeldte bad sidstnævnte gaae og see hvad det var, men gik, og kom strax tilbage, og sagde h/an/d var ikke saa langt at kunde see noget. Vidnet blev sin Forklaring forelæst som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Partene havde Vidnet videre at tilspørge, blev han med begge Parters Consence fra Retten dimitteret.

Fremstod 2det Vidne Ole Mortensen S:E: p: Tomre gl: 56 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, Fader til Indstevnte, men Citanten og Kone ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At var den Tiid hvor 1ste Vidne var, saae ingen, hørde Skriget, men kjendte ej {Raabet} \Maalet/, hørde ingen Ord, er og lidt tunghørt, bad sin Søn Morten Olsen gaae at see hvad det var, han gik og kom strax tilbage med Indstevnte, men paa denne saaes ingen Tegn til slig Foretagende som det paastevnte, de sagde begge at have hørt Skriget, men vidste ej hvad det var. Indstevnte var ej blodig paa nogen Finger enten da eller om Aftenen, og taledede slet intet om noget Saadant. Vidnet saae \selv/ Citanten kom/m/e fra sit Huus til gaarden Tomre, men var saa langt fra, at ej kunde see noget paa ham, og saae hverken ham eller Kone den Aften, og saae dem ej før nogle Dage efter, \da/ klagede de ikke over det Skeede, eller saaes noget Saar eller Skade paa dem, har aldrig hørt noget derom af Indstevnte. Da de begge som før meldt kom til Vidnet, kom de fra den Kant, Skriget hørdes fra. Dimitteret som 1ste Vidne.

Fremstod 3de Vidne Morten Olsen(?) hos 2det Vidne, gl: 28 Aar, sidst til Alters ved Nye Aars Tider sidst, er Broder til Indstevnte, forklarede som f(or?) 2det Vidne, med Tillæg: at da h/an/d gik for at see hvad det var, kom h/an/d kun et stække, da Indstevnte mødte ham, og havde intet i Haanden, og kom fra den Kant hvor Skriget hørdes fra, og Vidnet spurgde ham hvad det var, der skreg, og h/an/d svarede: Alle Geedene maae ikke være tilstæde, saae ei noget Blod paa Indstevnte førend Aften, da h/an/d var lidt blodig paa Haanden, men sagde ej hvor h/an/d havde faaet det. i øvrigt som 2det Vidne. Alle forrige Vidner forklarede: At førend Skriget hørdes var Indstevnte ej hos dem, der hvor de var, men var i Skoven, at skulde kjøre noget hjem. Dimitteret som de forrige Vidner.

Fremstod 4de Vidne Hans

Knudsen tjener paa Teigland, gl: 20 Aar, sidst til Alters dette Aars Paaske, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed intet af det omstevnte, førend Aften, da Citanten og Hustrue gik hjem til gaarden Tomre til Ole Mikkelsen, da Konen havde en Blodflek under det eene Øje, erindrer ej hvilket, paa Manden saae intet, da de sagde til Vidnet, at Indstevnte havde været over dem, enten at vilde gjøre Vold paa dem, eller havde gjort Vold paa dem, erindrer ej hvilket, og da havde han ingen Hue paa, og hun havde en Dot Haar i Haanden, Menneske Haar, som hun sagde at Indstevnte havde revet af Hende, erindrer ej Tiden dette skeede. Konen havde hverken Haarbaand eller andet paa Hovedet. De afhørte Vidner endnu forklarede ej at have hørt noget Uvenskab eller Vrede \imellem Partene/ førend dette skal være passeret. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 5te Vidne Ole Mikkelsen S:E: p: Tomre gl: 53 Aar sidst til Alters Paaske tider sidst, Broder til Citanten, forklarede: At veed intet af det passerte, eller har hørt noget Uvenskab for i Vejen imellem Partene, førend sam/m/e Aften dette skulde være passeret, da Citanten og Hustrue kom til Vidnet i sit Huus, han uden noget paa Hovedet, og hun Haaret udslaget uden enten Baand eller andet paa Hovedet, paa Ham saae Vidnet intet, men Hun var blodig under højre Øje, og havde en Dot Haar i Haanden, liigt at være hendes eget Haar, da de begge beklagede sig, at være overfalden paa Marken paa deres egen Pladses Bøe, af Indstevnte Peder Olsen, som overfaldt dem, tog dem i Haaret og kastede dem need i Sneen, og rykkede Haar af dem, af Aarsag {Indstevnte} \Citanten/ havde hugget paa {deres} \sin egen/ Bøe en Birk som {de} \Indstevnte/ vilde tage fra ham, og da tog Indstevnte først paa Citanten og siden paa Konen, da Hun vilde hjælpe Manden, og Indstevnte vilde sætte Knæet paa Brystet af Citanten. Dimitteret.

Fremstod 6te Vidne Anders Brynildsen S:E: p: Tomre, gl: 60 Aar, sidst til Alters sidst Søndag, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At den Tiid det omstevnte skal være passeret, gik Vidnet fra sit Huus til sit Nøst, da hørde Skriig, som syntes \var/ Citantens Maal, og saae efter den Kant hvor Lyden kom fra, der saae en Karl kom fra Citantens Plads, og gik need efter omtrent imod Søen, men saa langt fra, at Vidnet ej kunde kjende ham, saae ej fleere, men noget efter saae et Mands- og et Qvindfolk staae ved Citantens Huus, men var saa langt fra, at ej kunde kjende dem, derpaa Vidnet gik hjem i sin Stue, da noget efter Cit: og Hustrue kom der, Han barhovedet, og Hun med udslaget Haar og en Hue over, paa Ham saae intet, men paa Hende, \en/ blodplet under højre Øje, og havde Hun en Dot Haar i Haanden, liigt Hans eller Hendes Haar, men besaae det ej nøje, da de sagde at være ilde medhandlet af Indstevnte som vilde gjøre Vold paa dem /: har ej hørt noget Uvenskab imellem dem før :/ og spændte Citanten og kunde qvælt ham i Sneen, sig og Kone, erindrer ej hvorledes videre, dette kom/m/er af en Birk paa Citantens Bøe, erindrer ej, af hvem sagdes hugget. Dimitteret som de forrige.

Fremstod 7de Vidne Marthe Kaares Dt:, Enke efter Johannes Olsen, nu opholdende sig hos hendes Søster Citantens Hustrue, gl: 73 Aar, sidst til Alters denne Paaske Tider, ej videre beslægtet end forbemeldt, forklarede: At omvidnede Tiid var Vidnet lidt uden for Citantens Huuse, og Cit: og Hustrue var paa Bøen, og hørde først Skrig 3 á 4 gange af Citanten, derefter gik nærmere, og saae Indstevnte ligge over dem, de i Sneen og han oven paa, men saae ej hvorledes h/an/d foer ad med dem, og Vidnet gik ind igjen i Huuset til Børnene, da Citanten og Hustrue gik til Tomre først, og da de seent kom hjem i deres eget Huus, saae Vidnet intet paa Manden, men Konen blodig under højre Øje, Han barhovedet, Hun sat Hue paa sig, da de sagde at Indstevnte havde ilde overfaret dem, og revet Haar af Hovedet paa dem, og Konen havde en Dot Haar i Haanden, liigt een af deres HovedHaar, erindrer ej videre. Dimitteret.

For 7 Vidner betalt 4 mrk: 8 s: skr: Fire Mark og aatte Skilling.

Citanten begjærede TingsVidnet sluttet, og sig sin Tiid paa nærmere Begjæring beskreven meddeelt.

Indstevnte forbeholdt sig alt lovligt.

TingsVidnet blev sluttet, og beskreven bevilget.

Udstædt

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 21de Oct: 1799 efter Gudmund Hansen Holdhuus Jordegds: Udlægget i Skdebogen extraheret.

Sverke Hansen Hjertnæs Arv:s Skde til Engel Sverkessen p: Hjertnæs No: 45 i alt ½ L: S:, ½ Hd: d: 22 Maj 1799, deraf indløst for 342 rd: 2 mrk: 13 s: 23 Mrk: S: 7/18 Hud og selv arvet Resten.

Skifte Instrument og Udlæg for afdøde Axel Nielsen Schielbricht til Niels Axelsen Schielbricht paa Schielbricht No: 68 ½ L: S: ½ Hd: for 150 rd: d: 20 Maj 1800.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 21de Maj 1800 continuerede dette Ting.

1800: 419b

Ny Doms Hoer Skilsmisse Sag.

Paa ægte Kone Herborg Samuels Datters Vegne fremsendte hendes anordnede Sagfører, efter herefter fremlæggende Hendes allernaad: forundt Beneficium Paupertatis, Procurator Hr: Balchen Rettens Stevning imod hendes Mand Lars Larsen Hatletvedt som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst og er saal:

Begge bleve tre gange fra Retten paaraabt, men ingen af dem mødte, ej heller Indstevnte møde lod.

Citantindens Sagfører Proc: Hr: Balchen fremsendte skriftl: Indlæg af 1ste d: M: som med deri paaberaabte derved fulgte Bilager No: 1 til 5, blev oplæst, og eet efter andet lyder saaledes: hvorved Sagen er indladt til Doms.

Da Lars Larsen Hatletvedt ikke er mødt for Retten; saa fandt Dommeren til Følge Lov: 3 Bog 18 C: 15 art:s Indhold fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Om hans Alder? Rs: ved 50 Aar. 2det Om Citantinden er uskyldig i sam/m/e Forbrydelse? Rs: Ingen havde nogen Tiid hørt andet. 3de Om nogen af dem har givet hinanden Aarsag enten til deres Separation eller de \3/ begangne \4/ Hoer \1/ af \2/ Indstevnte? Rs: Nej det er ikke hørt i nogen af de i Lovs articuler opregnede eller andre Maader, men saalænge de boede sam/m/en, levede og boede de sammen, saa vel som andre Egtefolk. 4de Hvor længe de have holdt sig fra hinanden? Rs: Saaviidt vides har Herborg Samuels Datter, strax hans første Hoer blev bekjendt, flyttet fra Indstevnte med hendes Kister og Tøj, nu omtrent 10 Aar siden, og at deres fælleds sam/m/en avlede ægte barn, satte Hun til hendes Moder, og siden er ikke bekjendt at hun har vært hos Ham, men han vært her i Skibredet og nu er Huusmand under Miaanes, og Hun i al den Tiid i Nordhorlehn, men meest i Bergen.

Da Indstevnte endnu ikke er mødt eller har ladet møde; saa blev Sagen til Doms optagen og deri afsagt følgende

Dom

Efter Forord: 20 Janv: 1797 § 10 og 16 er saadan Sag, Gjenstand for Forligelses Commissionens Megling; men da Citantinden paastaar Skilsmisse, og Indstevnte efter i Rettelagte Præste Attest af 10 Janv: 1800 ønsker Saadant; saa vilde Sagens Foretagelse for Forligelses Commissionen blive aldeles overflødig, desuden om de end bleve forenede til aldeles Skilsmisse, maatte dog derpaa hendes Rettens Dom; saa Sagen formedelst manglende Forligelses Commissionens Attest ikke kan afviises, skjønt saadan Attest endog til overflod burde til Forordningens Efterlevelse vært fremlagt. At \indstevnte/ Lars Larsen

Hatletvedt ægtegift med Citantinden Herborg Samuels Datter, har i dette sit Egteskab tvende gange begaaet Hoer, er beviist med vedkommende Sogne Præstes i Rettelagte Attest, samt Copie Krigs Rettens Dom og derpaa falden Kongl: allern: Resolution, som tillige beviiser, at Han er befunden og dømt for Anden gang begaaet Hoer i sit Egteskab, 1793, samt Straf derfor, paa ham exeqveret efter Attesten No: 5. Hvad af Dommeren skulde forfares efter Lovens 3 B: 18 C: 15 a: 1 §, 1ste og 2de puncter, har ikke været anderledes at efterkomme, end skeet er, og dette maae ansees at have sin Rigtighed til Citantindens Faveur, da af Indstevnte intet derimod er fremført eller anderledes beviist, som og henseende 4de punct, bem:te Sogne Præstes Attest, og det i Dag inden Retten Protocollen tilførte, viiser at disse Egtefolk i mange Aar har levet separeret, og Hun uden Præstegjældet; og Manden ingen Kjerlighed eller Tilbøjelighed havt til Citantinden. Da det er beviist saa skiellig som i slig Sag skee kan, at Lars Larsen Hatletvedt har i sit Egteskab med Herborg Samuels Datter begaaet Hoer, og intet fra hans Side, eller ved befalet Forfaring, er fremført som kunde hindre Egteskabs Skilsmisse Dom; saa kjendes for Ret: At Indstevnte Lars Larsen Hatletvedt efter Lovens 3de Bogs 18 Cap: 15 a: 1 § 4de punct bør fra denne Doms Forkyndelse have sit Egteskab med Citantinden Herborg Samuels Datter forbrudt, og det aldeles være ophævet; og det staar sidstnævnte som den uskyldige Person frit for, strax at træde til andet Egteskab; og Han betale Citantinden denne Sags Omkostninger med iregnet, efter Fr: 3 Juni 1796 § 42, Sagførerens Salarium, i overeenstemmelse med Reglementet 11 Juni 1788. IX Afdeling, og da samme ikke regningsviis er paastaaet, med Post(penge?) 6 rd:; samt Rettens gebyr med Stevnings Penge 2 mrk: 12 s: Incam: 1 rd: 3 mrk: 4 s: Dom/m/ens videre Beskrivelse om bliver over 4 Ark, med Revers 3 mrk:; Bekræftning 1 mrk: 4 s: Forkyndelse 2 mrk: 12 s: tilsam/m/en 3 rd: 1 mrk: skr: Tre Rd: En Mrk: i alt 9 rd: 1 mrk:; og derforuden det stempl: Pap: som til denne Sag burde vært brugt 2 rd: 12 s: som /: om hos Paagjælderens bliver at erholde, der for(mo?)des om ikke Execution paafølger, eller beviises med Executions Forretning /: paaskreven vedhæftes denne Dom, forinden den videre afbetjenes: inden 15 Dage efter Dommens lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. I Sagførelsen og Behandlingen er ikke viist nogen Forsømmelse, men Samme har vært lovmæssig og forsvarlig.

Udstædt

1800: 420

Pantebogen til Inddragelse

Niels Axelsen Schielbrihts Skde til Kaare Nielsen paa Schjelbriht No: 68 ½ L: ½ Hd:; samt hele Schielbriht Saug for 80 rd:; d: 20 Maj 1800.

Afkalde

Myndtl: Zacharias Sjursen Indre Røes Faders for, efter Skfte 22de Oct: 1799 Arv 9 rd: 1 mrk: 1/6 s: d: sam/m/e Dato.

ForM: Bog fol: 134, 142. Eli Hans Dt:s Mands efter Skfte 2de Juni 74 45 rd: 4 mrk: 11 s: forhøjet til 105 rd: 1 mrk: 11 s: og 5te Juni 1798 60 rd: 4 mrk: 10 s: dat: 20 Maj 1800.

.... fol: 231. Hans Hansens efter Skfte 27 Juni 1798 for Arv 2 rd: 2 mrk: 1 s: d: 9de Oct: 1799.

Leyermaals Aftingning

/: S: T: /: Hr: Foged Langsted anmeldte at have som Actor ladet indkalde ved mundtl: Varsel til dette Ting og Tiid ugift Qvinde Christi Elias Dt: Øfstad for begaaet Lejermaal med Knud Olsen Hjertager Land Soldat, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder og udstaae den corporlige Straf i Stedet for Skriftemaal.

Qvindens Stiffader Hans Øfstad mødte for Hende og tilstod Forseelsen, men beklagede, at Hun havde intet til at betale Bøder med, men han vilde lægge ud for Hende 2 Mrk:, som Han anbed, med Begjæring at Bøderne dermed maatte være aftingede, da Hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden, at hensættes paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen 1st Hvor gl: Hun er? Rs: 25 Aar. 2de Er Hun confirmeret? Rs: Ja. 3de Er Hun BarneFaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Er Hun gift? Rs: Nej. 5te Er dette hendes første Lejermaal? Hun har een gang før forseet sig, men Mands Personen da, er denne Barnefader ikke beslægtet eller bevogret. 6te Ejer hun intet meere at erlægge til Bøder? Rs: Nej hun er fattig og et fattig Mands Barn.

Actor fandt sig nødsaget at modtage til Bødernes Aftingning de anbudne 2 mrk: for at beregne Hds: M:s Kasse til Indtægt; og da Hun indfinder sig hos Lensmanden at hensættes paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal uden Dom; saa frafaldt han Sagen og begjærede det Passerte sig som Udskrift af Protocollen beskrevet meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <NB: Lejermaals Bøder>

Leyermaals Aftingning

/: S: T: :/ Hr: Foged Langsted anmeldte at have som Actor ladet til dette Ting og Tiid ved mundtl: Varsel indkalde ugift Qvinde Inger Pouls Datter Solbiørg for begaaet Lejermaal med Guldbrand Monsen Haaland ungt Mandskab, at erlægge hendes forbrudte Lejermaals Bøder, og udstaae den corporlige Straf i Stedet for Skriftemaal.

Guttorm Monsen Fuse mødte for Hende og tilstod Forseelsen, men beklagede at Hun intet havde at erlægge til Bøder, men han havde laant Hende 2 mrk: som han anbed, og bad Bøderne dermed aftingede, da hun uden Dom vil indfinde sig hos Lensmanden at sidde paa Vand og Brød i Stedet for Skriftemaal.

Actor fandt fornøden at tilspørge Laugrettet og Almuen: 1st Om hendes Alder? Rs: 22 Aar. 2det Om Hun er confirmeret? Rs: Ja. 3de Er Hun BarneFaderen beslægtet eller besvogret? Rs: Nej. 4de Er Hun gift? Rs: Nej. 5te Er dette hendes første Lejermaal? Rs: Ja. 6te Kan Hun ikke erlægge meere i Bøder? Rs: Nej, Hun er overmaade fattig.

Actor fandt sig nødsaget at modtage til Bødernes Aftingning de anbudne 2 Mrk: for at beregne Hds: Maj:ts Kasse til Indtægt; og da hun indfinder sig hos Lensmanden at sættes paa Vand og Brød uden Dom, \i/ Stedet for Skriftemaal; saa frafaldt han Sagen, og begjærede det Passerte som Udskrift af Protocollen sig meddeelt, som blev bevilget. Udstædt <NB: Lejermaals Bøder>

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 7 p: 86. Lars Martinussen Schaathun No: 1 Obl: til Christopher Aase paa 200 rd:, d: 11 Oct: 1796 af Creditor qvitteret den 3 Maj 1800 for Resten 100 rd:

No: 2 p: 597. Christi Anders Datters med Pant i 1/3 Deel Haalandsdals Kirke, Obl: til Peder Nielsen Næss paa 99 rd:, d: 10 Maj 1774 af Creditors Arvinger efter Skfte 30te Marti 1778, qvitteret 20 Maj 1800.

No: 5 p: 476. Hans Olsen Markhus No: 26 Obl: til Engel Echeland p: 198 rd:, d: 25de Maj 1789 af Creditor qvitteret 20 Nov: 1799.

No: 7 p: 249. Lars Larsen Schaathun No: 1 Obl: til Christopher Aase paa 100 rd: d: 23 Maj 1799 af Creditor qvitteret 3 Maj 1800.

Pantebogen til Inddragelse

Skftebr: 22de Oct: 1799 efter Siur Zachariassen Indre Røes Hustr:, Udlægget 1/3 part i Haalandsdals Kirke, i Skde bogen extraheret.

Bygselsedler med Reversaler publiceret, og Qvitt:bøger anviist

Windenæs Opsiddere til Widleich Olsen paa Livs Tiid paa uskatlagt inden gjærdes Plads Windenæs Hjemneholme (Hjemme-?) Cond: Huusmanden bebygger Pladset og ejer Huusene, Aarl: Afgift 3 rd: 1 mrk: etc: d: 20 Maj 1800. til M:f: H: bet: 8 s:

Ole Bergessen Sundfjords til Svend Larsen paa Livs Tiid paa uskatlagt Plads Kollebotnen Cond: Hmden: selv bebygger Pladset og ejer Huusene, Aarl: Afgift 1 rd: dat: 20 Maj 1800. M:f: H: 8 s:

Lieut: Knud Nyegaard som Strandvigs Kirkes Ejer til Niels Willumsen paa Livs Tiid paa Kirkens gaard Sandal No: 25 ½ L: ½ Hd:, før brugt af Axel Samuelsen dat: 19 Maj 1800. til M:f: H: bet: 1 mrk: Samuel Hansens Enke Christi Axelsdatter Sandahl protesterede imod denne Bygselseddels Tinglysning og Gyldighed, tilligemed Laugværgen Hans Olsen Marckhuus, da Hun efter et Skjøde af 1745 ejer i gaarden 6 Mrk: S: uden Bygsel, og har havt heele gaarden i Brug og Bygsel samt siddet i hendes afgangne Mands Bygsel indtil for 6 Aar siden, Hun afstod gaarden til en hendes Søn Axel Samuelsen som nu er bortreist

1800: 420b

Paa Søefart, og vel kan ventes hjem endnu, da h/an/ds derpaa erholdte Bygselseddel bør blive i sin fulde Kraft, saa meget meere som Hun for ham har styret gaarden og svaret alt hvad der af burde svares, samt holdt gaarden og dens Bygninger vedlige; altsaa hun med Laugværgen protesterer imod denne nye Bortbygsling som aldeles ulovlig, og derom forbeholder sig sin og bem:te sin Søn Axel Samuelsen Ret og Tiltale til Hr: Lieut: Nygaard. For Protesten betalt 4 mrk: skriver Fire Mark. Dom/m/eren kunde ikke nægte Tinglysningen men maatte tillade Samme, dog Samuel Hansen Sandahls \Enke/ og alle Vedkommende hvers Ret forbeholden.

Pantebogen til Inddragelse

Sjur Zachariassen Indre Røens Hustrues Creditors Skiøde til Anders Sjursen Indre Røe paa i alt 1/6 Part i Haalandsdahls Annex Kirke, hvoraf Kjøberen har indløst for 80 rd: 1 mrk: 10 2/3 s: 17/108 Parter, og selv arvet for 4 rd: 4 mrk: 5 1/3 s: 1/108 Part dateret 20 Maj 1800.

Ole Bergessen Sundfjords Skde til Christopher Johannessen paa halve parten af sit Brug i Sundfjord No: 44 som er ½ L: S: ½ Hd: tilligemed halve Sundfiords Saug, alt for 600 rd:, dat: 14 Maj 1800.

Anders Sjursen Indre Røes Obl: til Aad Jonsen Holdhuus paa 120 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 1 pr: i 1/6 Part i Haalandsdals Annex Kirke d: 20 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden og Laugrettet og befunden til 1799 Aar Udgang 18-3-9 og af første Termin 1800 389-0-2 i alt S:ma 407-3-11.

Som Ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibreede ophævet.

S: Schiøtz

Hans H: K: S: N: Knudsen Neerhovde. Anders A: O: S: O: Olsen Opsahl. Lars L: L: S: S: Larsen Schaathun. Engel E: J: S: S: W: Jonsen Store Wiig.

Strandebarms Skibredes Sommerting den 23de Maj 1800, sat og holdet paa Gjermunshavns Tingsted, i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Knud

Erichsen Svindland, samtl: tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettesmænd, navnlig

Alle af Dommeren nu i Eed tagne unge Laugrettesmænd

1. Baar Sjursen Wiigen	3. Baar Torkelsen Hjertnæs
2. Iver Pedersen Øje	4. Jon Jonsen Lille Fosse

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongl: allernaad: Anordninger samt Collegii og høi Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, reg:t fol: 403b. 405b. og 414a.

Formynder Ting blev holdet, og derved befunden og passeret som for Schonevig Skibreedes Sommer Ting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og OverFormynder Protocollen er tilført.

Ny Tingsvidne Sag

Klokke Ole Engelsen Brygman fremstod og i agtende TingsVidne Sag imod Bonden Ole Olsen Schogesal, betalt Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark og fire Skilling, samt fremlagde Forligelses Commissionens Attest af 1ste d: M: oplæst saal: derefter fremlagde skreven mundtl: Varsel af 6 Maj 1800 oplæst saal: Videre fremlagde en Copie Forretning af 25de Oct: 1763 holden af 2de Mænd til Skovens Deeling imellem Partene saal:

Indstevnte Ole Olsen Schogesal mødte, betalte Tilsv: penge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark aatte Skl:, anmeldte sig gl: 36 Aar, nægtede at have begjært nogen Tilladelse til hvad han har hugget, da h/an/d ikke har hugget uden paa sit eget sig tilhørende efter foreviist Aasteds Rettes Dom 22de Oct: 1763 hvori indført en ældre Dom af 27 Juli 1754, hvilken Act han eller h/an/ds Formand ikke har kunnet faae for Øjen førend i Vinter de fik den i Præstegaarden, og den af Citanten fremlagde kun Copie /: ingen Original :/ af 25de Oct: 1763, er Indstevnte uvidende om, og har ingen gyldighed, da det ikke er nogen Dommers eller Rettens Forretning, men Indstevnte har rettet sig efter de Korser som h/an/ds Fader forrige Ejer har anviist ham og efter foreviiste Doms Act som viiser, at Haabrekke, Schogesal og Præste gaardens sameje Marker skal strække sig efter en Linie imellem Svarte Svaet op efter eller søndre Kyttings Kløv need efter til Kjenliens nordre Kant, undtagen den Furre Skov som voxer og findes norden over Linien fra Svartesvaet og Yttre Kyttings Klev, er og har vært gaardene Haabrekke og Schogesals eene Eje og efter den har Indstevnte hugget paa det sig tilhørende, men ellers kan Sagen ikke afgjøres uden paa Aastedet hvortil h/an/d paastaaer den henviist, og ellers paastaaer den foreviiste Dom blive i sin Kraft som usvækket, og ingenlunde af sam/m/e Dom/m/er kunde forandres, som og intet andet Forlig med Indstevntes Fader der da beboede Schogesal kan beviises, og videre om det nu omtvistede, indeholder ej Dommen, og ej videre end oven er anført.

Citanten forbeholdt sig

1800: 421

nærmere Tilsv, og paastod sine Vidner førte.

Indstevnte refererede sig til sit Forrige, og paastod Eragtning.

Citanten henholdt sig til sit Forrige.

Indstevnte betalte for Eragtning 12 s: skr: Tolv Skill:

Retten eragtede: Da Partene holde sig begge til Ejendom af den omstevnte Hugst saa Sagen efter Lovens 1 Bg 7 C: 1 a: og 13 C: 9 a: ikke uden paa Aastedet kan ordeeles, behandles og paakjændes; saa bliver denne Sag herved til Aastedet henviist, der paa lovlig maade at anhängiggjøres.

Pantebogen til Inddragelse

Skiftebr: 17de Oct: 1799 efter Gitle Geertsen Mundem, hvilket Sterboe Jordegods og faste Ejendoms Udlægge i Skde Bogen ere behørig extraherte.

Ole Johannessen Store Fosses Skde til Peder Hansen p: Str: Fosse No: 42 1 L: S: for 800 rd., d: 23 Maj 1800.

Peder Hansen St: Fosse No: 42 Vk: Ctr: til Ole Johannessen d: 23 Maj 1800.

Haaver Larsen St: Fosses Arv:s Skde til Lars Haaversen paa No: 42 Store Fosse i alt ½ L: S: deraf indløst for 153 rd: 5 mrk: 6 1/5 s: 1 pd: 10 3/5 mrk: S: og selv arvet for 6 rd: 1 mrk: 5 4/5 s: d: 15 Oct: 1799.

Afkald

ForM: Bog fol: 278. Myndtl: Anne Haavers Datters Formynders efter Skfte 17 Juni 1799 for Arv 13 rd: 3 mrk: 8 4/5 s: d: 23 Maj 1800.

Som Natten paafaldt, beroer Tingets Continuation til i Morgen.

Anden Dagen den 24 Maj 1800 continuerede dette Ting,

og publiceret

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 5 p: 429. Baar Sjursen Yttre Ohme No: 25 Obl: til Anders Pedersen Døsvig m: f: paa i alt 168 rd: d: 31 Maj 1788, for Resten af Sjur Baarsen med Curator Peder Engelsen Tvedtenæss, qvitteret 23 Maj 1800. Resten er 28 rd:

No: 5 p: 327. Ludvig Olsen Houchaas No: 46 Obl: til Lieut: Tausan p: 90 rd: dat: 16de Octob: 1786 af Creditor qvitteret 16de Oct: 1798 30 rd:, 6 Sept: 1799 30 rd:, og 16 Maj 1800 30 rd:

No: 5 p: 678. Jon Christophersen Store Fosse No: 42 Obl: til Hans Rasmussen og Berge Hansen St: Linge i alt 198 rd: d: 19 Marti 1792, af Creditorene qvitteret 23 Maj 1800.

No: 7 p: 58. Haaver Larsen St: Fosse No: 42 Obl: til Widleich Schaa(ren?) p: 120 rd: dat: 30 Maj 1796 af Creditor qvitteret 23 Maj 1800.

No: 7 p: 113. Ole Johannessen St: Fosse No: 42 Obl: til Peder Johannessen Berje paa 99 rd:, d: 26 Maj 1797. af Creditor qvitteret 23 Maj 1800.

Pantebogen til Inddragelse

Peder Hansen Store Fosse Obl: til Ole Johannessen St: Fosse Capital 500 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i No: 42 Store Fosse 1 L: S: dat: 23 Maj 1800.

Jon Christophersen St: Fosses Obl: til Peder Johannessen Berge paa 198 rd:, Rente 2 proC:t, Pant 1 pr: i Store Fosse No: 42 ½ L: S: s: 23 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse af Lænsmanden og Laugrettet og befunden til 1799 Aars Udgang 2 rd: 5 s: og af første Termin 1800 398 rd: 5 mrk: 1 s: i alt S:ma 400 rd: 5 mrk: 6 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette; saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Baar B: S: S: W: Sjursen Wiigen. Iver I: P: S: Ø: Pedersen Øye. Baar B: T: S: H: Torkelsen Hjertnæs. Jon J: J: S: L: F: Jonsen Lille Fosse.

Qvinherrets Skibredes Sommerting den 26 Maj 1800 sat og holdet paa Gjermunshavns Tingsted, i overværelse af Districtets Foged Hr: Langsted, Skibredets Lensmand Abel Iversen Helvigen, samtlige tingsøgende Almue, og efterskrevne opnævnte fire eedsvorne Laugrettesm/æn/d, Navnl:

1. Niels Olsen Schorpen	3. Jon Larsen Schaale
2. Johannes Olsen Møklebust	4. Niels Halvorsen Berge

Allerunderdanigst og underdanig publiceret Kongelige allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds ordres og Foranstaltninger, registreret fol: 403b. 405b. og 414a.

Formynder Ting blev holdet og derved befunden og passeret som for Schonevig Skibredes Som/m/erting 1793 Justitz Protocollen her fol: 1b. og Over Formynder Protocollen er tilført.

Pantebogen forhen for Schonevig Skibrede, indtagen og i Skde bogen extrah:t
Skiftebrev 15 Dec: 1799 efter Jens Friderich Undahl paa Wahlen, \her/ saavidt Eids Kirkes Jordegods i dette Skibrede betrefte.

Bygselseddel med Revers publiceret samt Landskylds bog anviist

Dom Kirkens øverste Capellan Hr: Marcus Irgens til Jens Johannessen paa Livs Tiid paa No: 34 Hougland ½ L: S: ¼ Hd:, før brugt af Anders Henrichsen som gives Aarl: Vilkor 2 td: Havre, 2 td: Potates, 1 Koe og 4 Smalers Foster, d: 25 Marti 1800. til M:f: H: bet: 8 s:

Pantebogen til Udslettelse

Resten af No: 7 p: 225. Jon Jonsen Lille Fosse i Strandebarm No: 49 Obl: til Torger Christophersen Lille Fosses Enke paa 1200 rd:, d: 22 Maj 1799, af Creditrix qvitteret 20 Dec: 1799 for Resten 750 rd:

Pantebogen til Inddragelse

Transport fra Capt: Joh: Koren Dahl 1 Juni 1797, med Johannes Olsen Møklebust No: 30 Obl: til ham p: 150 rd: d: 1 Juni 1785, nu transporteret til Christopher Olsen Lille Omvig. Afkald

ForM: B: fol: 159. Brithe Lars Datters Mands efter Skifte 15 Feb: 1783, for Arv 36 rd: 4 mrk: 6 s: dat: 26 Maj 1800.

1800: 421b

Afkalde

Myndtl: Peder Larsen Schaales Moders for Arv efter Skfte af Laugmanden, efter Lars Heljesen Schaale 7 rd: dat:t 26 Maj 1700.

.... Lars Larsens Formynders dto: Skfte, lige Arv sam/m/e Dato.

.... Jon Larsens Moders dto: Skfte lige Arv sam/m/e Dato.

.... Lisbeth Lars Dt:s Moders do: Skfte Arv 3 rd: 3 mrk: do: D:

.... Lisbeth Lars Dt: den yngres do: do: do: d: Dato.

Myndtl: Brithe Jacobs Dt:s Formynders efter Skfte af Laugmanden efter Jacob Aslachsen Laugmandsteigen 6 rd: 4 mrk: 8 s: d:t 26 Maj 1800.

.... Blanceflor Jacobs Dt:s do: lige Arv do: do: Dato.

.... Anne Jacobs Datters ditto ditto d: Dato.

.... Marithe Jacobs Datters dto: dto: dto:

(Andre dokument)

Johannes Olsen Møklebust Obl: til Christopher Olsen Lille Omvigen paa 90 rd:, Rente 3 proC:t, Pant 2de pr: i Møklebust No: 30 ½ L: S: efter Aftag d: 26 Maj 1800.

Fogdens Regnskabs Restance Tingsvidne examineret i Overværelse av Lehnsmanden og Laugrettet og befunden til 1799 Aar Udgang 39 rd: 1 mrk: 2 s: og av første Termin 1800, 324 rd: 3 mrk: 6 s: i alt Summa 363 rd: 4 mrk: 8 s:

Som ingen efter 3 Ganges Udraab indfandt sig med videre at gaae i Rette, saa blev Tinget for dette Skibrede ophævet.

S: Schiøtz

Niels N: O: S: S: Olssøn Schorpen. Johannes J: O: S: M: Olssøn Møchlebust. Jon J: L: S: S: Larssøn Schaale. Niels N: H: S: B: Halvorssøn Berge.

Saaledes Sommer Tingene sluttet.

Julii Maanedes 1800 overordentlige Ting den 7de Julii paa:

a: Godøesunds Tingsted for Waags, Opdals, Ous, Strandvig og Strandebarms Skibreder sat og holdet af Rettens Betjent i Overværelse af efterskrevne fiire eedsvorne Laugrettes mænd, navnlig.

1. Hans Olsen Ned: Dalland	3. Ole Larsen Øf: Dalland
2. Samson Christensen Lande	4. Jan Torkelsen Indre Wee

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii ordres og Foranstaltninger, neml:

Cancelliets Skrivelse af 3de, fra Stiftet communiceret 24 Maj 1800, at til at møde ved Forhør, er det kun Vidnerne som skal tvinges ved Falsmaal, men Paagjældere ..(?) Dom/m/ere \er/ bemyndiget til, de som indkaldes uden Benævnelse af Vidner, at lade hænte ved dertil beordrede Mænd, og disse i Tilfælde af Modsættelse, at bruge Magt imod dem.

Retten opholdt sig til imod Aftenen, og da ingen efter 3 Ganges Udraab, indfandt sig med noget at gaae i Rette; saa blev dette Maanedes Ting ophævet.

S: Schiøtz

Hans H: O: S: N: D: Olsen Ned: Dalland. Samson S: K: S: L: Kristensen Lande. Ole O: L: S: Ø: D: Larsen Øfre Dalland. Jan J: T: S: I: W: Torkelsen Indre Wee.

Aasteds Rett Markegang paa Femanger i Strandvig Skibrede

Anno 1800 Tiisdagen den 8 Juli Morgen tidlig er Aasteds Rett sat paa Gaarden Femanger No: 46 i Strandvig Skibrede S: S:E: gods af Landskyld ½ L: S: ½ Hud efter Requisition af sammes Ejer Anders Olsen til efterskrevne Sags Afhandling imellem Ham paa den eene, og Ejerne af Lille og Store Brattetvedt samt Qværnegaathe No: 40, 41 og 42 paa den anden Side, af mig med efterskrevne af Districtets Foged opnevnte og af Strandvig Skibredes Lensmand Jacob Engelsen Gjøen nu i Retten fremstillede eedsvorne, upartiske, ubeslægtede og ubesvoglede, Laugrettes- Besigtelses- Grandsknings- og Meddoms Mænd alle af Opdals Skibrede, navnlig.

1. Niels Engelsen Lejl: p: Schiolde	3. Lars Jonsen Grimsland Lejl:
2. Sjur Andersen S:E: p: Opdal	4. Baar Nielsen S:E: p: Nordbust

Citanten Anders Olsen S:E: p: Femanger fremstod, anmeldte sig gammel 47 Aar, betalte Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skil: og fremlagde skriftl: Stevning af 7de Oct: 1799, som med sin Beram/m/elses Paategning af 13 Maj 1800, samt Forkyndelses Paaskrift blev oplæst saal:

Alle indstevnte Parter og Vidner \og de for deres Skifter at anvise, indstevnte/ mødte og vedtog lovlig Varsel, undtagen Dorthe Malkenæss som Citanten anmeldte ligger dødsyg, og paa det beneficerede Godses og Beneficiarius Sogne Præsten Hr: Sandbergs Vegne mødte Klokke Torbjørn Henrichsen Synnestvedt.

Citanten derefter fremlagde Forligelses Commissionens Attest af Dato 2de Janv: 1799 oplæst saal:

Hoved Citanten endnu fremstillede ustevnt Vidne {\...../} Mathias Hansen Huusmand under Yddal.

Hoved Citanten {endnu} fremlagde sit Skjøde af 5te Oct: 1793 som blev oplæst saal: samt Copie af Skjøde bogen af Vederpartenes Skjøder, Jon Olsen paa Lille Brattetvedt No: 40 dato 12 Maj 1796 paa 12 Mrk: Smør oplæst saal: Ole Torkelsen paa Store Braatetvedt No: 41 ½ L: ½ Hd: d: 14de Oct: 1788 oplæst saal: til Lars Olsen!! (Alfsen) paa Anpart i sam/m/e gaard ½ L: S: ½ Hd: d: 7 Marti 1798 oplæst saal: og til forbem:te Ole Torkelsen paa Underbruget Qværnegaahe No: 42 6 Mrk: S:, d: 14de Oct: 1788 oplæst saal: Videre fremlagde Extract af Matriculer paa disse gaarde, af Fogden udstedt 15 Maj 1800 oplæst saal: Vederpartene som Contra

1800: 422

Citantere fremstod Jon Olsen Lille Brattetvedt, Ole Torkelsen og Lars Alfsen Store Brattetvedt, anmeldte sig af Alder den yngste 30 Aar, betalte Contra Incamination 2 rd: 4 s: skr: To Rd: fire Skl., og fremlagde Contra Stevning i denne Sag af 26 Maj 1800, oplæst saal: som med sine Berammelses og Forkyndelses Paategninger blev oplæst saal: saa blev og med Hoved Stevningen confereret, Hoved Citantens Vidner hvilke efter Paategning paa Contra Stevning, er dennem forkyndt, som alle med de øvrige i Contra Stevningen benævnte Part og Vidner, samt de for deres Skifte at anvise, indstevnte, mødte og paa Hr: Sandbergs Vegne Klokke Synnestvedt, og alle vedtog lovlig Varsel efter Stevningene og Contra Stevningenes Paategninger.

Contra Citanterne anmeldte at endnu har at fremstille ustevnte Vidner Ingeborg Berges Datter, Niels Johannessen Tvedtskou og Torbjørn Andersen Haavigs Hustrue Marithe Sjurs Datter.

Dommeren tilspurgte begge Parter i allernaad: Følge det Kongl: allern: Rescript af 9 Nov: 1781 om de ere fornøjede med at Sagen uden afridsnings Cort aleene efter deres Beviislighed og Rettens Befaring behandles og paadømmes eller nogen af dem finder (....?)dig, Situations Cort at faae optaget? Begge Parter dertil svarede: At ingen af dem vil bekoste Situations Cort til denne Ret, men ere fornøjede med, at Sagen uden saadant efter dens Beviislighed og Rettens Befaring, ved denne Ret behandles og paadømmes.

Begge Parter, der som meldt, ere mødt, og have vedtaget lovlig Varsel for hin anden, refererede sig til deres Indstevninger, samt begjærede deres Vidner fremkaldede, at gjøre deres Forklaring om alt hvad de veed til Sagens Oplysning, og at svare paa de under Forklaringen, dem tilbringende begge Parters mundtl: Erindringer, og udenfor Protocollen gjorde Spørsmåle.

Vidnerne de indstevnte, ustevnte, og alle forbem:te mødende, bleve paaraabte, og fremstod begge Parters, vedtog alle lovlig Varsel, og tog til Vedermæle tillige i saaviidt, baade at paahøre hinandens Vidnesbyrd, saa og i fald deres Vidnesbyrd kunde falde hinanden imod, derimod erindre hvad og om de noget nødigt eragter, samt blev forelæst Eedens Forklaring af Lov bogen med Formaning paa lovbefalet maade til Sandheds Udsigende \og at gi(øre?) udi?/ om hvad de i denne Sag blive spurgt \og ellers/ have hørt \seet/ og veed til Sagens Oplysning, samt derefter at gjøre nøjagtig Paaviisning paa Stedene, som de herved

paalægges, og sig ikke fra Retten at absentere førend de deres Forklaring og Paaviisning have beEediget efter Loven.

Begge Parter anmeldte, at deres Tvist og Trætte angaaer allene et stække i Udmarken østen for Spidsen af Seene Fjeldet (Senafjellet), til Krogs Vandet hvor Femanger ved dette Vand har havt sin Skin Støel, og gaaer Trætte Støkket fra Krogs vandet til en Bæk som skifter imellem Femanger og Braatetvedt, paa den eene side, og paa den anden Side skal Stræknings Linien gaae i W: til forbi Skiftet imellem Braatetvedt og Sør Tvedt. Dette Støkke paastaaer Braatetvedt, men Femanger paastaaer at eje til Krogs Vandet, baade paa østre Linie for Bækken dertil, og paa Vestre Side fra Krogs vandet til Botne Vandet.

Vidnerne bleve separerede, og fremstod

Hoved Citantens 1ste Vidne Ole Olsen Svinesteen S:E: gl: 60 Aar, sidst til Alters denne Vaar, er i 2det og 3de Leed beslægtet Hoved Cit:, og i lige grad med Lars Alfsen Braatetvedt, ja Sødskende barn med ham \men ej videre med nogen af dem/, forklarede: At kan erindre fra sit 10de eller 12te Aar, og har ej seet Gjærde eller Tegn dertil fra Krogs vandet need til Bækken, men hans Moder som for et Aar siden gl: 80 Aar, døde, har sagt for Vidnet, at der var Gjærde som skulde være for Øgebeite, til Femanger paa den Vestre Side, og til Braatetvedt, for Slettene paa østre Side, og i en Tiid af \sidste/ 60 eller 70 Aar, kom Gjærdet i øde, og siden har Femanger betalt for Beitet til Braatetvedt, for beite paa Slettene. Vidnets Moder har og sagt, at naar de sad ved Kroge vandet(s) nordre Side, og saae til Seene Fjeldet, skulde alt imellem Seenefjeldet og bem:te Vand, høre Braatetvedt til. Vidnet blev sin efter begge Parter uden for Protocollen tilbragte Spørsmåale og Erindringer, gjorde Forklaring \forelæst/ som h/an/d vedblev, declarerede ej at vide meere, og da ingen af Parterne havde Vidnet videre at tilspørge, blev Vidnet med begge Parter Consence til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse, ad interim dimitteret.

Fremstod Hoved Cit:s 2det Vidne Hans Andersen Huusmand p: Øfstad, gl: 72 Aar sidst til Guds bord afvigte Vaar, Parterne ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At tjente paa Svinesteen østen for Femanger for 50 Aar siden, i 5 Aar, da {.... .. deres} var der Gjærde som skulde være imellem Femanger og Braatetvedt, som gik fra Krogs vandet need efter imod Femanger, eller imod Søen, og veed ikke andet end {der} \den/ var Skifte gjære, veed ikke naar den blev øde, veed ej heller hvorledes Partenes Formænd har holdt sig efter den enten med Hugst eller Beite, veed ej heller om nogen Betaling for Beite imellem Parterne, Andre Skifter imod Sørtvedt veed Vidnet intet om. /: At Femanger har havt sin Skin Støe ved Krogs vandet, har 1ste Vidne som det nu forklarede, ofte seet og det i mange over 20 Aar :/ Vidnet til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse blev som 1ste Vidne ad interim dimitteret.

Fremstod 3de Vidne

1800: 422b

Hans Hansen S:E: p: Aakre, gl: 66 Aar, sidst til Alters Xsti Him/m/elfarts Dag, sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At for 53 Aar siden gik Vidnet engang op efter imod og til Krog Vandet, da saae der var Gjærde fra Krogs vandet ned efter imellem Femanger og Braatetvedt, men ikke veed enten det var Skiftes gjærde eller Bejegar eller hvad. Veed slet intet enten om Skin Støe eller Linien til Botne Vandet eller andet omstevnet. Vidnet blev som de Forrige til nærmere An- og Paaviisning samt Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod 4de Vidne Hans Hansen Malkenæs S:E: gl: 43 Aar, sidst til Alters Paaske tider sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At kjender Krogs vandet, og i Linie derfra til Botne Vandet er {Skifte} Gjærde, veed intet, om det er Skiftes eller andet Gjærde, og dette Gjærde heelt igien/n/em har Femanger holdt vedlige, og Vidnet har tjent paa Femanger 7 Aar for 9 Aar siden, da var det saaledes, har ikke hørt det anderleedes siden, og oven eller omtrent S: for, ejede Sørtvedt noget, og Braatetvedt noget, men paa den anden Side Gjærdet, neden

for, eller paa den Side til Femanger, ejede Femanger. Om Skin Støe veed intet, andet end har hørt, at Femanger havde den ved Krogs vandet. Skiftet paa den Side til Slettene og Braatetvedts Mark veed intet \om/. Da Vidnet tjente paa Femanger betalte Femanger til de paa Braatetvedt for Beite i Slettene, veed ej om før eller siden, har ej seet Gar eller Garmoe fra Krogs vandet need efter imod Femanger, imellem Slettene og Femanger, eller til det Støkke Skov og Udmark imellem Seenefjeldet og Krogs vandet. Har ikke seet nogen Hugst af nogen af Parterne i det omtvistede Støkke. Veed, ved nærmere Eftertanke ikke, om Femanger ejer til Krogs vandet. Har seet Femanger Creaturer ved Krogs Vandet at bejte, men ej Braatetvedt. Afdøde Anders Femanger som Vidnet tjente hos, sagde, naar de skulde rive Næver, at de maatte ej gaae paa hin Side af Klypene, men sagde ej Aarsagen derfor, ej heller sagde Skifterne imellem ham og Braatetvedt paa det omtvistede Støkke. Dimitteret til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim som de Forrige.

Fremstod H: Cit:s 5te Vidne Ole Jonsen tjener paa Revne, gl: 22 Aar, sidst til Alters Paaske tider sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har 3 Aar til for 2 Aar siden, tjent Hoved Citanten, veed ej Skiftene ved Krogs Vandet imellem Partene, veed ej heller hvem har Skin Støe ved Krogs vandet. Femanger den Tiid {var med at} gjorde Gjærde fra Botne Vandet, og Vidnet var med, til Klypene hvor Sørtvedt og Braatetvedt skifter, var og med Femanger Manden at gjøre Gjærde fra Klypene til Krogs Vandet. Om disse Gjærder ere Skiftes gjærde eller hvad, veed Vidnet ikke. Aftogte Aars Høst et Aar før, havde Braatetvedts Mænd hugget ved Klypene 162 Stuer, som var hugget af Braatetvedt Mænd /: dette tilstaaer de selv, og deres Mærke var paa det, og tilstod nu for Retten, og meener det var deres eget :/

Disse Tider fremstod nu som 6te Vidne Ole Nielsen Lejl: p: Hage gl: 49 Aar, sidst til Alters Xsti Himmelfarts Dag \d: A:/, Partene ubeslægtet og ubesvogret, samt 7de Vidne Johannes Engelsen Store Balleseim S:E: gl: 30 Aar, sidst til Alters sam/m/e Tiid, Partene ubeslægtet og ubesvogret, begge forklarede: At tredie Pintze Dag {sidst} Som/m/eren 1799, vare de paa Stedet omtrent midt imellem de ommelte 2de Vande, eller nærme(re?) Botne Vandet, og vurderede Træerne som der laae ved Roden, og hvilke 5te Vidne samt nu fremstaaende 8de Vidne Brynnild Brynildsøn Dreng da hos Hoved Citanten, gl: 21 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Partene \u/beslægtet og \u/besvogret, forklarede: At var med 5te Vidne, og talte Træerne og Stuen, omtrent 160 Stuer og Træer, havde tællt, og sagde for 6te og 7 Vidne, at have tælt, og var 163 Træer, hvilke Træer var Furre, meest smaat, og stod i Vexten, og faae vare større, som de taxerede for, overhovedet 4 skl: Støkket til i alt 6 rd: 4 mrk: 12 s: Endnu forklarede 8de Vidne: At 1798 Vaaren var med sin Hosbonde Hoved Cit: at gjøre Gjærde fra Botne Vandet til Klype, hvor Sørtvedt og Braatetvedt skifter, og derfra til Krogs Vandet var med, at lægge Jlæg, hvor Fjeld ikke freder, ogsaa tillige med H: C: 1799 var Vidnet med h/an/ds Hosbonde H: C: og gjorde Gjærde fra Botne Vandet til Klypene. Har hørt af Femanger Buddeje at hun gik efter Creaturene og melkede dem ved Krogs Vandet. Strax ved ogsaa ved Krogs Vandet er en Skin Støe Lautenæsset, og nok een, Grønnevigen. Veed ej hvem de tilhører. Disse 4 Vidner dimitterte som de Forrige.

Fremstod 9de Vidne Mathias Hansen Huusm/an/d under Yddal, gl: 33 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har tjent paa Femanger hos Citanten i 7 Aar, til for 4 Aar siden, i

1800: 423

den Tiid veed intet om Skin Støe til Femanger, kjender ej Skiftene imellem Femanger og Braatetvedt, og veed ej Andet, end hvert Aar har h/an/d som tjenede Citanten, vært med ham at gjøre Gjærdene fra Botne Vandet til Klyberne hvor Sørtvedt og Braatetvedt skifter, og derfra til Krogs Vandet, hvor Ilag behøvedes, da Fjeld freder for det meste. I det omtvistede

Støkke, har i den Tiid ingen af Partene hugget, og ingen Andre end Femanger beitet. Vidnet til nærmere Anviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret som de Forrige.

Fremstod ustevnt, Edens Forklaring med Formaning som de Forrige forelæst, 10de Vidne Engel Engelsen Sørtvedt S:E: gl: 42 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, Partene ej videre beslægtet eller besvogret, end at H: C: har til ægte Vidnets Søster, foklarede: At kjender Skiftet fra Botne Vandet til Krog Vandet saavidt Sørtvedt Strækning gaaer, til Skarvet (Skarret?) forbi Klypene, der norden for ejer Femanger, sønden for Sørtvedt, fra Skarvet (Skarret?) til Krogs Vandet, ejer Braatetvedt oven for, men veed ikke hvem ejer neden for, imellem Krogs Vandet og Seenefjeldet, men Femanger har beitet der og Femanger, har Vidnet hørt, har havt sin Skin Støe i Grønevigen ved Krogs Vandet. Har hørt Femanger har betalt for Bejte i Slettene som er Braatetvedts. Fra Skarvet (Skarret) til Krogs Vandet, er Ilag for \hvor/ ej Fjeldet freder, og disse Ilag har Femanger holdet, som og Femanger altid har holdet Gjærdet fra Botne Vandet til Skarve Skarre). Om bem:te Ilag er Skiftes gjærde, veed Vidnet ikke, men ald den Tiid Vidnet i 42 Aar har kjendt og vært opdraget paa Sørtvedt, har Braatetvedt, beitet paa den eene, og øvre Side af Ilagene imellem Skarve (Skarre) og Krogs Vandet, og Femanger paa den anden og nedre Side til Femanger. Creaturer plejer at sk(ime?) paa Vandet naar de kan naae(?) det. Dimitteret til nærmere Anviisning og Edfæstelse som de Forrige.

Fremstod ustevnt Vidne som 11te Vidne Marithe Ols Datter gl: 46 Aar, tjener paa Marchhus, sidst til Alters Paaske sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, undtagen er Søster til Citantens Hustrue, forklarede: At veed ej alt om Sagen, end har tjent Citanten i 4 Aar til sidste Vaar, og i den Tiid har Femanger havt sin Skin Støe i Grønnevigen i Noudenæsset ved Krogs Vandet, om før og siden veed intet, og holdt Creaturene saa nær {, og udi} Vandet som de kunde komme, og de blev ogsaa der melket. Vidnet veed ej andre Skin Støer ved Krogs Vandet. Dimitteret til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse, ad interim som de Forrige.

{Fremstod ustevnt} Fremstod ustevnt 12te Vidne, Eedens Forklaring forelæst og formanet som de Forrige, Anne Niels Datter tjener Citanten, gl: 50 Aar, sidst til Alters denne Vaar, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At har tjent her siden sidst Vaar, og forhen for 23 Aar siden, i 3 Aar, i de Tiider, veed intet om før og siden, havde Femanger Skin Støe ved Krogs Vandet, hvorom forklarede som forrige Vidner. Vidnet til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse, blev som de Forrige ad interim dimitt:t.

Hoved Citanten declarerede ej at have fleere Vidner, og frafaldt det syge og sengeliggende Vidne, betalt for 12 Vidner 1 rd: 1 mrk., og Contra Citanten for Contra qvæstioner 3 mrk: 8 s: i alt Een Rd: fire Mark og Aatte Skil:

Contra Citanterne begjærede deres indstevnte og mødende ustevnte Vidner fremkaldet til at gjøre deres Forklaring paa lige Maade som Hoved Citantens; thi blev fremkaldet og mødte de forhen afhørte Hoved Cit:s Vidner, til Vedermæle og for Processens Skyld disse at anhøre, og da de alle tog til Vedermæle, saa fremstod

Contra Citanternes 1ste og Sagens 13de Vidne Berge Bergessen S:E: p: \Nedre/ Echeland gl: 58 Aar, sidst til Alters Langfredag d: A:, Partene ubeslægtet og ubesvogret, undtagen Hoved Citanten er Vidnets halv Søster Søn, men uden Consequence henseende Arv, da Hoved Cit: har 3 Børn, forklarede: At har fra sin Ungdom, som fød og opdraget til sit 30te Aar \p: Femanger/ kjendt Skiftene imellem Braatetvedt og Femanger, og gaaer Skifterne, begyndede i Klyperne noget W: for, hvor Skiftene imellem Sørtvedt og Braatetvedt gaaer af, op i Sør, og gaaer omtrent N: over grønne Vej Kleven, derfra i Skidne Myren, (me?)d Højden af Seenefjeldet, derfra i Dourmaals Skarvet, til Skiftet imellem Svinesteen, Braatetvedt og Femanger, der paa den Siden til Femanger ejer Femanger, og paa den Anden Side Skiftet ejer Braatetvedt, saaledes har Vidnet kjendt det, og vært det viist \at have vært/ før Aar 1727, og saaledes har Skiftet vært til denne Tiid, s(aa?) Krogs Vandet og beitet imellem det og Seenefjeldet har altid hørt Braatetvedt til, men den Tiid gav Femanger til Braatetvedt Betaling

for Beitet i Trætte Støkket til Slettene, men Femanger har ikke havt altid Skin Støe ved Krogs Vandet, men mere i en Elv som gaaer ned fra Krogs Vandet; der var fælleds Beite i Seenefjeldet til fra 1724 til 1732, siden betalte Femanger til Braatetvedt for Beitet imellem

1800: 423b

Senefjeldet, Krogs Vandet og Slettene, saa Braatetvedt ejede Skoven og Beitet der. Den gamle Gar imellem Slettene og bem:te Strækning veed Vidnet intet om, og har aldrig vært, i Vidnets Tiid, og Vidnet har ej hørt, Skiftene forandret i de sidste omtrent 30 Aar, da Vidnet rejsde fra Femanger. I Trætte Støkket huggede Braatetvedt og reev Næver, men Femanger intet over de forklarede Skifter. I Klyperne skiftede Vidnets Fader paa Femanger og Braatetvedt Manden saa nøje, at de skiftede et Træe imellem sig. Vidnet \examineret som de Forrige/ blev sin Forklaring forelæst med videre, og som de forrige Vidner til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod Contra Citantens 2det, og Sagens 14 Vidne Ole Bergessen Sundfjord S:E: gl: 67 Aar, sidst til Alters Palme Søndag d: A:, Broder til forrige Vidne, og saaledes som ham beslægtet, forklarede: At er fød og opdraget paa Femanger, og har havt Fader sam/m/en med forrige Vidne, og vært paa Femanger til sit 33te Aar, Skifterne imellem Parternes gaarde har Vidnets Forældre viist Vidnet, fra sit 15de eller 16de Aar, at gaae som forrige Vidne har forklaret med viidere til Vidnet reisde fra Femanger for 35 Aar siden, alt i alt som forrige Vidne Ord til Andet. Dette og det forrige Vidne endnu forklarede: At midt paa Skiftet, i Skitne Myren, var Vidnernes Moder, og Konen paa Braatetvedt, i Tvist om Skiftet, paa et halv Steenkast bredde som Braatvedt Konen vilde det skulde være nærmere Femanger, og Vidnernes Moder vilde det skulde være nærmere Braatetvedt, saa Femanger skulde have heele Myren, men blev ingen forening derom gjort, af Mændene som da levede. Vidnet blev som de Forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse ad interim dimitteret.

Fremstod Contra Citanernes 3de og Sagens 15de Vidne Rasmus Andersen Store Giersvig Lejl: gl: 50 Aar, sidst til Alters Paaske tider dette Aar, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At er fød ½ Miil herfra paa Malkenæs, har tjent forrige Ejer paa Femanger, afdøde Anders Andersen i 10 Aar, til for 19 Aar siden. Den Tiid fortalde Hosbonden Vidnet Skiftene imellem Parterne at gaae som 13de Vidne har forklaret, med Forandring af de Aarstal som Udsigendet medfører. Vidnet videre forklarede: At Braatetvedt reev Næver i Trætte Stykket \men Femanger ikke, tvert imod det af Fem: Manden forbudet/ Afgangne Anders Femanger forbød sine Folk, da Vidnet tjente ham, ej at rive Næver paa hiin Side af Seene Fjeldet som hørde Braatetvedt til, og ej over de forklarede Skifter. Forbemelte Braatetvedt(s) Rivning af Næver har ej seet, men hørt. Disse 3 Vidner endnu forklarede: At Femanger holdt Gjærdet, og Ilag hvor intet Gjærde behøves, fra Botne Vandet til Krogs Vandet, og det for at frede Bejtet fra Braatetvedt Creature siden Femanger betalte for Beitet ved Krogs Vandet og Vesten og norden for. Vidnet blev til nermere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret ad interim.

Fremstod Contra Citantens 4de, og Sagens 16de Vidne Lars Larsen Hatletvedt Huusmd: under Miaanæs, gl: 49 Aar, sidst til Alters Paaske sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed ej andet, end tjente afg: Anders Femanger som da ejede Femanger i 2 Aar, for 22 Aar siden, da h/an/d viiste Vidnet Skiftene imellem Femanger og Braatetvedt, at gaae som 13de Vidne har forklaret, med Forskjæl at veed intet om Skin Støen, og i øvrigt med Forandringer af Aarstal som Udsigendet medfører. Om Gjærdet og Ilag fra det eene Vand til det andet, forklarede som de forrige 4re Vidner. Om Næver Rivning forklarede, at veed ej om Braatetvedt brugte det i Trætte Støkket, men Femanger forbød sine Folk ej at gaae over de forklarede Skifter, thi det hørde til Braatetvedt. Vidnet blev som de Forrige til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse dimitteret ad interim.

Fremstod Contra Citanernes ustevnt 5te og Sagens 17de Vidne Niels Johannessen Tvedts Hustrue Ingeborg Berges Datter, gl: 55 Aar, sidst til Alters Skjærtorsdag s: A:, er Hoved Citantens Moster, kun efter Moder, ej videre, forklarede: om Skifterne imellem Partene ligesom Vidnets Brødre 13de og 14de Vidner have forklaret, og om Næver Rivning den Tiid ligeledes. Dimitteret ad interim til nærmere Paaviisning og Eedfæstelse,

Fremstod Contra Citanernes 6te og Sagens 18de Vidne Torbjørn Andersen Haavigs Hustrue Marithe Sjurs Datter gl: 40 Aar, sidst til Alters efter Paaske sidst, Partene ubeslægtet og ubesvogret, forklarede: At veed intet om Skiftene imellem Partene, og angaaende Skin Støe, veed ikke, at Femanger har havt andet, end i Elven ved Slettene, som var saaledes da Vidnet tjente paa Femanger i 5 Aar, for 14 Aar siden, og siden hos Hoved Citanten eet Aar, for 5 Aar siden. Gjærde og Ilag fra Botne Vandet til Krogs Vandet har Femanger holdt. Dimitteret til nærmere Anviisning og Eedfæstelse, ad interim.

Contra Citanterne declarerede ej at have fleere Vidner.

Betalte for 6 Vidner 4 mrk:, og Hoved Citanten for Contra qvæstioner 2 mrk:, i alt Een Rigsdaler.

1800: 424

Begge Parter begjærede Vidnernes An- og Paaviisning og Rettens Befaring paa Aastederne. \Hoved Citanten/ med Paastand ad interim, forbeholdende sig nærmere og yderligere Paastand, at Linie og Strækning for hands Ejendom bliver fastsat fra hvor de tree Skifte imellem Femanger, Svinesten og Braatetvedt støder sam/m/en til Krogs Vandet, og fra Krogs Vandet i lige Linie til Botne Vandet, og sig betalt efter Vurdering de 6 rd: 4 mrk: 12 s: for de inden for disse Strækninger {huggede} af Contra Citanterne huggede 163 Træer, samt sig dette Skove Stykke, med det øvrige inden bem:te Linie, tildømt til Ejendom til Femanger.

Contra Citanterne fremlagde Indlæg af 3de d: M: som blev oplæst saal: og derefter paastaaer Skiftet at blive efter Contra Vidnernes Forklaring.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Anden Dagen den 9 Juli 1800 continuerede denne Sag i alle forbem:te Parters og Vidners Nærværelse,

da af Dom/m/eren med LaugRettet, Parterne og Vidnerne Befaringen blev foretaget paa Stederne efter Udsigende af Vidnerne og deres An- og Paaviisning, men for først af Dommeren tilspurgt til Sagens Oplysning 13de, 14de, 15de, 16de og 17de Vidner, 1st At siden de under deres Forklaring have sagt at der fra 1724 til 1732 var fælleds beite i Seenefjeldet, hvorledes da er holdt før 1724? Rs: Hvad de have vidnet før deres Tiid have de hørt af deres Forældre og gamle Folk, og det, siden de kan mindes, veed de selv, men {h} veed ikke hvorledes før er forholdt. 2det Af hvad Aarsag der da siden blev betalt? Rs: For at Braatetvedt skulde holde deres Fæe fra Trætte støkket og Seenefjeldet. 3de Hvor meget Femanger betalte Aarlig til Braatetvedt? Rs: Toe Mark for 8 Bæst á 4 s: 4de Om det af disse Vidner omvundne Skifte fra Klypene til i Douermaals Skarvet, var for Hugst eller for Beite? Rs: Det var for begge Dee.

Derefter Befaringen blev foretaget, og først begyndt i Douermaals Skarvet, hvor Femanger, Svinesteen og Braatetvedt skifter, der mødte Svinesteens Opsiddere Ole Alfsen og Ole Olsen, og viiste Skiftet som ej blev modsagt af Parterne, og da Hoved Citantens Vidner ingen fuldstændig Paaviisning kunde gjøre; saa anviiste Hoved Citanten den Strækning han paastaaer til Skifte, som Befaringen fulgte derfra i N: O: efter en slangebugtet Bæk. Her kom Vidnet Ole Olsen Svinesten og anmeldte at have hørt af h/an/ds Moder \afg:/ Ole Hansen Svinesteens afdøde Enke Alis Ols Datter, at det af Hoved Citanten anviiste Skifte skulde følge Bækken i N: O: saalænge den varer, men vidste ikke videre. Derfra Befaringen fulgte

Bækken omtrent 6 Rifle Skud til en liden Dal ved Dyredals Fjeldet hvor Bækken har sit Udspring. Derfra af H: C: anviist i N: O: T: O: 63 Skrit i en Houg kaldet Dyredals Hougen, derfra samme Compass Streg 231 Skrit i en Houg i Dyrdals Fjeldet, hvor Hoved Cit:s Vidner Ole Olsen Svinesteen og Hans Andersen Øfstad forklarede at det omvidnede øde Gjærde skulde ligge i N: T: O: fra bem:te Houg 2 Kugle Skuds Længde, men kunde ikke viise hvor havde gaaet, men nu hverken fantes Gar eller Garmoe, derfra \Neml:/ fra Hougen i Dyrdals Fjeldet gik i N: O: T: O: 116 Skrit i en Houg i Østre Kant af Dyre{dals} Fjeldet, derfra samme Linie 120 Skrit i en liden Houg kaldet Stem Hougen, derfra sam/m/e Compass Streg omtrent 5 Kugle Skud lige til Krog Vandet hvorfra Her {fr.} \var/ Slettene paa venstre Haand, Braatetvedt uden Dispute tilhørende, omtrent i W: N: W: Herfra skifter Krog Vandet, hvis Længde er fra O: til W:, saaledes at det paa S: O: Side af Vandet paastaaer Cit: at tilhøre Femanger, og paa O: {W: Side} \Ende/ Braatetvedt, fra Krog Vandets S: O: Ende continuerede Befaringen i Scharvigen ved sam/m/e Vand og derfra fulgde et Berglag i S: T: W: omtrent 2 Kugleskud, der et Ilag af de omvidnede, til Gjærde, som H: C:s Vidner Mathias Hansen Yddal, Brynnild Brynildsen Nordtvedt og Hans Hansen Malkenæs nu forklarede, at have vært med H: Cit: at gjærde og ilægge hvor behøvedes, imellem Bra/a/tetvedt p: venstre eller Østre, og Femanger paa højre eller W: Side, derfra fulgde Berglaget i en bøjet Linie omtrent 400 Favner, og som bøjer sig ud i S: W: Her Skiftet imellem Sørtvedt og Braatetvedt, som gaaer ud omtr: S: Ostlig. ved en Bæk i Skarvet (Skarret?) \gaaer/ i S: O: Her Engel Engelsen Sørtvedt var nærværende, og viiste Skiftet, og havde henseende Femanger intet at erindre, men Hand og paa Hr: Sandbergs Vegne Klokke Synnestvedt, forbeholdt dem alt lovligt, ang:de Skifterne imellem Sørtvedt og Braatetvedt, derfra Hoved Cit: anviiste sit paastaaede Skifte med sam/m/e Berglag et Kugleskud, her fantes nogle af de omvidnede huggede Træer, derfra fulgde sam/m/e Berglag need igjennem en Dal ved Klype i en stor Steen hvorpaa staaer 2 Kna(er?) Furre træer, ved en Bæk som rinder need igjennem Klype.

1800: 424b

Bem:te Steen ligger omtrent 4 á 500 Favner oven eller N: Ostlig for Botne Vandet. Dette er Ende Skiftet efter Hoved Cit:s Paastand imellem Femanger og Braatetvedt. Her findes Østen for nogle af de huggede Træer.

Her efter Contra Citanernes Vidners Anviisning skal Skiftet begynde efter deres Vidnesbyrd, i en stor Steen, den søreste (søndste?) af tree, som ligger under Klypene, oven eller N: O: for Botne Vandet, og gaaer derfra i N: op igjennem Klypen, og følger Bækken til en stor Steen i sam/m/e Bæk, derfra i N: N: O: 97 Skrit i en stor Steen, derfra i O: S: O: et Kugle Skud befandtes de huggede Træer, hvilke huggede Træer alle, efter Contra Citanernes Vidners Vidnesbyrd og Paaviisning befandtes paa Braatetvedts Ejendom, fra sidstmeldte Steen følger Skiftet sam/m/e Compas Streg i N: N: O: 100 Skrit i et Berg i Grønnevig, derfra sam/m/e Compass Streg 133 Skrit i et fast Berg i Grønnevig Kleven, dette er denne Linies Ende Skifte, derfra i W: 73 Skrit over en Houg {til et fast Berg} kaldet yderste Grønnevig Hejen, til et fast Berg, derfra 34 Skrit over nogle Houger i samme Grønnevig Hejen, sam/m/e Compass Streg i W: derfra sam/m/e Compass Streg 210 Skrit til et fast Berg i Skukkedals Hougen, derfra sam/m/e Compass Streg 3 Kugle Skud til Krogenaas som er Højden af Seenefjeldet. Her laae Skidne Myren i Sør, paa Femangers Ejendom tet ved denne Linie, og kommer altsaa uden for Linien, og var det Sagens 13de \og 14de Vidners/ Moder har omvidnet, at for nogen Aar siden, Konene paa Femanger og Braatetvedt tvistede om Skiftet paa et halvt Steen Kast. Fra Krogenaas anviiste Vidnerne Skiftet at følge sam/m/e Compass Streg til Kroge fjeldet, derfra sam/m/e Compass Streg i W: 9 Kugle Skud omtrent i en Houg ved Dyredals Fjeldet, derfra følger en grøn smal Dal i W: S: W: efter en liden Bæk,

som er den sam/m/e Bæk hvor Befaringen begynte til en stor Steen i Dourmaals Skarvet (Skarret). Her ender Skiftet, og her støder Femanger, Svinesteen og Braatetvedt sammen. Inden for disse Skifter og paa den Side til Femanger, ejer Femanger, og uden for ejer Braatetvedt efter deres Skifte med Svinesteen og Sørtvedt.

Saaledes Befaringen efter Vidnernes Anviisning og Parternes Ventilation, passeret, sluttet og fuldført.

Dommeren tilspurgde Parterne, om de noget imod Markegangen eller Besigtelsen og Befaringen, henseende dens Rigtighed efter Paaviisningen og Compassets Anviisning, som falsk eller urigtigt, har at erindre, det nu at erklære, at det kan nøjere nu ansees, og i Tilfælde rettes? Begge Parter dertil svarede: At de slet intet have derimod, men alt er paa det nøjeste og rigtigste udført og fuldført.

Begge Parter declarerede, ikke at have Vidnerne, meere at tilspørge, eller af dem at begjære an- eller paaviisning, men begjærede deres Udsigendes og Vidnesbyrds samt An- og Paaviisnings Eedfæstelse, og dem derefter aldeeles fra Retten dimitteret.

Thi blev alle Vidnerne fremkaldede, og dem forelæst Befaringen af Protocollen, den de vedblev og alle aflagde Eed corporlig med oprakte Fingre efter Loven, at have vidnet deres Sandhed, og anviist baade Skjæl og Skifte og alt andet omspurgt saa rigtig og ret, som de veed, have seet og hørt, og at de intet vide meere, rettere eller sandere for Gud, end hvad de have vidnet og anviist, derefter de aldeeles med begge Parter Consence blev fra Retten dimitterte.

Som Natten paafaldt, beroer Sagen til i Morgen.

Tredie Dagen den 10de Juli 1800, continuerede denne Sag med bem:te Laugret, og begge Parter nærværende,

da begge Parter renuncerede paa Sagens videre Foretagelse for Forligelses Commissionen, men paastod den nu ved denne Ret sluttet og paadømt.

Hoved Citanten nedlagde følgende Irettesættelse og Paastand: 1st At Skiftet imellem ham og Store og Lille Braatetvedt bliver ham tilkjendt, efter de af ham anviiste Skifter \og han at beholde sin Skin Støe/ som h/an/d formener fuldkom/m/en at have beviist sin Ret til, eller og 2det, at alle 3 samt Qværnegaathe Jorden bliver slagen sam/m/en, og ham efter sin Matricul Skyld tildeelt sin rigtige Part, da han efter det Skifte, som Contra Citanernes Vidner har anviist, og hvilket han paastaaer underkjendt, vil faae saa indkneben Udmark, at hans gaard merkelig vil forringes, og h/an/ds Foster blive 1/3 eller 1/4 Deel mindre end hidindtil. 3de At Contra Citanterne betaler ham for de, paa h/an/ds formentlige Ejendom huggede Træer efter Taxation 6 rd: 4 mrk: 12 s: og 4de At Contra Citanterne betaler ham denne Sags Omkostninger 70 rd:, og h/an/d i øvrigt for deres Søgemaal frifindes, men forbeholder sig aparte Tiltale til dem for deres fornærmelige og ære nærgaaende Udladelser i deres Indlæg. Saaledes paastod Dom. og endnu paastod 5te At Contra Citanterne har sat frem/m/ede og uvedkom/m/ende Creaturer i det omtvistede Beite som han har betalt for, uden ham det lovlig forud at opsigte. Saaledes paastod Dom.

Contra Citanterne paastod sig: 1st for Hoved Citantens Søgemaal frifunden. 2det Skiftene imellem Femanger og Braatetvedt fastsat og bestemt efter Contra Vidnernes Udsigende og Paaviisning, og derefter de af dem huggede Træer dem at tilhøre. 3de At Hoved Citanten betaler dem efter deres i Rettelagde Indlæg i denne Sags Omkostninger, som af Hoved Citanten uden Aarsag er paaført 46 rd:, og saaledes henholdende sig til

1800: 425

Deres Indlæg, hvori de ikke har tænkt at fornærme Citanten i mindste maade, indlod Sagen Dom.

Begge Parter paastod Dom.

Da begge Parter har indladt Sagen til Doms; saa bliver først at beregne denne \Aasteds/ Sags Omkostninger som følger:

Dom/m/eren for tree Dages Forretning efter Reglementet 11 Juni 1788

Diætpenge som 5 Miile fra Dom/m/erens Hjem, deraf	6 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
for 4 Miile 4 Mrk.; en Tour et Retour	1 rd: - 2 mrk: - 0 s:	bet:
Lensmanden for h/an/ds Umage som forlanget ved Forretningen		
at vær nærværende for 3 Dage á 3 mrk:	1 rd: - 3 mrk: - 0 s:	bet:
Laugrettesmændene for deres Umage og Nærværelse som alle		
over en Miil fra deres Hjem, hver 2 mrk: daglig for 3 Dage	4 rd: - 0 mrk: - 0 s:	
og Skyds efter Reglementet 111 Afd: 16 § for 3 Miile uden for		bet:
dette Præstegjælds grændser á Miil 8 s: for hver, er	1 rd: - 0 mrk: - 0 s:	

Tilsam/m/en som efter Reglementet af 11 Juni 1788 \beregnet/
beløber Tretten Rd: Fem Mrk: skriver

13 rd: - 5 mrk: - 0 s:

som nu af Hoved Citanten blev betalt hver sit, og hvorforuden Acternes Udstædelse betales af hvem som sam/m/e forlanger.

Derefter blev Sagen til Doms optagen, da først Dom/m/eren med Laugrettet igjennemgik og overvejede Sagen, hvorefter deri af den gandske Ret blev afsagt følgende

Dom

Efter at have opgaaet med Vidnerne den anviiste og med Vidner beviste Strækning til Skifte imellem Parterne, og da Hovedsitantens Vidner heri ere saa aldeles ubestemte og uoplyselige, bliver herved fastsat og mærket til Skifte i den omtvistede Udmark, imellem Femanger paa den ene, og Store og Lille Brattetvedt med Qværnegaathe paa den anden Side: At Skiftet imellem dem skal begynde i den søreste af Tree stoere Stene som ligge under Klype, oven eller N: O: for Botne Vandet, i hvilken Steen hugget X derfra i N: N: O: 97 Skrit i en stoer Steen i Elven hvori hugget X derfra samme Compas Streg 100 Skrit i et Berg i Grønnevigen der hugget X i Berget, derfra samme Compas Streg 133 Skrit i et fast Berg i Grønnevig Kleven, der hugget X Dette er denne Linies Endeskifte. Derfra i W: 73 Skrit over Hougen kaldet yderste Grønnevig Hejen til et fast Berg der hugget X derfra 34 Skrit over nogle smaae Houge i samme Grønnevig Hejen i fast Berg hugget X derfra samme Compas Streg 210 Skrit til et fast Berg i Skukkedalshougen der hugget X derfra i samme Compas Streg omtrent 3 Kugle skud til Krogenaas som er Høyden af Senefjeldet der i fast Berg hugget X derfra samme Compas Streg til Krogefjeldet der i fast Berg hugget X derfra samme Compas Streg 9 Kugleskud omtrent, i en Houg i Dyralsfjeldet der i fast Berg hugget X, derfra Skiftet at følge i en grøn smal Dahl i W: S: W: med en liden Bæk som gaaer ned i Dourmaalsskarret til en stoer Steen der hugget X dette er Endeskiftet paa denne Linie, og hvor indenfor disse Linier paa den {ene} Side til Femanger W: for den første Linie og Østen eller S: Ostlig for den sidste Linie, Femanger ejer og tilhører Marken og uden for eje(r) Braattetvedterne. Heraf følger, at Skinstøen ved Kroe Vandet tilhører Braattetvedterne, og viser tydelig, at de huggede Træer er paa Braattetvedts Ejendom, følgelig intet derfor af sidstmelte eller Contra Citanterne til Hovedsitanten at betale. Hovedsitantens til sidst gjorde Paastand, om begge Parters Ejendomme at slaaes sammen og uddeles efter Matrikulskylden, kan som uomstevnet og imod Contra Citanternes klare Vidner ej komme under Betragtning; ligesaa lidet som Hovedsitantens Anke Post om angaaende at Bejttet ej var ham opsagt, som hvorom intet under Sagen er ventileret. Henseende Prosessens Omkostninger bliver at tage i Betragtning Hovedsitantens af ham selv rejste svage Sag og Hans større Bekostning imod Contra Citanternes grundigere Sag men mindre Bekostninger, og Contra Citanternes ved Sagen vundne fastsatte visse Skjæl og Skifter. Efter saadanne Omstændigheder kjendes af

Dommeren og Meddoms Mænd for Ret: At Skifterne i det her omstevnte Udmark Støkke skal til en bestandig Regel for Femanger og Store og Lille Braattetvedt med Qværnegaahe, være og holdes for begge Parter Gaarder saaledes som de her oven ere fastsatte og i Marken med Korser udmærket, hvorefter hver af Parternes Gaarde eje paa sin Side som forbemelt. Udi Prosessens Omkostninger betaler Hovedsittanten Anders Olsen Femanger til Contra Citanterne Jon Olsen Lille Braattetvedt, Ole Torkelsen og Lars Alvsen Store Braattetvedt 16 rd:r skriver Sexten Rd:r. I øvrigt begge Parter frifindes for hinandens Tiltale i det omstevnte i denne Sag. Det tildømte efterkommes inden Femten Dage efter denne Doms lovlige Forkyndelse under Nam og Executions Tvang efter Loven. S: Schiøtz
Niels N E S S Engelsens Schiolde. Siur S A S O Andersen Opdal. Lars L J S G Jonsen
Grimsland. Baar B N S N Nielsen Nordbust Udstædt til H: C: og Ctr: Cit:ne

Julii Maaned 1800 overordentlig Ting den 14de Julii paa

1800: 425b

b: Schonevigs Tingsted for Schonevig, Etne, Fjeldberg,
Føjens, Fjære og Qvinherrets Skibreder
sat og holdet af Rettens Betjent i Overværelse af efterskrevne eedsvorne Laugrettesmænd,
navnligen.

1. Tørres Larsen Tjelle	3. Tjæran Olsen Tjelle
2. Gunder Larsen Aaseim	4. Lars Olsen Teigendahl

Allerunderdanigst og underdanigst publiceret Kongl: allernaadigste Anordninger samt Collegii og høj Øvrigheds Ordres og Foranstaltninger ligesom for Godøesunds Maaneds Ting fol: 421b. samt som registreret fol: 414a.

Kongl: allernaad: Placat om Forholds Regler for Dom/m/ere i Tyv Sager d: 28 Marti 1800.
.... at intet Bøxel brev fra geistlige Beneficiarier maae tinglyses, uden
deri er reserveret, Lejlændingen at fravige gaarden om den bliver udnævnt til Embedsmands
Bolig d: 4 April 1800.

Schonevig Skibrede fra fol: 407a Opsat Vurderings Mands Opnævnelse
Alle vedkom/m/ende blev paaraabt, men da ingen mødte, beroer dermed til H: T: 1800.
see næste Side

..... (Schonevig Skb:) Opsat Doms Sag fra fol: 406a. Halvor Ørevig contra Lars Ebne.
Citanten mødte og paastod Dom.

Indstevnte Lars Johannessen Sør Ebne blev tree gange paaraabt, men ikke mødte, eller nogen
paa h/an/ds Vegne.

Citanten anmeldte, at er ikke af Indstevnte, stevnet til dette Maaneds Ting, og derfor nu
paastod Dom.

Dommeren, da Indstevnte ikke har opfyldt det, hvortil han sidste Tægtedag erholdt
Opsættelse, saae sig altsaa nødsaget at optage Sagen til Doms afsigelse ved Maaneds Tingets
Continuation som Udsættelses Ting Mandagen den 18de Augusti førstk:de.

..... (Schonevig Skb:) Opsat Tingsvidne Sag fra fol: 406a. Lars Helvigen contra
Johannes Løvigen.

Begge Parter blev paaraabt, tree gange, men da ingen af dem mødte, eller møde lod; saa
afviises Sagen.

Etne Skibrede Opsat Doms Sag fra fol: 408b. Erich Wae contra Svend Fittie.
Citanten mødte og paastod Dom.

Indstevnte Svend Erichsen Fittie blev paaraabt tree Gange, men ikke mødte eller møde lod.
Dommeren, da Indstevnte ikke mødte, eller opfyldte det, hvortil Opsættelse var ham bevilget; saae sig altsaa nødsaget at optage Sagen til Doms, hvori Dom skal blive afsagt ved dette Maanedes Udsættelses Ting Mandagen den 18 Aug: førstkom/m/ende.

Føjens Skibrede Opsat Doms Sag fra fol: 410b. Bergens Stifts Direction contra Hr: Olsen.
Paa DHr: Hoved Citanternes Vegne fremsendte Proc: Spiesmacher Skrivelse til Dom/m/eren af 5te d: M: oplæst saal: samt ordre fra HøiVelbaarne Hr: Stiftbefalingsmand Hauch til Proc: Spiesmacher af 12te d: M: oplæst saal: og Continuations Stevning af 14 Juni sidst, som med sin Forkyndelses Paategning blev oplæst saal:

Hr: Olsen lod fremsende skriftl: Indlæg af dags Dato saal:

Dommeren eragtede: Forordningen af 23 Dec: 1775 (1735?) imod temere litiganter a: 2 bliver at iagttage i enhver Sag naar dertil gives Anledning, og det uden at derfor stevnes. Den i Rette førte Continuations Stevning, confereret med det paa grund af Sam/m/e fremlæggende Indlæg af Dato 5 Julii \d: A:/ hvori paastaaes Hr: Olsens ære nærgaaende Expressioner {mortificerede} som falske, fornærmelige og uforskyldte, mortificerede ved denne Rettes Dom, og h/an/d derfor at mulcteres paa 200 rd: ad (pi?)usus til velfortjent Revselse, gaaer langt videre. Det allern: B(...?) processus gratuiti som i Sagen er fremlagt, er kun for Sag imod Hr: Olsen ang:de det hidtil under Thyse Præste gaard beliggende Ejendoms gods, og melder intet om videre. Da nu Continuations Stevningen er langt derunder for \og imod Resc: 23 Janv: 1755/ altsaa ikke kan antages uden dertil at være brugt det forordnede Stempl: Papiir, men den tvert imod er skrevet paa ustemplet Papiir. Continuations Stevningens Indhold er og en gandske anden Sag end Hoved Sagen \og ikke har været for Forligelses Commissionen/ saa (...?)destaaer Dom/m/eren sig ikke at antage bem:te Continuations Stevning til derefter at procederes; men \under Forbeholden af anden lovlig Omgang/ seer sig nødsaget at afviise Samme. Her af følger, at det i Hr: Olsens Indlæg som ikke i nogen Maade omrører Hoved Sagen udelades af Acten. Ligeledes udelades af Acten, alt af Proc: Spiesmachers Indlæg af 5te Juli 1800, som aleene har sin grund i Continuationen, men ej i Hoved Stevningen, som og intet videre deraf bliver Hr: Olsen i Udskrift meddeelt: Det øvrige med Bilager No: 1 og 2 oplæst og her indført lyder saaledes: Da Hr: Olsen har i Indlæg begjæret Udskrift af det i Dag fremkomne som skal blive meddeelt saasnt det for \andre/ meere paatrængende \Embeds/ Forretninger \bliver/ mueligt, <Sendt 8 Aug:> og tillige Opsættelse i Sagen; og Proc: Spiesmacher i sit Brev til Dommeren, har indvilliget saadan Opsættelse;

1800: 426

Det vel heller ikke kan nægtes Hr: Olsen Tiid til at besvare, det i Dag imod ham i Hovedsagen fremkomne; saa bevilges Sagens Anstand til næste Ret Føjens Skibredes Høsteting 1800.

..... (Føjens Skibrede) Opsat Doms Sag fra fol: 411a. Hr: Justitz Raad Koren contra Gjermund Eldøen.

Indstevnte Gjermund Ommundsen Eldøen fremstod, betalte resterende Incamination 1 rd: 12 s: skr: Een Rd: tolv Skil: fremlagde skreven mundtl: Contra Varsel imod Hoved Citanten Hr: J: Rd: og Amtmand Koren af 27 Juni 1800 oplæst saal: Hr: Just: Rd: Koren blev tree gange paaraabt men mødte ikke eller møde lod. Derefter fremlagde til Actens Følge et ved Føjens Skibredes Som/m/erting den 6te Maj sidst erhvervet TingsVidne. Videre anmeldte

Contra Citanten, at h/an/d i denne Sag paastaaer Frifindelse for Hr: Hoved Cit:s Søgemaal, men om Sagen skulde komme ham enten til Udgift, eller udfalde ved Dom Hr: Hoved Cit: til faveur, maatte det blive Contra Citanten aldeeles uden Udgift, tvertimod paastaaer Sagens Omkostninger sig erstattet; og alt hvad af Sagen maatte flyde, at blive afg: Lensm/an/d Eldøens Sterboe aleene til Last og Ansvar; til den Ende fremlagde Continuations contra Varsel imod afg: Lensm/an/d Eldøens Enke og Børn og de umyndiges Formyndere af Dato 27 Juni sidst, oplæst saal:

Retten kunde ikke antage eller reflectere paa denne sidste saa kaldte Continuations contra Stevning, da den er paa et aparte Papiir, altsaa uden Connexion af Sagen, den første i Dag i Rettelagte Stevning, og afg: Lensm/an/d Eldøens Enke, Arvinger og Formyndere blev paaraabt men ingen af dem mødte eller møde lod; samt da denne sidste Stevning ikke indeholder mindste Ord, om hvad Sagen er om \eller hvortil er stevnet/ i Følge Lovens 1 B: 4 C: 5 a:

Contra Citanten derefter med Irættesættelse, at frifindes for Hr: Hoved Citantens Tiltale, og at vorde sine Contra Omkostninger erstattet med 10 rd:, enten af Hr: J: Rd: Koren eller Lensm/an/d Eldøens Sterboe, samt at hvad af Sagen maatte flyde, maae blive alleene bem:te Sterboe og Arvinger til Last og Ansvar, og \med/ forbemelte Paastand indlod Sagen til Doms.

Sagen blev til Doms optagen til Maanedes Tingets Udsættelses Ting den 18 Augusti førstkommande.

Schonevig Skibredes Continuation. Ny Doms Sag

Lars Johannessen SørEbne fremstod, anmeldte sig gam/m/el 56 Aar, betalte Incamination 1 rd: 3 mrk: 4 s: skriver Een Rigsdaler tree Mark og fire Skilling, og fremlagde, nest at referere sig til i denne Sag {fremlagt} under erhvervet TingsVidne den 25 April sidst, i Rettelagt Forligelses Cimmissionens Attest, fremlagde skreven mundtl: Varsel af 19de Juni sidst, oplæst saal:

Indstevnte Halvor Larsen Ørewiig mødte, meldte sig af Alder 35 Aar, betalte Tilvarspenge 2 mrk: 8 s: skr: To Mark og Aatte Skilling, men nægtede Søgemalet som aldeeles ubeviist.

Citanten refererede sig til erhvervet bem:te TingsVidne, men har ikke taget eller begjæret sam/m/e beskreven, altsaa \det/ ej kan fremlægge, og derefter paastod Indstevnte tildømt at betale Mulct for udsagte Beskyldning, og i Sagens Omkostninger 10 rd: saaledes indlod Sagen Dom,

Indstevnte paastod Sagen afviist, da intet er beviist imod ham.

Dommeren, da efter Fr: 3 Juni 1796 § 5. Citanten burde gjort sin endelige Paastand, som ikke kan forstaaes anderleedes end med Beviis i Sagen, og efter foregaaende 2 § Dom/m/eren skal paakjende Sagen efter de Beviiser Sagsøgeren fremlægger; men ingen Beviis er fremlagt; maatte altsaa afviise Stevningen og tilkjende Halvor Larsen Ørewiig billig Kost og Tæring hos Citanten Lars Johannessen SørEbne 2 mrk: skriver To Mark.

Retten opholdt sig til imod Aftenen; og da ingen efter tree ganges Udraab indfandt sig med videre at gaee i Rette; saa blev dette Maanedes Ting ophævet. S: Schiøtz

Tørres T L S T Larsen Tielle. Gunder G L S A Larsen Aaseim. Tjæran T O S T Olsen Tielle. Lars L O S T Olsen Teigendal.

Hermed er denne Protocoll sluttet den 14de Juli 1800

S: Schiøtz

Herifrå og ut i tingboka er nytta ein del blad til rekneskapstingsvitna for same tidsrom som protokollen omfatar. Bortsett for året 1800. Sidenumra går baklengs.

(: 434b)

Fogdens Regnskabs Tingsvidner
Høstetinget 1793.

Etne Skibreedet den 16de og 17de Septembr: 1793

Adskillige Poster angaaende. Fogden Velædle og Velviise Hr: Ulrich Wilhelm Koren forlangede: Hr: Lænsmand og Almue, vilde til et her paategnet Tings Vidne gjøre deres sandfærdige Forklaring om efterskrevne Poster:

1. Om her i Skibreedet eller af dets Almue, er fundet eller bjerget noget slags Vrag eller strandet Gods?
 2. Om ingen Arvepart for kort eller lang Tiid siden kan være tilfalden paa Kongens (elle)r det beneficerede Gods Grund, derfra er afført, og om nogen der paa bemelte Grunder har arvet, som med deres Arv fra Arvetompten er bortreist?
 3. Om Deres Majestæt indeværende Aar 1793. her i Skibreedet er tilfalden nogen for(bru)gte Boeslodder arveløst gods, 6te og 10de Penge, for uden Rigs førte Arvemidler, (elle)r andre deslige uvisse Indkomster?
 4. Om her i Skibreedet findes nogen uskyldsatte Herligheder, saasom Rydnings Pladser, (Laxe) og Fiskevoger, Skoveteiger, Qværne eller andre deslige Herligheder, som ikke (til)foren under Gaardernes Jordskyld ere anseede i Skat, men endnu i Conformite (me)d Skatteforordningen, bør skyldsættes og i Skat lægges?
 5. Om her i Skibreedet findes nogen Jorddrot eller Selvejer som dette Aar under (sin) paaboende Gaard har brugt nogen Hannem tilhørende Gaard eller Plads?
 6. (Hva)d Sauger her findes i dette Skibreedet, hvorpaa Bord skiæres, og om nogen Forandring (er sk)eed med samme Sauger siden afvigte Aar, enten i Henseende til Saugernes eller Damstokkernes Forflyttelse, eller i henseende til meere Tømmers Erholdelse (af Ko)ngens eller det beneficerede Gods Skove end hvad de vedkommende Saug Ej(eres) eedelige Angivelser indbefatter, og om der paa de, til Bøigdens Fornøden(hed) alleene bevilgede Sauge, er skaaret andre Bord end de vandkandtede, og fiir(skaa)rne til Udførsels Bord?
 7. Om her i Skibreedet dette Aar 1793 har været nogen Strandsidder, Kræmmer, (Gjæst)giver eller Kroeholder som enten er Borger til nogen Kiøbstad, eller ikke, eller (og om) nogen anden enten Løsgjænger eller andre som har handlet med Fæe eller (an)dre Vahre, item om dette Aar har været nogen Huusmænd og Haandværks (Folk) som efter Forordningen skatte bør?
 8. Hvad og hvor stor Gaardepart dette Skibredets Bøigde Lænsmand bruger og (be)boer, og hvad enten samme henhører til Søs eller Land Lægd?
 9. Om det er Almuen bekjendt, om nogen i dette Skibreedet er befunden at have begaaet ulovlig Skovhugst, være sig med undermaals Tømmer eller andet til (Kn?)apholdt og saa viidere eller til Bordskiørsel, imod de om Skov Væsenet udgangne Anordninger, og om dette Aar, nogen Bøder desformedelst er falden?
 10. Om Almuen er bekjendt, om her i Skibreedet, er nogen af de saa kaldede Almindinger, og om der er nogen som derudi kan have ryddet og der boer som haver hugget i den Dem tilliggende Skove være sig Saugtømmer eller andre Træelast Sorter?
- Og blev da af Lænsmanden og Almue paa eenhver Post i sær, eenstemmig svaret følgende:
Til 1ste Post: Nej, her i Skibreedet er intet Vrag eller strandet Gods falden dette Aar.

2den Nej de veed ingen Arveparter som for kort eller lang Tiid siden kan være falden og afført uden Deres Majestæt ved Arvens Afførelse har nydt Forløvs Penge.

3die Nej dette Aar er ej falden nogen forbrudte Boes Lodder, 6te og 10de Penge for uden Riigs førte Midler, eller nogen deslige uvisse Indkomster.

4de Nej her i Skibreedet er ingen uskyldsatte Herligheder, hvoraf kand skattes.

5te Nej ingen Jorddrot eller Selvejer har dette Aar brugt meer end sin paaboende Gaard, med tilhørende Herligheder.

6te Herudi Skibreedet findes ej nogen Sauger hvorpaa Bord skjæres.

7de Herudi Skibreedet har slet ikke været eller opholdt sig nogen af de omspurgte Personer som i Følge Forordningen bør skatte.

8de Dette Skibreedes Bøigde Lænsmand Henrich Ottessen har dette Aar brugt og beboet udi Gaarden Schieldahl 1 ½ Løb Smør, hvilken sorterer under Landlæg.

9de Nej herudi Skibreedet findes slet ingen som har begaaet ulovlig Skovhugst være sig med Undermaals Tømmer, anden Hugst eller Bordskiørsel, saa at desformedelst Bøder dette Aar er falden.

10de Nej her i Skibreedet findes ingen saadanne Almindinger, følgelig ingen Bøder formedelst Hugsten falden, hverken der, eller i det beneficerede Gods Skove.

: 434

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 pd: 5 3/16 Mrk: Smør 1 Tønde Korn. Tilgang 1 pund 21 ½ Mrk: Smør fremlagt af Foged Koren med Begjæring at forestaaende Difference Odelsmandtal med sine Bilager maatte inden Retten oplæses og confereres med Vedkommendes Adkomster. Efter at samme var den nærværende Almue forelæst og nøje confereret, befandtes Samme rigtig.

Tingskydsen angaaende: Fogden tilspurgte Lænsmand og Almue om ikke eenhver som har skydset Ham og Sorenskriveren til og fra de ordinaire Tinge, rigtig har nydt Deres Betaling med 4 s: pro Persona hver Miil, hvortil de alle eenstemmig svarede Ja.

Aftage \/: de bestandige :// angaaende: Fogden fremlagde Specification paa eendeel Gaarde som blev oplæst, hvortil Lænsmand og Almue svarede: At Opsidderne paa det affældte Gods i dette Skibreede, har for dette Aar 1793. rigtig nydt Gotgjørelse for alle slags Skatters Svarelse af den derudi affældte Skyld, undtagen Udreednings og Standqvarteerpenge, samt at ingen af de affældte Gaarde er saa meget forbedret, at de taaler mindste Paalæg.

Gotgjørelse af Landskyld og aarligtage som andre Kongelige Skatter, for den affældte Skyld 1 Løb Smør 9 Spd: Korn i Øfre Grindeim, har Almuen for dette Aar tilstaaet at Opsidderne har faaet.

Kongens beholdne Strægods Hvorefter Landskyld og aarligtage Kongen til Indtægt beregnes, derover fremlagt Jordebog, som viiser at af 2 Løber 1 pd: 12 Mrk:r Smør 9 Spd: Korn før Aftag i Grindeim No: 42. er Landskyld og aarligtage for dette Aar Hands Majestæts Casse til Indtægt beregnet, og efter Almuens Svar er i Aar af den beholdne Skyld efter Aftag 1 ½ Løb Smør ingen Første Bygsel.

Restance-Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 55 rd: 2 mrk: 7 s: og pro 1793 273 rd: 3 mrk: 1 s: i alt Summa 328 rd: 5 mrk: 8 s:

Fjeldbergs Skibreede den 19de, 20de og 21de Sept: 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne, undtagen til 6te Post Herudi Skibreedet er følgende Sauger hvorpaa Bord skjæres: Espelands, Wache, Øvre Houge, Fatlands, Arnevigs, Tindelands og Sandviigs, med hvilke ingen Forandring i Henseende Forflyttelse er skeed. Hvad Bord derpaa er skaaret, har alle været til Bøigdebrug og enkelte vandkantede, Skoven

uden Skade. 7de Post Her udi Skibreedet er ej fleere af de omspurgte Personer end Tollev Steensen Gjestgiver i Ølen og Etne, har ej anden Næring end at forsyne de rejsende. 8de Post Lænsmand Tollev Steensen Aalund bruger ingen Gaard.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 4 Løber 1 pund 6 ½ Mrk: Smør 1 ½ Huud. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Aftage paa 10 Aar. Efter fremlagt Specification Lænsmandens og Almuens Svar har Opsidderne paa Wache dette indeværende som 16de Friheds Aar nydt alle Skatter gotgiort af den affældte Skyld, undtagen Udreednings- og Standqvarteerpenge, og er denne Gaard endnu i samme slette Tilstand, uagtet Opsidderne virkelig har anvendt stor Bekostning til Forbedring, men alt forgjæves.

Restance Registeret af Beløb til 1792. Aars Udgang 35 rd: 1 mrk: 12 s: og pro 1793 582 rd: 2 mrk: 8 s: i alt Summa 617 rd: 4 mrk: 4 s:

Føyens Skibreede 23de, 24de og 25de September 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 4de Post Herudi Skibreedet findes og eller er fleere uskyldsatte Herligheder uden de som forhen ere skyldsatte og skatlagde som er:

Giisøens Laxevaag 24 skilling.

Holmes 48 skilling.

Tenurens 48 skilling.

Nappens 2de Laxevaager under gaarden

Søre Næsse 32 skl:

Schotningens 40 skilling.

Schagens 16 skilling.

Hidschens Laxekast Oddevaagen 40 skilling.

Kulleseids Skoveteig 16 skl:

Øchlands underliggende 2de

Laxevaager nemlig Kalvens 32 skl:

Sundøens 24 skilling.

Goddensæsets Laxevaager under Siøvold,

Nordre og Søre Næsse kaldet, 1 rd:

48 skl:

Sølvrustens Skoveteig imellem Oldereide

og Siggervog 32 skilling.

: 433b

Hvilke anførte Skoveteige og Laxevaager ej kand taale det mindste Paalæg, da Fiskeriet aarlig aftager. 6te Post Saugerne: Augdesteens, Aadlands, Walvatnes, Orninggaars, Høylands, Berøens og Deggernæss, hvormed ingen Forandring i henseende Forflyttelse er skeed, og hvad Bord derpaa skiæres, er alle vandkantede, i Bøigden forbrugt og Skoven uden Skade.

7de Post Ej fleere af de omspurgte Personer er her i Skibreedet end

Ole Erichsen Kræmmer i Sundstabøevaagen. Lyder Henrich Friis i Spidsøen.

Christian Ameln i Brandesund.

Ingemar Holm Kræmmer i Espevæhr som

Michael Olrich i Hidschen.

tillige bestyrer Bømmelhavns Gjestgiverie.

Knud Erichsen i Øchlandsvaagen.

Og Huusmanden i Sturtzøen svarer Afgift

Niels Gorm Gjestgiver paa Leervigen.

48 skilling aarlig.

8de Post Lænsmand Jens Jensen har dette Aar brugt og paaboet 4 Pund Smør i Gaarden

Eldøen der sorterer under Sølæg.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 3 Løber 4 Mrk:r Smør 3 Huuder.

Tilgang 1 Løb 1 pd: 21 Mrk:r Smør 1 1/3 Huus.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Kongens beholdne Strøegods derover fremlagde Jordebog viiser at Landskyld og aarligtage af 1 Løb Smør 1 Vog Fisk \og aarligtage af 1 pd: Smør 1 pund Fisk/ i Selle No:

146. er for dette Aar Hands Majestæts Casse til Indtægt beregnet, og efter Almuens Svar er i Aar derpaa ingen Første Bygsel falden.

Restance Registeret af Beløb til 1792. Aars Udgang 184 rd: 2 s: og pro 1793. 561 rd: 2 mrk: 8 s: i alt Summa 745 rd: 2 mrk: 10 s:

Fjære Skibreede 26de og 27de September 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 1ste Post: Her i Skibreedet er ej fundet andet end en afbrækket Mast med Tougværk og viidere som ved Auction blev udbragt til 14 rd: 1 mrk: 4 s: deraf Hds: Majestæts Kasse er tilfalden de 2/3 Deelee 9 rd: 2 mrk: 13 1/3 s: viidere 12 Sækker Bladetobak, udbragt til 9 rd: 2 mrk:, deraf Kongen de 2/3 Deel med 6 rd: 1 mrk: 5 1/3 s: nok 24 Sække ditto udbragt til 2 rd: 1 mrk: 12 s: deraf de 2/3 Deelee 1 rd: 3 mrk: 2 2/3 s: 6te Post. Sauger ere: Lindaas, Ervesvogs, Øvre og Nedre Wiigs samt Dranges, hvorpaa alleene skaaret vandkantede Bord. 7de Post Af de omspurgte Personer, er her følgende neml: Søren Eldholm Gjæstgiver i Kiærnaglen. Goute Haldorsen Strandsidder i Wiigevigen og ingen fleere. 8de Post Lænsmand Mathias Johannesen har dette Aar brugt og paaboet 2 pd: 18 Mrk: Sm: i Gaarden Echeland under Sølægde.

Odel's Mandtallets Difference examineret Afgang 1 pd: 3 Mrk: Smør 3/8 Huud. Tilgang intet.

Tingskydsen. | ligesom

Aftage de bestandige: Flatnæs 2 pd: 6 Mrk:r Smør Skatteskl: | for Etne.

Aftage paa Tii Aar: Førde som 12te Friheds Aar dertil svarede Almuen ligesom for Fjeldberg Skibreede.

Restance Registeret af Beløb til 1792. Aars Udgang 32 rd: 1 mrk: 11 s: og pro 1793. 234 rd: 4 mrk: 12 s: i alt Summa 267 rd: 7 s:

Waags Skibreede den 30te Sept: og 1ste October 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 4de Post Her i Skibreedet findes ej fleere uskyldsatte Herligheder som i Følge Forordningen bør skyldsættes end de som tilforn ere skyldsatte og skatlagde hvilke er:

Snaagdals og Schomsnæs Laxevoget 1 rd: 72 s: Torsdagsøens 3 mrk:

Hanøens Een Rigsdaler. Egøens 4 mrk: 8 skl:

Klammerholmens 4 mrk: 8 skl: Sørvigevaagens Sildevaag 2 rd: 3 mrk:

Storholmens To Rigsdaler. Lille Kobbholmens 24 skl:

Nordholmens og Kiæret 1 Rd:r Store Kobbholmens 4 mrk: 8 s:

Hvilke forestaaende Laxevaager er i Følge Kongl: allern: Resolution af 2den Janv: 1776. og 16de Octobr: 1777. nedsat til den halve Afgift mod før: Møgsters underliggende 3

Laxevaager Skierret, Horgekalven og Wanderholmens der tilforn har været udi Afgift 5 rd:, er nu ved Kongelig Resolution formedelst Fiskeriernes Mislighed nedsat til 2 rd:r,

Steenberget, Torret og Landerøens 2 rd:, Aalfurklubbens Laxekast 24 s: hvor Fiskerierne i mange Aar, har været af saa liden og ringe Betydenhed at de neppe kan taale den anførte

Afgift, end sige højere. Qværne ej fleere end de forhen skatlagde. 6te Her i Skibreedet er ej fleere end Rydlands Bordsaug, hvorpaa Bordene alle har været skaaret vandkantede til

Bøigdebrug og Skoven uden Skade. 7de Post Her i Skibreedet er ej fleere af de omspurgte Personer end:

Jan von Erpecom Gjæstgiver i
Østre-Bagholmen.

Nicolay Petersen Kræmmer i
Westre-Bagholmen.

Anders Knudsen Gjæstgiver i
Bakkesund.

Hans Irgens i Engesund.
og Jens Olssen Sahl i Færøesund.

Henrich Christie Kræmmer i Qvalvogen.
Bendt Hynnemør Gjæstgiver i Bekkervigen.

: 433

8de Skibreedets Lænsmand Ole Knudsen har dette Aar brugt og paaboet 1 Løb 2 pd: 5 Mrk: Smør i Gaarden Rydland som er Sølæg.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 3 Løber 1 pd: 4 ½ Mrk: Smør, 2 1/12 Huud, 36 skl: Penge. Tilgang 1 Løb 12 Mrk:r Smør, ¼ Hd:, 1 Gjedskind.

Tingskydsen ligesom for Etne.

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 8 rd: 2 mrk: 13 s: og pro 1793 99 rd: 1 mrk: 10 s: i alt Summa 107 rd: 4 mrk: 7 s:

Opdals Skibbreede 3die, 4de og 5te October 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 6te Post Sauger ere: Hopes, Fladeragers, Hoflands og Alsagers, der alle ere Flom og Bækkesauger, deres Skiørsel er til Bøigdens Fornødenhed, undtagen Hovlands der skiærer til Gaardens Vedligeholdelse og alt uden Skovenes Skade. 7de Post Af de omspurgte Personer er her følgende: Olaus Hougs Gjæstgiver i Godøesund og Berge Jonsen Næshavn begge indsat for de Rejsende. 8de Post Lænsmand Johannes Madsen har dette Aar brugt og beboet sin Gaard Store Godøen som er 1 Løb Smør, der sorterer under Landlæg.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 Løb 17 Mrk:r Smør ½ Huud. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 119 rd: 4 mrk: 3 s: og pro 1793 290 rd: 4 mrk: 12 s: i alt Summa 410 rd: 2 mrk: 15 s:

Ous Skibbreede 7de og 8de October 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 6te Post Sauger ere: Tøsse eller Houchenæss, Yttre Tøsse og Koldals, med hvilke ingen Forandring i Henseende Forflyttelse er skeed, og hvad Bord derpaa skiæres, er alle til Bøigdebrug, og enkelte, samt Skoven uden Skade. 8de Post Lænsmand Hans Engelsen har dette Aar brugt og beboet 1 Løb 1 pd: 10 2/3 Mrk: Sm: i G: Echeland No: 62 i Strandvigs Skibr: Landlæg.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 pd: Smør 1/12 Huud. Tilgang 18 Mrk: Sm:, ¼ Huud, ¼ Gjedskind.

Tingskydsen ligesom for Etne,

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 22 rd: 4 mrk: 4 s: og pro 1793 156 rd: 1 mrk: 9 s: i alt Summa 178 rd: 5 mrk: 13 s:

Strandviig Skibbreede 9de, 10de og 11te October 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 6te Post Sauger ere:

Sundfiords	Lygres	Biøndahls og
Femangers	Balleseims	Hatletvedts
Henangers	Schielbrichts	

hvormed ingen Forandring er skeet ihenseende Forflyttelse. De derpaa skaarne Bord, er enkelte og i Bøigden forbrugte og Skoven uden Skade. 8de Post Dette Skibreedes Lænsmand har dette Aar brugt og paaboet 1 Løb 6 Mrk:r Sm: Landlægd i Gaarden Gjøn.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 2 Løber 22 $\frac{3}{4}$ Mrk: Smør 2 $\frac{5}{8}$ Huud. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 6 rd: 1 mrk: 10 s: og pro 1793 134 rd: 5 mrk: 4 s: i alt Summa 141 rd: 14 s:

Strandebarm Skibreede den 14de og 15de Oct: 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 6te Post Bordsauger ere:

Dybslands	Aarsands	Næss
Femsteeneviigs	Aachre	Øyerhavns
Westerviigs	Torsnæss nye	Ohmes
Rørviigs	Echenæss	Nettelands
Torsnæss gamle	Svindlands	Kiæreviigs og
Kysnæss	Aarviigs	Furhovde

ingen Forandring, alt derpaa skaaren til Bøygden Fornødenhed vandkantede. 8de Post Dette Skibreedes Lænsmand Svale Waage har indeværende Aar ej brugt og paaboet nogen Gaard, hverken Søe eller Landlægd.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 Løb 10 Mrk:r Smør $\frac{1}{2}$ Huud. Tilgang 13 $\frac{1}{2}$ Mrk: Smør $\frac{3}{16}$ Huud.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

: 432b

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 13 rd: 11 s: og pro 1793 83 rd: 5 mrk: 13 s: i alt Summa 97 rd: 6 s:

Qvinherrets Skibreede den 16de October 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 6te Post Bordsauger ere: Helvigs, Onerims, Store-Dahles og Huuse Saug, hvormed ingen Forandring, og derpaa ej skaaren andre end vandkantede Bord. 8de Post Lænsmand Abel Iversen har dette Aar brugt og paaboet 1 Løb 2 pd: 12 Mrk:r Smør i Gaarden Helvigen under Landlægd.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang intet. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Aftage paa Tii Aar Natterstad som 2det og Møchlebust som 13de Friheds Aar, dertil svaret ligesom for Fieldberg Skibreede.

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 89 rd: og pro 1793 266 rd: 4 mrk: 9 s: i alt Summa 355 rd: 4 mrk: 9 s:

Schonevig Skibreede den 4de, 5te og 6te Novbr: 1793.

Adskillige Poster ligesom for Etne undtagen til 6te Post Bordsauger ere:

Handelands 2de Sauger	Wiigs	Wiisekiærs
-----------------------	-------	------------

Wahlens
Storhougs

Gjelmerviigs
NordEbnes

Eylerviigs og
Marchhuus

hvormed ingen Forandring, og ej skaaren Bord uden til Bøigdens Fornødenhed vandkantede. 7de Post Af de omspurgte Personer er her følgende: Niels Nielsen Gjestgiver i Toftøvogen og Morten Rosendal ved Schonevigs Søen begge til de Reisendes Fornødenhed. 8de Post Lænsmand Peder Eliassen har dette Aar brugt og beboet 2 Løber 12 Mrk:r Smør i Gaarden Yttre Næss under Landlægde.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 2 pr: 6 Mrk:r Smør, 1 Huud, 2/3 Gjedskind. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom
Aftage de bestandige | for Etne.

Aftage paa Tii Aar Sloche som 13de, Lechnæs som 12te, Gjelmerviig som 8de, Løviigen som 5te, Yttre Bouge som 13de og Bougstøe som 13de Friheds Aar dertil svaret ligesom for Fjeldberg.

Kongens beholdne Strægods hvoraf Landskyld og aarligtage Kongen til Indtægt beregnes, derover fremlagt Jordebog viiser at af Yttre Bouge uden Bygsel 1 Løb 2 pd: 6 Mrk:r Smør ½ Huud er Landskylden for dette Aar Hands Majestæts Casse til Indtægt beregnet.

Restance Registeret af Beløb til 1792 Aars Udgang 125 rd: 10 s: og pro 1793 395 rd: 1 s: i alt Summa 520 rd: 11 s:

Høstetinget 1794.

Etne Skibreede den 15de og 16de September.

Adskillige Poster angaaende: ligesom 1793.

Odels Mandtallet beløber til Summa Smør 98 Løber 2 pd: 20 9/28 mrk: Korn 15 Td:r 8 ½ Spand Huuder 26 ¼ Stk: Næver 3 Vætter.

Tingskydsen angaaende ligesom 1793.

Aftage de bestandige ligesom 1793.

Gotgiørelse Landskl: etc: for det i G: Grindeim affældte Gods og | Dertil har Almuen

Hans Majestæts beholdne Strægods i samme Gaard | svaret ligesom 1793 Aars Høsteting

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 22 rd: 5 mrk: 2 s: og pro 1794 759 rd: 9 s: i alt Summa 781 rd: 5 mrk: 11 s:

Fjeldberg Skibreede den 18de, 19de og 20de September 1794.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar.

Odels Mandtallet beløber til Summa 134 Løber 6 mrk:r Sm: 8 Td:r 6 ½ Spd: Korn 70 Huud:r 2 Bskd:, 8 Gskd:

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Aftage paa 10 Aar Wache for dette som 18de Friheds Aar ligesom forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 8 rd: 4 mrk: 12 s: og pro 1794 944 rd: 2 mrk: 6 s: i alt Summa 953 rd:r 1 mrk: 2 s:

Føyens Skibreede den 22de, 23de og 24de September 1794.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar undtagen til 5te Post Hr: Foged Koren bruger 3 Løber Smør i G: Ejde No: 3 i Schonevigs Skibreede og G: Kaarevigen No: 42 i dette Skibreede.

: 432

Odels Mandtallet beløber til Summa 114 Løber 2 pd: 21 mrk:r Sm: 2 Td:r 4 Spd: Korn 91 7/48 Huud 7 5/12 Bukskd: 6 Gjedskind 2 Voger 2 Bismepd: 7 ½ mrk: Fisk ¼ Tønde Torsk 1 rd:r 60 skl: Penge.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne.

Kongens beholdne Strøegods angaaende derom har Almuen svaret ligesom forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 273 rd: 5 mrk: og pro 1794 641 rd: 1 mrk: 4 s: i alt Summa 915 rd:r 4 s:

Fiære Skibreede den 25de og 26de September 1794.

Adskillige Poster angaaende ligesom forrige Aar undtagen til 1ste Post Nej.

Odels Mandtallet beløber til Summa 93 Løber 8 ½ mrk: Sm: 24 Td:r 6 ½ Spd: Korn 1 Faar 47 ½ Huud 3 Bukskind 4 Gjedskind 6 mrk:r Fisk 1 rd: 38 skl: Penge.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige Flatnæss 2 pd: 6 mrk:r Smør Skatteskl: | for Etne.

Aftage paa 10 Aar Førde som 13de Friheds Aar dertil svarede Almuen ligesom for Fjeldberg forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 57 rd: 5 mrk: 8 s: og pro 1794 309 rd: 5 mrk: 7 s: i alt Summa 367 rd: 4 mrk: 15 s:

Waags Skibreede den 29de og 30te September 1794.

Adskillige Poster angaaende ligesom forrige Aar undtagen til 1ste Post En Skibs Eege Jolle funden uden Sejl og Tilbehør, ved Auction udbragt til 2 rd:r 1 mrk: deraf Hans Majestæts Kasse tilfalden ved Dom den Halvepart med 1 rd: 8 s: og Finderne og Bjergeerne den anden Halvedeel. 7de Post som forrige Aar, med Forandring at i Nicolay Petersens Sted hans Enke Kræmmerske i Westre Bagholmen.

Odels Mandtallet beløber til Summa 38 Løber 1 bpd: 4 ½ mrk: Smør 24 3/8 Huud 1 Bukskind 1 Gjedskind 2 pd: 3 1/3 mrk: Lax 9 Voger 1 pd: 11 mrk:r Fisk 7/8 Tønde Torsk 7 rd: 36 skl: Penge.

Tingskydsen ligesom for Etne.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 11 rd: 1 mrk: 2 s: og pro 1794 116 rd: 4 mrk: 12 s: i alt Summa 127 rd:r 5 mrk: 14 s:

Opdahls Skibreede den 2de, 3die og 4de October 1794.

Adskillige Poster ligesom for forrige Aar.

Odels Mandtallet beløber til Summa 151 Løber 1 bpd: 21 1/6 mrk: Smør 1 ½ Spand Korn 116 3/8 Huud 5 Faar 8 Bukskind 8 3/5 Gjedskind 1 Faarskind 1 skl: Penge.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 160 rd: 2 mrk: 14 s: og pro 1794 390 rd:r 4 mrk: 7 s: i alt Summa 551 rd:r 1 mrk: 5 s:

Ous Skibreede den 6te og 7de October 1794.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar.

Odels Mandtallet beløber til Summa 43 Løber 2 bpd: 9 mrk: Smør 27 ½ Huud 13 ¼
Gjedskind.

Tingskydsen angaaende ligesom Etne forrige Aar.

Restance Registeret beløber til 1793 Aars Udgang 13 rd: 1 mrk: 14 s: og pro 1794 158 rd:
3 mrk: i alt Summa 171 rd:r 4 mrk: 14 s:

Strandvigs Skibreede den 8de, 9de og 10de October 1794.

Adskillige Poster angaaende ligesom forrige Aar.

Odels Mandtallet beløber til Summa 64 Løber 2 bpd: 7 11/16 mrk: Smør 55 13/48 Huuder
14 ½ Gjedskind 2 Faarskind.

: 431b

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1794 Aars Udgang 6 rd: 3 mrk: 14 s: og pro 1794 101 rd:r
2 mrk: 3 s: i alt Summa 108 rd:r 1 s:

Strandebarms Skibreede den 13de og 14de October 1794.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar undtagen \til 7. Post see Qvinherret herefter q/ til
8de Post Dette Skibreedes Bøygde Lænsmand Svale Heljessen, har dette Aar brugt og
bestyret 1 Løb Smør i G: Schielnæss som sorterer under Landlæggerne.

Odels Mandtallet beløber til Summa 90 Løber 3 ½ mrk: Smør 4 Løber Salt 65 5/24 Huud
8 Gjedskind 1 Kalvskind.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 6 rd:r 4 mrk: 7 s: og pro 1794 109 rd:r
1 mrk: 2 s: i alt Summa 115 rd: 5 mrk: 9 s:

Qvindherrets Skibreede den 15de October 1794.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar undtagen til 7de Post Otte Gjesman Gjestgiver i
Gjermundshavn. NB: hører til Strandebarm Skbr: q

Odels Mandtallet beløber til Summa 60 Løber 1/12 mrk: Smør 3 Spand Korn 45 1/24
Huud 4 Gjedskind 1 Faarskind.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne forrige Aar.

Aftage paa Tii Aar Natterstad som 4de og Møchlebust som 15de Friheds Aar ligesom
forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 134 rd: 10 s: og pro 1794 339 rd: 3
mrk: 6 s: i alt Summa 473 rd:r 4 mrk:

Schonevigs Skibreede den 3die, 4de og 5te November 1794.

Adskillige Poster angaaende ligesom forrige Aar.

Odels Mandtallet beløber til Summa 135 Løber 2 pd: 12 3/14 mrk: Smør 3 Td:r 1 1/8
Spand Korn 55 5/6 Huud 3 ½ Bukskind 4 Gjedskind 6 Vætter Næver.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | forrige Aar.

Aftage paa Tii Aar Sloche som 15de, Lechnæss som 14de, Gjelmervig som 10de, Løvigen som 7de, Yttre Bouge som 15de og Bougstøe som 15de Friheds Aar dertil svarede Almuen ligesom for Fjeldberg forrige Aar.

Kongens beholdne Strøgods angaaende ligesom forrige Aar.

Restance Registeret af Beløb til 1793 Aars Udgang 8 rd: 3 mrk: 2 s: og pro 1794 625 rd:r 5 s: i alt Summa 633 rd:r 3 mrk: 7 s:

Høstetinget 1795.

Etne Skibrede den 14de og 16de September 1795.

Adskillige Poster angaaende: ligesom 1793. undtagen til 8de Post Dette Aar har Bøygdelænsmanden Henrich Ottessen brugt og paaboet 1 Løb 1 pd: 8 mrk: Smør efter Aftag i G: Schieldal med Kaldestadbakken No: 15 og 16 og sorterer under Landlæg.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 pd: 21 mrk:r Smør. Tilgang intet.

Tingskydsen angaaende ligesom 1793.

Aftage de bestandige ligesom 1793.

Gotgiørelse af Landskyld etc: for det i G: Grindem affældte Gods ligesom 1793 Aars Høsteting.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 690 rd: 4 s:

Hans Majestæts beholdne Strøgods angaaende ligesom 1793.

Fjeldberg Skibrede den 17de, 18de og 19de September 1795.

Adskillige Poster angaaende ligesom 1793 undtagen til 8de Post Dette Skibredes

: 431

Bøygde Lænsmand Sjur Sjursen, har dette Aar brugt og beboet 4 bpd: 18 mrk:r Smør i G: Østerejde, der sorterer under Landlæg.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang intet. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Aftage paa 10 Aar Wache \som 19de Friheds Aar/ for dette ligesom 1793 Aars Høsteting.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 811 rd: 2 mrk: 3 s:

Føyens Skibrede den 21de, 22de og 23de September 1795.

Adskillige Poster ligesom 1793 undtagen 7de Post den Forskjæl at i Niels Gorms Sted, bestyrer Hans Arvinger Gjestgiveriet paa Leerviigen.

Odelsmandtallets Difference examineret Afgang 2 Løber 20 ½ mrk: Smør 2 ¾ Huud. Tilgang 1 Løb 2 pund 9 mrk:r Smør 1 ½ Huud.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 1194 rd: 3 mrk: 2 s:

Kongens beholdne Strøgods angaaende dertil har Almuen svaret ligesom 1793.

Fjære Skibrede den 24de og 25de September 1795.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 Løb 21 mrk:r Smør 6 Spand Korn $\frac{1}{2}$ Huud. Tilgang 1 Løb 18 mrk:r Smør 6 Spand Korn 1 Huud.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige Flatnæss 2 pund 6 mrk:r Smør Skatteskyld | for Etne 1793.

Aftage paa 10 Aar Førde som 14de Friheds Aar dertil svarede Almuen som for Fjeldberg Skibreede 1793.

Restance Registeret af Beløb 1795 Aars Udgang 351 rd: 1 mrk: 1 s:

Waags Skibreede den 28de og 29de September 1795.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar undtagen til 1ste Post Nej.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 Løb 1 pd: 21 mrk: Smør 1 Huud 76 skl: Penge. Tilgang 1 bpd: 12 mrk:r Smør $\frac{1}{2}$ Huud 1 Vog 13 $\frac{1}{2}$ mrk: Fisk.

Tingskydsen ligesom for Etne 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 195 rd: 3 mrk: 6 s:

Opdahls Skibreede den 1ste, 2den og 3die October 1795.

Adskillige Poster ligesom 1793.

Odels Mandtallets Difference Afgang intet. Tilgang 18 mrk:r Smør.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 695 rd: 13 s:

Ous Skibreede den 5te og 6te October 1795.

Adskillige Poster ligesom 1793.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 bpd: 12 mrk:r Smør, $\frac{1}{2}$ Huud 1 Gjedskind. Tilgang 1 bpd: 18 mrk:r Smør $\frac{1}{4}$ Huud 1 Gjedskind.

Tingskydsen ligesom for Etne 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 380 rd: 3 mrk: 8 s:

Strandviig Skibreede den 7de, 8de og 9de October 1795.

Adskillige Poster ligesom 1793.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 Løb Smør. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 192 rd: 5 mrk: 9 s:

Strandebarms Skibreede den 12te og 13de October 1795.

Adskillige Poster ligesom forrige Aar.

: 430b

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang 1 Løb 10 $\frac{2}{3}$ mrk: Smør 1 Huud. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 181 rd: 7 s:

Qvindherrets Skibrede den 14de October 1795.

Adskillige Poster ligesom 1793.

Odels Mandtallets Difference examineret Afgang intet. Tilgang intet.

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Aftage paa Tii Aar Natterstad som 5te og Møchlebust som 16de Friheds Aar ligesom 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 450 rd: 2 mrk: 13 s:

Schoneviigs Skibreede den 5te, 6te og 7de November 1795.

Adskillige Poster ligesom 1793 undtagen 7de Post med Tillæg at Morten Rosendal er tillige Kræmmer ved Schoneviigs Søn.

Odelsmandtallets Difference examineret Afgang intet. Tilgang 1 Løb Sm: ½ Hd:

Tingskydsen | ligesom

Aftage de bestandige | for Etne 1793.

Aftage paa Tii Aar Sloche som 16de, Lechnæss som 15de, Gjelmerviig som 11te, Løvigen som 8de, Yttre Bouge som 16de og Bougstøe som 16de Friheds Aar dertil svarede Almuen ligesom for Fjeldberg 1793.

Restance Registeret af Beløb til 1795 Aars Udgang 597 rd: 13 s:

Høste Tinget 1796.

Etne Skibrede 17de og 18de Sept: 1796.

Adskillige Poster som 1795.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 L: 18 mrk: S:, 1 Hd:, 1 Væt Korn. Tilgang intet.

Ting Skydsen som 1793.

Aftage de bestandige som 1793.

Gotgiørelse af Landskyld etc: for Grindem som 1793.

Kongens beholdne Strøgods som 1793.

Restance Registeret til 1795 Aars Udgang 55 rd: 2 mrk: 12 s: pr: 1796 609 rd: 1 mrk: S:ma 664 rd: 3 mrk: 12 s:

Undsætnings Korn 1772 og 1773 hos hvilket intet derfor kan ventes 9 rd: 2 mrk: 8 s:

Fjeldberg Skibrede 21de Septemb: [1796].

Adskillige Poster som 1795.

Odels Mandtallets Difference, afg: Intet. Tilg: Intet.

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestndige som 1793.

.... paa 10 Aar Wache 20de Friheds Aar ellers som forhen.

Restance Registeret til 1795 Ufg: 153 rd: 3 mrk: 14 s: p: 1796 593 rd: 3 mrk: 1 s: S:ma 747 rd: 15 s:

Sauger, hvilke p: Ejendoms gods, og hvilke p: beneficeret alle odels grunde og odels Skove.

Undsætnings Korn som oven 25 rd:

Føjens Skibrede 26 Septemb: 1796.

Adskillige Poster undtagen til 7. p: Leervigen øde ellers som 1793.

Odels Mandtallet Afgang 1 L: 1 pd: 7 ½ mrk: S:, 1 ¾ Hd:, ¼ bskd: Tilgang 2 pd: 3 ¾ mrk: S:, 5/8 Hd:, 9 s: Penge.

Tingskydsen det sædvanlige.

Aftage de bestandige som 1793.

Restancen til 1795 Aars Udgang 193 rd: 7 s: p: 1796 830 rd: 3 mrk: 4 s: S:ma 1023 rd: 3 mrk: 11 s.

Saugerne Alle Odels grund og af Odels Skove.

Undsætning Korn 53 rd: 12 s:

Fiære Skibrede 28de Sept: 1796.

Adskillige Poster som 1795 men ingen Vrag.

Odels Mandtallets Difference Afgang 2 L: S:, 9 Spd: K:, 1 ½ Hd:, 6 mrk: Fisk, Tilgang Ingen.

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestandige som 1795.

.... paa 10 Aar Førde 15de Friheds Aar.

Restance til Udg: 1795 47 rd: 3 mrk: 13 s: p: 1796 230 rd: 2 mrk: 5 s: S:ma 278 rd: 2 s:

Sauger alle p: Odels grund undtagen Nedre Wiig beneficeret alt af Odels Skove.

Undsætnings Korn 13 rd: 3 mrk: 4 s:

: 430

Waags Skibrede 1ste Oct: 1796.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 1ste Vrag 2 mrk: 5 1/3 s: til 2de Forlovs penge 2 rd: af to Arve fra Westre Bagholmen til Bergen. 6. post Wisekiær Saug er fløttet til Houchenæs.

Odels Mandtallets Difference, afgang 1 pd: 12 mrk: Fisk, Tilgang 22 ½ mrk: S:, 7/24 Hud.

Tingskydsen som sædvanlig.

Restance Registeret til Udgang 1795 18 rd: 2 mrk: p: 1796 237 rd: 1 mrk: 11 s: S:ma 255 rd: 3 mrk: 11 s:

Sauger begge paa Odelsgrund. Skoven kun tillagt, Odels Skove.

Undsætnings Korn derom ingen Tingsvidne for dette Skibrede.

Opdals Skibrede 5te Oct: 1796.

Adskillige Poster som 1793.

Odels Mandtallets Difference afg: 3 L: 1 pd: 12 1/9 mrk: S:, 3 1/12 Hd: 2/5 gskd: Tilgang Ingen.

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestandige som 1793.

Restance til 1795 Udgang 367 rd: 5 mrk: 15 s: p: 1796 616 rd: 2 s: S:ma 984 rd: 1 s:

Saugerne alle paa Odels grund og ej andre end Odels Skove tillagt.

Undsætnings Korn 12 rd: 3 mrk:

Ous Skibrede 8de Oct: 1796.

Adskillige Poster som 1793.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 L: 12 mrk: S:, 1/6 Hd:, Tilgang 22 ½ mrk: S:, 3/8 Hd:

Tingskydsen som sædvanlig.

Restance til 1795 Udgang 45 rd: 5 mrk: 15 s: p: 1796 240 rd: 1 mrk: 14 s: S:ma 286 rd: 1 mrk: 13 s:

Saugerne Houchenæs, benef:, de øvrige p: Odelsgrund alt af Odels Skove undtagen til Houchenæs 3 1/3 Tylt af beneficerte Skove.

Undsætnings Korn 12 rd: 3 mrk:

Strandvig Skibrede 13de Oct: 1796.

Adskillige Poster som 1793, undtagen \til 6. Post/ Bjøndals Saug, fløttet fra beneficeret til Bjøndals og Drageides Ejendoms grund.

Odels Mandtallets Difference: Afg: 1 L: 1 pd: 3 mrk: S:, 1 ¼ Hd:, ½ Fskd: Tilgang 19 ½ mrk: S: 1/3 Hd:

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestandige som 1793.

Restance, til Udgang 1795 7 rd: 1 s: p: 1796 181 rd: 3 s: S:ma 188 rd: 4 s:

Saugerne, alle paa Odels grund Skovene alle Odels, undtagen 6 Tylter af beneficeret til Femanger Saug.

Undsætnings Korn 46 rd: 4 mrk: 12 s:

Strandebarm Skibrede 17de Oct: 1796.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 7de post Otte Giesman i Gjermunshavn, ellers som 1794.

Odels Mandtallets Difference Afgang 2 L: 14 ½ mrk: S: 1 15/16 Hd: Tilgang 21 1/3 Mrk: S:

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftagene de bestandige som 1793.

Restance til 1795 Udgang 4 rd: 9 s: p: 1796 152 rd: 2 mrk: 8 s: S:ma 156 rd: 3 mrk: 1 s:

Saugerne alle paa Odels grund, undtagen Dybslands Alle tillagte Skove, Odels Skove undtagen beneficeret til Dybslands 3 Tylter Tøm/m/er, til Femsteenevigs 4 Tylter, til Ekenæs 2 Tylter, til Svindland 4 ½ Tylt, og til Aarvigs 1 Tylt.

Undsætnings Korn 11 rd: 12 s: ellers som Etne.

Qvinherrets Skibrede 18de Oct: 1796.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 6. post Huuse Saug beviist at staae med Damstok og alt paa Ejendoms grund.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 ½ L:, ¼ Hd: Tilgang Ingen.

Tingskydsen, som sædvanlig.

Aftage, de bestandige som Etne og 1793.

.... paa 10 Aar Naterstad 6te, og Møklebust 17de Friheds Aar.

Restance til Udgang 1795 43 rd: 1 mrk: 7 s: p: 1796 284 rd: 3 mrk: 5 s: S:ma 327 rd: 4 mrk: 12 s:

Sauger alle paa Odels grund, undtagen Onereims paa beneficeret. Skove alle Odels undtagen 6 Tylte til Onereims Saug.

Undsætnings Korn som Etne 18 rd: 1 mrk: 6 s:

Schonevig Skib: 9 Nov: 1796.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 6. post Wisekjær Saug fløttet til Houchenæs i Waags Skbr:

Odels Mandtallets Difference afgang 2 pd: 9 mrk: S: 1 Hud. Tilgang $\frac{1}{2}$ L: S: $\frac{1}{2}$ Hd: Tingskydsen som sædvanlig.

Aftagene de bestandige som for Etne.

.... paa 10 Aar som forrige Aar, med eet Friheds Aars Tillæg, men Gjelmerviig udeladt.

: 429b

Kongens beholdne Strøgods som 1793.

Restance til Udgang 1795 164 rd: 2 s: og p: 1796 505 rd: 4 mrk: 1 s: Summa 669 rd: 4 mrk: 3 s:

Sauger, alle paa Odels grund undtagen Storhoug beneficeret. Skovene dem tillagt, alle Odels Skove, undtagen 3 Tylter af benef: Skove til Wahlens Saug.

Undsætnings Korn som Etne 7 rd: 1 mrk: 12 s:

Høste Tinget 1797.

Etne Skibrede 15de og 16de Septemb: [1797].

Adskillige Poster ang:de som 1793 undtagen 8de post constitueret Lensmand Erich Henrichsen bruger Landlægd Schjeldahl 4 pd: 16 mrk: S:

Odels Mandtallets Difference afgang ingen. Tilgang ingen.

Ting Skydsen som sædvanlig her og alle Skibrederne.

Aftage de bestandige som 1793.

Grindem gotgørelse af Landskyld etc: som 1793.

Kongens beholdne øde Strøgods som 1793 | 1798 2 pd: 15 mrk: S: i Grindem bøklet,
| H: T: rester af Bygselen 12 rd: see
| Bygselsedl: Tinglysning.

Restance Registeret til 1797 Aars \Høstetings/ Udgang S:ma 561 rd: 3 mrk: 5 s:

Fjeldberg Skibrede 18, 19 og 20 Sept: 1797.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 6te post Nye Saug Inbioe tilkom/m/er. 7. post Tollev Steensen Aalund, og Johannes Olsen Blokhuus. 8. post Lensmand Siur Siursen bruger 4 pd: 18 mrk: S:, Østereide Landlægd.

Odels Mandtallets Difference Afgang Ingen. Tilgang 1 pd: 3 $\frac{1}{2}$ mrk: S: $\frac{1}{4}$ Hd:

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Ingen.

Restance Registeret til Høste tinget 1797 857 rd: 3 mrk: 15 s:

Sauger som 6te post med Indbioe alle paa Odels grund ellers som 1796.

Føjens Skibrede 22de, 23de og 25 Septbr: 1797.

Adskillige Poster som 1793 men ingen Vrag. 7de post i Stedet for Gorm, Steen Rasmussen, og for Bømmelhavn Ole Bosse Gjestgiver. 8. post som 1793.

Odels Mandtallet Afgang 1 L: 9 mrk: S:, 1 1/12 Hd:, ¼ Bskd:, ¼ Td: Torsk. Tilgang 14 ½ mrk: S:, ¼ Hd:, ¼ Td: Torsk.

Aftage de bestandige som 1793.

Kongens beholdne Strøegods som 1793.

Restance til 1797 Høstetings Slutning 956 rd: 3 mrk: 7 s:

Sauger de sam/m/e som 6te post 1793 ellers som 1796.

Fiære Skibrede 26de og 27de Sept: 1797.

Adskillige Poster som 1793, men ingen Vrag.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 ½ L: S:, 19 Spd: K:, 1 Hud. Tilgang 4 pd: 12 mrk: S:, 3 Spd: Korn.

Aftage de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Førde som 16 Friheds Aar.

Restance til 1797 Høste Tingets Slutning 387 rd: 2 mrk: 12 s:

Sauger som 1793 og 1796.

Waags Skibrede 29de og 30te Sept: 1797.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 6te post som 1796.

Odels Mandtallets Difference Afgang 4 pd: 3 1/3 mrk: S:, ¾ Hd:, 2 pd: 1 31/35 mrk: Fisk. Tilgang 2 pd: 17 ¼ mrk. S:, 43/48 Hd:, 60 s: Penge.

Restance til dette Høste tings Slutning 292 rd: 5 mrk: 11 s:

Sauger Rydlands og Houchenæs som 1796.

Opdals Skibrede 2de, 3de og 4de Octob: 1797.

Adskillige Poster som 1793.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 L: 17 ¾ mrk: S:, 1 1/16 Hd:, Tilgang ½ Hd:

Aftage de bestandige som 1793.

Restance til 1797 Høstetings Slutning 940 rd: 1 mrk: 6 s:

Saugerne som 1793 6te post men Alsager nu kaldet Onerim, Fladerager borte, ellers som 1796.

Ous Skibrede 6te og 7de Octob: 1797.

Adskillige Poster som 1793.

Odels Mandtallets Difference Afgang 3 L: 1 pd: 12 mrk: S:, 1 ½ Hd: Tilgang 1 L: 6 mrk: S:, 1 ¼ Hd:

Restance til dette Høste tings Slutning 344 rd: 15 s:

Sauger som 6te post som 1793 ellers som 1796.

: 429

Strandvig Skibrede 9de, 10de, 11te Octob: 1797.

Adskillige Poster som 1793 8de post LensMd: Jacob Gjøn 1 L: 6 mrk: S: i Gjøn
Landlæg. NB: Siden efter Tinget falden Førlovs (Forlovs) Penge p: Brathus 1 rd:
Odels Mandtallets Difference Afgang 5 L: 7 ½ mrk: S:, 4 15/16 Hd: Tilgang 2 mrk: S:
1/8 Hd:

Aftage de bestandige som 1793.

Restance til dette Høstetings Slutning 224 rd: 5 mrk: 5 s:

Sauger som 1793, nu alle paa Odels grund, ellers som 1796.

Strandebarm Skibrede 13de, 14de Octob: 1797.

Adskillige Poster som 1793 undtagen til 6te post tilkom/m/er Hisdals Saug her kaldet
Houchaas eller Westvig. 7. post som 1796. 8. post Lensmd: Svale Heljessen brugt 1 ½ L:
S: i Schjelnæs Landlæg.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 L: 19 2/3 mrk: S:, 1 Hd: Tilgang 2 pd: S: ½ Hd:

Aftagene de bestandige som 1793.

Restance til dette Høstetings Slutning 158 rd: 4 s:

Sauger som 1796 1793 og ovenstaaende 6. post.

Qvinherrets Skibrede 16de Octob: 1797.

Adskillige Poster som 1793 og 1796.

Odels Mandtallets Difference Afgang Ingen. Tilgang 10 ½ mrk: S:, ¼ Gskd:

Aftage de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Naterstad 7de og Møklebust 18 Friheds Aar.

Restancer til dette Høstetings Slutning 419 rd: 4 mrk: 12 s:

Sauger som 1796.

Schonevig Skibrede \6, 7de/ 8 Nov: 1797.

Adskillige Poster som 1793 og 1796.

Odels Mandtallets Difference Afgang 12 mrk: S:, Tilgang 1 L: S:, ½ Hd:

Aftagene de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Sloche som 18de, Lechnæs som 17de, Løvigen som 10de Friheds
Aar. Yttre Bouge som 18de, og Bougstøe som 18de Friheds Aar.

Kongens beholdne Strægods som 1793.

Restancer til Tingets Slutning 508 rd: 1 mrk: 13 s:

Sauger som 1793 og 1796. Wicekjær som bortflyttet udeladt.

Høste Tinget 1798.

Etne Skibrede 18de og 19de Septembr: 1798.

Adskillige Poster angaaende som 1797.

Odels Mandtallets Difference Afgaaer 1 Løb 1 pd: 3 mrk: Smør 1 ½ Spd: Korn. Tilgang
intet.

Tingskydsen angaaende ligesom 1793.

Afkalde de bestandige ligesom 1793.

Grindem Godtgjørelse af Landskyld etc: som 1797.

Kongens beholdne øde Strægods, som 1797, undtagen Osmund Christoffersen er kommen
i Christoffer Aslachsens Stød. Nota see Bygsel Seddlens Tinglysning Høste Tinget 1798.

Restance Registeret til 1798 Aars udgang Summa 697 rd: 7 s:

Fjeldberg Skibrede, den 20de, 21de og 22de Sept: 1798.

Adskillige Poster ligesom 1797.

Odels Mandtallets Difference Tilgang 1 Løb Smør, 6 Spand Korn. Afgang ingen.

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestandige, som 1797. Paa 10 Aar ingen.

Restance Registeret til Høstetinget 1798 Summa 846 rd: 1 mrk: 8 s:

Sauger som 1797.

Føjens Skibrede 24de, 25de, 26de September 1798.

Adskillige Poster som 1797 undtagen til 6te Post tilkommer Grovs Saug.

Odels Mandtallets Difference Afgang 3 Løb: 2 pd: 23 ½ mrk. Smør 3 7/8 Huder.

Tilgang 2 pd: 6 mrk: ¾ Hud.

Tingskydsen, som 1797.

Aftage de bestandige som 1797.

Kongens beholdne Strægods som 1793.

Restance Registeret til 1798 Aars Høstetings Slutning 885 rd: 3 mrk: 8 s:

Sauger som 1797 og ovenstaaende 6te Post.

: 428b

Fjære Skibrede 27de og 28de Septemb: 1798.

Adskillige Poster som 1797.

Odels Mandtallets Difference Afgang ingen. Tilgang 1 Løb 1 pd: 12 mrk: Smør 8 Spd: Korn.

Tingskydsen ligesom 1793.

Aftage de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Førde som 17de Friheds Aar.

Restance Registeret til 1798 Aars udgang Høsteting Summa 404 rd: 1 mrk: 2 s:

Sauger ligesom 1793 og 1796.

Waags Skibrede 1ste og 2den Octobr: 1798.

Adskillige Poster angaaende ligesom 1797 undtagen 7de Post Johan Salomon Petersen Kræmmer i Westre Bagholmen i Nicolaj Petersens Enkes Sted.

Odels Mandtallet Afgang 18 mrk: Smør ¼ Hud. Tilgang 23 ½ mrk: Smør, 7/24 Hud, 1 Vog 9 mrk: Fisk.

Tingskydsen, som sædvanlig.

Restance Registeret til 1798 Aars Høste Tings slutning 219 rd: 4 mrk: 7 s:

Sauger ligesom 1797.

Opdahls Skibrede 4de, 5te og 6te Octob: 1798.

Adskillige Poster angaaende ligesom 1793.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 pd: 12 mrk: Smør ½ Hd: Tilgang 1 Løb 2 pd: 6 mrk. Smør, 1 ¼ Hd:

Tingskydsen som 1797.

Aftage de bestandige som 1793.

Restance til 1798 Aars Høstetings slutning, Summa 806 rd: 3 mrk: 3 s:

Sauger, ligesom 1797.

Ous Skibreede den 8de og 9de October 1798.

Adskillige Poster angaaende, ligesom 1793.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 Løb Smør, 1 Hud. Tilgang ingen.

Tingskydsen, som sædvanlig.

Restance Registeret 1798 Aars Høstetings Slutning 316 rd: 5 mrk: 15 s:

Sauger ligesom 1797.

Strandviigs Skibreede 10de, 11te og 12te Octob: 1798.

Adskillige Poster angaaende ligesom 1797. Nota see Strandvig Skibr: 1797, Forlovs
Penge 1 rd: p: Brathus.

Odels Mandtallets Difference Afgang 22 ½ mrk: Smør 5/16 Hud. Tilgang ingen.

Tingskydsen ligesom 1793.

Aftage de bestandige som 1793.

Restance Registeret, til 1798 Aars Høste Ting slutning 213 rd: 5 mrk: 9 s:

Sauger, ligesom 1797.

Strandebarms Skibreede 15de, 16de October 1798.

Adskillige Poster angaaende som 1797 undtagen til 8de post Lensmand Knud Erichssen
Svindland brugt 2 pd: 12 Mrk: Smør i Svindland.

Odels Mandtallets Difference Afgang 13 mrk: Smør. Tilgang 1 pd: 12 mrk:, ½ Hud.

Tingskydsen som 1793.

Aftage de bestandige, ligesom 1793.

Restance Registeret til slutning 1798 Aars Høste Ting 168 rd: 3 mrk: 10 s:

Sauger ligesom 1793, 1796 og 1797.

Qvinherretz Skibreede d: 17de Octob: 1798.

Adskillige Poster ligesom 1793 og 1796.

Odels Mandtallets Difference Afgang ingen. Tilgang 1 Løb Smør 1 Hud.

Tingskydsen som 1793.

Aftage de bestandige ligesom 1793.

.... paa 10 Aar Natterstad 8de Friheds Aar og Møchlebust 19de Friheds Aar.

Restance Registeret til 1798 Aars Høstetings slutning 394 rd: 3 mrk: 7 s:

Sauger ligesom 1796.

Schonevigs Skibreede 1ste, 2de og 3de Novbr: 1798.

Adskillige Poster ligesom 1793 og 1796.

Odels Mandtallets Difference Afgang 2 Løber 1 pd: 21 mrk: Smør, 1 ½ Hud. Tilgang
ingen.

Tingskydsen som 1793.

Aftage, de bestandige ligesom 1793.

.... paa 10 Aar Sloche som 19de, Lechnæs som 18de, Yttre Bouge som 19de og Bougstøe som 19de Friheds Aar. Løvigen udeladt.

Kongens beholdne Strægods, som 1793.

Restance Registeret til 1798 Aars Høstetings slutning 386 rd: 3 mrk: 5 s:

Sauger ligesom 1793, 1796 og 1797.

Høste Tinget 1799.

Etne Skibreede den 18de og 19de September [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1798.

Odels Mandtallets Difference Afgang 6 mrk: Smør, 3 Spd: Korn. Tilgang 1 pd: 21 mrk: Smør.

Tingskydsen angaaende ligesom 1793.

Aftage, de bestandige som 1793. paa 10 Aar Kaldem som de 4 Friheds Aar.

Grindem Godtgjørelse af Landskyld etc: som 1797.

Kongens beholdne Øde Strægods, som 1798.

Restance Registeret til 1799 Aars Høste tings Slutning Summa 544 rd: 5 mrk: ? s:

Fjeldberg Skibreede d: 19de, 20de og 21de Sept: [1799].

Adskillige Poster angaaende, ligesom 1798.

Odels Mandtallets Difference, Afgang 1 pd: 12 mrk: Smør, 3 ½ Spd: Korn, 1 Bukskind, Tilgang ingen.

Tingskydsen som 1798.

Avtage de bestandige som 1798, Paa 10 Aar ingen.

Restance Registeret til Høstetinget 1799 670 rd: 2 mrk: 14 s:

Sauger som 1797.

: 428

Føjens Skibreede den 23de, 24de og 25de Septembr: [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1798.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 L: 2 pd: 16 mrki:, 2 ¾ Hd: 1 gdsk: 9 skl: Penge. Tilgang 1 Løb 6 mrk: Sm: 1 1/48 Hud.

Tingskydsen som 1798.

Aftage de bestandige som 1798.

Kongens beholdne Strægods som 1798.

Restance Registeret til 1799 Aars Høstetings Slutning Summa 505 rd: 4 mrk: 15 s:

Sauger som 1798.

Fjære Skibreede den 26de og 27de September [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1797.

Odels Mandtallets Difference Afgang 22 ½ mrk: Smør. Tilgang 2 pd: 6 mrk: Smør ½ Hud.

Tingskydsen som 1798.

Aftage de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Førde som 18de Friheds Aar.

Restance Registeret til 1799 Aars Høstetings Slutning Summa 257 rd: 3 mrk: 10 s:

Sauger som 1798.

Waags Skibreede den 30te Septemb: [og] 1ste Octob: [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1798.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 Løb 15 mrk: Smør, 11/12 Hd:, 12 mrk: Fisk, 72 s: Penge. Tilgang 1 pd: 12 mrk: Smør ½ Hyd.

Tingskydsen som sædvanlig.

Restance Registeret til 1799 Aars Høstetings Slutning Summa 200 rd: 2 mrk: 7 s:

Sauger som 1798.

Opdahls Skibreede den 3de, 4de, 5te Octobr: [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1798.

Odels Mandtallets Difference Afgang 2 Løber Smør, 2 Huder, tilkom/m/er ingen.

Tingskydsen som 1798.

Aftage, de bestandige ligesom 1798.

Restance Registeret til 1799 Aars Høstetings Slutning 512 rd: 6 s:

Sauger som 1798.

Ous Skibreede den 7de og 8de October [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1798.

Odels Mandtallets Difference Afgang ¼ Hd:, ½ gdsk:

Tingskydsen som 1798.

Restance Registeret til Høstetingets Slutnings 1799 Summa 137 rd: 4 mrk: 11 s:

Sauger som 1797.

Strandviigs Skibreede den 9de, 10de og 11 Octob: [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1797.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 Løb 1 pd: 4 mrk: Smør, 1 ½ Hud. Tilgang 20 mrk: Smør, ¼ Hd:

Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage, de bestandige som 1797.

Restance Registeret til 1799 Aars Høsteting Summa 78 rd: 1 mrk: 12 s:

Sauger som f: A:

Strandebarms Skibreede den 14de og 15de Octob: [1799].

Adskillige Poster angaaende som foregaaende Aar 1798.

Odels Mandtallets Difference Ingen.

Tingskydsen som 1797.

Aftage de bestandige som 1798.

Restance Registeret 1799 til Høstetingets Slutning 64 rd: 1 mrk: 9 s:

Sauger som 1797.

Qvindherrets Skibreede den 16de Octob: [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1798.

Odels Mandtallets Difference Afgang 1 Løb 4 5/6 mrk: Smør ½ Hd: Tilgang Ingen.
Tingskydsen som sædvanlig.

Aftage de bestandige som 1797.

.... paa 10 Aar Naterstad som 9de og Møchlebust som det sidste Friheds Aar.

Kongens beholdne Strøegods som 1793.

Restance Registeret til 1799 Aars Høsteting 243 rd: 2 s:

Sauger som 1798.

Schoneviigs Skibreede d: 7de, 8de og 9de Novb: [1799].

Adskillige Poster angaaende som 1797.

Odels Mandtallets Difference Afgang 15 mrk: Smør. Tilgang Ingen.

Tingskydsen som 1797.

Aftage, de bestandige som 1793.

.... paa 10 Aar Sloche som det sidste Friheds Aar, Lechnæs for 19de Friheds Aar,

Yttre Bouge og Bougstøe begge som sidste Friheds Aar.

Kongens forbeholdne Strøegods som 1798.

Restance Registeret til Høste Tingets Slutning 1799 Summa 306 rd: 2 mrk: 15 s:

Sauger som 1797.

Og dette var den endelige slutten på tingbok nr. 44.